

No. 1—Vol.—LII

FRIDAY,
1ST JANUARY, 1954

Printed at the C.P.O. by a Newspaper

Price 6d.

INDIAN OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903

A PLEDGE

Unto to the Church, Universal, which is the depository of all ancient wisdom and the school of all modern thought; which recognises in all prophets a harmony, in all scriptures a unity, and through all dispensations a continuity; which abjures all that separates and divides, and always magnifies brotherhood and peace; which seeks truth to freedom, justice in love and individual discipline in social duty; and which shall make of all sects, classes, nations and races, 'one fellowship of men'—unto this Church and unto all its members, known and unknown throughout the world, we pledge the allegiance of our hands and hearts, Amen.

—*"The Community News,"*
New York.

PEACE MOVEMENT

(DR. JOHN HAYNES HOLMES)

I WONDER if the world has ever seen anything quite like the present movement for peace. Yes, the period of the Crusades was such a time. Under the whip-lash of Peter the Hermit, whose preaching of the First Crusade is the greatest single preaching achievement known to history, millions of people rose up en masse to recapture the Holy Sepulcher, and leaving their homes and farms and shops behind them, swept to the East like a devouring flood and changed the face of the world.

There are great differences, to be sure, between these two events. Thus, the Crusades were an army which included kings and lords as well as peasants, whereas the peace movement today is fundamentally a movement of the common people to save themselves from the doom which seems now impending upon our civilization and culture.

Again, the Crusades were a Christian undertaking, moved by the superstitions as well as the faith of Christianity. This kept the movement well within the bounds of Christendom, whereas our peace cause to-day embraces the whole of humankind. Deeprooted in the hearts of men of every colour, creed, and class, it is literally a universal attempt to save the race before it is too late.

The Crusades, though prompted by religion, were, none the less, savage, cruel, barbaric. But our peacemakers to-day desire nothing quite so much as the implanting here and now within the hearts of men of the virtues of kindness and love. Through these inward manifestations of the spirit alone can triumph come to our cause.

It is obvious that our comparison is defective. The Crusades, after all, were a war, ferociously sustained through centuries of time. But our movement is for peace, a universal uprising of men to gain a great idealistic end. In every nation of the world, vast numbers of people are dedicating themselves to peace. In every religion we have millions of mankind concerned with bringing in goodwill and brotherhood upon the earth. When was there ever so potent and widespread a movement for the liberation of the race? Surely, now, if only because of the sheer momentum of a cause involving the high resolve of unnumbered myriads of mankind, we must attain our end. Multitudes now alive will live to see the day when "they shall beat their swords into plowshares, and their spears into pruning hooks; nation shall not lift sword against nation, neither shall they learn war any more."

—By Courtesy of *"The Community News"* New York dated October 4, 1953.

The New India Assurance Company Limited

for
FIRE, MARINE, LIFE, ACCIDENT
1919-1950
31 YEARS OF SUSTAINED PROGRESS

The confidence of the discerning Public in the NEW INDIA is amply evidenced by the following records attained in 1949:

	Rs.		Rs.
Fire Premium	1,70,32,179	Life Business in force	
Marine Premium	56,04,844	exceeds	54,34,00,000
Miscellaneous Premium	35,84,968	Assets exceed	15,36,00,000
Life Premium	2,68,79,302	Total claims paid over	17,95,00,000

In the vanguard of Indian Insurance THE NEW INDIA offers matchless Security and Service in all fields of Insurance.

The New India Assurance Company Limited

Cable & Telegraphic

Address:

"RUSTOMJEE" or

"NIASURANCE"

RUSTOMJEE (PTY.) LTD.

Directors: Sorabjee Rustomjee

Rustom Jalbhoy Rustomjee

Principal Controlling Officers in the Union of South Africa

Phone Nos: 25845, 29807 & 28513.—P.O. Box 1610.

74 Victoria Street, DURBAN, NATAL.

EXPERIENCED,
RELIABLE
AGENTS
MAY APPLY

"NEW INDIA IN THE SERVICE OF THE NATION"

Telephone 2335.

Telegrams 'BRADFORD'

P.O. Box 110

LUSAKA, NORTHERN RHODESIA

**BRADFORD CLOTHING
FACTORY**

Direct Importers and
Wholesale Merchants

Clothing Manufacturers

Proprietor RAMBHAI D. PATEL

Branch:

CITY STORE

Cairo Road, Lusaka

Always in Stock:

Piece Goods, Hosiery, Cutlery,
Enamelware, Stationery, Drapery,
Crockery, & Wool.

Telegrams
"META" Brokenhill.

Phone 298.
P.O. Box 63.

MEHTA BROS.

(PROP. M. D. MEHTA)

Wholesale Merchants
and
Clothing Manufacturers

**We specialise in
Manufacturing
OVERALL
AND
BOILER SUITS**

Supplied To Trades Only

INDIAN OPINION

FRIDAY, 1ST JANUARY, 1954

The New Year

WHILST we are on the threshold of a new year our mind naturally goes to the past and if the past has been good we ask God's blessings that the future may also be like the past. If the past has been unhappy we fervently pray for a brighter future.

Throwing a cursory glance at the year that is just ending we find that it has neither been too bad nor too good. On the good side the people of the world in general are happy that the Korean war has, for the time being at least, ended and bloodshed has stopped. It may not, it does not, please those who always seek war in order to exploit it to serve their own ends. Such people are unfortunately plentiful in this world and it is through them that the world is suffering so much. Their greed for power and wealth has no bounds and they are the worst murderers that abound the world.

Mrs. V. L. Pandit, President of the United Nations General Assembly, has struck an optimistic note in saying "that the chances of peace are greater at the moment than they have been for some time." Though we are not able to share her optimism there is not a soul who will not say Amen to what she has said. In a way Mrs. Pandit is right for there seems an earnest desire for peace everywhere, even in South Africa, where the Nationalists have been found unbending. All seem to want peace but do not

seem to know how to get about it. The one unfortunate thing of the past year has been that those who seek peace have been going about the wrong way to achieve it. Nevertheless there have been bright spots here and there and one has been the conference of the Church leaders that took place not long ago in Pretoria to deliberate on the question of bringing about racial harmony, the lack of which seems to be the root cause of most of the trouble not only in South Africa but in most parts of the world.

The dark side of the picture is the bloodshed that has been taking place in Kenya, where the so-called Mau Mau are causing a great deal of trouble. Not much can be said in favour of the authorities concerned either for they are trying to bring about peace by violent methods. While wholesale killing is going on there we find that Nature is not sitting quiet. She is taking a heavy toll which is witnessed by the numerous cases of train disasters, the outstanding being the one that has just taken place in New Zealand, and the air disasters, which seem to be taking place too frequently, not to speak of the many minor ones like drowning etc. The tragedy is that these attract our attention more than those that result out of our own misdeeds. If people die in their numbers all of a sudden in one lot by some natural calamity it

draws our attention immediately and our hearts are full of remorse but how many die in this world individually every minute either by natural causes or by misgovernment? We have no account of those nor do we give the slightest thought to it. These occasional shocks should therefore act as a reminder to man to be humble and prayerful at all times for it is not he who rules but there is a Supreme Power that rules the destiny of the world.

In so far as we are concerned personally as non-Europeans who consider themselves injured by a hostile Government and feel that our lot has not been a happy one during the past year, have nothing much to grumble. We have not suffered very much physical injury. If fact it would not be wrong to say that we have sacrificed our manhood—our self-respect to a certain extent for the sake of our material interests, which is a sign not of progress but retrogression on our part. Rather than blaming the Government for the ills we suffer we should blame ourselves for allowing ourselves to suffer those ills in our anxiety to sustain our bodies which are destined to be perished however much we try to pamper them. Nature is warning us day in and day out of that fact but we are too blind to take heed of it.

Thus when we come to think of it man has really to blame not the other man for his sufferings but himself for having wilfully enslaved himself to man instead of realising that it is the Heavenly Father who is the keeper and the destroyer of His creatures and that man has to obey His Law above everything even at the risk of his own life. That is the lesson that we

have to learn at the dawn of the New Year. May the New Year, bring peace, happiness and prosperity to all and may it give wisdom, strength and courage to the rulers and the ruled to follow the path of righteousness.

Nothing Short Of War

THE South African Indian Organisation, according to Press reports, is anxious that India should withdraw the Indian question from the United Nations. This anxiety has been prompted by a statement made on behalf of the Union Government that the latter were prepared to negotiate with India and Pakistan direct but not through the United Nations. The leaders of the South African Indian Organisation are trying very hard to persuade India and Pakistan to submit to the wishes of the Union Government. The leaders of the South African Indian Congress have, we think very rightly, deprecated this move on the part of the Organisation. Whilst we do not agree with the Congress on many matters, particularly its methods, we certainly believe that the principles for which it is fighting are unchallengeable. There can never be any compromise on matters of principle. The Organisation, unfortunately, views things purely from a materialistic point and is ever ready to compromise if vested interests are safeguarded. Thus to-day though the leaders of the Organisation, who are vociferous in condemning the Group Areas Act, which the Indian community has with one voice totally rejected, are ever ready and alert to pick up crumbs wherever they are thrown. This the Government are fully aware of and are taking every advantage of in implementing the Act piece meal.

As an illustration, we know of only one place where a total boycott of land sale under the Group Areas Act took place by Indians and that was Ladysmith. In Durban and its surroundings the Indians, we regret to have to say, are not missing any opportunity of purchasing land wherever it is available. And these are the very people who are also the loudest to shout against the Group Areas Act, and they are people who

want India and Pakistan to withdraw the Indian complaint against the ill-treatment of her nationals in South Africa.

It should be remembered that the question is no longer one of ill-treatment of Indian nationals. It is one of discrimination based on race and colour countenanced by law. It does not affect Indians alone, it affects all non-Europeans. It is a vital question of principle which applies to the whole world. It is a question which has to be settled once for all by the United Nations. It is not, nor can it be, ever a question of domestic concern of any particular country. It is an international question.

If Indians in South Africa wish to sell their souls in order to safeguard their vested interests it is their own concern. They cannot expect India or Pakistan to help them do so.

We are second to none in our desire to see a peaceful solution of the racial problem in South Africa. But we fear very much that in the present circumstances it will never be solved without a war. If Europeans were in our place they would never have tolerated such conditions for one minute. There would have been war long ago. In our case when we speak of war we do not mean a violent war. We mean a non-violent war which entails self-suffering to the extent of being tortured to death without bearing the slightest hatred towards our adversary nor raising even a finger against him. Unless we are prepared for this we are doomed and we have no reason to blame anybody but ourselves. If we have not even a spark of manhood in us to stake our lives for higher things in life we surely deserve our fate.

last week that the Federal Parliament would meet for the first time in Salisbury on February 2, 1954. In addition to being Prime Minister, Sir Godfrey Huggins will retain the portfolio of External Affairs and Defence. Just under 80 per cent of the registered voters in the Federation of Rhodesia and Nyasaland went to the polls in the election for the Federation's first Parliament on December 15. The total number of registered voters cast was 53,367. The state of the Parties in Federal Party, led by Sir Godfrey Huggins, 24 of the 26 seats for ordinary elected members. Confederate Party, one seat. This seat was by the leader of the Party, Mr. J. R. Denny Young. Independents, one seat. This seat was taken by Dr. Alexander Scott, in Lusaka. In Southern Rhodesia, one European and two Africans have been elected on the common voters' roll to represent African interests. They are all Federal Party supporters, Sir Godfrey Huggins can, therefore, rely on the support of 27 out of the 35 members of the first Federal Assembly. In addition to these members, two Europeans and four Africans have been chosen to represent African interests in Northern Rhodesia and Nyasaland. They are non-party representatives.

The Student Representative Council of the University of Pretoria has turned down an invitation by the Student Representative Council of the University of the Witwatersrand to attend a conference on Apartheid at Universities. This confirmation was conveyed to the chairman of the Witwatersrand Council in a letter dated December 21. The letter stated that the Pretoria Council "emphatically refused to be used as instruments to oppose the Government's intention to introduce Apartheid at the Witwatersrand and Capetown Universities."

King Edward VIII Hospital Advisory Board

Mr. A. S. Kajee of the South Africa Indian Organisation has been appointed a member of the King Edward VIII Hospital Advisory Board for the year ending 31st December 1954. Any member of the Indian Community requiring Mr. Kajee's assistance is requested to contact him at telephone 25436, Durban or communicate with him at 26, Alice street, Durban.

NOTES AND NEWS

So-Called Civilised Teaching Barbarism

Under the heading "An eye for an eye," the London 'Daily Herald' commented on a report from Kenya that a Mau Mau leader was offering no such a head for "kills" by his followers. In a leading article the paper said: "A dead European is worth £6 to the killer and a dead African loyalist 50s., so the Africans copy the deplorable example set by some British elements in Kenya. 'Barbarism is taught by those who call themselves civilised to the very people whom they despise as primitive, backward and barbarous. 'Could there be more glaring proof of the explosive train of evil consequences which evil methods must ignite? And could there be any policy worse than this, of an eye for an eye and tooth for a tooth, or one more likely to ruin any chance of achieving true peace and partnership in Kenya. 'Let us now have as quickly as possible, the report of the official inquiry into the use of such practices by British troops, and the clearest assurance that they have not merely been forbidden by order, but abandoned in fact.'"

U.S. Bishop On Africa

South Africa need to spend £300,000,000 a year for the next 10 years to provide adequate housing for her Native workers, but was spending less than £300,000 for public housing now, Methodist Bishop John Wesley Lord said in Boston last week.

The Bishop, who has recently returned from a tour of Africa, said that the Union's biggest problem was housing and the situation was "near disaster." He said that 10,000 people were on waiting lists for non-European housing projects in Capetown. He said that there was a serious lack of public interest in improving the squalid conditions in which Native workers were forced to live, sometimes 15 miles from cities in which they were employed. Living standard in these locations were sub-human. However, with the co-operation of their White rulers, the Africans themselves could find a peaceful solution of the Union's problems, said the Bishop. He said that the Mau Maus were not typical of the vast majority of Natives, "I heard more about them here than I did in Africa," he added: "The African doesn't want the White man to leave. He is proud of his Western clothes. If you meet him half way he will respond generously and intelligently." Referring to the causes of the Mau Mau uprisings, he said: "I understand that certain British administrators in Kenya were unwise persons. He added that Communism was no threat in Africa. "I asked some men in the Government there about it and they laughed at me. There is no infiltration at all."

Federal Parliament To Meet

On February 2

The Federal Prime Minister's office in Salisbury announced

Racial Discrimination In British Hotels Criticised

Mr. Gwilym Lloyd George Minister of Food, is reported by Sapa-Reuters to have said that he deplored racial discrimination in British hotels. He would be exceeding his powers if he used the licensing regulations for catering establishments to stop it. He had been urged to do this in the House of Commons by Mr. Arthur Lewis, a Labour Member. Mr. Lewis said that one London hotel had officially stated it was their policy to enforce the Colour Bar. Mr. Lewis said it was disgraceful for the Food Ministry to assist them by granting a catering licence when the Minister could refuse it. In reply, Mr. Lloyd George said: "I am advised that I should exceed my powers if I attempted to use them for social ends such as to prevent discrimination. 'There is no obligation, I understand, under common law for any caterer to serve anyone, and I cannot override the law in that respect. I should have thought that the most effective deterrent against colour discrimination is public opinion.'"

Book Review

A New Book On Mahatma Gandhi

Dr. John Haynes Holmes ranks among the top most of those afar living thousands of miles away who knew Mahatma Gandhi more intimately and could interpret him better than many of those who were living closest to him. But Dr. Holmes had personal contact as well with Mahatma Gandhi which only confirmed what he had already known about him. Dr. Holmes was therefore eminently fitted to write about Gandhiji. It might perhaps not be an exaggeration to say that his book "My Gandhi" just published by Harper and Brothers, 49 East 33rd street, New York 16 N.Y. is the best personal tribute paid to the Mahatma by an American. The book gives a vivid account of the life of Gandhiji, his work in South Africa and his unique part in India's great struggle for Independence. The book contains a mine of knowledge and is of absorbing interest.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Bills of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

9 Adams Arcade,
40 Market Street,
Johannesburg

HOUSE OF COMMONS SPEECH PRESS IGNORED

A CONSTRUCTIVE POLICY FOR THE COLONIES

By FENNER BROCKWAY, M.P.

(Concluded from last week)

Gezira Example

I HOPE that the right hon. Gentleman, in thinking of this land problem, will remember that the Gezira scheme in the Sudan is the best project which the British have undertaken in the whole continent. I believe that, happily, the right hon. Gentleman had some associations with the scheme.

There is a semi-desert area in Kenya. Water is there, but it would cost a lot to tap it. If that water were oil it would be tapped, because oil is profitable.

Water is more essential to the human race than oil, and the Government ought to take the responsibility of developing that desert area on the Gezira lines.

Thirdly, I turn to the problem of the Africans in their own land. I admit that their farming is often primitive and unproductive. The solution to that would be to develop the farmers' co-operative movements out there.

In a little way it (the co-operative movement) has been going on for years, and was encouraged immensely when my right hon. Friend the Member for Llanelli (Mr. J. Griffiths) was Secretary of State for the Colonies. It has not advanced so rapidly since.

I was there in November and I found that the secretary, who was responsible for the co-operative movement, had actually been transferred from that job to another. I saw him and his story was one of pessimism about the failure of that co-operative movement because the Africans had not the technical attributes necessary for the job.

Help From India

That brings me to the constructive point which I am now making.

The Indian Government have offered 25 scholarships to Africans from Kenya to go to India to learn all there is to know about Indian co-operative farming, to learn about community projects which have been so successfully developed in India.

That is a policy which we should encourage. I am not only making my appeal to Her Majesty's Government to give these facilities for the acquiring of the necessary technical experience. I appeal to our own Co-operative movement in this country, and to the Labour movement

to provide the facilities they can do in that respect.

I would put community projects near in a constructive plan. At present, if the Africans are driven from their land in the African reserves in the way I have described, they must become servants to the European farmers.

I have seen contracts; they are simply appalling. A little bit of land is given on which they can grow produce; 15 head of goats and material to build a hut are provided and then payment of from 3s. 6d. to 4s. 6. per week.

There are clauses in the contract which say that if a boy becomes 16 years of age he must work for the farmer as well, there are clauses in some contracts saying that children and wives, must at the demand of farmers, also work for them.

That is appalling servitude, and it should be a matter of shame to any of us that such conditions should exist in the British Commonwealth or the British Empire.

How are we to end these conditions?

By providing alternative employment—light industries in the African areas, co-operatively run, which would be an alternative to that appalling slavery of the labourers on many of the European farms. Not only Her Majesty's Government should give encouragement in that way. African wages—the conditions of Africans driven from the reserves to the towns—are often worse than those on the European farms which I have described.

The wage for African labourers in Nairobi is 56s. per month.

The medical officer of health says that the lowest figure a man can live on if he spends the whole of his money on food is 60s.

The natives cannot bring their wives and children, who are left in the reserves to scratch what existence they can from the land around their huts.

The whole standard of wages must be lifted, and there should be a minimum wage for the workers on the farms and the workers in the towns.

Killing The Colour-Bar

I welcome the fact that in the last few months an international school has opened in Nairobi. When I hear the argument that the colour bar is instinctive in human beings I always recall

something I saw in Nairobi—the children's queue for the cinema on Saturday morning, with Europeans, Asian and African children standing side by side eagerly discussing the film "Robin Hood" that they were to see.

Those same children were segregated in the schools, with European schools better than the Asian and the Asian schools better than the African. If we are to build up one community in Kenya, the place to begin is the school. I am glad that there has been an experiment with one school. I hope that the experiment will be greatly extended.

Finally, I urge that there must be constitutional reform and that the basis of it should, in the first stage, be parity between the three races. That is a very moderate demand to make. There are 35,000 Europeans, 120,000 Asians and 5 million Africans. To suggest that they should at least have equal representation in the Legislative Council is a moderate proposal, and I hope that it will be accepted.

British Guiana

I did not want to take up more time, but I had intended to pass from my criticism of policy in Kenya and my constructive proposals to a reference to the situation in British Guiana. I will be brief.

I do not think that I need assure the Minister of State for Colonial Affairs or this House that I believe so intensely in personal liberty that I hate the totalitarian conceptions of Communism. I had friends who were leaders of the Socialist movement in most of the European countries. They are now dead—murdered by the Communists.

Therefore, my approach to this subject is one of no sympathy with Communism, but I say to the right hon. Gentleman that the Government are making a big mistake in dismissing the People's Progressive Party in British Guiana as totally Communist.

The best contribution to our recent debate was made by the hon. Member for Eastbourne—Mr. Nicholson—who said that the People's Progressive Party was not under orders from Moscow. He even said that he thought that Dr. Jagan was quite sincere in saying that he is not a Communist. He said that Dr. Jagan had been behind the Iron Curtain and that he had been inspired by an enthusiasm for a workers' democracy and had come back with it.

Those who know the People's Progressive Party in British Guiana know that it is an alliance of Nationalists, Socialists and Communists.

The policy which Her Majesty's

Government have pursued has made more Communists than any of the propaganda of the Japans and the other Communists in British Guiana.

When we examined the White Paper we found only one charge of an intention of violent action to create a situation of revolution in British Guiana.

That was the charge—a charge of arson to burn down the Government buildings and European premises. That charge was splashed over all the newspapers of the world.

I venture to say that no one who has gone into the charge now believes that charge to be true. (Interruption.) Well, let me give the evidence.

In the White Paper, it was stated to have come from reliable sources. On October 21 the Colonial Secretary was asked why these men had not been brought to trial if they were guilty of a criminal offence in plotting to burn down Georgetown. These are the words he used in reply:

"Whether this plan would ever have been carried out is a matter of conjecture."

He was then asked what were these reliable sources and his reply was "Police agents." Our own experience during the war and our experience in other Colonies shows just how much reliance can be placed upon stories from police agents.

Mystery Of The Dates

The Official Report has this. The date on which the Secretary of State for the Colonies and the Home Secretary went to Balmoral Castle to get the signature of Her Majesty to the decree for the suspension of the Constitution of British Guiana was October 4.

I asked the Secretary of State for the Colonies in the House what was the date when the report of this plot to burn down Georgetown was brought to the Government's attention, and his answer, given in the House, was October 2. That was only two days before the decision to suspend the constitution.

In the Official Report, the date October 2, has been changed to October 7, that is to say, the White Paper uses as an argument for the justification of the suspension of the Constitution an incident of which the Government were unaware until three days after the decree for suspension was signed.

I say to the right hon. Gentleman that there are two points here which he must answer.

If he is not prepared to bring into public trial those who are charged with these offences, what right has he to make the charges in a White Paper?

Secondly, what right at all has he to include this evidence in a White Paper justifying the suspension of the Constitution when the Government themselves appeared to have no knowledge until three days after the decree was signed?

Menace To World Peace

I want to repeat what I have said outside because I believe it to be the duty of Members of Parliament to say inside these walls what they write and say outside.

I want to say to the right hon. Gentleman that I regard the policy now being pursued by his Department in Central Africa, Kenya and British Guiana, and the policy of the Secretary of State for the Colonies as a menace to this country, as a menace to the Colonial countries and as a menace to the world.

NEHRU AND U.S. AMBASSADOR ON U.S.-PAKISTAN MILITARY ALLIANCE

INDIA's Prime Minister Mr. Nehru declared in Calcutta on December 13 that India wanted to be friendly with all nations.

Addressing a public meeting attended by an estimated crowd of half a million Mr. Nehru said: "There are two great powers in the world today who differed in their views. We do not wish to side with any of them. We would look at every issue on its merits. Even then in this world we cannot remain aloof and have to play our part."

During his eighty-minute speech, Mr. Nehru referred to reported negotiations between the United States and Pakistan for military alliance and said, "We want to be very frank about it. The effect of such an alliance would not only be felt on India but on the whole of South East Asia. That is why I said in 1947 that we were usually surprised about this move and we cannot just merely look on these developments. Pakistan leaders had said that this news is not correct. If it is the case, I am glad. Nevertheless, we have to be careful and watch developments."

The Prime Minister reiterated India's determination to remain friendly with other nations and said, "We should have taken what is best from other countries whether it is America or U.S.S.R." It should not be their policy to start friction with others but to pursue their own ideal of peace.

Mr. Nehru recalled that horrors of last two great wars, which had resulted in the emergence of two strong powers—America

I regard it as a menace to this country, because it is losing us the good will of the African and of the coloured populations of the Empire to a degree which makes our co-operation increasingly difficult.

It is a menace to the colonial countries not only in its direct effects but in the despair which it is causing among the peoples of the colonial countries, causing them to turn away from the hopes of political action.

It is a menace to the world, because two-thirds of the world's people are coloured, and unless there is harmony between the coloured races and ourselves there is no hope of peace in the world.

In my view, the Secretary of State for the Colonies and his Government ought to be indicted before the world as a danger to its security and peace.

and Russia. But, unfortunately, one was suspicious of the other. Let these countries do whatever they liked but India's policy was not affected and she could live in peace. The question, however, arose "how could an independent country in the modern world isolate herself from events of the world." "We have, therefore, become a member of the United Nations and it is a matter of great honour that the President of that great body is an Indian. Whether we like it or not we shall have to play our part in the great theatre of the world," he added.

All Asian countries were looking to India which had set an example as to how a country living so many years under foreign rule had achieved her independence in a peaceful manner, he said. Colonial exploitation in many Asian and African countries had been eradicated and in many others struggle for this purpose was now being waged. People in South Africa were in great trouble and were looking to India which had always shown her sympathy for their right.

Turning to internal problems the Prime Minister said in the progress made in various spheres since independence solid foundations of a strong and new India had been laid.

The first Five Year Plan had helped the country to have a clear picture of its needs and resources and lines on which the nation could develop. Despite its shortcomings, he said, the plan had laid foundations

for a better and bigger second Five Year Plan.

Mr. Nehru said that India aimed at a welfare state but, he added, problems could not be solved merely by formulating plans and schemes. The country could progress only when people were united and gave their best for its development. The Prime Minister said that he agreed with the communist principle that inequalities among human beings should be eliminated. But if Communists thought that this could be achieved by violence or by adopting subversive methods they were mistaken. He declared the policy followed by Communists in India was "destructive and not constructive."

Earlier addressing a large meeting in Dehra Dun on December 11 Mr. Nehru declared, "It is said that the United States and Pakistan are going to enter into a new relationship and have a pact. They are an independent country and they have the right to do what they want. But if this kind of pact comes about and if the strength of Pakistan's army increased with the United States' aid, it will have its repercussions not only in India but also in the whole of South East Asia. There is no doubt about it. This will disturb without fail the entire balance of power in this region."

"When once the door is open even a little for this kind of thing in Pakistan in the course of time this door will become wide open then under pressure of developments arising from such a pact."

Mr. George F. Allan, United States' Ambassador in India said in New Delhi on December 13 that the Government of United States would weigh the total effect that any military pact with Pakistan would have on United States relations with India before any decision was taken in this regard. Addressing the

Foreign Relations Association of India Mr. Allan said that he himself and the United States Government were fully aware of the anxieties in the mind of the Indian people about the proposed pact.

The Government of the United States fully appreciated the apprehension in the Indian mind about the likely effect such a pact might have on the still unsettled Kashmir issue. All these aspects would be gone into before any firm decision was taken in the matter.

Mr. Allan said that India was a great democratic State. It was a thrilling experience for him to work amidst people who won their independence recently and were now making their own destiny.

He understood why people of this country had such warm feelings towards China. It was not because China was a communist country but because this vast land-mass which was weak in the past had now become strong, unified and self-respecting and was able to talk to western powers on a footing of equality. Similarly he understood the feelings about the South Korean Government and colonial and other issues.

NEW BOOKS

Just Arrived From India

- A Gandhi Anthology
—By V. G. Doshi 9/-
- W Way Lies Hope
—By R. D. Gregg 2/-
- Why Prohibition
—By Kumarappa 1/-
- Gandhi And Marx
—By K. G. Narkhwal 2/-
- Satyagraha In S.A.
—By M. K. Gandhi 12/-

Obtainable from:

'INDIAN OPINION'

P/Oag, Phoenix, Natal.

LUXURY
and TOURIST
SERVICES
EVERY
MONTH
from

NAIROBI

TO INDIA & PAKISTAN

AIR-INDIA
International

95 Salisbury House
Smith Street, London
W.C. 2, ENGLAND

Debits from I.A.T.A. Airlines and Agents.

WHAT THE QUAKERS ARE DOING IN INDIA

By OLWEN BATTERSBY

"WHAT one fraction of one body of people could do" was the description given by Roderick Ede, of the Friends Service Council (Quakers), to the work at present being undertaken in India by the American Friends Service Council.

This work was made real to the audience through a series of coloured slides at the sixth meeting of the Seminar of "My Neighbour's Bread" organised by the Society of Friends.

There were three quarters of a million villages in India the speaker explained, and the Friends, through their two pilot projects of Rasulia and Orissa, were tackling less than one hundred of them. But the experience they gained, and the difficulties they met, must be viewed in the wider framework of technical assistance to underdeveloped countries. The audience saw the Indian peasantry living and working on the fields, experimenting with tractors, tackling soil erosion through the creation of dams, keeping the wild boars away.

Basic Education

They saw also the children at the Friends school learning to chop wood, to draw water, to wash their clothes by the side of a well and to milk cows.

"As they learn to spin," the

speaker explained, "so they learn to count; this is one of the principles of basic education, as practised by Gandhi and his followers at Sevagram."

India was a free country with a freely elected government; any scheme of technical assistance was undertaken at the invitation of and with the full co-operation of the Indian government.

It was important to see that the beliefs and customs of village life were not overlooked: when for example an outcast had been employed for the milking of cows the milk remained unsold.

Jobs which could be filled by Indians must be left for Indians, and local ways of thought, even when we disagreed with them, must be respected.

A New Dignity

The three-day course for the selection of village workers, the encouragement of local art, there by bringing new dignity to village life, the work of the medical clinics, and the teaching of hygienic methods in regard to food and water, were further subjects dealt with in some detail.

At the final lecture Geoffrey Wilson, late director of the Colombo Plan Technical Co-operative Bureau gave his views on technical assistance and summed up the discussion of the Seminar.—'Peace News.'

that India believed that through materialism which makes naked and unashamed use of power, or money or armaments the conflicts and problems facing humanity could never be solved. "We in India firmly believe," said Shri Pant, "that it is only the highest spiritual power, power of God, that alone can solve the tensions that we are experiencing in this war-weary, frightened, world of ours. It is not atom bomb which will solve the problems and bring people of the world together but the spiritual power, the 'Atomic bomb' not atomic bomb."

This temple has been built at the expense of over 200,000 Rupees by the Hindu Ghatbhi Gujarati Union of Nakuru.

Cuticura
TALCUM POWDER
After the evening bath, a refreshing all-over dusting with fragrant Cuticura Talcum Powder will ensure sound sleep for a happy and contented baby, free from all chafing and irritation.
ABSORBENT AND COOLING
530

A sound knowledge of bookkeeping is essential to every commercial career. The School of Accountancy's home-study courses, backed by 14 years of successful educational service, have helped thousands to succeed.

Write for free *Career's Guide*:
The School of Accountancy, P.O. Box 4592 (Z), Johannesburg.

TROUBLED WATERS

By JOHN O'HIND

This book deals with that period of Indian history when three empires were at a clash with each other on the Indian Peninsula. The Mughal Empire was breaking up; the Maratha Kingdom was declining; and the British were establishing themselves. The story is full of suspense, keeping the reader engrossed in the acts of heroism and valour, naval bombardment and piracy on the high seas, escapades, a chase with bloodhounds, and romance. Order your copy as soon as possible, as there are only a few copies on sale at our office.

Price 10s.

Available at:

'Indian Opinion',
P/Bag, Phoenix, Natal.

NEW INDIAN TEMPLE AT NAKURU OPENED FOR ALL PEOPLE

SIX to seven thousand people of all races from all parts of East Africa agreed with loud cheers with Shri Apa B. Pant, Commissioner for the Government of India in British East Africa, when he asked the gathering whether Shri Krishnaji's temple which was being opened at Nakuru, Kenya, on Sunday 13th December should be thrown open to 'Hindus,' Africans, Europeans and all people without distinction. The large gathering assured him that the temple would remain open for all people without distinction of caste, colour or race.

Speaking on the occasion, Shri Pant said that we should look to the principles and fundamental concepts of Indian culture and not only to the forms of deities in the temple. Some of the fundamental concepts that should be remembered

today, especially in this part of the world, were, he said, clearly enumerated in the teachings of Lord Krishna for whom the temple was being opened. "Samatvam Yag Uchhate" and "Sarva Bhute Hita, Rajah" were most appropriately applicable to the present conditions. According to the first principle an individual could not become a good citizen unless he develops within herself the qualities of living a life of non-discrimination, and making an active attempt to remove distinctions between high and low, ignorant and educated, rich or poor. According to the second there could not be peace or progress in any society unless all people come to be included in the social pattern as human beings and interested in the well being of all the people."

Shri Pant further emphasised

'DETTOL'

THE MODERN ANTISEPTIC

The ideal gargle for

mouth
and
throat
hygiene

PLEASANT SMELL
DEODORANT
GENTLE
NON-POISONOUS

RECKITT & COLSON (AFRICA) LTD., P.O. BOX 1807, CAPE TOWN.

—ATTRACTIVE— SAREE MATERIALS

Self Striped Georgette Crepes 45"
Green, White, Pink, Sky, Lemon
4/11 yd.

Self Check Fancy Voiles with Block
Designs 45" 4/11 yd.

Fancy USA Floral Voiles 38" 4/11 yd.

Two Tone and Rainbow Georgettes 45"
All Shades 4/11 yd.

Floral Embroidered 45" Red, Gold,
Green and Blue Designs 4/6 yd.

Bordered Georgette 45"
All Shades 3/11 yd.

Coloured Georgettes 45"
All Shades 3/11 yd.

Spotted Georgettes 45" Large 4/6 yd.

Embroidered Georgettes 45"
Various Designs 6/11 yd.

Georgette Jari Work Sarees
14-16-0 each

Georgette Sarees Cotton Embroidery
£3/15/0 each

Benares and Tinsel Jari Borders
Big Range in Stock

BLOUSES

Choice Embroidered Satin and
Georgette Blouses and Latest
Skippers 8/11 each.

CHAMPALS!

Plastic Fancy Tops with Hosiery Size 12-17
18/6 pair
Also Leather 8/6 & 10/6 pair

Write For Samples:

JAYBEE SILK HOUSE

39 MARKET STREET,

JOHANNESBURG

*News the other papers
don't print
is to be found each week
in*

PEACE NEWS

World news—events in Africa, Asia, America, Europe—news of constructive peacemaking: race relations; progress towards a non-violent society.

Obtainable by air-mail each week from Britain at 50s. 6d. per year; sea-mail 21s.; 4 weeks trial subscription (sea-mail) 2s. 6d.

South African representative:

ELLA B. ELDER

Brownlee Street, Stutterheim, Cape.

London office:

3 BLACKSTOCK ROAD, N. 4

FOR
RUBBER STAMPS

AND

PRINTING

CONTACT

STANDARD PRINTING PRESS

GENERAL PRINTERS
AND
RUBBER STAMP MAKERS

73 BENTLEY STREET,

DURBAN

PHONE 21008

TELEGRAMS 2782

Telephone Answer

Quickly

ESTABLISHED 1927

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Karanja arriving Dec. 28. Sailing January 4
for Bombay via Karachi and Porebunder

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever inoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without food	£75-15-0
Second "	"	"	50-13-0
Inter-Class	"	"	34-3-0
Unberthed (Deck)	without food		21-3-0

Muslim Special Food £11-10-0 Ordinary Food £4-17-6
Hindu Special Food £10-3-0 Ordinary Food £4-5-6

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be permitted to keep on deck with them more than one bedding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.

Tel. Add.: "KARAMAT."

SHINGADIA STORES(Prop: Premier Silk Bazar Ltd.)
Direct ImportersDrapery, Outfitting, Fancy Goods,
Oriental Curios Etc. Etc.

P.O. Box 111. UMTALI, S. Rhodesia.

Telegrams: "Pramsilk" Phone: 2523.

PREMIER WHOLESALERS

(Members of the Mashonaland Wholesalers Association)

Everything for the African Trade. Prints, Khaki,
Calicos, Blankets, Shoes & Fancy Goods.

P.O. Box 319. Phone: 2523/Extn 1.

UMTALI, S. Rhodesia

RHOD-INDIA LIMITED

Exporters, Importers & Manufacturers Representatives

Piece Goods, Hosiery, Jute Goods.

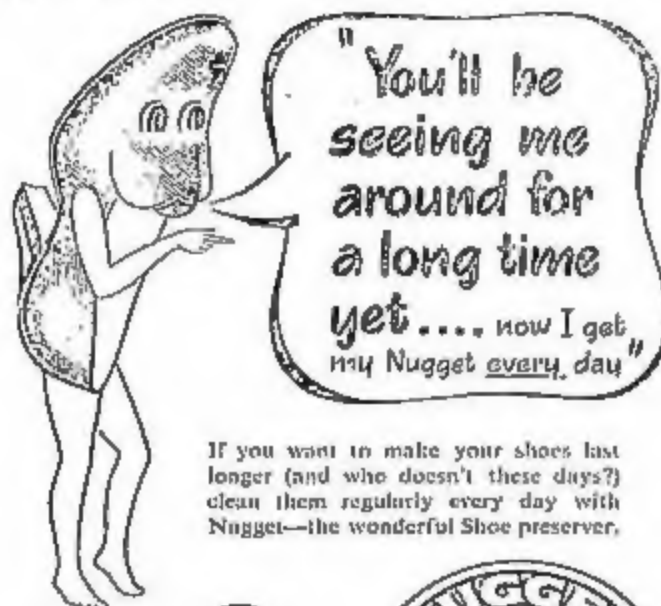
Enquiries Solicited. Prompt Attention.

"Aryan Mahal" 6th Floor,

Plot 43, "C" Road,

Churchgate Reclamation,

Cables "Indorhod." BOMBAY, INDIA.

If you want to make your shoes last longer (and who doesn't these days?) clean them regularly every day with Nugget—the wonderful Shoe preserver,

There's a Nugget Shade for every shoe that's made!

A.A.210

Phone
Day 24169Phone
Night 833549**L. RAJKOOMAR (PTY.) LTD.**

14, CROSS STREET, DURBAN.

Funeral Directors and Manufacturers of all classes of
Coffins and WreathsContractors to the INTERNATIONAL FUNERAL
COMPANY, LIMITED.

Reg. Office: 14 CROSS STREET, DURBAN

Country Orders for Coffins and Wreaths,
accepted by phone and despatched by rail
at the shortest notice.

Cable & Tel. Add.: "HARGOVAN".

Phone 29368.

**P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.****WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.**P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.**Polishing with
SUNBEAM
is so easy!**

Sunbeam... a boon to all housewives... makes it so easy to keep the floors and furniture bright and attractive!

Effortlessly a little Sunbeam is spread over a large area to give that pleasing shine which lasts for days and days.

Sunbeam makes your home look clean and inviting!

**FOR BRIGHTER FLOORS
AND LIGHTER WORK**
Always ask for

**SUNBEAM
POLISH**

Shines...
and shines...
and shines...

5204-1

BOOKS FOR SALE

GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian literature)	5	0
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	0
TO STUDENTS—M. K. Gandhi	5	0
GANDHIAN ETHICS—Benny Gopal Ray	3	0
BAPU—Harry F. Barr	1	0
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
FAMOUS PARSIS	7	6
SEVEN MONTHS WITH GANDHI—Krisandas	12	0
STORY OF THE BIBLE—S. K. George	5	0
A RIGHTEOUS STRUGGLE—Mahadev Desai	2	8
THE POLITICAL PHILOSOPHY OF MAHATMA GANDHI—Gopinath Dhawan	17	9
GANDHI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	0	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. I.—M. K. Gandhi	15	0
NON VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. II.—M. K. Gandhi	14	0
THE STORY OF GANDOLI—Mahadev Desai	5	0
FROM YERAVDA MANDIR—M. K. Gandhi	1	0
MAHADEV DESAI'S EARLY LIFE —By Narnhari D. Parikh	2	8
DEHUMANIZATION IN MODERN SOCIETY —Rene Fulep-Miller	1	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION,"

P. Bag, Phoenix, Natal.

Golden Number

OF

"INDIAN OPINION"

Souvenir

Of The

Passive Resistance

Movement

1906—1914

Price: Four Shillings.

Obtainable From:

"Indian Opinion"

Phoenix, Natal.

BOOKS FOR SALE

INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6	SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	5	0
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—James T. Sunderland	7	6	AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	23	0
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song— (An English Translation)—Annie Besant	1	0	TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	11	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	5	0	WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subramanyam	2	0
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —Minoo Masani	2	5	GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	5
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6	THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	15	0
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)	4	0	CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	5	0
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	6	RAMANAMA—M. K. Gandhi	2	0
GANDHIAN TECHNIQUES IN THE MODERN WORLD—Pyarelal	2	0	TOWARDS NON-VIOLENT SOCIALISM —M. K. Gandhi	5	0
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhi's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0	REBUILDING OUR VILLAGES—M. K. Gandhi	5	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars)—K. T. Shah	15	0	AN ATHEIST WITH GANDHI—Gora G. R. Rao	2	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	15	0			

Obtainable from:

"Indian Opinion,"

P. Bag, Phoenix, Natal.

Always Better. Better Always.
Are Kapitan's Tempting
Sweetmeats.

For nearly half a century we are leading in the
manufacture of Quality Sweetmeats and Cakes.

TRY US FOR THE LATEST INDIAN RECORDS.

Address:

KAPITANS BALCONY HOTEL,

(KORNER SWEETMEAT HOUSE)

Corner Grey and Victoria Streets

DURBAN.

Phone 23414.

Tel. Add. "KAPITANS."

DHIRUBHAI P. NAIK

Travel, Insurance & General Agent

Book with us for your travelling by Air, Sea or Land either to India
or to any part of the world.

All types of Insurance—Life, Fire, Burglary, Riot, Storm, Accident,
Plate Glass, etc.

Consult Us Free of Charge For Your Income Tax, Personal Tax,
Wetting Of Your Books, Trade Licences, Revenue Clearance Certificate,
Passports And Immigration Matters.

Representative: National Mutual Life Asso. Of Australasia,
Yorkshire Insurance Co. Ltd.

Telephone: 33-9033. 29a Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

P.O. Box 96,

Phone 24471.

To Furnish Your Home Economically

See

LALA BABHAI & CO. (PTY.) LTD.

Show Rooms At 107 Prince Edward St. & 78 Victoria St.

DURBAN.

Stockists of:—

NEW & RECONDITIONED FURNITURE & HOUSE-
HOLD EFFECTS. RADIOS & RADIOGRAMS, MUSI-
CAL INSTRUMENTS, SEWING MACHINES & OFFICE
FURNITURE Etc.

Exporters and Commission Agents for Natal Fruit and
Vegetables. We specialize in green ginger and Indian
Vegetables. Wholesale only. Write for particulars
Box 96, Durban.

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING

—CO. LTD.—

ESTABLISHED 1923

Wholesale Saff & Fancy Goods Merchants

—&—

Direct Importers.

**47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.**

M. J. PATEL

INTERNATIONAL SPORTS COMPANY

Importers & Exporters & General
Commission Agents

10 Peking Road, Kowloon, HONG KONG.

**Special attention is paid
to indent orders**

Write To Us For Further Particulars.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?

Have you provided for your dependants?

Prepare for the future

Life Insurance gives peace of mind for the unknown
future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for life—

The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has
best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760,
JOHANNESBURG.

Phones:— } Business 33-0711
              } Residence 33-5951

Phone 53.

Telegrams "SOLANKI."

P.O. Box 208.

Solanki & Co. Ltd.

Merchant & Direct Importers

**Extensive range always carried in
the following:**

Silks, Drapery, Toilets, Per-
fumes, Curios, Fashion Goods
and Jewellery, Wide Range of
Indian, Persian and Chinese
Carpets.

**Stockists of well-known branded
Watches.**

COPPERBELT PIONEER STORE

**Where Quality and Service
are Paramount.**

Luanshya,

Northern Rhodesia.

Phones: 29121/3 (Switchboard)
24179 (Manager)

Cables & Tel. Add:
"PROSPERITY" (All Branches)

P.O. Box 2197

(Established 1927)

Premier Produce Co. (Pty) Ltd.

General Wholesale Merchants
EXPORTERS AND IMPORTERS

Buyers and large Stockists of all kinds of Indian and European Groceries, Provisions, Soaps, Oils, Grains, Beans, Peas, Kaffircorn, Maize, Maize Products, Wheat, Whenton Products, Crockery, Hardware and also Coal of all types.

All enquiries for Export and Import
to the Head-Office.

Head-Office: "PREMIER HOUSE"
364 Pine Street, Durban.

also at

JOHANNESBURG

Phones: 34-3554/5
P.O. Box 200, Fordsburg,
82, Crown Road,
Fordsburg, Johannesburg.

BENONI

Benoni Coal Site
Phone 54-1813,
Rangeview Coal Sites—54-2205
P.O. Box 391, Benoni.

Full range of men's and
boys' khaki shirts and
clothing.

To thank
guys,
tropicals

DENTONA
SHORTS AND SLACKS
IN KOTASHIEL Read.
TRADE ENQUIRIES

UNION OF S. AFRICA, SWAZILAND, BASUTOLAND,
SOUTH WEST AFRICA, SOUTHERN BECHUANALAND.

DENTON TRADING CO.

Phone 34-4381

JOHANNESBURG

P.O. Box 3461

N. RHODESIA

FEIGENBAUM BROS.

Phone 2755

BULAWAYO

P.O. Box 354

SOUTHERN RHODESIA

MASHONALAND, P.E.A. & N. BECHUANALAND

W. F. NEJMAN

Phone 2-3219/2-4924

SALISBURY

P.O. Box 1492

BRITISH EAST AFRICA

VAN BRUSSEL & CO. (E.A.) LTD.

Phone 4810

Trade Manager

NAIROBI

BULAWAYO CLOTHING FACTORY LTD.

Phone 2410, Bulawayo, P.O. Box 427, Southern Rhodesia.

Proprietors:

C. L. Patel, D. K. Patel
V. B. Patel, H. J. Patel
K. C. Patel

The Star Clothing Factory

Wholesale Merchants

CLOTHING MANUFACTURERS

P.O. Box 237. Phone 514.

Jameson Road, Livingstone,
NORTHERN RHODESIA.

Our S.A. Representatives:

H. L. Hompes & Co.,
(Pty.) Ltd.

Durban, P.O. Box 1301.
Johannesburg, P.O. Box 3480.
Capetown, P.O. Box 824.

NEW TYPEWRITERS

POPULAR MAKES

Remington, Smith-Corona, Olivetti,
Hermes, R. C. Allen.

PORTABLE & STANDARD MODELS
AVAILABLE AT:

NATIONAL OFFICE SUPPLIES
(PTY. LTD.)

(Directors: N. V. MEHTA, J. P. GOKOOL, K. V. MEHTA)

LEGAL & COMMERCIAL STATIONERS

OFFICE EQUIPMENT SPECIALISTS

76 Victoria Street, Durban.

PHONES 28622

" 63535

P.O. BOX 1127

Tel. Add. NOSLIMITED.

For Quality Printing Consult:—

UNIVERSAL PRINTING WORKS

Commercial Printers & Calendar Specialists

9 Bond Street, Durban, Phone 25295.

ઇન્ડિઅન

ઓપિનિઅન

મહાત્મા ગાંધીજીનાં હસ્તે સને ૧૯૦૭માં સ્થપાયું.

પુસ્તાક પર મુ—અંક ૧
તા. ૧ જાન્યુઆરી, ૧૯૫૪.
પ્રકાશક નક્કલ પેની ૬.
૬૨ શુક્રવારે બહાર પડે છે.

★

આળસ માણસનો વાટ રાત્રુ છે

(આસ્વાર્થ વિનાબાણનાં 'ગીતા પ્રવચનો'માંથી)

અંતકાર અને પ્રેમ

અંતકાર અને પ્રેમ એકબીજાનાં આપેલાં મળતા નથી. વારસામાં અભેદના ટકતાં નથી. હરેક મનુષ્યે તે પોતાના પ્રથમથી, સંયમથી, ત્યાગથી, મેળવવા પડે. સ્વપીત્તની આવના અને તેમથી જન્મતાં સ્વર્થ અને ક્ષત્રી એ અંતકાર અને પ્રેમનાં કદાચેરી છે. એ હેતુ ત્યા સંસ્કાર ટપા જ ન થઈ.

—૦—

કુદાહીના ક્ષયો

કુદાહીયેથી ભરેલી એક માડીને આવતી જોઈ જાણનાં જાડો રડવા માંડ્યો. એક જાડો આડો એકું અને રોવાનું કારણ પ્રગટ્યું ત્યારે કુદાહી એથી ભરેલી આવતી માડી તરફ દ્રષ્ટારે, કર્વેને કહ્યું. "આ માડીમાં ભરેલી કુદાહીએ આપણને કાપીને નાંદ કરી નાખશે."

જેક દસતાં દસતાં જોઈએ : "મભરાવ નાંદ, આ કુદાહીના પાતા સાથે જ્યાં સુધી આપણે બાધ હાથા તરીકે જાણ્યો નહિ હોય ત્યાં સુધી એ આપણને જાણ થાય પછી જાણ કરી શકશે નહિ. જો રાવણને બાધ વિગીપણ રામ સાથે, પ્રતાપને બાધ સકાશીક બકાશર સાથે અને પૂર્ણ રાજને બાધ જયચંદ શહાણીન પેરો સાથે ન હોત તો એમને પરાજય કેવાનું સાધર્ય કે નાશા હતું?"

—અરોપચામ્રાદ ગોવિંદીય.

આળસ એક ઘણી ભયનાક ચીજ છે. સારામાં સારા માણસો પણ આળસને કીધે બગડી જાય છે. સમાજની બધીયે સુખ શાંતીને મેદાન મેદાન કરનારો આ રીતુ છે. નાનાં છોકરાથી માંડીને ઘરડાં સુધીનાં સૌને એ બગાડે છે. એ શત્રુએ સૌને ઘેરી લીધેલાં છે. એ શત્રુ આપણામાં પેસી જવાને ટાપી બેસી રહે છે. જરા જેટલી તક મળતાં તે અંદર છુસી જાય છે. જરા જે કોણીયા વધારે ખાણું કે તેણે આળોટવાને આપણને આડા પાડ્યાજ નહો. સહેજ વધારે ઉંચા કે આંખપરથી આળસ ભણે ટપકતું હોય એવું દેખાય છે. અહીં આ આળસ જ્યાં સુધી નાણુદ ન થાય ત્યાં સુધી બાધું ફાકતું છે, પણ આપણે તો આળસને માટે ઉત્સુક, ઇતેજાર હોઈએ છીએ. જાંડ જાંડ બાધું કામ કરી ઘણું, પૈસો એક વાર એકઠો કરી લઈએ તો પછી આરામ મળે એવી આપણી ઇચ્છા હોય છે. ઘણું પૈસો મેળવવો એટલે આળસના આળસને માટે બહોળાસત કરી રાખવો! આપણો કંઈક એવો જવાલ બંધાયેલો છે કે ઘડપણમાં આરામ ભેઈએજ, પણ એ સમજ જોડી છે. આપણે બરાબર વર્તન રાખીએ તો ઘડપણમાં પણ કામ આપી શકીએ ઘડપણમાં તો આપણે વધારે અનુભવી હોઈશું એટલે વધારે ઉપયોગી ઘણ શકીશું, પણ નહિ, કહે છે કે ત્યારેજ, ઘડપણમાંજ આરામ ભેઈએ! આળસને તક ન મળે, આપણે તેને તક ન આપીએ તેટલા ખાતાવ જાળવવા રહેણું ભેઈએ, સાવધ રહેણું ભેઈએ ત્યાં રજા કેવડો મેટો રાજા હોતો! પણ પગ ઘેતી વખતે જર તેનું ફિલિયું કેરે રડી ગયું એટલે કહે છે કે કળિ ત્યાં તોનામાં પેચી ગયો! નજરાજ અરવલ સુદ હોતો, સ્વપ્નમાં સ્વપ્ન રહેનારો હતો. પણ તેમણે એક અંચ સહેજ કેરે વડી ગયું, તેટલું આળસ રડી ગયું એટલે કળિ ભેઈએતામાં અંદર પેઠો, આપણું તો આપણે શરીર ખુલ્લું પડેલું છે. આળસને જ્યાંથી અંદર પેચણું હોય ત્યાંથી પેચે. શરીરને આળસ ચડ્યું એટલે મન અને છુદિને પણ ચડ્યું જ નહો. આને સમાજની આંખીયે ઇમારત આ આળસપર ઊભી કરવા, આ આવેલી છે એમાંથી પાર જાવનાં, અનંત દુઃખો પેદા થયાં છે આ આળસ આપણે કાઢી શકીએ તો બધા નહિને ઘણા ખરાં દુઃખો આપણે જરૂર દૂર કરી શકીએ.

હમણા હમણા સમાજ સુધારાની વાતોની ચર્ચા સર્વજન સહી છે. સામાન્ય માં સામાન્ય માણસને પણ જોઈએ એટલું સુખ તો મળવુંજ ભેઈએ અને તે માટે સમાજ રચના કેવી હોવી ભેઈએ વગેરે ચર્ચાએ થાય છે. એક તરફ અતિશય સુખ છે તો બીજી તરફ અત્યંત દુઃખ છે. એક તરફ સપતિના, હગલાના, હગલા છે તો બીજી તરફ ગરીબીના હાકા હાકા કોતર છે. આ સામાજિક વિષમતા કેમ દૂર થાય? જરૂર જેટલું બાધુયે સુખ સહેજે મેળવવાનો એકજ ઇલાજ છે અને તે એ કે સૌ કેઈએ આળસ કોડી મહેનત મળવી કરવાને તથ્યાર થવું ભેઈએ. સુખ દુઃખ આળસને કીધેજ છે, અંગ મહેનત કરવાનો બધા હોડો. સૌ કેઈ નિર્ભય કરે તો આ દુઃખ દૂર થાય.

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૧ જાન્યુઆરી, ૧૯૫૪.

નવું વર્ષ

નવાં વર્ષમાં પ્રવેશ કરતાં આપણું મન સ્વાભાવિક રીતે વીતી ગયેલાં વર્ષ પર જાય છે અને જો એ વર્ષ સાફ પસાર થયું હોય તો નવું વર્ષ પણ એકદમ પસાર થાય એવી ઈશ્વર પાસે યાચના કરીએ છીએ. જો મત વર્ષ માહું નીવડેલું હોય તો નવું વર્ષ વધારે સાફ નીવડે એકદમ યાચીએ છીએ.

વીતી ગયેલાં વર્ષ પર ઉત્તરી નજર કરતાં આપણે એકદમ છીએ કે તે બહુ સાફ નહિ તેમ જાહું માહું પણ નીવડેલું નહિ ગણાય. સારામાં જગતના લોકો સામાન્ય રીતે ખુશી થયા છે કે દેરીયા ડું સુક બાંધ પડ્યું છે અને કાલ તુરતને માટે કતલ થતી અટકી છે. જેઓ કેવળ પોતાના દુરુદ સ્વાર્થને ખાતર હમેશાં સુદ ચાલ્યા કરે એમ ધ્રુએ છે એવા મૂઠ્ઠા લોકોને આ વસ્તુ રૂબરૂ નહિ. કમનસીબે એવા લોકો દુનીયામાં બહુ પડેલા છે અને તેઓના પાવેજ દુનીયાને બહુ દુઃખી થઈ પડે છે. તેવા લોકોના સત્તા અને ધનના લોભ ને કશી અવાહાજ નથી, અને પૃથ્વીપરના ખરા ખુનીઓ તેઓ જ છે.

યુનાઇટેડ નેશન્સ જનરલ એસેમ્બલીનાં પ્રમુખ શ્રીમતી વિજયલક્ષ્મી પંડીત કહી ગયા છે કે “શાંતી યજ્ઞના સન્નેશો ઘણા વખતથી જણાયા નથી તેવા અવધારે જણાઈ રહ્યા છે.” તેમના એ આશાવાદમાં જો કે અમે સામેલ થઈ શકતા નથી તેમાં છતાં એવો એક પાશુ માનવી નહિ જ હોય કે જે તેમના એ કમનસીબે તથાસ્તુ નહિ કહે. એક રીતે જોતાં શ્રીમતી પંડીતનું કહેવું એકદમ નહિ ગણાય કારણ શાંતીને માટે હાર્દીક છાછા તો સર્વત્ર જણાય છે અને દક્ષિણ આફ્રિકામાં, જ્યાં નેશનલીસ્ટો એટલા ભયાનક અવસ્થા રહ્યા છે, ત્યાં પણ એ લીધપણે જોવામાં તો આવે જ છે. ભૂતકાળનાં વર્ષ

ની એક કમનસીબી એ હતી કે જેઓ શાંતી ધ્રુએ છે તેઓ તે સાધવાને માત્ર જો દા લેતા આવેલા છે. તેમ છતાં અહિં તાંકિ ઉજાવવા બાબતે નજરે પડેલી છે. જેમાંની એક, ભારતીય એકરાજ, કે જેની ખાતરી જ દક્ષિણ આફ્રિકામાં તેમજ દુનીયાના ઘણા ખરા લોકોમાં અશાંતી ડું કારણ થઈ પડેલી છે, તેને માટે અંતર્યામી કરવા દુકે સુદત ઉપરજ પ્રોટેરીયામાં ચર્ચોની કોન્ફરન્સ મળી હતી તે છે.

ચિત્રની કાળી બાણ કેનીયામાં ચાલી રહેલી યુનિટેલ છે, જ્યાં કહેવાતા મ.ઉ માહિ યાહું તોફાન અચાવી રહ્યા છે. તે સામે લાગત, વળગતા સત્તાધીરો, જેઓ, હાંસા ને માંજે શાંતી સ્થાપવાનો પ્રયત્નો કરી રહ્યા છે, તેઓને વિષે પણ બહુ સાફ કહી શકાય તેમ નથી. જ્યારે જ્યાં સમુદાયધી કતલ ચાલી રહી છે ત્યારે આ પણે એકદમ છીએ કે કુદરત પણ કઈ શાંત એવી રહેલી નથી તે પણ એક ચા ખીલ રીતે મોટા લોભે, કાઈ રહી છે, જે દુનના સર્વકર અકરમાતો, જેવો કે હમણા જ ન્યુઝીલેન્ડમાં ખની ગયો, જેમાં કોલ તો ઉપર રી પુરૂષો અને બળકેના બાન એક કુલુબરમાં ચાલ્યા ગયા, વિમાની અકરમાતો, જે હમણા હમણામાં વધારે સંખ્યામાં ચતા જણાય છે, અને એ ઉપરાંત નાના અકરમાતો તો અનેક બન્યા જ કરે છે, તે વચ્ચે એક શકાય છે.

કરુણાજનક ખીના તો એ છે કે આપણા પોતાના દુષ્ટતેષોથી પરિણેલના કરતાં આવા બતાવે, આપણું ધ્યાન વધારે આકરે છે. કંઈક કુદરતી અકરમાતો એકરામટી લોકો આયો જાય છે તેના તરફ આપણું ધ્યાન તુરત ખેંચાય છે અને આપણું હેતુ સ્પષ્ટ આવે છે. પરંતુ કુદરતી કારણોને લઈને અથવા તો સાત્ય જરીવટની ખાતરીને

લઈને આખી દુનીયામાં દર કણે કેલે. એ જાન વ્યકિતગત રીતે ચાલ્યા જાય છે તેના તરફ કોઈ જોતું થે નથી તેમ તેનો વિચાર કરીએ આવે તો નથી. આથી આવા અણચિંતાવા અધાતો માણસને હમેશાં નમ્ર બનવાની અને ઈશ્વરનું સ્મરણ કરવાની ચેતવણીરૂપ મવા જોઈએ કારણ દુનીયાના બાલિષ્ઠ સત્તા ચલાવનાર તે નથી પરંતુ સર્વશક્તિ માન ઈશ્વર છે.

આપણે ખીન-બોરાઓ, જેઓ એક બાલીષ્ઠ ચરકારથી આપણને કંખાયેલા માનીએ છીએ, અને જત વર્ષ આપણે માટે સુખપ્રદ નથી નીવડેલું એમ માનીએ છીએ, તેઓને બહુ ફરિયાદનું કારણ નથી. શારિરિક દુઃખ આપણે બહુ સદન નથી કરું. બલકે એમ કહેવું જોઈ નહિ બધાંય કે અર્થ લાભોને ખાતર અસુક ફરજને આપણે આપણું મનુષ્યત્વ-આપણું સ્વમાન જતું કરેલું છે, જે વસ્તુ આપણી મગલી નહિ પરંતુ અવગતી સુચવનારી ગણાય. આપણી ઉપર પહોંતી દુઃખોને માટે સરકારને હોય દેવાને બદલે આપને જ દેવો જોઈએ. કારણ આપણા શરીર, જે ગમે તેટલી આગળ પાળ કરવા છતાં પણ નિરાશવત જ છે, તેને ટકાવી રાખવાની ચિંતામાં જો દુઃખો આપણે બતેજ વહેરી લીધાં છે. કુદરત એ વસ્તુની આપણને સત્ત દિન ચેતવણી આપ્યું જ કરે છે પરંતુ આપણા અધા-યામાં આપણે તેને લક્ષમાં લેતા નથી.

એટલે વિચાર કરતાં એમ લાગે છે કે સાલુસના ઉપર દુઃખ પડે છે તેને માટે બીજાના ઉપર હોય સુકવાને બદલે તેના પોતાના ઉપરજ હોય સુકવો જોઈએ, કેમકે પરમેશ્વર જેણે સૌને પેદા કરેલા છે અને જે એકજ સૌને પાળનારો અને સંકાર કરનારો છે, તેના કાનુને પોતાના જાનના જોખને પણ તાળે ધરાવે અને તેનું પાલન કરવાને બદલે અને ઈશ્વરનો સુલામ બાનવાને બદલે તે ફેરવેલા એ માનવીનો સુલામ બાનલો છે. નવા વર્ષનો કલ્પ કરતાં આ માઠ આપણે સૌએ શીખવાનો છે.

આ નવું વર્ષ સૌને સુખ, શાંતી અને આબાહી આપનાર નીવડે અને શાસકોને તેમજ શાસીતોને સરવને માંજે ચાલવ. સફળિત, શક્તિ અને હાંમન મળે જોઈ પરમ કૃપાળુ પ્રભુ પ્રત્યે હાર્દીક પ્રાર્થના.

યુદ્ધ સિવાય છુટકો નથી

અખગરોમા પ્રસિદ્ધ ચર્ચેશ દેવાયો યુવક સાથે આ ક્રિશ્ન ઇન્ડિયન ઓરગનાઈઝેશન ઇન્ફોર્મર છે કે દોરે દક્ષિણ આફ્રિકા તો દોરે સવાલ યુનાઇટેડ નેશન્સમાં પાછો ખેંચી લેવો જોઈએ. દુનીયાન સરકારની વતી એકુ કહેવામાં આપ્યું હતું કે તે દોરે અને પાકિસ્તાન સામે તે સૌથી મસતત કરવા ખુશી છે પરંતુ યુનાઇટેડ નેશન્સ દ્વારા કરવા ખુશી નથી. દુનીયાન સરકારની આ વચણથી સાથે અ ક્રિશ્ન ઇન્ડિયન ઓરગનાઈઝેશનના પગલાંને કિરણ મળી છે. ઓરગનાઈઝેશનના નેતાઓ દોરે અને પાકિસ્તાનને ડુંગળન સરકારને નમતું આપવાનો અમદ કરવા નમતે મહેનત કરી રહ્યું જ. સાથેય આફ્રિકન ઇન્ડિયન કે એક ઓરગનાઈઝેશનના આ પગલાં, અમરી દક્ષિણ, વાળગી રીત નર્મી કી કાંડ છે. જો કે અમે કે એકાદી સાથ મળી બાબતોમાં, ખાસ કરી વર્તી કામ કરવાની રીતેની બાબતમાં અગત્ય થતા નથી છતાં એટલું તો ખાતરી છે કે જે સિદ્ધિઓને માટે તે બડન ઉતારી રહી છે તેનો કોઈથી પણ વિરોધ કરી શકાય તેમ નથી. સિદ્ધિઓની બાબતમાં સમગ્રવૃત્તી થક સૌ જ નહિ.

કમનસીબે ઓરગનાઈઝેશન સર્વજા બાબતોને અર્ધવાદની દ્રષ્ટિથી જુએ છે, અને રચાપિત ઘણો જો સમવાઈ રહેતા હોય તો સમવાઈ કરવા સુત તપરજ છે. જે રીતે આને ઓર બનાઈઝેશનના નેતાઓ જો કે જગ એરીયાઝ એકર, જેને હોટી કેમિ આઝ બવાને સંદર્ભ રદ બાતલ કરી નાખેલા છે, તેને સુકવે અવાને વખોડી રહ્યા છે, જ્યાં રેડીયા ટુકડો જ્યાં પણ મોઝ મળ્યા નખાતા જુએ લ્યા તેને બકપી લેવાની એક પણ તક જવા દેતા નથી. આ વસ્તુથી સરકાર સારી રીતે વાકે છે અને જુપ એરીયાઝ એકરને ટુકડે ટુકડે અમલમાં રૂકવાનો ફોરે ફોરે ઘાળ તે લઈ રહી છે અમારી બાણમાં એવું એકજ સમજ છે કે જ્યાં મુજ એરીયાઝ એકરની રૂમે મળેલા જાનાન વેચાણનો દોરો એકો સદતર ઘડિશ્કાર કર્યો જાય અને તે છે બેકેરગાય. ખરેખર કદબાન અને

તેની આસપાસ, અમારે જોઈએ જણાવવું પડે છે કે, જ્યાં પણ જામીને મળી શકતી હોય ત્યાં તે જોળવવાની હોદ્દોએ એક પછી તક જ્યાં રેતા મળી, અને અજાણ લોકો વળી અપ જોરીવાજ એકદની વિરુદ્ધ રોડે જાવાને પોકાર કરી રહ્યા છે. અને તેઓજ દક્ષિણ આફ્રિકામાં હોદ્દોએ પ્રત્યે યતાં જોરવતન સામેની હોદ્દે કરેલી દ્વિતીય યુનાઇટેડ નેશન્સમાંથી પાછી ખેંચી લેવાનું દિલ્લ અને પાકી રનાનને કમાણું કરી રહ્યા છે.

એ વાદ રાખવું જોઈએ કે હવે સવાસ હોદ્દોએ, પ્રત્યેની જોરવતજોરો રજીજ નથી. હવે સવાસ જાતી અને વજુના આધારે પાકવામાં આવતા બેરબાવને કાપકાની મંજુરી આપવા વિરોધો છે. એ વાત હોદ્દોએને જ લાગુ પડતો નથી પરંતુ સમજા ખીન-ગોરાઓને લાગુ પડે છે. એ એક અમલકાને સિદ્ધાંતો સવાસ છે જેનો યુનાઇટેડ નેશન્સ દરમિયાને માટે નિષ્કાલ લાવી દેવાનો છે. એ સવાસ કોઈ પણ એક દેશનો આનંદી સવાસ છે નહિ અને સાથ સહે નથી. એ એક આંતરરાષ્ટ્રીય સવાસ છે.

દક્ષિણ આફ્રિકાના હોદ્દોએ અને પૈતાની સ્થાપિત કામો સુરક્ષિત રાખ વાને આનંદ પોતાની જાતને રેવી રેક માંગવા હોય તો એ તેઓની પોતાની

પુખ્તાની વાત છે. હોદ્દ અને પાકી-રનાની તેમાં મદદની તેઓની આકા નજર રાખી શકાય.

દક્ષિણ આફ્રિકાના જાતીનેના સવાસને જાતીનેનો નિષ્કાલ આવે તેવું ધમ્મકામાં અને કોઈથી પણ કિતરતા નથી. પરંતુ અમને મલેજા વાય છે કે કામના સજ્જેમાં તેનો નિષ્કાલ કુદ વિના આવી શકરને નથી. આપણી જગ્યાએ ને યુરોપી યના કોત તો તેઓ આવી રિપિત એક કામગીર પણ સહન કરી મેસી રહ્યા નહિ હોત. કુદ કમારનું કાદી નીકળેલું હોત. આપણા સંબંધમાં અમે અધરે કુદધની વાત કરીએ છીએ ત્યારે હોદ્દો કુદધની નથી કરતા અહિં સહ કુદધની કરીએ છીએ કે જેમાં કીરોપી પ્રત્યે જરા સરખું પણ રેરવેર રાખ્યા વિના અમણ તેની સામે આગળી સરખી પણ કમકાયા વિના રીખાઇ રીખાઇને મરી જવા પર્વત જાવે જ કુદધ સહન કરવાનું રહે છે. આ પ્રમાણે કરવાને ને આપણે તકવાર ન હોઈએ તો આપણો નાજ જ થશે અને તેને માટે હેમ કામનો નહિ પરંતુ આપણો પોતાનો જ ગણાશે. આપણા માં ને અર્થ પ્રાપ્તિ કરતાં કમ્મ વરતુઓને અમે જ્વન કુરબાન કરવાને પુરુષાર્થનો કાસિ સરખો પણ નહિ હોય તો આપણી એ મતીને આપણે લાવકા છીએ.

મારો જોલનો અનુભવ

(લેખક: અણીલાલ ગાંધી)

મતાકથી ચાલુ

જે જાણું જાનાની નામે સવારે શું થતા નું છે. યાનીવારોને દિવસ હતો. જરૂરીરતન જેમમાં મને પદર દિવસ થયા હતા. રોજ યુજન સવારે સાડા છ-સાત વાગે બહાર કામપર ડેડીઓની છુદી છુદી કુકીનાં મોઢાવાઈ રહી જતી. ને કુકીનાં હું હતાં તો પણ મોઢવાઈ હતા. પરંતુ અમારી ઉપર કેમકે રાખનારો હોજો નહિ હોવાથી અમને બહાર મોઢવામાં નહિ આવતા અદરજ રાખવામાં આ-ખ્યા. અદર કશું કામ કરવાનું નહોતું. પરંતુ વાસથ્ય ધોવાતાં હતાં ત્યાં કું પણ ધોવામાં જ્યાં મેં. ધોવાઈ રહ્યા તેટલામાં આઈક વાગ્યા હશે ત્યાં અને પ્રજાપીતકમાંથી તેકું આખું લાં બેઠો એટલે મરો. અરો. આપવામાં આવ્યો અને જાહી હનમત કરી લેવાની સુચવા મળ. અને કહો વહેમ નહિ મેં. કારણ યાનીવારે આ પ્રમાણે કમમત કરવાની છુદ અગતી હતી અને દોગાને અરધા દિવસની એ દિવસે છુદી કોપ એટલે અજાણ વિગરે મેળાસર બંધ કરી દેવામાં આવે, મેં તો હનમત કરી લીધા અને પછી

નહોયો ધોમો અને રોરરમમાં જઈ સાકે કપડાં પણ મેળવી પહેરી લીધા. જાગીતના જાતન છુદી મેંએમાં તે લગાડવા અને પછી તરંગો કરવો આટા આરતો હતો, કે ચાલો અહિં મેં કહે મોઢવાઈ મળા છીએ. પદર દિવસ તો નીકળી ગયા. બહાર રહે દિવસ કાઢવાના છે. એ સુખે કું.મે કાદી નાખીશું. મોર દોગાએની કરડી નજર હતી, અને ધોરાક જાણુ સારો નહોતો મળે. એ સિવાય બીજું તો કું.એ ખાસ નહોતું. ડેડીઓનું વર્તન આરા પ્રત્યે સાકે કું. મેરાકમાં સાકે અજાણ થયું હતું. ખાણુ સખત મહેનતનું કામ નાંક કરવું પડે તો બાકીના દિવસે સહેજે પહોર થઇ જશે. આ વિચાર તરંગમાં હતો તેટલામાં હાન-૧૦ વાગે અને ઝોરીસપાથી તેકું આખું અને લાણું કે યાનીવારોને દિવસ છે એટલે કામગીરો મળવા આવેલું હતું. ઝોરીસની બહાર પંદરેક મીનીટ છેલો રાખ્યો. પછી એ રીસમાં મોલાવવા મા આવ્યો. ત્યાં જોઈ કું તો કેમકે પદર મારો અજો, કુચ થયા, કુચ પેરટ સાણુ વિગરે ને વરતુએ કરપીતકમાં

મારે માટે કામવવામાં આવી હતી તે સખળી પડેલી હતી. મારી કપડાંની ધોરી અને આપવમાં આવી અને તેની અંદરનાં કપડાં મચ્છી લેવા કશું. એ મચ્છી પાછા ધોરીમાં કુકાં અને કેમકે પદર પડેલી વરતુઓ પણ તેમાં કુકાં કશું. પછી મારાં અંજપરની સખળી નીકાનીમાં નોંધ કરવામાં આવી અને આંગળાઓની છાપ લેવામાં આવી. આ સખળું એક અને મચ્છી કે કાંઈ બીજી જગ્યાએ મને મોઢવારો તો છે કયા એ તો કંઈકરજ જાણે-પની અને બહાર જવા રહેવનું કહે-વામાં આવ્યું. ઘણી વાર સુધી છેલો રહ્યો. તેમાંમાં પેલો સારો અણાવો દોગો, જેની સાથે કંઈક છુટકી વાત કરી શકતી હતી, તે મારી નજરથી પસાર થયો. મેં તેને કુકું કે મને કયા મોઢો. કે. તેણે જાના ચકાની કશું "કું કશું જાણુ નથી." ખીજા દોગો કશારાથી મને પ્રજવા લાગ્યા, પણ તેને શું જાના આણુ વીચર કરવાં લાગ્યો કે એક નરક વાસમાં હજી તો જરા કરી કામ પડે, ત્યાં કયા ખીજા નરકવાસમાં જવાનું સરખાનું હશે. સાડા અગીવારેક થયા હશે. અને કરી ઝોરીસમાં મોલાવવા માં આવ્યો. મારી ધોરી છગાણી કુખ્મ દરવાજામાં લઇ જવામાં આવ્યો. ત્યાં બંને હાથ બેડી બેડી નાખવામાં આવી અને એ રિપિતમાં ધોરી ઉચકા વવામાં આવી અને વડો દોગો અને બીજો એક દોગો એ બેની સાથે ધોડે કુર ચાલીને ગયા ત્યાં મોટર મારી હોમોતી તેમાં બેસાડી જરમીરતન રોડને ગયા, ત્યાં પોલ્ટેરમને એક છોટી છેક બીજે છેડે સુધી ચલવી લઇ જવામાં આવ્યો. ક્યાંક ક્યાંક દારો પણ ચલવાના હતા. કિતાવજે કિતાવજે ચાલવાનું હોવાથી યરીરતી નળાણને લીધે કાંઈ પણ ચડી અઇ. એક બાકી તો કુકાં અઇ એટલે વીસ બીનીટ સુધી બીજી બાકીની રાક બેનાં હવા રહેવું પડ્યું. દરમીયાન સખળા લોકો મારી તરર દગર દગર જોઇ રહ્યા હતા. એક આફ્રિકન સુસિહિત જાણાવો હતો તે કું કાણુ હું તે સખજ મેં જાણુ. એ અને કુરથી વંકન કશું મેં રિપિતથી તેના પ્રચુતર વાળ્યો. તેટલામાં બાકી આવી. કયા જાતી હતી એ મારાથી જોઇ નાંક શકાઈ. છેક છેડે આડનું વેન હતું તેમાં આડની સાથે વાત કરી અને કુકવામાં આવ્યો. એક દોગો મારી સાથે ચલે, વડો દોગો રોડને પ્રજવા આવ્યો હતો તે વિગર થયો. મારી સાથેના દોગાને જ મેંજોને એક કરકે પણ આવ્યાને નહોતો. આફ્રિકાન સિવાય બીજી એક જાણાનું જાન નહોતું. કું જાણાના થોડાક લખો મેસી શકતા હતા. એટલે અને 'રમાલ કાસ' (નોંચે બેમ) એક

કુખમાં કશું. ત્યાં પડેલા માણના એક બોળાંપર હું મોઢો. રોડને પહોર થાય નેના પાકીવા બેવાની કોચીય કડે પણ જોઈ નજરે પડે નહિ. પહેમાં તો મચ્છી કે મોઢસખર્મ લઇ જવા દશે કેમકે પછી દેડીઓને ત્યાં લઇ જવામાં આવતા હતા. પ્રિટોરીયાનું તો એ રવને પણ નહોતું થાણું. એક કાકે મોઢું રોડન આખું અને ત્યાં જનરવાનું યતાં બગર પડે કે પ્રિટોરીયા આવ્યા. ત્યાં બહાર જોલની વેન અને લેવા આવેલી તેમાં મેસી પ્રિટોરીયાની જેમમાં પડેલ્યા. અહિં પ. બાણુને ૧૯૧૩ની આશરમાં રાખવામાં આવ્યા હતા. અંદર જતાં કહે શું કશે એ વિચારથી છાતી પાકતી હતી. થોડી વાર છતાં વળા પછી સુમોને-ડન્ટની ઝોરીસમાં લઇ જવામાં આ-ખ્યો. સુમોને-ડન્ટે મોઢાચી વાત કરી. "નું મદામાને પુત્ર છે? ચિત્ર પરથી સામ્ય કાચે છે. કું જાણે છે ને કે અહિં તારે કશું પ્રચાર કાચે કરવાનું નથી?" મેં કહ્યું, "હું સારી રીતે જાણું છું. જેસના નીચમે નું ચુરતપણે પામન કરીય." પછી મેસીસમાં લઇ જવામાં આવ્યો. ત્યાંના હોગાએ પણ મોઢાચી વાત કરી. મારી ધરીમાળ સિવાય મારી પાસે કોઈમતી વરતુ કશી હતી નહિ, તેની નોંધ કરી તે લઇ લેવામાં આવી. સાણુ, કુચ પેરટ, અંદર વિગરે કુચ અઇ સિવાયની સખળી વરતુ આ અને આપવ માં આવેલી બીજી મેસીમાં મારાં કપડાં સડીત કુકવામાં આવી. શુખ તો કહીને લાગેલી. મેં કહ્યું અને કશું આવવાનું નથી મજેલ. તેણે આવવાનું સંજાણું. કુખ મરમ મકાકની પેરીજ અને ઉપર બે મોઢાં મારેમાં બાજર હતી. સામારણ કીક હતું. તેમાંથી કૈંકેકજ અઇ કાકેએ અને બાકીનું મારી સામે તાણોને જોઇ રહેવા બીજા આફ્રિકન ડેડીઓ છાતી મયા. ત્યાંથી અને અમલ ડેડીઓને રાખવામાં આવ્યા હતા એ વિચારમાં લઇ જવામાં આવ્યો. ત્યાં તાણુની પામાડનાઈ રવ જોઈ. આફ્રિકન, ક્યાં ઉપરત કોઈ ડેડીઓની પણ સારી સંજા હતી. એક પણ સંજા મળી નહોતો. આ સખળા ડેડીઓમાં મદાસી, કોફુરતાની, અને શુજરાતી સુસીમેનો સમાવેશ થતો હતો. મે, ચાર, પાચ, સાત, દસ, પંદર વર્ષ સુધીની જાણી કુદતના ડેડીઓ હતા. બધા હોદ્દો અને ક્યાં ડેડીઓએ ફેલ્ટ ફેરો પહેરેલી હતી, પચમાં બેડા ને મેળા પહેરેલાં હતાં અને ધણાએ જુડ રમના જાણીયા પહેરેલાં હતાં. હોદ્દો ડેડીઓ પણ ખર, બણેલા હતા. અને જોઈને તમે જોળખી મયા અને પ્રેમથી આવકાર આપ્યો. આ રીતે નળી યુનીવામાં પ્રવેશ કર્યો. યાનીવાર ની નજરે હતી એટલે સો નજર

હતા. કુટુંબી દલીલો કરી વાગે તો કરી શકતા હતા. તેઓગણના કેટલાકને પરિચય થયો. શબ્દશાળા, જેનું નામ બહાર મશહૂર થઈ ગયું હતું. તેને પરિચય થયો. બીજા પણ સારા કુટુંબીના જુવાન છોકરાઓ હતા. ઘરડાઓ પણ હતા. બહાર મગે તેવાં શેર કમો કવેલાં હશે પણ અધિક કોષમાં તો મારા કાવેના વતીવ પરથી તેઓમાં રહેલું મનુષ્યત્વ કે જોષ અનુભવી શક્યો. તેઓ પ્રયે દયા અને માન ઉત્પન્ન થયા. બપેરના કાલે વાગે સોને આવાનું મળ્યું.

અહિં ખીણ અત્યંતની જોષ, અમર દોહાએ રોટી, માંસાદાર નદિ કરનારો એને થી અને માસાદાર કરનારોએ તરણી અને એક મગ જરીને કુધ વમરની ઠોરી મળી. રોટી જરૂરીયાતની જેમ કરતાં સારી હતી. મેં દોરી પોથી અને ઘોડી રોટી ખાઈ ખાઈની બીજાએને આપી દીધી. પત્રી અમને પુરી દેવામાં આવી. અહિં પાંચ, છ, સાત દોહાએ માટે નાની ઠોડી બો હતી. કે પુરાણો તેમાં બીજા ગાર કોઈએ હતા.

(અપૂર્વ)

મા, નેહરુએ કહ્યું કે હોંદ સુવેદ્ય રાજ્ય સ્થાપવા ક્યારે તે પરંતુ સવાલો તો જોડ માન થોજનારો પડવાપીજ નહિ કાવી શકાય. દેશની પ્રમતી ત્યારેજ થઈ શકશે જ્યારે પ્રજા સગીત થઈ હશે અને તેની પ્રમતીને મારે પોતાને સારનાં સારો દાન, અપાર, તપાસ મરો. માનવીઓથી અસમાનતા નાણુક થવી જોઈએ એ સમયસદી સિદ્ધાંત સાથે કે મળે તો મારું છે. પરંતુ સામ્યવાદીઓ જે એક માનતા કેવ કે એ દોસથી અથવા રાજ્યને ઉચ્ચતરી પાકવાની રીતથી સિદ્ધ કરી શકાશે તે તેઓ બુદ્ધ કરે છે.

તેમણે કહ્યું કે દોહમાં સામ્યવાદીઓ જે નીતી અપાવવા કરી રહ્યા છે તે રમનાત્મક નથી પરંતુ ખંડનાત્મક છે.

ડીસેમ્બર તા. ૧૧મીના દેહરાદુન ખાતે મોટી મેટની સમક્ષ બાપજી કરતાં થી. નેહરુએ કહ્યું હતું કે કુનાઇટ રોટસ અને પાકીસ્તાન વચ્ચે નવો સંબંધ સ્થાપવાનો છે-કરાર થવાના છે. તેઓ સ્વતંત્ર છે અને માટે તેમ કરી શકે છે. પરંતુ આવા કરાર થશે અને કુનાઇટ રોટસની મદદથી પાકીસ્તાનના લોકરમા વધશે. થશે તો તેની છુટી બસર દોહપરજ નહિ પરંતુ આખા સ.ઉપ કંટ એકીધાર થશે તેમાં કંઈજ શક નથી.

આવી વસ્તુને માટે પાકીસ્તાનના સ્વચાલે જરા પણ યુદ્ધે, યુદ્ધો તો વખત જતાં એવા કરારોના પરિણામે ઉપરિચિત થયેલી રિચાતિનક દળાણથી એ સ્વચાલે વધારે પડેલા ઉપાયો.

હોંદ ખાતેના કુનાઇટ રોટસના એન્ડ્રેસેરનુ વાપકયુ

દોહ ખાતે કુનાઇટ રોટસના એન્ડ્રેસેર મી. કોર્નેલી વી. એસને ડીસેમ્બર તા. ૧૩મીના ન્યુઈસ્વીયા બાપજી કરતા કહ્યું કે, પાકીસ્તાન સુધે કંઈ પણ કરારી કરાર કર્યા પહેલા તેની કુનાઇટ રોટસ અને દોહ વચ્ચેના સંબંધપર સી બસર થશે તેનો કુનાઇટ રોટસ પ્રથમ વિચાર કરશે.

દેશીન રહેલ-સ એસેસીએશન સમક્ષ બાપજી કરતાં મી. એસને કહ્યું કે સુમવાયેલા કરારને વિરે દોહની પ્રમતી મનમાં ચીંતા ઉત્પન્ન થઈ છે એ કુનાઇટ રોટસ સારી રીતે સમજે છે.

એવા કરારથી કાચીપોરના પાવાન જે હજુ અણકોલાયેલ પડેલો છે તેનાપર બસર થવાના સંભવની દોહ ને સ્પેશલ રહે એ કુનાઇટ રોટ સારી રીતે જાણે છે. કંઈ પણ ચેકસ નિર્ણયપર આવતા પહેલા એ સધળી બાબતોને પૂરી વિચાર કરવામાં આવશે.

મી. એસને કહ્યું કે દોહ એક મહાન લોકશાસન ગત છે. જે લોકો એ દમનુજ પોતાની સ્વતંત્રતા પ્રાપ્ત કરેલી છે અને હવે પોતાનું બાવિ પડી રહ્યા છે તેઓની વચ્ચે કામ કરનાં અને ધણી આતંદજનક અનુભવ થઈ રહ્યો છે.

આ દેશને મિન તરફ કેમ એટલી ઉઠી ભાગ્યુ છે એ કું સમજી શકું. તેનું કારણ એ નથી કે મીન સામ્યવાદી દેશ છે પરંતુ એ મહાન દેશ જે જૂતકાળમાં એટલો નબળો, હમો તે હવે મજશુત અને સ્વમાની બનેલો છે અને પશ્ચિમના રાજ્યો સાથે સમાનતાના ધારણે વાત કરી શકે છે એજ રીતે સાધ્ય મોરવાની સરકાર અને સરચાનિક અને બીજા સપ્તોપરની પ્રાગણ્યો પશુ કે સમજી શકું છું.

હરદ આફ્રીકામાં યુદ્ધ સુકાયલું શ્રી. કૃષ્ણ મંદીર

ડીસેમ્બર ૧૫મીના જેનીવામાં આવેલા નક્કર ખાતે શ્રી કૃષ્ણમંદીર મંદીર કોષ પત્ર જનને લાગી. મળી કે વર્ણનો એક શાખા વિના કોને પ્રેરે છુટું બુકાયું છે. તેમાં દરિજનો, અઃકોનો, મુરોપીવનો વિચેરે સી કોષ જઈ શકશે. એ પ્રસંગે પચસ કરતાં દોહ સરકારના કમીસનર પી. આપા સાહેબ પતે કહ્યું કે આપણે માત્ર મંદીરની અંદરની મૂર્તિનો જ વિચાર નહિ કરવો જોઈએ પરંતુ દોહની સંસ્કૃતિના કુળ સિદ્ધાંતોને અ્યાસ કરવો જોઈએ. તેમાંના કેટલાક જે શ્રી કૃષ્ણ ધીયવેલા છે તે કુનીયા ના આ બાગમાં અ.પ.રે આજે ખાસ માલ સ્થાપના જોઈએ. એ કે સધળ લોકો પ્રત્યે સમજાર અને મન કોળવે. ઉચ્ચ, નીચ, મનુષ્ય, તથંગર, શિક્ષણ અસિક્ષિત એવા કોષ પણ જાતના ભેદભાવો રાખવા નહિ જોઈએ. અને સધળા લોકોનું દિત ભેદુ જોઈએ.

મી. પતે કહ્યું કે દોહ અને છે કે કુનીયા સમક્ષ આને ઉપરિચિત થયેલા સવાલોનો ઉકેલ અપવાદથી આવી શકશે નહિ પરંતુ અપવાદના-કુપરિ કલ્પિતથી આવી શકશે. અણુઓમથી કુનીયાના લોકોને સગીત કરી નહિ શકાય આપારિમક શક્તિથી- "એટીમીક બેઅ"થી નહિ પરંતુ "અ તિમક બેઅ" થી-કરી શકશે

આ મંદીર જે લાખ શીર્ષંગના ખરે નક્કરના દોહ કોષી સુમરની કુનીયા તરફથી અંધાયેલ છે.

અમેરીકા અને પાકીસ્તાન વચ્ચે લશ્કરી કંરાર

શ્રી. નેહરુ અને અમેરીકાના એન્ડ્રેસેરની તે પદ દીકા

૫૫ પ્રધાન શ્રી નેહરુએ ડીસેમ્બર તા. ૧૩મીના કસકતામા પાંચ લાખની મેટની સમક્ષ બાપજી કરતાં કહ્યું હતું કે આજે કુનીયામાં જે મહાન રાજ્યો છે કે જેઓના મત એક બીજા સાથે મળતા થતા નથી. આપણે એકેનો પક્ષ લેવા નથી છુટતા. આપણે પ્રયેક સવાલને તેના કુપરિચિત વિચાર કરીશું. તેમ જતાં પણ આપણાથી કુનીયામાં અક્ષય થવને રહી શકશે નહિ. આપણે ખાસ આપણે જાનવવાનો રહેશે

૮૦ મીનીટના પોતાના બાપજીમાં શ્રી નેહરુએ કુનાઇટ રોટસ અને પાકીસ્તાન વચ્ચે લશ્કરી કંરાર વિષેની સ્થ રહેલી મસકોતોનું સુચન કરતાં કહ્યું કે આપણે આ બાબતમાં તલ સાદ સાદ વાત કરવા માગીએ છીએ. તેના કરારની બસર માત્ર દોહપરજ થશે એટલુંજ નહિ પરંતુ આખા સ.ઉપ કંટ એકીધાર થશે. આથીજ મેં દિગ્દીમા કહ્યું હતું કે, આ આશન આપણે થપી ચીંતાની નજરે જોઈએ છીએ અને દને જોઈને મે સી રહી શકતા નથી. પાકીસ્તાનના નેતાઓએ કહ્યું હતું કે આ અપર યોદા છે. એ એક ઘેસ મે કું પુરી છે. તેમ જતાં આપણે ચેતલી રહેવું પડશે અને શુ અને છે તે પર નજર રાખવી પડશે.

અન્ય રાજ્યો સાથે મેની સ્થાપના નો હોંદનો નિમ્મ કરી રહોવતાં થી. નેહરુએ કહ્યું કે, અમેરીકા કો વા સેલીવેટ રશિય કો સધળા દેશો પાસેથી આપણે સાદું મદાય કરવતું છે. તેઓની નીતી બીજાઓ સાથે સધળું થઈ કરવાની નહિ દોસી જોઈએ પરંતુ લંચેનું પોતાનું સાતનું પોલ આગળ વધારવાની દોસીએ છળ. શ્રી. નેહરુએ કહ્યું કે હજાર જે મહાન કુદોમાંથી જે મહાન રાજ્યો-

અમેરીકાને રશિયા પડ્યા છે. પરંતુ કમનસીબે અને એક બીજા પ્રત્યે વહેમની નજરે જુએ છે. એ દેશો ભલે માટે તેમ કરે. તેથી દોહની નીતીને કથી દરજત આપવી નથી. તે શતીથી રહી શકશે. પરંતુ સવાલ એ ઉપરિચિત થાય છે કે, અ.ધુનિક કુનીયામાં એક સ્વતંત્ર દેશથી કુનીયા ના બનાવોથી અજાણ થી રીતે રહી શકાય છે આથી આપણે કુનાઇટ નેશન-સના સુધ્ય અ-મા છીએ અને એ મહાન સરવાળા પ્રક્રમ એક દોહ છે એ એક માન લેવા જેવી વસ્તુ છે. આપણને મમે વા ન મમે જમતના મહાન નાટકમાં આપણે આપણે ખામ જમવને પડશે.

સધળા એકીધારના દેશો દોહ, કે જેણે એટલા મો કુશી પરદેશી તંત્ર માં રહ્યા જતાં કાતીને મારે પોતાની સ્વતંત્રતા આપ કરી કાપલો બેસાડેલો છે, તેના તરફ નજર કરી રહ્યા છે.

પણ એકીધાર અને આફ્રીકાના દેશોમાં સંચાનિક રાજ્યો તરફથી થઈ રહેલું કોપકુ નાણુક થયું છે અને બીજા મથા દેશોમાંથી નાણુક કરવાની કસત થાઈ રહી છે. દરિયુ આફ્રીકા ના લોકો થપી તકલીદમાં છે અને દોહ, જે તેઓના કહા તરફ હમેશાં સામણી થરારતું આવેલું છે, તેના તરફ નજર કરી રહ્યા છે.

આંતરિક સવાલો વિરે યોજતાં શ્રી. નેહરુએ કહ્યું કે સ્વતંત્રતા પ્રાપ્ત થતા જુદાં જુદાં જોડમાં થયેલી પ્રચતીથી નૂતન અને જાગરાન દોહના પાવા રાખવા ન. પ્રથમ પંચતપીય ચોળનાથી દેશની જાહરિયાતો, અને સાધનાનું અને દેશનો રિકાસ કહ રીતે થઈ શકે તેનું સ્પષ્ટ મિન જોષ કાઢ્યું છે. તેની ઉચ્ચો છતાં એ ચોળના વડે બીજા પચ વર્ષો પોળના ના પાવા રોપી શકાય છે.

જાનશુદ્ધિ, ચિત્તશુદ્ધિ, વ્યવહાર શુદ્ધિ એ ત્રણે શબ્દો જોઈ જ વસ્તુને નિર્દોષ કરે છે. જેવી રીતે જ માણસના હાથ કેલસના રૂપરંગી દાખા થયા દેખ તે જે જે વસ્તુઓને આડકત્રી તે બધી વસ્તુઓની ઉપર કાળા ઢાલ ઝાંઝાવાના તેવી જ રીતે જે માણસનું ચિત્ત શુદ્ધ નથી થયું તેવાથી જે કે જે હર્ષ થાય તે ગાળા આશુદ્ધ જ મરના, આપણું દેશને રોજન બળદાયે શુદ્ધ થવા માટે ચિત્ત શુદ્ધ થવું જ જોઈએ. આપણું જીવન એટલે એનું વ્યવહારોને રાજદા જેને રા. કપીઆ એકદા કરવા દેખ તેને જોઈ એક કાળે મેળાવેલા જોઈએ જ સિરવ સો કપીઆ મેળાવી શકાશે નહિ. તેવી જ રીતે જેને જીવનશુદ્ધિના કાળા છે તેણે પોતાના હૃદયે બાવડ રને શુદ્ધ બાવડે જ જોઈ વ્યવહારમાં શુદ્ધિ આપણે સિવાય જીવનશુદ્ધિ આશુદ્ધ બને છે. આ રીતે, ચિત્તશુદ્ધિ, વ્યવહારશુદ્ધિ અને જીવનશુદ્ધિ આ સદેશ હમ છે

કપડાં, વાસણ, મન શુદ્ધ વસ્તુઓ માટેના આગ્રહ એ રીતે મનુષ્યની સદેશ નિર્મિત છે. સમગ્ર બાળક પણ અંદાં કપડાં કરતાં દાંધેલાં કપડાં પહેલ કરશે. માણી પોતી બળને કે જાગની બળને કેમ પણ માણસ સાફ કરેલા વાસણો

ચિત્તને સાફ કરવા માટે 'કાઈ' પણ 'લોન્ડ્રી' નથી !

અવધાન : શ્રી. દેશનાથજી

માનવમાને આગ્રહ રાખે છે. શુદ્ધ વાણી કે ગોરાઈ પણ અવગણ મેલા વાસણમાં લેવાથી તન્દુરસ્તી માટે હાનિકારક મન, જે પણ મનુષ્યનું મન તેા કપડા અને વાસણ કરતાં અનેક બધું મદદરતું છે, અનિરાપ નિકલતું છે. આપણા મનની શુદ્ધિ-અશુદ્ધિ ઉપર આપણા સ કહેવા, વિચારો તથા કામોના આધાર રહેલા છે. અંદાં કપડાં કે મેલાં વાસણો તેા બીજાની મહેનતથી થયું સાફ કરી શકાય છે પણ પોતાનું મન કે ચિત્ત શુદ્ધ કરવાને માટે પોતાને જ મહેનત કરવી પડે છે. ચિત્તને સાફ કરવાને માટે કાઈ પણ લોન્ડ્રી નથી. આપણું ચિત્તની શુદ્ધિ ઉપર આપણા પોતા ન મુશકાઓના આધાર રહેલા છે એટલે જ નહિ પણ આપા સમાજના સુખ દુઃખનો આધાર હરેક ભક્ષિતની ચિત્તશુદ્ધિ-અશુદ્ધિ ઉપર નિર્ભર છે. દસ-પંદર માસપૂરો આપા ગામને દેરાન કરી શો છે. પચિન્દસ મવાલીઓને કારણે કેમકે વખત, આપા મહેદામાં ઉપર કરકશુ એાંર આદરમાં આવે છે.

લોન્ડ્રી

આમ, હરેક ભક્ષિતની ચિત્તશુદ્ધિ ઉપર સમાજનું વ્યવસ્થા દિન આગ્રહ છે. આ કારણે રવજા થયે, એમિયાં કપડા કે સાફ કરેલાં કામવાસણો કરતાં શુદ્ધ ચિત્ત એ ગામર સમજ ના દિનની દૃષ્ટિએ એક અનિશ્ચય મદદરતી વસ્તુ છે. આજની આપણા સમાજની દુર્દશા આપણામાં રહેલા ઉચ્ચ-નીચના બાવ, ભાવાધાર, પ્રાતીય વ હના વેરઝર, આ બધાના કારણે રજ આપણા સમાજમાં ચિત્તની અશુદ્ધિ કેટલી ગાળક બની છે અને એનાં મૂળ કેટલા ઉંડા ગયા છે એના લોન્ડ્રી છે.

મહાસિદ્ધાંતો

પણા લોન્ડ્રી પુછ છે કે ચિત્તને શુદ્ધ કેવી રીતે બનાવી શકાય ? કપડાં ધોવાને માટે પાણી સાથુ ઈલાઈની વાડર પડે છે. વાસણને સાફ કરવા માટે જોમ એક પદ્ધતિ છે તેવી જ રીતે ચિત્તને શુદ્ધ કરવા માટે પણ નિયમો છે. હરેક ધર્મમાં, હરેક સંપ્રદાયમાં અને માટે કેમકે પોતાના એા દેશ છે. એ નિયમોને લખે જ

જમનના નિર્માત્ર મહાપુરોએ, અવનારી પુરોએ પદમચ્ચરોએ પોતા નું જીવન રક્ષિત કરેલું શુદ્ધ બનાવ્યું. ચિત્તને નિર્મળ કરું જમનને તારણરૂપ બનાવ્યા, પૂર્ણ પ્રાર્થના, નમાઝ, નામ રમરજી આલ્લા, એ સાધનો ઉપર હરેક સંપ્રદાયે આગ્રહ રાખ્યો. એ સાધનો દ્વારા જમનના મ મધ્યમ આ દેશમાં નિહા રાખીને એ મદદપુરોએ પોતાનું જીવન સદૃશ્યોથી બરી કીધું. પોતાના જ સુખની વૃત્તિ ન રાખતાં સમાજ સુખની એમણે વધુ ચિન્તા કરી. પોતાનું સુખ સમાજસુખની આટે આવતું જોય તેા એમણે પોતાનું દિન જતું કર્યું. પોતામાં ન્યાયવૃત્તિ દ્વારવૃત્તિ પરીપકારવૃત્તિ એમણે પોષા અને એમાં ઉત્તરોત્તર વધારેા કધો. માત્ર સદૃશ્યો વધારવા ઉપર જ આગ્રહ ન રાખતાં એ મદદપુરોએ જમનકારમાં એ સદૃશ્યો ભાવવા પુરુષાર્થ કધો. આમાંથી જ અન્યાય નો પ્રતિકર કરવાની વૃત્તિ નિમીલુ થઈ અને આવી રીતે જ જમનના એ તારણદારોના અનુભવરવજ, સત્ય, અદિસા, અસ્તેવ, અક્ષયર્થ અને અપરિચ્છ એ જીવનના મહા-સિદ્ધાંતોની રોપ થઈ.

સાધનો

ચિત્તશુદ્ધિ માટે, જીવનશુદ્ધિ માટે પૂર્ણ-મ થન, નામરમરજો પરાપુરથી

ફોન : ૨૪૮૪૫.

ગ્રોસરી ક્યાંથી ખરીદશો ?

જો આપ કચ્છ અને ભરોસાપાત્ર ગ્રોસરી મેળવવાને ઈતિવાર હો તો અમારા ઉપર જાવવા ચુકશો નહિ. હમે માનવી અડચે, ચોકળો ઝાલ, કિફાયત ભાવે ચોકલાવશું.

“આહકોને સંતોષ આપવો” એ હમારો સુદ્રાલેખ છે.

એક વખતનો દ્રવ્યજી આરકર, આપનો નિશ્ચય સંપાદન કરવાને અચુક ફળીભુત થશે. કન્ડીના આરકરો ઉપર સ-વિશેષ, કાળજીપુર્વકનું ધ્યાન આપવામાં આવે છે.

ગાંધીવડુ, કડોળ, દાર-ગશ્યુ દવાઓ, હવન-પુળની સામગ્રીઓ, સાડી હુગડા, લગ્નની પ્રત્યેક જરૂરીયાત.

કન્ડીના આરકરો સી. આ. ડી.થી ચોકલાવવામાં આવશે.

સાચા સાધનો મનાયા છે. એ સાધનો માટેને આપણે ચિત્તશુદ્ધિ સાધ્ય કરવાની છે. એ એ સાધનો દ્વારા ચિત્તશુદ્ધિ ન થતી હોય તો એ સાધનો તો સચોટ ઉપયોગ નથી થતો એ માનવું રહ્યું. દવા પીવાથી જો રોગ ન મટે તો દવામાં કે દવા લેવાની પદ્ધતિમાં દોષ રહેલો હોવો જોઈએ; તેવી જ રીતે પુણ પ્રાર્થના, નામસ્મરણ એ સાચા સાધનો દ્વારા ચિત્તશુદ્ધિ ન થતી હોય તો આપણે એ સાધનો તો ઉપયોગ કરવાની પદ્ધતિ તપાસવી રહી.

કાલ્પનિક અભિલાષાઓ

આને આપણા દેશમાં મંદિરો, દેવળો, પુનપડો અને એ સાધનોને, નેટલો વ્યાપક ફેલાવો છે તેટલો ખીળ દેશમાં નથી. છતાં આપણા દેશમાં સામાજિક અનિષ્ટો પુન દેખાય છે. આનંદ ધારણો તપાસતાં જણાય છે કે આપણે સાધનો અને સાધ્યમાં ભેદ કરતા નથી. સાધનોને જ સાધ્ય માની બેઠા બીજો. પુનપ્રાર્થના,

આપણું ચિત્ત શુદ્ધ થતાં આપણું વ્યવહારો આયોગ્ય, શુદ્ધ બનતા રહેશે

જીવનની સંપૂર્ણતા

હમણે માણસને પશુ કરતાં વધારે હોય જનારો છે. માણસનું ચિત્ત અને માણસની શુદ્ધિ પરજોખા એ જિતિયો અત્યંત અલ્પ પ્રમાણમાં છે. માણસ જ શુદ્ધિનો ઉપયોગ કરવાથી એને જીવનને જગતને આજની સોધબોલો આપી શકે છે. કલાકમાં પાંચસો માઇલની ગતિએ આકાશમાં સફર કરવી, પાણીની સપાટી નીચે સગમરિનમાં સફર કરવી પ્રત્યક્ષ અનેક આગમંદારક શોધો મનુષ્યની શુદ્ધિના વિકાસન. અદ્ભુત દર્શનો છે, પણ મનુષ્ય નેટલા પ્રગલ્ભ માં એની શુદ્ધિને જીતી છે તેટલા પ્રમાણમાં એનાં ચિત્તને કેળવ્યું નથી.

શુદ્ધિની સક્રમતા વધારવા માટે નેટલો આમલ રખાયો છે તેટલો આમલ ચિત્તની શુદ્ધિ માટે રખાયો હોત તો આને વિષયમાં આટલી આટલી શોધબોલો છતાંયે જે યાતના આ, ત્રાસો અને અનિશ્ચિતાઓથી માનવસમાજ પીડાઈ રહ્યો છે તે દુર કરી શકત. પુરી તન્દુરતી, વસ્તુ એની વિપુલતા કે શુદ્ધિની સક્રમતા થી માણસ સખી બની શકશે નહિ. માણસને સરીર, શુદ્ધિ અને ચિત્ત ત્રણે વસ્તુઓ છે. ત્રણેના વિકાસથી જ માનવી જીવન સંપૂર્ણ બને છે.

ઉપયોગ

આને સરીર અને શુદ્ધિના વિકાસ ઉપર જોર આપવામાં આવ્યું છે. પ્રમાણમાં ચિત્ત કે મનના વિકાસ ઉપર જોણું બહુ અપાય છે. આગળ શર્યાતમાં રહ્યું તેમ સમાજનું દિત

કે સ્વાસ્થ્ય માણસના સરીર કે શુદ્ધિ વિકાસ કરનાં જોતા ચિત્તના વિકાસ ઉપર, ચિત્તશુદ્ધિ ઉપર વધુ આધાર રાખે છે. આપણે એ દિશિએ ચિત્ત શુદ્ધિ માટે આમલ રાખીએ, અને પુન-પ્રાર્થના, નામસ્મરણ એ સાધનો તો માત્ર ચિત્તશુદ્ધિ સાધ્ય કરવાની દિશિએ ઉપયોગ કરીએ.

(પૂ. નાથજીએ વડોદરા ખાલે કરેલા બધા ખ્યાનમાંથી)

સોલેટીસની સફર

દોહના પ્રાપ્ત જીવન ભરી લેખો સવાય જવાળ રૂપે આ પુસ્તકમાં સોલેટીસના વીચારો દર્શાવ્યા છે. કીમત રૂ. ૩-૬. મળવાનું ઠેકાણું : આ કોરીસ.

હુનીયનની મુસાફરીનો નીકળેલા અમારા પ્રતિનિધિ

અમારા પ્રતિનિધિ ધી, મધુસાહ મધિનાં પુત્ર શ્રી. આરજુભાઈ મધી 'ઇન્ડિયન એ.પિનિયન'ના સવાળ-ચો ઉપરવાળા હુનીયનની મુસાફરી એ નીકળ્યા છે. જાણે ઉગ્રેદ રાખાયે બીજો કે તેમને સઘળા સ્થળોમાં જોઈતી સગવડ પુરી પાડવામાં અને તેમના કાર્યમાં સર્વે બાધો આપતા આવેલા છે તેમ સદાચતા આપણે, જે બલ્લ અમે તેઓના આભારી સહરુ

નામસ્મરણથી ચિત્તને શુદ્ધ કરવું છે એ વાત સ્વીકાર્યે બીજો. માત્ર પુન-પ્રાર્થના કરવાથી પુણ થશે પણ ધોવાઈ જશે એમ માન્યતા દેખાય છે. કયાક પુન-પ્રાર્થના સાધન તરીકે મનાય છે. હાં સાધ્ય માટે કેટલેક કાલ્પનિક અભિલાષાઓ હોય છે. પુન-પ્રાર્થનાથી સુખ મળે, એવીકે લાભ થાય, વિપતિઓ દુર થાય એ વિચારો હોય છે. ચિત્તશુદ્ધિ ઉપર આમલ પ્રમાણમાં એ.હો દેખાય છે. આ કારણે જ પુન-પ્રાર્થના એવા સાચા સાધનો આપણા જીવનમાં સાચું પરિવર્તન આણી શકતા નથી, આપણે સાધ્ય-સાધનને વિવેક કરીએ, જે વસ્તુ યોગ્યવી છે એ ચિત્તશુદ્ધિ ઉપર નજર રાખીએ, ચિત્ત શૈન્દેશ્ય શુદ્ધ થવું રહ્યું છે કે નહિ એની ઉપર અત્યંત મહત્ત્વ વેપારી જેમ પોતાનો દિસાળ તપાસે છે એવી ક્રીયુવટથી આપણા શૈન્દેશ્યના જીવન તરફ નજર રાખતા થઈએ તો જ

ફોન : ૬૩૦૦૪

ચિંતા ? શાની-રસોડાની ? !

કન્દીમાં વસતા સાઈએ,

તમારા રસોડાની ચિંતા નિશ્ચિંતપણે હમારા ઉપર છોડી યો. હમારા ઉપર જોરકર મોકલવાથી નીચે સુજળની હમારી સર્વિસનો લાભ અવશ્ય મેળવી શકશે :

- (૧) સ્વચ્છ અને ખાલીભર્યાં ચાલ મળશે
- (૨) કિંમત લાવ ચાલ કર રમાં આવશે
- (૩) ચાલ, જોઈકે કરતાંની સાથે, વિદ્યુત-જલથે મળશે.

જાહેરાતનો ભરોસો

હમારી જાહેરાતની ખાતરી કરવી હોય તો ફક્ત એકજ દ્રાચલ જોરકર આપનો વિશ્વાસ સંપાદન કરવાને ફળીભુત થશે—હમારી, ફી-એન્ડ-ચાન્સ, આઇસ લીસ્ટ માટે ઉપરોક્ત શિરનાથે લખો.

ગાંધીવડું, કઠાળ, કરીયાણું, ઘર-ગથ્યુ દવાઓ, પુન-હવનની સમાગ્રી તથા હાગ અંગેની જરૂરીયાતો

વિશેષતા. —કન્દીના જોઈકે ઉપર “કળાજશરી દેખાદેખ” એ હમારી વિશેષતા છે.

દયા ધર્મકા મુદ્દ

સનિષ્ઠ, નિર્દોષ અને ધર્મબીર દીનદયાળને પુત્ર દુર્ગોચરણ પણ પિતાના જેવો જ હતો.

દુર્ગોચરણ ડોક્ટર બન્યો. પણ કમાવા નહિ. લોકોની સેવા કરવા નાની એવા પેટીમાં દવાની શ્રાણીઓ ચાખી તે દુર્ગોચરણે દુર્ગોચરણે કરી વળતો અને મરીયોને મક્કલ દવા આપવા જતો. દવા બદલ એ કદિ કોઈ પાસે પૈસા માંગતો નહોતો.

એક દિવસ દુર્ગોચરણ એક દરદીને જોવા મળ્યો હતો, એ દરદીના ધરમા ધણે જ બેઠો હતો અને દરદીની બીમારીનું અર્થ કારણ પણ તેજ હતું. દુર્ગોચરણે આટલા પર સુખનું કશું, પણ પૈસા બિચારા પાસે આટલો ખરીદવા નેહલા પણ પૈસા નહોતા, તેમને એ વાતની અખર પડી, તરત જ પોતાનો સુવાનો આટલો પોતાને ખરેખરે અંજો જમાવી લાવ્યા.

તેમના ધરની પછવાડે વાડામાં સાક ના પેલા વાળ્યા હતા.

એકવાર વાડા પાસે કેટલા માણસ પોતાની ગાય બાંધી ગયા.

વાડામાં માથે સુંદર જેવા જોવા અને આવળી છત્તા મળ, પણ દોરકું મળ્યું હતું તેથી દોરકું તેડવાનો પ્રયત્ન કરી કરી બિચારી ગાય ચાકી અને નિરાસ અંજો ઉભી રહી. દુર્ગોચરણને દવા આવી, તેમણે ગાયનું દોરકું કોઢી નાખ્યું અને તથા "મા, સુખેથી આવ." ગાય વાડામાં જઈને વેલા આપ તરત મધ વાડામાં બેઠાન મેકાન કરી મુક્યું.

દીનદયાળને વાતની અખર પડી. ગ્રસ્તો અ.એ. દુર્ગોચરણને કહ્યું: "તારે તો કંઈ કમચું નથી અને ઉલટાઈ ધરમાં પણ તુકચાન ક્યાં કરવું કેમ?"

દુર્ગોચરણ કંઈ ન બોલ્યો.

"પ્રભુજીન પાછળ દાકતરનો ધંધો છેડી દોષો અને વળી હાથમાં દવા તો ક્યાં સમતી નથી. હવે શું આશે?"

દુર્ગોચરણે સાંતિથી કહ્યું "પિતાજી જે ભગવાને દાત આપ્યા છે તે ચાવણું પણ આપશે આપ મારી નાહક મિંતા ન કરો."

દીનદયાળે વધારે ગ્રસ્તો થઈ કહ્યું "ધંધા વિના શું કાસ આશે? સંસાર માં શું બજેડી પહેરી કરશે?"

પિતાજીને તેમણે કંઈ ઉત્તર આપ્યો નહો. તરત ધરના વાડામાં ગયા અને પાસ સજા આપ્યા. પિતા પાસે ગાય કાંગેડીબેર જ આપ્યા અને કાસ ચાવતાં ચાવતાં કહ્યું "પિતાજી તમારી બંને આંખોએ જોઈ પાલન કરે છું."

અને દુર્ગોચરણ ચાવતા થયા. પિતા એ સમજાવ્યા પણ ન માન્યા. દુર્ગોચરણ મરી પુર્વ બંચાળના પ્રસિધ્ધ સંત નામવદ સજા મળ્યા.

જાહેર અખર

દીકુ દોરકું, બેદાનીસખમ

બંધા તાતિના બેદાના વિના દીકુ મતના વિવાદોએને રચાન મળે છે રહેવા જમવાની ઉત્તમ સમય, દવા ઉત્તમ વાળાં મકાને, સાન લતામાં આવેલાં છે, ન્યુટ્રિન ઇન્ડીઅન પ્રાય-મરી તેમજ દાકતરકી તદ્દન નહય છે.

સ્કોલ તા. ૧૨-૧-૫૪થી કરી તર થશે, જેમણે વિવાદોએને વેરદલમાં પ્રકવા હોય તેમણે નીચેના શરતાએથી હોમ અંચાની તરત અરજ કરવી માન થોડી જ જગ્યા બાકી છે.

દેવન ૩૩-૨૧૫૧

શ્રી દાસવાલ પ્રજાપતિ વિદ્યાર્થી

આશ્રમ.

૩૩ વેસ્ટ રોડ,
બેદાનીસખમ.

નવાં મુકતકો

બંધા સાહીત્ય

દિલ્લી કાવરી	૧૦	૦
કીશોરલાલ અમરવાળા કૃત		
અંસાર ધર્મ	૬	૦
ગીતા અંધન	૭	૧
જીવન સોધન	૮	૦
અન્ન ગીતો	૪	૧
પ્રવચન પરવાણું નવી	૫	૬
મળવાનું કેલેન્ડર આ આશીસ		

સુંદર નવી નવલ કથાઓ

અભવતાના કિલ્લામ લેખાલ દેરીયક બિગર અનુવાદક સચીન

બોલ ૧૫ ૧

સાથી ૩૦ ના. પાક ૧૫ ૦

ખાંડિકરના પુસ્તકોના અનુવાદ

કોનેરી કાવા ૧૦ ૦

ફજીન સહી ૧૦ ૦

આશીસીનસ ૧૨ ૦

કાયા મકાન ૧૩ ૧

૨. મ. દેશાજી કૃત

કિવરી ૧૧ ૦

Obtainable from

INDIAN OPINION.
P/Bag, Phoenix, Natal.

જોઈએ છે હાડકા

તમારાં રેશન કે સાઈડિંગ

પહોંચતા કરવા માટે

અમે ટનના

પા. ૭ આપીશું

ખાલી બેગો રેલ કોરાયું ભરી પાછી મોકલી આપીશું

વધુ વિગતો માટે લખો:

THE
BULLBRAND
FERTILIZERS LTD.
SARNIA NATAL.

બે અઠવાડિક પંચાંગ

વાર	મીસ્તી ૧૯૫૪ તા-મુવરી	દીકુ ૨૦૧૦ મર્ગ-પોષ	પ્રસન્નમાન ૧૯૫૩ રવિવર આખરે જમાઈ કિલ અનુવાદ	પારસી ૧૯૨૪ તીરમાસ અમરદાસ	સુર્વોદય ક. મી.	સુર્વોદય ક. મી.	ધાર્મિક તહેવારો-ઉત્સવો
શુક્ર	૧	૧૬ ૧૨	૨૫	૨	૪-૫૭	૭-૦૦	મિસ્તી નવુ વર્ષ દિ સકળા એકાદશી
રવિ	૨	૧૧ ૧૨	૨૬	૩	૪-૫૭	૭-૦૦	
સોમ	૩	૧૧ ૧૩	૨૭	૪	૪-૫૮	૬-૫૬	શિવરાત્રી
મંગળ	૪	૧૧ ૧૪	૨૮	૫	૪-૫૮	૬-૫૬	સેતમવતી અમાસ
બુધ	૫	૧૧ ૩૦	૨૯	૬	૪-૫૯	૬-૫૬	
શુક્ર	૬	૧૧ ૩૧	૩૦	૭	૪-૫૯	૬-૫૬	પોષ માસ બીજનો કામ.
રવિ	૭	૧૧ ૩	૧	૮	૪-૫૯	૬-૫૬	
સોમ	૮	૧૧ ૪	૨	૯	૪-૫૯	૬-૫૬	પંચક બેઠા રાત્રે ૦-૧૫૦ (૧)
મંગળ	૯	૧૧ ૫	૩	૧૦	૪-૫૯	૬-૫૬	
બુધ	૧૦	૧૧ ૬	૪	૧૧	૪-૫૯	૬-૫૬	
શુક્ર	૧૧	૧૧ ૭	૫	૧૨	૪-૫૯	૬-૫૬	
રવિ	૧૨	૧૧ ૮	૬	૧૩	૪-૫૯	૬-૫૬	
સોમ	૧૩	૧૧ ૯	૭	૧૪	૪-૫૯	૬-૫૬	
મંગળ	૧૪	૧૧ ૧૦	૮	૧૫	૪-૫૯	૬-૫૬	

નવલ કથાઓ

સારા સારા મેળવવાનું મુંદર સાહિત્ય

કપાલ કુંડલા (બંગાળી મંદ)	૧	૧
નવલકાવ્યો (સંપાદન)	૧	૧
મળેલાજીવ (મ. મંદ)	૫	૦
સોનકી માસા ૬	૧	૧
દેવકી (સરનાથ)	૫	૦
ધરે બાહીરે	૧	૦
લાવણ્ય	૫	૬
મેઘ બાંધુ	૫	૦
શાન્ત નિભાવું	૭	૧
નવ્ય અસ્થુ બે	૪	૦
ઉંઘી વાદ	૮	૧
ઉન્નયન	૭	૦
હાની સહયત્રી	૫	૦
દોન કુવ	૬	૦
જાગ્યા જાગ્યું	૭	૧
હળુ મંદ	૧૦	૧
જાણ્યુંદ કાચ	૫	૧
સાહીદાનો કા'દેશ (આચર હેન્ડના શાહીદ)	૪	૦
કરુણા દેવી (સાને શરણ)	૨	૩
શામના રખોયા સાને શરણ	૧૦	૦

મળવાનું ટેકાણું આ ઓફીસ :

*'Indian Opinion' P. Bag.,
Phoenix, Natal.*

ગાંધી સાહિત્ય

ખાયાની કેળવણી (ગાંધીજી)	૩	૦
અમારું જીવન (મંદરના ગાંધી)	૩	૦
ગાંધીજીનો સ્વરૂપ સાથે પત્રવ્યવહાર	૩	૦
બાપુની કોવાઈ	૩	૦
અસહકારનો વિચાર	૧	૦
ગાંધીજી (એક અધ્યયન)	૧૦	૦
કેસરભાઈ સમાચર અંક—('ઈન્ડિયન ઓપિનિયન')	૧	૧
ગાંધી સમાચર અંક	૨	૦
બાપુના-જાને પત્રો (કેસરભાઈ જર તખાવલા પત્રો)	૨	૬
હાઈફાઈ	૧	૧
નવ આખ્યાન	૫	૧
મારી જીવન કથા (આશરના રાષ્ટ્રપત્રી શાન્દેપ્રસાદ)	૧૫	૦
દોહનો કોખી બીજાવું (મળવાનું વિશેષ પ્રવેશ)	૧	૦
દોહી રાષ્ટ્રીય મ. સમાચર અંક	૧	૦
આશીર્વાદની આવી	૧	૦

Obtainable from

"Indian Opinion"**P. Bag,****Phoenix, Natal.**

ગાંધી સાહિત્ય

૬. બા. ને ઉત્તીકાસ	૭	૩
મહાદેવ દેસાઈનું જીવન ચરીત્ર	૫	૩
મહાદેવ દેસાઈની ડાયરી	૧૦	૦
" " " બા. ૧	૧૨	૦
" " " બા. ૨	૧૨	૧
" " " બા. ૩	૮	૦
" " " બા. ૪	૧૧	૦
બાપુની કાચવાસની કાલાણી	૧૫	૦
હસ્ત લેખોનાં સંગ્રહો	૫	૦
આત્મ કથા (ગાંધીજી)	૫	૧
ગાંધીજીની સંક્ષિપ્ત આત્મ કથા	૫	૧
બાપુની ગાંધી (કાલા કાલેકર)	૭	૦
શામ નામ (ગાંધીજી)	૨	૦
બાપુ મારી મા (મંદર ગાંધી)	૧	૧
બાપુના પત્રો (આશરના જોડો કપર)	૨	૧
બાપુની પ્રતિજ્ઞા	૫	૦
ગાંધીજી અને સ્વાસ્થ્યવાદ (મ. મળવાના)	૩	૦
નીતી નાશને જાણે (ગાંધીજી)	૧	૦
અનસહકારી થોમ (ગાંધીજીને ગીતાજીનો હરેલો અનુવાદ)	૧	૧
ખર્મના ગોખલે (ગાંધીજી)	૧	૦
આશરના કાચવાસની	૧	૦

Obtainable from:

*'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.*

જ્ઞાન મેળવવા લાયક પુસ્તકો

વિવેક અને સાધના (કેદારનાથ)	૭	૧
ગીતા સ્વતી " "	૧	૩
કેળવણી ચિંતન (મ. મળવાના)	૩	૦
જી પુ. મર્યાદા " "	૪	૧
સંયુક્તી કાંતી " "	૪	૦
કેળવણી વહે કાંતી	૭	૧
'પૂર્વ' આફ્રિકાની સફર (કાલા કાલેકર)	૭	૧
મારી જીવન કથા (નેહરુ)	૧૫	૦
કલકત્તા અને સંસ્કૃતીનું બાપી (શામ કપર)	૧	૦
અપરાધ વલણનાં મામ ૧	૧૩	૦
અપરાધનાં સામગ્રી	૧૨	૦
એક ધર્મ યુગ (અમલવાદને પાંડુરોની ભાવના પ્રતિવાદ)	૧	૩
આત્મ વિદ્યાપીઠ (શીશકે માટે)	૧	૧
તપાસ મૂર્તિ અને બીજા લેખો	૧	૦
આદના તેર દિવસ	૧	૦
ધર્મ મંથન	૫	૦
જીવન શીખન	૮	૦

Obtainable from:

*'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.*

BOOKS FOR SALE

GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	0
TO STUDENTS—M. K. Gandhi	1	0
GANDHIAN ETHICS—Densy Gopal Roy	2	0
DAPU—Murry F. Barr	4	0
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	20	0
FAMOUS PARSIS	7	8
SEVEN MONTHS WITH GANDHI—Krisnanan	12	6
STORY OF THE BIBLE—S. K. George	6	0
A RIGHTEOUS STRUGGLE—Mahadev Desai	2	8
THE POLITICAL PHILOSOPHY OF MAHATMA GANDHI—Gopinath Dhawan	17	8
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	11	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. I.—M. K. Gandhi	16	0
NON VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. II.—M. K. Gandhi	14	0
THE STORY OF BARDOLI—Maulanar Desai	6	0
FROM YERAVDA MANDIR—M. K. Gandhi	1	0
MAHADEV DESAI'S EARLY LIFE By Narbhai D. Parikh	2	0
DEHUMANIZATION IN MODERN SOCIETY Rama Prasad Misra	1	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION,"

P. Bag, Phoenix, Natal.

Golden Number
OF**"INDIAN OPINION"**

Souvenir

Of The

Passive Resistance
Movement

1906—1914

Price: Four Shillings.

Obtainable From:

"Indian Opinion"

Phoenix, Natal.

BOOKS FOR SALE

INDIAN JUDGMENT (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	7	6
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song—(An English Translation)—Annie Besant	1	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE?—Dr. V. K. V. Rao	2	0
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated)—Minoo Masani	2	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	0
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)	4	0
THE DELIVERANCE (A picture of the pulsating life of the joint family)	4	6
GANDHIAN TECHNIQUES IN THE MODERN WORLD—Pyarelal	3	0
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings on Unrest)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars)—K. T. Shah	16	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	16	0
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Fables—Stanley Powell	5	0
AMONG THE GREAT (Conversation with Rommie Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	23	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT—An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2	6
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH—M. K. Gandhi	15	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	5	0
RAMANAMA—M. K. Gandhi	2	0
TOWARDS NON-VIOLENT SOCIALISM—M. K. Gandhi	6	0
REBUILDING OUR VILLAGES—M. K. Gandhi	3	0
AN ATHEIST WITH GANDHI—Gora G. R. Rao	2	0

Obtainable from:

"Indian Opinion,"

P. Bag, Phoenix, Natal.

PHONE

33-2651

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERSHOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રૅથર્સ (પ્રા.) લીમીટેડ

હેલ્થરેક બ્રૅથર્સ એન્ડ કમ્પેરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ

રેકમી ટેમ્પલ સુવર્ણ હાથકા, સુવર્ણ ચાંદા, પ્લાનેટરસ-બેબી બાજીઝા અને

નવ લાંબો ખાંદા, ટેમ્પલ કૅપ્ડીઝન ન્યોરોટ સાંતિએ

નોકરે અને કમારે તથા પ્રથમ તપાસ કરવા જણાવ્યું છે

33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનનબર્ગ.

ફોન : 33-2651

વાંચવા લાયક સાહિત્ય

હેલ્થરેક પીઆ જે બુકી બુકી (ફર્સ્ટ)	૫ ૦
ગ્રીસા પ્રથમન (નિરોગી બાને)	૨ ૦
સરકાર વહીવટીબાઇને બાપુનમ પત્રો	૪ ૯
જર્મોદય (કામ કલેક્ટર)	૨ ૦
બા-બાપુની શીળી છાયામાં (મદ્ર ગાંધી)	૨ ૪
ગો સેવા (ગાંધીજી)	૨ ૦
સમુદાય ઉપનીષદ (સાબર)	૨ ૦
અધિકાર વિવેચન (ગ્રીસીરવાલ મહારાજા)	૩ ૯
સત્યાગ્રહની અનુભવ	૩ ૦
જીવનનો આનંદ (કામ કલેક્ટર)	૧ ૦

મળવાનું ઠેકાણું

'Indian Opinion' P. Bag,
Phoenix, Natal.

નવલ કથાઓ

માનવી અગ્રીયેશ (એડ્વૅન્સ પિચીની આત્મ કથા)	૧ ૦
અલખાશ (અંધ લેખકા દેશન કેશરના પુસ્તકનો અનુવાદ)	૧ ૦
આશાવરી (દાન્ય રસપી બરપુર મેરેલ)	૭ ૦
ગાંધી જોગલુ (ર. વ. દેશર્ક દ્વારા)	૧૪ ૦
હોકાં બાબલ (ગાંધીજી અને દેશર્ક) સીમદશામતની કથાઓ	૧૧ ૦
કીમીયમ્માદેશ (૧૮ મહાન નરનારીઓનાં હુકમ પરીચય)	૧ ૦
સર્વત્ર લઈયા (નવલકાર્ક સાંક) કાન કાયે આનંદ આપવી નવલ કથા	૭ ૯
નંદ્યાવલો લઈયા (ફુલર ચંદ્રવાલ)	૭ ૯
માનવીની બાજી (પનાલાલ ખેરો)	૧૪ ૦
બાળ સાહિત્ય	
મદલ અને બાદલ (રમુજ વાલી)	૧ ૯
કીમ કૅલે, બેળ સાંકલપી બરપુર બાળ વાલી	૩ ૦

મળવાનું ઠેકાણું

'INDIAN OPINION'

P. Bag,

Phoenix, Natal.

અમારા નિશાળ ઉપયોગી પુસ્તકો

ક્રમિક્રમાંક		
રેલ વીરેલ આ. ૧	૨ ૬	
સુચનાત્રુ ગારવ	૧ ૬	
હરિના ક્રતીકામ્ની કપરેખા આ. ૧	૨ ૨	
રેલ કોપકો	૨ ૦	

સુચના

આર્થિક સુચના	current of history	
સુચના પરીચય આ. ૩	turned and the course	૧ ૦
" આ. ૪	of India and other	૨ ૩
	which have	

વાંચન અને સાહિત્ય

આત્મીન સમયની રજા કથાઓ	૧ ૬
-----------------------	-----

અન્ય ગણ્ય

અન્યગણ્યના સુચનાત્રુ	૨ ૦
ગ્રીસ રુજ અન્યગણ્ય આ. ૧	૨ ૬
ગાડુ ગણ્ય આ. ૧	૧ ૩
" " આ. ૩	૧ ૧
" " આ. ૪	૨ ૦

સુવર્ણ હેખન આત્મ આ આત્મ	આત્મી	૧ ૧
આ નીચલા આ પુસ્તકો આત્મ	પાંચમી	૩ ૦
કે. એ પુસ્તકો દ્વારા બાજીઝા કાન		
મેળવે છે.		

સુવર્ણ હેખન વાલીમ વર્ણ	આત્મી લખીએ	
" " વોલ્યુમ ૧-૨-૩-૪	જોષી ૧	૧ ૩
પ્રત્યક્ષી કોમલ	" ૨	૧ ૩
નવપુત્ર વાચન આત્મ	" ૩	૧ ૬
પુસ્તક બીજી	" ૪	૧ ૬
પુસ્તક ત્રીજી	" ૫	૧ ૬
" ચોથી	" ૬	૧ ૬
	" ૭	૧ ૬

વિકાસીક વાચન આત્મ

આત્મ આત્મ	૧ ૦
પહેલી આત્મ	૧ ૦
બીજી આત્મ	૧ ૦
ત્રીજી "	૧ ૦

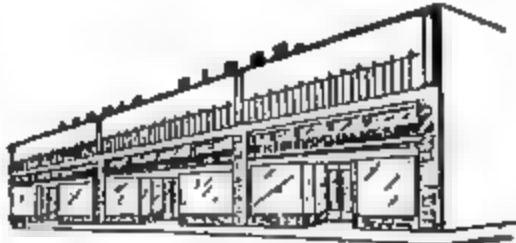
Obtainable From :

'INDIAN OPINION'

P. Bag, PHOENIX, NATAL.

K.M. Lodhia & Co.

Manufacturing Jewellers and General Dealers

22 ct Jewellery made to order in latest designs

અભિસર ફેરફાર

સેનાના ઘણાના ખાસ અમારી જાતી રેખરેખ નીચે અમને અપાયેલું હાથ સંતોષ પામે એવી રીતે કરાવે છીએ.

નેહલેસ, જુદી જુદી કીજાઇતની જમડી અછાખા, સાદીની પીન, પીટી બજાર એવોજ વગેરે બનાવીએ છીએ.

106 Prince Edward Street, Durban.

હિંદુસ્તાનથી અપાકમાં આવેલ સીનેમાને
અમદા પ્રજેક્ટ નવીન અપ્રેક્ષ્ય કિરોડીને

	રૂ.	પૈ.
ફીલ્મ ફેર	૨	૩
મલકોટ્ટા નીલકી	૨	૩
રશ્મી	૨	૩
સાઈડ	૨	૩
ફેરવેલ	૨	૩
ફીલ્મ ઈન્ડિયા	૨	૩

તમાથી પુલપાક આટે ઉત્તમ પુસ્તકો:

નવમલ વિમાન (રિપોર્ટ) નાથ કરી સુખ આપનાર ઉત્તમ પુસ્તક	૪	૬
શ્રી શ્રી સદાશ નાથાનથી	૨	૩
સોળ સોમવારની કથા	૨	૩
શ્રી સત્યનારયણની કથા	૨	૩
નરસિંહ મહેતાનાં કાવ્યો	૨	૩
દલન કરના આટે ઉત્તમ સરળ સુગમની પુસ્તક "કરોપાસના"	૨	૩
શ્રીમદ્ ભગવદ્ગીતા	૪	૬

પોસ્ટલ આર્ડર

Obtainable at

**BHARAT MUSIC
SALOON
AND BOOKSELLERS**

Phone: 26070

285 Grey Street, DUBAN.
(Corner Grey and Lorne Streets)

GIHWALA STORE

(Established 1945)

કેપટાઉનના જુના અને જાણીતા વેપારી

કાચેરકાર

કીમતોઈ છગનલાલ વીવાલા

અમે ફરેક જાતનો દેશી અનાજ અને કરીયાલું
રાખીએ છીએ.

ભાવ કીફાયત

જાતે મળેા યા લખેા

2 Aspeling Street,
CAPETOWN.

Phone: 23102.

એકલું તમે જાણે છે કે ટેનેસીની વિશ્વ વિશ્વવિદ્યાલય કંપની

સન કાન્ટ્રી એન્ડ કનેક્ટ

કેપટાઉન કંપનીના ઘરો સત્તાવર અગ્રંથ લીએ.

કેપટાઉન

કેપટાઉન આદીકાની વરિષ્ઠ અધિકારની કેપ કોર્ટ ગ્રુપ ટેમ ધોનિ-સીવલ કીવીન
ના સરકાર તરફથી નીમાયેલા અધિકાર તથા કુલરકી સાપ-તરકાર છીએ
તેમજ અમેની કમ્પ્યુટેશન અગ્રેન્ટ શોર્ટ પલ્લુ નવનું કમ્પ્યુટેશન વિના નીતર
તરીત જાણીએ થઈ રહે છે.

1. Whenever there is a particular Life Assurance Problem a Son Life of Canada Plan can solve it.
2. Prompt settlement of claims is a feature of the Company's Management.
3. During 1953 the Company paid over £35,000,000 to applicants, policy holders and their families.

India National Insurance Co. Ltd. is a Leader in World Wide Insurance.

INDHI-JINNAH TALKS
at
PALSANIA
RAJ AGENT

Business, Insurance, EXP insurance and Immigration Consultants.
Swam Translator.

100 Sir Lowry Road,
P.O. Box 4624.

CAPETOWN
Phone 32390

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had
at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion'
Phoenix, Natal.

No. 2—Vol.—L.I

FRIDAY,
8TH JANUARY, 1954

Registered at the G.P.O. as a Newspaper

Price 6d

INDIAN OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903

India's Views On Colonialism And Racial Discrimination

THE following is the text of the resolution passed by the Working Committee of the Indian National Congress in Delhi on December 6. The Indian National Congress, in the course of its long history, stood not only for the freedom of India but also for the freedom of other subject countries. It was particularly opposed to the colonial pattern of government which had developed under foreign domination in many countries of Asia and Africa. This system was not only degrading to the people of those countries but was based on an economy which prevented the development of those peoples and impoverished them. On many occasions, the National Congress gave its moral support to the struggle of other peoples for freedom. The great movement for the independence of India, carried on under the leadership of Gandhi by peaceful methods, became a symbol and an inspiration to other countries similarly situated. Just as India had become the classic land of colonial and imperialist domination and had thus been the indirect cause of other countries also being so dominated, so also the struggle for India's freedom became an example to others. That struggle was not only for political independence but also for social change and advance. It was also identified with a challenge to the theory and practice of racial discrimination. India's great and beloved leader, Gandhiji, began his career of service and sacrifice for the suffering, the dispossessed and those who were discriminated against in South Africa, where the doctrine of racial domination had been made into a state policy.

These ideals and objectives of the Indian people continued to move them throughout their own struggle and, when independence was achieved, they hoped that other countries under colonial domination would also achieve their freedom. The current of history which had brought this colonialism to Asia and Africa had turned and the countries of Asia were coming into their own. The independence of India and other countries of Asia was evidence of this reversal of the process which had lasted for over two hundred years. It was hoped that this new process would continue and would lead to the elimination of both colonial control and racial discrimination.

The change over from colonialism to independence was, however, checked and recent events have shown that attempts are being made to reverse this process and to consolidate, both politically and economically, foreign control of many countries in Asia and Africa and even elsewhere. This is evident in North-Africa, East Africa, Central Africa, in British Guiana and in some parts of Asia. In India, small pockets of foreign territory continue.

The Working Committee have noted these developments with anxious concern and consider them a grave peril to the peace of the world. The great popular forces that have been released in recent times cannot be dealt with for long in the manner of the old colonial regimes. Attempts at suppression are bound to be resisted and to create deep and continuing crises. There can be no solution

(Continued on page 15)

*Let him who would meet
God visit the prison before
going to the Temple. Be-
fore he goes to Church, let
him visit the hospital. Be-
fore he reads his Bible let
him help the beggar stand-
ing at his door.*

—Kagawa,

—

*God will not seek thy
rare,
Nor will He seek thy
birth;
Alone He will demand
of thee,
What hast thou done
on earth*

—A Persian Saying

—

*Man's highest merit is
always as much as possible
to rule external circum-
stances and as little as
possible to let himself be
ruled by them.*

—Goethe.

INDIAN OPINION

FRIDAY, 8TH JANUARY 1954

Two Important Pronouncements

TWO very striking pronouncements have been made as we have just entered into the new year. One is of hope and the other is of fear. The one of hope is by Dr. Colin Steyn, chairman of the United Party, the other of fear is by Mr. Nehru, the Prime Minister of India. Dr. Colin Steyn is reported by the Johannesburg correspondent of the 'Natal Mercury' to have said in an interview that

trust I am certain much can be accomplished. . . . A settlement is urgently desired by Europeans and non-Europeans, and an effort should be made while there is still time.

In a leading article supporting Dr. Steyn, it is refreshing to see the 'Natal Mercury' writing

... If there is to be peace in Africa, the White races in South Africa will have to get together and discover some means of removing the feeling of frustration which is becoming more and more a part of the mental make-up of the non-Europeans. It is all very well to talk of White supremacy, of maintaining European domination. There is only one way in which that can be done; and that is by the European proving that he is fit to rule. We shall never do that by passing repressive legislation designed to put the White races in a position of legal superiority. We can do it only by proving that in South Africa we, by our example, can establish standards that will lead all races in this country to the destiny which is in front of them."

These pronouncements are indeed heartening. But the time is fast passing and something concrete will have to be done soon. There is no time now for tinkering with the question. The non-Europeans have been waiting for quite a long time. They can no longer hold their patience. The talk of saving "White civilisation" in South Africa is falling a little. What the non-White people understand by "White civilisation" is the domination of the White man over the non-White. That they are no longer

prepared to tolerate. What is most essential is to save civilisation—save this country from reverting to barbarism in which the White rulers seem to be setting an example. The trouble with the White people, not only in South Africa but throughout the whole African continent, is that ever since their advent they have been accustomed to play the "hass" and they are now suffering from a superiority complex and false sense of prestige. Both these they will have to do away with and become more human. Then they would find the problem not so difficult to solve and they would also find that the non-Europeans are the easiest to live with and to work with for a brighter future for all in this country. The salvation of South Africa does not lie in industrialising this country but in saving it from being dehumanized. It should be clearly understood that the non-Europeans are no longer going to be satisfied with crumbs. What they want is that the standard of equality must be based not on one's race or colour but on one's merit. Unless there is absolute truthfulness and sincerity there can be no solution to the vexed problem.

We now come to the pronouncement made by Mr. Nehru. He is reported by Sapa-Reuters to have said at a public meeting in Bangalore on January 3, that if the proposed United States military aid to Pakistan became a reality it would be a step towards war. "It is a step not only towards war, even world war, but a step which will bring war right to our doors. Compared with the policy which he thought Asia should inevitably pursue, it was an anti-Asian step.

India has earned the opprobrium of Britain and the United States recently because she is not found accommodating in their doubtful games. While India's hands are clean and has no designs whatsoever on any part of the world she is being vilified in Britain, the United States and Africa simply because she is strongly opposing Imperialism, Colonialism and Racism. It is distressing that Pakistan should be playing in the hands of these Powers and thus indirectly involving herself in the game of war instead of standing and working for peace for which the world is thirsting so much. That this serious note should be sounded by the Prime Minister of India on the advent of the new year augurs ill for the future.

NOTES AND NEWS

Death Of Mr. Malhotra's Father

Mrs. S. Malhotra, wife of the secretary of the High Commissioner for India in the Union, Mr. J. C. Malhotra, sailed for India by the 'Koramba' on Monday, January 4. There was a large crowd of local Indians and from various parts of the Union to bid her farewell at the docks. Mrs. Malhotra was accompanied by her two little children. Mr. Malhotra had come to Durban to see his wife off and stayed on for two more days and visited Indians in Singapore, Umbuto and other places and left on Wednesday for Johannesburg.

Mr. and Mrs. Malhotra arrived in Durban on Saturday evening by car and stayed at the residence of Dr. and Mrs. G. M. Naicker, president of the Natal Indian Congress. They came here in the most tragic circumstances, since the very sad news of the passing away of Mr. Malhotra's father in India at the age of 60, was broken to them on their arrival at Ladysmith the same afternoon. The news had arrived by cable at the office of the High Commissioner in Johannesburg. It came as a shock to them since Mr. Malhotra had

The only sure way of maintaining White civilisation to the benefit of all, Dr. Colin Steyn said, was for the Union to give a lead to the rest of the world in solving the question—"to the satisfaction of all the races and with their support." "It is only by courage and statesmanship that our difficult problems have been solved in the past."

No one would deny, Dr. Steyn said, that the British people had acted courageously when, five years after this devastating war, they gave self-government to the two republics. This courageous act had paid heavy dividends—and will go on doing so in the near future. Similarly if the non-European is approached with understanding, sympathy and

no previous knowledge of any ailment suffered by his father with whom he was in regular communication, and the last letter received only a few days ago from his home had brought good news about his health. Many farewell functions arranged in honour of Mrs. Mahabutra in Durban had therefore to be cancelled and many people went to Dr. Narcher's residence to express their heartfelt sympathy to Mr. Mahabutra. Notwithstanding this very sad occasion both Mr. and Mrs. Mahabutra visited Mahatma Gandhi's Phoenix Settlement on Sunday afternoon where they spent a quiet time with Mr. and Manilal Gandhi. The whole Indian community and the many other friends of Mr. Mahabutra, we have no doubt, will join us in expressing their profoundest sympathy to Mr. Mahabutra in the great and irreparable loss sustained by him and in wishing Mrs. Mahabutra and her two children Godspeed.

Indians To Occupy European School Temporarily

There was no intention of accommodating Indian school children temporarily in a European residential area, Dr. I. M. Meyer, secretary to the Transvaal Education Department, Pretoria, declared in a Press statement. He was commenting on the depra-

ment's decision to use the Booyse Central School building, previously a European English medium school, to accommodate Indian pupils. The pupils of Booyse Central have been transferred to a new English-medium primary school at Robertsham and the pupils of the Heronmere Afrikaans-medium primary school in the same vicinity have been transferred to the Taco Wassenaar School at Robertsham. "The area in which the Booyse Central School is situated was until recently a partly European residential area, but it has already been declared an industrial area," he said. The Watersrand Central School Board had negotiated with the Johannesburg City Council for separate transport to convey Indian pupils to and from Booyse Central from the centre of the city. It had also been decided to draw the urgent attention of the Department of the Interior to the fact that school-going Indian and Coloured children in central Johannesburg were compelled to be accommodated in white residential and industrial areas. The use of Booyse Central as a second Indian high school was only a temporary measure until the end of 1954.

stable and harmful, and the adoption of such methods by some African groups had injured their cause greatly. At the same time, the Committee are convinced that widespread suppression and killing by powerful weapons of modern warfare, including bombing from the air, of large populations are inhuman and can only aggravate a most difficult situation. This has led already to extreme bitterness and racial hatred on both sides and cannot possibly bring about a peaceful solution, which must be based on mutual tolerance and co-operation among the various racial groups that inhabit Africa, keeping always in view that the interests of the Africans must be given first priority.

The Committee had welcomed the introduction of a measure of self government in the Gold Coast and in Nigeria and had hoped that this policy would be pursued in other parts of Africa also. Their regret, therefore, is all the greater at the reversal of this policy in many parts of Africa. They have noted with surprise the recent deposition of the Kabaka of Buganda in East Africa for the offence of claiming independence for his territory within the Commonwealth. In Northern Rhodesia, a new policy

of active discrimination against Indians is being followed and Indians have been declared as 'prohibited immigrants'.

The Committee view with particular concern the new phase in Africa which aims at the establishment of so-called self-governing dominions where all the power is held by a small group of White settlers, and the others, and more especially the vast majority of Africans, are prevented from having their legitimate share in it. That establishment of White dominions in Africa against the wishes of the inhabitants of the countries concerned, and opposed to their interests, is a new form of colonialism which is full of danger for the development of Africa, and even of Asia.

In the cause of democratic freedom of those countries of Asia and Africa, as well as in the cause of world peace, it is essential that this domination by one race over another should cease, and attempts should be made progressively to build up societies where the different peoples can live in friendly co-operation, respecting each other, and the majority of the people of the country have a predominant voice in their own government and their future.

INDIA'S VIEWS ON COLONIALISM AND RACIAL DISCRIMINATION

(Continued from front page)

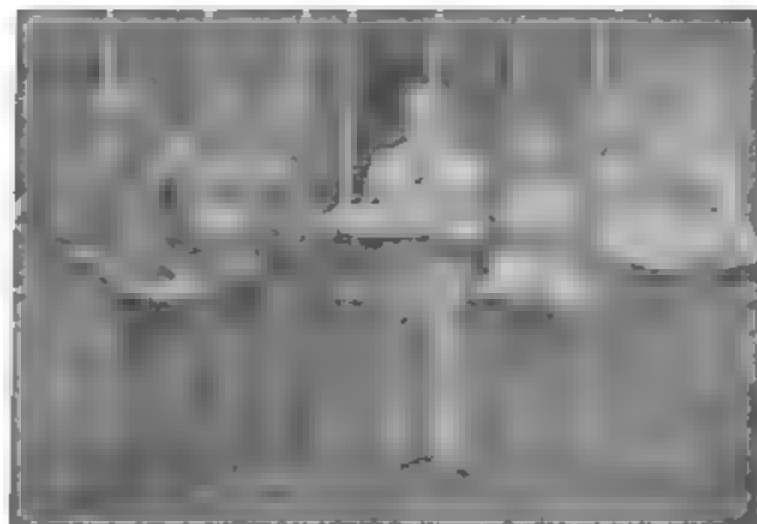
except in a co-operative endeavour to bring about freedom in these countries.

The attempt to maintain by law and practice racial discrimination and suppression prevails in its crudest form in the Union of South Africa, and neither the Charter of the United Nations nor repeated declarations of the U.N. General Assembly have produced any result. It is a matter for regret that some great nations, who profess democracy and faith in the Charter, have thrown their weight on the side of racial discrimination in South Africa. In East and Central Africa the doctrine of racial discrimination is not laid down publicly in the same open manner as in South Africa, but in practice this discrimination prevails against Africans and Indians and is resented by both. The Working Committee are of the opinion that any

kind of racial discrimination is an insult not only to those who actively suffer under it, but also to all others who can come within its scope. This doctrine and practice must, therefore, be resisted and opposed wherever it occurs.

The Working Committee have learnt with great distress of happenings in Kenya where a state of emergency was declared nearly a year ago and has continued since then. In a recent trial of a British officer by court martial, the evidence indicated that terroristic methods had been adopted and a very large number of Africans had been killed in the process. The British press has commented in strong language and condemned these methods and this competition in killing. The Committee consider that the use of violence in carrying on a struggle for freedom is unde-

INDIAN EMPLOYEES AT LEVER BROS.

Every Indian employee at Lever Brothers received presents for their children. In the picture Mr. E. C. Murray, General Works Manager, hands a present to T. Thirunam who has six children and has been with Lever Brothers for 35 years. Left to right are N. Kisten, with two children and 31 years service; T. Murugesan, father of nine with 35 years service; C. K. David, three children and 38 years service and G. Arumugam, father of five and 34 years service. Altogether 214 years of service is reflected in this group including Mr. Murray who has been with the Company for 40 years.

The New India Assurance Company Limited

for
FIRE, MARINE, LIFE, ACCIDENT
1919-1950
31 YEARS OF SUSTAINED PROGRESS

The confidence of the discerning Public in the NEW INDIA is amply evidenced by the following records attained in 1949:

	Rs.		Rs.
Fire Premium	1,70,32,179	Life Business in force	
Marine Premium	56,04,844	exceeds	54,34,00,000
Miscellaneous Premium	35,84,968	Assets exceed	15,36,00,000
Life Premium	2,89,79,302	Total claims paid over	17,95,00,000

In the vanguard of Indian Insurance THE NEW INDIA offers matchless Security and Service in all fields of Insurance.

The New India Assurance Company Limited

Cable & Telegraphic
Address:
"RUSTOMJEE" or
"NIASURANCE"

RUSTOMJEE (PTY.) LTD.

Directors: Sorabjee Rustomjee
Rustom Jalbhoy Rustomjee

Principal Controlling Officers in the Union of South Africa

Phone Nos: 25845, 29807 & 28513.—P.O. Box 1610.

74 Victoria Street, DURBAN, NATAL.

EXPERIENCED,
RELIABLE
AGENTS
MAY APPLY

"NEW INDIA IN THE SERVICE OF THE NATION"

Telephone 2335. Telegrams 'BRADFORD'

P.O. Box 110

LUSAKA, NORTHERN RHODESIA

**BRADFORD CLOTHING
FACTORY**

Direct Importers and
Wholesale Merchants

Clothing Manufacturers

Proprietor RAMBHAI D. PATEL

Branch:

CITY STORE

Cairo Road, Lusaka

Always in Stock:

Piece Goods, Hosiery, Cutlery,
Enamelware, Stationery, Drapery,
Crocery, & Wool.

Telegrams
"META" Brokenhill.

Phone 298.
P.O. Box 65.

MEHTA BROS.

(PROP. M. D. MEHTA)

Wholesale Merchants
and
Clothing Manufacturers

**We specialise in
Manufacturing
OVERALL
AND
BOILER SUITS**

Supplied To Trades Only

LIBERAL PERSPECTIVE

COMMUNISM AND THE LAW

By C. W. M. GELL

THE recent decision of the Appellate Division and Mr. Swart's characteristic announcement that he will "close its loophole" with new legislation next session give the Opposition an opportunity to reopen the whole question of the rule of law and the extent to which it is imperilled by laws like the Suppression of Communism Act.

The rule of law does not mean merely the operation of laws legally passed by a constitutionally elected Parliament. It demands that these laws should each be certain, just, ascertainable, definite in their scope and enforced by an independent and impartial judiciary. The Suppression Act is none of these things. Its definition of Communism is hopelessly vague and dangerously comprehensive, allowing almost anyone of whom the Minister disapproves to be brought within its terms; it stretches back indefinitely into the past to actions "committed at any time before the commencement of this Act"—actions which may have been perfectly legal when they were committed, and it is enforced by the Minister, a party politician, on the basis of police evidence untested by cross examination or appeal to the courts. Recourse to the courts, as in the recent case, can be only on very limited issues.

It is important to understand just how limited the issue before the Appeal Court was. All its judgment requires of the Minister is to give a man an opportunity to state his case before proceeding to ban him from attending meetings. The Minister's discretion to overrule the man's objections is in no way questioned, nor can the objections then be referred to the courts on their merits. Nothing in the judgment curtails the Minister's unfettered power to "name" a man and order him to resign from political organisations and trade unions. At worst, therefore, the judgment imposes a brief delay on the banning order. And all the Minister has to do about the 100 banning orders at present invalid is to give the men an opportunity of stating their objections before re-banning them.

This trifling obstacle to the Minister's designs hardly deserves to be called "an ugly loophole in the law." But the reaction of the Nationalist press is clearly less concerned with the actual loop-

hole than with defending the principle of this arbitrary law. It is said, in the paper, that Communists, here and elsewhere, have abused the latitude accorded to them in the courts to make public propaganda for their cause. If this were a substantial argument, it could be met by holding their trials *in camera*, little as we like the idea of secret justice. But a much broader reasoning is advanced. Admitting that it is a serious matter to deprive men of their right of access to the courts, it is argued that "the Communists are an extraordinary danger, an unusual group of people who are intent on destroying democracy," who therefore must be dealt with in an unusual way "with no claim to the natural rights which every ordinary person ought to have." In our uncompromising fight for survival there is no room for squeamishness about the means we use.

But there are two serious defects in this argument. First, if we can only conquer Communism by adopting some of its least attractive features, such as restricting freedom of opinion and trial, have we not lost half the battle before we begin? Mr. Swart's police State is not the triumph of western democratic freedom which we seek.

Secondly, there is the assumption that the Suppression Act will only be applied to Communists. But this is just where no party politician can be trusted with such tremendous powers, unsupervised by any impartial judicial authority. From the beginning the Act has been opposed precisely because it leaves the Minister alone to determine who are Communists. Neither the public nor the person affected can effectively challenge his decision or the grounds on which it is based.

We do not doubt that among the 500 named and 100 banned are some genuine Communists. But we do know also that some are not Communists; and the presence of even a few non-Communists on the list is sufficient to condemn the whole procedure. Take, for instance, the case of Solly Sachs, who was expelled from the Communist Party in 1931 for what would today be called "bourgeois deviations." He was banned because he was a Communist twenty years before the Act was passed. Or Piet Huyser who during 1945 and

1946, when Russia was friendly and Communism almost respectable, attended a number of party meetings and was a member of a Johannesburg district committee. Under the Act he can be suppressed for the rest of his life. Even if the ban on him is now partially withdrawn, it can be reimposed at any time. In both these cases it is hard to resist the conclusion that their main offence was their key position in trade unions the Nationalists have long been trying to infiltrate and their resolute opposition to apartheid policies. And what can we say of ex-Chief Luthuli, Dr. Moroka and Nana Sita—to name only the most obviously non-Communist, liberal-minded leaders of the African and Indian Congresses—who were found guilty with

seventeen others of "statutory Communism?" As the judge said: "The charge has nothing to do with Communism as it is commonly known." All have been banned.

Communism is a complex problem. It is a theory and a way of life, a vocation and the political and economic inspiration of half the world. These aspects are beyond our jurisdiction. But in so far as Communism is a revolutionary conspiracy in our midst, its agents should be punished for their subversive activities on the production of duly tested evidence before a court and not according to the whim of an active politician, whose temper is markedly unjudicial.

COMMUNISM V. WESTERN DEMOCRACY: A FALSE ANTITHESIS?

By HAROLD F. BING, M.A., F.R.Hist.S.

THE embattled hosts of Communism on the one hand and Capitalist (or semi-capitalist) Democracy on the other continue their war preparations against one another, spending on instruments of destruction on an unprecedented scale. Where will it all end? Which will come first, war or bankruptcy? Recourse to modern methods of warfare is more likely to involve the almost complete destruction of both parties than the complete victory of one of them.

Perhaps the outcome will be entirely different from what is generally supposed. Perhaps, after all, the antithesis of Soviet Communism and Capitalist Democracy does not represent the real issue in our modern world. The democratic character of an American foreign policy which seeks allies in fascist Spain and communist Yugo-Slavia already raises doubt in many West European minds, while on the other hand Soviet Communism is prepared to ally itself with, or use, nationalist movements in colonial territories which have very little in common with the doctrines of Karl Marx.

Behind the din of the slogans and mutual denunciations of the press, the wireless and the politicians of the two blocs, behind the endless accusations about preparations for, or use of, this or that new type of horror in warfare, there are voices seeking to draw mankind's attention to the unreality of the Democracy v. Communism conflict and to indicate a new approach to the world's present malaise which will entirely by-pass that antagonism. "Voices crying in the wilderness?"

Yes; but history has a way of justifying such voices.

Here are four quotations taken more or less at random from publications which have reached me recently from widely separated parts of the earth but all pointing in the same direction:

(a) "There is no hope of removing the 'spectre' of the present Soviet Communist threat unless we part company with the communists and cease asserting that economic security and political power must always rule the world. Otherwise what we now call Communism, and particularly its aspects we like the least, will inevitably flourish."

(from the Los Angeles Weekly 'Mamas')

(b) "The rapid spread of Communism in the world today has created a unique international situation. If the religions of the world could accommodate themselves to the feudal capitalist systems, based on exploitation and oppression, there is no reason why they should not be able to function within a communist system seeking economic co-operation and equality..."

"The free development of the individual is the pre-condition of the free development of society and the free development of society is the pre-condition of the free development of the individual. This realisation will spiritualise the system of planned economy which is bound to grow and develop throughout the world. Secondly... the principle, 'from each according to his ability, to each according to his need,' will be comprehensively realised and man's social freedom,

initiative, enterprise and adventure will be elevated to a moral level within a classless society.

"No truly moral relationship can ever be established in an immoral social system, and it is the bounden duty of all the Faithful to strive to evolve a Communist world order in which they can find a natural environment for their fulfilment."

(from 'Spiritual Communism for World Peace and Unity' Swami Ayyakannanda, London, 1950)

(c) "Gandhi saw as clearly as did Marx that the capitalist economy must eventually encompass its own destruction, but he saw what Marx did not see, namely that the real evil in capitalism is not merely the concentration of wealth and power in a few hands, but the repudiation of spiritual values and principles of which such concentration is one effect. What he also saw was that the materialistic values of Capitalism are common to Communism and Socialism, notwithstanding that they take a different form. Accordingly the real answer to Capitalism is not the change of control from one set of materialists to another, but the emergence of a new outlook, new personal and social values, thus a new culture and a social order which gives scope for the complete development of the personality of every member of the community."

(Wilfred Wellock in 'Gandhi as a Social Revolutionary, 1950.)

(d) "Democracy is no match for Communism: Democracy by its very complacency, by its hugging on to the old order of things, by its mental inertia, by its moral and spiritual bankruptcy, is strengthening the hands of Communism. Democracy has no great cause to defend. Democracy is doomed unless it can revitalise itself by dedicating itself to a CAUSE greater than Communism's. Communist revolution must be met by greater revolution, Communism by greater Communism, by a political, economic, moral and spiritual revolution. The atom bomb cannot save Democracy. Only an idea, greater than the Communist Idea, can save Democracy."

(from 'Synthesis of Democracy and Communism: Message to the Nation by the Arunachal Mission, Calcutta, 1950.)

The above writers and many others who are seeking to penetrate below the surface of the life of our contemporary world, have realised the following facts:

(1) that behind the facades of Communism and Democracy, there is going on the same

struggle for power, both economic and political;

(2) that whether the materialism of the modern world assumes a capitalist or a communist form of organisation depends largely on the relative wealth of the community concerned. "Our countries cannot afford the luxury of capitalism," it has been said, and a glance around the world today tends to support the truth of that assertion,

(3) both Capitalism and Communism are prepared to use human beings as means to their ends: the maximum production of material goods—with scant regard for the personality and spiritual welfare of those human beings, whether it be the conveyor belt in U.S.A. or the labour camp in U.S.S.R. The difference is one of degree rather than of kind.

This last point has been observed by prominent writers on Sociology but apparently without its full significance being generally recognised,—e.g. by Professor R. M. MacIver of Columbia University:

"The most novel and pervasive phenomenon of our age is not capitalism but mechanisation, of which modern capitalism may be merely a by-product. We realise now that this mechanisation has profoundly altered our modes of life and also of thought."

R. M. MacIver 'Society: A Text Book of Sociology. New York, 1937.)

Mass production and division of labour, the regimentation and decreasing individual responsibility of the workers, whether under communist or capitalist auspices, are means to the output of the maximum quantity of economic goods at the minimum economic cost and are not concerned with human and spiritual values. It is in the things in which they resemble one another that the communist and capitalist systems both threaten spiritual values. The intensification of their mutual antagonism, the gearing of their productive systems to war preparations, increase these evils.

What mankind needs is not a further development along the lines which, whether accompanied by hot or cold war, is creating a more and more robotised society, but a synthesis of those values in the western and eastern ways of life which make for the integration of human personality and for the subordination of economic to social and individual ends. The emphasis of the West on political freedom has tended to a policy of "each for himself and devil take the hindmost." The emphasis of the

East on economic equality has tended to a lack of appreciation of the importance of individual freedom—of thought as well as of action. Clearly the New Society must provide the social security—the irreducible minimum of economic welfare—promised by Communism, together with the intellectual and personal freedom demanded by Democracy.

The threats which face man in the more highly developed countries today are: dehumanisation through mechanisation, and depersonalisation through totalitarian government. Neither Communism nor Capitalism in their present form can save us from these because both are closely associated with, even if not the products of, these evils. We must clearly seek a third way, a new social form which, while retaining the valuable scientific gains of the modern age, subordinates science to human welfare.

In the experimentation towards such a society both communists and democrats can participate. Both ideologies will have something to contribute. This view undoubtedly lies behind the term "spiritual communism" which is acquiring currency. Once the two rival blocs perceive that the real enemy is not the members of the opposing bloc, who are striving in the light of a different historical background and somewhat different economic conditions to cope with similar problems, but certain attitudes of which they are both victims, the stage will be set for a fruitful collaboration on the forward path. After all, it is surely in accord

with Karl Marx's dialectical explanation of the historical process that the antithesis of Communism and Capitalism should not result in the complete defeat of either but in the emergence of a synthesis combining, in the next stage of human social evolution, those aspects of each which are of value.

Mahatma Gandhi Memorial Fund

We wish to thank an anonymous donor for the donation of £2-2-0 towards the Mahatma Gandhi Memorial Fund

TROUBLED WATERS

By JOHN O'HIND

This book deals with that period of Indian history when three empires were at a clash with each other on the Indian Peninsula. The Mughal Empire was breaking up; the Maratha Kingdom was declining; and the British were establishing themselves. The story is full of suspense, keeping the reader engrossed in the acts of heroism and valour, naval bombardment and piracy on the high seas, escapades, a chase with bloodhounds, and romance. Order your copy as soon as possible, as there are only a few copies on sale at our office.

Price 10s.

Available at

'Indian Opinion',
P Bag, Phoenix, Natal.

BONES WANTED

We Pay
£7 PER TON
F.O.R. your
Station or Siding

BAGS RETURNED RAILAGE PAID

For Full Particulars write to.

THE
BULL BRAND
FERTILIZERS LTD.
SARNIA, **NATAL.**

AN UNTACKLED PROBLEM

By ESMÉ WYNNE-TYSON

THE modern tendency toward seeking for a synthesis of world-faiths with which to form a basis for World government, noticed in the increasing study of Comparative Religion by individuals and in groups such as that started by Sri Radha-Krishna, and in movements like the World Congress of Faiths, is an excellent one, which probably received its greatest impetus from Gandhi who was in himself a living synthesis of the highest truths and an, that is best in the major world-religions.

In one man we had the gentleness and harmlessness of the Buddha, the tolerance of the Hindu who sees all religions as different aspects of the same Ancient Wisdom, the abstemiousness of Mahatma, a Christ-like love and compassion for humanity as a whole and the non-violence and purity of the Jain.

When his example is generally followed and this synthesis fully developed and accepted as a universal rule of life and conduct, there will be no more political or social problems for mankind to solve.

But meanwhile, there is not only the immense work of inducing in religions the tolerance and humility that will make them ready to accept Truth in whatever religion it is incorporated—our own or another's—but what seems, and has seemed throughout the ages, to be the even more acute and difficult problem of reconciling not so much the world-religions as the religionists of, and within the different faiths.

This aspect of unification reveals a vast and apparently unbridgeable gulf—for more serious as a stumbling-block to unity than those that exist between the various creeds, for these can be bridged, as such books as Ruth Cranston's 'World Faiths,' Margaret Barr's 'Greater Unity,' Aldous Huxley's 'Perennial Philosophy' and my own 'Duty Of Being' clearly show—a gulf that exists in each one of the major religions. It is that which lies between the esoteric and exoteric teachings of these Faiths,

between prophet and priest, mystic and ceremonialist, essence and man-made theology, or, as Gurdjieff put it, the Way of Evolution and the Way of Evolution and the Way of Creation.

To take a concrete example of the profundity of this abyss, there was Gandhi, who taught the Way of Evolution—the universalism, harmlessness, compassion and purity insisted upon by all the Avatars and the greatest World Teachers—and who said:

"In our present state, we are, according to Hindu doctrine, only partly human, the other part of us is still animal. Only the conquest of our lower instincts by love can slay the animal in us."

It was by no accident that this great teacher was murdered by a ceremonialist of his own Faith to whom the esoteric truths of their mutual religion were non-humana. For Universalism would deny that Hinduism is the only true path, thus outraging racial and religious pride; the policy of harmlessness and compassion must forbid fighting for one's rights and put a stop to the commercially desirable blood-sacrifices of the Temple; purity (Brahmacharya) in actual practice would reduce the size of the congregations necessary to the support of the system, besides being against the secretly worshipped God of Nature. Therefore the way of the prophet and mystic must inevitably threaten the vested interests of the priest and ceremonialist.

In precisely the same way Jesus who preached the pure teachings of the Jewish faith, those of the first chapter of Genesis, of the Psalms, Isaiah and the later prophets, endangered the whole legalistic system of the Church of his day.

If a man would (and indeed must, if he were to be a follower of Christ) become so at-one with That Which is as to praise the power and presence of God in his life, of what use would be a power-loving priesthood and all the ritual of the Temple, which existed to mediate between God and sinful mankind?

Isaiah and the more enlightened prophets had forbidden blood-sacrifices and had shown that the soulless must be of the animalism and violence in each individual man's nature, but Jesus found the priestly ritual converting the bones of God's own shambler and making it a den of thieves, a commercial enterprise, a vested interest of priesthood. There could be no compromise between the two points of view—either the priests must be deprived of their living or the Prophet must be deprived of his life. So Jesus was crucified.

This appalling scheme existing in all the faiths—in Islam it is even in the perpetual feud between the Orthodox and the enlightened Sufis—has never been resolved. There is more affinity between the old-time Jewish and present-day Indian Temple, running with the blood of animal sacrifices, and the images and candle-garlands of the Roman Catholics and Orthodox than there is between the mystic and the ceremonialist of any of these Faiths. Affinity—but on possibility of unity, for each one of the exoteric religions demands to be considered the One True Faith, despite the striking similarity of their myths. The ceremonies of the birth of Krishna and the birth of Jesus Christ, as celebrated by the Hindus and Romanists, for instance, with their ornate incense, incense and ritual, are almost identical. But what both these priesthoods seem to overlook is the fact that such shows must eventually, and in a much shorter time than they appear to realize, with the coming of universal education, lack audiences. And unfortunately those disappearing audiences will not be moving on to the higher, esoteric level of their faith, of which they have been taught little or nothing, but to the materialism which scientific state education must inevitably induce. They will despise and reject the painted images and superstitious relics of primitive times; they will not accept that behind this tawdry facade lies a truth which would enable them to evolve to stature of the Perfect Man, be that the Atman, the Buddha, or Christ.

This is the tragic situation that calls urgently for some remedy. The most obvious one

seems to be the esoteric teachings of the various faiths more available to the religionists of the world by means of more widely taught Comparative Religion. And if and when these are accepted the problem of reconciling the world-faiths themselves will diminish and eventually disappear. For on the esoteric, mystic, prophetic and revolutionary level none of the fundamental teachings of the world-faiths are lost. The Golden Rule and the need for a life governed by love, compassion, ahimsa, non-violence and non-attachment is common to them all.

It is true that if all religionists agreed to accept this inner life of the universal spirit of goodness, an esoteric expression of religion would become superfluous and cease to be. But is not the sacrifice of material to the inner a universal teaching, preached by all the religions? "He who would gain his life must lose it." What is true of the individual is also true of the visible Church. Only by the crucifixion of the flesh can the Spirit be revealed as All.

This is the mystic teaching that the visible Church has veiled by material and ceremonial of the Way of Creation which always runs counter to the Way of Evolution. This is the teaching of all the prophets and seers, which is the true foundation of every religious system, and must today be revived, recognized and accepted if the potential sons of God are not to be turned by the materialistic hypothesis into "brother ants," and the world into a State-territory.

NEW BOOKS

Just Arrived From India

A Gandhi Anthology

—By P. B. Desai 9d

Which Way Lies Hope

—By B. B. Gregg 2/-

Why Prohibition

—By K. M. R. 1/-

Gandhi And Marx

—By K. C. Mahabala 7/6

Satyagraha In S.A.

—By M. K. Gandhi 15/-

A Nation Under At Work

By Pyarelal 1/6

Bapoo's Letters To Ashram Sisters

—By Kaka Kulkarni 2/-

The Will And Wisdom Of Gandhi

—By Hemar A. Jack 22/-

Obtainable from:

'INDIAN OPINION,'

P. Bag, Phoenix, Natal.

Always Better, Better Always.
Are Kapitan's Templing
Sweetmeats.

For nearly half a century we are leading in the
manufacture of Quality Sweetmeats and Cakes.

TRY US FOR THE LATEST INDIAN RECORDS.

Address: **KAPITANS BALCONY HOTEL,**
(CORNER SWEETMEAT HOUSE)
Corner Grey and Victoria Streets
DURBAN.
Phone 23414. Tel. Add. "KAPITANS."

DHIRUBHAI P. NAIK

Travel, Insurance & General Agent

Book with us for your travelling by Air, Sea or Land either to India
or to any part of the world.

All types of Insurance—Life, Fire, Burglary, Riot, Storm, Accident,
Auto Glass, etc.

Consult Us Free of Charge For Your Income Tax, Personal Tax,
Writing Of Your Books, Trade Licences, Revenue Clearance Certificate,
Passports And Immigration Matters.

Representatives: National Mutual Life Assn. Of Australasia,
Yorkshire Insurance Co. Ltd.

Telephone: 33-9033. 29a Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

M. J. PATEL

INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General
Commission Agents

10 Peking Road, Kowloon, HONG KONG.

Special attention is paid
to indent orders

Write To Us For Further Particulars.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?

Have you provided for your dependants?

Prepare for the future

Life Insurance gives peace of mind for the unknown
future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—

The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has
best Bonus record in the WORLD.

Representative.—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760,
JOHANNESBURG.

Phones:—} Business 33-0711
Residence 33-5961

P.O. Box 96.

Phone 24471.

To Furnish Your Home Economically

See

LALA BABHAI & CO. (PTY.) LTD.

Show Rooms At 107 Prince Edward St. & 78 Victoria St.
DURBAN.

Stockists of:—

NEW & RECONDITIONED FURNITURE & HOUSE-
HOLD EFFECTS, RADIOS & RADIOGRAMS, MUSI-
CAL INSTRUMENTS, SEWING MACHINES & OFFICE
FURNITURE Etc.

Exporters and Commission Agents for Natal Fruit and
Vegetables. We specialize in green ginger and Indian
Vegetables. Wholesale only. Write for particulars
Box 96, Durban.

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING
—CO. LTD.—

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants

—&—

Direct Importers.

**47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.**

Phone 53.

Telegrams "SOLANKI."

P.O. Box 208.

Solanki & Co. Ltd.

Merchant & Direct Importers

Extensive range always carried in
the following:

Silks, Drapery, Toilets, Per-
fumes, Curios, Fashion Goods
and Jewellery, Wide Range of
Indian, Persian and Chinese
Carpets.

Stockists of well-known branded
Watches.

COPPERBELT PIONEER STORE

Where Quality and Service
are Paramount.

Luanshya,

Northern Rhodesia.

AFRICAN VIEWPOINT

SIGNIFICANCE OF CONGRESS BOYCOTT DECISION

By JORDAN K. NGUBANE

AT its Queenstown annual conference, the African National Congress decided to launch a new campaign to boycott commercial and industrial organisations which discriminate against the African. The idea is to work up African public opinion in such a way that in the end no firm will bar its doors against employing Africans in the hinterland jobs. Nor will there be any which in any way treat the African in a manner not approved by Congress.

In a very special sense, the decision represents a compromise between the dominant Centre and Left wings of the African National Congress. Both joined forces some years ago and succeeded in crushing the Congress Right wing. Both stood together throughout the resistance movement. When this came to a somewhat abrupt end tensions made themselves felt. The Centre group wanted the resistance movement continued at all costs even if it meant that only a handful of men continued it.

The Left wing, with an eye on the effects on the anti-de-Hooselows on the masses, felt it was time to change the step. In the struggle which followed, Left won the first round and persuaded the Centre to forget all about sending men and women to prison for the time being. A hastily drafted scheme, the Mandela plan, was adopted to intensify the internal organisation of the African National Congress.

In a special sense, the Mandela plan was a preparation for going underground in the event the Government took up a more virulent attitude against the African National Congress. That the plan proved unworkable was more a result of its hurried conception than any other single factor. In their hurry to forestall the Government, the leaders of the African National Congress appeared to have forgotten the tremendous awakening which had followed the resistance campaign. Psychologically, the post-resistance African was more confident of his ability to win than he had ever been in the past. People conditioned this way were in no mood to go underground suddenly when their whole tradition had been to fight in the open. As a

result the Mandela plan floundered.

There were, of course, complicating factors. Tensions grew up within the movement over Secretary General Sisulu's trip to Bucharest. The new draft constitution, with its provision for a secretariat and functionaries who would serve as political commissars in the ranks of Congress, caused quite a storm. In the Transvaal, the leadership of the provincial Congress seemed determined to kill the Liberal Party outright. To do this it had seriously considered abandoning the old boycott policy of having no interest in what passes for African representation in the Senate and the Lower House. If conference agreed to support white candidates in the elections for African representatives, the Transvaal Congress would have been placed in the position to support the Congress of Democrats, a largely European organisation whose programme is more to the liking of the Congress in the Transvaal.

There had, also been very queer goings-on inside the executive committee and the working committee. Feelings had remained somewhat strained between Left wing and the Centre after the Adams conference which had been attended by top-notch Congress leaders of the Centre. In spite of a determined slender campaign by the Left wing to scare the Centre men into abstaining from attending the Adams conference, the latter had made it plain that they would not stand intimidation from any quarter.

The Left wing of Congress did not like this but felt powerless to do anything to make the Centre toe the Left line. There were reports subsequently, that plans were afoot to oust the Centre leadership of the African National Congress. On second thoughts, however, the Left wing decided not to overplay its cards.

The effect of all these strains and tensions inside Congress had been to incapacitate the movement for an effective continuation of the struggle. Paralysis was the general condition of the organisation in every province. Even in the Cape, which had had the strongest Congress, paralysis was very much in evidence.

It was against this background that the delegates went to Queen-

stown. The white Press and some Congress leaders from the Transvaal had even feared that there might be a split. But there was no need to go to these extremes, in the view of those who knew their African politics well. It is true there were very serious tensions inside the African National Congress. But African opinion was solid in its opposition to white domination. While this common enemy remained powerful, differences of opinion would be tempered very largely by the unwillingness to present a divided front.

From the very beginning the tone of the conference was set by Mr. Luthuli, the President-General. In his presidential address, he made a bold bid to keep the attention of his followers on essentials; the struggle inside South Africa and outside world interest in it.

The delegates rallied immediately. Mr. Luthuli's statesmanship shone at its brightest when he carried the conference step by step over the hurdles and rocks which, in lesser hands, would have brought about a split in the ranks of Congress. In the end both the Centre and the Left decided to give and take in a constructive spirit. The result was a conference which rose to new standards of debating. A new spirit of tolerance made itself manifest and Congress was able to speak with one voice.

The decision to boycott apartheid commercial establishments means that for the time being both the Centre and the Left wings have decided not to have an immediate show down with rulers. For the time being energies will be directed towards working up African opinion into a new and intense pitch of group-consciousness. In short, Congress has decided to try the weapon of psychological warfare. The idea will be to exert pressure on commerce which, in

turn will exert its own on the Government. While this happens, the African man in the street will be told to report to Congress any discourtesy, discrimination or unfair treatment meted out to him because of his colour or race.

This will give Congress the advantage of emerging as the militant champion of the oppressed while not making any drastic calls for sacrifice on the part of the organisation. This wise husbanding of energies will give Congress leaders a breather from the crippling harassment hopes—and enable them to give better attention to the internal organisation of the movement.

The resolution to boycott apartheid establishments is non-violent in that it seeks to harm no one who is just towards his fellowmen of all races. It does not call on the sorely-pressed masses to make any new super-human sacrifices as yet. At the same time, however, it keeps them marching. What is more, it might appeal even to the chicken-livered who dared not support the resistance movement openly. Because it embraces every section of the African people, it will necessarily take time to get into its stride.

One hopes that the touch of statesmanship and the spirit of tolerance which made Congress speak with one mind will be allowed to influence deliberations when it comes to less general and more thorny matters which conference left very largely untouched.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Help of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns, Apply:

9 Adams Arcade,
40 Market Street,
Johannesburg

36 Colaba House
South Street, Bombay
C-1 Box 1014

LUXURY
and TOURIST
SERVICES
EVERY
MONTH
from

NAIROBI

TO INDIA & PAKISTAN

AIR-INDIA
International

Details from I.A.T.A. Airlines and Agents

SHINGADIA STORES

(Proprietor: Premier Silk Dyeing Ltd.)

Direct Importers

Drapery, Outfitting, Fancy Goods,
Oriental Curios Etc., Etc.

P.O. Box 111. UMTALI, S. Rhodesia.

Telegrams: "Promsilk" Phone: 2523.

PREMIER WHOLESALERS

(Members of the Mashonaland Wholesalers Association)

Everything for the African Trade. Prints, Khaki,
Calicoes, Blankets, Shoes & Fancy Goods.

P.O. Box 319. Phone: 2523/Extn 1.

UMTALI, S. Rhodesia

RHOD-INDIA LIMITED

Exporters, Importers & Manufacturers Representatives

Peace Goods, Hosiery, Jute Goods.

Enquiries Solicited. Prompt Attention.

"Aryan Mahal" 6th Floor,

Plot 43, "C" Road,

Churchgate Reclamation,

Cables "Indorhod." BOMBAY, INDIA.

HIND SWARAJ OR INDIAN HOME RULE

By Gandhiji

Gandhiji says regarding it:

"It (the book) teaches the gospel of love in place of that of hate.....It puts soul force against brute force. It has gone through several editions and I commend it to those who would care to read it." Written in 1908 it contains in essence Gandhiji's later teachings on various topics.

New Revised Edition with an introductory essay by Mahadev Desai

Price: 1s. 6d.

Obtainable from:

'Indian Opinion', P. Bag, Phoenix, Natal.

COMMUNAL UNITY

By Gandhiji

An up-to-date collection of Gandhiji's writings on Unity between Hindus, Muslims, Sikhs and others. While defining Unity Gandhiji says:

"Hindu-Muslim Unity means not unity between Hindus and Muslims only but between all those who believe in India to be their home, no matter to what faith they belong."

Foreword by Babu Rajendraprasad.

Price: 25s.

Obtainable from

'Indian Opinion', P. Bag, Phoenix, Natal

Phone
Day 24169

Phone
Night 833549

L. RAJKOOMAR (PTY.) LTD.

14, CROSS STREET, DURBAN.

Funeral Directors and Manufacturers of all classes of
Coffins and Wreaths

Contractors to the INTERNATIONAL FUNERAL
COMPANY, LIMITED.

Reg. Office: 14 CROSS STREET, DURBAN

Country Orders for Coffins and Wreaths,
accepted by phone and despatched by rail
at the shortest notice.

DELHI DIARY

By Gandhiji

This is a collection of Gandhiji's prayer discourses which he delivered during his last stay in Delhi.

Dr. Rajendra Prasad in his foreword says,

"In these pages one can read the anguish which he (Gandhiji) felt and the superhuman effort which he was making to restore and re-establish human standards of life and conduct amongst us."

Price: 10s.

Obtainable from:

'Indian Opinion', P. Bag, Phoenix, Natal

Cable & Tel. Add.: "HARGOVAN".

Phone 29388

P. HARGOVAN & CO.

(PTY.) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue

DURBAN.

THE STORY OF BARDOLI

By Mahadev Desai

History of the Bardoli Satyagraha of 1928 and its sequel.

"The book has the spirit of the Epic Age in its narrative of the triumph of moral right over arbitrary power through a fight moral in character, unique in modern times."—Rabindranath Tagore.

Price: 6s.

Obtainable from:

'Indian Opinion', P. Bag, Phoenix, Natal

Pakistan News

(From Our Own Correspondent)

Friday, December 1953.

PAKISTAN affairs have again caught world attention with respect to the many reports which have appeared in connection with the possibility of military aid from the United States. The matter, in one shape or another, is not new and readers of 'Indian Opinion' will recall the insistent suggestions, appearing some months ago, that Pakistan was about to enter a Middle East Defence Organisation. These suggestions were explicitly denied by the Pakistan Government and proved to have no foundation. On the present occasion, the subject takes a new form, but the information, false or true, concerning it, has ranged widely from the Prime Minister's simple admission that informal talks on arms and had taken place, to the extreme affirmation from other sources that an agreement had been signed whereby America would acquire bases in Pakistan.

It is now quite clear that the two Governments have discussed the question of Pakistan receiving arms although, to this day, the sanest remark on the whole affair was made in a leading article in 'Dawn' newspaper which observed: "It is to be hoped that at the earliest opportunity the Government of this country will take the people fully into confidence and tell them precisely what has been done." In other words, none of us knows very much.

The visit of Pakistan's Commander-in-Chief, General Ayub Khan, to America, closely followed by the visit of the Governor-General, has lent considerable weight to the belief that some form of military understanding is being negotiated. The public utterances of Vice-President Nixon, during his recent stay in Karachi, could well be interpreted to mean that some such understanding is close to fruition, if indeed, not completely ripe. To all of this must be added the fact that the Soviet Government has addressed a note to Pakistan in which it is stated that Russia cannot view without concern the reports of a military alliance in which the giving of bases is involved. The reply of the Pakistan Government to the Russian Note has been delivered and amounts to a clear denial as regards bases and an assertion of the unlettered right of the Pakistan Government to take all mea-

asures necessary to ensure security in Pakistan.

It is unfortunate that the prospects of firmer friendship between Pakistan and America have been received with disapproval in India and some of Mr. Nehru's remarks strike Pakistanis as intemperate. Mr. Nehru has properly observed that the foreign policy of one country is a matter of interest to other countries, especially in the case of two countries as close as are India and Pakistan. It seems, however, that the correctly voiced suggestion that Pakistan's sovereignty is involved, have taken Mr. Nehru outside his brief and beyond the known facts. This is a pity because the infusion of such an atmosphere is bound to exercise a harmful influence on other controversies, and therefore it should have been strenuously avoided. Moreover, it is quite apparent that although the public in Pakistan seems reconciled to the idea of some kind of military understanding with America, there is an equal determination that independence, gained after so many years of foreign rule, shall not be imperilled and there is no doubt that the Pakistan Government has forcibly impressed this fact upon the Americans.

In any case, Pakistan's strategic position in relation to the Middle East is a fact of politics that is not overcome by sentiments and in a troubled world it is better to take count oneself of those cogent realities, than allow others to do so on one's behalf. It is for this reason that Sir Mohd. Zafullah Khan's visit to Iran is significant. It is also to be remembered that Pakistan has been obliged, almost completely, to arm herself and this has involved a great strain on exchange resources. As Mr. H. S. Suhrawardy remarked: "Pakistan has received aid from the United States in respect of food on honourable terms and there is no reason why the same should not be true with respect to armaments." India may feel that present events will bring the cold war nearer to her frontiers, but India should also remember that at the time of partition, she failed to send to Pakistan a due share of the arms in the sub-continent. It is the story of an unjust advantage that ultimately recoils on the taker.

However, no purpose is ever served in exacerbating controversies and, so far as Indo-Pakistan relations are concerned, it is satisfactory to notice that progress is being made with respect to agreements on the subject of evacuating movable property and to the re-opening of rail links. Let it be hoped that the coming year will see a settlement of all differences and the increased prosperity and welfare of both nations.

The pendulum of politics and politicians have been too long jammed in this world to excite surprise, but it is something remarkable that a month ago, 'Dawn' newspaper, founded by the late Quaid-i-Azam Mohammed Ali Jinnah and its toughest and unconditionally loyal supporter of the Muslim League Government, has been, as it were, put on the Government's blacklist, in the sense that all Government patronage by way of advertising, has been withdrawn and the representatives of the newspaper are not permitted to attend official press conferences nor receive the official hand-outs.

For some time, 'Dawn' has been debating the question of the assassination of Mr. Liaquat Ali Khan and demanding that the public dissatisfaction with respect to the investigation into this tragic affair, shall be met. It is true that last October, Mr. Mahomed Ali promised that he would look into the question for he said he had a sense of the public disquiet and since that time 'Dawn' has pursued the matter with considerable vigour.

At the last session of the Assembly a number of very pertinent questions were put to the Government which did not adduce any very comprehensive answer. Eventually, the Minister of the Interior, Mr. Mush-taq Ahmed Gormont, made a statement to the House which was promptly dissected by 'Dawn'. In fact, the editor of 'Dawn' expressed himself with such force that the Government took action against the paper in the manner described.

It is a pity, however, that the dispute is not confined to the pure question of the merit, or lack of merit, in the enquiries concerning Mr. Liaquat Ali's death. It was said by Mohd. Firoz Khan Noon that the Editor of 'Dawn' was utilizing this particular matter as a cover for his provincialist activities and Mr. Noon was unwise enough to say in the House that 'Dawn' should be suppressed. All of this is as may be, but whether or not 'Dawn's' Editor is justified in what he has been writing, the tendency of Government to silence news-

papers is unpalatable and does not add to Pakistan's credit abroad.

With the turn of the year, bus near sentiment continues to show improvement and in the last few weeks there have been rallies both on the Cotton Exchange and the Stock Exchange. No doubt the prudent feel that much remains to be done, but the present feeling seems justified by the new import policy which has just been announced for the first half-year of 1954. Of course, there is as yet no question of re-introducing an Open General Licence, but it is now proposed to issue licences for something more than bare necessities. The new schedule includes luxury goods such as cosmetics and altogether fifty additional consumer goods items appear. This is heartening news for the public which, in the last few months, has suffered considerably by reason of the shortage of consumer goods. The Price Control measures adopted by Government have not been successful, but this implies no special criticism of Pakistan since, nowhere in the world, has anyone yet discovered an effective method of repelling the law of supply and demand.

In Karachi energetic preparations are now in train for the wedding of His Highness the Aga Khan, in platinum. This colourful event will take place early in 1954 and very recently a small committee of his devotees visited His Highness in Europe to obtain approval to the plans which have been drafted for the ceremonies. If the welcome given to the committee on its return to Karachi is to be taken as indicating the scale of splendour which will be witnessed when His Highness comes, then it is certain that Pakistan's capital is about to experience scenes of great magnificence.

This month, Karachi's first Horse Show took place at the race course and was a very good turn-out. Horsemen and women came from all over the country to show their animals and their skill. In particular, mention must be made of the Tiwana tent-peggers, the men from the Montgomery breeding area and the Governor-General's Body Guard. There was some extremely good jumping and the general standard was high. The Prime Minister's medal for the best horsemen at the Show was presented to Captain Khur-rullah Sharif who, twenty-five years ago, was a riding instructor at the Cavalry Training School at Sauger. This veteran, now past his fiftieth year, not only secured several trophies, but afterwards gave a perfect exhibition of tent-pegging.

—ATTRACTIVE— SAREE MATERIALS

Self Striped Georgette Crepes 45"
Green, White, Pink, Sky, Lemon
4/11 yd.

Self Check Fancy Valles with Black
Designs 45" 4/11 yd.

Fancy USA Floral Valles 38" 4/11 yd.

Two Tone and Rhinestones Georgettes 45"
All Shades 4/11 yd.

Floral Bombergs 45" Red, field,
Green and Blue Designs 4/6 yd.

Bordered Georgette 45"
All Shades 3/11 yd.

Coloured Georgettes 45"
All Shades 3/11 yd.

Spotted Georgettes 45" Latest 4/6 yd.

Embossed Georgettes 45"
Latest Design 5/11 yd.

Georgette Jari Work Sarees
14-16-18 each

Georgette Sarees Cotton Embroidery
13/15/0 each

Denares and Tinsel Jari Borders
Big Range in Stock

BLOUSES

Chinese Reinforced Satin and
Georgette Blouses and Latest
Sleeppers 6/11 each.

CHAMPALS!

Plastic Fancy Tops with Heel
Size 3 to 7 18/6 pair
Also Leather 8/6 & 10/6 pair

Write For Samples.

JAYBEE SILK HOUSE

39 MARKET STREET,

JOHANNESBURG

News the other papers
don't print
is to be found each week
(7)

PEACE NEWS

World news—events in Africa,
Asia, America, Europe—news of
constructive peacemaking; race
relations; progress towards a
non-violent society.

Obtainable by air-mail each week from Britain at
50s 6d. per year; sea-mail 21s.; 4 weeks trial sub-
scription (sea-mail) 2s. 6d.

South African representative.

ELLA B. ELDER

Brownlee Street, Stutterheim, Cape.

London office.

3 BLACKSTOCK ROAD, N. 4

FOR RUBBER STAMPS

AND

PRINTING

CONTACT

STANDARD PRINTING PRESS

FEDERAL PRINTERS
AND
RUBBER STAMP MAKERS

73 BEATRICE STREET — DURBAN

Phone 61000
P.O. Box 2712

TELEGRAPHIC ADDRESS
"QUICKPRINT"

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Kampala arriving Jan. 29. Sailing February 3
for Bombay

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow
Fever inoculation requirements and obtain certificates from their
nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from
private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£75-15-0
Second "	"	"	"	50-13-0
Inter-Class	"	"	"	34-3-0
Unberthed (Deck)			without food	21-3-0

Muslim Special Food £11-10-0 Ordinary Food £4-17-6
Hindu Special Food £10-3-0 Ordinary Food £4-5-6

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can
be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be
permitted to keep on deck with them more than one bed-
ding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.
Tel. Add.: "KARAMAT."

INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Bombay.

A COUNTRY-WIDE campaign is being launched to rouse public opinion against the proposed military alliance between U.S.A. and Pakistan, which will not only bring the cold war near India's border, but will also disturb the entire balance of power in South East Asia. All the political parties in India consider the proposed deal between U.S.A. and Pakistan to be dangerous to the security of India.

The Prime Minister of Pakistan and the American Ambassador in India have now admitted that informal talks had taken place between U.S.A. and Pakistan in regard to giving military equipment to Pakistan. Pakistan Premier's assurance that she has no aggressive intentions against any country does not carry much weight here, looking to Pakistan's past performance.

According to Delhi political circles the proposed military deal would have already been concluded if India had not raised a strong protest which has made Washington to reconsider the whole situation afresh. The American Ambassador in India, Mr. George Allen, has assured the people of India that due consideration would be given to India's reactions to the proposed pact.

Prime Minister Nehru has called upon the people of India "to remain resolutely united to face any development that might arise from the proposed military pact between the United States and Pakistan. Addressing a mammoth public meeting at Dehradun, Mr. Nehru declared that "when once the door is opened even a little for this kind of thing in Pakistan, in course of time this door will become wide open there under the pressure of developments arising from such a pact."

When the relations between India and Pakistan are strained on the above issue, both the countries are trying to tackle the problem of Kashmir. Both the Governments have appointed expert committees to advise the Prime Ministers on matters of fixing the number of Indian troops to be posted in Kashmir, disarming the so-called "Azad Kashmir" forces and the total demilitarisation of the entire "Azad Kashmir" area. These committees will hold their first joint meeting in Delhi. The Government of India have in-

cluded the Deputy Home Minister, Mr. D. P. Dhar, in the expert committee. This step is in pursuance of the repeated assurances given by Prime Minister Nehru that Kashmir Government would be consulted and kept informed of all developments concerning the future of their people.

Kashmir political circles are not very optimistic about the outcome of the forthcoming conference of these expert committees to settle outstanding issues preliminary to holding of a plebiscite in Kashmir. The prospective United States-Pakistan military deal seems to have had a dampening effect on their hopes for a peaceful settlement of the Kashmir problem raised by the agreement of August last between the Prime Ministers of India and Pakistan.

Following the statement of Pakistan Prime Minister that the "American Admiral Nimitz is still the Plebiscite Administrator of Kashmir and Pakistan did not agree with the Indian viewpoint that he should be from a small Asian or European country," Mr. G. M. Sadiq, President of Kashmir Constituent Assembly, has promptly declared that the American Admiral Nimitz would not be allowed to set foot on the soil of Kashmir as Plebiscite Administrator because he was not acceptable to the people of Kashmir. India has already made it clear that she is not prepared to accept a representative of any of the Big Powers as Plebiscite Administrator.

The Congress Working Committee, the party in power in most of the States and the Centre, which concluded its two-day session at New Delhi, expressed great concern over the recent attempts by the Colonial Powers to consolidate both politically and economically, foreign control of many countries in Asia and Africa and even elsewhere, which constituted "a grave peril to the peace of the world."

In a lengthy resolution adopted at the meeting the Committee made specific references to the happenings in British Guiana, Kenya and other parts of Africa.

The resolution said that "the great popular forces that have been released in recent times cannot be dealt with for long in the manner of the old colonial

regime. Attempts at suppression are bound to be resisted and to create deep and continuing crisis.

The Committee also strongly condemned the racial discrimination in South Africa as well as in East and Central Africa, and expressed regret that neither the U.N. Charter nor repeated declarations of the U. N. General Assembly had produced any result. It is a matter of regret that some great nations who profess democracy and faith in the Charter have thrown their weight on the side of racial discrimination in South Africa.

The Committee also expressed concern over what they described as "the new phase in Africa which aims at the establishment of so-called self-governing nomination where all the power is held by a small group of white settlers and the others, and more especially the vast majority of Africans are prevented from having their legitimate share in it."

"This establishment of white domination in Africa against the wishes of the inhabitants of the countries concerned and opposed to their interests, is a new form of colonialism which is full of danger for the development of Africa and even of Asia."

The Board of Trustees and the Executive Committee of the Gandhi Smarak Nidhi have sanctioned a grant of Rs. 15,00,000 to the Gandhi Memorial Academy, Nairobi, sponsored by the joint efforts of the Kenya Government and the Indian settlers there. The trustees hope the Academy will be a token of goodwill among the races in Africa and will be able to help a better understanding of Gandhian philosophy.

The Trustees also decided to extend by three years from December 15 the term of office of the Chairman of the Trust, Mr. G. V. Mavalankar and the vice-chairman, Mr. Devdas Gandhi.

Intrigues to overthrow Mr. C. Rajagopalachari from the Chief Ministership of Madras still continue. Some Congress members of the Madras State Legislative Assembly had openly expressed no-confidence in Mr. Rajagopalachari. Now the Congress Central Parliamentary Board has intervened and expressed the opinion that Mr. Rajagopalachari "should be asked to continue as Chief Minister in the interest of the State of Madras. The reported action of Dr. Varadarajulu

Naidu about expressing no-confidence in Mr. Rajagopalachari was highly improper."

Mr. Nehru, the Congress President said in a statement that "the President of Madras Pradesh Congress Committee has promised his full co-operation to Mr. Rajagopalachari. I trust that all members of the Madras Legislature Congress Party will co-operate and maintain discipline and not encourage any dissipated tendencies."

Saurashtra Government is preparing to make revolutionary changes in the present system of education. A comprehensive syllabus for an eight-year course in basic education to replace the present system of primary education in the State is under the active consideration of the Saurashtra Government.

The new curriculum, which proposes to dispense with English in the primary stage except as a special subject, will devote attention mainly to the teaching of useful crafts in the schools and will make it incumbent on the pupils to undergo training in subjects like hygiene, nature study and art and literature.

According to a special committee appointed by the Government for working out the new syllabus the proposed eight-year course of study will cover the entire ground now covered by the eleven-year S.B.C. (Metric) course.

After the eight-year course under the new curriculum a pupil will not only have equipped himself for a calling in life, but will also have turned himself into a useful citizen conscious of his rights and responsibilities to the State.

The new venture in the field of primary education now engaging Government's attention followed successful experiments carried out at several centres in the State. A number of basic schools started by private bodies or individuals were being grants-in-aid and facilities for the training of their teaching staff through Government training centres.

Prompted by the initial success of these institutions ten thousand Charkhas (spinning wheels) were introduced in the primary schools of the State during 1952-53 to give a "basic-bias" to the existing curriculum in these schools. Under the present plan it was proposed to convert 150 primary schools to the "basic type" every year and to ensure in the transition period that all new schools opened in the State followed the new curriculum. Teachers'

training courses were also being amended to meet the needs of the new curriculum in primary schools.

The "dissident" members of the Hyderabad Congress Legislature Party have accepted Mr. Nehru's advice to facilitate smooth passage of the Tenancy Bill. Mr. Nehru has advised them not to take any precipitate action before his visit to Hyderabad on January 2.

Members of the "dissident" group who had earlier decided to resign from the Assembly, are now believed to have stayed their decision in view of Mr. Nehru's advice. They had opposed the acreage as basis for family holding and supported the Opposition amendment favouring land revenue assessment as the only basis. But as a result of Mr. Nehru's advice they had voted with the Government against an Opposition amendment favouring land revenue assessment on a basis of family holding.

Mr. Nehru has asked the "dissidents" to abide by the majority decision of the Party and pointed out opposition to certain aspects of the Agrarian Reforms (Amendment) Bill was not correct in as much as it had received the majority support of the Party and approval of the Planning Commission.

A sum of Rs. two lakhs is being kept apart from the I.N.A. Fund, lying with the All India Congress Committee, in favour of the 11 year-old daughter of Netaji Subhas Chandra Bose. This decision was taken at a recent meeting of the Congress

Working Committee at Delhi.

It was further decided to invest this amount in securities and the Congress President, Mr. Nehru, and West Bengal Chief Minister, Dr. B. C. Ray were authorised to create a Trust for the purpose.

The Bombay Legislative Assembly unanimously adopted a statutory motion urging Government to enact legislation for the abolition of the Legislative Council (Upper House) in the State. The motion said that the abolition of the Upper House should come into effect after the expiry of the present legislature in 1935.

Bookkeeper wanted. Can you fill this vacancy? The School of Accountancy provides a famous home-study way to bookkeeping proficiency. Every course is backed by 10 years of successful educational service.

Write for free Career's Guide. The School of Accountancy, P.O. Box 4592 (Z), Johannesburg.

ANTISEPTIC
CONTINENTAL

You will find the Continental shoe repair service the most complete, best equipped and most efficient of shoe repair services. It also offers instant attention and brings speedy relief and comfort to sore tired feet.

Comfort's aching FEET!

'INDIAN OPINION'

(Founded By Mahatma Gandhi In 1903)

For The Moral, political and
Social Advancement Of Indians
In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	30s.	Annually
" " "	15s. 6d.	Half-yearly
Outside the Union	30s.	Annually
" " "	15s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends
to do likewise.

Apply to—

Manager,
Indian Opinion,
P. Bag, Phoenix, Natal.

BOOKS FOR SALE

UPANISHADS FOR THE LAY READER		
—C. Rajagopalachari	6	0
VEDANTA THE BASIC CULTURE OF INDIA		
—C. Rajagopalachari	6	0
BHAGAVAD GITA—Abridged and explained		
by C. Rajagopalachari	4	0
INTERNATIONAL SHORT STORIES		
—The Best from 23 countries	17	6

Obtainable from:

INDIAN OPINION,
P. Bag, Phoenix, Natal.

Seven Months With Mahatma Gandhi

Being an Inside View of the Non-co-operation Movement of 1921-22

By Krishnadass

Abridged and edited by Richard D. Gregg

Writing of the two volumes of which this is an abridgement Gandhi wrote I have gone through them. And the facts appear to me to be correctly set forth and exhaustively dealt with. The volumes are the only narrative we have of the seven months with which Krishnadass deals.

Price 12s. 6d

Obtainable from

'Indian Opinion,' P. Bag, Phoenix, Natal

INDIA INDEPENDENCE NUMBER

Published as Special Number of INDIAN OPINION to commemorate the attainment of Freedom by India.

Printed on art paper and profusely illustrated.

With historic pictures connected with India's struggle for Freedom and with photos of the late Dadabhai Naoroji, Tilak-Gokhale, Subash Bose and many others who have sacrificed their lives in fighting for freedom and of Mahatma Gandhi, Pandit Jawaharlal Nehru and many others who have lived to see the fruits of their labour.

Also containing a brief Survey of the work of the Indian National Congress from the time of its inception.

Price 2s

BOOKS FOR SALE

GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhi literature)	6	0
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarala	12	6
TO STUDENTS—M. K. Gandhi	5	0
GANDHIAN ETHICS—Bhagat Gopal Roy	1	0
JAFU—Murry F. Barr	4	0
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	20	0
FAMOUS PARSIS	7	6
SEVEN MONTHS WITH GANDHI—Krishna Das	12	6
STORY OF THE BIBLE—S. K. George	6	0
A RIGHTEOUS STRUGGLE—Mahadev Desai	2	8
THE POLITICAL PHILOSOPHY OF MAHATMA GANDHI—Gopinath Desai	17	0
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	9	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR		
Vol. I.—M. K. Gandhi	16	0
NON VIOLENCE IN PEACE AND WAR		
Vol. II.—M. K. Gandhi	14	0
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	6	0
FROM YERAVDA MANDIR—M. K. Gandhi	1	0
MAHADEV DESAI'S EARLY LIFE		
—By Narahari D. Potluri	2	6
DEHUMANIZATION IN MODERN SOCIETY		
—René Pélissier-Miller	1	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION,"

P. Bag, Phoenix, Natal.

Golden Number

OF

"INDIAN OPINION"

Souvenir

Of The

Passive Resistance

Movement

1906—1914

*****

Price: Four Shillings.

Obtainable From:

"Indian Opinion"

Phoenix, Natal.

BOOKS FOR SALE

INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	8
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—James T. Sunderland	7	8
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song—(An English Translation)—Annie Besant	1	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE?—Dr. Y. K. R. V. Rao	3	0
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated)—Minoor Masani	2	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)	1	0
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	8
GANDHIAN TECHNIQUES IN THE MODERN WORLD—Pyarala	2	0
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhi's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	1	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars)—K. T. Sanga	15	3
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	15	0
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA—Pacts And Facts—Stanley Powell	6	0
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Anandabodo)—Dhruv Kumar Roy	23	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT—An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subramanyam	2	8
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH—M. K. Gandhi	16	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	8	0
RAMANAMA—M. K. Gandhi	2	0
TOWARDS NON VIOLENT SOCIALISM—M. K. Gandhi	5	0
REBUILDING OUR VILLAGES—M. K. Gandhi	3	0
AN ATHEIST WITH GANDHI—Gopal K. Rao	2	0

Obtainable from:

"Indian Opinion,"

P. Bag, Phoenix, Natal.

Phone: 29121/3 (Switchboard)

24179 (Main)

P.O. Box 2197

Cable & Tel. Add:

"PROSPERITY" (All Branches)

(Established 1927)

Premier Produce Co. (Pty) Ltd.

General Wholesale Merchants
EXPORTERS AND IMPORTERS

Buyers and large Stockists of all kinds of Indian and European Groceries, Provisions, Soaps, Oils, Grains, Beans, Peas, Kallircorn, Malt, Maize, Maize Products, Wheat, Wheaten Products, Crockery, Hardware and also Coal of all types.

All enquiries for Export and Import
to the Head-Office.

Head-Office: "PREMIER HOUSE"
364 Pine Street, Durban.

also at

JOHANNESBURG

Phone: 34-3554/5

P.O. Box 200, Fordsburg,

82, Crown Road,

Fordsburg, Johannesburg.

BENONI

Benoni Coal Site

Phone 54-1813,

Rangeview Coal Sites—54-2205

P.O. Box 392, Benoni.

Full range of men's and
boys' khaki shirts and
clothing.

In khaki
grey,
tropical

DENTONA

SHORTS AND SLACKS

IN KNOCKOUT

TRADE ENQUIRIES

UNION OF S. AFRICA, SWAZILAND, BASUTOLAND,
SOUTH WEST AFRICA, SOUTHERN BECHUANALAND.

DENTON TRADING CO

Phone 34-4381

JOHANNESBURG

P.O. Box 3561

N. RHODESIA

FEIGENBAUM BROS

Phone 2758

BULAWAYO

P.O. Box 354

SOUTHERN RHODESIA

MASHONALAND, P.E.A. & N. BECHUANALAND

W. F. NEUMAN

Phone 2-1219/2-4924

SALISBURY

P.O. Box 1492

BRITISH EAST AFRICA

VAN BRUSSEL & CO. (E.A.) LTD.

Phone 4018

Treat Mambo

NAIROBI

BULAWAYO CLOTHING FACTORY LTD.

Phone 2410, Bulawayo, P.O. Box 427, Southern Rhodesia.

Proprietors:

C. L. Patel, D. K. Patel

V. B. Patel, H. J. Patel

K. C. Patel

The Star Clothing Factory

Wholesale Merchants

CLOTHING MANUFACTURERS

P.O. Box 237.

Phone 514.

Jameson Road,
NORTHERN

Livingstone,
RHODESIA.

Our S.A. Representatives:

H. L. Hompes & Co.,
(Pty.) Ltd.

Durban, P.O. Box 1301.

Johannesburg, P.O. Box 3480.

Capetown, P.O. Box 824.

NEW TYPEWRITERS

POPULAR MAKES

Remington, Smith-Corona, Olivetti,
Hermes, R. C. Allen.

PORTABLE & STANDARD MODELS
AVAILABLE AT:

NATIONAL OFFICE SUPPLIES
(PTY. LTD.)

(Directors: N. V. MEHTA, J. P. GOKOOL, K. V. MEHTA)

LEGAL & COMMERCIAL STATIONERS

OFFICE EQUIPMENT SPECIALISTS

76 Victoria Street, Durban.

PHONES 2252

63535

P. O. BOX 1327

Tel. Add. NOSLIMITED.

For Quality Printing Consult:-

UNIVERSAL PRINTING WORKS

Commercial Printers & Calendar Specialists

9 Bond Street, Durban, Phone 25295.

પુરતક પર યુ—અંક ૨
તા. ૮ જાન્યુઆરી, ૧૯૫૪.
પુરતક નકલ પેની ૬.
દર શુક્રવારે બહાર ૫૩ છે

ઇન્ડિઅન

ઓપિનિઅન

મહાત્મા ગાંધીજીના દરરોજ સને ૧૯૦૩માં રચાયેલું.

આળસ ત્યજો

(વિનોબાજીનાં 'ગીતા પ્રવચનો'માંથી)

“હું તમને પ્રાર્થુ છું કે ખુશ ભેરા
વર છે કે સરકાર? તમને પેદા થોડો
કમી? તમે જનમાલ બચાવીને શી
ઈજ્જત મેળવવાના છો? હોમને
મજબુત કરો, ખુદને પાદ કરો....મારા
પોતાના દિશ્વર મારા નથી, ખુદના
છે. ખુદ તેને મારે કે ઉગારે, મેં
તેમને ખુદને સોંપેલા છે. ‘ખુદનો હર
કરો, ઇન્સાનનો શો હર કરો છો.’
ખુદ તમને તાકાત આપે—એટલું કરવા
ની કે નથી તમારા દેશની, તમારા
ધર્મની ઇજ્જત કાવમ રહે. હોંડુ યુક્ત
માન એક માત્રો. પછી સરકાર
તમને મારી નથી શકતી, અને ચર
વાનું એક વખત છે

—મોહનના મહામહાશયી તથા
મોહનના શૈક્ષણિક જાલીના માણથી

—

આપણે પણ સચ્ચાઈને છે એ
વાત ખરી, પણ સચ્ચાઈની સાથે કુર
ખાતી આવે તે જ સચ્ચાઈ છતી થો
છે. સચ્ચાઈની પરિક્ષા, કુરખાતી છે

—

ખુદ તેજ માણસને ઇન્સાફ આપે
છે કે જેનામાં તદ્દખીર છે, હોમત છે,
સાથે વરતે કામ લેવાની શક્તિ છે,
પણ શુરસો નથી

સા માજમાં (આજે) શું દેખાય છે? એક બાલુથી અંગ મહેનત કરવાને વાકે કાટ ખાઈને
નકામાં નિરૂપયોગી યદ જનારા લોકો દેખાય છે; તથા ગર લોકોનાં શરીરના અવયવો
પર કાટ ચડતે. જાય છે, તેમનાં શરીરો વપરાતાં જ નથી અને બીજી બાબત એટલું બહુ દામ
ચાલે છે કે આખું શરીર ઘસાઈને ગળી ગયું છે. આખા સમાજમાં શારિરિક શ્રમ,
અંગ મહેનત ટાળવાની પ્રવૃત્તિ ચાલે છે. શાકીને મરી જવાય એટલી હદ સુધી કે લોખંડ
કામ, મહેનત મજૂરી કરવી પડે છે તે બધા પોતાની શાકી પ્રતિષ્ઠાને મહેનત નથી કરતા,
ન છુટકે કરે છે. કાઠા લોકો મહેનત મજૂરી ટાળવાનાં કરણો, બાકનાં બતાવે છે. કેઈ
કહે છે, “શારીરિક મહેનત કરવ માં નાહક વખત શા સાફ બગાડવો?” પણ એ લોકો, એવું
કહી તમને કહેતા કે, “અ. ઉઘ શા સાફ અમસલી? આ જમવામાં વખત નાહક શા સાફ
બગાડવો?” જુખ લાગે છે એટલે આપણે ખાઈએ છીએ. ઉઘ આવે છે એટલે આપણે
ઉધીએ છીએ. પણ અંગ મહેનતનો, મજૂરીનો સવાલ સામે આવેને ઉભો રહે છે ત્યારે માન
કહીએ છીએ, “નાહક શારીરિક શ્રમમાં વખત શા સાફ બગાડવો? શા માટે એ કામ
અમરે કરવું? શા સાફ શરીર ઘસવું? અમે માનસિક કામ કર્યાં જ કરીએ છીએ.” આરે
બહા માણસ! માનસિક કામ કરે છે તો અનાજ પણ માનસિક ખા અને ઉઘ પણ માનસિક
લેને! મનોમય ખેરાક અને મનોમય ઉઘ લેવાની કંઈક ચોજના કર ને?

સમાજમાં આવી રીતે આ બે બાજ પડી ગયા છે. એક મરી જવાય ત્યાં સુધી રાંતુગી
કરનારાઓનો અને બીજો અહિંથી સળી ઉપાડીને ત્યાં પણ ન મૂકનારો. મારા એક મિત્રે
મને કહ્યું, “કેટલાંક માથાં ને કેટલાંક ખોરખાં.” એક તરફ માત્ર ધક છે ને બીજી તરફ
કેવળ માથું છે. ધકને ફક્ત ઘસવડું છે. માથાંને માત્ર વીચાર કરવાનું રહે છે. આવા રાહુ
ને કેતુના, ધક ને માથાંના બે બાજ સમાજમાં પડી બધા છે. પણ સાચેસાચ માત્ર ધક ને
માત્ર માથાં હોત તેવે ધણું સાફ થાત. પછી અંધપશુ, અંધબા-ભુલાને ન્ય.યે કંઈક વ્યવસ્થા
ઉભી કરી શકાત. અંધબાને પાંગળો રસ્તો દેખાડે અને પાંગળાને અંધબા બાધ પર બેસાડી
ને ચાલે. પણ કેવળ ધક અને કેવળ માથાંના અવા અલગ વાડા નથી. દરેક જણને ધક છે
અને માથું પણ છે. ફેડ મુકની આ જોડી સર્વત્ર છે. એવું શું કરવું? માટે હરેક જણે
આળસ છોડવું જોઈએ.

આળસ છોડવું એટલે અંગ મહેનત, શરીર વડે મજૂરી કરવી. આળસને છુટવાને
એજ એક ઉપાય છે. આ ઇલાજનો અમલ કરવામાં નહિ આવે તો કુદરત તે માટે રાજ્ય
કરશે તે લોગબ્યા વગર છુટકો થવાનો નથી. રોગોના રૂપમ, અથવા બીજો કેઈ રૂપે શિક્ષા
લોગબ્યા વિના આરો નથી, એ સજ્જ ટાળી શકાય એવું નથી શરીર આપણને આપવામાં
આવેલું છે એટલે મહેનત, શ્રમ પણ આપણે કરવો જ પડશે. શરીર વડે મહેનત મજૂરી
કરવામાં જતો વખત ફેકટ જતો નથી. તેનો ખલેલો, તેનું વળતર મળ્યા વિના રહેતું નથી
તદુરસ્તી સારામાં સારી રહે છે, અને ખુદિ સતેજ, તીવ્ર તેમજ યુદ્ધ થાય છે. પુષ્કળ વિચાર
કરવા. વાળાના વિચારમાં પણ તેમના પેટના દુખણાનું ને માથાના દુખાવાનું પ્રતિબિંબ પડવા
વગર રહેતું નથી, એ દુખાવાની અસર વરતાયા વિના રહેતી નથી. વીચારવાન, વીચાર કરવા
વાળા તકકમાં, ખુદલી હવામાં, સરિના સાન્નિધ્યમાં મજૂરી કરશે તો તેમના વિચાર પણ
તેજસ્વી થશે. શરીરના રોગની જેવી મન પર અસર થાય છે તેવી શરીરની તદુરસ્તીની પણ
થાય છે. આ અનુભવની વાત છે. પાછળથી ક્યારેય રોગ લાગુ પડી જાય એટલે પચગનીમાં
કુચર પર હવા ખાવ. જલું, અથવા સુર્યાના કિરણો લેવાના અખતરા કરવા તેના કરતાં અ.જળ
થી ચેતીને બહાર દોઢાળી લઈ ખોદવું શું ખોદવું? બાગમાં બાઠોને પાણી પાવું શું ખોદવું?
ઈંધણ માટે લાકડાં ફાડવાં શું ખોદા? ખુદલી હવામાં કંઈ પણ અંગ મહેનત, મજૂરી
કરવી શી ખોદી?

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૮ જાન્યુઆરી, ૧૯૫૪.

બે અગત્યની ઉકિતઓ

જાં વર્ષમાં પ્રવેશ કરતાં બે ઘણીજ અગત્યની ઉકિતઓ થઇ છે. એક અ.શા. આપનારી અને બીજી સમ ઉપ-જાવનારી. એક યુનાઇટેડ પાર્ટીના ડા. કે.લીન રદાઇન તરફ થી થઇ છે અને બીજી હિંદના વડા પ્રધાન શ્રી. નેહરુ તરફથી થઇ છે. ‘ના.ટા.લ. સરકાર’ના જોડાની સમગ્રના જાગરપત્રીના જણાવવા મુજબ ડા. કે.લીન રદાઇને એક સુલાકાતમાં કહેલું જણવાય છે કે:

સરકારની નીતી વિષે તરફથી પા વિદ્યાર્થીઓએ અને તેઓ સખત મત ધરાવતો હોય છતાં જોડાણ તો સૌએ કબુલ કરવું જ પડશે કે બીન-ગોરાના સંબંધમાં આપણે વિમાસનથી પડી ગયા છીએ. હવે આ વખત આવી લાગેલો છે, બમ્બે થયેલ જવાબ આપેલો છે, કે જવાબે બીન-ગોરાઓના ઉપર સરવળે, ઉભા લાવવાને આપણે સૌએને બહેળી છુટાછોડા આપવીજ પડશે. આફ્રિકા અંકમાંથી ગોરા સુધારો ને નબળા થય તો આપત થઇ પડશે. ગોરા સુધારો સૌને લાભદાયી થક પડે એ રીતે ટકાવી રાખવાનો એક માત્ર માર્ગ એજ છે કે જે સવાલનો સમગ્રી પ્રગળોને સંતોષ આપે એ રીતે તેઓની સહ-ક્રમીયો ઉદ્ધેશ લાવવામાં કુનીયને કુનીયને આજે વાની આપવી.”

જૂલડાળા આપણુ. સવાલોનો ઉભા આપણે હોમત અને ક્રાસફિ-ગીરીથી લાવી સકયા છીએ. ડા. રદાઇને કહ્યું કે એ વસ્તુ કોઇથી હન્ટરી નહિ ચડાય કે પ્રત્યે વર્ષ નાં પ્રુનખાર સુધ પછી એ રીપ-વલ્કાને સ્વતંત્ર રાજ્ય સત્તા આપવામાં બ્રીટીશ પ્રજાએ હોમત બતાવી હતી. એ હોમતબર્ષી કર્મનાં મણા લાગેલો થયા છે. અને હજુ યશે. એજ રીતે બીન-ગોરાનો સવાલ પણ ને સમજા લાગ્યો અને વિશ્વાસથી લાગ્યો. લેનામાં આવે તો-ગોરા, અને બીન-ગોરા બન્ને સમાધાનને માટે તાકીદની હમણા કરી રહ્યા છે. હજુ વખત છે તેટલમાંજ તેને માટે મળત મેલો જોઇએ.

ડા. રદાઇનેને ટેકો આપનારા એક અમલ દોળમાં ‘ના.ટા.લ. મર-કુરી’ ચાનક ઉપજાવનારી બાબત લખે છે. તે કહે છે કે:

“આફ્રિકામાં ને સુલેહ શાતી સ્થાપવી હે.મ તો હકિય આફ્રિકાની ગોરી પ્રજાઓએ મળીને બીન-ગોરાઓ માં જે તિરકાણું વાતાવરણ છવાઇ ગયું છે તે દુર કરવાનો કાલક પથ માર્ગ શોધી કાઢવો પડશે. ગોરી સર્વોપરિત, અને ગોરાનું વર્ચસ્વ રક્ષી રાખવાની વતે, કરવી ઠીકજ છે તેને માટે એકજ રીત છે અને તે એ કે ગોરાએ રજા મઝાવવાની પોતાની લાપકાત સિદ્ધ કરવી જોઇએ. એ ગોરી પ્રજાઓને કાપડેસર સર્વોપરિ રિયતિ માં મુકવાને દમનના કાપડા પસાર કરવાથીજ આપણે કરી નહિ શકીએ. એટલું પુરવાર કરવા, જન આપણે તે કરી શકીએ કે હકિય આફ્રિકા માં આપણે આપણા પોતાના દ.ખાથી એવ.ધે.રણે, સ્થાપી શકીએ છીએ કે જે આ દેશની સમગ્રી પ્રજાઓને તેઓની સન્નુષ આવી ખેડમાં બાવિ તરફ દેવી લઇ જશે.”

આ ઉકતિઓ ખરેખર હોમત આપનારી છે. પરંતુ વખત હવે અડધથી પસાર થવા આ-ગ્યે છે અને તાકીદે કાલક પથ મહત્વનું કરવું પડશે. હવે આ સવાલ સાથે રમત કરવાનો સમય નથી. બીન-ગોરા, એ.એ. ઘણા વર્ષો સુધી ધીરજ ધરેલી છે. હવે તેઓની ધીરજ છુટવા આવી છે. “ગોરા સુધારો” ટકાવી રાખવાની વાત થઈ રહી છે તેનો કશો અર્થ નથી. ગોરા સુધારાનો અર્થ બીન-ગોરાએ. ગોરાનું બીન-ગોરા. પર વર્ચસ્વ એવો કરે છે. એ વસ્તુ હવે તેઓ સ્વિકારવા તઇયાર નથી. જે સૌથી વિશેષ અગત્યનું છે તે સુધારાનું રક્ષણ કરવાનું અને આ દેશ ફરી પાછો જંગલી બની નહિ જાય-જેનો ગોરી પ્રજા લાખલો એસાડી રહી છે-એ જોવાનું છે. ગોરી પ્રજાનું હાથ, માત્ર હકિય આફ્રિકા માંજ નહિ પરંતુ આખા આફ્રિકા ખંડમાં, એ

છે કે તેનું આગમન થયું આપણી તે શેઠાઇ કરવાને દેવાયેલ છે અને હવે તેને સર્વોપરિતાનું અને ગોરી પ્રતિધ્વાનું ભુલ જાગેલું છે, આ બન્ને વસ્તુઓ તેણે ટાળવી પડશે અને વધારે માનુષિ બનવું પડશે. તો પછી આ સવાલનો ઉકેલ લાવવો જોઇલો. બધા મુશ્કેલ નહિ લાગે અને તે એ પણ જોઈ શકશે કે બીન-ગોરા સાથે રહેવું અને આ દેશ માં સૌને માટે વધારે ઉજ્જવળ બાવિને માટે સાથે મળી કામ કરવું સૌથી વધારે સહેલું છે. હકિય આફ્રિકાને ઉદ્ધાર દેશનું બીયોગીકરણ કરવામાં નથી અહીં પરંતુ તેને અમાનુષિ બનતો આટકાવવામાં રહેલો છે. એટલું સ્પષ્ટ રીતે થાદ સાખનું જોઇએ કે બીન-ગોરાને હવે હુકમ.એ.થી સંતોષ થવાનો નથી. તેઓની માગણી એ છે કે અમાનતાનું ધોરણ માણસની જાતી કે વર્ણ પરથી નહિ પરંતુ તેના શુભ પરથી સ્થાપિત મનુ જોઇએ. જ્યાં સુધી સંપૂર્ણ સત્ય અને નિખાલસતાથી કામ લેવામાં નહિ આવે ત્યાં સુધી આ ઉચ સવાલનો ઉકેલ આપી રાકવાનો નથી.

હવે શ્રી નેહરુની ઉકિતપર આવીએ. સાપા રાયટરે આપેલા ખબર મુજબ તેમણે જાન્યુઆરી ૩જીએ બેંગલોરમાં મળેલી જાહેર સભામાં જાણણ કરતાં કહ્યું હતું કે યુનાઇટેડ સ્ટેટ્સ પાટીસ્તાનને

લરકરી સહાયતા આપવાની વાત આવી રહી છે એ જો અમલ માં સુકાશે તો એ સુદની દિશા એ એક પગલું લેવાયેલું ગણાયે. બલકે સુદની દિશાએ અથવા વિશ્વસુદની દિશાએ તો ઠીક પરંતુ આપણા ઘરને આંગણે સુદ આવી લાગેલું ગણાયે.” શ્રી. નેહરુએ કહ્યું કે એશીયાએ પોતાની નીતી કેવી રાખવી જોઇએ એ વિષેની પોતાની કલ્પના વિદેહ આ પગલું એશીયાની વિરુદ્ધનું ગણાયે.

બ્રીટન અને અમેરીકાની શક્તિ બાજુઓમાં હોંદ એ રાજ્યોને અનુકુળ થવું નથી એથી તેણે એ બન્ને રાજ્યોનો યોદ્ધા જોડોરી લીધેલો છે. હિંદના કાથ બીલ કુલ એ.ખળા હોવા છતાં અને કુનીયાના કોઈ પણ દેશપર તેની ખરાબ નજર નહિ હોવા છતાં. બ્રીટન, અમેરીકા અને આફ્રિકામાં તે ખુબ વજોવાઈ રહ્યું છે. તેનું કારણ માત્ર એટલું જ છે કે સાહીવાદ, સંસ્થાનવાદ અને વલ્કોલેટનો તે પ્રત્યેક વિરોધ કરી રહ્યું છે. શોચનીય બાજત એ છે કે પ.દીસ્તાન આ રાજ્યોના હાથમાં રમી રહ્યું છે અને કુનીયા આજે જેને માટે અંખી રહી છે તે સુલેહસાતીને માટે કાર્ય કરવાને બદલે સુદની બાજુ માં આડકતરી રીતે તે અંડોવાયેલું છે. હિંદના વડા પ્રધાનને નવાં વર્ષમાં પ્રવેશ થતાંજ આવા ગંભીર મુર કાઢવો પડશે એ ભવિષ્યને માટે અશુભસુચક છે.

હોંદની કોંગ્રેસ વર્કિંગ કમીટીનો ફરાવ

૬ સેપ્ટેમ્બર તા. ફોના દોહીમાં મળેલી કોંગ્રેસ વર્કિંગ કમીટીએ નીચે પ્રમાણેનો ફરાવ પસાર કર્યો હતો: “હોંદની રાષ્ટ્રિય કોંગ્રેસ પોતાના લાંબા પ્રતિદાસ દરમિયાન હોંદની નહિ પરંતુ અન્ય પરતજ દેશોની આઝાદી પ્રમ્તી આવેલી છે. ગોરીયા અને આઝાદના ધણા દેશોમાં વર્તતી સરમાનસાક્ષીનો તે ખાસ કરી વીરાધ કરતી આવેલી છે. આ રૂઢી તે તે દેશના લેખને હિલ્લપતરૂ છે તેટલુંજ નહિ પરંતુ એવા અર્થસાધકર સ્વપા એલી છે કે જે તે કોઈના વિકાસને રોકનારી અને તેઓને દરિદ્ર બનાવનારી છે. રાષ્ટ્રિય કોંગ્રેસ અનેક વખત અન્ય લોકોની આઝાદીની લડત ને પોતાનો નેતિક ટેકો આપતી આવેલી છે. નાંધીજના નેતૃત્વ હેઠળ શાંતીથી ચાલેલી હોંદની આઝાદીની

મહાન લડત તેવીજ ન પરિચિતિમાં સુકાયેલા અન્ય દેશોને અનુ-કરણ અને પ્રોત્સાહનરૂપ બનેલી છે. જેથી રીતે હોંદ સંસ્થાનવાદીઓ અને શાક્ષીવાદીઓના વર્ચસ્વને માટે અનુકરણરૂપ બનેલું હતું અને તેથી અન્ય દેશોપર સીધી યા આડકતરી રીતે વર્ચસ્વ સ્થપાવું હતું તેવીજ રીતે હોંદની આઝાદીની લડત પણ અન્ય દેશોને અનુકરણરૂપ થપ બનેલી હતી. એ લડત માત્ર રાજકીય આઝાદીને માટે નહોતી પરંતુ સામાજિક પરિવર્તન અને પ્રગતિને માટે પણ હતી. જાતી ભેદના સિદ્ધાંત અને અમલના વીરોધ ને પણ તે ટેકો આપનારી હતી. હોંદના મહાન અને પ્રિય નેતા ગાંધીજીએ પોતાનું સેવા અને ત્યાગનું કાર્ય હકિય આફ્રિકામાં શરૂ કર્યું હતું. જ્યાં જાતી ભેદના સિદ્ધાંતને રાજ્યની નીતી તરીકે

રિવકારના આગેવાનો દ્વારા અને બેઠક બાબતો લોકો દ્વારા ચર્ચા થતા હતા. હાલમાં પોતાની આખી જાત દરમિયાન આ આદર્શો અને કાયદો વડે પ્રેરણા હતા અને હાલમાં આદર્શો પ્રાપ્ત થતાં જાય છે. જે સંસ્થાના શાલી નીચે સ્થાપી રવા હતા તે પાશ્વ પોતાની આજ્ઞાથી પ્રાપ્ત કરે એવી આજ્ઞા સેવતા હતા.

જે કલિદાસના પ્રવાસે સંસ્થાના શાલી એશીયા અને આફ્રિકામાં આજ્ઞાથી હતી તે હવે ફરી ગયો છે. અને એશીયાના દેશો સ્વતંત્ર બનવા લાગ્યા છે. હવે આ વસ્તુથી આશી રહેલી પ્રથમ યજ્ઞોર્ણ પરિવર્તનની દરેક અને એશીયાના અન્ય દેશો એ મેળવેલી આજ્ઞાથી સુધી પુરે છે. આજ્ઞા રાખવામાં આવે છે કે આ નવી પ્રથમ યજ્ઞોર્ણ રહેશે અને સંસ્થાના પૂરનાં વર્ષોરવને અને જાતીબેદને અંત આવશે, પરંતુ સંસ્થાનાદર્શમાં આજ્ઞાથી સુધી પ્રથમ યજ્ઞોર્ણમાં આવી રહ્યો છે અને હવે આજ્ઞામાં બનેલા બનાવોપરથી જાણી છે કે આ નવી પ્રથમ યજ્ઞોર્ણ અને એશીયા અને આફ્રિકાના ધણી તેમજ અન્ય દેશો પર પડેલીઓનો રાજકીય અને આર્થિક અંકુશ મળ્યું કરવા ના પ્રયત્નો આવી રહ્યા છે. તેથી આફ્રિકા, ઈસ્ટ આફ્રિકા, સેન્ટ્રલ આફ્રિકા, પ્લીટીસ ગીયાના અને એશીયાના ઈસ્ટમાં બ.ગોમાં આ બેવ.પ. આવી રહ્યું છે, હાલમાં નાના નાના બ.ગો પર પડેલી અંકુશ હજુ ચાલુ છે.

વર્કિંગ કમીટી આ બનાવોની ચિંતાથી મેંધ લે છે અને કુનીયાની શાલીને ગંભીર જોખમરૂપ માને છે. હવે આજ્ઞામાં છુટા થયેલા પ્રવર્તન બંધાવી સાથે સંસ્થાનિક રાજ્યોથી આ રીતે કામ લઈ નહિ સકાય. દમન નીતીનો જરૂર વિરોધ થશે જ અને ગંભીર કટોકટીની રિયલિટી ઉત્પન્ન થશે આ દેશોમાં સહકારીતાથી આજ્ઞાથી સ્થાપવા સિવાય બીજી એક માર્ગ નથી.

હાલમાં અને જાતીબેદને અમલ અને દમન ટકાવી રાખવાનો સૌથી વિશેષ પ્રયાસ દક્ષિણ આફ્રિકામાં થઈ રહ્યો છે. અને યુનાઈટેડ નેશન્સના ખરીતાની કે યુનાઈટેડ નેશન્સ જનરલ એસેમ્બલી તરફ વળતો વખત થયેલી નોંધણીઓની કમી અસર થઈ નથી. બેદરજાહ બીના છે કે ઈસ્ટમાં મદદ રાખી, જે કોલકાસનનો અને ખરીત, માં વિશ્વાસનો કાલે કરે છે તેઓએ પશુ દક્ષિણ આફ્રિકાના વર્ષોબેદન, પક્ષમાં મત આપ્યો છે, હવે અને સેન્ટ્રલ આફ્રિકામાં વર્ષોબેદને, સિદ્ધાંત દક્ષિણ આફ્રિકાની જેમ પુલે પુલે રીતે કાયદાથી સ્થાપિત કરવામાં નથી આપ્યો છતાં આફ્રિકાનો અને હાલમાં ની વિરુદ્ધ તે વર્તનથી અમલમાં સુકાઈ

રહ્યો છે અને જે અને તેમો તેને વીરોધ કરી રહી છે, વર્કિંગ કમીટી એવો મત ધરાવે છે કે ઈસ્ટ પશુ જાતનો વર્ષોબેદને તે લાચ પાડવામાં આવતો હોય તેઓને જ માન અપમાન કરનારો છે એટલું જ નહિ પરંતુ તેની નીચે આવનારા ખીજ સંસ્થાઓનું અપમાન કરનારો છે. આ સિદ્ધાંત અને અમલને જ્યાં પશુ તે બેવામાં આવે ત્યાં વિરોધ થશે જ એવું છે.

વર્કિંગ કમીટીને કેનીયામાં જ્યાં લગભગ એક વર્ષોર કરે કટીની રિયલિટી જાહેર કરવામાં આવી હતી અને હજુ પશુ ચાલુ છે, ત્યાં જાતી રહેલા બનાવેથી હોડા બેઠક થયો છે. હવે આજ્ઞાથી એક કોટીસ અમલદારના ઈસ્ટ માર્ગથી થયેલા સુકદમાં આપેલી જુલાની પરથી જાણી છે કે નાસજનક રીતો અપમાન કરવામાં આવી રહી છે અને આફ્રિકાનો ધણી મોટી સંખ્યા તે આ રીતે મારી નાખવામાં આવેલી છે. કોટીસ અપમાનને આ રીતે અને મારી નાખવામાં થઈ રહેલી દરેક અને સંખ્યા બ.ગોથી કાઢી છે. કમીટી માને છે કે આજ્ઞાથી લડતામાં હોડાને ઉપયોગ અનિષ્ટ અને નુકસાનકારક છે અને ઈસ્ટમાં આફ્રિકાનો તરફથી એ રીતોન. થયેલા રિવકારથી તેઓના સ્થાનને ધણી નુકસાન થયું છે. તે સથે કમીટી એવી ખાતી ધરાવે છે કે વીરાળ વસતીઓ નો આધુનિક હુમલો પ્રબળ થયો વડે તેમજ બેઠકો વડે સંદેહ કરવો અને તેઓને ઘણી દેવાના પ્રયત્નો કરવા આજ્ઞાથી છે અને ધણી જ ગુરુતર પરિસ્થિતિને વધારે મંજૂર બનવો તેન પરિણામે આજ્ઞા બંને મલોમાં હાલ કરવામાં અને જાતીય તિરસ્કાર ઉત્પન્ન થઈ છે, અને તેનથી શાલી ધણી સમાધાન કદી નહિ થઈ શકે તેને માટે અસંપૂર્ણ સહિષ્ણુતા અને સહકાર બેઠકો અને એ વસ્તુ પાદ રાખવાની જરૂર છે કે, આફ્રિકાને ના હિતને સૌથી પ્રથમ સ્થાન અપાવું બેઠકો.

કમીટીએ ગોઠવેલ ઈસ્ટ અને ન.પશુ રીયાયા પ્રા.યુ.મા સ્વતંત્ર રાજ્ય સત્તા અ.પવામાં આવી છે તેને આવકાર આપ્યો. હવે આજ્ઞા દર્શાવી હતી કે એ નીતીનો આફ્રિકાના અન્ય ભાગોમાં પશુ અમલ થશે, આથી એ નીતીને ઉમલોવી દેવાના આફ્રિકાના ધણી બ.ગોમાં થઈ રહેલા પ્રયત્નો થી કમીટીને વધારે હોડા બેઠક થઈ છે. હવે આફ્રિકાના યુના-કાના કમીટી ને કામનવેલ્થમાં પોતાના દેશને માટે આજ્ઞાથી મ.પશુ કરવા અદલ હવે આજ્ઞા પડતપડત કરવામાં આવ્યા તેની કમીટી અ.અ. સાથે નોંધ લે છે. નોંધને રાહસીયામાં હાલમાં સ.મે બેઠક બાબતી નવી નીતી દાખલ થઈ

રહી છે, અને હાલમાં આફ્રિકાના કમીટીને હવે આજ્ઞા આપ્યા છે. આફ્રિકામાં બીજી એક નવી નીતી દાખલ થઈ છે જેથી એવા કહેવાના સ્વતંત્ર રાજ્યો સ્થાપવાનું કહેવાય છે કે જેમાં સંખ્યા સત્તા ગોરા વસવારી ઓની એક નાની કમીટીના હાથમાં રહેશે અને ખીજમાં અને ખાસ કરી આફ્રિકાનો વિશાળ વસ્તીને તેમાં તેઓનું દરકાર સ્થાન અપવામાં આવશે નહિ. આ વસ્તુને કમીટી ખાસ ચિંતાની નજરે જુએ છે હાલમાં વળગતા દેશોના વતનીઓની હાલમાં વીરુદ્ધ અને તેઓના હિતોની વીરુદ્ધ આફ્રિકામાં ગોરાનાં વર્ગસ્વની આ

સ્થાપના એક નવી સંસ્થાનાથી છે જે આફ્રિકાના તેમજ એશીયાના વિકાસ માટે જોખમ કરેલી છે. એશીયા અને આફ્રિકાના આ દેશોની સ્વતંત્રતાને ખાતર તેમજ કુનીયાની શાલીને ખાતર એ જરૂર છે કે એક પ્રાચીન પડના બીજી પ્રવર્તન આ વર્ષોરવને અંત આવશે બેઠકો અને એવી સંખ્યા અવસ્થા સ્થાપવામાં આવવી જોઈએ કે જેમાં જુદા જુદા લોકો ગીતબધો સહકારથી રહી શકે, એક ખીજનું માન સાથે અને દેસની પ્રવર્તન બહુમતીને પોતાના તંત્ર અને બારિશા સૌથી મોટે અવાજ મળે.

શ્રી મલહોત્રાના પિતાશ્રીનું અવસાન

યુનીયન ખાતે હાલમાં કમીટીના સેક્રટરી શ્રી. જી. એલ. મલહોત્રાના ધર્મ પતિ શ્રીમતી શ્રીમતી મલહોત્રા ગયા સોમવાર જા.પુ.આરી તા. ૪ થીના રીમર કરંજમાં સ્વદેશ જવા ઉપડી ગયાં. તેમને વિદાય આપવા સ્થાનિક તેમજ યુનીયનના અન્ય ભાગોમાંથી હાલમાં મે.ટી સંખ્યા ગો.હી.પર હાલમાં થઈ હતી. શ્રીમતી મલહોત્રા સાથે તેમનાં બે નાનાં બાળકો હતાં, શ્રી. મલહોત્રા પોતાના ધર્મ પતિને સુકદા સ્વપ્ન આપ્યા હતા અને એ દિવસ સ્વપ્ન વધારે રહી રહેગર, અમલીટો વિગેરે સ્થળોમાં વસતા હાલમાં મુલાકાત લીધી હતી અને બુધવારે બેઠકોની સમગ્ર જવા ઉપડી ગયા હતા.

શ્રીમતી અને શ્રીમતી મલહોત્રા ગયા શનીવારની સાંજે કારકાંડ સ્વપ્ન આપ્યા હતા અને નાટ્ય હિન્દુઓને સત્તા પ્રમુખ ડો. જી. એમ. નાપકર તે ઘેર ઉતરી હતા. તેઓ ધણી કમીટી સંસ્થામાં અને આપ્યા હતા કમીટી એવો બપોરે લેડીમીમાં, શ્રી. મલહોત્રાના પિતાશ્રીના ૬૦ વર્ષની વયે હાલમાં થયેલા અવસાનના અંતિ રી.કળનક અખર તેમને અપવામાં આપ્યા હતા. અખર બેઠકોની સમગ્ર મર્મમાં હાલ કમીટીનારની ઓર્ડીસમાં ખેલથી આપ્યા હતા. આ અખરથી તેઓને અખરો આપ્યા થયો હતો કારણ પોતાના પિતાશ્રીને કમીટી પશુ ખીજારી હોવાના એ પહેલાં કમીટી અખર શ્રી મલહોત્રાને મળેલા નહોતા. ગોડાન દિવસપર પોતાને ઘેરથી આવેલા કમીટીમાં પશુ તેમની તબીબતના સારાજ અખર હતા અને પોતાના પિતાશ્રીની સાથે તેમને નીચમીત પત્ર વ્યવહાર ચાલતો હતો.

શ્રીમતી મલહોત્રાની વિદાયગીરીનાં માનમાં સ્વપ્નમાં ગો.હ.વ.એલા અને કમીટીનારની આ કારણથી થઈ કરવા પડ્યો હતા અને પશુ લોકો ડો.

નાપકરને ઘેર શ્રી. મલહોત્રા પર આવી પડેલા મહાન દુઃખમાં દિલસો આપવા મળ્યા હતા. આ અંતિ રી.કળનક મહાન બનેલી હોવા છતાં શ્રીમતી અને શ્રીમતી મલહોત્રા સ્વીકારે બપોરે આંધીજની રી.કળનક સંસ્થાની યુવાકોને આપ્યા હતા અને ધીરુન અને શ્રીમતી મલહોત્રા ગાંધી સંસ્થા ઈસ્ટમાં વખત શાલીમાં મળ્યો હતો.

અખરી ખાતો છે કે આખી હાલમાં કમીટી અને શ્રી મલહોત્રાના અનેક અન્ય મીટી શ્રી મલહોત્રાને ધણી મહાન અને અનિવાર્ય બેઠકોમાં તેમના રાજ્યે હાલમાં દિલસો ધરાવવા માં અને તે સાથે શ્રીમતી મલહોત્રા અને તેમના બે બાળકોને હવે સુખરૂપ સ્વદેશ પહેલાં એવી શુભેચ્છા દર્શાવવામાં અમારી સાથે સામેલ થયો.

પરચુરણ

—પેટાલિનના થી નરોત્તમભાઈ ન યુ બાહના મોળાબાઈ થી હજુબાઈ મોતીરામના શુભ લગ્ન પ્રસંગે જેમણે જાતે ભાગ લઈ પોતાના કીમતી સમય અને સેવા આપી હતી તેમને તથા જે ભાઈઓએ મે.ટરકાર વગેરેની મદદ કરી હતી તે ભાઈઓનો તથા જે શુભ પ્રસંગે જે ભાઈઓ તરફથી આસિ-વાલના પત્રો તથા તારો મોકલવામાં આપ્યા હતા તેઓ સર્વેના થી નરોત્તમ ભાઈ દારક અ.ભાર માને છે.

—ગોગર ૧૯૪૬ માં ના. આમા આનની જવેરાત ચોરનારા મળુ છુટાઈ બોને જા.મ. હાલ સજ થઈ છે. આ જળ છુટાઈમાં હજુ પકડાયો નથી અને તેમની ગેરહાજરીમાં આ સજ હવે અવવામાં આવી છે. આમાં ભાગ લેનારા ખીજ ૬ ને જુદી જુદી સજ આ કરવામાં આવી છે. હવે અમલ બધી ચોરાયેલી જવેરાત હવે મળી આવી છે.

મારો જલનો અનુભવ

(લેખક: મણીલાલ ગાંધી)

ગતકથી ચલુ

મારી પાની જેમમાં મારી પહેલી રાત હતી. અમારી ઠેઠડીમાં જાણે પાંચ દેહો હતા. એ મારા શિવાય બે તામીલ હતા અને બે મુસ્લીમ હતા. બે તામીલ હતા તે જેલના જુન, જોગી હતા. અનેક વાર કંઈક કંઈક ચુનાચી, વાટે સળ પામી સુઝા તેથી તેઓને *intermarriage* નો *leave* (અનિશ્ચિત મુક્તની જેલની સળ) અપાઈ. એવા પ્રિટરીયાની જેલમાં ઘણા હતા. બહોં એવા દેહો જે ને પ્રિટરીયાની જેલમાં ન મેલેલી દેવામાં આવે છે. તેઓ પાસેથી પ્રિટરીયાની જેલની રિયલિટી વિશે જાણવા મળ્યું. જુન, ચોરી, કુટકદમાં એકકા પછી જેલ તેઓને શું દિસાવતી. જેલ ને તેજાએ બર કરી ચુકેલી. ઠેઠલાક જે પહેલીવાર વાર દસાઈ ગયેલા તેઓ પોતાના દિવસો ગણતી હતા. મારી સાથેના મારે જાણી જામતી હતી. રાતની સગવડ આ પ્રમાણે કરી હતી. મારા જુલો વાર, મેં જુલો પહેલ કયો હતો એટલે એક વચ્ચે સુતે, હતો. ઠેઠડી નાની હતી. લાગા થઈ સુવે એટલે પાણી ને જળજળી બાલડીની બાજુએ જાણેજ રહે. પછીની બાલડી બાજુએ રાખવામાં આવી હતી અને ઠેઠડીએ પોતાનું જ કપડાનું ઢાંકણ બનાવી રાખેલું તેથી તે ઢાંકવામાં આવી હતી. જળજળી બાલડી વચ્ચે કુઠવા માં આવી હતી. મારી મોટામાં મોટી ચીત, શૈય કિપાની હતી. એ કેવી રીતે કરવી. બધાની વચ્ચે શી રીતે થઈ શકે? બધા એક પછી એક પીશાળ તો નિ:સંકાયપણે કરી પરવામાં હુ રહ્યો. આઠ વાગે પાત્રી છુલક એટલે અધારામાં છાંડી એટલું કામ તે, મેં પતાવ્યું. રાતે ઉંઘ આવી નહિ. કામળામાં કકક કરવા કરવું હતું. સંકોહા પથ હતી. દિવાલબાજી ને મેલું ફરવીને સુવું પોષાપ. બીજી તરફ જ તો બીજા દેહોને માસ લેવે. પહે, આ રીતે અકળાતા રાત સે. વીતી. એક બે દેહોએએ તો શૈય ફોવા અનવાણું થયું તે પહેલાંજ પતાવી દીધી. સવારે પોષા પાચેક વાગે ફરી જાતી કરવામાં આવે, રવીવારે અથવા. રવળના હોયસે,મા અરધી કલાક મોડી કરવામાં આવે. બીજા દેહોએ એ એ દિશા કરવાને વધારે સુધેલી રીત વાપરી. આફ્રિકન દેહોએને તો બધાની વચ્ચે ખુલ્લી રીતે એ કિપા કરતા જાયે સંકાય પામજ નહિ. આ બાકીએએ કામળો શરીર પર મોટીને બાલડીપર બેસી શૈય કિપા કરી. અને તો, એ રીતે પાત્ર કરતાં સંકાય થાય. એટલે મારે તો બંને કાળતો એકાંત

મળે ત્યાં સુધી જ્યાંની રાખવાની રહી. જિજ્ઞાસુ બાલડીમાં સીમે એક પછી એક ફાતણ પાણી પથ કરી લીધા. આ જેલમાં કુષ બધા બધાને રાખવા દેવામાં આવતું કુષ પેરટ પોતાનું પથ રાખવા દેવામાં નહોતું. આવતું. જેલમાં કુષ પાવડર (એટલે કે સાંકા માકની જુકી) આપવામાં આવતી. મેં તેઓને કુષનું કે બહાર નીકળીએ ત્યારે મોડું ધોવાનો વખત મળશે કે નહિ. તેઓએ કહ્યું ના જરાય નહિ મળે. નીકળ્યા કે દુરતજ સવારનો નાસતો લેવ. દારમાં ઉભા જવનું હોય છે. બધાં મોડું ધોઈ પરવામાં પછી છેલ્લી ઘડીએ નાકુટકે સુમતાં મેં પથ જેમ તેમ મોડું ધોઈ લીધું. ઠેઠલામાં બીજે ઘંટ મયો ને ચાવીએ બધી અને દોગ,એ.ની જુમે સંભળાઈ. અમારો કરવાને જુમે એટલે એક જણે જાળજની બાલડી જાળજમાં સુઈ આવવાની અને દુરત દારમાં ચાઈ જવાનું. આ જેલમાં જર્મીરટના જેવું કુટું નહોતું. બધું જ બંધાયેર હતું. ખરેખરી જેલને. ખમલ આવે. જુકા જુકા વાગ્યો ફરતી ઉઘી દીવલો હતી. વળી આફ્રિકા જે તથા માલ પથ હતી. એટલે આંટી છૂંટી વાળી પેસેએમાંથી થઈને દારપર ચલવાનું. એટલે ઠેઠલાક દિવસ સુધી તો એકલું જવાનું થાય તો જુલો જ પડી જાઈ અને જો ન જવાની જગ્યાએ જુલે સુકે ગયા તો આફ્રિકન દોગા મળેને વરસદ વરસાવે અને આફ્રિકન દેહોના વાસા પર તો લાકડીઓજ પડે અને લાતો પથ પડે.

સવારના નરતામાં પોરીજ અને કુષ વગરની દેહી મળતી. ઠેઠલાક દેહોએ આમલી સંજના મળતી રાટી માંથી ઘોડી સાચવી રાખી તે દેહી સાથે ખાતા. મેં તો દેહી પછી. આમો મમ કરીને અને બરમ મળતી એટલે અને સંતોષ થતા, નાસતો થતા હોય ત્યારે કાળને કશી દરિય,કે વિનંતિ કરવાની હોય તો કુષવ.માં આવતું. તેવું હોય તો તેજાને સુખી-નેન્ડન્ટની એ.શીસે લઈ જવામાં આવતા. મેં સુખી-નેન્ડન્ટને મળવાની માગણી કરી.

સુખી-નેન્ડન્ટ પાસે લઈ જવામાં આવ્યો. તેમને કહ્યું, મારે ઘોડી વિનંતિએ કરવાની છે. એક તો, એ કે કુ અફિ આવ્યો છું તેના મારી પાનિને ખમ્પર પહોંચાડવાન, છે. એટલે કે અફિ આવેલો છું. અને કપારે કુટવાનો છું એટલુંજ લખવાની છુટ

મળી. પછી મારી ઘેલીમાંથી મારો કુષ પેરટ, અમે, શૈયીમ બધ, શૈયીમ કીમ અને સજી લેવાની માગણી કરી. કુષ પેરટ લેવાની છુટ મળી. આમની છુટ મળી. આજી મેવાની છુટ નહિ મળી. તેજે કહ્યું તે જેલમાં આપવામાં આવે છે. શૈયીમ કીમ અને શૈયીમ બધ પથ આપવામાં નહિ આપ્યાં માત્ર અમેજા આપવામાં આવ્યો અને એ સુખાચી કે અમારા વર્ગના દોગ. પાસેજ રહે. અને અમેજા અમેજા જે તો મહેરબાની ન જાણ્યું કારણ બીજા કાળને અમેજા મળતો નથી. છતાં લાગી મુદતના દેહોએએ પોતાનું અરધુ માથું અમેજા સાથે રાખવાનું કરજી-યત હોય છે. તેમ કરવાને તેઓને મ.મ રેજર બેડેજ અને તે પથ જુની થઈ ગયેલી મળે છે. તેન.ચી દળમત કરવાની કળા દેહોએ કીક શીખી ગયા છે. જેલમાં સાણ આપવામાં આવે છે તે કપડ ધોવાના લાટા આવે છે તેનો નાનો કુકડો હોય છે. નહાવામાં અને કપડાં ધોવામાં બંનેમાં તેનો ઉપયોગ કરવાનો. બીજી માગણી મેં સુખી-નેન્ડન્ટને એ કરી કે પાની ચાં તે મને એક ઠેઠડીમાં જુલોજ રાખવામાં આવે. મારી એ માગણી રિવકારાઈ અને મને એક જુલો ઠેઠડી આપવામાં આવી. અ.ચી માઈ અરધુ કુ:ખ તેમ દળ્યું. શૈય કીમ પ્રાર્થન. મનન કરવાને એકાંત મળ્યું. પથ બીજું એક મોટું કુ:ખ રહ્યું. રાતે કે મેં કરી ઉંઘ આવે નહિ. આ જેલ ના કામળા જર્મીરટની જેલના કરતાં ખાતળાં હતાં અને જર્મીરટ મએલાં હતાં અને લીગોમી બરેલા હતા. આમી રાત આમ્યાં શરીર. કરડવા કરે અને ખજવાળવામાંથી પરવારી થકાય નહિ બીજા દેહોએએ કહ્યું કે આ તો અફિ સાધારણ મરુ છે.

પર સુરણ

—સુલહના કરાડાધિપતી મીલ ચ.લીડા ફેશવદેવ કડિયા અને ત્રણસી પ્રસાદ ખેતાન વચ્ચે કાળા બળરના પેસાની બેંચાળી ગાટ કણ્યો વાલતો હતો. અતે ફેશવદેવનું જુન થયું. આ ખન ખેતાને કરાવ્યાનું પેલીસ માને છે. અ.ચી તેમની ધરપકડ કરવામાં આવી છે.

—અકોટાજની આખરી સુધીયા સુજ રાતમાં ૧૮૮૨૮ એકર જમીન જુદાન માં આપી છે.

—વિતેખાજને એક જણે માટીનું દેડું બેર આપ્યું હતું. સભામાં તેની કદર કરતાં વિતેખાજને કહ્યું કે ફળ કુલ ઘણા આપે છે પણ તે ટકતા નથી. આ ઉમદા બેડ છે. તેની હરાજ કરતાં ૪૦ એકર બાળિત અ. એક બાજુએ તે ખરીદ્યું. પણ

તેને ઠેવાઈ જવું પડ્યો. બીજો દિવસે એમવારે સવારે સીમી પરેલું નાગના બાદ નવા દેહોએને અને દરદીઓને ઇચ્છીતાએ લાઈ જવામાં આવે એટલે મારે ઇચ્છીતાએ જવાનું થયું. ત્યાંનું વાનાવરણ બેડ કું હેરાન થઈ મયો. ત્યાંના આફ્રિકન દે.ગો પોતે જ સુખી-નેન્ડન્ટ કેમ ન હોય તેવો કાંઈ રાખતો હતો અને બધા દેહોએ ને હેરાન કરતો હતો. બીજાના દરદી જોના તો જોજાજ હતા. દરદ તો બાજુએ રહ્યું. કાળા ને ગે.રા કોગા એનો તાસ દરદ કરતાં મડી જાય તેવો હતો. આ લાગવાથી કે બીજી રીતે જાખમી મએલા દરદીઓના જાખમે તરફ રદમ બતાવવાને બદલે લામી પર મલમ પડી કરતાં પણ માર પીટ અને મળેને વરસાદ. દાકતર આ-બેડ. દાકતર અમેજા હતો. પણ તેન. કરતાં જર્મીરટનો. અફિકાનર દાકતર મારા તરફ વધારે વિવેકી હતો. આ દાકતરે તો મારી સામું પથ નહિ બેસ્યું. મારે માગણી એટલીજ કરવા ની હતી કે કું મીલીરાઇસ અને બીન્સ પ્રમાવી નથી ચકનો અને મરસાકાર નથી કરતો તેથી તેની અવેજમાં મને સંભળના ઠોરી આપવામાં આવે. એ સંભળા કંઈક લખી ને એ તો ગાલ્યો મયો. મારી ટીકીટ અને પાછી આમ વામ. આવી તેનાપર માસ આપવામાં આવતું હોય એ દિવસે બેવડી રાટી આપવી એવું લખી આપવામાં આવ્યું હતું. જેટલી મળતી હતી તેટલીજ તો કું ખાઈ ચકનો નહોતો. આ બેવડીને શું કરવાનો હતો! ઇચ્છી તાલના રંગદગ બેંધને મનમાં સંકપ કયો કે જાલે મરી જવાનું થાય તે. પણ અ. ઇચ્છીતાબના કરી દરદન કરવા નથી.

(અકુર્ક)

દરબીયાનમાં એટ આપન.ર શરમીદો બની ચાલી ગયો.

—સૌરાષ્ટ્રના વિજયપુર માં મે તથા દિવસને અમ્મ પથ રાખવામાં આવ્યો હતો. પ.ચ મ.ઈલને રસ્તે કરવાને. હતો જેમા પ.ચ દળ્લર યુવાનો કામે લગ્યા હતા. ખાસ દેનો પાંચ વધુ દોડી હતી. તથા દીવસમાં યુવાને.એ તે કામ પૂરે કરી પંદર દળ્લર રૂપીયા ખચાવ્યા.

સોફ્ટીસની સફર

હોંદના ગ્રામ્ય જીવન (વશે બેખો સગ્રાલ જવાબ રૂપે આ પુસ્તકમાં સોફ્ટીસના વીચારો દર્શાવ્યા છે.

કીમત શી. ૨-૧.

મળવાનું દેકણ : આ એ.શીસ.

ભારતનો પત્ર

(અમારા અખબરની તરફથી)

મુંબઈ.

પાકિસ્તાન અને અમેરીકા વચ્ચે જે "હથકરી સેટો" કરવાની ઝોળે અને દેશો વચ્ચે શ્રાવ્ય મંત્રણા મળે છે, તેની વિચાર આરતમાં લેકમત જાણત કરવા માટે સુચિત શરૂ થઈ ગયું છે. ટ્રેડિસને, ઉપરાંત લોકો મહા સભા, સામ્યવાદી પક્ષ અને ભારતના ખીજા બધા રાજ્યદારી પક્ષો આ સુચિત માં ચોતાને શ્રાવ્ય આપશે ભારતની સરકારે અદાસત.એ વચ્ચેની અમદા મધ્યને લાગે અને સમગ્ર અગ્નિ એશી યામાં સત્તાની સમતુલને એવા આ કરારને ભારતના તમામ રાજ્યદારી પક્ષોએ વખોડી કાઢવા છે અને તેની સામે તાકીદે લડનાં પચસાં લેવાની મામણી કરી છે. હોકુ મહાસભા અને સામ્યવાદી પક્ષે ભારતના દરેક સહાયત મ.લુસને દરજ્જાત લરકરી તાલીમ આપવાની અને દેશની હથકરી તાલીમ વધારવાની મામણી કરી છે. આ પક્ષો સુચિત કરારને ભારતની સ્વામતી માટે અમર્ય માને છે.

પાકિસ્તાન અને અમેરીકા વચ્ચે પ.કીરત.નને લરકરી સહાય આપવાના કરારો કરવા અંગે વ.તચિત આવી રહી છે, એવા લેવાલને અત્યાર સુધી પ.કીરત.નના ગવર્નર જનરલ અને અન્ય હોદ્દાદારો હનકાર કરી રહ્યા હતા. હવે પાકિસ્તાનના વડા પ્રધાન જ. મહમદ અલી તથા ભારત ખાતે ના અમેરીકન એમ્બેસીએ આ હકીકત સાચી લેવાનું જાહેર કહ્યું છે. આવી જાહેરાત કરતી વખતે પાકિસ્તાનના વડા પ્રધાને એવી ખાતરી આપી હતી કે, હથકરી તાલીમ વધારવા પાછળ પાકિસ્તાનનો કોઈ પક્ષ સામે અપાકમક છરાદો નથી. પરંતુ તેમની આ ખાતરી ને અહીં જાણું વજુદ અપાત્ર નથી.

ભારતે જે જોરદાર વિરોધ ઉઠાવ્યો, ન હોત તો પાકિસ્તાન-અમેરીકા વચ્ચે ક્યારનાય કરાર થઈ સુક્યા હોત. ભારતના મક્કમ વલણે વૈશીજદને આ ખાખત પર પુનઃવિચારણા કરવા ની હરજ પડી છે. પાકિસ્તાન સાથે કરારો કરવા પહેલાં ભારતના વિરોધ પર ચોગ્ય વિચારણા અલાવવામાં આવશે, એવી ખાતરી ભરત ખાતેના અમેરીકન એમ્બેસીએ આપી છે.

ભારતના વડા પ્રધાન અ. નેહરુએ સુચિત પાકિસ્તાન-અમેરીકા વચ્ચેના હથકરી કરારને પરિણામે જે પરિરિધત ઉભી થાય તેનો અ.વને. કરવા માટે નિશ્ચયતા પુરવક એક ધવાની ભારતની ખળને દાકલ કરી છે. દેહરાદુન ખાતે એક જંગી જાહેર સભા સમક્ષ બોલતાં થી. નેહરુએ જાહેર કહ્યું હતું કે, પ.કીરત.નમાં આ પ્રકારની વસ્તુ માટે કોડાક પક્ષ દરવાને એક જગત પ્રુલી જલ્ય, તો સમય જતાં આવા કરારને પરિણામે ખનન.રા જન.વૈધી આ દરવાને સંપૂર્ણપણે પ્રુલી જશે.

ઉપરોક્ત કરારની ખાખતમાં ભારત પાકિસ્તાન વચ્ચેના સળાધો વાગસી રહ્યા છે, ત.કે અને દેશો કાશીરના પ્રમ્નો લીલ કરવા માટે પ્રવળ કરી રહ્યા છે. અને સરકારે.એ ચેતે ચેત. ના વડા પ્રધાનને, લોકમત ચોળવા પુરવે ચોગ્ય રિધતિ સર્જવા માટે, એટલે કે કાશીરમાં કેટલા ભારતીય હોળ રહે એ અને એવા ખીજા પ્રમ્નોની વીચારણા કરી તે અંગે સલાહ આપવા માટે નિખળ સમિતિઓની નિમણુક કરી છે. અને સરકારોની આ નિખળાન સમિતિઓની પ્રથમ સંયુક્ત બેઠક દોલ્લી ખાતે મળશે. કાશીરની પ્રળ ના બ.વિને રપર્યતી તમામ ખળતો અંગે કરારની સરકારની સલાહ લેત. માં આવશે એવી થી. નેહરુએ વાર-વાર અ.વેશી, સમિતિમાં કાશીરના નાંખ જૂદ પ્રધાન ળી. ડી. પી. ધારને સમાલેસ કરવામાં આવ્યો છે.

આ સમિતિઓની સંયુક્ત બેઠકના પરિણામ વિષે કાશીરના ર.જ.દારી સંડોળે જલાય આશા નથી. ભારત અને પાકિસ્તાનના વડા પ્રધાનો વચ્ચે ગયા ઓગસ્ટમાં યુએસી સમજુતિના પરિણામે કાશીરન પ્રમ્ના રાતિખપો સમાધાન માટે આ મડળોમાં જાગેલી અશા પર સુચિત પ.કીરત.ન-અમેરીક લરકરી કરારથી ખાણી કરી વજુદ છે.

પાકિસ્તાનના વડા પ્રધાને ચોડાક દીવસો પહેલાં એવું જાહેર નિવેદન કહ્યું હતું કે, અમેરીકન એડમીરલ નિમિજન હજી કાશીરના લેકમત નિયામક છે. પાકિસ્તાન ભારતન એવા દષ્ટિ બિન્દુ સાથે સંમત નથી થતું કે લેકમત નિયામક કોઈ નાન એશીયાક કે યુરોપીય દેશનો હોવે. જોહએ. તેમના નિવેદનના જલ્ય ખમ, તરત કાશીરની લોકસભાન. પ્રુ.એ જાહેર કહ્યું હતું કે, આ અમેરીકન એડમીરલને લોકમત નિયામક તરીકે કાશીરની ધરતિ પર ધગ થજુ સુકના નહિ દેવાય કારણ કે કાશીરની પ્રળ ને તમને. રવીકાય નથી ખાખત ચેતાનુ વલણ આ સંબંધમાં ઘણા સમય પહેલાં રપષ્ટ કરી સુક્ષ્મ છે કે તે લોકમત નિયામક તરીકે કોઈપણ મહ.સનાનાં પ્રતિનિધિને રવીકારવને તકપર નથી.

સૌરાષ્ટ્ર સરકારે દાસની પ્રાયમીક સિલખની પદતિમાં કાતિકારી ફેરકારે. કરવાની છે સૌરાષ્ટ્રમાં દાસની પદતિ ન બદલે અદ વર્ષની પાવની કેળવણી માટે વિજનલ અભ્યાસ કા શાખવ કરવા સૌરાષ્ટ્ર સરકાર સહાય વિચારણુ.

કરી રહી છે. નવા અભ્યાસ કમમાં પ્રાયમિક તળકેટ અંગ્રેજી બાપાને રથાન નહિ હોવ. કોઇને તે ખાસ વિષય તરીકે તો શિખી શકશે, પણ અંગ્રેજી બખુ-વાન કરજ્જાત નહિ હોવ. નવા અભ્યાસ કમમાં શાળાઓમાં ઉપયોગી કુનર ઉછોગો શીખવવા પ્રત્યે ખાસ લક્ષ આપવામાં આવશે અને આરોગ્ય વિજ્ઞાન, કુદરતનો અભ્યાસ તથા કલા અને સાહિત્ય જેવા વિષયો ખિખવાતું વિદ્યાર્થીએ. માટે દરજ્જાત જનશે.

સુચિત આદ વર્ષનો નવો અભ્યાસ કા લડવા માટે સરકારે નિમેલી ખાસ સમિતિના કહેવા મુજબ, આ આદ વર્ષના અભ્યાસકમમાં દાસના ૧૧ વર્ષ ના મેટ્રીકના અભ્યાસ કમમાં બધુ આવી જશે. એટલે કે, હવે મેટ્રીક લવા માટે ૧૧ ને બદલે વિદ્યાર્થીને માત્ર આઠજ વર્ષ ભાગશે. આ આદ વર્ષને, નવો અભ્યાસકમ પસાર કરનાર વિદ્યાર્થી ચોતે નિર્વાહનું સાખત મેળવવા માટે અ.વકત મેળવી લેશે એટલ જ નહિ પણ તે ચોતાના અધિકારો તથા દેશ પ્રત્યેની જવાબદારીના જ્ઞાન સાથે ઉપયોગી નાગરિક પક્ષ જાની જશે.

સૌરાષ્ટ્રમાં અ.બ.સા અને અન્ય રથજોએ આ નવી પદતિના સક્ષણ પ્રમે.મ પક્ષી જ સરકાર હવે પ્રાયમિક કેળવણીના લેનમાં આ નવુ સાદસ કહી શકાય તેવી આ નવી પદતિનો સમમ સૌરાષ્ટ્રમાં અમલ કરવાનું વિચારરી રહી છે. ખાનગી સંસ્થા એ કે વ્યક્તિઓએ નવી પદતિ પ્રમાણ પાપાની કેળવણી આપવા માટે કેટલીક શાળાઓ ખેલી હતી. આ શાળા યોને સૌરાષ્ટ્ર સરકાર વાણાકીય સહાય આપતી હતી અને તેના સિક્કોને સર કારી તાલિમી કેન્દ્રોમાં તાલીમ આપતી હતી.

આ ખાનગી સંસ્થાઓને મળેલી પ્રાયમિક સક્ષણતાથી ટ્રેરાઇને સરકારે ૧૯૫૧-૫૨માં પ્રાય મક શાળાઓ.માં, અભ્યાસકમને પાપાની કેળવણીને રમ આપવા માટે દસ હજાર કરપા વડેઆ દતા.

અત્યારે સૌરાષ્ટ્ર સરકારનો વિચાર એવો છે કે દર વર્ષે દેહસે શાળાઓ ને નવી પદતિ લાજુ પાડવી અને વચગાળાની સમયમાં શરૂ થતી નવી શાળાઓ.માં આ નવી પદતિજ દાખલ કરવી આ ખની પ્રાયમિક કેળવણી માટે જરૂરી એવા સિક્કોના તાલીમના અભ્યાસકમમાં પક્ષ ફેરકાર કરાઇ રહ્યા છે. નવી પદતિથી શિક્ષણ લઈ મેટ્રીક થઈ જલ્ય એ પછી ઉચ્ચ અભ્યાસ

કરવ. માટે શામ વિદ્યાર્થીની રથાખન થઈ છે

આ નવી પદતિના ટ્રેરક અને પ્રખર ખેડાવતી અદાત્યા ગાંધી દતા. આજે તેગની જન્મબુધિમાજ સોથી પ્રથમ આ પદતિનો અમલ થવાનો છે.

ધ. અશોક મહેતા અને પ્રળ સમાજ વાદી પક્ષના આચેતાનો સહિત પારકી સત્યામદ અંગે પકડાલેલા તમામ રાખ સેને સરકારે તેમની સજની કુદત પ્રુરી થાય તે પહેલાં જ કોડી કુક્યા પછી પ્રળ સમાજવાદી પક્ષે આ સત્યા-મદ પદતો કુકવાને નિર્ણય કર્યો છે. આગેમ બેઠકા ઘણા સમયથી આ લડન મરી ગઈ હતી. અને સરકારે પ્રળ સમાજવાદી પક્ષની મામણી પ્રમાણે ધાતીઆ જાગીનને. પ્રજ દામ વરવ.ની તકપારી બતાવ્યા હતા સમાજવાદી એએ લડત ઉપાડવાથી તેમને નમતું ન આપવામાં સરકાર મક્કમ હતી. એટલે આ લડત નિષ્ફળ જવાનેજ સર્જાયેલી હતી.

સમાજવાદી પક્ષના મુખખમ. મળી રહેલા અધિવેશને સુખર્ષ શહેરનું સ્વતંત્ર રાજ્ય જનાવવાની મ અગ્નીનો વિરાધ કર્યો છે અને મુંબઈ શહેરને મહારાષ્ટ્ર સાથે જોડી દેવાની હિમાયત કરી છે

મદાસના મુખ્ય પ્રધાનના લે.દા પર થી થી રાજગોપાલાચારીને ઘિચાલી પાડવાના કેટલાક ડોચેરી ધ.રાસભા સળે.ના પ્રવસો હજી માણ છે. આ સળે.એ રાજનજમાં જાહેર રીતે અચિ-ધાસ બ્યકત કર્યો છે અને એવો આલેપ કર્યો છે કે, તેઓ દામવાને પોપે છે. પરિરિધતિને વધુ બગાડી અટકાવવા હવે ડોચેસની મપરય પાલમેન્ટરી બોર્ડ વચ્ચે પડી છે અને તેણે જાહેર કહ્યું છે કે, મદાસ રાજ્યના હિતને ખાનર શીરાજીને મદાસના મુખ્ય પ્રધાન તરીકે ચાણુ રહેવાનું કહેવું જોઇએ. થી રાજનજમાં અવિધાસ જાહેર કરવાનું કેલ વરદરાજીનુ નામકનુ પગલુ અચોગ્ય હતું.

આ સંબંધમાં થી. નેહરુએ એક નિવેદનમાં જણાવ્યું હતું કે, મદાસ પ્રદેશ કે.એસ સર્ચાતના પ્રમુખે રાજનજ સાથે સંપૂર્ણ સહકર કરવાનું વચન આપ્યું છે. હું વિધાસ રાજુ' હું કે મદાસ ધારાસભામાં કે.એસ પક્ષના તમામ સળે. સહકાર કરશે. શિરત જાળવશે અને પક્ષમાં બંધાય પડે તેવા વધાયને ઉતોજન નહિ આપે.

નવાં પુસ્તકો

લોક ભારત. નાનાભાઈ બદ મહા ભારતના ૧૨ પાવોની જુદી જુદી બાર પ્રસ્.કાઓનો સેટ ૧૩ ૬ દીપ નિર્વાણ (દાર્ક) ૭ ૦ પુણ્ય પરવાણું નથી ૫ ૬ મળવાનું કેકાણું આ ઓશીસ

વિવિધ

પ્રીટોરીયા હોંકુ સેવા સમાજ શાળા વિદ્યાર્થી મંડળ

શ્રી પ્રીટોરીયા હોંકુ સેવા સમાજ ગુજરાતી શાળાના આજીવે ગયા. અક્ટોબર તા. ૨૭એ મદદના આંધી છતી જાપનિ ઉભવી હતી. પુ ગાણુજીની જાપનિ ૧૯૪૭ની સાલથી કંઈ પણ સેવા કરી ઉભવાતી આંધેલી છે. આ વર્ષે પણ કંઈ સેવાનું કાર્ય કરવું જોઈએ તેથી શાળાના વિદ્યાર્થી બાળકોને ધીરાર કરી કે આપણી બાળકો આપણું એકજ પત્ર 'ઇન્ડિઅન ઓપિનિયન' છે તેને પરિવર્તિત મદદ કરવી જોઈએ, આ નિર્ણયથી પ્રાર્થના રાખવામાં આવી હતી. અને ગાણુજીના સાથે, આદિ સા અને પ્રેમના આદર્શોને હૃદયમાં ઉતારવા પ્રાર્થના. કથી વાદ આર્તો અને પ્રાર્થના સભામાં એકઠી થયેલી કુલ નહિને કુલની પાંખડી પા. ૧૨ની રકમ ઇન્ડિઅન ઓપિનિયનને મદદ આરે પ્રીટોરીયા હોંકુ સેવા સમાજ શાળા વિદ્યાર્થી મંડળના પ્રમુખ કેમરી જસ વંતી બેન કમ્પાચુજીએ મોકલી આપેલી છે જે સભાર રિતકારીએ છીએ. આ પત્ર ગેરવલે ગયો હોવાથી તેની પકોચ રિતકારી દ્વારા થય છે. ઉકત સભાના પ્રમુખ શ્રી. જમનાદસભા ૧૯૪૭માં રકમ મોકલના પ્રમુખ હતા. અને બીજા વર્ષથી સેવા સમાજના પ્રમુખ થયા અને આજ દિન સુધી છે. તેમની બંને સભાઓમાં કાર્યકર્તા અને આચાર્ય શ્રી નીલાકાંતની મદદથી શાળામાં કને ૧૯૪૮માં હમુ ધીરજી (પ્રાથમિક શાળા) રજ કરવામાં આવ્યું હતું. આજ દિન સુધીમાં પણ વિદ્યાર્થી અને વિદ્યાર્થીનીઓ, પ્રાથમિક શાળાત પરિણામ, ઉત્તિર્ણ થયા છે.

હવેન
હવેનના સોની થી નેહલાલ કાર.

નામના સુપ્રત ઓ અમરનાથ સોની થી હવેનના આજીવેનના સુપ્રત થી મરુજીને સાથે તથા તેમની પોત થી હવેનના પુત્ર થી જાપનિવાસ ના શુભ જન થી. હવેનના આજીવેન, સુપ્રત થી તારા મીરી સાથે શનીવાર તા. ૨૧-૧૨-૫૩ ના રે.ન થયા વર્તા.

હવેનના ઓ વલ્લભદાસ દામજીના પુત્ર થી શાંતીલાલ જન થી હવેનના આજીવેનના સુપ્રત થી કલિતા બેન સ.થે તથા તેમના પુત્ર થી અમરનાથ નામના શુભ જન થી હવેનના આજીવેનના સુપ્રત થી. સુપ્રત બેનના સાથે રવીવાર તા. ૨૬-૧૨-૫૩ ના થયા વર્તા.

હવેનના સોની થી હીરજીભાઈ નારજીના પુત્ર થી રામજીભાઈના શુભ જન થી. સોની જમનાદસ પરસોતમનાં સુપ્રત થી રાધાબેન સાથે સોમવાર તા. ૭-૧૨-૫૨ના થયા હતા.

હવેનના થી નાનુભાઈ ડાહ્યાભાઈ દેસાઈના જ.ન.કુ પુત્રી થી દમવંતીબેન કહે જે સાંતાબેનના શુભ જન ભરમાથા નિવાસી (હાલ હુસાકા)ના થી દલપત ભાઈ નામકના સુપ્રત થી સુમનલાલ સ.થે હુધવાર તા. ૧૬-૧૨-૫૩ના રે.ન થયા વર્તા.

હવેનના થી રતીલાલ મોરરજ દેસાઈના જ્યેષ્ઠ પુત્રી થી દેવી બેનના શુભ જન અદીર નિવાસી (હાલ ગુડા, સધન રોડેસીયા)ના થી હોહુભાઈ રજીકાંત નામકના જ્યેષ્ઠ પુત્ર થી દાતીલાલ સ.થે શનીવાર તા. ૨૬-

૧૨-૫૩ ના થયા વર્તા.

હવેનના થી હવેનનાથ ગુણાથ બાપુ મીત્રોનાં સુપ્રત થી નર્મદ બેન ના શુભ જન લાખજીપોર નિવાસી (હાલ જોહાનીસમગ) ના થી હવેનના આજીવેનના મીત્રોનાં સુપ્રત થી. દેનાભાઈ સાથે રવીવાર તા. ૨૭-૧૨-૫૩ ના થયા વર્તા.

પર મુરુજી

—નાથજી (દાંસવાલ) ના થ. હાલના થ. મીત્રોનાં પ્રવર્તનથી મે દિવસની સાથે મ.દ.ની વાદ તા. ૨૬-૧૨-૫૩ પુરવારના રે.ન. ૭૭, વર્ષની વયે અવસાન થયું. રવરરથના મુનદેને નાજીવેનના જોહાનીસમગમાં હોંકુ પ્રીટોરીયામાં અગિ સરકાર દવામાં આવ્યો હતો. રમસાનવાસમાં દાસના દુર દુર રવેના બાલ્યોએ બા.મ લીધા હતો જેમને તમજ

જે જે બાલ બદેનોએ તારાકાર અથવા કયા દિવસોએ બા.મી દની નહો. સુવેના રવરરથના પુત્ર થી પ્રીટોરીયા તથા તેમના કુટુંબીજનો આ પત્રકારના અ.વ.કરણથી આવર મને છે.

—રાજમદના વધીય શ્રી. જાપનરાય દેડી આજ થયા હોવાથી હાલ જેસમાં રાખા છે.

—પ્રકારનાં સોનીવટ ન બુનીબને બા.મુ બુ છે કે પાકીગાનની જમીન પર સુનાકરેડ રોડેસનું મીટરી બેલક બનવા દેવાનો તેમને કરારો નથી.

નવાં પુસ્તકો

ગાંધી સાહિત્ય

દિલ્લી કાવરી	૧૦
કીશોરલાલ મજડવાળા દુન	
સંસાર થર્ષ	૬
ગીતા મંથન	૧૦
હવેન શોધન	૮
મળવાનું કેકાલ્ આ ઓરીસ	

PHONE 33-2661

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ (પ્રા.) લીમીટેડ

દોહરોલ અરચાન્ડલ ઓન્ડ હાથરેક્ટ હાથોર્ડસ

રેશમી તેમજ સુતરાવ કપડાં, હવેન રજ. બ્લાન્કેટસ—શીબી ભાગકો આરે નહ બદેનો માલ. તેમજ કેપડીબીન જ્યોરજેક સાડીઓ બીનેરે માટે હાથે હાં પ્રથમ તપાસ કરવા સલામત છે

૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસમગ.

ફોન : ૩૩-૨૬૫૧

જાહેર ઘખર

હોંકુ કોરેસ, જોહાનીસમગ

જ્યા ગાંધીના બેદભાવ વિના હોંકુ મ.તના વિદ્યાર્થીઓને રથાન મળે છે. રહેવા જમવાની કિનમ સમગ, હવે. ઉભસ વાળાં મકોનો, સાન્વ લતામાં અ વેડાં છે. ન્યુટાસિન ઇન્ડીઅન પ્રાથ મરી તેમજ હાલકુટુંબી તદન નજીક છે.

સુલો તા. ૧૨-૧-૫૪થી કરી ચર મથો, જેમણે વિદ્યાર્થીઓને હોરેટલા પ્રકવા હોવ તેમણે નીચના ચરનામેથી ફોર્મ મંગાવી તરત અરજ કરવી માત થોડી જ જગ્યા ખાલી છે.

ફોન ૩૩ ૨૬૫૧

શ્રી દાંસવાલ પ્રજાપતિ વિદ્યાર્થી અ.આમ

૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસમગ.

જો અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	પ્રીતી ૧૯૫૪ ન-યુવરી	હોંકુ ૨૦૨૦ માર્ચ-પોમ	ગુરુસમાન ૧૮૭૭ રવિવેલ આખર જગમી ટીલ અમમદા	પાદરી ૧૩૨૩ તીરમાસ અમરદાદ	સુચોદય ક. મી	સુપોરત ક. મી.	ધાર્મિક તહેવારો-ઉત્સવો
શુક્ર	૬	૬૬ ૪	૩	૬	૫-૦૨	૭-૦૦	પંચક બેકાં રાતે ૦-૬થી (૧)
શની	૭	૧૧ ૫	૪	૧૦	૫-૦૨	૭-૦૦	"
રવી	૧૦	૧૧ ૫	૪	૧૧	૫-૦૨	૬-૫૬	"
સોમ	૧૧	૧૧ ૬	૫	૨૧	૫-૦૩	૬-૫૬	"
મંગળ	૧૨	૧૧ ૮	૬	૧૩	૫-૦૩	૬-૫૬	પંચક ઉતયો સવારે ૫-૩૮
બુધ	૧૩	૧૨ ૬	૭	૧૪	૫-૦૩	૬-૫૬	મકર સંક્રાંતી
ગુરુ	૧૪	૧૨ ૭	૮	૧૫	૫-૦૪	૬-૫૬	પુરવઠા જોહાણી-કમુરતાં ઉતયો
શુક્ર	૧૫	૧૨ ૧૧	૯	૧૬	૫-૦૪	૬-૫૬	
શની	૧૬	૧૨ ૧૨	૧૦	૧૭	૫-૦૪	૬-૫૭	
રવી	૧૭	૧૨ ૧૩	૧૧	૧૮	૫-૦૪	૬-૫૭	
સોમ	૧૮	૧૨ ૧૪	૧૨	૧૯	૫-૦૫	૬-૫૭	બમાસ ચદ મહંજુ-પોતી પુનમ
મંગળ	૧૯	૧૨ ૧૫	૧૩	૨૦	૫-૦૫	૬-૫૬	અંબા માતાનો જન્મ દિવસ,
બુધ	૨૦	૧૨ ૧૬	૧૪	૨૧	૫-૦૫	૬-૫૬	
શુક્ર	૨૧	૧૨ ૧૭	૧૫	૨૨	૫-૦૬	૬-૫૬	

Phone 22905 Tel. ADD. : "GANDABHAI"

The Home Of
INDIAN SWEETMEATS.

G. C. Kapitan & Son

Vegetarian Restaurant

Upcountry customers are requested to send their cheques with their orders.

Write For Price List.

સ્વાદિષ્ટ મીઠાઈનું બાણીનું મથક

ખદારમાના પ્રાદેશી ભોજન સાથે એક મોઢલો મહેરબાની કરવી.

પ્રાપ્ત્ય હીસ્ટ મંગાવે.

154 GREY STREET,
DURBAN.

Phone 339859

Phone 226727

K. J. TAVARIA

Representing Associated Shop Fitters Ltd.
43 Commissioner Street, JOHANNESBURG

ગ્લાસ કાઉન્ટર્સ

સુન્દર અને ટકાવ બહાલ કાઉન્ટર્સ, શો કાઉન્ટર્સ, વોલ કાઉન્ટર્સ, રફીલ કાઉન્ટર્સ તેમજ કોલ કાઉન્ટર્સ, ફ્રીજ ડાયર, ફ્રીજ વીન્ડો ફ્રીઝીંગ મશીન અને બીજાનાં સાધનો તમારા જીવન કાઉન્ટર્સ-બદલી આપવા નેચા આપીશું.

લાંબી ગુલામી ઉધારની મેઠવણ કરી આપીશું.

GLASS COUNTERS

Glass Counters, Show Cases, Wall Cases, Sheet Counters, Fridge Counter, Fish Frier, also in its state Window Fitting etc.

We sell your old Counters.

Easy Terms Arranged.

ધીરુભાઈ પી. નાયક

મુસાફરી. વીમાનાં અને જનરલ મેજન્ટ

ઈન્ડિયાન આન્ડ ટુનીયાના કોર્ટ પલ્લુ બાગની હાઈ રિવાઈ આન્ડ અગીન માટે મુસાફરી કરવા અને બહા અગતી મારફતે મુર્દાન કરી

જાંદગી, આમ, મારી, દુલ્લદ, અફગાન, પેરસિયન, વિગેરેના વીમા અને ઉત્તરાવી આપીએ છીએ

ઈન્ડિયન રેલ્વે, પેરસિયન રેલ્વે, ડિસાળના મીન્ટા હાવાયા રેલ્વે કલીવરન્સ સર્વિસીસ કે વેમારના હાવાયેન્સો પાસપોર્ટ તેમજ ઈમિગ્રેશનને લગતી બાબતોમાં કઈ પણ ફી લીધા વિના જાવે મફત સહ.દ આપીએ છીએ.

નેશનલ મ્યુરેશનલ કાઉન્ટ એસોસિએશન આર્ટ એન્ડ લીધા, થાઈસાયર ઈન્ડિયન કંપની લીમિટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9033. 29c Commissioner Street, JOHANNESBURG.

ધી ન્યુ દિલ ખુશ-સ્વીટ માર્ટ

મેનેજર મળીભાઈ ભાગ્યભાઈ કાલીચરવાળ.

તેલ બતની મીઠાઈઓ, મીઠાખા ધીની તેમજ બીજા બેલા, અસાલાથી અને બનાવીએ છીએ.

અમારું વખણાએલું સુરતી સુરતી સેલ, મમરા, બાંદીઆ, બહાઆ, પાલવા વિગેરે હરદેશ તાજા બનાવીએ છીએ.

પાલો વીગેરે માટે મેલ્ડા પ્રમાણમાં મીઠાઈ એન્ડ પ્રમાણે કંઈ વખણા બનાવી આપીશું.

PHONE 83-6575. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President St., Corner Diagonal Street,
JOHANNESBURG.

તાજુ ઉત્પાદક ફર્ફટ

હરખનનુ આફ ૧/૬ રતલ; મોટી કલીનું લસણ ૧/૬ રતલ; ગોળ બાસ કોલ ૧૦/૬ રતલ; લાખી અને સુવેર બાસકોટો ૧૬/૦ રતલ; કપુરી તથા સેવલી પાન શી. ૫ રતલ; પોસ્ટેલ બલગ.....બનાના, કાચા બનાના, પોપો, પામન.પલ, નામીસ અને મેન્ડરીન રોમ્બા બજાર બાવથી મળશે. રેશી સાકાજીમાં સુરતી સફેદ પાપડી, કાળી પાપડી, દુવેર સોંગ, રેમણ, શેકડાની સોંગ, દુધી અને લીલા મરચા મળશે. શી. ૭-૧ થી શી. ૧૦-૧ પારસલ બનાવી પોસ્ટથી મોકલીએ છીએ. સુરણ, આંબા દળદ તથા લીલી હળદની મે.સમ માત્ર મળે છે. કાચા કેરી પણ હવે મળી શકશે.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.
WHOLESALE FRUIT MERCHANTS
P. O. Box 251. DURBAN.

NATHOO TABHA

TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER

Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monrovia, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price

Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," DURBAN.

ફરનીયર! ફરનીયર!! ફરનીયર!!!

બેઝમ સુદ, હાઈનીંગમ સુદ, વેઈરોળ, હેવેસીમ એસ્ટ, સાઈડ બોર્ડ બોલિસ ટેસ્ટ, પુલ ટેસ્ટ, ટેબલ, તલન કીફાયત ભાવે ખરીદી શકશે. અને પધારી લાભ લેવા સુકરો નહિ.

—બોક્સ, ટેબલ અને કીચન હેવેસ્ટ—

જે દુગતી જેમરેજ નીચે લઈવાય પાપ છે. તેના રૂલ્ડ હમેશા લઈવાય રહે છે. માત્ર તેમજ ભાવેના કાર્ડસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેમાર આગલ પધારો.

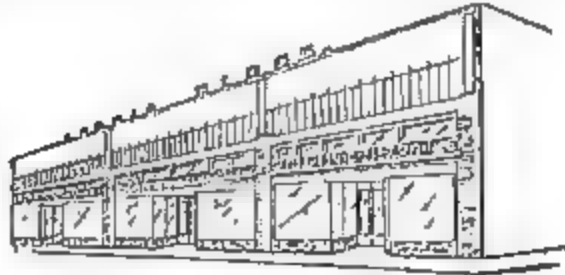
L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2626.

K.M. Lodhia & Co.

Manufacturing Jewellers and General Dealers

22 ct Jewellery made to order in latest designs

બાવિસ કેરટ

સોનાના હાતીના ખસ અમારી જાતી હેખરેખ નીચે બમને અપાયલું કામ સંતોષ પામે એવી રીતે કરીએ છીએ.

નેકલેસ, જુલી જુલી કીંગડોનની બમરી અછોડા, સાહીની ખીન, પીરી બાકલ એરોંગ મોગે બનાવીએ છીએ.

106 Prince Edward Street, Durban.

ઈંદુરનાથી રપાલમાં આવેલ સીનિમાને
લગતાં મળેલાં નવીન અંગ્રેજી એગેન્ડો

	શ્રી. પ.
ફીલ્મ ફેર	૧ ૩
મલમલેડ નીડરી	૨ ૩
ફીલ્મ	૧ ૩
સાઈટ	૧ ૩
ફેન્ટાસી	૨ ૧
ફીલ્મ ફેન્ટાસી	૩ ૦
તમારી પુસ્તક માટે ઉત્તમ પુસ્તકો	
નવલકથા વિધાન (લિટરેચર) નાક કરી સુખ આપનાર જનમ પુસ્તકો	૪ ૬
શ્રી ગીત સંદેશ વાગ્દાનવી	૧ ૦
ગીત શોભાવારની કથા	૨ ૧
શ્રી કલ્યાણકથાની કથા	૨ ૧
નરસિંહ પ્રતાપનાં જાળો	૨ ૬
કવન કરવા માટે જ્ઞાત સ્વરૂપ ગ્રંથોની પુસ્તક "પ્રશ્નોત્તર"	૧ ૩
શ્રીમદ્ ભગવદ્-ગીતા	૧ ૧

પાસ્ટેલ આર્ટ

Obtainable at.

**BHARAT MUSIC
SALOON**

AND BOOKSELLERS

Phone: 26070

286 Grey Street, DUBAN.
(Corner Grey and Lorne Streets)

GIHWALA STORE

(Established 1945)

કેપટાઉનના જુના અને જાણીતા વેપારી

હાયરેક્ટર

કીકાભાઈ છગનલાલ ધીવાલા

અમે કરેક જાતનો દેશી અનાજ અને કરીયાલું રાખીએ છીએ.

ભાવ કીકાયત

જાતે મળેા યા લાગેા

2 Aspeling Street,
CAPETOWN.

Phone: 23102.

એટલું તમે જાણો છો કે કેનેડાની વિશ્વ વિખ્યાત કંપની

સન લાઈફ ઓફ કેનેડા

વપરે જત કંપનીના ફરો સત્તાવાર એજન્ટ છીએ.

ઇપરોલ

હવેલ આરીકાની પરિષદ અદ્યતનની કેપ ઓફ ગ્રાંડ કેપ યોવીન્સીયલ કીવીઝન ના સરકાર વરફી નીમાયેલા અંગ્રેજી તથા ગુજરાતી ભાષાન્તરકાર છીએ તેમજ અંગ્રેની કંપીમેશન અંગેનું કાર્ડ પણ લેવડું કામકાન વિના વીત્તે સ્વરીત ગીતે વર્ક રાઈ છે.

1. Wherever there is a particular Life Assurance Problem a Sun Life of Canada Plan can solve it.
2. Prompt settlement of claims is a maxim of the Company's Management.
3. During 1951 the Company paid over £31,000,000 to annuitants, policy holders and their families.

The Sun Life of Canada is a Leader in World Wide Assurance.

Consult us first.

C. C. PALSANIA

GENERAL AGENT

Business, Estate, Financial, Insurance and Immigration Consultant.
Sworn Translator.

100 Sir Lowry Road,
P.O. Box 4624.

CAPETOWN
Phone 32390

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion'

Phoenix, Natal.

No. 3—Vol.—131

FRIDAY,
15TH JANUARY, 1954

Registered at the G.P.O. as a Newspaper

Price 6d.

19 JAN 1954
INDIAN
OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903

Be With Me God

*"Be with me, God, in
all my thoughts...And in
the dreams I dream...In
all the traffic of the world
...Whatever be its scheme
...Let not my selfishness pre-
vail...In anything I do...
Let not my soul be turned
against...Obedience to You
...May I be just to every-
one...And merciful and
kind...As every dollar that
is lost...I hope I never find
...I only want to serve You,
God...In every way I can
...And be of comfort and
of help...To every fellow-
man...Be with me, God
and help me keep...The
promises I make...Not only
for my earthly future but
For Your beloved sake."*

—James J. Metcalfe.

Where Is God

*"God is over all things,
under all things; outside
all, within but not enclosed;
without but not excluded,
above but not raised up,
below but not depressed;
wholly above, presiding;
wholly beneath, sustaining,
wholly without, embracing,
wholly within, filling."*

—Hildebert of Lavardin,
Epistles, c. 1125.

Civilisation In S.A. Has Brought Misery To Natives

DR. J. H. JACKSON, an expert on tropical diseases, writing in the 'British Medical Journal' says: "To-day in a large part of the African Continent, the industrial and mining development which has taken place has created terrible social conditions associated with poverty, malnutrition, disease and crime.

"The terrifying proportions of the social evils appal the mind when viewed in the nakedness of their true fact.

"The social burden of the corrective measures necessary to deal with the situation now in existence is likely to be extremely heavy if the measures required are to prove effective.

"Indications are that such measures are beyond the means of the community as at present constituted. The social unrest which must inevitably spring from the continued existence of these conditions is likely to lead to economic and political disaster."

Speaking of overcrowded Native reserves where the land was said to be eroded and exhausted, Dr. Jackson says that from these reserves 30 to 40 per cent. of the able bodied men went annually to work elsewhere to give them and their distant families the barest of livings.

Migratory Labour

"The social, medical, economic and moral results of this migratory labour are catastrophic and the system cannot be condemned too strongly."

Tuberculosis among the Natives of Southern Africa was the highest in the world. In areas where maize was the staple diet, insanity was a sequel to malnutrition.

He says that in Southern Africa "there is to-day an amorphous mass of human material living without tradition, social structure or allegiances in slum conditions and exhibiting the worst forms of human degradation, poverty, malnutrition and disease.

"These masses have grown up around all the large European residential and industrial centres. There was no planning; and the problem is practically out of control.

"One thing is certain—that for the safety and economic prosperity of the African Continent, capital and labour from all races must combine to produce harmony and to avoid the potential dangers which lie ahead.

—Sapa Reuter.

INDIAN OPINION

FRIDAY, 15TH JANUARY, 1954

The Enemy That Is Within Us

MANY people who fight the enemy without hardly know the enemy within themselves which causes them much more harm than the enemy without.

Our struggle against unjust laws imposed on us, and for our elementary human rights, which we have been deprived of, to be restored to us, seems to have all but come to an end. When we say we, we do not mean Indians but non-Europeans as a whole. An elaborate plan for the struggle was made by the leaders of both the Congress—the S.A.I.C. and the A.N.C. A Passive Resistance campaign was launched vigorously but it ceased at the very first vigorous step taken by the Government against it in the form of enactment of two laws to deal severely with the Passive Resisters and the imposition of banning orders. Of course it is claimed by the leaders that the struggle has not ended but changes have been made to suit the new circumstances. It is true that while physically the struggle seems to have ended the mind of the people is working perhaps more strenuously than ever before. We must confess, however, that we are not satisfied the way things stand at present. We had expected something more concrete from the conference of the A.N.C. held recently at Queenstown.

In our opinion our struggle should not con-

sist only in attacking the evils that exist in the Government. It should consist in attacking the evils that exist in ourselves.

It has been truly said that liberty does not descend on a people, it has to be taken. The question is how to take it. A person who has no control over his mind and is a slave of his mind can never be a free man. The growing habit of drinking, smoking and gambling (which includes going to the races), which our people have become slave to wrinkles in our mind. What do the people not descend to for a little bit of tobacco? They profess to fight a mighty Government but fail to realise what slaves they are, of things which are eating out their vitals. If they could only gain victory over them half their battle for freedom would be won.

It is not enough that we break laws of the Government and court arrest. We must also do something side by side to gain victory over ourselves. The A.N.C. is contemplating on launching a boycott movement. We would suggest that there should be a boycott of the three things we have mentioned above, which are a curse to the people. The salutary effect such a boycott would have on the people as a whole and the wonderful effect it would have on our struggle is unimaginable.

Let there be a vigorous campaign against these in

every possible way. If it succeeds the people will not only be able to save a considerable amount of money which is being squandered away but will save themselves from degradation and ruination. That victory over themselves will be more valuable than the victory over a hostile Government. In fact it will make them more fit to fight against the Government. If we want freedom and independence we should

first try to be free and independent of the many things we have become slave to and which bear on us more heavily than anything else.

Let it be realised that Passive Resistance demands an intense amount of self-discipline. A person who cannot gain mastery over himself cannot gain mastery over others. What applies to one individual applies to society and to the people as a whole.

NOTES AND NEWS

S.A.I.C. Asks S. A. Institute Of Race Relations Not To Hold National Conference

The South African Indian Congress has written to the S. A. Institute of Race Relations requesting it not to proceed further with its proposals for a national conference. This was in reply to an inquiry made by the Institute on the desirability or otherwise of holding "a national conference of all the peoples of South Africa, which would review and analyse the position of the non-European peoples." The Congress letter stated that it was sure that the Institute would share its view that the question of convening a national conference is primarily and in the first place, the concern of the non-European peoples themselves, who are most directly affected and who form the majority of the population. The Congress drew the attention of the Institute to the resolution passed by the annual conference of the African National Congress, held in Queenstown in December, in which it was decided to organise a "Congress of the People of South Africa to work out a Freedom Charter for all the peoples and groups in the country." In terms of this resolution democratic organisations of Europeans and non-Europeans will be invited to participate in the convoking of the Congress of the People. The Congress stated that in the "light of this decision, by the largest and the most representative organisation in the country, which we believe to be of historic importance in opening the road to radical improvement of race relations in South Africa, it is our opinion that your Institute should not proceed further with its proposals at the present time."

"Think Of Duties" Says

Archbishop

The "really evil thing" about a man's not being given full citizen rights was that he was deprived of the chance of giving what he had to the State, the Archbishop of Capetown, the Most Reverend Geoffrey Clayton, told a large gathering when he preached at a Race Relations Day service in St. Stephen's Church, New Brighton, Port Elizabeth, on Sunday last. About 1,000 Africans attended the service, which lasted for more than two hours. The Archbishop was assisted in the service by four African Ministers, the Rev. Z. M. Voyi, of Vereeniging, the Rev. A. H. Zulu, of Durban, the Rev. S. Z. Hlala, of St. Stephen's Church, and the Rev. J. Hays, assistant priest at St. Stephen's, Port Elizabeth, where the annual conference of the Institute of Race Relations opened on Sunday last, was the main centre for Race Relations Day services, which were held in churches of all denominations throughout South Africa. "We are a multi-racial Church. It is not right to say that the Church is made up of African congregations, Coloured congregations and European congregations, because that suggests that all Africans are the same, all Europeans the same and all Coloured people the same," said the Archbishop. "The Church is made up of men, women and children. Some are wise and others are foolish, some are unselfish and others selfish, and to each class you will find Europeans, Africans and Coloured people." Great harm was done by forgetting this—by classing all racial groups together as if they were all alike. The Archbishop told the congregation to "think of their duties rather than their

rights" and to remember that the only thing which really mattered was their characters.

Immigrants Have Rights

Of Appeal

Immigrants who are declared by the Minister of the Interior to be undesirable inhabitants of the Union and are threatened with deportation can appeal to one of three immigrants' appeal boards in the Union writes the 'Rand Daily Mail.' Thereafter they cannot appeal to the courts on the facts of their cases, but can appeal against a board's decision on points of law. The boards were quasi-judicial bodies, and the board for the Transvaal was headed by the Chief Magistrate of Pretoria, an official of the Department of the Interior said. A man declared to be a prohibited immigrant, like Mr. B. T. Cleeve, the 32 year-old author and representative in the Union of a Czech firm, who was served with a "detaining notice" recently after spending six years in the Union, would be given notice of when his appeal was to be heard. He would be entitled to argue his case in person or through a legal representative, said the official. In upholding or dismissing his appeal, the chairman would give the board's reason for doing so. Thereafter either the immigrant or the Department of the Interior could ask the courts to upset the board's decision on a point of law.

Port Elizabeth Indians Give £800 For TB Clinic

Through house to house and business collections among the Indian community in Port Elizabeth during the past six months, a committee of five Indians have collected £800 to build a T.B. clinic at the Bethelsdorp T.B. Settlement. On January 6 at the Moslem Educational Institute, the chairman of the committee, Mr. T. F. Dullabh, handed over the cheque of £800 to Mrs. O. J. L. Pearson, chairman of the Port Elizabeth Tuberculosis Action Committee. The money will be used for a clinic at the settlement, for the treatment of patients. Already 15 cottages have been built at the settlement and 58 patients and family members are living there. When it was first decided to collect money for T.B. funds and the committee of five was chosen at a meeting of Indians, the target set was £350—sufficient for a cottage at the settlement. However, through collections among the community of about 2,000 Indians in the City, more than double that amount was raised by the Port Elizabeth Indian T.B. Fund Committee.

'Repeal Bantu Education Act' Call

A resolution asking the Government to repeal the Bantu Education Act, "which is opposed by the whole Bantu population," was passed unanimously at the Location 'Advisory Boards' annual congress at Orlando last week. The congress demanded that education should either be vested in the Provinces or be under the direct control of the Union Education Department, like the education of other racial groups.

House Loans For Indian Ex-Servicemen

Twenty plots of land, each about 1 acre, in Springfield are to be sold to Indian ex-servicemen by the Durban City Council. The plots face on to Tulip, Nerina and Vinca Roads, and will

cost between £220 and £270 each. Mr. G. R. Varma, secretary of the Indian Ex-Servicemen's League in Durban, said that loans had been arranged for ex-servicemen who wanted to build their own homes. The minimum cost of each house would be £1,000 and the maximum about £2,400. Loans to buy land and build houses would be given to all Indian ex-servicemen who could give a deposit of 10 per cent. of the total cost of the land and buildings. So far two applications had been received. Mr. Varma said that applications had been received from Indians living outside Durban, but they would have to wait until Durban residents had been allocated plots. He asked all Indian ex-servicemen interested in the scheme to contact the Ex-Servicemen's League or Mr. Ballington, of the Municipal Housing Department.

A SATYAGRAHA STRUGGLE

(By GANDHIJI)

[The following paragraphs are from Shri N. K. Bose's 'Selections from Gandhi.' They will provide the reader with instructive material on Satyagraha.]

1. A satyagraha struggle is impossible without capital in the shape of character.

2. The leaders of every clean movement are bound to see that they admit only clean fighters to it.

3. Those who claim to lead the masses must resolutely refuse to be led by them, if we want to avoid mob law and desire ordered progress for the country. I believe that mere protestation of one's opinion and surrender to the mass opinion is not only not enough, but in matters of vital importance, leaders must act contrary to the mass of opinion if it does not commend itself to their reason.

4. A leader is useless when he acts against the prompting of his own conscience, surrounded as he must be by people holding all kinds of views. He will drift like an anchorless ship, if he has not the inner voice to hold him firm and guide him.

5. An able general always gives battle in his own time on the ground of his choice. He always retains the initiative in these respects and never allows it to pass into the hands of the enemy.

In a satyagraha campaign the mode of fight and the choice of tactics, e.g. whether to advance or retreat, offer civil resistance or organise non-violent strength

through constructive work and purely selfless humanitarian service are determined according to the exigencies of the situation. A satyagrahi must carry out whatever plan is laid out for him with a cool determination giving way to neither excitement nor depression.

6. A wise general does not wait till he is actually routed; he withdraws in time in an orderly manner from a position which he knows he would not be able to hold.

7. Having fixed one's minimum from which one may not recede, one may stoop to conquer the whole world.

8. In a pure fight, the fighters would never go beyond the objective when the fight began even if they received an accession to their strength in course of the

fighting, and on the other hand, they could not give up their objective if they found their strength dwindling away.

9. Indiscriminate resistance to authority must lead to lawlessness, unbridled licence and consequent self-destruction.

10. Non-co-operation, when its limitations are not recognized, becomes a licence instead of being a duty and therefore becomes a crime.

11. Some students have reviled the ancient form of barbarity in the form of 'sitting dhurna.' I call it 'barbarity' for it is a crude way of using coercion. It is also cowardly because one who sits dhurna knows that he is not going to be trampled over. It is difficult to call this practice violent, but it is certainly worse. If we fight our opponent, we at least enable him to return the blow. But when we challenge him to walk over us, we, knowing that he will not, place him in a most awkward and humiliating position. I know that the overzealous students who sit dhurna never thought of the barbarity of the deed. But one, who is expected to follow the voice of conscience and stand even single-handed in the face of odds, cannot afford to be thoughtless. Non-co-operation, if it fails, will fail only through internal weakness. There is no such thing as defeat in non-co-operation. It never fails. Its so-called representatives may so badly represent their cause that it may appear to the spectators to have failed. Let non-co-operationists therefore beware of everything they do. There must be no impatience, no barbarity, no insolence, no undue pressure. If we want to cultivate a true spirit of democracy, we cannot afford to be intolerant. Intolerance betrays want of faith in one's cause.—'Harijan.'

Seven Months With Mahatma Gandhi

Bring an Inside View of the Non-co-operation Movement of 1921-22

By Krishnadas

Abridged and edited by Richard B. Gregg

Writing of the two volumes of which this is an abridgement Gandhiji wrote: I have gone through them. And the facts appear to me to be correctly set forth and exhaustively dealt with .... The volumes are the only narrative we have of the seven months with which Krishnadas deals.

Price: 12s. 6d.

Obtainable from:

'Indian Opinion,' P. Bag, Phoenix, Natal

The New India Assurance Company Limited

for
FIRE, MARINE, LIFE, ACCIDENT
1919-1950

31 YEARS OF SUSTAINED PROGRESS

The confidence of the discerning Public in the NEW INDIA is amply evidenced by the following records attained in 1949:

	Rs.		Rs.
Fire Premium	1,70,32,179	Life Business in force	
Marine Premium	56,04,844	exceeds	54,34,00,000
Miscellaneous Premium	35,84,968	Assets exceed	15,36,00,000
Life Premium	2,88,79,302	Total claims paid over	17,95,00,000

In the vanguard of Indian Insurance THE NEW INDIA offers matchless Security and Service in all fields of Insurance.

The
New India Assurance Company Limited

Cable & Telegraphic

Address:

"RUSTOMJEE" or
"NIASURANCE"

RUSTOMJEE (PTY.) LTD.

Directors: Sorabjee Rustomjee
Rustom Jathbhoy Rustomjee

Principal Controlling Officers in the Union of South Africa

Phone Nos: 25845, 29807 & 28513, —P.O. Box 1610.

74 Victoria Street, DURBAN, NATAL.

**EXPERIENCED,
RELIABLE
AGENTS
MAY APPLY**

"NEW INDIA IN THE SERVICE OF THE NATION"

Telephone 2335. Telegrams 'BRADFORD'

P.O. Box 110

LUSAKA, NORTHERN RHODESIA

**BRADFORD CLOTHING
FACTORY**

Direct Importers and
Wholesale Merchants

Clothing Manufacturers

Proprietor RAMBHAJI D. PATEL

Branch:

CITY STORE

Cairo Road, Lusaka

Always in Stock:

Piece Goods, Hosiery, Cutlery
Enamelware, Stationery, Drapery,
Crockery, & Wool.

Telegrams
"META" Brokenhill.

Phone 298.
P.O. Box 65.

MEHTA BROS.

(PROP. M. D. MEHTA)

Wholesale Merchants
and
Clothing Manufacturers

**We specialise in
Manufacturing
OVERALL
AND
BOILER SUITS**

Supplied To Trades Only

LIBERAL PERSPECTIVE

LIBERALS AND THEIR PARTY

By C. W. M. GELL

IN an editorial, which was publicized particularly in the Cape press, 'Church News'—the magazine of the Church of the Province of South Africa—recently wrote: "We doubt whether the institution of a separate Liberal Party was wise, it may in the long run, indeed, defeat its own ends. It would make very much more for national stability if individual Afrikaans-speaking and U.P. politicians were to become more individually liberal, rather than a separate party should be launched."

All liberals, whether members of the new party or not, wish to see the policies and personalities of the established parties liberalised. In regard to the Nationalist Party, however, its ideology and basic premises are so far removed from what the rest of the western world recognises as liberal that it is clearly not at present open to persuasion on the point. Only the hard logic of economic facts and the dawning perception of the abyss for which its racial policies are heading may one day recall it to a truer view of its western heritage.

The U.P.'s position is more complicated. Among its several elements there has always been a liberal tradition. But liberal-minded people have watched with regret the party's steady retreat into racial reaction on issues of colour ever since its 1948 defeat, until in its quest for the "floating" vote it took its stand for this year's election on a racial platform indistinguishable in principle (and only too often in degree as well) from that of the Nationalists. In this process the liberal element in the U.P. tradition was completely suppressed and brought close indeed to extinction.

Now I am well aware, and the Nationalist press constantly reminds us, that many liberal people remain within the U.P., hoping to win that party back to some semblance of its earlier slightly progressive tradition. Whether they will succeed or not is yet uncertain. As against the expulsion of the near-Nationalist rebels and a stiffening of party morale on the question of the Coloured vote must be set Mr. Strauss' emphatic denial that he intends to create a Progressive Party. And it is obvious that loyal acceptance of the party's election platform imposes almost insuperable obstacles—standing pat on the 1935 "final settlement" of the African franchise, the industrial colour bar, social and residential segregation compul-

sorily enforced, bipartisan support for the Swart Acts—to the statement of liberal views from within the party's framework. How tight is the grip of the party's recent past was shown not only by the pretence of orthodoxy with which the rebels could camouflage their manoeuvres and confuse their critics; but by the very limited scope within which even the more liberal-minded party spokesmen were free to attack legislation like the Native Labour Disputes Bill, the Reservation of Separate Amenities Bill (which the U.P. very nearly supported) and the Bill to ban the uny influx of Indian wives and children (which it did support). Whatever the U.P. "liberals" may yet achieve towards getting their party to move forward again, however cautiously, will be welcomed by the Liberal Party. But not the least justification of the latter's separate existence is the indirect pressure it exerts on established parties to liberalise their policies or lose their liberals.

However the Liberal Party would primarily justify its existence on more positive grounds. It would gladly agree with 'Church News' that "liberalism is indeed the salt of the political earth"—(one of the few editorial phrases not quoted by the press)—that it "is an attitude of mind rather than a specific set of rules, just as Christianity is a certain kind of person, not a certain kind of policy." But must not Christians adopt certain specific attitudes towards the urgent problems of our day? Should not that stand be justifiable basically on moral grounds? And has not the Church of the Province through its leaders been urging just such a stand in regard to the fundamental problem of our political life, the colour question?

I suppose Liberals and Nationalists agree on only one thing: that that question must be faced and solved, not shelved by "kicking it out of politics." No member of the Liberal Party would dare assert that he alone has found the Christian, ethical answer. But he does believe that he is groping for a solution along those lines—a solution which the historical past of the established parties, with their sectional group interests and explicit or implicit racial ideologies (the *hanshuks* or "White supremacy with justice for ever,") precludes him from finding there.

At this stage, with his own party facing an indefinite sojourn in the wilderness, no Liberal can

forecast whether his solution will be applied in time to avert disaster; and if applied, whether it will be by the victory of his own party or the liberalisation of others. But he does firmly believe that a solution along liberal lines is the only alternative to moral and material disaster. And since this solution cannot be advocated without fair reservations from within the confines of the existing parties, a new party is needed to express fundamental differences on national issues, as is the proper function of a separate party in our political system.

Of the four declared principles of the Liberal party, two—the essential dignity of every human being irrespective of race, colour or creed and the maintenance of the rule of law—might conceivably be claimed as motivating the U.P. also, though this would entail some stretching of the language and some qualification as regards the party's activities during the last year. But the other two—equality of opportunity and the abolition of discrimination on grounds of race or colour alone—are a complete break with all post-Union politics; and these two most important of the Liberal principles can only honestly be urged from the platform of a new and separate party.

'Church News' fears that the list of these principles involves universal suffrage. I think it does—eventually. But the Liberal Party intends to proceed by stages through a qualified common franchise, until the day is reached when universal compulsory education for all races and expanding economic opportunities have combined more nearly to equalise cultural and economic standards as between our various size groups.

Acknowledging the many defects of existing democratic systems, Liberals would still agree with Sir Winston Churchill that "democracy is the worst possible form of government, except all the others that have yet been

tried." And, while admitting the possibility envisaged by 'Church News' that the numerically superior non-Whites may choose to vote as units of racial blocs, Liberals deny only that this *must* happen. It certainly will not be prevented, but rather greatly expedited, by policies in force today; and to only a slightly less extent by those advocated by the Opposition.

Liberalism makes an effort to reach out to men as individuals, personalities on their merits, stressing their common humanity in a common citizenship as against the tribal call of any sectional nationalisms whatsoever. Only on some such foundation can we hope to build a South Africa deserving the love and loyalty of all its peoples. This is the faith and hope with which Liberals go forward to meet the dark day that lies ahead; in the steadfast but humble belief that their principles more nearly match the ideals of Christianity and western civilisation than those of any other political party, but without illusions about the magnitude of their task in raising a banner to which the wise and honest may repair from both sides of the colour bar.

Cuticura
ANTISEPTIC
OINTMENT

FOR SAFETY'S SAKE

A break in the skin is a "way in" for germs! Apply Cuticura Ointment—quickly. To rapidly restore skin health. To combat infection. To allay soreness and to keep the injury clean and comfortable while it heals.

FOR CUTS AND SCRATCHES

LIBRARY and TOURIST SERVICES EVERY MONTH

NAIROBI!

TO INDIA & PAKISTAN

AIR-INDIA International

at Embassy House
South Bridge, Durban
P.O. Box 1134.

Details from I.A.T.A. Airlines and Agents

SHINGADIA STORES

(Proprietor Premji Shik Bazar Ltd.)
Direct Importers

Drapery, Outfitting, Fancy Goods,
Oriental Curios Etc. Etc.

P.O. Box 111. UMTALI, S. Rhodesia.
Telegrams: "Premsilik" Phone: 2523.

PREMIER WHOLESALERS

(Members of the Mashonaland Wholesalers Association)

Everything for the African Trade. Prints, Khaki,
Calicos, Blankets, Shoes & Fancy Goods.

P.O. Box 319. Phone: 2523/Extn 1.
UMTALI, S. Rhodesia

RHOD-INDIA LIMITED

Exporters, Importers & Manufacturers Representatives

Piece Goods, Hosiery, Jute Goods.

Inquiries Solicited. Prompt Attention.

"Aryan Mahal" 6th Floor,
Plot 43, "C" Road,
Churchgate Reclamation,

Cables "Indorhod." BOMBAY, INDIA.

HIND SWARAJ OR INDIAN HOME RULE

By Gandhiji

Gandhiji says regarding it

"It (the book) teaches the gospel of love in place of that of hate.....It pits soul force against brute force. It has gone through several editions and I commend it to those who would care to read it." Written in 1908 it contains in essence Gandhiji's later teachings on various topics

New Revised Edition with an introductory essay by Mahadev Desai

Price: 1s. 6d.

Obtainable from:

'Indian Opinion', P. Bag, Phoenix, Natal.

COMMUNAL UNITY

By Gandhiji

An up-to-date collection of Gandhiji's writings on Unity between Hindus, Muslims Sikhs and others. While defining Unity Gandhiji says.

'Hindu-Muslim Unity means not unity between Hindus and Muslims only but between all those who believe in India to be their home, no matter to what faith they belong'

Foreword by Babu Rajendraprasad.

Price: 25s.

Obtainable from

'Indian Opinion', P. Bag, Phoenix, Natal

Phone
Day 24169

Phone
Night 833549

L. RAJKOUMAR (PTY.) LTD.

14, CROSS STREET, DURBAN.

Funeral Directors and Manufacturers of all classes of
Coffins and Wreaths

Contractors to the INTERNATIONAL FUNERAL
COMPANY, LIMITED.

Reg. Office: 14 CROSS STREET, DURBAN

Country Orders for Coffins and Wreaths,
accepted by phone and despatched by rail
at the shortest notice.

DELHI DIARY

By Gandhiji

This is a collection of Gandhiji's prayer discourses which he delivered during his last stay in Delhi.

Dr. Rajendra Prasad in his foreword says.

"In these pages one can read the anguish which he (Gandhiji) felt and the superhuman effort which he was making to restore and re-establish human standards of life and conduct amongst us."

Price: 10s.

Obtainable from:

'Indian Opinion', P. Bag, Phoenix, Natal

Cable & Tel. Add.: "HARGOVAN".

Phone 29368

P. HARGOVAN & CO.

(PTY.) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue

DURBAN.

THE STORY OF BARDOOLI

By Mahadev Desai

History of the Bardoli Satyagraha of 1928 and its sequel

"The book has the spirit of the Epic Age in its narrative of the triumph of moral right over arbitrary power through a fight moral in character, unique in modern times."—Rabindranath Tagore.

Price: 6s.

Obtainable from:

'Indian Opinion', P. Bag, Phoenix, Natal

PACIFISM—EFFECTIVE AND RIGHT?

By R. C. WOOD

WHAT would you do with such obvious terrorists as Mau Mau? The question was shot at me in the middle of a friendly letter from a reader. Now I am one of those folk who generally find it difficult to answer a "practical" question like that. Firstly because I am not able to read as much about political affairs as I ought. Secondly, because the question to me is a little unrealistic since I am not on the spot having to deal with it, and since I am quite convinced that none of our newspapers is giving us the full truth.

Thirdly, my pacifism rests on a different basis: I am not a pacifist after having calmly assessed all the difficulties and dangers in every situation. This business of loving your enemies is, for me, clearly written in the New Testament as God's Will for every disciple. In the past I have seen it work out in my own experience, so my trust in it is growing. I could worry myself sick conceiving horrible situations for myself and loved ones in the future, but that would be faithlessness. Our duty as Christians is surely to trust Him, believing that if we are only obedient to His Will, then not only are the consequences His responsibility, but also the things we hold most dear can never be lost or destroyed.

This is quite simply Faith, a leaping out into the dark with God. We all need more of this commodity. If you wish to understand pacifism, then ponder over these last sentences, for they are utterly basic to our position. * I should be grateful if you can acquaint me with any flaw you find in this doctrine. I believe that the essence of being a Christian is that each one is committed to this.

But to return to Mau Mau. My suspicions that wool is being pulled over our eyes are always aroused whenever newspapers begin to label persons as "terrorists," "gangsters," "thugs," "hooligans," and so on. Such words are not objective reporting, they are propaganda words used when you want to sway people's opinions without presenting an argument. I had some proof of this recently when I heard Richard St. Barbe Baker, Founder of "The Men of the Trees," give an account

of his trip to Kenya and the Sahara.

This great man, whose integrity has been honoured by almost every government in the world, states that the basic trouble in Kenya is land-hunger. Vast areas of land have been under White cultivation for sisal and coffee. They may provide us with goods and food, but not the Africans. Furthermore, forests have been destroyed, the land overcultivated and neglected, with the result that desert areas are increasing at an alarming rate. His diagnosis is that the outbreaks are not simply brutal thugery, but the direct result of hunger and the need for land to cultivate.

Thirty years ago St. Barbe Baker saw this coming danger, and persuaded one chief to adopt his suggestions for the conservation of fertile land. Trees of various species were planted, and the land properly cared for with manures. The result today is that Kikuyu Chief Josiah says his people have plenty of work and food, and there is no Mau Mau in his district at all.

Here is one way of positive peace-making that should be tackled on a world-wide scale, for the menace of encroaching deserts is one of the greatest to human life on this plane. The Sahara is sweeping away fertile land, turning it into desert, over a two thousand-mile front for a depth of thirty five miles each year. Seventy thousand square miles less land each year for the production of food in that small area alone! Think what that means! The desert has now reached Lake Chad, and blown sand is rapidly filling the lake. The land of the United States is being laid waste in the great dust bowls at an even greater rate. The spreading deserts of Australia come second on the list. These deserts are man-made; a new thought to most of us who were taught at school that they were unpreventable natural phenomena. It is St. Barbe Baker's belief that by energetic co-operation among the nations, sending out armies to do the work, the land can be reclaimed.

This is one way of positive action for peace. There must be many other such ways by which an attempt can be made

radically to cure the trouble spots of the world. I would like to see a list of them made for it would be a great help in presenting our case as a movement. Your suggestions are invited.

St. Barbe Baker was able to do a magnificent piece of work to remedy the danger to the Lake Chad area. The British authorities had pigeon-holed a plan for reclamation by re-forestation. When he visited them, he was told the plan was unworkable without French co-operation whose colonies also border the Lake. He himself took the plan to the Governors of French West Africa and French Equatorial Africa. They welcomed it enthusiastically, and agreed to co-operate. The work of building a tree belt from the Lake outwards should have started this year.

Now it may be that the British authorities had already tried unavailingly to get concerted action. But equally this may be an illustration of another fact which pacifists are continually stressing. While nations fearfully continue the arms race, spending most of their energies and wealth on war preparations, then they have neither the resources to spend on peace-making nor even the capability of seeing the true methods of making peace. Jesus was probably a greater enemy of fear than of sin. While you fear you cannot love. And fear is a fundamental denial of trust in God and Christian discipleship. The pacifist is prepared to trust Him no matter how dangerous it may be. He is not at all certain that he will acquit himself faithfully in a time of stress, but at least that is where he has taken his stand, and humbly he prays for strength and guidance as he goes into the unknown future. —'Reconciliation.'

Coloureds Oppose Group Areas

A call to non-Europeans not to make any representations to the Land Tenure Advisory Board and to boycott the Group Areas Act in every way was made at a conference in Woodstock (Capr) of the committee opposed to the Coloured Affairs Department. The group is known as the "Anti Coloured Affairs Department Organisation." A resolution passed by the committee said the Coloured and Indian people would be

working the machinery of their own "expropriation, degradation and eviction" when they made representations to the board. The resolution also asked non-Europeans to be on their guard against city councils, towns and divisional councils and private and strike-backed companies. It alleged that these bodies were exploiting the acute shortage and the threat of expropriation to implement the Group Areas Act, through sub-economic, economic rental and economic ownership schemes. The Anti-Coloured Affairs Department Organisation, said the resolution, "re-affirms the demand for freedom to occupy and own land and property without restriction based on race, colour or creed." This freedom could only be attained in and through the struggle for the franchise and full citizenship.

Bookkeeping is necessary to commercial success. 44 years of successful educational service by The School of Accountancy guarantees to build careers by home-study methods.

Write for free book 'The Direct Way to Success' which gives details of courses.

The School of Accountancy, P.O. Box 4592 (Z), Johannesburg.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

9 Adams Arcade,
40 Market Street,
Johannesburg

NEW BOOKS

Just Arrived From India

A Gandhi Anthology

—By V. G. Desai 2/-

Which Way Lies Hope

—By R. B. Gregg 2/-

Why Prohibition

—By Kameshwar 1/-

Gandhi And Marx

—By K. G. Moshrowala 2/3

Satyagraha in S.A.

—By M. K. Gandhi 15/-

A Nation Builder At Work

By Pyarelal 1/6

Bepoo's Letters To Ashram Sisters

—By Kaba Karelkar 2/6

The Wit And Wisdom Of Gandhi

—By H. M. A. Jack 22/-

Obtainable from:

"INDIAN OPINION,"

P/Bag, Phoenix, Natal.

Always Better. Better Always.
Are Kapitan's Tempting
Sweetmeats.

For nearly half a century we are leading in the
manufacture of Quality Sweetmeats and Cakes.

TRY US FOR THE LATEST INDIAN RECORDS.

Address:

KAPITANS BALCONY HOTEL,

(CORNER SWEETMEAT HOUSE)

Corner Grey and Victoria Streets

DURBAN.

Phone 23414.

Tel. Add. 'KAPITANS.'

DHIRUBHAI P. NAIK

Travel, Insurance & General Agent

Book with us for your travel by Air, Sea or Land either to India
or to any part of the world.

All types of Insurance—Life, Fire, Burglary, Riot, Storm, Accident,
Plate Glass, etc.

Consult Us Free of Charge For Your Income Tax, Personal Tax,
Writing Of Your Books, Trade Licences, Revenue Clearance Certificate,
Passports And Immigration Matters.

Representatives: National Mutual Life Assn. Of Australasia,
Yorkshire Insurance Co. Ltd.

Telephone: 33-9033. 29c Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

M. J. PATEL

INTERNATIONAL SPORTS COMPANY

Importers & Exporters & General
Commission Agents

10 Peking Road, Kowloon, HONG KONG.

Special attention is paid
to indent orders

Write To Us For Further Particulars.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?

Have you provided for your dependants?

Prepare for the future

Life Insurance gives peace of mind for the unknown
future.

Insure with 'THE OLD MUTUAL' your friend for life—

The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has
best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1780,
JOHANNESBURG.

Phones:— } Business 33-0711
              } Residence 33-5961

P.O. Box 96.

Phone 24471.

To Furnish Your Home Economically

See

LALA BABHAI & CO. (PTY.) LTD.

Show Rooms At 107 Prince Edward St. & 78 Victoria St.
DURBAN.

Stockists of:—

NEW & RECONDITIONED FURNITURE & HOUSE-
HOLD EFFECTS. RADIOS & RADIOGRAMS, MUSI-
CAL INSTRUMENTS, SEWING MACHINES & OFFICE
FURNITURE Etc.

Exporters and Commission Agents for Natal Fruit and
Vegetables. We specialize in green ginger and Indian
Vegetables. Wholesale only. Write for particulars
Box 96, Durban.

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 32-3885.

MANCHESTER TRADING
—CO. LTD.—

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants

—&—

Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

Phone 53.

Telegrams 'SOLANKI.'

P.O. Box 208.

Solanki & Co. Ltd.

Merchant & Direct Importers

Extensive range always carried in
the following:

Silks, Drapery, Toilets, Per-
fumes, Curios, Fashion Goods
and Jewellery, Wide Range of
Indian, Persian and Chinese
Carpets.

Stockists of well-known branded
Watches.

COPPERBELT PIONEER STORE

Where Quality and Service
are Paramount.

Luanshya,

Northern Rhodesia.

MAU MAU MOVEMENT IN KENYA

The following is the text of a letter written on behalf of the Kikuyu people and sent to a friend in the Union.

THIS letter is to greet you and to give you news from here. Things here have grown terribly bad and I am sure that you don't get the whole truth of how things are here, because it is only the papers you read, which are written by the White Mau Mau in Kenya.

The Home Guards you hear about are the greatest enemy of the country because of what these people have done together with the White settlers, things which no one will forget for many hundreds of years to come.

Those among the Home Guards who had previously had disputes about land or cash crops or of any kind, took advantage of the emergency to eliminate their adversaries.

If you happen to be well off and a certain Home Guard happens to be jealous of you, this is the time when they get rid of you. They find this is a good time to exterminate those people. The Home Guards are given permission to do whatever they like, to kill anybody without reference to any higher authority.

Such things are happening more in places where people are less educated like Githunguri, Kiambu and Gatundu.

In their meetings the Home Guards jot down list of names of those whom they want to kill, take it to show the district officer who gives them a motor-car at night, and then they fetch every man from his home, put them in the car and then shoot them, some in the car, others at cross-roads leaving the bodies there, and others they take to the forests and shoot them there.

Some of the bodies they take to Kiambu and in the morning they are said to be terrorists.

This sort of things have been going on for a long time, and those who are doing that work are both Home Guards and White Mau Mau—the Kenya Police Reserve.

What I would like to tell you, which I know is true, is that with the exception of Lari there is not a single place in Kiambu district which has ever been attacked by terrorists yet no other has had so many people killed by the Home Guard and the White Mau Mau, the Kenya Police Reserve.

I cannot tell you the names of all the people who have been killed, but I can make mention of a few like Njerogo wa Kago (Simoni) and Stefano the father of Thani; those are from Wait-

aka School and were taken from their houses by the Kenya Police Reserve on denunciation from the Home Guards.

From the Githunguri side the people who were also killed on April are: Nafari Boro, a popular doctor, Kageche wa Gacagwi, Muriuri wa Gacagwi, Gathua wa Wakagiki, Kinyanjui wa Mwach, Gathita wa Kinganga, Ngumba wa Gathuku, Wamasa wa Nyogu, Karugari, Ndaba wa Kabugu, Githare wa Njiri, Nyungana wa Kuru, Mbatia wa Kierere, Mbogo wa Rungatho, Kamau wa Wakereere, Kamau wa Waikanga, Makana wa Njuki, Muya and many others.

All these were killed by Home Guard and White Mau Mau, the Kenya Police Reserve, and they were taken from their homes at night on Wednesday. Gikuni wa Wang'ang's was killed on the same night and many others.

On Limuru side, Wakiru, Mbatia wa Mukoma, Muka wa Maye, Kimubi wa Kungu, Muriu wa Gikanga, Gathitu, Waltari, Kihugu wa Nyungu, Njoroga wa Githu and many others.

The people I am telling you about were all fetched from their houses and killed though innocent.

Because of these killings of innocent people whenever these concerned feel like it, many young people feel compelled to go away from home, for fear of death. Even the elder men are no longer at home.

The houses of those who go away from home for fear of castration are being burnt. Many men have been castrated by the White Mau Mau. Many of their homes have been burnt and many of their children were burnt inside them.

No goods or property are allowed to be taken out of the burning huts, not even cash, it has all got to be burnt.

None of the houses are burnt during the day they are always burnt at night, and even the houses of people who were arrested and detained in the past are now being burnt.

The house of Kungu Karumba has been burnt and that of Dedani Mugo has been demolished. Wairu wa Kamau's house has also been demolished and many other homes.

What is happening here is terrible—even we are not living at home. The Reverend Bwana Gatungu and Charles Karao were arrested in May and were sent to Kajjado.

In the past they have been carrying out cleansing ceremonies. Whether you know any-

thing or not, you must say that you took the Mau Mau oath, because if you refuse to do so your home and that of the locust will be the same, or you will be given to the White settlers, who will certainly shoot you without mercy.

Another terrible thing now happens at certain locations, for example, at Gathage water Mills. There the women of that side are compelled to go to the Mill where they are shut in and all their clothes taken off.

From 5 p.m. to 6.30 they are forced to go into the water behind the dam with their hands raised above their heads; they are up to their necks in water and stay there for 25 to 30 minutes.

Then they are taken out still naked and are beaten and beaten, being at the same time told to say that Kenyatta administered the Mau Mau Oath to them at his home, which is not far away.

A great number of women are continually in this trouble. The women of Majugu's Location are in a great trouble. They are being arrested and their clothes taken off. When a woman says she does not know about the Mau Mau oath, boiling water is kept nearby, and is poured on her breasts until her skin comes off there and then she is just left there. If she is dead, she is dead. If not, that is her own business.

What I can tell you is that nobody is allowed to move from one village to another without a pass, even Indians are not allowed to enter Kikuyu country. The reason is that they should not disclose what is happening here. There are some villages in which the population has been completely exterminated. Even to gather the information which I have given you in this letter is not easy.

There is another new thing. It is to arrest anybody without discrimination, children as well as women. People are being arrested in hundreds and thousands without being given any reason why.

Some are beaten, others are detained and then given three, five, six or seven years' imprisonment. They are said to be Mau Mau.

They are lined up and then cut up and told—up to here, one year; up to here, two years; and so on, and you are not to ask why.

The people of Rift Valley were expelled under the pretext of being Mau Mau and put into detention camps. Those are the people who are given three to seven years' sentences.

There are people who refused to work for the white man and returned to the reserve.

Many of them have been castrated.

At a camp in the farm of a certain European when all the men were imprisoned, their families, wives and children were left in the camp without anything to eat because none of them had been allowed to take anything with them when they were driven out.

They left all their goats and crops behind on the European farm. There are some who left about two stores of maize and others about 80 to 100 goats.

After some time it was decided to bring the women and children to the Kikuyu reserve. They were packed on lorries and told to get out at Limuru station, others at Kikuyu station, without knowing where to go or what to eat.

The great trouble they found is that of hunger, because the people in the reserve had very little to eat themselves.

So it has become a custom with the women to go to the market to pick up waste of sugarcane and banana peels to eat. That is the type of food which they give to their children.

Another thing is that of people who have been detained in camps like Githunguri, Kiambu, Up-lands. Every night two or four of them are taken out by the white Mau Mau, the Kenya Police Reserve, to be shot.

Three young men from Mbari-ya Kihara were shot on July 18. These bad things are still going on.

What should we do about this? Of course, we are still being beaten and killed. Can you see some people and tell them the story?

TROUBLED WATERS

By JOHN O'HIND

This book deals with that period of Indian history when three empires were at a clash with each other on the Indian Peninsula. The Mughal Empire was breaking up; the Maratha Kingdom was declining; and the British were establishing themselves. The story is full of suspense, keeping the reader engrossed in the acts of heroism and valour, naval bombardment and piracy on the high seas, escapades, a chase with blood-bounds, and romance. Order your copy as soon as possible, as there are only a few copies on sale at our office.

Price 10s.

Available at:

'Indian Opinion',
P/Bag, Phoenix, Natal.

"Nugget White keeps me bright!"

NUGGET WHITE CLEANER
Stays whiter... longer!
 In Jars and Tubes complete with handy sponge for easy application.

'INDIAN OPINION'

(Founded By Mahatma Gandhi In 1903)

For The Moral, political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	30s.	Annually
" " "	15s. 6d.	Half-yearly
Outside the Union	30s.	Annually
" " "	15s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to—

Manager,
Indian Opinion,
 P. Bag, Phoenix, Natal.

...and **SUNBEAM**
 is so economical too!

House-proud wives who strive to keep their homes bright and cheer in looking, use Sunbeam. It gives their pleasing shine to floors and furniture!

And so economical too: a little Sunbeam spreads easily over a large area to shine for days on end.

Sunbeam makes work easy: saves time and money.

FOR BRIGHTER FLOORS
 AND LIGHTER WORK
 Always ask for

SUNBEAM
POLISH

*Shines...
 and shines
 and shines*

BOOKS FOR SALE

UPANISHADS FOR THE LAY READER

—O. Rajagopalachari 5 0

VEDANTA THE BASIC CULTURE OF INDIA

—O. Rajagopalachari 5 6

BHAGAVAD GITA—Abridged and explained

by O. Rajagopalachari 4 0

INTERNATIONAL SHORT STORIES

—The best from 21 countries 17 6

Obtainable from:

INDIAN OPINION,
 P. Bag, Phoenix, Natal.

INDIA INDEPENDENCE NUMBER

Published as Special Number of INDIAN OPINION to commemorate the attainment of Freedom by India.

Printed on art paper and profusely illustrated.

With historic pictures connected with India's struggle for Freedom and with photos of the late Dadabhai Naoroji, Tilak, Gokhale, Subash Bose and many others who have sacrificed their lives in fighting for freedom and of Mahatma Gandhi, Pandit Jawaharlal Nehru and many others who have lived to see the fruits of their labour.

Also containing a brief Survey of the work of the Indian National Congress from the time of its inception.

Price 2/-

AFRICAN VIEWPOINT

SHOULD INDIA WITHDRAW HER COMPLAINT?

By JORDAN K. NGUBANE

PRESSURE is being exerted on the Indian community here and on the Government of India to withdraw the latter's complaint against South Africa before the United Nations. Although this is a matter which primarily affects the Indian community, it is something in which the African has a direct interest. Hence, this is the case, whatever India does or might do on this matter is something that must affect Indo-African relations here.

For this reason the issue of withdrawing the complaint before the United Nations is something which must be examined on its own merits.

The case for the withdrawal is based on the following facts: India's persistence in accusing South Africa in the way she has been doing for some years now has isolated the Union Government at the United Nations and placed it in the position where it feels very acutely the adverse results of such isolation. By way of retaliation, it has tightened its anti-Indian screw and hit the latter where he is most vulnerable—in trade. There is reason to believe that some of the difficulties experienced by Indian merchants would be eased considerably if the Indian Government withdrew its complaint against South Africa.

Secondly, it might be argued that the complaint has complicated Indo-European relations. Very many whites here now take the view that the Indian is a dangerous, unassimilable element, not worthy of South African citizenship. If Indians did not appeal to a foreign power, it is quite possible that white opinion would by now have been a little more sympathetic. In any case, the withdrawal would ease the prevailing tension.

Thirdly, the complaint, together with the publicity it has got in the world have brought no material gain to the Indian community; nor have they eased tensions between white and non-white. If anything, they have done the opposite all along the line.

There are the main arguments in support of the withdrawal of the complaint. The case against the withdrawal may now be examined.

Firstly, to agitate for the withdrawal of India's complaint against South Africa's treatment of her Indian minority is to miss the entire significance of the complaint. By bringing to the

notice of the United Nations the injustices perpetrated against the men of colour in this country, India has raised humanity's own voice against evils which deface all that is sacred in the human personality. While the evils complained of remain, without any realistic and convincing effort being made to remove them, there certainly would be no point in withdrawing the complaint.

As for the Malan Government putting on the screw against the Indian merchants, there is no reason to make me believe that they would not seize any stick whenever it suited them to beat the Indian. If Dr. Malan followers wanted the Indians out of Nyatiroom, they would drive them out with or without India's complaint before the United Nations.

Whatever concessions would be made by way of purchasing pressure for the withdrawal would be concessions to the trading classes and definitely not to the bulk of the Indian people. To withdraw a moral protest for the sake of a handful of moneybags who have not shown very great sympathy with the oppressed who have supported them in good times and bad, would not square with some of the finest ideals to which the Republic of India is devoted.

Secondly, a withdrawal would certainly be an attempt to appease the Malanites. But a man who will hurt his neighbour just because of his race grows bolder when you try to appease him. Race-haters are not the type of people who can be won over to reason by appeasing them—simply because appeasement is a language they lack the capacity to understand. On the contrary, such appeasement would be an incitement to them to take up a firmer attitude all along the line.

Thirdly, events have placed the African people in the position where they are, for good or for evil, interested in India's complaint against the colour bar in South Africa because we are the greatest victims of it. India's firm stand against it has put the world spotlight on it and placed us in the position to appreciate our Indian countrymen better here. If India withdrew the complaint at the behest of a few merchants she would have placed herself in the position where she would pre-Judean to the point of discriminating against the African. Back discrimination

would not be much different from Malanisms and would certainly complicate the relations between the Africans and the Indian minority here.

Fourthly, South Africa is a signatory to the United Nations Charter, like India. What India is doing is not to interfere in the Union's internal affairs; it is merely to remind the latter of her moral and international obligations. The Union Government should not run away from these and try to escape the consequences of its own actions by blackmailing the Indian merchants into pressing for a withdrawal of the complaint. The Colour Bar remains firmly entrenched in South Africa in violation of the United Nations Charter. Every other member of the United Nations has the right to drag South Africa before the international assembly if she lets down the democratic world. Since she says she is determined to do this, there is no valid reason why India should tone down her accusations. India is particularly interested in South Africa for two main reasons. There are over a quarter of a million South Africans of Indian descent who are victims of the Union's Colour Bar. She signed an agreement with South Africa in which both agreed that India should keep an eye on the treatment of people of Indian descent. She has a moral obligation to keep this eye wide open as long as the local Indian is denied the right to speak for himself in the Union Parliament.

The second reason arises from India's fear that what is happening in South Africa might set all Africa aflame and finally bring about a third World War. India does not want war because it would wreck her plans to provide work, food, shelter and security for her teeming millions. If trouble were to flare up in Africa, her next-door neighbour, well, which one man would blame her when she is anxious?

Dr. Malan has had to say some very hard things against the self-government which is being given to the Gold Coast. (Dr. Nkrumah's country is thousands of miles away from South Africa. If Dr. Malan can express anxiety on what is happening in the Gold Coast, Pandit Nehru has every right to show concern over what threatens to make South Africa the world's storm-centre Number One.)

India does not withdraw her complaint without repudiating her responsibilities for world peace both as a member of the United Nations and a key nation in the non-white world.

Fifthly, the pressure behind the complaint has begun to produce the desired effects—even if

not on a scale and in a direction which gives us much cause to be happy as yet. Internally, the Dutch Reformed Churches of South Africa—which are persistent advocates of race separation—are calling a national conference to try and see what Christians can do to narrow down the racial gulf.

Externally, the just men and women of the world have now awakened to the dangers facing democracy from South Africa. At the United Nations the powers of the world now vote in the majority against the Colour Bar. If anything, India's complaint has done more than any single factor at the United Nations to rally the world to our side.

The publicity which the United Nations debates get have placed us in the position where a substantial section of the world's Press is on our side. Almost in every democratic country organisations are being formed which interest themselves in South Africa's colour problem. We have all read, of them in India, in the United States and in Britain.

Everywhere, humanity's conscience is being awakened. This alone will not, of course, solve our problems for us. But world moral pressure is an important aid to the solution of these problems. The more of it we shall have, the better off we shall be. Malanites begin to realise that apartheid is a plan for disaster.

Against these facts, it seems singularly odd that anybody should have even thought of asking India to roll-pedal on her complaint against South Africa. Of course, India as an independent sovereign country is always free to do what she likes at all times. And we dare not go to her and ask her to help us in our fight over issues which are essentially South African. But the Colour Bar is in a different category. Our country has certain agreements with India which we would like our rulers to respect in the interests of racial peace internally and for the sake of our country's good name overseas. It so happens that India's case against the Union rests on a solid foundation. The only argument to persuade India to withdraw her complaint in our view, is for South Africa to drop the Colour Bar and order her national life in accordance with the United Nations Charter. When she does that, nobody will haul her before the United Nations. And when anybody from outside gives trouble, Africans, Indians and Europeans shall stand together in the defence of their country's good name. Before that day comes, let us work with unflinching zeal to see that South Africa becomes a land fit for free men to live in.

— ATTRACTIVE — SAREE MATERIALS

Self Stamped Georgetown Crepe 45" Green, White, Pink, Sky, Lemon 4/11 yd.	Coloured Georgetown 45" All Shades 3/11 yd.
Self Check Fancy Voiles with Block Designs 45" 4/11 yd.	Spotted Georgetown 45" 1. best 4/6 yd.
Fancy USA Floral Voiles 38" 4/11 yd.	Embossed Georgetown 45" Basket Design 6/11 yd.
Two Tone and Rainbow Georgetown 45" All Shades 4/11 yd.	Georgette Jari Work Saris 24-30-0 each
Floral Neutrons 45" 1. best, Gold, Green and other Designs 4/6 yd.	Georgette Saris Cotton Embroidery 13/15/0 each
Bordered Georgetown 45" All Shades 3/11 yd.	Denore and Thel Jari Borders Big Large in Set

BLOUSES

Chinese Embroidered Satin and
Georgette Blouses and Latest
Shoppers 3/11 each

CHAMPALS!

Plastic Fancy Tape with Heel
Size 3 to 7 12/6 pair
Also Leather 8/6 & 10/6 pair

Write For Samples.

JAYBEE SILK HOUSE

39 MARKET STREET,

JOHANNESBURG

*News the other papers
don't print
is to be found each week
in*

PEACE NEWS

World news—events in Africa, Asia, America, Europe—news of constructive peacemaking; race relations; progress towards a non-violent society.

Obtainable by air-mail each week from Britain at 50s 6d. per year; sea-mail 21s.; 4 weeks trial subscription (sea-mail) 2s. 6d.

South African representative

ELLA B. ELDER

Brownlee Street, Stutterheim, Cape.

London office.

3 BLACKSTOCK ROAD, N. 4

FOR
RUBBER STAMPS
AND
PRINTING
CONTACT
STANDARD
PRINTING PRESS

GENERAL PRINTERS
AND
RUBBER STAMP MAKERS

73 BEATRICE STREET — DURBAN

PHONE 31086
P.O. BOX 2702
ESTABLISHED 1927

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Kampala arriving Jan. 29. Sailing February 3 for Bombay

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever inoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without food	£75-15-0
Second "	"	"	50-13-0
Inter-Class	"	"	34-3-0
Unberthed (Deck)		without food	21-3-0

Muslim Special Food £11-10-0 Ordinary Food £1-17-6
Hindu Special Food £10-3-0 Ordinary Food £4-5-6

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be permitted to keep on deck with them more than one bedding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.

Tel. Add.: "KARAMAT."

FEARLESSNESS, EQUALITY AND DEVOTION TO SOCIETY

By VINOBA BHAVE In 'Harijan'

MANKIND has been continually moving forward ever—since it came into existence, it has been taking up and developing one quality after another in accordance with the call of the age. The spirit has innumerable qualities—as innumerable as the stars in the sky or the grains of sand on the earth. Every age draws forth, as it were, one of these according to its need and tries to put it into practice with all the ardour that it can command.

For example, there was a time when people realised the importance of cleanliness. They then raised it to the position of a supreme virtue and tried to implement it in their life. At another time their attention was drawn to the need for control of the carnal passion. There were, so we are told, eight different forms of marriage prevailing in those days and it was a question which of them to choose and adopt. Finally they chose one of these and vested it with great sanctity, so that it became the generally accepted form of marriage and has remained so ever—since. This was a great step forward in the direction of the control of the carnal passion. It does not mean that people are now totally averse to this instinct for that they have achieved perfect mastery over it, but speaking about the society in general, we might say that they have learnt the device to keep it under proper control. In older times it was usual for the kings to have more than one queen. They even went to the extent of capturing the widowed wives of their vanquished rivals for their harems. Such barbarities are now almost extinct.

Thus human society, in the course of its onward march, took up many diverse qualities for its practice and evolved many different social institutions as useful means to the end they had in view. Some of these, it is true, have outlived their use and must needs be scrapped now; but in the days when they were devised and introduced, they did help humanity to cultivate and realise the qualities of the spirit,—the qualities which were of the greatest importance in their respective ages.

Let us now consider what are the qualities which are of the greatest importance in our days, for, as I have been explaining to you, it is by the cultivation

of the appropriate qualities of the spirit that human society is enabled to meet the challenge of every new age and go forward. So far as my study goes, it has seemed to me that at the present juncture of history we need more than anything else three great qualities: Fearlessness, equality and devotion to society. Mankind is experiencing urgent need for these three qualities today and all its efforts, whether guided well or ill, would seem, on a closer scrutiny, to be directed towards their attainment.

Men all over the world are living today in a state of fear. Nations are busy developing weapons of greater and greater destructive power. They are making atom bombs and hydrogen bombs; why? Because they are seized with fear. America is a big country whose wealth in material resources is perhaps the greatest in the world. But even America has not escaped this general malady. America is afraid of Russia. The shadow of fear overhangs the entire world. Russia is similarly afraid of America. Neighbour India is afraid of Pakistan and Pakistan is afraid of India. Not only are individuals living in fear, whole populations, entire nations are gripped with this debilitating disease and in consequence compelled to devise more and more destructive weapons in a vain attempt to outgrow it.

The English had disarmed Indians and for over a century until Gandhi appeared on the scene the Indians were afraid of their rulers. But if absence of arms were the source of fear why should America be afraid? America is well-equipped with the most modern arms and yet it lives in a state of fear. It means that fear has its source in the mind and what is required to get rid of this feeling is not recourse to arms but an attempt to uproot it at its source in the mind.

An American friend, a few days ago, asked me for a message to America. I said, I do not think I am competent to give any message to your country. But since you ask me I may as well say something. You are piling up weapons of war and you say this keeps the people well-employed. I will not therefore ask you to stop this prosperous industry. You might even expand it so as to

absorb all the rest of your unemployed and give work to everyone. But Russia is also doing the same and for a similar reason. Then some day you will both collide. Your aeroplanes will destroy theirs and their vessels will destroy yours. I therefore suggest that instead of letting them be destroyed by the other party, you should both agree to sink them in the sea yourself on the Christmas day. This will ensure both work for all in your countries as well as peace for the world.

In old Indian polity the quality of fearlessness was regarded as a necessary feature of an ideal State. Every man and woman must feel perfectly fearless. He should know and feel that nobody can do him an injustice. Even when an injustice is done to him, he should have no cause for fear because there is *dharma* on his side and he can rest assured that finally *dharma* is bound to prevail.

Another quality that we need to cultivate at present is equality. Old Indian society was divided into hierarchically graded classes. This arrangement was designed with a view to providing appropriate education to every class according to its capacity. They thought that those who were intellectually incapable of profiting by education had better be left without it. Every class should be entrusted with just the type of work and service for which it was most fitted. So they entrusted some with the responsibility of the government of the country. Others were asked to engage in agriculture and trade and the rest were charged with rendering manual service to the entire society. In the context of the modern notions of social justice we are apt to think that this arrangement was devised by the privileged few with the evil intent of relegating the weaker sections of society to a position of permanent disability and ignominy. I do not think that originally there was any evil intention behind it, though in later times it was put to much abuse and resulted in grave injustices to the Shudras.

People nowadays realise that every individual can develop his abilities, both physical and intellectual, provided he is given suitable opportunity and help in the shape of education. The development of science in our times has made it possible to ensure such opportunities and education to all and now there is no need to continue the old division of classes and castes.

In the same way, even the

most ordinary man nowadays has some realisation of the importance of cleanliness and tries to observe it. Formerly they used to burn ghee in order to purify the air. Now science has discovered many other means of doing the same thing and made them easily available to all. Brahmans in older times were living for reasons of cleanliness in separate *mahallas*. Now this is meaningless and unnecessary.

Then, only Brahmans were entitled to read and recite the Vedas, the intention being to ensure correct pronunciation. But now we have printing presses; and correctly printed books are available in any number which makes all these distinctions anachronistic. People are simply pining for equality today and they resent if they find any attempt being made to oppose this supreme demand of the age.

This leads us to the third great quality which we urgently need today,—that of devotion to society; that is, our thought and action must be aimed at the well-being of the society. There must be free scope for individual development, no doubt, but the advancement of society is our first aim and it is quite easy for an individual to realise all his possibilities in full measure. What therefore requires to be stressed is not individual development but the dedication by every man of his developed abilities to the service of the society. It is not enough to develop one's qualities individually; all those qualities have now to be cultivated and firmly implanted in the entire society. This cannot be unless one devotes all his energy to the betterment of society by expanding the scope of all those qualities.

For example, individual prayer in seclusion may and does give inner strength, but in the present age congregational prayer is more important, though it does not abolish entirely the need for the former which would still have value as a means of self-introspection.

There was a time when among the different ways leading to the realisation of God *dhyaana-yoga* i.e. the *yoga* of meditation was accorded a very high place. *Dhyaana-yoga* was more suited to individual development. Then the principle underlying this *yoga* was extended and developed for use by the people in the mass and later day saints proclaimed that congregational prayer and devotion is more effective. Their motto in this respect was well

expressed in a popular verse which says:

God does not dwell in Vasknath
Nor in the heart of the Yogis;
He dwells where sing his devotees.

In a sense the Vashnavas who propagated this ideal of collective prayer were the first in the modern age to realise the need for cultivating virtues not only individually but extending them so as to take the entire society in their sweep. Gandhiji has carried forward this process in another field. He experimented with the use of Ahimsa on a social scale. Ahimsa was introduced and tried by Buddha and Mahavir, Gandhiji tried to extend its scope and make it from an individual into a socially applicable virtue.

After Gandhiji, we were slipping back into our wonted lethargy. In the meanwhile, Bhooma movement was launched and it is growing from strength to strength. By now we have received more than a lakh of gift-deeds. This is no small achievement. The reason for this tremendous success is to be found in the fact that it represents the call of the age. Had we asked the people for mere *tyoga*, i.e. renunciation, they would not have listened

to us, but when we asked them to part with their land and property in the interest of the society they have readily donated, in a number of cases, their all. Even big landlords are associating themselves actively with the movement not only bringing their donations but also by working for it. It shows that the need for merging one's individual interest in that of the society is being realised in even those quarters which stand to lose by it and could therefore be expected to oppose it.

You go to a village and tell the people that land of the village belongs not to the so-called owners but to the village community and you will find people avidly agreeing to this proposition. I am sure that if workers would put into their campaign a little more drive, we can get whole villages as gifts, because the age in which we are living demands it of us to place all we have at the service of the society, and it is beyond any man to resist the demand of the age.

India has always upheld the ideal of liberation. But what is liberation? Liberation consists in ridding oneself of the narrow personal ego and in merging oneself in the larger self of the society.

the West Indies to play against England.

Nandu Natchar established his supremacy in the Western India Badminton Championship by beating India's No. 1, T. N. Sath, in the final.

Raghupat Singh (Army) established a new record in the 100 m. breast-stroke, clocking 1 min. 22.6 secs. in the Delhi Swimming Championships.

Pakistan

Tribute was paid to the memory of a great Muslim cricketer, the late Major Wazir Ali, who toured England with the Indian team in 1932 and 1936, when a three-day benefit was played in Karachi between two teams which included several Test players. Majrekar scored 138, and Apte contributed useful scores in both innings.

Hami, the fine teenage batsman, hit a brilliant 178 for the Chief Minister of Bahawalpur's eleven, and Waqar, another Test batsman, scored an equally brilliant unbeaten double century for the Air Marshall's team.

About £2,000 was raised and presented to the family of the man who did so much for Muslim cricket.

The Government of Pakistan made a grant of about £850 to Hashim Khan, the world squash racket champion, to enable him to defend the title he has won for the past three years in succession in the United Kingdom. Hashim's younger brother, Azam Khan, will accompany his famous brother, and will also participate in squash matches abroad.

The first match of the second Quadrangular Soccer contest in Rangoon saw Pakistan lose to India by a solitary goal. The Rawalpindi Zone won the Pakistan Army Soccer Championship in Peshawar, beating the Karachi Zone by 3-1.

Over fifty wrestlers of international repute are scheduled for a month of exhibition bouts in Karachi. The visit has been arranged by the International Wrestling Federation, in co-operation with a group of Pakistani promoters.

INDIA SPORTS NEWS

The National Sports Club Coaching Scheme—now rechristened the Rajkumari Amrit Kaur Coaching Scheme—has made a start. Coach Rousseau, who recently attended a physical training course in the United States, has already started training chosen athletes in Delhi. He will shuttle between Delhi and Bombay to impart training for three months at each city.

The well-known Australian tennis coach, Bayley, will arrive in India very soon to coach in Calcutta and Madras for three months. Should a sufficient number of participants be forthcoming, the training will be extended to Bombay and Delhi.

For cricket coaching, Joe Hardstaff, of Nottinghamshire and England, is a near-certainty and should be in India about this time. Vinoo Manwad, the well-known all-rounder, has also accepted. For hockey, the renowned Dhyan Chand will fill the bill adequately. Coaches for Badminton and table tennis have yet to be selected.

Hydrated police distinguished themselves by winning the

63-year old Rovers Soccer Cup in Bombay for the fourth year in succession, beating Bangalore Muslims by a solitary goal.

The I.F.A. Football Shield Tournament between East Bengal and India Culture League, East Bengal being disqualified for including some unauthorised Pakistan players, Calcutta's Aryans won the Delhi Cloth Mills Football Cup, beating East Indian Railways by the odd goal of five.

Vijay Hazare, G. S. Ramchand and Gul Mohammed have been declared professionals by the Board of Cricket in India. They join the ranks of Polly Umrigar, Vinoo Manwad and Dattu Phadkar. However, their continuance as professionals depends on the report of a sub-committee, appointed by the Board, to ascertain the success or otherwise of professionalism in Indian cricket.

The performances of the Silver Jubilee Commonwealth cricket team have so far failed to excite the critics. After the second "Test" in Delhi, both Worrall and Ramadhin are to return to

Bon voyage . . . and look
after yourself, darling . . .

In all matters important to your health, especially where there is the risk of infection, use an antiseptic which your doctor uses and recommends. And it is not mere chance that 'Dettol' is used and recommended by almost every doctor in the country.

DETTOL
ANTISEPTIC

Reckitt & Co. (India) Ltd., P.O. Box 1097, Cape Town.

BOOKS FOR SALE

GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A bibliography of Gandhian Literature)	5	0
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
TO STUDENTS—M. K. Gandhi	6	0
GANDHIAN ETHICS—Hemoy Bopal Roy	2	0
DAPU—Marry F. Barr	4	0
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
FAMOUS PARSES	7	6
SEVEN MONTHS WITH GANDHI—Krisandas	12	6
STORY OF THE BIBLE—S. K. George	6	0
A RIGHTEOUS STRUGGLE—Mahadev Desai	2	8
THE POLITICAL PHILOSOPHY OF MAHATMA GANDHI—Gopinath Deswan	17	8
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	9	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. I.—M. K. Gandhi	15	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. II.—M. K. Gandhi	14	0
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	6	0
FROM YERAVDA MANDIR—M. K. Gandhi	1	0
MAHADEV DESAI'S EARLY LIFE —By Narabari D. Parikh	3	6
DEHUMANIZATION IN MODERN SOCIETY —Rene Fulp-Miller	1	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION,"

P. Bag, Phoenix, Natal.

Golden Number

OF

"INDIAN OPINION"

Souvenir

Of The

Passive Resistance

Movement

1906—1914

*****

Price: Four Shillings.

Obtainable From:

"Indian Opinion"

Phoenix, Natal.

BOOKS FOR SALE

INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6	SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA— Facts And Facts—Stanley Powell	5	0
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	7	6	AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Anurobindo)—Dilip Kumar Roy	25	0
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song— (An English Translation)—Annie Besant	1	0	TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	2	0	WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Sabharwal	2	6
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —M'non M'non	2	6	GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6	THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	16	0
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)	4	0	CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	8	0
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	6	RAMANAMA—M. K. Gandhi	2	0
GANDHIAN TECHNIQUES IN THE MODERN WORLD—Pyarelal	2	0	TOWARDS NON-VIOLENT SOCIALISM —M. K. Gandhi	5	0
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings on Utterances)—M. K. Gandhi	10	0	REBUILDING OUR VILLAGES—M. K. Gandhi	3	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars)—K. T. Shah	16	0	AN ATHEIST WITH GANDHI—Gora G. R. Rao	2	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	14	0			

Obtainable from:

"Indian Opinion,"

P. Bag, Phoenix, Natal.

Phones: 29121/3 (Snakeboard)
24179 (Mangoes)

Cable & Tel. Add:
"PROSPERITY" (All Branches)

P.O. Box 2197

(Established 1927)

Premier Produce Co. (Pty) Ltd.

General Wholesale Merchants
EXPORTERS AND IMPORTERS

Buyers and large Stockists of all kinds of Indian
and European Groceries, Provisions, Soaps, Oils,
Grains, Beans, Peas, Kaffircorn, Malt, Maize, Mungu
Products, Wheat, Wheaton Products, Crockery,
Hardware and also Coal of all types

All enquiries for Export and Import
to the Head-Office.

Head-Office: "PREMIER HOUSE"
364 Pine Street, Durban.

also at

JOHANNESBURG

Phones: 34-3554/5
P.O. Box 200, Fordsburg,
82, Crown Road,
Fordsburg, Johannesburg.

BENONI

Benoni Coal Site
Phone 54-1813,
Rangeview Coal Sites—54-2205
P.O. Box 392, Benoni.

Full range of men's and
boys' khaki shirts and
clothing.

To keep
cabs
tropicals,

DENTON'S
SHORTS AND SLACKS
IN ROYALSHED
TRADE ENQUIRIES

UNION OF S. AFRICA, SWAZILAND, BASUTOLAND,
SOUTH WEST AFRICA, SOUTHERN BECHUANALAND.

DENTON TRADING CO
JOHANNESBURG P.O. Box 3561

N. RHODESIA
FE GENBAUM BROS P.O. Box 354
BULAWAYO

SOUTHERN RHODESIA
MASHONALAND, P.E.A. & N. BECHUANALAND
W. F. NEUMAN P.O. Box 1492
SALISBURY

BRITISH EAST AFRICA
VAN BRUSSEL & CO. (E.A.) LTD
Treat Manners NAIROBI

BULAWAYO CLOTHING FACTORY LTD.
Phone 2410, Bulawayo, P.O. Box 427, Southern Rhodesia.

Proprietors:

C. L. Patel, D. K. Patel
V. B. Patel, H. J. Patel
K. C. Patel

The Star Clothing Factory

Wholesale Merchants

CLOTHING MANUFACTURERS

P.O. Box 237. Phone 514.

Jameson Road, Livingstone,
NORTHERN RHODESIA.

On S.A. Representative:

H. L. Hompes & Co.,
(Pty.) Ltd.

Durban, P.O. Box 1301.
Johannesburg, P.O. Box 3480.
Capetown, P.O. Box 824.

NEW TYPEWRITERS

POPULAR MAKES

Remington, Smith-Corona, Olivetti,
Hermes, R. C. Allen.

PORTABLE & STANDARD MODELS
AVAILABLE AT:

NATIONAL OFFICE SUPPLIES
(PTY. LTD.)

(Directors: N. V. MEHTA, J. P. GOKOOL, K. V. MEHTA)

LEGAL & COMMERCIAL STATIONERS

OFFICE EQUIPMENT SPECIALISTS

76 Victoria Street, Durban.

PHONES 21622
67535

P. O. BOX 1327
Tel. Add. NOSLIMITED.

For Quality Printing Consult:-

UNIVERSAL PRINTING WORKS

Commercial Printers & Calendar Specialists

9 Bond Street, Durban, Phone 25295.

પુસ્તક પર મુ—અંક ૩
તા. ૧૫ જાન્યુઆરી, ૧૯૫૪.
છુટક નંબર પેની ૬.
દર છુટકારે બહાર ૫૩ છે.

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન

મદ્રાસમાં આપીટના સન્ને સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

રજકંણુ

પાણીનો રવભાગ નીચાણ તરફ જવાનો છે, તેજ પ્રમાણે કુરુષ નીચે લઈ જાય છે, એટલે એ સહેલુ કોષ છે. સદ્યુષ્ય હોયે ચલાવે છે એટલે સુરક્ષે છે ન એમ લાગે છે.

—૦—

પૂર્વ પશ્ચિમમાં એક ન ફરીએ, દરેક વસ્તુની વૃદ્ધિના, તે ગમે ત્યાંની હોય તે પણ, તેના સુબુદ્ધિય પરથી કરીએ. તેજ સુદ ન્યાય તોળી શકીએ.

—૦—

પાપ કુપ્પ, સુખ કુપ્પ શા માટે? ઇશ્વર છે પણ તે વ્યક્તી નથી. તે નીપમ છે, નિર્મલ પણ છે. જાને અથ એ યથો કે મનુષ્ય કયનો ભોગ બને છે. તે સત્કર્મથી ચડે છે, કુકર્મથી પડે છે.

—૦—

જે વડે સમાજ એટલે કે સૌ ભોક્ષ હોયે ચડે તે સાચી સમાજ સેવા છે. અમુક સમાજ કંઈ રીતે હોયે ચડે તે માણસ સમાજ જોઈને જ કહી શકે.

આંધાજી.

પરોપદેશ

ધૃણા લોકો એવા હોય છે, જેઓ પોતાનો ગંધો વખત કીર્તન, હરિકથા અને બ્યાખ્યાન વગેરેમાં વિતાવે છે. એવા લોકો ભણેલાગણેલા પણ હોય છે અને તેઓ જે કામ કરે છે તે હેતુપૂર્વક કરે છે. પણ ખીજાઓને સુધારવામાં કોઈ ને પણ તેનું હૃદય ભક્તિથી તરબોળ હોય તો જ સફળતા મળે છે. કેવળ વાક-ચાતુર્યથી કામ બની શકતું નથી.

એક સજ્જનને શ્રીરામકૃષ્ણને પુછ્યું, 'જુદા જુદા ધાર્મિક સિદ્ધાંતોનો પ્રચાર કરનારાઓ વિષે આપનો શો મત છે?' એના જવાબમાં શ્રીરામકૃષ્ણે કહ્યું, 'પોતા હું ચેટ ભરવા માટે પણ પુરતું આવાનું ન હોય એ સ્થિતિમાં કોઈ એ એટલા માણસોને જમવા બોલાવે તો તેને વિષે શું કહી શકાય? સિદ્ધાંતોના પ્રચાર કરનારાઓની પણ એવી જ સ્થિતિ થાય છે. તેમની ભાવના તેમના પોતાના જ ઉદ્ધાર માટે પુરતી નથી, તો ભલા, ખીજાઓને તેઓ શું આપી શકવાના હતા?'

પોતાના હૃદયમાં ઇશ્વરની સ્થાપના કર્યા પછી કોઈ ધર્મોપદેશ કરવા ચાહે તો ભલે કરે. જ્યાં સુધી માણસ પોતાના હૃદયમાંથી કામ, ક્રોધ વગેરે અવેગો દુર કરી શકતો નથી ત્યાં સુધી તે ખીજાઓને ઘેરાય અને ભક્તિને ઉપદેશ આપે એનો કશો અર્થ નથી. એવા પ્રકારનો ઉપદેશ તો નિર્જન મંદિરમાં થઈ વચાહવા અને શાંતિવનિ કરવા સમાન છે.

માણસમાં અનેક દોરો હોઈ શકે છે. તે જો અદ્ધા અને ભક્તિથી ઇશ્વરને શરણુ જાય તો દો.ચો દુર થયે અને ત્યારે તે પવિત્ર બનીને ખીજાઓને ઉપદેશ આપી શકશે.

એક સજ્જન ધર્મોપદેશ જુગ કરતા હતા. પરંતુ તેમના અંગત જીવન વિષે તરેહતરેહની વાતો સંભળાતી હતી. શ્રીરામકૃષ્ણ તેમની પાસે ગયા અને બોલ્યા, 'તમે પોતે આદર્શ જીવન માળતા ન હોવા છતાં લોકોને તમારા તરફ ડેવી રીતે આકર્ષો છો એ વાતનું સ્પષ્ટીકરણ કરો.' સજ્જનને જવાબ આપ્યો, 'હું મહા નીચ છું એ વાત તો સાચી છે. પણ મારા પર પ્રભુની કૃપાદક્ષિ હોવાથી હું પણ કંઈક કામ કરી લઉં છું. સાવરણી પોતે મેલી હોવા છતાં સફાઈનું સાધન બની શકે છે તેના જેવું એ છે.'

શ્રીરામકૃષ્ણ કહે છે, 'એ સાંભળી હું નિરૂત્તર બની ગયો.'

હૃદયમાં ભક્તિભાવનો ઉદય થાય તો બધા દો.ચો દુર થાય છે. ભક્તિમાં સૂર્યનાં કિરણ અને ગરમીની પેઠે વ્ય.પક શક્તિ હોય છે. એ ખીજાઓના હૃદયમાં પણ સહેલાઈથી પહોંચી જાય છે.

રાબજી.

Phone 22905

Tel. ADD. : "GANDABHAI"

The Home Of
INDIAN SWEETMEATS.

G. C. Kapitan & Son

Vegetarian Restaurant

Upcountry customers are requested to send their
cheques with their orders.

Write For Price List.

સ્વાદિષ્ટ સીકાઈતું બાણીતું મથક

ખડારમાના આકાશી જોરકર સાથે ચેક મોકલના મહેસુલાની કિંમતી.

પ્રાઇસ લીસ્ટ મંગાવો

154 GREY STREET,
DURBAN.

PHONE

33-2661

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રાધર્સ (પ્રા.) લીમીટેડ

ફેલ્ટનાં મહાનુભવ જોડા દાખરેક્ટ પ્રોપર્ટીઝ

રેસપી તેમજ સુતરાવ કાપડ, કુલ્લ ૧૦૦. બ્લાન્કેટ્સ—જીની બાથરૂમ ખાતે
નવ નવનો માલ. તેમજ ફેબ્રીકીન લયોરલેટ સામીઓ
વીચરે માટે દમારે ત્યાં પ્રથમ તપાસ કરવા બલામણુ છે

૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનનબર્ગ.

ફોન : ૩૩-૨૬૫૧

ધીરુભાઈ પી. નાયક

સુસાક્ષી. વીમાનાં અને જનવલ જોજન

વીરુતાન અમર કુનીય ના કેઈ પછુ આગની દવાઈ દરિયાર્થ અમર નમીન
માર્ગે સુસાક્ષી કરવા. અને જો આપની મારફતે સુધીત કરી

કંદળી, અગ, ચે.ટી, દુલ્હન, અલ્પમાન, પોલોમાસ, વિમરેના વીમા અને
રેસપી બ.પીએ જીએ.

ઈન્કમટેક્સ, યવચનલ ટેક્સ, દિસાબના ચાપડા જમાવવા ફેવનુ ફલીયર-સ
જાડીકીક કે જેપારના કાવચે-ઓ 'પ્રાઇવેટ' તેમજ ઈમોએશનને જગી
બાવતોમા કેઈ પછુ ફી લીવા વિના અને મુક્ત તપાસ આપીએ જીએ.

મેશનલ મ્યુલુઆલ હાર્ડવેર એસોસીએશન માટે જોરકર લીવા, ચેઈગાયર
ઈન્સ્યુરન્સ કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9033. 29a Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

ધી ન્યુ દિલ ખુશ-સ્વીટ માર્ટ

મેનેજર : માળીભાઈ બાળાભાઈ કાટીયારવાળા.

ફરેક જાતની મીઠાઈઓ, ચોખ્ખા પીની તેમજ જોલા ચેવા,
અસાલપી અને બનાપીએ જીએ.

અમારું 'વખણાએલું' સુરતી કુકુ'સેવ, મખરા, બાટીઆ, લછબા,
પાલન વિગેરે ફરેક જાતનાં બનાપીએ જીએ.

પાલો વીગેરે માટે જોલા અમાણુમાં મીઠાઈ જોડા'ર અમાણુ કંઈ
વખતમાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.

THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,

34 President St., Corner Diagonal Street.

JOHANNESBURG.

તાજુ ઉમદા કંડુ

કરમનતું આફુ ૧/૬ રતલ; ચેટી કમીનું બસણુ ૨/૬ રતલ; મેળ બાસ
કોટ ૧૦/૬ ઝનન; લાળી અને રહેવેર બાસકોટો ૧૬/૦ ઝનન; કપુરી તથા
મેવલી પાન શી. ૫ રતલ, 'પોસ્ટેજ અગગ.... બનાના, કાચ, મનરના,
ચે.પો, પાછનાપલ, નામીસ અને મેનડરીન રોજના બજાર આવથી મળશે.
દેશી કાકળાશમાં સુરતી સફેદ પાપડી, કાળી પાપડી, તુવેર સોંચ, વેમણ.
શેકડાની સોંચ, દુધી અને લીચાં મરચાં મળશે. ચી. ૭-૬ થી શી. ૧૦ તું
પારસલ બનાવી પોસ્ટથી મોકલીએ જીએ. સુરણ, આંખા ફળદ તથા,
લીલી ફળદની મેસમ આણુ થઈ છે. કાળી કેરી પછુ ફેવે મળી રહેશે.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. Box 251. DURBAN.

NATHOO TABHA

TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER

Door, Windows, Corrugated Iron, Cement,
Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant
brands paint or any other building material
at reasonable price.

Established 1907.

NATHOO TABHA,

107 Queen Street,

Phone 24647.

Telegraph "Mani;"

DURBAN.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ છુદ, હાઈનીંગરૂમ છુદ, વોઈટીઅ, હરેસીઅ ચેસ્ટ,
સાઈડ બેડ' ઓફીસ ડેસ્ક, બુક કેસ, ટેબલ, તબન કીડાયત
ભાવે ખરીદી લઈશો. અને પધારી લાલ લેવા સુકશે નહિ.

—બોક્સ, ટેબલ અને કીચન હરેસર—

જે હમારી દેખરેખ નીચે વર્ધિયાર થાય છે. તેને કટાઈ હમેશા હર્ષ-
વાર રહે છે. આજ રોજના કાલેના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને જેપાર
અગલ વખતે.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.

PHONE 33-4691.

BOX 2626.

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૧૫ જાન્યુઆરી, ૧૯૫૪.

આપણી અંદરનો શત્રુ

ધૃષ્ટા હોઠો જેઓ બહારના શત્રુ સાથે લડે છે તેઓ ને પોતાની અંદર રહેલો શત્રુ, જે બહારના શત્રુના કરતાં તેઓ ને અનેક ઘણું વધારે નુકસાન કરી રહ્યો છે, તેનું જ્ઞાન હોતું નથી. આપણી ઉપર લાઠવામાં આવેલા અન્યાયી કાયદાઓ સામેની અને આપણી પાસેથી છીનવી લેવામાં આવેલા આપણા પ્રાથમિક માનવ હક્કો કરી પાછા મેળવવાને માટેની આપણી લડતનો અંત આવી ગયેલો જણાય છે. અહિં અમે “આપણી” શબ્દ વાપર્યો છે તેમાં માત્ર હિંદીઓને જ નહિ પરંતુ સઘળા બીન-ગોરાઓનો સમાય થાય છે. સાઉથ આફ્રીકન ઇન્ડિયન કોંગ્રેસ અને આફ્રીકન નેશનલ કોંગ્રેસ જે બન્ને કોંગ્રેસોએ સત્યાગ્રહની લડત ભેરોરથી શરૂ કરી હતી પરંતુ સરકારે સત્યાગ્રહીઓને ઠેકાણે લાવવાને બે સખત કાયદા લઢવાનું અને અનાઈ હુકમો કોઢવાનું એટલાંજ ભેરોરથી હજુ પ્રાથમીકજ પગલું લીધું ત્યાં તો એ લડત બંધ પડી ગઈ.

બેશક નેતાઓનું કહેવું એમ છે કે લડત બંધ નથી પડી પરંતુ નવા સંભોગોને અતુકુળ ફેરફારો કરવોમાં આવ્યા છે. એ ખરું છે કે લડત હેમવામાં ને કે બંધ પડી ગયેલી છે પરંતુ હોઠોનું જ્ઞાનસ કદી નહિ હતું તેનું પ્રબળપણે કામ કરી રહ્યું છે, તેમ છતાં અમારે કપુલ કરવું જોઈએ કે હાલની વસ્તુ સ્થિતિથી અમને જરાયે સંતોષ નથી. કપીનરુઠિનમાં હુંક સમયપર મળેલી આફ્રીકન નેશનલ કોંગ્રેસ તરફથી કંઈક મહત્વનું પગલું લેવાયે એવી અમે આશા રાખી હતી.

અમારા મત પ્રમાણે આપણી લડત કેવળ સરકારમાં રહેલા હોયો સામે હુમલો કરવાની જ નહિ હોવી જોઈએ. આપણી

પોતાની અંદર રહેલા હોયોની સામે પણ હુમલો કરવાની હોવી જોઈએ.

ખરું કહેવામાં આવ્યું છે કે સ્વતંત્રતા હોઠોપર ઉતરી આવતી નથી, તે લેવી પડે છે, જે માણસ પોતાના મનપર અંતુર રાખી શકતો નથી, જેણે પોતાનું મન છોડેલું નથી અને તેનો સુલામ બનેલો છે તેનાથી કદી સ્વતંત્ર થઈ શકાયજ નહિ. દારૂ પીવાની, તમાકુ કુંકવાની અને જુગાર ખેલવાની (જેમાં રેસીસમાં જવાનો સમાવેશ થાય છે) જે વધતી જતી આદત આપણા હોઠોમાં, એટલે કે, સઘળા બીન-ગોરા હોઠોમાં, પડી ગયેલી છે એ જોઈ અમને લઈ બહાર દરદ થઈ રહ્યું છે, એક અપડી તમાકુને ખાતર હોઠો કેટલા જાદુ કૃત્યો કરે છે! જાળવાન સરકારની સામે લડવા નો તેઓ કાયો કરે છે પરંતુ જે વસ્તુઓ તેઓનું હાડ સુસી રહેલી છે તેના તેઓ કેવા સુલામ બની બેઠેલા છે તેનો તેઓને ખ્યાલ થતો નથી. તેના ઉપર ને તેઓ વિજય પ્રાપ્ત કરી શકે તો સ્વતંત્રતાની ચરખી લડત તેઓ છોટી ગયા એમ સમજીશું.

સરકારના કાયદાઓને, બંધ કરી મકદાનું એટલુંજ બસ નથી તેની સાથે સાથેજ આપણે આપણી પોતાની જાતપર વિજય પ્રાપ્ત કરવાનો પ્રયત્ન કરવો જોઈએ. આફ્રીકન નેશનલ કોંગ્રેસ બહિષ્કારનું પગલું લેવાનું નિશ્ચયી રહી છે. અમારી સુચના છે કે અમે ઉપર જણાવી ગયા એ પ્રયત્ન વસ્તુઓ, જે આપણા સઘળા હોઠોનું પતન કરી રહી છે, તેનો બહિષ્કાર થયે જોઈએ. તેવા બહિષ્કારની આખી પ્રજા પર કેવી સારી અસર થશે અને આપણી લડતને કેટલો લાભ થશે એ કદપનામાં આવી નહિ શકે. એ વસ્તુઓની સામે

સખત લડત થવી જોઈએ તેમાં જો સફળતા પ્રાપ્ત થશે તો ઘણો પૈસો બચાવ થતો અટકશે એટલુંજ નહિ પરંતુ હોઠોનું પતન અને નાશ થતો અટકશે. એક દુરમન સરકારપરના વિજય ના કરતાં એ વિજય વધારે પ્રીમતી થઈ પડશે. હકીકતમાં સરકારની સામે લડવાને હોઠો વધારે લાયક અને સશક્ત બનશે.

આપણે સ્વતંત્રતા ચાહતા હોઈએ તો જે અનેક વસ્તુઓના આપણે સુલામ બની ગયા

છીએ અને જે બીજા કશાંત કરતાં અપણું વધારે પતન કરી રહી છે એ વસ્તુઓથી અપણું પ્રથમ સ્વતંત્ર બનવાનો પ્રયત્ન કરવો જોઈએ.

આપણે સમજીશું જોઈએ કે સત્યાગ્રહને માટે અત્યંત આત્મ નિમ્મલની જરૂર છે. જે માણસે પોતાની જાતપર વિજય નથી મેળવ્યો તે બીજાપર વિજય મેળવી નહિ શકે. જે વસ્તુ વ્યક્તિને લાગુ પડે છે તેજ સમાજને અને આખી પ્રજાને લાગુ પડે છે.

વિવિધ ખબરો

જોહાનીસબર્ગમાં બોયસ-સની હિંદી હાથ રુકુલ કામચલાઉજ છે

સવાસ એડુકેશન ડીપાર્ટમેન્ટના સેક્રેટરી, ડો. આઈ. એમ. મેયરે જણાવ્યું કે યુરોપી રહેઠાણ વાળા બીનાગમાં હિંદી રુકુલ જનાવવાનું કામ કામ ચલાઉજ છે. હિંદીઓ માટે અપનારી બોયસ-સ સેન્ટ્રલ હાઇ સ્કૂલ પહેલાં ઇંગ્લીશ મીડીયમની યુરોપી નીચાણ હતી પરંતુ હવે ત્યાંના યુરોપી બીનાગીઓને રાજકીય અલગવામાં આવ્યા છે. બોયસ-સ સ્કૂલ જે વિભાગ માં છે તે ઇન્ડિયન બીનાગ છે. હિંદી વિદ્યાર્થીઓને ચહેરમાથી બોય સ-સ લાઇ જવા અને લાવણા બંધો ખસત થઇ રહ્યો છે. આ બાબતમાં મીનીસ્ટર એફ ઇન્ડીયનરનું ક્ષત બેચવામાં આવ્યું છે, અને તેમને જણાવ્યું છે કે હિંદીઓને અને કહો ને ફરજપત, યુરોપી રહેઠાણ વાળા બીનાગની નીચાણમાં સુકવા પડ્યા છે. બોયસ-સની નીચાણ ૧૯૫૪ની આખર સુધી જ છે.

પાકીસ્તાન અને યુનાઇટેડ સ્ટેટસ વચ્ચે કરાર

સ.પા-રાયટરનો એક સંદેશો જણાવે છે કે પાકીસ્તાન અને યુનાઇટેડ સ્ટેટસ વચ્ચે કરાર પર સહી થઈ છે. આ કરાર મુજબ અ.સુ. વર્ષ દરમિયાન પાકીસ્તાનને ૭૮,૫૭,૦૦૦ પાઉન્ડની આર્થિક મદદ મળશે.

આ બાબતમાં એક દૈનિક પત્ર જણાવે છે કે મીડલ ઇસ્ટ ટીફ-સમાં યુનાઇટેડ સ્ટેટસે રશિયા સામે પાકીસ્તાનને મુખ્ય અથક બનાવ્યું છે. આ વર્ષ દરમિયાન પાકીસ્તાનને ૧૭ ડીસ્ટ્રીક્ટ, ૪ ક્ષેત્રો, ૩,૦૦૦ હવાઇ બંદોગો તેમજ હવાઇ અથકો માટે આધુનિક સાધનો મળશે. આ ઉપરાંત ૨૨૪માં યુનાઇટેડ સ્ટેટસના

જે શુદ્ધતા સાધનોની જરૂરિયાત નથી તેને પણ પાકીસ્તાન મોકલવામાં આવશે. પાકીસ્તાનના આ કરારથી અમેરીકાને ખાસીટરી ગેઝ મંજૂર કરવામાં આવતું નથી.

કાવરોનો રોપટર સંદેશો જણાવે છે કે નવા મીડલ ઇસ્ટ ટીફ-સ એસ-એ-સનેશનમાં - ૭૨૭૩ - નેશનલ પીપલ સામે ૬૭૭૨ અણુમો નાખ્યા છે

હીમાલય પરના કહેવાતા હિમા માનવી માટે અનારી રોધ

રાયટરનો એક સંદેશો જણાવે છે કે શીરપા ટેનસોંગે કનું હતું કે આ વર્ષમાં હીમાલયના હિમામાનવીની રોધ માં જરાની ઓડીસ કુકડી આ બાબત માં વધારે ઉમ્મસ નાખશે. આ હિમા માનવી જનુની અને અડધુ મનુષ્ય અને અડધુ પ્રાણી તરીકે ગણવામાં આવે છે. ટેનસોંગ, સર એડમન્ડ હીબારી સાથે હીમાલય સર કરવામાં વીજેતા હતા. તેમને દાલમાં દીબ્દી માના ઇરાનન. એમ્પેસેટર તરફથી હિમામાનવી માટે હિમા આપવામાં આવ્યું હતું. હીમામાનવી તબીબના વાતીઓએ આ વર્ણવ્યો પણ છે. અમુક લોકો કહે છે કે હિમામાનવીએ તેમના સમાવદાઓને મારી પણ નાખ્યા છે.

એક ઓડીસ એવેરેટ એકસપીડી અને તો હિમામાનવીના પાંદડા પગલા ના રોધ પણ લીધા હતા. આ પગલા ની આડી લાંબ ૧૨ ઇંચ હતી. ગોશાનીકેએ જણાવ્યું હતું કે આ પગલા એક જાતના ચાંદરો આના દરો અને આ જાતના ચાંદરાઓ ને પાસન હીમાલય વીનાગમાં હોય છે.

રશીયા અને હિંદ વચ્ચેના

વેપારી કરારને અપાત્ત સહત્વ

ગયા મહીનની સરખાતમાં હોંદ અને રશીયા વચ્ચે થયેલાં વેપારી કરાર પર એક દરખાસ્ત પણ જણ્યું છે કે રશીયામાં આ કરારને ધરી મહત્વતા આપવામાં આવી છે, કારણ કે તેઓ હોંદને મહત્વવેળામાંની નીકળી જવા તરફ ખેંચી રહ્યા છે. હાલમાં નો ખાસ અવરખની લાગે છે કે આ કરાર ફક્ત પાંચ વર્ષ માટે છે અને તેનાથી આર્થિક રશીયામાં કંઈ ખાસ લાભ થાય એવું નથી, છતાં સોવિયેટ પ્રેસે તેને ધણી મહત્વતા આપી છે. આ કરાર મુજબ રશીયાને જુદા, ચામડા, ઉન, ચા, કૌથી, તમાકુ, શીંગે જે વાગે તે બધું અને હોંદને ઘઉં, ખાંડ, તેલ, ડીઝલ, કાગળ કેમી-કલ્સ, ઓપીકલ કનસ્ટ્રક્શનલ્સ, વિદ્યુત અને ટેલિગ્રાફલ્સે લગતા સાધનો વગેરે મળશે, આ બાબતમાં મોસ્કો રશીયાએ જણાવ્યું કે હાલ-સોવિયેટ વચ્ચેના વેપારી સંબંધમાં નવો હલો સર થયો છે. આ કરાર નહીં બતાવવાના હિસાબથી ક્યો નથી પરંતુ હોંદને તેની મુશ્કેલીમાં મદદ કરવાના હિસાબથી ક્યો છે. સોવિયેટ સરકારે ઘઉં માટે એક ડાન લાવ લીધો છે. ૫ મે હાલ કરવા અને ચલાવવા રશીયાના રપેરાયેલી હોંદ જશે તેમજ બીજાં કન્ટેનરોમાં પણ મદદ કરશે.

મદારામાં હાલ રાષ્ટ્રી હોંદી

કોમ્યુનિસ્ટ પાર્ટીની કોંગ્રેસ

'મેનચેસ્ટર ગાર્ડિયન'ના અવરખની જણાવ્યું હતું કે કોમ્યુનિસ્ટ પાર્ટીના ૪૦૦ અતીનીયો, મદારામાં કોમ્યુનિસ્ટ પાર્ટીની ત્રીજી કોંગ્રેસમાં ભાગ લઈ રહ્યા છે. આ કોંગ્રેસ પછી તેઓ જાહેર હેવાલ રચી કરશે. આ કોંગ્રેસમાં બ્રિટીશ કોમ્યુનિસ્ટ પક્ષના આગળના સેક્રટરી મી. રાનહેવ ગેરહાજર હતા. જાણવા મળે છે કે પક્ષ સામે ના સખત વીરોધ છતાં તેઓ હવે મેનચેસ્ટરના રસ્તે મહત્વ કરવા, ધ્રુવે છે તેઓ હાલના સંલેગો મુજબ તેમની નીતી ઘડવા માંગે છે.

હીપોર્ટેશનના ઓરકર સામે

અપીલ કરારનો ભૂકક

ને ધર્માન્ટેને મીનીસ્ટર ઓફ ઇન્ટીરીયર તરફથી હીપોર્ટેશનનો કુકમ કરવામાં આવે તે મુતીપનની નજીકથી ગમે તે 'ધર્માન્ટ-સ અપીલ બોર્ડ'ને અપીલ કરી શકે છે. ત્યાર પછી તેઓ ફક્ત 'પોસ્ટ-એક્ટ લે' પર બોર્ડના મુકાદા સામે હોંદમાં અપીલ કરી શકે. ફાંસલાના બોર્ડમાં પ્રિઝ-રીયાના વીર મેજસ્ટ્રેટનો પણ સમાવેશ થાય છે. બોર્ડના ચેરમેન અપીલ કલમ રાખવા કે તેને નામંજુર કરવા માટે કારણો દર્શાવશે. ત્યાર પછી ધર્માન્ટ કે હીપોર્ટેશન ઓફ ઇન્ટીરી-

યર બોર્ડના મુકાદા સામે હોંદમાં અપીલ કરી શકે.

પશ્ચીમ દેશી રાષ્ટ્રના સંરક્ષણ

કરારનો વીરોધ

સાપા-વે હરરનો સરેશો જણાવે છે કે હરર, સીપ્પી અરેબીયા અને પાકીસ્તાન સાથે સંરક્ષણને લગતા કરારો પર મુનાઇટેડ સ્ટેટ્સ વીચાર કરી રહ્યું છે. જ્યાં સુધી આ દેશે. મુનાઇટેડ સ્ટેટ્સ, બ્રિટન અને ફ્રાંસ સાથે 'મીડલ ઇસ્ટ હિંદ-સ ઓર-ગેનીઝશન' બેઠક નહીં ત્યાં સુધી આ વીચારણા મુક સમર્થન આપવામાં આવતી નથી. પાકીસ્તાનના અમેરિકા વીલગ કરી રહ્યું છે. પરંતુ ખાસ કરીને અમેરિકાના વીરોધને કારણે 'મીડલ ઇસ્ટ હિંદ-સ'ને, ખાસ કરી ગમે છે.

મેનચેસ્ટરનો સરેશો જણાવે છે કે મી. નેલરે એક અરેર આવજીમાં કહ્યું હતું કે જો મુનાઇટેડ સ્ટેટ્સ, પાકીસ્તાનને મુક સામગ્રીની મદદ આપે તો તેનો અર્થ 'અમારે ખાસ કરી મુક તેમજ એશીયાના વીરોધ અગત્યમાં એક કમલુ આગળ જારાધરું મળ્યા.' હોંદના હરર પાકીસ્તાન સાથે મીડલ ટરીફ રહેવાનો છે. અધી રીતે તેઓ ઓકને મદદરૂપ છે. નેલરે અનેક વાર કહ્યું છે કે હોંદ પરદેશી રાજ્ય પાસે મુકને લગતી મદદ લેશે નહીં કારણકે તેમ કરવાથી પાકીસ્તાને લીધેલા બોર્ડ પગલાને અનુસરતાજ ગણાય.

સોવિયેટ મુતીપનમાંના હોંદી એમબેસેડર, મી. કે. મી. એસ. મેન ને કહ્યું છે કે તેમણે હોંદ માટે સોવિયેટ બીલીટરી એડ બાબતમાં મી. મેગેટ્રેવ સાથે વાત કરી નથી. ફીલ્મસને દીવસે મી. મેનને ૧૬ કલેક્ટ સુધી મી. મેગેટ્રેવ સાથે વાત કરી હતી, મી. મેનને પત્રકારોના એક હેવાલમાં કહ્યું હતું કે 'મને મહીને મારી રજ પછી હું સોવિયેટ પરદેશપ્રતાના મંત્રીને મળ્યો હતો પરંતુ હોંદ માટે સોવિયેટ બીલીટરી એડ બાબતમાં એક સખત પણ ઉચ્ચારારથો નથી. હોંદ અને સોવિયેટ વચ્ચેના વેપારી કરારથી છુપી રીતે મુક સામગ્રીને મે.કલાય એ વાત પણ પાયા વચરતી છે."

આ બાબતમાં મહોંના એક દેનીક પત્રનો અથલેજ જણાવે છે કે 'હોંદ ના વીરોધ છતાં પાકીસ્તાનને અમેરિકન બીલીટરી મદદ આપવાનો હિસાબ ખાસ કરીને મીડલ ઇસ્ટ હિંદ-સમ. ઉર્વના બાગ મળ્યું કરવા માટે છે કારણ કે પશ્ચીમના બાગ મુશ્કેલ રીતે, ઓસ અને ટરકી સાથેના કરારથી સમાપ્ત છે.

પાકીસ્તાનના નામ્બા મંત્રી, મી. મોધરી અલીએ મુનાઇટેડ સ્ટેટ્સ અને

પાકીસ્તાન વચ્ચેના સંરક્ષણને લગતા કરારનો છનકાર કયો હતો પરંતુ તેઓએ જણાવ્યું હતું કે આ બાબતમાં બંને દેશો વચ્ચે બીન-સત્તાવાર વાટાઘાટ ચાલુ છે. મી. મોધરી 'મીડલ ઇસ્ટ હિંદ-સ મીનીસ્ટર્સ કોન્ફરન્સ' માટે હાલ સીનીયામાં છે. તેમણે વધુમાં જણાવ્યું કે મુનાઇટેડ સ્ટેટ્સની આ વતની મદદથી કે.મન-વેરમા ફર પડે. તથા પાકીસ્તાન મેનચેસ્ટરમાં રહેવા ઉત્તેજી છે. 'આ બધા બેઠકોમાં આ માટે છે તે અને સમજ પડતી નથી કારણ કે આથી તે કેમોક્સી અને મેનચેસ્ટર વધારે મળ્યું બને છે."

કલરકે.એ કલેલો વૃષ

એરીયાનો વિરોધ

મુસોલ્મીનાં 'એ-ટી-કલરક એફસ' હીપોર્ટેશન ઓરગેનીઝેશન' બધા બીન-મુરોપીઓને લેન્ડ ટેન્પેર એડ-વાઇઝરી બોર્ડ સમક્ષ રીઝેન્ટેશન નહીં કરવા તેમજ મંત્રી રીતે મુક એરીયાનો વીરોધ કરવા જણાવ્યું હતું. કમીટીએ પસાર કરેલા એક રેજીસ્ટ્રેશનમાં જણાવ્યું હતું કે બોર્ડ સમક્ષ રીઝેન્ટેશન કરવાથી, કલરકે અને હોંદીઓની વીરોધ કામ થાય. આ રેજીસ્ટ્રેશન બીન-મુરોપીઓને સીટી કમીટીની વાગે સંરખ.બીથી સત્વેત રહેવા જણાવ્યું હતું. કલેવાય છે કે આ સંરખામાં હરરના અલગતને કારણે એડા બ.ડા અને માલીકીની રચના બીથી મુક એરીયાનો અમલ કરવા માંગે છે આ એ-ટી-કલરક એફસ' હીપોર્ટેશન ઓરગેનીઝેશન માને છે કે જમાન અને મીલકત ર.ખવામાં રવતંત્રતા કોવી નોંધાયે અને તેમાં

મીડ વતનો રંમદેવ કોલો બેઠકે નહીં. આ વતની રવતંત્રતા મુરો મનાથીકાર અને મુરો સીટીઝનશીપના દકકારી મેળવી શકાય.

નવજીવન

એક મહીના હોંદના તાર રાજ્યલોક

હોંદમાં ૧૮૫૨માં સોથી પહેલા કલકતા અને ડાયમંડ ક.રગર વચ્ચે તાર બંધવાર હરદી ઇન્ડીયા કંપન માટે ચાલુ થયો.

૧૮૫૫માં અળ માટે તે મુલ્કો મુકાયે.

૧૮૫૮માં દાંદિ સિવોન વચ્ચે તાર બંધવાર ચાલુ થયો.

૧૮૬૫માં બીંદ અને મુરોપ વચ્ચેના બંધવાર ચાલુ થયો.

૧૮૮૨ મુખમાં રેલીશન ચાલુ થયો.

૧૮૮૬-૮૭માં મુખ પ્રદાસ વચ્ચે સરેશ, બંધવાર ચાલુ થયો.

૧૯૦૭ તાર આતામાં સોથી પ્રથમ વાર સીઓને નોકરીએ રાખવામાં આવી.

૧૯૨૭ હોંદ મિટન વચ્ચે રેલીશન સરેશ બંધવાર ચાલુ થયો.

૧૯૪૨-હોંદ-ચીન અને હોંદ એ-રેલીશન વચ્ચે રેલીશન-સરેશ બંધવાર ચાલુ થયો. ૧૯૪૪-મુખ ન-મુલેક' વચ્ચે રેલીશન સરેશ બંધવાર ચાલુ થયો.

૧૯૪૯ દેવનામરી લીપીમાં હોંદ તાર મેકલવાનું ચાલુ થયું.

૧૯૫૧ મોઝો સાથેના રેલીશન સરેશ બંધવાર ચાલુ થયો.

૧૯૫૨ બાબત સાથે સરેશ બંધવાર. ૧૯૫૩ પુર્વ આફ્રીકા તથા દક્ષિણ અમેરિકા સાથે રેલીશન સરેશ બંધવાર.

શીજના હોંદીઓ

મુસીશીકમાં આવેલા શીજ ટાપુમાં પણ હોંદીઓની વધતી જતી વસ્તીથી શીજવાસીઓ વીમાસલુમાં પડી ગયા છે. શીજવાસીઓએ તેમને રચનીક ધંધા હોંદીઓ અને ચીનાઓ ને હસ્તક મુકી દીધો છે. બધા બ્રિટીશ કોલોનીઓમાં શીજનો સવાલ બંભીર છે. હોંદીઓ પહેલાં મુમર પ્લાન્ટેશન પર કમ કરવા આવ્યા હતા. ત્યાર પછી ધીમે ધીમે મુજબ હોંદીઓની વસ્તી વધતી ગઈ.

ત્યાર પછી હેલ્લી મળતરી મુજબ ૧,૫૦,૦૦૦ હોંદીઓ અને ૧,૨૫,૦૦૦ શીજઓ છે. જો આ પ્રમાણે વધારા ચાલ્યા કરે તો હોંદીઓની વસ્તી શીજ ટાપુની બધી પ્રજાઓની સમજ વસ્તીથી પણ વધી જાય. શીજ ટાપુ ને તેથી મલ્લીકાર 'લીટલ ઇન્ડીયા ઓફ ધ રેસેરીક' તરીકે ઓળખાવવામાં આવે છે.

હવે હોંદીઓએ તેમને મળતરીના ધંધો લગી દીધો છે અને શીજના આર્થિક બંધારણમાં મોટો ભાગ ભજવી રહ્યા છે. શીજની રાજધાની સુવમાં, બાપાર, કારખાના, કુકાનો વીગેરેના કમળે હોંદીઓ રાખે છે. આમ એશીયેટીકાના હસ્તક કારખાર ચાલ્યા જવાનું એક કારણ શીજઓના આગલ અને ધનસ નહીં હોવાનું છે. જેતરોમાં પણ હોંદીઓ સોથી વધારે મહેનત કરે છે.

બ્રિટીશ સરકારે શીજઓનું કીલ જળવધી બાગી આપી છે કે તેમની જમીન પરદેશીઓને બપારો નહીં. આથી ૮૪ હકા જેટલી જમીન શીજ બોની, ૪ હકા બ્રિટીશ સરકારની અને બાકીની ૧૨ હકા જ બીજા બધી પ્રજાઓ વચ્ચે છે.

બ્રિટીશ સરકાર હવે કલેડી રિપતીમાં મુકાર્દ મળે છે. આ ટાપુ પર

વધુ જમીન રાજ્યમાં એ સકમ છે પરંતુ શીજીઓ, તેમને પેસા, સત્તા, વીજેરે આપવા છતાં પણ તેમ કરી શકે નહીં. વળી ખીજી જાગૃત્યે દોહીઓને તેમ કરવા દેવામાં આવે તો શીજીઓને, વીજાસપાન મ.પ. દોહી આ પછી તેમની વધતી જતી વસ્તીને લીધે વધુ જમીનની માંગણી કરી રહ્યા છે, અને જો તેમની માંગણી મંજૂર નહીં થાય તો તેઓ હિંદોશાસનમાં.

શીજીના યુરોપીઓને રીજીઓ પ્રત્યેજ સહાનુભૂતી છે અને ધણા ખસ તો દોહીઓની વીરુદ્ધ છે. એક યુરોપીએ તો બધા દોહીઓને રીચેઈ કરવાનું પણ કહ્યું હતું, બધા ખસ દોહીઓએ દોહી સાથેના સંબંધ ત્યજ દીધા છે.

ભારતનો પત્ર

(અમારા અખરપત્રી તરફથી)

મુંબઈ રાજ્યમાં ખલુ મુખી વેચાણ વેરાથી રાજ્યના વેપાર ધંધા પર ઉલ્લેખી અસર થતો વેપારીઓનો બધા આખરે સચો પડ્યો છે. અ.વ. દરેક વેચાણ વેચાણવેરા લેવાના સરકારી પત્રાથી રાજ્યનો બધો વેપાર અન્ય પ્રાંતોમાં ઘસઘસ થવા પછી મુંબઈ સરકારને હવે ૫૬-પણ આવ્યું છે. બહુ મુખી વેચાણવેરાથી નેટલી આવક થવાનું થાયું હતું. તેટલી આવક પણ સરકારને ન થઈ. આપણા વેપારીઓ દિસામ કે એપમની બાબતમાં સરકારને પહોંચતા કે તો પછી વેપારીઓ શાના? હવે મુંબઈ સરકારે દ્વિમુખી વેચાણવેરા લાખક કર્યો છે. આની સાથે પણ વેપારી વર્ગનો વિરોધ છે અને તેમની માંગણી ફરી એક મુખી-એટલે એકજ ઉમેશા વેચાણના તખકો વેચાણવેરા લેવાની પદ્ધતિ લાખક કરવાની છે. પણ હમણાં તો સરકાર વેપારીઓને મચક નહિ આવે અને નવી દ્વિમુખી પદ્ધતિ ના અમલનું પરિણામ જોયા પછી કાઢક વિચારશે.

મહાત્મા ગાંધી સ્મારક નિધિની કાર્યાલયી સમિતિ તથા દૂરીઓની બોર્ડ, કેનીયા સરકાર અને લાના દોહી વસાહતીઓના સંયુક્ત પ્રયાસના પરિણામે જીવી ચમેલી નામરોખીની ગાંધી સ્મારક વિદ્યાપીઠ (ગાંધી નેશનલ એડમી) ને રૂ ૧૫,૦૦,૦૦૦ની શેટ આપવાનું મંજૂર કર્યું છે આ વિદ્યાપીઠ આફ્રિકામાં વિવિધ ડોગો વચ્ચેની યુનેસ્કોના પ્રતિક સમી બની રહે અને મહાત્મા ગાંધીની શીલ્પસૂરી વધુ સારી રીતે સમજવાનું સાધન બની રહે, એવી આશા દૂરીઓએ

અને શીજીને તેમની માનુષ્યની બતાવી છે.

માનવામાં આવે છે કે શીજીમાં પણ દોહી કોમ્યુનિસ્ટોને હાથ લેવો જોઈએ. જો તેમજ કોમ્યુ તો આ દાખુની રચીતી બ્રીટીશ ગીલાના જેવી જ સામ કારણ કે આ બન્ને દેશો વચ્ચે ઘણું સરખું છે. જેમ બ્રીટીશ ગીલાના એકજ વસ્તુપર આધાર રાખે છે તેમ શીજી પણ એકજ વસ્તુ—આડ-પર આધાર રાખે છે.

દોહીઓની વસ્તી વધારે હોવાથી તેઓ રમાનીક સરકારોમાં તેમનું પ્રતીનિધીત્વ વધારવા દયાયુ કરી રહ્યા છે. ફીજીની સમાવતી પર એસ્ટ્રેલીયા અને ન્યુઝીલેન્ડની સમાવતી નો આધાર રહે છે.

બાકત હરી છે. દૂરીઓએ દૂરદના હામના પ્રમુખ શ્રી જી. બી. માલ્કર તથા ઉપ પ્રમુખ શ્રી દેવદાસ ગાંધીના હોદ્દાની મુદત તો ૧૫મી ડીસેમ્બરથી વધુ ત્રણ વર્ષ માટે લખાવવાનો પણ નિર્ણય કર્યો હતો.

કોંગ્રેસની મહા સમિતિ પાસે પટેલ આજકે દોહી ફોજના નાણામંથી નેતા જી શુભાષચંદ્ર બોજની ૧૧ વર્ષની પુત્રી માટે રૂ. બે લાખની રકમ અલગ રાખવામાં આવી રહી છે. દિલ્હીમાં તાજેતરમાં મળેલી કોંગ્રેસ કારેગારીના નિર્ણય અનુસાર આ પગલું લેવાઈ રહ્યું છે.

આ નાણા સરકારી જમીનખીરીઓ માં રાકવાનો નિર્ણય લેવામાં આવ્યો હતો અને કોંગ્રેસ પ્રમુખ શ્રી નેહરુ તથા પશ્ચિમ બંગાળના મુખ્ય પ્રધાન ડો. બી. કી. રાયને આ હેતુસર દૂરદ રચનાની સત્તા આપવામાં આવી હતી.

હજીયાતક ધારાસભાના કોંગ્રેસ પક્ષ માં, જેતિની જમીન ધરાવવાની મર્યાદા નક્કી કરતા ખરડા અંગે બંગાળ પ્રમુખ છે. જમીન ધરાવવાની મર્યાદા એકરનાં ધોરણે નહિ પણ જમીન મકે સુધની આકારશુલીના ધોરણે નક્કી ન થ.મ. તો કેટલાક કોંગ્રેસી ધારા સભ્યો એ ધારાસભામાંથી રાજીનામાં આપવાની ધમકી આપી હતી. વધુમાં તેઓ હજીયાતકની વર્તમાન સરકાર સામે અવિશ્વાસની દરખાસ્ત પણ લાવવા ચાલતા હતા.

પરંતુ શ્રી નેહરુએ આ મેળોને જીતાવણીયું પગલું ન બરવાની અને પોતે તો. રજી બન્યુઆરીના રાજ હજીયાતક માટે આવે ત્યાં સુધી રહ જોવાની સલાહ આપી હતી. આ

કોંગ્રેસી સભ્યો જો શ્રી નેહરુની સલાહ ને માન્ય રાખી છે અને જેતિની જમીન ધરાવવાની મર્યાદા નક્કી કરતા ખરડાને સરળતાથી પસાર થયા હતા નું મંજૂર રાખ્યું છે.

દોહીમાં મળેલી કોંગ્રેસ કારેગારી ની બેઠક એશીયા અને આફ્રિકામાં પોતાના રાજદારી અને આર્થિક અકુશને મળ્યુન ગતાવવાની કેટલીક સંરચાને. ધરાવતી સત્તાઓના પ્રયાસો પ્રત્યે ચિંતાની લાગણી બ્યક્ત કરી હતી. સમિતિએ બ્રીટીશ ગીલાના, િનિયા અને આફ્રિકાના ખીજી બાજો નો ખાસ ઉલ્લેખ કર્યો હતો અને જાણીતું હતું કે તાજેતરના સમયમાં છૂટાં ચમેલા મહાન પ્રબળીય બજો ને જીની સંરચાનિક રીતો વડે હવે દયાવી નહિ સકાય. આ બજોને દયાવી દેવા ના પ્રયાસોનો એકકસ સામનો થશે અને તેની સતત બારે કોટકડી સર્જાતી રહેશે. સમિતિએ દક્ષિણ, પૂર્વ અને સ્થા આફ્રિકામાં પ્રવર્તતા રંગબેદને

પણ સખત રીતે વખોડી કાઢ્યો હતો અને સંયુક્ત રાષ્ટ્રોના હકકનામાં કે સંયુક્ત રાષ્ટ્રોની સામાન્ય સભાની વારંવારની બહેરોતોનું કંઈ પરિણામ ન આવવા બદલ બેદ બ્યક્ત કર્યો હતો અને જાણીતું હતું કે, લોકસાક્ષી ની બાને કુનાશા આ સંયુક્ત રાષ્ટ્રો ના હકકના મા બધા બકા કરનારા કેટલાક મોટા રાજ્યો દક્ષિણ આફ્રિકા ને ટીકા આવે છે, એ અસોસની વાત છે.

આફ્રિકામાં શેડક મોટા વસાહતી ઓના હાથમાં સર્વ સના સોપાને કહેવાતું 'રવરાજ' મધાપવાની દિલ્લ ચાલ પ્રત્યે ચિંતા બ્યક્ત કરી હતી અને જાણીતું હતું કે, સ્વાનિક વતની ઓની હચા અને તેમના હિતોની વિરુધ્ધમાં જર્મને આફ્રિકામાં મોરાઓ ના વર્ચસ્વની રચાવના એ નવા પ્રકારનો સરચાનવા છે અને બ.દિ. તથા એશીયાના વિકાસ માટે સંયુક્ત પણ બચપ છે.

પરચુરણ

—એક ખાસ વીમાન કારા મોરોથી ૫ લાખ પાઉન્ડનું સોનું લંડન મોકલવામાં આવ્યું છે. તેનું વજન લગભગ બે ટન હતું. છેલ્લા ૪ અઢવાડીયા દરમિયાન મોરોથી ૨૦ ટન સોનું લંડન પહોંચ્યું છે.

—મે.રોના રેડીઓ જાણીએ છે કે જાન્યુઆરીમાં મોરોઃ અને પેર્સિ વચ્ચે રેલ્વે સર્વિસ શરૂ થશે. આ ત્રણ હજાર ચાઇલ લાંબી આઠીની મુસાફરી માટે એર કંડીસન અને વેકુમ કલીનસ વ.જા. ડાખાઓ તખાર છે.

—હજીયાતકમાંની 'દોહી સાપન્સ' કોંગ્રેસમાં ભાગ લેના ૧૦ ફરીવન મેટાનીકોનું પ્રતીનિધી મંડળ મુંબઈ બંધ પહોંચ્યું છે.

—બી. ભેવન અને તેમની પત્નીએ કાપરામાં પ્રેસડન્ટ નગીબની મુલાકાત લીધી હતી. તેઓ દોહી એરમેસેડર સરદાર, કે. એમ. પાનીકરના મહેમાન છે.

—બંડીયાના પલીસથી રાયદરનો સરેશો જાણીએ છે કે મીસીસ સસીજ હાઈલીને જાન્યુએ બે માયા વ.જા. બાળક હવે સો.ગ દીવસનું છે અને કોરપીટલમાંથી તેને રગત મળતા તેના વાલીઓ તેને પોતાને થોર લાઈ જશે. આ બાળક સારી હાલતમાં છે પરંતુ અવરનવાર તેને ઓકરીગન આપ્યું પડે છે.

—કુનીવત્તા લેવીવેટ બોક્સિંગ ચેમ્પીયન, રોજી ખાસીયાનેએ કહ્યું કે તેઓ ફેબ્રુઆરીની ૨૪મી તારીકે મીયા મીયા હ્યોરીયાના કેની નારડીકો સામે પોતાની રાઇટલ ડીફન્ડ કરશે.

—વસ્તી અને મંચેલીયા વચ્ચે વેપારી કરારો થવા છે. રશીયા યાંત્રીક સામાનો આપશે અને પ્રોચોલીયા દોર, લેન, વીજેરે આપશે.

—પેલીસની રાજ વગર સખા બરવા બાદલ, બ્રીટીશ ગીલાનાના ગરતરક ચમેલા વડા પ્રધાન, મી. મેરી જમન ની પત્નીને ૫૦ પાઉન્ડ દંડ અથવા ત્રણ મહીનાની કેદની સજા કરવામાં આવી છે. મીસીસ જમન આ સામે અપીલ કરશે.

—પટેલ 'વીશ મુદ્દ' બખને મહીના અને એમેસકસ વચ્ચે બે રેલ્વે બ્યવહાર ચરેખીમાના લોરેન્સે બંધ કર્યો હતો તે આતુ કરવા સહીદી અરેખીયા વિચાર કરી રહ્યું છે. આથી સહીદી અરેખીયા, ભોરડન અને સીરીયા વચ્ચે સીધે રેલ્વે સંબંધ થશે.

—કોરમસ ધવ વખતે એકાદલેશીયા માં અથડાવણી બે એકસએસ ટૂંનાના અકરમાતમાં ૧૦૦ મરણ પામ્યા છે. આ અકરમાત રેલ્વે કામ કરનાર,ઓ ની બેલકારીને લીધે થયો હતો.

—દોહી રેડીઓના એક સમાચાર જાણીએ છે કે દોરે રશીયા સાથે કંઈ પણ મુખત અથવા ભાજેર સંરક્ષણ માટે કરાર કર્યો નથી તેમજ તમ કરવા માંગતા પણ નથી.

—મી નેહરુએ એક બાવણમાં જાણીતું હતું કે દોહી કદી પણ બીજા દેશને દોહીમાં પત્રપેસારો કરવા દેશે નહીં.

—ગોલ્ડ મોરટના વડા પ્રધાન, ડો. કુમાએ, એક કે.દાકટર પાસે ૪૦,૦૦૦ પાઉન્ડની લાલ લીધી હોવાના આલેખ નો ધનકાર કર્યો છે.

મારો જોલનો અનુભવ

(લેખક: મણીલાલ ગાંધી)

અર્તાકથી ચાલુ

મીરોશીયાની જોલમાં મારો જીવે દિવસ હતો. છરપીતાલમાંથી મને હરી મારા વિભાગમાં લઈ જવા માં આવ્યો અને કામે લગાડવામાં આવ્યો. પાંચ જોલનું પાણીનું કેન ઉઘાડી દેલેક દૂર સ્થળ જવાનું હતું અને આખા વાડમાં પાણી છાંટવાનું હતું. શરીરની નબળાઈને લીધે દોડેક દલાકે એ કામ લામટ કરવાથી મુશ્કેલી થઈ ગઈ. મને થયું કે આડું કામ ને આમિ વખત કરવાનું થશે તો શરીર સદેન નહિ કરી શકે. તેટલામાં એ કામ પૂરું થયું અને પછી મુમ તડામાં મેસાડી ને પતરાના વાસામાં ફેડીએને ખાવાનું આપણું હતું તે રાત્ર વડે અનુભવનું કામ રોજિયામાં આવ્યું. આ કામ તો મુશ્કેલી નહોતું પણ તલાકમાં મેસાડું મુશ્કેલી હતું પણ ફેલ્ટ બેટ મહેલી એટલે એ મણુ બહુ મુશ્કેલી નહોતું. બીજા ફેડીએ સહે મેસાડી કામ કરતા હતા અને જાતો કરતા હતા. અરથી તલાક નહિ થઈ દેવે લાં માફે નામ પોદારાનું અને રોશરકમાં લઈ જવામાં આવ્યો અને લાં છાંયામાં મેસા મેસા ફેડીએ કપડાં શીરવાનું કામ આપવા મા આવ્યું ને દરમિયાન દાથ નાથ મુશ્કેલી આવ્યો, તેણે કહ્યું કે હવે તારે આજ કામ કરવાનું છે. મારી સાથે બીજા પાંચ ફેડીએ હતા. સધળા આફ્રિકન લાંબી મુદતની સળ પામેલા હતા. આ કામ તો સાચ સહેલું હતું કેમકે મહેનત કરવાની નહોતી બલકે એટલા બધાં ફોટેલાં કપડાં હતાં પણ નહિ એટલે નામનું જ દેખાવ પુરતું જ કામ કરવાનું હતું. તેના કરતાં મને વધારે મહેનતનું કામ મળ્યું હોત તો અમત. કેમકે હવે તો મોરકે પણ સાધારણ ઠીક મળતો હતો. એ કે સતીપકારક તો નહોતો જ. જાર વાગે બીજા દોડી ફેડીએ, જેઓ હરજનું સહેલું કામ કરી રહ્યા હતા તેઓની સાથે હું મજા જતો અને અમે સાથે મેસા ખાતા ૧ વાગ્યાથી સામા આર વાગ્યા સુધી કરી કામપર જતા. આ પ્રયાણે નીચમ થઈ ગયો. મારી સળને ૧ માસ ન થાય લાં સુધી મને સાજો લાગી જોડી મને નહિ પરંતુ મારે જોડી વિના રહેવું પડતું નહોતું. કારણ સધળા ફેડીએ થોડી થોડી આપી મગમરી હતા હતા એટલે જોડી અને થી સાથની રીડી થોડી ખાવા લાગ્યો હતો પરંતુ તેમ થી પણ વધતી તે બીજાઓને આપી હતા. સવારે ૧ માસ જોડી પી સેતો. આ પ્રયાણે દિવસે જવા લાગ્યા અને ફેડી પછી જુદી મહેલી એટલે

રોમ કીવા વિગેની પછી રાહત થઈ અને નીચીત પ્રાર્થના અને મનન માટે પણ પુરતું એકાંત મળતું હતું. વાંચવાનું અનાસક્તિયોગ અને ૫. વાપુનું મંગળ પ્રભાત હતું તે સિવાય અન્ય પુસ્તકો મારી પાસે હતાં નહિ, ફેડાનામાં બીજા વાચવાલાયક સારા પુસ્તકોમાં બાયબલ સિવાય બીજા નહિ હતાં. પરંતુ એક પુસ્તક મારા હાથ માં આવી ગયું તે મેડા તેમજ નાના ને માટે અતિ મોલકાયક હતું તે એક જરમન લેખક વોન...નું "ધી બાર્કેટ ઓફ કલવર્સ" હતું. એ પુસ્તક વાંચી મને થયું કે અનુભવ કુવાનો જે મીરોશી રોશીન અને બીજા પ્રેમ ક્ય.એ વાચી વખત બરબાદ કરે છે અને જોડું થીએ છે તેના કરતાં તેઓના હાથમાં આવા પુસ્તકો મુકાતાં હોય તો ફેડાં સાંધાય. તેમાં દારપરસ અને હરજરસ અને હતાં અને મોલકાયક બરબુર હતું. એ પુસ્તક વાચતાં ફોટેને પણ કંટ, જો નજ આવી શકે, મીતા વાંચતાં મને થયું કે જેવામાં અકિત બાવ હોય તેજ તે સમજી શકે અકિત બાવની મના જેમ જેમ વધતી જાય તેમ તેમ તેનું રહસ્ય વધારે વધારે સમજી શકાય. જેવામાં અકિતબાવ ન હોય તેને માટે ગીતા પુસ્તક કરા કામનું છેજ નહિ. અકિતબાવ હોય તો બુદ્ધિ ગામ્વ થઈ શકે. તે પહેલાં મે ૫ કીરોશલાલનું ગીતા મંચન વાંચ્યું હતું અને ગીતાવરની પણ વાંચ્યું હતું. જેઓને અંજુતનું મન નથી તેમને મારે ગીતાવરની પ્રણુન સુંદર છે. પરંતુ ૫. વિનોબા બાવે ના ગીતા પ્રવચનોને તોલે તો કે.ઈ પણ નજ આવી શકે એવો મારો અનુભવ થયો છે. તેના જેટલી સરળતાથી ગીતાનું પુસ્તક લખ મેલું મારી બધામાં નથી. ગીતાના અભ્યાસી એ ૫. વાપુનું "અનાસક્તિયોગ" અને "ગીતા લેખ", ૫. કીરોશલાલ બા.નું "ગીતાવરની" અને ૫. વિનોબા.નું "ગીતા પ્રવચનો" એટલા પોતાની પાસે રાખવાં જોઈએ.

મીરોશીયા જોલમાં આવ્યા બાદ દિવસે જલહી પસાર થવા લાગ્યા અને મારે ૫૦માંથી ૩૮ દિવસ પુરા કરવાના હતા તે જોત જોતામાં પ્રસાર થવા લાગ્યા. એક કુખતો કામનું હતુંજ અને તે લીધો કરડવાનું રાતે હાથ બાલતીજ નહિ અને આખા શરીરપર ફોજા થઈ આવ્યા હતા અને પગે ચડેલો તે તો પાકેલો હતો. એક દિવસ અમારા દરોગાની મરા ઉધામાં શરીરપર નજર પડી અને

તેણે આમર્ષથી મુઠકું કે આ ને શું થયું છે? એ કહ્યું આ તો તમારા કામળા. અનુભવેલીઓથી બચવા છે તેનો પ્રતાપ છે. તેણે કહ્યું એ કેમ ચાલે? તેનાથી તો રોમ ફાડી નીકળશે. તે ફરિવાદ કેમ નથી કરી? એ કહ્યું મારે ફરિવાદો ફેડલી કપી કરવી. બીજા ફેડીએ કહે છે કે તેનો કશો ધંધાજ નથી તેને રેનાઈ જરૂં પડેશે. તેણે કુખ્ય દરોગા (મીરો વોર્થ)ને વાત કરી અને તે સંજોજ મારી ફેડીમાં ગયો તો લાં મારા કામળા કી. ડી. ડી. પાવરથી બરલા ગેવા, એ દિવસથી જુઓનેલી-ઓનેા ત્રાસ ગયો અને બીજો દિવસે આખી જોલના કામળા અને ચટાઇઓ ને એ રીતે ડી. કી. ડી. છાટવામાં આવ્યું.

બપોરના મોરકમાં અમને હમેશા મીરોશીયા, થોડાં સુકા બીજા અને એકાંત જે આજર અથવા ફેલ્ટ વાર બીજકટ મળતાં જે ફેલ્ટ કોમવાર એટલાં ધરડા હતાં કે અમારે બધાજ ફેડી ફેલ્ટ પડતાં હતાં. એકજ દિવસ અમને ક.એ. કાંડો આપવામાં આવ્યો હતો. સાધારણ રીતે બહાર તો ફેડામાં કાંઈ ખાતોજ નથી પરંતુ જેસ મા તે પકવાન થઈ પડ્યો. બધાજ તે એક જે દિવસ સાચવી રાખી થોડો થોડો ખાતા હતા. એ પણ તેમ કહ્યું રવીવારનો દિવસ હતો. બપોરે સાડા વળ વાગ્યામાં અમાને પુરી દેવામાં આવ્યા. એ હમેશ મુશ્કેલી મારી રાટી અને થી માથી થોડી ખાત બાકીની બીજાઓને આપી દેવાની સુખાંઈ કરી, સાંજના ૭ વાગ્યા એટલે જુમ સખત લાગી અને કાંઈક પણ ખાવાનું મને તો ફેલ્ટ સાંધે એમ થયું. તેટલામાં અનાયાસેજ અરધો કાંટે, એક ફેડીએ અને અ.પેલો તે મારી પાસે પડેલો પકવાનોના કરતાં વિશેષ સ્વાદથી એ આમને એ પેટ બધું જુમ હોય તો એકલો કાંડો પણ માથુસ પુરા સ્વાદથી ખાઈ પેટ ભરી શકે છે એ અનુભવ થયો.

છેલ્લો દિવસ આપી લાગ્યો. તેને અ.મલે દિવસે મારા દરોગાની પરવાનગી લઈ ગરમ પાણી મેળવી મારા શરીર તો મેલ જેટલો નીકળી શકે તેટલો લાલ્યો અને થયું કે છુટવાને દિવસે તો કશો ત્રાસ નહિ ભોજવેલો પડે, નહાવા ધોવાને વખત મળશે અને શાલીથી નવેક વાગે છુટી જઈશું. પરંતુ છેલ્લે છેલ્લે હતું ત્રાસને અનુભવ લેવાને. હતો. સવારે નારતો પુરા થતાં જ્યેસ છુટવાના હતા તેઓ ને છરપીતાલે લઈ જવામાં આવ્યા. બધા એક દારમાં અમને હંબા રાખવામાં આવ્યા. બીજા હારમાં હમેશ અવાનના દરોગાને જીભા રાખવામાં આવ્યા. એક દાર મોરો ફેડીઓની પણ હતી, છુટવાને દિવસે

દાકતરે અમને તપાસવાના શું હોય? હતાં અમને આ રીતે જીભા રાખવા માં આવ્યા, અમાણે જેનું વર્મન કરી ગયો તેજ આફ્રિકન ફેડીએ બધાને નાદક પ્રેશાન કરી રહ્યો હતો. એક કલાકે દાકતર આવ્યો. સૌથી પ્રથમ તેણે મોરો ફેડીએને તપાસ્યા. ફેડે ફેડીને છુટા છુટા ફેડીમાં લાખક કરી કપડાં કઢાઈ તેને તપાસી કપડાં પહેરી બહાર કાઢવામાં આવતા હતા. તેઓની સાથેના વર્તીવ પણ નરમાસ બર્પો હતો. તેઓની તપાસ જેવી પુરી થઈ કે બીન-મોરોઓનો વારો આવ્યો. તેઓને ખુલ્લામાં બધાં વચે, કઢાવવામાં આવ્યા અને જનવરો ની જેમ કાંડરવામાં આવ્યા. આ બધું અમે છુટવાના ફેડીઓને તો જોવા કરવાનું જ રહ્યું, એ લમબમ પુરા થવા આવ્યા ત્યાં પેલા આફ્રિકન દરોગાને મુચના મહેલી હોવી જોઈએ તે મુશ્કેલી અમને બધાને "મિસ વેલ" "એલ વેલ" કરી છરપીતાલમાં નાદક દેડેક કલાક સુધી શેકવી જોઈએ લઈ જવામાં આવ્યા, બધા સૌને પોતાના કપડાં આપવામાં આવ્યા અને જોલના કપડા કાઢી એ પહેરી લેવાની મુચના થઈ. એ પહેરી અમે સી તપવાર થઈ ગયા પછી સુપ્રોન્ટેન્ડન્ટ ની એડીસ આગળ ખડા કરવામાં આવ્યા. ત્યાં એ કે મણુ મોરો ફેડી હતા તેઓને આશીસની અંદર મોલાની ડીસ્ચર્જ સર્ટીફિકેટ આપી નવ વાગે છોડી મુકવામાં આવ્યા. તે પછી સુપ્રોન્ટેન્ડન્ટ બહાર આવી અમને બધાને સામટો સમોધીને મુઠકું, "કશી ફરિવાદ છે?" સૌએ સામટે, જવ, આપ્યો કે "કશી નથી", પછી તેણે થોડો ઉપદેશ આપ્યો કે, "આ ખરાબ જગ્યા છે અને હરી બધા આવતા નહિ." એટલું કહી તે વિદાય થયો. પરંતુ હતું અમારા નશીબમાં છુટવાનું નહોતું. હરી અમને બહાર લઈ જઈ બીજા અરથી પોણી કલાક વિનાકારણ જીભા રાખવા માં આવ્યા. અને પછી જનવરોની જેમ દરવાજામાંથી સધળાને કાઢવામાં આવ્યા. અમારો તો પ્રત્યેક ફેડાને ડીસ્ચર્જ સર્ટીફિકેટ આપી રજા અપવાનો નીચમ હતો પરંતુ આ વખતે જેવામાં આવ્યું કે બીન-મોરો એને ડીસ્ચર્જ સર્ટીફિકેટ આપ્યા વિનાજ છોડી મુકવામાં આવ્યા.

(અનુરૂ.)

૧૧ પુસ્તકોનો સેટ

આ સેટમાં વિવિધ પુસ્તકો તમને વાંચવા મળશે. પુસ્તકો મેટાઓ મારે છે.

કીમત ફક્ત પા. ૧-૧૯-૦. આ એડીસેથી મળશે.

આજના યુગના ત્રણ જરૂરી ગુણ

સમગ્ર માનવસમાજ અત્યંત કાળથી સતત વિકાસ કરતો રહ્યો છે અને જે યુગમાં જે ગુણની જરૂર પડી તેનું તે ચિંતન કરતો આવ્યો છે અને તેને વિકાસ કરતો રહ્યો છે. આત્મામાં અસંખ્ય ગુણો છે. જે આકાશના તારાઓની કે ધુળના કણોની ગણતરી કરી શકાય તો આત્માના ગુણોની અણતરી કરી શકાય. આત્માના અત્યંત ગુણોમાંથી જેની જે યુગમાં જરૂર હોય તેને તે વખતે સમાજમાં વિકાસ થાય છે.

એક જમાનામાં લોકોએ સ્વચ્છતાને ધર્મનું રૂપ આપ્યું, તેને પરમ ગુણ માન્યો અને તેને પ્રયોગ કર્યો. એક જમાનાએ એવા હતો, જ્યારે લોકોએ કામનિયમનને પ્રત્યક્ષ કર્યો અને હજી સરથા નિમોણ કરી. તે જમાનામાં સર્વત્ર માનવસમાજમાં એ ગુણ આવી કે હજી સરથા જેવી હોવી જોઈએ. હાલ ધર્મમાં હજી સરથા આવી રહ્યો છે. જેવે તેમાંથી એક વિધિ નક્કી થઈ. એનો સાર એ કે સમાજને કામનિયમનની જરૂર જણાઈ હતી અને તે તરફ સમાજે ધ્યાન દીધું.

પ્રાચીન ઇતિહાસમાં સંઘર્ષોએ હોય છે, એક રાજ્ય બીજા રાજ્યની રાણીને બગાડી લઈ જતો હતો. આને આવી વાત સંભળાતી નથી. એનો અર્થ એ કે આપણે કાંઈક અંશે કામનિયમન કર્યું છે. તેથી એમ સમજવાનું નથી કે લોકો ગુણ કામ વિરક્ત થઈ ગયા છે. એટલું કે તે કાંઈક એટલું થયો છે. તેની સુક્તિ સ્પષ્ટ છે. પહેલાં રાજ્યને અનેક રાણીઓ હતી, પણ આને એવું નથી બનતું. એક યુગમાં તેનો વિકાસ થયો હતો. ઘણું સાદિય પણ લખાયું હતું. અનેક નાટ્યો લખાયાં હતાં. અનેક કાવ્યો લખાયા હતાં. ખદાન કાવ્યમાં પણ દીપદોન. વસ્ત્રાદિયને મધ્યસ્થિત બનાવવામાં આવતું હતું. આને એવી ઈચ્છા આપણને થતી નથી. આ પ્રમાણે સમાજે સ્વચ્છતા અને કામનિયમન કરવા પ્રયત્ન કર્યો અને કેટલીક સારી-ખરાબ રીતો પડી.

ત્રણ ગુણની જરૂર

આત્માના અમુક વિશેષ ગુણની જરૂર લોકોને અત્યંત યુગમાં જણાય છે. આજના જમાનામાં આવેલો કયો ગુણ છે? હરેક ગુણનું નામ લઈએ તો તે આદરણીય તો હશે જ; કારણ કે દરેક ગુણ આદરણીય હોય છે. પણ સમાજ જે ગુણ પર અમલ કરવાને ઉત્સુક હોય છે તે ગુણ તે યુગને રાજ્ય કહેવાય છે. તે આજના જમાનામાં આવેલો કયો ગુણ છે? મારા અધ્યાત્મ પરથી હું એ નિષ્કર્ષ પર

પહોંચ્યો છું કે આજે ગુણની જરૂર છે: નિર્ભયતા, સમતા અને સમાજનિષ્ઠા. આ ત્રણે ગુણોની જરૂર માણસને આજે લાગવા માંડી છે અને જ્યાં કાંઈ પ્રત્યક્ષ દેખાય છે, તે જ્યાં આ માટે હોય છે.

નિર્ભયતા

આજે કોઈમ જોઈએ બનવા લાગ્યા છે અને સંહારથી લોકો ડરે છે. આખા દેશના દેશ એકબીજાથી ડરે છે. અમેરિકા જેવા ધનવાન અને શક્તિશાળી દેશને પણ રશિયાનો ડર છે અને સમગ્ર સમાજ પર તે ડર છવાયો છે. તે પ્રમાણે રશિયાને અમેરિકાનો ડર છે. હાલુતાનના લોકોને પાકીસતાનનો ડર છે, તે પાકીસતાનને હાલુતાનનો છે. એક માણસ બીજાથી ડરે છે એટલું જ નહીં, જાણે સમાજના સમાજ એકબીજાથી ડરે છે અને તેઓ સંહારનાં સાધનોની શોધ મા લાગ્યા છે, અર્થાત્ તેઓ નિર્ભય બનવાનો પ્રયત્ન કરી રહ્યા છે.

એક જગ્યાએ બેઠેલાં અને પુછ્યું કે, અમે હાથમાં લાવી રાખીએ કે કેમ તે વિશે તારો શો મત છે? મેં કહ્યું કે, જો હાથમાં રાખી રાખવાથી ડર એટલો થતો હોય તો બેઠે, હું સ્વપ્નમાં નથી માનતો તે ચે કહું કે તમે સ્વપ્નમાં રાખી રાખો છો.

હાલુતાન જેવા આખા રાષ્ટ્રને ફક્ત અંગ્રેજોએ નિઃશસ્ત્ર બનાવ્યો. પરિણામ એ આવ્યું કે હાલુતાનના લોકોનો ડર બનતો અંદર અંધો. શસ્ત્ર રાખવાથી જમ જતો રહેતો હોત તો અમેરિકા જે આધુનિક શસ્ત્ર-શસ્ત્રથી સુસજ્જિત છે, તે શું કામ ડરતું ડર તો બનતો રહે છે. હાથમાં રાખેલું શસ્ત્ર અપણને નહીં પણ બીજાને કામ આપે.

એક અમેરિકન બાઇબલ અમેરિકા માટે મારી સલાહ આપી. મેં કહ્યું કે, હું અમેરિકાને શી સલાહ આપું? મારામાં એટલી યોગ્યતા નથી. મારા દેશ માટે કાંઈક સુચવી શકું. પણ તમે પુછો છો તો આટલું કહું. હું તમે આટલાં બધાં શસ્ત્ર-શસ્ત્ર બનાવે, છો અને કહે છો કે તેથી લોકોને ધણું કામ મળે છે અને બેઠારી દુર ચાલ છે. તેથી હું એમ તો નહીં કહું કે શસ્ત્ર-શસ્ત્ર ન બનાવો. છુલ્લુ શસ્ત્રો બનાવો જેથી બધાને કામ મળે. બીજા બાબત બેઠારી દુર કરવા માટે રશીયા પણ શસ્ત્રો વધારી રહ્યું છે. તો જાને જલકામાં ઉતરશે. પરિણામ એ આવશે કે, તેનાં હવાઈ જહાજોને તમારા હવાઈ જહાજો અને તમારી નોકાઓને તેની નોકાઓ કુખાડશે. આમ એક બીજાનાં જહાજો કુખાડવા

ને બદલે ચેતવેલાના દેશમાં તમે ચેતે ન શકતા દિવસોમાં તે કુખાડી દેજો, તેથી બધાને કામ પડ્યું મળશે. અને શાંતી પણ મળશે. આપણું તે કુખાડું અને તેમના આપણે કુખાડીએ એક પરસ્પરાવલંબી જીવન શું કામ રાખવું? પ્રાચીન રાજ્યસામ્રાજ્યમાં એક 'અભય' શબ્દ આવે છે. રાજ્યમાં શું શું હોતું જોઈએ, તે સમજાવતાં એક કહેવામાં આવે છે કે રાજ્યમાં અભય હોવો જોઈએ. એટલે દરેકને નિર્ભયતા તો અનુભવ થવો જોઈએ: દરેક એમ સમજે કે મારા પર કશો અન્યાય થશે નહીં; અને જો અન્યાય થયો તો મારા પક્ષમાં ધર્મ છે, ન્યાય છે, મારે ભયનું કશું કારણ નથી, એવી નિર્ભયતા જે દેશમાં હોય, તે દેશમાં સ્વરાજ્ય છે એમ કહેવાય.

સમાનતા

બીજો જરૂરી ગુણ સમાનતાનો છે. એક જમાનામાં સારા હેતુથી સમાજના વર્ગો પાડવામાં આવ્યા હતા, દરેકને ચેતવેલાની યોગ્યતા પ્રમાણે તાલીમ મળે એવી વ્યવસ્થા તે હતી. આ બધું જોઈને આજે આપણને કુ:ખ ચાલે છે. આપણને એમ લાગે કે તે જમાનામાં લોકો બરાબર વીચારતા નહોતા. તેમની દાનત શુદ્ધ નહોતી. પણ એમ નથી. તે જમાનામાં માનવ-ગુણની યોગ્યતા જોવામાં આવી હતી. વિશેષ યોગ્યતા પ્રમાણે કામની માનવશક્તિ કરવામાં આવી હતી. તેઓ વિચારતા હતા કે યુગને તાલીમની શી જરૂર? યુગને કામે લગાડીશ તો કામ થશે, અને તેમને જો કુદિના કામમાં લગાડીશ તો તે કામ થશે નહીં અને મહેનતનું કામ પણ થશે નહીં. એથી કેટલાકના હાથમાં રાજ્ય તો બાર રાખે અને કેટલાકના હાથમાં દેશની રક્ષાનો. કેટલાક વેપાર કરશે અને કેટલાક મહેનતમંદુરી કરશે. ગણ વર્ગોની સેવા કરવી એ શુદ્ધ સંસ્કારગ્રામ માનવામાં આવ્યું. આજે આપણને લાગે છે કે તેમની દાનત સારી નહોતી. પણ એવું નહોતું. આગળ જતાં વિવિધતા વધી, અને લોકો એમ સમજવા લાગ્યા કે યોગ્યતા તો દરેકની વધવાની છે. જે યુગમાં વિજ્ઞાન નહોતું. તે યુગમાં વર્ગો બનાવવા પડ્યા, પણ જ્યારે વિજ્ઞાન શરૂ થયું, ત્યારે ધ્યાનમાં આવ્યું કે વીજાનથી માણસનો વિકાસ બરાબર થઈ શકે છે, તેને માટે વર્ગો બનાવવાની જરૂર નથી.

આ જમાનાના સમાજમાં સામાન્ય માણસને પણ સ્વચ્છતાનું જ્ઞાન છે. એનો અર્થ એ નહીં કે દરેક બરાબર સ્વચ્છતા જાળવે છે. તેમ છતાં એમ

કહી શકાય કે પ્રાચીન કાળ કરતાં આજના યુગનો માણસ વધારે સ્વચ્છતા જાળવે છે. તે જમાનામાં આજના જેટલા સ્વચ્છતાના સાધનો નહોતાં તે લોકો ઘી બાળીને દવા શુદ્ધ રાખતા હતા, પણ આજે તેમ કરવું નથી પડતું. આજે સ્વચ્છતાના સાધનો સંસ્કારથી મળી શકે છે. પહેલાં જાગીને અત્યંત મદોહલો રહેતો, આજના અત્યંત સ્વચ્છતાના સાધન તેમની પાસે નહોતાં પણ આજે વિજ્ઞાન વધ્યું છે તેથી આજે બેઠારી જરૂર નથી.

હું તમને બીજો એક કામ લેવા આવું. પહેલાના લોકોએ નિયમ કર્યો હતો કે વેદનો પાઠ ફક્ત બ્રાહ્મણો જ કરે. તેનું કારણ એ હતું કે તે જમાનામાં છાપખાનાં નહોતાં, પાઠ કંઈક કરવા પડતા. બધા બરાબર ઓચાર કરી શકે નહીં. બધાને કરવાની છૂટ હોય તો વેદ બગડે. તેથી તેમણે ખાસ વર્ગને આ કામ સોંપ્યું. પણ આજે છાપખાનાં થયાં છે. હવે દરેકે પોતાનો પાઠ કરી શકે છે. રેકોર્ડ પણ ઉતારી શકાય છે. તેથી આજે વિજ્ઞાનના યુગમાં વર્ગો રાખવાની જરૂર નથી. તેથી આજે સમાજનાની ગુપ્ત છે અને જો કોઈ સમાજનાની વિશ્લેષે, લે છે તો તે સમાજને કીક લાગતું નથી. તેથી સમાજના લાવવા માટે જે આજે હજી દરેકમાં લોકોને ઉત્સાહ જણાશે, કારણ કે તેઓ આજે આજે છે.

સમાજનિષ્ઠા

ત્રીજો ગુણ સમાજનિષ્ઠાનો છે. વ્યક્તિગત વિકાસને માટે સગવડ હોવી જોઈએ એમાં શક નથી. પણ વિજ્ઞાનને લીધે આ સગવડો મળી મળે છે. યુના જમાનામાં યુરોપીયો શરૂ મળતા હતા. પણ આજે જોઈએ આપવા નાં વ્યાપક સાધન આપણે હાથમાં આવ્યા છે. તેથી વ્યક્તિગત વિકાસ પરિણે વ્યક્તિગત સમાજને અર્પણ કરે એની આજે જરૂર છે. એકાંતમાં માણસ પ્રાર્થના કરે છે તો તેને પ્રેરણા મળે છે એ ખરું છે; પણ આજના જમાનામાં સામુદાય પ્રાર્થનાથી નેટલી પ્રેરણા મળે છે, એટલી વ્યક્તિગત પ્રાર્થના કરવાથી મળતી નથી. જો કે, હાલપરિણે માટે વ્યક્તિગત પ્રાર્થનાની પણ જરૂર છે ખરી.

એક યુગ ધ્યાનયોગનો હતો. વચમાં સંતોને થયો અને તેમણે કહ્યું કે જ્યાં અનેક લોકો ભેગા થઈને પ્રાર્થના કરે છે, ત્યાં પરમેશ્વર રહે છે:

નાહવસામિ નકુટે, ચોમિતા હર્યે ન ચ મહામક્તા યત્ર માયંતિ તત્ર તિષ્ઠામિ નારદ

સાચાત કરી. તે પહેલાં એકાંત પ્રાર્થનાનું મહત્વ હતું.

મહાત્મા ગાંધીએ સામૂહિક અધિક્ષાનો પ્રયોગ કર્યો હતો, તેને મહાત્મા ગાંધીએ સામૂહિક રૂપ આપ્યું. લાગે છે કે એ આખા મહાત્મા ગાંધી ગયા પછી આપણે સૌ સુરત મધ્ય ગયા હતા. પણ હવે જુદાન જુદા આપણે છે. અમને અમારે કુટુંબમાં આસરે એક જાંબ દાનપત્ર મળ્યાં છે. આ નાની વાત નથી. તેનું કારણ એ છે કે, આ જમાનાની માત્ર છે. આજે જો અમે કોઈએ કે જોઈએ પહેરવા જેવો ત્યાગ કરે તો કોઈ તકવાર નહીં થાય. પણ જ્યારે અમે કોઈએ જોઈએ કે સમાજને માટે ત્યાગ કરે, તો પોતાની પાંખીન જમીન આપનારા પણ મળ્યા છે. નાના નાના એકાંતે પણ દાન આપે છે અને તમે જુઓ છો કે રામમહારાજ પણ જુદાના કામમાં લાગી ગયા છે.

લોકોમાં સમાજનિષ્ઠાની ભાવ જોટલી બધી વધી છે કે જો તમે ગામ માં જાહેર સમજાવો કે આમણા જે જમાન છે તે બધી મામની છે, તે

તેજો તે સાંભળવા શણ છે. આ આંદોલન હિંમતથી ચલાવે તો કેટલાયે ગામો આખાં ને આખાં બને. અહીં સેન્ડા માથ, ઉત્તર પ્રદેશમાં મંચેરે, આવાં આખાં ગામો મળ્યાં છે. આજે સમાજનિષ્ઠાની માંડ છે અને સમાજ ને જેટલું જલ શકાય એટલું આપવાની જુગ છે. સમાજ તરફથી માંડ આવે છે તો તે પુરી કરવાની હુબા પશુ અવશ્ય થાય છે પછી બલે મોઠ ન છૂટતો હોય.

બિહારમાં જુદાન થયું કામ આવે છે, તો કોઈ તેમાં આપવાની ના હોતું નથી. બધા દાન આપે છે. તેનો અર્થ એ નહીં કે તેમને આત્મા ઉત્તમ થયો છે કે તેમને ત્યાગની પ્રેરણા મળે છે.

વ્યક્તિ સમાજની સેવામાં લીન મધ નમ તેમાં તેનો મોક્ષ છે. મોક્ષ એટલે શું? મોક્ષ એટલે વ્યક્તિનો અલંકાર અણી જ્યો તે. જ્યાં અલંકાર ગયો ત્યાં વ્યક્તિ સમાજરૂપ મધ મધ, અલંકાર મધ મધ; ત્યાં તેને મોક્ષ મળી ગયો.

‘હરીજનમંદુ’મથી

પરમેશ્વર અને યુદ્ધ

લેખક : શ્રી. જનાર્દન પ્રસારકર

પૃથ્વીપર જ અને વ એ બે મહાન પુરુષોનાં હૃદયની આદર એક નજવા કારણે ઉપરથી યુધ્ધ સળગ્યું. બન્નેનાં મિત્રરાત્ર્યો પોત પોતાના પક્ષમાં સંગ્રેહ ગયાં.

એ રાષ્ટ્રના લોકો પરમેશ્વરની પ્રાર્થના કરવા લાગ્યાં કે “હે પરમેશ્વર, અમે આ રાષ્ટ્રના શૈનિક અને પ્રજાજન આ પૃથ્વીપરનો અન્યાય, આસુરી વૃત્તિ અને વિષમતાને નાશ કરી નાખવા માટે કુધ્ધ લડીએ છીએ; માટે અમને વિજય આપ!”

જ રાષ્ટ્રના શૈનિકોએ પણ પરમેશ્વરની પ્રાર્થના કરી કે, “હે પરમેશ્વર, અમે આ વ રાષ્ટ્રના શૈનિક અને પ્રજાજન આ પૃથ્વીપરનો અન્યાય, આસુરી વૃત્તિ અને વિષમતાને નાશ કરી નાખવા માટે કુધ્ધ લડીએ છીએ; માટે અમને વિજય આપ!”

પરમેશ્વરે બન્ને રાષ્ટ્રોની પ્રાર્થના સાંભળી લીધી. બન્નેની કુબ્ધ યોજનામાં ફરક હતો, પણ તેનો અર્થ અને સ્વરૂપ એક જ હતું. અને તે ઉદ્ધત હતું, એને માટે પરમેશ્વરને બીલકુલ શંકા હતી નહીં. યુધ્ધ પરમેશ્વર ન્યાય અને સમતાને મોકલતા હોવાથી ઉભય રાષ્ટ્રોએ કરેલી અંતઃ હરણપુલની પ્રાર્થનાઓ તરફ તેણે સરખું જ લક્ષ આપ્યું, અને સમતા રીતે બન્ને રાષ્ટ્રોને મદદ કરી.

પરમેશ્વરી સમતાપણું જ તો આ રાષ્ટ્રોને એક શૈનિક મરે કે વ રાષ્ટ્ર

નો એકજ શૈનિક મરવાનો! અને ને રાષ્ટ્રમાં દસ હાલો પડે તો આ રાષ્ટ્રમાં તેટલા જ દસ જણા મરવાના! આમ સમાન રીતે યુદ્ધ પક્ષો હોવાથી મસનું તરાવવું કામના તરફ જ નમે નહીં. તેથી હંદાળીને છેલ્લે બન્ને રાષ્ટ્રોએ સુલેહ કરીને કુધ્ધ બંધ કર્યું.

પછી જ રાષ્ટ્રોને સેનાપતિ ઉતાવળે પરમેશ્વર પાસે ગયો, અને બરાબર તેજ વખતે વ રાષ્ટ્રોને સેનાપતિ પણ પરમેશ્વરની સામે આવીને ઉભે રહ્યો. બન્ને એ વિશ્વાસઘાતક માટે પરમેશ્વરને જવાબ પૂછ્યો.

ત્યારે પરમેશ્વરે કહ્યું : “ભાઈઓ, શાંત થાવ! મેં બન્નેને સહાય કરી છે, કોઈનો વિશ્વાસઘાત કર્યો નથી.”

“તે કેમ?” બન્નેએ એકદમ પૂછ્યું.

“જુઓ!” એમ કહીને પરમેશ્વરે જ રાષ્ટ્રના સેનાપતિને ઉદ્દેશીને કહ્યું : “વ રાષ્ટ્રના દસ હજાર એકસો સુડ શૈનિકો જાડુ પાખા, એને અર્ધ-એટલે જ રાષ્ટ્રની પ્રાર્થના મેં માની છે એવો નથી થતો!”

“હા, થાય છે ખરે!” જ રાષ્ટ્ર તે સેનાપતિ પાસે આવ્યો બોલ્યો, “પરતુ અમારે વિજય કેમ થયો નહીં?”

“તેનું એમ કે,” પરમેશ્વરે કહ્યું,

“તેજ વખતે ત્યારે વ રાષ્ટ્ર તરફ એવું પડ્યું. કારણ કે તેની પણ

પ્રાર્થના હતી. તેનું આંતર સાંધ તમારા જેટલું જ ઉદ્ધત હતું. તેથી વ રાષ્ટ્રની મારફત પણ મેં એ રાષ્ટ્ર ના દસ હજાર એકસો સુડાશીસ મળ્યો મરાળી નાંખ્યા; તમે, બન્નેની માન્યતામાં મેં આજ વાતો બરાબર આચરણમાં આણી છે!”

પરમેશ્વરનું આ સમતોષ અને કડી તોડ બાબત સંભળીને બન્ને સેનાપતિ એ કહ્યું ‘મોટ’ કરીને પરમેશ્વર તરફ જોયું અને પાછા ફર્યો, રસ્તે જતાં બન્ને “શત્રુ સેનાપતિ”ઓએ એકઠાં નહીં કર્યું” કે, “જાણ ત્યારે છે પરમેશ્વર! હવેથી આપણાં પુત્રો આપણે જ લડશું! મુદ્દમાં જાહેર કરેલા ઉદ્ધત ધ્યેયો અસર કરે! માટે અમે તેમ કરીને એણે આપણને ઉધ નાખ્યા, નીચ ફલકેટ ન્યાયી, સમતોષ કર્યાંકોનો!”

‘ગીતા’નું ‘મથી સાભાર.

‘લદરિ’

પરમેશ્વર

—પોર્ટુગીઝ હોદ્દામાં અમેરીકન એક બનાવવાની અફવાનો, વોશીંગટન અને હીરમેને ધનકાર કર્યો છે.

—દીવ (હાઈ)માં પોર્ટુગીઝ ગરબર ના પ્રમુખપદ ફેળ પોર્ટુગીઝ રાજને સમતા સવાલી તા જર. બો આપવા ત્યાંના સોમ પાસે ફોર્મો બરાબરમાં આપ્યું છે. આ જવાબો મળવા મળ્યા નથી.

—મેટ્રોપોલીટીયન લાઇફ ઇન્ટરચેન્જ કંપનીએ જણાવ્યું છે કે ગમે વર્ષે અકરમતોમાં ૬૪,૦૦૦ મરણ પામ્યા

હતા. આ આંકો આમણા વર્ષે કરતા ૨૦૦૦ મરણ પામ્યા હતા. આ આંકો આમણા વર્ષે કરતા ૨૦૦૦ એકો છે.

—વિશ્વ બેન્કના એક દેવાલ મુજબ જીટીક ગીપનાની બીજાવણી માટે ૧,૪૦,૦૦,૦૦૦ પાઉન્ડની પંચ વર્ષીય યોજના લડી કાઢવામાં આવી છે. નવેરા નીચેથી એવા અને ખાંડને કુબ્ધ પાક વધારી શકાય.

—પ્રાંશીયના કીપાર્ટમેન્ટ એફ સેનર મુજબ, નવેમ્બર મહીનામાં ૧૨,૭૩૦ બેકાર હતા. જેણા ત્યાર મહીના ફરમાવાન, આગરમ. ૧૨,૪૬૦, સારેમ્બરમાં ૧૨,૧૩૮ અકરમતોમાં ૧૨,૪૪૨ અને નવેમ્બરમાં ૧૨,૭૩૦ બેકાર હતા.

—આ મહીનાની શરૂઆતમાં જે પરશીયન મતદાન થવાનું હતું તે સખત બરફને લીધે બંધ રહ્યું છે.

—આ વર્ષે પોર્ટુગીઝના બજેટનો લખમમ ૨૭ ટકા જેટલો બાગ સંરક્ષણ માટે વપરાશે.

—ઇરાણના કીડમ પક્ષના નેતા મી. મેનેમ્બ બેગીને એક તાર દ્વારા ડે. મવાનને જણાવ્યું હતું કે તેઓ આશા રાખે છે કે બન્ને દેશોના ધીત ખાતર દહીણ આક્રોશ અને ઇરાણના વચ્ચે મીચી વધશે. ડે. મવાને એક તાર દ્વારા આનો સ્વીકાર કર્યો હતો. નવા વર્ષના અબીન’દેનો પાઠવતા, ડે. મવાને, ઇરાણની સફરથી તેમને ચપેલો સંતેષ જાહેર કર્યો હતો.

—દહીણ આક્રોશને જાપ કરેલ ચેસ પુરા પાડવાનો પ.કીસ્તાને સોદો કર્યો છે.

જોઈએ છે હાડકા

તમારાં સ્ટેશન કે સાઈડીંગે પહોંચતા કરવા માટે અમે ટનના પા. ૭ આપીશું

ખાલી બેગો રેલ કીરાયું ભરી પાછી મોકલી આપીશું

વધુ વિગતો માટે લખો :

THE
BULL BRAND
FERTILIZERS LTD.
SARNIA NATAL.

પરચુરણ

—નવી સોશીએટ એનસાઇક્લોપીડીના માસિકાને, હાસી અપાયલા લવરેન્ડીયા મેરાને લખતા બેએ. કાઢી નાખવા અજીવવામાં આવ્યું છે.

—પંજાબ પ્રાંસે બદીન્કામાં એક માટી ઢાલી પતંગ ૪૫ ઘાયલ થયા અને ૧૫ મૃત્યુ થયા હતા તેમાં એક માણસ અકસ્માત પછી પથ્થુ સુધ રહ્યો હતો અને બપોરે ઊઠ્યો ૧૫૨ે પુછ્યું કે "કેટલા વાગ્યા."

—ક્રાંસવાલ જુનીયર સરટીરીડની પરીક્ષામાં કુલ ૨,૦૯૩ નેટીવો બેઠા હતા. તેમાંથી ૧,૨૦૧ નેટીવો પાસ થયા હતા અને ૭૯ પહેલા વર્ગમાં આવ્યા હતા.

—૨૦ ક્રીમીનલ સેશનમાં ૧૯૫૩ના વર્ષે દરમીયાન ૧,૫૭૧ ક્રીમીનલ કેસો થયા હતા. આ વ્યાકરે ૧૯૫૨ કરતા ૬૦ વધારે છે.

—ફ્રેન્ચ ટીમ સામે ઓનનો ટાઇટલ ટીફેન્ડ કરવા અમેરીકાના પાચ ઓન મેમ્બીયનો મોન્ડે કાલેો ગયા છે.

—હીંદ સરકારના મહેમાન તરફે સોશીએટ કલચરલ પ્રતીનીધી મંડળ ઇ અઠવાડીયા સુધી હીંદની નુસારરી કરશે. આ ૧૮ પ્રશ્નો અને ૧૨ સ્વીઓની કુકદીમાં બેસેરીના. ફોલ્ક કેન્સર્સ, મુગ્રીસીયન્સ, પેલ્ડરો અને સરકસના બેઠાડીઓ છે.

અવસાન
પોર્ટ એલીઝાબેથના શ્રીમત વાજ લાલભાઈ કાળીદાસના લમ્પલિના તા. ૮-૧૨-૫૩ રોજે અવસાન ગયા થી, એમના મુઠે સ્વર્ગસ્થા આત્માની શાંતી અર્થે મહ વિધિ લઈ હતી. આ પ્રસંગે શ્રી. લીલલાલભાઈ કાળી દાસે સ્વ. ના પુત્રપાર્થે અનેક સંસ્થા ને દાન આપ્યું હતું. તેમજ કુટુંબભાઈ દુસ્થભભાઈ સ્વ. પુત્રીના પુત્રપાર્થે દાન કર્યું હતું.

નવાં પુસ્તકો
માંથી કાઢીએ
હિંદી કવયરી ૧૦ •
કીશોરલાલ મશરૂવાળા કૃત
સંસાર લખે ૬ •
ગીતા મંથન ૭ ૬
જીવન શોધન ૮ •
મળવાનું કેમલું આ ઓરીસ
'Indian Opinion'
P. Bag,
Phoenix, Natal.

‘ઇન્ડિયન ઓપિનિયન’ના એજન્ટો

ભેલાનીસભર્ગ :
શ્રી. જીવજીભ.ક ગોપાળજી, ૬૧૫ પી રફીટ, ન્યુટાઉન, રૂમ નંબર ૧૪, અથવા
૬૨ થી. મીડમાઇ પી. નામક, ૨૬ (ઈ) કમીસનર રફીટ.

કેપટાઉન :
શ્રી. બી. ડી. ચાવડા, ૧૦૨ મેન રોડ, મે.બે.

પોર્ટ એલીઝાબેથ :
શ્રી. બી. રામજી, ૨૮ નેલસન રફોટ અને ૬૫ એડરલી રફોટ

હર્સ્ટ લંકન :
શ્રી. એલ. હેરી,
૧૦૧ સેન્ટ જ્યોહાન્સ રોડ.

નવલ કથાઓ
ઈદારાની આપવીતી ૫ ૩
મંજલ સુત ૧૨ ૬
રે.બની ગામાપલ
(નાટીકાલમક) ૫ ૦
હેલો અબાનમ ૯ ૬

બીજા નવાં પુસ્તકો
બુદ્ધાન પદ ૨ ૦
શ્રીધર્મીની સાધના
(કીશોરલાલ મશરૂવાળાનું જીવન) ૭ ૬
રખડવાનો આનંદ (કા.મેશરૂ) ૮ ૬
મળવાનું કેમલું આ ઓરીસ
'Indian Opinion'
Private Bag,
Phoenix, Natal.

‘INDIAN OPINION’

(Founded By Mahatma Gandhi In 1903)

For The Moral, political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	30s.	Annually
" " "	15s. 6d.	Half-yearly
Outside the Union	30s.	Annually
" " "	15s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to—

Manager,
Indian Opinion,
P. Bag, Phoenix, Natal.

Are You a subscriber of
'Indian Opinion'
If not, Why not?

બે અઠવાડીક પંચાંગ							ધાર્મિક તહેવારો-ઉત્સવો
વાર	ખ્રીસ્તી ૧૯૫૪ જાન્યુવારી	હીંદુ ૨૦૧૦ પોષ	ગ્રુહલખાન ૧૩૦૩ રવિવસ આખરે જમાડી ઉસ અવધ	પારસી ૧૩૨૪ તીરમાસ અધરદાદ	સુર્વોદય ક. જી.	સુપોસ ક. જી.	
શુક્ર	૧૫	સુક ૧૧	૯	૧૬	૫-૦૮	૭-૦૧	પુનદા એકાદશી-કમુરતી જનવી
શનિ	૧૬	૧૨	૧૦	૧૭	૫-૦૮	૭-૦૧	
રવિ	૧૭	૧૩	૧૧	૧૮	૫-૦૮	૭-૦૧	અગ્રાસ ચંદ મહાલુ-પોષી પુનમ અંબા માતાનો જન્મ દિવસ.
સોમ	૧૮	૧૪	૧૨	૧૯	૫-૦૯	૭-૦૨	
મંગળ	૧૯	૧૫	૧૩	૨૦	૫-૦૯	૭-૦૨	ભારત પ્રજાસત્તાક દિન સ્વામી વિવેકાનંદ જયંતી
બુધ	૨૦	૧૬	૧૪	૨૧	૫-૦૯	૭-૦૨	
ગુરુ	૨૧	૧૭	૧૫	૨૨	૫-૧૦	૭-૦૩	
શુક્ર	૨૨	૧૮	૧૬	૨૩	૫-૧૦	૭-૦૩	
શનિ	૨૩	૧૯	૧૭	૨૪	૫-૧૦	૭-૦૩	
રવિ	૨૪	૨૦	૧૮	૨૫	૫-૧૧	૭-૦૪	
સોમ	૨૫	૨૧	૧૯	૨૬	૫-૧૧	૭-૦૪	
મંગળ	૨૬	૨૨	૨૦	૨૭	૫-૧૨	૭-૦૪	
બુધ	૨૭	૨૩	૨૧	૨૮	૫-૧૨	૭-૦૪	
ગુરુ	૨૮	૨૪	૨૨	૨૯	૫-૧૩	૭-૦૫	

નવલ કથાઓ

સારા સારા લેખકોનું સુંદર સાહિત્ય

કપાલ કુંડલા (બાંધાઈ ચાંદ)	૧	૧
નવલકથાઓ (વેળાવણી)	૧	૧
અલેક્સાન્ડર (પ્ર. ખરેખર)	૭	૦
સોલરિ ગાથા	૧	૧
દેવદાસ (સવલગાથ)	૫	૦
ધરે બાહીરે	૧	૦
લાવણ્ય	૫	૬
સેમ બાંધુ	૭	૦
ગાંધી નિગાળું	૭	૧
અણ અણુ બે	૫	૦
ઉભી વાદ	૮	૧
ઉત્તરવન	૭	૦
હલાની સહચરી	૫	૦
દેવદાસ	૬	૦
જાગ્યા બાપુ	૭	૧
કલિંગ વધ	૧૦	૧
બાલુચી દારા	૭	૧
શાહીદોનો સંદેશ (આશર લેન્ડના શાહીદ)	૪	૦
કલ્યાણ દેવી (સાને સુરેષ)	૨	૩
વામના રમેશા સાને સુરેષ	૧૦	૦

મળવાનું 'કેકાણ' આ લેખકોના :

*'Indian Opinion' P. Bag.,
Phoenix, Natal.*

ગાંધી સાહિત્ય

ખાયાની ઠેળવણી (ગાંધીજી)	૩	૦
અમારા આ (સ્વરૂપ ગાંધી)	૩	૦
ગાંધીજીનો સરકાર સાથે પત્રવ્યવહાર	૩	૦
બાપુની ચેવામાં	૧	૦
અસહકારનો વિચાર	૧	૦
ગાંધીજી (સર્વ ગાંધી)	૧૦	૦
કેસરવાલા સમાચક આ'કે—('ઈન્ડિયન ઓપિનિયન')	૧	૧
ગાંધી સમાચક આ'કે	૨	૦
બાપુના-આ ને ખરેખર (સ્વરૂપ ગાંધી સમાચક પત્રો)	૨	૬
હાથકેઈડ	૨	૧
નવી આખ્યાન	૭	૧
મારી જીવન કથા (ભારતના શાહપતી રાજેન્દ્રપ્રસાદ)	૨૫	૦
હાંદોનો કેમી ત્રીકાણ (સામવાદ વિશે લેખકો)	૧	૦
હીંદી સાહિત્ય મ. સુભાષુ બાંધાવણ	૧	૦
આરોગ્યની આવી	૧	૦

Obtainable from

"Indian Opinion"**P. Bag,****Phoenix, Natal.**

ગાંધી સાહિત્ય

ક. આ. નો ઉત્તીકાસ	૭	૧
મહાદેવ દેશાઈનું જીવન વાર્તા	૨	૩
મહાદેવ દેશાઈની દાયરી	૧૦	૦
" " " " " " " "	૧૨	૦
" " " " " " " "	૧૨	૩
" " " " " " " "	૮	૦
" " " " " " " "	૧૧	૦
બાપુની કાલાવાસની કાલાણી	૧૫	૦
હરેલ લીખીત કોઈ સ્વરૂપ	૫	૦
આત્મ કથા (ગાંધીજી)	૭	૧
ગાંધીજીની સંક્ષીપ્ત આત્મ કથા	૫	૧
બાપુની કાંબી (કાકા કાલેલકર)	૭	૦
રામ નામ (ગાંધીજી)	૨	૦
બાપુ મારી મા (મદ ગાંધી)	૨	૩
બાપુના પત્રો : (આશરખની કોનો ૭૫૬)	૨	૧
બાપુની અસાદી	૫	૦
ગાંધીજી અને સામ્યવાદ (પ્ર. મણિલાલ)	૩	૦
નીતી તારાને આગે (ગાંધીજી)	૨	૦
અનાસકતી ધોગ (ગાંધીજીને બીલાયનો કરેલો અદ્યવાદ)	૧	૧
ધર્મોત્તમ મોળાલો (ગાંધીજી)	૧	૬
આશરના સંજ્ઞાવલી	૧	૦

Obtainable from:

*'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.*

જ્ઞાન મેળવવા લાયક પુસ્તકો

વિવેક અને સાધના (કેકાણનાથ)	૭	૧
ગીતા રેવતી " " " "	૧	૩
ઠેળવણી નિકાસ (પ્ર. મણિલાલ)	૩	૦
જી પુ. અર્ચાકા " " " "	૪	૧
સમુજી કાંતી " " " "	૪	૦
ઠેળવણી વડે કાંતી	૭	૩
'પૂર્વ' આફ્રીકાની સફર (કાકા કાલેલકર)	૭	૧
મારી જીવન કથા (નંદર)	૧૫	૦
હલકી અને સંસ્કૃતીનું સાપી (રાધા કૃષ્ણન)	૧	૦
સરકાર વચ્ચેનાં બાંધાવણ	૧૩	૦
અસહકારનાં બાંધાવણ	૧૨	૦
એક ધર્મ યુગ (અમદાવાદનો મળારેની લડતનો પ્રતિકાસ)	૧	૨
આત્મ વિદ્યાપાઠ (શીક્ષકો સાથે)	૧	૦
ત્યાગ મૂર્તી અને ખીલ લેખો	૬	૦
આદના તેર દિવસ	૧	૦
ધર્મ ગાયન	૫	૦
જીવન સોધન	૮	૦

Obtainable from:

*'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.*

સુંદર નવી નવલ કથાઓ

માનવતાના સિદ્ધાંત બેખીકા હેરીયેટ બિચર અનુવાદક સચીન બોસ	૧૫	•
સાવો શ. ના. પાઠક	૧૨	•
ખાંડેરના પુસ્તકોનો અનુવાદ		
સાનેરી છાયા	૧૦	•
સ્વપ્ન સુધી	૧૦	•
આશામીનારા	૧૨	•
છાયા મહારા	૧૦	•
	૨. મ. રેશાઈ ફૃન	
વિવિધ	૧૨	•

Obtainable from:

INDIAN OPINION-
P/Bag, Phoenix, Natal.

વાંચવા લાયક સાહિત્ય

સેરેસ પીપા છે ભણી ભણી (કર્મિક)	૫	•
ગીતા પ્રવચન (વિનોબા ભાવે)	૩	•
સરકાર વલ્લભભાઈને બાપુના પત્રો	૪	•
ધર્મોદય (કામ દેવદાસ)	૨	•
બા-બાપુની શીળી છાયામાં (મલ ગાંધી)	૩	•
ગો ગોવા (આપીલ)	૨	•
રામકૃષ્ણ ઉપનીષદ (રત્નલ)	૨	•
અહિંસા વિવેચન (ક્રીષ્નારાવ મસારવાલા)	૩	•
સત્યાગ્રહની સખતપદી	૩	•
જીવનનો આનંદ (કામ દેવદાસ)	૬	•

મળવાનું ઠેકાણું

'Indian Opinion' P. Bag,
Phoenix, Natal.

નવલ કથાઓ

માનવી ખંડીયેરો (ચિત્રેશ્વર પિતોની આત્મ કથા)	૧	•
મહાધાર (અંબ બેખીકા હેરન હેરના પુસ્તકોનો અનુવાદ)	૧	•
આશાવરી (દાત્ર્ય વસંતી અરુણ નોવેલ)	૭	•
બાલ લેગલુ (ડ. વ. રેશાઈ ફૃન)	૧૪	•
લોક જામવત (નાનાભાઈ ભટ્ટ ફૃન) શીમલમામવતની કથાઓ	૧૧	•
કીમીયાબારો (૧૦ મદાન નરનારીઓનો ફક્ક ખરીદવ)		
યરોભર મહેતા	૧	•
સર્વજ્ઞા હર્ષિયા (નવલમાઈ સાહ) જ્ઞાન સાથે આનંદ		
આપતી નવલ કથા	૭	•
નંદયાપલા હર્ષિયા (પુષ્કર મંદરવાસર)	૭	•
માનવીની ભાવણ (પન્નાલાલ પટેલ)	૧૪	•
બાળ સાહિત્ય		
મહલ અને બાહક (રમુજ વાતા)	૧	•
કી મ ઠેંગ એમ આદલથી અરુણ બાળ વાતા	૩	•

મળવાનું ઠેકાણું

'INDIAN OPINION'

P. Bag,

Phoenix, Natal.

અમારા નિશાળ ઉપયોગી પુસ્તકો

કૃતિકાઓ

રેસ નીરેસ ભા. ૧	૨	•
ગુજરાતનું ગારવ	૧	•
હાંકના કૃતિકાસની રૂપરેખા ભા. ૧	૨	•
રેસ કીપરો	૨	•

કુળોળ

આર્યોં કુળોળ	૫	•
કુળોળ પરીચય ભા. ૩	૧	•
" ભા. ૪	૨	•

વાંચન મટે સાહિત્ય

માનવીન સમયની રસ કથાઓ	૧	•
----------------------	---	---

અંક ગણિત

અંકગણિતના મુળ તત્ત્વો	૨	•
મીલક રકુલ અંકગણિત ભા. ૧	૨	•
મહુ ગણિત ભા. ૧	૧	•
" " ભા. ૩	૧	•
" " ભા. ૪	૨	•

કુલન લેખન આજો આ આજો	સેવરી	"	"	૨	•
મા નીચલા આર પુસ્તકો આવે	પાચમી	"	"	૨	•
કે. એ પુસ્તકો દ્વારા જાણકો જ્ઞાન મેળવે છે.					

કુલન લેખન તાલીમ વર્ગ	ચાલો લખીએ					
પ્રત્યેકની કીમત	૧	•	ઓળી ૧		૧	•
			" ૨		૧	•
નવમુલ વાચન આજો			" ૩		૧	•
પુસ્તક બીજી	૧	•	" ૪		૧	•
પુસ્તક ત્રીજી	૨	•	" ૫		૧	•
" ચોથી	૨	•	" ૬		૧	•
			" ૭		૧	•

વિદ્યાર્થીક વાચન આજો

આલબુ ગાડી	૧	•
ચહેલી ચોપડી	૧	•
બીજી ચોપડી	૨	•
ત્રીજી "	૨	•

Obtainable from:

'INDIAN OPINION'

P. Bag, PHOENIX, NATAL.

K.M. Lodhia & Co.

Manufacturing Jewellers and General Dealers

22 ct Jewellery made to order in latest designs

આવિષ્કરેટ

સોનાના ફાળીના ખાસ અમારી ભાતી હેખરેખ નીચે અમને અપાયક કામ સંતોષ પામે એવી રીતે કરીએ છીએ.

નેકલેસ, શુદ્ધી શુદ્ધી ફીઝાઇનની બગડી અછોડા, સાડીની પીન, વીરી બક્રસ એરોગ વીગેરે બનાવીએ છીએ.

106 Prince Edward Street, Durban.

હિંદુસ્તાનથી કપાલમાં આવેલ રીનિમાને
ભારતીય મળેલાં નવીન અંગ્રેજ એજેન્સી

	શ્રી. રી.
ફીલ્મ ફેર	૩ ૩
કલકત્તાની વીડી	૨ ૩
રહીન	૧ ૩
જી.ઈ.ડી.	૧ ૩
ફેરવન	૨ ૧
ફીલ્મ ઉન્ડીયા	૭ ૭
તમારી પુણ્યકાંઠા માટે ઉત્તમ પુસ્તકો:	
નવમક વિધાન (હિંદુસ્તાન નાથ હરી કુમાર આપનાર ઉત્તમ પુસ્તક)	૪ ૬
શ્રી રામ સદાચ નામાવલી	૧ ૭
સોળ સોમવારની કપા	૨ ૩
શ્રી સત્યનારાયણની કપા	૨ ૬
નરસિંહ મહેતાના બાળનો	૨ ૬
દબલ કરવા માટે ઉત્તમ સરળ ગુજરાતી પુસ્તક "કરોડપાસના"	૨ ૩
શ્રીમદ ભગવદગીતા	૧ ૭

પોસ્ટલ આર્ડર

Obtainable at.

**BHARAT MUSIC
SALOON
AND BOOKSELLERS**

Phone: 26070

286 Grey Street, DURBAN.
(Corner Grey and Lorne Streets)

GIHWALA STORE

(Established 1945)

હેપટાઇટના જીવા અને બાણીતા વેપારી

કાપરેક્ટર

ફીઝાઇન ઇગનલાલ ઘીવાલા

અમે કરેલ ભલનો ફેશી અનાજ અને ફરીયાલું
રાખીએ છીએ.

ભાવ કીકાયત

ભલે મળે યા લખે

2 Aspeling Street,
CAPETOWN.

Phone: 23102.

એકલું તમે બચો. ડા કે કેનેડાની વિશ્વ વિખ્યાત કંપની
સન લાઇફ ઓફ કેનેડા

ઉપરોક્ત કંપનીના દમો સત્તાવાર એન્ટ હીએ.
ઉપરાંત

હિંદુ આસીઝની વરિષ્ઠ અધ્યક્ષની ફેપ યોફ ગ્રુ હોય પ્રોવીન્સીયલ ડીવીઝન
ના સરકાર તરફથી નીમાયેલ. અધિક તથા ગુજરાતી ભાષાન્વરકર છીએ
તેમજ અંગ્રેજી ઉપરિયન બંગલેનું ફોર્મ પક્ષ ભલું ભગવાન વિના લીલેલ
તરીકે બચીએ વર્ક થકે છે.

1. Wherever there is a particular Life Assurance Problem a Sun Life of Canada Plan can solve it.
2. Prompt settlement of claims is a maxim of the Company's Management.
3. During 1951 the Company paid over £31,000,000 to annuitants, policy holders and their families.

The Sun Life of Canada is a Leader in World Wide Assurance.

Consult us first.

C. C. PALSANIA

GENERAL AGENT

Banking, Estate, Financial, Insurance and Immigration Consultant.
Sole Translator.

100 Sir Lowry Road,
P.O. Box 4624.

CAPETOWN
Phone 32390

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had
at this office at 1s. 3d. including postage.

Indian Opinion

Phoenix, Natal.

No. 4—Vol.—LII

FRIDAY,
22ND JANUARY, 1954

Registered at the G.P.O. as a Newspaper

Price 6d.

20 JAN 1954
INDIAN

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903

Institute's Findings On Recent Legislation

THE following were the findings of the South African Institute of Race Relations' Congress on recent legislation: The Council has taken note of the review of legislation passed in 1953, and, while confirming the actions and attitudes adopted by the Executive Committee generally, records in particular the following comments upon some of the Acts reviewed.—

While the more adequate machinery provided under the Native Labour (Settlement of Disputes) Act is to be welcomed, it would have been preferable in principle, simpler in practice and more conducive to good race relations if the definition "employee" in the Industrial Conciliation Act had been extended to include all Africans.

The explicit introduction of the principle of inequality in the provision of facilities in the Reservation of Separate Amenities Act, is to be deplored as retrogressive, unjust, and not in accord with accepted democratic principles.

The transfer of African education to the Department of Native Affairs under the Bantu Education Act is unsound in principle and undesirable in practice.

The Separate Representation of Voters Act, which it is now proposed to validate, is unjust, retrogressive and, in light of experience of the communal franchise in other countries, likely to increase, rather than diminish, racial friction.

The Council recognises that law and order must be maintained, but considers the Public Safety Act to be objectionable in that it is based on the dangerous principle of substituting for the rule of law the virtually uncontrolled supremacy of the Executive Government.

The wide provisions of the Criminal Law Amendment Act and the harsh penalties it imposes curtail democratic rights to full and free criticism of legislation.

The Council considers that the legislation reviewed is not conducive to better race relations or to the present and future welfare of the Union.

This Council, holding that it is the essence of democracy that there should be free inter-action of thought and opinion between those who govern and those who are governed, considers that it is a primary duty of the citizens of a country to maintain constant vigilance over the legislation and work of the government of the day. It has noted with great concern a tendency to regard the rights of citizens to full and free discussion and criticism of legislative and administrative proposals put forward by the government as having lapsed once the Bills have become Acts and the administrative proposals have been approved by the Government.

The Institute conceives it as its duty to promote the acceptance of the principles upon which it has after earnest deliberation, agreed. If legislation is introduced, or measures are proposed which conflict with these principles, the Institute must endeavour to bring to the public notice the objections to such proposed legislation and measures paying attention, in particular, to any derogation from basic human rights.

(Continued on page 48)

*I like to see a man proud
of his country, and I like
to see him so live that his
country is proud of him.*

—Lincoln.

*I don't mind martyrdom
for a policy in which I
believe, but I object to being
burnt for someone else's
principles.*

—Galsworthy.

*The more I study the
world the more I am con-
vinced of the inability of
brute force to create any-
thing durable.*

—Napoleon.

The New India Assurance Company Limited

for
FIRE, MARINE, LIFE, ACCIDENT
1919-1950
31 YEARS OF SUSTAINED PROGRESS

The confidence of the discerning Public in the NEW INDIA is amply evidenced by the following records attained in 1949:

	Rs.		Rs.
Fire Premium	1,70,32,179	Life Business in force	
Marine Premium	56,04,844	exceeds	54,34,00,000
Miscellaneous Premium	35,84,968	Assets exceed	15,36,00,000
Life Premium	2,88,79,302	Total claims paid over	17,95,00,000

In the vanguard of Indian Insurance THE NEW INDIA offers matchless Security and Service in all fields of Insurance.

The New India Assurance Company Limited

Cable & Telegraphic
Address:
"RUSTOMJEE" or
"NIASURANCE"

RUSTOMJEE (PTY.) LTD.

Directors: Sorabjee Rustomjee
Rustom Jalbhoj Rustomjee

Principal Controlling Officers in the Union of South Africa

Phone Nos: 25845, 29807 & 28513.—P.O. Box 1610.
74 Victoria Street, DURBAN, NATAL.

EXPERIENCED,
RELIABLE
AGENTS
MAY APPLY

"NEW INDIA IN THE SERVICE OF THE NATION"

Telephone 2335.

Telegrams 'BRADFORD'

P.O. Box 110

LUSAKA, NORTHERN RHODESIA

**BRADFORD CLOTHING
FACTORY**

Direct Importers and
Wholesale Merchants

Clothing Manufacturers

Proprietor RAMBHAI D. PATEL

Branch:

CITY STORE

Cairo Road, Lusaka

Always in Stock:

Piece Goods, Hosiery, Cutlery,
Enamelware, Stationery, Drapery,
Crocery, & Wool.

Telegrams
"META" Brokenhill.

Phone 298.
P.O. Box 63.

MEHTA BROS.

(PROP. M. D. MEHTA)

Wholesale Merchants
and
Clothing Manufacturers

**We specialise in
Manufacturing
OVERALL
AND
BOILER SUITS**

Supplied To Trades Only

INDIAN OPINION

FRIDAY, 22ND JANUARY, 1954

S.A. Institute Of Race Relations

THE South African Institute of Race Relations Congress held last week in Port Elizabeth was an important occasion in the life, not only of the non-Europeans, but of all sections of the population of the Union. Very interesting and informative papers were read by University professors on matters closely affecting the non-Europeans and discussions that followed were on a high level. The findings of the Congress were couched in moderate and dignified but firm language. To be present at the Congress was, apart from all its other practical values, an intellectual treat. There were present at the Congress on the European side well known intellectuals of South Africa and on the side of the non-Europeans the cream of their intelligentsia. There was a time when we viewed the activities of the S. A. Institute of Race Relations with some misgivings. We know that a section of the non-Europeans still do so and hence it was conspicuous by its absence. One cannot but view with grateful appreciation the wonderful research work that is being done and the enormous amount of very useful literature and facts and figures that are being published by the Institute in regard to the different races of South Africa. For this alone, if for nothing else, the Institute merits the whole-hearted support of all the non-Europeans. From

personal experience we are able to say that there are at least some non-European members of the Institute who are ever zealous of the rights and interests of their community and will never consciously allow any harm to be caused to them. This being the Institute's jubilee year it would, we think, be very appropriate if non-Europeans would enroll themselves as members in increased numbers. If every existing member were to take it upon himself to enrol a few more members the membership would be greatly increased. We would suggest that this should be done and we hope that every educated non-European who is interested in public affairs and has the interests of his community at heart will make it his or her business to become a member of the Institute.

January 26

JANUARY 26 is a memorable day in the history of India and Indians throughout the world. For on that day six years ago our Motherland was able to finally free herself of the foreign yoke and to breathe the air of complete independence.

She has had an uphill battle to fight and she has fought it bravely and courageously. Though her enemies are trying to belittle her in every possible manner she has nothing to be ashamed of her achievement. She has every reason

to be proud of it. She has been able to do what no other country placed in her situation would ever have been able to do. The reason why mud is being flung at her from certain quarters is more out of envy than anything else and because those quarters are not able to have India's support in their evil designs. India has no evil design on any country. She can say that with a crystal clear conscience. She is of course anxious to help all the oppressed people in gaining their freedom, having herself passed through the mill for two hundred years. She cannot be blamed for that, and she must continue to work in that direction even at the risk of earning the opprobrium of other Powers.

India's achievement in her progress is two-fold. One through the Government and the other through the efforts of one single person Shri Vinoba Bhave. The Government has done in six years what the British Government were not able to do in two hundred years. Educationally, industrially and agriculturally India has been making progress by leaps and bounds, the credit for which goes to her President Dr. Rajendra Prasad, the Prime Minister, Mr. Nehru and his Cabinet. India's land and economic problem is being solved by Shri Vinoba Bhave who has been able to persuade by love and non-violence the landowners to make a gift of millions of acres of land to the landless and he is now gaining remarkable success in getting the rich to part with their wealth for the benefit of those who have no wealth.

As India enters the seventh year of her Republic every Indian in whatever part of the world he may be, will pray for her continued suc-

cess not only in solving the problem of her own four hundred million people but in alleviating the sufferings of the oppressed people of the world.

January 30

JUST as January 26th is a day of joy and happiness that fateful day of January 30th is a day of profound sorrow for India and Indians throughout the world for on that day the father of the Indian nation was cruelly snatched away from this earth. Though Mahatma Gandhi has gone in flesh he still lives in spirit in the hearts of not only Indians but thousands of other people of the world. He has gone but he has left behind a legacy which is beyond measure, not only for India but for the whole world. If India or the world fails to realise it and to make use of it it is no fault of him who has left that legacy. If all the problems of the world were tackled in the manner Mahatma Gandhi has taught us—by the force of Truth, Love and Non-violence there would be an end to all wars and the world would live in peace and happiness. He did not only preach that gospel but practised it. It is stated that Mahatma Gandhi was a great man and such a man is born only once in centuries. Mahatma Gandhi has taught us by his own life that it is possible for an ordinary person to reach the height to which he had risen if he tried to live as he lived. We pay tribute to the great soul year after year but saturated in materialism as we all are we forget for the rest of the 364 days his teachings completely. May his spirit ever be with us and guide us in the dark days that have befallen us as our fervent prayer.

SOUTH AFRICA'S CHOICE

The Evening Post (Port Elizabeth) dated January 23 writes:—

It has been said before but it cannot be said too often South Africa, now that she has become industrialised, must adjust her human relations and observe the restrictions on economic opportunities for non-Whites, if she is not to pay a heavy penalty, both in loss of national income and in lost and social unrest.

Re-emphasising this point, which shows that the South African problem is no longer a moral one only but also practical and economic, Dr. Schalk van der Horst, lecturer in economics at the University of Cape Town, said at the Institute of Race Relations meeting in Port Elizabeth today:

"Adjustment is in the interest of all sections, for the Whites cannot prosper while the Blacks are retarded. It is in the interest of White labour to permit the advance of the non-European, for neither economically or politically will the Whites be secure while the Blacks are depressed.

"South Africa, despite her diamonds, gold, uranium and other mineral resources, is not richly endowed by nature; she needs to make maximum use of her human resources. She is faced with an increasing population, and unless she permits a more rational use of her labour she faces the possibility, within the foreseeable future, not merely of a stagnating, but of a declining average national income."

Adjustment of our human relations by political and economic concessions is necessary to secure prosperity as well as to safeguard White civilization.

The history of Western civilization shows that there is no more effective way to achieve social stability in industrial conditions than by cultivating a strong, productive, property-owning middle class. That is what South Africa needs most urgently—a substantial middle class of urban Africans.

Mr. S. B. Ngobu, head of the Department of Economics at the Port Elizabeth University College, put it this way at the Race Relations Institute meeting in Port Elizabeth today:

"The development of a group of skilled Africans would benefit the whole community. Such African workers would be more stable and more responsible in their

jobs; they would constitute a group from which supervisors of African working groups could be recruited; they would constitute a steady influence on African workers' organisations; their greater earnings would enable them to feed and clothe their families better and to pay education in schools. They would form a reliable element of an African middle class. With the light of the foregoing, the political and social factors which now hinder the removal of the industrial colour bar should be removed."

There could be no more reliable business for White civil-

isation than such a non-White middle class.

But the tragedy is that we have a Government today that not only sets its face against training against the opening up of skilled labour opportunities to non-Whites but even refuses to accept the fact that there are now more than 200,000 permanently unemployed Africans who have no prospect of ever living anywhere but in the

It is doubly sad that there are so few United Party members of Parliament with enough courage and realism to point out clearly and persistently where the present policies of evasion of facts, restriction and denial are leading South Africa, and to show the way to the happier alternative.

SLUM REMOVAL PLANS

THE (P.M.) was told in Port Elizabeth at the 1954 meeting of the Institute of Race Relations for its liberal policy, was action after the New Brighton riots, and its housing programme, by the Director of the Institute, Mr. Quata Whyle.

The riots had shocked the country and particularly Port Elizabeth, which had adopted a very progressive policy, said Mr. Whyle. Presenting the annual report of the Institute, he said that the fundamental causes of tension between Africans and European people were being investigated, in the hope that better understanding could be reached.

Among other investigations undertaken were the riots in Bantu Africa, once histories of African juveniles accused of having part in the East London riots, school history text books, a survey of the needs of African women, the composition of South Africa's labour force, the cost of living for non-European and his operation of labour bureaux.

Other matters discussed were where action was taken, if possible, included the defence campaign, the housing shortage, lands of land for Africans in urban areas, the need for more vocational training schools for non-European youth and training facilities for non-European radio operators.

Mr. A. Schneider, of Port Elizabeth, asked if the Institute could take up the question of housing on a national basis. He suggested that the United States and U.N.C. might lend money for homes in the Union.

Dr. E. Holtmann said that one way to meet the present shortage of capital might be to float a loan internally, as businessmen and businessmen might be eager to assist the Native housing.

Mr. H. Erasmus, of Port Elizabeth, said that there were no more available for coloured people walking to own homes. "There is a crying need for plots without walls," he said.

More South Africans should join the Institute, the Treasurer, Mr. P. H. B. Lewis, said. There were less than 4,000 members and donors. It is had not been for the support of the Ford

Foundation, which had given the Institute £25,000 during the last two years, it could not have carried on. The Ford Foundation had agreed to a further grant of £17,500, he said.

Institute's Findings On Recent Legislation
(Continued from front page)

It is, further, the duty of the Institute to observe with the greatest care the administration of legislation, with special reference to the operation of the untrammelled discretionary powers which are increasingly being vested in the government individual Ministers and as in the case of the Reservation of Separate Amenities Act, in individuals.

The Council recommends to the Executive Committee that a sub-committee be set up to watch the administrative application of legislation with particular regard for any conflict with basic human rights.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Bats of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply.

9 Adams Arcade,
40 Market Street,
Johannesburg

SHINGADIA STORES

(Proprietor: Premier Silk Hosiery Ltd.)
Direct Importers

Drapery, Outfitting, Fancy Goods,
Oriental Curios Etc. Etc.

P.O. Box 111. UMTALI, S. Rhodesia.
Telegrams: "Promsilk" Phone: 2523.

PREMIER WHOLESALESALE

(Members of the Mashonaland Wholesalers Association)

Everything for the African Trade. Prints, Khaki,
Calicos, Blankets, Shoes & Fancy Goods.

P.O. Box 319. Phone: 2523/Extn 1.
UMTALI, S. Rhodesia

RHOD-INDIA LIMITED

Exporters, Importers & Manufacturers Representatives

Piece Goods, Hosiery, Jute Goods.

Inquiries Solicited. Prompt Attention.

"Aryan Mahal" 6th Floor,
Plot 43, "C" Road,
Churchgate Reclamation,
Cables "Indorhod." BOMBAY, INDIA.

22nd January, 1954

INDIAN OPINION

S.A. INSTITUTE OF RACE RELATIONS CONGRESS

THE South African Institute of Race Relations Congress met on Monday, January 17 at Port Elizabeth and concluded on Thursday, January 14.

The Mayor of Port Elizabeth, Mr. C. F. McArthur who opened the Congress, said one of the most important solutions to any problem connected with race relations in South Africa was the provision of adequate housing for all members of the community. Port Elizabeth had always been proud of its happy race relations. Many people had put theories about race relations in South Africa, but none, he said, had yet produced a solution to the problem.

Because of the multiplicity of races in the Union he defied anyone to produce a solution to the "so-called" racial problem. Only by learning more about one another's way of life could there be the peace, goodwill and practical co-operation which was the ideal of the Institute.

"We in Port Elizabeth have striven to instruct the African people in the urban way of life, and we hold ourselves up as an example to the world in the provision of Native housing, health and other social services, which we claim are second to none. I do not say there is no room for improvement, but within the limits of the resources of those who have to foot the bill—the rate-payers—an enormous amount has been done to secure peace and goodwill between the racial groups," Mr. McArthur said.

Owing to ill-health, Dr. A. W. Haerle, the President of the Institute, was not able to be present. Dr. the Hon. Edgar H. Brookes, a past president, therefore delivered the presidential address. Dr. Brookes addressed a warning not only to supporters of the apartheid theory but to liberal minded people as well and appealed for a practical approach to South Africa's social development problems.

"It is not easy, perhaps not possible, he said, "to produce a glib programme of action correct in every detail, but if we are aware of the facts and if we are frank about them, the victory has potentially been won."

"We cannot help but feel that there are many upholders of the theory of apartheid who are more concerned to make the life of the country and its people fit into their academic ideas than to

take each question as it arises and deal with it on its merits as a human question and see where that same approach leads them."

But, he said, even liberals might be tempted to exploit the African for the success of liberal principles or to appease him when he ought not to be appeased in order to be good liberals. That was the exploitation of theorists.

He warned against sacrificing human values to any theory and said there was exploitation of materialism as well as exploitation of academic theory in the country's attitude to its social problems.

South Africa had no right to build up industries and rejoice uncritically at increased prosperity if all was built on social ruin and moral anarchy, said Dr. Brookes.

"The starting and sitting of a new industry must take the housing and family life of its labour force into account," he said. "If it helps to have families join their husbands and become unthorwed, that advantage should not be sacrificed for the sake of an academic theory of apartheid."

And, at the same time, if it helped to disperse industries a little more and develop some small industries in or even near the Reserves and provide gainful employment for more men within reach of their homes, this policy should not be condemned merely because some Nationalists had supported it.

Nor should this policy be sacrificed to an academic theory of integration. Perhaps both remedies would have to be tried.

Examining South Africa's social structure from the viewpoint of the health of the African people, Dr. Brookes quoted a number of case histories to show how the migrant labour system affected the health, the morals and the general well-being of the African people and, as a result, the entire social and economic structure of the country.

Immediate and easily traceable results of the system were the spread of diseases such as tuberculosis and venereal disease and malnutrition among women and children left in the Reserves.

In the urban areas where the African men crowded to work, diseases spread rapidly and were then carried home to the Reserves when the husbands went back to visit their families.

Equally important was the psychological effect of the system. It produced an instability in family life and a maladjustment in family relationships.

"Migrancy deprives the woman of the companionship and sharing of responsibility which should be a vital part of marriage, leaves her to struggle alone with tasks beyond her power, forces her to seek what fulfilment she can find from her children alone," said Dr. Brookes.

"Not until she is approaching late middle age or old age can she hope to have a normal married life with a husband who is an effective head of the home and a daily comrade. The chance for the children to benefit by a father's regular discipline has largely gone."

The migrant labour system had come with the European but now it was taken for granted by the Africans and even from them there would be opposition to any attempt to change it.

"Yet changed it must be if the Reserves are ever to be the centres of healthy and happy life," said Dr. Brookes.

Interesting Papers

Most interesting and informative papers were read at the Congress on "Response of Africans to Industrial Employment" by Mr. S. B. Ngcobo, University College of Fort Hare, on "Equal pay for Equal Work" by Dr. Sheila van der Horst, University of Cape Town, and on "Survey of Conditions in the

Ciskei" by Prof. Monica Wilson, University of Cape Town.

Higher Wages For Africans

HIGHER wages for Africans would mean not economic difficulty but an enormous increase in the purchasing and consuming power of the nation, said Mr. Sidney Smith, Durban city councillor and a former senator, at the Institute of Race Relations conference at Port Elizabeth.

Employers had still not fully realised, he said, although progress had been made, that higher wages meant greater productivity and therefore greater prosperity all round. What African workers were going through now, European workers had suffered in the past.

If the White workers could be shown that increased wages for Africans would mean greater benefits for them, too, they would not oppose the non-European's progress in industry.

Mr. Smith was commenting on two papers read at the session of the conference.

One, by Mr. S. B. Ngcobo, dealt with the response of Africans to industrial employment and the other, by Dr. Sheila van der Horst was on the subject of "Equal pay for equal work."

Both stressed the economic necessity to the country of increasing the opportunities and incentives for non-Europeans in South Africa's labour market.

Professor Monica Wilson condemned the migratory labour system as a danger to the country when she presented a paper on conditions in the Ciskei.

BONES WANTED

We Pay
£7 PER TON
F.O.R. your

Station or Siding

BAGS RETURNED RAILAGE PAID

For Full Particulars write to:

THE
BULL BRAND
FERTILIZERS LTD.
SARNIA, NATAL.

A REVIEW OF RECENT LEGISLATION

MR. Quintin Whyte, the Director of the South African Institute of Race Relations addressed the Congress on recent legislation. In view of its importance we give the address here in full.

I have been asked to speak on recent legislation and particularly that of the past year. Such legislation must be seen against the background of the policy which our present government has pursued since its advent to power and against the events which have taken place over the last twelve months.

When our present government came to power, it did so with a new symbol and slogan—"apartheid." It was a new word specially coined and designed to breathe new life into an old idea and into an old policy which Field Marshall Smuts had courageously stated in 1944 had failed. At the same time the government brought to the European electorate, and indeed to the country, a programme to give effect to "apartheid," and to this programme, it has adhered tenaciously. Since 1948, we have seen a series of Acts of Parliament carried through to implement this new approach to segregation—the Population Registration Act, the Group Areas Act, the Mixed Marriages Act, the Immorality Act, the Native Building Workers' Act, the Separate Representation of Voters Act (which is still under discussion), the repeal of the Indian Land Tenure and Representation Act, the Bantu Authorities Act, the abolition of the Native Representative Council, and many other Acts and measures have all aimed at achieving "apartheid."

The definition of apartheid has caused us all considerable difficulty so I give excerpts of the definition as recorded in the Dictionary of the Afrikaans Language edited by P. C. Schoones and published in Pretoria in 1950

"A political tendency or trend in South Africa on the general principles (a) of a differentiation corresponding to differences of race, and/or colour, and/or level of civilization; as opposed to assimilation; (b) of the maintenance and perpetuation of the individuality (identity) of the different colour groups of which the population is composed and of the separate development of these groups in accordance with their individual nature, traditions and capabilities as opposed to integration ...." According to the dictionary, apartheid means to the present Minister of Native Affairs "simply that each man should have his proper place."

While our Government has pursued this policy, race relations in the country, as the Prime Minister has admitted, have worsened. The reactions of the non-European people and particularly of the African and Indian communities were seen in the inauguration of the Campaign to defy Unjust Laws and in many other protests; and the state of tension which was and is the product of the historical situation, the accelerated process of urbanization and acculturation, and the acts of this and previous governments exploded in the riots of Port Elizabeth, East London, Kimberley and Johannesburg. These riots profoundly shocked European and non-European alike and the reactions of Europeans are to be found in the legislation of this past year.

Yet, during and subsequent to these events there have been other changes of attitude. The country has accepted that the Africans in our cities are permanently urbanised and that their skills and aptitudes must be put to the best use in industry. The Secretary of the Native Affairs has recently accepted that neither the cities nor the country areas can develop satisfactorily under a system that expects the African to be part industrial worker and part farmer. Many municipalities have taken strenuous measures to house their urban African population. A system of labour exchanges has been set up which should facilitate the finding of employment by Africans. The Native Education vote has again increased,—to over £8,000,000 per annum. Youth training camps are being planned for urban African youth. Efforts are being made to improve the nutrition of the people and both the voluntary organisations and authorities are combining to fight the scourge of tuberculosis. In particular, thoughtful and earnest action has been taken in Port Elizabeth, East London and Kimberley to repair the damage to race relations caused by the riots.

At the same time, much greater thought is being given to the racial problems of the country. Chambers of Industries and Chambers of Commerce throughout the country have set themselves to study afresh the racial situation in the country, for continued industrial and mining expansion demands the continued influx of non-Europeans (and Europeans) into the industry of the country. The past year has seen the courageous emergence of a European political group pledged to a common roll for all citizens of the country. The Dutch Reformed Church boldly took the

initiative in calling a conference of European Christian leaders to study the race problems of this country in the light of Christian principles and it has pledged itself to convene an inter-racial conference of Christian leaders next year. The Land Tenure Advisory Board set up under the Group Areas Act has rejected unjust schemes of residential and business segregation put before it, and modifications to the Group Areas Act are to come before Parliament next year. The high tradition of our Courts of Law has been maintained, and one Cabinet Minister has declared that the expatriation of the Indian people is impossible. Events in other parts of Africa are also having their repercussions on thinking within the Union. The membership of the Institute of Race Relations has never been so large nor the calls upon it so continuous and so great.

While one may therefore point to events which show that many in the country are more aware of the dangers and difficulties inherent in the policy of apartheid, and more willing to accept the logic of events, our government, encouraged by the results of the General Election of 1953, is determined to pursue the programme which it laid down in 1948. It considers that it received a renewed mandate from the European electorate to continue to do so and one can but expect a series of enactments and administrative measures aimed at strengthening the pattern within which it is expected that the peoples of the country will continue to live in the foreseeable future.

And may I say one word in parenthesis. It is of the utmost importance that all citizens in a country which claims to be a democracy should carefully consider the legislation and work of the government of the day fully and freely. Democracy does not only consist of electing members to Parliament every five years and leaving them to do what they like. It is not sufficient to assign the duty of criticism and constructive protest to the opposition in Parliament. Democracy consists of the freest expression of opinion within and without Parliament compatible with the safety of the country and the liberty of all within it and it is the duty of the demos, the people, to safeguard and advance the principles upon which democracy is founded. This is more than ever necessary in a country where a large section of the population is under-developed and not adequately represented in Parliament.

If, then, we consider the Acts which were passed last year, we find that they fall into two categories. The first category con-

sists of those Acts which are a continuation of the policy of the government to secure apartheid or partial apartheid. They are:

The Native Labour (Settlement of Disputes) Act No. 46/1953. The Reservation of Separate Amenities Act No. 49/1953. The Bantu Education Act No. 47/1953. The Separate Representation of Voters Act Valuation and Amendment B.I.

All these aim at the separating of the non-Europeans as a distinct set of human beings with different aspirations, and different abilities and for whom different facilities in some form or other must be provided in order to allow them to realise their reputed inherent differences. The other two Acts which I wish to consider are the Criminal Law Amendment Act and the Public Safety Act, both legislative reactions to the Passive Resistance Campaign and the riots of October-November 1952.

The Native Labour (Settlement of Disputes) Act

Up to the time of this Act, the methods used in the Union for the settlement or obviation of labour disputes have consisted of three measures, namely (i) the Industrial Conciliation Act of 1936 which lays down conditions for reaching agreement between representatives of employees and employers for enforcing the provisions of any agreement. This Act specifically excluded pass-bearing Africans;

(ii) the Wage Act of 1937, which does not exclude Africans. There is no racial discrimination in this Act which is supposed to meet the needs of unorganised workers; and (iii) War Measures No. 145 of 1945 which prohibits strikes and lock-outs as a result of wage disputes affecting African workers and provides for compulsory arbitration by a government official.

In 1948, the present Minister of Labour set up the Industrial Legislation Commission to study the whole field of industrial relations in the Union. This commission, despite overwhelming evidence to the contrary, concluded that mixed trade unions should, within a reasonable time, be separated into branches for each of their racial groups and that no more mixed unions should be registered. It also considered that African Trade Unions should be legally recognised and be controlled by the Department of Labour in consultation with the Department of Native Affairs. Such recognition should take two stages, the first, "certification" during a probationary period and the second, full recognition with the right to collective bargaining through a special conciliation board. Strikes

and lock-outs would only be permissible in certain defined circumstances.

It is against this background that the Minister of Labour introduced last year the Native Labour (Settlement of Disputes) Act which largely ignores the recommendations of the Industrial Legislation Commission.

The Act applies to African employees other than those engaged in farming operations, in domestic service, in governmental or educational services, or in the gold and coal-mining industries. According to figures given by the Department of Native Affairs, this will exclude 1,670,000 African workers of the total African labour force of 550,000 workers. 2,220,000 workers in secondary industry, commerce and in other services are also included. It may, however, be applied in the future to mining.

The Act goes on to provide for the re-definition of the term "employee" in the Industrial Conciliation Act to exclude any person who is accepted as a member of any aboriginal race or tribe of Africa. African women are thus excluded now from the operation of the Industrial Conciliation Act.

The Separate machinery set up under the Act consists, briefly, of Regional Native Labour Committees with African members appointed by the Minister sitting under a European Chairman who will be the Native Labour Officer for the region. These committees will receive representations and assist in the settlement of disputes. There will also be a Central Native Labour Board consisting of European members. Should a labour dispute arise, the Regional Committee will attempt to act as mediator but if it is unsuccessful, the dispute will be referred to the Central Board, which, if unsuccessful in its turn, will report to the Minister stating whether or not the Wage Board should give a recommendation.

When an Industrial Council (all European,) for example, is considering an agreement which will affect occupations in which Africans are employed, representatives of the Central Board and the European chairmen of the Regional Committees will be entitled to attend and, if they are not satisfied with the agreement reached, they may report to the Minister that a Wage recommendation should be obtained.

The Act prohibits strikes, lock-outs, sympathetic strikes. The effect of this Act is that:

(i) the position of African Trade Unions is unchanged: they are not prohibited, but will not enjoy official recognition; and the Minister has said that he

expects that African Trade Unions will die a natural death.

(ii) registered trade unions are prohibited from having mixed European and African membership;

(iii) direct bargaining between employers and African employees is prevented;

(iv) African Trade Unions are excluded from participation in Industrial Council and Wage Board proceedings.

While one can welcome the more adequate machinery provided for the settlement of African labour disputes, it would have been preferable in principle and simpler in practice to extend the definition of the term "employee" under the Industrial Conciliation Act to include all Africans. I regret that our government thinks it impossible to treat workers as workers without racial distinction. Instead we are presented with a complicated system added to existing machinery, and the creation of more officials and committees. It is doubtful whether the system will endure, whether Africans will have confidence in it, particularly if the African trade union movement, which is lamentably weak at present, grows in strength. Where there are mixed trade unions today there is racial co-operation. Separation of membership by race and the establishment of racial branches is likely to cause racial friction, for, whatever the immediate result, Europeans will fear that their position and their rates of pay will be undermined, while African workers will resent more and more this differential treatment.

The Reservation Of Separate Amenities Act

The situation which prompted the introduction of this act arose from a number of court cases in which the judgments were that if separate facilities are provided for various groups these facilities must be substantially equal. In 1934 in the case of the Minister of Posts and Telegraphs v. Rasool this principle was first enunciated, and in successive cases, culminating in those associated with the Defiance Campaign, this principle has been upheld. It must be noted that the Courts have not ruled that segregation in itself is invalid irrespective of the actual treatment given to the different races under segregated conditions. It had to be proved in these cases that the discrimination was coupled with an inequality of treatment which was manifestly unjust or oppressive.

In August, 1953, the Minister of the Interior said that the Government was determined to "clear up the position now not only for the Railways but for every other

body that may be endangered." This Act was accordingly introduced and became law in October 1953.

Put very briefly, the Act provides that any person who is in charge of or has control of any public premises or public vehicle may, whenever he deems it expedient, reserve such premises or vehicle or any portion thereof for the exclusive use of persons belonging to a particular race or class. Such action, either past or future, cannot be ruled invalid on the grounds either that provision is not made for all races or that the separate facilities provided for the various races are not substantially equal. Wilful contravention of the measures for separate facilities are punishable by a fine of £50 or three months imprisonment or both.

The Act is of a very sweeping nature. It gives tremendous powers to unsympathetic and prejudiced persons to provide unequal facilities; it provides no protection for non-Europeans such as they have in law enjoyed until this Act came into being. It does away completely with the presumption upon which our Courts have all acted e.g. to quote Mr. Justice Centlivres "The State has provided a railway service for all its citizens, irrespective of race, and it is unlikely that the Regulations intended that the users of the railways should, according to their race, have partial or unequal treatment meted out to them." Or to quote another case, "It is one thing to authorise discrimination, and quite another thing to authorise discrimination coupled with partiality and inequality of treatment."

The implications of this Act are shocking, but it is in keeping with the course of apartheid legislation which we have seen over the past few years. But a new factor is deliberately introduced. Where, in the past, discriminatory legislation has been enacted, there has been talk in justification of "separate but equal" facilities either present or future or that such and such a piece of legislation e.g. the Separate Representation of Voters Act, is apartheid for the whites as well as for the blacks, this Act now makes provision quite unashamedly for "separate and unequal treatment." It is one thing to accept in practice unequal facilities in the hope that equal facilities will eventually be provided, it is an entirely different matter when the principle of such unequal discrimination is so blatantly embodied in the legislation of a democratic country.

The Bantu Education Act

We now pass to another piece of legislation which also in-

imately affects the day to day lives of Africans and their hopes and ambitions for their children,—the Bantu Education Act. This Act is the outcome of the Government's declared policy and of the Enslens Commission which enquired into Native education. This Commission recommended *inter alia* that the administration and control of Native education should be transferred from the Provinces to the Union Government and that the Department of Native Affairs should administer it.

The following are the major points of the Act—

(i) The Department of Native Affairs will take over the control and administration of Native education from the Provinces.

(ii) There will be three types of school:

(a) Bantu Community Schools established by Africans themselves through a "Bantu Authority," Native Council, tribe or community and subsidised by the Government.

(b) Government Bantu Schools established by the Government and maintained by it;

(c) State-aided Native Schools given grants in aid, e.g. mission schools.

(iii) The registration of schools is at the discretion of the Minister of Native Affairs acting on the recommendations of the Native Affairs Commission and any person conducting a school not so registered will be guilty of an offence.

(iv) Regional, local or domestic councils (all-African) may be set up to control and manage Government Bantu Schools under the direction of the Minister and a Union Advisory Board may be established.

(v) The Minister is given power to make regulations on a whole variety of subjects, e.g. discipline of teachers, courses of training, medium of instruction, subsidies, etc., and generally any other matter relating to Government Bantu Schools.

(vi) University and Technical education is not affected.

Once more we have legislation which separates out the African people as a group. It is based on the assumption that the Africans rank today as a separate community with interests different from those of other citizens. Our Government considers that there is such a thing as "African" education as distinct from "European" education and the purpose of the transfer, to my mind, is based not on educational aims and principles but on governmental plans for the social and economic future being designed

for the African people. Christian mission schools see the danger of having their activities curtailed in the future. The powers given to the Minister are extraordinary.

In introducing the Bill, the Minister of Native Affairs said "Education must train and teach people in accordance with their opportunities in life, according to the sphere in which they live—"Good racial relations cannot exist where education is given under the control of people who create wrong expectations on the part of the Native himself."

"Native education should be controlled in such a way that it should be in accord with the policy of the State."

"Racial relations cannot improve if the result of Native education is the creation of frustrated people."

This is a topsy-turvy way of looking at education. The Act deals with a system not a cause but it, no doubt, reassures the White electorate that Africans will advance "along their own lines" and keep to "their stations in life." If the motive behind the Act is as revealed by the Minister's statements, then surely we can say that the ostrich is hiding its head in the sands, ignoring the realities and dynamics of the racial situation in South Africa. There is a certain naivete in it all. The African will continue to be given tools of civilisation but he is to be asked to continue to plaster mud on the wall of a hut? More serious is the threat to the place of missions in Native education. For although many Africans, in the Transvaal especially, have protested against mission control, my own opinion is that the missions and the churches do have a highly significant part still to play in Native education.

In 1952 the Institute summoned a national conference of 268 delegates representing 159 organisations connected with or interested in African education. This conference considered the Evenden Report on which this Act was based and, while it was aware of the many defects in the present system, it considered that mere transfer would not correct these defects and it opposed the transfer.

The Separate Representation of Voters Act; The Separate Representation of Voters Act Validation and Amendment Bill; The High Court of Parliament Act.

These Acts must be taken together and I need not elaborate on them at too great length. The method of passing the Separate Representation of Voters Act of 1951, by which Cape Coloured voters were to be placed on a separate roll to elect European representatives of their own was declared invalid by the Appellate Division

of the Supreme Court as being in conflict with the provision of the South Africa Act which requires a two-thirds majority of both Houses of Parliament sitting together. To avoid the difficulty in which it was placed by this judgment, the Government proceeded to enact the High Court of Parliament Act, which constituted Parliament as a Court of Law. The Court met in August 1952 (the meeting attended by members of the Nationalist Party only) and ruled that the Assembly and the Senate, and not the Courts, were alone competent to interpret and apply the law in so far as it relates to the procedure to be followed by them for the enactment of any law. Thereafter, the Appellate Division unanimously declared the High Court of Parliament Act invalid.

After the General Election of 1953, the Government introduced the South Africa Amendment Bill to repeal Section 35 of the South Africa Act which entrenched the voting rights of Non-European voters this was, however, rejected at a joint sitting of both Houses of Parliament when the Government failed to secure a two-thirds majority. The Government then proceeded to introduce the Separation of Voters Act Validation and Amendment Bill which was placed before the Joint Sitting of both Houses of Parliament. When it was plain that a two-thirds majority would not be forthcoming, the Bill was referred to a Select Committee which was transformed into a Commission to sit during Parliamentary recess and prepare a report for submission to Parliament in 1954. This Commission has been lately taking evidence in Cape Town.

This attempt to place the Cape Coloured people on a separate roll follows the pattern of apartheid already laid down, but as the voting rights of the Cape Coloured people were entrenched in the South Africa Act, it also raised the constitutional issues with which you are familiar. The Institute has taken the line, which it supported strongly when giving evidence before the commission now sitting, that historically the communal franchise has only been accepted either as a step towards the common roll or to self-government as in British African territories or as a concession to the wishes of a minority as was the case at one time in Ceylon. The Institute also holds that to deprive the Cape Coloured people of the communal franchise which they have experienced for a 100 years is not only unjust but, in this 20th Century, retrogressive. Experience of the communal franchise in other

countries has shown that it does not lessen racial friction and prejudice.

Falling agreement in the Commission which is to report on this matter, it would appear likely that the Government will try to circumvent the necessity for a two-thirds majority by reintroducing the Appellate Division Bill, which will provide for the creation of a Court of Constitutional Appeal, which will be expected to declare the Separate Representation of Voters Act valid even if passed by a simple majority. From such a judgment there will be no appeal.

I stated earlier that the legislation of the past year could be divided into two sections, the first, which I have dealt with—containing the set programme of apartheid embarked upon in 1948 and the second, legislation which was provoked by the Defence Campaign and the riots of October—November, 1952. Under the latter heading were the two Acts,—the Public Safety Act and the Criminal Law Amendment Act.

In introducing the Public Safety Act, the Minister said that the riots had demonstrated the necessity for legislation to empower him to proclaim a state of emergency in any area. Under the Riotous Assemblies Act he had been able to prohibit meetings in certain areas but it had been necessary for all meetings, of all racial groups, to be prohibited except under permit. The Act provides for the proclamation by the Governor-General of a state of emergency in the Union or in a particular area, when the Government considers public safety or the maintenance of public order is endangered and the ordinary law of the land inadequate to deal with the situation that has arisen. Once a state of emergency has been declared, the Governor-General may issue any regulations he may think necessary and such regulations may suspend any laws except those concerning defence, the operation of legislatures or industrial co-ordination actions. In special circumstances the Minister of Justice may exercise the powers of the Governor-General under the Act but any such action will remain in force for ten days unless confirmed by a Proclamation by the Governor-General.

The companion act in the Criminal Law Amendment Act which provides for increased penalties for those guilty of offences "committed" by way of protest or in support of any campaign against the law, or in support of any campaign for the repeal or modification of

any law." The maximum penalties laid down are a fine of £300 or three years' imprisonment or 10 lashes or a combination of any two of these. The Act further makes it an offence to advise, encourage, incite and/or procure any person or persons in general to protest or support any protest against any law or to use any language or to do any act or thing calculated to cause any person to do so. The maximum penalties are £500 or five years or ten lashes or a combination of any two of these. The Act goes on to make it an offence to collect, accept or receive any financial or other assistance for organised protest or resistance against the laws of the Union.

The very provisions of this Act make it somewhat difficult to comment upon it. Indeed, when this Bill was published the fear was expressed, for example, that if a newspaper published accounts of protest or defiance meetings the editor might lay himself open to a charge of incitement. In the Senate, the Minister said that the intention behind the Act was that only obvious cases of report or comment which could reasonably be regarded as anything other than incitement would be liable to prosecution. bona fide reporting and comment would not be affected.

Many organisations protested against these two bills. While it is agreed that law and order must be maintained, it was felt that the Acts were far too harsh and that they dealt with symptoms and not with the causes of the trouble which they are meant to cure. An Act which provides, except in certain cases, for the suspension of law, and for rule by regulation, establishes a dangerous principle and undoubtedly the existence of the Criminal Law Amendment Act is one which causes great disquiet because of its all embracing nature. In a democratic state, criticism of laws is essential and should be encouraged but such an Act and by its existence deter criticism and protest even if only by the fact that court cases are very expensive. It is a most unsatisfactory piece of legislation.

In attempting to sum up, there is very little that one can say. The government is proceeding with its plans regardless, in my opinion, of the many other factors in the situation which will make much of its work of a temporary nature and much of it illusory. Instead of cancelling and giving effect in legislation to the fundamental tendencies in the country, which is the normal procedure in a democratic state, the government is

attempting by legislation to control such forces and to put succeeding generations in the strait-jacket of its own ideas. I do not think that legislation such as been described and such as has been enacted reflects very great wisdom or statesmanship on the part of the government. Nor do I believe that it will succeed in doing what it is said to be doing, i.e. protect civilisation in South Africa. Rather to my mind many of the Acts which we have seen have undermined the values of that civilisation already and have lowered the white man's estimate of himself. Law and order must be maintained, civilized standards must be maintained, but surely the way to maintain these is by positive constructive action which will make people contented, happy and law-abiding, and will enable those who are under-developed to reach the standards of civilisation as far as they can. I do not see large sums of money

allocated under these Acts for the betterment of our non-European people, I do not think that any one of these Acts do, in the words of Professor Keenle, he said to improve the "quality of human lives." I would rather see our government plan and provide money e.g. for putting every child in our land into school in the next 10 years, for an African settlement for Africans in Northern Zululand, for schemes for training non-Europeans in industry and commerce.

To take the view that the white man is beleaguered, that white civilisation is beleaguered, and that Europeans must envisage a continuous state of siege is not a tribute to the courage, vitality and commonsense of European and non-European, to democracy, to Christianity. Apartheid may derive from elasticity, from prejudice and fear; it may be a partly political convenience; but it is not the unchangeable will of God.

management would like to know your reactions to these plays and any alternative suggestions which you may have to offer.

"Unfortunately," confessed Mr. Morris, "we are somewhat restricted in our choice of plays, for, although you have an excellent theatre at Bolton Hall, we have a stage at our European Theatre which does not permit a change of set. This rules out a good many plays we would like to do. Secondly, we have to maintain two casts and a third play we are playing to you, with the result that we cannot, at the moment, bring you plays with very large casts.

"However, fortunately, there are many good plays that we can and hope do to be able to bring to you, but you and your friends must play your part by supporting us and seeing that your friends support us, and also by telling us what you like and what you not like. We shall always be interested in your opinions and grateful for your help as all our efforts will be in vain without them. Please do not hesitate to write to me at P. O. Box 2239, Durban. Finally, the Company wish me to convey their very best wishes to you for a Bright and entertaining New Year.

RONALD W. MORRIS.

INTIMATE THEATRE RESPONDS

In spite of the fact that Intimate Theatre's first two productions for non-Europeans at the Bolton Hall failed to draw the anticipated audiences and resulted in financial losses to a young organisation, (Intimate Theatre is just over a year old), which cannot afford to lose money, leading members of the Indian, African and Coloured communities made representations to Intimate Theatre to try again.

Mr. Ronald W. Morris, Intimate Theatre's Publicity Manager, tells us that the management feel that they were ill-advised to run the first production for ten performances and even run the second production for five nights. Acting on the advice of non-European friends who saw the first two productions and pleaded for more, Intimate Theatre has decided to bring three more plays to the Bolton Hall at monthly intervals, commencing with their current European success, the exciting and magnificently costumed thriller by Mary Hayley Bell, "Dust for Two Hands" for two nights only on the 29th and 30th of January.

It is interesting to note that this play was specially written for the playwright's husband, John Mills, the film star, and you will see Gerald Sim in the John Mills part with Joyce Gregg as his leading lady. Those of you who saw "George and Margaret" will remember that Gerald Sim played Dudley

Mr. John Hussey

and those of you who saw "Someone at the Door" will doubtless remember him as Ronnie Martin. Joyce Gregg played his sister in the latter production.

Mary Rose Clifford, who played Frankie and Kathleen St. John who played Bear in "George and Margaret" are also in the cast, which is completed by Lawrence Ayris, who played Malcolm Garth-Bander in "George and Margaret" and Price in "Someone at the Door." The production is by John Hussey, whom you have not yet seen, but who has been responsible for producing such Intimate Theatre Hits as "Ladies in Retirement" and "Tons of Money."

Mr. Morris tells us that the coming plays will be "Lover's Leap" and "Lady Mislaid," but that there have been criticisms of the choice of plays for non-European audiences and the

Customer calls for more bookkeepers. Let the School of Accountancy train you by home study methods.

Write for particulars from:

The School of Accountancy, P.O. Box 4592 (Z), Johannesburg.

HINDU DHARMA

By— M. K. Gandhi

Price Rs.

To be had from:

'INDIAN OPINION,'

P. Bag, Phoenix, Natal.

Cuticura

SOAP

Every
wash
a luxury
skin
treatment!

Baby simply loves the caressing softness of his silky and fragrant lather. It is so soothing and cooling to hot, smarting skin. After the bath a dressing with exquisitely perfumed Cuticura Talcum Powder will ensure bed comfort.

FOR SENSITIVE SKINS

547

55 Salisbury House
Smith Street, Durban
P.O. Box 1052.

LUXURY
and TOURIST
SERVICES
EVERY
MONTH
from

NAIROBI

TO INDIA & PAKISTAN

AIR-INDIA

International

Details from I.A.T.A. Airlines and Agents.

Seven Months With Mahatma Gandhi

Being an Inside View of the Non-co-operation Movement of 1921-22

By Krishnadass

Abridged and edited by Richard B. Gregg

Writing of the two volumes of which this is an abridgement Gandhi wrote: I have gone through them. And the facts appear to me to be correctly set forth and exhaustively dealt with.....The volumes are the only narrative we have of the seven months with which Krishnadass deals."

Price: 12s. 6d.

Obtainable from:

'Indian Opinion,' P. Bag, Phoenix, Natal

— ATTRACTIVE — SAREE MATERIALS

Self Striped Georgetown Crepes 45" Green, White, Pink, to y. Lemon 4/11 yd.	Coloured Georgetown 45" All Shades 3/11 yd.
Self Check Fancy Vellies with Black Designs 45" 4/11 yd.	Spotted Georgetown 45" Latest 4/6 yd.
Fancy USA Floral Vellies 38" 4/11 yd.	Embossed Georgetown 45" Locket Design 6/11 yd.
Two Tone and Rainbow Georgetown 45" All Shades 4/11 yd.	Georgetown Jari Work Sarees 24-10-8 each
Floral Hemstitch 45" Red, Gold, Green and Blue Designs 4/6 yd.	Georgetown Sarees Cotton Embroidery 23/15/8 each
Bordered Georgetown 45" All Shades 3/11 yd.	Hennies and Jewel Jari Borders Big Range in Stock

BLOUSES

Chinese Embroidered Sa lu and
Georgetown Blouses and Latest
Slippers 8/11 each.

CHAMPALS

Plastic Fancy Tops with Heel
Size 1 7 18/6 pair
Also Leather 8/6 & 10/6 pair

Write For Samples

JAYBEE SILK HOUSE

39 MARKET STREET, JOHANNESBURG.

Phone
Day 24169

Phone
Night 833547

L. RAJKOOMAR (PTY.) LTD.

14, CROSS STREET, DURBAN.

Funeral Directors and Manufacturers of all classes of
Coffins and Wreaths

Contractors to the INTERNATIONAL FUNERAL
COMPANY, LIMITED.

Reg. Office: 14 CROSS STREET, DURBAN

Country Orders for Coffins and Wreaths,
accepted by phone and despatched by rail
at the shortest notice.

Cable & Tel. Add.: "HARGOVAN".

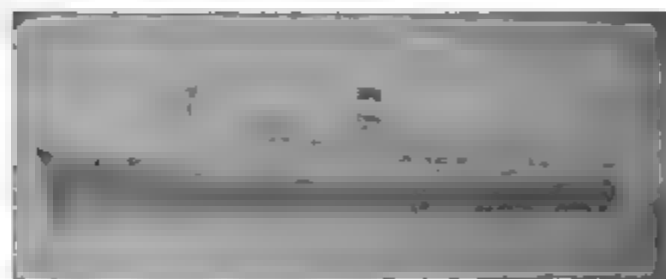
Phone 29368

P. HARGOVAN & CO. (PTY.) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.

P. O. BOX 1250.

155,7 Warwick Avenue
DURBAN.

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Kampala arriving Jan. 29. Sailing February 3
for Bombay

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow
Fever inoculation requirements and obtain certificates from their
nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from
private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without food	£75-15-0
Second "	"	"	50-13-0
Inter-Class	"	"	34-3-0
Unberthed (Deck)		without food	21-3-0

Muslim Special Food £11-10-0 Ordinary Food £4-17-6

Hindu Special Food £10-3-0 Ordinary Food £4-5-6

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can
be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be
permitted to keep on deck with them more than one bed-
ding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.

Tel. Add.: "KARAMAT."

FOR RUBBER STAMPS

AND PRINTING

CONTACT

STANDARD PRINTING PRESS

GENERAL PRINTERS
AND
RUBBER STAMP MAKERS

73 BEATRICE STREET — DURBAN.

PHONE 61000 TELEGRAPHIC ADDRESS

P.O. BOX 2782 QUICKPRINT

ESTABLISHED 1924

Always Better. Better Always.
Are Kapitan's Tempting
Sweetmeats.

For nearly half a century we are leading in the
manufacture of Quality Sweetmeats and Cakes.

TRY US FOR THE LATEST INDIAN RECORDS.

Address:

KAPITANS BALCONY HOTEL,

(CORNER SWEETMEAT HOUSE)

Corner Grey and Victoria Streets

DURBAN.

Phone 23414.

Tel. Add. 'KAPITANS.'

DHIRUBHAI P. NAIK

Travel, Insurance & General Agent

Book with us for your travelling by Air, Sea or Land either to India
or to any part of the world.

All types of Insurance—Life, Fire, Burglary, Riot, Storm, Accident,
Plate Glass, etc.

Consult Us Free of Charge For Your Income Tax, Personal Tax,
Writing Of Your Books, Trade Licences, Revenue Clearance Certificate,
Passports And Immigration Matters.

Representative: National Mutual Life Assn. Of Australasia,
Yorkshire Insurance Co. Ltd.

Telephone: 33-9033. 29c Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

M. J. PATEL

INTERNATIONAL SPORTS COMPANY

Importers & Exporters & General
Commission Agents

10 Peking Road, Kowloon, HONG KONG.

Special attention is paid
to indent orders

Write To Us For Further Particulars.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?

Have you provided for your dependants?

Prepare for the future

Life Insurance gives peace of mind for the unknown
future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has
best Bonus record in the WORLD.

Representative:

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760
JOHANNESBURG.

Phones:—} Business 33-0711
Residence 33-5961

P.O. Box 96,

Phone 24471.

To Furnish Your Home Economically

See

LALA BABHAI & CO. (PTY.) LTD.

Show Rooms At 107 Prince Edward St. & 78 Victoria St.
DURBAN.

Stockists of—

NEW & RECONDITIONED FURNITURE & HOUSE-
HOLD EFFECTS, RADIOS & RADIOGRAMS, MUSI-
CAL INSTRUMENTS, SEWING MACHINES & OFFICE
FURNITURE Etc.

Exporters and Commission Agents for Natal Fruit and
Vegetables. We specialize in green ginger and Indian
Vegetables. Wholesale only. Write for particulars
Box 96, Durban.

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING

—CO. LTD.—

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants

—&—

Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

Phone 53.

Telegrams 'SOLANKI.'

P.O. Box 208.

Solanki & Co. Ltd.

Merchant & Direct Importers

Extensive range always carried in
the following:

Silks, Drapery, Toilets, Per-
fumes, Curios, Fashion Goods
and Jewellery, Wide Range of
Indian, Persian and Chinese
Carpets.

Stockists of well-known branded
Watches.

COPPERBELT PIONEER STORE

Where Quality and Service
are Paramount.

Luanshya,

Northern Rhodesia.

Phones: 20121/3 (Switchboard)
24179 (Manager)

P.O. Box 2197

Cables & Tel. Add:
"PROSPERITY" (All Branches)

(Established 1927)

Premier Produce Co. (Pty) Ltd.

General Wholesale Merchants
EXPORTERS AND IMPORTERS

Buyers and large Stockists of all kinds of Indian and European Groceries, Provisions, Soaps, Oils, Grains, Beans, Peas, Kaffircorn, Malt, Maize, Maize Products, Wheat, Wheaten Products, Crockery, Hardware and also Coal of all types.

All enquiries for Export and Import
to the Head-Office.

Head-Office: "PREMIER HOUSE"
364 Pine Street, Durban.

also at

JOHANNESBURG

Phones: 34-3554/5
P.O. Box 200, Fordsburg,
82, Crown Road,
Fordsburg, Johannesburg.

BENONI

Benoni Coal Site
Phone 54-1813,
Rangeview Coal Sites—54-2205
P.O. Box 392, Benoni.

DENTONMA

SHORTS AND SLACKS
IN MOVABLES Read.
TRADE ENQUIRIES

UNION OF S. AFRICA, SWAZILAND, BASUTOLAND,
SOUTH WEST AFRICA, SOUTHERN BECHUANALAND.
DENTON TRADING CO

Phone 34-4351

JOHANNESBURG

P.O. Box 3561

N. RHODESIA

FEIGENBAJM BROS.

Phone 2758

BULAWAYO

P.O. Box 354

SOUTHERN RHODESIA

MASHONALAND, F.E.A. & N. BECHUANALAND

W F NEUMAN

Phone 2-1219/2-4924

SALISBURY

P.O. Box 1492

BRITISH EAST AFRICA

VAN BRUSSEL & CO. (E.A.) LTD.

Phone 4010

Trade Mission

NAIROBI

BULAWAYO CLOTHING FACTORY LTD.

Phone 2410, Bulawayo, P.O. Box 427, Southern Rhodesia.

Proprietors:

C. L. Patel, D. K. Patel
V. B. Patel, H. J. Patel
K. C. Patel

The Star Clothing Factory

Wholesale Merchants

CLOTHING MANUFACTURERS

P.O. Box 237. Phone 514.

Jameson Road, Livingstone,
NORTHERN RHODESIA.

Our S.A. Representative:

H. L. Hompes & Co.,
(Pty.) Ltd.

Durban, P.O. Box 1301.
Johannesburg, P.O. Box 3480.
Capetown, P.O. Box 824.

NEW TYPEWRITERS

POPULAR MAKES

Remington, Smith-Corona, Olivetti,
Hermes, R. C. Allen.

PORTABLE & STANDARD MODELS
AVAILABLE AT:

NATIONAL OFFICE SUPPLIES
(PTY. LTD.)

(Directors: N. V. MEHTA, J. P. GOKOOL, E. V. MEHTA)

LEGAL & COMMERCIAL STATIONERS
OFFICE EQUIPMENT SPECIALISTS

76 Victoria Street, Durban.

PHONES 22622
" 63535

P. O. BOX 1327
Tel. Add. NOSLIMITED.

For Quality Printing Consult:—

UNIVERSAL PRINTING WORKS

Commercial Printers & Calendar Specialists

9 Bond Street, Durban, Phone 25295.

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન

ગાંધીજીના આશીર્વાદ હેઠળે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

પુસ્તક પર મુ'—અંક ૪
તા. ૨૨ જાન્યુઆરી, ૧૯૫૪.
છુટક નકલ પેની ૬.
દર શુક્રવારે બહાર પડે છે

રજકેણુ

લક્ષ્મીનો સ્વપ્નવર હતો. ધણી દેવ દેવતાઓ લક્ષ્મીને માટે આળખા હતાં. પણ લક્ષ્મીએ જાહેર કહ્યું કે મને જે કંઈક નથી તેનેજ હું વરીશ. સ્વપ્નવર મંડપમાં આતુરતાથી રાહ જોતા બધા દેવાને પડતાં મુકી લક્ષ્મીજી આમ્યા આમળને આમળ અને ત્યાં તેમને જોઈ ભગવાન વિષ્ણુની સૌપસાઈ મુર્તિ. નિરાતે શેપનોમ પર સુતા વિષ્ણુને વર માળા આરોપી લક્ષ્મી તેમની દાસી ધણી આજે પણ પચ આવે છે.

આસા જે મધેગનો બાર પીઠ પર લઈ દોંડલા દોંડલા ફરનારા આ સંસારી છવોને ઇચ્છના કરતાં કેટલા વધારે કષ્ટે વેડવા પડે છે. અને તેના કરતાં તેમના કેટલાય વધારે દાવ થાય છે. હાથરને માટે એ લોકો જીનાયો અડધા ભાગની મહેનત કરે અને અડધાજ ભાગના ફાલ હવણ મેડે તો ઇચ્છના કરતાયે મોટાં બન્યા વગર ન રહે. પણ ભાવના વગરની આ મહેનત કોય અને કુદ ફળને સાફ, જેની વાસના તેવુ ફળ.

પરમાર્થો માણસનું કર્મ આત્મ વિકાસ કરનાર નીવડશે. સંસારી છવનું કર્મ આત્માને બાધનાઈ નીવડે છે.

કર્મ જેવી પોતાના કર્મનો સંબંધ સમાજ સાથે છે એ જ્ઞાનમાં રાખી સમાજના હિતમાંજ પોતાનું હિત જોઈ કર્મ કરશે.

સમાજમાંથી દંભ નાશુદ રવો જોઈએ. દંભથી સમાજ કુળી બાધ છે. યાની કંઈ કર્મ કર્યા વગર જોસી રહે તો તેનું જોઈને પીળ પણ તેવું કરે.

ચિત્રોબાઈ.

ભારત ભવ્ય બનાવો

પ્રાર્થના

(રામઃ ભેરવી; તાલ: ત્રિતાલ)

ભગવન! ભારત ભવ્ય બનાવો.

આવો કૃષ્ણ કનૈયા કા'ના કુંજવિહારી આવો;
છવનવનના હે વનમાળી! છવન અમ મહેકાવો.
ભગવન! ભારત ભવ્ય બનાવો. ૧

છવનની જમુનાના જળમાં, ઝેરભર્યા ચકરત્રો;
કપટતણા કાલિને નાથી, અમૃતધાર વહાવો.
ભગવન! ભારત ભવ્ય બનાવો. ૨

અમ છવનની જમુના તીરે, રમણા રાસ રચાવો;
વેણુ વમાડી વૃંદાવનની, ગોકુળ ગામ મળવો.
ભગવન! ભારત ભવ્ય બનાવો. ૩

વિપલર્થ વિપદાનાં વારિ, વિલુછ નવ વરસાવો;
ગિરિધારી! ટચલી આંગળીએ, આપદ સૌ અટકાવો.
ભગવન! ભારત ભવ્ય બનાવો. ૪

માત જશોદા, દેવકી માને, અર્ધો અમુલ્ય લા'વો;
ભારતમાતાનાં આંસુડાં, લુછવા વેગે આવો.
ભગવન! ભારત ભવ્ય બનાવો. ૫

રામ, રહીમ, મહાવીર, અણુ કે છુદ્દ, ઇસુ,
બની આવો;
માનવ હૈયાના દીવડામાં, પ્રેમલ જ્યોત જગાવો.
ભગવન! ભારત ભવ્ય બનાવો. ૬

—નારાયણ તપોધન.

Phone 22905

Tel. ADD. : "GANDABHAI"

The Home Of
INDIAN SWEETMEATS.

G. C. Kapitan & Son

Vegetarian Restaurant

Upcountry customers are requested to send their
cheques with their orders.

Write For Price List.

સ્વાદિષ્ટ મીઠાઈનું બજારું સથક

મહારાષ્ટ્રના આદેશી એ.સ.સ. સાથે એક મોઢવા મહેરબાની કરવી.

પ્રાપ્ત લીસ્ટ મંગાવો

154 GREY STREET,
DURBAN.

PHONE

33-2651

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રૉસ (પ્રા.) લીમીટેડ

દેશીય અભ્યાસ એન્ડ ઇમ્પોર્ટ ઇન્ડસ્ટ્રી

રેશન તેમજ સુતરાવ કાપડ, કુશન રજ, બ્લાન્કેટ—બધી જાણી શરૂ
નવ નવનો આવ. તેમજ કેપરીંગન સ્પોર્ટ્સ સાઈઝ
બીજે માટે દરેક ત્યાં પ્રથમ દરખાસ કરવા અભિમાન છે

33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનિસબર્ગ.

ફોન : 33-2651

ધીરુભાઈ પી. નાયક

કુસાઈરી. પીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ

દરિદ્રતાન અગર કુનીયાના કોઈ પણ જામની દબાઈ ફરિયાદ અગર જમીન
માર્ગે કુસાઈરી કરવા મને જોડા અમારી મારફતે જુઓ કરો.

કંદળી, આગ, ગોરી, દુલ્હન, અસ્ત્રાત, પોલ્કાસ, વિગેરના વીઝા અને
હતરાવી આપીએ છીએ.

ઈન્ડિયન, પારસી, દેહા, દિસાળના ચોપડા લખાનવા ફેવરુ હાઈવરન્સ
સાઈફીકે જે મેપારના લાયસેન્સો. પાસપોર્ટ તેમજ ઈન્ડિયનને લખની
લાખનોમ્ય કંઈ પણ ફી લીધા વિના અને મફત સલાહ આપીએ છીએ.

મેથનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસિએશન ઓફ સાઉથ આફ્રિકા, જે ફંડાયર
ઈન્ટરનશનલ હાઈલી લીનિટીના પ્રતિનિધિ

Phone : 33-9033. 29e Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

ધી ન્યુ દિલ ખુશ-સ્વીટ માર્ટ

મેનેજર : મણીભાઈ બ. જાભાઈ મહીપેરવાળા.

દરે - લલની મીઠાઈઓ, ચોખ્ખા ધોની તેમજ ચોખ્ખા સેવા,
મસાલાથી અને બતાવીએ છીએ.

અમારું વખણાવેલું સુરતી છુટું સેક, અમરા, માંડીયા, મશાયા,
પાતસ વિગેરે દરેક જાતનાં બતાવીએ છીએ.

માર્ટ વીગેરે માટે મોટા અમાણમાં મીઠાઈ કોર્ડર પ્રમાણે કંઈ
વખતમાં બતાવી આપીશું.

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.

THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,

34 President St., Corner Diagonal Street.

JOHANNESBURG.

તાજુ ઉમરા ફ્રુટ

અરખનનું આફુ ૧/૬ રતલ; મેડી કથીનું સસથુ ૧/૬ રતલ; ગોળ ખાસ
કાટ ૧૦/૬ કન; લાંબી અને રકવેર ખાસકાટો ૧૧/૦ કન; કપુરી નવા
સેવલી પાન ધી. ૫ રતલ; પોસ્ટેલ અથમ. ....ખનાના, કાચા ખનાના,
ગોરો, પાણનાખ, નાચીસ અને મેન્ડરીન રોજના અગર બાવથી મળશે
દેશી સાકાખાણમાં સુરતી સફેદ પ્રાપટ્ટી, કાળી પ્રાપટ્ટી, ટુવેર સીંગ, વેગથુ,
શેકટાની સીંગ, કુધી અને લીલાં અરચાં મળશે. ધી. ૭-૬ થી ધી. ૧૦ તુ
પારસી ખનાની પોસ્ટથી મોકલીએ છીએ. સુરથુ, આંખા હળદ તથા
લીથી હળદની મોસમ આશુ થઈ છે. કાચી ઠોરી પણ હવે મળી રહશે.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. Box 251. DURBAN.

NATHOO TABHA

TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER

Door, Windows, Corrugated Iron, Cement,
Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant
brands paint or any other building material
at reasonable price.

Established 1907,

NATHOO TABHA,

107 Queen Street,

Phone 24647.

Telegraph "Mani,"

DURBAN.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

વેલ્ફેર સુદ, કાર્બીનિયર સુદ, વેલ્ફેર, વેલ્ફેર એન્ડ,
સાઈફી કોર્ડ આફ્રિકા ટેસ્ટ, છુટું દેસ, દેખણ, લલન ધીરુપત
બાવે અરીલી સકરી. લાલે પધારી લાલ સેવા સુકરી નહિ.

—જોકેસ, દેખણ અને કીચન હેસર—

જે હમારી દેખરેખ નીચે લઈવાર માથ છે. તેનો રોકા હમેશા લઈ-
વાર રહે છે. માત્ર રોકા. જોયોના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર
અગ્રણ્ય બનાવો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.

PHONE 33-4691.

BOX 2526.

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૨૨ જાન્યુઆરી, ૧૯૫૪.

જાન્યુઆરી તા. ૨૬

જાન્યુઆરી તા. ૨૬મીનો દિવસ હાઈની અને સમસ્ત હુનીયામાં વસતા હાઈની એની તવારીખમાં યાદગાર દિવસ છે. કારણ છ વર્ષ પૂર્વે એ દિવસે હાઈ પર્વેરી લુસરી માંધી સુકલ ધર્મ સંપૂર્ણ સ્વતંત્રતા નો આસ લઈ શક્યું હતું.

હાઈને ઘણી કપરી લડત લડવી પડેલી છે, અને હાઈમત અને બહાદુરીથી તે લડી રહ્યું છે, તેના શત્રુઓ એ કે તેને હલકું પાડવાને પોતાનું બનતું સઘળું કરી રહ્યા છે છતાં તેને પોતાની સિદ્ધિને માટે લજવાયા નું જરાયે કારણ નથી. બલકે તેને માટે ગર્વ લેવાનું કારણ છે. તેની રિયલિટમાં સુકાયેલા બીલ કોઈ પણ દેશથી કરી પણ નહિ કરી શકાય તેટલું તેણે સિદ્ધ કરેલું છે. અસુક સ્થળોએથી તેની સામે કાદવ છાંટવા માં આવી રહ્યો છે તેનું કારણ બીજું કંઈ પણ હોવાના કરતાં વિશેષ ધંધાનું છે. અને બીજું કારણ એ સ્થળો પોતાની અનિષ્ટ બાજુઓમાં હાઈને ચેળવી શકતાં નથી એ છે.

હાઈની કે.ઇ. પણ દેશના ઉપર પુરી નજર નથી એમ તે સદન શુદ્ધ અંતઃકરણથી કહી શકે છે સઘળા કચકાયેલા લોકો ને પોતાની આઝાદી પ્રાપ્ત કરવામાં સહાયતા આપવાની બેશક હાઈને ચીંતા છે કારણ તેને લાગે ખસો વર્ષ સુધી એ ઘાણીમાં પીલાતું પડેલું છે. તેને માટે હાઈનો દોષ કાઢી નહિ શકાય. અને અન્ય રાજ્યોનો એક બહોરવાના એમને પણ અંકિશાએ તેણે પોતાનું કામ આણુ રાખવું જોઈએ.

હાઈની સિદ્ધિ એવડી રીતે ધર્મ રહી છે. એક સરકાર દ્વારા અને બીજી પુન્ય વિનોબા ભાવે જેવી એક જ વ્યક્તિની મહેનત દ્વારા. બ્રીટીશ સરકારે ખસો વર્ષ માં નથી કશું તેટલું વર્ષમાં

ભારત સરકાર સિદ્ધ કરી શકી છે. કેળવણી, ઉદ્યોગ, અને ગેતીમાં હાઈ કુદરેને ભુલકે પ્રગતી કરેલી છે જેનું સઘળું માન હાઈના રાષ્ટ્રપિતા ડો. રાજેન્દ્ર પ્રસાદને તેમજ હાઈના વડા પ્રધાન શ્રી. નેહરુ અને તેમના પ્રધાન મંત્રી ને ઘટે છે. હાઈની જમીનને, અને આર્થિક પ્રશ્નો ઉકેલ પુન્ય વિનોબા ભાવે લાવી રહ્યા છે જેમણે પ્રેમ અને અહીંસાથી જમીનદારને પોતાની લાગો એક જમીન જમીન વિનાના લોકોને ભેટ કરી દેવાને પ્રેરણા કિત કરેલા છે. અને આજે હવે એજ રીતે સુદીકાર પાસે પોતાની સુડીનો પણ સુડી વિના ના લોકોને ખાતર ભોગ આપવી રહ્યા છે.

હાઈ પોતાની આઝાદીના આ સાતમાં વર્ષમાં પ્રવેશ કરી રહ્યું છે તે સમયે હુનીયાના પુણ્ય પુણ્યમાં વસી રહેલો દરેક હાઈ હાઈ પોતાની આબીજા કરેડની પ્રબળતા સવાલનો ઉકેલ લાવવા માંજ નહિ પરંતુ હુનીયાના સઘળા પીડીત લોકોના હુખો દુર કરવામાં સફળ થાય એવી હાર્દિક પ્રાર્થના કરશે.

જાન્યુઆરી તા. ૩૦

જાન્યુઆરી તા. ૨૬ મીનો દિન હાઈને માટે તેમજ હુનીયાના સઘળા હાઈ એને માટે આનંદ અને ઉલ્લાસ નો દિન છે તેમ જાન્યુઆરી તા. ૩૦મીનો દિન હાઈને માટે અને હુનીયાના સઘળા હાઈએને માટે ગમગીનીનો દિન છે. કારણ એ દુર્લભ દિવસે હાઈના રાષ્ટ્રપિતા ને ઈશ્વરે પૃથ્વીપરથી અવન કુરતાથી છીનવી લીધા. મહાત્મા ગાંધીજી એ કે દેહે આપણી વચ્ચેથી આઘ્યા ગયા છે પરંતુ તેમનો આત્મા હાઈએનાજ હૃદયોમાં નહિ પરંતુ પૃથ્વીપર

ના હૃદયોમાં લોકોના હૃદયોમાં વસી રહ્યો છે. તેઓ આઘ્યા ગયા છે પરંતુ તેઓ પોતાની પાછળ એવો વારસો સુડી ગયા છે કે જેનું માપ નીકળી શકે તેમ નથી. એ વારસો તેઓ માત્ર હાઈને માટે જ નહિ પરંતુ સમસ્ત હુનીયાને માટે સુડી ગયા છે. હાઈ અઘ્યા હુનીયા ને તે પારખી નહિ શકે અને તેનો ઉપયોગ નહિ કરી શકે તો તેમાં તે સુડી જનારનો દોષ નથી. જે સઘળા સવાલો આજે હુનીયાને રજા રહ્યા છે તેને પુન્ય ગાંધીજીએ રીખવેલી રીત સુજળ-સત્ય, પ્રેમ અને અહીંસા થી હાથ ધરવામાં આવે તો હુનીયામાંથી સુદોનો અંત આવે અને હુનીયાલરમાં સુખ અને શાંતી છવઈ બન્ય. પુન્ય ગાંધીજી એ શિક્ષણનો ઉપદેશ નહોતો કયો પરંતુ તેનો અમલ કયો

હોતો. કહેવામાં આવે છે કે મહાત્મા ગાંધીજી જેવા સુરૂપ સીકાઓમાં જોડા વાર રેદા થાય છે. મહાત્મા ગાંધીજી પોતાના જીવનથી આપણને શીખવી ગયા છે કે સાધારણ મનુષ્ય પણ ને તેઓ જે રીતે જીવન જીવ્યા એ રીતે જીવન જીવવાનો પ્રયત્ન કરે તો તેમની દોષ પહેાથી શકે છે. આપણે વર્ષો વર્ષ એ મહાન આત્માને અંજલી આપીએ છીએ પરંતુ અર્થવાદમાં રચ્યા પચ્યા આપણે બાકીના ૩૬૪ દિવસ તેમનું શિક્ષણ સર્વથા વીજરી જઈએ છીએ તેમનો આત્મા સદૈવ આપણી વચ્ચે વસી રહે અને જે કાળા દિવસો આપણા પર આવી પડેલા છે તેમાં આપણને સત્યને માર્ગદર્શક એજ ઇશ્વર પ્રત્યે હાર્દિક પ્રાર્થના.

વિવિધ ખબરો

પાકીસ્તાનને અપાનારી યુનાઇટેડ સ્ટેટ્સની મદદ સામે બ્રીટન વિરુદ્ધ નથી

સેક્રટરી ફોર કોમનવેલ્થ રીલેશન્સ, લોર્ડ રીનલ્ડને જણાવ્યું કે બ્રીટન ને યુનાઇટેડ સ્ટેટ્સ તરફથી પાકીસ્તાન ને અપાનારી મીલીટરી મદદનો વિરોધ કરવાનો હક્ક નથી તેમજ તેઓ તેમ કરવા મામતા પણ નથી. લોર્ડ રીનલ્ડને કહ્યું કે “દોઢે આ બાબતમાં બ્રીટન તેમનો વિરોધ દર્શાવેા દતો. હું માઈ છું કે હથીવાર ખરીદવા સાધારણ રીતે નાણાની મદદ આપાય અને આ બાબતની મદદ આપાઇ પણ છે. ફ્રેન્ચેએ જન્ડા-યાઇનાને આ બાબતની મદદ આપી પણ હતી. યુનાઇટેડ સ્ટેટ્સે ઘઉં જેવી બીજ મદદો આપી પણ છે. દાખલા તરીકે ને અમેરીકા પાકીસ્તાનને સામગ્રી ખરીદવા ૨,૫૦,૦૦,૦૦૦ ડોલરની મદદ આપે તો તેમાં કાંઇ અચ્ચેા ધાય નહો. દરેક દેસે સંરક્ષણ માટે સસન્જ રહેવું જોઇએ અને એ ખાતો છે કે પાકીસ્તાન અને દોઢે એક બીબ પર ચલાઇ કરશે નહો.”

દક્ષિણ આફ્રીકાના પાર્લામેન્ટે વર્કુ ડેવેલ્યુ કરવાની અરવા ખોટી છે એવરૂબીન પાર્લામેન્ટે દરેજમા આપવા સુનીયનની સરકાર દક્ષિણ આફ્રીકાના પાર્લામેન્ટે ૨૫ લાખ વધુ ડીવેલ્યુમેન્ટ કરશે એવી અરવા પરી ભાલતા મીનીસ્ટર એવ છોતો.

મીક એફેસ, મા. ઇ. એચ. લોવે જણાવ્યું કે પાર્લામેન્ટે ડીવેલ્યુ કરવા દક્ષિણ આફ્રીકા પાસે કાંઇ કારણ નથી. “હું એટલું જ કહી શકું કે એ બાબતમાં મને કાંઇ ખબર નથી. પાર્લામેન્ટે ડીવેલ્યુ કરવા દક્ષિણ આફ્રીકાને કાંઇ કારણ નથી. જેમાં આ અરવા ફેલાવી છે તેઓ કા તો બનાવટ કરવા માગે છે અઘ્યા તો તેમના રવાઈ ખાતર જમ ઉપરથીત કરવા માગે છે.”

એક્ટીવ સેક્રટરી ફોર કોમનવેલ્થ, મી. ઇ. ડબ્લ્યુ. ડ્વ. બ્રાઉને પણ જણાવ્યું હતું કે ડીવેલ્યુએશનની વાને ખોટી છે.

મીનીસ્ટર એવ કોમનવેલ્થ, મી. દવેગાએ, સીડીમા જણાવ્યું કે ડીવેલ્યુ કરવા દક્ષિણ આફ્રીકાને કાંઇ કારણ નથી. મી. દવેગા કોમનવેલ્થ કોમનવેલ્થ મીનીસ્ટરની કોન્ફરન્સ માટે હાલ સીડીમાં છે. તેમણે કહ્યું કે દક્ષિણ આફ્રીકા ડીવેલ્યુ કરશે એ માત તાન ખોટી છે.

આ બાબતમાં સ્ટારને, અમલેખ જણાવે છે કે આ અરવા બધા દિવસો થી ચાલુ હતી અને મધ્ય ભોંકાએ તેમાં વીચાર સુધી નાણા પરદેશ ગોઠવી દેવા કેપીલો કરી. હણીવાર આ બાબતના ઉત્તર પર કાંકા રહે છે પરંતુ આ જગ્યાએ હાલની પરી-સ્થીતિને લીધે તેમાં વીચાર રહે છે.

આ અફવા ખરી હોઈ શકે નહીં.

શ્રી. આગાખાન હુવે ત્રણ વાર જોખારો

હારેલામમાં એમરટ મહીનામાં મી. આગાખાનને રહેલીનમથી જોખવા ના હતા પરંતુ હરટ આફ્રિકામાં અસાતીને લીધે આ રચના બદલવામાં આવી છે. મી. આગાખાન સાથે વડાપાટ કરી ક.પરેયી આવેલા ભણીતા મી. કે. આર. પ.ર.એ જણાવ્યું કે હવે ૧૦ દિવસની અંદર મી. આગાખાન, હારેલામ, મોમબાસા અને કંપાલામાં જોખારો. તે મી. આગાખાનને એકજ વ.ર જોખવામાં આવે તેા ઇચ્છમ ૭૦,૦૦૦ પ્રરમાહલીએ. હરટ આફ્રિકાના જુદા જુદા ભાગો જાયી આવે અને તેમના ધરો મોરો માટે થીકાર થઇ પડે. રહેલીનમમાં મી. આગાખાનનું વળન લગભગ ૧,૫૦,૦૦૦ પાઉન્ડ થાય.

ટ્રેડીયા બાબતમાં અર્થો કરવા હોંદની આંગણી

કારીવાના સવ કપર વીચાર કરવા. હિંદે શુન.હરેક નેશનલ જનરલ એસે. અધીને ફેબ્રુઆરી ૮ બધવા હ તારીખે તરફથી મળવા માગણી કરી છે. એસેઅધીના પ્રેસીડન્ટ મીસીસ વીજયા લક્ષ્મી પંડીત હોંદની વીનંતી બાબતમાં જાહેરાત કરશે. હાંદનેા હરદો કારીવા ના સવ યનો ઉકલ લા વા કે.હ રસ્તેા પડી કાઢવાનો છે. માહીતી મુજબ કારીવા બાબતમાં હોંદ પાસે કોઈ આસ રસ્તો નથી.

શુચાનકા તંત્રીના ગીરફતાર

હોંદનીવક શેક્ટરી મી. લીટમટન બ્યારે જિન્ટળી એરેપેટ' પર આવ્યા ત્યારે લે કાઢે "અમને અમારા વઢ,કા રાખ મુદેલા પાછા જોઇએ છી" એવા નાદિથી તેમનો સગર કર કપો હતો. મી. લીટમટન રોડેથીવા જઇ રહ્યા હતા. તે અરસામાં એક છાપાના તંત્રી અને મુગાન્ઝા નેશનલ કોએસના એકટીવ પ્રેસીડન્ટ મી. એસપ કીરાણુ કાને ઉશ્કેરણી કરતા લેખે લખવા બદલ ગીરફતાર કરવામાં આવ્યા હતા. મી. કીરાણુકાને ખેત પર, અને જાન્યુઆરીની રજ તારીક સુધી કોઇ પજા જાવના લેખો નહી લખવા અને છાપવાની સરત પર હેંડવામાં આવ્યા હતા. મી. કીરાણુકા, અતરફ યએલા ક.બાકાને પાછા મોકલવા છોટનમાની નેશનલ કોએસમાં હાજરી આપવા જવાના હતા.

આરબ ફેબરેશન બનાવવા જનરલ નગીબની સુચના

મયા સોમવારે પ્રેસીડન્ટ મહોમદ નગીએ જ્ઞેસ બને તેમ જલદી ફેબરલ આરબ રોટ બનાવવા સુચના કરી હતી. તેમજ સરકારી પત્ર "અલ મમેરીયા"ને જણાવ્યું હતું કે આરબ રોટોએ હવે સમજવું જોઇએ કે તેમની

પુરી એકલાથી તેમને સ્વતંત્રતા, માન અને સારી છંદગી પ્રાપ્ત થાય છે, જે આ એકતામાં કોઇ અંતરાપ આવતો હોવ તેા તેમજ એક ફેબરલ રોટ બનાવી તેમની પરફેલ નાણાકાંપ અને સરકારી નીતીથી જોડાવવું જોઇએ.

જનરલ નગીબે બાહર કહેલી

હમરજાની પુરલીમ ક્ષધરસ્તને ગરતરક કપો પછી બધા મુરવારે જનરલ નગીબે છુછુટમાં રોટ એફ' હમરજાની નંદેર કરી હતી. આમલે દીવસે પોલીસેએ મુરલીમ ક્ષધરદુકાના સફરો તે ગીરફતાર કરવા શરૂ કપો પછી રજ કલાક રહીને રોટ એફ હમરજાનીને ઓરડર કરવામાં આવેા હતા. પોલીસેએ મુખ્ય રસ્તાઓ અને મસજીદોપર પકેરો મુકયો હતો. મુરવારે રાત સુધીમાં કુલ ૫૬૦ ગીરફ તાર થયા હતા અને વધુ ગીરફતાર કરવામાં આવતા હતા.

કી રોટમાં આરસ કહુનેા અવધારક થશે

આ વર્ષે અમેરીકાના અગ્રેલ શાસ્ત્રી ઓની એક કુકડી આરસ કહુનેા અવધારક કરવા બહુમકનટીન જશે. દર તેર વર્ષે આરસ પૃથ્વીની પાસે આવે છે અને આ જુન મહીનામાં તે પાછો પૃથ્વીની પાસે આવશે. જુન મહીનામાં આરસ પૃથ્વીથી ૪૦ મીલે યન માઇલ દુર હશે. નેચર અમેરીકા માં તે ફીતીજની પાસે હશે જપરે બહુમકનટીનમાં તે માપા પર હશે. તેથી બહુમકનટીનમાંથી ટેલીસ્કોપ દ્વારા તેનેા સરો અવધારક થઈ શકે. આ કુકડી નેશનલ જાે.અરીક સોસાયટી અને લોવેલ ઓબ્ઝરવેટરી ઓફ હલેક રોટા તરફથી રખાયી છે. ત્યાર પછી આ કુકડીની શોધો અથે વર્ષે નીમા. લલી હન્ટરનેશનલ મા સ કમીટીની શોધો સાથે રજુ કરવામાં આવશે.

હોંદમાં ઉજુ થનાર નિલસુ

કારખાનુ' હોંદ અને જરમની વચ્ચે હવે કરારો પર સહી થઇ હોવાથી હોંદમાં નવું રેડીયુ' કારખાનુ' દર વર્ષે લગભગ ૧૦ લાખ ટન નિલસુ ઉત્પન્ન કરશે. આ કારખાનાથી હોંદની જરેરી માત્ર પુરી પડશે તેમજ આખી દુનીયા આ તેઓ સારામાં સારી નિલસુ સસતે આવે ઉત્પન્ન કરશે. આ કારખાના માટેની જગત આવતે મહીને મુકરર થશે. આ કંપનીની ૮૦ મીલીયન પાઉન્ડ એચેરાઇઝ્ઝ કોર્પોલ નકકી થઇ છે અને તેનેા મજુા ભાગ લીન દારા લેગો કરવામાં આવશે. આ કંપનીના ૮૦ ટકા જેટલા શેરો હોંદી સરકાર પાસે અને બાકીના ૨૦ ટકા જરમન કંપનીએ પાસે રહેશે. જરમન સરકારે ૪ વર્ષ સુધી આ કારખાનાને કારભાર કરશે અને કાર-

ખાનુ આજુ મધા પછી ત્રણ વર્ષ સુધી મફત સલાહ આપશે. આ કારખાના ની રેકનીસ એનેજમેન્ટ જરમનોના દાયર્માં હશે અને હોંદીએને હોંદમાં તેમજ જરમનીમાં કેપલવામાં આવશે.

કુમરકોર્પમાં આગલીક પ્રસંગ

કુમરકોર્પના નવમીતા ગોર્વિંદભાઇ બીઆબાઇ (બેદાલીવળા)ની પુર્વ. કાદીજેનના શુભ લગન, બાબુભાઇ ગોર્વિંદજી (ફુરફીખાટ) ના પુત્ર રાજેન્દ્રભાઇ સાથે માંધી હોલ, જોડાનીસ બર્માં તા. ૧૭મી જાન્યુઆરીએ થયા હતા. આ શુભ પ્રસંગે ઘણા પ્રતીષ્ઠિત સ્ત્રી પુરોએ હાજરી આપી નવ દંપતી ને આશીર્વાદ આપ્યા હતા. મી. ગોર્વિંદભાઇ બીઆબાઇ આ પત્ર દારા જે બાઇઓ અને બહેનોએ તાર, દંપાલ તેમજ હાજરી આપી બાઈર્વોહો અને મેરો આપી છે તેમનો આભાર માને છે.

પેટ' એલીઝાબેથમાં જલસા

પેટ' એલીઝાબેથના ભણીતા વેપારી થા પરજુભાઇ મકન સહકુટુંબ તેમજ ભણીતા કલાકાર શ્રી. ધીરજલાલ પ્રામ સહ કુટુંબ રવેસ મમન કરતા હોવા થી પેટ' એલીઝાબેથની ખીરખીર સોરવલ કલપ તરફથી તેમના માનમાં નિઃશ્ચમીરો મેળાવડોમાં મયો હતો. પ્રમુખ રથાન કલમના પ્રેસીડન્ટ મી. અહમદ હાજી લંબાને લીધું હતું. શ્રી. પરજુભાઇ જોએ

સા. આ. ઈન્સ્ટીટ્યુટ એફ રેસ રીલેશન્સની કેંગ્રેસ

સા ઉચ આફ્રીકન ઇન્સ્ટીટ્યુટ એફ રેસ રીલેશન્સની કેંગ્રેસ સોમવાર તા. ૧૧મથી મુરવાર તા. ૧૪મી સુધી પેટ'એલીઝાબેથમાં મળી હતી. તેનું ઉદ્ઘાટન પેટ'એલીઝાબેથના મેવર કાઉન્સિલર એચ. ટી. મેકઆર્થર તરફથી કરવામાં આવ્યું હતું. મેવરે કહ્યું કે દક્ષિણ આફ્રીકામાં જાતી જાતી વચ્ચેના સંબંધના કોઇ પણ સવાલના ઉોલનો સોથી અમતવનો માર્ગ સઘળા વર્મના લોહોને રહેવાને પુરતા ધરે. પુરા પાઠમાં એ છે. પેટ'એલીઝાબેથ અર્વથી કહિ શકે છે કે અહિ આમારે ત્યાં જાતી જાતી વચ્ચેનો સંબંધ ઘણા સારો વર્તેા આવેલો છે. યજોએ.કાએ એ સવાલના ઉોલને માટે જુદા જુદા સિકાતો રજુ કરેલા છે પરંતુ કોઇ તેનો વ્યવહારિક રીને ઉકેલ લાવી સકયું નથી. આ દેશમાં બિચ કામેા વર્તતી હોવાથી તેના ઉોલ મેકથી પણ લાવી શકાય એમ કું આવેને નથી. એક ખીજના જીવન માગો સમજવાથીજ શાંતી અને મુએજા થતી ચકશે અને અવધાર

બાવીસ વર્સે સ્વદેશવાત કરવા બંધ રહ્યા હતા તેમની કોમી સેવાની તેમજ વેપરમાં કરેલી પ્રમતીની તેમજ તેમજે કરેલા અનેક મુરવાનોની તારીફ કરનારા બાબતો સર્વા હતા. તેમજ થા ધીરજલાલ પ્રામ જોએ એક સારા કલાકાર છે અને તેમની એ કાકિતનેા કોમી બાઇઓને મુરે કામ આપી રહ્યા છે તેમની તારીફ કરવામાં આવી હતી. બને બાઈઓ તથા તેમની પરિન તથા બાજેને પ્રુખકાર-તોર અર્પવામાં આવ્યા હતા. જુદા જુદા મોમનારોએ બને બાઇઓને તેમજ કુટુંબીજનોને સકળ મરર મચ્છી હતી.

શ્રી. મણીલાલ બાવી જોએ સા. આ. ઇન્સ્ટીટ્યુટ એફ રેસ રીલેશન્સ ની કેંગ્રેસમાં બામ લેવા આવેલા તેઓ પશુ જલસામાં હાજર હતા અને બને બાઇઓની સેવાઓની તારીફ કરી હતી અને ચાર વર્ષ બાદ પેટ' એલીઝાબેથ ફરી આવી સો બાઈ બેનાની મુકાકાત થઈ તે જલસા ખુલાશી દર્શાવી હતી.

શ્રી. પરજુભાઇએ બટત. સબ્બોમાં પોતાને મળેલા માન મટે આભાર માન્યો હતો. અને કલમને એક શાઉલોમ કેમીનેટ જેટ આવ્યું હતું. શ્રી. ધીરજલાલે પણ આભાર માની કલમને એક મીની બેટ આપી હતી. બાદ આ પાણી નાલો કરી જલસો બરખાર થયો હતો.

સહકર સાધી ચકારે કે જે ઇન્સ્ટીટ્યુટ એફ રેસ રીલેશન્સનેા આદર્શ છે. અથે પેટ'એલીઝાબેથમાં આફ્રીકનો ને શહેરમાં કહું જીવન જીવું એ લીખવી ચકયા છીએ અને આફ્રીકને માટે ધરોની આરોગ્યની અને અન્ય સમાચક સમરડો બીજે કહે નથી તેવી પુરી પાડી ચકયા હોવાનો કાવો કરી શકીએ છીએ. કું એમ નથી કહેના કે તેમાં મુધારા થવાની જરૂર નથી. પરંતુ અમારાં સાધનો અનુસાર અથે થલું કરી શકયા છીએ.

ઇન્સ્ટીટ્યુટના પ્રમુખ ડો. એ કબલુ. હર્નલી ન.કુરરત તખીપતને લીધે હાજર થઇ શકયા નહોતા. તેમજ બદલામાં ડો. એડમર એચ. મુકસે પ્રમુખરથાનેથી બાવજુ કમું હતું

જુદા જુદા વિષયોપર યુનીવર્સીટીના પ્રેફેસરો એ બાવજુ કપો હતાં અને તે પર ચર્ચાઓ થઇ હતી વણુજેદના કાવધાઓને વખોડી કાઢનારો કેંગ્રેસે કરાવ કપો હતો.

મારો જીવનો અનુભવ

(લેખક: મણીલાલ ગાંધી)

મતાકથી માલુ

૩૧ જે આવાહીયે. હું જેલમાંથી છુટ્યો ત્યાં સુધીની આપનીની બધી મરો. આ પ્રકરણમાં જેલમાંને સામાન્ય રીતે જેની રીતે રાખવામાં આવે છે એ વિશે કેટલુંક લખું છું. હું જાણતી મુકરો છું કે બીન-ગોરા જેલમાં અને તેમાંયે ખાસ કરી આફ્રિકન જેલમાંને જનવરોની જેમ રાખવામાં આવે છે. એ અધુરશઃ સત્ત્વ હકીકત છે. તેમાં જરૂરયે અતિ શ્વેતકિત નથી જેલનો સાધારણ નીયમ એ છે કે કોઈ પણ દરોજાએ જેલપર કાલ જમાવવો નહિ. જેલ મુનામાં આવે તો તેની દીકરીટ લઈ લેવી અને ચીક મોડરતે દરિયાદ કરવી અને જે નજીવો મુકો દોષ તો તેની સમે તે પગમાં લે અને અંબારિ દોષ તો સુખી-ટેન્ડન્ટ સમક્ષ તેને ખડો કરવામાં આવે અને તે જે સજા દરમાંયે તે સજા કરવામાં આવે. પરંતુ બીન-ગોરા જેલના સળખમાં આ નીયમનું પાલન થતું નથી. દરોજા પોતેજ પોતાના જનવરોનો કાપડો મલાવે છે અને વધારામાં સુરી-ટેન્ડન્ટ પાસે દરિયાદ લઈ જઈ વધુ સજા કરાવે છે. આમાં કાલજા બનેલા મારી નજરે મેં જોવા છે. અને જેલને મારાં કુખમાં વધારો થયો છે. જેલ તરીકે હું નામકાજ કહીશ.

બીન-ગોરા જેલમાંને પોરાક નીયમ મુજબ આપવામાં આવતો. નથી. સાધારણ રીતે સ્વયં જેલોને માટે એક સરખા નીયમોજા દેવા જોઈએ. પરંતુ પ્રત્યેક જેલના અધિકારીઓ મનરવીપણે વર્તતા જણાય છે પોરાક માં સ્વયંજાનું તો નામજા હોતું નથી. મીલી રાષ્ટ્રની આખી યુથ, સાક કમી કે ધોધા વિના રાધિવા મુકી દેવા છે જેથી તેમાં મુજબ રેસા, કાકરક, કમરો વિગેરે દોષ છે. બીન-જાણી કાકરાથી જરેલા દોષ છે. સાકમાં જાનર કે બીન-જાણી આપવામાં આવે તે મોટે ભાગે ઠોરોને ખાવા લાખ દોષ છે તેને પણ રાધિવા પડેલા ધોવામાં આવતા નથી. કોટલે કમરો નામેલો દોષ છે. માપનું પ્રમાણ પણ જાળવવામાં આવતું નથી. કોટલે એક તે એણું દોષ અને તેમાં માપ જાળવાય નહિ કોટલે નીયમ કરતયે કોટલું મળે. ત્યાં વધારે મળવાનો સવાલજા કનાં રહે. ખાંડ નીયમ મુજબ મળવી જોઈએ કનાં કોટલું જેલમાં તેના દર્શન જ ન માય અને જ્યાં માય ત્યાં નીયમ કરત, કોટલે અપાતી દોષ. તેવી નાની વસ્તુની દરિયાદ કરવામાં કશી સાર નહિ બલકે મુકસાનજા માય. કારણ

જે દરિયાદ કરી તો વેરામાંની દરિયાદ કરત, પરંતુ કુદરિ રહે અને બીજા અનેક રીતે સત્તામણી માય. જેલની જેલના અધિકારીઓ સામેની દરિયાદને બાળો જ ખ્યાનમાં લેવામાં આવે, અધિકારી જે કહે તે બધાવાકયે અણખ. જેલની પાસે પુરાવા દોષ નહિ કારણ તેના સાક્ષી બનત, રનાયે ભોગ.

આવાના વાસણ બીન-ગોરામાંને મોટો કાક ખાંડો મોટો દોષ છે. જુલે મુકે જે સાક આવી મવા તો દુરતજા તે અલોપ થઈ જાય. જેલમાં પણ જેલકું સારુંને સ્વયં જેલકું મેરા જેલમાંને માટે અને જેલકું મોટું જરૂર પુરાણ થઈ મળેલું દોષ તે બીન-ગોરા જેલમાંને માટે એ નીયમ સાધ રાખત. રાખવામાં આવે છે. મારા આત્મીય દિવસમાં મને દંડી, મરમી, વરસાદ એ બધી જાણી, નો અનુભવ થઈ મુકરો. દંડીમાં બીન-ગોરા જેલમાંને કુંદપાક રહેતું પડે. પ્રીટરીયાની જેલમાં અફ્રિકન સિવાય ના જેલમાંને મેળ, જોડા અને જેલ આપવામાં આવેલ પરંતુ જરૂરીયાતમાં તો મેળા જેવાનાય ન મળે. વરસાદ મા મેં જેલમાંની કયા બરોબર દે. રે. ના જેરીજા જેલ. વરસાદ વરસાદ દોષ અને જેલમાં પ્રુક્ષામાં પોતાનું ખાવાનું ખાઈ રહ્યા દોષ-દોષે ચરતા હોય તેમ. અને દોષમાં જરવાડેની જેમ રેન કોટ અને દંડી દોષ તો મોવર કોટ થઈ, વીને તેમની સામે જોલા દોષ.

જેલમાંને અલેક્સ મુલતની અધવ. લાખી મુલતની સજા થયેલી દોષ તેજો. ના અરખ, માયાપર અરતરો દેરવા માં આવે છે. અને અલેક્સ મુલત ની સજાવાળામાંને મુક રાખે. કલે પડેરેલા પડે છે. અરખ માણુ મુકેલ રાખવાની સજા એકાદ વર્ષને માટે દોષ તો સજા થકા પરંતુ જેલો ને જેલમાં વધી કાકવાના દોષ તેમાંને એ દોષ કાવમ કરવાની અમાળીજ મણાય. જેલમાંને જે સુધારવાનાજ દોષ તો તેમાંને સ્વયંજા સુધારતા નીયમોનું પાલન કરતાં શીખવવામાં આવતું જોઈએ. તેને જાહેરે તેનું નામ પણ નહિ અને બાપા પણ રાતને દિવસ બિનસ વાવરવામાં આવતી દોષ કોટલે બીજા કોઈ પણ સારી વસ્તુના અજા. જેલમાં, એક શીખી જાય.

અમાક જાણવી મરો તેમ જાણી મુલતજા જેલમાંને પણ માયાને માટે દોષીરો, કાંસકી કે તેમ રાખત દેવા માં નથી આવતા તેમ જાણ કે અસારી પણ રાખવા દેવામાં આવતો નથી.

સેરી રેઝની છુટી લેવા તેમાંને કાકી કરવાની અો અરખ અથ મુકવ.નું.

લાખી મુલતની સજા મોવવા જેલો આની એક દરિયાદ એ દતી કે તેમાં ને મહિનામાં એકજ દેલાડા અને એકજ કામજા લખવા દેવામાં આવે છે જે જેલમાંને જેલ એકજ થઈ થઈ પડેલું દોષ તેમાંને જે સારી રહેણી રહેતા શીખવતું દોષ નીતીને મારો મલાતા શીખવતું દોષ, સ્વયંજા, મુખજા શીખવતી દોષ તો તેને માટે તેમાંને સ્વયંજા સમક્ષ અને સાધનો પુરા પાડવામાં આવવાં જોઈએ. તેમાં ને કાંઈક થયો પણ શીખવતો જોઈએ કે જેથી બદાર જાય ત્યારે તેમાંને મુજરાનનું કાંઈક સાધન મળી રહે અને ફરી અનીતીને મારો મદગાનું પ્રલોભન ન માય. તેને જાહેર જેલનું વાત, વરણ મેં એણું જોયું કે તેમાંથી માણસ સુપરીને આવવ ને પાસે સારા સમાજ માં તેને કમ રે રથાન નહિ મળે તેમાં થઈ આવવાને, વધારે સજા રહે.

આ સપાળું લખવામાં મેં અંશ માય પણ અતિશયોક્તિ નથી કરી. નજરો નજરે જોએલી અને અનુભવેલી વસ્તુજા લખેલી છે, જેલની પધ્ધતી કળી ખાણુ તો મેં જાણીલેલી નથી. અને જેલમાં પર અને સત્યામહીજો જેવર મુજરાવામાં આવેલા સીતમોની સામજેલી વતો પણ લખેલી નથી.

(સપર્ણ)

પરચુરણ

—મીડલ-વેઈટ પ્રીક્ષિય એમપીવન, સ્વયંજા રેઈ રાખીનસને કમુ' કે 'ધુ એમપીવન તરીકે વીટાવર થયો છું અને રીંગમાં પાછા આવવા કરતા બીલું કાઈ કરીસ પછી જોઈએ તો રસ્તો પણ વાળવો પડે."

—અમેરીકાના મોટર વેપારીઓ હવે દેકે જુની મે.ટર કાર ખરીદતાંને એક વખર, કમી મોટરકાર અત આવે છે કારણ કે હવે નવી મોટરકારો પુરકવા પ્રવાસમાં મળે છે

—યુનાઈટેડ સ્ટેટસની સરકારે જાણુ-વું છે કે હીસેઅરમાં ૫,૦૦,૦૦૦ એકાર હતા.

—આતરરાષ્ટ્રીય વ્યવહાર માટે હરિ, યુનાઈટેડ સ્ટેટસ પાસેથી પાંચ સુપર-હાઈડ્રોજન વીમાનો ખરીદા છે. અ. વીમાને તો અર્ચ લગભગ ૩૨૬ કલેસ પાઉન્ડ થશે.

—યુનાઈટેડ સ્ટેટસના પ્રેસીડન્ટ ગા. આઈનહાઉસે ૧૮ વર્ષની ઉંમરના લે.કેને મતાધીકાર આપવા જાણુવું હતું. તે ખાલતમાં કોમેસના બને મુકામાં લેજસલેશન માટે મુખનો થયા છે. હાલમાં કુલ જોઈએ રેટમાં ૧૮ વર્ષનાને મતાધીકાર છે.

રે. એવા દર મત છે કે જેલમાં અંદર જે બની કમુ જે તેનાપર પ્રકાશ તોજ પડી રહે જે ઉચ્ચ રિયલિટી પરાવન રા પ્રતિષ્ઠિત સમજનોની એક સ્વતંત્ર કમીટી નીમવામાં આવે અને એ કમીટી અવરનવર જેલના અધિકારીઓને જરાયે જાણ કપી વિના જેલની મુલાકાત લે અને જેલના કોઈ પણ અધિકારીને સાથે રાખ્યા વિના જેલમાંને જાણ મળે અને તેમાંને નિર્ગંધતાની ખાતી આપી તેમાંની પામેથી સત્ત્વ દર્શાવતો મેળવે.

જેમાંને આ દેશમાં તેમજ દોષમાં જેલના અનુભાવો થઈ મુકેલા છે તેમાંને મેં જાણીલેલી કહીકતોથી કહી તાણુવી નહિ થાય, જેલમાં પર જેલના ઉતરતા અધિકારીઓ તરફથી મેરા એવા અપાચારો થઈ મુકે. છે અને તે કાંઈક સુદત સુધી ઉચ્ચ અધિકારીઓથી જુપાવવામાં અ.વેલા છે કે જાહેર અન.પ.રો તે બદાર આવી મવા છે ત્યારેજ લોકોને તેની જાણ થવા પામેલી છે અને અપાચાર કરનારામાંને ઘટલી સજાઓ થયેલી છે. આવા જનાવો મારી જેલની કાઠોઈ દરખીપાન અનેક બની મુકેલા છે કોટલે અલો જાણીલેલી વસ્તુઓમાં કમુ અસત્ત્વ દોષતો કોઈએ વહેગ સરખો પણ લાવવાનું કારણ નથી

—કુલ્લીમાં રીનિાર મીસેપીની સરકારે રાજતામુ આપુ છે.

—યુનાઈટેડ સ્ટેટસના સેક્રટરી કોલ સ્ટેટ, મી. ફોસ્ટર કલેસ જાણુવું કે તેમાં માને છે કે "આતરરાષ્ટ્રીય કોટીમીક એનરલ" પર રશીયા સાથે પ્રેસીડન્ટ આઈઝનહાઉસના પ્સિનપર વળતી ત્વરાથી વાટાઘાટ થશે. આ બાલતમાં વાટાઘાટ કરવા. રશીયાએ તઈવારી બતાવી છે.

—આ વર્ષથી વીટોલસ્ટેન્ડ યુની-વર્સીટીની પ્રીમાં વધારો કરવામાં આવેલો છે. આ વર્ષે કુલ પડેલો વર્ષના વીવાધોમાંને આ વધારો બાગ પડશે હાર પડી આવતો વર્ષે બીજા વર્ષના વીવાધોમાંને પણ આ વધારો લાગુ પડશે. આ પ્રમાણે ૬ વર્ષ રહેશે આ વધારો બધાને લાગુ પડી મરો હશે

બી. એ. દરખ પાઉન્ડ, બી. એસ. સી. ૩૦૫ પાઉન્ડ, એમ. બી. બી. સી. એચ. ૬૬૦ પાઉન્ડ, બી. એસ. સી. (એનજીન.યરમી) ૪૨૦ પાઉન્ડ, બી. કામ. ૨૨૫ પાઉન્ડ, એલ. એલ. બી. ૨૦૫ પાઉન્ડ, બી. ડી. કે.સ. ૫૬૦ પાઉન્ડ.

ભારતનો પત્ર

(અમારા અભિપ્રય તરફથી)

મુખ્ય

ભારતના વડા પ્રધાન શ્રી. નવાદરે શાસન દેહરમે તાજેતરમાં દેશના વિવિધ ભાગોમાં ફરેલા આગેવાનો મુખ્ય વિષય પાકીસ્તાન-અમેરીકા વચ્ચે થનારા અનારા સંકરકરી કરારોના હતા. શ્રી. નેહરુએ સુચિત કરારને વિશ્વ મુક્ત બળીના એક પગલાં તરીકે વખોડી કાઢ્યા હતા. તેમણે કહ્યું હતું કે, આવા કરારથી આને એશિયાના દેશો ને શુભાગીમાંથી મુક્તિ મેળવવાની દિશામાં પ્રવૃત્તિ કરી રહ્યા છે, તે ખાતું હકારાત્મક જશે. અને મુક્ત ભારતની સરહદ સુધી આવી પહોંચશે ભારત અને પાકીસ્તાન વચ્ચેના વિવાદોરૂપ પ્રશ્નોની પાપાલુપિ બદલાઈ જશે અને તેનો ઉકેલ અસંભવ નહિ તે પશ્ચ અભવ તુરંત સુધેશ તે સ્પષ્ટ જશે.

શ્રી. નેહરુએ સાફ સાર જાહેર કર્યું હતું કે, ભારત કોઈપણ દેશ પાસેથી કોઈપણ સ્વરૂપમાં સરકારી સહાય નહિ રહીશ. ભારત સાર્વજનિક દેશો તરફથી સરકારી સહાય સ્વીકારશે કે નહિ, એ અનુભવ સામ્યવાદીઓ તરફથી સંકેતી મુકાબેલી વાત આથી નકામી નિવરે છે. ભારત પરદેશી રો-એને કદાપી ભારતમાં ઉતરવા દેશે નહિ અને જો કોઈ અકામચુનો પ્રયાસ કરશે તે ભારત પોતાની સમગ્રી શક્તિ સાથે સારશે.

ભારતે સોલકસ ક્ષેત્રમાં ધાપી કરતાં ધણી વધુ સિદ્ધિઓ પ્રાપ્ત કરી છે. ભારતે સાધિથી પ્રગતિથી ક્રેદલાક પર-દેશોને ચિંતા થઈ છે. ભારત આટલી જલદી આખર અને સક્રિયતાથી બની જાય એ આ દેશોને અમતું નથી. હાલથી કે ભારત હમેશા બીજા દેશોની નીતિને અનુસરતું નથી અને જો ભારત સમૃદ્ધ અને સક્રિયતાથી થાય તે આતરરાષ્ટ્રીય ક્ષેત્રમાં તેનો અગ્રણ્ય મહત્ત્વ થાય.

આમ છતાં શ્રી નેહરુએ બીજા કોઈ દેશ સાથે સ્નેહ-પ્રાપ્તિની હરી શાખમાં ઉતરવાનો ઇનકાર કર્યો હતો અને જણાવ્યું હતું કે, ભારતનો અવાજ કરવાનો એકમાત્ર માર્ગ દિલ મળ્યું રાખવાનો, સખત કાર્ય કરવાનો અને નાવા સમાર્થ બંધ કરવાનો છે.

આ દરમિયાન ભારત અને પાકી-સ્તાનના વડા પ્રધાન વચ્ચે આ પ્રશ્ન બંને પત્ર વ્યવહાર ગાંધી રહ્યો છે. પણ મળતા દેવાસ મુજબ, અને વડા પ્રધાનો પોત પોતાના વચ્ચેને વળગી રહ્યા છે.

સુચિત પાકીસ્તાન-અમેરીકા વચ્ચેના સરકારી કરાર સામે કોંગ્રેસ તરફથી કુબેશ કરવાના લેખાંચા નિર્ણય સામે

વીરોધ બંધક કરતી અને આવી કુબેશ બંધ કરાવવાની માગણી કરતી પાકી-સ્તાન સરકારની પાકીના જવાબમાં ભારત સરકારે આવા કરાર વીરક ભારતમાં જાહેર લોકમતને કળાવી દેવાની અચ્છિત જાહેર કરી છે. ભારત સરકારે લોકોને પોતાની લાગણી વ્યક્ત કરતાં અટકાવવાનો ઇનકાર કર્યો છે અને જણાવ્યું છે કે, પાકીસ્તાન-અમેરીકાન સરકારી કરારના સમાવરથી ખુલ્લો અગમણી સંકેત ભારતવાસીઓ ની લાગણી પ્રત્યે કોંગ્રેસ સંબિત ભારત ની જાહેર સંસ્થાઓ જાહેરકાર રહી શકે નહિ.

કોંગ્રેસ પાકીસ્તાન સિદ્ધ નહિ પણ પાકીસ્તાન અને અમેરિકા વચ્ચે સરકારી કરાર વિરુદ્ધ જ કુબેશ ચલાવી રહેલ છે કોંગ્રેસે પોતાની સમિતિઓ બેગા પરિપત્રમાં એવી સુચના આપી છે કે, લોકોને સાચા માર્ગે દોરવા અને જાહેર દેખાવો પાકીસ્તાન-વિરોધી સ્વરૂપ ધરાવ કરતા અટકાવવા પાકી-સ્તાન કે અમેરિકાને એક દેશ તરીકે વખોડી કાઢવા નહિ, પણ લોકોનું ખાત પાકીસ્તાન-અમેરીકા વચ્ચે સરા-કરી કરાર થવાની નીતિ પર ક્રેન્ડન કરવું. આ પરિપત્રને પરિણામે લોક મત પર સારી અસર થઈ છે અને આ બાબતમાં લોકોની લાગણી ધણી ઉચ્છ હોવા છતાં એક પણ અમુકદતો બનાવ બન્યો નથી.

ભારત સરકાર પોતાના જવાબમાં વધુમાં જણાવે છે કે, પાકીસ્તાન અને અમેરિકા વચ્ચેના સરકારી કરારને માત્ર ભારતનું નહિ પણ સમગ્ર વિશ્વ ધણી ચિંતાની નળે વ્યુજે છે. એકે એક દરેક એશિયાના રાજ્યો તથા આરબ રાજ્યો તરફથી સુચિત કરારો નો વિરોધ થયો છે.

આમ આ બાબત ભારત અને પાકીસ્તાન વચ્ચે લાગણી ઉચ્છ બની રહી છે, ત્યારે કાશ્મીરમાં લોકમત લેવા માટેની પુર્વસરતોના અમલ કરવા અંગે સમગ્રી પર બાબત ભારત અને પાકીસ્તાનના વડા પ્રધાને નિમેલી નિષ્ણ્વોનો સમિતિઓએ નવ દિવસ સુધી નવી દીલ્લીમાં અત્યંત મિત્ર મારીતવો વાત વચ્ચેના વાટાઘાટો ચલાવી હતી. નવ દિવસની મંજુર ની પુણીદિન પછી બંને દેશોના નિષ્ણ્વો તેમજ બહાર પાડેલી સમુક્ત બાંધી મુજબ, તેમજ સંતોષકારક પ્રગતિ સાધી હતી. તેમની વચ્ચે વિચલવાર અચોચેલી બાબતોમાં કાશ્મીરમાં રાખ વાના દેશોની સંખ્યા, મુદ્દિરોધ હરોળ

ની પાકીસ્તાન બાબતના વિસ્તારોમાં વધીવરી નવ સંભાળનાર તંત્ર અને સંમુક્ત રાષ્ટ્રોના કાશ્મીર પંચના તા. ૧૩મી ઓગસ્ટ ૧૯૪૮ ના કરાર પ્રમાણે કાશ્મીરની ભરતી પરથી પાકી-સ્તાનનો અને તામકાવાળાઓ અરેખર મતમાં મવા છે કે નહિ તે નક્કી કરવાની બંધનિ હત.

દરે બંને દેશોના નિષ્ણ્વોનો પોત પોતાના વડા પ્રધાન સમક્ષ પોતાનો તેવાજ રજુ કર્યો. અને કરી તેઓ કુંક સમક્ષમાં સંભરત:કરારી ખાતે કરી વાટા ધારો ચર કર્યો.

કેવલા પાંચ વર્ષથી બેગો ઉકેલ નથી કરી શક્યો એવી આ બાબતો નો ઉકેલ સરકારી અધિકારીઓ વચ્ચે ની આવી વાટાઘાટો દારા નાપથી થાય, એવી આશા રાખવાનું વધુ પડતું દશે ભારત અને પાકીસ્તાન વચ્ચે વધતી તંગદિલીને કારણે અ. મંજુરો ઓર્નું સક્ષણ પરિણામ આવવાની પશ્ચ ત્રાંચી આશા રહેતી નથી, આમ છતાં આ વાટાઘાટોની સુચકતા એ છે કે, પાંચ વર્ષ જુના કાશ્મીરના પ્રશ્ન માં આ પહેલીજ વખત ભારત અને પાકીસ્તાનના અધિકારીઓ વચ્ચે સીધી વાટાઘાટો આવી રહી છે વધુમાં વધુ સુધી ઉપર જણાવેલી ત્રણ બાબતો નો સંતોષકારક ઉકેલ ન થાય ત્યાં સુધી કાશ્મીર માટે લોકમત નિયામક નિર્ણય સકાય તેમ નથી તેમજ કાશ્મીર માં લોકમત લઈ રાકાય તેમ નથી.

કાશ્મીરના રાજદ્વારી મંજુરો પણ નવી દિલ્લીમાંની આ વાટાઘાટોનું કાષ્ઠ પરિણામ આવવાની આશા રાખતા નથી. કાશ્મીરમાં સત્તા પરના રજ દ્વારી પદ-રખ્ત થ પરિપક્વ સરકાર અને આગેવાનો તરફથી કાશ્મીર સરકાર પર એર્નું જણાય થઈ રહ્યું છે કે, તેણે ભારત સરકારે પાકીસ્તાનને સાફ સાર જણાવી દેવાનું છે, જો પાકીસ્તાન અમેરીકા પાસેથી સરકારી સહાય લેશે તે ભારત કાશ્મીરમાં લોકમત લેવાની પોતાની દરખાસ્ત પાછી ખેંચી લેશે.

ભારત અને કાશ્મીર સરકારના પાકીસ્તાન-અમેરીકા સરકારી કરાર પ્રત્યેના વલણથી રાષ્ટ્રીય પરિપક્વ સરકાર અને કાર્યકરોને જરાજ સંતોષ નથી. આ બાબતમાં પાકીસ્તાન પ્રત્યે વધુ સખત અને વાસ્તવવાદી વલણ અખત્યાર કરાવવા માટે તેમના તરફથી પ્રયાસો ચર થઈ મવા છે. આ કાર્યકરો અને સરકારોની આ વિધેની લગણી શિટલી જોરકાર અને વ્યાપક છે કે, તેમના તરફથી તેમના નેતાઓ પાસે પાકીસ્તાન પ્રત્યે સક્રમ નીતી ધરાવ કરવાની માગણી થશે, હારે તેમને ના પાડવાનું મુરેક બનશે. આ સવાલ તા. ૧૧મી જાન્યુઆરીએ જામ્મુ રાષ્ટ્રીય પરિષદની બેઠકમાં કય થશે.

ભારતના વડા પ્રધાન શ્રી. નેહરુએ ભારતમાં અણુશક્તિના સંશોધન માટે લાગો ફરિયાના અંગે મુખ્યમાં બંધા નારી પ્રયેજ શાળાના મકાનનો પાયો નાંખવાની વિધિ કરી હતી. તાતા કુટુંબ, ભારત સરકાર અને મુખ્ય સરકાર તરફથી રાષ્ટ્રને આ મકાનની ગેટ મળી રહી છે. તાતા પ્લેટીટમ્સ એફ. કન્સ્ટ્રેક્શન્સ લીમિટેડ (શિદ્ધાંતિક સંશોધન માટેની સંસ્થા) પોતાનું શુરૂ મકાન હોડી આ વિશાળ મકાનમાં પોતાની કામગીરી આમળ બપાવશે. હારે,શીમાં પર પડેલો અણુબોમ્બ પડવા એ પહેલા એક વર્ષ ભારતમાં અણુ-શક્તિનું સંશોધન કાર્ય ચર થઈ અને હવે આ કાર્ય આ નવા મકાનમાં સરકારની સદાય સાથે આમળ બપાવશે. આ સંસ્થા દારા વિશ્વ અણુમુખ્ય પ્રવેશે એ પહેલાના સંક્રાંતી કાળમાં વિશ્વના બીજા દેશો સાથે ભારત વિજ્ઞાનના ક્ષેત્રમાં આમળ બપાવશે. અણુશક્તિના સંશોધનદારા ભારત અણુબોમ્બ બનાવવા ચાલતું નથી, પણ અણુશક્તિનો લોગોનું ઉત્પન્ન ધોરણ ઉચું કરવાની દિશામાં કંપરેજ કરવા ચાલે છે.

આ પ્રશ્ન શ્રી. નેહરુએ જણાવ્યું હતું કે, વિશ્વના બીજા રાષ્ટ્રોએ આ-ધુનિક સમયમાં ધણી પ્રગતિ કરી છે, ત્યારે ભારત પછાત રહ્યું છે, એ વસ્તુ આપણે ખસલમાં રાખવી જોઈએ. આમ થવાનું કારણ એ છે કે, વિશ્વ ન. બીજા દેશોએ વિજ્ઞાનનો લાભ લીધો છે અને તેઓ નવી વસ્તુઓ શીખ્યા છે અને વિજ્ઞાન મારફતે તાકાત મેળવી છે. ભારતે કાતો આ દેશોની નકલ કરવી જોઈએ અથવા તે વિજ્ઞાનની પ્રધાન બાબતો જાતે શીખી લેવી જોઈએ. જો આપણે બીજા દેશોની નકલ કરીએ તો આપણે કંમેશ તેમના પરજ આધાર રાખવો પડે અને તેમનો હાથ આપણી ઉપર રહે જો આપણે ભારતને શક્તિશાળી બનાવવું હોય તો આપણે વિજ્ઞાનના ક્ષેત્રે પ્રગતિ સાધવીજ રહી. આના કાષ્ઠ વાટકાલિક પરિણામે ન પણ આવે, વિજ્ઞાનના અભ્યાસ પાછળ નાણા અર્થવાથી દેશ ની મુળજીવ તાકાતમાં અવરુપ વધારો થવાને, આજ હરાદથી ભારત સરકારે દેશભરમાં કેરેર જૈવજનિક પ્રયેજ શાળાઓ રચાવી દીધી છે. હકીકત માં ભારતે ઉત્ક્રા પાંચ-છ વર્ષમાં આ ક્ષેત્રમાં લાંબી પ્રગતિ એટલી કારે છે કે, બીજા કોઈપણ દેશ આટલા કુંક સમયમાં આટલી પ્રગતિ લાવી શકે નહિ.

શ્રી. નેહરુએ જાહેર કર્યું હતું કે, આ પ્રયેજશાળામાં અણુબોમ્બ બનાવવાની ભારતની ંરાય ઇચ્છા નથી કે તેમાં તેને રસ પણ નથી. તેનું ખેય અણુશક્તિના ઉપયોગનું ક્ષેત્ર સીધી કાઢવાનું છે. ભારત પાસે પોતાની

સાધન વિકાસ કરવાની દિશામાં પ્રયાસ સમી છે.

અણુશક્તિના વિકાસનું કાર્ય બે ભાગમાં વહેંચી શકાય છે. એક ભાગનું કાર્ય સંપૂર્ણપણે યુગ્મ રાખવામાં આવશે. આ ભાગમાં યુગ્મતા સેવાય એ અને અંતર રીતે જરૂર પડે ત્યારે નથી. બીજું કમળ એ બીજી દેશી અણુશક્તિના વિકાસનું કાર્ય યુગ્મ રાખે છે. ભારતે આ દેશી સાથે સહકાર કરવો હોય તો, આપણી છાત્રા ન હોય તો પણ આ દેશી આ કાર્ય આપણી પાસે યુગ્મ રખાવવા માટે છે.

આ સંરખાનું સંચાલન ભારતના અણુશક્તિ પંચના પ્રમુખ અને વિશ્વ વિખ્યાત વિજ્ઞાની ડૉ. એચ. જે. બાબા કરશે. ભારતમાં અણુબોમ અને અણુ શક્તિ પ્રાપ્ત કરવામાં વપરાતી પુરેન પદ્ધતિ અને થોરિયમ માટુનો મેટા પ્રમાણમાં જાણે છે. ડૉ. બાબા ત્રણેક વર્ષમાં સફળતાપૂર્વક અણુશક્તિ તો વિકાસ સાધવાની અને ઔદ્યોગિક નો ઉપયોગ કરી શકવાની આશા રાખે છે.

કદાચાદ ખાતે શ્રી. નેહરુએ ભૌતિક અને ઔદ્યોગિક સંશોધન માટેની અપરમ પ્રયોગ શાળાઓની મકાનની ઉદ્ઘાટન વિધિ કરી હતી. આ પ્રયોગ શાળાઓના સાધનોમાં મહત્વની ભાગ્ય એ છે કે, આ વિસ્તારની કુદરતિ સાધન સંપત્તિના વિકાસ, નવા શોધો થેલા માગો દારૂ કરવા માટે તેમાં વિવિધ જાતના અનેક જાતના પંચો છે.

છેલ્લા પંખવાડીવામાં ભારતમાં અનેક પરિવર્તો મળી મળ્યા. પ્રજા સમાજવાદી અને સામ્યવાદી પક્ષના સંમેલનો મળ્યા. દોઢી રાષ્ટ્રીય મળ દુર કેમેસ, આંતરરાષ્ટ્રીય કાનુની પરિષદ, દોઢી વિજ્ઞાન કેમેસ, અખિલ ભારત પ્રાર્થનિક શિક્ષક પરિષદ અને એવી બીજી સંસ્થાઓ પરિપક્વો મળી મળ્યા.

પ્રજા સમાજવાદી પક્ષનું અધિવેશન અસાધ્યપાદ ખાતે મળ્યું હતું. અધિ વેશને મક્કને આગામી સુદેશી માટેના નહેરુનામાને મંજૂર કર્યું હતું. આમાં ખાસ ધ્યાન યોગ્યતી એક બાબત એ હતી કે જો પ્રજા-સમાજવાદી પક્ષ સત્તાપર આવશે તો તે ભારતમાં ડોઢ પક્ષ સ્થપવાની માસિક રૂ. ૧૦૦૦થી વધુ આવક નહિ રહેવા દે. માવજી મોરનોબીન રાજ્યમાં રાજ્ય મારાસભા ની આગામી સુદેશી માટે પ્રતિષ્ઠા પ્રજા-સમાજવાદી પક્ષે સામ્યવાદીઓ સાથે દાય મીલાબના બતાવ અંગે અધિવેશનમાં જાણી પડ્યું હતું. સમાન પ્રમુખ આચાર્ય કૃપલાણીની ઉપરવટ જાળવે પહેલે, સામ્યવાદીઓ સાથેના આ જોડાણની બાબતમાં તપાસ કરવાનો હવાવ પસાર કર્યો

હતો, હવેમજ બધા વક્તાઓએ સામ્યવાદીઓ સાથે સહકારનો વિરોધ કર્યો હતો.

અધિવેશને ભારતને બ્રિટીશ રાષ્ટ્ર સમુદાય દેલક સમ્યપદ હોડી દેવાનો અને પોતાની જાતને પ્રીટનતા આપી અને આયોજનિક પુલો વળમવામાંથી છુટી કરવાનો આમલ કર્યો હતો. પહેલે દસ મુદ્દાઓના વિદેશ નીતિ અંગે નો હવાવ પસાર કર્યો હતો અને ભારતમાંના પરદેશી સંસ્થાનો પ્રત્યે સખત વલણ અખતપાર કરવાની સરકાર પાસે માગણી કરી હતી.

દક્ષિણ ભારતમાં મદુરા ખાતે મળેલી સામ્યવાદીઓની પરિષદે નેહરુ સરકાર ની જગ્યાએ "સેક્યુલર ઝેકતાવાળી" સરકાર સ્થાપવા માટે પ્રયાસ કરવાની પ્રતિજ્ઞા લીધી હતી. પહેલે સરકારની વિદેશ નીતી પ્રત્યેનું પોતાનું વલણ તથા મારાસભાઓમાં તથા ધરા સભાઓ મહાર કેમેસ વીરોધી પક્ષો નો સંપુક્ત મોરચો રચવા વિષે અને કામકાર અને બેકુન મંડળોમાં એકતા લાવવા અંગે હવાવો કર્યો હતો.

સામ્યવાદી પક્ષની બેદરે સુનોઆપી કાઠગીરનો સવાલ પાછો બેચી લેવાની માગણી કરી હતી, કેમકે તેનો અભ્યારે ભારત અને પાકીસ્તાન મતભેદો જગાવા માટે ઉપયોગ થઈ રહ્યો છે. પક્ષના એક મુખીએ જણાવ્યું હતું કે, જો પ્રજા સમાજવાદી પક્ષ સુદેશી પક્ષી બીજા પક્ષો સાથે મળીને સરકાર રચવા માટે સામ્યવાદીઓ-વીરોધી વલણ અખતપાર ન કરવાની ખાતરી આપે તો સામ્યવાદીઓ સુદેશીમાં કેમેસને હરાવવા માટે સમાજવાદીઓ સાથે દાય મીલાવવાને તત્પર છે.

ભારત સરકારના ખાલોને લમતા ખાતાએ ભારતના પુર્વજિનારાના પ્રદેશ

માં સોના તથા રૂઢીઓ-ઝેડીવ ધાતુ ઝોતી મહત્વની શોધ કરી છે. પશ્ચિમ બંગાળથી ઝેડીસા સુધીના સખમ પદાર્થો સોનું તથા બીજા ધાતુઓ મેટા પ્રમાણમાં હોવાનો નિષ્કાતોનો અભિપ્રાય છે. જોકે સોનું કાઢવા માટે સારા પ્રમાણમાં યોદ્ધામ કરવું પડશે. સોના ઉપરાંત પુરેનિયમ (અણુબોમમાં વપરાતી ધાતુ) તથા ત્રીરોન પણ આ વિસ્તારમાંથી મળી આવેલ છે. સરકારે આ વિસ્તારમાં સોના અને બીજા ધાતુઓનું પ્રમાણ જાણવા માટે યોદ્ધામ રાષ્ટ્ર કરી દીધું છે.

નવા આંધ્ર રાજ્યમાં કરી કરોડની યર થઈ મળી છે. આંધ્રના પાટનગર અમેના જમડામાં અન્ય પ્રધાનો સાથે મતભેદ થતું પ્રધાન મંડળમાંના લોક કૃષીકાર પક્ષના પ્રતિનિધી શ્રી. લક્ષ્મીના એ પ્રધાનપદનું રાજીનામું આપ્યું છે પાટનગરના પ્રજા અંગે કૃષીકાર પહેલે સામ્યવાદીઓ સાથે દાય મીલાબા છે, પરિણામે આંધ્ર મારાસભાની આગામી મેટકમાં હાલની સરકાર હારી જાય અને તેને છુટા થતું પડે એવી રિયતિ છબી થઈ છે. હવે નાણા પ્રધાન શ્રી વિશ્વનાથમ્લી આગેવાની નીચેના પ્રજા સમાજવાદ પક્ષ સિગવના મારાસભા માના તમામ પક્ષો અને જુલો સરકાર ની વિરુદ્ધ છે.

આંધ્રના નાયબ મુખ્ય પ્રધાન શ્રી. રાંછવ રૂઢીએ જાહેર કર્યું હતું કે, કેમેસ આંધ્ર રાજ્યમાં નવી સુદેશી માટે તત્પરારીઓ કરી રહી છે. જો આગામી મેટકમાં વર્તમાન પ્રધાન મંડળનું પતન થાય અને નવી સુદેશી અનિવાર્ય બને, તો તે આંધ્રનાં જમડેલા હવામાન માટે સારું કરો.

આચાર્ય વિનોબા બાવેની મુદાનની

ચળવળમાં જોવામાં માટે જોડીયાના મુખ્ય પ્રધાન શ્રી નવકૃષ્ણ ચૌધરી મુખ્ય પ્રધાનનો હેલો હોડી દેવા માટે છે, તેમજ હેલો હોડવાના પ્રેલા નિર્ણયથી કેમેસના વરીપટ સત્તાધીશોને વાર્ષિક કર્યો છે. તેમના અનુગામી તરીકે જોડીયાના માજી મુખ્ય પ્રધાન અને કેમેસના માજી મહામંત્રી શ્રી. હરેકૃષ્ણ મહેતાજી અને શ્રી નિત્યાનંદ કાનુગોનાં નામો બોલાઈ રહ્યાં છે.

સરહદના માંથી ખાન અબ્દુલ મહાર ખાન અને તેમના સાથીઓ જેમને પાકીસ્તાને આઝાદી પછી તરતજ ગીરફતાર કરીને આજ સુધી અટકાયત માં રાખ્યા હતા, તેમને મુક્ત કરવાના પાકીસ્તાન સરકારના નિર્ણયથી ભારત માં આનંદ ફેલાયો છે. આપણી આઝાદીની લડતમાં સરહદના માંથી અને તેમનાં સાથીઓ મોખરે હતા, એટલે તેમના આજ કારાવાસથી ભારત ના વડા પ્રધાનથી માંડીને સામાન્ય માણસ સુધી બધાને દુઃખ થતું હતું. પરંતુ ડોઢ પોતાની લાગણી બક્ષત કરતું નહેલું, કારણ કે પાકીસ્તાન તેનો ગેરલાભ લેકાવી સરહદી માંથી સામે પ્રચાર કરે એવો ભય હતો. સરહદી માંથીની હજી તખિયત કીક નથી. તેમને મુક્ત કરવામાં આવ્યા છતાં તેમને સરહદ પ્રાંતમાં લાખલ થવાની મનાઈ હરમાવવામાં આવી

રાજ્યોની બાવના ધોરજે યુગ રચના કરવા માટે ભારત સરકારે નીચેના પંચ ફેલુઆરીની અધવચ પહેલાં કામ કરી ચકશે નહિ, કેમકે પંચના પ્રમુખ જોડીયાના મવરનર શ્રી ફક્ત અલી તથા પંચના એક સભ્ય શ્રી પાણીકર વહેલા તેમના વર્તમાન હેલો પરથી છુટા થઈ શકે તેમ નથી.

એ અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ક્રીસ્તી ૧૯૫૪ જાન્યુવારી કરોડારી	હીંદુ ૨૦૧૦ પોષ	સુલભમાન ૧૯૭૭ જાન્યુવારી અવધ	પારસી ૧૩૨૩ અમરદાદ	સુરોદય ક. મી.	સુમરિત ક. મી.	ધાર્મિક તહેવારો-ઉત્સવો
શુક્ર	૨૨	૫૬	૧૬	૨૩	૫-૧૫	૭-૦૦	
રવિ	૨૩	૫૭	૧૭	૨૪	૫-૧૫	૭-૦૦	
રવિ	૨૪	૫૮	૧૮	૨૫	૫-૧૬	૭-૦૧	
સોમ	૨૫	૫૯	૧૯	૨૬	૫-૧૬	૭-૦૧	
મંગળ	૨૬	૬૦	૨૦	૨૭	૫-૧૬	૭-૦૧	
બુધ	૨૭	૬૧	૨૧	૨૮	૫-૧૭	૭-૦૨	
ગુરુ	૨૮	૬૨	૨૨	૨૯	૫-૧૭	૭-૦૨	
શુક્ર	૨૯	૬૩	૨૩	૩૦	૫-૧૮	૭-૦૩	
રવિ	૩૦	૬૪	૨૪	૧	૫-૧૮	૭-૦૩	
રવિ	૩૧	૬૫	૨૫	૨	૫-૧૮	૭-૦૩	
સોમ	૧	૬૬	૨૬	૩	૫-૧૯	૭-૦૪	
મંગળ	૨	૬૭	૨૭	૪	૫-૧૯	૭-૦૪	
બુધ	૩	૬૮	૨૮	૫	૫-૧૯	૭-૦૪	
ગુરુ	૪	૬૯	૨૯	૬	૫-૨૦	૭-૦૫	

[ભારત પ્રજાસત્તાક દિન
રિવામી વિવેકાનંદ જયંતી
શ્રી મ.પીજી નિવોલુ દિન પદતિલા
(બી. જી.વલ્લરી) એકાદશી,
શિવરાત્રી - સોમ પ્રદોષ.
અંદ્ર દશન-પંચક બેડા સવારે ૮-૪૮.

“અંગાળના ક્રાન્તિકારીઓ”

લેખક : શાન્તિલાલ જયરામભાઈ ચીચી

જા રતને સંપૂર્ણ આઝાદ થવાને આ છત્રીસમીએ સાત વર્ષ પુરા થયું છે. આ આખના પચાસનાની મહત્ત્વની ગણેલા વર્ષોમાં ભારતે જે પ્રગતી કરી છે તે બીટીસ સરકારે ગણેલા વર્ષોમાં કરી ન હતી. આ વર્ષોમાં ભારતે જગતભરના દેશો સાથે માઠ મીઠતા બાંધી, આંતર રાષ્ટ્રીય ઝગડાઓના હોલમાં અચાગ પ્રવાસો કરી વિશ્વને મોખરે આવી ઉભું અને એક શાલી આદર્શ દેશ તરીકે નામના મેળવી છે. આપને સ્વતંત્રતા અપાવનાર અને આ ઉત્પત્તિને શીખરે પેઢોચાકનાર વીરો આજે આપણે સ્મરણ કરવું જરૂર છે. અહીંસાક વીરોને આપણે બળીએ છીએ પણ હીંસાથી. આઝાદી મેળવવા પચ્ચોડનાર અને જન માધનું કુરબાન કરનારા વીરો આપણા હૃદયમાંથી ધીમે ધીમે જુલાવા માંડ્યા છે. તેમના બહીષ્કારને સીધે લાલ રક્તથી જીવંત મચેલી જખીન હજી સુધી નથી. ભારતની સ્વતંત્રતા માટે માત્ર એક માણસે નોખ નથી આપ્યો. પણ હજારો હીંસક અને અહીંસક નેતાઓ એ તેમજ લોકો એ આપ્યો છે. આપણે તેમને છુલ્લું ન બોલ્યો.

ભારતની સ્વતંત્રતાની નિરીક્ષા કરતા આજે આરા વિચારો કુમસથી દટાયેલા પચીસ વર્ષો પુર્વે ધસી લાઇ જાય છે. તમે સુધસેન, પ્રીતિ વદાદાર દેસા, અંબીકા ચક્રવર્તી અને અનંતસિંહના નામો સાબળ્યા છે ?

એક સમયમાં તેમનાં નામો લોકોના હોઠપર દર્તા. એમણે પચીસ વર્ષો અઝાદ બીટીસ શાલીવાદને ઉમેડી નાંખવા કરેલા પ્રયત્નોની ધાડ હું તમને આજે તાજ કરાવવા ઇચ્છું છું.

એ ચિંતાગોમના બેંચવાદી ક્રાન્તિકારીઓના પ્રમુખ સુધસેન (મારતરદ) હતા. સુધસેન એક બાહોશ, લેજરવી તેમજ કોશીયાર નેતા હતા. તે શાલ તેમજ આનંદી સ્વભાવના હતા. તેમને ચક્રેશ ભપાનકે હતો.

સુધીયર અમલદારો તેમજ અંગ્રેજ પોલીસોના ખુને કરવાથી કંઈ અંગ્રેજ સરકાર ઉપલાથી શકાય તેમ ન હતું. પણ ફેટલાક મથે લાઇ હજી રહેવા નહતા ઇચ્છતા તેથી ક્રાન્તિકારીઓએ નકકી ક્યું કે સડન માણુ રાખવી.

૧૯૩૦માં માધીજીએ ઘડી કુચના પગરણુ માંડ્યાં ક્રાન્તિકારીઓએ એજ વર્ષની ૧૨મી એપ્રિલની અંધારી રાત્રે દસ વાગે એટી સાથે ચિંતાગોમની તર ઓરીસ, રાજાગાર તથા સિપાઇધાણા પર કુમસો ચક્રેશ નગરકોટ તથા કુમ પાસેથી રેલ્વે લાઇનને કાપી નાખવામાં આવી.

પણજી કટીથી તેમણે શસ્ત્રાગાર કબજે કર્યું. એજ સમયે ચિંતાગોમ છલ્લાના એજરદેટ આવી પહેાળ્યા શસ્ત્રાગારમાંથી સજ્જસજ્જાટ કરતી ગોળીઓ છુટી પાણુ તેઓ બધી જઇ ચિંતાગોમના બંદરમાં જઇ પહેાળ્યા હતા. તેમણે લાંથી તાર દારૂ ધાંડ અંગેના સમાચાર કલકત્તાના વડા અમલદારને આપ્યા.

ચોડાક કલકત્તામાં એક બ્રિટીશ કુકડી લાં આવી પહેાળી અને બંને ચોડાઓ વચ્ચે જંગી સંગ્રમ આરંભાયો. ક્રાન્તિકારીઓ અચુક અંશે તેમને પીછે હાં કરાવવામાં સફળ નીવડ્યા હતા. પણ તેમને શસ્ત્રાગારવાળી ટેકરી પર રહેવામાં ઇચ્છા જોખમ હતું. જેકલા સાથે લઇ સકાય તેટલાં હથિયારો લઇ તેમણે શસ્ત્રાગાર સળગાવી દીધું. એ આમમાં કુબાંચે હિમાલુસેન સખત દાટી મચો હતો, જેને પરીણામે અચુ દિવસની કુટી માંદગીમાં તે અંચ પાડ્યો હતો.

જલાલપાદની ટેકરી પર ક્રાન્તિકારીઓ હતા અને સામી ટેકરીએ બીટીસ સૈન હતું. અંગ્રેજ હોજની અધિનમ નેના પહેલાજ બારથી અમિવાર ક્રાન્તિકારીઓ જખીનપર હળી પડ્યા હતા. ચારને સખત હળ થઇ હતી. જેમાનાં એક અંબીકા ચક્રવર્તી હતા. અંબીકા સખત લામલ હોવા છતાં બીજાં જે લવચેલએને લઇ જવામાં સફળ નીવડ્યાં હતા. સૈનિજો માત્ર એકજ લાવલ ક્રાન્તિકારીને શજતા પકડી શક્યા હતા. જેને તેમણે રીઆવી રીઆવીને મારી નાખ્યો હતો.

સરકારી પક્ષમાં આસરે એ.સંઠ માણુસો મંચું પાડ્યા હતા. અને અનેકને હળ થઇ હતી.

જલાલપાદની ટેકરીપર અચાનક કુમસો બલ તેમણે આકમણુ કરવાની યોજના પકડી કુટી બંને રાત્રે સંગ્રામ

બંધ પડ્યો. ક્રાન્તિકારીના સેનાપતી એ એવો નિર્ણય કર્યો “અ.પણું કામ હજી પુર થયું નથી. સરકાર સામે તો જંગ તો હજી બેલવાનો બાકી છે. હવે તો આઝાદી કાળે ગેરિલા લડાઇ (Guerrilla War) લડવાની છે.”

શસ્ત્રાગારની ધાડ બાદ અંગ્રેજ બ્રકરે ચિંતાગોમમાં દેર દેર સિપાઇઓ ગોઠવી દીધા હતા. ક્રાન્તિકારીના માણુસોને પકડવા માટે તેમણે લોકોના હાથે તપાસ્યા, તેમજ લોકોપર જુલમની મડી વરસાવી.

૨૪મી એપ્રિલ ૧૯૨૮માં સુધસેન અમરેદે નામે એક યુવાને શહેરમાં અનંતસીંઘ સાથે વાટલાટ કરવા મોકલ્યો હતો. તે કામ પુર કરી પાછો ફરતો હતો ત્યાં તો અચાનક એક પોલીસનો કોટો થઇ અંચે તે જુવ.ને પોલીસે એક અજાતજો મકાનમાં બેસાડ્યો. તેને થંકા પડી અમરેદે મકાનના બીજા મળ પરથી કુટી ચેરીની મટરમાં આસરે લીધા. પોલીસે તેને જોળાવાર ક્યો અને તેની સામે જુવાને સજ્જસજ્જાટી ગોળીઓ છોડી. અમરેદનાથની પીરતોલમા વધારે ગોળીઓ ન હતી છતાં તે અંતમુધી સડ્યો ચોડાક સમયમાં ચારે દિશામાં થી સૈનિજો આવી મડ્યા અને જુવાન ના શરીરને ગોળીઓથી વીધી નાખ્યું.

આ બનાવ બાદ પોલીસે ફેણી રેલેન પર ચાર જુવનેને રોક્યા. ક્રાન્તિકારીને થું કરવું તે સુજ ન પડી તેમના મટે માત્ર એકજ માર્ગ રહ્યો હતો. ક્યાં તે, તેમના શરણે થઇ જવું નહીં તો મરણીયા થઇ લાગુ ચાર જખાની બંદુક એકી સાથે બહાર નીકળી અને એક એ સિપાઇએને જખીનપર તોડી પાડ્યા લાંથી તેમણે દોઢ મડી.

આ બાદ સુધસેને ટેકરીઓ છોડી અને ક્રાન્તિકારીને લઇ આંકાએ તરફ ઉપડી મયા તે એજ માનતા હતા કે ગેરિલા લડાઇ સીધી ઉતમ રીતે મામડામાં લડી શકાય છે.

હીં મેને દિવસે જ ક્રાન્તિકારીઓની કુકડી એક યુવ રથાનેથી બહાર પડી. તેમનો વિચાર ચિંતાગોમના કુશીપન લતાપર કુમસો કરવાનો હતો. સહમાચે અચુક કારણે એ ચોખના અમલમાં મુટી સકાય તેમ ન હતી. પાછા વળતા હવારપોળ આગળ અચાનક પોલીસને મોટા થયો. પોલીસે અને ક્રાન્તિકારીઓ વચ્ચે સામસામા અનેક ગોળી બારે મયા. - રેલીપ્રસાદ, મનોજન સેન, રવેદેશ રામ એ ચાર પ્રતાપી શરવીરો ફુરમોની ગોળી

હળુમિ મયા હતા. સુધોમ અને ફળીન્દ નંદાને પોલીસે પકડ્યા એ બંનેને કાંસીની સળ આપવામાં આવી હતી.

આ બનાવ બાદ પોલીસો વધારે કુર તેમજ લોકોનરમ્યા વડે રોવા બંધા હતા. ચિંતાગોમમાં એક એક હર તપાસવામાં આમ્યું હતું. તેમજ શહેરમાં અનેક માણુસોની શરપક કરી જેમાં રકતમેન, રેલીપ્રસાદ અને અનંતસિંહના પિતા પણ હતા. આ સમયે અનંતસિંહ પોતાના યુવા રથાનેથી બહાર આવી પોલીસને શરણે આપમેળે થઇ મયા. અનંતસિંહને શરણે યવાનું ખાસ કારણુ હતું. તે અંગ્રેજને બતાવવા માંડતા હતા કે ક્રાન્તિકારીઓ મોતથી ડરતા નથી તેમજ દરતેજુને મરી શકે છે.

૧૯૩૦ની સપ્ટેમ્બરની ૩લી તારીખે મધરાત્રે પોલીસે કુમસી તાલુકાના ફેન્સ નાખાન. શહેર મદનમરમાં એક હરને ઘેરે ધાલ્યો ગોપાળ પોલીસની કારમાં ગોળીઓથી અપી મચે હતો. ફેન્સ સરકારે મણેલ ધેળ, આનંદ યુખા અને મોકનાથને ડેડ કરી બીટીસ સરકારને હવાલે કર્યો.

આશરે પચાસ ક્રાન્તિકારીને પકડ્યા બાદ સરકારે તેમનાપર મુકદ્દમો ચલાવ્યો. તેમનાપર “સત્રાટ સ.સે કુદે સડવાનો” આરોપ મુકવામાં આવ્યો. આમાલુ ફેટલાક ક્રાન્તિકારી એતે મોતની સળ થઇ હતી. ફેટલાક ને દેશનિકાલ કરવામાં આવ્યા હતા તેમજ જન્મ દીપની સળ કરવામાં આવી હતી.

૧૯૩૦ની ૩૦મી નવેમ્બરે વડા ઇન્સપેક્ટર જનરલ ક્રિમને મારી નાખવા એ યુવાન તરણોને મેકલવામાં આવ્યા. રામકુણુ વિલાસ તથા કાલીપદ મકવતીએ જુલથી તારિયી મુકરણને મારી નાખ્યા તેએ એજ મનતા હતા કે જેમના પર નિશાન લાકડું છે તે જનરલ ક્રિમ છે. કલકત્તામાં ડેસ આલ્યો. રામેશ્વરને કાંસી અને કાલીપદને જન્મદીપની સળ થઇ.

૧૯૩૧માં સરકારે “માર્ગનામાલદ કાવતર” પકડી પાડ્યું. જેલની અંદર તેમજ બહાર વીજળીના તારો પકડાયા પોલી વધું શરપક થઇ. અધારે ડેસ આલ્યો ત્યારે તેમને આઠ આઠ માલ ની સળ થઇ.

અસાનુલજાક, એક ઇન્સપેક્ટર લોટોપર જુલ્લ વધારે કરતો હતો. ૧૯૩૧ના ઓગસ્ટ મહીનામાં શહેરનું કુટબોલ મેદાનપર ચીદ વર્ષના કરીપદે અસાનુલજાકને ગોળીઓથી અત્ર કરી નાખ્યો. કરીપદને ડેડ કરવામાં આવ્યો. કરીપદે યુન ક્યું એવો પુરતો પુરાવો ન મળવાથી જમુરીએ તેને “નંદિય” બંડેર ક્યો હતો. બીટીસ

૧૯૨૮માં ક્રાન્તિકારીની સમામાં એવું નકકી કરવામાં આમ્યું કે જ્યાં સુધી મેઇ બેરવર પરદેસી સળા મલ ન કરે ત્યાં સુધી આઝાદી હાસલ કરી શકાશે નહીં. ફેટલાક વર્ષોના સંગ્રામના અનુભવથી તેમને માલમ પડ્યું કે

જલાલપાદની ટેકરીપર અચાનક કુમસો બલ તેમણે આકમણુ કરવાની યોજના પકડી કુટી બંને રાત્રે સંગ્રામ

હીં મેને દિવસે જ ક્રાન્તિકારીઓની કુકડી એક યુવ રથાનેથી બહાર પડી. તેમનો વિચાર ચિંતાગોમના કુશીપન લતાપર કુમસો કરવાનો હતો. સહમાચે અચુક કારણે એ ચોખના અમલમાં મુટી સકાય તેમ ન હતી. પાછા વળતા હવારપોળ આગળ અચાનક પોલીસને મોટા થયો. પોલીસે અને ક્રાન્તિકારીઓ વચ્ચે સામસામા અનેક ગોળી બારે મયા. - રેલીપ્રસાદ, મનોજન સેન, રવેદેશ રામ એ ચાર પ્રતાપી શરવીરો ફુરમોની ગોળી

હળુમિ મયા હતા. સુધોમ અને ફળીન્દ નંદાને પોલીસે પકડ્યા એ બંનેને કાંસીની સળ આપવામાં આવી હતી.

સરકારની વર્તુલકર્મ દ્વારા કોર્ટમાં સુધારા થયો અને દરિયવને કાળો પાણીની જનમરીપની સમય થયું.

૧૯૩૨ના માર્ચ-એપ્રિલ પહેલી તારીખે સમગ્ર રાષ્ટ્રમાં કોલસાના કુદરતી સ્ત્રોતો અને જંગલોના પિત્તો વગેરેને નારીય તરીકે કસવામાં આવ્યા હતા. અગાઉ કાનિતક શીમાના પદ્ધતિ હોદ્દાઓ લેવામાં આવતી ન હતી. સુપ્રસેન માર્ચ ૧૯૩૨માં તેમના પદ્ધતિ હોદ્દાઓ લેવા દાખા કરી. કસવાના દર તેમજ પ્રતિ વેદાદાર તેમના પદ્ધતિમાં પહેલી જોડાઈ.

૧૯૩૨માં કસવાનામાં માસિકમાં પોલીસો સાથે દરિયાર એકતાર જપાનથી થયું. નિર્મલસેન અને અધુવસેન અને સરકારના પહેલે કોર્ટને કેમેરેન જપાનથીમાં કિતથી હતા. સુપ્રસેન તથા કોર્ટની વેદાદાર પણ સાથે હતા. તેઓ કોર્ટની જવા પાડ્યા હતા.

પદ્ધતિની દેવે એ.પી.સરોની કસવ દેવેથી ધોડા માલિકની અંતરે હતી. અહીં દર અનિવારે નાથ, સગીત, તમજ મીનખાની થતી હતી. ૧૯૩૨ ના સપ્ટેમ્બરની ૨૪મી તારીખે અમાનક રાતના નવ વાગે ત્યાં થ.૩ પડી. થોડાક સમયમાં ત્યાં એકાદના થોડા તેમજ પીસોડના ગોળમારથી વાતાવરણ આજી ઊઠ્યું. પંદર મિનિટ માં ત્યાં લાલકા થયેલાઓની ગીસો સંભળાતી હતી આ આજી કાનિતકારી જીવનોની કુદરીની સરદાર ક્રોતિ વેદાદાર હતી. કસવની અપજાથી જાલમે એર થી જીવને એટલા હતા. એ આજી કાનિતકારેમાંથી સાત જાણીયેર સારી રીતે પાછા રૂપી હતા. પાછી ન આવી હતી માત્ર ક્રોતિ વેદાદાર. તેણે પોટેસિયટ સાહનાઈક એર લઈ લીધું હતું. કસવની થોડે દુર ક્રોતિનું સરિર પડ્યું હતું. તેને છાતીપર ગોળાનો ધા થયો હતો. અને તેમાંથી નીકળતા લાલ સોડીથી તેનું મન તરભોળ થઈ ગયું હતું. ક્રોતિ ના મજવામાં એક પગ મળી આવ્યો હતો જેમાં લખવામાં આવ્યું હતું કે ત્યાં સુધી ભારત રવલન ન થાય ત્યાં સુધી આ લડાઈ ચાલુ રહેશે. આ થ.૩ને લીધે દર જાણીની મરપકડ કરવામાં આવી હતી પણ જાણીની નોંધાય નહોતે કરી તેમને કોડી કુકપા હતા. અખીકા ચકવતીને જનમરીપ ની કસવ થઈ હતી.

૧૯૩૬ના ફેબ્રુઆરી માસમાં ફરી એકતાર પોલીસોના માણસો સાથે અઠગમથુ થઈ હતી. રાજેન સેનને પકડવામાં આવ્યો હતો.

૧૯૩૬ એ ૧૯૩૬ના એક સવારે સુપ્રસેન, કસવના દર જાણીને કસવા તારે એવું તે તેમના ધરની આસપાસ કિપાળીઓ પેરા થાળે છે. એ કસાક સામસાળા થામન થઈ. એ મંજાવટમાં નાનાભાઈ નીસી તેમજ

સોળ વર્ષનો કુમાર મનોરજનદાસ છે.માલ મવા હતા. તારકેશ્વર દસ્તી સુપ્રસેન અને કસવના દર ત્યાં કસ પકડાયા. આ બંને વાવ પછી તે. એક પછી એક કરતાં બધા સાથીઓ પકડાવા માડ્યા.

તેમણે સુપ્રસેનની ધરપકડનો બાલો લીધો. ગેરાલા જામના નેતસેનને જીવતા બાળી નાખ્યો હતો કારણ કે તેણે સુપ્રસેનના છુપા રહેવાણ વિંગ પોલીસને જાણ કરી હતી. તેજ દિવસે કિનારું ચકવતી, નિયસેન, કુબુ ચીધરીએ ક્રોટ મેદાનપર બે.બ દેકવા. કીમાથુ અને નિય ત્યાંજ ચલુ પાડ્યા હતા. દરેક અને કુબુ ને પકડવા બાદ હાસીને આવડે લટ-કાવવામાં આવ્યા હતા. આ જીવનોની હમર સોળ વર્ષોની અંદર હતી.

૧૨મી જાન્યુઆરી ૧૯૩૭ના રાત ના બાર વાગે સરકારે કાનિતકારોનો નેતાઓ સુપ્રસેન, તેમજ તારકેશ્વરને કાસીના માયકે ચડાવ્યા. એ દિવસે આખા હરેરમાં દરેક રસ્તાપર પોલીસો

ગોળી દીધા હતા. તેમજ પોલીસના થાણાપર સીધી વધુ પોલીસ બંદોબસ્ત શાંતિ બળવવા માટે કરવામાં આવ્યો હતા

આ કાનિતકારીઓમાંથી જેમને લાંબી મુદતની વા જનમરીપ સમય થયેલી તેમને ભારત અઝાદ થવા પહેલાં એકાદ માસ અગાઉ કોડી મુકવામાં આવ્યા હતા. અધીજીએ વાઈસરોયપર અનેક વાર પત્રમાં મિત્રા ગોમના કાનિતકારીઓને કોડી મુકવા માટે લખેલું પણ તેમણે એમની અંતરથી નો સત્ક હ-કાર કર્યો હતો. આ કાનિતકારીઓમાંના કસવ થયા જીવતા છે.

ગાંધીજીના વિચારોથી અને આદર્શો થી આ લોકનો વિચારો અને રીતો જુદી છે છતાં તે આપણી આજાદીના બહાદુર સહીદો છે.

આમાંની આદીતીયા, 'ગીતગોગ ના હાતી કારી.' 'અ'મ'મના કાતી કારીઓ'માંથી લીધી છે

સાહગીની મુર્તી ડો. રાજેન્દ્ર પ્રસાદ

હિંદીપરથી અનુવાદક : ર.મદાસ વિકુલસાહ

સાહગીની રાષ્ટ્રપતિ ડો.રત્ન રાજેન્દ્ર પ્રસાદના જીવનપર રાષ્ટ્રપિતા મદાતમાં આધીજીની પ્રુબ અસર પડી છે. એથી રાષ્ટ્રપતિ થયો જ સાદો પોલાક પહેરે છે, અને લખુજ સાદાઈથી રહે છે. પોતાના જીવના સાથીઓનું તેઓ પ્રુબ બ્યાન રાખે છે. તેમનું કસવ ધણું જ પવિત્ર છે. તેઓ સીધી વાત કહેવાનું પસંદ કરે છે. હિંદુ નો આડંબર તેમને પસંદ નથી. તેઓ બાવનામાં જીવવામાં બહુ જ જલસી આવી જાય છે. એ 'વા' પહેલાં મધારે રાજેન્દ્ર બાણ વધોમાં 'આધી જાન-મંદિર'નો પાયો નાખવા મવા હતા ત્યારે એમણે બાવણ કહ્યું હતું એ વખતે તેમને આધીજી પાદ આવ્યા અને તેઓ કુસકા બરિને રૂપા લાગ્યા હતા.

આધીજીના વિચારોને સારી રીતે સમજનારા ભારતમાં જે થોડા લોકો છે, તેમાં ડો. રાજેન્દ્ર પ્રસાદનું વિશેષ સ્થાન છે. આધીજીની સાથે તેઓ ધણુ વર્ષો રહ્યા છે અને તેમને પાસેથી જોવાની ધણી તક મળી છે.

અહીં અમે તેમના દૈનિક જીવનનો કંઈક આજો પરિચય આપી રહ્યા છીએ. તેમનું સ્થાન ભારતમાં એક મદારાનના જેવું છે. ભારતીય અગત્યના તેઓ પ્રથમ નાગરિક છે. તેઓ મળતે લમજમ આર વાગે જો છે. જરૂરી કામોમાંથી નિવૃત્ત થઈને તેઓ સવારે ૭ કાલ વાગે પ્રાર્થના કરે છે. પ્રાર્થના કરતાં તેમને વીસ મીનીટ લાગે છે. પ્રાર્થનામાં 'મંદા

વાસમોદ સર્વ' વાંકંચ જગતમાં જગત ...' અને ગીતના રચોકા વાંચે છે. સાંજની પ્રાર્થના સાડ સાત વાગે થાય છે. તેમ રજુપતિ રાધવ રાજેન્દ્ર મંતા બજનની ધૂન પણ ગાયે છે. આધીજી વિરે આ થદ ગાવ,મા આવે છે.

"અકટે બાણુ પુરુષ મદાન, ભારત કા કર મયે કસ્યાન રજુપતિ રાધવ રાજ રામ, બાણુ દુમકો મોટી પ્રથુપા."

રાજેન્દ્ર બાણુ ભારતના સુખ-અુખ જાપણેને જીવે છે. બીદારના જાપાં આ એટલા માટે વાંચે છે, કે તેમને પોતાના કસાકાની મ.દિતીઓ મળ્યા કરે. દીકરીના જાપાંઓ પણ તેઓ પ્રુબ પ્રેમથી વાંચે છે. જાપાંઓના કદીઓ તેમની સાથે મુકવામાં આવે છે. દેશ-વિદેશની બધી રાજનૈતિક બધુકારી તેમને કરાવવામાં આવે છે. તેઓ નિયમ મુજબ સવારે ૭ વાગે થી સાત સુધી રેડિયો કાંતે છે. વચ માં પ્રાર્થનાના સમયે કાતવાનું મંદ થઈ જાય છે.

તેઓ પોતાની તંદુરસ્તી રાખે છે. તેમને દમને બાધી છે. તેમના બ્યાનમત ડો.રત્ન અને મેદ પણ છે. હરદોજ વીસ પચ્ચીસ મીનીટ સુધી તેઓ 'મોક્ષસન' કરે છે. એમના માટે એક બ્યાનમવિશરદ આવીને રાષ્ટ્રપતિને આસન કરાવે છે. નાસ્તામાં કુક અને ફળ લે છે. મગ પણ ખાય છે. રાષ્ટ્રપતિ ગામનું જ કુક અને આપના ધીને હિપોગ કરે છે.

એ પછી તેઓ વાચવા-લખવાનું કામ કરે છે. દરેક બ્યકિતને કોલો સમય મુસાકાતને માટે આપવામાં આવે, એ પદ્ધતિથી નકકી થઈ જાય છે.

પ્રધાન મંત્રી અને બીજા મંત્રીઓ પણ તેમની સાથે વધારે ભાગે વિચારો ની આપ લે માટે મળતા રહે છે.

તેમની ટપાલ બહુજ મોટી હોય છે. તેમાં દેશ-વિદેશના કાગળો હોય છે.

તેઓ ધણું સાદું બોલન કરે છે તેમાં કાળબાત, રોટલી અને શાકભાજી હોય છે. હાથથી ફળેલા લોટની બનેલી રોટલી ખાય છે. તેમના બ્યકિતમત મંત્રી ચક્રધર બાણુ અને શ્રી. વાંકમીકી ચીધરી તેમની સાથે મોજન કરે છે.

તેઓ બપોરે લમજમ દોઢ કલાક સુધી આરામ કરે છે. તેમને દેશની બજાર સારી રીતે મળ્યા કરે છે. તેમાં રેડિયો સાંભળે છે

રાજેન્દ્ર બાણુને મળવા માટે લખુ લોકો આવે છે, પણ સમયના અભાવે તેઓ બધાને નથી મળી શકતા.

તમના કોર્ટમાં સેક્ટરીઓ છે. તેઓ આ પ્રમ.ણે છે—રાષ્ટ્રપિતાના સેક્ટરી—ખી એ. સેવેકસલાલ તેઓ પારસી છે. ગીલટરી સેક્ટરી—કન'લ ચટર્જી તેઓ શ્રી. રાજેન્દ્રપાસાવાર્ધના વખતમાં પણ સેક્ટરી હતા. બ્યકિત મત સેક્ટરી—ખી ચક્રધર બાણુ પસંદ નલ સેક્ટરી શ્રી વાંકમીકી ચીધરી અને બાર અંજ-રસક.

રાજેન્દ્ર બાણુની પાસે કોર્ટલાક એવા પત્ર આવે છે, જેમાં તેમને પ્રાર્થના કરવામાં આવે છે, કે તેઓ સંદેશો મોકલે, પણ તેઓ કોઈને સંદેશો આપતા નથી.

મંજબવારે તેઓ બોલન નથી કરતા—ફળાદાર કરે છે.

રાષ્ટ્રબાણુ હિંદીને તેઓ બહુજ મહત્વ આપે છે. આ વાત તેમના રેડિયો બાવણોથી જ જાણી શકાય છે. તેઓ પહેલા હિંદીમાં અને પછી અંગ્રેજીમાં બોલે છે.

રાજેન્દ્ર બાણુ ધણુ શાંત રવજા વ ના છે. દેશને માટે તેઓએ ધણુ કુ:ખ લકન કહ્યું છે. તેમના જીવન માં એક વાત વિશેષ રૂપે મેળવી શકાય છે, કે તેઓ દેશની બસાઈને માટે વિશેષ બ્યાન રાખે છે. બધારે કોમિસપર સેક્ટ આવ્યું છે; ત્યારે ત્યારે તેમણે કોમિસનું સુકાન પોતાના હાથમાં સંભાળી દેશને મંજ હસીને આપ્યું છે.

કર્તવ્યનું પાલન કરવામાં તેઓ ક મેસા આમજ રહ્યા છે. હમ્યા ન દોવા છતાં પણ તેમણે ત્રિપુરી પછી કસવતામાં કોમિસનું સંભાળતલ કરવું પડ્યું. આવી રીતે તેમને બીજી વાર પણ ફૂલનીકી પણ કોમિસના સભા

પતિવ્રત્ય જોખમ લેવું' પશુ તેમને નેટકું એ પાવું' પશુ છે, તે જોખને ફેર તેમને પોતાના સમયને સંકર માને છે. ખર્ચ-ખોટું' સદન કરીને તેમણે જે કોર્ટી મેળવી છે, તે જોખને જનતા, તેમને 'અનન્યકર્મ' (યુધિષ્ઠિર) નો અવતાર માને છે.

તેમનામાં એવી અભીરતા છે, જે મુલાકાત લેનારાઓને પોતાની વિશાળતા અત્યાધી દે છે, પણ જે અભીરતામાં પણ પ્રેમ અને અપ્રેમ ભર્યા છે. એક વખતે જેવામામર્મ રાષ્ટ્રપતિએ કહ્યું, કે 'તમારા લોકોનો પ્રેમ અહીં આકર્ષિત કરે છે, અને હું ચાલ્યો આવું છું.'

રાજેન્દ્ર બાણ ગાંધીજીને એટલાજ પ્રિય હતા નેટલા પંડીત તેહર અને વિનોબા કતા. આ જ કારણ છે કે બાણની સુપ્રીથી આખી કુનીપાને જે શાંતિ-સંદેશ, શાંતિ-પરિપૂર્ણ વખતે આપવામાં આવ્યો હતો. તેને રાજેન્દ્ર બાણને જ વાળ્યો હતો.

૫૨ ચુરણુ

—ખગોમ. હિંદીઓની જે જમીનો બમોની સરકારે લઈ લીધી છે, તેના બદલા માટે બમોની સરકાર સાથે નાઠાઘાટો કરવા હોદ્દા સરકારનું એક પ્રતિનીધી મંડળ રચી ચૂક્યું છે. સર મીરજી, હિંદીઓના આ પ્રતિનીધી મંડળના અગેવાન છે.

—પાટીસ્તાનમાં અત્યારે રૂપિયાના ૧૬ આના કે ૧૪ પૈસાનું જે ચલણ છે તેનેજ ક.પમ રાખવું કે પછી એક રૂપિયાના પૈસામાં ફેરવી નાખવું એ બાબતમાં લાના વડા મંત્રને જનતાનો મત લેવા નીચુર્ગ કર્યો છે.

—હોદ્દામાં પોરક અને તાર ખાતાના કમચારીઓને ખાદીનો અણવેશ આપવાનું બારીક સરકારે નક્કી કર્યું છે.

—હોદ્દાની પ્રથમ ત્રીજી ૧૮૪૪માં કર્ક થઈ હતી. ત્રીસો ૧૬૫૪માં સતાબ્દી ઉત્સવ ઉજવનાર છે.

—કોરીવામાંના હોદ્દા કરોડીપન ફેરસે પુનાઇટ નેશન અને કોમ્યુનિસ્ટ કમંડરને જણાવ્યું છે કે તેઓ જન-પ્રજાવાદીની રજી તારીકે બાજી રહી અગેલા ૨૨,૦૦૦ ફેદોનો તેમને પાછા સુપ્રત કરશે.

—એ.કે. ફેરડના 'ધના નેશનેલીસ્ટ' છાપાના તંત્રી મી. જોરકર સેઝી પર કોમીનલ લાઇબ્રેસ માટે કેસ ચલાવવા માં આવશે. જોરકર ફેરડના મવરનર સર ચાર્લસ આરડન-કલાયકે આકામાં ફેરડને જણાવ્યું કે તેઓ માને છે કે છાપામાં લખાવણ ૪ ભેગો તેમના પર જોરકર ફેરડમાં લાચ લેવામાં મદદ કરવાનો આરોપ થશે છે.

—ધિાપાપાના એમ્પરર ફેઇલ સલાસી જે' મનીનામાં વેલોમટન જશે અને પછીથી પુનાઇટ ફેટસની પ્રસારી કરશે.

—પ્રીક્ષી ડેમોન્ટ પાર્ટીના નેતા સીનેર ફેનકાનીએ નવી કરોડીપન સરકાર બનાવવા કબુલ રાખ્યું છે. સીનેર ફેનકાનીની કુકડીએ સીનેર ગીસેપી પેલાની સરકારને રાજીનામું આપવા ફરજ પાડી હતી.

—મી. ડેરીક કમ્પ્રીસે રમીંગ્સ રોટરી કલબને જણાવ્યું હતું કે ઉલંડમાં તેમને ખાસ કરીને એપાઈકે વીશે સવાસો પુછવામાં આવ્યા હતાં.

—સુદાનના નીચલા ગુરૂ, પર બપ' ના ઇસ્માઇલ અઝારીને પહેલ્લા વડા પ્રધાન તરીકે ચૂંટ્યા છે. તેઓ નેશનેલીસ્ટ હનીયનીસ્ટ પક્ષના નેતા છે.

આભાર

પ્રીટોરીઆના વડા અને અધ્યક્ષતા વાની શ્રી રામભાઈ નારાયણભાઈ સ્વરૂચ માં ૬૦ વરસની જન્મદિવસ ૪-૧-૫૪ ના રોજે શુભરી મવાના કુન્નલ સમાચાર મળ્યા તે પ્રસંગે ને ને જાઈ બહેનેએ જાતે મળી તમા તાર દયાલ દારા દીલસોજી પાઠવી છે તેઓ. હરેક નો તેમના વિ' જીવનભાઈ રામભાઈ 'મુન્દિઅન ઓપીનીઅન' પત્ર દારા અંતઃકરણ પુર્વક આભાર માને છે.

નવલ કથાઓ

હિંદીમાં આપવીતી	૫ ૦
મંમલ સુત	૧૨ ૬
જોલની રામાયણ	
(નાટીકાસંગ્રહ)	૫ ૦
ઉરફો અબીનમ	૬ ૬

બીજા નવાં પુસ્તકો

મુશન પથ	૨ ૦
એમ.બીની સાધના	
(કોશીરલાલ મહાપાળાનું જીવન)	૭ ૬
રખાવાનો આનંદ (ક.ભેલકર)	૮ ૬
મળવાનું ઢેકાણું આ બોરીસ	

'Indian Opinion'
Private Bag,
Phoenix, Natal.

નવાં પુસ્તકો

ગાંધી સાહિત્ય

હિન્દી કાવ્ય	૧૦ ૦
કીશીરલાલ મહાપાળા ફૂલ	
સંસાર ધર્મ	૬ ૦
ગીતા મંથન	૭ ૬
જીવન શોધન	૮ ૦

મળવાનું ઢેકાણું આ બોરીસ
'Indian Opinion', P. Bag,
Phoenix, Natal.

ગાંધી સાહિત્ય

જાયાન્દી ફેળવણી (બાંધીજી)	૩ ૦
અમારા આ (સ્તુતિના ગાંધી)	૩ ૦
ગાંધીજીનો જીવનકાલ સાથે પત્રવ્યવહાર	૩ ૦
બાણની સેવામાં	૩ ૦
અમલકામનો વિચાર	૧ ૦
બાંધીજી (બેક અપ્રેશન)	૧ ૦
ફેરડના રજાએ જા'કે—('ઈન્ડિઅન ઓપીનીઅન')	૧ ૩
ગાંધી રજાએ જા'કે	૨ ૦
બાણના-બા ને પત્રો (સ્તુતિના પર લખાવણ પત્રો)	૨ ૬
દામોદરજી	૧ ૧
નવ જાણવાન	૭ ૬
મારી જીવન કથા (ભારતના રાષ્ટ્રપતી રાજેન્દ્રપ્રસાદ)	૧૫ ૦
હોદ્દાનો ડોમી બીકાજી (રામવાદ વિશે લખેલું)	૩ ૦
હોદ્દા ગાંધીય મ. સભાનું બંધાવણ	૧ ૦
આપોઆપની ચાવી	૧ ૦

Obtainable from

"Indian Opinion"

P. Bag,

Phoenix, Natal.

જ્ઞાન મેળવવા લાયક પુસ્તકો

વિવેક અને સાધના (કેશવભાઈ)	૭ ૬
ગીતા ભવની " "	૧ ૩
ફેળવણી વિહાર (મી. મહાપાળા)	૩ ૦
જી પુ. સર્વોદય " "	૪ ૧
સરુણી કાંતી " "	૪ ૦
ફેળવણી વડે કાંતી	૭ ૬
પૂર્વ આક્રીકાની સફર (કાકા કાલેલકર)	૭ ૬
મારી જીવન કથા (રેડા)	૧૫ ૦
કલકત્તા અને સરુણીનું બાપી (રામા કમ્પન)	૧ ૦
સરકાર વલ્લભભાઈ બાગ ૧	૧૩ ૦
સરકારનાં કાવ્યો	૧૨ ૦
એક ધર્મ યુજ (અમદાવાદનો મનુરેની લગતનો પ્રતિકાસ)	૧ ૩
આપ વિચારીક (શીશુદેવ મારે)	૧ ૦
ત્યાગ મૂર્તી અને બીજા લેખો	૬ ૦
આત્મના તેર દિવસ	૧ ૦
ધર્મ ચંચન	૫ ૦
જીવન શોધન	૮ ૦

Obtainable from:

'Indian Opinion'

P. Bag, Phoenix,

Natal.

સુંદર નવી નવલ કથાઓ

આનંદવાનના સિદ્ધાન્ત સેખીસ દેરીયેક નિયત અનુવાદક સચીન એન્ડ	૧૨	૦
સાથી શા. ના. પ્રા.કે	૧૨	૦
ખાંડેરના પુસ્તકોનો અનુવાદ		
સોનેરી છાયા	૧૦	૦
સ્વપ્ન સુદી	૧૦	૦
આશામીનારા	૧૧	૦
કાયા પ્રકાશ	૧૩	૬
૨. મ. દેશાઈ દ્વારા		
ફિલ્મી	૧૨	૦

Obtainable from:

INDIAN OPINION-
P/Bag, Phoenix, Natal.

વાંચવા લાયક સાહિત્ય

ગેરેસી પીપા છે જાણી જાણી (દર્શક)	૫	૬
ગોલા અવચન (વિનોદા ભાવે)	૨	૦
સરદાર વલ્લભભાઈને બાપુના પુત્ર	૪	૬
ધર્મદાય (સા. કલેક્ટર)	૨	૦
બા-બાપુની રીપ્પી છાયામાં (મલુ ગામી)	૩	૪
ગો સેવા (ગાંધીજી)	૨	૦
સમુદાય ઉપનીષદ (સા. કલેક્ટર)	૨	૦
અહિંસા વિવેચન (ગીરોરલાલ મહાવાલા)	૩	૬
સત્યાગ્રહની સમીક્ષા	૩	૦
જીવનનો આનંદ (સા. કલેક્ટર)	૧	૦

મળવાઈ છેકાણું

'Indian Opinion'. P. Bag,
Phoenix, Natal.

નવલ કથાઓ

આનંદી ખાંડીયેર (જોડકાંરકત પિત્તીની આત્મ કથા)	૬	૬
મલખાર (અંબ સેખીસ દેરીયેક પુસ્તકોનો અનુવાદ)	૬	૦
આશાવરી (દાસ્ય રસથી ભરપૂર નોવેલ)	૭	૦
બાલ ભોગલુ (૧. ૧. દેશાઈ દ્વારા)	૧૪	૦
લોક આગવત (ગાનાસાઈ ભટ્ટ દ્વારા) શ્રીમદભાગવતની કથાઓ	૧૧	૦
કીશીયાબાવો (૧૮ મહાન નરનારીઓનો દ્રુક પરીચય)		
સરોજીન મહેતા	૬	૦
સર્જના સંધિયા (નવલકાઈ, સાંઠ) જ્ઞાન સાથે આનંદ		
આપતી નવલ કથા	૭	૬
નંદયાચલ સમયા (પુસ્તક અંદરવાકર)	૭	૭
આનંદીની છાયા (પન્નાલાલ ખેરે)	૧૪	૦
બાળ સાહિત્ય		
મહલ અને બાલક (મુદ્રા વાર્તા)	૧	૧
કીંગ કેંગ એક સાંઠસથી ભરપૂર બાળ વાર્તા	૩	૦

મળવાનું છેકાણું

'INDIAN OPINION'

P. Bag,

Phoenix, Natal.

અમારા નિશાળ ઉપયોગી પુસ્તકો

પ્રતીદાસ		
દેસ વીરેસ સા. ૧	૨	૬
સુલસલતુ ગારેવ	૧	૬
હાંના કવિદાસની રૂપરેખા સા. ૧	૨	૨
દેસ દીપકો	૨	૦

સુગોળ

આર્થિક સુગોળ	૫	૬
સુગોળ પરીચય સા. ૩	૧	૧૦
" સા. ૪	૨	૩.

વાંચન માટે સાહિત્ય

આર્થિક સમયની રસ કથાઓ	૧	૬
----------------------	---	---

અંક ગણત

અંકગણીતના મુળ તત્ત્વો	૨	૦
મીસ સ્કુલ અંકગણીત સા. ૧	૨	૬
મરુ ગણીત સા. ૧	૧	૩
" " સા. ૩	૧	૧
" " સા. ૪	૨	૦

સુતન દેખન આજો આ માળ.	સે.થી	૧	૧
પાં નીચલા વાર પુસ્તકો આવે	પાંચથી	૩	૦
કે. એ પુસ્તકો દ્વારા ભાગ્યો જ્ઞાન મેળવે છે.			

સુતન દેખન તાલીમ વર્ગ	ચાલો લખીએ		
" " વિભાગ ૧-૨-૩-૪			
પ્રત્યેકની પ્રાંત	૧	૦	
નવમુખ વાચન આજો			
પુસ્તક બીજું	૨	૦	
પુસ્તક ત્રીજું	૨	૩	
" ચોથું	૧	૩	
		૭	

વિદ્યાર્થીક વાચન આજો

વાતલુ ગાદી	૧	૦
પહેલી ચાપલ	૧	૦
બીજી ચાપલ	૧	૦
ત્રીજી	૧	૩

Obtainable from:

'INDIAN OPINION'

P. Bag, PHOENIX, NATAL.

K.M. Lodhia

& CO.

Manufacturing Jewellers and General Dealers

22 ct Jewellery made to order in latest designs

ખાલિસ કેરટ

સોનાના ઢાળીના ખાસ અમારી જાતી દેખરેખ નીચે જખને અપાયછું
કામ સંતોષ પામે એવી રીતે કરીએ છીએ.

મેકલેસ, જુદી જુદી રીઝાઇનની બગડી અછોડા, સાડીની પીન, વીટી
બકલસ એરોંગ વીગેરે બનાવીએ છીએ.

106 Prince Edward Street, Durban.

ઈન્ડિયાનથી 4 પાલમાં આવેલ સીનિઆને
જમતાં મળેલાં નવીન અંગ્રેજી ડુએઓને

	રૂ. ૧.	૨.
ડીએ ફર	૧	૩
ઇલસ્ટ્રેટેડ વીકલી	૨	૩
રડીન	૧	૩
મ.ઈ.૪	૧	૩
કેરેવન	૨	૧
ડીએ ઈન્ડિયા	૭	૦

તામરી પુલપાક આટે ઉત્તમ પુસ્તકો:

નવલક વિનાય (ઈન્ડિયાના નાચ કરી સુખ આપનાર જાતમ પુસ્તક)

શ્રી રામ સદસ નામાવલી

મે.જ મે.ખવારની કથા

શ્રી સુવનારવલ્લી કથા

નરસિંહ એટલાની જાળનો

દવન કવિ આદે જાતમ સવળ યુગરોડી પુસ્તક "ઇશોખાસના"

મીમલ અમલદારી

રૂ. ૧.	૨.
૧	૩
૨	૩
૧	૩
૧	૩
૨	૧
૭	૦
૪	૬
૧	૦
૨	૧
૨	૧
૨	૧
૧	૩
૪	૧

પોસ્ટેલ આર્ડ

Obtainable at

**BHARAT MUSIC
SALOON**

AND BOOKSELLERS

Phone: 26070

286 Grey Street, DURBAN.

(Corner Grey and Lorne Streets)

GIHWALA STORE

(Established 1945)

કેપટાઉનના જુના અને જાણીતા વેપારી

શાયરેક્ટર

ફીકાભાઈ છગનલાલ ઘીવાલા

અમે દરેક જાતનો દેશી અનાજ અને ફરીયાલું
રાખીએ છીએ.

આવ ફીકાયાત

અતે મળે મા લખે

2 Aspeling Street,
CAPETOWN.

Phone: 23102.

એકલું તમે જાણો છો કે કેનેડાની વિશ્વ વિખ્યાત કંપની

સન લાઈફ એક્સ્યુરન્સ કનેક્ટ

કપરે.સન કંપનીના હમેા સત્તાવાર એજન્ટ છીએ.

ઉપરાંત

ઈન્ડિયન આસીકની વરિષ્ઠ અદાલતની કેપ ઓફ શ્રેઠ કોપ યોગી-સીધા કોવીચન
ના સરકાર તરફથી નીમાયેલા અંગ્રેજી તથા -ગુજરાતી કાપાન્દરકાર છીએ
તેમજ અમેની ફીમીલેશન અંગેનું કોઈ પણ નવનું કામકામ વિના ક્ષેત્રે
સ્વીકૃત થઈએ થઈ શકે છે.

1. Wherever there is a particular Life Assurance Problem a Sun Life of Canada Plan can solve it.

2. Prompt settlement of claims is a maxim of the Company's Management.

3. During 1953 the Company paid over £35,000,000 to annuitants, policy holders and their families.

The Sun Life of Canada is a Leader in World Wide Assurance.

Consult us first.

C. C. PALSANIA

GENERAL AGENT

Business, Estate, Financial, Insurance and Immigration Consultant.

Sworn Translator.

100 Sir Lowry Road,

P.O. Box 4624.

CAPETOWN

Phone 32390

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had
at this office at Rs. 3d. including postage.

'Indian Opinion

Phoenix, Natal

No. 5—Vol.—LII

FRIDAY,
29TH JANUARY, 1954

Registered at the G.P.O. as a Newspaper

Price 6d.

INDIAN OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903

Republic Day Message From Mr. Nehru

The following message was sent through the office of the High Commissioner for India in the Union:

January 26, the anniversary of the birthday of our Republic, is a day both of rejoicing and stock-taking. It is also a day for us to dedicate ourselves anew to the great tasks which face us. The very success that comes to us adds to our burdens and responsibilities. It is only with unity, courage, determination and adherence to the principles that have guided us in the past that we can conquer these difficulties and make firm the foundations of the new India that we are building.

On this day, I send my greetings and good wishes to all our countrymen abroad.

WORLD CAN MAKE PROGRESS ONLY BY ADHERING TO PRINCIPLES LAID DOWN BY MAHATMA GANDHI

ADDRESSING a huge gathering of over 25,000 people on the occasion of the opening of the Gandhi Gyan Mandir—a centre of Gandhian studies and research—opposite the historic Rajajwadi, Wardha, Mr. Nehru, Prime Minister of India, said that the late Jinnah's dream had come true. In the minds of many others too, the need for such an institution had been felt.

The building was small and beautiful, but inside were things of widest significance to the world. Acharya Vinoba Bhave, he said, had described Gandhi's philosophy in his message as a synthesis of spiritual and scientific knowledge. He (Vinoba) was a great man and whatever he said he did after deep thought. Science was of great importance in today's world, Mr. Nehru said.

The Western nations had made considerable advance through science, which they had also used in piling up armaments and subjugating other peoples in the past. Science had been used in wrong directions and those who developed it themselves became its victims.

It was a big question before the world, the Prime Minister said, whether science was to be used for the good of humanity or whether it should be allowed to pursue its destructive role.

Mahatma Gandhi had taught them the way of peace and non-violence and on it would depend much the solution of the problem of directing science towards peaceful and constructive ends, he added.

Mr. Nehru said that earlier in the morning he had gone to see "the sacred soil" where Mahatma Gandhi lived. As he sat in his hut, all kinds of memory and experience came to him. The whole picture of the world was before him with all its good and bad things. They had to face big problems in this world and how were they going to solve them. In India, he said, they were on a pilgrimage, not a pilgrimage of 10 or 15 people, but one in which all the people of India were partners.

Mahatma Gandhi had always wanted to rouse the people and make them to go ahead in every respect.

His life was spent in waking up the slumbering nation. He had done tremendous work but what was greater was the method he adopted. He fulfilled his mission. It was now for the people of India to work steadfastly towards the goal of economic progress. They could not forget the ideals that Gandhi had placed before them. Gandhiji, no doubt, concentrated his work for their own country but whatever he said was applicable to the whole world.

If, therefore, they worked on those very lines, Mr. Nehru said, it was bound to influence the rest of the world.

The Prime Minister said that with the attainment of freedom, India had become an equal among nations of the world. The relations with the world had become all the more important. They had to give their opinion on various issues as no nation in this modern world would isolate itself.

But, he said, they must not overlook the fact that the strength of their nation depended on work inside the country and not outside. They must work hard

(Continued on page 61)

INDIAN OPINION

FRIDAY, 29TH JANUARY, 1954

Truth Shall In The End Prevail

THE outspokenness of Mr. Nehru, Prime Minister of India, on colonialism and racialism in Africa has been the subject of severe criticism in Africa and abroad. All the criticism has come, of course, from the Conservative side, whose days are now numbered. Those who have taken the trouble of reading the writings on the wall have fully realised the truth of this. All those who are criticising Mr. Nehru, India and Indians must surely realise that their criticism is a reflection of their guilty conscience. Those who live on untruth do not like to be told the truth. It will serve no purpose to point the finger at India's past. India was not responsible for her past. She was under the foreign yoke and so was utterly helpless to do anything but to abide by the biddings of her masters. What she has achieved since gaining her independence is the envy of the world. For no power on earth, placed in the position in which India was placed, has or could have ever achieved what India has achieved within a brief period of five years. All the evils cannot be eradicated over night. Nor does anyone expect that even in South Africa. Time and again South Africa has been pointing her finger against India's untouchability in defence of her own policy of apartheid. The fact that the evil still persists is not denied. It is to our utter shame that

it does. But the Government of India is no longer to blame for that, for it has legislated against it. As opposed to that the Government of the Union is persistent in giving legal sanction to that evil in a much worst form. That is where our complaint lies. The public depends on the guidance it gets. If it is guided on right lines every thing will be right in course of time. Today it is being guided entirely on wrong lines and that is bound to result in trouble to the extent of either one or the other side being completely wiped out. In the end however Truth shall prevail. So according to the law of God everyone and everything that stands for untruth and evil must and shall perish.

It is quite clear in South Africa as to who and what stands for untruth and evil. There is no doubt therefore about the ultimate result, however much those that stand for Right and Truth may have to suffer. Christ was crucified so that Christianity may survive. Christ will again have to be crucified for the same purpose.

The war today throughout the world, is between good and evil. The same is the case with ourselves. What we see outside is just a reflection of what we are. If we mind ourselves and do not allow ourselves to succumb to the evil forces within us things outside will automatically

come right. If the powers that are destined to guide the world would only cease to give way to anger, hate and prejudices all must and will come right. The trouble, therefore, is not with India, the Prime Minister of India or with Indians, who are standing for right and justice for all the people of the world. The trouble is with those who being overwhelmed with false pride, unsatiable greed for wealth and power and arrogance have lost all their senses. It is in reality a case of "whom the gods wish to destroy they first make mad." Their senses are so

blurred that they just cannot perceive what is right. Not Nehru, India or Indians but all those who point out the right thing to them become the object of their hate. Canon L. J. Collins, Chancellor of St. Paul's Cathedral, we have no doubt, is just as much in the bad books of the reactionary forces in Britain, Africa, the United States and the world as Mr. Nehru is and so is the British Labour Party's national newspaper 'The Daily Herald,' whose comments are reproduced for the benefit of our readers elsewhere in this issue.

NOTES AND NEWS

Punishment Does Not Fit

The Crime

MR. C. J. Bezuidenhout in the Maritzburg Magistrate's Court on January 6, sentenced Berend Hermanus Scholtz (21), a stoker on the South African Railways, who was charged with assault with intent to do grievous bodily harm, and also with common assault on an African, £5 or one week on the first count and £20 or a month on the second count. The following is the story of the case as reported in the 'Natal Witness' of January 7:

Ameer Singh (19) said that at 10.30 a.m. on December 20 he was cycling on the Richmond Road. A motor vehicle travelling from behind passed close to him and something struck him on the shoulder. He then saw what appeared to be a piece of hose-pipe and a cord pulled into the vehicle (a station wagon). It was open at the back and two men were sitting inside it.

The vehicle drove on, and about 200 yards further along the Singh saw a Native walking. As the station wagon passed him the Native fell to the ground and remained there.

When the witness reached him the Native was unconscious. There was a rope around his neck and attached to it was a length of hose-pipe. He remained with the Native until some Europeans came along and took him away.

Mabanti Sishi, Native youth, said that he was walking along Fox Hill road on December 20 heard a motor vehicle approaching and kept well to the left.

As the motor passed him he felt a sudden jerk round his neck, he was dragged a few

yards, fell to the ground and he lost consciousness.

When he regained his senses he was being treated for cuts and abrasions on his head and face and for a shoulder injury. He showed in Court marks round his neck which, he said, were caused by the rope produced in Court.

Mr. P. J. Duffield, a young man employed by the South African Railways, gave evidence that he, Scholtz and another person named Visser, went for a ride in a station wagon at 8.45 a.m. on December 20. They had no particular object and went for a ride round.

Questioned, Duffield said that their object was to frighten Natives by trying to make them think the hose-pipe was a snake.

He said that Visser was driving the vehicle and that he and Scholtz, the accused, were sitting at the back. The hose-pipe and rope produced to the Court were in the vehicle.

At this stage the witness seemed hesitant about answering questions put to him by the Public Prosecutor, Mr. J. H. Odenaal, and the Magistrate warned Duffield that if he did not answer the questions properly the provisions of the law would be enforced and he would be lodged in gaol for eight days, or until such time as he answered the questions satisfactorily.

Duffield later said that the rope and hose-pipe was used by Scholtz, one end of it was fixed to the car. He said that Scholtz threw the hose-pipe and rope at the Indian cyclist, and again at the Native.

Scholtz was found guilty of both charges.

In imposing the above mentioned punishment the Magistrate is reported to have taken into consideration that Scholtz had a wife and young child and that imprisonment would entail loss of his employment.

With due respect to the Court we must say the punishment imposed in this case certainly does not fit the crime. The culprit has been very lightly let off and

of the Location Advisory Boards at Orlando recently that he did not believe the Government would succeed in doing what it was said to be doing—to protect civilisation in South Africa. "Rather to my mind, many of the recent acts passed by the Government have undermined the values of that civilisation already, and have lowered the White man's estimate of himself," he said. The Gov-

to Christianity. "Apartheid may derive from sincerity, or from prejudice and fear. It may be a party political convenience, but it is not the unchangeable will of God"—Sapa.

London 'Daily Herald' On India

The Labour Party's national newspaper, 'The Daily Herald,' last Tuesday urged the British Government to consult with India on questions affecting Indian communities in Commonwealth countries. In an editorial marking the sixth anniversary of Indian independence, 'The Daily Herald' said: "Britain has in India a friend of enormous power and influence with a big part to play in the unfolding story of the Commonwealth. But one thing is easily overlooked by the makers of Britain's policy now. They forget the importance of Indian communities in many parts of the Commonwealth. India has a stake in the colonies as well as ourselves. 'In Kenya, Malaya, Fiji, Mauritius, British Guiana and part of the West Indies, Indians

are concerned in the life of the community. 'The British Government is alone responsible for how it handles the colonies. But it would be wise to consult with India where the interests of Indians are involved."

Death Of Mr. R. Bhugwan

The death of Mr. R. Bhugwan, of Heswell Road, Durban, took place on Sunday at the age of 87. Mr. Bhugwan was one of the oldest and well-known photographers in the Indian community and a pioneer of Indian sport. From 1896 to 1914, Mr. Bhugwan played cricket and football. In 1913 he captained the first Natal Indian cricket team to play in the non-European Barnato Cup tournament in Kimberley. Early in the century, before the road was macadamised, he won the first Durban and Marlburg cycle race. Mr. Bhugwan was an honorary life vice-president of the Durban Indian Football Association. Mr. Bhugwan, who leaves a son and daughter, was cremated at Stella Wood Crematorium the same afternoon.

CANON COLLINS ON CHURCH ATTITUDE ON RACIALISM IN AFRICA

CANON L. J. COLLINS, Chancellor of St. Paul's Cathedral, London, in his sermon in the cathedral last Sunday said, "Fear of what is going on in South Africa spreads throughout the whole of Africa. But this fear is enhanced by our own behaviour."

"The African is losing confidence in British justice. The Church, in spite of identifying itself with the just claims of Africans, tends to adopt what can only seem to be a White man's attitude."

The banishment of Seretse Khama the "terrible injustice of our policies" in Kenya, the enforcement of Federation in Central Africa against the wishes of the African people and the banishment of the Kabaka of Uganda had had a disastrous effect upon African confidence, he said. The Church too readily gave the impression of being in the pocket of the Colonial Office.

He added: "We recoiled with shame that it was one of our leaders who tried to justify colour discrimination in a cathedral in Bermuda on the ground that we dare not take risk of losing dollars we earn from the American tourist trade."

"Christians surely must insist that in African affairs the Government does not bypass the normal processes of justice."

"For the colonial Secretary, or a Governor, or any Government official to rule without the normal safeguards of a judiciary is against human rights. Habeas corpus, the Christians must insist, applies as much to Black men as to White."

The Church must be seen to stand in practice as well as in theory against colour and racial discrimination.

South Africa was perhaps the key place now for the testing of Christian sincerity by colour relationships. But despite the bold stand of a few against "the foul racist policies of the Malan administration," not many had identified themselves with African resistance, he said.

"Only when the Church openly defies the growing tyranny of Malan and his associates against non-Europeans should Christians over here cease to intrude in South African affairs," Canon Collins said.

"We may sympathise with the resentment of those on the spot against these intrusions, but neither cowardice nor concern about British interests, nor even concern about Christian unity, should hinder us from showing the African, by word and deed, that the gospel we preach is a valid one."—Sapa-Reader.

It is certainly not a deterrent to like-minded people who do not attach much importance to the lives and feelings of the non-Whites. This would mean that a non-White person cannot walk in the streets with any sense of safety.

Government Not Protecting Civilisation

The Director of the Institute of Race Relations, Mr. Quintin Whyte, told the annual congress

cerament was going on with its plans regardless of the many factors in the South African situation which would make much of its work of a temporary nature and much of it illusory, added Mr. Whyte. Mr. Whyte added: "To take the view that the White man is beleaguered, that White civilisation is beleaguered, and that Europeans must envisage a continuous state of siege, is not a tribute to the courage and vitality of Europeans to democracy and

EDUCATION DEPARTMENT SUPPORTS FESTIVAL

"I HAVE no objection to your approaching the principals of our non-European schools for the purpose of cashing their support," states a letter addressed to the Natal Festival Society for Peace and Friendship, by Mr. E. Ullm, Director of Education, Natal Province.

Unfortunately the permission does not include European schools. In this regard the Director states: "On several occasions in the past representations have been made by teachers and others connected with the education of our youth to the effect that as far as European school children are concerned there appears to be too great a demand for their participation in extraneous activities, placing an undue burden upon not only the staff but also the scholars and thereby not leaving the necessary time for concentration on the essential scholastic requirements. In view of these circumstances it is felt that our European school children should not be taxed with any further extramural activities."

Dealing with the lack of these facilities for non-European children the Director continues: "The children attending our non-European schools have, however, not had the same opportunities as far as such

activities are concerned and your association may be able to render a useful service among them."

Commenting on this, the Natal Festival Society, in a statement welcoming the decision of the Education Department in granting permission to approach non-European children states, "we expect all school children to take full advantage of this opportunity of expressing their desire for peace and friendship amongst all nationalities on the playing fields and through their cultural and other activities which will be organised by the Society."

"Unfortunately we regret very much that European children could not be contacted through their schools. However, we sincerely hope that European parents will sincerely consider allowing their children to take part in the Festival even though they may not do so officially through their schools."

"In the meantime the Festival Society is endeavouring to obtain permission from the Education Department to grant similar permission to approach European schools."

"The Festival which will take place during the Easter week and will be the first of its kind ever attempted in Natal and we feel confident that we will be able to rally the support of all sections of the South African population."

The New India Assurance Company Limited

for
FIRE, MARINE, LIFE, ACCIDENT
1919-1950

31 YEARS OF SUSTAINED PROGRESS

The confidence of the discerning Public in the NEW INDIA is amply evidenced by the following records attained in 1947:

	Rs.		Rs.
Fire Premium	1,70,32,179	Life Business in force	
Marine Premium	56,04,844	exceeds	54,34,00,000
Miscellaneous Premium	35,84,968	Assets exceed	15,36,00,000
Life Premium	2,88,79,302	Total claims paid over	17,95,00,000

In the vanguard of Indian Insurance THE NEW INDIA offers matchless Security and Service in all fields of Insurance.

The
New India Assurance Company Limited

RUSTOMJEE (PTY.) LTD.

EXPERIENCED,
RELIABLE
AGENTS
MAY APPLY

Cable & Telegraphic

Address:

"RUSTOMJEE" or
"NIASSURANCE"

Directors: Sorabjee Rustomjee

Rustom Jajbhoy Rustomjee

Principal Controlling Officers in the Union of South Africa

Phone Nos: 25845, 29807 & 28513.—P.O. Box 1610.

74 Victoria Street, DURBAN, NATAL.

"NEW INDIA IN THE SERVICE OF THE NATION"

Telephone 2335.

Telegrams 'BRADFORD'

P.O. Box 110

LUSAKA, NORTHERN RHODESIA

**BRADFORD CLOTHING
FACTORY**

Direct Importers and
Wholesale Merchants

Clothing Manufacturers

Proprietor RAI-BHAI D. PATEL

Branch:

CITY STORE

Cairo Road, Lusaka

Always in Stock:

Piece Goods, Hosiery, Cutlery
Enamelware, Stationery, Drapery,
Crocery, & Wool.

Telegrams
"META" Brokenhill.

Phone 298.
P.O. Box 65.

MEHTA BROS.

(PROP. M. D. MEHTA)

Wholesale Merchants
and
Clothing Manufacturers

**We specialise in
Manufacturing
OVERALL
AND
BOILER SUITS**

Supplied To Trades Only

LABOUR PARTY

(C. W. M. GELL)

THE recent annual conference of the Labour Party in Durban was both a sad and an encouraging occasion—sad, in that the party is only a tump of four M.P.'s and a handful of provincial councillors, whose chances of re-election are precarious now that the U.P. has denounced its electoral pact encouraging, because there were signs of Labour facing up to the real causes of its present weakness.

At its zenith Labour ruled the Rand and Durban with three Cabinet ministers and twenty-two M.P.'s. Perhaps its supreme moment came immediately after the 1914 deportations. But significantly this era of militancy, when the Red Flag was sung in the streets of Johannesburg, belonged to the days before our real industrial revolution began, bringing with it the economic and political conflict of White and non-White. Labour's next climactic, the general strike of 1922, brought the party down firmly on the side of privileged White labour. The alliance with Herriot's Nationalists two years later followed naturally from this decision to accept the division of the working class along lines of colour.

But the decision was a betrayal of the solidarity of all working men, which is the basis of Labour Parties the whole world over. And the subsequent history of the South African Labour Party proved that this inner contradiction between principle and expediency fatally impaired its effectiveness as a political force, until the party is now on the verge of the wilderness. The party's adoption of a resolution favouring proportional representation and the single transferable vote will find no support elsewhere and is unlikely to postpone the party's fate.

Much more hopeful as a long-term prospect is Labour's recognition that clear thinking and economic common sense do not flourish in a political atmosphere charged with irrational racial emotions. But its own earlier insistence on the industrial colour bar, with uni-racial trade unions as its corollary, has done much to bring us to the present pass. How disruptive this attitude can be to the labour movement as a whole is shown by the recent deplorable upsurge in the Free State goldfields, where the Nationalist-dominated Mineworkers Union is contending "the oppression of European miners as a result of their assaults on non-European miners." As the Union's legal adviser has said:

"Racial conflict will develop to a point where one of the two races will have to give way." Hardly fortuitous is the same Union's recent statement that it will never support better jobs and more skilled work for non-Whites.

But it is also fair to notice how far the Labour Party has moved its purely sectional position of the 1920's. Without quite shedding all the restrictive implications of its past, it has taken its stand finally on the side of those who seek racial co-operation. Alone of the parties at the last election, Labour had a progressive colour policy, advocating the extension of the Cape Native franchise to the northern provinces. At the recent conference Mr. Richard Friedman came out for the eventual extension of the franchise to all South Africans, White and non-White. "Our present non-European franchise policy does not go far enough," he said.

Even more important, because Labour's strength lies in economic realism, is its call to the trade unions not merely to save themselves by rallying behind the Labour Party, but to broaden their base by recognising non-Whites as fellow-labourers and allies. "Sooner or later," said Mr. Alec Wainwright, "the inexorable laws of economics will force us to change still further until we accept the non-European workers by our side or we will no longer be able to call ourselves a Labour Party." And Mr. Hepple declared: "We must go out on a crusade to tell South Africa that the social and economic security of the White man depends on the social and economic security of the non-White and the one cannot be separated from the other."

Although in most respects official Labour policy is still politically less progressive than the Liberal programme, Labour has advanced beyond the Liberals in the sphere of human relations by having talks with the African and Indian Congresses, as the representative organisations of the majority of politically articulate non-Europeans. The party conference resolved to continue these talks. Since the South African Labour Party is not a doctrinised body, being nearer to the liberal empiricism of the British Labour Party than to its more dogmatic continental namesakes and since the Liberals, despite a few gestures to the contrary, must surely realise that complete economic *laissez faire* is neither desirable nor practicable

today, these two small parties have every reason to regard each other as allies, at least until the final overthrow of the bosskap mentality permits them the luxury of airing their differences of economic emphasis.

And if, as some recent indications faintly suggest, the U.P. is at last realising that it must take

a definite decision for or against the liberal objective (whatever reservations it may have over pace and method), the chances of a strong European anti-Nationalist front on grounds of principle will be brighter than at any time since 1948. The urgent need then is to link up the European and non-European oppositions.

World Can Make Progress Only By Adhering To The Principles Laid Down By Mahatma Gandhi

(Continued from front page)

within the country and help other nations wherever possible. It was not good to sit in judgment over what other countries did. If they could not manage their household effectively, they could not talk of others.

Mr. Nehru said he wanted the people to understand and apply their minds to what Gandhi had told them. The path that he had shown was not one for weak persons. It was a path of the brave, strong and hard-working. They must create the needed energy and co-operate in building up the new Bharat. They could only progress in this journey by the hard work of the people, not by orders from above. They must overcome petty differences of caste or creed or language which divided and separated them.

Shri Nehru said that India sent troops to Korea for peace and service and not for war. When they became free, the first thing they did was to withdraw their troops from other countries where they had no business to stay. India understood the peace mission in Korea in adherence to

the principles enunciated by Mahatma Gandhi. Their policy of non-alignment with the Power blocs had at last been recognised when both sides in Korea put a certain amount of confidence in them.

Similarly, Shri Nehru said, in the situation arising from the proposed military aid by the United States to Pakistan, they should not allow themselves to be overcome by anger or hatred against either Pakistan or the United States. They must think over its consequences coolly and see how far Gandhi's teachings would help them to view the situation in calm perspective. They wanted to be friendly to both the United States and Pakistan. India and Pakistan were neighbours and conflict between neighbours would harm both the nations.

R. VITHAL
Bookkeeper, Writing up sets of Books, Balance Sheets, etc. etc. Tel. R. 1076. At 113
B Adams Arcade,
40 Market Street

Seven Months With Mahatma Gandhi

Being an Inside View of the Non-co-operation Movement of 1921-22

By Krishnadas

Abridged and edited by Richard B. Gregg

Writing of the two volumes of which this is an abridgement Gandhi wrote: "I have gone through them. And the facts appear to me to be correctly set forth and exhaustively dealt with..... The volumes are the only narrative we have of the seven months with which Krishnadas deals."

Price: 2s. 6d.

Obtainable from:

'Indian Opinion,' P. Bag, Phoenix, Natal

"I never miss
my daily
dose of
NUGGET"

Experience has proved that the
regular DAILY dose of Nugget
prevents the life of shoes.
So start today—Use NUGGET
every day.

It's the daily
dose that
saves you
money!

There's a Nugget Shade for every shoe that's made!

44757

SUNBEAM

gives a lasting shine!

Housewives realize that cheerful and clean-looking homes
make for contented and happy living—and Sunbeam gives a
brighter more lasting shine! With rich care a little Sunbeam
spreads over a large area, quickly giving a lasting shine to
floors and furniture.

It is easier to work with, shines brighter, lasts longer!

FOR BRIGHTER FLOORS
AND LIGHTER WORK
Always ask for

**SUNBEAM
POLISH**

Shines... and shines... and shines

News the other papers
don't print
is to be found each week
in

PEACE NEWS

World news—events in Africa,
Asia, America, Europe—news of
constructive peacemaking; race
relations; progress towards a
non-violent society.

Obtainable by air-mail each week from Britain at
50s. 6d. per year; sea-mail 21s.; 4 weeks trial sub-
scription (sea-mail) 2s. 6d.

South African representative

ELLA B. ELDER

Brownlee Street, Stutterheim, Cape.

London office:

3 BLACKSTOCK ROAD, N. 4

DELHI DIARY

By Gandhiji

This is a collection of Gandhiji's prayer discourses
which he delivered during his last stay in Delhi.

Dr. Rajendra Prasad in his foreword says

".....In these pages one can read the anguish
which he (Gandhiji) felt and the superhuman effort
which he was making to restore and re-establish
human standards of life and conduct amongst us."

Price: 10s.

Obtainable from:

'Indian Opinion,' P. Bag, Phoenix, Natal

COMMUNAL UNITY

By Gandhiji

An up-to-date collection of Gandhiji's writings
on Unity between Hindus, Muslims Sikhs and others.
While defining Unity Gandhiji says:

"Hindu-Muslim Unity means not unity between
Hindus and Muslims only but between all those who
believe in India to be their home, no matter to what
faith they belong."

Foreword by Babu Rajendraprasad.

Price: 25s.

Obtainable from:

'Indian Opinion,' P. Bag, Phoenix, Natal

BERMUDA COLOUR BAR

By C. W. M. GELL

IT is the measure not only of her immense personal popularity but also of the binding force of the Crown as a symbol, that the Queen's subjects throughout the Commonwealth, and particularly the poorer and less privileged, will stand no discrimination in paying their respect to her. Unfortunately there seems to have been some lack of insight and imagination in this regard on the part of those who arranged her programme in Bermuda. As this was the first stage of her world tour and the Jamaican visit passed off with no worse trouble than an excess of bombast in handling Sir Walter Raleigh's imitator, we may hope that the rest of her journey will be free from this sort of unpleasantness. The Fiji Islands, Tonga, New Zealand, Australia and Ceylon have been well warned. In any case their racial tensions are comparatively mild. Not until the Queen and Duke of Edinburgh reach Uganda in April will they again encounter that Black mistrust of White intentions which lies so heavily over the African continent.

The Bermuda ill-feeling could surely have been avoided altogether. It is now being made worse by the way in which the islands' white politicians are seeking to justify what happened. The colony's population is 40 per cent White and 60 per cent Black and mixed. Nine out of thirty-six members of its Assembly are non-White; but there are no non-Whites on its Executive Council. In protesting against what happened during the Queen's visit, Dr. E. R. Gordon, who was born in Trinidad, told the Assembly that only thirty four out of the 244 Bermudans presented to Her Majesty were negroes. "We are tired of being treated as British objects," he said.

As far as reports received indicate, the White answer to this charge was twofold; first, that the grievance was largely inspired by criticism from overseas; secondly, that thirty-four was the maximum number of non-Whites who qualified on their merits for presentation. The first of these reasons is so familiar to South Africans, the complaints of whose non-Europeans are said to be the product of British, Indian or UN ineptness (when they are not the fault of the U.P., Liberals, Communists or the English-language press), that it need not detain us.

The second reason exemplifies a very characteristic British fail-

ing. Suppose for the sake of argument that the figures are correct—that only thirty-four presentable non-Whites could be found—was it either wise or generous to say so quite so blatantly in tones that will ring round the non-White world? The British have for so long been secure in their international status and own self-esteem that they find it difficult not only to see themselves as others see them; but to put themselves in the other man's place and look out on the world from his viewpoint. This has never been true of the best of the British who have been among the greatest internationalists, foreign scholars, linguists, travellers and missionaries. But the best are a minority of any race. And the average Britisher overseas is only too often prone to a fatal insularity, bordering on snobbery, and an unimaginative insensitivity to regard to other people's feelings and customs.

Thus, while the British are probably the most progressive and least aggressive colonial administrators, there is often a serious deficiency in their human relations with the people they are governing. This was probably the most justified single indictment of their rule in India. It accounted, far more than any other factor, for the Abadan imbroglio. It has bedevilled Anglo-Egyptian relations and is well known to Africans in the Union, as well as to our non-European peoples. The shining exceptions do not counterbalance the average apathy towards crossing racial barriers or lowering their own.

In those provinces of British India which had mixed communities before partition, communal representation in government, official and unofficial life was the subject of much thought and experiment. The Punjab's population was 56 per cent Muslim, 35 per cent Hindu and nine per cent Sikh and others. The rule was eventually evolved and operated by the responsible Indian provincial government that in parliamentary representation, making appointments to the public services and at public functions, the majority community should be under-represented and the minority ones over-represented. A definite formula was laid down to ensure this. Outside stresses and strains divided the Punjab with bloody massacres and exchange of populations when independence and partition came. But if something of its spirit of

communal generosity could prevail elsewhere, wherever non-White populations are political majorities even if numerical

majorities, its example will not have been in vain. It might have prevented the petty little row that has blown up in Bermuda.

LABOUR PARTY'S NON-WHITE POLICY

THE South African Labour Party in a Press statement has set out its new official policy on the non-European franchise.

It says the party realizes the need for the implementation of the franchise for the non-Europeans in stages, and therefore advocates the following reforms:

Coloured Voters

(1) The provisions applicable to Coloured voters in the Cape should be extended to the other provinces.

(2) The franchise to be applicable to both men and women.

(3) No disqualification on the grounds of colour shall debar Coloured candidates from election to Parliament or provincial or town councils.

Native Voters

(1) At present, Natives in the Cape, on a literacy and property test, elect three members of Parliament to represent them. This right should be extended to permit the election of three members of Parliament for the Transvaal, and two each for Natal and the Free State.

(2) Similar representation to be available for the provincial councils.

(3) Eight senators should be elected, two from each province.

Standard V

(4) Qualifications for the franchise to be based on literacy—Standard V

(5) In municipalities, Natives residing in their separate wards should elect a number of town councillors equivalent to, say, 10 per cent of the total number of councillors for each municipi-

pality. There should be an easy qualification, based on the ability to read and write and 12 months' residence.

(6) Candidates should not be disqualified on the ground of colour from being elected as the representatives of their people.

Asiatic Voters

In the Cape, Asiatics have the same franchise rights as Coloureds. These rights should be extended to the Transvaal and the Free State.

Present laws confine Natal Indians to that province. The Labour Party is opposed to laws restricting the movement of Indians in the Union.

(1) Under the existing circumstances, Indians—men and women—in Natal should have the right to elect three members of Parliament, three members of the Provincial Council and two senators.

(2) Indian candidates should not be disqualified on the ground of colour from being elected as Indian representatives.

(3) In municipalities, Indians should elect members of town councils to, say, an equivalent of 10 per cent of the total number of town councillors for each municipality.

"As socialists, we recognize the continuous and progressive development of human society, and on this basis we accept that our policy will be subject to such revision as the progress of the non-Europeans in the cultural and industrial spheres may justify."—Sapp.

LUXURY
and TOURIST
SERVICES
EVERY
MONTH
from

NAIROBI

TO INDIA & PAKISTAN

AIR-INDIA
International

52 Salisbury House
British Street, Durban
P.O. Box 1833.

Details from I.A.T.A. Airlines and Agents.

Always Better. Better Always.
Are Kapitan's Tempting
Sweetmeats.

For nearly half a century we are leading in the
manufacture of Quality Sweetmeats and Cakes

TRY US FOR THE LATEST INDIAN RECORDS

Address:

KAPITANS BALCONY HOTEL,

(KORNER SWEETMEAT HOUSE)

Corner Grey and Victoria Streets

DURBAN.

Phone 23414.

Tel. Add. 'KAPITANS.'

DHIRUBHAI P. NAIK

Travel, Insurance & General Agent

Think with us for your travelling by Air, Sea or Land either to India
or to any part of the world.

All types of Insurance—Life, Fire, Burglary, Riot, Storm, Accident,
Plate Glass, etc.

Consult Us Free of Charge For Your Income Tax, Personal Tax,
Writing Of Your Banks, Trade Licences, Revenue Clearance Certificate,
Passports And Immigration Matters.

Representative: National Mutual Life Asso. Of Australasia,
Yorkshire Insurance Co. Ltd.

Telephone: 33-9033, 29a Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

M. J. PATEL

INTERNATIONAL SPORTS COMPANY

Importers & Exporters & General
Commission Agents

10 Pei ing Road, Kowloon, HONG KONG.

Special attention is paid
to indent orders

Write To Us For Further Particulars.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?

Have you provided for your dependants?

Prepare for the future

Life Insurance gives peace of mind for the unknown
future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—

The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has
best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760,
JOHANNESBURG.

Phones:— } Business 33-0711
Residence 33-5961

P.O. Box 96.

Phone 24471.

To Furnish Your Home Economically

See

LALA BABHAI & CO. (PTY.) LTD.

Show Rooms At 107 Prince Edward St. & 78 Victoria St.
DURBAN.

Stockists of—

NEW & RECONDITIONED FURNITURE & HOUSE-
HOLD EFFECTS. RADIOS & RADIOGRAMS, MUSI-
CAL INSTRUMENTS, SEWING MACHINES & OFFICE
FURNITURE Etc.

Exporters and Commission Agents for Natal Fruit and
Vegetables. We specialize in green ginger and Indian
Vegetables. Wholesale only. Write for particulars
Box 96, Durban.

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING

—CO. LTD.—

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants

—&—

Direct Importers.

**47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.**

Phone 53.

Telegrams 'SOLANKI.'

P.O. Box 208.

Solanki & Co. Ltd.

Merchant & Direct Importers

Extensive range always carried in
the following:

Silks, Drapery, Toilets, Per-
fumes, Curios, Fashion Goods
and Jewellery, Wide Range of
Indian, Persian and Chinese
Carpets.

Stockists of well-known branded
Watches.

COPPERBELT PIONEER STORE

Where Quality and Service
are Paramount.

Luanshya,

Northern Rhodesia.

MR. NEHRU'S ADVICE TO AFRICAN STUDENTS IN INDIA

THE Prime Minister, Mr. Nehru, stated that he was "frightened" at the "prospect of Africa going through a winter of blood and thereby losing a generation or two generations of lives in this business before it starts on its constructive and creative career."

Mr. Nehru, who was inaugurating the African Student's Association (India), pointed out that in the modern world no people could compete with the violence of the State and said that morally and practically, only peaceful methods of struggle such as those adopted in India could yield results in Africa.

Mr. Nehru warned the students that "the methods of those who are opposed to you will be to create disruption, splits and separatism" among the Africans. One of the advantages of a peaceful struggle was that it would be possible to build up one's own people in that process. "If we adopt the method which is utilised by others to disrupt us, it is bad," he said.

The colonial revolution in Africa, said Mr. Nehru, was one of the important events of the age and he had no doubt that its pace and tempo would be far more rapid than many people thought. A few years later—ten or 15 years later—the countries of Africa would be playing a far more important part in their own self-development and to some extent in world affairs than many people imagined today.

African Studies

Mr. Nehru said it was proposed to start an Institute of African Studies in collaboration with Delhi University, the Ministry of External Affairs and the Education Ministry.

Dr. G. S. Mahabadi, Vice-Chancellor of Delhi University, hoped that it would be possible to start it by July 1954 as a department of the university.

The inaugural meeting was held at the new convocation hall of Delhi University. Among those present on the dais were Maulana Azad, Education Minister, Mrs. Vijayalakshmi Pandit, President of the U. N. General Assembly, and Mr. V. K. Krishna Menon, former High Commissioner in London and leader of the Indian delegation to the United Nations.

Kaka Saheb Kalelkar, Vice-President of the Indian Council for Cultural Relations, said Africa was not "the dark continent" but "the continent of dawn."

African students in colourful national costumes garlanded the Prime Minister and the function ended with the singing of the African and Indian national anthems.

Dewan Chamanlal, who helped in the defence of the African nationalist leader, Jomo Kenyatta, exchanged greetings with the students, most of whom said they came from East Africa.

Mr. I. M. Kakungulu, president of the Association, paid a warm tribute to Mr. Nehru and thanked the Government of India for extending to Africa their cultural scholarship scheme, which had enabled African students to come to India to pursue higher studies. The Association, he said, would welcome the students who came from Africa and give them the guidance they required.

Changes in Africa

Mr. Nehru said when some time back the proposal to hold a conference of African students in India was mentioned to him, he immediately realised what an excellent idea it was. "For some time past I have been feeling more and more that among the problems of the next few years, probably the problem of Africa is going to be one of the most important."

"We have lived through a period when gradually the problem of Asia and of the change-over in Asia became dominant and influenced in a sense world history. Asia has undergone and is undergoing a great change. Now that process, in another way, of course, is taking place in Africa. It will take some time as you do not bring about big changes by magic overnight, but one sees this great historic process going on in Africa, as it did in Asia."

"Therefore, when I think of Africa and look at you young men and women from Africa, I think of you as part of this great process, this great wave, that is affecting that mighty continent, and I wonder how world history in future will be affected by it. You will realise without my telling you what a tremendous responsibility each one of you bears."

Build For Future

Probably no part of the earth's surface had suffered more in the last two or three hundred years from the incursions of outsiders, said Mr. Nehru, than Africa. However, it was far better to look at the present, and even

more so at the future than to go back to the past all the time.

"I hope that you young men and young women will look at the future and build for that future."

"Mr. Nehru said when he talked to students from Africa, he was a little hesitant to tell them what to do or not to do because he did not know enough about conditions in Africa and it would be wrong for him to offer advice when it could only be distant advice without knowledge."

"The type of advice he could give was to share his own experiences and inner feelings with them. Some of those experiences were limited to the peculiar conditions of India but others certainly had a larger significance which could be applied to other countries."

"It was our high privilege," said Mr. Nehru, "to work under a very great man. So we profited and we learnt a great deal from what Gandhiji taught us and what India is bears the impress of Gandhiji, although many of us forget him often enough. There is in India a tremendous variety. There is also a very great unity."

Social Adjustments

India's experiments in the long past in social adjustments succeeded in a great measure and failed occasionally. Sometimes the very success became a failure later because in such matters there can be nothing static and something that was good at a certain time in social adjustments becomes out of tune sometime later unless it can be adapted to the new conditions."

Mr. Nehru told the students that they should learn by all means and as well as they could the different subjects which they had taken up. But whether they liked it or not, when they went back to Africa the burden of leadership would come upon most of them and they had to grow into that. They had to help their people to grow by growing themselves.

Youth And Vitality

He had no doubt that Africa had something very substantial to contribute. All continents were old, of course, Asia gave him a rather elderly feeling, a feeling of age. With age came certainly the wisdom of the ages but along with it came also the cobwebs of the ages which bound one hand and foot. Africa gave him a sensation of youth and vitality. Now youth and vitality were very precious to any race or individual but youth also went astray, especially in the formative stage.

Mr. Nehru said he would not presume to advise the peoples of Africa what they should do

but he would like to share their experience with him. He was quite convinced in his mind that the methods which India endeavoured to pursue during her struggle for freedom under Gandhiji's leadership were basically and fundamentally right, not only right but yielded results. Whether from the practical point of view or the idealistic point of view, it was the right method.

Sacrifice In Vain

In the history of Europe for the last 30 or 40 years, people sacrificed so much for a good cause in the great wars. Nevertheless, all these wars had not solved one single problem and if one problem had been solved, more difficult problems had arisen and, what was worse, those wars had left behind a trail of hatred and violence. That was the result of a wrong approach. Something which brutalised humanity must be bad.

Mr. Nehru contrasted this with the struggle in India and said, "I would not say that the people of India are any better than other people. Many people in the course of our struggle were, no doubt, full of dislike and bitterness against the British who were ruling us. Yet because of Gandhiji's insistence and example all the time, an Englishman could walk through an Indian crowd without anybody touching him. That was part of the discipline and habits of mind we inculcated."

"I do not think you will find an example anywhere else of a national movement being conducted with so little animus—there was animus but so little of it—as in India. What was still more remarkable, when fortunately the time came for us to come to an agreement between India and England we parted peacefully and no trail of bitterness was left behind, that is the virtue of doing things in the right way."

"Gandhiji always said that means are more important than ends. You may aim at something very noble but if you employ ignoble means and methods, then as a matter of fact you do not reach the noble end."

Violence Useless

Mr. Nehru said: "It is difficult for me to suggest anything because conditions differ in Africa and there are many things in Africa which I dislike intensely and some things happening which I like, and all this bundle of movements all over a vast continent cannot be described in a phrase. But of one thing I am convinced in my mind, and that is that even as these peaceful methods were right and proper and exceedingly practical for India far more so are they or should be practical and useful and should yield results in Africa and any course of violence is likely to lead to grave difficulties."

S.A.I.C. CRITICISES S.A.I.O.

The South African Indian Congress in a Press statement says:—

THE President of the South African Indian Organisation, Mr. A. M. Moolie, has had private consultations and correspondence with the Minister of the Interior, Dr. T. B. Dönges, on "many aspects of the Indian situation" of an "exploratory character within the policies of the Organisation."

The S.A.I.O. is a small and unrepresentative body. It is reprehensible that its president should enter into secret discussions with the Union Government behind the backs of the Indian people and even of its own members.

It appears that they dealt with "the course of the Indian dispute before the United Nations and the absence of any promise of settlement or the holding of a round table conference" between the Governments of India, Pakistan and South Africa on the question of treatment of Indians in South Africa.

There can be no compromise on the basis on which a round table conference should be held. In this regard the attitude of the Union Government in the past showed that it would only hold such a round table conference on its own terms, terms which accept apartheid as a fundamental factor, not open to discussion, and which envisage the expatriation of the entire Indian community from the country.

The Indian and Pakistan Governments properly declined to accept any such premises as a basis for discussion, and all hopes of holding a round table conference on honourable terms were shattered when the Union Government refused at the last session of the U.N. General Assembly the offer of Pakistan to hold a conference outside the United Nations.

We wish to make it clear that the S.A.I.C. is not opposed to the holding of a round table conference between the three Governments to settle the dispute which exists between them on the question of racial discrimination in South Africa. But such conferences should only be held on the basis of firm principle. There can be no round table conference on the basis of the Union Government's position at the preliminary discussions held in 1950, so long as the Group Areas Act remains in operation.

The callous disregard with which the Group Areas Act is implemented, coupled with other provocative actions on the part of the Government shows that there are no grounds for compromise between it and the Indian community or the Governments of India and Pakistan.

It is regrettable that a group of individuals in the South African

Indian Organisation, who have no following among the people, should sink so low as to offer their services to the Union Government, which has unleashed a reign of terror against the Indian community for the purpose of frightening and coercing them into submission in the hope of forcing them to compromise on the "racist policy" of apartheid.

The S.A.I.C., faithfully expressing the views and the interests of the vast majority of South Africans of Indian origin, uncompromisingly and unconditionally rejects the policy of apartheid and racial discrimination. We express our appreciation on the firm stand taken by the Indian and Pakistan Governments in refusing to negotiate on the basis of segregation and expatriation. The Congress shall never retreat from the struggle it has embarked upon in alliance with other democratic organisations for the rights of all South Africans for freedom and human dignity.

Organisation's Denial

The South African Indian Organisation has not held secret talks with Dr. Dönges, the Minister of the Interior, as alleged by the Transvaal Indian Congress, says a statement by Mr. M. M. Gardes, secretary of the Transvaal Indian Organisation.

"The South African Indian Organisation stands for a policy of peaceful settlement of the Indian question at a round-table conference between the three Governments concerned," says Mr. Gardes.

"It will persist in its endeavours to bring about such a settlement."

"The irresponsible statements made by Congress officials are deplored by the vast majority of the Indian people." The fact that the Organisation found favour with the majority of Indian opinion emphatically disproved the contention of the Congress that it alone represented the Indian community.

S.A.I.C. Secretary's Challenge

The joint secretary of the South African Indian Congress, Mr. Yusuf Cachalia, has challenged the Transvaal Indian Organisation to "publish the facts of the secret and exploratory talks which Mr. A. M. Moolie, president of the S.A. Indian Organisation, had with Dr. Dönges." He further challenged the Transvaal Indian Organisation to obtain the approval of the Indian community on the question of apartheid at a mass meeting of the Indian people of the province.

Mr. Cachalia stated that the South African Indian Organisation said in an official statement published

ed in a Natal Indian newspaper: "Whereas it is true that the president of the S.A. Indian Organisation, Mr. A. M. Moolie, met and corresponded with the Minister of the Interior, Dr.

Dönges, discussing with him many aspects of the Indian situation, the facts are that these discussions were of a personal and exploratory character within the policies of the organisation."

PLAY FOR NON-EUROPEANS GETS GOOD PRESS

THE third play, which Intimate Theatre have selected to bring to non-European audiences at the Bolton Hall on Friday 29th and Saturday 30th of this month, "Duet for Two Hands," has received a unanimously enthusiastic European press.

"The Natal Mercury" hailed it with double-column headline "Brilliant Play is a Challenge" and critic W. S. P. wrote: "If Durban and its visiting theatre-lovers have the palate and the courage for full blooded drama here is a challenge which cannot be shirked. To say that this is the most substantial example of serious theatre that the Intimate Company have yet produced gives only a relative impression of the dynamic intensity of a play replete with force, power and passion."

After describing the production as "an outstanding personal

triumph" for Joyce Gregg and Lawrence Ayris, W. S. P. finally assessed this as a "brilliant production."

"Redvers Haines, in the 'Natal Daily News' welcomed "this departure from box-office sureties." He refers to the play's "exciting climax" and, after mentioning the cost of five wrote: "Each contributed to the undoubted success of the production," and, after assessing each performance, concludes: "Its success lies in sound production and teamwork."

The 'Sunday Tribune' sums it up pithily in one word, "outstanding" and goes on to state "it rose to very considerable heights."

This production presents non-Europeans with a unique opportunity of seeing Intimate Theatre at its best and we strongly urge you to book your seats at Goodwill Lounge or Peter's Lounge.

R. W. MORRIS.

Joyce Gregg as Herda Sarclett and Mary Rose Clifford as Abigail Sarclett in a scene from Intimate Theatre's costume thriller "Duet for Two Hands" which was especially written by Mary Hayley Bell for her husband John Mills. Gerald Sitt plays the John Mills role and the production is by John Hussey. The play runs for two nights 29th and 30th January at the Bolton Hall and all seats are bookable at Goodwill Lounge or Peter's Lounge at 7/6; 4/4 or 2/7 (Including Tax.)

AFRICAN VIEWPOINT

"EASTERN WORLD": A REVIEW

By JORDAN K. NGUBANE

FOR quite a number of months now I have been receiving copies of a journal I would very much like to recommend to my readers. "Eastern World" is a monthly published from London and reviews economic, cultural, social and political developments in that part of the world which stretches from Asia to Tokyo.

There are three good reasons why I recommend it. Firstly, it is one of the most comprehensive reviews in its class. In one neat volume you read of Asian personalities in London; of political tensions in Malaya; of Burma's falling Prime Minister; of oil prospecting in India. I have come across fine discussions of contemporary Indian and other art. In short every issue gives you a glimpse of what is going on in many parts of Asia today.

All this is done objectively—which is my second reason for liking "Eastern World." The editor does not set out to colour the pictures of Asian life he presents from month to month. His contributors sift their facts and present only the truth as they know it.

Normally, in a magazine of this class published from such a distant point, one would not be surprised occasionally to come across articles which follow a tendentious line in their approach to some of Asia's biggest problems today. In the copies which have come my way, I have not had reason to feel that a particular point of view was being espoused—other than what the Asians themselves advocate. For example I was pleasantly surprised last year when I read an informed article by Sir John Pritt in which he made outspoken criticism of current Western (in particular, American) attitudes to China, her admission to the United Nations and Korea.

My third reason is that "Eastern World" sets out to enable the world to understand Asia better. From this angle, the magazine is an important contribution to world peace.

At the moment the peoples of Asia, like those of Africa, are misunderstood in large parts of the world. This suits the purpose of those Westerners who want to keep Asia and Africa as vast colonies serving the interests of the West. But the peoples of Asia and Africa have declared eternal war on colonialism. Any attempt to defeat

the aims of this war will produce only estrangement between the white and non-white races. "Eastern World" seeks to bring to light developments which should convince every reasonable and fair-minded man that Asia is making the best possible use of her recently acquired freedom. That is not done in any patronising manner. Very often, it is the Asians themselves who tell the stories of their countries and people.

I found "Eastern World" particularly useful to an African. Our sources of information on developments in Asia are very limited in this part of the world. And a very large portion of what is available here often gives a misleading picture of Asia and its peoples. "Eastern World" presents a picture of life and people which has much in common with what we have experienced in our own lives. Some of the problems that the people of Asia still grapple with are strikingly similar to our own. Others, of course, are different; like the problems of reconstruction, which freedom has brought directly on the Asians. Their solutions of the latter should broaden our own horizons and enable us to prepare ourselves for the day when we shall be free citizens in Africa.

On the other hand I found one "defect" in "Eastern World." While Asia is an entity for economic reasons, it has a major significance for world peace which needs to be constantly borne in mind. The significance is important because there are ties—blood, cultural and political—which link Asia and Africa in a way which he progressively given the attention it deserves. "Eastern World," at least those copies I have seen, does not seem to have been keen to present this other aspect in Asian developments.

Very many African countries have Asian communities which no longer look forward to the day when they shall return to Asia. Very many of them have become first-class citizens of their countries of adoption. Others have isolated themselves from the peoples of Africa but do not regard themselves as part of Asia.

This state of affairs creates a situation where we find problems which throw into bold relief the essential links between Asia and Africa. No picture of

Asian life today would be complete which did not include them.

To take one example: At the moment India and Pakistan are at loggerheads with South Africa over the issue of the way in which the latter treats her Asians. The quarrel has in it the sparks of a future war on the question of race. When that day comes—I hope we shall produce statesmanship on time to avert this calamity—no major Asian country could be isolated. South Africa has her Indian, Chinese, Arab and Malay communities and very many of these maintain strong cultural links with the countries of their origin.

The point I want to stress in all this is that the Asians in Africa are sufficiently important in numbers and potentialities to deserve inclusion in any picture of Asia which claims comprehensiveness. But then, they cannot be taken out of their context. This means that the environment in which they exist requires portrayal as well. In this light, what is happening in Africa might be very well regarded as part of the larger picture of the Eastern World.

Nobody would really lose if "Eastern World" widened its scope to record the march of

events in Africa as well. I would certainly extend the field over which it was ready and win for itself millions of new friends in Africa, as well.

In spite of this, however, "Eastern World" is a magazine which no African who wishes any form of influence in his community should not read. It gives a picture of life in a world dominated by the man of colour. It reports on what the man of colour is doing to solve those problems which very many white men consider insoluble.

("Eastern World": Subscription 25/- per annum, published by "Eastern World" Ltd., 45 Dorset Street, London, W.1.)

NEW BOOKS

Just Arrived From India

- A Gandhi Anthology
—By V. G. Desai 9d
- Which Way Lies Hope
—By R. B. Gregg 9/-
- Why Prohibition
—By Kumarappa 1/-
- Gandhi And Marx
—By K. G. Mahabalan 2/6
- Satyagraha In S.A.
—By M. K. Gandhi 15/-

Obtainable from:
"INDIAN OPINION,"
P/Bag, Phoenix, Natal.

SHINGADIA STORES

(Proprietor: Premier Silk Bazaar Ltd.)

Direct Importers

Drapery, Outfitting, Fancy Goods,
Oriental Curios Etc. Etc.

P.O. Box 111. UMTALI, S. Rhodesia.

Telegrams: "Promsilk" Phone: 2523.

PREMIER WHOLESALERS

(Members of the Mashonaland Wholesalers Association)

Everything for the African Trade. Prints, Khaki,
Calicos, Blankets, Shoes & Fancy Goods.

P.O. Box 319. Phone: 2523/Extn 1.

UMTALI, S. Rhodesia

RHOD-INDIA LIMITED

Exporters, Importers & Manufacturers Representatives

Piece Goods, Hosiery, Jute Goods.

Enquiries Solicited, Prompt Attention.

"Aryan Mahal" 6th Floor,
Plot 43, "C" Road,

Churchgate Reclamation,

Cables "Indorhod."

BOMBAY, INDIA.

— ATTRACTIVE — SAREE MATERIALS

Self Striped Georgette Crepes 45"
Green, White, Pink, Sky, Lemon
4/11 yd.

Self Check Fancy Voiles with Black
Designs 45" 4/11 yd.

Fancy USA Floral Voiles 38" 4/11 yd.

Two Tone and Rainbow Georgettes 45"
All Shades 4/11 yd.

Floral Hemsterges 45" Red Gold,
Green and Blue Designs 4/6 yd.

Bordered Georgettes 45"
All Shades 3/11 yd.

Coloured Georgettes 45"
All Shades 3/11 yd.

Spotted Georgettes 45" Latest 4/6 yd.

Embroidered Georgettes 45"
Basket Design 6/11 yd.

Georgette Jari Work Sarees
£4-10-0 each

Georgette Sarees Cotton Embroidery
£3-15-0 each

Flowers and Tinsel Jari Borders
Big Range in Stock

BLOUSES

Chinese Embroidered Satin and
Georgette Blouses and Latest
Slippers 8/11 each.

CHAMPALS!

Plastic Fancy Tops with Head
Size 3 in 7 18/6 pair
Also Leather 8/6 & 10/6 pair

Write For Samples:

JAYBEE SILK HOUSE

39 MARKET STREET, JOHANNESBURG.

Phone
Day 24169

Phone
Night 833547

L. RAJKOOMAR (PTY.) LTD.

14, CROSS STREET, DURBAN.

Funeral Directors and Manufacturers of all classes of
Coffins and Wreaths

Contractors to the INTERNATIONAL FUNERAL
COMPANY, LIMITED.

Reg. Office: 14 CROSS STREET, DURBAN

Country Orders for Coffins and Wreaths,
accepted by phone and despatched by rail
at the shortest notice.

Cable & Tel. Add.: "HARGOVAN".

Phone 29388.

P. HARGOVAN & CO.

(PTY.) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

FOR
RUBBER STAMPS

PRINTING

CONTACT

STANDARD PRINTING PRESS

GENERAL PRINTERS

AND
RUBBER STAMP MAKERS

73 BEATRICE STREET — DURBAN

PHONE 51008.

P.O. BOX 2782.

TELEGRAPHIC ADDRESS

"BUICKPRINT"

ESTABLISHED 1927

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Kampala arriving Jan., 29. Sailing February 3
for Bombay

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow
Fever inoculation requirements and obtain certificates from their
nearest District Surgeon. Inoculations by and certificates from
private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£75-15-0
Second "	"	"	"	50-13-0
Inter-Class	"	"	"	34-3-0
Unberthed (Deck)			without food	21-3-0

Muslim Special Food £11-10-0 Ordinary Food £4-17-6
Hindu Special Food £10-3-0 Ordinary Food £4-5-6

Bookings for 1st, 2nd, Inter Class and Unberthed (Deck) can
be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be
permitted to keep on deck with them more than one bed-
ding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.

Tel. Add.: "KARAMAT."

INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Bombay.

THE central theme of Mr. Nehru's recent speeches at various places in India was the proposed military alliance between Pakistan and America. He condemned it as an anti-Asian step towards world war, a step that would reverse the process of liberation that is going on in Asian countries, ever and above bringing war right to India's doors. The proposed pact would change the whole complex of the outstanding issues between India and Pakistan and it would become very difficult, if not impossible, to solve them.

Mr. Nehru categorically declared that India would never accept foreign military aid in any shape or form nor allow foreign troops to land on Indian soil, thus setting at rest the feelers put out by communists, whether India would accept armed aid from communist countries in case Pakistan received some aid from America.

Mr. Nehru asserted that military aid in any shape by a friendly nation would be thankfully rejected and any attempt at aggression by any country will be resisted by India with all its might.

He said that India had, in certain fields, registered achievement beyond expectations. Some people abroad had grown rather anxious at India's progress. They did not like a prosperous and strong India to come into existence too soon, because India did not always fall in line with the policy of other countries, and because the more prosperous and stronger India was, the greater would be her weight elsewhere.

The Prime Minister of India, however, refused to enter an argument race on this or any other question, stating that the only way to defend India was to have stout hearts, to work hard and to put an end to petty squabbles.

In the meanwhile six communications have been exchanged on this subject between the Prime Ministers of India and Pakistan. Both the Prime Ministers have stood fast on their views, which they have publicly expressed.

In reply to the recent protest note sent by the Pakistan Government, the Government of India has expressed its inability to muzzle public opinion in India regarding possible American military aid to Pakistan.

In a note to Pakistan Government the Government of India further regrets its inability to prevent the people from expressing their legitimate concern over developments in Pakistan which affect the relations between the two countries. The note to Pakistan points out that public organisations, including the Congress Party, cannot remain indifferent to the thoughts and feelings of the people who have been deeply agitated by reports of American military aid to Pakistan.

The note repudiates the suggestion that the Congress Party is conducting an organised campaign against Pakistan. Far from rousing anti-Pakistan feelings, the Congress Party's circular is designed to direct the minds of the people in the right direction and to prevent public demonstrations from taking an anti-Pakistani character. The Congress circular specifically directed that there should not be condemnation of the United States or Pakistan, as such but the attention should be focussed on the policy that inspired a military alliance between America and Pakistan. The Government of India draws Pakistan's attention to the fact that the guidance of the Congress Party had a salutary effect on public opinion. It asserts that, as a result of this, no untoward incident occurred in the expression of such deep concern felt in India over this matter.

The Government of India further emphasises that the proposed military understanding between Pakistan and U.S.A. is viewed with great concern not only in India but also all over the world. It points out that opposition to the proposed alliance has been voiced in almost every country in the South Asian and Arab regions.

While the tension continues between the countries in regard to proposed military alliance between Pakistan and America, the official experts of India and Pakistan conducted their talks in New Delhi in a very friendly and informal atmosphere. They discussed the preliminary issues relating to the Kashmir dispute for nine days, and according to a joint communiqué issued after the conclusion of the talks, they made satisfactory progress.

Among the items that came up for discussion is considerable detail were the quantum and character of the armed forces to be maintained in Kashmir, the

local authorities to be in charge of the administration in areas west and north of the cease-fire line, and the mechanics for certifying that tribesmen and Pakistani nationals had actually withdrawn from Kashmir in terms of the U.N.C.I.P. resolution of August 13, 1948.

These delegations will now report to their respective Prime Ministers and it is presumed the talks will be resumed soon at official level, probably at Karachi.

It would be too optimistic to expect speedy resolution of outstanding differences at an official meeting of this kind, of issues which have defied solution for the last five years. What is of vital significance is that, for the first time, India and Pakistan tackled this problem directly at an official level and in an advisory capacity.

It is only after the settlement of the preliminary issues that the two Prime Ministers will be in a position to name the Plebiscite Administrator and request the Government of Jammu and Kashmir to formally induct him into office.

Kashmir's political circles are not optimistic about the outcome of the experts' talks in New Delhi. The Government of Kashmir, under pressure from the rank and file of the National Conference (the party in power), may soon be called upon to face the Government of India with a request to tell Pakistan in "plain terms" that a plebiscite in Kashmir is out of question if that country does not desist from accepting in any shape or form foreign assistance in arms and equipment.

The National Conference members, it is clear, are not at all satisfied with the present attitude of the Governments of India and Kashmir over the question of the United States-Pakistan arms pact. Efforts are already on to force the leadership to adopt a firmer and more realistic attitude on the issue. This feeling is so strong and widespread that the National Conference leadership, when faced with the demand for a change of attitude, can ill-afford to ignore it. The issue is expected to be raised at the convention of the Jammu National Conference on January 21, 1954.

The foundation stone of the building in which will be conducted research work in nuclear physics was laid on an extensive night in Bombay by the Prime Minister of India, Mr. Nehru. Research on atomic energy was started as long ago as a

year before the atom bomb was dropped on Hiroshima. The work will be continued in the new building.

The new home of the Tata Institute of Fundamental Research is a gift to the nation by the House of Tatas, the Central Government and the Government of Bombay and, when complete, will enable the country to keep pace with the progress of science in what the Prime Minister described as the period of transition before the atomic age.

Mr. Nehru said that it should be realised that in the modern world other nations had made great strides, while India remained backward. Why? It was because they exploited science and learnt new things and acquired power through science. India had either merely to copy these countries or learn fundamentals of sciences herself. If we copy others, then we will have to depend on them and they will have the upper hand. If free India was to be made strong, it was necessary that it should make progress in fundamental sciences. This might not bring immediate results. By spending money on the study of fundamental sciences, the country's basic power was bound to increase. It was with this intention that the Government of India had set up a number of science laboratories in several parts of the country. In fact the progress made in India in this sphere during the last five or six years was such that hardly any other country would have anything like that during such a short period.

Mr. Nehru declared that India had no desire to manufacture atom bombs nor had she any interest in it. Her object was to find the extent of utility of nuclear power. India possessed the ability to develop her resources, though they were not as great as the country would wish, and the institution for which the foundation stone was laid was an attempt in the direction of such developments.

The Prime Minister said the work in connection with the development of atomic energy would be done in two parts. The first part would be absolutely secret. Personally he did not like any secrecy being maintained about the work. But, unfortunately, other countries kept the work on atomic energy a secret. If India wanted to have any association with these countries, they wanted it to be kept a secret, even if India did not want it so.

Dr. H. J. Dabha, Chairman of the Atomic Energy Commission of India, will be in charge

of the Institute. India has vast resources of fissionable materials and these materials would be used to generate atomic energy within three years.

At Hyderabad Mr. Nehru performed the opening ceremony of the building of the Central Laboratories for Scientific and Industrial Research. The outstanding feature of this Laboratory's equipment was the large variety of pilot plants, which could be used for processing the raw materials of this area in accordance with the new knowledge that might be created in these laboratories.

During the past fortnight there had been a plethora of conferences of various political parties, trade union organisations and Social and Science Congresses.

The Praja-Socialist Party held their convention at Allahabad. The party adopted the future election manifesto. There was a split in the party over the question of alliance of the Provincial Socialist Party and the Communists in Travancore-Cochin for the coming elections in that State. The convention over-ruled its chairman, Acharya Kripalani and decided to inquire into charges that a joint election campaign had been launched by Praja-Socialists and Communists in Travancore-Cochin.

The Convention called upon the Indian Government to give up its "inferior membership of the British Commonwealth and free itself from the economic and strategic apron strings of Great Britain. The Party passed a ten-point foreign policy resolution and demanded a firmer policy in regard to foreign possessions in India.

The Communist Congress, which met at Madurai in South India, pledged itself to work for the replacement of the Nehru regime by a "Government of democratic unity." It outlined the Party's attitude towards peace and the foreign policy of the Government, the formation of united fronts inside and outside legislatures and the question of unity in trade union and peasants' organisations.

The Communist Party urged the withdrawal of the Kashmir issue from the United Nations as "it was now being used to create division between India and Pakistan." According to a spokesman of the Party, the Communists would enter into electoral alliance with the Praja-Socialist Party to defeat the Congress on condition that

the Praja-Socialists would not revert to their anti-Communist attitude after the elections for the purpose of forming Government with other parties.

The Bureau of Mines have made a very important discovery of gold and radio-active minerals on the eastern coast. These deposits, to be found in a continuous belt from West Bengal to Orissa, had been deemed "rich" by experts. But considerable drilling would be required to find the gold content. Besides gold, uranium and zircon too has been discovered. Drilling operations have already been started to find out the quantity of gold and other minerals in the area with an eye to their exploitation.

Mr. G. Latchaze, Krishakar Lok Party representative in the Andhra Cabinet, resigned his ministership on the issue of Andhra State's capital. The Krishakar Lok Party has forged an alliance with the Communists on the capital issue. Now with the exception of the Praja-Socialist Party led by Mr. T. Vishwanatham, Finance Minister, all other Opposition parties and groups are now ranged against the Ministry. Consequently the Government might be defeated in the coming session of the Andhra State Assembly.

The Deputy Chief Minister of Andhra, Mr. N. Sanjive Reddy, declared in a statement that the Congress was already preparing for general elections in the State. Even if the Ministry should fall and general elections became inevitable, it would be good for the political climate and morale of Andhra.

He disclosed that already he had been negotiating with various leaders of the Congress and non-Congress parties about possible elections in June. "With Mr. Prakasham on our side," he said, "the time stands a bright chance of securing a stable majority."

The Chief Minister of Orissa, Mr. Naba Krishna Chaudhri, is understood to have decided to vacate his office. He had constantly expressed his desire to devote his entire time to the Bhodan movement of Acharya Vinoba Bhave. He is believed to have intimated his decision to the Congress High Command. Mr. Hare Krishna Mahatab, the former Chief Minister of Orissa and Mr. Nityananda Kanungo are mentioned as possible successors to Mr. Chaudhri.

Pakistan Government's decision to release Khan Abdul

Chaffer Khan, popularly known as the Frontier Gandhi, after incarceration of six years, was welcomed with relief by India. From Prime Minister downwards, every Indian prayed for and urged release of this great leader who had fought shoulder to shoulder with the Indian leaders for India's independence and devoted his whole life to the service of the people. India did not make any representation on Frontier Gandhi's continued captivity of fear of being misunderstood in the foggy atmosphere prevalent between the two countries.

The High Power Commission for reorganisation of States on linguistic bases is not likely to begin functioning before the middle of February as neither Mr. Fazal Ali, the chairman of the Commission, nor Mr. Pannikar could be relieved from their present posts in Orissa and Cairo respectively.

HINDU DHARMA

By— M. K. Gandhi
Price 8s.

To be had from

'INDIAN OPINION,'
P. Bag, Phoenix, Natal.

Bookkeeping in your sleeping—alone to commercial success. Learn by The School of Accountancy's famous home study methods, proved by 44 years of successful educational service. The successful way to efficiency in bookkeeping.

Full particulars from:

The School of Accountancy, P.O. Box 4592 (Z), Johannesburg.

Cuticura

ANTISEPTIC OINTMENT

You will find this world-famous antiseptic Ointment invaluable for cuts, pimples, heat rash, chafing and other irritations of the skin and scalp. It also lays inflammation and brings speedy relief and comfort to sore, tired feet.

Comforts aching FEET!

On

the cut

or scratch

that may fester

'DETTOL'

THE MODERN ANTISEPTIC
CLEAN • SAFE • GERMICIDAL
DOESN'T PAIN • DOESN'T STAIN

BOOKS FOR SALE

GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	6	0
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	0
TO STUDENTS—M. K. Gandhi	8	0
GANDHIAN ETHICS—Hanay Gopal Ray	2	0
DAPE—Murry F. Darr	4	0
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	20	0
FAMOUS PARSES	7	6
SEVEN MONTHS WITH GANDHI—Krisnadasa	12	0
STORY OF THE BIBLE—S. K. George	6	0
A RIGHTEOUS STRUGGLE—Mahadev Desai	2	8
THE POLITICAL PHILOSOPHY OF MAHATMA GANDHI—Gopinath Dhowan	17	9
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	9	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. I.—M. K. Gandhi	15	0
NON VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. II—M. K. Gandhi	14	0
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	6	0
FROM YERAVDA MANDIR—M. K. Gandhi	1	0
MAHADEV DESAI'S EARLY LIFE —By Nambhari D. Parikh	2	6
DEHUMANIZATION IN MODERN SOCIETY —Rene Falop-Miller	1	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION,"

P. Bag, Phoenix, Natal

Golden Number

OF

"INDIAN OPINION"

Souvenir

Of The

Passive Resistance

Movement

1906—1914

Price: Four Shillings.

Obtainable From:

*"Indian Opinion"**Phoenix, Natal.*

BOOKS FOR SALE

INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	7	8
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song— (An English Translation)—Annie Besant	1	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	2	0
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —Mino Mase	2	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)	4	0
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	6
GANDHIAN TECHNIQUES IN THE MODERN WORLD—Pyarelal	2	0
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhi's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars)—K. T. Shah	12	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	12	0

SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Pacts And Facts—Stanley Powell	5	0
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	23	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2	6
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	10	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	5	0
RAMANAMA—M. K. Gandhi	2	0
TOWARDS NON-VIOLENT SOCIALISM —M. K. Gandhi	5	0
REBUILDING OUR VILLAGES—M. K. Gandhi	2	0
AN ATHEIST WITH GANDHI—Gora G. R. Rao	2	0

Obtainable from:

"Indian Opinion,"

P. Bag, Phoenix, Natal.

Phones 29121/3 (Switchboard)
24179 (Manager)

Cables & Tel. Add:
"PROSPERITY" (All Branches)

P.O. Box 2197

(Established 1927)

Premier Produce Co. (Pty) Ltd.

General Wholesale Merchants
EXPORTERS AND IMPORTERS

Buyers and large Stockists of all kinds of Indian and European Groceries, Provisions, Soaps, Oils, Grains, Beans, Peas, Kallirana, Malt, Mince, Mase Products, Wheat, Wheaton Products, Crockery, Hardware and also Coal of all types.

All enquiries for Export and Import
to the Head-Office.

Head-Office: "PREMIER HOUSE"
364 Pine Street, Durban.

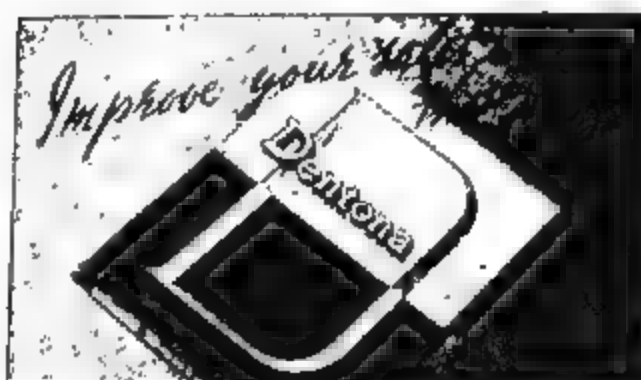
also at

JOHANNESBURG

Phones: 34-3554/5
P.O. Box 200, Fordsburg,
82, Crown Road,
Fordsburg, Johannesburg.

BENONI

Benoni Coal Site
Phone 54 1813,
Rangeview Coal Sites—54-2205
P.O. Box 392, Benoni.

Full range of men's and
boys' khaki shirts and
clothing.

In khaki
kurtas,
trophies.

DENTONA

SHORTS AND SLACKS

IN MODERNISED

TRADE ENQUIRIES

UNION OF S. AFRICA, SWAZILAND, BASUTOLAND,
SOUTH WEST AFRICA, SOUTHERN BECHUANALAND.

DENTON TRADING CO

Phone 24-4281

JOHANNESBURG

P.O. Box 3551

N. RHODESIA

Phone 2758

FEIGENBAUM BROS.

P.O. Box 354

SOUTHERN RHODESIA

MASHONALAND, P.E.A. & N. BECHUANALAND

W. F. NEUMAN

Phone 2-1219/2-4924

SALISBURY

P.O. Box 1492

BRITISH EAST AFRICA

Phone 40.0

VAN BRUSSEL & CO. (E.A.) LTD

NAIROBI

BULAWAYO CLOTHING FACTORY LTD.

Phone 2410, Bulawayo, P.O. Box 427, Southern Rhodesia.

Proprietors:

C. L. Patel, D. K. Patel
V. B. Patel, H. J. Patel
K. C. Patel

The Star Clothing Factory

Wholesale Merchants

CLOTHING MANUFACTURERS

P.O. Box 237. Phone 514.
Jameson Road, Livingstone,
NORTHERN RHODESIA.

Our S.A. Representatives:

H. L. Hompes & Co.,
(Pty.) Ltd.

Durban, P.O. Box 1301.

Johannesburg, P.O. Box 3480.

Capetown, P.O. Box 824.

NEW TYPEWRITERS

POPULAR MAKES

Remington, Smith-Corona, Olivetti,
Hermes, R. C. Allen.

PORTABLE & STANDARD MODELS
AVAILABLE AT:

NATIONAL OFFICE SUPPLIES
(PTY. LTD.)

(Directors: N. V. MEHTA, J. P. GOKOOL, K. V. MEHTA)

LEGAL & COMMERCIAL STATIONERS

OFFICE EQUIPMENT SPECIALISTS

76 Victoria Street, Durban.

PHONES 12621
63535

P. O. BOX 1327
Tel. Add. NOSLIMITED.

For Quality Printing Consult—

UNIVERSAL PRINTING WORKS

Commercial Printers & Calendar Specialists

9 Bond Street, Durban, Phone 25295.

પુસ્તક પર મુ—અંક ૫
તા. ૨૯ જાન્યુઆરી, ૧૯૫૪.
પ્રેસ નંબર પેની ૬.
દર શુક્રવારે બહાર પડે છે.

ઇન્ડિઅન

ઓપિનિઅન

પ્રકાશક: ગાંધીજીના દરરોજ અને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

ગાંધીજીના સિદ્ધાંતોને અનુસરવાથી જ જગત પ્રગતી કરી શકશે

વૃદ્ધા બાતે બાળજન ન દીની સામે અધિયોગ અધી યાનમંદોરનું પચીસ હજાર ઉપરની બાળવમેદની સમક્ષ ઉદ્ઘાટન કરતાં હોદિના વડા પ્રધાન શ્રી નેહરુએ કહ્યું હતું કે, રવર્થેશ જમનાસાસ બાળજનું સ્વપ્ન ખરૂં પડ્યું છે. બીજા પક્ષ પક્ષ લોકોના મનમાં આવી સંસ્થાની જરૂર જણાય હતી. મહાન નતું અને સુદર છે પરંતુ તેની અંદરની વસ્તુઓ કુનીયાને અત્યંત અગત્યની છે. તેમણે કહ્યું કે, આચાર્ય વિનોબા ભાવેએ ઓવી જીની શીલ્પશીલે વિજ્ઞાન અને આધ્યાત્મિકતાના એકીકરણ તરીકે વર્ણવી છે. વિનેબાજી એક મહાન આત્મા છે અને તેઓ ને કહ્યું થયું છે કે તે ઉડેા વિચાર ક્યો પછી જ કરે છે. વિજ્ઞાન આજની કુનીયાને મટે મળ્યું જ જરૂરી છે.

પ્રશ્નમના દેશોએ વિજ્ઞાનદ્વારા ધણી પ્રગતી કરી છે. તેના ઉપયોગ તેઓએ લગભગ હથોડીવારો બેગા કરવામાં અને બીજા લોકોને હાથેસા રાખવામાં પડ્યું કરેલો છે. વિજ્ઞાનનો પેટી દિશાએ ઉપયોગ થયો છે અને જોએ તેમ કરેલું છે તેઓ જાતેજ તેના જોગ થઇ પડ્યા છે.

વિજ્ઞાનનો ઉપયોગ માનવીના બધા માટે થવો જોઇએ કે તેણે પોતાનું વિષાતક કાર્ય આશુ રાખવું જોઇએ એ કુનીયાની સમક્ષ મેટા પ્રશ્ન ઉભેલો છે.

મહાત્મા ગાંધીજીએ આપણને શાંતી અને અહીંસાને, પદ કીખવેલો છે અને વિજ્ઞાનને, ઉપયોગ શાંતી બપો અને રચનાત્મક ક્ષેત્રને વધે કરવામાં આવશે કે કેમ એ સવાલનું, હોડનો આધાર તેના પર રહેલો છે.

શ્રી. નેહરુએ કહ્યું કે જોજ સ્વરે હું મહાત્મા ગાંધીજીના નિવસન પવિત્ર ભૂમી પર ગયો હતો, તેમની કુપડીમાં મેટા હતો ત્યારે અનેક વિચારો અને અનુભવો મારા મનમાં ઉપસ્થિત થયા. સારી અને નરસા વસ્તુઓ સાધની આખી કુનીયાનું ચિત્ર મારી સમક્ષ ખડું થયું. આ કુનીયામાં આપણે મહાન સવરોનો સામ નો કરવાનો છે. તેના ઉકેલ આપણે કેવી રીતે લાવીશું.

શ્રી. નેહરુએ કહ્યું કે હોદમાં આપણે યાત્રાએ નીકળેલા છીએ. એ યાત્રા રસ કે પંદર બ્યક્તિઓની નથી. હોદના સમજા લોકો તેમાં ભાગ લઇ રહ્યા છે.

મહાત્મા ગાંધીજી હમેશાં લોકોને જાગૃત કરવા અને દરેક રીતે આમળ વધારવા હમ્જતા હતા.

તેમનું જીવન ઉંઘટી પ્રાળે જાગૃત કરવામાં બનીત થયું હતું. તેમણે ધણું કામ કર્યું હતું પરંતુ વધારે મહત્વની તો એ કામ કરવાની તેમની રીત હતી તેઓ તો પેનાનું કાર્ય પુરું કરી ગયા. હવે હોદના લોકોએ આર્થિક, લગસને મારે ખાંનથી કામ કરવાનું છે. ગાંધીજીએ તેઓ સમક્ષ રજુ કરેલા અદર્શ તેઓએ જીવવાના નથી. ગાંધીજીએ બેરુક હોદના લોકો પરતેના કાર્ય તરફજ લક્ષ આપ્યું હતું પરંતુ તેઓ ને કહેતા હતા તે સમરત કુનીયાને લાગુ પડતું હતું.

શ્રી. નેહરુએ કહ્યું કે આઝાદી પ્રાપ્ત થતાં હોદ કુનીયાના દેશમાં સમેતરીયું બનેલું છે. એથી કુનીયા સાથેનો તેને સંબંધ વધારે અમત્યનો બનેલો છે દરેક બાબતમાં તેણે પેતાને, મત આપવાનો છે કારણ આધુનિક કુનીયામાં કેલ પક્ષ દેશથી અગળા થઇને રહી શકાય તેમ નથી.

પરંતુ હોદની પ્રાળે એ જુમનું નહિ જોડએ કે તેના દેશના બજાનો આધાર દેશની અંદરના કાર્ય પર રહેલો છે, નહિ કે બહાર. તેઓ દેશની અંદર ખુબ કામ કરવાનું છે અને બની શો ત્યાં અન્ય દેશોને મદદ કરવાની છે. બીજા દેશો શું કરે છે તેને તોળવાનો નથી. એ તેઓ પોતાનું ધર સંભાળી નહિ શકે તો બીજા ની વાત તેઓથી નહિ કરી શકાય.

શ્રી. નેહરુએ કહ્યું કે લોકોએ ગાંધીજી કહી મયા છે તે સમજવાનું છે અને તેનું મનન કરવાનું છે. તેમણે નિર્દેશો માર્મ નિર્બળ લોકોનો નથી. બહાદુર, મજબુત અને મહેનતુ લોકોનો છે. નવ બારતની રચના આ તેઓએ પેતાની કલ્પિત રચવાની અને સહકાર આપવાનો છે. આ માર્મે તેઓ જાત મહેનતથીજ પ્રમતી કરી શકશે. ઉપરથી થતા હુકમેથી નહિ. તેઓએ જાના, યાત્રી કે બાપા બેટા રાખવા નહિ જોડએ. એ લોકોમાં આમલ પાડનારા છે.

શ્રી. નેહરુએ કહ્યું કે હોદે ઠારીયામાં હરફર મેલ્યું હતું તે મુકને માટે નહિ પરંતુ સેવા અને શાંતીને માટે. ઠારીયા, સ્વતંત્ર બન્યું જોડે સીધી પકેલ કામ તેઓએ બીજા દેશોમાંથી લશ્કરોને હડાવી લેવાનું કર્યું. હોદે ઠારીયામાં પોતાનું કાર્ય મહાત્મા ગાંધીજીના સિદ્ધાંતો અનુસાર કર્યું હતું.

બજવાન રાજ્યોના રાંધ સાથે નહિ જોડવાની તેઓની નીતી જીવે સમજાઇ છે. અને ઠારીયાના બાળે પક્ષે હોદ પર વિશ્વાસ વૃક્તા થયા છે.

જોજ રીતે મુનાઇટેડ રોડસ તરફથી પાકીસ્તાનને લશ્કરી મદદ આપવાની દરખાસથી ઉપસ્થિત થયેલી રિયનિમા પક્ષ તેઓ પાકીસ્તાન કે મુનાઇટેડ રોડસ પ્રત્યે રાજે બરાતુ નહિ જોડએ. તેના પરિબુઓનો તેઓએ ચાલીથી વીચાર કરેલો જોડએ અને તેમાં ગાંધીજીનું શિલ્પ કેલુ કામ આવી શકે એ વિચાર કરેલો. જોડએ, આપણે મુનાઇટેડ રોડસ તેમજ પાકીસ્તાન તરફ મેત્રી રાખવા હમ્જીએ છીએ. હોદ અને પાકીસ્તાન પો ની એ છે અને પડોશીઓ વચ્ચેની તકરાવ અને દેશોને વૃક્ષાનકારક છે.

પ્રબલસત્તાકે દિનનો શ્રી. નેહરુનો અહેસાસ

નીચેનો સંદેશો મુનીમનમાં હોદ ખાતેના હોદ કમીશનરની જોડીસ દ્વારા આવેલો છે.

જ્ઞાનપુઆરી તા. ૨૬, આપણું પ્રબલસત્તાકેની જાળિતેના અનક નો તેમજ જમા ઉધાર પાસા તપાસ વાનો દિન છે. તેમજ આપણી સમક્ષ આવી ઉભેલાં મહાન કાયોમાં આપણું ચિત્ર ફરી પરેવવાનો આ દિન છે. સંજના પ્રાતઃ થવાની સાથેજ આપણું જવાબદારીઓ પડ્યું વધતી જાય છે. સંમદન, રિંમત, કલતા અને જાતકળા માં ને સિદ્ધિએ આપણને માર્મ દર્શન આપેલું છે તેજ સિદ્ધિના પાલનથી આ મુશીબતોને આપણે વડી જઇશું અને ને નજ જારત આપણે સરજ રહ્યા છીએ તેના પાયા મજ જાત બનાવી શકીશું.

આ મુખ દિવસે હું પરદેશમાં વસતા આપણું સધળા રવરેશ ખંડુએને મારા વંદન અને શુભેચ્છા પાડું છું.

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૨૬ જાન્યુઆરી, ૧૯૫૧.

આખરે સત્યનોજ જય થશે

હિ હના વડા પ્રધાન શ્રી. નેહરુ સંસ્થાનવાદ પર અને આફ્રીકામાં વર્તતા બલીસેક પર રૂબરૂ વકતૃત્વ આફ્રીકા તેમજ બહાર સખત ટીકાનું લોગ બનેલું છે. સઘળી ટીકાઓ બુના વિચારો અને પ્રચારોને વળગી રહેનારાઓ તરફથીજ થઈ રહી છે કે જેમના હક્કા હવે મારાઈ રહ્યા છે. જેઓએ વિધિ ના લેખ વાંચવાની તકલીફ લીધી છે તેઓને આ વસ્તુનું સત્ય કસી ગયું છે. શ્રી. નેહરુ, હીંદ અને હીંદીઓની જેઓ ટીકા કરી રહ્યા છે તેઓએ એટલું તો સમજવુંજ નેહરુ કે તેઓ ની ટીકા તેઓના પોતાનાં કાળનાં હૃદયનું પ્રતિબંધ છે. જેઓ અસત્યમાંજ રચ્યા પચ્યા છે તેઓને સત્ય વસ્તુ સાંભળવી પ્રિય નથી લાગતી. હીંદના જૂતકાળ તરફ આંખની ચીંધ્યા કરવાનો કથો અર્થ નથી. પોતાના જૂતકાળને માટે હીંદ જવાબદાર નહોતું. તે પરદેશી છુસરી નીચે સળાડી રહ્યું હતું અને તેથી તેના આલીકના હુકમો ઉઠાવવા ઉપરાંત કશું પણ કરવા ને તે અશકત હતું. પોતાની આઝાદી પુનઃપ્રાપ્ત કર્યા બાદ તેણે જે સિદ્ધિ કશું છે તેની હુનીયાને ઈર્ષા થઈ રહી છે. કારણ હીંદના જેવી દશામાં મુકાયેલા કોઈ પણ દેશથી હીંદ પાંચ વર્ષના અદ્યક્ષમયમાં જે સિદ્ધિ કરેલું છે તે કહી સિદ્ધિ થઈ શક્યું નથી તેમ થઈ શકે નહિ. સઘળી બદીઓ એક રાતમાં નહ થઈ શકતી નથી. એ વસ્તુની દક્ષિણ આફ્રીકા પાસેથી કોઈ આશા રાખતું પણ નથી. પોતાની એપાર્ટહેડની નીતીના બચાવમાં દક્ષિણ આફ્રીકા વખતેવખત હીંદની અસ્પૃશ્યતા સ.એ આંગળી ચીંધ્યા કરે છે. એ બદી હજુ પણ હીંદમાં હસ્તિ ધરાવી રહી છે

તેના કોઈ ઇન્કાર કરતું નથી. તે હસ્તિ ધરાવી રહી છે તેની હીંદને શરમ થઈ રહી છે. પરંતુ હીંદ સરકાર હવે તેને માટે દોષિત ઠરતી નથી કારણ તેણે તેની વિરૂદ્ધ કાયદા કરેલા છે. એથી વિરૂદ્ધ દક્ષિણ આફ્રીકાની સરકાર તો એ બદીને ધણી વધારે ખરોજ સ્વરૂપમાં કાયદાથી રચાઈ કરવાની હક લઈ રહી છે. અમારી ફરિયાદ તેની સામે છે. પ્રજા તો જેમ તેને દોરવામાં આવે તેમ દોરવાય છે. જો તેને સાદે રસ્તે દોરવાની આપવામાં આવે તો કાળે કરી સૌ સાદે થઈ રહે પરંતુ આજે તો તેને ઉપે રસ્તેજ દોરવામાં આવી રહી છે. અને તેનું પરિણામ આખરે તકલીફમાંજ આવી શકે અને તે એટલે સુધી કે એક યા બીજી બાબુ પૂઠવી પરથી તદ્દન ઉભરી જશે. પરંતુ આખરે તો સત્યનોજ જય થશે. એટલે ઇન્ડિયાના કાનુન સુજબ અસત્ય અને અનિષ્ટને પોષનાર દરેકે દરેક વ્યક્તિ અને વસ્તુનો નાશજ થશે.

દક્ષિણ આફ્રીકામાં અસત્ય અને અનિષ્ટને કોણ અને શું પોષી રહ્યું છે એ સૌ કોઈ જાણે છે, એટલે આખરે પરિણામને વિષે કશી શંકા રહેતીજ નથી. પછી ભલે સત્ય અને ન્યાયને પોષનારને જમે તેટલા સંકટો સહેવાં પડે. ખ્રીસ્તી ધર્મ ટકી રહે તેટલા ખાતર ઇશુખ્રિસ્તને ક્રુસ પર ચઢવું પડ્યું હતું. તેને જ ખાતર ઇશુખ્રિસ્તને ફરી પાછું ક્રુસ પર ચઢવું પડ્યું.

સમસ્ત હુનીયામાં આજે સત અને અસત વચ્ચે ધંદ ચાલી રહ્યું છે. એજ વસ્તુ આપણા પોતાની અંદર પણ ચાલી રહી છે. જે વસ્તુ આપણે બહાર નેહરુ રહ્યા છીએ એ આપણું પોતાનુંજ પ્રતિબિંબ છે અ પાછી પોતાનીજ આપણે સંભાળ લઈ એ અને આપણી અંદરના અનિષ્ટ

તત્વોને તાલે નં થઈએ તો બહારની વસ્તુઓ આપણાપણ ઠેકાણે આવી જશે. જે સત્તા યોના હાથમાં આજે હુનીયાનું તંત્ર રહેલું છે તે સત્તાઓને કામ, કોષ અને લોભને ધરા ન થાય તો સ્વયં સાફ થઈને નેહરુ અને થશેજ. એટલે દોષ હીંદનો, કે હીંદના વડા પ્રધાનનો કે હીંદીઓ, જેઓ હુનીયાના સઘળા લોકોને માટે સત્ય અને ન્યાય માંગી રહ્યા છે, તેઓનો નથી. દોષ તેઓનો છે કે જેઓ મિથ્યાભિમાન, અર્થ અને સત્તાના કદી સતોષી નહિ શકાય તેટલા લોભ, અને લુભાખીન. પાપમાં સપડાઈ જઈ બુદ્ધિહીન થઈ ગયા છે. “વિનાશકાળે વિપરીત બુદ્ધિ”નો આ તાદ્રશ્ય દાખલો છે. તેઓ

ની બુદ્ધિ એટલી હીન થઈ ગઈ છે કે સત્ય વસ્તુ તેઓ નિહાળી શકતાજ નથી. કેવળ શ્રી. નેહરુ, હીંદ કે હીંદીઓજ તેઓ નાં તિરસ્કારના લોગ નથી બનેલા પરંતુ જે કોઈ તેઓને ખરા માર્ગ સુચયે તે સઘળાજ તેઓ નાં તિરસ્કારના લોગ બનેલા છે એન્ટીપોલ્ટ કથીરલના આન્સેલર કેનન એલ. જે. કે.લીન્સ અને ખ્રીટનના મગ્ગર પક્ષનું રાષ્ટ્રીય પત્ર ‘ટેલી હેરલ્ડ’, જેની ટીકાઓ આમારા વાચકોની જાણ માટે આ અંકમાં અન્ય સ્થળે આપવા માં આવેલી છે, તેઓ ધણી ખ્રીટન, આફ્રીકા, સુનાઈડ સ્ટેટસ અને હુનીયાના પ્રત્યેક યોગીમાં શ્રી. નેહરુના જેટલાજ અપ્રિય થઈ પડેલા છે એ વિષે જરાયે શંકા નથી.

નોંધ અને સમાચાર

સજા ગુનાને લાયક નહિ ગણાય એ રીટગ્રન્ટની મેજસ્ટ્રેટ કોર્ટના ચી. સી. જે. બગુનપ્ટે રોહટા નામ નો રેલવેનો નોકર જેનાપર એક આફ્રીકનને અંબીર ચારીરીક છળ કરવા ના કરાવાથી કરેલા કુમલાનો અને સાધારણ કુમલાનો એમ બે આરોપો હતા, તેને માટે યુનેનાર કરાવી પહેલા ગુના માટે પા. ૨૦નો દંડ અથવા એક મહત્વાકાંક્ષીની કેદની સજા અને બીજા ગુના માટે પા. ૨૦નો દંડ અથવા એક માસની કેદની સજા કરી છે. એ કેદની બીજા નીચે પ્રમ.એ છે.

અમરસોજ નામનો એક ૧૬ વર્ષનો યુવાન ડીસેમ્બર તા. ૨૦મીએ સવારે સાડા દસ વાગે રીચમ-બના રસ્તાપર સાઇ કલ પર જતો હતો. એક મોટર તેની નજીકથી પસાર થતાં તેના અબાપર કંઈક અવગત્યું. પછી તેણે જોયું કે એક દોરડાને છેડે એક લોખપાદપ જેવું બાધેલું હતું અને તે મોટરમાં ખેંચી લેવામાં આવ્યું. એ મોટર રેલવે વેગન હતી, જેના પાછલો ભાગ ખુલ્લો હતો અને બે માણસો તેમાં બેઠેલા હતા.

મોટર આમળ ચાલી મહ અને સોએક વાર દુર તેણે જોયું કે એક નેટીવ છાંરો આવ્યો જતો હતો. મોટર તેની બાજુથી પસાર થઈ અને નેટીવને તેણે જમીનપર પડી જતાં જોયો અને ફરી ઉઠ્યો નહિ. એ નેટીવ ની પાસે અથો ત્યાં તેણે તેને જોવાન અવરથમાં જોયો, તેના મળમાં દોરડા ના કાંસો હતો અને છેડે લાંબી લોખ પાદપ હતી. રસ્તેથી પસાર થતા

કોઈ મોટરએને જોયા ત્યાં સુધી તે તેની પાસે બેસી રહ્યો. નેટીવે કોર્ટ માં જુમાની આપતાં કશું કે ડીસેમ્બર તા. ૨૦મીના તે કોલકસીસ રોડપર ચાલતો જતો હતો. મોટરનો અવાજ તેણે સાંભળ્યો અને તે રસ્તાની દાબી બાજુ પર છેક છેડે ચાલ્યો જતો હતો. મોટર પસાર થતા તેને ગળે અચાનક આવકો લાગ્યો. થોડક દુર તે ધસડાયો અને પછી પડી ગયો અને બેગાન થઈ ગયો. બાનમાં આવતાં તેણે જોયું કે તેને પાટાપોટી થઈ રહ્યા હતાં. અજા પર અને ખભારપર તેને યથેચાં જખમો કોર્ટ સમક્ષ મળાવ્યાં.

આ કૃત્ય કરનાર જલુ માણસો-એક ડ્રીફ્ટ કરી રેલવેનો નોકર હતો અને બીજા રોહટા અને ધીરસર તેના બે મીત્રો હતા. ત્રણે ૮-૪૫ વાગે રેલવે વેગનમાં સહેલ કરવા જતા હતા. જુમાનીમાં ડ્રીફ્ટે કશું કે તેઓનો હેતુ લોખપાદપથી સાપ છે એમ નેટીવ ને રકત પ્તીવડાવવાનો હતો. તેણે કશું બીરસ મોટર હાંકતો હતો અને આરોપી રોહટા અને તે પોતે પાછળ બેઠેલા હતા.

સાફી વધુ જવાબો આપતાં સંકેતો તો લોખપાદી મેજસ્ટ્રેટને તેને કમકાં આપવી પડી કે જો તે બેરોમ્બર જવાબ નહિ આપે તો ‘કાપલ’ સુજબ તેને આઠ દિવસની અથવા તો બેરોમ્બર જવાબ નહિ આપે ત્યાં સુધીની જેલની સજા થશે.

પછી તેણે કશું કે દોરડાં અને લોખ પાદપનો રોહટા ઉપયોગ કર્યો હતો અને તેના એક છેડે કાર સંચાળાયેલા

દને. તેણે કહ્યું કે સોલ્ટમેં હોરડું અને હે.ઝનાઇપ સાઇકલપર જનાર દોઢો પર હેંધ્યું અને ફરી નેલીવ પર હેંધ્યું હતું.

સોલ્ટમેં ઉપરોક્ત સગ્ન કરતાં મેજસ્ટ્રેટ તેને પર્લિંગ અને એક બાબત હતું તે અને જો જોવાની સગ્ન કરવા

સગ્ન તેના જેવા માનસના લોકે, જેઓ બીન-ગોરાના બન અને લ.મણી ઝા માટે માફ માન ધરાવતા નથી, તેઓને તેવાં કૃત્યો કરતાં અટકાવવાને માટે કુશળી નથી. આનો અર્થ તો એજ થયો કે બીન-ગોરાઓથી સુરક્ષિત તાપ્તી રહેતે ફરી પશુ નહિ શકાય.

વર્ણુ અને જાતીભેદ પર બ્રીટનના પ્રતિષ્ઠિત પાઠરીનું મંતવ્ય

બ્રીટનના સેન્ટ પોલ્સ કથીદ્રુત્તન, ચાન્સેલર કેનન એસ. જે. કોલી-સે ગયા રવીવારે કથીદ્રુત્તમાં પ્રવચન કરતાં બ્રીટનને ઉદ્દેશીને ન્થાળ્યુ હતું કે: આજે દક્ષિણ આફ્રીકામાં જે બધા ઉપજાવવાની થતી જતી રહી છે તેનો ફેલાવો આખા આફ્રીકા ખંડમાં થઈ રહ્યો છે. પરંતુ આપણા પોતાના વર્તનથી એ બધામાં દક્ષિ યઈ રહી છે.

બ્રીટીશ ઇન્ડિયા પરથી આફ્રીકાને વિખસાઈ જવા લાગ્યો છે. નર્મી આફ્રીકાનેની ન્યાયી માગણીઓને જો કે ટકા અને છે ખરા પરંતુ તમેની પતિત ગોરાની વલણુ વિચારવાની જ હોય છે. સેરેટસે ખામાને પ.બાઈ કરવાનું આપણું પગલું, ઈનીયામાં ધીર અન્યાયોની આપણી નીતી, સેન્ટ્રલ આફ્રીકામાં આફ્રીકાનેની ઇચ્છાઓની વિરુદ્ધ જઈ ફેરફાર રચી દેવાનું આપણું પગલું, ધુમાન્ડાના આફ્રીકાનેના રજા કળાકોને પ.બાઈ કરવાનું આપણું પગલું એ સધર્મની અસર આફ્રીકાનેને આપણા પરથી વિખાસાઈ જી જવાની યાત્ર છે. ચર્ચોએ પણ તેઓ કોલોનીયલ કોપીસના મળવામાં હોય તેવી છાપ પાડેલી છે. આપણને પાક કરતાં શરમ થાય છે કે બરમુડાનાં એક કથીદ્રુત્તમાં વર્ણુભેદનો અભાવ કરવાનો પ્રયત્ન કરનાર આપણા એક નેતા જ હતા કારણુ અમેરીકાના કોલર ચુમવા વાનું જોખમ આપણાથી નજા ખેડી શકાય.

આફ્રીકાને સાથેના બનવારમાં સરકાર ન્યાયના સાધારણ માર્ગોને જતા નહિ કરી કે તેને. અરેજ પ્રીસ્ટીઓએ આમ્રક રાખવો જ જોઈએ.

કોલોનીયલ સેક્રેટરી, કે મોઇ પણ અવરનર કે કોઇ પણ સરકારી અમલદારે ન્યાયની અદાલતનું સાધારણ રક્ષણ આપી વિના અમલ ચલાવવો માનવ હકોની વિરુદ્ધ જ ગણાય. બ્રીટીશ સરકારના ન્યાયને નીચમ ગોરા ને લાગુ પડે છે તેટલોજ કાળાને પણ લાગુ પડે છે એ પ્રીસ્ટીઓએ હસાવવું જ જોઈએ. વર્ણુ અને જાતીભેદનો ચર્ચોએ વચન અને કેમ ખનેથી વિરોધ કરવો જોઈએ.

રંગ વર્ણુએ સાથેના સંબંધમાં પ્રીસ્ટીઓની સત્તનિષ્ઠાની ખરી કસોટીનું રથળ દક્ષિણ આફ્રીકા છે. પરંતુ મલાન સરકારની જાતી ભેદની કુત્રીજ નીતીનો મોઝાકોએ બકાફુરી બધો વિરોધ કરેલો છે તે સિવાય અન્યાયની સામેની આફ્રીકાનેની લડતમાં ધણા સામેલ થયા નથી.

મલાન અને તેમના સાથીઓના બીન-ગોરાઓ પરના વધતા જતા તાલ પ્રવર્તનનો ચર્ચો તરફથી ખુસ્મ ખુસ્મો વિરોધ થવા બાદ જ આ દેશ ના પ્રીસ્ટીઓથી દક્ષિણ આફ્રીકાને લગતી બાબતોમાં, દબલગીરી કરવ.નું નંધ કરી શકાય.

આ દબલગીરીઓને દક્ષિણ આફ્રીકાના રયાનીક લોકો વિરોધ કરે એ સમજા શકાય છે, પરંતુ જે ધમોનો આપણે ઉપદેશ દઈ રહ્યા છીએ તે ખરા છે એ આફ્રીકાનેને જાતી આપવામાં બીજતા, કે બ્રીટીશ હિતો વિશેની કે પ્રીસ્ટી સંમતન વિષેની ઓતા આપણી આડે આવવી નહિ જોઈએ.

માં આવે તો તેની નોકરી ચાલી જાય હિંદુપર લંડનનું 'ડેલી હેરલ્ડ' એ વરણુ આલમમાં લીધી હતી. 'ડેલી હેરલ્ડ' હિંદની આઝાદીના છઠા વર્ષાગિતસવ પ્રસંગે એક અમરેખમાં ન્થાળે છે કે કેમનવેશ્યન, દેશ મા સગ્ન કરેલી નહિ ગણાય. શ્વેતમાર બધુ સહેલાઈથી છુટી થયો છે અને સરકારે હિંદ સાથે અસહકાર કરવી

જોઈએ. બ્રીટનને હિંદમાં એક મહાન ચક્તિ અને વજ ધરાવનાર ખીમ મળેલ છે જેને કેમનવેશ્યની તવારીખમાં મોટો ભાગ અનુચિતો છે. પરંતુ બ્રીટનની નીતી ધનાશયી એક તાલ સહેલકથી જૂલી જતા જણાય છે. કેમનવેશ્યના મજા ભાગોમાં હિંદી કોસની અનુચિત તેઓ જૂલી જાય છે. સંસ્થાનોમાં જેટલા આપણા લાભો રહેલા છે તેટલાજ હિંદના પણ રહેલા છે. ઈનીયા, મધ્યાયા, પ્રીજ, ગોરી-શ્વસ, બ્રીટીશ ગીવાના અને વેરટ ઇન્ડીયાના ભાગોમાં પ્રજા જીવનમાં હિંદીઓનાં હિતો પણ રહેલા છે. સંસ્થાનોનો વર્તીવટ ઈવી રીતે અજાત.પ છે તેની જોખમદારી બ્રીટીશ સરકાર ની પોતાની જ છે. પરંતુ જ્યાં જ્યાં હિંદીઓના લાભ સમાયેલા હોય ત્યાં હિંદની સાથે અસહકાર કરવી એ ડકા પણ ખરેખર ગણાય.

સરકાર સુધારાનું રક્ષણ કરતી નથી

ઇન્સ્ટીટ્યુટ ઓફ રેસ રીસેચન્સના ડાયરેક્ટર મી કવીનલન ઓહાઇટે બેકા નીસબર્ગમાં લોરેયન એડવાઇઝરી બોર્ડની વાર્ષિક રેપોર્ટ સમક્ષ હતું હતું કે સરકાર કહે છે કે તે દક્ષિણ આફ્રીકામાં સુધારાનું રક્ષણ કરી રહી છે પરંતુ હું નથી માનતો કે તે તેમ કરી રહી છે. હમણામાં સરકારે પસાર કરેલા કાયદાઓથી તેણે એ સુધારાની કોમલ વળી થટાડી દીધેલી

છ અને ગોરાની પોતાની પ્રાતઃકા પશુ જિતારી પાડેલી છે. સરકાર દક્ષિણ આફ્રીકાની પરિસ્થિતિનો જવાબે ખ્યાલ કવી વિના પોતાની યોજનાઓ આમળ બધ.પેં જાય છે. તેનું લખું ખાં કામ અબજારી અને ઝાંઝાના નીર જેવું છે. એમ કહેવું કે ગોરાપર અને તેના સુધારા પર બપ ઝડપી રહ્યો છે અને ગોરાઓ કાયમ લડાઈની રિયતિ માંજ રહેવું પડ્યો એ ડેમોક્રેસી અને પ્રીસ્ટી ધર્મને વીધેના તેઓના ખ્યાલ કે સોભારપક નથી. એપાઈટેન્ડની પાછળ બધે ખરી બાવના રહેલી હોય કે દેશ કે બપ રહેલો હોય કઠમ રાજકીય પક્ષને તે કમતી વાલ હે.પ પરંતુ ઇશ્વરની અક્ષર ઇચ્છા તેની પાછળ છે એમ કહેવું બીલકુલ ખોટું છે.

કાયમને માટે સ્વદેશમંત્ર

શ્રી ટ્રીબુનાલ પ્રવક્તા દ્યુકસ ટ્રીબુનલથી લખી જણાવે છે કે દક્ષિણ આફ્રીકામાંથી હમેશને માટે રીટાઇર થઈ સ્વદેશ જતાં દ્યુકસટ્રીબુનલના હિંદુ સેવા સમાજના સર્વ સુખ્યો તેમ ના કુટુંબીજનો તેવજ જોહાનીસબર્ગ ના અનારિય સમાજના સર્વ સુખ્યો તેમજ કરજનના અનાવિસ સમાજના સર્વ સુખ્યોનો તેઓએ આજ સુધી ખાતલેલા રોલ પ્રેમ અને લામણી માટે દેગેલ અતરથી આભાર માનું છું અને તેઓ સધળા સુખી, આનંદ માં અને આત્મા રિયતિમાં રહે એવી મારી પ્રજા પ્રાપ્ત છે.

વિવિધ ખબરો

એક સાથે પાંચ વાહકને જન્મ આપનાર ગાય

એલેન્ડ ક્રીસ્ટેટમાં આવેલ કુનરટાક માં એક ગાયને પાંચ વાહરકાં અપત્તી છે-અર વાહરકી અને એક વાહરકો. તેને એક માસ મયો અને બધાં સારી હાલતમાં છે. જે વાહરકીને પહેલાં થેલા દિવસ બાટલીથી દુધ પાડું પડેલું પરંતુ પછીથી સાધારણ રીતે માખેને પવતી થઈ ગઈ છે. બીજા વાહરકાં જોને બીજા મયો મરડેલું દુધ આપ વ.માં જાયતું હતું. ત્રીયામા માદ થે.ડા દીવસ માથ લણી નખળી હતી. ગાય ના માલીક મી. ભો રવાટું કહેવું છે કે આવો બનાવ દક્ષિણ આફ્રીકામાં બનકે દુનીયામાં કદી બનેલો જણાયો નથી. શાસોની મહક મારે અમરીકાને માંગણી

'ન્યુયોર્ક ટાઇમ્સ'માં ને.લીમટનના એક સમાચાર મુજબ 'ન્યુયોર્ક' રીટ તેમજ રીફેન્સ ડીપાર્ટમેન્ટ, ઇરાક અને સીદી અરેબીવાની મીલીટરી એઇઝ માટે ખાગણીપર ચીચાર કરી રહ્યા છે. આ બનને દક્ષી, પ.કીસ્તાન, ટરકી, ઇરાક, સીદી અરેબીયા અને પર્ચીયા

ની બનેલી નવી રીલમનસ એરમનાઈ-એસનના સભ્ય અને એમ મનાય છે. ટરકી અને પાકીસ્તાન આ સંસ્થાના જે મુખ્ય સ્થળો છે.

મુજાહેદુલ્લા ધુનાઇટેક હીંગલમ ના અધીકારીઓ પર આરોપ

ઇજપરશીવન ખીનીરકો એક નેશનલ આઈન્સ મળી પાડો આલેપ ઝુકમે હતો કે બરતરફ થયેલી મુસ્લીમ અધર દુક કામરોમાના બ્રીટીશ ખીનીસ્ટર મી. માઇકલ કેસવેસ અને બ્રીટીશ એરી-એનલ કાઉન્સિલર ની દ્રેશર ઇવાન્સ સાથે સંબંધ ધરાવી રહ્યા હતા. બ્રીટીશ એસેમ્બલીએ આ બાબતને ઇનકાર કર્યો હોવા છતાં આ આલેપ મુકવામાં આવ્યો હતો. હેવાલ જણાવે છે કે અધરકુના સભ્ય મી. હસન અશમવીની મોટરકાર નજી વખત મી. કેસવેસના બારણે જોવામાં આવી હતી. ખીનીરકોએ ઇનકાર કર્યો હતો કે મી. ઇવાન્સે ઇજપરશીવન અધીકારી જોને જણાવ્યું હતું કે તેઓ અધરકુડ ના સુખ્યો સાથે ગળ્યા હતા. પેલીસે, એ જણાવ્યું કે અધીકારીની મુસ્લીમ અધરકુડની શાખા પાસેથી વાયરસેસ

શબ્દરી

લેખક : કાંતિ બી. શ્રેતા (જે'બર્ગ)

શબ્દરી એ રામની મહાન બક્ત યજ્ઞ ગણ છે એટલે સહિષ્ણુ પરિચય તો આપણુ કેટલાંએને હશે કિન્તુ એના પુર્વ જન્મનો ખ્યાલ ધણાંએને ન હશે. એ મહાન દેવી સમાન બક્તનું આરંભનું શુભન કુંકર્માં અમે રજુ કરી છું :

શબ્દરી એ પ્રાચીનકાળના એક બીજ રામની કુંવરી હતી એમ મનાય છે. પિતાથી એક રાજા દોષથી એના બચાવનું કાળના દિને અતીવ આનંદ માં વિભા હોય એ સ્વાભાવિક છે. શબ્દરી નાનપણથી જ પ્રભુ ભક્તિમાં વધારે ધ્યાન દેતી હતી.

જ્યારે શબ્દરી ઉંમર લાગક યજ્ઞ હારે એના પિતાથી એના લગ્ન ગોળ્યા. આવતી કાલે શબ્દરીના લગ્ન હોઈ, એ ક.રણે રાજ્યમાં ગમે રાજ્ય ગીતો, મવાઈ રવા હોય, બીજી તરફ શરણાગીનો મધુર શ્રવણ સંભળાતો હોય. સપ્તે તોરણો, અને પ્રુષોના હારોથી તે નગરને જાણે નૂતન શુભન નહીં આપે હોય એવું કંઈક મનોહર દેવ બાસતું હતું.

સંપ્રતિકાળનો સમય હતો. શબ્દરી એની જન્મેલ. સંગ પ્રભુ ભક્તિ કાળે માર્ગે ગઈ હતી. શરિથી પાછાં ફરતાં શબ્દરીની દ્રષ્ટિ એક એર પર પડી, જેમાં અસંખ્ય બકરા-ઘેટાં જોવામાં આવ્યા તેથી તેણે તેની માનુષ્યોને પ્રશ્ન કર્યો : "મારી વદાલી જન્મેલા, આ ઘેટાં-બકરાને શા માટે અહીં ગોઠવામાં આવ્યા છે? રાજ્ય માં સો આનંદને દલાવે, છુટી રવા છે અને આ અતિ ભગવતિ પ્રસંગે એમને જોય! તે કુનું એમને વાડા માં સરવા છોડી દેને!" આટલું બોલી રવા પછી તેની માતાએ અત્યુત્તર આપ્યો : "બેટા, કાલે તારા લગ્ન છે અને અતિથિઓ આવશે તેમને જમવને કંઈક સાઈ જોજન તો કરજુ પડશે ને?" આવા જન્મેલાના યુખના રેલુ સળી શબ્દરી તો રતબધ યજ્ઞ અને કશ્ચાનનક રવરે એલી : "શુ માતા! આ બધા નિર્દોષોના પ્રાણ લેવાના છે? હું પરણું તોગાં આ સમજાઓના મારા લીધે વધી." ઉપરકત બોલોપરથી માતાએ એને સમજાવી અને પોતાનાં રથને લઈ મંદ.

રજનીને સમય થયો હોય, શરણાગી એ અને અગિનીએના મધુર ગીતોએ બીજા આગલિક સુવર્ણ પ્રજાત સુખી રજ લીધી હોઈ અને તેજ કાણે રાજ્ય માં સમજા નિદાધીન યજ્ઞ રવા હતા. આવા વિચારના કાલે પશુ શબ્દરીને પેલા ઘેટાં-બકરાનીજ વાત વાદ આવે. "મારા લીધે એમને પ્રાણ શા માટે?

એનાથી મને શા લાભ? હું જો અહીંથી ચાલી જઈ તો એમને પ્રાણ બચી જાય." આમ ચિચારી, અંકજ કરી, ઘેર અધારી રાત્રીએ એકલી સર્વ રોડીજનોને છોડી સદાને માટે ધરથી ચાલી નીકળી.

રજની દેવીની વિદાય પછી બાનુદેવે પોતાની સવારી એડી સહિષ્ણુ પ્રવેશ કર્યો. આજે જન આવવાની હતી. સાહસીઓ શબ્દરીને શબ્દમર કરવાને તત્પર હતી. તેની શેષ કરવામાં આવી કિન્તુ તે અગીજ નહોતી. છેવટે નગરમાં અને આસપાસ સમજે ગોતરા માં આવી પરંતુ કાંઈ રથને પશુ એમને, પ્રતિજ્ઞા ન જાણ્યો. આથી સર્વ નગરજ યજ્ઞ ગયા. એ તો કમાર ની એક અરવપમાં બટકતી યજ્ઞ ગઈ હતી. જન આવે તે પહેલાં તે રાજ્ય માં ફર એકલી રાજ્યએ શબ્દરીના બનાવના સમચાર આપ્યા. આથી જન ત્યાજ બટકી, સમા-સંબંધી યો નિરાસ થઈ પોતાના ધર તરફ પાછા ગયા. પેલાં ઘેટાં-બકરાં આરામનારા ન આવ્યા એટલે નિર્દોષ શુદેને છોડી દેવામાં આવ્યા. આ પ્રમાણે શબ્દરીએ ઘેટાં-બકરાના પ્રાણ માર પોતે જનક-જનેતાને ત્યાજ કર્યો. આ પરથી પશુ આપણને અવરજ પચસ આવશે કે બીજીની પુત્રી હોવા છતાં એમના વિચાર કેટલા અત્યુત્તમ હતા!

જુલો અને પાનવેલાથી ઘેરાયેલા એક હરપાળા જનમાં એ બટકતી બટકતી એક નાની ઝૂકા નજીક આવી ચડી. ત્યાં તેણીની એક બીજ પ્રુષને દવા ઉત્પન્ન થઈ અને શબ્દરીને પોતા ની જોડે રાખી. ઘેર જનમાં, અ.વ. બાણ મતુખ ન હોવા છતાં તેમને જાનેતો પ્રેમભાવ એક અધુ-ભગિની પ્રમાણે જ નિત્યના મારે રહ્યો. જાને આનંદથી દિને વિતાવ્યા જાય છે. અરવપના કંદળ, હાજાદિ એ એમને કુખ્ય મોરકા હતા. શબ્દરી નો ધણો ખરો વખત મજુ ભક્તિમાં જ પસાર ચતો.

આ વાતને અતીવ થયો વિભા-આદ, એક સંવત્કળે જે કાણે વનનું વાતાવરણ જંગલી પશુઓના અવાજથી પ્રચંડ બની રહ્યું હતું, તેજ વખતે તેમની ઝૂકા આમજ એક જુદા અગિની એકલા જાણ્યા. (આ હતા માતંગ વાધ) તેણે શબ્દરી અને બીજ પ્રુષને જાન કરી, તે રાત તેમની જોડે રહેવા વિનંતી કરી. આવા રાત્રી અતિથિ પ્રુષને આસ્વાસન આપણ એ તો શબ્દરીનું કામ. શબ્દરીએ અતિરમ પ્રણમપુર્વક માતંગજાગિનો

સત્કાર કર્યો.

રાત્રિનો સમય આવ્યો હતો. ઝૂકા માં બેથી ત્રણ માણસ નિદ્રાધીન કરી શો એવી રિયતિ નહોતી. વળી જંગલ નાં અસંખ્ય પશુઓ એક બીજા જોડે તકરાર કરી, અમનેમ દોડતા દોડ એવું પ્રચંડ વાતાવરણ બાસતું હતું.

અનિયતી સેવા સારી રીતે કરવી જોઈએ. તેમને કાંઈ પશુ જાતનું સંકટ નડવા ન દેવું જોઈએ. એમ વિચાર કરી, બાકે શબ્દરીને કહ્યું : "આજે આપ સાથે મદારાજ સાથે ઝૂકાની અંદર સુએ. એ તો આપણા જનક સમાન છે. આપ મારી ચિંતા કરશે નહિ. હું તો લોકકા સમજાતી, ધુણી કરી; અહીં બહાર પડ્યો રહીશ. દેવતાના પ્રકાશથી કાંઈ પશુ જંગલી પ્રાણી મારી સમીપ ન આવે." આટલું કલા પછી સો નિદ્રાધીન યજ્ઞ ગયા.

આજે રાત્રિનું વાતાવરણ કંઈક જુદું હતું. જંગલના શીક, વાધ, વા, હીપકા, ઉત્પાદિ જંગલી પ્રાણીઓ, એક બીજા સાથે લડી રવા હતા. બીજ પ્રુષે સળગાવેલ ધુણી (દિવા) અદ્ય સમયમાં અલોપ સ્થ મંદ, રાત્રિ તદ્દન અધારી હતી. પ્રચંડ તોફાનમાં દેવતાં દોડતાં એક વાધ ત્યાં આવી ચડ્યો. કાંઈ લાક બીજ પ્રુષને ઉંચ ગાથીજ લઈ ચાલ્યો ગયો અને તેનું રૂપીર પી, એક ગરામાં દેવી ત્યાં જતો રહ્યો.

પ્રજાતનો સમય થવા આવ્યો હતો. અરવપનું વાતાવરણ તદ્દન શંકા ભાસમ પડતું હતું. કંઈક જુલોની ડાગીઓપર પંખીઓ મધુર હલોલ કરી રવા હતા. સવિતા નારાયણ પશુ તીમરને નસાડી પ્રકાશને રેલાવી રવા હતાં. આજુ અનેક વાતાવરણ અધુ જંગલનું દરમ અનોખું બાસતું હતું. આવા સમયે શબ્દરી અને માતંગ અગિ લાંબા આરામ પછી જાગ્યા. બીજ પ્રુષને બહાર ન નીરખ્યો એટલે શબ્દરીએ અવરજ વિચારી લીધું કે એ પ્રજા દરબારમાં જઈ જશે છે. નકકી જંગલી પ્રાણી એ એને શિકાર કીધો છે. આથી તે અનંદ રૂદન કરવા લાગી. તેની બહુમાથી રક્તની ધારા ટપકવા લાગી. એના માત-પિતાનો ત્યાગ કીધો તેના કરતાં પશુ બીજ પ્રુષ જે એક શુભન નો સાથીદાર, જોઈતી સદાય કરતો હતો તેને બોલાવી શબ્દરીને શુભનને અંત આણ્યો ગમ્યુ.

આવા કશ્ચાનનક દરવધી માતંગ અધિનું હલ પશુ રૂદનથી ઉભરાઈ આવ્યું. છતાં વિચારિત જાળવી, શબ્દરીને પ્રુષ પ્રુષ સમજાવી, મારો લીધે શબ્દરીએ બીજ પ્રુષને બોલ્યો, છે એવું માની સાથે કહ્યું : "બેટા, હું તને મારી સાથે મારા અ.અ.મ.માં

સાથ જાવું. હું તને પાળીશ અને પોલીસ." આમ કલા પછી જાનેતો નજીકના ગરામાં સ્નાન કરી, બીજ પ્રુષના આત્માની રીર શાંતિ મારે પ્રજા પ્રાર્થના કરી, એક વાધ-દિકરી પ્રમાણે ત્યાંથી નિત્યના મારે માનંજ અગિના અ.અ.મ તરફ જતા નીકળ્યા. શબ્દરી જે જે જુલો નીચે બેસી રામભજન કરતી તે તે જુલોને હલ્લા વેલ્લા નિદાળી કાર્કિ પ્રણા કરી લીધાં. આ રથજ છોડનાં શબ્દરીનું હલ્લ કુખથી ઉભરાઈ આવ્યું. જુલો પશુ શબ્દરીની નિદાળીથી જાણે રૂદન કરી રવા હોય એવું કંઈક કશ્ચ દેવ બાસતું.

આવતાં વાલતાં, જે સમયે બાનુદેવ પોતાની પ્રસાદીના અર્ધે મારે આવી પડેલો હતો તે સમયે જાને જાણે આમને આવી પડેલો. માતંગ અગિ ના એકાએક તેમને સારી રીતે આવકાર આપ્યો પશુ શબ્દરી બીજ છે એ તો તેમણે એના દેવપરથીજ નીરખી લીધું. એક જે દિન તો કાંઈ કાંઈ જ ન બોલ્યું. અગિએ શબ્દરીને નજીક એક કુંવરી બાધી આપી. તેમાં તે પ્રજા ભક્તિ કરી, આનંદથી રહેવા લાગી. તે એકાએક કરતા વધેલી ઉઠતી અને પ્રાર્થના મારે પ્રુષો, જાળ, ઉત્પાદિ, જોઈતી ચીજો શુદેવ મારે હાજર કરતી. આ શબ્દરીની સેવા એકાએક ન મળી. જ્યારે શુદેવ હાજર ન હોય ત્યારે શબ્દરીને આ એકાએક અનેક રીતે હેરાન કરતા. એક દિન એક એકાએક સરોવર પાણી બરતાં શબ્દરીને લાત મારી, આથી તેમના સરોવરનું પાણી શબ્દરીના આપથી કપીર જેવું થઈ ગયું. એકાએક એના કશ્ચ સમજાનું નહિ. અને પાણી મારે કષ્ટ ભોગવવા લાગ્યા. તેમને પ્રુષ દુર જઈ પાણી લાવણ પડતું. આવા બધાં અપમાનો થતાં છતાં તેણીએ સંકુનું પ્રુષ રથજ નજ તળ્યું. એ લો નિત્ય 'રામમુન'જ કર્યો કરતી.

આ સમયે રામ-મદમજુ તેજ વન માં વરતા હતા. સીતાને રાવણુ ઉપાડી બગેલ હોવાથી, રામ-મદમજુ બંને બાધવો સીતાને ગોતી રવા હતા. આવા સમચાર શુદેવ તરફથી શબ્દરી ને મળતા. તેને અવરજ બાસતું કે રામ જરૂર જરૂર મારે ત્યા આવશે. આવા હર્ષથી મારા રામને શુ જમાડીશ તેની ચીંતા કરવા લાગી. જંગલમાં જઈ કોલો શેલવા લાગી. તેવામાં તેણીને બોરડીનું જુલુ મળ્યું. શુ હલાવ્યું એટલે પાકા પાકા બોર નીચે પડ્યા. "બોર ખાઈ તો ન હોય ને? મારા પ્રુષને ખાઈ બોર કેમ જમાડાય?" એમ વિચારી તેણીએ પાન નો ફળીઓ બનાવી, આખી આખીને ગીડાં મીડાં મોર તેમાં મેગાં કર્યા. ઘેર આવી, ઘેરના કાણથી કુંવરીમાં

એને બારમાસી લીધી કાઢી તદ્દન અન્ય બનાવ્યું.

રામને અવરુપ અવર હતી કે, શબ્દોએ હવે કબી વિના પોતાની આપણી છંદગી એની બક્તિમાં આવી હતી. અને તે સુધી ગઈ હતી. શબ્દો રમીપણ જ નહોતો એમ જણાઈ રામ-સદમણ શબ્દોને ત્યાં આપ્યા. શબ્દોએ અનિચિ દેશનો સદા સતકાર મી, બાજનમાં પેલા મામેલા મીઠા મે.રે. મકા. રામ-સદમણે તે દેશી અવરુપ. રામના દર્શન માટે લાંબા કાળથી સોદાનાં શ્રેયતી શબ્દોએ, તેમનાં દર્શનથી પોતાના મનુષ્ય અવતારને ધન્ય માન્યો.

રામ-સદમણ શબ્દોને ત્યાં આપ્યા કે એવા દર્શનને સમાચાર જણાઈ, માતૃત્વ ન પિ અને એલાએ, પોતાના કાગે શબ્દોને લાઈ તેડી ગયા. હમરી પણ મારે હતી શબ્દોને ત્યાં રામ-સદમણ કથમ આપ્યા એ એલા

દેશન કરેલી અને સરોવરમાં જળ ભરતાં કાત મારેલી એ સત્ય હતી. રણ કરી. (આના એલાએના પર, કમ થી માતૃત્વ મળીને અનુદદ દુષ્ય થયું પણ રામ આમણ એલાએ, અપમાન કમ થાઈ એટલે શાંતિ વળતી મીન જ રવા). આ સમાચાર જણાઈ રામે કહ્યું - "તમે શબ્દો પાસે જઈ છુટિ બદલ ખરા અંતઃકરણથી મારી માંગે અને તેમના ચરણ જળમાં મુકવા દો." એલાએએ માઈ માંગે તેણીને જ્ઞેતા સમાન અણી, ઉચ્છાદને સરોવર જળમાં પચ મુકવ્યો કે છુટિ જળ હતું તેવુંજ પ્રથમની માફક કાચ જેવું નિર્મળ થઈ ગયું. આ દેશ જોઈ એલાએને થયું કે આજ સુધી આપણે શબ્દોને બીલડી માની, દુર ઉભી રાખી, અનેક અપમાનો કર્યા છે, જે કાર્પ રામથી ન થયું એ શબ્દોથી થયું. આથી શબ્દો પાસે અનેક મારી માંગી. શબ્દોએ તેમને

અરુપ પ્રણમ ગાણુ છે કે:— "ઉચ્ચ-નીચ દું કાંઈ નવ જાણું મુજને અને મુજ જેવો રે." એટલે પ્રણુ પોતે કહે છે કે, "મારી ખરા અંતઃકરણથી જે બક્તિ કરે એ મારો સત્ય લાકન છે. પછી બહે ને મને તે ન્યાન દેવ." વળી કહે છે કે: "શબ્દો પર તમે અજ્ઞાન લોકો આવા અનેક વડાઓ પાડી, બંધાઈ લોકોને નીચા પાડી દીધા છે. પણ અમરે ત્યાં એવા અજ્ઞાન લોકો નથી. તેઓ જ્ઞાની છે મારે એવા નકામાં વાકા અમે ન જાનારીએ મારે જે સત્ય

જાને તે સત્ય જાણ...તેજ મારે મન ઉઠ્યો, બાજીના અન્ય બધા નીચા..." અરે વિશ્વ સર્વક જ આમ કહે છે તો પછી આપણે પામર મનુષ્યોએ આવો ભવિષ્ય વેદવાવ શા મારે રાખવો જોઈએ? આને પણ લોકો (પાસ કરીને બહેનો) શબ્દોને દેવી સમાન મણી, તેની સાચી પૂજા કરી, તેમના જેવા મદાન બકત થવાની અને રામના દર્શન કરવાની ખરી થઈ રાખે એજ વારતવિક મણાવ, અરુ

આઝાદીને કાળે

રચનાર: કાંતિ બી. મહેતા (અ'મર્મ)

(રામ. અખીયા મિલાકે... ગાંડવકા બંધાયો...)

આગણીયા સોદાવો, સાધિયા પુરાવો.

આઝાદીને કાળે હો...આઝાદીને કાળે (૨)

હો...હો...આઝાદીને કાળે

મર' અગિનીઆ બેગી મળી, ગણુર રામને પવની કરો.

હો...સસ રવાની શ્રીને નચાવી, આનંદ અપાવો-આગણીયા.

દીંદના પ્યારા નેતા, સ્વતંત્રતા વાદ જોતા,

હો...માધી બાણુની રાજે વળતા, આઝાદીને જ્ઞેતા-અંગણીયા.

ત્યારે ભારતનો આને જાંડો તિરંગી કરો;

હો...આનંદ આનંદ રેલાય છે, આઝાદીને કાળે-આગણીયા.

પૂણ્ય શ્રમિ ભારતની, સદા સ્વતંત્રતા રાખજો;

હો...માધીના 'કાંતિ' મને, અમરતને કાળે-આગણીયા.

એને પસંદ ન પડ્યું કિન્તુ ઉપાય છે. શું કરી શકે?

રામ હદમણને સતકારો પછી સો કરવા નીકળ્યા. ફરતા ફરતા પેલાં રહતવાળા સરોવર કને આવી પહોંચ્યા. એક વેલ, એ રામને કહ્યું. "શુરેવ, અમાર. સરોવરમાં જોડાએક ક્ષીર સમાન જળ ઉત્પત્ત થવાઈ અમને પાણી મારે આતી દર જથું, પડ છે મારે આપના પુણ્ય ગરણુ તેમાં મૂરી જળ પાવન કરો." આથ, રામને લાગ્યું કે એ કોઈનો શાપ હોવો જોઈએ. આ લોકોએ નકલી અનીતિ કરેલી હોવી જોઈએ. રામે તેમને સદાય કરવા પોતાનો પચ તે સરોવરના જળમાં મુકવ્યો. કીંદ જળ તો હતું તેવુંજ રહ્યું.

આથી રામે કહ્યું: "તમે કોઈને કદ દીધુ છો" ત્યારે રામ અમળ અસાધ ન બે, સતાં એલાએએ શબ્દોને

ક્ષમા આપી. રામે પણ અને શબ્દો ને પોતાનાથી પણ ઉંચી વર્ણવી છે. શા મારે કારણ કે ભકતની લાજ તેમને રાખવી હતી. ખસ ભકત એટલે શું તે આવા દમાખોર અને બનાવટી એલાએ ને બનાવણું હતું તેથી. નહિતર રામ મારે તો શું ન કરી શકે?

આ બનાવ પછી રામ-સદમણે ત્યાં થી વિદાયગીરી લીધી. સૌએ તેમના દર્શનથી પોતાના અવતારને ધન્ય માન્યો. આ પછી શબ્દો 'રામ રામ' ના જાપ જાપતી રવર્જે સીધાવી.

આને પણ આપણે ઉચ્ચ-નીચનો બેદમાવ રાખ્યા જ કરીએ છીએ એ ન્યાય નથી. આપણે જોઈએ છે કે, સદિપર એલાએએ અને બીલડી તરીકે અપનાવી અનેક કણી આપ્યા હતા. કિન્તુ અગવળને ત્યાં કોઈ ઉચ નીચ નથી.

અમૃત વાણી

યોધાયાથી સાતેક ગાઉ દુર હરણ્યા ગામમાં જાગિતના અવતાર જેવાં એક દંપતી રહે છે.

સરવરીયા જ્ઞાતિથી જાતિ એટલે કંઈક સાઈ ફળ, અને ફળ પ્રમોણે તેઓ પણ ધર્મધ્યાન કરે છે.

રામનવાળીનો પવિત્ર દિવસ છે અને આજણને ત્યાં પુત્ર જન્મ થયો, કૃષ્ણ નો અવતાર માની નામ રાખ્યું ધનસ્વામી.

પણ માતાપિતા પુત્રનું મૂંઝે સુખ જોઈ ન શક્યાં.

ભાણભાળીના દાઢમાં ધનસ્વામી મોટો થવા લાગ્યો. એક દિવસ કોઈ ના છોકરને પત્થર મારી કપાકે છુપાઈ ગયો.

બાઈ દોડતી દોડતી આવી ભાળને ફરિયાદ કરી.

"શું થયું મા?"

"તમારા ટિલાકે કયું."

"અરરર."

"સંજોડો જોકરનો કાન જ ઉખેડી નાખ્યો છે."

"જૂઝ થઈ ગઈ, એના થતી દું મારી માથું છું." બાઈ બોલ્યો.

"ગદ્ડ લાડો! હોય તો મરમાં રાખો, કંઈ તમને એ વહાલો છે ને અમારા છોકરાં નાખી દેવાનાં?" બાઈ બોલી.

"હું એની ખબર લઉંશ. હવે તમારે ફરિયાદ નહીં કરતી પડે."

અને ધનસ્વામીના મારે બાજુ રોધ મવા લાગી પણ કંપોપ પતો લાગ્યો નહોતો છક સાને જાણ સાહેબ અ.બ્યા.

અવતાં વેંત ભાણે કાન પકડશે અને મરડો પાડશે "બોલ કયા મયો'તો?"

"રમતો'તો."

"પેલા છોકરાને તે માયો'તો?"

ધનસ્વામી શું બોલે?

ભાળનો શુરસે. વધતો જતો હતો તે બોલ્યો "કહે કે દવેથી ફરિયાદ નહીં આવે."

ધનસ્વામે કહ્યું "બાઈ, કામથી મારે વિષે ફરિયાદ નહીં આવે."

અને બીજો દિવસે ધનસ્વામીનો પતો ન હતો, બાજુ ભાળીએ અનેક જગ્યાએ તપાસ કરાવી. સરથુને કાઢે અને આસપાસ રોધખોળ કરી પણ પતો લાગ્યો નહોતો.

અને પતો પણ શેનાં લાગે? એને તો હજારોના ઉદાર કરવો હતો. એ મારે તપ કરવાનું હતું. એ તો દિમાલમ પહેંચી ગયો હતો.

હવે એ ધનસ્વામી નહોતો પણ નીલકંઠ હતો. છતાંય તપ કુદ નહોતું થયું અને એવામાં રવાની રામાનંદનો બેટો થયો.

અને નીલકંઠ રવાની સદાજનંદ બન્યા. અમૃત વાણી રેલાવી ધર્મ અને સમાજનો ઉદાર કર્યો.

શુદ્ધે માથે વિદાય

૧૯૩૪નું કૌશીસનું મુખ્ય અધિવેશન સમાપ્ત થયું હતું. રાષ્ટ્રપતિ રાજેન્દ્ર બાણુ તથા અન્ય નેતાઓ પાછા ફરવા ની તથાપારી કરી રજા દત્તા. આ અધિવેશનની સીધી વધુ કહણાજનક પદના માધીજીની કૌશીસમાંથી વિદાય હતી.

વાતાવરણ પૂર્ણ ગંભીર હતું. આંસુજરી આંખે રાષ્ટ્રપતિ રાજેન્દ્રબાણુએ માધીજીના ચરણરૂપર્શ કરી વિદાય માગી હતી. વાતાવરણની ગંભીરતા એથી વધુ અસહ્ય બની. એ વખતે અક્તમાજીએ એક રવર્સેવકના માથે થી તેની ટોપી ઉતારીને સરદાર વલ્લભ ભાઈના માથા પર મુકી દીધી, અને કહ્યું: કોઈની વિદાયની વેળાએ ઉધાડા માથે નહિ રહેવું જોઈએ.

મહત્તમાજીની આ વાણી સાંભળીને સાં દસી પડ્યા. એટલે સુધી સો કરતી પડ્યા. કે કણ પહેલા અ.સુપૂર્ણ આભવાળા રાજેન્દ્રબાણુ પણ મુકત રીતે કરતી પડ્યા.

સાને શુરેશ.

હિંદના દુક ખબરો

(અમારા ખાસ પ્રતિનિધી તરફથી)

અમદાવાદ : ગુજરાત, સૌરાષ્ટ્ર અને કચ્છ પર સખલ ઠંડીનું મોજુલું ફરી વળ્યું છે. ઉત્તર ગુજરાત અને ખીજા ઠેકાણે વિસ્તારમાં હીમ પડવાથી તમાકુના પાકને નુકસાન પહોંચ્યું છે. હીમથી રૂના પાકને પણ નુકસાન પહોંચવાનો ભય ઉભો થયો છે. છેલ્લા થોડા વરસોમાં ન અતુલવાયેલી એવી સખત દાંદ પડી રહી છે અને ટેમ્પરેચર ૩૭-૩૮ ડીગ્રી સેન્ટિગ્રીડ તીવ્ર મર્યાદામાં છે.

અમદાવાદ : ગુજરાત યુનિવર્સિટીમાં આયુર્વેદ અભ્યાસક્રમ હાથમાં કરવા નો ગુજરાત યુનિવર્સિટીની સિન્ડિકેટે નિર્ણય કર્યો છે.

સુમધ : બનાસકાંઠાના કલેક્ટર શ્રી. એમ. કમલેસુ દેસાઈએ એક રયાનિક કાપ કરને બહેરમા તમાચો મારતાં સારો એવો અળભળાટ મચી ગયો હતો. આ પછી કલેક્ટરે ઘરનાં સરકારે શ્રી. દેસાઈને હાથ પૂરતી રળ પૂર ઉતરી જવાની ફરજ પાડી હતી. હવે શ્રી દેસાઈની જગ્યાએ રવ. સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલના રહસ્ય મંત્રીની શ્રી. વી. શંકરજી બનાસ કાંઠાના કલેક્ટર તરીકે નિમણૂક કરવામાં આવી છે. સરકારે આ આખા બનાવની તપાસ માટે ખાસ અધિકારી નિમણૂકો નિર્ણય કર્યો છે.

રાજકોટ : સૌરાષ્ટ્રમાં ગોંડળ, વંચળી, આણવદર, અંદાવા, કૃતિયાણી અને પોરબંદર વિસ્તારમાં આવકું ચર્તા ઘઉંના પાકમાં જેઠ બેસવા લાગ્યો છે. અ.થી બેઠોમાં ચિંતાની લાગણી પ્રસરી છે.

સુરેન્દ્રનગર : સુરેન્દ્રનગરના રેશન ઉપર લખતર પાસેના વડીઆ આખના એક રસુલખાન નામના આણસે દયિ મારાથી સળગ થઈ રેલવેની રૂપીયા ૧૫૦૦૦ની રોકડ છુટી ભેગાને પ્રયાસ કર્યો હતો. પરંતુ નાખખ રેશન મારતર અને તાર મારતરે તેના સામ નો કરીને છુમાછુમ કરતાં પચ્યા આણસે બેગા થઇ અપા હતા અને રસુલખાન પકડાઈ ગયો હતો. થોડેક દુર ઉભેલા તેના ચાર સાથીઓ નાસી છુટ્યા હતા.

ભાવનગર : અહીંથી પાચેક માઈલ દુર અકવડા આમે કમશાળામાં ઉતરેલી જહન સાખીઓની મચીદા છુટવા નો ઠેકાણે મુઝાએ તરફથી હીમકારે. પ્રયાસ ચર્તા સૌરાષ્ટ્ર સમરતની જહન આલમમાં ખળભળાટ મચી ગયો હતો.

આ સંબંધમાં પોલીસે જે માણસોની ધરપકડ કરી છે.

સુરત : સુરત જિલ્લામાં અને અન્ય ખીજા ભાગમાં રકબાર જમાવનાર પીપલગમાણ બળાકાર ટેસમાં સળ પાચેલા ચીમલીના શ્રી. ગુણવંતરાયે તેમને યથેલી ૧૮ માસની કેદની સળ સામે ફરેલી આપીલ ફરમિયાન સેશન્સ જજ શ્રી છોટુભાઈએ, આ કેસ ફરી ચલાવવો અને તે પણ સુરત જિલ્લા પકારે ચલાવવો નહિ, એ બાબત વડી અદાલતને પ્રજાણ્યું છે.

ધોળકા : અંતેના રેવન્યુ ખાતાના ચાર તલાકીઓને તેમના કામમાં શિથિલતા હાથપવા માટે સરકારે ર. નીસ-નીસનો ફંડ કર્યો છે.

અમરેલી : અમરેલી શહેર સુધરાઈ ની મુટથીમાં રજમાંથી ૧૨ બેઠકો સમાવવાની છુટી અપા છે અને બાકીની ચાર બેઠકો સ્વતંત્ર ઉમેદવાર ને હાથ મળે છે.

કચ્છજીવ : કચ્છના મુદ્રામંદરને વિદેશો સાથે વેપાર ફરી કરવાની બારત સરકારે છુટ આપી છે. ઉપરાંત સા ધી બારતના કિનારાના બંદરો સાથે પણ જહાજ વેપાર થઇ શકશે. બરકાળેના આવવા માટે સરકારે મુદ્રા ખાતે નવી નેટી બાંધી છે. ઉપરાંત બંદર સુધીનો સાત માઈલનો રસ્તો પણ પાકો કર્યો છે. મત મહાયુદ્ધ પડેલાં મુદ્રાને જહાજો અને વહાણો બારફતે એડન, પુર્વ આફ્રિકા, અસરા વગેરે સાથે સારો વેપાર માલતો હતો. પરંતુ મુદ્દા ફરમિયાન મુદ્રા બંદરને બ્રિટીશ સરકારે બંધ કરાણ્યું હતું.

ઝીલોદ : ઝીલોદ નજીક આવેલા ઝલાઈ ખાતાના મંદીર પાસે થઇને લળતમાં જઈ રહેલા સાત-આઠ બેઠક સી પ્રુગોને ઠેકાણે બદમાશોએ માર મારીને છુટી લેવાનો બનાવ બન્યો હતો. આ સંબંધમાં પોલીસે આપત્તી તપાસ કરી મુદ્રામાલ સાથે બદમાશોની ધરપકડ કરી છે.

અવનનાનંદ નિર્જરી
રા. વાંધાજીની છઠી નિર્વાજી જયંતિ ની પુણ્યરૂતિમાં સાચુકાયેલ વાર્તા અને જાળનેની આ નવી આવૃત્તિ 'સહરિ'ને એક પોરક હાઈ લખવાથી વિનય કૃત્યે મેલાસશે
101 St., George's Rd., East London 5, A.

પ્રધાનો અંધાર પીછોડા ઝાઢે તો ?

તેલનો વેપારી : અમ્યા ગોરખન, માલ દુલે જટ કર. ટેટસા ડબ્બા બોલી નાખ્યા ?

ગોરખન : પચીસ બોલ્યા છે, યેટ. વેપારી : ઠીક. આજે પચીસ રાખ. એ ફરેકમાંથી શીશો રોક શીશો તેમ પાકું કાઢી લઇને ચેલા આવી ડબ્બામાં નાખતો જ. આ વખતે કહાઈદ એણે પકડે ભેળવાઈ ગયું છે. પછી ફરેકમાં ચેલા સારા ડબ્બામાંથી ચોકડું તેલ ભરી દેને.

ગોરખન : મેં તો પહેલેથીજ કહ્યું હતું રોક કે કહાઈદ એણે તમે બહુ જ નાખો છો...પણ.....

વેપારી : અરે, એ તો બહુ જ માથું ભત! સાલાઓ આજ સુધી એવુંજ ખાતા હતાને! પણ દારૂની તોલે છટ વળ્યો, ને બધાના તેલ તપાસ વા મંડપાં!

મેનેબર : (ડેરી માલિકને) રોક, દુલે દુલે ભરે ભરે છું.

રોક : જવાબ છે, જરા બેસો તો ખરા.

મેનેબર : રોક મેં સાચાં છું કે સેપરેટ દુધને રંમ આપવાની વાતે, ર.થી રહી છે. થોડા જખતમાં કાપડો આવી પડે, તો પછી આપણાં પાટિયાં બેસી જાય! આપણે જે મોટાળા વાળીએ છીએ, અને વેપારીઓ પણ સેપરેટ દુધ લઈ જઈને લોહિને ચાલુ દુધ તરીકે મોરબી કે છે, તે પણ બંધ થઈ જાય તું!

રોક : (મોટીથી ફસીને) તમે તો ચાર હજીએ એવા ને એવા રણ! હજી હીમાં ભેળવવા માટે રંમ 'શોધી' શકાતો નથી, તો વળી દુધ માટે રંમ ક્યાંથી શોધાવાનો હતો! આ તો બહુ ભેટી બાબત છે! તમને હજી સમજ નહિ પડે!

વેપારી : આવોને કેહ! કંઈ આટલી મોટી રાતે!

બીજો વેપારી : અરે મહેરબાન! ખાસ કામ છે, તેથી તો અહીં ચેર આવ્યો.

એક : કહો, એક ફરમાવો.

બીજો : (ધોમેથી) સાચી વાત કરી દેજો, એક મેં સાચું છે કે કાલ સવારથી તમારી ડેરી દુધના આવ બટાટી નાખવાની છે! ખરી વાત!

એક : ના બાઈ ના! તમને જોજો કહ્યું!

બીજો : વાત મળી ત્યારે તો આપારે આવ્યો!

એક : બોટી વાત છે.

બીજો : જોજો મહેરબાન! ફસાવી નાખતા નહિ! આપણો સંપ બજાજીત રહેવો જોઈએ, નહિ તો પછી કું ૫ થટાટી નાખું.

એક : હું તો મહત્તમ વિચારનો જ છું. દુલે કરીને વધારે થતી આવક શા માટે ગુમાવવી? અને સરકાર આમાં કરવાની પમ્પ ગું છે!

બીજો : સરકાર તો કંઈ કરી શો તેમજ નથી. ને એમ તો કું હાપમાં અવારનવાર લેખો, આંકડા વગેરે મે.હીને બધાને ઉધા પાટા મંખડું તેવો છું તો! ઠીક સારે માફ કરજો. જમ, જમ.

એક : જમ જમ. પધારો. (રિધિદેનની બંટરી રચકો ઉઠે છે.) 'કલ્કતી!'

'મણુ છે!'

'આપ કોણ?'

'હું મોલીલાલ'

'એમ. કે. પી?'

'હાજી, મનુભાઈ છે ને?'

'હં.'

'બુઝો, ૮ ઉપર ૨૫. ૭ ઉપર ૨૦ અને ૩ ઉપર ૧૫. નેંધી લીધું?'

'હાજી-સાબો. એમ. કે. પી. આઠ-પચીસ, સાત-વીસ, ત્રણ-પંદર. બરાબર?'

'હા. બરાબર. શાહે કયા ઉપર ખાસ લગાડેલ છે?'

'એમનો તાર છે ૮ ઉપર.'

'અરે, ત્યારે તો વાલો નથી-સાહેબ છં.'

'સાહેબજી.'

'રામચરણ! કલે તારે મેલ ઉપર જનાતું.'

'છં!'

'નંદ્યાશોર જે મોટી બેમ ભરીને બા-ડીના પાટલા લાવવાના છે. સેકંડ કલાસના ડબ્બા આગળ જશે. સુટમાં ફરી અને ટાઇ પહેરી ફરી. એને તારે રેશનની બહાર કાઢવાનો અને પછી અહીં તેડી લાવવાનો.'

'હા, હા. કહી રાખ્યું છે. કાલે બહારસીમ અને લરમાનમિયાની ડ્યુટી છે. તને જોશે એટલે પુછશે પણ નહિ. અણીને આખા રટાકમાં દોઢ ફર્નર વહેંચાપ છે, તે કંઈ અમરત. જ વહેંચાપ છે?'

'રેશનની દુકાન આગળ કોઈ ઉભેલું થાજે છે?'

'એમ, વાડીલાલ. ભરી રહ્યા કે નહિ?'

'હા, હા. આ આવ્યો! જરા ૫ વાર નથી! હ્યો, આ તમારી થેલી મલો, કું મારી લઇ આવું.'

'અમ્યા, બહુ ભાર છે.'

'કોમ જ ને! હ્યો ચાલો હવે બધું પતી મરું. આ વખતે સહમાં ઠીક થાપ લાગી! એ તો રાજગ! મારા કોવે તોલાટ હેલ તો બધ ન્યાલ થઇ જાયો, ન્યાલ!'

(તાણું મારીને બન્ને જણ ચાલ્યા
મીંડે છે. હોય કાણું મળે છે.)

"કેમ, વાડીમાં, બસારે?"

"અરે પાર, પેલા ઇચ્છનમાંએ
રેશનકાર આપેલાં, ને હું તો છુલીજ
અમેરો. એમનું બળાજ એખાને
બાણએ જ રાખેલું, ને એ છે રીઝ,
એટલે બસારે લેવા આવવું પડ્યું.
આવને."

મણની બોજ

"દર કલર વધેનો એક કુમાર
લાદારમાં એ રહેનો અને કોલેજ
મા અભ્યાસ કરતો, વિચારો એટલો
બોધો મરીત હતા કે પસે બહુવાના
પણ પુત્રા પેલા નહો, બીજાના હોર
એને એણે પેસે બહુવાનું માર્યે
લીધું. અને એવી રીતે અપ બેમા
પેલા મેગરવાની તબવીજ કરી લીધી.
હીવાના પેલા છુટી જતા તો એક
વખત હતો અને બીજી વખત જમવા
ના અંધેલા પેલામાંથી હીવા માટે તેલ
મેળવે, અને અખો દિવસને રાત
વાંચા ન કરે. એવો તો એ મહેનતુ
હતો.

એક વખત મશિત અજુવા એકો
પણ કેમેજ તાળો ન મળ્યો. ત્યજ ત્યજ
દિવસ મહેનત કરી પણ કેમેજ દાખલો
એસે જ નહો. દાખલો એસે તો તાળો
મળે નહો અને તાળો મળે તો દાખલો
એસે નહો. છેવટે પાંચે નિર્ણય કર્યો
મને તે કાપ આજ તો સવાર સુધીમાં
દાખલો મેળવું તો જ અરો.

નિશ્ચય કરી એ કરી અજુવા એકો.
રાતના બાર થયા. એ થયા, ચાર
થયા-પણ કેમેજ તાળો મળ્યો નહો.
કપાળે કાપ કુખે એ વિચારમા
પડ્યો હવે શું કરવું?

સવાર થવા આવ્યું. તે ઉઠ્યો
અમીટી પર જઈ દવા ખાવા અપે.
મગજને તો જરાય આરામ હતો જ
નહો. હવે શું કરવું? એનો નિશ્ચય
બળે પુત્રો કોય તેમ લાગતું હતું.
પણ સા તો અચાનક તેના અમજ
માં કંઈક અકાચ પડ્યો તેવું અન
કોણી જણ્યું. દેવામાં આનંદ જીભરાતો
કોય એમ લાગ્યું અને તે બોલી ઉઠ્યો.
"હા, હા, એમ જ એમ બરાબર."

પાસે કાનપુ કરતાં પાડોશીએ કહ્યું.
"એકા શું બરાબર?"

સંભળ્યા વિના જ પેલો હોડ્યો.
પાડોશીને મધું હોરો મીડો તો નથી
થયો તે! પણ હોરો તો કામળ ને
વેન્સીજ લખને મીડી પડ્યો હતો અને
દાખલો બહુજ અપે.

હોરને વિચાર આવ્યો એક
દાખલો અજુવામાં આટલું બહું અને
પરોતી દાખલો મેળવે જ રહ્યો તો
એમ પ્રજી કેમ ન મળે?

એમ. એ.માં પ્રથમ આવી એ

"આવને."

(મીડી વારે)

એવું! આવું કોય લાગે "હા" ને
મીડ બેટી બપ!"

"બેટી જાવ બારે! તમે ઠીક જવાબ
દોષો! મામી કોઈ આવજીને શું
કાસીએ અમવાવાના હતા? સીધાની
આ કુનિય નથી!"

વિભાચીને માનીતો અધાપક બન્ને
હતો. છતાં નાનપણનો પેલો વિચાર
ખસતો નહોતો.

છેવટે બહુ ય સાગી એ તરફીત
બની મણની સોષમાં નીજી પડ્યો.
એક બાને.

એક ચિત્રો

અને લોકોને સ્વામી શમતીધની
મણની બોજ મળી

હરખનમાં લગ્ન

એકાનીજીવનના બહુતા વેપારી
મેસર્સ માર્ટર અધર્સના શ્રી. નાથુ
ભાઈના સુપુત શ્રી. કનુભાઈના સુખ
લગ્ન હરખનના શ્રી. બીખાભાઈ ઉકા-
ભાઈના સુપુત્રી શ્રીમતી સુશીલાબેન
કાચે મવા રવીવાર તા. રજમીના
હરખનના એવલન થીએટરમાં થયા
હતા. દ્વિસપ્તક તેમજ નાટકથી
સર્વા સંબંધી તેમજ શ્રી મંડળની
મોટી કાજરી થઈ હતી, લગ્ન બાદ
દર પરદેશથી નવલુમલને આદર્શીવંદ
આપનારો આવેલા કદિયાઓ વંચાયા
હતા તેમજ ભાવજો થયાં હતાં. બન્ને
પક્ષ તરફથી લગ્નની પ્રુસાલીમાં જુદી
જુદી સંસ્થાઓને બેઠની રકમો આપવા
માં આવી હતી.

હરખનના શ્રી. સોની વર્સલદાસ

મુંદરજના સુપુત્રી શ્રીમતી વાસતીબેન
ના શુભ લગ્ન શ્રી. સોની વિદ્યલદાસ
ભાણજના સુપુત્ર શ્રી. સુનીલાલ જીરે
મોહનલાલ સાથે તા. રજમીના હરખન
માં થયાં હતાં.

લગ્ન વિશે

દેશપરદેશની માન્યતાઓ તેમની
કહેવતોમાંથી

પતનીનો શત્રુનાર એ પતિની શાંતિ
ની કીમત છે. (આફ્રીકા)

લગ્ન પહેલાં આંગો પુરી કપાડી
રાખવી; લગ્ન પછી બરધી. (અમેરીકા)

લગ્ન છોડે આવ જોવું છે; પહેલે
થી તેની ખબર પડતી નથી. (રશીયા)

લગ્ન વિશે બહુ વિચાર કરવો નહિ;
જેમ જોણી મળવામાં કરતાં નથી
તેમ, (કોલે-ડ)

લગ્ન કરવામાં અને પાર કપર
હોડવામાં વખત મળે ત્યાં સુધી વિચાર
કરવો. (ડેનમાર્ક)

ઓ એ મદાન આપતિ છે, પણ
કોઈ મદને એ મદાઆપતિ વગર
ચાલતું નથી. (ઇરાન)

લગ્ન એ બેરબેલા કિલ્લા જેવું
છે. બહાર ઉભેલાઓને અંદર જવા
ની ઇચ્છા હોય છે, ને અંદર ઉભેલા
એને બહાર આવવાની. (અરબસ્તાન)

પતિ એ પતનીને બેવફા નીવડે તો
એ મરમાથી બહાર કુંકવા જેવું છે,
પણ એ પતની, પતિને બેવફા નીવડે
તો એ મરમાં કુંકવા જેવું છે. (ચીન)

પીટર એ. ધીન.

નવાં પુસ્તકો

લોક ભારત. નાનાભાઈ બક્ષ મહા
ભારતના ૧૨ પાત્રોની જુદી જુદી
બ.ર પુસ્તીકાઓનો સેટ ૧૩ ૬
દીપ (નવાંજી (દરક) ૭ ૦
પુણ્ય પરવાણું નથી ૫ ૬
મળવાનું ઠેકાણું આ બોરીસ

નવલ કથાઓ

ઈંદોરાની આપવીતી ૫ ૩
મંજલ સુત્ર ૧૨ ૬
રેજની રામાયણ

(નાટીકાસંમદ) ૫ ૦

બેસો બળીનપ ૯ ૬

બીજા નવાં પુસ્તકો

ગુલાન યજ ૨ ૦

ગ્રેમાર્શની સાધન,

(કાશીરસાત મધ્યવાણાનું યજન) ૭ ૬

રખાવાનો આનંદ (કાવેલકર) ૮ ૬

મળવાનું ઠેકાણું આ બોરીસ

'Indian Opinion'

Private Bag,

Phoenix, Natal.

૧૧ પુસ્તકોનો સેટ

આ સેટમાં વિવિધ પુસ્તકો તમને
વાંચવા મળશે. પુસ્તકો મેટાઓ
માટે છે.

કીમત દરેક પા. ૧-૧૬-૦.

આ બોરીસેથી મળશે.

'Indian Opinion'

P. Bag,

Phoenix, Natal.

સોફ્ટીસની સફર

હોંદના મામ્ય જીવન (વસે ભેખે
સવાલ જવાબ રૂપે આ પુસ્તકમાં
સોફ્ટીસના વીચારો દર્શાવ્યા છે

કીમત શી. ૩-૬.

મળવાનું ઠેકાણું: આ બોરીસ.

INDIAN OPINION,
PRIVATE BAG,
Phoenix, Natal.

બે અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ખ્રીસ્તી ૧૯૫૪ નવંબર ફેબ્રુઆરી	હીંદુ ૨૦૧૦ ચૈત્ર માસ	ચુલસામાન ૧૩૭૩ જામીની ઉલ અમલ જ. આખર	પારસી ૧૩૨૮ ચહેરેવર	સુરોદય ક. મી.	સુપોસ્ટ ક. મી.	માર્મિક તહેવારો-ઉત્સવો
શુક્ર	૨૬	સુદ ૧૦	૨૩	૩૦	૫-૨૨	૬-૫૬	શ્રી આંખીજી નિર્વાણ દિન ધરતિલા (કાશી અંબાસરી) એકાદશી. ચિત્રાવતી - સોમ પ્રદોષ.
સોની	૩૦	૧૧	૨૪	૧	૫-૨૨	૬-૫૬	
રવી	૩૧	૧૨	૨૫	૨	૫-૨૨	૬-૫૬	
સોમ	૧	૧૩	૨૬	૩	૫-૨૨	૬-૫૬	
મંચળ	૨	૧૪	૨૭	૪	૫-૨૩	૬-૫૫	ચંદ્ર દર્શન-પંચક એકા સવારે ૮-૪૮.
સુખ	૩	૧૫	૨૮	૫	૫-૨૩	૬-૫૫	
ગ્રી	૪	૧૬	૨૯	૬	૫-૨૪	૬-૫૪	
શુક્ર	૫	૧૭	૩૦	૭	૫-૨૪	૬-૫૪	
સોની	૬	૧૮	૧	૮	૫-૨૪	૬-૫૪	વસંત પંચમી
રવી	૭	૧૯	૨	૯	૫-૨૪	૬-૫૪	
સોમ	૮	૨૦	૩	૧૦	૫-૨૪	૬-૫૪	
મંચળ	૯	૨૧	૪	૧૧	૫-૨૪	૬-૫૪	
સુખ	૧૦	૨૨	૫	૧૨	૫-૨૪	૬-૫૪	કુર્ચાઅષ્ટમી
ગ્રી	૧૧	૨૩	૬	૧૩	૫-૨૪	૬-૫૪	

બોઈએ છે હાડકા

તમારાં સ્ટેશન કે સાઈડિંગ
પહોંચતા કરવા માટે
અમે ટનના
ખા. ૭ આપીશું

ખાલી બેગો રેલ કીરાયું ભરી પાછી મોકલી આપીશું

વધુ વિગતો માટે લખો:

THE

BULLBRAND
FERTILIZERS LTD.
SARNIA NATAL.

Are You a subscriber of
'Indian Opinion'
If not, Why not?

ગાંધી સાહિત્ય

પાયાની કેળવણી (ગાંધીજી)	૩ ૦
આમાવા બા (સ્વરૂપના ગાંધી)	૩ ૦
ગાંધીજીનો સ્વરૂપના આદ્ય પત્રવ્યવહાર	૩ ૦
બાપુની સેવાઓ	૧ ૦
આસનકાંડનો વિચાર	૧ ૦
ગાંધીજી (એક અધ્યયન)	૧ ૦
કરુણાબા સમાવેશ બ'ક—('ઈન્ડિયન ઓપિનિયન')	૧ ૧
ગાંધી સમાવેશ બ'ક	૧ ૦
બાપુના—બા ને પત્રો (સ્વરૂપના પર લખાવણા પત્રો)	૨ ૬
કાંઈકાઈક	૧ ૧
નવું આપ્તચાન	૭ ૧
આરી કવન કથા (આવડના રાષ્ટ્રપતી રાજેન્દ્રપ્રસાદ)	૧૫ ૦
હાંદોના કેમી ત્રીકોણ (અમવાદ વિશે લખેલું)	૧ ૦
હાંદો રાષ્ટ્રીય મ. સમાવેશ બ'ક	૧ ૦
આરોગ્યની આવી	૧ ૦

Obtainable from

"Indian Opinion"

P. Bag,

Phoenix, Natal.

નવલ કથાઓ

સારા સારા લેખકોનું સુંદર સાહિત્ય

કપાલ કુંડલા (ગાંધીજી)	૧ ૧
નવલીકાઓ (ગેપાણી)	૧ ૧
અર્ધલાંછણ (મ. પરેલ)	૭ ૦
સોવરિ બાથા ૪	૧ ૧
દેવદાસ - (સરનાથ)	૫ ૦
છવે બાહીરે "	૧ ૦
કાવ્યકથા	૫ ૬
મેઘ બાંદ	૭ ૦
આવ્ય નિમાળ	૭ ૧
નવું અરુણ સે	૫ ૦
ઉલી વાદ	૮ ૧
ઉન્નયન	૭ ૦
હાંદોની સહચરી	૫ ૦
દોન કુવ	૧ ૧
અગ્નિ આપુ	૭ ૧
કરુણ વધ	૧૦ ૧
આજુપુટ ધારા	૭ ૧
સહીદોના સંદેશ (આયરલેન્ડના સહીદ)	૫ ૦
કૃષ્ણા દેવી (સાને ગુરુ)	૨ ૩
સમના સ્વેચ્છા સાને ગુરુ	૧૦ ૦

અગવાનું ટેકાણું આ બોડીસ :

'Indian Opinion' P. Bag.,
Phoenix, Natal.

ગાંધી સાહિત્ય

દ. આ. ને ઈતીવાસ	૭ ૧
મહાદેવ દેસાઈનું કવન બારીન	૨ ૦
મહાદેવ દેસાઈની હાથરી	૧૦ ૦
" " "	૭૧. ૧
" " "	૭૧. ૨
" " "	૭૧. ૩
" " "	૭૧. ૪
" " "	૭૧. ૫
બાપુની કારાવાસની કાલાણી	૧૫ ૦
કરુણ લીખીત બોંદ સ્વરાવ્ય	૫ ૦
આત્મ કથા (ગાંધીજી)	૭ ૧
ગાંધીજીની અક્ષીપત આત્મ કથા	૨ ૧
બાપુની લાંબી (કાકા કાલેકર)	૭ ૦
સમ નાથ (ગાંધીજી)	૨ ૦
બાપુ આરી આ (મનુ બાપી)	૧ ૧
બાપુના પત્રો : (અ.અ.મની બેગો કપર)	૧ ૧
બાપુની અસાહી	૫ ૦
ગાંધીજી અને સામ્યવાદ (ગા. મહાપાના)	૭ ૦
તીલી નાથાને આગે (ગાંધીજી)	૫ ૦
આનાસકતી ધોગ (ગાંધીજીને બીતાજને કરેલો અનુવાદ)	૧ ૧
ધર્મીયા ભોખલે (ગાંધીજી)	૧ ૦
આરુણ ભાગનાવલી	૧ ૦

Obtainable from:

'Indian Opinion'

P. Bag, Phoenix,
Natal.

સુંદર નવી નવલ કથાઓ

માનવતાના હિલાસ લેખીકા હેરીયેટ વિન્સન અનુવાદે શરદા મોઝા	૧૫ ૦
મ્. થી રા. ના. પાઠક	૧૨ ૦
ખાંડિકરના પુસ્તકોનો અનુવાદ	
સોનેરી કાયા	૧૦ ૦
સ્વપ્ન સદી	૧૦ ૦
આશામીનાથ	૧૨ ૦
કાયા અઠરા	૧૩ ૫
	૨. મ. દેશાઈ ફત
તિવડી	૧૨ ૦

Obtainable from:

INDIAN OPINION.
P/Bag, Phoenix, Natal.

વાંચવા લાયક સાહિત્ય

કેરેલા પીઠા છે બાણી બાણી (દર્શક)	૫ ૦
ગીતા પ્રવચન (વિનોબા માવે)	૩ ૦
સરદાર વલ્લભભાઈને આપુલી પત્રો	૪ ૫
ધર્મોદય (મહા દલેશ્વર)	૨ ૦
બા-આયુની શીળા છાયામાં (અનુ આપી)	૩ ૪
ગો સેવા (ગાંધીજી)	૨ ૦
રામકૃષ્ણ ઉપનીષદ (રામજી)	૨ ૦
અર્ધિસા વિવેચન (કીરોરલાલ ગણાવાલા)	૩ ૫
સત્યાગ્રહની સંતપ્તિ	૩ ૦
જીવનનો આનંદ (મહા દલેશ્વર)	૧ ૦

મળવાનું ઠેકાણું

'Indian Opinion' P. Bag,
Phoenix, Natal.

નવલ કથાઓ

માનવી મંડીયેરો (એફ. આર્થર પિત્તીની આત્મ કથા)	૧ ૦
મલધાર, (અંધ લેખીકા હેલન કેશરના પુસ્તકનો અનુવાદ)	૧ ૦
આશાવરી (દાસ્ય રસધી બરપુર નેપેલ)	૭ ૦
બાલ જોગલુ (ર. વ. દેશાઈ ફત)	૧૪ ૦
લોક ભગવત (નાનાભાઈ બક્ષ ફત) શીમલાગરબતની કથાઓ	૧૧ ૦
કીમીયાનારો (૧૮ શતાબ્દ નરનારીઓનો ક્રૂર પરીચય)	૧ ૦
સર્જનાં ઉર્ધ્વકા (નવલસાર્થ સાદ) ફાન સાથે આનંદ	૭ ૫
નંદ્યાયલા ઉર્ધ્વકા (પુખ્ત અંદરવાહર)	૭ ૫
સાનવીની બવાઈ (પન્નાલાલ પટેલ)	૧૪ ૦
બાળ સાહિત્ય	
મહલ અને બાદક (રમણ વાર્તા)	૧ ૫
કોઈ કેઈમ કોઈ સાવચળી બરપુર બાળ વાર્તા	૩ ૦

મળવાનું ઠેકાણું

'INDIAN OPINION'

P. Bag,

Phoenix, Natal.

અમારા નિશાળ ઉપયોગી પુસ્તકો

ક્રમિકાંક	
કેલેન્ડર આ. ૧	૨ ૬
ગુજરાતનું મારવ	૧ ૬
કદિના કવીલાસની રૂપરેખા આ. ૧	૨ ૨
કેલેન્ડર	૨ ૦

કુમેળ

આર્થિક કુમેળ	૫ ૬
કુમેળ પરીચય આ. ૩	૧ ૧
આ. ૪	૨ ૩

વાંચન માટે સાહિત્ય

પ્રાચીન સમયની રસ કથાઓ	૧ ૬
-----------------------	-----

અંક ગણતરી

અંકગણતરીના મુળ તારો	૨ ૦
મીસ રહેલ અંકગણતરી આ. ૧	૨ ૬
માત્ર ગણતરી આ. ૧	૧ ૩
" " આ. ૨	૧ ૬
" " આ. ૪	૨ ૦

કુલન લેખન માટે આ માળા	ચાથી	૧ ૧
માં નીચલા ચાર પુસ્તકો આવે	પાંચમી	૩ ૦
કે. એ પુસ્તકો દ્વારા બાળકો જ્ઞાન મેલવે છે.		

કુલન લેખન વાંચીત વર્ગ	ચાલો લખીએ	
" " કોઈક પુસ્તક આ	જોઈથી ૧	૧ ૩
અત્યેકની ગીતો	" ૨	૧ ૩
નવકુલ વાંચન માળા	" ૩	૧ ૬
પુસ્તક ગીતો	" ૪	૧ ૬
પુસ્તક ગીત	" ૫	૧ ૮
" ગીત	" ૬	૧ ૮
	" ૭	૧ ૮

વિકાસીત વાંચન માળા

સાદસ માદી	૧ ૦
પહેલી ચાપડી	૧ ૦
બીજી ચાપડી	૧ ૦
ત્રીજી "	૧ ૦

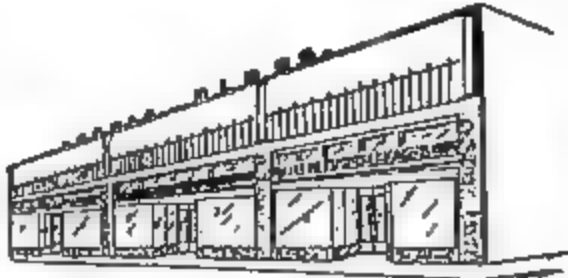
Obtainable from:

'INDIAN OPINION'

P. Bag, PHOENIX, NATAL.

K.M. Lodhia & Co.

Manufacturing Jewellers and General Dealers

22 ct Jewellery made to order in latest designs

આવિસ ઠેર

સોનાના ટાંગીના ખાસ અમરી બતી દેખરેખ નીચે અમને અપાયેલ કામ સતેષ પામે એવી રીતે કરીએ છીએ.

નેકલેસ, શુદી શુદી હીરાજનની બગીચી અજોડા, સાડીની પીન, વીડી બકલ એરંચ વીગેરે બનાવીએ છીએ.

106 Prince Edward Street, Durban.

હિંદુસ્તાનથી દાખલમાં આવેલ સીનેમાને
અમતાં મળેલાં નવીન અંગ્રીષ ફિલ્મોનીલે

	અં. રૂ.
ફિલ્મ ફેર	૧ ૩
કલસરેટ વીઝી	૨ ૩
રેડીન	૧ ૩
કાર્ડ	૧ ૩
ફેરવેન	૨ ૧
ફિલ્મ ઉન્ડીયા	૭ ૦
તમારી પુલખાટ આટે ઉત્તમ પુસ્તકો	
નવમક વિધાન (હરિદાસ નાથ હરી કુખ આપનાર નવમ પુસ્તક)	૪ ૬
શ્રી શીવ સ્વરૂપ નામાવલી	૨ ૦
સોલ સોમવારની કથા	૨ ૬
શ્રી સત્યનારાયણની કથા	૨ ૧
નરસિંહ મેતાનાં બાળનો	૨ ૧
દલન કરવા આટે ઉત્તમ સરળ ગુજરાતી પુસ્તક "કરોડપાત્રના"	૧ ૩
શ્રીમદ્ ભગવદગીતા	૧ ૬

પોસ્ટેલ આફ

Obtainable at

**BHARAT MUSIC
SALOON
AND BOOKSELLERS**

Phone: 26070

286 Grey Street, DURBAN.
(Corner Grey and Lorne Street's)

GIHWALA STORE

(Established 1945)

કેપટાઉનના જુના અને જાણીતા વેપારી

કાયરેક્ટર :

કીકાભાઈ છગનલાલ ગીવાલા

અમે હરેક જાતનો દેશી ચાના અને કરીયાણું
રાખીએ છીએ.

બાવ કીફાયત

જાતે મળેા યા હળેા

2 Aspeling Street,
CAPETOWN.

Phone: 23102.

આજી તમે જાણો છો કે કેનેડાની વિશ્વ વિખ્યાત કંપની

સન લાઈફ ઓફ કેનેડા

કંપનીના હમો સત્તાવાર એજન્ટ છીએ.

ઉપરાંત

હરિજન આસીમની વરિષ્ઠ અદાલતની કેપ ઓફ સુડ કોપ પ્રેસીડેન્સીયલ કીવીઝન
ના સરકાર તરફથી નીમાયેલા અંગ્રીષ તથા ગુજરાતી ભાષાનાં સરકારી છીએ
સેમજ અંગ્રેજી કીવીઝન અંગ્રીજી કોઈ પણ જાતનું કામકામ વિના વીતંજ
તરીકે મળીએ થઈ રહે છે.

1. Wherever there is a particular Life Assurance Problem a Sun Life of Canada Plan can solve it.
2. Prompt settlement of claims is a maxim of the Company's Management.
3. During 1953 the Company paid over £11,000,000 to annuitants, policy holders and their families.

The Sun Life of Canada is a Leader in World Wide Assurance.

Consult us first.

C. C. PALSANIA

GENERAL AGENT

Business, Estate, Financial, Insurance and Immigration Consultant.
Sworn Translator.

100 Sir Lowry Road,
P.O. Box 4624.

CAPETOWN
Phone 32390

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had
at this office at 1s. 3d. including postage.

Indian Opinion
Phoenix, Natal.

INDIAN

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903

No 6—Vol -111

FRIDAY,
5TH FEBRUARY, 1951

Registered at the G.P.O. as a Newspaper

Price 61

I do not want my house to be walled in on all sides and my windows to be stuffed. I want the culture of all lands to be blown about my house as freely as possible. But I refuse to be blown off my feet by any of them. Mine is not a religion of the prison house. It has room for the least among God's creations. But it is proof against insolent pride of race, religion or colour.

—Mahatma Gandhi.

—o—

For better or for worse the human race has drawn together in a new unity. There are no chosen people and there is no special salvation.

—Raymond B. Fardick.

—o—

As I would not be a slave, so I would not be a master, this expresses my idea of democracy.

—Abraham Lincoln.

“Never Say Die!”

VERY often we fail and are frustrated because we are trying to do too much, and then the wise thing to do is to retreat. Now, nobody likes to retreat. But think for a moment of how many battles have been thus won. It was thus that Napoleon was conquered, by the Russians retreating to victory. It happened at Stalingrad. Again, the Russians retreated before Hitler's legions, to victory. It happened in Korea. There we retreated to victory. It happens in human life as well. Sometimes we have to retreat to victory. Sometimes we attempt more than we can accomplish, and then the wise thing is to recognise that fact, and to attempt a bit more nearly what we have the power to accomplish.

“Then, there is another way to face the difficulties and disasters of life, and that is by the process called compensation. There isn't any question at all but that in seeking some of the things which we cherish most, we often find an absolutely blank wall. I had a letter not very long ago from a woman in California. Her only son was killed in Korea. She had built her life around that boy and his career, and life was now empty for her. But he had raised money for a project to help Korean war orphans and had taken a personal interest in making it succeed. She wrote, ‘I am beginning to see that he'll never come back from Korea, but I can still help carry on the work he started there.’ That is an illustration of this process of compensation. When one is completely blocked in something that is cherished, he can still try to do something else that is worthwhile and beautiful. So often this has the very great value of leading us out of ourselves into doing something for others, and there is no more healing power in the world than to forget oneself and take an active interest in the problems and needs of others.”—D.H.

—Courtesy ‘Community News’ published by the Community Church, New York.

INDIAN OPINION

FRIDAY, 5TH FEBRUARY, 1954

How The Mind Of The Government Works

SINCE the Union Parliamentary session was opened last Friday the eyes of the non-Europeans are once again focussed on it with throbbing hearts lest what new chains are being forged for them. One of the outstanding events is the motion put by Senator G. H. Nicholls (Union Federal Party) asking for leave to introduce a Bill to amend the Representation of Natives Act of 1936 so as to provide that Africans' Representatives in the Senate may be Africans. The motion was rejected by 22 votes to 15, the Labour Party and the United Party voting in favour of the motion.

What is of importance is the speech made by the Minister of Native Affairs (Dr. H. F. Verwoerd), which reflected the mind of the Government. The Minister is reported to have said

the Government would take the unusual course of opposing leave to introduce the motion. The principle underlying Senator Heaton Nicholls's motion, he said, was entirely opposed not only to the view of the Government, but also to the policy upon which there had been general agreement for years. It was a question the Government could not allow to be reopened even to the extent of a First Reading.

The Government was convinced that the path of gradual integration implied in Senator Nicholls's motion would not lead to racial peace or a solution of the Union's problems.

Senator Nicholls had alleged that members of the Govern-

ment side had at one time supported the principle of representation of Natives by Natives in Parliament. That was not true.

To introduce Natives into the Senate would imply the granting of a certain measure of social equality, and this could be the thin end of the wedge of something that was wholly unacceptable to South Africa.

The reason why the Government was opposed to granting Senator Nicholls leave to introduce this motion was that it considered the question he raised to be no longer open to discussion.

Whether the Africans are prepared to accept Senator Heaton Nicholls' proposal is another point. It could be discussed on its merits. But the African intelligentsia have every reason to be offended at the attitude taken up by the Minister of Native Affairs as representing the Government. It is utterly futile to claim South Africa as being a democratic country if its Parliament is to remain perpetually for Europeans only, particularly when they are outnumbered by the Africans by four to one. The policy of the Government is quite clearly not to enhance the status of the African but to reduce it to that of "hewers of wood and drawers of water." No matter how high he may be intellectually he may not sit in the Legislative Assembly, beside a European, even to serve the interests of his own people. The position is simply untenable and no thinking European can, and, we have

no doubt, will tolerate for one minute.

Unless this mental attitude of the Government changes we are convinced that it will not be the path implied in Senator Nicholls' motion but the path pursued by the Government that

will not lead to racial peace or a solution of the Union's problems. On the contrary, we fear, that will eventually lead to racial strife of the worst kind. Dr Verwoerd and his type of men are precipitating it instead of preventing it.

NOTES AND NEWS

A British Paper Attacks India's Prime Minister

An unusually strong attack on the policies of India's Prime Minister, Mr. Nehru, is made in the issue of February 1 of a new London newspaper, the 'Recorder,' states the London correspondent of the 'Natal Mercury.' The return to this country from India of Dr. Jagan, the deposed Prime Minister of British Guiana, is the occasion for the attack. The newspaper says: "The 'Recorder' can reveal that in India Dr. Jagan was given considerable

warlike in Kashmir and against Pakistan, has ambitions first to rule Asia and then the world. He is working on exactly the same plan as Lenin and Stalin. He has Fifth Columns throughout the world. His diplomats rule these Fifth Columns in various countries as Nazi Ambassadors ruled German residents in other countries and as Russian diplomats conduct spy rings and rule the lives of Russians in Britain and other countries. The Kashmir reference is to report that the Kashmir Constituent Assembly will shortly ratify complete accession to India—without any direct consultation with the people of Kashmir.

Warning By Mr. Nehru

The Indian Prime Minister, Mr. Nehru is reported by Saps-Recuter to have said in New Delhi last Saturday that "American military aid to Pakistan will not bring peace, but will disrupt peace and bring another war nearer." He was referring to proposed American military aid to Pakistan. He was speaking at a public meeting on the six's anniversary of the death of Mahatma Gandhi. Mr. Nehru said that the proposed aid was a fundamental and utterly wrong thing. "It has been said that this aid is a symbol of peace and will strengthen peace in the world. This is an absolutely fantastic proposition. American aid to Pakistan will certainly bring a world war nearer, and also nearer India's borders."

Mr. Eric Louw's New Challenge To Bishops

The Minister of Economic Affairs, Mr. Eric Louw, in an interview on Monday, January 19, crossed swords with the Bishop of Johannesburg, the Rt. Rev. Ambrose Reeves, over colour discrimination in schools and universities. The Bishop, whom Mr. Louw called "one of the political prelatists," had launched another attack on the Government's apartheid policy in a sermon on Sunday. Mr. Louw challenged the Anglican Church to practice what

Publisher's Notice

WE regret to state that owing to the scarcity of newsprint and great difficulty in procuring it from the Paper Houses, we shall be obliged henceforth to publish 'Indian Opinion,' until such time as the position eases, every fortnight instead of every week. Owing to the very high cost of paper and printing the subscription and advertisement rates will remain the same.

Manager, Indian Opinion.

funds to help him in his struggle against Britain and the British Empire. Some of the money came from industrialists who financed Mr. Gandhi's Congress Party (now dominated by Mr. Nehru) in his war to turn the British out of India (as Hitler was financed by rich people to prepare for his war) and yesterday came news that India is likely to take over Kashmir whether its 4,000,000 people like it or not. "We have come upon a much greater story. We have investigated the activities of Nehru of India. Piece by piece we have discovered a monstrous plot, magnificent in its scope and alarming in its implications. The 'Recorder' has uncovered enough facts to prove that Nehru 'Man of Peace,' who has proved so

it attached. "On several occasions I have tested the sincerity of the bishops by asking that the children of well-to-do non-Europeans be admitted to well-known Anglican Church schools," Mr. Louw said. "At first the bishops tried to evade the issue, but in a special statement last year it was frankly admitted that colour discrimination is practised in such schools, and certain excuses were given for pursuing such a policy. In his latest attack Bishop Reeves unwisely directs attention to 'the recent threat to exclude non-European students' from universities where they have hitherto been admitted. 'If Bishop Reeves is really sincere, will he apply to the Anglican Church schools of his diocese the policy which he advocates for other educational institutions? Will he take steps for removing the ban on the admission of non-European students to those schools?'—The Cape Times"

Peaceful Economic Boycott Successful in P.E.

After a three day boycott by Native customers, the directors of two butcheries in the Port Elizabeth Native townships of New Brighton and Korsten have met demands by the African National Congress and have agreed to raise the standard of employment of their Native staffs. The boycott was called off on Friday, January 29 and trade was described as normal. An official of the butcheries said an agreement had been reached with the Congress that Natives would be trained as assistants in the two butchers' shops and also in a drapery store in New Brighton. The boycott was instituted as part of a National Congress campaign, when it was alleged that Natives had been treated discourteously in the shop.—Saps.

A White Farmer Leaves Estate For Upliftment Of Coloureds

Mr. John Bisset, a former M.P.C. for Queenstown and a well-known local farmer, who died last October, has left the whole of his landed property, the Bridge Farm Estate of more than 2,000 morgen, to the Educational Administration of the Cape Province. In his will, published last Monday, Mr. Bisset said the land should be used to establish an agricultural school. Mr. Bisset bequeathed the residue of his estate to the Provincial Administration in trust for the betterment and uplift of the Coloured people.

Native's Brilliance As Student

This is a story of a Native medical student's brilliant record. In 1946 Peter Tsele, aged 21,

then a promising matriculant was awarded a bursary by the trustees of a fund created by the late Mr. Robert Shapiro, of Pretoria, to study at the Native College at Fort Hare. After passing the matriculation examination he gained a science degree in hygiene at Fort Hare. He was subsequently granted a bursary by another fund to study medicine at the Witwatersrand University. He completed the course this year without failing in any year and was awarded the W. H. Craib Prize for the most advanced non-European medical student of the year.

Unesco Publication Banned

A publication of the Unesco series, "The race question in modern science," called "The Roots of Prejudice," by Arnold Rose, has been banned by the Government, states the 'Race Relation News.' The journal says that the publication had been sold by the Institute of Race Relations to members and that those owning it were liable to prosecution under the Customs Act of 1944.

World Council Of Churches

Representatives of the Dutch Reformed Church in South Africa will attend the World Council of Churches conference to be held in Evanston, near Chicago, during August this year, and the Rev. J. Reyneke. The representatives will be the Rev. C. B. Brink, Moderator of the Transvaal Synod of the Dutch Reformed Church (Nederduits Herformde of Gereformeerde Kerk), and Professor G. B. A. Gardener, head of the theological seminary at Stellenbosch University. Leading theologians from all over the world will attend the conference which will last from August 14 to August 31. Professor Gardener and Mr. Brink will also attend the meeting of the Presbyterian Alliance at Princeton University during July.—Saps.

Decrease In Unemployment In December

The number of people unemployed in the Union decreased at the end of December, as compared with November according to a statement by the Department of Labour. During December 11,609 applications for employment were received. Of these 6,926 were placed in employment and 495 applications were "otherwise disposed of," leaving 11,188 persons unemployed at the end of the month. At the end of November, 12,329 people were unemployed. At four of the nine divisional inspectorates, Durban,

Kimberley, Johannesburg and Pretoria, the unemployment figure increased in December compared with November.

516 "Named"

The Minister of Justice, Mr. C. R. Swart, replying to a question by Mr. A. Hepple (Lab., Rosettenville) said that since the passing of the Suppression of Communism Act a total of 516 names had been placed upon the liquidator's list. Of this number 42 were trade union officials and 27 trade union officials had been ordered to resign.

BRITISH M.P.'s MESSAGE TO NATAL INDIAN CONGRESS

"HISTORY is on your side and Dr. Malen can no more defeat natural laws than could King Canute," says the British Member of Parliament, Mr. Penner Brockway, in a message to the 7th annual conference of the Natal Indian Congress, which will be opened by Mr. Walter Sisulu, Secretary-General of the African National Congress on Friday, February 5, at the Gandhi Hall, Lorne Street, Durban at 7 p.m.

The three-day session of the conference will be attended by delegates from all parts of the province of Natal and vital discussions are likely to take place on the Nationalist Government policy in relation to the non-European people.

Mr. Brockway in his message adds: "The movement of non-violent resistance to colour laws which the African National Congress and your Congress initiated during the past year, has been an inspiration to all who believe in racial unity throughout the world. Despite your present difficulties you should have confidence in the future."

Paul Robeson's Message

In an inspiring message the world renowned singer and

Indian Book Banned In S. Rhodesia

A book entitled "The Story of India," by Kink Raj Anand, has been banned from Southern Rhodesia. An announcement in the 'Government Gazette' says it is likely that the book would cause hostility between sections of the community.

Tokyo's Population

Tokyo's population on January 1 was 7,523,994—more than double that at the time of Japan's surrender in 1945. Men outnumber women by 3,854,963 to 3,669,931.

abomption of the oppressed peoples throughout the world. Mr. Paul Robeson says: "The raised-shoulder 'African' salute, the heroic sacrifice, and the firm and unbending unity and discipline manifested by you and the South African Indian Congress in alliance with the African National Congress have been a tremendous inspiration to black Americans who likewise struggle against the humiliation and degradation of racial oppression."

"I know that your Congress at its 7th annual conference will rededicate itself to carrying forward the great task of combating and defeating the forces of fascism and racist tyranny in South Africa and achieving full freedom and equality for all the peoples of that land."

"No matter how dark the present hour may be, I have absolute confidence that the future will belong to us and our children and our children's children—a future of peace and social progress, of human freedom and brotherhood. I am sure that this same spirit of confidence will illuminate and guide the deliberations of your conference. I wish you all success."

Seven Months With Mahatma Gandhi

Being an Inside View of the Non-co-operation Movement of 1921-22

By Krishnadas

Abridged and edited by Richard D. Gregg

Writing of the two volumes of which this is an abridgement Gandhi wrote: I have gone through them. And the facts appear to me to be correctly set forth and exhaustively dealt with..... The volumes are the only narrative we have of the seven months with which Krishnadas deals."

Price: 12s. 6d

Obtainable from:

'Indian Opinion,' P. Bag, Phoenix, Natal

The *New India Assurance* Company Limited

for
FIRE, MARINE, LIFE, ACCIDENT
1919-1950

31 YEARS OF SUSTAINED PROGRESS

The confidence of the discerning Public in the NEW INDIA is amply evidenced by the following records attained in 1949:

	Rs.		Rs.
Fire Premium	1,70,32,179	Life Business in force	
Marine Premium	56,04,844	exceeds	54,34,00,000
Miscellaneous Premium	35,84,968	Assets exceed	15,36,00,000
Life Premium	2,88,79,302	Total claims paid over	17,95,00,000

In the vanguard of Indian Insurance THE NEW INDIA offers matchless Security and Service in all fields of Insurance.

The
New India Assurance Company Limited

Cable & Telegraphic
Address:
"RUSTOMJEE" or
"NIASURANCE"

RUSTOMJEE (PTY.) LTD.

Directors: Sorabjee Rustomjee
Rustom Jalbhoy Rustomjee

Principal Controlling Officers in the Union of South Africa

Phone Nos: 25845, 29807 & 28511.—P.O. Box 1610.

74 Victoria Street, DURBAN, NATAL.

**EXPERIENCED,
RELIABLE
AGENTS
MAY APPLY**

"NEW INDIA IN THE SERVICE OF THE NATION"

Telephone 2335. Telegrams 'BRADFORD'

P.O. Box 110

LUSAKA, NORTHERN RHODESIA

**BRADFORD CLOTHING
FACTORY**

Direct Importers and
Wholesale Merchants

Clothing Manufacturers

Proprietor **RAMBHAI D. PATEL**

Branch:

CITY STORE

Cairo Road, Lusaka

Always in Stock:

Piece Goods, Hosiery, Cutlery,
Enamelware, Stationery, Drapery,
Crocery, & Wool.

Telegrams
"META" Brokenhill.

Phone 298.
P.O. Box 65.

MEHTA BROS.

(PROP. M. D. MEHTA)

Wholesale Merchants
and
Clothing Manufacturers

We specialise in
Manufacturing
**OVERALL
AND
BOILER SUITS**

Supplied To Trades Only

MY GAOL STORY

(MANILAL GANDHI)

AT about noon on 17th September, 1953, I withdrew my appeal and surrendered myself to the police at Germiston. About an hour later I was taken in a car escorted by the police to the Germiston gaol and handed over to the authorities. I was immediately taken in the open yard and was stripped naked and was told to put my clothes and other belongings, with the exception of money and other valuables, in a kit bag. I was then given clothes which consisted of a pair of shorts, a red shirt and a white jacket, usually worn by non-European convicts, and ordered to put them on. I was shocked to see how filthy they were. They must have been worn by some prisoner at least for a week if not more, since it is the usual practice in prisons to change the clothes once a week. I asked whether there were no clean clothes. I was told that there were none and that I had to put these on for the time being. I did so most reluctantly.

I felt very uncomfortable as it was a thing I had never before done in my life and had been taught never to do, as it was against the rules of health and hygiene. I had purposely kept no money or valuables on me with the exception of a wrist watch and I carried with me a quantity of bath soap, a tooth brush, tooth paste, a razor, shaving cream and a shaving brush and my prayer book. The latter I was allowed to keep with me. The rest of the things, with the exception of my watch, I was told to put in my kit bag which I had to hand over at the office. My watch was taken and kept in safe custody.

Then my pair of spectacles, which I had been wearing since I was twelve years of age, were also taken away from me and was told that I could have them if the doctor, who was to come the following morning, would allow me to do so. So half blinded and with half of my body exposed, and bare-footed, I was made to sit in the cold wind for nearly three hours. Prisoners in the yard immediately knew that I was not a prisoner of the ordinary type. So a whisper went round and one by one they came meekly to me eagerly inquiring what I had come in for. When I told them the reason they were full of sympathy for me and tried to comfort me as best they could. I felt as though God had sent His angels to me.

A little later at about four o'clock one of the prisoners, who was an assistant in the hospital, came to me and asked me to sit

in the hospital yard, where the sun was shining and which was protected from the wind. He informed me too that I was to spend the night in the hospital and would be made comfortable. My comfort had of course all vanished ever since I was made to put on those filthy clothes. I cannot describe the feeling of horror I felt. However I was locked up with the inmates of the hospital at about five after being handed a dirty dish of mealie rice and beans and a piece of three or four days' stale bread weighing about four to six ounces; all my hunger had disappeared and so I had nothing to eat. In the cell I acquainted myself with the other prisoners. I was the only prisoner who had come in for a political offence. The rest of them all were in for some criminal offences, such as robbery, drunkenness, assault, murder, house-breaking, theft, violation of the pass laws etc. They were mostly African prisoners and just a few Coloured. I was kept and treated exactly like the other ordinary criminals.

Next Morning

The following morning I was given my tooth brush, tooth paste, soap and my shaving things and was told to keep the latter in the hospital; I could make use of them on Wednesdays and Saturdays after working hours. At about ten o'clock that morning the doctor came. The first thing which horrified me was the sight, which I have now seen for the first time in my life, of lashes being given to prisoners who were sentenced to receive them. All these prisoners were stripped naked. One by one they were hurriedly examined by the doctor, laid on a stand with their face downward. Then a hefty Zulu in the presence of the doctor and the head warder, who acted as the chief warder, the latter being absent owing to ill-health, struck the convict on the buttocks with all his strength, swinging a heavy cane which had been previously dipped in salt water for a considerable time in order to make it heavier and stinging. After the first stroke the convict screamed pathetically at every stroke. It seemed to be a most cruel kind of punishment. I sweated at the sight of it and would have fainted if I had had to watch it for long.

But worse than that was the punishment with a cat-o-nine-tails, where the convict received the beating on the whole of his back and which affected his whole system internally. I was told by a prisoner who had received that punishment what effect it had on

him. I do feel that if the public were to witness this cruel sight they would certainly work with much more zeal for the abolition of corporal punishment. In this civilised age it should never be allowed to exist.

This is by the way.

I was then examined by the doctor. I told him I was 61, that I was not fit for very hard manual work and said that, since, owing to my age and mode of living I was not able to digest heavy food, such as, mealie rice and beans, which I usually avoided even in my diet outside, and that as I was religiously a vegetarian by birth, I should be obliged if he could prescribe vegetables and some substitute for meat and fat. The reply I got was: "You, who are fighting against apartheid outside, how can you ask for apartheid here? You must live as other prisoners do and eat what they eat. No religious sentiments are respected here." I will not say that the doctor was altogether unkind to me. I only pitied his ignorance. He said he had great respect for my father but not for his passive resistance! And he expressed his dislike and disapproval of our activities against the Government. The only concession I was able to get from him was that of being put on light labour.

In The General Yard

After being examined by the doctor my spectacles were given back to me and I was made to quit the hospital and to go into the general yard.

The diet I was getting, I was told by the head warder, was "D" diet. It consisted of a breakfast of mealie-meal porridge with a little salt in it, served in a dirty, rusty tin dish. The same thing for lunch and mealie rice and beans and about four to six ounces of very stale bread for the evening meal. I was hardly able to eat anything for about five days. I ate two or three spoonful of porridge in the morning and at noon and a little of the top

crust of the bread in the evening.

Another shock came to me when on the second day I was locked up for the night in a cell, which measured about 16 by 21, overcrowded with hardened criminal Africans. We were twenty-four in all and had to sleep almost on top of one another. There was a sanitary bucket and a bucket of drinking water.

I found that none of the prisoners were given an opportunity to wash in the morning. They were supposed to do that while they were in their cells with that one bucket of water and in the sanitary bucket which by the morning was almost full up to the brim with night soil. The moment the cells were opened they had immediately to huddle up for breakfast.

Later I was put in a cell of the same size as mentioned above in which there were only eight including myself. This cell was occupied by prisoners who were working in the kitchen and they were taken out before dawn which gave me a little privacy while relieving myself. Since the hospital was near by and my toilet things being there, I took the opportunity as soon as the cells were opened in the mornings, to run across to clean my teeth and wash my face as hurriedly as I could. By the time I returned to my yard, I found the other prisoners had almost completed their breakfast. That did not disturb me, however, for I hardly took any breakfast and a feeling of cleanliness was more valuable to me than eating with a foul mouth.

(To be continued)

Became a qualified bookkeeper. During 44 years of successful educational service, The School of Accountancy's famous home-study methods have helped thousands to commercial success.

Full particulars from.

The School of Accountancy, P.O. Box 4592 (Z), Johannesburg.

LUXURY and TOURIST SERVICES EVERY MONTH from

NAIROBI

TO INDIA & PAKISTAN

AIR-INDIA

International

10 Colaba Road
Bombay
P.O. Box 1014

Details from L.A.T.A. Airlines and Agents.

*News the other papers
don't print
is to be found each week
in*

PEACE NEWS

World news—events in Africa, Asia, America, Europe—news of constructive peacemaking; race relations; progress towards a non-violent society.

Obtainable by air-mail each week from Britain at 50s 6d. per year; sea-mail 21s.; 4 weeks trial subscription (sea-mail) 2s. 6d.

South African representative

ELLA B. ELDER

Brownlee Street, Stutterheim, Cape.

London office

3 BLACKSTOCK ROAD, N. 4

'INDIAN OPINION'

(Founded By Mahatma Gandhi In 1903)

**For The Moral, political and
Social Advancement Of Indians
In South Africa.**

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	30s.	Annually
" " "	15s. 6d.	Half-yearly
Outside the Union	30s.	Annually
" " "	15s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to—

Manager,

*Indian Opinion,
P. Bag, Phoenix, Natal.*

DELHI DIARY

By Gandhiji

This is a collection of Gandhiji's prayer discourses which he delivered during his last stay in Delhi.

Dr. Rajendra Prasad in his foreword says.

"In these pages one can read the anguish which he (Gandhiji) felt and the superhuman effort which he was making to restore and re-establish human standards of life and conduct amongst us."

Price: 10s.

Obtainable from:

'Indian Opinion,' P. Bag, Phoenix, Natal

HIND SWARAJ OR INDIAN HOME RULE

By Gandhiji

Gandhiji says regarding it:

"It (the book) teaches the gospel of love in place of that of hate.....It pits soul force against brute force. It has gone through several editions and I commend it to those who would care to read it." Written in 1908 it contains in essence Gandhiji's later teachings on various topics.

New Revised Edition with an introductory essay by Mahadeo Desai

Price: 1s. 6d.

Obtainable from:

'Indian Opinion,' P. Bag, Phoenix, Natal.

COMMUNAL UNITY

By Gandhiji

An up-to-date collection of Gandhiji's writings on Unity between Hindus, Muslims Sikhs and others. While defining Unity Gandhiji says

"Hindu-Muslim Unity means not unity between Hindus and Muslims only but between all those who believe in India to be their home, no matter to what faith they belong."

Foreword by Baba Rajendra Prasad.

Price: 25s.

Obtainable from:

'Indian Opinion,' P. Bag, Phoenix, Natal

INDIA INDEPENDENCE NUMBER

Published as Special Number of INDIAN OPINION to commemorate the attainment of Freedom by India.

Printed on art paper and profusely illustrated.

With historic pictures connected with India's struggle for Freedom and with photos of the late Dadabhai Naoroji, Tilak-Gokhale, Subash Bose and many others who have sacrificed their lives in fighting for freedom and of Mahatma Gandhi, Pandit Jawaharlal Nehru and many others who have lived to see the fruits of their labour.

Also containing a brief Survey of the work of the Indian National Congress from the time of its inception.

Price 2s

HEALTHY AND PLEASANT?

By C. W. M. GELL

MR. P. G. J. MEIRING, the new Director of the State Information Office, was recently launched on his duties at a press luncheon in Johannesburg. In his speech he said that he would try to present the world with a picture of the South African "way of life." He was sure that such a picture would prove our way of living to be "very pleasant" as, among other things, ours was one of the healthiest countries in which to bring up children, "even non-European children."

We must agree that many things in South Africa are very pleasant, especially for Europeans and rather more occasionally for non-Europeans. But would the merely pleasant picture be the whole truth about our land? And, if it is not the whole truth, will not the true parts of Mr. Meiring's picture seem distorted in the eyes of overseas critics by what has not been recorded in the official portrait? Might not the healthiness of our climate for both European and non-European children have to be qualified by some description of the unhealthiness of the conditions in which many of the latter are brought up, especially in the towns?

We do not share the opinions of those who assert that our non-Europeans are more repressed, more homeless, more frustrated, more poverty-stricken and worse educated than the poor of many other countries in Africa and beyond. The allegation is manifestly untrue. But we must also recall that, alone of African countries south of the Sahara, South Africa is a rich industrial state with tremendous mineral resources sought by the whole world. When we say that we spend more per head on education and welfare services for our Africans than any British colony in Africa, we do not lie. But it is also true that, having much more to spend than those colonies, we do not give as much as they in proportion to our means. For a country which aspires to be the leader of white civilisation in a dark continent, this will not do.

And, although our expenditure on non-Europeans is rising annually, there is an ominous tendency on the part of some members of our governing party to suggest limiting expenditure on Native welfare and development not only to suit "their future role in a White economy," but according to what the Natives can themselves contribute. It is a sound principle that all peoples should learn to help themselves and not

rely always on free gifts, though to do this they must be allowed to earn a living wage. But, further than this, in no country today that hopes to avert revolution, can the wealthier classes disclaim all responsibility for uplifting the poor. The concept of the Welfare State has come to stay. Let us look, therefore, to the facts judged by the western standards we profess; not to the shortcomings of others or the progress we have made since, heatedly, we began to recognize our responsibilities towards our non-White fellow-citizens. For in the last resort our own self-interest is closely involved; their squalor, poverty, disease, rootlessness and lack of expanding opportunities threaten our health and tranquillity as much as they degrade the victims.

Can we be satisfied that there are schools only for one-third of the African children and less than two-thirds of the Indians? Do we accept an infant mortality rate of 250 per 1000 in the Moroka Emergency Camp outside Johannesburg or a 70 per cent incidence of eye disease, due to malnutrition, in Sekukuni-land? Can we regard with complacency a TB rate among Indians five times our European rate and a possibly even higher rate among the urban Africans? Dare we leave a VD incidence of large but unknown magnitude to play havoc with our non-European people? Can we watch without indignation the recent apathy of the Johannesburg City Council in face of the 50,000 houses needed for 250,000 non-Europeans, now living in petrol drums or squalid shacks sixty to seventy pail spilling its refuse down the streets and children's playgrounds? Can we read with equanimity the report of a Natal University survey which found 71 per cent of Durban's Indians living below the poverty line and 1,255 out of 1,442 Indians at Springfield seriously undernourished? Can we really justify to our consciences a European municipal expenditure of about £40 million annually against £1.5 million for the same number of non-Europeans? And shall we say that the overcrowding and overgrazing of the reserves is entirely the fault of those who live there?

Certainly, these are among the darkest shadows of our scene; but Mr. Meiring's picture would be incomplete without them. Many of these conditions were paralleled in the European industrial

revolution a hundred years ago. But the world has moved on since then and we must move with it. It will compare our conditions not with its own of a century ago or those of more impoverished countries today;

but with our own pretensions resources. And it will find in that comparison and the discrepancy between the treatment of our various race groups evidence of our failure to live up to our western heritage.

O.F.S. ADMINISTRATOR ON APARTHEID POLICY

"WE must assure the Europeans an opportunity to survive and give the non-Europeans an opportunity to develop," said the Administrator of the Free State, Mr. J. J. Fouché, when he opened the fifth annual meeting of the South African Bureau of Racial Affairs (Sabra) in Bloemfontein on June 19. Mr. Fouché said the non-European had acquired a place in South Africa with which no civilised individual would be satisfied.

Particularly among the "developed" non-Europeans, this had caused a feeling of frustration, with which the European must sympathise and of which he must take account.

The less-favourable position of the non-European was a result of his backwardness and not of oppression by the Europeans. It was a natural development.

But it was apartheid of this sort which naturally shocked educated non-Europeans in their depths and turned them into agitators.

This sort of apartheid also conflicted with the Christian and human feelings of the Europeans and laid an intolerable burden on the Europeans' shoulders.

This apartheid might be kept going for many years by means of a degenerate diplomacy, which was nothing but civilised fraud, and by concessions here and there, and concealed promises.

"But with that no honourable citizen of South Africa can be satisfied. We must assure the Europeans an opportunity to survive, and we must give the non-Euro-

peans an opportunity to develop," said Mr. Fouché.

Today many Europeans realized that the solution lay in separate development of the non-Europeans, and it was pleasing that non-Europeans were also beginning to realize what great advantages they could find in such a policy.

Educated Natives felt hobbled today because there were not enough economic and spiritual opportunities for them.

The Europeans' economic structure was becoming more and more dependent on the services of the non-Europeans.

A policy of gradual integration would not only mean the destruction of the European race, but would be fought to the limit by the White man.

In contrast to that, separate development was an honest attempt to create real, lasting co-operation.

Non-Europeans were being given more and more self-government in their own areas, while they had communal representation in the Union Parliament.

With the transfer of Native education to the Department of Native Affairs, nearly all the personnel was now non-European, and non-Europeans now received education in their mother tongue.

Mahatma Gandhi Memorial Fund

We wish to thank an anonymous donor for the donation of £1-2-0 towards the Mahatma Gandhi Memorial Fund.

BOOKS FOR SALE

UPANISHADS FOR THE LAY READER

—O. Rajagopalachari 6 0

VEDANTA THE BASIC CULTURE OF INDIA

—O. Rajagopalachari 5 6

BHAGAVAD GITA—Abridged and explained

by O. Rajagopalachari 4 0

INTERNATIONAL SHORT STORIES

—The best from 23 countries 17 6

Obtainable from:

INDIAN OPINION,

P. Bag, Phoenix, Natal.

Always Better, Better Always.
Are Kapitan's Tempting
Sweetmeats.

For nearly half a century we are leading in the
manufacture of Quality Sweetmeats and Cakes.
TRY US FOR THE LATEST INDIAN RECORDS.

Address:

KAPITANS BALCONY HOTEL,

(KORNER SWEETMEAT HOUSE)
Corner Grey and Victoria Streets
DURBAN.

Phone 234(A).

Tel. Add. 'KAPITANS.'

DHIRUDHAI P. NAIK

Travel, Insurance & General Agent

Book with us for your travelling by Air, Sea or Land either to India
or to any part of the world.

All types of Insurance—Life, Fire, Burglary, Riot, Storm, Accident,
Plate Glass, etc.

Commit Us Free of Charge For Your Income Tax, Personal Tax,
Wetting Of Your Books, Trade Licences, Revenue Clearance Certificate,
Passports And Immigration Matters.

Representative: National Mutual Life Asso. Of Australasia,
Yorkshire Insurance Co. Ltd.

Telephone: 33-5033. 29a Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

M. J. PATEL

INTERNATIONAL SPORTS COMPANY

Importers & Exporters & General
Commission Agents

10 Peking Road, Kowloon, HONG KONG.

Special attention is paid
to indent orders

Write To Us For Further Particulars.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?

Have you provided for your dependants?

Prepare for the future

Life Insurance gives peace of mind for the unknown
future.

Insure with 'THE OLD MUTUAL' your friend for Life—

The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has
best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760,
JOHANNESBURG.

Phones:— } Business 33-0711
              } Residence 33-5861

P.O. Box 96,

Phone 24471.

To Furnish Your Home Economically

See

LALA BAHAI & CO. (PTY.) LTD.

Show Rooms At 107 Prince Edward St. & 70 Victoria St.
DURBAN.

Stockists of:—

NEW & RECONDITIONED FURNITURE & HOUSE-
HOLD EFFECTS. RADIOS & RADIOGRAMS, MUSI-
CAL INSTRUMENTS, JEWELLERY, MACHINES & OFFICE
FURNITURE, Etc.

Exporters and Commission Agents for Natal Fruit and
Vegetables. We specialize in green ginger and Indian
Vegetables. Wholesale only. Write for particulars
Box 94, Durban.

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING

—CO. LTD.—

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants

—&—

Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

Phone 53.

Telegrams 'SOLANKI.'

P.O. Box 208.

Solanki & Co. Ltd.

Merchant & Direct Importers

Extensive range always carried in
the following:

Silks, Drapery, Toilets, Per-
fumes, Curios, Fashion Goods
and Jewellery, Wide Range of
Indian, Persian and Chinese
Carpets.

Stockists of well-known branded
Watches.

COPPERBELT PIONEER STORE

Where Quality and Service
are Paramount.

Luanshya, Northern Rhodesia.

THINK OF THE OBLIGATION TO SOCIETY

By VINOBA BHAVE in 'Harjan'

THE human body has a lesson to teach us regarding the way the society should organise its life so as to function efficiently. The body cannot work well if one of its limbs grows anaemic while another grows abnormally strong, because this disturbs its harmony. But it works well if all the limbs are nourished equally according to their need. The hands and feet and all the other limbs are inter-related parts of the body and must maintain a happy balance with one another so as to keep the body in a state of good health. The society is also an organism like the human body of which the individuals who compose it are constituent limbs. Some are its eyes, others are the nose, still others are its hands and feet, and so on. And all of them must be equally cared for to keep the body social in good health.

But if some of them have excessive wealth, while others have little or none at all, if some are provided with facilities for education and are able to secure the E.A. and M.A. degrees and in a few cases even to proceed to America for the so called higher studies while others are denied the opportunity even to learn the three R's, the society is bound to suffer from distemper. The society which permits such unjust inequalities among its members can never hope to be happy. Food and education are primary wants and must be secured to all the members of the society without any distinction. Then we must give land to the landless cultivators who, though they cultivate the land and produce all our food for us, are living at present in a state of near-serfdom. And if there is at any point more than necessary accumulation of wealth, it must be redistributed among the needy. Otherwise tensions between different groups are bound to arise and there can be no peace, much less any progress. All the individuals constituting the society must work and render to the whole of which they are parts such service as they are capable of, then only can the society be happy. If on the other hand we permit among ourselves millions to live without education, without medicine and without shelter, they shall become a burden to the society which it can hardly bear. In the same way, if we permit a few to own vast acres of land or huge piles of wealth, they will prove unable to utilize it to the best advantage. We have therefore put forward the suggestion that we must all of us think first of our obligation

to the society and give it an adequate portion of what we have. Every one must give what he has more than others; it may be land or wealth or labour or intelligence. The possessors of intelligence might say that they are already doing it. But no, they are doing it at present in return for money. They should now begin to do it, so far as the poor are concerned, free of any charge. The lawyers, doctors and teachers, for example, should resolve to give their services to the poor without charging any fees. At present the poor have to go without justice, without medicine, and without education. Free service for the poor by lawyers, doctors and teachers in their respective fields will place these boons of civilised society in their reach and greatly benefit the nation. Thus all must contribute a portion of their possessions to the society. We have begun with the distribution of land because that is fundamental to the rebuilding of our economy, but the process has to be widened and worked out in every other field.

One cannot say that one owns air or water or the sun. In the same way, one cannot say that one owns land. Just as air, water and the sun are freely available to all, even so all must be allowed to have a claim on land, which is equally a gift of God. Could He wish that a small minority should arrogate all the land to themselves and the vast majority, which actually works on it, be kept debarred from it? God does not speak to us as we do, but there is within each of us the voice of the conscience which is His voice. Just listen to it and know for yourself what it says. Could a mother want that some of her children should be happy, while others should not be happy? It is clear that God who is supremely kind would want all His creatures to be equally happy. He would want that just as air and water and light are freely available to all, even so the land must be freely available to all. All of us feel this to be a fact, though we may not have the courage to act on it. I therefore say—Have courage and act. It is not at all difficult to do it. And then you have my assurance that you will get a thousand times more than what you give in the shape of peace and happiness within and without. The land you donate will go to some poor man who will be a friend to you all through your life.

After all, money is not the only thing you should earn in your life. There are many other things

which are vastly more important than money because they help you not only in this life but also in the difficult one after death. Money will not help you there. Even the body which we make so much of while we are here will have to be left behind. Only love and virtue and devotion that we acquire here will go with us and sustain us in that lone march from here to hereafter. Therefore cultivate and acquire love and express it in your dealings with your fellow-beings. Why do we respect and worship the great men, the saints?—because they love men and give away all that they have in their service. We may not be able to follow their example to the same extent, but we certainly can and must do something in that way.

You have heard of the Pandavas. They were not five but six brothers, the sixth being Karna. Him they forgot. The result was bitter enmity and great destruction. In the same way, each family of five has a sixth member whom they forget. He is the poor landless labourer, the Dardanarayan. You have to recognise him and own him as one of you. He is there in your village living in hunger and ignorance and disease. Go and search him and give him his due and ward off the great destruction which is otherwise bound to overtake us.

We want that all parties, whatever their ideological or other differences, must unite in this task of uplifting the poor and rehabilitating them as equal citizens of our great nation and thus help India tide over the disaster looming ahead. It will provide an inspiring lesson to the world and give our people the taste of Swaraj. People have been expectantly awaiting that something would be done to alleviate their suffering. But the parties which exist professedly for serving them are wrangling among themselves. They do not love one another. They do not know to love man—the essential man stripped of external labels. Some of them profess to be with the poor and revile the rich as being responsible for all the evils. Others are with the rich and counsel patience till productivity in land and industries rises and there is enough wealth to go round. We say we are all brothers and sisters, sons and daughters of our Bharat Mata. Let us come together and work shoulder to shoulder for the uplift of our suffering brethren.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Bills of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

9 Adams Arcade,
40 Market Street,
Johannesburg

SHINGADIA STORES

(Prop: Premier Silk Bazar Ltd.)

Direct Importers

Drapery, Outfitting, Fancy Goods,
Oriental Curios Etc., Etc.

P.O. Box 111. UMTALI, S. Rhodesia.

Telegrams: "Premsilk" Phone: 2523.

PREMIER WHOLESALERS

(Members of the Mashonaland Wholesalers Association)

Everything for the African Trade. Prints, Khaki,
Calicos, Blankets, Shoes & Fancy Goods.

P.O. Box 319. Phone: 2523/Extn 1.

UMTALI, S. Rhodesia

RHOD-INDIA LIMITED

Exporters, Importers & Manufacturers Hyderabad

Pleace Goods, Hosiery, Jute Goods.

Enquiries Solicited. Prompt Attention.

"Aryan Mahal" 6th Floor,

Plot 43, "C" Road,

Churchgate Reclamation,

Cables "Indorhod."

BOMBAY, INDIA.

FOURTH ANNIVERSARY OF THE REPUBLIC OF INDIA

CELEBRATIONS IN CAPETOWN

THE fourth anniversary of the proclamation of the Republic of India was celebrated at the Ball River Hall, by about a thousand people of all races.

Mr. J. L. Malbautra, Assistant Secretary to the High Commissioner for India conveyed the message of the Prime Minister of India, Mr. Nehru, which appeared in 'Indian Opinion' last week.

Mr. N. D. Obayda, chairman of the India Republic Day Celebration Committee delivered a speech eulogising the progress made by India since achieving her independence.

A unanimous resolution recorded that the meeting appreciated the efforts of those who had made unswerving attempts to uphold the cause of Indians abroad in general as well as in South Africa in particular. The resolution was sent to the President of India.

The most significant feature was the demonstration of exhibits of "The Progress in India." The exhibits were displayed in the hall together with literature pertaining to them. This was much appreciated by the audience.

The programme opened with the singing of National Songs, and other musical items, song-journals and dances were presented by a pupil of the famous Ram Gopal.

The whole programme showed what sincere efforts of the Cape Indians can do to increase the knowledge and appreciation of their country.

Mr. Malbautra's Speech

After reading the message of the Prime Minister Mr. Nehru, Mr. Malbautra said: As we look back to the fulfilment of India's independence on this day, we are forcefully reminded of Mahatma Gandhi, the Father of our Nation, who was the architect of new India. We also renew the memory of our other leaders and millions of common men and women of India who sacrificed their lives so that India might become free. I wish to pay homage to them and trust that their example will inspire us to complete the task they had started in building a new India. I also believe that the teachings of Mahatma Gandhi will increasingly inspire us and people of other countries to evolve a new world society in which there will be no conflicts and no bloody wars.

As the Prime Minister has pointed out in his message, great

tasks lie ahead of us. While we possess political freedom we have still to do a lot to improve the economic position of our people. The work is going on and the foundation of the economic prosperity of our country is being laid soundly. It is with some sense of pride that we watch the advancement already made.

The problem which faced us most acutely after attaining our independence was that of shortage of food. Our efforts in that direction have gone a long way in solving this problem. There is no shortage of food today in India. We still import some food from abroad but we expect that very shortly we shall become self-sufficient. We are also steadily progressing in building up industry and other sources of wealth. Our Multi-Purpose Projects have taken shape and are nearing completion. Some minor projects are already been completed. You are aware that we have a Five Year Economic Plan and that plan is being executed. In fact as we go on we find we must do more than the programme laid down in the Plan. Every year that plan is being expanded. You will see from the pictures that are exhibited in this Hall what progress India made in opening up new economic possibilities for its people.

New Awakening

A new awakening is coming. This awakening is not political awakening which already exists, but an awakening that every Indian must put his shoulders to the development of his country. For that purpose we have initiated Community Projects. 55 projects are already being executed and there are schemes in hand for expansion. These projects are regenerating a new life in our villages. I believe, you already know a good deal about them and therefore it is not necessary for me to give much details about the working of these projects but what is very interesting to point out is that during the past one year (1952-53) the official expenditure on these projects was 19½ million rupees. In addition the contribution made by the people themselves in the form of labour, etc. was as much as 15 million rupees. It is most heartening how the people are responding to the call and working voluntarily and without any remuneration for these projects to start the new era of economic progress in India.

The most important task, that India faces is, as I have already pointed out, the development of the existing vast resources of India to produce more wealth and thus to raise the living standards of the people of India. But we do not live in isolation. We live in this world and have to take note of what is happening in other countries. With developments of the means of communication and the new contacts which are being forged between the various countries of the world, we are becoming more and more inter-dependent and therefore the pace of our progress depends on developments in other countries of the world. The most important factor that we have to take into account is the international tension, the dangers of armed conflict and the consequences of such a conflict for India. If India, and for that matter any country, is to continue to progress, it is of vital importance that the forces of conflict in the world today must be checked. These forces today are so strong and the weapons of war so stupendously powerful that if a conflict does develop, it would cause a disaster to the whole world. It is therefore important that while we plan for progress we should also pay full attention to this development, and give our contribution in lessening the tensions and preventing such a conflict. In this we receive an inspiration from Mahatma Gandhi's teachings and we put forward before the world solutions based on the principles of those teachings. Almost every nation and humanity in general want peace. This is a common desire and various nations in this world are making their own efforts in their own way to maintain peace. In that respect I admire the efforts made by the various powerful countries of the world in preventing war breaking out. However, we feel, that we cannot rest content at that when dangerous tensions continue to exist. We have to go into the causes of these tensions and conflicts and find a solution on which a healthy world society could be built up. If we look into causes of these conflicts, we find it is basically a question of human relationship.

Tensions

The fact that conflicts are threatening today is not new. Humanity has faced these conflicts in the past, and found solutions for them by adjusting themselves to the new situations.

Much of these tensions today arise because of the fantastic progress in the scientific field made by man which enables him to organise and wield tremendous power for destruction. A fear complex has grown. Scrupulous

are maintained and hatred developed. The human mind needs adjustments to the new situation today more than ever as the forces for destruction at his disposal are incalculable. It has to grow a new outlook to overcome fear and hatred.

The nations of the world should recognise their identity of interests and think in terms of co-operation rather than conflict. This means an adjustment of their outlook. The whole problem in a nutshell is a problem of human relationship. If human relation among the nations is developed on the basis of co-operation, the conflict would come to an end. But co-operation can take place only if such relationship is correct and on a basis which is enduring and lasting. A relationship in which a people or a nation can exploit another people or another nation can never bring co-operation or goodwill. It can bring only conflict. So long as any people or any nation wish to exploit any other people or nation and so long as a people or nation continues such exploitation, a solid foundation for world peace and world progress cannot be laid down.

Basic Human Relationship

The people and the Government of India realise this basic truth and have propagated that the world must pay attention to the building of the basic human relationship on the concept of co-operation and identity of interests of all peoples and nations. Our view whether it is against imperialism, colonialism, or racial discrimination is based on that concept. Often interested parties try to misinterpret this attitude and level accusations of fantastic nature against India. Peculiar press reports appear from time to time.

Incorrect Report

A few weeks ago a report appeared in the press of South Africa that Mr. Nehru, the Prime Minister of India, General Naguib, President of the Republic of Egypt and Dr. Nkrumah, Prime Minister of Gold Coast, were exchanging letters on the date and agenda for the Pan-African National Congress to be held in Cairo next year. I wish to state that this report is incorrect and baseless. It must have arisen through ulterior motives. India's stand is very clear. We are convinced that change in human relationship must take place if we are to avoid disaster. But such a change cannot be imposed by force from outside. It has to come about in the minds of people directly concerned, India

continue to propagate this view steadily. Our reactions to press reports of the kind I have mentioned is "Truth Shall Prevail".

India's policy is of winning goodwill of every other people and nation and create goodwill among nations. In this task India will continue to pursue her efforts. Whatever humble contribution she can make towards the peace of the world, she will do. The background of new India and the values of her ancient culture which inspire her today again compel her that she must fearlessly and sincerely put forward the basic solution for the troubles

of the modern world. It is gratifying to us that India could contribute its share along with other countries of the world in avoiding the conflict that was growing in Korea. There is a greater and greater appreciation for the role that India's representative on the Neutral Nations Repatriation Commission and the Indian Custodian Force in Korea have played. In future also we shall continue to advocate against new steps such as military aid to Pakistan which create new tensions and also against existing conditions which continue to harbour causes of conflict for humanity.

This is the way to peace in Africa, and to Africa's maximum contribution to world peace.

How can British pacifists further such a policy?

First, by telling the whole truth, including the complete financial records, about Colonialism.

Second, by informing the public of the real situation today and the urgent need for radical change.

Third, by demanding the development of a better balanced agro-industrial economy at home, to end the necessity of having to fight perpetually for markets in order to import 50 per cent of our food, and the raw materials for the exports necessary to do this.

Fourth, by sending out helpers to co-operate with Africans in erecting new pattern of responsible peaceful living.

Is the Peace Pledge Union ready for such a programme, and ready to co-operate with others on its behalf?

A Church Director in S. India has just decided to embark upon a scheme of village rebuilding, to include health, education, village industries and citizenship.

British and American Quakers are doing all these things in India, and the former in Africa also.

Why not the Peace Pledge Union? Through the Friends Ambulance Unit, International Service and the International Voluntary Service for Peace, many British pacifists have gained experience in India of Basic Education and the Gandhian village reconstruction programme, and others are gaining it now. Possibly some of these and others may feel a call to this work, while still others would gladly give moral and financial support.

Peace must be constructed from the grass roots up.

HOW BRITISH PACIFISTS CAN HELP AFRICA

By WILFRED WELLOCK

THE problem of Africa is not one in that, as a tropical country, it includes wide areas in which Europeans cannot permanently settle, and areas such as the North, the South and South Central, and the Kenya Highlands, where they can settle permanently. The latter are the tension areas, whereas in the Tropical Gold Coast, Nigeria, Uganda, Tanganyika, etc., peasant proprietorship, with co-operative marketing and processing, such as the ginning of cotton, and progressive participation in local and national government, are normal practice.

The Tension Areas

In the tension areas such as Kenya a few thousand Europeans own vast acreages of the finest growing land in the country, the Highlands and dominate its political life.

That land has been taken from Africans in forced exchanges for inferior land.

Many of the victims of that operation were the forebears of many who are now in Mau Mau.

Some Kenyans once related to Roden Buxton and myself in the House of Commons tea room, how the ancestral land of his family was taken from his grandfather. The cultivation of these lands is still done by Africans for white masters, and often, still, under appalling conditions of servitude.

The hopeless frustrations, humiliations and racial indignities of this servitude are among the causes of such lamentable eruptions as Mau Mau.

In South Africa there are the unspeakable tragedies of Apartheid, while there, as in the adjacent Rhodesia and Nyasaland, in the North—where there are also rich

mineral deposits—are the problems of cheap coloured labour, of poverty and urban squalor, conditions that are alien to African traditions and that are playing havoc with their habits, values and morals.

What is to be done in these tension areas? Where lies hope?

A Familiar Pattern

In both Kenya and Central Africa great social and political reforms are promised, but the actual benefits are relegated to a distant future, which destroys all confidence in them.

Moreover, a careful examination of them reveals the familiar social pattern of a smaller white apex resting on a broad foundation of "well-paid" labour, with a small middle-class of clever Africans to keep the structure in balance.

The Kenya Highlands are to be the agricultural foundation of a wide area, and are to be under white managerial, financial and political domination, with several restricted African "participation".

It won't do, and Africans will have none of it, for their leaders realise that it does not touch the roots of their problem.

What they want, as they everywhere declare, is a life of their own making and governing.

They want our assistance, guidance and co-operation, but not our domination.

They want a scientific agriculture and appropriate industries in well integrated self-governing communities.

This will give them a stable and peaceful civilisation, also moral stability, which can be engendered only by personal and community responsibility in the building of a good civilisation.

BONES WANTED

We Pay
£7 PER TON
F.O.R. your
Station or Siding

BAGS RETURNED RAILAGE PAID

For Full Particulars write to

THE
BULL BRAND
FERTILIZERS LTD.
SARNIA, NATAL.

BOOKS FOR SALE

Key to Health—Gandhiji	1	6
Diet and Diet Reform—Gandhiji	1	1
Classics—M. R.	1	6
Selections from Gandhi—N. Datta	1	1
Public Finance and Our Poverty—Gandhiji	"	0
Hindu Chastity—Gandhiji	"	"
Islamism—Y. K.	"	1
Sardar Vallabhbhai Patel (Vol. 1)—N. D. Parekh	1	0
The Story of Mahatma Gandhi—V. G. Datta	"	0

Obtainable from:

C/O INDIAN OPINION,
P. Bag, Phoenix, Natal.

—ATTRACTIVE— SAREE MATERIALS

Self Striped Georgette Crepes 45" Green, White, Pink, Si. y, Lemon 4/11 yd.	Coloured Georgettes 45" All Shades 3/11 yd.
Self Check Fancy Voiles with Black Designs 45" 4/11 yd.	Spotted Georgettes 45" latest 4/6 yd.
Fancy USA Floral Voiles 38" 4/11 yd.	Embossed Georgettes 45" Black Design 6/11 yd.
Two Tone and Rainbow George lcs 45" All Shades 4/11 yd.	Georgette Jari Work Sarees 24-10-0 each
Floral Bombergs 45" Red, Gold, Green and Blue Designs 4/6 yd.	Georgette Sarees Col. on Embroidery £2/15/0 each
Bordered Georgette 45" All Shades 3/11 yd.	Bombres and Floral Jari Borders Big Range in Stock

BLOUSES

Chinese Embroidered Satin and
Georgette Blouses and Latest
Shoppers 8/11 each.

CHAMPALS!

Plastic Fancy Tops with Heel
Size 3 to 7 18/6 pair
Also Leather 3/6 & 10/6 pair.

Write For Samples:

JAYBEE SILK HOUSE

39 MARKET STREET, JOHANNESBURG.

Phone
Day 24169

Phone
Night 833349

L. RAJKOOMAR (PTY.) LTD.

14, CROSS STREET, DURBAN.

Funeral Directors and Manufacturers of all classes of
Coffins and Wreaths

Contractors to the INTERNATIONAL FUNERAL
COMPANY, LIMITED.

Reg. Office: 14 CROSS STREET, DURBAN

Country Orders for Coffins and Wreaths,
accepted by phone and despatched by rail
at the shortest notice.

Cable & Tel. Add.: "HARGOVAN".

Phone 29368.

P. HARGOVAN & CO.

(PTY.) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

FOR
RUBBER STAMPS

PRINTING

CONTACT

STANDARD
PRINTING PRESS

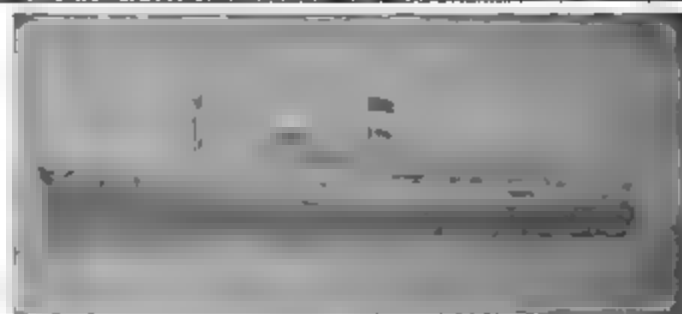
GENERAL PRINTERS
AND
RUBBER STAMP MAKERS

73 BEATRICE STREET, DURBAN

PHONE 51005.
P.O. BOX 2782

Branches: Johannesburg
Durbanville

ESTABLISHED 1924

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Karanja arriving February 28. Sailing March 4.
for Bombay via Karachi and Porebunder.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow
Fever inoculation requirements and obtain certificates from their
nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from
private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without food	£75-15-0
Second "	"	"	50-13-0
Inter-Class	"	"	34-3-0
Unberthed (Deck)		without food	21-3-0

Muslim Special Food £11-10-0 Ordinary Food £4-17-6
Hindu Special Food £10-3-0 Ordinary Food £4-5-6

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can
be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be
permitted to keep on deck with them more than one bed-
ding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 FINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.
Tel. Add.: "KARAMAT."

INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Bombay, January 19.

AFTER twenty years of protracted, abortive discussions, India and Ceylon have been able to come to an agreement providing a broad basis for determining the future status of one million persons of Indian origin residing in Ceylon.

The agreement, which was signed by the two Prime Ministers, Mr. Nehru and Sir John Kotelawala, is subject to approval and ratification by the two Governments. The agreement reflects earnestness of both the Governments to go to the farthest limit in accommodating each other's point of view.

The terms of the agreement will, it is hoped, ease the existing tension between the two countries and pave the way for more frequent mutual discussions on problems of common concern to the two Governments.

The Government of Ceylon has agreed to expedite the registration of citizens under the Indian and Pakistani Citizenship Act and to make every endeavour to complete the disposal of pending applications within two years. It is assumed that if citizenship rights are granted even on the present basis of registration, which is not regarded as satisfactory, about four to five lakh persons of Indian origin would acquire full citizenship rights by 1955.

All residents of Indian origin in Ceylon will be registered under a separate electoral roll for a period of ten years and will be granted representation in the Ceylonese Parliament. The quantum of representation will be decided in consultation with the Prime Minister of India.

By implication, Ceylon has given up the idea of sending back Indians who are not registered under the Act.

Although Indian political circles are not fully satisfied with the agreement, they regard it as a step forward. They think much has been left to the goodwill and good sense of the Ceylonese Government and there are many points which require clarification.

The Prime Minister of Pakistan has requested the Prime Minister of India, Mr. Nehru, for an early meeting between the two to discuss further the problem of Kashmir. But Mr.

Nehru would not be able to accede to his request as he has plenty of other already settled arrangements. After attending the session of the All India Congress Committee at Kalyani near Calcutta, Mr. Nehru will be back in New Delhi to celebrate the Republic Day. He will then be busy with elections in Travancore-Cochin and Pepsu. Thereafter he will have to attend the budget session of the Indian Parliament. Mr. Nehru is expected to make important policy announcements in regard to Kashmir and the foreign settlements in India.

There has been a spate of delegations from Communist countries. After a cultural and goodwill mission from China, we had a delegation of Russian scientists attending the Indian Science Congress which met at Hyderabad. Now we have a cultural delegation from Russia, which includes prominent artists. They gave public shows in Bombay. Bombay people were not much impressed by their ballet dances, music and acrobatic feats.

Chief Minister of Saurashtra, Mr. Dhebar, and the Chief Minister of Orissa, Mr. Naba Krishna Chaudhri have expressed their earnest desire to resign from their present posts and devote their time to constructive activity and strengthening of Congress organisation. They have written to the Congress President, Mr. Nehru, seeking his permission to resign the Chief Ministership of their respective States. Mr. C. Rajagopalachari, Chief Minister of Madras, is also reported to have written to Mr. Nehru expressing his desire to resign from the Ministry. It seems Rajaji has got tired of the present power politics in the Madras Legislature Congress Party. But he is not likely to be permitted to resign by Mr. Nehru, who issued a statement favouring his continuance in the present post last month.

Orissa Legislature Congress Party has, by a big majority, requested Mr. Chaudhri not to resign and has expressed full confidence in his leadership. If Mr. Dhebar's resignation will be accepted, Mr. Rashid Faridi, the present Home Minister, will become the Chief Minister of Saurashtra.

Control of the price situation, increase in production, both agricultural and industrial, and laying the foundation of a stable economy in the country are the highlights of progress achieved during the first three years of the first Five Year Plan of India. The Planning Commission, in a review for the period, said: "It may be said with justice that the immediate aims of the Five Year Plan have been largely achieved. In this, the Korean war has played its part and nature too has been kind. But the contribution made by the Plan has been both significant and unmistakable and augurs well for its eventual fulfilment. Indeed, on many counts, the stage is now set for a period of sustained and vigorous effort to rebuild the economy and achieve a fairly marked rise in the standard of living.

When the Plan was drawn up, the Commission points out, the dominant considerations were the fear of inflammatory pressures overcoming the economy, a deteriorating food situation, heavy food imports, depleted supplies of jute and cotton and a difficult balance of payment position. In addition, there was the Korean war, which accentuated prevailing maladjustments affecting adversely industrial production.

The above economic scene has now changed and many of the anxieties of 1950-51 have lifted. The fruits of efforts undertaken before and during the Plan period have begun to reach the people during 1952-53. The food production has now increased by 4.4 million tons and most of the controls on the foodgrains have been removed. The prices have stabilised at a satisfactory level. According to the Food and Agriculture Minister, Mr. Rafi Ahmed Kidwai, India is not likely to import rice or wheat in 1954 except for purposes of building up a reserve. The crop prospects for 1953-55 are distinctively bright.

Taking 1950-51 as the base year when the Plan came into operation, the production of cotton yarn increased to 1450 million pounds from 1179 million pounds, while in respect of cotton cloth the target for the entire Plan period of 1,700 million yards was nearly reached. Production of cement increased to 3.5 million tons from 1.69 million tons. Nearly all the industries registered increase in production. Many new industries have been started during the Plan period. Works on the expansion of iron and steel industry are in progress. Steps are being taken to establish a

new Government-owned steel plant in co-operation with the German firm of Krupps and Dawag. The production of fertiliser at Sindri Factory has increased to 2,52,000 from 46,304 tons.

The Chittaranjan Locomotive Works, which started production during the Plan, has so far built 100 locomotives, 12779 wagons and 1751 passenger coaches. At the Hindustan Shipyard Ltd., Vizhakapattam, six ships each of 8000 tons were built during the first two years of the Plan. Coastal shipping tonnage increased by 70,000 tons. The share of Indian ships in the coastal trade, which was 80 per cent in 1950-51 reached 1952-53.

The Indian telephone manufacturing factory went into production during 1953, its annual output being 40,000 telephones.

Reviewing the progress of expenditure, the Commission says that during the three years the total expenditure on the Plan would amount to a little less than Rs. 1000 crores. The expenditure during the first year (1951-52) was Rs. 261.5 crores, during the second year (1952-53) it was Rs. 323.5 crores and the projected expenditure for the current year is Rs. 413 crores.

Although there has thus been a progressive increase in expenditure, its tempo has to be further increased to catch up with the target of the Plan. The balance to be spent during the remaining two years of the Plan period is Rs. 1069 crores, besides the amount of Rs. 175 crores covering the recent expansion of the Plan. A number of new schemes with large employment potential have been added to the Plan and are expected to be launched at an early date.

The great Kumbh Mela, the world's biggest spiritual fair, began at Prayag (Allahabad) on January 14. The fair is being held after every twelve years and nearly five million people go there to have a dip in the holy waters at the confluence of three rivers, Ganga, Yamuna and Saraswati, regarded as sacred. The fair will be up to March 12, 1954.

Undaunted by the heavy pall of mist and the drop in temperature to 44 degrees, one and a half million shivering pilgrims took a dip at the confluence on the first important bathing day of Makar Sankranti, marking the entry of the sun in Asterism or Rashi Makar.

The Government of Uttar Pradesh has built up a modern

township with every modern facility for the pilgrims at a cost of Rs. 45 lakhs. Dozens of special trains are being run to Kumbh Nagar. The railway authorities have engaged more than 10,000 additional staff and mobilised 1,500 coaches and 400 locomotives to deal with the rush. 3,000 policemen and 6,000 volunteers are there to help the pilgrims.

The sacred banks of Ganga-Jamuna have, from antiquity, beckoned the devout. The largest congregation of worshippers on earth gather there to add one more link to a chain of religious observance reaching back to the glorious era of Mahabharat.

Now, as then, the young and old, rich and poor, the learned and the illiterate, Sadhus, Nagas and Sanynsis, are braving the rigours of midwinter and the hardships of overcrowded camp life on the sands of the Ganges just as princes and peasants have done for thousands of years.

The curious and the uninformed, who are there in large numbers, ask what is it that attracts millions of people throughout this vast country and from neighbouring lands to this particular spot. Nearly 5,000 priests and monks learned in ancient lore spend days and nights explaining to the uninitiated that one dip in the sacred Sangam (confluence) will release the pilgrims from the pangs of 10,000 re-births.

Hindu religious bodies have invested Allahabad with a peculiar sanctity, giving it the title of "Tirt. Raj," the holiest of the holy places. Placed on the scale, so tradition has it, Prayag outweighed all other holy shrines.

In later days the Kumbh Mela became a parliament of religions in which various religious orders participated. Colourful processions to the Sangam and giving alms became the main features of the Mela.

The Mela started when, with the cries of "Ganga Maaya Ki Jai," Sadhus (monks) and Pandas (priests) led their followers in their thousands into the churning waters of the confluence area where, facing the rising sun, they performed their ancient rituals in a striking display of religious fervour.

As the mass of the devout move down the banks of the river to the water, trumpets blared, and men and women, many of them carrying children in their arms, chanted hymns in praise of Brahman, the Creator.

The Sangam, calm and glistening in the morning sun, bore

on its crest a multitude of gifts. As the milling throng performed their individual act of worship, garland, grain and coins were thrown over a wide area. About 500 boats, newly painted and gaily bedecked, kept plying from the wide beaches to the Sangam in quick succession.

As the sun rose higher, all eyes turned to the pageantry of the traditional procession. First of all the Urad Nagas, then the Bairagis and lastly the Udasis left their bulis at the appointed time. In rows of four, they marched through the main thoroughfares to the accompaniment of drums and trumpets, the elders of the pious orders riding on elephants, horses or in palanquins, providing one of the highlights of the Mela.

Mr. Nehru, Prime Minister of India, and Dr. Rajendra Prasad, the President, also visited the sacred lair.

News In Brief

Indians Study Comet

FOUR senior flight executives of Air India International will undergo a Comet 'appreciation' course this week. This will enable them to prepare plans for the commercial introduction of the £2,750,000 Comet III which the airline have already ordered for its London-Bombay-Tokyo services.

Cricket Test

The Prime Minister of India, Mr. Nehru, will captain a cricket team of parliamentarians when he visits Ceylon in February. They will play a team from the Ceylon Parliament captained by the Prime Minister Sir John Kotelawala.

Indian Professor Gets World Post

Dr. Saiyid M. H. Naqvi, of Bulandshahr, U.P., India, has been appointed by the World Health Organisation to be medical statistician to the Public Health Demonstration project in Calcutta, Egypt.

T.V. In India

Dr. B. V. Keskar, Information and Broadcasting Minister, said to Jaipur that television might come about under the next five-year plan, and that they would try to have an experimental station either in Bombay or in Calcutta. The Minister added that a radio station would be set up in Jaipur during the next financial year.

Music Festival Of India

A festival of all forms of Indian music is to be held in

March 1954 by the Sangeet Natak Academy, the Indian national academy of music, dance, drama and films. Prizes will be awarded by President Rajendra Prasad to musicians of the year.

Oriental Conference

Dr. S. Radhakrishnan, Vice-President of India, has been unanimously elected President for the next session of the All-India Oriental Conference.

Dayal's Visit To India

Mr. Rajeshwar Dayal, India's Permanent Representative at the U. N. arrived in Bombay from London. He is on a month's vacation. Mr. Dayal told reporters that the Korean issue was on the U.N. agenda but he would not say when it would be raised.

Mr. Krishna Menon

Mr. V. K. Krishna Menon, India's Chief Delegate to the United Nations is now in London.

Attlee On India's "Noble Part"

Mr. Clement Attlee, Leader of the British Labour Party, said recently that he thought 'everybody admires the behaviour of the Indian troops in their very difficult job as custodian of unrepatriated prisoners in Korea.' He said: 'I think that in the last few years India has played a most valuable part in the United Nations, because she has been able to interpret to a large extent the East to the West and the West to the East, and I think, in all these Far Eastern questions, India has played a very noble part.'

INDIA SPORT NEWS

Splendid Bowling By Gupte And Ahmed

AN India XI beat the Silver Jubilee overseas cricket team by an innings and 75 runs in the first unofficial Test match in Delhi. The crushing defeat was not unexpected after Indian spinners Subash Gupte and Ahmed had skittled the tourists for a paltry 198 in their first innings in reply to India's 387.

The wicket, thereafter, was responsive to the spinners even more, and the match was over on the fourth day when the tourists' second innings closed with only 77 on the board. Between them, Gupte and Ahmed took every wicket—12 and 8 each respectively. Polly Umrigar's leadership, for his first attempt, was admirable.

In the second test, the tourists declared at 304 for 6 and India were hard put to it to force a draw, scoring 153 and 447 for 5 wickets.

Making their debut in the Durand Cup soccer competition, a National Defence Academy team caused a surprise by eliminating the formidable East Bengal, holders, in a semi-final, by two clear goals. But they were trounced by Calcutta's Mohun Bagan by four goals in the final.

Another shock was provided by the Gurkha side, which almost demoralised the redoubtable Hyderabad Police—three times winners of the Rovers Cup and Durand runners-up—by three quick goals in the first ten minutes of the game. But the Police soon came into their own, and eventually won 6-3.

The Robert Hotz Cup for the losing semi-finalists was won by Hyderabad Police, who beat Western Command by the odd goal in three in an exciting match.

India won the Indo-Japanese Rifle Championships. The home side were declared winners on the basis of 50-metre, 22 bore (prone position) match. The individual championship of the meeting was won by India's captain, Dr. Harihar Bhanuvar, Bengal won the team championship in the second national shooting meeting which was also decided at the same time.

HINDU DHARMA

By— M. K. Gandhi

Price 8s.

To be had from:

'INDIAN OPINION,'

P Bag, Phoenix, Natal.

Cuticura

SOAP

The medicinal and toilet properties in Cuticura Soap not only cleanse the skin thoroughly, but help it to retain its beauty and its natural moisture, so really "dried out" in hot climates.

For Flawless

COMPLEXIONS

BOOKS FOR SALE

GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
TO STUDENTS—M. K. Gandhi	6	0
GANDHIAN ETHICS—Hemant Roy's Key	2	0
DAPU—Marry F. Durr	4	0
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
FAMOUS PARSIS	7	6
SEVEN MONTHS WITH GANDHI—Krisnanand	12	6
STORY OF THE BIBLE—S. E. George	6	0
A RIGHTEOUS STRUGGLE—Mahadev Desai	2	6
THE POLITICAL PHILOSOPHY OF MAHATMA GANDHI—Gopinath Desai	17	2
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	0	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR		
Vol. I.—M. K. Gandhi	16	0
NON VIOLENCE IN PEACE AND W R		
Vol. II.—M. K. Gandhi	14	0
THE STORY OF GANDOLLI—Mahadev Desai	6	0
FROM YERAVDA MANDIR—M. K. Gandhi	1	0
MAHADEV DESAI'S EARLY LIFE		
—By Narahari D. Parikh	2	6
DEHUMANIZATION IN MODERN SOCIETY		
—Rene Fulep-Miller	1	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION,"

P. Bag. Phoenix, Natal.

Golden Number

OF

"INDIAN OPINION"

Souvenir

OF The

Passive Resistance

Movement

1906—1914

Price: Four Shillings.

Obtainable From:

*"Indian Opinion"**Phoenix, Natal.*

BOOKS FOR SALE

INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6
FMNIEST AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	7	0
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song—(An English Translation)—Annie Besant	1	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE?—Dr. V. K. R. V. Rao	8	0
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated)—Minoo Masani	3	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)	4	0
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	0
GANDHIAN TECHNIQUES IN THE MODERN WORLD—Pyarelal	2	0
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings on Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars)—K. T. Shah	16	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	15	0
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA		
Points And Facts—Stanley Powell	5	0
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Anandabindu)—Dilip Kumar Roy	23	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT—An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2	6
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH—M. K. Gandhi	16	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	6	0
RAMANAMA—M. K. Gandhi	2	0
TOWARDS NON-VIOLENT SOCIALISM—M. K. Gandhi	5	0
REBUILDING OUR VILLAGES—M. K. Gandhi	3	0
AN ATHEIST WITH GANDHI—Gurn G. R. Rao	3	0

Obtainable from:

"Indian Opinion,"

P. Bag, Phoenix, Natal.

Phones: 29121/3 (Switchboard)
24179 (Manager)

Cables & Tel. Add:
"PROSPERITY" (All Branches)

P.O. Box 2197

(Established 1927)

Premier Produce Co. (Pty) Ltd.

General Wholesale Merchants
EXPORTERS AND IMPORTERS

Buyers and large Stockists of all kinds of Indian and European Groceries, Provisions, Soaps, Oils, Grains, Beans, Peas, Kaffircorn, Malt, Maize, Maize Products, Wheat, Wheaton Products, Crookery, Hardware and also Coal of all types.

All enquiries for Export and Import
to the Head-Office.

Head-Office: "PREMIER HOUSE"
364 Pine Street, Durban.

also at

JOHANNESBURG

BENONI

Phones: 34-3554/5
P.O. Box 200, Fordsburg,
62, Crown Road,
Fordsburg, Johannesburg.

Benoni Coal Site
Phone 54-1813.
Rangeview Coal Sites—54-2205
P.O. Box 392, Benoni.

Full range of men's and
boys' khaki shirts and
clothing.

In khaki
gaiters,
tropicals,

DENTON

SHORTS AND SLACKS

101 ROYAL ROAD

TRADE ENQUIRIES

UNION OF S. AFRICA, SWAZILAND, BASUTOLAND,
SOUTH WEST AFRICA, SOUTHERN BECHUANALAND.

DENTON TRADING CO

Phone 24-4381

JOHANNESBURG

P.O. Box 2561

N. RHODESIA

FEIGENBAUM BROS.

Phone 2758

BULAWAYO

P.O. Box 354

SOUTHERN RHODESIA

MASHONALAND, P.E.A. & N. BECHUANALAND

W. F. NEUMAN

Phone 2-1218/2-1928

SALISBURY

P.O. Box 1492

BRITISH EAST AFRICA

VAN BRUSSEL & CO. (E.A.) LTD

Phone 4010

TRIAL MASSELS

NAIROBI

BULAWAYO CLOTHING FACTORY LTD.

Phone 2410, Bulawayo, P.O. Box 427, Southern Rhodesia.

Proprietors:

C. L. Patel, D. K. Patel
V. D. Patel, H. J. Patel
K. C. Patel.

The Star Clothing Factory

Wholesale Merchants

CLOTHING MANUFACTURERS

P.O. Box 237. Phone 514.

Jameson Road, Livingstone,
NORTHERN RHODESIA.

Our S.A. Representatives:

H. L. Hompes & Co.,
(Pty.) Ltd.

Durban, P.O. Box 1301.

Johannesburg, P.O. Box 3480.

Capetown, P.O. Box 824.

NEW TYPEWRITERS

POPULAR MAKES

Remington, Smith-Corona, Olivetti,
Hermes, R. C. Allen.

PORTABLE & STANDARD MODELS
AVAILABLE AT:

NATIONAL OFFICE SUPPLIES
(PTY. LTD.)

(Director: N. V. MEHTA, J. P. GOKOOL, E. V. MEHTA)

LEGAL & COMMERCIAL STATIONERS

OFFICE EQUIPMENT SPECIALISTS

76 Victoria Street, Durban.

PHONES 22622
" 63535

P.O. BOX 1327
Tel. Add NOSLIMITED.

For Quality Printing Consult:-

UNIVERSAL PRINTING WORKS

Commercial Printers & Calendar Specialists

9 Bond Street, Durban, Phone 25295.

પુસ્તક પર ચું—અંક ૬
તા. ૫ ફેબ્રુઆરી, ૧૯૫૪.
કુલ નકલ ચેની ૬.
દર શુક્રવારે બહાર પડે છે.

ઈન્ડિઅન ઓપિનિઅન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

અહં શૂન્ય સેવા તેજ ભક્તિ

(વિનોબાજીનાં 'ગીતા પ્રવચનો'માંથી)

સ પતિ અને જમીનની પહેંચણી

ધનની શુધ્ધાગી જેવી તેવી નથી હોતી. કુટારા પિરતોજી ખતાવીને કહે છે, “પેસા આપી દે, નહીં તો મારી નાખીશ.” અને કારખાનાવાળો શેઠ કહે છે, “કાં તો આ રીતે કામ કરો, નહિ તો મરો.” એ બંને સરખા છે. જે નિર્ધન હોય છે તે અત્યંત કાચાર હોય છે. જ્યારે ધન અને જમીન અમળનતામાં વહેંચાઈ જશે ત્યારે આરો શુભ નહિ અર્થ રહે.”
સ્વામિનારાયણ ટાગોર.

—૦—

જૂજ અને દુઃખ આમળ સૌ દેહ સમાન છે. લેલોમાં ન્યાત જાત નથી. એ તો માનવી માનના શરીર માં એકજ રંગનું વહે છે. આંત્રમાં પણ ન્યાતજાત નથી. સ્વણાની અંખમાંથી એક સૂરખા જ આરાં ટપકે છે. માથુસ કપાળ હિપરે તિલકની છાપ હાથને અધવા ગળામાં જતોહ પહેરીને અવતરવો નથી. જે સારકર્મ કરે છે તે ઉચ્ચ (દિગ્) છે. જે દુષ્કર્મ કરે છે તે નીચ (શુદ્ધ) છે.

હાથે એક એરીયા.

આ પણી એકેએક કૃતિ ભક્તિમય થાય એવી ગીતાની ઇચ્છા છે. ઘડી અધઘડી પરમેશ્વરની પુજા કરો છો તે સાહે છે. સવારે ને સાંજે સૂર્યની સુંદર પ્રભા ફેલાયેલી હોય ત્યારે ચિત્ત સ્થિર કરી કલાક અરથો કલાક સંસારને વિચારે પાડી અનંતનું ચીંતન કરવું એ વિચાર ધણો સાદો છે. એ સદાચાર આપણે કરી ન છોડીએ પણ ગીતાને એટલાથી સંતોષ નથી. સવાર થી માંડીને તે જ્ઞાન સુધી જે જે બધી કીધાઓ આપણે હાથે થાય તે તમામે તમામ, એકેએક ભગવાનની પુજાને નિમિત્તો થવી જોઈએ. સ્નાન કરતી વખતે, જમતી વખતે, કચરો વાળતી વખતે એમ હરેક કામ કરતી વખતે તેનું સ્મરણ રહેવું જોઈએ. કચરો વાળતી વખતે આપણને એમ થવું જોઈએ કે હું મારા પ્રભુનું, મારા જીવન રાજનું આંગણું વાળું છું. ગધાં કમો આ દ્રષ્ટિ રાખી પુજાનાં કમો થવાં જોઈએ. આ દ્રષ્ટિ આપણામાં કેળવાય અને કાચમ થાય તો આપણા વર્તનમાં કેવો ફરક પડી જાય છે તે જોજો. પુજાને માટે આપણે કેટલી કળાજી પુત્રો વીણીએ છીએ, તેમને ટોપલીમાં કેવા ભરાખર ગોઠવીએ છીએ, તે બધાં હળાઈને ભગડી ન જાય તેની કેવી સંભાળ રાખીએ છીએ, તે મેલાં ન થાય તેટલા ખાતર નાકે લગાડી સુધતા સુદ્ધાં નથી, તેજ પ્રમાણે જીવનમાં કોજે રોજ કરવાનાં કમોમાં પણ આપણે દ્રષ્ટિ રહેવી જોઈએ. આ માટે ગામ છે અને બહાર પડેશીના રૂપમાં મારો નારાયણ રહે છે. એ ગામને હું સ્વચ્છ રાખીશ, નિર્મળ કરીશ. ગીતા આપણામાં આવી દ્રષ્ટિ કેળવવા માગે છે, તમામે તમામ કમો પ્રભુની પુજા છે એવી ભાવના સૌ ફેંદની થાય એવી ગીતાને હોંશ છે. ગીતા જેવા અંધરાજને ઘડી અધઘડીની પુજાથી સમાધાનથી. ‘બધુથે જીવન, આજુથે જીવન હરિમય થાય, પુજા રૂપ થાય એવી ગીતાની ઉત્કટ ઇચ્છા છે.....હું કાંદી નાખી, મારે મારે જીવન હરિપરાયણ કરવું. ભક્તિમય કરવું, એમ ગીતા વારીને કહે છે. સેવ્ય પરમાત્મા, હું સેવક અને સાધનરૂપ આ બધી સ્થિતિ છે. આમ પરિવ્રજવું નામ સરખું જુસી નાખ્યું છે. પછી જીવનમાં બીજી કરી, બીજા કરાનીયે ફિકરજ રહેતી નથી.”

Phone 22905

Tel. ADD.: "GANDABHAI"

The Home Of
INDIAN SWEETMEATS.

G. C. Kapitan & Son

Vegetarian Restaurant

Upcountry customers are requested to send their
cheques with their orders.

Write For Price List.

સ્વાદિષ્ટ સીકાઈનું બાણીનું મથક

અહારમાળના આહારથી ઓરડર સાથે એક મોઢાવા મહેરમાની કરવી.

પ્રાપ્ત લીસ્ટ મંગાવો

154 GREY STREET,
DURBAN.

PHONE

33-2651

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ (પ્રા.) લીમીટેડ

હોલરેલ અરમ-ટસ એન્ડ ટાયરેલ ઇમ્પોર્ટર્સ

રેસમી લેમલ સુતરાઈ કાપડ, લુલન રમ્મ. બ્રાન્ડેલસ-બીબી બાગે. મારે
નલ નતનો માલ. લેમલ ફેપરીબીન બ્લોસેલ ડ્રાઈકો
વાયેર મારે હમારે ત્યાં પ્રથમ તપાસ કરવ. બનામલુ છે.

33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનનિયમ્બર્ગ.

ફોન : 33-2651

ધીરુભાઈ પી. નાયક

સુસાધરી. બીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ

ઈન્ડિયાન અન્ડર ટુનિયાના કોર્ડ પલ્લુ બાગની હવાઈ ફરિયાઈ અન્ડર બીબી
માર્ગે સુસાધરી કરવા થરે બીબી અમારી મારફતે જુઓ મરે.

ઈન્ડો, આગ, ચોરી, કુલ્લડ, અક્ષમાલ, પેલેન્સાસ, વિગેરેના બીમા અન્ડર
કતરાથી આપીએ છીએ.

ઈન્ડિયન, પરસનલ રેસ, દિસાબના ચોપડા હવાબના રેલનુ હાઈવરન્સ
સર્ટીફિકેટ કે વેપારના લાયસેન્સો પાસપોર્ટ લેમલ ઉપાયેચનને હવાઈ
બાલેટોમાં કઈ પલ્લુ ફી લીધા વિના અન્ડર મફત ટસાક આપીએ છીએ.

રેસનલ અનુસુચલ હાઈર એસોસિએચન ઓફ એન્ટર લીધા, ચોઈયાબર
ઈન્ડિયન-સ હાપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9033, 29a Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

ધી ન્યુ દિલ ખુશ-સ્વીટ માર્ટ

વેનેચર : મળીભાઈ સાહુભાઈ કાઠીયોતવાળા.

દરેક ભાવની સીકાઈએ, ચોખ્ખા પીની લેમલ ચોખા ચેવા,
મસાલાથી અને બનાવીએ છીએ.

અમારું 'વખજાએલુ' જુવતી જુવતું લેવ, અમરા, બાંદીઆ, બજાઆ,
પાલસ વિગેરે દરેકાલ તાલન બનાવીએ છીએ.

પાઈ વીગેરે મારે મોટા પ્રમાણમાં સીકાઈ એન્ટર પ્રમાણે કંઈ
વખતમાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President St., Corner Diagonal Street.
JOHANNESBURG.

તાજુ ઉમદા ફ્રુટ

પરબનનું આફુ ૧/૬ રતલ; મેટી કલીનું સસથ ૧/૬ રતલ; મેલ બાસ
કોટ ૧૦/૬ કનન; લાંબી અને ઝકેરે બાસકોટો ૧૬/૦ કનન; કપુરી તથા
સેવલી પાન શી. ૫ રતલ; પોરેલ અસમ.....બનાના, કાયા બનાના,
ચે પો, પાકનાપલ, નાપીસ અને મેન્ડરીન રોલના બનર બાવથી મળશે.
રેશી સાકાબાજીમાં સુરતી સરેલ પાપડી, કાળી પાપડી, લુવેર સોમ, લેમલુ.
ચોકટાની શીમ, દુધી અને લીલાં અરમાં મળશે. શી. ૭-૬ થી શી. ૧૦ નું
પારસલ બનાવી પોરેલથી મોકલીએ છીએ. સુરથ, અબા હળદ તથા
લીલી હળદની મોસમ આફુ થઈ છે. કાચી કેરી પલ્લુ હવે મળી રહેશે.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. Box 251. DURBAN.

NATHOO TABHA

TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER

Door, Windows, Corrugated Iron, Cement,
Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant
brands paint or any other building material
at reasonable price.

Established 1907, NATHOO TABHA,
167 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," DURBAN.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

એલ્ફમ જુદ, કાઈનીબજમ જુદ, વેલરેલ, ઠરેલોન એલ્ડ,
સાઈક મોઈ એલ્ફસ ડેલ્ડ, જુદ કેસ, ટેબલ, તકન કીફાયત
સાથે બરીલી સકસો. બને પધારી લાભ લેવા સુકસો નહિ.

—મોકસ, ટેબલ અને કીચન ડરેસર—

જે હમારી લેખરે નીચે તઈયાર થાય છે. તેને રોકા હમણા તઈ-
યાર રહે છે. માન રોકા સારેના પ્રાઈસ બીસ્ટ મંગાવો અને લેપાર
આગલ લખારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2526.

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૫ ફેબ્રુઆરી, ૧૯૫૪.

સરકારનું માનસ

આ શુક્રવારે યુનીયન પાર્લામેન્ટની એક શરૂ થયેલ ચર્ચાથી કંઈ નવી સાંકળો તેઓને માટે ઘસાઈ રહી હતી એ વિચાર થી ધકકતી છાતીએ બીન-ગોરાઓની નજર આકર્ષતાથી તેના તરફ ધડોટેલી છે. એક અધ્યક્ષ બનાવ, એન્ટમાં આફ્રિકનો પ્રતિનિધિત્વ ધરાવવાને આફ્રિકનો પોતે એમી ગ્રેકે એવે. ૧૯૩૩ના રેપ્રેઝેન્ટેશન ઓફ નેટીવ્ઝ એક્ટમાં સુધારો લાવવાને એક બીજા દાખલ કરવાની યુનીયન દેકરણ પાર્ટીના નેતા સેનેટર જી. હીટન નીકલ્સે સુકેલી દરખાસ્તનો છે. દરખાસ્ત રૂ. વિરૂદ્ધ ૧૫ મતે હારી ગઈ હતી. હેબર પાર્ટી અને યુનાઇટેડ પાર્ટી એ તેના પક્ષમાં મત દર્શાવ્યો હતો.

અગત્યની યાજ્ઞત સરકારનું માનસ હાલનારા નેટીવ એક્સનાં પ્રધાન ડો. એચ. પી. ફરુખ-અહે' કરેલાં બાપણની છે. પ્રધાને કહેલું જણાવાય છે કે,

“સરકાર આ દરખાસ્ત રજૂ કરવાની પરવાનગીને વિરોધ કરવાનું અસાધારણ પગલું લેશે.” તેમણે કહ્યું કે, બી. હીટન નીકલ્સની દરખાસ્ત પાછળનો સિદ્ધાંત સરકારની દ્રષ્ટિથી વિરૂદ્ધ છે એટલું જ નહિ પરંતુ જે નીતીને વિષે વર્ષોથી સામાન્ય સમજૂતી થઈ ચુકેલી છે તે નીતીથી પણ વિરૂદ્ધ છે. એ એવો સવાલ છે કે જેને સરકાર પહેલાં વાચન પુરો પાડી લેવવા જ સહે તેમ નથી.

સરકારને ખાતરી છે કે સેનેટર નીકલ્સની દરખાસ્તની પાછળ ધીમે ધીમે આફ્રિકનોને ભેળવી દેવાનો રહેલો માર્ગ બલીય છાતી સ્થાપ નારો કે યુનીયનના સવાલોનો ઉકેલ લાવનારો નીવડશે નહિ.

સેનેટર નીકલ્સે કહ્યું હતું કે સરકાર પક્ષના સભ્યોએ એક વેળા પાર્લામેન્ટમાં આફ્રિકનોનું પ્રતિનિધિત્વ આફ્રિકનોએ ધરાવવાના સિદ્ધાંતને ટોળા આપેલો હતો. એ વાત સ્પષ્ટ નથી. સેનેટમાં આફ્રિકનોને દાખલ કરવાનો અર્થ તેઓ ને અગ્રુક પ્રમાણમાં સામાજિક સમાનતા આપવાનો થાય અને એ આંગળી આપી પોચો પકડવા જેવું થાય, જે વસ્તુ દક્ષિણ આફ્રિકાથી કહી રિવકારી શકાય નહિ. સેનેટર નીકલ્સની આ દરખાસ્ત રજૂ કરવાની પરવાનગીને વિરોધ કરવાનું સરકારનું કારણ એ છે કે એ સવાલ અચોને માટે સદતર બંધ થઈ ગયેલ તે માને છે.

આફ્રિકનો સેનેટર નીકલ્સની દરખાસ્ત સ્વિકારવા તૈયાર થાય કે નહિ એ તો જુદો જ પ્રશ્ન છે, તેની અચો તેના શુભદાય પરથી કરી શકાય. પરંતુ સરકારના પ્રતિનિધિ તરીકે નેટીવ એક્સનાં ખાતાના પ્રધાને હીથેલી વલણને અપમાનગ્રાસ્ત ગણાવવું યુગ્મિસિત આફ્રિકનોને સુરેકું કારણ છે. દક્ષિણ આફ્રિકાની યુરોપીયનો કરતાં આફ્રિકનોના વસતી ચાર ગણી હોવા છતાં દક્ષિણ આફ્રિકાની પાર્લામેન્ટને કાયમને માટે યુરોપીયનોની જ રહેવાની હોય તો દક્ષિણ આફ્રિકા લોક-શાસનવાદી દેશ હોવાનો દાવો કરવાનો કયો અર્થ જ નથી. સરકારની નીતી દેખીતી રીતે આફ્રિકનોને દરજ્જો સુધારવાની નથી પરંતુ “ઠીકાવાસ અને જલ ધરીય.”ની સ્થિતિએ ઉતારી પાડવાની જ છે. આફ્રિકન ભલે અમે તેટલો યુગ્મિસિત હોય તો પણ તેના પોતાના લોકોના હિતો સાચવવાને ખાતર પણ તેનાથી ધારાસભ્યોના યુરોપીયનની પકડે એસી શકાય નહિ. આ સ્થિતિ બીલકુલ અસહ્ય ગણાય અને કોઈ પણ વિચારવાન યુરોપીયન તેને સહન નજ કરી શકે તેમ કરવી જોઈએ પણ નહિ.

સરકારનાં આ માનસમાં પરિવર્તન નહિ થાય તો અમારી ખાતરી છે કે બી. હીટન નીકલ્સની દરખાસ્ત પાછળ રહેલો મ.ગ. નહિ પરંતુ સરકાર તરફથી અગ્રુક સરવામાં આવી રહેલો માર્ગ

બલીય શાંતી સ્થાપનાનો અર્થવા યુનીયનના સવાલોનો ઉકેલ લાવનારો નહિ થઈ પડે, બલકે, તેની વિરૂદ્ધ, અમને ભય છે કે તે યુરોમાં યુરો પ્રકારનો બલીય

કલક ઉત્પન્ન કરનારો રાષ્ટ્ર થઈ જાશે. ફરુખ-અહે' અને લોમના જેવા વિચાર ધરાવનારા લોકો એ વસ્તુ સ્થિતિને ધોક્કાને બદલે ઉરફેરી રહ્યા છે.

નોંધ અને સમાચાર

બી. એરીક લોએ બીશપાને ફરેલી એલેજ

કો.તેમીક ખાતાના પ્રધાન બી. એરીક લોએ સોમવાર મનુઆરી તા. ૧૯મીના એક મુલાકાતમાં નિશાળો અને યુનીવર્સીટીઓમાં વર્તતા વર્ણવેદ ન. સવાલના સંબંધમાં બેઠાનીસખ ના બીશપ રાષ્ટ્ર દેવરન્ડ એમ્બોજ રીઝને એલેજ ફેંટા હતી.

બીશપ રીઝને રવીવરના પ્રવચનમાં સરકારની એપાર્ટહેડની નીતીની ફરી ટીકા કરી હતી.

બી. લોએ એંગ્લીકન ઓર્થોડોક્સ પેપર ટ્રાઇબ્યુન ટે છે તે પ્રમાણ વર્તવાની એલેજ ફેંટા હતી.

તેમણે કહ્યું કે સારી સ્થિતિના બીન-ગોરાઓના હાકરાઓને જાણીતી એંગ્લીકન ચર્ચની રુલોમાં દાખલ કરવાનું કહી એ ધણી વખત બીશપોની નેપતની કસોટી કરેલી છે.

પ્રથમ બા.પોએ છટકી જવાનો પ્રયત્ન કર્યો પરંતુ ગરે વર્ગ એક આસ નીવેદનમાં તેમણે નિખાલસપણે કહ્યું કે તેવી રુલોમાં વર્ણવેદ પાડવામાં આવે છે અને તે નીતીને અગ્રુક સરવાને કેટલાંક બેઠાના કારવામાં આવ્યાં.

પોતાના હેલ્થ મુશ્કામાં બીશપ રીઝને જે યુનીવર્સીટીઓમાં બીન-ગોરાઓને આજ સુધી દાખલ કરવામાં આવેલ છે તેમાંથી તેઓને ખાતલ કરવાની અપામેલી ધમકી તરફ ગેર ડહાપણ બરેલી રીતે બ્યાન એચું હતું.

બીશપ રીઝની નેપતને સારી જ હોય તો જે નીતીને ડેખણીની ખીટ સંસ્થાઓને માટે તેઓ ઉપરેસ કરે છે. તે નીતી પોતાના જ ચર્ચની રુલોને લાગુ પાડશે એ રુલોમાં બીન-ગોરા વિદ્યાર્થીઓને દાખલ કરવા પર મુકાયેલો પ્રતિજ્ઞ તેઓ ફર કરશે.

પોર્ટ એલીલાબેથમાં સફળ થએલો શાંતીકર્યો આર્થર્ક અલિયકર

આફ્રિકન ખરીદનારાઓના વજી દોવસના બહિષ્કાર બાદ પોર્ટ એલીલા બેથના ન્યુ બ્રાઉટન અને કેસ્ટનના હાઉનશીપોમાંની જે બુચરીઓના ડાવરકદરોએ આફ્રિકન નેસનલ કેમેસની મામણીઓને રિવકાર કર્યો છે

અને પોતાના આફ્રિકન ગોરાની નોકરીનું ધોરણ સુધારવા કયુધ થયા છે. આપી બહિષ્કાર શુક્રવાર મનુઆરી તા. ૧૯મીના બંધ થયો છે અને વેપાર શુભ દતો તેવો થવા સામેલો જણાવાય છે. બુચરીના એક કાર્મકર્તોએ સાધના પ્રતિનિધિને જણાવ્યું હતું કે કેમેસ સાથે એવા કરાર થયા છે કે બાને બુચરીના કુકોમાં તેમજ ન્યુ બ્રાઉટનની ગેર કાપડની દુકાનમાં પણ આફ્રિકનોને વાલીય આપવામાં આવશે. આફ્રિકન નેસનલ કેમેસ તરફથી કુંક મુલ પદ આફ્રિકન નોકરો તરફ બતાવના ગર બાનની હિતિયાદ કરવામાં આવે દની અને તેમાં સુધારો કરવામાં નહિ આવે તો વ્યક્તિગત વેપારી પકેડીયાને. બાંદ-બાંદ કરવામાં આવશે એવો, ફરુખ-અહે' કરવામાં આવ્યો ન. તે અગ્રુકર ઉપરેકત પમણુ લગભગ આવું હતું ગોરા ફારમરની રૂ. વર્ણાંગ.

નાર નાખાગળ કરી-સટાઉન (ડેપ ટાપી-સ) બા.ના કેપ પ્રાંતિક કાર્ડગીયાના મોજ મુખ્ય અને લાના માણીના ફરમર ની મેન બીસેટ, જેમનું મથક આક્ટોબરમાં અવસાન થયું, તેઓ બીજા દાન એક્ટેની ૨૦૦૦ મેડમન ઉપર જમીનની મલક-કત કેપ પ્રાંતિક ફજબણી ખાતેને અપેલું કરી ગયા છે. પોતાનું વરી થત નાણુ, જે મથા સોમવરે પ્રસિદ્ધ થયું છે, તેમાં તેમણે જણાવ્યું છે કે એ જમીનને ઉપયોગ એક એગ્રીકલ-ચરલ રુલ બંધિવામાં ચલો જોઈએ. મા. બીસેટ પોતાના બા.પાની મુકામત રંગવણીઓની ઉત્તર અર્ધે પ્રાંતિક સરકારને દરદમાં આપી મથા છે

શ્રી નેહરુ પર આફ્રિકનના એક

પરે ફરેલી સંખત ટીકા લંડનમાં પ્રસિદ્ધ થએલા એક નવા પત્ર “રેકોર્ડર” દ્વારા વડા પ્રધાન શ્રી નેહરુનાં સખત રીકા ફરેલી છે. બોટીસ ગીયાનાના વડા પ્રધાન ડા. જમન, જેમને કુંક મુલ પદ હોડાપરથ. ગરતરક કરવામાં આવ્યા હતા, તે દોરે ૫.૭૫ ગયા એ સંબંધમાં હોડત પત્ર લખે છે કે, ડા. જમનને બોટન અને બોટીસ સામ્રાજ્યમાં તેમની લડત અવાવવાને હોડિ મણી નાચાડાવા મદદ આપેલી છે, એ બીનક ઉવાડી પાડવાને આ પત્ર પાલે સખળ પુરાવા છે. ફરેલી

રકમો માંથી જીવન પદ (જીવન) પર દેવે થી નેહરુ વર્ગના ધરાવી રહ્યા છે) ને હિંદુસ્તાને યુદ્ધ કરવાને જોમ શ્રીમંતેજે મદદ કરેલી તેમ હોઈ મંત્રી પ્રીતિશને હાંકી યુદ્ધને હોઈને ને હિંદુગપતીઓએ મદદ કરી હતી નેજા, તરફથી આપણ મા આપણી છે. આને માત્ર હોઈ આપણ આપણા છે કે હોઈ જા સાથે હોઈને મને મા નાંવ હતાં હાથોથીને હોઈ સાથે જોડી દેવા સંગત છે.

આમને અર્થમાં વધારે માનવી મળી છે. આને હોઈમાં થી નેહરુની પ્રતિજ્ઞાની તપાસ કરેલી છે. હોઈને આમને જોઈ રાક્ષસી માત્ર બંધુવા માં આવેલી છે કે જેના પરિણામે, માણા બંધુવાં અને આશ્ચર્યજનક આપણી.

પરિણતને જોઈ સિદ્ધ કરવાને પુરતા પુરાવા મળેલા છે કે થી નેહરુ, જેઓ શાંતી પ્રપ આજુસ હોઈવા છે, તેઓ હાથોથી અને પાટીત્વાન વિરુદ્ધ સ્વતંત્ર દર્શન તરીકે પુરવાર થયા છે અને હવે તેઓ પ્રયત્ન કરેલાપર આ પછી ફરીયાદ પર રાજ્ય કરવાની મદદવકલા ધરાવી રહ્યા છે.

તેઓ લેનીન અને રેલીનની રીતે કામ કરી રહ્યા છે. આપણ ફરીયાદ મા તમને પાસમાં કલારી રાષ્ટ્રપેક્ષી છે જેમ નાનીના એકથી જો આપણ દિશોમાં

વસતા જરમને પર રાજ્ય આપણતા હતા તેમજ રાક્ષસીના રાજ્ય પ્રતિ-નિધિને પ્રોત્સાહન તેમજ આપણ દેશમાં વળગી કરી રહ્યા છે તેમ હોઈના આશ્ચર્યજનક કામ કરી રહ્યા છે.

હાથોથીનું સુચન આથી કરવામાં આવ્યું છે કે રાક્ષસીની આપણતા સમા હોઈને મુક્તમાં હાથોથીના હોઈની સંમતી મેળવવા વિનાજ હાથોથીને હોઈ સાથે જોડી દેવાનું મજબૂર કરનાર છે.

શ્રી નેહરુની ચેતવણી

હોઈના વડા પ્રધાન થી નેહરુએ નુ દિલ્લીમાં બંધુઆરી તા. ૩૦મીના માંથીજીની પુરવતીથીના છઠી વર્ષી પ્રસંગે જરૂર સમામ, આપણ કરતાં પહોંચનાને અમેરીકા તરફથી જરૂર મદદ મળવાની વાતનું સુચન કરતાં હોઈને હોઈને પહોંચનાને જો મદદ મળવાનું વિશ્વાસ સાચી રચાપનાઈ નાંવ આવે પરંતુ ખીજીનું મુદ્દ નજીક આપણનાં આવશે. થી નેહરુએ હોઈને કે આ મદદ તદ્દન ખોટી અને જુસ બરેલી છે. જોમ હોઈવાનું છે કે આ મદદ શાંતીનું પ્રતીક છે અને ફરીયાની શાંતીને મજબૂત કરશે આ તરફથી વાત છે. પાટીત્વાનને અમેરીકાની જરૂર મદદ હોઈ નજીક આપણે અને હોઈના સરદારની નજીક આપણે.

તે શાંતી અને સામાજિક પ્રગતીનું આને માનવ આજીવી અને અંધુતનું છે. માત્રી આથી છે કે જોમ વિશ્વાસ

ની આવના તમને મામંદકી થઈ પડશે. તમારા કાપમાં તમને અંધુત સંજ્ઞાત, હજુ છે.

વિવિધ ખબરો

મેરોહકોના માણ સુલતાન સીદી મહોમદ યુસફ

મેરોહકોના મારતરફ યથેચ્છા સુચનાત સીદી મહોમદ ખીન યુસફને મેરોહકો (કારગીર)માંથી ખાસ વીમાન દ્વારા કોઈ સત્તાવાર જરૂર નહીં થયેલી જગ્યાએ લઈ જવા માં આવ્યા છે. ગયા, જોમરૂદ મદીનામાં નેહરુ-લીરદ એકદીગીરોને સહકાર આપવા બદલ ફ્રાન્સે સુલતાનને બરતરફ કપો હતા તેમની જગ્યાએ તેમના કાકા મીરોહ મહોમદ ખીન અરકાને નીમવા મા આવ્યા છે. લોહોનું માનવું છે કે સુલતાનને ફીલ્ડનીયન લઈ જવામાં આવ્યા છે પરંતુ પેરિસમાંના પરદેશ ખાતાના રપોકસમને આ માનવું છે. કનકાર કપો હતા. પેરિસમાંના ખીન હોવાલોથી માલમ પડે છે કે ખીન યુસફને નરા કોલોડેનીયન થપના એક ટાણુ પર લઈ જવામાં આવ્યા છે. ખીન યુસફની તથા પત્નીએ, માથી જો પુત્રા અને ૭ રબાનો તેમની સાથે વીમાનમાં મથા છે. તેમની બે પુત્રીઓ અને બાઈની ૨૦ રબાને, પાછળથી જશે.

જંગલમાં ઉછરેલું બાળક

જંગલી પ્રાણીની જેમ વર્તે છે લખતોની જંગલમાં હોરપીટલમાં જંગલમાંથી મળી આવેલા બાળકની તપાસ થઈ રહી છે. માનવામાં આવે છે કે જંગલી પ્રાણીઓએ આ બાળક ને ઉછરેલું છે હોરપીટલન સુખીન-ટેનકાંડ હો. ડી. એન સરમાએ જણાવ્યું કે બાળકની ઉંમર લગભગ ૮ વર્ષની છે. તે હાલ કચકચાવે છે અને જંગલી પ્રાણીની જેમ વર્તે છે. તે મનુષ્યના સહયોગમાં આવ્યું હોય એવું લાગતું નથી. જંગલી પ્રાણીઓની જેમ તે કુપ અને પાણી ચાટે છે.

મી. એમ. એન. રોહ

યુજરી થયા

ફોરરજી, લેનીન અને રેલીનના આમળના સંધી મી. એમ. એન રોહ ૬૬ વર્ષની વયે સેરીલક કોમ મેલિસીસની માંદગીથી સોમવાર તા. ૨૫ની બેન્ડુઆરીની રાત્રે યુજરી ગયા છે. મી. રોહ સે.વી.એટ કોમીન્ટનના સ્થાપક અને સ્વયં હતા. તેઓ મેક્સીકન કોમ્યુનિસ્ટ પક્ષના સ્થાપક હતા. ૧૯૨૮માં તેઓ કોમીન્ટનમાંથી નીકળી ગયા. ૧૯૩૦માં બ્યારે તેઓ પાછા દોઈ આવ્યા ત્યારે તેમને ૬ વર્ષ ૧૬ કરવામાં આવ્યા હતા. દોઈની 'રેડીકલ ડેમેક્રેટીક પક્ષ' અને

સીદી ફેરુચન બ્યારે લેખકની તેમજ સ્થાપના કરી હતી.

આરબોને બેન્ડુઆરી સહાયક મુત્તી આરબ શીખતા એક રપોકસમને રપેનીશ ડીક્રેટર, જનરલ કોહોને હજીર આવવા આમન્ય આપ્યું છે. આ આમન્યથી ધારવામાં આવે છે કે તેઓ ફેરુ આરબ, અને રપેનીશ વચ્ચે મુખ્ય વધારવાને છે. રપેઈને હાલમાં કાઝ બરતરફ કરેલા મેરોહકોના સુલતાન સીદી ખીન યુસફને રોહ આવેલા હતા. રપોકસમને જણાવ્યું કે આરબ રોહ મેરીન અમેરીકન રોહોના ટીપલોમેટીક સાથે મેળવી રહ્યા છે.

પ્રકાશકની નોટીસ

અમારે સંપેદિ જાણાવ્યું પડે છે કે છાપવાના કાગળોની અછતને લીધે તેમજ કાગળના વેપારીઓ પાસેથી મેળવવાની મહત્તી સુશીલતાને લીધે હવે પછીથી 'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન', જે હર અઠવાડીયે બહાર પડતું હતું; તે, સ્થિતિમાં સુધારો ન થાય ત્યાં સુધી હર પંખવાડીએ બહાર પડશે. કાગળના તેમજ છપા મહત્તીના કલ્યાજ લધી ગથેલા લાવોને લીધે છાપાનું લવાજમ બેટું છે તેટલુંને રહેશે તેમજ જાહેર ખબરોના હર પાસે બેટલા છે નેહરુ જ રહેશે.

મેનેજર :

'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન.'

સાઉથ-વેસ્ટ આફ્રીકા

સઉથ વેસ્ટ આફ્રીકાપર રીપોર્ટ નહીં અવવાનો દક્ષિણ આફ્રીકાને પ્રસારો હોવા છતાં ૭ સપ્ટેમ્બરની બનેલી સાઉથ વેસ્ટ આફ્રીકાપર યુનાઇટેડ નેશન્સની કમીટી તેમની સમા વખતે દક્ષિણ આફ્રીકાના પ્રતીનીધોને હાજર રહેવા અમંત્રણ આપશે. કમીટીએ નકકી કર્યું હતું કે સાઉથ-વેસ્ટ આફ્રીકાપર યુનીયનની સરકાર હેવાલ રજુ નહીં કરે તો તેઓ પોતાનો રીપોર્ટ લઈ કાઢી તેને લગતા કામગીરી અને માહિતીપર તપસ કરશે.

બ્રીટીશ પાર્લામેન્ટના સભ્યને સા. આ. ઈ.

કોંગ્રેસને સંદેશો

નોટાજ ઇન્ડિયન કોંગ્રેસની સાતમી વાર્ષી કોન્ફરન્સ, જે યુનાઈટેડ તા. ૫ ફેબ્રુઆરીના લોન્ડો રીડર પર અવેલા ગઈ હાલમાં સાબન, ૭ વાગે આફ્રીકન નેશનલ કોંગ્રેસના સેક્રેટરી-જનરલ મી. વેલ્ડર સીલુકુના હસ્તે પુરવી સુકારે, તેને સંદેશો મોકલતા બ્રીટીશ પાર્લામેન્ટના સ્વયં મી. ફેનર છે કવે જણાવે છે કે, "ઇન્ડિયાસ આપણા પક્ષમાં ૭ અને રાજ્ય કેન્દ્રથી હરિયાના મેળા નહિ રોકી સકાયા નેમ કે. મહાનથી કુદરતના કાયદા રહી સકાવાન નથી."

કોન્ફરન્સ તથા દિવસ માણે અને ખીન-ગોરાઓ સંબંધ નેશનલીસ્ટ સરકારની નીતીપર અગત્યની ચર્ચાઓ થશે. નાટાલના સપળા વજોમાથી કલોમેટ, હાજર થશે

મી. જોહાને પેતાનક સંદેશમાં વધુ જણાવે છે કે, "વર્લ્ડનેશના કામદાઓ સામે તમારી કોંગ્રેસ તેમજ આફ્રીકન નેશનલ કોંગ્રેસ ગયે વર્ષે જે અધીસક લગત ઉદાત્તી હતી તેથી આપણી ફરીયાદ માં ખતીય એકપ રચાવમાં માન નારા સપળા લોકોને વધુજ મેલસ.દન નેજી છે. તમારી હાલની કુદરતે

જો છતાં પણ અવિખ્યપર વિશ્વાસ રખાશે."

મી. પોલ રાખરને સંદેશો

ફરીયાના પ્રસિદ્ધ સંગીતકાર અને અને પીટીટ લોકોના દિમાપતી મી. પોલ રાખસન પ્રોસાહન આપનારા સંદેશમાં જણાવે છે કે, "તમારી કોંગ્રેસ તેમજ આફ્રીકન નેશનલ કોંગ્રેસ સાથે મળી જે વારંવાર મહાન મેળો આપેલા છે અને ફ્રેડ સમરન અને સિસ્ટ જાળવેલું છે તેથી અમેરીકાના કાળા લોકો, જેઓ પણ જાતીએ અને માનસંગની સામે લડી રહ્યા છે તેઓને થાકુ પ્રોત્સાહન મળેલું છે.

"હું જાણું છું કે તમારી કોંગ્રેસ સાતમાં આધિવેશન પ્રસંગે દક્ષિણ આફ્રીકામાં પ્રવર્તતા જાતીએન, જુલમ સામે અને ફેસીસ્ટ તત્વેની સામે ઝુજવાનો અને હેશના સવળા લોકો ને માટે સંપૂર્ણ આઝાદી પ્રાપ્ત કરવાને નવેસરથી ઝુજવાનો ફરી નિશ્ચય કરશે.

"હાલની લડી મળે મળે તેની કાળા દેખાતી હોય છતાં તમારી સંપૂર્ણ ખાતરી છે કે અખિલ આપણું અને આપણી અખિલની એલાદાનું છે અને

ભારતનો પત્ર

(આમારા અગત્યની તરફથી)

ચુઆ તા. ૧૯-૧ ૫૬

સૌ રાષ્ટ્રના મુખ્ય પ્રધાન શ્રી ડેવર બાઇએ પ્રધાનપદેથી રાજીનામું આપવતો ફરી નિર્ણય કર્યો છે. તેઓ પોતાનો બધો સમય સૌરાષ્ટ્રમાં ઠીંગેસ સંસ્થાને મજબુત કરવા પાછળ ભળીત કરવા માટે છે એ જાહેર કરવામાં આવ્યું છે. પરંતુ ખરી વાત એ છે કે, મૂક પ્રધાન શ્રી રસિકલાલ અને તેમની વચ્ચે નીતિ વિપલ બાબતેના ધણી લાખા સમયથી મતભેદ પ્રવર્તે છે. હેતુથી વેચાણવેરા સામેની લડત દરમિયાન આ મતભેદો પર કાટાચો પડેલો દત્તા. શ્રી રસિકલાલ વિરોધ ધણી સામે સખત નીતીના હિમાયતી છે. કાંઈ પણ પ્રકારની ગળવળને મજબુત હાથે ઢાળી દેવામાં માને છે. જ્યારે શ્રી ડેવરબાઇ નમ્ર માનવી છે અને નમ્ર નીતીમાંજ માને છે. આને પરિણામે મતભેદો કાપમ રહે છે. ખીજા રાજ્યો ના જેવી અટપટ સૌરાષ્ટ્રમાં નથી. ખંતેમાંથી કાંઈએ સૌરાષ્ટ્ર ધારાસભા કોંગ્રેસ પક્ષમાં પોતાનું અગ્રમ સ્થાન જમાવીને એકબીજાને ઉચ્ચાવી પાડવા ની કાંઈ દિવસ કાશીય કરી નથી કે પછી એકબીજાને જાહેરમાં છતારી પાડવાની પ્રવૃત્તિ પણ કદી કરી નથી. હવે જાનું બંનેએ એકબીજાની તરફેણમાં પ્રધાન મંડળમાંથી નીકળી જવાની એકર કરી છે. આ અમુક એક વખત શ્રી ડેવરબાઇએ રાજીનામું આપવાની કરેલી એકરના સમયસર હું અમારું આપી ગયો છું. એ વખતે સૌરાષ્ટ્ર ધારાસભા કોંગ્રેસ પક્ષે તેમને ચાલુ રહેવાની આગ્રહ કરી દિનંતી કરતાં તેઓ હેઠાપર ચાલુ રહ્યા હતા. શ્રી ડેવરબાઇએ આ સંબંધમાં શ્રી નેહરુ પર પત્ર લખ્યો છે અને પોતાને છુટા થવાની રજા આપવાની વિનંતી કરી છે. શ્રી ડેવરબાઇ, સૌરાષ્ટ્રમાં મૂક પ્રધાન શ્રી રસિકલાલ, સૌરાષ્ટ્ર કોંગ્રેસના મંત્રી શ્રી વલ્લુભાઇ શાહ મુખ્ય આગ્રહ હતા. શ્રી ડેવરબાઇને તેમના મુખ્યમંત્રીના મિત્રોએ હોદ્દા પર ચાલુ રહેવાને પ્રુખ સમજાવ્યા હતા. પરંતુ તેમણે આખરે એવો જવાબ આપ્યો હતો કે, શ્રી નેહરુ ને હેસરો આપે તેને હું શરીરમાન્ય રાખીશ. તેઓ પ્રજેપ અદીથી કલ્યાણી ખાતે મળી રહેલા કોંગ્રેસ અધિવેશનમાં હાજરી આપવા ઉપડી ગયા છે. ત્યાં તેઓ બધા શ્રી નેહરુને મળશે અને શ્રી નેહરુ ને આદેશ આપશે તે પ્રમાણે વર્તશે. શ્રી ડેવરબાઇ જે છુટા થશે, તો તેમની જગ્યાએ મુખ્ય પ્રધાન તરીકે આવશે અને પ્રધાન મંડળમાં ખીજા કેટલાક ફેરફારો પણ થશે.

છેલ્લા વીસ વર્સથી વારંવાર સંબંધમાં જરાય પ્રગતિ નહોતી થઈ ગઈ, તે સિલોનમાંના દસ લાખ દોઢી એના બ.વિ દરજ્જા વિરે ભરત અને સિલેન વચ્ચે સમજુતી થઈ ગઈ છે. દિલ્હી આવેલા સિલેનના વડા પ્રધાન સર બેલન કોટલેવાલા અને શ્રી નેહરુ એ આ સંબંધમાં એક કરાર પર સહી કરી છે, જે કે તે બંને સરકારો ની અંતિમ મંજુરીને આધીન છે. આ કરારથી દોઢી રાજદ્વારી મંડળને સંતોષ થયો નથી, કારણ કે તે બધાં અરપટ છે અને ઘણી બાબતો સિલેન સરકારની સુગેચ્છા પર છોડે છે તે બધાં બંને પક્ષો આ સંબંધમાં આવી શકાય તેટલું નમરું આપવાને તૈયાર છે, એમ આ કરાર ખતારી અપે છે. આ કરારથી સિલેનમાંના દોઢીએના મોટા ભાગને પણ સંતોષ નહિ થાય. આ પરિણામે બંને દેશો વચ્ચે પ્રવર્તતું તંગ માતાવરણ દળણું થઈ જશે, એમ લાગે છે.

સિલેનના દોઢી અને પાકીસ્તાની નામરીક ધારા હેઠળ, ત્યાં નોંધાયેલા નામરિકો સિવાયના દોઢી અને પાકીસ્તાનીએને પોત-પોતાને દેશ પાછા મોકલી આપવાની સિલેનમાં આમણી થઈ રહી હતી. સિલેનમાં ગેરકાયદે ધુમી ગયેલા કચેરાતા કુટલક માછી મારોને પાછા ભારત મોકલી આપવાને, પ્રગાસ સિલેન સરકારે કર્યો હતો, પણ પાસપોર્ટ અને વીસાના આ જમાનામાં કાંઈપણ જવાબ ભારત સરકારની મંજુરી વિના આ માછી મારોને પાછા લઈ જવા તૈયાર નહોતા. ભારતના પ્રતિનિધિના 'વીસા' વિના કાંઈને દોઢી આવવા માટે કાંઈ જવાબ લેવાને તૈયાર ન થાય અને જો કાંઈ જવાબ આપા ઉતાડ્યોને લાવે તો ભારત તેને ભારતના બંદર માં ખાલી કરવા ન દે, એટલે એ જવાબના માલીકને કસાઈ જાય અને ઉતાડ્યોને તેને પાછા લઈ જવા પડે. હવે સિલેન સરકારે દોઢીએને પાછા મોકલવાની આમણી પડતી મુશ્કેલી અને સિલેનમાંના દોઢી નામરીકોના નામરિક ધારા હેઠળ નોંધણી કર્યા પછી બનાવવાનું અને ૧૯૫૫ સુધીમાં આ કામ પૂરું કરવાનું કણક કણ છે. જો દાલના ધારા ધોરણ શુભળ જ સિલેનમાંના દોઢીએની નામરિક ધારા હેઠળ નોંધણી થાય, તો પાંચ લાખ દોઢીએ આ નોંધણીમાં આવે. જો કે દાલના ધારા ધોરણે બહુ અસંતોષ થારક છે અને ભારત સરકારે તેનો

ફિધ રજો કે પાવ . . . નામરીકોના નામરિકો અગ્રમ રજાશે અને તેમને મતાધિકાર પણ અપાશે. વધુમાં તેમને સિલેનની પાસોમેન્ટમાં પ્રતિનિધિત્વ આપશે, પ્રતિનિધિત્વનું પ્રમાણ સિલેન સરકાર ભારતના વડા પ્રધાનની સલાહ સથે નક્કી કરશે. બીજા નામરિકોની કામ અગ્રમ નામરિકો તરીકે નોંધણી થશે આમ બધા દોઢીએના નામોની જુદી પાટી બનાવવાનું કારણ, સિલેનમાં દોઢીએ ને ગેરકાયદે પ્રવેશ અટકાવવાનું છે. આવી પાટી હોય તો નવા આવેલા તરત પકડાઈ જાય.

પાકીસ્તાનના વડા પ્રધાને ભારતના વડા પ્રધાન પર પત્ર લખીને કાશીર અંગે વધુ ચર્ચા કરવા માટે મુલાકાત ની આગણી કરી છે. પરંતુ શ્રી નેહરુ હમણાં દુબાઈ પધા કામમાં હવાથી તેમની જાતે વચ્ચે પહેલા મુલાકાત ચોખ્ખા એવો સંભવ નથી. શ્રી નેહરુ હવેમાં કલકત્તા પાસે કલ્યાણી ખાતે મળી રહેલા કોંગ્રેસ અધિવેશન માં હાજરી આપવા ગયા છે. ત્યાંથી તેઓ તા. ૨૬મી જાન્યુઆરીએ પ્રજા સત્તાક દિનની ઉજવણીમાં ભાગ લેવા મટે દિલ્હી ખાતે આવી પહોંચશે. એ પછી તેઓ ત્રાવણકોર-કોચીન અને પેપ્સુ ધારાસભાની આવતી મુંડણી માટે અ વિરતારોમ. કોંગ્રેસ માં પ્રચાર કરવા જશે. એ દરમિયાન દોઢી પાસોમેન્ટની અંદાજપત્ર માટેની મેદક શરૂ થશે. એટલે તેઓ એ કામમાં રોકાઈ જશે આમ તેમને જ. મદમદ બહીને દાલમાં ગળવળી કુરસદ નહિ બને. વધુમાં પાકીસ્તાન અમેરીકાની હરકરી સદાય રવીકારે, તો કાશીરના પ્રજાની સમગ્ર પળ દુઃખિકા બદલાઈ જાય છે, એમ તેઓ માનતા હોવાથી, ત્યાં સુધી અમેરીકન સરકારી સદામના પ્રજાને નિકાલ ન આવે ત્યાં સુધી કાશીર વિષે ચર્ચા કરવાને કાંઈ અર્થ નથી. શ્રી નેહરુ કલ્યાણી ખાતે કોંગ્રેસના પ્રમુખ તરીકે પ્રવચન કરતાં કાશીર અને ભારતમાંના વિરોધી સંસ્થાનો અંગે મદરતની જાહેરાત કરશે એવી આશા રખાન છે.

એરીસાના મુખ્ય પ્રધાન શ્રી નમ-કુણ્ય ચોધરીએ પણ પોતાનો હોદ્દો તજીને રચનાત્મક કામમાં લાગી જવાની હમણા અગ્રમ કરી છે અને એ સંબંધ માં શ્રી નેહરુ પર પત્ર લખ્યો છે, શ્રી નેહરુએ હજી સુધી આ સંબંધમાં કાંઈ જવાબ આપ્યો નથી. કોંગ્રેસ અધિવેશનની પુણ્યકૃતિ પછી તેઓ, આ જામત અંગે નિર્ણય કરશે, એમ જણાય છે. આ દરમિયાન એરીસા ધારાસભાના કોંગ્રેસ પક્ષની મેદક મળી હતી. પક્ષે મોટી શક્તિઓ શ્રી ચોધરીને હોદ્દા પર ચાલુ રહેવાની

આમદબરી અરજ કરી હતી. બધા માં પક્ષે તેમની નેતાગીરીમાં વિશ્વાસ વ્યક્ત કરીને, તેમણે મુખ્ય પ્રધાન તરીકે જાનવેશી કામગીરી અંગે સંતોષ વ્યક્ત કર્યો હતો. આને પરિણામે શ્રી ચોધરી હોદ્દા પર ચાલુ રહે તો નવાઈ નહિ.

મદ્રાસના મુખ્ય પ્રધાન શ્રી અરવંદી ૨૦મી પ.સ.સ.રીએ પત્ર પોતાને હોદ્દો છોડી દેવાની હમણા અગ્રમ કરી છે. મદ્રાસ ધારાસભામાં વિરોધ પક્ષ તેમજ કોંગ્રેસ પક્ષમાંના તેમના વિરોધના જુદા તેમના પર પ્રુખ પ્રદારો કર્યા હતા. તેમની પાસાની કેળવણીની યોજના પર ધારાસભામાં તેમજ ધારાસભા પદાર પણ હજી એટલો જ સખત વિરોધ થઈ રહ્યો છે. કોંગ્રેસ પ્રમુખ શ્રી નેહરુ પાસે તેમને પ્રધાનપદેથી છુટા થવા માટે રજા માની છે. પરંતુ શ્રી નેહરુએ ત જોતરમાજ જેવું નિવેદન કર્યું હતું કે, મદ્રાસની પ્રજાના હિતને ખાતર પણ રાખીને મુખ્ય પ્રધાન તરીકે ચાલુ રાખવા એકબે. એ પરથી જણાય છે કે, શ્રી નેહરુ તેમને છુટા થવાની રજા નહિ આપે.

૧૯૫૦-૫૧ થી અગ્રમમાં આવેલી પંચ વર્ષી યોજનાના પ્રથમ ત્રણ વર્ષ ની કામગીરીનું અવલોકન કરતાં આવે: જન પંચ જળુ. જે છે કે, આ કાળ દરમિયાન યીજ વરગુએના ખાલો અંગેની પરિસ્થિતિ કાણમાં આવી હતી, બેનિયતીનું અને ઓછોચિત્ત ઉપરત વધુ હતું અને દેશમાં રજીર અર્થ નાના પાતો નાંખા હતા. પંચ વર્ષો ગે.જનનું વાલકાલિક ધ્યેય મોટે ભાગે સિદ્ધ કરવામાં અ.બું છે, એમ સારાણુ કહી શકાય તેમ છે. આમાં કારિયાના બુધે અને કુદરતની કૃપાદષ્ટિએ પણ ભાગ લઈએ છે. તેમ છતાં આ સિદ્ધિમાં પંચ વર્ષો યોજનાને કાળો સુચક છે અને તે યોજનાના સંપુર્ણ અગ્રમ માટે શુભ દુકનરૂપ છે. આપણા અર્થ તંત્રની નવ હટના અને લોભાના જીવન ધોરણ માં સારો એવો વધારો કરવા માટે સતત જોરદાર પ્રયાસો કરવાને તબક્કો, હવે આવી પહોંચ્યો છે.

આ યોજના ૧૯૫૦-૫૧ માં લખા માં આવી ત્યારે અ યોજના પંચ સામે અર્થ તંત્રને અખડાવી નાંખે તેવા અગ્રમના કુમાવાનો ભવ. જમડતી જતી અખ-પરિસ્થિતિ, અનાજની મોટા પ્રમાણમાં અવાત, ર અને શણુનો પડેલો ગુરવડો અને વિરોધો સાથેના વેપારમાં ખાલ-આ બધા કાચો ખડા હતા, આ ઉપરાંત કારિયામાં ફાટી નીકળેલા બુધે દેશની આર્થિક સિધ્ધિ પ્રુખ ખમાડી મુશ્કેલી હતી. ઓલોગીક ઉત્પાદન પણ ઘટી ગયું હતું. હવે અ, પરિસ્થિતિ તદ્દન પદદાઈ ગઈ છે. ૧૯૫૦-૫૫ માં જે મિંતા ઉભી થઈ

દાખી, તે ફર મહા છે. પંચ વર્ષો પાછળનાં અમલ સર ચર્ચા લેવાયેલી પચાસનું કળ ને લોકોને મળી રહ્યું છે. ગુનાવરના ઉત્પાદનમાં ૪૪ લાખ ટનનો વધારો થયો છે અને ભારતીય પાણી વાળણી સપાટીએ સ્થિર થવા છે. અનાજ પરના સમગ્ર ગયા અંકુસો ઉડી ગયા છે. મુંબઈ શહેર અને મુમ્બઈ રાજ્યના અન્ય ગામ બંધીવાળા શહેરોમાં પાણી જીવાર-ગાળીના મુકત વેપાર થી છુટ અપાઈ છે. એટલે મુંબઈને હવે સમગ્ર ગાર વર્ષ પછી પહેલીજ વાર પાણીનાં દરજન વર્ષ છે. એથી મુંબઈમાં, વસતા સૌરાષ્ટ્ર વાસીઓ આનંદમાં આવી ગયા છે. ભારતના જોગક પ્રધાન થી રૂપી અદ્યક્ષ ક્રીડ નામગે કુદેલી વનદેશત પ્રમાણે ૧૯૫૪ માં ભારતને પરદેશથી થઈ કે ચોળા આપાન કરવાની જરૂર જરૂર નહિ પડે. ગામ છતાં અનામત જરૂરો ઉગો કરવા માટે તે થોડી પ્રણી આપાત કરે એવો અંબ છે. આગળી પાક ની સ્થિતિ પણ અભારે તો વણી સતેવતારક છે.

૧૯૫૦-૫૧ની સરખામણીમાં સુતર નું ઉત્પાદન ૧૧૭૯ કરોડ રતલથી વધીને ૧૪૫ કરોડ રતલે પહોંચ્યું હતું. કાપડનું ઉત્પાદન વધીને ૪૭૦ કરોડ વાર થઈ ગયું હતું. સીમેન્ટનું ઉત્પાદન ૨૬૯ લાખ ટનથી વધીને ૩૫ લાખ ટનનું થયું છે. ખીજે પણ સમગ્ર ભાષા ઉલોગોનું ઉત્પાદન વધ્યું છે. આ વર્ષે દરમિયાન વણી નવા ઉલોગો, રાજ થવા છે. સુવિખ્યાત જર્મન પેટ્રી કપસના સહકાર સાથે ભારતમાં રેડીલનું એક સરકારી મલીકી નું કારખાનું સ્થાપવાનાં પગલાં લેવાઈ રહ્યા છે. અભારે કરતીમાં છે, તે રેડીલના દારખાન.એને વિરૂદ્ધ બના પાઈ રહ્યા છે.

ચીનરજન લે.કોમોરીવ વર્ષે આ ચોળનાના અમલ પછી ઉત્પાદન રાજ રહ્યું હતું. અભાર સુધીમાં આ કાર ખાનાએ ૧૦૦ રેલવે એન્જનો, ૧૨૦૦૦ વેગનો, અને ૧૭૫૧ ઉતાડ વખા તમ-માર કર્યા છે. અભાર પહેલાં એન્જનો કે વખા ભારતમાં અનતજ નહોતા અને ઓટનથી આપાત કરવા પડતા હતા. હવે ધીમે ધીમે આ કારખાના તું ઉત્પાદન વધતું જશે. ચોળનાના પહેલા બે વર્ષમાં વીઝામાં ૫૮૫ આ તેની દીકુરતાન શીપયાર્ડસ લી.ની ગોદી માં ૮૦૦૦ ટન વજનના એક એવા ૭ જટલો બાંધવામાં આવ્યા હતા. ભારતના કિનારાન, વેપારમાં હાંદી જલ્લોનેા હીરસો જે ૧૯૫૦-૫૧માં ૮૦ ટકા હતો, તે હવે વધીને સોએ સે ટકા થઈ ગયો છે.

૧૯૫૪ માં ભારતમાં ટેલેફોન બનાવ વળું કારખાનું પણ રાજ કરવામાં આગ્યું હતું. આ કારખાનું વર્ષે ૪૦ હજાર ટેલેફોનો બનાવી શકશે.

પંચ વર્ષો ચોળના પાછળ થયેલા ખર્ચ વીરે અપેક્ષા પંચ વર્ષોમાં છે કે, પહેલા ત્રણ વર્ષમાં ૬. એક હજાર કરોડનો ખર્ચ થયો છે. ૧૯૫૧-૫૨માં રૂ. ૨૧૧.૫ કરોડ, ૧૯૫૨-૫૩માં રૂ. ૩૨૩.૫ કરોડ અને ૧૯૫૩-૫૪ રૂ. ૪૧૩ કરોડનો ખર્ચ થવ, જાય છે. આમ ખર્ચ દરેક વર્ષે વધારવામાં આવ્યું છે, દેશ છતાં આવતાં બે વર્ષમાં રૂ. ૧૦૬૯ કરોડ (મૂળ ચોળના પ્રમાણે) ઉપરાંત હમણાં શહેરી વિસ્તારોમાંથી બેકારી નાણુક કરવા બધાયેલી નવી ચોળનાઓ માટે રૂ. ૧૭૫ કરોડ ખર્ચવા પડશે. આમ આવતા બે વર્ષમાં રૂ. ૧૨૪૮ કરોડ વીકાસ ચોળનાએ, પાછળ ખર્ચશે.

* * *

અનંદિ કાળથી પ્રયાગ (અલ્પાદા-બાદ) ખાતે, ગંધા યુનના અને સરસ્વતી ના સંગમ સ્થાન પર દર ગાર વર્ષે ભરાતા કુંબ મેળાની શરૂઆત તા. ૧૪મી જાન્યુઆરીથી થઈ ચુકી છે. અભાર સુધીમાં લાખો માણસો મેળા માં જઈ આવ્યા છે. તા. ૧૨મી માર્ચે મેળા પુરો થાય એ પહેલાં તેની આરંભે પચાસ લાખ માણસો મુલાકાત લેશે, એવો અંદાજ છે.

આ કુંબ મેળાનું નામ ભારતની જીતી દંત કથામાં આવતા કુંબ ઉપર થી પડ્યું છે. આ દંત કથા એવી છે કે, દેવો અને દેવેએ જપારે સમુદ્ર મંથન કર્યું, સારે તેમાંથી અમૃત નીકળ્યું. આ અમૃત દાનવેના હાથ માં ન જાય એ હેતુથી અમૃતનો કુંબ લઈને દંદનેા પુત્ર જયંત ભાગ્યો. છદ ની પુત્રને ભાગતો જોઈને એની પાછળ દાનવો પડ્યા. આગળ ધંદનેા પુત્ર અને પાછળ દાનવો એમ દોડવાની શરત ચાલી. ભાગતાં ભાગતાં ધંદનેા પુત્રને થાક લાગ્યો એટલે નાસિક પાસે ગોદાવરીના કાંઠે એણે કુંબ (ધોડો) નીચે ઉતારી અને ત્યાં થાક ખાવા બેઠો. થોડું પાણી ખીને થાક બાધો ન ખ.એ ત્યાં તો પાછળ દાનવો આવી પહોંચ્યા. એટલે ધંદનેા પુત્ર જયંત ફરી કુંબ ઉપાડીને નાંઠો. ઉતા વળમાં કુંબ ઉપાડતાં અમૃતનાં એક બે ટીપાં ગોદાવરીને કાંઠે પડી ગયાં. ભાગતો ભાગતો ધંદનેા પુત્ર- જનજન માં ફીપ્રા નદીના તીરે પહોંચ્યો. અને ત્યાં થાક ખાવા બેઠો. પરંતુ દાનવો એ તેને પીછો ઊડ્યો નહોતો અને તેઓ પણ ત્યાં અ.વી પહોંચ્યા. એટલે જયંત ફરી કુંબ ઉપાડીને ભાગ્યો. વાગતાં ભાગતાં ફીપ્રાના તીરે પણ અમૃતના એક બે ટીપાં ડે.જ.પાં. આવીજ રીતે પ્રય.ગના ત્રીવેણી સંગમ પાસે અન્ય અને હરદ્વારમાં ગંધા તીરે પણ અન્ય. કાલાતુકે જે આર ડેકલે અમૃતનાં ટીપાં પડ્યાં હતાં તે આર ડેકલે ચોકસ રાશીયોગ વખતે "કુંબ" મેળાએ ભરાય છે.

આ બધામાવ પ્રવાસનું મહાત્મ્ય સૌથી વધુ ગામવામાં આવ્યું છે, કારણ કે ત્યાં ગંધા, યમુના અને સરસ્વતી નો ત્રીવેણી સંગમ થાય છે. આમ સરસ્વતી બાબ રીતે દેખતી નથી. આ વખતે ખા.સ કરીને સમગ્ર પશ્ચિમ ભારતમાં કુંડીનું એક જળજર મેળું ફરી વધ્યું હતું. પ્રયાગ (અલ્પાદાબાદ) માં પણ સખત કુંડી હતી અને દેખ-રેખર ૪૮ ડીગ્રી સેન્ટિગ્રી નીચું મધ્ય હતું. આમ છતાં કુંબ મેળાના પ્રથમ દિવસે વહેલી સવારમાં સમગ્ર પંડર લાખ માણસોએ કાકડતી ટ.દમાં પણ ત્રીવેણી સંગમમાં રનાન કર્યું હતું. રનાનનો પહેલો મદત્વનો દિવસ મકર સંક્રાંતી અને ખીજે મદત્વનો દિવસ ચોથી પુનમ અગાધ છે. ચોથી પુનમ ના દિવસે પણ દમેક લાખ માણસોએ સંગમમાં રનાન કર્યું હતું.

ઉત્તર પ્રદેશની સરકારે યાત્રાળુઓની સમવસતા માટે આશરે રૂ. ૪૫ લાખ ના ખર્ચે મંગાના રેતાળ નટપર એક નજર ખડું કરી દીધું હતું. નજરમાં દેરક જનની આધુનિક સગવડો રાખ વર્ષમાં આવી છે. ઉપરાંત યાત્રાળુઓ અને કાંઠે રહી શકે અને સહેલાઈથી આવજાવ કરી શકે એ માટે લશ્કરે એક તરતો પુત્ર તપ્પાર કરી નાંખ્યો છે. નકાવાના રથની આસપાસ તથા ઉડાણ વાળી જગ્યાઓ આકે વાડો ઉની કરવામાં આવી નેથી કરીને કાંઠ યાત્રાળુ નદતાઈ કુખી ન જાય, કુંબ મેળો દર ગાર વરસે ભર.વ છે. પરંતુ ગયા ગાર વરસ પરેલાં લડાક અહતી હતી, એટલે યાત્રાળુઓને ટ્રેનોની કે ખીજ કે છ સગવડો ન મળતાં એ મેળો ન ભરાયા નેવોજ રહ્યો હતો. એટલે ખરી રીતે તો આ વખતે ૨૪ વર્ષ પછી આ મેળો મળી રહ્યો છે. તેની આશરે ૪૫ લાખ માણસો મુલા કાત લેશે એવો અંદાજ છે. ડાન બંધ રેપેશીયલ ટ્રેનો કુંબ મેળા માટે દોડાવાઈ રહી છે. રેલવે સત્તા વાળા એએ મેળા માટે વધારાના દસ હજાર માણસો, ૪૦૦ એન્જનો અને ૧૫૦૦ ઉતાડ વખા રોક્યા છે. ઉતાડઓ વધુ દેખાતાં દરેક ડેકલેયે રેપેશીયલ ટ્રેનો દોડવાય છે. ઉપરાંત વિમાની સર્વિસે પણ કુંબ નજર પાસે ઉતરવાની જોશ વાઈ કરી છે.

યાત્રાળુઓને મદદ કરવા ત્રણ હજાર પે.લી.સ અને ૭ હજાર રવપંસેયકો ખડે પગે તપ્પાર છે. કુંબ મેળામાં દરેક મત, પંથ અને શીરકાન, સાધુ ઓ આવ્યા છે અને પોતાની જુદી જુદી રાવટીઓમાં ધુણી ધખાવીને પડ્યા છે. આ સાધુખાવ.ઓની સખ્યા હજારોની થવા જાય છે. આમ જ્યોતિ મંદના શંકરાચાર્યથી માંડીને રસ્તે ખીખ માગી ખ.તા સાધારણ બ.વાનો પણ સમાવેશ થાય છે.

પ્રાચીન કાળથી "ગંધા" મેળાને

કિનારો દોડુ બાજબનો માટે આકર્ષણ ૩૫ રતો છે. મહા ભારતના કાળથી મળી રહેતા, વિષ્ણુવરના આ સૌથી મોટા ધાર્મિક મેળામાં લોકો અદ્યુર્વક જાય છે. પુરાતન કાળની જેમ કાંઠ માં આ બાસ અને જધો, બીમંતો, અને અરીઓ, વિદ્વાનો અને અજાનો, નામા ભાવઓ, સાધુઓ અને સન્યા સીઓ, દલરો વર્ગોથી જેમ રાજઓ અને પ્રગત સદન કરતાં આવ્યા છે તેમ મંગાના નટે, અખ શિયાળાની કાકડતી ટાક અને ગીરદી બરી જાવણી નાં મુરોલી બધાં જીવનનો સામનો કરી રહ્યા છે. પ્રથમ પ્રત્યેની અને મેળામાં જાય છે તથી મળનારા મેલ માં ઉડી જઈ તેમને દરેક પ્રકારની મુરોલી સદન દરવાની શક્તિ આપે છે.

મેળામાં વણા કુતુહલને ખાતર જાય છે. અણા અંધ અકાથી જાય છે. લેઓ આ મેળાનું મહાત્મ્ય સમજતા હોના નથી. મેળામાં જનારાઓનો મોટો ભાગ આ કાંઠનો છે. ભારત ના જુલો જુલેથી અને પડોઇના રેશે. ના લોકોને પણ આ સ્થલે આકર્ષતી વસ્તુ કંઈ પાંચ હજાર જેટલા પડીતો અને પુરાણના અભ્યાસીઓ યાત્રાળુઓને સંગમમાં રનાન કરવડુ મહાત્મ્ય સમજવે છે. તેમના અને પવિત્ર સંગમમાં એકજ કુખી માટે વાંચી દસ દલર જવના ફેરા ટળી જાય છે.

કુંબ મેળાના પાછળના દિવસોમાં ત્યાં ધાર્મિક વિવાદ સખાઓ મળતી હતી, જેમાં દરેક ધર્મવાળા ભાગ લેતા હતા અને સામ સામાં શાઆર્ષ આદતો હતો. હવે શાનદાર સરધર કાંઠીને સંગમ પર જતું, સંગમમાં રનાન કરવું અને દાન કરવું, જે આ, મેળાના મુખ્ય અંગો બની ગયાં છે. યાત્રાળુઓ મેળામાં આવ્યા પછી માથે મુકો કરાવી લે છે. કાણુ જાણુ "તીર્થે જાને મુંડવામાં" પણ કાંઈક પુરુષ હશે. આ મુંડન વિધિ માટે સૌક્યો ની સંખ્યામાં વાણુદો પણ ત્યાં જીતરી પડ્યા છે. મુંડીને જે વાળ જીનરે તે પણ સંગમમાં પધરાવવાતા હેય છે. એટલે વાળને મોટી મોટી હોડીઓમાં ખરીને નદીની વચમાં લઈ જવામાં આવે છે.

મકર સંક્રાંતિના દિવસે વહેલી સવરે જીલ જીલ પંચના સત્કુ-સંવાસીઓ પોત પોતાના અતુયાપીઓ સહિત "ગંગા મેલા કા જય"ના પેકારે કરતા કરતા સંગમ સ્થાને પાણીમાં ઉતર્યા ત્યારે મેળાની શરૂઆત થઈ. પાણીમાં સુર્ષ તરફ મેલું રાખીને યાત્રાળુઓ જીભ અને પંડાઓએ તેમને વિધિપુરસર પુજા કરાવી. નદીમાં લોકો આમળ વખા ત્યારે મોરેર નગારાં અને દુંદુબીના ઓજાથી વાતા વરણ માણુ ઉડ્યું હતું. લોકો હજાર

સ્તવન કરતાં કરતાં આમળ વધતાં હતા. હજકડી દોડ અને ઘરે જોવા હું પાણીમાં પથ્થુ લોહો અઢાપુર્વક કુખડી મારતા હતા. પુનઃ વિધિ પતાવ્યા પછી લોહો નદીમાં પુષ્પો, અનાજ અને નાણા નાખતા હતા. લોહોને છીછરા પાણીમાંથી વચમાં સંગમ સુધી લઇ જવા માટે ૫૦૦ શણગારેલી હેડીઓ તૈયાર હતી.

આ પછી એક મેડું સરખસ નીકળ્યું હતું જેમાં સોથી ગોખરે નામા બાવાઓ, પછી ભૈરાગીઓ અને પછી જિદસીઓ હતા. ટોલ-ત્રાસોના ઠીમ ઠીમ સાથે તેઓ ચાર-ચારની કતારમાં ચાલતા હતા. મોઢા મંદો, માટીપતિઓ વગેરે હાથી, મેઘા, હાટ અને પાલખીઓ પર સવાર થયા હતા અને તેમની આગળ પાછળ તેમના ચેલાઓ અને બકતજનો ચાલતા હતા. આમ આ સરખસ કુતીનગરના મુખ્ય મુખ્ય માર્ગો પર ફર્યું હતું.

ક્ષણ બંગુર જંગલ

“પ્રમાણ સાગરનમાંથી”

મોહનનાર : ડી. એમ. મીસ્ત્રી, બેચાલ

સુવાવરયા, રૂપ, જીવન રૂબનો સંગ્રહ, અર્થ અને પ્રિય, સંભાષા, એ સમજી નાચ પામનાર છે. મારે વિદ્વાનોએ તેમાં મોઢા રાખવો નહીં.

જેમ નદીના પ્રવાહમાં વહી જતું પાણી ધુનઃ પાછું આવતું નથી તેમ રાત્રી અને દિવસ સાથે વહી જતું આયુષ્ય પણ પાછું આવતું નથી.

વાધની જેટલે ચોતરફ તિરકકાર કરતી, જલ્દાવરયા હોવી છે, શત્રુની જેટલે રામ દેહને હણે છે, અને બાગેલા પ્રકાશથી વહી જતા પાણીની આક્રમક આગ્રહ વહી જાય છે તે પથ્થુ લોહો તુલસીનગરને કાચ કરે છે એવો મોઢું આશય છે.

કરોડો સેનામહેરો અર્થવાથી પણ એક પણ નેટલું આયુષ્ય મળી શકતું નથી, તે જો સમજીને રૂયા મધુ તે તેનાથી અધિક હાની કષ્ટ છે.

ક્ષમા

ક્ષમા રૂપી કૃપીઆર જેના હાથમાં હોય, તેને કુળનો શું કરી શકવા નહીં બાસ વિનાની સુધી જમીનમાં પડેલો અગ્નિ પોતાની મેળે જ જુગ્મ્મ ભાય છે.

તિર્થ

આત્મરૂપી નદી છે સંવત્સરની પ્રપ્ત તીર્થ છે, સત્યરૂપી અરુ છે, શીવરૂપી કીનારા છે અને જેમાં રૂયાના મોળ જીવ્યા રૂયા છે, તેમાં જે પાકુ રાજા ના પુત્રી કર્મ રાજા, હું રનાન કર

આ ગેળામાં આશરે ૧૦૦૦ નેટલ. ખીસા કાપુરો અને હાથ બાળે હોવા નો ચોલીસનો અંદાજ છે. ચોલીસે પાત્રાણુએને બચાવવાનાં ચાપતા પગલાં લીધાં છે. છતાં ધણુ કતરાઈ જશે, હાથ જશે.

મારતના વડા પ્રધાન શ્રી નેહરુ, રાષ્ટ્રપતિ ડૉ. રાજેન્દ્રપ્રસાદ અને બીજી ધણી આગેવાન બક્ષિતઓએ પથ્થુ મેળાની સુલાકાત લીધી હતી. શ્રી. નેહરુ મેળામાં કરવા નીકળ્યા ત્યારે એક પડાએ તેમને ટોકાર કરી કે, “પંડીતજી આટલે સુધી આવ્યા છો, તો પવિત્ર સંગમમાં રનાન કરી લે.” પંડીતજીએ રાકડું પરખાવ્યું કે “જે મારી જીંદગીમાં કદાપી કાંઈ બે, હાથ કે પાપ ક્યું નથી, આટલે મારે તેમાં કુબળી મારી પવિત્ર થવાની કાંઈ જરૂર નથી.

આ મેળો તા. ૧૨મી માર્ચ સુધી ચાલશે.

માંડપથુ માતાના દોપથી અને મુખર્તા પિતાના દોપથી આવે છે.

બંધનનું મુળ વિષય

અમદાવાદ ‘પ્રગતિ’ અસિક્કમંથી (ચે.કલનાર : ડી. એમ. મીસ્ત્રી, બેચાલ)

કાન, ચામડી, આખ, જીભ અને નાક, પાંચ. હિન્દીઓ અને શબ્દ, રપર્સ, રૂપ, રસ અને મંદ, એ તેના પાંચ વિષયો. જીવાતમાના બંધનનું કારણ છે. એ પચમાયા એક પથુ વિષય જેનામાં પ્રધાન હોય તે તેના બંધનનું કારણ થઈ પડે છે, અને તે જીવાતમાનો નાશ નોતરે છે. કાપકા તરીકે—શબ્દ વિષય નામમાં પ્રધાન હોય છે, જેથી વારીની મારેલી વામવધી તે ગાડો બને છે. તેમાં તલ્લીન થતાં તે વાદીના બંધનમાં પડે છે, રપર્સ વિષય હાથીમાં પ્રધાન હોય છે, તેને પકડવા માવતો જમલોમાં જઈ મોઢા હાં આડા બોદી તેના ઉપર બનાવેલી હાથથી છબી રાખે છે, હાથચુનાં વિષયમાં અંધ બનેલો હાથી તેના તરફ આકર્ષીત છે અને બંધનમાં પડે છે. રૂપ વિષય પતંગીઆમાં પ્રધાન હોય છે. દિશ કે અગ્નિને પ્રકાશ જોતાં પ્રકાશનાં રૂપમાં મોઢા પામી જીવવાની પરવાહ કપો વિના તેને મેળવવા પતંગીઆ અંધલાવે છે અને પોતાનો અંત આણે છે.

રસ વિષય માહસમાં પ્રધાન હોય છે. ઉવળ જીભના રસાદને ખાતર પારધીની જળ પાણીમાં પડતાની સાથે તેને ખાવાની વસ્તુ માની દોડી આવે છે અને બળનાં કાટ મોંમાં પેસી જતાં મરણ પામે છે, તેવીજ રીતે મંદ વિષય ભમરામાં પ્રધાન હોય છે. કમળની સુગંધી લેવા આખો દિવસ તેના ઉપર બેસે છે સંવાકાળ થયા આવે છે તેનું તેને જાન રહેતું

નથી. ઉવરે કમળ ખીસા જતાં તેમાં તે બંધન પામે છે. બંધુઓ, એકજ વિષય બંધન કરાવે છે અને જીવનને અંત લાવે છે. ફક્ત એકજ વિષયવાળા ની આવી હાલત થઈ છે, જ્યારે મનુષ્યોમાં તે પાંચ વિષય પરીપૂર્ણ હોય છે. અને તેમાં તે રૂપો પચ્ચો રહે છે ત્યારે તેની શું રિયતિ થશે. તેનો વિચાર તો કરો?

મનુષ્ય દેહ એ અવિચળ પદ પામવું સાધન છે, તે દેવાને પથુ દુર્બળ છે. કક્ષયોયોસી ફેરાને અંતે મળેલું એ અમુલ્ય રત્ન છે. મારે હિન્દીઓના વિષયો અપથુ જીવનને રપર્સ કરે નહીં તેવી રીતે આપણું જીવન સંસ્કારી, ધાર્મિક, અને નીતિમય બનાવીએ એમાં જ મનુષ્ય જીવનનું કલ્યાણ સમાજેલું છે.

૫૨૫૨૫

—૧૯૪૩માં રપપપપ્પ સંદાનનું ડાહુ “સુદાન રટર” ડાખવાનું મુલતવી રાખવામાં આવ્યું છે.

—લોરેનસોમાકસના બનાના ઉગાડ નારાઓની એસેસીએશને ગરીબ સંસ્થાઓને મફત વેચવા ૯૦ હજાર મેળાં કેપટાઉન મોઢામાં છે.

—ટાંબાનેકાની ડીપ વોટર્સ બર્થ વાપરવામાં ખીટીસ કન્ટીવા લાખનની ઊરલાના રટીમર પહેલી છે. આ રટીમરે મલબાર માટે ૯૦૦ ટન કાપુ બપો હતા.

—સીલોન ડેમ્યુનીરટ પક્ષના જનરલ સેક્રેટરી ડૉ. એસ. એ વીકમસીધને ડાટનું અપમાન કરવા બદલ ૧ અઢવાડીયા કેદ અને રૂ. ૧૦૦૦ દંડ થયો છે. અક્ટોબરની ૪થી તારીકે વીકમસીધે એક બાપથુમાં સીલોનની ફાટો વીરુક હેવાલો આપ્યા હતા.

એ અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ખ્રીસ્તી ૧૯૫૪ ફેબ્રુઆરી	હીંદુ ૨૦૧૦ માઘ	ચુલસમાન ૧૯૭૭ જમાદી વસ આખર	પારસી ૧૩૨૩ શહેરવર	સુરોદય ક. ખી.	સુપોરત ક. ખી.	ધાર્મિક તહેવારો-ઉત્સવો
શુક્ર	૫	૨	૩૦	૧૭	૫-૨૭	૬-૫૨	પંચક
રવિ	૬	૩	૧	૮	૫-૨૭	૬-૫૨	..
સોમ	૭	૪	૨	૯	૫-૨૭	૬-૫૨	..
મંગળ	૮	૫	૩	૧૦	૫-૨૮	૬-૫૧	વસંત પંચમી
બુધ	૯	૬	૪	૧૧	૫-૨૮	૬-૫૧	રમસંજમી
ગુરુ	૧૦	૭	૫	૧૨	૫-૨૮	૬-૫૧	ફોજમી
શુક્ર	૧૧	૮	૬	૧૩	૫-૨૮	૬-૫૦	..
રવિ	૧૨	૯	૭	૧૪	૫-૨૮	૬-૫૦	..
સોમ	૧૩	૧૦	૮	૧૫	૫-૨૮	૬-૫૦	..
મંગળ	૧૪	૧૧	૯	૧૬	૫-૨૯	૬-૫૦	..
બુધ	૧૫	૧૨	૧૦	૧૭	૫-૨૯	૬-૫૦	..
ગુરુ	૧૬	૧૩	૧૧	૧૮	૫-૨૯	૬-૫૦	..
શુક્ર	૧૭	૧૪	૧૨	૧૯	૫-૨૯	૬-૫૦	..
રવિ	૧૮	૧૫	૧૩	૨૦	૫-૨૯	૬-૫૦	..

જે આ મહત્તીનામજીની વર્ષગાંઠ જમ્યા એકાદશી

પારસી શા કમકારો

પ્રભાવતાર ઇતુ

શ્રી. કાન્તિલાલ "જીવનવાલી"

પ્રેરણાદાન અને શીરોવાના પાંતે
એ જમાનામાં સરકુતિના ચિપ્પરે
હતા. મહુદી અને સમરની પ્રજા
ભારતની જાનકી પ્રજાની માથે હાથ
ની પસંદ કરેલી પ્રજા હતી. એને
પ્રજાસાહક પ્રજા તરીકે જાણખવામાં
આવતી.

આ જાનમાં માત્ર લખોધિકારીઓ
અને જુવાનપણે, અને વધી ગયું
હતું. મહુદી ગુરુઓએ ધર્મમાં આપણર
અને અનીતિનાં દુષણો હુઆની દીધાં
હતાં. માનવો, માત્ર એક રૂઢિ પડી
મહુ હોય તેમ જીવનના મંદીરમાં જતા
પ્રજાના સંજોગને કે પ્રજાના ખરે
મર્મને કેઈ સમજી શકતું નહોતું. માત્ર
મહુદી ધર્મગુરુઓ દેવ તરીકે પૂજતા
હતા.

માનવ માનવ વચ્ચે વેર કરાવવામાં
કે વેરનો બદલો લેવાવાવા મહુદી ધર્મ
ધિકારીઓ આખરી ફેસલો આપતા...
અને કેટલાક માનવોને એ રીતે એમણે
વધતીજની સાતકી સજા કરાવવા
શાળવીઓને દોરવણી આપી હતી.

સખત હંદીના દિવસો હતા... રોમન
સખાઈ એગરતસ સીએરે દરમાન
પ્રકાર પાકેયું કે મહુદી પ્રજાની વરતી-
ગણતરી કરવાની છે માટે એ એ
જીવસામા મહુદી પ્રજા વસતી હોય
તેમણે કુટુંબસહ નિયત કરેલા કેન્દ્રમાં

વસતી-ગણતરીમાં નામ નોંધાવવા જતું.
સુરીયા જીવસાનાં વસાહતી કુટુંબો
માટે બેધલેદેમ કેન્દ્ર નક્કી થયું હતું
...આથી ડીસેમ્બરની રજામાં તારીખે
સમરત જીવસાનાં મહુદી કુટુંબો એ-
લેદેમમાં ઉતરી પડ્યાં. આને તો
શહેરમાં એક તરફ પછી જગ્યા વિસામાં
માટે થયો છેકે તેમ નહેતું. મેરી
મર્મીણી હોય, એસકે, અનમાં વિસામાં
કરેતો હતો કે એ હજી આ કુમારિકા
સાથે સળંગ થયું નથી છતાં કેમ
મર્મીણી જની કરે? તેના વિચારોનું
શમન કરવા એક દેવકુતે તેને રાત્રિ
દર્શન દીધું. અને તેને કહ્યું કે
નિષ્કલક અવતાર માટે કુમારીકાને
પસંદ કરવ, આ આવી છે. છેલ્લાં એ
માસથી મેરીને પછી દેવકુતનાં દર્શન
થયાં કરતાં. પ્રથમ રાત્રિએ જ્યારે
દેવકુતે તેને દર્શન દીધું ત્યારે દેવકુત
બોલ્યો: "પ્રજામ મેરી! પ્રજા તારી
સાથે છે. કેમકે તું જમતની સ્ત્રીઓ
માં જાણવાન છે તારા છલે નિષ્કલક
અવતાર જન્મશે અને તેનું નામ તું
"પ્રજા" પાડશે.

મેરી અને એસકે બંને બેધલેદેમ
વરતી મચીઓમાં નામ નોંધાવવાં આપ્યા.

પછી મોકા પડી ગયાં; કારણ તેમના
ઉતારા મટે કોઈ રચણ ખાલી નહોતું.
તેથી તેઓ એક અધેડાના તબેલામાં
ઉતર્યા. રાત્રિ લગભગ બાર વાગ્યે
મેરીએ એક પુત્રને જન્મ આપ્યો
ત્યારે તેને લપેટવા કપડાં પછી નહોતાં
સખત હંદી હતી.

હવે તે જ રાત્રિએ બરવાડો સીમ
મા ઘેટાં-બકરાં ચારતા હતા; તેઓ
એક તાપણી સળમાંથી ચારે બાજુ
બેઠા હતા. ત્યાં એકાએક પ્રકાશ
પડ્યો. વાદળની આગળનાજ દેવકુતે
તું કે.યું દેખાયું...તેથી આ બરવાડો
અપભીત બની ગયા. ત્યારે "દેવકુતે
એ તેમને કહ્યું. "બીરોમાં! કેમકે
આને કેવીકાના કુળમાં એક જમતને
તારનાર જન્મ્યો છે. તમારે તેનું
બંજન કરવા સાર જતું હોય તો આ
સાથે પૂર્વ દિશામાં એક નવો તારક
હોયો છે તેની પાછળ પાછળ જાઓ
અને જ્યાં તારક અટકે ત્યાં અટકશો."
બરવાડોને એટલું કહી દેવકુતેના ટોળા
એ એક દિવ્ય ગીત ગ.યું "આ સંભળી
બરવાડો તારકની પાછળ ગયા અને
તારક બરાબર તબેલા આગળ અટક્યો.
આ રીતે અગવાન બિરતના જન્મ

પ્રસંગે આમાલીઓ થઈ હતી.

અગવાન બિરતે તેમના તેજીજ બં-
ના જીવનકાળ દરમ્યાન મંદિરો જા
કાષ મૂકી તેમને સળંગ કપી હત્યા.
અંધ માનવોને ચક્ષુઓ અધર્મ હતા.
રક્તપીત અને અન્ય ર.જે થી પીડાતા
માનવોને સાળપણું પડેયું હતું.
લાઝરસ નામક એક માનવને તેમણે
સુપ્રમાંથી સજીવન કપી હતો. ચાલેશ
નમક એક સીરિયાનાન અમલદારને
દીકરી ને મરી ગઈ હતી તેને તેમણે
તેમણે સજીવન કરી હતી તેમના
સાર એ જીવનમાં માનવસેવાના જ
પ્રસંગો હોવા કપી હતા.

છતાંયે મહુદી કુટુંબોએ તેમને
વધતીજના મર્યાદે લટકાવ્યા. એ
તેમણે તેમના શિષ્ય મંદિરને અને
વખત કહ્યું હતું કે "માનવો અને
વધતીજ પર લટકાવશે" એવી જ
આગાધી બિરતની પૂર્વે મોઝીજ નામક
પ્રજાસાહક જયગમ્યે કરી હતી કે
"એક અવતારી પુત્ર જન્મશે તેને
તમારા દીકરા તથા દીકરીએ, વધતીજ
ના માથે લટકાવશે."

આજ સુધી અનેક દિવ્યોએ તેમના
દર્શનના દાખલા દર્શાવ્યા છે. જો
આને એ હજાર વર્ષ થયા છે જ્યાં
અનેક વખત બિરતી અકનેને જન્મ
હતે તેમણે તેમને સતેજ કપી છે

ફોન: ૨૪૮૪૫.

ગ્રોસરી ક્યાંથી ખરીદશો?

જો આ.પ. સ્વચ્છ અને બરોસાપાત્ર ગ્રોસરી મેળવવા, એ ઇતેજાર હો તો અમારા ઉપર લખવા ચુકશો નહિ. હમે
ખનતી જકરે, ચોકબો માલ, ક્રિકાયત ભયે મોકલાવશું.

"આહકાને સંતોષ આપવો" એ હમારો મુદ્દાલેખ છે.

એક વખતનો દાયલ બોરકર, આપનો વિશ્વાસ સંપાદન કરવાને અચુક ફળીલુત થશે. કન્ડીના બોરકરો ઉપર
સન્વિશેષ, કાળજીપુર્વકનું ધ્યાન આપવામાં આવે છે.

ગાંધીવડુ, કંઠોળ, થર-ગચ્છુ દવાઓ, હવન-પુત્તની સામગ્રીઓ, સાડી હુમરા,
લગ્નની પ્રત્યેક જરૂરીયાત.

કન્ડીના બોરકરો સી. એ. ડી. થી મોકલાવવામાં આવશે.

લંગડો કાગડો

આને ખ્રિસ્તી સંપ્રદાય જમતના પુણ્ય પુણ્ય પહેલાં મળે છે. એ તમામ જમતે આપણને રીસમ સોસાયટી એ તપાસ દાખ કરી ત્યારે જાણુવું મળ્યું કે આપણને જાણુવા જમતની દરેક ભાષામાં થયા છે. જમતના ૬૬ દેશો કે જ્યાં રથે રથે ખ્રિસ્તી સંપ્રદાયો ૩૫૬ કરી રહી છે જમતમાં તિબેટ એકલો જ એકો પ્રદેશ હતો કે જ્યાં ખ્રિસ્તી ધર્મનો અચર શક્ય નહોતો ત્યાં પણ છેલ્લાં ૨૦ વર્ષથી દવાખાનાઓ, આનાયાઓ અને આન્ય સેવાઓ અર્પણી સંપ્રદાયો શરૂ કરી આને તિબેટમાં પણ ખ્રિસ્તીઓની સંખ્યા વધારી છે.

જો માનવસેવાનું કાર્ય એક જ એવું છે કે માનવને તે તરફ આકર્ષે છે. કેવળ પણ ધર્મની અગતિ માનવ સેવાના આદેશ પાછળ રહેલી છે.

ભારતમાં અનેક ધર્મ છે. અને ધર્મની અપેક્ષા સાચી માનવો એક બીજાના ધર્મને વગેરે રજાં છે. ભાષાવની અર્થમાં પણ એટલી જ કલિષ્ઠ છે. મજદૂરોના સ્થાપકોએ એ પ્રદેશના માનવો સારા માર્ગ તરફ વળે તે ખાતર મજદૂરોની સ્થાપના દોરી છે. મજદૂરો અને મજદૂરોના સ્થાપકોમાં કંઈ અસત્ય નથી. માત્ર ગાનવોનાં હાઈ અસત્ય તરફ વળી રહેલાં છે. માનવો સ્વયં પોતાના ધર્મને વગેરે રજા છે. કારણ તેમનાં હાઈ અધર્મ તરફ વળેલાં છે. પ્રખ્યાત દગ અકાલો દોષ તો વિવિધ પુણ્યો વિધિવિધ સુખમાં આપશે, એટલે કંઈ પુણ્યો સારાં નથી એમ ન કહેવાય પણ એ તે પુણ્યને ક્યારેને કે તેના દુરપણ્ય કરીને માનવ એક કહેશે કે આ પુણ્ય સાફ નથી...તો દોષ પ્રખ્યાત નથી પણ માનવને છે. આ દોષ આને ધર્મની ચા છે. જમતના સર્વ ધર્મ સારા છે. માનવને તો ધર્મમાંથી અમૃતવાણી મળી રહે છે પણ જ્યાં સુધી તેના હાઈને કંઈ અસર ન થાય ત્યાં સુધી તે ધર્મના ધર્મને સમજી શકે તો નથી.

રશીયોએ અનેક વખત કહ્યું છે કે સારો હોદ્દા, વધારે સારો હોદ્દા થાય, મારો મુસ્લિમ વધારે સારો મુસ્લિમ થાય, અને સારો ખ્રિસ્તી વધારે સારો ખ્રિસ્તી થાય...તો જ ધર્મનું સાચું રહસ્ય સમજાશે.

‘જીવન’ના આભાર સાથે.

જાળનાનું નિર્દેશ

મ. મોપીજીની બહી નિર્માણ જમતિ પો પુણ્યસમૃદ્ધિમાં સામુદાયિક વાતના અને જાળનાની આ નવી આશરિ “વહરિ”ને એક ચોરસ કાંઈ લખવાથી વિના કુલ્યે મેલવાથી.

101 St. George's Rd., East London S. A.

ગરીબ ભારતમાં અમીરોની એક સભા એક ગરીબ કસ્ટોમાં ભરવા માં આવી હતી દરદરથી મહેન આપણે જાણીએ પધારી હતા. હીલી હીલી ધોળીવાળા અને મોટા મોટા તીસો વાળા વ્યાખ્યાનકારો પધાર્યા હતા. તેમના વસ્ત્રોમાંથી અતરની સુવાસ છમકાતી હતી. એમના ભરાવદાર કાઝા ત્રણસો ત્રણસો રૂપિયાવાળી કોમળી ઘડીવાળાથી સુસજ્જ હતા તેમની તારીર સાંભળવા સદાય ધૂળ માં રમદોળાયેલા રહેતા આશ્વસ્તિઓ તરખારી કરી રહ્યા હતા.

કરમો શહેરથી દુર એક જંગલને છેડે વસેલો હતો. આમની પુર્વ બાજુ એ એક બાડુ જ મોડું ખડેર હતું હતું. તેને વિશે વિચિત્ર લોકવાયકાઓ

હતી. કહેવાય છે કે જ્યારે કમરત નુદનના જમાનામાં તોફાન આવ્યું ત્યારે આ મહેલ આકાશમાંથી એટલા માટે ઉતરી આવ્યો હતો કે જેમણે જાંઘીમાં ગરીબોનું પેટ ભર્યું હતું. મોહનાનેની કુખ્યાઓ દાસલ કરી હતી તે એમાં રહી શકે.

જ્યાં સુધી તોફાન કાયમ રહ્યું ત્યાં સુધી મહેલ દવામાં અદર સટકતો રહ્યો, અને જ્યારે તોફાન યમી ગયું હારે ચાર ફરીતાઓ એને દવામાંથી જામીન પર ઉતારી લાવ્યા, જેથી મરીબોનું પેટ ભરનારા સંતોષપુર્વક નેમથી બહાર નીકળી શકે.

મહેલ નીચે તો આવ્યો. પરંતુ એમાંથી કામ હસાન બહાર ન આવ્યો.

બહાર આવ્યો ફક્ત એક જંગમડો કાગડો—એ પોતાની તુરેલી પાંખો ફેલાવતો ગાડો વચ્ચે અદર્ય થઇ ગયો.

કહેવાય છે કે આ કાગડાએ ત્રણ દિવસથી જૂએ ખીડાત. એક નિર્દોષ પાળકના હાથમાંથી શેટલીને હુકોડા કુટવી લેવાનો લોભ જતો કર્યો હતો.

[અદમદ નદીમ કાસીમાંની એક ઉડું વાતી પરથી.]

નવાં પુસ્તકો

લોક ભારત. નાનાભાઈ બદ મદા ભારતના ૧૨ પાંચોની જુદી જુદી બાર પુસ્તકોઓનો સેટ 13 ૬ દીપ નિર્વાણ (દર્શક) ૭ ૦ પ્રથમ પરવાણું નથી ૫ ૬ મળવાનું ઠેકાણું આ એડીસ

ફોન: ૬૩૦૦૪

ચિંતા ? શાની—રસોડાની ? !

કન્દીમાં વસતા લાઈઓ,

તમારા રસોડાની ચિંતા નિશ્ચિતપણે હમારા ઉપર છોડી દો. હમારા ઉપર ચોરકર ચોકલવાથી નીચે સુજળની હમારી સર્વિસનો લાભ અવશ્ય મેળવી શકશો :

- (૧) સ્વચ્છ અને ખાતીલયો માલ મળશે
- (૨) કિંદાયત ભાવ બાળ કરતામાં આવશે
- (૩) માલ, ઓર્ડર કરતાંની સાથે, વિદ્યુત-જલપે મળશે.

જાહેરાતનો ભરોસો

હમારી જાહેરાતની ખાતી કરવી હોય તો ફક્ત એકજ દ્વાયલ ચોરકર આપનો વિશ્વાસ સંપાદન કરવાને ફળીભુત થશે—હમારી, ફી-ઓફ બાળ, પ્રાઇસ લીસ્ટ માટે ઉપરોક્ત શિરનામે લખો.

ગાંધીવડું, કઠોળ, કરીયાણું, ઘર-ગથ્યુ દવાઓ, પુળ-હવનની સમાગ્રી તથા લગ્ન અંગેની જરૂરીયાતો

વિશેષતા :—કન્દીન. ઓર્ડરો ઉપર “કાળજીભરી દેખરેખ” એ હમારી વિશેષતા છે.

“**सत्यम्**”

११ पुस्तकानो सोड	नवां पुस्तको
आ सोटभां विविध पुस्तको तमने	मांभी लाइल्ल
वायवा मण्ठी. पुस्तको सोटांजो	डिल्ली जायरी १०
मारे छे.	हीशोरलाळ मशइवाळा हूत
हीमत इकत भा. १-१६-००,	संसार धर्म १
	गीता भयन ७
'Indian Opinion' - जनन सोपन ८	
P. Bag,	'Indian Opinion', P. Bag,
Phoenix, Natal.	Phoenix, Natal.

સુંદર નવી નવલ કથાઓ

માનવતાના શિલામ સેખીકા હેરીવેટ બિચર અનુવાદક શરણ	૧૪ ૦
ચોજી	૧૨ ૦
સાથી રા. ના. પાઠક	
ખાંડેરના પુસ્તકોનો અનુવાદ	
ચોનેરી છાયા	૧૦ ૦
સ્વપ્ન સુષી	૧૦ ૦
આશાઓનાવા	૧૫ ૦
જાયા અંકારી	૧૩ ૧
	ર. મ. દેસાઈ ફ્રી
વિક્રી	૧૨ ૦

Obtainable from:

INDIAN OPINION-
P/Bag, Phoenix, Natal.

વાંચવા લાયક સાહિત્ય

જેતો પીમા છે તપ્પી તપ્પી (૧૯૪૬)	૫ ૬
ગીતા અવનન (વિનોદા આવે)	૩ ૦
સરદાર વલ્લભભાઈને બાપુના પત્રો	૪ ૧
ખર્ચેદયા (કામ હોલકર)	૨ ૦
બા-બાપુની રીળી જાયામાં (પત્ર માંખા)	૩ ૪
ગે. સેવા (ભાષીટ)	૨ ૦
રામુખડુ ઉપનીવદ (ર.ભટ્ટ)	૨ ૦
અદિત્યા વિવેચન (દીવારલાલ મથવવાલા)	૩ ૧
સત્યાગ્રહની સમ્પત્તી	૩ ૦
જીવનનો આનંદ (કામ હોલકર)	૧ ૦

મળવાનું ઠેકાણું

'Indian Opinion' P. Bag,
Phoenix, Natal.

નવલ કથાઓ

માનવી ખંડીયેરા (એફ.આર. પિત્તીની આનંદ કથા)	૧ ૦
અલ્લાહ (અ'મ સેખીકા હેલન હેલના પુસ્તકોનો અનુવાદ)	૧ ૦
આશાવરી (દાસ્ય રસપી બરપુર નોવેલ)	૭ ૦
બાલ બેગલુ (ર. મ. દેસાઈ ફ્રી)	૧૪ ૦
લોક આમલત (નાનાભાઈ બદે ફ્રી) સીમરભાગવતની કથાઓ	૧૧ ૦
કીમીયાગારો (૧૦ મદાન નવવારીઓનો ફ્રી પરીચય)	
યરોબર મદેલા	૧ ૦
સર્જના કઈયા (નવલભાઈ સાહ) જ્ઞાન સાથે આનંદ	
આપલી નવલ કથા	૭ ૧
નંદયાયલા કઈયા (કુદરત મંદરવાલા)	૭ ૧
માનવીની ભવાઈ (પન્નાલાલ પટેલ)	૧૪ ૦
બાળ સાહિત્ય	
મદલ અને બાદક (રમુજ નાતા)	૧ ૧
કો'મ કો'મ બેગ સાદસથી બરપુર નાન નાતા	૩ ૦

મળવાનું ઠેકાણું

'INDIAN OPINION'

P. Bag,

Phoenix, Natal.

અમારા નિશાળ ઉપયોગી પુસ્તકો

ઈતોહાસ	
ટેક રીટેક ભા. ૧	૨ ૬
ગ્રન્થાલનું ગારવ	૧ ૬
હિન્દી ઇતોહાસની રૂપરેખા ભા. ૧	૨ ૨
ટેક રીપો	૨ ૦

સુગોળ

આર્થિક સુગોળ	૫ ૬
સુગોળ પરીચય ભા. ૧	૧ ૧૦
" ભા. ૨	૨ ૦

વાંચન માટે સાહિત્ય

માનીન સમયની રસ કથાઓ	૧ ૬
---------------------	-----

અન્ય ગ્રંથો

અન્યગ્રંથોના સુગ તત્વો	૬ ૦
ગીતા રૂપ અન્યગ્રંથો ભા. ૧	૨ ૬
પાત્રું ગ્રંથો ભા. ૧	૧ ૩
" " ભા. ૨	૧ ૬
" " ભા. ૩	૨ ૦

સુગલ લેખન આજો આ માવા	માયી	૨ ૬
મી નીચલા આર પુસ્તકો આરે	પરિચયી	૩ ૦
કે. કે પુસ્તકો દ્વારા માળો જ્ઞાન		
રેળવે છે.		

સુગલ લેખન તાલીમ વર્ગ	આલો લખીએ	
" " મોરબુ ૧-૨-૩-૪	શેષી ૧	૧ ૩
પ્રત્યેકની કો'મલ	" ૨	૧ ૩
નવસુગ વાચન માળા	" ૩	૧ ૬
પુસ્તક બીજું	" ૪	૧ ૬
પુસ્તક ત્રીજું	" ૫	૧ ૬
" ચોથું	" ૬	૧ ૬
	" ૭	૧ ૬

વિજ્ઞાપીક વાચન માળા

આલુ આદી	૧ ૦
પહેલી આપદી	૧ ૦
બીજી આપદી	૧ ૦
ત્રીજી	૧ ૦

Obtainable from:

'INDIAN OPINION'

P. Bag, PHOENIX, NATAL.

K.M. Lodhia & Co.

Manufacturing Jewellers and General Dealers

22 ct Jewellery made to order in latest designs

ખાલિફા હેરલ્ડ

સોનાના ઢાળીના ખાસ અમારી ભત્રીજા જેમણે તમને અપાયેલું કામ સંતોષ પામે એવી રીતે કરીએ છીએ.

નેક્લેસ, રુદા પુરી હીરાઈનની ખગડી અછોડા, સાદીની પોન, વીડી બકકસ એરીંગ વગેરે બનાવીએ છીએ.

106 Prince Edward Street, Durban.

હિંદુસ્તાનથી કપાલમાં આવેલ સીનેમાને
અમતાં મળેલાં નવીન અગ્રિષ્ઠ ફિલ્મોનીં

	શ્રી. પી.
ફીલ્મ ફેર	૪ ૩
પ્રત્યક્ષેષી વીક્ટરી	૨ ૩
સ્કીન	૨ ૩
ભાર્ગવ	૨ ૩
કેરેવન	૨ ૧
ફીલ્મ ઈન્ડિયા	૭ ૪
તમારી પુલપાક આટે ઉત્તમ પુસ્તકો	
નવમદ વિધાન (હરિદ્રો નાથ હરી મુખ આપનાર ઉત્તમ પુસ્તક)	૪ ૬
શ્રી શીવ સદાશ નામવલી	૧ ૫
સોળ સોભવારની કથા	૨ ૧
શ્રી સત્યનારાયણની કથા	૨ ૧
નરસિંહ મહેતાનાં ભાવનો	૨ ૧
દેવન કરવા આટે ઉત્તમ સરળ ગુજરાતી પુસ્તક "ઉદ્યોગપાત્રનાર"	૧ ૩
શ્રીમદ્ ભગવદ્ગીતા	૫ ૧

પાસ્ટેજ માફ

Obtainable at

**BHARAT MUSIC
SALOON
AND BOOKSELLERS**

Phone: 26070

286, Grey Street, DURBAN.
(Corner Grey and Lorne Streets)

GIHWALA STORE

(Established 1945)

કેપટાઉનના જુના અને જાણીતા વેપારી

હાથરેક્ટર

કીકાભાઈ છગનલાલ ઘીવાલા

અમે દરેક જાતનો ફેરી અર્થાત્તે કરીયાલું
રાખીએ છીએ.

ભાવ કીકાચત

જાતે મળેા યા લાગેા

2 Aspeling Street,
CAPETOWN.

Phone: 23102.

એટલું તમે જાણો છો કે કેનેડાની વિશ્વ વિખ્યાત કંપની
સન લાઈફ ઓફ કેનેડા

કપરાઈત કંપનીના હમેા સત્તાવાર એજન્ટ છીએ.

ઉપરાંત

દક્ષિણ આફ્રિકાની ગરિબ અદાલતની કેપ ઓફ ગુડ હોપ પ્રોવીન્સીયલ ડીવીડન
ના સરકાર તરફથી નીમાયેલા અગ્રેજ તથા ગુજરાતી આધારવાસીઓએ
તેમજ અનેની ઉપાયોગ્ય અંગેનું કોઈ પણ ભલું કામકામ વિના નીતરે
સ્વીકાર કરીએ થઈ શકે છે

1. Wherever there is a particular Life Assurance Problem a Sun Life of Canada Plan can solve it.
2. Prompt settlement of claims is a maxim of the Company's Management.
3. During 1951 the Company paid over £51,000,000 to annuitants, policy holders and their families.

The Sun Life of Canada is a Leader in World Wide Assurance.

Consult us first.

C. C. PALSANIA

GENERAL AGENT

Badges, Estate, Financial, Insurance and Immigration Consultant.
Sworn Translator.

100 Sir Lowry Road,
P.O. Box 4624.

— CAPETOWN
Phone 32390

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had
at this office at 1s. 3d. including postage.

Indian Opinion

Phoenix, Natal.

16 FEB 1954

INDIAN

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903

No. 7—Vol.—LII

FRIDAY,
12TH FEBRUARY, 1954

Registered at the G.P.O. as a Newspaper

Price 6d.

Be True

"Let thy every word and act be perfect truth, uttered in genuine love. Let not the forms of business, or the conventional arrangements of society reduce thee into falsehood. Be true to thyself. Be true to thy friend. Be true to the world."

—Lydia Maria Child.

Experience

"To most men, experience is like the stern lights of a ship, which illumine only the track it has passed"

—Samuel Taylor Coleridge.

Fear That Gnaws At Our Hearts

(Dr. John Haynes Holmes)

STRANGE things are happening these days. One is the fear that gnaws daily and nightly at our hearts. How can anyone escape this fear, or drive it away, when we have in our society a horrible weapon, under the control of fallible men, which can blow our entire civilization to rubble at a single blast? This is a terrible possibility to think of. For the first time in human history upon this planet, man stands face to face with his own complete and instant death.

On the other hand, there is the normalcy which seems to prevail among us at this hour. One would give way to some kind of universal panic. But if we started out to find this panic, we would travel many miles, across mountains, seas, and continents, and find not a trace of what we were seeking. People everywhere would be calm and busy. They would each one of them be doing what it was his duty or pleasure to do. The farmer would be plowing his acres as though there would always be harvests. The banker would be counting his gold-pieces against the debts which must be paid on some future day. Contracts would be signed and sealed in anticipation of work not yet begun. Students would be taking college courses, to be prepared years hence for their professional careers. Mothers would be bringing children into the world, to keep the population up for at least another generation. This panic over the doom now impending seems simply not to exist. Men refuse to surrender, or to be afraid. They may feel fear which shakes them to their very boot top. But to drop tools, stop machines, close books, silence music, we'll attend to these things tomorrow. "Sufficient unto the day is the evil thereof."

Such is the inconsistency which besets us. Wracked with terror, we yet live from day to day as though nothing unusual were to be expected. How may we explain such apparent contradiction?

Well, first of all there is the fact that we are all slaves of habit. We keep on doing what it is our routine to do. Getting up in the morning, dressing and preparing breakfast, going off to work, returning home in the evening—these things we have been doing for thirty years and more. What less than an earthquake, or a global war, can shake us loose from this rut that runs deeper every hour?

Then there is our inward state of mind to match our outward status quo. Great masses of people do not know what is going on in the world, or, if they know, they do not understand its meaning. So these millions, scattered through all countries, are ignorant, or indifferent, or both, and thus content to do what Carlyle called his "nearest duty."

Then there are a lot of people who philosophize the trends of the time. There is the Epicurean, for example, who is certain that nothing can be done to save our disintegrating planet, and resolves forthwith to enjoy life as long as it lasts. This Epicurean is balanced by the Stoic who fits himself for disaster, and prepares to endure whatever may come along. This man is transcended alone in courage and magnanimity by the religionist who trusts in God, and proceeds to the business of doing his holy will while yet it may be done.

(Continued on page 92)

The New India Assurance Company Limited

for
FIRE, MARINE, LIFE, ACCIDENT
1919-1950
31 YEARS OF SUSTAINED PROGRESS

The confidence of the discerning Public in the NEW INDIA is amply evidenced by the following records attained in 1949:

	Rs.		Rs.
Fire Premium	1,70,32,179	Life Business in force	
Marine Premium	56,04,044	exceeds	54,34,00,000
Miscellaneous Premium	35,84,968	Assets exceed	15,36,00,000
Life Premium	2,88,79,302	Total claims paid over	17,95,00,000

In the vanguard of Indian Insurance THE NEW INDIA offers matchless Security and Service in all fields of Insurance.

The New India Assurance Company Limited

Cable & Telegraphic
Address:
"RUSTOMJEE" or
"NIASURANCE"

RUSTOMJEE (PTY.) LTD.

Directors: Sorabjee Rustomjee
Rustom Jalbhoy Rustomjee

Principal Controlling Officers in the Union of South Africa

Phone Nos: 25845, 29807 & 28513.—P.O. Box 1610.

74 Victoria Street, DURBAN, NATAL.

EXPERIENCED,
RELIABLE
AGENTS
MAY APPLY

"NEW INDIA IN THE SERVICE OF THE NATION"

Telephone 2335.

Telegrams 'BRADFORD'

P.O. Box 110

LUSAKA, NORTHERN RHODESIA

**BRADFORD CLOTHING
FACTORY**

Direct Importers and
Wholesale Merchants

Clothing Manufacturers

Proprietor RAMBHAI D. PATEL

Branch:

CITY STORE

Cairo Road, Lusaka

Always in Stock:

Piece Goods, Hosiery, Cutlery,
Enamelware, Stationery, Drapery,
Crockery, & Wool.

Telegrams
"META" Brokenhill.

Phone 298.
P.O. Box 63.

MEHTA BROS.

(PROP. M. D. MEHTA)

Wholesale Merchants
and
Clothing Manufacturers

**We specialise in
Manufacturing
OVERALL
AND
BOILER SUITS**

Supplied To Trades Only

INDIAN OPINION

FRIDAY, 12TH FEBRUARY, 1954

A Review Of Parliamentary Debate

DURING the very interesting debate on the Opposition's no confidence motion in the House of Assembly last week, we had both sane and insane views expressed on South Africa's non-European question, by the Group, which has fallen out within the United Party and has named itself the Independent U.P. Group. The views expressed by Dr. V. L. Shearer (Ind. U.P., Durban Point) as reported by Sapa, we would consider to be insane. One thing Dr. Shearer stated, which we have always believed to be true of the United Party, was that there was no fundamental difference between the policy of that Party and the Nationalist Party in regard to non-Europeans. This is what Dr. Shearer is reported to have said:

Whatever the approach of the Government or the Opposition, in practice there was very little difference in their views.... It was likely that there would be extension of Native political rights, but if these came they must come in the Reserves and in Native townships, and when the Natives were fitted for it. These political rights must also be exercised under European control and supervision. (Government cheers.)

No wonder they would cheer Dr. Shearer further said,

that he could have no dealings with people who took the line that there must be racial equality between Europeans and non-Europeans, and in his opinion there was no place for them in Parliament. No Party would ever come to power in South Africa which advocated that policy and if there were people who stood for such a policy they should declare themselves. If only between the main Parties no questions of principle could be achieved it would be possible for White South Africa to solve the Native question once and for all in a way which would be in the interests of the Native and in the interests of South Africa.

Not on the lines suggested by Dr. Shearer—Never. The time has come when Dr. Shearer and those who think like him should forget that altogether. Dr. Shearer seems to be still living in the dark age. He seems to forget that the world has advanced and with it the Africans have also advanced.

Dr. Shearer's Friend

In Dr. A. Jonker (Ind. U.P. Gardens, Capetown) Dr. Shearer has found a good and loyal friend. This is what he is reported to have said:

"It was clear that territorial segregation was not the policy of the Government. He heartily agreed with them on that, but if it was possible to achieve territorial segregation it would solve many problems. Unfortunately, however, it was not possible."

Why is it not possible, might we humbly ask? If we may be permitted to speak for the Africans, we feel sure it would be acceptable to them, (IF) the division was fairly made which would mean that since the Africans are four times the number of the Europeans the Africans should in fairness be given four times the territory. But that would not satisfy the greed of the European ruling class who have monopolised practically the best part of practically the whole of the land and is adamant not to part with it. Indeed, is that not the cause of all the trouble?

Here is another statement by Dr. Jonker, insane, if we might be permitted to say so, which leaves absolutely no room to argue any further with him:

"The group of which he was a member, he says, was opposed to any increase in Native political rights in European areas, in Parliament, or in any other European body (Government cheers)."

Again no wonder the Government would cheer, for it would almost appear as though these two renegades from the U.P. had sold themselves to the Nationalist Party.

Saner Views

Let us now hear more saner and therefore more cheering views. Mr. P. B. Bekker (Ind. U.P. Johannesburg North) is reported to have said:

"Today in Europe the great Powers were seeking new formula for peace. In Australia recently the older statesmen of the Commonwealth had been discussing new measures for its continued welfare. But in South Africa, knowing that the present year may be

a fateful one for us all, we are having the old party political mind-changing contest. It is not party political drama that we want in South Africa but common sense, effectively applied to the vital question facing the whole country.... On the solution of the non-European problem there were men and women on both sides of the House who thought alike and on both sides of the House there were extremists. The final test would be whether Europeans made enemies of the non-Europeans or not.... The great body of English and Afrikaans-speaking people, who the constitution of the non-Europeans, provided a great potential for the making up of a great country and the question was whether the Government would strike out in this direction or whether it would become a desert of human relations in South Africa.

This is truly and well said.

Sanest Of All

But the sanest of all, in our humble opinion, was the contribution made by Mr. A. Heppie (Labour Member for Rosettenville.) This is what he is reported to have said:

"The Prime Minister had said that the country had shown its confidence in the Government, nine months ago and there was no sign that it was growing less. The Prime Minister, however, should not lose sight of two facts. The first, that although the Government had a majority of seats it had a minority of votes the second, that all the members of the House represented only a minority of the South African people.

The test of any Government was the extent to which it had the confidence of those who were not enfranchised. It

was by this test that the Government had failed. (Halls are silent.)

The alternative to the Government policy were variously described as Communism, Laborism, or South Africanism and other poisonous names, to frighten the electorates. Unless there was a body of people, however, who were prepared to meet the challenge and to forward, they would have to abandon the country to economic and ultimate destruction. They had to move to wards partnership with the non-Europeans. Without rights they could have no responsibility. The Labour Party had a clear policy of conceding more rights to the non-Europeans which had nothing to do with racial segregation or the other "big game" issues played by the Nationalists.

We do not align ourselves with the extremists in our non-European community. We, therefore, endorse wholeheartedly the view that the solution of the very vexed problem of South Africa lies in following the path of truth and commonsense. To believe that this country can be a White man's country or a Black man's country is to live in a fool's paradise. This country belongs to God, Who created it and we who are His creatures are supposed to dwell in it in peace and harmony and develop and partake equally of the rich resources He has blessed us with and which are the envy of the world, and not fighting like cats and dogs which must ultimately result in the destruction of all.

NOTES AND NEWS

A Surprise

THIS issue will come as a surprise to our readers in view of our announcement last week that it would be published fortnightly in future. Friends and well-wishers have prevailed upon us to continue the weekly edition and to economise by reducing the size of the paper. In view of the fast changing events the suggestion has appealed to us and it has been proposed to continue to publish the paper weekly as usual, but to reduce the size of it.

No Preferential Treatment For Indians

The following will be an eye opener to those of our community who still cry against the formation of a non-European united front and seek to be treated differently from the other non-Europeans. The news culled from the East London 'Daily Dispatch' reads:

Asiatics, as well as Natives and Coloureds, will not be allowed to travel on East London municipal buses during the

peak hours of 12.45 p.m. and 2 p.m. This was decided by the Local Road Transportation Board when it sat to renew the Council's licences for the carrying of passengers.

The Municipality had, in its renewal application, asked that an amendment be made to allow Asiatics to travel on its buses during the peak hours, but to disallow Natives and Coloureds from travelling at this time.

The Board decided that Asiatics should not be given preference over Natives and Coloureds. It granted the renewal of the Council's licences with this provision.

Native, Coloureds and Asiatics, however, are still permitted to travel on the buses during other hours of the day.

Coloured Voters Bill

In the House of Assembly on Wednesday, February 3 the Minis-

ter of the Interior, Dr. T. E. Duggan, laid on the table the report of the Commission which inquired into the Separate Representation of Voters Act Validation and Amendment Bill. The House adopted an unopposed motion that the report be referred to the Joint Select Committee of both Houses which has taken the place of the Commission. The Minister was chairman of the Commission and is also chairman of the Select Committee.

Mr. Kenneth Kirkwood

The many friends, both Europeans and non Europeans, of Mr. Kenneth Kirkwood, lecturer in the Department of South Studies of the University of Natal, will heartily welcome him back home. Mr. Kirkwood has returned last week to Durban after two years research work in the theory, problems and practice of government in relation to multi-racial societies. Mr. Kirkwood did research work at the Institute of Commonwealth Studies, University of London, for a year, then spent three months in the U.S.A. on a Carnegie travelling fellowship. Returning to England, he worked for several months on the staff of the Institute of Colonial Studies at Oxford University.

A general feeling existed in Britain and America, said Mr. Kirkwood in a Press statement, that South Africa was on the wrong path in its treatment of non-Europeans. What is regarded as the Union's policy of suppression towards non-Europeans is universally condemned, he said. Mr. Kirkwood said Negroes in the Northern States of America had largely been fully accepted on a basis of equality with the white population.

Central African Federation's First Parliament

The first session of the first Parliament of the Central African Federation was opened by the Governor-General, Lord Liewellin in Salisbury on Wednesday, February 3. The composition of the African Affairs Board, which will be a standing committee of the House, was announced. The chairman will be Dr. John Haslam, the European representative of African interest from Northern Rhodesia, deputy chairman, Mr. Percy Ibbotson, who represents African interests in Southern Rhodesia. The other members are the Rev. Andrew Doig (Nyassaland) and Messrs. Wellington Chirwa (Nyassaland), Jasper Savahebe (Southern Rhodesia), and David Yamba (Northern Rhodesia).

In such circumstances, some of the human material is young and raw or comes from those unaccustomed to steady employment or without any particular stake in the country. This is the more likely where, as in Kenya, the white population is so small a minority—some 30,000 among over five million Africans.

This disparity not only calls for very strict control of all armed forces. It requires an imaginative response by the settler minority to the diminution of bitterness and the rebuilding of inter-racial goodwill as soon as the active emergency is over and terrorism eradicated. In October Sir Evelyn Baring, the Governor of Kenya, outlined plans for a constructive approach to the deep-seated causes of the Mau Mau rebellion. But within the framework of his otherwise excellent proposals, which are backed by the settlers, one thing was significantly lacking. Quite a lot of his speech was devoted to the need for a change in African mentality; nothing at all was said about the equally urgent need for a simultaneous change in the mind and heart of the European population.

Yet Europeans have built and led the colony. Settler and official alike, they must, therefore, take the credit and the blame for the state of affairs that developed. If Whitehall made its mistakes, so too—but more obviously to African eyes—did the settlers. If they say, as some do, that Africans are ignorant, unteachable and ungrateful, they condemn themselves more than the Africans. Leadership based on race demands forethought, moral integrity and infinite patience from all members of that race. There was failure here by Europeans. As the London 'Economist' wrote (and there is a lesson for us in its words).

"Because the Kikuyu reserve abate on the White highlands, the contrast between the two areas made that failure visible to Africans. The immense difficulty of the race problem is not an excuse. Settlers and officials took it on, of their own free will, by the act of going to Kenya."

No one—not even Africans—really doubts that the best interest of East, Central and Southern Africa requires the retention of a political and economic cadre of Europeans for a long time yet. But Africans and other non-Whites expect, and will increasingly demand, the progressive implementation of partnership as they, individually, prove their ability and civic capacity. There

can be no thwarting that legitimate aspiration without the gravest peril to the White minorities. A few South African Europeans have long known this; there are signs that Kenya is beginning to realize it. But it was disturbing to read that during the recent unrest in Nyasaland, where property was destroyed but no white attacked, the settler community immediately urged "shooting them down and burning their villages," as if the only possible answer to the "insolence" of the African National Congress there was its suppression, if necessary by force. This is assuredly not the way forward for Central African Federation, any more than Mr. Swart and his *symbok* policy provide a helpful solution of our tensions.

These sort of things and the shocking disclosures of the Kenya court martial justify—at least in part—African talk of a White Mau Mau. As an eminent British author, recently in Kenya, wisely remarked: "There is no room in Africa for those who do not love the African." And that affection and sense of human solidarity is nowhere more urgently needed and nowhere harder to attain than in the areas where race tensions have spilled over into bloodshed. But without them the whole future of the human race is in jeopardy.

KENYA COURT MARTIAL

By C. W. M. GELL

WHATEVER the personal guilt of the officer charged, the disclosures in the evidence from both sides in the recent court martial in Kenya leave a very nasty taste in the mouth. It is not easy for those far from the scene to understand the tension and strain of a civilian population under pressure of active terrorism. In such circumstances—in Kenya, as in Palestine—things are said and done by individuals which are neither nice nor fairly represent majority opinion. But when—as recently in Palestine and now in Kenya—this sort of infectious brutality invades the regular armed forces, which are supposed to be under strict discipline in peace or war, then it must meet with unqualified condemnation. This has been forthcoming both in Britain and from the regular soldiers commanding the troops in Kenya. Rather less emphatically, it has also come from the permanent European inhabitants of that unhappy land.

The incident, out of which the court martial arose, occurred on June 11. It was probably one of the reasons for General Sir

George Erskine's confidential order of June 23 to all officers under his command, defining their duties in regard to proper handling of firearms, passwords and justice. At the same time he cancelled the publication of Mau Mau casualty lists by individual units which, it was alleged during the trial and never denied, had developed into a most unhealthy competition in killing.

While commending General Erskine's persistent advocacy, then and later, of the strictly limited role of force as an answer to so complicated a problem as the Mau Mau, it is legitimate to feel concern about the deportation from Kenya a few months earlier of a British attorney and free-lance journalist for making precisely the sort of accusations against military and forces that the trial evidence showed to be justified. Their accusations were then directed mainly at the Kenya Regiment—a sort of A.C.F. for white settlers—and the police reserve which has been greatly expanded during the emergency by the enlistment of settlers and soldiers of fortune. Inevitably,

Fear That Gnaws At Our Hearts

(Continued from front page)

It is the religionist who comes nearest to the truth in such an age as this, or indeed in any age. "With God all things are possible." "One on the side of God is a majority." "I will trust and not be afraid." These are the affirmations of the spirit which teach us that this world, however dire its fate, is not going to perish. Or, if really to perish in some vast cataclysm, is not going to succumb utterly in this or any other time. God's purposes will yet be done, and therewith be done even unto the end.

—Courtesy 'Community News' published by Community Church, New York

A sound knowledge of bookkeeping is essential to every commercial career. The School of Accountancy's home-study course, backed by 14 years of successful educational service, have helped thousands to succeed.

Write for free Career's Guide.

The School of Accountancy, P.O. Box 4592 (Z), Johannesburg.

MY GAOL STORY

(MANILAL GANDHI)

(Continued from last week)

NOTWITHSTANDING the fact that the doctor had put me on light labour, the gaol authorities presumably desired to give me a taste of the roughness of life and decided to send me out to work in the field. I was not given very hard work but I had to do weeding for eight hours in the scorching sun, which was strenuous enough for me, particularly, when I had non-nourishing food for five days.

At night I was fagged out. My whole body was paining and, in addition, I contracted a severe cough which gave me a terrible pain in one side of my abdomen. I reported the matter to the head warder on Wednesday, who said I should see the doctor, who was due to come on Friday. On Friday I felt a little better but I told the doctor that the work was strenuous for me and asked him if I could not remain in the yard and do light work. He said that he had put me on light labour and that he could do nothing more. But he asked me whether I was given a hat. I said I was not and so he prescribed a hat for me.

A few days before this I had occasion to report to the Superintendent that I was not getting any vegetable in my food. The head warder, who could not see the distinction between dry beans and vegetable said: "Are you not getting beans? Isn't that vegetable?" I replied, "No, that was not vegetable." The Superintendent made inquiries and when he found that I was not getting vegetable gave instructions that I should be provided with the same. The vegetable I got consisted of carrots or horse beet. I had to eat a little of that and a little bread crust in the evening. I also made a request for a little sugar, which I said was an essential stimulant for the human body. But my request was turned down. To my surprise, however, the following morning I found that all the prisoners were given a little sugar in their porridge. But the next day it disappeared again. Thus I spent fifteen days in Germiston.

Transferred

On the sixteenth day, which was a Saturday, we had been kept in the yard owing to insufficiency of African warders. I took the opportunity of having a shave and a bath and a change of clothes and was resting and counting the days I had to pass, and praying to God that He may give me the

strength to do so, when, to my surprise, at about eleven a.m., I was called at the office, where I found my clothes and other belongings being checked up. My finger prints were taken, all the marks on my body were noted down, from which I gathered that I was to be transferred to some other place. I wondered which other hell I was going to. I tried to ascertain from a warder who was known to be kindly to other prisoners but who had made no secret of his dislike for me, for he had told me in clear terms: "If you had come for any other crime it was a different thing, but we have no sympathy for people who allow themselves to be led by the nose by people like Patrick Duncan." He was not at all responsive. Both my hands were jointly handcuffed. I was made to carry my kit and was taken in a car to the station. There, I was marched from one end of the platform to the other and made to wait for the train for about twenty minutes. I could not see where the train was going to. I was put in the Guard's van and the African warder who evidently could not speak English told me in Zulu to sit down on a box lying nearby. It was only when we alighted that I came to know that we had come to Pretoria.

Pretoria Gaol

I was taken before the Superintendent who said: "You are the son of the Mahatma? You resemble him from the picture. You understand that you are not to carry on your propaganda here?" I said: "I am fully aware of that and I am going to abide strictly by the gaol discipline."

When I was taken in the yard I found a number of Indian prisoners with shorts and socks and hats besides the ordinary jackets, red shirts and shorts. They greeted me and expressed their delight to see me. It being a Saturday the prisoners were locked up at about four o'clock till the next morning, after feeding them. The evening food we got there, to my surprise, was good brown bread with a little ghee (butter fat) and a mug full of coffee with sugar in it. I found that I was not entitled to the evening coffee until I had completed a month. The other prisoners, however, were generous enough to fill my mug and I was never left without coffee. In the morning all were served with coffee and mealie meal porridge and for lunch the Africans were

given dry mealies boiled and Indians and Coloureds were given mealie rice and beans with a little vegetable. The latter seemed to be in name only as it consisted either of two carrots or sometimes a beet-root. At times these were too old and stringy and often had to be thrown away. If it happened to be good it was just our good luck.

On my arrival in Pretoria gaol I was locked up in the evening in a cell with four other Indian prisoners. Comfortably only three could sleep in these cells with enough place for the sanitary bucket and a bucket of drinking water. But usually six were packed in them. In the morning all six had to wash themselves in that one bucket. Whilst the others had their wash, I hesitated. I asked them if there were any facilities for washing outside and whether I would have an opportunity to do so. They said, "there is a tap outside but you won't have any time to wash because, immediately we get out, we must take our dish of porridge and coffee and sit in line to eat our breakfast." So in the end with the little water that remained in the bucket I had a wash as best I could. But it was revolting because, however careful you tried to be, it was impossible to avoid the filthy water from the sanitary bucket splashing on you.

Treated Like Animals

The cells opened on Sundays at about 6.30, an hour later than usual. They opened with shouts and yells from the African warders as though animals were being taken out of the stables. Feeling most uncomfortable with not having had a proper wash and not having been able to relieve myself, I hardly ate any breakfast. I just had a few sips of black coffee.

On Sundays, after breakfast, the prisoners were free for an hour or two to wash themselves and their clothes. I had a wash at the tap with a little soap borrowed from another prisoner. Prisoners have to stand in parade at about 10 o'clock, when the Superintendent comes for inspection and to listen to any complaints or requests. I made a request to the Superintendent to be allowed to keep my shaving things (which meant a razor, shaving brush, and shaving cream) and my tooth paste, tooth brush, and a toilet soap, all of which I had carried with me and were in my kit bag, and I also asked if I could be locked up alone in a separate cell, and if I could be allowed to inform my wife that I had been transferred to Pretoria. The last two requests were granted. As

for the soap I was told that I would not be allowed to keep my own soap as prisoners were supplied with soap. I was allowed to keep my tooth paste, perhaps as a special favour, since no other non-white prisoners were allowed to do so, since they were supplied with tooth powder, which consisted of ordinary powdered chalk or some such thing which nobody seemed to like. I was given my safety razor very reluctantly from my kit (but not my shaving brush or shaving cream) with strict instructions that it was to be kept by the warder in charge and given to me on non-working days, which were half-a-day on Wednesday and half-a-day on Saturday.

In Pretoria I had no complaints to make with regard to my work, since I was put on very light labour under a warder who was one of the very few warders who were kindly to all the prisoners. The work I had to do was to sit either indoors or in the shade putting on buttons or darn-ing torn jerseys. I spent twenty three days like this in Pretoria and owing to somewhat improved diet I was able to regain five pounds of the fifteen pounds of weight I had lost in fifteen days in Germiston.

Senseless Ordeal

Then I had to undergo another senseless ordeal on the morning of my release. One would have thought that at least on the morning the prisoners were to be released they would be afforded an opportunity to wash and clean themselves. But instead, as soon as breakfast was over, those of us who were to be released were hurried to the hospital. The reason, I ascertained, was that the doctor was to examine us before our release. We were made to stand in parade there for over an hour and a half with a very nasty African warder who continuously molested us by knocking us and ordering us about just to exercise his authority. Whilst we were waiting, several European prisoners were brought in and I was able to see the contrast between the way they were treated and the decency with which they were examined and the indecent and inhuman way in which the non-White prisoners were being treated and examined. The White warder spoke to them gently, each one was separately taken for medical examination in a room, the door was closed when he was undressed and examined and the others were called in one by one. Soon after they were disposed of the non-Whites were ordered in an offensive manner to strip themselves naked in the open yard and shouted at and hustled about like animals.

At last when our turn came, there was no medical examination. The only thing we heard was a shout from the African warder—“Any complaints, no complaints, all well.” And we were rushed off to the adjoining yard where the offices were. Here our kiths were handed to us and we were ordered to remove our prison garb and put on our own clothes. We were lined up outside the chief warder's office until the arrival of the Superintendent. One or two white prisoners who were to be released were taken in the office and were given their discharge certificates and let out

of the gate. Then the Superintendent came on and asked whether we had any complaints. All murmured, “no.” He gave us fatherly advice not to come in again and went away. We thought we would now be let out. But that was not to be. We were taken out in the yard once again and made to wait another half an hour unnecessarily. Then we were allowed to go out of the gate. What seemed to be very unusual was that we were not given any discharge certificates. Thus ended my incarceration. But my story does not end there.

(To be continued)

NEW BILL TO AMEND RED ACT

THE Riotous Assemblies and Suppression of Communism Amendment Bill is a new Bill introduced by the Minister of Justice, Mr C. R. Swart in the House of Assembly.

The Bill amends the provision in the Suppression of Communism Act under which persons “named” Communists under the Act can be prevented from taking part in elections for Parliament, the Provincial Councils and the Legislative Assembly of South-West Africa.

In terms of the existing law, a person who has been “named” is not automatically barred from taking part in elections. The bar becomes operative only if the Minister serves a notice on him prohibiting him from taking part in an election.

The section as amended by the Bill says that a person will be incapable of being elected if a notice has been served on him in terms of the Act or if his name appears in the list of the liquidator, or if he has been convicted of an offence under the Suppression of Communism Act or if he is a Communist, unless, before his election, he has the written approval of the Minister or Senate or the House of Assembly.

The Bill provides that a person who is incapable of sitting as a member of Parliament or of a Provincial Council or of the Legislative Assembly of South-West Africa will not be entitled to the allowances payable.

It provides that in any prosecution under the Suppression of Communism Act, or in any civil proceedings arising from the application of the Act, it will be presumed until the contrary is proved that the name of any person appearing on the liquidator's list has been correctly included on the list.

It provides further that in any criminal or civil action 12 months after the Bill becomes law, or the

date on which the name of the person concerned was included in the list, whichever is the later, the correctness of the inclusion of the name may not be questioned, unless proceedings for the removal of the name from the list have been instituted within the 12-month period and the proceedings have not been disposed of.

No proceedings for the removal of a name from the list may be instituted after the expiration of the 12-month period.

A person who is incapable of becoming a member of Parliament or of a Provincial Council or the Legislative Assembly of South-West Africa who accepts nomination for election will be guilty of an offence and liable on conviction to a term of imprisonment not exceeding three years.

The Bill provides that if any person on whom a notice has been served in terms of the Act asks the Minister in writing to give him the reasons for the notice, the Minister must give him a statement in writing setting out his reasons and so much of the information which induced him to issue the notice as can, in his opinion, be disclosed without detriment to public policy.

The Bill forbids the playing at gatherings of recordings of speeches of banned people.

There is also a clause whose effect is to widen the laws of evidence in prosecutions under the Suppression of Communism Act. The law at present insists on the production in court of original documents.

When documents have been destroyed it has been found next to impossible to prove by the ordinary laws of evidence that people whose names were known to have been on membership lists were communists.

The Bill enables photostatic copies of documents to be accepted

as *prima facie* evidence against anyone being prosecuted under the Act.

Another clause enables the Government to deport naturalised South African citizens who have been deemed Communists or con-

victed of certain offences concerning Communism laid down in the Suppression of Communism Act. Those who are South African citizens by birth or descent are exempt from deportation.

ANNUAL CONFERENCE OF N.I.C.

A CONFERENCE of the national executive committees of the African National Congress, the South African Indian Congress, the South African Congress of Democrats and the South African Coloured People's Organisation has been summoned to plan the calling of a People's Convention in which “people from all status in the big cities and in the smallest villages in all parts of South Africa” will participate. This was disclosed by Mr. Walter Sisulu, Secretary-General of the African National Congress, when he opened the seventh annual conference of the Natal Indian Congress at the Gandhi Hall, Lorne Street, Durban, on Friday, February 5.

Mr. Albert J. Lutuli, President-General of the African National Congress, referred to the “most cordial and friendly active association” enjoyed by the African and Indian Congresses in our common and joint fight against forces of oppression in our land, and added: “We must fight in all fronts along the path of non-violence and when, at times, a human weakness of despondency assails us, let us gain courage and inspiration, not only in the justice of our cause but in its universality in all ages.”

In his opening address Mr. Sisulu explained that the purpose of the People's Convention included the working out of a freedom charter. “It is this conference,” he added, “that has a right to shape the destiny of South Africa.”

Dr. Naicker's Presidential Address

Owing to the ban imposed on him Dr. Naicker, president of the N.I.C., was unable to deliver his address in person. His address was read out by Mr. I. C. Meer, a vice-president of the N.I.C. Dr. Naicker also stressed the importance of the decision of calling a People's Convention.

Referring to the discussions at the United Nations on the treatment of Indians in South Africa, Dr. Naicker said: “There are strong rumours to the effect that the South African Indian Organisation, or members of its

executive committee, are at present engaged in attempts to appease the Malayan Government and are advocating the removal from the U.N. agenda the complaints against the Union Government.

“Without hesitation let me reiterate that any such move will be most severely condemned by all sections of the Indian people who have unanimously resolved that the treatment meted out to them should become a subject of discussion in the world forum.

“The Indian people will not tolerate any individual who, in his own selfish interests, seeks to pursue a course of action which can result in incalculable harm to the entire community. Anyone who tries to injure our just cause must be mercilessly exposed. It is criminal on the part of anyone through back-door manoeuvres to attempt to denounce a stand which is demanded by all Indians in South Africa.”

Dr. Naicker said that the road to freedom was hard and difficult “but we draw strength from the fact that our cause is just and that a just cause must triumph. We solemnly believe that equality of opportunities is the birth-right of all sections of the South African people. We believe that universal adult franchise is a pre-requisite to the enjoyment of that equality. It is for that reason that we reject all other forms of franchise. The African and Indian Congresses, I am positive, will not deviate from this just demand.”

Cuticura
ANTISEPTIC
OINTMENT

FOR
SAFETY'S SAKE

A break in the skin is a way in for germs! Apply Cuticura Ointment—quickly! To rapidly restore skin health. To combat infection. To allay soreness, and to keep the injury clean and comfortable while it heals.

FOR CUTS AND SCRATCHES

That's exactly what I
did, Mother . . .

If, whenever there is the risk of infection, you use the antiseptic which your doctor uses and recommends, then you cannot go far wrong. In this, as in all matters important to your health, it is advisable to let your doctor's experience be your guide.

DETTOL
REGD.

Rexhitt & Colman (Africa) Ltd., P.O. Box 1097, Cape Town.

**"Nugget
White keeps
me bright!"**

**NUGGET
WHITE CLEANER**
Stays whiter... longer!
In Jars and Tubes complete with
handy sponge for easy application.

Polishing with
SUNBEAM
is so easy!

Sunbeam is born in all housewives makes it so easy to keep the floors and furniture bright and attractive!

Effortlessly a little Sunbeam is spread over a large area to give that pleasing shine which lasts for days and days.

Sunbeam makes your home look clean and inviting!

**FOR BRIGHTER FLOORS
AND LIGHTER WORK**

Always ask for

**SUNBEAM
POLISH**

Shines...

and shines..

..and shines

SHINGADIA STORES

(Former Premier Silk Bazaar Ltd.)

Direct Importers

Drapery, Outfitting, Fancy Goods,
Oriental Curios Etc. Etc.

P.O. Box 111. UMTALI, S. Rhodesia.

Telegrams: "Premsilk" Phone: 2523.

PREMIER WHOLESALERS

(Members of the Mashonaland Wholesalers Association)

Everything for the African Trade. Prints, Khaki,
Calicos, Blankets, Shoes & Fancy Goods.

P.O. Box 319. Phone: 2523/Extn 1.

UMTALI, S. Rhodesia

RHOD-INDIA LIMITED

Exporters, Importers & Manufacturers Representatives

Peace Goods, Hosiery, Jute Goods.

Enquiries Solicited. Prompt Attention

"Aryan Mahal" 6th Floor,

Plot 43, "C" Road,

Churchgate Reclamation,

Cables "Indorhod."

BOMBAY, INDIA.

AFRICAN VIEWPOINT

CONGRESS PLANS A NATIONAL CONVENTION

By JORDAN K. NGUBANE

THE annual conference of the African National Congress which met last December at Queenstown accepted the suggestion of the Cape wing that Congress should call a national convention to work out a blueprint for the type of South Africa which Congressmen would like to live in. There is quite a lot of confusion on the real motives behind the Congress intention. Congress's lack of enthusiasm for the national conference which the Institute of Race Relations proposes to call has served only to complicate what is otherwise a simple and clear issue.

To grasp the real significance of the convention let us start by examining its origins. Professor Z. K. Matthews, leader of Congress in the Cape, is known to have had the idea in his mind for some time now. For some years he has been foreshadowing the idea of a national convention in his presidential addresses to the Cape Congress. Last year, he specifically told the annual conference of his branch of Congress that the time had come when Congress should take the initiative to convene a national assembly to work out a charter for a democratic South Africa.

Two factors might have influenced him to make this suggestion from a public platform. The Institute of Race Relations was known to be on plans to call a national gathering for a purpose which might not have been altogether different. In Professor Matthews' view—a view which is held by the African National Congress and a substantial section of the African people—an Institute conference would be limited in scope. It would be heavily dominated by representatives of the white community in one capacity or the other and for this reason its decisions would not reflect the wishes of all the people of South Africa fully. In short, the Institute assembly would at the very best be once more the voice of the whiteman.

Professor Matthews is obviously of the opinion that the problem of colour is a world issue; something the solution of which requires due recognition of African wishes. Any assembly which does not give scope to the free expression of or might not reflect accurately, African wishes is necessarily of limited interest to Congress.

The Institute's conference falls flat here, in the Congress view. Although the African people constitute the majority of the population, Congressmen feel that African representatives will be in the minority.

Behind all this, of course is what might now be regarded as a fundamental difference between Congress and the Institute approaches to the colour problem. The Institute's conference will essentially be a national demonstration in support of demands for concessions from the ruling minority. The Congress convention, on the other hand, will essentially be a national demonstration in support of non-white demands for a direct say in the government of the land.

It is clear now, both from Professor Matthews' own public statements as well as from the temper of the Queenstown conference that the Congress convention will present the demand for direct participation in the sharpest form in which this has ever been done before.

One very useful purpose of the Congress convention, then, is that it will tend to clarify the real issues at stake on the colour front. After that the people of South Africa will know precisely what the Africans, the Europeans, the Coloured or the Indian really want. So will the world. The tendency at the moment on the white side is to react emotionally to Congress demands; to brand them as the work of communists, agitators and what not. Issues are always confused in that atmosphere. After the convention nobody should ever be in doubt about the things we want for ourselves as a people and for our countrymen of different colour.

That clarification will help the world too, to get a clearer and more realistic picture of the actual position in South Africa to-day.

But it would be to do the sponsors of the Congress convention injustice to view the gathering only from the angle outlined above. There is another, very important aspect to it. The Congress will be a demonstration of solidarity among the non-whites. We need a thing of that sort, if to take stock of our position, now that the struggle is heading straight for the climax. This is the second factor which might have influenced Professor Mat-

thews to urge Congress to call the convention.

In my view, however, the spirit of rivalry which lesser minds on both sides of the colour line tend to evince when it comes to disowning the two conventions is to be deplored. After long and careful study of the real intentions of the sponsors of the Congress convention, I have satisfied myself that it is necessary and will serve a useful purpose.

I realise at the same time the Congress appeal will necessarily evoke a limited response from the white side—for reasons beyond Congress's control. This should not in any way interfere with preparations for the Congress convention. It should, however, make it clear to men like Professor Matthews and Chief Lutshuli, that a brand of statesmanship is called for from their side which will not be forthcoming from very many similarly-placed people on the white side—for well-known reasons.

For this reason it would not be an act of folly if the African National Congress sent formal observers to the Institute convention. Congress has a very good case for refusing to be party to decisions which might be contrary to its own purpose at the Institute's gathering. But if Congress will justify its claim to have a broad and truly national outlook and if it will measure up to the demands of that claim convincingly, it will do well to send observers. There is, in the sending of observers, the element of responsible protest as well as realism. We must assure the other race in every manner compatible with our national self-respect that we do not want to destroy them; that we do go out of our way to meet them a very large part of the way.

Congress should not frown on the conventions planned by the other people. At these, you

will get interests and viewpoints represented which might not be found in the Congress convention. The great thing is not who calls a national convention; it is the fact that interests hitherto considered irreconcilable have agreed to be organised in their respective fields or communities. This means that all share a common dissatisfaction with the status quo. The duty of true statesmanship, so much on the African side as on every other, is to channel this process in a way where one day the different expressions of this dissatisfaction will converge to a truly national demand for a truly national convention. We are all well very far from it. It is something which stands no chance of success if conveyed by any single community in the prevailing circumstances. But we can all work towards it and accelerate the processes which hold out the possibility of converging to our ideal.

For this reason, let Congress convene its own gathering at its own time; so should the Institute and the Dutch Reformed Churches. I am informed that even the Labour Party once toyed with such an idea. That is all to the good; it is a welcome sign of national awakening. Let all who can meet (even if separately) and proclaim their dissatisfaction with the status quo do so. When they have done that, statesmanship will merge their protests into one solid movement which will sweep away the curse of colour from our country and usher in a period when all shall be at ease in God's wide world.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

9 Adams Arcade,
40 Market Street.
Johannesburg

LUXURY
and TOURIST
SERVICES
EVERY
MONTH
from

NAIROBI

TO INDIA & PAKISTAN

AIR-INDIA
International

91 Salisbury Road
Smith Street, Durban
P.O. Box 1615

Details from I.A.T.A. Airlines and Agents.

AN AMERICAN'S CONVERSATION WITH VINOBA BHAVE

MR. HERALD ELWIN, well-known world cycle-tourist, who was in the American embassy in Russia in the second World War, before launching his tour in India, went to see Mr. Vinoba Bhave. The following are some of his questions and Vinoba Bhave's answers thereto reproduced from 'Kanjana' dated January 2, for the benefit of our readers:

Man And Machine

Question 1:—Might it be right to say that you are in favour of machines inasmuch as they reduce drudgery-labour; but against them in as much as they destroy the joy of creating home-crafts?

Answer:—Yes. But there are other factors. Firstly, there are machines such as aeroplanes which shorten time, and machines like radio that can be done by no other means. These are good. Secondly, there are machines which are against Man, such as destructive weapons. These are bad. Thirdly, there are machines which cause the loss, not only of joy, but employment; machines that produce mass-produced clothes, furniture, etc., a direct loss to village industries and cause unemployment in villages, so that more than joy of creating is lost by these.

This third type of machine is bad for Indian villages now, but they may not always be, and in other countries they may be of service. Each situation needs its own remedy; and for now we must have village industries.

Life And Austerity

Question 2:—To me all self-sacrifice, austerity, self-imposed hardships, etc., seem noble if for the service of others, but against the Gift of Life if done for the sake of self-suffering. I mean that I think we have got life and the world to enjoy and when Trappist monks shut themselves up and practise self-hardships, austerities, or other religious orders, Anchorites, Ascetics, Fakirs, all nuns, etc. do likewise, they are doing wrong against the Giver of Life. What do you think about this?

Answer:—Self-imposed hardships, etc. done for the benefit of others become a joy; therefore the hardship is cancelled out.

But we should be careful about the word "enjoyment" of life. The real joy is self-realisation and self-realisation can come through service to others. This becomes a joy.

We should remember that not only is there joy in life but joy in death as well. If we are ill and suffering and our body is ailing and no one can help or relieve us, death becomes a joy. And a healthy man also should always look to death with joy.

Monks and nuns who practise self-imposed hardships, if they do it for hardships' sake, are not helping others: they are not doing rightly.

Question 3:—(This, in a way, continues Question 2). Since the primary function for the continuance of the human race is procreation and since so many of the individual human struggles arise in all the emotions that surround life man-with-woman, etc. (at least it is so in the Western world) do not Brahmacharis by their vow of celibacy deny themselves knowledge of the human heart which they should not do, since they live for the helping of humanity forward?

I really mean, would not ascetics be more knowledgeable had they the knowledge of the common human emotions?

Answer:—A person who is in the thick of the fray is not the one who can see the whole problem greatest. He can see the problem greatest who will stand aloof and look at it from the outside. In the same way, one who paints a picture stands outside, away from the subject as he paints it.

For the purpose of procreation very little intercourse is needed and married life seems often nothing else but lawful and organised debauchery. But there must be made a distinction between Brahmacharya and a mere vow of celibacy. The Brahmachari is one who has decided to stand aloof and the vow of celibacy is a mere point in this.

War And Non-violence

Question 4:—In 1938 the Norwegian Foreign Minister was asked what he was doing about the defence of the country. He said, "We will rely upon the decency of other nations." But in 1940 in a few fearful months this peace-loving and happy land was overrun by the German forces.

What do you think would have been right in this question?

Answer:—The Norwegian Foreign Minister should have preached non-violence. Non-violence is a positive force differing from Pacifism, which

is a mere negating of the use of arms.

What Is God?

Question 5:—I would like you to tell me, if you would be so kind, what do you mean by God?

Answer:—If all our earthly body, etc. was taken away there would still be something left, a consciousness, which is supremely us. There is that something in everyone. And just as our body is a world, so at the same time we are all parts of a greater world and all our consciousnesses are part of a mighty whole.

That is God.

Herald Elwin: Then why do you pray to it?

Answer:—Because, if when we feel like an uplift we pray or speak to part of the mighty whole we can feel we get help. We are a part of it and it is greater than us and so we can draw from its fountain. That is why we pray to it.

H.E.: Then God is abstract?

Answer:—Oh yes, God is abstract.

(To be continued)

Things In General

Natal's First School For Blind

The first school for the blind in Natal is expected to open in Durban in two months' time. Twelve Indian boys and girls who are either blind or partly blind will be its first pupils. Teaching them will be an Indian schoolmaster, 30-year-old Mr. H. Jagannath, who has just completed a six month course at the Athlone School for the Blind, near Capetown. Mr. Jagannath has his sight, but has taught how to unlock the doors to education for those not so fortunate. Renovation of a house in Lornt Street, Durban, is nearly finished. It will house both the classroom and a hostel, presided over by a matron. The first batch of children will be selected from all over Natal. The Government has still to agree to making a regular grant to the school. And the City Council has not yet finally passed the premises for occupation. Apart from any Government grant which is made, it will cost about 1,000 a year to run the school, Mr. K. M. Pillay, chairman of the Natal Indian Blind Society, said.

Grahamstown Indians Celebrate India Republic Day

The Indian community of Grahamstown celebrated the anniversary of the declaration of

of the Republic of India on January 26. A well attended meeting which opened with prayers conducted by the organiser, Mr. D. N. Madhuso, speeches were made by Messrs. V. N. Pillay, G. Kallan, J. N. Naidoo, G. Naray, Mrs. N. B. Pillay, Miss. Santoshan G. Naray and other prominent members of the Indian community. Refreshments were served. The meeting concluded with the singing of the national anthem.

Hindi Shiksha Sangh (Natal)

The Annual Debating Competition in Hindi for the Swami Bhawan Dayal Sanyasi Memorial Planning Trophy and the Presentation of Kovid (Hindi Metric) certificates will take place at the Avalon Theatre, on Sunday, February 14 at 2 p.m. Mr. A. D. Lazarus, principal Sastri College will present the certificates.

Air-India International

Owing to the increasing demand for First Class (Standard) seats it has become necessary to revise the seating arrangements on all aircraft. With effect from AI 202 from Nairobi of Friday, 29th January, all services have been equipped to carry 16 Standard and 34 Tourist passengers. The 31 high density chairs have been fitted in the forward section of the cabin and 16 standard chairs in the rear, making a total of the 50 seats available for sale per aircraft.

Port Elizabeth Aryan Sports Club

A reception was arranged by the Aryan Sports Club at the Gajneri Hall, to bid farewell to their patron, Mr. P. Mahan, Club Members Dharmaj N. Prag Nwala Ranchoh and Mr. Ranchoh Govind on their departure for India and Switzerland. Over 300 guests were present. The chairman, Mr. N. P. Umley garlanded the guests. Among the speakers were Messrs. T. E. Dollobb, B. B. Ramjee, R. G. Varma, P. R. Vondayar, Dr. S. V. Appayoo and O. Gopaldas who commented on the high standard of unity and team spirit among the members of the Club. They wished the honoured guest a happy voyage and a safe return. The guests in suitable terms thanked the Club for the honour done to them.

Distric Winter Price list of all Winter and Spring varieties of Bulbs, Flower and Vegetable Seeds. Free copy posted upon request to Distric's Seeds (Pty) Ltd., Box 2060, Johannesburg.

— ATTRACTIVE — SAREE MATERIALS

Self Striped Georgette Crepes 45" Green, White, Pink, Sky, Lemon 4/11 yd.	Coloured Georgettes 45" All Shades 3/11 yd.
Self Check Kinky Voiles with Black Design 45" 4/11 yd.	Spotted Georgettes 45" 3. each 4/6 yd.
Fancy USA Floral Voiles 38" 4/11 yd.	Embossed Georgettes 45" Basket Design 6/11 yd.
Two Tone and Rainbow Georgettes 45" All Shades 4/11 yd.	Georgette Jari Work Sarees 14 10-0 each
Floral Banerjee 45" Red, Gold, Green and Tone Design 4/6 yd.	Georgette Sarees Cotton Embroidery 13/15/0 each
Bordered Georgette 45" All Shades 3/11 yd.	Georgette and Tinsel Jari Borders If g Range In Stock

BLOUSES

Chinese Embroidered Satin and
Georgette Blouses and Latest
Shoppers. 11/11 each.

CHAMPALS!

Plastic Fancy Tops with Heel
Size 4 to 7 18/6 pair
Also Leather 8/6 & 10/6 pair

Write For Samples

JAYBEE SILK HOUSE

39 MARKET STREET,

JOHANNESBURG.

Phone
Day 24169

Phone
Night 031549

L. RAJKOOMAR (PTY.) LTD.

14, CROSS STREET, DURBAN.

Funeral Directors and Manufacturers of all classes of
Coffins and Wreaths

Contractors to the INTERNATIONAL FUNERAL
COMPANY, LIMITED.

Reg. Office 14 CROSS STREET, DURBAN

Country Orders for Coffins and Wreaths,
accepted by phone and despatched by rail
at the shortest notice.

Cable & Tel. Add.: "HARGOVAN".

Phone 29360.

P. HARGOVAN & CO. (PTY.) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

FOR RUBBER STAMPS

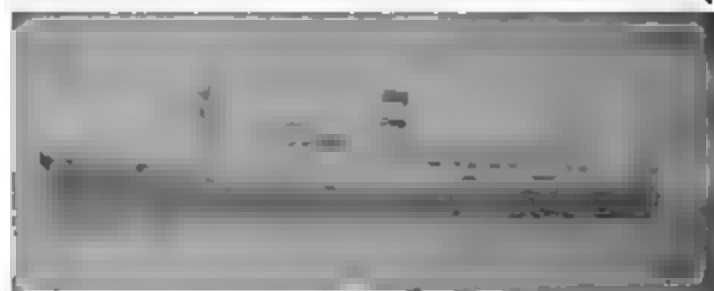
AND PRINTING

CONTACT STANDARD PRINTING PRESS

GENERAL PRINTERS
AND
RUBBER STAMP MAKERS

73 BEATRICE STREET, DURBAN.

PHONE 21003
P.O. BOX 2792

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Karanja arriving February 28. Sailing March 4.
for Bombay via Karachi and Porebunder.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow
Fever inoculation requirements and obtain certificates from their
nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from
private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES: DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without food	£75-15-0
Second "	"	"	50-13-0
Inter-Class	"	"	34-3-0
Unberthed (Deck)		without food	21-3-0

Muslim Special Food £11-10-0 Ordinary Food £4-17-6
Hindu Special Food £10-3-0 Ordinary Food £4-5-6

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can
be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be
permitted to keep on deck with them more than one bed-
ding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 FINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.
Tel. Add.: "KARAMAT."

Always Better. Better Always.
Are Kapitan's Tempting
Sweetmeats.

For nearly half a century we are leading in the
 manufacture of Quality Sweetmeats and Cakes.

TRY US FOR THE LATEST INDIAN RECORDS.

Address:

KAPITANS BALCONY HOTEL,

(KORNER SWEETMEAT HOUSE)

Corner Grey and Victoria Streets

DURBAN.

Phone 23414.

Tel. Add. 'KAPITANS.'

DHIRUBHAI P. NAIK

Travel, Insurance & General Agent

Book with us for your travelling by Air, Sea or Land either to India
 or to any part of the world.

All types of Insurance—Life, Fire, Burglary, Riot, Storm, Accident,
 Plate Glass, etc.

Consult Us Free of Charge For Your Income Tax, Persons Tax,
 Writing Of Your Books, Trade Licences, Revenue Clearance Certificate,
 Passports And Immigration Matters.

Representatives: National Mutual Life Asso. Of Australasia,
 Yorkshire Insurance Co. Ltd.

Telephone: 33-9033. 29a Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

M. J. PATEL

INTERNATIONAL SPORTS COMPANY

Importers & Exporters & General
Commission Agents

10 Peking Road, Kowloon, HONG KONG.

Special attention is paid
to indent orders

Write To Us For Further Particulars.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?

Have you provided for your dependants?

Prepare for the future

Life Insurance gives peace of mind for the unknown
 future.

Insure with 'THE OLD MUTUAL' your friend for Life—

—The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has
 best Bonus record in the WORLD.

Representatives:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760,
JOHANNESBURG.

Phones:— } Business 33-0711
 } Residence 33-5961

P.O. Box 96,

Phone 24471.

To Furnish Your Home Economically

LALA BABHAI & CO. (PTY.) LTD.

Show Rooms At 107 Prince Edward St. & 78 Victoria St.
DURBAN.

Stockists of:—

NEW & RECONDITIONED FURNITURE & HOUSE-
 HOLD EFFECTS. RADIOS & RADIOGRAMS, MUSI-
 CAL INSTRUMENTS, SEWING MACHINES & OFFICE
 FURNITURE Etc.

Exporters and Commission Agents for Natal Fruit and
 Vegetables. We specialize in green ginger and Indian
 Vegetables. Wholesale only. Write for particulars
 Box 96, Durban.

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING

—CO. LTD.—

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants

—&—

Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

Phone 53.

Telegrams 'SOLANKI.'

P.O. Box 208.

Solanki & Co. Ltd.

Merchant & Direct Importers

Extensive range always carried in
the following:

Silks, Drapery, Toilets, Per-
 fumes, Curios, Fashion Goods
 and Jewellery, Wide Range of
 Indian, Persian and Chinese
 Carpets.

Stockists of well-known branded
 Watches.

COPPERBELT PIONEER STORE

Where Quality and Service
are Paramount.

Luanshya, Northern Rhodesia.

Phones: 29121/3 (S. Ichboard)
24179 (Manager)

Cables & Tel. Add:
"PROSPERITY" (All Branches)

P.O. Box 2197

(Established 1927)

Premier Produce Co. (Pty) Ltd.

General Wholesale Merchants
EXPORTERS AND IMPORTERS

Buyers and large Stockists of all kinds of Indian and European Groceries, Provisions, Soaps, Oils, Grains, Beans, Peas, Kidlicorn, Malt, Maize, Maize Products, Wheat, Wheaton Products, Crockery, Hardware and also Coal of all types.

All enquiries for Export and Import
to the Head-Office.

Head-Office: "PREMIER HOUSE"
364 Pine Street, Durban.

also at

JOHANNESBURG

Phones: 34-3554,5
P.O. Box 200, Fordsburg,
82, Crown Road,
Fordsburg, Johannesburg.

BENONI

Benoni Coal Site
Phone 54-1813,
Rangeview Coal Sites—54-2205
P.O. Box 392, Benoni.

Full range of men's and
boys' khaki shirts and
clothing.

In khaki
cuts,
tropicals.

DENTON'S

SHORTS AND SLACKS

IN NOVERSHEE Road.

TRADE ENQUIRIES

UNION OF S. AFRICA, SWAZILAND, BASUTOLAND,
SOUTH WEST AFRICA, SOUTHERN BECHUANALAND.

DENTON TRADING CO.

Phone 34-4381

JOHANNESBURG

P.O. Box 3581

N. RHODESIA

FEIGENBAUM BROS.

Phone 2758

BULAWAYO

P.O. Box 354

SOUTHERN RHODESIA

MASHONALAND, P.E.A. & N. BECHUANALAND

W. F. NEUMAN

Phone 2-1219/2-4924

SALISBURY

P.O. Box 1492

BRITISH EAST AFRICA

VAN BRUSSEL & CO. (E.A.) LTD

Phone 4910

Trust Mission

MAIROBT

BULAWAYO CLOTHING FACTORY LTD.

Phone 2410, Bulawayo. P.O. Box 427. Southern Rhodesia.

Proprietors:

C. L. Patel, D. K. Patel
V. D. Patel, H. J. Patel
K. C. Patel.

The Star Clothing Factory

Wholesale Merchants

CLOTHING MANUFACTURERS

P.O. Box 237. Phone 514.

Jameson Road, Livingstone,
NORTHERN RHODESIA.

Our S.A. Representative:

H. L. Hompes & Co.,
(Pty.) Ltd.

Durban, P.O. Box 1301.

Johannesburg, P.O. Box 3480.

Capetown, P.O. Box 824.

NEW TYPEWRITERS

POPULAR MAKES

Remington, Smith-Corona, Olivetti,
Hermes, R. C. Allen.

PORTABLE & STANDARD MODELS
AVAILABLE AT:

NATIONAL OFFICE SUPPLIES
(PTY. LTD.)

(Directors: N. V. MEHTA, J. P. COOOL, E. V. MEHTA)

LEGAL & COMMERCIAL STATIONERS

OFFICE EQUIPMENT SPECIALISTS

76 Victoria Street, Durban.

PHONES 22622
63535

P.O. BOX 1317
Tel. Add. NOSLIMITED.

For Quality Printing Consult:-

UNIVERSAL PRINTING WORKS

Commercial Printers & Calenda Specialists

9 Bond Street, Durban, Phone 25295.

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન

મહાત્મા ગાંધીજીના દરરોજી રૂબેરૂ રૂબેરૂ રૂબેરૂ.

ધર્મને સુદ્રઢ રાખો

(શ્રી. રાજગોપાલાચારી)

હું વારંવાર કહેતો આવું છું તેમ, દેશના દુઃખાણુ મારે ઉત્તમ માં ઉત્તમ બાંધધરી ને હોય તો તે ધર્મ છે, અને આપણે તેની સ્થાપના કરવી જોઈએ. આ મુળભૂત આદર્શ વિના, મને ખાતરી છે કે, દેશની પ્રગતી સાધવા માટેના આયુષ્ય બધા પ્રત્યે નિષ્ફળ નીવડવાના છે. હું આમ કરીને મારું શોધણું કોઈ નહીં સત્ય તમારી આગળ રજૂ કરતો નથી. પૃથ્વી, આકાશ અને તારાઓનો અભ્યાસ કરનારા મહાન ઋષિઓ અને ખગોળવેત્તાઓએ આગેલ ઉપદેશો તરફ આપણે દુર્લક્ષ કરી શકીએ નહીં, કે તેમની અવગણના કરીએ નહિ. આધુનિક કેળવણીથી અંતર પ્રજ્ઞા મલિન ન થવી જોઈએ. આપણે યાદ રાખવું જોઈએ કે, આપણા ધર્મને સુદ્રઢ રાખવાની આપણી પ્રથમ ફરજ છે. દેશનું દુઃખાણુ...ધર્મના સુદ્રઢ પાયા ઉપર આપણે રચવાનું છે. આપણે ને આપણી આ પ્રથમ ફરજ સુકીશું, તો આપણા કંઈ ભલીવાર આવવાનો નથી. હિંદમાં વસનારા ૩૦ કરોડ લોકોએ ને જીવવું હોય અને ઉત્તર થવું હોય, તો તેઓએ સંગઠિત થવું જોઈએ, અરસપરસ વિશ્વાસ અને સદાચલુર્તી વાળા થવું જોઈએ, તથા એક બીજાને મદદ કરવા તત્પર થવું જોઈએ.

ધર્મનું વિસ્મરણ થવાના મહા ભય તરફ ને આપણે સજાગ નહિ બનીએ, તો આપણું ભાવિ ઉજળું નથી. આપણું યાદ રાખવું જોઈએ કે, મનનો રોગ શરીરના રોગો કરતાં વધુ ભયંકર છે. આપણે દેશ-વિદેશને સ્થાન નહિ આપવું જોઈએ તથા ધર્મની હત્યા નહીં કરવી જોઈએ. આટલી મુળભૂત જરૂરીયાત ને પુરી પડે, તો પછી આપણે...મોટી મોટી યોજનાઓમાં ખુશીથી આગળ વધી શકીશું.

પુસ્તક પર યુ-એફ ડી
તા. ૧૨ ફેબ્રુઆરી, ૧૯૫૪.
કુટક નકલ પેની ૬.
૬૨ શુક્રવારે બજાર ૫૩. ૭.

માણસ જ્યારે પોતાની હદથી
બહાર જાય, હદથી બહાર કામ
કરે, હદથી બહાર વિચાર પણ
કરે ત્યારે તેને બાધી આવ,
ક્રોધ આવે એવો અંભવ છે.
આવી હોહાહોહ નકામી છે,
નુકસાન પણ કરે.

જીવનું જોડણું જોજ કરવી-
આહ, પીહ, કુદહ-નહિ, પણ
ઈશ્વરની શ્રુતી કરવી. અર્થાત
માનવજાતિની સાચી સેવા કરવી.

માણસને બીજાને છેતરવાની
શક્તિ કરતાં પોતાને છેતરવાની
શક્તિ વધી વધારે છે. દરેક
અમલ માણસ આ વાતનું પ્રત્યક્ષ
પ્રમાણ છે.

મોંઘીશ.

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૧૨ ફેબ્રુઆરી, ૧૯૫૪.

પાર્લામેન્ટમાં થયેલી ચર્ચાનું અવલોકન

વિશેષ પક્ષની સરકારમાં અધિ-આસની દરખાસ્ત પર ગમે આગાહીએ યુનીયનની ખારાસખામાં થયેલી ધરૂં રમીક ચર્ચા દરમિયાન, યુનાઇટેડ પાર્ટીમાંથી છુટો પડી ગયેલો પક્ષ, જે હવે પોતાને ઇન્ડિયન-યુનાઇટેડ પાર્ટી ક્લબ (યુનાઇટેડ પાર્ટીના ફક્તન પક્ષ) તરીકે ઓળખાવે છે, તેના સભ્યો તરફથી દક્ષિણ આફ્રિકાના બીન-ગેરાઓના સરાસપર અકબલવાળી તેમજ અકબલ વિનાની વાતો સાબળવા થાં આવી હતી. ડૉ. બી. એલ. શીપરર, જેઓ યુનાઇટેડ પાર્ટીના ફક્તન પક્ષના ડાયરેક્ટર પોઝિશનન સભ્ય છે, તેમણે દસ્તાવેજી વિચારો, આપાએ આપેલા દેવાલ યુગ્મ, આમરી દિટિ એ અકબલ વિનાના છે. ડૉ. શીપરરે કહેલી એક વસ્તુ, જે અમે યુનાઇટેડ પાર્ટીને વિશે હમેશાં સ્પષ્ટ ગણીતા આપેલા છીએ, તે એ હતી કે, બીન-ગેરાઓના સંબંધમાં યુનાઇટેડ પાર્ટી બી અને નેશનલીસ્ટ પાર્ટીની નીતી વચ્ચે કશો મહત્વનો તફાવત નથી. તેના સંબંધમાં ડૉ. શીપરર આ પ્રમાણે બોલ્યા હતા :

હવે મેડીવાના લોકમાં તેમજ દક્ષિણ આફ્રિકાના લોકમાં લાવી દેવો શક્ય થઈ પડે.

ડૉ. શીપરર કહેવે છે એ રીતે તો હદી નહિય, હવે એ વખત આવી લાગેલો છે કે આપણે એ વસ્તુ તેમજે સાવ બૂલી જવી જોઈએ. ડૉ. શીપરરે કહ્યું અધિકારના કુચમાં વસી રહેલા જણા છે. તેઓ એ વસ્તુ બૂલી જાય છે કે કુનીયા આગળ વધી રહી છે અને તે સાથે આફ્રિકાનો પથ આગળ વધી રહ્યા છે.

ડૉ. શીપરરના મીત્ર

યુનાઇટેડ પાર્ટીના ફક્તન પક્ષના મહાનંદ કેપટાલિનના સભ્ય, ડૉ. એ. થોમરમાં ડૉ. શીપરરને એક સુદઢ અને વફાદાર મીત્ર મળ્યા છે. તેમણે આ પ્રમાણે કહેલું જણાવ્યું છે :

“એ કેપટાલ કે કે કુલી એમેરિકન એ સરકારની નીતી નથી. હું તેની સાથે સંપૂર્ણ મનસે પાલ છું, પરંતુ એ સુદઢ એમેરિકન સાધી શકાઈ હોય તો પણ સવાલોનો ઉદ્ભવ આવે નય. પરંતુ કમનસીબ તે અશક્ય છે.”

અમે યુદ્ધી શકીએ કે તે કેમ અશક્ય છે? આફ્રિકાનોતી વતી બોલવાની અમને રળ્ય હોય તો અમે ખાનીએ છીએ કે, તેઓ એ રિવકારક, પુરોથી તકવાર ધાય- (એ) તેની વચ્ચે અણી વાળખી રીતે માપ તો. તેનો અર્થ એ થાય કે આફ્રિકાનોતી વસની પુરોપીયનો કરતાં ચાર અણી વધારે હોય ચાર અણે મુલક તેઓને બાએ આવવેા જોઈએ. પરંતુ એથી કંઈ પુરોપીયન રાજ્યકતીઓ, જેમણે લગભગ આપા કુલકના સારમાં સારા બાળનો છળશે સહ બીધેલો છે, તેઓનો લોભ ઓછો સતોષાવાનો હતો. સમળી તક્લીફનું કુળજ શું તેમાં નથી રહ્યું?

આ રહી ડૉ. થોમરે કહેલી બીજી એક અકબલ વચરની વાત, જેથી તેમની સાથે વધુ કલીકમાં ઉતરવાને અવકાશજ રહેતો નથી. તેઓ કહે છે કે :

જે પક્ષનો હું સભ્ય છું તે પક્ષ પુરોપીયન લગાઓમાં, પાર્લામેન્ટમાં કે કેમ પણ અન્ય પુરોપીયન સંસ્થામાં મેડીનાય રાજકીય કલોમાં કંઈ પણ વધારો કરવાની વિચારું છે. (સરકાર પક્ષની વાળીઓ).

આમરે કરી કહેલું જોઈએ કે સરકાર પણ તાળી પાડે તેમાં કશી નવાજ નથી, કારણ યુનાઇટેડ પાર્ટીમાં થી નારી અપેલા આ બન્ને સંખ્ધો નેશનલીસ્ટ પાર્ટીને કેમ જાણે વેચાઈ ગયા ન હોય એવુંજ લગભગ બાસી રહ્યું છે.

વધારે અકબલ વાળી વાત

હવે આપણે વધારે અકબલ વાળી અને તેથી વધારે આનંદકામક વાત સાબળીએ. યુનાઇટેડ પાર્ટીના ફક્તન પક્ષના જોડાનીસખમાં નેપાના સભ્ય બી. બી. બી. એકકર આ પ્રમાણે બે કોષ જણાવ્યા છે :

આને કુરોપમા યોદા રાજ્યો કુલેક સાંતીને માટે નવી રીત શોધી રહ્યાં છે. કોરફ લીધામાં હમણામાં કોમનવેલ્થના વધારે અનુભવી સુલહી છે. તેના આશુ દિલને માટે નવાં પગલાની ભરો હરી રહ્યા છે. પરંતુ દક્ષિણ આફ્રિકા, આશુ વર્ષ આપણા બધાને મટે અશુભ નીવડવા સંભવ છે, એ જાણે છે છતાં, તેમાં આપણે કંઈ પક્ષપક્ષીયમાંથી પવવાં નથી. દક્ષિણ આફ્રિકામાં આપણે પક્ષપક્ષિના વાટકની નજર નથી પરંતુ સાધારણ છુલિની અને આપા દેશ નરે સમજા આવી પડેલા અત્યપના સવાલોનું તેનો અસરકારક રીતે પ્રયત્ન કરવાની નજર છે... બીન-ગેરા સરકાર હવેની વાળતમાં ખારાસખા ના બન્ને પક્ષે પુરોપીયને ઓછો છે કે જેઓ એક વિચારના છે અને બન્ને પક્ષે એકસાદીપીડે પછુ છે. ઉપરની કસોટી એ છે કે પુરોપીયનો બીન-ગેરા ઓને કુરમન બનાવવા અમે છે કે કેમ?... અમેને અને આફ્રિકાને ના વિલાય વર્ષમાં બીન-ગેરાઓના કાળાથી આ દેશને એક મહત્વ દેશ બનવાની જાવિ શકિતએ રહેલી છે અને સવાલ એ છે કે સરકાર એ દિશાએ કામ લેશે કે વાજ દક્ષિણ આફ્રિકા માનવ સંબંધનું દિવાલુ કંકરી.

આ વાત સાવ સ્પષ્ટ અને સુદર રીતે કહેવાઈ છે.

સોથી વિશેષ અકબલ વાળી વાત

પરંતુ સોથી વિશેષ અકબલવાળી વાત તો અમારા નંદ મત પ્રમાણે, મજુર પક્ષના રોસેટનવીકના સભ્ય બી. એ. કેપ્પેલે કહેલી છે. તેમણે આ પ્રમાણે કહેલું જણાવ્યું છે.

વડા પ્રધાને કહ્યું હવે કે દેશો નવ મ.સપર સરકારમાં પોતાનો વિચાર સુધરેા હતો અને તેમાં ઘસડો ધકોલો હોય એવું કહ્યું મિન્ડ લેવામાં આવ્યું નથી. પરંતુ વડા પ્રધાને એ વસ્તુએ જુલવી નહિ જોઈએ કે (૧) સરકાર એ કે બિડકોના બુદ્ધિમાં ધરાએ છે પરંતુ મતેની તેની ખાસે લખમતી છે. (૨) પાર્લામેન્ટના કુલ સભ્યો દક્ષિણ આફ્રિકાની ગાત્ર લખમતીવુજ પ્રતિનિધિત્વ ધરાવી રહ્યા છે. કેઈ પથુ સરકારની કસોટી મતપરિકાર

નહિ ધરાવતા હોટેલો તેણે ઠેકઠાક્રમમાં વિચાર સંધાન કરેલો છે એ છે. (આ કાળા ગાંધે. મદાવના છે) આ સરકારની નીતીના બદલામાં સુવચાયેલી બીજી કપળી નીતીએ ને બનેક નામેા લેવાં કે, કોમ્યુનીઝમ, લીબરલીઝમ, આન-સામ્થ આફ્રિકાનીકમ અને બીન-ગેરા નામેા આપી અવરોધને બીવડા-વનામાં આવી રહ્યા છે. પરંતુ લોકોને એક કોવો વર્ષ નહિ પાડે કે ને આવી જુદી નીતીઓ આગળ ધપાવવા તઈયાર થાય, તો દેશ એકસ-કીમીટોના હ.પમાં ચ.લ્યો જશે અને આતે તેનો નાશ થશે. આપણે મેડીના કાથે જાગીરરી સાધવાની છે દરેક આપણ વિના તેઓ જવાબ દારી હાથ વધા ને થાયક નહિ બની શકે. મજુર પક્ષની બીન-ગેરાઓને વધુ હડા અપવાની રપ્પા નાવી છે અને સામાજિક મેળસેળ સાથે કે નેશનલીસ્ટ લક્ષ્યો દેવાવવા મા આવી બીવડા-વનારી બીજ વાતો સાથે કશો સંબંધ નથી.

અમે બીન-ગેરા કેમના એકરડો મીરો સાથે સંબંધ ધરાવતા નથી. આથી અમે એ મતની અમે સંપૂર્ણ રીતે સમ્મત થઈએ છીએ કે દક્ષિણ આફ્રિકાના આ અતિ ઉચ્ચ સવાલોને ઉકેલ સ્પષ્ટ અને સાધારણ છુલિનો આર્મ લેવામાજ રહેલો છે. આ દેશ ગેરાઓને બની શકે અથવા તો કાળાનો બની શકે એવી અન્યતા ધરાવવી એ ખેરો તરંગ છે. આ દેશ છપરે રહેલો છે અને તેનો છે. અને આપણે સૌ તેણે પેદા કરેલા છવો છીએ, જેઓએ કળા મળીને રહી ધપરે અ.પેલા કીમતી સંધોને કેળવી તેનો સમાનપણે ઉપભોગ કરવા નો છે. તેને બરે આને કરી રહ્યા છીએ તેમ ને કુતરા ખીલાડાની જેમ લકવા કરીયું તો ઉંવટે સમજાનોજ નાશ થશે.

નોંધ

હીંદીઓને કાળાઓ કરતાં

બુદ્ધી વર્તણુક નહિ અમે

આપણી કેમના ને બાધમાં કંઈ પણ સધળા બીન-ગેરાઓનું સંબંધ કરવાનો વિરોધ કરી રહ્યા કે અને અન્ય બીન-ગેરાઓ કરતાં હીંદી ઓને જુદી વર્તણુક મળવી જોઈએ એવી માગણી કરી રહ્યા છે તેઓ નીચેની ખાખરપરથી બડો લપ્પ શકે. અમે એ કસ્ટ લંડન રહેલી કીસેવ માંથી લપ્પએ છીએ. લેરકલ રાપ ટ્રેન્સપેરેન્સ બોર્ડે ઉતાર્યોને લેવા માટે લ.પસે-સોના રીનુઅલ થારે કાઉન્સીલ તરફથી અભેલી અરજપર સો.મવાર ફેબ્રુઆરી તા. ૧લીએ વિચાર કરતાં એવો કરાવ રશે કે મેડીનો તથા કલો સાથે એથીપાર્ટીને પણ ૧૨-૪૫થી બેની વચ્ચેના બીજ

વખતમાં અમુક રસતાએ પર કરતી પ્રકાર સંકલનની મુનીસીપલ બસેમા કુદાકરી કરવાની બંધી કરવી મુનીસીપાલિટીએ રીન્યુઅલ આરેની પોતાની અરજમાં એવો સુધારો કરવાની માગણી કરી હતી કે જે બીડન, વખતમાં તેડીવો અને કલકોને બસે વાપરવાની બંધી કરવી પરંતુ એડીપાટીને નહિ કરવી, એડે સુધારો આપતાં જણાવ્યું કે એડીપા-

ટીકને તેડીવો અને કલકો કરતાં જુદી વર્ગીકરણ મળવી નહિ જોઈએ. આ કલમ હાથે તેણે કાઉન્સિલના લાપસેન્સનું રીન્યુઅલ મંજૂર કર્યું હતું. દિવસના બાકીના વખતમાં એડીપાટીમાં, તેડીવો તેમજ કલકો મુનીસીપલ બસેના જેમ કરતા આવેલા છે તેમ છુટથી ઉપયોગ કરી શકશે.

નાટાલ ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસની વાર્ષિક કોન્ફરન્સ

નાટાલ ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસની વાર્ષિક કોન્ફરન્સ ગળા શુક્રવાર ફેબ્રુઆરી ૨૦, ૧૯૫૪ના રોજ પૂરીટપર આવેલાં બધી દોલમાં પુલી હતી. આફ્રિકન નેશનલ કોંગ્રેસના સેક્રેટરી-જનરલ મી. વોલ્ટર સીસુલુએ ઉદ્ઘાટન કરતાં કહ્યું કે આફ્રિકન નેશનલ કોંગ્રેસ, સાઉથ આફ્રિકન ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસ, તેમજ અન્ય કલકોની સંરથા જોતી નેશનલ કોંગ્રેસીટી કમીટીઓની કોન્ફરન્સ મળશે અને તે એક પીપલ્સ કન્વેનશન બરવાની યોજના ધારી. એ કન્વેનશનમાં સમજા દરમ્યાનના લોકો હાજર રહેશે અને તેઓ એક સ્વાતંત્ર્ય અરીતો તરફ વળેશે.

આફ્રિકન નેશનલ કોંગ્રેસના પ્રેસીડન્ટ-જનરલ મી. આર્મસ્ટ્રોંગે કહ્યું કે, આપણે સમજા મેખરાઓથી આપણી અર્થિક લાભ આપી રાખવાની છે.

નાટાલ ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસના પ્રમુખ ડો. નાપકરે, જેઓ સરકારના મનાઇ કુલમને લઈ જતે હાજર નહોતા થયા, તેમનું લેખીત બાવણ વાચવામાં આવ્યું હતું. તેમણે કહ્યું કે જેવી મજબૂત અફરાઓ છે કે સાઉથ આફ્રિકન ઇન્ડિઅન આરગનાઇઝેશન અથવા તે તેની એકલેક્યુટીવ કમીટીના સભ્યો મહાન સરકારની પુરામત કરી રહ્યા છે અને યુનીયન સરકાર સામેની ફરિયાદો યુનાઇટેડ નેશનના એજન્ડા પરથી કાઢી નાખવાની કિમાયત કરી રહ્યા છે. ડો. નાપકરે કહ્યું કે, મારે વમર સંભાળે કડકું

જોઈએ કે તેની કંઈ પણ કીલવાલને આખી દીઠે ગ્રામ તરફથી અપાત રીતે વખોડી કાઢવામાં આવશે. તેઓએ સર્વાનુમતે દરાર કરેલો છે કે તેઓ પ્રત્યેની વર્તણૂકના સવાલની ચર્ચાએ વિશ્વ કોંગ્રેસમાં થશે, કોઈ પણ બંધિત પોતાના સ્વાર્થો લાભોને અતર આખી કોમને નુકસાન થાય તેવું પગલું લેશે તેને દીઠે ગ્રામ સહન નહિજ કરે. જે કે.ઇ. પળ બંધિત એવું કરે તેને જરાયે દયા રાખ્યા વિના ખુલ્લી પાડવી જોઈએ. કોઈએ પણ પાછલે દરવાજેથી દીઠેજોતી સર્વાનુમતી માગણીએને નુકસાન કરવાનો પ્રયત્ન કરવો એ એક હાલકોનો ખતો છે.

ડો. નાપકરે કહ્યું કે, આઝાદીની લાભ કપરી છે પરંતુ આપણે સવાલ નાખી છે અને તેથી તે સફળ થવો જોઈએ. એ વિશ્વાસપર આપણું બળ રહેલું છે. આપણે દરપણે માનીએ છીએ કે સમાન તક મેળવવાનો દક્ષિણ આફ્રિકાના સમજા વર્ગોના જન્મસિદ્ધ હક છે તેને માટે પુષ્કળ ના સમજા લોઠાને મતાધિકાર આપવો એ પ્રથમ પગલું છે. આ કારણથી આપણે ખીજા કોઈ પણ પ્રકારના મતાધિકારની વિરૂદ્ધ છીએ.

— લાખણપોર નિવાસી શ્રી બીખા બાઇ બાવાબાઇ ખેલ પોતાના સુપ્રજ બાલુબાઇના શુભ લગ્નની ખુશલીમાં જુદી જુદી સંરથાઓને બેઠની રકમો મોકલી હતી.

કોમ્યુનીઝમ એક્ટમાં સુધારો લાવનારું નવું બીલ

નવા આપતાના પ્રધાન મી. સી. આર. રવાટ તરફથી "રાયટસ એક્સેમ્પ્લીઝ એન્ડ સપ્રેશન ઓફ કોમ્યુનીઝમ એન્ડ એન્ડ બીલ" નામનું નવું બીલ પાલમેન્ટમાં ડાખલ કરવામાં આવ્યું છે. આ બીલ સપ્રેશન ઓફ કોમ્યુનીઝમ એક્ટની રૂએ જેઓ કોમ્યુનીસ્ટ દરવાયા હોય તેઓને પાલમેન્ટ, પ્રોવીનસીયલ કાઉન્સિલ અને સાઉથ વેસ્ટ આફ્રિકાની ધારાસભાની સુટબ્લીમાં બાગ લેતાં અટકાવનારું છે. હાલ કાયદાની રૂએ જે સપ્સ કોમ્યુનીસ્ટ દરવાયા હોય તેને સુટબ્લીમાં બાગ લેવાની આપોઆપ બંધી થતી નથી. સુટબ્લીમાં બાગ લેવાની બંધી કરનારી તેનાપર પ્રધાન નોટીસ બળવે તેજ બંધી અમલમાં આવે છે. નવા બીલની કલમ કહે છે કે, કાયદાની રૂએ જેનાપર નોટીસ બળવાઈ હશે, અથવા જેનું નામ લીકવીડેટર ના લીસ્ટપર નોધાયું હશે, અથવા સપ્રેશન ઓફ કોમ્યુનીઝમ એક્ટની રૂએ જે યુનેયાર કરી સળ પામેલો હશે, અથવા જે કોમ્યુનીસ્ટ હશે, તેનાથી સુટાઇ નહીં થકાય, સિવાય કે સુટબ્લી પહેલાં પ્રધાન, અથવા સેનેટ અથવા ધારાસભાની તેણે લેખીત સંમતી મેળવી હશે.

અથવા તે લામતા વળમતા સપ્સનું નામ લીકવીડેટરની પોલીએ અટવાને એક વર્ષ વીત્યાં બાદ એ નામ કાઢી નખાવવાને પગલાં લઇ શકશે નહિ. સિવાય કે વર્ષ દરમ્યાન તેને માટે પગલાં લેનાથેમાં હોય અને તેનો નિકાલ આવેજો નહિ હોય

બીજી કલમ જણાવે છે કે જે સપ્સ પાલમેન્ટનો કે પ્રોવીનસીયલ કાઉન્સિલનો કે સાઉથ વેસ્ટ આફ્રિકાની ધારાસભાને સપ્સ બનવાને અધિકારી ન હોય જતાં તેણે સુટબ્લીને માટે નીમણુંક રિવકારી હશે તેણે કોને કરેલો મજાકો અને યુનેયાર કરતાં વધુમાં વધુ ત્રણ વર્ષની જેલની સજાને પાત્ર હશે.

વધુમાં બીલ જણાવે છે કે જો કોઈ સપ્સ, જેનાપર કાયદાની રૂએ નોટીસ બળવાઈ હોય તે પ્રધાન પ.એ. લખાણ દ્વારા નોટીસના કારણેની માગણી કરશે તે પ્રધાને તેને લેખીત કારણો આપવાં પડશે અને નોટીસ બળવવાને પ્રેરાયા તેની, અહેર નીતીને હરકત પહેલાં વના, તેની સુનસરીમાં આવે તેટલી માધીતી આપવી પડશે.

હાલ મનાઇ કુલમ બળવાયેલા સપ્સો સભામાં હાજર નહિ થઇ શકે તેમના બાવણેની રેકોર્ડો સભામાં વમાવવામાં આવે છે. નવા બીલથી તેવા સપ્સોના બાવણોની રેકોર્ડો રજુ કરાવની મનાઇ કરવામાં આવી છે.

હાલના કાયદાની રૂએ કેસ પુરવાર કરવાને દસ્તાવેજોની મૂળ નકલ કોર્ટ સમક્ષ રજુ કરવાનું ફરજિયાત હતું. નવા બીલ સુઅપ તેવાં દસ્તાવેજો નાશ પામ્યા હોય તો તે દસ્તાવેજોની કમ્પી ને પુરાવા માટે પુરતી મજાવમાં આવશે.

કોમ્યુનીસ્ટ દરવાયેલા સપ્સો જે દક્ષિણ આફ્રિકામાં નેચરમાઇઝ થયા હશે તેમને બીલની રૂએ દેશપર કરી શકાશે. દક્ષિણ આફ્રિકામાં જન્મેલા હશે તેમને દેશપર કરી નહિ શકાય.

બીલ જણાવે છે કે, જે સપ્સ પ.એ.મેન્ટના, પ્રતિક કાઉન્સિલના અથવા સાઉથ વેસ્ટ આફ્રિકાની ધારા સભાના સપ્સ તરીકે જોસવાને બધિકારી નહિ હોય તેને એલાવન્સ મળી નહિ શકે.

વધુમાં બીલ જણાવે છે કે સપ્રેશન ઓફ કોમ્યુનીઝમ એક્ટની રૂએ અથવા કાયદાપરથી ઉપરિચિત મજાલો કંઈ પણ સીવીલ એકશનને માટે કામ ચલાવાયું હશે તેવા સપ્સનું નામ લીકવીડેટરના લીસ્ટમાં, એથી વિરૂદ્ધ પુરવાર કરવામાં નહિ આવે ત્યાં સુધી, નોટાવરજ છે જેમ મળી લેવામાં આવશે.

બીજી કલમમાં જણાવ્યું છે કે બીલ કોમ્પો બનવાને એક વર્ષ વીત્યાં બાદ

જોઈએ છે હાલકા

તમારાં સ્ટેશન કે સાઈડીંગે પહોંચતા કરવા માટે અમે ટનના પા. ૭ આપીશું

ખાલી બેગો ફેલ કીરાયું લરી પાછી મોકલી આપીશું

વધુ વિગતો માટે લખો:

THE BULL BRAND FERTILIZERS LTD. SARNIA NATAL.

Phone 22905

Tel. ADD.: "GANDABHAI"

The Home Of
INDIAN SWEETMEATS.

G. C. Kapitan & Son

Vegetarian Restaurant

Upcountry customers are requested to send their cheques with their orders.

Write For Price List.

સ્વાસ્થ્ય મીઠાઈનું જાણીતું મથક

જણાવવાના પ્રાદેશી એ.ર.કર સ.થે એક ગોઠવવા મહેરબાની કરવી.

પ્રાઇસ લીસ્ટ મંગાવો

154 GREY STREET,
DURBAN.

PHONE

33-2651

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

33 West Street, JOHANNESBURG

માસ્ટર બ્રધર્સ (પ્રા.) લીમીટેડ

ટેલેફોન અવગણ્ય એન્ડ હાઇવેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ

રેસીમી તેમજ મુલકો કપડાં, કુશન વગેરે. બ્લાન્કેટ્સ—ગળી લાલો માટે

નત લતનો માલ. તેમજ ફેબ્રીકેન બે.રબેટ સાડીઓ

લીમ્બે માટે દબારે ભાં પ્રથમ દરજાક કરવા સલામત છે

33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનનબર્ગ.

ફોન : 33-2651

ધીરુભાઈ પી. નાયક

સુસાફરી. વીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ

ઈન્ડિયાન એવર ફ્લાયિંગ કોર્પોરેશન દ્વારા ફરિયાદ અનર જમીન
માર્ગે સુસાફરી કરવા મટે કોઈ અમારી મારફતે કુર્કોમ કરો.

કાંદગી, આમ, ચોરી, હુલ્લડ, અસ્ત્રાત, ખેડબાણ, વિગેરેના વીમા અને
ઉત્ક્રાંતિ આપીએ છીએ.

ઈન્ડિયાન એવર, પ્રસન્ન ટેલ, દિગ્ગામી એપ્રિલ કલાવવા વેવન્સ બ્લીવરન્સ
સર્વિસેટ કે વેપરના કાયદેસર પ.સપોર્ટ તેમજ ઈન્સિયુરન્સ કમી
લાભોમાં કઈ પણ ફી લીધા વિના અને મુક્ત સગવડ આપીએ છીએ.

તેમજ અન્યુઅલ લાઈફ એસોસિએશન કોર્પોરેશન લીધા, થાઈલાય
ઈન્સ્યુરન્સ કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9033. 29a Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

ધી ન્યુ દિલ ખુશ-સ્વીટ માર્ટ

એડ્રેસ : મણીભાઈ જાણીભાઈ મહાવિરવાળા,

હરેક જાતની મીઠાઈઓ, ચોખ્ખા પીના તેમજ ચોખા મેવા,
સસાલાયી અને ખતાવીએ છીએ.

અમારું વખણાએલું "સુરતી લુચુ" સેવ, અમવા, માંડીઆ, બજીઆ,
પાતણ વિગેરે ફરેશ તાજાં ખતાવીએ છીએ.

પાર્ટી વીગેરે માટે મોટા પ્રમાણમાં મીઠાઈ કોર્ડર અમાણે કુંઠે
વખતામાં ખતાવી આપીશું.

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.

THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,

34 President St., Corner Diagonal Street.

JOHANNESBURG.

તાજી ઉમદા ફ્રુટ

દરબનનું આફુ ૧/૬ રતલ; એ.ડી કલીનું લસણ ૧/૬ રતલ; જોળ ભાસ
કીટ ૧૦/૬ ડઝન; લાંબી અને રક્તેર ખાસકોટી ૧૬/૦ ડઝન; કચ્છરી તથા
સેવલી પાન થી. ૫ રતલ; પોરેલ અલગ.....ખનાના, કાચા ખનાના,
પેપો, પાઇનાપલ, નામીસ અને મેન્ડરીન રોજના બખર આવથી મળશે.
દેથી લાભાજીમાં સુરતી સફેદ પાપડી, કાળી પાપડી, દુવેર સોમ, વેમણ,
રોકડાની સોમ, દુધી અને લીલાં મરચાં મળશે. થી. ૭-૬ થી થી. ૧૦ નું
૫ રસલ ખનાની પોરેથી મોઝલીએ છીએ. સુરણ, અંબા હળદ તથા
લીલી હળદની મોસમ માફુ મળે છે. કાચી ઠેરી પણુ હવે મળી રહેશે.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. Box 251. DURBAN.

NATHOO TABHA

TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER

Door, Windows, Corrugated Iron, Cement,
Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant
brands paint or any other building material
at reasonable price.

Established 1907,

NATHOO TABHA,

107 Queen Street,

Phone 24647.

Telegraph "Mani,"

DURBAN.

ફરનીયર! ફરનીયર!! ફરનીયર!!!

એલ્યુમિનિયમ, ટાઈર્મીનિયમ, વેલ્ડિંગ, હરેસીંગ એન્ડ,
સાઈકલ બોર્ડિંગ ટેસ્ટ, કુક કેસ, ટેબલ, તાલન કીડામલ
આવે જરીરી શકશે. બંને પધારી લાભ લેવા સુકરી નહિ.

—બોક્સ, ટેબલ અને ફીચન હરેસર—

જે દબારી ફેબ્રેસ નીચે તઈવાર માલ છે. તેને સ્ટોક હમેશા તઈ-
વાર રહે છે. માત્ર સોલો જાવોના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર
આગલ વધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.

PHONE 33-4691.

BOX 2626.

મી. હેરલ્ડ એલીન એક જાણીતા સાહસકાર છે. બીજા વિશ્વયુદ્ધને અગ્રે તેઓ રશિયા ખાતે ની અમેરીકન એલચી કંપેરીમાં હતા. હોલો પોતાનો પ્રવાસ શરૂ કરતાં પહેલાં તેઓ શી વિનોબાજીને મળવા ગયા હતા નીચે તેમણે વિનોબાજીને પ્રજ્ઞા દેવદાસ સગાંભાઈ તથા તેમના જવાબો 'હરિજન'માંથી 'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન'ના વાચકોના લેખાર્થે આપીએ છીએ.

પહેલો વાર્તાલાપ

આજુસ અને ધંત્ર

સવાલ :—૧. આપ ધંત્રા બાણસ નો ધસડમેરો ઓછો કરે એટલા પ્રમાણમાં તેમની તરફેણમાં હો; પરંતુ ધરમંગલે હાથગળાવટની વસ્તુ ઓ બનાવવાના આનંદનો નાશ કરે તેટલા પ્રમાણમાં તેમની વિરુદ્ધ હો, એમ કહેવું બરોબર થશે?

જવાબ : હા, પણ એ સંબંધમાં બીજા કેટલીક બાબતો પણ છે. પ્રથમ તો, સમય દુરે કરનારાં એરોપ્લેન જેવાં ધંત્રા છે તથા બીજા કેટલાં પણ રીતે ન બનાવી શકાય તેવાં રેડિયો જેવાં અશ્ત્રો છે. આ સારાં છે. બીજા, બાણસનાં વિરોધી એવાં કેટલાંક ધંત્રા છે. દાખલા તરીકે વિનાશક દમિયારો. આ ખરાબ છે. ત્રીજા, એવા પ્રકારનાં ધંત્રા પણ હોય છે જે આનંદનો તે નાશ કરે જ છે પણ સાથે સાથે કામગીરીનો પણ નાશ કરે છે. જવાબમાં કાપડ તથા ફર્નીચર વગેરે ઉત્પન્ન કરનારાં ધંત્રા અ.મ. ઉદ્યોગોનો નાશ કરે છે અને ગામડાં ઓળાં બેઠારી પેશ કરે છે. એ રીતે એ ધંત્રા સળે આનંદ કરતાં કંઈક વિરોધ વસ્તુનો નાશ કરે છે.

આ ત્રીજા પ્રકારનાં ધંત્રા હાલ હોલાં મામડાંઓ માટે ખરાબ છે. પણ તે હમેશાં ખરાબ હોય જ એવું નથી, અને બીજા દેશોમાં તેઓ કામ નાં પણ ધપ પડે. દરેક પરિસ્થિતિ નો નિરાશા ધમાજ હોય છે અને હાલ તે અમારે આમલિયોગોની જરૂર છે.

સંયમી જીવન

સવાલ : ૨. સમગ્ર આત્મવિદ્યાન, સંયમ, જાતે વહેતી હીંચેલી હાડમારી વગેરે બીજાઓની સેવાને માટે હોય તો અને હિમદા લાગે છે, પણ કેવળ આત્મદમનને અર્થે જ એ કરવામાં આવે તો જીવનની બહિસની વિરુદ્ધ લાગે છે. મારી કહેવાની મતલબ એ છે કે, જીવન અને જગત આપણને આનંદ દુઃખો માટે અર્પાં છે એમ અને લાગે છે અને સાધુઓ, સંપરી ઓ, પતિઓ, કુટુંબી વગેરે ગુણમાં પુરાઈ જઈને દેહદમન કરે છે, નિમગ્ન આવશે છે ત્યારે તેઓ જીવનદાતા સામે શુનો કરી રહ્યાં હોય છે. આ બાબતમાં આપના શા વિચારો છે?

આચાર્ય વિનોબાજી સાથે એક અમેરીકનનો વાર્તાલાપ

જવાબ : રવેન્ડાએ વહેરેલી હાડમારી વગેરે બીજાઓના લાભને અર્થે હોય ત્યારે તે આનંદ બની જાય છે. એટલે એ હાડમારીઓનો જેદ છોડી જાય છે.

પરંતુ જીવનનો 'આનંદ દુઃખો' એ જીવનની સામે સાવધાની રાખવી જોઈએ. સાચો આનંદ આત્મસહાકાર છે અને આત્મસહાકાર બીજાઓની સેવા દ્વારા જ સાધી શકાય. એ આનંદ બની જાય છે.

આપણે યાદ રાખવું જોઈએ કે આનંદ કેવળ જીવનમાં જ રહેલો નથી પણ મરણમયિ આનંદ હોય છે. આપણે પીડા સહી રહ્યાં હોઈએ, આપણું શરીર પીડા ભોગવી રહ્યું હોય અને તેમાંથી અ.પણને કેટલું મદદ કે રાહત આપી શકે એમ ન હોય ત્યારે મરણ આનંદ બની જાય છે અને નિરાશા બાણસે પણ મરણને સદા આનંદરૂપ લેખવું જોઈએ.

રવેન્ડાપુર્વક દેહદમન આચરનારાં સાધુસાધ્વીઓ કેવળ દેહદમનને ખાતર જ તે આચરતાં હોય તો, તેઓ બીજાઓને મદદ કરતાં નથી :

સવાલ : ૩. (એક રીતે આ બીજા સવાલના અનુસંધાનમાં જ છે.) પ્રજ્ઞેત્પત્તિ મનવજનનો વેલો અણુ ર.ખવા માટેનું પ્રધાન કાર્ય હોવાથી તથા ઓ-સુરપસંબંધ સાથે સંકળાયેલી સ્વચ્છતા લાગણીઓમાંથી બાણસની ઘણીખરી અચામણો, ઉદ્ભવતી હોવાથી (કંઈ નહીં તો પશ્ચિમના દેશોમાં તો એવું છે જ) બ્રહ્મચારીઓ તેમના બ્રહ્મચર્યના મતથી માનવી કલ્પ વિષે ના જ્ઞાનનો છંદાર કરે છે એમ ન કહેવાય? માનવજનને આગળ વધવા માટે મદદ કરવાને તેમણે એમ ન કરવું જોઈએ.

મારી કહેવાની મતલબ એ છે કે, સંયમ-તત્કારીઓને બાણસની સર્વ-સામાન્ય લાગણીઓનું વધારે યાન હોત તો તેઓ વધારે સમજુ ન હોત?

જવાબ : કેટલાં પણ સવાલની બાબત માં જેણે અંધલાંબું હોય, તેને તે સમગ્ર સવાલ વધુમાં વધુ દેખાતો નથી. બાણસે ઉભા રહીને બદારથી તેના તરફ નજર કરનાર બાણસ સવાલ વધુમાં વધુ જોઈ શકે છે. એમ કે, ચિત્ર ચીતરનાર બદાર ઉભા રહે છે, જ્યારે તે. ચિત્રકામ કરી રહ્યો હોય છે ત્યારે તે ચિત્રના વિષયથી દૂર ઉભો હોય છે.

પ્રજ્ઞેત્પત્તિને માટે બહુ જોણા સંયોગની જરૂર હોય છે. અને લગ્ન જીવન અણી વાર કામદેસરનો અને

સંમિતિ બાબતો જ લાગે છે. પરંતુ બ્રહ્મચર્ય અને બ્રહ્મચર્યની કેવળ પ્રતિજ્ઞા વચ્ચે ભેદ કરવો જોઈએ. જેણે અજમા રહેવાનો નિર્ધાર કર્યો હોય તે બ્રહ્મચારી અને બ્રહ્મચર્ય તે એનું એક બીજું ગામ છે.

ગુદ્ધ અને અહોંસા

સવાલ : ૪. ૧૯૩૮ની સાલમાં નોર્વેના વિદેશપ્રધાનને યુદ્ધવામાં આપ્યું હતું કે દેશના સંરક્ષણ માટે તમે શું કરો છો? તેમણે કહ્યું, 'આપણે બીજા પ્રજાઓના વિરોધમાં વર્તીશ પર આધાર રાખીશું.' પરંતુ ૧૯૪૦ની સાલમાં યોડાક બીજા મહિનાઓ દરમ્યાન એ શાંતિપ્રિય અને સુખી દેશ પર જર્મન હરહર કરી વળ્યું હતું.

આ બાબતમાં આપના મત પ્રમાણે શું કરવું બાળબી ગણુમાં?

જવાબ : નોર્વેના વિદેશપ્રધાને અહોંસાનો ઉપદેશ આપવો જોઈતો હતો. અહોંસા એ વિધાયક બળ છે. શાંતિવાદથી એ મિત્ર છે. શાંતિ વાદમાં તો કેવળ શત્રુના ઉપયોગનો જ નિષેધ કરવામાં આવ્યો છે.

હથિર શું છે?

સવાલ : ૫. હથિર એટલે શું? કૃપા કરીને એ બાબતમાં આપના વિચાર જણાવશો?

જવાબ : આપણા આ પંચમહાભૂતો ના બનેલા દેહને લઈ લેવામાં આવે તેમણે કંઈક શેષ રહે છે. એ ચેતના શક્તિ છે. તે જ આપણું પરમ સ્વરૂપ છે. એ જ કંઈક છે તે દરેક ની અંદર વિદ્યમાન છે. આપણો દેહ જગત છે, તે જ રીતે સાથે સાથે આપણે સૌ એક વધારે વિશાળ જગતના એક ભાગ છીએ અને આ પછી ક્ષણિક ચેતનાઓ એક સર્વોપરી સમગ્ર ચેતનાનો એક ભાગ છે.

તે હથિર છે.

દે. એ. : તો પછી તમે એની પ્રાર્થના શા માટે કરો છો?

જવાબ : કારણ કે, આપણે જનન બાબતે અનુભવ કરીએ છીએ ત્યારે જે અંશરૂપ છે તેને એ સર્વશક્તિમાન સમગ્ર તરવને વિષે વાત કરીએ અથવા તેની પ્રાર્થના કરીએ તો આપણને મદદ મળે છે એવો આપણને અનુભવ થાય છે. આપણે તેના અંશરૂપ છીએ અને તે આપણાથી મોટો છે અને તેથી તેના પ્રવાહ આપણા તરફ ખેંચી શકીએ એટલા માટે આપણે તેની પ્રાર્થના કરીએ છીએ.

દે. એ. : એનો અર્થ એ થયો કે હથિર તરવ છે.

જવાબ : હા, હથિર તરવ છે.

૨

બીજો વાર્તાલાપ

મૃત્યુનો આનંદ

(આપવામાં અ.વેદા જવાબો વિશે વિચારો અને વધુ સવાલો. બીજા સવાલના અનુસંધાનમાં :

આપે કહ્યું કે મૃત્યુની આપણે આનંદપુર્વક પ્રતીક્ષા કરતા રહેવું જોઈએ. આપ એ વિશે કંઈ વધુ કહેશો? અને લાગે છે કે મરણોત્તર રિયલિટી અતિ ઝૂંદર હોય તોયે મરણથી સારા મિત્રોના વિયોગ થાય છે અને આ રમણીય જગતની એ છેલ્લી કાળી બની રહે છે. વળા, બદા ચાહે એટલી હોય તોયે, મરણોત્તર રિયલિટી હમેશાં પ્રમાર્થ જ રહેવાની.

જવાબ : આપણને નિર્ભય મીઠાશ અથવા મધુરતા ન મળી શકે. મીઠાશ ની સાથે ખટારા પણ જન્મતાં બનેલી હોય છે. મરણ વખતે ગમગીની હોય છે. પરંતુ મરણથી નફા બની ગયેલા દેહના બંધનમાંથી આપણે મુક્ત થઈએ છીએ. તે નફામાં બની ગયેલો હોય છે અને આપણે માટે બારરૂપ હોય છે. આપણે પોતે તો આમળ જઈએ છીએ. અને જે કંઈ સારરૂપ હોય છે તે સમગ્ર આપણે સાથે લઈ જઈએ છીએ.

વર્તમાન શું છે? જીવ, વર્તમાન અને બિવિધ એમ ત્રણ કાળ હોય છે. જાતકાળ અનંત છે, ભવિષ્યકાળ અનંત છે, વર્તમાનકાળ તો નિમિષ માત્ર અથવા એથીયે ઓછો હોય છે. એ જીવન છે. આપણી અગાઉ અનંતતા હતી, આપણી પછી અનંતતા છે. આ ૬૦ કે એટલાં વરસ કાળના સાગરમાં એક પળ કરતાયે ઓછાં છે.

હા, મરણોત્તર રિયલિટી પ્રમાર્થ સમી રહે છે ખરી. પણ વિદ્યાને આપણને મતાવ્યું છે કે કશી વસ્તુનો નાશ કરી શકાતો નથી, ને કંઈ છે તે સમગ્ર સદા રહેવાનું જ છે. હા, એટલું ખરું કે, કેટલાં વાર તે વિભક્ત થાય છે અને બિન બિન સ્વરૂપો ધારણ કરે છે. આપણાં દેહ ભાગી પડે છે, આપણે પોતે માથા રહીએ છીએ. આપણી અમલિ અનંત કાળ હતો, એ આપણે જાણીએ છીએ. આપણે જાણી શકીએ છીએ કે આપણા પછીથી અનંત કાળ રહેવાનો છે.

મિત્ર, અને સંબંધીઓની બાબતમાં : આપણે માટે જે કંઈ મૃત્યુવાન છે તે આપણે સાથે લેતા જઈએ. કેટલાં પણ પુછી જુઓ કે, તેના પહેલાં ચાર વરસના જીવન દરમિયાન શું બન્યું હતું તો તે કહેશે કે મને એની કશી જ ખબર નથી. અને બીજા કેટલાં પણ ચાર વરસની બાબતમાં તેને કેટલુંક યાદ આવશે પણ બધું

નહીં પાદ આવે. પણ તેને માટે
જે કંઈ મૂલ્યવાન હોય તે તે પાતાની
સાથે લેતો આવે છે. અને એ રીતે
મરણ બાદ જે કંઈ તરવતા મૂલ્યવાન
રહો તે આપણે સાથે લેતા જઈશું.

જે. એ. : એટલે કે, આપ અત્યારે
જે કંઈ છો તેમાંનું કેટલુંક આપ
માને છે. ?

જવાબ : હા, ચોક્કસ. આપણને
આ માટીના દેહની મદદની જરૂર ન
રહે ત્યાં સુધી આપણે આપણામાં
ઉમેરો કરતા રહીએ છીએ. અને
દેહની જરૂર ન રહે એ જ સુકો દસ
અને આપણે જે કંઈ મેળવવાનું છે
તે છે. આ કોઈ વિચારથી છે.

(=45%)

વિવિધ ખખરો

નામદાર આગાખાનની સખાવત

નામદાર આગાખાનનું વજન ૭૫ની
વ્યાથલી આવેલી પ્રથા મુજબ આ સાલ
કરંડીમાં ખેડીનમ ધાતુ સાથે કરવા
માં આવ્યું હતું. પરંતુ અમાણીની
જેમ તેમના વજનના એટલીજ કોમતી
ધાતુ કુકવામાં નહિ આવતાં ૧૫૫
આઉંસ ધાતુજ કુકવામાં આવી હતી.
દર ૧૪ રતલે એક આઉંસ ધાતુ
અણુવામાં આવી હતી. ખેડીનમ
ધાતુ પુરતા પ્રમાણમાં મળી રહતી
નહિ હોવાથી ના. આગાખાને નામનીજ
વાપરવા સૂચના કરી હતી. ના. આગા
ખાનનું વજન ૨૦૮ રતલ છે એટલે
તેના પ્રમાણમાં સેવાએલી ખેડીનમ
ધાતુની કોમત ૫૮. ૧૧૫૦૦૦ની થક
જે કરમાઇથી મુસ્લીમ ધંધના આગા
ખાનીઓની ચારિત્રિક અને માનસીક
લેખનિ સર્વે વાપરવામાં આવશે.

કમલુના વર્ષોમાં આ. ૧૯૩૦
ઉપયોગનું ક્ષેત્ર ના. આઝાદીના તરફ
વિસ્તારવામાં આપ્યું છે અને તેમ
આંદોલનો પશ્ચિમ સમાવેશ કરવામાં
આવ્યો છે. ખાસ કરી ૧૯૪૮ આંદોલન
માં તેઓને મોટી ધુનીવર્સીઓ. અને
દેશીયતાના આધારમાં આગી છે. આ
વખતના કિસ્સાનું એવું મહત્વ છે
જેમકે ના. આઝાદીનાની હરખાહ
મુશ્કેલીના નેતા તરીકેનો જો એ
વાર્ષિકસવ પશ્ચિમ વિજયો કતો.

સો.પ્ર.સ. ૨૫૧/૬૧૭૭ ક્ર.સં. ૧૭૩૧

સેન્ડલ આફ્રિકન ફેડરેશનની પહેલી
પાલિમેન્ટની પહેલી બેઠક સોલ્સબરી
ખાતે ફેબ્રુઆરી તા. ૭૯૪ના પ્રમુખવારે
અવગનર-બનવલ બોર્ડ કોલેજીનાના હસ્તે
પ્રદાની સકલિત હતી.

આફ્રીકન કોહેસ' બેઝ' જે સખાની
રેન્ડીઝ કમીટી તરીકે રહેશે તેના
સભ્યો નીચે પ્રમાણે છે :— ડૉ. કોહ
ડો. જોન હેસલેય (નામ ક્રીકેટ
ખાતે આફ્રીકન ક્રિકેટના સંસ્થાપક
પ્રતિનિધિ), કેમ્પ્ટી ચેરમન ખો,
પરસી હાન્ગટસન (સખન' રેડેસીયા
ખાતે આફ્રીકન ક્રિકેટના પ્રતિનિધિ,
રેગરન્ડ એન્ડ્રૂ ડોહમ (ન્યાસાલેન્ડ)
અને એસસ' વેલ્શમન મીરવા (ન્યાસા-
લેન્ડ), જેસપર એવનકુ (સખન'
રેડેસીયા) અને ડાહરી પામ્બા (નામન'
રેડેસીયા).

પેરલ ઓલીલાબેથ આયર્ન
કેપોર્ટસ હાલમાં

પા.૬ ગ્રેસીઆબેઘની આપન રપોર્ટ સ
કલબની એક સભા ગર્જ રટીમરમાં
સ્વદેશ યાત્રાએ સિધાવેલા તેના સભ્યો
શ્રી. પરશુભાઈ મકન, શ્રી ધીરનલાલ
જેન. પ્રામ શી નગીન રથુછોડ અને
શ્રી રથુછોડ ગોર્લાદને વિદાયગીરીનું
માન આપવા યુગ્મશતી હોસમાં અથી
હતી, પ્રમુખ શ્રી જેન. પી. કમલીએ
મહેમાનોને હાર તોરાથી સત્કાર
કર્યો હતો. બાદ મેસર્સ ટી. આર.
કુલસ, બી. બી. રામજી, આર. જી.
વરમાં, પી. આર. વાનડીવાર, ડો.
એસ. પી. અપાલુ, અને સી. ગોપાલ-
દાસે કલબના સભ્યોનાં સંમતન અને
દબા અળીને કામ કરવાની રીત
ની તારીફ કરી હતી અને મહેમાનોને
સફળ સ્વદેશ યુગ્મજી હતી. મહેમાનો
એ ઘરતા રૂબેરૂમાં કલબે તેઓને
આપેલાં માનને માટે કલબને આભાર
આપ્યો હતો.

માંડી (નાર્થ રાઉન્ડીયા)

સુપ્રેમ કોર્ટ

માંડી (નોર્થ રાકસીયા) સ્ટેટ્સ
હલખતી વાર્ષિક સભા તા. ૩૧-૧-૫૪
ના મેમ્બર્સ શ્રી. જી.ન. દાસ કેપ્ટનીના
મકાનમાં મળી હતી. મંત્રી જી.ને
પ્રજ્ઞાનગીના હેવાભે વંચાયા બાદ

નીચે પ્રમાણે નવા કામકર્તાઓની
 સુદૃઢી બર્ધ હતી : પ્રમુખ : કાલાબાઈ
 ડી. પટેલ, સેક્રેટરીઓ : મોતીબાઈ કે.
 શાહ, શુભામબાઈ સિંઘ. મેમાન :
 ખજાનચી : સુમેમાન બાબુ, કેપ્ટન :
 મયનબાઈ જોન. પટેલ; વાઈસ કેપ્ટન :
 નાસુબાઈ કે. પટેલ, રેક્રીટીયર :
 કાનજીબાઈ ડી. પટેલ. કોઓર્ડી
 સમીતીના અગ્રેય : કાલાબાઈ ડી.
 પટેલ, મોતીબાઈ કે. શાહ, મયનબાઈ
 જોન. પટેલ, નાસુબાઈ કે. પટેલ,
 શુભામબાઈ સિંઘ. મેમાન, ખાનુબાઈ
 મી. દેસાઈ. રમજાઈ સિંઘ. પટેલ.

હાઈકી શિક્ષા સંઘ (નામલ)

હોદ્દા સિદ્ધા સંઘ (નાટક) તરફથી
સ્વામી ભવાની દયાળ સંપાત્રી
મેમોરીયલ ફોટોગ્રાફ પ્રેમીને મારે
ચોથી વાર્ષિક કોમેટીઝ ફરીફાલ તેમજ
શાસ્ત્રાપા ઠાવીદ-પ્રમાણ પત્ર વિતરણ
અમારે સ્વીકાર ફેબ્રુઆરી તા. ૧૪
મીના યોગેશના જે વાગે એવલન
થએટરમાં મશે. પ્રમાણ પત્રો જાઓ
ફોલેન્ના પ્રોન્સીપલ શ્રી. એ. ડી.
લેખરમના ફરતે આપવામાં આવશે.

અહિંસાકાંક્ષી હિંદ આગ્રહ

દિનની ઉજવણી

રોડેશ્વરદાસ (૩૫)ના હોદ્દાઓએ
 બન્નુધારી તા. ૨૬મીના હોદ્દાઓએ
 દિન ભલ્લોયો હતો. તેના પ્રયોજક
 શ્રી. ડી. એન. પ્રદ્યુ તરફથી પ્ર.શ.ના
 ધ્યાનમાં મેસર્સ વી. એન. પીલે,
 જી. કલાવુ, બે. એન. નામદ, જી.
 નારથુ, શ્રીમતી એન. એસ. પીલે,
 કુમારી ચાન્નાબેન જી. નારથુ વિગેરે
 એ પ્રસંગોચિત વિવેચનો કર્યાં હતાં.
 બાદ રાજગીત અવારું હતું અને મા-
 પાણી લઈ સભા ગરબાસ્ત મળી હતી.

૧૫ માર્ચ નોટાલેખાં

ધનારી પહેલી શાળા
આંધળાઓ માટે નાટાકળા પહેલ-
વેલી શાળા એક માસમાં કરમનમાં

દુસલાની આચા સેવનમાં આવે છે,
 બાર હોદી છોકરા અને છોકરીઓ
 જેઓ પુરા અથવા અરસા આંધળા
 છે તેઓ જે શાળાના સોથી પહેલા
 વિદ્યાર્થીઓ બનશે, ત્રીસ વરસની
 વયના એક હોદી શ્રી. એચ. જમખાત,
 હમખાત કેપની આંધળાઓની એકસોત્ર
 શુદ્ધમાં છ માસ અભ્યાસ કરી આભા
 છે તે જે શાળાના શિક્ષક બનશે
 શ્રી. જમખાત પોતે તો કેપી, સકે છે
 પર્વત નહિ દેખનારાઓને કેવી રીતે
 તાલીમ આપવી એ તે શ્રીઓ આભા
 છે. એ શાળાને મટે લોન્ડ રીટમાં
 એક મકાનનું સમારકામ ચાલી રહ્યું
 છે. સીટી કાઉન્સીલને હજુ એ
 મકાન પાસ કરવાનું છે અને સરકારે
 માન્ટ આપવાનું કણુસ કરવાનું છે.
 સરકારી માન્ટ હિપરાંત શાળા ચલાવવા
 ને વાર્ષિક પા. ૧૦૦૦નો ખર્ચ થશે
 જેમ નાટાલ હન્ડિગ્ગન બસાબ્સ
 સોસાયટીના પ્રમુખ શ્રી. કે. એમ.
 પીલ્સેએ જણાવ્યું હતું.

सत्यनामः निर्धरी

મ. આધીજની હાડી નિર્માણ જપ્તિ
ની પ્રગટરમુતિમાં અમુદાગિક વાયંના
અને જાજનોની આ નવી આરતિ
“હરિ”ને એક પોરટ હાડે અપવાથી
વિના મુદયે એાહરણે.

101 St. George's Rd., East
London S. A.

नवां पुस्तके

प्रांथी साहित्य

हिन्दी भाषा १००

हीशारदाद मशवनाजा इत

અંકાર ખર્ચ

ଉପାଧିକାରୀ	୧
ଉପାଧିକାରୀ	୧

ଭ୍ରମର ଶୋଧନ ୧୩

— 19 —

**'Indian Opinion', P. Bag,
Phoenix Netai.**

PHOEBE, NEMO.

બે ચાઠવાડીક પંચાંગ

वार	भारती १८५४ ईश्वारी	होद २०१० आष	असुखमान १३७३ मभादी वव आषार	पारसी १३२३ सहदेवर	सुयोध्य क. मी.	सुयोस्त क. मी.	धार्मिक लक्ष्यवारे-विलसवे
शुक्र	१२	सु १०	७	१४	४-३४	६-४६	६. हस्तुरगानी निर्वाचनीया
शनी	१३	॥ ११	८	१५	४-३४	६-४६	
रवी	१४	॥ १२	९	१६	४-३४	६-४६	
सोम	१५	२१ १३	१०	१७	४-३४	६-४६	
मंगल	१६	२१ १४	११	१८	४-३४	६-४६	
बुध	१७	२१ १५	१२	१९	४-३४	६-४६	
शुक्र	१८	२१ १	१३	२०	४-३६	६-४६	
शनी	१९	२१ २	१४	२१	४-३६	६-४६	
रवी	२०	२१ ३	१५	२२	४-३६	६-४६	
सोम	२१	२१ ४	१६	२३	४-३७	६-४७	
मंगल	२२	२१ ५	१७	२४	४-३७	६-४७	
बुध	२३	२१ ६	१८	२५	४-३७	६-४७	
शुक्र	२४	२१ ७	१९	२६	४-३८	६-४८	
शनी	२५	२१ ८	२०	२७	४-३८	६-४८	

५. दसुरग्यानी निषाञ्जतीया

જ્ઞાન મેળવવા લાભકે પુસ્તકો

વિવેક અને સાધના (કેદારનાથ)	૭ ૬
ઝીતા મેન્ડી " "	૧ ૩
કેળવણી વિદ્યા (શ્રી. મગધવાળા)	૩ ૦
જી. યુ. અર્પાદા " "	૪ ૧
સમુદાય કાંતી " "	૪ ૦
કેળવણી વડે કાંતી	૭ ૧
પૂર્વ આફ્રીકાની સફર (કાકા કાલેલકર)	૭ ૧
મારી છવન કથા (નેહા)	૧૫ ૦
કલકત્તા અને સંસ્કૃતીનું ભાવી (રામા કમ્બન)	૧ ૦
સરદાર જલલમલાઈ બાગ ૧	૧૩ ૬
સરદારનાં ભાષણો	૧૨ ૦
જેક ધર્મ યુજ (અમરાવાદનો મજુરોની વડતનો ઇતિહાસ)	૧ ૩
આર્ય વિદ્યાપીઠ (શીકરો મારે)	૧ ૦
લાલ મુર્તી અને યીના સેવો	૧ ૦
ગ્રાહના તેર દિવસ	૧ ૦
ધર્મ સંધન	૫ ૦
છવન સોધન	૮ ૦

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.

ગાંધી સાહિત્ય

પાયાની કેળવણી (ગાંધીજી)	૩ ૦
અમારા મા (સ્વરૂપા ગાંધી)	૩ ૦
ગાંધીજીનો સ્વચ્છતા સાથે પત્રવ્યવહાર	૩ ૦
બાપુની સેવામાં	૧ ૦
અસહકારનો વિચાર	૧ ૦
ગાંધીજી (ગ્રેક અનુવાદ)	૧૦ ૦
કેરુરના સમાજકે વર્ક—('ઈન્ડિયન ઓપિનિયન')	૧ ૧
ગાંધી સમાજકે વર્ક	૨ ૦
બાપુના-જા ને પત્રો (સ્વરૂપા પર લખાયેલા પત્રો)	૨ ૬
કામગીરી	૧ ૧
નળ આનંદવાન	૭ ૬
મારી છવન કથા (ભારતવા સપ્તમી ર.નેન્દ્રપ્રસાદ)	૧૫ ૦
હીંદો કેમી ત્રીકોણ (મિતવાલ વિશે લખેલું)	૧ ૦
હીંદી રાષ્ટ્રીય મ. સમાજનું અધ્યક્ષ	૧ ૦
આર્યોબની ભાવી	૧ ૦

Obtainable from

"Indian Opinion"
P. Bag,
Phoenix, Natal.

નવલ કથાઓ

સારા સારા લેખકોનું સુંદર સાહિત્ય

કપાલ કુંડલા (નર્મદા વાંદ)	૧ ૧
નવલીકાઓ (ગેધાવૃં)	૧ ૧
મનેલાંજલ (પ્ર. પટેલ)	૭ ૦
સોરઠી માયા	૬ ૧
કેવલસ (ચરણાણી)	૫ ૦
ધરે બાહીરે	૧ ૦
જાનક્ય	૫ ૬
મેથ બીડુ	૭ ૦
જાન્ય નિમાળ	૭ ૧
વજ્ર આરુ મે	૪ ૦
ઉભી વાટ	૮ ૧
કનકધન	૭ ૦
મહાની સહચરી	૫ ૦
દેવ કુવ	૧ ૦
જરમા બાપુ	૭ ૧
કરુણ વધ	૧૦ ૧
જાન્યુલ કાશ	૭ ૧
સહીરોનો સંદેશ (આયરલેન્ડના સહીરો)	૪ ૦
કરુણા દેવી (સાને કાંત)	૨ ૬
સામના સમીપા સાને કાંત	૧૦ ૦

અળવાનું કેકાજી આ બોફીસ :

'Indian Opinion' P. Bag,
Phoenix, Natal.

ગાંધી સાહિત્ય

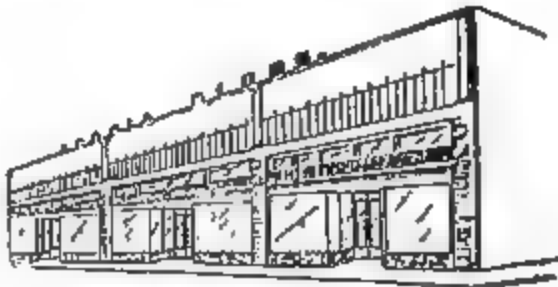
ક. મા. નો ઇતિહાસ	૭ ૧
મહાદેવ દેસાઈનું છવન ચરીત	૨ ૩
મહાદેવ દેસાઈની કાચરી	ભા. ૧ ૧૦ ૦
" " "	ભા. ૨ ૧૨ ૦
" " "	ભા. ૩ ૧૨ ૬
" " "	ભા. ૪ ૮ ૦
" " "	ભા. ૫ ૧૧ ૦
બાપુની કારણવાસની કાકાણી	૧૫ ૦
કરુણ લીખીત હીંદ સ્વરાજ્ય	૫ ૦
આત્મ કથા (ગાંધીજી)	૭ ૧
ગાંધીજીની સંક્ષીપ્ત આત્મ કથા	૨ ૬
બાપુની કાંખી (કાકા કાલેલકર)	૩ ૦
રામ નામ (ગાંધીજી)	૨ ૦
બાપુ મારી મા (મગ્ધ ગાંધી)	૨ ૬
બાપુના પત્રો (આત્મની બેના કથા)	૧ ૬
બાપુની મસાહી	૫ ૦
ગાંધીજી અને સ્વચ્છતા (શ્રી. મગધવાળા)	૩ ૦
નીતી નાકાને સામે (ગાંધીજી) એ	૨ ૦
અસહકારી યોગ (ગાંધીજીને ગીતા રમે) (અનુવાદ)	૧ ૧
અમારા મેળકે (ગાંધીજી)	૧ ૬
આત્મ અનનાવલી	૧ ૦

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.

K.M. Lodhia & Co.

Manufacturing Jewellers and General Dealers

22 ct Jewellery made to order in latest designs

આવિસ કેરટ

સોનાના હામીના ખાસ અમારી ભત્તી ફેબ્રેજ નીચે અમને અપામણ કામ સંતોષ પામે એવી રીતે કરીએ છીએ.

નેઇલ્સ, જુદી જુદી ટીકાઇનની ભત્તી અછોડા, સાકીની પીન, વીડી બહુલ એડજન પીંગેરે પનાવીએ છીએ.

106 Prince Edward Street, Durban.

હિંદુસ્તાનથી અપાલમાં આવેલ રીનિઆને
અમતાં મળેલાં નવીન અંગ્રેજી પુસ્તકો

	શ્રી. રૂ.
ક્રીસ્મ કેર	૧ ૩
પ્રસન્નદેવ વીરજી	૨ ૩
રમીન	૧ ૩
ભાઈર	૧ ૩
કેરવેન	૨ ૧
ક્રીસ્મ હિન્દીયા	૭ ૫
તમારી પુલકાક માટે ઉત્તમ પુસ્તકો	
નવચલ નિધાન (હિન્દીનો નાથ કરી સુખ આપનાર વરાગ પુસ્તક)	૪ ૬
શ્રી શીવ સદાજી નાગવલી	૧ ૭
સોજ સોગવારની કથા	૨ ૬
શ્રી સત્યનાથજીની કથા	૨ ૬
નરસીંહ મહેતાનાં બાળનો	૨ ૬
દેવન કરવા માટે ઉત્તમ સરળ ગુજરાતી પુસ્તક "પરોપાસના"	૧ ૩
શ્રીમદ ભગવદગીતા	૫ ૬

પોસ્ટેજ માફ

Obtainable at :

**BHARAT MUSIC
SALOON
AND BOOKSELLERS**

Phone: 26070

286 1/2 Gray Street, DURBAN.
(Corner Gray and Lorne Streets)

GIHWALA STORE

(Established 1945)

ફેબ્રુઆરીના જુના અને ભાણીતા વેપારી

હાથકેરટર

ક્રીસભાઈ હમનલાલ ઘીવાલા

અમે, હરે, 1 દેશી અનાજ અને કરીયાલું
બીએ છીએ.

બ કીફાચલ

પં ના.
1 મુઝ અંગ્રેજી આ હામે
પ્રેમ

2 Aspeling Street,
CAPETOWN.

Phone: 23102.

એટલું તમે જાણો છો કે કેનેડાની વિશ્વ વિખ્યાત સંપત્તિ

સન લાઈફ ઓફ કેનેડા

ફેરોસ્ટ સંપત્તિના હોમે સત્તાવાર એજન્ટ છીએ.

ઉપરાંત

હિંદી આફ્રિકાની વધુમાં અદ્યતનની કેપ ઓફ ગુડ હોપ પ્રોવીન્સીયલ ટ્રીબ્યુન
ના સરકાર તરફથી નીચાવેલા અંગ્રેજી તથા ગુજરાતી ભાષાનાં અધિકારીઓ
તેમજ અંગ્રેજી ક્રીમીએશન અંગ્રેજી હોર્ડ ધલ્લ ભલ્લુ કમિશનર વિના વીત્તી
તરીકે જતીએ થઈ રહે છે.

1. Wherever there is a particular Life Assurance Problem a Sun Life of Canada Plan can solve it.
2. Prompt settlement of claims is a maxim of the Company's Management.
3. During 1952 the Company paid over £31,000,000 to annuitants, policy holders and their families.

The Sun Life of Canada is a Leader in World Wide Assurance.

Consult us first.

C. C. PALSANIA

GENERAL AGENT

Business, Estate, Financial, Insurance and Immigration Consultant.
Sworn Translator.

100 Sir Lowry Road,
P.O. Box 4624.

CAPETOWN
Phone 32398

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had
at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion'

'Phoenix, Natal.'

23 FEB 1954

No. 8—Vol. LII

FRIDAY,
10TH FEBRUARY, 1954

Registered at the G.P.O. as a Newspaper

Price 6d.

INDIAN OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1933

*There is nothing noble
in being superior to some
other man. The true
nobility is being superior
to your precious self*

—Hindu Proverb.

—

*Who has not found the
heaven below will fail of
it above: God's residence
is next to mine, His furni-
ture is Love*

—Emily Dickinson.

—

*The HONOUR of a
country depends much more
on removing its FAULTS
than on BOASTING of
its QUALITIES.*

—Mazzini.

African Not White Man's Burden— He Carries Country On His Back

DR. A. B. Xuma, an ex-president of the African National Congress, is reported by Sapa to have said at the Capetown University Summer School last Monday that there was nothing more disconcerting than to see apparently intelligent people trying to translate their day dreams into reality, when the facts against their fulfilment were staring them in the face.

The reserves, he said, were already overcrowded. Plots were too small for satisfactory farming, and crops too exposed to drought. Wages earned outside the reserves were the only means of subsistence for the majority of families there.

Dr. Xuma said that the African denied that he was the "White man's burden," who had to be supported by the taxes paid by the White man. He, the African, considered that he carried the country on his back. The farms, the industries and the mines could not be run for one month without the African workers.

European taxpayers could make profits and pay income tax because of the low wages they paid the African.

Dr. Xuma gave a resume of the old tribal system of the Bantu and said that the chief had always had to be accessible to all his people.

The Bantu could not understand it today when they were not allowed to see the Minister or others in authority supposed to be in charge of their affairs.

Dr. Xuma said that when Bantu and White men had first met each other in South Africa, the Bantu had fought for segregation and apartheid.

When the war was over and the European had asked them to come and help with the development of the country, they had hoped that their former enemies were entering into partnership with them for the advancement of all peoples in South Africa.

But they had found instead that an undeclared bloodless war was to continue—a war of attrition, of economic strangulation, denial of free access to land and an exclusion from political power.

These were dangerous weapons against the progress and advancement of the African people. They were soul destroying

Asked if the Bantu favoured apartheid today, Dr. Xuma said, "No. We fought for it and lost. Now we want partnership."

The New India Assurance Company Limited

for
FIRE, MARINE, LIFE, ACCIDENT
1919-1950

31 YEARS OF SUSTAINED PROGRESS

The confidence of the discerning Public in the NEW INDIA is amply evidenced by the following records attained in 1949:

	Rs.		Rs.
Fire Premium	1,70,32,179	Life Business in force	
Marine Premium	56,04,844	Assets exceed	54,34,00,000
Miscellaneous Premium	35,84,968	Total claims paid over	15,36,00,000
Life Premium	2,68,79,302		17,95,00,000

In the vanguard of Indian Insurance THE NEW INDIA offers matchless Security and Service in all fields of insurance.

The
New India Assurance Company Limited

Cable & Telegraphic

Address:

"RUSTOMJEE" or
"NIASURANCE"

RUSTOMJEE (PTY.) LTD.

Directors: Sorabjee Rustomjee

Rustom Jalbhoy Rustomjee

Principal Controlling Officers in the Union of South Africa

Phone Nos: 25845, 29807 & 28513.—P.O. Box 1610.

74 Victoria Street, DURBAN, NATAL.

**EXPERIENCED,
RELIABLE
AGENTS
MAY APPLY**

"NEW INDIA IN THE SERVICE OF THE NATION"

Telephone 2335. Telegrams 'BRADFORD'

P.O. Box 110

LUSAKA, NORTHERN RHODESIA

**BRADFORD CLOTHING
FACTORY**

**Direct Importers and
Wholesale Merchants**

Clothing Manufacturers

Proprietor **RAMBHAJ D. PATEL**

Branch:

CITY STORE

Cairo Road, Lusaka

Always in Stock:

Piece Goods, Hosiery, Cutlery,
Enamelware, Stationery, Drapery,
Crockery, & Wool.

Telegrams
"META" Brokenhill.

Phone 298.
P.O. Box 68.

MEHTA BROS.

(PROP. M. D. MEHTA)

**Wholesale Merchants
and
Clothing Manufacturers**

**We specialise in
Manufacturing
OVERALL
AND
BOILER SUITS**

Supplied To Trades Only

INDIAN OPINION

FRIDAY, 19TH FEBRUARY, 1954

The Liberal Party And The Congress

THE conference of the Natal Indian Congress criticized the policy of the newly formed S.A. Liberal Party both in relation to the franchise and on the method of struggle. Strange to say our difference with the Congress too is not with the principles for which it stands but its method of struggle. Mr. J. N. Singh, the retiring General Secretary of the Congress quoted the words of Dr. Naicker, the President of the Congress uttered in 1953, and stated that those words were vitally important in the appraisal of the policy of the Liberal Party. The words quoted are as follows:

"Let me say most categorically that only those Europeans belong to the democratic camp, who without reservation, accept the inherent fundamental right of all the oppressed people in South Africa to exercise equal franchise with those who enjoy it at present. Any person who denies the right of the non-European to have equal franchise and speaks of a qualified franchise for them, by his very stand, places himself outside the democratic camp whether such person happens to be White or non-White."

If we are not presumptuous in speaking for the Liberal Party, whose sincerity we do not doubt, we do not think that Party has ever disputed that right nor is there any question of denying it to the non-Europeans. The Liberal Party came into existence when there was a deadlock in the country and no way could be found to solve the problem.

One of the essential principles of pragmatism is to never lose an opportunity of an honourable compromise if it can be found. We may cherish high ideals but it is not possible to reach them all at once. One has to go step by step. We should only be careful in taking the right step and not to lead ourselves on the wrong road entirely as some of our misguided

brethren seem to be doing. It is said that "half a loaf is better than no loaf." We believe in that provided it is bread and not something else.

In our own home we cannot have it all our own way. Whether we like it or not we have to compromise to be able to live happily and amicably. The same is the case in this home of ours—South Africa. We object to be treated as Pariahs. But if we are allowed to sit at the same table it would behoove us not to be whole-boggers and demand full equality at once. It is bound to come sooner or later provided we are careful enough to deserve it.

Here in South Africa one inevitable fact is that all the races have to live together. A way must be found how we can live without quarrelling with each other. The Government has proposed Apartheid which is totally rejected by all thinking people. There have been talks of communal franchise which has also been rejected. The Liberal Party has proposed franchise on a common roll but loaded for the time being. That we think is a step forward which does not merit to be spurned but to be given serious thought. We shall have to learn to exercise patience and tolerance even under intolerable circumstances. That is the only way we shall be able to win our liberties.

We must confess that we are not very enthused over the talk of holding a "Peoples Convention" to draw up a "Freedom's Charter." All this sounds bombastic. What we must do is to be moderate in our words and determined and daring in our deeds. The Government has thrown challenges to us but we have found ourselves weak in accepting them. That is why we find there is no struggle today

N.I.C.'s Proposed Mahatma Gandhi Trust

AMONG the things discussed at the seventh annual conference of the Natal Indian Congress held in Durban the week-end before last was the question of the Congress properties worth £10,000, and of transferring them to a proposed Mahatma Gandhi Educational and Charitable Trust. There was quite a good deal of acrimonious criticism against those in favour and those against the transferring of the properties and this being a secret move on the part of the Congress—a secret which was divulged by a few prominent members of that body there was some abuse and wrangling indulged in until at last a resolution was passed directing the incoming Working Committee not to transfer the properties to the above mentioned "proposed Mahatma Gandhi Educational and Charitable Trust." What we are interested in is the "proposed" Trust in the name of Mahatma Gandhi. In South Africa there is only one Trust created by Mahatma Gandhi and that is the Phoenix Settlement Trust. No other Trust has ever been created by Mahatma Gandhi. Another Trust is in India which is known as Mahatma Gandhi Memorial Trust in Delhi which has its

branches under its direct supervision in other parts of India. It is surprising that the Trustees of the Phoenix Settlement Trust know nothing about this proposed Trust nor do we think the Trustees of the Trust in India know anything about it. In our humble opinion it is an entirely wrong procedure to create a Trust in the manner contemplated and an abuse of the name of Mahatma Gandhi. It is a pity that Mahatma Gandhi's name is more abused than revered by the so called responsible elements in South Africa. We would humbly suggest that we should be very careful in making use of Mahatma Gandhi's name and associating it with other institutions such as even the Natal Indian Congress. If his name is used we should be very careful about our actions which should not be unworthy of that name which is revered by millions all over the world. Let us try to keep the things created by him in the spirit in which he would have liked us to keep them and let us not venture to create things in his name which we know we cannot keep in that spirit. Such action would be an insult rather than a homage to his name. We should try to reverence Mahatma Gandhi by our deeds, not to exploit his name by brandishing it where it suits our purpose as we seem to be prone to do all too often.

NOTES AND NEWS

White Unity

THE 'Natal Witness' dated February 15 in the course of a leading article writes: "White unity is an attractive phrase, but in a country in which non-Europeans predominate by four to one it is not really a phrase that counts for very much in the long term. A unity embracing the whole population, and crossing colour barriers, is the only form of unity that looks like saving South Africa. That sort of unity is unity for something—the welfare and happiness of the various peoples—whereas specifically White unity is usually thought of as unity against something.... Those who love this country and its peoples face the clear-cut choice between clinging cravenly to a rotten and failing support, in the hope that it can somehow be made to last their lifetime, and standing on their feet fearlessly and acknowledging the facts of

change. It is in reality a simple choice between squandering one's children's inheritance and preserving it intact."

Asiatics refused Right To Attend Cinema Shows

A request by the Indian and Chinese community of Heidelberg (Transvaal) for the right to attend the local cinema has been refused. Previously Indians and Chinese were admitted, but this practice was stopped years ago. A proposal to the Town Council that the request should be granted on condition that apartheid is fully applied by means of partitions in the cinema received no support. A recommendation by the local branch of the Kultuurvereniging on the introduction of apartheid measures in the town's banks and post office has been strongly supported by the Town Council. Steps are being taken to enforce apartheid in banks and the post office.

"African Continent In Peril" —Says A London Paper

The African continent was in peril, said the "Sunday Express" (independent, right-wing) in an editorial. "It is endangered by the intolerance and discrimination shown in many places to Coloured peoples." The heading was: "Save Africa—there is no room for racial intolerance if the British Empire is to be sustained." Racial distinctions and the attempt to reconcile those races were the "determining issues" in the British Empire today. "Nowhere is the challenge of the Coloured races made more powerfully than in Africa, and nowhere is it resisted more foolishly. This is not a White man's Empire or a Coloured man's Empire. It is an Empire which belongs to all its children. And if the Coloured peoples are denied the equality they seek, they may well withdraw from the Empire the faithful allegiance they have given it in the past."—Sapa-Reuters.

Springbok Legion Expels U.P. Member

Mr. Frank Waring, M.P., a life member of the Springbok Legion of Ex-Servicemen and Women, has been expelled from the Legion, says a statement issued by the National Chairman, Mr. P. Boyleveld. The statement says: "Mr. Waring's expulsion follows his statement in Parliament during the debate on the amendment of the Suppression of Communism Act, that he was prepared to overlook the necessity for allowing application to the courts, and producing witnesses, and that he and his group 'were prepared to go a long way with the Minister.' This attitude runs counter to the constitutionally adopted aim of the Springbok Legion—'to oppose any individual, party, group or movement which attempts to undermine the principles and practices of democracy.' Mr. Waring's action in Parliament is 'detestable' to the interests of ex-servicemen and the ideals of democracy for which the war was fought." His membership of the Springbok Legion is accordingly terminated. Mr. Waring has the right to appeal against this decision to the next general meeting of the organisation."—Sapa.

S.A. Delegation For Lahore Conference

A South African delegation, led by Mr. A. A. Roberts, Q.C., who, until recently, was the Union's High Commissioner in Canada, will take part in the fifth unofficial Commonwealth Relations Conference to be held in Lahore, Pakistan, from March 17 to 28. The conference, which is being

organised by the various institutes of international affairs within the Commonwealth, will give representatives of the countries taking part an opportunity for informal discussions on questions of vital interest. The South African delegation of six members will include Dr. G. B. A. Gerdenet, president of the Bureau of Racial Affairs; Mr. Maurice Webb, a former president of the Institute of Race Relations; and Maj. Louis Kraft, general secretary of the South African Institute of International Affairs, who will act as the delegation's secretary.

New U.S. "Stop Aid"

Proposal

A recommendation that the United States should seriously consider stopping aid to all nations which violate the United Nations rules has been made in a report of the two-man Foreign Affairs Sub-Committee of the House of Representatives, it was disclosed in Washington. The report is based on their trip last year to the Middle East.

It is very desirable that South Africa should be included among these countries.

Statement On Aid For

Pakistan

The Pakistan Prime Minister, Mr. Mohammed Ali, told reporters in Dacca that an announcement about United States military aid to Pakistan might be made before the first week of March. Mr. Mohammed Ali left Dacca for Karachi after eight days in East Bengal.—Sapa-Reuters.

U.S. Professors To Study In South Africa

The Carnegie Foundation of New York has announced the voting of grants to two American University professors to study in South Africa. Mr. Robert Havighurst, of Chicago University, will study the latest developments in education and social research in South Africa, and Mr. Charles Nixon, of the University of California, will take part for one year in a programme of advanced social science training at the University of Natal. The Corporation also announced the voting of a grant of 15,000 dollars to Yale University to support a co-operative research programme with the East African Institute of Social Research at Makerere College, Uganda. A Yale professor will collaborate on a study of evolving African leadership, which is being conducted under a previous corporation grant of 80,000 dollars to Makerere College.—Sapa-Reuters.

Life-Size Portraits Of Nehru

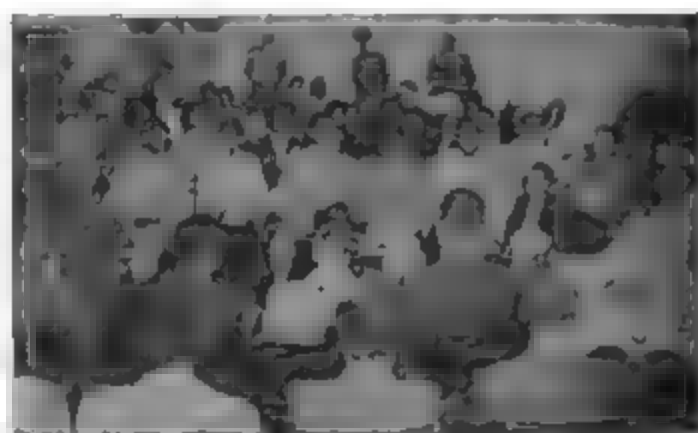
Edward Halliday, the noted British Artist, arrived in Bombay last month from London en route to New Delhi to paint a life-size portrait of Mr. Nehru in Indian dress.

Mr. Nehru could give the painter only one sitting in London while he was there for the Coronation. Halliday will stay with the Prime Minister.

UN To Be World Parliament

General H. Rissler-Larsen, president of the World Movement for World Federal Government, said that the name of the organisation was inappropriate. He would like to see it changed to "One World Community." When the United Nations Charter comes up for revision it is the movement's desire to urge that the General Assembly be changed into a world parliament on a democratic basis.

AFRICAN STUDENTS IN INDIA

The President, Dr. Rajendra Prasad, chatting with a group of African students in New Delhi recently.

SHINGADIA STORES

(Proprietor: Premier Silk Bazaar Ltd.)

Direct Importers

Drapery, Outfitting, Fancy Goods,
Oriental Curries Etc. Etc.

P.O. Box 111. UMTALI, S. Rhodesia.

Telegrams: "Premsilk" Phone: 2523.

PREMIER WHOLESALERS

(Members of the Mashonaland Wholesalers Association)

Everything for the African Trade. Prints, Khaki,
Calicos, Blankets, Shoes & Fancy Goods.

P.O. Box 319. Phone: 2523/Extn 1.

UMTALI, S. Rhodesia

RHOD-INDIA LIMITED

Exporters, Importers & Manufacturers Representatives

Pleco Goods, Hosiery, Jute Goods.

Enquiries Solicited. Prompt Attention.

"Aryan Mahal" 6th Floor,
Plot 43, "C" Road,
Churchgate Reclamation,

Cables "Indorhod." BOMBAY, INDIA.

INDIA'S FOREIGN POLICY

By courtesy of 'The Forum' (Johannesburg)

By C. W. M. GELL

THE shortage of newspaper and the curtailment of comment on international affairs has long been deplored in Britain. But here we are even worse off, despite our larger papers. In the first place, whereas the British ratio between comment and advertisement is about 2:1, here the figures are almost reversed. Secondly, the main British dailies have a national circulation and can leave parochial news to the provincial press. Here our dailies have to combine general and parochial reporting. In the result considerably less space is devoted to world news by the South African press. And this, of course, both reflects and encourages a certain amularity of public interest.

The fact that little more than snippets of foreign news reaches the South African public is quite close to those of us who can compare our papers with overseas dailies and weeklies. And the process of selecting the snippets often seems to pander to local prejudices at the expense of objectivity and a wider perspective. For instance, on September 17 and 23 Mr. Nehru made two important speeches on India's foreign policy before each of the Houses of the Indian Parliament. I have their full text before me as I write. But I cannot recall that anything more was published here than a brief excerpt of his views on Korea and Africa, each of which subjects lifted out of its general context was calculated to give a quite erroneous picture—which finds ready acceptance among us—of India as a meddlesome interferer overseas, who is also unwilling to undertake responsible commensurate with her professions of policy. I want now to explain the fuller context of a policy consistently reasonable, however much it may differ from our own ideas.

I was recently inquiring into opinion in my town about an Indian Group Area. A well-informed and otherwise far-sighted man told me that the one thing he could not forgive India and Indians was their refusal to send more than ambulance units to the Korean war. Dr. Malaviya made the same point, referring to India's refusal to participate in a war "only a stone's throw from her own border"—some stone some throw! but certainly she is more nearly involved geographically than we are, who sent an air squadron (not, originally, without hesitation). But I sympathise with the criticism, because the

grounds for India's attitude to Korea have never been explained to South Africans.

Division Of The World

Mr. Nehru sees, though he does not like, the division of the world into two large power groups, America and her allies versus Russia and hers. But there are very few intelligent Indians—or Asians, for that matter—who will agree that communism is *per se* an evil thing, to be contained by force at all costs. They not only doubt the efficacy of arms as an answer to ideas (as distinct from aggression provoked by those ideas), they will explain that the idea has its good and its bad aspects—good, where it is concerned to eradicate social injustice and increase the productivity of backward areas; bad in its fundamental materialism, in its too frequent restriction on personal liberties, its lack of scruple in method and whenever it is used as an excuse for territorial aggression. On the other hand, Indians and Asians do not regard Western civilization as an unadorned blessing to mankind. They are repelled by a materialism hardly less blatant than communism's, by racial arrogance which is singularly lacking among the present proponents of communism, and by the Western territorial imperialism which, though it is in recession (where it is not yielding to "dollar imperialism"), has left deep scars upon the Asian's self-respect. Thus to Gandhi the British argument about guaranteeing order, stability and justice in India, however true, was simply irrelevant, because alien rule is spiritually and morally stunting. (This is a truth at which the more fervent Nationalists are reaching, though unhappily in a context where it is inapplicable, when they opt for "poverty under a Nationalist Government rather than prosperity under any other.") And thus you will find Nehru declaring with the full support of most of his countrymen: "We are against any colonial rule in any part of the world. Because of our weakness—if you like—we do not do much about it. And because we do not do much about it, we do not shout much about it. (1) because shout-

(1) Slight reservations here, though Nehru's every utterance on colonies and subject peoples is broadcast in South Africa and much else omitted, so that we get the impression that this is his main topic of conversation.

ing without doing does not help. We also recognise (South African sub-editors usually excuse this voice of reason) that in a complicated situation it is not easy always to solve a problem merely by trying to give effect to slogans. It may take time."

Salt Water Imperialism

Because Asia has just experienced three or four centuries of "salt-water" imperialism, it is acutely sensitive to any combination or re-emergence of Western hegemony but, as yet, insufficiently aware of the danger of the overland version. And this has all sorts of side-effects, such as I discussed in the March 'Forum,' which time and experience alone will overcome. So when the Russian-armed North Koreans attacked the American-sponsored South Koreans, Indians could not see this as a straight-forward issue. They were from the first uncomfortably aware that (as we have only lately learnt) Syngman Rhee is not every Asian's—not even every South Korean's—cup of tea, that he was not innocent of aggressive ambitions of his own, that his power rested very largely upon American support and that the latter's swift armed intervention, even though it was taken under the auspices of UNO, was primarily dictated by her own strategic interests in Japan and the Pacific. I am here neither defending nor analysing India's attitude, merely trying to explain it. And Indian hesitations were reinforced by MacArthur's volatility and his drive to the Yalu which, as India warned, must precipitate upon Chinese intervention. And to these reservations, wild talk by some American statesmen about a preventive war against Russia, China or both, the activities of the "China Lobby" and recent congratulations to Rhee from individual Congressmen and Senators (most of them political high weights) he has treachery and breach of faith—and India will be the more prepared to disregard the claims of either side to be wholly right.

Dogmatic Favour

Heretofore Nehru displays "the element of dogmatic favour, the narrow approach which considers everything in terms of black and white—those for us and those against repeating the old no-instrument beyond approach of religion which brought about the wars of religion in the past, with not even the saving grace which religion sometimes provided in the past." Speaking on behalf of a fairly small country in terms of a military power, he does not think very much of a "strong" policy, "going about looking as fierce and ferocious as possible,

telling everyone we will punish them if they don't behave as we want—that sort of thing may sound very well at a public meeting and evoke applause, but the fact is (Mr. Swart, please note) that it represents a great own-stir in political thinking and understanding." And so Nehru reserves India's right on pick and choose as she thinks right between the policies of the great powers, without altogether surrendering either.

He understands that this may be a lonely course, in danger of earning the dislike of both sides. But he pleads against it being called neutrality. "I can understand 'neutrality' in war. The mere fact that this word is often used today signifies that those who use it live in a mental state of war," which excludes the possibility of dealing with matters solely on their merits, and hence increases the chance of a shooting war. Equally he rejects the current phrase about "a third force." "When you use this phrase, you are using it in terms of some kind of pressure," which the materially weak countries of Asia and elsewhere are in no position to bring effectively against either power bloc, though they may refuse to be automatically committed in war at the behest of either. The phrase, therefore, only "makes people feel that they can exercise some influence in the domain of world affairs which in fact they cannot."

In stating out this independent position, which has already proved useful more than once in mediating between the main power groups, India has sometimes seemed to dissociate herself more strongly from the Western than the Russian side. There are two reasons for this. First, that we have except the unreasonably uninformed—in whose company our Prime Minister occasionally seems to aspire—rarely met one that India is a Russian satellite. On the other hand, she was once recently western colonial territory and is now a member of the Commonwealth. Thus she feels it more necessary to emphasise her independence of the Anglo-American bloc, even though this later as an equal and opposite force in the Soviet bloc is largely a creation of Communist propaganda and the consequence of post-war Russian aggression. Secondly, while the common premise is so unmisgotten that nothing much can be done about it, the free press of the world—as we see daily in South Africa—is so predominantly anti-Russian, anti-communist and anti-anyone not fully committed to "our" side that the uncommitted have to be a little strident to get their case heard at all.

(To be Continued)

MY GAOL STORY

(By MANILAL GANDHI)

(Continued from last week)

MY heart is sore at the treatment meted out to the non-White prisoners in general and the African prisoners in particular. It is not an exaggeration to say that they are treated not as human beings but as beasts.

From the moment the prisoners are let out from the cells in the morning to the time they are locked up in the evening you hear the foulest language. Prisoners are not only shouted at but beaten up, knocked, slapped, fisted, charged by the African warders with sticks and by the White warders with batons. They are driven about like herds of animals.

If any prisoner has a complaint against any warder he seldom gets a proper hearing. He has to think a lot before he lodges a complaint because of the fear of reprisals from the warder by whom he has been ill-treated. There are many ways of reprisals taken against the prisoner. False charges of indiscipline can be laid against him for which he is liable to get solitary confinement and sparse diet—which consists of mealie rice water twice a day for several days and even less if the offence is of a serious nature.

The word of the warder is generally accepted as gospel truth. He can even bring false witnesses by favouritism. The prisoner, on the other hand, would find it difficult to find any witnesses because of the fear of their getting into trouble.

Once while we were standing in parade waiting for the chief warder or the Superintendent to come, whispering was going on some after the chief warder had passed and gone in another yard. One African prisoner caught the warder's eye. The warder called him with an abuse shouted at him (bastard or dog is quite frequently used to call prisoners) he gave him a slap on his face, a fist in his waist and a kick in his back and made him stand aside. When the chief warder returned, the warder reported to him that the prisoner was talking while on parade. The chief warder, without stopping to hear the full story, ordered that he should have his two meals cut, which meant that he was to be locked up for twenty-four hours and given only one meal and besides he would get a black mark on his ticket. The prisoner in question of course had no opportunity to tell the chief warder that he had already had his punishment from the warder.

There was another instance when an African prisoner was badly beaten up by a White warder while working outside in a span. He was given a severe punch on his mouth and his top lip was swollen which made it difficult for him to eat his food for two or three days. When he wanted to complain about this to the Superintendent, he was prevented from doing so by the warder in charge. Such instances can be multiplied scores of times. The terms commonly used for Indians, Coloureds and Africans are respectively "coolie," "Bushman" and "Kaffir."

While I was in Germiston, I was horrified to see one morning an African warder within less than a minute strike three African prisoners on their heads with a stick, making their heads bleed just because unknowingly they were standing in the wrong queue. This happened while the head warder, who was acting as the chief warder, was present. The African warder was not checked for his action.

What I wish to lay stress upon is the fact that this is a common thing in dealing particularly with African prisoners.

My experience of jail life has been that jail is a place where they teach you to forget all the rules of hygiene and health.

The only opportunity you get to have a wash is on Saturday afternoon. The rest of the days you live in dirt and you eat dirt. The food is not clean nor is it served in clean dishes. Mealie meal porridge and boiled meat are about the only things which might be said to be properly cooked. Though there too the porridge is sometimes too salty and sometimes there is very little salt in it. In mealie rice and beans you invariably find stones and dirt. The prisoners hardly ever get their full quota of meat, vegetables, sugar or fat. In regard to vegetables the only things served are carrots and beetroots. You hardly ever see anything else. And these are cooked with all the dirt and so quite a good bit is thrown away and on one occasion the beetroot was quite a lot in weight but we had to throw away the whole of it because it was too stringy and unfit for human consumption.

I do not see why a variety of vegetables cannot be served and why they cannot be cleanly cooked.

Prisoners had to eat their food squatting down on the ground in

the open yard which was exposed to wind and rain. If the wind blew, the dust would soil all the food and render it uneatable. If it rained all the food got wet. I experienced this myself. The warders were all togged up in their overcoats and raincoats standing watching the prisoners who were being drenched while eating their food. It reminded me of the herdsmen watching the herd of cattle or sheep grazing.

The dishes the non-European prisoners get are invariably old and dirty looking. If you allow water to stand in them for a minute the dishes get rusty. The same thing with the mugs. There are clean dishes and clean mugs which do not get rusty but, if by chance a few happen to come to the non-European prisoners, particular care is taken to see that they do not remain with them long. The same is the case with blankets and mats. Clean mats hardly ever come to the non-European prisoners and if they do they are not allowed to remain with them long. The blankets in Germiston were decent but in Pretoria they were thin and tattered and what was more they were so full of lice that for fifteen days I suffered sleepless nights scratching my whole body. I got sores all over. The warder under whom I was working happened to see my bare body and asked me what had happened. I told him about the lice. He reported the matter to the chief warder and I found that my blankets and mat were treated with D.D.T. powder. And later I found that all the other blankets and mats were similarly treated. I made no complaint about it because I

was told by the other prisoners that they had always been suffering and nothing was being done.

I found that there was no uniformity in observing jail regulations by the authorities. For instance "D" diet. In Germiston I was never given the proper "D" diet to which I was entitled nor did the Coloured prisoners get it, though they were also entitled to it. That fact was revealed to me only when I was transferred to Pretoria. I do not see why the same rules should not be applied to all jails.

In Pretoria I found that every prisoner was given a wooden spoon which he was expected to keep with him. That decent rule was not observed in Germiston, where there were never enough spoons to go round.

Another thing I noticed in Germiston was that the prisoners never once had the same bedding. They were herded in different cells every day and had to use different beddings used by some other prisoner.

Although I used to be in the same cell every day the beddings were always mixed up by the cleaners, and sometimes I found the blankets all in a heap and had to just take any two or three from them that came into my hands. I cannot imagine anything more wicked and unhygienic.

In Pretoria I did not see the blankets being mixed up in this way and the prisoners were locked up in their respective cells every day. They were not indiscriminately locked up as in Germiston.

(To be continued)

BONES WANTED

We Pay
£7 PER TON
F.O.R. your
Station or Siding

BAGS RETURNED RAILAGE PAID

For Full Particulars write to:

THE
**BULL BRAND
FERTILIZERS LTD.**

SARNIA,

NATAL.

—ATTRACTIVE— SAREE MATERIALS

Self Striped Georgette Crepes 45"
Green, White, Pink, Sky, Lemon
4/11 yd.

Self Check Fancy Vlies with Black
Design 45" 4/11 yd

Fancy USA Floral Vlies 38" 4/11 yd.

Two Tone and Rainbow Georgettes 45"
All Shades 4/11 yd.

Floral Hemstergs 45" Red, Gold,
Green and Blue Designs 4/6 yd

Bordered Georgette 45"
All Shades 3/11 yd

Coloured Georgettes 45"
All Shades 3/11 yd.

Spotted Georgettes 45" Latest 4/6 yd.

Embossed Georgettes 45"
Basket Design 6/11 yd.

Georgette Jari Work Sarees
£4-10-6 each

Georgette Sarees Cotton Embroidery
£3/15/0 each

Benares and Thesol Jari Borders
Big Range in Stock

BLOUSES

Calouse Embroidered Satin and
Georgette Blouses and Latest
Slippers 8/11 each.

CHAMPALS!

Plastic Fancy Tape with Steel
Bare 1 in 7 10/6 pair
Alm Leather 8/6 & 10/6 pair

Write For Samples

JAYBEE SILK HOUSE

39 MARKET STREET, JOHANNESBURG.

Phone
Day 24169

Phone
Night 833549

L. RAJKOOMAR (PTY.) LTD.

14, CROSS STREET, DURBAN.

Funeral Directors and Manufacturers of all classes of
Coffins and Wreaths

Contractors to the INTERNATIONAL FUNERAL
COMPANY, LIMITED.

Reg. Office 14 CROSS STREET, DURBAN

Country Orders for Coffins and Wreaths,
accepted by phone and despatched by rail
at the shortest notice.

Cable & Tel. Add.: "HARGOVAN".

Phone 28308.

P. HARGOVAN & CO. (PTY.) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.

P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

FOR ... RUBBER STAMPS AND PRINTING

CONTACT

STANDARD PRINTING PRESS

GENERAL PAINTERS
AND
RUBBER STAMP MAKERS

73 BEATRICE STREET, DURBAN.

PHONE 61006. TELEGRAMS Address
P.O. BOX 2762. "QUICKPRINT"

ESTABLISHED 1927

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Karanja arriving February 28, Sailing March 4,
for Bombay via Karachi and Porabunder.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow
Fever inoculation requirements and obtain certificates from their
nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from
private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES: DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without food	£75-£5-0
Second "	"	"	50-£3-0
Inter-Class	"	"	34-£3-0
Unberthed (Deck)	without food		21-£3-0

Muslim Special Food £11-10-0 Ordinary Food £4-17-6
Hindu Special Food £10-3-0 Ordinary Food £4-5-6

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can
be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be
permitted to keep on deck with them more than one bed-
ding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.

Tel. Add.: "KARAMAT."

TRANSVAAL INDIAN HAWKERS ASSOCIATION

MEMORANDUM SUBMITTED TO LOCAL GOVERNMENT INQUIRY COMMISSION

THE officials of the Transvaal Indian Hawkers Association, as representing the Indian green-grocers in the Transvaal, submitted a memorandum to the Local Government Inquiry Commission. The memorandum said:

We desire to refer in brief to the useful contribution of the Indian green-grocers in the urban life of the country. As suppliers of the nutritious needs of the people in the Transvaal, the Indian green-grocers may indisputably claim to be pioneers in this field, reaching the distant areas in cities and towns for supplying fruit and vegetables to the European consumers.

From 1800 when Johannesburg was a small city with a few townships to today when it has no less than 300 townships with modern buildings, roads and institutions, the Indian hawkers have been in the limelight, commencing their very arduous work from early morning, calling at the Newtown Market for the purchase of goods from the local European farmers and selling on a journey by a motor lorry or a horse-cart for the customers' homes or premises to supply fruit and vegetables at the usual hour, regardless of the weather, rain, snow or wind; heat or cold.

The Indian green-grocers naturally know the daily requirements of their European customers, and are fully relied upon in the discharge of their duty, the suggested delivery of goods, whatever the customer may be, a housewife, a school, a boarding-house, a hotel, a nursing home, an orphanage or any social welfare institution. In several instances, the housewives leave the orders at home either with the servants or at the place known to them to be promptly and accurately attended to by the Indian Green-Grocers.

The behaviour of the Indian green-grocers in their daily contact with the Europeans has proved to be exemplary, indicating an honest approach in dealings and reconciliation on points of disagreement and expression of good will.

To the green-grocers and hawkers in the Transvaal, the present licensing procedure is unfortunately a prolonged affair resulting in expense and worry. It begins with an application to the Local Authority for a municipal licence, followed by police inquiry and storeroom inspection,

issuing of cards for receiving the licence, and finally approaching the authorities for the Government licence. The procedure here, in many cases, delayed the grant of the hawkers' licences, without any blame on the part of the applicants who have been compelled to pay the penalty for not getting the licence before the prescribed date. The procedure requires some reform. It should be either simplified or the work speeded up. In the case of granting new licences, the procedure may be justified, but in the case of renewals it becomes an enormous waste of time. We would venture to submit, in the circumstances, that either the application for the renewal be granted without delay or the penalty waived where the first application for the municipal licence has been made in time.

Powers Of Licensing Bodies

On the subject of the powers of the licensing bodies, our submission is that these bodies should be legally empowered to give reasons at the request of the aggrieved persons for the refusal of applications for licences to the interests of fairplay and justice. There should be a right of appeal to the Supreme Court or a properly constituted judicial appeal board. It might defeat the ends of justice if such vital authority is left to the sole discretion of officials regardless of the position they hold in the provincial or municipal administration.

The experience of the South African law courts tells of dangers of the licensing system wherein business licences might be adjudicated upon by municipal councillors of one section of the population only. There have been instances where prejudices or local influences or personal bias or other extraneous considerations have affected decisions.

Mr. Justice F. E. T. Kruger dealt with this aspect of the Licensing system some 23 years ago in 1911. He offered the following trenchant criticism in delivering judgment of a case where the Licensing Committee of the Johannesburg City Council had refused to grant a butcher's licence to Yeoville:

"I have unhesitatingly formed the conviction from this and several similar cases, which have come before the Courts,

that it was a mistake for the legislature to entrust the granting or refusal of butcher's licences to local authorities composed as they are of persons who are returned to the Council by the popular vote. Human nature, being what it is, and the local influence that they are, in my view, is a positive danger to entrust such bodies with semi-judicial functions which call for an impartial, unbiased, honest and fair consideration of the merits of application which might be brought before them. In theory, the principle may look feasible, but in practice it has failed most lamentably."

Equity would demand, we feel, that the Local Authorities should be deterred from having a hand in granting or otherwise of business licences. We would also suggest that they should have no powers whatsoever to prohibit any trader and businesses altogether or in part.

Racialism In Trade

Racial segregation in the field of trade is most undesirable. It would be disastrous if racial grouping were limited in this sphere on grounds of the predominance of a certain group in a certain area. It will mean economic stagnation and social ostracism of the small non-European groups in the country. Racial integration has been instrumental so far in the development of the country. All sections of the population have contributed one way or the other to the progress and prosperity of South Africa. Any departure from the established system is likely to straiten the economy of the country also.

An attempt to refuse the hawkers' licences to Indian green-grocers will mean, in the first instance, disorganisation in the distribution of fruit and vegetables. It will amount to depriving thousands of Europeans in Johannesburg, Pretoria and elsewhere of well-organised delivery of goods to the huge loss

in income to European farmers and gardeners, to the great reduction of trade at the Markets, and to the total ruination of the Indian hawkers involved in the distribution of these commodities. Racial apartheid in trade is sure to create serious unemployment problem in the country. It will be inadvisable to stave up the sources of livelihood of the millions of people on grounds of colour, race or creed.

The ideology of racial apartheid is impractical from every angle. We would suggest that the Local Government Inquiry Commission concentrate more on points of racial integration in trade than its disintegration.

Over-trading should not be advanced as a reason for refusing an application for a licence. The overriding is likely to be used as a pretext to eliminate or cripple non-European business which has no voice in the constitution of licensing committees or rural licensing boards.

In our humble opinion, the Provincial Administration should restrict itself to the jurisdiction of matters allocated to it under the South Africa Act. Issues of racial apartheid in trade may be better left into the hands of the Central Government.

In conclusion, we would wish to repeat that considerations of racial grouping should not be allowed to restrict in any way the activities of the Indian green-grocers in the sphere of fruit and vegetable distribution so essential to the health of the people. The cities and towns in the Transvaal Province are rapidly growing, and with the people desiring to live in comfortable homes and pleasant atmosphere in distant townships away from the excitement and hubbub of central areas, the usefulness of Indian hawkers not only remains, but grows. They have become an indispensable link in the supply of the daily needs of the European people, and their services could not be dispensed with without detriment to the health of the people.

.....

LOUNGE
AND TOURIST
SERVICES
EVERY
MONTH
Free

NAIROBI

TO INDIA & PAKISTAN

AIR-INDIA

International

45 Coleridge Street
South Street, Nairobi
P.O. Box 1011

Details from I.A.T.A. Airlines and Agents.

INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Delhi, February 2.

THE 59th session of the Indian National Congress, the ruling Party in India, ended with a stirring appeal by the Congress President, Mr. Nehru, for national solidarity and self-reliance and a pledge by Bakshi Gulam Mohamad, Prime Minister of Jammu and Kashmir, to remain irrevocably with India. The session called upon the people to pledge themselves to austerity, vigilance, unity and courage to brave any perils that may face the country.

The session passed ten resolutions concerning all important subjects affecting India. Among the last resolution, "Call to Nation," Mr. Nehru delivered one of his finest speeches. He asked Congressmen to realise the importance of the resolution and work with determination and faith for building new India. He urged them to engage themselves in this mighty adventure and to spread the message of Congress contained in the resolution, "Call to Nation" to every village, every town and every home.

It was the historic destiny of India, Mr. Nehru said, to achieve the integration and unity of India, an integration of the nation in thought and mind and spirit so that we may face any new danger and peril. It is a good thing to have perils and dangers all the time. That is the way that nations grow—not by soft living, not by soft thought, not by soft talk. I pay those who lead a soft life. They miss the joy of life. Above all, let us fight for and cherish the freedom that has come after long waiting. We dare not lose our vigilance and go soft and slack.

Bakshi Gulam Mohamad delivered a fighting speech. The Prime Minister of Kashmir declared that Kashmir's accession to India was irrevocable. The Kashmiris have decided that Kashmir's place cannot be other than with India.

Bakshi Gulam Mohamad assured the session on behalf of the National Conference, the majority party in Kashmir Constituent Assembly, that not only the American aid but even if other powers come to the aid of Pakistan, Kashmiris will resist them to the last man and will continue to be part of India.

"A plebiscite in Kashmir is not the concern of the United States, Pakistan or anyone else. We have decided our course and

we shall do whatever we like, plebiscite or no plebiscite," asserted the Kashmir Prime Minister.

The Kashmir Government delegation, consisting of the Prime Minister of Kashmir and other Ministers came to an agreement with the Government of India in regard to the full implementation of Delhi Agreement of July, 1952.

The talks conducted in Delhi lasted for three days and were aimed at taking harmonious action by the Kashmir Constituent Assembly and the President of India under Article 370 of the Constitution so as to reorganise the special position of Jammu and Kashmir as a State acceded to India and at the same time extending the jurisdiction of the Supreme Court of India over Kashmir. The Supreme Court's jurisdiction will be limited to the enforcement of the fundamental rights of the citizens in the State.

The Government of Kashmir has agreed to the financial integration of the State with India, giving up income tax, customs and similar taxes to the Union. The quantum of grant which the Union Government will give in return has also been fixed. The provisions of the agreement will be incorporated in the constitution that is being drafted by the Kashmir Constituent Assembly. The Constitution of India will also be amended suitably.

Correspondence is still going on between the Prime Ministers of India and Pakistan. In reply to a letter from Mr. Mohamed Ali, the Prime Minister of Pakistan, Mr. Nehru has stated that the proposed military aid from America to Pakistan has changed the whole complexion of Kashmir question. So it will be useless to have further talk in the matter at secretariat level until a clear picture emerges about the proposed American aid and its implications.

Public opinion in America, according to news received in India, is centring the fact that it is not worthwhile to alienate India just to get a few bases of doubtful military value in Pakistan.

More than 1000 men, women and children were trampled or

crushed to death and over 1000 injured on the banks of the sacred river Ganga on the Mauni Amavasya (3rd February), the main bathing day of Kumbh Mela. Over four million pilgrims had gathered to have a dip in the Snagum, the thrice holy confluence of Ganga, Yamuna and mythical Saraswati. It was the biggest congregation in the history of Kumbh Mela.

History, legend and myth have made Kumbh Mela the most auspicious occasion for pilgrimage for Hindus. The Mela which is celebrated at the Snagum every twelve years, originates from the legendary dispute between Gods and Demons over the possession of divine sector which had emerged on the churning of the ocean of milk. The son of Lord Indra, the King of Gods, was stated to have run away with the Kumbh, the pitcher containing nectar. During his flight he rested at four places on earth—Hardwar, Ujjain, Nasik and Prayag (the Snagum)—where Kumbh Mela is held in a cycle of twelve years.

The importance of this year's Kumbh Mela was heightened by a particular juxtaposition of the sun, the moon and the jupiter, which is considered to have occurred after a century.

Long before daybreak nearly three thousand policemen took position to control the huge traffic. They were supported by six thousand volunteers representing twenty-two social service organisations.

In the early morning, braving the mid-winter chill, hundreds of thousands of pilgrims from all corners of the country and from abroad converged on the slush banks to have their ceremonial dip in the sacred waters. They included people from all walks of life, arriving by all available means of transport and on foot to have the rare privilege of participating in the holiest of Kumbh in a hundred years.

Nothing on Mauni Amavasya day, marking the Purn Kumbha, started early when the sun had yet to clear the morning mist round the slushing crowd. Bells rang and trumpets blared announcing the Brhma Muhurta, the moment when the creation had begun. They were the signals for the multitudes of humanity to plunge into the icy waters to wash off their sin.

Around the charmed waters of the confluence were kept ready a hundred boats, each with a policeman and a life saver aboard. About a thousand boats were busy carrying pilgrims from across the banks.

Sadhus were, however, the centre of attraction and highlighting the great bathing festival were the twelve spectacular processions of these holy men, each procession representing a different religious order, were flying its banner of saffron and red. For these ascetics was maintained a separate enclosure, besides the fifteen hundred main bathing Ghats below the historic fort of Akbar the Great. The processions passed through the one-mile route from the camps of the sadhus across the Ganga to the confluence. They marched to the blowing of bugles, beating of drums and playing of bands. Decorated elephants, camels, palanquins and motor cars added to the grandeur of the pageantry.

Theomads lined the route as the sadhus marched triumphantly but in orderly formation. Their elders, the "Mahants" and "Adhyakshas" were seated on elephants and in palanquins decorated with flags and festoons. The processions included a large number of unclad Naga ascetics.

Everything was in order up to the time when these Sadhus returned after having a dip in the holy waters. When the processions of these venerable were returning over a million people rushed from both sides to have a look at the procession. They surged forward and meeting converging crowds were unable to advance or retreat. Within the next fifteen minutes the great catastrophe occurred striding the 500 square yards, where the Sadhus were marching, with a mass of dead and dying men, women and children including the Sadhus. People in the middle were trapped on the slippery slopes of the bank and trampled into the slush. Others were literally squeezed to death against each other under the pressure and momentum of immense, unaccountable numbers behind.

Dr Rajendra Prasad, President of the Indian Union, and his family, Mr. Nehru, the Governor of Uttar Pradesh, Mr. K. M. Munshi and the Local Minister of Uttar Pradesh, Mr. Govind Ballabh Pant were also in the Kumbh Mela area. The President and his family had bathed before the disaster struck. After the tragedy, Mr. Nehru deferred all his programmes to lend all assistance he could and visit the hospitals where the injured were detained.

Mr. Nehru later told journalists that at the time of the tragedy he was watching the procession from the balcony of

he Fort. He had a complete view of the whole scene from the bank to the confluence, but he did not discern how the tragedy occurred. He had seen big crowds before and other Kumb Melas, but he had never seen anything like the day's congregation. It was really

astounding. It was a sea of humanity pressed together and he would never forget the sight. He revolved that a committee of experts would be appointed to investigate how the tragedy occurred and suggest ways and means to avert such an unfortunate incident in future.

pass and if it is not we are missing the purpose for which we are given that lust.

Supposing you so love smoking that you built yourself a special room, shut yourself up and smoked and smoked, what would you think?

H. E.—I was wasting time.

Answer.—Exactly. And so intercourse without thought of productivity is a waste of time and a misuse of our energy.

H. E.—You believe absolutely in sublimation?

Answer.—Of course. We should not just turn these things into a game. That energy, or lust, we have left over after we have gone in for the production of children we should turn to a purpose. I will accept your adjectives that this act with a wife deeply loved is a beautiful and holy joy, but I will tell you it is wrong except when done for productivity.

There is steam. It comes and comes, but Watt discovered that by conserving it and using it skillfully we can make a locomotive go. Thus we should do with our lusts.

Do you not think that we all experience passions? But look at a cricket match, eleven men in it, who gets the greatest joy and knows wisest? The spectators, not those taking part.

H. E.—But a cricketer among the spectators would be a better judge than a non-cricketer. My point is that if two Indians wanted to write a book on England, he would be better equipped who had been through England.

Answer: Yes, but there is no one in the world who has not been through passions and knows the heart. Why do you think that Brahmins should not be able to assess passions?

H. E.—(later) I suppose you would be completely against William Blake's line: "The road of excess leads to the Palace of Wisdom."

Answer.—No, I am not completely against it. There are many roads and that may be one of them.

War And Non-violence

Continuing Question 4.—Your answer about Norway and non-violence. I consider this is an ideal and a dream. Good luck to it, but I feel it is a long road to that goal.

Answer.—I do not agree that it is a long road. What do wars bring? We have just had two world wars in 25 years. We are further off from peace: Not nearer. People will soon see that non-violence is the only way, that violence has never done anything.

AN AMERICAN'S CONVERSATION WITH VINOBA BHAVE

II

SECOND CONVERSATION

Joy Of Death

(Thoughts on the answers given and further questions).

Continuing Question 2.—You said that we should look forward to death as a joy. Can you say more on this? It seems to me that if the hereafter be beautiful, that death nevertheless is a parting from good friends and the last glimpse of a lovely world. Also, however strong the faith may be, surely what happens after death must remain a question-mark?

Answer.—We cannot have all sweet; there is sweet and sour. There are sadnesses at death but we are also released from a useless body which has become of no value to us, an encumbrance. We, ourselves, go on. We take on all which is of worth with us.

What is the present? There is past, present and future. The past is infinity, the future is infinity, the present is but a second and less. That is life. Before we was infinity; after we is infinity; these 60 years or so are less than a second in the ocean.

Yes, after-death remains a question-mark. But science has shown us that nothing is destructible, everything that is, always is; only it breaks up sometimes and goes to different forms. Our body crumbles but what is us remains. We know there was an infinity of time before us. We can know that there will be an infinity of time after us.

About friends and so on: What is of value to us we will take on. Ask anyone what happened to him in his first four years of life, he will know little. And of any other four years he will remember some but not all. But what is of value to him he brings on with him and so after death what is of intrinsic value to us we will take on.

H. E.—So you think that some of what you are now is something you have brought with you from another time?

Answer.—Yes, certainly. We continue to add to ourselves until we have no longer need of an earthly body to help us. Then we have achieved ourselves. This is the Hindu philosophy.

Marriage And Brahmacharya

Continuing Question 3.—I cannot see that lust in married life is akin to debauchery. I consider intercourse with a woman deeply loved a beautiful and holy joy. Certainly it is animal but is it not right to say that nothing is either good or bad but thinking makes it so? It seems to me that the attitude about contact with women is a state of mind.

This is my original thought. Surely there is nothing in us that we have been given, including lusts, which—with regard to the laws of society—we should not fully enjoy?

Although I appreciate the point that he who stands aloof is a better judge, is not he the better judge who has previous experience in this field from which he now stands aloof?

Answer.—I did not mean that lust in married life is debauchery. I mean that something should be done without a purpose. What is the purpose of the lust with which we find ourselves? To beget children. Then we will need to use this lust not more than two or three times in a lifetime. What we do outside this becomes debauchery, for we are not using the lust for the purpose for which we were given it. They talk today of contraceptives. But what is this? This means that men shall go through a lust which is meant for the production of children and then not produce children.

A farmer gets a joy from sowing the seed but does he do it for the joy? No, he does it for the bringing forth of wheat. Would a farmer sow seed, then throw in something which would prevent the growing? Or would he sow seed at all if he did not want wheat? Everything must be done with a pur-

H. E.—You speak as a good man, and a philosopher and a believer in non-violence. But there are plenty of Hitlers in the world who are neither good, nor philosophers, nor believers in non-violence.

Answer.—Bring me your Hitlers, I am not afraid of them. Germany will learn. They had one and look what it taught them.

H. E.—Germany will have another.

Answer.—Yes, and another and another: I tell you they will learn. In the end experience will teach them. But it is not world wars I am afraid of it's the little wars. We have had two World Wars and we won't need many more to teach us that world wars must not be and that non-violence is the only way. Already Russia is realising some of this and is changing her attitudes.

(To be continued)

Bookkeeper wanted. Can you fill that vacancy? The School of Accountancy provides a famous home-study way to bookkeeping proficiency. Every course is backed by 44 years of successful educational service.

Write for free Career Guide
The School of Accountancy, P.O. Box 4592 (Z), Johannesburg.

Diels' Winter Price List of all Winter and Spring varieties of Bulbs, Flower and Vegetable Seeds. Free copy posted upon request to Diels' Seeds (Pty) Ltd., Box 2060, Johannesburg.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up B.O.A. of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

9 Adams Arcade,
40 Market Street,
Johannesburg

Cuticura
TALCUM POWDER
ABSORBENT AND COOLING

After the evening bath, a refreshing all-over dusting with fragrant Cuticura Talcum Powder will comfort your baby for a happy and contented baby free from all chafing and irritation.

Always Better. Better Always.
Are Kapitan's Tempting
Sweetmeats.

For nearly half a century we are leading in the
 manufacture of Quality Sweetmeats and Cakes.

TRY US FOR THE LATEST INDIAN RECORDS.

Address:

KAPITANS BALCONY HOTEL,

(KORNER SWEETMEAT HOUSE)

Corner Grey and Victoria Streets

DURBAN.

Phone 23414.

Tel. Add. "KAPITANS."

DHIRUBHAI P. NAIK

Travel, Insurance & General Agent

Book with us for your travelling by Air, Sea or Land either to India
 or to any part of the world.

All types of Insurance—Life, Fire, Burglary, Riot, Storm, Accident,
 Plate Glass, etc.

Consult Us Free of Charge For Your Income Tax, Personal Tax,
 Writing Of Your Books, Trade Licences, Revenue Clearance Certificate,
 Passports And Immigration Matters.

Representatives: National Mutual Life Asso. Of Australasia,
 Yorkshire Insurance Co. Ltd.

Telephone: 33-9033. 29a Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

M. J. PATEL

INTERNATIONAL SPORTS COMPANY

Importers & Exporters & General
Commission Agents

10 Peking Road, Kowloon, HONG KONG.

Special attention is paid
to indent orders

Write To Us For Further Particulars.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?

Have you provided for your dependants?

Prepare for the future

Life Insurance gives peace of mind for the unknown
 future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—

The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has
 best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760,
JOHANNESBURG.

Phones:— } Business 33-0711
 } Residence 33-5961

P.O. Box 96.

Phone 24471.

To Furnish Your Home Economically

See

LALA BABHAI & CO. (PTY.) LTD.

Show Rooms At 107 Prince Edward St. & 78 Victoria St.
DURBAN.

Stockists of:—

NEW & RECONDITIONED FURNITURE & HOUSE-
 HOLD EFFECTS, RADIOS & RADIOGRAMS, MUSI-
 CAL INSTRUMENTS, SEWING MACHINES & OFFICE
 FURNITURE Etc.

Exporters and Commission Agents for Natal Fruit and
 Vegetables. We specialize in green ginger and Indian
 Vegetables. Wholesale only. Write for particulars
 Box 96, Durban.

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-8885.

MANCHESTER TRADING

—CO. LTD.—

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants

—&—

Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

Phone 53.

Telegrams "SOLANKI."

P.O. Box 208.

Solanki & Co. Ltd.

Merchant & Direct Importers

Extensive range always carried in
the following:

Silks, Drapery, Toilets, Per-
 fumes, Curios, Fashion Goods
 and Jewellery, Wide Range of
 Indian, Persian and Chinese
 Carpets.

Stockists of well-known branded
 Watches.

COPPERBELT PIONEER STORE

Where Quality and Service
are Paramount.

Luanshya,

Northern Rhodesia.

Phones: 29121/3 (Switchboard)
24179 (Manager)

Cables & Tel. Add:
"PROSPERITY" (All Branches)
(Established 1927)

P.O. Box 2197

Premier Produce Co. (Pty) Ltd.

General Wholesale Merchants
EXPORTERS AND IMPORTERS

Buyers and large Stockists of all kinds of Indian and European Groceries, Provisions, Soaps, Oils, Grains, Beans, Peas, Kaffircorn, Malt, Maize, Maize Products, Wheat, Wheaten Products, Crockery, Hardware and also Coal of all types.

All enquiries for Export and Import
to the Head-Office.

Head-Office: "PREMIER HOUSE"
364 Pine Street, Durban.

also at

JOHANNESBURG

Phones: 34-3554/5
P.O. Box 200, Fordsburg,
82, Crown Road,
Fordsburg, Johannesburg.

BENONI

Benoni Coal Site
Phone 54-1813,
Rangeview Coal Sites—54-2205
P.O. Box 392, Benoni.

Full range of men's and
boys' khaki shirts and
clothing.

Is khaki
gabs,
trousers.

DENTON

SHORTS AND SLACKS

IN ROYALSHAW Road.

TRADE ENQUIRIES

UNION OF S. AFRICA, SWAZILAND, BASUTOLAND,
SOUTH WEST AFRICA, SOUTHERN BECHUANALAND.

DENTON TRADING CO

Phone 34-1281

JOHANNESBURG

P.O. Box 3581

N. RHODESIA

FEIGENBAUM BROS.

Phone 2758

BULAWAYO

P.O. Box 354

SOUTHERN RHODESIA

MASHONALAND, P.E.A. & N. BECHUANALAND

W. F. NEUMAN

Phone 2-1218/2-4924

SALISBURY

P.O. Box 1492

BRITISH EAST AFRICA

VAN BRUSSEL & CO. (E.A.) LTD.

Phone 4010

Trout Mansions

NAIROBI

BULAWAYO CLOTHING FACTORY LTD.

Phone 2410,

Bulawayo,

P.O. Box 427,

Southern Rhodesia.

Proprietors:

C. L. Patel, D. E. Patel
V. B. Patel, H. J. Patel
B. C. Patel.

The Star Clothing Factory

Wholesale Merchants

CLOTHING MANUFACTURERS

P.O. Box 237. Phone 514.
Jameson Road, Livingstone,
NORTHERN RHODESIA.

Our S.A. Representatives.

H. L. Hompes & Co.,
(Pty.) Ltd.

Durban, P.O. Box 1301.
Johannesburg, P.O. Box 3480.
Capetown, P.O. Box 824.

NEW TYPEWRITERS

POPULAR MAKES

Remington, Smith-Corona, Olivetti,
Hermes, R. C. Allen.

PORTABLE & STANDARD MODELS
AVAILABLE AT:

NATIONAL OFFICE SUPPLIES
(PTY. LTD.)

(Directors: N. V. MEHTA, J. P. GOKOOL, E. V. MEHTA)

LEGAL & COMMERCIAL STATIONERS

OFFICE EQUIPMENT SPECIALISTS

76 Victoria Street, Durban.

PHONES 2262

" 6355

P.O. BOX 1327

Tel. Add. NOSLIMITED.

For Quality Printing Consult:-

UNIVERSAL PRINTING WORKS

Commercial Printers & Calendar Specialists

9 Bond Street, Durban, Phone 25295.

પુસ્તક પર ચુ—અર્થ ૮
તા. ૧૬ ફેબ્રુઆરી, ૧૯૫૪.
જુલક નંબર પેની ૬.
૯૨ શુક્રવારે બહાર પડે છે.

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન

મહાત્મા ગાંધીજીના દરેક અને રકબડા રચનારું.

શ્રમની પ્રતિષ્ઠા

(આચાર્ય વિનોબા ભાવે)

✱

પામર અને વિપથી જોને, તે જેવી દૃશ્ય વિપથેમાં આરજા હોય છે, તેવીજ આરજા વિવેકી જોનેને પારમાર્થિક વિપથેમાં શખવી જોઈએ.

—૦—

માત્ર પુસ્તકો અજુવા-જાણુવા થીજ પાંડિત થવાનું નથી પણ વસ્તુસાર યથાર્થ વર્તન કરવાથી જ પાંડિત થવાય છે.

—૦—

સત્યના જેવો બીજો પરમધર્મ નથી, ને અસત્યના જેવું બીજું શોઈ પાપ નથી. એમ સમજી પ્રત્યેક મનુષ્યે જાણવાથી ફર પડેલું જોઈએ.

ઉપદેશક-આવૃત્તી.

✱

આ બી ફનીયા મજુરોના શ્રમ પર નજરે છે. પુણ્યમાં વત આવે છે કે, રેવનાગના માથા પર આ પૃથ્વી સિંધર રહી છે, રોપનાગના માથાને આધાર જો તુટી જાય તો પૃથ્વી સિંધર રહે નહીં, અને તે જાંગીને છુટકો થઈ જાય. આ રોપનાગ કેણુ તેનો મે વીચાર કયો, વીચાર કરતાં ધ્યાનમાં આવ્યું કે દિનભર શરીરશ્રમ કરનાર મજુરે, જેઓ જાત જાતની બીજો પેદા કરે છે તેઓ રોપનાગ છે. સૌને આધાર આ મજુરો પર છે, તેથી ભગવાને મજુરોને કર્મયોગી કહ્યા છે. પણ ફક્ત કામ કરવાથી કેઈ કર્મયોગી થતો નથી. હીંદુ-સ્થાનમાં કેટલાક મજુરો ખેતીમાં કામ કરે છે, રેલવેમાં કામ કરે છે, કેટલાક કાંચખાનમાં કામ કરે છે, દિનભર મજુરી કરે છે અને પરસેવો પાડીને રોટલો કમાય છે. જે રોટલીનો પરસેવો કરીને રોટલો કમાય છે, તે ધર્મપુરુષ જાને છે, તેના જીવનમાં સહેલાઈથી પાપ કાબલ થતું નથી, દિનભર કામ કરે છે તેથી તેને રાત્રે ઘસઘસાટ ઉંઘ આવે છે. ત્રિસે પાપ કરવા નો વખત મળતો નથી અને રાત્રે ઉંઘ અને સ્નાન આદે બીજું અશભ કાંઈ સુખરૂં નથી. જે જીવનમાં પાપનો વિચાર કરવાનો અવકાશ ન હોય તે મામાક જીવન હોયું જોઈએ.

પણ હકીકતમાં જાતું જાતું આપણા જોવામાં આવતું નથી. અનુભવ તો એવો કે જેઓ કામ કરતા નથી તેમના જીવનમાં તો પાપ છે પણ મજુરોના જીવનમાંયે પાપ કાબલ થયું છે. તેમને જાતજાતનાં વ્યસન વળગ્યાં છે, કેટલાક વ્યભિચાર પણ કરે છે. એટલે કે કેળવ શ્રમ કરવાથી કર્મયોગી થવાનું નથી. કા. જે કામ દાગે છે, તે તો કર્મયોગી પડે શકતો નથી, તેના જીવનમાં પાપ હોય તો નવાઈ પામવા જેવું નથી; કારણ કે તેને કાજલ વખત મળે છે. જ્યાં નકામે વખત હોય, ત્યાં મેતાનને મેકેળા કરવાનું મળે છે, તેથી નવશદવાળા લોકોના જીવનમાં પાપ હોય તો નવાઈ જેવું નથી પણ મજુરી કરનારાઓના જીવનમાં પાપ હોય તો વિચારવું જોઈએ કે તેનું કારણ શું છે? એમ જાનવાનું કારણ એ કે તેઓ કામને પુલ મજુરો નથી, કામ સાચારીથી કરતું પડે છે માટે કરે છે તેમને જો કામમાંથી છટકાશે મળી જતો હોય તો તેમને બહુ ગમે, સાચા કર્મયોગીનું જીવું ન હોય.

અમે જોલ જમા કતા. અમારામાંથી કેટલાકને સાદી સજા કરવામાં આવી હતી. તેમને ફરજિયાત મજુરી કરવાની નહોતી. તે લોકો એમ જ કામ વિના બેઠી રહેતા હતા, આવા જે મળતું તે ખાઈ લેતા હતા. પણ તેમને બીજા કરતાં પાપ તે લોકોએ જોરાક મળતો હતો. તેમની ફરિયાદ એ નહોતી કે, કામ મળતું નથી. તેઓ તો ખુશ હતા કે કામ કરતું પાતું નહોતું. પણ તેમની ફરિયાદ એ હતી કે બીજા કરતાં તેમને પાપ તોલા એટલે જોરાક કેમ મળે છે? આ માત્ર હું રાજદારી કેવીઓની કહે છું. હું તેમની વચ્ચે રહ્યો. તેમના વિચાર સમજી લીધા અને તેમને સમજાવવાની કે.શિશ કરી કે સરકારે સારી સજા આપી છે, તે સાદી નથી પણ ભયકર છે. કામ ક્યાં વિના ખાતું તે સજાભર્યું નથી પણ કમજીભર્યું છે, અમેજોનું રાજ છે, પણ જે ખાઓ છો તે અમેજોનું નથી પણ આપણા પોતાના સમાજનું છે. તેના બદલામાં સમાજને કાંઈ ન આપો તે ઝુનો છે. તેઓ મારી વાત સમજ્યા અને પછી જ્યારે જોલરની પાસે તેમણે કામ માન્યુ ત્યારે જોલર અને સુપ્રીન્ટેન્ડેન્ટને આશ્ચર્ય થયું કે વિનોબાએ આ શું જાણ્યું હતું!

જ્યાં કર્મયોગનો વિચાર આવ્યો, ચિત્તમાં એ વાત વસી ગઈ કે, કામ ક્યાં વિના ખાતું એ પાપ છે, ત્યાં બહુ પાપ મટી જાય છે અને વિપત્તિ અમૃત બને છે. હીંદુસ્થાનમાં જ નહીં બલકે આખી ફનીયામાં પાક તો મજુરોની મહેનતથી જ માય છે. તેથી ફરકે કામ કરતું જરૂરી છે.

આજે આપકાના હો? પણ કહે છે કે અમારાં જાળકોને કેળવણી મળવી જોઈએ. કેળવણી મળવી જોઈએ એમ તેઓ શા માટે કહે છે? એ માટે નહીં કે છેકરે જ્ઞાની થાય, ધર્મશ્રેય

(અમુસાન પાને ૮૨ મે)

પ્રજાસોના હિત અને સુખાકાંક્ષી મારે નું સંજ્ઞાન કહી શકાય. મોરી પ્રજા નું સંજ્ઞાન એટલે તો કંઈક વસ્તુની સામેનું સંજ્ઞાન... જે લોકો આ રીતે અને તેના લોકોને ચાહે છે તેઓ સામે જે વસ્તુમાંથી એકની પસંદગી કરવાની રહેતી છે. આ તો ચેતાના ક્રયન પર્વત કહી રહે એવી અસાધ્ય ક્ષિતિ સહી ગમેલા અને હુદી પસંદગી અનુપર આવી રહેલા રેકાને જોવાની મારક વળગી રહેવાની ભવિષ્ય તો થઈ રહેલી કંતીને અનિવાર્ય મળી તેના 'નજરપણે' સ્વિકાર કરી ચેતાના પસંદગી કરવાની. હકીકત માં સહી અને સરળ વાત આપણા સંતાનોને અનન્યક દેશ વેચી નાખી રું કે તેને જોયો તેમ દેશની શખીયું એ જે વચ્ચેની પસંદગી છે."

પાકીસ્તાનને અમેરિકાની સરકારી મદદ

પાકીસ્તાનના વડા પ્રધાન જવાહર મહમદ અલીએ કાઠમા ચર્ચા કરીનેવાર ની રાને કહેલું અણવાણ છે કે પાકીસ્તાનને અમેરિકાની સરકારી મદદની જાણતમા કાઠમા માથેના પહેલાં આવાદીમાં કંઈક અણેસત કરવામાં આવશે. પુર્વ અંશમાં આદિ દિવસ માળી જનમ પ્રદમદ અલી ગયા કનીવરે પાકા કરતી ગયા છે.

યુનાઇટેડ નેશન્સના નીધરોએ કાર્ગ કરનારને મદદ નહિ

કર્યાની અમેરિકાને ભલામણ

અમા રવીવારે મોર્સીસ્ટનમાં જણાવવામાં આવ્યું હતું કે પ્રતિનિધિ સભાની પહેલ આતાની જે સરકારી કમ કમીએ મથે વર્ષે કરેલી અમા પુર્વની મુસારીના આપરે ચેતાને 'દેવજા' બહાર પાડેલા છે જેમાં તેણે અમેરિકાને એવી ભલામણ કરેલી છે કે જે રીતે યુનાઇટેડ નેશન્સના નીધરો નો જમ કરતા હોય તેઓને આપવા માં આવતી મદદ અટકાવી દેવાનો તેણે અંબીરપણે વિચાર કરેલા જોણ્યો. અમારી કમિટીમાં દક્ષિણ આફ્રિકાનો પણ સમાવેશ થાય છે કમવવા ચેત્ય છે.

અસહિષ્ણુતા આફ્રિકાને નેજમમાં નાખી રહી છે

કંઈનું 'કાંડે એકસેસ' એક અમા લેખમાં લખે છે કે, "આફ્રિકા ખંડ આશરમાં છે. રંજવણી સોડો પ્રલેની અસહિષ્ણુતા અને મોદવાવથી તે એકમમાં આવી પડેલા છે." અમા લેખમાં મથાળાં આ પ્રમાણે કાર્ગ હતો: "આફ્રિકાને ભલામણ, બોરીસ સામોનને જે દેશની રાખતું હોય તો જાતીય અસહિષ્ણુતાને માટે ભલામણ વધારા નથી." જાતીયેસા અને પ્રજાસોને કાવ પાસાના પ્રવરો, જે બોરીસ સામોનમાં આજે નિર્ણવા પ્રક વસ્તુઓ છે.

વધુમાં લખાયે છે કે, "રંજવણીએ નો વિરોધ આફ્રિકા એવા બીજા કમ નથી અને તેના સુખોર્ભરેસા આમ નો પણ સોચી વિરોધ ત્યાજ મથ રહો છે.

"આ કંઈ મોરારું સામાન્ય કે રંજવણીનું સામાન્ય નથી. આ સામાન્ય તેના સવળા સંતાનોનું છે. અને રંજવણીએ જે સમાનતા પ્રાપ્તિ રજા છે તે તેઓને આપવામાં નહિ આવે તો જાતકાળમાં તેઓએ સામાન્ય ને જે વસાહતી આપેલી છે તે જો તેઓ તમજા હોય કમું મેરવાનથી નહિ મથાય."

કુકાનોની બારીઓમાં ઝીંકા ના નમ્મ પુતળાંની ટીકા

કમ્મ લંડનમાં કુકાનોની બારીઓ માં કોઈના નમ્મ પુતળાંએની ટીકા મથ રહી છે અને તેનું પ્રદર્શન મથ અટકાવવા સખત પમમાં લેવા કે. ડી. જ. ડેમીસને અરજ કરવામાં આવી છે. "કમ્મ" ન. તમજાસથી એક લેખક અખવારમાં એક પમમાં લખે છે કે તેણીને પુરોને જે પુતળાં એક સરમાઈ જતાં જોયાં છે, મકમ્મ વર્ગનાં જર્જા કૈલા મથ જતાં અને તેમાં પ્રદર્શનો સામેથી ચેતાની નમ્મ ફેરવી નાખતાં જોયા છે. વધુમાં તે લખે છે કે, "અપણી નીલીના મોરણને ખાલે કમ્મ હજ કરવાનું મુલ્યા રાખના થી રું વળવાનું છે." તે કહે છે કે, "માનાં એકસંજોપર તેની ટેલી અસર થાય પુખ્તવયની એકો કમ ચેતાના એકસંજોની સામે નમ્મવરથા માં ફરતી નથી."

કેપલી ટીકામાં વધુ વજુદ રહેલું છે. મોરારો સમાનપ્રિય હોવાનો દાવો કરે છે અને કાળાં તરથી મોરી કોમીપર કમિટી કરવામાં આવે તેના સખત વિરોધ કરે છે જતાં અણેસત નમ્મવરથામાં ફરતાં તેઓને જરાએ સંગમ થતો નથી, જે આખતમાં બીન-મોરી કોમીએ મોરી કોમીની નકલ કરવાનું હર નથી કમું જે આશિષોદ્વષ અ મથાય. આફ્રિકાને એકો લો પ્રકપના કર્યા અણે તેના પણ મોરાર વિરોધ કરે છે અણે મોરી કોમી, રોજસમ, ફરતી હોય જે લો આજુએ રજું. પર્વત બમ્મમ તદન નિર્વજા ફરતાં તે અણે બમ્મવાતી નથી. પછી બીન-મોરારો તરથી તેના પ્રલે જમની તે રી આઠા રાખી રહો આ વસ્તુ અંધ વાલ અ કમ્મન છે.

કર્મીઓએ કીલ્લને બરતરફ કરેલા યુનાઇટેડ પાર્ટીના મેમ્બર

મી. ફેક વેરીમ, જે યુનાઇટેડ પાર્ટી ના પાર્ટીમેન્ટના મેમ્બર છે અને કુક માં હોવા જાણેલ પ્રવરો અને ઝીંકા ની સંસ્થા-કર્મીઓએ કીલ્લન-ના આજુવન સખ છે, તેમને, જે સંસ્થા

જે સંસ્થામાંથી બરતરફ કરેલા છે. તેના પ્રમુખે કરેલાં નીવેરમાં અણુનું છે કે સરકારે એક કમ્મુનીઅમ એક્ટ ને સમારનામાં બીલપરની અચો દરખાવાન મી. વેરિએ સરકારને મથ લીધો હતો જે લોકસાસનના સિદ્ધાંતો અને તેના અમલની વિરુદ્ધ મથાય. તેથી રીતે વર્તનાર કોમ પણ અણિ કે પણ અમથા તેવા પ્રકારની કોમ

વિવિધ ખબરો

કરખનમાં હળવે જીન-યુરોપીઓ માટે નીશાળોની અછત

૧૯૫૪ના વર્ષ માટે કરખન અને તેની આજુબાજુની નેટીઓ માટે ની નીશાળો પ્રુધી ત્યારે મથ નેટીન આજુબાજુને જગ્યાની અછતને લીધે પાછા કાઢી મથવામાં આવ્યા હતા. આ નીશાળો કુમ ૧૨,૫૦૦ નીધરો જોને સમારી રહો છે અણે છેલ્લા આકામો મુજબ કરખનની નેટીન વસ્તી ૧,૪૮,૦૦૦ છે.

૧૯૪૫ના વર્ષમાં નાટામમાં કુમ ૪૪,૦૦૦ દોડી નીધરોએ હતા અણે ૧૯૫૩માં કુમ ૧૪,૦૦૦ દોડી નીધરોએ હતા. કરખન નીશાળમાં દોડી નીશાળોમાંની મજુતરીથી પ્રથમ ૫૫૫૫ કે ૧૪,૦૦૦થી ૧૫,૦૦૦ દોડી નીશાળોએ માટે અખા નકેલી. નાટામ દોડી કોમસના જનરલ સેક્રેટરી મી. જે. એન. સોમે જાણવા મુજબ કરખન અને તેની આજુબાજુના નીશાળમાં ફરી ૧૬ વર્ષના ૨૦,૦૦૦ દોડી નીધરોએ માટે અખા નથી. ગમે વર્ષે ૧૪ વર્ષના ૧૪૬ દોડી નીશાળોએ અખાના અમાને નીશાળ માધી કાઢી મથવામાં આવ્યા હતા.

સખર્વ રોડેસીયામાં રથાપવામાં આવેલી આફ્રિકન ટ્રેડ યુનીયન કોમિસ

સખર્વ રોડેસીયામાં પ્રવેશ ૧૨ આફ્રિકન ટ્રેડ યુનીયનના પ્રતીનીધીઓ જે આફ્રિકન ટ્રેડ યુનીયન કોમિસ રથાપી છે. તેઓએ, કમોનીતા આફ્રિકાનોના પમાર મથરવા માટેની ફરીવાર પર મરથા કરવા સરકારે નીમેલી કન્સીલીએસન જે.કેને હક જાતમાં મળવા કરવા પમાર કથી હવો.

પુરવીની હમર ૪,૫૦૦ ચોટીયન વર્ષે આનવામાં આવે છે

મી.કોમોના એક પ્રિફેસરના અખા-વના મુજબ નથી તપ.સપી માલમ પડે છે કે પુરવી અને સુર્વની આજ-પાસ ફરતા બીબ્બ કમોની હમર ૪૫ અખા વર્ષની છે. આ હમર પ્રદેશ ૨૫ અખા વર્ષની માનવામાં આવતી હતી. આ તપાસ વખતે ૪ મેડાનીઓએ આજ લીધો હતો. તેમણે પુરવીપર મથા આવેલા મીડેસાપરક

પણ કીસમાંલો વિરોધ કરવાનું પ્રીમોએ કીલ્લનના અમારખમાં છે. મી. વેરિયનું પમણુ, કુક જેને માટે લાયકું તે લોકસાસનના સિદ્ધાંતોની વિરુદ્ધ છે. આવી અ, વેરિએને કીલ્લનના સમપદમાંથી બરતરફ કરવા માં આવે છે. સરખાની અ.વતી બનરલ મીડીમમાં તેની સામે મી. વેરિએ અણલ કરી રહો.

કેરીયાના સવાલપર યુનાઇટેડ નેશન્સની સભા માટે હિંદની માંમણી નીધળ

ફ્રેમ.રીની હમી તારીફ કેરીયા ના ખાસ સવાલપર મથા કરવા યુનાઇટેડ નેશન્સ જનરલ એસેમ્બલીને મળવા દોડે કરેલી આમાળી પુરતા મતને અમાને નિધળ મથ છે. ૨૦ રોડોએ તરફેણમાં અને ૨૮ રોડોએ વીરુદ્ધમાં મત આપ્યા હતા. કમીષ આફ્રિકા સહીત ૧૦ રોડોએ મત આપ્યા નહોતા. સમા મોલાવવા માટે હ મત પડવા હતા.

અખની પ્રતિષ્ઠા ૨૨ જાનાનું અણુસંધન

યુના જમાનમાં અણુયુના અને યુના અખ અલમ મથા હતા. જને કામમાં સિમલા હતી. પણ યાઓમાં આ ભેદ નકેતો, યાઓએ તો કમું કે જે અને ચેતરવાનું કામ પ્રમા સિદ્ધાંતી કરેલો તો અને રોજના સરખા અધિસરી થશે.

આજે તો પ્રેસરનો એકો પણ વમારે અને તેને પેસા પણ વમારે આપીએ છીએ. તેથી જે વાતો થવી જોઈએ. રોડે ચોડો ચોડો મથ કરેલા જોઈએ કામ કથી વિના આજમે તો અ.પણુ જરન માળી બને. બીબ્બુ એ કે, કામેની ડિમલ સરખી હોવી જોઈએ. આ પ્રમાણે થવી ત્યારે મથ ની પ્રતિષ્ઠા થશે. આજે તો મથ કરનારા કહે છે કે, અખને વમારે રુલનો મળવી જોઈએ. આજ કલાક કામ કરનું ખડે છે તેને મલે સાત કલાક કામ દોનું જોઈએ. અને જે કે કલાક સાપ તો વમારે સારું. આ બધું રા માટે મથ રજું છે કે એનું કારણ એ છે કે ઉપરના સોડો એમ કરે છે. પ્રિફેસર વરસમાં હ માલ રુલ લોમરે છે. મથરને તો કુટી આપી રાઠવા નથી, પણ રેપાલીને કુટી આપવા લાગ્યા.

સમાનમાં પ્રવર્તતા જમ-નીમના ભેદો દુર કરવા અને અખની પ્રતિષ્ઠા કરવા અને જુડાન અને સંપત્તિ જાન પત કરેલો છે.

પાકીસ્તાન તેની સશક્તી

આ મતમાં અંગ્રેજી વધારે પાકીસ્તાનના વડા પ્રધાન નવરોઝ શાહીએ જણાવ્યું હતું કે કમ્યુનિઝમ, સશક્તી, આદર્શ વીગેરે બાબતોમાં પાકીસ્તાન આગળ વધશે. માર્કસ યોડક, ૨૮ વખતે લખેલું જણાવ્યું હતું કે પાકીસ્તાન મટેની અંગે-રીકન કશકરી ગરદની નીકળ્યા હો-માં મત પેદા કરવામાં આવ્યો છે. જા ગદોમર અગ્રીએ કહ્યું કે અંગ્રે દારિ પરદેશી મદદેથી પોતાના દેશને સમજાવનારો હારે પાકીસ્તાને કાંઈ સધિ હરવાળો ને તે તેમજ ઉદારે ક કો ને ને તે.

જોહાનીસમર્થમાં માંગણી

૨૧વાર તા. ૭મી ફેબ્રુઆરીએ જોહાનીસમર્થના જાણીતા ધી બીઆ બાઇ ઉકાબાઇ મારતરની કુટી ઈંદરા મેનના જન રેન્ડનના શ્રી રવાજા બાઇ નારજીયા પુત્ર શ્રી. મગનલાલ સાથે જોહાનીસમર્થના રીડી કોલમા થા પ દા. આ પદેલીજ વાર રીડી કોલમા દીંદીના જન આ દા પુરી દીંદુ ધારીક પીધી પ્રમાણે જન આ

દા. ધણા પ્રતીષ્ઠિત જો, ધુડોઆ નવ દંપતીને આજીવેદ આપા દા બારત સમાજ (કારેન્સે) આર્કિટક)

બારત સમાજની વારીક શુદ્ધીની ખીદીમ તા. ૩૧-૧-૫૪ના રોજ સંસ્થાના પ્રમુખશ્રી રામજીભાઇ મેધજી ગાંધીના પ્રમુખપદે મળી હતી કુચર પ્રાર્થના બાદ નીચે મુજબના કામ કર્યાં જોને સર્વાનુમતે સુદ્ધિમાં આ પ દા

પ્રમુખ : રામજીભાઇ મેધજીભાઇ; ઉપ પ્રમુખ : લાલુભાઇ જુલભાઇ અને બાઇમદ શુદ્ધજી; મંત્રીઓ : ડેવાચ મ મોરારજી અને ગોવિંદજી ડામજી; અન્યમંત્રી : કમીદાસ રામજીભાઇ, એ.દીદર : નાથુભાઇ દરિયાઇ કાર્યવાહક કમીટી : ગોવિંદાસ રામજીભાઇ, દામજીભાઇ શ્રી ભાગ્ય, કુર્લજ ભાઇ બીઆબાઇ, મે.વ.જાભાઇ દયાળજી, સરજીભાઇ રા.ભાઇ, નાથુભાઇ દેવજી, મકનજી ભાલભાઇ, ઉકાબાઇ કરસનજી, કુવરજી દરિયાઇ, દરજીભાઇ નારજીભાઇ, રામજીભાઇ જીવજીભાઇ, વજીભાઇ જુલ ભાઇ, ગોપાળભાઇ દામજીભાઇ, મળી સાથે રજીસ્ટ્રારજી કુવરજી ૫૨જી

ફ્રાંસવાલ ઈન્ડિયન હોકસ એસોસીએશન

લક્ષ્મી મવર્નમેન્ટ ઇન્કવાયરી કમીશન સમક્ષ આપેલી જુગાની

ફ્રાંસવાલ ઈન્ડિયન હોકસ એસો-શીએસને લોકસ મવર્નમેન્ટ ઇન્કવાયરી કમીશન સમક્ષ જુગાની આપનાં જણાવ્યું હતું કે, ફ્રાંસવાલના ભોડોની સાકાજીની જરૂરીયાતો પુરી પડવામાં દીંદી ઓનજોસરો કોથી પોષ છે અને તેઓ કુર કુર રહેતા મોરા પ્રાદેશોને સાકાજી અને રૂપ તેઓને ૨ આંગળે પડીયાતના આવેલા છે.

૧૯૦૦માં જ્યારે જોહાનીસમર્થ યોડાજી દ.ઉનશીપો વાણું મે.ક નનું કોરે હતું ત્યારની આજે તે ૩૦૦ દાઉનશીપો વાણું આપનાં જણાવ્યું હતું. પાકી સડો અને સંસ્થાના સાચનું ગોઠું શરેર મળી મળ્યું છે ત્યાં સુધી દીંદી ફેરીયા એ અમગદુર રવાન થરાવી રવા છે આ ૧૯૨૮ પોહોમા ન્યાટાઉનની મારકેટમાં કુરોપીયન કારમો પાસેથી દગેલ, સાકાજી રૂપ ખરીદતા આવેલા છે અને મોટર ભોરી અથવા ધોડા મ ડીના દાડ, લાકો, વરસાદમાં પથ્ર મ કોને ઘેર નીપીત તે પડોઆતના આવેલા છે.

દીંદી ફેરીયાએ પોતાના કુરોપીયન મ કોને મરદિપને વજીવા કોપ છે અને ૩ નાં ફ્રેન્ડ જનવવામાં લેવે. ૫૨ જુનું નિષસ પ્રુરામ, આવેલો છે પછી તે મુદાળી કાજ કે નિસાજ દે.પ, મોડી મ દાઉસ કો.પ, કોરેલ

કો.પ, નસીમ કો.પ કો.પ, મોરદનેજ દે.પ કે કો.પ સમાજ સેવાની સંસ્થા દે.પ.

કળી વખતે મુદીયીએ પોતાના જોડા શરના ને.કો. પાસે અથવા તે કો.પ પથ્ર જનવવરેલી જન.એ મુદી જાપ છે અને ફેરીયા તરફ રી તેને જનુક આન દેવાશે એવી આવી રાખે છે.

ફેરીયાએ પર્તન તેઓના દનેશના વ્યવહારમાં કુરોપીયને સાથે પ્રધાણીક પથ્રા મારે જનુકરવૃદ્ધિ પ્રવણ થયું છે.

ફ્રાંસવાલના ઓનજોસરો અને હોડો મારે દાઉલો; લાયસેન્સ મેજારવાને વિધિ વિનાકારણ સાથે, અર્થજ અને ચીનાજનક કો.પ છે. પ્રથમ લોકલ એથેરીટીને રુનીસીસ કા.પ-સેન્સ મારે અરજ કરવી પડે છે. ત્યાર બાદ પેનીસ તપાસ કરવા આવે છે અને રોડર રૂપ ઇન્સેરેપ્ટ કરવામાં આવે છે. લાયસેન્સ મેજારવા ન એક કાડ આપવામાં આવે છે અને પછી સત્તાધીશો પાસે મવર્નમેન્ટ લાયસેન્સ મારે જનુ પડે છે. અ વિધિથી મળ્યા દાખલાઓમાં જનુ દીક થાય છે અને ૫૩ અરજદારને નથી કોસો છતાં તેઓને વખતસર લાયસેન્સ નહિ મેળવવા પડે હક ભરવે. પડે છે. નવું લાયસેન્સ મેજારવામાં દીક થાય એ સમજ સકાર છે ૫૨ રીન્ડુઆ. મેજારવામાં થકી વખત

નકોજો ભરવાદ કરવામાં આવે છે. આપે સમાગી નજર વિનન છે કે રીન્ડુઓની અરજી વગર વિદ્યો મંજુર કરવામાં આવે અથવા તે જા રુનીસીસ લાયસેન્સ મટેની પદેલી અરજી વખતસર કરવામાં આવી દે.પ તથા ૬૨ કરવામાં નહિ આવે.

લાયસેન્સની અધિકારીઓની સત્તાઓ

લાયસેન્સીંગ અધિકારીઓની સત્તા જોના સંબંધમાં અમારી વિનન છે કે જ્યાં લાયસેન્સ નામંજુર થએલું થાય ત્યાં તેઓને નામંજુરીનું કારણ આપવાનું ના.પને અ નર કામગીરી ફરજીયાત કરવામાં આવે અને કુર્લમ કોટને અથવા તે બરોબર રથપાએલી જનુદીરવલ અધીક બોડને અધીક કરવામાં હક રહે. નામંજુરીની સત્તા પ્રાપ્ત કે રુનીસીસ આતમા મને તેવી રીધતિ થરાવન કે કોઈ પથ્ર અમલદારની મુનશુરીપર કોડી દેવામાં અન્યાય થવાને મજો સંભવ રહે છે.

દક્ષિણ આફ્રીકાની કોડી વિવેના અમરો. આનુભવ અમને કહે છે કે વેપારના લાયસેન્સે. આપવાનું રુની સીપલ કોડે-સીમરોને દરતક એ પવાથી પક્ષપાટી સુકાદા અપવાના દાખલા અને છે.

આ જાખતમાં ૨૩ વર્ષ ઉપર ૫૬૩૧૦ સાકામાં ની જરૂરીસ એક. ૬ ટી. કાઉએ. જોહાનીસમર્થ રીડી કાઉ-સીકની લે વસેન્સીંગ કમીટી તરફથી લેલીકમાં એક જુવરીનું લાયસેન્સ નામંજુર કરવામાં આવેલું તેપર નીચે પ્રમાણે દીક કરી હતી : "આ અને આવા બીજા અનેક કોસોપરથી મારી લોકલ આવી થઈ છે કે વેપારના લાયસેન્સો મંજુર થા નામંજુર કરવાની સત્તા ધાર,સભાએ સાકા જોથેરીટીને દરતક લેપી એ જનુકરેલું છે. રુનુપ ૨૨વાવના કારણે, ઇન્સાફ જેવી વરજી. જેમા કમીક અરજીના વિચાર નિષ્પણાત પછે અને પ્રમાણીકપણે વના પ્રુરો. ૫૨થી કરવામાં આવેલા જોઇએ. તે આવી સરમ જોના દામમ, સોપરી એ મારી ૬૪થે પ્રવૃજ જોગમકરેલું છે. સિક તમા એ જલે વાળની જજાપ્ર કો.પ પરંતુ અમલમાં તે રી.ચનીમ રીતે નિષ્ણ નીરડેલું છે."

નાપ દ્રષ્ટિએ, એકે મન.એ જીએ કે, લાયસેન્સ મંજુર થા નામંજુર કરવાનો ૫૫૨નો પ્રુકો લોકલ એથેરીટીના કા.પમાં પ્રુકાવે. નહિ જોઇએ. કો.પ પથ્ર વેપાર કે મધો સમુજો અથવા અનુક પ્રમાણમાં બંધિત કરવાની સત્તા પથ્ર તેઓના દામમા પ્રુકાવી નહિ જોઇએ.

વેપારમાં જાતીએક વેપારના સરમા જન.વેદ નહિજ કાવો કોઇએ આ ફેરમા અનુક કાવો અનુક વર્ગની સંપ્રમા વધારે

દેવાના અધારે જનીવાર વામ પાડવા આજનવન છે. એથી આ ફેરમાં રહેલા નાના બીનગોરો વર્ગની આ-થીક ૫ વમ.થી થત જરી અને જમાજ માં ટનું રવાન નહિ રહે.

આપાર કુપી ફેરનો વિકાસ જનનીવ મિલનથી થયો છે. વસતીના સમજા વર્ગીય એક મા બીજા રીતે દક્ષિણ આ.ફ્રીક ની પ્રવતી અને આગાહીમાં પોતાનો ફાળો આપેલા છે.

એ પ્રથમ થી જરૂર પથ્ર જન.કારી ફેરની આર્થીક રીધતિને ફરકત પકોવરો. હોડી મંત્રોસરોને ફેરીયા ની લાયસેન્સ નામંજુર કરવાથી સાકાજી પડોઆવાનું અવ્યવસ્થિત થઈ જશે. જોહાનીસમર્થ, ઓટીરીયા અને અન. રમજોમા કુવરે કુરોપીયનો ને રાકાજી જે ઘેર મિઠાં નીવળીત મળતા દાતા તે નહિ થવે, કુરોપીયન કે રમરોને મેડી બીદ થશે, મ રહેશે. વેપાર મેડા પ્રમાણમાં થકી જશે. અને જાગતા વાગતા દીંદી ફેરીયાએ સમુજા પાવમાથ થઈ જશે.

વેપારમાં જાતીએક પાડવામાં ફેર માં મંબીર મેકારી થશે. જર્મી અને જાતીના અ.કારે અનુક વર્ગના લોકો ના રોડના સામનો બંધ કરી દેવા વાળાની નહિ મળવા.

જાતીના અ.કારે વડા પાડવા એ રહેક રીત અવ્યવસ્થિત છે. અમારી સમ.ક છે કે લોકલ મવર્નમેન્ટ ઇન્કવાયરી કમીશને જાતીએકને બદલે જાતીએકનપર વધે રવાન દેવુ જોઇએ.

લાયસેન્સ નામંજુર કરવાને એવર ટ્રેડીમનું કારણ આપવામાં આવવું નહિ જોઇએ. એવર ટ્રેડીમન બનાવના તે ઉપયોગ બીન-ગોરો વેપારીએ, જેઓને લાયસેન્સીંગ કમીટીએ ૩ વરસ લાયસેન્સીંગ મોડોની રથપનામાં કચો અવાજ નથી, તેઓને અપ્રમ જાતીની ઉપેદી કાઢવાને થઈ જશે છે.

અમારા નજ મત પ્રમાણે પ્રાંતિક સરકારે સાકાજી આક્રોશ એકટની રમે જે વાગતો તેન, દરતક પ્રુકામાં આવી છે તંત્રજ પવાન દેવું જોઇએ. વેપારમાં જાતીએકની સવાલ સેન્ટ્રલ મવર્નમેન્ટના કામમાં રહેવા દેવા જોઇએ.

અતમા અમે કરી કહેલ ઇન્ડીએ કીએ કે જાતીના અ.કારે વાડા પાડવાની માખતને દીંદી ઓનજોસરો ના વેપાર, જે પ્રમાની તંદુરસ્તી મારે આગવક છે, તેની સાથે કડે.વડી નહિ જોઇએ

ફ્રાંસવાલના નાના ગોટા શરેર જાપથી થત લાડવા છે અને એ સાથે જોહાની જરૂરીયાતો પુરી પાડનારા દીંદી ફેરીયાએની ઉપયોગીતા પથ્ર વધવા જાગી છે. કુરોપીયનોની ફેરડી જરૂરીયાતો પુરી પાડવામાં તેઓ એક અનિવાર્ય અંગ જાતી મળેલા છે અને તેઓની સેવાએને જાતી કરત લોકોના અરોઅને નુકસાન પડોઆ વિન પાડે રહે.

અસહ્ય શીંસને લીધે બાસ છોડી ગયો. નાના બાવાઓ જે રથને હતા, તેથી આસપાસના લગભગ ૫૦૦ મારેના રિશ્તાર મુલદેહોના દમલથી બા-હાઇ મથો હતો. લખ્યા બાબાને આની સાથે ચોરસાળ મરણ પામેલા મળી આવ્યા હતા.

આ સમયે ભારતના રાષ્ટ્રપતિ ડૉ. રાજેન્દ્રપ્રસાદ અને તેમનું કુટુંબ, શ્રી નેહરુ, ઉત્તર પ્રદેશના અવધેશી થી કનેપા લાલ કુનશી, ઉત્તર પ્રદેશના વડા પ્રધાન પંડિત ગોવિંદ વલ્લભ પલ પલ કુંભ ગેળામા દાખલ હતા. આ હાજી પલના ગની મહા એ પહેલાં રાષ્ટ્રપતિ અને તેમના કુટુંબ સંગમમાં રનાત કરી લીધું હતું. આ ગાજવારે બનાવની ખબર પડતાં શ્રી નેહરુએ તાપશ્વિર-ક્રમીનના સુદૃઢ પ્રવાસ માટે તરત છપડી જવાનો પેતાનો કાર્યક્રમ મોકલ રાખ્યો હતો અને તરત તેઓ બનાવ ના રથને બાઈ પહોંચ્યા હતા. તેમણે સંકટમરતોને સર્વ પ્રકારની સહાય આપવાની વચ્ચરમા કરી હતી. તેમણે

ધવાયેલાઓની પ્રતિપાસમાં વધારે મુલાકાત લીધી હતી.

શ્રી નેહરુએ પાછળથી પત્રકારોને જાણવું હતું કે, આ કુપડની ગની તવારે હું આકાશવાણી કોષ્ટકમાંથી આ સરથક નોંધ રજો હતો. મને ગંધ થી તે સંમત સુધીનો બધા વિસ્તાર નવરે પડતો હતો. પરંતુ આ પલના કાલી રીતે ગની મહા તેની મને ખબર ન પડી નહિ. જે આગાહી કુટી રેળાઓમાં અને અ-પત્ર ધાળી જંગી મતનગોદની જેમ છે પરંતુ આજના નેહરો વિશાળ માનવ સમુદાય તો કદાચી જોયો નથી. જો આપથી પાછુ વધુ ગોંઠી દરો. જાણે માનવ મહાસાગર ઉમટ્યો હતો. આ હમા કું કડી ગુડી રાડીસ નહિ. આ હાજી બનાવ કેમ બન્યો, તેની તપાસ કરવા માને અભિપ્રયા આવો બનાવ ન બને એ મારે મારો સુમવવા એક વપાસ સમિતિ નિમવામાં આવશે.

(અધુરું)

શ્રમની પ્રતિષ્ઠા

(પહેલા પાનાનું અનુસંધાન)

વાંચી શકે અને જીવનમાં દરેક કામ વિચારપૂર્વક કરે. પણ એ માટે કે છાકરને નોકરી મળે અને દિનબદ અમારે જે મજુરી કરવી પડે છે તે તેમને કરવી ન પડે. મજુર પણ આમ વિચારે છે. આપણો, કામ તરફ આવી ધૂણા મજુરોમાં પણ છે. કામ ન કરનારાઓમાં તો છે જ.

મનજનું કામ કરનારા લોકો મજુરો ને નીચા સમજે છે. આવી વૃત્તિ જ મુદ્રા ના છે. તેમને તો કામ પ્રત્યે નફરત છે જ, પણ મજુરોને પણ કામ માથે નફરત છે. તે મજુરી તો કરે છે પણ તેને તેનાથી ઓરવ સામનું નથી.

સારાં ગણતાં આપણો એમ છાકે છે કે છાકરી સારાં ધરમાં જન્મ તો સાફ. સાફ ધર એટલું શું? જે ધર માં પાણી એમનું ન પડે તો. આમાં પ્રાણી એમનું ન પડે, હાં તેને બોરાક પમે નહીં અને દાકારોનાં મિલ ભરવાં પડે.

કેટલાક એમ કહે છે કે, છાકરાં જોને રમવાનો સમય છે તેથી તેમને રમવા જ દો. કામ ન આવે. તાલીમ ની સાથે કામ આવે છે તો રાખા કાંરખાનું બની જાય છે. આ પણ પેતાના છાકરાને કહે છે કે, બેટા, હું વાંચ, અભ્યાસ કર. કામ છાકરી કરશે.

નિરાશામાં રિસક બજાવશે, વિદ્યાર્થી વાંચશે, પણ સહાયનું કામ તો નોકર ના કરશે. જ્યારે પાડવાનું કામ આવે પહેલું અને તે સાફ કરવાનું કામ નોકરનું.

વિદ્યાર્થીઓ, આપણો કામ નહીં કરે. વેપારી કામ નહીં કરે. તે તો લખશે વાંચશે. દસનાં સો કરવા હોય તો તે દસ ગણું કામ નહીં કરે. પણ તે તો કદા એકમા પર શુભ જાણી દેશે. આરે જે જાની છે તે એ કામ કરે તો તે સાફ ન અનુ.મ. જાની તો ખાઈ શકે અને આશીર્વાદ આપી શકે; કામ કરી ન શકે. જે કામ ધવારે છાકરે દશે તો તેને જાની નહીં પણ મજુર કહેશે. જાનીએ, પોગીએ કામ ન કરવું જોઈએ. શ્રદી ને કામમાંથી મુક્ત રાખવા જોઈએ. શ્રદીને કામ આપવું એ તો નિષ્કૃતા

મજાવ એટલે કે, દલ, બાજક, ચેત્રી, જાની, વેપારી, વડોઈ, અધ્યાપક, વિદ્યાર્થી કે.એ.એ. કામ કરવું નથી. આટલે, બેકાર જમ પેદા આવે તો બેકારી વધે જ. એ જમ દેવ કે જે કામ નથી કરતો તે ખાતા ન લેત તો કાકા ઠીક હતું. પણ તે તો વધારે બાવા માગે છે. આવી સમ જ રમનાં આં ગની રવી છે, તો મજુરો સમજે છે કે અમને પણ કામ કરવા માંથી છુટી મળે તો સાફ. આપા જે સમાજમાં મોટા કામમાંથી કામ કરે છે, ત્યાં તેઓ કમચોખી દોષ શકે નહીં, તેમનું જીવન પાર્થક જેમ નહીં. આ રીતે આપણો સમ જ ફગાવરી બન્યો જે કારણ કે સમાજમાં જમની પ્રતિષ્ઠા રવી નથી.

શ્રીરત્નમ કરનારાઓને આપણે નીચા માનીએ છીએ. તેમને કામ પણ પ્રકારની રજાઓ લેવાની નથી. ગોદનરને એ એક દિવસની છુટી આપી એ તો આપું મામ મદું ચાલ જાય. આવો જે ઉપકાર કરનારો છે તેને આપણે નીચો માનીએ છીએ. તેને આપણે સાફ રહેવા માટે સાણુ વધેરે પણ આપના નથી. નથી તેની હજમત, પ્રતિષ્ઠા કે સન્માન.

મજેનરને તો નીચો મર્યો, પણ પોતાની ત્રણે મણ આપણે નીચો માળી. શાસ્ત્રમાં કહ્યું છે કે દસ ઉપાધ્યય બરોગર એક સિલક અને સો સિલક બરોગર એક પિતા અને દબાર પિતા કરતાં એક માતા વધારે છે. માતાને બાહું ઓરવ આપવું છે. આ તો શાસ્ત્રની વાત છે. પણ આપણે એજો ને નીચી માનીએ છીએ. એજો ખેતરમાં મજુરીએ જતી હોય તો તેમને એજી મજુરી આપીએ છીએ એજોને તો વધારે મજુરી આપવી જોઈએ કારણ કે તેમને ધરનુવે બધુ કામ સમાજવાનું હોય છે. તેમને

ગાળોની સલામ રાખવાની હોય છે. વધારે મજુરી આપવાની વાત તો ગાળુએ રવી, પણ મજુરોએ આપવા નથી. દરેક વળાએ આંખાને એજી મજુરી આપવામાં આવે જે અને તેમને બોલતોય મજુરમા આવે જે એજો રાતરિવસ કામ કરે છે, આં તેમને બોલતોય કામ કરે છે. કારણ કે, કામની પ્રતિષ્ઠા નથી. કહે છે કે, એજો ઉત્પાદનનું કામ કરતી નથી, કલ રસોઈ કરે છે. રસોઈ થી વળે છે તે આપણે સમજતા નથી. રસોઈ ને ઉત્પાદનનું કામ નથી, તો શુ સુધારનું કામ ઉત્પાદનનું હોં મુખારું કહે છે કે શ્રદી જે જે અને એજી નવી આંખે બનાવે છે. એ પ્રમાણે એજી ઉત્પાદકી રાટલી બનાવે છે. એ નવી ઝીજ પેદા કરવાને ઉત્પાદન કહે તો બાલા સિવાય ઉત્પાદન કરવાનું કામ બીજું કશું કરતું હોય તો અમને અબર નથી. બેકુન શુ કરે છે? જર એજી પેદા કરેલું બીજા બેતરમાં વાવે છે. એક હાણામાંથી દબાર મણ હાણા તે મેળવે છે. પણ એજી દબાર તો પરમેશ્વર કરે છે. કાકા માંથી મુરગી બનાવવી, આમદામાં એજી બનાવવા, આ બધું તો એક વળુને બીજામાં રૂપાંતર કરવાનું છે.

જેમ કાકામાંથી મુરગી બનાવી તે કાકાનું રૂપાંતર કરવાનું કામ છે. તે પ્રમાણ બજેને લોટ કરવો અને લોટની રાટલી બનાવવી તે પણ રૂપાંતર કરવાનું કામ છે. તેને આપણે જારે ઉત્પાદન સમજીશુ જ્યારે આપણું માતાએ, મહેનો કરેશે કે અમને આદર આનંદ રાજ મળશે તો અમે રાધીશુ.

(અનુસંધાન માટે જુઓ પાનું ૭૭)

જે અકવાલીક પંચાંગ

વાર	પ્રોસ્ટી ૧૯૫૪ ફેબ્રુઆરી મંચ	દાંડ ૨૦૧૦ માથ	કુસલમાન ૧૩૭૩ જામદી ઉત્તર આખર	પારસી ૧૩૨૩ શહેરેવર (મેહેર)	સુગોંધવ ક. મી.	સુધોગ ક. મી.	ધાર્મિક તહેવારો-ઉત્સવો
શુક્ર	૧૯	૫૬ ૨	૧૪	૨૧	૫-૩૬	૬-૪૬	
રવિ	૨૦	૫૭ ૩	૧૫	૨૨	૫-૩૬	૬-૪૬	
રવી	૨૧	૫૮ ૪	૧૬	૨૩	૫-૩૭	૬-૪૭	
સોમ	૨૨	૫૯ ૫	૧૭	૨૪	૫-૩૭	૬-૪૭	
મંગળ	૨૩	૬૦ ૬	૧૮	૨૫	૫-૩૭	૬-૪૭	
બુધ	૨૪	૬૧ ૭	૧૯	૨૬	૫-૩૮	૬-૪૮	
ગુરુ	૨૫	૬૨ ૮	૨૦	૨૭	૫-૩૮	૬-૪૮	
શુક્ર	૨૬	૬૩ ૯	૨૧	૨૮	૫-૩૮	૬-૪૮	
રવિ	૨૭	૬૪ ૧૦	૨૨	૨૯	૫-૩૯	૬-૪૯	
સોમ	૨૮	૬૫ ૧૧	૨૩	૩૦	૫-૩૯	૬-૪૯	
મંગળ	૨૯	૬૬ ૧૨	૨૪	૩૧	૫-૪૦	૬-૪૯	
બુધ	૩૦	૬૭ ૧૩	૨૫	૩	૫-૪૦	૬-૪૯	
ગુરુ	૩૧	૬૮ ૧૪	૨૬	૪	૫-૪૦	૬-૪૯	

૫ દરજીની નિવોજીની

વિજયા એકાદશી
પચ્ચક મહાશિવરાત્રી

૧૦

Phone 22905

Tel. ADD. : "GANDABHAI"

The Home Of INDIAN SWEETMEATS. G. C. Kapitan & Son

Vegetarian Restaurant

Upcountry customers are requested to send their cheques with their orders.

Write For Price List.

સ્વાદિષ્ટ મીઠાઈતું બાણીતું મથકે

બહારમાથના ગ્રાહકોએ ઓરડર સાથે ચેક મોકલવા અહેરવાની કરવી
પ્રાપ્ત લીસ્ટ મંગાવો

154 GREY STREET,
DURBAN.

PHONE

33-2661

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રૅથર્સ (પ્રા.) લીમીટેડ

ટેલિગ્રાફ અરવંદરા ઓફ ડાયરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ

રેડમી તેમજ સુવર્ણ કાપડ, કુલ્લ ૨૫૫, બ્લાન્કેટ્સ—બેબી બાળક માટે
બલ બલનો ખાત. તેમજ કેપીટીન ન્યોરોલેટ સાકીએ
બોર્ડે માટે દગ્ગરે બાંડે અવન દવાક કરવા મહાબળ છે

૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

ફોન : ૩૩-૨૬૫૧

ધીરુભાઈ પી. નાયક

કુસાધરી. પી.આર્.આર્. અને જનરલ ઓનન્ડ

દીંદુરતાન અમર દુનીયાના કેઈ પશુ બાગની હવઈ દરિયાઈ અમર જમીન
મર્.ઈ. પ્રસાદરી રરના મરે બેઠા અમારી ગારરરે કુર્લેજ હરો.

ઈન્ડી, આમ, મારી, દુલ્લદ, અસ્માદ, પોલ્લસ, વિગેરેના બીચાં અમે
ઉત્તરથી આપીએ છીએ.

ઈન્ડમરેડ, પરરાન ૨૬૫, દિશાળના બેપર બખાવવા રેવન્સ કમીશનર-સ
કર્ડીકીકે કે રેપારના લાયસેન્સો પાસપોર્ટ તેમજ ઈમ્પોર્ટમેન્ટને કમી
બાળતે.મર્.ઈ.ઈ.ઈ. પશુ કી બીધા નિના અમે ગાંત સત્કાંદ આપીએ છીએ.

રેરાનવ ગુરુપુત્રાલ સર્કીઃ મેરીસીગીરાન બેપર ઓરડર લીધા, માર્કેટાવર
ઈન્ડમર-સ કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9033. 29a Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

ધી ન્યુ દિલ ખુશ-સ્વીટ માર્ટ

મેનેજર. મધુભાઈ બાણીભાઈ મારીપરવાળા.

હરેક બાતની મીઠાઈએ, બોળખા ધીની તેમજ મીઠા મેવા,
મસાલાથી અમે બનાવીએ છીએ.

અમારું વખણાએકું સુરતી કુકું એવ, મમરા, બીંડીયા, ઘાંચા,
ખાતરા વિગેરે હરેક તાજા બનાવીએ છીએ.

પાર્ટી બીગેરે માટે મોટા અમાણ્યમાં મીઠાઈ બેકેટ અમાણે કંઈ
વખતમાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6676. P. O. BOX 3680.

THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President St., Corner Diagonal Street.
JOHANNESBURG.

તાજુ ઉમદા ફરુદ

ફરખનું આપુ ૧/૬ રતલ; મોટી કમીનું લસણ ૧/૬ રતલ; મેળ પાસ
મીઠ ૧૦/૬ રતલ; લાખી અને રકવેર પાસકીટી ૧૧/૦ રતલ; કપુરી તથા
સેવલી પાન થી, ૫ રતલ; પે.રોજ અલમ.....બનાના, કમ્યા બનાના,
પેપો, પાંડનાપણ, નાખીસ અને મેન્ડરીન રેબના બખર આવથી મળશે.
દેથી કાકભાઈમાં સુરતી સફેદ પાપડી, કાળી પાપડી, તુવેર સોંગ, વેગણ.
સોડાની સોમ, કુધી અને લીલા ચરચાં મળશે. શી. ૭-૧ થી શી. ૧૦ તુ
પારસલ બનાવી પોસ્ટથી મોકલીએ છીએ. સુરખ, આળા ફળ તથા
લીલી હળવની મેસમ આપુ થઈ છે. કાચી કેરી પણ હવે મળી રહશે.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. Box 251. DURBAN

NATHOO TABHA

TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER

Door, Windows, Corrugated Iron, Cement,
Manganese, Iron Duke, Buffalo, and Elephant
brands paint or any other building material
at reasonable price.

Established 1907, NATHOO TABHA,

107 Queen Street, Phone 24647.

Telegraph "Mani," DURBAN.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેરુમ કુદ, કાઈનીંગ્મ કુદ, વોલરોમ, હરેકીમ બેસ્ટ,
સાઈકલ બોર્ડ બ્રાઈફ ડેસ્ટ, બુક બેસ, ટેબલ, તકન બ્રાઈફ
બાને બરીરી કાકીયા. બાને પધારી કાલે લેવા કુકીયા નહિ.

—બોઈસ, ટેબલ અને કીચન કહેસર—

કે દમારી રેખરેજ નાથે હઈવાર થાય છે. તેમજ રોજ હઈવાર નઈ-
વાર રહે છે. માત્ર રોજના ભાવના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને રેપાર
આનલ મધારો.

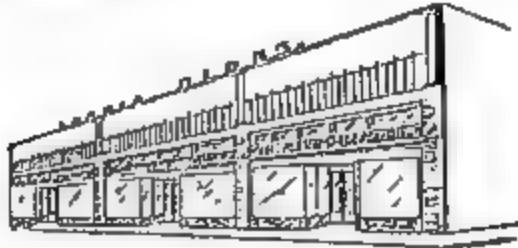
L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.

PHONE 33-4691. BOX 2626.

K.M.Lodhia & Co.

Manufacturing Jewellers and General Dealers

22 ct Jewellery made to order in latest designs

આવિષ્કાર કેરટ

સોનાના ઘડીના આસ આમરી જાતી રેખાદેખ નીચે અમને અપાયકું
કામ સંતોષ થામે એવી રીતે કરીએ છીએ.

મેથેસ, જુદી જુદી હીજાબની ગમડી અછાડા, સાદીની પાન, વીડી
પાકકાંચ એવોંમ વગેરે બનાવીએ છીએ.

106 Prince Edward Street, Durban.

GIHWALA STORE

(Established 1945)

કેપટાઉનના જુના અને જાણીતા વેપારી

હાથરેકર

કીસઆઈ છગનલાલ ધીવાલા

અમે હરેક જાતનો દેશી અનાજ અને કરીયાલું
સગીએ છીએ.

ભાવ કીકાયત

જાતો સંપાં થા લખો

2 Aspeling Street,
CAPETOWN.

Phone : 23102.

હિંદુસ્તાનથી દરબારમાં આવેલ સીનિમરને
સળવાં સળેલાં નવીન આકર્ષક દ્રવ્યોનો

ફીલ્મ ફેર	40. 1.
મધુરાર્થે 'દ' વીડી	૬ ૩
ગ્રીન	૨ ૧
કાઉક	૧ ૨
1225	૬ ૩
ફીલ્મ ફીલ્મ	૨ ૬
	૭ ૭
તમારી ખુલ્લાક આટે ઉત્તમ પુસ્તકો	"
નવમ્બર નિધાન (દરિદ્રતા નાશ કરી મુગ આપનાર વનમ પુસ્તક)	૪ ૬
શ્રી રમ્ય સદાશ નામવચી	૧ ૬
સોના રોગવારની કથા	૨ ૧
શ્રી સ્વનારવજની કથા	૨ ૧
નરસીંહ સ્વેતાની પાન	૨ ૧
દવન કરવા આટે વનમ સ્વરૂપ મુલ્યાની પુસ્તક 'પ્રસિદ્ધાસન'	૧ ૩
મીઝક જાનવરની	૧ ૬

ધાર્મિક આર્થ

Obtainable at :

**BHARAT MUSIC
SALOON
AND BOOKSELLERS**

Phone : 26970

286 Grey Street, DURBAN.
(Corner Grey and Lorne Streets)

જોઈએ તમે જાણો છો કે કેનેડાની નિમ વિશ્વાત દેવની

સન લાઈફ ઓફ કેનેડા

જયેસદ દેવનીના ઘરો સત્તાવાર એજન્ટ છીએ.

ઉપરાંત

હરિજ્ઞ અહીંની નરિજ્ઞ અહીંની કેપ ઓફ ગુડ હેપ મેન-સીપલ ડીવીડન
થા સરકાર તરફથી નીચેપેલા અંગ્રેજ તથા મુલ્યાની સામાન્યકાર જાણે
તેમજ અંગ્રેજી કમ્પ્યુટરન અંગેનું કોઈ પણ જાતનું સમસ્યા વિના વીદ્યે
નવીન જાણે પર્થ રહે છે.

1. Whenever there is a particular Life Assurance Problem a Sun Life of Canada Plan can solve it.
2. Prompt settlement of claims is a maxim of the Company's Management.
3. During 1951 the Company paid over £31,000,000 to applicants, policy holders and their families.

The Sun Life of Canada is a Leader in World Wide Assurance.

Consult us first,

C. C. PALSANIA

GENERAL AGENT

Business, Estate, Financial, Insurance and Emigration Consultant.
Sole Agent.

100 Sir Lowry Road,
P.O. Box 4624.

CAPETOWN
Phone 32390

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had
at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion
Phoenix, Natal.

2 MAR 1954

INDIAN OPINION

No. 9—Vol.—LII

FRIDAY,
26TH FEBRUARY, 1954

(The I.O. is a Non-party

Price 6d.

Founded by Mahatma Gandhi in 1903

Ruthless And Dictatorial Legislation

★

'The Natal Witness' writes the following leading article in its issue of February 17 under the caption "Blind Obstinacy Wins The Day":

DR. VERWOERD'S Bill for the removal of the Native townships from the Western Areas of Johannesburg will no doubt prove to be important to the political parties, for it seems likely that counsels within the United Party will once again be divided. But the real importance of the measure lies in the effect it is likely to have on Native opinion, and particularly on the attitudes of those Natives who have achieved some measure of security and family stability within the industrial society of the Reef.

The Western Areas removal scheme is not new, nor was it invented by members of the present Government. It provides, as did the original scheme devised by the Johannesburg City Council, for the acquiring at a greater distance from the city of a new and larger area to which the present inhabitants of Sophiatown, Newclare and Marundale are to be removed. It should be noted that the reason for this removal is not any encroachment by Natives on European areas. On the contrary, it is the growth and spread of the European suburbs until they now almost engulf the Native townships, that has led to the present situation.

"Slum Clearance"

The official reason given for the scheme is the need to provide better housing for the inhabitants of these townships. But there are many Native areas where slum conditions are to be found, and few where there is such a large proportion of well-built houses, where there are macadamised roads, electric light, a reticulated sewerage system, piped water, and easy access to the industries of Johannesburg. A slum-clearance plan of the ordinary kind would arrange for the demolition of the bad properties and the provision of new areas for settlement. It would not deprive the occupants of the better houses in the townships of their property rights and their established homes.

We should be under no illusions about the way in which this scheme is regarded by the increasingly articulate Native middle class. For them, the abolition of their freehold rights in one of the very few areas in the whole of the Union in which they enjoyed them, and the flat refusal to offer alternative freehold rights elsewhere, is more than a breach of faith, it is a denial of their most cherished hopes for the future. They fear that whenever by their own efforts they achieve some measure of prosperity and stability, the fruits of their labour are to be snatched from them not by economic competition, but by the intervention of the White man's law. It is hard to deny that the situation offers some justification for their fears.

Destroying A Symbol

★

The Western Areas removal scheme provides for the removal of these long-established inhabitants of a well-developed township as though they were primitive Natives living on a farm, to be moved from one kraal to another. It fails entirely to take into account the enormous importance of these townships to the Native as symbols of a new status and as a pledge for the future. There can be no more

(Continued on page 115)

*Let thy every word and
act be perfect truth, uttered
in genuine love. Let
not the forms of business,
or the conventional arrange-
ments of society reduce thee
into falsehood. Be true to
thyself. Be true to thy
friend. Be true to the
world*

—Lydia Maria Child.

*The only noble use of
surplus wealth is this:
That it be regarded as a
sacred trust, to be adminis-
tered by its possessor, into
whose hands it flows, for
the highest good of the
people*

—Andrew Carnegie.

The New India Assurance Company Limited

for
FIRE, MARINE, LIFE, ACCIDENT
1919-1950
31 YEARS OF SUSTAINED PROGRESS

The confidence of the discerning Public in the NEW INDIA is amply evidenced by the following records attained in 1949:

	Rs.		Rs.
Fire Premium	1,70,32,179	Life Business in force	
Marine Premium	56,04,844	Assets exceed	54,34,00,000
Miscellaneous Premium	35,04,968	Total claims paid over	15,36,00,000
Life Premium	2,88,79,302		17,95,00,000

In the vanguard of Indian Insurance THE NEW INDIA offers matchless Security and Service in all fields of Insurance.

The New India Assurance Company Limited

Cable & Telegraphic
Address:
"RUSTOMJEE" or
"NIASSURANCE"

RUSTOMJEE (PTY.) LTD.

Directors: Sorabjee Rustomjee
Rustom Jalbhoy Rustomjee

Principal Controlling Officers in the Union of South Africa

Phone Nos: 25845, 29807 & 28513.—P.O. Box 1610.
74 Victoria Street, DURBAN, NATAL.

EXPERIENCED,
RELIABLE
AGENTS
MAY APPLY

"NEW INDIA IN THE SERVICE OF THE NATION"

Telephone 2335. Telegrams 'BRADFORD'

P.O. Box 110

LUSAKA, NORTHERN RHODESIA

**BRADFORD CLOTHING
FACTORY**

Direct Importers and
Wholesale Merchants

Clothing Manufacturers

Proprietor RAMBHAI D. PATEL

Branch:

CITY STORE

Cairo Road, Lusaka

Always in Stock:

Piece Goods, Hosiery, Cutlery,
Enamelware, Stationery, Drapery,
Crockery, & Wool.

Telegrams
"META" Brokenhill.

Phone 298.
P.O. Box 68.

MEHTA BROS.

(PROP. M. D. MEHTA)

Wholesale Merchants
and
Clothing Manufacturers

**We specialise in
Manufacturing
OVERALL
AND
BOILER SUITS**

Supplied To Trades Only

INDIAN OPINION

FRIDAY, 26TH FEBRUARY, 1954

United Party's Non-European Policy

MR. J. G. N. STRAUSS, leader of the Opposition, has once again made an important announcement in the House of Assembly on the United Party's non-European policy, particularly in regard to the Africans. It has been hailed by the United Party Press throughout the country as a bold policy. It has to some extent also shaken the Nationalist Party. As representing the non-Europeans and claiming to have the welfare of the Africans at heart we must confess that we have not been able to see anything very surprising in it excepting for one thing and that is Mr. Strauss's statement that the Party was willing to change its mind in future and to test its policy against changing facts and circumstances. That is the only hopeful feature of the whole statement.

The fact must be appreciated that the Africans have long passed the stage of being treated like bush babies. They have advanced a good deal in three hundred years and the strides they are making decade after decade is most amazing. Is it not that which has instilled fear into the minds of the present self-appointed rulers or trustees or guardians whatever they may like to be called? How can the latter be convinced, we wonder, that that fear only reflects their evil mind. If their mind was pure and their conscience clear they would have no fear at all. On the contrary they would thank God for having blessed them with such a huge man power which, if properly used, could baffle the worst destructive weapons science is capable of producing. The only thing that can save South Africa for the White man is to speedily get rid of this "White-Ism" which is worse than all the "isms" that are produced in the world.

If we may be permitted to say so without causing offence to all those concerned, the time is indeed passed now to talk of sticking to what was arranged in 1936.

Those arrangements were imposed on the Africans. Today the Africans or, for that matter, the non-Europeans are not prepared to quietly accept anything that is imposed on them. The Native Representative Council too is now outmoded. The voice of the African people is the African National Congress and the only right channel to approach is that and no other.

It is wrong to assume that the Africans are not capable of holding responsible positions if they were afforded the opportunity to do so. Anybody with the slightest common-sense must surely admit that the way the affairs of the country are being carried on at present are a poor exhibition of a sense of responsibility. You can even today find people among the Africans who cannot only equal but surpass the tallest of White men intellectually and in every other respects. What troubles the present White rulers is not the incapability of the Africans but their capability which notwithstanding all the impediments placed in their way is increasing by leaps and bounds.

The solution of the problem is not as is being suggested in flooding the country with White immigrants in order to balance the ratio between the White and the non-White population. That must create discontent, unrest, and antagonism. The only proper solution is to remove the colour bar from legislation entirely and provide equal facilities for and give equal opportunities for advancement to all inhabitants irrespective of their class, colour or creed. If that is done you will find that the non-European people are the easiest to deal with and no more loyal allies than them could be wished for.

We have said some hard things here which we are not quite happy about. More especially because we are privileged to enjoy the friendship and sympathy of many Europeans and Afrikaners

too. It is a treasure we would certainly not like to lose.

We would like it to be clearly understood that our criticism is directed not against anyone individually but against the present system of Government. It would be utterly wrong to run down the whole White race because of the fault of a few misguided people just as it would be wrong to run down the whole non-White race because of the same reason.

While the ultimate success of our struggle depends on its righteousness our task will no doubt be rendered much easier by winning the friendship and sympathy of all thinking people which we can do only by our exemplary behaviour and spirit of self-sacrifice. We should make

it quite clear that our struggle for freedom is not the kind of freedom the leaders of the Nationalist Party stand for. We do not aspire to make this a Black man's country. We want it to be a country in which all its inhabitants can live peacefully and happily helping one another as God's good children. In doing so we shall not talk of resorting to the sword as the leaders of the Nationalist Party are doing. We shall offer them our blood until their thirst is quenched. That is the non-violent and the most civilized way of fighting. May God give us the wisdom and strength not to swerve under any circumstances from that righteous path and may He give wise counsel to our adversaries.

UNITED PARTY'S AFRICAN POLICY

MR. STRAUSS MAKES IMPORTANT ANNOUNCEMENT IN PARLIAMENT

The following are extracts from the speech delivered by Mr. J. G. N. Strauss, leader of the United Party, in the Union House of Assembly on his Party's African policy.

MR. STRAUSS said he wished to state exactly where the United Party stood in regard to the process of integration of non-Europeans into the economic life of the Union, and where it stood in regard to the consequences that would inescapably flow from the integrat on process which was going on apace in the industrial life of the country.

"We have recognised and appreciated that this process of economic integration is not something to frighten us, but is something to be welcomed in the interests of South Africa as a whole."

South Africa's best interests demanded that the process of economic integration should continue and that members of Parliament should deal with it as realists and people of wisdom.

The alternatives were to accept integration and deal with it with a sense of realism, vision and statesmanship, or to try to undo what had been done in the last 300 years and reverse the trend of economic integration by complete territorial segregation.

The United Party had clearly said in its statement of policy of 1948 what its attitude was towards the question of a Native labour force permanently resident in the urban areas.

The United Party had accepted the fact that this was something inevitable which could not be

stopped. The Fagan Commission had also stated in its report that the idea of total separation was totally impracticable.

These were facts which had to be faced and which the United Party accepted. The only cry "Send them back to their Reserves" was no solution.

In its 1949 statement of policy, the United Party had defined its five fundamental principles. It had recognised the racial and cultural differences between the Whites and the Natives, and had accepted the fact that there should be social and residential separation between the two sections.

The United Party recognised also that adequate provisions as far as housing and other facilities were concerned, should be made for those living outside the Reserves.

The process of economic integration was proceeding steadily. Three groups of consequences flowed from it—economic, social and political.

The economic consequences had been vastly to the benefit of South Africa as a whole, and had been of great advantage to the European population.

In fact one of the country's most valuable assets was the co-operative almost submissive—Native labour force. The non-European had contributed greatly to what South Africa had been able to achieve in the past 300 years.

The high standard of living which was the envy of other countries was based largely on this non-European contribution.

The non-Europeans had benefited as much as the Europeans from economic integration.

The benefits of economic integration were accepted by every section in the Union.

The social consequences, by contrast, were stark and ugly. They presented the Union with its most difficult problem, and were a challenge to European leadership in South Africa.

They were a challenge particularly to the idea of Christian trusteeship in this country. The main social consequences of economic integration were the lack of housing, overcrowding, the disruption of Native family life, and the resultant deterioration in their moral standards.

It had been said that African family life had largely gone to pieces, and that in certain areas the illegitimacy rate was higher than 50 per cent.

While this was an ugly picture, it need not necessarily be a depressing one. It had been seen in every country in the world to a lesser or greater degree which had passed through a series of industrialisation with a tremendous influx from the rural areas into the urban areas.

It was this that had brought about conditions of degradation, squalor and misery. That was a challenge to the European people, and to their sense of leadership.

The test was whether they were willing to face up to it, and whether they were willing to pick the beneficial fruits of integration with a willingness to tackle the difficult problems that flowed from it.

"If we are to accept these fruits, it is our duty as Christian guardians to face up to this question. The question is, how urgently and how sincerely are we prepared to face up to the problems?"

First Priority Of U.P.

"The first priority in any responsible political programme is to ameliorate the lot of the tens of thousands of people who are suffering as a result of this process of integration. This will be the first priority of the United Party if it is returned to power."

There was no point in any responsible person or political Party trying to evade the political consequences which would flow from the situation.

History taught very clearly that economic power would always be the forerunner of change for a year in the political set up of a country, and had been so all over the world. In saying this, nothing new was being said as far as political life in South Africa was concerned.

The Nationalists themselves had said it over and over again. They were completely right when they said that if people had economic power, it was inevitable that they would claim political power.

The United Party realised that there could not be good government in South Africa while the opinion of the great masses of the Native people was ignored. It held that the Native Representative Council must be made a real working institution where the leaders of the Native people could get a proper training in managing their own affairs.

The United Party stood for giving the non-European increased responsibility in their own parallel councils and for giving them increased responsibility in the reserves.

The United Party was prepared to make the experiment of taking that forward step and to see how the Native people, when they were given this opportunity would learn to understand the demands of democracy. To understand that democracy was not merely a question of conferring rights, but was also a question of taking responsibility and of accepting the challenge of a corresponding duty.

The Immediate Policy

The immediate policy of the United Party was that it stood by the 1936 settlement as far as the political rights of non-Europeans were concerned.

"I do not say that that is the height of wisdom. I do not admit that after 18 years of seeing how that experiment works in practice we can feel very pleased with ourselves, and be satisfied that it has proved a completely wise and satisfactory step forward."

"This experiment of 1946 has certain unsatisfactory features. But the fact is that as far as our policy is concerned at this moment, we stand by that settlement."

As far as future political rights were concerned, the United Party was quite prepared to measure and test its Native policy with the circumstances and facts of today and tomorrow. The United Party would shrink its duty if it did not do that.

It was not true that a commission had been appointed by the United Party to formulate a Native policy. A decision had been taken to set up committees in each Province by the Head Committee of the United Party in that Province. This had been done at his request.

The committees would be set up in the near future. They would examine the present position, would draw up reports, and would submit these reports to him before the end of April, when he would deal with them.

There was only one body in the United Party which could take policy decisions, and that was the Union Congress of the United Party. Once the reports by the Provincial committees were submitted, the Congress would have the benefit of the views of the various Provinces. It could not at this stage fore-shadow what the decision would be.

We are prepared to apply the best possible measure of goodwill and statesmanship to secure a non-European policy that is the best in the interests of the country. It is as good having a policy useful for winning elections but getting the country further and further into danger."

The time had come for a realistic approach to the whole Colour question.

ORIGINAL CORRESPONDENCE.

CONDITION OF NON-EUROPEAN PRISONERS IN S.A. PRISONS

THE EDITOR INDIAN OPINION

SIR,—Having no experience of prisons in this country, I was reluctant to enter the controversy aroused by Mr. Manilal Gandhi's article in 'Drum.' But in view of the conflicting opinions of various prisoners on the one hand and jail officials and magistrates on the other, perhaps my own experience as a magistrate in India may be slightly relevant.

Our prisons there were inspected by senior officers of the Jails Department, magistrates (British and Indian) and prominent members of the local laity who had the right to pay completely unannounced visits. Even so, it was our experience that it was very difficult indeed to expose malpractices in prisons where they were strongly suspected. Jail staffs everywhere are, no doubt, a fair cross-section of the community; good, bad and indifferent as individuals. But the conditions of prison life inevitably give wide scope to the minority of warders who are bullies; and I would expect this to apply especially in a multi-racial society like our own here.

Mr. Swart has said that, if Mr. Gandhi's allegations are true, there must be a conspiracy of silence among officials and between them and the prisoners. But this is precisely what does occur wherever bullying is practised. Only rarely are senior prison officials involved. The "conspiracy" is directed as much against them, as against visiting magistrates and unofficials. A little thought suggests how difficult it is in practice to

achieve a surprise effective enough to beat the prison "grapevine," which operates quite as fast among the staff of a bad prison as among the prisoners themselves. And, of course, where mistreatment occurs, it is always accompanied by terrorisation of prisoners to make them keep their mouths shut. It is hard ever to convince them—however true it may be—that complaints will not or cannot lead to reprisals.

In Mr. Morrison's position at Germiston, I should feel bound to ask myself whether it was not very remarkable in even the best run prison to have received "not a single complaint" over a period of years—irrespective of whether such complaint might later be found justified or not.

Mr. Swart said "it was strange that all these complaints have come from defiance campaign prisoners." Although this is no longer true, it is not really strange at all. In India several cases of bad jail treatment were discovered by *satyagrahis* (passive resisters), not merely because on occasion the prison staff singled them out for victimisation; but because they were not criminals in the ordinary sense and, being men of high ideals embarked on what they considered a crusade, were not inhibited or terrorised as ordinary criminals usually were.

Certainly it occasionally happened that they exaggerated, either owing to a desire to discredit the administration or due to their sensitivity being

(Continued on page 119)

MY GAOL STORY

(By MANILAL GANDHI)

(Concluded from last week)

THE lot of prisoners serving long term and indeterminate sentences was pitiable. They bitterly complained to me about several things. Some of which I shall note here.

In regard to remission there is a differentiation made between Coloureds, Indians and Europeans. For instance, in the case of first offenders the European prisoners are given one third remission, the Indians and Coloureds one quarter and the Africans less than that. The Europeans are given more privileges than the non-European prisoners. This seems unfair and unjust.

The point I wish to stress is that prisoners who are serving long terms and indeterminate sentences ought to be given certain privileges which would make their lives a little happier. After they have served, say, about a year, surey they can be given at least the privilege of having two visits and writing and receiving two letters per month.

And what harm could there be in allowing them to have at their own expense their toilet things, such as a comb, a hair brush, tooth paste, and their shaving things? Instead they are given today a worn out safety razor blade with which to shave, (safety shaving with a bare blade.) It may be argued that it is more hygienic to crop the hair short. But all do not like to do so and there is no reason why it should be forced on anyone. In this regard another very inhuman thing is being done which really needs to be stopped. Long term prisoners and those with indeterminate sentences are compelled to keep half of their heads shaved. Why must the prisoners be forced to carry this mark of humiliation? Why should they not be taught the rules of decency both outward and inward.

Prisoners are being searched in a most indecent and degrading manner. They are stripped naked in the open. They are made to jump, widening their legs, to turn and bend down exposing their anus. When I complained about this in Germiston jail, the Superintendent said that was an old complaint which cannot be remedied. Some prisoners carry tobacco in their rectum and no exception can be made between one prisoner and another. I may state here that, notwithstanding all this, quite a good deal of tobacco is still being smuggled in and the most unspeakable evils

are being done to procure a little bit of tobacco. Those who are addicted to it go to the extent of selling their body, mind and soul for it. The wise thing to do would be to give those who smoke a weekly ration of tobacco. It is being done in the case of certain class of Coloured prisoners. Why should the same privilege not be extended to Indians and Africans? They are just as human.

As regards labour today the prisoners are made to do senseless drudgery. Why cannot the long term prisoners be taught some sort of useful trade which would enable them to lead a useful life and earn an honest living when they are released? Instead the prisoners are either given work, just for the sake of work, or used as slave labour, for White farmers and others.

Recently there was a report in the Press that certain reforms were introduced in prisons. Most of these reforms are only meant for European prisoners. The condition of non-European prisoners remains practically unchanged.

In regard to literature even on Saturdays and Sundays the prisoners have no healthy literature or any sort of amusements. Instead, for the convenience of the warders, they are locked up in their cells an hour or two earlier.

I found that it was a distinct disadvantage not to know the Afrikaans language. Both the jails I had been to were fully manned by Afrikaners, with the exception of the African warders, who were mostly Zulus. Many of these Afrikaners hardly knew a word of English and very little Zulu. Some young Afrikaners in their twenties have been introduced as warders who know practically nothing of worldly affairs. Many of the Africans were more intelligent than they were. They did not know why I was in jail. They took it that I was there for some street fighting, theft or some such crime. I was fortunate that they did not know. For if they did, they would have been very angry with me and would have caused me a great deal of trouble. They were callous about their duties. They cracked vulgar and cruel practical jokes with the prisoners and, if a prisoner took a little liberty with them, they lost their temper and did not hesitate to beat them up.

The general impression is that the type of Afrikaner in the jail service is very cruel towards and hates of black men. Inevitably, all Afrikaners become suspect in the eyes of non-Whites. I was, however, immensely happy to find that, even in that vicious atmosphere, there were at least a few who were humane and did not molest the prisoners and always gave them a sympathetic and favourable hearing. On the other hand, there were many who were tyrants and made life in prison a hell.

I strongly feel that if we claim to be living in a civilised age the conditions prevailing in our prisons in this country are a sad reflection on the public who must be held responsible for them. Much is being done to improve these conditions but I am afraid the reformists are working at a snail's pace. In order to remedy this state of affairs the public will have to take a more personal interest. I suggest that there should be independent committees composed of influential men and women. These committees should visit the prisons occasionally unawares and see things for themselves and speak to the prisoners individually or in groups unaccompanied by prison officials. It will be a great revelation to them, and that will be a greater blessing than the priests who go on Sundays and

preach to them the gospel of Christ. I always felt, when they were there, that if only the prisoners were allowed to open out their hearts they would surely have found that the preaching should be directed not to the prisoners but to the prison authorities and warders.

Ruthless And Dictatorial Legislation

(Continued from front page)

secure bulwark against Communism than an emerging and hopeful middle class, promising its faith on its own efforts and securing its future by the ownership of property. From the point of view of White survival it would seem to be madness to embitter and alienate the very elements of Native society which could provide stability in the dangerous years that lie ahead. But the Minister has chosen to disregard the more economical, practicable and above all the more equitable scheme that has been advanced as an alternative. He intends to impose his will on the inhabitants of the Western townships, and dismiss all objections as the work of "agitators." We fear that the greatest danger to "White survival" lies in the long run in the blind obstinacy of policies which completely fail to take into account the feelings and aspirations of the people whom they most concern. But reason appears to be powerless against the present tide of ruthless and dictatorial legislation.

...and **SUNBEAM**
is so economical too!

House-proud wives who strive to keep their homes bright and cheerful-looking, use Sunbeam... it gives that pleasing shine to floors and furniture!

And so economical too...a little Sunbeam spreads easily over a large area to shine for days on end.

Sunbeam makes work easy...saves time and money.

FOR BRIGHTER FLOORS
AND LIGHTER WORK
Always ask for

SUNBEAM
POLISH

Shines...
and shines
and shines

INDIA'S FOREIGN POLICY

By courtesy of 'The Parim' Johannesburg)

By C. W. M. GELL

II

NEHRU spoke realistically of UNO, admitting its failures and drawbacks, yet recognising that they will not be solved by running away from the organisation nor by tinkering with its constitution. The real trouble is "the world in its present context of conflicting national interests. We have heard a lot about the shape of a table—whether it should be a round table, a square table or an oblong table. But it does not matter what kind of table you use. The real question is of the shape and content of people's minds." And he then addressed a few pregnant sentences on the subject of India's national, social (caste) and personal predilection for isolation. "We live in compartments and therefore, perhaps naturally, we think too easily in terms of isolation as a country." On the Commonwealth, Nehru mingled idealism with a realism not inferior to Dr. Malen's: "Some say that we are becoming a satellite of a satellite. Well, that phrase sounds nice but has no particular significance. I am quite convinced that this connection has been of advantage to us. It brings us no burdens but it brings us certain advantages." If it is alleged that India's policy is swayed by Commonwealth influence, the traffic of ideas is not one way. "As a matter of fact each country tries to influence the other. We cannot influence them by force of arms or financial pressure. We try to influence them by argument and by appealing to their mind, so that this business of influencing each other's policy is continuous." It will, indeed, be interesting to test Nehru and Malen appealing to each other's minds when the subject of Commonwealth membership for, say, the Gold Coast comes up for discussion.

Turning now to specific issues, I will omit Nehru's references to the Union and North Africa as these have already received some (not always fair) comment here. He discussed at some length the question of India being represented at the Korean peace talks—a proposal put forward by Asian and European countries, not India herself, and defeated because it failed to get a two-thirds majority against the solid North and South American vote (excluding Canada). As Nehru said: "Nearly the whole of Europe and Asia wanted one thing and the Americas did not. They have every right not to want it. But the question we have been

considering (Korea) is an Asian question, and is the will of Asia and Europe jointly to be flouted because some people who are really not concerned so intimately feel that way?" No one should imagine that Asian questions can any longer be settled without the goodwill and co-operation of Asia. And, in particular, neutral Asian countries may do much to help create an atmosphere leading itself more readily to agreement between the big powers over Asian problems. On the other hand "there is this question of racialism—domination of one race. We are against it. But, just because others do it, let us not be led into thinking in terms of one continent against another or Asia versus Europe or America."

Nehru is trying to get greater weight given—on grounds of common sense and logic, not emotion or jingoism—to the opinions of the countries most closely concerned with a particular problem. Take the Security Council among whose five permanent members is "the Government of Formosa, mis-called China." All Asian countries, save possibly South Korea, and many European ones wish to recognise the *de facto* Chinese regime. They wished to admit it to UNO before the Korean adventure began. Now most would be prepared to demand that China first make peace with UNO; but they do not care at all for the present trend of American policy which appears inclined to bar the real Chinese Government indefinitely. Again, the other seven members of the Security Council represent Europe, North and South America. "Where does Asia come in?" asks Nehru. Pakistan is about to complete its term of office and will be replaced by the Lebanon. "Lebanon is an excellent country. But it does seem odd that, in this great Security Council deciding the fate of the world, this great continent of Asia should be represented only by Formosa and Lebanon." Leaving aside Formosa which can only represent itself, it is casting rather a big burden on the Lebanon to represent all this great continent in ferment, in turmoil, with all the kinds of unrest that Asia has today."

Mr. Nehru next deprecated some Indian agitation against China's re-assertion of sovereignty over Tibet. Here he is forcing himself to recognise the logic of facts. He must know that the Tibetans do not love the Chinese,

that they only came under Chinese suzerainty comparatively late in history and have thrown it off whenever China is weak and divided. India and Tibet are bound together by the close bonds of Buddhist culture, by trade and by strategic considerations, now that the Himalaya are no barrier against the bomber. Also Nepal, Sikkim and Bhutan—earlier Tibetan territories south of the Himalaya—may be claimed as Chinese *irredentia*. On the other hand China, unified and strong, was bound to re-assert itself in Tibet for imperial reasons, to keep others out and to control the considerable spiritual power wielded by the Dalai and Panchen Lamas over Mongolia and much of West China. Whatever Chinese intentions may be, India has never yet been able to prevent Chinese domination north of Himalaya, unless China was internally weak. She has neither the right nor the ability to contest control of the Tibetan plateau with her own lines of communication running over 18,000 feet passes, little as she must relish seeing the Tibetans losing their cherished independence.

If the Chinese show any sign of coming south of the mountains or into Burma, then the strategic position will be reversed. But in the meantime these two oldest of Asia's surviving civilisations, India and China, maintain friendly relations. "This does not mean that the Chinese Government likes everything we do or that we like everything the Chinese Government does in its own country. We carry on in our own way trying to learn, if we can, from China or Russia or America, and if they want to learn anything from us; they may or they may not." How far India is from communism may be seen by comparing the very different manner in which India and China are tackling the very similar problems of over-population, under development, rural poverty, a low and falling standard of living. The future of Asia depends on whether the democratic or totalitarian way produce the best results in material progress and human happiness.

Other subjects mentioned by Nehru in these speeches were the "foreign pocket" remaining in India about which his tone was much more restrained than in some earlier statements though no less urgent; Indo-China, where he welcomed certain announcements by the French Government which "read well as far as they go"; and Kashmir, which was dealt with in some detail. I am not here going to delve again into the merits of this thorny subject on which, as I think, India and Mr. Nehru have fallen some-

what below the high ideals of foreign policy they normally profess. But much has been said by Indians about the irresponsibility and hysteria of the Pakistani press, especially when the arrest of the Kashmiri Prime Minister in August appeared to presage some sort of pro-Indian *coup d'état*. In fairness to Nehru, however, it should be remarked that he did also face the fact—never easy for politicians depending on a popular vote—of irresponsibility on his own side. "We must allow ourselves to be swept away by what is appearing in the newspapers on either side. All is not well on our side of the border. Communal organisations (i.e. Hindu militants) have the perfectly remarkable habit of always doing the wrong thing. It is extraordinary that they never do the right thing even by accident. The Kashmir crisis is due to many factors, but it is greatly exacerbated by the activities of the Jammu Praja Parishad and Jan Sangh (Hindu extremists), which had produced a powerful reaction all over the Vale of Kashmir,"—and of course provided fuel for Pakistani imagination. These sort of people are quite a great danger to peace as any bigoted mullah calling Pakistanis to a *jihad*.

Thus, then, is the brief picture of a studiously independent and far from timorous nation, trying to keep an even keel amid the storm of world affairs, not notably more unselfish than others but rather more tolerant and with fewer axes to grind than many. The evidence—with South Africa a desecrated voice, though our charge of Indian imperialism in Africa does not bear examination—supports Nehru's claim that "the vast number of countries, whether they are friendly to us or less friendly, all realise the honesty and integrity of India's policy," even where they disagree. It is a policy calmly and dispassionately pursued in the belief that "the peaceful way of approach, though it may appear rather humdrum, brings results more speedily and, what is more, does not leave any trail of bitterness which is let among nations even after they have won a victory." Our world today needs the same approach, even where we may sometimes question its precise content,—the approach of one who thinks more with his head than with his heart or his hates. That is what India under Nehru is trying to do.

.....
Diat's Winter Price list of all Winter and Spring varieties of Bulbs, Flower and Vegetable Seeds. Free copy posted upon request to Diatom's Seeds (Pty.) Ltd., Box 2060, Johannesburg.
.....

— ATTRACTIVE — SAREE MATERIALS

Self Striped Georgette Crepe 45"
Green, White, Pink, Grey, Lilac
4.11 yd.

Self Check Fancy Valles with Black
Designs 45" 4/11 yd

Fancy USA Floral Valles 38" 4/11 yd.

Two Tone and Robinson Georgettes 45"
Valles 4/11 yd

Floral Borders 38" Red, Pink,
Lilac, Blue, Green 4/6 yd.

Bordered Georgette 45"
Valles 4.11 yd.

Coloured Georgettes 45"
A Sides 3/11 yd.

Printed Georgettes 45" 4/6 yd.

Printed Georgettes 45"
Black & White 6/11 yd.

Georgette Jari Work Sarees
£4-10-0 each

Georgette Sarees Cotton Embroidery
£3-15-0 each

Borders and Jari Borders
H p Range in Stock

BLOUSES

Coloured Embroidered Satin and
Georgette Blouses and Lingerie
Blouses R 12 each.

CHAMPALS I

Plastic Fancy Tops with Bead
Size 3 to 7 18/6 pair
Also Leather 8/6 & 10/6 pair

Write for Samples

JAYBEE SILK HOUSE

39 MARKET STREET, JOHANNESBURG.

Phone
Day 24169

Phone
Night 833549

L. RAJKOOMAR (PTY.) LTD.

14, CROSS STREET, DURBAN.

Funeral Directors and Manufacturers of all classes of
Coffins and Wreaths

Contractors to the INTERNATIONAL FUNERAL
COMPANY, LIMITED.

Reg. Office: 14 CROSS STREET, DURBAN

Country Orders for Coffins and Wreaths,
accepted by phone and despatched by rail
at the shortest notice.

Cable & Tel. Add.: "HARGOVAN".

Phone 29368.

P. HARGOVAN & CO.

(PTY.) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

FOR RUBBER STAMPS

PRINTING

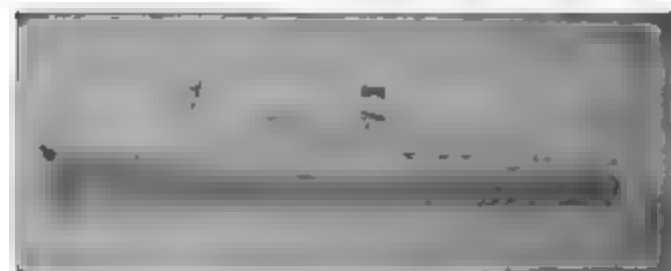
CONTACT

STANDARD PRINTING PRESS

GENERIC PRINTERS
AND
FOLDER STAND HOLDERS

73 BEATRICE STREET — DURBAN

Phone 24005
P.O. Box 2791

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Karanja arriving February 28, Sailing March 4.
for Bombay via Karachi and Portbunder.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow
Fever inoculation requirements and obtain certificates from their
nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from
private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£75-15-0
Second "	"	"	"	50-13-0
Inter-Class	"	"	"	34-3-0
Unberthed (Deck)	without	food		21-3-0

Muslim Special Food £11-10-0 Ordinary Food £4-17-6
Hindu Special Food £10-3-0 Ordinary Food £4-5-6

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can
be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be
permitted to keep on deck with them more than one bed-
ding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.
Tel. Add. "KARAMAT."

PRISON CONDITIONS IN SOUTH AFRICA

MR. MANILAL GANDHI REPLIES TO CRITICS

The following is a copy of a letter by Mr. Manilal Gandhi published in the 'Natal Mercury' dated February 11:—

MY article in 'Drum' on the treatment of non-European prisoners in the Germiston and Pretoria gaols has been adversely criticised by the Director of Prisons, Mr. V. R. Verster, who is reported to have stated that my allegations of noxious food and dirty dishes were "devoid of any truth whatsoever"; that the treatment of prisoners in South African gaols was under the strictest control and that any warder who lifted a hand to any prisoner would be severely dealt with; that such behaviour would not be tolerated; that my allegations that my blankets in the Pretoria gaol were lice-ridden were "absolutely unfounded." Regarding alleged smuggling of tobacco to prisoners, Mr. Verster is reported to have stated that prisoners earned privileges for good behaviour. The regular issue of tobacco was one of them.

I am not at all happy to have to contradict statements made by a person holding a responsible position such as Mr. Verster does. Yet I must humbly state that I am not prepared to withdraw a single word of what I have said.

I am not at all ashamed to admit that I am an old gaol bird and have had experience of several gaols in South Africa. In so far as non-Europeans are concerned, I have found that things are just about the same as they were forty years ago. In some respects such as the administration of corporal punishment, they seem to have grown worse.

But I shall restrict my remarks to the Germiston and Pretoria gaols, where I have had fresh personal experience, which is more than Mr. Verster has had, since he must rely mostly on the information given him by his subordinate officials.

Helpless

The statement I made was out of pity for the ordinary or minor prisoner who is an utterly helpless victim of circumstances beyond his control. The passive resisters at least had a clear conscience about their innocence, and could therefore challenge the authorities; though even they had to fear, for they had no one to protect them from inside the gaol.

In a way it was a blessing to get away with a beating, for the gaol authorities had a knock

of victimising the prisoners in many other ways. Crimes could be concocted against them and punishment of solitary confinement and sparse diet imposed.

True On Paper

Mr. Verster's statement that the treatment of prisoners in the South African gaols is under the strictest control and that any warder who lifted a hand to any prisoner would be severely dealt with is true, I am afraid, only in so far as the written word goes, but not in practice.

In practice there was not a day while I was in prison when I did not see warders both European and Africans, beating up the African prisoners.

I did not concoct a story when I said I saw three prisoners with their hands bleeding within one minute by the beating they got from an African warder in Germiston. And nothing was done to the warder simply because that was a common thing.

That prisoners were being driven like beasts both to Germiston and Pretoria is not a fabrication but absolute truth, and I dare say it before God and man.

First-hand

My attention was drawn to a statement in the Press by the Rev. H. P. Junod, National Organizer of the Peace Reform League, to the contrary. I have great respect for Rev. Junod and I deeply regret to have to cross swords with him. But I must say that I had actually lived in the Germiston gaol for 15 days and 22 days in the Pretoria gaol.

It would, therefore, not be unfair on my part to claim to have more personal knowledge of the conditions prevailing in these gaols than has the Rev. Junod, who only occasionally visited them for an hour or two. I am prepared to believe that the prison staffs are overtaxed, but that is no justification for punishing the prisoners. Some other remedy must be found to relieve them.

I do very strongly feel that it is a crime against humanity to belittle genuine complaints made against the state of affairs existing in South African gaols.

Smuggling

Notwithstanding the indecent and humiliating manner in which the prisoners were being searched twice a day, tobacco was still being smuggled, and my sense of decency prevents me from describing the manner in which it was being trafficked.

Mr. Verster's statement about tobacco being issued to prisoners is partly true. It was being issued to certain prisoners who knew some trade and were employed in that particular trade. They are a special class of prisoners.

This I saw in Pretoria where, as I had mentioned in my article, conditions were slightly better than in Germiston. But I also saw that the favoured ones were only the Coloured prisoners, not the Indian and the African.

Not Hearsay

There are worse things I had heard about how the African Passive Resisters were persecuted to break their spirit. But I have carefully refrained from referring in my article to hearsay evidence. I have referred to things that I have actually seen and experienced myself.

The Minister of Justice, Mr. C. R. Swart, is reported to have stated that he did not believe the allegations of ill-treatment of non-European prisoners. If they were correct, he said, there must be a conspiracy of silence between officials and prisoners because we rarely get a complaint about ill-treatment in prisons. It is very strange that all these complaints have come from defiance campaign prisoners, he said.

Solution

There is nothing strange about it. The defiance campaign prisoners are out to reform the unjust and inhuman laws of this country, and it is part of their business to bring to light instances of misgovernment. The criminal prisoners, on the other hand, being conscious of their guilt, take the treatment meted out to them as a matter of course.

Finally, I still humbly maintain that the one and only way to bring about reforms in pri-

sons is for an independent committee of influential men and women to visit prisons en masse and interview the prisoners unaccompanied by any prison officials.

FOR SALE

Makan Shoe Store

The old establishment situated in the heart of Vrededorp (Johannesburg) with modern fittings and fixtures and a 90 per cent European clientele. Business leaving for India. Premises consists of two shops operated as one and two flats. Present stocks approximately £3000 all clear stocks branded lines. For further particulars please phone or call at the following addresses: Executors, Administrators of the Estate of the late Deyi Mahan.

- (a) Mr. M. Jajbhay 21(b) Deans Street, Vrededorp. Phone 351757.
- (b) Mrs. Amba Nagar 533 Deans Street, Vrededorp. Phone 352302.
- (c) Mr. R. C. Patel, Phone 333716.

Bookkeeping is necessary to commercial success. 44 years of successful educational service by The School of Accountancy guarantees to build careers by home-study methods.

Write for free book "The Direct Way to Success" which gives details of courses.

The School of Accountancy, P.O. Box 4592 (Z), Johannesburg.

Cuticura

ANTISEPTIC OINTMENT

You will find this world-famous antiseptic Ointment invaluable for cuts, pimples, heat rash, chapping and other irritations of the skin and scalp. It also allays inflammation and brings speedy relief and comfort to sore, tired feet.

Comforts aching FEET!

352

LUXURY and TOURIST SERVICES EVERY MONTH from

NAIROBI

TO INDIA & PAKISTAN

AIR-INDIA International

41 Salisbury House
Smith Street, Durban
P.O. Box 1005.

Details from I.A.T.A. Airings and Agents.

INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Bombay, February 2.

IN contrast with last year, India celebrated its Republic Day on January 26 with pomp and pageantry. Every town and village was decorated artistically. Myriads of lights were lighted on that auspicious day, outshining the lights that adorn on Divali, the festival of lights. People were in a gay mood. They turned out in thousands in richly decorated cities like Bombay, Delhi and Calcutta for dances and other cultural programmes were arranged throughout India.

The sixth death anniversary of Mahatma Gandhi was observed throughout India with congregational prayers, mass spinning and other constructive activity dear to the Father of the Nation. Rajghat, where Mahatma Gandhi was cremated, has become a centre of pilgrimage for Indians as well as foreigners. On January 30, the death anniversary of Mahatma Gandhi, an endless stream of people poured towards Rajghat from early morning to pay their homage to the memory of the Father of the Nation.

Wreaths were placed on the Samadhi by President Dr. Rajendra Prasad, Prime Minister Nehru, Vice-President Dr. Radhakrishnan, Home Minister Dr. K. N. Kailash and other Central Ministers and many others.

The Samadhi was tastefully decorated with saffron, green and white flowers—the colours of the Indian national flag.

Thousands of people attended the prayer at Rajghat. After prayer the President and the Prime Minister participated in a one hour mass spinning.

Earlier the President, the Prime Minister and other Ministers of the Union Government and Ministers of the Delhi State visited Birla House where Gandhi was assassinated six years ago, and participated in the prayers. A troupe of musicians headed by Sant Tukadon Maharaj, sang Mangalacharan and there was congregational recital of Ramdhan.

Addressing a public meeting called to commemorate the death anniversary of Mahatma Gandhi, Mr. Nehru said that if Mahatma Gandhi had been alive now, he would have advised India against leaning towards any military bloc in the world. "I am of the firm opinion that Gandhi would have supported the stand we have taken in

regard to Pakistan getting military aid. Gandhi would never have said that we should lean towards any military bloc or fight against Pakistan.

"The whole history showed that it was to the mutual benefit of India and Pakistan to live in friendship and harmony with each other and solve their problems amicably. What example can we place before the world if we do the same thing against which we are objecting in the case of another country? If we begin to do the same thing we will fall and our freedom will disappear."

"Today is Mahatma Gandhi's day of martyrdom. If we merely express sorrow, then it will have no meaning. We have to look to Mahatma Gandhi's entire life, understand his principles and teachings and learn from his vast achievements of rousing the people and making India free. As Gandhi himself said, political freedom is not enough and we have to achieve economic freedom also. The work started by Gandhi has not yet finished. We have big problems to face in 1954. All this will prove a stiff test. We have to prepare ourselves carefully to meet it and work hard."

All eyes are now turned to the coming election of Travancor-Cochin State Assembly. Top leaders of all the political parties have reached that State for election campaign. All political leaders are agreed that the coming election is very important for the whole of India. For the first time a combined challenge has been thrown at the Indian National Congress, Praja-Socialists, Communists and other leftist parties, all having different ideologies, have joined hands with the sole purpose of defeating the Congress. The Congress is courageously facing the challenge.

No party is either complacent or over-confident. The rival campaigning is a clear indication of the serious way in which the election is being fought. The issue elaborated before the people is whether they want the Congress rule or not. The opposition parties ask the people nothing more than a vote against the Congress.

The campaigning on both the sides has been taken over by all India leaders, Mr. Nehru, Mr. Rajgopalachari, and Mr. Morarji Desai have been there

holding hundreds of election meetings. Acharya Kripalani and Ashok Mehta of Praja-Socialist Party, Mr. Gopalan and Mrs. Aruna Asaf Ali of the Communist Party are also there. The local organisations and candidates don't seem to be in the picture. The local affairs, it seems, are being forgotten on the election platform. International affairs, national solidarity and national political shape are being presented as the issues before the electorate. Malayalis are known to be a highly individualistic people. The slogans dinned into their ears by both sides may hold no appeal to them.

The Congress is contesting almost all the seats. The opposition parties have divided the burden of fighting the Congress constituency-wise. Seats are evenly divided between the Socialists, Communists and other Leftist Parties. Even if the Congress is defeated at polls, the Opposition parties may not be able to form a Government as the Socialists are not willing to join a coalition Government with the Communists. This situation gives a good point to Congress for propaganda. The Congress says "if you want to have a stable Government, vote Congress." If the opposition parties win a majority and fail to form a Government, the alternative will be the declaration of President's rule in that State.

From the point of view of areas of influence, it could be said that the entire State is divided into more or less two clear-cut territories. The two districts of North, namely Trichur and Kottayam, are predominantly pro-Congress while the Southern districts of Travancor and Quilon are leaning more towards the Left. The Congress as well as the Opposition will have to get the maximum number of seats from the two broad areas of influence.

Congress leaders got better reception in the northern districts while the leftists got more applause and crowds at election meetings in southern districts. Catholics are supporting the Congress and that may ultimately turn the scale in favour of Congress.

In the last elections the Communists won more votes with a handful of foul smelling rice than with all the speeches. At election meetings they used to hold up this ration rice to the people and exclaim "this is Congress rule!"

This time the Government has taken precaution against possible exploitation of the sentiments of the rice-eating people of this area. The improved food

situation has helped the Government in announcing a fifty per cent. increase in weekly rice ration. They are also seeing to it that the quality of rice is not such as would give any arms to the Communists for propaganda.

Mr. Nehru has said that as far as he could judge, "the Congress will have a thumping majority in the elections."

Original Correspondence

(Continued from page 114)

too valuable to the toughness of prison life, thus leading strength to their imagination or credulity. But these were the exceptions; and they did not often retain the objectivity which apparently enabled Mr. Gandhi to distinguish between the rigorous and sometimes insanitary conditions at Pretoria Jail and the deliberate brutalities he describes at Gernsheim—Yours etc., G. W. M. GELL
Indian Civil Service (field)

An Open Letter To The Editor

SIR—owing to old age and infirmities that go with it, I determined several months since that my days of writing to the Press, secular or otherwise, were now past. But having read your Good Story as published in 'Indian Opinion' and the 'Natal Mercury' I can do no other than make an exception to this instance and write one more letter. So without any more beating about the bush, I want to say briefly how grateful I, with thousands more, am, that you gave such a vivid, yet unvarnished account, of your experiences. Had I not known you to be of undoubted integrity as shown by your personal sacrifices throughout your career, I might have been tempted to think as some of those in the highest political seats do, that your story must be taken with a grain of salt. In publishing your story you have done God service not only to all non-Europeans who have found themselves often confined in gaol, but to those who may yet find themselves there. For though the Minister of Justice, Mr. C. R. Swart, may say that he "was not prepared to believe the recent allegations of ill-treatment in non-European jails," he must be heed of that department take steps to see how much truth there is in the stories.

I believe that these articles of yours, taken together with others that have recently appeared in the Press, will do untold good in improving the gaol conditions, which as revealed are too horrifying for contemplation. Meanwhile South Africa has given overseas newspapers something fresh to say about us. With every good wish, yours sincerely, WILFRED WATKINS-VAN

Latest Records And The Cheapest In Our Stock

Alibelli	5	Records	46/6
Ann	5	"	38/9
Award	5	"	38/9
170-Abhi	5	"	38/9
Deedar	5	"	38/9
Alanna	5	"	38/9
Jani	5	"	38/9
Humlog	4	"	31/-
Bani	4	"	31/-

Taking 3/6 Extra

Fi m Song Books in Gujarati and

Alibelli, Ann, Award, Bani, Humlog, Poornam, Soomra,
Alanna, Deedar, Jani, Pooja, Banju-Somra, Anarkail Babul,
Foot Path, Rang Rang Babul Mallinar, and Many others.

Obtainable at :

BHARAT MUSIC SALOON

AND BOOKSELLERS

Phone: 26070

286 Grey Street, DURBAN.

(Corner Grey and Lorne Streets)

"You'll be
seeing me
around for
a long time
yet.... now I get
my Nugget every day"

If you want to make your shoes last
longer time (no dust & dirt days)
clean them regularly every day with
Nugget—the wonderful Shoe preserver

"That's right
Madam — It's
the DAILY
dose that
does it!"

There's a Nugget Shade for every shoe that's made!

AAJ19

SHINGADIA STORES

(Prop: Premal Silk Sagar Ltd.)

Direct Importers

Drapery, Outfitting, Fancy Goods,
Oriental Curios Etc. Etc.

P.O. Box 111. UMTALI, S. Rhodesia.

Telegrams: "Premsilk" Phone: 2523.

PREMIER WHOLESALERS

(Members of the Mashonaland Wholesalers Association)

Everything for the African Trade. Prints, Khaki,
Calicos, Blankets, Shoes & Fancy Goods.

P.O. Box 319. Phone: 2523/Extn 1.

UMTALI, S. Rhodesia

RHOD-INDIA LIMITED

Exporters, Importers & Manufacturers Representatives

Piece Goods, Hosiery, Jute Goods.

Enquiries Solicited. Prompt Attention.

"Aryan Mahal" 6th Floor,

Plot 43, "C" Road,

Churchgate Reclamation,

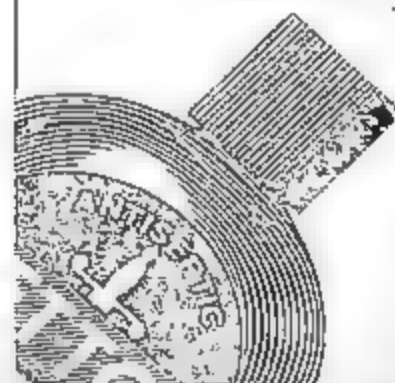
Cables "Indorhad."

BOMBAY, INDIA.

Kill
the germs
of septic
infection
with

'DETTOL'

THE MODERN ANTISEPTIC

SAFE

CLEAN

PLEASANT SMELL

DOESN'T PAIN

DOESN'T STAIN

RECKITT & COLMAN (AFRICA) LTD. P.O. BOX 1001, CAPE TOWN.

47

0091 J

Always Better. Better Always.
Are Kapitans'- Tempting
Sweetmeats.

For nearly half a century we are leading in the
manufacture of Quality Sweetmeats and Cakes.

TRY US FOR THE LATEST INDIAN RECORDS.

Address:

KAPITANS BALCONY HOTEL,

(KORNER SWEETMEAT HOUSE)

Corner Grey and Victoria Streets

DURBAN.

Phone 23414.

Tel. Add. 'KAPITANS.'

DHIRUBHAI P. NAIK

Travel, Insurance & General Agent

Book with us for your travelling by Air, Sea or Land either to India
or to any part of the world.

All types of Insurance: Life, Fire, Burglary, & of, Storm, Accident,
Plate Glass, etc.

Commit Us Free of Charge For Your Income Tax, Personal Tax,
Writing Of Your Books, Trade Licences, Revenue Clearance Certificate,
Passports And Immigration Matters.

Representative: National Mutual Life Assn. Of Australasia,
Yorkshire Insurance Co. Ltd.

Telephone: 33-9031. 29a Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

M. J. PATEL

INTERNATIONAL SPORTS COMPANY

Importers & Exporters & General
Commission Agents

10 Peking Road, Kowloon, HONG KONG.

**Special attention is paid
to indent orders**

Write To Us For Further Particulars.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?

Have you provided for your dependants?

Prepare for the future

Life Insurance gives peace of mind for the unknown
future.

Insure with 'THE OLD MUTUAL' your friend for Life—

The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has
best Bonus record in the WORLD.

Representative.—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760,
JOHANNESBURG.

Phones:— } Business 33-0711
              } Residence 33-5961

P.O. Box 96.

Phone 24471.

To Furnish Your Home Economically

See

LALA BABHAI & CO. (PTY.) LTD.

Show Rooms At 107 Prince Edward St. & 78 Victoria St.
DURBAN.

Stockists of:—

NEW & RECONDITIONED FURNITURE & HOUSE-
HOLD EFFECTS. RADIOS & RADIOGRAMS, MUSI-
CAL INSTRUMENTS, SEWING MACHINES & OFFICE
FURNITURE Etc.

Exporters and Commission Agents for Natal Fruit and
Vegetables. We specialize in green ginger and Indian
Vegetables. Wholesale only. Write for particulars
Box 96, Durban.

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING

—CO. LTD.—

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants

—&—

Direct Importers.

**47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.**

Phone 53.

Telegrams 'SOLANKI.'

P.O. Box 208.

Solanki & Co. Ltd.

Merchant & Direct Importers

**Extensive range always carried in
the following:**

Silks, Drapery, Toilets, Per-
fumes, Curios, Fashion Goods
and Jewellery, Wide Range of
Indian, Persian and Chinese
Carpets.

Stockists of well-known branded
Watches.

COPPERBELT PIONEER STORE

**Where Quality and Service
are Paramount.**

Luanshya,

Northern Rhodesia.

Phones: 29121/3 (Switchboard)
24179 (Manager)

P.O. Box 2197

Cables & Tel. Add:
"PROSPERITY" (All Branches)
(Established 1927)

Premier Produce Co. (Pty) Ltd.

General Wholesale Merchants
EXPORTERS AND IMPORTERS

Buyers and large Stockists of all kinds of Indian and European Groceries, Provisions, Soaps, Oils, Grains, Beans, Peas, Kaffircorn, Malt, Maize, Maize Products, Wheat, Wheaten Products, Crockery, Hardware and also Coal of all types

All enquiries for Export and Import
to the Head-Office.

Head-Office: "PREMIER HOUSE"
364 Pine Street, Durban.

also at

JOHANNESBURG

Phones: 34-3554/5
P.O. Box 200, Fordsburg,
82, Crown Road,
Fordsburg, Johannesburg.

BENONI

Benoni Coal Site
Phone 54-1813,
Rangaview Coal Site—54-2205
P.O. Box 392, Benoni.

Full range of men's and
boys' khaki shirts and
clothing.

In khaki
suits,
tropicals.

DENTONA
SHORTS AND SLACKS
IN OVERSHIRT Red.
TRADE ENQUIRIES

UNION OF S. AFRICA, SWAZILAND, BASUTOLAND,
SOUTH WEST AFRICA, SOUTHERN BECHUANALAND.

DENTON TRADING CO
JOHANNESBURG P.O. Box 3561

N. RHODESIA
FEIGENBAUM BROS.
BULAWAYO P.O. Box 354

SOUTHERN RHODESIA
MASHONALAND, P.E.A. & N. BECHUANALAND
W. F. NEUMAN
SALISBURY P.O. Box 1492

BRITISH EAST AFRICA
VAN BRUSSEL & CO. (E.A.) LTD.
Trust Managers NAIROBI

BULAWAYO CLOTHING FACTORY LTD.
Phone 2410, Bulawayo, P.O. Box 427, Southern Rhodesia.

Proprietors:

C. L. Patel, D. K. Patel
V. B. Patel, H. J. Patel
K. C. Patel

The Star Clothing Factory

Wholesale Merchants

CLOTHING MANUFACTURERS

P.O. Box 237. Phone 514.
Jameson Road, Livingstone,
NORTHERN RHODESIA.

Our S.A. Representative:

**H. L. Hompes & Co.,
(Pty.) Ltd.**

Durban, P.O. Box 1301.
Johannesburg, P.O. Box 3480.
Capetown, P.O. Box 824.

NEW TYPEWRITERS

POPULAR MAKES

Remington, Smith-Corona, Olivetti,
Hermes, R. C. Allen.

PORTABLE & STANDARD MODELS
AVAILABLE AT:

**NATIONAL OFFICE SUPPLIES
(PTY. LTD.)**

(Directors: N. V. MEHTA, J. P. GONDOOL, K. V. MEHTA)

LEGAL & COMMERCIAL STATIONERS
OFFICE EQUIPMENT SPECIALISTS

76 Victoria Street, Durban.

PHONES 22622
" 63535

P. O. BOX 1327
Tel. Add. NOSLIMITED.

For Quality Printing Consult—

UNIVERSAL PRINTING WORKS

Commercial Printers & Calendar Specialists

9 Bond Street, Durban, Phone 25295.

ઇન્ડિઅન

ઓપિનિઅન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે રાત્રી ૧૯૦૭માં રચાયેલું.

પુસ્તક પરંકુ—અંક ૯
તા. ૨૬ ફેબ્રુઆરી, ૧૯૫૪.
કુલ નકલ પેની ૬.
દર કુલપાદે બહાર ૫૩ છે.

*

માનવ જગૃતી

(વિનોબાના એક પ્રવચનમાંથી)

સદાચાર

સદાચારના પ્રભુ પ્રકાર છે.
તન મન ને ધન.

તનનો સદાચાર એ છે કે
શરીરે તંદુરસ્ત રહેવું ને દિલ
એમાં વિના શરીર શક્તિનો
ખીલને માટે ઉપયોગ કરવો.

મનનો સદાચાર એ છે કે
મનને સ્વચ્છ રાખવું, સારા
વિચારો કરવા, કોઈના તરફ
વેર એર હંધો મનમાં પણ ન
કરવી.

ધનનો સદાચાર એ છે કે
નીતિથી ધન કમાવું, નીતીથી
સંધરવું, નીતીથી ખર્ચવું.

જો તુમી માનવ જાત થયો નહોતો ત્યાં તુમી પોતપોતાનું નર્મળ
માનીને શુષ્ક રહેતો હોતો. પણ જ્યારથી સમગ્ર દુનીયામાં માનવ
જાતી ગયો છે ત્યારથી કેટલાકની પાસે વધારે દેહલત રહે અને કેટલાકને
ખાવાના પણ સાંસા પડે—એવી જે વિપત્તિ છે, એ જાતના જે હરજાન જાન્યા
છે, તે સહેવાને માટે માણસ તઈયાર નથી. અને તેથી કરીને જાણે એવા
એવા ચાલી રહી છે, એ સવાલો ઉકેલવાની શાન્તિની કે.ઇ રીત મળે ત્યાં
તુમી જ્ઞાની બોલબોલો રહેશે અને સમાજમાં શાન્તિ નહિ રહે. એટલે,
.....આપણે આર્થિક આઝાદીનો સવાલ ઉકેલી શકીએ એ વસ્તુ સિદ્ધ કરવા
ની ધણી જરૂર છે. આપણે જો એ સિદ્ધ કરી શકીએ તો....દુનીયા ઉગરી
જાય, પણ આપણે જો એ ઉકેલી ન શક્યા, શાંતિથી સમાજમાં શાન્તિ
લાવી ન શક્યા તો....દુનીયામાં અધઠા ટળશે નહિ, ચાલુ રહેશે, અને હવે
પછી જે લકાઈ થશે તે નાના પાયા પર નહિ હે.મ. હમણાં કેરીયાની લકાઈ
થઈ ગઈ. તેમાં લાખો લોકોની કતલ થઈ. મરાયા તેના કરતા વધુ સખ્યા
માં લોકો ધાવણ થયા. પણ એ શુદ્ધની મહા શુદ્ધ તરીકે ગણતરી થતી
નથી. અને મહા શુદ્ધ થયું તો માનવજાતીનો સંહાર થાય એમ જાને. હવે
પછી નાની લકાઈઓ નથી થવાની, મોટાં મોટાં શરૂઆતી શોધ થઈ છે. એ
લકાઈ ટાળવી હોય તો આપણા સવાલો, ખાસ કરીને આર્થિક વિપત્તિ
મિટાવવાની વાત, શાંતિથી સિદ્ધ થઈ શકે છે, આર્થિક સવાલ ઉકેલવાની
તાકાત શક્તિમાં છે એ આપણે દેખાડી આપવું પડશે. એ જો ન દેખાડી
શકીએ તે.....મહા શુદ્ધ બનવું થઈ શકે છે. એથી આપણે આર્થિક સવાલ
શાંતિથી ઉકેલી દેખાડીએ એ માનવતાની દ્રષ્ટિથી જરૂરી છે. નહિ તો માન-
વતા મરી ખરવારશે અને માણસ જાનવર કરતાથે નીચે ઉતરી શકે છે.

*

*

*

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૨૬ ફેબ્રુઆરી, ૧૯૫૪.

યુનાઈટેડ પાર્ટીની બીન-ગોરાઓ પ્રત્યેની નીતી

શ્રી નીલમ પ.કૃષ્ણમુન્ટના વિરોધ પક્ષના નેતા શ્રી. જી. ઇ. એન. રાઠોડે યુનાઈટેડ પાર્ટીની બીન-ગોરાઓ પ્રત્યેની અને ખાસ કરી તે આફ્રીકનો, પ્રત્યેની નીતી કરીથી ધારાસભામાં જાહેર કરી છે. આખાં યુનાયતના યુનિયટેડ પાર્ટીના પક્ષના અગ્રણીઓ તેને “હીમતભરી નીતી” તરીકે વધારી લીધી છે. કેટલેક દરજ્જે એ જાહેર, તે ગેરનલીસ્ટ પાર્ટીને પણ હુકમી દીધા છે બીન-ગોરાઓના પ્રતિનિધિ તરીકે અને આફ્રીકન પ્રજાના કિલ ચીતક તરીકે અમારે કબુલ કરવું પડશે કે અમે એ નીતીમાં કઈ ખાસ નવિન જોશ રાક્યા નથી, સિવાય કે મી રાઠોડે કરેલી એક જાતમાં, કે “અવિષયક પાર્ટી” પેતાન. વિચારે. ફેરવવા અને બદલાતી હકીકતો અને સંજોગો સાથે પોતાની નીતીને કસી જોવા “પ્રયત્ન કરો.” તેમાં આખાં નિવેદનનું એક એક આશાજનક સંકેત છે.

એ હકીકત રિવાજોની પણ છે કે આફ્રીકનો હવે એ દશમાં નથી રહ્યા કે તેઓને જંગલી બળકેડા તરીકે ગણી કાઢી શકાય. મધ્યમો વર્ગમાં તેઓ સારી પેઠે અગ્રણી વર્ગમાં છે અને હજારો હાથકામીઓ તેઓ આશ્ચર્યજનક આતી કરી રહ્યા છે. અને અમે એ બની જોઈએ. “રજાપૂત્રો” એ “રૂડીઓ” કે “ગાર્ડીઓ” — એ કઈ પણ નામે તેઓ એળખાવવા હાલત. હાલ-માં એ બધી સાગણી પ્રવર્તી રહી છે તેનું કારણ ખરી રીતે એજ નથી. હા તેઓને એ શી રીતે કસવી શકાય કે એ બધા તેઓના દોષિત મનનું માત્ર પ્રતીકેત્ત છે. તેઓનું મન જો શુદ્ધ છે. અને અત્યંત રજા સાથે હોય હો. તેઓને કાંઈ જાતનો ભય હોવા નહિ. બસકે તેને ખાલે તેના હૃદયનો પાત્ર માને કે આ દેશને તેણે એક વિરાગ આપવ બળ આપેલું છે કે જેને સંકુચિત કરતાં આવડે તો તે વિજાને શોધેલા ફેરીમા ગેરી બળને પણ હવાઈ કરી શકે. દક્ષિણ આફ્રીકને ગોરી પ્રજાને માટે બચાવવાનો એકજ માર્ગ છે અને તે એ કે “જાણકાર” જે સમજા “વાદો”માં સોયો જરાબધ ખરાબ “વાદ” છે તેના નાશ કરવો.

દામતા વધુ તો આને કુખ નાનાવા વના જા અમે કઈવાતી રજા લાક શકતા. હાલએ તો, એ વખત

હવે બીની ગયો. છે કે અમારે ૧૯૩૬ ની સાલમાં ધબેલી ગોઠવણને વળગી રહેવાની વાતો કરી શકાય. (૧૯૩૬માં જનરલ હર્ટઝેબીની સરકારે આફ્રીકનો ના સમાન અવાધિકારના દાવો છીનવી લાક શરતી કોમી અવાધિકાર આપ્યો હતો જેથી મધ્ય ગોરા સમયો પાકો-મેન્ટમાં તેઓનું પ્રતિનિધિત્વ કરાવી શકે.) એ ગોઠવણ આફ્રીકને પર લાક મ અપી હતી. આજે આફ્રીકને કે બીન-ગોરાઓ પોતાની ઉપર રજાજનક લાકવામાં આવેલી વસ્તુઓ, ચુપ રહી રિવાજો લેવા લાકવા નથી. તેટલે રેક્રેટે-ટીવ કાઉન્સીલ પણ હવે કવખતની ચક મહ. આફ્રીકનેનો અવાજ ફોરવર્ડરી એકમાત્ર સંસ્થા અ.જે આફ્રીકન નેશનલ કોએસ છે અને તેઓની સાથે વાટાઘાટ કરવાને એ સિવાય બીજા એક ખરી સંસ્થા છે જ નહિ.

આફ્રીકનેને એ તક આપવામાં આવે તો જવાબદારીના રમાનો લેવાની તેઓનામાં સકિત નથી એ અનમતા ખીલકુલ જુલજરેલી છે. સાધારણ ખુદિ વળા મધ્યસે પણ એટલું તો કબુલ કરવુંજ પડશે કે આજે જે રીતે દેશને વ્યવહાર આવી રહ્યો છે એ જવાબદારીના બાનને, ખદ સારો નમુનો નહિ મળ્યુ. આફ્રીકને. માયો આજે પણ એવા લોકો મળ્યા આવશે કે જેઓ ખુદિમાં ભેમજ અન્ય સધથી આગામાં હિન્દુમ. હિન્દુ મળાતા ગોરાઓના સમાજીયા યજ શકે એટલુંજ નહિ પરંતુ તેઓના કરતા મરી જઈ શકે. હાલના રાજ્ય કતોએને જે કઈ પણ “પ્રયત્ન” રજું હોય તો, તે આફ્રીકનેની બીનકામે લીધત નાક પરંતુ તેઓની કામેલીવત “પ્રયત્ન” રહી છે કે જે તેઓના મામં મા અનેક અલગલગ નાખવામાં આવી રહેલી હોવા છતાં પણ કુદકે ને જુસકે વધી રહી છે.

અ. સવાલનો. ઉલ્લ, કેટલાક સુધરી રહ્યા છે તેમ, ગોરી અને બીન-ગોરી વસતી વચ્ચેનું અતર ઘીલું કરવાને ગોરા વસાહતીઓ વડે આ દેશને બરી મુકવમાં નથી રહ્યો. તેનથી કેવળ અસતોષ, અસતી અને વિરોધ પેદા થશે. ખરો હોશ એકજ વસ્તુ આ રહેલી છે અને તે એ કે કામદામાં થી વધુજેન સદાતર નાખુદ કરવો અને જાતી, શાતી કે વજીના કાંઈ પણ જાત ના એ વિના આ દેશમાં વસી રહેતા

સધળા લોકોને માટે સમાન સમરો પુરી પાડતી અને તેઓના વિકાસને માટે સમાન તો. આપવી. તેમ કરવા માં આવે તો જોશમાં આવશે કે બીન-ગોરાની સાથે કામ લેવું સોયો સહેલું છે અને તેઓના જેવા વસાહતી મીત્રા બીનકામે નથી.

અહિ અમારે કેટલીક પુરોષીને તે અજુકર વાતો કહેવી થોલી છે તેનું અનમે કુખ થાય છે. ખાસ કરી એટલા માટે કે મધ્યક પુરોષીનો તેમજ આ-ફ્રીકનોની આપણે મીત્રો અને દિલકેશ કરાવતે બાલવશીથી બન્યા છીએ. એ સુદીને અમે સુમારી દેરા હિન્દુતા નથી. અમારે એટલું રજા કરી દેવું. જોએ કે અમારી દીકા કાંઈ પણ બધિતની સામે નથી પરંતુ હાલના તંત્રી સામે છે. થોડાક ગેર રજા દારવાયેલ, લોકોના કારણ આખી ગોરી પ્રજાને વળાડી કાઢી એ તકન જુલમરેજીજ ગણુખ. તેમ થોડાક ગેર રજા દારવાયેલા બીન-ગોરાઓના. કારણે આખી બીન-ગોરી પ્રજાને વળેડી કાઢી એ પણ ગેરહાથલ ખરેખર મળ્યુ.

આપણી હાલતે હવતેના અધાર તો એ કે તેના સાથે ઉપરજ રહેલા છે, છતાં સધળા સુવિચારી લોકોની મીત્રો અને દિલકેશ મેજાવાયા આ-

પણ કાંઈ એકક ધબુજ વધારે સહેલું થય પડે અને એ આપણે અપખા આરજી વર્ગને અને અમળોગમની બાવનાયે મેજરી મરીએ.

આપણે એ પણ રજા કરી દેવું જોએ કે આપણી રવાન બની હાલ નેશનલીસ્ટ પાર્ટીના નેતાઓ વાત કરી રહ્યા છે તે જાતની નથી. તેઓ આ દેશને ગોરાનો દેશ કરવા માંગે છે આપણે આ દેશને કાળોનો દેશ કરવા ની અભિચાર કરાવતા નથી. અપણે આ દેશને એવો બનાવવા હિન્દુઓ છીએ કે જેમાં તેમાં વસી રહેલા સધળા લોકો સુખ શાંતીથી રહી શકે અને હૃદયનક કાળા સંતાનોની જેમ એક બીજા સાથે હળીમળીને રહી શકે.

તેમ કરવાને આપણે નેશનલીસ્ટ પાર્ટીના નેતાઓની જેમ તકવાર ઉઠાવવાની વાત નહિ કરીએ. તેઓની તમા છીપાવ ત્યાં સુધી આપણું લોકો આપણે તેઓની સમજ કરીએ.

એજ હાલ અજ વધારો અહિસાને અને ખરો મુકરેલો માર્ગ છે. એ માર્ગમાંથી મમે તેના કહુલ સનેગેમા પલ્લ મદાવમાન નહિ થવાની ધમ્મર આપણને સનમતિ અને સકિત આપે અને આપણાં વિરોધીઓને સહજુલ આપે.

સંડી વાકેર (પાકીસ્તાન)માં થવારી બીન-સત્તાતંત્ર મેમનવેલ્ય રીવેચ-સ કોન્ફરન્સ વખતે દક્ષિણ આફ્રીકન પ્રતીતીધી મંડળ જશે. મી. એ. એ. રોપર્ટસ આ પ્રતીતીધી મંડળના નેતા હશે. મી. રોપર્ટસ કેનેડામાં સુતીવન ના હાલ કમીજનર હતા. આ કોન્ફરન્સ મેમનવેલ્યની જુડી જુડી આતરરાષ્ટ્રીય સરચાઓ તરફથી રચના માં આવી છે. આથી બનક લેનારા દેશોને અમલપના સરાલોપર બીન-સત્તા વાર ચરચા કરવાની તક મળશે. દક્ષીણ આફ્રીકના ૬ સમયેના પ્રતી-નીધી મંડળમાં ડો. જી. બી. એ ગાર્ડનર (પ્રેસીડન્ટ એ.કે. ધ બરો એફ રેશીયલ એફેસ) મી. મે.રીસ વેળ (બામળના બનરીટસુટ એફ રેસ રીલેચ-સના પ્રેસીડન્ટ) અને એનર જુલ કેફ (જનરલ સેક્ટરી એફ ધ સામ્ય એફીકન બનરીટસુટ એફ બન્ટરનેશનલ એફેસ)ના સમાવેશ થાય છે. મી. જુલ કેફ પ્રતીતીધી મંડળના સેક્ટરી તરીકે કામ કરશે.

નોંધ અને સમાચાર

રેખાક સ્વીકૃતે કરેલી આગાહી વધુરી બોના બલ્લીતા ધમ-ગુર રેખાક રીફે લકીસ્મીધમાં રોટરી કવમમાં મવા સોમવારે આપણું કરતા. કહું હલ કે, જુડા જુડા દેશોની પ્રજાઓ, એ દેશો છતીને, બનરો કેળીને, લીમતી ધાતુઓ શોધીને વિચારી દેલા ઉભા કરીને સુખશાંતીનો માગે શોધવાના પ્રવર્તો કર્યા પરંતુ હિન્દુત સુખ પ્રાપ્ત થક રાકલું નહિ. બાલજન એ એક માત્રજ આધાર રહ્યો છે. ૧૯૪૩માં ઉચ્ચાક આખી દુનીયામાં સોયો મોટા માં મોટા મામનાર દેસ હતો એ સુકો બાદ આજે તે મોટોમાં મોટો દેવાદાર દેસ છે.

રેખાક સ્વીકૃતે કહું કે હવે પછીનું કુદ થશે તેમાં માલુસો મોતના પુલકાકવપમાં બેઠાં આપો દવારી પુરી પર જહાનનમ ઉતારી રાકશે. તેમજ કહું કે રોટરી સરથ દુનીયાનો રોગ દાળવાને થલું કરી શકે છે. બધુલ અને સેવા એ તેનો આદર્શ છે તેને તે દુનીયાબરમાં દેસરી રકે છે.

હાહોર કોન્ફરન્સમાં દટીજુ અફાકીકાનું પ્રતીતીધી મંડળ બાગ લેશે માર્ચ ૧૯૫૫માં રટની તારીખ

પોર્ટ એલીઝાબેથના હોદીઓએ ટી. બી. કહીનીક માટે આપેલી પા. ૮૦૦ની રકમ

૭ મહિના સુધી રેરથેર વાલ કુળ ઉપરાંત પોર્ટ એલીઝાબેથના હોદીઓએ એલિઝાબેથ ટી. બી. સેલેન્ડરને કહીનીક બાધવને પા. ૮૦૦ની રકમ આપેલી છે. હુંક સુલતપર સુલીમ એલયુસનસ હન્ડરીટપુલમાં મેળાવડો કરી તેને માટે નીમાએલી ખાસ કમીટીના પ્રમુખ થી ટી. એલ. કુલ્લને

વાધવમાં આપ્યા. છ અને પદ દરની એ. અને તેમના કુટુંબો. ત્યા રહે છે ટી. બી.ને માટે ૨-૩ હેનુ કરવ ને બધારે પ્રથમ દરમિય થયો. અને પા. માસુસની કમીટી નીમાબ ત્યારે પા. ૩૫૦ની રકમ એક રીટેળને માટે કરવા ધારવામાં આવ્યું હતું. પરંતુ સેલેન્ડરની એલગરની લીગીઓની વચલીમ

પોર્ટ એલીઝાબેથ ટયુબરકુલોસીસ એક્શન કમીટીના ચરમેન મોસીસ એ. એ. એલ. પીપરસનને પા. ૮૦૦ ની એક અર્પણ કરી હતી. તેને ઉપચેત્ર હુપના રોગીઓની સારવાર માટે સેલેન્ડરમાં એક કહીનીક બાધવમાં કરવામાં આવશે. આપર સુધીમા સેલેન્ડરમાં ૧૫ રીટેઇસ

થી હોદી બાધઓના હિસાબથી વાપણી કરતા વધારે રકમ હતી થઇ ગઇ આ હિસાબ પોર્ટ એલીઝાબેથના હોદી બાધઓએ માત્ર સત્યામદની સહતમાં પણ આર્થિક તેમજ નૈતિક ધમીજ સુદર સદાનુભૂતી આપી હતી. અને ત્યાન સ પાછક કાર્પોમા પણ ધણીજ હિસાબ દાખવી રચા છે.

આચાર્ય વિનાયાજ સાથે એક અમેરીકનને વાર્તાલાપ

(મધાન. આગલા અંકથી ચાલુ)

લક્ષ અને અસમ્યય નીલ સવાસના અનુસંધાનમાં : લક્ષણવનમાં વિષયોપજોગ વ્યાખય ર સમાન છે એ હું સમજી શકતો નથી. જેમના પ્રત્યે હોડા પ્રેમ હેય એ સ્ત્રી સંધેતો સભોગ નુદર અને પવિત્ર આનંદ છે. એ પ શાંતી વ.મના છે એ નિર્વાપાદ છે; પરંતુ મોઢ પણ વરતુ સારી કે ખરાબ નથી પણ વિચાર તેને એવી બનાવે છે એમ કહેવું બરાબર નથી? સ્ત્રીઓ સાથેના સસમ વિષેનું વલણ એક મનોબાજ છે એમ મને લાગે છે. આ માટે, સ્વતંત્ર વિચાર છે : આપણને જે આપવામાં આવેલું છે તે પૈકા એવું કયું નથી એગા વિષય વ સનાતો પણ સુપાવેત્ર માધ છે— સ્ત્રી આપણે પુરુષો સાથે ઉપજોગ ન કરવા જોઈએ. હા, સમ જના નિયમો

ની હદમાં રહીને એ કરવું જોઈએ. જે અજાગો રહે છે તે વધારે સરી રીતે નિર્ણય કરી શકે છે એ વરતુની હું એકે કદર કહું છું. પણ જેનાથી હ ન તે અજાગો રહે છે તે એ ક્ષેત્ર વિર તેને આમળાને. અનુભવ છે તથી તે વધારે સારો નિર્ણય કરનાર નથી બનતો કે જવાબ : સમજવનમાં વિષયોપજોગ વ્યાખયાર છે એમ કહેવાને, સારે. આચાર્ય નથી. મારી કહેવની પ્રતસજ આ છે હેતુ સિવાય કયું કરવું જોઈએ નહીં. આપણમાં જેવા મળતી એ વિષયવાસનાને હેતુ શો છે? પ્રત્નેતપતિ. તો પછી એ વિત્તવાસના સમગ્ર જીવન દરમિયાન બે મણુ કરતા વધુ વખત વાપરવા ની જરૂર નહીં પડે. એની બહુ આપણે જે કહ કરીએ છીએ તે

બાલિયર બની વ્યવ છે. કેમ કે, વિષયવાસના આપણને જે હેતુ માટે આપવામાં આવી હોય છે તેને મટે આપણે વાપરતા નથી. લે. એ. અને યાનિનિરોધના સાધનોની વાલે. કર કે પણ એ શું છે? એનો અર્થ એ થયો કે પ્રત્નેતપતિને અર્થ આપવા માં આવેલી વિત્તવાસનાનો માગ્ય ઉપજોગ કરશે પણ પ્રત્નેતપતિ યા નહીં કે.

એકત વાવેતર કરીને આનંદ મેળવે છે, પણ તે આનંદને ખાતર એ કરે છે ના, તે તો ધલ પેલા કરવા માટે વાવેતર કરે છે. એકત ઘઉં પાવશે અને પછી ધલ ઉચતા અટકે એવું કાંઈ નાખશે ખરે? અથવા તને ધલ જોઈતા જ ન હોય તો તેનું વાવેતર કરશે ખરે? દરેક વરતુ કંતુપુર સર કરવી જોઈએ અને એમ ન કરવામાં આવે તો જોને અર્થે જે વિત્તવાસના આપણને આપવામાં આવી હોય છે તે હેતુ આપણે જોડે જોડીએ છીએ.

ધારો કે તમને બીટી પીવી મને ન. એના તમને એટલો જલો શાખ છે કે એને માટે તમે એક ખાસ ધારો ખાધો છો, એમાં ખુસઓ છો અને પછી બીટી પીધાજ કરો છો. એ વિષે તમે શું ધારો છો?

હે એ : એમ કરીને હું વખત બચાવડું છું.

જવાબ : જરાબર. તે જ રીતે પ્રત્નેતપતિના આશય વિના સંજોગ કરવો એ વખત બચાવડ કરવા અને આપણી શકિતને હાથ કરવા બરાબર છે.

હે. એ. : શાયસની એ સર્વક સકિતને ઉપરજાગી કરી શકાય છે એ વિંો આપને પુરી લાડા છે?

જવાબ : એકક. એ વરતુ સાથે આપણને રમત કરવી ન પાકવે એ સકિત અથવા વિત્તવાસના, પ્રત્નેતપતિ નો હેતુ સર્વ પછી બાકી રહે તેનો આપણે સુરુપજોગ કરવો જોઈએ. તમે વાપરેલાં વિશેષજો અને માન્ય છે કે, જેના પર હોડા પ્રેમ હોય તે ખતી સ થે આચરેલું આ કૃત્ય સુદર અને પવિત્ર આનંદ છે પણ મારે તમને કહેવું જોઈએ કે પ્રત્નેતપતિના હેતુ સિવાય એ આચરણ એ જોઈું છે.

વરાળનો જ દાખલો હો. તે પેલા થપા જ કરે છે. પણ વોરે શોધી કાઢ્યું કે તેનો સમજ કરીને તેને કુનેહ પૂર્વક વાપરવામાં આવે તો એજન ચાલે છે. આપણી વિત્તવાસનાને વિંો પણ આપણે આમ જ કરવું જોઈએ.

આપણે સ્ત્રી આવેગોનો અનુભવ કરીએ છીએ એમ તમને નથી લાગતું? અગિયાર માણસે યી રમાતી કિરની મેચનો લખવો હો. સોચી વિશેષ આનંદ કેલુ હુરે છે અને સોચી

શાયર કોણુ છે? મેચ બેનારાઓ, તે રમનારા નહીં.

હે. એ. : પણ બેનારાઓ પૈકાનો કિરનો એલાડી જેઓ તે રમી જતલુના ન હોય તેના કરતાં એ રમતને વિંો વધારે સારો નિર્ણય કરી શકશે. મારી કહેવાની મતજગ એ છે કે, જે હોદી એા હન્ડક વિંો પુરતક જખવા છ-છતા હોય તો, જે હન્ડક જખ આવશે દશે તે એને મારે વધારે બાધવામાં કરશે.

જવાબ : હા, પણ આવેગોખતી જે ખમાર થયો ન હોય જાને હુદયને પિયાનનો હોય એવો આ જગનમાં કાંઈ નથી. જાતાચારી એ આવેગોને, અંદાજ કાઢી શકે નહીં એમ તમે શા માટે માનો છો?

હે. એ. : (પછીથી) હું ધ કું છું કે, અતિરેકનો માખ જાનમરિ તરફ લઇ જાય છે એવી વિશિષ્ટ જલેકની લીટીની આપ સંપૂર્ણ રીતે વિરહ દશે.

જવાબ : ના, હું સંપૂર્ણપણે એની વિરહ નથી. એના અનેક માર્ગો છે અને પેલો તે પૈકાનો એક હોય પણ ખરે.

મુલ્ક અને આહીસા

એથા સવાસના અનુસંધાનમાં. નેવે અને અર્દોસા વિખો આપ નો જવાબ એક આદર્શ અને સ્વપ્ન છે એમ મને લાગે છે. જો સજગ થાઓ, પણ એ લકયે પડેઅથાનો માર્ગ અતિ લાંબો છે એમ મને લાગે છે.

જવાબ : એ લાખો માર્ગ છે એમ હું નથી માનતો. હુલો શુ લાવે છે? રપ વરસમાં આપણે જે વિષયુદી જોયાં. શાન્તિથી આને આપણે વધારે દુર જઇ પડયા છીએ, તેની સમીપ પડેઅથા નથી. લોહાને થે. જ વખતમાં દેખાશે કે અર્દોસા એક માત્ર રતો છે. જાને હોસાથી કહીમે કશું પણ થયું નથી.

હે. એ. : આપ તો એક સજગન તરીકે, દિવસક તરીકે અને અર્દોસા માં માનનાર તરીકે બોલો છો. પરંતુ દુનિયામાં જોઈએ તેટલા હિલસરો પડયા છે, તેઓ નથી સજગન, નથી દિવસક કે નથી અર્દોસામાં માનનારા.

જવાબ : તમારા હિલસરોને મારી પાસે લાવો. અને તેમનો ડર નથી. જર્મની શીખશે. તેમને એક હિલસર મળશે. અને તેણે તેમને શુ શીખવ્યું તે જુઓ તો ખરા.

હે. એ. : જર્મનીને પીળો હિલસર મળી રહેશે.

જવાબ : હા, અને બલે તેને એવા અનેક હિલસર મળતાં. હું તમને કહું છું કે તેઓ શીખશે. આખરે અનુભવ તેમને શીખવશે. પરંતુ અને પોતાને વિષયુદી ન થયાં જોઈએ (અનુસંધાન પાનનું હર)

યુનીયનની ધારા સભામાં અને આ-
વડાએ વિરોધ પાડના તેવા વી
છે. છ. એન. રૂઢાણીએ પુનાઈડ પાર્ટીની
આક્રિક્તો પ્રત્યેની નીતી જાહેર કરી
દતી તેમજે કહ્યું કે કાળા જોરાનાં
અ.મ.ક સમીકરણ (ઈન્ડીએશન)ની
નીતી મૂળથી જ આશની આવેલી છે.
અને યુનાઈટેડ પાર્ટી તેમાં માને છે.
તેનાથી આપણે કશું ડરવાઈ નથી
પરંતુ દક્ષિણ આફ્રિકાના એકેડર ફિન
માં તે આપવાનું છે. પાર્ટી-ન્ટ
ના સભ્યોએ હાલમાં ધરાવનારા અને
અરી વરતુમાં માનનારા લેખ તરીકે
એ વરતુને હાથ ધરવી જોઈએ. એ
વરતુએ, વચ્ચે પસંદગી કરવાની છે.
મા તે સમીકરણની નીતી રિવકારી
વાસ્તવિકતા, કોર્પોરેટ અને મુલ્યાંકિ
ગીરીથી તેને હાથ ધરવી અથવા તબ
સો વર્ષના કાર્ય પર પાછી ફેરવવું અને
સમીકરણને બદલે જાતીવાર દેશના
સંપૂર્ણ બાળકા પાડી દેવા

યુનાઈટેડ પાર્ટીએ ૧૯૪૮ માં ઇંગ્લેન્ડ
ચેતાની નીતીમાં સહેરામાં વસી રહેલા
નેટીવ અનુદાના સંવાલ વિરેની-ચેતા
ની વલયુ રૂપે લગાવી દતી

યુનાઈટેડ પાર્ટીએ કહ્યું હતું કે એ
વરતુ અનિવાર્ય હતી અને તેને અલ-
કવી સહાય તેમ નહે.ઈ. ફેગન કમી-
એ પલુ કહ્યું હતું કે સંકેતે હિંદાવડા
પણ રચાવવાનો થીયાર બીજાક
અવ્યવહાર હતો

અન્ય હકીકત રિવકારી જ છુટકે,
દતો અને યુનાઈટેડ પાર્ટીએ તે રિવ-
કારી હતી. 'સંઘના નેટીવોને તેઓ
ના રીઝર્વોમાં પાછા મોકલી દે'ની
ણખને કાઢે અર્થ નહોતો.

૧૯૪૬માં યુનાઈટેડ પાર્ટીએ ચેતા
ના પાંચ મહત્વના સિદ્ધાંતોની વ્યાખ્યા
કરી હતી. જોરા અને નેટીવે, વચ્ચે
ના જાતી અને સરકારે મોકી તેણે
રિવકારી હતો અને જાને વગી વચ્ચે
સામાજીક અને વસવટું ઈસ પદ.પણ
હે.યુ' જોડએ એ વરતુને રિવકાર કરી
હતો.

જો, રીઝર્વોની બહાર વસતા હોય
તેઓને માટે ધરોની અને ખીજ સગ
મકો પુરી પાડવી જોઈએ એ પણ તેણે
રિવકારી હતું.

આર્થિક સમીકરણનું કાર્ય બીએ
ધીએ ચાલવા કરતું હતું. તેમાંથી તબ
પરિણામે, નીપજના દતો-આર્થિક
સમાજીક અને રાજકીય. આર્થિક
પરિણામે, દક્ષિણ આફ્રિકાને એક દરે
ધણાજી જાણવાથી નીવડમાં દતો અને
કુરેપ્શન વસતીને તેથી ધણે રાખે
થયો હતો.

હકીકતમાં દેશની સૌથી કીમતી
સૂરી નેટીવ અનુદાને, નરમ.સખમાં
સહકાર દતી. ૨૦૦ વર્ષમાં દક્ષિણ
આફ્રિકાએ જે સાધ્યું હતું તેમાં ખીન-
ને તેને વળે દતો.

યુનાઈટેડ પાર્ટીની આફ્રિકાનો પ્રત્યેની નીતી

આજે જે આપણી રહેઠીત કિંગ
ધારણની બદલના દેશને છાંયે થઈ
રહી છે તે ખીન-જોરાઓના કાળના.
પ્રતાપે જ બની સફેદ છે.

આર્થિક સમીકરણથી જે રાને અથો
દતો નેટીવો જ સા.મ ખીન-જોરાઓને
પણ અથો દતો. તેના કાલો યુનીયન
ના સહજા ધણે રિવકારે છે

તેની વિચાર તેના સમાજીક પરિ-
ણામે દેશની રીતે ખીદામણ દતો.
તેનાથી યુનીયનની સામે સૌથી મુશ્કેલ
અવાજ પાડી થયો હતો અને દક્ષિણ
આફ્રિકા મા કુરેપ્શનના નેટીવોને તે
ચેલે જ કરી રહી છે. ખાસ કરી
આ દેશમાં જ રહી રહી પલુ ના આસ
ને તે ચેલે જ કરી રહી છે. આર્થિક
સમીકરણના મુખ્ય સમાજીક પરિણામે
ધરોની અહત, બીક, નેટીવોનું કીક
અર્થિક જીવન બીજેરાઈ જતું અને તેના
પરિણામે તેઓના નીતિક સોરણનું
પતન થયું છે.

અથ હદે.યુ છે કે આફ્રિકાનું
કીકુમીક જીવન એકે બાએ પડી
જાગે છે. અને અમુક લે.જા.માં
વ્યવિધારનું પ્રમ.જી થયા.સ ટકા લેપર
થઈ અથ છે. આ ચિત્ર જોડે અરાય
છે છતાં તેનાથી નાસીપાસ ચરની
જરૂર નથી. જ્યાં જ્યાં ઓલોગીકરણ
થયું છે અને આખ વિરતાદોમથી
શહેરોમાં વસતી ધણી વધી ગયેલી છે,
તેવા સંઘના દેશમાં જોડા વધતા
પ્રમાણમાં એવી રિથિતિ વર્તવી હોય છે.

આ કારણથી અહીં, કીનતા અને
દરિદ્રતા વધી ગયાં છે અને આ કુરે-
પ્શન પ્રખરે અને તેના નેટીવોના
માનને એક ચેલે જ છે. તેની કશે રી
એ છે કે તેઓ એ ચેલે જને સામને
કરવાના છે કે નહિ અને સમીકરણના
મીદાં કોડા લે.ગવવા સામે તેમ.યી
પરણુમેકા મુશ્કેલ સવાલે.તે તેઓ
હાથ ધરવા તબપાર છે કે નહિ.

એ આપણે એ કોડા રિવકારવાન
દોષએ તે, કીરતી વાલીઓ (ગાડી
અને) તરીકે આ સર.કને હાથ ધરવા
ના આપણી કુરજ છે. સવાલ એ છે
કે દેહલી લાકોદથી અને દેહલી સત્ત-
નિષ્ઠ થી લે આપણે કરવા તબપાર
છીએ

પ્રથમ રથાન

કે.પ પણ જવાબદાર રાજકીય કાર્ય
કમમાં સૌથી પ્રથમ રથાન આ સમી-
કરણના પરિણામે જે દળજો કોડો
કુ.ખી ચતા હોય તેઓને રાહત આ.પ
માને આપણું જોઈએ. યુનાઈટેડ પાર્ટી
સત્તામાં આવશે તો તેને લે પ્રથમ
રથાન આપશે.

એ પરિચિતિમાંથી ઉપરિચલ થતાં
રાજકીય પરિણામોમાંથી છટકી જવા
નો પ્રયત્ન કરવો એ કે.પ પણ જવાબ

દાર અકિરને કે રાજકીય પક્ષને માટે
વાનગી નથી

કીનતાએ આપણને રૂપેટ મીઅવેલું
છે કે આર્થિક ગણ પછી હમેશાં કેમ
ના રાજકરણમાં અવાજની મામણી
ધાવ જ છે. એ વરતુ કુનીપાઅરમાં
થઈ આવેલી છે આ.મ કહેવામાં
કયું નહું કહેવામાં આવતું નથી. ખુદ
નેટીવોટોએ વખતોવખત તે કહેવું
લોકોને આર્થિક બળ અને તે, રાજકીય
બળને તેઓ હાથે કરે એ અનિવાર્ય
જ છે એ તે તેઓ.નું કહેવું બીજકુસ
સત્ય છે

આમે યુનાઈટેડ પાર્ટીમાં પ્રથમ વરતુ
એ.તે પ્રથમ રથાન આપવામાં માનીએ
છીએ. ખીન-જોરાઓના રાજકીય
દોશના સંબંધમાં અમે અનેક ધગમાં
તેવા તબપાર છીએ.

યુનાઈટેડ પાર્ટીએ જાહેર કહ્યું હતું
કે નેટીવ રેપ્રેઝેન્ટેટીવ કાઉન્સીલની તે
પુનરચાપના કરવા તબપાર છે અને
તેને માવ નામની જ નહિ રહેવા કેતા
તેને અમુક પ્રમાણમાં જવાબદારી અને
કાર્યવાહી સત્તા આપવા તબપાર છીએ
કે નેટીવે તે અરી કામ કરતી સંસ્થા
થય

યુનાઈટેડ પાર્ટી માને છે કે વિચાળ
નેટીવ જનતાન. અવાજની અવમથુના
કરીને દક્ષિણ આફ્રિકામાં સારી સરકાર
રધાવી નહિ શકાય. આથી લે માને
છે કે નેટીવ રેપ્રેઝેન્ટેટીવ કાઉન્સીલને
એવી સંસ્થા બનાવવી જોઈએ કે જેમાં
નેટીવોના નેતાઓને ચેતાને વચતી
બાળતો સંબાળવાની યોગ્ય તાલીમ
મળે.

યુનાઈટેડ પાર્ટી ખીન-જોરાઓને
ચેતાની કુવાયરી કાઉન્સીલમાં વધારે
જવાબદારી આપવામાં અને રીઝર્વોમાં
વધારે જવાબદારી આપવામાં માને છે.

યુનાઈટેડ પાર્ટી આ આગળ પગલું
પગલું લેવાને અને નેટીવોને તક આપ
વા. આવે તો તેઓ લોકસત્તાનની
જરૂરિયાતો સમજતાં કેટલાં શીખી શકે
છે એ જોવાનો અખતરો કરવા તબ
પાર છે. તેઓએ શીખવાઈ છે કે
લોકસત્તાનને અર્થ કોડો આપવાનો જ
નથી થતો પરંતુ જવાબદારી રિવકાર
વાની અને તેને સમતી ફરજ બાળવવા
ની હોય છે.

ખીન-જોરાઓના રાજકીય દોશના
સંબંધમાં યુનાઈટેડ પાર્ટીની તાર્કિક
નીતી ૧૯૪૬ ની યોદ્ધાણને બળગી
રહેવાની છે.

હું એક કહેવા નથી છુટકો કે એ
હદાપણ બરેલી જ છે. ૧૮ વર્ષના
એ અખતરો બાદ આપણને તેનાથી
સતોપ થયો છે એમ આપણે કહી
શકતા નથી.

૧૯૪૬ ની યોદ્ધાણને કેટલાક
અસંતોષાકારક રવરો છે. ૧૪૬

દા.તની વડીએ અમે એટલું કહી શકીએ
છીએ કે આને એ એટલજાને બળગી
રહેવા તબપાર છીએ

બચિખના રાજકીય દોશના સંબંધ
માં યુનાઈટેડ પાર્ટી હાલના અને
બચિખના સંબંધો અને દરકરો
આથે ચેતાની નીતીને કહી જોવા
તબપાર છે. તેમ નહિ કરે તો તે
તેની ફરજબાગી મુકે.

કમીશન નથી નીચું

નેટીવ અળથી નીતી ધરાવે યુનાઈ
ટેડ પાર્ટીએ કમીશન નેમેલું ચેતાની
વત મહત છે. પ્રત્યેક પ્રતમા યુનાઈ-
ટેડ પાર્ટીની નેડ કમીટી તરફથી કમીટી
કો નીમવાનો ફાવ થયો હતો.

આ કમીટીએ નજીકના બિવાલમાં
નીમણે, તે વર્તમાન રિથિતિની તપાસ
કરશે, ચેતાના રીપોર્ટ તબપાર કરશે
અને એકીકતી આખરી પડેમાં એ
રીપોર્ટ રજુ કરશે.

નીતી સંબંધી નીચું ચે. કરવાની
સત્તા એક જ સંસ્થાને છે. અને તે
યુનાઈટેડ પાર્ટીની યુનીયનની કોઝો
છે. પ્રાનિક કમીટીઓના રીપોર્ટો
મળતા કોઝો જુદા જુદા પ્રાનેના
મત બાળી શકે. તેના નિર્ણય થું
થશે એ હું અત્યારે કહી શકતો નથી.
દેશનું પુરું હિલ સમાજેલું હોય એવી
નીતી ધરાવને બનતી સમજી કુબેચા
અને મુલ્સદીગીરીના ઉપમે ગ દરવા
અમે તબપાર છીએ.

એવી નીતી કયા કામની નથી કે
જે માવ સુદહી જીવવાને મદદ
ઉપયોગી થઈ પડે અને પછી દેશને
વધરે જોખમમાં નાખી દે.

હવે એ વખત આવેલો છે કે જ્યારે
આખ, વર્ષના સવારોના વાસ્તવિકતાથી
વિચાર થવે. જોઈએ. અને સત્ત
દરકરોની અવમથુના નહિ કરતા
તેને હાથ ધરવી જોઈએ.

જે સત્ત દરકરો સમજવામાં આવે
તો લોકો દક્ષિણ આફ્રિકાને માટે એક
પ્રમાણ ગેરી નીતીની વરૂરીપાતને જો
બચત થાય. દક્ષિણ આફ્રિકા ના
સમજા લોકોના અરખપન. રસથને
માટે સુદાએલા વસાહતીઓને હાથ
કરવાના જેટલું જરૂરી અને અમાયનું
બીજુ કયુ નથી. ખીન-જોરાઓએ
એથી ડરવાનું નથી તેમ દક્ષિણ આ-
ફ્રિકાએ થયું એવી કહું કરવાનું નથી.

હવે એ વખત આવેલો છે કે
જ્યારે દક્ષિણ આફ્રિકાના સમજા ગેરા
એએ સંમતીન થઈ જોરા અને ખીન-
જોરાઓ વચ્ચેના સંબંધના મુશ્કેલ
સવાલને કઈક તોડ લાવવાનું કામ
કરવું જોઈએ. અસમજ અને સહકાર
નો કંઈક માર્ગ શોધવામાં આવવો
જોઈએ.

પ્રવાસ કરશે અને એવી રીતે તેમનાં દિલ જીતી લઈ તેમને ભારતના વહાલર નગરિયે બનવશે.

ગુજરાત શુદ્ધન સમિતિના મુખ્ય પત્ર 'ભૂમિ પત્ર'ના હેતુસરૂપ અભિયાન વિનિયમ બંધેને ભૂમિદાન માટે આર્થિક સુધીમાં જે રૂપ લાખ એકર જમીન મેળવવાનું બંધ નહીં કર્યું હોય, તે મુજબ સ્થળે છે. ૧૦૦૦ જમીન સુધીમાં ભૂમિદાનમાં ફરજે રૂ. ૧૦,૦૦૦ એકર જમીન મળી છે. તા. ૧૫/૧૨/૫૩ સુધીમાં ભરત સરકારી રૂ. ૧૦,૦૦૦ એકર જમીન મળી હતી આ પછી બદરના જનતા પરી વિનિયમને માન લાખ એકર જમીનનું દાન આપનાર આરોહી રૂ. ૧૦,૦૦૦ પર પહોંચ્યા હતા. આમાં બિહાર સૌથી મોખરે છે. બિહારમાંથી જીદનમાં ૧૮,૨૩૦૦૦ એકર જમીન મળી છે.

અત્યારે સહુની નજર ગુજરાત-ગોળીન ભારતીયના આવતી સુદાસી પર કેન્દ્રિત થઈ છે. તમામ રાજ દરી પહેલ. ઉચ્ચ નેતાઓ ત્યાં સુદાસી મળા છે. કેએસ વતી આ નેહરુ રાજ્ય મેરુરજ બાધ, પ્રજા સમાજ વાદી પક્ષ તરફથી શ્રી અરોહ મહેતા, શ્રી રામમોહન દોહીયા, સામ્યવાદી એ તરફથી શ્રી ગોપાલન. શ્રીમતિ અરુણા આસફ અલી અને બીજાઓ ત્યાં પ્રચાર માટે હાજર થઈ ગયા છે. આગાધી પછી પહેલીજ વખત બધા વિરોધી પક્ષો એક થઈને કેએસ સામે સુદાસી જંગમાં ઉતર્યા છે. એટલે ત્યાં હવે કેએસીએ અને પિન-કેએસી એ એ સીધી ઢરીશાહ છે. કેએસ ની વિરુદ્ધમાં સંયુક્ત રીતે ઉમેલા પ્રજા સમાજવાદીઓ, સામ્યવાદીઓ અને બીજા હિંદુ મ પક્ષના આદર્શી એક બીજાથી સાવ જુદા છે, પણ કેએસને દરાવવાના એક માત્ર ઉદ્દેશથી તેમણે સંયુક્ત મેરુરજો ઉભા કર્યા છે. કેએસ સિમતપુર્વક આ પડકારને સામનો કરી રહી છે. આ સુદાસીમાં સ્થાનિક ઉમેદવારો અને સ્થાનિક પ્રજા બીજા બન્યા ગયા છે.

કેએસ તમામ ઉમેદવારોની ઢરીશાહ કરી રહી છે, જ્યારે વીરોધી પક્ષોએ સંયુક્ત થઈને ઉમેદવારોની લીધી છે. એટલે કે કેએસ સામે લડવાના વીરતરે વહેલી લીધા છે. જેથી ગઈ સુદાસી ન, જેમ એક કેએસી ઉમેદવાર સામે બીજા જુદા જુદા પક્ષના ચાર-પાંચ ઉમેદવારો રહી વીરોધ પક્ષના મને, વહેવાઈ જઈને કેએસને વિજય ન મળી જાય. સુદાસીમાં વીરોધ પક્ષો ગજબતી મેળવી જાય તો પછી તેઓ ગુજરાત-ગોળીનમાં સરકાર રચી શકશે કે કેમ એ સંકેતપદ છે, કારણ કે પ્રજા સમાજવાદી પક્ષે સાર જાહેર

કર્યું છે કે, તેઓ સામ્યવાદીઓ સામે મિત્ર સરકાર રચવામાં આવ નહિ હે. આમ જો કોઈ પક્ષ રિયર સરકાર રચવાની રિયતિમાં નહિ હોય તો આ રાજ્યમાં કરીને સુદાસીનું શાસન લાદવું પડે. કેએસી પ્રિયતીઓ જેમની આ રજવામાં સરી જોવી સંજ્ઞા છે, તેમનો કેએસને રોજ મળી ગયો છે. એટલે કેએસને વિજય મળવાની સાર

ગે.ઈ. એલીઆમેથમાં અવરોધન જે.ઈ. એલીઆમેથમાં અવરોધન રચર્ચ શ્રી. કુલકભાઈ કુલકભાઈ વિધવા શ્રીમતી ત.પી.બેનરુ કુંક માંદગ બાદ સુરવાર તા. ૧૮-૨-૫૪ના ૧૪૫ બોલમર રા.ડના તેમના મુકામે અવસાન થયું છે. રચર્ચ શ્રી મુળ મેરુરજના વાની રચર્ચ શ્રી. ધનજી રામજીના પુત્રી હતા અને અવરોધના રે રેટીપર અ.વેશ ધનજી કુલકભાઈ શ્રી. ગીરધરભાઈ ધનજીના મોટા બેન હતા. પોતાના મળતાવળ ત્રણવારથી જે.ઈ. એલીઆમેથના હોદ્દા બાધમેતામાં રચર્ચ સામે માન ધરાવતા હતા. રચ. કુલકભાઈના અવસાન બાદ પછી જાહેર કોર્મમાં તેઓ રસ લેતા હતા અને ઘણા કાલમેતાએ તેમની પ્રેમ ભરી મહેમાન ગીરીનો લાભ લઈ લેતા હતા. રચર્ચ પોતાની પ્રાણ પાંચ પુત્રોને અને એક પુત્રીને, પોતાના વધેજી માતૃશ્રી, જેમનું મુકામ અવરોધન. શ્રી. ગીરધર બાઈને લા છે, તેમને તેમજ અન્ય કુટુંબીજાને ને રોક કરતા મુકી મળા છે. તેઓ સોને થએલી મહાન બોલ માં ધર ધીરજ અને હીમત આપે અને રચર્ચના અ.વેશને પ્રિયતી આપે.

રચર્ચના પુત્ર શ્રી. રમણ પોતાના માતૃશ્રીના શોકજનક અવસાનમાં

માં સારી તક રહેલી છે. શ્રી નેહરુ જેઓ દાલમાં આવજોર-ગોળીનને સુદાસી પ્રવાસ કરી રવા છે, તેમણે આજ સુધીમાં સંજ્ઞા પાંચ સમ.ઓમાં પ્રવચન કર્યા છે. તેમણે એમ ખોલા પુર્વક કહ્યું છે કે, જે જે કાંઈ જોયું છે, તેના પરથી અને એમ સામે છે કે, આવતી સુદાસીમાં કેએસ ગરર એ.ટી. બહુમતિથી સુદાસી આવશે.

વિવિધ

જેઓએ તાર રેલીશન દ્વારા તેમજ જાતે હાજર થઈ દિલસો આપ્યો હતો તેમજ હિંદુસ્તાનમાં મહા આગી હતી તેઓ સર્વેનો પોતાની તેમજ પોતાના બાધજો, નયા અન્ય કુટુંબીજા ને, વળી અંતઃકરણથી આભાર માને છે.

હરેક હાંડનમાં અવસાન હરેક હાંડન (પિ) ના જીવના અને જનમીતા વળી શ્રી. કુલકભાઈ રચા બાધ પરજનું હરેક વરસની પુજા વધે હરેક બંધ પછી જવાથી તા. ૬-૨-૫૪ ના દિવસે અવસાન થયું છે, મરુમની અંતિમ કીયા વખતે ઘણા બાધજોએ જાતે પધારી તેમજ સહુજીવનીના મહેતાઓ મોકલ્યા હતા તે સર્વેનો રચર્ચના પુત્રો શ્રી. બી.બા.બા. કુલકભાઈ તેમજ શ્રી. કુલકભાઈ કુલકભાઈ અંતઃકરણથી આભાર માને છે.

લગ્ન લગ્ન (એલીઆમેથ)ના શ્રી. વલ્લભભાઈ કુલકભાઈ સુપુત્રી શ્રીમતી લક્ષ્મીબેનના જીવ જનતા ૧૦-૨-૫૪ ના રવીવારે લોરેન્ડો માંડીસન. શ્રી નારાયણભાઈ કુલકભાઈ સામે અવરોધન. ગાંધી હોલમાં થવા હતા. એ જીવ પ્રસંગની ખુશાલીમાં શ્રી. વલ્લભભાઈ કુલકભાઈ તરફથી જુદી જુદી સરવાઓને મેટની રકમો આપવામાં આવી હતી.

અવરોધના શ્રી. મેરુરજાઈ એ.વો.જી બાધના સુપુત્ર શ્રી. જાંતીજાઈના જીવ જન પોટી એલીઆમેથના શ્રી નિમલભાઈ કુલકભાઈ સુપુત્રી કુમરી રચર્ચની બેન રોડે તા. ૨૭-૧૨-૫૩ના અવરોધના એ.વો.જીમાં એલિક નિધિયા થયાં હતાં. આ પ્રસંગે શ્રી મેરુરજાઈ એ એમના સુપુત્રના જનની ખુશાલી માં જુદી જુદી સરવાઓને સંદ આવી હતી.

—ગોળીન પોલીસ જી.વો.જી ૧ અ.મ.સા વર્ષ કરતાં ૧૬૫૩ના વર્ષ દરમીયાન જમણા સુવાનોએ આપવાત કરી છે.

ડીપથેરીયાના રોગથી બચાવે એલીઆમેથમાં હિંદુસ્તાન સેશન પલ વેરેર અસોસીએશનના પ્રમુખ ડો. હર્ષદી બપો જણાવે છે : આથી સર્વે દોહા મા બાધને ખગર કરવામાં આવે છે કે ડીપથેરીયાના અર્ધકર રોગથી બચાવ માટે આપના બાધકોને નં. ૧૫ થી રેટીપર અ.વેશા હિંદુસ્તાન કલીનીકમાં લઈ આવે. આ નેમને મહાન હિંદુસ્તાન મારી આપવામાં આવશે

બીજા એલીઆમેથમાં જો મોટા શરેરમાં જ્યાં હોદ્દાએની વસતી હજારોની છે, આ પુરતા પ્રમાણમાં મોલી આપનારા-Deodorant મળતા નથી. માટે સરજા હોદ્દાએ ને, આ લ કરીને બેત.ડીએ ને, અરજ કરવામાં આવે છે કે આ પરમાર્થ કામમાં આપનું અમલ્ય લોહી આપી જીવતા હાનું પુષ્ક પ્રાપ્ત કરે-લોહી આપવાની જે કાવજી કલીનીકમાં કરવામાં આવશે

એ અઠવાડીક પંચાંગ									
વાર	ધીસ્તી ૧૯૫૪ રેવવારી માસ	હોદ્દા ૨૦૨૦ માસ ફાગણ	પુષ્કભાઈ ૧૩૭૩ નવાદી ૬૯ અ.વ.ર -૨ ૮/૫૩	પારસી ૧૩૨૩ સરેરેવર (મેહેર)	સુરોદય ૬. મી.	સુરોદય ૬. મી.	ધાર્મિક તહેવારો-ઉત્સવો		
શુક્ર	૨૬	૫૬ ૮	૨૧	૨૮	૫-૩૪	૬-૩૫	વિજય એકાદશી		
શનિ	૨૭	૫૭ ૯	૨૨	૨૯	૫-૩૫	૬-૩૫			
રવિ	૨૮	૫૮ ૧૦	૨૩	૩૦	૫-૩૫	૬-૩૫	પ્રથમ મહાલીવરાનો પૂ. કરતુરના ની અરજીનીથી		
સોમ	૧	૫૯ ૧૧	૨૪	૧	૫-૩૫	૬-૩૫			
મંગળ	૨	૬૦ ૧૨	૨૫	૨	૫-૩૬	૬-૩૬	શ્રી રામકૃષ્ણ પરમહંસની જન્મતીથી		
બુધ	૩	૬૧ ૧૩	૨૬	૩	૫-૩૬	૬-૩૬			
ગુરુ	૪	૬૨ ૧૪	૨૭	૪	૫-૩૬	૬-૩૬	વિનાયક ચતુર્થી		
શુક્ર	૫	૬૩ ૧૫	૨૮	૫	૫-૩૬	૬-૩૬			
શનિ	૬	૬૪ ૧૬	૨૯	૬	૫-૩૬	૬-૩૬			
રવિ	૭	૬૫ ૧૭	૩૦	૭	૫-૩૬	૬-૩૬			
સોમ	૮	૬૬ ૧૮	૩૧	૮	૫-૩૭	૬-૩૭			
મંગળ	૯	૬૭ ૧૯	૩૨	૯	૫-૩૭	૬-૩૭			
બુધ	૧૦	૬૮ ૨૦	૩૩	૧૦	૫-૩૭	૬-૩૭			
ગુરુ	૧૧	૬૯ ૨૧	૩૪	૧૧	૫-૩૭	૬-૩૭			

આર્થિક વિનોબાજી સાથે કોઈ
અમેરીકનનો વર્તણૂક
(ટાઉન) પના અનુસંધાન)
મા અહીંના એકમાત્ર રસ્તે, છે એ
પ્રાપ્તિવા માટે આપણને જાણા વિષય-
પુણીની જરૂર નથી, રશિયા કંઈક
અંશે તે એ વસ્તુ સમજવા લાગ્યું છે
અને તે તેનું વસ્તુ પાછી રજૂ છે.
(અધિકૃત)

પર ચુરુ

ચુકરિટ રીંગિએ જાણાવ્યું કે
ખાનીઆએ તેમનું ચક્રી રીવેલ્યુએટ
કર્યું છે, આગળના સેવીએટ રજાની
કોમલ કરતા તેનું ચક્રી હવે જમણું
રીવેલ્યુએટ કરવામાં આવ્યું છે.

શ્રી. હાનીય હોંદુ મિત્ર મંડળ
કેપટાઉન

શ્રી. હાનીય હોંદુ મિત્ર મંડળની
જાહેર સુદષ્ટી સભા તા. તા. ૭-૨-૫૪
તા રવિવારે મે.ધોમાં આવેલ, ગીન
હોલમાં મળી હતી, નીચેના કાર્યવાહી
આશુ વર્ષ માટે સુદષ્ટી હતી :

મરુખા : કાર્લ.હાસ વસન ખીલી-
મેરીઆ : ઉપ-અધ્યક્ષ : ડ.સા.માઈ દસ
વાલમદારીઆ : મ નીએ - ગા.લુભાઈ
નાગર અને જમનાદાસ ચોદાણુ :
અગત્યનીઓ : કુલસભાઈ વસન
ખીલીમેરીઆ, હાનનકાલ જગજગન

જોઈએ છે
હાડકા

તમારાં રેશન કે સાઈડિંગ
પહોંચતા કરવા માટે
અમે ટનના
પા. ૭ આપીશું

ખાલી બેગો રેલ કાચાચું ભરી પાછી મોકલી આપીશું

વધુ વિગતો માટે લખો :

THE

BULL BRAND
FERTILIZERS LTD.
SARNIA NATAL.

એટલે તમે જાણો, કે કેનેડાની વિશ્વ વિખ્યાત કંપની
સન લાઈફ ઓફ કેનેડા

કેપટાઉન કંપનીના હમે, સત્તાવાર એજન્ટ છીએ,
કેપટાઉન

શિશુ આદીની વરિષ્ઠ અસાધ્યતા કેપ ઓફ ગ્રેડ હોપ પ્રે.વી.સી.વલ ડીવીડન
ના સ્વકાર લક્ષ્મી નીચાણેલા - અમેરિકન તથા ગ્રાન્ટાવી સામાન્યરકાર છીએ
તેમજ અમેરિકન કંપિમેશન અંગેના કોઈ પણ નિર્ણય કામકાજ વિના વીજા
ત્વરિત મરીએ થઈ શકે છે

1. Whether there is a particular Life Assurance Problem a Sun Life of Canada Plan can solve it.
2. Prompt settlement of claims is a mark of the Company's Management.
3. During 1953 the Company paid over £37,000,000 to shareholders, policy holders and their families.

The Sun Life of Canada is a Leader in World Wide Assurance.

Consult us first.

C. C. PALSANIA

GENERAL AGENT

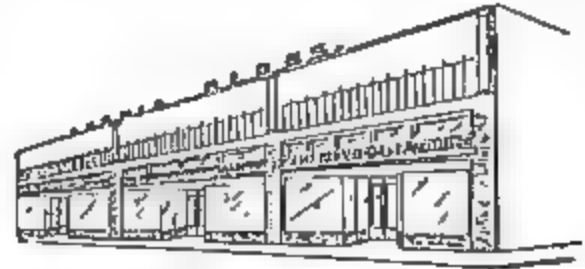
General, Estate, Financial, Insurance and Immigration Consultant.
Burmese Translator.

100 Sir Lowry Road,
P.O. Box 4624.

CAPETOWN
Phone 32390

K.M. Lodhia
& CO.

Manufacturing Jewellers and General Dealers

22 ct Jewellery made to order in latest designs

ખાવિસ કેરટ

સોનાના હાગીના ખાસ અગારી ભત્તી દેખરેખ નીચે અમને અપાવશું
કામ સતોપ પ.મે એવી રીતે કરીએ છીએ.

મેકલેસ, જુદી જુદી હીરામણની બગદી અછોડા, સહીની પોન, વીટી
અકલસ એરોંગ વીચેરે બનાવીએ છીએ.

106 Prince Edward Street, Durban.

GIHWALA STORE

(Established 1945)

કેપટાઉનના જુના અને જાણીતા વેપારી

હાયરેક્ટર

કીશભાઈ છગનલાલ ઘીવાલા

અમે હરેક જાતનો દેશી અનાજ અને કરીયાણું
રાખીએ છીએ.

ભાવ કીફાયત

જાતે મળેા યા લખો

2 Aspeling Street,
CAPETOWN.

Phone : 23102.

Phone 22905

Tel. ADD. : "GANDABHAI"

The Home Of
INDIAN SWEETMEATS.

G. C. Kapitan & Son

Vegetarian Restaurant

Upcountry customers are requested to send their cheques with their orders.

Write For Price List.

સ્વાદિષ્ટ મીઠાઈનું બાણીલું મથક

બહારગામના ગ્રાહકોએ કોરડર સાથે ચેક મોકલવા અહેરબાની કરવી

પ્રાપ્તિ લીસ્ટ મંગાવો

154 GREY STREET,
DURBAN.

ધી ન્યુ દિલ ખુશ-સ્વીટ માર્ટ

રેગેન્સા મર્ચાન્ડાઈઝ બાણીલું બાણીલું મથક.

હરેક ભાગની મીઠાઈઓ, ચોખ્ખા ધીની તેમજ મોઝા મેવા, મસાલેથી વ્યવસ્થા બનાવીએ છીએ.

અમારું "વખલુઓલું" સુરતી ભુસું સેવ, મમરા, મીઠીઆ, મજાઆ, પાતરા વિગેરે હવેના તાજા બનાવીએ છીએ.

પાર્ટ વીગેરે માટે મોટા પ્રમાણમાં મીઠાઈ એલ્ડર પ્રમાણે હંક વખલમાં બનાવી આપીએ.

PHONE 33-6675. P. O. BOX 3680
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President St., Corner Diagonal Street,
JOHANNESBURG.

NATHOO TABHA

TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER

Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price.

Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," DURBAN.

PHONE

33-2661

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ (પ્રા.) લીમીટેડ

હેલ્થફોલ સ્ટ્રાવ-એન્ડ ફેલ્ટ હેટ્સ

રેસી તેમજ સુતરાઈ નાઈટ, ગુલન રંગ. બ્લાન્કેટ્સ—ગ્રીની બાજો માટે
નવ ભરતો તથા તેમજ કેપરીની નોન-સ્લેપ સાઈએ -

વાગેરે માટે અમારે ત્યાં પ્રથમ તપાસ કરવા અભ્યુ છે

33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

ફોન : 33-2661

ધીરુભાઈ પી. નાયક

સુસાફરી. વીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ

ઈન્ડિયાન અન્ડર ટુનીયાના કોઈ પણ ભાગની હવાઈ ફરિયાદ અગર જમીન
માર્ગે મુસાફરી કરવા હવે એકા અમારી મારફતે જુઓ કરો

જાંજી, આગ, ચોરી, દુલ્લહ, અકસ્માત, પ્લેન્ડાસ, વિગેરેના વીમા અર્થે
હવેના બાપીએ છીએ.

ઈન્ડિયન, પારસનલ ટેક્સ, હિસબના ચોપટ હાખાવવા રેવન્યુ ક્લેરિફિકેશન
સર્ટીફિકેટ કે વેપારના હાવલેન્સો પાસપોર્ટ તેમજ હીમોરેશનને અર્થે
બાજતોમાં હંક પણ ફી લીધા વિના અમે અત્યંત સલાહ આપીએ છીએ.

તેમજ અત્યંત સલાહ લાઈફ એસોસિએશન કોર્પોરેશન લીવા, શાંકાર
ઈન્ડિયન કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9033. 29a Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

તાજુ ઉમદા ફ્રુટ

ડરબનનું આજુ ૧/૬ રતલ; મોટી કદીનું લસણ ૧/૬ રતલ; મેળ વાજ
કોટ ૧૦/૬ રતલ; સાખી અને રહેર બાસપોટો ૧૬/૦ રતલ; કપુરી ના
સેવલી પાન શી. ૫ રતલ; પોટેજ અલમ.....બનાના, કાચા બનાના,
પોપો, પાણનાપલ, નાચીસ અને મેન્ડરીન રોજના બનાર ભાવથી અમરે
દેથી સાકાબાજમાં સુરતી સફેદ પાપડી, કાચા પાપડી, ગુનેર સોન, વેમક
શેકટાની સોમ, દુધી અને લીંધાં મરચાં મળશે. શી. ૭-૬ થી શી. ૧૦
પારસલ બનાવી પોસ્ટથી મોકલીએ છીએ. સુરખ, આખા દળક તથા
લીલી દળકની મોસમ આજુ થઈ છે. કાચી કેરી પણ હવે અગી હાંકે

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. Box 251, DURBAN.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેલુમ સુટ, કાર્બીનિયમ સુટ, વેલ્ડેન્ગ, હવેસોન બેસ,
સાઈફ બેલ્ડ એફીસ ટેસ્ટ, સુક કેસ, ટેબલ, તદન કીકાબ
આવે ખરીદી શકશો. તમે પધારી છાત્ર લેવા સુકશો નહિ

—બોક્સ, ટેબલ અને કીચન ફરેસર—

જે હમારી કેબરેજ નીચે તઈવાર થાય છે. તેના ફોટા હવેના વર્ગ
માર રહે છે. આર ફોટા ભાવેના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને રેખા
આમલ થપારે.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, JO'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2526.

9 MAR 1954

No. 10—VOL.—L11

FRIDAY,
5TH MARCH, 1954

printed at the L.P.D. in a Newspaper

Price 6d.

INDIAN OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903

American Military Aid To Pakistan

The Power Of Ideals

The power of ideals is incalculable. We see no power in a drop of water. But let it get into a crack in the rock and be turned to ice, and it splits the rock, turned into steam, it drives the pistons of the most powerful engines. Something has happened to it which makes active and effective the power that is latent in it.

So it is with ideals. Ideals are thoughts. So long as they exist merely as thoughts, the power in them remains ineffective, however great the enthusiasm, and however strong the connection with which the thought is held. Their power only becomes effective when they are taken up into some refined human personality.

—Albert Schweitzer

THE Prime Minister, Mr. Jawaharlal Nehru, speaking in Delhi on January 30, on the occasion of Mahatma Gandhi's sixth Death Anniversary, said, "The time has come when the world must choose between war and peace." "The latter way, he said, was Mahatma Gandhi's way and he always advised nations to follow it. Mr. Nehru called upon the people desiring to preserve peace in the world to understand clearly that the American Military aid to Pakistan would not bring peace to the world but disrupt peace and bring another war nearer." He said, "The military aid by the United States to Pakistan would reverse the process of colonialism in Asia. Military interference by European and American powers in Asia would entrench colonialism and check the growth of freedom movements in those Asian countries who were still fighting against colonial domination of one kind or the other." Mr. Nehru added, "We have expressed our opinion very strongly over the proposed military aid tie-up between Pakistan and the United States. In my opinion this aid is fundamentally an utterly wrong thing. It has been said that this aid is a symbol of peace and will strengthen peace in the world. This is an absolutely fantastic proposition. The American aid to Pakistan will certainly bring world war near in matter of time and also nearer India's borders. Apart from the effect which this aid will have on hot war, it will bring cold war here at once."

Mr. Nehru said it was not out of any selfishness that India had declared that American aid would take the world not towards peace but war. "The extent to which the countries in Asia," said Mr. Nehru, "get themselves involved with either of the two blocs to that extent the war danger will spread in the world. There is not the slightest shadow of doubt that if the whole world is divided into two clear blocs, world war will be inevitable. In that case no country would be left to bring the two hostile blocs together under any circumstances." Asking: "What is our reply to Pakistan getting military aid from the United States," Mr. Nehru said, "Some people getting perturbed have suggested that India should at once increase the strength of her armour and get more guns and weapons. If we take this course, it is quite clear we will have to divert our funds from the nation-building activities to increasing our military strength. This will check the country's progress although for some time the military strength would improve. But ultimately a country's real strength lies in her economic strength. On principle we are against this armaments race. The proper reply to Pakistan getting military aid from America is that we should stick to our principles and strive our utmost to quicken the pace of achieving the economic well-being of our people and our country. All our people have to do harder work to achieve this end of making our country strong, and increasing her wealth."

The New India Assurance Company Limited

for
FIRE, MARINE, LIFE, ACCIDENT
1919-1950

31 YEARS OF SUSTAINED PROGRESS

The confidence of the discerning Public in the NEW INDIA is amply evidenced by the following records attained in 1949:

	Rs.		Rs.
Fire Premium	1,70,32,179	Life Business in force	
Marine Premium	56,04,844	exceeds	54,34,00,000
Miscellaneous Premium	35,84,968	Assets exceed	15,36,00,000
Life Premium	2,88,79,302	Total claims paid over	17,95,00,000

In the vanguard of Indian Insurance THE NEW INDIA offers matchless Security and Service in all fields of Insurance.

The

New India Assurance Company Limited

RUSTOMJEE (PTY.) LTD.

Directors: Sorabjee Rustomjee
Rustom Jalbhoy Rustomjee

Principal Controlling Officers in the Union of South Africa

Phone Nos: 25845, 29807 & 28513.—P.O. Box 1610.

74 Victoria Street, DURBAN, NATAL.

EXPERIENCED,
RELIABLE
AGENTS
MAY APPLY

Cable & Telegraphic

Address:

"RUSTOMJEE" or
"NIA5URANCE"

"NEW INDIA IN THE SERVICE OF THE NATION"

Telephone 2335. Telegrams 'BRADFORD'

P.O. Box 110

LUSAKA, NORTHERN RHODESIA

BRADFORD CLOTHING FACTORY

Direct Importers and
Wholesale Merchants

Clothing Manufacturers

Proprietor RAMBHAI D. PATEL

Branch:

CITY STORE

Cairo Road, Lusaka

Always in Stock:

Piece Goods, Hosiery, Cutlery,
Enamelware, Stationery, Drapery,
Crockery, & Wool.

Telegrams
'META' Brokenhill.

Phone 298.
P.O. Box 63.

MEHTA BROS.

(PROP. M. D. MEHTA)

Wholesale Merchants
and
Clothing Manufacturers

We specialise in
Manufacturing
**OVERALL
AND
BOILER SUITS**

Supplied To Trades Only

INDIAN OPINION

FRIDAY, 5TH MARCH, 1954

Death Of 'Ouma' Smuts

MRS. SMUTS, generally addressed as 'Ouma,' died after a heart attack at Doornkloof, Irene, shortly after 7 o'clock on Thursday night (February 25), three and a half years after the death of her husband, General Smuts. She had celebrated her 83rd birthday in December. The Prime Minister, Dr. D. F. Malan, is reported to have said in a statement on the death of Mrs. Smuts that she had strong personality and in what General Smuts was and what he did in his lifetime she undoubtedly also had her share. He made history and she will also live with him in history. Mr. Havenga said: "the death of Mrs. Smuts has been a big blow. As the wife and companion of one of South Africa's greatest statesmen, she led a humble but dedicated life which was an inspiration to all of us." Her body was cremated at the Braamfontein crematorium at 2.30 on Monday. Her loss is felt by all sections of the people as she was one of the eldest figures of South Africa, who had played, together with her illustrious husband, an important part in moulding the destiny of this country. It would perhaps not be an exaggeration to say that Ouma died heart-broken to see the work done by her husband undone. Whatever may be the faults of General Smuts we are absolutely confident that had he lived this country would not have reached the deplorable state in which we find it today. In the eve of his life his views on race relations had become broadened and we have a strong feeling that had the reins of the country been in his hands the relations not only between the Afrikaners and the English people but between the White and the non-White would have very much improved and this country would have been worth living in, which unfortunately is not the case today. All the tribute paid to Mr. Smuts will therefore be meaningless. It will not please

her soul which will find more solace where she is now than in our midst. We heartily join in mourning the death of one of South Africa's great friends. Peace be to her soul. We join the country in expressing our profound sympathy to the bereaved family.

South Africa Has No Soul

IN the Union House of Assembly last week a debate took place on a motion by Mr. J. G. du P. Basson (N.P., Nambij) calling for one flag and one anthem in the interests of national unity. The Prime Minister, Dr. D. F. Malan, told the Assembly that no country aspiring to nationhood could give allegiance to more than one flag. "The difficulty in South Africa is," he said, "that we have two souls—an Afrikaner soul and an anti-Afrikaner soul."

If there is one question on which we agree with the Nationalist Party it is on the question of having one flag and one national anthem for this country, and we would go a step further and say, that there should be one official language too. The flag should be one agreed upon by a majority vote and the same should be the case with regard to the national anthem. And as for the language the most sensible thing, in our opinion, would be to have the English language as the official language. The reason being that that language is universally understood and one need not waste one's energy in learning two languages. We quite agree that there should not be dual allegiance in this country. We should all be proud to be South Africans and there should be only one national flag of South Africa.

But who are we—three hundred thousand Indians who have no say in the Government and are treated as foreigners, no matter that

ninety per cent of us are born in South Africa and know no other home—to prate thus. And again who are nine million Africans—the real sons of the soil, who too have no voice in the Government and are treated as 'hewers of wood and drawers of water for the white rulers—to have the audacity to say such a thing. Dr. Malan talks of South Africa having two souls. It would indeed be truer

to say that it has no soul. It seems nonsensical to talk of nationhood in South Africa when a small minority seeks persistently to keep a vast majority of the people perpetually voiceless and voteless and to dominate over them. No, it will be a long time yet before the people of South Africa can call themselves a nation. They have yet to find their soul.

NOTES AND NEWS

The Riotous Assemblies And Suppression Of Communism Amendment Bill

The Riotous Assemblies and Suppression of Communism Amendment Bill, which has been introduced in the House of Assembly, with a view to tightening up the original Acts, passed its second reading last week. The Bill was opposed by the United Party and the Labour Party. Two members of the Independent United Party—Dr. V. L. Shearer and Mr. C. W. Warren—voted with the United Party. Four other Independent United Party members—Mr. P. B. Bekker, Mr. A. G. Barlow, Mr. F. W. Waring and Dr. A. H. Jonker—voted with the Government. The remaining Independent United Party member, Mr. B. Coetzee, was not present at the division.

UNO Commission On S.A. Racism

The United Nations Commission on the Racial Situation in the Union of South Africa met in private at the United Nations headquarters to discuss its programme and terms of reference. The commission consists of Mr. Daniel Belle Garde of Haiti, M. Henri Laugier of France, and Mr. Herman Santa Cruz of Chile, who was elected chairman. The terms of reference as set out by the General Assembly are: To continue its study of the development of the racial situation in the Union of South Africa, with reference to the implications of the situation for the populations affected and in relation to the provisions of the United Nations Charter; and to suggest measures which would help to alleviate the situation and promote a peaceful settlement. The Commission is expected to meet in Geneva in June or July to draft its final report, states Sapa-Reuters.

A Threat To Capitalists

The Minister of Health and Mines, Dr. A. J. van Ryn is reported to have said at a Nationalist Party meeting in Germiston that mine owners and big

capitalists must keep out of politics. "If the mining industry seeks protection and help from me, it must keep out of politics," he said. They must clean house and leave politics to the people, the Minister said. The United South Africa Trust Fund had given money to Opposition parties. The time would come when, if big capital openly associated with political organisations, it would regret it. The people had been patient so far about the activities of the Trust Fund. There was a danger that capitalists could claim to shape political policy as a dividend for their investment, he said. "I have told Mr. Oppenheimer that all his money will be spent before the Afrikaner can be submerged."

Two Liberal Candidates

The Liberal Party in Natal nominated two candidates, Miss Violaine Junod and Mr. Ronald W. Morris, to contest the Provincial elections, at a meeting of the Party in Durban. Mr. Morris will contest the Point constituency and Miss Junod will contest Durban Gardens. Miss Junod is lecturer in anthropology at the University of Natal and was well known as a Liberal at the University of the Witwatersrand before coming to Durban. She is a delegate of the International Red Cross Society. Her father, the Rev. H. P. Junod, who is well-known throughout South Africa for his work as national organiser of the Penal Reform League, was a prison chaplain for 23 years. Miss Junod inherited her sympathies for the Bantu from her grandfather, the Rev. H. A. Junod, the distinguished Swiss missionary who wrote "The Life of a South African Tribe" at a time before anthropology had developed into a precise science. Mr. Morris, who was chairman of the Point Branch of the Torch Commando, is a Durban publicity agent and publicity officer for the Intimate Theatre. — 'Natal Witness.'

Rabbi Swift's Prediction

Nations had tried to find a panacea for happiness in land conquests, markets, mineral wealth and air power, but all has failed to bring the desired happiness, Rabbi Swift, of Darbin is reported to have said in an address to the Rotary Club on Monday. The Bible was the only solution, he said. In 1913 England was the greatest creditor nation in the world, but two years made England the greatest debtor nation in the world. Rabbi Swift said the next war would be a "diabolical scientific

war, where men would sit in their studies and press buttons to let Hell loose upon the earth." He emphasised the good that Rotary could do in a bleak world. Standing as it did for fellowship and service, it could carry those ideas into every part of life.

Strike Of Africans In Lusaka Successful

The Lusaka Chamber of Commerce signed an agreement with the African Advisory Council to serve White and Black customers at the same counter in butchers' shops.

South Africa today, but of time and pace method.

The colonies of East and Southern Africa, however, have considerable settled European and Indian minorities living among large African majorities. To a greater or less extent each of these territories is now torn between the conflicting claims of the ruling minority and the subject majority—a conflict in which the basakap and the Mau Mau are two horns of the dilemma. In these circumstances what is the permanent Indian resident to do? We Europeans say that, if he expects any political rights, he must show his loyalty to the country of his adoption, by which we usually mean to the ruling minority. Most Indians will reply that nothing in recent history encourages them to hope that this course will lead to equality of status and treatment, irrespective of race. On the other hand, the inspiration of their motherland's struggle for independence and their calculation of their own best self-interest incline them to stand with Africans in their de-

mand for equal human status for all human beings. They are confirmed in this choice, by Mr. Nehru's steadfast refusal to countenance any form of Indian sectionalism or separatism in Africa and his uncompromising championship of the fundamental rights of all humanity.

Whether we agree with this attitude or not, we should be honest enough to recognise that it is a gross distortion to represent it as devotion to Indian national interests or to denounce India as "the neo-imperialist" and/or "the tool of Communism." Indians settled in Africa (totaling some 560,000) having made their choice, still hope that European intransigence will not be carried so far as finally to prevent Europeans also placing humanity as a whole above the interests of any one section of the population and thus joining Africans and Indians in a truly multi-racial society. Perhaps, also, India's technique of nonviolence will provide the ultimate reconciliation between strongly competing racial ambitions and a civilized social ethic.

LIBERAL PERSPECTIVE

INDIA AND AFRICA

By C. W. M. GELL

THE recall of Mr. Aps Pant, Indian High Commissioner in East Africa, has released a torrent of anti-Indian and anti-Nehru abuse. Exactly what Mr. Pant has been doing is not clear. But if it is true, as alleged, that he was disseminating "hundreds of thousands of leaflets giving Africans unashamed encouragement to liberate themselves from British oppression," he was obviously abusing his diplomatic privileges. However just or sincere his cause, no diplomat is entitled to participate actively in the political controversies of the country to which he is accredited.

But it is another matter to make this instance of diplomatic irregularity the subject of a homily on "the Commonwealth-wide Indian conspiracy," to talk of India's "take-over ambitions in the Colonial Empire," of "racist propaganda inspired by Mr. Nehru and his preachers of anti-White hate" and of India's overseas representatives as "subversives who should be the subject of unrelenting suspicion." Readers might be excused for imagining that these were extracts from the Nationalist press, which lately referred to "the new Blood River against the hordes from the uncivilised East." But actually we are quoting Lord Beaverbrook's "Daily Express." Nor was the "Financial Times" far behind in calling Mr. Nehru "an enemy within the gates of the Commonwealth more dangerous than any enemy without;" and its blustering editorial, which was echoed by a Johannesburg daily, demanded: "How can India's continued membership of the Commonwealth be reconciled with perpetual attacks on British colonial rule?"

Here, there is a fundamental confusion between Common-

wealth and Empire. When Mr. Nehru kept India within the Commonwealth, he subscribed to the conception of a voluntary association of self-governing peoples, bound together by common interests and a common political tradition of liberal democracy. India—so far as she has proceeded since independence—is the one great experiment in British liberal methods outside the countries peopled by British descended citizens. In this respect there is every justification for the London "Observer" remarking that South Africa under Dr. Malan, not India under Mr. Nehru, is the odd man out, "the misfit in the Commonwealth." This may become even clearer when the question of Commonwealth status for the Gold Coast, Nigeria or the West Indies arises.

For nothing in his acceptance of the Commonwealth principle obliged Mr. Nehru to modify his dislike of imperialism or colonialism. To Indians with their ancient civilisation and culture British rule, for all its achievements in the spheres of material progress and social order, was morally and spiritually stunting. This attitude colours their whole approach to colonial problems elsewhere, even though the absence of an indigenous civilisation sometimes poses difficulties not encountered in India and consistency might require an equal awareness of the evils of Chinese imperialism in, say, Tibet. Yet since Britain, too, has abandoned her brief attachment to the master-servant relationship between the races and is willing to lay down the White man's uncomfortable burden whenever colonial peoples are ready to rule themselves, the differences between her and India—as between British and Africa—are not those of principle, as in

NEHRU'S REPLY TO U.S. ARMS AID TO PAKISTAN

PRESIDENT EISENHOWER said that the United States would send military aid to Pakistan to strengthen peace and security in the Middle East.

At the same time, Mr. Eisenhower released the text of a letter delivered to the Indian Prime Minister, Mr. Nehru, in which he assured the Premier that the proposed military aid agreement with Pakistan was not directed in any way against India.

In his letter to Mr. Nehru, and in a separate statement issued, the President said that he would take "appropriate action both within and without the United Nations" if any country, including Pakistan, misused the aid it was receiving from America and directed it against another country in an aggressive manner.

Mr. Eisenhower also told Mr. Nehru that he would "sympathetically consider" any request from India for United States military aid.

Commenting on President Eisenhower's decision to send military aid to Pakistan, Mr. Nehru said the American observers could "no longer be treated by us as neutrals in this dispute and hence their presence there appears to us improper."

"Aid for Pakistan creates a grave situation for us, India, and for Asia," he told Parliament.

"It adds to our tensions and makes it much more difficult to solve the problems which have confronted India and Pakistan."

A report from Washington said that a spokesman for the United States Department of State said the United Nations might have to consider a possible demand from Mr. Nehru for the withdrawal of the American members of the United Nations truce team in Kashmir.

Answering President Eisenhower's offer to consider sympathetically any Indian request for aid, Mr. Nehru said: "If we object to military aid being given to Pakistan, we would be hypocrites and unprincipled opportunists to accept such aid ourselves."

Referring to President Eisenhower's assurance last week that if American military aid were used for aggression the United States would thwart it, Mr. Nehru said, "We know from past experience that aggression takes place and nothing is done to thwart it."

"Aggression took place in Kashmir with dire consequences. Nevertheless the United States has not so far condemned it,"—Saps-Reuters.

MR. ALAN PATON ON RACIALISM

"THE only kind of South Africanism is that which we can hold in common with rights and responsibilities regardless of race and colour in a multiracial common society," said Mr. Alan Paton, the celebrated author, when he spoke at a preliminary meeting of the Liberal Party at the home of Miss Elder, in Kokstad.

Mr. Peter Brown, the organiser of the Liberal Party in Natal, also spoke at the meeting.

Mr. Paton said: "The path of liberalism is the only path. There is no doubt in my mind that it is the only path that can possibly be taken."

"The National Party has said that the Liberal Party is the only real opposition. A liberalism that proclaims wholeheartedly for a common society is the only thing that can save South Africa."

Mr. Paton referred to the recent speech by the Leader of the Opposition, Mr. J. G. N. Strauss, on the United Party's attitude on integration. He said that some might now feel that there was no need for a Liberal Party.

"Nothing can be more fallacious, 'Die Burger' has stated that at last the United Party has a policy. The Nats hope to win even more seats."

"But I must congratulate the United Party for coming out in the open, and I hope they will lose no more seats. One of Mr. Strauss' hopes is to stop the flow of blood from the Federal and Liberal

wound in the U.P. body. Another hope Mr. Strauss cherishes is, to halt the rift between Afrikaans and English."

Mr. Brown, who spoke first, said that he belonged to the Liberal Party because that party provided the only answer to South Africa's problem.

He had seen a tremendous gap developing between the White and non-European peoples. This led to the conclusion that they had to consider the kind of society under which all could live.

There were two possible societies, the segregated and the integrated, and in his opinion the former was impossible as the latter had gone too far already.

A Native speaker referred to statements by the Minister of Native Affairs on the Bill which will prohibit Natives living permanently in towns. He said that all the surplus Natives from the farms would go to the reserves where the Natives would have their own industries. Industries required technicians and as the Natives could not provide them it would mean that White artisans would come and there would be more towns springing up on the edge of the reserves.

"The Africans have developed their own aspirations and if artificial means are made to stop them you can visualise the same thing happening here as in Nigeria and Kenya,"—"Natal Witness."

general public to respect and collaborate with the police if the police force is gravely implicated in brutality and corruption.

"We are firmly opposed to any demand for martial law or for summary justice in the name of any abrogation of the basic principles of British justice. It is important that in the administra-

tion of justice the highest standards prevail in Kenya."

In their reference to the Kenya Police Force, the members of the delegation said that, according to official records, there had been 130 prosecutions for brutality among the Police Force, ending in 73 convictions. Forty cases were pending.

POLICE FORCE AND RACE RELATIONS

The South African Institute of Race Relations in a Press statement states:

HAS our police force been adequately trained to deal with situations of tension involving the different racial groups? This is a question that might well be asked of South Africa as of and other country with a heterogeneous population.

In America much research work has been done by the Southern Police Institute at the University of Louisville, where selected police officers are trained in the social aspects of police work as well as in the modern methods of crime detection and law enforcement. The men are given a thorough grounding in the law they are enforcing and the training is made to realise the necessity for fair and impartial treatment for all under the law. Courses are given in "The Background of Racial, National and Religious Tensions," "Social Situation in Which Tensions Arise"

and "The Role of the Police in Dealing with Tensions".

It is the conviction of Mr. D. A. McCandless, Director of the Southern Police Institute, that poor policing serves as a barb in community relations, and that education is the surest way to realise higher standards of policing. In an explanation of the Institute's programme and the philosophy behind it, Mr. McCandless says, "We put emphasis on the 'two P's'—procedure and professionalism. Too often police are untrained in fundamental legal procedure. They may ignore basic rules when looking for evidence or making arrests. Race relations are irritated by poor police work, not only in the South (of America) but throughout the country."

Intensive training of this nature is of even greater importance in South Africa where our police force has the day-to-day task of enforcing on our non-European people unpopular laws hurtful to their personal dignity.

BRITISH PARLIAMENTARY DELEGATION ON MAU MAU

A Parliamentary delegation which went to Kenya to investigate the emergency reported last week that "brutality and misgovernment" by the Kenya police constituted a threat to public confidence.

The six members (three Conservatives and three Labour) of the delegation, said that the situation in Kenya caused by the Mau Mau had deteriorated and the influence of the terrorist organisation in the area of the 1,000,000 Kikuyu had increased.

The report said that the danger of infection outside the Kikuyu area was now greater than it was at the beginning of the state of emergency.

The situation in Nairobi was grave and acute.

Mau Mau orders were carried out in the heart of the city. Mau Mau "courts" sit in judg-

ment and their sentences are carried out by gangsters.

The report called for the "re-organisation of the police, from the highest level downwards," accompanied by stern action to enforce proper discipline and a right approach to the general public.

The report said that the Mau Mau "is a conspiracy designed to dominate first the Kikuyu tribe and then all other Africans, and finally to exterminate or drive out all other races and seize power in Kenya."

The Government of Kenya "has not succeeded sufficiently in rallying the mass of the Kikuyu to the side of law and order."

Efficient army and police backing should be given to the Kikuyu home guard.

"It is useless to expect the

BONES WANTED

We Pay
£7 PER TON
F.O.R. your
Station or Siding

BAGS RETURNED RAILAGE PAID

For Full Particulars write to:

THE
BULL BRAND
FERTILIZERS LTD.
SARNIA, NATAL.

AFRICAN VIEWPOINT

DRC AND REV. GEORGE B. MOLEFE

By JORDAN K. NGUBANE

THE Press recently gave wide publicity to the resolution in which the Dutch Reformed Church protested against the induction of a white minister by an African into the clergy of the Presbyterian Church. One of the grounds of protest was the fact that the practice was in conflict with the Government's policy. Coming as it did from people who shoot from every hill top about their Christian virtues, the protest needs more than passing attention. It calls for a very strong counter-protest from the other Christians as well as from decent men and women on both sides of the colour line.

The facts of the matter are quite simple. Reverend George B. Molefe was acting in his capacity as Moderator of the Presbyterian Church. The office of Moderator had in the past been held mostly by whites. Not in the view of the Presbyterians, it was in conflict with the Christian evaluation of the human personality to see merit only in a white skin and not in a dark one. They changed their policy and elected distinguished Africans to lead their Church as well.

Inducting young ministers into the clergy is one of the functions of a Moderator and in ordaining a white candidate, Mr. Molefe was doing no more than his duty; a duty placed on him by the Assembly of the Presbyterian Church.

It is quite obvious that neither the white candidate or the white Presbyterians objected to Mr. Molefe inducting a white man. In other words in so far as the white and non white Presbyterians were concerned, the induction was perfectly in order. The Presbyterians agree among themselves that the way they do things is in the closest accord possible with God's Purpose.

In a Christian country, one would take it for granted that they are free to see the truth and order their lives in a way dictated by their perception of it. One would not expect fellow-Christians to raise their hands in holy horror against their neighbours' freedom of worship.

A few facts on Mr. Molefe are worth noting. He is one of the highest educated Africans and has travelled extensively in the Western world. In his travels abroad he met distinguished Church leaders in Europe and America and is a close friend of very many of them. He has always been keenly interested in

promoting peace between the races and at Port Elizabeth he works untiringly for racial accord. During the week he teaches at the Newell High School but this does not exhaust his energies in the service of the Presbyterian Church.

I know the man personally and he is one of the finest Christian gentlemen I have had the honour to be friends with. He carries himself about with a charming and unaffected humility and is a conscientious servant of his Creator.

Against this wide background we might now see the DRC protest for what it really is: an indictment of the State to come in between a man and his God; an implied repudiation of the Christian evaluation of the human personality; a lapse into medieval tyranny.

For, in matters of faith, it is no business of the State to tell a man what he should believe. If the Presbyterians believe that all Christians have an equal value before God and proceed to order their lives according to this belief—that is their own affair and nobody has any right to come and threaten them with Government action in the way the Dutch Reformed Church is doing by implication.

South Africa is not a theocratic State and it is the duty of every Christian on either side of the colour line to resist with every power in their command any attempt, no matter how subtle, to impose a theocratic State on the people of South Africa.

It is quite clear that the Dutch Reformed Church would be happiest if South Africa were a theocracy and apartheid the political philosophy regulating relations between white and non-white. If the Dutch Reformed Church is going that way, it is time the other Christians told it plainly that it is off the track; that they are not going that way, definitely.

Christianity teaches that God created Man in His own image. The human personality is the God-factor in us, no matter what our skin colour might be. In this light an African Moderator, duly elected by the body of Christians who see in him their leader: a man who, by his personal example and integrity, will bring Presbyterianism in closer accord with God, is as good as a man from any other human race. There is in him the same God-factor that is in a white Moderator. To say, as the DRC insists,

that he should not perform those functions he should carry out as a matter of duty to his God and and his followers is to repudiate the Christian evaluation of the human personality. God cannot have one value in a black form and another in a white form!

I mentioned a lapse into medieval tyranny. The moment you start prescribing a ceiling beyond which a particular race of human beings might not rise, you do not only arrogate to yourself the right that belongs to God exclusively; you become a tyrant.

In the days when Europe wallowed in darkness, men murdered their fellowmen for the reason that they saw the truth in different light. Later, men did not kill their neighbours because they did not believe in the things they themselves accepted. They locked them behind prison bars. I am afraid if it is not careful, the Dutch Reformed Church might soon find itself reviving a tradition not wholly different! And that is the path of a tyrant.

The DRC seems profoundly disturbed over the fact that the induction was in conflict with the Government's apartheid policy. What business of ours is it, if it is? If Malan is the inflexible idol of the Dutch Reformed Church, he is emphatically not

ours! If the Dutch Reformed Church sees in him the fountain head of all racial virtue, we are free to see him in different light.

The Dutch Reformed Church always has a lot to say against foreign interference in matters essentially domestic to South Africa. It is strange when the same body does not hesitate to interfere in the internal affairs of a sister Church!

Personally, there is one other reason why I like the action of the Presbyterians in having an African Moderator in the position to induct white clergymen. It is a positive acceptance of the new challenges that the English-speaking Churches should first abolish the colour bar in their Churches before they condemn apartheid. Here is a solid body of upright men and women accepting the Minister's challenge and following an African leader; to the extent of allowing themselves to be ordained by him! Why should the DRC squeal when the Presbyterians accept a challenge along by Minister Louw? There are men of courage and Christian character in the English-speaking Churches to whom virtue and principle are more important than the colour of their skin. The DRC should not be shocked when they practise what they preach.

Latest Records And The Cheapest In Our Stock

			s.	d.
Albela	6	Records	45	6
Aan	5	"	35	9
Aware	5	"	35	9
Deo-Deo	5	"	35	9
Deeder	5	"	35	9
Afana	5	"	35	9
Jaal	5	"	35	9
Hamlog	4	"	31	6
Bazi	4	"	31	0

Packing 3/6 Extra

Film Song Books in Gujarati 9d each.

Albela, Aan, Aware, Bazi, Hamlog, Poonam, Sanam, Afana, Deeder, Jaal, Pepee, Baiju-Bawra, Anarkali Babul, Foot Path, Rang Rang Babul Mithaas, and many others.

Obtainable at :

**BHARAT MUSIC
SALOON
AND BOOKSELLERS**

Phone: 26070

286 Gray Street, DURBAN.

(Corner Grey and Lorne Streets)

—ATTRACTIVE— SAREE MATERIALS

Self Striped Georgette Crepes 45" Green, White, Pink, Sky, Lemon 4/11 yd.	Coloured Georgettes 45" All Shades 3/11 yd.
Self Check Fancy Vellies with Black Designs 45" 4/11 yd.	Spotted Georgettes 45" Latest 4/6 yd.
Fancy USA Floral Vellies 38" 4/11 yd.	Embossed Georgettes 45" Locket Design 6/11 yd.
Two Tone and Rainbow Georgettes 45" All Shades 4/11 yd.	Georgette Jari Work Sarees 14-10-0 each
Floral Hemsterges 45" Red, Gold, Green and Blue Designs 4/6 yd.	Georgette Sarees Cotton Embroidery 13/15/0 each
Bordered Georgette 45" All Shades 3/11 yd.	Benares and Tinsel Jari Borders Big Range in Stock

BLOUSES

Calcutta Embroidered Satin and
Georgette Blouses and Latest
Slippers 8/11 each.

CHAMPALS!

Plastic Fancy Tops with Beel
Size 3 1/2 38/6 pair
Also Leather 8/6 & 10/6 pair

Write For Samples:

JAYBEE SILK HOUSE

39 MARKET STREET, JOHANNESBURG.

Phone
Day 24169

Phone
Night 833549

L. RAJKOOMAR (PTY.) LTD.

14, CROSS STREET, DURBAN.

Funeral Directors and Manufacturers of all classes of
Coffins and Wreaths

Contractors to the INTERNATIONAL FUNERAL
COMPANY, LIMITED.

Reg. Office: 14 CROSS STREET, DURBAN

Country Orders for Coffins and Wreaths,
accepted by phone and despatched by rail
at the shortest notice.

Cable & Tel. Add.: "HARGOVAN".

Phone 29388.

P. HARGOVAN & CO. (PTY.) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

FOR ...
RUBBER STAMPS
AND
PRINTING

CONTACT

**STANDARD
PRINTING PRESS**

GENERAL PRINTERS
AND
RUBBER STAMP MAKERS

73 BEATRICE STREET, DURBAN.

PHONE 61006;
P.O. BOX 2782.

TELEGRAMS: "STANDARD"
QUICKPRINT

ESTABLISHED 1927

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Kampala arriving March 29. Sailing 3
for Bombay

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow
Fever inoculation requirements and obtain certificates from their
nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from
private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES: DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without food	£75-15-0
Second "	"	"	50-13-0
Inter-Class	"	"	34-3-0
Unberthed (Deck)		without food	21-3-0

Muslim Special Food £11-10-0 Ordinary Food £4-17-6
Hindu Special Food £10-3-0 Ordinary Food £4-5-6
Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can
be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be
permitted to keep on deck with them more than one bed-
ding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.
Tel. Add. "KARAMAT."

Pakistan News

(From Our Own Correspondent)

Karachi, March 1954.

THE recent announcement by the Government of the North-West Frontier Province, releasing forty-five political detainees and prisoners, has been received everywhere with pleasure and satisfaction. Among those set free are Khan Abdul Ghaffar Khan, the "Frontier Gandhi," and his brother, Dr. Khan Sahib. The decision was part of a general amnesty by the Frontier Government to people under restraint for political reasons. In giving freedom the Government at the same time restored in full, property seized at the time of arrest.

The news has been greatly welcomed as evidence of the stability of the Frontier Government which evidently does not rest on curbing the liberty of influential citizens whose views do not coincide with those of the Government. Indeed, after the announcement, Dr. Khan Sahib made it clear that ideologically he continued to differ from those now exercising power. At the same time, he said: "I am a Pakistani and will defend Pakistan at any cost."

In the last few days the Governments of Pakistan and Turkey have announced their intention to enter into a political, economic and cultural pact. It is, no doubt, a very significant affair and of great importance in international politics. As Pakistan's Foreign Minister, Chaudhary Zafarullah Khan has pointed out, it may lead to some regional defence system, involving other nations living nearby. In such a scheme, it is apparent that Pakistan has a very important part to play. In Pakistan this new move has been received with wide approval since, among other things, it is the first substantial measure of Muslim unity, so far achieved since Pakistan began her efforts to this end some years ago.

It seems equally evident that this pact is but a step before the decision by America to give arms to Pakistan, a matter which, in the last two or three months, has received a great deal of publicity. It can now be seen that such a proposal will be implemented in a manner which, while satisfactory to both parties, will be far removed from those circumstances which were rather hysterically asserted by some of those who took exception to the idea. It is believed that the aid will be restricted to the provision of arms to equip two divisions of the Pakistan Army. If this is so, then the Pakistan Army will have been no more than restored to

its original size, prior to the disbandment of two divisions not long ago enforced on the country owing to its inability to provide the equipment for them.

In previous letters to 'Indian Opinion' we have mentioned the important discovery of natural gas at Sui in Baluchistan. As more and more information concerning this discovery comes to hand, it becomes clear that it is an affair of very great importance. The proved reserves show that the wells will yield 115,000,000 cubic feet of gas a day for fifty years. Current investigations indicate that the period may turn out to be one hundred years. These are very different, and much larger, figures than were originally and rather conservatively announced when the discovery was made. Inasmuch as the latest information comes from the Shell group, which carried out the prospecting and drilling work, these figures do not come from the fevered imagination of any over-enthusiastic public relations official.

Plans for the piping and transmission of the gas to Karachi and other centres are going ahead rapidly. A company is now under formation whose capital will be subscribed by the Pakistan Industrial Development Corporation, the Burmah Oil Company and the Commonwealth Development Finance Company. A World Bank loan is also expected to assist in financing the extensive work which the project entails. The managing agency of this vast and important enterprise will be in the hands of the Burmah Oil Company so that experienced and capable management is assured. Already civil engineering works contracts are being drawn up and it will not be long before the ditchers and pipelayers will be at work.

The immediate and long-term benefits of the Sui discovery are too obvious to call for mention, but perhaps the most satisfactory consequence is that the problem created by Pakistan's inadequate fuel resources, are now capable of solution and internal production costs are likely to fall rapidly.

On February 2 His Highness the Aga Khan celebrated his Platinum Jubilee at Karachi. More than fifty thousand people attended the occasion which was extremely well organised. His Highness was weighed against a

token quantity of platinum which served to signify the sum of more than twenty-six lakhs of Pakistan rupees collected by his followers for charitable purposes. Most prominent Pakistan personalities, as well as many foreigners resident in Karachi were present and, in addition, devotees of His Highness came from all parts of the world to attend this auspicious occasion. The Aga Khan addressed the gathering with eloquence and wisdom and his speech made a great impression. He signalled the event by several large donations to worthy causes in Pakistan.

Next month the East Bengal provincial elections will be held. The electioneering has been vigorously fought and the Muslim League Party has been obliged to struggle hard against a good deal of criticism on the part of the general public as well as against the onslaughts of veteran campaigners like Mr. Fazlul Haq and Mr. H. D. Suhrawardy who, with others, formed a United Front against the Muslim League. However, it is not clear that the United Front is as united as it might be. There are also smaller parties and in each constituency innumerable independent candidates are seeking the suffrage of the people. The counting of votes promises to be a complex affair.

The overall position is interesting. The seats reserved for the minority communities cannot go to the Muslim League although the Muslim League may try to influence the election of candidates who are sympathetically disposed, but it is doubtful if this tactic is likely to yield any results that would materially alter the position in the House. The real question is: How far will the Muslim League succeed in retaining sufficient seats so as to ensure a majority over all other parties and groups? The margin between success and failure is not large, assuming that the minority community members are in opposition.

Leaving aside the wild accusations made in all directions, it is clear that at one time the fortunes of the Muslim League Party did not promise well and the position was not at all reassuring until the Prime Minister, Mr. Mahomed Ali, himself went over to East Bengal on an electioneering tour. His efforts constitute a considerable personal success specially since he was faced with issues, such as the language question, which arouse intense emotional feeling.

Only a few days remain and the outcome is awaited with the greatest interest throughout the country.

Pakistan has recently held its Sixth Science Congress which was attended by eminent scientists from many countries, including several leading Indian scientists. It was an important occasion culminated by a sharp controversy between Dr. Julian Huxley and Mr. Nazdin of the U.S.S.R. on biological theories. It began in the form of an exchange of challenges leading to a formal intellectual duel staged at Karachi. It is not clear—nor, it is, to the uninformed such as this correspondent—who got the better of the argument, but it was all very exhilarating and satisfying to the public and, it must be added, perhaps with regret, created a good deal more interest than the more reasonable and objective addresses of others who came to give of their knowledge.

Yet another satisfying step in Pakistan's march forward is the agreement just signed with the United States for the development of an adequate water supply and sewage disposal scheme for Karachi. The tremendous increase in the population of the city, as well as the projects for the construction of a new capital, render these schemes indispensable. Indeed, a new capital will be impossible with them and, as it is, the deficiencies of the present arrangements are constantly felt. The new plans contemplate a scheme, taking four years to mature, whereby water will be drawn from the Ravi Indus one hundred and twenty miles away and distributed throughout Greater Karachi. At the same time the new sewage disposal plant will provide sanitation for the city, its present new suburbs in the Orangi and areas, Nazimabad and Ghatina, as well as the new capital.

The plans have been prepared on a massive scale so that Karachi will no longer be a parched city on the edge of a desert. There will be ample water making it possible to lay out parks and playing fields and will encourage garden lovers who, in these days, are defeated in their efforts to grow flowers and fruits.

Commerce calls for more bookkeepers. Let the School of Accountancy train you by home study methods.

Write for particulars from

The School of Accountancy, P.O. Box 4592 (2) Johannesburg.

44 Years of Successful Educational Service.

INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Bombay, February 17.

THE Kashmir Constituent Assembly has unanimously accepted the report of the Drafting Committee which declared the State's "final and irrevocable accession to India." The report of the five-man committee was based on the directives issued to it by the Basic Principles Committee and the Advisory Committee on Fundamental Rights and Citizenship.

The Drafting Committee has in its report incorporated the provisions of the Delhi Agreement reached between the Governments of India and Kashmir and endeavoured to clearly demarcate the sphere of Government of India's jurisdiction, keeping intact all along the residual powers of the State. While doing so, the Committee has provided adequate safeguards for preserving the basic policies of the State in respect of land reforms and the interests of the permanent residents of the State.

A Bill for making consequential amendments in the Jammu and Kashmir Constitution Act will be presented to the Kashmir Constituent Assembly in due course. The Drafting Committee has asked for time for preparing a draft constitution.

Sixty-four of the 75 members of the Assembly were present in the House when it unanimously recorded its approval of the report.

Speaking on the report Bakshi Gulam Mohamed, Prime Minister of Kashmir, declared: "Now no power, great or small, can effect any change in the decision we are taking today. We have completed all formalities for the irrevocable accession to India. The chapter of our accession to India has been written with the blood of thousands of brave soldiers of the Indian Army and the State martyrs who laid their lives in defence of the State against ruthless and blood-thirsty marauders from Pakistan. The people of Jammu have placed firmly and permanently their hands into the hands of the leaders and people of India in the midst of threats of aggression from Pakistan and her Western allies."

The Prime Minister thought it was unfortunate that this decision of declaring the State's accession to India as final and irrevocable was not taken three years earlier.

He further said: "We waited and waited, but nothing happened in respect of a plebiscite and we could tolerate no more delay. Then we declared the establishment of the Constituent Assembly. Today we feel proud we are fulfilling our greatest promise. Now it is for the Indian people to catch the hands that have been stretched to them."

Commenting on the speeches of Pakistani leaders denouncing the decision of the Kashmir Constituent Assembly Mr. Bakshi said these criticisms were the result of Pakistan's dreams being shattered.

Maulana Masoodi, Member of the Indian Parliament and former General Secretary of the Kashmir National Conference, urged that Government of India must, without delay, accept the decision of the Kashmir Constituent Assembly to accede to India.

Maulana Masoodi said that the Government of India must act quickly if the uncertainty in the minds of the people about the future of the State were to be removed. The vote of the Constituent Assembly was both morally and legally the same as the verdict of the people in the event of a plebiscite. It was a body constituted by the vote of the people on the basis of adult franchise and the vote is that Assembly was, besides, unanimous. In order to avoid any controversy, it would be best if the Government of India here and now said that the verdict of the Kashmir Constituent Assembly was the final verdict on the question of accession to India.

The Government of India have not yet indicated their reactions to this demand. But it is known that they are fully examining the implications of the plan by Kashmir leaders that holding of plebiscite in this State would be not only superfluous but would also mean abrogation of the sovereign rights and privileges of chosen representatives of the people of Kashmir.

Mr. Mohamad Ali, Prime Minister of Pakistan, has addressed further letters to Mr. Nehru requesting him to arrange an early meeting between the two, but Mr. Nehru has not been able to reply to any of his letters due to his pre-occupation with the election campaign in Travancore-Cochin and Pepsu,

Mr. Nehru who has returned to Delhi now might send his reply to the Pakistani Prime Minister in the course of this week. In view of the unhelpful nature of the reply of Mr. Mohamad Ali to certain fundamental issues raised by India bearing on projected American aid to Pakistan, it is felt there that a congenial climate essential for the meeting of the two Prime Ministers, has not yet been created.

An early meeting between the two Prime Ministers may not come off for another season too. The preliminary issues, before deciding the question of induction of the Plebiscite Administrator for holding a fair and impartial plebiscite, have not been settled. Unless these are settled it is hardly possible even to stick to the provisional time table for naming the Plebiscite Administrator. The date fixed for naming the Plebiscite Administrator was April 30, 1954.

In regard to protests from Pakistan over the Kashmir Constituent Assembly's decision to count accession to India as final and irrevocable, Mr. Nehru might reiterate, in reply to Mr. Ali, India's stand that she would redeem her pledge to the people of Kashmir and United Nations, notwithstanding the decision of the Kashmir Constituent Assembly.

Irrespective of this clarification from India in regard to the Kashmir dispute, it is held doubtful whether Pakistan will carry out its threat to raise the Kashmir issue again at the Security Council. Obviously, the United States would be opposed to such a move lest it should provide another opportunity for Russians and other opponents at the U.N. to attack the American policy of attempting to secure basis in Pakistan and other Middle East countries by offering them military assistance.

Continued improvement in general economic situation and India's rapid progress towards achieving food self-sufficiency were underlined by President Rajendra Prasad when he addressed the joint sitting of both Houses of Parliament, heralding the inauguration of the Budget session.

The address did not contain any spectacular announcement but reviewed what the President described as "a year of considerable achievement."

The President reiterated his Government's determination to pursue the path of peace by holding before them a message

of tolerance and self-reliance preached by the Father of the Nation, Mahatma Gandhi. The President declared India's resolve to develop close and friendly relations with neighbouring countries. He characterised the recent Indo-Ceylon Agreement as a first step and an earnest attempt to that end, though it did not finally solve the long-standing problems of the people of Indian descent in Ceylon.

Referring to Pakistan, the President deplored that while in the past year meetings between the Prime Ministers of India and Pakistan led to some understanding about matters which had long been in dispute, "unfortunately some developments have at present come in the way of further progress." The President did not specifically mention the United States military aid to Pakistan.

Communists, Hindu Mahasabha members and a few others walked out of the House of the People when the Speaker disallowed three adjournment motions seeking to discuss the Kumbh Mela tragedy after the President's speech. There were some hot exchanges on the same subject in the Council of State. The Prime Minister, Mr. Nehru, assured the members the Government would lay on the table of the House the report of the committee appointed by the U.P. Government to inquire into the tragedy and the Government would have no objection to that report being discussed in Parliament. He expressed his deep sorrow at "the terrible occurrence." Both the Houses observed a minute's silence.

The Government of India have ratified the Indo-Ceylon Agreement after receiving an assurance from the Prime Minister of Ceylon that no outside interpretation will be binding on either parties and the Agreement will be acted upon in the spirit in which it was concluded.

FOR SALE Makan Shoe Store

The old establishment situated in the heart of Veedolup (Johannesburg) with modern fittings and fixtures and a go per cent European clientele. Premises leaving for India. Premises consists of two shops situated on one and two flats. Present stocks approximately £7000 all clean stocks branded lines. For further particulars please phone or call at the following addresses: Executives secretariat of the Estate of the late Daga Makan.

(a) Mr. M. Jaybhay 211b Delany Street, Veedolup. Phone 35757.

(b) Mr. Amba Nagar 631 Delany Street, Veedolup. Phone 35400.

(c) Mr. K. C. Patel, Phone 333716.

Things in General

Muslim Women Speak In Public

A public speaking contest on the life of Muhammad, the Prophet of Islam, was held last Saturday under the joint auspices of the Mehl-e Khawateen-e Islam and the Arab Study Circle. Mrs E. H. Ismail presided at the afternoon session and seven women speakers spoke on various aspects of the Prophet's life in Urdu. The winners are: First Miss Saiya Siddiqi, second (jointly) Mrs. Fatima I. M. Meer and Miss Zubeida Bermania. In the evening the contest became more lively and the Kujce Hall was packed to capacity. Mrs. Aminah M. I. Meer presided and the eleven women speakers, who spoke in English, clearly showed that they can be as good speakers as men provided they are given the opportunity and encouragement. The winners were: First Mrs. Zulekha Mayet, second (jointly) Miss Bilquis Jhaveri and Miss Z. Bermania, third Miss Fatima Osman—secretary of the Mehl-e. Miss Elizabeth Sneddon M.A., Mr. W. Rasool, B.A., B.T., and Mrs. L. C. Meer adjudicated. The last two also adjudicated for the Urdu section. Three beautiful Bunting trophies of the Arabic Study Circle were presented to the winners, plus book prizes for the winners as well as the other contestants.

Verulam Football Club

The Verulam Temple Football Club held its eleventh annual general meeting at the Shree Gopallal Hindu Temple Hall recently. The following officials were elected for the ensuing year.—Patrons: Messrs. R. L. Beharee, S. Sham, Y. S. Chinsamy, P. P. Pillay, Ballasur, N. Munroo. K. Paner, M. Andhee, B. Rajcoomar (Braman), S. Jansatoo and L. C. Singh; President: Mr. S. R. Lalbehari, Treasurer: Mr. G. Moonoolall, Secretary: Mr. M. R. Sham, Captain: K. Ellen, Auditor: Mr. P. S. Behari, Vice-Presidents: Messrs. H. R. Lalbehari, A. C. Sham, Vice-Captain: Mr. M. Ramascoop, Manager: S. Garli; Delegates to the Verulam and District Indian Football Association: Messrs. S. R. Lalbehari and M. R. Sham, (A. team). For the (B) team: Messrs. K. Ellen and G. Moonoolall. Mr. S. R. Lalbehari who was elected for eleven successive years said that he was very proud to associate with the club as he and Mr. G. Moonoolall

were the founders of the club and up till now were held in high esteem. He appealed to all members for co-operation and expected good team work. In conclusion he emphasised the necessity of discipline on and off the ground.

Mahatma Gandhi Memorial Fund

We wish to thank an anonymous donor for the donation of £2-2-0 towards the Mahatma Gandhi Memorial Fund.

Among the passengers that arrived in Durban on the S.S. Karanja from Bombay was Mr. B. U. Mehta, director of the firm of Messrs. Mehta and Sons of Louistrhardt. Mr. Mehta is accompanied by his wife. They returned after a sojourn of nearly three years in India. Mr. Mehta tells us that the food and clothing situation in Bombay is greatly improved and the people on the whole are happy and contented.

Distin's Winter Price list of all Winter and Spring varieties of Bulbs, Flower and Vegetable Seeds. Free copy posted upon request to Distin's Seeds (Pty) Ltd, Box 2060, Johannesburg.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply: 9 Adams Arcade, 40 Market Street, Johannesburg.

Cuticura SOAP

Every woman a luxury skin treatment!

Baby simply loves the caressing softness of its silky and fragrant lather. It is so soothing and cooling to hot, smarting skin. After the bath a dusting with exquisitely perfumed Cuticura Talcum Powder will ensure baby's comfort.

FOR SENSITIVE SKINS

8

LUXURY and TOURIST SERVICE EVERY MONTH from

NAIROBI

TO INDIA & PAKISTAN

AIR-INDIA

International

48 Salisbury House
Smith Street, Durban
P.O. Box 1111.

Details from L.A.T.A. Airlines and Agents.

DHIRUBHAI P. NAIK

Travel, Insurance & General Agent

Book with us for your travelling by Air, Sea or Land either to India or to any part of the world.

All types of Insurance—Life, Fire, Burglary, Riot, Storm, Accident, Plate Glass, etc.

Consult Us Free of Charge For Your Income Tax, Personal Tax, Writing Of Your Wills, Trade Licences, Revenue Clearance Certificates, Passports And Immigration Matters.

Representatives: National Mutual Life Assn. Of Australasia, Yorkshire Insurance Co. Ltd.

Telephones: 33-9033. 29a Commissioner Street, JOHANNESBURG.

News the other papers don't print is to be found each week in

PEACE NEWS

World news—events in Africa, Asia, America, Europe—news of constructive peacemaking; race relations; progress towards a non-violent society.

Obtainable by air-mail each week from Britain at 50s. 6d. per year; sea-mail 21s.; 4 weeks trial subscription (sea-mail) 2s. 6d.

South African representative,

ELLA B. ELDER

Brownlee Street, Stutterheim, Cape.

London office

3 BLACKSTOCK ROAD, N. 4

Always Better. Better Always.

**Are Kapitan's Tempting
Sweetmeats.**

For nearly half a century we are leading in the
manufacture of Quality Sweetmeats and Cakes.

TRY US FOR THE LATEST INDIAN RECORDS.

Address:

KAPITANS BALCONY HOTEL,

(CORNER SWEETMEAT HOUSE)

Corner Grey and Victoria Streets

DURBAN.

Phone 23414.

Tel. Add. "KAPITANS."

M. J. PATEL

INTERNATIONAL SPORTS COMPANY

**Importers & Exporters & General
Commission Agents**

10 Peking Road, Kowloon, HONG KONG.

**Special attention is paid
to indent orders**

Write To Us For Further Particulars.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?

Have you provided for your dependants?

Prepare for the future

Life Insurance gives peace of mind for the unknown
future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has
best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760,
JOHANNESBURG.

Phones:— } Business 33-0711
Residence 33-5961

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING

—CO. LTD.—

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants

—&—

Direct Importers.

**47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.**

Phone 53.

Telegrams "SOLANKI."

P.O. Box 208.

Solanki & Co. Ltd.

Merchant & Direct Importers

**Extensive range always carried in
the following:**

Silks, Drapery, Toilets, Per-
fumes, Curios, Fashion Goods
and Jewellery, Wide Range of
Indian, Persian and Chinese
Carpets.

Stockists of well-known branded
Watches.

COPPERBELT PIONEER STORE

**Where Quality and Service
are Paramount.**

Luanshya,

Northern Rhodesia.

SHINGADIA STORES

(Proprietary Silk Bazaar Ltd.)

Direct Importers

Drapery, Outfitting, Fancy Goods,
Oriental Curios Etc. Etc.

P.O. Box 111.

UMTALI, S. Rhodesia.

Telegrams: "Premsilik"

Phone: 2523.

PREMIER WHOLESALERS

(Members of the Mashonaland Wholesalers Association)

Everything for the African Trade. Prints, Khaki,
Calicos, Blankets, Shoes & Fancy Goods.

P.O. Box 319.

Phone: 2523/Extn 1.

UMTALI, S. Rhodesia

RHOD-INDIA LIMITED

Exporters, Importers & Manufacturers Representatives

Piece Goods, Hosiery, Jute Goods.

Enquiries Solicited. Prompt Attention.

"Aryan Mahal" 6th Floor,

Plot 43, "C" Road,

Churchgate Reclamation,

Cables "Indorhod."

BOMBAY, INDIA.

Phones: 29121/3 (Switchboard)
24179 (Manager)

Cables & Tel. Add:
"PROSPERITY" (All Branches)

P.O. Box 2197

(Established 1927)

Premier Produce Co. (Pty) Ltd.

General Wholesale Merchants
EXPORTERS AND IMPORTERS

Buyers and large Stockists of all kinds of Indian and European Groceries, Provisions, Soaps, Oils, Grains, Beans, Peas, Kaffircorn, Malt, Maize, Maize Products, Wheat, Wheaten Products, Crockery, Hardware and also Coal of all types.

All enquiries for Export and Import
to the Head-Office.

Head-Office: "PREMIER HOUSE"
364 Pine Street, Durban.

also at

JOHANNESBURG

Phones: 34-3554/5
P.O. Box 200, Fordsburg,
82, Crown Road,
Fordsburg, Johannesburg.

BENONI

Benoni Coal Site
Phone 54-1813,
Rangeview Coal Sites—54-2205
P.O. Box 392, Benoni.

Full range of men's and
boys' khaki shirts and
clothing.

Is that
gab, tropicale.

DENTONA

SHORTS AND SLACKS
IN OVERSIZED
TRADE ENQUIRIES

UNION OF S. AFRICA, SWAZILAND, BASUTOLAND,
SOUTH WEST AFRICA, SOUTHERN BECHUANALAND.

DENTON TRADING CO.

Phone 34-4381

JOHANNESBURG

P.O. Box 3581

N. RHODESIA

FEIGENBAUM BROS.

Phone 2758

BULAWAYO

P.O. Box 354

SOUTHERN RHODESIA

MASHONALAND, P.E.A. & N. BECHUANALAND

W. F. NEUMAN

Phone 2-1219/2-4924

SALISBURY

P.O. Box 1492

BRITISH EAST AFRICA

VAN BRUSSEL & CO (E.A.) LTD

Phone 4910

Trust Mission

NAIROBI

BULAWAYO CLOTHING FACTORY LTD.

Phone 2410,

Bulawayo,

P.O. Box 427,

Southern Rhodesia.

Proprietors:

C. L. Patel, D. K. Patel
V. B. Patel, H. J. Patel
K. C. Patel

The Star Clothing Factory

Wholesale Merchants

CLOTHING MANUFACTURERS

P.O. Box 237. Phone 514.

Jameson Road, Livingstone,
NORTHERN RHODESIA.

Our S.A. Representative:

H. L. Hompes & Co.,
(Pty.) Ltd.

Durban, P.O. Box 1301.
Johannesburg, P.O. Box 3480.
Capetown, P.O. Box 824.

NEW TYPEWRITERS

POPULAR MAKES

Remington, Smith-Corona, Olivetti,
Hermes, R. C. Allen.

PORTABLE & STANDARD MODELS
AVAILABLE AT:

NATIONAL OFFICE SUPPLIES
(PTY. LTD.)

(Directors: N. V. MEHTA, J. P. GOKOOL, K. V. MEHTA)

LEGAL & COMMERCIAL STATIONERS

OFFICE EQUIPMENT SPECIALISTS

76 Victoria Street, Durban.

PHONES 22612

P.O. BOX 1317

Tel. Add. NOSLIMITED.

For Quality Printing Consult:—

UNIVERSAL PRINTING WORKS

Commercial Printers & Calendar Specialists

9 Bond Street, Durban, Phone 25295.

ઇન્ડિઅન

ઓપિનિઅન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે અને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

પુસ્તક પર મુ—અંક ૧૦
તા. ૫ માર્ચ, ૧૯૫૪.
છુટક નકલ પેની ૬.
દર શુક્રવારે બહાર પડે છે.

પાકિસ્તાનને અમેરીકાની લશ્કરી મદદ

★

આફરોનું બળ

આફરોનું બળ અસ્તીમ છે. પાણીનાં એક ટીપાંમાં આપણે કશું બળ ભેટા નથી પરંતુ કોઈક ખડકની એક ફાડમાં તેને જવા દો, તેનું બરફ થઈ જવા દો, પછી તે ખડકને ભેડી નાખો; તેની વરાળ મવા દો તો ગમે તેવું ભારે અનશ્વન તે ચલાવી દેશે. તેને કંઈક થઈ જાય છે કે જેથી તેની અંદર રહેલી શક્તિ કામ કરતી અને અસરકારક થઈ પડે છે.

એજ વસ્તુ આફરોને વિષે છે. આફરો એ વિચારો છે. જ્યાં સુધી તે વિચારો જ રહે છે ત્યાં સુધી તેની અંદર રહેલી શક્તિ અસરકારક થતી નથી, પછી ભલે એ વિચારોની પાછળ ગમે તેટલો ઉત્સાહ રહેલો હોય અને મને તેટલા દૃઢ હોય. તેની અંદરની શક્તિ ત્યારેજ કામ કરતી થાય છે જ્યારે તે કોઈક સંસ્કારી માનવ વ્યક્તિમાં પ્રવેશ કરે છે.

—આલ્બર્ટ આઈન્સ્ટાઈન.

★

મહાત્મા ગાંધીજીની છઠી નિર્વોણ તીથી પ્રસંગે દિલ્હીમાં ભાષણ કરતાં વડા પ્રધાન શ્રી. નેહરુએ કહ્યું હતું કે, હવે એ વખત આવી જાયો છે કે જ્યારે દુનીયાએ યુદ્ધ અને શાંતી વચ્ચે પસંદગી કરી લેવી પડશે. શાંતી એ ગાંધીજીનો માર્ગ હતો અને તેઓ સમજાવે હોય છે એ માર્ગ અલ્પ કરવા સુચવતા હતા. જેઓ દુનીયામાં શાંતી ટકાવી રાખવા ઇચ્છે છે તેઓને શ્રી. નેહરુએ સ્પષ્ટપણે સમજાવ્યું હતું કે પાકિસ્તાનને અમેરીકાની લશ્કરી મદદ દુનીયામાં શાંતી નહિ આણે પરંતુ શાંતીનો નાશ કરશે અને બીજું યુદ્ધ નજીક આવશે. તેમણે કહ્યું, પાકિસ્તાનને યુનાઇટેડ સ્ટેટ્સની લશ્કરી મદદ એશીયામાં સંસ્થાનવાદ દુર કરવાની ચાલી રહેલી હિલચાલને ઉલટાવી દેશે. એશીયામાં મુરોપ અને અમેરીકાની લશ્કરી હામલગીરી સંસ્થાનવાદના મૂળ ઉડાં ઘાલશે અને એશીયાના દેશો, જે એક યા બીજી રીતે સંસ્થાનિક વર્ચસ્વની વિરુદ્ધ લડી રહ્યા છે, તેઓની આઝાદીની લડતને ટોળી દેશે. તેમણે કહ્યું કે, પાકિસ્તાન અને યુનાઇટેડ સ્ટેટ્સ વચ્ચે લશ્કરી મદદની થઈ રહેલી ચાટામાટ વિરુદ્ધ આપણે આપણો મત સખત રીતે જાહેર કરેલો છે. મારા મત પ્રમાણે આ સુબેજ ખોટી છે. કહેવાયું છે કે આ મદદ શાંતીનું એક પ્રતીક છે અને દુનીયાની શાંતીને મજબુત કરશે. આ તદ્દન ખોટો ખ્યાલ છે. પાકિસ્તાન અને અમેરીકાની મદદ વિશ્વ યુદ્ધને નજીક આવશે અને હોંદની સરહદની પશુ નજીક આવશે. આ મદદની ગરમ યુદ્ધપર ગમે તે અસર થાય પરંતુ ઠંડું યુદ્ધ તો તુરંતજ નજીક આવશે.

શ્રી નેહરુએ કહ્યું કે, અમેરીકાની મદદ દુનીયાને શાંતીને માર્ગે નહિ પરંતુ યુદ્ધને માર્ગે ધસડી જશે એમ આપણે કંઈ સ્વર્થ દ્રષ્ટિથી નથી કહી રહ્યા. એશીયા ના દેશો જેટલે દરજ્જે ભેદમાંથી એક ખોલકની સાથે સંકેતવારે તેટલે દરજ્જે યુદ્ધ નો ભય દુનીયામાં ફેલાશે. એ વસ્તુમાં જરાયે શંકા નથી કે આખી દુનીયા એ એ ચોખ્ખા ખોલકમાં વહેંચાઈ જશે તો વિશ્વયુદ્ધ અનિવાર્ય થઈ પડશે. એ સંભેગમાં એ બન્ને વિરોધી ખોલકોને સાથે કરવા એક પશુ દેશ ફાજલ રહેશે નહિ.

પાકિસ્તાનને અમેરીકાની લશ્કરી મદદ મળે તેનો આપણો પ્રત્યુત્તર શું છે એ સવાલના જવાબમાં શ્રી. નેહરુએ કહ્યું કે, કેટલાક ચીંતામાં પડી ગયેલા લોકોએ સુચવ્યું છે કે હિંદ પોતાનાં સરોમાં તુરંતજ વધારો કરવો જોઈએ અને વધારે બંદુકો અને તોપો એકત્ર કરવી જોઈએ. આપણે એ માર્ગ લઈએ તો સ્પષ્ટ છે કે સમૂહ ધડતરની પ્રવૃત્તિઓ અટકાવી દઈ લશ્કરી બળ વધારવામાં નાણા રોકવા જોઈએ. આથી દેશનો વિકાસ અટકી જશે, જે કે કંઈક સુદૃઢ સુધી લશ્કરી બળ સુધારશે. પરંતુ કોઈ પણ દેશનું ખરું બળ તેના આર્થિક બળમાં રહેલું છે. આપણે યશ્વ બળ વધારવાની હરકાઈનો સિદ્ધાંતથી વિરોધ કરીએ છીએ. પાકિસ્તાનને અમેરીકાની લશ્કરી મદદ મળવાનો ખરો પ્રત્યુત્તર તો એજ છે કે આપણે આપણું સિદ્ધાંતોને વળગી રહીએ અને આપણા દેશની પ્રગતી આર્થિક સુખાકારી સાધવાનું કાર્ય સંવેગે કરતા થઈ જઈએ. એ સાધવાને આપણી આખી પ્રજાએ અચાગ મહેનત કરવી પડશે.

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૫ માર્ચ, ૧૯૫૪.

‘ઓમા’ રમટસનું અવસાન

જનરલ રમટસના નિધવા ગીસીસ રમટસ જેઓ “ઓમા” (૧૬ માતા) તરીકે સામાન્ય રીતે સંબોધાતા હતા, તેમનું ગ્રામ્ય હૃદય-આરી તા. ૨૫મીની રાતે હાટ એટક થી અચાનક અવસાન થયું. બધા ડ્રીસેઅરમાં તેમણે પોતાની ૮૩મી વર્ષ ગર્હ ઉજવી હતી. વડા પ્રધાન ડૉ. મંદાને ગીસીસ રમટસના અવસાન ઉપર નિવેદન કરતાં કહ્યું હતું કે “મરદમમાં મજાનું વ્યક્તિત્વ હતું અને જનરલ રમટસ જે હતા અને પોતાના જીવન દાણ ફરમીયાન જે કંઈ કરી મળે તેમાં મનુષ્યે એટલે બામ બજાઓ હતો. જનરલ રમટસ પ્રતિ હાસ રમી મળા છે અને મરદમ પશુ પ્રતિહાસમાં તેમની સાથે જીવંત રહી જશે.” શ્રી હર્ષેશભાઈ મરદમને અંજલિ આપતા કહ્યું હતું કે “ગીસીસ રમટસના અવસાનથી દેશને જાણ થી જાય છે. દક્ષિણ આફ્રિકાના એક સૌથી મહાન કુલસેના પતિ અને જીવનના સાથી તરીકે તેઓ સાફ અને સેવાભાવિ જીવન ગુજારી રહ્યાં હતાં. જે આપણને સૌને ઐતસાહન રૂપ હતું.” મરદમની સે.મવારે બપોરે અઢી વાગે બ.મદન્ટીનના કોમેડોરીવમ માં હતા કીવા અર્ધ હતી. તેમની એટ પ્રતિના સઘળા વર્ગોને હામી રહી છે, કેમકે તેઓ દક્ષિણ આફ્રિકા ના ધણા જ ગુના વાની હતાં, જેમણે પોતાના પ્રતિષ્ઠિત પતિની સાથે રહીને આ દેશનું બાવિ ધણામાં અમરવતો બામ બજાઓ હતો. એમ કહેવું હામ અતિશયેક્તિ બરેશું નહિ મળાય કે પોતાના પતિએ કરેલા કામને તેડી પાડવામાં આવી રહેલું જોઇને તેઓ બમદમને દેહવામ કરી ગયા. જનરલ રમટસના દોષો અને તે હામ છતાં અમને એટલી તો સંતુષ્ટ આવી છે કે આજે જો તે જીવતા હોત તો જે રો.અન્ડિય રિપ્લિમાં આ દેશને આપણે જોઈ રહ્યા છીએ એ રિપ્લિ એ તે પહેલ્યો નહિ હોત, તેમના જીવનના સામકાળમાં જાતી જાતી વચ્ચે ના સંબંધ પરના જનરલ રમટસના વિચારોમાં પરિવર્તન થવા લાગ્યું હતું અને અમે એવો પ્રદ મત ધરાવીએ છીએ કે દેશની લગામ આજે જો તેમના હામમાં હોત તો કેવળ આફ્રિકાનર અને અમેરિકાનર નહિ બલકે ગોરા અને ખીત જોરાઓ વચ્ચે ના સંબંધમાં પણ ધણેકુધારો થયો

હોત અને આ દેશ રહેવાને લાપક બન્યો હોત, જે કમનસીમે આજે રહ્યો નથી. એટલે ખીસીસ રમટસને અમે તેટલી અંજલિ આપવામાં આવે તેને કરો અર્ધ નથી. તેમના આત્મા ને તેથી શાંતી થવાની નથી. એ શાંતી આપણી વચ્ચે પામવાના કરતાં તેઓ જ્યાં સિધાવ્યા છે ત્યાં તેમને વધારે મળી રહી છે. દક્ષિણ આફ્રિકાની એક મહાન ગીતની ખોટો શોક કરવામાં અમે સહકમ સામેમ યત્નએ છીએ. તેમના અમર આત્મા ને હવે ચિરશાંતી બક્ષો. તેમના કુટુંબીજનો પ્રત્યે લડી દિલસોજી ધરાવવામાં અમે દેશની સાથે સામેલ થઈએ છીએ.

દક્ષિણ આફ્રિકાને આત્મા છોડ નહિ

શ્રી નીલનની ધારાસભામાં ગમે અહ વાડીએ નાખ્યાના નેશનલીસ્ટ પાર્ટીના સુવ ચી. જે. ‘જ. ક્યુ.પી. બેસને દક્ષિણ આફ્રિકામાં રાષ્ટ્રીય ઐક્યને ખાતર એકજ જન અને એકજ રાષ્ટ્રીય ગીત રાખવાની રજુ કરેલી હરખાસત પર ચર્ચા ચાલી હતી વડા પ્રધાન ડૉ. મંદાને ચર્ચામાં જણાવ્યું હતું કે કેમ પણ દેશ જે રાષ્ટ્ર ને પહેલિયાતી અભિલાષ, ધરાવતો હોય તેનાથી એકથી વધારે જનને વશાહરી આપી નહિ શકાય. તેમણે કહ્યું, “કુ:ખ એ છે કે આપણે એ આત્મા કે-એક આફ્રિકા-સ અને ખીતે આફ્રિકા-સ વિરોધી.”

નેશનલીસ્ટ પાર્ટી સાથે અમે જો કેમ પણ સવાલ પર મળતા થતા હોઈએ તો આ દેશમાં એકજ જન અને એકજ રાષ્ટ્રીય ગીત રાખવાના સવાલ પર ચર્ચએ છીએ વળી અને અમે એક પક્ષ આગળ વધીને કહીશું કે સરકારી ભાષ, પણ એકજ હોવી જોઈએ. જન બહુમતીથી રિજકારાયેલો હોવો જોઈએ અને રાષ્ટ્રીય ગીત પણ બહુમતીથી રિજકારાયેલું હોવું જોઈએ. અને બાબાને વિષે અમારા મત પ્રમાણે અમેજી બાબાને સરકારી ભાષા રાખવી હામપણ બરેલી મળાય, કારણ એ બાબા સાવજનિક યજ પડેલી છે અને ખીત બાબા શીખવામાં વખત બરબાદ કરવાની જરૂર નથી. આ દેશમાં

મે પ્રકારની વશાહરી નહિ હોવી જોઈએ એ મતને અમે સંપૂર્ણતઃ મળતા થઈ એ છીએ. આપણે સૌએ દક્ષિણ આફ્રિકાવાસી મળવામાં અર્ધ હોવો જોઈ એ અને દક્ષિણ આફ્રિકાને એકજ રાષ્ટ્રીય હોવો જોઈએ.

પરંતુ આ બધો બકવાદ કરનારા અમે પણ લાખ હોઈએ તે કણ-જેમને નથી દેશના તંત્રમાં કરી અવાજ અને તેવું દક્ષા જેટલા જોઈ દક્ષિણ આફ્રિકામાં જ-એકા અને આ સિવાય ખીતું એકે વતન જણાતા નહિ હોવા છતાં જોઈએ પરદેશી મળવામાં આવી રહ્યા છે અને વળી તેવું લાખ આફ્રિકાને, જેઓ આ જમીનના ખરા પુત્રો હોવા છતાં તંત્રમાં કરી અવાજ

ધરાવતા નથી અને ગોરા રાજવાસી બોના ગુલામો તરીકે લેખવામાં આવે રહ્યા છે, તેઓ આવી સુધના કરા ની મૂલતા કરનારા હોય!

ડૉ. મંદાન કહે છે કે દક્ષિણ આફ્રિકાને એ આત્મા છે. કમને એ છે કે તેને આત્મા છે નહિ. જે દેશમાં એક નાની બહુમતી વિશાળ બહુમતીને અવાજ અને મતાધીન બીનાની રાખી તેનાપર કામનું વર્ચસ ધરાવવાને આમદ રાખતી હોય જે દેશમાં રાષ્ટ્રની વાત કરવી સર્વ અર્ધદીન જ મળાય. દક્ષિણ આફ્રિકાની પ્રગળે રાષ્ટ્ર કહેવડાવવાને બધુ ધણો વખત લાગશે. હજુ તો તે પોતાનો આત્મા શોધવાનો છે.

નોંધ અને સમાચાર

યુનાઇટેડ સ્ટેટસ પાકીસ્તાનને

લશકરી મદદ આપશે

પ્રેસીડન્ટ આઇઝનહાવરે જણાવ્યું છે કે પાકીસ્તાનની માંગણી મુજબ યુનાઇટેડ સ્ટેટસ અર્ધ પુર્માં શાંતી અને સહામતી વળવવા પાકીસ્તાનને લશકરી મદદ આપશે. આ મદદ માટે માંગણી કરતી વખતે પાકીસ્તાન ના વડા પ્રધાન જ. અહમદ અલીએ જણાવ્યું હતું કે પાકીસ્તાન શાંતી ચાહે છે અને આક્રમણ કરશે નહીં. શ્રી. આઇઝનહાવરે એક પત્રમાં શ્રી. નેહરુને જણાવ્યું હતું કે પાકીસ્તાન સાથેના લશકરી કરાર કેમ રીતે હોઈ સારે વધારો નહીં. જો પાકીસ્તાન કે કેમ પણ દેશ અમેરિકન મદદને દુરપયોગ કરશે અને ખીત દેશપર આક્રમણ કરશે તો યુનાઇટેડ સ્ટેટસ માં તેમજ તેની બહુર પગલા લેવામાં આવશે. શ્રી. આઇઝનહાવરે શ્રી. નેહરુને જણાવ્યું હતું કે જો હોઈ લશકરી મદદ માટે માંગણી કરે તો તે બાબતમાં ખાન આપવામાં આવશે. પાકીસ્તાનને અપનારી આ મદદથી વોર્થિનટનના અધીકારીઓ ખુસ થયા છે. વોર્થિનટનના નીચ્છાતોનું કહેવું છે કે યુનાઇટેડ સ્ટેટસ કુનીવાની સહુલાઈક સહામતીને અમલતા આપવું હોવાથી તે આ બાબતમાં હોઈની લામણી કુભાવવાનું સાહસ એક છે.

પ્રેસીડન્ટ આઇઝનહાવરને

શ્રી. નેહરુને જવાબ

પાકીસ્તાનને લશકરી મદદ આપવા ના પ્રેસીડન્ટ આઇઝનહાવરના ઠરાવપર ટીકા કરતાં શ્રી. નેહરુએ હોઈની પાકીસ્તાનમાં જણાવ્યું કે આ મદદ હોઈ અને એશિયાને માટે મંબીર રિપ્લિ ઉત્પન્ન કરનારી છે. તંત્ર રિપ્લિમાં તે ઉમેરો કરનારી છે અને હોઈ અને પાકીસ્તાનની સાથે આવેલા સવાલોને હાલ લાવવામાં વધારે

ધરોશી છબી કરનારી છે.

વોર્થિનટનને એક દેશ જણાવે છે કે યુનાઇટેડ સ્ટેટસ સરકારી ખાતાના એક રપેકસેના કહેવા મુજબ, કાયમીરમાં થઈ કરાવનાર યુનાઇટેડ નેશનના જોડીકન સળો છે તેને પાછા બોલવી લેવાની થી. નેહરુ તરફથી માન્ય થવાનો સંભવ છે અને તેને યુનાઇટેડ નેશન-સે ખાન હેવું પડશે.

હોઈ જો મદદની મામણી કરે તો તેને પણ પોતે દિલસોજી બધું ખાન દેશે એવાં પ્રેસીડન્ટ આઇઝનહાવર નિવેદનના જવાબમાં શ્રી. નેહરુ જણાવ્યું કે પાકીસ્તાનને લશકરી મદદ આપવાને આપણે વિરોધ કરીએ અને બિવીજ મદદ આપણે રિજકરી એ તો આપણે હંમી અને સિદ્ધ વગરના મળાઈએ.

અમેરિકાની લશકરી મદદનો ઉપયોગ આક્રમણ અર્થે કરવામાં આવશે તો યુનાઇટેડ સ્ટેટસ તેવાં આક્રમણને હંમી દેશે એવી પ્રેસીડન્ટ આઇઝનહાવરે આપેલી ખાતોનાં સંબંધમાં શ્રી. નેહરુએ કહ્યું કે જૂનકાળના અનુભવપૂર્ણ આપણે જણાવે છીએ કે આક્રમણ થાય તો તેને હામી દેવાને કશું કામ માં આવતું નથી.

કાયમીરમાં અર્ધકર પરિણામે બધા આક્રમણ થયાં હતાં. તેમ જ યુનાઇટેડ સ્ટેટસે તેને હજુ સંધી વખોડી કાઢ્યાં નથી.

ઉદ્યોગપતિઓને ધમકી

આણે અને તંદુરસ્તી ખાતાના પ્રધાન ડૉ. એ. જે. વેનરાજને જનરલ રમટસના એક નેશનલીસ્ટ પાર્ટી મીટીંગમાં જણાવ્યું હતું કે, આણે ઉદ્યોગપતિઓને જો મારી પાસે મદદ જોઈતી હોય તો તેઓ રાજકારણમાં માથું મારવું નહિ યુનાઇટેડ સાઉથ આફ્રિકન પ્રેસ

વિશેષ પદને નાશ થદ આપેલી છે. મોટા મુદ્દાને રાજકીય સંસ્થાઓ સ્વયં પ્રત્યક્ષ રીતે અંતર્ગત ધરાવતા બદલે નહિ તો તેઓને પરતાવાનો વખત આવશે. મુદ્દાને પોતે રાજકીય મુદ્દાના બાબત તરીકે રાજકીય નીતી ધરાવનાર હાથે કરવાનો અથ જણાઈ રહ્યો છે. ખી. આપનહાઉમને એ કહ્યું છે કે તેમનો સમયો પેસો આ-દિકારને દબાવી રાજકીય નહિ.

ઇસ્ટ લંડનમાં "ચીઝા-ચીઝા"નો ઉપદ્રવ
કેનીવામાં જોવા માટે માઇનો ઉપદ્રવ છે તેવો ઇસ્ટ લંડનમાં "ચીઝા-ચીઝા" નામના ઉપદ્રવને અથ પ્રવર્તી રહ્યો છે. એપાટલેટની સામે આમ લગાડવાની ધમકીઓ આપન રા શહેરમાં એઇન-ટેટો દેશાઇ રહ્યા હરવાય છે. એવા કાગળો ફાંટી આફ્રીકાના ખીજ આરોમા પળ મળેલા જણાવાય છે. ઇસ્ટ લંડનની સીટી કાઉન્સિલ અને પોલીસ આ સમયમાં બંધ બારણે ચાલેલી રહ્યા છે. ઇસ્ટ લંડનનું પત્ર લખે છે કે એ શહેરના આફ્રીકાના કાંત અને કાપડને વાદાઈ છે અને

આવી કીલ્લાઓ રહ્યા રહ્યા મળવાનો ધજોજ ઓઝો સંભવ છે.

દક્ષીણ આફ્રીકાના બતીમેદના સત્તલપર યુનાઇટેડ નેશન્સ કમીશન

યુનીયનના બતીમેદના સત્તલપર નીમાયના યુનાઇટેડ નેશન્સ કમીશને પોતાનો કાર્યક્રમ વીગેરે મડી કાઢવા યુનાઇટેડ નેશન્સ હેલ્થવેટલેસમાં સભા ભરી હતી. હેઇટના ખી. ડાન્ડે બેલીગાડ, ક્રાંસના ખી. કેનરી બેગીર અને ચાર્લસના ખી. હરનન સાન્ડા ક્રમ આ કમીશનના સભ્યો છે. ખી. સાન્ડા ક્રમ કમીશનના ચેરમેન છે. કમીશનનું કાર્ય યુનીયનના બતીમેદના સત્તલપર તપાસ અથ રાખવાનું અને સવાલોના યાંત્રીય ઉકેલ લાવવા સુચનો કરવાનું છે. આ કમીશન દક્ષીણ આફ્રીકાને સાથ આપવા માટે પાકી વીનતી કરશે. દાંધ દક્ષીણ આફ્રીકા જે સાથ આપવા ના પાડી છે કારણ કે આ સવાલને પોતાનો ખાનગી સવાલ ગણાવે છે. જુન અથવા જુલાઈમાં હેવાલ મડી કાઢવા કમીશન છનીવામાં જળશે.

ખાંચી નામજાર કરી હતી.
જુનાઈ ૧૯૫૨માં ક્રીમ શાકનો આદીપરથી ઉત્પાદી મુકની વખતે જનરલ નગીજ મીલીટરીના નેતા દત્તા. તેમણે રેવોલ્યુશનરી કાઉન્સિલની નીમાય કરી હતી અને ૧૮મી જુન ૧૯૫૩ માં ઇજીપ્ટને રીપબ્લીકન લેવેર કહ્યું હતું. ૧૯૫૩માં જનરલ નગીજે અથ પોલીટીકલ પેસો નાણુદ કપી દત્તા, અને તેઓ ઇજીપ્ટના પ્રેસીડન્ટ અને વડા પ્રધાન નીમાયા દત્તા. પેવેસ્ટાઇન ના મુદ્દ વખતે તેઓ સખત લાપલ થયા દત્તા.
દાંધમાં નીમાયના વડા પ્રધાન કનલ નાસર ૧૯૫૩ના મે મહીનામાં રેવો-લ્યુશન કાઉન્સિલના વાઇસ પ્રેસીડન્ટ નીમાયા દત્તા અને તેઓ મીનીસ્ટર ઓફ ઇન્ટીરિયર દત્તા. ખીટીશને કાઢી મુકવામાં તેઓ માને છે અને તેમણે ખીટીશ વીરુદ્ધ ધણા બાળજો કપી છે. ક્રીમ શાકને મારી નાંખવા અથવા ફેડ કરવા સામે તેઓ વીરુદ્ધ દત્તા અને તેમાં તેમણે મોટો ખામ જનવ્યો દત્તા.
ઇજીપ્ટીયન મીનીસ્ટર ઓફ નેશનલ આયડન્સ ખી. સાલેસ સાલમે જનરલ નગીજપર "ઇજીપ્ટીયન રેવોલ્યુશનરી કાઉન્સિલ"ના કામમાં સેમોટાજ કરવાનો આરોપ મુક્યો દત્તા. ખી. સાલમે કહ્યું કે જનરલ નગીજને ગીરફતાર કરવામાં આવ્યા નહોતા પરંતુ એક બે મહીના સુધી તેમને પોતાના ઘરમાં રહેવા જણાવવામાં આવ્યું હતું.
ત્યાર પછી મે મહીનાવરે જનરલ નગીજને "પ્રેસીડન્ટ ઓફ ઇજીપ્ટ" અને "પ્રેસીડન્ટ ઓફ રેવોલ્યુશનરી કાઉન્સિલ" તરીકે પાછા નીમાવામાં આવ્યા દત્તા. આ પ્રમાણે જનરલ નગીજ હવે આમળનાં તથા મુખ્ય હેલ્થઓમાંથી બે મુખ્ય હેલ્થઓ ધરાવે છે. જનરલ નગીજે કહ્યું કે "મને પાછા નીમાવાની માસ મીલે, અધીકારીઓ અને લોકોની હમ્મજા પુર્ણ કરવા હું રાજી છું" આ સમાચાર કાંબળ મોરોનું ટોપું તેમના મરની બહાર બેઠું થયું હતું અને "નગીજ ઘણું જીવો"ના નાદો પુકાયો દત્તા. કનલ નાસર વડા પ્રધાન તરીકે કામમ રહેશે.

લાપા વીરો હાંદના ન્યાયા
ધીશોનો ચુકાદો
કાઉન્સિલના બે ન્યાયાધીશોએ જણાવ્યું છે કે બાળકોનો અભ્યાસ અને તેમને કષ્ટ સંસ્થામાં મોકલવા તે નકકી કરવાનો રાજ્ય કરતાં વાલીઓને વધારે ફકલ છે. અંગ્રેજ મનુભાવા સીવામના વીરુદ્ધમાં અંગ્રેજ મધ્યમ વાળી નીશાલોમાં લાખલ નહી કરવા વીરોના મુખજ સરકારના ચુકાદા વીરુદ્ધ, વીરુ જનરલિસ ખી. આગસા અને ખી. જનરલિસ હીફીને ચુકાદો

આપ્યો દત્તા. એવોકેટ-જનરલ ખી. એમ. પી. આર્નોડે જણાવ્યું કે આ બાળકના અધારણીય સત્તાપ શ્રેયોવા-ધરો ડોવાથી સરકાર મુકીમ ૧૦૮માં અપીલ કરશે.
સુકારો મુખજ-એવોકેટ-જનલ સોસાયટીએ કરેલી અરજીપરથી અપાપો દત્તા.

પરંતુ રજુ
—મુખજથી આવેલી રટીમર કરંજમાં ઉતરેલા પેસે-જનરલ ૬૫૫ કીખાટના મેસર્સ પ્રેટો ઝેન્ડ સન્સના કાપરેક્ટર થી. જુનરવાય મહેતા તેમના પર્લિન સામે તથા વર્ધની હાંદની સુદર બાદ આવ્યા છે. મુખજમાં જનાલ અને કાપડના ભાવો ધણા કિનરી અથ દોવાના અને દુધ વિગેરે બાલ વરતુ એર સારી મળતી દોવાના તેઓ અખર લાખ્યા છે. પ્રમ્લ એકાદરે મુખી છે તેના પુરાવા તરીકે જન-યુઆરી તા. ૨૬મીના અત્રાદ કિનની ઉત્તરવણી એટલા ઉત્સાહથી મર્ધ હતી અને રોજ ત્રી એરી થઇ હતી કે દીવળીના દીવસોમાં પણ એરી રોસની થઇ નથી.

—ફુલ્લસદીખાટના જુના અને જાણીતા વેપારી ઓ. ઇન્દ્રજ નયુમાધ ત્રીસ વર્ષ બાદ સદ્ કુદરજ રટીમર કરંજમાં રવેજ ધાત્રાએ ઉપડી મળા છે. એનો નીતા જુના અને જાણીતા કાર્યકર્તા થી. ઇન્દ્રજામ વલમ ૨૫૨૪ ધાત્રાએ ઉપડી મળા છે.

—આ મે ૫.કીસ્તાનની, ઇન્ડા-ડમાં પહેલી સલાવાર કોફ્ટની મુકલરી વખતે ખી. અગદુલ હાફેઝ કાદર પાકીસ્તાન દીમના ડેપુટ જનરો. તેઓ ઓક્સફર્ડ યુનીવર્સીટીના પેલાડી દત્તા. ૧૯૫૨ની એમ. સી. સી. ટેર વખતે તેઓ પાકીસ્તાનના ક્રેપ્ટન દત્તા તેમજ ૧૯૫૨માં હાંદ અને પાકીસ્તાન વચ્ચેની મેઓમાં પથ તેઓ પાકીસ્તાનના ક્રેપ્ટન દત્તા.

—ઈકવાકેટરી, સાઇબીરીયન રટીમર, મેકેન, માર્કેને ૬,૦૦૦ ટન ચોખા કરખન આવ્યા છે. પાંચ વર્ષ દરમીયાન માં ચોખાની આ મેકેટમાં મોટી આવાત છે. માતવામાં આવે છે કે યુનીયનની ૧૯૫૪ માટેની જરૂરિયાત પુરી પાડવા માટે આ પહેલી રટીમર મોટા પ્રમાણમાં ચોખા લાવી છે અને ખીજ રટીમરો ચોખા આવશે. મેકેન રટીમરની ક્રેફ્ટી સદર વખતે તેણે કેપટાઇનમાં ૩૩૦૦૦ ટન ચોખા લેવામાં દત્તા.

—દરેસલામમાં હાંડા પાણીની મોટી બનાવવામાં આવી છે. પહેલીજવાર ખી. આઈ. કેપનીની ઉરલાના રટીમર કીનારે મઇ હતી અને મસનાર માટે ૧,૦૦૦ ટન કાજુ લીધા દત્તા.

વિવિધ ખબરો

આફ્રીકાના એશીયનો વીરો
ખી. પંતનું લાપલ
ઇસ્ટ અને સેન્ટ્રલ આફ્રીકા ખાતેના રીલાય થયેલા હાંદના કમીશનર ખી. અપાસાહેન પંતે તેમના માનમાં કેનીવા હાંદી મેક્સિ નરથી અપાપલા ખાલના જલસા વખતે કહ્યું કે "આફ્રીકા આરોપ પડીયો છે. હાંદી અથવા એશીયનોને હાંદ અથવા એશીયાથી છુટા પાડી રકાય નહીં. તેમની સંસ્કૃતી અને સુધારો એશીયા થાંથી કીનપલ થયા છે અને તેઓ એશીયામાંથી મેળવતા રહેશે."
કેનીવા હાંદી કે.એસના પ્રેસીડન્ટ ખી. ડી. ખી. પુરીએ કહ્યું કે "આફ્રીકા આંતરરાષ્ટ્રીય સવાલ મળા સર્વપેસો છે. અહીં કેનીવામાં તેમજ બીટનમાં પાયા વમરના આણેપો મુકાયા છે કે એશીયનો આજ માઈને આશીક મદદ કરી રહ્યા છે. આ આણેપોને માટે કંઈ થયું પુરાવો અપાપો નથી."
ઇનહામએન હાંદુ સાર્વજનિક સભા
ઇનહામએન હાંદુ સાર્વજનિક સભા ની જનરલ મીટીંગ હુંક સમયપર નવા વર્ધના કાર્યકર્તાઓની ચુંટણી માટે ખી. - પ્રિમથંદ. દેવચંદના પ્રમુખપરે સંસ્થાના હેલ્થમાં મળી હતી. નીચે પ્રજ્જ કાર્યકર્તાઓ ચુંટાયા દત્તા :
પ્રમુખ : જલ્લદાસ હરખચંદ નેહા, ઉપ-પ્રમુખ : ગીરધરદાસ વલ્લદાસ,

સેક્રેટરી : કાન્તીલાલ જીવન સ.મજ. કાર્યવાહક મંડળ : પ્રમુખ : જીવનદાસ જીલા, ઉપ-પ્રમુખ : દેવચંદ નેહા, મંત્રીઓ : પ્રિમથંદ દેવચંદ અને ગોરધનદાસ જાળીદાસ, અખનગીઓ : હરીપ્રજ્જ પરમાણુદ અને જલ્લદાસ હરખચંદ, સલાહકારો : ભગવાનદ સ વચરાય અને જુમલદાસ મુળજી. અવરયા પરિક્ષક મંડળ : પ્રમુખ : હરીદાસ નરસીહ, સલાહકારો : કાન્તીલાલ વીલ્લદાસ અને અમીચંદ હીરાચંદ,
હુસાદામાં આફ્રીકાનેની
હડતાલની સફળતા
હુસાદાની એખર ઓફ ડાયસે' આફ્રીકન એડવાઇઝરી કાઉન્સિલને લેખીત કણુકાત આપી છે કે છુચરો ની કુકાનેમાં મોરા કાળાને એકજ કાઉન્સિલપર સર્વ કરવામાં આવશે,
ઇજીપ્ટના વડા પ્રધાન
એ અઠવાડીએ જનરલ નગીજે ઇજીપ્ટના પ્રેસીડન્ટી અને ખીજ સરકારી હોદ્દાઓમાંથી રાજીનામું આ-પ્યું હતું. જનરલ નગીજની ઉમર ૫૪ વર્ધની છે અને તેઓ ઇજીપ્ટના વડા પ્રધાન તેમજ પ્રેસીડન્ટ દત્તા. જનરલ નગીજે કાઉન્સિલના કાર્ડ પથ મુકાદાપર વીટા પાવર તેમજ કેમીનદ મીનીસ્ટરો નીમાયા અથવા ખરતરક કરવા પુર્ણ ફલ માર્યો દત્તા. રેવોલ્યુશનરી કાઉન્સિલે તેમની આ

ભારતનો પત્ર

(અમારા અખબરની તરફથી)

ગુણક તા. ૧૬-૨-૫૪.

કાશ્મીર રાજ્યના ભારત સાથે અદ્ધર અને અંતિમ જોડાણની અરમ સમિતિની જાહેરાતને કાશ્મીરની બંધા રજૂઆતે અંગુરી આપી છે. એટલે કાશ્મીરના ભારત સાથેના જોડાણને અંતિમ અને અદ્ધર મજબૂતી મામણી કરી છે. કાશ્મીરની બંધારણ-સમિતિ એ બંધારણને અરડા ધરવા માટે આ ખરડા સમીતિની નિમણૂક કરી હતી. સમિતિએ પોતાના હેવાલ માં ભારત સરકાર અને કાશ્મીર સરકાર વચ્ચે થયેલા "દિલ્લી કરાર"ની જોગવાઈઓના સમાવેશ થયો છે અને હેલ સત્તા પોતાના હાથ માં સાબુત રાખીને ભારત સરકાર અને કાશ્મીર સરકાર વચ્ચે સત્તાના હેતુઓ રજૂ કરવાનો પ્રયાસ થયો છે. આમ કરવામાં સમિતિએ શુભિ સુધારણા અને કાશ્મીરના કાશ્મી નામવિધાના હિતો અંગેની કાશ્મીર સરકારની મુળજૂત નીતિ જાળવી રાખના માટે પુરતી સલામતીની જોગવાઈ કરી છે. આ પ્રમાણે જન્મ અને કાશ્મીર રાજ્યના હાલના બંધા રજૂમાં સુધારો કરવા માટેના અરડા હાથ લેવા જઈ કાશ્મીરની લોક સમામાં રજૂ થશે. આ અરડા તબક્કા કરવા માટે સમિતિએ વધુ સમય માગ્યો છે.

અરમ સમિતિના હેતુએ કાશ્મીર લોકસભાએ સર્વોત્તમને અંગુરી આપી તે સમયે લોકસભા (બંધારણ સભા) ના કુલ ૭૫ સભ્યોમાંથી ૬૪ સભ્યો હાજર હતા.

આ હેવાલ પર જોવામાં કાશ્મીરના વડા પ્રધાન બસી મુશામ મદમદે જણાવ્યું હતું કે, "હવે નાની કે મોટી કોઈપણ સત્તા અને આજે લીધેલા ભારત સાથેના અદ્ધર જોડાણના નિર્ણય ને ફેરવી લઈ નહિ. ભારત સાથેના અદ્ધર જોડાણ માટેની તમામ ઔપચારિક વિધિ અને કરી લીધી છે. અમારા ભારત સાથેના જોડાણનું પ્રકારજી ભારતીય સેના અને રાજ્યની સેનાના રોકડો કાશ્મીરની સીમાથી આવેલાયેલ છે. તેમજ પાકીસ્તાનના જલુની હુમલાઓ સામે કાશ્મીરનું રક્ષણ કરવા પોતાના પ્રાણ અર્પણ કર્યા હતા. કાશ્મીરની પ્રજાને પાકીસ્તાન અને તેના પલિષી સાથીઓની આક્રમણની ધમકી છતાં પોતાનું બાલિ ભારતની પ્રજા તથા તેના નેતાઓના હાથમાં કાપાગે માટે મદકમતા પ્રદર્શ કર્યું છે. કાશ્મીરના ભારત સાથેના જોડાણને અદ્ધર અને અંતિમ મજબૂતી ના નિર્ણય થયું વર્ષ પહેલાં અને ન

શીથી એ માટે અમને જોડ થાય છે. તેમજ વધુમાં કહ્યું હતું કે, અમે રાહ જોઈ જોઈને થાક્યા પણ લોકમત મેવા અંગે કોઈ થયું નહિ અને આ વિચારને સદન કરવાની અમારી શક્તિ પુટી. એટલે અમે લોકસભા ની રજાખાની જાહેરાત કરી. આજે અમે આપેલા સૌથી મહાન વચનનું પાલન કરી રહ્યા છીએ એથી અમને આનંદ થાય છે. હવે અમે હાંધેલા દાખને પકડી લેવાનું કાલ ભારતની જનતાનું છે.

કાશ્મીરની લોકસભાના આ નિર્ણય ને વખોડી કાઢનાં પાકીસ્તાની નેતા ઝોના નિવેદનો વિશે જોવામાં તેમજ જણાવ્યું હતું કે, કાશ્મીર મેળવવાનું પાકીસ્તાનનું રસ્તું બાંધી પકવાને પરિણામે તેમના તરફથી આવી દીકરો થઈ રહી છે.

ભારતની લોકસભાના સભ્ય અને કાશ્મીર રાષ્ટ્રિય પરિષદના માણ મંત્રી મીશાના મસુદીએ આ સંબંધમાં જણાવ્યું હતું કે, ભારત સરકારે કાશ્મીરની પ્રજાના મનમાંથી રાજ્યના બાલિ અંગે રહેલી અચોક્કસતા નાશ કરવા માટે જઈ પચમાં લેવાં જોઈએ. કાશ્મીરની લોકસભાના નિર્ણય નેતિક દ્રષ્ટિએ તથા કાનુની દ્રષ્ટિએ લોકમત દ્વારા જનતાના મેળવાયેલા નિર્ણય સમાનજ છે, કારણ કે આ લોકસભા પુષ્ટ મતાધીશરના ધારણે પ્રજાએ જુદી કાઢેલી સંસ્થા છે અને તેણે સર્વોત્તમને આવે નિર્ણય થયો છે. સર્વપ્રકારનો વાદવિવાદ ટાળવા માટે ભારત સરકારે હમણાં હમણાં જોગવાઈ કરવું જોઈએ કે, કાશ્મીરના ભારત સાથે જોડાણ અંગે ભારત સરકાર કાશ્મીર લોકસભાના મુકાદાને અંતિમ મુકાદા તરીકે ગણશે.

કાશ્મીરની લોકસભાની આ મામણી પ્રચેના પોતાના પ્રત્યાપાત હજી સરકારે જાહેર કર્યા નથી. પરંતુ એમ જણાવવા થયે છે કે ભારત સરકાર "કાશ્મીર માં લોકમત લેવાનું નકામું હશે એટલું જ નહિ પણ લોકમત લેવાને અર્થ કાશ્મીરની પ્રજાએ સુરેલા પ્રતિનિધિઓ ના સાર્વજીય અધિકારોને નાશ કરવા સમાન હશે," એવી કાશ્મીરની નેતા ઝોની રજૂઆત પર સર્વોચ્ચ દ્રષ્ટિએ વિચારણા ચલાવી રહેલ છે.

પાકીસ્તાનના વડા પ્રધાન જ. મદમદ અહીંથી થી નેહરુ પર વધુ પ્રજો હાજીને કાશ્મીર અંગે બંને વડા પ્રધાનો વચ્ચે જઈ મુલાકાત યોજવા ને આગ્રહ થયો હતો. પરંતુ આ નેહરુ ત્રાવણીર-મોગીન અને પેશુ

ગમલમાંની મુદ્દાની અંગે પ્રચાર કાર્ય માં પડ્યા હોવાથી તેઓ જ. મદમદ અહીંને જવાબ આપી શક્યા નથી. થી નેહરુ મુદ્દાની-પ્રવાસ પુરે કરીને પાછા દિલ્લી આવી ગયા છે અને તેઓ હવે આ અઢવાડીયામાં જ. મદમદ અહીંને જવાબ જોડેને એવો સંભવ છે. પાકીસ્તાનને મળનારી અમેરીકાની લશ્કરી સહાય અંગે ભારતે ઉઠાવેલા કેટલાક મદલના મુદ્દાઓ અંગે જ. મદમદ અહીં તરફથી બરાબર જવાબ ન મળતાં, અહીં એવી લામણી દેવાઈ છે કે, બંને વડા પ્રધાનો વચ્ચે મુલાકાત માટે જરૂરી એવું સારું વાતાવરણ હજી સર્જાયું નથી.

બીજા એક કારણ સર પણ બંને વડા પ્રધાનો વચ્ચે જઈ મુલાકાત ન યોજાય એવો સંભવ છે. નિષ્પક્ષ લોકમત લેવા માટે લોકમત નિયામક ની નિમણૂક કરતાં પહેલાં જ પ્રાથમિક મુદ્દાઓનું સમાધાન કરવાનું હતું, તેનું પણ હજી સમાધાન થયું નથી. જ્યાં મુદ્દો આ મુદ્દાઓનું સમાધાન નહિ થાય ત્યાં સુધી કાશ્મીરના પ્રજાની જોગવાઈ માટે નહીં થયેલા સમય પચ ને અમલ કરવાનું પણ અશક્ય બનશે. બંને વડા પ્રધાનો વચ્ચે માર્યાના અંત પહેલાં મુલાકાત નહિ યોજાય અને આ પ્રાથમિક મુદ્દાઓને નિકાલ નહિ થાય તો બંને વડા પ્રધાનો વચ્ચે થયેલા કરાર અન્ય તા. ૨૦મી એપ્રિલ ૧૯૫૪ સુધીમાં લોકમત નિયામકની નિમણૂક નહિ કરી શકાય.

કાશ્મીરની લોકસભાએ ભારત સાથેના જોડાણને અંતિમ અને અદ્ધર મજબૂતના નિર્ણય સામે પાકીસ્તાને નોંધાવેલા વિરોધના જવાબમાં થી નેહરુ એમ જણાવે એવો સંભવ છે કે, તરવાર સુધીમાં ભારતનું વલણ તેણે કાશ્મીરની પ્રજા તથા સંયુક્ત રાષ્ટ્રોને આપેલા વચન પ્રમાણે જોડાણ વિશે લોકમત લેવાનું રહ્યું છે અને કાશ્મીર લોકસભાના નિર્ણય છતાં તે કાશ્મીરમાં લોકમત લેશે.

ભારતના આ મુકાદાને જવા દઈએ તો પણ કાશ્મીરનો પ્રજા ફરી સલામતિ સુખીમાં ઉઠાવવાની પાકીસ્તાને આપેલી ધમકીને તે. અમલ કરશે કે કેમ એ સંકારપદ છે. ટેબીટી રીતે જ મુદ્દ અમેરીકા જ પાકીસ્તાનના આવાં પચમાંને વિરોધ કરશે, કારણ કે જો પાકીસ્તાન કાશ્મીરનો પ્રજા સલામતિ સમિતિમાં ફરી ઉઠાવે તો રહીયા અને અમેરીકાના બીજા વિરોધીઓને, લશ્કરી મદદના જાહમાં પાકીસ્તાન અને અધ્યુર્વાના બીજા દેશોમાં લશ્કરી મથકો મેળવવાની અમેરીકાની નીતિ વિરુદ્ધ પ્રચાર કરવાની તક મળી જાય.

રાષ્ટ્રપતિ ડો. રાજેન્દ્રપ્રસાદે પાકીસ્તાનના બંને મુદ્દો-લોકસભા અને રાજ સભાની અંદાજ પચની મેરજનું ઉદ્ધ-

ધાન કરતાં કરતા પ્રચનમાં ભારત ની સતત સુધરતી જતી આર્થિક પરિસ્થિતિ અને જોરાકની બાબતમાં રજાઓ જનતાની દિશામાં કહી પ્રમતિ પર આર મુકાદા હશે.

તેમના બાવળમાં કોઈ મદલની જાહેરાત નહોતી. પરંતુ તેમજ જેને મજબૂત પાત્ર સિદ્ધિઓનાં વર્ષ તરીકે વર્ણવ્યું હતું એ મત વર્ગની ફેરવી કાશ્મીરની સમાલોચના હતી. રાષ્ટ્રપતિએ, રાષ્ટ્રપિતા મહાત્મા ગાંધીએ પ્રયોધિલા સદનગ્રીષ્ઠતા અને સ્વાસ્થ્ય ના સુદેવાને નબર સમસ રાખીને શાંતિને માત્ર અપનાવવાની ભારત સરકારની મુનિમણતાનું પુનરુચારણ કર્યું હતું. પાકીસ્તાન દેશો સાથે માત્ર મિત્રાચારીના સંબંધો રાખવાના ભારત ના નિરધારની જાહેરાત કરી હતી. તાજેતરના ભારત-સીલોન કરારને તેમજ, સિલેનમાંના હીલ્મિના પ્રજાના અંતિમ નિકાલપ ન લેવા છતાં તેના ઉપરની દિશામાના પ્રથમ પચમાં તરીકે વર્ણવ્યા હતા.

પાકીસ્તાનને ઉલ્લેખ કરતાં તેમજ જણાવ્યું હતું કે, મત વર્ષમાં ભારત અને પાકીસ્તાનના વડા પ્રધાનો વચ્ચે ની મુલાકાતથી લાંબા સમયથી જોઈ થયેલી કેટલીક વિવાદાર્પેદ બાબતો અંગે સમજૂતી થઈ ગઈ હતી, પરંતુ કમનસીબે હમણાં એવું બની રહ્યું છે કે, જેને કારણે આ દિશામાં વધુ પ્રમતિ થઈ ગઈ નથી. રાષ્ટ્રપતિએ આ સંબંધમાં પાકીસ્તાને મળનારી અમેરીકન સહાયનો મોકકસપણે ઉલ્લેખ કર્યો નહોતો.

રાષ્ટ્રપતિના બાવળ પછી સામવાદી સભ્યોએ લોકસભામાં કુંભ મેળામાં બની ગયેલી મુદ્દનાની ચર્ચા કરવા માટે સમા મોકુફીની દરખાસ્ત રજૂ કરી હતી. પરંતુ કુંભ મેળાની બંધ રજા કરવાનું કાલ ઉત્તર મોકુફી સરકારનું હતું અને તેમાં કેન્દ્ર સરકાર માથું મારી શકે નહિ, એમ જણાવીને સ્પીકરે આ દરખાસ્ત રજૂ થવા લીધી નહોતી. એટલે સામવાદી, હીંદુ મહાસભાવાદી અને બીજા કેટલાક સભ્યો વિરોધરૂપે લોકસભા છોડી મથા હતા. રાજસભામાં પણ કુંભમેળાની મુદ્દના અંગે અરમામરય ચર્ચા થઈ હતી. વડા પ્રધાન થી નેહરુએ એવી ખાતરી આપી હતી કે, કુંભ મેળાની મુદ્દનાની તપાસ કરવા નિમાયેલી સમિતિના હેવાલ લોકસભામાં રજૂ કરાશે અને તેના પર સભ્યો ચર્ચા કરે તો તેની સામે સરકારને કોઈ વાંધો નહિ હોય. કુંભ મેળાના "જાવકર જનાવ" અંગે તેમજ હિંદુ કુંભ જ્યેષ્ઠ કર્યું હતું. આ પછી પાકીસ્તાનના બંને મુદ્દોને કુંભમેળા માં માપી ગયેલાં. પ્રત્યે સહાય

શ્રુતિ અપ્પલ કરવા માટે એક મિનિટ મોન રાખ્યું હતું.

ભારત અને સિલોનના વડા પ્રધાનો વચ્ચે દિલ્લીમાં થયેલા કરારો પછી આ કરારના અમે તેવા પોતાને મન-હાવતા અર્થ કરવા માંગ્યા હતા. એટલે ભારત સરકારે આ કરારને મંજૂરી આપવાનું મોટું રાખ્યું હતું. પરંતુ મી ડેલેમેન્ટએ આવા મનમનના અર્થ હવે પછી ન કરવાનું તથા જે આવનારી આ કરાર કરવામાં આવ્યા હતા તે આવનારી જ તેનો અમલ કરવાનું વચન આપતાં ભારત સરકારે આ કરારને મંજૂરી આપી છે.

ભારતના કુખ્ય મુખ્ય રાજદારી પક્ષોની ઉચ્ચ ક્ષત્રિય પછી સોમવાર તા. ૧૫મી ફેબ્રુઆરીથી ત્રાવણકોર-જાતીન ધારાસભાની ચુંટણી શરૂ થઈ ગઈ છે. તા. ૧૫મીના રોજ વીસ મતદાર વિભાગોમાં મતદાન થયું હતું. ભારતમાં ભણેલાઓનું સૌથી વધુ પ્રમાણ ત્રાવણકોર જાતીનમાં છે અને એ.કે. રાજદારજી પ્રત્યે ધણી સન્માન છે. છેલ્લી ચુંટણીમાં પણ ત્યાં ભારે મતદાન થયું હતું. આ વીસ મતદાર વિભાગોના ૮,૨૬,૮૭૪ મતદારોમાંથી ૮૦ ટકા મતદારોએ મત આપ્યા હતા. ૧૦થી ૯૫ ટકા પુરૂષો મતદાન થવાના હેવાલ છે. જુદી જુદી બેઠકો માટે મતદાનના છ દિવસો નક્કી કરવા માં આવ્યા છે.

ગ્રેસ તેમજ ઉદામપદી પક્ષો-બંનેએ ભારે ઉત્થનાથી લડાઈ રહેલી અને રસાક્ષીમરી ચુંટણીમાં શરૂઆત ના આ દિવસે પોતપોતાને સંજળતા મળવાનો હાથે કર્યો હતો. પરંતુ ચુંટણી એટલી બધી રસાક્ષી બરી છે, કે મતોની ગણતરી ન થાય ત્યાં સુધી કોઈ ચોક્કસતા પૂર્વક કહી શકે એમ નથી કે કોણ જીતશે. મતદાન

શાંતિપૂર્વક થયું હતું અને કોઈપણ રથને કોઈ અનિચ્છનીય બનવા બન્યો નહોતો. મત આપવા બીચી મોટા પ્રમાણમાં ઉતરી પડી હતી અને કેટલેક ઠેકાણે તો તેમની સંખ્યા પુરૂષો કરતાં પણ વધુ હતી. ત્રાવણકોર-જાતીનમાં ચુંટણીનું કાર્ય તા. ૨૬મી ફેબ્રુઆરી સુધીમાં પૂરું થઈ જશે અને પોરચામ માર્ચની શરૂઆતમાં જણાઈ આવશે.

કચ્છભુજ: કચ્છમાંથી જાગીરદારી પદતિ નાબુદ કરવાનો વિલંબમાં પડેલો પ્રશ્ન હવે કચ્છ સરકારી કક્ષાએ હાથ ધરાયો છે અને આ સંબંધ માં તરતજ એક ઉચ્ચ કક્ષાની સમિતિ નિમવામાં આવનાર છે. આ સમિતિ કચ્છમાંથી જાગીરદારી નાબુદ કરવા માટે આવશ્યક હકીકતો અને આંકડા ભેગા કરશે. આ સમિતિને માન દર્શન આપવા માટે કેન્દ્ર સરકાર એક નિષ્ણાત અધિકારીની સેવા કચ્છને ઉઠાડી આપશે.

સુરત: તાજેતરમાં શીંગોતરી ખાતા ની પાતાએ જતા પાતાજીએને પુણી નદી માં લઈ જતી એક ઢોડી નદીમાં કુબી મર્દ હતી. આને પરિણામે બોસ મંજુસો કુબી મર્દો હતા. પોલીસે આ સંબંધમાં ઢોડી અધાવનર બે લખસો તથા માલીકની ધરપકડ કરી છે.

અમદાવાદ: ગીરધરનગર પાસે પ્રિતમ પુરામાં રહેતા મોહન પિતાંબર નામ ના એક લખસે તેની પતિનના દાગીના ગીરવી ચૂક્યા હતા. તેની પતિનએ આ દાગીનાની મામણી કરતાં તે પોતાની પતિનના શરીર પર ધાસ તેમ છાંડી તેને સળગાવી મૂકી હતી. એકાન્સ ન્યાયાધિકારી મોહનને જન્મ દીપની સજા કરી હતી.

પાટણ: બનાસ કાંઠામાં દરાદના

શોર અને તેમના કારભારીના હથિયારો કબજે કરવાનો રાજ્ય સરકારે કુકમ કાલ્યો છે.

નડિયાદ: બેડા જિલ્લા સહકારી કુષ ઉત્પાદક સંઘને સદકાગી ધોરણે આધુનિક યંત્ર સામગ્રી સાથેની ડેરી ઉભી કરવા માટે સંયુક્ત રાષ્ટ્રોના આંતરરાષ્ટ્રીય બાળ બંડોળમાંથી રૂ. ૮ લાખ મળશે. બદલામાં કુષ ઉત્પાદક સંઘ પાંચ વર્ષ સુધી કુષની સહકારી મંડળાશિવાળા અમેમાં નાના બાળો અને સમઘી સ્ત્રીઓને રૂ. ૧૨ લાખનું કુષ પીવા માટે મફત પૂરું પાડશે.

રાજકોટ: સૌરાષ્ટ્ર અને કચ્છને જોડતી રેલવેના બંધકામ માટે આપણી નું કાર્ય હવે પહેલે આવી રહ્યું છે. માળીઆ વીરનારમાં આ નવી રેલવે અંતે તપાસ પાલી રહી છે. અભારે સૌરાષ્ટ્રમાંથી કચ્છ જવું હોય તો રૂકા દરિયાકાંઠાએ જ જવું સકાય છે.

ભાવનગર: ભાવનગરના જાણીતા તખ્તેશ્વર મંદીરના મોઢીકારનું પુન કરીને રૂ. ૧૦ હજારની થયેલી કિંદ માંથી હજારોને માલ નાગપુર ખાતે નાગપુરની પોલીસે હાથ કર્યો છે અને આ કુદર્શ સડેવાયેલા મનાતા ડેલક લખસોને ગીરફતાર કર્યો છે. સૌરાષ્ટ્ર પોલીસના બે અધીકારીઓ આ યુને-મરિનો કબજે લેવા છપડી મવા છે.

ખંભાત: ખંભાતમાં છેલ્લા એક મહીનામાં હડકામાં કુતરો સાડેક માણસો ને કરડવા છે. આમાંથી છ માણસો નાં મરણ નીપજ્યાં છે. આવા હડકામાં કુતરાઓને મારવાનો પણ ડેલક ધાર્મિક માણસો વીરિય કરે છે!

વડોદરા: વડોદરા પાસે કોપલી

માગની સીમમાં સોમ છીતા નામના માણસ પર વાયે કુમલો કરતાં તેણે તેનો સામનો કરી વાધને ધારીઆ વડે મારી નાંખ્યો હતો. વાધની મુતદેહને સપાટી બાગમાં લાવવામાં આવેલ છે.

રાજકોટ: સૌરાષ્ટ્ર ધારાસભાના કોંગ્રેસ સભ્ય શ્રી ગોર્વાદભાઈ પરેલ પર કુમલો કરવા માટે બે-બે વર્ષની કેદની સજા પામેલા ૮ મ.જી.સોની સજા વધારવા માટે તથા નીચલી અદાલતે છાંડી મુકેલા સાત માણસોને સજા કરાવવા માટે સૌરાષ્ટ્ર સરકારે સૌરાષ્ટ્ર ની વડી અદાલત સમક્ષ અપીલ કરી હતી. વડી અદાલતે સૌરાષ્ટ્ર સરકાર ની અપીલ કાઢી નાંખી છે અને નીચલી અદાલતના મુકાદાને માન્ય રાખ્યો છે.

વડોદરા: વડોદરા જિલ્લાના ૫૦૦થી વધારે વસતિવાળા હરેક ગામમાં એક એક પ્રાથમિક શાળા ખોલવાને સગા ધીશીએ મંજૂરી આપી છે. જિલ્લા રક્ષ મોડ એકસો ઉપરાંત ગામોમાં શાળાઓ ખોલશે.

અમ્ય: અમ્ય જિલ્લાના વાસિયા મહાસના જાગીરદારોએ પોતાની જમીનને કસો ભાગ જુદાન થકમાં આપવાનો નિર્ણય કર્યો છે. પ્ર. રવિ-શંકર મહારાજની સભામાં તેમણે આ નીમ્ણવની તાલેરાત કરી હતી. આવતા ચોમાસા પહેલાં આ જમીનો અપ્ણ થઈ જશે. વાસીયાના ધણુ,અરા જાગીરદારો બારડોલીના છે. બારડોલી ના સત્યાગ્રહ સમયે આમાંના ધણુ અરા જાગીરદારો બારડોલી છોડી અહીં આવી વસ્યા હતા.

પાટીરતાનના વડા પ્રધાન જનમ મહમદ અલીએ જણાવ્યું કે તેમણે સરહદના માંધીપરના પ્રતીબધો છાંયી લીધા છે. ખાન અબ્દુલ અહારે ખાન જેઓ સરહદના માધી તરીકે ઓળખાય છે તેમને પાટીરતાનના સીક થોરી દી રેમુલેસન હેઠળ ૧૯૪૮થી કેદ કરવા માં આવ્યા હતા અને અમે મહીને તેમને છોડવામાં આવ્યા હતા.

—કેનીવામાં આહીકનેએ બસમાં બેસવાનો બહિષ્કાર કર્યો છે એટલે નપરોબીની બસ સર્વિસ બોટમાં ચાલી રહી છે.

અગતી દાલકોપની કુશાન મામળી ૧૮ માર્ચ દુર આરા મેલાની કાસ મેપાર ની કારી કમાણીની ફેમીલી સાથે રહેવા ની કારી સમગ્ર વાળી લાંબી લીસ વાળી ગાલ સાથે લાંબા કામનની ચેચવા ની છે. આનો અને જુઓ. રૂબરૂ વાલ ગાલ હોય એવી કહેકાઈથી ઘરેલુ કોરો પર્ક થશે.

મોટીવાર ટૂંકી કુપની, પી. એ. બિરકસ કલ, પીટસ બગ, ડોરિસવાલ.

એ અઠવાડીક પંચાંગ

વર	ખોસી ૧૬૫૪ મર્ચ	હોદ્દ ૨૦૧૦ ફેબ્રુ	મુસમાન ૧૩૭૩ જાગીરી હવે આખર -૨૦૧૪	પારસી ૧૭૨૩ શહેરવર માહી	સુરોદય ક. ખી.	સુપોરત ક. ખી.	ધાર્મિક તહેવારો-ઉત્સવો
શુક્ર	૫	૨૬	૨૮	૫	૫-૫૦	૬-૨૫	૫-૫૩
રવિ	૬	૨૭	૨૯	૬	૫-૫૧	૬-૨૬	૫-૫૪
રવિ	૭	૨૮	૩૦	૭	૫-૫૨	૬-૨૭	૫-૫૫
સોમ	૮	૨૯	૩૧	૮	૫-૫૩	૬-૨૮	૫-૫૬
મંગળ	૯	૩૦	૩૨	૯	૫-૫૪	૬-૨૯	૫-૫૭
બુધ	૧૦	૩૧	૩૩	૧૦	૫-૫૫	૬-૩૦	૫-૫૮
ગુરુ	૧૧	૩૨	૩૪	૧૧	૫-૫૬	૬-૩૧	૫-૫૯
શુક્ર	૧૨	૩૩	૩૫	૧૨	૫-૫૭	૬-૩૨	૫-૬૦
રવિ	૧૩	૩૪	૩૬	૧૩	૫-૫૮	૬-૩૩	૫-૬૧
રવિ	૧૪	૩૫	૩૭	૧૪	૫-૫૯	૬-૩૪	૫-૬૨
સોમ	૧૫	૩૬	૩૮	૧૫	૫-૬૦	૬-૩૫	૫-૬૩
મંગળ	૧૬	૩૭	૩૯	૧૬	૫-૬૧	૬-૩૬	૫-૬૪
બુધ	૧૭	૩૮	૪૦	૧૭	૫-૬૨	૬-૩૭	૫-૬૫
શુક્ર	૧૮	૩૯	૪૧	૧૮	૫-૬૩	૬-૩૮	૫-૬૬

ફેબ્રુઆરીમાં બનેલા બનાવો

“લક્ષરિ”

તા. ૧	શ્રીમદ્ ભવેન્દ્રાચાર્યનો નકોદરામાં દેહોત્સર્ગ ૧૯૩૭.
૨	અંગ્રેજો પહેલ વહેલા દોદમાં આવેલા ૧૬૧૩.
૪	બનાવસ દોડુ સુનિવર્સિટીની શરૂઆત થઈ ૧૯૧૫.
૪	ચોમસ કાલીકાનું ઇંગ્લેન્ડમાં અવસાન ૧૮૮૧.
૬	હોમ બેપોર્ટ છૂટાનું લંડનમાં મરણ ૧૯૫૨.
૬	સપાટ્ટરાવ માધવવાડનું અવસાન ૧૯૩૯.
૬	ચં. સોતિલાલ નેહરુનું અલ્હાબાદમાં મરણ ૧૯૩૧.
૬	નારાયણ મેરેથર ખરે, દોદી સંગીતશાસ્ત્રીનું મરણ ૧૯૩૮.
૮	સમ્રાટ ખીટર ધી ક્રેકટનું રૂઝિયામાં અવસાન ૧૭૨૫.
૮	ચામળદાસ લ. આંધીનું મુંબઈમાં મરણ ૧૯૫૩.
૮	હવિ જરડોન રરડોનનો લંડનમાં જન્મ ૧૮૧૯.
૯	હવિ દવારામનું નકોદરામાં અવસાન ૧૮૫૨.
૯	અમલ શમદાસ રવાખીનો જંબુ હોનમાં જન્મ ૧૬૦૮.
૯	વિલ્હેમ રોન્ડર્નન ‘એક્સે’ના ચોખાનું મરણ ૧૯૨૮.
૧૦	એન ગોપાલ રવાખી આપંચરનું મદ્રાસમાં મૃત્યુ ૧૯૫૩.
૧૧	ચોમસ એડીસન ‘મ.મેઈલ’ શોખાનો U.S.A.માં જન્મ ૧૮૪૭.
૧૧	રાષ્ટ્રભક્ત જમનાલાલ બળતનનું વધીમાં મરણ ૧૯૪૨.
૧૨	પ્રેસીડેન્સ આખાકમ લોકનનો હાર્ડીન U.S.A.માં જન્મ ૧૯૦૯.
૧૨	હવિ ઇમેન્યુઅલ કોન્ટનું જર્મનીમાં અવસાન ૧૮૦૪.
૧૨	દિનબંધુ આર્થો એન્ડ્રુસનો ઇંગ્લેન્ડમાં જન્મ ૧૮૭૧.
૧૨	આર્થર્ હાર્ડીન માધુસના સુવર્ણકપિમાનનારનો જન્મ ૧૮૦૯.
૧૨	સંત દુકારામનો રેફ્રામ મદારાદમાં દેહોત્સર્ગ ૧૬૫૦.
૧૩	હવિ સરોજની નામકનો દેહાણાદમાં જન્મ ૧૮૯૭.
૧૪	જેપરન દે. ‘દક્ષિણ કુવના ચોખા’નું મરણ ૧૭૭૬.
૧૪	જર્જેલ ગેટનબર્ગ ‘હાપખાનાના ચોખા’નું જર્મનીમાં મરણ ૧૪૬૪.

૧૪	મ.લા દરજીસનવાઇનું પંજાબમાં અવસાન ૧૯૩૭.
૧૫	પ્રેસીડેન્સ ‘ફરગીનના ચોખા’નો પીસામાં જન્મ ૧૫૬૧.
૧૬	સર પ્રભાકર પટ્ટણીનું બાવનમરમાં મરણ ૧૯૩૮.
૧૭	કર્નલ આલ્ફ્રાડ, યીપો સોથીસ્ટનું અવસાન ૧૯૦૭.
૧૮	માર્ટીન સ્પુથર; જર્મન સુધારકનું મુચીવામાં મરણ ૧૫૪૬.
૧૯	નિહાલસ કોપરનીકસ ‘જર્મનખગોળવેતા’નો જન્મ ૧૪૭૩.
૨૦	રામકૃષ્ણ પરમહંસનો કપારપુર-ખંભાલમાં જન્મ ૧૮૩૫.
૨૦	દેશભક્ત ગોપાળ કૃષ્ણ ગોખલેનું મુંબઈમાં મૃત્યુ ૧૯૧૫.
૨૦	ડો. અમદુર રહેમાનનું કેપટાઉનમાં અવસાન ૧૯૪૦.
૨૧	માતાજી મીરા પોત રીઘાર; પોર્ટુગીસ વસતીનો જન્મ ૧૮૭૭.
૨૧	જલ્મ રફીનોઝા, ડચ તત્ત્વજ્ઞ ધી હેનમાં મરણ ૧૬૭૭.
૨૨	ચરતમંદ મોઝનું કલકત્તામાં અવસાન ૧૯૫૦.
૨૨	કસ્ટુરબા આંધીનો ‘આમાખાન મહેલમાં દેહવિલપ ૧૯૪૪.
૨૨	બેપોર્ટ વોર્સીંગ્ટનનો બ્રીટીશ U.S.A.માં જન્મ ૧૭૩૨.
૨૨	આર્થર ચોપનહેર, ભૂપતિપદના અભ્યાસીનો જર્મનીમાં જન્મ ૧૭૮૮.
૨૫	હવિ નર્મદા ચંકર સાલકંકરનો સુરતમાં દેહોત્સર્ગ ૧૮૮૬.
૨૫	દોડુસ્તાનમાંથી છેટ્ટી અંગ્રેજ દુકડી વિદાય થઈ ૧૯૪૮.
૨૬	રાજકવિ ‘હવાધિ’નો લાકી-સોરાઈમાં જન્મ ૧૮૭૪.
૨૬	હવિ વિહાર દમુનો મદાન હેંચ લેખકનો જન્મ ૧૮૦૨.
૨૭	હવિ હેની લેન હેમેનો અમેરીકામાં જન્મ ૧૮૦૭.
૨૮	કમળાદેવી નેહરુનું રવીડમંડેડમાં અવસાન ૧૯૩૬.

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.

‘Indian Opinion’
Phoenix, Natal.

ફોન: ૨૪૮૪૫.

ગ્રોસરી ક્યાંથી ખરીદશો ?

જો આપ સ્વચ્છ અને હરોસાપાત્ર ગ્રોસરી મેળવવાને ઇંતેજાર હો તો અમારા ઉપર લખવા સુકરો નહિ. હમે બનતી ઝડપે, ચોકખો માલ, કિંદાયત ભાવે ચોકલાવશું.

“ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો” એ હમારો મુદ્દાલેખ છે.

એક વખતનો દ્વાયલ ઓરડર, આપનો વિશ્વાસ સંપાદન કરવાને અચુક ફળીભુત થશે. કન્ડીના ઓરડરો ઉપર સંવિશેષ, કાળજીપુર્વકનું ધ્યાન આપવામાં આવે છે.

આંધીવડુ, કડોળા, ઘર-ગથ્થુ દવાઓ, હવન-પુલની સામગ્રીઓ. સાડી લુગડા, લગનની પ્રત્યેક જરૂરીયાત.

કન્ડીના ઓરડરો સી. આ. ડી.થી ચોકલાવવામાં આવશે.

રોડેસીયાના ખબરો

(અમારા ખબરપત્રી તરફથી)

નોર્થ રોડેસીયાના પ્રમુખ પ્રમુખ કહેરામાં આફ્રીકોને પુરોપીયન દુકાનો માં બારીમાંથી સર્વ કરવામાં આવતા હોવાથી આફ્રીકોને તે દુકાનોએથી માલ ખરીદવો બંધ કર્યો છે.

લીરોંગટન (નોર્થ રોડેસીયા) ને ફેરલ કેપીટલ બનાવવા માટેની માંગણીને ખ્યાન આપીને એક કમીટીન લીરોંગટન કહેરની મુલાકાતે આવી ગયું છે. એ કમીટીન બુસાકા પશુ રોડાઈ હતું અને આખો દેવાલ હુંક સમયમાં બહાર પડ્યો. સત્તાવાર જાણવા મળે છે કે ફેરલ કેપીટલ સોલ્ડનરીયા ૧૦-૧૫ માઇલ દુર રાખવામાં આવશે.—નવી દિલ્લીની માહક. અને ટેરિટોરિયલ કેપીટલ ગ્રેવો અગર બુલવાયો લઇ જરી. અર્થે રોડેસીયાને ફેરલ કેપીટલ નોર્થ રોડેસીયામાં આવે એ યોગ્ય લાગતું નથી.

પરોડાના મહારાજ તથા શ્રી. નવલ તાતા તા. ૨૬ ફેબ્રુઆરીના બુસાકા પહેંબ્યા હતા. તેમને લેરા એરપોર્ટ પર હોઈ સરકારના કમીટીનરના સેક્રેટરી શ્રી. કે. એલ. પંજાબી તથા હતા. મહારાજ તથા શ્રી. તાતાએ એક એક પરોડાનું ઉદ્ઘાટન કર્યું હતું.

લગ્ન

૩૫ મોલી-સના ચહેર વુસંટરની ૩. બી. હોઈ એન્ડ કુંની પેટીના એક પાટનર શ્રી. જીવજીત બીખા બાબના પુત્રના લગ્ન ફેબ્રુઆરી તા. ૧૨ રવિવારના રૂબનના આધી હોલ માં, મોનબુડપાઈના બાઇ શ્રી. બીખા છે.

બાઇ ગોવીંદની પુત્રી શ્રી. જસુબેન સાથે શ્રી. રમણલાલ ગોવીંદના હસ્તે થયા હતા.

આ શુભ પ્રસંગની ખુશાલીમાં અને રૂબના મહેમાનોના સ્વાગતમાં શ્રી. સુરત હોઈ એસોસીએશન, શ્રી. વજલાલ હોઈ અને નાણુભાઇ દેવજી એ પાર્ટીઓ આપી હતી અને નવ પરિશિત યુવકને શુભ આશીર્વાદ પાઠવ્યા હતા.

અનને ઉતારે શ્રી. અને થામતી એલ. બી. પટેલને ત્યાં હતો. આ પ્રસંગે ને ને બાઇઓ અને બહેનોએ મદદ કરી પ્રસંગ સારા બનાવ્યો તે માટે જીવજીત બીખાબાઇ અને મિત્રો સર્વેનો હૃદયથી આભાર માને છે.

અવસાન

તા. ૧૮-૨-૫૪ના રોડે એલીઝા બેથના ૨૫ ફેબ્રુઆરના હોઈરબાઇના વિધવા બાઇ તાપીબેન હુંક માંદગી બાદ સ્વર્ગવાસ પામ્યા તેમના હૃદને અગ્નિ સરકાર કરવામાં આવ્યો હતો. સ્વર્ગરથના પુત્રો તરફથી તેમના શ્રદ્ધે સ્વર્ગરથના આમાની યાંત્રી અર્થે પ્રાર્થના થઇ હતી અને જુદા જુદા સંસ્થાઓ દાનની રકમો આપી હતી. આ યોજનાને પ્રસંગે તાર પત્રો દ્વારા દિલ્લોજી પાલનર દરેકનો તેમના સુપુત્રો તથા કુટુંબીજનો હાર્દિક આભાર માને છે.

એદાનીસબર્નના શ્રી. દેવચંદ બાઇ નાનાબાઇનું તા. ૨૨ ફેબ્રુઆરીના ૭૬ વર્ષની વયે એકાએક હાટ ફેલ થવાથી અવસાન થયું ને ને બાઇ એએ ટેલીફોન, તોર તેમજ પત્રદાર દિલ્લોજી પાલવી હતી તેઓ સર્વેનો સ્વર્ગરથના બાઇ શ્રી. પરસુભાઇ નાનાબાઇ અંતઃકરણથી આભાર માને છે.

એકલું હમે જલો છા કે કેનેડાની વિશ્વ વિખ્યાત કંપની

સન લાઈફ એન્ડ કનેડા

કપરેલ કંપનીના હમે સત્તાવાર એજન્ટ છીએ.

ઉપરાંત

દક્ષિણ આફ્રીકાની વિશ્વ અદાલતની કેપ એન્ડ ગ્રુડ હોપ પ્રોવીન્સીયલ લીવિંગન ના સરમર લક્ષ્મી નીમાયેલા અમેજી તથા જીવજીતી ભાષાન્ટરાર છીએ તેમજ અત્રેની પ્રીમીએશન અગેવું ડોઈ પશુ લતવું લાકાજન વિના મોલેને વરીલ મરીએ થઈ શકે છે.

1. Whenever there is a particular Life Assurance Problem a Sun Life of Canada Plan can solve it.
2. Prompt settlement of claims is a maxim of the Company's Management.
3. During 1953 the Company paid over £31,000,000 to annuitants, policy holders and their families.

The Sun Life of Canada is a Leader in World Wide Assurance.

Consult us first.

C. C. PALSANIA

GENERAL AGENT

Business, Estate, Financial, Insurance and Immigration Counsellor.
Sworn Translator.100 Sir Lowry Road,
P.O. Box 4624.CAPE TOWN
Phone 32395

GIHWALA STORE

(Established 1945)

કેપટાઉનના જુના અને જાણીતા વેપારી

રાયચંદર

કીકાભાઈ છગનલાલ ધીવાલા

અમે હરેક જાતનો દેશી અનાજ અને કરીયાણું
રાખીએ છીએ.

ભાવ કીકાયત

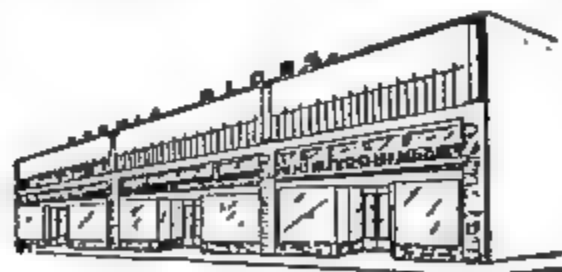
જાતે મળો યા લખો

2 Aspeling Street,
CAPETOWN.

Phone: 23102.

K.M. Lodhia
& CO.

Manufacturing Jewellers and General Dealers

22 ct Jewellery made to order in latest designs

બાવિસ ફેરટ

સોનાના ઘગીના ખાસ અમારી જાતી દેખરેખ નીચે અમને અપાયું
કામ સંતોષ પામે એવી રીતે કરીએ છીએ.રહેલ, જુદી જુદી દીકાઇનની બગડી અગ્રેડા, સારીની પીન, પીરી
બાઇ એરોજ વીગેરે બનાવીએ છીએ.

106 Prince Edward Street, Durban.

Phone 22905

Tel. ADD.: "GANDABHAI"

The Home Of
INDIAN SWEETMEATS.

G. C. Kapitan & Son

Vegetarian Restaurant

Upcountry customers are requested to send their
cheques with their orders.

Write For Price List.

સ્વાદિષ્ટ મીઠાઈનું જાણીતું મથક

જહાજમાના ટ્રાફિકમાં ઓરડર સાથે ચેક મોકલવા મહેરબાની કરતી

પ્રાપ્ત લીસ્ટ મંગાવો

154 GREY STREET,
DURBAN.

PHONE

33-2451

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રૉસ (પ્રા.) લીમીટેડ

હાઇએલ બ્રશ્મન્ટ્સ, એન્ડ હાટ્સ એન્ડ ફેબ્રિકેટ્સ

રેસી તેમજ સુતરાઉ કાપડ, કુલ્લ રમક. જ્વાનરેટ્સ—બર્મી બાનાઈ અને

નત નતનો માથ. તેમજ ફેબ્રીકીય બોર્ડરેટ શાલીઓ

વીએર માટે હમારે ત્યાં પ્રવચ તપાસ કરવા મહામનુષ્ય છે

33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

ફોન: 33-2451

ધીરુભાઈ પી. નાયક

સુસાફરી, વીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ

દીપ્તિજ્ઞાન અગર દુનીયાના કોઈ પણ જાગતી હવાઈ ફરિયાદ અગર જમીન
માર્ગે મુસાફરી કરવા મરે બિઝા અમારી મારફતે જુઓ છો.

ઈંગ્લાં, આય, ચારી, કુમ્હડ, અસ્ત્રાલ, પ્યોરમાસ, વિએરના વીમા અને
જનરલ આપીએ છીએ.

ઈન્ડિયન, ગરસનલ ટેલ, દિસાબના એ.પદા સમાવવા રેવન્યુ ઈન્ડિયન
સર્વિસ ક્રે વેપારના કાયદેસરે પાસપોર્ટ તેમજ ઈમીગ્રેશનને જન્ટી
બાબતોમાં કોઈ પણ ફી લીધા વિના અમે મફત સલાહ આપીએ છીએ.

નેશનલ યુરોપિયન કાર્ડ એસોસિએશન એન્ડ કોસ્ટલીયા, યોહાનાવા
ઈન્ટરનશનલ કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone: 33-9033. 29a Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

ધી ન્યુ દિલ ખુશ-સ્વીટ માર્ટ

ફોન: ગર્લિબાઈ બાથાબાઈ હાટીપોરવાળા.

ફરેક જાતની મીઠાઈઓ, મોજાબા ધીની તેમજ બોલા મેવા,
મસાલાથી અને ખનાવીએ છીએ.

અમારું વખણાએલું સુરતી છુસું સેવ, અમરા, ભાંડીયા, કાણ્યા,
પાતરા વિગેરે હરદેજ તાજાં ખનાવીએ છીએ.

પાર્ટી વીએર માટે યોગ્ય અમાણમાં મીઠાઈ બોર્ડર અમાણે હંક
વખતમાં ખનાવી આપીશું.

PHONE 33 6576. P. O. BOX 3680.

THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,

34 President St., Corner Diagonal Street.

JOHANNESBURG.

તાજુ ઉમદા ફ્રુટ

હરબનનું આફુ ૧/૬ રતલ; મોટી કસીનું હસથુ ૧/૬ રતલ; જોળ બાલ
ક્રીટ ૧૦/૬ કનન; લાંબી અને રહેર નાસફરો ૧૬/૦ કનન; કપુરીતથા
સેવલી પાન શી. ૫ રતલ; પોરટેલ અલમ.....બનાના, કાચા બનાના,
પોપો, પાણનાપલ, નાચીસ અને એન્ડરીન રોજના બનાર માવરી. મળે
દેશી સાકળાજમાં સુરતી સફેદ પાપડી, કાળી પાપડી, કુવેર સોન, રેમક,
શેકડાની શીંગ, ફુધી અને લીલાં મરચાં મળશે. શી. ૭-૬ થી શી. ૧૦
પારસખ બનાવી પોરટથી મોહલીએ છીએ. સુરથુ, આંબા હળદ તથા
લીલી હળદની મોસમ આફુ થઈ છે. કાચી મોટી પણ હવે મળી શકે.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. Box 251. DURBAN.

NATHOO TABHA

TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER

Door, Windows, Corrugated Iron, Cement,
Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant
brands paint for any other building material
at reasonable price.

Established 1907.

NATHOO TABHA,

107 Queen Street,

Phone 24647.

Telegraph "Mani,"

DURBAN.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ છુદ, કાઉન્ટરપુસ છુદ, બોર્ડરોમ, હૅડરૂમ બેસ,
સાઈડ બોર્ડ બોર્ડીસ ડેસ્ક, છુદ ડેસ્ક, ટેબલ, તલન કોફીપલ
કાલે જાલીની કાઠી. અને પુધારી સાલ થેવા છુદશે નહિ.

—બોક્સ, ટેબલ અને ક્રીચન હેસર—

જે હમારી હેમરેખ નીચે લઈવાર પાલ છે. તેમાં રોકા હમેશા લઈ
વાર રહે છે. આ રોકા બાનાસ પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર
માનવ પધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.

PHONE 33-4691.

BOX 2526.

15 MAR 1954

INDIAN OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903

No. 11—Vol.—LII

FRIDAY,
12TH MARCH, 1954

Published by the L.P.O. at 2, Newmarket

Price 6d.

A Christian Priest's Warning To South Africa

REV. K. B. HOLLOWES, Priest-in-Charge of the Springside Natal Native Mission, writes in the current issue of 'The Vineyard' "In recent years one would have said that the attitude of the European towards his Black neighbour had, by and large, become more liberal and tolerant. I am sure that this is so among the English-speaking people, and I believe it is true of the Africans speaking as well.

"I am not suggesting that we have progressed far or rapidly. There are still considerable barriers to be broken down.

"It has come to me as rather a shock, nevertheless, to find implanted in the minds of some school children what one only describes as negrophobia. Such an attitude can only have been implanted by parents, and possibly spread to other children at school.

"Respect breeds respect. Disrespect on the other hand, is ten times as destructive as respect is constructive. To consider others as inferior is practical Christianity, and more especially when those others are in lowlier stations of life than oneself.

"Christian children should be taught to respect the servants of the home, and to have some consideration for them. We South Africans have a reputation of doing nothing for ourselves because we are trained to leave everything to the Native servants.

When a child refuses to pick up the toys it has left strewn around, and says 'The b—— niggers can do that—that is what they are here for, it is a ghastly reflection on the upbringing of the child.

"A great deal could be done for race-relations in our country, for it is obvious that most of the hatred here is bred by pride, and its offspring, contempt. It is just that attitude which has come back upon the head of the settler in Kenya. "During a visit to that country in 1946 my father was appalled by the anti-Black feeling among the Europeans, which, he said was worse than anything he had known in this country, and in a letter written to me at the time, he foretold serious trouble unless the the European changed his attitude.

"That prophesy has been sadly fulfilled, and the situation here is rapidly developing along the same lines."

*How happy is he born
and taught that serveth
not another's will;*

*Whose armour is his
HONEST THOUGHT,
and SIMPLE TRUTH
his UTMOST SKILL.*

—H. Wootton.

—o—

*Teach us to look in all
our ends on THEE for
judge and not our friends,
that we, with THEE, may
walk uncowed by fear or
favour of the crowd*

—Rudyard Kipling.

The
New India Assurance
Company Limited

for
FIRE, MARINE, LIFE, ACCIDENT
1919-1950
31 YEARS OF SUSTAINED PROGRESS

The confidence of the discerning Public in the NEW INDIA is amply evidenced by the following records attained in 1949:

	Rs.		Rs.
Fire Premium	1,70,32,179	Life Business in force	
Marine Premium	56,04,844	Assets exceed	54,34,00,000
Miscellaneous Premium	35,84,968	Total claims paid over	15,36,00,000
Life Premium	2,88,79,302		17,95,00,000

In the vanguard of Indian Insurance THE NEW INDIA offers matchless Security and Service in all fields of Insurance.

The
New India Assurance Company Limited

Cable & Telegraphic
 Address:
 "RUSTOMJEE" or
 "NIASURANCE"

RUSTOMJEE (PTY.) LTD.

Directors: Sorabjee Rustomjee
 Rustom Jalbhoy Rustomjee

Principal Controlling Officers in the Union of South Africa

Phone Nos: 25845, 29807 & 28513.—P.O. Box 1610,
 74 Victoria Street, DURBAN, NATAL.

EXPERIENCED,
 RELIABLE
 AGENTS
 MAY APPLY

"NEW INDIA IN THE SERVICE OF THE NATION"

Telephone 2335. Telegrams 'BRADFORD'

P.O. Box 110

LUSAKA, NORTHERN RHODESIA

**BRADFORD CLOTHING
 FACTORY**

Direct Importers and
 Wholesale Merchants

Clothing Manufacturers

Proprietor RAMBHAI D. PATEL

Branch:

CITY STORE

Cairo Road, Lusaka

Always in Stock:

Piece Goods, Hosiery, Cutlery;
 Enamelware, Stationery, Drapery,
 Crockery, & Wool.

Telegrams
 "META" Brokenhill.

Phone 298.
 P.O. Box 65.

MEHTA BROS.

(PROP. M. D. MEHTA)

Wholesale Merchants
 and
 Clothing Manufacturers

**We specialise in
 Manufacturing
 OVERALL
 AND
 BOILER SUITS**

Supplied To Trades Only

LIBERAL PERSPECTIVE

LABOUR'S NEW FRANCHISE POLICY

By C. W. M. GELL

ALTHOUGH the new franchise policy for non-Europeans recently announced by the Labour Party will win few immediate supporters among politically astute Whites or non-Whites, it is nevertheless an encouraging document. Not only does it stand four-square against any diminution of existing franchise rights—here it has the threatened Cape Coloured vote and African representation in mind—but it is the first statement by any European party which publicly accepts the ultimate goal of universal adult suffrage.

"The Labour Party declares that as a matter of principle it accepts the universal franchise for all adult literate inhabitants." This historic affirmation of human faith ought to have been made by the Liberal Party, since adult suffrage is implicit in its twin policies of a common qualified franchise and universal compulsory education. But, having gone so much further than any other White party before them, the Liberals seemed to lose their nerve at the logical implication of their programme. Perhaps they will now take courage from Labour's public stand.

Nationalists and conservatives within the U.P. will doubtless rejoice that this skeleton in the cupboard has now been bared. Increasingly they have claimed that any breach in the barrier of White prescriptive rights must lead to universal suffrage and "the swamping of Whites by the overwhelming non-White majority." But this argument, although it has enormous, immediate electoral appeal to a virtually all White electorate is embarrassing to progressive opinion only as long as its logic is denied. Once it is freely admitted as an inevitable goal and the only alternative to creating a siege-economy to preserve our present privileges, it will eventually recoil upon the heads of those who now exploit it electorally. And, among the enormous majority of South Africans who reject the siege mentality, the debate becomes a question of time and pace on the path to a common goal. These matters can be discussed among Europeans and non-Europeans, heatedly and passionately at times, but without that desperate sense of hopelessness which clouds a South African horizon overhung by the "permanent and not man-made differences" postulated by

Nationalists as distinguishing the several branches of the human family.

In addition to defining our goal, Labour has performed a great service in offering its actual proposals for extending the non-European franchise as merely the first steps in a "transitional programme which will be subject to such revision as the progress of the non-European in the cultural and industrial spheres may justify." It is so well to face the fact right away that politics knows no "final solution." We need to shed the static attitude of 1936 which still seems to dominate certain sections of the U.P.

However, Labour's actual proposals—the extension of the Cape Coloured and Asiatic vote to the three northern provinces, 3 Indian Representatives for Natal and 7 African Representatives for the northern provinces, extension of elected Senate representation, removal of the disqualification against non-Europeans becoming M.P.'s and Provincial Councillors, limited municipal representation—are more complicated and less advanced than the Liberals' common roll. No doubt, Labour hopes that White voters will be less alarmed and the non-European opposition slightly mollified by the promise of better things to come.

But it will require time for the at present implacable attitudes of both sides to modify. This is not to condemn the initiative of both Labour and Liberal. Indeed, they are doing an indispensable job, thinking aloud on behalf of the whole White population, a job which the vested interests of the major parties virtually precludes them from undertaking. Whites have yet to learn that progressive partnership does not necessarily bring all the perils they imagine as vividly and that it is an infinitely preferable alternative to perpetual, active hostility.

Non-Whites, on the other hand, will see no immediate point in abandoning their emotionally satisfying slogan of "adult suffrage now," when neither Labour nor Liberal is likely to form a government in the foreseeable future. Such conclusions to reasonableness as agreement to accept the extension of the franchise in stages cannot publicly be made by non-European political leaders—but they be supplanted

by more radical and less responsible elements—until a liberal-minded government is almost in sight. When that still distant day dawns, they are likely to prefer a qualified common roll which automatically admits individuals as they attain the set

standards, to communal representation with all its mischief in promoting sectional politics and its dependence for the next advance on Whites recognising that "the progress of the non-European" as a group deserves a further revision of the franchise.

UNION AFRICAN'S VIEW OF RACE CONFLICT

THE letter quoted below was not sent direct to the Editor, but was respectfully addressed to a leading Bulawayo resident, who has made it available. For obvious reasons the name and address of the writer cannot be given, but his comments of the outlook of an educated African in the Union are worthy of reproduction.

"Here in the Union there is tension between the Nationalist Government and the African (Native) people. I have just returned from a congress, and during its deliberations it became clear to me that if the present situation of mistrust and misunderstanding is allowed to continue, it will have catastrophic results for us all. In Johannesburg there are large native areas called the Western Areas, comprising Sophiatown, Maitland and Newclare, where African people have lived for many years and where they have freehold title to plots or stands. Now the Dutch, through the adamant and unrelenting Minister of Native Affairs, Dr. Verwoerd, say these people must shift, and that in the new area where they will be settled (Meadowlands) they will have a 30-year lease; because, in the opinion of the Union Government, urban native people are only in the towns as guests."

"But, strangely enough, the demand for native labour, brought about by the constant establishment of new industries (factories) makes it crystal clear that the only reasonable policy in South Africa is one of economic integration. And in my opinion, and that of informed people, to prevent a further deterioration of race relations, urban native people ought to be given security of tenure in the towns. The system whereby urbanised native people must be perpetual rent-payers is not only intolerable but also inhuman."

"Apartheid is definitely unacceptable to native people; because it is a policy of discrimination against native people and the English people who reside in South Africa. The Dutch hated the English intensely. I cannot understand that seeing that England has always treated the Afrikaners so handsomely,

"It does seem to me that until we all learn to appreciate the other man's point of view before pronouncing our condemnation upon him, White civilisation is doomed. For is it not true that here in the Union much trouble has already occurred and in certain instances precious blood shed, only because each would not see the other's viewpoint. After all, we are all made very differently and we do not see things in the same light. If man realised this great truth there would be little misunderstanding and much less bitter strife in the Union of South Africa today."

"Speaking at an annual meeting of the South African Institute of Race Relations, Professor Edgar Brookes (ex-Senator) condemned the policy of Apartheid. He related the story of two Dutch brothers in the Transvaal, which took place in the old days of President Paul Kruger."

"The father of the two men died without leaving a will. He left a farm to his two sons, who could not agree on how they should divide it. Eventually they decided to consult the President. He agreed to help them."

"He asked them to bring a map of the farm, showing the rivers, forests, hills, good and bad ground, etc. The two brothers were Jan and Klaas, President Kruger asked Jan, the elder, to divide the farm and thereafter to allow his younger brother, Klaas, to have the first pick."

Now, said Professor Brookes, if apartheid means that Dr. Malan and his Government would divide up the country and then ask the natives and other non-Europeans to have the first pick, then he (Professor Brookes) would support apartheid. But since apartheid means that Dr. Malan and his Government not only divide the land but also have the first pick, he could not support that policy."—Bulawayo Chronicle.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sale of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns, Apply:

9 Adams Arcade,
40 Market Street,
Johannesburg

UNO COMMISSION ON S.A.

THE UNO Commission on the racial situation in South Africa has invited experts in a number of socio-economic fields to contribute to a survey of the international problem of colour discrimination in order to suggest how the problem in South Africa may be resolved.

It has also addressed an urgent appeal for co-operation to the Union Government, requesting permission to make a factual tour "in its deep desire for objective opinion and impartiality."

This fresh approach to its work was revealed at a Press conference by the chairman, Mr. Hernan Santa Cruz (Chile). He said the commission, set up in December, 1952, and hitherto ignored by the Union Government, was "more optimistic this year" that the problem would be solved.

The commission considered that its primary obligation was to attempt to obtain the co-operation of the Government of the Union of South Africa.

This co-operation was essential, he said, because it would enable the commission to visit the country and make direct contact with the subject it was studying, and thus produce better-founded opinions than those which result from indirect evidence.

Mr. Santa Cruz said the commission had communicated with the Union Government on February 25 asking "the closest and most extensive co-operation possible," and suggesting a visit to South Africa, "subject to whatever safeguard might be desired."

The letter also said that the commission "agrees in advance to every possible form of co-operation in its deep desire for objective information and for impartiality. It will favour the simultaneous use of all forms of co-operation."

The letter "notes with interest that the representative of the South African Government stated in the General Assembly that many errors of fact could be pointed out in the commission's report."

"Being unreservedly anxious to deserve intellectual honesty and to show an uncompromising respect for scientific truth, the commission hopes that the South African Government will see its way to addressing to the commission the correction of facts considered desirable by the Government."

"The commission pledges itself to consider with all the care which the search for truth deserves any such corrections which the South African Government might address to it."

Mr. Santa Cruz said that the commission now had a much more precise mandate than was conferred upon it by the General Assembly in 1952.

"This time it must report in regard to the development of the racial situation with very special reference to Article 14 of the Charter."

This article says in part that "the General Assembly may recommend measures for the peaceful adjustment of any situation, regardless of origin, which it deems likely to impair the general welfare or friendly relations among nations."

"The commission has considered it convenient to ascertain up to what point and in what measure or in what direction the policy of segregation has influenced and continues to influence the stability and economic development of the Union of South Africa," said Mr. Santa Cruz.

Publisher's Notice

Owing to our machinery being under repair and other unavoidable circumstances we regret to state that our next week's issue will not be published.

Manager,
"Indian Opinion."

"This has importance, because the result of such a study might, in turn, influence the solutions that might be proposed at the internal level."

"The study will be made by an expert economist of high technical and moral qualifications, appointed by the secretary-general of the United Nations."

Mr. Santa Cruz said the commission had also requested the co-operation of the International Labour Organization for "whatever facts the organisation might have of the effects of a policy of segregation on a general employment policy that should utilize the various ethnic groups for the industrial and agricultural development of the Union of South Africa."

The Assembly had also asked the commission to "suggest measures which would help alleviate the situation and to promote a peaceful settlement," said Mr. Santa Cruz.

This was "a great responsibility and a difficult mission," he said, and the commission had believed it necessary to

(a) ascertain beforehand what are the measures aimed at solving the racial conflict proposed in the Union of South Africa itself by

different political groups, the most important scientific and social institutions, writers, scientists and other prominent personalities.

(b) study which are the measures that have helped other countries to eliminate, lessen or correct racial conflicts and discrimination, in order to see if some useful experience might be found therein.

In order to achieve these two objectives the commission had adopted various measures. It had requested the secretary-general to gather together whatever documentation exists in regard to this matter.

It had requested the two most important institutes that study racial relations in South Africa—namely, the South African Bureau of Racial Affairs (SABRA), and the South African Institute of Race Relations, to give their opinions as to the measures that might be adopted to solve the situation and improve inter-racial relations, and the form through which international co-operation and the United Nations in particular might contribute to "alleviate the situation and promote a peaceful settlement."

The commission has also requested Unesco and the Inter-American Indian Institute to inform it of their experience, and had also addressed similar communications to all member States.

Finally it was agreed that an expert on sociology and anthropology—a specialist in racial questions—make a report for the commission in regard to which are, in his opinion, the most efficient methods employed by countries in different geographical zones to eliminate racial discrimination, conflicts or tension among ethnic groups with positive results.

This expert would be appointed by the Secretary-General.

"The commission hopes that these measures will permit it to present to the General Assembly suggestions based on the reality of the situation in the Union of South Africa, and on world experience."

The commission had held a series of private meetings and it would meet again in Geneva, probably on June 23.—Sapa.

Mr. Nehru Calls For Self-reliance

The Indian Prime Minister, Mr. Nehru, said last week in New Delhi that India must not lean on "crutches made by others." It was becoming increasingly clear that real progress could only be achieved by an independent and self-reliant India, he said. Crutches made by others could not lead to progress. "The Government of India does not think in terms of isolation, but it is better that progress should be slow than dependent on others," Mr. Nehru said.

SUNBEAM

gives a lasting shine!

Housewives realise that cheerful and clean-looking homes make for contented and happy living...and Sunbeam gives a brighter, more lasting shine! With such care a *bottle* Sunbeam spreads over a *large* area, quickly giving a lasting shine to floors and furniture.

It is easier to work with, shines brighter, lasts longer!

FOR BRIGHTER FLOORS
AND LIGHTER WORK
Always ask for

**SUNBEAM
POLISH**

Shines... and shines... and shines

AFRICAN VIEWPOINT

STRAUSS PROPOSALS UNACCEPTABLE

By JORDAN K. NGUBANE

ONE very good reason why the African opposes segregation is that it tends to keep the peoples of South Africa ignorant of one another. One of the causes of friction between Black and White is White ignorance of what goes on in the non-white communities. This was graphically illustrated in Parliament recently when Mr. J. G. N. Strauss, leader of the official Opposition, announced that his Party proposed reviving the defunct Natives Representative Council and giving it a little legislative and executive power.

I am surprised that quite a good many editors and journalists on the white side have had so much to say about the Strauss speech. It certainly had a major merit: that at long last the United Party leader made a commendable effort to summon a little more courage to tell Nelson and his gang that the United Party is definitely against apartheid. The most important thing is that the United Party has at last had the nerve to say it is different from the Mafabites.

Otherwise the speech had very little to give the non-European hope for a secure future.

To return to the N.R.C., Mr. Strauss proposed reviving it and giving it wider powers than those it had when the Africans declined to operate it. It might be said, well in advance, that no African with any sense of honour or with any influence in the community, will stand for election for purposes of operating the Council.

There are quite a number of good reasons for this. The first and one of the most important is that the Strauss proposals, like the Smuts proposals in 1947, miss the entire significance of the African people's agitation for reforms. What we want today is not a crumb here and another there; we want to participate actively in the government of the land.

It has been said that the Natives Representatives Council will give us self-government in the so-called Native Areas. That should not deceive anybody. The revived N.R.C. will serve the purpose merely of carrying out policies passed either by a Parliament which is hostile to the African; or provincial councils which are not in sympathy with African aspirations or the Governor-General who does not have a single

African to advise him on what is good for the African. The type of rule under which we Africans live is almost an absolute dictatorship. The revived N.R.C. will serve merely to carry out the decrees of this dictatorship. We are in no mood to co-operate any longer in this sort of thing.

The second is that Mr. Strauss comes forward with a solution about which he himself is in doubt. In his much-publicised speech, he admitted that he did not think the 1936 legislation was the best wisdom. That was a polite way of saying that it did not solve anything. For him to come with something which he himself has condemned in advance and come around to tell us that we would do well to accept it, is, to say the least, not to appreciate the real issues at stake in the whole affair.

Thirdly, we reject the concept of a State within a State implied in setting up legislative and executive institutions specifically for the African. For one simple reason: they are not a less honest means to run away from facing the crucial issues of sovereignty. Although these institutions will be set up, there is no intention at the back of the Whiteman's mind to recognise the African's right to sovereignty. Our own view is that it is time people recognised the fact that we are determined to exercise that sovereignty as South Africans. We do not want to exercise it in separate little states of our own; we want to exercise it collectively with the other South Africans through Parliament. That is one reason why the franchise is priority number one.

To delay a settlement of the sovereignty issue is merely to pile up racial dynamite. To propose proposals like the N.R.C. is to ask us to take more circuitous routes in the wilderness when we see our goal clearly. We want a fair share in the government of the land so that political madmen and adventurers will no longer be in the position to do with us the sort of thing they intend doing to us at Sophiatown. Our only guarantee that we shall never again be physically ruined as the government of the day plans we should be, is to ensure that we have the franchise; that we sit in Parliament and use our vote against laws which might harm us. That is the only protection available to us, short of a revolution.

I believe in non-violence and peaceful moral and other pressures as aids to peaceful negotiation. For this reason I do not want a violent revolution. It might do harm where we might have to be called upon to waste too much time repairing the damage done. Already the people of South Africa go about with too many wounds gaping in their soul. I would not like to see more inflicted. And the safest way to get to my goal is to have the franchise.

Our own view is that the African does not have a distinctive destiny of his own away from the other South Africans. Nor do we admit that any man here has his own distinctive destiny apart from others. We all have a common destiny because South Africa belongs to us all. For this reason we cannot allow anybody to set us on the path to a separate destiny—because such a path is a blind alley. We reject the concept of the N.R.C. in advance because it leads nowhere. At the very best it reinforces the notion of a separate destiny for the African. We are South Africans like everybody else and everything afterwards.

The Strauss speech was remarkable for the way in which

it was not of touch with reality; that is, in the way in which it did not face up to the realities of the situation as it was vague. Now, who knows precisely what integration means? Does it mean the recognition of the African as a worker under the Industrial Conciliation Act and the consequent abolition of the Pass system?

I want to be fair to the United Party. Mr. Strauss did say that his Party would soon set up committees to work out the details of integration and cast it in a form to enable the national congress of his Party to come out with something concrete and definite. We can neither discuss nor reject what has not been formulated. This aspect of Mr. Strauss's policy speech should be left to the time when the details shall have been made public.

The N.R.C. proposals, however, are in quite a different category. Here, concrete suggestions have been made and we have the right to say what we think of them. Quite frankly we do not want the Natives Representative Council revived. On the contrary, we want seats in Parliament, in the Provincial Councils and in the municipal councils,

DHIRUBHAI P. NAIK

Travel, Insurance & General Agent

Book with us for your travelling by Air, Sea or Land either to India or to any part of the world.

All types of Insurance—Life, Fire, Burglary, Riot, Storm, Accident, Plate Glass, etc.

Consult Us Free of Charge For Your Income Tax, Personal Tax, Winding Up of Your Books, Trade Licences, Revenue Clearance Certificate, Passports And Immigration Matters.

Representatives: National Mutual Life Assn. Of Australasia, Yorkshire Insurance Co. Ltd.

Telephone: 33-9033. 29a Commissioner Street, JOHANNESBURG.

LUXURY
and TOURIST
SERVICES
EVERY
WHERE

NAIROBI

TO INDIA & PAKISTAN

AIR-INDIA
International

10 Dalhousie House
Smith Street, Darton
P.O. Box 1113.

Details from L.A.T.A. Airlines and Agents.

—ATTRACTIVE— SAREE MATERIALS

Self Striped Georgette Crepes 45"
Green, White, Pink, Sky, Lemon
4/11 yd.

Self Check Fancy Voiles with Block
Design 45" 4/11 yd.

Fancy USA Floral Voiles 38" 4/11 yd

Two Tone and Rainbow Georgettes 45"
All Shades 4/11 yd.

Floral Bembere 45" Red, Gold,
Green and Blue Designs 4/6 yd.

Bordered Georgette 45"
All Shades 3/11 yd.

BLOUSES

Chinese Embroidered Satin and
Georgette Blouses and Latest
Slippers 8/11 each.

Coloured Georgettes 45"
All Shades 3/11 yd.

Spotted Georgettes 45" Latest 4/6 yd.

Embroidered Georgettes 45"
Basket Design 6/11 yd.

Georgette Jari Work Sarees
£4-10-0 each

Georgette Sarees Cotton Embroidery
£3/15/0 each

Benares and Tinsel Jari Borders
Big Range in Stock

CHAMPALS!

Plastic Fancy Tops with Heel
Size 3 to 7 18/6 pair
Also Leather 8/6 & 10/6 pair

Write For Samples:

JAYBEE SILK HOUSE

39 MARKET STREET, JOHANNESBURG.

Latest Records And The Cheapest In Our Stock

		s.	d.
Alibelli	6 Records	46	6
Ana	5 "	38	9
Awara	5 "	38	9
Da-Uhai	5 "	38	9
Deedar	5 "	38	9
Afana	5 "	38	9
Jaal	5 "	38	9
Hamlog	4 "	31	0
Benzi	4 "	31	0

Packing 3/6 Extra

Film Song Books in Gujarati 9d each.

Alibelli, Ana, Awara, Benzi, Hamlog, Poonari, Sabar,
Afana, Deedar, Jaal, Paper, Raju-Bawre, Anarkali Dabul,
Foot Path, Raag Rong Bahol Malhar, and Many others.

Obtainable at :

BHARAT MUSIC SALOON

AND BOOKSELLERS

Phone: 26070

286 Grey Street, DURBAN.
(Corner Grey and Lorne Streets)

FOR
RUBBER STAMPS
AND

PRINTING

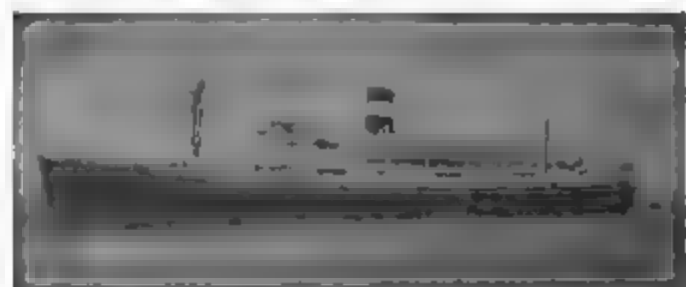
CONTACT

STANDARD PRINTING PRESS

GENERAL PRINTERS
AND
RUBBER STAMP MAKERS.

73 BEATRICE STREET, DURBAN.

PHONE 51006. TELEGRAM ADDRESS: "QUICKPRINT"
P.O. BOX 2782. ESTABLISHED 1927.

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Kampala arriving March 29. Sailing April 1,
for Bombay

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow
Fever inoculation requirements and obtain certificates from their
nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from
private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£75-15-0
Second "	"	"	"	50-13-0
Inter-Class	"	"	"	34-3-0
Unberthed (Deck)			without food	21-3-0

Muslim Special Food £11-10-0 Ordinary Food £4-17-6
Hindu Special Food £10-3-0 Ordinary Food £4-5-6

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can
be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be
permitted to keep on deck with them more than one bed-
ding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.
Tel. Add. "KARAMAT."

S.A. CONGRESS OF DEMOCRATS

The following is the text of a memorandum on trading licences submitted by the South African Congress of Democrats, Somerset House, Fex Street, Johannesburg, to the Commission of Inquiry into the system of Local Government, Transvaal:—

1. This memorandum, in reply to matters raised in "Circular No. 1, Licensing" issued by the Commission, is presented by the South African Congress of Democrats, a national body with headquarters in the Transvaal. The organisation speaks on behalf of a substantial membership of citizens, overwhelmingly European, who subscribe to the ideals of the Universal Declaration on Human Rights adopted by the United Nations General Assembly, and who uphold the cause of equal rights, opportunities and a democratic way of life for all South Africans.

2. We consider that trading licences should not be, and are not a privilege in the gift of the local authority, to be given or refused at will. Every citizen has the right to occupy his talents and his capital in any trade or profession of his choosing. The granting of power to local authority to refuse him a licence to do so, can be justified only as a means of ensuring that trade is carried on in suitable and hygienic premises, in a manner which does not create a nuisance in the neighbourhood, and in a way which safeguards the public health. Once these requirements have been met, the issue of a trading licence should follow as automatically as in the issuing of motor vehicle licences to any vehicle which has complied with a test of road-worthiness. Should any consideration other than these be allowed to influence the granting of licences, then the process of licensing is laid open to abuse, and will eventually become a political or economic weapon in the hands of a single party or group.

We therefore recommend:
That the Commission find that
the granting of trading licences
be automatic, subject only to
the applicant's compliance with
basic site requirements of local
and provincial public health
and town planning authorities.

3. In the light of this general principle we approved the following answers to questions set out in the Commission's "Circular No. 1, Licensing"—

Question "d": We consider that the only effective way of covering the rights of citizens

to free participation in their chosen trade, is to provide all applicants for licences with the full protection of justice and the Courts of law. We consider that fair and equal treatment of would-be businessmen can only be effectively guaranteed against bias, prejudice and unwitting error of judgment by local authorities, if their right of appeal to the Courts of the country is guaranteed.

We therefore recommend: That all applicants for licenses be entitled, as of right, to appeal to the normally constituted Courts against decisions of the licensing authorities.

Question "6": We are entirely and strongly opposed to the idea that local authorities be permitted to discriminate in the issuing of licences on the grounds of race. We consider that the idea that a trade should cater only for persons of his own racial group has been wistfully fostered by certain European interests over a long period, as a means of enabling them to take possession of the rivals' lucrative and hard earned established business. Such ideas are rejected by every civilized country in the world. Furthermore, it follows logically that this principle, once accepted for mercantile trade, should be extended to cover farmers, manufacturers and professional people; once these groups are to choose their custom from their own racial groups only, chaos in our economic life and eventual breakdown are certain. If this principle is not proposed to be carried to its logical conclusion in all fields, but is restricted only to trade, it can be regarded only as a sordid attempt to enrich one racial group at the expense of others.

The refusal of licences on the ground that the business is likely to attract customers of a different racial group than that which predominates in any particular area, is equally indefensible. It would effectively prevent all minority groups from participating in trade.

We therefore recommend:
That all racial bias, discrimination or differentiation in the issue of trading licences be specifically prohibited by law.

Question 47: We consider that licensing committee should not consist exclusively of city councillors. Under present conditions, town and city councillors are exclusively Europeans, and elected exclusively by the European community. We regard it as impossible for such bodies to act fairly and

without prejudice, conscious or unconscious, towards the non-European community in the issuing of trading licences under conditions of fierce trading rivalry. Since the principle of placing the issue of trading licences in the hands of town and city councillors springs from the desire to allow elected representatives of the local population to supervise the amenities of their locality, we urge that the principle of representation on licensing committees be extended to the volatile non-European community on an equal basis. In almost every Transvaal town and village, the non-European population constitute the majority of the consumers and have substantial trading interests of their own.

We therefore recommend that licensing committees be composed of town or city councillors, together with directly elected representatives of the non-European adult community, that people of all racial groups of local residents be eligible to be candidates for such direct election.

FOR SALE

Makan Shoe Store

The old establishment situated in the heart of Vrededorp (Johannesburg) with modern fittings and fixtures and a vigorous European clientele. Here is leaving for India. Premium consists of 100 shares allotted at once and two for present stocks approx. value £7000 in clean stocks branded metal. For further particulars please phone or call at the following addresses: Executor-in-charge, Administrator of the Estate of the late Duggan.

(a) Mr. M. Jybtar 31(b) Del-
Street; Vredolopp. Phone 15757.

(b) Mrs. Amba Nagar 618 Delany
Street, Verdun, Phone 15280.

(c) Mr. T. C. Patel, Phone 33,7734.

Bookkeeping is your stepping-stone to commercial success. Learn by The School of Accountancy's famous home study methods, proven by 11 years of successful educational service. The successful way to efficiency in bookkeeping.

Full particulars from:

The School of Accountancy, P O Box 4592 (2), Johannesburg.

Oh! and one last bit
of advice . . .

For your personal use, an antiseptic is recommended. With 'Dettol' for example, you can't go far wrong. Not only is it a most effective antiseptic but it is gentle on delicate tissues. It does not stain or leave ugly marks.

DETTOL

MEGA

Rockliff & Colman (Africa) Ltd., P.O. Box 1097, Cape Town.

INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Bombay, February 17.

HEAVY polling ranging from 60 to 95 per cent, is reported from the 30 constituencies that went to the polls in the elections to the Travancore-Cochin State Assembly on Monday, February 15, the first of the six polling days in the State. Nearly 80 per cent. of the 5,26,674 voters are believed to have cast their votes during the day.

Both the Congress and the Leftist parties claimed initial success in the elections which are being fought bitterly as a trial of strength between the two groups.

Polling was peaceful and no untoward incidents took place. Women turned out in full force and at some places outnumbered men.

The elections would be completed by February 26 and the results would be announced early in March.

Another State having to face the general elections is Pepru, where the elections will take place in the next few days. Mr. Nehru has completed the tour of that State. As in Travancore-Cochin, in Pepru State Legislature, no single political party was in absolute majority. The communists and communalists like Akalis had joined hands to form a Coalition Ministry in that State. They were able to form a non-Congress Government, the first of its kind in any State. But this heterogeneous coalition, with diverse aims and objects of each party, was ridden with dissensions. Mismanagement and corruption were rampant in every department. There was great enmity against such state of affairs and consequently the President had to take over the administration of this problem State situated on the border of Pakistan.

Ranged against the Congress, which alone has put up candidates for all the sixty seats, are about 33 candidates belonging to the Akali right wing, led by Master Tara Singh, 22 candidates of the Akali left wing under the leadership of Jathedar Sampurnan Singh Ramdas and Sardar Tara Singh who are allied with the Communists in the Democratic Front, 31 Communists, 4 Socialists, 11 Jai Sanghis and 139 others, including 17 or 18 claimed by Sardar Gyan Singh Rarowala's National Front, which has a

firm alliance with the right wing Akalis.

The Congress feels its chances of forming the next Government are very high. Many of its workers in the field have reported that even in areas which returned Akalis in the last election, the sturdy, hard-working peasantry are beginning to respond to the appeal of the Congress. The people, they say, are particularly thankful to the All India Congress leadership for the improvement of law and order situation due to President's rule and expect much from the Bhakra Nangal Project. In the context of probable American military aid to Pakistan, the public appreciated Congress argument that the electorate should "strengthen the hands of Nehru." The Congress also expects to benefit substantially by the splitting of votes in many key constituencies among the opposition, and in particular between the right wing Akalis and left wing Akalis and other nominees of the Democratic Front.

Those who are canvassing for the Akalis on the other hand have reported that Master Tara Singh's popularity in the country-side has not lessened in any way. If anything, they say, the Akali hold is stronger today than before. "Formerly we had to explain why we should have a Punjabi speaking province," said one Akali spokesman, "now every one realises the issue at stake." A special effort is being made by the Akalis to reassure Hindus of Pepru that in a Punjabi speaking State their interests would be fully safeguarded as they would constitute fifty-five per cent. of the population.

According to not only Akalis but many other Sikhs as well, Sikhs constitute sixty per cent. of the population of Pepru, although according to the 1951 census out of a total population of over 34.93 lakhs the Sikhs number 17.21 lakhs as against 17.04 lakhs of Hindus and nearly 56,000 Muslims.

While the right wing Akalis state repeatedly that the differences between themselves and their former colleagues who separated from the parent body are purely personal, the left wing Akalis emphasise that they have fundamental ideological differences with the Tara Singh group. The right wing

Akali organisation is as reactionary as Congress.

Members of Ramon group, although now allied with the Communists, are not, however, Marxist and political observers feel that they will not be able to retain indefinitely a "middle position" between the Communists and the Akalis. If the present trends continue, it is felt that ultimately the Ramon group will be absorbed by the Communists. The immediate demands of the Ramon group include extensive land reforms, abolition of the institution of Rajpramukh and the creation of a Punjabi speaking State.

The Communists view the Pepru scene with satisfaction. Their attitude towards the Congress and right wing Akalis is one of "brads I win, tails you lose." Communist election strategists say that if the Akalis of Tara Singh group are defeated by the Congress, it would be the end of Akali influence in Pepru and Pepru and the Communists would be able to face the Congress as the only alternative party.

The Communists allege in their propaganda that the Congress has given at least fifteen tickets to ex-rulers, relations of Princes, big landlords and other representatives of the "old order" and that the Congress has now lost its mass character in Pepru.

Sardar Gyan Singh Rarowala, former Chief Minister of the State, occupied a peculiar position in Pepru politics. His alleged influence in the choice of Akali candidates was one of the reasons that led to the breakaway of the left wing Akalis. He himself is contesting as an independent candidate like other members of his National Front but his wife is standing on the Akali ticket. The majority of his National Front candidates are Hindus contesting in the Hindi speaking areas, which will fill about one fourth of the seats in the Assembly. The National Front expects dissident Congressmen and other anti-Congress organisations to campaign for it in Hindi speaking areas while the Akalis of Tara Singh group will help it in its campaign in Punjabi-speaking areas.

Calcutta is again in the news. About 25,000 school teachers of West Bengal went on strike from February 10, demanding more pay and dearness allowance. Hundreds of teachers of Calcutta started round the clock squatting near Raj Bhavan (Government House.) The strike and squatting were peaceful,

until February 15, when at midnight the Police arrested nearly 300 teachers. This proved to be a signal to the leftist political parties which were simply waiting to take advantage of the trouble. On the evening of February 16 these political parties, prominent among them was the Communist Party, took out a procession and then the real trouble started. The processionists attacked policemen burnt buses and trams and looted shops. The police had to open fire to disperse the rioters. At night military help was requisitioned and the situation was brought under control.

The Government of Bengal have conceded the demand of teachers for more dearness allowance, but is not prepared to increase the salary scales due to financial stringency. However, the Government have announced their decision to appoint a Commission to investigate the present state of affairs of the secondary schools and the teaching arrangements therein. According to an official communique, this Commission would have a wide field of investigation. On the basis of its recommendations the Government will try to recast the whole scale of emoluments to the teachers. If the funds do not permit the West Bengal Government to do this, they will approach the Government of India for necessary finance.

The Government of India will shortly formulate proposals for comprehensive educational reform with a view to raising the status of teachers at all levels and providing jobs to at least 5 lakhs more educated unemployed in the country.

The Government are now considering a scheme prepared by Shri Humayun Kabir, Secretary, Union Education Ministry, and final decision will be taken after views of State Governments are obtained.

The draft scheme envisages an annual additional expenditure of Rs. 35 crores primarily on raising the salaries of teachers in universities, colleges and primary and secondary schools.

Shri Kabir has pointed out in his scheme that a national system of education requires about 27 lakh teachers at elementary education level alone as against 5 lakh we are now having. He has stated that if at least another 5 lakh teachers were employed, unemployment among educated would disappear.

The scheme suggests that the salaries offered to university and college teachers must be at least comparable to those in other

administrative services; those in secondary schools to provincial executive service and those in primary schools to subordinate executive service. Shri Kabir has estimated that the Government would have to spend over Rs. 30 crores. It is also suggested that headmasters of elementary schools must get at

least Rs. 200, so that capable young men are attracted to the profession. As these scales cannot be implemented immediately, Shri Kabir has suggested an increase of Rs. 20 in the salaries of secondary and primary teachers to start with which means an additional burden of Rs. 13.5 crores.

Things In General

Return Of Famous Indian Magician

Not since the days of Dr. Nicola and Houdini is so much interest being displayed by the Indian community in a magic show as they are showing in the forthcoming show of the Great Kardani. Kardani will always be remembered by local audiences for the sensation he caused a decade ago in this country when he first introduced the Yogi Death chest. Through there were many imitations, none could come anywhere near his original illusion for mystery and thrills. He has many new and baffling items for audiences this time. Among them are the levitating of a human body in mid air. This will be done exactly as it is done by the Lamas and Yogis in Tibet. No cloth or covering will be used. The audience will have full view of the entranced medium at all times. To prove that there is no suspending rod of any sort he will pass a hoop over the body. Another item to be shown will be the decapitation of a lady's head. The highlight of the show should be cutting the woman in half. There will be no cover ups or boxes used. Here for the first time in this country a woman will be cut in half in full view of the audience. Kardani has been very fortunate in procuring a Circus artiste, Rani, as his chief assistant. She will also play with and handle deadly reptiles of the jungle. Kardani appears for two nights only Monday 15th and Tuesday 16th March at the City Hall, Durban.

First Brahman Wedding In South Africa

One of the outcomes of the present Government's ban on importation of new Indian women from India has been that a wedding ceremony, first of its kind, has taken place among the Brahmins of whom there are only a handful in South Africa. The parties wedded last Sunday March 7, at the Mahatma Gandhi Hall, Lorne Street, Durban, were Dr. Shan-

kerlal H. Thaker, son of Mr. and Mrs. H. A. Thaker, old residents of Durban and Miss Jayagrani, granddaughter of Mr. and Mrs. Gurjashanker H. Bhatt, also old residents of Durban. Mr. Bhatt who is a well-known priest has officiated on hundreds if not thousands of marriages in Natal. Dr. Thaker has just returned from India after completing his medical course at the Madras University. A Tea Party was given in honour of the wedded couple by Mr. and Mrs. H. A. Thaker on Monday night at the Mahatma Gandhi Hall. Mr. Ashwin Chaudhri acted as M.S. and congratulatory speeches were made by several speakers before a gathering representative of men and women of all sections of the Indian community. The Sarojini Orchestra gave an interesting musical entertainment.

Thanks

Mr. Ramagopal Dullebb of Port Elizabeth wishes on behalf of himself and members of his family to express his sincere thanks for the many floral tributes and messages of sympathy received from various parts of the Union and outside during their sad bereavement caused by the passing away of their beloved mother.

Distin's Winter Price list of all Winter and Spring varieties of Bulbs, Flower and Vegetable Seeds. Free copy posted upon request to Distin's Seeds (Pty) Ltd., Box 2060, Johannesburg.

Cuticura

ANTISEPTIC OINTMENT

FOR SAFETY'S SAKE

A break in the skin is a 'way in' for germs! Apply Cuticura Ointment—quickly. To rapidly restore skin health. To combat infection. To efface soreness, and to keep the injury clean and comfortable while it heals.

FOR CUTS AND SCRATCHES

"Nugget every day — that's how I keep my young looks."

Even though your shoes may look clean, never neglect the DAILY dose of Nugget. That's the secret that p-r-o-l-o-n-g-s the life of your shoes.

"That's right Sir, it's the regular daily dose that 'does it'"

There's a Nugget Shade for every shoe that's made!

Cable & Tel. Add.: "HARGOVAN".

Phone 29368

P. HARGOVAN & CO.

(PTY.) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS AND IMPORTERS.

P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

BOOKS FOR SALE

Key to Health—Gandhiji	1	6
Diet and Diet Reform—Gandhiji	5	0
Cleanings—Mira	1	5
Selections from Gandhi—N. Bose	10	0
Public Finance and Our Poverty—Gandhiji	5	0
Hindu Dharma—Gandhiji	8	0
Bhodesan Yajun	2	0
Sardar Vallabhbhai Patel (Vol I)—N. D. Parekh	15	0
The Diary of Mahadev Desai—V. G. D. Desai	12	0

Obtainable from

C/O INDIAN OPINION,
P. Bag, Phoenix, Natal.

Always Better. Better Always.
Are Kapitan's Tempting
Sweetmeats.

For nearly half a century we are leading in the manufacture of Quality Sweetmeats and Cakes.

TRY US FOR THE LATEST INDIAN RECORDS.

Address:

KAPITANS BALCONY HOTEL,

(CORNER SWEETMEAT HOUSE)

Corner Grey and Victoria Streets

DURBAN.

Phone 23414.

Tel. Add. "KAPITANS."

M. J. PATEL

INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General
Commission Agents

10 Peking Road, Kowloon, HONG KONG.

Special attention is paid
to indent orders

Write To Us For Further Particulars.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?

Have you provided for your dependants?

Prepare for the future

Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—

The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has
 best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760,
JOHANNESBURG.

Phones:— } Business 33-0711
 Residence 33-5961

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING

—CO. LTD.—

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants

—&—

Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

Phone 53.

Telegrams "SOLANKI."

P.O. Box 208.

Solanki & Co. Ltd.

Merchant & Direct Importers

Extensive range always carried in
the following:

Silks, Drapery, Toilets, Per-
 fumes, Curios, Fashion Goods
 and Jewellery, Wide Range of
 Indian, Persian and Chinese
 Carpets.

Stockists of well-known branded
 Watches.

COPPERBELT PIONEER STORE

Where Quality and Service
are Paramount.

Luanshya,

Northern Rhodesia.

SHINGADIA STORES

(Prop: Premier Silk Bazar Ltd.)

Direct Importers

Drapery, Outfitting, Fancy Goods,
 Oriental Curios Etc. Etc.

P.O. Box 111.

UMTALI, S. Rhodesia.

Telegrams: "Promsilk"

Phone: 2523.

PREMIER WHOLESALERS

(Members of the Nationalized Wholesalers Association)

Everything for the African Trade, Prints, Khaki,
 Calicos, Blankets, Shoes & Fancy Goods.

P.O. Box 319.

Phone: 2523/Extn 1.

UMTALI, S. Rhodesia

RHOD-INDIA LIMITED

Exporters, Importers & Manufacturers Representatives

Piece Goods, Hosiery, Jute Goods.

Enquiries Solicited. Prompt Attention.

"Aryan Mahal" 6th Floor,

Plot 43, "C" Road,

Churchgate Reclamation,

Cables "Indorhod."

BOMBAY, INDIA.

Phones: 29121/3 (Switchboard)
24179 (Manager)

P.O. Box 2197

Cables & Tel. Add:
"PROSPERITY" (All Branches)

(Established 1927)

Premier Produce Co. (Pty) Ltd.

General Wholesale Merchants
EXPORTERS AND IMPORTERS

Buyers and large Stockists of all kinds of Indian and European Groceries, Provisions, Soaps, Oils, Grains, Beans, Peas, Kaffircorn, Malt, Maize, Maize Products, Wheat, Whentian Products, Crockery, Hardware and also Coal of all types.

All enquiries for Export and Import
to the Head-Office.

Head-Office: "PREMIER HOUSE"
364 Pine Street, Durban.

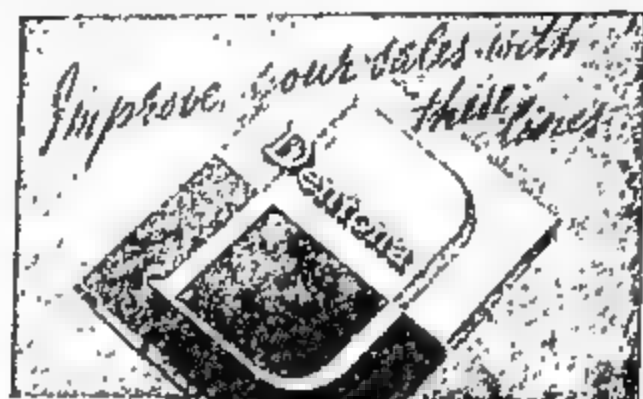
also at

JOHANNESBURG

Phones: 34-3554/5
P.O. Box 200, Fordsburg,
82, Crown Road,
Fordsburg, Johannesburg.

BENONI

Benoni Coal Site
Phone 54-1813,
Rangeview Coal Sites—54-2205
P.O. Box 392, Benoni.

Full range of men's and
boys' khaki shirts and
clothing.

In khaki
suits,
tropicals

DENTON

SHORTS AND SLACKS
IN REVERSIBLE
TRADE ENQUIRIES

UNION OF S. AFRICA, SWAZILAND, BASUTOLAND,
SOUTH WEST AFRICA, SOUTHERN BECHUANALAND.
DENTON TRADING CO

Phone 34-4381

JOHANNESBURG

P.O. Box 1581

N. RHODESIA
FEIGENBAUM BROS.

Phone 2758

BULAWAYO

P.O. Box 354

SOUTHERN RHODESIA
MASHONALAND, F.E.A. & N. BECHUANALAND
W. F. NEUMAN

Phone 2-1219/2-4924

SALISBURY

P.O. Box 1492

BRITISH EAST AFRICA
VAN BRUSSEL & CO. (E.A.) LTD.

Phone 4910

TRUST MURRAY

NAIROBI

BULAWAYO CLOTHING FACTORY LTD.

Phone 2410, Bulawayo, P.O. Box 427, Southern Rhodesia.

Proprietors:

C. L. Patel, D. E. Patel
V. B. Patel, H. J. Patel
K. C. Patel

The Star Clothing Factory

Wholesale Merchants

CLOTHING MANUFACTURERS

P.O. Box 237. Phone 514.

Jameson Road, Livingstone,
NORTHERN RHODESIA.

Our S.A. Representative:

**H. L. Hompes & Co.,
(Pty.) Ltd.**

Durban, P.O. Box 1301.
Johannesburg, P.O. Box 3480.
Capetown, P.O. Box 824.

NEW TYPEWRITERS

POPULAR MAKES

Remington, Smith-Corona, Olivetti,
Hermes, R. C. Allen.

PORTABLE & STANDARD MODELS
AVAILABLE AT:

**NATIONAL OFFICE SUPPLIES
(PTY. LTD.)**

(Directors: N. V. MEHTA, J. P. GOKOOL, E. V. MEHTA)

LEGAL & COMMERCIAL STATIONERS

OFFICE EQUIPMENT SPECIALISTS

76 Victoria Street, Durban.

TELEPHONE DIAL

" 63535

P.O. BOX 1327

TEL. AREA 10000000000

For Quality Printing Consult:-

UNIVERSAL PRINTING WORKS

Commercial Printers & Calendar Specialists

9 Bond Street, Durban, Phone 25295.

ધુસ્કા ૫૨ મું—અંક ૧૧
તા. ૧૨ માર્ચ, ૧૯૫૪.
કુલ નકલ પેની ૬.
૬૨ શુક્રવારે બહાર ૫૩ છે.

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન

મદ્રાસ પ્રેસમાં દરરોજ રૂ. ૨૦૦૦ માં ચલાયું.

આ દેશનું ભવિષ્ય પણ કેનીયા જેવું થશે

ખ્રીસ્તી પાદરીની આગાહી

જે સમયે જે કામ કરવું જોઈએ તે સમયે તે કામ કરવા માં આવે તોજ તે કામ શોભી ઉઠે છે; પણ સમય વ્યતીત થઈ ગયા પછી તે કામ કરવામાં આવે તો તે કામ રસમય પ્રતીત થતું નથી.

—૦—

પશુપંખી આદિ જેમ અવ્યવસ્થાથી વર્તે છે, તેમ હું પણ જો અવ્યવસ્થાથી વર્તું તો પછી પશુપંખી આદીમાં ને મારમાં શો ફેર રહ્યો? જો હું મને પોતાને માણસ માનતો હોઉં તો મારે મારા પ્રત્યેક કામમાં અવશ્ય અવસ્થાપૂર્વકજ વર્તવું જોઈએ.

—૮—

અવસ્થા રાખીને વર્તવાથીજ સર્વ કામો સારી રીતે થઈ શકે છે, અવ્યવસ્થાને વશ વર્તવાથી કોઈ કામ સારી રીતે ને સમય સર થઈ શકતું નથી. અવ્યવસ્થા થી કરેલું કમ નહિ ક્યો જેલું ગણાય છે.

✱

રૂઝીંગવેલ નાટાલ નેટીવ મીશનના પાદરી રેવરન્ડ કે. બી. હેલોઝ 'ધી વાઇન-વાર્ડ'માં લખે છે કે, હમણાના વયોમાં એકંદરે જોતાં યુરોપીયનોની તેના કાળા પટે, શી પ્રત્યેની વલણમાં વધારે ઉદારતા અને સહિષ્ણુતા આવેલી કહી શકાય. આ વસ્તુ અંગ્રેજોને વિષે તો ખરી છેજ અને હું માનું છું કે આફ્રીકાનરોને વિષે પણ ખરી છે. આપણે બહુ કે બહુપ્રી પ્રગતી કરેલી છે એમ હું કહેવા માંગતો નથી. હજુ ઘણા વાડાગા. આપણે તોડવાના છે. તેમ છતાં કેટલીક નિશાળોના છોકરાંઓમાં નેટીવો પ્રત્યે તિરસ્કાર વૃત્તિ દાખલ કરવામાં આવી રહેલી જોઈને મને સખત આશ્ચર્ય થયો છે. તેવી વૃત્તિ માં બાપો તરફથીજ દાખલ થએલી હોવી જોઈએ અને પછી તે નિશાળના અન્ય છોકરાંઓમાં ફેલાયેલી હોવી જોઈએ. આદરના બહલામાં આદર મળી શકે. બીજી તરફથી આદર જોટલો રચનાત્મક છે તેના કરતાં અનાદર દરા ગણો ખડનાત્મક છે. બીજાઓ પ્રત્યે ધ્યાન દેવું એ વ્યવહારૂ ખ્રીસ્તી ધર્મ ગણાય અને ખાસ કરી એ બીજાઓ આપણા પોતાના કરતાં વધારે ગરીબ દશામાં હોય ત્યારે.

ખ્રીસ્તી છોકરાંઓને ધરના નોકરો પ્રત્યે મનથી વર્તતા અને તેઓ પ્રત્યે આદરભાવ રાખતા શીખવવામાં આવવું જોઈએ. આપણે દક્ષિણ આફ્રીકાવાસીઓની એવી શાખ પડી ગઈ છે કે આપણે બહુ કામ આપણા નેટીવ નોકરોની પાસે કરાવીએ છીએ. આપણા પોતાના હાલકાં જરાયે ચલાવતા નથી. એક બાળક પોતાના રમકડાં જમીનપર ત્યાં ત્યાં ફેંકી દે છે અને પછી એમ કહે છે કે, “એ તો પેલો કાકરો ઉપાડી લેશે; તેને રાખો છે શા માટે?” આ બાળકને જરાયે સારો ઉછેર નહિ ગણાય.

આ દેશમાં જુદી જુદી જાતીના લોકો વચ્ચેનો સંબંધ સુધારવાને આપણે ઘણું કરી શકીએ છીએ, કારણ કે જેખીતી રીતે ઘણા ખરે તિરસ્કાર ગર્વ અને તેનાથી નિપજતા અણગમામાંથી ઉત્પન્ન થાય છે. કેનીયાના એટલરોને આજ વસ્તુનો અંગે બહુલો મળી રહ્યો છે. ૧૯૪૬માં હું જ્યારે એ દેશની સુલાહતે ગયો હતો ત્યારે યુરોપીયનોમાં કાળાઓ પ્રત્યેના વિરોધની લાગણી જોઈને મારા પિતાશ્રીને તાવુબી થઈ હતી તેઓ કહેતા હતા કે એટલું ખરાબ તેઓએ કયાયે જોયેલું નહોતું. તેમણે એક પત્રમાં મને લખ્યું હતું કે યુરોપીયનો જો પોતાની વલણ બદલશે નહિ તો ભવિષ્યમાં ઘણું બચકર તોફાન જાગશે. એ આગાહી કેનીયામાં હુબોંગે બહુ ખરી પડેલી છે અને આ દેશમાં પણ પરિસ્થિતિ ઘણી ઝડપે એ દિશાએ વળવા લાગેલી છે.

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૧૨ માર્ચ, ૧૯૫૪.

ખ્રીસ્તી ધર્મ ઉપર ડૉ. મહાન

ડૉ. મહાન ખાસ કરી આફ્રીકા કોનો પ્રત્યેક અને સામાન્ય રીતે ખીન-ગોરાઓ પ્રત્યેની પોતાની નીતીને ખ્રીસ્તી ધર્મની સાથે શી રીતે મેળ બેસાડી શકે છે એ અધારી સમજ માં જરૂરે આપી શકે નથી. આપારી સમજ યુગ્ય ખ્રીસ્તી ધર્મ ખીન પ્રત્યે તિરસ્કાર કે દેશ બાર રાખવાની કે અશુભ આશય વચ્ચે બેઠ પાવવાની છુટ આપતો નથી. જમકે કોઈ પણ ધર્મ એવી છુટ આપતો નથી. જે કોઈ ધર્મ એવી છુટ આપતો હોય એ ધર્મ ધર્મજ નહિ મહાધર્મનારિતકતાવાદ અણખ. ખ્રીસ્તી ધર્મને, ડૉ. મહાને કહેતા અર્થ છે ખરો. હવે તો એ ધર્મ નાશ થામવાને કન્ડરેલો છે અને તેનો નાશ થશે જ. પરંતુ અમે તેને એ દ્રષ્ટિએ જોવા જઈ. ડૉ. મહાનના જેવા વીવાર ધરાવનારા લોકોની છુટને બાળાં વગરની મેલો બચાવ છે. આપારી એટલી જ પ્રાચીન છે કે તેઓ ને ઇમર સદ્ગુહિ આપે.

ડૉ. મહાન કહે છે કે અન્ય રથનો એ બનેલું છે તેમ દક્ષિણ આફ્રીકાની ગેરી પ્રજાને શુ છેવટે આ દેશ છેડી જશે. પાસે અથવા બીજી પ્રજાઓમાં તેને સમ જાણવું પડશે અને વર્ણસંકર બની જવું પડશે.” અમે તો એવું કહી દેશ જાણતા નથી કે જાણી ગેરી પ્રજાને આપી જવું પડેલું હોય અથવા બીજી પ્રજાઓમાં બાળાં જમ વર્ણસંકર બની જવું પડેલું હોય. હોંદ આશીસ કરોડની પ્રજા વળો દેશ છે. સુદીમર ગોરાઓએ એ દેશમાં પોતાની જોળખ આજ પર્વત સુરક્ષિત રાખેલી છે. જોજ વરણ દક્ષિણ આફ્રીકાને વચે પણ ઠીક ઠીકાય. જેના વીરોધ પ્રજા વચો છે તે તો બીજી પ્રજાઓપર વર્ણસંકર જોગવવાની ગેરી પ્રજા દર્ષિ, ધૂરાવી રહી છે તેના મહ રથો છે. પોતાના કરતાં સખામાં અનેક ગણી મેલી પ્રજાઓપર વર્ણસંકર જોગવવાનો ગેરી પ્રજાએ કુરાચ્છ કરેલો એ નરી ધુટતાજ અણખ. ડૉ. મહાન અને તેમના સાથીઓ જો જોજ માંગતા હોય તો તેઓએ સમજવું નેહ્યે કે તેઓ મદમાની માગણી કરી રથા છે. વર્ણસંકર જોગવવાના દિવસો હવે વીતી ગયા છે. હડીકતમાં આ સુધરેલા કુમમાં-કારણ સુધરેલો હોવાને આપણે માવો કરીએ છીએ—એવી વરણ હોવી

જ નહિ નેહ્યે. માળને એકજ ઇપરના સંતાનો તરીકે સાંતી અને એખાસથી રહેવું નેહ્યે. ડૉ. મહાન કહે છે કે “અમને અદિ રહે વાનો હક છે.” એ હકનો કોઈએ વિરોધ કરેલો નથી. દક્ષિણ આફ્રીકા માં પહેલું કોણ આપણું એ સરામ અમારે સન તો ગીચ છે. છતાં ડૉ. મહાન આપણને એ વરણ મનાવવા માગે છે કે જે ઇતિહાસ આપણને નથી કહેતો. ઇતિહાસ તો કહે છે કે પહેલ વરેલા ગોરાએ દક્ષિણ આફ્રીકાના ધીનારાપર જમ કુચો ત્યારે તેજે કાળા માનનીઓને નિહાળ્યા હતા. અને એ ધીની ગોરા લોકોએ પોતાના વધારે

ગેરી રી આરમેમેન્ટ એ કેદવાંક વર્ણથી એક પંથ રથાએલો છે કે જેના મુળ સિદ્ધાંતો એ છે કે, કુનીયા માં ખરી સાંતી ત્યારેજ રથાથી લકાશે જવારે લોકો શુક પ્રમાણીકતાનું. શુક સત્યનું, શુક નિરપાર્થતાનું પાવન કરશે. અને સામા આશયને સુધાર વાનો પ્રયત્ન કરવાને બદલે અને તે સુધરે તેની આઠાં રાખવાને બદલે પોતે જાતેજ સુધરવાનો પ્રયત્ન કરી ખીજને છાખેલો બેસાડતા થશે. આ પંથનાં રથાપક ડૉ. દેન્ક જુકમન છે. જલોક વર્ષ ૧૨ મોરલ રી આરમેમેન્ટ ના અગ્રમણીએ દક્ષિણ આફ્રીકા આપ્યા હતા અને “દરગેટન ફેક્ટર” નામનો તેઓએ જ રચેલો જેલ કાળવી ખલાઓ હતો જેમાં ઉપરોક્ત સિદ્ધાંતો ના પાલનના મુળ રથા કેવા હોય છે એ તાર્કિક ખતાવી આપ્યું હતું. એ જેલે ધણા લોકોને આકર્ષ્યા હતા અને તેઓના મનપર ઈડી છાપ પાડી હતી.

ત્યાર બાદ તેઓના પથમાં કુનીયા નાં મથા લોકો જોડાયા છે અને દિન પર દિન મેટો મેટો જાય છે. તેઓ એ કુનીયાના મથા જાગોની સુધાકાત લીધેલી છે જેમાં હોંદ અને પાકીરતાન નો સમાવેશ થાય છે. તેઓ હાલ હોંદ અને પાકીરતાનની તેમજ પુર્વ અને મધ્ય આફ્રીકાની સુધાકાત લીધા બાદ હરી એક વાર આ દેશમાં આવેલા છે. ગુરવાર માર્ચ તા. ૪ થીના તેઓ એ દરજનના સીડી હોલમાં તેઓનો એક બીજો જેલ મધી રીયલ ન્યુસ” બજાવ્યો હતો, જેમાં પણ એજ સિદ્ધાંતો

પ્રજાજ શરો વટે કાળાઓને પાછળને પાછળ હસેલા છે અને એ પ્રધામાં જોએને ગેરી પ્રજાએ કચરે કચી તેઓને નેહ્યે મુલામ બનાવ્યા અને યાજુરના સપારાથી તેઓની પાસે યુવાથી કરાવી. એ વરણ આજ પર્વત આપી રહેરી જોવામાં આવી રહી છે. હવે સરામ એ છે કે જે વરણ મળે સો વર્ષ પુર્વે સદન કરી લેવામાં આવી હતી તે આજે સદન કરી લેવ સો કે હમર ડૉ. મહાન કહે છે તેમ જો આફ્રીકાનર પ્રજાને આ દેશ માં રહેવાનો પોતાનો હક સુરક્ષિત રહે એ જોવાનું હોય તો આફ્રીકન પ્રજાને પોતાનો સુરક્ષિત રાખવાનો આફ્રીકાનર કરતાં અનેક મલો વધારે હક છે.

ડૉ. મહાન કહે છે કે “આપણે માત્ર સુધરેલા લોકો જ રહેવાનું નથી પરંતુ ખરા ખ્રીસ્તી મળને રહેવાનું છે.” અમે પણ એજ કહીએ છીએ અને નમતા પુર્વે સુચરીએ છીએ કે એ વરણ જેટલી ગેરી પ્રજાને લાય પડે છે તેટલીજ કાળી પ્રજાને પણ લાય પડે છે.

મોરલ રી આરમેમેન્ટ

ની સજ્જતા અને ખાસ કરી સત્યનો જ જય થાય છે એ તાર્કિક ખતાવી આપ્યું હતું સીડી હોલ ગોરાઓ તેમજ ખીન-ગોરાઓથી પુરા જરાઈ મયો હનો ખેલ-બાદ મુખ્ય પાયે. એ પોતપોતાની જોળખ આપી હતી અને તેઓ કેરી રીતે આ પંથમાં જોડાવાને આકર્ષ્યા તેનું વર્ણન કહ્યું હતું. તેઓ ની પાર્ટીમાં લેડી હાર્ટીમ છે જે હોંદ ના એક વખતના વાર્ધસરોવ જેઓ દક્ષિણ આફ્રીકાની એ વખતની સરકાર ની હોંદીઓ પ્રત્યેની નીતીને રપષ્ટ કબ્જોમાં નિગરપણે વગોડી કાટેલી હોવાના કારણે આખી હોંદી આસપ માં લોકપ્રિય થઈ પડ્યા હતા, તેમના પુત્ર વધુ માય છે.

ગાંધીજીની ફીનીકસ સંસ્થામાં ચાલનાર મેજાવડો

અથા રવીવારે બરોરે મોરલ રીઆરમેમેન્ટના જોરી સજોની આખી પાર્ટીએ ફીનીકસ સંસ્થાની મુલાકાત નીધી હતી. જ્યાં આયુત અને શીમતી મણીલાલ ગાંધીએ તેઓની પરાજાગત કરી હતી. ખીન આળીસેક લે.ડો દરજન તેમજ અન્ય રથઓએથી આપ્યા હતા. પાર્ટીએ હોંદ અને પાકીરતાન ની તેઓની મુલાકાતનું અને નવી હીલ્લી મા રાજપાટપર આપીજીની સમાધીપર ડૉ. જુકમને અપેલી પ્રુપાજીનું હવે સ્પર્ધા જપાન કહ્યું હતું. ફીનીકસની તેઓની મુલાકાત મણીજા હુંક સમયની નેટીએ અમાનક થઈ હોવાથી મથા લોકો, જેઓ એ પાર્ટીને મળવાને મથા પુરી યાત, તેઓને બેલાવી લકાયા

નહોતા. તેઓની પાર્ટીમાં કેટલાક સુદર સંબીતકાર હતા. તેઓએ હોંદ પર પોને રથેમાં ગીનો માઈ સંજગામાં હતાં તેમજ આંધીજીને અનિ પ્રિય અંગ્રીજ બજાવે. “બ્લેન આઈ સર્વે” થી વન્ડરલ કોસ” અને “લીડ કોઈનડી લાઈટ” માઈ સંજગામાં હતાં અને અંતમાં હોંદનું રાષ્ટ્રીય ગીત “જન મથ મન” દક્ષિણ આફ્રીકામાં કોઈ પણ દોરીએ માઈ શકે છે તેના કરતાં સુદર રીતે માઈ સંજગામાં હતું.

શ્રી. મણીલાલ ગાંધીએ કહ્યું કે ફીનીકસ સંસ્થાના ઇતિહાસમાં આ એક અપુર્વ પ્રસંગ હતો કારણ કોઈ પણ વખતે સમજાવ જાયા ગુરોપર પ્રતિનિધિત્વ ધરાવના લોકો એક સામટા અદિ જોગ થયા નથી.

એક હવે રાવિ અને તાણુથી પમડનારો બનાવ એ બન્ને હનો કે શીયુત અને શીમતી મણીલાલ ગાંધીએ

પ્રકાશકની નોટીસ

અમારાં છાપખાનાના મશીન ટું કમારકામ થઈ રહ્યું હોવા ના તેમજ બીજાં અનિવોર્થ કારણથી અમારે સંમેદ જાહેર કરવું પડે છે કે અમારો અખાલ અંક બહાર પડશે નહિ.

મેનેજર:

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

મદમાનોને પ્રુપકારથી સત્કાર કરવા ને બદને મોરલ રી આરમેમેન્ટના સજો એ ખરી મોરવાળ વિધિથી શી. અને શીમતી મણીલાલ ગાંધીના બજામાં પ્રુપકાર પહેરાવ્યો હતો અને એ રીતે હોંદ પાસેથી જે ઘણી વરણો તેઓ રીખી આવેલા છે તેમાંની એક તેઓએ બતાવી આપી હતી.

શ્રી. મણીલાલ ગાંધીએ કહ્યું કે, “હું અને મારી પતિને આ માનથી કેદલી ઈડી અસર થઈ છે એ દશોવ વારે મારી પસે થોમ કબ્જો નથી, પરંતુ હું સારી રીતે સમજું છું કે આ માન તમે અમને નથી આપેલું પરંતુ મારા પિતાથી મહાત્મા ગાંધીજીને અને જે હવે આદર્શો તેઓ સેરી રથા હતા એ આદર્શોને આપેલું છે, કે જેને અનુસરવાનો અમે નમ્રતાપુર્વક મર્તિનિયન પ્રયત્ન કરી રથા છીએ.” આપણું દસ હવેરપર્ષિ હતું.

—મોખાસાના એક સીનેકાનું છાપરે બેસી પડેતાં એક એથીયજ સ્ત્રી મરણ પામી હતી અને ૩૨ જાણ થાય થયા હતા.

—જરૂરપ્રમતી પાલોમેન્ડે ખુન મારે હાસીની સળ રદ કરી છે. નવા કાંદા મુજબ ખુન કરનારને કુંડલી બાંની કેદ કરમાવવામાં આપી છે.

ગોરાઓ દક્ષિણ આફ્રિકા છોડવાના નથી

દક્ષિણ આફ્રિકાના વડા પ્રધાન ડૉ. ડી. એચ. મહાને માહસૂખરી ખાતે મળી રહેલી રાત્રી બાપુજી કરતાં કહ્યું હતું કે દક્ષિણ આફ્રિકાના ગોરાઓને માટે કંઈ પણ ભવિષ્ય છે કે નહિ એ સરાસને હમેશાં ઉઘાડી દેવામાં આવેલો છે.

હવે એ સવાલ કરવામાં આવે છે કે ગોરી પ્રજા જેમ દુનીયાના અન્ય ભાગોમાંથી આવી ગઈ છે તેમ દક્ષિણ આફ્રિકામાંથી પણ શું તેને હેઠળે ચાલી જવું પડશે કે નહીં.

ગોરી પ્રજાને શું હેઠળે, અન્ય રજાઓ બનેલું છે તેમ જતા રહેવું પડશે અથવા સેગ્રેગેશન ચલ મીઠા જતાની બની જવું પડશે.

એ સવાલનો જવાબ નેશનલિસ્ટ પાર્ટીએ એ આપ્યો છે કે, અમે અહીં જીવે અને અહીં રહેવાના છીએ. અમને અહીં રહેવાનો હક છે. આફ્રિકાનો અહીં અમારી પહેલાં નહેતાં આવ્યા પરંતુ હાલમાં અમારી સાથે જ આવ્યા હતા.

ગોરાઓ દક્ષિણ આફ્રિકા આવ્યા ત્યારે આફ્રિકાનો જે જમીનની માલીકી ધરાવતા હતા તેજ જમીનની માલીકી આને રીઝવો તરીકે તેઓ બોમ્બી રહ્યા છે.

આફ્રિકાનો તેમજ ગોરાઓના બધાં ને માટે આફ્રિકાનો અને ગોરાઓ માટે જુદા ભાગો રહે એ કંઈ છે.

આફ્રિકાનાર લોકોને આ દેશમાં રહેવાનો તેઓનો હક સુરક્ષિત રાખવાનો છે એ કામમાં આફ્રિકાનાર પોતાના બળપરજ આધાર નથી રાખેતા પરંતુ અંગ્રેજોની સહાનુભૂતી પર પણ આધાર રાખે છે.

દળરો અંગ્રેજો છે કે નેગ્રોના વિચારો આ સવાલપર અમદારા જેવા જ છે.

એટલું હમેશાં યાદ રાખવું જોઈએ કે કેક પુરૂકેરોના દીરસોથી આફ્રિકાનારોને મુખ્ય-આધાર ધિરતી હવે પરની તેઓની માન્યતા હવે રહેતો આવેલો છે.

સવાલ એ છે કે એ હમેશાં મરે રહેવાની છે કે નહિ.

મને ભય છે કે યુરોપમાં નારિતકતા વાદ તરફ વળવાની તત્તિ જેવામાં આવી રહી છે. એ તત્તિ ખદમશો નહિ તો મને ભય છે કે યુરોપની પ્રજાઓનો નાશ થશે દક્ષિણ આફ્રિકામાં તેવું બનવા દેવું નહિ જ જોઈએ. આપણે સુધરેલા લોકો તરીકે જ નહિ પરંતુ ખોરસીઓ તરીકે રહેવાનું છે.

વિવિધ

સ્વાવલંબી બનવાની શ્રી નેહરૂની કાંડલ

હાલના વડા પ્રધાન શ્રી નેહરૂએ અમલ કરીવારે નવી દીપદીમા બાપુજી કરતાં કહ્યું કે હોદી બીજાઓના આધારપર નભવાનું નથી. ખરી પ્રગતી હોદીથી સ્વતંત્ર અને સ્વાવલંબી થવા ધીજ સાધી શકશે એ વસ્તુ વધારે ને વધારે સ્પષ્ટ થતી જાય છે.

બીજાઓનો આધાર લેવાથી પ્રગતી નહિ થઈ શકે.

હોદી સરકાર બધાથી અલગ થઈને એકલા રહેવામાં માનતી નથી પરંતુ બીજાઓના આધાર પર નભવું પડે તે કરતાં પ્રગતી ધીમા થાય એ વધારે કમળનીય છે.

દક્ષિણ આફ્રિકામાં પહેલપહેલાં પ્રાથમિક લગન

હાલની યુનીયન સરકારે હોદીની નવી સીઓની આપાત પર મુદ્દા પ્રતિબંધનું એક પરિશ્ચામ એ આવ્યું છે કે અલગ જાતી, જેની સંખ્યા યુનીયનમાં મુકીબર જ છે, તેમાં દક્ષિણ આફ્રિકામાં પહેલપહેલી લગન હોવા થઈ છે. પરંતુનાર સરખના જુના થાની એ શીમાન અને શીમતી હરિલાલ અખારામ દાકરના સુપ્રમ ડી. સંકરલાલ દાકર, અને શીમાન

અને શીમાન ગીરજાજીવર હીરજી બંદે નાં પોતી દુમારી બધામધરી હતાં. ડી. સંકરલાલ દાકર મદાસ યુનીવર્સિટી માં સાત વર્ષનો દાકતરી અભ્યાસ પુરો કરી હમલ્યાન હોદીથી પાછા ફર્યા છે. શી ગીરજાજીવર હીરજી બંદે જાણીતા મહારાજ છે જેમણે નાટકમાં સેક્રેટી બનકે હજારો લગન હોવા એ કરેલી છે. સોમવારે રાત્રે નવ યુગલના માનમાં શીમાન અને શીમતી હરિલાલ દાકર તરફથી મહાત્મા ગાંધી હોલમાં ટી પાર્ટી આપવામાં આવી હતી. શી. અંશુન ચેધરીએ પ્રમુખ સ્થાન લીધું હતું અને હોદી મેમના દરેક વર્મનાં અધ્યક્ષોની મોટી હાજરી માં નવયુગલને આશિર્વાદ આપનારા બાપુજી થયાં હતાં. સરોજની જોર-રેઠા તરફથી સંમીત પ્રેર પાડવામાં આવ્યું હતું.

પ્રાંસવાલ યુનાઇટેડ પાર્ટીદાર

પ્રાંસવાલ યુનાઇટેડ પાર્ટીદાર સો-સાપરીની વાર્ષિક સભા શી કાનજીભાઈ બાણાજીના પ્રમુખપણા નીચે મળી હતી. ડી. વલ્લભભાઈ ગોવિંદજી તેમજ કાનજીભાઈ બાણાજી સેવા કાપ્ડ અર્થે સરદેસ જતા હોવાથી સોસાયટી તરફથી વિદાય સન્માન દરવા આવ્યો હતો. બાદ સોસાયટીના પ્રિસાબ

રજી કરવામાં આવ્યો હતો. અને તે પછી નવા વર્ષના અધિકારીઓની નીચે મુજબ ચુનંટણી કરવામાં આવી હતી : પ્રમુખ : ઉકાભાઈ પરામજી, ઉપ-પ્રમુખો : ગોવનભાઈ જોશીભાઈ, નારાયણભાઈ રામજી, જીવજી પરામજી ભગત, વલ્લભભાઈ રાણુજીજી, લાલા ભાઈ બીખાભાઈ, સેક્રેટરી : કાલાભાઈ ખુરાલભાઈ, પ્રેમાભાઈ પરશુભાઈ, મદનીય સેક્રેટરી : દલુભાઈ પ્રેમાભાઈ, ખાતનચી : અન્નપ્રભાઈ એધવભાઈ, એડીટર અને પબ્લીક એડીટર : કાલાભાઈ ભગતનજી કમીટી સભ્યો : રામાભાઈ નાથાભાઈ, હીતુભાઈ જુલાભાઈ, રજીવજીભાઈ કાણુભાઈ, ગોવિંદભાઈ દયાળજી, હીરાભાઈ ઉકાભાઈ, દયાળભાઈ ગે.જીભાઈ, જીવજીભાઈ નારજી, નટવરભાઈ જીવજીભાઈ, પરશુભાઈ મંજાભાઈ, હીરાભાઈ જીવજીજી, વિનયચંદ બી. પરેશ, હીરાભાઈ નાથાભાઈ, ગોવિંદભાઈ દયાળ નારજી, છોટુભાઈ ગોવિંદજી રામા, છોટુભાઈ ગોવિંદજી નાયક, હાંસજીભાઈ વલ્લભભાઈ, વલ્લભભાઈ રામજી ભગત, ખુરાલભાઈ લાલભાઈ, જુલાભાઈ રામાભાઈ, જુલાભાઈ દયાળજી, યુનીલાલ વલ્લભભાઈ, વલ્લભભાઈ રજીવજી પાર્ટીદાર, વલ્લભભાઈ રામા હરીરા, હીતુભાઈ મહાવભાઈ, આચારાઈ કાનજી.

રજી કમીટીના સભ્યો : પ્રમુખ : કાલાભાઈ ખુરાલભાઈ, સેક્રેટરી : ઉકાભાઈ ગોવિંદજી રામા, ટ્રેઝરર : હીરાભાઈ જીવજીજી, કમીટી સભ્યો : પ્રેમાભાઈ પરશુભાઈ, યુનીલાલ વલ્લભ, લાલાભાઈ કાનજી, છોટુભાઈ ગોવિંદજી નાથા, અખતલાલ એધવભાઈ, ઉકાભાઈ પરામજી, જીવજી ભગત, રામાભાઈ નાથાભાઈ.

જાણીતા હોદી જદુગર

શ્રી અરવી કાપી નાખયો

ડી. નંદીલા અને દહરીની એ જાણીતા જદુગરો પછી હોદી મેમ હાલ કરકાની જદુમરમાં ખુબ રસ મળે રહી છે. દસ વર્ષપર કરકાની એ યોગીની સ્વયં પેટી વડે પ્રેક્ષકોને રતબંદ કપો દતા, ત્યાર બાદ ધણાએ તેની નકલો કરી હતી પરંતુ તેને તેલે આવી શક્યા નહોતા. આ વખતે તેણે બીજી ધણી અમરકારિક વસ્તુઓ તથાપર કરેલી છે, જેમાં માણસનું શરીર હાથમાં બદલ રહે છે. આ વસ્તુ ટીવેટમાં યોગીઓ કરે છે તેવીજ આબેકુળ કરવામાં આવેલો. કંઈ પણ વસ્તુ કે લોકોને ઉપયોગ કરવા માં આવશે નહિ. નિર્દિષ્ટ કરવા માણસ ને પ્રેક્ષકો બરોબર નિહાળી શકશે.

બીજી એક વસ્તુ સ્ત્રીનું ખાણું કાપી નાખવાની બતાવવામાં આવશે. અને સોથી અમરકારિક વસ્તુ તો સ્ત્રીનું શરીર અમરું કાપી નાખવાની બતાવશે. તેમાં પેટી કે કોઈ પણ જાતનાં લોકોને ઉપયોગ કરવામાં નહિ આવે. પ્રેક્ષકો ખુબે ખુબી રીતે જોઈ શકે તેમ સ્ત્રીને અરવી કાપી નાખવા માં આવશે.

કરકાનીને એક સરાસધી રાણી મુખ્ય મદનીય તરીકે મળેલી છે. તે જ'મલના બધાંજર આણીએ સાથે બેઠાં કરશે. કરકાનીના બેઠા તા. ૧૫મી અને તા. ૧૬મી માર્ચના સોમવાર અને મંગળવાર એ બેજ દીવસોએ સરખના રીટી મેલમાં થશે.

જોઈએ છે હાડકા

તમારાં સ્ટેશન કે સાઈડિંગ પહોંચતા કરવા માટે અમે ટનના ખા. ૭ આપીશું

ખાલી બેગો રેલ કીરાયું ભરી પાછી મોકલી આપીશું વધુ વિગતો માટે લખો :

THE BULL BRAND FERTILIZERS LTD. SARNIA NATAL.

ભારતનો પત્ર

(અમરો ખબરપત્રી તરફથી)

મુલક તા. ૧૬-૨-૫૪.

હાલ સુદથી પછી જેલ વર્ગમાં સુદથી કરવાની ફરજ પડી હોય તેવું બીજું રાજ્ય છે, જેથી સંધ. ત્યાં પણ આવતી કાલથી સુદથી શરૂ થશે. વખતો-કાલની જેમ જેલમાં પણ હાલ સુદથી માત્ર પણ પક્ષ સંપૂર્ણ બહુમતી મેળવી શકાય નહોતો. ત્રાણકારમાં કેમિસ પક્ષ અત્યાર સુધી બીજા જુથોનાં સહકારથી અત્યાર સુધી સરકાર રજી કરી હતી, જ્યારે જેલમાં સામ્યવાદીઓ અને અકાલીઓની આગેવાની હેઠળ કેમિસ વિરોધી જુથોને મોટી મોટી સરકાર અંદર અંદરના મંત્રોને કારણે પ્રધાનપદ સાચવવા સિવાય કંઈ કરી શકી નહોતી. હાલ રાજ્યમાં હુડકાટ, ચુંકાળી અને રસ્તે બોરી બેઠાં વધી ગઈ હતી. આને પરિણામે પ્રજા તરફથી જારે હાથપાંદ બંધાયેલો હતો અને જેલમાં પકીરત પોતાને હરતક લેવાની રાષ્ટ્ર પતિ પાસે માગણી થઈ હતી. પરંતુ કેન્દ્રની કેમિસ સરકાર જેલમાંની બીજા કેમિસ સરકારને તોડી પાડવા માગે છે, એવો પ્રચાર થવાના બપોથી કેન્દ્ર સરકાર કાંઈપણ કરી નહોતી. પરંતુ આવા સંજોગમાં હંમેશા અને જે તેમ આ મોટા જુથમાં બંગાળી પડ્યા અને તેની બહુમતિ ન રહી એટલે રાષ્ટ્રપતિએ આ રાજ્યનો વકીલ સંભાળી લીધો.

સુદથીમાં કેમિસ જેલમાં ધારાસભાની સહાયક બેઠાં માટે હોમલેવરો હતા ક્યાં છે. તેની સામે મારદર તારાસીંગ જુથના ધીનીત અકાલી પક્ષના ૩૩ હોમલેવરો, જ્યારે સંપૂર્ણ સૌમ રમજીની આગેવાની હેઠળના હિંદુ અકાલી પક્ષના ૨૨, ૧૧ સામ્યવાદી, ૪ સમાજવાદી, ૧૨ જનસંધી અને ૧૧૬ બીજા સ્વતંત્ર હોમલેવરો હતા છે. આ સ્વતંત્ર હોમલેવરોમાં ૧૭ કે ૧૮ હોમલેવરો પોતાના છે. એમ વિનીત અકાલી પક્ષ સાથે સુદથી -કાર કરનાર સરદાર જાનસિંઘ સરે વાલના "રાષ્ટ્રીય મોરચા" તરફથી રાજો કરવામાં આવે છે. રમજી જુથે સામ્યવાદીઓ સાથે સુદથી અંગે બેઠાણ સાધ્યું છે.

કેમિસને એમ લાગે છે કે આ સુદથીમાં જીતીને જેલમાં સરકાર રમજીની જેને મદદ મળી સારી તક છે. પણ કેમિસી ક્યાંકરો કહે છે કે,

હાલ સુદથીમાં જે વિસ્તારમાંથી અકાલીઓ સુદથી આવ્યા હતા, ત્યાં પણ બેઠાં વર્ગ પર કેમિસની અપીલ ની સારી અસર થઈ રહી છે. રાષ્ટ્ર પતિનું શાસન રમજીને જેલમાં કાપેલો અને બપોરવાની રિયલ સુધારવા માટે લોકો કેમિસનો આભાર માને છે અને તેઓ આખર-નામિક ચોળના કારા ધણે લાભ થવાની આશા રાખે છે. રાષ્ટ્રતાને મળનારી અમેરીકન સરકારી સહાયને લક્ષમાં લેતાં, કેમિસને મત આપી શ્રી નેહરુના હાથ મળ્યુંત બનાવવાની દલીલ લોકોના મોઝે બદલતી જાય છે. ધણા મતદાર વિચારોમાં કેમિસ સાથે સંજોગમાં હોમલેવરો હતા હોવાથી કેમિસ વિરોધીઓના મતો વહેંચાઈ જશે. ખાસ કરીને અકાલી પક્ષમાં પહેલાં બંગાળી અકાલી શિષ્યોના મતો વહેંચાઈ જતાં કેમિસને લાભ થશે.

અકાલીઓ માટે પ્રચાર કરનારો જુથો છે કે, આમ વિસ્તારમાં મારદર તારાસીંગની લોકપ્રીયતા કાંઈપણ ગીતે થઈ નથી. હાલમાં વધી છે. અકાલીઓના એક મુખ્ય જુથો છે કે, પહેલાં અમારે પંજાબી બાપી લોકો નો અંગ્રજ પ્રાંત શું કામ હોવા જોઈએ તે લોકોને સમજાવવું પડ્યું હતું પણ હવે દરેક માણસ આ સુધારું મદત બરબર સમજે છે. અકાલીઓ જેલમાં હોમલેવરો એવી ખાતરી આપવાના ખાસ પ્રયાસ કરી રહ્યા છે કે, પંજાબી બાપી રાજ્યમાં હોમલેવરોનાં હિત સંપૂર્ણપણે સહાયન રહેશે કારણ કે તેમાં કુલ વસતિના ૫૫ ટકા તો હોમલેવરો હશે.

અકાલીઓના નહિ પણ બીજા શિષ્યોના કહેવા મુજબ પણ જેલ રાજ્યમાં શિષ્યોની વસતિ ૬૦ ટકા જેટલી છે, જે કે ૧૯૫૧ની વસતિ મજાતરી પ્રમાણે જેલની કુલ ૩૪,૬૩,૦૦૦ની શીયો ૧૭,૨૧,૦૦૦ હોમલેવરો ૧૭,૦૪,૦૦૦ અને મુસ્લીમો ૫૬૦૦૦ છે.

વિનિત અકાલીઓ બારપુર્ક એવો પ્રચાર કરે છે કે તેમની અને હિંદુ અકાલીઓ વચ્ચે અંગત મતભેદ સિવાય કાંઈ મતભેદ નથી, ત્યારે હિંદુ અકાલીઓ કહે છે કે, અને વચ્ચે આદરોના જ પ્રધાન મતભેદો અને વિનીત અકાલીઓ કેમિસ જેલમાં પ્રત્યાપતીઓ છે.

રમજી જુથના અકાલીઓ અત્યારે સામ્યવાદીઓ સાથે સંકળાયેલા છે. જ્યાં પણ સામ્યવાદી તો નથી અને રાજદારી નિરીક્ષકોને એમ લાગે છે કે,

આ જુથ બાંધા સમય સુધી અકાલીઓ અને સામ્યવાદીઓ વચ્ચે પોતાના અસર અસ્થિત દેશી શરૂ નહિ અને અતિ સામ્યવાદીઓ સાથે બળે જશે. રમજી જુથની તારાસીંગ માગણી, જે તેને જીતીને અપવાની, રાજ પ્રમુખને દોષી નાહુદ કરવાની અને પંજાબી બાપીઓનું અસર રાજ્ય રચાવાની છે.

સામ્યવાદીઓ જેલમાંની પરિસ્થિતિને સંતોષપૂર્વક જોઈ રહ્યા છે. તેમની કેમિસ અને અકાલીઓ પ્રત્યેની વધુ, "વર મરો કે કેન્દ્ર મરો મોર નું તરમાળું મરો" જેવી છે. સામ્યવાદી સુદથી નિષ્ણાતો કહે છે કે તે તારાસીંગ જુથના અકાલીઓનો કેમિસ ના હાથે પરાજય થશે તો તેથી જેલ અને પંજાબમાં અકાલીઓની લામવમ નો અંત આવશે, એટલે સામ્યવાદીઓ કેમિસ સાથે મુખ્ય વિરોધ પક્ષ બની જશે.

સામ્યવાદીઓ એવો પ્રચાર કરે છે કે, કેમિસ પંદર દીકરી માત્ર રાજ્યમાં, રાજ્યના સમજો, મોટા જીતીને હારા અને જુના તંત્રના માણસોને આપી છે અને તે દરેક જેલમાં આમ પ્રજાની સંસ્થા રહી નથી.

જેલમાં માત્ર મુખ્ય પ્રધાન સરદાર જાનસિંઘ હરવાલા જેલના રાજકારણમાં વિશિષ્ટ રચાન થયે છે. અકાલી હોમલેવરોને પસંદ કરવામાં તેમણે બંધેલા આમને લીધે અકાલીઓમાં જે પક્ષો પડી ગયાનું કહેવાય છે. તેઓ જેને તો તેમના રાષ્ટ્રીય મોરચા ના અન્ય સભ્યોની જેમ સ્વતંત્ર હોમલેવર તરીકે હતા છે, પરંતુ તેમનાં પતિ અકાલીઓની દીકરી પર સુદથીમાં હતા છે. તેમના રાષ્ટ્રીય મોરચા ના મોટા બાબના સભ્યો હોમલેવરો અને તેઓ હોમલેવરો બાબા મોહતા મોહતા વિસ્તારમાંથી હતા છે. આ વિસ્તાર માટે જેલમાં ધારાસભામાં પંદર મોહતા છે. તેઓ હોમલેવરો બાબા વિસ્તારમાં કેમિસના અત્યંત અને કેમિસ વીરોધી સરમાઓ તરફથી સહાય મળવાની અને પંજાબી બાપી વિસ્તારમાં તારાસીંગના અકાલી જુથ તરફથી સહાય મળવાની આશા રાખે છે.

કલકત્તા કરી તોરનાનું ધામ બન્યું છે અને અખબારોના પાને અમકવા લાગ્યું છે. બંગાળની માધ્યમિક શાળાઓના ૨૫૦૦૦ શિક્ષકોએ પગાર તથા મોંઘવારી બંધમાં વધારો કરવાની માગણી કરી હતી અને તે ન સંતોષાતાં તેઓ તા. ૧૦મીથી હડતાલ પર ઉતરી હતા. કલકત્તાના રોડો હડતાલિયા શિક્ષકોએ સરકારી બસને પાસે બેઠો સત્યાગ્રહ કર્યો હતો. તેઓ બાગ વાર રાત અને દીવસ ત્યાં બેસી રહેતા હતા. આથી આ વીરતારના વાદન બપોર બોરવાઈ ગયો હતો. તા.

૧૫મીની સાંજ સુધી તેમનો સત્યાગ્રહ અંતિપૂર્વક ચાલતો હતો અને પોલીસ પણ તેમાં કંઈ કરી શકી નહોતી. પરંતુ તા. ૧૫મીની રાત્રે બે વાગે પોલીસે અચાનક ફોરો પાડી સરકારી બસને પાસે બેઠેલા ૮૦૦ ઉપરાંત શિક્ષક-શિક્ષિકાઓની લગભગ કરી હતી. સરદાર આ સમાચાર શરેમાં ફોનમાં મામલો બીચકેલો હતો. કલકત્તામાં સામ્યવાદીઓ એવા હિંદુ પક્ષો આવી પરિસ્થિતિને લાભ લેવાને હંમેશા તખતારજ લેવા છે. શિક્ષકોને સહાય કરવાને નામે આ હિંદુ પક્ષોએ એક સમિતિ નિમિત્ત હતી. આ સમિતિએ ૧૨મી સાંજે સરકાર કાઢ્યું અને ત્યાંથી તોફાનની શરૂઆત થઈ. સરકારનાઓએ પોલીસ, સરકારી માલીફોની જોડા અને ટ્રામો પર હુમલા શરૂ કર્યા અને સંજોગમાં ટ્રામ-બસોને બાળી નાંખી પોલીસ પર પધરા તમા દેશી બનાવના મોખ્ખો પણ ફેંકવા. અમેરીકન માલિકી ખાતાની કચેરી પર જ્યારે પાંચ મોરો ચાલતી તેના થોડા મોટા નાખ્યા. આ તોફાનીઓને લીધેલા માટે પોલીસે મોળીયાર કબો. આમ છતાં તોફાન શાંત ન થઈ લોકોને બોધાવવાની ફરજ પડી, જ્યારે અંતીને પરિસ્થિતિ કાણમાં લીધી.

આ પછી બંગાળ સરકારે દિશોની મોંઘવારી બંધમાં વધારો માટેની માગણીને અંદર રાખી અને પગારમાં દસ ફીસાનો વધારો કરી આપવાની જાહેર કરી. વધુમાં માધ્યમિક શાળાઓ અને તેમાંના શિક્ષકોની રિલિય તપાસવા માટે એક પંચ નિમણૂકી પણ સરકારે જાહેર કરી હતી. આ પંચને તપાસ માટે વીચાળ સત્યાગ્રહ થશે. તેની બધાપણે અનુસાર સરકાર શિક્ષકોના પગારનું ધોરણ નક્કી થઈ નહોતી કરશે અને જે બંગાળના કાર પાસે નાણાની તંગી થશે, તે તેઓ બારત સરકાર પાસે નાણાકીય સહાય માગશે, એવી જાહેરાત કલકત્તામાં આવી હતી. સરકારની આ જાહેરાતથી શિક્ષકોને ખાસ સંતોષ થયો નથી. હજી અને પક્ષો વચ્ચે વાટાપાટો ચાલુ છે. દરમિયાન શિક્ષકો તરફથી શાંત સત્યાગ્રહ અને કેમિસ વિરોધી તરફથી તોફાનો ચાલુ છે.

દરેક કક્ષાના શિક્ષકોનું જીવન મોજાલું લાવવા અને દેશના આજ્ઞાઓ પાંચ લાખ શિક્ષકોને શાંત આપવાના હેતુથી બારત સરકારે જાણવણીના હોમમાં બપોર સુધારા કર્યા માટેની જાહેરાતો કુલ સમયમાં મારી. બારત સરકારના જાણવણી ખાતામાં મંત્રી શ્રી મુમાયુ કપૂરે શિક્ષકોને સુધારા માટે બેઠી ચોળના પર બારત સરકાર વિચારણા અલાવી રહી છે અને આ સંજોગમાં રાજ્ય સરકારો

અનિયમિત પ્રમાણે પાળી તે અતિમ નિષ્ફળ થશે.

શ્રી કબીરે પોલી યોજના અનુસાર યુનિવર્સિટીઓ, કોલેજો, માધ્યમિક શાળાઓ અને પ્રાથમિક શાળાઓના શિક્ષકોના પગારો વધારી આપવાથી સરકારને દર વર્ષે રૂ. ૩૫ કરોડનો વધુ ખર્ચ આવશે. શ્રી કબીરે તેમની યોજનામાં જણાવ્યું છે કે, ડેવલપ્મેન્ટી રાષ્ટ્રીય પદ્ધતિ દાખલ કરતાં પ્રાથમિક ડેવલપ્મેન્ટ માટે જ સત્તાવીસ લાખ શિક્ષકોની જરૂર પડે. અત્યારે ભારતની પ્રાથમિક શાળાઓમાં માત્ર પાંચ લાખ શિક્ષકો જ છે. જો પ્રાથમિક ડેવલપ્મેન્ટ ના ક્ષેત્રમાં વધુ પાંચ લાખ શિક્ષકોને દાખલ કરવામાં આવે તો દેશ ભરમાંથી સિસ્ટિ બેઠારો અલગ થઈ જાય.

શ્રી કબીરની યોજના પ્રમાણે યુનિવર્સિટીઓ અને કોલેજોના શિક્ષકોને પહેલા વર્ગના કેન્દ્રના સરકારી નોકરો જેટલો પગાર મળવો જોઈએ. માધ્યમિક શાળાઓના શિક્ષકોને રાજ્યોની જુદી-જુદી સરકારના ધોરણે અને પ્રાથમિક શાળાઓના શિક્ષકોને ત્રીજા વર્ગના સરકારી નોકરો (કારકુનો વગેરે) જેટલો પગાર મળવો જોઈએ. આમ કરવા જતાં સરકારને દર વર્ષે રૂ. ૩૦ કરોડનો વધુ ખર્ચ આવે એમ છે. પ્રાથમિક શાળાઓના કેસ માટે: ને જોડામાં જોડો રૂ. ૨૦૦નો પગાર આપવાની પધ્ધતિ તેમજે સિંચાવત કરી છે, જેથી સક્ષિતતાથી યુવાનોને રાષ્ટ્રીય ના પંથમાં આકર્ષી શકાય. પગાર નાં ધોરણોના તાત્કાલિક અમલ થઈ શકે તેમ ન હોવાથી, શ્રી કબીરે તાત્કાલિક પ્રાથમિક અને માધ્યમિક શિક્ષકોના પગારમાં રૂ. ૨૦નો વધારો કરી આપવાની સુચના કરી છે. આથી સરકારને રૂ. ૧૩૫ કરોડનો વધુ ખર્ચ આવશે.

ભારત સરકારે અનાજની આંતર-રાષ્ટ્રીય હેરફેર પરના અંકુશો ઉઠાવી લીધા પછી સોરાષ્ટ્રના અનાજમાં છુટકા અને મોટા અનાજોમાં અનાજ આવી રહ્યું છે. તેને પરિણામે અનાજના ભાવો પણ સારા પ્રમાણમાં ઉતરવા લાગ્યા છે. અત્યારે સુધીમાં અનાજના ભાવમાં રૂપમાં ૪૦ ટકાનો ઘટાડો થયો છે અને ટીસેપ્ટર મહિના સુધી તેજી ને વસથુ પ્રવર્તતું હતું તે દુર મઈ જઈ છે. પરંતુ ઘટના ભાવમાં સરકારે કરેલા ઘટાડાની પધ્ધતિ અસર થઈ છે. આજુ પાકના મર્યાદા ભાવ રૂ. ૧૧ થી ઘટીને રૂ. ૭ થી ૮ થઈ ગયા છે. ચણાના ભાવમાં ૨૦ ટકા ઘટાડો થયો છે. બાજરીની તંગી દુર થઈ છે. રાજસ્થાન ખાતે રૂ. ૮૫ ના ભાવે સમગ્ર પંદર હજાર ચુલ બાજરી સોરાષ્ટ્રમાં આવી મહ છે. અત્યારે બાજરીના ભાવ રૂ. ૬૫ થી રૂ. ૭૫ થયો છે.

વડોદરા અને અરુણ જિલ્લાના તમામ રાજકારી પક્ષોના આગેવાનોની એક સભા અરુણ ખાતે મળી હતી. તેમજ નર્મદા નદી પર ગોરા આડખ બંધ બાંધી યોજના તાત્કાલિક દાયકા વધવાની કેન્દ્ર સરકારને વિનવતી કરી હતી અને આ સંબંધમાં કેન્દ્ર સરકારને સમજાવવા માટે એક પ્રતિનિધિમંડળ મોકલવાનો નિર્ણય કર્યો હતો. ગોરા આડખ યોજના એ રૂ. ૬૦ કરોડના ખર્ચવાળો નર્મદા ખીણ યોજનાનો નહેરો જાગેલો મુખ્ય ભાગ છે. આ આડખની યોજના પાછળ રૂ. ૨૨ કરોડનો ખર્ચ થાય એમ છે. રાજ્ય પીપળાથી ઓરેંઝ માઈલ દુર એક કુંભરાળ ખીણમાં એક બંધ બાંધવાની આ યોજના છે. તેને પરિણામે આશરે વીસ લાખ એકર જમીનને નિરંતર પાણી મળી શકે એમ છે. સમગ્ર નર્મદા ખીણ યોજનાથી જેટલી જમીન નહેરોના પાણી હેઠળ આવી શકે એમ છે, તેનો અંશે વિકસાર માત્ર આ એક યોજનાથી નહેરો દ્વારા પાણી મેળવી શકે એમ છે.

આ નેતાઓએ સરકારને એવી ખાતરી આપી હતી કે આ યોજનાથી જેને લાભ થનાર છે એ અરુણ, વડોદરા અને બેચા જિલ્લાના લોકો તે અને આ યોજનાના અમલ માટે નાણાકીય મદદ તેમજ પ્રમથે સહાય કરવાને સમજાવી શકશે. એટલે આ યોજના તો મોટા ભાગનો ખર્ચ સરકારને લાભમાં જોડાવવો નહિ પડે. આ યોજનામાં સરકારને સહાય કરવા માટે માગી શકેલી કાંટવા માટે પ્રત્યેક મામમાં એકએક સમિતિ નીમવાની પધ્ધતિ સભાએ અપરચા કરી હતી.

મુખ્ય રાજ્યના મામ વિરંતરેને સોંપી અને ઝડપી કાર્યવાહી કરવાને મુખ્ય સરકારે એક યોજના બંધી કાઢી છે. આ યોજના પ્રમાણે રાજ્યના દરેક જિલ્લામાં પ્રાથમિક સારવારની ડેપીઓ, ઇલાઓ અને સામાન્ય જોખરો રાખશે. આવા તબિબી રાહત કેન્દ્રો મામ પંચાયતો અને સામાજિક કાર્યકરો દ્વારા ચલાવવામાં આવશે. ખર્ચ ના રૂપ ટકા મામમાં જોડાવશે અને ખાકીનો ૭૫ ટકા ખર્ચ સરકાર અને જિલ્લા મોકલ મેડો જોડાવશે. આ યોજના મુજબ ઇલા મેળવવા માંની શી માત્ર બે પેસાજ રાખવામાં આવશે.

ભારત સરકારે અરુણ રાજ્યનું નાણાખાતું કંઈ કે અરુણા કમીશનરના પ્રજાકીય સલાહકાર પી જમીયતરામ બેદને સોંપ્યું છે. અરુણા કમીશનરને મદદ કરવા અને પ્રજાકીય પ્રતિનિધિઓના સાથ મેળવવા ભારત સરકારે બે પ્રજાકીય સલાહકારોની નિમણૂક કરી હતી. અરુણા કમીશનરને બે પેસાજ રાખવામાં આવશે.

નીતિ છે. આ નીતિ અનુસાર અત્યાર સુધીમાં પોલીસ ખાતું અને નોકરી એને લગતા ખાતા સીરામના તમામ ખાતાઓ પ્રજાકીય સલાહકારોને સોંપાઈ ગયા છે.

વડોદરા સુધરાઈ માટેની સુદાઈ એ મધ મઈ. સુધરાઈની ૪૫ મેટ્રોમાંથી ૨૬ મેટ્રો ડાકેસે કપાતે કરી છે.

અત્યારે રાજ્ય જિલ્લાઓએ ૧૫ મેટ્રો મેળવી ગયા છે. આમ આવતા ત્રણ વર્ષ માટે દરેક વડોદરા સુધરાઈનું સુકાન ડાકેસના હાથમાં આવ્યું છે. સુધરાઈના જુના પ્રમુખ ડા. વેણીલાલ મોદી દ્વારા સુદાઈ આપ્યા છે. એટલે તેઓ દરેક સુધરાઈના પ્રમુખ તરીકે સુદાઈ એવા સંભવ છે.

K.M. Lodhia

& CO.

Manufacturing Jewellers and General Dealers

22 ct Jewellery made to order in latest designs

આવિસ કેરટ

સોનાના દાગીના ખાસ અમારી જાતી દેખરેખ નીચે અમને અપાયેલ કામ સતીય પામે એવી રીતે કરીએ છીએ.

નેકલેસ, જુલી જુલી ડીઝાઇનની બ્રાસી અછોકા, સડીની પીન, વીડી બ્રાસી જેવીકે વગેરે બનાવીએ છીએ.

106 Prince Edward Street, Durban.

એટલું તમે જાણો છો કે કેનેડાની વિશ્વ વિખ્યાત કંપની

સન લાઈફ ઓફ કેનેડા

૪૫૦૦૦૦ કંપનીના દરેક સત્તાવાર એજન્ટ બીએ

ઉપરાંત

રશિયન આફ્રિકાની પરિષદ અદાલતની કેપ ઓફ ગુડ હોપ પ્રાન્સ-સીવલ ટીવીઝન ના સરકાર દરેક પી નીચાથેલા અમેજી તથા મુન્ડરાલી કાપાન્ટરકાર બીએ તેમજ ત્રાવેની કોમિશનર અંગેનું રાઈ પાનું લેતું કમિશનર વિન્ય નીચેલ ત્રીજી ગતીએ થઈ શકે છે.

1. Wherever there is a personal Life Assurance Problem a Sun Life of Canada Plan can solve it

2. Prompt settlement of claims is a maxim of the Company's Management.

3. During 1951 the Company paid over £31,000,000 to non-assured, policy holders and their families.

The Sun Life of Canada is a Leader in World Wide Assurance.

Consult us first.

C. C. PALSANIA

GENERAL AGENT

Business, Estate, Financial, Insurance and Immigration Consultant.

Shorn Translator.

100 Sir Lowry Road, P.O. Box 4624, CAPETOWN Phone 32398

આચાર્ય વિનોબાજી સાથે એક અમેરીકનનો વાર્તાલાપ

(અખાના આગમી અંગ્રેજી ચાલુ)

ત્રીજો વાર્તાલાપ

પ્રથમ વિષે વધુ

પાંચમા સપ્તાહના અનુસંધાનમાં :
પ્રથમનો આપનો અર્થ હું સમજી
છું અને તેની જાડી કદર કરું છું. પણ
મારે માટે એ વર્તમાનકાળમાં રહે છે.
આ સંદિગ્ધ ઉત્પત્તિ વિષે તમારે મરજો-
તર રિયલિટી વિષે કૃપા કરીને આપના
વિચારો અને અભિપ્રાયો.

જવાબ : બાઇબલમાંની તેમ જ
દીકું ધર્મની સંદિગ્ધ ઉત્પત્તિ વિશેની
અમળી વાતો પુરાણકથાઓ છે. કો
અલાસોળા લોહો તમા બાળકોને સંદિ-
ગ્ધ ઉત્પત્તિ સમજાવવાને માટે છે.

હે. એ. : તે પછી જ એટલું છે
તે બાળકોને પણ કહેવું એ અનર્થ
કારી નથી?

જવાબ : પણ એ તો સમગ્રની
આપવાનો ફેરળ એક પ્રયાસ છે. 'હ
દિવસ પ્રથમે પરિશ્રમ કર્યો અને
સાતમે દિવસે તેણે આરામ લીધો'—
એ સૂચવે છે કે સાતમે દિવસે ચીંતન
ને માટે થોડો સમય આપણે અલગ
રાખવો જોઈએ.

હે. એ. : પણ એમાં રહેલો દોષ
આપ નથી જોતા? એ વસ્તુએ
બ્યક્તિગત કચરની હાથ પેશ કરી
છે. જેણે આપણને બનાવ્યા તમા
જેનાથી આપણે હરવું જોઈએ એ
પ્રથમ કંઈક ચિત્રનિર્મિત વસ્તુ છે.

જવાબ : કોઈએ પણ પ્રથમનો કર
રાખવો જોઈએ નહીં. પછી તે
બ્યક્તિગત અથવા મન' દોષ કે અમૂર્ત
દોષ; તરવરપ દોષ કે સખન દોષ.
સાચું પૂછતાં પ્રથમ શું છે એ વિષે
આપણે સમજાવ કરું જ બાંધતા
નથી. પરંતુ આપણે તેના અંશરૂપ
છીએ અને કંઈક સર્વશક્તિમાન છે.

તમે મરજોતર રિયલિટી વિષે પૂછો
હો. તમારા આમળના એક સવાલ
માં તમે કહ્યું છે કે, મરજોતર રિયલિટી
પ્રમાણ જ રહેવાની : અને તે પ્રમાણ
રૂપ રહેવી જ જોઈએ.

ગૈરનિર્ણય પ્રવાર કરવાનો પ્રયત્ન
કરો છે કે, પૃથ્વી એ કચર કરેલ
વસ્તુ કે કંઈક એટલા સમય પૂર્વે
ઉદ્ભવી હતી. અને સમજાવ એટલા
જ સમય બાદ તેનો નાશ થશે.
તમારે અને મારે માટે એ પુરતું છે,
'ખરું કે નહીં? એ ખરું પણ દોષ.
અને એટલું પણ દોષ. આ કુનિયા
રસાતળ જાય તો એથી આપણે માટે
કશો ફેર પડવાનો નથી, કેમ કે, 'મે'
તમને કહ્યું છે તેમ આપણે કાળક
બીજા જ વસ્તુના અંશ છીએ.

ધર્માર્થ કાંતણ

સવાલ : ૧. બધાએ જ વચ્ચાકામ
કરવું જોઈએ એમ આપ કહ્યું છે. આ
અથવા આપના અનુયાયીઓના પાલન
માટેનો જ એ સિદ્ધાંત છે?

જવાબ : તમે કહ્યું કરીને કાંતવું
અને વચ્ચુ એ એ વચ્ચે જોડાણો
કરો- હો. અમે દરેકની કાંતીએ
છીએ. હા, દરેક જણે કાંતવું
જોઈએ એવી અમારી ઇચ્છા છે.

હે. એ. : દરેક પોતપોતાની શક્તિ
અનુસાર ન કરવું જોઈએ? એક
બીજા કરતાં સુધારીકામ વધારે સારી
રીતે કરી શકતો દોષ અને એ બીજો
પહેલા કરતાં કાંતી વધારે સાફ શકતો

દોષ તો એ કનિચર બનાવતા રહેવું
અને બીજાને કંઈપણ કરવું જોઈએ
એમ નહીં?

જવાબ : જ બધા જ કરે એવી
એક વસ્તુ દોષ તો સાફ. સૌની
વચ્ચે એ કઠીરૂપ બની રહે છે.
કાંતણ ઉપયોગી છે. દરેક જણ
દરેકની માન પંદર જ મિનિટ કાંતિ
તો એનાથી સૌને હાવડો માપ છે
અને સાથે સાથે તે ઉપયોગી પણ છે.

નાણું

સવાલ : ૭ આપના નાણા વિશે
ના નવા સ્વરૂપ વિષે દોષ અધિકમાત્ર
આવકમાં રહેલો છે. કમાવેથી આવક
માં નહીં અને તેથી એનો તોડ પહેલો
ભારવો ન જોઈએ?

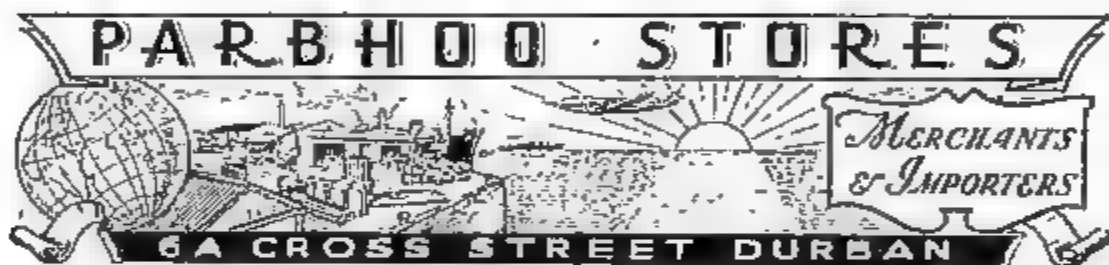
જવાબ : હા, તમારી માન બરાબર
છે. પણ અને તો ખુદ નાણાંની જ
ઉપ ઉઘાડી દેવા માગીએ છીએ. દરેક
ને દિવસ પુરતી જરૂરની બધી વસ્તુઓ
મળી રહેવી જોઈએ: ખોરાક, કપડાં વગેરે

હે. એ. : પણ એથી અંતરજ
નથી પેશ થતી કે? કારણ કે કેમને
પોતાના હોશને ઇચ્છેલ મેકામવા
માટે નાણાં જોઈએ તો તેવું શું?

જવાબ : તમે કેવળ એ સમ્બંધ :
માની લો તો જ અંતરજ પેશ થાય.
એમ ન કરવું જોઈએ. એ તો એક
સિદ્ધાંત છે. અને એથી અમારા
માનવસીએને તેમની આજની રિયલિટી
માં લાગ જ થશે અને અમારો
સવાલ એ જ છે. એક માણસ
અનાજ પેશ કરે બીજો તેમ અને
ત્રીજો વળી બીજા દોષ વસ્તુ અને
પછી તેમણે આપસમાં વસ્તુવિનિમય
કરી લેવો જોઈએ.

હે. એ. : પણ કેટલા અનાજ
બરાબર કેટલું તેમ માપ એનો નિર્ણય
કરનાર કેટલું ન દોષું જોઈએ? નહીં
તો કુચ્છ માણસો શરી બરે.

જવાબ : પરંતુ અપ્રત્યક્ષ, અલગ
તથા આવના એવી દોષ કે કુચ્છાણથી
તેને કશો હાવડો ન માપ તો પછી એ
કુચ્છો માણસ અદરપ થઈ જશે.

ફોન : ૬૩૦૦૪

ચિંતા? શાની—રસોડાની?!

કન્દીમાં વસતા લાઈઓ,

તમારા રસોડાની ચિંતા નિશ્ચિંતપણે હમારા ઉપર છોડી દો. હમારા ઉપર ચોરકર
મોકલવાથી નીચે સુખબની હમારી સર્વિસનો લાભ અવશ્ય મેળવી શકશો :

- (૧) સ્વચ્છ અને ખાતીલખો માલ મળશે
- (૨) કિંમતે લાવ ચાલુ કરે ખાં આવશે
- (૩) માલ, ઓર્ડર કરવાની સાથે, વિદ્યુત-કામ મળશે.

જાહેરાતનો ભરોસો

હમારી જાહેરાતની ખાતી કરવી દોષ તો ફક્ત એકજ દાયલ ઓર્ડર આપનો
વિશ્વાસ સંપાદન કરવાને કૃતીજીત થશે—હમારી, ફી-ઓફ-ચાલ, પ્રાઇસ લીસ્ટ
માટે ઉપરોક્ત શિરનામે લખો.

ગાંધીવડું, કઠોળ, કરીયાણું, ઘર-ગથુ દવાઓ, પુળ-હવનની

સમાગ્રી તથા લગ્ન અંગેની જરૂરીયાતો

વિશેષતા :—કન્દીના ઓર્ડર ઉપર "કાળજીમરી દેખાવે" એ હમારી વિશેષતા છે.

શ્રી. રાજેન્દ્રબાપુની જીવન કથામાંનો

અદ્ભુત પ્રસંગ

મોકલનાર : શ્રી. રમણલાલ ત્રિવેદી (સોલ્સજરી)

[હીં પ્રજાસત્તાકના પ્રથમ પ્રયુષ્ઠ શ્રી રાજેન્દ્રબાપુને પોતાની જીવનકથા લખી છે જેમાં નીચે જણાવેલો બનાવ એમણે સ્વદસ્તે આલેખ્યો છે. તે જેમનો તેમ જઈ આપીએ છીએ.]

આ દિનું કામ કરનારાઓમાં શ્રી. બળ્લનસીંહ કરીને એક યુવક હતો. સારન જિલ્લાના ગોપાલગંજ પરમજીના કૌશલકીયા ગામના તેઓ રહીત હતા. તે બહુ બાવનાશાળી હતા. તેઓ યુગ્મત્વાર કામની પરિક્ષા મારે તપાસી કરી રજા હતા. પણ દેશનું આવાહન સાંભળીને પરિક્ષાનો વિચાર જતો કરી તેઓ આદીના કામ મા જાગી ગયા હતા. મરના તરત ન હતો. તેમની આવક લઘુ એકાદી હતી. પોતાને ખરેખર એમણે ખાદી અને રેડીયાનો પ્રચાર આરંભ્યો. પોતાની જમીન તથા ઘરેણાં પંચ એમણે વેચી નાંખ્યાં. એટલું ક્યો પછી એમણે ખાદી મોડને પોતાની રિશની જણાવી. એ મોડ તરફથી એમને મદદ આપવાનું નક્કી થયું. એટલા માં તેઓમાંના પ્રથમ એમનામાં ચિત્ત-ભરનાં ચિન્હ દેખાવા લાગ્યાં. તેઓ મારવારે કહેતા કે મને સાપ કરડવાનો છે. આખો વખત રેડીયાના અને ખાદીના ગીત ગાવા કરતા. ફેટલીક વાર કુરસે પડ્યું થતો. એટલે સોઠાએ એમને એક ઘરમાં પુરી રાખ્યા. એક દિવસ રાત્રે તેઓ જુલાબુદ કરીને કહેવા લાગ્યા કે, સપ આવી પહોંચ્યો છે અને હું એની સાથે લડી રહ્યો છું. સરખાતમાં સોઠાએ એને માંડપણનો બકવાલ માન્યો. પણ જ્યારે સોઠાએ જાણે એકું તો ખરેખર એક ઘઉંવણી જેરી સાપને એમના કાપમાં ઝાલી રાખેલો. દીઠા એ સાપ એમને લણી જળાએ કરડ્યો હતા. એમણે સાપને મારી નાંખ્યો, પણ તેઓ પોતે એના ઝેરને લીધે યોદી વાર પછી મરી ગયા.

શ્રી. બળ્લનસીંહની બીજી કથાની માંડીના પહેલા દિવસથી અજ-ભેરા નું ઠોડી દીધું હતું. જ્યારે એવીસમે દિવસે તેઓ મુજરી ગયા. ત્યારે તેણે નાહીધાઈને સતી થવાની કચ્છા બહેર કરી સોઠાએ તેને સતી ન થવા દીધી. બળ્લનસીંહના મૃત્યુને અગ્ની જરાર કરવા લાગ્યા. તેમની પત્નિએ પાછળ બળા બહુ પ્રયત્ન કર્યો પણ સોઠાએ તેને અપરજનકીયી ધર માં પુરી દીધા. એ વખતે એ યાંત ધક મઠ. ત્યારથી એ યુવ મળે પોતાના મરના એક યુવ અધારા યુવામાં રહેવા લાગી. એ યુવામાં મોઢું ર અને ખાદી રાખેલાં હતાં.

તથા આ દિવસ પછી એક રાત્રે તે પોતાના કોરડામાં સુવા મઠ. બળ્લન સીંહના એ બાઇએ બદારના કોરડા માં સુતા હતા. કોઈને કશો વહેમ પડ્યો ન હતો. સવારે એ ન ઉઠી ત્યારે સોઠાને વહેમ ગયો. સોઠાએ કોરડામાં જઈને એકું તો જણાવું કે રામચરત (જે બાઇનું નામ) એક કાચ માં ચીના લઈને તથા બીજા કાચનો ટેકો દઈને બેઠો છે. કાચ અડકીને કરીર તપાસતાં જણાવું કે પમના અંગ્રાથી માંડીને છાતી સુધીનું કરીર બળીને ભરમ ઘઈ મથેલું અને બાજીનો ભાગ જેમનો તેમ છે. વાંસા ઉપર સટકતા કાંચ વાળ થોડા બળા ગયા હતા. પણ આંખોની પાંપણ ઉપર બળવાનું કશું નિશાન ન હતું. એના કરીર પાસે બંને બાજુએ તથાચાર કુટના અંતરે ખાદી અને ર જેમનાં તેમ પડ્યાં હતાં! ઘરમાં બાળવાનાં થોડાંક લોકો પડ્યાં હતાં તે અદસ્ત થયાં હતાં, પણ તે એનાં કરીરને બાળીને રાખ કરી રાખવાને પુરતા નહોતાં. એ રીતે એ દેવીએ પોતાના સતીત્વનો પરચો આપીને દેહ છોડ્યો. આ બનાવની ખબર મળતાં હું ત્યાં ગયો. ત્યાંના લોકોએ જે કંઈ વાતો જણાવી તે મેં જાણમાં આપી. બનાવ વિચિત્ર હતો. એમાં કંઈક અમરકાર પણ જરૂર હતો. મળ્યાં માણસો એ રથાનનાં દેહન કરવા આવ્યા. મેં પોતે પણ એના મરવાળાએને આપાસન આપ્યું અને એ સાંધીનું રથાનક જેમને ધન્ય થયે.

(‘મારી જીવનકથા’ રાજેન્દ્રપ્રસાદ)
(બીજી એક કાખલો તંત્રવિદ્યાના પ્રભાવ વિશે બહુજાળીયાળી વ્યક્તિએ)

ને કાંઈ પ્રેમાપલો છે, જે નીચે પ્રમાણે છે.)

કદી ન મનાવ એવી આ વાત છે. મગનવિહારી મહેતા (અમેરીકા ખાતે ક્રીડના વર્તમાન એજન્સી) અને હું (અંદરન છીમનલાલ મહેતા) જે દીવસ અને એક રાતની મુસાફરીમાં સાથે, એટલે વાર્તાવિહારનું પ્રયત્ન ન થું.

ત્યારે મગનભાઈ કલકત્તાની સીધિયા રડીમ નેવીગેશન કંપનીમાં મેનેજર હતા. ફ્રેન્માં અમે જંગાળના જે મશ્કુર પુન કેસની વાતે ચમ્મા હતા. પછી તંત્રવિદ્યા વિષે ચર્ચા જનમતાં એમણે આ પ્રમાણેનો કિસ્સો સંભળાવ્યો.

‘‘અંદરન! અમારી કોરીસમાં એક કલાક હતો. એણે ચોરી કરી. અમે એને પકડારી કેસ કર્યો. એણે આવી કેસ બેચી લેવા વિનંતી કરી. પણ તેમ ઘડ ઘડે એમ નહોતું. થાય તો સંકટ માં આવું.

‘‘કેસ ચાલ્યો. એણે તાંત્રિકની મદદ લીધી અને કિયા ચક્ર કરી. કેસ તરન ચોખ્ખો ને પૂરી સાબિતી, છતાં મુકારો એની તરફેણમાં આવ્યો અને એ છુટી ગયો.

‘‘હું કતાસ ઘડ ધેર આવ્યો. ત્યાં જળનો દેશ આવ્યો કે અને મળી જશો. હું મળ્યો. એણે મુકારા મારે કિયગીરી બહેર કરી અને ઉમેણું કે મુકારો લખતી વખતે અચાનક જ મને કાંઈ ઘડ આવ્યું. અને આવું લખાઈ ગયું! કણ હું એનું કારણ સમજી શકતો નથી. હું જાળમેન્ટ પાછું બેચી ફેરવી નાંખું તો કિંક ન લાગે. પણ તે ઉપરાંત તમે કહેો તે કરવા હું તથ્યાર છું. પણ એનો કશોજ અર્થ નહોતો. છતાં એણે એની મથેલી જૂથ કણુક કરતો પત્ર લખી મને અંત રીતે રાખી મુકવા અને જરૂર પડે ઉપવાસ મારે આવ્યો.’’

આ વાત મેં બહુ હુંકમાં લખી છે. મૂળ વાત એટલી કે ચોકચો કેસ છતાં મુકારો ઉભો! એમ તો કંઈક ઉધા મુકારા આવે છે, પશુ આમાં તો તરત જળની ખાતિનું કુર થયું, અને એનો પશ્ચાતાપ. અમે બંને મથો કરી ને પછુ કરા નિર્ણય પર તો ન આવ્યા. પણ તંત્રવિદ્યા જેવું કંઈક છે અર્થે એટલું તો માનતા થયા.

તંત્રવિદ્યા જેવું કંઈક છે એમ તો હું પણ માનું છું. એને મેલી વિદ્યા, કાળી વિદ્યા કે બેસક મેશક કહેો. જે કહેવું હોય તે કહેો. પણ કંઈક છે એ ચોકચસ.

(‘‘કુમાર’’ ફેસજરી ૧૯૫૩ ‘‘બાંધ મહરિયાં’’માંથી).

—દાંસવાઇ ઈન્ડિયન કોમેસના પ્રયુષ્ઠ શ્રી નાનાબાઈ સીતા બાઇના અપેષ્ટ પુત્ર શ્રી. વરમલાલનાં જન જોડાનીશ બમના જાણીતા વત્ની શ્રી. જસમત બાઈ નાનાબાઈની કુપુત્રી કુમારી સીતી બેન સાથે રવીવાર ફેશઆરી તા. ૧૪મીના જોડાનીશબમનાં માંથી હોમ માં થયાં હતાં. લગ્ન વિધિ બાદ નવ યુવસને આશિર્વાદ આપનારા જાપજો થયાં હતાં.

જોડાએ છે

શિક્ષક અમર શિક્ષિકા

મામારે યુગ્મત્વારી શિક્ષણ આપી શો તેવો એક સંસ્કારી શિક્ષક અમર શિક્ષિકા ની જરૂર છે

કમેલવાર નીચે યુગ્મત્વારી શિક્ષકને તા. ૩૧ ૫-૫૪ સુધીમાં મારજ કરવી અને નીચે પ્રમાણે નીચત જણાવવી.

૧ અભ્યાસ કર્યા સુધીનો છે.

૨ શિક્ષક અમર શિક્ષિકા તરીકેનો અનુમત.

૩ મર

૪ જોડાને માર્ગિક પમાર.

રહેવાની સગવડ રૂકુ તરફથી પુરી પાડવામાં આવશે.

સેક્રેટરી,

પી મેટેક્સહાઉસ યુગ્મત્વારી રૂકુ,

૧૨ બિચર રડીક, મેટેક્સહાઉસ (૩૫).

બે અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ખોસ્તી ૧૬૫૪ માર્ચ	દીકુ ૨૦૧૦ શરદ	મુસલમાન ૧૩૭૩ -૧૪૮૫	પારસી ૧૩૨૩ ચહેરેવર માહા	સુર્યોદય ક. મી.	સુપરિત ક. મી.	ધાર્મિક તહેવારો-ઉત્સવો
શુક્ર	૧૨	સુક્ર	૬	૧૨	૫-૫૪	૬-૧૮	
સોની	૧૩	''	૭	૧૩	૫-૫૫	૬-૧૭	
રવી	૧૪	''	૮	૧૪	૫-૫૫	૬-૧૬	
સોમ	૧૫	''	૯	૧૫	૫-૫૬	૬-૧૫	
મંગળ	૧૬	''	૧૦	૧૬	૫-૫૬	૬-૧૪	
બુધ	૧૭	''	૧૧	૧૭	૫-૫૭	૬-૧૩	
ગુરુ	૧૮	''	૧૨	૧૮	૫-૫૭	૬-૧૨	
શુક્ર	૧૯	''	૧૩	૧૯	૫-૫૮	૬-૧૧	કુતાસની
સોની	૨૦	''	૧૪	૨૦	૫-૫૮	૬-૧૦	
રવી	૨૧	''	૧૫	૨૧	૫-૫૯	૬-૦૯	
સોમ	૨૨	''	૧૬	૨૨	૬-૦૦	૬-૦૭	
મંગળ	૨૩	''	૧૭	૨૩	૬-૦૦	૬-૦૬	
બુધ	૨૪	''	૧૮	૨૪	૬-૦૧	૬-૦૫	
ગુરુ	૨૫	''	૧૯	૨૫	૬-૦૨	૬-૦૪	

Phone 22905

Tel. ADD.: "GANDABHAI"

The Home Of INDIAN SWEETMEATS. G. C. Kapitan & Son

Vegetarian Restaurant

Upcountry customers are requested to send their
cheques with their orders.

Write For Price List.

સ્વાદિષ્ટ મીઠાઈનું ગાણીતું મથક

અંકારામાંના આદામી જોરકર સાથે એક મોક્ષવા મહેરબાની કરી

પ્રાપ્ત કરીશું અંગારો

154 GREY STREET,
DURBAN.

PHONE

33-2661

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રૉસ (પ્રા.) લીમિટેડ

ફેશનલેબલ સ્ટ્રાવ અને ફેલ્ટ હેટ્સના ઉત્પાદક

રેડમી લેમન કુતશીક કપડા, ગુનન રમત. બ્લાન્કેટસ—બીની બાજો મો
અવ ભત્તો માલ. લેમન ફેપરીશીન બ્લોક્સ કાર્ટીઓ

નોંધે માટે હમારે આ પ્રથમ વખત કરવા મહત્તમ છે

33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

ફોન : 33-2661

ધીરુભાઈ પી. નાચક

મુસાફરી. શીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ

હિંદુસ્તાન અમર કુનીયાના કોઈ પણ ભાગની હવાઈ રિવાઈ અમર જમીન
માટે મુસાફરી કરવા શરૂ કરી અમારી મારફતે પ્રકીર્ણ કરે.

ઈન્ડો, બાળ, ચોરી, કુલ્લક, અસ્માલ, પ્યોક્સાસ, વિગેરેના વીમા અને
વરણની આપીએ છીએ.

ઈન્ડમટેલ, પરસનલ ટેલેક, હિસાબના ચોપડા લખાવવા રેવન્યુ હબીવાન્સ
સર્ટીફિકેટ કે વેપારના લાઈસેન્સો પાસપોર્ટ લેમન ફીમીએશનને અમર
બાળભાઈ કોઈ પણ હી લીધા વિના અમે મફત સલાહ આપીએ છીએ.

મેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસીએશન એન્ડ જોરકર લીધા, પોર્ટલાન્ડ
ઈન્ડમટેલ કંપની લીમિટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9033. 29a Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

ધી ન્યુ દિલ ખુશ-સ્વીટ માર્ટ

મેનેજર : મણીભાઈ સાલુભાઈ મહીપારવળા.

શ્રેષ્ઠ ભાતની મીઠાઈઓ, જોરખા ધોની લેમન મેલા મેલા,
મસાલાથી અને બનાવીએ છીએ.

બમાઈ વખણાએકું સુરતી કુચું સેવ, મમરા, માંડીયા, ભજ્યા,
પાતરા વિગેરે હરદીન તાલ બનાવીએ છીએ.

પાઈ લીગેરે માટે સોટા અમાલમાં મીઠાઈ જોઈર અમારો કુંક
વખણમાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6675. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President St., Corner Diagonal Street.
JOHANNESBURG.

તાજુ ઉમદા ફ્રુટ

કરબનનું આજુ 1/1 રતલ; મોટી કલીનું લસણ 1/6 રતલ; મેળ ભજ
કોટ 1/6 રતલ; લાંબી અને રાનેર પાસપોર્ટ 1/6 રતલ; કુચીતલ
સેવલી પાન લી. 1/6 રતલ; પોસ્ટેલ અક્ષર.....બનાના, કાચા બનાના,
પોપો, પાંદનાપલ, માખીસ અને મેન્ડરીન રોમના બખર ભાવથી મળકે
રેથી લાભાકમાં સુરતી, સરેક પાપડી, કાળી પાપડી, મુવેર સોન, લેમન
સોટાની સોમ, કુપી અને લીલાં મરચાં મળશે. લી. 1/6 થી લી. 1/6
પારસલ બનાવી પોસ્ટથી મોકલીએ છીએ. સુરત, અંબા હળા તલ
લીલી હળદની મોસમ આજુ થઈ છે. કાચી ઠોરી પણ હવે મળી રાકે

A. KADER & Co., (PTY) LTD.
WHOLESALE FRUIT MERCHANTS
P. O. Box 251. DURBAN.

NATHOO TABHA

TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER

Door, Windows, Corrugated Iron, Cement,
Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant
brands paint or any other building material
at reasonable price.

Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," DURBAN.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેલુચ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, વેસ્ટીંગ, હેરસીંગ બેલુચ,
કાર્ટર મોડેલ બેલુચ ટેલ, કુલ્લક, લેમન, તલવ કોપાલ
આને અરીકી કહેશે. અને પધારી લાલ લેવા કુલ્લકો વહિ.

—બોક્સ, ટેબલ અને ડીયન હેસર—

જે હમારી રેમરેજ નીચે હવેવાર થાય છે. તેમો રોડક હવેલા લાં
વાર રહે છે. આવ રોકાસ લાવેલા પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને રેવાર
બાજલ વધારો.

L. MISTRY
51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2526.

No. 12—Vol.—LII

FRIDAY,
26TH MARCH, 1954

Registered at the G.P.O. as a newspaper

Price 6d.

30 MAY 1954

INDIAN OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903

Miracles of Science have been the wonder of the age. But they have not brought peace and happiness to the nations. A miracle of the spirit is what we need.

Our greatest moral need is moral recovery.

Everybody believes in honesty, purity, unselfishness and love for the other fellow. Moral Re-Armament goes one better, and believes that you might even start with yourself.

The place to begin is with yourself. The time to begin is now.

—Dr. Frank N. D. Buchman.

Democracy Endangered

THE Riotous Assemblies and Suppression of Communism Amendment Bill completed its passage through the House of Assembly on Wednesday, March 18. By 77 votes to 44 the Bill passed its third reading.

When the Minister of Justice, Mr. C. R. Swart, moved the third reading of the Bill, Sir De Villiers Graaff (U.P., Hottentots Holland) said this was the third attempt of the Minister to present legislation in the hope of combating Communism.

On each previous occasion the United Party, although agreeing that legislation was necessary, felt that the Minister's efforts were open to serious criticism on two main grounds—that the Government was not giving evidence of any constructive approach to the problem, and was taking no positive steps to prevent the growth of Communism, and that instead of strengthening the pillars of democracy, which were the best defence against Communism, the Government was weakening those pillars.

The Minister's legislation had undoubtedly weakened some of the pillars upon which South Africa's democratic system was founded. One of the most important of these pillars was that the law must be certain. The second was that there must be easy and effective access to the courts, and the third was that executive power must be subject to proper limitations.

The previous legislation made inroads upon all these principles and the present legislation was open to the same attack.

Sir de Villiers Graaff said that Communism was so widely defined in the Suppression of Communism Act that even the National Council of Women could be prosecuted under the Act if they held an illegal parade to advocate the rights of women.

Similarly, he said, a farmers' association could be prosecuted under the Act if they held an illegal parade to protest at the wool levy or a reduction in the price of mealies.

The New India Assurance Company Limited

for
FIRE, MARINE, LIFE, ACCIDENT
1919-1950
31 YEARS OF SUSTAINED PROGRESS

The confidence of the discerning Public in the NEW INDIA is amply evidenced by the following records attained in 1949:

	Rs.		Rs.
Fire Premium	1,70,32,179	Life Business in force	
Marine Premium	56,04,844	exceeds	54,34,00,000
Miscellaneous Premium	35,84,968	Assets exceed	15,36,00,000
Life Premium	2,88,79,302	Total claims paid over	17,95,00,000

In the vanguard of Indian Insurance THE NEW INDIA offers matchless Security and Service in all fields of Insurance.

The New India Assurance Company Limited

Cable & Telegraphic
Address:
"RUSTOMJEE" or
"NIASURANCE"

RUSTOMJEE (PTY.) LTD.

Directors: Sorabjee Rustomjee
Rustom Jalbhoj Rustomjee

Principal Controlling Officers in the Union of South Africa

Phone Nos: 25845, 29807 & 28513.—P.O. Box 1610.

74 Victoria Street, DURBAN, NATAL.

EXPERIENCED,
RELIABLE
AGENTS
MAY APPLY

"NEW INDIA IN THE SERVICE OF THE NATION"

Telephone 2335. Telegrams 'BRADFORD'

P.O. Box 110

LUSAKA, NORTHERN RHODESIA

**BRADFORD CLOTHING
FACTORY**

Direct Importers and
Wholesale Merchants

Clothing Manufacturers

Proprietor RAMBHAI D. PATEL

Branch:

CITY STORE

Cairo Road, Lusaka

Always in Stock:

Piece Goods, Hosiery, Cutlery,
Enamelware, Stationery, Drapery,
Crockery, & Wool.

Telegrams
"META" Brokenhill.

Phone 298.
P.O. Box 61.

MEHTA BROS.

(PROP. M. D. MEHTA)

Wholesale Merchants
and
Clothing Manufacturers

**We specialise in
Manufacturing
OVERALL
AND
BOILER SUITS**

Supplied To Trades Only

INDIAN OPINION

FRIDAY, 26TH MARCH, 1954

Deceiving The World

THE new South African High Commissioner to Canada, Mr. Wentzel du Plessis, according to Sapa-Reuter's reports, told the people of Canada that the Nationalist Party was following a policy of discrimination between races and not discrimination against any one race. He said the Government's policy would enable the Blacks to develop naturally in accordance with their own way of life. They would not lose their identity and become cheap imitations of the Whites and they would keep their self-respect. Though there was criticism, he said, the vast majority of Bantu are happy and contented. "We regard ourselves as guardians of the Bantu and we are acquitting ourselves in a responsible manner," he said. Are the Nationalists really sincere in what they say? We wish we could persuade ourselves to believe they are. But the facts all go against them. They seem to be deceiving themselves and the whole world and God. Their hearts seem to be seeking with hatred for the Black man. And not only that. They look with enmity those White people too who show the slightest tendency to be liberal towards the Black man. The world is too wide awake to believe what the Nationalists say. Their deeds are far more eloquent than their words. The whole attitude of the Nationalists is to keep South Africa a White man's country with the Black man never to rise but to remain as his menial servant. Is it not knavish to say that the Black man was allowed to keep his self respect when almost at every step the sign "Europeans Only" was hung at his eyes. The Black man has no security of tenure in the land of his birth, which is evidenced by the way he and his kith and kin are being driven from pillar to post at the whim of the White rulers. The Black man has no say in the Government. Because he is advancing in academic career the standard of his educa-

tion is being lowered than that of the White man.

To say that the "Black man would be allowed to develop naturally in accordance with his own way of life," in blunt language means that he will be left to stew in his own juice. The Black man cannot intermingle with the White man no matter how high his status or academic qualifications may be. The colour of his skin condemns him to an inferior status. Though there was criticism "the vast majority of Bantu are happy and contented," it is said. It reminds us of what the British Government used to say about the vast majority of the people of India. And yet we knew about their pitiable conditions. The same is the case with the Black man in South Africa. "The Bantu were being guided toward self government and guarded against exploitation," it is said. What a blessing it would be if that were true. But unfortunately it is a case of the thief and the robber speaking about his victim. The plight of the Black man can only be known by living the life he is having to live.

Non-Europeans In Kenya

ONE of the results of the Mau Mau movement has been the constitutional changes made in the Kenya Government by the Colonial Secretary, Mr. Oliver Lyttelton. Hitherto no non-European in Kenya held a Ministerial post. Now according to the new constitution the Cabinet will include six unofficial members—three Europeans, two Asians and one African. These changes will be regarded as experimental until after the next General Election to be held six months after the Governor proclaims the end of the emergency, or on June 13 next year, whichever is the later.

We do not look to these changes with enthusiasm. Firstly we are

at a loss to know how the Indians could submit to only one seat being given to the Africans when the latter are in the biggest majority. Secondly we have all along opposed communal franchise. The non-Europeans in Kenya, we do not think, can honestly say that that has been a success. It does not tend to unite people but to disunite them. And we do not know that the non-Europeans have succeeded in staying a single piece of legislation directed against them. Excepting for the honour of being known as a Minister or an M.L.A., we hardly think it has been of any practical advantage.

We believe common roll franchise to be in the best interests of all. The time may come—of course not under the present Government—when the non-Europeans in South Africa may be offered communal franchise. We hope they will not be tempted to copy their brethren in Kenya.

The direct result of the change in the Kenya constitution will be to commit non-Europeans to policies of the Government though they will have only a nominal say in it. We are by no means whole hoggish. We always favour a compromise on an honourable basis. We do not think there is anything honourable in the changes effected in the Kenya Government. We of course bemoan the fact that the Indians in that country cannot stand united as Indians. They can be an asset to that country and render effective help to the oppressed people only if they were themselves united.

NOTES AND NEWS

Canon Collins To Visit

The Union Canon Lewis John Collins, Precursor of St. Paul's Cathedral, has practically completed his plans for his visit to South Africa at the invitation of a Durban businessman, Mr. J. Shave, says Sapa-Reuter from London. He has booked to leave in a Comet airliner from London to Johannesburg, arriving on June 4. He will leave immediately for Durban by air. While touring Natal he will be the guest of Mr. Shave. He will then go to Johannesburg and Capetown, and he intends breaking his journey in Uganda on his way back to London. Mr. Shave made the invitation because he was distressed to hear of the criticism of South Africa made by Canon Collins from the pulpit of St. Paul's Cathedral and wanted him to see conditions for himself. When Canon Collins returned to

England he could then give his views.

We are happy to learn that non-Europeans, who are indebted to Canon Collins for the active interest he has been taking in their cause, will have the privilege of meeting him in person and of very heartily welcoming him.

Moral Re-Armament

Moral Re-Armament Force staged another interesting play "The Boss" written by Peter Howard, at the Durban City Hall, on Wednesday, March 17, before a packed audience of Europeans and non-Europeans. The play was preceded by speeches delivered by Dr. William Nkomo, a founder and the first president of the African Congress Youth League, and other members of M.R.A. Interesting items were also given by the International Chorus of Moral Re-Armament. On Thursday night a social was given in honour of the Moral Re-Armament Party where they met a number of leading men and women. Their International Chorus rendered songs composed specially on India during their recent Indian tour and a film was shown of their travels. Dr. N. P. Desai welcomed the Party and Mr. V. J. Thakker moved a vote of thanks.

New Design To Oust

Indians From Lydenburg

Of the 275 rent boards in the Union, the Government has abolished just one—that at Lydenburg, where Indians are now being evicted from their homes and shops. During the year two new boards were actually set up elsewhere. The Minister of Health, Dr. A. J. R. van Rijn, claims that he dissolved the board at Lydenburg because it had little work to do. These figures were included in answers given in Parliament by Dr. Van Rijn to questions by Mr. Leo Lovell (Labour, Benoni). Mr. Lovell asked a series of questions about Lydenburg last week. The Indians had petitioned the Minister not to dissolve the board. Once it no longer existed, rent control for the areas was automatically abolished, and landlords gave the Indians lawful notice. The Government had before failed to get the Indians moved out of the town by using the Group Areas Act against them. Mr. Lovell also asked the Minister of the Interior, Dr. T. E. Danges, who controls group areas proceedings, about the Lydenburg incident. Dr. Danges said: "The board's investigation of the application of a group area at Lydenburg has been adjourned sine die to enable an objector to bring a test case in the courts." Mr. Lovell told a Press representative that when the board sat, in 1952 and 1953, it was suggested that the Indian population be moved right out of the town, but a great protest followed.

LIBERAL PERSPECTIVE

FREEHOLD AND THE WESTERN AREAS

By C. W. M. GELL

THE Government scheme to expropriate the Western Areas of Johannesburg and move their 60,000 African inhabitants to a new location yet to be built at Meadowlands six miles further out of the city is no matter of mere parochial interest. The scheme itself—and the mentality which it expresses—is the test of the European's good faith in applying the policy of apartheid, in so far as this means residential segregation.

The Western Areas comprise Sophiatown (established 1905, morgen 113, stands 1694), Martindale (established 1905, morgen 23, stands 332) and Newclare (established 1912, morgen 73, stands 579). These three townships were created on bare veld adjacent to the municipal sewage and depositing sites, well clear of European residential areas. A few Europeans originally lived in Sophiatown; but in 1911 and again in 1921 the servitudes against non-European occupation on some of the properties were removed and the township became wholly non-European. Martindale never had any such servitudes and Newclare titles specifically exclude White residents. In 1918 the City Council put its Western Native Township alongside the Western Areas, thus again recognising that this was a non-European area.

The vast expansion of Johannesburg in the twenty years following the First World War brought the European suburbs of Westdene and Newlands right onto the boundaries of the Western Areas. Pressure from European voters and ratepayers, steadily encroaching onto African-occupied areas, caused Councillor S. J. Tighy in 1939 to suggest the total removal of non-Europeans from both the Western Areas and the Western Native Township to Orlando Pimville at an estimated cost of £4 millions. In October 1944 the City Council accepted the idea, intending Sophiatown for European residence, Martindale for industry and the other two townships for Coloureds from Albertville.

It may be noted that, although Mr. Tighy is now a United Party M.P., this scheme was proposed and accepted before the U.P. entered municipal politics as a party. However, it has never since been rescinded by the dominant U.P. caucus and its retention as the Council's official policy has successfully inhibited either slum clearance or private sale, movement of properties in the

Western Areas. No one was willing to invest in a doomed cause. The history of the Council's attitude throws grave doubts upon the sincerity of present efforts by the U.P. caucus to represent the Western Areas Scheme as a slum clearance project, conceived solely in the interests of the poor, exploited residents.

1944 Scheme

In October 1949 the Nationalist Minister of Native Affairs asked the City Council if and when it intended to implement its 1944 scheme. The Council had to report that the cost had now risen enormously, that the Orlando Pimville site was already overcrowded, that a housing backlog of colossal dimensions threatened to overwhelm all the city's locations, and that the Africans, having heard that their freehold rights were in jeopardy, declined to co-operate. Minister and Council took refuge in a survey of the whole area and problem, during which the Council gave African residents the assurance that they would be consulted before further steps were taken.

However, ignoring this assurance and another that "the removal scheme could be forgiven for the present," a deputation of Councillors proposed to the Minister early in 1952 that the Council make Meadowlands available for rehousing evicted Africans and the Government cover the cost. A committee was set up in June to work out details with the Minister's representatives and reported back to the Council in December. Its recommendations were accepted in principle, provided that dispossessed owners be compensated, freehold be permitted in the new townships and a few other modifications accepted. But before the Minister's decision on these points could be ascertained, the Council sold him the Meadowlands site in February 1953. Throughout these proceedings the Council's main concern seems to have been to combine its own electorally popular removal scheme with the Government's Group Areas design and a contribution towards the cost, thus reaping the benefits of both worlds at the expense of African rights and without extra charge to the city's rates.

But it was soon evident that, as was in fact already well known, the Minister would agree neither to compensation nor freehold. How expropriation under the Group Areas Act, which makes no legal provision for compensa-

tion, can be "just and fair" (as Dr. Donges promised) without compensation has yet to be explained. But the connection between African freehold and the Western Areas Scheme is only too obvious. Dr. Verwoerd says that only 2 per cent of the resident population own their properties—a total of 350 families. These figures are almost certainly wrong. The true number is nearer 600 African families, plus another 300 Coloured and Indian families. But, whatever the exact number, the principle is unaffected that Africans are to lose a right to which all may aspire in the Western Areas, though few yet achieve it. In return for the only freehold rights they hold in Johannesburg, they will receive not even the 99 year leases promised by the Council in Dube (and since overruled by Verwoerd), but 30-year leases. And, significantly, while the urgency of removing the "black spots" brooks no Nationalist delay, the Western Native Township (where the land belongs to the Council) is not part of the Government Western Areas Scheme.

No Proprietary Rights

This was explained by Dr. Verwoerd in Parliament on June 16, 1953. "There must be no confusion, thinking that a location counts as a black spot. It is the ownership of the land which determines whether it is a European area or not. When a European city buys land for housing Natives whom it wishes to employ, it is not creating a black spot, because it remains European owned land." Or on July 21, 1953: "It is the policy of this Government, which I will support through thick and thin, that the Native shall not own any land in a European area." Or Mr F. E. Meitz (M.P. for Westdene) on July 30, 1953: "We have decided once and for all that we will not grant proprietary rights to any Natives removed from the Western Areas. Where does apartheid come in, if you are going to grant proprietary rights to Natives in a location in a European area, to a Native who lives there as a labourer in a European area?"

This is the Nationalist doctrine of Africans being "visitors" in the European areas from "their Bantu homelands in the Reserves." And the exclusion of freehold means the imposition of the various location regulations in control and subordinate Africans in European areas, from which at present the Western Areas are free.

In the face of this Nationalist attitude, its own dedication to residential segregation and its past history in the Johannesburg Council, what is the U.P. to do?

Can it stand for economic integration without also providing for a properly housed, contented labour force with a stake in the community? Do African "visitors" under strict and wholesome controls, liable to be evicted around at thirty year intervals to the White convenience, meet the social and economic requirements of the country? This is certainly "White supremacy," but is it "with justice?" Is it even common sense? For, applied on a national scale or all over the Rand, the Western Areas mentality must paralyse industrial development, hopelessly dilute our inadequate transport system and gravely exacerbate already sorely strained race relations. These implications of the Meur Report, for which the Western Areas Scheme is a pilot model, have at last brought the U.P. to earth.

Its general election platform only pledged it to "appoint a commission to examine such contentious matters as Native freehold rights." But faced again with Dr. Verwoerd's refusal to reconsider his attitude to freehold and confronted with rising extra-party agitation among the Johannesburg electorate in its safest seats, the U.P. can hardly procrastinate longer or risk another such debacle as occurred last November when the Council's U.P. caucus repudiated a successful bye-election candidate the very day after his victory, pledged to oppose the Government scheme. No party can do that often and retain the voter's respect.

The background to the decision which the U.P. must now make is a degree of squalor, homelessness and human hopelessness which few Europeans understand. 50,000 houses are required in Johannesburg alone for non-Europeans, even if the Western Areas remain. Some 250,000 people are without proper shelter. Out of 2,000 illegal residents discovered in police raids on municipal hostels in Johannesburg last August, all but 87 were legitimately employed in the city and had nowhere to live. In face of this terrible need and an awakening public conscience, let the U.P. realise that there is no "middle way" on principle. If the party yields locally wherever White-electoral expediency seems to dictate—as in the Western Areas or where Indians are being victimised—it will forfeit its ability to speak for justice and economic sense about the wider scheme the Nationalists are ready to initiate. One more step towards the Nationalists on this issue and leadership of the anti-Nationalist opposition will pass finally to other hands.

APARTHEID AND THE GROUP AREAS ACT

By PROFESSOR LEO KUPER

WE can analyse apartheid at two levels—apartheid as it really is, and apartheid as it purports to be. These two levels, of course, apply to all our conduct. We often behave in a way that conflicts with our ideals, and at the same time, we produce explanations, rationalisations to soothe our own consciences and to persuade others of our worth.

Apartheid, at the factual level, is simply the expression of race antagonism. It is the people we hate that we seek to avoid, whether in our ordinary social life or at the national scale through the Group Areas Act, and the whole artillery of apartheid legislation. At the level of rationalisation however, apartheid purports to be a moral doctrine. The basic assumption is that races cannot live in harmony, that race conflict is inevitable, characteristic of the human species. Hence the argument is advanced that to avoid conflict, the races must be separated. Apartheid presents itself as a deep concern for social harmony.

Now in everyday life, we often try to bring together people who are somewhat estranged, in the hope that as they see more of each other, their awareness of difference will become less acute, and they will realise increasingly, the extent of their common interests and humanity. The theory of apartheid, thus conflicts in this respect with our own experience. We assume that contact breeds harmony and co-operation, save in exceptional cases, and that avoidance gives rise to estrangement and hostility.

The belief in the inevitability of race conflict also runs counter to other observations. In Brazil and elsewhere the races clearly live in such harmony, that they assimilate to the extent of intermarriage. In South Africa too, there are areas in which people of different races live together harmoniously, although indeed there are other areas where the races are violently antagonistic, as, for example, the Western areas of Johannesburg.

Unfortunately, no research has been carried out in South Africa into this problem of the effects of race contact. In the absence of scientific evidence, the supporters of apartheid can argue that there is such bad feeling between the races in South Africa that conflict must follow from contact, and that experience in other parts of the world is no guide. South Africa is said to be unique.

However, the same problem is to be found in the United States, where the majority of the American white population is opposed to living with negroes. We can therefore, with some justice, draw on research in America, though admittedly conditions are very different.

There are over fifty American cities in which housing projects have been established on an inter-racial basis. These provide a fruitful field of research for social scientists, and a number of investigations have been carried out.

Deutsch and Collins studied housing projects of two types in New York and Newark. One type, in New York, was completely integrated, that is to say American whites and negroes were intermingled and shared the same community facilities. In the second type, at Newark, residents lived in the same project, but there was racial separation. The social scientists compared the race attitudes of the residents in these two types of project. They found that in the integrated projects, white residents were more favourably disposed to negroes, and that indeed a substantial proportion had established cordial relations, as shown in home visiting, participation in club activities, and such recreational activities as cinema shows. Since there was an acute housing shortage so that many people could not choose where they were going to live, and since the system of allocating houses was the same in the two types of project, the authors, after examining and rejecting other explanations, concluded that the experience of living together had ameliorated race attitudes. Contact, in other words, bred co-operation. An interesting result of this research is that Newark City has now introduced the integrated type of housing project, apparently with success.

These findings, reported by Deutsch and Collins in their book, "Interracial Housing," are supported by evidence in the Lavenburg Columbia Research Project, carried out under the direction of the distinguished American sociologist, Professor, R. K. Merton of Columbia University. Indeed, we can find further corroboration of the general principle that contact ameliorates race attitudes in investigations of the effects of other types of race contact than residential living.

Admittedly, there are conditions under which contact rather than harmony may result. We are not yet in a position to define the conditions which promote cordiality and the conditions which stimulate friction. But there is sufficient evidence in the American studies on which to draw a provisional conclusion that also in South Africa, inter-racial living will create harmony in the long run. If the advocates

of apartheid are really sincere in claiming that their object is to promote racial harmony, we would expect them to carry out some experiments along American lines. In the absence of any such plea by them for experiments in interracial contact, we must doubt their sincerity. My own conclusion is that both in actual practice and at the level of theory, apartheid is simply a synonym for racialism.

CONDITIONS IN S.A. PRISONS

A reader of 'Indian Opinion' writes from Berlin:—

I WAS terrified by your report about corporal punishment as you have witnessed it.....I have been in jail for many years of my life, in Spain, under Franco. There was no flogging, at least where I have been, though in other prisons it may have happened. There was another hardship, which I had to endure: to shake hands with fellow prisoners of mine, amongst them my very best friend, when they were called out for their execution, after a mock trial or without any trial at all.

When I was back in my own country, I became a jailor myself. I did so in order to treat the convicts better than I had been treated and seen others being treated. There is no flogging here. If there were any, I should resign from my position immediately.

The death penalty has been abolished. There is a strong movement to re-introduce it. Should it happen, I shall not remain one day longer in the prison service.

You say that corporal punishment should not exist in our civilised age. But why is this age civilised? It is the century of the atom bomb, of the con-

centrated camp, and, as you tell us, of flogging. And it is the age of hypocrisy. Is that civilisation?

Jesus was lenient to all sorts of criminals, he had a friendly word to every sinner—but even the Pharisees, the haughty hypocrite, who looks down on others out of his conceit.

So I think, whatever those men might have committed, who had to lay down and offer their bodies to the cruel strokes, still I feel nearer to them than to those men who swing the cane or order it to be swung. The victims are nearer to God than the torturers.

My best Spanish friend, Gabriel Buerdes, when he was called to face the execution squad, said to his brother and his friends: "I have to go, and you remain. Don't think of revenge, don't think of justice. Only strive for erecting a human society more worthy to live in than this one is."

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

9 Adams Arcade,
40 Market Street,
Johannesburg

DHIRUBHAI P. NAIK

Travel, Insurance & General Agent

Book with us for your travelling by Air, Sea or Land either to India or to any part of the world.

All types of Insurance—Life, Fire, Burglary, Riot, Storm, Accident, Plate Glass, etc.

Consult Us Free of Charge For Your Income Tax, Personal Tax, Writing Of Your Books, Trade Licences, Revenue Clearance Certificate, Passports And Immigration Matters.

Representative: National Mutual Life Assn. Of Australasia, Yorkshire Insurance Co. Ltd.

Telephone: 33-9033. 29a Commissioner Street, JOHANNESBURG.

RACE RELATIONS IN SOUTH AFRICA

By **QUINTIN WHYTE**, Director, S.A. Institute
Of Race Relations

SOUTH AFRICA, we are told, stands at the cross roads; but many of us do not know what road to choose. We feel rather lost and cannot make up our minds where we are going, and what we are to do. The sign-post at this cross roads reads: To Integration, to Apartheid, to total Segregation; but do not wish to suggest that we take anyone of these roads. There is another arm to the signpost which reads: To a "Happier People" and it is this road which I ask you to consider.

I think it is true to say that few people in South Africa are really happy. Europeans and non-Europeans are unhappy; both are bewildered. Must the European in his fear become Nazi? Must the African in his despair become Communist? Neither group wishes to be one or the other and both wish to be freed from the constant tension under which we all live.

I, myself, do not see the end of this road, "To a Happier People," but I do see three milestones marked—"Housing," "Education" and "Courtesy." These are very humdrum, but I do sincerely believe that they present immediate steps which can be taken, upon which all can agree, and which will ease our racial tensions.

Why then, should not the greatest efforts be made to house our non-European people? Because, unless we can provide this basic need, we cannot build up normal, decent, family life amongst them; we cannot create that happiness and content which comes from having a home of one's own; we cannot create that decent neighbourliness and that sense of responsibility which is essential for stable community life and for efficient work.

Three million non-Europeans are in our cities because we want them there, because we find it profitable and useful to have them there. What would our industry be without them? What, indeed, would be the rateable value of our towns? So let us provide houses; sub-economic houses for those who simply cannot afford an economic rent; economic houses for those who can. Let the African build his own home on his own plot. He will be contented, he will have a stake in the land, in its prosperity and in its stability. He, too, will want good relations. South Africa needs a good middle class for

social order and as a target at which other Africans can aim. Surely, this is common sense, not party politics. Surely, we can all agree and get on with the job, and stop this fast-growing rot that is eating away at the heart of us all.

The second milestone is "Education." The provision of primary education for children is a generally accepted duty of any modern state. Today, one-third of our African children are in school at any one time; and the desire for education is wide-spread and great. Why do African parents start school even on the bare veld? Because they want their children to be educated and civilised; because they want their children to be kept off the street; because they want to know that when father and mother are both out at work, their children are in safe hands. And can South Africa continue this industrial revolution on the basis of a large illiterate population which will not work as efficiently as it ought and which does not provide the internal market which is the basis for a healthy trade export?

Of course, we cannot pull all non-European children in school overnight; but let us suggest that a plan be worked out by which all South African children will be in school at the end of ten years. An announcement to this effect and a vigorous follow-up will go a long way towards easing tensions and restoring the faith of the black man in white honesty and integrity. Surely, this is something immediate and practical upon which we can all agree.

The third milestone is "Courtesy,"—courtesy and consideration in the shop, in the train, in the factory, on the street and in government and municipal offices. A well-known Swedish sociologist, who studied race problems in the United States, said that one of the greatest contributions that could be made to racial peace there, would be the considerate and courteous treatment of negroes by government servants.

These three milestones—"Housing," "Education" and "Courtesy" do not involve us in theory; they are practical matters, and all of us, black and white, segregationist or integrationist, could agree on them, for they do not involve us in any party politics.

THE PLIGHT OF INDIAN AND AFRICAN HAWKERS

AT a well attended meeting of African and Indian Hawkers, held at the Verulam Town Hall on Saturday, March 20, the Inanda and District Hawkers' and Pedlars' Association was formed and the pro-tem secretaries of the newly formed body were instructed to make immediate representations to the Administrator of Natal to relax the new regulations of the Rural Licensing Areas, under which hawkers and pedlars have been required to build store-rooms costing approximately £100 each to store their fruits and vegetables.

Recently the Rural Licensing Board at its session held at Verulam branch of the Natal Indian Congress, Mr. C. Ormond Burne said that the minimum requirements of a store-room would be 100 square feet i.e., a floor area of 10 feet by 10 feet, a minimum wall height of 7½ feet and two openable glazed skylights size 3 feet by 2 feet. In addition the premises should have a solid floor in concrete, and walls of either brick, concrete or such similar material. When completed, the authorities required the premises to be roofed provided by means of cement beamfilling and fixing a g-inch metal strip to the base of the door.

"I fully realise," added Mr. Burne, "that many of you cannot afford such buildings and in your efforts to get a relaxation of these rules I will give you all the assistance I can. I can also give the assurance of the support of Mr. R. A. F. Swart, the M.P. for Zululand in this matter."

Mr. L. C. Meer, vice president of the Natal Indian Congress, who presided over the meeting said that the persons directly affected were the poorest section of the people. "The regulations, if rigidly enforced, will

have the effect of eliminating the hawker and pedlar completely in this district. We will appeal to the authorities to relax these regulations so that those who already have the licences do not lose them. We know that the Rural Licensing Boards in other areas have not enforced these regulations and we will do all we can to obtain relief for the hawkers and pedlars of Inanda and Ndawedwa," Mr. Meer added.

Indian and African hawkers one after another addressed the gathering pointing out how it was impossible for them to comply with requirements of the Board in view of their meagre financial standing. Many of them stated that they did not have land on which to build and the operation of the Group Areas Act would take months before they could obtain determination even if they had the money.

One elderly African woman said that she was a widow; "I have only sufficient vegetable and fruits to sell for the day," she added, "sometimes I have a cabbage or two left," she continued, "and now they want me to build a big house in which to keep them. The store-rooms they want us to build will be better building than the houses in which most of us live. If the regulations are enforced my children and I will starve."

Messrs. Y. S. Chisnami and E. W. Sitole were elected pro-tem Hon. Secretaries and were asked to convene another meeting soon to report back on the representations to the authorities.

Distin's Winter Price list of all Winter and Spring varieties of Balbe, Flower and Vegetable Seeds. Free copy posted upon request to Distin's Seeds (Pty) Ltd., Box 2060, Johannesburg.

LOUNGE and TOURIST SERVICES EVERY MONTH

NAIROBI

TO INDIA & PAKISTAN

AIR-INDIA International

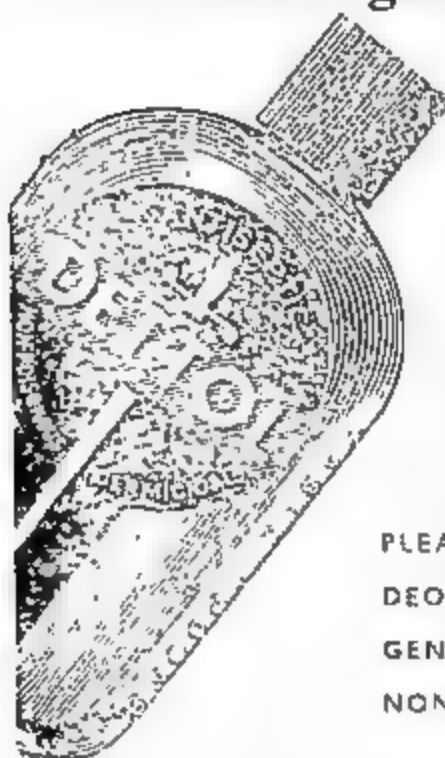
M. Gairbory, Manager
Smith Street, Durban
P.O. Box 1012.

Details from I.A.T.A. Airlines and Agents.

'DETTOL'

THE MODERN ANTISEPTIC

The ideal gargle for
mouth
and
throat
hygiene

PLEASANT SMELL
DEODORANT
GENTLE
NON-POISONOUS

RECKITT & COLMAN (AFRICA) LTD., P.O. BOX 1002, CAPE TOWN

NUGGET WHITE CLEANER

Stays whiter... longer!

In Jars and Tubes complete with handy sponge for easy application.

Polishing with
SUNBEAM
is so easy!

Sunbeam... a boon to all housewives... makes it so easy to keep the floors and furniture bright and attractive!

Effortlessly a little Sunbeam is spread over a large area to give that pleasing shine which lasts for days and days.

Sunbeam makes your home look clean and inviting!

FOR BRIGHTER FLOORS
AND LIGHTER WORK
Always ask for

SUNBEAM POLISH

*Shines...
and shines...
...and shines*

Phone
Day 24169

Phone
Night 813459

L. RAJKOOMAR (PTY.) LTD.

14, CROSS STREET, DURBAN.

Funeral Directors and Manufacturers of all classes of
Coffins and Wreaths

Contractors to the INTERNATIONAL FUNERAL
INSURANCE COMPANY, LIMITED.

Reg. Office: 39 CROSS STREET, DURBAN

Country Orders for Coffins and Wreaths
accepted by phone and despatched by rail
at the shortest notice.

Cable & Tel. Add.: "HARGOVAN".

Phone 29368.

P. HARGOVAN & CO. (PTY.) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.

P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Bombay, March 6.

THE relations between India and Pakistan may further deteriorate as a result of America's decision to grant military aid to Pakistan. India's distrust of Pakistan's peaceful motives has increased. Mr. Nehru, in a policy statement in the House of the People, declared that American military assistance to Pakistan was likely to create conditions which would facilitate and encourage Pakistan's aggression against India.

Referring to President Eisenhower's assurance to India that in case "the aid given to Pakistan is misused and directed against any country in aggression, he (President Eisenhower) will undertake to thwart such aggression," Mr. Nehru said "I have no doubt that the President is opposed to aggression. But we know from past experience that aggression takes place and nothing is done to thwart it. Aggression took place in Kashmir six and a half years ago with dire consequences. Nevertheless, the United States has not thus far condemned it and we are asked not to stress this point in the interest of peace! Aggression may take place again and be denied, till it cannot be hidden. If conditions are created for such aggression to take place, it may well follow in spite of the efforts of the United States to prevent it. Later, long arguments will be carried on as to whether it was aggression or not.

The President of the United States had been good enough to suggest that he would consider sympathetically any request from us for military aid. In making this suggestion the President has done less than justice to us or to himself. "If we object to military aid being given to Pakistan, we would be hypocrites and unprincipled opportunists to accept such aid ourselves.

"As I have said repeatedly this grant of military aid by the U.S.A. to Pakistan creates a grave situation for us in India and for Asia; it adds to our tensions; it makes it much more difficult to solve the problems which have confronted India and Pakistan. Recently a new and more friendly atmosphere had been created between India and Pakistan and by direct consultation between the two Prime Ministers progress was

being made towards the solution of these problems. But American intervention in Indo-Pakistani problems has now made the solution more difficult.

Referring to the recent statement of the Assistant Secretary of State in the United States, Mr. Walter A. Robertson, to the Congress of the United States, that "America must dominate Asia for an indefinite period and pose a military threat to Communist China until it breaks up internally," Mr. Nehru declared that whatever the objective of America may be, the countries of Asia and certainly India do not propose to be dominated by any country for whatever purpose.

The Prime Minister of Pakistan has stated that this military aid will help to solve the Kashmir problem. That is an indication of the way his mind works and how he thinks this military aid might be utilised. Military aid is only utilised in war or in a threat of war.

"There is another aspect of it," continued Mr. Nehru. "How far are these military alliances in consonance with the spirit and letter of the United Nations Charter. The United Nations was formed for a particular purpose and the Charter lays down that purpose. This is not the way either to work the United Nations, to fulfil the purposes of the Charter or to remove the tensions of the world."

Referring to Kashmir, he said: "For the last two years, among the questions being discussed has been the quantum of forces to be left in Kashmir with a view to having afterwards a plebiscite, that is a reduction of forces. There has thus far been no agreement on that issue. Now that whole issue has to be considered from an entirely different point of view. When across the border, across the "cease-fire" line on the other side, additional forces are being thrust in from outside Pakistan and put at the disposal of Pakistan, it does make a difference.

Now the American military observers of the United Nations could no longer be treated as neutrals and their presence in Kashmir was improper.

He appealed for national unity and declared that "in this grave situation that has arisen the country will, I have no doubt, stand united. This is

no party matter but a national issue on which there can be no two opinions."

Every political party in India has welcomed Mr. Nehru's forthright speech and pledged its support to the national policy on this issue.

Extremist elements have demanded expulsion of all Americans from India, but most members are against any hasty actions. Now the whole problem of Kashmir will have to be considered afresh. It is felt that it would hardly be possible to stick to even the provisional timetable agreed to by the two Prime Ministers before American aid came into the picture.

Americans form the largest group in the U.N. Observer Team in Kashmir. There are 18 U.S. officers in the 44 member team. The Chief of the Team is an Australian of the rank of Major General. The Government of India have instructed their representative at the U.N. Headquarters to take up the question of removal of American officers from Kashmir, who can no longer be regarded as neutrals.

The Pepsu State, on the border of Pakistan, will now have stable Government. The Congress has secured an absolute majority in elections to the State Legislature, defeating its communal as well as communist rivals. The Congress has secured seats out of the total sixty seats in the Assembly. Akalis of Tara Singh group have won seats. Leftist Akalis have secured seats and Communists seats.

But Congress has not been able to score in the same way in Travancore-Cochin elections, towards which the eyes of the world press were focussed. As in the previous elections two years ago, no political party or the combination of parties like the United Front of Leftists have been able to secure an absolute majority.

Out of the total 117 seats in the Travancore-Cochin Assembly Congress has secured 45 seats, Communists 23, Praja Socialist Party 9, Travancore Tamililam Congress 12 and Independents 8. The eight independent candidates elected include 3 Kerala Socialist Party candidates and four supported by United Front of Leftists. Though the Communists, R.S.P. and K.S.P. fought the elections under different labels, they were united under the U.F.L.

The result has put the P.S.P. in a position to decide whether Travancore-Cochin will have a leftist or rightist ministry or President's rule.

The Communists have already started wooing Travancore-Cochin P.S.P. leader Shri Pattam Thann Pillai, offering him Chief Ministership of the State. The Communist Party Politbureau is meeting in New Delhi to consider the situation and decide the future course of the Party. The National Executive of the Praja Socialist Party will meet at Madras on March 10 to decide whether the P.S.P. should join hands with Communists or not. The T.T.N.C. has declared that it would not join hands with any party to form a Government. The main aim of this Party is to separate Tamil speaking areas of Travancore-Cochin and to merge it with the Tamil areas of Madras.

The Congress Parliamentary Board which met at New Delhi under the presidency of Mr. Nehru decided to "wait and see," how the situation develops in regard to party alignments in the new Travancore-Cochin Legislative Assembly. In the meanwhile the Congress Ministry in the State has resigned and the Rajpramukh has asked the Congress Ministry to continue in office till a new Ministry is formed.

Looking to P.S.P. National Executive's attitude towards electoral alliance during the elections, when it passed a resolution against any alliance understanding with the Communists, the Congress believe that a split in the P.S.P. over the question of formation of Ministry in Travancore-Cochin is inevitable. Shri Pattam Thann Pillai, once Congress Chief Minister and now the P.S.P. leader of the State, has made it an article of faith and prestige to become again the Chief Minister while P.S.P. National Executive is not likely to allow him to enter Communist Coalition Government. The opposition is based not only on futility of working with the Communists but also on a positive fear that Shri Pillai might in that process be lost to Communists. Instead, National Executive is prepared to permit the Shri P.S.P. to support from outside the Government led by Communists. But Shri Pillai seems to be bent on joining the Government and becoming the Chief Minister. His argument is that even if he abides by National Executive's directive not to join Communist Government, some of his members will desert the Party and join the Communist Party. In that case some of the P.S.P. members are also likely to come out in support of Congress. Thus, even though the key to the whole situation

lies in P.S.P.'s hands, the Party itself is in most nebulous and uncomfortable position.

Mr. Pattam Thann Pillai may not even wait for National Executive's decision and may join hands with the United Front of Leftists to form a Government and become the Chief Minister of the State. Polit-bureau of Communist Party of India has sent two of its top leaders to Travancore to offer "blank cheque" to State socialist leader, Mr. Pillai, to form a non-Congress Government in the State. The Communist Party, it seems, is prepared to sacrifice anything to see that Congress is out of power. According to their calculations, they can command, with the co-operation of the P.S.P., a voting strength of 69 in a House of 117 members. They also emphasise that during the elections, leftist parties had placed two manifestoes before the electorate—one on behalf of the U.F.L. and the other by the P.S.P. They hope that the greatest measure of agreement in the two manifestoes could be made the basis of a programme for a Leftist Ministry. They discounted suggestions that it would be difficult to maintain

unity among the various groups in carrying on the administration of the State.

It is learnt from authoritative sources that the Government of India who have a constitutional responsibility for the good administration of Part 'B' States (former Princely States) would not thwart the exercise of democratic rights of the elected members, irrespective of their political colour, in the formation of a Government.

So far as the Congress Party is concerned, though it is possible for it to try to form a Government in coalition with P.S.P., instructions have been issued to the Party Leader that the Party should stand aside and let others have a try.

Socialist High Command has sent Mr. Ashok Mehta from Bombay to advise Mr. Pillai and the State P.S.P. It is learnt that Mr. Mehta is against any coalition with the Communists, but it remains to be seen how much he succeeds in persuading the State members.

The Rajpramukh will send for the various group leaders and assess the situation before inviting any party leaders to form the Government.

does carpentry better than another and the second spins better than the first should not one make all the furniture and the other spin?

Answer: It is good if there is one thing which everyone does. It makes a common touch between all. Spinning is useful. If everyone merely spins for fifteen minutes a day, it can be something which does all good and is useful at the same time.

Money

7. Question:

About your new financial goals. Isn't it unearned incomes and not earned incomes which are the big fault and should be tackled first?

Answer: Yes, you are right. But money is something which we want to do away with altogether. Let each have just enough of everything he needs for the day: food, clothing and so on.

H. E.: But don't you make for complications? Supposing suddenly you wanted the money to send a son to England?

Answer: It makes for complications if you take it very literally. But do not. It is a principle; and anyhow it would do well for our villages in their present condition; and that is our problem. One man should produce corn and another oil and so forth, and they should barter and simply exchange.

H. E.: But then shouldn't someone decide how much corn is worth how much oil, otherwise the cunning man will prosper?

Answer: But if the economy and life and spirit is such that he will gain nothing from the cunning, then the cunning man will disappear.

Concluded.)

Indian Magician

Kardani, the Indian magician, gave a magic show at the Durban City Hall on Monday, March 15. Some of the tricks held the audience spell bound.

Become a qualified bookkeeper! During 41 years of successful educational service, The School of Accountancy's famous home-study methods have helped thousands to commercial success.

Full particulars from:

The School of Accountancy, P.O. Box 4592 (Z), Johannesburg.

AN AMERICAN'S CONVERSATION WITH VINOBA BHAVE

(Continued from February 19)

THIRD CONVERSATION

More About God

Continuing Question 5:

I follow your meaning of God and deeply appreciate it. But it remains for me in the present tense. Would you kindly tell me your thoughts on the Creation and the Hereafter?

Answer: All the stories of the Creation in the Bible, in the Hindu religion etc. are nothing but myths made to explain the Creation to simple people and the children.

H. E.: Then is it not a pity to tell even children something which is false?

Answer: But it is only an attempt at an explanation. "Six days hath God laboured and on the seventh day He rested"—pity it wasn't suggested that on the seventh day we might put some time aside for contemplation.

H. E.: But you see the fault of this? This has given the impression of a personal God. That God is something fantastic who made us and to whom we should be in awe, etc.

Answer: No one must stand in any fear of God. Personal and

impersonal: abstract or concrete we really know so little of what God is. But we are a part of Him and all God is mighty.

You ask about the Hereafter. You and in one of your early questions that must not the Hereafter remain a question-mark and it must remain a question-mark.

The scientist has tried to prove that the earth was born twenty thousand million years ago or some such figure and that it will die in about the same period—which is quite enough for you and me, isn't it? It might be right. It might be wrong. If this world fades that makes no difference to us because, as I have told you, we are a part of something else.

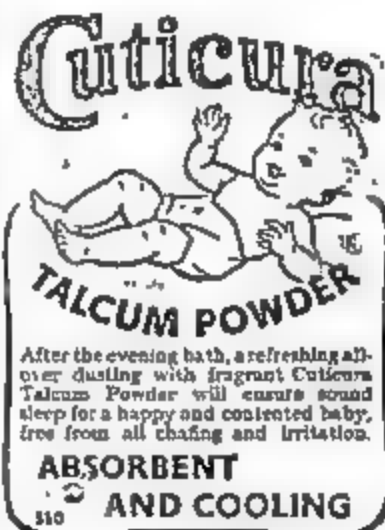
Sacrificial Spinning

6. Question:

Do you hope that everyone shall do weaving, or is it meant only as a principle for your own followers?

Answer: You are probably mixing up weaving with spinning which is what we do every day. Yes, it is our desire that everyone should spin.

H. E.: Should not everyone do according to his ability and if one

Cuticura
TALCUM POWDER

After the evening bath, a refreshing all-over dusting with fragrant Cuticura Talcum Powder will ensure sound sleep for a happy and contented baby, free from all chafing and irritation.

ABSORBENT AND COOLING

BONES WANTED

We Pay
£7 PER TON
F.O.R. your
Station or Siding

BAGS RETURNED RAILAGE PAID

For Full Particulars write to:

THE
BULL BRAND
FERTILIZERS LTD.

SARNIA,

NATAL.

—ATTRACTIVE— SAREE MATERIALS

Self Striped Georgette Crepes 45"
Green, White, Pink, Sky, Lemon
4/11 yd.

Self Check Fancy Voiles with Black
Designs 45" 4/11 yd.

Fancy USA Floral Voiles 38" 4/11 yd.

Two Tone and Rainbow Georgettes 45"
All Shades 4/11 yd.

Floral Hemsterges 45" Red, Gold,
Green and Blue Designs 4/6 yd.

Bordered Georgette 45"
All Shades 3/11 yd.

Coloured Georgettes 45"
All Shades 3/11 yd.

Spotted Georgettes 45" Latest 4/6 yd.

Embossed Georgettes 45"
Basket Design 6/11 yd.

Georgette Jari Work Sarees
14-10-0 each

Georgette Sarees Cotton Embroidery
13/15/0 each

Benares and Tinsel Jari Borders
Big Range In Stock

BLOUSES

Chinese Embroidered Satin and
Georgette Blouses and Latest
Shoppers 8/11 each.

CHAMPALS I

Plastic Fancy Tops with Beel
Size 3 to 7 18/6 pair
Also Leather 8/6 & 10/6 pair.

Write For Samples:

JAYBEE SILK HOUSE

39 MARKET STREET,

JOHANNESBURG.

Latest Records And The Cheapest In Our Stock

		Records	s. d.
Alibella	6	Records	45 6
Ann	5	"	38 2
Awana	5	"	38 2
Da-Bhai	5	"	38 2
Deedar	5	"	38 2
Alenna	5	"	38 2
Jani	5	"	38 2
Hamlog	4	"	31 0
Banji	4	"	31 0

Packing 3/6 Extra

Film Song Books in Gujarati 9/1 each.

Alibello, Ann, Awara, Dandi, Hamlog, Poonam, Sagar,
Alanna, Deedar, Jani, Papee, Banji-Banji, Dandoli Dandi,
Foot Path, Rang Rang Dandi Malhar, and Many others.

Obtainable at:

**BHARAT MUSIC
SALOON
AND BOOKSELLERS**

Phone: 26070

286 Grey Street, DURBAN.
(Corner Grey and Lorne Streets)

FOR
RUBBER STAMPS

AND
PRINTING

CONTACT
**STANDARD
PRINTING PRESS**

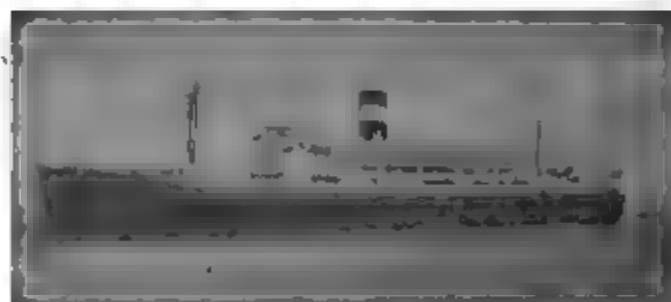
GENERAL PRINTERS

AND
RUBBER STAMP MAKERS

73 BEATRICE STREET — DURBAN

PHONE 81008 TELEGRAPHIC ADDRESS
P.O. BOX 2782 BRICKPRINTS

ESTABLISHED 1912

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Kampala arriving March 29. Sailing April 1
for Bombay

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow
Fever inoculation requirements and obtain certificates from the
nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from
private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES: DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without food	£75-15-0
Second "	"	"	50-13-0
Inter-Class	"	"	34-3-0
Unberthed (Deck)		without food	21-3-0

Muslim Special Food £11-10-0 Ordinary Food £4-17-1
Hindu Special Food £10-3-0 Ordinary Food £4-3-1

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can
be effected by communication with us by telegram or letter.

Under no circumstances will unberthed passengers be
permitted to keep on deck with them more than one bed-
ding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.
Tel. Add. "KARAMAT."

Always Better. Better Always.
Are Kapitan's Tempting
Sweetmeats.

For nearly half a century we are leading in the
manufacture of Quality Sweetmeats and Cakes.
TRY US FOR THE LATEST INDIAN RECORDS.

Address: **KAPITANS BALCONY HOTEL,**
(CORNER SWEETMEAT HOUSE)
Corner Grey and Victoria Streets
DURBAN.
Phone 23414. Tel. Add. 'KAPITANS.'

M. J. PATEL

INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General
Commission Agents

10 Peking Road, Kowloon, HONG KONG.

Special attention is paid
to indent orders

Write To Us For Further Particulars.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown
future.
Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has
best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG. Phones:— } Business 33-0711
Residence 33-5961

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING
—CO., LTD.—

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants

—&—
Direct Importers.

**47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.**

Phone 53.

Telegrams 'SOLANKI.'

P.O. Box 208.

Solanki & Co. Ltd.

Merchant & Direct Importers

Extensive range always carried in
the following:

Silks, Drapery, Toilets, Per-
fumes, Curios, Fashion Goods
and Jewellery, Wide Range of
Indian, Persian and Chinese
Carpets.

Stockists of well-known branded
Watches.

COPPERBELT PIONEER STORE

Where Quality and Service
are Paramount.

Luanshya,

Northern Rhodesia.

SHINGADIA STORES

(Prop: Premier Silk Bazar Ltd.)
Direct Importers

Drapery, Outfitting, Fancy Goods,
Oriental Curios Etc. Etc.

P.O. Box 111. UMTALI, S. Rhodesia.

Telegrams: "Premsilk" Phone: 2523.

PREMIER WHOLESALERS

(Members of the Mashonaland Wholesalers Association)

Everything for the African Trade. Prints, Khaki,
Calicos, Blankets, Shoes & Fancy Goods.

P.O. Box 319. Phone: 2523/Extn 1.

UMTALI, S. Rhodesia

RHOD-INDIA LIMITED

Exporters, Importers & Manufacturers Representatives

Piece Goods, Hosiery, Jute Goods.

Enquiries Solicited. Prompt Attention.

"Aryan Mahal" 6th Floor,
Plot 43, "C" Road,

Churchgate Reclamation,

Cables "Indorhod."

BOMBAY, INDIA.

Phones: 29121/3 (Switchboard)
24179 (Manager)

P.O. Box 2197

Cables & Tel. Add:
"PROSPERITY" (All Branches)

(Established 1927)

Premier Produce Co. (Pty) Ltd.

General Wholesale Merchants
EXPORTERS AND IMPORTERS

Buyers and large Stockists of all kinds of Indian and European Groceries, Provisions, Soaps, Oils, Grains, Beans, Peas, Kaffircorn, Malt, Maize, Maize Products, Wheat, Whenton Products, Crockery, Hardware and also Coal of all types.

All enquiries for Export and Import
to the Head-Office.

Head-Office: "PREMIER HOUSE"
364 Pine Street, Durban.

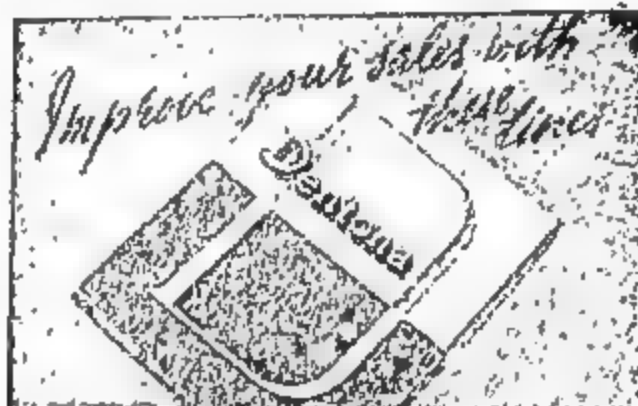
also at

JOHANNESBURG

Phones: 34-3554/5
P.O. Box 200, Fordsburg,
82, Crown Road,
Fordsburg, Johannesburg.

BENONI

Benoni Coal Site
Phone 54-1813,
Rangeview Coal Sites—54-2205
P.O. Box 392, Benoni.

Full range of men's and
boys' khaki shirts and
clothing.

(to kbst)
mbs,
tropicals.

DENTON

SHORTS AND SLACKS
IN MODERNISED
TRADE ENQUIRIES

UNION OF S. AFRICA, SWAZILAND, BASUTOLAND,
SOUTH WEST AFRICA, SOUTHERN BECHUANALAND.

DENTON TRADING CO
JOHANNESBURG

P.O. Box 3561

Phone 34-4331

N. RHODESIA
FEIGENBAUM BROS.
BULAWAYO

Phone 2758

P.O. Box 354

SOUTHERN RHODESIA
MASHONALAND, P.E.A. & N. BECHUANALAND
W. F. NEUMAN
SALISBURY

Phone 2-1219/2-4924

P.O. Box 1492

BRITISH EAST AFRICA
VAN BRUSSEL & CO. (E.A.) LTD.

Phone 4010

Trust Managers

NAIROBI

BULAWAYO CLOTHING FACTORY LTD.

Phone 2410, Bulawayo, P.O. Box 427, Southern Rhodesia.

Proprietors:

C. L. Patel, D. K. Patel
V. B. Patel, H. J. Patel
E. C. Patel

The Star Clothing Factory

Wholesale Merchants

CLOTHING MANUFACTURERS

P.O. Box 237. Phone 514.

Jameson Road, Livingstone,
NORTHERN RHODESIA.

Our S.A. Representative:

H. L. Hompes & Co.,
(Pty.) Ltd.

Durban, P.O. Box 1301.
Johannesburg, P.O. Box 3480.
Capetown, P.O. Box 824.

NEW TYPEWRITERS

POPULAR MAKES

Remington, Smith-Corona, Olivetti,
Hermes, R. C. Allen.

PORTABLE & STANDARD MODELS
AVAILABLE AT:

NATIONAL OFFICE SUPPLIES
(PTY. LTD.)

(Directors: N. V. MEHTA, J. P. GOKOOL, K. V. MEHTA)

LEGAL & COMMERCIAL STATIONERS

OFFICE EQUIPMENT SPECIALISTS

76 Victoria Street, Durban.

PHONES 22612
" 63535

P.O. BOX 1317
Tel. Add. NOSLIMITED.

For Quality Printing Consult:—

UNIVERSAL PRINTING WORKS

Commercial Printers & Calendar Specialists

9 Bond Street, Durban, Phone 25295.

ઇન્ડિઅન

ઓપિનિઅન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે અને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

વ્યક્તિ અને સમાજ

(પુ. શ્રી. કેદરનાથજીના એક લેખમાંથી)

*

પુસ્તક પર ચુ—અંક ૧૨
તા. ૧૯ માર્ચ, ૧૯૫૪.
પ્રકાશક નકલ પેની ૬.
૧૨ શુક્રવારે બજાર ૫૩ છે.

ધન પ્રાપ્તિની, પોતાના
જાણી, સાંભળવાની, ઉપકાર
મનાવવાની, પ્રતિષ્ઠા મેળવવા
ની ને સ્વર્ગની ઇચ્છાનો સ્વાગ
કરી કર્તવ્ય સમજીને શૂન્ય કમો
કરવા.

—૦—

દુઃખની પ્રાપ્તિમાં ખેદને થરા
ન થવું, ને પ્રતિકુળ પ્રસંગમાં
નિરાશ ન થવું.

—૦—

પ્રાપ્ત થએલું દુઃખ એ
લોગબ્યા વિના છુટકો જ નથી
તો પછી ચીંતા તથા વિલાપ
ન કરતાં તે પ્રસન્નતાથી લોગવવું
એમાં જ શોભા છે.

—૦—

અપકાર કરનાર પર ઉપકાર
કરવો એમાં મહત્તા છે. પણ
ઉપકાર કરનાર ઉપર ઉપકાર
કરવો એમાં મહત્તા નથી.

*

આ પછે આપણા સમાજની સ્થિતિનું બરાબર નીરીક્ષણ કરીશું તો માલુમ પડશે કે, કેટલીકે બુલબરેલી માન્યતાઓ અને અસંભાવ્ય—અશક્ય—કલ્પનાઓને લીધે આપણી અને આપણા સમાજની કર્તૃત્વ શક્તિ હણાઈ ગઈ છે; આપણા તથા આપણા સમાજના કલ્યાણ માટે ઉપયોગી ચનારી આપણી વિવેક બુદ્ધિ બંધાઈ ગઈ છે. એ બુલબરેલી માન્યતાઓ, એ અસંભાવ્ય કલ્પનાઓ છોડી દઈને જ આપણું તથા આપણા સમાજનું કલ્યાણ થવાનું છે, કાં તો કેવળ સ્વાર્થ સાધવો, નહિ તો ક'ઈક અસંભવનીય માની લીધેલા ક્યેયની પાછળ લાગવું, એવી આપણા મનને પટેલી ટેવ આપણે છોડી દેવી ઘટે છે. એ ટેવ છોડી દેવાથી અને સ્વકર્તવ્યનિષ્ઠ રહેવાથી જ આપણું તથા સમાજનું કલ્યાણ ચનાર છે, એ વાત વીચાર કરવાથી આપણને સમજાઈ જાય એવી છે.

આપણામાં સમાજહિતની દ્રષ્ટિએ હરેક બાબતનો વિચાર કરવાની વૃત્તિ ઉત્પન્ન થઈ નથી. શ્રેયાર્થમાં આ વૃત્તિ હોવી જરૂરની છે. પોતાની જાત પુરતું જ વીચારવાનો આપણો સ્વભાવ ધાર્મિક તથા આધ્યાત્મિક ક્ષેત્રમાંયે તેવો જ રહ્યો છે. એ આપણો સ્વભાવ આપણો બદલાવાની જરૂર છે. આપણામાં તેમજ સમાજમાં દેવી શુભેની વૃદ્ધિ થયા વિના.....આપણે ઉદ્ધાર નથી, એ વાતની ધડ શ્રેયાર્થને પુષ્ટિપણે મેસી જવી જોઈએ. આપણું એકલાનું જ કલ્યાણ થાય—પછી તે આર્થિક હોય કે ધાર્મિક હોય—એ સાંકડી ભાવના તેણે તોડી દેવી જોઈએ. હરેક કલ્યાણપ્રદ વસ્તુને તેણે સમુદાયની દ્રષ્ટિએ વિચાર કરતાં શીખવું જોઈએ. આપણામાં આવી જાતની વ્યાપક દ્રષ્ટિ અને વિચારસરણી આવેલી ન હોવાથી, જે શુભેની, જે ભાવના એની, જે વિદ્યાઓ વીગેરેની વૃદ્ધિ સંધશક્તિને આધારે જ થાય છે, તે શુભે, તે ભાવનાઓ તથા તે વિદ્યાઓ હજી આપણામાં આવ્યાં નથી. એ બાબતમાં આપણે ધણાજ પાછળ રહ્યા છીએ. તે ન આવવાથી તેના પ્રમાણમાં આપણી વ્યક્તિગત ઉન્નતિમાંયે ઘણી ખામી રહી ગઈ છે. વ્યક્તિગત તથા સામુદાયિક ઉન્નતિ એકબીજાથી સ્વતંત્ર નથી પણ એકબીજા પર આધાર રાખે છે, એકના વિના બીજા પુરી થઈ શકતી નથી. વ્યક્તિ તથા સમુદાય બન્નેની શારિરિક, બૌદ્ધિક તથા માનસિક ત્રણે પ્રકારે ઉન્નતિ થવી જોઈએ. તેમાં કયાંયે ખામી રહી જાય તો તેનું ક્ષણ વ્યક્તિને તેમજ સમુદાયને લોગવવું જ પડે. શક્ય તેટલું જલદી આપણે આ સમજી જઈએ તો સારું.....સામુદાયિક હિતની દ્રષ્ટિએ વિચાર કરવાની વૃત્તિ આપણામાં ન હોવાથી આપણામાં શ્રેષ્ઠ અને વ્યાપક સદ્ગુણોની વૃદ્ધિ થઈ નથી, અને તેને લીધે જ આપણું અને આપણા સમાજનું અતિ નુકસાન થઈ ગયું છે. સમુદાયનો કલ્યાણમાં જ પોતાનું કલ્યાણ છે એ વાતની શ્રેયાર્થને રંગે રંગે ખાતરી થવી જોઈએ. આપણું શ્રેય અને સમાજનું શ્રેય વેગળું નથી પણ એક જ છે, એ વાત નિશ્ચયપણે સમજી લઈ બન્નેનું કલ્યાણ થાય એવી જ વિચાર સરણી તેણે સ્વિકારવી જોઈએ. જેમનો વ્યક્તિગત તથા સામુદાયિક કલ્યાણ સાથે સંબંધ ન હોય એવી માની લીધેલી કલ્પનાઓ અને અસંભવનીય ક્યેયોને બંને તેટલી ઝડપથી તેણે છોડી દેવા જોઈએ.

*

*

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૨૬ માર્ચ, ૧૯૫૪.

જગતને છેતરી રહ્યા છે

જેના ખાતે અગ્રેજા દક્ષિણ આફ્રિકાના નવા દાંડ કરીસનર માં ચેન્ડેસેડ ડ્યુ પ્લેસીએ કેનેડાના લોકોને કહ્યું છે કે નેશનલીસ્ટની નીતી કોઈ પણ એક પ્રજાની વિરુદ્ધ એક પાંચ વાની નથી પરંતુ સમગ્ર પ્રજાઓની વચ્ચે એક પાડવાની છે. તેમણે કહ્યું કે સરકારની નીતી કાળા લોકોને પોતાના જાનની રીત મુજબ કુદરતી રીતે વીકાસ પામવા દેશે. તેઓ પોતાનું વ્યક્તિત્વ ગુમાવી નહીં જોરા નહિ જાની જાત અને પોતાનું સ્વમાન જાળવી રાકશે. તેમણે કહ્યું કે જો કે દીકાઓ થાય છે છતાં એકાં બાજના કાળા લોકો સુખી અને સંતોષી છે. “કાળા લોકોનાં અમને વાલી ગણીએ છીએ અને જવાબદારીથી કામ લઈ રહ્યા છીએ.”

નેશનલીસ્ટો જે કહે છે તે સુ ખરે ખર તેઓ માને છે? અમે હવેથી જાણીએ કે તેઓની વાતને અમે સત્ય માની શકીએ. પરંતુ સમગ્રી દુનિયા કોઈ એકોની વીરુદ્ધ જાય છે. તેઓ પોતાની જાતને, જગતને અને હવેને છેતરી રહ્યા જાય છે. તેઓનાં હૃદયો કાળા માણસ પ્રત્યે ક્રોધની નીતરી રહેલાં છે. અને એટલું જ નહિ પરંતુ જે જોરા લોકો કાળા માણસ પ્રત્યે જરાપણ ઉદાર જિજ્ઞાસાવાળા હોય તેમને પણ તેઓ કુશમનીની નજરે જુએ છે. જેમ નતીરડો જે કહી રહ્યા છે તે માની શકવાને દુનીયા હવે બહુ જાણુ” થઈ પડી છે. તેઓના વચનો કરતાં તેઓ નાં હૃદયો વધારે છુકક બતાવે માજી રહ્યા છે. નેશનલીસ્ટોની આખી નીતી દક્ષિણ આફ્રિકાને જોગતો સુકક રાખવાની અને કાળા માણસને કહી પણ ચડાવ નહિ દેનાં તેને તેના હલકા નોકરની દયામાં સળગવા દેવાની છે. કાળા માણસની આંખની સામે હમણે ને પગે “યુરોપીયન એનલસી” ના નીચાનો રાખીને પછી કહેવું કે તેનું સ્વમાન તેને જાળવવા દેવામાં આવે છે, એ નહીં પાખંડ નહિ તો બીજું શું? કાળા માણસને પોતાની જ જન્મજાતમાં રહેવાને કામમત્ત રચણ નથી, જે તેને અને તેના કુટુંબી જનોને જોરા રાજ્યકર્તા તરફથી મન રીપણે આમથી તેમ લાવે પછી રહી છે તે પરથી એક શકાય છે. કાળા માણસને રાજતંત્રમાં કશો અવાજ

નથી. અસરકારકતામાં તે કશો આમળ વધવા લાગ્યો હોવાથી તેના ચિદાણનું ધોરણ જોરાના કરતાં કવકું કરવામાં આવી રહ્યું છે. “કાળા માણસને પોતાની જીવનની રીત મુજબ વીકાસ પામવા દેવામાં આવશે” એમ કહેવું તેનો જાડી બાવામાં અર્થ એવો થાય કે જે દશમાં છે તે દશમાં તેને સજ દવા દેવામાં આવશે. કાળા માણસ બહે અમે તેવો ઉચો દરજ્જો ધરાવતો હોય અને અમે તેવી ઉચ્ચ જીવણી ધરાવતો હોય છતાં તેનાથી જોરા સાથે બળી નહિ શકાય. તેની આમલીનો રંગ તેના પર કાપગતા દલકા દરજ્જાની છાપ મારે છે. કહેવામાં આવે છે કે, જો કે દીકાઓ થાય છે છતાં “જે.કા.બાજના કાળા લોકો સુખી અને સંતોષી છે.” આ વસ્તુ ધોરીય સરકાર દ્વારા વિધાન પ્રજાને વિષે કહેતી તેનું રમરમ કરાવે છે, જો કે તેની જેવી કુદરતી હતી તે સૌ કોઈ જાણતું હતું એજ રિયલિટી દક્ષિણ આફ્રિકામાં કાળા માણસની છે. કહેવાય છે કે, બાન્ડુને સ્વતંત્રતાની દિશા અંધ દોરવામાં અને સુસી આનારાઓ થી તેનું રક્ષણ કરવામાં આવી રહ્યું છે.” આ ખર્ હોય તો તેટલું સારું! પરંતુ કમનસીબે આ જાન્ડો જોર અને છુટાવના તેના ચિકાર થઈ પડેલા ને વિષે છે. કાળા માણસની મતીને ખરા ખાસ તેને જે જીવન ગુમાવું પડે છે તેનો જાની અનુભવ કરવાથી જ આવી શકે.

કેનીયાના બીન-જોરાઓ

કેનીયામાં માજી માલની પ્રવૃત્તિનું એક પરિણામ એ જાણ્યું છે કે કેનીયાના રાજતંત્રમાં સંસ્થાન મંત્રી બી. એલીસર લીટસ્ટન તરફથી બંધા રશીય ફેરફારો કરવામાં આવી છે. આજ પર્વત કેનીયાનાં બીન-જોરાઓ પ્રથમ પદ ધરાવી શકતા નહોતા. હવે નવાં બંધારણ મુજબ પ્રધાન મંત્રીમાં જ બીન-સરકારી સભ્યો રહેશે-જણુ યુરોપીયન, જે એશીયન અને એક આફ્રીકન. આ ફેરફારો અવરનર તરફથી કોટકોટીની સ્થિતિ બંધ રહેશે જાહેર કરવામાં આવી પાદ છ મહિના

પછી અથવા આવતા વર્ષના જુનની તા. ૧૩મી, એ બેમાંથી જે લાંબી મુદત હોય, ત્યારે થનારી સામાન્ય ચૂંટણી સુધી એક એપેલર તરીકે અગ્રણી.

આ ફેરફારોને અમે ઉત્સાહથી જોતા નથી. પ્રથમ તો અમે એ સમજી શકતા નથી કે દીકાઓથી આફ્રીકનો, જેઓની સંખ્યા સોથી ઘેરી છે, તેઓને એકજ એકક મળે એ રિવકારી કેમ શકાય. બીજું અમે કેમી મતાધીકારનો પ્રથમથીજ વિરોધ કરતા આવેલા છીએ, અમે નથી ધારતા કે કેનીયાના બીન-જોરાઓ એ પ્રથા સર્જણ થઈ જે એક પ્રમાણીકપણે કહી શકતા હોય. એ પ્રથા લોકોમાં સંપ કરાવનારી નથી પરંતુ કુસંપ કરાવનારી છે. અને અમે નથી માનતા કે બીન-જોરાઓ પોતાની વિરુદ્ધમાં એક પણ કાયદો ધતો “તેથી અટકાવી શકવા હોય. પ્રધાન અમરા તો એમ. પિલ. એ. કહેવાવવાનું મન પામવા સિવાય તેથી કશો પણ વ્યવ હાથ કાયદો અથવા હોય એમ અમે માનતા નથી. સામાન્ય મતપત્રકની પ્રથમાં, અમે માનીએ છીએ કે, સપળા

કેનન કે લીન્સ જુનીયનની સુલકાતે જુનીયનમાં બીન-જોરાઓની રિયલિટી ને વળે છું: રમ્મ લઈ રહેનાર અને જુનીયન સરકારની નીતીની નિરપણે સમ્પત દીકા કરનાર કેનન છુપસ જોન કોલીન્સ જુન તા. ૪થીના કોમેટમાં જોહાનીસબર્ગ આવનાર કે અને ત્યાં થી તેઓ ગુરતજ એરમાં ડરબન આવશે અને પછી જોહાનીસબર્ગ અને કેપટાઉન ફરી લંડન પાછા ફરતાં ગુજાન્કાની સુલકાત લેશે. એમ લંડન થી સાપા-ફરનો સંકેશ જણાવે છે. જુનીયનમાં તેઓ ડરબનના જાણીતા વેપારી બી. એ. રોના આમંત્રણથી આવે છે. દક્ષિણ આફ્રીકાને વિષે કેનન કોલીન્સ પછી દીકા કરતા હોઈ બી. રોને કુખ થયું અને હમણા દરોવી કે તેમણે અહિં આવી પરિ-રિયલિટી જાતે તપાસ કરી જવી જોઈએ અને પછી દીકા કરવી જોઈએ. આથી કેનન કોલીન્સ નાટીય માં બી. એ. રોના મહેમાન રહેશે. બીન-જોરાઓ જેઓ કેનન કોલીન્સ ના મણા ધણી છે તેઓને તેમને જાતે મળવાની અને તેમને સરકાર કરવાની તક મળશે એથી અમને થશે આનંદ થાય છે.

વિન સમાયેલું છે. એવો પણ વખત આવે-એક દાસની સરકારના અમલમાં તો નહિ જ-કે જ્યારે દક્ષિણ આફ્રીકાના બીન-જોરાઓને કેમી મતાધીકાર રિવકારવાનું કહેવામાં આવશે. અને આજ રાખીએ છીએ કે તેઓ કેનીયાના પોતાના બાંધખાનું અનુકરણ કરવાને લોભાશે નહિ.

કેનીયાના બંધારણમાં થએલા ફેરફારનું સીધું પરિણામ એ આવશે કે બીન જોરાઓને સરકારમાં જે કે નામ નોજા અવાજ મળશે છતાં સરકારની નીતીથી તે બંધાઈ જશે. અમે આનો કાઢવો મેળવવાની હમણા કરતા નથી. અમે હમેશાં માન જરી સમજુતી કરવામાં માનતા આવેલા છીએ. કેનીયાની સરકારમાં થએલા ફેરફારમાં કશું માનજરેલું હોય જીતું અમે જોઈ શકતા નથી. અમને એટલો શોચ થઈ રહ્યા છે કે જે દેશમાં દીકાઓ દીકાઓ તરીકે એક ધર્મ રહી શકતા નથી. એ દેશને તેઓ સુદીપ વારેજ જની શકશે અને કચાએલા લોકોને અસરકારક મદદ લારેજ કરી શકશે જ્યારે તેથી જાતે સંમતિ મળે રહેશે.

નોંધ અને સમાચાર

કેનન કે લીન્સ જુનીયનની સુલકાતે

લાઇકનબર્ગમાંથી લિંડીઓને કાઢવાની સરકારે રહેલી નવી જાણ

જુનીયનમાં બીન-જોરાઓની રિયલિટી ને વળે છું: રમ્મ લઈ રહેનાર અને જુનીયન સરકારની નીતીની નિરપણે સમ્પત દીકા કરનાર કેનન છુપસ જોન કોલીન્સ જુન તા. ૪થીના કોમેટમાં જોહાનીસબર્ગ આવનાર કે અને ત્યાં થી તેઓ ગુરતજ એરમાં ડરબન આવશે અને પછી જોહાનીસબર્ગ અને કેપટાઉન ફરી લંડન પાછા ફરતાં ગુજાન્કાની સુલકાત લેશે. એમ લંડન થી સાપા-ફરનો સંકેશ જણાવે છે. જુનીયનમાં તેઓ ડરબનના જાણીતા વેપારી બી. એ. રોના આમંત્રણથી આવે છે. દક્ષિણ આફ્રીકાને વિષે કેનન કોલીન્સ પછી દીકા કરતા હોઈ બી. રોને કુખ થયું અને હમણા દરોવી કે તેમણે અહિં આવી પરિ-રિયલિટી જાતે તપાસ કરી જવી જોઈએ અને પછી દીકા કરવી જોઈએ. આથી કેનન કોલીન્સ નાટીય માં બી. એ. રોના મહેમાન રહેશે. બીન-જોરાઓ જેઓ કેનન કોલીન્સ ના મણા ધણી છે તેઓને તેમને જાતે મળવાની અને તેમને સરકાર કરવાની તક મળશે એથી અમને થશે આનંદ થાય છે.

જુનીયનમાં બીન-જોરાઓની રિયલિટી ને વળે છું: રમ્મ લઈ રહેનાર અને જુનીયન સરકારની નીતીની નિરપણે સમ્પત દીકા કરનાર કેનન છુપસ જોન કોલીન્સ જુન તા. ૪થીના કોમેટમાં જોહાનીસબર્ગ આવનાર કે અને ત્યાં થી તેઓ ગુરતજ એરમાં ડરબન આવશે અને પછી જોહાનીસબર્ગ અને કેપટાઉન ફરી લંડન પાછા ફરતાં ગુજાન્કાની સુલકાત લેશે. એમ લંડન થી સાપા-ફરનો સંકેશ જણાવે છે. જુનીયનમાં તેઓ ડરબનના જાણીતા વેપારી બી. એ. રોના આમંત્રણથી આવે છે. દક્ષિણ આફ્રીકાને વિષે કેનન કોલીન્સ પછી દીકા કરતા હોઈ બી. રોને કુખ થયું અને હમણા દરોવી કે તેમણે અહિં આવી પરિ-રિયલિટી જાતે તપાસ કરી જવી જોઈએ અને પછી દીકા કરવી જોઈએ. આથી કેનન કોલીન્સ નાટીય માં બી. એ. રોના મહેમાન રહેશે. બીન-જોરાઓ જેઓ કેનન કોલીન્સ ના મણા ધણી છે તેઓને તેમને જાતે મળવાની અને તેમને સરકાર કરવાની તક મળશે એથી અમને થશે આનંદ થાય છે.

વિવિધ ખબરો

દક્ષિણ આફ્રીકાના ભત્તીભેદના સવાલપર યુને. કન્ફીરન્સ

દક્ષિણ આફ્રીકાના ભત્તીભેદની પરી-સ્થિતીપર યુને.એ નીચેલા કમીસને નીચ્ચતોને આમંત્રણ આપ્યું છે. કમીસને દક્ષિણ આફ્રીકા આવવા યુનીયનની સરકાર પાસે પરવનગી માગી છે.

કમીસનના પ્રમુખ મી. દરમન સાન્ડાગ્રે કહ્યું કે "કોસેગ્ગર ૧૯૫૨ માં નીમાપણ આ કમીસનને આશા છે કે આ સવાલનો ઉકેલ થશે. કમીસનનો કૃપ્ય હેતુ યુનીયનની સરકારનો સહકાર મેળવવાનો છે. આ સહકારથી કમીસન દક્ષિણ આફ્રીકાની મદદ કરી તેમનો હેવાલ ઘડી શકે. મી. સાન્ડાગ્રે જણાવ્યું કે કમીસને કેપ્તુઆરીની રૂપથી તારીએ યુનીયનની સરકારપર સહકાર મારે લખ્યું હતું અને કમીસનને દક્ષિણ આફ્રીકા આવવા દેવા મારે પરવાનગી માંગી હતી, દક્ષિણ આફ્રીકાના અતિ-નીધીએ જનરલ એસેમ્બલીમાં જણાવ્યું હતું કે કમીસનના મથા દેવાલમાં સ્થિતિને લગતી જુઓ જતાવી ચકાવ આથી કમીસન તે બાબતમાં રસ ધરાવે છે.

મી. સાન્ડાગ્રે જણાવ્યું કે સાર્ટર ના ૧૪માં આરટીકસ મુજબ કમીસને ભત્તીભેદની પરિસ્થિતી વીશે જણાવવું નોંધ્યું. આ આર્ટીકલમાં જણાવ્યું છે કે જનરલ એસેમ્બલી કોઈ પણ પરિસ્થિતિનો શાંતીમય નીકાલ કારવા કમા પગલાં લેવાં તે દરશાની શકે.

મી. સાન્ડાગ્રે જણાવ્યું કે કમીસને ઇન્ડનેશનલ લેખર આરગેનીએશનનો સહકાર માગ્યો છે, તેમજ યુનીયનની સરકારને શાંતીમય નીર્ણય લાવવા સુચના કરવા જણાવ્યું છે. આ ઉપરાંત કમીસને - "સાલિય એફ્રીકન બુરો ઓફ રેશીયલ એફેક્સ" અને એફ્રીકન કનસ્ટિટ્યુટ ઓફ રેલસ રીસેચન્સને" તેમનો મત દરશાવવા જણાવ્યું છે. કમીસને યુનેરો અને ઇન્ડ-આમેરીકન ઇન્ડીયન ઇન્સ્ટીટ્યુટ નો અભીપ્રાય માંગ્યો છે, વધુમાં સેક્રેટરી-જનરલ ઓફ સોશીયોલોજી અને ઓરિયેન્ટેશન નીચ્ચાત નીમશે.

કમીસને ખાનગી સભાઓ ભરી છે અને જુનની ૨૩મી તારીએ મહા છતીવામાં મળશે.

જનરલ નગીબને પેતાની પદવીએ પાછી આપાઇ

જનરલ નગીબ વળી પાછા ઇશ્વર ના વડા પ્રધાન અને રેવોલ્યુશન કાઉન્સિલના ચેરમેન નીમાવા છે. પ્રેસીડન્ટ તરીકે તેઓ કાયમ છે.

સત્તાવાર જાહેરાત મુજબ તેમને સર મુખ્યવારી આપવામાં આવી છે. અમળ જનરલ નગીબની જગ્યાએ નીમાપણ કનલ નીમર વળી પાછા ડેપુટી વડા પ્રધાન નીમાવા છે.

૫૮ દહા જેટલાજ હોંદી છોકરા

૬૦ વયની ઉંમરે પહેાંચે છે

રજીસ્ટાર જનરલે બદાર પાડેલા અમ્મી પત્રક મુજબ ૪૫ દહા જેટલા છોકરાઓ ૨૦ વર્ષના થાય તે પહેલાં તેઓ મરણ પામે છે. આ સદીની શરૂઆતમાં ૫૫ દહા જાળકે ૨૦ વર્ષની ઉંમર થયા પહેલાં મરણ પામ્યા હતા. હોંદમાં હોંદી પુરુષોની જીંદગી ૬૨ ૪૫ વર્ષ છે અને ઓઝોની જીંદગી ૩૧-૬૬ વર્ષ છે. મધ્યની પત્રક જણાવે છે કે આ પરીસ્થિતી મહાજન અસંતોષકારક છે.

આરંભ રાજ્યોને અપાતી

મદદની ઇન્ટરેસલતા વડા

પ્રધાને કહેલી રીકા

ઈન્ટરેસલતા વડા પ્રધાન મી. મોરો શરને પાસમેન્ટમાં હતું કે આરંભ રેપરોને અપાતી મુનાઈટ રેટસ લશ્કરી મદદથી ૪૫૫ પૂર્વના સંરક્ષણ અને રચારતામાં કાંઈ ફેર પડતો નથી. તેમજે કહ્યું કે આરંભ રેશોને અપાતા દર્મીયોગે અંદરના રેશો સામે વપરાશે. છરાંકે આપેથી ખાતી કે દર્મીયોગે ઇન્ટરેસલ સામે વપરાશે નહીં, તેનો ઇન્ટરેસલતા વડા પ્રધાને ઇનકાર કર્યો હતો.

નેપાલના વડા પ્રધાન, મી. ડી. આર. રેજીએ કહ્યું કે જે રીતે મુનાઈટ રેટસ હોંદ અને પાકીરતાન ને છુટા કરવા માંગે છે તેજ રીતે તેઓ હોંદ અને નેપાલને જુદા કરવા ઇચ્છે છે. તેમજે કહ્યું કે પાકીરતાન ને લશ્કરી મદદ આપીને તેમજે પાકી-રતાનમાં બેઠાંકી મેળવવાતું કાવજુ રચ્યું છે, અને તેથી બુદ પાસે લાવવા મા આવે છે.

હોંદી જનકુમર

હોંદી જનકુમર કારગનીએ સોમવાર અને મંગળવાર માર્ચ તા. ૧૫ અને ૧૬મીના ડરખાનના સીટી હોલમાં જનકુમે બેઠા બતાવ્યા હતા. તેની કેટલીક હાથ ગાલાઓએ પ્રેક્ષાને તાજુગ પમાડ્યા હતા.

૧૩,૨૮૭ કુટ ઉડે ઉતરેલુ

બેઠાધીસ્ટોપ

કામના કમાન્ડર જ્યોર્જ હોઉટ અને કમાન્ડર વીલમ એટલેન્ડીક સમુદ માં ફેન્ચ નેવી બેઠાધીસ્ટોપ દારા ૧૩,૨૮૭ કુટ ઉડે મથા હતા અને

કુનીયાનો આજ સુધીનો રેકોર્ડ તોડ્યો હતો. જો વર્ષે ૩.૬૬૨૨ મીલિયન મેટ્રીટરનીયન સમુદમાં ૧૦,૨૩૫ કુટ ઉડે મથા હતા. મેટ્રીટરનીયન સમુદ બહુ ઉંચા નદો હોવાથી ફેન્ચ એટલેન્ડીક સમુદમાં ઉતરી હતા. તેમજે બેઠાધીસ્ટોપ જર્મીનપર ઉતારી સખન લાઇટથી બારીમાંથી તપાસ કરી હતી. તેમજે કહ્યું કે આ ઉડાઉએ મુર્વના કારજો બીડકુલ પ્રવેશતા નથી. સુંદર નાની માછલીઓ કારજોમાંથી જતી દેખાતી હતી. આ ઉડાઉએ પ્રાચીઓ બપોરે સામગા હતા અને જ્યારે પાસે આવે ત્યાર તેમજુ કદ નાનું લાગતું હતું. તેઓ પાચ કલક મુખી નીચે રથા હતા અને સમુદની અંદરના જીવન વીશે મહીની મેળતી હતી.

કુનીયાનો મોઢામાં મોટા ભાગે

અમેરીકાના વીજનિર્માણ માર્ચ તા. ૧૫એ માર્ચલ આલેન્ડન ઉપર હાઇડ્રોજન બોમ્બ ફેંકવાનો અખતો કર્યો હતો. કુનીયામાં આજ સુધી કદી નથી થયો તેવો બહાલો મથો હતો જેથી વૈજ્ઞાનિકો પોતે અમકા મથા હતા. હીરાશીમાપર નખાયેલા "એ" બોમ્બ કરતાં તે પચાસ ગણો હતો. તેનું મર્જના કરતું વાદ્યુ વીસ માઇલ હથે ગઈ હતું. તેનું માર્ચલ દુર તેની રાખ ૨૦ અપાનીજ માછીઓપર પડી હતી. માછીઓ એ જખતે પેતાની હોઢીમાં હતા. એ રાખ પડતાં તેઓના વાળ ખરી પડવા લાગ્યા અને તેનાથી કાંતેલાઓના શરીરપર પાવ્વિના ફેફસા થવા લાગ્યા. તેવીસે જથ્થે ઇસ્પીતાલમાં મથા. માછી ઓની હોઢી તપાસવા મથેલા વૈજ્ઞાનિકો એ જણાવ્યું કે હોઢી નકામી થઇ ગઇ છે અને તેને સમુદમાંજ બાળી છે.

ફેરીયાઓની ફરિયાદ

ગા શનીવાર માર્ચ તા. ૨૦મીએ વૈજ્ઞમના દાઉન હોલમાં હોંદી અને આફ્રીકન ફેરીયાઓની સભા મળી હતી જે જખતે ઇનાન્ડા એન્ડ નાલેડે હીરટીકટસ હોલર્સ એન્ડ પેડમસ એસોસીએશન રથપાઇ હતી. તેના કામચલાઉ સેક્રેટરીએને દરલ લાયસેન્સીંગ એરીયાને મટ ધડાએલા નવા ધારાઓને નરમ બનાવવા નાટાસ ના એડમીનીસ્ટ્રેટરને તારીકે રજુઆત કરવા સુચવવામાં આવ્યું હતું. આ નવા ધારાઓ મુજબ હોકરો અને પેડરોને પેતાના રૂબ અને શાકભાજી રાખવાને રેકાર્ડો માથવા પડશે જેનો અર્થ લગભગ ૫૦. ૧૦૦નો થવા જશે.

૩૨લ લાયસેન્સીંગ બોર્ડની કુટ મુદતપર વૈજ્ઞમમાં મથેલી બેઠકે એવો ચુકાદો આપ્યો હતો કે હોકરો અને

નાખવી પડશે. આપાની વૈજ્ઞાનિક એ હથેલી તપાસપરથી જણાવ્યું એ કે હોઢીમાં પકડાયેલી માછલી પાસે જો હેલ એક હથાકવી વધુ વખત ડબો રહે તો તે મરી જાય તેમાની કેટલીક માછલી વેચાઇ હતી.

દક્ષિણ આફ્રીકાની રાષ્ટ્રીય અવાજ

તા. ૩૦ જુન ૧૯૫૩ના પુરાં લેખેમાં વર્ષના યુનીયનની રાષ્ટ્રિય આવક ૧,૨૪,૭૦,૦૦૦૦૦ની અડસદ વામાં આવી છે. બાજોમાથી ૧૭ કરોડ ૪૨ લાખ ઉપજવા છે, જેની, જંગલ અને માછલીમાથી ૨૧ કરોડ, કરખાનાઓમાથી ૮૪ કરોડ ૬૨ લાખ, વેપારમાથી ૧૭ કરોડ ૫૩ લાખ અને રેલવે વિગેરે વાહનોમાથી ૨૦ કરોડ ૬૪ લાખ ઉપજવા છે.

૩૦. વલલભભાઇને વિદાયગીરી

૩૦. વલલભભાઇ ગોર્વીદજી પટેલને વિદાયગીરીનું માન અપવા શનીવાર માર્ચ તા. ૨૭મીની રાતે ૭-૧૫ વાગે નેદાનીસખર્ગના પાટીદાર હોલમાં ૩૦. રસીકમાલ ઉમીયાઈકર મહેતાના પ્રમુખપણા નીચે સભા મળશે.

નેદાનીસખર્ગમાં લગન

તા. ૧૪-૩-૫૬ને રવિવારને રાજ નેદાનીસખર્ગના મી. ગોર્વીદભાઇ ઉકાભાઇ કરાડીવાળાની પુત્રી લક્ષ્મીબેન ના મુજ લગન, રવ. મી. નાનાભાઇ મહનભાઇ તવડીઆના પુત્ર પરજીભાઇ (દાલ મુ. બોહસખર્ગ) સાથે વૈદિક વિધિથી નેદાનીસખર્ગમાં આવી હોલમાં થયાં હતાં. એ પ્રસંગે રતેલી સંબંધી એએ પધારીને તેગજ સદેશથી નવદંપતીને આશીર્વાદ આપ્યા હતા તેમનો મી. ગોર્વીદભાઇ આજાર માને છે.

વેડકરોએ પેતાના રેકાર્ડો રમે તા. ૩૧ માર્ચ ૧૯૫૪ પહેલાં બાધી લેવા નોંધ્યો. આના પરિણામે લગભગ ૧૫૦ જેટલા હોંદી અને આફ્રીકન ફેરીયાઓ જેઓ દસ કે વધુ વર્ષ થયાં ફેરી ફેરી પેતાનું યુજનન મથાવી રથા છે તેઓ લાયસેન્સો યુમારી બેસતોનો બપ છે.

સભા જે નાટાક હિન્ડઅન ડેગ્રેસ ની વૈજ્ઞમની શાખા તરફથી બેસાવવા માં આવી હતી તેમાં બા.પણ કરતાં મી. રી. જોરમન્ડ બનેં જણાવ્યું કે સત્તાધીસોએ જણાવ્યું છે કે રેકાર્ડ મનું કદ બોજામાં બોજું ૧૦૦ ચોરસ ફુટ હોવું નોંધ્યો, એટલે કે, ૧૦×૧૦ જેટલી જમીન થઈ અને દસ ફુટ હમી હોવાલ હોવી નોંધ્યો અને ૩ ફુટ બાઇ ૨ ફુટની એકક ફેન લાઇટ ઉપાડી રાકાય તેવી હોવી નોંધ્યો.

ઉપરાંત જમીન કોંટ્રોલની ટોળી જોડાયે અને દોવાલો દરની અધાર કોંટ્રોલની ટોળી જોડાયે. એ તબક્કા પર થયેલા મકાનમાં હર આવી નહિ શકે તેને માટે હ ઉચ્ચની દરવાજાને લોડની પરી લગાડવામાં આવવી જોઈએ અને હાવશંખરના હોટને સીમેન્ટથી પુરી દેવામાં આવવા જોઈએ.

ગો, અને જમીનમાં કે હ સારી રીતે જાણું છું કે તમારામાંના ધણીને આજુ મકાન જાંધવું પોસ, શે નહિ અને તેમાં રાહત મેળવવાના તમારા પ્રયત્નોમાં હ તમને જાનતી સુધારા મદદ કરીશ. અને હુલુલેન્ડના એમ. પી. મી. આર. એ. એફ. સ્વાર્ટની સહાયકની પાસે હ તમને આવી આપું છું.

નાટાલ ઇન્ડિયન કોમિસનના વાઇસ પ્રેસીડન્ટ મી. આઇ. રી. મીરે પ્રમુખ પદથી જમીનમાં કે આવી સીધી અસર ગરીબમાં ગરીબ લોકોને થશે. ધારા નો જે કસ્ટ અસલ થશે તો આ દીરદીકટમાંથી હોંકરો અને પેડરો નાબુદ થઈ જશે આ ધારાઓ નરમ બનાવવા અને સત્તાધીશોને અપીલ કરીશ કે જેથી હાલ જેઓ લાયસેન્સો ધરાવી રહ્યા છે તેઓ તે પોષ નહિ લેશે. અમે જાણીએ છીએ કે બીજા જાગોની ફરસ લાયસેન્સીંગ બોર્ડોએ આ ધારાઓ અમલમાં નથી ચુક્યા અને ઇનાન્ડ અને નેલેડે દીરદીકટ

માં પણ હોંકરો અને પેડરોને માટે રાહત મેળવવા અમારું બનવું કરીશું. દીરદી અને આફ્રીકન દોરદોજી ત્યાર બાદ એક પછી એક બાથજી કરતાં કમું કે અમારી આર્થિક સ્થિતિ ને લઈ અમારાથી બોર્ડની જરૂરીયાતો પુરી પાડી શકાય તેમ નથી. ધણી એ કમું કે અમારી પાસે તેવું મકાન જાંધવાને જમીન નથી અને જે જાંધવાના પૈસા દોષ તો પણ અપ કોરીપાઝ એકટને જમ્યા કરાવતાં હજુ અહિનાઓ થશે.

એક જદ આફ્રીકન સીએ કમું કે, હ વિધવા છું. મારી પાસે ફરો પ્રતાન્ડ હજ અને શાકભાજી વેચવાના દોષ છે. કોઈક વાર એકાદ બે ડીપીન કે એવું દંપ્ત વધેલું દોષ અને હવે તે રાખવાને તેઓ મારી પાસે મોહું મકાન બંધાવવા માગે છે. જે રોરરમ તેઓ બંધાવવા માગે છે તે અમે હાલ રહીએ છીએ તે ધરના કરતાં સાઈં કરો. આ ધારા અમલ માં ચુકાશે તો મારે અને મારાં છોકરાઓને શુખા રવડું પડશે.

મેસર વાઇ. એસ. વીનસામી અને આર. હમ્મુ. સીટોલે કામ ચલાવે છેદરદીઓ ચુંદાવા દતા અને સત્તાધીશોને કરેલી રજુઆતોનું પરિણામ જાણવા બીજી સમા મેલાવવા તેઓને સુચવવામાં આપું છું.

પાસેથી જમીનની દબે ચોખાની ખેતી કરતાં શીખ્યો. જેથી પાક અનેક મજા વધારે થવા લાગ્યો.

આજ સુધી જમતસીદ બજારથી પાણી ખેંચતો હતો. હવે તેના જમણા માં આપ્યું છે કે નમસ પાવર હાઉસ તરફથી ૧૬૫૪ના મધ્યગમાં તેના માથે પાણી મળી શકશે. એટલે હવે તે પાવર પંચ નાખવા માંગે છે. તેના બે પડેશીઓ સાથે મળી તેજે સરકારને તેને માટે લોનની અરજી કરી છે.

જેતરમાં ધણી દવાકો માળતો લેવા છતાં જમતસીદને બીજી કોમી પ્રતિ એમાં બામ લેવાનો વખત મળે છે. કાખજા તરીકે રાતે તે ગ્રીડ સિસ્ટમના વર્ગો ચલાવે છે. ખેતો અને ઉત્સવો ચોળે છે અને જોકાન્તરે ગ્રામવાસીઓ ને મેળા કરી અખજારો વાગે છે.

જમતસીદ ગ્રામનો આગેવાન છે. અમે વર્ગે કમ્યુનીટી પ્રોજેક્ટ કોરીસરે ગ્રામવાસીઓને બેજ ફર કરવા તથા માછલની નેહર બોડવા કમું ત્યારે તે સૌથી પહેલાં તબક્કા થયો હતો. બીજાઓ પોતાના નેતાની પાછળ આપ્યા અને પંદર દિવસની અંદર કામ પૂરું થયું.

જમતસીદની બે દીકરીઓ પણ કુટુંબની આવકમાં વધારો કરી રહી છે. દેહલાક માસપર કમ્યુનીટી પ્રોજેક્ટે બાકે રાખેલ દરજીએ તેઓને પહેરણ

અને સતવાર બનાવતાં શીખવ્યું. હવે ધણી મહેનો પોતાના કપડાં થીવવા લે મહેનો પાસે જાય છે.

જમતસીદની પતિન સામની ઓમી ને ધરના આનગી સવાલોને ઉધ લાવવામાં મદદ કરે છે. નિશાળમાં દે કન્ટ એડ થીપી દતી નેથી હવે તે બાકના વખતમાં મદદપ યાપ છે.

જમતસીદને બાર વર્ષનો છોકરો થંજ હામસ કમળનો સભ્ય છે. પોતાના પિતા પાસેથી દધીવાર, જમીન અને જાન કલ કમળના છોકરા એ કુટુંબોની જરૂરીયાત પૂરતાં શાકભાજી ઉમાડે છે. કોઈવાર તેઓ તેમાં ઈનામ પણ મેળવે છે.

જમતસીદ પોતે ગામમાં નવા વિમારો લાખસ કરે છે. કારમ્ કોમોપરેટીવ રથાપી છે તે બેકુતેને સસનાં બીયાં પુરું પાડે છે અને બીજી ધણી મદદો કરે છે.

આ રીતે જમતસીદ અને તેવું કુટુંબ ગામમાં આવી સુખી થયું છે અને વિચાર કરે છે કે બીજા કેળવ-જેલાં સી પ્રુગો પણ એ પ્રમાણે કેમ નહિ કરતાં હોય.

—સી.વી.એટ -યુ.એ.સી.એ જમ્યા-વ્યુ કે મોરોમાં સધી અથેલા કરાવ મુજબ રથીવા પ્રદ જરમની પાસે વદાવો અને રેલેના સાધનો ખરીદો.

હોંદે કરેલી પ્રગતી-ખેડુત થવાનું પસંદ કરનાર ટ્રેજયુએટ

પ્રમાસ વર્ષની વયના નિરાશ્રિત ટ્રેજયુએટ જમતસીદને એમ.પી.એ. મેન્ટ એક્સચેન્જમાંથી નોકરીનું તેવું આપ્યું ત્યારે તેને કામ મળી મયું હતું. તે પંજાબમાં પેતાને ગામ પાછો આવે હતો જ્યાં તેના પુર્વજો તેને માટે પાચ એકર જમીન સુધી અપા દતા.

જમતસીદે શહેરમાં રહેવાનું પસંદ કરેલું હોવાથી આ જમીન તેના પિતા ના અવસાન બાદ બેડવા વગરની પડી હતી. આજે તે હજુપ બની ગઇ છે. જમતસીદ અને તેના ૪ કુટુંબીજનો દીંદના બાગસા પડી ગયા ત્યારથી તેમાં ખેતી કરી રવા છે.

જમતસીદે પ્રથમ ખેડવાનું શરૂ કમું ત્યારે તેના ધણા પડેશીઓ તેની હકા મરકરી ઉડાવતા હતા. કેટલાક કહેતા કે "બાલુસાહેબ"નું માડું ક્યાં સુધી ચાલશે. કેટલાક બનિખ બાખતા હતા કે ચોરીજ મુલતમાં તે પાછો શહેરમાં ચલ્યો જશે.

પરંતુ જમતસીદ પોતાના હજને વળગી રહ્યો. કામ પુરોલ હતું પરંતુ

તેના હજની તેને ખજર હતી. સરખાત ના અહિનાઓમાં તે અને તેના કુટુંબીજનો માથે એક ચુલપાટનું હાપડ બનાવી તેની નીચે સુધ રહેતા અને જે મળે તે ખાઈ લેતા હતા.

પછી તેઓએ માટીનું કુંપક બાપ્તું અને પહેલો પાક થયા બાદ તેઓએ બે કોરડી અને રસોડા વાળું એક કાપમનું માટીનું મકાન બાંધ્યું.

તેના જેતરમાં જમતસીદને સરકાર ની રીટેબીલીટીશન ડીપાર્ટમેન્ટ તરફથી મદદ મળી. બજાર અને ખેતીના કોળારો ખરીદવાને લાંબી મુલતે બરપાક કરવાની લેલ મળી. ગ્રામ સેવકે તેને ખાતર અને સારા બીયાં મેળવવામાં મદદ કરી અને સારી ખેતી કરવાની કળા શીખવી.

ગ્રામસેવક પાસેથી જમતસીદ કચરામાંથી ખાતર બનાવી જમીનને ફળકુપ કરવડું શીખ્યો; બીયાં હાર બંધ ચાવતાં શીખ્યો અને પાકને રોગોથી સુરક્ષિત રાખતાં શીખ્યો. સરકારી ખેતી ખાતાં પાસેથી સુધરેલા હળોના ઉપયોગ કરતાં શીખ્યો. નેચનલ એક્સ્ટેન્શન સરવીસ એજન્સી

K.M. Loodhia & Co.

Manufacturing Jewellers and General Dealers

22 ct Jewellery made to order in latest designs

બાવિસ ફેરદ

સોનાના દાગીના ખાસ અમારી જાતી રેપરેખ નીચે અમને અપાયેલ કામ સંતોષ પામે એવી રીતે કરીએ છીએ.

નેલેસ, જુહી જુહી ડીઝાઇનની બજારી અઢોગા, સાડીની પાન, વીડી બકલ એરોમ બીજે બનાવીએ છીએ.

106 Prince Edward Street, Durban.

હિંદના ટુંક ખબરો

(અમારા ખાસ પ્રતિનિધી લેખકથી)

સુરતઃ ગોપીપરા વિસ્તારમાં ભયંકર જ્વળમાર્ગે લાગી હતી, જેને પરિણામે બાર મકાનો તારાજ થઈ ગયા હતાં. આગથી રૂ. ૧૦ લાખર ઉપર નુકસાન થયું હતું. આમ કારવા આવેલા બંધાવાળાઓ મોડા આવવાથી લોકો તેમના પર ગુસ્સે થઈ ગયા હતા અને તેમના પર દુમલાં કરી ત્રણ ભણાને પાલક કાઢી દેતા.

રાજકોટઃ "કોણ ચહે જુવત કે રસિકલાલ" એ નામનું પુસ્તક લખવા માટે શ્રી વલ્લભ પરીખ સામે ચાલતા કેસમાં શ્રી વલ્લભ પરીખ દાખલ ન રહેતાં તેમની સામે વોરંટ નીકળ્યું છે. શ્રી વલ્લભે આ કેસ બીજા કોર્ટ રાજ્યમાં ચલાવવાની માગણી કરી છે.

મુંબઈઃ જુનામઢને બારત સાથે બેળવવા માટેની હડતમાં મદલનેા મામ જાળવનાર એ વખતના મોરારજી પ્રદેસી કમિશનર અને હેલ્થ ડિવિઝનના વકીલવડા ખાતાના વડા અધિકારી શ્રી નિલમ બ્રુમનું મુંબઈમાં હૃદય બંધ પડવાથી અચાનક અવસાન થયું છે.

અમદાવાદઃ શુભરાત યુનિવર્સિટી રૂઢ સુવીવર્સિટી વિસ્તારમાં રૂ. ૬૫૦ ૭ લાખના ખર્ચે એક કોર્ટ બંદર બાંધવાનો નિર્ણય કર્યો છે. આ કોર્ટ બંદરમાં શુભરાતના મહાપુરુષો, વીરપુરુષો, કવિઓ, સંતો વગેરેના ચિત્રો તમજાવવાની સંસ્કૃતિ અને કલાનો પરિચય આપતી વસ્તુઓ રાખવામાં આવશે.

માર્ગદર્શન (સોરઠ): માર્ગદર્શન મુદ્રણાની સુવિધામાં એક પથ જોવારે પોતાની ઉલ્લાસી નોંધાવી નહોતી. સોરઠના નાયબ કલેક્ટરે મેળોને સુવિધામાં ઉભા રહેવાને સમજાવ્યા હતા. છતાં કોઈ સુવિધા મા ઉભા રહેવાને તકમાર થયું નહોતું. આ પહેલાં કોલેજ સંમિતિ અને સિદ્ધાર્થ પથ આમજ બન્યું હતું.

બરુચઃ તાલુકાના શેરપરા ગામમાં એક મુસ્લિમ સ્ત્રીએ ઉપરાઉપરી ૨૪ કલાકમાં ત્રણ બાળકોને જન્મ આપ્યો હતો. બપોરે એક વાગ્યે તેને એક પુત્રો જન્મ થવા પછી તેને પ્રસુતિશુદ્ધ માં ખસેડવામાં આવી હતી. પાંચ રાતના દસ વાગ્યે તેને એક બાળક પુત્ર અવતર્યો હતો. આ પછી સવારે ૬-૨૫ વાગ્યે તેણે એક છોકરીને

જન્મ આપ્યો હતો. પાછળથી ત્રણેય બાળકોનું અવસાન થયું હતું.

પોરબંદઃ અત્રે જોનાના નવા બંધાવેલા દેરાસરમાં પામનાથની મૂર્તિ ની પ્રતિષ્ઠા વિધિ વખતે કેટલાક તોફાનીઓએ ધાધણ કરતાં ત્યાં દાખર રહેલા જોના વચ્ચે મોટી મારામારી થઈ હતી. આમાં સ્ત્રી બાળકો ધકકા મુકાઈમાં કચડાઈ ગયા ઉપરાંત ત્રણેય માણસોને ગંભીર ઇજા થઈ હતી.

કચ્છ જૂનઃ કચ્છના સરકારી મોહરોના મંડળે રાજ્યના ખેતિવાડી ખાતાના વડા તરફથી ખાતાના માણસો પ્રત્યે ચલાવાતા ગેરવર્તનની નિષ્પક્ષ તપાસ કરવાની માગણી કરી છે અને એવી ચેતવણી આપી છે કે જો આ સંબંધમાં કાંઈ કરવામાં નહિ આવે તો તેઓ શાંતિમય આંદોલન જમાવશે.

રાજકોટઃ સમગ્ર સોરઠમાં ચક્રમાર જમાવનાર ડો. નટવરલાલ ટાંક સામે ના ખુલ્લામાં ડો. ટાંકને સેશન્સ કમિટ કરવામાં આવ્યા છે. જામનગરની ધીરજબહેન કાનજી નામની એક અપરીણિત સર્વવતી છુદાણા યુવતિનું બેદરકારીથી મરણ નીપજવવાના આ રોષસર તેમની સામે ખુલ્લો ચાલતો હતો. અજકર યુવતીને સર્જપાત કરાવવા જતાં તેનું મરણ નીપજવાનું કહેવાય છે.

કચ્છ જૂનઃ જૂનની દરિયાએ માર માણસ દુર આવેલા સુખપર ગામે એક વાડીમાં આગ લાગવાથી તેમાં કણુળીઓનાં પાંચ નાના બાળકો, ત્રણ યુવાન છોકરીઓ અને એ યુવાન છોકરાના મરણ નીપજ્યાં હતાં. આ બધા છાની રીતે પોકા આવા ગયા હતા અને પોંક માટે તાપણું કરતાં આસપાસનું ઘાસ સળગી ઉઠતાં બધા બંદર બાંધુ થઈ ગયા હતા.

શિક્ષક

એવંજી છે

૩૫૮૭૦માં દોડુ વિદ્યા મંદિર માટે શુભરાતી અને દોડી બાપામાં શિક્ષક આવી થઈ તેવા અનુભવી શિક્ષકની જરૂર છે:

પ્રમાણ પત્ર સહિત અન્ય પ્રમાણ માટે લખો.

મંત્રી

ગોવિંદ ડી. વાલમારીઆ,
પી. એ. બાકસ ૪૫૨૭,
કેપડાહન.

માર્ચ મહિનાની માહિતી

"લક્ષ્મી"

અસલ રોમન ફેલેન્ડરમાં ગ્રેવસરદેવ MARS (મંમળ) ઉપરથી MARCH નામ આવેલું એ સમયે વસંત ઋતુનો આરંભ થતો જેથી વર્ષનો એ પહેલો મહિનો ગણતો હતો. આ માસમાં નીચેના કેટલાક ખાસ બનાવો બનેલા છે.

- તા. ૨ કવિયત્રી સરોજની નાથકુંડ લખનૌમાં અવસાન ૧૯૪૯.
- " ૩ શાહામ મેલ (ટેલીફોન રોલક)નો એડીનબર્ગમાં જન્મ ૧૮૪૭.
- " ૪ ડો. મુંજેનું નાસિકમાં અવસાન ૧૯૪૮.
- " ૫ ફેડરીક મેરમર (ગિરમેરીઝમના પ્રચારક)નું જર્મનીમાં મરણ ૧૮૧૫.
- " ૫ માર્શલ બેસર સ્ટાલીનનું મોસ્કોમાં મરણ ૧૯૫૩.
- " ૬ પંડિત લેખરામ અકાળે શરીર થયેલ ૧૮૯૭.
- " ૭ નેસીમ શાહાનું પ્રજ્વળનમાં અવસાન ૧૯૩૮.
- " ૮ કવિ ઝવેરચંદ મેઘાણીનું બોટાદમાં મૃત્યુ ૧૯૪૭.
- " ૯ મોલોટોવ-રશીયન નેતાનો જન્મ-મહિન ૧૮૯૦.
- " ૯ અર્નેસ્ટ બેલીનનો ઇંગ્લંડમાં જન્મ ૧૮૮૧.
- " ૯ હિન્દીમાં નાદીરશાહની નાદીરશાહી ૧૭૩૯.
- " ૧૦ જેસપી મેક્લીની (હટલીનો દેવલકત)નું અવસાન ૧૮૭૨.
- " ૧૧ છવપતિ લંબાણનું અકાલ મૃત્યુ ૧૯૮૯.
- " ૧૧ સમાજરાવ આવકવાડનો જન્મ દિન ૧૮૬૩.
- " ૧૨ રસિયામાં રાજ્ય ક્રાંતિ ગારશાકી ખતમ ૧૯૧૭.
- " ૧૨ મ. માંધીજીએ અમદાવાદથી દાંડી માટે કુચ શરૂ કરી ૧૯૩૦.
- " ૧૨ સુનમાટ સેન (ચીનનો દેશ નેતા)નું અવસાન ૧૯૨૫.
- " ૧૩ નાના કાનનીસનું મદાશાહમાં મરણ ૧૮૦૦.
- " ૧૪ ડોર્સ ગ્રાફસ (બોસ્નેલીઝમનો મૂળ વિચારક લંડનમાં જન્મી ૧૮૮૩.
- " ૧૪ મદનંદ ધોરીનું પંજાબમાં અકાળ મૃત્યુ ૧૨૦૬.
- " ૧૪ આલ્બર્ટ આઇ-રટાઇન (સાપ-ટીસ્ટ)નો ઉત્પન્ન જર્મનીમાં જન્મ ૧૮૭૯.
- " ૧૬ દોઈમાં પહેલવહેલી મુબાયી ચાણાની રેલ્વે ચાલુ થઈ ૧૮૫૩.
- " ૧૬ પ્રજ્વળ દેશને સ્વતંત્રતા પ્રાપ્ત થઈ ૧૯૨૨
- " ૧૬ સર રાધાકૃષ્ણન લોકચરના પ્રવાસે રૂ. આ. આવેલા ૧૯૩૮.
- " ૧૯ ડેવીડ લીલીંગ્સ્ટનનો ઇંગ્લંડમાં જન્મ ૧૮૧૩.
- " ૨૦ લોડ કર્જનનું છગ્ગદમાં અવસાન ૧૯૨૫.
- " ૨૨ હર્મન કેન્થમેકેનું બેલ્જીયમમાં મરણ ૧૯૪૫.
- " ૨૩ બમતસીંગ-સુખદેવ-રાજયુક સાહેબ જેલમાં શરીર ૧૯૩૦.
- " ૨૪ જોન હેરીસન (હિનો ખીટરનો શોધક)નું લંડનમાં મરણ ૧૭૭૧.
- " ૨૪ અજેયશંકર વિઠ્ઠાઈ કાનપુરમાં શરીર થવા ૧૯૩૧.
- " ૨૪ કવિ દેવરી લોમ ફેલોનું મેરસ U.S.A.માં મરણ ૧૮૮૨.
- " ૨૫ કવિ દયપતરામનો વલ્લભમાં દેહાંતમ ૧૮૯૮.
- " ૨૫ કવિ "લલિત"નું શાહી-સોરઠમાં મૃત્યુ ૧૯૪૭.
- " ૨૬ સેરીય રહોડસનું મ્યુનખર્ગ કેપમાં મરણ ૧૯૦૨.
- " ૨૭ એસ. સત્યવર્તાનું મદ્રાસમાં અવસાન ૧૯૪૩.
- " ૨૭ વીલ્હેમ રોન્ટગન "એક્સ"ના શોધકનો મુસિયામાં જન્મ ૧૮૪૫.
- " ૨૭ કેપ્ટન રોગટ રોટનું ફ્રાંસમાં મરણ ૧૯૧૨.
- " ૨૭ સર જ્યોત લાહટ (ખીરીય મુસિયા)નું ઇંગ્લંડમાં મૃત્યુ ૧૮૮૯.
- " ૨૮ રોવડ અકમલ ખાનનું અવસાન ૧૯૯૮.
- " ૨૮ પ્રો. અબ્દુલ ખારીનું પદબામાં મૃત્યુ ૧૯૪૭.
- " ૩૦ મદનંદ દયાનંદ મુંબઈમાં "આવ" સમાજ" સ્થાપ્યો ૧૮૭૬.
- " ૩૧ પ. જવાહરલાલજીની પ્રતી ઉદિરાનું ડરબનમાં સ્વાગત ૧૯૪૧.

ભારતનો પત્ર

(અમારા અગ્રપત્રી તરફથી)

સુખઈ તા. ૬-૩-૫૪.

પાકીસ્તાનને લશ્કરી સાધનોની સહાય આપવાના નિર્ણયની અમેરિકા તરફથી સત્તાવાર જાહેરાત થવાને પરિણામે ભારત અને પાકીસ્તાન વચ્ચેના સુધરેલા સંબંધો ફરી ખગડવા પામે છે. આ સંબંધ છે. પાકીસ્તાનના શાંતી પ્રાપ્તિ હવાઈ સામેના ભારતનો અવિશ્વાસ વધે છે. ધી. નેહરુએ લોકસભામાં જાહેર કહ્યું હતું કે, અમેરિકન સહાયથી ભારત સામે આક્રમણ કરવાને પાકીસ્તાનને ઉત્તેજન અને સગવડ મળે એવી રીતિ સર્જાશે. અમેરિકા એ લશ્કરી સહાય આપવાનો નિર્ણય લઈ લીધાથી હવે કાશ્મીરમાં યુદ્ધની નિરક્ષક કુદીમાંના અમેરિકન લશ્કરી નિરીક્ષકોને તટસ્થ નહિ ગણવામાં આવે અને તેમને કાશ્મીરમાંથી દૂર કરવાને પમત્સાં લેવામાં આવશે.

અને એ યાદ દરો કે, અમેરિકન લશ્કરી નિરીક્ષકોએ જ શેખ અબ્દુલ્લાની સાથે મળી જઈને અને તેમને મોટી મોટી લાલચો આપીને ભારતથી સ્વતંત્ર કરવાનું કાવતરું રચ્યું હતું. પરંતુ શેખ અબ્દુલ્લાના સાથીઓ અને કાશ્મીરના સદરે વિવાદિત સુવરાજ કરણ સૌમને આ બાબતની સમપસર જાણ થઈ જતાં, તેમણે શેખ અબ્દુલ્લાની ખરપકડ કરીને આ કાવતરું તોડી પાડ્યું હતું.

અમેરિકાના પ્રમુખ જ. આઇઝનહોવરે ધી. નેહરુ પર લખેલા એક પત્રમાં પાકીસ્તાનને લશ્કરી સહાય આપવાના અમેરિકન નિર્ણયની જાણ કરતાં ધી. નેહરુને એવી ખતરી આપી છે કે, જો પાકીસ્તાન તેને અપાયેલી સહાયને ગેર ઉપયોગ કરશે અને કોઇની સામે આક્રમણ કરવામાં વાપરશે તો અમેરિકા પાકીસ્તાનના આવા આક્રમણને અટકાવવાં યુદ્ધમાં પગલાં લેશે. જ. આઇઝનહોવરે આપેલી આવી ખાતરી તો ઉલ્લેખ કરતા ધી. નેહરુએ કહ્યું હતું કે, અમેરિકાના પ્રમુખ આક્રમણના વિરોધી છે, એમાં અને કાંઈ શંકા નથી. અમેરિકાનો ભારત પ્રત્યેનો પ્રસારો શુભ છે. પણ જૂતકાળના અનુભવે આપણે જાણીએ છીએ કે આક્રમણ થાય છે, ત્યારે તેને અટકાવવા કાંઈ થતું નથી. સાકા છે વર્ષ પહેલાં કાશ્મીરમાં આક્રમણ થયું હતું અને તેનું પરિણામ વિનાશક હતું. આમ છતાં અમેરિકાએ હજી સુધી તેને વખોડી કાઢ્યું પણ નથી અને આપણે ત્યારે આ અક્રમણની પાત પર પાર મુકીએ છીએ, ત્યારે સાતિના કિતને ખાતર આપણને તેમ જ કરવાનું કહેવામાં આવે છે. ફરી આપું આક્રમણ

કરાય થાય તો તેને છુપાવી ન શકાય ત્યાં સુધી અમારો જોયે આક્રમણ થવાનો જ ઇનકાર કરવામાં આવશે. જો આવા આક્રમણ માટે અનુકૂળ પરિસ્થિતિ સર્જવામાં આવશે, તો અમેરિકા ન હાથડું દોષ છતાં પણ આક્રમણ થશે. એ પછી તેને આક્રમણ કહી શકાય કે નહિ, તેના સંબંધમાં યુદ્ધમાં લાંબી લાંબી દલીલો મ.કરો.

અમેરિકાના પ્રમુખે આપણને પણ એક રીતે આવી લશ્કરી સહાય આપવાની જોશ્વ કરી છે. આનું સ્વયં ફરીને તેમણે તેમને પોતાને તથા અપણને અન્યાય કહ્યો છે. એ આપણે પાકીસ્તાનને લશ્કરી સહાય આપવાનો વિરોધ કરીએ અને આપણે પોતે સ્વીકારીએ તો આપણે પાખંડી અને સિદ્ધાંત વિદોષ તકવાદીજ કહેવાઈએ.

અમેરિકા તરફથી પાકીસ્તાનને લશ્કરી સહાય ગળવથી ભારત અને એશિયા માટે જાન્યેર પરિસ્થિતિ સર્જાય છે એમ એ વારંવાર કહ્યું છે. તેથી ભારત-પાકીસ્તાન વચ્ચેના તંત્ર વાતાવરણમાં વધારો થાય છે અને જાને વચ્ચેના જગતમાં સમાધાન કરવાનું વધુ મુશ્કેલ બને છે. તાજેતરમાં ભારત અને પાકીસ્તાન વચ્ચેના ભારે મિત્રાચારી બંધો સંબંધો શરૂ થયા હતા અને જાને વડા પ્રધાનો વચ્ચે મુલાકાત ના પરિણામે ઘણા વિવાદાસ્પદ પ્રશ્નોના ઉકેલની દિશામાં પ્રગતિ થઈ રહી હતી. પરંતુ આમાં હવે અમેરિકાએ દખલ કરતાં તેનું નિરાકરણ વધુ મુશ્કેલ બનશે.

તાજેતરમાં અમેરિકાના નાયબ વિદેશમંત્રી જી. વોલ્ટર એસ. રોબર્ટ્સને અમેરિકાની કેબિનેટમાં બેઠકમાં જણાવ્યું હતું કે, અમેરિકાએ, લાલચીલ આંતરિક રીતે ભાગી ન પડે ત્યાં સુધી તેની સામે લશ્કરી ભૂખ ખડે રાખશે. એમણે અને એશિયા પર વર્ચસ્વ ધરાવવા જોઈએ. ધી. નેહરુએ આ દલીલોને ઉલ્લેખ કરતાં કહ્યું હતું કે, અમેરિકા તો પ્રસારો મને તે દે.ય પણ એશિયા કે ભારત તેના વર્ચસ્વ નીચે જરાય આવવાં ભાગતું નથી. પાકીસ્તાનના વડા પ્રધાને જણાવ્યું છે કે, આ લશ્કરી સહાય કાશ્મીરના પ્રશ્નોના ઉકેલ લાવવામાં સહાયક થશે. તેમનું મન કમ રીતે કામ કરે છે અને તેઓ ફરી રીતે લશ્કરી સહાયને ઉપયોગ કરવા ચાહે છે, તેનું તેમના આ નિવેદન પરથી સ્વયં મળે છે. લશ્કરી સહાય તો ઉપયોગ કરવામાં કે મુશ્કેલી ધમકી

આપવામાં જ થઈ શકે છે.

કાશ્મીરનો ઉલ્લેખ કરતાં તેમણે કહ્યું હતું કે, એકાએક એ વર્ષથી અગાઉ રહેતાં એક પ્રશ્ન એ છે કે લોકમત લેવા પહેલાં શુદ્ધ વિરામ દરેકની જાને ખાતરુએ કેટલા રીતોએ રહેવા દેવા. આ સુદા પર હજી સુધી સમાધાન થયું નથી. હવે આ આખા સુદાને શુદ્ધાઈ દઈ પીંડુથી આપણે લેવો પડશે શુદ્ધ વિરામ દરેકની ૫.૭૫ લ્યારે પાકીસ્તાન બદલના દળો કાશ્મીરમાં આવીને ઉભા રહે જાને પાકીસ્તાનના ઉપયોગ માટે તત્પર રહે, ત્યારે પરિસ્થિતિ સારા બદલાઈ જાય છે. તેમણે રાષ્ટ્રને સંપૂર્ણ બનીને પરિસ્થિતિનો સામનો કરવાની હાકલ કરી હતી.

ધી. નેહરુના નિવેદનને ભારતના બધા પક્ષેએ વધારી લીધું છે અને આ બાબતમાં ધી. નેહરુને સંપૂર્ણ રૂકા આપવાની ખાતરી આપી છે. ઉદાત્ત વાદીઓ તો તમામ અમેરિકાને ભારત મતથી કાઢી મુકવાની આમળી કરે છે. પરંતુ મેટ્રો ભાગ આવા ઉતાવળિયા પગ લાને વીરોધ કરે છે અને સક્રમ હોય ત્યાં સુધી અમેરિકા સ.થેના શુભ સંબંધો જાળવી રાખવાની હિમાયત કરે છે. આનું એક પરિણામ એ આવે છે કે, કાશ્મીરના પ્રશ્ન પર ભારતે હવે નવેસરથી વીચારણા કરવી પડશે. એટલે જાને વડા પ્રધાનોએ કાશ્મીરમાં લોકમત લેવા અંગે નકકી કરેલા સમય પૂરકનો અમલ થઈ સકશે નહિ. આથી લોકમત નિવામક તરીકે એકાશીરલ નિમિત્તને લાવવાની પાકીસ્તાનની હકને ભારત હવે કોઇપણ સંજોગે, માં આન્ય નહિ રાખે અને શુદ્ધ અમેરિકા પાસુ ભારત સાથેના સારા સંબંધો જાળવી રાખવા આ જીદ પડતી મુકવાની પાકીસ્તાનને સુચના આપશે. ભારત અને પાકીસ્તાન વચ્ચેના પ્રમદામાં તુર્કી સંપૂર્ણપણે તટસ્થ રહેશે, એવી તુર્કીના વિદેશ પ્રધાને કરેલી જાહેરાતને અમે વધારી લેવામાં આવી છે.

લાલમાં કાશ્મીરમાં યુદ્ધોના નિરીક્ષકો તરીકે કામ કરતી ૪૪ લશ્કરી અધિકારીઓની કુદીમાં ૧૮ અમેરિકન લશ્કરી નિરીક્ષકો છે. આ અમેરિકન લશ્કરી નિરીક્ષકોને કાશ્મીરમાંથી ખસેડી લેવાનો પ્રશ્ન યુદ્ધમાં રચ્ય કરવાની ભારત સરકારે પોતાના યુદ્ધ ખાતે ના પ્રતિનિધીને સુચના આપી દીધી છે.

વેશોગ્ધનથી મળતા સમાચાર મુજબ પાકીસ્તાનને આવતા એક વર્ષમાં અડી કરોડ ડોલરની લશ્કરી સાધન સમગ્રી અમેરિકા આપશે. આની સામે ભારતને ત્યારે તેની વીકાસ યોજનાઓ માટે દસ કરોડ ડોલરની અર્થિક સહાય મળે છે. ભારતના લશ્કરી નિષ્ણદોના કહેવા

મુજબ, પાકીસ્તાન કાશ્મીરમાં ફરી આક્રમણ કરે તો તેને ભારે પડી જાય તેમ છે, કેમકે એ વર્ષ પહેલાં એની સ્થિતિ અર્જવાને જાણ હોતો હતો ભારતે જેમ જાહેર કહ્યું હતું કે, હવે કાશ્મીર પરના આક્રમણને ભારત પરના આક્રમણ તરીકે ગણવામાં આવશે અને ભારત પાકીસ્તાનની આપી જાદદ પર લડાઈ કરશે. કાશ્મીરમાં કુમરાળ મુલકમાં માગો સારા ન હોય ત્યાં આંતરીય રીતે એ મુશ્કેલી હતી, ને સપાટ પ્રદેશમાં ન ને એ પાકીસ્તાનને આક્રમણ કરવાનું ભારે પડી જાય. ખીતું ઉદાત્ત કેટલા વર્ષોમાં ભારતે રિમતો, શુદ્ધ જાદા અને ખીતું આધુનીક સજ્જતોમાં વધારો કર્યો છે. આમ જાણે પાકીસ્તાનને અમેરિકા તરફથી જુ સજ્જતો મળે તો, પાકીસ્તાનમાં આંતરિક અર્થાત ટાળવા અને પ્રવૃત્તિ લઈ ખીતે વાજવા તે ભારતની સારી હમકલા કરવાને પ્રયાય અને એક રીતે ભારતનું ખાસ કાંઈ ન કરી શકે તો પણ ભારતને નકામુ લડાઈ ધસડીને તેને તુકસાન તો જરૂર પડેલાઈ થશે. એટલે પાકીસ્તાનને અમેરિકા સહાયનો ભારતે સખત વીરોધ કરશે નેહરુએ.

ઉત્તર પ્રદેશના મુખ્ય પ્રધાન જી. ગોવિંદ વલ્લભ પંતે પાકીસ્તાન અને અમેરિકાને ભારતની તાકાત જોઈ આંકવા સામે ગેતવણી આપી છે. તેમણે કહ્યું હતું કે, ભારત ત્યારે સાવ નિઃશસ્ત્ર હતું ત્યારે તેણે હિંદાસમા સૌથી વધુ સક્તિશાળી સામ્રાજ્ય ને હિતમિત્ર કરી નાંખ્યું હતું. આ જાદી મળ્યા પછી ભારતની તાકાત વધી છે. અને તે કોઈ પણ સત્તા સત્તાઓના ગુપ્તને પહેાંચી વળી શકે એમ છે.

એકાએક છે

સિદ્ધાંત અમર સિદ્ધિ

અમારે મુજબ સિદ્ધિ આપી શકે તેના એક સંસ્કારી સિદ્ધાંત અમર સિદ્ધિની જરૂર છે.

જોઈએ નીચે મુજબનાં સિદ્ધાંતો જી. ૩૨-૫-૫૪ સુધીનાં અરજ કરવી અને નીચે પ્રમાણે વીચત જણાવવી:

૧ અખ્યાસ કયાં સુધીનો છે.

૨ સિદ્ધાંત અમર સિદ્ધિ તરીકે ગણવ.

૩ માર.

૪ એકતા શાશિલ પ્રમાર.

રહેવાની સગવડ રૂબ તરફથી ફરી પાડવામાં આવશે.

સેઈ ફરી.

ધી. નેહરુના મુજબ સિદ્ધાંત ૨૬, ૨૭ એકાએક રીડ, એકાએકાએક (૨૫).

ચોરી કરનારે અંતઃકરણ ઠંબવાથી શુનો

કબુલ કર્યો

જુલુ વર્ષપર બોમ્બે-ઈન્ડિયનની એક ફોટોગ્રાફી પાઉન્ડ ૩૨૬ની ચોરી કરનાર ૨૬ વર્ષના એકાઉન્ટ ડેવેલીયસ ૩૫ ટોલટ નામનો આલુસ પોલીસના હાથમાં ધટતી ગયો હતો. પરંતુ તેનું અંતઃકરણ ઠંબવાથી તેણે ચોરી કબુલ કરી હતી. મધ્ય મંમવવારની રાતે ફોટોગ્રાફી એક ફોટોગ્રાફી ફ્રાન્સ મળે. અને આ માણસે પોતે ૩૫ ટોલટ ફોટોગ્રાફી તેને ખખર કરી. ૩૫ ટોલટ મી. જરૂરીસ ફોટોગ્રાફીને જાણેલા વખત ઘણાં તેનું અંતઃકરણ ૧૫ કંપી રમું હતું અને એવે તેણે શુનો કબુલ કરી દેવાનું નક્કી કર્યું તે જણાવ્યું હતું. મધ્ય અઠવાડિયે ૩૫ ટોલટ તે પગપાળા અને રસ્તે મળતાં વાહનને ઉપયોગ કરી બુમ-ઈન્ડિયન જવા ઉપડ્યો હતો.

તેણે કહ્યું કે તે દસ વર્ષના હતો ત્યારે તેની માનું અવસાન થયું હતું અને તેને ઓરફનેજમાં કુકવામાં આપ્યો હતો. તે વધીને ત્યાં મોકરી કરતો હતો પરંતુ આવક એછી હોવાથી કરજમાં પડી ગયો અને પેટાઈન ડોલર પડ્યું. બોમ્બે-ઈન્ડિયનની એક ફોટોગ્રાફી તેને જુલુવરની મોકરી ગળા ન્યાં પેસાનો આપ્યો કરવાય તેને દરતક હતો. તેણે ઉચાપત કરેલી રકમ તેનાથી ખરપાઈ નહિ કરી ઇલાય તેટલી મોટી મધ મધ ફોવાનું તેણે જણ્યું એટલે તે બોમ્બે-ઈન્ડિયનની જાગી મધે જ્યાં એક બાવાડીમાં બાદ તેને પકડવામાં આવ્યો. સુપ્રીમ કોર્ટમાં ખડા થવાની કમવાથી કુજ મધે અને આપવાત કમવાને વિચાર કર્યો. તેના વધીને તેની ખખર કવી બાદ તે ૫૦ એસપીન ની મેળાએ મળ્યું સુધ મધે. બીજે દિવસે સવારે ઉઠ્યો ત્યારે એટલી બેચે ની લાગી કે તે કમવાતમાં મધે અને ત્યાં બે ટાઇ અને રેસમી રજાર્ થી તેણે હાંસો બોવાનો પ્રયત્ન કર્યો પરંતુ રજાર્ ફાટી ગયો. પછી એક રીવરના પુલપરથી કુદી પડી આપવાત કરવાના હવાદાથી તે ચાલવા લાગ્યો. થોડું ચાલ્યો ત્યાં એક મોટર-વાળો તેને ધરત લગન સુધી લઇ મધે. ત્યાંથી તેણે ફરી આપવાનું કહી કહ્યું અને અમદાવાદની નજીક એક જી મોટરીસ્ટે તેને લીફટ આપી. તેણીને તેણે કહ્યું કે પોતે ખલાસી હતો અને રીવર સુધી મધે હતો અને વિરાધાર હતો. તે તેને નાટક લઇ મધ. ત્યાર બાદ તેણે પોતાનો શુનો કબુલ કરી દીધો. જે સાંજથી મી. જરૂરીસ ફોટોગ્રાફી કહ્યું કે.

હું મરજીપત સરે-કર મધ મધે છે અને તારાં નિવેદનપરથી તારા માથી

તારે વિશે કરેલી વાત ખરી કરે છે કે તું ચોખ્ખો હતો અને કામ ખરેખર કરતો હતો. આથી કોર્ટ તેને તક આપવા માગે છે. કોર્ટે તેને ૧૮ માસની કેદની સજા તે ફરી ચોરીને માટે પકડાય નહિ તે કરતે જુલુ વર્ષ માટે સરપેન્ડ કરી અને પહેલા બાર મહિના દરમિયાન નવ નવ પાઉન્ડ બરી તેના માલીકનું કરજ બરી દેવા કરમાનું.

ડૉ. વલ્લભલાલ પટેલનું સ્વદેશગમન

બોમ્બેનીસભ્યથી જણાવવામાં આવે છે કે અમેના સેવાભાવી ડૉ. વલ્લભ ભાઈ ગોવીંદભાઈ પટેલ એમિલિ મસ ની રીમરમાં સ્વદેશ જઈ રવાા છે. ડૉ. વલ્લભભાઈએ ઇંગ્લંડમાં ૧૦ વર્ષ સુધી રહી ૨૭ વર્ષની છેક નાની ઉંમરે દાકતરી લાઇનની મેડીકલ સર્જીસ તથા આખની બધી જાતની જમી ડીમીઓ, L.R.O.P; M.R. C.S; M.B.B.S. (Lond.) D. O.M.S; (Eng.) M.D. (Lond.) F.R.C.S. (Eng.) મેળવેલી છે.

બોમ્બેનીસભ્યમાં લગભગ ૬ વર્ષ રહી તેમના જ્ઞાન અને અનુભવને લાભ જનતાને તેમણે આપ્યો છે. તેઓ કમિશને માટે સ્વદેશમાં રહી પેટાના બધા સાથે આ દેશની તેમજ સ્વદેશની સેવાના કાર્યોમાં પોતાનું સમરત જીવન અર્પણ કરવા સ્વદેશ જઈ રવાા છે. હુંક સુદત બાદ તેમનું આખું કુટુંબ પણ સ્વદેશ જનાર છે. પ્રજા તેમના સ્વદેશગમન ના આ શુભ હેતુમાં પૂર્ણ સહયોગ અર્પે. તેમનું જીવન પસારી અને

સેવામય અને આને તેમની દરિયાઈ સર નિર્વાને સરજ થાય.

પોર્ટ એલીજાબેથમાં લગન પોર્ટ એલીજાબેથ લોન્ડોના પ્રેમા ભાઈ રામજીની બે પુત્રીઓ મણીબેન અને સારદાબેનનાં શુભ લગન ધરત લગન ના જીવજીભાઈ મકનજીના સુપુત્રો અનુક્રમે વીજયભાઈ અને જયેશભાઈ ની સાથે પોર્ટ એલીજાબેથની મુસ્લીમ મેનજુરેશન હન્ડરીટમુટના ફોલમાં મધે આવાડીયે ધામધુમથી થયાં હતાં.

શ્રી. ટ્રાંસવાલ પ્રજાપતિ એસોસીએશન

આ સંસ્થાનું ડ. સ. ૧૯૫૪નું વાર્ષિક સંમેલન શ્રી વલ્લભભાઈ જૂલા ભાઈ કમ્પા નિવસી (ફાલ રટનકરટન) ના પ્રમુખપદે તા. ૧૬-૪-૧૯૫૪ને શુક્રવાર (યુકાઇડે)ના દિવસે બપોર બાદ ૧-૧૫ કલાકે શ્રી ગાંધી ફોલ

બોમ્બેનીસભ્યમાં મળશે. વિષય વિચારીણી સભા તા. ૧૫-૪-૫૪ને શુક્રવારે સાંજે ૭-૧૫ કલાકે આસતર મેનજી-જના શ્રી રામ મંદીર ફોલમાં મળશે. પ્રવચનપાત મુલિના ફરક બાઈ બેનેને વેળાસર પધારવા આમક બરી વિનંતી છે.

સંમેલનમાં નીચે મુજબનું કામદાર થશે: (૧) મીનીટ (૨) ફાસિય (૩) નિવેદન, બાપજો, સંદેશ (૪) કરાવે (૫) સુટપુરી (૬) પરચુરજ (પ્રમુખ શ્રી ની રજાથી) પ્રાર્થના, સત્કાર, સંગીત, સંવાદ, વિચેરેનો કાર્યક્રમ પણ થશે.

લીખાલાલ ઉકાલાલ

ગાસ્તર મંત્રી ડૉ. પ્ર. એસોસીએશન ૩૩ ચેરટ રીટ, બોમ્બેનીસભ્ય.

એટલું ઘણું બધું છે કે કેનેડાની વિશ્વ વિખ્યાત કંપની

સન લાઈફ એન્ડ ફનેક્સ

૪૫૨૬ કંપનીના ઘણાં સત્તાવાર એજન્ટ બીએ.

ઉપશોત

દક્ષિણ આફ્રીકાની વરિષ્ઠ અદાલતની કેપ ટાઉન કોર્ટ પ્રાવો-સીવલ ડીવીઝન ના સરકાર વરફી નીમાથેલા અરિષ્ટ તથા મુજરાતી બાબન્ટરકાર બીએ તેમજ અનેની ઉમીએશન અંગેનું કોર્ટ પક્ષ ભત્તર કમકાન વિના વીલ'જ તરીકે ગણીએ મર્ક રાકે છે.

1. Wherever there is a particular Life Assurance Problem a Sun Life of Canada Plan can solve it
2. Prompt settlement of claims is a maxim of the Company's Management.
3. During 1953 the Company paid over £31,000,000 to annuitants, policy holders and their families.

The Sun Life of Canada is a Leader in World Wide Assurance.

Consult us first.

C. C. PALSANIA

GENERAL AGENT

Business, Estate, Financial, Insurance and Immigration Controller.

Sole Translator.

100 Sir Lowry Road, P.O. Box 4624; Phone: 32390

બે અઠવાડીકે પંચાં:

વાર	ક્રીડાની ૧૯૫૪ માર્ચ એપ્રિલ	હોફ ૨૦૧૦ શરણ-ગૌર	સુસમાવ 1309 -૨૦૧૦ શાખાન	પારસી ૧૩૨૩ સદેરવર માહા (આવો)	સુરોદય ક. મી.	સુપી, 11 ક. મી. en	સુપી, 11 ક. મી. en
શુક્ર	૨૬	૧૬	૨૦	૨૬	૬-૦૨	૬-૦૧	
રવિ	૨૭	૧૭	૨૧	૨૭	૬-૦૩	૬-૦૦	
રવિ	૨૮	૧૮	૨૨	૨૮	૬-૦૪	૫-૫૬	
સોમ	૨૯	૧૯	૨૩	૨૯	૬-૦૫	૫-૫૭	
મંગળ	૩૦	૨૦	૨૪	૩૦	૬-૦૬	૫-૫૮	
બુધ	૩૧	૨૧	૨૫	૩૧	૬-૦૭	૫-૫૯	
ગુરુ	૧	૨૨	૨૬	૧	૬-૦૮	૫-૬૦	
શુક્ર	૨	૨૩	૨૭	૨	૬-૦૯	૫-૬૧	
રવિ	૩	૨૪	૨૮	૩	૬-૧૦	૫-૬૨	
સોમ	૪	૨૫	૨૯	૪	૬-૧૧	૫-૬૩	
મંગળ	૫	૨૬	૩૦	૫	૬-૧૨	૫-૬૪	
બુધ	૬	૨૭	૩૧	૬	૬-૧૩	૫-૬૫	
ગુરુ	૭	૨૮	૧	૭	૬-૧૪	૫-૬૬	
શુક્ર	૮	૨૯	૨	૮	૬-૧૫	૫-૬૭	

પંચક પાપમેશની એકાદશી.
શ્રાવણી અમાવાસ્યા.
૧૦-૨૦ સુધી

Phone 22905

Tel. ADD. : "GANDABHAI"

The Home Of
INDIAN SWEETMEATS.

G. C. Kapitan & Son

Vegetarian Restaurant

Upcountry customers are requested to send their
cheques with their orders.

Write For Price List.

સ્વાદિષ્ટ મીઠાઈનું બજારું મથક

પ્રદારમાન્ય પ્રાઈઝોએ ઓરડર સાથે ચેક મોકલવા મહેરબાની કરવી

પ્રાઇસ લીસ્ટ મંગાવો

154 GREY STREET,
DURBAN.

PHONE

33-2661

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રૅથર્સ (પ્રા.) લીમિટેડ

ફેલ્ટ અને સ્ટ્રાવ હેટ્સના બેચના સીધા ઇમ્પોર્ટર્સ

રેશમી હેટ્સના સુવર્ણ કારખા, ડુબન ૨૦૨. નવાનોટસ—વેબી બાગો પરી

બલ ભત્તરો માલ. તેમજ ફેપરીશન ન્યોરવેડ સાડીઓ

બીજેર માટે હમારે જ્યાં પ્રથમ તપાસ કરવા બહામણ છે

33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનનબર્ગ.

ફોન : 33-૨૬૫૧

ધીરુભાઈ પી. નાયક

સુસાફરી. પીમાનાં અને જનરલ ઇમ્પોર્ટ

હીંદુસ્તાન અમલ દુનીયાના હોર્ડ પલ્કુ સાગની દરબાર્ડ ટ્રિવિયર્સ અમર નમ્બી

માર્ગે સુસાફરી કરવા કરે જોડા અભારી મારફતે જુદાં જુદાં કરે.

જાંતી, આગ, ચીરી, દુસ્તર, આસ્માત, ખોરવાસ, વિગેરેના વીંચા અને

ઉત્તરાની આપીએ છીએ.

ઈન્ડમટેક્સ, પરચનલ ટેક્સ, દિસાનલ મોપડા હાથના રેવન્યુ ક્લીપરન

સર્વિસીકેટ કે વેપારના કાચસે-સો. પાસપોર્ટ તેમજ ઈમોમેશનને કમ્પ્લી

બાલતોમાં હોર્ડ પલ્કુ ફી લીધા વિના અમે મફત સલાહ આપીએ છીએ.

રેશનલ ગ્રુપ્સઅલ કાર્ડ્સ એસોસીએશન બોર્ડ બોર્ડ લીધા, ચાક્રાવા

ઈન્ડમટેક્સ કંપની લીમિટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9033. 29a Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

ધી ન્યુ દિલ ખુશ-સ્વીટ માર્ટ

મેનેજર : મળીમાઈ બાણાસાઈ મહીપોરવાળા.

ફરેક જાવની મીઠાઈઓ, ચોખ્ખા ધીની તેમજ ચોખ્ખા ચેના,

મસાલાથી અમે બનાવીએ છીએ.

અંગાઈ "જામણાએલુ" સુરતી લુચુ જેવ, મમરા, બાંડીઆ, વાણઆ,

પાતંગ વિગેરે દરરોજ તાજ બનાવીએ છીએ.

પાટી બીગેર, માટે મળીમાઈ મીઠાઈ બોર્ડવ અમારે હોર્ડ

જામણાએલુ પીચુ.

PHONE 33-6675. P. O. BOX 3680.

THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President St., Corner Diagonal Street,
JOHANNESBURG.

તાજુ ઉમદા ફ્રુટ

દરબનનું આફુ ૧/૬ રતલ; એડી કલીનું લસણ ૧/૬ રતલ; જોળ ભાજ

કીટ ૧૦/૬ કનન; લાંબી અને રકવેર આસપોટો ૧૧/૦ કનન; કુપુરી તલ

સેવલી પાન શી. ૫ રતલ; પોરેલ અલમ.....બનાના, કાચા બનાના,

પોપો, પાકનાપલ, નાચીસ અને મેન્ડરીન રોળના બનાવ બાવથી મળે.

દેશી સાકબાજમાં સુરતી સફેદ પાપડી, કાળી પાપડી, ટુવેર સોન, વેનજ.

ચોકટાની સોન, કુધી અને લીલાં મરચાં મળે. શી. ૭-૬ થી લી. ૧૦/૬

પારસલ બનાવી પોરટથી મોકલીએ છીએ. સુરજ, આળા હળદ તથા

લીલી હળદની મોસમ આફુ મળે છે. કાચી ફેરી પલ્કુ હવે મળી રહ્યે.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. Box 251. DURBAN.

NATHOO TABHA

TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER

Door, Windows, Corrugated Iron, Cement,
Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant
brands paint or any other building material
at reasonable price.

Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," DURBAN.

ફરનીયર! ફરનીયર!! ફરનીયર!!!

બેલુમ સુટ, ડાઈનીંગરુમ સુટ, વોડરોમ, હોસ્ટેલ ચેમ્બર,
સાઈડ બોર્ડ એપ્રિસ ડેસ્ટ, જુક કેસ, ટેબલ, તાલ ધીંધાત

સાને ખરીદી કરો. બલે પધારી લાભ લેવા કુઠરો નહિ.

—બોક્સ, ટેબલ અને ફીચન ફરેસર—

જે હમારી ફેબ્રેજ નીચે તઈવાર માલ છે. તેના જોડ હંમેસા હઈ-

વાર રહે છે. અત્ર રોડા સાથેના પ્રાઈઝ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર

માનવ વધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURBERSDORP, J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2526.

No 13—Vol.—LII

FRIDAY,
25th APRIL, 1954

Registered at the G.P.O. as a Newspaper

Price 6d.

INDIAN

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903

★

Government Should Provide Elementary Education For All

By Quintin Whyte

Director, South African Institute Of Race Relations

MR. HAVENGA'S proposal that the Africans should, from next year on, be responsible for paying for any increased expenditure on their education themselves is wrong in principle and in practice. It has been an accepted principle that in a modern state the national government provides elementary education for all its children, and I have yet to learn that it is a principle of public finance that the education of the lower classes should be charged to these lower classes. Surely the principle of modern public finance in the twentieth century is that the richer section of the community does, in its own interest and in the interest of the country as a whole, pay directly for facilities to promote the welfare and advancement of the less fortunate.

Mr. Havenga's proposal ignores the fact that an increasingly large number of the African people are paying income tax. Statistics from his own department will indicate how large a class this is. Mr. Havenga, similarly, ignores the very large contribution that is made by the African people in indirect taxation. No one has yet been able to assess what Africans pay in taxation and certainly no one can assess accurately what Africans contribute to the national income and the national production. On the basis of numbers alone, the African's contribution to the national income, to national productivity and to the national taxation revenue of the country must be very considerable.

While the principle that people should help themselves is desirable and applies equally to Europeans and Africans, it is unfortunate that the Minister of Finance should take this way of enforcing such self-help. The African people themselves, as records of the Native Affairs Department must show, are making valiant efforts to help themselves, particularly in education.

The implication seems to be that the contribution from the general revenue of the country will be fixed at £6,500,000 and that Africans, if they want more education, must pay special taxation to obtain it. This, I repeat, is a medieval conception of public finance. It is all the more regrettable to have to voice this criticism when, in the past, a steady increase in the Native education vote was one of the most encouraging and hopeful features in the Budget and one which invariably enhanced South Africa's reputation overseas.

★

"To place one racial group entirely under the control of another is practically certain to lead to exploitation of the unrepresented group. Democracy is a fine ideal and under suitable conditions an eminently successful form of government. But it is only a dangerous travesty to establish democratic institutions within a class and to give that class full control (without representation) of other groups or classes. A benevolent autocracy is a better form of government than this."

—Dr. Mabel Palmer.

The New India Assurance Company Limited

for

FIRE, MARINE, LIFE, ACCIDENT

1919-1950

31 YEARS OF SUSTAINED PROGRESS

The confidence of the discerning Public in the NEW INDIA is amply evidenced by the following records attained in 1949:

	Rs.		Rs.
Fire Premium	1,70,32,179	Life Business in force	
Marine Premium	56,84,844	exceeds	54,34,00,000
Miscellaneous Premium	35,84,968	Assets exceed	15,36,00,000
Life Premium	2,68,79,302	Total claims paid over	17,95,00,000

In the vanguard of Indian Insurance THE NEW INDIA offers matchless Security and Service in all fields of Insurance.

The

New India Assurance Company Limited

Cable & Telegraphic

Address:

"RUSTOMJEE" or
"NIASURANCE"

RUSTOMJEE (PTY.) LTD.

Directors: Sorabjee Rustomjee

Rustom Jalbhoy Rustomjee

Principal Controlling Officers in the Union of South Africa

Phone Nos: 25845, 29807 & 28513.—P.O. Box 1610.

74 Victoria Street, DURBAN, NATAL.

**EXPERIENCED,
RELIABLE
AGENTS
MAY APPLY**

"NEW INDIA IN THE SERVICE OF THE NATION"

Telephone 2335.

Telegrams 'BRADFORD'

P.O. Box 110

LUSAKA, NORTHERN RHODESIA

**BRADFORD CLOTHING
FACTORY**

Direct Importers and
Wholesale Merchants

Clothing Manufacturers

Proprietor RAMBHAJI D. PATEL

Branch:

CITY STORE

Cairo Road, Lusaka

Always in Stock:

Piece Goods, Hosiery, Cutlery,
Enamelware, Stationery, Drapery,
Crocery, & Wool.

Telegrams
"META" Brokenhill.

Phone 298.
P.O. Box 68.

MEHTA BROS.

(PROP. M. D. MEHTA)

Wholesale Merchants
and
Clothing Manufacturers

**We specialise in
Manufacturing
OVERALL
AND
BOILER SUITS**

Supplied To Trades Only

INDIAN OPINION

FRIDAY, 2ND APRIL, 1954

Keeping The Black Man In His Place

MR. Havenga's 1954 Budget vividly reflects how the Black man is being kept in his place. The budget has brought relief to many. But the real test is how the poor man fares. Viewing it from that light one can only come to the conclusion that it is a Budget which makes the rich man richer and the poor man poorer. Much relief has been given to the rich man but the poor man has not been relieved of his burden of taxation. His cost of living will remain the same. The worst aspect of the Budget is that, of all the people of South Africa, the ten million Africans, who are doing all the drudgery so that the White man may live in comfort and enrich himself, are treated with base ingratitude. The education standard of the African is the lowest of all in the country. Whereas over £20 are spent on the White man's child by the State barely £3 are spent on the African's child. Moreover there is no compulsory free education for him and the free meal service which amounts to a fraction over a penny is just a mockery. And yet Mr. Havenga begrudges him that and specifically states that he will be made to pay for his education. We are happy to endorse wholeheartedly what Mr. Quinton White, the Director of the South African Institute of Race Relations has said on the subject. This is how

the African is to be "enabled to develop naturally in accordance with his own way of life." And this comes soon after the much criticised decision of the Government to take over the control of African education in its own hands instead of it being in the hands of the Department of Education, which is eminently fitted for that work. All this points out to one thing and that is that all the avenues of advancement of the African will be under the strict supervision of the Government who is quite obviously none too sympathetic towards him. We are indebted to the 'Natal Daily News' for the following:

"Are not the great issues confronting the nation those that concern the elephant housing, health, transport, recreation and educational needs of the non-European population upon which the European economy is founded? One can search the Budget in vain for any sign of recognition of this hard fact that starves South Africa in the face. Except that Native pensioners are awarded a princely extra 15 shillings a year and the Native people are to be made to pay more for their education, their presence in this country, in spite of all the problems that arise from it, might have been overlooked entirely. Like so much else in South Africa, this is largely a "Europeans only" Budget. And if, in fairness to Mr. Havenga, it is necessary to point out that in this respect it is no different from previous Budgets, then at least it must be said that there have lately been signs that some political parties and increasing numbers of White people are coming to accept the

fact that South Africa is no longer a small White population living prosperously upon the backs of a vast Black population, but is an inter-dependent multi-racial society."

And we would conclude by quoting the following words from the 'Natal Daily News' of Mr. R. Feldman, M.P.C.

The Budget proposals on Native Education were an act of meanness and the worst possible statesmanship. "It was, in effect, as in spirit, a breach of the

laws of the land, which might incite one race against another," Mr. Feldman said that at a time when the Budget was "bursting" with a surplus and when taxation had been considerably reduced, to tell the Natives that they would have to contribute to the education of their children was to worsen still further race relations on which the country's prosperity, in the final analysis rested.

NOTES AND NEWS

'Liberal News'

WE have received a copy of 'Liberal News' published by the Liberal Party of South Africa, 47 Parliament Street, Capetown. This new paper which has just come into existence is a Liberal Party propaganda paper. It contains a variety of news of interest to all. The third issue dated March 19 which is in our hands contains an article by Mr. Alan Paton which by courtesy of the paper we reproduce elsewhere in this issue for the benefit of our readers. Though the Liberal Party has its shortcomings we must unhesitatingly say that it is the only Party which gives at least some hope to the non-White people. We are therefore not inclined to disfavour it.

Havenga's Tax Reductions

The compulsory savings levy has been abolished.

The surcharge on normal and super tax is to be reduced from 20 per cent. to 15 per cent.

The income tax rebate for individuals is to be increased from £26 to £31 for married persons and from £21 to £23 for single persons.

Maximum tax rate will be reduced from 15s in the £ to 10s. in the £—or 12s. 6d. including provincial tax.

Excise duty on mineral waters has been abolished.

Excise duty on pneumatic tyres and tubes has been reduced.

Estate and transfer duties have been reduced—estate duties substantially.

Farmers' depreciation allowance on machinery increased from 10 per cent. to 20 per cent.

Industry to get an initial of 10 per cent. on plant and machinery, as well as an allowance for providing houses for employees.

African Education

On the question of African education Mr. Havenga stated in his Budget speech: Expenditure on Bantu education, which is at present being financed from the Revenue account in the ordinary way, has increased threefold during the last 10 years, namely from £2,800,000 in 1945/46 to £8,500,000 in 1951/55. It is felt that the Bantu should make a larger contribution to meet the ever-increasing demands for education facilities for their own people. The direct expenditure on Bantu education will, as stated, amount to approximately £8,500,000 in 1951/55. The collection of Native taxes is estimated at £2,500,000, of which one fifth is diverted to the Native Trust Fund. The remaining four fifths, namely £2,000,000 could be regarded as the Bantu's contribution to his own education, leaving a balance of £6,500,000 to be met by the general taxpayer. It is proposed that the general taxpayer should continue to contribute towards the cost of Bantu education at the present rate, namely £6,500,000 per annum, and that any excess over this amount should be met by the Bantu taxpayers themselves.

Appeal Under Group Areas Act

Where the Group Areas Act allows European tenants to have Indian or other non-European servants or employees living on their premises, European companies may do the same, according to a judgment delivered by Mr. Justice Murray in the Supreme Court in Pretoria. The judge with whom Mr. Acting Justice Bekker concurred, was upholding an appeal by Bushveld Agencies, Limited, a European

company of Dennilton in the Groblersdal district; Mr. P. J. Mare, one of its directors; and E. J. Salch and Salch Ebrahim, two Indian employees of the company. The first two appellants were found guilty in the Groblersdal Magistrate's Court on October 19, 1953, of allowing the two Indians to occupy premises in a European area at Dennilton without a permit, and the two Indians were found guilty of unlawful occupation of the premises. A sub-section of the Group Areas Act, said the judge, allowed bona fide employees of "any person" who was a lawful occupier, also to occupy land or premises in a controlled area where such employees would not normally be allowed to live. The Magistrate had concluded that this proviso must be construed to refer to employees of natural persons only, and had accordingly convicted the appellants. The question to be decided on appeal was whether this view was correct, or whether the word "person" in the sub-section could include a company. After examining previous legislation and decided cases the judge concluded that the word did include companies. "There is to my mind no apparent reason for holding that while an individual European tenant in lawful occupation may have non-European servants, and other bona fide employees who are non-Europeans, in habitual physical presence on the property, this privilege should not be enjoyed by a corporate body."

More Indian Girls Taking Up Nursing

There has been a remarkable improvement in the number of Indian girls coming forward to take up nursing profession in Natal. Mr. E. C. Wilks, M.E.C., told the 'Natal Witness' that not only were the girls being trained in Natal, but a number of them had gone overseas for training. Whereas only a handful of recruits had formerly come forward to be trained at St. Aidan's Indian Mission Hospital in Durban, the hospital now had three trained Indian nurses on its staff, 16 student nurses, four nurse aides and a waiting list of 13. Mr. Wilks added: "We have always chided the Indian community about nursing, therefore this

improvement in the numbers from the Indian community is a very pleasing feature."

S.A. Institute Of Race Relations

Mr. Eldred Green has been appointed Editor and Publications Officer to the South African Institute of Race Relations. Mr. Green was formerly Manager and Editor of "Nongqai" (the official organ of the South African Police Force) and is associate Editor of "Lantern" (the Journal for Adult Education.) Born in Natal and educated at Rhodes University, Grahamstown, and Queen's College,

Oxford, Mr. Green worked for some time in Fleet Street, and on his return to South Africa, served for seven years in the mounted police in Natal. During the war he was taken prisoner at Tobruk and spent most of his time in Italy and Germany organising adult education classes and teaching. In 1946 he went to "Nongqai" and in 1949 was co-editor of "Lantern" with V. C. Wood when this journal was launched by the Department of Education, Arts and Science, and has been Associate Editor ever since. Mr. Green has contributed to most of the leading periodicals and newspapers in South Africa.

and Mr. M. D. Govadia for the Transvaal Indian Organisation.

Mr. Hiemstra submitted on behalf of the Town Council that the Indian community was not being asked to accept anything worse than Indian communities had in many other towns in the Transvaal.

The municipality had a surplus of £26 000 and could well afford the scheme.

The Board will report to the Minister of the Interior.

Land Tenure Board's Ruling To Be Questioned

Both the Indian Congress and the Organisation leaders are perturbed over the ruling given in Lydenburg by the Chairman of the Land Tenure Advisory Board, Mr. G. F. de Vos Hugo, that no appearance could be granted to organisations at the hearing before the Board of race zoning plans under the Group Areas Act. A statement by the Congress states that as soon as full details of Mr. de Vos Hugo's ruling are obtained legal opinion will be sought and, if necessary, application will be made to the Supreme Court.

FOR SALE

Makan Shoe Store

The old establishment situated in the heart of Vrededorp (Johannesburg) with modern fittings and fixtures and a good European clientele. Owners leaving for India. Premises consists of two shops operated as one and two flats. Frequent stocks approximately £7000 all cheap stocks branded lines. For further particulars please phone or call at the following addresses: Executors testamentary of the Estate of the late Daya Makan.

- (a) Mr. M. Jijbhay 221(b) Delarey Street, Vrededorp. Phone 351757.
- (b) Mrs. Aniba Nagar 53B Delarey Street, Vrededorp. Phone 352300.
- (c) Mr. R. C. Patel, Phone 33,3716.

LAND TENURE BOARD AND LYDENBURG INDIANS

A RULING that representation could only be allowed for interested individuals and that no appearance could be granted to organisations [was given on Monday, March 29, by Mr. G. F. de Vos Hugo, chairman of the Land Tenure Advisory Board, at the resumption of the hearing of an application by the Lydenburg Municipality for a group areas plan.]

The ruling had the effect of excluding representatives of the Transvaal Indian Congress and the Transvaal Indian Organisation.

In reply to representations that these organisations had been allowed to be represented in the past, Mr. de Vos Hugo said that if it had been wrong in the past it was no reason why it should go on.

Legal representatives would have to confine themselves to the interests of the individuals they represented, he said.

The representatives of the Transvaal Indian Congress and the Transvaal Indian Organisation stayed on at the hearing as representatives of individual Indian residents of Lydenburg.

The first application for a group areas scheme was made by Lydenburg on May 6, 1952. The municipality applied to have 18 Indian families in the town, who owned seven trading licences, moved out of town to a new township.

The application was rejected but it was renewed on February 9, 1953, when the municipality submitted a new scheme.

The hearing was adjourned to Pretoria, where application was made for the removal of certain members of the Board. The application was refused, whereupon application was made for leave to appeal to the Supreme Court.

On Saturday the Transvaal Division of the Supreme Court refused an urgent application for the removal of the members and the postponement of today's hearing.

Mr. E. M. Kuper, Q.C., with him Mr. D. S. Levy (instructed by Messrs. Shooked, Shooker and Gross) appeared for the Lydenburg Municipality. Mr. V. G. Hiemstra (instructed by Messrs. Roux and Kall, of Lydenburg, and Rooch and Wersele, of Pretoria) for the Lydenburg municipality, Mr. J. W. O. van der Haven, for the Coloured community, Mr. Y. Oshalla for the Transvaal Indian Congress,

DHIRUBHAI P. NAIK

Travel, Insurance & General Agent

Book with us for your travelling by Air, Sea or Land either to India or to any part of the world.

All types of Insurance—Life, Fire, Burglary, Riot, Storm, Accident, Plate Glass, etc.

Consult Us Free of Charge For Your Income Tax, Persons Tax, Writing Of Your Books, Trade Licences, Revenue Clearance Certificate, Passports And Immigration Matters.

Representative: National Mutual Life Assn. Of Australasia, Yorkshire Insurance Co. Ltd.

Telephone: 33-9033. 29a Commissioner Street, JOHANNESBURG.

PARTNERSHIP AND PROGRESS

(C. W. M. GELL)

MR. OLIVER LYTTTELTON seems to have caught something of the disappointingly hesitant temper of the European Federalists, now that they have achieved their Central African Federation. A year ago the Colonial Office favoured the extension of the common roll franchise in Northern Rhodesia. But at a recent press conference in Lusaka Mr Lyttelton spoke of choosing between "a modern form of franchise which would mean the swamping of the European voters" and the present complicated system which, combining nomination and election of separate African representatives, "might lead to arbitrary conditions" (i.e. paralysis of African constitutional advance.)

Mr. Lyttelton did not altogether exclude the possibility of choosing 'a modern form of franchise' (the common roll), but the use of the emotionally suggestive word 'swamping' and some tentative remarks about devising a "new formula" will certainly look to Africans as if their common roll aspirations are to be shelved. Coming at a time when the need is to show them that Federation, imposed against their wishes, is in fact in their best interests, this is an unfortunate development, stressing once more how precarious are the liberal premises upon which C.A.F. has been founded.

There are difficulties in Northern Rhodesia about the status and privileges of the British-protected Africans who do yet share the rights and responsibilities of full British citizenship. It does not become those living far from the actual scene to proffer detached advice on how these and other problems should be solved. But it has been widely hoped in South Africa that a policy of genuine racial partnership, successfully practised on our northern frontier, might give us the courage to go forward under the inspiration of that example and to break our own deadlock. If these hopes are to be realised—or, less happily, if we are not to draw the wrong conclusions from a possible failure in so-called partnership—we must be clear about the actual extent of partnership which is at present envisaged in the Federation.

What they are trying to do there—a gradual working forward towards some sort of inter-racial co-operation—is infinitely preferable to our own attempts to put the clock back. But this fact

is that in the Federal election of December 16 only 67,006 of the 200,000 European and 6 million Africans in the three territories had a vote and of these only 441 were Africans and less than 1,000 Indians and Coloureds. Of the 35 members in the Federal Parliament, 26 Europeans were elected on the common roll by this electorate, two Africans and one European "with special responsibilities for African interests" were elected by Southern Rhodesia's 50,000 European and 441 African voters, four more Africans and two Europeans were partly nominated and partly elected indirectly from the two northern territories to represent African interests. Thus the present African vote is merely nominal and Southern Rhodesia's Premier has announced since the election that he intends introducing legislation to keep the government "for all time in the hands of civilised and responsible people." This looks like another raising of the property and income qualifications for the vote which Sir Godfrey Huggins doubled a few years ago. The door to African political progress is not closed in the Federation, as it is here; but it is only just ajar.

There is, thus, no certainty that C.A.F. will go forward to what Africans will consider a reasonable partnership. In this context, Sir Roy Welensky's violent reaction against Mr. Lyttelton's modest increase of both European and African representation in Northern Rhodesia last November by two members each was hardly a happy augury. Nor, where so few Europeans live among so many Africans, was it wise—even if it were true which is very doubtful—to say that White skill and initiative account for 80 per cent of the Federation's prosperity and African labour for not more than 20 per cent. Nor, since the British Government has expressly reserved certain powers in regard to African interests and this has been used as an argument for diminishing African suspicions, was it helpful of Sir Roy to stress how little Britain would be able to influence the Federal Government; or for Sir Godfrey Huggins to assure him publicly: "Don't worry, old boy. The Federal Government will not stand for that ('reckless experiments' in extending the franchise and African representation) and they cannot overrule the Federal Government." Afri-

cans, too, will recall how two years ago Sir Godfrey said that it would depend on the circumstances of the time how the situation would be handled, when Africans outnumber Europeans on the common roll. True liberalism would exclude the possibility of that situation being treated as any sort of problem.

It is, therefore, clear that what is being tried out in C.A.F. is very limited partnership and a liberalism so cautious as to be almost static. It is fine that the Federal University is to be multi-racial, although few Africans yet get sufficient lower education to qualify. Some method of advancing African skills and wages on the Copperbelt would be a more substantial contribution

towards winning African confidence for Federation. Sir Roy and Sir Godfrey no doubt deprecate the attitude of the Nyasaland settlers, who, during the riots there in August, were all for "locking them down and burning their villages." But they have yet to prove that their partnership is the genuine thing, not "White supremacy" in a new garb, and that it is capable of going steadily forward despite the challenge of the Confederates' racial politics, the clamour of discontent, unfranchised, White self-interest and the inevitable African demand for an increasing share in the reality of power. If they can really do that, they will do much to revive our hopes and still our fears.

THE BIG CHANGE

By ALAN PATON

EVERYBODY except the Nationalist and the Nationalist U.P.s knows that South Africa is due for the Big Change. Whether the Big Change is coming is not really the question. The question is, how do you help it to come? How do you bring it about, decently and intelligently?

The Liberal Party has its answer to that question. It urges the widening of society to include more and more people. It urges that the widening should be reasonably fast, but not explosive. It does not shirk the consequences of its own franchise policy.

There are about 1,600,000 white voters in South Africa. The Liberal Party qualification would enfranchise 500,000 non-voters at once. Is that honestly a trifling step forward? Does that honestly show a new kind of decency?

The Liberal Party believes in education, more education, better education. The number of non-white voters would not stay at 500,000. Does that look like decency? Or lack of generosity? Or lack of sense?

But a Liberal Party government would teach the children of South Africa to stop thinking in terms of colour and race. I would teach them that the franchise was being extended to people, not because they were non-white, but because they were people. It would teach them that the children of South Africa had in the first and most important place South African interests, and only thereafter white and black and coloured interests.

A Liberal Party government would try to develop all the

human resources of South Africa. It would be a great experiment to help all the people of the country to live a better, happier, more responsible life. It would not want to wipe out all the differences between people, but it would help them to think less about them, and to think more of the things they had in common.

Mr. Gibson is feeling this battle for the Liberal Party. If you help him to win, you will be doing a great thing for South Africa. You will show to the whole country that there is still lots of hope, because there is a cause that is greater than a white cause or a black cause or a coloured cause.

It is the cause of a united South Africa.—'Liberal News.'

L. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns, Apply:

9 Adams Arcade,
40 Market Street,
Johannesburg

MY GANDHI

By DR. JOHN STAYNES HOLMES

Price 12/6 including postage
This book is written by one of Mahatma Gandhi's first most intimate friends in America and his long supporter of the great principles for which he stood and laid down his life.

To be had from:

'INDIAN OPINION,'
P. Bag, Phoenix, Natal.

SLUM CLEARANCE?

By C. W. M. GELL

DR. Verwoerd has just told a Nationalist press conference that the Johannesburg Western Areas Scheme is in the interests of the much exploited tenants who comprise the overwhelming majority of the non-European residents of the three townships. "Do not the rights of the masses count more than the rights of a few house owners?"

Before dissecting this specious attempt to confuse the issues, we must in fairness admit that substantially the same argument was used by the leaders of the U.P., controlled Johannesburg City Council as lately as November 19. The disquietingly large measure of agreement between the Minister and the Council was discussed in a recent article in these columns.

Now, even if all that has been said about the exploitation of the tenants were true—and some of it is, since anything as scarce as Native housing is related to the demand lends itself to human cupidity—it still does not justify the wholesale removal of the exploited and the unexploited. Such vast and indiscriminate expropriation is only explicable by the pressure from White voters in Westdene and Newlands who, having built up to the edges of the Native townships, now find their presence there inconvenient, and in the light of the Nationalist determination to deprive all Africans of freehold tenure outside the Reserves. About the immorality of subordinating African rights to such motives civilised men and Christians can be in no doubt whatever; nor that the loss of freehold held for nearly 50 years will be a breach of White good faith.

Secondly, if slum clearance is the real and only motive, why not start with areas containing slums far worse than anything in the Western Areas? The Pimville tanks (est. 1904), the Orlando breeze-block shelters (est. 1946) and the Morecha Squatters Camp (est. 1947)—all three "emergency and temporary" schemes—require 23,000 houses to rehouse their inhabitants. Another 13,000 houses are needed for other non-European slums or squatters camps in Johannesburg. Certainly, there are slums in the Western Areas. But 14,000 of their houses could be used to house half the present population of 50,000 in conformity with Public Health bye-laws and the Slums Act. What honest attack on slum clearance could justify the gratuitous addition of

these good homes to the 50,000 houses already required by Johannesburg's non-European?

The City Council has now promised to build 5,000 houses a year. Competent critics have objected that this would take up the whole Union's annual allotment for Native housing (over £2 millions) at a time when capital is scarcer than ever before and would necessitate a 50 per cent increase in the City Engineer's authorised staff which is already only 40 per cent of establishment. They also note that the Council's actual performance has been at the rate of 2,000 houses a year for 1944-47, nil for 1948-51 and 3,000 for 1952.

Dr. Verwoerd has painted a bright picture of the prospects at the new site, Meadowlands. Although twice as far out of Johannesburg as the Western Areas, the railways will provide "adequate rolling stock" and "pay special attention to still further development of facilities," so that transport will in fact be easier than to the present, nearer localities. No Native will be moved until "suitable alternative housing exists," though no mention was made of the Churches, halls, schools, missions, swimming bath etc. which make the Western Areas more complete residential areas than any other Johannesburg location or camp. Finally, whereas the Western Areas occupy 209 morgen, their inhabitants are to be moved "to an area where the State has bought 852 morgen"—though there was no explicit promise that the whole area would be theirs for occupation—and there will be "open spaces and recreational facilities such as they have never experienced before in the present slum areas."

It is common knowledge that opposition to the Western Areas Scheme includes not merely the minority of property owners, who will lose their rights, but the great majority of tenants as well. The attitude of these latter, in view of their "exploitation" and the pleasing prospects ahead for them at Meadowlands, might be accounted sheer pig-headedness, but for one flaw in the promises of the Minister and Council. And that is, that they are only promises. On the bare veld of Meadowlands there is as yet no sign of the houses, the transport, the spacious sites and recreational facilities.

Africans no longer believe these sort of promises. They have seen

them broken too often before. Instead of all this talk of compulsion, eviction and expropriation—instead of the "through thick and thin" ministerial truculence which has decided "once and for all, whether hon. members like it or not"—why not start providing the promised paradise on terms which will

attract the poor, exploited, slum dwellers there of their own free will? If this were done, we might never need to use the compulsory provisions of the Group Areas Act. If it is not done, non-Europeans are justified in regarding the Act as basically unjust and our apartheid policy as mere self-interest.

ANNUAL REPORT OF M. L. SULTAN TECHNICAL COLLEGE

MR. H. NATTRASS, Principal of the M. L. Sultan Technical College, in his annual report for the year ending 31st December, 1953 states:—

"Since the College was declared an approved institution for higher education in 1946 the Union Government has sanctioned grants to the value of £90,000. The Durban City Council has donated a 2-acre site valued at £30,000, made grant of £11,250 towards the cost of our buildings and has increased its annual grant-in-aid from £160 to £500. The total contribution from the Durban City Council since 1946 has been £43,300. The students of the College follow closely with fee contributions for the same period to the value of £41,000. The benefaction of our patron, the late Hajee M. L. Sultan amounts to £33,000, from which sum there is £17,500 to be applied to the Durban centre, the remainder being intended for the establishment of branches at other centres.

The College Council, in paying tribute to its chairman, Dr. Ben M. Narbeth, for his twenty-five years service to technical education for Europeans and twenty-three and a half years' gratuitous service to the same cause for Indians, has asked him to lay the foundation stone of the new building. Mr. James Crankshaw of Newcastle, Natal, an old friend of Dr. Narbeth, has kindly offered to supply a suitably inscribed stone free of charge.

Building Fund Appeal

The Building Fund Appeal was officially launched in December. A comprehensive and artistic appeal brochure has been issued setting out in pictorial form the many and varied activities of the College, while telling the interesting story of Indian endeavour connected with the College.

A strong deputation from the College Council met the General Purposes Committee of the Durban City Council with the result already stated, a donation of £11,250 for buildings and an annual grant-in-aid of £500.

A cheque for one thousand guineas, endorsed "A tribute to

and in memory of Mr. M. L. Sultan" was received from Mr. A. H. Smith, O.B.E., O.St.J., who is so intimately connected with the Natal Technical College where he endowed the Arthur Smith Hall.

The South African Sugar Association forwarded a cheque for £500 and expressed good wishes for the success of the appeal.

The Student's Society promoted several functions and was able to hand over £250 to the fund.

An appeal to the part-time staff raised a further £250. These gifts have given the College Council great encouragement and our sincere thanks are extended to those generous donors.

The late Mr. Jalbhai Ramnagar initiated a drive for funds among our Capetown friends. The Principal addressed a representative gathering of Indians in the Mount Nelson Hotel and was assured that some important section of the new building would be suitably sponsored by the Capetown community.

Many assurances of assistance have been given and the College does not anticipate any great difficulty in raising the money for our immediate scheme.

Establishment Of Full-time Branches

The Sultan donation makes provision for the establishment of branches of the College at Pietermaritzburg, Tongaat and on the South Coast. Provided local funds are forthcoming and suitable sites are made available, amounts of £10,000, £3,000 and £2,500 are allotted to these centres.

Examinations

The College had 1704 subject passes in the National examinations there being a pleasing increase in the number of complete certificates awarded. There were 85 passes with distinction and 52 complete certificates gained. African passes rose to 38, the corresponding number for English being 341 while passes in other languages amounted to 97.

Few students realise that there is a limit to the hours of efficient

work which can normally be undertaken. Experience shows that the 44 hour week in industry is the most efficient and that consistent and prolonged overtime has the effect of making workers automatically adjust themselves to the additional load. Thus they become less efficient when doing a 50-hour week while an increase to 60 hours often proves calamitous.

Just as we limit our efficient teaching staff to six hours per week part-time teaching, so should the wise student try to adjust his course to this most efficient limit. A glance at the results obtained by the over-anxious, self-overloaded Senior Certificate student should convince him that he often works beyond the normal capacity of part-time students, so reducing his efficiency and lowering our pass ratio.

I would draw attention to the considerable difficulty which is being experienced by non-European working students who are compelled to write examinations during working hours. Many employers refuse to allow them time off to attend the examination with the consequence that a whole year's effort is negated. This is a serious matter for these struggling candidates. Morning

sessions are almost impossible while attendance at afternoon sessions is often only possible after repeated appeals from the College to the employer. Consideration should be given to this problem and the possibility of setting extra evening papers investigated. I feel sure that many of our candidates would be prepared to pay some additional fee rather than lose the chance of proving themselves successful at the end of a year's study.

Honours Awards

I have to thank the Students' Society for their helpful co-operation in recommending Honours Awards. With an enrolment of almost 4,000 students it is difficult to select a small number of outstanding students. The Society selected Miss F. Haffjee, Miss Shakuntala Singh and Messrs. V. S. Naidu, B. K. Ramdas and C. N. M. Kamdar.

The various lecturers have recommended the following outstanding students.—Messrs. G. Ganpath, J. Naicker, M. Ponousamy, S. M. Pillay, Constable S. Pillai, A. A. Rassol, B. Magubane, S. I. Rajab, Mrs. M. V. Naidoo, Misses. Z. Barmesia and Anna Haffjee.

I have pleasure in recommending these sixteen students for 1953 Honours Awards.

majority group and the worst oppressed in Kenya. The terrific sacrifices he has made over the last two or three years to focus attention on the need for reform are ample indication of the way in which he had been ground under by poverty and oppression.

In that struggle the Indian communities treaded, with notable exceptions which were in the minority, to sit on the fence. A few Indian voices were raised in protest against the barbarous things done to the African; in support for the African people's demands for a say in the government of Kenya. The overwhelming majority of the Indians took up a more or less passive attitude; something which amounted to saying: Let the Blacks and the Whites fight it out—we'll make our money alright.

From the other extreme came a group of Indian merchants who demanded harsher measures against the African, instead of directing attention to the cause of Mau Mau terrorism. Some went to the extent of writing to the Press in India, making extravagant claims and saying things calculated to hurt the feelings of the African community.

Against this background, the reforms in Kenya have been won very largely through African sacrifices. The Indian finds himself reaping richly where he did not sow; more richly than the man who died for the reforms.

One would have expected of a community which claims to be friendly disposed to the African a flat refusal to accept a thinly disguised form of discrimination against the African. For that is what the reforms in actual practice are. One would have expected the Indian in Kenya to say: While we shall be satisfied with one representative each on the Executive, the African, because of his numbers, his sacrifices and his comparatively more disadvantageous position, must have more. If you will not give him more, according to his needs, we shall not sit on the Executive."

If the Indian had refused to operate the new machinery, it would have broken down and the Colonial Office would have been forced to come forward with something which could be accepted as a better recognition of the justice of the African's demands. By agreeing to bargain with the oppressor at the expense of the African the Kenya Indian has shown that he can be a poor friend and ally

in the freedom struggle in that land.

The problem is of paramount interest to us in South Africa as well because in the alliances which are being formed up in the non-white groups one notices an extremely dangerous inclination to equate powers, sacrifices, needs of the various non-European groups.

In the passive resistance campaign, for example, serious attempts were made to give minority groups equal representation with the African National Congress. A new regrouping of forces is in the air as I write. There too, the pattern is familiar. The illusion is put across that the African National Congress, as a representative of the majority group, makes its fair contribution to the formulation of policies when, in actual practice, this is not the case.

I am against alliances with the Indian or Coloured or European political groups representing minorities in their communities where Congress has the voting strength of a minority. The alliances as such are a welcome move towards ultimate non-white unity. But the present bases of that unity are all wrong. And there is not a sign anywhere on the horizon that the people at the head of affairs are in a mood to correct what is wrong. In any alliance we must insist on the principle of proportional representation. An organisation must have as many votes in an alliance as it wields influence on the course of events; that is, in proportion to its strength in its community.

Then we will not get in this country the sort of thing which has happened in Kenya. The mistake in Kenya lay in the way each racial group on the non-white side worked in isolation from the others. It is to the credit of our leaders in South Africa that they have tried to correct that mistake. But the way in which they are doing this leaves plenty room for political adventurers to exploit the numbers of the African and his relative backwardness to advance their own communal interests. If that is not what is at the back of their minds, let them come out openly and insist on working with the African National Congress on the principle of proportional representation. Let them take the initiative themselves and refuse to work on any basis which places Congress in the minority. If they do that, I for one, shall be convinced that they do not want to do to us what the Indians have done to the Africans in Kenya. If they snugly

AFRICAN VIEWPOINT

DEVELOPMENTS IN KENYA

By JORDAN K. NGUBANE

MEN of goodwill everywhere will rejoice to know that concrete steps are being taken in Kenya to restore peace and order in that unhappy land. But there is one feature in the new trend of events which will disturb very many people in Africa. That is the British Government's attempt to widen the gulf between the Africans and the people of Indian descent in Kenya. The attitude of the Indians themselves to this divisive move is being followed with the keenest interest as much in Central Africa as in South Africa.

The British Government has proposed that three non-whites should be included in Kenya's "Cabinet." Two of these will be representatives of the Indian community while the third will be an African.

The British have put up a case for this arrangement. It is as well that we should try to understand it, if to press the justice of the African's claims. Kenya has three dominant groups in the non-white community: the Africans, the Arabs and the Indians. It does not

appear that the non-whites in Kenya have succeeded, any more than we have down here, in agreeing on a workable basis of living together among themselves. And if wide divisions exist between the African and the Asian, it is equally true that there are sharp differences between the Arab and the Indian.

All three groups have made distinctive contributions to Kenya's progress and when it comes to reforms, the Government feels that all have an equal claim to representation in the "Cabinet." As a result each group is being offered a seat in the Executive.

A closer view of the situation, however, reveals that in effect the pressure exerted by the African to support his demands for urgent reforms has created a situation which the Indian in Kenya gladly takes advantage of to advance his own communal interests as against those of the African.

Our minds must be quite clear about what is happening. The African is naturally the

cling to the practice of having equal representation with Congress, well, they shall have shown us what to expect.

I know some people regard these alliances as sacrosanct. To find fault with them raises a howl even from people who should know better. I, for one, am never influenced either by the curses or the praises I receive for the way I see the truth. And in the unity we are building up among the non-Europeans, we are creating a situation where the African shall have sacrificed to lose as has been the case in Kenya. My plan is: Let us correct that trend while there is time. Otherwise we will pile up dangerous dynamite in the ranks of the enemies of oppression.

Exhibition In Capetown

An exhibition was arranged by the New India Centre in Capetown. This was attended by a very interesting gathering of about 250 people. The exhibition consisted of photographs of Indian personalities, research industries, scenes of India and a section was devoted to information of India in Press Photos. There was also a section exhibiting reproductions of ancient and modern art by famous artists

of India. To many of the audience it was their first opportunity to see and learn about the art and progress of India. In addition the New India Centre had a display of Indian literature which also greatly interested those present. Perhaps the most significant feature of the function was music. In addition to the programme of recorded music, there was a musical programme presented by the staff of the Indian High Commissioner's Office. On this occasion the New India Centre published a booklet "The Music of India" for the benefit of those who would like to know more about Indian Music.

Cuticura

ANTISEPTIC
OINTMENT

You will find this world-famous antiseptic Ointment invaluable for cuts, pimples, heat rash, chafing and other irritations of the skin and scalp. It also cures inflammation and brings speedy relief and comfort to sore, tired feet.

Comforts aching FEET!

News the other papers
don't print
is to be found each week

14

PEACE NEWS

World news—events in Africa, Asia, America, Europe—news of constructive peacemaking; race relations; progress towards a non-violent society.

Obtainable by air-mail each week from Britain at 50s. 6d. per year; sea-mail 21s.; 4 weeks trial subscription (sea-mail) 2s. 6d.

South African representative:

ELLA B. ELDER

Brownlee Street, Stutterheim, Cape.

London office:

3 BLACKSTOCK ROAD, N. 4

Diellin's Winter Price list of all Winter and Spring varieties of Bulbs, Flower and Vegetable Seeds. Free copy posted upon request to Diellin's Seeds (Pty) Ltd, Box 2060, Johannesburg.

HINDU DHARMA

By— M. K. Gandhi
Price 8s.

Obtainable From:

'Indian Opinion,'
P. Bag, Phoenix,
Natal.

NEW BOOKS

Just Arrived From India

A Gandhi Anthology
—By V. G. Droni
Which Way Lies Hope
—By R. B. Grey
Why Prohibition
—By Ramaswami
Gandhi And Marx
—By K. G. Muthuswami
Satyagraha In S.A.
—By M. K. Gandhi

Obtainable from:

'INDIAN OPINION,'
P. Bag, Phoenix, Natal.

Phone
Day 24169

Phone
Night 8338

L. RAJKOOMAR (PTY.) LTD.

14, CROSS STREET, DURBAN.

Funeral Directors and Manufacturers of all classes of
Coffins and Wreaths

Contractors to the INTERNATIONAL FUNERAL
INSURANCE COMPANY, LIMITED.

Reg. Office: 39 CROSS STREET, DURBAN

Country Orders for Coffins and Wreaths
accepted by phone and despatched by rail
at the shortest notice.

Cable & Tel. Add.: "HARGOVAN".

Phone 1934

P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.

**WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.**

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue

DURBAN.

BOOKS FOR SALE

Key to Health—Gandhi	1	8
Diet and Diet Reform—Gandhi	5	0
Cleanings—Mim	1	8
Selections from Gandhi—N. Bose	10	0
Public Planning and Our Poverty—Gandhi	2	0
Hindu Dharma—Gandhi	8	0
Bhavadu Vajna	8	0
Sardar Vallabhbhai Patel (Vol. I)—N. D. Patel	15	0
The Diary of Mahatma Gandhi—V. G. Droni	15	0

Obtainable from:

C/O INDIAN OPINION,
P. Bag, Phoenix, Natal.

INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Bombay, March 6.

ROSY picture of India's economic position was painted by Shri C. D. Deshmukh, Finance Minister of India, when he presented the budget for the 1954-55. Total revenue estimated was Rs. 4528.8 millions and expenditure Rs. 4670.9 millions, leaving an uncovered deficit of Rs. 142.1 millions. Fresh imports or generally upward adjustments of Union Custom and Excise duties affecting a fair range of commodities, including cotton and silk textiles, betelnuts, soap and footwear were announced by the Finance Minister to raise an additional revenue of Rs. 120 millions. With a considered planned increase in the tempo of developmental expenditure next year, the estimates for 1954-55 show an overall deficit of Rs. 2500 million to be met by deficit financing.

The nominal revenue surplus of Rs. 45 millions budgeted for the current year has been converted into a deficit of Rs. 109.6 millions largely on account of the non-payment of two instalments of debt repayment from Pakistan, totalling Rs. 380 millions. The Finance Minister, however, hopes to reach a settlement on this issue in the near future and has again taken credit for the receipt of one instalment of Rs. 70 millions from Pakistan during the next financial year. On the other hand the anticipated overall deficit of Rs. 1380 millions has been revised downward by Rs. 100 millions.

The proposed U.S. military aid to Pakistan has not influenced defence estimates which, however, show an increase, including revenue and capital heads, from Rs. 2090.3 millions to Rs. 2233.7 millions. A part of this increase is accounted for by a normal programme of bringing the Navy and Air Force to a state of "reasonable efficiency in man and materiel." While the highest degree of vigilance will be maintained to safeguard the security of the nation, Shri Deshmukh announced, the country does not intend to halt or slow down the pace of economic development on which its ultimate strength depends, by relapsing into an arms race.

Reviewing the progress of the Five Year Plan during its first three years, the Finance Minister admitted that there was moderate shortfall in developmental

expenditure below the Rs. 10000 millions prescribed for the period, especially in respect of education, community projects, local works, grow more food schemes and industrial housing. But now that the economic climate was better suited for stepping up investment and the various schemes were gathering momentum the expenditure in the last two years would certainly be much higher. Such an increase was absolutely essential if the targets visualised in the Plan were to be achieved. A sum of Rs. 12000 millions has been planned to be spent in the next two years. Expenditure on this scale would be met by resort to deficit financing, which was necessary in present conditions, in order to gear the economy to the optimum tempo of development. It was important for the country not only to live within its means but up to its means. Deficit financing was necessary here. But at the same time he appealed to the States to mitigate the need for deficit financing by making a more determined effort to raise additional resources and to the people to save more, invest more and work more.

Shri Deshmukh took an optimistic view of the economic situation with food production up, industrial production at a record level, a fairly stable price index, an expectation of a small favourable balance of payments this year, a good dollar position and a strong foreign exchange position.

The proposals to raise an additional revenue of Rs. 120 millions represented a move gradually to replace import duties on raw materials by excise duties on goods manufactured from them. This feature was a result of the Finance Minister's conviction that the Government should, to an increasing degree, turn to excise duties in place of customs duties.

Shri Deshmukh described as appropriate that those industries, which had in the past developed through protection, should, when fully developed, make fair contribution to the nation's exchequer through excise payments.

The Chief Minister of Rajasthan, then, Mr. Jay Narain Vyasa, has adopted a novel method of ridding Rajasthan of the dacoit menace. His appeal to the

dacoits to give up their criminal habits and surrender to the Government has produced good results.

Mr. Vyasa's promise to treat them with kindness and generosity has been well received in the "underworld" as indicated by the big fall in the crime. The response is evident from the increasing number of dacoits who have surrendered, nearly 75 so far, including the notorious Hukumsingh and Dheerasingh. These three dacoits were involved in several robbery and murders and different rewards had been announced by the Government for their capture, dead or alive.

The Chief Minister, after a scientific study of the dacoit problem in the State, found that the social and economic circumstances were responsible for making people criminals and its permanent cure lay in reformative methods, including psychological treatment, rather than in the punitive punishments.

Accordingly he launched a novel multi-directional experiment at Bankra to create an atmosphere for criminals to settle into peaceful careers.

Following the Chief Minister's appeal to the dacoits to surrender and his assurance to treat them liberally, coupled with stringent measures taken by the Government to control the law and order situation, these unsocial elements began to realise the folly of evading the law.

By "liberal treatment" the Chief Minister did not mean letting off the dacoits without undergoing punishment for their offences, but assured kind and generous treatment within the fold of the law. Besides, their wives and children would not be looked upon with contempt and they will be indirectly helped by the Government. The son of the notorious dacoit

Lalpuri Suddh, who has surrendered, has been admitted to the school in Sanbra along with other offenders of that area. The surrender appeal has also helped those who had committed only very minor offences, but were absconding in fear of punishment.

Another method to eliminate crime devised by the Chief Minister was provision for educating the younger generation, who were formerly instructed and trained in their ancestral predatory habits. Medical and postal facilities have also been made available to criminal tribes to create faith among the people in social justice and equity.

The strike by 25000 teachers of secondary schools throughout West Bengal ended following successful negotiations with the State Government. The strike lasted for twelve days. The Government has agreed to increase the initial pay of untrained undergraduate teachers of aided schools by Rs. 10 and increase the D.A. by Rs. 7-8. School committees are asked to increase their share in the D.A. so that the teachers may get a total Rs. 35 per month as D.A.

All the 321 teachers of secondary schools, including 44 women, who had been arrested on February 19 on charges of causing obstruction to vehicular and pedestrian traffic, have been released by the Government and the cases against them have been withdrawn.

A sound knowledge of bookkeeping is essential in every commercial career. The School of Accountancy's home-study courses, backed by 44 years of successful educational service, have helped thousands to succeed.

Write for free Career's Guide. The School of Accountancy, P.O. Box 4592 (Z), Johannesburg.

98 Dalhousie House
Smith Street, Durban
P.O. Box 1035.

Details from I.A.T.A. Airlines and Agents.

NAIROBI
TO INDIA & PAKISTAN
AIR-INDIA
International

—ATTRACTIVE— SAREE MATERIALS

Self Striped Georgeltes Crepe 45" Green, White, Pink, Sky, Lemon 4/11 yd.	Coloured Georgeltes 45" All Shades 3/11 yd.
Self Check Fancy Voiles with Black Design 45" 4/11 yd.	Spotted Georgeltes 45" Latest 4/6 yd.
Pretty USA Floral Voiles 38" 4/11 yd.	Embroidered Georgeltes 45" Theliot Design 5/11 yd.
Two Tone and Rainbow Georgeltes 45" All Shades 4/11 yd.	Georgelte Jari Work Sarees £4-10-0 each
Floral Hemstitch 45" Red, Gold, Green and Blue Design 4/6 yd.	Georgelte Sarees Cotton Embroidery £3/15/0 each
Bordered Georgelte 45" All Shades 3/11 yd.	Hemstitch and Floral Jari Borders All Range in Stock

BLOUSES

Chinese Embroidered Satin and
Georgelte Blouses and Latest
Shoppers 8/11 each.

CHARMPALS

Plastic Fancy Tops with Heel
Size 5 to 7 18/6 pair
Also Leather 8/6 & 10/6 pair

Write For Samples:

JAYBEE SILK HOUSE

39 MARKET STREET,

JOHANNESBURG.

Latest Records And The Cheapest In Our Stock

	s.	d.
Albello	6	Records 16 6
Ann	5	" 38 9
Awara	5	" 38 9
Do-Bhal	5	" 38 9
Deedar	5	" 38 9
Afana	5	" 38 9
Jaal	5	" 38 9
Hamlog	4	" 31 0
Banji	4	" 31 0

Pucking 3/6 Extra

Flm Song Books in Gujarati 9d each.

Albello, Ann, Awara, Banji, Hamlog, Poonam, Sanar,
Afana, Deedar, Jaal, Papes, Baija-Bawa, Aarkali Babul,
Foot Path, Reeg Rang Babul Mathoor, and Many others.

Obtainable at:

BHARAT MUSIC SALOON

AND BOOKSELLERS

Phone: 26070

285 Grey Street, DURBAN.
(Corner Grey and Lorne Streets)

FOR RUBBER STAMPS

PRINTING

CONTACT

STANDARD PRINTING PRESS

GENERAL PRINTERS
AND
RUBBER STAMP MAKERS

73 BEATRICE STREET, — DURBAN

PHONE: 51003
P.O. BOX 1702

TELEGRAMS: SUTCO
Cable: SUTCO

ESTABLISHED 1922

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Kampala arriving March 29. Sailing April 3.
for Bombay

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow
Fever inoculation requirements and obtain certificates from their
nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from
private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without food	£75-15-0
Second "	"	"	50-13-0
Inter-Class	"	"	34-3-0
Unberthed (Deck)	without food		21-3-0

Muslim Special Food £11-10-0 Ordinary Food £4-17-6
Hindu Special Food £10-3-0 Ordinary Food £4-5-6

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can
be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be
permitted to keep on deck with them more than one bed-
ding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.
Tel. Add. "KARAMAT."

Always Better. Better Always.
Are Kapitan's Tempting
Sweetmeats.

For nearly half a century we are leading in the
manufacture of Quality Sweetmeats and Cakes.

TRY US FOR THE LATEST INDIAN RECORDS.

Address:

KAPITANS BALCONY HOTEL,

(CORNER SWEETMEAT HOUSE)

Corner Grey and Victoria Streets

DURBAN.

Phone 23414.

Tel. Add. 'KAPITANS.'

M. J. PATEL

INTERNATIONAL SPORTS COMPANY

Importers & Exporters & General
Commission Agents

10 Peking Road, Kowloon, HONG KONG.

**Special attention is paid
to indent orders**

Write To Us For Further Particulars.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?

Have you provided for your dependants?

Prepare for the future

Life Insurance gives peace of mind for the unknown
future.

Insure with 'THE OLD MUTUAL' your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has
best Bonus record in the WORLD.

Representative.—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760,
JOHANNESBURG.

Phones: } Business 33-0711
              } Residence 33-5961

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING

CO. LTD.

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants

—&—

Direct Importers.

**47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.**

Phone 53.

Telegrams 'SOLANKI.'

P.O. Box 208.

Solanki & Co. Ltd.

Merchant & Direct Importers

**Extensive range always carried in
the following:**

Silks, Drapery, Toilets, Per-
fumes, Curios, Fashion Goods
and Jewellery, Wide Range of
Indian, Persian and Chinese
Carpets.

Stockists of well-known branded
Watches.

COPPERBELT PIONEER STORE

Where Quality and Service
are Paramount.

Luanshya,

Northern Rhodesia.

SHINGADIA STORES

(Proprietor: Premier Silk Bazaar Ltd.)

Direct Importers

Drapery, Outfitting, Fancy Goods,
Oriental Curios Etc. Etc.

P.O. Box 111.

UMTALI, S. Rhodesia.

Telegrams: "Premsilk"

Phone: 2523.

PREMIER WHOLESALERS

(Members of the Mashonaland Wholesalers Association)

Everything for the African Trade. Prints, Khaki,
Calicos, Blankets, Shoes & Fancy Goods.

P.O. Box 319.

Phone: 2523/Extn 1.

UMTALI, S. Rhodesia

RHOD-INDIA LIMITED

Exporters, Importers & Manufacturers Representatives

Piece Goods, Hosiery, Jute Goods.

Enquiries Solicited. Prompt Attention.

"Aryan Mahal" 6th Floor,

Plot 43, "C" Road,

Churchgate Reclamation,

Cables "Indorhod."

BOMBAY, INDIA.

Phones: 29221/2 (Switchboard)
24179 (Manager)

P.O. Box 2197

Cables & Tel. Add:
"PROSPERITY" (All Branches)

(Established 1927)

Premier Produce Co. (Pty) Ltd.

General Wholesale Merchants
EXPORTERS AND IMPORTERS

Buyers and large Stockists of all kinds of Indian and European Groceries, Provisions, Soaps, Oils, Grains, Beans, Peas, Kaffircorn, Malt, Maize, Maize Products, Wheat, Wheaton Products, Crockery, Hardware and also Coal of all types.

All enquiries for Export and Import to the Head-Office.

Head-Office: "PREMIER HOUSE"
364 Pine Street, Durban.

also at

JOHANNESBURG

Phones: 34-3554/5
P.O. Box 200, Fordsburg,
82, Crown Road,
Fordsburg, Johannesburg.

BENONI

Benoni Coal Site
Phone 54-1813,
Rangeview Coal Sites—54-2205
P.O. Box 392, Benoni.

Full range of men's and boys' khaki, shirts and clothing.

In khaki, 'gato', tropicals.

DENTON

SHORTS AND SLACKS

IN KNOCKOUT

TRADE ENQUIRIES

UNION OF S. AFRICA, SWAZILAND, BASUTOLAND,
SOUTH WEST AFRICA, SOUTHERN BECHUANALAND.

DENTON TRADING CO.

Phone 34-4381

JOHANNESBURG

P.O. Box 3567

N. RHODESIA

FEIGENBAUM BROS.

Phone 2758

BULAWAYO

P.O. Box 354

SOUTHERN RHODESIA

MASHONALAND, F.E.A. & N. BECHUANALAND

W. F. NEUMAN

Phone 2-1219/2-4924

SALISBURY

P.O. Box 1492

BRITISH EAST AFRICA

VAN BRUSSEL & CO. (E.A.) LTD

Phone 4010

Trunk Merchants

NAIROBI

BULAWAYO CLOTHING FACTORY LTD.

Phone 2410,

Bulawayo,

P.O. Box 427,

Southern Rhodesia.

Proprietors:

C. L. Patel, D. K. Patel
V. B. Patel, H. J. Patel
E. C. Patel.

The Star Clothing Factory

Wholesale Merchants

CLOTHING MANUFACTURERS

P.O. Box 237. Phone 514.

Jameson Road, Livingstone,
NORTHERN RHODESIA.

On S.A. Representative:

H. L. Hompes & Co.,
(Pty.) Ltd.

Durban, P.O. Box 1301.
Johannesburg, P.O. Box 3480.
Capetown, P.O. Box 824.

NEW TYPEWRITERS

POPULAR MAKES

Remington, Smith-Corona, Olivetti,
Hermes, R. C. Allen.

PORTABLE & STANDARD MODELS
AVAILABLE AT:

NATIONAL OFFICE SUPPLIES
(PTY. LTD.)

(Directors: N. V. MEHTA, J. P. GOKOOL, K. V. MEHTA)

LEGAL & COMMERCIAL STATIONERS

OFFICE EQUIPMENT SPECIALISTS

76 Victoria Street, Durban.

PHONES 22622

" 63535

P.O. BOX 1327

Tel. Add. NOSTLINGED.

For Quality Printing Consult —

UNIVERSAL PRINTING WORKS

Commercial Printers & Calendar Specialists

9 Bond Street, Durban, Phone 25295.

પુસ્તક પર મુ—અંક ૧૩
તા. ૨ એપ્રિલ, ૧૯૫૪.
કુલક નકલ પેની ૬.
૬૨ શુક્રવારે વ્યક્તિ ૫૩ છે.

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન

પત્રાલય, ગાંધીસ્થાન દરેક રોજ ૧૧ બંગ્લા રસ્તા મું.

સફળતા અનિવાર્ય છે

(ચિંતાના ભાવેના એક પ્રાર્થના પ્રવચનમાંથી)

કુરામહી મનુષ્ય પોતાના તંત્રીના
મતભાવને લીધે કાંઈના પ્રેમ સંપાદન
કરી શકતો નથી, ને પ્રેમવડે પ્રાપ્ત
થનારા સુખને ભોગવવા પણ તે માન્ય
રાખી થતો નથી.

—૮—

કીર્તી માગી મળતી નથી, પણ
મુખ કમો કરવાથી મળે છે. જેઓ,
મને મધુ' જગત જખાણે તો ઠીક,
એવી કુરામહી વાળા હોય છે, તેઓને
વારંવાર કુખાતુભવ કરવો પડે છે.

—૦—

જેમ કાકરતું નામ સાંભળવાથી
મોટું મળ્યું થતું નથી, પણ તેનું
મળાણ કરવાથીજ મોટું મળ્યું થાય
છે, તેમ કોનેનાં નામો માત્ર વાચી
શીખાં, સાંભળી શીખાં, કે ગોખી
શીખાં તેથી કાંઈ લાભ થતો નથી;
પણ તે દોષો તપનવામાં આવે તેજ
લાભ થાય છે.

હિંદુ ઇંડોનો એક મંત્ર ગાંધીજીએ આપણને આપ્યો હતો, જેનું પરિણામ એ અ.વ્યુ
કે હજારે લોકો બોલ્યા થયા, કેટલાક માર્યા ગયા, કેટલાકને જેલમાં પુરવામાં
આવ્યા અને ત્યાં વસતો સુધી પુરુષ રહેલું પડ્યું. જેલમાં કેટલીક વાર થઈ થતી કે,
આપણે 'હિંદુ ઇંડો'નો મંત્ર તો આપ્યો, પણ છત તો અથેજોની થતી દેખાય છે. હું સાચી
ઓને કહેતો કે જ્યારે હવે બુદ્ધિવાની અહીં પર હોય છે ત્યારે એક વાર તેની જ્યેષ્ઠ વધે
છે અને પછી બુદ્ધિજી જાય છે. આ અથેજો જે આટલું ભેર ખતાવી રહ્યા છે તે તેમનું આખર
નું ભેર છે. અને 'હિંદુ ઇંડો' મંત્રનો જપ બાળક સુધી હરકોઈએ કર્યો છે તો અંતરને
'હિંદુ ઇંડો' પડશે. એ આ પ્રમાણે જેલમાં જ કહ્યું હતું અને થયું પણ એમ, આપણે
જોયું કે ૧૯૪૨માં તે મંત્રનો ઉદય થયો અને પાંચ સાલ પછી અંતર જાય, જે મંત્રનું
ઉચ્ચારણ કરેક બાળક કરે છે અને હજારો-લ.ઓ લોકો જેનો જપ કરે છે, જેની તમન્ના
રાખે છે, તે થઈને જ રહેવાનું છે. આજે આખા બિહારમાં ભૂમિહીનોને જમીન આપો અને
જમીનનો છદ્ધો ભાગ આપો. એ નાદ ગુણ રહ્યો છે, બાળકો સુધી હરકોઈના મુખમાં એ વાત
છે અને ગામડાંના અણણ લોકો પણ એ કહી રહ્યા છે. તો આ મહાન સંકલ્પ કેમ સિદ્ધ
નહીં થાય? આત્માનો સંકલ્પ બ્યર્થ જતો નથી. સમાજનો આત્મા જ્યાં જગત થાય છે,
ત્યાં તેના પ્રવાહને રોકી શકતો નથી.

ધણી વાર લોકો સવાલ પુછે છે કે, તમે ગરીબોને જમીન આપવા ઉચ્છેદો છો, ગરીબો
ની બહાઈને માટે આ આદેશન તમે ઉઠાવ્યું છે તો ગરીબો પાસેથી કેમ જમીન માગવામાં
આવે છે? અમે કહીએ છીએ કે, લાંબાની સંજ્યામાં જ્યારે ગરીબ પોતાનો હિસ્સો આપે
છે, તો તેમનો અવાજ બુલંદ બને છે, તેમના અવાજમાં શક્તિ આવે છે, તેમની નૈતિક શક્તિ
વધે છે અને તેના પરિણામે જે ધનિક લોકો છે, મોટા જમીનદાર છે, તેમનું દિલ પીચળે છે
તેમના હૃદયમાંથી અંતર્યામી સગવાળ બને છે. જ્યારે નાના નાના લોકો દાન આપે છે,
ત્યારે તેની અસર જમીનદારો પર, ધનિકો પર પડે છે. જો કોઈ પુછે છે તો અમે તેને કહી
એ છીએ કે તેથી બીજી શક્તિ પેદા થાય છે, ગરીબોના દાનથી એવી શક્તિ પેદા થવાની
છે. એક તો નૈતિક અસર મોટાનાં હૃદય પર થાય છે. તેમની કર્તવ્યભાવના જાગૃત થાય
છે, તેમની ધર્મભાવના જાગૃત થાય છે. જો એમ નહીં થાય તો બીજી પરિણામ આ આવે
છે—ગામના બધા લોકોએ દાન આપ્યું તો તેમના સહકાર વિના જમીનદારનું કામ નહીં થાય
આ લોકઅંદોલનથી પરિસ્થિતિ પણ બદલાઈ જાય. તેનો અર્થ એ કે જમીનદારોને ભાન થાય
છે કે, તેમના સહકાર વિના અમે જીવી શકીશું નહીં. ગરીબોનાં દાનથી ફક્ત કંઈક જ
નથી જાગતી બલકે પરિસ્થિતિ પણ બદલાય છે અને તેની મારફત મોટાઓને અનુકુળ થવું
પડે છે. એક કામથી બે વાતો બને છે. હૃદયપરિવર્તનની શક્તિ પેદા થાય છે અને પરિસ્થિતિ
બદલાય છે.

લોકો પુછે છે કે, આ શું હીંસાથી નહીં થાય? એક જમાનો હતો જ્યારે છુટક
છુટક હીંસા થતી હતી અને તેથી લાભ થતો હતો. પણ હવે જમાનો એવો આવ્યો છે
જ્યારે મોટા પાયા પર હીંસા કરવામાં આવે છે. સરકારની શક્તિ જનતાની શક્તિ બની
શકતી નથી. સમાજમાં બાળકો હોય છે, વૃદ્ધો હોય છે, સ્ત્રીઓ હોય છે, તેમની
શક્તિ તલવારની શક્તિ થઈ શકતી નથી, તેથી આપણે જો હીંસાથી રાજ્ય કરીએ તો લોકો
લોકોનું રાજ્ય થાય. જો લોકરાજ્ય ન કહેવાય. લોકરાજ્ય તો ત્યારે થશે જ્યારે લોકશક્તિ
મગ્ન થશે. અને ત્યારે જો પાપનું કામ થતું હશે અને કહે કે તેમાં બાળ લોકો તો બાળક
પણ કહેશે કે અમે તેમાં ભાગ લેવાના નથી, ચાહો તો મારી શકો છો. જુલમીની સામે
હિંમતની સામે આ કહેવાની શક્તિ કે અમે તમારે વશ થવાના નથી તે લોકરાજ્યમાંજ હોય છે.

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૨ એપ્રિલ, ૧૯૫૪.

કાળા માણસને તેની જગ્યાએ રાખવામાં આવે છે

શ્રી હવે ગાનું ૧૯૫૪ની સાલ નું બજેટ કાળા માણસ ને તેના જગ્યાએ કેવી રીતે રાખવામાં આવે છે એ બાબતેના નવાની આપનાઈ છે. બજેટ બજાવે રાહત આપેલી જણાય છે અને ખરેખર આપેલી છે. પરંતુ ખરી કેસોની વે એ છે કે ગરીબ માણસને તેનાથી શો કામ થયો છે. એ દષ્ટિએ જોતાં એજ નિર્ણયપર આવી સકાય છે કે બજેટ પેસાદારને વધારે પેસાદાર બતાવનાર અને ગરીબને વધારે ગરીબ બતાવનાર છે. પેસાદારને ઘણી રાહતો આપવા માં આવી છે પરંતુ ગરીબ માણસને તેના કરેલા બોલમાંથી મુક્ત કરવા માં આવ્યો નથી. તેના રહેણીનો ખર્ચ એટલેને એટલેજ રહેશે. બજેટ નું સૌથી ખરાબ સ્વરૂપ તો એ છે કે દક્ષિણ આફ્રિકાના સવળા લોકોમાં એક કરોડ આફ્રિકનોજ, જેઓ ગેરેલા માણસ એજ આરામથી રહી શકે અને પેસાદાર બની શકે તેટલા માટે પરસેવો ટિનારી રહ્યા છે, તેઓ પ્રત્યેજ તે નરી કૃતારતા બતાવનાર છે. આફ્રિકનનું ડેગવણીનું ધોરણ આ દેશમાં સૌથી ઉતરણ છે. મોડાના બાળકની ડેગવણી પર સરકાર તરફથી ન્યાયે દેખા. ૨૦ ઉપર ખરચવામાં આવે છે ત્યારે આફ્રિકનના બાળકની ડેગવણીપર માંડ પા. ૩ ખરચવામાં આવે છે. જ્યાં તેને માટે શરણાપાત સહત્ત સિદ્ધાંત જેવું તો કર્યું છેજ નહિ અને તેને નિશાળમાં સહત્ત મોરાક આપવામાં માધારીક એક પેનીથી સફેજ નધારે ખરચવામાં આવે છે તેમ છતાં તેટલાં ની પછુ મી. હવે જાને ક્યાં ચર્ચ રહી છે અને બજેટમાં ચોખ્ખું જણાયે છે કે આફ્રિકનને પેતાના છે કરાની ડેગવણીનો ખર્ચ જાતે આપવો. પ. ૩૦. આ બાબતમાં સાધિય આફ્રિકન ઇન્ડી-ટયુટ એક રેસ રીવેજનના ઘપરકર મી. કવીનલીન વ્હાલેટ ઠરેલી લીકાને અમે સામાર આવકારીએ છીએ. આફ્રિકનને જીવનની પેતાની રીત મુજબ કુરતી રીતે ખીજવવા દેવાઈ ને કહેવાઈ રહ્યું છે તે આ પ્રમાણે છે! અને આ પમણું આફ્રિકનની ડેગવણી ને આજ સુધી ડેગવણી ખાઈ ને જો કામને માટે સૌથી લાયક ગણાય, તેના હાથમાંથી કાજ સરકારે

તેના અંકુશ પેતાને હસ્તક રાખવાનો નિર્ણય કર્યા પછી કુરતજ લેવાયું છે. આ સમર્પણપરથી એજજ વસ્તુ એક શકાય છે અને તે એ કે આફ્રિકનની પ્રમતીનાં સવળાં દરેકર સરકાર, જે તેના પ્રેમે દેખાતી રીતે આગેજ કરી લાગણી બધાવે છે, તેની સખત એકી રહેશે, ‘નાટાજ કેમી ન્યુઝ’ આ બાબતમાં ટીકા કરતાં લખે છે કે :
 “આજે દેશની સમક્ષ મોટા સવાલો બોન-ગેરી પ્રજા, કે જેના પર મોટી પ્રબલી આજી આર્થિક રિયતિનો આધાર રહેલો છે, તેને માટે મુદ્દો, તંદુરતી, દોષપેદ, રમતમચત અને ડેગવણીના સાધનો પુરા પાડવાના સં નથી! દક્ષિણ આફ્રિકા સમક્ષ કુરતી રહેલો આ સવલની બજેટમાં કચી રમણના થયેલી નેવામાં આવતી જ નથી. આ કીકાન પેનસનરને વરસની થી. ૧૫ જેવી ‘ન.દરાદી’ રકમ વધરી આપવામાં આવી છે અને આફ્રિકનોને પેતાના કોઠરબોની ડેગ વણીને માટે વધારે ખર્ચ આપવો પડશે! આ જે બાબતો યિવાય તેઓ ની હરતી કેમ જાણે દેશમાં કોપજ નહિ એવું બજેટ પરથી જણાય છે. ન.દે હરીકવમાં તેની હપ્તીના કારણે ન એટલા બધા સલાહ ઉપરિચત થઈ રહ્યા છે. દક્ષિણ આફ્રિકામાં ધણું બન્ય વસ્તુએ ની જેમ આ બજેટ પછુ ‘પુરે પોવનસ બીનલી’નું બજેટ છે અને મી. હવે જાને ઇન્સાફ આપવાને ખાતર જે એક કહેવું જરૂરી છે એ કે, આ બજેટ આગમાં બજેટ ‘કાતા દઈ લઈ’ રહી, તો પછુ કોરકું તો જણાવવું જ જોઈએ કે કમજામાં એવા ચિન્હો મહુમ પડી રહ્યા છે કે દેશક રાજકીય પક્ષો તેમજ વધતી જતી સંજ્ઞામાં મોટા લોકો, દક્ષિણ આફ્રિકા હવે એવા પ્રકાર નથી રહો કે જ્યાં વિચલ કાળી વરતીના કોમે નહની મોટી વસતી લાગણિના રહી રહે, પરંતુ એકબીજા પર આધાર રાખી રહેવા મીઠા જાતીઓના બનેલા સમાજનો મુલક છે, ‘જે વસ્તુ મિન કારવા લાગ્યા છે.’
 અંતમાં અમે મી. આર. ફેલ્ડમેન એમ. પી. સીના નીચેના શબ્દો સામરા દાખીયું
 “બજેટમાં આફ્રિકનોની ડેગવણી વિષે જે સુચન કરવામાં આવેલું છે તે નરી હલકાક અને ખરાબખા ખરાબ મુલસામીરી બતાવનાર છે. તેના બાવાઈમાં તેમજ અસરમાં દેશના

કામકામોનો અંત કરનાર છે કે જે જાતી જાતી વચ્ચે ઉરેવાઈ છે. આ કરનાર ચર્ચ પડવા સંભવ છે.” મી. ફેલ્ડમેને વધુમાં કહ્યું કે “જો વખતે બજેટ મોટી બજાવતી કાઢકાઈ થઈ રહ્યું છે અને કરો ધણા ઘટાડવામાં આવ્યા છે તેવે વખતે આફ્રિકનોને એક કહેવું કે તેઓના બાળોની ડેગવણીનો ખર્ચ તેઓ જાતે આપવો પડશે એ જાતીય સંજ્ઞા, જેનાપર દેશની આગાહીનો અંતિમ આધાર રહેલો છે, તેને વધારે ગમડાવા જેવું છે.”
 આજેની આપીલના મુદ્દો દ સવાલના પ્રોબ્લેમ્સ ડીરકીકટ મ. આવેલ ડેનીશનમાં પુરાણીયન સત્તામાં બે દોહીઓને મકાનો મોજારો કરવા દેવા માટે બધા અકરોમરમાં પ્રોબ્લેમ્સ ડાલની મેજસ્ટ્રેટ કોર્ટમાં તે દોહીઓને રાખવા માટે મોરાની કંપની ને તેમજ તેના કાચરકરને તેમજ તેના મોજારો કરનાર બન્ને દોહીઓ ને ઝુનેમાર કરવામાં આવ્યા હતા. તેની સામે અપીલ મળી પ્રીટીરીવાની સુપ્રીમ કોર્ટમાં મી. જસ્ટીસ અરેજે મુકાદો આપતાં કહ્યું કે જુપ એરીયાન એક્ટની એક પેટા કલમની રૂએ મોજ પછુ હકદાર માણસના ખરા નોકરોને પ્રત્યક્ષિત સત્તામાં રહેવાની છુટ મળે છે. મેજસ્ટ્રેટ કલમનો અક્ષરાર્થ કરી તે માત્ર વ્યક્તિનેજ લાગુ પાડી છે. પરંતુ મોજ કંપનીના નોકરને પછુ ને લાગુ પડે છે. એટલે કેમ પછુ વ્યક્તિના નોકર તરીકે જે બીન-જેર થી રહી શકાય તેનાથી કંપનીના નોકર તરીકે પછુ રહી શકાય.
 દક્ષિણ આફ્રિકાના ત્રણ સુરોપી-યનો દોહિ જશે
 કેનેડા માટેના આગળના સુનીયનના હાથ કમીશનર મી. એ. એ. રામડેસ, ખરા એક રેશીયલ એફેસના, કે. મી. ઇ. એ. જર્ડનર અને નેચનેશીસ્ટ હાથા ‘અમર’ના એકીટર ડેસીમનેટ, મી. પી. એ. કીલીને દોહિ જામ માટે દોરની સરકારે વીસા આપી છે. આ ત્રણે લોકો (1131સ્તાન)માં ચાલતી ઇનરડીટયુટ એક ઇન્ટરનેશનલ એફેસ ની ઇનફરન્સમાં બાજ લીધા પછી દોહિ જવા છુટ છે, આ ઇનફરન્સ માં બાજ લેનારા દક્ષિણ આફ્રિકાના મી. આર. એસ. જુક્સ, મેન્ડર એલ ફેલ્ડ અને મી. મોરીસ લેખ દોહિ જશે નહીં.
 લાઇબ્રનખર્ગના દોહીઓને ખસેડવા બીજો પ્રયાસ
 લાઇબ્રનખર્ગમાં જુપ એરીયાનો અમલ કરવા અને લાં દોહીઓને ખસેડવા પાછો પ્રયાસ થઈ રહી છે. ૧૯૫૧ પછી આ ત્રીજી વાર ત્યાની દાઉન કાઉન્સીલ દોહીઓને ખસેડવા પ્રયાસ કરી રહી છે. જુપ એરીયાનો અમલ કરવા અને દોહીઓને ખસેડવા દારૂન કાઉન્સીલ બીજા બે જમ.એ.

દારૂની છે. એક જગ્યા રહેરની બહાર ત્રણ માઇલ દુર મેન પીચગ્રીસ રેલ રસ્તા પર છે અને બીજા જગ્યા પછુ હટરથી લમબન ત્રણ માઇલ દુર બરમસકેટ રસ્તા પર છે. આજ જુપ એરીયાનો અમલ કરવા માટે લાઇબ્રનખર્ગ પડેલું જ હટર છે.
 અમે મરીને અખરજ સરકારે લાઇબ્રનખર્ગની રેન્ટ મોડ ન છુદ કરી છે અને તેથી ધણા દોહીઓને ખાલી કરવા નેડીસો થયા છે તેમજ બાજ પછુ વધારવામાં આવ્યા છે.
 દાસવાલ દોહી કે કેસે આ બાબતમાં સુપ્રીમ કોર્ટમાં પીટીસન નોંધાવી હતી પરંતુ મુખ્ય મોડે આ ઇન્ટરડીક ના મજુર કરી હતી.
 શ્રી. હવે ગાનું બજેટ
 મી. હવે જાએ રજુ કરેલા નવા બજેટ પ્રમાણે કાલના કરોમાં નીચે મુજબ ઘટાડો કરવામાં આવ્યો છે.
 (૧) કંપનસરી સેરિંગલ લેવી તાલુક કરવામાં આવી છે.
 (૨) પરિશીન માણસો માટે ૨૧ પાઉન્ડના બદલે ૩૧ પાઉન્ડ અને અપરીણીત માણસો માટે ૨૧ પાઉન્ડ ના બદલે ૨૩ પાઉન્ડ ઇન્ક્રમેન્ટ રીવેઝ રાખવામાં આવ્યો છે.
 (૩) ટેકસના દરમાં પછુ ઘટાડો કરવામાં આવ્યો છે.
 (૪) મીનરલ વેલ્ડસ પરથી કોક્સાઈલ ડ્યુટી તાલુક કરવામાં આવી છે.
 (૫) એસ્ટેટ અને ટ્રાન્સફર ડ્યુટી ઘટાડો કરવામાં આવ્યો છે.
 આ દરકોનોની ડેગવણી
 આફ્રિકનોની ડેગવણીના સવાલમાં મી. હવે જાએ પેતાના બજેટના બાબતમાં જણાવ્યું હતું કે આફ્રિકોની ડેગવણીનો ખર્ચ જે આજે સાધારણ નીચમ મુજબ દેવન્ય આજ માંથી પુરા પાડવામાં આવે છે તે છેલ્લા દસ વર્ષમાં ત્રણ ગણો વધી ગયો છે. ૧૯૪૫-૪૬માં પા. ૨૬ લાખનો હતો તે ૧૯૫૪-૫૫માં પા. ૮૫ લાખ થયો છે. માનવામાં આવે છે કે આફ્રિકનોએ પેતાના કોઠરનો ના સિલણ માટેની સમજાની સમ વધતી જતી આ માંગમાં પેતાનો

વધારે મોટા ફાળે આપવો જોઈએ બાહ્યકર્તાના કાર્યની આવક પા. ૨૫ કાળની અવસરવામાં આવે છે જેમાં ની પાયામાં જ મની નેટીવ હેડ ૬૨૬ પેરે ૪૪૭૦. બાહ્યની ચાર પંચમાં જોડે છે પા. ૨૦ લાખ આફ્રીકને ના પોતાની જોગણી મારેના હાજા તરીકે લેખવામાં આવશે. બાહ્યની પા. ૧૫ લાખની રકમ સામાન્ય કર જરૂર તરફથી પુરી પડવામાં આવશે. સામાન્ય કરખરનરે આફ્રીકન જોગણી મારે હાજની નોમ પા. ૧૫ લાખની રકમ પુરી પાડવી અને તેના ઉપરાંત ૪૪૨ પેરે ને આફ્રીકનેએ પે.તે ખરવી એમ સુચવવામાં આવ્યું છે.

લેન્ડ રેન્જર બે નાં ફોર્મ સામે વિરોધ લાવડનખર્ગ પાં લેન્ડ રેન્જર એકવાઈ કરી મોડે આપેલુ ફોર્મ ૩, ૪૩૫ ફોર્મમાં એક્ટની કોષે ધનાર રેસ એ.નીમની પોજનાએ ની સુનવણી વખતે કોઈ પશુ સરવાએને સાબળ વામાં આવશે નહિ, તેને દોઈએની કે મેસ તેમજ મોરગનાપ્રએચના તેના જોએ તરોધ કરી છે કે મેસન નીવેદન બચાવે છે કે મી જુઓના ફોર્મની પુરી વિગતો જનરલ બાદ તેના પર વડીલને, અભિમાન લેવામાં આવશે અને જરૂર બચાવે તે સુધીમ કેટને પશુ અરજ કરવામાં આવશે

લાઈડનખર્ગના હોદીઓ અને લેન્ડરેન્જર બોર્ડ

૨૨૫ એરીવાન રેન્જને મહિ લાવડન ખર્ગ મ્યુનીસીપલ હોદીની અરજની માર્ગ ન. ૨૬૭નીના સુનવણી થતાં લેન્ડ રેન્જર એકવડરની બોર્ડના પ્રમુખ મી જી. એફ. ટીવેનજુએ આ પહેલીજ વાર ફોર્મ અપ્યુ હતું કે લામતી વળમતી વ્યક્તિએજ બોર્ડ સમક્ષ હાજર થઈ રહે. કે જે પશુ સરવાએ હાજર નહિ થઈ શકે આ ફોર્મના પરિણામે ટ્રાસવાલ ઇન્ડિઅન મેસ અને ટ્રાસવાલ ઇન્ડિઅન મોર ગનાપ્રએચના પ્રતિનિધિ કે.તે તેમથી ખાતલ કરવામાં આવ્યા હતા

રહેલ ૧૯ હોદી કુટુંબો જેઓ વધાર ના લાવડને-ઓ ધરાવતા હતા તેઓને રહેરની બદલ નવા ટાઉનશીપમાં ખસેડવાની અરજ કરી હતી. અરજ ન મંજુર થઈ હતી પરંતુ તા. ૯ ફેબ્રુઆરી ૧૯૫૩ માં ફરી અરજ કરવામાં આવી હતી અને મ્યુનીસીપલિટીએ નવી ચોજના રજૂ કરી હતી. સુનવણી પ્રીટીરીયા મુજબની રહી હતી બપો. બોર્ડના અધ્યક્ષ સભ્યોને ના મંજુર કરવાની અરજ થઈ હતી. અરજ નામંજુર થઈ હતી જેથી સુપીમ કોર્ટન અપીલ કરવાની રજુ માગવામાં આવી હતી. બધા રાનીવારે ટ્રાસવાલની મુખીન કોર્ટે સભ્યોને ના મંજુર કરવાની અને મ.અ. તા. ૨૬ મીની સુનવણી દુખાતી રાખવાની ખાસ અરજ નામંજુર કરી હતી. લાવડનખર્ગ મ્યુનીસીપલિટીના વડીલ મી. હોમરટ.અ. ટાઉન કાઉન્સીલ વળી કહ્યું કે ટ્રાસવાલના અન્ય સહેર, મા દોઈએ બોગતી રહ્યા છે એ કરતાં કે જે ખરત્ય રિયલ લાવડનખર્ગ ના દોઈએને આપવામાં આવી નથી. મ્યુનીસીપલિટી પસે વધારના પા. ૨૬૭૦૦ છે અને પોતાની ચોજના માં તેના ઉપર,અ કરી રહે છે. બોર્ડ અ બાબતમાં કુટુંબ પ્રધાનને રીપોર્ટ કરશે

લાઈડનખર્ગના બોર્ડના બોગ અને લાની કહાણી

લાઈડનખર્ગ બોર્ડના બોગની ને તેની હોદી રાખવી જાપાનના બાહ્યોના મજાના ધરાયેલા ખજારી એને અમેરીકાનું એક એરકાઈટ રોકાયે. લઈ મળું હતું. તેમના એક શીરા નાકાટાએ એ બનાવની કહાડી નીચે પ્રમાણે કહી હતી મહાશે જાડાક ની જગ્યાથી ૭૦ માઈલ દુર હતો. મુધોદય ધના પત્રમતઃ જડના કુમન. સફેદ પાતરા જેવી જાપની રાખની અમારાપર પ્રિટ થતા લગી અમે જાડાકે સ બાળ્યો અને પશ્ચિમ દિશાએ આઠાસામા જાપાનક પ્રકાશ એવો તેની તથા કલાક માદ આ બન્યું. અમે એ વખતે તુલકપર ચડી ગયા હતા મોઢાં છુમ પાડીઃ "જાડાકે જુઓ, જોએ સુધ" હાથી દિશાએ ઉગી રહ્યો છે."

૫૪ ખરી પડ્યો. કેપટને જીમ પ.ડી અમને દરમ.બુ કે આપણે ઉતાવળે અદિયી માધ્યા જવું જોઈએ. અમને કેક ઉપર માલીયા ની જોમ પથરાઈ મથેલી સફેદ બરમ ઘોષ નાખ્યા હતા. પછી આરા માધ્યામાં દુ.ખાવો શર થયો. મારાપર કેઈક મહા દુઃખ આવી પડેલું હોય તેવો હું યદ્ય મરે. એ રાતે અમારાથી કશું ખાઈ નહિ થયું. કેટલીક વાર ઉલટી થયા જેવું થયું. મારા માધ્યામા બળતરા થતા લાગી નરમ જરમ જ્યાં પડી હતી એ શરીરના જામની આમડી કાળી પડવા લાગી સુપથી બળી મહ હોય તેવું લાગ્યું. દસ દિવસ માદ જાપાનની નજીક પહેલિયા ત્યારે અમારી આમડીપર પાણીના ફોજા થયા લગ્યા અને ચ મડી રાહવા અને ઊભાવા લાગી આટલું જતા અમે આખી દુનીયા ના વિરામ છતાં મુનાછેરક રોટસ તરફથી એપ્રીમની મધ્યમ ખાંડ હજી ખીજો લાઈડનખર્ગ બોર્ડમ ફોડવામાં આવનાર છે

આ સરવાએને જૂડાણમાં પ્રતિ નિધિત આપવામાં અ.બુ હતું તેના જવ પમ મી જુઓએ કહ્યું કે જૂડાણ મં જો જુલ થઈ મહ હોય તે તે મહુ રાખવાનું કશું કારણ નથી તેમજે કહ્યું કે વડીલેએ તેઓ જેઓ પ્રતિનિધિત ધરાવતા હોય તેઓને વિશેષ વાત કરી રહ્યો. ટ્રાસ વ.લ ઇન્ડિઅન કે મેસ અને ટ્રાસવ લ ઇન્ડિઅન મોરગનાપ્રએચના, પ્રતિનિ ધીઓ લાવડનખર્ગના વ્યક્તિમત હોદી રહીશોના પ્રતિનિધીઓ તરીકે સુનવણી વખતે હાજર રહ્યા હતા. ૪૩૫ એરીવાન રજીમને માટે લાવડન ખર્ગ તરફથી પ્રથમ અરજ તા. ૧૬ મે ૧૯૫૨ ના કરવામાં આવી હતી મ્યુનીસીપલિટીએએ સહેરમાં વસી

આવી પડશે અને રહીયા અને અમે- રીક, વચ્ચે જુદ અનિયામ છે? જ. હા હું મ.નું છું કે રહીયા અને અમેરીકા વચ્ચે જુદ જાગવાની ગંભીર શકયતા છે. અને આપણા અટલાવવાના પ્રયત્નો છતાં પશુ જો જુદ જાગશે તો આપણાં આપવાતિમક કાર્યનો અર્થ આવશે. કમનસીએ અમેરીકનેને ખાની છે કે જી નેહરને સદાનુજીની આપનારા સામ્યવાદીઓ સાથે છે અને તેથી અમેરીકાએ પોતાના કિતમાં પ.કીરતાનની મેત્રી સાપવાનો હરાવ કર્યો છે. તમે જાણો છો કે મોરકો પેલાવરની વધારે નજીક છે. સ આપ નથી ધારતા કે જોગ્ય ફેકવાના મથક તરીકે પોતાનો ઉપ- યોગ કરવા દેવામાં પાછીરતાન જુલ કરી રહ્યું છે અને એ રીતે પોતાના ઉપર તકલીફ વડેારી લેશે

૧૯૫૭નું વર્ષ હોદને માટે અર્થતિહાસિક નીવડશે

(એમકે : અમલલાલ)

પોન્ડીચરી ફેબ્રુઆરી તા. ૨૫.

અર્થતિહાસિક આશપની મારી મુલાકાત દરમીવાન માતાઈ, જેઓ પોતા ની દિવ્ય શક્તિએને માટે બાણીનાં છે, તેમજે હોદને વિશે આગાહી કરતા જાણીયું હતું કે હોદનું અપિય થલું ઉબજવળ છે અને દુનીયાને દોરવગી આપવામાં તે આમળ પડશે જાગ જળવશે. તેમની સાથે થએલ સવાલ જવાબ નીચે પ્રમાણે છે.

સ. હોદના ભવિષ્ય વિશે આપ શુ ધારે છે? જ. હોદનું ભવિષ્ય ધલુ એ ખખ્ખું છે. હોદ દુનીયાનું શર છે. દુનીયાનું બની ધડતર હોદ પર અવસરેલું છે. હોદ એક જીવંત વ્યાપ્ત છે. હોદ દુનીયાને આપવાતિમક ગાન આપી રહ્યું છે. હોદ સરકારે હોદનું મહત્વ સમજવું જોઈએ અને પોતાના કાર્યો એ મુજબ ચોજનાં જોઈએ.

સ. આપ નથી માનતા કે હોદ નજીકના ભવિષ્યમાં ગંભીર ફેરફારીમાં

જ. હોદના બાગલી પડ્યા ત્યારે એ થી અરવોદને જુલુ હતું કે તેઓ

પરંતુ કેપટન પલો અંગીર હતો. તેણે જોરમીક ભોખની કાઈ વાત કરી અને અમને જાણો હિમકી લઈ થર તરફ વળવા સુચનું. જો કે એ દિવસનો મહી - ૫૬૩વાનો મસ.લ. હજી અમારી પસે હતો. અમે શુ અવજુમા પડી ગય. પરંતુ મભરાયા નહિ. અમારા મજાના કોષપર ધીમે ધીમે સફેદ કારી બાગી મહ, કેમ જાણે નવો રંગ લગાડેલે ન હોય. અમારી આસપાસ સફેદ રાખની રપ્ટિ થઈ રહી હતી અને સમુદ્રના પાણીમાં પીમળી જવા લાગી હતી. સમુદ્રપર જાપનીક લાવડું વચ્ચે કેમ જાણે પડેલું નહિ હોય તેવું લાગતું હતું પરંતુ પશ્ચિમ દિશાએથી આવી રહેલાં વિચિત્ર વાદળાંએ અમને બયાનક જાડાકનું રમરજુ દરાખ્યું

અમે જરા મભરાયા. અમારાયાન. ૧૮લાક જેઓ ભરમને વિશે મરકરી કરતા હતા તેઓ તે ઘોષ નાખતા લાગ્યા. મારા સુતરાઈ હાથના મોચાં કાઢવા જતા એ જોયું કે મારે કાંડે બાંધેલો રખરનો પડો હાથપરથી જુકે

સ. આપ નથી માનતા કે હોદ નજીકના ભવિષ્યમાં ગંભીર ફેરફારીમાં

પર રાજસ્થાનના ભવિષ્યને વિષે શું ધારતા હતા અને તે કેટલો વાચન દર્શક? શ્રી અરવીંદે જરા પશુ સંજોગ વચરે કહ્યું: હસ વરસ.

માનાજીએ "સંકેત" વચરે: પર ખાસ કારણ બુદ્ધિ છે. શ્રી અરવીંદના વચન પર તેમના પ્રત્યક્ષ બરોસો છે. વધુમાં તેમણે કહ્યું ૧૯૫૭ અને ૧૯૫૭ની જેમ ૧૯૫૭નું વર્ષ હોંદની તવારીખમાં ધણું અગત્ય નું થશે અને રજાવા અને અમેરીકા નાચેના કુદની હોંદ પર ગંભીર અસર થશે. ધણા રાજકારીઓએ ૧૯૫૦ના મતમાં કુદની આશા રાખી હતી અને તેઓ શ્રી અરવીંદ પાસે આજ્ઞા હતા અને તેને વિષે વાત કરી હતી. પરંતુ શ્રી અરવીંદે તે માન્યું નહોતું. એક વખતે એ તેમને કહ્યું: વાર તેમણે ખાત્રી પુર્વક કહ્યું કે, કોંગ્રેસના સમય ૧૯૫૭ નાંજ આપશે. ૧૯૫૭માં કંઈક થશે એવી મતલબ એ ખાત્રી દર્શાવી

સ. રજાવા અને અમેરીકા વચે કુદ જામવાના કમ વિષે આપ શું કારો છે?

જ. કુદ જામશે તો તે હોંદ પર જામશે અને હોંદને માટે કોંગ્રેસના વખત આવી પ-શે. હું એ કુદ અટકાવવા માન્યું છું. કુનીવાના નિત ને ખાતર હોંદનું રક્ષણ સહુ જોઈ પે

કારણ હોંદ એક જ કુનીવામાં શાંતી સ્થાપી શકશે અને કુનીવામાં નવી વ્યવસ્થા સ્થાપી શકશે.

સ. કુદ નહિ જામે તો પાકીસ્તાન શી રીતે પતી જશે.

જ. કદાચ અદર અંદરની ખટખટ થી પતી જશે.

અહીં માનજીએ વધુમાં ઉમેર્યું કે અમારાથી વસ્તુઓ કેવી રીતે જાતશે એ નહિ કહી શકાય.

પહેલી માનની ક્રાંતિ, પહેલું વિશ્વ કુદ, બીજું વિશ્વકુદ, ફેરીવાનું કુદ અને હોંદની આઝાદીની અમલકી તેમને કેમ થઈ હતી એ માનજીએ વિસ્તાર થા કહ્યું. શ્રી અરવીંદને હોંદની આઝાદી વિષે તેમણે જેક ૧૯૧૪માં કહ્યું હતું. ફેરીવાના કુદ વિષે પશુ તે થયું તેના ત્રણ માસ પહેલાં તેમણે શ્રી અરવીંદને કહ્યું હતું.

સ. આવની કોંગ્રેસીને પદોમાં વળવા હોંદને આપણે શી રીતે તકવાર કરવું જોઈએ?

જ. તમે દેવી શક્તિમાં તો માને છે. એ દેવી શક્તિને હોંદને ગરારી શકશે. જો તમે દેશમાં સંઘર્ષ અને અદા સ્થાપી શકો તો કોઈ પણ માનવ શક્તિથી તે થર છે

સ. એ સંઘર્ષ અને ખદા શી રીતે સ્થાપી શકાય?

જ. શ્રી અરવીંદના શિષ્યોને અનુ-મરિને, ૧૯૪૭ના યોગસદની તા. ૧૫ મીના તેમને આઝાદીનો સંદેશો ફરી ફરીને વંચાવે જોઈએ અને તેનું અદ્ય કંગાડને સમન્વયનું જોઈએ. દિવસે શ્રી અરવીંદની ખદા અને ખાત્રીની જરૂર છે. કુદ અટકાવવું જોઈએ. કુદની ગભીર કલ્પતાથી માતાજીને ધણી ચીંતા થઈ રહી હતી. તેમણે વખતો વખત કહ્યું કે તે અટકાવવું જોઈએ અને કહ્યું કે સુખેચ્છા અને સમન્વયથીજ તે અટકાવી શકાશે.

સ. કોઈપર ગણુ વર્ષમાં કંઈ જોખમ છે?

જ. હું જોતી નથી

સ. તેનો અર્થ એવો કરવો કે હું કુદ આજુ રહેશે?

જ. તેનું કહેવું ખરૂં. તેમણે કહ્યું કશું અભરાવાનું કરવું નથી. હોંદ નું ભવિષ્ય ચોક્કસ ઉજાગવવાનું છે.

અંતમાં તેમણે કહ્યું કે હોંદને કુનીવા ને સત્વની કાપી કરાવશે. ફેવી શક્તિ જોળવાથીજ હોંદ એ સંદેશો કુનીવાને પહે ચાલી શકશે. પશિમના અયવાદનુ અનુકરણ કરવાથી તેમ કરી શકશે નહિ

(મોકલનાર બાબુબાઈ ડા. પટેલ લોન્ડન, નામ રોકેસીયા)

શ્રી, ક્રાંતિવાદ પ્રબોધન ઓસોસીએશન

આ સંસ્થાનું ઇ. સ. ૧૯૫૪નું વાર્ષિક સંમેલન શ્રી વલ્લભભાઈ બુધા બાઈ કર્યા નિવાસી (૬૫ સ્ટાનડરટન) ના પ્રમુખપદે તા. ૧૬-૪-૧૯૫૪ને શુક્રવાર (ચુક્રાષ્ટક)ના દિવસે જ્યેષ્ઠ બાદ ૧-૧૫ કલાકે શ્રી માંધી કૅમ જોહાનીસપ્તર્મમાં મળશે.

વિષય વિચારીશ્ચી સભા તા. ૧૫-૪-૫૪ને શુક્રવારે સાંજે ૭-૧૫ કલાકે માતર મેનશનના શ્રી રામ મંદીર હોલમાં મળશે. પ્રબોધન તાતિનારી બાઈ જોતોને વેળાસર પધારવા આમ જ બરી વિનંતી છે.

સંમેલનમાં નીચે મુજબનું કામકામ થશે: (૧) મીનીટસ (૨) હોંસાળ (૩) નિવેદન, બાવણો, સંદેશા (૪) રામો (૫) ચુકામણી (૬) પરચુરજ (પ્રમુખ શ્રી ની રજાથી) પ્રાર્થના, સત્કાર, સંગીત, સવાદ, વિગેરેનો કાર્યક્રમ થાય થશે.

લીખાભાઈ ઉકાભાઈ આસ્તર મંત્રી: ડા. પ્ર. ઓસોસીએશન.

૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસપ્તર્મ.

ફોન: ૨૪૮૪૫.

ઓસરી ક્યાંથી ખરીદશો?

જો આપ સ્વચ્છ અને ભરેસાપાત્ર ઓસરી મેળવવાને ઇતેજાર હો. તો અમારા ઉપર લખવા ચુકશે નહિ. હમે જનતી બકપે, ચોકજો. માલ, કિશવત કાવે મોકલાવશું.

“ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો” એ હમારો મુદ્દાલેખ છે.

જોક વખતનો દુમલ જોરકર, આપનો વિશ્વાસ સંપાદન કરવાને અચુક ફળીકુત થશે. કન્ટીના જોરકરો ઉપર સ-વિશેષ, કાળજીપુર્વકનું ધ્યાન આપવામાં આવે છે.

માંધીવદુ, કઠોળ, ઘર-ગથ્થુ દવાઓ, હવન-પુળની સામગ્રીઓ, સાડી-લુગડા, લગનની પ્રત્યેક જરૂરીયાત.

કન્ટીના જોરકરો સી, આ. ટી.થી મોકલાવવામાં આવશે.

ભારતનો પત્ર

(અમારા અખબરની તરફથી)

સુ. ૧૮ તા. ૬-૪-૫૪.

ભારતની સરકાર પર આવેલા ભારતના પેશ્તુ રાજ્ય અને દક્ષિણમાં આવેલા ત્રણજોર રાજ્યની સુદાણીના પરિણામો આવી ગયા છે. પેશ્તુ રાજ્ય જુના પતિપાળા રાજ્ય અને પૂર્વ પંજાબના જુના ફરીદકોટ, નાબા વગેરે રાજ્યોનું જનરું છે. તેમાં બે વર્ષ પહેલાં ચર્ચા સુદાણીમાં કોંગ્રેસ ૩ બીએ કોઈ પણ મોકળા બંધનમાં સુદાણી નહોતો. વધુમાં જિલ્લા અને પંજાબી સભ્યો "શરૂઆત તરફ સુદાણી સભ્યો" એ કહેવાનો માનતા સામતા હોઈને વારંવાર પક્ષ બદલતા રહ્યા હતા. આન પરિણામો ભારતભરમાં પડેલી બીજા કોંગ્રેસી સરકાર આ રાજ્યમાં રચાઈ હતી પરંતુ અઠાસીમાં, સામ્યવાદીઓ અને સ્વતંત્ર રાજ્યોનો આ કુળોળો કામો સમય આવ્યો નહિ અને રાષ્ટ્રપતિને ત્યાં સત્તાની સમાપ્તિ પેતાને હરતક હતી થઈ તથા નવી સુદાણી કરવી પડી આ વખતે કોંગ્રેસ આકાંષા બહુમતિ મેળવી છે. તેને કુલ પડકાર મતોના ૪૨ ટકા જેટલા મતો મળ્યા છે, પણ તેની સામે જુદા જુદા પક્ષોના એકથી વધુ અને બીજા સ્વતંત્ર ઉમેદવારો ઉભા રહ્યા હોવાથી, તેને સારા પ્રમાણમાં બેઠો મળી ગયો છે. વધુમાં અઠાસીમાં પડેલી ૬૮૩ મતોના કાળ પણ તેને મળી ગયો છે. સાદ સભ્યોની પેશ્તુ ધારાસભ્યમાં કોંગ્રેસને વિનીત અઠાસીઓને, ઉદ્દમ અઠાસીઓને સામ્યવાદીઓને અને સ્વતંત્ર સભ્યોને બેઠો મળી છે.

હવે કુલ સભ્યમાં પેશ્તુમાં કોંગ્રેસી સરકાર સત્તાપર આવશે. પરંતુ ગુલાબજોર કોંગ્રેસ રાજ્ય ધ.સાસબાની સુદાણી, જેના પર સમગ્ર વિશ્વના અખબારોની નજરે કોંગ્રેસ પક્ષ હતી અને જાડન અને અમેરીકાના અખબારોએ જેના પર અસંલેખો લખ્યા હતા, તેમાં કોંગ્રેસને આથી સફળતા સાધી નથી. ગુલાબજોરની સુદાણીને કોંગ્રેસ અને ઉદ્દમવાદીઓ વચ્ચેની તાકાતની કસોટી સમાપ્ત થતાં આવતી હતી. વધુમાં જો દક્ષિણના આ દરિયા કિનારાના રાજ્યમાં સામ્યવાદીઓ સત્તાપર આવે તો કેન્દ્ર સરકાર માટે કેટલીક સુરક્ષાઓ સમર્થ એમ પણ માનવામાં આવતું હતું. છેલ્લી સુદાણીમાં પણ કોઈપણ પક્ષ મોકળા બંધનમાં સુદાણી નહોતો. આ વખતે પણ એમજ થયું છે. કોંગ્રેસ સૌથી વધુ બેઠો મેળવી છે છતાં તેને કે કોઈ પણ બીજા પક્ષને મોકળા બંધનમાં મળી નથી. ધારા

સભાની ૧૧૭ બેઠોમાંથી કોંગ્રેસને ૪૪, સામ્યવાદીઓને ૨૩, પ્રજા સમાજવાદીઓને ૧૮, કોંગ્રેસી સમાજવાદી પક્ષના ૯, ગુલાબજોર-તામીલનાડુ કોંગ્રેસને ૧૨ અને સ્વતંત્ર સભ્યોને ૯ બેઠો મળી છે. સુદાણી ૮ સ્વતંત્ર સભ્યો, માંથી ૬ કોંગ્રેસ સમાજવાદી પક્ષના ઉમેદવારો હતા અને ૪ ને ઉદ્દમવાદીઓના સંયુક્ત મોરચાને ૨૩૬ મતો સામ્યવાદીઓ, કોંગ્રેસી સમાજવાદી પક્ષ અને કેરળા સમાજવાદી પક્ષ પેતા પેતાના નામે સુદાણી લડ્યા હોવા છતાં ઉદ્દમવાદીઓના સંયુક્ત મોરચા હુલા તેઓ એક હતા. પેશ્તુની જેમ અહીં કોંગ્રેસને સફળતા ન મળી એનું મુખ્ય કારણ અહીં કોંગ્રેસના એક ઉમેદવારની સામે વીરાધ પક્ષોએ સંયુક્ત રીતે જોડાઈ ઉમેદવાર ઉભો રાખ્યો હતો, એટલે અહીં વિરોધ પક્ષોના મનો વહેંચાણને નકામા ન ગયા. ગુલાબજોરમાં પણ કોંગ્રેસને ૪૩ ટકા જેટલા મનો મળ્યા છે.

આમ કોઈ પણ પક્ષને બંધનમાં ન મળતાં પ્રજા સમાજવાદી પક્ષના હાથમાં સત્તાની સમગ્રતા આવી છે. તે જો બાહુ હશે તે બાહુની સરકાર રચાય એમ છે. સામ્યવાદીઓએ પ્રજા સમાજવાદી પક્ષને હાથમાં લેવા માટે સ્વતંત્ર ચૂકરી દીધી છે અને રાજ્યના સમાજવાદી તોતી થી પદમ સાદુ પીલાઈને મુખ્ય પ્રધાન બનાવવાની હાથમ આવી છે. આ પીલાઈ એક વખત ગુલાબજોર કોંગ્રેસના નેતા અને ગુલાબજોરના કોંગ્રેસી મુખ્ય પ્રધાન હતા અને સત્તાપરથી ઉઘડી ૧૪૫ પડી તેઓ સમાજવાદી પક્ષમાં બળી ગયા હતા. હવે આ પીલાઈ ફરી મુખ્ય પ્રધાન બનાવવાની મહત્કાંક્ષા સેવે છે. સામ્યવાદી પક્ષના પેટાજીવો (કોંગ્રેસી)ની બેઠક આ પ્રધાની વિચારણા કરવા દીઠીમાં મળી હતી. તેજ ગુલાબજોરમાં બીજા-કોંગ્રેસી સરકાર રચવા માટે ધરતાં પગલાં લેવા એ ઉચ્ચ સામ્યવાદી નેતાઓને ત્રિવેન્દ્રમ ખાતે મોકલી આપ્યા છે. સામ્યવાદી કોનું વલણ કોઈપણ ભોગે ગુલાબજોરમાં કોંગ્રેસી સરકાર ન રચવા દેવાનું હોય તેમ લાગે છે. એટલે તે પ્રજા નેતાને "કેડા મેક" આપવાને તક પાર છે.

રાજ્યના પ્રજા સમાજવાદી પક્ષે શુ કરવું તેની વિચારણા કરવા માટે પ્રજા સમાજવાદી પક્ષની રાષ્ટ્રીય કોંગ્રેસની ની બેઠક તા ૧૦મીના રોજ મદ્રાસ ખાતે મળશે. પરંતુ આ પીલાઈ કોઈ પણ રીતે સામ્યવાદી સાથે સહકાર

કરીને સરકાર રચવા માગે છે. તેમની દલીલ એવી છે કે જો તેઓ પોતા રાષ્ટ્રીય કોંગ્રેસની આદેશને માન આપીને સરકારમાં ન જોડાય તો તેમના પક્ષના કેટલાક સભ્યો પક્ષમાંથી છુટા થઈને સામ્યવાદીઓ સાથે બળી જાય એવો સંભવ છે. રાષ્ટ્રીય કોંગ્રેસ બારીએ સુદાણી પહેલાં રાજ્યમાં સામ્યવાદીઓ સાથે કોઈ પણ રીતે સહકાર કરવાનો વીરોધ કર્યો હતો અને પક્ષના પ્રમુખ આચાર્ય કૃપલાનીની ઉપરવટ બંધને પણ આવો વિરોધ દર્શક દર્શાવ કર્યો હતો. પરંતુ રાજ્યના સમાજવાદી પક્ષે આ હાથની પ્રવૃત્તિ બંધની અવગણના ન કરી તો પણ ખાનગીમાં બેઠકોની વહેંચણી અંગે સામ્યવાદીઓ અને બીજા પક્ષો સાથે સમજૂતી કરી લીધી હતી. રાષ્ટ્રીય-કોંગ્રેસની સુતકાળનું અગ્ર વલણ અને હજી પણ સામ્યવાદીઓ સાથે મીઠા સરકારમાં જોડાવા સામે વિરોધને જેના સમાજવાદી પક્ષમાં અંતર્ય પડે એવો સંભવ છે. આમ માં પણ એમ બન્યું હતું અને ત્યાં અત્યારે પ્રજા સમાજવાદી પક્ષ જેવ પ્રાય રિધતિમાં છે. આમ સરકાર રચવાની ચાવી પ્રજા સમાજવાદીઓના હાથમાં હોવા છતાં તેમની રિધતિ થઈ વિચિત્ર અને અંગ્રજી બરી બની છે. ઉચ્ચ સમાજવાદી નેતાઓએ મુગજથી પક્ષના એક ઉચ્ચ આગેવાન શ્રી અરોંક મહેતાને આ અંગે ત્રિવેન્દ્રમ ખાતે મોકલ્યા છે. શ્રી અરોંક મહેતા સામ્યવાદીઓના સખત વિરોધી છે. તેઓ ત્યાં જઈને શ્રી પીલાઈને સમજાવવાની સાથે ન જોડાવાનું સખતવી શરૂ છે કે કેમ તે જોવાનું રહે છે.

પરંતુ શ્રી પીલાઈ રાષ્ટ્રીય કોંગ્રેસ બારીના નિર્ણયની રાહ જુએ તેમ લાગતું નથી. તેઓ સામ્યવાદીઓ અને બીજા પક્ષો સાથે હાથ મીલાઈને સરકાર રચી નાખશે એમ લાગે છે. સામ્યવાદીઓના કહેવા પ્રમાણે સમાજવાદીઓના સહકારથી તેમના પક્ષે સાદ બેઠો થશે. એટલે કે ૧૧૭ બેઠકોની ધારાસભ્યમાં તેમની બંધન થશે. તેમના કહેવા પ્રમાણે અને પક્ષના સુદાણી-બહેનનામાંથી સમાન મુદાઓ લઈને સમાજ કાર્યકર્મ થઈ શકશે અને રાજ્યનો વહીવટ ચલાવવામાં તેમની વચ્ચે કાટકુટ પડવાનો કાંઈ ભય નથી.

કોંગ્રેસ પક્ષને લાગે વળગે છે ત્યાં સુધી કોંગ્રેસ પ્રમુખે રાજ્યના કોંગ્રેસી નેતાઓને એવી મુશ્કેલી આપી દીધી છે કે, તમારે કાંઈ કરવું નહિ અને વિરોધ પક્ષે ને સરકાર રચવાનો પ્રયત્ન કરવા દેવો.

રાજ્ય પ્રમુખ નવી સરકાર રચવાનું કોઈ પણ પક્ષને આમંત્રણ આપતા પહેલાં નવા સુદાણી ધારાસભ્ય સભ્યોના વિરિધ જુથોના નેતાઓને બે ઘા

વશે અને પરિસ્થિતિની પાછી ટુલના કરશે. ભારતના નાણા પ્રધાન શ્રી ચિંતામણી હેરામુખે ભારતનું ૧૯૫૪-૫૫ના વર્ષ માટે અંદાજપત્ર રજૂ કરતાં ભારતની આર્થિક રિધતિનું સુલાખી ગિત રજૂ કર્યું હતું. ૧૯૫૪-૫૫માં ૩.૪૫૨ કરોડ ટટ લાખની આવક અને ૩.૪૬૭ કરોડ અને ૯ લાખને અર્થ થવાના અંદાજ છે. એટલે કે ૧૮.૨૧ કરોડ રૂ.ની ખાધ રહેશે, આશરે ૩.૧૨ કરોડની વધુ આવક કરવા માટે સરકારે સુતરાઈ અને આર્ટિસ્ટિક કાપડ, કોપારી, સાણુ અને એવી કેટલીક વસ્તુઓ પર જકાત નાંખી છે અથવા તે જોડા. ૫૨ હતી તેમાં વધારો કર્યો છે. આવતા વર્ષમાં પંચ વર્ષો યોજના હેઠળના વિકાસ કાર્યક્રમોના અમલમાં લેવા લાવવા માટે અંદાજ ૫૨માં મોટી રકમની જોગવાઈ કરવામાં આવી છે, એટલે આ અર્થ ગણતો સરકારને ૧૯૫૪-૫૫માં કુલ ૩.૨૫૦ કરોડની ખાધ રહેશે, આ ખાધ નવી નોટો છાપીને સરકાર પુરી પાડશે.

ગાંધી વર્ષમાં (એપ્રિલમાં પૂર્ણ થઈ વર્ષ) ને ૩.૪૫ લાખની પ્રગતિ થવામાં આવી હતી, તેને બદલે હવે ગાંધી વર્ષમાં ૩.૧૬૯૬ કરોડની ખાધ આવશે, કારણ કે પાકિસ્તાન પાસે ભારતની લેણી નીકળતી રકમ પેટ પાકિસ્તાને ગાંધી વર્ષમાં ને ૩.૧૮ કરોડ (જે હરતાના) સુકવવાના હતા, તે હજી સુકવ્યા નથી. આમ છતાં આ સંજ્ઞામાં પાકિસ્તાન આવતા વર્ષે જરૂર ૩.૧૪ કરોડનો હાલે. સુકવશે, એવી ભારતના નાણા પ્રધાન ને આશા છે, એટલે તેમણે આવતા વર્ષના અંદાજ ૫૨માં આ રકમ જમાવતારી છે. બીજી બાજુએ વીકાસ કાર્યક્રમોના અર્થને ગણતા કુલ ખાધ ને ૩.૧૩૮ કરોડ થી થવાની બારણ હતી, તે હરતે હવે માત્ર ૩.૧૦ કરોડની થશે.

પાકિસ્તાનને અમેરીકન સરકારી સહાય મળવાની ભારતના સંરક્ષણ અર્થ પર અસર થઈ નથી. આમ છતાં સંરક્ષણ ખાતા માટે સામાન્ય અને મૂકીનો અર્થ ૩.૨૦૬૦૩ કરોડ થી વધારીને ૩.૨૨૩.૩૭ કરોડનો કરવામાં આવ્યો છે. ભારતના નીકાળ અને વિમાની ફળને આધુનિક અને અજણત કરવા માટે મનારા વધુ અર્થને પરિણામે આટલી વધુ જોગવાઈ કરવામાં આવી છે. શ્રી હેરામુખે બહેન કર્યું હતું કે, ભારત સજા સમા નો વચારવાની દરિયાઈમાં ઉતરીને દેશના આર્થિક વિકાસની ઝડપ થડાવવા માગતું નથી, કારણ કે જો તે દેશની સમાપિતો આધાર-દેખી તાકાત

ના બાધાર તેની આર્થિક તાકાત પર રહેલો છે.

પંચ વર્ષી યોજનાની પ્રગતિની સંશોધના કરતાં શ્રી દેશમુખ જણાવ્યું હતું કે, પહેલાં ત્રણ વર્ષમાં રૂ. ૧૦૦૦ કરોડથી વધુ શ્રોણાક્રમ અર્થ કર્યો છે. હવે જો યોજનાને સમયસર પુરી કરવી હોય તો આવતા એ વર્ષમાં રૂ. ૧૨૦૦ કરોડ અર્થવાનું રહે છે. આ બધા અર્થને નવી નેરો કાપીને પહોંચી વળાશે. એથી થોડો ધણો ધુગાવો થશે, પણ કારનર્તુ ફરક થોડો જાણવાનું વધુ હોવાથી અને આમ વર્ષોની ખરીદ શક્તિ ઘટી હોવાથી, આ નવી રકમ લેખોના હાથમાં ખરીદ શક્તિ વધારશે અને એની ખામી મહી અસર નહિ થાય.

મુખ્ય રાજ્યની સરકારી કોલેજોમાં ૧૯૫૫થી પહેલા વર્ષમાં (૧૯૪૮) ૬૫૨ આર્ટ કે સાયન્સમાં) હોદી હાસલ બધા વિષયો શીખવામાં આવશે. મુખ્ય સરકારે એક ધોરણમાંથી અંગ્રેજીને શિક્ષણના માધ્યમ તરીકે નાણુર કરવા માંડ્યું છે. અત્યારે ૮ મા (અંગ્રેજી ગોથા) ધોરણ સુધીમાં તે અંગ્રેજી માધ્યમ દુર થઈ ગયું છે. અલગત બીજી ભાષા તરીકે શાળાઓમાં અંગ્રેજી જરૂર શીખવાય છે. પણ અગાઉ જેમ ઇતિહાસ, ભુગોળ, મેથ મેટ્રિકસ, સાયન્સ અને બીજા વિષયો અંગ્રેજીમાં બાધાવવામાં આવતા હતા, તે હવે માતૃભાષામાં શીખવાય છે. આમ ધીમે ધીમે આવતા પાચ સાત વર્ષમાં શાળાઓ કે કોલેજોમાં ક્યાય અંગ્રેજીમાં શિક્ષણ નહિ મળે; માત્ર ભાષા કે રાષ્ટ્રભાષા હોદીમાજ મળી શકશે.

સુવરત જુનીવર્સીટીની સેન્ટે પણ ૧૯૫૫થી કોલેજોના પ્રથમ વર્ષમાં ગુજરાતી કે હોદી કે બને ભાષામાં શિક્ષણ આપવાનો નિર્ણય કરી પણ લીધો છે. સૌરાષ્ટ્રની બધી કોલેજો હવે ગુજરાત જુનીવર્સીટી હાથે સંચાલિત થશે. આમ છતાં જેની માતૃ ભાષા ગુજરાતી કે હોદી ન હોય તેઓ ૧૯૫૭ સુધી પ્રજ્ઞાપત્રોના જવાબો અંગ્રેજી ભાષામાં આપી શકશે.

ભારત સરકાર પોતાની કન્ડીપન એડમીનીસ્ટ્રેટીવ સર્વિસ (જુની આઇ. સી. એસ.) સંસ્થા (લેક્કરી, નોકાઇલ અને વિસાની ઇજની) સેવાઓ અને બીજી નોકરીઓ માટેની પરીક્ષાઓ અંગ્રેજીમાં લે છે, તેમાં કાંઈ ફેરફાર આવતા થોડાક વર્ષોમાં ન કરે તો મુખ્ય રાજ્યની કોલેજોમાંથી પાસ થતા એન્ટ્રાન્સમેન્ટે ભારત સરકારની નોકરીઓ મેળવવાનું મુશ્કેલ થઈ પડે. વધુમાં રાજ્યના ઉચ્ચ અધિકારીઓ પણ કન્ડીપન એડમીનીસ્ટ્રેટીવ સર્વિસ ની પરિક્ષામાં પાસ થનારાઓમાંથી

નિમ્ન, છે. કોટલે મુખ્ય રાજ્યના બહારના જ ઉચ્ચ હોદ્દાઓ પર કમી જાય. આવી પરિસ્થિતિ નિવારવા માટે મુખ્ય સરકાર ઈન્ડ સરકાર પાસે રજુઆત કરશે, જેમ મનાય છે. ઉપરાંત આ સુધારો હાથમાં ચલાવી, આવી રીતે પાસ થનારને વિરેશ્વરમાં અભ્યાસ કરવામાં અને ને કડીઓ મેળવવામાં મુશ્કેલી આવે એ દેખીતું છે, કેમકે તેઓ અંગ્રેજી બીજી ભાષા તરીકે મન દા મા ધોરણ પછી બધા કોવાથી તેમનું અંગ્રેજી બાધાનું જ્ઞાન ગણુ સાઈ નહિ હોય.

મુખ્ય સરકારની આ નીતિનો પ્રભુ વિરોધ કરી રહ્યા છે, તેમાં મુખ્ય પ્રદેશ કોંગ્રેસ કમીટીના પ્રમુખ શ્રી એસ. કે. પાટીલ, ઉત્તર પ્રદેશના મુખ્ય નર શ્રી કનેપાલાલ મુનશી વગેરેનો સમાવેશ થાય છે. આવા વિરોધ છતાં મુખ્ય સરકાર પોતાના નિર્ણયમાં ગડકમ જણાય છે.

ભારતના નાણા પ્રધાને પોતાના નવા અંગ્રજી પત્રમાં આર્ટસિલ્ક ઉપર વારે દોઢ આંગો આપકારી જકાત અને હાયરાળ ઉઘોગના લાભાર્થે વારે એક પૈસાનો વધુ વેરા નાખવા સામે આ ઉઘોગ સાથે સંકળાયેલા મનવી એ તરફથી બારે વિરોધ ઉઠાવ્યો છે. છેલ્લા એ ત્રણ વર્ષથી બારે આર્થિક મંદી અચી છે. સુતરાઈ કરતાં વધુ આર્ટસિલ્ક આજે ધણું સસ્તું વેચાય છે. છતાં પણ ખાસ અપત નથી એમાં વળી નવો વેરા આવતાં આર્ટસિલ્કની મીલો અને કારખાના વાળા એવે, ને તે પાછો ન બેચાય તે મીલો અને કારખાનાં બંધ કરી દેવા નો નિર્ણય કર્યો છે. સુરતમાં ત્રણથી ચાર શાળ વાળા આશરે ૧૮૦૦ જેટલા નાના કારખાના વાળાઓએ તે પોતા ના કારખાના બંધ કરી દીધાં છે. ઉપરાંત ૩૨૦૦ ક.મદરોને રોજ આપતી સુરતની હર મીલોએ મીલો બંધ કરવાની ક.મદરોને નોટીસો અપી દીધી છે. મુંબઈની ઘણી ખરી આર્ટસિલ્કની મીલોએ પણ પોતાના કામ દારે. તે આવી નોટીસો આપી દીધી છે. સુરત અને મુંબઈની મીલોના પ્રતિનિધીઓ નાણા પ્રધાન શ્રી. દેરામુખને મળવા દિલ્લી ગયા છે. આ મીલો બંધ થાય તે હળવે કામદારો એકર અને એટલે આવી સ્થિતિથી કામદાર મંડળોમાં વધુ અજબજાહ મીલો છે. સુરતના કામદાર મંડળના અગેવાને તે જો આ જકાત પાછી ન બેચાય તે સાવ અઠક કરવાની ધમકી અપી છે.

સૌરાષ્ટ્ર અને કચ્છમાં છેલ્લા કેટલાક સમયથી ફરી થ.ડો પાડવાની સજ્જત થઈ છે. જમકોટરમ્ પાસે જસાવર માં છે. એક ધાડપ. હોયો

તટકાપ દના અને આશરે ચારેક હળવની માલમના ધુડી ગયા હતા. આ સંજ્ઞામાં હજુ સુધી પોલીસે કાંઈ ની ધરપકડ કરી નથી.

કચ્છમાં ઉપરા કુમરી બે ધાડો પડી અછ. માંડવી પાસે દાજાપુર માં બે ધાડપ કુઓ તાટકપા હતા અને હળવેની મતા જુદીને નાસી મયા હતા. પોલીસને આ ધાડની અખર મળતાં, પાકીરનાનમાં આ ધાડાપાડોને નાસી જતા અટકાવવા માટે સરદાર પર અંપરો મહેજરત કરવામાં આવ્યો હતો. આ સંજ્ઞામાં કેટલીક એકાવ નીરી ધરપકડો થવાની અ.સા રખાય છે. આ ધાડ પડવાની હતી, તે પહેલાં કચ્છના એક અખખરે આ રથલે ધાડ પડવાની ચેતવણી આપી હતી અને પોલીસને ઘટના પગલા લેવાનો આગ્રહ કર્યો હતો. પણ પોલીસે એ સમાચરને વળુદ આપ્યું નહોતું.

આ પછી ધાડપાડોના મુંઠા તાણુકા ના મુંઠા આમપર તાટકપા હતા. ત્યાં તેમણે મોટી છુંદ ચલાવી હતી. એક જોન દેરાસરને પણ છુંદી ગયા હતા.

કચ્છમાં નખતણુના માથ વિસ્તારો ને વિળળી પુરી પાડવાની વ્યવસ્થા કરવા માટે ભારત સરકારે રૂપીયા

૧૮,૭૭,૦૦૦ની રકમ અંતર કરી છે. આ કાર્ક થકય ટેટલી જમ્બી હાથ ધરાશે. આમ ભારતના રાજ્યોના સૌથી પછાત કચી જમ્બા એવા રાજ્યમાં ધીમે ધીમે સારી પ્રગતિ થક રવી છે.

પર ચુર છુ

—મી. આઈઝનહાવરે એક નીચો ખ અરનેરટ વીકલી-સની એકીસટન્ટ સેટ ટરી તરીકે નીમણુક કરી છે. આ નીમણુક હજુ સેટે મંજુર કરવાની છે. આમ પહેલીજ વાર કેબીનેટ અધવા સમ કેબીનેટમાં નીચોની નીમણુક કરવા માં આવી છે.

—કરાકના વડા પ્રધાન ડે. મહેાજ દીવ જમ્બીએ રાજ્યના મું આપ્યું હતું. પરંતુ હવે તેમણે નવી કેબીનેટ નીમણુક છે.

—એકસ કોમ કચ્છના સીકાગં ૨ ૧૪ ૭૦૦ પાછોડા પ્રીમત આવી છે.

નવાં પુસ્તકો

લોક ભારત. નાનાબાઈ મહા આ ભારતના ૧૨ પત્રોની જુદી જુદી બાર પુસ્તકોએનો સેટ ૧૨ ૧ દીપ નિર્વાણ (લોક) ૭ ૦ પ્રસ્થ પરવારુ નથી ૫ ૧ મળવાનું કેઠાઈ આ એપીસ

K.M. Lodhia

& CO.

Manufacturing Jewellers and General Dealers

22 ct Jewellery made to order in latest designs

આવિષ્કાર

સોનાના હાગીના ખાસ અમારી જાતી દેખરેખ નીચે અમને અપાયું કામ સંતોષ પામે એવી રીતે કરીએ છીએ.

નેહલેસ, જુદી જુદી હીઝાઈનની બમ્બી અછોડા, સાડીની પીન, વીડી બાકલ એરોંગ વીગેરે બનાવીએ છીએ.

106 Prince Edward Street, Durban.

લેખ

હુમ્મલગીયાદના થી બાણાબાઈ જોશીજી પરેશન, પુવ મિ. રાજેન્દ્રનાં શુભ લગ્ન કુમ્ભકોષના થી. ગોવીંદ મામ બાણાબાઈની પુત્રી મિ. કાલીબેન સાથે જોશીનાં સગાં થી આપી દેવામાં બે હા વિધિ પુર્વક થયાં હતાં. એ લગ્નની ખુશલીયા થી બાણાબાઈ જોશીજી પરેશ તરફથી જુદી જુદી કરચાએને બેટની રકમો આપવામાં આવી હતી.

આભાર

આમાર પુવ મિ. કંકરમાણના લગ્ન પ્રસંગે આમારો રહેલી મિત્ર મંડળો એ આમાર નિમંત્રણને માન આપી લગ્નમાં કાજરી આપી તે બદલ તે સૌ બાઈ બહેનોનો અમે સહૃદય બાબાર માનીએ છીએ.

આમાર અનિલકા કામકાજના અંગે આમારી કાઈ પણ જુલુસુક અંધ હોય તે તે બદલ આપ સૌ અમને ક્ષમા કરો.

આમાર કામકાજમાં જે સુવાન પુરતિ અને વહીવેએ રસ પુર્વક આપ્યો મહેનત ઉઠાવી તે સૌનો તેમજ તાર દવાલ દ્વારા આમાર કુટુંબ પ્રત્યે જે પ્રેમ ભર્યો સત્કાર કર્યો તે સૌનો અમે સહૃદય આભાર માની એ છીએ.

હારેનાત આપમારમ કાકર અને કુકુંબ ૨૨.૭ એ રહી, ૩૨૫૧.

શ્રી. કાંસલાલ હાંદુ સેવા સમાજ (જેલ નીસખર્ગ)

વાર્ષિક જનરલ મીટીંગ ઉપરોક્ત સમાજની વાર્ષિક જનરલ મીટીંગ રવિવાર તા. ૨૫-૪-૫૪ના બપોરે ૨-૩૦ વાગ્યે થી. આપી દેવા માં નીચે જણાવેલા કામકાજ બંદે મળશે.

જેમાં દાસવાદમાં વસતા હરેક સભ્યને વેળાસર દાખર રહેવા ખાસ નિર્નયી કરવામાં આવે છે.

કામકાજ (૧) મીનીટસ (૨) આગક જાવકો દિસામ અને મંત્રીઓનો રીપોર્ટ (૩) ટાળા સમિતિનો દિસામ અને મંત્રીનો રીપોર્ટ (૪) રમસાન સમિતિનો દિસામ અને મંત્રીનો રીપોર્ટ (૫) લાયબ્રેરી સમિતિનો દિસામ અને મંત્રીનો રીપોર્ટ (૬) અધિકારી એ તથા કમીટી મેમ્બરોની ચુંટણી (૭) પરચુરસ.

દાહોલાલ લગ્નવાનજી પોલ મગનલાલ લગ્નલાલ. મંત્રીઓ શ્રી. કાં. હિં. સે. સ

શિક્ષક

જોશીએ છે

૧૫૮૭૧માં હાંદુ વિદ્યા મંદિર માટે ગુજરાતી અને હોદી બાબામાં શિક્ષણ આપી શકે તેવા અગ્રુભવી શિક્ષકની જરૂર છે.

પ્રમાણુ થન સહિત અન્ય પ્રાસા માટે લખો.

મંત્રી

ગોવિંદ હી. વામભારીઆ, પી. આ. બોક્સ ૪૫૨૭, કેપટાઉન.

જોશીએ છે

શિક્ષક અગર શિક્ષક

આમારે ગુજરાતી શિક્ષણ આપી શકે તેવા એક સંસ્કારી શિક્ષક અગર શિક્ષક ની જરૂર છે.

કચેદનાર નીચે મુજબનાં શિક્ષકોને તા. ૩૧ ૫-૫૪ સુધીમાં જરૂર કરવી અને નીચે પ્રમાણે વીગત જણાવવી.

૧ આભાસ દર્શાવે સુધીના છે. ૨ શિક્ષક અગર શિક્ષક તરીકેના અગ્રુભવ.

કચર ૪ બેઠેતો ૩ સિક થમાર રહેવાની સગવડ રહેલ તરફથી પુરી ખાટવામાં આવશે.

સિક દરી, પી ચેલેક્સરાજન ગુજરાતી રહુ, ૨૨ બપોરે રહી, બેલ્ડસ્ટાઉન (૫૫).

૧૧ પુસ્તકોનો સેટ

આ સેટમાં વિવિધ પુસ્તકો તમને વાચવા મળશે. પુસ્તકો મેટાઓ માટે છે.

કીમત રૂકન ૫૧. ૧-૧૬-૦૦. મળવાનું કેકાણુ આ ઓરીસ

જોશીએ છે હાંદુકા

તમારાં સ્ટેશન કે સાઈગિ પહોંચતા કરવા માટે

અમે ટનના

પા. ૭ આપીશું

ખાલી બેગો રેલ ડ્રાયરુ' ભરી પાછી મોકલી આપીશું વધુ વિગતો માટે લખો:

THE BULL BRAND FERTILIZERS LTD. SARNIA NATAL.

એટી તમે જાણો છો કે કેનેડાની વિશ્વ વિખ્યાત કંપની સન લાઈફ ઓફ કેનેડા

ઉપરોક્ત કંપનીના હોલો સત્તાવાર અનંદ છીએ.

ઉપરાંત

દક્ષિણ આફ્રીકાની પરિષદ અભાવતની રૂપ બોર્ડ ગુર હોય પ્રાવીનસીવલ કીવીજન ના સરકાર તરફથી નીચાવેલા અંગેજી તથા ગુજરાતી બાબાનરકાર છીએ તેમજ જાનેની ઉગ્રીમેસન અંગેનું કોઈ પણ નાતરું કામકાજ વિના વીજલે તરીકે ભીજો થઈ શકે છે.

1. Wherever there is a particular Life Assurance Problem a Sun Life of Canada Plan can solve it.
2. Prompt settlement of claims is a maxim of the Company's Management.
3. During 1951 the Company paid over £31,000,000 to annuitants, policy holders and their families.

The Sun Life of Canada is a Leader in World Wide Assurance.

Consult us first.

C. C. PALSANIA

GENERAL AGENT

Business, Estate, Financial, Insurance and Immigration Consultant.

Sworn Translator.

100 Sir Lowry Road,

P.O. Box 4624.

CAPETOWN

Phone 32390

બે અઠવાડીક ચંચાંગ

વાર	ખોસ્તી ૧૯૫૪ એપ્રીલ	હાંદુ ૨૦૧૦ જૂન	પ્રસન્નમાન ૧૩૭૭ સામાન	પારસી ૧૩૨૩ મહેરેરર માહા (આપી)	મુખેદર ક. મી.	મુખેદર ક. મી.	ધાર્મિક તહેવારો-ઉત્સવો
શુક્ર	૨	૫૨ ૧૮	૨૩	૩	૧-૦૭	૧-૫૩	૧૫મક ૧૫મોચની એકાદશી.
રવિ	૩	૫૩ ૩૦	૨૮	૪	૧-૦૭	૧-૫૨	૧૧ આઠની અમાવાસ્યા.
સોમ	૪	૫૪ ૧	૨૯	૫	૧-૦૮	૧-૫૦	૧૧ ૧૦૨૦ સુધી
મંગળ	૫	૫૫ ૨	૩૦	૬	૧-૦૮	૧-૪૯	
બુધ	૬	૫૬ ૩	૩૧	૭	૧-૦૯	૧-૪૮	
શુક્ર	૭	૫૭ ૪	૩૨	૮	૧-૦૯	૧-૪૮	
રવિ	૮	૫૮ ૫	૩૩	૯	૧-૧૦	૧-૪૭	દુરબિગી
સોમ	૯	૫૯ ૬	૩૪	૧૦	૧-૧૦	૧-૪૭	રામનવમી
મંગળ	૧૦	૬૦ ૭	૩૫	૧૧	૧-૧૧	૧-૪૬	
બુધ	૧૧	૬૧ ૮	૩૬	૧૨	૧-૧૧	૧-૪૬	
શુક્ર	૧૨	૬૨ ૯	૩૭	૧૩	૧-૧૨	૧-૪૬	
રવિ	૧૩	૬૩ ૧૦	૩૮	૧૪	૧-૧૨	૧-૪૫	
સોમ	૧૪	૬૪ ૧૧	૩૯	૧૫	૧-૧૨	૧-૪૫	
મંગળ	૧૫	૬૫ ૧૨	૪૦	૧૬	૧-૧૨	૧-૪૫	

Phone 22905

Tel. ADD. : "GANDABHAI"

The Home Of
INDIAN SWEETMEATS.

G. C. Kapitan & Son

Vegetarian Restaurant

Upcountry customers are requested to send their
cheques with their orders.

Write For Price List.

સ્વાદિષ્ટ મીઠાઈનું જાણીતું મથક

બહારગામના ગ્રાહકોની જોરડર સાથે ચેક મોકલવા ચહેરવાની કરવી
પ્રાપ્ત લીસ્ટ મંગાવો

154 GREY STREET,
DURBAN.

PHONE

33-2651

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રૅથર્સ (પ્રા.) લીમીટેડ

ફેલ્ટ અને સ્ટ્રાવ હેટ્સના ઉત્પાદકો

રેસીડેન્સીયલ સુવર્ણ કાપડ, કુશન રજ, બ્લાન્કેટ્સ—બેબી બાવરો અને
બલ બલનો ગાંઘ. તેમજ ફેમીલીન બેચેનરોડ સાફીઓ
બીચેરે માટે હાથેરે તથા પ્રથમ વપાક કાપડ બતાવજી છે.

33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાન્નિસબર્ગ.

ફોન : 33-2651

ધીરુભાઈ પી. નાયક

સુસાધારી. વીમાનાં અને બનરસ ઝોનનું

દોહરાન અગર દુનીયાના કોઈ પણ સાચી દવાઈ દરિયાઈ અગર જમીન
માર્ગે સુસાધારી કરવા અને બેઠા બગીચા માટે સુધીય કરો.

જાંબી, આલ, ચેરી, દુલ્હન, અકરબાદ, પેલેન્કાસ, બિચેરના બીમા અને
ઉત્તરની આપીએ છીએ.

ઈન્કમટેક્સ, પ્રસનન ટેક્સ, દિવાળના ચોપડા ભાગવના રેવન્યુ ઇન્કવરન્સ
સર્ટિફિકેટ કે વેપારના લાયસેન્સો પાસપોર્ટ તેમજ ઉમાચેયનને જમીન
બાળકોમાં હઈ પણ શ્રી લીધા વિના અધે મફત સલાહ આપીએ છીએ.

તેમજ અસુરુઅલ બાઈઝ એસોસીએશન બોર્ડ બોર્ડ લીધા, પેન્ટિંગર
ઈનરપુરન્સ હપની કીપોટના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9033. 29a Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

ધી ન્યુ દિલ ખુશ-સ્વીટ માર્ટ

મેનેજર : અમીતભાઈ સાધુભાઈ શાહીચરવાળા.

શ્રેષ્ઠ લાલની મીઠાઈઓ, ચોખ્ખા ધોની તેમજ મોલા મેવા,
મસાલાથી અને બનાવીએ છીએ.

જાસાઈ વખવાઓનું સુવર્ણ કુશુ સેવ, અમરા, બાંડીઆ, બજાઆ,
પાલસ વિગેરે દરેકજા તાજા બનાવીએ છીએ.

પાલ્ડી બીચેરે માટે મોલા પ્રમાણમાં મીઠાઈ બોર્ડર પ્રમાણે કંઈ
વખતમાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6575.

P. O. BOX 3680.

THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President St., Corner Diagonal Street.
JOHANNESBURG.

તાજુ ઉમદા ફ્રુટ

ડરબનનું આફ્રુ ૧/૬ રતલ; મેડી ઠલીનું લસણ ૧/૬ રતલ; મોળ બજા
૧/૬ ૧૦/૬ ડઝન; લાંબી અને રકચેર બાસકોટો ૧૬/૦ ડઝન; કપુરી તથા
સેવલી પાન શી. ૧ રતલ; પોસ્ટેલ અલગ.....બનાના, કાચા બનાના,
પોપો, પાઇનાપલ, નાંગીસ અને મેન્ડરીન રોળના બજાર બાવથી મળે.
દેશી લાકેખાજમાં સુરતી સફેદ પાપડી, કાળી પાપડી, તુવેર સોન, વેગુ,
મોકડની ચોંગ, કુધી અને લીધાં અરચાં મળશે. શી. ૭-૬ થી શી. ૧૦ નું
પારસલ બનાવી પોસ્ટથી મોકલીએ છીએ. સુરણ, આપા ફળક તથા
લીલી ફળકની મોસમ આજુ થઇ છે. કાચી ઢેરી પણ હવે મળી રહેશે.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. Box 251. DURBAN.

NATHOO TABHA

TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER

Door, Windows, Corrugated Iron, Cement,
Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant
brands paint or any other building material
at reasonable price.

Established 1907,

NATHOO TABHA,

107 Queen Street,

Phone 24647.

Telegraph "Mani,"

DURBAN.

ફરનીયર! ફરનીયર!! ફરનીયર!!!

બેડરૂમ છુદ, બર્થરૂમનું છુદ, બેલ્કોન, હેરસોન બેડરૂમ,
સાઈડ બોર્ડ બોર્ડીસ ટેસ્ટ, છુક કેસ, ટેબલ, તલન કોફીકાલ
આવે બરીલી રાકસો. અને પધારી લાલ લેવા સુકસો નહિ.

—બેઠકસ, ટેબલ અને કીચન હેસર—

જે હગારી કેપરેખ નીચે તર્જવાર થાય છે. તેનો રજાક હમેસા તર્જ-
વાર રહે છે. આન રોકડા ભાવના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર
આરંભ થયેરો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORF, J'BURG.

PHONE 33-4691. BOX 2626.

No 14—Vol.—LII

FRIDAY,
9TH APRIL, 1954

Incorporated in the C.P.D. as a Newspaper

Price 6d.

15 APR 1954
INDIAN

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903

*The secret of happiness
is this: let your interests
be as wide as possible, and
let your reactions to the
things and persons that sur-
round you be as far as
possible friendly rather than
hostile.*

—Bertrand Russell.

*God send us men with
hearts ablaze,
all truth to love, all
wrong to hate.
These are the patriots
nations need,
these are the bulwarks
of the state.*

—Frederick John Gillman.

*The honour of a country
depends much on removing
its faults than on boasting
of its qualities.*

—Maxim.

Communism, Socialism And Satyagraha

By J. P. NARAYAN, Socialist Leader in India

BOTH Socialism and Communism are faced with failure. Communism, where it is victorious, has ended up in State capitalism and dictatorship—the very anti-thesis of Communism. Socialism, in Western Europe at any rate, has lost its pristine idealism and become only a parliamentary or legalised creed. Thus, both the methods of violence and of parliamentary action have failed. Gandhism, to my mind, offers the third alternative—that of revolution by non-violent mass action.

Gandhism does not concentrate on the capture of power, nor depend on the power of State, but it goes direct to the people and helps them to effect the revolution in their lives and consequently revolution in the life of the community. Support from the State power would be assured once the power of the people has been created.

It should be clear that in this manner the Gandhian technique necessarily goes beyond the confines of party and class, because it aims at converting, or revolutionizing if you please, members of all parties and classes. Socialism wishes to advance by setting class against class, Gandhism by cutting across classes. Socialism wishes to destroy classes by making one class victorious over the other—which seems to be somewhat illogical. Gandhism wishes to abolish classes by so bringing the classes together that there are no class distinctions left.

Socialism ultimately aims at creating a classless society, but it wishes to make the State all-powerful by making the social revolution itself dependent upon State action. Gandhism, too, like Socialism, aims at a Stateless society. But on that account it proceeds more consistently by making the social process as little dependent upon the State as possible. The creation of the Stateless society begins here and now, and is not relegated to a remote and imaginary period in the future. It is therefore a more truly revolutionary process that is more likely to reach the goal than the other processes.

For these reasons I should like to plead here for a closer study and understanding of Gandhism and the Gandhian technique. "Satyagraha," for instance, has become a fashion in Socialist circles. But if Satyagraha has to lead us to the free and equal and good society, and not degenerate into partisan warfare, we must understand it better. It should be realized that any peaceful action is not Satyagraha. Satyagraha is based on faith in the possibility of change of heart. A particular Satyagrahi may fail in changing his opponent's heart, but that is not failure of the faith. It is only his personal failure. In this manner Satyagraha cannot be a partisan or a class struggle. Its appeal is to all parties and classes. It may not be possible for a Satyagrahi to reach the ideal. But the important thing is that he should understand the ideal and work sincerely towards it.—'Hariljan.'

The New India Assurance

Company Limited

for

FIRE, MARINE, LIFE, ACCIDENT

1919-1950

31 YEARS OF SUSTAINED PROGRESS

The confidence of the discerning Public in the NEW INDIA is amply evidenced by the following records attained in 1949:

	Rs.		Rs.
Fire Premium	1,70,32,179	Life Business in force	
Marine Premium	56,04,044	exceeds ...	54,34,00,000
Miscellaneous Premium ...	35,84,968	Assets exceed	15,36,00,000
Life Premium .. .	2,88,79,302	Total claims paid over ...	17,95,00,000

In the vanguard of Indian Insurance THE NEW INDIA offers matchless Security and Service in all fields of Insurance.

The

New India Assurance Company Limited

Cable & Telegraphic

Address:

"RUSTOMJEE" or
"NIASURANCE"

RUSTOMJEE (PTY.) LTD.

Directors: Sorabjee Rustomjee
Rustom Jalbhoy Rustomjee

Principal Controlling Officers in the Union of South Africa

Phone Nos: 25845, 29807 & 28513.—P.O. Box 1610.

74 Victoria Street, DURBAN, NATAL.

**EXPERIENCED,
RELIABLE
AGENTS
MAY APPLY**

"NEW INDIA IN THE SERVICE OF THE NATION"

Telephone 2335.

Telegrams 'BRADFORD'

P.O. Box 110

LUSAKA, NORTHERN RHODESIA

**BRADFORD CLOTHING
FACTORY**

**Direct Importers and
Wholesale Merchants**

Clothing Manufacturers

Proprietor RAMBHAI D. PATEL

Branch:

CITY STORE

Cairo Road, Lusaka

Always in Stock:

Piece Goods, Hosiery, Cutlery
Enamelware, Stationery, Drapery,
Crocery, & Wool.

**Latest Records And The Cheapest
In Our Stock**

			s.	d.
Albela	6	Records	46	6
Aao	5	"	38	9
Aware	3	"	38	9
Do-Bhai	5	"	38	9
Deedar	5	"	38	9
Afsana	5	"	38	9
Jani	5	"	38	9
Hamlog	4	"	31	0
Bansi	4	"	31	0

Packing 3/6 Extra

Film Song Books in Gujarati 9d each.

Albela, Aao, Aware, Bansi, Hamlog, Poonam, Samam,
Afsana, Deedar, Jani, Pape, Baijo-Bawra, Anarkali Babul,
Foot Path, Rang Rang Bahui Malhar, and Many others.

Obtainable at:

**BHARAT MUSIC
SALOON**

AND BOOKSELLERS

Phone: 26070

286 Grey Street, DURBAN
(Corner Grey and Lorne Streets)

INDIAN OPINION

FRIDAY, 9TH APRIL, 1954

Why Dr. Patel Left For India

IT is so often stated by our adversaries that we Indians are quite happy and prosperous in this country and have no cause for any complaints whatsoever; that we are squealing over nothing. It is true that materially Indians do seem to be prosperous though of course eminent research workers have proved that over seventy per cent are living below bread line. But here we want to draw the attention of the public to a typical instance of how impossible life for an Indian with any self-respect is in this country. Academic qualifications however high they may be, it would appear, are of no value. In fact the higher they are the more difficult it becomes for a self-respecting Indian to earn a livelihood in this country. The story related to us about Dr. V. G. Patel, who has just last week sailed for India is really a pathetic one, and it is typical of the mental strain we have to suffer. Dr. V. G. Patel has all these degrees attached to his name: L. R. C. P., M. R. C. S., M.B.B.S. (Lon.), D.O.M.S. (Eng.), M. D. (Lon.), F.R.C.S. (Eng.) No Indian in South Africa is yet known to have acquired the medical qualifications that Dr. Patel has acquired. But they have proved so cumbersome to him in his practice in the Union that he has eventually had to decide to leave for India. Dr. Patel, we are told, had difficulties in carrying on his

practice in the Transvaal where he is domiciled. Being domiciled in the Transvaal of course he is forbidden to enter any other Province of the Union except on a temporary visit for which he has to acquire a permit from the Immigration Department. Dr. Patel had many patients whom he had to send to the General Hospital for treatment under his supervision. But he was told by the authorities concerned that the White nurses would not take Dr. Patel's instructions because of his race and colour and that his prescriptions would have to be counter-signed by a White doctor however low the qualifications of the latter may be than those of Dr. Patel. This naturally hurt the dignity and self-respect of the Doctor and he eventually decided to leave for India. We do not blame Dr. Patel for the step he has taken. We sympathise with him and wish him well. This practice of Apartheid which has been introduced in almost every field by the present Government is undoubtedly making life intolerable for all self-respecting people. It is amazing how the White man who enjoys full freedom can coolly watch this without his heart being stirred. But perhaps it is not stirred because we who are directly concerned do not show any mark of discomfort. From Dr. Patel's instance it would be clearly seen that there are only two alternatives for us

in this country—either to quietly leave the country or to fight the evil to the bitter end, in which case, we would have to renounce everything, even our near and dear ones, facing even death. It is a difficult choice but we have to make it once for all. The third alternative is to remain here as we are allowed to by the Government swallowing all insults, in which case, we shall have renounced the right to be treated as human beings.

While discussing Dr. Patel's incident we have a Sapa report from Pretoria that a request from an Indian doctor to be able to attend and examine patients he admits to Pretoria General Hospital and to be able to discuss the cases with the doctor or clinical assistants there, was refused by the Hospital Board. Members said it would not be fair on the European nurses who are at present attending the Indian patients at the hospital to be given instructions by a non-European doctor.

Any comment on this would be superfluous.

Dr. Malan's Government's 'Experiment'

DR. MALAN has put up a very weak case for his Government's Apartheid policy. He has tried to give a rosy picture of how the White people are carrying out the guardianship over the Black people but the facts prove otherwise. If things are as described by Dr. Malan there should be no discontent among the Black people. But the fact is that the country is seething with discontent and the very fact that Dr. Malan's Government is having to pass drastic measures proves that things are not all right. Dr. Malan is asking the United States and the outside world to watch his Government's "experiment" with sympathy and not to criticise it harshly. We can only say that it is a dangerous "experiment." It is not in keeping with the principles of Christianity. It is causing tremendous hardships to those on whom the "experiment" is made but eventually South Africa under Dr. Malan's Government will meet with the same fate as did Nazi Germany under Hitler.

OPENING OF A NEW LIBRARY IN DURBAN

THERE was a large gathering at the Madressa Anjuman Islam School Hall in Leopold Street, Durban on Tuesday, April 6, when the official opening of the Late Hajee E. G. Paruk Library was performed by Dr. D. M. Bassa. Mr. S. A. Murchie, President of the Young Men's Muslim Association, presided. The key was handed by Mr. G. H. Mayet, chairman of the Madressa Anjuman Islam Trust. Among the speakers were, besides the chairman and Dr. Bassa, Mr. J. W. Perry, Librarian of the University of Natal, Mr. A. M. Moola of the South African Indian Organisation, Mr. Jack Naidoo, Registrar of the M. L. Sultan Technical Institute, Mr. Manlal Gandhi and Mr. A. M.

Naimande, Principal of the Loran Native Senior School. The speakers paid a tribute to the late Mr. E. G. Paruk for his public spirit and congratulated the Paruk family for having perpetuated the name of their father by donating the Library—which is an asset to the Institution and provides a new cultural centre for the Muslims in particular and the community in general.

Prayers were offered by the Hajee E. M. Essay and a vote of thanks was moved by Mr. E. M. Nakooda. Tea and light refreshments were served after the termination of a very pleasant function.

LIBERAL PERSPECTIVE

TENSIONS IN INDIA—I

By C. W. M. GELL

(From 'The Forum' Johannesburg)

AS citizens of a particularly tense society, it sometimes pleases us to discover that India—leading counsel for our prosecution at the bar of world opinion—has skeletons in her own cupboard. But instead of the isolationist resentment with which we greet any criticism of ourselves, our insistence that our difficulties are unique and incomprehensible to outsiders, and our aggressive determination to flout all current history and modern ideas in attempting to solve them, would it not be more civilised and humane to invite the assistance of experienced sociologists in defining our problems? Impartial and trained observers may well have a viewpoint different from and more constructive than that of impassioned partisans in the struggle, such as most of us are and our politicians.

This is what India thought. Admitting the fact of her social tensions, she invited UNESCO to send an American social scientist to organise research into those tensions. The result of Dr. Gardner Murphy's investigations in 1950 are now available to the public in a book (1) which takes

(1) In The Minds Of Men (Basic Books, New York.)

its title from the preamble to the UNESCO constitution: "Since wars begin in the minds of men, it is in the minds of men that the defence of peace must be constructed." Did Laurens van der Post have this sentence in mind when writing that pregnant diagnosis of our own tensions which I quoted last month?

Honesty compels the admission that Dr. Murphy's discussion of the greatest of Indian tensions, the Hindu-Muslim rivalry that split India asunder in 1947, is inadequate. This is partly because his background reading of the history of this cleavage seems to have been negligible; but more obviously because his assignment was limited to post-partition Bharat. Thus he never had the opportunity of hearing the story from those who created Pakistan. In describing the competition of educated Hindus and Muslims for administrative office under the British—one of the most fruitful causes of communal tension in a society where the demand for good jobs far outstripped the supply—Dr. Murphy reveals no insight into the advantage given to Hindus by their flexible cultural tradition. While Muslims, the recently displaced rulers, re-

lapsed into the passive and xenophobic conservatism of Islam (which we see today in Persia and Nigeria), Hindus quickly adapted themselves to the new regime, as they had earlier to the Muslim conquests. In the later 19th century Muslim India woke up to the opportunities it was missing; but the Hindus' long start and Muslim insistence on proportional recruitment before sufficient Muslim candidates deserved it on merit greatly exacerbated this first phase of the struggle for power.

When at the turn of the century Indian opposition to the British became truly nationalist, the Muslim attitude was equivocal, ardently desiring independence but fearful that this would mean being engulfed in a permanent Hindu majority. Communal electorates, introduced in 1909, were certainly "a serious additional wedge between Hindus and Muslims," but they were not, as Dr. Murphy alleges, "initiated by the British." The demand came from the Muslims and put the British in the position of being wrong, whatever their decision. This was tacitly admitted by the All India Congress Party when it accepted the principle of communal representation at the Lucknow Pact of 1916 in return for Muslim support for *swaraj* (self-government) and its own support for the *Khalifat* movement (Muslim opposition to the curtailment of the Turkish *Khalifa's* jurisdiction as a result of the war.) How this marriage of convenience between Gandhi's Congress Party and Jinnah's Muslim League gradually fell apart as communal tension mounted and rioting became more and more endemic is too long a tale to tell here. But there were three decisive factors which Dr. Murphy does not mention at all in this context: the role of the Sikhs as the militant arm of the Hindu community in the Punjab, the extent to which Muslims felt (rightly or wrongly) that their interests were neglected in the Hindu-majority provinces by the first responsible Congress ministries in 1936-39, and the fact that for historical reasons the Hindu and Sikh minority in what is now Pakistan comprised a disproportionate element of the official, commercial and wealthy agricultural classes—a role that was held in reverse by many Muslim minorities in present day Bharat and among our Indians in South Africa.

On the other hand, Dr. Murphy's description of the ten-

sions surrounding the 35 million Muslim minority which still lives in Bharat is excellent. Seen against the background of the partition massacres in 1947 which displaced some 5 millions from each side of the new Punjab frontier and perhaps slaughtered a fifth of these, it is remarkable that the Muslims remaining in India have been able to lead such normal lives. But most of them have known moments of great insecurity and even terror, when trouble flares up again on one of partition frontiers, when a communal riot in one place raises the tension everywhere or wherever large groups of refugees are settled in a district and, unable to find employment or maintain the standard of living to which they were accustomed, serve as a focus for communal irritation and revenge against the community which plundered their original homes. The main lesson of Dr. Murphy's carefully documented inquiries in both high and low tension areas is how few generalisations can be sustained. There is some residual arrogance among some Muslims about their record of historical conquest or the superiority of their incorruptible and exclusive religious tradition, which is matched by some Hindu emphasis on their superior contribution to the struggle for independence and the greater age and breadth of their cultural tradition. But these attitudes do not justify the two-nation theory of separate and distinct races and civilisations. Indeed, most Muslims left in India are not descended from the original Muslim invaders, but from Hindu converts. (This applies also to most of our Gujerati Muslims in South Africa.) Again, there are minor irritations about visible differences of religious customs. There is often economic competition which, in any country where economic insecurity is the rule, is liable to result in discrimination against any identifiable minority. There is also the minority psychosis which exaggerates trivial incidents, magnifies rumours and perceives evil intentions where none were, in fact, intended. The fear complex, as in this country, both leads to social segregation and is in turn further aggravated by it. Dr. Murphy's cautious verdict is that actual hostilities, group conflicts and economic competition are probably more to blame than cultural diversity. But I think he would be the first to agree that he has explored the field rather than put his finger decisively on the root of the trouble.

I was interested to see how widely people of all communities believed in the good intentions of the central government and how their trust progressively deteriorated as they came down

through provincial governments to municipal and village councils. This not merely reflects a common human liability to believe the worst of the government official with whom you are in daily contact. It also carries over into the present something of the aura of sanctity which surrounded Gandhi and his immediate associates in the fabulous fight for independence—Nehru, Vallabhbhai Patel, Pandita Prasad, Rajagopalachari etc. But it also accurately illustrates the weakness of much Indian administration at the lowest levels, where corrupt or malicious petty officials often betray the policies of their masters. It was such officials who accounted for many of the worst acts of commission or omission during the partition outrages, who helped the Pathan tribesmen into Kashmir against the intentions of the Pakistan Government and who still commit small acts of communal sabotage in both republics. For instance, a friend of mine in Pakistan, corresponding with a Hindu in this country routes his letters via me, but some petty-minded person in a Karachi post office destroy an envelope addressed to a Hindu.

Summarising the Hindu-Muslim situation inside Bharat, I think one would conclude that, if peace is kept with Pakistan and relations with that country improve, the problem will gradually diminish. But, as we saw here in 1914 and again in 1939, external crises have a very direct bearing on internal tensions, all the more so where the minority group—as the Muslims in India or the Jews in Arab countries—may be beset with the external cause of friction. Until Bharat-Pakistan relations settle down into a more stable affability, Muslims in India will face their future with a trepidation which the facts do not always justify and which Hindus, therefore, find hard to understand and harder to forgive.

(To be continued)

Cuticura
SOAP

The medicinal and toilet properties in Cuticura Soap not only cleanse the skin thoroughly, but help it to retain its beauty and its natural moisture, so only "dried out" in hot climates.

For Flawless
* COMPLEXIONS *

DR. MALAN DEFINES APARTHEID

IN response to a request for information by the Rev. John Pienaar, of the Oskdale Park Christian Reformed Church, Grand Rapids, Michigan, U.S.A., the Prime Minister, Dr. D. F. Malan, has replied with a comprehensive statement "on the much disputed and misunderstood Apartheid policy of the South African Government." Dr. Malan discusses the question from religious, social and political angles, admits that in more than one respect progress will have to be by trial and error, and appeals to Americans "not to judge our efforts only by our incidental failures." The letter, intended for publication in the Church magazine, is published in the 'Natal Mercury' dated April 1. It is reproduced here for the benefit of our readers.

It must be appreciated from the outset that apartheid, separation, segregation or differentiation—whatever the name given the traditional racial policy of South Africa—is part and parcel of the South African tradition as practised since the first Dutch settlement at the Cape in 1652 and still supported by the large majority of White South Africans of the main political parties.

The deep-rooted colour consciousness of the White South Africans—a phenomenon quite beyond the comprehension of the uninitiated—arises from the fundamental difference between the two groups, White and Black. The difference in colour is merely the physical manifestation of the contrast between two irreconcilable ways of life, between barbarism and civilisation, between heathenism and Christianity, and finally between overwhelming numerical odds on the one hand and insignificant numbers on the other.

Such it was in the early beginnings and such it largely remains. The racial differences are as pronounced today as they were 300 years ago. Small wonder that the instinct of self-preservation is so inherent in the White South African. He has retained his identity all these years. He is not willing to surrender it now.

As Lord Balfour stated on a famous occasion: "In South Africa a White nation has established itself in a Black continent which is something that has never before presented itself in the history of mankind." He might have added that there is no parallel for the South African racial record of non-extirpation, non-miscegenation, non-assimilation, but of preaching and practising Christianity with the retention of racial identity and of mutual respect.

This then is the basis of apartheid. But let me point out that there is another and more positive aspect of this creed.

Essentially a positive and non-repressive policy as applied in our enlightened day, Apartheid is based on what the Afrikaner believes to be his divine calling and his privilege—to convert the heathen to Christianity without obliterating his national identity. And as you have addressed me in the first place as a Christian and a churchman, let me at the outset summarise for your consideration the point of view of the Dutch Reformed Church with which the other Afrikaans churches are fundamentally in agreement.

Church Attitude

A considered statement on behalf of the leaders of the Dutch Reformed Church, much the largest church in South Africa, with whose doctrine your own Christian Reformed Church is in main agreement, was issued a few months ago on the occasion of an interdenominational conference called by the Missionary Council of the Dutch Reformed Church.

The principles therein enunciated fairly reflect the basis upon which the Afrikaans Churches have, ever since their establishment, approached South Africa's complex, multi-racial problem. With due regard to their historical background, I may summarise these principles as follows:

1. Missionary work has been practised in this country from the early beginnings as being the Christian duty of the settlers to the heathen. Only afterwards were the principles formulated which govern the racial policy of the State and of the established Churches here.

2. The Church believes that God in His wisdom so disposed it that the first White men and women who settled at the foot of the Black Continent were profoundly religious people, imbued with a very real zeal to bring the light of the Gospel to the nations of Africa...

3. Whilst the Church regards the conversion of the heathen as a primary step in his march to civilisation, it is prepared to face and, in fact, to implement the implications of christianising the heathen. Not only has it been busily employed all these many years in establishing mission congregations throughout the length and breadth of the country and far beyond its confines, it has also established separate churches for the various non-White groups,

all of which are fast approaching the stage of complete autonomy.

4. In the early beginnings the Church used the blessings of civilisation as a means to attract the heathen, but today the traditional concept of European guardianship has taken the form of fostering and financing to the full the social, educational and economic development of the non-White.

Christianity must not rob the non-White of his language and culture. Its function is to permeate and penetrate to the depths of his nationalism whilst encouraging him to retain and refine those national customs and traditions which do not clash with the Christian tenets...

Fear Of Equality

5. The traditional fear of the Afrikaner of racial equality (equalitarianism) between White and Black derives from his aversion to miscegenation. The Afrikaner has always believed very firmly that if he is to be true to his primary calling of bringing Christianity to the heathen, he must preserve his racial identity intact...

Whereas the Church, therefore, opposes the social equalitarianism which ignores racial and colour differences between White and Black in everyday life, it is prepared to do all in its power to implement a social and cultural segregation which will redound to the benefit of both sections.

6. But the duty of the Church has its bounds. It is wrong for the Church to enunciate a racial policy for the peoples of South Africa. It is not for the Church to define what the mutual relationships of races and racial groups should be politically...

7. The Bible is accepted as the Word of God and the Dutch Reformed Church accepts the authority of Holy Writ as normative for all the political, social, cultural and religious activities in which man indulges...

Passing, then, from the historical and spiritual basis of apartheid to its everyday political application as practised by the present South African Government, let me remind you that government is the art of the possible. It makes no sense, therefore, to criticise the policy of apartheid in the abstract and without due regard to facts and conditions as they exist and as they have been allowed to develop through the centuries. And may I emphasise that to consider only the rights of the Blacks would be precisely as immoral as to have regard only for the rights of the Whites.

I must ask you to give White South Africans credit for not

being a nation of scheming reactionaries imbued with base and inhuman motives, nor a nation of fools, blind to the gravity of their vital problem. They are normal human beings. They are a small nation, grappling with one of the most difficult problems in the world. To them millions of semi-barbarous Blacks look for guidance, justice and the Christian way of life.

Experiment

Here a tremendous experiment is being tried; not that fraught with the bloodshed of annihilation, nor that coloured by assimilation, but that inspired by a belief in the logic differentiation, with the basic human rights and responsibilities. Human rights and responsibilities can, however, only be exercised by human beings who are capable of appreciating their significance and it is here that my Government, dealing as it does with a still primitive non-White population, is faced with a major educational problem.

In order that you should realise how serious is our appreciation of this problem, let me give you some idea of the progress made since the National Party Government came into power just over five years ago.

Since 1947/48 the Government has increased its expenditure on non-White education from £3,665,600 to an estimated £8,190,000 for the financial year 1953/54. Today nearly 800,000 Bantu children are given their schooling free of charge, whereas many more attend technical and industrial schools and an ever-increasing number are being fitted at universities, hospitals and training establishments for the profession of doctors, nurses, policemen, clerks, demonstrators, artisans and builders.

In all nearly £14,000,000 is spent annually on the education of non-Whites in South Africa of which the lion share is provided by White South African taxpayers. It is computed that every European taxpayer in our country "carries" more than four non-Whites in order to provide the latter with the essential services involving education, hospitalisation, housing, etc.

For apart from education much is done for the physical rehabilitation of the Bantu in his own reserves—in many cases the best agricultural land available in our comparatively poor country. So an amount of £3,500,000 was set aside during the past financial year for betterment works in these areas, where more than 200,000 acres of land has already been reclaimed from the ravishing soil erosion to which it had been exposed as a result of the ignorance of the Black peoples. More

than 1,000 storage dams have been built here, 2,000 horsehoes sunk, 7,700 miles of fencing erected and 10,000 miles of roads built.

In all these three areas irrigation schemes are being undertaken and every effort made, including the improvement of stocks by the introduction of quality bulls (already 2,000 in number), to teach a primitive people the rudiments of sound agricultural practice.

In the field of human rehabilitation an even more ambitious project is being tackled. Disability grants and old age pensions are available to the Bantu in the same way as to the Whites. Almost £200,000 was made available to the Bantu for old age pensions this past year, whereas many public bodies have exercised themselves to meet the many needs of the non-Whites in regard to the disabilities to which they are heir.

The housing of the non-White population is one of the most urgent and complex problems the various authorities have had to face in our country, suddenly confronted with considerable industrial expansion. My Government has employed its limited resources to the full in order to meet the emergency created in this field by the quadrupling of our industrial production since the war. In this way £18½ millions have been granted by way of loans for Bantu housing since 1945 and 40,000 sub-economic houses have been erected for Bantu workers since 1935.

Nor does most of our industrial legislation make any distinction on the grounds of colour. Workers of all races enjoy the same protection under our factory and labour legislation; and Wage Boards, in determining wages, are forbidden by law to discriminate on the grounds of race.

Furthermore the non-Whites of South Africa have full access to all health services. These services have done much to improve their general health. In all major centres well equipped clinics, with properly trained nurses and doctors in attendance, cater for their needs. In addition, they normally receive free hospital treatment.

Allegations that the country's non-Whites are not accorded political rights, are untrue. In the urban areas, Advisory Boards, whose members are elected by the residents of Black urban residential areas, provide an adequate mouthpiece whilst tribal authorities are now being established in terms of the Bantu Authorities Act in the rural areas.

Through this means the Bantu are given the opportunity to play

an active part in the administration of their own affairs and as they develop, more responsibilities and duties, as well as privileges, are granted them until they are proved competent to govern themselves.

Local, District and General Councils are firmly established in the Transkei and Ciskei. These Councils play a major part in the administration of the Reserves, at the same time offering the Bantu ample opportunity for self government, self-expression and increasing development.

In addition the Bantu are represented in both Houses of Parliament by White representatives, elected by themselves and given very specific charges...

Half a century of intense development has brought about the upliftment also of the Bantu far beyond that reached by him in any other country on the sub-continent. The result has been a large-scale, illegal migration of Black peoples from the northern territories beyond our borders to South Africa with an ever-increasing aggravation of our non-White problems...

But, however heavy the burden, White South Africa is committed to a policy of Bantu development, in keeping with the positive tenets of apartheid, which I would summarise as follows:

1. Energetically to develop the Bantu reserves, both agriculturally and industrially. In industries within the reserves Bantus are to be trained eventually to fill all positions. At the moment a Commission is investigating methods to foster this industrial development.

2. Gradually to extend the powers and functions of local government within the reserves, either through the local councils where these exist, or by adapting and modernising the traditional Bantu form of government by chiefs and councillors.

3. Gradually to place the White officials, professional men, teachers, etc., within the reserves by Bantu.

Long Policy

Theoretically the object of the policy of Apartheid could be fully achieved by dividing the country into two states, with all the Whites to one, all the Blacks to the other. For the foreseeable future, however, this is simply not practical politics. Whether in time to come we shall reach a stage where some such division, say on a federal basis, will be possible, is a matter we must leave to the future.

In any case, the full implementation of the policy of separate racial development will take very many years. Call it an experi-

ment, if you like, and one could say it is an experiment which is as yet only in its initial stages. Many aspects of the problem are still far from clear, and it would be unwise, even if it were possible, to draw up a blue-print for 50 years ahead.

In more than one aspect pro-

gress will have to be by trial and error. And if in this process we should err, I ask you and your countrymen not to judge our efforts only by our incidental failures nor to reproach us for what you may at this great distance judge as being lack of the spirit of Christ.

ECONOMIC INTEGRATION

IN a recent speech the Director of the South African Institute of Race Relations, Mr. Quintin Whyte, said that despite many attempts at segregation the real policy of South Africa has been economic integration. The non-European needs the European and the European needs the non-European; to deny this is unrealistic and to attempt to turn the tide will involve not only sacrifices which the European population will be unwilling to make, but it will require the co-operation of the non-European people—a co-operation which is unlikely to be forthcoming.

There are over 2,000,000 Africans in our industrial areas, and over 2,000,000 working on European farms, making a total of 50,000,000 Africans in so-called European areas. South Africa is a young, capitalistic, underde-

veloped, vigorous country, which must go forward or backward—it cannot stand still, and to go forward it must accept the process of economic integration. Its acceptance involves a new attitude towards non-Europeans—a recognition of their value and of them as human beings, but it does not mean residential or social mixing or the break-down of segregation overnight; it does mean that the non-European must ultimately be given rights of responsible citizenship.

The conflict that faces us in South Africa is a world conflict, for all non-White countries are looking to South Africa as a testing ground for the validity of Christian democratic principles—and to fail is to make South Africa a prey to the ideologies of Communism.

TRANSVAAL INDIAN CONGRESS

NOTICE OF BIENNIAL GENERAL MEETING

Notice is hereby given that the Biennial General Meeting of the Transvaal Indian Congress will be held on Sunday, 9th May, 1954 at No. 3 and 4 Trafalgar, 30 Kerk Street, Johannesburg, at 2.30 p.m. for the purpose of carrying out the undermentioned agenda in terms of clauses 3 and 4 of the constitution.

Agenda—1. Minutes of the previous Biennial General Meeting, 2. Report of the Joint Honorary Secretaries, 3. Report of the Joint Honorary Treasurers, 4. Election of officials and Working Committee, 5. General.

N.B. (a) In terms of clause 3a of the constitution any Indian in the Province of the Transvaal, of not less than 18 years of age, shall be deemed a member of the Congress and shall exercise a vote in person at all general meetings of the Congress.

(b) In terms of clause 25 of the constitution, rules of the Congress may be amended, revised or added to at the Biennial General Meeting or Special General Meeting called for that purpose by a two-thirds majority of those present voting in person, provided notice of such amendment, revision or addition be given to the secretaries at least 10 days prior to such meeting.

L. A. CAHILLIA,
M. T. JANDRAY,
Jt. Hon. Secretaries.

BUSINESS FOR SALE CONCESSION STORE

Opposite coal mine. 5 miles from Witbank. An excellent proposition for a respectable Indian. The price includes the property, and only involves £12,500. Please apply immediately, ALLIANCE REAL ESTATE, 104 Maritime House, Lovatway Street, Johannesburg. Telephones: 33-6864 and 33-7783.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply.

9 Adams Arcade,
40 Market Street,
Johannesburg

Distin's Winter Price list of all Winter and Spring varieties of Bulbs, Flower and Vegetable Seeds. Free copy posted upon request to Distin's Seeds (Pty) Ltd., Box 2060, Johannesburg.

...and **SUNBEAM**
is so economical too!

House-proud wives who strive
to keep their homes bright and
cheerful-looking, use Sunbeam... it
gives that pleasing shine to floors
and furniture!

And so economical too. A little Sunbeam spreads easily over a large area to shine for days on end.

Sunbeam makes work easy... saves time and money

FOR BRIGHTER FLOORS
AND LIGHTER WORK
Always ask for

SUNBEAM
POLISH

Shineo...
and shineo
and shineo

"Everyone says how smart I look now I use Nugget every day."

Yes, NUGGET is a wonderful preservative. It's the regular DAILY use of NUGGET that really p-r-o-l-o-n-g-s the life of your shoes.

'Thanks to me -
It's the DAILY
dose that
does it!'

There's a Nupplet Shade for every shoe that's made!

What antiseptic shall
I bring, Nurse?

Let your doctor's experience and judgment be your guide. In all matters important to your health, especially when there is the risk of infection, use the anesthetic which your doctor uses and recommends — then your mind will be at rest.

DETTOLO

Reel III © Coleman (Africa) Ltd., P.O. Box 1097, Cape Town.

BOOKS FOR SALE

Key to Health—Gandhiji	1	0
Dick and Dick Reforms—Gandhiji	5	0
Glennings—Mira	1	0
Selections from Gandhi: N. Boro	10	0
Public opinion and the Press—Gandhiji	1	0
Prison Memoirs—Gandhiji	2	0
Prison Memoirs—Gandhiji	2	0
Satish Chandra Bose (Vol. I) N. B. Bose	15	0
The Diary of Mahadevi Prasad V. G. Datta	12	0

Obviously from:

C/O INDIAN OPINION,
P. Esq. Phoenix, Natl.

MY GANDHI

By DR. JOHN HAYNES HOLMES
Price £2.6 including postage

This book is written by one of Mahatma Gandhi's first and most intimate friends in America and a life long supporter of the great principles for which he stood and laid down his life.

To be had from:

'INDIAN OPINION,'
P Bag, Phoenix, Natal

NEW BOOKS

Just Arrived From India
A Gandhi & Ideology

—By V. G. Deane 61
Watch Way Into Hops
By R. B. Gregg 51
Why Prohibition

—By K. G. Muralidhara 2/2

Obtainable from:
'INDIAN OPINION,'
P/Bag, Phoenix, Natal.

INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Bombay, March 20.

THE Government of India have refused to grant visas to American military officers who are to relieve the American officers now serving as United Nations' observers in Kashmir. The application for visas was made by the United States military authorities. The matter will come to a head as the term of office of many American observers ends in the next few months and they will have to be replaced or they will have to renew visas. After Mr. Nehru's categorical declaration that "American observers in Kashmir will no longer be regarded as neutrals" this application for visas from the United States has surprised the Indian officials. Probably the Government of the United States believed that Mr. Nehru would prove waver-line when it came to take action against one of the mightiest Governments. But Mr. Nehru has always been firm in regard to India's considered policies and has always stated his views and acted according to it without fear or favour.

The U.N. observers carry the passport of the nations to which they belong. The Government of India have asked the American authorities to approach them through United Nations.

The Prime Minister, Mr. Nehru, told the Parliament that the Government of India intended to pursue with the United Nations' Secretary-General the informal communication sent to him regarding India's objection to the presence of American military observers in Kashmir.

Replying to short-notice questions, Mr. Nehru said a formal demand for the withdrawal of the American observers had not been made in the first instance to avoid embarrassment to the U.N. Secretary-General. A formal communication, however, would be forwarded to the United Nations, if necessary. The question of declaring American observers *persona non grata* did not arise as India's objection was one of principle and not related to particular individuals. He hoped the United Nations Secretariat would take early action in response to India's communication.

Dr. Ram Subhag Singh asked that in view of the comments made by the U.S. State Department, the U.N. Secretary-General and Pakistan Foreign

Minister, which virtually amounted to their intention to keep these observers in Kashmir, what further steps the Government of India proposed to take in the matter.

Mr. Nehru replied: This is essentially a matter between India and the United Nations. What other people may think about it is not strictly relevant as far as we are concerned. In our opinion, as I stated previously, the continuance of the United States officers among U.N. observers in Kashmir is not proper and, therefore, they should not continue. We have drawn the attention of the Secretary-General of the United Nations to it. Perhaps the member is thinking about some kind of statement which was attributed to the Secretary-General of the U.N. that was rather a general statement he made, not in connection with this matter. Our views are quite clear in the matter. We shall pursue it.

The Secretary-General is expected to return to U.N. headquarters this week. Then the Government will take this question with him.

The Government of India have warned the Portuguese authorities that "they cannot remain silent spectators to the repression of the people of Goa, who are in no way distinguishable in race, language, religion or culture from the inhabitants of this country."

This warning was contained in a strong note of protest delivered to the Portuguese Legation in New Delhi. The note was occasioned by the arrest and deportation of Dr. Gaitonde, a prominent surgeon of Goa. The Government of India pointed out that this incident was another indication of the existence of a powerful urge among the people of Goa to remain with India.

The Government emphasised that the continuance of repressive measures resulting in the arrest and deportation of Goan nationals professing pro-merger sentiments, is likely to have serious repercussions in India. The Government of India cannot but express their concern at the continued application of repressive measures, in general, adopted by the Portuguese Government and, in particular, at the arrest and deportation of Dr. Gaitonde "with the evident

object of stifling expression of patriotic sentiments of the people of Goa.

The Government of India hopes that even at this stage, the Portuguese authorities will realise the grave implications of the present situation and restore normal democratic civil liberties to the people of Goa.

Mr. Nehru was asked in Parliament that "when Portugal was obviously determined to retain Goa as one of her possessions and when under the Anglo-Portuguese Treaty, Britain has given a guarantee, according to Dr. Salazar of Portugal, to defend Portuguese territories overseas, will India make it plain that she cannot indefinitely desist from answering the cry of agony which comes from her people in that area?"

Mr. Nehru said: India has made it perfectly plain what our intentions are in regard to Goa. It is totally inconceivable that any foreign pocket like Goa or any other should continue in India. It is true that the best way to solve these questions is peacefully, even though it might take a little time. But I must confess that the way things are continuing to happen in Goa strains one's patience to the utmost. As to the Anglo-Portuguese Treaty I cannot for the moment say what the consequence of that Treaty may be in regard to this matter, legally speaking, nor am I prepared to take Dr. Salazar's interpretation of its consequences; but it has been clearly stated by various countries very recently that these external treaties have no application to Goa and India."

The Goan leader Mr. Peter Alvarez met Mr. Nehru and informed him about the explosive situation prevailing in territories under Portuguese possession. Recently the Portuguese authorities have increased their military strength, bringing in negro soldiers in a large number. According to latest reports from Goa, economic measures taken by the Government of India are having effect. Hoarding has begun and prices are showing upward trend.

Mr. Kaval Singh, the Indian Consul-General in Pondicherry, the French possession in India, has been called to New Delhi for urgent consultations with the Ministry of External Affairs on French settlements in India.

In view of the latest developments in Pondicherry the Government of India considers that a solution of the problem can no longer be postponed and the Consul-General has been sum-

moned to Delhi to discuss effective measures to be taken for an early and amicable settlement of the question. It is reliably learnt that introduction of passport system, tightening of customs cordon and strict regulation of supplies to French India are among the matters to be discussed.

The French Commissioner, M. Meunier, recently announced to a Cabinet meeting here that France would not abandon her possessions in India and had granted Rs. 7.5 crores to strengthen the role in these enclaves.

Differences between Mr. Meunier and the group in the Cabinet led by M. de Gaulle, French India Deputy and Minister for Reunion, have become more acute and two of Mr. Goubert's followers were arrested.

The French India Socialist Party (ruling party) has taken a decision favouring merger of French settlements in the Indian Union without referendum. The Party had till now opposed such a merger. This decision has been simultaneously communicated to the Government of France and India.

Pondicherry City Corporation have adopted a similar resolution. Other adjoining Municipal Councils and Communes in French settlements have also passed similar resolutions.

The French India Cabinet, which is meeting next week, is also likely to adopt a similar resolution.

Mr. Carandrea Dahir, Finance and Education Minister of French India Government, is reported to have stated that the French Government could not but bow before the enormous popular demand for merger with India.

M. Edouard Goubert and four Ministers of the French India Government have declared that the French Indian settlements should be merged with the Indian Union without any referendum. M. Goubert said that a meeting of the French Indian Cabinet would also pass a resolution unanimously demanding the merger of the French Indian settlements with the Indian Union without referendum.

He said that their decision on the merger issue was irrevocable, whatever might be the consequences.

Asked whether the French Indian Governor, M. Adolphe Meunier, would not dissolve the Cabinet if the Cabinet insisted on passing this resolution, M. Goubert declared that he

Ministers of the French Indian Cabinet were responsible to the Assembly and hence the Government could not dissolve the Cabinet without a special decree from France. Even if they

do anything, our decision cannot be altered under any circumstances. We will resort to all peaceful and non-violent methods of agitation till we achieve our objective.

John S. Kennedy, Great Britain, Professor of Moral Philosophy, Edinburgh University.

Lucien M. Sigmond, France, Professor of College of France, Paris.

Walter Mordich, Austria, Professor (Retired).

Yonovake Nakano, Japan, Founder of the Anabaptist.

D. Math. Niemöller, Germany, President of Evangelical Church.

Dr. H. P. Nørre-Pedersen, Great Britain, Member of Parliament.

O. P. Olsen, Norway, Headmaster (retired).

Franz Oppenhef, Czech, Professor—Dr. Eng.

Boyd Orr, Great Britain, Member of House of Lords.

Peter Ochs, Great Britain, Singer.

Laurel S. Penrose, Great Britain, Professor—F. E. S.—London University.

André Philipp, Canada, Professor—Professor of Law.

Edmond Prost, Switzerland, Director of La Neuveville University.

Charles R. Raven, Great Britain, Lecturer—Cambridge University.

Ernest Richard Russell, Great Britain, Author and Lect.

M. Sakaguchi, Japan, Professor.

Fredrick Seaver, Germany, Professor of Criminal Law Hamburg University.

J. Lowell Smith, Canada, Superintendent—The Church of All Nations, Toronto.

Ernst Sack, Germany, Professor—Hamburg University.

August W. Sorenson, Great Britain, Member of Parliament.

John C. Spencer, Great Britain, Lecturer—London University.

Ernestus Steinhilber, Germany, Catholic Priest.

Sybil Thornhill, Dame, Great Britain, Actress.

Jonathan Uff, Austria, University Professor, Philosophy, Theology, Natural Science and Political Science.

Henry C. Watson, Great Britain, Member of Parliament.

Helene Wiesel, Germany, Member of Parliament.

Ernest Wood, Great Britain, Bishop—Church of England.

Herbert L. Wood, Great Britain, Quaker, formerly Professor Theology and Dean of Faculty of Arts, Birmingham University.

Howard K. Wright, Australia, Professor of Metallurgy and Dean, Faculty of Engineering, University of Melbourne.

CONSCIENTIOUS OBJECTION TO MILITARY SERVICE

PROMINENT PEOPLE PETITION U.N.

A NUMBER of people, well-known and of the highest reputation and integrity, from many countries, have written to the United Nations Commission on Human Rights urging that the right of conscientious objection to military service be included in the Convention on Human Rights which is at present being drafted.

At the date of writing compulsory military service is in force in fifty-eight countries, but only eighteen of these make provision for conscientious objection. As a result many men are imprisoned, often for many years.

It is to be hoped that the next Session of the Commission on Human Rights which begins on 23rd February, 1954, will give serious and favourable consideration to this request for international legal recognition of conscience.

The text of the letter and a list of the signatories follow:—

To the Members of the United Nations Commission on Human Rights,

c/o The Secretary General of the United Nations, New York City, U.S.A.

Ladies and Gentlemen,

Believing that the protection of individual citizens against the arbitrary action of officials and of government is one of the marks of a politically mature State,

—and that the recognition of the inviolability of conscience is an essential characteristic of a civilized community and of fundamental importance to human progress,

—and noting that the United Nations has as one of its declared aims the protection of human rights and has set up a Commission to specify those rights and to prescribe machinery for their enforcement,

We, the undersigned, desire to urge the Human Rights Commission to give special attention to safeguarding this right and in particular to specify under the heading of freedom of conscience, the right of conscientious objection to compulsory military training and war service.

Yours faithfully,

Alfred, Belgium, Baron.

Kenneth W. Bennet, Great Britain, Professor—formerly at Hebrew University of Jerusalem.

Nora Britton, Great Britain, Writer.

Benjamin Britten C. H., Great Britain, Composer.

Cherley, Great Britain, Lord.

G. D. H. Cole, Great Britain, Professor—Social and Political Theory, Oxford University.

A Einstein, U.S.A., Professor—Princeton University.

Isidore Epstein, Israel, Anglican Priest.

James M. Finkley, Rev., Canada, Past Chairman of Canadian Fellowship of Reconciliation.

Margery Fry, Great Britain, Doctor of Law.

Manilla Gandhi, South Africa, Editor 'Indian Opinion'.

G. P. Gooch, C. H., Great Britain, Author—Duclos.

Anthony W. J. Greenwood, Great Britain, Member of Parliament.

Henry Harb, Great Britain, Archbishop—Church of England.

Somerell Haslam, Great Britain, Member of Parliament—Surgeon (retired).

J. Habibi, Israel, Rabbi Benjamin—Writer.

Oscar Heibermann, Germany, Lawyer—Evangelical Church—Germany.

Abraham Huxley, Great Britain and U.S.A., Man of Letters.

Christopher Isherwood, Great Britain and U.S.A., Writer.

D. Hans Ewans, Germany, University Professor of Theology.

Toyohiko Kakawa, Japan, Author and Christian Minister, President Consumers Federation of Japan.

Tomiko W. Kato, Mrs. Japan, Dr. Member of Japanese Upper House.

Elias K. Kousso, Israel, Lawyer.

Kareid Lange, Norway, Minister of Foreign Affairs.

Erik A. Lindholm, Sweden, Senator.

Kathleen Lonsdale, Great Britain, D.Sc., F.R.S. Professor of Chemistry, London University.

Pierre Lotton, France, Catholic Priest—Dean of Theology (St. Saviour Cathedral).

Julius Lund, Norway, Civil Engineer—at present Director of Norwegian Indian Development Project.

DHIRUBHAI P. NAIK

Travel, Insurance & General Agent

Book with us for your travelling by Air, Sea or Land either to India or to any part of the world.

All types of Insurance—Life, Fire, Burglary, Riot, Storm, Accident, Plate Glass, etc.

Consult Us Free of Charge For Your Income Tax, Personal Tax, Writing Of Your Books, Trade Licences, Revenue Clearance Certificate, Passports And Immigration Matters.

Representatives: National Mutual Life Assn. Of Australasia, Yorkshire Insurance Co. Ltd.

Telephone: 32-9033. 29a Commissioner Street, JOHANNESBURG.

BONES WANTED

We Pay
£7 PER TON

F.O.R. your
Station or Siding

BAGS RETURNED RAILAGE PAID

For Full Particulars write to:

THE
BULL BRAND
FERTILIZERS LTD.
SARNIA, NATAL.

Phone
Day 24169

Phone
Night 833459

L. RAJKOOMAR (PTY.) LTD.
14, CROSS STREET, DURBAN.

Funeral Directors and Manufacturers of all classes of
Coffins and Wreaths

Contractors to the INTERNATIONAL FUNERAL
INSURANCE COMPANY, LIMITED.
Reg. Office: 39 CROSS STREET, DURBAN

Country Orders for Coffins and Wreaths
accepted by phone and despatched by rail
at the shortest notice.

Cable & Tel. Add.: "HARGOVAN", Phone 29388

P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.

P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

*News the other papers
don't print
is to be found each week*
171

PEACE NEWS

World news—events in Africa,
Asia, America, Europe—news of
constructive peacemaking; race
relations; progress towards a
non-violent society.

Obtainable by air-mail each week from Britain at
50s. 6d. per year; sea-mail 21s.; 4 weeks trial sub-
scription (sea-mail) 2s. 6d.

South African representative:

ELLA B. ELDER

Brownlee Street, Stutterheim, Cape.

London office:

3 BLACKSTOCK ROAD, N. 4

FOR
RUBBER STAMPS
AND
PRINTING
CONTACT
STANDARD
PRINTING PRESS

GENERAL PRINTERS
AND
RUBBER STAMP MAKERS

73 BEATRICE STREET — DURBAN

PHONE 61006
P.O. BOX 2782

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Karanja arriving April 28, Sailing May 3,
for Bombay via Karachi and Porebunder.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow
Fever inoculation requirements and obtain certificates from their
nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from
private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£75-15-0
Second "	"	"	"	50-13-0
Inter-Class	"	"	"	34-3-0
Unberthed (Deck)			without food	21-3-0

Muslim Special Food £11-10-0 Ordinary Food £4-17-6
Hindu Special Food £10-3-0 Ordinary Food £4-5-4

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can
be effected by communication with us by telegram or letter.

Under no circumstances will unberthed passengers be
permitted to keep on deck with them more than one bed-
ding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.

Tel. Add. "KARAMAT."

Always Better. Better Always.
Are Kapitan's Tempting
Sweetmeats.

For nearly half a century we are leading in the
manufacture of Quality Sweetmeats and Cakes.

TRY US FOR THE LATEST INDIAN RECORDS.

Address:

KAPITANS BALCONY HOTEL,

(CORNER SWEETMEAT HOUSE)

Corner Grey and Victoria Streets

DURBAN.

Phone 23414.

Tel. Add. 'KAPITANS.'

M. J. PATEL

INTERNATIONAL SPORTS COMPANY

Importers & Exporters & General
Commission Agents

10 Peking Road, Kowloon, HONG KONG.

Special attention is paid
to indent orders

Write To Us For Further Particulars.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?

Have you provided for your dependants?

Prepare for the future

Life Insurance gives peace of mind for the unknown
future.

Insure with 'THE OLD MUTUAL' your friend for Life—

The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has
best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760,
JOHANNESBURG.

Phones:— } Business 33-0711
                  } Residence 33-5961

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING

—CO. LTD.—

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants

—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

Phone 53.

Telegrams 'SOLANKI.'

P.O. Box 208.

Solanki & Co. Ltd.

Merchant & Direct Importers

Extensive range always carried in
the following:

Silks, Drapery, Toilets, Per-
fumes, Curios, Fashion Goods
and Jewellery, Wide Range of
Indian, Persian and Chinese
Carpets.

Stockists of well-known branded
Watches.

COPPERBELT PIONEER STORE

Where Quality and Service
are Paramount.

Luanshya,

Northern Rhodesia.

SHINGADIA STORES

(Prop: Premier Silk Bazaar Ltd.)

Direct Importers

Drapery, Outfitting, Fancy Goods,
Oriental Curios Etc. Etc.

P.O. Box 111.

UMTALI, S. Rhodesia.

Telegrams: "Prem silk" Phone: 2523.

PREMIER WHOLESALERS

(Members of the Mashonaland Wholesalers Association)

Everything for the African Trade. Prints, Khaki,
Calicos, Blankets, Shoes & Fancy Goods.

P.O. Box 319.

Phone: 2523/Extn 1.

UMTALI, S. Rhodesia

RHOD-INDIA LIMITED

Exporters, Importers & Manufacturers Representatives

Piece Goods, Hosiery, Jute Goods.

Enquiries Solicited. Prompt Attention.

"Aryan Mahal" 6th Floor,
Plot 43, "C" Road,

Churchgate Reclamation,

Cables "Indorhod."

BOMBAY, INDIA.

Phones: 29121/3 (Switchboard)
24179 (Manager)

Cables & Tel. Add:
"PROSPERITY" (All Branches)

P.O. Box 2197

(Established 1927)

Premier Produce Co. (Pty) Ltd.

General Wholesale Merchants
EXPORTERS AND IMPORTERS

Buyers and large Stockists of all kinds of Indian and European Groceries, Provisions, Soaps, Oils, Grains, Beans, Peas, Kallircorn, Malt, Maize, Maize Products, Wheat, Whentem Products, Crockery, Hardware and also Coal of all types.

All enquiries for Export and Import
to the Head-Office.

Head-Office: "PREMIER HOUSE"
364 Pine Street, Durban.

also at

JOHANNESBURG

Phones: 34-3554/5
P.O. Box 200, Fordsburg,
82, Crown Road,
Fordsburg, Johannesburg.

BENONI

Benoni Coal Site
Phone 54-1813,
Rangeview Coal Sites—54-2205
P.O. Box 392, Benoni.

Proprietors:

C. L. Patel, D. K. Patel
V. B. Patel, H. J. Patel
K. C. Patel

The Star Clothing Factory

Wholesale Merchants

CLOTHING MANUFACTURERS

P.O. Box 237. Phone 514.
Jameson Road, Livingstone,
NORTHERN RHODESIA.

On S.A. Representative:

H. L. Hompes & Co.,
(Pty.) Ltd.

Durban, P.O. Box 1301.
Johannesburg, P.O. Box 3480.
Capetown, P.O. Box 824.

—ATTRACTIVE— SAREE MATERIALS

Self Striped Georgette Crepes 45"
Green, White, Pink, Sky, Lemon
4/11 yd.

Self Check Fancy Voiles with Block
Designs 45" 4/11 yd.

Fancy USA Floral Voiles 38" 4/11 yd.

Two Tons and Rainbow Georgettes 45"
All Shades 4/11 yd.

Floral Domborgs 45" Red, Gold,
Green and Blue Designs 4/6 yd.

Hardered Georgette 45"
All Shades 3/11 yd.

Coloured Georgettes 45"
All Shades 3/11 yd.

Spotted Georgettes 45" Latest 4/6 yd.

Embroidered Georgettes 45"
Basket Design 6/11 yd.

Georgette Jari Work Sarees
£4-10-0 each

Georgette Sarees Cotton Embroidery
£3/15/0 each

Benares and Tinsel Jari Borders
Big Range in Stock

BLOUSES

Chinese Embroidered Satin and
Georgette Blouses and Latest
Skippers 8/11 each.

CHAMPALS!

Plastic Fancy Tops with Heel
Size 3 to 7 18/6 pair
Also Leather 8/6 & 10/6 pair.

Write For Samples:

JAYBEE SILK HOUSE

39 MARKET STREET,

JOHANNESBURG.

NEW TYPEWRITERS

POPULAR MAKES

Remington, Smith-Corona, Olivetti,
Hermes, R. C. Allen.

PORTABLE & STANDARD MODELS
AVAILABLE AT:

NATIONAL OFFICE SUPPLIES
(PTY. LTD.)

(Directors: N. V. MEHTA, J. P. GOKOOL, E. V. MEHTA)

LEGAL & COMMERCIAL STATIONERS

OFFICE EQUIPMENT SPECIALISTS

76 Victoria Street, Durban.

PHONES 22622
" 63535

P. O. BOX 1317
Tel. Add. NOSLIMITED.

For Quality Printing Consult:—

UNIVERSAL PRINTING WORKS

Commercial Printers & Calendar Specialists

9 Bond Street, Durban, Phone 25295.

પુસ્તક પર મુ.—અંક ૧૪
તા. ૯ એપ્રિલ, ૧૯૫૪.
પુસ્તક નંબર પેની ૬.
૬૨ શુકવારે બહાર પડે છે.

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન

મહાત્મા ગાંધીજીના દ્વરે રાજે ૧૯૦૩માં સ્થાપાયું.

સત્ય જેવો બીજો પરમધર્મ નથી, ને અસત્ય ના જેવું બીજું મોટું પાપ નથી, એમ સમસ્ત પ્રત્યેક મનુષ્યે અસત્ય દોષવા થી દૂર રહેવું જોઈએ.

—૮—

અન્યની નીંદા કરતા પહેલાં માણસે વિચારવું જોઈએ કે હું જે માણસની તેમાં જે દોષનો સફાવત માની નીંદા કરું છું તે મનુષ્યમાં તે દોષ વસ્તુતાએ છે કે નહિ? જો તેનામાં તે દોષ વસ્તુતાએ હોય તો હું નીંદા કરીશ તેથી તેનો તે દોષ દૂર થઈ શકે છે કેમ? તેવો દોષ મારામાં ન્યૂનાધિકપણે છે કે નહિ? અન્યની નીંદા કરવી તે સ્પષ્ટ રીતે અયોગ્ય છે.

સત્સંગતી

(પ્ર. શ્રી. કેદારનાથજીના 'વિવેક અને સાધના'માંથી)

શ્રી માન્યપણે આપણી એવી માન્યતા હોય છે કે સંયમશીલ થવું બધું કઠણ છે. પણ દુનિયામાં કંઈ સારી વસ્તુ કઠણ નથી તેનો આ પણે ઘોડો વિચાર કરવો જોઈએ. કેાંઈ પણ સારી વિદ્યા કે કળા પરિશ્રમ કર્યા વગર સિદ્ધ થાય છે? તેથી કઠણાઈ કે પરિશ્રમથી કયો આપણું નહિ ચાલે. અરે જોતાં, સંયમ, સદાચાર ઇત્યાદિ જેટલા કઠણ લાગે છે તેટલા તે વસ્તુતા: કઠણ નથી. શરૂઆતમાં જોમાં જેટલી કઠણાઈ લાગે છે તેટલી પાછળ થી નથી લાગતી. પરંતુ આમાં મુખ્ય વાત એ છે કે માણસને સંયમ અને સદાચારમાં રસ નથી, તે તેને ગમતા નથી. એ માગે પોતાની ઉન્નતિ સાધવાની તેને ઇચ્છા નથી. એવી ઇચ્છા હોય તો આ માર્ગમાં લાગે છે તેટલી કઠણાઈ આગળ જતાં નથી હોતી. આજે આપણું જીવન જે વાતાવરણમાં પસાર થાય છે, નાનપણથી આપણને જે શિક્ષણ અને સંસ્કાર મળે છે, તે આ બેથી વિરુદ્ધ છે. આવી સ્થિતિમાં આપણે વિવેકી, સંયમી ને સદાચારી થઈએ, સદૃશ્ય સંપન્ન થઈ જીવન કૃતાર્થ કરીએ, એવી ઇચ્છા થાય એજ લગભગ અશક્ય છે. એવી સુરક્ષેલ સ્થિતિમાં ક'ઈક વાચનથી અથવા ક્યાંક થી મળેલા કેાંઈ સંસ્કારને લીધે જેમને થોડી થણી સદિવ્ધા થાય તેમણે સારી સોબત રાખી પોતાની સદિવ્ધા દ્રઢ કરવી, વધારવી, સારી સોબત વગર સારા સંસ્કાર મળતા નથી, તેમને પોષણ મળતું નથી, તેમજ તેમાં બળ આવતું નથી. પ્રતિકુળ વાતાવરણમાં સુસંસ્કાર ટકી રહેવા સુરક્ષેલ હોય છે. તેમાં તે જોતજોતામાં હુર્પ્ત થઈ જાય છે. જોટલા માટે બહારના ખરાબ વાતાવરણને લીધે ચિત્તપર થતા અનિદ્ર સંસ્કારોમાંથી બચવું હોય અને પોતાના સુસંસ્કારોને સાચવીને તેમને વધારવા હોય તો માણસે હંમેશા સારી સોબત રાખવી જોઈએ, દરરોજ સ્નાન કરવું એ જેમ સ્વચ્છતાની દ્રષ્ટિ થી જરૂર છે તેવીજ રીતે આપણા ચિત્ત પર નિત્ય પડતા સુસંસ્કારોને કાઢી નાખી તેમને શુદ્ધ કરવા માટે સારી સોબતની જરૂર છે. એવી સોબત પ્રાપ્ત કરીને આપણે આપણા સુસંસ્કારોનું પોષણ કરીએ તો આપણામાં ઉન્નતિની ઇચ્છા જાગૃત થશે, તે પ્રબળ થશે અને તેને પરિણામે સંયમ શીલ, વિવેકી અને સદાચારી થવાની મહત્વાકાંક્ષા આપણામાં વધતી જશે.

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૬ એપ્રિલ, ૧૯૫૪.

ડૉ. પટેલને દેશ કેમ જવું પડ્યું

આ પછા વિરોધીઓ તરફથી લખાતા વળતરમાં આપણે જોયું છે કે આપણે હિંદીઓ આ દેશમાં શાવ મુખી અને આખા હિંદીઓ આપણને કોઈ જાતની દરિયાઈ કરવાનું કારણ નથી અને વિના કારણ કુમે પાડીએ છીએ. આર્થિક રીતે હિંદીઓ મુખી લાગે છે એ ખરું, જે જે જાણીતા સંશોધન કરનારાઓએ પુરવાર કરેલું છે કે સીરોર દેશ ઉપર હિંદીઓને જેટલું પ્રેરણા મળતો નથી. સ્વમાન પ્રિય હિંદીને માટે આ દેશમાં જીવન કેટલું અશક્ય છે તેનો અમે અહિં એક સુચોદ દાખલો દાંકવા ઇચ્છીએ છીએ. અક્ષરચંદ્ર, પડી તે બલે અને તેટલું જીવું હોય, તેની જાંઘે કશી કીમતજ નથી એવું યદ્યપે પડેલું જણાય છે. બહુ જેમ બધારે ઉલ્લેખ તેમ એક સ્વમાન પ્રિય હિંદીને આ દેશમાં રોજી કમાવી તે મુશ્કેલ કરી મુકે છે. ડૉ. વલ્લભભાઈ ગોરીદાસ પટેલ જેઓ દમલુજાઈ હોઈ જવા ઉપડી ગયા છે તેમની કશું કયનીપરથી આપણે માનસિક કુખ્ય કેટલું સહેલું પડે છે તેનો ખ્યાલ આવી શકે છે.

ડૉ. વલ્લભભાઈ પટેલે નીચેની ડીગ્રીઓ મેળવેલી છે: L.R.C.P., M.R.C.S., M.B.B.S., (Lon.), D.O.M.S., (Eng.), M.D. (Lon.), B.R.C.S. (Eng.).

ડૉ. પટેલના જેટલું ઉચ્ચ દાકતરી જ્ઞાન દક્ષિણ આફ્રિકામાં બીજા કોઈ મેળવેલું અમારી જાણમાં નથી. પરંતુ તેમનું જે જ્ઞાન યુનીયન માં તેમને એટલું ઉપધીરપ યદ્યપે પડ્યું કે તેમને આખરે હિંદ માલ્યા જવાના હાલ કરવો પડ્યો. અમને કહેવામાં આવે છે કે ડૉ. પટેલ, જેઓ દાંસવાલ માંજ રહેવાનો હક બરાવે છે, તેમને જે પ્રાંતમાં પોતાનો દાકતરી બંધો ચલાવવામાં મુશ્કેલીઓ નહીં. યુનીયનના બીજા કોઈ પછા પ્રાંતમાં તો તેમનાથી કામગીરી વસવાટ કરવા જઇ શકાય નહિ. ઇંગ્લેન્ડના કામગીરી હોય તેમ કરવાની તેમને જાણ છે સિવાય કે ઇંગ્લેન્ડના આત્મામાંથી પરમીટ મેળવી હું સમજી શકું તેમનાથી જઇ શકાય. ડૉ. પટેલને બધું જાણીએ હતા કે જેઓને તેમણે સરકારી હોસ્પિટલમાં તેમની દેખરેખ નીચે કાપવાર માટે મોકલ્યા હતા. પરંતુ

લાગતા વળગતા સત્તાધારી તરફથી તેમને જાણવવામાં આવ્યું કે તેમની જાતી અને વર્ણના કારણે હોસ્પિટલ ની દાખ પછા નહીં ડૉ. પટેલની સુચનાઓ ઉદાત્ત નહિ અને તેમના પ્રીકીપતનો પર કોઈ ગોરા કોલેટરની સહી હોવી જોઈએ તોજ તેને ખ્યાન દેવામાં આવશે, પછી જ્યારે ડૉ. પટેલને બલે ડૉ. પટેલના કરતાં બધી જ ઉત્તરતી ડીગ્રી બરાવતો હોય. આથી સ્વાભાવિક રીતે ડૉ. પટેલનું સ્વમાન કંખાયું અને તેમણે આખરે સ્વદેશ જવાનો હાલ કર્યો. ડૉ. પટેલે હિંદીમાં પત્રમાં અમે તેમનો કથો દોષ જોતા નથી. તેમના પ્રત્યે દિલ્લોશ ધરાવીએ છીએ અને તેમને શુભેચ્છા પાઠવીએ છીએ.

આ એવાઈલેટની પ્રથા જે હાલની સરકાર તરફથી લગભગ દરેક દરેક ક્ષેત્રમાં લાગુ પડેલી છે, તે સમજા સ્વમાનપ્રિય લોકોને માટે જીવન મેશક અશક્ય કરી રહી છે. સંપૂર્ણ સત્તાવત્તા બરાવનર એવા મ.લુસન્ટ આ જોઈ હાલ જેમ ઉકળી નથી ઉઠતું એ તાણુનીતોલું છે. પરંતુ સમય છે કે આપણે જાતે જ કશે વિરોધ દર્શાવતા નહિ હોઈ તેનું હાલ નથી કરવું. ડૉ. પટેલના દાખલા પરથી સ્પષ્ટ જોઈ શકાય છે કે આ દેશ માં આપણે માટે એમથી એક વસ્તુ પસંદ કરવાની રહેલી છે—યા તો હાનામાના દેશ છોડી માલ્યા જવું અથવા તો આ અનિષ્ટની સામે અંત લગી લડવું, જેને માટે આપણે જામર-દરત લાગ કરવા તથાવર મળ્યું પડશે—આપણા નજીકમાં નજીકના કુટુંબીજાને તેણે હાલમાં પડશે અને આજુ લ્યામ પછા કરવો પડશે. પસંદગી કરવી ઘણી કઠણ છે પરંતુ જેને “એમાથી એક માર્ગ” લીધેજ છુટકો છે. ગોળે માર્ગ સંઘર્ષ માનવાગો ગળા જઈને સરકાર આપણને જે રીતે રાખવા માગે તે રીતે પડી રહેવાનો છે. તેમ કરતાં આપણે માનવીઓ તરીકેને વર્તીવ મેળવવાના હકનો લ્યામ કરવો પડશે.

ડૉ. પટેલના બનાવની ચર્ચા કરી રહ્યા છીએ તેવામાં પ્રીટોરીયાથી સંપા નો હેવાલ આવ્યો છે કે “એક હિંદી કોલેટરે પોતે પ્રીટોરીયાની જનરલ હોસ્પિટલમાં મેડીકલ ઇન્ડીઓને જાતે તપાસવાની અને કેસોની દાકતરી સાથે અથવા હોલીનીકના એસીસ્ટન્ટો સાથે

ચર્ચા કરવાની માગેલી પરવાનગી હોસ્પિટલ એડ્ડ નામજુર કરી છે. એડ્ડના સમયે જાણીએ કે જે યુગીયન નહીં હોસ્પિટલમાં દીદી દરદીઓની દેખરેખ રાખે છે તેઓને બીન ગોરા કોલેટરો પાસેથી સુચના લેવાનું કહેવું એ તેઓને અન્યાય કરવા જેવું થાય.”

આનાપર કશી ટીકા કરવાપણ આગેજ રહે છે.

ડૉ. મલાનની સરકાર ના પ્રયોગો

ડૉ. મલાને પોતાની સરકારની એવાઈલેટની નીતીને માટે યદ્યપે હાલ અચાલ કરેલો છે. એ.રી પ્રમ ક.ળી પ્રજાપરનું વાલીપણ જેવી રીતે બાળવી રહી છે તેનો મુંદર ચિતાર આપવાનો ડૉ. મલાને પ્રવન કરેલો છે. પરંતુ હાલતો એથી ઉકડું પુર

વાર કરે છે. ડૉ. મલાને વર્ણવેલી છે તેવીજ ને ખરેખર ચિયતિ કોય તો હાળા હોઠામાં અસંતોષ કોય જ નહિ. પરંતુ હાલતો એ છે કે આજો દેશ અસંતોષથી ખરબડી રહ્યો છે અને ડૉ. મલાનની સરકારને કહકાઈ બરેલા ક.પદાઓ પસાર કરવા પડે છે એજ સિદ્ધ કરી આપે છે કે ચિયતિ જેવી વર્ણવવામાં આવી રહી છે તેવી નથી. ડૉ. મલાન હુનાઇટેડ રોટેસને અને યદારની હુનીમાને પોતાની સરકારને “પ્રયોગ” દિલ્લોશથી નિદાળવા અને તેની સખત ટીકા નહિ કરવા કહે છે. અમારે કહેવું જોઈએ કે ડૉ. મલાન ની સરકારનો એ “પ્રયોગ” ઘણો જોખમભરેલો છે, તે પ્રીટોરીયામાં સિદ્ધિ અનુસાર છે એજ નહિજ કહી શકાય. જેઓના ઉપર તે ચર્ચ રહ્યો છે તેઓને તો તે અનિષ્ટ કુખ્યકર યદ્યપે રહ્યો છેજ પરંતુ તેનું આખર પરિણામ જો આવશે કે જેવી વલે દિલ્લોશના તપ નીચે ન.ઝી જર-મનીની ઘષ તેવી ડૉ. મલાનની સરકાર ના તંત્ર નીચે યુનીયનની ચર્ચ

નાંધ અને સમાચાર

ડક્ષનમાં યુસ્તી મુકાયેલી નવી લાયબ્રેરી

ડક્ષનની લીયોપોલ્ડ સ્ટ્રીટમાં આવેલ પ્રેક્ષા અનુપન ઇસ્લામ સુલતાના હોઝમાં મંચળાર એપ્રીલ તા. ૬ના એક બંધ મેળા-ડો મયો હતો જ્યારે ડૉ. ડી. એમ. અસ ના હસ્તે મરકુમ હાજી ઇ. જી. પારક લાયબ્રેરીનું ઉદ્ઘાટન કરવામાં આવ્યું હતું

મીડીનું પ્રમુખરચાન યંગ મેન્સ મુરલીમ એસોસીએશનના પ્રમુખ મી. એસ. એ. મરચી તરફથી લેવામાં આવ્યું હતું. લાયબ્રેરીની આવી મદેસા અનુપમન ઇસ્લામ ઇસ્લામ પ્રમુખ મી. જી. એસ. એમ. માયત તરફથી અર્પણ કરવામાં આવી હતી. બાપજી કરનારાઓમાં પ્રમુખ અને ડૉ. બસા ઉપરત નાટાલ હુનીવર્સીટીના લાયબ્રેરીયન મી. જે. ડબ્લ્યુ પેરી, સા. આ. ઇન્ડિયન એસોસીએશનના મી. એ. એમ. મુલ્લા, એમ. એલ સુલતાન ટેકનીકલ ઇન્સ્ટીટ્યુટના રેજીસ્ટ્રાર મી. જેક નામકુ, મી. અણીલાલ લાંબી અને લેરામ નેદીવ સીનીયર રજુલના પ્રીન્સીપલ મી. એ. એમ. નુમાન્ડે હતા. બાપજી કરનારાઓએ મરકુમ ઇ. જી. પારકની કેમી લેવાઓની તારીફ કરી હતી અને મરકુમના કુટુંબીજાઓએ પોતાના પિતાનું નામ લાયબ્રેરીનું સુંદર હાલ આપી દેખી રાખ્યું તે બદલ તેમને મુખ્યારકપાદી આપી હતી અને જાણીએ હતું કે લાયબ્રેરી માત્ર અનુપમન ઇસ્લામ સંસ્થાનેજ નહિ પરંતુ ખાસ કરી મુસ્લીમોને અને સામાન્ય રીતે આખી

મામને એક કીમતી મુદી યદ્યપે પડે. હાજી ઇ. એમ. ઇસે તરફથી પ્રાર્થના કરવામાં આવી હતી અને મી. ઇ. એમ. નાકુદ તરફથી સૌને આજાર મનવામાં આવ્યો હતો. મીડીમ બરખાસ્ત થયા બાદ હાજર રહેલાઓ ને આ પાણી આપવામાં આવ્યાં હતાં. ડી. બી. સેન્ડર માટે એવેનનના હિંદીઓએ આપેલી

પા. ૧૩૦૦ની રકમ

એવેનન (ઇન્સ્ટાલ) ના હિંદીઓએ એ હીરોઈકટમાં વસતા ૫૦ હમર બીન ગોરાઓ માટે હોસ્પિટલની સમ વક નહિ હોવાથી એક ડી. બી. સેન્ડર સ્થાપવામાં મદદ કરવાનો હાલ કર્યો હતો. એ હીરોઈકટમાં વસતા હમરો લોકોને માટે આજે ત્યાં એકજ સર-કારી કલીનીક છે. ડી. બી. સેન્ડર સ્થાપવાને પ્રાથમીક પગલાં લેવાને નીચેના સમયોની એક કમીટી નીમાઈ છે: એસ. એમ. નવી (પ્રમુખ), આઇ. એમ. જાડા (ટ્રેસરર), એસ. જે. બુમટજી, રમાનિક ઇન્ડિયન અને હલાં રજુલના પ્રીન્સીપલ (સેક્રેટરી); રેવરન્ડ લીફેકો, એડ કસાયા, એમ. કેન્થાન્વે, એમ. અસમ.લ, ડી. ગોપાલ જી. એસ. પટેલ, અને ડૉ. એમ. કલેન (સચ્ચે).

મયા માસની શરૂઆતમાં શાઉમ આફ્રિકન નેશનલ ટ્યુબરક્યુલોસીસ એસોસીએશનની સભા મળી હતી અને એવેનનમાં સાન્ટાની સાખા સ્થાપા કે. કમીટીએ કહે તેને રજીસ્ટર કરવા અને નાણા મદદ આપવા અરજી કરી છે.

એપાર્ટહેડ પર ડૉ. મહાન

યુનીયનના વડા પ્રધાન ડૉ. મહાનને અમેરીકાના કોમિશન ચર્ચ તરફથી દક્ષિણ આફ્રિકાની એપાર્ટહેડની નીતીની સમજણ પાડવા જણાવવામાં આવ્યું હતું. તેના પ્રત્યુત્તરમાં ડૉ. મહાને ઘણા વખત આ એક વિસ્તૃત નિવેદન કરેલું છે તે અભ્યવસાયે હોવાથી તેના શુભરાતી અનુવાદ 'ઇન્ડિયન કોમિનિયન'ના વાચકોના લભારે' અહિં આપીએ છીએ.

એપાર્ટહેડ, સેગ્રેગેશન, સેગ્રેગેશન કે ડિસ્ક્રિમિનેશન-એ કહેવું હોય તે કહે-૧૯૫૨ માં પહેલો કાયદો પસાર થયો ત્યારથી દક્ષિણ આફ્રિકાની એ જાતીયોદ્ધની નીતી વાસ્તવિક આવેલી છે અને આજ પર્વત દક્ષિણ આફ્રિકાની સુખ્ય રાજદ્વારી પક્ષોના મોટા ભાગના ગોરા લોકો તેને અપનાવતા આવેલા છે.

દક્ષિણ આફ્રિકાના ગોરાઓમાં હંદ્રા મૂળ ધાલી રહેલી આ જાતીયોદ્ધની જાવના, જે અલુબાધ્યા લોકોથી સમજાવી મુશ્કેલ છે, તે ગોરા અને કાળા લોકો વચ્ચેના મૂળ તફાવત ઉપરથી ઉપરિચિત થઈ છે. વર્ણનો ભેદ એ તો જાતીય અને સુધારા, નારિતકતા અને ખોરતી ધર્મ અને અંતમાં એક બાબત એ જિંદગી પ્રભુ અને બીજા બાબત એ વિસાલ વગર ની નાની પ્રભુ વચ્ચેના મેળ નહિ બેસી શકે તેવા જીવન માર્ગનું કેવળ મૂર્તિમંત સ્વરૂપ છે. અને તે શરૂઆતથી આજ પર્વત ચાલતું આવેલું છે.

જાતીયોદ્ધ ત્રણેય પર્વતર કોતો તેટલો જ સખત આવે છે. એટલે દક્ષિણ આફ્રિકાના ગોરામાં સ્વરક્ષણની પતિ જે તીવ્રપણે વર્તી રહેલી છે તે કશી નવાઈની વસ્તુ નથી. પોતાના બ્યક્તિત્વ તેણે આજ સુધી સાચવી રાખેલું છે. અને તે આજે જલ્દી કરવા તે પુષ્ટી નથી.

લોડ આલ્ફ્રેડ એક જાણીતા પ્રસંગે કહી ગયા છે તેમ, "દક્ષિણ આફ્રિકામાં એક કાળા લોકોના ખંડમાં ગોરી પ્રભુ રચાવી વસવાટ કરી રહી છે. એ માનવ તત્વારીઓ એક અપૂર્વ ખનામ બનેલો છે." તેમણે વધુમાં ઉમેર્યું છે, તેમ છતાં એમાંથી એક પ્રભુ હતા નથી થઈ, વર્ણસંકરતા નથી થઈ, બંને એક બીજામાં ભળી નથી થઈ અને છતાં પોતપોતાનું વ્યક્તિત્વ અને અસ્પર્શ માન જાળવી રાખીને ખોરતી ધર્મને ઉપદેશ અને અમલ થઈ રહી છે એ પણ અપૂર્વ છે.

ત્યારે આ એપાર્ટહેડનું મૂળ છે. પરંતુ એ ઉપરાંત એ મતવાહન બીજું પણ એક નિશ્ચિત સ્વરૂપ છે.

પોતાનું વ્યક્તિત્વ સુખાવ્ય વિના નારિતકને ખોરતી બનાવવા એ પોતાને

ધરે આવેલું કાર્ય અને કદાચ છે. એ આફ્રિકાનરની માન્યતા પર એપાર્ટહેડ રચાયેલ છે અને આપણા આજ ના જાનના સુખમાં એ નીતીને ચોક્કસ પડે અને હમન વિના અમલમાં મુકાઈ રહી છે. અને તમે અને આસ કરી એક ખ્રિસ્તી તરીકે અને પાદરી તરીકે સંજોગો હોઈ સૌથી પ્રથમ મારે તમને કુંકમાં ડચ રીફોર્મ ચર્ચનું આ બાબતમાં દ્રષ્ટિબિંદુ થું છે એ સમજાવવું જોઈએ. આફ્રિકાનર પ્રભુના અન્ય ચર્ચો એ દ્રષ્ટિબિંદુને મને છે.

ચર્ચની વલણ

ડચ રીફોર્મ ચર્ચ, જે દક્ષિણ આફ્રિકામાં સૌથી મોટું મથાપ છે અને જેના સિદ્ધાંતને તમારું પોતાનું કોમિયન રીફોર્મ ચર્ચ મોટે ભાગે માને છે, તેના તરફથી યે.ડી માસપર, ડચ રીફોર્મ ચર્ચની ખીચનરી કાઉન્સિલ તરફથી બોલાવવામાં આવેલી સર્વપંથી પરિષદના પ્રસંગે એક વિચાર મુક્ત નીવેદન બહાર પાડવામાં આવ્યું હતું.

તેમાં સિદ્ધાંતો દર્શાવાયા છે તેના ધારણને અનુસરી આફ્રિકાનર ચર્ચો દક્ષિણ આફ્રિકાના યુવાપેશા આતર જાતીય પ્રશ્નને કામમાં લઈ રહ્યાં છે. તેની અધિતિદાસીક શુભીકરને ખ્યાલમાં રાખી એ સિદ્ધાંતોનો સાર હું અહિં આપીશ :

(૧) નારિતક પ્રત્યેની વસવાટીએ ની ખ્રિસ્તી હરજ તરીકે આ દેશમાં શરૂઆતથી ખીચનરી પ્રવૃત્તિ વાસ્તવિક આવેલી છે. જેના પર રાજ્યની અને સ્થાપિત ચર્ચોમાં ચર્ચોની જાતીયોદ્ધની નીતી રચાયેલી છે તે સિદ્ધાંતો પાછળથી ઘડવામાં આવ્યા હતા.

(૨) ચર્ચ માને છે કે ધરે પોતાના ડોકાપણમાં એવું બોલ્યું હતું કે આ કાળા લોકોના ખંડની તળેટીમાં વસવાટ કરી રહેલા પ્રથમ ગોરા પુરોહ અને જીએ ઘણાજ ધર્મિષ્ઠ હતા અને આફ્રિકાના નારીક લોકોને ધર્મનું જાન આપવાનો ખરો હિસાબ ધરાવી રહ્યા હતા.

(૩) નારિતકને વલણવા એ સુધારાને મારે પોતાની કૃપામાં ચર્ચ પ્રથમ પમણું મળ્યું હોવા સાથે તે નારિતકને ખ્રિસ્તી ધર્મમાં આંધુવાના પરિણામે સામનો કરવાને, બલકે તેને અમલમાં મુકવાને તકવાર છે. આટલાં બધે ચર્ચો આખા દેશમાં જ નહિ બલકે તેની બહાર પણ તેણે મીશનો રચાયેલાં છે એટલું જ નહિ પરંતુ બીન ગોરાઓના, જુદા જુદા વર્ગો માટે ઇલામમાં ચર્ચો રચાયેલાં છે. જે હવે સમ પૂર્ણ સ્વતંત્રતા ઓગવતાં થવા લાગ્યાં છે.

(૪) શરૂઆતમાં નારિતકને આ-કર્મવાને ચર્ચ સુધારાના આશિર્વાદોના ઉપયોગ કરતું હતું. પરંતુ આજે પુરોહીયન વાલીપણની વાસ્તવિક આવેલી માન્યતા પરથી બીન-ગોરાના સ.આ.જી, બી.કે. અને આર્થિક ચીકસને આખો ખર્ચ તેણે ઉપાડી લીધેલો છે....

ખ્રિસ્તી ધર્મે બીન-ગોરાની આપા અને સંસ્કૃતી છીનવી લેવાં નહિ જોઈએ. તેનું કાર્ય તેઓની રાષ્ટ્રીય બાવના, ઉડ.ભૂમી કેળવવાનું ખ્રિસ્તી ધર્મની સાથે અધ્યાત્મિક નહિ માથ તેવા તેઓના વાસ્તવિક આવેલા રાષ્ટ્રીય રીવાજો રાખવા અને સુધારવા દેવાનું છે.

(૫) ગોરા અને કાળા વચ્ચે જાતીય સમાનતા વીરેલો આફ્રિકાનર પ્રભુમાં વાસ્તવિક આવેલો જન વર્ણસંકરતા પ્રત્યેના તેના તિરસ્કાર પરથી ઉપરિચિત થયો છે. આફ્રિકાનર કમેલા દરપણે માનતા આવેલો છે કે, નારિતકને ખ્રિસ્તી બનાવવાના પ્રાથમિક કાર્યને જો તેણે વશાદાર રહેવું હોય તો તેણે પોતાનું જાતીય બ્યક્તિત્વ સુરક્ષિત રાખવું જ જોઈએ. આથી ચર્ચ રાજ ના જીવનમાં ગોરા અને કાળા વચ્ચેના ભેદની અવગણના કરનાર સામાજિક સમાનતાને વીરોધ કરતું આવેલું હોવા સાથે બંને વર્ગોને લાભદાયી થઈ પડે તેનું સામાજિક અને સંસ્કૃતિક ઇલામમાં પથ રચાવવાને તે પોતાનું બનવું કરવા તકવાર છે.

(૬) પરંતુ ચર્ચની હરજે અમોદિત છે દક્ષિણ આફ્રિકાના લોકોને આટલું જાતીય નીતી હર.વવાનું ચર્ચના કાયમાં મુક્યું અવેશ્ય છે. જાતીયો અને જાતીય વર્ગો વચ્ચે રાજકીય સંબંધ અસ્પર્શક હોવા હોવા જોઈએ એ દર્શાવવાનું કાર્ય અર્ચનું નથી.

(૭) બાઇબલને ઇશ્વરના આદેશ તરીકે સ્વિકારવામાં આવેલ છે. અને ડચ રીફોર્મ ચર્ચ એ દૈવી લેખને માથુસની સમગી રાજકીય, સામાજિક, સંસ્કૃતિક અને ધર્મીક પ્રવૃત્તિઓના નિર્દેશક તરીકે સ્વીકારે છે.

દક્ષિણ આફ્રિકાની કાલની સરકાર તરફથી રાજકીય ક્ષેત્રમાં એપાર્ટહેડને જે રીતે અમલ થઈ રહ્યો છે તેનું અધિતિદાસીક અને આખ્યાત્મિક મુળ જાણવા બાદ મારે કહેવું જોઈએ કે કાલ વર્તતી કડકાતો અને સિધ્ધિતો અને રીકાઓથી જે રીતે તેને ખીલવા દેવામાં આવેલી છે તેને ખ્યાલમાં લીધા બીના એપાર્ટહેડની ટીકા કરવી તેના કથોજ અર્થ નથી, અને કેવળ કાળાઓનાજ કથોજો ખ્યાલ કરવો એ જેટલું અનીતી બરેલું મથાપ તેટલું જ કેવળ ગોરાઓનાજ કથોજો ખ્યાલ કરવો એ અનીતી બરેલું મથાપ.

દક્ષિણ આફ્રિકાના ગોરાઓને તમારે એટલું જાન આપવું જોઈએ કે તેઓ કલકા અને અમાનુષ્ય કેવળ સેવનારા કલપેય કરનારા કાલીકરી એ નથી તેમ તેઓ પોતાની સમજ પડેલા અમલના સવાલોની મંબીક નહિ સમજનારા મુખીઓ પણ નથી, તેઓ સાધારણ મનુષ્યો છે. ફુનીવાના અતિ મુશ્કેલ સવાલો સાથે અધી રહેલી એક ન્દાની પ્રભુ છે. સાથે અર્ધજાતી કાળા લોકો માર્ચ કથોજ ન્યાય અને ખ્રિસ્તી જીવન માર્ગને મારે તેઓ તરફ દ્રષ્ટિ કરી રહ્યા છે.

પ્રયોગ

અહિં એક મહાન પ્રયોગ થઈ રહ્યો છે. પ્રાથમિક માનવકો અને જવાબ દારીઓ પર તે રચાયેલો છે. પરંતુ માનવકો અને જવાબદારીઓને સુધારો એ લોકો જ કરી શકે જો તેનું મહત્વા સમજી શકતા હોય અને અહિં મારી સરકારની સાથે કમ્પ્લેક્સ અવસ્થામાં પડેલી બીન-ગોરી વસ્તીની સાથે કામ લેવામાં કેળવણી મોટો અમ આવી જોઈશે છે.

આ સવાલની અંબીરતાનું અમને કેટલું જાન છે એ તમે સમજી શકો તેટલા માટે પાંચ વર્ષ ઉપર નેશનલ પાર્ટી સત્તામાં આવી ત્યારબાદ કેટલી પ્રમતી થયેલી છે તેના કું તમને થોડો ખ્યાલ આપીશ :

૧૯૪૭/૪૮ ની સાલથી સરકારે બીન-ગોરી પ્રભુની કેળવણી પર ૫૮,૧૫,૬૦૦ને ખર્ચ થતો હતો તેને ૧૯૫૩/૫૪ની સાલમાં ૫૮,૮૧,૬૦,૦૦૦ સુધી વધાર્યો છે. આને ૮,૦૦,૦૦૦ બાંકુ ઉધારોને માત્ર શિક્ષણ આપવામાં આવે છે. બધે એ કરતાં ઘણા વધારે ટેકનીકલ અને ઇન્ડસ્ટ્રીયલ સુલોમાં જાય છે. અને સલા વધતી જતી સંખ્યા દાકતરી, નર્સ, પોલીસમેન, કલોક, કારીકર અને બાંધકામ કરનારની તાલીમ મારે યુનીવર્સિટીઓ, ઇન્ડીપેન્ડેન્સ અને ટ્રેનીંગ ની સંસ્થાઓમાં જઈ રહી છે.

દક્ષિણ આફ્રિકામાં બીન-ગોરાના શિક્ષણ પર દર સાલ લગભગ ૫૮,૪૦,૦૦,૦૦૦ને ખર્ચ કરવામાં આવે છે જેના મોટા ભાગ ગોરા કરનારાઓએ આપે છે. જેની મજૂરી ધર્મ છે કે દેશનો પ્રત્યેક ગોરા કરનાર ચાર બીન-ગોરાની કેળવણી કરવીતક, પરો વીરેને ખર્ચને બારો જાય છે.

કેળવણી ઉપરાંત બાંકુને પોતાના રીઝર્વોમાં પુનઃ સ્થાપિત કરવાને ધર્મ કરવામાં આવી રહ્યું છે. ઘણા કામજાઓમાં અમારા આ પ્રમ.ભૂમાં અડીળ દેશમાં સારામાં સારી ખેતીની જમીન આ રીઝર્વોમાં રોકાઈેલી છે. એટલે ૫૮,૩૫,૦૦,૦૦૦ આ લતાઓમાં સુધારા કરવાને મન

વર્ષમાં અનામન રાખવામાં આવ્યા હતા. રૂ. ૨૦૦,૦૦૦ એકર જમીન જે કાળા લેકોની અજાનતાના કારણે પોતાના અર્થ હતી તેને ફરી સરખી કરવામાં આવી છે. હજાર જેટલે અધિક તથાવે બાંધવામાં આવ્યા છે. ૨૦૦૦ કુવા ખોદવામાં આવ્યા છે. ૭૭૦૦ માર્કેટની ફેન્સો બાંધવામાં આવી છે. અને ૧૦,૦૦૦ માર્કેટના રસ્તા બાંધવામાં આવ્યા છે.

આ સધળા કાળાઓમાં ધીરેધીરે રૂઝીદારી અમલમાં મુકાઈ રહી છે અને ટેરોની જાત સુધારવાને પણ અને જમીની લોકોને ખેતીનું પ્રાથમિક શિક્ષણ આપવાને ખાતરું સંબંધ કરવા માં આવી રહી છે.

માનવ મુનર્વસવાટના ક્ષેત્રમાં વધારે પ્રવૃત્તિ દાખો યથ રચા છે. શ્રદ્ધા વચ્ચે અને અઘાતનીના પેનશનો ગોરા ને અપાય છે તેજ રીતે બાન્દુને અપાય છે, જાત વર્ષમાં બાન્દુને રક્ષાવચાના પેનશન આપવામાં કમકમ પા. રૂ. ૨૦ લાખ ખર્ચોવા હતા, એ સિવાય ઘણી જાહેર સંસ્થાઓ તરફથી અઘાત બીન-કે.રાઓની જરૂરીયાતો પુરી થાડવામાં આવી રહી છે.

બીન ગોરી વસતીને માટે ધરોની વ્યવસ્થા કરવાને હેચના જુદા જુદા ત્રણાધીશો સમક્ષ ધણો જ અમલપને. અને ગુંચવણ બરેલો સવાલ આવી રહ્યા છે અને તે પણ બ્યારે ઉલોગો એટલા બધા વધી રહ્યા છે ત્યારે. મારી સરકારે આ ક્ષેત્રમાં ઉપરિચિત દબેલી કોટાડીને પડોતી વજવાને પેતાના મર્યાદિત સાધનો અમારા ઉલોગોનું ઉત્પન્ન મુદ્દ બાદ મારેઅણ વધારીને પુરેપુરું કામે લગાડેલાં છે. આ રીતે બાન્દુએને માટે બરો બાંધ થાને ૧૯૪૫ બાદ ૧૯૪૮ થીથીયન પાટિન્ડ લેન તરીકે આપેલા છે. અને ૧૯૩૫ બાદ ૪૦૦૦૦ સળ છોનોમીક બરો બાન્દુ મજુરોને માટે બાંધવામાં આવ્યા છે.

વળી અમારા ધણા બરા ઉલોગોમાં વધુએ વર્તતા નથી. સધળી જાતીના મજુરો અમારા કારખાના અને મજુરીને લગતા કામદાઓ દેહન સમજ રક્ષણ મળે છે અને પમાર રાજવામાં લેન બોડીને જાતી લોક પામવની કામદાથી બંધી કરવામાં આવી છે.

વધુમાં દક્ષિણ આફ્રીકાના બીન-ગોરા એને સધળા આરોગ્યની સંસ્થાઓમાં સંપૂર્ણ કુર મળે છે. એ સંસ્થાઓએ તેઓની સામાન્ય તંદુરસ્તી સુધારવા માં ધણું કરેલું છે. સધળા મુખ્ય મથકોમાં સધળા સાધનો સાલેની કશીનીકા છે અને તેમાં કેળવણેલી નસો અને કાકતરો તેઓની તહેનાત મા સારા કાજર રહે છે. ઉપરાંત તેઓને ધરખીતાસમા ચક્રત સારવાર મળે છે.

શાળકીય હકો
બીન ગોરાઓને શાળકીય હકો આપવામાં નથી આવતા એ વાત અસત્ય છે. શહેરોમાં એડવાઇઝરી બોડી છે જેના સભ્યો શહેરમાં વસતા કાળા લોકો તરફથી મુદ્દાચ છે અને તેઓ તેઓની વતી શેઝ રીતે બોલી રહી છે. હવે જામગીમાં બાન્દુ એથો-રીટીક એક્ટની રૂએ પ્રાપ્ત સત્તાએ, રચનામાં આવી રહી છે.

આ રીતે બાન્દુને પેતાનો વ્યવહાર ચલાવવામાં સકીય જામ લેવાની તક આપવામાં આવી રહી છે અને જેમ જેમ તેઓ વિકાસ પામતા જશે તેમ તેમ તેઓપર વધારે જવાબદારીઓ અને હરજો નાખવામાં આવી છે જેથી અંતે તેઓ પેતાનો વહીવટ માટે ચલાવવાને શક્તિ ધરાવતા થાય. ટ્રાંસકાય અને હીસ્કાય પ્રજાઓમાં જનરલ કાઉન્સિલો રચાએલી છે. આ કાઉન્સિલો રીઝવેનો કારભાર ચલાવવામાં મોટો જામ જનવે છે. તે સાથે બાન્દુને રવતંત્ર વહીવટ અલાવવાની પુષ્કળ તક આપવામાં આવે છે.

એ ઉપરાંત બાન્દુના પાલમેન્ટના બંને પ્રકોમાં ગોરા પ્રતિનિધિઓ - છે જેઓને તેઓએનું મુદ્દલા હોય છે.

અરબા રીકામાં તેઓની ઉત્તિ એટલી બધી થઇ છે કે આ પેટા ખંડ ના કોઇ પણ દેશમાં તેવી નથી થઇ. પરિણામે ઉત્તર પ્રદેશમાંથી કાળા લોકો મોટી સંખ્યામાં ઝેરકાપરે મુનીયનમાં દાખલ થઇ રહ્યા છે અને અમારા બીન-ગોરા સવાલને વધારે ઉમ્મ જનારી રચા છે.

પરંતુ ગમે તેટલો બારે બેજો હોવા છતાં દક્ષિણ આફ્રીકાના ગોરા એપાર્ટહેડના મોઝસ શિક્ષિતોને વળગી રહી બાન્દુના વિકાસ કરવાને બંધ.એલા છે. એ સિદ્ધાંતો કુકમાં નીચે જણાવીશ.

(૧) બાન્દુના રીઝવે એલી અને ઉલોગને માટે મુખ્ય મહેતેતથી કેળવવા રીઝવેમાં ઉલોગોમાં બાન્દુને એવી તકીમ આપવી કે જેથી તેઓ બધી જગ્યાએ મુરી થાય. ઉલોગોને બાવી રીતે કેળવવાની રીતોની તપાસ કરવાને આજે એક કમીશન બોર્ડનું છે.

(૨) રીઝવેમાં જ્યાં રચાનિક કાઉન્સિલો હોય ત્યાં તેની મારફતે અથવા તે બાન્દુઓની પ્રાપ્ત રીતોને સુધરોને તે મારફતે રચાનિક સરકાર ની સત્તાઓમાં ધોગે ધોગે વધારો કરવો.

(૩) રીઝવેમાં ધોગે ધોગે ગોરા અમલદારો, ધંધાદારીઓ, વેપારીઓ વિગેરેને કુર કરી તેઓની જગ્યાએ બાન્દુઓને દાખલ કરવા.

હાંબા ગાળાની નીતી

સિદ્ધાંતમાં એપાર્ટહેડની નીતીને હેતુ હેચના એ રાજ્યોમાં જામ પાડીને સિદ્ધ કરી શકાય. એકમાં સધળા-ગોરા રહે અને બીજામાં સધળા કાળા રહે. કાલ દુરત આ વસ્તુ વ્યવહાર જણાતી નથી. વખત જતાં એ ધોરણે જામલા પાડી શકાય કે કેમ એ અવિશ્વસ્ય રહેલું છે.

જના જાતીવાર જામલા પાડવાની નીતીને સંપૂર્ણપણે અમલમાં મુકતાં ધણા બરો જશે. તેને કદાચ તમે પ્રયોગ કહી શકો. આજે એ પ્રયોગ પ્રાથમીક રિયલિમાં છે. એ સવાલની ધણી બાબતોએ હજુ સ્પષ્ટ નથી અને ને રાજ્ય હોય તે પણ પગાસ વર્ષમાં શું થનારું છે એ અત્યારથી કહેવું મેરકકાપણ બરેલું જણાય.

અનેક બાબતોમાં પ્રગતી કરતા બૂલો થશે. અને ને જુલો થાય તે તમને અને તમારા હેજ બંધુઓને હું દહીશ કે અમારા પ્રપત્નોની કસોટી આકરિમક નિષ્ફળતાઓપરથી નહિ કરશે. અથવા તે એટલે કુર બેઠો ને તમને

ખીરતી ધર્મની જાણનાથી વિરુદ્ધ બધું છે. ૫ લેને માટે અમને ૬૫૩૧ નહિ આપશે.

—ગ્રેવીક સંબંધ માટે ૮૨૪૧ અને પાકીરતાને કરાચીમાં કરાર ૫૨ કરી એા કરી છે. આથી બંને દેશો એક બીજાને સંરક્ષણ વીગેરેની જરૂરીયાતમાં મદદ કરશે.

—લખનોથી ૨૦૦ માર્કેટ કુર જમત બેલા રેશન આમળ એક પેસેન્જર ટ્રેનમાં ધડાકો થતાં ૩૧ મુસાફરો મારી મવા હતા અને ૭૫ ધાયલ થયા હતા.

શ્રી. ટ્રાંસવાલ પ્રજાપતિ એસોસીએશન

આ સંસ્થાનું ધ. સ. ૧૯૫૪નું વર્ષીક સંમેલન શ્રી વલ્લભભાઈ બૂલા ભાઈ કરળા નિવરો (૬ લ રતાનડરન) ના પ્રમુખપદે તા. ૧૧-૪-૧૯૫૪ને શુક્રવાર (ચુક્રાક્રડે)ના દિવસે બપોર બાદ ૧-૧૫ કલાકે શ્રી માધી હોલ બેદાનીસખમાં મળશે.

વિષય વિચારીલ્લી સભા તા. ૧૫-૪-૫૪ને શુક્રવારે સાંજે ૭-૧૫ કલાકે મારતર મેનશ-સના થી રામ મંદીર હોલમાં મળશે. પ્રમુખપતિ જાતિના દરેક બાઈ એનેને વેળાસર મધારવા આમદ્ બરી વિનંતી છે.

સંમેલનમાં નીચે જુજખનું કામદાજ યરો (૧) મીનીટસ (૨) હિસાબ (૩) નિવેદન, બાપલો, સહેલા (૪) દરાવો (૫) મુદ્દણી (૬) પરસુરજ (પ્રમુખ શ્રી ની રજારી), પ્રાર્થના, સત્કાર, સંગીત, સંવાદ, વિગેરેનો કાર્યક્રમ થયું થશે.

ભીખાભાઈ ઉકાભાઈ મારતર મંત્રી : ટ્રાં. પ્ર. એસોસીએશન.

૩૩ વેસ્ટ રહીટ, બેદાનીસખમાં.

એ અઠવાડીક પંચાંગ							
વાર	ખ્રીસ્તી ૧૯૫૪ એપ્રિલ	હીંદુ ૨૦૧૦ ચૈત્ર	મુસલમાન ૧૩૭૩ શાબાન	પારસી ૧૩૨૩ શહેરેવર માહી (આર્ષા)	મુર્તીદધ ક. ખી.	મુર્તીરત ક. ખી.	ધાર્મિક તહેવારો-ઉત્સવો
શુક્ર	૬	સુદ ૬	૫	૧૦	૬-૧૦	૫-૧૦	રામનવમી
રવિ	૧૦	૭	૬	૧૧	૬-૧૦	૫-૧૦	
સોમ	૧૧	૮	૭	૧૨	૬-૧૧	૫-૧૧	
મંગળ	૧૨	૯	૮	૧૩	૬-૧૧	૫-૧૧	
બુધ	૧૩	૧૦	૯	૧૪	૬-૧૨	૫-૧૧	
ગુરુ	૧૪	૧૧	૧૦	૧૫	૬-૧૨	૫-૧૧	
શુક્ર	૧૫	૧૨	૧૧	૧૬	૬-૧૨	૫-૧૧	
રવિ	૧૬	૧૩	૧૨	૧૭	૬-૧૩	૫-૧૧	
સોમ	૧૭	૧૪	૧૩	૧૮	૬-૧૩	૫-૧૧	
મંગળ	૧૮	૧૫	૧૪	૧૯	૬-૧૪	૫-૧૧	
બુધ	૧૯	૧૬	૧૫	૨૦	૬-૧૪	૫-૧૧	
ગુરુ	૨૦	૧૭	૧૬	૨૧	૬-૧૪	૫-૧૧	
શુક્ર	૨૧	૧૮	૧૭	૨૨	૬-૧૫	૫-૧૧	
રવિ	૨૨	૧૯	૧૮	૨૩	૬-૧૫	૫-૧૧	

હવુમાન જર્જનત

ભારતનો પત્ર

(અમારા અગત્યની તરફથી)

ગુજરાત તી, ૨૦-૪-૫૧.

સૌ રાષ્ટ્રના નાણા પ્રધાન શ્રી. મનુભાઈ શાહે સૌરાષ્ટ્ર નિધાન સભામાં ૪૪૭ લાખ ૬૦ હજારની આધિપાત્ર અંદાજપત્ર રજૂ કર્યું હતું. ૧૯૫૪-૫૫ના વર્ષમાં સૌરાષ્ટ્ર સરકારને ૩,૧૧,૩૩,૩૬,૦૦૦ની આવક અને ૩,૧૧,૮૦,૯૬,૦૦૦નો ખર્ચ થવાનો અંદાજ છે. આંદાજપત્રમાં પેટ્રોલ ઉપર દાણમાં એકને લેવાતો ૪ આંગ. નો વેરો વધારીને ૬ આંગા કરવાની દરખાસ્ત સિવાય કોઈ પણ નવા કરવેરા નાખવામાં આવ્યા નથી. પેટ્રોલપરના વેરાથી દાણમાં ૩. નવ લાંબની આવક થાય છે અને વેરામાં વધારાથી આવકમાં ૩ હા લાખનો વધારો થશે.

૧૯૫૩-૫૪ના વર્ષના સુધારેલા અંદાજ પ્રમાણે ૩૧મી માર્ચ ૧૯૫૪ના રોજ પુરા થયેલા વર્ષમાં સૌરાષ્ટ્રની આવક રૂ. ૯,૭૦,૦૬,૦૦૦ની અને ખર્ચ રૂ. ૯,૮૬,૪૦,૦૦૦નો થયો હતો.

અંદાજપત્ર રજૂ કરતાં શ્રી. મનુભાઈએ જણાવ્યું હતું કે, આવતા વર્ષમાં આશરે સાતસો જેટલી વધુ પ્રાથમિક શાળાઓ ખોલવામાં આવશે અને શિક્ષિત બેકારોને ધંધો અપાવવાની કન્ડ્રની યોજના હેઠળ વધુ ૧૨૦૦ શિક્ષકોને રૂ.૬૫.૫૦ આપશે. શિક્ષણ મંત્રી ૧૯૪૮માં સૌરાષ્ટ્રનું ખર્ચ રૂ. ૬૬ લાખ હતું, તે ૧૯૫૪-૫૫માં રૂ. ૧૬૫ લાખનું થવા જાય છે. સૌરાષ્ટ્રનું એકમ શરૂ થયે ૧૬૦૦ પ્રાથમિક શાળાઓ હતી, તે હવે વધીને ૨૯૪૦ થઈ ગઈ છે.

૧૯૫૪-૫૫માં રાજ્યમાં વિકાસ કાર્યો પાછળ રૂ. ૩,૮૮,૫૨,૦૦૦નું ખર્ચ થશે. જેમાં વર્ષો યોજના હેઠળ રાજ્યમાં સંતોષકારક રીતે વિવિધ યોજનાઓ આગળ ધરી રહી છે. ૩૧મી માર્ચે પુરા થતા વર્ષમાં વર્ષો યોજનાના પ્રથમ ત્રણ વર્ષ દરમિયાન રાજ્યે રૂ. ૧૦,૩૦,૦૦,૦૦૦ ખર્ચીને યોજના હેઠળના ૮૮ ટકા જેટલા કાર્યો પુરા કર્યાં છે.

રાજ્યના વારંવાર વરસાદના અભાવે સંકટગ્રસ્ત બનતા વિસ્તારો માટે કાયમી નિવારણના કાર્યો કરવા કેન્દ્ર સરકારે રૂ. ૩૦ કરોડની આપેલી મંજૂરી માટે તેનો આભાર આપ્યો હતો. વધુમાં આવતા વર્ષે રાજ્યના વિકાસ કાર્યો માટે સૌરાષ્ટ્ર સરકાર રૂ. ૭ કરોડની લોન કાઢે એવી શક્યતા નો નિર્દેશ કરી તેમણે સૌરાષ્ટ્રવાસીઓ, ને આ લોન બરવામાં હોજો આપવાની અપીલ કરી હતી.

સૌરાષ્ટ્રમાં રસ્તાઓના પાંધકામને ઉલ્લેખ કરતાં તેમણે કહ્યું હતું કે, રસ્તાઓના અધિકામના હાર્દમાં પશુ વેગ આવ્યો છે. આવનગર અને જામનગર તથા વલસાડ અને વેરાવળ વચ્ચે ૧૯૫૧ના જુન સુધી મા રીંગ્રોડ-ગ્રાહીટના પાંકા રસ્તા બંધાવ જશે આવતા બે વર્ષમાં સરકાર આ રસ્તાઓ બાંધવા માટે રૂ. ૧૧૫ લાખની જોગવાઈ કરશે, એટલે આ કામ ત્રણ વર્ષ વહેતું પુરું થઈ શકશે.

બાંધાવળી બંધની નહેરો માર્ચની આખર સુધીમાં પુરી થઈ જશે. સસોઈ અને મુના બંધની નહેરો ૧૯૫૪ના આક્ટોબર સુધીમાં પુરી થઈ જશે. વળી, આયોજન પંચતી સુધીના પ્રમાણે કુલકળગરત વિસ્તારો મટિની યોજનાઓનું કાર્ય પણ રાજ્યે હાથ ધર્યું છે અને ૧૯૫૫-૫૬ની આખર સુધીમાં તે માટે રૂ. ૩૦ કરોડ ખર્ચાશે. આ યોજના હેઠળ બાંધમાં જાતીન સુધારણા યોજના શરૂ કરવામાં આવશે.

ભારત સરકાર અને આયોજન પંચે રૂ. ૨૨ કરોડના ખર્ચવાળી નર્મદા નદી યોજનાનો બીજો પંચ વર્ષો યોજનામાં સમાવેશ કરવાની મંજૂરી આપી છે. નર્મદા નદીની સમગ્ર યોજના પાછળ કુલ રૂ. ૮૯ કરોડનો ખર્ચ થશે. પ્રથમ તબક્કે નર્મદા નદી યોજનાના એક બાજ તરીકે ગોરા વિમાર યોજના હાથ ધરવામાં આવશે. ગોરા-વિમાર યોજના પુરી થતાં જરૂર અને વહેદા શ્રદ્ધાની ૧૮ લાખ એકર જમીનને નહેરો દ્વારા પાણી મળી શકશે. આથી નર્મદા યોજના પુરી થતાં ૩૭ લાખ એકર જમીનને નહેરો દ્વારા પાણી મળી શકશે. આ યોજનાના અગ્રણી અંશ, ઉપરાંત નર્મદા નદીમાં વહાણોની અવરજવરની સગવડ પણ થશે અને ખંભાતના અગ્રણી સમુદાય પ્રદેશના હોસંગાવાદ સુધી નર્મદા નદીમાં વહાણવહન થઈ શકશે.

આ યોજનાથી આ પ્રદેશના કાપડ ઉદ્યોગ, સીમેન્ટ ઉદ્યોગ અને લોખંડ ઉદ્યોગને લાભ થશે અને હજારો માણસોને રોજી મળશે.

કાશ્મીરમાં હાલમાં સંયુક્ત રાષ્ટ્રના નિરીક્ષકો તરીકે કામ કરતા અમેરીકન લશ્કરી અધિકારીઓ હાલની શક્તિ પુરી થતી જોવાયી તેમના બદલે નવા અમેરીકન અધિકારી મુકવા માટે અમે

રીકાના લશ્કરી સેના વાળાઓએ આ અમેરીકન અધિકારીને ભારતમાં દાખલ થવા દેવા માટે વીસા આપવાની ભારત સરકારને અરજી કરી હતી, પણ ભારત સરકારે વીસા આપવાનો સાર્વજનિક કાર્યો છે અને આ સંબંધમાં સંયુક્ત રાષ્ટ્રો મારફતે અરજી કરવાને અમેરીકન સત્તાવાળાઓએ જણાવ્યું છે. કાશ્મીરમાંના અમેરીકન લશ્કરી નિરીક્ષકોની કામગીરી સુદૃઢ થોડાક મહિનામાં પુરી થશે, ત્યારે કોતિ તેમને પાછા જોવાની તેમની જગ્યાએ બીજા અમેરીકન અધિકારીને મોકલવ. પછી અથવા તે આવજ અધિકારીના 'વીસા' તાજ કરાવવા પછી ત્યારે આ વાતનો અંતિમ નિર્ણય થઈ જશે. ભારત સરકાર અમેરીકન અધિકારીઓને 'તટસ્થ' ન બનવાને અને તેમને કાશ્મીરમાંથી દૂર કરવાની યાચનામાં મક્કમ છે. ભારત સરકારે પોતાના અંતઃપત્તી મુનો અને અમેરીકન સરકાર ને જાણ કરી પછી પણ અમેરીકન સત્તાધીશોએ આવી અરજી કરવાની કોઈ દિમતને, પં. નેહરૂની દિમતની અકસણી તરીકે માનવામાં આવે છે. અમેરીકન સરકારે કદાચ એમ માનતી હશે કે, પં. નેહરૂ અમેરીકા સાથે અટલી દહે નહિ જાય પણ પં. નેહરૂ કોઈ પણ નીતિ નક્કી કરે તો તેને હંમેશા મક્કમતા પ્રવૃંધ વળગી રહે છે, એટલું જ નહિ પણ તેનો અમલ કરવામાં ગમે તેટલી હદે જવાને તકવાર હોય છે.

'યુનો'ના મદદમંત્રી શ્રી કેમર શાહે એવું નિવેદન કર્યું કે, કોઈ પણ રાષ્ટ્રના નામરૂઢી 'યુનો'ના અધિકારી તરીકે કાર્ય કરે ત્યારે તેઓ તટસ્થ નાગરિક બની જાય છે તેમનું આ કલન જીવનકાળના અનુભવો જોતાં હજી શરૂ એમ નથી અને આખરે કોઈને ભારતના હાથમાંના કાશ્મીરમાં દાખલ થવા દેવા કે નહિ એ તો ભારતનાજ હાથની વાત છે. તે અમેરીકનેને દાખલ થતાં અટકાવે તો કોઈ કાંઈ કરી શકે તેમ નથી.

આ સંબંધમાં લોકસભામાં એક સભ્ય શ્રી રામસુભામ સોંગે પ્રશ્ન કર્યું કે, અમેરીકાના વિદેશ ખાતાએ પાકિસ્તાનના વિદેશ પ્રધાને અને યુનોના મદદ મંત્રીએ કરેલી નિવેદનો પરથી એમ લાગે છે કે, તેઓ અમેરીકન નિરીક્ષકોને કાશ્મીરમાં રાખવા માંગે છે તો તેમને કાઢવા માટે ભારત સરકાર શું વધુ પગલાં લેવા માંગે છે.

જવાબમાં પંડિત નેહરૂએ જણાવ્યું હતું કે, આ બાબત સાથે ભારત અને યુનોએ એનેજ સંબંધ છે. તેમાં અમેરીકા કે પાકિસ્તાન ગમે તેવો અભિપ્રાય ધરાવતા હોય તેની સાથે આપણને નિરળત નથી. અમારા ગતે કાશ્મીરમાં અમેરીકન અધિકારી મુનોના નિરીક્ષકો તરીકે રહે તે યોગ્ય

નથી. એટલે તેમણે આજ ન રહે જોઈએ. આપણે મુનોના મદદ મંત્રી આ બાબત પ્રત્યે કશું વિચાર્યું નહોતો મદદ મંત્રીએ એક આમાન નિવેદન કર્યું કે, કદાચ છે, તેને આ બાબત સાથે સંબંધ નથી. આપણે અભિપ્રાય અપૂર્વકે ૨૫૪ છે અને તેનો અમલ કરવા આપણે પગલાં લઈશું.

યુનોના મદદમંત્રી રતનાશ્રી રાઈ અને પાંડા આવી ગયા છે અને ભારતીય પ્રતિનિધીઓ શ્રી. રાજેન્દ્ર દલાલ અને શ્રીકૃષ્ણ ચેન્નને આ સમયે તેમની સાથે હાથ ધર્યો છે.

પૂર્વ પાકિસ્તાન (પૂર્વ બંગાળ)માં સુનંદીમાં મુસ્લિમ આગેતે અમલ પરાવળ્ય સાપડ્યો છે. આવેર સમય પરાવળ્ય વિશ્વમાં કોઈ પણ કોઈ સાપડ્યો નથી. ૨૨૦ મુસ્લિમ લોકો માંથી મુસ્લિમ લીગને કાળે મુસ્લિમ સાત મોકલવા આવી છે. પૂ. જમજ માં મુસ્લિમ લીગના પંચા પ્રધાન દારી ગયા છે, એટલું જ નહિ પણ કેટલાક પ્રધાનોની તો ટીપોગ્રીફ પણ જપ્ત થઈ છે. આમ તો પચાસ ઉપર લગી ઉમેદવારોની ટીપોગ્રીફ જપ્ત થઈ છે. સમગ્ર વિશ્વ અને ખાસ કરીને ભારતને આ સુનંદીમાં ધમ્મોજ રહ્યો હતો, કારણકે તેના પર ભારત અને પાકિસ્તાન વચ્ચેના બાંધ સંબંધોના આધાર હતો. આ સુનંદીમાં મુસ્લિમ લીગે તેની સાથે ઉમેદવારો સંયુક્ત મોરચા ને, ભારતના એજન્ટ તરીકે એળખાશે ને, તેને હલકતાના વેપારીઓ પાસેથી નાણા મળતા હોવાનો ખેરો અને એરી પ્રચાર કર્યો હતો. સુનંદીમાં ભારત અને હાંદુઓ વિરોધી લામણ ઉમેદવારોને પણ મત મેળવવા મુસ્લિમ લીગે પ્રચાર કર્યો હતો, પણ તેને તેમાં જરાય સફળતા મળી નહિ. એટલું જ નહિ પણ પૂ. પાકિસ્તાનના લોકોએ જંગી બહુમતિથી સંયુક્ત મોરચાના ઉમેદવારોને સુનંદીને ને બતાવી આપ્યું છે કે, તેઓ ભાગ સાથે મૈત્રીમાં સંબંધો માટે ને સંયુક્ત મોરચાએ તેના સુનંદીને ને ના જલેરનામાં એમ જલેર માટે છે કે, એ તેઓ સુનંદી તો ભાગ અને પૂ. પાકિસ્તાન વચ્ચે ને મત ના પદતિ દાખલ કરવામાં આવી ને, તેને નાબુદ કરશે અને ભારત શરૂ ને વેપાર અને શુભ સંબંધ વધારશે તો પ્રયાસ કરશે. તેઓ પાકિસ્તાની રૂપિયાનો આવ મટાડવા માટે ને પૂ. પાકિસ્તાનને સંરક્ષણ, વિદેશ નીતિ અને મુશ્કેલી બાબત સિવાય સંપૂર્ણપણે રવતંત્રતા મળે એ માટે પ્રયત્ન કરશે. સંયુક્ત મોરચા વિજયથી ભારત સાથેના પાકિસ્તાની સંબંધો સુધરવાની ખાશા ને કાઢે થી રૂખાવ છે કે પાકિસ્તાનની કુશલતા

ના પબ્લિક વસંતિ પુ. પાકીસ્તાનમાં વસે છે અને ત્યાં સં. મોરચાને મળેલા વિજયની પાકીસ્તાનની કેન્દ્ર સરકારની નીતિ પર અસર થયા વિના નહિ રહે. સુસ્થિત લીમના પરાજયથી પાકીસ્તાન દ રાજકારણ અમાટેના અને છે, કારણ કે સં. મોરચાના નેતાઓએ પાકીસ્તાનની લોકસભાને વિજેરી નાંખી ને નવી સુટણી કરવાની માગણી કરી છે અને પાકીસ્તાનના વડા પ્રધાન જ મદમદ અલીએ પોતાના હેતુનાં રાજ નામ આપવાની ઓર કપોતા પછુ સમાચાર આપ્યા છે. સં. મોરચાના કેન્દ્રના નેતાઓએ પાકીસ્તાન અમેરીકા ની સરકારી સહાયના કહેલા રપીકરને, "પાકીસ્તાનને શુભાભીમા ખેલી દેવાના" પત્રના તરીકે ઓળખાવીને વખોડી કાઢ્યું છે.

વધુમાં સુસ્થિત લીમના પરાજયથી અમેરીકન સત્તાધીશો પછુ વિચારમાં પડી ગયા છે. તેમણે લીમને મળુત માનીને ભારતને બોલે વહેરવા બેઠું આ પશુ લીમું હતું. લીમના પરાજય પ્રમે અમેરીકન સત્તાધીશો મીન સેવે છે એટલું જ નહિ પણ પુ. પાકીસ્તાન ની સુટણી પહેલાં તેની ઉપર અસરેના દખનારા અમેરીકન અને બ્રિટિશ અખબારો સુસ્થિત લીમને સારકેલ પર જમના સમાચારો પછુ છાપત. નધી. હવે અમેરીકન સરકાર આ સમયમાં શું કરે છે તે જોવાનું રહે છે.

—પ્રમીલ (કાસવાલ) ના સ્વર્ગસ્થ મશુલાક મુળજના પુત્ર શી અમુલાક મુળમાઈએ પે.નાના પિત.વીન, પુત્રપાથે 'ઈન્ડિયન એપિનિયન'ને પાંચ ગીની મોકલી છે જે સામાર સ્વિકારીએ બીએ.

શિક્ષક

એપ્રિલ ૯

કેપટાઉનમાં હોલુ વિલા મંદિર માટે ગુજરાતી અને હોલી અપામાં શિક્ષક આપી શકે તેવા અનુભવી શિક્ષકની જરૂર છે :

અપાલુ પત્ર સહિત અ-ય પ્રુલામા માટે બખો.

મંત્રી

ગોવિંદ હી. વામમારીઆ,
પી. આ. એલેક્સ કપરક,
કેપટાઉન.

૧૧ પુસ્તકોનો સેટ

આ સેટમાં વિવિધ પુસ્તકો તમને વાંચવા મળશે. પુસ્તકો મોકલો માટે છે

કીમત ફક્ત પા. ૧-૧૬-૦, મળવાનું કેસલુ આ ઓશીસ

એપ્રિલ ૯

શિક્ષક અમર શિક્ષિકા

અમારે ગુજરાતી શિક્ષક આપી શકે તેવા એક સરકારી શિક્ષક અમર શિક્ષિકા ની જરૂર છે.

કેમ્પેર નીચે મુજબનાં શિરનામે ૮ ૩૧-૫-૫૪ સુધીના અવકાશ કરવી અને નીચે પ્રમાણે લખત જણાવવી :

૧ અભ્યાસ કમ સુધીનો છે.
૨ શિક્ષક અમર શિક્ષિકા તરીકેનો અનુભવ.

૩ મંત્ર.
૪ લેહિતા માસિક પગાર
૫ રહેવાની સગવડ રકમ તરફથી પુરી પાડવામાં આવશે.
૬ શેડ્યુલ.

પી એલેક્સાદન ગુજરાતી રકમ,
૧૨ ભવર્સ રીટ, એલેક્સાદન (૩૫).

એટલું હવે લખો છા કે કેનેડાની વિશ્વ વિખ્યાત કંપની

સન લાઈફ ઓફ કેનેડા

કપરક કંપનીના હવે સત્તાવાર એજન્ટ બીએ

ઉપરોક્ત

દક્ષિણ આફ્રિકાની તરિક્ષ અદાલતની કેપ ઓફ ગુડ હોપ પ્રાવોન્સીયલ કીનીકન ના સરકાર તરફથી નીમાપેલા અમેરિક તથા ગુજરાતી આખાન્દરકર બીએ તેમજ અમેરિકા હમીયેશન અંગેનું કોઈ પણ નાલુદ માગમાલ વિના વીલમ ત્વરીત ગ્રીએ પર્ક રાફે છે.

- 1 Wherever there is a particular Life Assurance Problem a Sun Life of Canada Plan can solve it.
- 2 Prompt settlement of claims is a mark of the Company's Management
- 3 During 1951 the Company paid over £31,000,000 to annuitants, policy holders and their families.

The Sun Life of Canada is a Leader in World Wide Assurance.

Consult us first.

C. C. PALSANIA

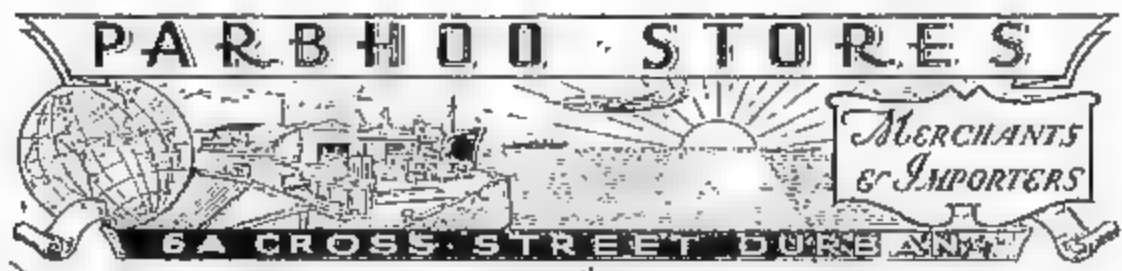
GENERAL AGENT

Business, Estate, Financial, Insurance and Immigration Consultant.

Suma Translator.

100 Sir Lowry Road,
P.O. Box 4624.

CAPETOWN
Phone 32390

ફોન: ૬૩૦૦૪

ચિંતા ? શાની—રસોડાની ??

કન્ડીમાં વસતા બાઈઓ,

તમારા રસોડાની ચિંતા નિશ્ચિતપણે હમારા ઉપર છોડી દો. હમારા ઉપર ઓરકર મોકલવાથી નીચે મુજબની હમારી સર્વીસનો લાભ અવશ્ય મેળવી શકશો :

- (૧) સ્વચ્છ અને ખાત્રીભર્યા માલ મળશે
- (૨) કિંદ્રવત ભાવ ચાર્જ કરવામાં આવશે
- (૩) માલ, ઓર્ડર કરતાંની સાથે, વિશુત-હાથે મળશે.

જાહેરાતનો ભરોસો

હમારી જાહેરાતની ખત્રી કરવી હોય તો ફક્ત એકજ દાયલ ઓરકર આપને વિશ્વાસ સંપાદન કરવાને ફળીભુત થશે—હમારી, ફી ઓફ-ચાર્જ, પ્રાઇસ લીસ્ટ માટે ઉપરોક્ત શિરનામે લખો.

ગાંધીવડું, કઠોળ, કરીયાણું, ઘર-ગથ્ય દવાઓ, પુખ્ત-હવનની સમાગ્રી તથા લગ્ન અંગેની જરૂરીયાતો

વિશેષતા :—કન્ડીના ઓર્ડર ઉપર "કાળજીસરો હેમરેખ" એ હમારી વિશેષતા છે.

Phone 22905

Tel. ADD.: "GANDABHAI"

The Home Of
INDIAN SWEETMEATS.

G. C. Kapitan & Son

Vegetarian Restaurant

Upcountry customers are requested to send their
cheques with their orders.

Write For Price List.

સ્વાદિષ્ટ મીઠાઈનું જાણીતું મથક

ગાંધીવાસના આઠકોઠે ચોરસ સાથે ચેક ચેકતવા મહેરબાની કરવી

પ્રાપ્ત લીસ્ટ મંગાવો

154 GREY STREET,
DURBAN.

PHONE

33-2651

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રૉસ (પ્રા.) લીમીટેડ

ફેશનલેડીઝ અન્ડર્વેસ્ટ કોન્ટ્રી ક્લોથિંગ ઇમ્પોર્ટર્સ

રેશમી લેડીઝ સુવર્ણ કાપડ, હાલત રમક, બ્લાન્કેટ્સ—કોઈ જાણો છો
જાત જાતની સાલ, લેડીઝ ફેવરીટીઝ જ્યોરજેટ સાડીઓ
બીજેરે આદે દગરે ત્યાં પ્રથમ વખત કરવા બહામણ છે.

33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાન્નિસબર્ગ.

ફોન : 33-2651

ધીરુભાઈ પી. નાયક

જુસાઈવી. વીમાનાં જાને જનરલ કોન્ડ

હીંદુસ્તાન અન્ડર ઇન્ડિયાના કોઈ પણ ભાગની દુનિયાઈ કવિયાર્થ અન્ડર જમીન
માર્ગે જુસાઈવી કરવા મરે જ્યાં અમારી આસપોસત જુસાઈવી કરે.

ઈંગ્લી, આગ, ચોરી, દુલ્લહ, અકસ્માત, ચોરબાજી, વિગેરેના બીમા જાને
કરવાની આપીએ છીએ.

ઈન્ડમટેક્સ, પારસલ ટેક્સ, વિસાલના ચોપડા કમાવવા રેલ-જુ કમીશનર
સર્વિસીકેટ કે વેપારના તાલસે-સો પાસપોર્ટ લેગલ ઈમ્પોર્ટશનને કમી
જાણતોમાં કઈ પણ કી લીધા વિના જાને મફત સલાહ આપીએ છીએ.

નેશનલ યુરુપિયન કાર્પે કોર્પોરેશનને કોઈ કોન્ટ્રીનીય, યોગદાશ
ઈન્ડસ્ટ્રીઅલ કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9033. 29e Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

ધી ન્યુ દિલ જુથ-સ્વીટ માર્ટ

મેનેજર : મણીવાઈ કાણુભાઈ કાઠીયોરવાળા.

ફેક જાતની ચીઠાઈઓ, ચોખ્ખા ધીની લેમન ચોખા સેવા,
મસાલાથી જામે બનાવીએ છીએ.

જામાઈ જમણાએણું સુરતી જુથ સેવા, મમરા, બીડીઆ, અણઆ,
પાતરા વિગેરે કરદીલ તાજા બનાવીએ છીએ.

પાઈ વીગેરે આદે સોડા પ્રમાણમાં ચીઠાઈ કોઈ પ્રમાણે ફેક
જમણાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6576. P. O. BOX 3680.

THE NEW L-KHUSH SWEET MART,

34 President Street Corner Diagonal Street.

JOHANNESBURG.

તાજુ ઉમડા ફ્રેટ

ડરબનનું આડુ ૧/૬ રતલ; ચોરી કલીનું હાથજુ ૧/૬ રતલ; જોળ બજ
કોટ ૧૦/૧ ડરબન; કાંપી અને રકવેર બાસકોટી ૧૧/૦ ડરબન; કમુરીતજા
સેવલી પાન શી. ૪ રતલ; પોસ્ટલ અલગ.....બનાના, કાચા બનાના,
પોપો, પાંચનાપલ, નાતીસ અને મેન્ડરીન રોજના બજાર કાવચી મળે
દેથી કાકભાણમાં સુરતી સફેદ પાપડી, કાળી પાપડી, દુવેર સોમ, લેમજુ,
ચોકટાની સોમ, દુધી અને લીલાં મરચાં મળશે. શી. ૭-૧ થી શી. ૧૫
પારસલ બનાવી પોસ્ટથી મોકલીએ છીએ. સુરજુ, આંખા હળદ તથા
લીલી હળદની મોસમ આજુ થઈ છે. કાચી ઠોરી પણ હવે બજાઈ રહે.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. Box 251. DURBAN.

NATHOO TABHA

TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER

Door, Windows, Corrugated Iron, Cement,
Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant
brands paint or any other building material
at reasonable price.

Established 1907,

NATHOO TABHA,

107 Queen Street,

Phone 24647.

Telegraph "Mani,"

DURBAN.

ફરનીયર! ફરનીયર!! ફરનીયર!!!

સેલફ્રેશ સુદ, ડાઈર્નીંગરુમ સુદ, વોઈટિંગ, હરેલીંગ સેલ,
કાર્પેટ વોઈટ કોફીસ ટેસ્ટ, જુક ટેસ, ટેબલ, તાલ કીડીયો
સાથે જાણી શકશો. જાને પધારી કાલ લેવા જુકશો નહિ.

—ખોલસ, ટેબલ અને ફીચન કહેસર—

જે કંઈયારી લેખરેજ નીચે તરફવાર થાય છે. તેને રજોઠ કહેવાઈ વર્ષ
વાર રહે છે. આજ રોજના કાવના પ્રાઈસ કોસ્ટ મંગાવો અને વેપાર
આગલ પધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.

PHONE 33-4691.

BOX 2525.

No 13—Vol.—LII

FRIDAY,
16TH APRIL, 1954

Registered at the G.P.O. as a Newspaper

Price 6d.

INDIAN OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903

Mankind is one, seeing that all are equally subject to the moral law. All men are equal in God's eyes. There are, of course, differences of race and status and the like, but the higher the status of a man, the greater is his responsibility.

—o—

Golden fetters are no less galling to a self-respecting man than iron ones. The sting is in the fetters, not in the metal.

—o—

We must be content to die, if we cannot live as free men and women.

—o—

Man has to thank himself for his dependence. He can be independent as soon as he wills it

—Mahatma Gandhi.

Colonialism In Africa

By WILFRED WELLOCK

TODAY we speak freely of the passing of Colonialism. It is passing, but let us beware, lest there be a halt, subtle backward turning. Events in Central Africa and in Guiana offer a timely warning.

The new era is appearing at a time when the economic system out of which modern Colonialism sprang is crumbling.

That system has brought fabulous wealth to a few Western countries at the cost of semi-starvation and appalling conditions to vast coloured populations. The ending of the policy of exploiting human and natural resources will mean lower profits and living standards for many Western nations.

The coloured world has awakened and is coalescing for the purpose of common action. It demands political and economic independence, and to this end an agro-industrial economy with maximum self-sufficiency in all its parts. Communism has come to its assistance, with the result that two huge power-blocs are clamouring for its friendship and co-operation, for its trade and its natural resources.

Another consequence of this conflict is that trade between these two power-blocs is scant and uncertain. Indeed, all the above-mentioned tendencies are causing a restriction of markets all round, and a growing fear in the countries which have developed lopsided, over industrialized economies, of losing important economic and strategic footholds in Colonial territories. In consequence, most Western nations are frantically trying to hold on to every particle of economic power they possess in any part of the world and to make numerous concessions to this end.

Colonialism is now a delicate art.

The problem of Africa is unique in that, as a tropical country, it includes wide areas in which Europeans cannot permanently settle, and areas such as the North, the South and South Central, and the Kenya Highlands, where they can settle permanently. The latter are the tension areas, whereas in the Tropical Gold Coast, Nigeria, Uganda, Tanganyika, etc., peasant proprietorship, with co-operative marketing and processing, such as the ginning of cotton, and progressive participation in local and national government, are normal practice.

In the tension areas, such as Kenya a few thousand Europeans own vast acreages of the finest growing land in the country, the Highlands, and dominate its political life.

That land has been taken from Africans in forced exchanges for inferior land.

Many of the victims of that operation were the forebears of many who are now in Mau Mau.

Jomo Kenyatta once related to Roden Buxton and myself in the House of Commons tea room, how the ancestral land of his family was taken from his grandfather. The cultivation of these lands is still done by Africans for White masters.

(Continued on page 287)

The New India Assurance Company Limited

for
FIRE, MARINE, LIFE, ACCIDENT
1919-1950

31 YEARS OF SUSTAINED PROGRESS

The confidence of the discerning Public in the NEW INDIA is amply evidenced by the following records attained in 1949:

	Rs.		Rs.
Fire Premium	1,70,32,179	Life Business in force	
Marine Premium	56,04,044	exceeds	54,34,00,000
Miscellaneous Premium	35,84,968	Assets exceed	15,36,00,000
Life Premium	2,88,79,302	Total claims paid over	17,95,00,000

In the vanguard of Indian Insurance THE NEW INDIA offers matchless Security and Service in all fields of Insurance.

The New India Assurance Company Limited

RUSTOMJEE (PTY.) LTD.

EXPERIENCED,
RELIABLE
AGENTS
MAY APPLY

Cable & Telegraphic
Address:
"RUSTOMJEE" or
"NIASURANCE"

Directors: Sorabjee Rustomjee
Rustom Jalbhoy Rustomjee

Principal Controlling Officers in the Union of South Africa

Phone Nos: 25845, 29807 & 28513.—P.O. Box 1610.
74 Victoria Street, DURBAN, NATAL.

"NEW INDIA IN THE SERVICE OF THE NATION"

Telephone 2335. Telegrams 'BRADFORD'

P.O. Box 110

LUSAKA, NORTHERN RHODESIA

BRADFORD CLOTHING FACTORY

Direct Importers and
Wholesale Merchants

Clothing Manufacturers

Proprietor RAMBHAI D. PATEL

Branch:

CITY STORE

Cairo Road, Lusaka

Always in Stock:

Piece Goods, Hosiery, Cutlery,
Enamelware, Stationery, Drapery,
Crockery, & Wool.

Latest Records And The Cheapest In Our Stock

		s.	d.
Alibella	6 Records	45	6
Aan	5 "	38	9
Aware	5 "	38	9
Do-Bhai	5 "	38	9
Deedar	5 "	38	9
Afannu	5 "	38	9
Jaal	5 "	38	9
Hamlog	4 "	31	0
Banai	4 "	31	0

Packing 3/6 Extra

Film Song Books in Gujarati 9d each.

Alibella, Aan, Aware, Banai, Hamlog, Poonam, Sonam,
Afannu, Deedar, Jaal, Papee, Baiju-Bawre, Anarkali Babi,
Foot Path, Raag Rung Bahal Malhar, and Many others.

Obtainable at:

**BHARAT MUSIC
SALOON**

AND BOOKSELLERS

Phone: 26070

286 Grey Street, DURBAN.
(Corner Grey and Lorne Streets)

INDIAN OPINION

FRIDAY, 16TH APRIL, 1954

Religious Faith And Social Purpose

WITH this issue of 'Indian Opinion' we publish a special supplement offered by the organisers of the movement called Moral Re-Armament. A few words of explanation are necessary to enable our readers to see this matter in proper perspective. Moral Re-Armament, formerly known as the Oxford Group, is not a new movement. Under the leadership of Dr. Frank Buchman, it has been active for many years. It is a religious movement with a technique of its own and with aims somewhat different from those of more familiar branches of religion. Any movement which may serve to raise the moral tone of private and public life deserves respect. There is no country in which the individual conscience of men and women needs more stimulus than it does in South Africa. This observation applies especially to White people, who form the dominant political group but whose conscience is usually protected from contact with the ugly realities of human life in this country. If Moral Re-Armament can do something to bring some White people nearer to these realities, if it can sharpen their perception of human suffering and open their minds to human needs, it will have done South Africa some service. Yet it must be admitted that hitherto there have been few obvious signs that the movement has had this effect. For one thing, MRA seems to concentrate on the idea that political struggles and economic issues will vanish in an atmosphere sweetened by personal goodwill. This simple view shows a failure to appreciate the underlying causes of prevailing discontent.

For another reason it is unlikely that Moral Re-Armament will appeal to Indians, and it may be well to say frankly why this is

so. Christians tend to believe that their religion is superior to any other. Perhaps the adherents of every religion cherish this belief, including Hindus and Muslims. But if India can claim one special distinction, it would be the recognition by some of its wisest thinkers that there are ethical elements of high value in all the great religions that have attracted mankind in large numbers. Indians have long recognized the value and significance of essential parts of Christian doctrine. Christians, on the other hand, have hitherto been slow to recognize the value and significance of Eastern religions. We believe, as do some of the best of modern philosophers, that Christianity has something to learn not only from Indian piety, but also from India's intellectual and theological tolerance. When that lesson has been absorbed, Europe and Asia will be better able to meet each other on terms of mutual respect, the only terms on which the meeting of minds is likely to be fruitful.

Men worship God in various ways, none of which dare claim superiority over others. What the world needs today is less effort directed towards conversion from one established religion to another and more effort directed towards finding the common ground that exists between all great religions. When that common ground is clearly marked out, it must surely include respect for human rights and fundamental freedoms as well as tolerance for ideas and ways of life different from our own.

Any and every branch of Christian thought that can contribute to this social purpose will surely earn the regard not only of other Christians but also of men attached to other faiths. It is in this spirit that we have lent our pages this week to Moral Re-Armament and in this spirit we hope that our gesture will be accepted and some day perhaps reciprocated.

The Protectorates

THE Prime Minister, Dr. D. F. Malan has once again raised the issue of transferring to the Union of the Government of the Basutoland and the Bechuanaland and Swaziland Protectorates. The question is similar to the one raised in India of the foreign Possessions being handed over to India. Nobody questions the justification of the demands in both the cases. But the difference between the two is that while in the case of foreign possessions in India both the vast majority of the people in India and the vast majority of the people in the respective foreign possessions are of one mind, i.e., that the possessions must be transferred to India, in the case of the Union the thinking European opinion and the almost unanimous opinion of the non-Europeans within the Union is, in the present circumstances, strongly opposed to the Protectorates being transferred to the Union, while the vast majority of the people in the Protectorates have not been at all consulted in the matter. It is true that progress has not been made in the Protectorates to the extent that one would expect it to be made but today the people whose destiny is in the melting pot have at least not lost their soul. They have at least some hope of their voices being heard. But once they came under the administration of the Union they know full well that their fate would be completely sealed. No body today would under any circumstances like to be under the administration of the Union Government. They would like to get out of it to save both their bodies and their souls. The Union Government has therefore no legs to stand. The British Government would be committing the biggest blunder and hopelessly failing in its duty were it to hand over the administration of the Protectorates to the Union without consulting and receiving the consent of the vast majority of the people directly concerned. It would be like throwing the people to the wolves. It is to be sincerely hoped and prayed that the British Government will not under any circumstances be led to do this.

But what interests us Indians particularly is the reference made in his speech in the House of

Assembly to us. Dr. Malan is reported to have said:

"If these Territories, particularly Swaziland, remained under Britain it made administration in South Africa in some respects difficult. One of these respects was illegal immigration into the Union, particularly by Indians. Indians could be prevented from landing at Union ports but between Swaziland and Portuguese territory there was an area through which thousands of illegal immigrants were able to enter Swaziland and so enter the Union."

What we would like to know is how many thousands of Indians have thus entered the Union illegally? Surely the Government must have a record of it. Or is it just a convenient stick with which to beat the much hated Indian?

Here is yet another gem from Dr. Malan's speech:

"In the past two years Britain had had few scruples about giving up populations and territories under her control. If one considered that she no longer had authority in India, Pakistan, Ceylon, Burma, Egypt and the Sudan, one might say that Britain had surrendered 700,000,000 of her subjects."

So Dr. Malan's Bible teaches him that it is a sin to grant independence to people and that it is a virtue to keep them perpetually under subjugation. This is yet another reason why the people of the Protectorates should think twice before deciding to come under the administration of Dr. Malan's Government.

NOTES AND NEWS

Dr. Malan's Motion On Protectorates

THE following is the text of the motion moved by the Prime Minister in the Union House of Assembly on Monday, April 12:—

"That this House resolves that the transfer to the Union of the Government of Basutoland and the Bechuanaland and Swaziland Protectorates, to be administered in accordance with the terms and conditions embodied in the schedule to the South Africa Act, 1909, or such other terms as may be agreed upon between the two Governments concerned, should take place as soon as possible. This House consequently urges—that, with this end in view, immediate steps should be taken towards the resumption of negotiations

between the said two Governments at the stage reached at the outbreak of war in 1939."

Opposition's Amendment

Mr. J. G. N. Strauss moved the following amendment: "To omit all words after 'that' and to substitute:

"This House, while convinced that the mutual interests of the Union of South Africa and of Bechuanaland and the Protectorates of Bechuanaland and Swaziland will be best served by the transfer of their Government to the Union of South Africa in accordance with the spirit of the provisions of the South Africa Act, is of opinion

"(a) That it is ill-advised and imprudent to attempt to reinforce diplomatic negotiations by Parliamentary pressure, and

"b" That negotiations should, or in the past, be conducted by the two Governments untrammelled by Parliamentary commitments. This House consequently urges the Government to take steps to have the proceedings relative to the question now under its consideration expunged from its records and thereafter, on diplomatic level and in accordance with the spirit of the approaches made by all former Prime Ministers of the Union, to re-open negotia-

tions with the Government of the United Kingdom at the stage reached at the outbreak of war in 1939".

Labour Party's Amendment

Mr. A. Hepple (Lab. Rosettenville) moved an amendment that transfer to the Union should be effected as soon as the majority of the inhabitants of each territory respectively clearly indicated that they were satisfied that such a transfer would be in their own interests."

Native Representative's View

Mrs. V. M. L. Ballinger (Native Representative, Cape Province) said it would be excellent if the Minister of Native Affairs would go and talk with the people of the Protectorates and explain to them the advantages of Apartheid and answer their questions about their political future if they entered the Union. At present the Natives of the territories knew that their political future was entirely open and though their progress was slow there was no limit to the progress they could make. They could become full citizens of their country and have a determining voice in its policy. They would want to know how much of that they could expect in the Union."

Christian Council of South Africa.

This conference declared:

(1) God has created all men in his image. Consequently, beyond all differences remain the essential unity,

(2) Individuals who have progressed from a primitive social structure to one more advanced should share in the responsibilities and rights of their new status.

(3) The real need of South Africa is not "apartheid" but

"coendrag" (this is translated as "unity through teamwork").

(4) Citizenship involved participation in responsible government. The franchise should be accorded to all capable of exercising it.

(5) Every child should have the opportunity of receiving the best education that the community can give, and for which the child has the capacity.

(6) Every man has the right to work in that sphere in which he can make the best use of his abilities for the common good.

MR. MANILAL GANDHI'S CHALLENGE TO MR. SWART

THE following is the full text of a Press statement issued by Mr. Manilal Gandhi last week in reply to Mr. C. R. Swart's statement in the Senate on ill-treatment of non-White prisoners in South African gaols:—

The Minister of Justice, Mr. C. R. Swart, is reported by S.A.P.A. to have said in the Senate that those who complained about ill-treatment in gaol were liars, and that Mr. Swart preferred to accept the evidence of the Prison Chaplains and social workers who had investigated the allegations and found that they had no substance whatsoever.

Strange to say that Mr. Swart is not prepared to believe even the evidence produced by actual pictures. By merely saying that people are liars they do not become liars nor does Mr. Swart become an angel of truth. If Mr. Swart is sure of his ground he should

not hesitate to accede to the repeated requests made by the public to appoint a commission to inquire into the allegations.

Speaking for myself I strongly resent to be called a liar unless it is proved that I have been lying. I challenge Mr. Swart on that point and if he is able to prove that the statements I have made about the treatment of non-White prisoners is false I am prepared to undergo a penitential fast for seven days and if Mr. Swart fails to do so he may do whatever his conscience (if he has one) tells him to do. I humbly appeal to the Christian Conscience of the Prison Chaplains and social workers, referred to by Mr. Swart, that they should not try to shield the prison officials and the Government at the expense of the suffering dumb humanity. It is not quite so easy to make complaints to higher authorities in gaol as Mr. Swart would have the public believe.

BISHOP OF JOHANNESBURG ON APARTHEID

THE Bishop of Johannesburg, Dr. Ambrose Reeves, has written to the Rev. John Piersma, a Michigan clergyman, commenting on a letter on apartheid sent to Mr. Piersma by Dr. Malan, "in the hope that you will understand why some of us have serious misgiving over the present application of the policy."

Dr. Malan wrote to Mr. Piersma on February 12 in response to a letter asking for a description of apartheid.

Dr. Reeves says he has been impressed and deeply moved by that sense of divine calling which the Afrikaans people have and to which Dr. Malan refers in his letter.

"At the same time it disturbs me because, while they have taken seriously the biblical concept of 'the people of God,' it seems to me they so often fail to ask why this people was chosen.

"The vocation of being God's people had to be worked out in terms of obedience to God for his own sake, and neither for their own interest, nor to secure their own prosperity.

"On the Prime Minister's own showing apartheid is motivated by the urge for self-preservation. Nobody could quarrel with this desire, but the question arises if it is legitimate to tie up the satisfaction of this natural interest with the spiritual destiny of a people in such a way that a humane policy is given religious sanction.

"Further, one is bound to ask whether the policy of apartheid will in the long run achieve what is hoped from it.

"It would be wrong to imagine that those who oppose apartheid are indifferent to the continuance of the White inhabitants on this sub-continent. On the contrary, they believe that the enforcement of this policy may in the end only succeed in achieving all those things that Dr. Malan fears may come to pass."

Dr. Reeves says that without attempting any detailed criticism of the seven points of the conference of the Missionary Council of the Afrikaans Churches, quoted by Dr. Malan, he would like to quote the findings of a conference of the

CHAKA'S KRAAL GOVERNMENT-AIDED INDIAN SCHOOL

The opening of the new building of the Chaka's Kraal Government Aided Indian School was performed by Mr. C. M. Booysse, Director of Education, on Saturday, April 30, in the presence of a large and representative gathering. The silver jubilee of the school was also celebrated at the same time. Mr. Booysse paid a high tribute to the Indians for their self-sacrifice and self-help and said he would be happy if people did not entirely depend upon the Government to do everything for them. He praised the school building saying that it ranked among the best in the Province, and paid tribute to Mr. S. Roop Singh for the considerable assistance he had given towards the erection of

the building. Among the other speakers were Messrs. A. D. Lazarus, President of the Natal Indian Teachers Society, Mr. H. Ntsema, Principal of the M. L. Sultan Technical College, Councillor E. M. Moolle of Stanger, P. R. Pathe, Dr. N. P. Desai, Advocate A. Christopher and others. Mr. C. K. Moodley, secretary of the Chaka's Kraal and District Indian School Society, moved a vote of thanks.

The School Society has issued a brochure commemorating the twenty-fifth year of its existence. The brochure contains pictures of the old and new school buildings and gives an interesting account of the Society's activities.

GROUP INTOLERANCE

By C. W. M. GELL

THE Commission to inquire into local government in the Transvaal has been receiving some rather unexpected evidence from rather unexpected sources. The Commission's primary purpose is to ascertain whether centrally appointed burghmasters would not lead to more efficient local government than democratically elected town councils. On this issue it would be premature yet to give a definite opinion, though we doubt if efficiency is the only criterion of good government and have serious reservations about the extent to which a *raaietier* from Nationalist H.Q. would be likely to consult local interests when they conflict with national ideology.

However, although this central issue has not yet come up for public discussion, the Commission has been receiving recommendations on the subject of shop licensing. The U.P.-controlled Councils of Johannesburg and Benoni—supported, less surprisingly, by the Afrikaanse Handelsinstituut—have suggested that municipalities be empowered to refuse or withdraw licences on the ground that "the applicant or his potential customers belong to a racial group different from that predominating in the area."

It is necessary to explain that "racial groups" in this present context mean the four main groups defined in the Group Areas Act. We have not yet reached the stage where discrimination is advocated against British or Jewish traders in predominantly Afrikaans areas or vice-versa. But such an extension of group prejudice cannot be excluded as wholly fantastic. Once the doctrine of so-called racial differentiation becomes the official ideology of government, it is capable of infinite extension. The history of such doctrines elsewhere has shown how a comparatively small beginning at the expense of the most unpopular racial minority—e.g. the Jews in Germany—can quickly lead to a complete perversion of the moral standards of an apparently civilised community. Once that occurs no group or person is safe, no promise or safeguard is honoured, and the whole community plunges over the Gaulei slope to fully developed inhumanity with ever gathering momentum.

It is fairly clear that the initiators of these licensing proposals had the Indian commercial community chiefly in mind. The number of Coloured and African traders in European areas must be infinitesimal and it is unlikely

that the three bodies were greatly concerned over European traders in African townships. It is also unfortunately true that, among Europeans, Indians are the most unpopular and misrepresented of our racial minorities. This attitude far transcends party boundaries. It has been made quite clear by U.P. support for the Bill to ban the influx of Indian wives and children, by Natal M.P.'s either abstaining from voting against the Group Areas Act or actively supporting it, and by the continued adherence of both the main parties to the parrot-cry of repatriation. Nor, on this point, is there any difference between the allegedly patriarchal Afrikaner racial ethic and the supposedly liberal British one. It was the British-descended citizens of Natal who, within three years of self-government, disfranchised their Indians in 1896, when there were 9,309 Europeans and only 251 Indians on the common roll; who first introduced trade licensing with a view to curtailing Indian commercial opportunities; and who have led the way in the various phases of pegging legislation.

Indians hold no more shop licences than the ratio between their numbers and the Europeans would entitle them to. Only 15 per cent. of them are merchants and most of the rest are as impoverished, homeless, distressed, underfed and underemployed as the poorest urban Africans. But these little realised facts, while making European attitudes look ridiculous, are not the essence of the matter. This is that Indians came to this country at the invitation of Europeans on terms which encouraged them to settle as free citizens when their indentures expired. Their treatment today as "an alien element in the population" is, therefore, a repudiation of our historical obligations. Many of the plans prepared under the Group Areas Act—like by Nationalist-controlled Town Councils in Natal and Transvaal and rural areas and by the U.P.-dominated City Councils of Durban and Johannesburg—look like attempts to ruin the commercial minority among the Indians and so compel them in desperation to take themselves off. The licensing proposals by Johannesburg, Benoni and the Handelsinstituut certainly seem part of the same campaign. It will be recalled that Lydenburg's infamous Group Areas scheme envisaged reducing Indian licences from seven to one and Lichtenburg Town Council has just circularised its municipal

employees, requesting them not to buy from Indian shops. "The Transvaal" has regularly preached this sort of group boycott.

The Nationalists appear to have no scruples in regard to "preserving White civilisation," which they interpret as maintaining exclusive White political and economic power for all time at any cost. But it is a very unwelcome revelation that the U.P. is still often prepared to go all the way with the Nats, and even occasionally, as in this licensing business, to give them a lead. It cannot be sufficiently emphasized that one injustice leads to another; that in failing to oppose Nat, designs against our least popular race group—

even sometimes outbidding them, in pursuit of supposed electoral expediency—the U.P. is unconsciously conditioning itself for succeeding and increasing surrenders of principle. Little as we may now realise it, the case of the Indians is the case of us all. We might call it the Rhineland of our civilisation. Hitler could have been stopped in 1934 comparatively easily. Failure to stand up to him then led inevitably to the humiliation of Munich. Let the anti-Nationalist forces remember this lesson. The time for resolute voices of humanity and justice to make themselves heard is at the beginning of the process towards group intolerance.

COLONIALISM IN AFRICA

(Continued from front page)

and often, still, under appalling conditions of servitude.

The hopeless frustrations, humiliations and racial indignities of this servitude are among the causes of such lamentable eruptions as Mau Mau.

In South Africa there are the unspeakable tragedies of Apartheid, while there, as in the adjacent Rhodesia and Nyasaland, to the North—where there are also rich mineral deposits—are the problems of cheap coloured labour, of poverty and urban squalor, conditions that are alien to African traditions and that are playing havoc with their habits, values and morals.

What is to be done in these tension areas? Where lies hope?

In both Kenya and Central Africa great social and political reforms are promised, but the actual benefits are relegated to a distant future, which destroys all confidence in them.

Moreover, a careful examination of them reveals the familiar social pattern of a small white apex resting on a broad foundation of "well-paid" labour, with a small middle-class of clever Africans to keep the structure in balance.

The Kenya Highlands are to be the agricultural foundation of a wide area, and are to be under white managerial, financial and political domination, with severely restricted African "participation."

It won't do, and Africans will have none of it, for their leaders realize that it does not touch the roots of their problem.

What they want, as they everywhere declare, is a life of

their own making and governing.

They want our assistance, guidance and co-operation, but not our domination.

They want a scientific agriculture and appropriate industries in well-integrated self-governing communities.

This will give them a stable and peaceful civilization, also moral stability, which can be engendered only by personal and community responsibility in the building of a good civilization.

This is the way to peace in Africa, and to Africa's maximum contribution to world peace.—'Peace News', London.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Bats of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

9 Adams Arcade,
40 Market Street,
Johannesburg

Cuticura
ANTISEPTIC OINTMENT

A skin irritant or sore demands Cuticura ointment. This is a skin antiseptic ointment, very effective for treating skin diseases, such as eczema, psoriasis, and other skin conditions. It is a long-acting Cuticura ointment and should be used in every 15 to 20 minutes.

PROTECTS from GERMS
PROMOTES HEALING

Phone
Day 24169

Phone
Night 833459

L. RAJKOOMAR (PTY.) LTD.
14, CROSS STREET, DURBAN.

Funeral Directors and Manufacturers of all classes of
Coffins and Wreaths

Contractors to the INTERNATIONAL FUNERAL
INSURANCE COMPANY, LIMITED.
Reg. Office: 30 CROSS STREET, DURBAN

Country Orders for Coffins and Wreaths
accepted by phone and despatched by rail
at the shortest notice.

Cable & Tel. Add.: "HARGYAN". Phone 29368.

P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.

P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

*News the other papers
don't print
is to be found each week
in*

PEACE NEWS

World news—events in Africa,
Asia, America, Europe—news of
constructive peacemaking; race
relations; progress towards a
non-violent society.

Obtainable by air-mail each week from Britain at
50s. 6d. per year; sea-mail 21s.; 4 weeks trial sub-
scription (sea-mail) 2s. 6d.

South African representative

ELLA B. ELDER

Brownlee Street, Stutterheim, Cape.

London office.

3 BLACKSTOCK ROAD, N. 4

FOR
RUBBER STAMPS
AND

PRINTING

CONTACT

**STANDARD
PRINTING PRESS**

GENERAL PRINTER
AND
RUBBER STAMP MAKERS

73 BEATRICE STREET — DURBAN

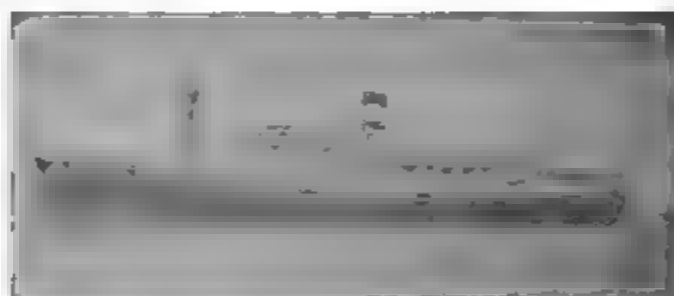
PHONE 81005

TELEGRAMS: 27/2

TELEGRAMS: 27/2

QUICKPRINT

ESTABLISHED 1927

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Karanja arriving April 28. Sailing May 3.
for Bombay via Karachi

Passengers must conform with the Cholera Vaccination and Yellow
Fever inoculation requirements and obtain certificates from their
nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from
private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES: DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£75-15-0
Second "	"	"	"	50-13-0
Inter-Class	"	"	"	34-3-0
Unberthed (Deck)			without food	21-3-0

Muslim Special Food £11-10-0 Ordinary Food £4-17-6

Hindu Special Food £10-3-0 Ordinary Food £4-5-6

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can
be effected by communication with us by telegram or letter.

Under no circumstances will unberthed passengers be
permitted to keep on deck with them more than one bed-
ding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 FINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.

Tel. Add. "KARAMAT."

LIBERAL PERSPECTIVE

TENSIONS IN INDIA-II

By C W. M. GELL

(From 'The Forum' Johannesburg)

HINDU-MUSLIM rivalry is the most acute and spectacular tension in India. It is far from the only one. Others relate to the joint family system, caste, language and industrial labour. About the latter Dr. Murphy can make only tentative remarks as the result of research at only one centre. Perhaps someone else will follow up the clues he uncovers. Linguistic tensions are not unfamiliar to us here. Dr. Murphy repeats the old idea of Aryan culture and religion spreading down from the north at the expense of the Dravidian culture of the South, as partly explaining the present defensive aggression of the Dravidian peoples which has led to the formation of the Telugu state of Andhra on the Madras coast. Actually, the tensions that exist between North and South is far more political and economic—the South being a poorer, less fertile region off the main lines of communication which run across the riverain plains of north India. Modern research now suggests that very much more Hindu religion and culture derives from Aryan absorption of earlier Dravidian ideas than was at first supposed. But the intense rivalry, largely economic, between Brahmins and non-Brahmins in the South certainly owes more than Dr. Murphy is aware to the original monopoly of the highest caste by Aryans. Since Bharat contains at least twelve major languages with their own literature, scripts and with the possibility of a fairly compact geographical location, there who recall that the Indian sub-continent has been under one rule for just a hundred years of its long history (1849-1947) will be only too well aware of the disruptive possibilities of linguistic nationalism. Perhaps Dr. Murphy could have explored the various aspects of this rather more thoroughly. None of his research projects was located in the South, which in itself bespeaks an administrative bias in favour of the North.

On the other hand, his inquiry into the tensions aroused by the joint family and the caste system was particularly fruitful. The former leads to economic stability as a most valuable welfare institution in a land of economic uncertainty—and a very rich emotional atmosphere which is best seen in the very much fuller and more loving upbringing of small Indian children, compared to our west-

ern ones. Dr. Murphy, as a psychologist, has a lot of time for the Indian attitude to children, which helps to develop whole personalities in harmony with their natural environment. But he also sees that the possibly too great sense of dependence which it inculcates leads to loss of personal initiative. This—coupled, I would add, with rather too little discipline as one of the character-building factors—leaves the adolescent somewhat bemused as he emerges into the rougher world outside the shelter of the family, lacking the vitality and adaptability more typical of western youth and without proper training in group thinking and wider human relationships. The absence of aggressive competitiveness which our sports instil into our children to an often exaggerated extent (which sometimes has unhealthy results in a society like our own where violent assault is becoming a daily evil) and the deadening effect of the joint family pressures on individual originality may account partly for the generally tranquil nature of Hindu society and its lack of assertiveness; but also for the blind fury which occasionally seizes it when tensions become unbearable among people not conditioned from early life to disciplined and limited outbursts of aggression. Something of this sort may also underlie those occasions when our Africans' habitual patience yields to frenzies of violence. The overall educational problem in India is how to introduce the necessary correctives in the direction of individual initiative and social (as distinct from family) responsibility without losing the early Indian freedom from frustration and the spiritual sense of the Oneness of all peoples and the universe which is the peculiarly valuable contribution of Indian culture to our divided world. We have much to learn as well as something to give.

Dr. Murphy has a few brilliantly perceptive pages on black market morality in India. What he says applies almost equally to nepotism and petty corruption. Black marketeering in the West implies deliberate evasion of social controls by the irresponsible, the ingenious and the plainly criminal. In India it must be considered in the context of a moral code whose first duty is to provide security for the family—a state of mind even more obvious in Confucian China. It is not a question merely

of "a low moral tone," but of an earlier morality being overtaken by economic conditions and population pressures beyond its comprehension and for which it was designed. Adjustment must take time.

The same is true on a much vaster scale of caste. In an early society with limited communications and largely self-sufficient rural communities, caste served as a method of distributing throughout the community the skills and functions necessary to survival. It was originally imposed by the conquerors on the conquered; but later formed the hierarchical structure in which conquerors and conquered were integrated. With differentiation of function and social distinction went also guaranteed employment and a fixed, if (for the lower castes) small, share in the community's produce. The whole system took its place within the framework of the Hindu conception of reincarnation, the station of one's rebirth depending on one's previous karma. Not only did the various castes move slowly up and down within the infinitely patient time-span of the Hindu cosmic drama; but individual souls acquired merit and moved up or down in the scale according to the faithfulness of their service in the particular calling of each lifetime.

This essentially functional aspect of caste was overlaid through the centuries by later accretions regulating social customs such as marriage, inter-dining and caste ritual. The social solidarity of a hierarchical community was achieved at the expense of individual opportunities and even, in later times, of the basic dignity of man in the lowest grades. This was bound to be challenged by the intrusion of western liberal and humanitarian ideas, as well as by the material progress achieved by western means of communication and production. Thus the Hindu world emerged into the modern era with the paradox of a quite remarkable degree of religious and intellectual tolerance co-existing with what appeared to be a fundamental social exclusiveness and rigidity.

How far and how fast that is changing today is shown by Dr. Murphy's investigation. Of course, changes in attitude go much further than changes in behaviour. Behaviour is changing most quickly in the upper classes and the cities; more slowly in the villages and among the lowest and poorest classes, many of whom fear to leave the relative security of their caste or even outcaste status for the perils of open social and economic competition. Inter-communication, equality of work

and wages, and the intellectual climate of modern Indian secular society all reinforce the trend towards equalising individual status which now has the powerful additional sanction of the law. In so vast, poor and (in a western sense) materially backward a country it is perhaps astonishing that so much has been achieved so quickly, though the main task still lies ahead. No one can compute the value of Gandhi's personal contribution and his self-dedication to alleviating the lot of the *Harjans* (the children of God whom the world knows as untouchables).

Dr. Murphy contrasts the American attitude to the Negro with the caste Indians' attitude to untouchables. In both countries thoughtful people realise that discrimination is an injury both to the rejected and those who reject. But he thinks that untouchability involves a degree of physical version (2) not shown to

(2) This varies in different parts of India far more than Dr. Murphy understands and is particularly severe in the less progressive South.

the Negroes in America. This aversion is partly based on the often filthy jobs performed by *Harjans* and partly on ceremonial impurity (cf orthodox Jewish and Muslim aversion to pig's flesh and those who eat it, and Hindu pollution by meat eating, especially cow's flesh.) Dr. Murphy may be right about America. But I am not quite sure that something of the irrational physical aversion has not infiltrated into our South African attitude to Africans. I recall in particular the horror expressed by some young nurses when a doctor friend of mine had to "revive a newly-born African baby by mouth-to-mouth breathing and the general European objection with the dangers of sexual contact arising out of social intercourse in public places, private homes and university classrooms.

Those who regard prejudice, social or racial, as "natural" and God-given might ponder the significance of the "sandwich test" described by Dr. Murphy, when it was found possible to condition the responses of a batch of students to ethnic groups by giving or withholding food whenever certain groups were mentioned by name; and of Dr. Murphy's own conditioned response to types of music, though he was on the alert and an obviously sophisticated subject for experiment. Dr. Murphy goes on to describe briefly how individual prejudice passes over into that much more dangerous and vindictive thing, group prejudice. Group differ-

ences per se need cause no hostility, as may be seen in Switzerland and Brazil for ethnic groups and generally all over Western Europe for religious groups. But as soon as social exclusiveness or economic opportunities are involved, the distinction between "we" and "they" is fraught with peril and leads to group stereotypes living by supposedly different standards and values. Commenting on this, Dr. Murphy quotes an opinion intensely relevant to South Africa: "It isn't enough that peoples should know one another; they should know one another on terms of equal status." Prejudice is diminished by the removal of ignorance and the correction of misinformation, a task at which the Institute of Race Relations so sincerely labours; but "the really big results have come from working together on common projects." This is the irrefutable condemnation of the theory of separate but equal facilities. Even if true equality were in fact provided, and it never yet has been, it still perpetuates group distinctions and, by preventing men and women of all groups working together simply as human beings, obscures from their immediate sight the essential fact of their common humanity.

AFRICAN VIEWPOINT

LIBERALISM ENCOUNTERS HEAVY WEATHER

By JORDAN K. NGUBANE

IT is so well that the Liberal Party should encounter heavy. In a very special sense the interest shown in its activities and the reactions to its policies are an admission by a sorely tried nation that we have reached the point where true liberalism offers the only way out.

The South African Liberal Party seems to set very great store by the fact that it has come forward with a frank recognition of the African's right to the franchise. I have written on several occasions in these columns that this was a revolutionary step to take on the part of white South Africans. I have always taken the view that we, this side of the colour line, should appreciate the sacrifices entailed in upholding liberal ideals on the white side.

But recognition of the African's right to the franchise and the practical steps taken as proof of such recognition are two different things. The recognition itself is something every man of goodwill is sincerely grateful for.

Dr. Murphy's admirable final chapters offer some very sane advice as to how the West can most helpfully approach India to learn from her and to teach. India does not wish to be "saved" either from her own faults or from Communism, both of which she is quite capable of recognising for herself for what they are. In working out her destiny, she does wish to share in international loans (who doesn't?), trade, the intercommunication of ideas and scientific methods, choosing from these which she thinks can most help her to draw on the best from East and West.

Like Europe and America, India too often fails to distinguish between what is socially ideal and what is politically expedient. But Dr. Murphy's tentative review of India's own capacity to solve her tensions is definitely optimistic that she will succeed—not perhaps today, nor tomorrow, but success is within the eventual grasp of her talents and her will. And we who exclude foreign counsel and have now set out towards the wilderness of separate and unequal treatment—will anyone dare predict with confidence that we will solve our daily sharpening tensions?

Concluded.)

can privilege and the African have-nots. I dislike such a division. In French equatorial Africa it has not worked in the best interests of the suffering masses. It has tended merely to buttress French domination. I hate white domination because it is basically anti-liberal. But I also hate African domination; or any form of domination of one group by another. It appears to me that the concession that the Liberal make on the franchise question will in the long run give the African a vested interest in the ideal of seeing his group dominate the others.

If the Liberal ideal of live and let live is adhered to firmly, emphasis should not be on getting to Parliament at any price; it should be on educating African and European opinion on the ideal of a united nation made up of peoples with diverse racial, cultural and other backgrounds. The aim should not be to try and isolate the African middle or intellectual class from the bulk of the African for purposes of what might in the end turn out to be absorption by the other groups. It should not be to make the African a black European. True liberalism recognises every man's right to a life of his own; to a culture of his own, so long as these do not constitute a threat to his fellowmen.

If the Liberal Party has set itself the ideal of a united nation, whose diverse peoples shall be bound together by ideals cherished in common, let it have the courage to act accordingly. Relatively reactionary parties like the Union Federalists and the Labourites have gone a considerable distance to give a living form to the ideals which are basically liberal. That is one good argument why the Liberal Party should come out with pure liberalism, undiluted and with no qualifications.

For we should not make the mistake that the apartheidists make—to imagine that there

is a future for South Africa in divisive philosophies. Any political doctrine which lays stress on the divisions among us as South Africans intensifies race and other conflicts and stimulates the craving for race domination. A Liberal Party which was so convinced that pure liberalism is good enough would in no manner tend to encourage the forces of racial division, instead of weakening them.

The real hope for South Africa lies in a political philosophy which will recognise the inherent value of the individual and give him scope to develop his personality and ability to the maximum, a philosophy which will recognise that each individual has a distinctive contribution to make to the welfare of the nation because of his personal endowments or his cultural heritage or his efforts in other directions. Such a philosophy will recognise the individual's right to choose the form of life suited best to his talents. An African must not be regarded as a menace just because he happens to be in the majority. He must be encouraged to regard himself as a South African first. Every door to opportunity must be open to him as it must be to every other group. Then new loyalties will come up. People will not see themselves first as racial units. Where they have to think of themselves as groups, it will be professional, economic, political or religious groups. In these South Africans of all races will join freely.

Liberalism is such a philosophy. And it is the only philosophy on which we can build a lasting Union of South Africa. A State where group domination shall have been a thing of the past.

.....
Diallo's Winter Price list of all Winter and Spring varieties of Bulbs, Flower and Vegetable Seeds. Free copy posted upon request to Diallo's Seeds (Pty) Ltd., Box 2060, Johannesburg.
.....

BOOKS FOR SALE

UPANISHADS FOR THE LAY READER

—O. Rajagopalachari 6 0

VEDANTA THE BASIC CULTURE OF INDIA

—O. Rajagopalachari 5 6

BHAGAVAD GITA—Abridged and explained

by O. Rajagopalachari 4 0

INTERNATIONAL SHORT STORIES

—The best from 23 countries 17 6

Obtainable from:

INDIAN OPINION,

P. Bag, Phoenix, Natal.

Things In General

Evaton Indians Contribute £1,300 For T.B. Centre For Non-Europeans

THE Indian community of Evaton, deeply concerned about the lack of hospital facilities for the fifty thousand non-white inhabitants of Evaton, recently decided to take steps to help in the establishment of a T.B. Centre in Evaton. At present there is only a Government clinic to serve this vast area with its tens of thousands of people.

A committee consisting of Messrs S. M. Nathie, (Chairman), I. M. Jada, (Treasurer), S. J. B. Omethe, Principal of the local Indian and Coloured School, (Secretary), Rev. Liphoko, Z. Xaba, H. Kanyanwe, M. Asmal, D. Gopal, G. H. Patel. Dr. M. Klein has undertaken the task of doing the necessary preliminary work.

The South African National Tuberculosis Association met at the beginning of the month and Evaton now has a branch affiliated to S.A.N.T.A. The committee has now applied to the Government for registration and a subsidy.

A clinic built by the Wilberforce Institute and which has not been used for two years, has been offered to the committee and in addition an extra acre of ground has been obtained for the establishment of this settlement.

Mr. Nathie, the Chairman, says that the people are very enthusiastic about the whole project. The full co-operation of the local authorities, the local Native Affairs Department and the Evaton Health Committee, has been promised.

The committee wishes to thank all who assisted in collecting the sum of thirteen hundred pounds from those who gave so generously. The committee expresses its gratitude to all those who are supporting this project.

The money collected will be used to buy the necessary equipment.

Indian Lawn Tennis Club In Grahamstown

An Indian Lawn Tennis Club has been formed in Grahamstown under the patronage of several dignitaries including the mayor (Mr. P. D. Mogabey). At an inaugural meeting held at the British Indian Association Hall recently the following officers

were elected: Patron: The Mayor (Mr. P. D. Mogabey), Messrs N. S. Hewitt, V. N. Pillay, F. Dallsbb, N. H. Chetty, G. Narad, G. N. Kalan and L. B. Patel; President: Mr. J. N. Naidoo, Vice-Presidents Messrs. N. S. Pillay, B. K. Patel, and B. L. Hanne; Hon. Secretary: Mr. D. N. Madhoo; Hon. Treasurer: Mrs. N. S. Pillay; Committee: Mr. M. Ranehad, Messrs J. N. Naidoo, S. Govender and D. N. Madhoo; Captain: Mr. G. Chetty; Vice-Captain: Mr. G. Patrick. Selection Committee Messrs. J. N. Naidoo, G. Chetty and G. Patrick.

MY GANDHI

By DR. JOHN HAYNES HOLMES

Price 12/6 including postage

This book is written by one of Mahatma Gandhi's first most intimate friends in America and life long supporter of the great principles for which he stood and laid down his life.

To be had from:

"INDIAN OPINION,"

P. Bag, Phoenix, Natal.

HINDU DHARMA

By— M. K. Gandhi

Price 8s.

Obtainable From:

"Indian Opinion,"

P. Bag, Phoenix,

Natal.

NEW BOOKS

Just Arrived From India

A Gandhi Anthology

—By V. G. Desai 3d

Which Way Lies Hope

—By B. B. Gregg 2/-

Why Prohibition

—By Kumerappa 1/-

Gandhi And Marx

—By K. G. Moshwala 2/6

Satyagraha In S.A.

—By M. K. Gandhi 16/-

A Nation Builder At Work

By Pyarelal 1/6

Hopoo's Letters To Ashram Sisters

—By Kaku Kalelkar 2/6

The Wit And Wisdom Of Gandhi

—By Homer A. Jack 22/-

Obtainable from:

"INDIAN OPINION,"

P. Bag, Phoenix, Natal.

BOOKS FOR SALE

GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhi's Literature)	6	0
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
TO STUDENTS—M. K. Gandhi	6	0
GANDHIAN ETHICS—Jenoy Gopal Ray	2	0
BAPU—Merry F Barr	4	0
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
FAMOUS PARSIS	7	6
SEVEN MONTHS WITH GANDHI—Krisnadass	12	0
STORY OF THE BIBLE—S. K. George	6	0
A RIGHTEOUS STRUGGLE—Mahadev Desai	2	8
THE POLITICAL PHILOSOPHY OF MAHATMA GANDHI—Capt. Dhewra	17	2
GANDHI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	9	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR		
Vol. I—M. K. Gandhi	16	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR		
Vol. II—M. K. Gandhi	14	0
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	6	0
FROM YERAVDA MANDIR—M. K. Gandhi	1	0
MAHADEV DESAI'S EARLY LIFE		
—By Narahari D. Parikh	2	6
DEHUMANIZATION IN MODERN SOCIETY		
—Rene Falop-Miller	1	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION,"

P. Bag, Phoenix, Natal.

Golden Number

OF

"INDIAN OPINION"

Souvenir

Of The

Passive Resistance

Movement

1906—1914

*****

Price: Four Shillings.

Obtainable From:

"Indian Opinion"

Phoenix, Natal.

INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Bombay, March 29.

SHRI PATTAM THANU PILLAI, the Praja-Socialist leader of Travancore-Cochin, has realised his ambition of becoming the Chief Minister of the State, but not according to his own plans. He had to bow to circumstances and the instructions of the Praja-Socialist Party's High Command. Shri Pillai and his party have made history in the development of democracy in India by forming a Government, although they have secured only 19 seats in a House of 118. Shri Pillai was elected the leader of the United Front of Leftists and he had promised to form a coalition Government with the Communist and other Leftist parties. But the nomination of a pro-Congress Anglo-Indian to the Travancore-Cochin State Assembly put him in a quandary. This equalised the strength of opposition and the Praja-Socialist-U.F.L. group, leaving no chance for the formation of a stable Socialist-U.F.L. Ministry. The Working Committee of the Praja-Socialist Party gave clearest instructions to Shri Pillai not to co-operate with the Communists under any circumstances. In the meanwhile Congress decided to support the P.S.P. without accepting any post in the Cabinet. With the support of the Congress Party, Shri Pillai has formed the first Socialist Government in an Indian State. The Communists have attacked P.S.P., calling the formation of a Government with the support of the Congress Party as a betrayal of the people. The U.F.L. has elected Shri T. V. Thomas as the new leader of the Party and decided to work as the Chief Opposition Party in the State Legislature.

These developments in Travancore-Cochin may well have wider repercussions in preventing, at least for the foreseeable future, any mutual help arrangements, electoral or otherwise, between the Communists and the P.S.P. in any State.

It is possible that Congress may not like to be out of power for long. An accord between it and the 12 member group of Travancore-Tamilnad Congress presents no unsurmountable difficulties. Once it is reached, Congress has to wait for a suitable opportunity to oust the Pillai Ministry. Assured of a strength of 59 members, it may also feel confident of the support of P.S.P. which may

not like to face another election sooner than it can help.

Military training through the Territorial Army and the National Cadet Corps will soon be made compulsory for all employees of certain age group of the Government and public utility services in India.

Announcing this in the House of the People, Shri Mahavir Tyagi, Minister for Defence Organisations, said that he would introduce a Bill to this effect in the House, if possible, during the current session.

It was authoritatively stated that the Government's decision was not due to any immediate emergency or any threat to security but was in pursuance of its declared policy to keep the defence budget of the standing army to the minimum and at the same time expand and strengthen the Territorial Army.

There has been some exchange of correspondence between the Defence Ministry and the State Governments on this subject and the latter have given their general support to the proposal. It is presumed that the Government servants would also come under the purview of the compulsory service. Training facilities exist in almost all important centres.

The Minister's statement was greeted with cheers from all sections of the House.

Apart from Government servants, the Bill is expected to cover employees in public utilities like water works, municipalities, gas and electric companies, transport etc. The categories and number who may be required to join the Territorial Army will be notified from time to time by Government, according to the needs of the situation, on a selective basis.

The Territorial Army Act was passed in 1948 and the Territorial Army itself was launched in 1949. So far response from rural areas has been very good, but urban units, railways, posts and telegraphs, port operating units, signals and anti-aircraft units have not been up to strength.

While rural or provincial units consist mainly of infantry, it is the urban units which provide the technical arms which are so important in modern defence.

The main role of the Territorial Army is to take up static duties and release regular units for active operations in an emergency. Members of the Territorial Army from rural areas do their training in annual camps, while those from the urban areas are "week-end soldiers," their training being spread over in such a way as not to interfere with their office work.

The news of complete rout of Muslim League in Pakistan has been received with satisfaction in India. According to

political observers, these results show that the people of Pakistan can no longer be exploited by fanning religious fanaticism and anti-Indian feeling. The victorious party in East Pakistan, United Front, has declared in its manifesto that they will try to improve relations with India by removing visa system in regard to travel between India and the East Pakistan and will establish free trade between the two countries. Some of the leaders of the United Front have condemned the proposed American military aid to Pakistan "as a first step towards enslaving Pakistan."

ALL INDIA RADIO EXTERNAL SERVICE PROGRAMME

THE All India Radio has, with effect from Sunday, March 24 made some changes in wavelengths in which External Services Programme for Africa, Aden, Mauritius, etc. is being broadcast.

The programme and the frequencies at which it is broadcast are as follows:—

Programme	Timing (Hours) Indian Standard Time	Timings (Hours) Local	Wavelength Meters Kc/s
I. Gujarati			
News in Gujarati	0930-0940	06 00 to 06 10	19.53 15130 25.27 11870
Programme in Gujarati	2300-2345	18.30 to 19 15	19.51 15870 25.17 11920
II. English			
News in English	0940-0950	06 10 to 06 20	19.53 15130 25.27 11870
News in English	2115-2125	17 45 to 17 55	19.51 15380 25.17 11920
III. Hindi			
Programme in Hindi	0950-1040	06 20 to 07 10	19.53 15130 25.27 11870
Programme in Hindi	2125-2300	17 55 to 18 30	19.51 15380 25.17 11920

DHIRUBHAI P. NAIK

Travel, Insurance & General Agent

Book with us for your travelling by Air, Sea or Land either to India or to any part of the world.

All types of Insurance—Life, Fire, Burglary, Riot, Storm, Accident, Plate Glass, etc.

Consult Us Free of Charge For Your Income Tax, Personal Tax, Writing Of Your Books, Trade Licences, Revenue Clearance Certificate, Passports And Immigration Matters.

Representatives: National Mutual Life Asso. Of Australasia, Yorkshire Insurance Co. Ltd.

Telephone: 33-9033, 29a Commissioner Street, JOHANNESBURG.

Always Better. Better Always.
Are Kapitan's Tempting
Sweetmeats.

For nearly half a century we are leading in the
manufacture of Quality Sweetmeats and Cakes.

TRY US FOR THE LATEST INDIAN RECORDS.

Address:

KAPITANS BALCONY HOTEL,

(CORNER SWEETMEAT HOUSE)

Corner Grey and Victoria Streets

DURBAN

Phone 23414.

Tel. Add. 'KAPITANS.'

M. J. PATEL

INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General
Commission Agents

10 Peking Road, Kowloon. HONG KONG.

Special attention is paid
to indent orders

Write To Us For Further Particulars.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?

Have you provided for your dependants?

Prepare for the future

Life Insurance gives peace of mind for the unknown
future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has
best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760,
JOHANNESBURG.

Phones:— } Business 33-0711
                  } Residence 33-5961

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING

—CO. LTD.—

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants

—&—
Direct Importers.

**47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.**

Phone 53.

Telegrams 'SOLANKI.'

P.O. Box 208.

Solanki & Co. Ltd.

Merchant & Direct Importers

Extensive range always carried in
the following:

Silks, Drapery, Toilets, Per-
fumes, Curios, Fashion Goods
and Jewellery, Wide Range of
Indian, Persian and Chinese
Carpets.

Stockists of well-known branded
Watches.

COPPERBELT PIONEER STORE

Where Quality and Service
are Paramount.

Luanshya,

Northern Rhodesia.

SHINGADIA STORES

(Proprietor: Premji Silk Bazar Ltd.)

Direct Importers

Drapery, Outfitting, Fancy Goods,
Oriental Curios Etc. Etc.

P.O. Box III.

UMTALI, S. Rhodesia.

Telegrams: "Premsilks"

Phone: 2523.

PREMIER WHOLESALERS

(Members of the Masbousland Wholesalers Association)

Everything for the African Trade. Prints, Khaki,
Calicos, Blankets, Shoes & Fancy Goods.

P.O. Box 319.

Phone: 2523/Extn 1.

UMTALI, S. Rhodesia

RHOD-INDIA LIMITED

Exporters, Importers & Manufacturers Representatives

Piece Goods, Hosiery, Jute Goods.

Enquiries Solicited. Prompt Attention.

"Aryan Mahal" 6th Floor,
Plot 43, "C" Road,

Churchgate Reclamation,

Cables "Indorhod."

BOMBAY, INDIA.

Phone: 29121/3 (Switchboard)

24179 (Manager)

P.O. Box 2197

Cable & Tel. Add:

"PROSPERITY" (All Branches)

(Established 1927)

Premier Produce Co. (Pty) Ltd.

General Wholesale Merchants
EXPORTERS AND IMPORTERS

Buyers and large Stockists of all kinds of Indian and European Groceries, Provisions, Soaps, Oils, Grains, Beans, Peas, Kaffircorn, Malt, Maize, Maize Products, Wheat, Wheaton Products, Crockery, Hardware and also Coal of all types.

All enquiries for Export and Import
to the Head-Office.

Head-Office: "PREMIER HOUSE"

364 Pine Street, Durban.

also at

JOHANNESBURG

Phones: 34-3554/5

P.O. Box 200, Fordsburg,

82, Crown Road,

Fordsburg, Johannesburg.

BENONI

Benoni Coal Site

Phone 54-1813,

Rangeview Coal Sites—54-2205

P.O. Box 392, Benoni.

Proprietors:

C. L. Patel, D. K. Patel

V. B. Patel, H. J. Patel

E. C. Patel.

The Star Clothing Factory

Wholesale Merchants

CLOTHING MANUFACTURERS

P.O. Box 237. Phone 514.

Jameson Road, Livingstone,
NORTHERN RHODESIA.

Our S.A. Representatives:

H. L. Hompes & Co.,
(Pty.) Ltd.

Durban, P.O. Box 1301.

Johannesburg, P.O. Box 3480.

Capetown, P.O. Box 824.

—ATTRACTIVE— SAREE MATERIALS

Self Striped Georgette Crepes 45"
Green, White, Pink, Sky, Lemon
4/11 yd.

Self Check Fancy Voiles with Block
Designs 45" 4/11 yd.

Fancy USA Floral Voiles 38" 4/11 yd.

Two Tons and Rainbow Georgettes 45"
All Shades 4/11 yd.

Floral Bembags 45" Red, Gold,
Green and Blue Designs 4/6 yd.

Bordered Georgette 45"
A 1 Shades 3/11 yd.

BLOUSES

Chic Embroidered Satin and
Georgette Blouses and Latest
Slippers 8/11 each.

Coloured Georgettes 45"
All Shades 3/11 yd.

Spotted Georgettes 45" Latest 4/6 yd.

Embroidered Georgettes 45"
Basket Design 6/11 yd.

Georgette Jari Work Sarees
64-10-4 each

Georgette Sarees Cotton Embroidery
62/10/0 each

Benares and Threaded Jari Sarees
Big Range in Stock

CHAMPALS

Plastic Fancy Tops with Heel
Size 3 to 7 10/6 pair
Also Leather 8/6 & 10/6 pair

Write For Samples:

JAYBEE SILK HOUSE

39 MARKET STREET,

JOHANNESBURG.

NEW TYPEWRITERS

POPULAR MAKES

Remington, Smith-Corona, Olivetti,
Hermes, R. C. Allen.

PORTABLE & STANDARD MODELS
AVAILABLE AT:

NATIONAL OFFICE SUPPLIES
(PTY. LTD.)

(Directors: N. V. MEHTA, J. P. GOKOOL, E. V. MEHTA)

LEGAL & COMMERCIAL STATIONERS

OFFICE EQUIPMENT SPECIALISTS

76 Victoria Street, Durban.

PHONES 22522
63535

P. O. BOX 1327
Tel. Add. NOSLIMITED.

For Quality Printing Consult —

UNIVERSAL PRINTING WORKS

Commercial Printers & Calendar Specialists

9 Bond Street, Durban, Phone 25295.

MRA SUPPLEMENT

SOUTH AFRICAN PUBLIC LIBRARY
21 APR 1954

FRIDAY,
16TH APRIL, 1954

Registered at the G.P.O. as a Newspaper

INDIAN OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903

A New Dimension of Racial Unity

Dr. Buchman Invited to Nigeria

New Hope for Africa

Indians with MRA in Europe

Caux — A Sure Solution

Gandhiji and MRA

Workers Unite the World

Uniting a Disintegrating Humanity

"Men are hungry for bread, for peace and for the hope of a new world order."

"Before a God-led unity every last problem will be solved. Hands will be filled with work, stomachs with food, and empty hearts with an ideology that really satisfies."

"That is what Moral Re-Armament is out for."

"It gives faith to the faithless, but also helps men of faith to live so compellingly that cities and nations change."

—Dr Frank N. D. Buchman.

"Durban - A Beacon Light for the Unity of Africa" was the theme of a Civic Assembly for Moral Re-Armament at the City Hall last month. The great audience of all races pictured above, who for the first time were seated together, heard speakers from Africa and overseas give evidence of the true power of MRA. An international chorus, with John Ngenbo, BBC baritone from Durban, sang special songs. A performance of the play, "The Boss," brought this memorable evening to a close. (See also page 4).

MORAL RE ARMAMENT. IN DURBAN

We have just had in our midst the Moral Re-Armament task force of eighty people from fourteen nations now in Africa.

Inter-racial audiences twice filled the City Hall to capacity to see their plays "The Real News" and "The Boss" and to hear of the ideology they proclaim.

Daily training sessions were held and further showings of the plays were given in the new trade union building, Bolton Hall. Introducing one of the performances, Councillor J. C. Bolton, General Secretary of the Furniture and Garment Workers Unions, said, "It is easy to criticise others when it is we ourselves who need to be cleaned up. We criticise other nations and forget our own nation needs to change." He recalled the other MRA play, "The Forgotten Factor," which was seen by 6,000 workers and their families when it was featured at the official opening of Bolton Hall.

Lady Hardinge of Penshurst daughter-in-law of the former Viceroy of India, was with the group when they visited the Phoenix settlement where

Gandhiji began his life work. They were shown the old home, where he pioneered his philosophy, and they later met members of the Indian community of Durban at tea in the new school built to the memory of Kasturba Gandhi.

In speech and song the visitors from overseas gave a most interesting account of their visit to Ceylon, India and Pakistan last year with Dr. Baerzman and his international team.

Lady Hardinge told of the respect with which her father-in-law regarded the Mahatma. She described her own participation in the celebration of India's National Day during the 1953 MRA World Assembly at Chaux, Switzerland, and "the great contribution" made by the delegation which flew from India to take part in that assembly.

The chorus sang songs which had been especially written for India during the visit last year and also the favourite hymns of Gandhiji, "When I Survey the Wondrous Cross" and "Lead, Kindly Light," which

they had been asked to record for the film of his life being made in India. The afternoon ended with the chorus singing "Jana Gana Mana" and the Bantu Anthem, "Nkosi Sikelele Afrika."

Before the visitors left Durban, a reception was given for them by the Kathiawad Hindu Seva Samaj in the Gandhi

Memorial Hall. The secretary of the Samaj, Mr. V. J. Thacker said in the official vote of thanks, "We have merely attached the name of Mahatma Gandhi to our hall. You have inscribed his ideals in your hearts and lives. We pride ourselves in quoting the Baghavad Gita. You are living the philosophy of the Gita itself."

Mr. Manilal Gandhi shows two of his visitors the printing press at Phoenix where his father published this paper. With him are Paul Kurovski, who was for 26 years a Communist miners' leader, and Lady Hardinge of Penshurst, daughter-in-law of the former Viceroy of India.

A NEW DIMENSION OF RACIAL UNITY

A few blocks from the South African Parliament, a European and an African spoke side by side in the Cape Town City Hall before a mixed interracial audience of Europeans, Africans, Asians and Coloured people.

The African, a revolutionary leader of many years standing, and he had long believed in the road of violence for the liberation of his people. But since he had seen white men change and black men change, as himself had changed and had found the best road for my people.

The European, a prominent minister of the Dutch Reformed Church and a former Springbok rugby player, apologised for the superior attitude which had characterised his relations to the other races. Both men pledged themselves to give their lives for an ideology big enough to embrace all men of every race.

That is Moral Re-Armament. It is the new dimension of unity. It comes through change, as men in all races apply to their lives and policies the standards of absolute honesty, purity, unselfishness and love.

In Salisbury, on the eve of the first meeting of the Parliament of the Central African Federation, a unique event took place in the Palace Theatre. In the setting where a rigid colour bar had always applied, Europeans, Africans and Asians attended together the premiere performance of the MRA play "The Boss".

Amongst those in the stalls were the Prime Minister of the Federation, Sir Godfrey Huggins, the Acting Governor of Southern Rhodesia, the Indian Trade Commissioner and European and African Members of the new Federal Parliament.

A prominent Indian arrived at the door and asked, "Where do I go?" "Here in the stalls," was the answer. "You mean—in the stalls?" he replied in surprise. He walked in shaking his head in amazement. This was history in the making.

A revolutionary African figure, as he left the theatre that night, said, "This is an opportunity for the unity of the races. Moral Re-Armament quickly goes ahead and makes it happen."

This has been the history of the march of this international force through Africa.

In Lusaka, a precedent was established when members of all races attended the MRA plays in the Garrison Theatre. Near the Governor, Sir Gilbert Renwick, sat 25 members of the African Representative Council, who were in session at that time to elect their representatives to the Federal Parliament.

Moral Re-Armament enlists the passion of the revolutionary in the building of a new world and lifts people's thinking from a sectional loyalty to a loyalty to all men everywhere.

A group of students from the Afrikaans University in Pretoria found this new dimension. They travelled with Moral Re-Armament through Rhodesia, Kenya and Uganda, working quietly behind the scenes moving the theatre scenery so that Indians, Africans, Arabs and Goans, along with their European fellow citizens, might see the plays. After the final performance in Kampala, the capital of Uganda, they came out in front of the curtain and addressed the vast interracial audience.

They told of the change that had come in their thinking and living as they had embraced these revolutionary concepts—the change in their own lives and their determination to live to give an answer to every man in every race. For ten breathless minutes the audience sat spell-bound. One of them remarked, "These are the greatest moments of my life. I never dreamed I would live to see it."

Here is the story of an African farmer. He was, in his own words, "a very hard man." But he learned the secret of guidance, that in times of quiet we can find God's direction. This led him to make some very difficult apologies. He produced teamwork with a neighbour instead of a law suit. Africans who had left his farm because of his harshness came back saying, "We have heard how you have changed and we want to work for you."

One day the farmer found himself in the same town as a European Africa Trade Union leader. He went to see him. The African poured out the bitterness he felt against white

people. The Afrikaner simply said, "I know a lot of the things you say are true because they were true about me." Then he told his story. The African was very moved. Tears came to his eyes. "Do you think change would work for a tough old African like me?" he asked.

Many letters have come in the MRA force from men of all races who have found a change of heart and a new way of thinking. A teacher in a Cape Coloured School wrote, "If this movement cannot bring peace and harmony to South Africa, then nothing will. I am enclosing a Postal Order for 7/6 towards the fund. It is not much but I give it with an open heart because I feel I must contribute my little towards it."

To the revolutionaries of Africa, of whatever race, Moral Re-Armament offers not a lesser revolution but a greater revolution. The existing ideas which are sometimes called revolutionary are still too small. There are ideas which are for one class only, but these are too

small. There are ideas which are for one race only but these also are too small. Moral Re-Armament is an idea big enough for every man in every race everywhere, whereby he can take his place in building a new world. It stands for economic change, social change, national change and international change, all based on personal change.

There are people who seek personal change in the world without facing its social and national implications. Others plead eloquently for change on the great issues, but their own lives have never undergone the searching fire of absolute moral standards, and so they remain ineffective idealists. Moral Re-Armament brings the total change which is radical enough to create new men, new nations and a new world. It enhances all primary loyalties. At a time when mankind is dividing on smaller and smaller issues, it is uniting men on every continent in the great fundamental task of remaking the world.

DR. BUCHMAN INVITED TO NIGERIA

The following letter inviting an MRA task force to visit Nigeria was sent last month to Dr. Frank N. D. Buchman, initiator of Moral Re-Armament.

Lagos,
March, 1954.

Dear Dr. Buchman,

We welcome the news of the tour of the Moral Re-Armament task force in Central and South Africa.

On the threshold of self-government, we the undersigned, representing various aspects of life in Nigeria, warmly invite you to visit our country with a team of Moral Re-Armament as early as you can arrange it.

We are doing this with the realisation that a self governing Nigeria must be built on firm moral foundations and with the conviction that MRA by its past performances in Europe, Asia and other continents can give to our people and country the moral revolution which is the only basis of survival in a world of conflict and chaos.

Nigeria needs nothing but the best and that is why we believe in a worldwide force such as MRA which is above party, class, race, creed or colour and has its roots in the guidance of God and the love of our fellow-men.

We believe that Nigeria, if armed with the right ideas could be a lighthouse for the whole continent of Africa.

We welcome your task force from many lands and we assure you of a hearty reception.

Yours sincerely,

CHIEF I. B. AKINYELE, O.S.E.

The Bologun of Ife.

Member, House of Chiefs.

NWOKO II.

The Oba of Idarho—Ugbol.

Member, House of Chiefs.

CHIEF S. O. M. OSUNWABE

The Alaga of Oshogbo.

ALINPELU ONIOLAN, O.S.E.

President, Co-operative Union of Western Nigeria.

CHIEF H. OMO OSAKI, M.P.A.

CHIEF J. E. OBASEMI M.P.A.

Benin City

A. M. A. AKINLOYE,

Minister of Agriculture and Natural Resources.

S. O. AWOKOYA,

Minister for Education.

S. O. ICHODIANO,

Minister for Public Health.

CHIEF C. D. AKKAN,

Minister for Local Development.

MRS. TANMOWO OGUNLESI,

Ibadan

CHIEF FESTUS SAM EDAN,

M.R.A., Sapele.

A COLOURED LEADER J. C. STUHARDT

Honorary Secretary of the Southern Rhodesian National Association (which represents, *inter alia*, African interests) and President of the Southern Rhodesian Teachers' League (which represents Asian and Coloured Teachers)

"Moral Re-Armament is a positive answer to those of us who live in a multi-racial society. When we follow the few absolute moral standards, we are helped to live in racial harmony."

MRA does not soften those leaders who fight for the rights of their people. On the contrary, it gives them courage and a new light to know what they are fighting for. They fight then with clean hands, clean hearts and without racial bitterness and rancour.

Moral Re-Armament is lighting the flame of a new spirit in the Coloured and African leadership. It is giving an opportunity to feed on what is right and it will enable the militant leaders of Africa in the fight to set a pattern for the whole world.

THE HON. MR. JUSTICE
J. C. CLAASSEN, Q.C.
of the Supreme Court of South West Africa

"No continent presents a greater racial complexity than Africa"

Into this situation comes Moral Re-Armament with its programme for a new dimension of racial unity based on the practical challenge of change by the application of absolute moral standards under the guidance of God

For me as an Afrikaner it meant apologising publicly for my racial attitudes towards Jews, Britishers and the other races. It was with a sense of shock and shame that I realised that I was accusing others of the very thing I was doing. To put things right the only place to begin was with myself. The result of facing drastically the challenge of absolute honesty in my own life gave me a new freedom and a real love for all the peoples of this continent.

In the atomic and ideological age sectional patriotism is dangerous and out of date. We must see Africa as a whole. Any other conception of Africa will be fatal.

MRA is concerned with people. To each side in any situation it brings the challenge of change. When men respond a common ground is found and a new statesmanship is born. Without it men follow the historic road to violence and destruction. With it they discover a new destiny to match the challenge of our age.

and of the work in East and other parts of the world, there has been a tremendous upsurge and response in their work.

Unless a people have vision, faith and peace in their hearts, they cannot survive. If Moral Re-Armament has the answer to these needs, then indeed they have a tremendous message for humanity.

MEDICAL SUPERINTENDENT, McCord Zulu Hospital

Dr. Alan Taylor, the American doctor who has contributed so much to the welfare of Non-Europeans in Natal, says of MRA, "Few movements towards God in this age have had as great success in breaking down the sectarian, racial, social, political and economic barriers that divide man. Twenty-three years ago I met MRA and found in it a challenge to accept God as the controlling factor in my life. Through it the religion of Jesus Christ came to have deeper meaning. During the years since I have kept in touch with the work. In my personal life and in the routine of the hospital I have tried to follow the new light it brought me and it led me into a broader, closer fellowship with others not of my own race and creed than I had ever thought to enjoy in this world of man-made limitations."

MR. MANILAL GANDHI

In view of the evil forces which are threatening the very existence of the world, a movement such as Moral Re-Armament is to be welcomed. While I do not see my way to identify myself with it, I certainly deeply respect the high principles for which the movement stands.

One who is able to practice these principles absolutely and does not pay only lip sympathy to them would be a perfect man. But there is no perfect man in this world. If there was, he would not be man but God, for He alone is the Perfect One. The task of us mortals is to strive to reach that perfection, which we can by winning the Grace of God, and that we can do only by trying to be absolutely honest and truthful to Him. We must respect all those who claim to detach themselves from all the evil forces that we now White people in South Africa find ourselves faced with. The message of Moral Re-Armament, which is like a lighthouse bringing new hope in the darkness that surrounds us, needs more than anything else to penetrate the hearts of evildoers of whom we are victims in this country. If it succeeds in doing so it will have done a great service to humanity.

The principles preached by Moral Re-Armament are not new. They are the fundamental principles laid down in all religions. There is not the least doubt that if the world which is today so absorbed in military re-armament were to engage itself in moral re-armament it would be saved from destruction.

prepared to fight for the African to point out the faults of the white man. But I witnessed something different, men and women of all races, creeds and colours dedicating themselves to remake the world under God. I saw black men change, white men change, I myself changed.

Since then I have been able to get rid of the deep-rooted hatred of the white man, particularly of Afrikaners and have since had teamwork with them in remaking South Africa under the leadership of God.

Later I went to East, where I saw a force greater than nationalism, a very revolutionary and dynamic ideology, more revolutionary because it aims to change human nature and does not wait for the system to change. Unless I change I feel I cannot call myself revolutionary. Now I am happy to be in the greatest of all revolutions—that begins in the heart of man. My wife and I have pledged ourselves to fight with all changed Boers, Britons, Coloureds, Indians and Africans to fight to make the world what God intends it to be for us all.

THE ADMINISTRATOR OF NATAL

The Hon. D. C. Shepstone, introducing the play "The Boss" to a distinguished audience in Pietermaritzburg said, "I first came in contact with MRA in New York when I accompanied General Smuts to the United Nations in 1946. There I received much hospitality and kindness from the MRA people."

I was privileged to see the play "The Forgotten Factor," and to attend afterwards a reception where I met many distinguished Americans who were assisting in Moral Re-Armament. From them I learnt that this programme has been eminently successful in achieving industrial peace.

From what I have heard from the current tour of South Africa

NEW HOPE FOR AFRICA

AFRIKANER APOLOGISES

The Rev. George Daneel, "As a member of the Dutch Reformed Church I believe I was doing all I could to present Christian living to all races."

But I was very rudely awakened from my complacency when I attended an inter-racial conference for Moral Re-Armament where I met Dr. William Nkomo. He and other African leaders put me to shame by the courageous way in which they were facing the bitterness and their hate towards Europeans.

I decided to fight with an equal conviction to bring a God-given unity to this country.

I knew that they had found the answer. But I also knew that if I did not face up to my superior attitude towards them and everyone else with a dark skin, then I would be breaking down what they were trying to build up.

Tonight I want to say to all Africans and Indians present here that I am indeed sorry for my superior attitude and for the division that I have caused between us.

Division comes through fighting for what I think is right. Unity comes through fighting for what God says is right. Everyone can find that unity. Everyone can find what Dr. Nkomo and I have found through listening to God.

My wife and I have decided to give everything we have to bring a God inspired unity to this country, because unless we find it, God help us.

AFRICAN RESPONDS

Dr. William Nkomo, "For the past fifteen years I have fought militantly for the emancipation of the African people. I have fought, however, full of bitterness and hate and saw no alternative for the black man except bloody revolution."

Last year I attended an inter-racial assembly for Moral Re-Armament at Lusaka. I went

The Rev. George Daneel, Minister of the Dutch Reformed Church and former Springbok Rugby player with Dr. William Nkomo, one of the founders of the African National Congress Youth League and its first President. Their recent speeches at MRA Assemblies in Capetown and Durban, which are given below, were regarded as heralding a new hope for Africa.

AT CAUX:

"A SURE SOLUTION"

By Dr. K. V. ADALJA,

President Indian Association, Nairobi, 1953.

Caux is ideally situated for the high purpose it stands for, high above the shores of beautiful Lake Geneva. My room faced hills which were snow-capped in the morning. To me as a Hindu, memories of Kailas, the seat of the Lord Shiva, came to my mind.

At Caux one meets people from all classes, all races, all religions and from all regions. Labour and industry, profession and trade all meet on a common platform. I met Hindus and Muslims, Parsis and Christians. There were Europeans, Asians, Africans and Americans. In short the whole of humanity was represented in all its colours, classes and categories. It was an experience to meet in this world. There I saw universal brotherhood actually established.

Amongst those I met were people from all over Africa. It was especially heartening to hear white South Africans apologising for their former attitude of superiority to other races, and it was revealing to find that no legacy of bitterness was likely to remain in the minds of those of every race who were seeking redress through Moral Re-Armament. We know that all over this continent the racial problem is looming large. I have come to believe firmly that MRA has a sure solution for

this problem, and it is in this ideology that the solution lies.

Racialism and religiosity are two scourges from which the world suffers today. MRA tries to save the world from both. It is bringing correct understanding between man and man. By emphasising the spiritual value of things a value that the world has forgotten to its detriment, it is offering a solution to the problems that afflict mankind today.

I also met representatives of the Indian Trade Unions, members of the Indian Parliament and a delegation of students from both India and Pakistan. Of all those I met these students struck me most. They had met MRA when a team with Dr. Buchman visited Ceylon, India and Pakistan last year. They came to Caux to learn more. What a sight it was to see these students working together while the relationship between the two nations at that time was far from cordial. Mr. B. C. Kher, High Commissioner for India in London remarked when they visited him, "they are solving the problems of their countries." I have no doubt in my mind that MRA is greatly serving both our nations and we owe a great debt of gratitude to Moral Re-Armament.

There are two main activities at Caux. One is the general

Assembly held twice a day and the other, films or plays in the evenings. Both are interesting and serve a clear purpose. The Assemblies show the positive achievements of MRA. The films and plays show the potentiality of MRA. I attended all the Assembly meetings and saw all the films and plays. The standard of these productions and the excellent music provided is proof of what people inspired by the right ideology can achieve.

MRA is a way of life. It needs the best in man to follow it. It is not easy, it demands sacrifice of the highest order. It requires a total and complete eschewing of ego, of selfishness, of greed and of lust. MRA enjoins service to one and all, no matter what his colour or culture. By insisting on God's guidance and four absolute moral standards it teaches one to practice what all religions have long since been preaching. I regard MRA as one of the greatest constructive efforts of all time. Rightly understood and rightly practised it has the germ of establishing a brotherhood in the human family, a brotherhood where everyone is spiritually and materially happy.

I may finish by saying a word about Dr. Frank Buchman, the father of MRA. He is a wonderful personality. He is showing the world a way of life where every problem has a sure solution. In this troubled world, torn by hate, selfishness, by greed and lust, his philosophy is a divine light and the world will do well to follow that light.

World Comment**WEST AFRICA.**

"It is no use trying to get the other fellow to change. You have to change yourself first. When you change, the other fellow will change. Then you have two individuals changed. They change four and then eight. Then a community is changed. A nation is changed. A race is changed. And it is possible we will have humanity changed."

Dr. Nmandi Azikiwe, President of the National Council of Nigeria and the Cameroons.

CEYLON.

"Two great events mark the last five years in Asia: The coming of independence for 500 million Far Eastern people and the coming in the last few months of Dr. Buchman and the MRA task force."

Sir Claude Corea, lately Ambassador of Ceylon in United States and High Commissioner in London.

EAST AFRICA

"We believe that Africa needs a God inspired unity, big enough to include all and exploit none, and before which even the most insoluble problems will melt. The time is short. The need is very great."

64 prominent citizens of all races from Kenya, Uganda, Tanganyika and Zanzibar inviting the MRA force to East Africa.

JAPAN.

"Let me express my sincere gratitude to Dr. Buchman and others of Moral Re-Armament throughout the world for their creative thinking and untiring efforts in promoting world peace."

Hon. Eikichi Araki, Japanese Ambassador to the United States

SWEDEN

"Moral Re-Armament is the greatest peoples movement in the world today."

Hon. August Savstrom, former Speaker of the Swedish Lower House of Parliament and veteran Socialist leader

U.S.A.

"Spread out a map of the world. Shut your eyes. Put your fingers down where you will. That spot is represented at the world's most hopeful conference at Caux in Switzerland. Delegates found that MRA is for everybody everywhere. Africans from Johannesburg to Fredston and from Nairobi to Lagos, both white and black, were finding the secret of unity for Africa, the continent which, in the future, will show the world the greatest blood bath in history or will lead the way to the golden age of unity in human affairs."

"Color" Magazine, the American Negro monthly.

CAUX: Each year since 1940 the World Assemblies for Moral Re-Armament have taken place at Caux-sur-Montreux, Switzerland. Over 65,000 people from 118 countries have attended, including representatives of all races from 21 African lands.

Iqbal Qazi, Editor of the "Collegiate," Karachi and R. Vaiteswaran, President, Nizam's College Students' Union, Hyderabad, with students from Africa and Holland at an MRA Assembly in Germany. Two of the student leaders who remained in Europe to work with MRA write of their impressions below.

INDIANS WITH MRA IN EUROPE

Rajendra Das Mathur at work with Moral Re-Armament in Europe is a graduate of Hindu College, University of Delhi. Founder and Secretary-General of the United Nations Student Association of India, in 1951 he was declared Champion Debater of Delhi. He writes from Germany.

Here in Europe for the last several months I have seen Moral Re-Armament bring hope, clarity and light to families, nations and nations and students too!

As I was experiencing my first snow-fall in December, students began to pour into the Ruhr district of Germany from African, Asian and European countries. From twenty nations they gathered in Castrop-Rauxel for an international students' conference for Moral Re-Armament.

"Our generation will soon have to face the question whether or not we want to have a future," said the invitation. "If we say 'Yes,' we must create the uniting force of men and women committed to remake the world on solid moral foundations."

During the conference, Godfrey Agbim from Nigeria said, "I fight for MRA because only on this basis can all races in Africa live together and fight for a new world."

Later in a manifesto the participants said, "At this Assembly we saw unity created where there had been division. Bridges were built between Germans and French, Indonesians and Dutch. This was possible because men changed and decided to live their lives on absolute moral standards under the guidance of God."

A year ago I myself could not imagine that I would be working like this in Europe along with Europeans, British and Americans. After the independence of my country I wanted to have nothing to do with them any more. I hated

them. But MRA has made me free, and made it possible for me to see myself and the world without the marks of bitterness and hatred.

As I look about the ruins of the last war here in Germany, I cannot help facing the two alternatives so clearly outlined by the student conference: world destruction or world renaissance. I fight with MRA because I have chosen renaissance.

R. Vaiteswaran, President, Nizam's College Students' Union of Hyderabad, writes from Switzerland.

India is a vast country with immense problems. As a thinking student I wanted the answer to the 120 million people who live on the border of semi-starvation, to the millions of educated youth who roam the streets because they cannot get jobs and to the vast illiteracy, unemployment and poverty that is modern India. The peasant must have land, and every educated youth his job.

I met Moral Re-Armament when Dr Frank Buchman came to India last year. I was interested because I heard gripping stories of many people who changed their way of living so drastically that they had the new power to do something effective about the social and economic problems around them. I myself had been a Communist and had spent two and a half years in prison for my political activity. But the ambition and selfishness and bitterness I saw in the party during the struggle for power between various groups inside it disillusioned me. I was beginning to lose faith in all that I had believed in before, but found no satisfying alternative to fill the vacuum.

When I first met people from MRA I looked on them with suspicion and mistrust because I thought it might be another imperialist tool of the Western imperialists. But more and more

I felt the challenge of the four standards of honesty, purity, unselfishness and love for my own life. I saw a way of life and a philosophy transferred from the realms of thought and speculation into action and practice in the day to day life of many people from different lands. Into a world of conflict and division MRA seemed to be bringing a uniting force by challenging Communist and capitalist alike to a superior way of life. I realised how much my own frustrated ambition and bitterness had been the motive force of much of my past. This gave me a new perspective. With greater clarity I saw that the greed, hatred and ambition in people like me had a great deal to do with the clash of nations. A courageous decision on my part to live by the four absolute standards and the guidance of God was the beginning of the answer to the conflicts of the world. "Social change, economic change, national and international change" as Dr. Buchman put it, "all based on personal change." By dealing with moral compromise in men, MRA has the power to make revolutionaries out of capitalists and to make Communists fight for an even greater revolution.

A New Way in Kenya

By Chief J. W. N. BARASA

One of the great needs of Africa is for the African people to be responsible and take initiative in developing their own way of life, lands and facilities.

I have learned that MRA develops the spirit and the teamwork which makes this practical in an amazingly short time. My kinsman (Makau) of the Boina tribe in North Kenya seven years ago was a backward and very poor region of 28,000 people riddled with the murderous religious cult of Dini ya Masambwa. Police action in suppressing this movement left the people sullen and confused.

It was at that time that I met

MRA through the activities of group of white people who brought a play, "The Forgotten Factor," to Kenya. They later visited my centre at Sirisia and with talks, posters and simple acting sequences changed the lives of my key men and my wife and myself, showed us a new way to bring co-operation to the Bukusu.

In 1952, with my Welfare Officer I went to an Inter-Race Assembly for MRA at Njoro.

There I learnt that in teamwork with my key men who also listen to the voice of God we can find a plan for our people and also encourage them to receive God's voice direct. In this way we encourage co-operation in plans for the good of the people because they are no longer my plan, my ambition or my order.

Today because of the new spirit which has spread through the Mau Mau Location by the practice of MRA, in co-operation with the authorities, the following practical results are already evident:

1. We have our own Maternity Hospital and First Aid Post.
2. We have our own Welfare Centre with Library, Work-shops, Women's Institute and other facilities.
3. We have adequate Primary and Intermediate education.
4. We have our own Model Housing which we build ourselves.
5. We provide 4 of the Kenya Football team and sporting and cultural activities are being widely developed.
6. We have been awarded a national prize for Soil Conservation methods adopted voluntarily and on our own initiative. This has greatly increased peasant wealth.

Dini ya Masambwa has just vanished in the face of a powerful ideology of change and the practice of the team spirit. We know we have much to learn but we also have much to offer—for we together demonstrate that true African aspirations are to do the will of God. MRA is the one way that Africans can achieve their destiny.

Chief Jonathan Barasa of the Bukusu tribe, often called "the most progressive chief in Kenya," talking with N. Keshavalingam, M.P. for Bangalore, at the MRA Assembly at Gaux, Switzerland.

GANDHIJI and MRA

By PETER HOWARD

Author Of "The World Rebuilt"

NEWS of Gandhiji's death came to Frank Buchman, initiator of the world force of Moral Re-Armament in the City of the Angels Los Angeles.

He sat quiet for some minutes, listening to the inner voice which is the final source of authority for both men. Then he shared the thought that came to him: "Gandhi lives. His spirit lives forever in India and throughout the whole world."

The men first met in India 39 years ago, in 1915, when Gandhiji had just returned from South Africa. Then they spent three days together. Later they were together with Rabindranath Tagore in Calcutta. So began a friendship that lasted over the years.

Frank Buchman, on his way from Bombay in Delhi a year ago, took the 200 men and women from 30 nations who were travelling with him in Asia to Ahmedabad. After meeting and speaking for two hours with the textile workers, he went to the Ashram. He walked once more along the tree-fringed road beside the river where Gandhiji and he had walked and talked before. He said to his friends, "A walk with him was like a walk with Aristotle."

Frank Buchman and Gandhiji understood each other. Frank Buchman has described the work of Moral Re-Armament throughout the world in this way: "Human nature can be changed. That is the root of the answer. National economies can be changed. That is the fruit of the answer. World history can be changed. That is the destiny of our age."

The first big impact of Moral Re-Armament on India was when some years ago a British Government official measuring his life by standards of absolute honesty, purity, unselfishness and love, decided to change. He called his Indian colleagues and subordinates together. He apologised to them for his cold and superior attitude. The life of that whole community began to change.

Gandhiji heard reports of this event in his Ashram. At first he did not believe it. Months later he said to his informants: "I had that story investigated. It is all true."

The daughter of that former British official was among those with Frank Buchman in India.

Buchman, when people praise his work, has a way of saying with sincerity and simplicity: "It is not me. It is God. I don't do anything. He does everything."

Buchman, like Gandhiji, is out to answer violence in the world and to create peace, peace in the heart, peace in the family, peace between warring groups in industry and between nations. "Peace," he says, "is not just an idea. It is people becoming different. It means people facing their own faults instead of spot-lighting the faults of their neighbours."

Buchman's work in France and Germany—those hereditary enemies of each other and of peace in Europe—resulted in so many Frenchmen and Germans becoming different and changing in their attitudes that he was awarded high decorations both by the German and French Governments. The German award was given to him in Delhi, under instructions from the President of Germany, for the work of MRA in bringing Germany back on a peaceful basis into the family of nations. The French Government presented the Knighthood of the Legion of Honour to Buchman on German soil, as a token of reconciliation between these nations.

In receiving these awards, Frank Buchman said they were not for him but for all those who had had a part in bringing an answer.

On one occasion in Delhi, two people were arguing whether some statement was right or wrong. Finally they appealed to Dr. Buchman. He replied with a twinkle in his eye, "I reserve the right to be wrong."

This was the same spirit in which Gandhiji declared, "I am far from claiming any infallibility." At the same time both men trust and obey the inner voice. Gandhiji once said, "Make God your guru," and Frank Buchman, who begins each day with a time of silence and of listening, and who believes it is the normal life for everyone

Dr. Bhanu Prasad, President of India, with Dr. Frank N. D. Buchman, initiator of Moral Re-Armament, at a reception given by the President at Ashoka Path Bhawan, Delhi, for the Moral Re-Armament task force which visited India, Pakistan and Ceylon last year.

everywhere to do the same, says. Adequate, accurate, definite information can come from the mind of God to the mind of man. The ordinary man led by God can do the extraordinary thing. When man listens, God speaks. When man obeys, God acts. When men change, nations change.

Frank Buchman is not rich. He has few worldly possessions, and he shares all that he has with his friends. He, like all his fellow workers in MRA, takes not one anna of salary. Some people believe that some mysterious foundation or capitalist fund finances the work of Moral Re-Armament. "Well, half the lies they tell about the Irish aren't true anyway," as the Irishman remarked. Once, when this legend of big capitalistic backing was repeated to him, Frank Buchman said with a smile, "Sometimes I almost wish it were true." In fact, he believes that where God guides, He provides.

Moral Re-Armament is financed by the giving, not from surplus but from sacrifice, of tens of thousands of people all around the world who believe in the work, and the men and women of Moral Re-Armament live out in their own ranks the economic philosophy which Frank Buchman gave to a thousand women transplanting paddy in the fields and to the hundreds of villagers who also had come to listen. "There's enough in the world for everybody's need—but not for everybody's greed. If everyone cared enough and everyone shared enough, wouldn't everyone have enough?"

The results are practical.

Not long ago a task came from Africa where a chief trapped in MRA, has distributed 1,800 acres of his best land to the poor, and opened up a new economic prospect for all his country.

From New Zealand a farmer sends word that he believes selfishness in men like himself has caused the shortage of cereals in countries like India. He has begun to grow wheat on his land though it is far more profitable to raise cattle. He has launched a movement to end the situation where his country imports millions of bushels of grain that could go to other lands where the need is greater.

Moral Re-Armament is an ideology that struggles to make the wealth and work of the world available for all and for the exploration of none. It is at grips with the task of rebuilding the world. It is not a new religion—it is a new resolution that faith be so lived that our homes, industries and cities become new.

Gandhiji once wrote: "Absolute Truth is God." MRA is Gandhiji's Truth in action today. It is changing men and nations. The Foreign Minister of a great power put it this way: "If I was wrong just another theory should remain sceptical. But it is a philosophy of life applied in action. It is a world-wide transformation of human society that has already begun. It is reaching the millions."

A LABOUR LEADER'S SIX CONCLUSIONS WORKERS UNITE THE WORLD

By H. N. TRIVEDI, J.P.

(Elected leaders from Trade Unions whose membership totals seventy millions have attended the past war assemblies for Moral Re-Armament at Caux, Switzerland. 116th officials and workers from 222 unions from Africa, Asia, Europe and the Americas were present last year. National Trade Union leaders, socialists of right and left, workers from every race and region, stated that in MRA they have found the secret of unity that has eluded world labour for 100 years. Among them was Mr. Trivedi. He decided to change the slogan of his union from Kari Mera's "Workers of the World, Unite," to what he says is a more revolutionary concept, "Workers, Unite the World.")

Everyone is agreed on the need in India for increasing productivity, to provide food, shelter and employment for millions. The question is how to assist in this programme and at the same time to ensure the workers their right to social justice.

It was a visit to the Asian Assembly for Moral Re-Armament at Colombo in the autumn of 1952 which gave me a wholly new and more effective approach in my trade union work.

And incidentally, my own small son said a few days after my return, "I want to work with MRA. Daddy is so different."

These are the conclusions I have come to so far:

1. I have a means of deciding every issue I have been faced with in industry to the complete satisfaction of both management and labour.

2. In disputes, when I have been willing to forego any attempt to get my own way and instead tried to find what is right, there has been a response from the employer. This has never meant a false compromise, but has involved change in his attitude and action as well as mine.

3. Personal animosity or personal pride have been the real reasons for certain disputes, with resultant harm to the workers. When I have found an answer to that, the dispute itself is soon solved.

4. Trust is the factor that is most essential. It comes into a situation only when I am willing to admit honestly any places where I have been wrong and to discuss an issue with all cards on the table face up.

5. It is harder to fight for "what is right" than merely to carry out the wishes of union members.

6. This new way, I have found, has nothing to do with the status quo, but is a revolutionary way, of answering the extremes of dictatorship of the right and the left.

Here are two examples of how this new approach works:

1. One of my first experiments was in a factory where there had been a continual state of discord covering a period of six years. When I approached the proprietor in a new spirit,

and apologised for places where I knew I had been wrong in the past, I found a warm response. The result was an agreement in place of discord, to the benefit of the workers and the industry as a whole.

2. Later I was appointed as one of a two-man private arbitration board to make proposals for settling a 13-month old dispute in the electrical industry. When the employer and I tried to find out together "what is right" for the situation, instead of "who is right" of the two of us, we came to agreement after four meetings.

The present situation seems to me to need something new. Very few are satisfied with the present state of affairs. There is a revolution on its way. The question is whether it will be revolution by compulsion or by consent.

I have seen in my experiment with the application of MRA so far, that it is the constructive way and that we can all have a part in this revolution by consent.

Work For The Villagers

A correspondent in India writes:

"Here is the story of one man in South India, an ordinary man who has begun to find the practical results of change.

"For the past seven years Ananda has been a violent agitator. His land went to waste, his wife would not work with him and he was estranged from the rest of his family.

"There is a lady here who first met Dr. Buchman in India in 1924 and learned to listen to God's guidance. She felt that Ananda should go to Caux. After denying with passport difficulties due to his previous record he went. He came back burning to put into action this new ideology. First he apologised to all those he had wronged, including the Deputy Chief Minister of his state for creating a disturbance at his meeting

and trying to break it up. He became reconciled with his wife and family.

"Last Saturday he took us out to his village. We saw the green fields of paddy and the men and women working in them. This is the first time for seven years that he has really worked his land and these men and women had employment as a result. His wife told us that now she looks after the farm work when Ananda is away and teaches the children of the farm workers also.

"One of the most significant things is his agreement with his three neighbouring farmers to work their land co-operatively when this year's harvest is in. Under the old family system each has his own small pieces of land scattered here and there but now they will pool all their land and work it together, there-

by cutting out wasted energy and water. The local member of the Legislative Assembly was much impressed by Ananda's plan and his conviction to carry it through, and said, "This is just what is needed. Legislation has failed so far to achieve co-operative farming which is essential in the villages if food production is to be raised."

"Other men have gone back to work their farms because of Ananda's example. Besides helping to fill the nation's rice-bag, this means that many families are being provided with a source of livelihood. In view of the Prime Minister's consistent call for increased production, an answer to unemployment and his latest stress on village initiative, here is a working example of all that is being achieved through change and guidance."

UNITING A DISINTEGRATING HUMANITY

From a statement on the future of world Labour by British Socialist Members of Parliament issued to the press.

Frank Buchman's conviction that "Labour led by God will lead the world" recalls us to our great destiny. Far from competing with or encroaching on the functions of trade unionism, the MRA philosophy of absolute moral standards and the guidance of God gives it a vitality born of moral clarity, and strengthens it in the fight for positive ideas in the world struggle of ideologies.

The MRA philosophy is so simple that anyone can grasp it; to live it is another matter. East and West can and do respond to it, and it has proved to be the greatest uniting idea of our time.

It may also be true that Labour in chains to a materialist philosophy will wreck the world. We are now at the parting of the ways. In our belief

MRA points the road that the great movements of the common man everywhere must take if they are to fulfil their role of uniting a disintegrating humanity.

ALICE CULLEN,
Member for Corbally, Glasgow.

E. G. GOOCH,
Member for N. Norfolk, President of the National Union of Agricultural Workers and the International Landworkers' Federation.

JAMES HARRISON,
Member for Nottingham East, Member of the Executive of the National Union of Railwaymen.

H. E. HOLMES,
Member for Hensworth, Yorkshire.

TOM OSWALD,
Member for Edinburgh Central.

C. J. SIMMONS,
Member for Brierley Hill, Birmingham.

world we live in—and what to do about it, in 64 pages of brilliant three-colour drawings.
Blandford Press 1/-

"MRA Information Service," which includes a quarterly pictorial and fortnightly reports from key areas of the world will keep you in touch with the best news of MRA. 25/- a year post free. 35/- annual edition.

These publications and full lists of books can be obtained from MRA, P.O. Box 1014, Johannesburg.

For further information about Moral Re-Armament the following books are recommended.—

"Remaking the World," the collected speeches of Dr. Frank Buchman.
Blandford Press. 5/-.

"The World Rebuilt," by Peter Howard. The true story of Frank Buchman and the men and women of Moral Re-Armament.
Blandford Press. 3/0.

"Where do we go from here?" a simple guide to the

21 APR 1954

ઇન્ડિયન

ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીના વક્તવ્યો અને લેખોમાં સ્વપાત્રું.

પુસ્તક પર મુદ્રા—અંક ૧૫
તા. ૧૧ એપ્રિલ, ૧૯૫૪.
છુટક નકલ પેની ૬.
દર શુક્રવારે બહાર પડે છે.

આફ્રિકામાં વસાહતવાદ

(રિસ્કેડ બેલોડ)

ઇન્ડિયને કાયદો માણસ માત્ર ને સમાનપણે ઘાણુ પડે છે. તથા માણસમાત્ર એક છે, ઇશ્વર ની નગરમાં સઘળા મનુષ્યો સમાન છે. જાતી, દરજ્જો વીગેરે ભેદો છે ખરા, પરંતુ જેમ માણસ ને, દરજ્જો લધારે ઉચો તેમ તેની જવાબદારી વધારે હોય છે.

સ્વમાન-પ્રિય માણસને સોના ની બેઠીઓ લેખાંડની બેઠીઓ જેટલીજ ખુબી છે. કામ બેઠી બોમ્બ રહેલો છે, તેની ધાતુમાં નહિ.

અ.પણે સ્વતંત્ર પુરોષ અને છીઓ તરીકે નહિ રહી શકતા હોઈએ તો મોતથી સતોષ મ ની છીએ, પોતાની પરવશતા ને મારે માણસે પોતાની જાતને જ દોષ દેવે રહ્યો તેની હિંમત માં આવે ત્યારે તે સ્વતંત્ર બની શકે છે.

અરવિન્દરાય. ગાંધીજી.

આ પહેલાં આજે છુટથી વાતો કરીએ છીએ કે વસાહતવાદના દહાડા લશ્કર ચુકયા છે. એનો અંત આવવા લાગ્યો છે પણ રખેને જો અટકીને ઉભો રહે અને આડકતરી રીતે પાછો ફરે એની આપણે સાવધાની રાખવી જોઈએ.

મધ્ય આફ્રિકા તથા ગિયાનામાં બની રહેલા બનાવો આપણને સવેળા ચેતવણી આપે છે. જેમાંથી આધુનિક વસાહતવાદ ઉદભવ્યો હતો તે અર્થબ્યવસ્થા પડી જાયવા લાગી છે એવે વખતે નવા યુગનો આરંભ થઈ રહ્યો છે.

જો અર્થબ્યવસ્થાએ રાજીન લે.કોની અગણિત સંખ્યાના અર્થબ્યવસ્થાને તથા કમદમારી-ભરી પરિસ્થિતિને લોગે જુજ પશ્ચિમના દેશોને અદ્યતન ધનહોલત આપ્યા હતાં. મનુષ્યનુ શોષણ તથા કુદરતી સાધનસંપત્તિને કુરૂપયોગ કરનારી નીતિ બધ પડવાને લીધે પશ્ચિમની ઘણી પ્રજાઓના નફા ઓછા થયો તથા તેમના જીવનનું પૈરણ પથ નીચું ઉતર્યો.

રાજીન પ્રજાઓ જાગૃત થઈ છે અને સહિયારા કાર્યને માટે એકત્ર થવા લાગી છે. તે રાજકીય તેમ જ આર્થિક સ્વાતંત્ર્યની માગણી કરે છે. અને એ સાધવા માટે તેનાં સઘળા અંગેમા વધુમા વધુ સ્વયંપુર્ણત વાળી દ્રુપિ ઔદ્યોગિક અર્થવ્યવસ્થા તે ચાહે છે. સામ્યવાદ તેમની મદદે આવ્યો છે. પરિણામે એ જબરદસ્ત સત્તાનાં જુથો તેમની મંત્રી તથા તેમનો સહકાર મેળવવા માટે તથા તેમનો વેપારરોજગાર અને કુદરતી સાધનસંપત્તિ મેળવવા માટે પકાપકી કરી રહ્યાં છે.

આ ગ્રંથકાર્તુ બીજું પરિણામ એ આવ્યું છે કે, જો એ સત્તાનાં જુથો વચ્ચેનો વેપાર રોજગાર નહીં જેવો અને અનિશ્ચિત બની ગયો છે. સાચે જ, ઉપર જણાવેલી એ બધી વસ્તુઓ સર્વત્ર બાજરો મચાંદિત કરતી જાય છે અને જે દેશોએ એક બાજુ દળતી, વધુ પડતી ઔદ્યોગિક અર્થવ્યવસ્થા ખીલવી છે તેમને વસાહતી પ્રદેશોમાંના પોતાના મહત્ત્વના આર્થિક તેમ જ બુદ્ધાત્મક અંગ્રાઓ ખોઈ બેસવાનો ડર પેદા થયો છે. પરિણામે મોટા ભાગની પશ્ચિમની પ્રજાઓ, હુનિયાના કેન્દ્ર પણ ભાગમા આવેલી તેમની જે કંઈ આર્થિક તાકાત હોય તે પકડી રાખવા માટે ફાંફાં મારી રહી છે અને એને માટે સારી સરખી છુટછાટો આપવાને તઈયાર થઈ ગઈ છે.

વસાહતવાદ આજે એક નાણુક પ્રકારની ઠળા બની ગઈ છે.

આફ્રિકાનો સવાલ એ રીતે અદ્વિતીય છે કે તે ઉબ્બ કટિખંડમાં આવેલો હોવાથી તેમાં કેટલાક એવા વિરાણ પ્રદેશો છે જેમાં યુરોપિયનો કાયમી વસવાટ કરી શકે નહીં તથા ખીજા ઉત્તર, દક્ષિણ તથા મધ્ય અને કેન્દ્યાના એવા ઉબ્બ પ્રદેશો છે જ્યાં તેઓ કાયમી વસવાટ કરી શકે. એ ખીજા તંગદિલીવાળા પ્રદેશો છે જ્યાં રૂપિકલ ગોલ્ડ કોસ્ટ, નાઈ-રિયા, યુગાન્ડા, ટાંગાનિકા વગેરેમાં જમીનની માલકી ધરાવતા ખેડુતો તેમ જ ખરીદવેચાણુ માટેની તેમ જ કપાસનાં જીનો વગેરેની સહકારી મંડળીઓ સામાન્ય બાળત છે. વળી ત્યાં આગળ રચાનિક તેમ જ અધ્યતન સરકારમાં લોકેને વધુ ને વધુ હિસ્સો આપવામાં આવે છે.

કેન્દ્યા જેવા તંગદિલીવાળા પ્રદેશમાં થોડા હજાર યુરોપીયનો પાસે દેશની ઉબ્બ પ્રદેશ ની અસંખ્ય એકર સારામાં સારી ખેતીલાયક જમીન છે. અને તેઓનુ ત્યાંના રાજકીય જીવન પર પ્રભુત્વ છે.

એ જમીન તેમજે જરાય જમીનના બદલામાં આફ્રિકાનો પાસેથી બાળજબરીથી પકાવી લીધી હતી.

એના લેગ બનેલા ઘણા હાલ જેઓ માઉ મ.ઉ સળવળમાં લાગ લે છે તેમના વડવા એ હતા.

(અનુસંધાન પાને ૧૩૫ મે)

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૧૬ એપ્રિલ, ૧૯૫૮.

પ્રોટેક્ટરેટો

બ્રિટીશ અને એયુવાનાલેન્ડ અને સ્વાઝીલેન્ડ પ્રોટેક્ટરેટો ના વહીવટ સુનીયન સરકારના હાથમાં સોંપી દેવાનો સવાલ વડા પ્રધાન ડૉ. ડી. એચ. મલ્લાને ફાળી સુનીયન પાર્લામેન્ટમાં ઉઠાવેલો છે. આ પ્રદેશો હાલ બ્રિટીશના તાબા હેઠળ છે. આ સવાલ પરદેશી તાબા નીચેના દોઢમાં ના પ્રદેશોના વહીવટ હોંદને સોંપી દેવા ની હોંદ તરફથી અંતિમી ચર્ચ રહેલી છે તેના નેવો છે. અને કેસોમા મામલોએના વાળખીપણા વિષે કોઈ બાંધો ઉઠાવતું નથી. પરંતુ બંને વચ્ચેના તફાવત એ છે કે દોઢમાંના પરદેશી તાબા નીચેના પ્રદેશોના સંબંધમાં હોંદની વિશાળ બહુમતી તેમજ તે તે પ્રદેશોની મહાજન વિશાળ બહુમતી બધાં એક મતની છે, એટલે કે, એ પ્રદેશોના વહીવટ હોંદને સુખન ચર્ચ બંને એકમ એ અત ધરાવે છે, સાથે સુનીયનનાં સંબંધમાં સુનીયન મોના વિચારવાન મુરોપીયનેનો અત તેમજ બીન-મુરોપીયનોનાં લગભગ સર્વાનુમત પ્રોટેક્ટરેટોના વહીવટ હાલ ના સંલોગમાં સુનીયનને સોંપી દેવાની સમ્મત વિશ્લેષ છે તેમ પ્રોટેક્ટરેટોની અદરની વિશાળ બહુમતીની સાથે કે બાબતમાં કરી મક્કમત કરવામાં આવી નથી તેમ તેની સંમતી પણ મેળવવામાં આવી નથી. એ અર્થ છે કે હાલના બ્રિટીશ તંત્ર હેઠળ પ્રોટેક્ટરેટોમાં ઇંગ્લેન્ડમાં આવે તેટલી પ્રગતી નથી ચલેલી પરંતુ ને લોકોનું બાલિ બાલે અનિશ્ચિત છે તેઓ પોતાનો આત્મા હજુ સર્વથા મોઝ બેઠેલા નથી. તેઓને અજાણ ને તે દિવસે સંભળવાની તેઓને આશા છે ખરી. પરંતુ એવા તેઓ સુનીયન સરકારના વહીવટ હેઠળ આવ્યા એટલે તેઓનું આવી બંધું એ તેઓ સારી રીતે સમજે છે. આને તે કોઈ પણ સુનીયન સરકારના વહીવટ નીચે મુકાવા નું પસંદ નહિજ કરે, તેઓનું શરીર તેમજ આત્મા બચાવવાને તેઓથી નીકળી જવાનું પસંદ કરશે. એટલે સુનીયન સરકારને કરો આધારન નથી, બ્રિટીશ સરકાર ને પ્રોટેક્ટરેટો ની અદરના ભાગતા વળગતા લોકોની ઇચ્છા બધવા વિના અને તેઓની સંમતી મેળવ્યા વિના પ્રોટેક્ટરેટોના વહીવટ સુનીયન સરકારને સોંપી દેવાનું પગલું લેશે તે તે મોઢાંમાં મોટી ભૂલ કરશે અને પોતાની જવાબદારી

માંથી મંબીર રીતે સુધી અધારે. બહોં એ લોકોને વચ્ચેની સાથે નાખી દેવા નેવું થશે. અથે દાર્દક આશા રાખી એ છોએ અને પ્રાર્થના કરીએ છોએ કે બ્રિટીશ સરકાર કોઈ પણ સંલોગમાં એવું પગલું લેવાને નહિ દોરવાય. પરંતુ આ બાબતમાં હોંદીઓને ખાસ બધવા નેવી બાબત છે. મલ્લાને સુનીયનની ખાસભામાં આ વિષયપર બાવણ કરતાં તેઓને વિશે કરેલાં સુચનની છે. ડૉ. મલ્લાને કહેવું જણાવાય છે કે “આ પ્રદેશો, તેમાં આસ કરી સ્વાઝીલેન્ડ ને બ્રિટીશ વહીવટ નીચે રહેશે તે સુનીયનનું તંત્ર મલ્લાવડું અમુક કારણોસર મુશ્કેલ થઈ પડશે. તેમાંનું એક કારણ એ છે કે સુનીયન માં આસ કરી હોંદીઓની ગેરહાથે વસાહત થશે. સુનીયનના બંદોએ તે હોંદીઓને ગેરહાથે હાથમ થતાં રાહી ચકાશે પરંતુ સ્વાઝીલેન્ડ અને પોરસુગીઝ પ્રદેશોની વચ્ચે એવો ભાગ રહેલો છે કે જ્યાંથી હાલના ગેરહાથે વસાહતીઓ સ્વાઝીલેન્ડમાં સધને સુનીયનમાં હાથમ થઈ શકે છે.” અથે ને જણવા ઇચ્છીએ છોએ તે એ કે અત્યાર સુધીમાં કેટલા હજાર હોંદીઓ એ રીતે સુનીયનમાં હાથમ થઈ શક્યા છે? સરકાર પાસે તેની નોંધ તો હોવીજ નેહોએ. કે પછી બહુ તિરકારાયેલા હોંદીઓપર પ્રકાર કરવાને ડૉ. મલ્લાને આ એક સહેલું સાધન મળી ગયું છે? ડૉ. મલ્લાનના બાવણમાંથી આ રહું હજુ એક બીજું મોટી : “છેલાં એ વર્ષમાં પોતાના તાબા હેઠળના પ્રદેશો અને વસ્તીઓ છે.ડી દેવામાં બોટનને નરાથે પાપ લાગ્યું નથી. હોંદ, પાકીસ્તાન, સીબેન, બરમા, ઇન્ડોને અને સુદાનપરનો પોતાનો અંકુશ છે.ડી દોષેલો હોવાને બધારે વિચાર કરવા એસીએ ત્યારે નેવામાં આવે છે કે બોટને પોતાના તાબા હેઠળની છો કરે.ડી વસતીને નમતું આવેલું છે.” એટલે ડૉ. મલ્લાનનું બાધબલ તે, તેમને એ શીખવતું જણાય છે કે, લોકોને સ્વતંત્રતા આપવી એ પાપ છે અને તેઓને શુભાશીમાં શાખવા એ પુણ્ય છે. પ્રોટેક્ટરેટોના લોકોએ ડૉ. મલ્લાનની સરકારના વહીવટ નીચે આવતાં પહેલાં હોંડા વિચાર કરવાને આ એક વધુ કારણ છે.

નોંધ

એપ્રાઈલ ૬ ઉપર દક્ષિણ આફ્રિકાના બીરપ

ને બ્રિટીશમર્ગના બીરપ ડૉ. એન્ડ્રોસ રીન્ડે અમેરીકાના પાદરીપર એપ્રાઈલેની બાબતમાં કરનારો ડૉ. મલ્લાને જણેલો પત્ર, ને અથે અમા અલ્બાડીયાના અકર્માં પ્રસિદ્ધ કરી ગયા હતા, તેના પ્રસુતરમાં જણેલું છે કે ને પાદરી અવાજથી ડૉ. મલ્લાન અને આફ્રિકાન્સ લોકો પ્રેરણા છે, એજ અવાજથી અને પણ હોડી પ્રેરણા થઈ છે, પરંતુ અને તે અસ્પરશ કરી રહી છે, કારણ, આફ્રિકાન્સ લોકો બધારે પોતાને ઇશ્વરના માનીતા લોકો ની બાધબલમાં ને વાત છે તેને અંબીરપણે લઈ રહ્યા છે ખરા પરંતુ એ લોકો આ કારણથી માનીતા હતા એ તેઓ જુલી જતા જણાય છે ઇશ્વરના માનીતા એ લોકોજ બધાય કે એઓ ઇશ્વરના કરમને એ ઇશ્વરનું કરમાન છે તેટલા ખાતરજ માનતા હોય અને નહિ કે તેમાં પોતાનો લાજ સમાયેલો છે અથવા પોતાની આબાહી સુરક્ષિત રહે છે તેટલા ખાતર.

વડા પ્રધાનના પોતાનાજ કહેવા મુજબ એપ્રાઈલે આતમરક્ષણની આવ ના પરથી પેરીત થયું છે. એ ઇંગ્લેન્ડ થાય તેના કોઈ વીરોધ કરવું નથી. પરંતુ એ પરથી ટુરતજ પ્રથ ઇપરિયત થાય છે કે આ કુદરતી ઇચ્છાની તૃપ્તિને લોકોના આત્માત્મિક બાવિના સવાલ ની સાથે એ રીતે નેહી દેવી કે નેથી માનવીએ રચેલી નીતીને ધાર્મિક સ્વરૂપ આપી દેવાય એ શું વારત્તવિક બધાય? બળી બીજો પ્રથ એ ઇપરિયત થાય છે કે એપ્રાઈલેની નીતી સાથે આલે શું ધરવા મુજબનું ફળ આપશે ખરી?

એઓ એપ્રાઈલેનો વિરોધ કરી રહ્યા છે તેઓ આ દેશમાં ગેરા વળી એના બાવિના નીચાર નથી કરતા એ માન્યતા જુલબરેલી છે. બલકે તેઓ તે એમ માને છે કે આ નીતી અમલમાં મુકવાથી ડૉ. મલ્લાન ને વરતુઓ અટકાવવા માંગે છે તેજ વરતુઓ સિદ્ધ થશે.

અતમાં ડૉ. રીન્ડે દક્ષિણ આફ્રિકા ની ઇન્ડિયન કાઉન્સીમે કુંકે મુદત પર આ બાબતમાં કરેલા હરાવો દાકે છે.

(૧) ઇશ્વરે સધળા માનવીઓને પોતાના નેવાજ ધડેલા છે. એટલે સધળા ભેદથી ગર એવું ઇશ્વર સાથેનું બીકથ રહેલું છે.

(૨) ને વ્યક્તિઓએ હલકમાં હલકા સમજનાથી પ્રગતી કરેલી છે તેઓને તેઓએ મેળવેલા નવા દરબજ ની જવાબદારીઓ અને હલકો ભોજ વવની તક મળવી નેહોએ.

(૩) દક્ષિણ આફ્રિકાની સોય

અમરપની ભરૂર “એપ્રાઈલે” ને પવંતુ અંમનથી કામ કરી અમા સાધવાની છે.

(૪) નામરીકતમાં જવાબદાર તાતંત્રમાં સામેલગીરીનો અમારેક જ છે. અતધીકાર એઓ ભોમી દાઢા દેવ તે સધળાને અપાવો નેહોએ.

(૫) દરેકદરેક બાળકને કોણ આપી શકાયું હોય તેવું અને વચ્ચે થી મક્કલ કરી શકાયું હોય તેવું પ્રાથ માં સાથે દક્ષિણ મેળવવાની તક મળેહોએ.

(૬) પ્રત્યેક માણસને આત્મિક કિતને માટે ને ફોરમાં પોતાની ફેડું શક્તિ બાપરી શક્તો હોમ તે દેવ કામ કરવાનો હક છે.

શ્રી. અણીલાલ ગાંધીની શ્રી. સ્વાર્ડને રેલે

દક્ષિણ આફ્રિકાની એઓમાં બી મોરાર્જી પ્રત્યેની ગેરવર્તણૂક અથે અલ્બાડીએ સેનેટમાં ન્યાય ના પ્રધાન શ્રી. સી. આર સ્વાર્ડે નીવેદનના જવાબમાં બી મળું માધીએ નીચે પ્રમાણે નીવેદન છે : ન્યાય ખાતાના પ્રધાન શ્રી. આર. સ્વાર્ડે સેનેટમાં જણાવેલું વાય છે કે નેસીમાં ગેરવર્તણૂક દરિવાદ કરનારોના જુદા છે. નેજના પાદરીઓ અને અલ્બ સેવકો, એઓએ એ દરિવાદોની કહેલી છે અને કહે છે કે એ દરિવા માં કશું વળુદ નથી, તેઓની સ્વિકારવાતું શ્રી. સ્વાર્ડે વધી પ કરે છે.

આત્મર્થની વાત છે કે વિરો રજુ કરવામાં આવેલા પ્રથ શ્રી. સ્વાર્ડે સ્વિકારવા તબજ શ્રી. આર એમ કહી રેવું કે લોકો છે તેથી લોકો જુદા હતા તરી શ્રી. સ્વાર્ડે સત્પના દિરસા વરી નથી. શ્રી. સ્વાર્ડે પોતાની એટલી સદર અનના હોય છે દરિવાદોની તપાસ કરવા એક નીમવાની લોકો તરફથી રીર થયેલી મામણી સ્વિકારવું સંકેતમાં નહિ નેહોએ.

મારે પોતાને વિશે મોઢું કહેવું નેહોએ કે મારી વાત એ એવું સાખીત કવી વિના મે કહેવામાં આવે તેના કું જબ કહે છું. એ બાબતમાં કું થી એવેજ કહી છું અને એ નો પુરવાર કરી આપી શો? ગેરા કેડીઓ પ્રત્યેની વેલર્વે ડું મેં કહેલું નિવેદન જુદું કે પ્રાપ્તિત હાથમ સાલ દિવસ કરવા તથાપર છું. અને એ ને એ પુરવાર નહિ શ્રી

મી. સ્વાર્ટે તેમનું અંતઃકરણ (જે તેમને અંતઃકરણ હોય તે), કહે તેમ કરવું. જેમના પાદરીઓ અને સમાજ સેવકો, જેઓનું મી. સ્વાર્ટે સુચન કરેલું છે, તેમના ખ્રીસ્તી અંતઃકરણ ને મારી નાખવનું છે કે તેઓએ

કુખી થઈ રહેલા સુખ માનવીઓના બોલે જોડના અધિકારીઓ અને સરકારનો બચાવ કરવો નહિ 'જોડ' જો. મી. સ્વાર્ટે બોલેને મનાવવા માગે છે એટલી જોડના ઉચ્ચ અધિકારીઓને ફરિયાદો કરવી સહેલી નથી.

આફ્રીકામાં વસાહતવાદ

(પહેલાં પાનાનું અનુસંધાન)

જોમો ટોન્ગ દાએ એક વખતે રોડન બસસ્ટન તથા મારી આમણ આમની સમાના માપ ધીના એરડામા તેના દાદા પાસેથી તેમના કુટુંબની વારસા માં ઉતરી આવેલી જમીન ઠેવી રીતે લઈ લેવામાં આવી હતી તે કહી બનાવ્યું હતું આ જમીનમાં હજીએ આફ્રીકાને જ તેમના ગોરા ભાઈકો માટે ખેતી કરે છે અને હજી વાર તે તેમને યુવાઓના ભેગી કારમી નિધિમાં એ કામ કરવું પડે છે. માલે માલે જેવા કુખર ઉપરવનાં કારણે પેટી આ યુવાઓની પરિસ્થિતિ માથી ઉદ્ધવવી બારે નાસીપાસીની સમસ્યા માનવજાતી સ્થિતિ તથા આફ્રીકાવાસીઓ પ્રત્યે દાખવવામાં આવતો ગુસ્સો છે.

દક્ષિણ આફ્રીકામાં અતિદેવમાંથી ઉદ્ધવવી વર્ણની ન અથ એવી કરણ્ય ઘટનાઓ જોવા મળે છે. ઉત્તરમાં તેની અડોઅડ આવેલાં રોડેશિયા તથા નવાસાલેન્ડની—ત્યા પશુ વિપુલ ખનિજ કચ્છો પડેલાં છે—જેમ ત્યાં પશુ રંગીન લોહોની સેધી અણુરી, મરીયાઈ અને સહેરી વસ્તીનું દારિદ્ર્ય વગેરે સવાલો ઉભા થયા છે. આ આફ્રીકાની પરંપરા માટે પરબ વરણ છે અને તે આફ્રીકન લોહોની રેવો, તેમનાં જીવનમાં મુશ્કેલી તથા નીતિમત્તાનું સત્યાનાથ વાળા રહી છે.

તંબલિયાવાળા આ અરેબોમાં શું કરવું કે એને અંદે આશા ક્યાં રહેલી છે?

કેન્યા તથા મધ્ય આફ્રીકામાં ગોરા મોટા સમાજો તથા રાજકીય સુધારાઓ કરવાના ફરતો આપવામાં આવ્યા છે પણ ખરેખર મળનાર લાભો તેા ફરતા ભવિષ્ય સુધી મોટુંક રાખવામાં આવ્યા છે. અને એ વરણ તેમને વિરેના વિશ્વાસને નાશ કરે છે.

વળી, તેમનું કાળજીપૂર્વક અવલોકન કરતાં આશુમ પડે છે કે, એ બધાની પાછળ એક જ પ્રકારની યોજના રહેલી છે. 'સારી રોજી કમાનાર' અણુરોના વિશાળ પાયા પર મચાવેલી ધમારતની ટોચ પર સુદીઠ ગોરાઓ છે અને મધુર આફ્રીકનોને એક નાનકડા અધ્યક્ષમાં એ કમરતને સમર્થન રાખે છે. કેન્યાને, ઉચ્ચ અંદેક વિશાળ પ્રદેશની ખેતીના પાયા-કપ બની રહે છે. એ ઉચ્ચ પ્રદેશ

પર વ્યવસ્થા અંગેનું, નાણાકીય તથા રાજકીય પ્રભુત્વ ગોરાઓનું હોય અને તેમાં આફ્રીકને, 'અદુર્લભ મનોહિત પ્રમાણમાં' ભાગ લઈ શકે.

એ નહીં ચાલે, અને આફ્રીકન લોકો કદી જી વ્યવસ્થાને રચીકર નહીં કરે. કેમ કે, તેમના આગેવાનો ને લાગે છે કે, એ વસ્તુ તેમના સ્વલ ના મુળને સ્પર્શતી નથી.

તેમને તો ચેતે જ રચેલી અને ચેતાના દારા જ સંચાલિત જીવન-વ્યવસ્થા જોડએ છે અને દરકેલ રચને તેઓ જોની જ આગણી કરે છે.

આપણી મદદ, આપણી દોરવણી, આપણો સહકાર તેઓ કમ છે પણ આપણુ પ્રભુત્વ તેમને જોડતું નથી તેમને સૂક્ષ્મકિત સ્વયંચાલિત સમન્વેમાં ભૌતિક પદ્ધતિની ખેતી અને અનુરૂપ ઉલોગો જોડએ છે.

આ વસ્તુ તેમને સિયર અને સ્થિતિ પ્રિય સંસ્કૃતિ આપશે વળી તે તેમને નૈતિક સિયરતા પશુ આપશે. એ સારી સંસ્કૃતિ નિર્માણ કરવામાં કામે લાગતી વ્યક્તિમત્તા તેમ જ સામુદિક જવાબદારીની ભાવનામાંથી જ પેદા થઈ શકે છે.

આફ્રીકામાં સુલેદસ્થિતિ સ્થાપવાનેા આ માર્ગ છે. જમતની સ્થિતિમાં પશુ આફ્રીકા આ રીતે જ ચેતાનેા વધુમાં વધુ કાળો આપી શકે.

સંકલન : 'પીસ ન્યુસ'માંથી.

વિવિધ

સાહિય-વેરટ આફ્રીકાપર ચર્ચા

કરવા યુનોનેા ધીજે પ્રયાસ

સાહિય-વેરટ આફ્રીકાના રાજ્ય વીરો ફરી વાટાઘાટ માણુ કરવા સુ. એન. ઓની સાહિય-વેરટ આફ્રીકાપરની કમીટીએ યુનીયનની સરકારપર ખીજે પત્ર લખ્યો છે. આ કમીટી યુનીયન સરકારનેા, જનનુઆરી ૨૨મી તારીખ ના પત્રના જવાબપર વીચર કરવા મળી હતી. જવાબમાં યુનીયનની સરકારે જણાવ્યું હતું કે આ નવી વાટાઘાટથી કોઈ ખાસ પરીણામ આવે એમ લાગતું નથી. લીમ એલ નેશનના અંત પછી દરેક આફ્રીકા કોઈ પણ આતરરાષ્ટ્રીય સરચાને દેવાલો અને પીરીયનેા રજુ કરવા

બંધાવતી નથી. પત્રમાં યુનીયન સરકારે જણાવ્યું હતું કે સરકાર અને મદદની ઇટીએ ૧૯૪૭માં દક્ષિણ આફ્રીકાએ સાહિય વેરટ આફ્રીકાના આગલા વર્ષના વહીવટ વીરો દેવાલ રજુ કર્યો હતો. પરંતુ આ દેવાલથી યુનીયન સરકારના વહીવટ વીરો અનીચ્છીત ટીકા ફક્ત સાહિય વેરટ આફ્રીકા વીરો નહીં પણ યુનીયન વીરો કરવામાં આવી હતી. આથી અરાખ અસર થઈ હતી.

સુસાદરોની હેરફેર

દોહી કુલુએની ઇંગ્લીની તપાસ કરવા પાસ અમેરીકનો મુન્સ પદોઆ છે. તેઓ ૧૨ અઢવાડીયા સુધી દોહીમાં રહેશે. તેમને યુનાઇટેડ રેટસની 'એક્સપેરિમેન્ટ ઇન ઇન્ટરનેશનલ લીરામ આરગનાઇઝેશન' તરફથી એક્સવામ. આપ્યા છે. આ સંસ્થા જુદા જુદા દેશો વચ્ચે સુસાદરોની હેરફેર છે. આ સમયાના ચા.પક મી. કાનેલ ખી વેરિ જણાવ્યું કે આથી યુનાઇટેડ રેટસ અને દોહી તેમજ ખીજન એશીયન દેશો વચ્ચે સુસાદરોની હેરફેર વધરવાનેા ઇરાદો છે.

કલકત્તા ધરતીકંપ

તા. ૨૨મી માર્ચના ઉત્તર-પૂર્વ દોહીમાં ધરતીકંપ થયો હતો. આ ધરતીકંપ ઓગસ્ટ ૧૯૫૦માં થયેલા ધરતીકંપ જેવો હતો. પરંતુ આ વખતે નહીં જેવું નુકસાન થયું છે કારણકે તે ઓછા વસ્તીવાળા મણીપુરના દરેક વીજાતમાં અથવા કલકત્તાથી ૨૮૦ મ.કસ દુર મરગાની સરહદના વીરતારમાં થયે, હોય એમ માનવામાં આવે છે. કલકત્તામાં ભારી ભારણ અકળવાથી અને ભીંતોનું પ્લાસ્ટર ખરી પડતાં લોકો જમી ઉઠ્યા હતા. ધણી લોકો માર્ચના કરવા લાગ્યા હતા. બહાપુત્ર નહીંમાં તોફાન ઉઠ્યું હતું અને તાર વ્યવહાર બંધ થઈ ગયો હતો.

શ્રી. આર્થ યુવક વ્યાયામ શાળા

જેદાનીસખમાંની થી આર્થ યુવક વ્યાયામ શાળાની (વાર્ષિક) જાહેર સભા મળી હતી જેમાં વ્યાયામની પ્રવૃત્તિ ફરીથી માણુ કરવા વિચરણા થઈ હતી. વ્યાયામમાં રસ લેતા દરેક કામગીરને સનિરવિ સિવાય દરેક સાંજે ૬થી ૮ પાડીદર પેલ, ટેરસ રીડ, ને'બર્ગમાં દાનરી આપવા પિનતી છે. સભામાં નવી સુદણી નીએ મુખ્ય મહ હતી.

પેટ્રુસ : નાથુભાઈ મોટી રામ મીશી, કોલાભાઈ પ્રમાણભાઈ, વલ્લભ ભાઈ ભગાભાઈ પટેલ, રાવજીભાઈ મુ. આરાભાઈ, જસમતભાઈ નાનાભાઈ : પ્રમુખ : કોલાભાઈ મોટીદા ભાઈ, ઉપ-પ્રમુખ : મગનભાઈ મોટીદા ભાઈ : મંત્રીઓ : કાનજીભાઈ જવાભાઈ, ધંડાભાઈ જાળાભાઈ : ટ્રેઝરર : સુનીભાઈ

વલ્લભભાઈ, અમનલાલ મોહવભાઈ; મોટીદા : કોલાભાઈ જવાભાઈ; કાપરેકદર : વિનુભાઈ ખી. પટેલ, કેપ્ટન : ભગુભાઈ મોટીદાભાઈ, દરીભાઈ મોહવભાઈ.

કમીટી સભ્યો : વલ્લભભાઈ પાડીદર, રા.જીભાઈ નાથુભાઈ, મોહનલાલ મારતર, નાનુભાઈ જવાભાઈ દેસાઈ, જવાભાઈ રામભાઈ, મ.ગા.ભાઈ રામભાઈ, આદમાર. નારાયણભાઈ, કાળાભાઈ નાથ.ભાઈ, મગનભાઈ કાનજીભાઈ, રમણભાઈ અ.કાળાભાઈ, રામભાઈ રમણભાઈ, રમણભાઈ જોડુભાઈ

કમીટીના ગીઆનાના વડા પ્રધાન

કમીટીના ગીઆનાની 'પીપલ્સ પ્રો-ગ્રેસીવ પાર્ટી' ના નેતાઓ. કે. એડી જમન મારટીન કારટર રે.વી વેરટમ.સ અને ખીજા ત્રણ મીનીરટરોને ગેરકાયદે સરકાર દોરવા માટે ગીરજતાર કરવામાં આવ્યા છે પોર્લસ તરફથી. સોલીસીટર જનરલે આ લોહોને જમીન પર નહીં કોડવા જણાવ્યું હતું કારણ તેઓ આ યુનેા પાછો ફરે એવો બધ હતો. તેમને જમીન પર કોડવામાં આવ્યા નથી.

કમીટીના ચકાકનો, કમીટી

ખળથી સામનો કરશે

કમીટીના પહેલ ખાતાના મંત્રી મી. મલોરાદ કોટીએ યુનાઇટેડ નેશનસ આરમીસીસ કમીશનના ચીફ જનરલ ખેનીકને જણાવ્યું કે જમીનમાં કમીટી તેમજ ખીજા આરમ દેશો કમીટીના ચકાકનો બળથી સામનો કરશે. જનરલ ખેનીક અને મી. મલોરાદ કોટીએ લખખ એક કલાક સુધી આરખ-કમીટીના વચ્ચેની તકરાર અને કમીટીના મધ્યોની મહાભાઈ વીરો વાત કરી હતી. કમીટીના અને કમીટીના પોર્લસ દેશો વચ્ચે વળી પાછા ગોળાબાર થયેા હતા.

જોડએ છે

સિદ્ધક અગર સિદ્ધિક

આમારે મુન્સાવી રીક્ષા આપી રહે તેવ. એક સંસ્થાની સિદ્ધક અગર સિદ્ધિક ની જરૂર છે.

કમેદવારે નીચે મુજબનાં સિદ્ધિક લા. ૩૧-૫-૫૪ સુધીમાં અરજી કરવી અને નીચે પ્રમાણે વીચર જણાવનાં :

૧ અભ્યાસ ક્યાં સુધીનો છે.

૨ સિદ્ધિક અગર સિદ્ધિક તરીકેનેા અનુભવ.

૩ અગર.

૪ જોડતો માર્શિક પત્રાર.

રહેવાની સગવડ રજુ કરવાથી પુરી પાડવામાં આવશે

ચેક કરી.

ધી એડવોકેટાઈવ યુનિ.ની રજુ.

૧૨ બેચમાં રજીડ. કોલેજમાં (૫૫).

ભારતનો પત્ર

(અમારો અગ્રપત્રી તરફથી)

મુબંબ તા. ૨૦-૪-૫૪.

ભારતમાં હજી યુવાઓમાં સખાઈ રહેલાં ફ્રેન્ચ અને પોર્ટુગીઝ સંસ્થાઓની આઝાદીનો સવાલ કરી એપ્રિલે આવશે જ્યાં છે. ગોવામાં બળવાની આગ ભગીરી રહી છે. પોર્ટુગીઝોનું દમન વધતું જાય છે. તેમ જોડાનો જુરસો પશુ વધતો જાય છે. પોર્ટુગીઝ સંસ્થાને ગોવામાં ચાલી રહેલા દમન અને ભારત સરકારે વિરોધ નોંધાવી લીધાનના સત્તાધીશોને એવા ચેતવણી આપી છે કે, ગોવાના લોકોના દમનને ભારત યાત્રા નવરે નોંધી ચકરો નહિ.

ગોવાના એક લોકપ્રીય આગેવાન અને ભારત સાથેના જોડાણના અગ્ર દિશાવતી કે. ગામ્પોઝની કથા કરી તેમને લીધાને ખેતે હતાની જ્યાં સામે ભારતે સખત વાંધો હોવાથી છે. ભારત સરકારે જણાવ્યું છે કે, ગોવા માંના દમનના ભારતમાં ગંભીર પ્રત્યા ધારે. પડવાનો સંભવ છે. ગોવાને પરદેશી યુવાઓમાંથી મુક્ત કરવ, માટે ભારત સરકાર પ્રયાસ કરી રહ્યું છે, ૧૫મે ૫ કીસ્તનાના હરકરી અફસરો પોર્ટુગીઝોને સહાય કરી રહ્યાનું કહેવાય છે ગોવાને મુક્ત કરાવવા જુનાગઢ ની જેમ આરત્રી હકુમત રચાવ તો પશુ નવાઈ નહિ.

આ સંબંધમાં લોકસભામાં શ્રી નેહરુને પુછવામાં આવ્યું હતું કે, પોર્ટુગીઝો ગોવા પર હમલે રાખવાને મહકમ છે અને એંગ્લો-પોર્ટુગીઝ સંધી હેઠળ, પોર્ટુગીઝના વડા ડો. સાલાઝીરના કથન મુજબ ઘિટન પોર્ટુગીઝ સંસ્થાઓનો બચાવ કરવાને બંધાયેલું છે, તે બોતાં ભારત આ સંસ્થાને અયોગ્યકસ મુદ્દત સુધી ચાલુ રહેવા નહિ દે, એમ ભારત સરકારે ૧૫૪ જાહેરાત કરશે?

જવાબમાં શ્રી નેહરુએ કહ્યું હતું કે, ભારત સરકાર આ સંસ્થાને અંગ્રેજો પોતાના હારાશની બધીવારે ૨૫૪ જાહેરાત કરી છે ભારતમાં ગોવા કે એવા સંસ્થાને રહેવા દેવાનું અકલ્પ છે. આ પ્રશ્નોના ઉકેલોને એવટ મ.મ. ચાર્લિ બધો પગલાંનો છે પરંતુ મારે કણુક કરવું જ્યાં છે કે ત્યાં જની રહેલા બનાવો આપણી ધીરજને ખુટાડી દે તેમ છે. જો- પોર્ટુગીઝ કરારનો કાલેહરનો અર્થ આ સંબંધમાં શુ છે તે હું કહી શકતો નથી, પણ ડો. સાલાઝીરે કાદેયા અર્થને માન્ય રાખવાને પશુ હું તકવાર નથી. આ સંબંધમાં તાલેતરમાં જુદા જુદા દેશો આ એવી ૨૫૪વા કરી છે કે, આવા રક્ષણ કરો ગોવા અને ભારતને જાણ પડતા નથી.

ભારતમાં ફ્રેન્ચ સંસ્થાને પોર્ટુગીઝોની ખાતેના ભારતના કાન્સુલ જન-રલ આ કેવળસીંગને ફ્રેન્ચ સંસ્થાને અને તાલીમે મંજૂર કરવા માટે દોષી બોલાવવામાં આવ્યા છે. પોર્ટુગીઝોમાં બનેલા છેલ્લા બનાવોને કસમાં લેતાં ભારત સરકારને એમ લાગે છે કે કવે આ પ્રશ્નના નિકાલને દુર ઠેલી ચકાવ તેમ નથી અને તેના વહેલા છોડ માટે અસરકારક પગલાં લીધાવા થી કેવળ સીંગને દોષી બોલાવવામાં આવ્યા છે. ફ્રેન્ચ હોદ્દા સત્તા ધરાવતો સમાજવાદી પક્ષ જે આવાર સુધી ભારતમાં બળ વાની વિરુદ્ધમાં હતો, તેણે હવે લોકમત લીધા વિનાજ ફ્રેન્ચ સંસ્થાનેને ભારત માં બેળવી દેવાની માગણી કરી છે. પોર્ટુગીઝો અને આસપાસના બીજા નગરોની સુધરાઈએ પણ આવીજ માગણી કરતા દરાવો પસાર કર્યા છે. ફ્રેન્ચ હોદ્દાનું પ્રધાન મંડળ પણ આવે જ દરાવ તેની આગામી બેઠકમાં પસાર કરશે. ફ્રેન્ચ હોદ્દા પ્રધાન મંડળ ના થી એડવર્ડ મુખર્ટ અને બીજા ચાર પ્રધાનોએ ફ્રેન્ચ હોદ્દાને લોકમત લીધા વિનાજ ભારત સાથે બેળવી દેવાની માગણી કરી છે. શ્રી મુખર્ટ જાહેરે કહ્યું હતું કે, ભારતમાં બળા જવાનો અમારો નિર્ણય અદર છે, બલે પડી તેનું પરિણામ મને તેવું આવે.

પ્રધાન મંડળ આવો દરાવ પસાર કરશે તો ફ્રેન્ચ હોદ્દાને મવનર તમર, પ્રધાન મંડળને ભરતર નહિ કરે? એવા પ્રશ્નના જવાબમાં લેમલે જણાવ્યું હતું કે, ફ્રેન્ચ હોદ્દાનું પ્રધાન મંડળ ધારાસભાને જવાબદાર છે, એટલે મવનર કાસથી આસ દુકમ બેળવા વિના તેને ભરતર કરી શકે નહિ. બે તેઓ આપું કાંઈ કરે તો પશુ અમારો નિર્ણય બદલાવાને નથી. અમારું બધે સિદ્ધ કરવા માટે અમે તમામ પ્રકારના સાતિઓ અને અદિ સક પગલાં લેશુ.

ફ્રેન્ચ હોદ્દા પેલીસ દળનો મોટો બામ હોદ્દાઓનો છે અને તેઓ સર-કાર સામે બળવો કરે એવા સકયતા માગતાં ફ્રેન્ચ હોદ્દા સત્તાવાળાઓએ તેમને કથિપારો આપવાનું બંધ કયું છે.

મારણકાર-કે.ચીનના ફરી એકવાર મુખ્ય પ્રધાન ચવાનું શ્રી પદમ માનુ પીલાઈનું ૨૫૪ આપરે કણુ છે. પશુ ઉદ્ધામનાઈઓની સરદારી લઇને સરકાર રચવાની તેમની ચોજના કુળ માં બળી છે. તેમને અંગ્રેજો અને

અન્ય સમાજવાદી પક્ષની કારોબારીના કુકમ આગળ નમવું નાખવું ૫૩૪ છે. પ્રજા સમાજવાદી પક્ષની ૧૧૮ સભ્યોની ધારાસભામાંથી માત્ર ૧૬ બેઠકો મળી છે. પ્રજા સમાજવાદીઓ અને સામ્યવાદીઓનો સંયુક્ત મોરચો ૬.૫ મીલાવે તો પશુ તેમની કુલ બેઠકો ૫૬ થતી હતી, અને કે.એસ. અને બાવજુકાર-તામીશના કાંગ્રેસની બેઠકો ૫૬ થતી હતી. એટલે શ્રી પીલાઈ અને સામ્યવાદીઓને એવી આશા હતી કે તેઓ અને સાથે મળી સરકાર રચી શકશે અને જે માટે તેઓએ શ્રી પીલાઈને આગેવાન તરીકે પશુ ચુંટી કાઢવા હતા. પરંતુ રાજમુખ્યે નિધાન સમામાં એંગ્લો-કે.ચીનના પ્રતિનિધિ તરીકે એક કે.એસ. તરફી સભ્યની નિમણૂક કરી એટલે પરિસ્થિતિ સાવ બદલાઈ ગઈ. બન્ને બાજુએ સરખા મત લઇ ગયા. એમાં મદાસ ખતે મળેલી પ્રજા સમાજવાદી પક્ષની કારોબારી સમિતિએ શ્રી પીલાઈને કાંઈ પણ સંધોગમાં ટોકો ન આપવાનો આદેશ આપ્યો અને કે.એસ. કરી રાજ્ય મા રાજપૂતનું શાસન અમલ તો સામ્યવાદી યાસન આવવું અટકાવવા માટે પ્રજા સમાજવાદીઓને ટોકો આપ વાનો નિર્ણય કર્યો. પરિણામે શ્રી પીલાઈ સત્તાના આસન પર બેસી શક્યા. જ્યાં સુધી કે.એસ. તેમને ટોકો આપેલ ત્યાં સુધી તેઓ સત્તા પર રહી ચકરો. પરંતુ કે.એસ. તેને લાભો વખત દરવ, નહિ દે એમ લાગે છે. કે.એસ. વચ્ચેને, મતભેદ નાનો છે, એટલે એક વખત લે મતભેદ નીકળી ગયા પછી થોડા સમયે કે.એસ. મા પીલાઈને ઉપ-લાવી પાડે એ શક્ય છે. પ્રજા સમાજ વાદીઓ અને સમ્યવાદીઓ તથા બીજા ઉદ્ધામવાદી પક્ષે વચ્ચે ત્રાવણુ કાર-કે.ચીનમાં આવી રીતે પડેલા બંગાળની અસર સમગ્ર હોદ્દામાં થશે. એથી નજીકમાં બિલિખમાં હવે કે.એસ. સામે આ બધા પક્ષો મળીને સંયુક્ત રીતે સુદેશીમાં લંબા રહી નહિ શકે અને એથી કે.એસ.ને ત્રાવણુકારની જેમ અન્યનો ૫૨ જમ અગવાની શક્યતા નહિવત્ બનશે.

ભારત સરકારે ભારતના પ્રખ્યાત વધ ના તમામ નામરિકોને હરકરી તાલીમ આપવાની દિશામાં એક પગલું બરવા નો નિર્ણય કર્યો છે; સરકાર કુકે સમયમાં એકકસ ઉમર સુધીના સર કારી નેહરો તથા જાહેર સેવાઓ સુધરાઈઓ, (કામ-ખસ કે, વિજ્યા કંપનીઓ, પોલર વર્કસ વગેરે)માં કામ કરતા નોકરોને પ્રાદેશિક રોન્ય મારદતે દરજ્યાત હરકરી તાલીમ આપશે.

લોકસભામાં આ પ્રકારની જાહેરાત કરતાં સંરક્ષણ સંસ્થાઓ માટેના પ્રધાન શ્રી મહાવીર ત્યાગીએ જાહેર કયું હતું કે, તેઓ આ માટેનો અરજો

શક્યતા ગાણુ બેઠક હરકીવાન જોડા સભામાં દાખલ કરશે.

સરકાર તરફથી જણાવવામાં આવ્યું હતું કે, આવી નિર્ણય લેવાનું કારણ એ નથી કે ભારતની સભામતી મરે કાંઈ ભવ હશે થશે છે કે કાંઈ તાલીમ ની પરિસ્થિતિ હોવી થઈ છે. પરંતુ રચાથી હરકર માટેનું અર્થ જોડાજોડા જોડું રાખવાની અને સાથે, કામ પ્રાદેશિક રોન્યને વિસ્તારવાની એ મજબૂત કરવાની સરકારી નીતિ અનુસરીને આ નિર્ણય લેવાનો છે. આ વિષે સંરક્ષણ ખાતા અને રાજ્ય સરકારે વચ્ચે પત્રવ્યવહાર થશે હો અને રાજ્ય સરકારોએ આ દરખાસ્તને ટોકો આપ્યો હતો. રાજ્ય સરકારના નોકરોને પણ દરજ્યાત હરકરી તાલીમ લેવી પડશે. આવી તાલીમ આપવાની સમયોડો લમમજ તમામ મહત્વ કે.ચીનમાં છે. સંરક્ષણ પ્રધાનના નિર્દેશને લોકસભામાં તમામ પક્ષોએ વખાવી શીધું હતું. ડેટલી વમ સુધીના ને પ્રાદેશિક રોન્યમાં દરજ્યાત લેતે તેની પાછળથી જાહેરાત કરશે.

પ્રાદેશિક રોન્યો અંગેનો મત ૧૯૪૮ માં પસાર કરવામાં આવ્યો હતો અને ૧૯૪૯ માં પ્રાદેશિક રોન્યો રચવામાં આવ્યું હતું. અત્યાર સુધી એકલક રીતે ગ્રામ વિસ્તારમાંથી થી સમ્યામાં લોકો તેમાં જોડાયા છે, પણ મામજનો તો પામળ તરીકે મુખ્યત્વે કામ લાગે. બિમાની લવ, બખ્તરીયા દળ, ટેક દળ કે બીજા લો માં જોડાઓની જરૂર પડે. બાને ચહેરના ચિહ્નિત નામરીકો પુરતા પ્રમાણમાં આ દળોમાં જોડાયા નહોતા. એ જોડા પુરવાને સરકારને આ ધારા કરવાની જરૂર પડી છે.

પ્રાદેશિક રોન્યની મુખ્ય કામગીરી તાકીદના સમયમાં હરકરી રચાઈ રચે સંભાળી લઇને, હરકરી લોને મુદ્દ મોરચો લઘવા માટે જુદા કરવાની છે. મામ વિસ્તારમાં પ્રાદેશિક રોન્ય મા જોડાઓને એકકસ મુખ્ય સુધી જાવણીમાં રાખીને તાલીમ અપાય છે. બ્યારે ચહેરના લોકોને શનિ-રવિર તાલીમ અપાય છે. એટલે તેમના નોકરી ધંધાને અંતિ આવવી નથી. ઉપરાંત સરકાર પ્રાદેશિક રોનિકોને બચુ પશુ અર્યો છે.

નવાં પુસ્તકો

લોક જ્ઞાન, નાનાભાઈ ભટ્ટ મા ભારતના ૨૨ પાત્રોની જુદી જુદી બ.ર પુસ્તકોઓનો સેટ ૧૩ 1 દીપ નિર્વાણ (દર્શક) ૭ ૦ પ્રથમ પ્રવાસનું નથી ૫ 1 મળવાનું છે: આ જોડીક

'Indian Opinion', P. B. B. Phoenix, Natal.

પોલીશ કરેલા ચોખા

મિલોમાં ખંડાતા અને યુગ્મજ પોલિશ કરવામાં આવતા ચોખા તેને ચોખા તરફ સારા પ્રમાણમાં ગુમાવે છે તથા તેના ઉતાર પણ જોણે આવે છે એ સૌ કોષ જાણે છે. એવા ચોખા ખાવાને પરિણામે 'મેરી-મેરી' જેવા મળીતર પ્રકારના અનેક રોગો થાય છે અને તેને કારણે ઘણા લોકો ના જીવન જાય છે. કુદરત તરફથી જાતી આકરી એતરણી મળવા છતાં મિલોમાં આ રીતે ચોખા પોલીશ કરવાનું શરૂકર અથવા લોકો ખંધ કરના નથી એ નવાજની વાત છે.

હાલ રોડા વખતથી જમતબરમાં આ સવાલ ગૌજાનીકોને માટે ધણેજ નાજીસ્તા બની ગયે છે તથા મિલોમાં જડવાને કારણે વિદામિત દ્રવ્ય બોધ બેદિયા ચોખામાં એજ વીટામીન તરવે પાછાં ઉમેરીને તેને ફરીથી ચોખા તરવે વળા ફેરી રીતે કરવા એના તેઓ ગીમાર કરવા લાગ્યા છે. આ રીતે, એરમે (ફિન્ટર-સ) ના હોલમેન લે રોડા રામોસુદિક્ષક ડિવીઝનના નિગામક ડો. એમ. કબ્બુ ફર્ટર તથા ખીજ ગૌજાનીકોને મિલમાં પોલીશ થએલા ચોખામાં વિદામિત ખીન્ડ તથા લે.હ તરવ ઉમેરવાની વહેવણ પદતિ બોળવા માટે હાલ વરસ જાતમાં એમ જાણવા આ આવે છે. આ દિશામાં પ્રયોગો કરવામાં આવ્યા અને તેમાં એવું માણુમ પડ્યું કે, જટાનમાં ૧૦,૦૦૦ માણુસો પર ૩૧૫.માં આવેલા પ્રયોગોના એક વરસ દરમ્યાન 'મેરી-મેરી'ના રોગથી થતાં મરણોના પ્રમાણમાં ૬૭-૩ ટકા નો ઘટાડો થયેલો. ખીજ ૩૦,૦૦૦ માણુસોને અમાલની જેમ પોલીશ ચોખાના બોરાક પરજ રાખવામાં આવ્યા હતા અને તેમના દાખલામાં

મરણ પ્રમાણમાં અમાલના કરતાં ૨-૪ ટકાનો વધારો થવા પામ્યો હતો.

ડો. ફર્ટરને એવો અભિપ્રાય છે કે, ગૌજાનિકા પોલીશ કરેલા ચોખામાં વીટામીન 'સી' તો સહેલાઈથી ઉમેરી શકે પણ વીટામીન 'એ' ઉમેરવાનું મણું મુશ્કેલ છે કારણ કે તે રિચર રહી શકતું નથી.

આ બધું જોતાં, માણુસોની મુખોષ ખરેખર અત્યંતકારક લાગે છે. એક માણુએ આવાં જરૂરી અને કુદરતી દ્રવ્યો દુર કરવામાં સારા સરખા પ્રમાણમાં પૈસા, શક્તિ તથા સમયનો ખર્ચા કરવામાં આવે છે અને ખીજ માણુએ માણુસને હાથેજ નાશ કરવા માં આવેલાં એજ તરવો જમડેલા ચોખામાં ફરીથી ઉમેરવાને સમય, પૈસા તથા શક્તિ પાછાં ખરચવાં પડે છે.

એ સવાલની ખીજ પણ એક માણુ છે. પોલીશ કરેલા ચોખામાં આ રીતે ઉમેરવામાં આવતાં બનાવટી વિદામિનો એતરોમાં તેમના ઉછેર દરમીયાન કુદરતી રીતે ઉમેરતાં વિદામિનોની સમાન કણાનાં છે ખરેખર મુજ કુદરતી વીટામિનોના કરતાં એ બનાવટી વિદામિનો ગુણવત્તામાં ખસુસ ઘણીજ ઉતરતી પકિતાનાં હોવાનાં. વળી, ગૌજાનિકા કણુક કરે છે કે જેટલોક વીટામીનો તેમની અરિચરતાને કારણે ઉમેરી શકતાં નથી. પરંતુ માણુસો ની અભિરૂચિ એટલી બધી વિરુદ્ધ બની ગઈ છે કે, તેઓ કુદરતી ચોખા તરવે ની ઉણપનાં ગાફા પરિણામો સહેવાને તકમાર થાય છે, પણ ચોખાની અ, વિરુદ્ધ રોગો તથા અભિરૂચિએ બદલવા તકમાર નથી.

મહારાજે કહ્યું કે, નહિ. અમાર ગ્રામે અમને એના જુદો અર્થ શીખવેલો છે.

તે માણુસે કહ્યું કે, દેહતને વળી બીજો અર્થ શું?

મહારાજે કહ્યું કે હા એટલે બે અને લત એટલે લાત બે લાત ખાવી તેનું નામ દેહત, બેટા! પૈસા બ્યારે આવે છે ત્યારે કો જેટલો બે લાત વગે છે એ તને ખખર છે? આવતી વખતે તે છાતીમાં ને માથામાં લાત મારે છે, તેથી દેહતવાળા, છાતી કઢીને ચલે છે; કારણ કે લાત વાગવાથી તેઓની છાતી કંચી ને ઉચી રહે છે, ને માથું પણ અકબને અકબ રહે છે, પણ કો પાસે નમતું નથી, એટલું જ નહિ પણ પૈસા જાય છે ત્યારે જતી વખતે એક લાત કંચમાં ને ખીજ લાત ડોહી ઉપર મારે છે, તેથી જેનું માથું જતાં તેની ફરનો કાઠો બાંગી જાય છે અને તેની ગરદન ઝુટી પડે છે એ પછી તે કોષ ની સામે હવે મોંએ એક રાકોતો નથી. આવી રીતે લકખી આવે ત્યારે પણ લાતો ખાવાની છે ને જાય ત્યારે પણ લાતો ખાવાની છે. એ ઘાતોમાં થી જમવા સારૂ ખાવા થઈને મરણા ખાળીને અમે તીર્થ કરવા નીકળ્યા છ.એ હવે અમારી પાસે દેહત ક્ય. થી હોમ? દેહત બે અમારી પાસે રાખવી હોમ તો ધરણા શું કરવા

છાતીએ? ને જાવા શું કરવા થઈએ? બેટા! બાળથી પાદ રાખજે કે સાધુએ ની પાસે દેહત મામવા જવું, એ પાપમાં પડવા જેવું અને તેઓને પાપ માં નાખવા જેવું કામ છે, એટલું જ નહિ પણ બે સાધુઓ કામિયાની ને બહુની વાતો કરી મોઢમાં દસાપેલા છવોને વધારે મોઢમાં કુખાવે છે તેઓ પણ પ્રભુના ધરના અપરાધી છે. તને પ્રભુ શેટલી આપી રહે છે ત્યારે રા માટે દેહત ખાવા-બે લાત ખાવા-જાય છે? કોરોનો બંડાર ને ઉદિનું ઉકાસન મળે તો પણ છવોને તૂમી થતી નથી, કારણ કે લોખને ચોખ નથી. માટે બેટા! સત્ય વસ્તુને પકડ ને જેમ પ્રભુ રાખે તેમ આનંદ થી રહે.—'પ્રતાપ'

શિક્ષક

જોઈએ છે

કેપ્ટાઈનમાં હોંડુ વિષા મંદિર માટે ગુજરાતી અને હોંડી જાપામાં શિક્ષણ આપી શકે તેવા અનુભવી શિક્ષકની જરૂર છે:

પ્રમાણ પત્ર સહિત અ-મ ખુલાસા માટે લખો.

મંત્રી

ગોવિંદ ડી. વાલમણીઆ,
પી. એમ. બોડેસ ૪૫૨૭,
કેપ્ટાઈન.

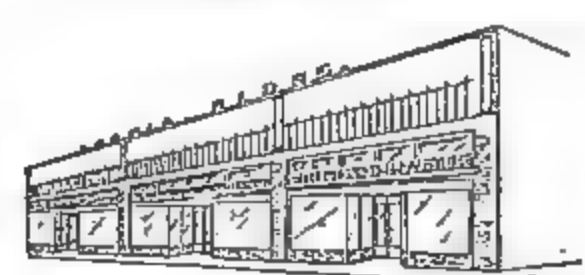
હો એટલે બે ને લત એટલે લાત બે લાત ખાવી એનું નામ દેહત

એક ગરીબ માણુસ હતો. તે અધો મક્કા જ્યે દેહો, પણ પૈસા મેળવવાની ઘોડી ધરજા તેના મનમાં રહી ગઈ હતી, તેથી તે સાધુઓ પાસે જતા. માગ તપાકની અથમો ભરી આપતો અને ત્યારે પછી એ લોકો ચોખાની લઈરમાં આવીને હંડા પહેર ના મપાટા દાંકે ને રસાયણ તથા કામિયાની વાતો કરે ત્યારે ચોખે ખુથી થઈને હામાં હા મિલાવતો હતો. એમ કરતા કરતાં એક વખત કોષ બોલો સાધુ આવી ચડ્યો તેની પાસે પણ એ માણુસે નાણાં સંખંધી પેતા ના કુખની વાતો કરી અને કહ્યું કે, મહારાજ! તમારા જેવા મહાત્માઓ ના પ્રતાપથી ગુજરાન તો આજુ જાય

છે, પણ હજી સુધી કંઈ પૈસાવળો પયો નહિ. હવે તો, એક તકાકે દેહત મળી જવ જોઈું કાંઈક કરે; કાંઈક જાડું કે કીમીયો બતાવી હો તો કામ થાય. મહારાજે વિચારું કે, આ માણુસ છે તો જસો, પણ અજ્ઞાન થી વિચારો લોખમાં પડી ગયેલો છે અને આ મુખોશો ચાલી સોનું બનાવવાની વાતો કરીને ઉઘરા તેને બમાવે છે માટે તેને કાંઈક સમજવડો જોઈએ એમ વિચારીને મહારાજે કહ્યું કે, બેટા તુમકે ક્યા ચલએ? તે માણુસે કહ્યું કે, દેહત. મહારાજે પ્રુણુ.—દેહતને અર્થ શું? તેણે કહ્યું:—પૈસા.

K.M. Loodhia & Co.

Manufacturing Jewellers and General Dealers

22 ct Jewellery made to order in latest designs

આવિસ કેરટ

સોનાના દાગીના ખાસ અમારી જાતી રેખરેખ નીચે અમને અપાયજી કામ સંતોષ પામે એવી રીતે કરાવે જોઈએ

તેલેસ, જુદો જુદો ડીઝાઇનની બમડી અછેડા, સાડીની પીન, વીડી બકલ એવોમ વીઝે બનાવીએ છીએ.

106 Prince Edward Street, Durban.

હિંદના ટુંક ખબરો

(અમારા ખાસ પ્રતિનિધી તરફથી)

રાજકોટ : સૌરાષ્ટ્ર ખાસકર્યાએ ૧૯૫૪-૫૫ના વર્ષ માટેનું અંદાજ પત્ર સર્વાનુમતે પસાર કર્યું હતું. એ પછી સૌરાષ્ટ્ર ખાસકર્યાની બેઠક સુલતલી રહી હતી હવે જમીન સુધારણા ખરડો, ઋણ રાહત ખરડો અને ઝાંખા બીજા અગત્યના ખરડા પસાર કરવા એકમીક્ષની આખરમાં બેઠક મળશે.

રાજકોટ : "કોણ અને ક્યારે રસિકલાલ" એ નામના પુસ્તકના લેખક શ્રી. યશપાલ પરીખ સામે સૌરાષ્ટ્રના મહાસભા શ્રી રસિકલાલ પરીખે રાજકોટની અદાલતમાં જે બદનકારીનો દાવો માગ્યો હતો તે મુજબ રાજકોટની કોર્ટ અદાલતમાં ચલાવવાનો ભારતની સર્વોચ્ચ અદાલતે હુકમ કર્યો છે. શ્રી રસિકલાલે યશ પાલ સામે આ દાવો તા. ૧૮મી સપ્ટેમ્બર ૧૯૫૨ના રોજ માગ્યો હતો, પરંતુ હજી સુધી તેનો કોઈ નિર્ણય આવ્યો નથી.

આણંદ : "ગોપિયા બાપુ"ને નામે જાણખાતા એક કુટુંબ મંત્રેમા પાણી દારૂ દરેક જાતના રોગો મટાડવાનું તૃપ્ત મહાવ્યું હતું. યુબીની વાત એ છે કે, દળરો આણંદે આણં પાણી લેવા પાટે અવતરી હતા. આ પછી પોલીસે તપાસ કરી તેને હથેલી કપો હતો.

વ્યસરેડી : દામનગર અને લાહી વચ્ચે રામપુર ગામની સીમમાં એક જાનને કેટલાક હરમખોરોએ છુટી લીધી હતી.

રાજકોટ : સૌરાષ્ટ્રના મુખ્યના ધોરણે ગુમારતા ધારો લાડ પાડવામાં આવશે. એથી ગુમારતાઓને રોજના આઠ કલાકની જ નોકરી અને ચાર કલાક અધી કલાકની રજા, અઠવાડિયે એક દિવસની રજા અને વર્ષે હકકની રજા મળી શકશે. ઉપરાંત સૌરાષ્ટ્રમાં હિંદ મોલને આજ સમાપ્તવાના બનાવે, બનતા હોવાથી પાકનો વિશે ઉતારવા ની યોજના પણ સરકાર વિચારી રહી છે.

જામનગર : પ્રાદેશિક સૈન્યમાં સૌ રાષ્ટ્રવાસીઓએ પણ રસ લેવા માંડ્યો છે. રણજીત સાગર સરોવરના પુર્વ કાંઠે લશ્કરી તાલીમ આપવા માટે યોજાયેલી ઓવરસીમાં બેઠકો, સિદ્ધકે, વિદ્યાર્થીઓ, વેપારીઓ અને કારકુનો મળી ૪૩૦ માણસો હાજર રહ્યા.

હતા. તેમને દરેક જાતની લશ્કરી તાલીમ આપાઈ રહી છે.

અમદાવાદ : નડિયાદના એક મણી-લાલ મુનીલાલ એક રાજપુત ઝોના પ્રેમમાં પડતાં તેને હિપાડી લાવતે જતે આખો હતો અને રોજના સામે લોભમાં ઉતર્યો હતો. પરંતુ કોણ જાણે શું થયું કે રાત્રે રાજપુત ઝો હાથથી હતી, તમારે મણીલાલે વ્યથાનક તેનું મૃત કર્યું હતું અને એ પછી તે જાતે પોલીસ યોજાયે હાજર થઈ ગયો હતો.

સુરત : સુપરકોના રજી કરેલા અંદાજપત્ર મુજબ, તેની ૧૯૫૪-૫૫ માં કુલ અ.વક ૩. ૫૪,૨૪,૪૬૪ અને અર્થ રૂ. ૫૪,૦૦,૧૪૬ થશે.

કુકવાવ : નાની કુકવાવ ખાતેથી મેવલ ૧૫૬૭ની સાલની ત્રણ પ્રત્યેક મુલ્યો જમીન બોલતાં એક બેઠકને મળી ગયો છે.

રાજકોટ : કોમડી હાઈસ્કૂલમાં કોન્ટ્રી રાજ્યના વિદ્યાર્થીઓ પાસેથી નથી લેવાતી જ્યારે જોજની વિસ્તાર ના વિદ્યાર્થીઓને રૂ. ૫૦ થી વધુની પહે છે. આથી સૌના સમાન હકની બંધારણમાં અપાયેલી ખાતરીનો ભંગ થય છે, એમ જણાવી એક વિદ્યાર્થીએ હાઈકોર્ટમાં કેસ કર્યો છે.

જૂજ કચ્છમાંથી પકડેલ અથેલા ૭૫ સુરિસમે કરી કચ્છમાં વસવાટ માટે આવ્યા છે. તેમણે જણાવ્યું હતું

કે, પૂર્વમાં કુટના અને ઝીઝોના અપહરણના કીરસ સામાન્ય બન્યા છે અને અમારી ઝીઝોની ત્યાં સલામતિ નહોતી. ગુડાઓ અમારા પર શુભચ કરતા હતા. પાકીસ્તાનમાં અમારા જનમહાસની સલામતિ નહોતી.

પરચુરણ

કીમાલખની મનસ્વ શીખરપર ચઢવા મચેલી જાપાનીઝ કુકડી અટમક પહેંચી છે. આ શીખર ૨૬,૬૩૨ ફુટ ઉંચું છે. અને તેના પર કોઈ કંઈ ચઢી શક્ય નથી. આ કુકડી ચેની ૧૫ તારીકે ચઢવાનું શરૂ કરશે. —ગોલગોંગ પાસે અંદ્રાલુમાં એક નવા કામજના કરાખાનામાં ફરસ થયું હતું અને ૭૫ માયન પ્રવા હતા. ત્યાંના મેનેજર અને બીજા બે અધીકારીઓ મરણ પામ્યા હતા.

—શ્રી. નેહરુએ પાર્લામેન્ટમાં કહ્યું હતું કે મમે વર્ષે ૩,૬૬૬ બ્રીટીશ પ્રસ્ટ આફ્રીકામાં જન્મેલા હોદીઓએ, હોદી સીટીઝન બનવા અરજીઓ કરી હતી. બધાને હોદી સીટીઝન બનાવવા માં આવ્યો, હતા.

—૯૦૦૦ ટનની બ્રીટીશ ક્રુઝર "નાર્થ-શરીપ" હોદી નેવાએ ખરીદી છે. આ હરીપાલ જહાજ ૧૯૪૦માં બંધાયું હતું.

—રશાપાથી મચેલી "સોવીએટ કલ-ચરલ અને બેલેક ડે-સરો અને માપકોને પાકીસ્તાનની સરકારે પુર્વ ખમાલ નવા માટે પરવાનગી આપી નથી કોઈ કારણ દર્શાવવામાં આવ્યું નથી.

—૪-ટીઅન એર-ફોર્સના ટખાનડર-ઇન-ચીફ તરીકે એર મારશલ, એસ. મુકરજીની નીમણક કરવામાં આવી છે. આ પદથી પર તેઓ પહેલાજ હોદી છે. તેઓ એર-મારશલ જી. ગીપ્સની જગ્યાએ નીમાયા છે.

શ્રી. ક્રાંસપાલ હિંદુ સેવા સમાજ (નેહાનીસખર્ગ)

વાર્ષિક જનરલ મીટીંગ
પરોક્ત સમાજની વાર્ષિક જનરલ મીટીંગ રવિવાર તા. ૨૫-૪-૫૪ના બપોરે ૨-૩૦ વાગ્યે શ્રી. ગાંધી હોલ માં નીચે જણાવેલા કામકાજ માટે મળશે. જેમાં ટ્રાંસનાલમાં વસતા છેલે સભ્યોને વેળાસર હાજર રહેવા ખાસ વિનંતી કરવામાં આવે છે.

કામકાજ : (૧) મીનીટમ (૨) આજ જનરલ દિસાપ અને મંત્રીઓએ રીપોર્ટ (૩) શાળા સમિતિનો દિસાપ અને મંત્રીઓ રીપોર્ટ (૪) રમણ સમિતિનો દિસાપ અને મંત્રીઓ રીપોર્ટ (૫) સાપ્તેહી સમિતિનો દિસાપ અને મંત્રીઓ રીપોર્ટ (૬) અધિકારી ઓ તથા કમીટી મેમ્બરોની સુદર્શ (૭) પરચુરણ

કાશાલાલ ભગવાનજી પોલ
મગનલાલ ભગુભાઈ મંત્રીઓ
શ્રી. ડા. પ્રિ. સે. સ.

૧૧ પુસ્તકોનો સેટ
આ સેટમાં વિવિધ પુસ્તકો તમને વાચવા મળશે. પુસ્તકો મોટાએ મારે છે.

કીમત ફક્ત પા. ૧-૧૬-૦.
મળવાનું કેકાણે આ એરીસ

સોફ્ટીસની સફર
હોદાસ ગ્રામ્ય જીવન વિશે લેખો સવાય જવાબ રૂપે આ પુસ્તકમાં સોફ્ટીસના વીચારો દર્શાવ્યા છે.
કીમત શ્રી. ૩-૦-૦
મળવાનું કેકાણે : આએરીસ.

બે અઠવાડિક પંચાંગ						
વાર	ખ્રીસ્તી ૧૯૫૪ એપ્રિલ	હિંદુ ૨૦૧૦ ચૈત્ર	સુલભમાન ૧૩૭૩ શામાન	પારસી ૧૩૨૩ સહેરેવર આરા (આવા)	સુર્યોદય ક. મી.	સુર્યાસ્ત ક. મી.
શુક્ર	૧૬	સુક ૧૨	૧૨	૧૭	૬-૧૩	૫-૩૯
શનિ	૧૭	૨૧ ૧૪	૧૩	૧૮	૬-૧૩	૫-૩૯
રવિ	૧૮	૨૧ ૧૫	૧૪	૧૯	૬-૧૪	૫-૩૯
સોમ	૧૯	૨૬ ૧	૧૫	૨૦	૬-૧૪	૫-૩૯
મંગળ	૨૦	૨૨ ૨	૧૬	૨૧	૬-૧૫	૫-૩૯
બુધ	૨૧	૨૨ ૩	૧૭	૨૨	૬-૧૫	૫-૩૯
ગુરુ	૨૨	૨૨ ૪	૧૮	૨૩	૬-૧૫	૫-૩૯
શુક્ર	૨૩	૨૨ ૫	૧૯	૨૪	૬-૧૫	૫-૩૯
શનિ	૨૪	૨૨ ૬	૨૦	૨૫	૬-૧૬	૫-૩૯
રવિ	૨૫	૨૨ ૭	૨૧	૨૬	૬-૧૬	૫-૩૯
સોમ	૨૬	૨૨ ૮	૨૨	૨૭	૬-૧૬	૫-૩૯
મંગળ	૨૭	૨૨ ૯	૨૩	૨૮	૬-૧૭	૫-૩૯
બુધ	૨૮	૨૨ ૧૦	૨૪	૨૯	૬-૧૭	૫-૩૯
ગુરુ	૨૯	૨૨ ૧૧	૨૫	૩૦	૬-૧૮	૫-૩૯

કુમાર જર્જન્ટ

પંચક

એમીક મહિનાનું અવલોકન

“લહરી”

- 1 વિશ્વમ કાર્તી, ખસ સરકારીશાનના શોધકને ઇંગ્લંડમાં જન્મ ૧૫૭૮.
- 2 મન્મથરાય ચૌધરીનું ખંડાણમાં અવસાન ૧૯૩૯.
- 3 ચારદા એક્ટનો હોદ્દામાં અમલ શરૂ થયો ૧૯૩૦.
- 4 સેન્નુઅલ એર. મોર્સ, ટેલીગ્રાફીના શોધકનું -યુ.એસ.માં મરણ ૧૮૭૨.
- 5 નાદીરશાહે દિલ્હીમાં કેલ્ક અલાવેલી ૧૭૩૯.
- 6 દીનબંધુ ચાલો એન્ડ્રસનનું કલકત્તામાં મરણ ૧૯૪૦.
- 7 મુખ્ય હક્કમાં દારૂખાની કાયદો અમલમાં આવ્યો ૧૯૩૦.
- 8 સુરવીર ચિવાણનું મહારાષ્ટ્રમાં અવસાન ૧૯૮૦.
- 9 કવિ વિશ્વમ વડંતવરનો કંબરજોડ ઇંગ્લંડમાં જન્મ ૧૭૭૦.
- 10 પંડિત અયોધ્યાનાથનો જન્મ ૧૮૪૦.
- 11 શીમદ રાજ્યમાં રાજાવાનીનું રાજકોટમાં મરણ ૧૯૦૧.
- 12 વલાદીમીર લેનીન; બોલશેવિચ નેતાનો સોનીરજ રશિયામાં જન્મ ૧૮૭૦.
- 13 ક્રોસીસ બેકન; તત્ત્વજ્ઞાનનું ઇંગ્લંડમાં અવસાન ૧૯૨૬.
- 14 જનરલ વિશ્વમ ધુમ-શ્રુતિશોભ સંસ્થાના સ્થાપકનો ઇંગ્લંડમાં જન્મ ૧૮૨૯.
- 15 ચિવાણ મહારાજનો ખીલપુરમાં જન્મ ૧૬૨૭.
- 16 સંત રોહિદાસ બગતનો કાશીમાં દેહવિલપ ૧૫૦૦.
- 17 મુખ્યની જોડીમાં બંધકર ધારો થયેલો ૧૯૪૪.
- 18 અબ્રાહમ લીન-અમેરીકાના પ્રેસીડેન્ટ U.S.A માં અક્ષા ૧૮૬૫.
- 19 સર જમશેદજી વજીરાવેલનું મુખ્યમાં મરણ ૧૮૫૯.
- 20 ૧૫ લાલા હરજીવનસાહેબનો પંજાબમાં જન્મ ૧૮૬૬.
- 21 રીમર દીનેનિક એટલેટીક સાગરમાં હોલ હાનર માનવી સાથે કુખી ૧૯૧૨.
- 22 પંડિત રમાબાઈ અનંત શાસ્ત્રી-સારદાસદનના સ્થાપકનું મહારાષ્ટ્ર માં મરણ ૧૯૨૨.
- 23 હોલની રેકેનેની સત્તાવિદ ૧૯૫૩.
- 24 વીલ્યર રાષ્ટ્ર-એરોપ્લેનના શોધકનો બોલનીલે U.S.A.માં જન્મ ૧૮૬૭.
- 25 ૧૭ દાનેશરી મહાન ખીયરમોટ મોર્ગન-અમેરીકન કોરોપ્તિને U.S.A.માં જન્મ ૧૮૩૭.
- 26 બેન્જમીન ફ્રાન્ક્લીન-અમેરીકન સુલહીનો શીલાડેશીયામાં દેહોત્સર્ગ ૧૭૯૦.
- 27 તાલપા રોપીને ફાંસી ૧૮૫૯.
- 28 ૧૯ ડો. ખીયરી કુચરી; રૂઢિયાત શોધક મેઝમ કુચરીના પતિનું પારીસમાં મરણ ૧૯૦૬.
- 29 ૧૧ ડેવીડ લીવિંગ્સ્ટન-“વીક્ટોરીયા ફોર્સ”ના શોધકનું ટાંગાનીકામાં મરણ ૧૮૮૨.
- 30 જ્યોર્જ બાપરન, લીનનો બાહોષ ધુમન કવિનો હરલીમાં દેહવિલપ ૧૮૨૩.
- 31 ચાલ્સ ડાર્વિન-અનુભવે વાંદરના જંચળ કહેનારનું લંડનમાં મરણ ૧૮૮૨.
- 32 ૨૦ એટેલ્સ કીટલર-જર્મનીનો સરકારીશાનનો જર્મનીમાં જન્મ ૧૮૮૯.
- 33 ૨૧ સર મહમદ હકીમખાનું કાઠોરમાં મરણ ૧૯૩૯.
- 34 મહાન સીદ્દિકરનું બાબીલોનમાં મરણ ૩૨૩ B.C.
- 35 ૨૨ લેવી શીલ્ડીજ-ચીટીય નક્ક કમાકારનો લીરખરમાં જન્મ ૧૭૦૭.
- 36 સર રોજર્ડ કોપ્સનનું મુરિયામાં મરણ ૧૯૫૨.
- 37 હમેન્નુઅલ કોન્ટ-જર્મન તત્ત્વજ્ઞનો ફ્રાન્કફર્ટમાં જન્મ ૧૭૨૪.
- 38 વિશ્વમ શેક્ષપીયર-ઇંગ્લંડના રાષ્ટ્રકવિનો લંડનમાં દેહવિલપ ૧૬૨૬.
- 39 કવિ વિશ્વમ વડંતવરનું રાષ્ટ્રક માઉન્ટ ઇંગ્લંડમાં મરણ ૧૮૫૦.
- 40 ૨૪ સુરત શહેરમાં બંધકર આમ લાગેલી ૧૮૩૭.
- 41 સર ચાલ્સ રમીય-હોલ જનતાના હિતરચીત્ત દરખામાં અવસાન ૧૯૪૧.
- 42 ૨૫ શ્રુતિશોભ મહાની-વાપરલેસ હરિશાના શોધકનો હરલીમાં જન્મ ૧૮૭૪.

- 43 ૨૫ પેશાવરમાં મટવાલી હરકરી ફરદીઓ અન્નાપી ગોળીખારનો અન.દર ૧૯૩૦.
- 44 ૧૧ એ.લીવર દોમવેલ-અંગ્રેજ પ્રખાના મહાન રક્ષકનો હરલીગનમાં જન્મ ૧૫૯૯.
- 45 ૧૨ કવિ વિશ્વમ શેક્ષપીયરનો વોરવીકશાપર-ઇંગ્લંડમાં જન્મ ૧૫૬૪.
- 46 ૨૭ હરખટ રમે-સર-મહાન તત્ત્વજ્ઞનો હાલી-ઇંગ્લંડમાં જન્મ ૧૮૨૦.
- 47 ૧૧ એડવર્ડ બીબન-અંગ્રેજ ઇતિહાસ લેખકનો, ઇંગ્લંડમાં જન્મ ૧૭૩૭.
- 48 ૧૧ શાફ્ટ એમરસન-ગીનાના પ્રચંડ અભ્યારીનું U.S.A.માં અવસાન ૧૮૮૨.
- 49 ૧૧ સેન્નુઅલ એર. મોર્સ-ટેલીગ્રાફીના શોધકનો U.S.A.માં જન્મ ૧૭૭૧.
- 50 ૨૯ મહમદ ગીબનીનું અરબનીસ્તાનમાં અવસાન ૧૦૩૦.

એકલું તમે જાણો છો કે કેનેડાની વિશ્વ વિખ્યાત કંપની
સન લાઈફ એન્ડ કનેક
કંપનીના હોદ્દા સુધારાને બોલે છે.

વિશ્વ આફ્રિકાની વિશ્વ બંધારણની કેપ એન્ડ કનેક કોપ પ્રાવી-સીયલ કીવિજન
ન. સરકાર તરફથી નીમાવેલા અંગ્રેજ તથા મુસ્લીમી સામાન્યરહાસ બીએ
તેમજ અંગ્રેજી કંપાનિસન અંગેનું કોઈ પણ અવરુ સંચાલન વિના વીલે
તરીકે ગણીને થઈ શકે છે.

1. Whenever there is a particularly Life Assurance Problem a Sun Life of Canada Plan can solve it.
2. Prompt settlement of claims is a maxim of the Company's Management.
3. During 1953 the Company paid over £31,000,000 to annuitants, policy holders and their families.

The Sun Life of Canada is a Leader in World Wide Assurance.

Consult us first.

C. C. PALSANIA
GENERAL AGENT

Business, Estate, Financial, Insurance and Immigration Consultant.
Sworn Translator.

100 Sir Lowry Road, CAPETOWN
P.O. Box 4624. Phone 32390

જોઈએ છે
હાડકા

તમારાં સ્ટેશન કે સાઈડીંગ
પહોંચતા કરવા માટે
અમે દનના
પા. ૭ આપીશું

ખાલી બેગો રેલ કીરાયું ભરી પાછી મોકલી આપીશું
વધુ વિગતો માટે લખો:

THE
BULLBRAND
FERTILIZERS LTD.
SARNIA NATAL.

Phone 22905

Tel. ADD.: "GANDABHAI"

The Home Of
INDIAN SWEETMEATS.

G. C. Kapitan & Son

Vegetarian Restaurant

Upcountry customers are requested to send their
cheques with their orders.

Write For Price List.

સ્વાદિષ્ટ શીઠાઈનું બજારીનું મથક

પહોરગામના ગ્રહોમાં એરર સાથે ચેક મોકલવા મહેરવાની કરવી

પ્રાપ્ત લીસ્ટ મંગાવો

154 GREY STREET,
DURBAN.

PHONE

33-2651

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રૉસ (પ્રા.) લીમીટેડ

ફેલ્ટ અને સ્ટ્રાવ હેટ્સ બનાવનારા અને ઇમ્પોર્ટર્સ

રેશમી હેટ્સ, સુતરના હેટ્સ, ગુલાબ વગેરે, બનાવનારા—મિત્રી બ.બી. અને

બલ બલનો માલ, તેમજ ફેબ્રિકેશન ન્યોરવેલ સાથે

બાંધે માટે દુબારે ભાં પ્રથમ વખત કરવા જવાનું છે

33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનિસબર્ગ.

ફોન : 33-2651

ધીરુભાઈ પી. નાયક

સુસાધારી, પીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ

દિલ્હીસ્તાન અમલ દુનીયાના ટોર્ટ પલ્લુ જામનાં દુબારે ફરિયાદ અમલ જમીન
માર્ગે સુસાધારી કરવા. મહે જોડા અમારી મારફતે સુધાર કરો.

અંદાજી, આગ, ચોરી, લુલ્લાટ, અક્ષત્તા, પોલીસ, વિચેરના વીગા અને
ફરિયાદી આપીએ છીએ.

ઈન્ડિયન, પારસી, ટેલુગુ, દિલ્હી, મોપટા જામનાં રેવન્યુ સ્વીચર-સ
સર્ટીફિકેટ કે વેપારના લાયસેન્સો પાસપોર્ટ તેમજ ઉપરોક્તને કરવી
જાણતોમાં હઈ પલ્લુ ફી લીધા વિના અમે મફત સલાહ આપીએ છીએ.

નેશનલ સ્ટ્રક્ચરલ સર્વિસ એસોસિએટ્સ ઓફ સોલ્ટ લીધા, ચોઈસાપર
ઈન્ડિયન દેખી લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9033. 29a Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

ધી ન્યુ દિલ્હી સુશ-સ્વીટ માર્ટ

વેનેચર : મર્ચાન્ડાઈઝ બાકુલાર્ડ કાર્પોરેશન.

દરેક જાતની શીઠાઈઓ, ચોખ્ખા ધોની તેમજ મોલા એવા,
મસાલાથી અને જાનાવીએ છીએ.

આમારું વધુમાંએક સુરતી સુચું સેવ, મમરા, બાંડીયા, ભજાયા,
પાતના વિશેષે કરેલા તાલ્લું જાનાવીએ છીએ.

પાર્ટી વીઝેરે માટે મોટા પ્રમાણમાં શીઠાઈ એલ્ડર પ્રમાણે ફ્રેશ
જમતમાં જાનાવી આપીશું.

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3580.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President St., Corner Diagonal Street.
JOHANNESBURG.

તાજુ ઉમર કહેટ

ડરબનનું આજુ ૧/૬ રતલ; મોટી કલોનું લસણ ૧/૬ રતલ; મોળ બાસ
કીટ ૧૦/૬ ડઝન; લાંબી અને રુબેર બાસકાટો ૧૬/૦ ડઝન; કપુરી તથા
સેવલી પાન શી ૫ રતલ; પેરોલ અલગ.....જાનાના, કાચા જાનાના,
પોપો, પાછનાપલ્લ, નાચીસ અને એન્ડરીન રોળના અલગ-આવથી મળશે.
દેથી સાક્ષાત્કારમાં સુરતી સફેદ પાપડી, કાળા પાપડી, ગુવેર સીમ, વેગલુ,
ચોકટાની સીંગ, દુધી અને લીલાં મરચાં મળશે. શી. ૭-૬ થી શી. ૧૦ નું
પારસલ જાનાવી પેસ્ટથી મોકલીએ છીએ. સુરજી, આંખા દુબાર તથા
લીલી દુબારની મોસમ ચાલુ થઈ છે. કાચી ટોરી પલ્લુ દુવે મળી રહેશે.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. Box 251. DURBAN.

NATHOO TABHA

TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER

Door, Windows, Corrugated Iron, Cement,
Mouarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant
brands paint or any other building material
at reasonable price.

Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," DURBAN.

ફરનીયર! ફરનીયર!! ફરનીયર!!!

એલ્યુમિનમ સુટ, ડાર્બીનિયમ સુટ, વોલ્ટેજ, ટેલેફોન એલેક,
સાઈકલ મોર્ટ એન્ડ્રીસ ટેસ્ટ, લુક કેસ, ટેબલ, તાલન કીલ્લ
સાથે જરીતી સહયો. જાતે પધારી લાસ લેવા સુઠરી નહિ.

—એલેકસ, ટેબલ અને ફીચન હરેસર—

જે હમારી ફેબ્રિક નાંચે તઈવાત થાય છે. તેનો સ્ટોલ હમેસા ટઈ-
વાર રહે છે. આજ રોકડા સાથેના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર
આગલ થમારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2526.

Price 6d.

INDIAN OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903

LET US HAVE PEACE

(Dr. John Haynes Holmes)

★

1

—Mahatma Gandhi.

More than any one operative cause of which I can think, war is the explanation of our present plight. We are learning that violence outdoes itself. War wrecks society, and brings all crime in its train. Peace alone can save us. So, while there is yet time, "let us have peace."

By Courtesy of 'Community News', New York.

The New India Assurance Company Limited

for
(FIRE, MARINE, LIFE, ACCIDENT)
1919-1950
31 YEARS OF SUSTAINED PROGRESS

The confidence of the discerning Public in the NEW INDIA is amply evidenced by the following records attained in 1949:

	Rs.		Rs.
Fire Premium	1,70,32,179	Life Business in force	
Marine Premium	56,04,844	exceeds	54,34,00,000
Miscellaneous Premium	35,84,968	Assets exceed	15,36,00,000
Life Premium	2,88,79,302	Total claims paid over	17,95,00,000

In the vanguard of Indian Insurance THE NEW INDIA offers matchless Security and Service in all fields of Insurance.

The New India Assurance Company Limited

Cable & Telegraphic
Address:
"RUSTOMJEE" or
"NIASURANCE"

RUSTOMJEE (PTY.) LTD.

Directors: Sorabjee Rustomjee
Rustom Jalbhoy Rustomjee

Principal, Controlling Officers in the Union of South Africa

Phone Nos: 25845, 29807 & 28513.—P.O. Box 1610.

74 Victoria Street, DURBAN, NATAL.

EXPERIENCED,
RELIABLE
AGENTS
MAY APPLY

"NEW INDIA IN THE SERVICE OF THE NATION"

Telephone 2335. Telegrams 'BRADFORD'

P.O. Box 110

LUSAKA, NORTHERN RHODESIA

**BRADFORD CLOTHING
FACTORY**

Direct Importers and
Wholesale Merchants

Clothing Manufacturers

Proprietor RAMBHAI D. PATEL

Branch:

CITY STORE

Cairo Road, Lusaka

Always in Stock:

Piece Goods, Hosiery, Cutlery,
Enamelware, Stationery, Drapery,
Crockery, & Wool.

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Karanja arriving April 28. Sailing May 3
for Bombay via Karachi

Passengers must conform with the Cholera Vaccination and Yellow Fever inoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES: DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without food	£75-15-0
Second "	"	"	50-13-0
Inter-Class	"	"	34-3-0
Unberthed (Deck)		without food	21-3-0

Muslim Special Food £11-10-0 Ordinary Food £4-17-6
Hindu Special Food £10-3-0 Ordinary Food £4-5-6

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be permitted to keep on deck with them more than one bedding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.

Tel. Add. "KARAMAT."

INDIAN OPINION

FRIDAY, 23RD APRIL, 1954

H-Bomb An Act Of God

NEVER in recent history has the Christian world been so horrified as it is today with the danger of the Hydrogen bomb that faces it. This is evident from the sentiments expressed by the Christian Church and others throughout the world during Easter. What the Pope, the Archbishop of Canterbury and the Archbishop of York have said about it is most touching. Dr. Geoffrey Fisher, Archbishop of Canterbury, is reported to have said in his Cathedral that the first duty of the Church and of Christians was to say to all men that unless they repent, begin to think differently and to agree better, they and the Church and Christians too, good and evil alike, will all likewise perish.

The Archbishop of York, Dr. Cyril Garbett, is reported to have said that the use of the H bomb would be the result of the sins of hatred, greed and fear. If the bomb were used in war, said the Archbishop, it could leave the world scorched and bereft of joy and laughter. "It would be sheer folly to conceal from ourselves this awful responsibility. We must unite in determined resolve to save all nations on both sides of the iron curtain from this terrible end to man's struggle and achievements."

Most stirring was the Easter message broadcast by the Pope before a silent audience of 200,000 people. This is what the Pope is reported to have said: "When will the rulers of nations perceive that peace cannot consist of an exasperating and costly relationship of mutual terror, but in the Christian maxim of universal love and in justice freely accorded rather than extorted."

But when we witness what is happening in front of our own doors we cannot help being a bit pessimistic as to whether these messages will have the desired effect on the people directly concerned. Here is Dr. Maibaum, our Prime Minister, who is proud and

audacious enough to call all the Black people heathens and all the White people the chosen ones of God. Yet little does he realise that God dwells among the lowliest of the low. Why blame Russia and the United States when we find selfishness and greed abounding here in this very country where power-mad people are busy enacting laws after laws (in the name of the Almighty, if you please,) to keep dumb humanity crushed and enslaved. That is what the Group Areas Act and all the Apartheid and other measures affecting the Africans in particular and the non-White people in general amount to. God will not tolerate such haughtiness for long.

It is folly to believe that the discovery of the H-bomb is an act of man. It is an act of God and a grim warning to man

to beware of the fate that awaits him. It is a warning to man to cease playing with fire and to be humble and God-fearing for He alone is the Creator and the Destroyer. The cup of the sins of man is full up to the brim. Unless he wakes up speedily from his slumber and mends his ways he is assuredly going to be destroyed.

Prayer is good in itself. But it does not alone help. There must be action accompanying it. Mere prayer to God and meek submission to the tyrant is not going to save us. We must stoutly refuse to submit to the tyrant and completely surrender ourselves to God and then He is bound to succour us. If the rulers of the nations are doing wrong they must be unseated from their thrones—not by violence but by non-violent non-co-operation. But we are tied up so much to materialism that we simply cannot non-co-operate with the evil doer knowing full well that the things he is doing are a violation of the moral law of God. We are apt rather to follow the law of the tyrant than to follow the law of God. What worth is it then to pray for His mercy. Unless we show an active faith in God He will not come to our rescue.

NOTES AND NEWS

Western Civilization

THE Rev. P. W. R. Russell, Dean of St Peter's Church in Maritzburg gave an Easter message to the 'Natal Witness.' Some of the things the Dean said are noteworthy and are applicable not only to those who follow the Christian faith but to all alike. "If as we appear to be, we are so intent on preserving Western Christian civilisation," the Dean said, "we should see to it that we observe the tenets upon which that civilisation is supported." It is time that we looked into ourselves and asked whether we are worthy of that civilisation which we profess to defend. It might lead to more sincerity and truth and subsequently to a greater measure of peace and understanding among people." Parents in particular should set an example to their children. There was no purpose in sending children to Sunday School if the parents themselves did not observe the basic doctrines of Christian religious life, said Rev. Russell.

Apartheid A Political Fraud

Speaking at a United Party election meeting at the Durban City Hall, last week, Mrs. Helen Surman, the Johannesburg economist and Parliamentarian, is reported to have said, apartheid, as preached by the Nationalists today, is "nothing more or less than a political fraud and well the Nationalists know it." "The Native today is an integral part of our economy, supplying 82 per cent. of our labour force," she said. "Take this labour force away and you plunge the European back into direct poverty. S.A.B.R.A. and the D.R.C. believe in total apartheid and recognise and are prepared to accept the economic consequences. The Nationalists preach apartheid, but know that if they told the full truth of what such a step would mean, it would be a policy not calculated to win many seats. It is this question which crystallises the difference between the United Party and the Nationalists. United Party policy accepts as an indisputable fact that the non-European is an integral part of our economy and that as a

logical consequence he must be given decent housing, decent transport and other facilities. To co-operate with the Native is obviously better than to oppose and oppress him, with all the consequences such a policy must bring in its train. For South Africa, the question of economic integration is a matter of life and death. Apartheid is a completely unrealistic policy. Here as in so many other major issues, the Nationalists are building on the fallacies of yesterday."

Colour Bar Prevents Commonwealth Parliamentary Association Meeting In S.A.

South Africa's rigid colour bar is believed to be the main reason why the Commonwealth Parliamentary Association will hold its conference this year in Kenya instead of in the Union, states a message from Capetown. The conference will be in Nairobi in August. Although the Union is the oldest and largest Commonwealth State in Africa, and although previous conferences have been held in the capitals of the sister-Dominions, Canada and New Zealand, South Africa has not been able to take its turn as host, it is believed, because delegates to the conference will include a number of non-Europeans. Instead, South Africa is a joint host with other Central and East African territories.

About 65 delegates from different countries will visit the Union in September by invitation of the South African branch of the Commonwealth Parliamentary Association, according to a letter received by the City Council, states a Sapa message from Pretoria. The delegations will consist, it is stated, of Ministers of State and members of the legislatures of Britain, Canada, Australia, New Zealand, the United States, Kenya and the Rhodesias.

There is no mention of the delegation from India.

Moral Re-Armament

Three hundred representatives from Kenya, Nyasaland, Northern and Southern Rhodesia, South West Africa and all four provinces of South Africa were present at the Inter-Racial Assembly organised by Moral Re-Armament during the Easter holidays in Johannesburg. Dr. W. M. Nicol, Administrator of the Transvaal, sent a message of welcome to the conference. Mrs. Adrian Smuts of Johannesburg, lecturer and writer, said, "As an Afrikaans-speaking Nationalist I want to say I am very sorry for the pride and self-righteousness of my life and my nation (that has caused such deep hurts, such bitterness, such feel-

ings of rebellion and fear. When an Afrikaans-speaking Nationalist can change, there is real hope for this greatest revolution of all." Included among those participating in the conference were: Justice C. J. Claassen, of the Supreme Court of South West Africa, Professor B. F. Nel, head of the faculty of education at Pretoria University, and some leading members of the non-European communities.

Institute of Race Relations And The Protectorates

The South African Institute of Race Relations considers that the time for a decision in respect of any or all of the High Commission Territories will not arrive until the Union has succeeded in discharging its responsibilities in regard to its own social and racial problems. Should the time arrive for this issue to be decided, no decision in respect of any of the three territories should be taken without the consent of the people of such territory as regards its own destiny.

University Apartheid Inquiry

The Holloway Commission, appointed to investigate the practicability and implications of apartheid in South African universities is sitting in Alice (Cape.) At the head of the Commission is Dr. J. E. Holloway, a former Secretary of Finance. Dr. Malherbe and Prof. R. W. Wilcocks, Rector of the University of Stellenbosch, are the other two members. The Commission's terms of reference state that it is required "to investigate and report the practicability and financial implications of providing separate training facilities for non-Europeans at universities."

Professor C. M. Dent, the principal of Fort Hare University College for non-Europeans in giving evidence before the Commission said that the University encountered barriers when it tried to find employment for its graduates. Professor Dent said: "It is useless for us to set up courses if there is no suitable employment. We have come up against many barriers." Students had been warned against courses which would not lead to a career. Students should have the stimulus of knowing that there would be satisfactory employment for them when they had qualified.

Pretoria Indians Form Housing Group

A society, to be known as the Pretoria and District Indian Tenants' Association, was formed at a meeting attended by about 250 Indians in the Dougal Hall, Pretoria. The object of the association is to obtain houses for the Indian community of Pretoria. The constitution states that the

association "will not accept the Group Areas Act."

Crusade Against Colour Bar

An organisation called the "Movement for Colonial Freedom" has been founded in London, according to Sapa-Reuter, to support the Colonial peoples' right to independence, freedom from the Colour bar and the principle of fair share for all."

Mr. Fenner Brockway, a Labour M.P., acting chairman of the movement, said: "Our effort may be as important as the crusade against slavery."

Three organisations—the British Centre of the Congress of Peoples against imperialism, the Council for the Defence of Setetse Khama and the Protectorates, and the British Guiana Association—have amalgamated to found the new movement.

Among the sponsors of the movement are: Sir Richard

Acland, Mrs. Aneurin Bevan, Sir Frederick Messer, Sir Leslie Plummer, Dr. Donald Soper, President of the Methodist Conference, Canon Charles Raven, a Chaplain to the Queen, and Dame Sybil Thorndyke, the actress.

Among the new organisation's aims is "to resist the renewed claim of Dr. Malan for the incorporation of the Protectorates into the Union of South Africa."

'The World Must Choose: H-Bomb Or Non-Violence'

The World must choose between the hydrogen bomb and the Gandhi method of non-violence, Mr. Nehru, Prime Minister of India, is reported by Sapa-United Press to have said. Mr. Nehru, who is in the Philippines for the Golden jubilee of the Indian co-operative movement, said that if the world chose the bomb the fate of humanity would not be in doubt.

THE FOLLY OF RACIAL STEREOTYPES

I—"THE AFRICAN"

By C. W. M. GELL

(From 'The Forum' Johannesburg)

THE miserly Scotsman, the feckless Irishman, the brash American, the amorous Latin, the phlegmatic Anglo-Saxon—these are examples of racial stereotypes which do no great harm because they are not made the basis of social or political policy. Yet a moment's reflection, running over Scottish, French or American friends in our minds, should convince us how few individuals can be classified, and thus contained, within any racial categories. Human variety simply defies any stereotyped generalisation.

There is, therefore, good reason to scrutinise very carefully indeed any racial stereotypes which do become the basic assumptions of national policy, particularly in a multi-racial society like our own. Our Afrikaans and British-descended citizens complicate their relations with far too much stereotyped thinking. What is even more harmful, because it affects the four-fifths non-White majority over whom we Europeans rule, is our generalised thinking about non-Europeans. Naturally, Africans, Indians and Coloureds, too, are in this respect. Some of them think in racial stereotypes not only about each other, but about us also. But since they do not yet have power and responsibility, we have hardly begun to reap the fruits of these misconceptions. Daily, however, non-Europeans suffer, both individually and as groups and races, for the illusions about them which we seek to

enforce, sometimes in all good faith, often with more questionable motives. A particularly obvious recent example was the argument in support of the Bantu Education Act. But the evil is very widespread among us—from Dr. Malan's assertion that the (not merely biological) differences between Europeans and Bantu "are permanent and not man-made," to the assurance of a friend that the stupidity of two Indian lorry drivers proved that Indians (all Indians) are incapable of civilised conduct. Would we Europeans care to be judged *en bloc* by the behaviour of some of our own road hogs or the apparently increasing hooliganism of European louts who specialise in attacks on inoffensive non-Whites?

Several friends have told me that some of what I write is logically and morally incontrovertible, but inapplicable in practice because I lack experience of "the Native." The charge has some truth. Owing to physical reasons beyond my control, I have little opportunity of meeting Africans. But I am inclined to doubt whether my critics are in much better case. I recall Kenneth Kirkwood's BBC broadcast of some eighteen months ago:

"Although all Europeans in Africa tend to regard themselves as experts on Native affairs or, in the stock term, claim that they 'know the Native,' very few of them do, in fact, know anything at all and,

on the whole, tend to be biased and dangerously eccentric in their assumptions and judgments."

And, questioning my friends and observing their use of the definite article—"the Native"—I am almost sure that few of them, and but a handful of our European population, have any contact with the realities of African life and politics today.

In the first place, "the African" is even more a figment of the imagination than "the European," for the range of difference of environment, temperament, education and status is far greater between the primitive tribesman and the African intellectual than between the poor-White and the cultured European. An ardent admirer of Aneurin Bevan recently deplored to me that Africans seemed to hero-worship "the capitalists" among their own people. I am sure that the explanation of the phenomenon does not lie in Marxist categories or economic stereotypes, but simply in the respect accorded by Africans to those of their race who, despite all the disadvantages and vexations of inferior status, succeed in establishing their human credentials. This respect goes out not merely to the successful African entrepreneur and business man; it given in equal or greater measure to Professor Matthews and Jabavu for their intellectual eminence, to Dr. Xuma and Moroka for their professional skill, to African political leaders for their forensic ability and their courageous championship of the cause of equal human status and to Jake Tuli—not primarily for the large sums of money he has earned, but because he adventured, unknown and unaided, into the White man's world and won his way to the top by his own skill and sportsmanship. Africans treasure these proofs that their inferiority is not, in fact, God-given. No special experience is required to realise that what they, as a people, want more than anything else is equality of opportunity—the removal of disabilities laid upon anyone because of his birth, colour, derivation or class and the prospect of a career open to talent in whomsoever it may reside. The desire has seemed to become secondary to the demand for political rights only because Africans—with considerable historical justification—think it unlikely to be gratified by an exclusively White electorate.

However, there is a further possibility of misunderstanding here. My critical friends are thinking primarily of "the African" as they meet "him" on the farms, in their mines or homes.

Continued on page 203

BOOKS FOR SALE

GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	0
TO STUDENTS—M. K. Gandhi	5	0
GANDHIAN ETHICS—Benoy Gopal Ray	2	0
BAPU—Harry F. Barr	4	0
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
FAMOUS PARSIS	7	6
SEVEN MONTHS WITH GANDHI—Krimadon	12	8
STORY OF THE BIBLE—S. K. George	6	0
A RIGHTEOUS STRUGGLE—Mahadev Desai	2	8
THE POLITICAL PHILOSOPHY OF MAHATMA GANDHI—Gopinath Dhawan	17	9
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	0	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. I.—M. K. Gandhi	15	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. II.—M. K. Gandhi	14	0
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	6	0
FROM YERAVDA MANDIR—M. K. Gandhi	1	0
MAHADEV DESAI'S EARLY LIFE —By Narshari D. Parekh	2	8
DEHUMANIZATION IN MODERN SOCIETY —Rene Falop-Miller	1	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION,"

P. Bag, Phoenix, Natal.

BOOKS FOR SALE

UPANISHADS FOR THE LAY READER —C. Rajagopalachari	5	0
VEDANTA THE BASIC CULTURE OF INDIA —C. Rajagopalachari	5	0
BHAGAVAD GITA—Abridged and explained by C. Rajagopalachari	4	0
INTERNATIONAL SHORT STORIES —The best from 28 countries	17	0

Obtainable from:

INDIAN OPINION,

P. Bag, Phoenix, Natal.

BOOKS FOR SALE

Key to Health—Gandhiji	1	0
Diet and Diet Reform—Gandhiji	5	1
Cleanings—Mira	1	0
Selections from Gandhi—N. Bose	10	11
Public Finance and Our Poverty—Gandhiji	2	0
Handa Dharma—Gandhiji	5	0
Bhoodan Yajna	2	0
Sardar Vallabhbhai Patel (Vol. I)—N. D. Parekh	15	0
The Diary of Mahadev Desai—V. G. Desai	12	11

Obtainable from:

C/O INDIAN OPINION,
P. Bag, Phoenix, Natal.

BOOKS FOR SALE

INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	7	6
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song— (An English Translation)—Annie Besant	1	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	3	0
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —Minoo Masani	2	8
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)	4	0
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	8
GANDHIAN TECHNIQUES IN THE MODERN WORLD—Pyarelal	2	0
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings on Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars)—K. T. Shah	15	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	15	0
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	5	0
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	23	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A	14	0
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subramanyam	2	6
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	15	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	5	0
RAMANAMA—M. K. Gandhi	2	0
TOWARDS NON-VIOLENT SOCIALISM —M. K. Gandhi	5	0
REBUILDING OUR VILLAGES—M. K. Gandhi	8	0
AN ATHEIST WITH GANDHI—Gora G. R. Rao	2	0

Obtainable from:

'Indian Opinion,'

P. Bag, Phoenix, Natal.

Phone
Day 24169

Phone
Night 833459

L. RAJKOOMAR (PTY.) LTD.

14, CROSS STREET, DURBAN.

Funeral Directors and Manufacturers of all classes of
Coffins and Wreaths

Contractors to the INTERNATIONAL FUNERAL
INSURANCE COMPANY, LIMITED.

Reg. Office: 39 CROSS STREET, DURBAN

Country Orders for Coffins and Wreaths
accepted by phone and despatched by rail
at the shortest notice.

Cable & Tel. Add.: "HARGOVAN".

Phone 29388.

P. HARGOVAN & CO. (PTY.) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

*News the other papers
don't print
is to be found each week*
171

PEACE NEWS

World news—events in Africa,
Asia, America, Europe—news of
constructive peacemaking; race
relations; progress towards a
non-violent society.

Obtainable by air-mail each week from Britain at
50s. 6d. per year; sea-mail 21s.; 4 weeks trial sub-
scription (sea-mail) 2s. 6d.

South African representative:

ELLA B. ELDER

Brownlee Street, Stutterheim, Cape.

London office:

3 BLACKSTOCK ROAD, N. 4

FOR
RUBBER STAMPS

AND
PRINTING

CONTACT
STANDARD
PRINTING PRESS

GENERAL PRINTERS

RUBBER STAMP MAKERS

79 BEATRICE STREET DURBAN

PHONE 21006
P.O. BOX 2702

Latest Records And The Cheapest In Our Stock

		S.	d.
Alibella	6	Records	16 6
Ann	5	"	38 9
Awara	3	"	38 9
Do-Bhai	5	"	38 9
Deedar	5	"	38 9
Afsana	5	"	38 9
Jani	5	"	38 9
Hamlog	4	"	31 0
Banqi	4	"	31 0

Packing 3/6 Extra

Film Song Books in Gujarati 9d each.

Alibella, Ann, Awara, Banqi, Hamlog, Poonam, Saana,
Afsana, Deedar, Jani, Papes, Baiju-Bawra, Anarkali Babul,
Foot Path, Rang Rang Babul Mubhar, and Many others.

Obtainable at.

**BHARAT MUSIC
SALOON**

[AND BOOKSELLERS]

Phone: 26070

286 Grey Street, DURBAN.
(Corner Grey and Lorne Streets)

LIBERAL PERSPECTIVE

LIBERAL

By C. W. M. GELL

I HOPE that the Opposition is general—and the U.P. in particular, now that it is bending its mind to the economic and political realities of our multi-racial society—will not be scared to acknowledge itself liberal. In the recent past Mr. Strauss has hotly denied that he is either a conservative or a liberal. Since he is clearly not a communist, fascist or socialist, it has been difficult to establish what exactly he is. But, in fact, all the fuss seems to be over some very simple English usages which are widely accepted throughout the civilised world. Everywhere, outside totalitarian countries and South Africa, it is something of an honour, not an insult, to be known as liberal-minded. It is a pity to allow ourselves to be deprived of the proper use of simple and convenient words, merely because they are misused as terms of abuse by a small group of fanatical reactionaries.

Before turning to the more general meaning of the word, let us concede that Liberal (with a capital) should now be confined in South Africa to members of the Liberal Party. Although not yet fully formulated, the policy of that party includes equal economic opportunities, universal compulsory education, the abolition of discrimination on grounds of race or colour, and a limited common franchise open to all qualified adults irrespective of race or class. Anyone subscribing to these policies may be called Liberal. The Federal, Labour and United Parties may still be liberal, though they are not Liberal.

The Liberal Party should be exonerated from one use of "liberal" peculiar to South Africa. Reference is often—too often—made to "a debased sense of liberalism" which "advocates racial inter-marriage." The Liberal Party does not advocate any type of marriage. Looking at the statistics before the Mixed Marriages Act came into force, it seems that only 0.13 per cent of the marriages registered in the Union were mixed. This figure would be even more infinitesimal if it could be expressed as a proportion of all South African marriages, since the great majority of African marriages were not at that time registered. And of this utterly trivial number over 90 per cent concerned so-called Europeans and so-called Coloureds in the twilight zone between these

two race groups where distinctions are hard to make. The Liberal Party, therefore, says that there is no significant desire on the part of either Whites or non-Whites for inter-marriages and its prohibition by law is a gross interference with the rights of those very few individuals who do wish to exercise their discretion in so essentially personal and private a matter. In this and in adding that there is no scientific justification for the belief that miscegenation is biologically harmful, the Liberal Party has the support of the civilised world.

One other meaning of the word "liberal" has not yet become current in South Africa, even in regard to the Liberal Party—i.e. that of one who stands for free trade and completely laissez faire economy. It seems inconceivable that Liberals do not now recognise some form of the Welfare State as having come to stay. Let them heed the warning contained in an obituary of the English liberal, Lord Simon: "The Liberal Party declined because the wing that could have been most progressive clung to the one principle that was most outdated, while those that were wise enough to compromise with this principle were usually weak enough to compromise with other forces as well."

Turning to the more general senses of the word, Professor L. S. Fourie recently distinguished between liberal, who sought sentimentally to give full rights to non-Europeans without regard to their ability to shoulder responsibility, and a conservative who sought to keep the best of the past by adapting it and himself to changing circumstances. These definitions must be a matter of opinion as well as a bit of a quibble over words. The difference between a reforming conservative like Professor Fourie and a conserving liberal must be slight indeed. The dictionary definition of a liberal is one who is "favourable to democratic reforms and the abolition of privilege." Nothing in this definition obliges a liberal to proceed irresponsibly or to attempt all necessary reforms at one fell swoop.

Now that the U.P. has, however cautiously, apparently joined the Federal and Labour Parties on the side of progress, is it not time to admit openly that the choice before South Africa is either liberalism which acknow-

ledges that our future and that of the non-Europeans are so indissolubly joined that we must gradually share our present powers and privileges; or Nationalism which clings

to a long outdated patriarchal ethic, now expressed by Dr. Verwoerd as definite repression of non-European aspirations and a vain delusion of ultimate, total partition of our country?

NATIVES (URBAN AREAS) AMENDMENT BILL, 1954

THE following Press statement has been issued by the S.A. Institute of Race Relations:—

The South African Institute of Race Relations views with the gravest anxiety the proposed amendment to the Natives (Urban Areas) Act, under which the definition of "to accommodate" will be extended to include "to make available for occupation, any land or premises." Under the existing Act "accommodate" means "to house or to provide with lodgings." If the definition is altered, the Minister will be empowered to order the transfer of any Africans from existing houses or lodgings to an open piece of ground (the provision or non-provision of services being apparently at the entire discretion of the Minister.) This would mean that, for example, Africans removed from "locations in the sky" could be ordered to live on the open veld. Likewise, Africans ordered from Pinville or Alexandra Township, Johannesburg, as is proposed under the Mentz report, may find themselves homeless. All this is apparently to proceed without any reference to the African's own wish or capacity to build himself a home on such prescribed ground.

The further danger arises that the alteration of the law in this manner may also be used as a precedent for a similar definition of "accommodation" in any Act providing for the removal of the Africans from the Western Areas.

While the Institute cannot believe that it would be the intention of this or any other Minister of Native Affairs to order Africans to live in the open veld, nevertheless, it strongly objects to the power that is given in this Bill to enable the Minister to do so. The Institute considers it imperative that provision be made in the Bill to compel the appropriate authority to provide alternative housing before any removal of persons from existing accommodation. Only in this way can the indefinite extension of emergency camps such as Moroka, Johannesburg, be halted.

The Institute considers that the power to remove people from their homes is one that should only be exercised under conditions of grave emergency and for the most compelling reasons of

the public good and with proper judicial safeguards. The power which is to be given to the Minister under Section 3 of the Amendment Bill to order the removal, curtailment or abolition of any location, Native village or hostel, subject only to a public enquiry presided over by a nominee of the Minister, is therefore entirely alien to the basic principles of justice and democratic government. This threat to the established homes of urban Africans will intensify the already widely prevalent feeling of insecurity, and must inevitably cause a worsening of race relations.

The Institute draws attention to the anomalous provisions regarding the "locations in the sky," whereunder (in Section 4) not more than five Africans may be permitted to reside in a building in an urban area without the consent of the Minister. If it is desirable to limit the number of servants in residence in flats, an essential preliminary is that the problems of alternate housing and transport should first be solved. The Institute points out that in a town like Johannesburg existing hostels are already accommodating thousands of "illegal" residents for whom no other accommodation can be found, rail transport for Africans is already taxed beyond its capacity; bus queues stand long into the night to take urban workers to their homes, and any substantial increase in this number must create chaos. The present proposals are to the benefit of neither worker nor employer. Furthermore, it is unjust to penalise the present domestic servant in a flat by depriving him of accommodation, while his counterpart in a house can legally live on the premises of his employer. This situation will continue until the present housing shortage is overcome.

The Institute welcomes the provision under Section 5 (a) whereby permission to re-enter an area will automatically be granted to an African returning to the same employer within 12 months. On the other hand, clauses 5 (b) and (c) will give the local authority the power to restrict an applicant seeking work in the towns to a particular class of work. The Institute regards this as an unwarranted inter-

ference with the right of the worker to seek the best market for his labour.

Section 9 will enable a Magistrate or Native Commissioner to order that any African between the ages of 15 and 19 shall be sent to an institution if an enquiry has established that he is an "idle or undesirable" person. Presumably, the intention of this provision is to give to the authorized official the right to commit certain African juveniles to the contemplated youth labour camps. The Institute considers it necessary to point out that the powers given in the Bill are dangerously wide. The principal Act defines an "idle" person as being, *inter alia*, one who "is habitually unemployed and has no sufficient honest means of livelihood." It

is well established that a large proportion of African juveniles, through no fault of their own, fall into this category. To treat them all as "idle or undesirable" is unjust.

The Bill fails to distinguish between those African juveniles who are idle through lack of schooling and lack of opportunity and those who are delinquent and in need of care. For the former, the Institute has long urged the establishment of youth camps on the lines of the Special Service Battalion to give occupational training and moral guidance. For the latter, the Institute urges that, instead of coming under the provisions of this proposed Amendment, they should be subject to the procedures of the Children's Act in the same way as other juveniles.

established their headquarters "somewhere near the border."

On the first day of the movement occupied the entire enclave of Nettupakkam, covering 12 villages with a population of 14,000. Five truckloads of armed French Indian police were rushed by the French Indian Government to "suppress the subversive activities of M. Goubert and his colleagues. This police force was stopped at the frontier village of Mangalam by Indian armed police and asked to return. The French Indian police then returned to French Villainur. The Special Armed Police of Madras Government, guarding the border at main points, were alerted against possible incursion of French Indian police into Indian territory, to reach the French enclave of Nettupakkam, occupied by the Liberation Volunteers.

The action of the Indian police in refusing permission to French Indian police to enter into Nettupakkam enclave through a strip of Indian territory was in accordance with the recent notification banning the entry of armed French Indians into Indian territory. The Government's circular, a copy of which was sent to the French Indian authorities, stated that any effort on the part of either the French administration in Pondicherry or the Portuguese administration in Goa to move their armed constabulary into Indian territory illicitly would be regarded as a "grave infringement of international law and that serious consequences would follow."

When the Liberation Volunteers entered these villages they were lustily cheered by the population. The policemen manning police posts in these villages voluntarily surrendered their arms and joyously responded to the "Jai Hind" slogan raised by the villagers and volunteers. They joined the Liberation Volunteers in hoisting the flag of the Indian Union on the police stations and civic buildings, after pulling down the French Tricolour.

After this action of Liberation Volunteers, the French Indian Commissioner M. Menard, dismissed the two rebel members of the French India Government, M. Goubert and Mr. Muthukumarappa. He also announced the suspension of the Mayor of Pondicherry, M. Menard is trying to form a new Government, but his efforts to find traitors to become his stooges have not yet proved successful.

At the same time he ordered every police post to send at

least 30 men to stage demonstrations in Pondicherry in favour of French. The circular issued by the French Commissioner to the police stations came into the hands of Liberation Volunteers when they captured Nettupakkam enclave. These hirelings, most of whom were smugglers, anti-social elements and Government servants shouted anti-Indian slogans. Official photographs were there to photograph these hirelings and send their pictures to foreign newspapers for false propaganda. According to nationalists who had infiltrated into the procession reported that at the end of the demonstrations, the processionists quipped up at Government House to receive payment.

When approached by pressmen at the rebel headquarters, M. Goubert and his colleague Mr. Muthukumarappa laughed at the order of the Menard Government dismissing them from the Cabinet. "We thought we had dismissed Menard," they said. Describing the order as "illogical," they said that M. Menard had no right to issue any such order as we are no longer under his rule.

Addressing the villagers at Nettupakkam, M. Goubert said that this enclave which they had captured now belonged rightly and legally to the Indian Union. He would, therefore, appeal to the Indian Union to extend to us the same facilities and the same treatment as is given to any other resident of the Indian Union. The villagers endorsed this statement with a vociferous "Jai Hind."

The Government of India is not likely to take over these villages at the present juncture, although protection will be afforded to the Liberation Volunteers by preventing the French from crossing the Indian border and attacking them.

From Nettupakkam more than 3000 Liberation volunteers marched into and occupied ten villages of Babour commune. They were heartily welcomed by 10,000 inhabitants of the area. Here, too, policemen surrendered their arms willingly.

It is taken for granted that Liberation Volunteers will capture all the enclaves lying in the Indian territory and then they will plan a final assault on the coastal area of Pondicherry.

The Commissioner of French India, M. Andre Menard, confessed his helplessness to take any steps "to restore law and order" and re-exercise French sovereignty in the pockets cap-

INDIA LETTER

From Our Own Correspondent)

Bombay, April 4.

THE fight for the liberation of French settlements in India is on. The French India Socialist Party, which had earlier demanded merger of these settlements with India, have launched a non-violent movement and have "captured" 12 villages with a total population of 24,000.

The French had acquired these areas from Britain in 1814. Pondicherry, the capital of French India, which covers an area of 115 square miles and has a population of just over 200,000, is divided into eight parts (municipal communes). The territory is by no means compacting another contiguous.

There are four enclaves consisting of 12 "islands" of French territory separated from the main area of Pondicherry with intervening Indian territories; in other words the settlements are in the nature of groups of detached villages.

Pondicherry, Karaikal, Mahé and Yanam, the four French settlements in India, have become the scene of non-violent struggle for freedom from French slavery. This is the second time since India's liberation from British yoke that such a movement has been started.

Now the French has no cash as the ruling party itself has turned against the French. In fourteen out of sixteen communes, all Councillors and Mayors have demanded merger with India without referendum. The French say that they are bound by their constitution which stipulates a referendum for handing over her territory,

The French, no doubt, agreed to hold a referendum under an agreement signed with India in 1948 but since then good-will has been the order of the day. The French were either silent spectators or they abetted them.

There is nothing French about these settlements except that the administration is in the hands of the French Colonial Office and the State language is French. There are not many Frenchmen settled in them nor any outstanding commercial or industrial stakes under their control, nor a racial link, nor even a cultural affinity. The people are Indians with their kith and kin, chattel and properties outside the border. The areas are economically part and parcel of the adjacent Indian Union territories depending on them entirely for essential supplies and it is to the Indian Posts and Telegraphs Department and the Indian State Railway that the pockets have to look for their vital communications.

Following the arrest of two Indian citizens and the Mayor of the French municipal commune, the Government of India had put up strong armed police pickets with an order to prevent French Indian police from violating Indian territory with every means at their command. The two Indians were later released with apology.

The Liberation movement, under the able guidance of M. Goubert and Mr. Muthukumarappa, the two rebel members of the French India Government, was actually started on March 31. They had

tured by Liberation Volunteers. He stated that his forces were not allowed to cross the Indian territory which linked the enclaves with the French Indian capital. He had, therefore, referred the matter to the metropolitan Government and was awaiting orders from Paris.

In reply to India's protest over the arrest of Dr. Gaitonde the Portuguese Government, after trying to elucidate the reasons for the arrest and deportation of Dr. Gaitonde, has alleged that the stand taken by the Government of India is causing dangerous tension in the public mind.

The Government of India has pointed out that the present unhappy state of affairs in Goa is the direct result of the failure of the Portuguese Government to take note of the nationalist sentiments of the people of Goa and of the attempted suppression of those sentiments by coercive and undemocratic methods. In these circumstances such tension is inevitable. The responsibility for the consequences must rest with the Portuguese Government.

According to reports from Goa, arrangements are being made to evacuate the families of Portuguese officials when the "Quit Goa" movement is intensified. The present political inactivity is interpreted by Portuguese authorities as only "the lull before the storm."

The Governor-General of Goa, Brig. Paulo Beard Guedes, held a high level conference recently with top military officers to discuss measures to curb the "Quit Goa" movement. The conference was attended by Col. Alexandre Major, Commandant of the Portuguese Expeditionary Forces, and Captain Romba, Chief of Police. The conference is understood to have discussed the success of the liberation movement in French settlements and its likely repercussions on the "Quit Goa" campaign. The military chiefs decided on certain measures to be taken in case the movement gathers momentum, and these decisions are understood to have been relayed to the heads of the districts. One of the measures to meet the new restrictions imposed on the entry of Goa officials into India by the Government of India is stated

to be the introduction of a regular steamer service between Goa, Diu and Daman, the three Portuguese settlements in India. Recently the Portuguese authorities have brought large numbers of African troops into these settlements. They are also im-

THE FOLLY OF RACIAL STEREOTYPES

(Continued from page 198)

porting more and more arms and ammunition. According to political observers "Portuguese rulers will have to be kicked out and this will require police action" on the lines of Hyderabad and Junagadh on the part of the Government of India."

occasionally in their factories and offices. In writing about political and social problems, I am almost entirely concerned with urban Africans—and among them, especially with the small but growing intelligentsia: This I justify by the facts that South African prosperity is built upon its mines and industry—at present unique in Africa, that our industrial revolution is proceeding with increasing momentum (despite a momentary lull owing to falling political confidence), that the one-third of our Africans already in the towns are probably the vanguard of an even higher proportion who will live and work there. Smuts believed—and I and others with him—that the country's future will be decided in the towns, where discrepancies in treatment and status, opportunities and amenities are most starkly revealed side by side. Think only of the queues waiting all hours in all weather for non-European transport; of the separate and unequal facilities now legally provided; of workers in the same factory—perhaps doing equal work for nearly equal pay, despite the industrial colour bar—returning, one to a near and near Johannesburg suburb, the other to the distant Pimville tanks or Orlando breeze-blocks, where the average is sixty to a sanitary pailspilling its filth down the streets and children's playgrounds.

Shrewd political diagnosticians that they are, the Nationalists agree with Smuts that the towns are the focal points of our race crisis, the "new Blood River;" though their use of the bludgeon to contain the disease until they can start dispersing the African "visitors" from the "White areas" combines the brutality of medieval surgery with a Caesarean-like belief in their ability to reverse elemental

forces. Part self-deception, part voter-bemusing, part vain folly, this attitude is only aggravating our crisis. For instead of any attempt to tackle the discrepancies and level up the disparities, the Nationalists apply far stricter and more offensive subordination and control of non-Whites in "European areas," tempering this (as they think) with the specious promise of "a measure of self-government, subject always to overriding White control, in the Bantu national homelands" for a future so remote and a geographical area so inadequate that this mythical vision in no way palliates the very real grievances and growing frustrations of the unpleasant present.

(To be continued)

MY GANDHI

By DR. JOHN HAYNES HOLMES

Price 12/6 including postage

This book is written by one of Mahatma Gandhi's first most intimate friends in America and life long supporter of the great principles for which he stood and laid down his life.

To be had from:

"INDIAN OPINION,"
P/Bag, Phoenix, Natal

Things In General

Iqbal Study Group

A public speaking contest in commemoration of Iqbal Day will be held at the A. I. Kajeo Memorial Hall, Leopold Street, Durban, on Sunday, April 25 at 2.30 p.m. Mr. Ronald Morris will preside and Miss Elizabeth Sneddon and Advocate I. M. Bawa will act as adjudicators.

Wedding

The marriage of Mr. Dharmaraj, son of Mr. and Mrs. H. Kisson Singh of Umziato with Miss Manoharie, second daughter of Mr. and Mrs. S. L. Singh of Durban, took place on Sunday, April 15 at the City Hall. The wedding ceremony was performed according to Vedic rites in the presence of a large and representative gathering of Indians with a sprinkling of European friends.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

9 Adams Arcade,
40 Market Street,
Johannesburg

Cuticura
TALCUM POWDER

After the evening bath, a refreshing all-over dusting with fragrant Cuticura Talcum Powder will ensure sound sleep for a happy and contented baby, free from all chafing and irritation.

ABSORBENT AND COOLING

DHIRUBHAI P. NAIK

Travel, Insurance & General Agent

Book with us for your travelling by Air, Sea or Land either in India or to any part of the world.

All types of Insurance—Life, Fire, Burglary, Riot, Storm, Accident, Plate Glass, etc.

Consult Us Free of Charge For Your Income Tax, Persons Tax, Writing Of Your Books, Trade Licences, Revenue Clearance Certificate, Passports And Immigration Matters.

Representatives: National Mutual Life Assn. Of Australasia, Yorkshire Insurance Co. Ltd.

Telephone: 32-9033. 29a Commissioner Street, JOHANNESBURG.

SUNBEAM

gives a lasting shine!

Housewives realise that cheerful and clean-looking homes make for contented and happy living... and Sunbeam gives a brighter, more lasting shine! With such ease a *little* Sunbeam spreads over a *large* area, quickly giving a lasting shine to floors and furniture.

It is easier to work with, shines brighter, lasts longer!

FOR BRIGHTER FLOORS
AND LIGHTER WORK
Always ask for

**SUNBEAM
POLISH**

Shines... and shines... and shines

570-7

On

the cut

or scratch

that may fester

'DETTOL'

THE MODERN ANTISEPTIC

CLEAN • SAFE • GERMICIDAL

DOESN'T PAIN • DOESN'T STAIN

RECKITT & COLMAN (AFRICA) LTD., P.O. BOX 1071, CAPE TOWN 4071-2

*"I never miss
my daily
dose of
NUGGET"*

Experience has proved that the regular DAILY dose of Nugget p-r-o-t-e-c-t-s the life of Shoes. So start today—Use NUGGET every day.

*It's the daily
dose that
saves you
money!*

There's a Nugget Shade for every shoe that's made.

A4359

BONES WANTED

We Pay
£7 PER TON
F.O.R. your
Station or Siding

BAGS RETURNED RAILAGE PAID

For Full Particulars write to:

THE
**BULLBRAND
FERTILIZERS LTD.**
SARNIA, NATAL.

Always Better. Better Always.
Are Kapitau's Tempting
Sweetmeats.

For nearly half a century we are leading in the
manufacture of Quality Sweetmeats and Cakes.

TRY US FOR THE LATEST INDIAN RECORDS.

Address:

KAPITANS BALCONY HOTEL,

(KORNER SWEETMEAT HOUSE)

Corner Grey and Victoria Streets

DURBAN.

Phone 23414.

Tel. Add. "KAPITANS."

M. J. PATEL

INTERNATIONAL SPORTS COMPANY

Importers & Exporters & General
Commission Agents

10 Peking Road, Kowloon, HONG KONG.

Special attention is paid
to indent orders

Write To Us For Further Particulars.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?

Have you provided for your dependants?

Prepare for the future

Life Insurance gives peace of mind for the unknown
future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—

The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has
best Bonus record in the WORLD.

Representatives:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760
JOHANNESBURG.

Phones:— } Business 33-0711
Residence 33-5961

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING

—CO. LTD.—

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants

—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

Phone 53.

Telegrams 'SOLANKI.'

P.O. Box 208.

Solanki & Co. Ltd.

Merchant & Direct Importers

Extensive range always carried in
the following:

Silks, Drapery, Toilets, Per-
fumes, Curios, Fashion Goods
and Jewellery, Wide Range of
Indian, Persian and Chinese
Carpets.

Stockists of well-known branded
Watches.

COPPERBELT PIONEER STORE

Where Quality and Service
are Paramount.

Luanshya, Northern Rhodesia.

SHINGADIA STORES

(Proprietor: Premier Silk Bazaar Ltd.)

Direct Importers

Drapery, Outfitting, Fancy Goods,
Oriental Curios Etc. Etc.

P.O. Box 111. UMTALI, S. Rhodesia.

Telegrams: "Premsiik" Phone: 2523.

PREMIER WHOLESALERS

(Members of the Mashonaland Wholesalers Association)

Everything for the African Trade. Prints, Khaki,
Calicos, Blankets, Shoes & Fancy Goods.

P.O. Box 319, Phone: 2523/Extn 1.

UMTALI, S. Rhodesia

RHOD-INDIA LIMITED

Exporters, Importers & Manufacturers Representatives

Piece Goods, Hosiery, Jute Goods.

Enquiries Solicited. Prompt Attention.

"Aryan Mahal" 6th Floor,

Plot 43, "C" Road,

Churchgate Reclamation,

Cables "Indorhod."

BOMBAY, INDIA.

Phones: 29123/3 (Switchboard)
24179 (Manager)

Cables & Tel. Add:
"PROSPERITY" (All Branches)

P.O. Box 2197

(Established 1927)

Premier Produce Co. (Pty) Ltd.

General Wholesale Merchants
EXPORTERS AND IMPORTERS

Buyers and large Stockists of all kinds of Indian and European Groceries, Provisions, Soaps, Oils, Grains, Beans, Peas, Kaffircorn, Malt, Maize, Maize Products, Wheat, Wheaten Products, Crockery, Hardware and also Coal of all types.

All enquiries for Export and Import
to the Head-Office.

Head-Office: "PREMIER HOUSE"
364 Pine Street, Durban.

also at

JOHANNESBURG

BENONI

Phones: 34-3554/5
P.O. Box 200, Fordsburg,
82, Crown Road,
Fordsburg, Johannesburg.

Benoni Coal Site
Phone 54-1813,
Rangeview Coal Sites—54-2205
P.O. Box 392, Benoni.

—ATTRACTIVE— SAREE MATERIALS

Self Striped Georgette Crepes 45"
Green, White, Pink, Sky, Lemon
4/11 yd.

Coloured Georgettes 45"
All Shades 3/11 yd.

Self Check Fancy Voiles with Block
Designs 45" 4/11 yd.

Spotted Georgettes 45" Latest 4/6 yd.

Fancy USA Floral Voiles 38" 4/11 yd.

Embossed Georgettes 45"
Basket Design 6/11 yd.

Two Tone and Rainbow Georgettes 45"
All Shades 4/11 yd.

Georgette Jari Work Saris
54-184 and

Floral Benbergs 45" Red, Gold,
Green and Blue Designs 4/6 yd.

Georgette Saris Cotton Embroidery
#3/15/8 and

Bordered Georgette 45"
All Shades 3/11 yd.

Beaure and Tinsel Jari Borders
Big Range in Stock

BLOUSES

Chinese Embroidered Satin and
Georgette Blouses and Latest
Slippers 8/12 each.

CHAMPALS!

Plastic Fancy Tops with Heel
Size 3 to 7 18/6 and
Also Leather 8/6 & 10/6

Write For Samples.

JAYBEE SILK HOUSE

39 MARKET STREET,

JOHANNESBURG

Proprietors:

C. L. Patel, D. K. Patel
V. B. Patel, H. J. Patel
K. C. Patel.

The Star Clothing Factory

Wholesale Merchants

CLOTHING MANUFACTURERS

P.O. Box 237. Phone 514.
Jameson Road, Livingstone,
NORTHERN RHODESIA.

Our S.A. Representatives:

H. L. Hompes & Co.,
(Pty.) Ltd.

Durban, P.O. Box 1301.
Johannesburg, P.O. Box 3480.
Capetown, P.O. Box 824.

NEW TYPEWRITERS

POPULAR MAKES

Remington, Smith-Corona, Olivetti,
Hermes, R. C. Allen.

PORTABLE & STANDARD MODELS
AVAILABLE AT:

NATIONAL OFFICE SUPPLIES
(PTY. LTD.)

(Directors: N. V. MEHTA, J. P. GOKOOL; K. V. MEHTA)

LEGAL & COMMERCIAL STATIONERS

OFFICE EQUIPMENT SPECIALISTS

76 Victoria Street, Durban.

PHONES 22612
" 63535

P. O. BOX 1327
Tel. Add. UNLIMITED.

For Quality Printing Consult:-

UNIVERSAL PRINTING WORKS

Commercial Printers & Calendar Specialists

9 Bond Street, Durban, Phone 25295.

પુસ્તક પર સુ—અંક ૧૬
તા. ૨૩ એપ્રિલ, ૧૯૫૪.
પુસ્તક નકલ પેની ૬.
દર શુદ્ધારિ બહાર પડે છે.

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન

ગદાદમાં ગોપીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

★

માનવતાના માર્ગમાં વિદ્યો

(પુ. શ્રી. કેકારનાથજીના વિવેક અને સાધનામાંથી)

—૦—

પ્રપરનો નૈતિક કાયદો કહે છે કે
જ્યાં કે દેશના સુખજી આપણે, એ
નિર્જન અને પીડિત લોકોનું રક્ષણ
કરવો પોતાનો ધર્મ સમજવો જોઈએ.

સવળ માણસો જો સેવા કાર્યની
જવાબદારી સમજતા હોય તો ધન-
કંઠ્ય કરવાને તેઓ પાપ ગણે અને
તેથી ધનની વહેંચણીમાં અસમાનતા ન
હોય અને તેથી કુષ્ટાણ કે છુપામરો
ન હોય.

—

જો માણસ સ્વાર્થી અને બીજાના
સુખને વિશે બેધરવા હોય છે તે પડુ
કરતાં પણ જોઈ છે. જોઈતા પ્રમાણ
માં તે પોતાના માનવબુદ્ધિની સેવા
કરે છે તેટલા પ્રમાણમાં તે મરે છે.
=મોહપરથી અંધીજી.

★

ઓ કેટલીક પ્રદુષિત, ગુરૂ તેમ બહુદુર વિગેરે અનેક સંત સમજીને—જેમને સત્ય અને માનવતા
આતર અતિશય સદન કરવું પડ્યું તેમને—તેમના સમયમાં તેમના જોવા હજારો માણસો હોત,
તેમના જોઈલી હિંદ માનવતા હજારો લોકોમાં હોત તો પોતાની માનવતા જાળવવા માટે પોતાના પ્રાણ ગુમા-
વવાનો વખત ન આવત અથવા તેમના કોઈને બીજાં કરતાં અસલ કદ પણ સદન ન કરવા પડત. બધા
માણસો સલ અને પ્રામ પ્લિક્તથી વર્તતા હોય તો સાધારણ માણસ સુધાં સત્ય અને પ્રામાણિકતાથી વર્તી શકે
છે. પરંતુ સમાજમાં અસત્ય અને દંભ સર્વત્ર ફેલાયેલા હોય એવી સ્થિતિમાં કોઈ એકલ દે.કલ બંધિતને પણ
પોતાનું જીવન સન્માર્ગે રાખવાનું જાણુજ મુશ્કેલ પડે છે. સાર્વત્રિક અસત્યાચરણને પરિણામે માણસોનો
પરસ્પર પ્રેમ, વિશ્વાસને આદર નાશ પામે છે, જીવન યસાવવા માટે દરેકને બીજાઓની કરતાં વધારે કપરી
અને અસત્યાચરણી થવું પડે છે. અને આવી રીતે સમાજમાં કેવળ દુઃશુની વૃદ્ધિ થાય છે. આવી સ્થિતિમાં
બધા મળીને માનવતાની વિદ્યના ચલાવતા હોય છે અને કારે રસ્તે ચલાવવાનું બધાનેજ મુશ્કેલ બને છે. વિવેકી
માણસ આ સ્થિતિને અને તેના કારણોને જાણે છે અને તેમાંથી પણ ધીરજથી અને નિઃશયી માર્ગ કાઢે છે,
માણસ માણસ વચ્ચેના સંબંધો નિર્મળ થાય અને તેમાં સદ્ગતિ આવે તે માટે તે પોતે સદ્ગુણથી વર્તે છે
સદ્ગુણથી વર્તવાથી જ સદ્ગુણને પોષક વાતાવરણ પેદા થાય છે એની તેને ખબર હોય છે. કોઈના ઉપકાર
આપણે ન ફેડી શકતા હોઈએ તે. પણ આપણે તેને વિશેષ કેવળ કૃતજ્ઞતા પણ તેના, આપણું, અને બધાના
મનમાં છાદરતા અને બીજા સદ્ગુણવાની વૃદ્ધિ કરે છે, પરસ્પરના વિશ્વાસને પોષે છે, અને માનવભતીપરના
વિશ્વાસમાં ઉમેરો કરે છે. પણ કોઈની કૃતજ્ઞતા જોઈએ એટલે તેને વિશેષ આપણે. વિશ્વાસ નારા પામે છે
એટલું જ નહિ પણ આખી માનવ ભતીપરનો વિશ્વાસ એ.છા થાય છે. આપણા સદેજે મચેલા સારા નરસા
વર્તનથી આપણે અભ્યુત્થાં જન્મતા સદ્ગુણમાં કે દુઃશુણ્યમાં કેવે, ઉમેરો કરીએ છીએ તે વિવેકી માણસ સમજે
છે; અને તેથી જીવનમાં સત્ય, પ્રામાણિકતા, કૃતજ્ઞતા, વિગેરે સદ્ગુણોને તે મહત્વ આપે છે. તેથી ઉલટું,
અસત્ય, કપટ, હેતરપોંડી, દગો, કૃતજ્ઞતા વિગેરેથી આપણું કામ પાર પડ્યું એમ જોઈને કોઈને સંતોષ થાય તો
તેણે તે વખતે આવા વર્તનથી આપણે પોતાના ચિત્તમાં તેમજ જગતમાં શાની વૃદ્ધિ કરીએ છીએ તેના પ્રેરો
વિચાર કરવો જોઈએ. આવી રીતે પ્રામ મચેલી વસ્તુ ભૌતિક દ્રષ્ટિથી મને તેટલી કીમતી લાગતી હોય તોય તે
અથાથત છે અને આપણે પોતાની અને સમાજની માનવતાને ભોગે તે પ્રામ કરી છે, એ વસ્તુ આપણું. હ'થ
માંથી જતાં રહેતાં વાર નહિ લાગે, પણ તે મેળવવા માટે આપણા હૃદયમાં અને સમાજમાં ઉત્પન્ન કરેલા
અને વધારેલા દુઃશુણ્યો નારા આપણે કરી શકવાના નથી, એ તેણે જાણવું જોઈએ. તેણે વળી વિચાર કરવો
જોઈએ કે, આવી ભલના વર્તનથી આપણી કષ્ટ સંક્રિત વધે છે? ક્યેથી આપણે પોતાને અને સમાજને કપડું
લાઇ જઈએ છીએ? આમાં આપણે બધા આજ માર્ગે આસ્થા કરીશું, પોતાની કાર્મસિકિ માટે બીજાઓની
સાથે દુઃશુણ્ય થવાની દરીશાહમાં પડીશું તે. હવે એનું પરિણામ શું આવશે? બીજાની વાત છોડી દહમ્મ,
પણ આપણી પ્રજાને, આપણા સંતાનોને, આપણે કષ્ટ પરિસ્થિતિમાં લાવીને મુકીએ છીએ? આ દુનીયામાં
તેમને માટે કયા પ્રકારનું ક્ષેત્ર આપણે તબયાર કરીને રાખીએ છીએ? ખરી રીતે પોતાના તરફથી થનારાં
કર્મોના વર્તમાન અને ભાવી પરિણામોનો માણસ જો સૂક્ષ્મ અને દીર્ઘદ્રષ્ટિથી વિચાર કરે તો પોતાના વર્તનનાં
પરિણામોનું લીપણ ચિત્ર તેની નજર સામે ઉભું રહેશે. માનવતાની પોતાના તરફથી થતી વિદ્યના તેના
ધ્યાનમાં આવશે પોતા માર્ગમાંથી બહાર નિકળવાનો તે પ્રયત્ન કરશે. તેના મનમાં કદાચાર વિશે અદા પેદા
મશે. અને તે દ્રઢ નિશ્ચયી હશે. તે પોતાના અને બીજાના કલ્યાણ માટે પોતાનામાં પેદા થયેલી કદાચર
મકલમ રહીને કાયમનો સદાચારી બનશે.

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૨૩ એપ્રિલ, ૧૯૫૪.

હાઈડ્રોજન બોમ્બ એ ઈશ્વરની કૃતિ

મધુના કલિકાસમાં પ્રિરિત આલમને એટલો પ્રયોગ મનરાદ લાગી ગયેલો જાણવામાં આવ્યો નથી એટલે તેની સાથે આવી પડેલા હાઈડ્રોજન બોમ્બથી લાગેલો છે. ઈસ્ટર ના તહેવારમાં ખ્રીસ્તી યર્ષોએ કાઢેલા ઉદ્ગારોપરથી આ વસ્તુ જોઈ સકાઈ છે. પોપ તથા કેન્ટરબરીના અને ચોર્ચના આર્ચ બીશોએ કહેલાં વચનો હૃદયસ્પર્શી છે. કેન્ટરબરીના આર્ચ બીશપ ડૉ. જ્યોર્જ હીશૌ પોતાના ક્ષીરસમ પ્રવચન કરતા કહેલું જણાવ્યું છે કે અર્થ અને ખ્રીસ્તી ધર્મોએ ની સૌથી પ્રથમ દુરજ અનુપમ અર્થને એ હાલ કહેવાની છે કે, જો તેઓ પશ્ચ તાપ નહિ કરે, પોતાના વિચારો નાહિ પાડે અને સમજૂતીપર નહિ આવે તો અર્થ અને ખ્રીસ્તીઓ—સારા નરસ, સૌ—નો સમતપણે નાશ થશે.

ચોર્ચના આર્ચબીશપ ડૉ. સારીલ ગારમેટ કહેલું જણાવ્યું છે કે હાઈડ્રોજન બોમ્બ એ લોભ, દેશ અને ભયના પાતેળું પરિણામ છે એ બોમ્બને ઉપરે, જો પુઢીમાં કરવામાં આવશે તો તે પૃથ્વીને વેરાન કરી નાખે અને સુખ અને હારખેના નાશ થશે. આર્ચબીશપે કહ્યું કે, “તેની અર્થકર જવ પદારી આપણે છુપાવવી એ સ્પષ્ટ જૂલ ગણુશે. માનવીના પ્રવર્તે અને સિદ્ધિઓના આ ભયકર અંતમાથી લોખંડી પડકારની ખનને બાબુએ સધળા રાષ્ટ્રોને ખચાવવાનો આપણે સૌએ સંમતિત દરાવ દરવો જોઈએ.”

સૌથી વધારે હૃદયસ્પર્શી ઉદ્ગારો પોપના હતા જે તેમણે બે લાખની એકની સમક્ષ કાઢ્યા હતા. તેમણે કહ્યું: “પ્રજ્ઞાઓપર રાજ્ય કરનારાઓ એ વસ્તુ ક્યારે સમજતાં થશે કે અસહયુક્ત નાસ પ્રવર્તનો વિધાનક સંબંધ રાખવાથી યાત્રી રથાપી સકાવા ની નથી. પરંતુ સર્વજનક પ્રેમ અને ન્યાયના ખ્રીસ્તી સિદ્ધાંતોને ઉપદેશ કરવાથી નહિ પરંતુ તેને છુટથી અમલ કરવાથીજ તે રથ પી ચકાશે.”

પરંતુ જ્યારે આપણે ધર આંગણે જ ચાલી રહેલી વસ્તુએ નિદાળીએ છીએ ત્યારે આ સુદેશાએની, જેઓને સીધી રીતે સંબંધ રહેલો છે, તેઓને અસર થશે કે કેમ એ વિષે અમને શંકા રહે છે. ખુદ આપણાજ વડા

પ્રધાન ડૉ. મલાન સધળા કાળા લોકોને જમલી નારિતક કહેનારો અને સધળા ગ્રામ લોકોને ઇશ્વરના માનીતા લોકો કહેવાનો મર્ અને ધૂષ્ણતા હાખવી રચા છે. તેઓને થોડીજ ખબર છે કે ઇશ્વરનો વાસ કંગાલમાં કંગાલ લોકોમાંજ છે. અતિ રવાર્થ અને અતિ લેબની, આપણા આજ દેશમાં, જ્યાં સત્તાને મઠ ધરાવતા લોકો મઠ માનવજાતને કચકાવેલી અને ગુલામી માં રાખનારા ઇશ્વરને નામે કાપલા ધરી રહ્યા છે, લા થી અછત છે કે તેને માટે રચીયા અને અમેરીકાનો દેવ કહવાની જરૂર પડે? એવું ચોરીવાઝ એકટ અને સધળા એપાઈઝિડ ના અને ખાસ કરી અમેરીકાને અને સમતપ્ય રીતે સધળા ખીન-ગેરાઓને લગ્ન પડનાર. કાપલાઓનો ખીન છે. અર્થ છે? એવી આપણુદી ઇશ્વર લાખો અખત સરન નહિ જ કરે. હાઈડ્રોજન બોમ્બની શોધ એ માનવ કૃતિ છે એમ માની લેવું જૂલવરેલું છે. જો ઇશ્વરની કૃતિ છે અને માનવીને તેના અર્થકર બારિની ગભીર ચેતવણી આપનારી છે. માનવીને આમ સાથે નહિ રચવાની અને નમ્ર બની ઇશ્વરનો ડર રાખવાની એ ચેતવણી આપી રહી છે. કારણ સૃષ્ટિ નો સરજનહાર અને વિનાશ કરનાર ઇશ્વર એકજ છે, માનવીના પાપનો દોરો હવે છલોછલ બરાહ ગયો છે. જો તે પોતાની ધોર નિદામાથી જલદી જગૃત નહિ થાય અને પોતાની રીતો ખલ્લશે નહિ તો અવશ્ય તેનો નાશ થશે જ

પ્રાર્થના જાતે સારી વસ્તુ છે. પરંતુ એકલી પ્રાર્થના કામ કરતી નથી. તેની સાથે પ્રયત્ન પશ્ચ હોવો જોઈએ, એક તરફથી ઇશ્વરને પ્રાર્થના કરવી અને બીજી તરફથી જાણીએ ને તાબે થવું એથી માનવી ઉઝરી ચકવાનો નથી જાણીએ ને નમવાની તે શ્રાદ્ધ ના પાડશે અને ઇશ્વરને સંપૂર્ણપણે સરજુ થશે તો ઇશ્વર જરૂર તેની મદદે આવશે. પ્રજ્ઞાઓપર રાજ્ય કરનારાઓ જો અન્યાયો શુનરતા ડોપ તો તેઓને માદીપરથી ઉતારી પાડવામાં આવવા જોઈએ—પ્રજ્ઞાઓપરથી નહિ પરંતુ અહીંસાત્મક અસહકાર થી. પરંતુ આપણે તો અર્થ સામ માં એટલા રચાપચવા છીએ કે પાપ કર્મ કરનાર, ઇશ્વરના નૈતિક કોવચને

અંધ કરી રહ્યો છે, એ જાણવા છતાં પશ્ચ તેની સાથે અસહકાર કરી શકતા નથી. આપણે ઇશ્વરના કાપલા ને અનુસરવા કરતાં પાપ કર્મ કરનાર ના ક પડાને અનુસરવા તથાવા છીએ.

તો પછી ઇશ્વરની કપાને માટે પ્રાર્થના કરવાનો શો અર્થ? આપણે આં સુધી ઇશ્વરમાં સરિપ શ્રદ્ધા નહિ રાખીએ તો સુધી તે આપણને સહાય નહિ થાય.

નોંધ અને સમાચાર

પશ્ચિમ સુધારો
એરીટમ્બર્ગના સેન્ટ પીટર્સ અર્થના ડીન રેવરન્ડ પી. ડબ્લ્યુ. આર. રસલે ‘નાટાલ વીટનેસ’ને પ્રસ્ટરના તહેવાર પ્રસંગેને અંદેશો આપ્યો હતો તે ખ્રીસ્તી ધર્મોએનેજ નહિ પરંતુ સધળા ધર્મોએને સમતપણે લાગુ પડે છે. રેવરન્ડ રસલે કહ્યું કે, આપણે પશ્ચિમને ખ્રીસ્તી સુધારો દકાની રાખવાની એટલી ધગશ રાખવાનો દરો કરીએ છીએ તો જે સિદ્ધાંતર એ ધર્મ રચાયેલો છે તેનું આપણે ગણેખર પાત્રન કરવું જોઈએ. એ વખત આવેલો છે જ્યારે આપણે અંતરબોજ કરવી જોઈએ અને આપણી જાતને પુણ્ય જોઈએ કે જે સુધારો દકાની રાખવાનો આપણે રવો કરીએ છીએ તેને આપણે લાયક છીએ કે કેમ. તેમ કરીશું તો આપણે સર્વપ્રકાર દરીશું અને લોકોમાં વધારે પ્રમાણમાં સાતી અને સમજૂતી સ્થાપી શકાશે. તેમણે વધુમાં કહ્યું કે આ બાબે ખાસ કરી પોતાના છોકરાઓને હાખલો બેસાડવો જોઈએ. છોકરાઓને ધાર્મિક સાળાઓમાં મોકલવો કરી અર્થ નથી જો આ બાબે પોતે ખ્રીસ્તી ધર્મના મુળ સિદ્ધાંતોનું પાલન નહિ કરતા હોય.

એપાઈઝિડ નરી રાજકીય દગાબાજી

જોદાનીસખર્મના જાણીતા અર્થ ચાત્રી અને પાક્ષિએન્ટના સભ્ય મીસીસ હેલન સુઝમેને ગયે અદવાડીયે પ્રજનના સીડી લેલમાં સુનાઈટ પાર્ટીની સુટણીની સભામાં બાબલુ કરતાં કહ્યું હતું કે નેશનલીસ્ટો આજે એપાઈઝિડની જે વાતો કરે છે તે નરી રાજકીય દગાબાજી છે. આક્રોતો આજે આપણા આર્થિક તંત્રનું મુખ્ય અંગ છે. દેશની દર દકા મજૂરી તેઓ પુરી પાડી રહ્યા છે. એ મજૂર બળને બેચી લેવામાં આવે તો કુરે-પીધનો જુએ ખરતા થક જાય. સામ્રાત્રયા અને કમ રીફોર્મ્સ અર્થ સંપૂર્ણ એપાઈઝિડમાં ખાને છે અને તેના આર્થિક પરિણામો શું આવે તે બાબે છે અને તે રિવકારવા તથાવા છે. નેશનલીસ્ટો એપાઈઝિડની વાતો કરે છે પરંતુ તેઓ જાણે છે કે દેવો પગલાં નેર ખરો અર્થ શું થાય. એ જો તેઓ ખરેખર કહે તો તેઓ પાક્ષિએન્ટના

ધણી બેઠકો છૂતી નહિ થકે. મુનતરી પાર્ટી અને નેશનલીસ્ટ પાર્ટી બન્નેને તથાવત આજ વસ્તુમાં રહેલો કે. સુનાઈટ પાર્ટીની નીતી ખીનશે આપણા આર્થિક તંત્રનું એક અગ્ર નું અંગ છે એ નિર્વાવાદ જાણી રિવકાર કરે છે અને તેનું તાત્કાલિક પરિણામ એ છે કે તેને સારાં થશે, જવા આવવાને વાંદનાની તેમજ અન્ય સગવડો અપાવી જોઈએ. આક્રોતની સાથે સહકાર કરવો એ જો નિરોધ કરવા અને તેના પર દબા અલાવવા કરતાં વધારે સારું છે. દક્ષિણ આફ્રીકાને માટે આર્થિક એરી કરણ એ જીવન મરણનો સવાલ છે એપાઈઝિડ એ તદ્દન બોડી નીતી છે, ખીજ અનેક બાબતોની જેમ આ બાબતમાં પશ્ચ નેશનલીસ્ટો ખુલ્લાપર ચણતર કરી રહ્યા છે.

ડૉ. ડોંગીસનો હીંદીઓના લગ્નને કાષ્ઠો

ડૉ. ડોંગીસનો હીંદીઓના લગ્નને કાષ્ઠો જેની ગમે, હેલુઆરી તા. ૧૦ થી પછી દક્ષિણ આફ્રીકામાં વસતા જે હીંદીઓ સુનીયનની બહાર પરણે છે તેમની પત્નીઓને સુનીયનમાં હાખજ કરવાની અનાઇ કરવામાં આવી છે, એ બાબતમાં ડેલ.ક હીંદીઓની પત્નીઓને માટે અમુક કારકે સુનીયનમાં હાખજ થવાની કુદ માનવામાં આવી હતી તેનો કુણ પ્રધાને હવે નિર્ણય કર્યો છે અને જે હીંદીઓના હેલુઆરી તા. ૧૦ પહેલાં લગ્ન થયાં હતાં તેવાઓની સુનીયનમાં તે તારીખ બાદ આરેક પત્નીઓને સુનીયનમાં જસવાદ કરવા ની છુટ આપવામાં આવી છે અને જે હીંદીઓએ હેલુઆરી તા. ૧૦ બાદ લગ્ન કર્યા છે તેવાઓએ કાશ નો અણી કરી અંગ કરેલો છે એ દરવા તેઓની અરજીએ ડૉ. ડોંગી નામંજુર કરેલી છે. તેવા હીંદીઓની પત્નીઓએ પાછા હોઈ ગઈ જવું પડશે. આ ક પદે જોઈને ડેલે અન્યાયી અને જોડકાઓએ છે એ સાધારણ આણુધર્મી વધ સમજી શકાય તેવું છે. ખ્રીસ્તી ધર્મના સિદ્ધાંતોની સ.થે તેનો શી રીતે જો બેસી શકે એ અમારા સમજામાં આવતું નથી.

વર્ણવેલના કારણે કોમનવેલ્થ પાર્લામેન્ટરી એસોસિએશન યુનીયનમાં નહિ મળે. કેપટાઉનથી એક સંદેશો જણાવે છે કે કોમનવેલ્થ પાર્લામેન્ટરી એસોસિએશનની કોન્ફરન્સ, જે ખરી રીતે આ મુદ્દા યુનીયનમાં મળવી જોઈતી હતી, તે આ દેશના વર્ણવેલના કારણે યુનીયનમાં નહિ મળતાં કેનીયામાં મળશે. આવતા એપ્રિલમાં તે નવરશીમાં મળશે.

યુનીયન એ કોમનવેલ્થમાં આફ્રિકામાં સૌથી મોટું અને મોટું સભ્ય છે. અને આમલી કોન્ફરન્સને જે ૩ મોનોપોલી, કેનેડા અને ન્યૂઝીલેન્ડની રાજધાનીઓમાં અથવા હતી છતાં દક્ષિણ આફ્રિકાથી તેની પરાધિકારી કરવાનો હાથ ધરેલો નથી. તેનું મુખ્ય કારણ એ માનવામાં આવે છે કે કોન્ફરન્સના ડેલીગેટોમાં કેટલાક પીન-કેરાઓ છે. આથી દક્ષિણ આફ્રિકાની પીન-કેરા અને ખરેખર આફ્રિકાના

દેશોની સાથે મજબૂત તરીકે જોડાયેલ છે. પ્રિટોરિયાથી સાપાતો સંદેશો જણાવે છે કે કોન્ફરન્સના સપ્ટેમ્બરમાં જુદા જુદા દેશોના ૧૫ ડેલીગેટો કોમનવેલ્થ પાર્લામેન્ટરી એસોસિએશનની દક્ષિણ આફ્રિકાની રાજધાની આ મંત્રણા યુનીયનની મુલાકાતે આવશે તેઓમાં બોટ્સના, કેનેડા, આસ્ટ્રેલિયા, ન્યૂઝીલેન્ડ, યુનાઇટેડ સ્ટેટ્સ, કેનીયા અને રોડેશિયાના પ્રધાનો અને સભ્યો. તે સમાવેશ થશે. હોંલના ડેલીગેશન, જે તેમાં નામ નથી.

પ્રિટોરિયામાં બ્રિટીશ બાકુની એસોસિએશન

પ્રિટોરિયામાં હોંલિયોને ધરોની સમગ્ર પી.યુ.રિ. પાડવાને પ્રિટોરિયા એન્ડ ડીસ્ટ્રિક્ટ ઇન્ડિઅન ટેનન્ટ્સ એસોસિએશન નામની સરકારી સંસ્થા છે. તેના વંધારણમાં જણાવવામાં આવ્યું છે કે એસોસિએશન એપ્રિલમાં એકટ રિજીસ્ટ્રેશન નહિ.

અપ્રેલ તબીમાં કેવળ ઉમેરો કરનારો થઈ પડશે. તેના તાત્કાલિક સંખ્યાને બેઠાનીસખમાંની વેરન્ટ એરીયા

રીપુબ્લિક સ્ટીન છે, જેની રૂબે એ.આ.પા. એ.આ. પાડવામાં આફ્રિકાનો ધર વિના ના થઈ પડશે.

વિવિધ ખબરો

જાતીયોદના ઉદ્દેશ માટે એપ્રિલ-ઉદ્દેશની નીતીન સારી છે

"ન્યુઝ અને વર્લ્ડ રિપોર્ટ" નામ ના એક અમેરીકન અધવાડીક પત્રને મુલાકાતમાં ડો. મથાને જણાવ્યું હતું કે "લોકશાસન ઘણી સારી વસ્તુ છે પરંતુ તેને માટે પ્રજાને ઉજવણી જોઈએ. ગ્રે.કે. ૧,૨૮માં લગભગ ૬૦ ટકા મત દારો અજણ છે. તેઓ ઘણી વાતો સમજતા નથી. એવા લોકોને જો લોકશાસન અપાય તો તેનું ખરીણામ ન'જાણીય અને અવ્યવસ્થા આવે. અને જ્યાં અવ્યવસ્થા હોય ત્યાં આપ મુદ્દ સત્તા આવે. આફ્રિકામાંની વધુ ભાગની અથાંતી ગ્રે.કે. ૧,૨૮ના નેટીવો ને બોટને આપેલી સ્વતંત્રતાને લીધે છે. આફ્રિકાની કાળી પ્રજા ઉચ્ચશિક્ષણ છે અને તેથી ગેરી પ્રજા અપમાં છે. આ બાબતમાં કેાઇ પણ જાતનાં પગલાં લેવાં જોઈએ અને તે યુરોપી પ્રજાઓએ બેગી થઈ એક ખાસ નીતી અપવાર કરવાથી થઈ શકે. આથી ગેરી પ્રજાને, નેટીવોને તેમજ અમેરીકાને લાભ થાય

ના પછાત વર્ગને તેની જરૂર છે. આથી કાળી પ્રજાને તેમનો મત દર્શાવવાની તક મળે છે.

દક્ષિણ આફ્રિકા અને બોટ્સના વચ્ચેના સંબંધ વીશે ડો. મથાને કહ્યું કે દક્ષિણ આફ્રિકા સર્વ રીતે સ્વતંત્ર છે અને જો રીપબ્લીક થવા ધારે તો થઈ શકે દક્ષિણ આફ્રિકા રીપબ્લીક થાય તો તેણે કોમનવેલ્થમાંથી નીકળી જવાની જરૂર નથી. આનો નિર્ણય દક્ષિણ આફ્રિકાના હિતમાં થશે.

જાતીયોદનો સામનો કરવા બોટ્સનામાં નવી સંસ્થા

કોલોનીયલ લોકોની સ્વતંત્રતા માટે ના હક્કો, જાતીયોદ નાણુદ કરવા અને બધાને સમાન હક્કો આપવા માટે બોટ્સનામાં "યુનિયન ટ્રેડ કોલોનીયલ ક્રીડમ" નામની સંસ્થા બની કરવામાં આવી છે.

મજૂર પક્ષના પાર્લામેન્ટના સભ્ય અને આ સંસ્થાના એક્ટીવ ચેરમેન, શ્રી. લોકવેએ જણાવ્યું કે "અમલક કાર્ય" યુલામગીરી નાણુદ કરવાના કાર્યનેટલું અગત્યનું છે."

શાકીવાદ વિરૂદ્ધ પ્રજાકીમ કોલેસનું 'મોટીસ કેન્દ્ર' "ધી કાઉન્સિલ ટોર ધી ટ્રીફ-સ એફ સોરિટસી ખામા એન્ડ ધી પ્રોટેક્ટોરેટસ" અને બ્રિટીશ ગીમા ના એસોસિએશને એમાં મળી આ નવી સંસ્થા બનાવી છે

આ નવી સંસ્થાનો એક હેતુ ડો. મજાનની પ્રોટેક્ટોરેટને દક્ષિણ આફ્રિકા સાથે બેઠી દેવાની ચળવળનો સામનો કરવાનો છે.

જોઇએ છે

શિક્ષક અગર શિક્ષિકા

અમારે શુભચી ચિંતણ આપી શકે તેવા એક સંસ્કારી શિક્ષક અગર શિક્ષિકા ની જરૂર છે.

વચેકવાઈ નીચે મુજબનાં વિચારોમાં લા. ૩૧-૫-૫૪ સુધીમાં અરજી કરવી અને નીચે પ્રમાણે બીજા જણાવનાં:

૧ અભ્યાસ કર્યાં સુધીનો છે
૨ શિક્ષક અગર શિક્ષિકા તરીકેના અગુલવ.

૬ માર.

જ નોંધેલા માસિક ૫૫.૨.

રહેવાની સમગ્ર રકમ તરફથી પૂરી પડવામાં આવશે.

રેકૉર્ડરી,

ગરૂપ એરીયાઝ એકટ નાણુદ કરવાની માગણી

નાણાની લીજરલ પાર્ટના એક્ટરી પી. પી.ટર બ્રાઉને 'નાનાલ રીડેન્સ'ને એક મુલાકાતમાં કહ્યું હતું કે દક્ષિણ આફ્રિકામાં ધરોની અપ્રેલ તબી ૬૪૫ વધારે અપ્રેલ મતી અટકાવવી હોય તો એપ્રિલમાં એકટ સદન નાણુદ કરવામાં આવે. જોઈએ. આને યુનીયનમાં ૨૫૭,૦૦૦ નેટલા ધરોની તબી છે. તેમ છતાં એ કાપડાની રૂબે લાખો લોકો જોઈએ. એમાં મેંકા ધરો જાતાવીને વધી રવાં છે તેઓને નવાં ધરો બાધવા ખડે એવા લગાએ. આ એસોસિએશન સુચવવા માં આવ્યું છે. "ધરોની આ તબીમાં વધારે ભાગના પીન-ગેરાઓ સડેલા-પેલા છે અને લીજરલ પાર્ટએ કરેલી તપાસપરથી સાલુમ ૫૪૫ છે કે ૧૯૫૧ની સાલમાં સોળ મોટાં શહેરો. માં આફ્રિકાને ૧,૧૭,૭૨૮ ધરોની જરૂર હતી.

એવું અસહવામાં આવ્યું છે કે ૬૪૫ વરસમાં ૧,૮૫,૮૧૩ ધરોની તબી થશે.

૧૬૦,૦૦૦ હપાત ધરોમાંથી ૮૫,૦૦૦ આફ્રિકાનોનાજ છે. પરંતુ તેમાંના ઘણા ખરેખર બાગમાં છુટ્યાં છે અને બીચાગીય છે અને આ લોકોને માટે વધારવાના ૫૦થી ૬૦ હજાર ધરોની જરૂર છે.

વધારામાં ૧૫૦,૦૦૦ નેટલા કલાં લોકોને ૩૦,૦૦૦ નેટલાં ધરોની જરૂર છે. એશીયાટીક અને યુરોપીયને, માં તબી પ્રમાણમાં એટલી અબાજ નથી.

આ અંદાજમાં વસતીમાં થઈ રહેલા કાળી વધારાને, સમાવેશ થતો નથી.

પી. બ્રાઉને કહ્યું કે કાપડો જોઈએ એમ વર્ણવેલ પાડનારો નથી પરંતુ આજે જે જુદા જુદા વાડાઓ પાડવા માં આવેલા છે તેપરથી ૨૫૬ જણાવે છે કે તે અમલક મુકવામાં આવશે તો તેની અસર વર્ણવેલ પાડનારી થશે અને સૌથી વધારે સંકટ પીન-ગેરાઓપર આવી પડશે.

સામ્ય તરીકે ૧૯૫૨ના સપ્ટેમ્બર માં કામદાની રૂબે દરખાસ્તી યુનીયની-પાલીટીએ કરેલી દરખાસ્ત મુજબ ૩૧૬૬ યુરોપીયને, ૧૨,૬૦૦ હોંલિયો, ૮૨,૫૦૦ આફ્રિકાને અને ૧૫૨૩ કલોઈ ધરો વિનાના થઈ પડત, તેની કુલ સખ્યા ૧,૫૫,૧૬૬ની થાત, જેમાં બે ટકા યુરોપીયનો અને ૬૮ ટકા પીન-ગેરાઓને. સમાવેશ થાત.

આ દરખાસ્તો મુજબ હોંલિયોને યુરોપીયનો પા. ૬૪,૩૫,૮૨૪ની કીમતની પ્રોપર્ટીએ સરેન્ડર કરવી પડત જે શહેરમ. તેઓ તરફથી ધરાવાઈ રહેલી પ્રોપર્ટીઓને પોણા ભાગ થશે. યુરોપીયનોને સરેન્ડર કરવાની પ્રોપર્ટીઓની કીમત પા. ૮,૬૬,૭૬૦ની કીમતની થતી હતી જે શહેરમાં તેઓ તરફથી ધરાવાતી પ્રોપર્ટીઓને ૧/૬૪મે ભાગ થશે.

કાપડો ધાર્મિક રચણો સાથેના લોકોના સંબંધ અને લાગણીઓની ખીસકણ અવગણના કરનારો છે. તેનો અમલ આજની ધરોની

ઈંગ્લંડ, ફ્રાંસ, બેલ્જીયમ, પોર્ટુગલ અને દક્ષિણ આફ્રિકા વચ્ચે "આફ્રિકન મારટર" ધરી કાઢવાની જરૂર છે. આમાં પહેલા તો આફ્રિકાના નેટીવોનું એશીયાટીક, અને ખાસ કરીને હોંલિયો વસાહત, સામે રક્ષણ થવું જોઈએ. હોંલિયા વધા પ્રધાન થી નેટલને તેમની વધારાની વસ્તી ઠાલવવા આફ્રિકા. જોઈએ છે. હોંલિયાં ૩૫ કરોડની વસ્તી છે અને બધા લોકો ગીચ-ગીચ રહેલા છે. આથી થી નેટલને તેમને માટે જગ્યા કરવી જોઈએ. આ બાબતમાં તેમને આફ્રિકા રોગ્ય માલમ પડે છે.

સામ્યવાદ સાથે પણ આફ્રિકાનું રક્ષણ થવું જોઈએ. યુનીયનમાં કાળી પ્રજા મોટા પ્રમાણમાં હોવાથી અને વધુ ભાગના કાળા લોકો અવજણ હોવાથી દક્ષિણ આફ્રિકામાં સામ્યવાદ નો અવ વધારે છે.

એપ્રિલ-કે. વીશે ડો. મથાને કહ્યું કે જ્યાં જુદા જુદા રીવાજો વાળી પ્રજા આ હોય ત્યાં તથા પરીણામ આવી શકે. (૧) અને તે એક વીભાગ નાણુદ થાય (૨) તથા રીવાજો વાળી તથા પ્રજા ઉત્પન્ન થાય આફ્રિકામાં કાળી પ્રજા વધુમતીમાં હોવાથી ગેરી પ્રજાને ન.ય થાય. તેથી અને ગેર પાડવાની રીક રીન લીધી છે. આથી ગેરી તેવ ગીરી કાયમ રહે અને આફ્રિકા

ભારતનો પત્ર

(અમ.રા. પાપરપત્રી તરફથી)

મુબાઇ તા. ૧૦-૪-૫૪.

ભારતમાં હજી ફ્રેન્ચ કમ્પલ નીચે રહેલા પ્રદેશને આઝાદ કરવા માટેના જંગ શરૂ થયેલો છે. આ ફ્રેન્ચ વસાહતોને લે કમલ લેવાની વિધિ ક્યાં વિનાજ તરતજ ભારત સાથે જોડી દેવાની ફ્રેન્ચ હોદ્દામાં સવા પચાસ સમજાવી પહે માગણી કરી હતી અને એ માગણીના સ્વીકાર કરાવવા તેણે અહોસક લડત શરૂ કરી છે. લડતની શરૂઆતમાં ૨૪ હજાર ની કુલ વસતિ સાથેના ૧૬ ખાસે કમળે ક્યાં હતા. ખીજ પચીસ મામે ની પ્રજાએ જાતેજ પોલીસ ચોકી પર કુચલો લઈ જઈને પોતાની જાતને સ્વતંત્ર જાહેર કરી છે. તમામ પોલીસે શરૂએ આજ્ઞા હતા અને હથિયારો સોંપી લઈને જાતે સ્વાતંત્ર્ય જંગમાં જોડાયા હતા.

ફ્રેન્ચોએ આ પ્રદેશ ૧૮૧૪માં ખોટલ પાસેથી મેળવેલો હતો. ફ્રેન્ચ હોદ્દા પાટનગર પોલીસરી છે. તેને કુલ વિસ્તાર ૧૧૫ ચોરસ માઇલનો અને વસતિ એ લાખની છે. આ વિસ્તાર આઠ ભાગોમાં વહેંચાયેલો છે અને એક ખીલની સાથે સળંગ નથી પણ ભારત પ્રદેશની વચ્ચે છુટા છુટા ટુકડાં ભેગા છે. દરિયા કિનારે આવેલા ૧૨ ગ્રામ-જુથો છે. ફ્રેન્ચ હોદ્દાને આઝાદ કરવા માટે ભારતની આઝાદી પછીની આ ખીલ લડત છે.

પહેલી લડત નિષ્ફળ જવાનું સુખ્ય કારણ એ હતું કે એ વખતે ફ્રેન્ચ હોદ્દા સમાજવાદી પણ ભારત સાથે જોડાયેલી વિચારમાં હતો. આ પણ ફ્રેન્ચ હોદ્દાની સરકારી કાઉન્સિલમાં તેમજ તમામ સુધારાજોમાં ગણ્યતિ મા છે અને હતો. તેનામાં લે જાને પ્રુપ્ત વિશ્વાસ હતો. પરંતુ હવે પરિસ્થિતિ બદલાઈ છે. સમાજવાદી પહેલ ભારત સાથે જોડાવા માટે થી ગુપ્ત અને થી સુધુકમારપ્પાની બાજે વાની લેણ બહત શરૂ કરી છે. ફ્રેન્ચ હોદ્દાની સોળમ.થી ચીટ સુધારાજન તમામ સમયે અને મેમર એ લોકમત વિનાજ આ વસાહતોને ભારત સાથે જોડી દેવાની માગણી કરી છે. એટલે હવે આ પ્રદેશ સોપવા માટે ફ્રેન્ચો પાસે કંઈ બહાનું રહેતું નથી. છતાં ફ્રેન્ચો કહે છે કે, કસના બંધરણ પ્રમાણે આ પ્રદેશમાં લોકમત લીધા વિના તે સોપી શકાય એમ નથી પરંતુ આ સમય પસાર કરવા માટેની તેમની ચાલબાજ છે. કસે ૧૯૪૮માં ભારત સાથે આ વિસ્તારમાં લોકમત લેવા માટે કારણે ક્યાં હતા. પરંતુ એ પછી ત્યાં એવી શંકા, ગીરી ચલાવી

હતી કે, ત્યાં કુલ રીતે લોકમત લઈ જ શકાય નહિ.

આ ફ્રેન્ચ વસાહતો અને દીવ, દમણ અને ગોવાની પોર્ટુગીઝ વસાહતો એ કાચુ ચોરીના મોટા ધામે. હતાં. ત્યાં કાંઈ ખાસ ઉલ્લેખ થઈ નથી. ભોટાની આજ્ઞાદી કાચુદોરી પરજ રહેલી છે ત્યાંથી આજ સુધી માં છુપી રીતે કુરેડે જ.નો માલ ભારત માં છુપી ગયો હતો. હેલ્લા કેટલાક મોકના દરમિયાન ભારત સરકારે સરહદો પર કાંઈ જાતો કુચી દીધા છે. તેને પરિણામે આ વસાહતોમાં આર્થિક સુરેલી ઉભી થઈ છે.

એક ફ્રેન્ચ સુધારાજના મેમર અને એ હોદ્દાની ફ્રેન્ચ પોલીસે હોદ્દાની હદમાં કાચલ થઈને ધરપકડ ક્યાં પછી ભારત સરકારે આ બંને ફ્રેન્ચ સરકાર પાસે સખત વિરોધ નોંધાવીને પકડેલા માણસોને છોડી કુચવાની માગણી કરી હતી એટલુંજ નહિ પણ ફ્રેન્ચ વસાહતોની આ સપાસ સખત પોલીસ પહેરે ગાહવી દીધા હતા અને હોદ્દા પોલીસને એવી સખત સુચના આપી હતી કે, ફ્રેન્ચ પોલીસને કાંઈ પણ સંજોગમાં ભારતની હદમાં કાચલ થવા ન દેવા અને તેઓ કાચલ થવા ને પ્રયાસ કરે તો તેમને મારીને હાલ કાઢવા. પાછળથી પકડેલા બંને હોદ્દા જોને છોડી કુચવામાં આજ્ઞા હતા.

આ ટુકડાંમાં ફ્રેન્ચ હોદ્દામાં આઝાદી જંગ શરૂ કરનારાઓને મળેલો કાચલે. થઈ ગયો. પોલીસરીની અસપાસના કેટલાક પ્રદેશ સિવાય ફ્રેન્ચોના ખીજ ગામો ગામે કરતી ભારતની હદ છે. આ બધી સરહદો પર હોદ્દા પોલીસ ગેહવાઈ ગઈ. એટલે પોલીસરીમાંની ફ્રેન્ચ પોલીસ કે લોકર તેના આ છુટા જવાબા ગામેમાં જઈ જ ન શકે. જવા ની કોરોસ કરે તો ભારતની પોલીસ સાથે લડવું પડે.

ફ્રેન્ચ હોદ્દાની કુચિત જંગ ૩૧ મી માચે શરૂ થયો. ફ્રેન્ચ હોદ્દા સમાજ વાદી પક્ષના નેતા થી ગુપ્ત પોતાનું પકડે મચક સરહદ નજીક સ્થાયી હતું. થી ગુપ્તની કુચિત શેને પહેલાજ દીવસે નેતુપકમ વિસ્તારનાં બાર મામે. ને કમળે લીધા હતા. ત્યાં રહેલ પોલીસોએ સ્વેચ્છાએ પોતાના હથિયારો કુચિત શેને સોંપી દીધા હતા અને તેઓ પણ કુચિત શેને વધાવી લીધી હતી. આ વિસ્તારને કરી કમળે લેવા પોલીસરીથી લોરીએ ભરીને ફ્રેન્ચ પોલીસ અને લોકરને મોકલવામાં આવ્યું હતું. પરંતુ વચ્ચે આવતી હોદ્દા સરહદ પાસે હોદ્દા પોલીસે તેમને

અટકાવ્યા હતા અને પાછા ચાલ્યા જવાની ફરજ પાડી હતી.

ભારતની સરકારે એક જાહેરાત કારા ફ્રેન્ચ કે પોર્ટુગીઝ પોલીસને ભારતની હદમાં કાચલ થવાની અનાધ કરવામાં જઈ હતું છે. જો ફ્રેન્ચ કે પોર્ટુગીઝ સત્તાધીશો તેમના સચલ પોલીસ જાને લોકર, પે રીતે ભારતની હદમાં કાચલ કરવાને અવાસ કરશે તો તેને આંતરરાષ્ટ્રીય કાપલાવા અંગીર અંગ સમાન અણવામાં આવશે અને તેની સાથે સખત પમલા લેવામાં આવશે. આ જાહેરાતની તકે ફ્રેન્ચ અને પોર્ટુગીઝ સત્તાધીશોને ચોકલવા માં આવી હતી.

કુચિત શેજના આ પહેલાં પમલાં પછી ફ્રેન્ચ હોદ્દાની કમિશનર થી મેનાડે થી ગુપ્ત અને કુચ કુચ, રપ્પા ને ફ્રેન્ચ હોદ્દાના પ્રધાનપદેથી બરતરફ ક્યાં હતા. તેમણે પોલીસરીના મેમરને પણ સરવેન્ડ ક્યાં હતા. આ પછી તેમણે ફ્રેન્ચ હોદ્દામાં નવી સરકાર રચવા માટે દેશ લોકોએની ચોષ શરૂ કરી હતી. પણ તેમાં તેમને હજી સુધી સચળતા મળી નથી. એટલે હજી નવી સરકાર રચી શકાય નથી.

આની સાથે સાથ તેમણે ફરેક પોલીસ એજાને ત્રીસ-ત્રીસ માણસો પોલીસરી ખાતે ફ્રેન્ચ તરફ અને ભારત-વિરોધી દેખાવો કરવા માટે મોકલવા ની સુચના કરી હતી. આવી સુચના આપતાં કાચલો થી ગુપ્તે કમળે કરેલા ગામેની પોલીસ એજાએ, માંથી મળી આવ્યા હતા.

બરતરફના સમાચાર પત્રકારોએ થી ગુપ્ત અને થી સુધુકમારપ્પાને આપતાં તેઓ હરત પક્ષા હતા અને જઈ હતું કે, અમે થી મેનાડેને બરતરફ ક્યાં છે, એમ અમે મનતા હતા. થી મેનાડેનો આ ટુકડા નકામે, છે કમ કે અમે તેમની સત્તા લેવા નથી, નેતુપકમ ખાતે ગ્રામજનો સમજ આપણ કરતાં તેમણે કહ્યું હતું કે, અમે કમળે કરેલા વિસ્તાર હવે કામદે સર રીતે હોદ્દા સંધની માલકીમાં અને છે. એટલે અમને હોદ્દા સંધના ખીજ નાચરિકો લેવા મણવાની અને તેમના જેવી સમવડો અ.પવાની હોદ્દા સંધને અપાલ કરી હતી.

ભારત સરકાર કાચલ તબકે આ ગામનો કમળે સંજાળો નહિ લે. જો કે ફ્રેન્ચ જોને હોદ્દાની હદમાંથી પસાર થઈને આ ગામે પર કરી કમળે મેળવતાં લે જરૂર અટકાવશે.

નેતુપકમથી ૩૦૦૦ મુચિત-સેનિટાએ બહાજર વિસ્તાર પર કુચલો કરીને ત્યાંના સાત ગામે કમળે ક્યાં હતા. અહીં પણ પોલીસ તરત હથિયારો સોંપી લઈને કુચિત જંગમાં જોડાઈ ગઈ હતી. બધે અમજ થતું આવે છે કારણ કે પોલીસ કુચિત શેજ

સાથે કાચલો અપલ કરે તો ચાર ખામ અને આની કમળે કે તેઓ જોડે ને મારી કાઢે, તો પણ કરતી ભારતીય પોલીસ ઉભી છે, એટલે ત્યાંથી કાચ પછી ચકાવ નહિ અને વહેલા મેલ મરવાનેજ વખત આવે. આ ઉપરાંત કુચિત શેજને બીજા પચીસ મામે કમળે ક્યાં છે. તેઓ દરિયા કિનારા પ્રજે ના પોલીસરીના મુખ્ય પ્રદેશ સિવાયને બધા પ્રદેશ આમને આમ સહેલાઈ કમળે કરી લેશે.

આ પ્રદેશ પાછો કમળે કરવાની ફ્રેન્ચ હોદ્દાના કમિશનર કાચલો અપલ કરી હતી. તેમણે જઈ હતું કે, આ પ્રદેશ કમળે કરવા માટે હોદ્દા સરહદમાંથી અમને હોદ્દા પોલીસ પસાર થવા દેલી નથી. એટલે અમે કાંઈ કરી શકીએ તેમ નથી. એટલે જ આ સંજોગમાં કાચની સરકારને કમળે છે અને પેરીસ તરફથી સુચના મળવાની કું રાક જોઈ રહ્યો છું.

દીવ, દમણ અને ગોવાની પોર્ટુગીઝ વસાહતોમાં પણ કુચિત જંગ વધુ જી અને જોવા સંભવ છે. ગોવાના એક આગેવાન નાચરિક છે. આગેવાનોને ધરપકડ અને હુલ્લારી અંગે ભારત સરકારે નોંધાવેલા સખત વિરોધના જવાબમાં પોર્ટુગીઝ સરકારે જઈ હતું છે કે, ભારત સરકારના વચલુથી લેવા અનમાં અંગર કિમતા આવી રહી છે. જવાબમાં ભારત સરકારે જઈ હતું છે કે, ગોવાના ભોટાની ભારત સાથે જોડવાની સામણીની નોંધ મેલ માં પોર્ટુગીઝ સરકારની નિષ્ઠાતા અને ભોટાની આ કાચલો બળપુરક બિનલોકલ થી લેવા દેવાની પ્રયાસોને પરિણામે કાચની કુચા રિધિતિ ઉભી થઈ છે. આ સંજોગ માં લોકલ, ગણી તંગ બને એ બિન વાઈ છે અને તેમાં જે પરિણામે આવશે તેને માટે પોર્ટુગીઝ સરકાર જવાબદાર હશે.

અહીંના રાજદારી નેતાઓનું એવું માનવું છે કે, પોર્ટુગીઝોને કાચ મારી ને કાઢવા વિના તેઓ જશે નહિ. અને ભારત સરકારને જુનામદ અને દેવાબાદની જોય "પોલીસ પમલા" લઈને તેમને કાઢવા પડશે.

ગોવાથી અગત્ય સમાચાર મુજબ, "કવીડ ગોવા" (ગોવા છોડી જાણ) મારેની લોકાની લડત જોરદાર જનવા ના સંજોગમાં પોર્ટુગીઝ અધીકારી જોને ગોવામાંથી ખસેડવા માટે બચ્ચ થઈ રહી છે. ગોવામાં કાચમાં અવતંતી સાંતીને પોર્ટુગીઝ સત્તાધીશો લોકાન પહેલાની યાંતી તરીકે મળે છે.

ગોવાના અવનર જનરલ બ્રોગીયા પોલો મેનાડે, પોર્ટુગીઝોને ગોવામાં થી કાઢવા માટેની લડતને દખાવી રેખ અંગે કમળે લોકરી અકસરો સાથે (અનુસંધાન પાનાનું ૧૪૭)

કુટુંબી માર્ગ

અખાનો સંસાર ત્યાગ

જનસંખ્યામાં ધર્મશાસ્ત્રના પ્રચારની કામના કવિઓના આખા કવિત્વ નામ ધણું જાણીતું છે. અખો ભગત ને સોની હતો. અમદાવાદને વતની હતો. ૧૬ સે વે પેસાને છવ્ઠ હતો. ૧૬માં કમાણી પણ સારી હતી. એકલો હતો. યુગ્મજાતમાં કાઠિયના રણછોડરાય ઉપર તેને લણી થઈ હતી. એટલે દર પુત્રને કાઠિય નહ રણછોડરાયના ધાળમાં સારો ખર્ચ હતો. આ કારણે મંદિરના પુજારી આખા પણ તેનું ધણું માન હતું અને અખો ભગત બધારે ત્યારે કાઠિય આવતા, ત્યારે પુજારીઓ ઘણે લોકે ધણા આનંદમાં આવી જતા, કેમકે તેઓને આ સોની ભગત ધણી સારી દક્ષિણા આપતા. એટલે ને બે ચાર દિવસ અખો ભગત કાઠિયના રહેતા, એટલા દિવસ તેમની પતરાણીની વ્યવસ્થા ધણી ઉત્તમ પ્રકારે સમજાતી. ભગવાન ના ધાળની તો પ્રસાદી એમને પીરસાતી જ, પરંતુ એ રસોઈ દંડી પડતા દીધા પછી કાઠિયને ધરાવવાનો રીવાજ હોઈ ભગતને મટે ખીંછ ખાસ જુદી અરથાગરમ રસોઈ પણ કરવામાં આવતી. પોતાની મેજ પડે ત્યાં સુધી આ રીતે કાઠિયના રહી અખો ભગત ત્યારે પોતાને મામ વિદાય થતા ત્યારે કાઠિયના પાંદર સુધી પુજારીઓ એમને વિદાય આપવા જતા અને એ વખતે પણ ભગત તેઓને દક્ષિણ આપતા.

આમ તો અખો ભગતને સરાસમ આગળ પાછળ કોઈ ન હતું, પરંતુ પોતામાં પોતાની નતની એક બાજ હતી તે અવાર જવાર અખાની કુદાન ની આગળથી નીકળતી ત્યારે કુદા કાઠિય. અને જોઈ કાઠિયાર કુદાનના જંગરે એ ઘડી એસતી પણ ખરી. અને અખો, ઘાટ ઘડતાં ઘડતાં કે.ક વાર પહોં માતો તે સાબળતી. તેણે પોતાની બધી મામા મુડી અખાને ત્યાં મુકી હતી. અખા ઉપર એને ધણે સાવ હતો. આ બાજ કોઈ મોઈવાર જોઈ સારી ઓજ પોતાને ત્યાં કરી દેવા તો ભગતને ત્યાં આપવા જતી, એટલું જ નહિ પણ અખો ભગત સાબળમાં થતા ત્યારે પણ તેની સારસંભાળ રાખતી, અને તેથી અખો ભગત આ બાજને પોતાની ધર્મની બદલ નહીં તેની ઉપર પ્રીતિ રાખત. તેમ આવા માણસમાં જેમ સંભવિત છે તે પ્રમાણે આ બાજ પણ અખા ભગતને ભગવાન જેવા મજૂતી. પરંતુ મને તેવી ધારણે પણ સ્વાર્થ અમમકાર છે અને જે મનુષ્યની ભુલિ, પરિસ્થિતિ તુલના કરવાને અશક્ત હોય છે તે

તો મને તેવા સરા સંબંધોના પણ સ્વાર્થ નાશ કરે છે. આલો પ્રસંગ એક બની ગયો. પરિણામે અખા ભગતે સંસારને ત્યાગ કર્યો.

વાત એમ બની કે આ બાજને એક સોનાની હીરાકાંઠી કરાવવી હતી એટલે તેની ને ધોપણ અખાને ત્યાં પડી હતી નેમાથી એક હીરાકાંઠી કરી દેવાની તેણે અખાને વિનંતિ કરી. ભગતને વિચાર થયો કે બાજ ધણી ભક્તિવાળા છે. વળી મેં તેને ધર્મની બદલ ગણી છે એટલે એન, સોનામાં ખીંચું સોનું ઉમેરીને અને એક સારી કાંઠી કરી દઈ તો અને સંતોષ થાય અને માટે સમારણું રહે. અને એની સેવાનો બદલો વળે. આ વિચારે અખા ભગતે પોતાના તરફથી ખીંચું સોનું કોમેરી એક સારી એવી હીરાકાંઠી બાજને બનાવી આપી, અને ઘેર બાજ ને આપી આજ્યા.

કાંઠી ભેંસને બાજ ધણી પ્રસન્ન થઈ; અને ભગતને ઘડાવતું પુછ્યું. ભગતે કહ્યું કે "મેં તને બદલ ગણી છે એટલે બદલ પાસેથી બાજએ કાઠ ન લેવાય વળી હું મારી આટલી બધી સુસુપા કરે છે તેને કાંઈક બદલો તો મારે આપવો જોઈએ ને?" અખા ભગતે તો બે કે આ સુઝેલા ધણા ભોળા ભાવે કહ્યા, પરંતુ બાજ ના મનમાં કળાયુને પ્રવેશ કર્યો અને ખીંછ એક રાહીરોડ પડોરણે એમ. પુરતી કરી એટલે ભગતના ગયા પછી એક ખીંચ સોનીને ત્યાં બાજ કાઠીનું વજન કરાવવા મોક. આ સોનીએ બાજને કહ્યું "ભગત સોનામાં એમ તો નજ કરે પરંતુ આ તારી કાંઠીમાં તો પોતાના પડેરતું વધરાતું સોનું નાખ્યું છે." મારે છાની માની ઘેર પાછી જા.

પાંચ પંદર દિવસે આ વતની અખા ભગતને ખબર પડી. સદાચારી અને પ્રમાણિક માણસ ઉપર બધારે ખીંચા તરફથી વહેમની નજરથી જોવામાં આવે છે, ત્યારે તેને ધણુ દુઃખ થાય છે. આ રીતે અખાના મનને ધણે આઘાત લાગ્યો. એને થયું કે જો તે પોતે ધર્મની બદલ ગણતા હતા એને પણ જો આમ અવિશ્વાસ ઉત્પન્ન થયો તો પછી ખીંચનું તો શું સમજવું? ભગતને સ્વાર્થથી બદલ આ સંસારનું આ એક પ્રસંગ ઉપર થી જ પુરેપુરું માન થઈ ગયું. એમણે પોતાના બધાં ઘડાવનાં સાધનો કુવામાં પથરાવી દીધાં અને કેવળ રણછોડરાયના ચરણમાં જીવન મુક કરવાનો નિશ્ચય કર્યો. પોતાના ગૃહસ્થી નાં, ઓરવવાળા વજોને ત્યાગ કર્યો

અને દરરો દાંડવા પુરતાં વધે ધારણ કરી કાઠિયના માર્ગે ચાલી નીકળ્યા.

રણછોડરાયના પુજારીઓએ દુર થી અખા ભગતને આજતા જોયા. પરંતુ આ વખતે કમળલ રમની પામડી, અંબરખુ, ઉપર કુપટો અને કાશીનું પેતીયું પહેરેલ. અખો ભગત ન હતા, એટલે બધા પુજારીઓ આખા પાછા થઈ ગયા. કોઈએ આવ પુછ્યો નહિ. ભગત પરિસ્થિતિ સમજી મથા પરંતુ જલ્દી કાંઈ જ નાનું નથી એમ સમજી રણછોડરાયનાં દર્શન કરી તુરત પોતાને વતન અમદાવાદ પાછા ફર્યા. અહીં થોડા દિવસો દરિબજન માં માળી કરી વખત કાઠિય જવા નીકળ્યા, પરંતુ આ વખતે તેમણે પોતાનો જીવો પહેરવેશ એક પોટકા મ. સાથે બાંધી લીધો હતો. કાઠિય પહેરવેશ ગોમતીમાં રનાવ કરી, એ જીવો પહેરવેશ ધારણ કરી લીધો અને પહેલા ને બપોરથી મંદિરમાં દર્શન કરવા જતા તે રીતે ગયા. એમને જોતાં વેંત પુજારીઓ દોડી આવ્યા અને "પધારે, અખા ભગત પધારે, અખા ભગત અમારા ઉપર બહુ કૃપા કરી. આ વખતે તો એક બે દિવસ વધારે રિયતિ કરશે ને?" એમ એક પછી એક પુજારીઓ પુછવા લાગ્યા. ભગતે કહ્યું કે "હા, હવે

તો અહિં કાવમ રિયતિ કરવા ન વિચાર છે." મુખ્ય પુજારીએ કહ્યું "મેટી કૃપા, પધારે, રસોઈ તરફવાર છે." ભગતે કહ્યું "માલો, હું આજે હું પરંતુ મરી સચે મારા એક મિત્ર મહેમાન છે, મારે બે પાટલા નંખાવવો."

પાટલા નંખાવ મથા અને અખા ભગતે ખીંચ નંખરના પાટલા ઉપર બેસી પેટેમાં પાટલા ઉપર પોતાની પામડી, કુપટો વગેરે મુક્યું. અને પહેલા પાટલા સામું ભેંસ ભોજન પીરસેલી થાળી તરફ આગળ કરી પામડી ને કુપટો વગેરે ઉઘેલી બે ધવા લાગ્યા, "અખા ભગત! કાઠિયનો રાજભોજ નખવા મારો. આપને મારે બહુ મનોદાર બીજી પણ રસોઈ બનાવી છે મારે જમવા મહેમાની કરો?" બધા પુજારીઓ તો પ્રસંગ નું રહસ્ય સમજી રાકવા નહિ પરંતુ તેમ એક દહ પુજારી હતો. તે સમજી ગયો અને તેણે બે દાઢ ભેડી અખા ભગતની માઠી માગી કહ્યું: "આપની વાત ખરી છે. ચાલાર સુધી અમે બધાએ અમારા સ્વાર્થને કારણે આ આપના વજોને જ આપ છે એમ માની લીધું હતું પરંતુ આજ અમને સાચા અખા ભગતનાં દર્શન થયાં."

K.M. Lodhia & Co.

Manufacturing Jewellers and General Dealers

22 ct Jewellery made to order in latest designs

બાવિસ ફેરટ

સોનાનાં ઘડીનાં ખાસ અમારી જાતી રેખરેખ નીચે અમને અપમહુ કામ સંતોષ પામે એવી રીતે કરીએ છીએ.

નેકલેસ, જુદી જુદી ડીઝાઇનની બગડી બજેડા, સાડીની પીન, વીડી બકકલ એવીજ વગેરે બનાવીએ છીએ.

106 Prince Edward Street, Durban.

મનુષ્ય અને જીવ વચ્ચેનો તફાવત

જી. કે. રામનાથજીના પ્રવચનમાંથી

જો આપણામાં દેશભક્તિ હોત તો કાળાબબ્બર સાંસ્કૃતિકતા, ભેળસેળ કેમ કરતી? આને કાંઈ વસ્તુ શુદ્ધ મળતી નથી. કુષમાં જો શુદ્ધ રજો હોય તો કુષના રંગનો જ, બાકી પાણી જ. બીજા દેશમાં પાણીવાળું કુષ અપાતું હશે તેની કલ્પના જ નથી. આ વ્યવહાર કેવી રીતે કરી જાય છે? જોઈ કરીને મનુષ્ય જાત નો લોક કરીને સુખી કેવી રીતે થઈ શકી શકે? માનવતા પ્રાપ્ત થયા સિવાય સમાજ સુખી નહિ થાય. તે માટે શિક્ષણની જરૂર છે.

આને જો શિક્ષણ મળે છે તેમાં જીવનોપયોગી શિક્ષણ કેટલું છે, આરિયનું શિક્ષણ કેટલું છે, અ.જ.ના શિક્ષણથી શુદ્ધિ વધી છે. પણ સમાજ ના ધડતર માટે, રાષ્ટ્રના ઉત્થાન માટે જો મનની પવિત્રતા, દલતા ભેદભ્રમે, હલ્લની વિશાળતા ભેદભ્રમે, ચિત્તની શુદ્ધતા ભેદભ્રમે તે શિક્ષણ કપાયે અપાતું નથી. જીવનની મહત્વની વસ્તુ પરત્વે ફલકે કયે? કેમ ચાલશે? જો આપણા મનને સુધારવાનો પ્રયાસ કરીએ, બાની પેલીના શરીર બળવાન, સુદૃઢ, નીરોગી બનાવીશું નહિ, દેશના સાચા નામરિક બનાવીશું નહિ, આરિયનું શિક્ષણ આપીશું નહિ તો ભારત વર્ષનું રક્ષણ-ઉત્થાન કેવી રીતે થશે?

મનુષ્ય જ એક એવું પ્રાણી છે કે જે જીવ ન હોય તો પણ ખાવ છે. જ્યારે બીજા પ્રાણી જીવ જ હોય છે. જ્યારે પ્રાણી પે.ત.ની પાસે ખાવાનું પડ્યું હોય તો પણ જીવ ન હોય તો ખાતું નથી તેમજ બીજું પ્રાણી ખાવ તો ખાવા કે છે. એકદું કરી રાખતો નથી. મનુષ્યને ખાતું ન હોય તો પણ ભોજને કારણે, પૈસા એકઠા કરી રાખે છે. મનુષ્યને જન્મ સમાજના કલ્યાણ માટે છે. પ્રાણી અને મનુષ્ય માં શુદ્ધિને બીધે દરક છે. મનુષ્ય શુદ્ધિને બીધે એક છે. શુદ્ધિથી કાય-પગથી ઉપયોગી કાર્ય કરી શકે છે. સંગઠન કરી શકે છે. એક ભોલવાથી એક થવાનું નથી. એકતા માટે સદૃશ્ય ભેદભ્રમે. મહાત્માજીનું હૃદય પવિત્ર હતું-ભવના વિશાળ હતી તેથી તે રાષ્ટ્રપિતા કહેવાયા. શુદ્ધ ભગવાન ની કથા છે કે એક વખત શુદ્ધ ભગવાન ઝાંઝ નીચે ખાન કરતા હતા તેવામાં શિકારીએ બાણથી પક્ષીને માર્યું. તે પક્ષી તરફનું શુદ્ધની પાસે પડ્યું. શુદ્ધે તેના શરીરમાંથી બાણ કાઢ્યું અને તેના ધારે નાખ્યા. તેથી તેને 'શાંતિ' થઈ એટલામાં

શિકારી શિકારને શોધતો આવ્યો. તેણે કહ્યું કે હું તેને નહિ માર્યું. છેવટે મામલો દરબારમાં પહોંચ્યો. મોટા મોટા પંડિતો સાચો તપાસના લાગ્યા. સર્વનો એક મત થયો કે શિકાર શિકારીને મળે. શુદ્ધે ઉભા થઈને કહ્યું કે મારવાવાળા કરતાં તારવાળાનો અધિકાર વધારે છે. બચ્ચાને મારે તેનો અધિકાર કુટુંબમાં વધારે છે કે જે તેનું પાલન પોષણ રક્ષણ કરે તેનો? સર્વ સાંત થઈ ગયા. દુનિયા પર અધિકાર કેનો? જે મારે તેનો કે જે તેનું રક્ષણ કરે તેનો? આને જેટલી ગોળાઓ બને છે તેટલી જો વાગે તો માનવજાતની શી સ્થિતિ થાય? એટલું સાફ છે કે સર્વને

હિંદના ટુંક ખબરો

(આમાર ખાસ પ્રતિનિધી તરફથી)

મુખ્ય: મુંબઈના હાલના નમરપતિ અને સરદાર પટેલના પુત્ર શ્રી કાલા બાઈ પટેલ અને મુખ્ય પ્રદેશ કોંગ્રેસ સમિતિના પ્રમુખ શ્રી એસ. કે. પાટીલ અને બીજા જે વ્યક્તિએ જ્યારે હિંદુ-સ્તાન-મુઝ પેપર લી. ના હોલ્ડર, હતા, સારે એ કંપનીએ બહેરખબર પરને કર નહોતો બચે એ માટે તેમની સામે ત્રણેક માસ પહેલાં કેસ ચલાવેલો. આ કેસમાં શ્રી કાલાબાઈ અને શ્રી પાટીલ નિર્દોષ હોય છે. જ્યારે કંપનીના એ સમયના મંત્રી શ્રી પી. એચ. ગાધીને રૂ. ૩૦૦૦ના દંડની સજા થઈ છે.

વીરમગામ: અગ્રેથી નવ માઈલ દૂર રામપુરા મ.મ. પાસે શ્રી ભોગીલાલ આચાર્ય શાક નામને વેપારી મોસમી વેપાર માટે રૂ. ૮૪ હજારની રકમ લઈને જતો હતો, ત્યારે સરખેલે થોડે સ્વાર કાઢ્યોએ તેને છુટી લીધો હતો.

ચોરખંદર: મરવાની નિકાસ કરતા વેપારીઓએ ચોરી છુપીથી પાકીસ્તાન ખાતે મરવાની મોટા પ્રમાણમાં નિકાસ કરતાં, નવી મેક્સમમાંજ મરવાનો કાચા મણનો ભ.વ રૂ. ૪૦ થી ૪૫ જેવો બોલાય છે.

રાજકોટ: હીરને પોર્ટુગીઝ કમળ માંથી શુદ્ધ કરાવવા માટે ત્યાં હાલ જગાવવા સૌરાષ્ટ્રના સમાજવાદી પક્ષે એક સમિતિની નિમણૂક કરી છે.

દારકા: દારકા પીલના મદિરમાં રાજ-ચંદ્રરાજાએ અર્પણ કરેલા

લામતી નથી.

આને આપણે ઓરવ જેનું કરવું ભેદભ્રમે તેની અપર નથી. મામલા હરિપતાલ માપ છે એટલે અભિમાન લઈએ છીએ. પણ બાઈ હરિપતાલ અંધ તેનું કારણ બીજારી વધી. પોલીસ આમમાં વધે તેના અર્થ ચોરી વધી. તે મનતાનું-ઓરવનું કારણ નથી.

સેવા કરવી તે ધર્મ છે. જમીન વિદ્યા-જ્ઞા-સત્તા જે કાંઈ વિચિત્રતા હોય તે સમાજની સેવા મટે છે, બીજાની સેવા કરે તે મનુષ્ય. પોતાનું રક્ષણ કરે. પોતાને જીવે તે જીવ. મનુષ્ય તે જ કે જે માનવતા ખાતર પ્રાણ અર્પણ કરે. જીવ પોતાને જ સર્વસ્વ જીવે છે! મનુષ્ય પોતાની મારફ બીજાને અમળે છે. આત્મવચન ની ભાવના આવી વિશાળ છે.

અવેરાના સંબંધમાં ચોટાનો કરવા માટે એક કારકુનને મોકરીમાંથી સરખે-૩ કરવામાં આવ્યો છે.

આવનગર: સરવડી ધાડોસમાં કુ. ભી. નિર્મળ કુમારે પોતાના ખ્યાલ માટે સફીએ રજુ કરવાનો પૂનકાર કરતાં, તેમની સામેનો કેસ હવે કાલ-કોર્ટમાં ચાલશે.

આણંદ: ભાદરજીના કાલિદાસ છે દાલાલ પટેલને મોટા નામે અફ્રીકા જવાનો પાસપોર્ટ મેળવવા માટે અગ્રે ના આજરૂટ્ટે રૂ. ૩૦૦૦નો દંડ થયો છે.

ધર્મજ: ધર્મજ રોડને ઉતરીને થોડા આડીમાં જતી કેટલીક ઓ હિતાજીએ પર દુમલો કરી રૂ. ૪ થી ૫ હજારના દગીના તથા રોકડ છુટી લેવામાં આવ્યા હતા.

અમદાવાદ: ગુજરાત બરમાં દારૂ બંધી સપ્તાહ બેન્ચ. સપ્તાહ દર મીપાન પછા બપસનીએ દારૂ ન પોવાની પ્રતિજ્ઞા લીધી હતી. પોલીસે ગેરકાયદે દારૂ બનાવતા કે રાખતા અપસીની સામે ગુનેશ ઉપાડી અનેક ની મરપક કરી હતી.

નાગપુર: બધીતી શીશ અભિનેત્રી શાંતા આપ્ટે અને તેના ભાઈ બાલુ રાવની પ્રરપક કરીને તેમની સામે પોલીસે ગેરકાયદે દારૂ રાખવા અને પીવા માટે કેસ માંડ્યો છે. કેસની પહેલી સુનાવણી વખતે મોટી અખ્યા

માં સોહા આભિનેત્રીને બેવા કોર્ટ પડતાં, કોર્ટે તેને કેસની સુનાવણી વખતે કાબર ન રહેવાની જુદા જુદા છે.

લીંબડી: અહીં બેંકના ચોરીકામને અંતકમાંથી ગોળા છુટતાં એક નિર્વાકિ રેંકડી વળો અને તેની અવધાન લેએલા સાત નાના બાળકો મર્યાબ થઈ. ચોરકાલર કહે છે કે અરસા ગોળાઓ છુટી, જ્યારે રેંકડીવાળા કહેવા પ્રમાણે અટાવતના પરિણામે તેના પર બધીજીવને ગોળા છોડવા આવી હતી.

મણિયા: સૌરાષ્ટ્રના હિતર કાંઠા પરની દબરો એકર જમીનમાં સુખનું આઈ પાણી અટકવવા માટે રૂ. ૧૨ લાખના ખર્ચે બંધાતા ૧૪ માઈલ લાંબા બંધનું કામકામ અભય થઈ રહ્યું છે. આ બંધથી દસ હજાર એકર જમીન બેઠાણ લાભક વનશે.

રાજકોટ: રાજકોટના કોર્ટર સામેના પુત્રના લગ્ન પ્રસંગે નીકળેલ પુલેક ને નડે નહિ એ માટે રસ્તા પરના કાંઠે કાપી નાંખવાની રાજકોટ સુબ રાજ્યે રજૂ આપી હતી. સરકાર વન મહોલસવ જીવની સૌરાષ્ટ્ર બરમા રહેો વાગે છે, ત્યારે આ જણે કાપવાની રજૂ આપવાનો સુધરાઈને અગ્ર ક.ન નહોતો એમ જણવીને મરકાઈ સુધરાઈ સામે કેસ કર્યો છે!

બાબરા: પટેલ જીવરાજ બપુને તેમની પરિત્ર દુધી મરયા બીજાને બંધને વાડીએ તેડી અઈ હતી. તાર્થી કુવાને કાંઠે લઈ જઈ દુધીએ તેણે પાતિને ધકકે મારી કુવામાં નાખી દીધે હતો, પરંતુ સદમાએ કુવામાં શેક બટકતો હતો તેમાજ પટેલ પડ્યો, એટલે બચી ગયો. કુધીને તેને વર મમતો નહોતો એટલે તેણે આમ કબીલ કહેવાય છે.

બાંદવ: અહીંના એક કાલજી વરમાં રૂ. ૧૯૦૦ ની ચોરી થતાં પોલીસે તપાસ હાથ ધરી હતી તપાસ માં આ વરમ તેના મોટા દીકરાએ ચોરી હોવાનું જણ્યું હતું અને તેની પાસેથી આ રકમ અચી આવી હતી.

નવાં પુસ્તકો

લોક ભારત. નાનાબાઈ અઈ મહા ભારતના ૧૨ પાત્રોની છુટી છુટી ખાસ પ્રસ્તીકાએનો સેટ ૧૩ ૧ દીપ નિર્વાણ (દર્શક) ૭ ૫૫૫ પરવાસું નથી ૫ ૧ મળવાનું કેટલું આ એ શીસ

'Indian Opinion', P. Bag. Phoenix, Natal.

ભારતનો પત્ર

(૧૪૪ પાનાનું અનુસંધાન)

૧. એટલેમાં મંત્રણા કરી હતી. આ મંત્રણામાં પોર્ટુગીઝ સેનાપતી કર્નલ એલેક્ઝેન્ડર અને પોલીસ વડા કેપ્ટન રોબિન્સને બાજ મીધો હતો. તેમણે જેમ વસતદતોમાં સુજિત જમને મળી રહેલી સરખાનવા ગોવામાં પડનાર, પ્રવાસનની તથા કરી હતી અને ગોવામાં આવી સડત વેગ પકડે તો તેને કમળી દેવા માટે ચોક્કસ નિર્ણયો લીધા હતા અને આ નિર્ણયોની રેલીસ અધીકારીઓને ગણ્યું કરી હતી. ભારત સરકારે ગોવાન અધીકારીઓને ભારતમાં દાખલ થવાની જાહેરવી મનાવધી હતી થતી કુશલેથી પુર કરવા, રીવ, રમણ અને ગોવા વચ્ચે નિર્મિત રેલીમર સર્વિસ દોઢાવ દ તો નિર્ણય કર્યો હતો. પોર્ટુગીઝ સ્વાધીકારીઓ ગોવામાં સારી એવી સંખ્યામાં આક્રોશ્ન રીનિંગ અને દારૂ મેળો કિતાર્યો છે. પરંતુ જો ભારત સરકાર "પોલીસ મગધા" લેવાનું નક્કી કરે તો પોર્ટુગીઝ રીન્ય ચોક્કસ દિવસોમ જ ભાગી પડે એ નિશ્ચિત છે, પણ ભારત સરકાર હાલ દુરત તો બાકી દોઢ પગમું નહીં ભરે.

૨. આ રાજગોપાલાચારીએ સલાસ રાખતા મુખ્ય પ્રધાનપદેથી રાજીનામું આપ્યું છે. તેમની વધતી જતી વય અને મરુતીને (લીધે તેમણે આ પગલું લીધું છે. તેમણે પોતાના અનુમાનની તરીકે હાલના નાણા પ્રધાન શ્રી સુભાષ નિમ્મણ ચુટાપ એવી આશા રાખી હતી. પરંતુ અગ્રસ મારાસભા કેએસ પહે જંગી બહુમતિથી શ્રી રાજગોપાલ હરિદ શ્રી કામરાજ નાદરને પક્ષના વડા તરીકે ચુટી હાલના હતા. શ્રી નાદર હેઠળ પંદર વર્ષથી તામીશનાડ કેએસ સમિતિના પ્રમુખ છે. કેએસ કશિબાનીએ શ્રી નાદરને મુખ્ય પ્રધાન થવું હોય તો કેએસ સમિતિનું પ્રમુખ પદ છોડી દેવાની સુચના આપી હતી. હેઠળ સમાચાર મુજબ શ્રી નાદરે અગ્રસના મુખ્ય પ્રધાન બનવાનું સ્વીકારી લીધું છે.

તેઓ અને આપણે

આપણે સત્તાના આગ્રહી હતા, આપણે આગ્રહી સાચા છીએ. તેઓ રામનાથ સેના હતા કે નેધી તેઓ તેમને કુલી ન બાવ. આપણે જુલથી રામનાથ સહજે છીએ.

વિનાશાળ: એમનું પ્રાર્થનામય જીવન છે. જ્યારે આપણે જીવન, પ્રાર્થનાનું છે. તેમની પ્રજા વિધર છે અને હાવા સંચાળ હ. ચીતનથી ભર પુર છે જ્યારે આપણી હાવા વિધર છે અને પ્રજા સંચાળ છે.

જમનાલાલજી: એમના વેપારમાં હાન હતું. જ્યારે આપણા હાનમાં વેપાર છે.

મોતીલાલજી: એમના મોગમાં ત્યાગ હતો જ્યારે આપણા ત્યાગમાં મોગ છે.

શ્રી અરવિંદ: એમના મોગમાં સુક્રિત હતી, જ્યારે આપણી સુક્રિતમાં મોગ છે.

જવાહરલાલજી: તેઓ દેશની ચિંતામાં મરી રહ્યા છે જ્યારે આપણી ચિંતામાં દેશ મરી રહ્યો છે.

સરદાર: વાતો કર્યા વિના અસર પાડતા હતા જ્યારે આપણે અસર વિનાની વાતો કરીએ છીએ.

રમણ મહાશય: એમનામાં વેદના નો અભાવ હતો જ્યારે આપણા અભાવમાં વેદના છે.

રવિન્દ્રનાથ ઠાકુર: એમના જ્ઞાનમાં જીત હતું જ્યારે આપણા જીતમાં જ્ઞાન છે. તેમને માટે ચિંતામાં રમનારા ચિંત હતા જ્યારે આપણે માટે ચિંતોમાં રમાનાર ચિંત છે.

બાલકૃષ્ણાચાર્ય સાહેબ: એમને માટે જોશમાં જીવન છે જ્યારે આપણું જીવન જ જોશ છે.

મહાદેવ દેસાઈ: તેઓ પોતાના દોષોનો વિચાર કરતાં અને બીચારના બળથી દેવોને ક્ષમાવતા દુર કરતાં જ્યારે આપણા વિચારોમાં જ દોષ છે. અંબલકાલ મો. શુકલ.

સંકે

રામનાથ શ્રી રૂપરમાઈ છીયાભાઈ ના જમ્યે પુત્ર શ્રી અંબારામભાઈના શુભ જન્મ રામનાથ શ્રી હાલાભાઈ ખુશલાલભાઈ સુપુત્રી કુપારી રમણા બેન સાથે એપ્રિલ તા. ૧૬મીના સુરત હોલ એસોસીએશન હોલમાં થયાં હતાં.

પરસ્પર

પરસ્પર

—પ્રિટિરીયામાં જગમગ રપ* હોઈ આંખે "પ્રિટિરીયા અને હીરદીકદ ઇન્ડિયન ટેનન્ટ એસોસીએશન" નામની એક સંસ્થા બનાવી છે. આ સંસ્થા નો કેન્દ્ર પ્રિટિરીયાના હોઈએ માટે મરેા મેળવવાનો છે. આ સંસ્થાના બંધારણ મુજબ તેઓ "ગ્રુપ એરીમાન એક્ટ" કમુલ કરશે નહીં.

—હોંના વડા પ્રધાન શ્રી નેહરુએ શીલીપાઇન્સમાં જન્મ્યાનું કે દુનીયાએ દલે હાઇદ્રોજન બોમ્બ અને મહાત્મા ગાંધીની અહીંસાની રીત, વચ્ચે પસંદગી કરવાની છે. જો દુનીયા બોમ્બની પસંદગી કરે તો મનુષ્ય બતીનું સર્વાધ્ય દેખીતું છે.

—૮ માણસોની એક એસ્ટ્રોપન કુકરી ડીમાલપના ખીલ ગણ્યું શીખરો પર ચડવા સુખ પડેલી છે. આ શીખરો ના નામ, આપી, તમસા અને રીપાલ

છે. આની હયાતી જોઈ રીમ ૨૩,૭૬૬ ફૂટ છે.

—ગ્રાટ એલીઝાબેથના શ્રી પ્રેમાભાઈ રામજીએ પોતાની સુપુત્રીના શુભ જન્મ પ્રસંગે જુદી જુદી સંસ્થાઓને ભેટની રકમો આપી હતી.

૧૧ પુસ્તકોનો સેટ

આ સેટમાં વિવિધ પુસ્તકો તમને વાંચવા મળશે. પુસ્તકો ગ્રાટ એ માટે છે.

કીમત રૂ. ૫૦. ૧-૧૬-૦૦. મળવાનું ટેકાણું આ એડ્રીસ

સોકેટીસની ચક્ર

હોંના પ્રામ્ય જીવન વશે લેખો સવાલ જવાબ રૂપે આ પુસ્તકમાં સોકેટીસના વીચારો દર્શાવ્યા છે.

કીમત શ્રી. ૩-૬. મળવ તુ ટેકાણું - આ.એડ્રીસ.

એકલું હવે નવો જા કે કેનેડાની વિશ્વ વિખ્યાત કંપની

સન લાઈફ ઓફ કેનેડા

કેપટાઉન કંપનીના હમો સત્તવાર એન્ટ ડીએ.

ઉપરાંત

દક્ષિણ આફ્રિકાની વિશ્વ અદ્યતનની કેમ એફ ગ્રુ હોપ ગ્રેવીન્ડીયલ લીમીટેડ ના સરકાર હરફથી નીમાલેલો અંગ્રેજ તથા ગ્રુવરાની સભાન્ટરકાર છીએ તેમજ અનેની હંમીએસન અંગેનું હોર્ડ પક્ષ બંદનું કમકામ વિના વીલંબે ત્વરિત મતીએ મર્ડ સં છે.

1. Wherever there is a particular Life Assurance Problem a Sun Life of Canada Plan can solve it.
2. Prompt settlement of claims is a mission of the Company's Management.
3. During 1951 the Company paid over £31,000,000 to annuitants, policy holders and their families.

The Sun Life of Canada is a Leader in World Wide Assurance.

Contact us first.

C. C. PALSANIA

GENERAL AGENT

Business, Estate, Financial, Insurance and Immigration Consultant.

Sworn Translator.

100 Sir Lowry Road,

P.O. Box 4524.

CAPETOWN

Phone 32390

એ અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ક્રોસ્ટી ૧૯૫૪ એપ્રિલ-મે	હોલ્ડ ૨૦૧૦ ચૈત્ર વૈશાખ	સુસમમન ૧૩૭૭ શાલ્વન ૨૪૭૭	પારસી ૧૩૨૩ હરદેવર માહા (આચરો)	સુરોદય ક. મી.	સુપોરત ક. મી.	ધાર્મિક તર્કવ, રો-હિત્તવો
શુક્ર	૨૩	૧૬	૫	૨૪	૧-૧૬	૫-૩૦	
રવિ	૨૪	"	૬	૨૫	૧-૧૬	૫-૩૦	
સોમ	૨૫	"	૭	૨૬	૧-૧૬	૫-૩૦	
મંગળ	૨૬	"	૮	૨૭	૧-૨૦	૫-૨૬	
બુધ	૨૭	"	૯	૨૮	૧-૨૦	૫-૨૬	
ગુરુ	૨૮	"	૧૦	૨૯	૧-૨૦	૫-૨૬	
શુક્ર	૨૯	"	૧૧	૩૦	૧-૨૦	૫-૨૬	
રવિ	૩૦	"	૧૨	૩૧	૧-૨૧	૫-૨૬	
સોમ	૧	"	૧૩	૧	૧-૨૧	૫-૨૬	
મંગળ	૨	"	૧૪	૨	૧-૨૧	૫-૨૬	
બુધ	૩	"	૧૫	૩	૧-૨૧	૫-૨૬	
ગુરુ	૪	"	૧૬	૪	૧-૨૧	૫-૨૬	
શુક્ર	૫	"	૧૭	૫	૧-૨૧	૫-૨૬	
રવિ	૬	"	૧૮	૬	૧-૨૧	૫-૨૬	
સોમ	૭	"	૧૯	૭	૧-૨૧	૫-૨૬	
મંગળ	૮	"	૨૦	૮	૧-૨૧	૫-૨૬	
બુધ	૯	"	૨૧	૯	૧-૨૧	૫-૨૬	
ગુરુ	૧૦	"	૨૨	૧૦	૧-૨૧	૫-૨૬	

રમણન માસ
અમાસીજ

Phone 22905

Tel. ADD.: "GANDABHAI"

The Home Of INDIAN SWEETMEATS. G. C. Kapitan & Son Vegetarian Restaurant

Upcountry customers are requested to send their cheques with their orders.

Write For Price List.

સ્વાદિષ્ટ મીઠાઈનું જાણીતું મથક

ખજારખાના ત્રાહકે, જે જોરજર સાથે એક મોઠકવા મહેરબાની કરવી

પ્રાપ્ત લીસ્ટ મંગાવો

154 GREY STREET,
DURBAN.

PHONE

33-2651

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રૅથર્સ (પ્રા.) લીમીટેડ

હેલ્થફેલ મેનુફેક્ચરિંગ કોર્પોરેશન ટ્રસ્ટીઓ દ્વારા

રેકમી તેમજ સુતરાઉ કાપડ, ગુલન રમત, બ્રાન્ડેડ—જેમી જાબોઝી માર્ક

નવ નવનો માલ, તેમજ ફેબ્રીકેન ન્યો, સ્કેક સાડીઓ

વીગેરે માટે દુબારે જાં પ્રથમ તપાસ કરવા સલામત છે

33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનનબર્ગ.

ફોન : 33-2651

ધીરુભાઈ પી. નાયક

સુસજ્જીત. થીમાનાં અને જનરલ કોન્ટેનર

હિંદુસ્તાન અમર ડુનીયાના ડોર્સ પછી સાગની હવાઈ હરિયાઈ અગર જમીન
માર્ગે સુસજ્જીત કરવા અને એકા અમારી મારફતે છુટકા કરે.

ઈન્ડો, આબ, ચોરી, કુલ્લ, અકરમાલ, પોલ્ટ્રાસ, વિગેરેના થીમા અને
ઉત્તરાની આપીએ છીએ.

ઈન્કમટેક્સ, પરચેસટેક્સ, હિસાબના ચોપડા લખાવવા જેવનું હાલીવુડ-સ
સર્ટીફિકેટ ટે વેપારના કાયદેસરના પાસપોર્ટ તેમજ ઈમીગ્રેશનને જમી
બાબતેમાં કંઈ પણ હી લીધા વિના અમે અત્યંત સલાહ આપીએ છીએ.

નેશનલ ગ્યુસ્તુઅલ લાઈફ એસોસીએશન જોકે જોરડું લીધા, થોઈલાયર
ઈનરગુરન્ટ ઈન્ડી લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9033, 29a Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

ધી ન્યુ દિલ ખુશ-સ્વીટ માર્ટ

થેનર: મણીવાઈ બાબુભાઈ કાલીવેરનાથ.

હરેક જાતની મીઠાઈઓ, ચોખ્ખા ખાની તેમજ ચોખ્ખા ચેના,
અસાલાથી અને બનાવીએ છીએ.

અમારું વખણાએકું સુરતી કુટુંબ સેવ, અમરા, ગાડીઆ, સજાઆ,
સાતવા વિગેરે હરેક તાલ બનાવીએ છીએ.

પાર્ટો વીગેરે માટે ચોક્કસ પ્રમાણમાં મીઠાઈ જોઈએ પ્રમાણે કું
વખતમાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6576.

P. O. BOX 3680.

THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,

34 President St., Corner Diagonal Street.

JOHANNESBURG.

તાજુ ઉમદા ફ્રુટ

અરબનું આદુ ૧/૬ રતલ; મોટી કચીનું લસણ ૧/૬ રતલ; જોળ બસ
કોટ ૧૦/૧ ડઝન; સાળી અને રકવેર બસકોટિ ૧૬/૦ ડઝન; કચુરી તથા
સેવલી પાન શી. ૫ રતલ; પોરટેજ બસમ.....બનાના, કાચા બનાના,
પે.પે, પાઇનાપલ, નાચીસ અને મેન્ડરીન રોળના ખખર બાવથી મળશે.
દેશી સાકળાજીમાં સુરતી સફેદ પાપડી, કાળી પાપડી, તુવેર સીંગ, વેનજુ.
ચોકડાની શીંગ, કુધી અને લીલાં મરચાં મળશે. શી. ૭-૬ થી શી. ૧૦ નું
પારસલ બનાવી પોરટેજી મોકલીએ છીએ. સુરજી, આંબા હળદ તથા
લીલી હળદની મોસમ ચાલુ થઈ છે. કાચી કેરી પણ હવે મળી શકશે.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. Box 251. DURBAN.

NATHOO TABHA

TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER

Door, Windows, Corrugated Iron, Cement,
Monarola, Iron Daks, Buffalo, and Elephant
brands paint or any other building material
at reasonable price.

Established 1907,

NATHOO TABHA,

107 Queen Street,

Phone 24647.

Telegraph "Nani,"

DURBAN.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

એલ્યુમિનમ સુટ, હાઈનિઅલમ સુટ, વોર્ડરોલ, હરેકાઈ એલમ,
સાર્ફક બોર્ડ એલ્યુમિનમ ટેક્ટ, કુલ્લ ટેક્ટ, ટેબલ, લકડ કીકાઈલ
આને જમીની શકશે. જાતે પમારી લાખ લેવા કુલ્લો નહિ.

—એલેક્સ, ટેબલ અને કીચન હરેસર—

જે હમારી જેમરેખ નીચે તઈયાર માલ છે. તેના રોકાઈ હવેયા તઈ-
ચાર રહે છે. માલ રોકાઈ બાવેના પ્રાર્થક લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર
આગલ મમારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.

PHONE 33-4691. BOX 2526.

No 17—Vol.—LII

FRIDAY,
30TH APRIL, 1951

Registered at P. O. D. as a Newspaper

Price 6d.

1951 MAY 1954
INDIAN

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903

WOMEN M.P.s STATEMEN ON HYDROGEN BOMB

Real Peace

If we are to reach real peace in this world and if we are to carry on a real war against war, we shall have to begin with children, and if they will grow up in their natural innocence, we won't have to struggle, we won't have to pass countless idle resolutions but we shall go from love to love and peace to peace, until at last all the corners of the world are covered with that peace and love for which, consciously or unconsciously, the whole world is hungering.

—Mahatma Gandhi.

WOMEN members of the Indian Parliament, in a statement appealed against the Hydrogen Bomb tests. Below is the full text of the statement signed among others by Mrs. Vijayalakshmi Pandit and Rajkumari Amrit Kaur, Health Minister, Government of India.

"We have been greatly distressed by the recent hydrogen bomb experiments in the Pacific.

"Along with thinking people everywhere, we believe that the danger to civilisation is greater today than at any previous time and the growing fear in men's hearts is likely to result in the total collapse of those values of faith and morality without which humanity will become a ship without compass or stars to guide its course through a stormy sea.

"Living as we do in a scientific age, we must remember that science hands out with complete impartiality the tools of human progress or the weapons of man's destruction. Our hope for peace must be based, therefore, on something more fundamental than the discovery and manufacture of weapons of terror and destruction.

"In view of the known damage caused by the explosions of the Hydrogen Bomb we desire to add our emphatic protest to those already made against any further experiments being carried out. We also appeal to women all over the world to condemn with all the emphasis at their command the use of highly destructive weapons at any time and under any circumstances.

"We do not believe that the end justifies the means and that good can ever come through the mass destruction of innocent human beings. The alternative to fear is hope based on wise and courageous leadership which, recognising differences, continues a patient search for a common pattern in which a diverse world society may live together in security and peace.

"We appeal to the statesmen of all nations to give such leadership to the world in this hour of peril."

A British Woman's Protest

India's Prime Minister, Mr. Nehru has been receiving letters from all over the world, particularly from United States, Britain and Australia supporting his suggestion for a standstill agreement to stop the hydrogen bomb tests. Typical of such letters is one from a British lady Miss A. H. Bolton. This is what she says.

"As a British private citizen I cannot refrain from writing to express to you my profound thanks for your appeal for a standstill of hydrogen bomb explosions. I and many others in Britain have written to leading newspapers, our members of Parliament and influential organisations. I also wrote directly to Sir Winston Churchill and being a liberal to Clement Davies. But while one does all that is in one's limited power it is of the greatest comfort and encouragement to have the fight taken up by one in your position and authority. There is certainly a very strong feeling in this country and I only hope it will grow until the hands of hesitant governments are forced. God bless you and strengthen you in your efforts to release mankind from this nightmare of fear.

The New India Assurance Company Limited

for
FIRE, MARINE, LIFE, ACCIDENT
1919-1950
31 YEARS OF SUSTAINED PROGRESS

The confidence of the discerning public in the NEW INDIA is amply evidenced by the following records attained in 1949:

	Rs.		Rs.
Fire Premium	1,70,32,179	Life Business in force	
Marine Premium	56,04,844	exceeds	54,34,00,000
Miscellaneous Premium	35,84,968	Assets exceed	15,36,00,000
Life Premium	2,88,79,302	Total claims paid over	17,95,00,000

In the vanguard of Indian Insurance THE NEW INDIA offers matchless Security and Service in all fields of Insurance.

The
New India Assurance Company Limited

Cable & Telegraphic
Address:
"RUSTOMJEE" or
"NIASURANCE"

RUSTOMJEE (PTY.) LTD.

Directors: Sorabjee Rustomjee
Rustom Jaibhoy Rustomjee

Principal Controlling Officers in the Union of South Africa

Phone Nos: 25845, 29807 & 28513.—P.O. Box 1610.

74 Victoria Street, DURBAN, NATAL.

EXPERIENCED,
RELIABLE
AGENTS
MAY APPLY

"NEW INDIA IN THE SERVICE OF THE NATION"

Telephone 2335. Telegrams 'BRADFORD'

P.O. Box 110

LUSAKA, NORTHERN RHODESIA

**BRADFORD CLOTHING
FACTORY**

**Direct Importers and
Wholesale Merchants**

Clothing Manufacturers

Proprietor RAMBHAI D. PATEL

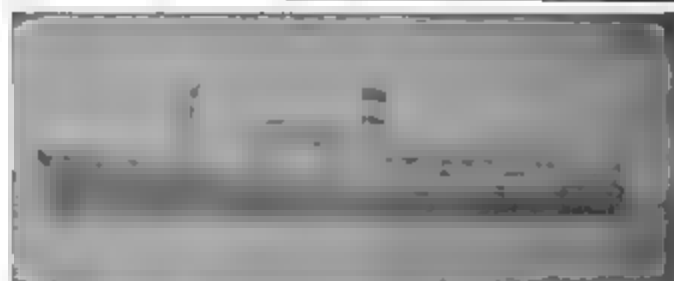
Branch:

CITY STORE

Cairo Road, Lusaka

Always in Stock:

Piece Goods, Hosiery, Cutlery,
Enamelware, Stationery, Drapery,
Crocery, & Wool.

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Karanja arriving April 28. Sailing May 3.
for Bombay via Karachi

Passengers must conform with the Cholera Vaccination and Yellow Fever inoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES: DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without food	£75-15-0
Second "	"	"	50-13-0
Inter-Class	"	"	34-3-0
Unberthed (Deck)		without food	21-3-0

Muslim Special Food £11-10-0 Ordinary Food £4-17-6
Hindu Special Food £10-3-0 Ordinary Food £4-5-6

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letter.

Under no circumstances will unberthed passengers be permitted to keep on deck with them more than one bedding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.

Tel. Add. "KARAMAT."

INDIAN OPINION

FRIDAY, 30TH APRIL, 1954

How To Bring S.A. To Her Senses

WE congratulate the International Lawn Tennis Federation, if the report appearing in the 'Natal Mercury' dated April 15 from its London correspondent be true, for having warned the South African Tennis Association that unless steps are taken to break down the apartheid barriers by offering some form of affiliation for non-European tennis players, action may have to be taken against South Africa. This, the report says, would include the banning of Springboks from competing for the Davis Cup and possibly refusing to accept South African entries at Wimbledon and in overseas tournaments held under the auspices of the International Federation. For two years now, it is stated, representations have been made to the International Federation by several member nations against what is described as South Africa's "discriminatory policy against all but players of European origin."

It is practical steps such as this taken by influential International organisations against South Africa's apartheid policy, which is daily growing from bad to worse, that will have a salutary effect. Mere verbal protestations will not work. White South Africa must be made to feel what non-Europeans are having to put up with in our daily life.

In August the Commonwealth Parliamentary Association will hold its confer-

ence in Kenya instead of the Union just because of South Africa's apartheid policy. About 65 delegates, from different countries, we understand, will visit the Union after the Conference, by invitation. We do not think this invitation should be accepted unless members of the non-European delegations were also invited and assured equal treatment with the European members in the Union. There are various other ways in which the folly of South Africa could be brought home to her by practical steps. If this is done soon and matters are allowed to drift it is difficult to tell what the future of South Africa and the world will be, because the feelings of the non-White world, which is far larger than the White, are being strained to their utmost limit. To take just one of the many instances affecting the Indian section of the South Africa's non-White population, the marriage act of Dr. Donges which denies Indians in South Africa the right to get married outside the Union and to introduce their wives into the Union is not an insignificant thing. It is a thing which the White people would not tolerate for one moment were it to be imposed on them. The Union Government has been "gracious" enough to allow certain wives, who have been thus introduced, to remain in the Union after making sure that the marriages had

taken place after the date from which the law came into force not in defiance of the law but owing to unavoidable circumstances. What is to become of other than those wives who are married and are with their husbands in this country? Either the husbands have to leave the country which for all practical purposes they cannot do or the wives have to be divorced and sent back to where they came from. The lives of both the husbands and wives are ruined. Then what is to become of the unmarried men in this country? Will Dr. Malan or Dr. Donges take the responsibility of finding brides for them? There are various sects among Indians who do not intermarry. For instance the Parsee community in South Africa is the smallest. Hardly a hundred throughout the Union. They do not marry outside their own community. They cannot if they wished to. What are they to do? Are they to wind up all their affairs and leave the country just because they want to get married? Must the sons be divorced from the parents and leave the Union just because they have to be married and suitable brides cannot be found here? Is it not an untenable thing in this so-called civilised age?

Here is another instance of the insults hurled upon Indians. There are persons coming from outside the Union to get married to suitable brides. Some come from the Portuguese territory, some from Rhodesia or East Africa. When they apply for permits to enter the Union, with very great difficulty the bridegroom alone manages to acquire one. In rare cases are more permits than one granted. This was not the case under the previous Government.

It is invariably the case under the present Government. Now surely the parents and other relatives would be anxious to attend the marriages of their kith and kin. In fact according to our religious rites the parents of both the marrying parties are supposed to be present for the purpose of giving away the bride and for receiving the bride. Even this religious custom is not respected by the present Union Government. These are distinct hardships and an affront to the manhood and womanhood of the Indian community.

Is the civilised world going to tolerate all this? Then what hope is there for humanity? Days of slavery are no more, it is said. But to enslave the spirit of man is the worst form of slavery. It is for this reason that we very heartily welcome practical steps of protestation against the Union Government's racial policy such as the one taken by the International Lawn Tennis Federation.

NOTES AND NEWS

Varulam Hawkers Get A Respite

THE Rural Licensing Board, which met at Varulam last week, gave the hawkers and pedlars of Inanda and Ndwedwe Districts time until the end of June to comply with the requirements of the Inspectors in respect of storage accommodation for their fruits and vegetables. In January this year the Board had ruled that hawkers and pedlars dealing in foodstuffs should erect storerooms costing approximately £100 each by the end of March, 1954 but they were unable to do so owing to financial reasons. Mr. I. C. Meer, counsel representing applicants, told the Board that the hawkers had made representations to the Administrator-in-Executive to repeal or amend the regulations under which the Board had given its ruling; and that their representations were under consideration. "Our investigations have shown," added Mr. Meer, "that the only

Licensing Board in the rural areas of Natal which had conditionally renewed hawkers and pedlars licences for the current year was the Board sitting at Verulam. If the Board insists on the erection of the store-rooms it will create serious hardship. Mr. Meer said an extension of time until June this year would enable the newly formed Association to obtain relief from the Provincial Administration. Mr. C. Ormonde Burac, appearing for other applicants, supported Mr. Meer. Subsequent to the meeting of the Board the Association received a reply from the Private Secretary of the Administrator stating that investigations were being carried out by the Administration in regard to the representations made by the hawkers and pedlars and in the end of these investigations the Administration will make its decision. Among the organisations which have addressed communications to the Administrator in support of the Association are the Natal Indian Congress and the Liberal Party.

Mau Mau Incident In Kenya— Troops Raid Indian Commissioner's Office

According to a Sapa-Reuter's report from New Delhi troops entered the Indian Commissioner's office in Nairobi on Saturday, April 25, during a mass round up of Mau Mau suspects. The Acting Commissioner was not in the office at the time. Some members of the staff were manhandled, one or two cupboard doors were broken and all the African members of the staff were arrested and taken away. The normal proceedings of the Lower House in New Delhi were interrupted so that the Prime Minister Mr. Nehru could make a formal statement on the incident which he said was of a very grave nature. He told the House of the People (Lower House) that the Acting Governor of Kenya, Sir Frederick Crawford, had offered "most humble apologies" and promised that an immediate inquiry would be held. The Acting Governor, he said, stated that the incident occurred because of a "serious omission" in the instructions of the military force that Consulate premises should be respected. "This is being rectified." Mr. Nehru quoted the Acting Governor as saying. Mr. Nehru said the Commander-in-Chief, General Sir George Erskine, called on the Indian Acting Commissioner, Raj Krishna Tandon, and promised to take the necessary action.

'Racialism Alien To Gospel'

In a policy statement issued in London, the 250-year-old British Society for the Propagation of the Gospel in foreign countries deplores the "progress" towards apartheid in South Africa. The Society has watched the "determined progress" of the Government of the Union of South Africa with anxiety, believing that such discrimination was alien to the Gospel, the statement adds. It calls attention to the stand

taken by the Synod of Bishops of the Anglican Province of South Africa last year and says that the Society's policy will be to publicise their stand against apartheid as it is opposed to basic Christian ways. The Society will continue to grant aid to African schools though they are not attended by White children. The Society also supports the condemnation by the Church in South Africa of laws which it has judged to be unjust and discriminatory.

THE FOLLY OF RACIAL STEREOTYPES

I—"THE AFRICAN"

By C. W. M. GELL

(From 'The Forum' Johannesburg)

(Continued from last week)

WE are increased when foreigners accuse us of oppressing our non-Whites. But this is what a distinguished Afrikaner, born and brought up here though lately widely travelled, has just written:

It is easy enough to confound the sensationalists abroad who see the country as continually on the brink of civil war. But riots and wars are started, and won or lost, in the hearts and minds of people long before the first stones are thrown at shop windows or the first shots fired in battle. None of us who know and love Africa can do it, or the world, any service by pretending that war of the most deadly potential has not been joined in the hearts and minds of the black and coloured people on one side, and on the other of those Europeans of the Union who deny those races the right to be their changing selves.

What can we now say in self-defence when our traducers cite the Western Areas Scheme; the Group Area plans for our Indian communities; those annoying cases of manhandled jail and contract labour which keep recurring in the east central Transvaal; the indignation of the Mineworkers Union over the punishment of Europeans for assaulting Africans in the Free State mines; the encouragement of the police to hit and shoot first rather than run the least risk of casualties and the ministerial guarantee that there will be no "please explain" demands after such action, the Swart Acts, the bannings, the Reservation of Separate Amenities Act, the Bantu Education Act and Schoeman's two-pronged attack on the trade unions? All these have a wide measure of bipartisan support among Europeans, far exceeding the limits of any one party.

If, as I believe, these deeds, intentions and laws are retrogressive, forcing us alone back against the stream of current world history, will they not look more like oppression than repression, not only to foreigners but to the emerging intelligentsia and leadership of our urban non-Whites against whom they are principally directed? We may temporarily prop up the tottering remnants of the African tribal system by establishing Bantu Authorities in scattered country districts. But rural Africans are not under the severe pressure of modern events as are their urban cousins. And if, to the stresses and strains of a rapidly changing environment which already bear hard upon urban Africans, we deliberately add the further vexation of man-made restrictions and man-imposed inequalities, will we not be sowing a quite predictable harvest on ground most likely to yield quick and heavy returns? It hardly needs experience of "the African" to foresee the harvest we shall reap.

For "the African" who is undergoing this whole process of economic metamorphosis and human experiment is not the unchanging, undeveloped, primitive savage of our imagination; but a great variety of human types, bound ever closer together by the uniformity of subordination we seek to impose upon them, compacted geographically (and likely to become more so, if the Nationalists have their way), sharpened and toughened by the rough and tumble of urban life. With these men and their leaders only a handful of Europeans have any contact. We read of them as "work shy zots" and "Communist agitators." Those who know them well speak of them very differently—often unbelievably patient and courteous amid

the degrading squalor in which so many live, stubbornly courageous and enduring in the demoralising and brutalising conditions which turn a minority into criminals. And their leaders? Communists some of them, liberals most of them, nationalists all of them. But what would we expect who deny them on grounds of race a place in our western civilisation? Spiritually and mentally, many of them are already by any standards much more western and civilised than our weaker White brethren. But the latter are admitted to full citizenship unchallenged and the former are kept physically beyond the pale.

So they will be with us or against us, according as we let them join the human race now. And they, though a small minority of their people today, will decide whether the accented White majority will be with us or against us tomorrow. Nor can we long escape the dilemma by setting higher standards for this admission than Europeans are prepared to accept for themselves. This is the too intellectual weakness behind the Liberals' qualified common franchise, offered as a goal and principle. Europeans, accustomed to adult suffrage will refuse it and Africans too, lest it separate their intelligentsia from the rest of their race, dividing them to perpetuate White rule. As a first step towards extending the franchise, Africans might conceivably one day accept it temporarily, provided there are adequate safeguards against its being operated against them as the Cape franchise is today operated against the Coloureds. But the intention to proceed towards universal compulsory education and adult suffrage must be as unambiguous as it is emotionally compelling.

(To be Continued)

NEW BOOKS

Just Arrived From India

- A Gandhi Anthology
—By V. G. Datta 2/-
- Which Way Lies Hope
—By R. B. Gregg 2/-
- Why Prohibition
—By K. Marappa 1/-
- Gandhi And Marx
—By K. G. Mashroorah 2/-
- Satyagraha In S.A.
—By M. K. Gandhi 15/-
- A Nation Builder At Work
By Pyarelal 15/-
- Bapoo's Letters To Ashram System
—By Kaka Kalalakar 3/-
- The Wit And Wisdom Of Gandhi
—By Homer A. Jack 25/-

Obtainable from:

'INDIAN OPINION',
P.O. Bag, Phoenix, N.M.

GROUP AREAS ACT AND CIVIC AMENITIES FOR NON-EUROPEANS

THE recent intervention by the Minister of Native Affairs stopping the Durban City Council laying out a sports ground for Africans working in Durban North in that area because of the Government's policy of providing such civic amenities or non-Europeans "Only" in the areas yet to be demarcated and zoned for them under the Group Areas Act is a matter of serious concern to the Indian, African and Coloured people, says a statement issued by the Natal Indian Congress condemning the intervention of Dr. Verwoerd.

"As far as the civic amenities for non-Europeans of Durban are concerned," added the statement, "the City Council has a black record indeed. It is a record of criminal neglect and although in the past in terms of the decisions of the Supreme Court the non-Europeans had redress when unequal amenities were given to them by local authorities now the Council and other authorities are armed with the Reservation of Separate Amenities Act, a measure which legalises the unequal and unjust treatment meted out to the non-European citizens."

"We have had glaring examples of how the City Council has failed even on a basic question like housing when after expropriating Indian owned land in places like Merebank for the avowed purpose

of erecting more homes for the community, no progress has been made in erecting the urgently needed homes for the people but instead the expropriated land has even been used for completely different purposes.

"Now the Group Areas Act can be used as an effective shield by both the central and local authorities in explaining away their present unjust treatment of the non-European people in matters of their civic needs. The Africans of Durban North cannot have their sports ground because their areas have yet not been demarcated. To-morrow we will be told that the Indian community cannot have their schools, housing, and all other such amenities until their group areas are zoned."

"It is not difficult to visualise how the principle underlying the Minister's stand on the question of the Durban-North Sports ground can adversely affect the Indian and other non-European communities."

"The Natal Indian Congress has consistently declared its total opposition to the Group Areas Act, a measure which it believes to be against the interests of all South Africans. It stands for the total repeal of this law and it condemns the attitude of the authorities in using this measure to prevent non-Europeans having urgently required amenities."

PAKISTAN LEADERS OPPOSE U.S. MILITARY AID

IN Pakistan, the leader of the North-Western Frontier Awami League, Pir of Manki Sharif, has said that the people of East Pakistan had given a clear verdict against the American military aid to Pakistan. In an interview to a Lahore daily, he said he would oppose all agreements and aids which brought war nearer to Pakistan. The Pir of Manki Sharif demanded that the present Pakistan Constituent Assembly should be dissolved and the question of American military aid should be left to the new Parliament which alone could speak for the people of Pakistan.

At Dacca, in a statement, Maulana Bhasani, President of the East Pakistan Awami League, referred to U.S. military aid to Pakistan and said that all parties comprising the United Front had agreed that during the first session of the East Pakistan Assembly, a

resolution could be sponsored opposing it.

The Deputy Minister for External Affairs, Mr. A. K. Chanda, disclosed at a meeting at Gopalbagh, near Burdwan (West Bengal), on April 11 that the Government of India had received comments from about 2,000 newspapers of the world supporting India's stand regarding the proposed United States-Pakistan military aid pact.

Mr. Chanda said India opposed this pact on the principle that if it was economic and scientific aid that was given to Pakistan, which had been lagging behind economically, India would not protest.

Mr. Chanda regretted Pakistan's action had stood in the way of India's "easement of tension policy" in the world in which India had succeeded in Korea. — "India News."

WE ARE STOCKISTS OF ALL THE BEST RELIGIOUS BOOKS FROM THE RAMAKRISHNA VEDANTA MATRI AS FOLLOWS:—

Attitude of Vedanta Towards Religion by S. Abhedananda	15	0
Life Beyond Death by S. Abhedananda	25	0
Reincarnation by S. Abhedananda	6	6
How to be a Yogi by S. Abhedananda	72	6
Yoga Asana, Fully Illustrated, by Swami Sivananda		
Glennway to Vivekananda Lives of the Saint of Bengal	5	6

UPANISADS

Taittiriyaopanisad	Swami	Sharvananda	5	3
Svetasvataraopanisad	"	Tyagananda	4	0
Kathopanisad	"	Sharananda	7	1
Mandukyaopanisad	"	"	3	6
Prashnopanisad	"	"	3	6
Aitereyaopanisad	"	"	3	6
Ishavasyopanisad	"	"	3	6
Isaopanisad	"	"	4	0
Idea of Education	"	Abhedananda	1	0
Human Affection and Divine Love	"	"	5	0
Modern India	"	Vivekananda	9	9
East and West	"	"	4	3
A Short Life of Sri Ramakrishna	"	"	3	3
Vivekananda and his Works	"	Abhedananda	3	3
An Introduction to the Philosophy of Panchadash	"	"	2	9
Thus Spake Vivekananda Thus Spoke Sri Ramakrishna	"	"	3	3
Swami Vivekananda and Modern India	"	Jagadishwarananda	2	0
Religion of the Twentieth Century	"	"	2	1
Words and Cross in Ancient India	"	"	1	3
Unity and Harmony	"	"	1	3
Who is the Saviour of Souls	"	"	1	3
Why a Hindu Accepts Christ and Rejects Christianity	"	"	1	3
Why a Hindu is a Vegetarian	"	"	1	3
The Scientific Basis of Religion	"	"	1	3
My Master	"	Vivekananda	1	9
Women of India	"	"	1	3
Presidential Address	"	"	1	3
Chicago Address	"	"	1	3
Consolations	"	Ramakrishnananda	1	3
Christ the Messenger	"	Vivekananda	1	1
Life After Death	"	Vivekananda	1	9
The Scientific Religion	"	"	2	1
Sri Ramakrishna and Swami Vivekananda	"	Sri J. Nehru	2	3
Work and its Secret	"	Vivekananda	1	6
Bhakti or Devotion	"	"	1	3
The Powers of Mind	"	"	1	3
Sadhana or Preparation for Higher Life	"	"	1	3
Is Vedanta the Future Religion	"	"	1	3
Christ the Messenger	"	"	1	3
Most Independent India	"	"	1	3
The Path to Perfection	"	Ramakrishnananda	1	3
On What is God	"	J. Gyanodita	1	3
Vedanta Philosophy	"	Vivekananda	2	6
The Immanence of God	"	M. M. Majumdar	1	3
Siva and Buddha	"	Sister Nivedita	2	6
The Glory of the Vedas	"	D. D. Y. Vachaspati	1	3
Divine Message	"	H. Poddar	1	3
Wavelets of Bliss	"	H. Poddar	1	3
Six Lessons in Raja Yoga	"	Swami Vivekananda	1	3
In Defence and Essentials of Hinduism	"	"	1	3

Obtainable At Our Only Address.

BHARAT MUSIC SALOON

AND BOOKSELLERS

286 Grey Street,

DURBAN.

DHIRUBHAI P. NAIK

Travel, Insurance & General Agent

Book with us for your travelling by Air, Sea or Land either to India or to any part of the world.

All types of Insurance—Life, Fire, Burglary, Riot, Storm, Accident, Plate Glass, etc.

Consult Us Free of Charge For Your Income Tax, Personal Tax, Writing Of Your Books, Trade Licences, Revenue Clearance Certificate, Passports And Immigration Matters.

Representatives: National Mutual Life Assn. Of Australasia, Yorkshire Insurance Co. Ltd.

Telephone: 33-9033. 29a Commissioner Street, JOHANNESBURG.

Phone
Day 24169

Phone
Night 833459

L. RAJKOOMAR (PTY.) LTD.

14, CROSS STREET, DURBAN.

Funeral Directors and Manufacturers of all classes of
Coffins and Wreaths

Contractors to the INTERNATIONAL FUNERAL
INSURANCE COMPANY, LIMITED.

Reg. Office: 39 CROSS STREET, DURBAN

Country Orders for Coffins and Wreaths
accepted by phone and despatched by rail
at the shortest notice.

Cable & Tel. Add.: "HARGOVAN".

Phone 28388

P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

*News the other papers
don't print
is to be found each week
in*

PEACE NEWS

World news—events in Africa,
Asia, America, Europe—news of
constructive peacemaking; race
relations; progress towards a
non-violent society.

Obtainable by air-mail each week from Britain at
50s. 6d. per year; sea-mail 21s.; 4 weeks trial sub-
scription (sea-mail) 2s. 6d.

South African representative.

ELLA B. ELDER

Brownlee Street, Stutterheim, Cape.

London office.

3 BLACKSTOCK ROAD, N. 4

RUBBER STAMPS

PRINTING

**STANDARD
PRINTING PRESS**

GENERAL PRINTERS
AND
RUBBER STAMP MAKERS

73 BEATRICE STREET — DURBAN.

PHONE 61006, 61007
P.O. BOX 2782

TELEGRAPHIC ADDRESS
"BUCKPRINT"

Golden Number

OF

"INDIAN OPINION"

Souvenir

Of The

Passive Resistance

Movement

1906—1914

Price: Four Shillings.

Obtainable From:

"Indian Opinion"

Phoenix, Natal.

INDIA'S FOREIGN POLICY

By SHRIMATI VIJAYALAKSHMI PANDIT

IN an age when foreign policies are determined by the exigencies of a current war or the possibilities of a future one, India is attempting to mould a policy free from both expediency and fear. She has based her stand on certain fundamental principles which inspired and guided her recent struggle for freedom. These principles consisted, in essence, of the idea that wrong means could never attain the right end. It was Gandhiji's emphasis on the right means which gave to our national movement its peculiarly moral—as opposed to a purely political—character. We were not concerned merely with the goal of freedom but with the manner in which we reached it. Now as then, we are dedicated to this ideal, not only for ourselves but in relation to all nations.

Life moves so swiftly these days and events follow each other in such rapid succession that people are apt to forget the background which inspires many present decisions of policy.

I would like, therefore, to take you back into that dark and difficult period of the nineteen thirties when our freedom was still remote. At that time while India was occupied in a grave political struggle, our leaders were not unmindful of the fact that a clear statement of our objectives was necessary not only for our own guidance but also in order to obtain the sympathetic understanding of the world. It was at this time that the fundamentals which still guide our foreign policy were laid down. These were:

1. Opposition to imperialism;
2. Support to all peoples fighting for freedom against colonial rule;
3. Avoidance of foreign entanglements; 4. Desire for peace.

We can see from this that long before the word peace attained its recent controversial meaning, India had defined the objectives of her foreign policy as attainment of world peace and enlargement of human freedom. In those days when repeated breach of pledges was leading to betrayal of democracy and the shadow of the second World War was darkening Europe, the Indian National Congress stated the policy of the Indian people in regard to foreign relations and war. In a resolution passed at Haripura in 1938 it declared, "The people of India desire to live in peace and friendship with their neighbours and with all other countries, and for this purpose wish to remove all causes of conflict between them. Striving

for their freedom and independence as a nation, they desire to respect the freedom of others and to build up their strength on the basis of international co-operation and goodwill. Such co-operation must be founded on a world order and a free India will gladly associate itself with such an order and stand for disarmament and collective security. But world co-operation is impossible of achievement so long as the roots of international conflict remain and one nation dominates over another and imperialism holds sway. In order therefore, to establish world peace on an enduring basis, imperialism and the exploitation of one people by another must end."

Renascence

The advent of our freedom required a re-examination of the situation and an adjustment of our relationship with the West. We were limited in many ways: our material and military strength was small, in no way comparable with that of the great nations of the West, our resources were undeveloped, our people had a pathetically low standard of living. But we had one advantage: we were unfettered by the past. We had no traditional rivalries and no commitments and what is more important, no prejudices. Vincent Sheen in an article referring to this said: "The principal strength of India is psychological; it comes from the prestige won in a great national revolution accomplished by non-violent means. It comes from the moral interest of all Asia in that national movement, and from the leadership under which it was achieved. There is probably also a feeling of pride on the part of all Asian peoples in the spectacle of a free, self-governing nation of such size and importance making its own way in time of trouble, and doing so against the dire prognostications of most European observers. This and similar considerations constitute the strength of India; none is material and none could go into a balance-sheet of military, industrial or economic power."

Critics of this policy argue that until 150 years ago the stand taken by the United States was almost identical and only changed when the second World War thrust America into a position of responsibility. Foreign policies are governed largely by a country's geographical position, its history, tradition and enlightened self-interest. Independ-

dent India was naturally guided by all these considerations and held out the hand of friendship to all countries willing to co-operate in the great task of promoting human well-being.

Three Countries

The West today really comprises three countries—Britain, the U.S.A. and the U.S.S.R. How has our policy affected our relations with these great powers? With Britain, despite of the long period of conflict between us, we have friendship and understanding today due to the fact that we were always prepared to accept a peaceful settlement and Britain acted at the end with a wisdom and courage which other colonial powers would do well to emulate; even though we have taken a stand against her, this has not basically affected our understanding or co-operation.

With the United States our relations have been somewhat different. In the pre-independence days the sympathy in the U.S.A. for the cause of India's freedom, and the support rendered was overwhelming, despite ignorance about India's history and its aspirations. This ignorance about India, though it is daily diminishing, still persists. And it will take a long time to dispel the many wrong notions that exist. As a people the Americans are sensitive to the smallest censures of their foreign policy, since they are new to the role which developments resulting from two wars have thrust upon them. They genuinely believe that the role is both altruistic and humanitarian and hence deserving of appreciation and praise. Any difference of opinion is therefore considered an attack. It is not appreciated that the very conditions that might determine American foreign policy, may be just the ones to compel another country to formulate a different and even opposing policy. That people may have the same objective yet adopt different roads to reach it, is not easily appreciated. Yet, however much the values of India and America may seem to differ there is something similar between them. America is not unaware that we believe passionately in the democratic methods and are endeavouring to enlarge our democracy both on the political and economic planes. What we hope to get across more clearly in the course of time is that our full contribution to the course of democracy and world peace can be made effective only in our own way. Mutual goodwill already shows signs of increasing.

Between the Soviet Union and ourselves, there has been friend-

ship. On many issues at the U.N. we have seen eye to eye with them, and on many we have differed so indeed we have differed with the U.S.A. But this has not diminished the Soviet's respect for India as a neutral country working hard for world peace and the freedom of the subject people.

Since Geography plays a part in the foreign policies I would like to mention our great neighbour China. We share with China a common cultural heritage going back for over a thousand years and which in spite of long periods of neglect still binds us closely in each other. In this age of mutual distrust it is good to remember that two great nations like India and China have been also able to live in peace and friendship for thousands of years. History offers no other example like this and it is important not only for India but for Asia and the West that this understanding should continue. India's common frontier with communism alarms Western observers—they express surprise that the people of India show no sense of fear. These people whose pattern of life is adjusted to a standard far above our means do not readily understand that the threat to India, as indeed to Asia, comes primarily from her poverty. In our opinion the challenge facing the West today is to sell the ideal of democracy as the best means to human betterment to the vast masses of under-developed peoples; how can such people lacking the basic necessities of life fear anything at all except fear itself? It is to remove this fear that India works and strives unceasingly on the domestic as well as the international front. It is in order to help in the attainment of individual liberty and to remove all tendencies that suppress the human spirit that she has pledged her full adherence to the United Nations, and it is her constant aim to develop friendship and co-operative relations with all nations for the creation of a better world.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply

3 Adams Arcade,

40 Market Street

Johannesburg

Things In General

"Concept and Function Of The University"

In a press statement the South African Institute of Race Relations announced that it will hold a conference on "The Concept and function of the University." The conference will be held in Johannesburg on May 1, 1954, and the subject will be introduced by speakers of the highest standing. According to information at present available, the chairman will be the Hon. Mr. R. Feetham who is Chancellor of the University of the Witwatersrand. Among the speakers will be Professor Thomas B. Davie, who is Principal of the University of Cape Town and Mr. L. Glyn Thomas who is Vice-Principal of the University of the Witwatersrand. The Institute considers that the time has come to review the position of the function of the university, particularly in a multi-racial society such as South Africa, and it is extending invitations to all universities and a wide variety of professional and other organisations to send representatives to the conference.

'The Indian'

'The Indian,' published in London since 1950, has now been amalgamated with 'The African and Colonial World'. The new journal is now known as "The African Colonial World and the Indian." This change has been made, states the editor, Dr. K. D. Kumara, because "the problems of the Indian people in the overseas countries are very much related to the common problems of all the races." The new journal has a special section containing the main features of "The Indian."

Port Elizabeth Muslim Educational Institute

Officials of the Port Elizabeth Muslim Educational Institute propose to hold a Bazaar for the purpose of raising funds for the renovation of the Institute building which will cost about one thousand pounds. They appeal to all friends and sympathisers to send any small article or articles such as groceries, clothing, footwear or any oddments, out-of-date samples, ornaments or other items. These will be gratefully acknowledged and will be turned into cash at the proposed Bazaar. Any contributions in cash will also be most welcome. They should be sent to the hon. secretary Mr. A. H. Lombard, 303 Kempston Road or P. O. Box 3070, Port Elizabeth.

Wedding In Durban

The marriage of Mr. Manharlal, son of Mr. and Mrs. Maganlal A. Gokal of the well-known firm of Messrs. A. Gokal and Sons of Louistrichardt with Miss Hiragauri, eldest daughter of Mr. and Mrs. Nathalal S. Devahi of the well-known firm of Messrs. Samjee Devahi of Durban, took place on Friday, April 23, at the Mahatma Gandhi Hall, Lorne Street. The hall, which was crowded with people representing all sections, was lavishly decorated for the auspicious occasion. A Tea Party was given in honour of the newly wedded couple by the Devahi family in the same hall on Saturday afternoon. Speeches blessing the couple were made by various speakers.

Death Of Mr. Haji Yusuf Ismail Patel

The death after a long illness took place on April 15, of Mr. Hajee Yusuf Ismail Patel an old and well-known merchant of Johannesburg. The late Mr. Patel was born in Surat District in 1877. After completing his academic career he joined the Government Civil service in Baroda and came to South Africa in 1896. He first entered into commerce in Durban and later developed it in Johannesburg. By his business acumen he soon became one of the prominent merchants of the Transvaal. He expanded his trade as far as East Africa, Rhodesia and Mauritius. He took a keen interest in the political, educational, social and religious activities of the community. He gave good sums in charity both in the Transvaal and in India, including £1,000 to the Johannesburg Indian Government School and Rs. 10,000 for a hostel for Muslim students in Surat. The funeral which was attended by a large number of people representing all sections of the community took place in Johannesburg on April 16. The deepest sympathy of the community goes out to the deceased's son Mr. Gulam Mahomed Yusuf Patel and other members of his family.

Mahatma Gandhi Memorial Fund

We wish to thank an anonymous donor for the donation of £4-4-0 towards the Mahatma Gandhi Memorial Fund.

FASTEST TO THE *East*
IN CONSTELLATION COMFORT

2
TOURIST AND
STANDARD
SERVICES
EVERY WEEK

FROM
NAIROBI
TO KARACHI OR BOMBAY

AIR-INDIA
International

With quick connections for
CEYLON HONGKONG JAPAN

South African Representative: 95 Salisbury House,
Smith Street, DURBAN. P.O. Box 1955.

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion'
Phoenix, Natal.

HIND SWARAJ OR INDIAN HOME RULE

By Gandhiji

Gandhiji says regarding it:

"It (the book) teaches the gospel of love in place of that of hate.....It pits soul force against brute force. It has gone through several editions and I commend it to those who would care to read it." Written in 1908 it contains in essence Gandhiji's later teachings on various topics.

New Revised Edition with an introductory essay by Mahadeo Desai

Price: 1s. 6d.

Obtainable from:

'Indian Opinion', P. Bag, Phoenix, Natal.

Seven Months With Mahatma Gandhi

Being an Inside View of the Non-co-operation Movement of 1921-22

By Krishnadas

Abridged and edited by Richard H. Gregg

Writing of the two volumes of which this is an abridgement Gandhiji wrote: I have gone through them. And the facts appear to me to be correctly set forth and exhaustively dealt with.....The volumes are the only narrative we have of the seven months with which Krishnadas deals."

Price: 12s. 6d.

Obtainable from:

'Indian Opinion', P. Bag, Phoenix, Natal

BOOKS FOR SALE

GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
TO STUDENTS—M. K. Gandhi	6	0
GANDHIAN ETHICS—Hemoy Gopal Ray	2	0
BAPU—Marty F. Dorr	4	0
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
FAMOUS PARSES	7	6
SEVEN MONTHS WITH GANDHI—Krisnasdas	12	6
STORY OF THE BIBLE—S. K. George	6	0
A RIGHTEOUS STRUGGLE—Mahadev Desai	2	8
THE POLITICAL PHILOSOPHY OF MAHATMA GANDHI—Gopinath Desai	17	8
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	9	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. I.—M. K. Gandhi	15	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. II.—M. K. Gandhi	14	0
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	8	0
FROM TERAYDA MANDIR—M. K. Gandhi	1	0
MAHADEV DESAI'S EARLY LIFE —By Narnhari D. Parikh	2	6
DEHUMANIZATION IN MODERN SOCIETY —Rene Fatah-Miller	1	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION,"

P. Bag, Phoenix, Natal.

BOOKS FOR SALE

UPANISHADS FOR THE LAY READER —O. Rajagopalachari	5	0
VEDANTA THE BASIC CULTURE OF INDIA —O. Rajagopalachari	5	0
BHAGAVAD GITA—Abridged and explained by O. Rajagopalachari	4	0
INTERNATIONAL SHORT STORIES —The best from 23 countries	17	6

Obtainable from:

INDIAN OPINION,

P. Bag, Phoenix, Natal.

BOOKS FOR SALE

Key to Health—Gandhiji	3	6
Diet and Diet Reform—Gandhiji	5	0
Cleanings—Mira	1	6
Selections from Gandhi—N. Bose	10	0
Public Finance and Our Poverty—Gandhiji	5	0
Hindu Dharma—Gandhiji	8	0
Bhoodan Yojna	2	0
Sardar Vallabhbhai Patel (Vol. I)—N. D. Parekh	10	0
The Diary of Mahadev Desai—V. G. Desai	12	0

Obtainable from:

C/O INDIAN OPINION,

P. Bag, Phoenix, Natal.

BOOKS FOR SALE

INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	7	6
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song— (An English Translation)—Annie Besant	1	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	3	0
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —Minoo Masani	2	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1908-1914)	4	0
THE DELIVERANCE (A picture of the pulsating life of the joint family)	4	6
GANDHIAN TECHNIQUES IN THE MODERN WORLD—Pyarelal	2	0
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings on Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars)—K. T. Shah	10	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	16	0
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Pacts And Facts—Stanley Powell	5	0
AMONG THE GREAT (Conversation with Benito Mussolini, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	23	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Sahasranyan	2	6
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	16	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	5	0
RAMANAMA—M. K. Gandhi	2	0
TOWARDS NON-VIOLENT SOCIALISM —M. K. Gandhi	5	0
REBUILDING OUR VILLAGES—M. K. Gandhi	3	0
AN ATHEIST WITH GANDHI—Gora G. R. Rao	2	0

Obtainable from:

'Indian Opinion,'

P. Bag, Phoenix, Natal.

INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Bombay, April 4.

SHRI RAJGOPALACHARI has resigned from Chief Ministership of Madras State due to ill-health. Madras State Legislature Congress Party met to elect the new leader of the Party. Shree Kamraj Nadar, erstwhile rival of Shri Rajgopalachari, defeated Shri Subramaniam, the nominee of Shri Rajgopalachari and was elected leader of the Party.

Shri Kamraj Nadar is the president of Tamil Nad Congress Committee since last 15 years. He had always played the role of "king maker," never accepting any ministerial post for himself. The Congress Parliamentary Board has told him that it was contrary to Congress policy that the same person should be Chief Minister and P.C.C. president. The choice before Shri Nadar was delicate. But at last he has decided to accept the Chief Ministership.

The Congress Working Committee has called upon all Congressmen not to join other political parties in presenting their views before the States Reorganisation Commission. The operative portion of the resolution states: "Congress legislative parties should avoid moving any resolution on this subject and they should not support any resolution moved by other parties on this subject. Congress members, if they so desire, may, individually or collectively, present their case to the Commission in the normal course."

The Working Committee appointed a sub-committee of nine members to consider amendments to the Constitution of India and to the Representation of the People Act. The sub-committee has been asked to submit its report before the Working Committee meets next.

The Committee decided to hold the next All India Congress Committee session at Ajmer in the second week of July and the open session in Tamil Nad next January.

There was a split in Andhra Congress Legislature Party over the recommendations of Ram Murli Committee. Ram Murli Committee was appointed to enquire into the prohibition policy of Andhra Government. The Committee found that prohibition has totally failed in the State and recommended its scrapping altogether. This recommendation created a crisis in the ruling Congress Party, as

one group was strongly opposed to it. So the whole question was referred to the Congress Working Committee. The Working Committee has virtually decided against scrapping prohibition.

Suggesting the appointment of a committee by the Planning Commission to evolve a national programme for the implementation of the constitutional directive in favour of prohibition, the Committee stated that a stage has been reached when the experience gained and the difficulties met with in the execution of the prohibition programme in different States in recent years should be studied carefully and objectively with a view to speedy implementation of a national prohibition policy.

The Committee felt that it is imperative in the national interests to take steps to implement prohibition more effectively without being unduly influenced by its financial implications.

There was a great deal of controversy in regard to medium of instruction in schools and colleges, particularly in Bombay State. The Congress High Command passed resolutions advocating a policy of encouraging all the regional languages as well as English, while promoting Hindi as the national language. The policy, it is suggested in two separate resolutions, should be implemented both in respect of the medium of instruction in schools and colleges and the language medium for the Public Service examinations.

An important feature of the resolution is the recommendation that those whose mother-tongue is Hindi should compulsorily learn and pass an examination in some other Indian language.

The Working Committee also approved generally the 15-year programme which the Central Education Ministry has drawn up in the stages of five years each so as to complete the replacement of English by Hindi at the end of that period.

Regarding cities and bilingual areas, the resolution on the medium of instruction states that where there are many people speaking a language or languages other than the regional language, public primary schools should give instruction in the mother-tongue, provided there was

reasonable number of persons demanding such instruction. In bilingual areas, more particularly the border areas between two States, special facilities should be given for primary education in each of the languages of that area.

The Committee has recommended that progressively examinations for all-India services should be held in Hindi, English and the principal regional languages at the option of candidates. In the event of a candidate choosing Hindi or a regional language for the purpose of his examination, he should pass separately in English also.

The Prime Minister of Pakistan has again requested the Prime Minister of India for early talks on the appointment of a Plebiscite Administrator. Since America's announcement of military aid to Pakistan, Pandit Nehru has consistently avoided this request of meeting between the two Prime Ministers. Political observers do not feel the time is opportune for such a meeting, as they expect changes in Central Government of Pakistan following the verdict of 56 per cent. of the population of Pakistan in East Bengal casting the Muslim League, the ruling party in recent elections. The elected leaders of East Bengal are demanding the dissolution of the Constituent Assembly and reconstituting the Central Government. They are also against American military aid. Taking an overall view Pakistan is passing through one of the worst political crises it has faced. The Muslim League which holds power at the centre and in the units in West Pakistan is cracking up, and East Pakistan's United Front is determined pressing for the dissolution of the Constituent Assembly and the Central Cabinet. All the opposition leaders are meeting to form a United Front in West Pakistan to defeat the ruling party also. Under these circumstances Indian political observers do not favour any negotiations with the Pakistan Premier, as his future is considered to be uncertain.

According to the Pakistan correspondent of the 'Times of India,' "the combined effect on the Kashmir issue of the U.S. military aid and the League debacle in East Pakistan has been damaging to Pakistan. The recent Soviet note to Pakistan has once for all ruled out the possibility of the Security Council taking up the question. The Soviet veto might become an

impassable barrier for Pakistan. Internally, East Pakistan's opposition to U.S. aid and disinterestedness in Kashmir are important factors.

Shri C. D. Deshmukh, Finance Minister of India, has resigned his post due to differences with the Cabinet over control of the Finance Department over other departments in matters of spending money and the question of rationalisation of industries. But he has withdrawn his resignation after free and frank talk with Mr. Nehru.

According to latest information 25 more villages of French India have been liberated. Mr. Nehru has once again appealed to the French Government to recognise the clearly expressed wishes of the people and to effect a *de facto* transfer of its settlements to India. He stated that the Government of India would gladly enter into negotiations with the French Government on this basis.

The freedom movement has spread to the main Pondicherry area where French police and military have been stationed in a large number. There was a complete strike in the capital and people paraded the street with Indian Union flag. Sloganeering anti-French slogans and demanding immediate merger with India. Nearly 300 persons were arrested on the first day of the struggle in the capital.

MY GANDHI

By DR. JOHN HAYNES HOLMES

Price 12/6 including postage

This book is written by one of Mahatma Gandhi's first most intimate friends in America and life long supporter of the great principles for which he stood and laid down his life.

To be had from:

'INDIAN OPINION,'

P. Bag, Phoenix, Natal

Cuticura

ANTISEPTIC OINTMENT

FOR SAFETY'S SAKE

A break in the skin is a "way in" for germs! Apply Cuticura Ointment—quickly. To rapidly restore skin health. To combat infection. To allow oxygen and to keep the injury clean and comfortable while it heals.

FOR CUTS AND SCRATCHES

Always Better. Better Always.
Are Kapitan's Tempting
Sweetmeats.

For nearly half a century we are leading in the
manufacture of Quality Sweetmeats and Cakes.

TRY US FOR THE LATEST INDIAN RECORDS.

Address:

KAPITANS BALCONY HOTEL,

(CORNER SWEETMEAT HOUSE)

Corner Grey and Victoria Streets

DURBAN.

Phone 23414.

Tel. Add. 'KAPITANS.'

M. J. PATEL

INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General
Commission Agents

10 Peking Road, Kowloon, HONG KONG.

Special attention is paid
to indent orders

Write To Us For Further Particulars.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?

Have you provided for your dependants?

Prepare for the future

Life Insurance gives peace of mind for the unknown
future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has
best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760,
JOHANNESBURG.

Phones: } Business 33-0711
              } Residence 33-5961

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING

—CO. LTD.—

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants

—&—

Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

Phone 53.

Telegrams 'SOLANKI.'

P.O. Box 208.

Solanki & Co. Ltd.

Merchant & Direct Importers

Extensive range always carried in
the following:

Silks, Drapery, Toilets, Per-
fumes, Curios, Fashion Goods
and Jewellery, Wide Range of
Indian, Persian and Chinese
Carpets.

Stockists of well-known branded
Watches.

COPPERBELT PIONEER STORE

Where Quality and Service
are Paramount.

Luanshya,

Northern Rhodesia.

SHINGADIA STORES

(Prop: Premier Silk Bazaar Ltd.)

Direct Importers

Drapery, Outfitting, Fancy Goods,
Oriental Curios Etc. Etc.

P.O. Box 111.

UMTALI, S. Rhodesia.

Telegrams: "Premsilk"

Phone: 2523.

PREMIER WHOLESALERS

(Members of the Midland Wholesalers Association)

Everything for the African Trade. Prints, Khaki,
Calicos, Blankets, Shoes & Fancy Goods.

P.O. Box 319.

Phone: 2523/Extn 1.

UMTALI, S. Rhodesia

RHOD-INDIA LIMITED

Exporters, Importers & Manufacturers Representatives

Piece Goods, Hosiery, Jute Goods.

Enquiries Solicited, Prompt Attention.

"Aryan Mahal" 6th Floor,

Plot 43, "C" Road,

Churchgate Reclamation,

Cables "Indorhod."

BOMBAY, INDIA.

Phones: 2022/3 (Switchboard)
24779 (Manager)

Cables & Tel. Add:
"PROSPERITY" (All Branches)

P.O. Box 2197

(Established 1927)

Premier Produce Co. (Pty) Ltd.

General Wholesale Merchants
EXPORTERS AND IMPORTERS

Buyers and large Stockists of all kinds of Indian and European Groceries, Provisions, Soaps, Oils, Grains, Beans Peas, Kaffircorn, Malt, Maize, Maize Products, Wheat, Whentzen Products, Crockery, Hardware and also Coal of all types.

All enquiries for Export and Import
to the Head-Office.

Head-Office: "PREMIER HOUSE"

364 Pine Street, Durban.

also at

JOHANNESBURG

Phones: 34-3554/5

P.O. Box 200, Fordsburg,

82, Crown Road,

Fordsburg, Johannesburg.

BENONI

Benoni Coal Site

Phone 54-1813,

Rangeview Coal Sites—54-2205

P.O. Box 392, Benoni.

The Star Clothing Factory

Wholesale Merchants

CLOTHING MANUFACTURERS

P.O. Box 237. Phone 514.

Jameson Road, Livingstone,
NORTHERN RHODESIA.

Our S.A. Representatives:

H. L. Hompes & Co.,
(Pty.) Ltd.

Durban, P.O. Box 1301.

Johannesburg, P.O. Box 3480.

Capetown, P.O. Box 824.

ATTRACTIVE SAREE MATERIALS

Self Striped Georgette Crepes 45"
Green, White, Pink, Sky, Lemon
4/11 yd.

Self Check Fancy Voiles with Black
Designs 45" 4/11 yd.

Fancy USA Floral Voiles 38" 4/11 yd.

Two Tone and Rainbow Georgettes 45"
All Shades 4/11 yd.

Floral Bembags 45" Red, Gold,
Green and Blue Designs 4/6 yd.

Bordered Georgette 45"
All Shades 3/11 yd.

Coloured Georgettes 45"
All Shades 3/11 yd.

Spotted Georgettes 45" Latest 4/6 yd.

Embossed Georgettes 45"
Dusky Design 6/11 yd.

Georgette Jari Work Sarees
£4-10-0 each

Georgette Sarees Cotton Embroidery
£3/15/0 each

Beanoes and Tinsel Jari Borders
Big Range in Stock

BLOUSES

Chinese Embroidered Sat'n and
Georgette Blouses and Latest
Skippers 8/11 each.

CHAMPALS!

Plaidic Fancy Tops with Neck
Size 3 to 7 18/6 pair
Also Leather 8/6 & 10/6 pair

Write For Samples:

JAYBEE SILK HOUSE

39 MARKET STREET,

JOHANNESBURG.

NEW TYPEWRITERS

POPULAR MAKES

Remington, Smith-Corona, Olivetti,
Hermes, R. C. Allen.

PORTABLE & STANDARD MODELS
AVAILABLE AT:

NATIONAL OFFICE SUPPLIES
(PTY. LTD.)

(Directors: N. V. MEHTA, J. P. GOKOOL, E. V. MEHTA)

LEGAL & COMMERCIAL STATIONERS

OFFICE EQUIPMENT SPECIALISTS

76 Victoria Street, Durban.

PHONES 22622
63535

P. O. BOX 1327
Tel. Add. NOSLIMITED.

For Quality Printing Consult:-

UNIVERSAL PRINTING WORKS

Commercial Printers & Calendar Specialists

9 Bond Street, Durban, Phone 25295.

પુસ્તક પર મુદ્રા-અંક ૧૭
તા. ૩૦ એપ્રિલ, ૧૯૫૬.
કુલ નકલ પેની ૬.
દર શુદ્ધિ બજાર ૫૩ છે.

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન

પદ્માભાઈ માધીયાના દ્વારા અને ૧૯૩૩માં આપાયું

★

ખરી શાંતી

આ દુનીયામાં જો ખરી શાંતી
આપવી હોય અને શુદ્ધની સામે
ખર્ચ કુદ કરવું હોય તો આપણે
બાળકોથી શરૂઆત કરવી પડશે;
અને જો તેઓ પોતાની કુદરતી
નિહોષતામાં ઉછરશે તો આપણે
‘હક’ નહિ પડે, નડામાં અર્થ’
વગરના ફરવો કરવા નહિ પડે.
પરંતુ પ્રેમ અને શાંતી કળે ને
પગલે વધતાં જશે અને છેવટે
જે શાંતી અને પ્રેમને માટે
આખી દુનીયા ભેગથે વા અભાગથે
જાંબી રહી છે તે દુનીયાના ખુલ્લે
ખુલ્લેમાં પ્રવરી જશે.

આંધીલ.

★

હાઇડ્રોજન બોમ્બનો પાર્લામેન્ટની ત્રી સભ્યોએ કરેલો વિરોધ

હિન્દી પાર્લામેન્ટની ત્રી સભ્યોએ હાઇડ્રોજન બોમ્બના પ્રયોગોનો વિરોધ કરનાર નિવેદન
કયું છે. તેમાં સહી કરનારાઓમાં શ્રીમતી વિજયલક્ષ્મિ પંડીત તેમજ હોદ સરકાર
નાં તંત્રસ્તી ખાતાના પ્રધાન રાજકુમારી અમૃત કૌર છે. નિવેદન નીચે પ્રમાણે છે :

“પેસીફીકમાં હાઇડ્રોજન બોમ્બના પ્રયોગોથી અમને ધક્કો જોઈ
થયો છે. દુનીયાના સઘળા વિચારકો સાથે અમે માનીએ છીએ કે સુધારાને અગ્રણ્ય કદી
હતું તેના કરતાં આજે વધારે જોખમ છે અને માણસોના હૃદયમાં વધતા જતા ભયના પરિણામે
નીતી અને શ્રદ્ધાના તારો, જેના વિના માનવજાતીની સ્થિતિ તોફાની સમુદ્રમાં દિશા મુશ્કેલ
સાધનો વિનાના વહવાના જેવી થઈ પડશે, તે સર્વથા નાશ પામશે.

વિજ્ઞાનના ક્ષેત્રમાં વસી રહેલા આપણે જો થાક રાખવું જોઈએ કે વિજ્ઞાન માનવ વિકાસ
ના સાધનો અથવા તે માનવીના નાશના શસ્ત્રો સંપૂર્ણ નિષ્પક્ષપાતજી આપે છે. આથી
શાંતી માટેની આપણી આશા ત્રાસ અને વિનાશના શસ્ત્રોની શોધ અને બનાવટના કરતાં વધારે
મહત્વની વસ્તુ પર અવલંબેલી હોવી જોઈએ.

“હાઇડ્રોજન બોમ્બથી થએલું જાણવામાં આવેલું નુકસાન જોતાં તેના થઈ ચુકેલા
પ્રયોગ સાથે તેમજ ખીલ ચનારા કંઈ પણ પ્રયોગો સાથે અમે અમારો સખત વિરોધ ઉમેરીએ
છીએ. તે સાથે દુનીયાની સઘળી બહેનોને અમે અપીલ કરીએ છીએ કે અત્યંત વિનાશકારક
શસ્ત્રોને ઉપયોગ કોઈ પણ વખતે અને કોઈ પણ સંજોગોમાં કરવા સામે તેઓએ સખતમાં
સખત વિરોધ કરવો જોઈએ અને જો વસ્તુને સર્વથા વખોડી કાઢવી જોઈએ, અમે નથી
માનતાં કે નિહોંધ માનવીઓના સમૂહનાં સહારથી કશો પણ લાભ થાય ભયના બદલા
માં આશા જોજ એક વસ્તુ છે, જે કહાપણ અને હાંમત ભરેલાં નેતૃત્વ પર ઘસાયેલી છે. એ
નેતૃત્વએ ભેદોને સમજીને શિષ્ટ વિશ્વ સમાજ શાંતી અને સુરક્ષિતતાથી રહી શકે તેવો
સામાન્ય માર્ગ શોધી કાઢવાનું કાર્ય પીરજથી થાકુ રાખવું જોઈએ.

“આ કટોકટીના સમયે વિશ્વને આજુ નેતૃત્વ આપવા સઘળા દેશોના સુરક્ષિતોને અમે
અપીલ કરીએ છીએ.”

એક ક્રીડીશ સીનો વિરોધ

હાઇડ્રોજન બોમ્બના પ્રયોગો બંધ કરવાની હાંકના વડા પ્રધાન શ્રી નેહરુએ કરેલી
મુચ્ચના સંબંધમાં તેમની ઉપર દુનીયાના સઘળા ભાગોમાંથી અને ખાસ કરી યુનાઇટેડ સ્ટેટ્સ,
બ્રિટન અને આસ્ટ્રેલિયાથી સહાયકતાના કાગળો આવી રહ્યા છે. એક કાગળ એક ક્રીડીશ
સંપ્રારી મીસ એ. એચ. બેલ્ટને લખેલો છે. તેમાં તે જણાવે છે કે : “એક ખાનગી ક્રીડીશ
નાગરીક તરીકે હાઇડ્રોજન બોમ્બના પ્રયોગો બંધ કરવાની સમજુતી પર આવવાની તમારી
અપીલને માટે મારી અભારની લાગણી વ્યક્ત કરવા મારી કલમને હું ટેકી શકતી નથી. મેં
અને બ્રિટનની બીજી ઘણી સ્ત્રીઓએ અશ્વમુદ્ધ અખબારોને, અમારી પાર્લામેન્ટના સભ્યોને અને
વગર સંસ્થાઓને આ બાબતમાં લખેલું છે. સર વી-સટન સર્વોચ્ચને પણ મેં પરવારું લખેલું
છે અને હું લીબરલ પક્ષની હાઈ કલેમન્ટ ડેવીને પણ લખેલું છે. પરંતુ આ સઘળું મારી
મર્યાદિત શક્તિ સુગળ કરેલું હોવા છતાં મારે કહેવું જોઈએ કે તમારા જેવી વગ ધરાવનાર
વ્યક્તિએ આ હક્ક ઉઠાવેલી છે એ જાણીને હાંમત આપનારું છે. આ દેશમાં આ વસ્તુની સામે
સખત વિરોધની લાગણી વર્તી રહી છે અને હું આશા રાખું છું કે સરકારને આ વસ્તુ
અટકાવવાની ફરજ પડે એટલી તે મજબુત થાય. આ લખાંડ ભયમાંથી માનવજાતીને મુક્ત
કરવાના તમારા પ્રયાસો અહીં રાખવાની ધંધર તમને શક્તિ અને સફળતા આપે.”

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૨૦ એપ્રિલ, ૧૯૫૮.

દક્ષિણ આફ્રીકાને જ્ઞાનમાં કેમ લાવી શકાય?

જ્ઞાન દાસ મરઠસુરીના ૧૫મી એપ્રિલના અંકમાં તેના લંડનના અખબરખત્રીના સંદેશો નીચે પ્રમાણે પ્રસિદ્ધ થયા છે. ઇન્ડરનેશનલ લેન ટેનીસ ફેડરેશને દક્ષિણ આફ્રીકા ની ટેનીસ એસોસીએશનને ચેતવણી આપેલી છે કે, બીન-જોરા ટેનીસ રમનારાઓને જો કોઈક પ્રકારે જોડાયું અ પોને એપાર્ટહેડ તોડી પડવામાં નહિ આવે તો દક્ષિણ આફ્રીકાની સામે પ્રમત્સા લેવાની ફરજ પડશે. હેવાલ જણાવે છે કે, એ પ્રમત્સામાં ટેનીસ કપને મારેની હરીફાઈ મંથી ર્શીગમ્યકરને જ્ઞાનક રાખવાનો સમાવેશ થશે અને કદાચ વીગમ્યકન માં અને ઇન્ડરનેશનલ ફેડરેશનના આશરા હેઠળ ચતારી પરદેશી હરના-મેન્ટોમાં દક્ષિણ આફ્રીકાના ખેલાડીઓ ને દાખલ નહિ કરવાનો સમાવેશ થશે. સંદેશો વધુમાં જણાવે છે કે, ઉદ્દેશ્ય એ વર્ષ થયાં દક્ષિણ આફ્રીકા ની યુરોપીયને સિવાયના સધળા ખેલાડીઓ સામે એક પાડવાની આ નીતી સામે અનેક સભ્ય દેશો તરફથી ઇન્ડરનેશનલ ફેડરેશનને રજુઆતો થયા રહેલી છે.

આ સંદેશો જો ખરે હોય તો ઇન્ડરનેશનલ લેન ટેનીસ ફેડરેશનને અમે યુનાઈટેડક્યાદી આપોએ છીએ. દક્ષિણ આફ્રીકાની એપાર્ટહેડની નીતી, જે દિન પ્રતિદિન અમલતી જાય છે, તેની સામે વચદાર આતરરાષ્ટ્રીય સરઘાઓ તરફથી આપ. વ્યવહાર ગમણાં લેવામાં આપશે તેજ તેની ઇચ્છનીય અસર થશે માન મહેડા ના વિરોધોની કરી અસર થવાની નથી. આપણે બીન-જોરાઓને અ. પછા હમેશાં જીવનમાં જે સહન કરવું પડે છે તેને દક્ષિણ આફ્રીકાની જોરી પ્રજાને જરા સ્વાદ મળવોજ એછાએ.

આવતા ઓગસ્ટમાં ડોમનવેલ્થ પાર્ટીમેન્ટરી એસોસીએશન દક્ષિણ આફ્રીકાની એપાર્ટહેડની નીતીના કારણે પોતાની ડોમનવેલ્થ યુનીયનમાં નહિ બરતા ટેનીસમાં બરશે જણાવાય છે કે ડોમનવેલ્થ યુરી થયા આદ જુદા જુદા દેશોના ૧૫ પ્રતિનિધિઓ દક્ષિણ આફ્રીકાના આમંત્રણથી યુનીયનની મુલાકાતે આવશે અમને હાજે છે કે બીન-જોરા ડેલીમેશનોના સંબંધને પણ આમંત્રણ આપવામાં અને યુનીયનમાં લેઓને સંપૂર્ણ રીતે યુરોપીયનોની

સમાન વનીવ મળવાની ખાતો આપવા માં નહિ આવે તો આ આમંત્રણ સિવકારવું નહિ એછાએ. દક્ષિણ આફ્રીકાને તેની જીલ્લને વિશે જાણત કરવા આવાં વ્યવહાર પદમાં અનેક રીતે હાઈ શકાય. નેમ જો તાકીદે કરવામાં નહિ આવે અને વસ્તુસ્થિતિને લખાવા દેવામાં આવશે તો દક્ષિણ આફ્રીકાનું ખસકે કુનીયાનું બવિધ્ય શું થશે એ કહેવું મુશ્કેલ છે. કારણ બીન-જોરા આલમ, જે જોરી આલમના કરતા ઘણીજ વધારે મોટી છે, તેની લાગણી એ હદ બહાર ઉતરેલાતી જાય છે. આ બાબતમાં દક્ષિણ આફ્રીકાની બીન-જોરી વસતીના હોંદી જગતે જ લાગુ પડતા અનેક દાખલાઓમાં મેકન અદિ દર્શાવે છીએ:

ડો. ડોગીસને લગને. કાયદો, જે દક્ષિણ આફ્રીકાન. હોંદીઓને યુનીયન ની બહાર જઈ લગન કરવાનો અને પોતાની પતિનિઓને યુનીયનમાં દાખલ કરવાનો હક જીનરી લેનારો છે એ એક નજીવી વસ્તુ નથી. એવી વસ્તુ છે કે જે જોરી પ્રજા ઉપર નાખવામાં આવેલી હોય તે તે એક ઘડીબર પણ સહન નહિ કરે. યુનીયન સરકાર અમુક પતિનિઓને તેના લગને કાયદો અમલમાં આવ્યા માફ થયા હોવાનું કારણ અનિવાર્ય સંજોગો હવું અને કાયદો આનંદર કરવાને હરદો નહેવું એ નકડા કપો બ.દ. યુનીયન માં દાખલ થવાની જુદ આપવાની “મહેરઆની” કરી છે. પરંતુ એ સિવાયની જે સીએર પરજોલી છે અને પોતાના ધણીઓની સાથે આ દેશમાં છે તેઓનું શું? આ તેમના ધણીઓએ આ દેશમાંથી અપ. જવું, જે વ્યવહાર કારણોને લઈ તેઓથી બની શકે તેમ નથી, અમર તે તેઓની પતિનિઓને શરમતી આપી અપાથી આવી હાં પાછી મોકલી દેવી. એટલે એ અને યુરપ બન્નેના જીવન બરબાદ થયા. પછી આ દેશમાં જેના ડુગન નથી થયાં તેવા યુરોપીય શું? તેઓને મારે કન્યા એ રોષી આપવાની જવાબદારી શું ડો. અધાન કે ડો. ડોંગીસ લેવા તકવાર થશે? હોંદીઓમાં ઘણા વગેરે એવા છે કે જેઓમાં આંતર લગને નથી થતાં. હાખલા તરીકે દક્ષિણ આફ્રીકામાં પારસી ડોમ સૌથી ન્હાની છે. આમાં યુનીયનમાં આગેજ અલેઓની વસતી હશે. તેઓ પોતાની

ડોમની બહાર પરણતા નથી અને પરણવા હવુંજે તો પણ પરણી નહિ શકે. તેઓએ શું કરવું? પરણવાને ખાતર જ તેઓએ પોતાના ધણે રોજબાર ખંધ કરી આ દેશમાંથી આલ્યા જવું? શું યુરોપીય પોતે પરણવા હવુંજે છે અને કન્યા અગિ મળી શકતી નથી તેથી પોતાના માલ પિતાથી જુદા થઈ આલ્યા જવું? આ કહેવાતા સુધરેલા યુગમાં શું આ અંતેજ વસ્તુ નથી?

હોંદીઓપર લાદવામાં આવી રહેલાં અપમાનોનો આ રજો હજી એક બીજો દાખલો: ક્રેટલાક હોંદીઓ પોન્ચુગીઝ પ્રદેશમાંથી અથવા તો રેડેસીવા કે ઇરટ આફ્રીકાથી યોગ્ય કન્યાઓ સાથે પરણવા યુનીયનમાં આવે છે. તેઓ અદિ દાખલ થયા મુલતી પરમીટ લેવા જાય ત્યારે મહા મુશીબતે માન પરણનાર વરનેજ પરમીટ મળે છે. જુજ દાખલાઓમાં એકથી વધારે પરમીટ આપવામાં આવે છે. આગલી સરકારની વખતમાં તેવું નહોતું થતું. પરંતુ કાલની સરકારના રાજ્યમાં તે

સર્વસામાન્ય થઈ પડ્યું છે. રાજ્યની રીતે આવે સમયે આ બાબતે અને નજી ના સમાજિતે લગમાં કોબર રહેવા મન થાયજ. બધો આપણા જમા રિવાજો મુજબ તે કન્યાકામ તેમજ અને કન્યા લેવાને વરના આ બાબતે કોબરી હોવી અનિવાર્ય જવાબ હ પરંતુ એ ધાર્મિક રિવાજને પણ કન ની સરકાર તરફથી માન આપવામાં આવતું નથી. આ દેખીતી કાલપ એ છે અને હોંદી ડોમના જીવન અને જીવનનું ચોર અપમાન છે. શું મુશ્કેલ જીવન આ સરજી જે બેસી રહેશે? તે પછી માનવજાતિ માટે અ.સાજ શી રહી? કહેવામાં આવે છે કે મુલાખીના રિવાજો હર વીતી ગયાં છે. પરંતુ માણસ આત્માને શુલાખીમાં રાખવો એ કામનું જુરામાં જુદે સ્વરૂપ ગણાય. અજ કારણથી યુનીયન સરકારની એપાર્ટે ની નીતીનો ઇન્ડરનેશનલ લેન ટેન ફેડરેશને કરશે છે તેવા અલ્લા વિરોધના દાખલાઓને અમે સ્વસ્ત આનકારીએ છીએ.

નોંધ

જાતીએદ બાહ્યમલના શિક્ષણ થી વિરુદ્ધ

પરદેશોમાં બાહ્યમલના શિક્ષણને પ્રચાર કરનાર અહીસો વર્ષ જુની બીડીસ સોસાયટીએ લંડનમાં પોતાની નીતી દર્શાવનારાં એક નીવેદનમાં દક્ષિણ આફ્રીકાની એપાર્ટહેડની નીતી ને “સોસાયટી” જણાવેલી છે. નીવે દન જણાવે છે કે સોસાયટી માને છે કે એથી નીતી બાહ્યમલના શિક્ષણની વીરુદ્ધ છે અને તેથી તેની યુનીયનમાં થઈ રહેલી પ્રમતીને સોસાયટી ચિંતા ની નજરે નોંધ રહી છે. દક્ષિણ આફ્રીકા એવીકન ચર્ચના બીચેપેની સીનકે મયે વર્ષે લીધેલી વજણને ઉલ્લેખ કરી તે જણાવે છે કે સોસાયટીની નીતી એપાર્ટહેડ ખોરતી મર્મના રૂળ સિદ્ધાંતોની વિરુદ્ધ હોઈ તેને વીરોધ જાહેર કરવાની રહેશે.

આફ્રીકન રુલેમાં જો કે જોરા છોકરાઓ જતાં નથી છતાં તેને સોસાયટી મદદ આપવાનું આજી રાખશે.

દક્ષિણ આફ્રીકાના અન્યાયી અને ભેદ પાડનારા કાયદાના દક્ષિણ આફ્રીકાના અર્થે કરેલા વીરોધને પણ સોસાયટી ટેકા આપે છે.

વેરુલમના હોંકરોને મળેલી

શાહુત

મયે અહવાદીયે વેરુલમમાં મળેલી રૂલ લાયસેન્સીંગ બોર્ડે બનાવક, અને નવેકલે દીરહીકટના હોંકરો અને પેડ-હરોને પોતાના શાક બાજી પ્રત્યાદિ રાખવાને મહાન ગાંધવાની ઇન્સપેક્ટરો

તરફથી અપાએલી સુચના અમલમાં મુકવા જીન આખરી સુધીની કાન અપેલી છે. માણ સાધના જવું આવીમાં બોર્ડે એવો મુકાદો આપે હતો કે હોંકરો અને વેંકરો જે પોતાની વસ્તુઓ વેંચતા હોય તેઓએ માચની આખરી સુધીમાં પા. ૧૦૦ ની કીમત સુધીના રોટર રૂપે ગણા પડશે. પરંતુ આર્થિક કારણોને કારણે તેઓ તેમ કરી શક્યા નથી. તેઓની વતી મી. અંધ. સી. મારે બોર્ડેકલું કે હોંકરોએ પ્રતિક સરકારને બેઠે જે બારવાની રૂએ મુકાદો આપેલો કે તે પારો રદ કરવાની અમલ તેમ ફેરફાર કરવાની રજુઆત કરેલી છે અને તેઓની એ રજુઆતોને ખાન દેવાઈ રહ્યું છે. મી. મારે કહું કે અમરી તપાસ પરથી જણાયું છે કે નાટાલની સમજી રૂલ લાયસેન્સીંગ બોર્ડેમથી માત્ર વેરુલમની બોર્ડે આજી વર્ષના હોંકરો અને વેંકરોના લાયસેન્સીંગ ઉપરોક્ત ચરત રીનું કરી આપેલા છે. જે બોર્ડે રોટર રૂપે બાંધવાની ફરજ પાડશે તે મોટી કામ મારી છબી મશે. મી. મારે કહું કે બોર્ડે જીન સુધીનો વખત આપેલો હોવાથી હોંકરોની રથપાએલી નવી એસોસીએશનને પ્રતિક સરકાર પાસેથી ર.હત મેળવવાની તક ગળી શકે.

બોર્ડની બેઠક થયા બાદ એસોસીએશનને બોર્ડીમીન્ટ્રેટરના ખાતે સંકેતરી તરફથી કામજ મળેલો છે કે એસોસીએશનની રજુઆતો અંખ

એડમીનીસ્ટ્રેટર તરફથી તપાસ થઈ રહી છે અને તપાસના પરિણામે યદ્યપિ સુકાદે આપવામાં આવશે.

એસોસીએશનની રજીસ્ટ્રેશનને નાટકાલ ઇન્ડિયન એક્સિઝ અને સીમરલ પાટી તરફથી ટેકા આપવામાં આવશે.

નીચામાં માઉં માઉંને બનાવ—
હિંદના કમીશનરની કચેરી પર ચઢી આવેલું લોકર

અથા ચનીવારે નવરોખીમાં માઉં મલ્લિની પ્રતિનિધિ એસોસિએશનના નામ તેઓની સમુદાયથી થરપકક કરવા જતાં લોકર હિંદના કમીશનરની કચેરીમાં ફાળવેલ થયું હતું. એ બખતે એક્ટીવ કમીશનર એડીસમાં નહોતા. લોકરના માણસોએ કમીશનરની એડીસના રહાસ્ય કેટલાક માણસો, ખરે હુમલો કર્યો હતો. એક બે ડાહ્યાના દરવાજા તોડી નાખ્યા હતા અને રહાસ્ય સુધ્ધા આક્રીકરેને પકડી કાઢી જવામાં આવ્યા હતા.

આ બાબતની નવી દિગ્દી ખાતેની આમસભામાં ચર્ચા થઈ હતી અને હિંદના વડા પ્રધાન શ્રી. નેહરુએ ખુલાસો કર્યો હતો. તેમણે જણાવ્યું કે હિંદના કમીશનરની કચેરીમાં લોકર ફાળવેલ થયું એ બનાવ ઘણાજ મંજીર અણખ. તેમણે કહ્યું કે દેનીયાના એક્ટીવ ગવરનર સર ફ્રેડરીક ફોર્ડે મલ્લિજ નક્કાપુરકે માફી માગી હતી અને એ બાબતની તુરતજ તપાસ કરવા વચન આપ્યું હતું. તેમણે કહ્યું કે એક્ટીવ ગવરનરે જણાવ્યું હતું કે આ બનાવ બનવાનું કારણ એલમી ખાતેના મકાનોપર કામ નહિ નાખવાની લોકરને સુચના નહિ આપવાની મંજીર મલકાવનું હતું. એ બૂલ હવે સુધારવામાં આવી છે.

શ્રી. નેહરુએ કહ્યું કે સેનાપતિ જનરલ સર જ્યોર્જ અરકોન હિંદના એક્ટીવ કમીશનર રાજકુમાર દેવને ધળવા ગયા હતા અને યદ્યપિ પગલા લેવા વચન આપ્યું હતું.

રોજ સાંજે ૭ વાગે શ્રી માધી હોટલ. એક કાર્યક્રમ યોજાયો. એ પ્રસંગે સહિય અ.કે.ન બહા દાસદુગ્ગન સેસાપટીના એક પ્રતિનિધિ, કે.કે.રે રોપિરો અને શ્રી પ્રાણચંદ્ર ભેરો પ્રવચન કર્યો. ત્યારબાદ રૂંદીરદાન ગ્રેરજામક દિવસ બનાવાશે. મડળના ધુવેલ અને રવંચમેવેલ દ્વારા સેસા પટીના કાર્યકરોની નમજીન દેખાશે. હેલ્થ રૂંદીરદાન વડે રાજ થશે.

અ. પ્રસંગે હાજરી આપવા શ્રી ભારત ધુવેલ મડગ હિંદી જનતાને બીનતી કરે છે.

કરબનમાં હલ્લ લાગ

કરબનની કામગીરી દેવશીની જાણીતી પેટીના શ્રી નાયાલાલ કામગીરી સુધુતી શ્રામતી હીરામોરીનાં યુગ લગ્ન હુલ્લ-ટૂંખાટની એ. જોડળ એન્ડ સન્સની જાણીતી પેટીના શ્રી મગનલાલ અમરગી જોડળાસના સુધુતી શ્રી મનદરલાલની સાથે ગયા યુગવારે લોન્ડન રફોટપર આવેલા મદાતમા ગાંધી હોટલ. થપાં હતાં. અત્યલિક પ્રસંગે મારે હોલને ભક્ષકાદર રીતે રાજગારવામ આવ્યો હતો. અને દાસવ.થરી આવેલી જનને મટે બીકેટરીય. રફોટપર નવા બાધાએલ. વાલમે હાઉસના મધુલિજ સુદર સમવક કરવામાં આવી હતી જેનાં જાન્યેલો મુકા કહે વખાળ કરતા હતા. લગ્ન પ્રસંગે જેલ ચિકાર ભરાઈ ગયો હતો. ચનીવારે સાંજે એજ હોલમાં દેવશી કુટુંબ તરફથી બબ્બ દી-પ.ટી જોડવવામાં આવી હતી જે વખતે નવમુમલને આશિર્વાદ આપનારા અનેક બાપલો થયા હતાં. શ્રી મગનલાલ જોડળે અંતમા આભાર દર્શાવનારું બાપલું કહ્યું હતું.

શ્રી દાસવાલ પ્રબળપતિ

એસોસીએશન શ્રી દાસવાલ પ્રબળપતિ એસોસીએશન નું ૩૩મું વાર્ષિક સંમેલન તા. ૧૬-૪-૫૪ને યુગવારે ગાંધી હોલમાં મળ્યું હતું. વચ્ચેજામક બુલાબ.હમે સભાનું પ્રમુખરવાલ લીધું હતું. દાસવાલમ. વસતા પ્રબળપતિ બાપલો. સેડીએના ચપેલા અવસાન બાબતેના રોક દરવ પ્રમુખરવાનેથી હસર કરાયા બાદ સદાયક મંત્રી કાલાબાઈ ગોર્ડીલજ મીતીએ સંમેલનની સજ્જતા કચ્ચતા સંદેશાએ વાની સજ્જાળ્યા હતા. ગયા વર્ષના સંમેલનની મીનીટસ પસાર થયા બાદ પ્રમુખએ પોતાનું બાપલું વાંચી સંજ્જાળ્યું હતું. બાદ મંત્રીજ ના રીપોર્ટ તથા ખજાનચી શ્રી જીજુ-બાઈ કાલાબાઈ પ્રબળપતિને અને એડીટર શ્રી વિજયદેવ રતનજી મીતી ના રીપોર્ટો વંચાયા હતા.

ખજાનચી તરફથી શ્રી દાસવાલ પ્રબળપતિ આજમનું અદાજમન રજુ કરવામાં આવ્યું હતું. બાદ આજમી

વર્ષ માટેની કાર્યવાહક કમીટીની ચુંટણી થતા તેમાં મંત્રી તરીકે વિજય દેવ રતનજી મીતી, ખજાનચી તરીકે જીજુબાઈ કાલાબાઈ પ્રબળપતિ અને એડીટર તરીકે નાથુબાઈ મેતીરામ મીતી ચુંટાયા હતા. બાદ એસોસીએશનને અનેક રીતે મદદ કરનાર જુદી જુદી બ્યક્ટીઓ, સંદેશાએ. તથા સંમેલન પ્રસંગે પધારેલા સંબોલો, મનોરંજનાથે વિવિધ કાર્ય કરનાર બાળાઓ વિગેરેના આભાર માનવામાં આવ્યા હતા. સમપાનુસાર બાપલો થયા બાદ રાષ્ટ્રગીતથી સભા વિસર્જન થઈ હતી.

શ્રી કાનિય યુગશતી મંડળ

પોર્ટ એલીઝાબેથ શ્રી કાનિય યુગશતી મંડળની કાંધી વર્ષીક જનરલ ચુંટણી મીટીંગ મંડળનાં સભા ભવન મા શ્રી ત્રીકમલાલ મકનજીના પ્રમુખ પશ્ચાં હેલ્થ કુક મુલત પર મળી હતી. મંત્રી શ્રી સાતીલાલ દી. બુલાલજીએ રજુ કરેલ વાર્ષિક રીપોર્ટ તેમજ શ્રી અલેક્સ કે ભમતજીએ રજુ કરેલ આવક બપકનો હિસાબ સર્વાનુમતે રફોટરવામાં આવ્યા બાદ નીચે પ્રમ.ણે નવા કાર્યકર્તાઓની ચુંટણી થઈ હતી:

પ્રમુખ: જીજુલાલ ડાવજીજી, ઉપ-પ્રમુખ: હિતમલાલ રણજીજી; સહ-મંત્રીઓ: નગીનદ.સ બાણ.બાઈ અને હરકીસનદાસ ફર્લંબબાઈ, સહ-ખજાનચીઓ: જોહાબાઈ કાલાબાઈ અને રમેશ મડ ફર્લંબબાઈ; એડીટર: યેલાબાઈ રણજીજી. વેફર એડીસરો: ત્રીકમ બાઈ મકનજી, હાકોરબાઈ રૂંદીરજી અને તુલસીદાસ કે. ભગતજી. કમીટી તેમજ રૂંદીએ આવતી મીટીંગમાં ચુંટવાનું દરવાજું હતું.

તુરત હાઉં એસોસીએશન

રેપેથલ જનરલ મીટીંગ

તુરત હાઉં એસોસીએશનની રેપેથલ જનરલ મીટીંગ રવીવાર તા. ૧૬મી મે ૧૯૫૪ના રોજ બપોરે અઢી વાગે સંરચાના ૧૨૭ નીકેટરીયા રફોટ વાળા હોલમાં મળશે.

કાર્યક્રમ (૧) મીનીટસ; (૨) ડા. યુનીસાલ પી. હરમેબન L. R. C. P. તબીબે ડ. (એડીનબરો)નું સ્વાગત; (૩) કેસ રફોટ વાળી પ્રાપટો મારે કમીટી જે તપવાર કરાવેલ પ્લેનની મંજુરી મેળવવા બાબત; (૪) મંદીર મારે અનુકૂળ જગ્યાની મંજુરી મેળવવા બાબત; (૫) પરચુરલ.

ગોવિન્દલાલ મલ્લીલાલ, પ્રમુખ
અમુલાઈ કલાબાઈ મંત્રી
હીબાલ હ પરલુલાલ સહાયક મંત્રી.

વિવિધ ખબરો

હાઉ સુદર પેરેલટું અવસાન
જેહાનીસખમનાં જુના અને જાણીતા વેપારી હા.જી સુલક હરમાઈલ પેરેલટું હાંખી માટગી બાદ એપ્રીલ તા. ૧૫મીના જેહાનીસખમ ખાતે અવસાન થયું છે. અરદુખનો જન્મ સુરજ હલ્લાના કસબા ગામમાં ૧૮૭૭ ની સાલમાં થયો હતો. વિદ્યાભ્યાસ પુરા થી બાદ તેઓ ખરોડા રાજ્યના સરકારી ખાતાની સીવીલ સર્વેસમાં જોડાયા હતા. ૧૮૯૬માં તેઓ દક્ષિણ આફ્રીકા આવ્યા હતા અને પ્રથમ કરબનમાં વેપાર શરૂ કર્યો હતો. બાદ જેહાનીસખમ ગયા અને ત્યાં પોતાની વેપારી બુકિથી, ઘણા સારા વેપાર રચાવી દાંસવ.સના જાણીતા વેપારીઓ માંના એક બન્યા. તેમણે દાંસવાલમાં ભાથો મેલવા ઉપરાંત હરેલ અફ્રીકા રેફરેસીયા અને મોડીરવલ સાથે થયું વેપારી સંબંધો બાધ્યા હતા. હાઉ ક્રેમતી રાજકીય, સામાજિક, કેળવણી વિષયક અને ધાર્મિક પ્રવૃત્તિઓમાં અરદુખ આગળ પડતો ભાગ લેતા હતા અને આ દેશમાં તેમજ રવેસ માં સારી રકમો ફાન કરી હતી જેમાં જેહાનીસખમની અવનમેન્ટ ઇન્ડિઅન સંકલ્પે પા ૧૦૦૦ અને સુરતમાં આશીમ વિદ્યાધીપ્ય મારે હોરેસને મારે હા ૧૦ હજારનો સમાવેશ થાય છે. અરદુખની ક્ષન કીયા, જે એપ્રીલ તા. ૧૬મીના થઈ હતી, તેમાં ક્રેમના લોક વર્ગના બાહ્યોની મોટી સખ્યા એ હાજરી આપી હતી. અરદુખ પોતાની પાછળ પોતાના હરેલટુ યુલામ મદમદ હસપ પટેલને તેમજ બહાળા કુટુંબને વિષય કરતા સુધી ગયા છે

જેઓ પ્રત્યે ક્રેમની હાલોક દિગ્ગેજી ભય છે

પોર્ટ એલીઝાબેથ મુરલીમ

એજ્યુકેશનલ ઇન્ડેટીટયુટ

પોર્ટ એલીઝાબેથ મુરલીમ એજ્યુકેશનલ ઇન્ડેટીટયુટના કાર્યકર્તાઓએ ઇન્ડેટીટયુટના મકાનનું સમારકામ કરવાને, જેનો ખર્ચ ભમભગ પા. ૧૦૦૦ થશે, તેને માટે નાણા ઉર્બા કરવા એક ખજાર કરવાનું કરાવ્યું છે. આ ખજારને માટે સપળા મીત્રો અને હિતેચ્છુઓને નાની મોટી ને હંઈ થયું વસ્તુઓ તેઓની ખાસે ફાળવે પડી હોય અને ઉપયોગમાં નહિ આવતી હોય તેવી હા. ત. સાપજના કેટકા, જોડા, મોજા કે કંઈ પણ હોય તે મેડલી અ.પવા વિનતી કરવામાં આવે છે. તેની પડાય રિતકારવામાં આવશે અને ખજારમાં વેચી તેના નાણા કરવા માં આવશે. આ વસ્તુઓ એન. સેક્રેટરી શ્રી. એ. એચ. જાબાડા ઉપર ૩૦૩ ઇમ્પરેટન રોડ અથવા પી. એ. બોક્સ ૩૦૭૦, પોર્ટ એલીઝાબેથના શીરનામે મોકલવી.

જેહાનીસખમમાં રૂંદીરદાન

પ્રવૃત્તિ

અકસમાત, જોપરેશન કે કંઈથી કીધું થયેલ સરીરને સચકત કરવા કેકરેલો લોકી આપે છે અને યજુ ના જન બચી ભય છે. ગોર.એ.માં રૂંદીરદાન પ્રવૃત્તિ લણી વધી છે, પરંતુ હાઉ પ્રભમાં તે બુલ્બુ એ.બી. કે. જેહાનીસખમના શ્રી કારતલ ધુવક મડલે આ પ્રવૃત્તિને ખીસરવા અને વેલ આપવા તારીખ ૨ મે ૧૯૫૪ના

હોંદની પરદેશ નીતી

(શ્રીમતી વિજયાલક્ષ્મિ પંડિત)

કારણે માં હોંદનું જળ સમાવેશ છે. આથી, હરકરી કે ઇલોગીક રીતે તેનું આપ કાઢી સકાય તેમ નથી.

આ નીતીની ટીકા કરનારાઓ જો વસ્તુ જૂલી ભલે છે કે હોરસો વધુ પુર્વે સુધી યુનાઇટેડ સ્ટેટસ પશુ એવી રીતિમાં હાંતું અને બીજાં કુદમાં તેનાંપર જીવાળદારી નાખવામાં આવી ત્યારે તે રીતિતિ બદલાય. પરદેશ નીતી એ મેરે બાજે દેશની બીજાભિ રીતિ, તેના હિતકાષ, અંમદાય અને સર્વામાન્ય આત્મ લાભોપરથી ધ્યાન છે. બ્રાજ દ્વીપ આ સઘળી બંખતો થી સ્વાભાવિક રીતે દોરાયું હતું અને માનવ સુઆકારીને પેલવાના મકાન કંપર્માં સહકાર આપવા પ્રુચી હોય તેવા સઘળા દેશોને તેણે ખીજતાને લાયક લંબાવ્યો હતો.

મધ્ય દેશો

પશ્ચિમ આને ત્રણ દેશોનું બનેલું મધ્ય(મધ્ય-પશ્ચિમ, પુ. એસ. અને સુ. એસ. એસ. આર. આ ત્રણ મકાન રાજ્યો સાથેના આપણા સંબંધને આપણી નીતીથી સુ અસર થઇ છે. બ્રીટન સાથેના સાખા સમયની કબાચ છતાં આને આપણા બંને દેશો વચ્ચે યેત્રી અને સમજુતી વર્તી રહી છે કારણ ચાલી બધું સમાધાન સ્વિકારવા ને આપણે હમેશાં તઇપારી બતા તા આવેલા છીએ અને ખોટને આખરે સહાપણ અને ક્ષમા લાખવેલાં છે, અને, અન્ય સંસ્થાનક રાજ્યોએ મરે લેવા ધરે છે. મણીવાર આપણે તેની વિરુદ્ધ થઇ ઉભેલા છીએ છતાં તેથી આપણી વચ્ચેની સમજુતી કે સહકાર ને કશી અડચણ આવેલી નથી.

પુ. એસ. સાથેના સંબંધ

યુનાઇટેડ સ્ટેટસ સાથેના આપણે સંબંધ કહક જુદા પ્રકારોને રચી છે આજાદી પહેલાના દિવસે.માં, હોંદના હિતકાસની અને તેની અભિલાષાઓ વિશેની અજાણતા છતાં હોંદની આજાદીની સહત તરફ પુ. એસ. એ.એ બનકદ શુભેચ્છા અને સહાનુજીતી દર્શાવ્યાં હતાં. હોંદ વિષેની આ અજાણતા ને કે દિનપર દિન ઓછી થવા લાગી છે છતાં તે ફરિત ધરાવી રહી છે અને અનેક યોદા ખાલો દુર થતાં હવણ થલો સમય જઈ. એક પ્રજા તરીકે અમેરીકાનો પોતાની પરદેશ નીતીની સહેજ પશુ ટીકા સકન કરી સકતા નથી કારણ એ કુદોને પરિણામે ને નવો ભાગ ભજવવાનું તેઓની ઉપર લાક્ષણિક આવેલું છે તેને તેઓ ટેવલેલા નથી. તેઓ સચેક્ષક એમ માને છે કે એ જામ પરાપકાર અને માનવી થતાનો છે અને તેથી તેની પ્રશંસા અને કદર જ થવી જોઇએ. તેથી કઇ પણ વિરુદ્ધ મત દર્શાવવામાં આવે તેને તે કુમલા બરાબર મણે છે. એ સારાજીમાં આવતું નથી કે

અમેરીકાની પરદેશ નીતી દરમ્યાન રિયલિઝ બીજા દેશને જુની એ વિશાધી નીતી ધડવાની દરમ્યાનમાં હોય. લોકોને જેણે એકાદ પેરું તેને પહેલવાના માનું જુદો થયે એ વસ્તુ સમજાવામાં આવે નથી. તેમ છતાં હોંદ અને અમેરીકા ના સુરે બલે જુદા જગ્યાએ છે છતાં બંને વચ્ચે કઈકે સાખ થયું છે. અમેરીકા સારી રીતે જાણે કે આપણે ભોક્ષાદી રીતિમાં બલે માનનારા છીએ અને ભોક્ષાદી રાજકીય તેજસ્ આપણે જેમાં વધારવાનો પ્રયત્ન કરી જા છીએ. વખત બતાં આપણે જે વસ્તુ વધારે સ્પષ્ટપણે દેખાવા થયું એ છીએ તે એ છે કે ભોક્ષાદી અને વિશ્વસાતીના કાર્પમાં આવેલું શુભો અસરકારક આપણે જાણું પોતાની રીતિ બનાવી જાણું અસરકારક શુભેચ્છામાં અન્યથા વધારો થતો જણાય છે.

સોવીયેટ

સોવિયેટ યુનીયન અને આપણું વચ્ચે યેત્રી રહેલી છે. કુનાઇટ નેશન્સમાં થણી બાબતોમાં તેની એ આપણી વચ્ચે સુમેળ વર્તતે આવે છે અને થણી બાબતોમાં આણે તેનાથી વિરુદ્ધ મત દર્શાવેલે છે કે એમ પુ. એસ. એ. સાથે પશુ મેલું છે. પરંતુ તેથી વિષ્વ લાંબી એ પરતંગ સોડાની આજાદીને એ અમામ મહેનત ઉડાવનાર એક ઘસ દેસ તરીકેનાં હોંદ પ્રત્યેના સોવિયેટ માનમાં કશો ઘટાડો થયો નથી. પરદેશ નીતીએ ધડવામાં જુદા ભાગ ભજવી રહેલી હોઇ કે આપણ મકાન પડાથી ચીન વિષે એ ઉલ્લેખ કરવા કમવું હું. ચીન એ આપણા દેસ વચ્ચેનાં સંયુક્તિ કંબે હબર વધુ સુધીનો છે અને જામ કાળની નિષ્કાળજી છતાં આને પશુ બંને દેશો વચ્ચેની બાંધ કડક નથાઈ રહેલી છે. આજના અસપરક એ નિશાસના યુગમાં એ વાદ કમવું ઠીક મણી. કે હોંદ અને ચીન એ બે મકાન દેશો હબર વધુ સુધી ચાલી અને ખીજતાથી રહી સકાય છે. હિતકાષમાં આવે બીજે એક કાળે નથી અને એ સમજુતી આણે જે કે હોંદને અરેજ કઇ છે એટલું જ કે પરંતુ એટીયા અને પશ્ચિમે થયે પશુ કમવું છે. સામવાદ એમ સમાન યોખરાથી ર અમના બિંદીમાં અર્થાત ધાય છે. તેઓ બાઈ દરારે છે કે હોંદના લોકો કહી જ કેમ દર્શાવતા નથી! આ લોકો જીવન ધીરજ આપણને પેલ તેમ કરતાં થણું ઉચું હોઇ એ પહેલ થી સમજ સકતા નથી કે હોંદે બલકે, એટીયાને એ કશો જા છે તે સીધી પ્રથમ તેની બરીબી.

આજના યુગમાં બધારે પરદેશ નીતી એ આણે અથવા બ.વિ યુદ્ધના અત્યારે ધડવામાં આવી રહી છે હારે હોંદ પોતાની પરદેશ નીતી માધ પશુ જાતના જામ કે જામન વિના ધડવાને. અથવા કરી રહ્યું છે. એ મહાવના સિદ્ધાંતોપર તેના આજ.દીની ઘાત ચાલી રહી હતી તેજ સિદ્ધાંતપર તે એ નીતી ધરી રહ્યું છે. એ સિદ્ધાંતો એ હતા કે યોદા સ.ધનોથી ખરી સાખ વસ્તુ કદી પ્રાપ્ત થઇ શકતી નથી. ગાંધીજીએ ખરા સાધનોપર યુદ્ધ, આરથીજ આપણી રાજકીય લાગને રાજકીય નહિ પરંતુ નૈતિક મહત્વ મળેલું હતું. આપણને માન આજાદીને પહેલનીજ ચીના નહોતી પરંતુ તેને પહેલવાના અર્થની વધારે ચોંટા હતી. એજ આદર્શ આને આપણે પોતાને અરેજ નહિ પરંતુ સઘળા દેશોને મરે તેવી રચા છીએ. જીવન આણે જીવુ કંડથી થઇ મધુ છે અને બનવેા એક પછી એક એવા કંડપથી મદલાતા જાય છે કે મોઢા નીતી ધડવામાં પોતાને પ્રોત્સાહન આપનારી મથાફ જુમીકાને જુલી જાય છે.

આથી હું તમને ૧૯૩૦ના સુરેકે દિવસોનું સ્મરણ કરાવવા કમવું હું કે બ્યારે આજ દીથી હવણ આપણે થણા દુર હતા. એ વખતે બ્યારે હોંદ અંબાર રાજકીય લાગમાં પડેલું હતું ત્યારે આપણા નેતાઓ એ જુલી નહોતા ગયા કે આપણા ઉત્તેજા વિષે નું સ્પષ્ટ નિવેદન આપણી પોતાની દોરવણીને મરેજ જરૂરી હતું એટલુંજ નહિ પરંતુ કુનીયાની સહાનુજીતી મેળવવાને પશુ જરૂરી હતું. એ વખતે એ મહાવના સિદ્ધાંત ધડાયા હતા એજ સિદ્ધાંત આજની આપણી પરદેશ નીતી ધડવામાં પશુ જા પશુને દોરી રજા છે. એ સિદ્ધાંતો આ છે :

- (૧) શાહીવાદને વિરોધ
  - (૨) ઝંરવાનસાહી સાથે સહનારા સમજા મોઢાને સાથ આપવો
  - (૩) પરદેશની કુચોમાં સંકે,વાતું નહિ
  - (૪) શાતીને પોષવી.
- આ ઉપરથી આપણે જોઇ શકીએ છીએ કે કુનીયાની શાતીના વિરોધી અર્થો થયા સાગ્યા તેની થણી લાંબી સુદ પહેલાંથી હોંદ પોતાની પરદેશ નીતીની બ્યાખ્યા, કુનીયાની શાતી પ્રાપ્ત કરવી અને માનવ આજાદી મદાવવા એવી કરી હતી. એ દિવસોમાં બ્યારે આણે વચનજોથી ભોક્ષાદીને જો દેવાઈ રહી હતો અને બીજાં વિષ્વ સુદર્દ વાળા સુરોપપર મેરાઇ રહ્યું હતું ત્યારે હોંદની રાષ્ટ્રીય મદાસજાએ પરદેશો સાથેના અને કુદ સાથેના સંબંધમાં હોંદની પ્રજાની નીતી દર્શાવી

હતી. ૧૯૩૮માં હરિપુરમાં થયેલ એક ઇરાજમાં જણાવવામાં આવ્યું હતું કે હોંદની પ્રજા પોતાના પડોશી એ સાથે તેજસ્ અન્ય સઘળા દેશો સાથે શાતીથી અને ખીજતાથી રહેવા અંગે છે અને તેને ખાતર તેઓ વચ્ચેના સંબંધોના સઘર્ષ કારણે દુર કરવા કમવું છે. એક રાજ તરીકે પોતાની આજાદીને મરે કદી રહેલાં કે જ બીજાઓની આજાદી મરે તેઓ અન ધરાવે છે અને આંતરરાષ્ટ્રીય સહકાર અને શુભેચ્છાના યાયાપર પોતાનું જાળ રચવા અંગે છે. તેજ સહકાર સમસ્ત કુનીયા સાથેના લેવા જોઇએ અને આજાદ દ્વીપ તેજ સહકારને સહાનુજીતી આપશે અને પ્રુચીયા નિઃશસ્ત્રતાને અને સામુદાયક સુરક્ષિતતા ને રેકા આપશે. પરંતુ જ્યાં સુધી આંતરરાષ્ટ્રીય કલહના જાળ ચાણુ રહેશે અને એક પ્રજા બીજા પ્રજાપર વર્ષેવ ધરાવશે અને શાહીવાદ પ્રવર્તશે ત્યાં સુધી અવે સહકાર અસાધ્ય છે. એટલે નથી રહે એવી વિષ્વ લાંબી સઘાવવાને શાહીવાદનો અને એક પ્રજા તરફથી બીજા પ્રજાનાં થતાં પોષણ નો અંત આવવો જોઇએ.

આપણી આજાદી પ્રાપ્ત થતા પારિધિતિનું રી અવશેષન કરવાની અને પશ્ચિમ સાથેના આપણા સંબંધ માં સુધારો કરવાની જરૂર હતી. આપણી અપોદાઓ ધણી હતી. આપણું આર્થિક અને હરકરી જાળ નાનું હતું. પશ્ચિમનાં મકાન દેશો સાથે તેને કુકાખલો નહિ થઇ શકે તેનું હતું. આપણા સાધનો અણખીલેલા હતા. આપણા લોકોનું રહેણીતું ધીરજ કમજનક રીતે નીચું હતું. પરંતુ આપણને એક જાળ હતો. જાનકાળ સાથે આપણે બંધાએલા નહોતા. પરપરાથી આભતી આવેલી કરીકાઇ આ નહોતી અને કાંઈ જાળન બંધનો નહોતા. અને વધારે જાગવાની વસ્તુ. કાંઈ જાળના દેશો નહોતા. આ જાળમાં વીનસેન્ટ ચીને એક ભેખમાં જણાવ્યું હતું કે, હોંદનું કુખ્ય જાળ માનસિક છે. અહીંસક રીતે સિદ્ધ થયેલી મકાન રાજકીય કાંતીથી મેળવાયેલી સાખથી તે ઉદ્ભવ્યું છે. એ રાષ્ટ્રીય કીચસાસમા સમસ્ત એટીયાના નૈતિક સાધવામાં અને ને નેતૃત્વથી તે સિદ્ધ થયું હતું તે નેતૃત્વથી તે ઉદ્ભવ્યું છે. વળી એટીયાના સમજા ભે.કાયા સ્વરાજ્ય ભોગવતો બેટલો વિશાળ અને અજાયબો દેશ તકલીફના વખતમાં અને થણાં ખરા સુરેખીયન નીરીકોના સખત વિરે પ ની સાથે પોતાનો માનું કરી સકાયે. એ સ્વપથી ગર્વની, જામણી હે.વાનો પશુ સકાય છે. આ અને બીજા

એ પશ્ચિમની સામે આજે ને એકેમ છે તે આજા ફેળવાયેલા માનવ સમૂહોને માનવ વિકાસના સારામાં સારા સાધન તરીકે લોકશાહી ના આદર્શ વેચવાની છે. આવા લોકો, જેની પાસે જીવનની મૂળ જરૂરીયાતો પશુ નથી, તેઓને બીજો મોડો કામ હોજન શુ શકે, સિવાય કે જમવોજ કામ દે. એ જ કામ દુર કરવાનેજ હિંદ પોતાના દેશની અંદર

તેમજ આંતરરાષ્ટ્રીય ક્ષેત્રમાં અધ્યક્ષ મહેનત ઉઠાવી રહ્યું છે. બ્યક્તિ રવાતમ પ્રાપ્ત કરવામાં મદદ કરવાને અને માનવ અધ્યક્ષને દાખી દેનારી સંઘની વસ્તુઓને દુર કરવાને તે યુનાઈટેડ નેશન્સની સાથે પ્રતિજ્ઞાથી બંધાયેલું છે અને વધારે સારી દુનીયા રચવાને સંઘના દેશો સાથે યોગી અને સહકારભર્યો સંબંધ ફેળવવાનું તેનું સતત ધ્યેય છે.

ભારતનો પત્ર

(અમારા અખરખમાં તરફથી)

સુખમ તા. ૧૦-૪-૫૪.

કે. કે. કારોબારીની દિલ્હીમાં મળેલી બેઠક. બાબાવાર રાજ્ય રચના થય પાસે રજુઆત કરવામાં બીજા કોઈ પણ પક્ષ સાથે ન જોડાવાની કોંગ્રેસીઓને સુચના આપી છે. ઉપરાંત બારા સભાઓમાં કોંગ્રેસ પક્ષે કે કોંગ્રેસના સભ્યોએ બાબાવાર રાજ્ય રચના અંગે કોઈ ફરિયાદ રજુ કરવી નહિ અને બીજા કોઈએ રજુ કર્યો હોય તો તેને ટેકો આપવો નહિ, એવી પણ સુચના આપી છે. સુખમ સેક્રેટર સંચિત અંકુશ મદારાનું તાર્કિક રચવાની માગણી કરતો એક દરોજ સુખમ બારા સભામાં રજુ કરવામાં આવ્યો હતો, તેના ઉપરથી આ સવાલ કારોબારી સમક્ષ ઉપસ્થિત થયો હતો. કોંગ્રેસીઓને બરકિતગત રીતે અથવા તો એક જુથ તરીકે પંચ સમક્ષ રજુઆત કરવાની છૂટ છે.

ભારતના બંધારણમાં તથા પ્રજા પ્રતિનિધિત્વ બારામાં સુધારા સુચવવા માટે કારોબારીએ એક પેટા સમિતિ નિર્મા કરી અને આ સમિતિને કારોબારીની આગામી બેઠક પહેલાં હેવાલ રજુ કરવાની સુચના આપી હતી.

મહાસમિતિની આગામી બેઠક જુલાઈની બીજા અઠવાડિયામાં અખમેર ખાતે ભરવાનું અને કોંગ્રેસનું જુલું અધીવેશન જનપ્રજાની તાલીમના માં ભરવાનું તેજી નક્કી કર્યું હતું.

કે. કે. કારોબારી સંબંધી ખાસ કરીને સુખમ રાજ્યમાં શિક્ષણના પ્રાથમિક અંગે બારે વાદ વિવાદ ચાલી રહ્યો છે. સુખમના ફેળવણી પ્રધાન શ. દિનકર શાવ દેસાઈએ ૧૯૫૫થી કોલેજોમાં પણ શાખામાં દીલો જયવા તો પ્રાદેશિક બા.પ.ઓ (યુનિયન, મરાઠી) દ્વારા શિક્ષણ આપવાની સરકારની નીતિ જાહેર કરી પછી આ સંબંધમાં કિમ ચર્ચા ઉપજી હતી; એટલે આ સંબંધમાં કોંગ્રેસ કારોબારીએ ફાવેલ કરીને એમ જણાવ્યું છે કે, દીલોને રાષ્ટ્ર બા.પા તરીકે વિકસાવવાની સાથે સાથ તમામ વિભાગીય બા.પા

ઓ નવા અંગેજીને ઉરોજન આપવાની નીતિ સરકારે અખતમાર કરવી એકલે. આ નીતિનો કાળાઓ અને કોલેજમાં શિક્ષણના પ્રાથમિક સંબંધમાં તથા સરકારીઓ નોકરી માટેની પરિક્ષાઓ સંબંધમાં અમલ કરવો. અખરખ ફેળવણી ખાતાએ પંદર વર્ષના અંતે અંગેજીની જગ્યાએ સંપૂર્ણ પણે સર્વકોટીમાં દીલો લાખલ કરવા માટે ધરેલ ત્રણ પંચ વર્ષો કાર્યક્રમને પણ કોંગ્રેસ કારોબારીએ અંગુરી આપી હતી.

સરકાર અને દીલોની વિરતાદેશમાં શિક્ષણના પ્રાથમિક અંગે ફરિયાદો જણાવવામાં આવ્યું છે કે, સરકારમાં જ્યાં લાંબી પ્રાદેશિક બા.પા સિવાયની બીજા બા.પાઓ બોલતા લોકોની સંખ્યા હેમ, ત્યાં જો પુરતી સંખ્યામાં લોકો માગણી કરે તો તેમની બા.પામાં પ્રાથમિક શાળાઓમાં શિક્ષણ આપવાની વ્યવસ્થા કરવી. ખાસ કરીને જો રજાઓની સરહદ પાસેના વિરતાદેશમાં બને રાજ્યની પ્રાદેશિક બા.પાઓ બોલતા લોકો વસે છે. આવા વિરતાદેશમાં બને બા.પાઓમાં પ્રાથમિક શિક્ષણ આપવા માટે જરૂરી વ્યવસ્થા કરવી.

કારોબારીએ એવી ભલામણ કરી છે કે, ધીમે ધીમે સરકારી નોકરીઓ માટેની પરિક્ષાઓ ઉમેદવારો પસંદ કરે તે પ્રમાણે દીલો, અંગેજી કે સુખમ સુખમ પ્રાદેશિક બા.પાઓમાં લેવી. જો કોઈ ઉમેદવાર પોતાની પ્રાદેશિક બા.પામાં (માત્ર બા.પામાં) પરિક્ષા આપવાનું પસંદ કરે તો તેની અંગેજી વિષયમાં જુદી પરિક્ષા લેવી.

પાકીસ્તાનના વડા પ્રધાને કરી એક વખત શ્રી નેહરુને કાચીબીર અંગે બને વચ્ચે જલહી મુલાકાત યોજવાનો આમલ કર્યો છે. બને વડા પ્રધાને વચ્ચે ઉલ્લી મુલાકાત સમયે એમ નક્કી થયું હતું કે, એપ્રિલ ૧૯૫૪ સુધીમાં કાચીબીર માટે લોકમત નિર્વા મહત્તી નિમણૂક કરવી. ૧૯૫૪ લોકમત નિર્વામક નીમત્તા પહેલાં શુદ્ધ વિરમ

કારોબારી બને બા.પાઓ બને દેશોના કેટલા દેશોને રાખવા-એ અને એવી બીજા બા.પાઓને નિકાલ કરવાનો હેતુ, પણ તેનો કોઈજ નિકાલ થઈ શક્યો નથી. ઉપરાંત પાકીસ્તાને અમેરીકાની સરકારી મદદ સ્વીકારતાં કાચીબીર નો પ્રમ ઉદ્દેશવાનું અશક્ય બન્યું છે. પાકીસ્તાનના વડા પ્રધાનના આ અમલને શ્રી નેહરુ આન આપે તેવો કોઈ સંભવ નથી. બને વડા પ્રધાને કોલેજો પરિવર્તમાં મળશે ત્યારે તેમની વચ્ચે થોડી ધણી અચી થઈ શકશે. બહાનું રાજકારી નિરીક્ષકોનું એવું માનવું છે કે, કોલેજો સમયે જ મહત્તમ અલી સાથે વાતચીત કરવાનો કોઈ અર્થ નથી, કારણ કે તેમનું અને કોલેજી મુસ્લીમ લીગની સરકારનું બા.વિ અનિશ્ચિત છે અને તેઓ ક્યારે સત્તા પરથી ઉઠશે પહે તે કહેવાય નહિ. પુર્વ પાકીસ્તાનની સુદૃષ્ટીમાં ત્રણસો જેટલી બેઠકોમાંથી મુસ્લીમ લીગ માત્ર નવજ બેઠકો મેળવી શકી અને ધણી અરા લીગી ઉમેદવારોની ડી.પી.ઝીટ જાત થઈ. આખા પાકીસ્તાનની કુલ વસ્તીના ૫૬ ટકા પુ. પાકીસ્તાનમાં વસે છે. આ બદ્ધમતી વસ્તીએ સુદૃષ્ટા અને પુ. પાકીસ્તાનમાં સત્તાપર આવેલા સંયુક્ત મોરચાના સભ્યોએ પાકીસ્તાનની દાસની બંધારણ સભા તથા મુસ્લીમ લીગની સરકારને વિખેરી નાખવાની જોરદાર માગણી કરી છે. અને તેનો સ્વીકાર કરાવવા માટે તેઓ જંગલ કરી રહ્યા છે. વધુમાં સંયુક્ત મોરચાએ અમેરીકાની સરકારી સહાયનો પણ સખત વિરોધ કર્યો છે અને પાકીસ્તાનમાંના અમેરીકન એલયીને કાઢી મુકવાની માગણી કરી છે. વધુમાં જો તેમની માગણી ન સ્વીકારાય તો તેમણે લડત શરૂ કરવાની ધમકી આપી છે. સરહદના આધી ખાન અબ્દુલ મદારખાન પણ જેલમાંથી મુક્ત થઈ મધ્ય પછી કરાચી પહોંચી ગયા છે. પાકીસ્તાન સરકારના મુદ્દ પ્રધાન શ્રી યુરમાનીના તેઓ અહેમાન તરીકે રહે છે અને લીગી પ્રધાને તેમને સમજાવતે પોતાના પક્ષમાં લેવાની કચીસ કરી રહ્યા છે. પણ સરહદના આધી તેમની જમાતમાં બને એવો સંભવ નથી. પશ્ચિમ પાકીસ્તાનમાં પણ મુસ્લીમ લીગમાં હાટકુટ પડી રહી છે. સંધિમાં ખુદરો અને પંજબમાં જ. દોલતાના મુસ્લીમ લીગની અંદર રહીને અલગ ચોતરો છોડો કરી રહ્યા છે. ઉપરાંત વિરોધ પક્ષના તમામ નેતાઓ ત્યાં પણ મુસ્લીમ લીગને હરાવવા માટે સંયુક્ત મોરચો રચવા માટે લાહોરમાં મંત્રણા યોજવાના છે. અને તેમને સહજતા મળવાનો સંભવ છે. પાકીસ્તાન પંજાબના વડા પ્રધાન અને મુસ્લીમ લીગના નેતા સર શીરોજી ખાન તુન જેવા કદર ઠામવાદીએ પણ હવે

પાકીસ્તાન મુસ્લીમ લીગમાં લીડરોને પણ લેવાની અને લીગનું નામ બદલી આપવાની સુચના કરી છે. એટલે જો સરકારનું બા.વિ અનિશ્ચિત હોય તેની સાથે વાતચીત કરવાનો અર્થ નથી, એમ અહીંના નિરીક્ષકોનું માનવું છે.

‘રાષ્ટ્રસ એફ ઇ-ડીઆ’નો પાકીસ્તાન ખાતેનો અખરખની જ. મન્જુ રૂલ હકક જણાવે છે કે, પાકીસ્તાન તેના ઇતિહાસમાં મેદામાં મોટી કદર કરીમાંથી પસાર થઈ રહ્યું છે. અમેરીકાની સરકારી મદદ અને પુર્વ પાકીસ્તાનમાં મુસ્લીમ લીગમાં થોર પરાજય થી કાચીબીરના સંબંધમાં પાકીસ્તાનને મુશ્કેલ થયું છે. અમેરીકાની સરકારી મદદના સ્વીકારની વીરુદ્ધ સોવીયેટ રશીયાએ બીજા એક વિરોધ માદો પાકીસ્તાનને મોકલી આપી છે. એટલે હવે કાચીબીરનો પ્રમ મુનેની સહાયતિ સમીતી હાથ કરે એવી શક્યતા બહુ આછી રહે છે કારણ કે રશીયા પોતાની ‘વોટી’ સત્તા વાપરતે તેને કાચીબીરનો પ્રમ હાથ કરતાં અટકાવે એવો સંભવ છે. પાકીસ્તાનનું પુ. પાકીસ્તાન અમેરીકાની સરકારી મદદ સ્વીકારવાની વિરુદ્ધમાં છે અને કાચીબીરમાં તેને રસ નથી.

આરતના ઉત્તોગોને સંપૂર્ણપણે પત્ર સંચાલિત કરવાના અને બીજા ખાતા યોગી અર્થ કરવાની સત્તા પર નાથા ખાતાના અંગુરુ અંગે પ્રધાન મંત્રણ ના અન્ય સભ્યો સાથે મતભેદ પડતા આરતના નાથા પ્રધાન શ્રી ચીત,મણ દેશમુખે રાજ્યના આપણું હતું. પરંતુ શ્રી નેહરુ સાથે ખુલ્લા દિલે વાતચીત કર્યા પછી તેમણે તે પાણું બેચી લેવ. નું કણલ કર્યું છે.

અમેરીકાના નાવજ વિરોધ મનોએ ભારત સાથે કોઈપણ સળેગોમાં મોજા બળવી રાખવાની અને ભારતને અર્થિક મદદ આપવાનું આજુ રાખવાની જાહેરાત કરી છે. શ્રી નેહરુએ અમેરીકા સાથે આજુ સખત વલણ અખત્યાર કર્યો પછી અમેરીકાની આર્થિક મદદ મળે તેવી આશા નહોતી. પરંતુ અમેરીકાની સરકારે ભારતને ૮ કરોડ ડોલર (૧. ૪૦ કરોડ) ની એક અને ૧૯૦ લાખ ડોલર (૧. આઠેક કરોડ)ની આર્થિક મદદ આપવાનું નક્કી કર્યું છે. આની સાથે પાકીસ્તાનને અઢી કરોડ ડોલરની આર્થિક મદદ અને લગભગ એટલી જ સરકારી મદદ મળશે.

હેલ્થ સમાચાર પ્રમાણે મુકિતોજો ફેન્સ દીલના વધુ પડીસ ગામે કબજો કર્યો છે. ફેન્સ દીલના પાટનગર પોલીસરી જ્યાં મોટી સંખ્યામાં ફેન્સ લોકર અને પોલીસ છે, ત્યાં પણ લડત

સકલ યજ્ઞ યજ્ઞ છે. હાલના પદેનાજ દિવસે જ્યોત્સના માણસોની ધરપકડ થઈ છે.

શ્રી નેરરેએ સાક સાથે જાહેર કર્યું છે કે, કાંસે આ વસાહતોને વાસ્તવિક રીતે તાલીફે આરતને કમળો સોંપી દેવા જોઈએ. પાછળથી લોકમત લેવાની વિધિ થઈ શકશે. આ સોંકળ માર્ગે આ પ્રશ્નનું નિરૂપણ થઈ શકે તેમ છે અને એ ધારણે અમે કાંસ સાથે વાટાઘાટો કરવા તૈયાર છીએ.

કચ્છના કંડલા બંદરની આસપાસ નો એક હાલર ચોરસ માર્ગ છે. તેને પ્રદેશ છોડી પાડી ત્યાં સિંધથી આવેલા નિર્વાસિતો મારે સંધીસ્થાન રચવાની આગળી સિંધીઓ તરફથી કરવામાં આવી છે. આ કાર્ય માટે તેમણે સંધી રાજ્ય નિર્માણ સમિતિ રચી છે અને રેસિડેન્સ મહા મંત્રીને એક વિનંતિ પત્ર પાઠવ્યું છે. આ વિનંતિ પત્રમાં સંધીસ્થાનમાં ભચાઈ અને અંબાર તાલુકાના તમામ ભાગોનો સમાવેશ કરવાની આગળી કરવામાં આવી છે. સંધીસ્થાન મારેની આ આગળીને કાંઈ જવાબદાર સંધી નેતા એ.એ. રેડ્ડી આપ્યો નથી. ઉલટાતું આચાર્ય કૃપાળુની જેવા નેતાઓએ તેને સખત રીતે વખોડી કાઢી છે. કચ્છી પ્રબલે પશુ આ આગળીને નેરરે વિરોધ કર્યો છે.

વડોદરા જિલ્લા કોંગ્રેસ સમિતિના પ્રમુખની આગેવાની નીચે એક પ્રતિનિધિ મંત્ર આરતના રેલવે પ્રધાનને મળ્યું હતું અને તેમણે બાવનગર-તરાર પુર રેલવે બાંધવાને બદલે, સમગ્ર સોરાષ્ટ્ર, ગુજરાત અને હાંદના અન્ય ભાગોને જોડતી બાંધની-વડોદરા-મહા-

રણ-સોણના-બોળના-હાનાડ-જસલગઢ અને રાજકોટ વચ્ચે નવી રેલવે લાઇન નાંખવાની વીનતી કરી હતી. તેમણે કહ્યું હતું કે, જુના વડોદરા રાજ્યે આ લાઇન બાંધવા માટે પ્રાથમિક કાર્ય હાથ ધર્યું હતું અને તેને માટે રૂ. ૮૦ લાખ અલગ રાખ્યા હતા, પણ વડોદરાનું જોડાણ થતાં આ કાર્ય અટકી પડ્યું હતું. આવનગર સોરાષ્ટ્ર ના એક દક્ષિણ પુણે હોવાથી બાવન-ગર-તારારાપુર રેલવેનો સમગ્ર સોરાષ્ટ્રને લાભ નહિ મળે. ઉપરાંત તેને માટે રૂ. ૫૦ કરોડનો ખર્ચ આપ એમ છે, જ્યારે વડોદરા-સોણના-બોળના લાઇન માટે માત્ર ૪૦ માઇલની મીટર ગેજ લાઇન નવી નાંખવી પડશે અને ૧૫ માઇલની નેરરેજ લાઇન ફેરવવી પડશે એટલે મળે જોછો ખર્ચ મળે.

એક જગ્યામાં મહી નદીની ચોળ નાનો ચિલારોપણ વીંધી મુખન, મુખ્ય પ્રધાન શ્રી ચોરાગજ દેસાઇના હસ્તે થયો છે. આ ચોળના હેઠળ મહી નદીમાંથી નહેરો વાટે ખેતરોને પાણી પુરું પાડશે. બીજા વીજાગમ પાનમ નદી ઉપર ખેળ આમળ અને મહી નદી ઉપર કદા આમળ બે મોટા સરોવરો બંધાશે અને તેમથી નિર્મીત રીતે નહેરો વાટે પાણી બપારો. તેના થી ચોમાસાના સારા માહા વર્ષોમાં ખેડા જિલ્લાની ખેતીનું રક્ષણ થશે. અને અર્ધ ફુલકાળના વર્ષમાં દસ લાખ એકર ખેતીને અને સપ્તર્થ ફુલકાળના વર્ષમાં પાંચ થી છ લાખ એકર ખેતી ને બચાવી રાકશે. કથી સાત લાખ એકર જમીનને બારમાસી નહેરોને લાભ મળશે. જેથી અનજ ઉપરાંત બીજા પાકો પણ સારી રીતે લઈ શકશે.

પાકીસ્તાનના નેતાઓએ અમેરીકાની લશ્કરી મદદને કહેલો વિરોધ

પાકીસ્તાનમાં સરહદ પ્રાંતની આ-મામી લીમના નેતા આઝી શરીફ ના ખીરે જણાવ્યું છે કે પુર્વ પાકીસ્તાનના લોકોએ પાકીસ્તાનને બમે-રીકાની લશ્કરી મદદને વિરોધ કર્યો છે. લોકોના એક દેનિકને મુલાકાત માં તેમણે જણાવ્યું કે મુલને પાકીસ્તાનની નજીક લાવનારી મદદના સવળા કરવાનો તે વિરોધ કરશે. તેમણે આગળી કરી છે કે હાલની પાકીસ્તાનની બંધારણ સમાને વીખેરી નાખવી જોઈએ અને અમેરીકાની લશ્કરી મદદને સવાલ નવી પાર્લામેન્ટ ને માટે છોડવો જોઈએ. પાકીસ્તાનની પ્રજાની વની તેજ યોબી શકે ટાકા માં પુર્વ પાકીસ્તાન આવામી લીમના પ્રમુખ મહિલાના બાસા નીચે એક

નીવેદનમાં કહ્યું કે મુનાબેડ, કંટના સવળા પક્ષોએ રચીકરેલું છે કે હરદ પાકીસ્તાન એસેમ્બલીની પહેલી બેઠક દરમિયાન એ મદદને વિરોધ કરનારો કરાવ લાવી શકાય. પરંતુ આતના ડેપુટી મીનીસ્ટર મી. એ. કે. ગંદાએ પશ્ચિમ બંગાળ માં બરધાન નજીક બે.પાલગામમાં મળેલી એક સમાજ બજાવ્યું હતું કે હાંદ સરકારને કુનીયાના લમભમ એ હજાર અખતરોનો પાકીસ્તાનને અમે રીકાની લશ્કરી મદદને વિરોધ કરવા મા હાંદ લીબેલી વલજુને રોકે. આપનારી ટીકાએ મળેલી છે, મી. ગંદાએ કહ્યું કે હાંદ આ મદદ નો વિરોધ એ સિલકત પર કરેલો છે કે પાકીસ્તાનને બે આર્થિક કે વેગ-

નીક મદદ આપવામાં આવી દેત, જનક બીના છે કે પાકીસ્તાને લીબેલી જેની તેને જરૂર છે, તે હાંદ વિરોધ પમજી કુનીયામાં તમ રિયતિને હજી ઉઠાવેલો નહિ હોત. કરવાની હાંદની નીતીની આડે આવી મી. ગંદાએ જણાવ્યું કે એ બેદ રહ્યું છે.

જનક બીના છે કે પાકીસ્તાને લીબેલી જેની તેને જરૂર છે, તે હાંદ વિરોધ પમજી કુનીયામાં તમ રિયતિને હજી ઉઠાવેલો નહિ હોત. કરવાની હાંદની નીતીની આડે આવી મી. ગંદાએ જણાવ્યું કે એ બેદ રહ્યું છે.

જોઈએ છે હાડકા

તમારાં રેશન કે સાઈડગિ પહોંચતા કરવા માટે અમે દનના પા. ૭ આપીશું

ખાલી બેગો રેલ ધીરાયું ભરી પાછી મોકલી આપીશું થુ વિગતો માટે લખો:

THE
BULL BRAND
FERTILIZERS LTD.
SARNIA NATAL.

K.M. Lodhia & Co.

Manufacturing Jewellers and General Dealers

22 ct Jewellery made to order in latest designs

આવિસ કેરટ

સેનાના દાગીના ખસ અમારી જાતી કેપરેખ નીચે અમને અપાવજી કામ સંતોષ પામે એવી રીતે કરીએ જાણ.

નેકલેસ, જુહી જુહી હીજાબની બમરી અજે.ડા, સાડીની પીન, વીરી બકકચ જેરોંગ વીખેર બનાવીએ છીએ.

106 Prince Edward Street, Durban.

આભાર

કર્મનના બાધ નાયાલાય શ્રામજી દેવદીના પુત્રી મી. બેન હીરામીરીનાં શુભ લગ્ન બી અમનલાલ અમરશીના પુત્ર મી ગાનદરલાલ સાથે તા. ૨૩-૪-૫૪ના રૂપાં તે પ્રસંગે નાટક, કાસ-વડ, રમ, લેવેન્સોમારકવીસ, ઇસ્ટ આફ્રીકો તથા હોદ્દીથી શુભેચ્છાઓ પાલવતા તારના અનેક સંદેશોએ બાધ નાયાલાલભાઈને મળ્યા છે તે બદલ આજી તમા તેમનાં પત્ની અને કુટુંબી જનો સોને આ પત્ર દ્વારા અતઃકરણ પર્વક આભાર માને છે.

એ ઉપરાંત સગરનેહિઓ તથા ત્યાનીક મીત્રવર્ગ તરફથી લગ્ન પ્રસંગે ને અપુર્વ સાચ અને હાર્દિક સહકાર નેજા તે નદર પાલુ તેઓના તરફથી આભાર મોધ લેવામાં આવે છે.

ગ્રોહમવરી સુધર્મ રોડેસીયાના બાધ નાયાલાલ કુલજભલાઈ પટેલ પોતની કુપુત્રી જ્યાએનના લગ્ન મીત્ર મુદી મુનમ તા. ૧૮-૪-૫૪ના મંગલિક પ્રસંગે જે જે બાધ બહેનોએ શુભ અનુભૂતિ દર્શાવી હતી તેમજ બેટો મોહલી હતી તે સર્વેનો તેમજ બાવચ્ચા માટે મોલીભાઈ રામભાઈને તેમજ શુભન નંદળેનો સહાય આભાર માને છે.

બેદાનીસમયથી ગુલામ મહમદ યુસુફ પટેલ લખે છે કે: આભારા મરફમ વાલીદ દાઉ યુસુફ હામાઇલ પટેલ કુલ સમયની ખીમારી એમથી તા. ૧૫-૪-૫૪ના રોજ મુરવાસના આ શાની કુનીયાનો લાગ કરી અયા છે. પ્રદા મરફમદા રૂદને સદા ચાલી આપો અમરા ઉપર અચાનક આવી પડેલા આ કુખમા ભાગ લઈ અમેને તાર, રેહીદાન અને પડોદારા જે બાધ બહેનોએ ફિલસોજીના સંદેશાએ. પાડ આ છે તે બદલ અમે સહ કુટુંબ તે નવેનો આ પત્ર દ્વારા અતઃકરણથી આભાર માનીએ છીએ.

જોડાએ છે

શિક્ષક અમર સિદ્ધિકા

આમારે મુલરાવી શિક્ષણ આપી શકે તેવા એક સંસ્કારી શિક્ષક અમર સિદ્ધિકા ની જરૂર છે.

કમેદવારે નીચે સુલભનાં સિરનામે શ્રા. ૩૧-૫-૫૪ સુધીનાં અસલ કરની અને નીચે પ્રમાણે બીજા બાધાવનો:

૧ અવસાલ ક્યાં સુધીનો છે.

૨ શિક્ષક અમર સિદ્ધિકા તરીકેના અનુભવ.

૩ જાગ.

૪ જોડેતો માસિક પગાર.

૫ રહેવાની સગવડ સ્કુલ તરફથી પુરી પાડવામાં આવશે.

સંદેશી,

બી શેહેન્સાહન મુલરાવી સ્કુલ, ૫૨ બિપર્સ સ્ટ્રીટ, ચેહેન્સાહન (કપ).

પરચુરણ

—અમે આવાડીયે મોરનગ્રા માકસમાં મેફા.ત્રુ એક મો.કુ. સરવસ અવરનર જવરકની કચેરીએ પહોંચ્યુ હત. તેઓએ હાંદમાંના પે.કુ.ગીઝ રમળો ખાખનમાં પે.કુ.ગીઝ સરકારની નીતીને રોકા આપ્યો હતો.

વેચવાની છે, વેચવાની છે, વેચવાની છે.

ચાલુ કુકાન અને રચાવર મોહકા લુહરીખાઈ (નાર્પન ટ્રાંસવાઈ) કુગર રહીદમાં ૨ રેન્ડસ નંબર ૨૧૭-૨૧૮ કુલે ૨૪૦૦૨૪૦ આ રેન્ડસ ઉપર ૨ ધર ૩ કેરેજ અને કુકાન વિશે છે. (૧) ૫ રમ, કીચન, પેન્ડી, બા. રમ નેમાં કાપેકટર ને. એચ. મોન રહે છે.

(૨) ૩ રમ, કીચન, પેન્ડી, બા. રમ, કાસમા ખાલી છે.

(૩) (અ) ૨ રમ, કીચન, પેન્ડી, બા.રમ (બ) ૧ રમ, કીચન, પેન્ડી, બા.રમ (ક) ૨ રમ, કીચન, પેન્ડી, બા.રમ (ક) રિસલ કુકાન અને તે ઉપરાંત ૧ રેન્ડરમ, ૧ મરાજ, ૧ રેન્ડલ આપે માટે અને ૨૦૦૦૧૦૦ની ખુશી જમા સરકુ જમામાં ૧ કલેક્ટરીક પાવરથી ચાલતો બોર હેલ ૧ પીન્ડીસ અને ૩ પ લીની રેન્ડસ, સરકુ નંબર ૩માં જ્યાલેલી જમા અ, બ, ક, કુલે માકુ પા. કા —માસીક આવે છે અને નવી ખંધારી કુકાન કીકાઈ રહીદ ઉપર સારા વેપાર ની જમા ૪ મહીનામાં તથાપર થવા ની છે.

વધુ વિગત માટે તમે અથવા જમ્ક મળો.

પોસ્ટ બોક્સ ૪૧ Louismachardt. રેહીદ, ૨૧. —હીદ લીપીડ (૧૯૧૬) કાપેકટર J. H. Khaja.

નવાં પુસ્તકો

લોહ ભારત, નાનાભાઈ બદ મહા ભારતના ૧૨ પાત્રોની જુદી જુદી માપ પુસ્તકોએને, સેટ ૧૩ ૧ કીપ (નિર્વાણ) (૪૫) ૭ ૦ પ્રથમ પરવાણું નધી ૫ ૧ મળવાનું દેકાણુ આ એશીસ

'Indian Opinion', P. Bag, Phoenix, Natal

૧૧ પુસ્તકોનો સેટ

આ સેટમાં વિવિધ પુસ્તકો તમને વાંચવા મળશે. પુસ્તકો મે દાઓ મ.ટે છે.

કીમત રૂકત પા. ૧-૧૬-૦.

મળવાનું દેકાણુ આ એશીસ

'Indian Opinion'

P. Bag,

Phoenix, Natal.

નવાં પુસ્તકો

અંધી સહીત્ય

દિલી દાપરી ૨૦ ૦ કીસોરલાલ મહાસ્વામી કુત સસાર કમ ૧ ૦ મીતા અંધન ૭ ૧ કવન ચોખન ૮ ૦

મળવાનું દેકાણુ આ એશીસ

INDIAN OPINION,

PRIVATE BAG,

Phoenix, Natal.

સોફેટીસની રાફર

હીના આમ્ય કવન ૧૨થી સેખરે સપલ જવાન રૂપે આ. પુસ્તકમ. સોફેટીસના વીચારો ફરોબા છે. કીમત મી. ૨-૧.

મળવાનું દેકાણુ આ એશીસ.

એકલું તમે જાણે, છા ૩ કેનેડાની વિમ વિખ્યાત કપની

સન લાઈફ ઓફ કેનેડા

૯૫રેલ્ડ કપનીના હોમા સલાવાર એનન્ડ જીએ

ઉપરાંત

દક્ષિણ આફ્રીકાની વરિષ્ઠ અદાલતની કેપ ઓફ જુડ હોપ મોબીન્સીયલ લીવિંગ ના સરકાર તરફથી નીમારેલા અંગીકૃત તમા ગુજરાતી બાપા-વરકાર જીએ તેમજ અંગેની ઉમીચેશન અંગેનું હાઈ પલ્ડ નતનું કામકાજ વિના વીવંજ સ્વરીત મરીએ થઈ શકે છે.

1. Whether there is a particular Life Assurance Problem a Sun Life of Canada Plan can solve it.
2. Prompt settlement of claims is a maxim of the Company's Management
3. During 1951 the Company paid over £31,000,000 to annuitants, policy holders and their families.

The Sun Life of Canada is a Leader in World Wide Assurance.

Consult us first.

C. C. PALSANIA

GENERAL AGENT

Business, Estate, Financial, Insurance and Immigration Consultant. Sured Translator.

100 Sir Lowry Road, P.O. Box 4624.

CAPETOWN Phone 32390

બે અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ખોસ્તી ૧૯૫૪ એપ્રીલ-મે	હીંદુ ૨૦૧૦ મે-જુલાઈ	સુલભમાન ૧૩૭૩ શા.ખાન રમનન	પાવસી ૧૩૨૩ શહેરવર માહી	સુરોદ્ય સુપારત ક. મી. ક. મી.	ધાર્મિક તહેવારો-ઉત્સવ.
શુક્ર	૩૦	૧૬ ૧૨	૨૧	૧	૧-૨૨	૫-૨૨
શનિ	૧	૧૭ ૧૪	૨૭	૨	૧-૨૩	૫-૨૨
રવિ	૨	૧૮ ૨૦	૨૮	૩	૧-૨૪	૫-૨૩
સોમ	૩	૧૯ ૧	૨૯	૪	૧-૨૫	૫-૨૩
મંગળ	૪	૨૦ ૨	૩૦	૫	૧-૨૬	૫-૨૩
બુધ	૫	૨૧ ૩	૩૧	૬	૧-૨૭	૫-૨૪
ગુરુ	૬	૨૨ ૪	૧	૭	૧-૨૮	૫-૨૪
શુક્ર	૭	૨૩ ૫	૨	૮	૧-૨૯	૫-૨૪
શનિ	૮	૨૪ ૬	૩	૯	૧-૩૦	૫-૨૫
રવિ	૯	૨૫ ૭	૪	૧૦	૧-૩૧	૫-૨૫
સોમ	૧૦	૨૬ ૮	૫	૧૧	૧-૩૨	૫-૨૫
મંગળ	૧૧	૨૭ ૯	૬	૧૨	૧-૩૩	૫-૨૫
બુધ	૧૨	૨૮ ૧૦	૭	૧૩	૧-૩૪	૫-૨૬
ગુરુ	૧૩	૨૯ ૧૧	૮	૧૪	૧-૩૫	૫-૨૬

રમનન માસ

અમાગીજ

કુર્મીમી

Phone 22905

Tel. ADD.: "GANDABHAI"

The Home Of
INDIAN SWEETMEATS.

G. C. Kapitan & Son

Vegetarian Restaurant

Upcountry customers are requested to send their cheques with their orders.

Write For Price List.

સ્વાદિષ્ટ મીઠાઈનું જાણીતું મથક

પહોંચામના આહવાને બોરસર સાથે એક એકબીજા મહેરબાની કરવી

પ્રાપ્ત લીસર અંગાવો

154 GREY STREET,
DURBAN.

PHONE

33-2581

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રૉસ (પ્રા.) લીમીટેડ

હેલ્થરેક ગરમન્ટસ એન્ડ હાપરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ

રેસમી હેમલ ફુલરફ કપડાં, કુલેન કપડાં, બ્લાન્કેટસ—જેની જામીઝો માટે

બલ બલનો માલ, તેમજ ફેપરીબીન બ્લોમરેટ્સ સાડીઓ

નારે માટે હમારે લા પ્રથમ ધંધાસ કરવા લલામણ છે

૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

ફોન : ૩૩-૨૬૫૧

ધીરુભાઈ પી. નાચક

સુસાહી. બીજાનાં અને જનરલ એનલ

હિંદુસ્તાન અને દુનીયાના કોઈ પણ કામની દવાઈ દરિયાઈ અથવા જમીન માટે સુસાહી કરવા હરે એક અમારી આવડતે છતાંય કરે.

ઇન્ડીયો, આમ, મોરી, કુલ્લક, અલ્પમાત્ર, પેલેસ્ટ્રાસ, વિગેરેના નીચા અને ઉત્તરાની આપીએ છીએ.

ઈન્ડિયન ટેક્સ, પેરસનલ ટેક્સ, હિસાબના આપડા લખાવવા ફેવનુ ફલીપરન્ટ સર્વિસીસ કે વેપારના લાયસેન્સો પાસપોર્ટ તેમજ ઈમીગ્રેશનને લગતી બાબતોમાં કોઈ પણ ક્ષેત્રની વિના અમે ગરૂપ સલાહ આપીએ છીએ.

નેશનલ કન્સુમરઝ કાર્ડ એસોસીએશન ઓફ સોર્થ આફ્રીકા, પોર્ટુગલ ઈન્ટરનશનલ કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9033. 29a Commissioner Street, JOHANNESBURG.

ધી ન્યુ દિલ ખુશ-સ્વીટ માર્ટ

એનેલર: મણીભાઈ લાલુભાઈ મણીયારનાવા.

ફરેક જાતની સીકાઈઓ, ચોખ્ખા પીની તેમજ કાકા જેવા, મસાલાથી અને બનાવીએ છીએ.

અમારું "વખણાએકું" સુરતી છુકું જેવ, અમરા, બહીચા, લાઇચા, પાનના વિગેરે ફરેકલ તાલ" બનાવીએ છીએ.

ખાદાં વીગેરે માટે મોટા પ્રમાણમાં મીઠાઈ બોર્ડર પ્રમાણે ફેક વખતમાં બનાવી આપીએ.

PHONE 33-6675. P. O. BOX 3680.

THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,

34 President St., Corner Diagonal Street.

JOHANNESBURG.

તાજુ ઉમદા ફ્રુટ

કરખનનું આપુ ૧/૧ રતમ; મોડી કલીનું લસણ ૧/૬ રતમ; જોળ નાસ છીટ ૧૦/૬ ડાન; લાંબી અને સ્કવેર બાસકાઈસ ૧૬/૦ ડાન; કપુરી તથા સેવલી પાન થી. ૫ રતમ; પોરેલ અલખ.....બનાના, કાચા બનાના, પોપો, પાઇનાપલ, નામીસ અને મેન્ડરીન રોમના બનાવ ભાવથી મળશે. દેથી સાકાભાઈમાં સુરતી સફેદ પાપડી, કાળી પાપડી, તુવેર સોંઝ, વેનચુ. ફેકટાની સોંઝ, દૂધી અને લીલાં મરચાં મળશે. થી. ૭-૬ થી થી. ૧૦ નું પારસલ બનાવી પોસ્ટથી મોકલીએ છીએ. સુરચુ, આંખા હળદ તથા લીલી હળદની મેસમ આપુ મળે છે. કાચી ટેરી પણ હવે મળશે.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. Box 251. DURBAN.

NATHOO TABHA

TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER

Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable prices.

Established 1907,

NATHOO TABHA,

107 Queen Street,

Phone 24647.

Telegraph "Mani,"

DURBAN.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

એલફ્રમ સુદ, ઘઈર્નિયરુમ સુદ, મોર્ડેરોન, હરેસીય એસ્ટ, ચાઈલ્ડ મોર્ડેરોન એસ્ટ, કુક ફેસ, ટેબલ, વાલ મીક્રોસ્ટ માટે ખરીદી સંસ્થા. જાતે પધારી લાભ લેવા સુકસો નહિ.

—મોકેસ, ટેબલ અને ફીચન હરેસુ—

જે હમારી ફેપરેમ નીચે લઈવાર થાય છે. તેમો સ્ટોક હરેસા તઈ-થા ૨૬ છે. માન રોટ્ટા લાવેલા પ્રાઈસ લીસર અંગાવો અને વેપાર અંગત વધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.

PHONE 33-4691. BOX 2626.

INDIAN OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903

The Story Of A God-fearing Clergyman

WHILE perusing Mahatma Gandhi's 'Satyagraha In South Africa' we came across a touching incident when Mahatma Gandhi was assaulted by the Pathans and was taken for treatment to the home of the Rev. Joseph Doke. This incident is worth reproducing here as it must inspire others to the right way of thinking. Mahatma Gandhi writes

While living under his hospitable roof, I never so much as felt that it was not my home, or that my nearest and dearest could have worked after me better than the Dokes. And it must not be supposed that Mr. Doke had not to suffer for according to public support to the Indians in their struggle and for harbouring me under his roof. Mr. Doke was in charge of a Baptist Church and depended for his livelihood upon a congregation of Europeans, not all of whom entertained liberal views and among whom dislike of the Indians was perhaps as general as among other Europeans. But Mr. Doke was unmoved by it. I had discussed this delicate subject with him in the very beginning of our acquaintance. And he said,

My dear friend, what do you think of the religion of Jesus? I claim to be a humble follower of Him, who cheerfully mounted the cross for the faith that was in Him, and whose love was as wide as the world. I must take a public part in your struggle if I am at all desirous of representing Christ to the Europeans who, you are afraid, will give me up as punishment for it. And I must not complain if they do thus give me up. My livelihood is indeed derived from them; but you certainly do not think that I am associated with them for living's sake, or that they are my cherishers. My cherisher is God, they are but the instruments of His Almighty will. It is one of the unwritten conditions of my connection with them, that none of them may interfere with my religious liberty. Please therefore stop worrying on my account. I am taking my place beside you in this struggle not to oblige the Indians but as a matter of duty. The fact, however, is that I have fully discussed this question with my dean. I gently informed him, that if he did not approve of my relations with the Indians, he might permit me to retire and engage another minister instead. But he not only asked me not to trouble myself about it but even spoke some words of encouragement. Again you must not imagine, that all Europeans alike entertain hatred against your people. You can have no idea of the silent sympathy of many with your tribulations, and you will agree with me that I must know about it situated as I am."

*All activity pursued with
a pure heart is bound to
bear fruit, whether or not
such fruit is visible to us*

*All truthful movements
spontaneously attract to
themselves all manner of
pure and disinterested
help.*

*Service of the public for
service's sake is like walk-
ing on the sword's edge:
if a servant is ready
enough for praise he may
not flee in the face of
blame*

—Mahatma Gandhi.

The New India Assurance Company Limited

for
FIRE, MARINE, LIFE, ACCIDENT
1919-1950
31 YEARS OF SUSTAINED PROGRESS

The confidence of the discerning Public in the NEW INDIA is amply evidenced by the following records attained in 1949:

	Rs.		Rs.
Fire Premium	1,70,32,179	Life Business in force	
Marine Premium	56,04,844	Assets exceed	54,34,00,000
Miscellaneous Premium	35,84,968	Total claims paid over	15,36,00,000
Life Premium	2,88,79,302		17,95,00,000

In the vanguard of Indian Insurance THE NEW INDIA offers matchless Security and Service in all fields of Insurance.

The New India Assurance Company Limited

Cable & Telegraphic
Address:
"RUSTOMJEE" or
"NIASURANCE"

RUSTOMJEE (PTY.) LTD.

Directors: Sorabjee Rustomjee
Rustom Jalbhoy Rustomjee

Principal Controlling Officers in the Union of South Africa

Phone Nos: 25845, 29807 & 28513.—P.O. Box 1610.

74 Victoria Street, DURBAN, NATAL.

EXPERIENCED,
RELIABLE
AGENTS
MAY APPLY

"NEW INDIA IN THE SERVICE OF THE NATION"

Telephone 2335. Telegrams 'BRADFORD'

P.O. Box 110

LUSAKA, NORTHERN RHODESIA

BRADFORD CLOTHING FACTORY

Direct Importers and
Wholesale Merchants

Clothing Manufacturers

Proprietor RAMBHAJI D. PATEL

Branch:

CITY STORE

Cairo Road, Lusaka

Always in Stock:

Piece Goods, Hosiery, Cutlery
Enamelware, Stationery, Drapery,
Crocery, & Wool.

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Karanja arriving June 28. Sailing July 3.
for Bombay via Karachi

Passengers must conform with the Cholera Vaccination and Yellow Fever inoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES: DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without food	£75-15-0
Second "	"	"	50-13-0
Inter-Class	"	"	34-3-0
Unberthed (Deck)		without food	21-3-0

Muslim Special Food £11-10-0 Ordinary Food £4-17-6
Hindu Special Food £10-3-0 Ordinary Food £4-5-6

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be permitted to keep on deck with them more than one bedding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.
Tel. Add. "KARAMAT."

INDIAN OPINION

FRIDAY, 4TH JUNE, 1954

Our Future

THE last word of advice given to us by Mr. Booysen, the Director of Education in Natal, who has just retired was that we should be united. These words were uttered by him at the farewell reception given in his honour by the Indian Education Committee at the A. I. Kame Hall. If there ever was a time when this golden advice needed to be taken to heart not only by Indians in South Africa but by all non-Europeans, it is the present beyond a shadow of doubt. Past history teaches us that disunity has been the main cause of the fall of all nations. Nature teaches us that united we stand, divided we fall. Look at the life of the ant. What is the worth of the life of one single ant? But a swarm can destroy even an elephant. India was lost to the British because she was hopelessly divided. The one slogan of the British was "Divide and Rule," and they ruled that great country for nearly two hundred years as long as her intelligence was befogged by disunity. Once she became united she got back her independence. But clever as the British rulers are they managed to keep a rift by dividing that country into two—India and Pakistan and they are still exploiting that to regain their control over her. And they surely will if we once again lose our common sense and play into the hands of our enemy.

These preferatory remarks are to make us think of our own position in South Africa as Indians in particular and non-Europeans in general. The Group Areas Act and practically all the laws affecting the non-Europeans that are being rushed through Parliament at the present moment, including the Coloured Franchise Bill, whose fate is at present in the balance and the Western Areas Removal Bill can never be enforced if the non-Europeans remain thoroughly united and refuse to budge even to the point of death. We may be wiped out by the thousands but we will have restored to posterity their God-given rights.

The one question our people ask us in despair is: "What is to be our future in this country?" What reply can we give? It is undoubtedly gloomy if we think only in terms of our material interests. But if we have faith in God and surrender ourselves entirely to Him and refuse, at all costs, to surrender to the hydra-headed monster that is trying to frighten us, we can make the future bright for our future generation. What more are we expected to do? We are surely not going to live till eternity. Nor are those who presently seek to tyrannise us. Both are destined to die. Is it not better to die fighting for what is right, with faith in God, who alone is the Saviour and the Destroyer of all? That is the

vital question that faces us all non-Europeans in this country at the present moment.

Dr. Malan is at his wits end to divide the Coloured people over the Coloured Franchise Bill. If he can manage to do that and can get the Coloured people to accept the principle of communal franchise he thinks

he will win the day. If there are Goldings to play in his hands he surely will. And the same will be the case with Indians and Africans if there exist such people among them. Let us therefore all beware including Mr. Golding on whose action rests the future not only of his own people but the future of all non-Europeans.

NOTES AND NEWS

Mr. Quintin Whyte Leaving For Conference At Honolulu
MR. QUINTIN WHYTE, Director of the South African Institute of Race Relations, will leave Johannesburg by Pan-American Airways on June 6 to attend a World Conference on Race Relations to be held at the University of Hawaii, Honolulu, from June 28 to July 23. Mr. Whyte will fly via London to New York, where he will spend two weeks before leaving for Honolulu.

The theme of the Conference is "Race Relations in World Perspective" and is jointly sponsored by the University of Hawaii, the University of California, and the University of Chicago. Primary participants in the conference, of whom Mr. Whyte is one, will be a group of approximately thirty scholars and experts in race relations so chosen as to bring together the best theoretical knowledge in the field, and a thorough acquaintance with the subject in the more distinctive areas of race relations throughout the world. Funds to promote the conference have been provided by the Ford Foundation and by the McNamara Foundation of Honolulu.

Mr. Quintin Whyte, M.A. (Hons.), has been the Director of the South African Institute of Race Relations for the past seven years. Educated at the University of St. Andrews, the University of Cambridge and Rhodes University, he was formerly a magistrate in the Indian Civil Service. In 1950 he was awarded a Carnegie Travelling Fellowship. He is the author of "Apartheid and Other Policies," "The Logic of Economic Integration," and "Behind the Racial Tensions in South Africa."

Mr. McKibbin's Articles
On Health
We are glad to announce that Mr. R. L. McKibbin, who had been writing articles on health some time ago, in these columns

has once again resumed to do so and will send us occasional contributions for which we are grateful to him.

Mr. Golding Withdraws Statement

Mr. George Golding, president of the Coloured Peoples National Union, has been repudiated by his fellow-members of the Union's executive committee for his compromise proposals on the Coloured vote issue to the Prime Minister, Dr. Malan; he has acknowledged that he had no mandate for making the suggestion that the Coloureds would accept a compromise; and he has declared himself to be firm in the belief that the Coloureds should remain on the common roll.—'Natal Witness', May 31.

Students To Vote On Segregation

The Maritzburg Students' Representative Council has decided to hold a referendum to determine its students' attitude towards the admission of non-Europeans to the University of Natal. In order that the students may be fully informed about the facts of the present situation about non-segregated universities, summaries of the reports of the Joint S.R.C. Commission and the S.R.C. Convention Commission will be distributed to them.

Malan-Nehru Meeting Suggested

A suggestion that Dr. D. F. Malan, Prime Minister of South Africa, and Mr. Nehru, Prime Minister of India, should have a personal meeting which might lead to a better understanding of each other was made at a meeting of the East India Association in London. It came from Mr. H. S. L. Polak, who was Mahatma Gandhi's co-worker in South Africa. He said that if Mr. Nehru invited the South African Prime Minister to visit him, or if Dr. Malan were to invite the Indian Prime Minister, such a meeting might lead to a better atmosphere for tackling racial questions in South Africa.—Sapa.

LIBERAL PERSPECTIVE

WANDERING ABOUT INDIA

By C. W. M. GELL

MR. JOHN SEYMOUR arrived at the southern tip of India by sailing lugger and thence wandered slowly up the peninsula without any set plan. His book tells the story of this cheerful, inconsequential journey. Mr. Seymour is a most unassuming person with an inquiring mind, not uncritical but never unfair, glad to accept hospitality wherever it is offered, enjoying good conversation with wealthy merchants, development officers and Punjabi peasants. His style of writing is breezy and occasionally slapdash, but even jocularly conceals a purpose essentially serious. This is a book to be enjoyed by both Indians and non-Indians.

One unusual feature is that nearly three-quarters is devoted to south and central India, regions often overlooked in Indian travel books. His comments on the almost insoluble economic problems of Travancore are of particular interest in view of the recent elections there. The intractable nature of these problems is not the only reason for the wide measure of opposition to Congress, which however actually increased its share of the poll last February by 10 per cent as against Communist and Socialist increases of only 2 per cent each; it is reinforced by the habitually sectional nature of politics in this highly literate, many language and grossly overcrowded district of India and the widespread resentment of all southern Indians at the attempt to impose Hindi upon them as the official state language.

Tamil, Telugu, Malayalam, Kannada—the main Dravidian languages of the south—have no common Sanskrit root with Hindi. English is the *lingua franca* of educated southerners and, now that the British have gone, carries no undertones of servitude. Hindi, on the other hand, represents a cultural invasion by the richer and more progressive north, representing the social domination relieved in far earlier times by northern Aryan Brahmins over the indigenous Dravidians. It was no accident that the first linguistic state, the Telugu province of Andhra was established in the south. As linguistic nationalism could be a powerful disruptive force in India, which has been united only once (1849-1947), an all too long history, the policy of a vague official language is probably best hastened slowly

with.

Seymour's description of the Syrian Church in Travancore tells of a little known Christian church of very early origin. It is said to have been founded by St. Thomas in A.D. 52 and has maintained its identity through the centuries thanks to Hindu tolerance and despite persecution by the Portuguese and attempts by leading Anglicans to convert it from its Nestorian heresies. The Syrians are a prosperous community today who paradoxically supply many of Travancore's Communist leaders. The main body of Travancore Christians are Roman Catholics—a legacy of the Portuguese—and together with the White Jews, who antedate even the Syrians, are solidly Congress.

Seymour has a good deal to say about India's present economic revolution—the effort to achieve a compromise between the mass industries and production of the west with its material efficiency and its human misery, stunting the development of fully developed personalities, and the purely peasant basis of Eastern agricultural life, with its dependence for survival on precariously avoiding floods, droughts and other natural hazards. Material improvement, raising the standard of living, does demand some large-scale industry and huge agrarian projects such as hydro-electric dams and conservation schemes. But a great deal can be done by way of small-scale, local application of power and machinery of a simple sort and the use of improved methods and tools. These form the basis of the community projects and first development schemes which feature so largely in the 5-year plan. If the result is something less in the material sense than might be achieved by turbines and bulldozers, it will at least enable the bulk of the population to remain where at present it is happiest—on or near the land. And for Indians, even wealthy ones, happiness has always been more a psychological or spiritual condition—a harmonious relationship with one's environment and nature, attained by a life of simplicity even inside palaces of great external splendour—than a state of material luxury. Many of India's richest men own mansions and motor cars, but still sleep on the floor and wash and eat as their ancestors have done for generations

before them. The *parvenu* plutocrat is a Western type.

Many other topics occur in the pages of this book—prohibition, the status of women, caste and untouchability, family life, corruption, basic education (which bears a superficial resemblance to Basic Education but, other differences apart, is controlled by a democratically elected Government for the people, not by a Dr. Verwoerd against the people). There is a poignant tale of a Punjabi Hindu who revenged himself upon a Muslim village in East Punjab and will be haunted till he dies by that frightful moment of aberration. Perhaps the most hopeful thing is the extent to which Hindus now acknowledge that the parties were equally to blame for the partition massacres and their desire for the reunification of the Punjab (though in some cases this is, no doubt, merely another way of regretting that "Muslim intransigence" compelled partition.) One would like to hear of an equal acceptance of guilt by Sikhs

and Muslims. Mr. Seymour's account of Punjabi farmers will bring news to Europeans, though not to Indians, that there can be, and is, a very high degree of culture among even illiterate peasants. I can vouch for what he says about these areas.

The book contains some careless spelling mistakes. There is really no excuse for misspelling the name of the great Delhi mosque, the largest and most famous in India. It is unnecessary and wrong to put *h's* into *karma*, *pakka*, *lingam*. It is both less confusing and more phonetic to use the usual transliterations of *fur* and *desi* (not *gerr* and *desi*). Julunder is a monstrosity, being neither the phonetic, Indian nor anglicised form of the town name. Kabir, the poet-mystic, lived in the 14th, not 17th, century. Mahatma Gandhi popularised but did not invent basic education. But these are minor blemishes in a very readable book.

'Round about India (Byre and Spottiswoode, 18s.)

THE LATE MISS AGATHA HARRISON

It deeply grieves me to take this note of the death of Miss Agatha Harrison, which took place last month, so late in these columns. I happened to read the news in 'India News' (London) dated May 22. Miss Agatha Harrison was known to me first only through correspondence as a newspaper correspondent. Later I got to know her as one of the staunch supporters of the India's independence. Then I had the privilege of meeting her personally in 1945 when she was with us during Mahatma Gandhi's tour of the Madras and the Bengal Provinces. And I came in closer touch with her at the World Pacifist Conference held in India in December 1949 and later in

1950 I had the privilege of meeting her once again, unhappily for the last time, in 1950, when I happened to be in London. Since then now and again I have had letters from her conveying her deep sympathy and keen interest in our struggle for right and justice in South Africa. In Miss Agatha Harrison we have lost one of the best European friends. She was a member of the Fellowship of Reconciliation and a staunch believer in the principles of non-violence. I heartily join in mourning her sad death and extend to the bereaved my deepest sympathy. Peace be to her soul.

MAHILAL GANDHI.

BOOKS FOR SALE

UPANISHADS FOR THE LAY READER

—O. Rajagopalachari 6 0

VEDANTA THE BASIC CULTURE OF INDIA

—O. Rajagopalachari 5 6

BHAGAVAD GITA—Abridged and explained

by O. Rajagopalachari 4 0

INTERNATIONAL SHORT STORIES

—The best from 25 countries 17 6

Obtainable from:

INDIAN OPINION,

P. Bag, Phoenix, Natal.

SAKUNTALA

FOLLOWING her success with "Sacrifice" two years ago Pauline Morel for the Durban International Club made a bold experiment when she produced Sir Rabiindranath Tagore's *Naitir Puja*. The production was an outstanding success. It played to packed houses in Durban and went abroad to Pietermaritzburg and the Wit Great Hall, where it had an enthusiastic reception both by the press and the public. In that play the theme was the age-old conflict between the ritual and ceremonials of the orthodox Hindu religion and the emergence of Buddhism which emphasised the fundamental equality of all human beings, restating the basic truths of Hindu faith and philosophy, shorn of the trammels and cobwebs which had overwhelmed its real meaning and purpose.

This time she has turned her hand to the English version of ancient India's immortal classical drama Kalidasa's *Sakuntala* or "The Lost Ring." This play was written nearly 2000 years ago and in Tagore's words "deals not with a particular passion, not for developing a particular character, but for translating the whole subject from one world to another—to elevate love from the sphere of physical to the eternal heaven of mortal beauty."

Goethe has poetised it thus:—

"Wouldst thou the young years' blossoms and the fruits of its decline,

And all by which the soul is charmed, enraptured, feasted, fed,

Wouldst the Earth and Heaven itself in one sole name combine?

I name thee, O *Sakuntala* and all at once is said.

Tagore's interpretation of the play runs thus

"Kalidasa has rescued the relation of the sexes from the sway of lust and enthroned it on the holy and pure seat of asceticism. In the sacred book of the Hindus the ordered relation of the sexes has been defined by strict injunction and laws. Kalidasa has demonstrated that relation by means of the elements of Beauty. In the midst of this beauty, the impetuous unruly love of man and woman has restrained itself and attained a profound peace like a torrent merged in the Ocean of Goodness. Therefore is such love higher and more wonderful than untrained Passion."

Sir Monier Williams one time Professor of Sanskrit at the University of Oxford, gave the world the most profound and

scholarly translation into English Prose and Verse of *Sakuntala* from the original Sanskrit. Speaking of the play he says, "It is not in India alone that the *Sakuntala* is known and admired. Its excellence is now recognised in every literary circle throughout the continent of Europe, and its beauties, if not yet universally known and appreciated, are at least acknowledged by many learned men in every country of the civilised world."

And that was a hundred years ago.

Dr. Ananyah Choudree who so well portrayed the Dancing Girl in *Naitir Puja* has been cast in the role of *Sakuntala*.

Dr. A. N. Naidoo of one time Hamlet fame will be seen as the romantic King Dushyanta.

Altogether Pauline Morel has together a powerful cast of well known personalities who have done some stage work during their academic careers. That ever popular dancer, Champa Chameli, will do the palace dances.

This production performs many a useful service. In keeping with the Club's objects it will help to interpret the culture and philosophy of the East to those of Western thought. The proceeds will assist the club in its work of racial harmony and also contribute to the Institute of Race Relations. Part contribution will also be made to the cost of the Theatre Stage at the proposed new M. L. Sultan Technical College.

Apart from those who avail themselves of this show will enjoy a fine evening's entertainment.

It will be staged at the Bolton Hall on 10th, 11th and 12th June at 8 p.m.

The other members of the cast are: Chandra Singh, Gloria Pilay, Magda Smal, Padmini Chetty, Urvashi Choudree, Dr. Harold Sundram, Dr. M. G. H. Mayat, Vasi Nair, Rad Thumbadoo, Pat Poovahogam, Dhama Nair, Cyril Nurroo, C. Raghubar and N. M. Pilay.

Tickets are obtainable from the Durban International Club, Bombay Bazaar, Roopchand Bros, Peters Lounge and from the Producer and Cast.

Miss Agatha Harrison Memorial Meeting

A MEMORIAL meeting for worship for Miss Agatha Harrison was held at Friends' House, London, on May 17.

Among those present were Mr. Patrick Gordon Walker, M.P., the Rev. R. W. Sorensen, M.P., the Acting High Commissioner

for India, Mr. M. J. Desai, Mr. S. Hyder, Counsellor representing the High Commissioner for Pakistan; Mr. Horace Alexander, Miss Brittain, Miss Grace Lancaster, and representatives from the Women's Council of India, Pakistan and Ceylon; the Indonesian Embassy, the India League, East-West Friendship Council, and many peace organisations and committees of the Society of Friends. Miss Harrison's family was represented by Miss Ruth Harrison, Miss Irene Harrison, Mr. Hudson Harrison, Mr. and Mrs. Basil Harrison, and Mrs. Barrett.

Messages of condolence from the President of the Indian Republic Dr. Rajendra Prasad, and Prime Minister Nehru were read by Mr. Ranjit Chetisingh, an Indian Quaker who has recently become Secretary in London of the Friends World Committee for Consultation.

The President's message stated: "I have heard with much regret the news of the death of Agatha Harrison, whose devoted services during the period of India's struggle for Independence will long be gratefully remembered by us."

ORIGINAL CORRESPONDENCE

Annual Arts Festival

THE EDITOR INDIAN OPINION

SIR,—As many of your readers know, the University of the Witwatersrand holds an Annual Arts Festival, one of the main aims of which is to promote the work of South African artists.

It has been decided to publish a magazine this year, containing stories, poems and articles in English and Afrikaans, and also line drawings. We hope to include contribution from leading South African writers, and also to publish the work of artists who have not, as yet, had a platform for their work. Since the costs of publication are very high, and since this venture is not of a commercial nature, we shall be unable to pay contributors.

May we, through your paper, invite contributions for consideration from any of your readers who are interested.

We should appreciate it if these could be sent to the Editor, 'Arts Festival Magazine', Witwatersrand University, Milner Park, Johannesburg, before June 15th 1954. —You & etc.

MARGARET MANES.

BOOKS FOR SALE

SANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Biography of Gandhi Literature)	5	0
PEACE FOR PEACE—Pyarlin	13	6
STUDENTS—M. K. Gandhi	8	0
GANDHIAN ETHICS—Jenoy Gopal Ray	2	0
RAJPU—Murry P. Barr	4	6
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	22	0
FAMOUS PARIS	7	1
SEVEN MONTHS WITH GANDHI—Kriemhild	12	6
STORY OF THE BIBLE—S. K. George	4	6
A RIGHTEOUS STRUGGLE—Mahadev Desai	2	1
THE POLITICAL PHILOSOPHY OF MAHATMA GANDHI—Gopinata Dasgupta	17	6
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	0	11
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. I.—M. K. Gandhi	15	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. II.—M. K. Gandhi	14	0
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	8	0
FROM YERAYDA MANDIR—M. K. Gandhi	14	0
MAHADEV DESAI'S EARLY LIFE —By Narahari D. Parikh	2	5
DEHUMANIZATION IN MODERN SOCIETY —Rene Fulep-Miller	1	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION,"

P. Bag. Phoenix, Natal.

BED-WETTING

By ROBERT LAWRENCE MCKIBBIN

MY parents do not realise that bed-wetting is quite common and normal in children up to the age of 5 or 6 years. Of course, there are others who stop this practice much earlier. Some hardly ever wet their beds after the age of 3 years. But these are rare.

The great point to bear in mind is that it is quite normal and natural for a child under 5 years of age to wet the bed at night. Parents who punish such children are only doing them harm besides being cruel. In fact, it is always dangerous to punish a child for bed-wetting as punishment only tends to increase the trouble that causes this habit.

Instead of punishment, the wise parent should use understanding and commonsense. Find out what is normal for a child of any particular age and, if anything is abnormal, ascertain what measures should properly be taken to remedy any trouble that might be indicated.

The first thing to realise is that a small child has very little voluntary control over his bladder. In sleep, when he is unconscious, this control is even less. Only when he has reached the age of 5 or more has that control developed to a stage where he can be able to do something about it. Then he will, of his own accord, stop wetting the bed.

If a child continues to wet the bed after the age of 6 years, something is definitely wrong. To punish such a child would be as senseless as beating a man with a broken leg because he cannot walk. Find out what is the matter! Then remedy this cause.

The trouble may be something very simple, such as taking too much liquid around bedtime. This would naturally fill the bladder quickly and cause a child to wet the bed. A sensible parent would, therefore, take care that the child should not have anything to drink for at least one hour before going to bed, and very little to drink after, say, 6 o'clock in the evening.

The parent who neglects these precautions and then punishes a child for wetting the bed is a fool who should be given the same punishment as he gives to the child.

Another cause of bed-wetting in bigger children is too much excitement before going to bed,

or even after going to bed. Too much light in the bed room, noises of people talking loudly, jazz on the radio and other disturbances affect the child's sensitive nerves and cause reflex action on the bladder.

If the child is not warmly covered at night, the consequent inhibition of sweating is bound to throw much extra work on the urinary organs. In addition, the discomfort of coldness affects the child's sleep. Bed-wetting is then almost certain to follow.

When a child has worms, especially pin-worms or round-worms, bed-wetting is very common. Indeed, bed-wetting in bigger children and adults is often a most suspicious indication that worm infestation might be present. The obvious course in such circumstances is to get rid of the worms, when the bed-wetting will cease by itself.

Many big children and adults who wet the beds do so because they have a "tubercular diathesis," as the Homeopaths call it, that is, a taint in the system that could lead to T.B. if neglected. Such people should seek advice from a skilled practitioner of the science and art of Homeopathy, who will find out what remedies are best suited to each particular case. In addition great care should also be taken to see that proper food, in sufficient quantities, is eaten regularly.

In other words, the system must be built up with the nourishment it needs; and then the indicated Homeopathic remedies will be able to act in such a way as to tone up the body to overcome all its weaknesses and to become strong, normal and healthy.

Let me repeat: bed-wetting is perfectly normal in the small child, but in bigger children or adults it is a sign that something is wrong.

In the case of the baby, the only thing to do is to be patient and give him a chance to grow out of it. In the case of the bigger person, seek the help of a wise healer before too much damage is done. Above all, NEVER punish anyone for bed-wetting unless you want to do great harm either immediately or in later years.

ALL INDIA RADIO EXTERNAL SERVICES PROGRAMME.

THE All India Radio will be with effect from Sunday, May 30, 1954, introducing some changes in wavelengths in their External Services Programme for Africa, Aden, Mauritius etc.

The programme and the frequencies at which it will be broadcast are as follows:

Programme	Timings (Hours) Indian Standard Time	Timings (Hours) Local	Wavelengths Kc/s
I. Gujarati News in Gujarati	09 30-09 40	06-07 to 06-10	19.83 15130 25.27 11870 31.07 9655
Programme in Gujarati	22 05-22 45	18-30 to 19 15	25.17 11920
II. English News in English	09 40-09 50	06-10 to 06-20	19.83 15130 25.27 11870 31.07 9655
News in English	21 15-21 25	17-45 to 17-55	25.17 11920
III. Hindi Programme in Hindi	09 50-10 40	06-20 to 07 10	19.83 15130 25.27 11870 31.07 9655
Programme in Hindi	21 25-22 00	17 55 to 18-30	25.17 11920

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Beta of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

9 Adams Arcade,
40, Market Street,
Johannesburg

HINDU DHARMA

By— M. K. Gandhi
Price 8s.

Obtainable From:

'Indian Opinion,'
F. Bzq, Phoenix,
Natal.

Golden Number OF "INDIAN OPINION" Souvenir

Of The Passive Resistance Movement

1906—1914

Price: Four Shillings.

Obtainable From:

"Indian Opinion"

Phoenix, Natal.

SUNBEAM

gives a lasting shine!

Housewives realise that cheerful and clean-looking homes make for contented and happy living - and Sunbeam gives a brighter, more lasting shine! With such ease a *little* Sunbeam spreads over a *large* area, quickly giving a lasting shine to floors and furniture.

It is easier to work with, shines brighter - and longer!

FOR BRIGHTER FLOORS
AND LIGHTER WORK.

Always ask for

**SUNBEAM
POLISH**

Shines... and shines... and shines

Bon voyage . . . and look
after yourself, darling . . .

In all matters important to your health, especially where there is a risk of infection use an antiseptic which your doctor uses and recommends. And it is not mere chance that Dettol is used and recommended by almost every doctor in the country.

DETTOL
(REGD.)

Reckitt & Coleman (Africa) Ltd., P.O. Box 1097, Cape Town.

34

675125

"Nugget
White keeps
me bright!"

**NUGGET
WHITE CLEANER**

Stays whiter.. longer!

in Jars and Tubes complete with
sandy sponge for easy application.

**BONES
WANTED**

We Pay
£7 PER TON
F.O.R. your
Station or Siding

BAGS RETURNED RAILAGE PAID

For Full Particulars write to:

THE
**BULL BRAND
FERTILIZERS LTD.**
SARNIA, NATAL.

INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Bombay, May 22.

THERE was again a debate on the foreign policy of the Government of India in the House of the People, Initiating the debate in the House, Mr. Nehru, Prime Minister and Foreign Affairs Minister, made the following points:

Collective Security

Collective Security can only be secured through collective peace. The other collective security backed by threats of mounting armaments only vitiated the climate of peace, bringing about a climate of fear. The only road to return to sanity and security in the world today was in agreeing to live and let live, not tolerating aggression or interference, but tolerating others as they want to exist. The area of peace had been significantly extended by the recent Sino-Indian agreement on Tibet, the principle of which virtually amounted to an understanding of non-aggression and non-interference between the two powers. If the same approach of peaceful co-existence could be extended, a great deal of the troubles of the world would disappear and peace could then spread over the whole of Asia, indeed over the whole world.

Geneva Conference

The Geneva Conference was of vital concern to Asia as the fate of Asia depended upon what happens in Indo-China and Korea. If there is to be any settlement it could only be through a negotiated settlement and not through imposition. Two opposing powers in the world were so evenly matched that nothing can be imposed by one power on another as simply shown by the stalemate in Korea. If India's plan for peace in Indo-China had been considered earlier by the Western powers then much bloodshed could have been avoided and the position today would have been substantially easier and better and the tragic and heroic episode of Dien Bien Phu (where the French lost thousands of first class soldiers) would have been different. It has been the misfortune of Asia, during the past some hundreds of years not only to have colonial regimes but to have been often theatres of war for others and by others. And, therefore, if we wish that this warfare in Asia should cease, and more especially, the business of others carrying on war-

fare for their purposes in Asia, it is not an illegitimate desire of ours. Peace for countries like Asia who have newly emerged into freedom is not a mere pious hope but an emergent necessity. India was prepared to take the initiative and to shoulder any burden to have and maintain peace in Asia."

Foreign Settlements In India

At present India's representatives were discussing with the French Government in Paris the future of the French establishments in India. India holds that these establishments should be merged with India without the formality of a referendum. The Liberation movement has gained considerable momentum but India has no desire to interfere in this matter unilaterally and the Government thinks that the best solution would be a peaceful settlement after negotiations with the French Government. Therefore we are now negotiating with them and I hope these negotiations will lead to satisfactory results.

Referring to Goa, Mr. Nehru hoped that this problem would become easier of solution because of other developments. India was told about an alliance concluded between Britain and Portugal six or seven hundred years ago, about the issue of a "bull" by His Holiness the Pope 300 years ago giving help to the world to Portugal, about the more recent N.A.T.O. alliance and agreements India was told that Goa had become an integral part of Portugal. The ruling authorities of Portugal still lived in the mental climate of the time when the island of Bombay was given as a dowry. But this reference to the Anglo-Portuguese alliance and N.A.T.O. had no relevance obviously to Goa. In any case India was not bound by any treaty whatever to which she was not a party. Nevertheless India has addressed some of the Governments concerned and drawn their attention to Prime Minister Salazar's statement and pointed out that we do not recognise this (the relevance of N.A.T.O. to Goa) and we hope that they also do not recognise that (the Portuguese Prime Minister's statement) to be the correct position. In fact some of the countries associated with NATO have contradicted Mr. Salazar's statement.

Both the Houses of Parliament approved the Government's foreign policy.

The constitutional relationship between India and Kashmir is placed on a new footing with the promulgation of the President's order under Article 370 of the Constitution, giving fullest effect to the Delhi Agreement of 1953. The promulgation of the Order is a formality that has long been accepted. Nevertheless the announcement has been widely welcomed as an expression of the free association of the people of India and Kashmir within the Indian Union.

Chapters of the Constitution of India relating to citizenship and fundamental rights, the legislative, executive and judicial organs of the Union and their powers, relations between the Union and the States, finance, trade, commerce and intercourse within the Union and elections to the Union Legislative bodies will be applicable to Kashmir with appropriate modifications.

The Kashmir State Legislature has been authorised to make laws safeguarding the interests of the permanent residents of the State in regard to matters like the acquisition of immovable property, settlement in the State and employment under the State Government.

The State Legislature has also been given power to impose such restrictions on the exercise of rights relating to freedom of speech and expression, right to form associations and unions and to move freely within the State as may be necessary to safeguard the security of the State. But this special authority will lapse after a period of five years from the commencement of the Order. Provision is also made in the Order to safeguard the land reforms effected a few years ago.

The Supreme Court of India will exercise practically the same jurisdiction in Jammu and Kashmir as in other parts of the country. Besides being the guarantor of the fundamental rights embodied in the Constitution, the Supreme Court will have original jurisdiction under Article 131 of the Constitution and appellate jurisdiction in regard to civil and criminal cases. It will be the final judicial authority to interpret the Constitution.

The financial relationship as well as the allocation of taxation powers between the Centre and Jammu and Kashmir State will now be the same as those existing between the Central Government and other Part 'A'

or Part 'B' States of India. All the important provisions relating to the freedom of the inter-State trade and commerce are being applied in full. As a result, customs duties levied by the Kashmir Government are being removed.

While the bulk of the Union list will be applicable there are important exceptions. The State will, for example, retain exclusive competence in regard to matters relating to industrial and mineral development, co-ops, labour and company laws.

Similarly powers relating to the constitution and organisation of the State High Court, its powers and jurisdiction are also within the exclusive competence of the state. The State and Concurrent Lists will not apply and residuary authority will vest in the State. These exceptions mark the special position accorded to Kashmir within the constitutional framework. Appropriate provisions will be embodied in the State Constitution, regarding the Head of the State.

The Order places the population of the State of Jammu and Kashmir at 44.79 lakhs for purposes of representation in Parliament.

Article 7 is modified to grant Indian citizenship to any resident of Kashmir who having migrated to Pakistan, returns under a permit for resettlement in the State.

Under the Order, Kashmir will also recognise Hindi as the official language of the Union.

Mr. Nehru, speaking at the political conference organised by Delhi Pradesh Congress Committee, said that India will stand by her international commitments on the Kashmir issue and implement them at the appropriate time. The President's Order had only sought to implement the agreement which had been arrived at between the Governments of India and Kashmir nearly two years ago. He could never be a party to the repudiation of international commitments. India, however, could not ignore new developments like the U.S.-Pakistani military pact, which had changed the whole context for a peaceful settlement of the Kashmir question between India and Pakistan.

The Madras Congress Legislature Party had decided to scrap the modified elementary education scheme introduced by Shri Rajagopalachari, former Chief Minister of Madras and restore the old elementary education scheme in the State from the current academic year, i.e. June 1954.

The craft centred elementary education scheme introduced by the Ministry headed by Shri Rajaopalacheri was much criticised both by a section of Congress members and other party leaders in the State. Some political parties even organised demonstrations against the introduction of the scheme which reduced the school working hours to three, leaving the remaining three hours for the study of crafts. The scheme did not provide any instruction in crafts but during the off session the children were provided with facilities for learning craft work from the village craftsmen, if they had no work at home. Full freedom was allowed to parents in selecting the craft work for their children.

In view of the strong opposition to the scheme both inside and outside the Legislature the Government appointed a committee headed by Dr. Parulekar, a Bombay educationist, to go into the working of the scheme, but made a number of recommendations for its successful working. Immediately after the new Ministry headed

by Mr. K. Kamraj Nadar assumed office, the modified education scheme was placed before the Congress Legislature Party for discussion. The Party appointed a seven-member committee to examine the scheme and make recommendations. The recommendations of the committee were placed before the Party meeting. After full and frank discussion the Party decided to scrap the scheme.

Thus the new education scheme will die an untimely death without getting a chance to prove its efficacy in the Madras State. But the Punjab Government has drafted its new educational plan on the lines of the Madras scheme now being scrapped with some modifications. Under the Punjab plan the schools will be required to sit in two shifts extending over three hours each, as compared to the present six. After studying for three hours the students will be required to learn various crafts for another three hours. By this the Government hopes to double the present strength in the schools without making any addition to the present staff

or equipment or without any appreciable increase in expenditure. But the Punjab Government proposes to go slow on the scheme and introduce it as a measure of experiment in certain selected areas.

Mahatma Gandhi Memorial Fund

We wish to thank an anonymous donor for the donation of Rs-2-2-0 towards the Mahatma Gandhi Memorial Fund.

Cuticura

TALCUM POWDER

Tender skins are extra sensitive in hot weather. A dusting with Cuticura Talcum Powder cools the skin, relieves chafing and ensures lasting comfort. Mother will just love its distinctive perfume and exquisite fragrance.

STOPS CHAFING!

348

BOOKS FOR SALE

Key to Health—Gandhiji	7	0
Diet and Diet Reform—Gandhiji	6	0
Cleanings—Mirm	1	6
Selections from Gandhi—N. Bose	10	0
Public Finance and Our Poverty—Gandhiji	4	0
Hindu Dharma—Gandhiji	8	0
Bhoodan Yojan	2	0
Sardar Vallabhbhai Patel (Vol. I)—N. D. Parikh	15	0
The Diary of Mahadev Desai—V. G. Desai	12	0

Obtainable from:

C/O INDIAN OPINION,
P. Bag, Phoenix, Natal.

BOOKS FOR SALE

INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	0
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	7	0
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song— (An English Translation)—Anne Besant	1	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	3	0
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —Minoe Maesni	2	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)	4	0
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	0
GANDHIAN TECHNIQUES IN THE MODERN WORLD—Pyarelal	2	0
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings on Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars)—K. T. Shah	15	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	15	0

SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	0	0
AMONG THE GREAT (Conversation with Benares Holland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dip Kumar Roy	23	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyam	2	6
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	5
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	15	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	5	0
KAMANAMA—M. K. Gandhi	2	0
TOWARDS NON-VIOLENT SOCIALISM —M. K. Gandhi	5	0
REBUILDING OUR VILLAGES—M. K. Gandhi	3	0
AN ATHEIST WITH GANDHI—Gora U. K. Rao	2	0

Obtainable from:

'Indian Opinion,'
P. Bag, Phoenix, Natal.

SEEDAT BROS.

LIFE INSURANCE CONSULTANTS PRINCIPAL INDIAN REPRESENTATIVES OF
THE PROVIDENT ASSURANCE CORPORATION OF AFRICA LIMITED.

HEAD OFFICE: 65 PRESIDENT STREET, JOHANNESBURG.

We have pleasure in informing our clients and friends that we are
appointed the Chief Indian Representatives of the Provident
Assurance Corporation of Africa Limited.

The Corporation Transacts All Classes Of Insurance Including
LIFE, FIRE, MARINE, MOTOR CAR, BURGLARY, ETC.

- (1) Life Policies are world wide and free from Restriction as to travel, residence and occupation.
- (2) Life and Endowment Rates are Standard without any Asiatic Loading.
- (3) To protect your Estate at Death, be wise and buy an Estate Duties Protection Policy at Lowest Cost.

Office: 4, Hoosen's Building, 116 Queen Street, Durban.

Telephone: Office 21773, Residence 22679.

FOR
RUBBER STAMPS

PRINTING

CONTACT

**STANDARD
PRINTING PRESS**

GENERAL PRINTERS

AND

RUBBER STAMP MAKERS

73 BEATRICE STREET, DURBAN.

PHONE 151006

P.O. BOX 2752

TELEGRAPH ADDRESS

"BLACKPRINT"

ESTABLISHED 1927

DHIRUBHAI P. NAIK

Travel, Insurance & General Agent

Book with us for your travelling by Air, Sea or Land either to India or to any part of the world.

All types of Insurance—Life, Fire, Burglary, Theft, Storm, Accident, Plate Glass, etc.

Consult Us Free of Charge for Your Income Tax, Personal Tax, Winding Up of Your Books, Trade Licenses, Revenue Clearance Certificate, Passports And Immigration Matters.

Representatives: National Mutual Life Assn. Of Australasia, Yorkshire Insurance Co. Ltd.

Telephone: 33-9033. 29a Commissioner Street, JOHANNESBURG.

Phone
Day 24169

Phone
Night 833459

L. RAJKOOMAR (PTY.) LTD.

14, CROSS STREET, DURBAN.

Funeral Directors and Manufacturers of all classes of Coffins and Wreaths

Contractors to the INTERNATIONAL FUNERAL INSURANCE COMPANY, LIMITED.

Reg. Office: 39 CROSS STREET, DURBAN

Country Orders for Coffins and Wreaths accepted by phone and despatched by rail at the shortest notice.

M. J. PATEL

INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General
Commission Agents

10 Peking Road, Kowloon, HONG KONG.

**Special attention is paid
to indent orders**

Write To Us For Further Particulars.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?

Have you provided for your dependants?

Prepare for the future

Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has
best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760.
JOHANNESBURG.

Phones:— } Business 33-0711
              } Residence 33-5961

Phone 53.

Telegrams 'SOLANKI.'

P.O. Box 208.

Solanki & Co. Ltd.

Merchant & Direct Importers

**Extensive range always carried in
the following:**

Silks, Drapery, Toilets, Per-
fumes, Curios, Fashion Goods
and Jewellery, Wide Range of
Indian, Persian and Chinese
Carpets.

**Stockists of well-known branded
Watches.**

COPPERBELT PIONEER STORE

**Where Quality and Service
are Paramount.**

Luanshya,

Northern Rhodesia.

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING

—CO. LTD.—

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants

—&—

Direct Importers.

**47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.**

SHINGADIA BROTHERS

WHOLESALE AND RETAIL MERCHANTS

Drapery, Outfitting, Fancy Goods,
Curios Etc. Etc.

P.O. Box 114.

UMTALI, S. Rhodesia.

Tels: "Pransilk" or "Shingadia." Phone: 2523.

PREMIER WHOLESALE

(Members of the National Wholesale Association)

Everything for the African Trade. Prints, Khaki,
Calicos, Blankets, Shoes & Fancy Goods.

P.O. Box 319.

Phone: 2523/Extn 1.

UMTALI, S. Rhodesia

RHOD-INDIA LIMITED

Exporters, Importers & Manufacturers Representatives

Piece Goods, Hosiery, Jute Goods.

Enquiries Solicited. Prompt Attention.

"Aryan Mahal" 6th Floor,

Plot 43, "C" Road,

Churchgate Reclamation,

Cables "Indorhod."

BOMBAY, INDIA.

Cable & Tel. Add.: "HARGOVAN".

Phone 29388

P. HARGOVAN & CO.

(PTY.) LTD.

**WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.**

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue

DURBAN.

Phone: 29121/3 (Switchboard)
24979 (Manager)

Cables & Tel. Ad: "PROSPERITY" (All Branches)

P.O. Box 3197

(Established 1927)

Premier Produce Co. (Pty) Ltd.

General Wholesale Merchants
EXPORTERS AND IMPORTERS

Buyers and large Stockists of all kinds of Indian and European Groceries, Provisions, Soaps, Oils, Grains, Beans, Peas, Kaffircorn, Malt, Maize, Maize Products, Wheat, Wheaten Products, Crockery, Hardware and also Coal of all types.

All enquiries for Export and Import to the Head-Office.

Head-Office: "PREMIER HOUSE"
364 Pine Street, Durban.

also at

JOHANNESBURG

BENONI

Phone: 34-3554/5

Benoni Coal Site

P.O. Box 300, Fordsburg,

Phone 54-1813,

82, Crown Road,

Rangview Coal Sites—54-2105

Fordsburg, Johannesburg.

P.O. Box 392, Benoni.

Proprietors:

C. L. Patel, D. K. Patel
V. B. Patel, H. J. Patel
K. C. Patel.

The Star Clothing Factory

Wholesale Merchants

CLOTHING MANUFACTURERS

P.O. Box 237. Phone 514.
Jameson Road, Livingstone,
NORTHERN RHODESIA.

Our B.A. Representatives:

H. L. Hompes & Co.,
(Pty.) Ltd.

Durban, P.O. Box 1301.
Johannesburg, P.O. Box 3480.
Capetown, P.O. Box 824.

ATTRACTIVE SAREE MATERIALS

Self Striped! Georgetown Crepes 45"
Green, White, Pink, Sky, Lemon
4/11 yd.

Self Check Fancy Voiles with Block
Designs 45" 4/11 yd.

Fancy USA Floral Voiles 38" 4/11 yd.

Two Tone and Rainbow Georgetown 45"
All Shades 4/11 yd.

Floral Bembaga 45" Red, Gold,
Green and Blue Designs 4/6 yd.

Bordered Georgetown 45"
All Shades 3/11 yd.

Coloured Georgetown 45"
All Shades 3/11 yd.

Spotted Georgetown 45" Latest 4/6 yd.

Embossed Georgetown 45"
Basket Design 6/11 yd.

Georgetown Jari Work Sarees
14-16-4 each

Georgetown Sarees Cotton Embroidery
12/12/6 each

Benary and Tinsel Jari Borders
Big Range in Stock

BLOUSES

Chinese Embroidered Satin and
Georgetown Blooses and Latest
Skippers 8/11 each.

CHAMPALS!

Plastic Fancy Tops with Heel
Size 7 to 7 10/6 pair
Also Leather 8/6 & 10/6 pair

Write for Samples:

JAYBEE SILK HOUSE

39 MARKET STREET,

JOHANNESBURG.

NEW TYPEWRITERS

POPULAR MAKES

Remington, Smith-Corona, Olivetti,
Hermes, R. C. Allen.

PORTABLE & STANDARD MODELS
AVAILABLE AT:

NATIONAL OFFICE SUPPLIES
(PTY. LTD.)

(Directors: N. V. MEHTA, J. P. GOKOOL; K. V. MEHTA)

LEGAL & COMMERCIAL STATIONERS
OFFICE EQUIPMENT SPECIALISTS

76 Victoria Street, Durban.

PHONES 22622
63535

P.O. BOX 1317
Tel. Ad. NO. 1317.

For Quality Printing Consult:-

UNIVERSAL PRINTING WORKS

Commercial Printers & Calendar Specialists

9 Bond Street, Durban, Phone 25295.

પુસ્તક પર મું-અંક ૨૨
તા. ૪ જુન, ૧૯૫૪.
પુસ્તક નક્કલ જેની ૬.
૧૨ શુક્રવારે બહાર પડે છે

ઇન્ડિઅન

ઓપિનિઅન

પાલિકા ઓપીનિઅન હસ્તે ચાલે ૧૯૦૩માં સ્થાપિત.

પરમતત્વની પ્રાપ્તિ

(શ્રી. જનાદન પ્રભાસ્કર જીવન શાસ્ત્ર માંથી)

જેણે ઇશ્વરની ઓળખાણ કરી
એને તો જગતમાં કોઈ અસ્પૃશ્ય
નથી. એને ઉચ્ચ નીચાનો ભેદ
નથી.

સરદાર વલ્લભભાઈ.

— ૦ —

હજારો મણ કચરો પૂળ
પરિશ્રમ કરીને કાઢીએ ત્યારે
કોઈ હીરો હાથ લાગે છે. આ-
પણે એવો એટો પણ પરિશ્રમ
કચરાડપી બહુ ઠાકવાને અને
હીરાડપી સત્ય શોધવાને માટે
કરીએ છીએ ખરા?

ગાંધીજી.

— ૦ —

મનુષ્યનું મનુષ્યત્વ ઉચ્ચ
ભાવનાઓ સાથે એકરૂપ થવામાં
છે. જેનામાં શીર્ષ, શ્વેત, કમ્બુ,
અર્ધશ્યા, સત્ય, પ્રેમ ઇત્યાદિક
ભાવનાઓનો અભેદ 'વિશ્વાસ
થયો છે. તેને આપણે મહાત્મા,
પૂજ્ય, સંત, અવતારી ગણીએ
છીએ.

કાશીચંદ્રાલ મસરવાળા.

મનુષ્યે આ દુનિયામાં 'કૌશલ્ય' અને પાર્થીવ સુખો માટે કર્મરત રહેવાની આવશ્યકતા છે છતાં તે માટે અધિક મર્યાદાઓ તો તેણે સ્વીકારવી જ નોંધીએ. કારણ કે મનુષ્યને ગમે તેટલી સુખસપ્તિ મળે છતાં તેના અતરના ઉડાણમાં તો એક પ્રકારનો અસતોષ રહેલો જ હોય છે. મુકોપનિષદમાં એનો સ્વેક ઉત્તમ કાખલો મળી આવે છે.

શૌનક નામનો એક સુખી સફળકર્ય હતો. તેણે જાગિરસ અધિ પાસે જઈને પુછ્યું કે "સગવન! ખરેખર એણું શું છે જે જાણવાથી આ મનુષ્ય જણાઈ નાથ, બધાનો માર પામી જવાય."

આ શૌનક એક જાણો જાણીતો વૃદ્ધકર્ય હતો, એટલે કે સામાન્ય સુખસગવડ તેને ત્યાં મળતક હતાં. તેની કીર્તી પણ સર્વત્ર પ્રસરેલી હતી, તે મે તે માણસ ગણતો. આમ ઘરખાર, સંતાન, સપ્તિ અને કીર્તી ઇત્યાદિ, કે જે સુખના સામાન્ય સાધન ગણાય છે, તે બધાં તેની પાસે છે ખરી તેને શાની ગરજ હતી? એમ સામાન્ય માણે આપણને લાગે છે. પરંતુ ઉપનિષદ કહે છે તેમ, તેના મનમાં પરિનૃપ્તિ નહોતી, તેને અંતરમાં નિરાત નહોતી તે શાંત થયો નહોતો, તેની એકિક સપ્તિ તેના મનને શાંતિ આપવા શક્તિમાન નહોતી. તે મહાધનિક હતો, છતાં તેને કશી વાતનો અજાણ હોતો? થી વરતુ તેના આવા સધનસંપદ જીવનમાં પણ મુટતી હતી? હજી તે શા માટે જાણતો હતો? પણ આ પ્રશ્નોમાંથી જ સમજાય છે કે, આ બધું જે જગત દેખાય છે તે શું છે? એ એને સમજવું હતું. એ વિના એને પુરું થત પડે એમ નહોતું. તેને એ વાતની પણ ખબર હતી કે "એણું કશુંક છે, જે જાણવાથી બધું બાણવ ને, સતોષ મળે." એણું કંઈક તત્ત્વ કે વસ્તુ અસ્તિત્વ ધરવે છે એ વિષે તેની ખાતરી હતી. પુર્વ ના સચિત સંસ્કાર બળથી તેનામાં એ તત્ત્વ જાણવાની આકાંક્ષા બની હતી અને પોતાની જાનવૃષ્ટિ છીપાવવા તે અગિરસ પાસે ગયો અને પોતાના મનનું સમાધાન કરી લીધું.

દુનિયાના ઘણા દેશો છતાં પછી સિંક્રેટર પોતાને દેશ ગયો અને પોતાના-શુર કાયાનિસિયસને કહ્યું કે "તમારા આશીર્વાદથી મને આ રાજ્યો પ્રાપ્ત થયાં છે તેથી તે આપને ચરણે પડું છું." ત્યારે શુરે એને અપેલો. જવાબ વિશ્વાસ, જેવો છે. તેણે કહ્યું કે, "અમને સાધુઓને વળી રાજ્ય કેલું? વળી આજે તે જેમ નિર્ગંધ રાજાઓનાં રાજ્ય બળાતકાળે લઈ લીધાં તેમ કાલે તારા કરતાં કોઈ સવથો નીકળે તો તને હપકાક મારી ને તારી પાસેથી તારું સામ્રાજ્ય પણ છીનવી લે. અમને એવાં રાજ્યોની પછી નથી. અમારું ત્યાગીઓનું રાજ્ય તો જુડુંજ હોય છે જે કોઈથી પકાવી લેવાનું નથી."

આ પ્રસંગો ખતાવી આપે છે કે, મનુષ્યના હૃદયમાં ઉડે ઉડે પણ પરમતત્ત્વ ને જાણવાની અપેક્ષા હોય છે. એકલા પાર્થીવ સુખથી તેને સતોષ વળતો નથી. એ પરમતત્ત્વ જાણવા આજ સુખીમાં વિકાસોએ અનેક પ્રયત્નો કર્યા છે. એ તત્ત્વનું તેઓ વચાધર્મ વર્ણન આપી શક્યા નથી તે. પણ એક વસ્તુ તો તેમણે અવશ્ય સ્વીકારી જ છે કે, આ જગતની પાછળ બીજું જગત છે. અને તેનો નિવાસક કલે અદ્રશ્ય હોય પણ કોઈક તો છે જ. પછી તમે એને મારો તે નામથી ઓળખો!

મહાત્મા ગાંધીજીની કલ્પના પ્રમાણેનું 'રામરાજ્ય' તેમજ ઇશુએ બાઈબલમાં કહેલું 'પ્રજનુ રાજ્ય' અથવા ગીતાએ જણાવેલું 'પરમધામ' કે જ્યા ગયેલું કોઈ પાછું આવતું નથી, એ જે આપણે પ્રાપ્ત કરણું હોય અથવા જ્ઞાનવંમાંથી દેવ-શનું હોય તો આપણે આપણું શાસકારીએ ઉપદેશો આપેલા પ્રમાણે જીવન નિર્ગમન કરવું જોઈએ શ્રી. પતંજલિ, કણ્વદ, જેમિની આદિએ જે માટે આપણને યગનિરમના પારી રાગે આપી આપેલા છે.

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૪ જુન, ૧૯૫૬.

આપણું ભાવિ

ની હાલના કાયદેસરે જોઈ એન્યુરેશન ચી. બુપસન, જેનો દમણીય પોતાના દેશ પરથી ફરમલ થયા છે, તેમના આપણે ગાટે શીખામણના ઉદ્દેશ બોલ એ દત્તા છે, તમે સંધીને રહેજો! આ સંજોગે તેમણે ઇન્ડિયન એન્યુરેશન કમીટી તરફથી એ. આઇ. ઇ. ૭ હોલમાં તેમના માનમાં મંગેલા વિદાયગીરીના મેળાવડામાં ઉપસ્થાતી હતા. આ સુવર્ણ શીખામણ માન દક્ષિણ આફ્રીકાના દ્વીપકાંડને નહિ બધક સંબંધી બીન-ગેરજોએ હેન રાખવાને જે કદી પણ થયત હોય તેા નિ સંકરણે તે આજનો છે. બુતકાળનો ઇતિહાસ આપણને સીખવે છે કે સંબંધી પ્રજાઓની પક્ષીત્વ કુખ્ય કારણ કુસપ હતું. કુદરત આપણને કમલે ને પગલે સીખવે છે કે “જ્યાં સંપ લા જાંપ અને કુસપ ત્યાં નાશ.” ક્રીડીત્વ જીવન નીકળેલો. પેલી એકલ કે કલ એક ક્રીડીના જીવનની છી કોમત છે? પરંતુ ક્રીડીત્વ પણ દાંથી જેવા પ્રાણી ને પણ નાશ કરી શકે છે. હિંદ દેસ બ્રીટીશના હાથમાં ગયા હતા તે કુસપથી બદલવેલો હતો. “જાવો રાજ્ય કરો” એ બ્રીટીશી એક માત્ર સજ હતું અને કમજબ ખસે. વર્ષ સુધી જાણ લગી કુસપથી એ દેશની જીવિક કીન થઈ મછ હતી લાં લગી તેઓએ તેન પર રાજ્ય ચલાવ્યું. જેવા તે સંગીત ચયો તેવીજ તેની આજ્ઞાકી તેને યુના પ્રાપ્ત થય. પરંતુ બ્રીટીશ રાજ્યકર્તાઓ ચક્રાર છે અને જતાં જતાં પણ હોંડ અને પાકીરતાન એવા એ દેશના જે ભાગલા પાડી ગયા અને આજે પણ એ દેશપરને આક્રમ કરી પાછા મેળવવા તેનો જામ લઇ રહ્યા છે. અને આપણી અકલકલ ને આપણે સુમાવી એસીકું અને આપણા રાષ્ટ્રના હાથમા રચતા થઇયું તો જરૂર તેઓ તે મેળવશે.

આ પ્રાસ્તાવિક સંજોગે અમે એકલા મારે જન્મ્યા છે કે જેથી દક્ષિણ આફ્રીકામાં ખાસ કરી દ્વીપકાંડ તરીકે અને સામાન્ય રીતે બીન-ગેરજો એ તરીકે આપણે આપણી પોતાની સ્થિતિનો વિચાર કરીએ. જ્યાં એરીયાક એકલ તેમજ કલર્ડ ફ્રેન્ચાઇઝ બીલ, જેનું જારિ આજે નાલપાપર છેલ્લું રહ્યું છે, તેમજ વેસ્ટર્ન એરીયાક રાષ્ટ્રવલ બીલ સહીત બીન-ગેરજોને

સપાતા મર્યાદા કાપતા જે તરફથી પાલેમેન્ટનાથી સવેગે પસાર કરી દેવા માં આવી રહ્યા છે, જે બીન ગેરજો પુરેપુરા સંગીત થઇને ઉભા રહે અને જન જર્તા સુધી પણ અડગ ચસે નહિ તેા સરકારથી અમલમાં સુધી ચક્રાયેજ નહિ. તેમ કરતાં કલ્પ્ય દગરેલી સંખ્યામાં આપણે તારાજ થઇ જવું-મરી જવું પડશે પરંતુ આપણી ભાવિ પ્રજાને મારે આપણા પ્રશ્ન-દાન હો. આપણે સુરક્ષિત રાખી જાવ

આપણા જાણીયા નિરાશાથી આજ પ્રજા અમને પુછાયા કરે છે કે: “આ દેશમાં આપણું અવિવ્ય શું છે?” તેનો પ્રતુત્તર અમે શું આપી શકીએ? ને આપણા આર્થિક લાભોની દ્રષ્ટિએ જ આપણે વિચારીએ તો મેશક તે થઇ જ શકે છે. પરંતુ આપણામાં જે કષ્ટરપર અલ્પ હોય અને સુવર્ણ તેને જ અર્પણ કરી છએ અને દસ માથલો રાવણ જે આપણને બહીવડાવી રહ્યો છે, તેનાથી નહિ કરતાં અમે તે ચાપ તો પણ તેને શરણ નજ થઇએ તો આપણી ભાવી પ્રજાને મારે આપણે બરિમ ઉભજવળ કરી જઈયું તેના સિવાય બીજા આપણી પાસેથી રાની આશા રાખી શકાય? આપણે કંઈ એકા સદાકાળ જીવવાના હીએ. તેમ આજે જેઓ આપણાપર જીવમ વર્તાવી રહ્યા છે તેઓ પણ એકા સદા કાળ જીવવાના છે. બાનેને અલ આવવાનો જ છે. તો પછી કષ્ટર, કે જે એકજ સમજાનો જીવાડનાર અને મારન, ર છે, તેનાપર બધા રાખી સવ ને અ તર લડતાં મરવું વધારે કલપણ બરેહું નહિ ગણાય? આજ એક સીધી અમલનો પ્રજા દક્ષિણ આફ્રીકાના સમજા બીન-ગેરજો સમક્ષ આજે ઉભેલો છે.

કલર્ડ ફ્રેન્ચાઇઝ બીલ પર કલર્ડ લોહા મા બ.ગ.સ પાડવાને ડો. મલન આજે તનતોડ પ્રવેનત કરી રહ્યા છે, જે તેમાં તેઓ સહજ થાય, અને કલર્ડ બેલિ પાસે કોમી મતાધિકારનો સિદ્ધાંત સ્વિકારવી શકે તો તેઓ બાને છે કે તેઓનું કાવં સિદ્ધ થશે. જો હીંગે, જેવા તેમના હાથમાં રમતારા જે તેમને મળી આવશે તો જરૂર તે સિધ્ધ થશે જ, અને એવાજ લોહા જે દ્વીપકાંડે અને આફ્રીકાનામાંથી પણ તેમને મળી આવશે તો તેઓનું પણ જરૂર આવી

બન્યુ સમજા બેવું. આથી મી. ગોર્ડીંગ, કે જેમના પગમાં પર તેમના પોતાના લોહાના જ નહિ પરંતુ સમજા બીન-

ગેરજોના અવિવ્યનો આપ ર રહેજો છે, તેમણે તેમજ આપણે ડીએ ચેતલ રહેવાનું છે.

વિવિધ ખબરો

સીસાને તદ્દરથ રહેવું જોઈએ
સીસાના કોમલ અને ટ્રેડના માનીસદર માં આ.ર. ઇ. સેનાનાયકે જણાવ્યું કે જે સીસાને કોમ્યુનીસ્ટ કે બીન કોમ્યુનીસ્ટ રાજને રથાન આપે તો તેઓ આક્રમણ આમંત્રે છે. આ આક્રમણ એકમ બેખળ અને હાદ્દી જન બેખળથી થાય. સીસાની નીતી ફરશાવતાં તેમણે જાપાનના પર્લ હારબર પર થયેલા આક્રમણની માફ આપી હતી. વડા પ્રધાન સર જોન કોટલેવાલે તદ્દરથતાની નીતી અન્વય રાખી છે.

સીંગાપોરમાં નવું રાજ્ય બારણું
સીંગાપોરની સરકારમાં સુદાયકા સમયેને જવાબદારી આપવા મારે નવું બંધારણ લખાડ કરવામાં આવશે. હવે લેટસલેટીવ કાઉન્સિલની જગ્યા એ રથ સુદાયકા સમયેની લેટસલેટીવ એસેમ્બલી લખાડ કરવામાં આવશે. કાઉન્સિલ એક બીનીસ્ટમાં પણ સુદાયકા સમયેની વહુમતી હશે. પરદેશીય, બંદરનવ સીંગાપોરની અને સંરક્ષણ સીમા. દેશના બીજા કોઈમા તેઓ જવાબદારી ધરાવશે. મવરનરના રીઝર્વ હકોમાં ફેરફાર થશે નહીં

લ.હિં.રે કેન્દ્રેસમાં દક્ષીણ આફ્રીકાના મતને અપાયલું માન

લાહોરમાં બરપથી બીન-સત્તાવ ર “કમનવેલ્થ રીવેલન્સ કેન્દ્રેસ” મારેના દક્ષીણ આફ્રીકાના પ્રતીનીધી મી. પેટ્રીક ગેરડન મારે જણાવ્યું કે જતીએદ જાણતમાં દક્ષિણ આફ્રીકાના પ્રતીનીધીઓમાં મતએદ હેવા છતા સભામાં તેમણે સારી છાપ પાડી છે.

લંડનમાં ફરદ બંદીયા એસેસીએશન મા ભેલતા તેમણે જણાવ્યું કે કેન્દ્રેસ માં દક્ષિણ આફ્રીકાને મત મંજુર રાખવામાં આવશે નહોતો. છતાં પ્રતીનીધીઓએ એવી છાપ પાડી હતી કે તેઓ એક મુશ્કેલ સવાલ ઉઠેલી રહ્યા છે.

કેન્દ્રેસમાં જાહેર મત હતો કે દક્ષિણ આફ્રીકાના ગેરજોએ પેલે ખાસ છુટો મેગવરાનો હક ધરાવે છે એ માન્યતા હોડી ફેવી જોઇએ અને સમાજમાં હાલો આપી પોતાના હકનું રથાન, મેજવલું જોઇએ. કેન્દ્રેસને સમાન હકકવાળું લોકચાસન એક માત્ર બેખળ સ્વિકાર્યું હતું.
કોમ્યુનીસ્ટ ચાલનાં યુ. એન.
ઓમાં એસવા લાલક નથી
યુ. એન. ઓ. મારેના યુનાઇટેડ

રેટસના મુખ્ય પ્રતીનીધી મી. હેનરી કોમેટ લોને જણાવ્યું કે યુ. એન. ઓ. માં પ્રતીનીધીત્વ ધરાવવા મારે કોમ્યુનીસ્ટ ચાલના નાકાવક છે. તેમણે ખાતી આપી હતી કે કોમ્યુનીસ્ટ ચાલનાને યુ. એન. ઓ. માં લખાડ કરવા મારેના કોઇ પણ પ્રયાસનો યુનાઇટેડ રેટસ સામનો કરશે. કોમ્યુનીસ્ટ ચાલના જેવા કોઇ પણ દેશ, જે કુલને રાજદ્વારી નીતી તરીકે માને છે, તેને યુ. એન. ઓ. માં લખાડ કરવાથી યુ. એન. ઓ. ના બેખળે ચરમ બરેહુ ખતોવે છે.

સાઉથ-વેસ્ટ આફ્રીકા પર
યુ. એન. ઓ. માં ચાલવા
સાઉથ વેસ્ટ આફ્રીકા પરની યુ. એન. ઓ. કમીટીના પ્રતીનીધીઓએ દક્ષિણ આફ્રીકાની સરકાર સહાય વેસ્ટ આફ્રીકાના સવાલ પર સાથ નહીં આપ્યો

ઈલ મુખારક

આ લખી રહ્યા છીએ ત્યારે કુસ્લીમ આલમને રમજાન છડ નો મહાન ધર્મિય તહેવાર સુરવાર થા શુક્રવાર એ બેમાથી કયા દિવસે આવશે એ ચાકકસ હતી શકાતું નથી. પરંતુ જે દિવસે આવે તે દિવસની અમાર સમજા કુસ્લીમ ધાર્મિકને અમે હકથથી સુખારકખાડી આપીએ છીએ અને આવતું નવું વર્ષ તેઓને સુખરૂપ અને આખાડી આપનારું નીવડેા એવી કષ્ટર પ્રત્યે પ્રાર્થના કરીએ છીએ.

હોવાથી અણગમે, દરશાળે છે. આ કમીટી યુનાઇટેડ નેશન્સ સેક્રેટરીવેટ તરફ મારેલો સ હિમ-વેસ્ટ આફ્રીકા પરનો હેવાલ તપાસવા મળી હતી. હેવાલ લગભગ ૮૦૦ પાનાનો છે. કમીટીએ આ સવાલ ૪ વીમાગમાં તપ સવા નકકી કર્યું છે.

(૧) પોલીટીકલ અને એકમીનીસ્ટ્રેશન (૨) આર્થિક (૩) સોશીલ અને (૪) એડ્યુકેશન.
હેવાલ ૧૯૪૬ પછી આજ સુધી સહાય વેસ્ટ આફ્રીકાના એકમીનીસ્ટ્રેશન ની માહીતી આપે છે. ૧૯૪૬માં દક્ષિણ આફ્રીકાએ હેઓ હેવાલ આપ્યો હતો
છરગવેના ડો. એનરીક ફેલોમારે જણાવ્યું કે દક્ષિણ આફ્રીકાની સરકાર વરવાર સ હિમ વેસ્ટ આફ્રીકા પરની યુ. એન.ની સત્તાનો કનકાર કર્યો

[illegible]

ગંદીપત્ર નિહાળવા આવેલા
ચીરંજીવના પ્રધાન

૩૦.૧૦.૨૦૧૭
 ૧. ૨૦૧૭-૧૮ ના આર્થિક વર્ષમાં ૧૦૦ કરોડ રૂપિયાનું
 નાણાં પાલિકાના કબજામાં આવેલું છે.
 ૨. ૨૦૧૭-૧૮ ના આર્થિક વર્ષમાં ૧૦૦ કરોડ રૂપિયાનું
 નાણાં પાલિકાના કબજામાં આવેલું છે.
 ૩. ૨૦૧૭-૧૮ ના આર્થિક વર્ષમાં ૧૦૦ કરોડ રૂપિયાનું
 નાણાં પાલિકાના કબજામાં આવેલું છે.
 ૪. ૨૦૧૭-૧૮ ના આર્થિક વર્ષમાં ૧૦૦ કરોડ રૂપિયાનું
 નાણાં પાલિકાના કબજામાં આવેલું છે.

તેમણે આદ્ય મહાલનો પદમધ્યના પ્રવાસ
કયો હતો. અને સદાકારી મંડળી
દ્વારા થતા આ અગાધના કામથી
તેમણે સંતોષ વ્યક્ત કયો હતો.

ધારાસભ્ય શ્રી. લક્ષ્મીબાઈએ તેમને
મંડળીના કામકાજની રૂપરેખા સમજાવી
હતી. આ વિભાગમાં ચાલતી વિવિધ
રચનાત્મક પ્રવૃત્તિઓ પણ તેમણે
નિદાણી હતી, જે સ ૧૯૩૦માં
ગાંધીજીની જે રચનાથી કરાડીમાં
ધરપકડ થઇ હતી તે રચના તેમજ
રાષ્ટ્રીય ચાળાની બ્રહ્મકાંડ લીધા પછી
અહીંની ખાદીપ્રવૃત્તિ અને સદાકારી
મંડળીની એકીસે આવી એ અને
પ્રવૃત્તિ સંબંધી આદિતી મેળવી હતી.
ઉત્તર પંદરા, બિહાર, દુર્ગાજી, કલોલક
અને દિસિયમાં પકોચની એક સાથ
જોડવા રૂપિઆની પૃષ્ઠીનું ઉત્પાદન
અહીં અને છે એ આજી તેમણે સંતોષ
વ્યક્ત કયો હતો.

જીવન માસની જીવન તવારીખ

“सुदरी”

- ના. ૧ ઐવરેશ્ટ સિખરનો વિનય, તેનહીંગઃ હીલારીને સરળતા ૧૬૫૩.
 ૨ નેસપ મેરીયાદ્દીઃ ઇટલીના દેશમતત્તુ કાપરેરા ઇટલીય મરણ ૧૮૮૨.
 ૩ તીલપમ દ્વા ૧; કનડ સરકલુમ્મલ શોધકનુ લંડનમાં મરણ ૧૬૫૭
 ૪ દનરત મકમદ પેયંમરના મકકામા જન્મ ૫૭૦.
 ૫ " " " " " મરણ ૧૩૨.
 ૬ સત્રાટ દર્શવર્ધનનો રથાનેધરમાં જન્મ ૫૬૦.
 ૭ ઉપાધ્યક્ષીને આગામરના ખુન માટે લંડનમાં ફાંસી ૧૯૪૦.
 ૮ એમનેસ બેડન પાવેડ, મર્ડ ગાઇડસની રથાપકનુ લંડનમાં મરણ ૧૯૪૪.
 ૯ મેલીક રફોલસ; રેડેશીય સર કરનારનો ઇંગ્લંડમાં જન્મ ૧૮૫૩.
 ૧૦ લેડર્ ડીમલર; બ્રીટીશ નેવય બ્રીટીશરનુ પીરસમા મરણ ૧૯૧૬.
 ૧૧ લુઆન ડી કાઇ, સ્વતંત્ર ચીનના પહેલા પ્રધાનનુ અવસાન ૧૯૧૬.
 ૧૨ કાઉન્ટ ડેમીસે કેવે.ઉર ઇટલીના દેશ નેતાનુ મરણ ૧૮૬૧.
 ૧૩ ડેપ્ટન રોબર્ટ રોકાટર બ્રીટીશ એક્સપ્લોરરનો કેપનપોર્ટમાં જન્મ ૧૮૬૮.
 ૧૪ સર આર્થર કોનન ડોલનનુ ઇંગ્લંડમાં મરણ ૧૯૩૦.
 ૧૫ મદારાણા પ્રતાપસિંહનો ચિતોડમદમાં જન્મ ૧૫૩૯.
 ૧૬ સર સોરાબજી પે.ચખાનાવાળાનુ મુંબઈમાં મરણ ૧૯૩૭.
 ૧૭ ચાર્લ્સ ડીડન્સ; મદાન નવલકથાકારનુ લંડનમાં મરણ ૧૮૭૦
 ૧૮ અનો જરથુએ, ઇરાનના ઇસ્લા શાહનુ બંધનમાં મરણ ૫૮૩ B.C.
 ૧૯ બ્લોઝ રોકેન્સન; દેવે બેડન શોધકનો ન્યુ કારલમમાં જન્મ ૧૭૮૧
 ૨૦ એલીસ વેગરટર; નોવેલ લેખિકાનુ ન્યુ યોર્કમાં મરણ ૧૯૧૬.
 ૨૧ પાંદુરંજ સાને ગુરજ મદારાણી સંતનુ મુંબઈમાં મરણ ૧૯૫૦.
 ૨૨ બે-ટોની મન, બ્રીટીશ મુલકસીનો ઇંગ્લંડમાં જન્મ ૧૮૯૭.
 ૨૩ હવિ ચાર્લ્સ કોન્લી; નવલકથાકારનો કેપનસાવરમાં જન્મ ૧૮૧૯.
 ૨૪ સંત કપીરનો મગદર કાશીમાં મદોલસર્ ૧૫૧૮.
 ૨૫ દેવચંદ્ર ચિત રંજન દાસનો હાઈલીંગમાં દેહોલસર્ ૧૯૨૫.
 ૨૬ બહોન વેસલી; મેથોડીસ્ટ વેસલીન પંથ રથાપકનો જન્મ ૧૭૦૩.
 ૨૭ કાસીની રાણી લક્ષ્મીબાઈનુ શુદ્ધ ગુમિપર અવસાન ૧૮૫૮.
 ૨૮ મેક્સીમ ગોર્કી; રશિયન સાહિત્યકારનુ મરણ ૧૯૩૬.
 ૨૯ નાદીરશાહ; ઇરાનના પાદશાહનુ ફરોહાબાદમાં ખુન ૧૭૨૭.
 ૩૦ નેસપ મેગ્રીની; ઇટલીના તત્તવચર્ચે ક્રમોચ્ચામાં જન્મ ૧૮૦૫.
 ૩૧ રથાગા પ્રસાદ શુકરેશનુ ચીનગરમાં મરણ ૧૯૫૭.

- ૧) ૨૪ જાડાન બેન્ચીન, યાત્રીશ મુસોનું એ કસરે કંઠાપરમાં મરણ ૧૬૪૭.
- ૨) ૨૪ દાનેવરી બેન્ચી કાનંગી બેન્ચીન L. ૫.૮૫ માં મરણ ૧૬૪૬.
- ૩) ૨૬ લે ૬ નીચમ કુટીન, નાનગેનામે બેન્ચીનમાં જન્મ ૧૮૨૪.
- ૪) ૨૭ આર્થર્ પાનેસ, આપરીશ ફેમલકતો બેન્ચીનમાં જન્મ ૧૮૪૬.
- ૫) ૨૭ પાનમ કુસરી રાજકુટા મિદનું પાનમમાં મરણ ૧૮૭૬
- ૬) ૨૬ કનિ મધુસુદન દત્ત (માદકત) પાન નાચ લેખનું મરણ ૧૮૭૭
- ૭) ૨૬ સત પીટર અને સંત પેત્ર, ધર્મ માટે રોમમાં શપીટ થયા ૬૩.
- ૮) ૩૦ કનિ "લેખ" જન્મ ૬૩ શુભતો દ્યુતામદમ જન્મ ૧૮૭૭.
- ૯) ૩૦ દીક્ષા દાદા દાદાભાઈ નવચે. ૧૭ મુગદમા મરણ ૧૬૪૭.
- ૧૦) ૩૦ સર દીનશ મ. લેકટ પીટીટ, દાનેવરી પારણીમે જન્મ ૧૮૨૩.

તંદુરસ્તી અને શક્તિ વાટે

આ શિક્ષાકર્તાની રોજીરૂટ ખાતો.

શ્રી. ૧૩-૬ સ્વચ્છ.

આપણે જ ચોરસ હોઈ :

કેપીટલ્સ વાલકની હોટેલ

(ਪ੍ਰੀ ਫੇਰੀਂਡ ਗਲਿਸ਼ ਆਇਸ)

ગ્રે અને વિડેટોરીયા સ્ટ્રીટના જુથાપર - હરબન.
ફોન નંબર ૨૩૪૧૬   રહીશામ : KAPITAN

K.M.L. 10113

Manufacturing Jewellers and General Dealers

22 ct Jewellery made to order in latest designs

અગિય દેરટ

સોનાના કાગળના ખાસ અગારી જાતી રેખરેખ નીચે અમને અપાયલું
કામ સંતોષ થાશે એવી રીતે કરાશે છીએ.

નકલેષ, જુદી જુદી શીઝાનની ભાગડી, ગાંઠિયા, શાકીની ખીન, વીંટી
પાકકમ ઓરંગ વીંટરે બનાવીએ છીએ.

106 Prince Edward Street, Durban.

ભારતનો પત્ર

(અમ.રા. ગુજરાતના તારકથી)

ગુજરાત તા. ૨૨-૧-૫૪.

ભા. વનમર તારાપુર વચ્ચે એક મેકન ની રેલવે બાંધવા સામે સીરાઈ ના અન્ય બે ગોત્રો સખત વિરોધ ચાલુ છે. આ પ્રત્યે સીરાઈના પ્રધાન મંડળ માં ગયું કરાકરી જન્માવી હતી. ગુજરાતના કેટલાક ભાગોની પ્રજાને પણ આ રેલવે બાંધવા સામે વાર્તા છે. આ વીરે બીજાનું એમ, કહેવું છે કે આ નવી રેલવેની બેઠકોનાં એકલાને જ થોડો કાળ થાય એમ છે. આવન-ગરનું બંધ સડું નથી અને જાતલ રેતીના બરડાને કારણે તેનો વિકાસ થાય તેમ નથી. એટલે સીરાઈના બંદરી જુલેપારને પણ આથી ખાસ લાભ નહિ થાય. તેથી રાજકોટ અને વડોદરાને યોગ્ય રેલવે લાઇનથી જોડતી રેલવે બાંધવાની કિંમત કરે છે અને કહે છે કે, આ જોડાણથી સમગ્ર સીરાઈને લાભ થશે. આવનગર-તારાપુર રેલવેની તપાસ કરનાર રેલવે અધિકારીએ એમ કહેવા કહ્યું હતો કે, આ રેલવેથી સીરાઈને દુકામાં દેડ રસ્તે ગુજરાત અને અંધ ભારતના વિસ્તાર સાથે જોડી શકાશે. આથી આજુબ પછીના વિસ્તારમાં માલ-જાતલોના ચંતા ભારે જોવાને હજારો જાતની છઠાંશો તથા વીરમગામ, અને સાબરમતી ખાતે ચતી રૂકાવડોને દુર કરી શકાશે. વધુમાં એથી વીરમગામ, સાબરમતી અને અમદાવાદ રેલવેને વિસ્તારના માટે ચનારે કે એક કરોડ ને, ખર્ચ થયો જશે, જેમકે નવી જાહન બંધાતાં એ લાઇન પરનો જોડે સાથ થશે જશે.

ગુજરાત અને સીરાઈમાં આ રેલવે અંગે જે પક્ષોના હમ્મકને કારણે આ રેલવેનું બાંધકામ ને અત્યાર સુધીમાં પ્રગ્ન થઈ જાયું નેતરું હતું તે હજી સહ પણ થયું નથી.

સીરાઈ કોંગ્રેસની કારોબારી અને પાલિમેન્ટરી સમિતિની સભામાં આ રેલવેનો પ્રશ્ન હાથ ધર્યો ત્યારે ભારે પ્રધિષ્ઠ થયું હતું. સમગ્ર સાળ આજોપો અને પ્રતિ-આજોપો થયા હતા. આ સભામાં કોંગ્રેસના મદદમતી બી બમ વર્તમાન મહેતા પણ હાજર રજા હતા. સંખ્યાબંધ સભ્યોએ આ રેલવેને સખત વિરોધ કર્યો હતો. એક પ્રધાને તે, આ રેલવેની જોજના બાજબી થવા વચ તે રાજનાયુ આપવાની ધમકી આપી હતી. પરંતુ સીરાઈના મુખ્ય પ્રધાન શ્રી દેવરમણએ ધીરજ પુર્વક અને પક્ષોને સમજાવી ચર્ચા કાઢ્યો હતો. તેમજ આ રેલવેના સામેના વિરોધને અમદાસ કરી બકામણ ક-વા કોઈ નિષ્ણાતની નિમણૂક કરવાની દર

ખાતર મુદ્દા હતી. જેનો બાંધાઈ રતીકાર કર્યો હતો.

ગુજરાત સીરાઈ અને મુંબઈમાં હજી જનની મોસમમાં એક આવી નથી. સેક્ટો અને હબરોની સંખ્યા માં જન થાય છે. ગુજરાત-સીરાઈ માં પડી રહેલી અસહ્ય મરમી જતા જનમાળો પુરજોશમાં આગળ વધી રહ્યો છે. મુંબઈમાં જગમગ પંદર હબર અને અમદાવાદમાં પાંચ હબર જાગે અવાજો અંદાજ છે. એકલા પાટણ જેવા નાના શહેરમાં એક હબર જાગે થઈ છે, હજારમાં તથા હબર રેલમાં હજી મુખ્યત્વે વીરદી રહે છે. જે અગાઉ સંખ્યું હતું તેમ હજી સુધી ક-પાંચો ગદાજા જવાના ખાતે, સહ આજે બન્યા નથી. પણ વરરાજા રેલ માં એકલા ચડી અને બાકીના જાનેયા રોશન ઉપર પોટરોમાંની હવા ખાતા રહી જાય અથવા તે જાનના બધા ચડી જાય અને મકેકાગુડીમાં વરરાજા પાછળ રેલવેને રહી જાય એવા ખાતે અખળાને પાને ચડી અથા છે. એટલે હવે જન એકાદ દિવસ વહેલી કાઢવા ના પગલાં પણ શાણા માણસો લઈ રહ્યા છે. વરરાજા એકલા કન્યાને જામ પકોચે ત્યારે તેમની ક્વી ગાન-સિક દશા થાય એ તે અનુભવ થયો હોય તેજ જાણે. આટલા મોટા પ્રમાણ માં જાનેને કારણે બાણા વિસ્તારમાં બી, દુધ, મરચાં, ખાડ મગેરના બાવ મા અસામન્ય છછાગો અવી મયો છે. ઘીના બાવ મયો ર. ૧૪૦ પર પડેગી મયો છે.

માણ વર્ષના અંત સુધીમાં સીરાઈ ના કુલ ૪૨૬ = જામેમાંથી અધો ઉપ રાત આમેને અને સીરાઈના પ્રાંતે છછાન. મુખ્ય મુખ્ય પ્રદેશને અવરી લેતી રજ વિકાસ યોજનાએ અમલમાં આવી ગઈ હતી. આ રજ યોજના એમાંથી ૮,૧૨,૮૨૨ની વસતિ ધરવતા હજી આમેમાં ૧૧ વિકાસ યોજના આને અગલ થઈ મુક્યે છે. બાકી ની ૧૩ યોજનાએ એક પછી એક અમલમાં આવી રહી છે. આમાંની તથા યોજનાઓ ચાલુ મહિનામાં અમલમાં આવે છે. આ તથા યોજ નાઓ સોરઠમાં પોરબંદર વિભાગ, દાસારગાં જામ જોધપુર વિભાગ અને જોડીકવાડમાં બીલિયા વિભાગમાં અમલ મા આવશે ગુજરાતમાં હવે નહીએ માં નાના બંધની યોજનાઓને બદલે મોટા બંધની યોજનાઓ હાથ ધરવા ની અને સુધારમતી અને નર્મદાના

બંધની યોજનાઓનો બીજા પંચ વર્ષે યોજનામાં સમાવેશ કરવાની જોરદાર ગામળી થઈ રહી છે

ભારતની લોકસભામાં માર મ.સ ના માળા પછી કરીધી ભારતની વિદેશ નીતિ અંગે ચર્ચા થઈ હતી. ભારત ના વડા પ્રધાન શ્રી નેહરુએ ચર્ચાની શરૂઆત કરતા ભારતની વિદેશનીતી અંગે નીચેના મુખ્ય મુદ્દા રજી કર્યા હતા.

સામુદ્રિક સલામતિ : અમેરીકા નરકથી અગિર એશિયાના દેશોના સામ્ય વાદી દેશો સામે સંયુક્ત સંરક્ષણ જોરસે રચવાના પ્રયાસ વિં તેમજે કમ્યું હતું કે, સામુદ્રિક શાંતિ કારાજ સામુદ્રિક સલામતિ અપી શકે તેમ છે. બીજી રીતે જરૂર વધારવાની ધમકીના બળ પર રચાયેલી સામુદ્રિક સલામતી ની યોજનાથી તે, આજ શાંતિનું વાતર વરજી જાય અને અમનું સામ્રાજ્ય બધાયે. આને વિશ્વમાં સલામતિ અને સમજદારીને એક આજ મામ, જુલો અને જીવવા દો, બીજાનું આક્રમણ કે દબાવ સહન નહિ કરતાં બીજાને જે તા ન કાવતી રીતે રહેવા દેવાનો છે. તિમેટ અંગે ભારત-ચીન વચ્ચે તત્તે તરમાં થયેલા કર,રથી શાંતિ માટેના વિસ્તારમાં મુચક વધારો થયો હતો. આ કરાર પાછળના સિદ્ધાંતો અર્થ વારતવિક રીતે એક બીજા પર આ-દમણ ન કરવું અને એક બીજાના દેશ માં દબાવ ન કરવાનો ચતો હતો. જે શાંતીકરી રીતે સાથે જીવવાનું આજુ દ્રષ્ટિવું બીજા દેશો પણ અપવાને તે આને વિશ્વની મોટા ભાગની મુરોલી એ, અદમ્ય થઈ જાય અને સમગ્ર એશીયા અને એથી આગળ વધીને સમગ્ર વિશ્વમાં શાંતિનું વાતાવરણ જગાજ જાય.

જાતીના પરિપદ : એશીયાને જાતી-વા પરિપદ સાથે થયેલ મહત્વનો સંબંધ છે કેમકે એશીયાના આવિનો આધાર દીંદી ચીન અને ફોરીયામાં ખનનાર ખાતે પડે છે. જે આ બંને દેશો અંગે કાંઈ સમાધાન થવાનું હશે તે વાટાપોટો દ્વારા થશે; કેઈ એક-બીજા પર સમાધાન લાદી શકશે નહિ. આને વિશ્વમાં જાને પક્ષોની તાકાત એટલી સરખી છે કે, ફોરીયામાં જામેલી મગાઈ પરથી જેખાઈ આવે છે તેમ કેઈ એક પક્ષ બીજા પક્ષ પર કમ્યું લાદી શકે તેમ નથી. જે પશ્ચિમી સત્તાએ જે દીંદી ચીન અંગેની ભારત ની યોજના પર વહેતાં છક્ક આપ્યું હોત તેા થાણી ખુના ગરબી નિષારી શકાઈ હોત અને દીન બીન કુ ખાતે જે હબરો જેવ રીતેના વધારા બધા અને હબરો કેદ પકડાયા એવી રિથતિ જાની થઈ નહોત. હેટલી કેદનિક સદીઓથી એશીયાનું એ કુબોગ છે કે, એશીયાને લાકીવાદી શુધાખીમાં રહેવું પડ્યું છે એટલુંજ નહિ પણ

એશીયાની ધરતીને બીજાઓ મારે મુક નું સમર્થનથી બનવું પડ્યું છે. એટલે એશીયામાં મુક બંધ થયું નેતરું અને ખાસ કરીને બીજાઓ તેમના પોતાના હેતુધર એશીયામાં જે મુક થયો છે તે બંધ થયું નેતરું, એવી જો અંગે પ્રચ્છા સખાએ તેા ન્યાયી છે. કમજાજ રવતંબતા જોજવાનાર દેશો માટે શાંતી એક અનિવાર્ય જરૂરીયાત સમજા છે. એશીયામાં શાંતી બળવવા માટે પહેલ કરવા અને તે અંગેના જોડે જોડાવા ને ભારત તકબાર છે.

ભારતમાંની પરદેશી વસાહતો : ભારતમાંની જે વસાહતો અંગે અત્યારે ભારત સરકાર અને જેન અરકારના પ્રતિનિધિઓ વચ્ચે પેરીસ ખાતે મંત્રણા ચાલી રહી છે. ભારત એમ માને છે કે, લોકમતની રિધિ કર્યા નિર્નાજ આ વસાહતો ભારતને સોંપી દેવી જોઈએ. જેન વસાહતોમાં અ માદી માટેના જંગે જોર પકડ્યું છે. પરંતુ દીંદ હજી એકપક્ષી રીતે મુજા કર,યેલા વિતરિનો કન્યા લેવનો હરદો રાખવું નથી અને સરકાર માને છે કે, એક સમાધાન જેન સરકાર સાથેની વાટાપોટો પછી જ થઈ શકે. એટલે અંગે કાંઈ સ.થે વાટાપોટો કરી રજા છીએ અને હું આજા રાણું છું કે આ વાટાપોટોનું સંતોષકારક પરી-ણામ આવશે

જોવાનો છલેખ કરતાં શ્રી નેહરુએ જણાવ્યું હતું કે, વિશ્વમાં જાનેલા બીજા ખાતેના લીધે જોવાના પ્રજનો ઉંચ પછું વધુ સહેલી બનશે. ભારતને છલો-સાતલો વરસ પહેલાં ખીટન અને પોટુંગલ વચ્ચેના થયેલા કરારની, ના. પોથે તથાસો વર્ષ પહેલાં અધુરું જમત પોટુંગલને સોંપી દેવાના બદાર પાડેલા હતવા અને નાટો કરારની પાદ અપાય છે. ભારતને એમ જણાવાય છે કે, જોવા પોટુંગલને એક અતરંગ ભાગ છે. પોટુંગલના સત્તાવીરો હજી માન-સિક રીતે મુંબઈ દાંપુ દાવળમાં અપાયે હતો એ મુગમાં જાય છે. પરંતુ ખીટન-પોટુંગલ વચ્ચેના કરારો અને નાટો કરારને દખતી રીતે જોવા સાથે કાંઈ સંબંધ નથી. દહીકતમાં નાટો કરારમાં જોડાયેલા કેટલાક દેશો એ આવી જાહેરાત પણ કરી છે. બાકી ની સરકારોને ભારત પત્ર લખી, પોટુંગલના વડા પ્રધાનના આ લાવા પ્રત્યે તેમનું ધ્યાન દેવું છે અને અંગે આજો રાખીએ છીએ કે આ સરકારો પણ પોટુંગલના હવાને માન્ય નહિ રાખે.

કેદ દિવસની અર્થ પછી પાલીમેન્ટ ના બંને રહે-લે કસમા અને રાજ પરિપદે મા નેહરુની વિદેશ નીતિને બકાવી આપી હતી

ભારત સરકાર અને કારાચી સર-કાર વચ્ચે ૧૬-૫૨માં થયેલા દીંદી

કારને સંપૂર્ણ અમલમાં લેવામાં આવે અને કાશ્મીરને ભારતના એક રાજ્ય બનાવવામાં આવે. આ દુકમ રાષ્ટ્રપતિએ બહાર જાણ્યો છે. આ દુકમથી ભારત અને કાશ્મીર વચ્ચેની ત્રાંસ વધુ મજબૂત બને છે. ભારતના બંધારણના નાગરિકપદ, પ્રાથમિક અધિકારો, બાંહેધરી સંપત્તિ, વહીવટી અને ન્યાય તંત્ર અને તેમની સત્તાઓ, રાજ્યો અને કેન્દ્ર વચ્ચેના સંબંધો, નાણાકીય બાબતો, વેપાર-પદ્ધતિ અને કેન્દ્રની ખાસ સલામતી સુદૃઢીકરણ પ્રકરણો હવેથી થોડાક સપ્તાહ સમયે કાશ્મીર રાજ્યને પણ લાગુ પડે છે.

આ દુકમ અનુસાર કાશ્મીરની ધારાસભાને કાશ્મીરના કાયદા નામ-રિવાજ રચાવવા મિલકત મેળવવા, રાજ્યમાં વસવાટ કરવા અને રાજ્યના સરકારી તંત્રમાં નોકરી મેળવવાના હકોનું રક્ષણ કરવા અટકાવ કરવાની સત્તા આપવામાં આવી છે. કાશ્મીર રાજ્યની સલામતી અટકાવવાની અટકાવ પ્રમાણમાં રાજ્યમાં વાણી, વિદ્યાર્થ અને સંધરચનાના સ્વાતંત્ર્ય પર અંકુશો મુકતા કાયદા કરવાની પણ રાજ્ય ધારાસભાને સત્તા આપવામાં આવી છે. થોડાક વરસ પહેલાં બમીનદારો પાસેથી જમીનો લઈ લેવાને દાખલ કરાવેલા સુધારાને બળવી રાજ્ય

વાની પણ દુકમમાં જોડવામાં કરવામાં આવી છે.

ભારતની સર્વેપરી અદાલતની સત્તા હવે ભારતના અન્ય ભાગોની જેમ જમીન અને કાશ્મીર રાજ્ય પર પણ ચાલશે. બંધારણ દ્વારા ભારતના નામ રિવાજો અદાવામાં આવેલા પ્રાથમિક અધિકારોની રક્ષા કરવા ઉપર ત સર્વેપરી અદાલત કાશ્મીરને દિવાની અને હોમલારી દાવાઓ પરની અપીલો અને બંધારણીય મુદ્દાવાળા કેસો પણ હાથ ધરશે.

ભારત અને કાશ્મીર સરકાર વચ્ચેના નાણાકીય સંબંધો અને કરવેરાની વહેંચણીની બાબતમાં કાશ્મીરને દરજ્જો ભારતના અન્ય 'અ' અને 'બ' વર્ગના રાજ્યો જેવો જ રહેશે. ભારત રાજ્ય વેપાર-પદ્ધતિનું છુટ વિશેની તમામ મહત્વની જોગવાઈઓ, કાશ્મીરમાં પણ અમલ થશે.

ભારત સરકારની સત્તાઓની યાદીના ગોટા બાબતો કાશ્મીરમાં હિલોચા અને ખનીજ સંપત્તિના વિકાસ, વસતિ મજૂતરી, અને મજૂર અને કંપની ધર.ઓની બાબતમાં સર્વ સત્તા રાજ્ય ધાર.સભાને રહેશે. એવી જ રીતે રાજ્યની દ્વારોની રચના, તેની સત્તાઓ અને સત્તાઓની બાબતમાં પણ સર્વ સત્તા રાજ્ય સરકારને રહેશે. રાજ્ય અને કેન્દ્ર સરકારની સત્તાઓની બંધા

રણમાં બંધાયેલી યાદી કાશ્મીરને લાગુ નહિ પડે અને રાજ્ય સત્તા પણ રાજ્ય દ્વારા રહેશે. આ બંધી છુટકાઓથી કાશ્મીરને ભારતના બંધારણમાં રહેલા છૂટા ખાસ દરજ્જો પ્રાપ્ત થાય છે. ભારતના અન્ય રાજ્યોને આવી કેટલીક છુટકા મળી નથી. રાજ્યના વડા અંગે રાજ્યના બંધારણમાં થતી જોડવામાં કરવામાં આવશે.

રાષ્ટ્રપતિના દુકમ પ્રમાણે પાકી-રતાનન કળા હેઠળના કાશ્મીર સહિત સમગ્ર કાશ્મીરની ૪૪,૧૦,૦૦૦ ની વસતિના ધારણે તેને ભારતની પાકી-રતાન પ્રતિનિધિત્વ આપવામાં આવશે. સાતમી કક્ષમાં સુધરે કરીને, પાકી-રતાન મધ્ય કાશ્મીરના નામરિવાજ પાછા રહે અને કાશ્મીરમાં રિયર થવા માટે તો તેમને હોદી નામ રિયર આપવાની જોગવાઈ કરવામાં આવી છે. આ દુકમ કાશ્મીર હોદી બાબતે રાજ્યના તરીકે માન્ય રાખશે.

ભારતના આ પગલા સાથે પાકી-રતાન અને અમેરીકા લોહા કરશે, પણ ભારત આવી લોહાથી હવે દેવાઈ ગયું છે. આ છૂટા થી નેહરુએ દોહીમાં એવી ખાતરી આપી છે કે, આ પગલાં છૂટા ભારત કાશ્મીર અંગેની ચેતનાની અતરંગીય જવાબદારી અને વળતી રહે છે. કેટલે કે લોક

મત લેવાની બારને કોલી બોલેલું તે પાત્રન કરશે.

જોડાએ છે

અત્રી જાતીય એક રત વર્ષની વખતે યુવાન હોદી ૧૮ થી ૨૬ વર્ષની કાલ પણ હોદી કુમરિકા અથવા વિધવા સાથે લગ્ન કરવા છૂટે છે. યુવક સ્વયંમ્ દરજ્જો મળે છે. પણ અમલદાર પી. એ. બોલસ પ, મુખ્ય-કે.કે. દાસવાલ. એ શીરનામે કરે.

શ્રી, દાસવાલ હિંદુ સેવા સમાજની વાર્ષિક મુદ્દણી સભા

શ્રી, દાસવાલ હોદી સેવા સમાજની ૨૫-૪-૫૪ના રોજ અમુરી રહેલી વાર્ષિક સભા તા. ૧૭ જુન ૧૯૫૪ને રવીવારે બેદાનીસમર્થ આતે થી અંધી હોલમાં મળેલે જે વાળે મળશે. આ પ્રસંગે અધિકારીઓની સુદૃઢીકરણ કામ હાથ ધરવામાં આવશે.

દાસવાલમાં વસતી હોદી જનતાને આ સુદૃઢી સભા. દ.જરી આપવા આસ વિનિ છે.

પ્રાણર.કર સેમિયર બેરી.

પ્રમુખ

શ્રી, દા. હો. સે. સમાજ.

ફોન: ૨૪૮૪૫.

ગ્રોસરી કયાંથી ખરીદશો ?

જો આપ સ્વચ્છ અને સચોટ પાત્ર ગ્રોસરી મેળવવાને ઇતેજર હો તો અમારા ઉપર લખવા મુકશો નહિ. હમે બાનતી બડે, ચોકો, માલ, કિશવત બાવે ચોકલાવશું.

“ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો” એ હમારો મુદ્દાલેખ છે.

એક વખતનો દાખલ બોરડર, અ.પનો વિશ્વાસ સંપાદન કરવાને અચુક ફળીભુત થશે. કન્ડીના બોરડરો ઉપર સ-વિશેષ, કાળજીપુર્વક ધ્યાન આપવામાં આવે છે.

ગાંધીવડુ, કોળા, ઘર-ગણુ દવાઓ, હવન-પુજાની સામગ્રીઓ. સાડી-લુગડા, લગનની પ્રત્યેક જરૂરીયાત.

કન્ડીના બોરડરો સી. એ. ડી. થી ચોકલાવવામાં આવશે.

ઈશ્વર પ્રાપ્તિની આવી

શુકલભાઈ 'આર્યાભટ્ટ'માંથી.

પ્રાચીન કાળની વાત છે. જનક રાજ સભા બરીને બેઠા હતા. આજે તે સભામાં પંડિતોનો મેળો ભર્યો હતો. કારણ કે જનકરાજએ મંત્ર કર્યો હતો કે "એવો ઉપાધ્યક્ષ હોય જો તેને કલાકમાં મને ઇશ્વરની પ્રાપ્તિ થાય" સૌ પંડિતો ધર્મશાસ્ત્રો ઉપાધ્યક્ષતા હતા. કેટલાક પોતાની રમતપરના પદોને ખસેડી નાંખી. શુદ્ધ બુદ્ધિ વડે ઉપાધ્યક્ષ શોધવા મથતા હતા. કેટલાક વિદ્વાનો એમાં મળી આવે શોધવામાં તરલીન હતા.

હાં તે અણ્ણવક પોતાના પિતાને શોધના સભામાં આવી પવેડાયા. અણ્ણવકને જોઈ બધા પંડિતો જોરથી પાડપાડ હસવા લાગ્યા. અણ્ણવક પણ બધા પંડિતોને હસતા જોઈ સોના કરતાં વધારે મોટે અવાજે હસવા લાગ્યા!

પછી અણ્ણવકે પંડિતોને સંબોધીને પૂછ્યું: "તમે લોક બધા શા અટે હર્યા?"

પંડિતો કહે: "તારે શું અમે હસીએ નહીં, તો રહીએ? તારા અટે અંત્ર લાંકાં જોઈને કેને હસેલું ન આવે? પણ હવે તું કહે, અમે તે સહારણ હર્યા, પરંતુ તું શા અટે આટલા જોરથી હસતો હતો?"

અણ્ણવક કહે: "શ્રેષ્ઠ મારાં માતૃશ્રી એ હજુ હતું કે મારા પિતાથી જનક રાજની સભામાં ગયા છે. ત્યાં મોટા મોટા પંડિતો ભેગા થયા છે, મોટા શાસ્ત્રાર્થો થવાનો છે. પણ હું સભામાં આવતીને, જોઈ છું તો બધા ચમકેલા અહીં લોગ થયા છે! કારણ કે હાડકાં ચાંચમાંની પરીક્ષા ચમારે વિના બીજાં કેળવકરે?"

અણ્ણવકનાં આવાં મંત્રણાં વચન સંભળીને જનક રાજને થયું જરૂર આ સાચો જ્ઞાતાનાની દરે એટલે તેમજે હિમા યજ્ઞને અણ્ણવકનું સન્માન કર્યું અને પછી નમ્રતાથી પૂછ્યું: "એ કલાકમાં મને ઇશ્વરની પ્રાપ્તિ થઈ શકે એવો ઉપાધ્યક્ષ આપ બતાવી શકશો?"

અણ્ણવકે કહ્યું: "એ હું આપને માત્ર બે જ પદીમાં ઇશ્વર પ્રાપ્તિ કરાવી આપું તો મને આપ શું આપશો?"

જનક રાજ બોલ્યા: "તો આપને મારું આપું રાજ્ય આપી દઉં."

એ સંભળીને અણ્ણવક હસતા હસતા બોલ્યા "અરે રાજાજી, હું આ રાજ્ય આપનું છે? આપ બધારે જનકના ત્યારે સૌ પ્રાણીની પેઠે ખાલી દાવે આપ્યા હતા. તો પછી આ રાજ્ય આપનું કયાથી કહેવાય?"

જનક રાજનું અભિગમ આ સંભળતાં જ હુનપ્રાય થઈ ગયું. તે પોતાની બહુ સમજના અને નજરથી કહ્યું "હે મુનિશ્રી મારી પાસે બીજું કંઈ જ નથી! હું આપને શા આપી શકું?"

અણ્ણવકે બોલ્યા: "રાજાજી, આપ નું મન તો આપનું જ છે ને? તે આપો એટલે આપને ઇશ્વરની પ્રાપ્તિ કરાવી શકું."

જનક રાજને ઇશ્વરની પ્રાપ્તિની ચાવી જાણી ગઈ! તેમને થયું, જો મનને ઇશ્વરમાં સ્થિર કરીએ તો થોડી જ વારમાં આપણને ઇશ્વરની પ્રાપ્તિ થાય. મનની ઇશ્વરમાં સ્થિરતા એટલે જ ઇશ્વરપ્રાપ્તિ.

જીવન એટલે શું?

જોકવાર એક મનુષ્યે આવીને મહાત્મા ટે.સ્ટેવેને પૂછ્યું "જીવન એટલે શું?" બોલી દાર શાત રહીને મહાત્મા બોલ્યા "એક વખતે એક માણસ જંગલમાંથી પસાર થઈ રહ્યો હતો. એવામાં એક જંગલી દાથીની નજર એનાપર પડી અને તે એને પકડવા દોડ્યો. પેલો માણસ આ સૂંકટ જોઈને ભયભીન થઈ ગયો. શું કરવું એ તેને સમજાયું નહિ. અંક પર પણ શી રીતે ચડી શકાય? દાથી તો ખુબ નજીક આવી ગયો હતો! તેથી તેણે દિગ્મન બર અપથી દોડવા માડ્યું. પાછળ દાથી પણ પકડવા દોડી રહ્યો છે. એટલામાં રસ્તા ઉપર એક દૂવો નજરે પડ્યો. દાથીના સંજ્ઞામાંથી બચવાને બીજે માગે ન હોવાને કારણે તેણે દૂવમાં અંધશ્રાવ્ય, દૂવામાં વડાનાં કેટલાક મૂળિયાં બહાર નીકળેલાં હતાં તેમના એક મૂળિયાંની દાથી એના હાથમાં આચાનક આવી ગઈ એટલે એણે તે પકડી લીધી. થોડી સમય પછી એ માણસે કુત્રમ. ડાકિયું કર્યું તો જાણ્યું કે એ પુરાણ કુવાના પાણીથી મગરો પહોર નીકળીને મોં કાઢી ઉભાં હતાં. ક્યારે એ માણસ તીચે પડે અને બળે જાઉં એનીજ શક જોઈ રહ્યાં હતાં. ઉપરની બાજુએ પેલો મહોનમત દાથી એ માણસ ક્યારે બહાર નીકળે એની શક જોતો હતો. હવે જે જગ્યાએ પેલો માણસ લટકેલો હતો એની ઉપરની બાજુએ મધપુડો હતો અને તેમાંથી મધ ટપકવા કરતું હતું. એ મધના ટીપાં પોતાના મોંમાં ઝીલી લઈને પેલો માણસ નળી રહ્યો હતો. પરંતુ જે જે મૂળને પકડીને લે લટકી રહ્યો હતો તેને એક કાળો અને બીજે રહેલ એમ બે લટકો નિરંતર કાપી રહ્યા હતા.

એ તેણે જોયું તે ને કાપી લેવા કે હવે શું થશે?"

મહાત્મા ટે.સ્ટેવેને આ પછી જરા આટલી મધા બંને બોલ્યા પેલો દાથી એ કાળ છે. મગર એ જાણ છે. મધ એ જીવન રસ છે અને કાળો જરૂર એ રાત છે અને યાળા જરૂર એ દિવસ છે પણ આ મધ મળીને જે થાય એનું નામ જીવન!

સંત હૃદય

સેવ પ્રામમાં પરચુરે શાસ્ત્રો નામના એક વિદ્વાન સને ૧૬૪૦ માં રવેતા હતા જોગને કોઠ નીકળ્યો હતો. ગાંધીજી પોતે એમની સેવા કરતા. એમને માલીસ કરતા, ચા પોતા. અને દવા આપતા. એક દિવસ બાપુજી સ્થળોએ મલીસ કરતા હતા ત્યારે પંડીત સુંદરજીજી એમની પાસે ઉગા દવા. તેમણે કહ્યું: "બાપુ, કોઠની તો એક સરસ દવા છે. કોઠ જીવે તો નામ પકડી કોરી માટીની દાઢીમાં બંધ કરીને એ દાંડીને ઉપરથી આમ માં છુબ તપાવતી. સાંપ બળીને બરમ થઈ જાય ત્યાં સુધી તપાવતી. આ બરમથી મને તેવો કોઠનો રોગ મટી જાય."

એ સંભળીને બાપુ હસ્યા અને કાઠીજી તરફ જોઈને બોલ્યા "કેમ શાસ્ત્રીજી, આ પ્રયોગ કરવા તમ્બાર છે?" શાસ્ત્રીજી કેડીતર ચાંત રહ્યા એમનું મળું ફાંચ ગયું. તેઓ બોલ્યા "જા પુ, સાપને બદલે મને બરમ કરી દેવામાં આવે તો શું વધ્યા છે? બીચારા સાંપે શા અપરાધ કર્યો છે કે એને જીવે તો સજામાં દેવામાં આવે?" આટલું બોલતાં શાસ્ત્રીની આંખમાં આંસુ બરાઇ ગયાં થોડી વાર રવેતે એ બોલ્યા "આજના જન્મ

મા પાપ કર્યો હશે, બીજાને આત્મા નશે એટલે તેનું પરિણામ આજે જોમતી રજી થું. જો આ જન્મમાં પણ નિરપરાધીઓને મનાવું નો કોણ જાણે શું મેં જોમવતું પડે. કોઈ નિર્દોષ જીવને મારવાને બદલે બદેલર કે કે હું પોતે જ જાગીને જન્મ થઈ ગયું."

મરણ

કાવચ (હંસવાક)ની જાણીલી રેડી મેક્સ કસન-સ રીક બચારના શ્રી કસન નારણ ગણુદેવીવાળા ના ૧૪-૫-૧૯૫૪ના રોજ રાતે ૧૧ વાગે ૪૮ વર્ષની વયે એકાએક દાદ દેશીપરથી ગુમ્ફી ગયા છે. સ્વર્ગસ્થની જન કોપા સ્ટેન્ડન કુટુંબે દોઢ સપ્તાહ માં થઈ હતી. સ્વર્ગસ્થ પોતાની પાછળ વિધવા તથા પાંચ પુત્રો અને બે પુત્રીઓ તેમજ બહેનો કુટુંબને શોક કરતાં મુકી ગયા છે.

સ્વર્ગસ્થ પોતાની કેમના તેમજ જાહેર કાર્યોમાં આગળ પડેલા ભાગ લેતા હતા. શ્રીનીકસ સંસ્થાને પણ ઉદાર મદદ આપતા હતા. સ્વર્ગસ્થના કુટુંબી જોનેને યજ્ઞેલી આ મહાન બોદેશ તેઓને ઈશ્વર ધીરજ અને દીનમ આપે અને સ્વર્ગસ્થના આત્માને ચિરજાંતી બહે. શ્રી કસન નારણ ગણુદેવીવાળા ના કુળપાલે તેમના પુત્રો તરફથી શ્રીનીકસ સંસ્થાને મીની ૫ મેકકલનામ આવી છે જે સામાર નિષ્કારી બે હાંબે.

હદન કીવામાં ભાગ લેનાર તેમજ તાર, ટેલિફોન તથા પચ્છાર દિવસોજ પાડવનાર સર્વે બાઇબેનો રામબાઈ કસનજી, કેશવબાઈ કસનજી, પરજી બાઈ કસનજી, ઘાનુબાઈ કસનજી તથા બંનજીબાઈ કસનજી અંતકરણ થી આજાર મને છે.

એટલું તમે જાણો છો કે કેનેડાની વિશ્વ વિખ્યાત કંપની

સન લાઈફ ઓફ કેનેડા

કંપનીકત કંપનીના હોદ્દો સત્તાવાર જોગ્યદ હોય.

ઉપરાંત

હરિજન આફ્રિકાની વરિષ્ઠ અદલતની કેપ જોરે કુલ ટોપ ધોવીન્સીયલ ધીવીજન ન સરકાર તરફથી નીમાયેલા અમેજ તથા શુભચાલી બાપાનતરકાર હોય તેમજ બચેની ધર્મોચેદન આજેનું કોઈ પણ ભરતું કામકાજ વિના ત્રીતલે ત્રીતલે ગતીએ થઈ શકે છે.

1. Whosoever dies in a particular Life Assurance Policy a Sun Life of Canada Plan can receive it.

2. Prompt settlement of claims is a maxim of the Company's Management

3. During 1951 the Company paid over £31,000,000 to annuitants, policy holders and their families.

The Sun Life of Canada is a Leader in World Wide Assurance.

Consult us first.

C. C. PALSANIA

GENERAL AGENT

Business, Estate, Financial, Insurance and Immigration Consultant.

Stock Translator.

100 Sir Lowry Road, P.O. Box 4624.

CAPETOWN

Phone 32390

વ્યસનેમાં ચાર શુભ !

“વેદાધિકારી”માંથી

એક મ.મ.માં એક સમુદાય પધાર્યા એ સમુદાયમાં એક બહુ બોલકામી જાણીતા હતા. એટલે એક માણસે આવીને કહ્યું : “મહારાજ, તમે કુટુંબમાં દાસ કરી પશુ મારી આ મ.મ.માં મળી નથી! આ પ.મ.માં મળવાનો તો સારો.”

મહારાજે વાનવતમાં જાણી લીધું એ માણસને બીડી લખા દારૂ વ્યસન છે. તેથી - સાહેબે કહ્યું : “અરે, તમારો રોગ જડ મટે એમ છે. એમાં આજના એ હા માટે આજથી જ તમે બીડી અને દારૂ બંધ કરી દેવાનું શરૂ કરી દો.”

વેદા માણસને મધુ કે મહારાજ દુકાન બંધા છે! તમે પછી પૂછ્યું : “પશુ મહારાજ, વેદા બીજા બધા મુખ્ય દારૂનો તો મને એ વ્યસન દોડવાની સમાજ આપે છે. ત્યારે તમે તો બધા પ્રમાણમાં લેવા દેશો હો એનું કારણ શું?”

સાહેબે કહે : “બાપ, વ્યસનેમાં ચાર શુભ રહેલા છે : પ્રથમ તો, એક ન આવે. બીજો શુભ ચરિત તાણુ

રહે. ત્રીજો શુભ એસવા મારે વ.દન મળે અને ચોથો શુભ એ છે કે મ.મ.માં કરી આવે જ નહિ.”

વેદા માણસ તવાઈ પ.મ.માં બોલ્યો : “મહારાજ, એ શી રીતે મને?”

સાહેબે કહ્યું : “અતિશય વ્યસન થી આખી રાત બો બો ઉધરસ થવા કરે એટલે ઉધ નામે આવે. બીજી ચાર રાતે ખાતર પાડવા આવે તોયે જાણતા જણીને નારી જાય,

બીજું, ચરિતપર સોન આવે, ગોટલા ધાલે; એટલે તે તાજેમાને દેખાય, જીભું પગમાં સકિત નહિ રહે, કપાળ જણુ દોષ તો આજના તાજાત ન દેવાથી કોઈ વાદનમાં બેસીને જ જણું પડે. અને ચોથું અતિવ્યસની માણસ જુવાનીમાં જ મરી જાય છે એટલે એ મરેલા ધાવ જ દેવાથી?” આ બધું વ્યસનના પ્રતાપે બની શકે છે. જેથી તે લેવા કે હોડવા એ પોતપોતાની મરણની વાત છે.

મહારાજના અ.વ. મ.મ.માં વચન સંભળીને વેદા માણસ તો બેડે પડી ગયો ને પોતાને રસ્તે પડ્યો.

પરશુરણ

—૨૧મી દ.સ.ના સેનટીનર સેડી સેશન વખતે દોહીએને ખાતર રાખવા મા આવ્યા હેવાથી ન.ટ.ના દોહી એરેસ્ટેશનને વાધા દરજાએ છે. કોઈ પશુ દોહીને આ ઉચ્ચથી વખતે બેસાવવામાં આવ્યો નહોતો. બે આ બાબત જુલાને લીધે બની દોષ હતાં સોમવારના ત્યાં “વખતે દોહી અને કુટુંબ જાયો નહીં રાખવા માટે મહાસંધ મંડ સહે નહીં.

—૬-૩૦ આજનામાં “સ.ક. હાપર” માટે કરાર થઈ કાલે માટે છત્રીવાળા મળેલા ૬ દેહોના મીનીસ્ટરો દ્વારા સમત થયા નથી.

—“આ અમારો રોમેસ” નામની ૧૨મન કોલેજ મેન્ટરી શીક્ષકને પહેલી વાર ખાતરવામાં આવી કારણે શીક્ષક મારશલ રોમેસની વીધવા સ્ત્રી અને ૧૧મન નગીબ દાલાર દલા. આ વખતે તેમને બહુ આન આપવામાં આવ્યું હતું.

—૧૧મી.વ.સ.માં ૨૦૦ કુટ ડાયમીટર વાળું પેસેડીક બહુ ડોઝવામાં આ બધું હતું અને તે ર.ક.માણની ઉચ્ચ એ પહેલું હતું. કુનીવામાં આ મોડામાં મેલું બહુન છે. બેડાની માને છે કે તે ર.ક.માણની ઉચ્ચ એ પહેલું.

—દોહીના જે અમોપર દોહી કુલે. અમુક બંધને દોહી કુલે. કપો છે જેથી પેરીસમાંની વાટાવાટ માટે અમુક વાતાવરણ ઉચ્ચ થાય.

—એરેસ્ટના બેસતા શેરપા તેનસોંગ ને મુખ્યની પ્રતાપે તા. ૨૦-૪-૫૪ ના ર.ક. મેમ્બરીપર દોહી સાખની મેડીની સમક્ષ એસ. કે. પ.ડીસના અ.વ.માં

પટે સ્વાગત કરી H. D. (પીરો એસ. એવરેસ્ટ)ના બીરદ સાથે સાત દબર. રૂપિયાની થેલી અ.વ.માં કરી હતી.

—ગવર્મેન્ટ મંડમાં ગુપ્ત કોરીવાજ એમટ માટે રેમ.વ.સ. અ.વ.ની વ્યાખ્યા આપવામાં આવી છે. આજ સુધી બે કે.ક. ગોરા માણસ દોહી. આજની અમર. મ.મ.માં સ્ત્રી સાથે પડપોડે હોય તો તે ક.વ. અ.વ.માં આવે તે નકકી થયું નહોતું હવે અમુ દેરદારો કાન.વ.માં આવ્યા છે. જે વીખામમાં ર.વ. દોષ તે વીખ.મ.માં તેમને મુકવા માં આવ્યા છે.

—ગુનાહટ રેટસમાં રાખત મ.વ. માટે બીટીસ બેડાનીક પ્રા.ક. પો.ક. એકને વીક્ષા આપવામાં આવ્યો નથી. આ બાબતમાં કોઈ દ.ર.વ. દરજાવા માં આવ્યું નથી. પ્રા.ક. પો.ક. એકને ૧૯૩૨માં એટમના વીધવપર કામ દેરવા માટે ૬૦૦૦ પાઉન્ડ નોખા પ્રા.ક. ૧૯૩૨ હતું ૧૯૪૭માં તેઓ કોટના મુખ્ય એટ.ગીક સાવનટીટ તરીકે વીખવાત થયા અને કેમકાંજ મા તેમને “બી.ક. આપનરટાઇન” તરીકે જાણનામ આપવામાં આવ્યું. તેઓ ગુનાહટ રેટસમાં મેથેમેટીકસ અને પ્રીકીકસને વધુ અ.વ.માં કરવા હરજતા હતા.

—એડવોકેટમાં દોહી.એ માટે ગુડી રાખવામાં આવેલી જ.વ.પર બી.ક. કુર.પો.એ. માટે સીનેમા ૫૫૫૫ ત્યાની ટાઉન કાઉન્સિલ સમત થય છે. આ બાબતમાં નેટીર એક્સના મ.ત્રી કા. દરજામાં અને કો.ક. ટેન્સોર એડવાઇસરી બેડાની પરવાનગી મેળવવી પડશે.

—ગુનાહટ રેટસના પ્રે.કેસર પી. એ. લી.ગી એ જ.વ.માં કે સાઉથ-વેસ્ટ-આ.કીક પાસે કરેગો પરવતમાં આવેલા પ્રીકીસ મુકામાં ૩,૨૦૦ વર્ગ

પહેલા મનુષ્યો રહેતા હતા. પ્રે.કેસર લી.ગીએ કાલસા અને રાખની તપાસ થી આ અનુમાન હોય છે.

—ગુનાહટ નેસ-સ માટેના દોહી પ્રતીનીધી મી. કોપ્પુ મેનન, પેરીસમાં મી. એકને મળ્યા પછી ચા.ક.નીક વડા પ્રધાન મી. બાકિ એનલાઇને મળ્યા હતા. તેઓ કેરીયા અને ક.ક. આજના વીધ દોહીને મત દરજાવશે.

—ડી.પેલોમેટીક સ.વ.માં અ.વ. કરવા એસ અને બેડાનીયાએ કરારપર સહી કરી છે. ૧૯૪૭માં બપોરે ૧૨મન લશકર બેડાનીયામાં પ્રા.ક.પર અ.વ. કરવા મધુ ત્યારે આ સ.વ.માં ગુડી મળે હતા.

—૬-૩૦ આજના માટે જે અ.વ. લશકર લઈ જતા અમેરીકન વી.મ.ને હજારે તેમના દેશપરથી ઉડતા ના પાડી છે.

—૬-૩૦ પરીપન વડા પ્રધાન દરજા નાસર અને નેશનલ ગા.ક.સ.ન. મ.ત્રી ગેજર સાલેક સ.વ.ને જ.વ.માં કે પકીમ દેશે તર.થી ર.વ.માં કોઈ પશુ મી.ક.વ. હરદ સંરજામાં ક.ક.વ. એકને નહીં તેમજ કોટના અને ગુનાહટ રેટસને જ.વ.માં હતું કે અ.વ.માં સંકેતોરીટી કરારજ સ.વ.માં થાય.

—દોહી વ્યવહાર ખાતાએ જ.વ.માં છે કે તેમજ દોહી રે.ક.વ.માં બનાવવામાં સ.વ.માં મેળવી છે.

—૧૩ વર્ષના એક બાળકના હૃદયને “પી.પી.ક.” એનેસેટીક દ્વારા બંધ કરી કોકરે હૃદયના એપરેસનમાં સ.વ.માં મેળવી છે. આ બાળકનું હૃદય હરે મીનીટ સુધી બંધ રાખવા માં આવ્યું હતું. હૃદયને બંધ રાખવા માટે આ લા.વ.માં લ.વ.માં રૂ.ક. હતી.

બે અકવાડીક પંચાંગ									
વાર	ક્રોડિ. ૧૯૫૪ જુન	દોહી ૨૦૧૦ જે	મુસલમાન ૧૩૭૩ શાબાન ૨૧મન	પારસી ૧૩૨૩ સહેરવર ગાહા બદમન	સુરોડમ ક. મી.	સુપોરત ક. મી.	ધાર્મિક તહેવારો-ઉત્સવો		
કુક	૪	૨૬	૪	૨	૬	૬-૪૦	૫-૦૫	ગીજની શવ	
ચાની	૫	૨૭	૫	૩	૭	૬-૪૦	૫-૦૫		
ચી	૬	૨૮	૬	૪	૮	૬-૪૧	૫-૦૫	ગરબોચ મુકુ તી.વ.	
ચે.મ	૭	૨૯	૭	૫	૯	૬-૪૧	૫-૦૫		
મ.ગળ	૮	૩૦	૮	૬	૧૦	૬-૪૧	૫-૦૫	નિર્જળા એકાદશી	
સુધ	૯	૩૧	૯	૭	૧૧	૬-૪૨	૫-૦૬		
ચા	૧૦	૩૨	૧૦	૮	૧૨	૬-૪૨	૫-૦૬	૧૮૫૩માં	
ચી	૧૧	૩૩	૧૧	૯	૧૩	૬-૪૩	૫-૦૬		
ચાની	૧૨	૩૪	૧૨	૧૦	૧૪	૬-૪૩	૫-૦૬		
ચી	૧૩	૩૫	૧૩	૧૧	૧૫	૬-૪૩	૫-૦૬		
ચા.મ	૧૪	૩૬	૧૪	૧૨	૧૬	૬-૪૪	૫-૦૬		
મ.ગળ	૧૫	૩૭	૧૫	૧૩	૧૭	૬-૪૪	૫-૦૬		
સુધ	૧૬	૩૮	૧૬	૧૪	૧૮	૬-૪૪	૫-૦૬		
ચા	૧૭	૩૯	૧૭	૧૫	૧૯	૬-૪૪	૫-૦૬		

Phone 22905

Tel. ADD.: "GANDABHAI"

The Home Of INDIAN SWEETMEATS. G. C. Kapitan & Son

Vegetarian Restaurant

Upcountry customers are requested to send their cheques with their orders

Write For Price List.

સ્વાદિષ્ટ મીઠાઈનું બહુલ મથક

ખંડારખામના પ્રાંતમાં જોરાર સાથે એક મેકલવા મહેરબાની કરવી
પ્રાપ્ત લીસ મંગાવો

154 GREY STREET,
DURBAN.

PHONE

33-2661

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ (પ્રા.) લીમીટેડ

દેશી અને અન્ય દેશી બેટ અને ફેલ્ટ હેટ્સ—મહાન ગુણવત્તા અને
મોડેલો માટે. તેમજ ફેબ્રિકેટ અને રેસીંગ સાટીસ
વિશેષ માર્કેટ પ્રમાણેના પ્રથમ વર્ગના કાપડો અને
33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાન્નસબર્ગ.
ફોન: 33-2661

ધીરુભાઈ પી. નાયક

મુસાફરી. વીમાનાં બિલો અને જાતરલ એજન્ટ

હિંદુસ્તાન અગર ઇન્ડિયાના ડેપી પાસે વાચની હવેઈ ટ્રિવિયલ અગર જમીન
માર્ગે મુસાફરી કરવા મેં મેકા આપારી મારફતે છુટ્ટી કરી.
જાંજી, આર્મ, ચોરી, દુલ્લસ, અક્ષત્રાત, પેલેન્ગા, વિગેરના વીચા અને
હવેઈની આપીએ છીએ.

ઈન્ડિયન, અરબિક ટેકસ, હિંદુસ્તાન આપડા લખાવના ફેબ્રુ હરીયરન
સર્વિસેસ કે મેપારના લાયસેન્સે આપગાઈ તેમજ ફોર્મિસેશને અમી
બાબતોમાં હવે પછી ફી લીધા વિના અમે મફત સમાજ આપીએ છીએ.
નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસિએશન ઓફ સાઉથ આફ્રિકા, યોર્કશાયર
ઈન્સ્યુરન્સ કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone: 33-9033. 29a Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

ધી ન્યુ દિલ ખુશ-સ્વીટ માર્ટ

મેનેજર: ગણીભાઈ જાણુભાઈ કાઠીયારવાળા.

ફેરક જાતની મીઠાઈઓ, ચોખ્ખા ધાની તેમજ કેપ્સ મેના,
મસાલાથી અમે બનાવીએ છીએ.

અમારું વખણાએલું સુરતી ભુક્ત સેવ, ગમરા, ગાંડીઆ, વાજ્યા,
પાતરા વિગેરે દરેકજ વાળ બનાવીએ છીએ.

ખાટો વીગેરે મારે મોટા પ્રમાણમાં મીઠાઈ બોર્ડર અમારે હવે
વખતમાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President St., Corner Diagonal Street,
JOHANNESBURG.

લાજુ ઉમદા ફ્રુટ

ફરબનનું આફ્રુ ૧/૧ રતલ; મેરી કસીનું લસણ ૧/૧ રતલ; મેળ ખાસ
ગ્રીટ ૧૦/૧ ડબલ; લાંબી અને સ્કેવર ખાસગ્રીટ ૧૬/૦ ડબલ; કચુરી તથા
સેવલી પાન થી. ૫ રતલ; પોરેલેન અલગ.....બનાના, કાચા બનાના,
પોપો, પાણાપલ, નાચીસ અને મેન્ડરીન રોમના બનાવેલાં મારથી મળશે
દેશી શાકભાજીમાં સુરતી સફેદ પાપડી, કાળી પાપડી, તુવેર સીમ, વેગણ,
શેકટાની સીમ, ફૂધી અને લીલાં મરચાં મળશે. થી. ૭-૧ થી થી. ૧૦-૬
પારસલ બનાવી પોસ્ટથી મોકલીએ છીએ. સુરણ, આંખા હળદ તથા
લીલી હળદની મેસમ ચાણુ અહ છે. કાચી ઠોરી પણ હવે મળશે.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.
WHOLESALE FRUIT MERCHANTS
P. O. Box 251. DURBAN.

NATHOO TABHA

TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER

Door, Window, Corrugated Iron, Cement,
Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant
brands paint & any other building material
at reasonable price.

Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "M-71," DURBAN.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ છુદ, હાઈનીંગરૂમ છુદ, વેલેરિયમ, હરેસીયમ એન્ટ,
સાઈકલ બોર્ડ બોલીસ એન્ટ, થુકે કેસ, ટેબલ, તાન પ્રોપાલ
આને અરીસે સકરો. જાતે પધારી લાલ મેવા છુકરો મલિ.

—એકેસ, ટેબલ અને ફીચન હરેચર—

જે કપારો ફેબ્રેચ નીચે તઈવાર માળ છે. તેના રેલે હમેસા તઈ-
વાર રહે છે. આન રેલેડ સાવના પ્રાઈસ લીસ મંગાવો અને મેપાર
આમલ મેપારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2526.

No. 25—Vol. -1.11

FRIDAY
17TH JUNE, 1954

(Printed by K.P.D. at a Newspaper)

Price 6d.

INDIAN OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903

Fundamental Christian Principles

By Rev. Dr. J. B. Webb

Chairman of the Transvaal and Swaziland District of the Methodist Church of S. A.

★

BY "fundamental Christian principles" I mean those which are laid down by Christ Himself, and on which the whole of His moral and ethical teaching is based. I find these principles enunciated in our Lord's answer to the scribe who asked Him which was the first and great commandment. You will remember His reply: "Thou shalt love the Lord thy God with all thy mind and with all thy soul and with all thy strength; and the second like unto it, is: Thou shalt love thy neighbour as thyself. On these two commandments hang all the law and all the prophets." I can think of nothing more universal and comprehensive in their sweep than these two great twin principles. Indeed the whole of the Sermon on the Mount and our Lord's Kingdom-of-God teaching, may be described as the superstructure, with these principles as the basic foundation. To what extent have we succeeded in applying these principles in our multi-racial land with special reference to the non-European people of South Africa?

I cannot find any degree of satisfaction in my mind as I try to think of the ways in which we have succeeded in applying these fundamental Christian principles within the framework of our multi-racial society. We certainly have brought the Gospel to this sub-continent, and missionary endeavour has gone on for more than three hundred years. We have also brought all the divisiveness and the fissiparous tendencies of Protestantism with us, and these the African section of the community have not been slow to imitate and carry to their logical—or illogical—absurdities so that today there are well over 1,000 Christian sects in existence among the African people, apart from the major denominations that enjoy State recognition. We have preached all this time the essential oneness of believers in the Cross of Christ. We have quoted again and again the so-called High-priestly prayer of Christ, as recorded in John's Gospel, Chapter 17, "That they may all be one as Thou, Father, art in me and I in Thee, that they also may be one in us...that they may be one even as we are one. I in them and Thou in me, that they may be one, even as we are one." And how many times have we referred to the teaching of Paul in this regard? "For ye are all children of God by faith in Christ Jesus. For as many of you as has been baptised into Christ have put on Christ. There is neither Jew nor Greek, there is neither bond nor free, there is neither male nor female, for ye are all in 'one Christ Jesus.' Or I think of that great passage in Ephesians II where Paul says: "At that time ye were without Christ, being aliens from the commonwealth of Israel and strangers from the covenants of promise, having no hope and without God in the world: But now in Christ Jesus ye who were sometimes far off are made nigh by the blood of Christ. For He is our peace who hath made both one, and hath broken down the middle wall of partition between us."

In other words we have constantly preached the doctrine of salvation and reconciliation whereby strangers from the Kingdom of God have been drawn into the family of redemption, and as constantly raised barriers within that family

(Continued on page 281)

★

*Speak softly. Speak
wisely. Speak little.
Speak the truth. Speak
with love. Observe silence.
Think carefully before you
speak.*

—Swami Vivekananda.

—

*We are conscious of God
only through consciousness
of his manifestation in
ourselves. All that we
deduce from that consciousness,
well as the guidance
based upon it, yields man
entire satisfaction.*

—Tolstoy

★

The New India Assurance Company Limited

for
FIRE, MARINE, LIFE, ACCIDENT
1919-1950

31 YEARS OF SUSTAINED PROGRESS

The confidence of the discerning Public in the NEW INDIA is amply evidenced by the following records attained in 1949:

	Rs.		Rs.
Fire Premium	1,70,32,179	Life Business in force	
Marine Premium	56,04,844	Assets exceed	54,34,00,000
Miscellaneous Premium	35,84,968	Total claims paid over	15,36,00,000
Life Premium	2,88,79,302		17,95,00,000

In the vanguard of Indian Insurance THE NEW INDIA offers matchless Security and Service in all fields of Insurance.

The
New India Assurance Company Limited

Cable & Telegraphic
Address:
"RUSTOMJEE" or
"NIASURANCE"

RUSTOMJEE (PTY.) LTD.
Directors: Sorabjee Rustomjee
Rustom Jalbhoy Rustomjee

EXPERIENCED,
RELIABLE
AGENTS
MAY APPLY

Principal Controlling Officers in the Union of South Africa

Phone Nos 25845, 29807 & 28513.—P.O. Box 1410.
74 Victoria Street, DURBAN, NATAL.

"NEW INDIA IN THE SERVICE OF THE NATION"

Telephone 2335. Telegrams 'BRADFORD'

P.O. Box 110

LUSAKA, NORTHERN RHODESIA

**BRADFORD CLOTHING
FACTORY**

Direct Importers and
Wholesale Merchants

Clothing Manufacturers

Proprietor RAMBHAI D. PATEL

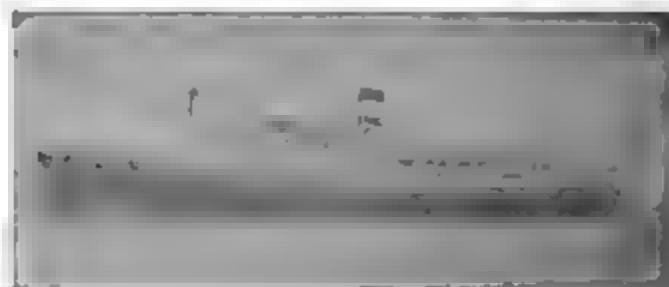
Branch:

CITY STORE

Cairo Road, Lusaka

Always in Stock:

Piece Goods, Hosiery, Cutlery,
Enamelware, Stationery, Drapery,
Crockery, & Wool.

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Karanja arriving June 28, Sailing July 3,
for Bombay via Karachi

Passengers must conform with the Cholera Vaccination and Yellow
Fever inoculation requirements and obtain certificates from their
nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from
private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES: DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without food	£75-15-0
Second "	"	"	50-13-0
Inter-Class	"	"	34-3-0
Unberthed (Deck)	without food		21-3-0

Muslim Special Food £11-10-0 Ordinary Food £4-17-6
Hindu Special Food £10-3-0 Ordinary Food £4-5-6

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can
be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be
permitted to keep on deck with them more than one bed-
ding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.

Tel. Add. "KARAMAT."

INDIAN OPINION

FRIDAY, 11TH JUNE, 1954

Welcome To Canon Collins

WE very heartily welcome Canon John Collins, Rector of St. Paul's Cathedral, who is at present in our midst. He has been with us in spirit for a considerably long time, and it is a great joy to us to have him amongst us in person, for which we are deeply indebted to Mr. Jack Shave, who has made his visit to this country possible and also to Dr. Malan's Government, who could have very well prevented him from coming if it wished to.

Canon Collins has given us the warmth of true Christian love and friendship we are so sadly denied by the ruling race, which has chosen to treat us, because of our race and colour, as helots. We are not judged by our merits as human beings. That is the trend of the legislation affecting all non-Europeans in this country and that is the crux of our problem in South Africa.

Canon Collins has come here to see and to listen and to learn. He will have much to see, much to listen and much to learn. We have no doubt he will not judge things by what appears on the surface. To know the truth he will have to penetrate deeply into the things he sees. It has been said that ours is a family squabble and no outside interference shall be brooked. Speaking as non-Europeans we have very regretfully to say that it has gone be-

yond the pale of a family squabble. A parent who treats his own child cruelly can be taken to Court and a charge of cruelty laid against him. He cannot plead that that was a family affair and the Court had no right to interfere. The same rule applies here. It is further argued that non-Europeans in South Africa are better off than they are in other countries. That is no justification for the rulers of South Africa to remain self-satisfied. But the fact is that while other countries are admitting their guilt and are doing something to atone for it the rulers of South Africa are adopting the evils that other countries are taking measures to discard, and they are trying to justify their action. The rulers of South Africa are thinking in terms of three million Whites and are refusing to take into account the ten million non-Whites, who have also to be provided with the amenities of life, not to be thrown on barren land and to stew in their own juice as in fact, is being done.

The position in South Africa is that among the ruling race there are the extremists, and there are the moderates—who are near-extremists. The latter would like all the dirty job to be done by the extremists. Then there are the liberals who are just beginning to come out into the field. The hope of South Africa lies in them but before they come into power, we very much fear

the damage will have been done. On the side of the non-Europeans there are the extremists—whose extremism, we must say in fairness to them, is not unjustifiable; then there are the ultra moderates, who are prepared to sell their souls to protect their vested interests, and there are the moderates, whom we claim to represent. We believe that the Whites and the non-Whites, whether they like it or not, are destined to live together in South Africa. If they refuse to do so either one or the other will have to be effaced. Why not then try to find an honourable via media? That is the great task before South Africa and the White ruler should pocket his false pride and accept all the advice and assistance he can

get from within and without South Africa to bring about an amicable solution of a problem, which will spell disaster to the whole world if it is complacently left to take its own course.

We have no doubt we are voicing the sentiments of all the non-Europeans of South Africa when we say how very deeply grateful we are to Canon Collins for the fearless manner and the true Christian spirit in which he has been advocating the cause of the oppressed people. We are grateful to him for having taken all the trouble to come out here to gain first hand knowledge of the existing state of affairs. May his mission be crowned with success and may it bring relief to the suffering humanity.

NOTES AND NEWS

Passport Scandal

The 'Natal Mercury' dated June 9 writes:

The action of the Department of the Interior in refusing the issue of a passport to two South African Native educationists is a deplorable misuse of governmental authority.

Professor Z. K. Matthews, acting Principal of the important University Native training centre at Fort Hare, who is one of the most responsible leaders of Bantu thought in the Union, has been invited by the University of Hawaii to attend a World Race Relations Conference to be held at Hawaii later this month. He has been refused a passport, and no reasons for this peremptory decision are given.

Indeed, the Minister of the Interior, Dr. T. E. Dugges, makes the remarkable assertion that "it is customary in cases of this sort for the reasons for our decision to be withheld, as it is not considered to be in the public interest to reveal them."

That is a simply preposterous statement. Professor Matthews has a perfect right to know the Department's reasons, and because he is a public figure of standing the public has a right to know too.

An even worse case is that of a South-West African Herero,

Berthold Himunzine, a school principal of outstanding scholastic zeal, who has been awarded a scholarship at Oxford University. He cannot accept it because he has been denied a passport, and no reasons for the refusal have been forthcoming from the South West Africa administration which falls under the control of the Union Government.

Here clearly is the case of a deserving scholar, whose skin happens to be black, keenly interested in higher education for the benefit of himself as well as his untutored fellows, yet the Union Government is determined to hamper his legitimate advancement.

In neither case has the Government had the courage to give its reasons—its studied concern for the "public interest" is so much eye-wash—but on the face of it the Department's action looks uncommonly like racial persecution to satisfy extremist political ends. It is an unwarrantable abuse of the passport system, already sufficiently discredited, and it is time that some pertinent questions on the matter were put to the Minister in the House.

We might add here that Mr. Menail Gandhi applied for a passport to go to Japan to attend

the Pacific Conference held there in April and passports for his two children to go for studies to the United States and not so much as a reply has been received from the Minister to this day.

5 A. Liberals To Work With African Congress

The first provincial congress of the South African Liberal Party, held in Cape Town during the last week-end, passed the following resolution among others:

"This congress recommends that all steps consistent with its own declared policy be taken to co-operate with the African National Congress in its struggle for the removal of all discrimination against the African people." Mrs. Margaret Billinger told the congress that the most significant problem in the political field in South Africa over the last few years was the widespread emergence of European-sponsored liberalism.

Mr. Cachalia Gets Anti-Red Notice

Mr. Ismail Ahmed Cachalia, secretary of the Transvaal Indian Congress, said he had received a notice from the Minister of Justice, Mr. C. R. Swart, ordering him under the Suppression of Communism Act to resign within 30 days from five organisations, including the Transvaal Indian Congress, the South African Indian Congress and the South African Congress of Democrats. The notice was signed in Cape Town on May 24. Mr. Cachalia was also ordered not to become an office-bearer, officer, or member of 16 other organisations, including the African National Congress and the Springbok Legion.

Indians Want Franchise

The Mayville and District branch of the Natal Indian Congress has asked the Durban City Council to mark the city's centenary by granting the municipal franchise to Durban's non-Europeans. In a letter to the Council the branch urged that in reviewing the past 100 years thought should be given to the consistent denial of elementary rights and amenities to non-Europeans and the implementation of various segregatory measures.

Indians Send Petition To City Council

The complaints of Indian residents and property owners in East Street, Maritzburg, about the lack of proper pavements in the street, have had to go unsatisfied because, under present Treasury regulations, the City Council is prohibited from spending capital

funds on pavements. Mr. P. Satyapal, who presented a petition to the City Council on behalf of the Indian ratepayers concerned, pointed out that Indians had settled in that part of the City some 60 years ago. Although they had been paying rates ever since that time, he said, the foot paths on either side of East Street with the exception of a section between Church Street and long-market Street which had been paved recently had remained unpaved.

Nicol Square Is Let As Site For Garage

John Nicol Square, at present used as a free parking area by hundreds of Durban motorists, was leased to a group of Durban business men who plan to build a £250,000 modern parking garage on the site. The lease was obtained at an upset bonus price of £250, with a yearly rental of £1,000 to the City Council. It was granted in the name of a company yet to be formed. There were no other bidders. The lease is for an initial period of 30 years, with three renewal rights of 20 years each. The company will be required to provide parking for at least 1,000 cars. The lease gives the company the right to build shops on the ground floor of the building on the eastern frontage of the site, between Pine Street and Commercial Road.

Bertrand Russell On India's Role

Bertrand Russell, the British philosopher, said in a United States magazine on May 22 that he would like to see the Indian Government make "a wholly impartial investigation into the probable consequences of a third world war." He said he thought "such an investigation would prove conclusively the impossibility of success for either side." The article appeared in "Pulpit Digest," a monthly magazine for Protestant clergymen, which devoted its entire current issue to the problem of the hydrogen and cobalt bombs. Bertrand Russell said he believed that an investigation such as he proposed "could bring home to the Soviet Government no less than to that of the U.S.A. that only misery, anarchy, destruction and widespread death could result in every beligerent country."

Sympathies For People Fighting Against Colonialism

Indonesian Consul in New Delhi, Dr. Tiwon said in Pondicherry in an interview that the sympathy of people and the Government of Indonesia had always been with the people of countries fighting against colonialism and, as such, they very well

sympathised with the French Indian people in their fight against French colonialism. Dr. Tiwon who arrived at Pondicherry on May 10 from Madras on a two-

day study tour observed at Pondicherry that its people and their habits bore stamp of Indian culture and oneness with India as far as he had seen.

OPEN LETTER TO CANON COLLINS BY 'SUNDAY EXPRESS'

The Editor of 'Sunday Express' writes in the issue of June 6:

DEAR CANON COLLINS,—Welcome to South Africa. We of the 'Sunday Express' have said publicly in the recent past that we do not approve of the semi-informed opinions on South Africa expressed by you in sermons from the pulpit of St Paul's Cathedral. But you are now our guest in this country.

If you have been correctly reported, you will, during your stay see and listen but say nothing. That is the proper thing for a guest to do. But we now hope that you will see and listen to everything that is relevant.

We think that there is much wrong with this country at the moment. But we think you can leave that to us. This is a family squabble and we want no outside interference.

Here are some of the things you will find wrong:

Outside Johannesburg, you will find most horrible slums.

Can you truthfully say that you will not find horrible slums inside Liverpool? Do you remember the stench of the Underground Station at the Elephant and Castle in London during the war? Do you realise that 180-million families in the world lack housing, some living in caves and grottoes or just under the open sky?

We are not proud of our slums but we are doing something about them. Remember we are not alone.

Seven out of ten non-Whites cannot read or write and only about a third of the African children are attending school.

We are not proud of these figures, but in the past five years a body called the South African Institute of Race Relations (which is non-political) has helped 50,000 adult non-Whites towards literacy. Of that we are proud, because we are dealing with a primitive race that is centuries behind the White world in development. They are being taught by the simplest sort of kindergarten method—and in this way they learn to read and write in less than three months.

Tuberculosis and venereal disease are rife among our Africans.

We are not proud of that statement. But we are proud that of

89 African graduates of the University of the Witwatersrand, 51 were graduates in medicine. That means that these people are trying to help themselves. And you must not forget that less than 150 years ago they were either savages or slaves.

As the Native drifts to the town, to do the transport problems increase. You will find, any night you care to walk about, thousands of Natives patiently queuing-up for buses.

We are not very proud of that, but before you criticise on that score, remember the queues at London Bridge or the queues for buses going to those places. Big city transport is not a question of race.

Finally, remember one more thing in your researches: There are many millions of people in this continent who have got to be nudged into a civilised way of living. They are both Black and White. Some of the Black People have an impatience that is going to do them no good.

See them all during your stay and then make up your mind. We think you will agree that there are wrongs on both sides. But, please, no more sermons in St. Paul's. Leave it to those of us here who think we can do the job.

MY GANDHI

By DR. JOHN HAYNES HOLMES

Price 12/6 including postage

This book is written by one of Mahatma Gandhi's first most intimate friends in America and life long supporter of the great principles for which he stood and laid down his life.

To be had from:

'INDIAN OPINION,'

P. Bag, Phoenix, Natal

R. VITHAL?

Bookkeeper, Writing up Bills of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns, Apply:

9 Adams Arcade,
40 Market Street,
Johannesburg

LIBERAL PERSPECTIVE

ANOTHER VISITOR TO INDIA

By C. W. M. GELL

ALTHOUGH this book* covers a wider geographical area than Mr. Seymour's book reviewed last week, its scope is narrower and deeper. In India (to which more than half his pages are devoted), Burma, Indonesia and on the fringes of China, Mr. Coates is anxious to see and understand Eastern life from the inside, to be accepted fully into its society as an inmate. Inevitably, therefore, he concentrates almost entirely on upper middle class society and his book consequently lacks something of Seymour's informal eclecticism. But within his chosen social sphere Coates penetrates more deeply and subtly than Seymour was able to do.

Indians will understand better than Europeans the very considerable achievement of entering as a foreigner and outcaste—into what might be called full domestic communion with caste Hindu society. Coates is frank and unflinching about the many obstacles that have to be surmounted. But he overcame them all, in regard to food, clothing and manners so that he was no longer looked on as one of "them," but as one of "us." His book makes clear that the way in is an exacting one—his digestion at first refusing unfamiliar diet and his sympathy and understanding being almost baffled by some of the intricacies of domestic and toilet etiquette which are so vital to acceptance—but it was very well worth while.

Mr. Coates has quite a lot to say about the status of women in Indian society, which is not what many superficial Western observers have imagined. But his remarks must be qualified by remembering that he is writing about the fairly well to do and educated. Conditions are in some respects rather more repressive among the poorer classes, though here too, as in the case of caste and untouchability, reform is going steadily forward. Indeed, one of the more encouraging features of planned family campaigns, where these have been instituted, is the extent to which even the poorest and more ignorant women are themselves coming forward to demand assistance. No one with real Indian friends can long believe in the myth of the wholly submissive, downtrodden Indian woman.

Coates is also perceptive about the constructive role of custom in

Indian society. He does not deny that certain habits, involving either sectional interests promoted at the expense of others or those based on outworn superstitions, even if sanctioned in the *shastras*, ought now to be reformed. But he acknowledges the practical value of many customs. "Habit in the warm and often fetid atmosphere of India with its gentle pace of life is a relentless master," he writes, "and the habit of slovenliness devours people faster in India than anywhere else. It is the small ceremony attaching to many good habits which preserves them through the centuries, and this is something which Indians fully appreciate. It is this ritual (speaking of the Hindu wife cleansing herself before entering her kitchen) seeping into daily life that has maintained the standards of the Hindus in regions where everything in nature seems aimed at the shattering of any standards human beings may possess."

Again in regard to caste, Mr. Coates sees that untouchability is the main evil to be eradicated and that there are good points—the link caste forms overriding language and distance and the equality acknowledged among peoples of the same caste—which society should seek to preserve. This, I think, is but part of the truth. These virtues of caste must not be conserved by excluding others from them, as is the tendency with the laws against intermarriage and interdining. Progressive Indians almost unanimously assent to this. The battle now is to translate the intellectual assent into active practice. Here, it is significant how, even today and probably for decades, if not centuries, every orthodox side stepper will have to reckon with the frail ascetic figure of Gandhi, uncompromisingly refusing to allow custom to sanctify evil or exclusiveness. If challenged on any point where his conscience is not quite at rest, an Indian today will always begin apologetically: "Of course, I know that our Gandhi said... but we are weaker... and for our parents' sake..." But the unswerving, remorseless moral logic of their master has set something in motion which may falter now and then, lacking the impetus of his genius, but which will steadily transform his country.

Mr. Coates represents Burma as the land of compromise be-

tween Indian spirituality and ethics and the more utilitarian morality of the Chinese. Then he passes on to the China coast and has much to say by comparison of Indian and Chinese manners. He considers that Indians have chosen more wisely what to retain from Western culture than the Chinese who are attracted by the intricate gadgets. India, of course, has had the longer and more intimate contact with the West. Both the Chinese language and the Confucian system of personal recommendation before friendship is possible impose greater barriers between themselves and foreigners than in the case of Indians. Hence the frequent charge xenophobia. By comparison with Indians, Coates finds Chinese public manners rough, uncivil and insensitive, too greatly preoccupied with the material advancement of one's immediate kin—a characteristic not altogether absent in India either. Their ruthless sense of the practical, their artistic bankruptcy in modern times, their passive acceptance of social evils and of authority, if opposition is likely to involve them in inconvenience; all these qualities distinguish modern Chinese from modern Indians.

Yet they share a modern dynamism in material matters which other south-east Asian peoples still seem to lack. And they share with these and all other Asians a profound sense of Asian political consciousness which is compounded of resistance to centuries of Western dominance, the determination to emancipate all Asian soil from foreign rule and a refusal to be treated as pawns in the game of world power politics. After stressing how unsettling have been the effects of the Western impact on all aspects of Asian life, the beneficial effects no less than the harmful, Mr. Coates concludes: "The West has had its say; it has offered Asia a world with international standards of human rights and conduct but a world in which scientific invention and technical skill seem to play a decisive part. To people with profound ethical values but little or no scientific inventiveness this poses a problem demanding the most searching thought. When people withdraw to look in upon themselves it is because the way ahead is not clear to them; they have to rediscover who they are and what they must do."

"It is no use interfering with people in this frame of mind. If what was said to them before was sound and true as like as not they will end by agreeing with it. But

they must reach their own decision by themselves."

**Invitation To An Eastern Feast*, by Austin Coates (Hutchinson), 21/-

OUR BASIC INTERNATIONAL POLICY

By JAWAHARLAL NEHRU

WHAT is the basic international policy of India? We want to be friendly with all countries. We work for peace in so far as we can. We have no pretensions about our strength to do this or that. We are struggling to consolidate ourselves, to strengthen ourselves, economically and politically. We are not strong enough like other countries. When we say we work for peace, we do not make much difference in the world. It is not in a spirit of boastfulness that we work for peace. We work for peace because it is essential for the world.

Therefore, in so far as we can, we have thrown our weight for the avoidance of war and in search of peace. Because of that we want other countries to follow that idea, more especially our neighbouring countries. In many matters, we have co-operated with them either here or in the U.N., and a kind of group arose there called the *Five Asian Group*, where there is no compulsion, but there is a good deal of co-operation. We welcome that and we welcome co-operation in other ways too. We have found that Pakistan has co-operated in this matter. We found that these neighbouring countries of ours, more or less, thought like us, not because we are leaders and they are followers, but because they were conditioned in the same way as we were conditioned in the past history and events and other things. They reacted in the same way and it was our hope and it is our hope that there would be an ever-growing area where war would not take place even if the catastrophe and misfortune of war came to some other parts of the world.

Fundamental Christian Principles

(Continued from front page)

which have made the conception of oneness in Christ a mere phantasmagoria, and in doing so have dishonoured God and His redemptive purpose in Christ. We cannot have it both ways. We cannot profess to love God with our whole being and then proceed to do, or to permit the things that He hates and that dishonour His name,

BOOKS FOR SALE

GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	0
TO STUDENTS—M. K. Gandhi	5	0
GANDHIAN ETHICS—Benooy Gopnl Ray	2	0
BAPU—Marry F. Barr	4	0
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
FAMOUS PARSIS	7	6
SEVEN MONTHS WITH GANDHI—Kr. Anandan	12	0
STORY OF THE BIBLE—S. K. George	6	0
A RIGHTEOUS STRUGGLE—Mahadev Desai	2	0
THE POLITICAL PHILOSOPHY OF MAHATMA GANDHI—Gopinath Dhawan	17	0
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	0	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. I.—M. K. Gandhi	16	0
NON VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. II.—M. K. Gandhi	14	0
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	6	0
FROM YERAVDA MANDIR—M. K. Gandhi	1	0
MAHADEV DESAI'S EARLY LIFE —By Narabhai D. Parikh	2	6
DE HUMANIZATION IN MODERN SOCIETY —Rene Fulop-Miller	1	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION,"

P. Bag. Phoenix, Natal.

Golden Number OF "INDIAN OPINION" Souvenir Of The Passive Resistance Movement 1906—1914

Price: Four Shillings.

Obtainable From:

"Indian Opinion"

Phoenix, Natal.

BOOKS FOR SALE

INDIAN JUDGES (Biographical) and critical sketches with portraits)	7	6	SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	5	0
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—James T. Sunderland	7	6	AMONG THE GREAT (Conversation with Ramnath Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Anurobindo)—Dilip Kumar Roy	23	0
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song—(An English Translation)—Annie Besant	1	0	TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT—An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE?—Dr. V. K. R. V. Rao	8	0	WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyam	2	6
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated)—Minto Meeani	2	6	GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	8	THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH—M. K. Gandhi	16	0
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)	4	0	CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	1	0
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	6	RAMANAMA—M. K. Gandhi	2	0
GANDHIAN TECHNIQUES IN THE MODERN WORLD—Pyarelal.	2	0	TOWARDS NON-VIOLENT SOCIALISM—M. K. Gandhi	6	0
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0	REBUILDING OUR VILLAGES—M. K. Gandhi	8	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars)—K. T. Shah	16	0	AN ATHEIST WITH GANDHI—Gorn G. R. Rao	2	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	15	0			

Obtainable from:

"Indian Opinion,"

P. Bag, Phoenix, Natal.

LIBERAL PARTY'S NON-EUROPEAN EDUCATION POLICY

THE Liberal Party of South Africa has issued a Press statement declaring its non-European education policy. The statement states:

The Party accepts the principle of free, compulsory education for all children and aims to bring it into effect up to Standard VI as soon as possible.

It believes that education is indivisible and that its aim is to introduce all persons to the cultural heritage of mankind.

It is intended that the suggestions contained in the above two paragraphs should apply to all sections of the people of Natal, without discrimination. Unfortunately, however, the provision of education for non-Europeans in the Province lags far behind the provision for Europeans and it is therefore necessary for the Liberal Party to make specific recommendations concerning non-European education.

At present approximately £40 per annum is spent on each European child in the Province, approximately £30 on each Coloured child and only £17 on each Indian child.

There is no serious shortage of schools for European or Coloured children in the Province, but some 10,000 Indian children are without school accommodation.

Of 248 European schools in the Province, 176 or some 70 per cent. have been built and are maintained by the State.

Of 256 Indian schools in the Province 36 or some 14 per cent.

are Province-built and maintained.

There is a serious discrepancy in salary scales. Non-European teachers in some cases earning less than 50 per cent. of the salary paid to a European teacher with the same qualifications. Under the existing scales it is possible for the non-European Principal of a school of 500 children, with a degree and over 25 years' service, to earn less than a European teacher with the lowest possible qualification of Matric plus one year.

The Liberal Party believes that the most urgent single problem facing the Natal Education Department is to provide school accommodation for those children not at present in school.

In 1944 the Teachers' Salaries Enquiry Commission recommended that Indian and Coloured teachers in Natal should receive 70 per cent. of the salaries paid to European teachers of the same qualifications. This recommendation should be put into effect immediately and should mark the first step towards equal pay for equal qualifications.

The Liberal Party believes that the quality of non-European education must be improved. Non-Europeans are asked to comply with the standards of Western democracy and only a sound education can make this possible.

The Liberal Party will press for the introduction of free and compulsory education for Indian children in Natal as schools become available.

CHRISTIANITY PART OF INDIA NEHRU'S LETTER TO CHURCH LEADERS

IN a letter to the Indian Church authorities Prime Minister Mr. Nehru said that Christianity was not only professed by a very considerable number of people in India, but was respected by others. There was no question of considering it an alien or of discriminating against it. Christianity and the Christian Churches in India, he said, were part of India.

The letter was written to Bishop Mondel, President of the Christian Council of India and Pakistan, and has been released to the Press by Mr. C. P. Mahalan, member of the Indian Parliament who met the Prime Minister recently over the issue.

Mr. Nehru said in his letter that criticism of objectionable activities of some Christian missionaries in India was an individual matter which might apply to anybody and not to Christianity or Christian missionaries as a whole.

Adverse Reactions

During the years of colonial domination in India, the Prime Minister stated, it was true that some Christian Churches functioned in close collaboration with the colonial Power and hence certain adverse reactions in regard to them arose among the people. However, there was no bar of any kind on propagation of Christianity or any other religion in India.

Mr. Nehru added: "The question of foreign Christian missionaries in India is not considered by us from the point of view of

foreigners coming to India. All foreigners have to be in possession of passports and have to get visas. Their entry is thus regulated from various points of view. Any unrestricted entry of foreigners creates political problems which may give us trouble in future. The question is, therefore, viewed not from a religious point of view but from the political and social points of view."

Open Policy

Difficulties had arisen in other countries, Mr. Nehru continued, because of the presence of a considerable body of foreigners who were not easily absorbed. Christianity probably suffered somewhat in India by its association in the public mind with foreigners. As a matter of fact, the Christian missionary population in India had largely increased and in fact nearly doubled since Independence. That itself showed the open policy the Government of India had pursued in this matter.

Referring to some criticism made on objectionable activities of some missionaries, the Prime Minister explained that it was an individual matter which might apply to anybody and not to Christianity or Christian missionaries as a whole. He had no doubt, he said, there had been wrong behaviour on the part of some individuals and difficulties had arisen, sometimes more especially in tribal areas and the like. These difficulties existed long prior to Independence and, in fact, the British Government of the day sometimes had to take some action.

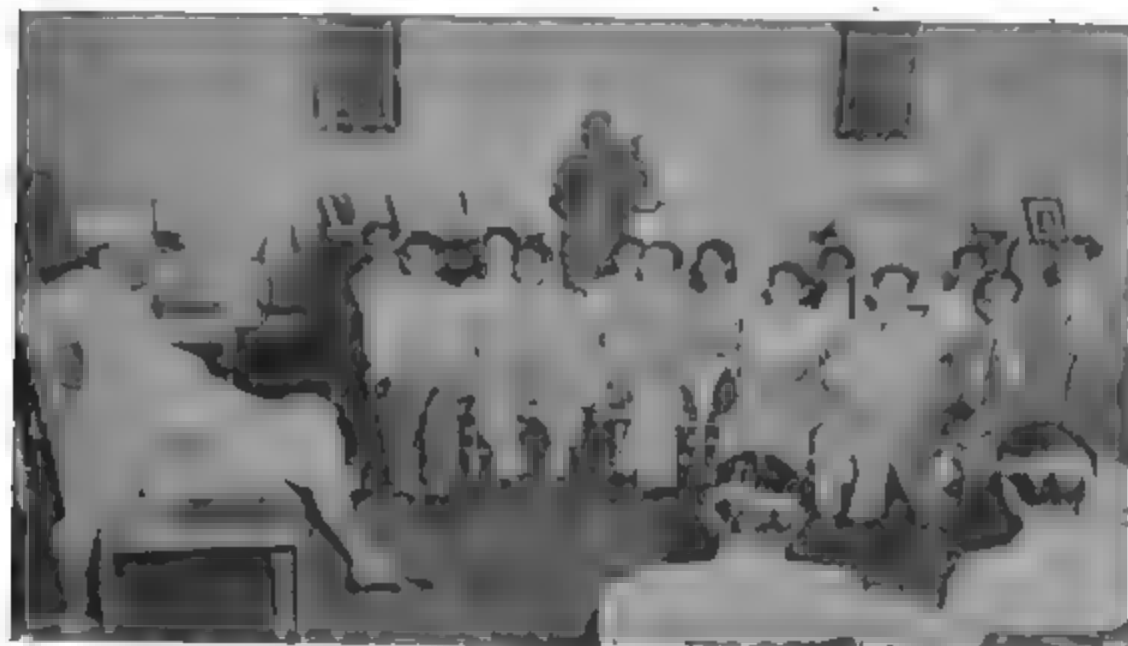
BOOKS FOR SALE

Just Arrived From India

- A Gandhi Anthology
—By V. G. Desai 2/-
- Which Way Lies Hope
—By R. B. Gregg 2/-
- Why Prohibition
By Khamrappa 1/-
- Gandhi And Marx
—By K. G. Muthuswami 2/2
- Satyagraha In S.A.
—By M. K. Gandhi 15/-
- A Nation Builder At Work
By Pyarelal 1/6
- Dayan's Letters To Ashram Sisters
—By Kaka Kalelkar 2/6
- The Wit And Wisdom Of Gandhi
—By Haver A. Jack 22/-

Obtainable from.

'INDIAN OPINION,'
P/Bag, Phoenix, Natal.

A group of visiting students from Africa called on the President, Dr. Rajendra Prasad at Rashtrapati Bhavan (New Delhi), on May 12.

INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Bombay, May 22.

THE Special Marriage Bill, a social reform measure, introduced in the Parliament, has evoked a keen controversy amongst the members of Parliament and the public. The Council of States passed two amendments to the Bill permitting divorce by mutual consent and raising the minimum age limit from 18 to 21, with a very narrow majority. These amendments provoked Shri N. C. Chatterji, a member of Parliament and the Hindu Sabha leader to declare at the Hyderabad session of the Sabha that "the members of the Council of States were behaving like a pack of archers." This remark brought the wrath of Council of States on the head of Shri Chatterji and a strong demand was made in the Council for instituting contempt proceedings against him. But the moderate elements in the Council under the guidance of the Council's president, Dr. Radhakrishnan decided to issue a notice demanding explanation to Shri Chatterji. But Shri Chatterji asked for protection from the House of the People as its member. For the time being the controversy has been laid to rest by a decision to appoint a joint committee to deal with this problem and suggest procedure to deal with such cases in the future.

The Congress Parliamentary Party met to consider the amendments to the Bill by the Council. The general opinion in the Party appeared to be in favour of reversing or modifying some of the more radical amendments to the Bill made in the Council of States. It was decided, however, that no whip would be issued and that the matter should be left to free vote.

It is expected that the House of the People will only discuss the general principles of the Bill during the current session and that the detailed consideration of clauses will be deferred till the next session.

Generally it was felt that the controversial amendment permitting divorce by mutual consent should be modified by the addition of a proviso that at least one year must elapse between the application of a petition for divorce by mutual consent and the grant of the petition. Members believed that such a provision would prevent the danger of one partner to

the marriage being coerced into divorce by the other.

Regarding the age of marriage, the consensus of opinion was in favour of restoring the original Select Committee's recommendations, namely, that the minimum age for marriage should be 18 but that the consent of the parents or guardian should be necessary between the ages of 18 and 21.

Representatives of liberated areas of French settlements in India set up a 19 member council to carry on the day-to-day administration of the freed areas. About 300 representatives from 60 villages met at Madugurai under the auspices of the French India Socialist Party. The conference by a resolution said that the interim administration would be called 'French India Liberation Council.' The Council is to be vested with all powers to maintain law and order, collect taxes and prevent "aggression." The conference with M. Edouard Goubert as the leader and Shri Nuthu P. I. as the suspended Mayor of Pondicherry and Shri Reddiar, the dismissed Councilor of the French India Government, as the other two members. The Council was also empowered to co-opt representatives from areas which will be liberated in future.

By another resolution the conference demanded immediate merger of French territory with India without referendum.

The French India Socialist Party decided to dissolve itself and form a new party called "French India Liberation Congress." The new party will adopt the constitution of the Indian National Congress to work till the entire French India was liberated and merged with India and then affiliate itself to the Indian National Congress.

A total of 10000 National Cadet Corp cadets, including 330 N.C.C. officers, will take part in social service work in various parts of the country during this summer. Social service camps were held for the first time last summer and 200 N.C.C. officers and 7180 cadets participated in them. They put in over 8,00,000 man hours of work, constructing roads, tanks, canals, desilting blocked-up irrigation canals and building low-cost tenements. They

were also engaged in literary drive, medical aid and flood relief work. Apart from the material benefits accruing from their work, it had great value as an example of self-help to the villagers.

Encouraged by the success of the N.C.C. camps last summer, a more ambitious programme has been drawn up for this summer. Altogether 18 camps are being held in the various parts of the country. For the first time cadets of the girls division are being associated with the social service work. A batch of 50 girl-cadets and 3 lay-officers held a 14 day camp at Pachmarhi for doing social service work in the adjoining villages. The biggest of the 18 camps will be held at Jazirapathur in Bihar, where 2500 cadets and 50 officers will construct an all-weather road 9 miles long, a school building and a canal bond. At all the camps material and technical guidance guidance will be provided by the Government.

College and school students in hundreds are giving free services during vacation time in various community project areas. Similarly villagers at many places are engaged in building roads, school buildings etc.

The Government of India has accepted the proposals put forward by the World Bank for a settlement of the Indo-Pakistani canal water dispute after two years of negotiations and study with the Indus-Basin Working Party. Announcing this in the Council, the Prime Minister of India stated that the proposals had been accepted after taking the good and bad of it in the interest of achieving a final settlement. Mr. Nehru did not disclose the nature of the proposals but said that Pakistan had not replied to the World Bank. According to press reports, however, Pakistan has not accepted the award.

Unofficial reports, which have been neither denied nor confirmed by the Government, say the World Bank has proposed that Pakistan should have the exclusive use of the Indus, the Chenab and the Jhelum, while India should get the entire waters of the Ravi, the Sutlej and the Beas.

According to these reports, it was further proposed that India should pay between Rs. 40 crores and 60 crores to Pakistan to compensate the latter for the construction of new canals to provide alternative sources of supply of the waters at present being received from India. The Indus-Basin Working Party is

composed of teams of India, Pakistan and World Bank engineers. The Party surveyed existing and proposed river projects in both India and Pakistan last year and met in Washington some months ago to draw up its final report. The object of the World Bank in taking up a mediatory role was to ensure a fair division of the water resources of the Indus-Basin between the two countries.

India has always maintained that if the Indus waters were properly utilised they could more than meet the irrigation requirements of India and Pakistan in the foreseeable future. At present only about 15 to 20 per cent. of the waters are utilised.

Mr. Nehru further announced that India would be diverting part of the Sutlej waters into the Bhakra canals for trial purposes next month. He reiterated the fact that Pakistan had recently completed the construction of alternative canals that could make West Punjab independent of canal supplies from India.

The Praja-Socialist leader, Shri Ashok Mehta, and the scheduled caste leader, Dr. Ambedkar, who were defeated in the last general elections to the House of the People in Bombay constituency, were again contesting together against Congress candidates in Bhamburda double-member constituency in Madhya Pradesh. Shri Ashok Mehta defeated his Congress rival, Shri Poonamchand Runka, by about 25,000 votes. But Dr. Ambedkar was defeated by the scheduled caste Congress candidate, Shri Borkar.

Shri Ashok Mehta and Shri Borkar took their seat in the House of the People. Shri Ashok Mehta's election was welcomed even by the Congressmen.

Cuticura
ANTISEPTIC
OINTMENT

FOR SAFETY'S SAKE

A break in the skin is a 'way in' for germs! Apply Cuticura Ointment—quickly. To rapidly restore skin health. To combat infection. To ally soreness, and to keep the injury clean and comfortable while it heals.

FOR CUTS AND SCRATCHES

SEEDAT BROS.

LIFE INSURANCE CONSULTANTS PRINCIPAL INDIAN REPRESENTATIVES OF
THE PROVIDENT ASSURANCE CORPORATION OF AFRICA LIMITED.

HEAD OFFICE: 65 PRESIDENT STREET, JOHANNESBURG.

We have pleasure in informing our clients and friends that we are
appointed the Chief Indian Representatives of the Provident
Assurance Corporation of Africa Limited.

The Corporation Transacts All Classes Of Insurance Including
LIFE, FIRE, MARINE, MOTOR CAR, BURGLARY, ETC.

- (1) Life Policies are world wide and free from Restriction as to travel, residence
and occupation.
- (2) Life and Endowment Rates are Standard without any Asiatic Loading.
- (3) To protect your Estate at Death, be wise and buy an Estate Duties Protection
Policy at Lowest Cost.

Office: 4, Hoosen's Building, 116 Queen Street, Durban.

Telephone: Office 21773, Residence 22679.

FOR
RUBBER STAMPS

AND

PRINTING

CONTACT

**STANDARD
PRINTING PRESS**

GENERAL PRINTERS
AND
RUBBER STAMP MAKERS

73 BEATRICE STREET, — DURBAN

PHONE 21006
P.O. BOX 2762

ESTABLISHED 1924

DHIRUBHAI P. NAIK

Travel, Insurance & General Agent

Book with us for your travelling by Air, Sea or Land either to India
or to any part of the world.

All types of Insurance—Life, Fire, Burglary, Riot, Storm, Accident,
Plate Glass, etc.

Consult Us Free of Charge For Your Income Tax, Persons Tax,
Writing Of Your Books, Trade Licences, Revenue Clearance Certificate,
Passports And Immigration Matters.

Representatives: National Mutual Life Asso. Of Australasia,
Yorkshire Insurance Co. Ltd

Telephone: 33-9033. 29a Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

Phone
Day 24169

Phone
Night 833459

L. RAJKOOMAR (PTY.) LTD.

14, CROSS STREET, DURBAN.

Funeral Directors and Manufacturers of all classes of
Coffins and Wreaths

Contractors to the INTERNATIONAL FUNERAL
INSURANCE COMPANY, LIMITED.

Reg. Office: 39 CROSS STREET, DURBAN

Country Orders for Coffins and Wreaths
accepted by phone and despatched by rail
at the shortest notice.

MARRIAGE BILL

PRIME MINISTER'S OBSERVATIONS

SPEAKING on May 21—last day of the present session—in the debate in Lok Sabha House (House of the People) on the Special Marriage Bill, Prime Minister Mr. Nehru said the Bill was only a permissive measure—a half-way house to other measures which might follow.

The Lok Sabha, which adjourned *sine die* on May 21 after discussing the Special Marriage Bill for more than four hours, will continue the debate for one more day in the next session before the Bill is taken up for consideration clause by clause.

The Leader of the House, Mr. Nehru, said this extension should not be allowed to come in the way of rapid consideration of the measure in the next session. A measure of this kind had been before Parliament for a long time in some form or other, and repeated delays in passing it had made some of them rather impatient. But, he agreed, in view of the importance of the proposed legislation, that it would not be desirable to leave the feeling that it was being rushed through.

Procedural Amendments

The Prime Minister indicated that it would be desirable to make some amendments in the Bill as passed by the Council of States. These amendments would be only in regard to procedure or other things, but not to any big principle.

Hindu society, Mr. Nehru observed, has survived because of its capacity to adapt itself. It lost that capacity owing to various factors, and the coming of the British to India suppressed that dynamic element in Hindu society and made it unchangeable except by legislation.

Previously, customs gradually changed and Hindu law also changed according to those customs. Besides, the Prime Minister pointed, the country was undergoing a process of economic change after passing through a process of political revolution. As life was an integrated whole, any change in the political and economic context inevitably meant change in the social context also. If they did not change society because of indifference or conflict, it would be compelled to change itself.

Untouchability

In this context Mr. Nehru referred to the problem of untouchability and said that long ago India had decided to do away with it. Apart from other

considerations, this important social change had become essential even from the point of view of survival of Hindu society. This argument, Mr. Nehru remarked, should apply equally to the present Bill and other social problems of India.

Embassy In Moscow

IN reply to a question in the Council of States recently regarding the the nature of restrictions imposed by the Government of the Union of Soviet Socialist Republics on the personnel of the Indian Embassy in Moscow before and after June 30, 1953, Prime Minister Mr. Nehru said

"The restrictions in question relate to travel in the Union of Soviet Socialist Republics and are imposed on all foreigners there. Before June 22, 1953, travel was forbidden beyond an area of 25 miles radius of Moscow without special permission. Travel was further prohibited to certain specified localities within this area. On June 22, 1953, there was a relaxation of the restrictions, and large areas of the Union of Soviet Socialist Republics became open to foreigners. A number of restrictions, however, continue."

Asked whether similar restrictions were placed on the personnel of the Embassy of the Union of Soviet Socialist Republics in India by the Government of India, the Prime Minister added

"No restrictions have been placed on the movement of the personnel of the Embassy of the Union of Soviet Socialist Republics in India, as the Government of India do not consider it necessary or desirable to do so."

Tourist Art Exhibition

India won a gold medal at the International Tourists Art Exhibition at Cairo on May 15. Twenty countries participated in the exhibition, which had been organised for a fortnight by the Egyptian Tourist Department and inaugurated by Major Salah Salem, Minister for National Guidance.

HINDU DHARMA

By— M. K. Gandhi

Price Rs.

Obtainable From,

'Indian Opinion,'

P. Bag, Phoenix, Natal,

Natal,

BOOKS FOR SALE

UPANISHADS FOR THE LAY READER

—O. Rajagopalachari 6 0

VEDANTA THE BASIC CULTURE OF INDIA

—O. Rajagopalachari 6 0

BHAGAVAD GITA—Abridged and explained

by O. Rajagopalachari 4 0

INTERNATIONAL SHORT STORIES

—The best from 23 countries 17 6

Obtainable from:

INDIAN OPINION,

P. Bag, Phoenix, Natal.

BOOKS FOR SALE

Key to Health—Gandhiji 7 6

Diet and Diet Reform—Gandhiji 5 0

Glenside—Mira 1 6

Selections from Gandhi—N. Bawa 20 0

Public Finance and Our Poverty—Gandhiji 3 0

Hindu Dharma—Gandhiji 8 0

Dharmam Yojan 2 0

Sardar Vallabhbhai Patel (Vol. I)—N. D. Parekh 15 0

The Dary of Mahadev Desai—V. G. Desai 12 0

Obtainable from:

C/O INDIAN OPINION,

P. Bag, Phoenix, Natal.

HIND SWARAJ OR INDIAN HOME RULE

By Gandhiji

Gandhiji says regarding it

"It (the book) teaches the gospel of love in place of that of hate..... It pits soul force against brute force. It has gone through several editions and I commend it to those who would care to read it." Written in 1908 it contains in essence Gandhiji's later teachings on various topics.

New Revised Edition with an introductory essay by Mahadev Desai

Price: 1s. 6d.

Obtainable from:

'Indian Opinion', P. Bag, Phoenix, Natal.

Seven Months With Mahatma Gandhi

Being an Inside View of the Non-co-operation Movement of 1921-22

By Krishnadas

Abridged and edited by Richard B. Gregg

Writing of the two volumes of which this is an abridgement Gandhiji wrote: I have gone through them. And the facts appear to me to be correctly set forth and exhaustively dealt with..... The volumes are the only narrative we have of the seven months with which Krishnadas deals."

Price: 12s. 6d.

Obtainable from:

'Indian Opinion', P. Bag, Phoenix, Natal

M. J. PATEL

INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General
Commission Agents

10 Peking Road, Kowloon, HONG KONG.

**Special attention is paid
to indent orders**

Write To Us For Further Particulars.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?

Have you provided for your dependants?

Prepare for the future

Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has
best Bonus record in the WORLD.

Representative. —

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760,
JOHANNESBURG.

Phones: } Business 33-0711
              } Residence 33-5961

Phone 53.

Telegrams 'SOLANKI.'

P.O. Box 208.

Solanki & Co. Ltd.

Merchant & Direct Importers

**Extensive range always carried in
the following:**

Silks, Drapery, Toilets, Per-
fumes, Curios, Fashion Goods
and Jewellery, Wide Range of
Indian, Persian and Chinese
Carpets.

Stockists of well-known branded
Watches.

COPPERBELT PIONEER STORE

**Where Quality and Service
are Paramount.**

Luanshya,

Northern Rhodesia.

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING

—CO. LTD.—

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants

—&—
Direct Importers.

**47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.**

SHINGADIA BROTHERS

WHOLESALE AND RETAIL MERCHANTS

Drapery, Outfitting, Fancy Goods,
(Curios Etc. Etc.)

P.O. Box 111. UMTALI, S. Rhodesia.

Tel: "Prem silk" or "Shingadia." Phone: 2523.

PREMIER WHOLESALERS

(Members of the Mashoonland Wholesalers Association)

Everything for the African Trade. Prints, Khaki,
Calicos, Blankets, Shoes & Fancy Goods.

P.O. Box 319. Phone: 2523/Extn 1.

UMTALI, S. Rhodesia

RHOD-INDIA LIMITED

Exporters, Importers & Manufacturers Representatives

Piece Goods, Hosiery, Jute Goods.

Enquiries Solicited. Prompt Attention.

"Aryan Mahal" 6th Floor,

Plot 43, "C" Road,

Churchgate Reclamation,

Cables "Indorhod."

BOMBAY, INDIA.

Cable & Tel. Add.: "HARGOVAN".

Phone 28388

P. HARGOVAN & CO.

(PTY.) LTD.

**WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.**

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue

DURBAN.

Phones: 29121/2 (Switchboard)
24179 (Manager)

Cables & Tel. Add:
"PROSPERITY" (Ad Branch)

P.O. Box 2197

(Established 1927)

Premier Produce Co. (Pty) Ltd.

General Wholesale Merchants
EXPORTERS AND IMPORTERS

Buyers and large Stockists of all kinds of Indian and European Groceries, Provisions, Soaps, Oils, Grains, Beans, Peas, Kaffircorn, Malt, Maize, Maize Products, Wheat, Wheaton Products, Crockery, Hardware and also Coal of all types.

All enquiries for Export and Import
to the Head-Office.

Head-Office: "PREMIER HOUSE"
364 Pine Street, Durban.

also at

JOHANNESBURG

BENONI

Phones: 34-3554/5

Benoni Coal Site

P.O. Box 200, Fordsburg.

Phone 54-1813,

82, Crown Road,

Rangeview Coal Sites—54-2205

Fordsburg, Johannesburg.

P.O. Box 392, Benoni.

Proprietors:

C. L. Patel, D. K. Patel
V. B. Patel, H. J. Patel
K. C. Patel

The Star Clothing Factory

Wholesale Merchants

CLOTHING MANUFACTURERS

P.O. Box 237. Phone 514.

Jameson Road, Livingstone,
NORTHERN RHODESIA.

Our S.A. Representatives:

H. L. Hompes & Co.,
(Pty.) Ltd.

Durban, P.O. Box 1301.

Johannesburg, P.O. Box 3480.

Capetown, P.O. Box 824.

—ATTRACTIVE— SAREE MATERIALS

Self Striped| Georgette Crepes 45"
Green, White, Pink, Sky, Lemon
4/11 yd.

Coloured Georgettes 45"
All Shades 3/11 yd.

Self Check Fancy Valies with Block
Designs 45" 4/11 yd.

Spotted Georgettes 45" Latest 4/6 yd.

Fancy USA Floral Valies 38" 4/11 yd.

Embossed Georgettes 45"
Basket Design 6/11 yd.

Two Tone and Rainbow Georgettes 45"
A J Shades 4/11 yd.

Georgette Jari Wock Sarees
24-10-6 each

Floral Bombergs 45" Red, Gold,
Green and Blue Designs 4/6 yd.

Georgette Sarees Cotton Embroidery
13/15/10 each

Bordere Georgette 45"
All Shades 3/11 yd.

Bezares and Tinsel Jari Borders
" Big Range in Stock

BLOUSES

Chinese Embroidered Solis and
Georgette Blouses and Latest
Slippers 8/11 each.

CHAMPALS!

Plastic Fancy Tops with Heel
Size 3 to 7 18/6 pair
Also Leather 8/6 & 10/6 pair.

Write For Samples:

JAYBEE SILK HOUSE

39 MARKET STREET,

JOHANNESBURG.

NEW TYPEWRITERS

POPULAR MAKES

Remington, Smith-Corona, Olivetti,
Hermes, R. C. Allen.

PORTABLE & STANDARD MODELS
AVAILABLE AT:

NATIONAL OFFICE SUPPLIES
(PTY. LTD.)

(Directors: N. V. MEHTA, J. P. GOKOOL, K. V. MEHTA.)

LEGAL & COMMERCIAL STATIONERS
OFFICE EQUIPMENT SPECIALISTS

76 Victoria Street, Durban.

63535

P. O. BOX 1127
Tel. Add. NOSLIMITED.

For Quality Printing Consult:—

UNIVERSAL PRINTING WORKS

Commercial Printers & Calendar Specialists

9 Bond Street, Durban, Phone 25295.

પુસ્તક પર મુ—અંક ૨૩

તા. ૧૧ જુન, ૧૯૫૪.

પુસ્તક નંબર પેની ૬.

૬૨ શુક્રવારે બહાર પડે છે.

ઇન્ડિઅન

ઓપિનિઅન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સુરે ૧૯૦૩માં રચાયેલું.

સાચું સુખ શામાં છે?

(પ્ર. શ્રી. દેવનાથજી વિવેક અને સાધના'માંથી)

આપણે ઈશ્વરના અસ્તિત્વ વિશે સલામ બનીએ છીએ તે, તેનું ચૈતન્ય આપણામાં આવિર્ભૂત થવાને કારણે જ. એ સલામતા માંથી જે કોઈ કલિત થતું આપણે અનુભવીએ છીએ તેનાથી તેમજ એ રીતે આપણને મળતા માગે દર્શનથી, આપણે સંપૂર્ણ તૃપ્તિ પામીએ છીએ.

રાજર્ષિ દોહસટોમ.

—૦—

મને તારી જરૂર છે, માત્ર તારી જરૂર છે. એ જપ મારા હૃદયને નિરંતર કરવા હે. જે ઇચ્છાઓ અને દિવસ અને રાત બચ્ચ કરે છે, તે બધી જોડી અને પોલી છે.

સ્વીન્ડનાથ દાગોર.

—૦—

આપણે આપણી શક્તિ મુજબ કામ આપવા ઈશ્વરને પ્રાર્થના ન કરવી, પણ કામ મુજબ શક્તિ આપવા પ્રાર્થના કરવી જોઈએ.

હસન હસન.

આપણી ઉન્નતિની આટે આવનારી અનેક પ્રાંતિઓ પૈકી એક મહાન પ્રાંતિ એ છે કે, કેવા બાહ્ય વિષયો વડે આપણે સુખી થઈશું એમ માણસને લાગે છે, તેને એટલું સમજાતું નથી કે, પોતાની સાથે જેનો ચોવીસે કલાક આખંડ સંબંધ છે તે શરીર અને મન સાત્ત' ન હોય તો બાહ્ય વસ્તુના સંયોગથી તે સુખી થઈ શકશે નહિ. નિરોગી, મજબુત, ખડતલ ને બધી રીતે કાર્યક્ષમ શરીર અને પવિત્ર, સ્થિર, સ્વાધીન આદિ સફળતાથી સુકત મન નાં જેવાં સુખનાં બીજાં સાધનો નથી. આ બંને સાધનો જેની પાસે સારાં હોય તે વિદ્વાન અને ધનવાન હોય તો પોતાની વિધાનો ને ધનનો યોગ્ય ઉપયોગ કરીને પોતાની સાથે બીજાઓની ઉન્નતિ પણ તે કરી શકશે. પણ એ બેને અભાવે માણસ પોતાનું જ કલ્યાણ કરી શકતો નથી, તે પછી બીજાઓના કલ્યાણની તો વાત જ શી? સાચું શરીર અને સાચું મન, બંનેની વ્યક્તિતા અને સમજના હિતની દ્રષ્ટિથી અત્યંત આવશ્યકતા હોવા છતાં આપણે અને આપણો સમાજ એ બાબતમાં કેટલા ઉદાસીન છીએ તે દરેકે પોતા પરથી અને આજુબાજુના સમાજ પરથી સમજી લેવું પડે. આપણે આપણા સમાજનાં ઘરોની તપાસ કરીએ તો તેમાં રહેનર ના બળ પ્રમાણે કીમતી વસ્ત્રો અને દબાટે, પુરશીએ, પલંગ, ગદીતકિયા, બાળકોનાં રમકડાં એટલું જ નહિ પણ કીમતી દાગીના, હીરામેતી, હવેરાન તેમજ ગાયન વાદનનાં અને મનો રંજનનાં સાધનો પણ મળી આવશે. સંપત્તિની વિપુલતા હોય તે પ્રમાણમાં મોટર, બાકી ઘોડા, બગેરે વૈભવનાં સાધનો પણ મળશે. પણ આ બધાં ધરેમાંથી શરીર નીરાળી અને બળ વાત બનાવવાનાં વ્યાયામનાં સાધનો સેકંડે કેટલા ઘરમાં મળશે? તેજ પ્રમાણે જેના વાચન થી મન પવિત્ર, સ્થિર અને સ્વાધીન રહી શકે એવા પુસ્તકો કેટલા ઘરમાં મળશે? એ જાત ના સંસ્કારો બાળકોને આપવાની અને એવા અભ્યાસની સગવડ કેટલાં ઘરમાં હોય? એની આપણે તપાસ કરીએ તો આ બાબતમાં ઘણી શોચનીય સ્થિતિ આપણી નજરે પડશે. આપણે આપણી ઉલ્લહ, સમાજમાં હજારે નવસો નવાહું લોકોની શ્રદ્ધા આપણે ધનથી સુખી થઈશું એવી હોય છે એમ તપાસને અતે સમજશે. પણ એ તેમની પ્રાંતિ છે. કેવળ દરિદ્રતાને લીધે ભોગવવાં પડતા દુઃખે, ધનપ્રાપ્તિથી જોછા યાચ છે; પણ ધન હોવા છતાં તે સાથે અરોગ્ય, બળ, વિવેક, સંયમ, ઉદારતા, સાવધતા અને યોગ્ય જગ્યાએ કરકસર, એ શુભો ન હોય તો માણસ હુખી યાચ છે એની જેમની પાસે ધન નથી હેતું તેમને બાગર હોતી નથી ધનની મદદથી ધનવાન લોકો આરામ ને સુખના જોટા દેખાવો કરી શકે છે. અને તેમના બહારના દેખાવ અને આડંબરથી બધા લોકો છેતરાય છે. પણ તેઓ સાચે જ સુખી એટલે તૃપ્ત હોત તો રોજ જુદાં જુદાં સુખોની પાછળ શું કામ પડત? તેમનામાં બળ છે એમ કહીએ તો શક્તિ અને પરિશ્રમનાં નાનાં નાનાં કામો કરવા માટે નોકર આકરની તેમને કેમ જરૂર પડે છે? તે વિના તેમનું કેમ અટકી પડે છે? તેઓ નિરોગી છે એમ કહીએ તો દર મહિને દાકતર, વૈદ્ય અને દવાને નિમિત્તે સેકંડો રૂપિયાનું ખર્ચ તેમને કેમ કરવું પડે છે? તેમનામાં સહનશક્તિ છે એમ મનીએ તો જુદી જુદી ઋતુઓમાં તેમને હવા ખાવાનાં રથોએ જઈને રહેવાની કેમ જરૂર પડે છે? ધનને લીધે પટેલી બરાબ ટેવે અને બચસો રોજ ને રોજ ચતે. આ વિના તેમને ચેન પડતું નથી. એ પરથી આપણે તેમને સુખી સમજીએ છીએ. પણ વાસ્તવિક સ્થિતિ આપણે જાણતા નથી. આખી જીંદગી સુખની પાછળ પડવા છતાં તે તેમને મળેલું હેતું નથી. તેથી તેમને તે રોજ શોધવું પડે છે. આવી જાતન. જીવનમાં જ્યાં ઇદ્રિયજન્ય સુખથી સુખી થવાનો પ્રયત્ન થાય હોય છે, ત્યાં આનંદિક સ્થિતિ કેવી હોઈ શકે તેનો ઘોર વિચાર કરતાં જવાબ આવશે. ધનની સાથે નીતિ, સદાચાર, ન્યાયબુદ્ધિ, સંયમ, ઉદારતા, ધર્મનિષ્ઠા વગેરે સફળતા હોય તો જ ધનનો સદુપયોગ થવાનો સંભવ હોય છે તે શુભો ન હોય તો કેવળ ધન માણસના ચિત્તમાં અ.શ. અને તૂંબા વધારતું રહીને તેને દુર્ગતિ તરફ બસકી જાય છે. આ રીતે માણસનાં શરીર અને મનને બપટ કરવાનું કારણ બનનાર ધન ની માણસને બેકડા ઇચ્છા અને બોહ થવાં એ ગાનવજનિનું કૃંચ છે. એમાંથી નીકળવા માટે આપણને વિવેક, સંયમ અને રૂપ ધર્મની જરૂર છે. શરીર અને મનને આપણે મજબુત અને પવિત્ર કરી શકીએ તો આપણું સાચું આપણું હાથમાં છે.

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૧૧ જુન, ૧૯૫૪.

કેનન કોલીન્સને આવકાર

કેનના સેન્ટ પોલસ કથિદ્રુકના વડા પાદરી કેનન કોલીન્સ, જેઓ હાલ આપણી વચ્ચે આવેલા છે તેમને અમે હાર્દિક આવકાર આપીએ છીએ. કંઈક ઘટતી તેઓ આ દેશની સરકારની ખીન ગોરાઓ પ્રત્યેની નીતીને નિરૂપણે સુધી રીતે સખ્ત શબ્દોમાં વખોડી રહ્યા હતા અને એ રીતે તેઓ આત્મા પીડીત લેવાની વચ્ચે હતા. અને આજે ધણીજ સુશીની વાત છે કે તેઓ શુદ્ધ આપણી વચ્ચે આવેલા છે, જેને માટે હરખના મો.પુ. જેકે શેવના આપણે આભારી છીએ, કે જેમણે તેમની આ મુલાકાત સકલ કરેલી છે અને કે. મ.નની સરકારના પણ આભારી છીએ કેમકે તેણે પ્રમુખ હોત તો એ મુલાકાત અટકાવવાની હતા કામ માં સત્તા હતી.

કેનન કોલીન્સ આપણને ખરા ધોરતી તરીકે ગ્રેમ અને મીઝોની હિંમત આપેલી છે કે જે આ દેશની રાજ્ય કરતી પ્રજાએ આપણને કન્કરેલી છે કારણ આપણી જાતી અને વર્ણના કારણે તે આપણને મુશ્કેલી તરીકે ગણતી આવેલી છે. માનવીઓ તરીકે ના આપણા યુગોથી આ દેશમાં આપણી મહત્તી થતી નથી. આ દેશના ખીન-ગોરાઓને જગતા કાવદા એની એ વલણ છે અને તેમજ હિંસા આક્રોશના વર્ણના સવારનું મૂળ રહેલું છે.

કેનન કોલીન્સ અત્રે જોવા, સાબળવા આ રીતે આવેલા છે. તેમને ઘણું જોવાનું, ઘણું સાબળવાનું અને ઘણું શીખવાનું મળ્યું. આભારી ખાત્રી છે કે સપાટીપરના કળકાટથી તેઓ અંગત નહિ જ જાય. સત્ત્વ જગણા માટે તેમણે હજા ઉતરવું પડ્યું.

કહેવામાં આવ્યું છે કે આપણી તકરાર કોટુખીક છે અને તેમા બહારની દમકગીરી સ્થાન કરવામા આવશે નહિ. ખીન-ગોરાઓ તરીકે આમારે સમગ્ર કહેવું પડ્યું કે આ હવે કોટુખીક તકરાર રહી નથી. કોઇ મા બાપ એ પોતાના બાળક પ્રત્યે માતૃકાવલ્લુ મુજબે તો તેને પણ કોટુ દરબારમાં જઇ જઈ તે ૧૫૨ માતૃકા પશુને આરોપ મુકી શકાય છે. તેના થી અમ નહિ કહી શકાય કે એ આભારી કોટુખીક તકરાર છે અને

બહારના દમકગીરી કરવાનો કચો હક નથી એજ નીચમ આદિ પશુ વચ્ચે પડે છે. વળી એવી દલીલ કરવા માં આવે છે કે ખીન દેશોના કરતા હિંસા આક્રોશમાં ખીન ગોરાઓની સ્થિતિ વધારે સારી છે. એમ કહીને હિંસા આક્રોશના રાજ્યકર્તાઓ આત્મસંતોષ માની એમી શકતા નથી. પરંતુ અરી દક્ષીકત તો એ છે કે ખીન દેશો જ્યારે પોતાના દેશો કષ્ટક કરે છે અને તેને માટે પ્રાથમિક અર્થે કંઈ પણ કરે છે ત્યારે હિંસા આક્રોશના રાજ્યકર્તાઓ ખીન દેશો એ અનિહોના નિવારણના પગમાં રહી રહ્યા છે તેજ અનિહો ગ્રહણ કરી રહ્યા છે અને પોતાના એ પગમાં, બચાવ કરી રહ્યા છે. હિંસા આક્રોશના રાજ્યકર્તાઓ તો સલામ ગોરાઓની વસતીતોજ વિચાર કરી રહ્યા છે. એક કરતા ખીન-ગોરાઓ જેમની જીવનની જરૂરીયાતો પણ મુરી પાડવાની છે, અને નહિ કે તેમને ઉકરકામાં ફેંકી દઇ પોતાનામાજ સ્થાપવા દેવાના છે, નેમને વિચાર કરતા નથી. આજે વસ્તુ સ્થિતિ એ વર્તી રહી છે.

હિંસા આક્રોશમાં સ્થિતિ એ છે કે રાજ્યકર્તાઓમાં એકરૂપીયારો છે અને કહેવાતા વીનતો છે, જેઓ નામના વીનત છે પરંતુ સ્વયં મંડુ કામ એકરૂપીયારોના હાથથી ચાપ તેમા નાખરા નથી. ઉદાત્તતાઓ (લીબરલો) હમણા હમણામાં બહાર પડવા લાગ્યા છે. આક્રોશની આશા તેઓનાજ ઉપર રહેલી છે પરંતુ અમને ભય રહે છે કે તેઓ “સત્ત્વ” આવે તો પહેલાં તુકસાન થઇ ગયું હશે. ખીન ગોરાઓમા એકરૂપીયારો છે-તેઓના પક્ષમા એટલું કહેવું પડશે કે તેઓના એકરૂપીયારોમા માટે વાળખી પડ્યું છે, પછી વધારે પડતા વીનતો છે કે જેઓ પોતાના સ્થાપિત સાથોનું રક્ષણ કરવાને પોતાની જાત વેચા દેવા તૈયાર છે; અને ખીન વીનતો છે, જેઓનું અતિનિધિય પ્રભાવને અમે હાથે કરીએ છીએ, અમે માની એ છીએ કે હિંસા આક્રોશમાં ગોરા અને ખીન-ગોરાઓએ, તેઓને ગમે વા ન ગમે છતાં, સાથે રહેવાનું નિમણુંક યોજે છે. અને તેઓ હળી મળાને સાથે રહેવાનો ઇન્કાર કરતા તે ગોરાઓ એકને દના થવું પડશે, તેના કરતા

એક માનવરેલો વચ્ચે માર્ગ શે, વરા નો અપન કરવો મું જોડાં એ હિંસા આક્રોશ સાથે કેટલા પ્રભાવે છે. એક જોર. રાજ્યકર્તાઓ પોતાનું વિશ્વાસિમાન મનુષ્યમાં મુરી દઇ આ સવાર, જેને એ ગોરાઓથી પડતો મુકી દેવામાં આવશે તો દુનીયાને અસ્થિમાં નાખનારો. નીવડવાનો છે, તેના ઉપર કાવચમાં દેશની અંદર તેમજ બહારથી એ કઈ પણ મુલાકા અને સહાયતા મળી શકતી હોય તે વિનાશીયે લેવી જોઇએ.

કેનન કોલીન્સ એ નિરૂપણ અને

વિવિધ અબરો

સર એડવાન્ડ હીલરીને મદદ કરવા નેપાલના વડા પ્રધાનનું દેશના

નેપાલના વડા પ્રધાન શ્રી. એમ. પી. ઠાકરાજાએ સર એડવાન્ડ હીલરી ને મદદ કરવા અધીકારીઓને કરમાન હતું છે. સર હીલરીએ હીમાલય પર મદદમાં વીજળ મેળવ્યો હતો અને હાલ તે પરવત પર ન્યુમેનીયા ની માલગીથી પટકાઇ પડ્યા છે. હોદી હવાઇ દબે મદદે જ્યા તબીબી ખતાની છે. શેરપા ટેનસંગ અને ખીન મોકોના ધરોપર પ્રાર્થના અર્થે પોતા વાવટા મદદવામાં આવ્યા છે. વડેમી નેપાલીઓ માને છે કે હીમ તપ ની દેવીએ ઘેર માટે આ પ્રાર્થણે કયું છે અને તેથી ટેનસંગ પણ માંદા પડ્યા હતા. અમારે લોકો માનતા હતા કે જેમ તેમને હીમાલયપર મદદ સહાય થયા દેશે નહીં.

દક્ષીણ આફ્રિકાના લીબરલ પક્ષ આફ્રીકન કોંગ્રેસ સાથે કામ કરશે

કેપટાઉનમા બરાવતી દક્ષીણ આફ્રીકાના લીબરલ પક્ષની પડેલી સભા વળતે ખીન દરવો ઉપરત, હિંસા આક્રોશના લોકપરના વર્ણબેદના કાપડોમા દુર કરવા માટે તેગાની નીતી સુજ્ઞ આક્રોશ કોંગ્રેસ સાથે કામ કરશે.

મી. કલસે કંદેલા હાંદના પચાણ

કેમેરૂનક રાજ્યમાંની છમ્મ મારે મા. કલસે હાંદના વડા પ્રધાન શ્રી. નેહરુના વખાણ કર્યા હતા. હોંદ અને યુનાઇટેડ રોસની પરદેશ નીતી એમાં મતભેદ હોવા છતાં, મી. કલસે હોંદને “આર્થિક મદદ આપવા કોંગ્રેસને વીનતી કરી હતી. હોરીન રીસેન્સ કમીટીમાં બેસતાં મી. કલસે, જણાવ્યું કે “અમુક બાબતોમાં હોંદની પરદેશ નીતી આપણા કરતા શુદ્ધ છે પરંતુ હોંદનું ધ્યેય આપણા જેવું છે.”

ખીરીના ધર્મના ખરી ખાવનાથી ખીરીના સવારની હિમાલય કરી રહ્યા છે તેને માટે અમે તેમના ધ્યાન આભારી છીએ, એમ કહેવામાં આભારી ખાત્રી છે કે, આ દેશના સમાજા ખીન-ગોરાઓની સામગ્રી અમે વ્યક્ત કરીએ છીએ. અહીંની પરિસ્થિતિનું જાણ અને મેળાવને એ તત્વીક હોવા તેઓ અહીં આવેલા છે તેને માટે અમે તેમના આશી છીએ. તેમનું કામ સંપૂર્ણપણે સિદ્ધ થાય અને ખીરીન માનવીઓને તે રાહત આપનાર થઇ પડે.

વિવિધ અબરો

મેરીટાઇમમાંની કાઉન્સિલ અને હિંદીઓ

પીટરમેરીટાઇમમાંની છમ્મ રહીતના હોંદી મીલકાતો અને રહેવાસીઓએ એ રસ્તાની મરામત અંગે સીરી કાઉન્સિલને કહેલી અરજમાં થી એક સભાએ હોંદી રેલવેમાર્ગ વર્તી જણાવ્યું હતું કે આ સંદર્ભમાં ૬૦ વર્ષથી હોંદી ઓએ વસવાટ કરેલો છે તે અમમયી તેઓ કર બરતા આવ્યા છે પણ આ રસ્તા અર્થ અને લોગ માર્કેટ વચ્ચે ના થોડાક જાગ સિવાય કુટપામ વિના તે જ અભાવિ છે એ ઉપર ધ્યાન નથી દેવાતું

‘સાહેબ’ નહિ પણ ‘લાઇ’ બને

રમુકાપાદ ખાતેના એક પ્રસંગે સુખ પ્રાંતના વડા પ્રધાન શ્રી મોરારજી દેસાઇએ કહ્યું હતું કે “હું તો સરકારી અક્સરે, અને કલેક્ટરોને વંદવાર કહું છું કે જ્યાં સુધી લોકો તમને સાહેબ કહે છે ત્યાં સુધી તમે લોકોથી અલગ છો. તમારે સાહેબ મરોને ‘ભાઇ’ થવું જોઇએ. જ્યાં સુધી તમે સાહેબ કહેવામાં છો ત્યાં સુધી તમારી વલણ માં દેરકર થતાને નથી. સાહેબ શબ્દ એવો છે કે જે તમને લોકો થી જુદા પાડી દે છે. ખોટીય સરકારના અમલમાં એ બધું ઠીક થઇ આવે હવે આપણને એ પોસાય તેવું નથી.”

રંગીન ટેલીવિઝન

રેડીઓ ટેલીવીઝનના શેખમાં એક વધુ પ્રગતિ નોંધપાત્ર બની છે. અમેરિકા નેમજ બ્રિટન સંદર્ભમાં વપરાતા ટેલિવિઝન રેડીઓમાં અદ્યારે માત્ર બેક એન્ડ વ્હાઇટમાં જ બધાં દરેકો જોવા મળે છે પણ ન્યુયોર્કની ફાલ્ગની આ ડિઝાઇનરો સીદમે એવું જાહેર કર્યું છે કે જેમ રંગીન હિંદો આવે છે એવી જ રીતે ટેલીવીઝનમાં પણ જુદા જુદા રંગો ઉપસાવી શકાય. આમ કરવા માટે અમુક ખાસ પ્રકાર ની ટ્યુબ તૈયાર કરવી પડશે કે

જેનો અર્થ ચાલુ કરનાં કન દડા જેટલો વધારે થશે. આ દુધેમોનું જેમ જેમ ઉત્પાદન વધતું જશે તેમ તેમ તેની કીંમતમાં ઘટાડો થતો રહેશે. અત્યારે ટેલીવીઝન, મનોરંજન અને શિક્ષણનું એક માનીતું સાધન થઈ પડ્યું છે પણ જો તેમાં રંગનો ઉમેરો થશે તો તે તેની લોકપ્રિયતા ઘણી જ વધી જશે એમ લાગે છે.

મનુષ્યનું આયુષ્ય

વિષમાં સૌથી જલ્દી દેશાત અનાતા બાળા નારણસીમનું ૧૭૬ વર્ષની વયે ૧૫ દિવસની અંદાળી બાદ પડી જઈ રહ્યું છે. ૫-૪-૫૪ના અવસાન થયું છે. તેઓ ચાલી ચકતા હતા અને હાથમાં અચળ શરણુ હતા એમને નવા દાંત વ્યાખ્યા હતા અને ધોળા દાંતના વાળ કાળા થયેલા હતા. શુદ્ધ દાંતપુર ઇંગ્લેન્ડના દેરાપાળનાનક ગામમાં એમનો જન્મ થયો તો મદા રાજ સ્થાપનાથી તેમને પદાધિકારમાં ભગીર અપી હતી. ત્યાં છાત્ર પુર કપુર, આધુનિક કાળમાં એક સદીથી લાંબી છંદગી સુવર્ણનાશોઝી નીચે મુજબ થઈ ગયા છે.

૧. રાખડાં દેહકર (૧૭૫૪-૧૮૬૮) ૧૩૪ વરસ

૨. રી ને ઇન્કનગેર (૧૭૬૧-૧૮૬૧) ૧૪૧ વરસ

૩. વિધિવમ એડાઈસ (૧૮૨૦-૧૭૮૭) ૧૧૭ વરસ.

(૪) હુધસા હુમો (૧૭૮૧-૧૭૮૧) ૧૧૭ વરસ.

૫. પેનાસા મલન (૧૭૮૮-૧૭૮૪) ૧૮૫ વરસ.

૬. થોમસ ફેલન (૧૭૮૧-૧૭૮૧) ૨૦૭ વરસ

આમ છતાં તખીની વિષાને તે આમજનનાની સરેરાસ આવરણ સાથે જ સંબંધ છે. જેથી આધુનિક તખીની વિદ્યમાનવ જીવનને કળાવ વામાં ઉપયોગી નથી નીવડેલી

વનસ્પતિનો અમરદાર

વિજાળા બાવેને એક ગામડામાં વીંછીના ઉપાય તરીકે એક મામડીઆથે રસતામાં ઉમેરો એક જરાનેટલો કોડ ઉમેરીને કહ્યું કે આનાં દીપાં વીંછીના કંપ પર નાખે તો પછી એ કંપ કરી શકે નહિ. એની ખાતી કરાવવા કહેતા ક્યાંકથી એક વીંછી પકડી આણે તે દીપાં પાડવા પછી તો એ વીંછી તેમના ચરીર પર લટકે થી કરવા લાગ્યો પણ કંટકો નહિ આ કોડ કપો છે તે કોડટરોને પણ અજબ નથી

ઉંચે અને નીચેના રેકર્ડ

આધુનિક કાળમાં માનવીએ રેકર્ડ થી કંઈ ઉડવામાં ૮૪,૨૩૫ કુટનો રેકર્ડ કરેલો છે જેટલો ૧૫ મ.પલ કરતાં વધારે ઉંચે ગયેલો છે અને

૨૦,૫૨૧ કુટી ઉડાવેને રેકર્ડ નીચે થેલો છે એવે પિંગના તેલના કુદા કમ ભગ ૪ માહત્ત જેટલા ઉડા છે. એ ના કરતાં નીચે હજી કોઈ અધુ નથી આપણી ટેવોનું નિર્દેશન

અમદાવાદના સરવતી વિધાનસભા સભામાં ૧૧૫૦ જેટલા વિધાઈઓની ઘણીરિક, અર્થિક, સામાજિક, અને સાંસ્કારિક હાલત વિશે તાજેતરમાં આલિની ગેમી કરી છે તેમાંથી કેલીક ટકાવારી આ રવા :

અનિયમિત રનાન કરનાર ૨૧ ટકા
નિયમિત આ પીનાર ૪૮ ટકા, પીરસો ૭૩ ટકાનાર ૬૦ ટકા, દુધ પીવા નથી

મળતું ૨૮ ટકા, ખાંડી પીનાર ૧૫ ટકા, દાપ રમાવ રાખનાર ૨૦ ટકા, શુભાર રમનાર ૧૭ ટકા, ઘેર જાતે રસોઈ કરનાર ૧૬ ટકા, અપરબ્દ બોલનાર ૫૧ ટકા, જાને ચેતાન કપડાં ધોનાર ૪૦ ટકા, અદવાડીયે રીનેમાં જોનાર ૮ ટકા, અદવાડીયે બાયામ કરનાર ૮ ટકા, નિયમિત છાપું વાચનાર ૨૭ ટકા, છાપું નહિ વાંચનાર ૧૫ ટકા, અદવાડીયે ૪ કલાક વાંચન ૨ કલાક, ઘેર ટ્યુશન રાખ નાર ૭ ટકા, પુરતકાલનો સામ લેનાર ૭૦ ટકા, સારા અક્ષરવાળા ૨૧ ટકા, સાવકા જળાનુનાર ૬૫ ટકા, નાટકમાં ભાગ લેનાર ૨૪ ટકા.

આનંદનો આવિર્ભાવ=તિરોભાવ

“ગહરી”

જો મરણ એ દેહના ધર્મ દોષથી અજર-અમર અત્મા એ મંજુરી અત્રિપત છે એમ ખીના આદિ ધર્મ શાસ્ત્રની પ્રત્યેક યોગ્ય છે. તેની રીતે ભૂખ-તરસ એ પ્રાણુના, અને હરખ-જેક એ મનના ધર્મો દોષથી એનાથી પણ નિમ્નતમા અનિયમિત ગણાય છે

અ. જન્મ, મરણ, જૂના, તરસ, દુઃખ અને શોડની હિંમતથી નિમ્નતમા નિરજા દોષા હતાં જ તિથી તેને જોળાયેલો, માનવે એનું નામ અજન, અને એ જાતિભરિને દુર કરવાની પધાર્થ કળા બાણુરી એનું નામ આતમ જાન; તથા નિમ્નતમાની નિર્વેપતાને અનુભવની એનું નામ આતમસાક્ષાત્કાર. વ્યવહાર કાળે અ.પાણુને જોડ વાચિજન પદાર્થ મળાથી જે સુખ થાય છે તેની અદર પ્રજ્ઞા અવસ્થા સુમાયેલી હોય છે. મોદ, પ્રમેદને આનંદ

દાખલા તરીકે એક તરસ. માણસ ને દુરથી પાણી જોતાં પ્રજ્ઞાની વિકળતા મટી જાય છે અને સુખની આશા ઉપજે છે એનું નામ મોદ, પછી પાણી નો કોટો દાયમાં આવતાં જે સંતોષ ઉપજે છે તેનું નામ પ્રમેદ; અને પાણી પીતાં પીતાં જે તૃપ્તિ અનુભવે છે તેનું નામ છે આનંદ. એ જોળ, સરવાળાને સુખના નામથી સંબોધાય છે.

સંસારનાં સઘળાં સુખોમાં અ. સિદ્ધ ન સમાન રીતે જોતપોત રહેલો, હોય છે. એ પ્રકારનું સુખ હૃદયે અને વિચેના સંયોગથીજ ઉત્પન્ન થતું હોવાથી સુખાભાસ અથવા વિનાશી મનાય છે. તરસ લાગ્યા અગાવ તે અંગેનું દુઃખ કે સુખ એકે ન હતાં તરસ છીપવવા પછી પણ એકે નથી હોતા. જાનેનું અસ્તિત્વ મધ્યમાં જ હોય છે અને એની ભાવિ પરપરોનો પણ સંભવ હોય જોળ.

જેથી સંસારનું સુખ ક્ષણિક અને આગમીપી મનાય છે.

આમાં સિદ્ધાંત એ રહેલો છે કે મનની સ્થિરતામાં આત્માના આનંદના અ.ભાસને આભોર થતો હોય છે, અને એ મન સ્વભાવથીજ અંચળ હોવાથી તેની અંચળતામાં આનંદા ભાસનો તિરોભાવ થઈ જાય છે. મનથી મનેહું એ સુખ ધીરે ધીરે એસરતું જાય છે એનો અનુભવ સર્વને થાય છે પરદેશથી આવેલા સંજોગીના મેળાપ થી પ્રથમ દિવસે જેટલો આનંદ થાય છે તેટલો આનંદ બીજા દિવસે નથી રહેતો એ પ્રત્યક્ષ જોવાય છે. જેથી જ એ એસરતું સુખ, પધાર્થ આનંદ નું નથી કીતું આનંદાભાસનું મનાયું છે.

સ્થિર પાણીમાં પ્રતિબિંબ સ્પષ્ટ દેખાય છે તેમ, મનની-ક્ષત્ત્વની-ચિત્તની-બુદ્ધિની કે વૃત્તિની જે કંઠો તે; તેની એકાગ્રતામાં આનંદ સ્વરૂપ નિમ્નતમાના આનંદના પ્રતિબિંબનો આવિર્ભાવ થાય છે.

આ સિદ્ધાંત પરજ્ઞા યોગનું મંડાણ ઉણું ક યેહું છે

સંસારી મનુષ્યને એ આનંદના આવિર્ભાવ માટે મનવ્યવિહત પદાર્થો ઈંદ્રીયો સાથે સંપર્ક કરાવવાની આવ સ્વકતા રહેલી હોય છે, તેથી ઉપદું કોઈ પણ પદાર્થની ગેરહાજરીમાં પણ ને ચિત્તની એકાગ્રતા થઈ શકે તો એ આનંદનો સદબ રીતે આવિર્ભાવ થઈ શકે છે એ યોગનો અખાધિત સિદ્ધાંત છે.

એમાં યમનિયમથી મુક્ત થયેલા મનુષ્યને મનવ્યવિહત પ્રતીકની કલ્પના અંતરમાં કદ કરવાથી જ એ કાર્ય સિદ્ધ થઈ શકે છે.

એવી જ રીતે સપદમથી મુક્ત બ્રહ્મ જનને પ્રભુતા નમના ઉચ્ચારણથીજ એ કાર્ય મેળવેલ થઈ શકે છે.

અહીં પણ મોદ, પ્રમેદ ને આનંદ તો પુરવી રીતે જ ઉપજે છે. ર.મ-પ્રજ્ઞા દિવરની અધ્યય બાવનાથી એ શબ્દોના ઉચ્ચાર ગત્રાની મોદ ઉપજે છે, પછી મનની કલ્પનાનું શબ્દના અર્થમાં પ્રોક્ષણ થવાથી પ્રમેદ ઉપજે છે, અને છેવટે લક્ષ્યાર્થમાં વૃત્તિનું સ્થાપન થતા આનંદની ઉપલબ્ધિ થાય છે.

આનો પદ્ધતિપુર્વક બાબો અવગણ કરવાથી સમાધિની કક્ષાએ પહોંચી શકાય છે.

વિષયજન્ય સુખ અને નિર્વિષય સુખની પ્રાપ્તિમાં તફાવત એ છે કે પડેલામાં પડેલાની હાજરી હોય તોજ આનંદનો આવિર્ભાવ થાય છે અને બીજામાં પડેલાની અભિપ્રત જરૂરી નથી, પણ વૃત્તિની સ્થિરતાની જ આવ જરૂર હોય છે. શાસ્ત્રીય પરિભાષામાં એને નિદિધાસન કહે છે. બનેમાં યોગ્યતા મેળવવાનો પરિશ્રમ અવશ્ય કરવો પડે છે, પડેલામાં ધનાદિ સંપતિ ની પ્રાપ્તિ માટે મહેનત કરવી પડે છે અને બીજામાં પદ્ધતિપતિની પ્રાપ્તિ માટે અવ્યસ કરવો પડે છે.

પડેલામાં પ્રપત્ત સંધ પ્રારબ્ધન, સુમેળની દિશેવે આસ્થકતા રહેલી છે, ને બીજામાં સતત જીવે પ્રુપાયની અપત જરૂર હોય છે કહોપનિષદ કથન છે કે “જે મનુષ્ય ધર્મયુક્ત બની આ આત્મતત્ત્વનું અ.જ્ઞ, મનન, નિદિધાસન કરી સાક્ષાત્કાર કરે છે તે આનંદ સ્વરૂપ આત્માન મેળવી કૃતિય થાય છે.” આ આનંદનો તિરોભાવ નથી થતો જે રી તે શાશ્વત સુખ કહેવાય છે. એનું જ બીજું નામ નિમ્નનંદ અથવા નંદ.

કંઈ એ તાસત.

પ્રેમ સુરેષુ
—અમેરીકન સેશીયેલીટોન નેતા, મી. નોરમન થેમસે કળ્યાણું હતું કે જો કોમ્યુનીસ્ટ આજના એશીયામાં (Non-Aggression) ના કરનાર પર સંમત થાય તો તેને સુનાઇડ નેરાન્સ માં દાખલ કરવું જોઈએ.

—૧૧ વર્ષના એક ફ્રેન્ચ, એમ. ચાર્લસ ડોલકસ અને તેમના પૂત ઓડોલન પેરીસ પ.સેથી બહુનમાં ૨૬,૦૦૦ કુટ ની ઉંચાઈથી માસે ૩૬ વીરો માહાતી મેળવવા ઉડ્યા છે. બહુનની ટોપલી માં ટેલીકોપ, ઓકસીજન, રેડીયો સેટ વીગેરે લઈ ગયા છે. મી. ચાર્લસ આ પ્રયાણે ૭૧૬ મી વાર ઉડ્યા છે. આ વખતે તેઓ બહુન મારફતે ઉંચા માં ઉંચે જતાનો રેકર્ડ તોડવા માંગે છે.

—૧૬૫ પાકીસ્તાનમ. કુદરતી ગેસ માટે પાર્થિવ લાઇન નાખવા માટે જનર નેશનલ યેન્ક હોર રીક્ટરકચન એન્ડ ડેવલપમેન્ટ ૨૦ વર્ષ માટે પાકીસ્તાન ને ૫૦ લાખ પૌંડ ધીરશે.

ભારતનો પત્ર

(અમારા ખગરપત્રો તરફથી)

મુંબઈ તા. ૨૨-૫-૫૪.

મુદ્રાસ રાજ્યમાં ફેળવણીની નવી પદ્ધતિ દાખલ કરવામાં આવી હતી હાલની થીટીસ પદ્ધતિ કારકુને પેદા કરવા માટે સારી છે, પણ આઝાદ ભારત માટે સારા નામરૂંઢ પેદા કરવાને તથા અન્ય માર્ગે (નૌકરી સિવાય) રાજ્ય મેળવવા માટે ચોખ્ખ નથી, એમ મદાસના મહા વડા પ્રધાન શ્રી. રાજગોપાલારી અને તેમના કેટલાક સાથીઓ માનતા હતા. એટલે તેમણે રાજ્યમાં પ્રાર્થનિક ફેળવણીની નવી પદ્ધતિ દાખલ કરી હતી. આ ફેળવણી પદ્ધતિ અનુસાર દરેક બાળકે રોજના છ કલાકને બદલે ૩ કલાકનું ભણવાનું હતું અને બાકીના મધ્ય કલાક દરમિયાન બાળકો મધ્યે કે અન્ય કાંઈક દુનર શીખવાને હતા. શ્રી રાજગોપાલારી આ પદ્ધતિ દાખલ કરી ત્યારે જ કે એસવાળા અને બિન-ગોત્રીયો ઘણા સંખ્યાએ આ નવી પદ્ધતિનો વિરોધ કર્યો હતો અને તેને નાબુદ કરાવવા માટે બેરદાર કુબેશ મહાની હતી. પરંતુ શ્રી રાજગોપાલારી સત્કારવાને હતા ત્યાં સુધી તેમણે આ વિરોધને જરૂર મચાવે આવી નહોતી. હવે તેમની જગ્યાએ પ્રદાસના વડા પ્રધાન તરીકે શ્રી. કામરાજ નંદર આવતાં આ નવી પદ્ધતિ ધરાસબા કે.એ. પદ સમક્ષ ચર્ચા મ.ટે રાજ્ય કરવામાં આવી હતી. પહેલે તેને. અભ્યાસ કરવા અને તે અંગે જાણમણુ કરવા માટે સાત સંખ્યાની એક સમિતિ નિમી હતી. આ સમિતિના હેવાલ પછી મળેલી ધારાસભા કે.એ. પદની સભાએ આ નવી પદ્ધતિ નાબુદ કરી ફરી જુની ફેળવણી પદ્ધતિ દાખલ કરવાને નિર્ણય કર્યો છે. આમ આ નવી પદ્ધતિની કસોટી કરવા માટે પૂરતો સમય આપવા વિનંજ તેને ખગર કરવામાં આવી છે. આ પદ્ધતિ સામે વિરોધનું એક મુખ્ય કારણ એ હતું કે, બાળકો જેવી જીવ્ય ક્રેમો સિવાયની કે.એ. તેમના હાલના હલકા મનાવા ધધામાં ચાલુ રાખવાને આ ચોજના પાતળને હેતુ છે, એમ ઘણા લોકોનું માનવું હતું.

મદાસથી જીવકું પંચમ સરકારે મદાસની નવી પદ્ધતિના વિરોધે બાળકોને જણાવવા અને જણાવવા કલાક દુનર શીખવવાની નવી ફેળવણી ચોજના મૂકી છે. પંચમ સરકારને કે આ ચોજનાને સત્વચેતિપૂર્વક અમલ કરશે. તે રાજ્યમાં ચોક્કસ વિસ્તારમાં આ પદ્ધતિ દાખલ કરીને તેના પરિણામોને અભ્યાસ કર્યો પછી જ અગળ વધશે.

સંસદમાં (પાલોમેન્ટમાં) રજુ કરવામાં આવેલા ખાસ જન ખગરમાં સંસદની અંદર અને સંસદની બહાર ભારે વાદવિવાદ જગાળ્યો છે. ખાસ કરીને રાજપરિષદે, પરંપરની સંમતિ થી છુટા છેડા લઈ શકાય અને જન વય ૧૮થી વધારીને ૨૧ની કરતાં મુદ્દા પસાર કરતાં વાદવિવાદ વધુ જમળ્યો હતો. ઘણા લોકોનું એમ માનવું છે કે, જે પતિ-પતિ બંનેને એક બીજાની રજાથી આટલી સહેલાઈ થી છુટા છેડા લેવા હેવામાં આવે તો ભારતમાં છુટા છેડાનું પ્રમાણ વધી પડશે. રાજપરિષદના આ પચાસી લોકસભાના એક સભ્ય અને કોઈ મદાસભાના પ્રમુખ શ્રી એન. સી. ચેટરજીએ ઉચ્ચાર્ય જમળે કોઈ મદાસભાના હેઠળાદ ખતે મળેલા અધિવેશનમાં એવી ટીકા કરી હતી કે, રાજપરિષદના સંખ્યા, જેમણે મુરખીઓ તરીકે વર્તવું જોઈએ તેઓ બાળકોની ટોળાની જેમ વર્તે છે. શ્રી ચેટરજીની આ ટીકાએ ફરી રાજપરિષદ અને લોકસભા વચ્ચે અધઘામણુ જમળી પડી હતી. રાજપરિષદમાં શ્રી ચેટરજી સામે રજા પરિષદનું અપમાન કરવા માટે પ્રમુખા લેવાની મામણી મળતાં રાજપરિષદના મંત્રીએ શ્રી ચેટરજી પાસે બુલાસો મામળી નોટીસ મોકલી હતી. એટલે શ્રી ચેટરજીએ આ પ્રમુખ લોકસભામાં હિમો કર્યો હતો અને રાજપરિષદને લોકસભાના સભ્ય સામે આવી નોટીસ કાઢવાને અધિકાર નથી, એવો મુદ્દો હિમો કર્યો હતો. બંને મુદ્દોમાં મરમામરમ બાબતો ચર્ચા હતાં. આખરે આ પ્રમુખ અંગે તથા બવિષયમાં આવા બનાવો અને તે તે અંગે ચું કરવું તેની વિચારણા કરવા મટે બંને મુદ્દોની એક સંયુક્ત સમિતિ નિમણવે નિર્ણય લેવામાં આવ્યો હતો.

જન ખગરમાં રાજપરિષદે કરેલા મુદ્દારા પર વિચારણા કરવા માટે કે.એ. પાલોમેન્ટરી પદની ખાસ એક મળી હતી. એકને સામાન્ય અભિપ્રાય ખગર મા મળેલા કેટલાક અત્યંત અગતિવાદી મુદ્દારાઓમાં હેરફાર કરવાને હતો. આમ જતાં દરેક ક્રેમો સંખ્યાને ચોતાને હાથે તે પ્રમુખ આ કુદાઓ પર મત આપવા હેવાની છુટ આપવામાં આવી હતી. જન ખગરના સમાન્ય સિદ્ધાંતોની લોકસભાની વર્તમાન બેઠકમાં ચર્ચા થશે અને તેને લોકસભા કમવારે તો અત્યંત બેઠકમાજ કામ કરશે. કે.એ. સંખ્યાનો મત એવો જામતો હતો કે,

પરંપરની સંમતિથી છુટા છેડા આપવાની જોગવાઈમાં એક એવી રાત મુકવી જોઈએ કે, છુટા છેડાની અરજ કર્યા પછીથી બરાબર એક વરસે છુટાછેડાને મંજૂરી આપવી જોઈએ. આવી જોગવાઈથી પતિ કે પતિન એક બીજાને કળાણ કરીને છુટાછેડા આપવાની કલજ નહિ પાડી શકે, એમ કેટલાક સંખ્યાનું માનવું છે.

જનની વય સંબંધમાં સંખ્યાનું એવું માનવું હતું કે, જનની વય તો અસલ ખગરમાં પ્રવરસમિતિએ રાખ્યા પ્રમુખે ૧૮ વર્ષની જ સમય પછી સ.એ.સામ ૧૮થી ૨૧ વર્ષ વચ્ચેના યુવક-યુવતિઓના જન માટે મા-આપ કે વાલીની મંજૂરી મેળવવાનું જરૂરી બનાવવું ૨૧ વર્ષ થઈ જાય પછી જન માટે જોખની મંજૂરીની જરૂર ન રહે.

૨૨૦ અક્સરો સહિત દસ હજાર નેશનલ કેડેટ કોરના વિધાર્થી-રોનિકા મહા ઉનાળામાં દેશના વિવિધ ભાગોમાં સમાજ સેવાના કાર્યમાં હાજી જશે. નેશનલ કેડેટ કોરના કેડેટની (જરૂરી તાલીમ એતા વિધાર્થીઓની) સમાજ સેવા માટેની જાવણી ઇતિહાસમાં પહેલી જ વખત મળા વર્ષે નાંખવામાં આવી હતી. આ જાવણીઓમાં ૭૧૮૦ કેડેટ અને ૨૦૦ અક્સરો, એ બાજ લીધો હતો. તેમણે રસ્તાઓ બાંધવા, તળાવો અને નહેરો બોદવા, નહેરોમાં જરાક રચેલા કચરો સાફ કરશે અને જોઈ કિમતવાળા મકાનો બાંધવાનું કાર્ય કર્યું હતું. તેમણે કુલે આઈ લાખ માણસે, એક કલાક માં કાન કરે તેટલું (૮ લાખ મેન-અવર્સ) કાર્ય કર્યું હતું. સ.એ.સામ તેમણે આમજનેને બધું વળતું, તેમને દાહતરી સદાય કરવાને તથા પૂરમાં રાહત આપવાનું કાર્ય કર્યું હતું. તેમની કામગીરીથી પ્રભને મળેલા ઓતિક જા.બ ઉપરાંત તેમણે આમજ નો માટે જ્વાલપતું જિમદા ઉદ.કરણ પૂર્ પાડ્યું હતું.

કેડેટની મળા ઉનાળામાં નાંખેલી જાવણીને મળેલી સજાતાને જોખને, આ ઉનાળા માટે વધુ મદાગાડાણી કાર્યક્રમ મૂકી કાઢવામાં આવ્યો હતો. દેશ બરમાં કુલે ૧૮ જાવણીઓ રચાપવામાં આવશે. પહેલી જ વખત સ્ત્રી-કેડેટ પાણુ આ જાવણીઓમાં જામ લેશે. ૪ લેડી એ.રીસરો ૫૦ સ્ત્રી-કેડેટ જાવણીઓમાં સમાજ સેવાનું કાર્ય કરશે. આમાં સૌથી મોટી જાવણી બિહારમાં રચપારી અને લા ૨૫૦૦ કેડેટ અને ૫૦ અક્સરો ૬ માહલ ભાગે રચેતા બાંધવાનું, એક યાજાનું મહાન અને નહેરો બંધ બાંધવાનું કાર્ય કરશે. આવા દરેક નહેર કાર્યમાં સ.ધન-સામગી અને હુમરી દોરવણી સરકાર તરફથી પૂરા પાડવામાં આવે છે.

ઉપરાંત સેકેડની સંખ્યામાં વિધાર્થીઓ દેશમાં વિવિધ રચાઓમાં ચાખી વિકાસ ચોજનાઓમાં વેરજાનની રજાઓ કરમિયાન મરન લેવા, આપે છે.

ફ્રેંચ હોંદની મુકિત હોજે લમજમ ૧૦ ગામોને મુકત કરાવ્યા છે. આ ૧૦ ગામોના વહીવટ અને બીજા પ્રજોની વિચારણા કરવા માટે આ મ.મેળા પ્રતિનિધિઓની એક પરિષદ ફ્રેંચ હોંદ-સમાજવાદી પદના ઉપાધ્યે મળી હતી. પરિષદે આ મ.મેળા વહીવટ માટે ૧૬ મ.ણસોની એક સમિતિ નિમી હતી. આ સમિતિને કાપડો અને વપરવા જાળવવાની તથા કરવો જરૂરવાવાની તથા ફ્રેંચોના આકમણ સામે પ્રમુખા લેવાની જાના આપવામાં આવી હતી. ફ્રેંચ હોંદ સમાજવાદી પદને મેતાને વિષેરી નાખવાને અને "ફ્રેંચ હોંદ મુકિત મેએસ" નામનો નવો મહા રચવાને નિર્ણય કર્યો હતો. આ નવો પ્રમુખ હોંદની મેએસના બધારણને અપનાવશે અને સમગ્ર ફ્રેંચ હોંદ આઝાદ ન થઈ જાય લાં સુધી કાર્ય કરશે. જ પછી તે હોંદી કે.એ. સાથે મેગાજ જશે.

ભારત અને પાકીસ્તાન વચ્ચે નહેરોના કમડા અંગે વિષયેકે અંગેલા મુકાદાને રચીકાર કરવાને ભારત સરકારે નિર્ણય કર્યો છે. વિષયેકે "ઇન્ડસ મેસીન વર્કીંગ પાર્ટી" સાથે બે વર્ષ સુધી આ પ્રમુખે અભ્યાસ અને વાટાધારા કર્યા પછી આ મુકાદો આપે છે. આ મુકાદાની વિગતો સત્તાવાર રીતે જાહેર કરવામાં આવી નથી. પણ અંગે બહાર પડેલા બિનસત્તાવાર હેવાલો જે ખોટા હોવાનું સરકારે જાણવું નથી. તે પ્રમાણે ભારતને રાદી અને સત્તજન નદીના પાણીનો મુકામ ઉપયોગ કરવાની છુટ મળે છે. એટલે કે ભારત અત્યારે પાકીસ્તાનને જે પાણી આપે છે, તે હવે જિલકુલ આપવાની જરૂર ન રહે. પણ મદદમાં પાકીસ્તાનમાં નવી નહેરો બોદવા માટે ભારતે પાકીસ્તાનને ર. ૪૦થી ૧૦ કરોડ મુધી આપવા પડે તેમ છે. આ પ્રમુખે તપાસ કરનાર વર્કીંગ પાર્ટીમાં ભારત અને પાકીસ્તાનના ઉનનેરો અને વિષ મેકના નિધુતો હતા.

શ્રી. નેદરજે લોકસભામાં જાહેર કર્યું હતું કે, ભારત સરકાર આવે મહિને સત્તજન નદીનાં પાણીને અમુક ભાગ (જેમાંથી પાકીસ્તાનની નહેરોમાં પાણી જાય છે) પ્રયોગીક રીતે બાખરા નહેરમાં વાળશે તેમણે વધુમાં જાણાવ્યું હતું કે, પાકીસ્તાનની નહેરોને ભારતની નહેરોમાંથી પાણી મેળવવાની જરૂર નહિ રહે.

૫. નેહરુની આ જાહેરાત છતાં, સતજનના પામળી ભાખરા નહેરુમાં વળવા સામે પાકીરતાન ઉદ્ઘાસોદ કરશે, ગમ જણાય છે.

લે.કસબાની છેલ્લી સમાન્ય ચુટણી માં સુવધમાંથી સાથે ઉભા રહેલા અને દારી ગયેલા પ્રજા સમાજવાદી નેતા શ્રી અસોક મહેતા અને હરીજન નેતા ડો. આબેકર દરી મધ્ય ભારત ની બે બેઠાવાળા વિભાગમાંથી લોક સભાની પેટા ચુટણીમાં સાથે ઉભા રહ્યા હતા. ચુટણીનું પરિણામ જાહેર પડતાં શ્રી અસોક મહેતા ૨૫૦૦૦ મતની બહુમતિથી ચુટાઇ આવેલા નહેરુ થયા હતા, બપોરે ડો. આબેકર દરી ગયા હતા અને ગેમની સામે ઉભેલા કેએમી હમેદવા; શ્રી ભોરકર ચૂંટાઇ આવ્યા હતા.

હાઇડ્રોજનબોમ તેમ જ નાઇટ્રોજન બોમ્બ સામે ચેતાને પ્રાણાંત નિમ્ન નહેરુ કરીને ઝુકારી દે તો બુલોથી નાસેલી દુનિયાને સદારક સંભેલ્યા જરૂર ઉગારી શકે આવાં પુણ્ય કાર્યમાં મદાસતી રીતો અને સતી તોરણ જેવાં વ્યક્તિગત ઉદાહરણો પણ વર્તમાન ભારતીય લોકોને સારું પ્રેરણા સીંચે તેવાં છે.

ઈશ્વરનું દર્શન

એકવાર એક સાધુ પુરુષ પાસે એક માણસ આવીને કહેવા લાગ્યો: મહા રાજ, આપ મહાત્મા છો. તેથી કૃપા કરીને આપ મને ઈશ્વરનું દર્શન કરાવે; ઈશ્વર ક્યાં છે?"

સાધુ પુરુષે એક કાગળની ગળરખી પર લખીને પેલા માણસ સામે તે

ધરીને પુછ્યું "બોલે, આ ગળરખી માં શું લખ્યું છે?"

પેલા માણસ બોલ્યો "ઈશ્વર."

પછી સ.ધુ પુરુષે પુછ્યું "તમને સીધી વફાલી ચીજ કઈ છે?"

માણસ બોલ્યો: "મને વફાલામાં વફાલી ચીજ જરૂર, જમીન અને ઘેરી છે."

સાધુ પુરુષ કહે: "કીક, તમારી પાસે હાથ ફીમતી ગોળી કઈ ચીજ છે?"

પેલા માણસે ખીસામાં હાથ નાંખી સોનાનો કકડો કાઢી તે ખતવીને કહ્યું "મહારાજ, હાથ તો મારી પાસે આ ફીમતી સોનાનો કકડો છે."

સાધુ પુરુષે તે હાથમાં લઈ પેલા કાગળપર મૂકીને પૂછ્યું "બોલો, હવે તમને અહીં શું દેખાય છે?"

માણસ બોલ્યો "બીજું શું? સોનું જ દેખાય છે!"

સાધુ પુરુષ કહે "ભાઈ, જેમ આ કાગળપર પહેલાં કશું ન હતું ત્યારે ઈશ્વરનું નામ તમે લખ્યા ચકતા હતા. પરંતુ તેના ઉપર આ તમને ફીમતી લખતી ચીજ મૂકી, એટલે ઈશ્વરનું નામ તેની નીચે ટંકાઈ મર્યું!

એજ રીતે જ્યાં સુધી તમારા આત્મા પર આ જગતની ક્ષુબ્ધચી તુલ્ય વસ્તુઓની પ્રીતિનો કાટ ચડે છે, ત્યાં સુધી તમને તમારામાં વસેલા ઈશ્વરનું દર્શન અપાથી થાય? જેમ પિતળ જેવી કોઈ ધાતુની વસ્તુ નકાચી પડી રહે તો તેના પર કાટ ચડી જવાથી તે કુળ વસ્તુ દેખાતી નથી. તેમ આપણા હૃદયપર કાટ ચડી જવાથી ઈશ્વરનું દર્શન કરવા માટે મનને નિર્મળ કરવું જોઈએ, સ્વચ્છ રાખવું જોઈએ!

સુકુલભાઈ "બીજી" માથી.

શ્રી શક્તિનો પ્રભાવ

(‘સંતમાલ’ વિશ્વવાસલ્યમાંથી)

પ્ર. જેસવ આગડો મેરો અને કદમલા ને જુ કરી પી જનારો બહારવટિયો; સતી તોરણ આગળ મરીગદી ગાય જેવો સાધી રહ્યો મરો દરો? આમાં પૂર્વજન્મનો કોઈ સળધ કામ કરી મરો દરો કે ‘ક.મે અનુ’ને છુટવો? તેમ સમજાવીને સંપે.ન સંસ્કરથી આપ બની મર્યું દરો?

ઉ. જેસવ તોરણનાં સમાધિ રમારો મેં જોયાં છે. જેસવતોરણનાં કિસ્સામાં નવાઈ પામતો જેવું નથી. જેસવના પ્રભાવનું મળ પશુમળ હતું. પશુમળ ત્યાં નેટલું પ્રભાવશાળી થાયે, પશુ એ પ્રભાવ સાચા દેવી પ્રભાવ આગળ માંખો પડે જ છે, ‘હમને: સુર્યચંદ્રના તેજ કરતાં આત્મસૂર્યનું તેજ અનંત-મર્યું વધારે છે.’ એ ગીત વાક્ય તોરણે સ.ચું પાડ્યું છે. સ્ત્રીઓમાં પણ આત્મા છે જ અને તે આત્મા અપારસક્રિયાળો દોષ શો છે. રામાયણમાં જેમ સીતાની સામે રાવણ અંધ પશુ હતો ન કરી શક્યો, આગળી પણ અડી ન શક્યો તેમ તોરણનું સ્ત્રીત્વ જોઈને જેસવ અંભાઈ સુકવે. છંદગી ભરનાં પાપોનો એણે તે જ ફણે એકરાર કયો અને પરમ પાવનપણું પામી શક્યો. આમાં પૂર્વજન્મના ઝાલુનુગંધને કે સયો-માંધીન સરકારને માનવાની અવલ નથી. સારિવક બળ અ.મળ રાજસિક બળ તેમ જ તાત્સિક બળ તમે જ છે. માત્ર અહાથી નહીં, તકથી પણ આ વાત એટલી જ સચી છે. તેથી અને બંદુકથી ભારતની નિ:સંસ પ્રજાએ મચક ન આપી તો હેવરે તોયો અને જાદૂથી દારી બા. તે જ રીતે જો ભારતીય પ્રજા અ.લુએઅ,

ફોન: ૬૩૦૦૪

ચિંતા? શાની—રસોડાની?!

કુટુંબીમાં વસતા લાઈએ,

તમારા રસોડાની ચિંતા નિશ્ચિંતપણે હમારા ઉપર છોડી દો. હમારા ઉપર એરકર મોકલવાથી નીચે સુજળની હમારી સર્વિસનો લાભ અવશ્ય મેળવી શકશો:

- (૧) સ્વચ્છ અને ખાત્રીલયો માલ મળશે
- (૨) વિદ્યાવલ લાવ ચાજ કરે માં આવશે
- (૩) માલ, ઓર્ડર કરતાંની સાથે, વિદ્યુત-જલ મળશે.

જાહેરાતનો ભરોસો

હમારી જાહેરાતની ખાત્રી કરવી હોય તો ફક્ત એકજ દ્રાવલ ઓરકર આપને: વિશ્વાસ સ્પષ્ટ કરવાને ફળીભુત થશે—હમારી, ફી-એફ-સ.જી, પ્રાઇસ લીસ્ટ માટે ઉપરોક્ત શિરનામે લખો.

ગાંધીવડું, કંકાળ, કરીયાણું, ઘર-ગથ્ય હવાઓ, પુજા-હવનની સમાગ્રી તથા લગ્ન અંગેની જરૂરીયાતો

વિશેષતા:—કુટુંબી ઓર્ડરો ઉપર ‘કાળજીભરી દેખરેખ’ એ હમારી વિશેષતા છે.

દાસની તવારીખ

(ખીજ)માંથી

પરચુરણ

લોકોના માથા પર દાસ હા માટે પડતી દુશી માનવ જાતનો આ સોદામાં મોટો ભેગ છે. કુળો વીત્યા છતાં એનો ઉત્તર, અપભ્રંશો જ રહ્યો છે.

મેદરદારી, ખરાબ નમિષત, રવજાંદો પણ, આ બધામાંથી એક પણ દાસ પડ્યા માટે જવાબદાર દેવાનો સંભવ નથી.

એક કાળ એવો હતો કે લોકો ફેસનને ખાતર 'બીમ' પહેરતા; સત્તર મી-આદારથી સુઠીમાં 'બીમ'નો નાક ખુલ જ ચાલેલો.

પણ આજના આ યુગમાં દાસ સતાડવા માટે ખોટા વાળ 'ઉગાડવા' ની જરૂર છે ખરી?

ફેવલોક એલીસ જેવા કામચાત્રના નિષ્ણુએ તો ત્યાં સુધી અભિપ્રાય બતાવ્યો છે કે દાસ પડવાને કારણે અકિતનું જાતીય આકર્ષણ કંઈ ઓછું થતું નથી!

અને આના સમર્થનમાં ઘણા દ્રષ્ટાંત આપી શકાય તેમ છે. નીચેથી માઠી ને શુદ્ધિયસ સીઝર સુધીના મોંધાતા એનાં નામ આપણી પાસે જોગ્યુદ છે.

કદાચ કાલિયા માણસને તેની આસ પાસના લોકો કરતાં વાળનો અભાવ વધુમાં વધુ સાબતો હોય છે; એટલે દાસ દુઃખ દાયક થઈ પડે છે. એક હજારે તો ત્યાં સુધી કહ્યું હતું કે, દાસ પર અરેખરા વાળ હજારી આપનાર કોઈ મળી આવે તો એ એના મૃત્યુ-એક ધરાઈ પાસેથી પંદર સો પંદરસો રૂપિયા મેળવી આવે!

દાસ પર વાળ ઉગાડવાનો આગ્રહ યુગો કરતાં સ્ત્રીઓ વધુ પ્રમાણમાં રાખે છે.

આ બધા પછી દાસના નિષ્ણુએ એ શું કહેવાનું છે? દાસ વારસાગત છે? ના, એ સાવ સાચું નથી. જો કે દાસ વિશે એવી માન્યતા ચાલી આવે છે ખરી. માતાના વાળ કુંદર હોય તો પુત્રને વારસામાં પણ એવાં વાળ મળે છે. 'મા તેવો દીકરો' એ કહેવત, આમાં, ઘણી વાર સાચુ પડે છે, પણ એથી, એ કુંદર વાળ ધરાવનાર માણસના માથા પર એ વાળ રહે જ છે એવું નથી.

પરંતુ શું અરોગ્ય અને દાસને કંઈ સામે વળગે છે? જો માનવીને જીવનમાં યાક ખાવાનો પણ સમય નથી મળતો, એ માનવીના માથા પરથી કંઈ વરસે પણ વાળ ઓછા થતાં જાય છે. ખીજ તરફ પ્રવેશી હવામાં રહેતા ન દિશા માણસોને દાસ બહુ નડતી જણાતી નથી.

માનવ બોધરીના નિષ્ણુએ આ વિશે શું કહે છે? એ એટલું જ કહે

છે કે, માનવીને જે વાળ કુંદરતે આપ્યા છે તેની સંજાળ રાખવાની સલાહ આપવાનું કામ અમારું છે. એ છતાં દાસિયા માણસોને વાળ આપી શકાય એવાં સંશોધનો ચાલ્યા જ રહે છે.

સાચી રીતે દાસ પડવાની શરૂઆત તો ૧૮ થી ૨૧ વરસની ઉંમરે થાય છે. પછી એ દાસ દેખાતી નથી. આ દાસ એના સાચા રવરૂપમાં ૪૦ વરસ ની ઉંમરે તો ચોક્કસ દેખાય છે.

ઘણી વખત દાસ ખાસ નજરે ચડતી નથી; એવી દાસને સંજાળ પુરુંક દુર પછી કરી શકાય છે

આનો કુકામાં કુકા ઉપાય એક જ છે. વાળને યરામ્પર સાફ રાખો. સામાન્ય સુગંધી તેલો, પેમેડો કે લોશ નેથી કંઈ કામદો થવાનો નથી. મધુ ધોવા પછી વાળને એકદમ સુકવી નાંખો, પાણી વાળમાં સુકાઈ જાય એથી ટુકચાન જ થાય છે.

એનું કારણ એ છે કે ઘણાં શરેરા નાં પાણીમાં કુનો અમ્લવા કેસીયમ સોલ્ટ કે કલોરાઇન હોય છે; વાળને એ ટુકચાન કરે છે.

વાળ બેંચાળને ખરી પડે એ રીતે વાળ ઓળો નહિ. એના પર હળવે કામચલ ફેરવો. તમારી ટોપી આપો. વખત પડેરી રાખવાને બદલે વાળને તાજી હવા વારંવાર મળતી રહે એમ કરો.

વાળ ખંરી પાડવાનાં બીજાં કારણો અરબી કે ગ્રીસીનને અભાવ પણ હોય છે. કેટલીક વખત માંદગી પછી વાળ વધુ પ્રમાણમાં ખરે છે એ વખતે હેલિ બટ કે કેલ-લીવર ઓઇલનો ઉપયોગ જરૂર સહાયકતી નીકારો.

—આવતા વરસે કદાચ સીકરચનું વરસ દેવાના કારણે હોદમાં ઘડોનું બારે પુર આવેલું જણાય છે. માલેગાંવ તાલુકાના એક મામમાં એક જ રાતમાં ૪૫૦ ઘડો થયાં છે.

—મુંગળના વિક્ટોરીયા ડેઝ પાસેના દરીયામાં ૧૯૪૭ના એપ્રિલની ૧૪મી તારીખે એક આગબોટનો કારણેનો કુટવથી અર્ધરૂઝ ધડાકા સાથે તેમાં—જેની પાંચ વજનદાર સોનાની હમડી એ કુબી અચેલી તેમાંની હેલ્લી ૨૮ રતલની હમડીનો પતો હમડાં લાગ્યો છે આમ નવ વર્ષ પછી પણ આ બોવામેલું ધન પુરેપુરું કાય લાગ્યું છે.

—જાપાનના વડા પ્રધાન મી. શીરેચુ થોશીકાએ કાસની ત્યાંની પરિસ્થિતિને અવલોચી લઈને તથા થોશીકાના અવાસે જવાનું મોકુફ રાખ્યું છે અને પ્રધાનપદેથી ફરગત નહિ થવાની ખાતરી આપી છે.

—કેરોમાં મીસરના રાષ્ટ્રીય રક્ષણ ખાતાના પ્રધાન જેન્ડર સત્તાહ સાલમ ની દેખરેખ હેઠળ જે માસમાં અંતર રાષ્ટ્રીય કુરીરક ખાતે એફીબીસન બરામેલ જેમાં કુનિયાના વીરા દેશોએ જાજ લીધો હતો ૧૫મી મેના રોજ એમાં હોદને સુવર્ણપદક પ્રાપ્ત થયો છે.

—મુંગળના એકવેરીયમે ચપ્પ અઃ કીકાની નહલ નદીમાંની એક વિદુત ઉપાર્ણિક મન્ડી હમડાં પ્રાપ્ત કરી છે જેના સમય સરીરમાંથી વીજળી ઉત્પન્ન થાય છે જેથી તેને બહુતાં જ ધલેકટી-સીટીનો સખત આપકો લાગે છે.

—વિશ્વભારતિ વિલક્ષની સંસદે ૨૨ મી મેના દિને શી. જવાહરલાલજીને ચાન્સેલર તરીકે બીજવાર ચુટયા છે.

—ગ્રેસિની કાર્પવાલક સમિતિની બેઠક શુલાકની ૧૭મી ૧૮ના અરસા

માં અન્યેર ખાતે મેળવવા રચાયેલ દિલ્હીમાં નિમિત્ત થયું છે.

—હોદી વકાલુવટાંએ ૧૯૫૩ના હોદરમાન રપ લાખ ટનનો માલ હિન્દુ ના વેપાર માટે અવર જવર કર્યો હતો.

—ભારતની શીર્ષીમ શક્તિ ૧૯૫૩માં અંતમાં ૪,૮૫,૦૦૦ ટન થઈ હતી. —હોદમાં ૧૯૨૫માં મુંગળથી કાસ સુધીની આઠ માઈલની ધલેકટીક રેલ પ્રથમ શરૂ થયેલી હમડાં ૨૮૬ માઈલ માં જુદે જુદે રમળે ચાલે છે.

—ભારતમાં ૧૯૫૩ના વર્ષમાં ૮,૦૨,૨૧૬ રેડીયોનાં પરવાના લેવામાં જેમાંથી ૧,૧૮,૦૦,૦૦૦ રૂપિયા આવક થયેલો.

—ભારતની જનતા રોજના સરેરાશ ૩૪૫ કામળો સરનામાં નિયમ પેન્ટમાં નાંખે છે.

—હોદમાં ચોખાનું ઉત્પન્ન ૧૯૫૩માં વર્ષમાં જાણીતું ૭૯૦ રતલ આનું છે ૧૯૫૨માં ૬૮૦ રતલ હતું. ૧૯૫૧ માં ૬૭૫ રતલ અને ૧૯૫૦માં ૫૬૫ રતલ હતું.

—ડો. મેલુએ જણાવ્યું કે હાલનાં પર અઢવા અચેલી ખીટીક કુકાંએ સફળતા મેળવી છે. આ પરવત ૨૮,૧૫૫ કુટ લયો છે અને કુનીયામાં એને લંચામાં જ્યો પરવત છે. કુકાંના જે માણસોને હાલ થઈ છે, આ પરવત દારજીઓથી ૪૦ માઈલ દુર છે.

—જીનીવામાં ઇન્ટરનેશનલ લેખર જોર મેનાઈએશનની સમા પ્રુલ્લી પ્રાપ્ત પ કરીસતાના ડો. એ. અલીકે કુનીયાના ખીન મેળવાયલા દેશોને સંતતીનીયમના ઉપાય વાપરવા સુચવ્યું હતું.

એ અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ખ્રીસ્તી ૧૯૫૪ જુન	હોદ ૨૧.૧૦ જુન	અસલમાન ૧૩૭૩ શાબાન ૨૭મી સવાભ	પારસી ૧૩૨૩ શહેરેવર આદા બહમન	યુગેદય ક. મી.	સુપાંસ ક. મી.	ધાર્મિક તહેવારો-ઉત્સવો
શુક્ર	૧૧	સુક ૧૦	૬	૧૩	૬-૪૩	૫-૦૩	નિર્જા એકાદશી
સની	૧૨	૧૧	૧૦	૧૪	૬-૪૩	૫-૦૨	
રવી	૧૩	૧૨	૧૧	૧૫	૬-૪૪	૫-૦૨	
સોમ	૧૪	૧૩	૧૨	૧૬	૬-૪૪	૫-૦૨	વટપૂર્ણિમા
મંગળ	૧૫	૧૪	૧૩	૧૭	૬-૪૪	૫-૦૧	
બુધ	૧૬	૧૫	૧૪	૧૮	૬-૪૫	૫-૦૧	
ગુરુ	૧૭	૧૬	૧૫	૧૯	૬-૪૫	૫-૦૧	પંચક
શુક્ર	૧૮	૧૭	૧૬	૨૦	૬-૪૬	૫-૦૦	
સની	૧૯	૧૮	૧૭	૨૧	૬-૪૬	૫-૦૦	
રવી	૨૦	૧૯	૧૮	૨૨	૬-૪૭	૪-૫૯	"
સોમ	૨૧	૨૦	૧૯	૨૩	૬-૪૭	૪-૫૯	
મંગળ	૨૨	૨૧	૨૦	૨૪	૬-૪૬	૪-૫૦	
બુધ	૨૩	૨૨	૨૧	૨૫	૬-૪૬	૪-૫૦	"
ગુરુ	૨૪	૨૩	૨૨	૨૬	૬-૪૬	૪-૫૦	

સોલ્સબરીમાં લગ્નોત્સવ

સર્વન રોડેશિયાના જાણીતા વેપારી મેસર્સ બીમટ્ટ આર. નાથકની પેદીના ઉત્પાદકારી મેસર્સ નાનુભાઈ એન્ડ કંપનીના અગ્રણી શ્રી. નાનુભાઈ જીવજીત પટેલના સુપુત્ર શ્રી. હામીર ભાઈના લગ્ન ત્યાંના સદ્ગૃહસ્થ શ્રી. ગોસાંધભાઈ રામજીભાઈ પટેલની સુપુત્રી શ્રી. સવિતાબેન સાથે તા. ૨૮-૫-૫૪ ના રોજ દોડી સોસાયટીના પ્રાગલ્ભ્ય સ્થાનદાર રીતે જનતાની વિસાળ હાજરીમાં થઈ હતી. નવદંપતિને અભિનંદન અને આશીર્વાદ આપવા બીજા દિને મળેલા ભવ્ય મેળાવડામાં રચાનિક દોડી ઉપરાંત યુરોપિયન, આફ્રિકન અને કલકત્તાના ગૃહ ઉપસ્થિત થયા હતા. પ્રસંગિક અવસરે આ નવ દંપતિને અભિનંદન બોલે અપા-ચેલી અને શ્રી. નાનુભાઈ તથા શ્રી. ગોસાંધભાઈ તરફથી આભાર મનાપા-વ્યાદ આ મંચલ પ્રસંગની યાદગીરિમાં જુદી જુદી સંસ્થાઓને લગભગ ત્રણસો પાંચ-૬ જેટલી વંદાર ૨૩મ ની બોલે અપાઈ હતી.

શ્રી. નાનુભાઈ પટેલ તથા શ્રીમતી દેવીબેન અને શ્રી. ગોસાંધભાઈ પટેલ તથા શ્રીમતી જીજ્ઞાસાબેન આ દુબ પ્રસંગે રચાનિક નવ સુવક્ષે તંચા ચુંબત સમિતિ ઉપરાંત સેવાભાવી ભાઈ બહેનોએ દળરો માણસના મળન સમારંભમાં ને સક્રિય સહકાર

આપ્યો છે તે માટે હાર્દિક આભાર બ્યક્ત કરે છે આ પ્રસંગે શ્રી. ગોવીંદ ભાઈ રામાભાઈ એ બાવરયા જનબવા હું ને કૌસલ્ય દાખબું તે નોધપાત્ર છે.

કરબનના સે.ની નયુભાઈ દેવજીના સુપુત્ર શ્રી. જેરામભાઈના લગ્ન તા. ૨૦-૫-૫૪ના રોજ લોર્ડ રીડીટપર આવેલા મહાત્મા ગાંધી હોલમાં સે.ની દામેદાર વાલજીની સુપુત્રી શ્રી. પાર્વતી બેન સાથે થઈ હતી. નવદંપતિને હાર્દિક અભિનંદનથી વિસર્જત થયો હતો.

જોઈએ છે

ખતી હાતીના એક ૨૮ વર્ગની વધના કુવાન દોડી ૧૮ થી ૨૬ વર્ગની ટોપ પશુ દોડી કુમારિકા અમવા વિધવા સાથે લગ્ન કરવા હચ્છે છે. કુવક રવત્ર દરજ્જો વધો કરે છે. ખત બપવદાર પી. એ. બોક્સ ૫, બુલમ-હોલ, કસવાલ. એ શીરનામે કરો.

સોલેટીસની સફર

દોડના પ્રાગ્મ જીવન વચ્ચે બેખો સવાલ જવાબ રૂપે આ પુસ્તકમ. સોલેટીસના વીચારો દર્શાવ્યા છે.

કીમત શ્રી. ૨-૬.

મળવાનું હેતુ: આ ઓર્ડીસ.

તંદુરસ્તી અને શક્તિ માટે

આ શિયાળામાં મેથીયાક ખાઓ

શ્રી. ૧૨-૬ રતલ.

આજે જ આરંભ કરો:

કેપીટન્સ બાલકની હોટેલ

(ધી કોર્નર મીડાઈ હાઉસ)

એ અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના ખુલ્લાપર - કરબન.

ફોન નંબર ૨૩૪૧૪

ટલીયામ: KAPITAN.

એહું તો બોલો છે કે કેનેડાની વિશ્વ વિખ્યાત કંપની

સન લાઈફ ઓફ કેનેડા

ઉપરોક્ત કંપનીના ઉમેરે સત્તાવાર એન્ટર ઇ.એ.

ઉપરાંત

દક્ષિણ આફ્રિકાની વિશ્વ આદાલતની કેપ ઓફ ગુડ હોપ યોનાન્સીયલ લીવીઅન ના સરકાર તરફથી નીચાવેલા અગ્રેજ તથા ચુલ્લસારી સામાન્યકાર બીજી તેમજ અંગ્રેજી કોર્પોરેશન અંગ્રેજી કોર્પોરેશન નામકાન વિના વીસવિ ભરીત મળીએ પર્થ રાઉ છે

1. Wherever there is a particular Life Assurance Problem a Sun Life of Canada Plan can solve it
2. Prompt settlement of claims is a mark of the Company's Management.
3. During 1953 the Company paid over £3,000,000 to annuitants, policy holders and their families.

The Sun Life of Canada is a Leader in World Wide Assurance.

Consult us first.

C. C. PALSANIA

GENERAL AGENT

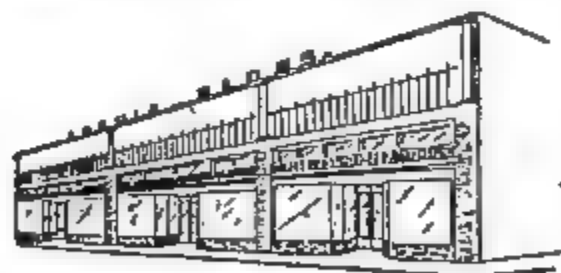
Business, Estate, Financial, Insurance and Immigration Consultant.
Savva Translator.

100 Sir Lowry Road,
P.O. Box 4624.

CAPETOWN
Phone 32390

K.M. Lodhia & Co.

Manufacturing Jewellers and General Dealers

22 ct Jewellery made to order in latest designs

ખાવિસ ફેરટ

સેનાના હાગીના ખાસ આમવી જ્ઞાતી દેખરેખ નીચે અમને અપાવક કામ સંતોષ પામે એવી રીતે કરીએ છીએ.

મેકલેસ, જુદી જુદી રીતકાનની ખામી અહોહા, સાફીની પોન, નીટી બાકલ એરોંગ નીગેરે ખનાવીએ છીએ.

106 Prince Edward Street, Durban.

જોઈએ છે હાડકા

તમારાં રોશન કે સાઈડીંગ

પહેંચતા કરવા માટે

અમે ટનના

પા. ૭ આપીશું

ખાલી બેગો રેલ ધોરાયું ભરી પાછી મોકલી આપીશું વધુ વિગતો માટે લખો:

THE never

BULL BRAND
FERTILIZERS LTD.
SARNIA NATAL.

Phone 22905

Tel. ADD.: "GANDABHAI"

The Home Of
INDIAN SWEETMEATS.

G. C. Kapitan & Son

Vegetarian Restaurant

Upcountry customers are requested to send their cheques with their orders.

Write For Price List.

સ્વાદિષ્ટ મીઠાઈનું બજારી મથક

બહારમાંના ગ્રાહકોએ જોરજર સારે ચેક મોકલવા મહેરબાની કરવી

પ્રાઇસ લીસ્ટ મંગાવો

154 GREY STREET,
DURBAN.

PHONE

33-2651

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOLSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ (પ્રા.) લીમીટેડ

ટોલસેબ મશીનરિસ એન્ડ હાઇફેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ

રેસમી તેમજ સુતરાવ કાપડ, દુલ્લન રમક, પ્લાસ્ટિક—ગ્રામી જાળમે માટે
નવ નવનો સાલ. તેમજ કેપરીબીન બેચેરલેટ સાડીઓ

ગરિબે માટે હમણે જ્યાં પ્રથમ વખત કરના બતામણ છે

33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનનીસબર્ગ.

ફોન : 33-2651

ધીરુભાઈ પી. નાયક

સુસાધરી. બીમાર્ના અને જર્નરલ એજન્ટ

દીંદુરતાન અમર દુનિયાના કેઈ પણ જાગતી દવાઈ દરિયાઈ જગત જગત
માગે સુસાધરી કરવા થરે જોડા અગારી મારફતે જુદીએ કરો.

જાંદગી, આમ, ઘેરી, દુલ્લદ, અસ્માત, પ્લેડમ્સ, વિગેરના લીગા અને
ઉત્તરાની આપીએ છીએ.

ઈન્ડમરેકસ, પરસનલ ટેકસ, દિસાબના મેપરડા લખાવન રેવન્યુ કમીશનર
સર્ટીફિકેટ કે વેપારનું લાયસેન્સ પાસપોર્ટ તેમજ કમીશનરને લગતી
જાળમે.માં કઈ પણ હી લીધા વિના અમે ગરુલ સલાહ આપીએ છીએ.

રેસનલ કમ્પ્યુટર સાર્વજિક એસોસીએશન કોર્ડ કોર્સ લીધા, પોર્ટલાયર
ઈન્સ્યુરન્સ કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ

Phone : 33-9033. 29a Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

ધી ન્યુ દિલ ખુશ-સ્વીટ માર્ટ

ગેનેરલ : મણીભાઈ બાણભાઈ મહીપારવાળા.

ફેક્ટ જાતની મીઠાઈઓ, ચોખ્ખા ધોળી તેમજ કોણા રેવા,
મસાલાથી અને ખતાવીએ છીએ.

અમારું જખલાએકું છરતી છુટું સેવ, મમરા, બાંડીયા, લાછળા,
પાતપા વિગેરે ફરેલ તાલ ખતાવીએ છીએ.

પાર્ટી વીગેરે માટે મોટા પ્રમાણમાં મીઠાઈ જોઈર મમરો કું
વખતમાં ખતાવી આપીશું.

PHONE 33-6576. P. O. BOX 3680.

THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,

34 President St., Corner Diagonal Street.

JOHANNESBURG.

તાજુ ઉમદા ફ્રૂટ

કરખનનું આફ ૧/૬ રતલ; મેડી કલીનું લસણ ૧/૬ રતલ; મોળ બાસ
ટ્રીટ ૧૦/૬ રતલ; લાંબી અને રકવેર બાસટ્રીટ ૧૬/૦ રતલ; કપુરી તથા
સેવલી પાન શી. ૫ રતલ; પેસ્ટેલ અલમ.....ખતાના, કાચા ખતાના,
પે.પે, પાકનાપલ, નાચીસ અને મેન્ડરીન રેસના ખતર ભાવથી મળશે.
દેશી સાકમાળખા સુરતી સફેદ પાપડી, કાળી પાપડી, મુવેર સોંગ, વેમણ,
રોકટાની ચોમ, ફાંપી અને લીલાં મરચાં મળશે. શી. ૭-૬ થી શી. ૧૦ નું
પારસલ ખતાવી પેસ્ટથી મોકલીએ છીએ. સુરણ, આંબા હળદ તથા
શીલી હળદની મેસમ ચક્રુ થઈ છે. કાચી કેરી પણ હવે મળશે.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. B. 251. DURBAN.

NATHOO TABHA

TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER

Door, Windows, Corrugated Iron, Cement,
Monoroh, Iron Duke, Buffalo, and Elephant
brand, or any other building material
at reasonable price.

Established 1907,

NATHOO TABHA,

107 Queen Street,

Phone 24647.

Telegraph "Mani,"

DURBAN.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેડરુમ સુદ, બાઈનીંગરુમ સુદ, મેલ્ડરેશન, હરેસીમ બેરુદ,
સાઈક મેલ્ડરેશન ડેસ્ટ, યુક કેસ, રેબલ, તાલ કીફાયલ
આવે ખરીદી કરશે. જાતે પધારી લાલ લેવા સુકશે તથા.

—બેડરુમ, રેબલ અને કીચન હરેચર—

જે હમણી રખરખ નીચે તઈગાર થાઈ છે. તેમજ રંગલ હમેસા લઈ-
યાઈ રહે છે. જાતે રોડના જાણના માર્ફત લીરલ મંગાવો અને તેમજ
આગલ વધારો.

L. MISTRY

51 GREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.

PHONE 33-4691.

BOX 2526.

No. 24—Vol.—I.II

FRIDAY,
18TH JUNE, 1954

Registered at the G.P.O. as a Newspaper

Price 6d.

INDIAN

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903

INDIAN OPINION

FRIDAY 18TH JUNE 1954

Dr. Verwoerd And Racialism

IN preaching a sermon to the Press the Minister of Native Affairs, Dr. H. F. Verwoerd, is reported to have said at a Nationalist Party meeting in Johannesburg on Saturday June 12.

"In so many sections of the United Party there were things which were the opposite of good race relations while the newspapers concerned pretended to advocate good relations.

"Instead of these newspapers using their influence to foster goodwill among the races, they speak as the agitators wanted them to speak.

"They know that they are busy deliberately damaging relations between White and non-White and they want to kill opposition to it by dragging people, who point it out through the mud.

"All European Parties, also the United Party and the Liberal Party, wanted to improve conditions and prevent strife.

"It is the duty of every newspaper in South Africa to make the Native realise that, whatever policy it advocates the purpose is not to create hostility.

"It is deplorable that there are people and newspapers who do not accept the elementary fact that all Europeans and Natives want to prevent strife.

"The Government was slowly, piece by piece, completing the jigsaw puzzle that would eventually add up to a new South Africa. The Nationalists could see the complete picture, but the United Party could not.

"The United Party wants to do nothing about Colour affairs. The United Party's attitude resembles that of British Colonial Administration in Africa which had resulted in the conditions on the Gold Coast, the Mau Mau and doubt in the Central African Federation.

We wonder what the position of South Africa would be if Dr. Verwoerd were to be given dictatorship. Without it he and the Party he represents have done untold damage to the future of South Africa. In his speech at Potchefstroom on the same night as reported by S.A.P.A., Dr. Verwoerd let the cat out of the bag when he said that "there was a time when the Parties were practically running parallel, but the non-Europeans became sufficiently educated and sufficiently enlightened to become a danger. In many cases they were inspired by European agitators to demand equal political rights.

The Nationalist Party then realised that segregation must be brought about."

It is crystal clear that the policy of Dr. Verwoerd and his Party is to keep the non-European uneducated and unenlightened. If this is the basis of White supremacy in South Africa then woe be to it. The only thing we can say about Dr. Verwoerd and the Nationalist Party is that they are hastening the doom of White civilisation and the White race in South Africa. These are strong words and it pains us to give expression to them but they are true and every thinking European realises that they are true. Our only prayer is that the non-European at least may not under any circumstances lose his head, however much he may be provoked to do so and indeed evidence is not wanting that he is. There are daily occurrences in the streets of not only uneducated and unenlightened but even educated and enlightened non-Europeans being man-handled by the insolent police. An incident happened just the other day when an elderly African woman, among several other Africans, was hustled into the pick-up van because she happened unluckily to be passing through a piece of vacant land to go across to the other side without seeing the notice warning trespassers. The land was not private. It belonged to the

Municipality. A passer-by, who was also a non-European, on having protested mildly against this uncalled for attitude of the police was abruptly told by him whether he too wanted to be shoved in the pick up van. Under Dr. Verwoerd and the Nationalist Party it will be no wonder if soon there is police rule in this country.

It is good for Dr. Verwoerd and the Nationalists to be told as Mr. Alan Paton, author of 'Cry the Beloved Country' and a leader of the South African Liberal Party, who has just returned from the United States, has just done, that while racialism is taking deep root in South Africa, in America although there is still strong evidence of racialism its protagonists are fighting a losing battle. Racialism in America, he said, is on the way out, despite of the strong anti-Negro feelings you do find in certain places, notably Chicago and Detroit. But in the eye of Dr. Verwoerd, Mr. Alan Paton is one of the "agitators." Luckily he is not yet named under the Suppression of Communism Act.

Whenever we address God in fervent prayer, we change both soul and body for the better. It could not happen that any man or woman could pray for a single moment without some good result.

—Dr. Alexis Carrell.

The New India Assurance Company Limited

for
FIRE, MARINE, LIFE, ACCIDENT
1919-1950

31 YEARS OF SUSTAINED PROGRESS

The confidence of the discerning Public in the NEW INDIA is amply evidenced by the following records attained in 1949:

	Rs.		Rs.
Fire Premium	1,70,32,179	Life Business in force	
Marine Premium	56,04,844	exceeds	54,34,00,000
Miscellaneous Premium	35,84,968	Assets exceed	15,36,00,000
Life Premium	2,88,79,302	Total claims paid over	17,95,00,000

In the vanguard of Indian Insurance THE NEW INDIA offers matchless Security and Service in all fields of Insurance.

The

New India Assurance Company Limited

Cable & Telegraphic

Address:

"RUSTOMJEE" or
"NIASURANCE"

RUSTOMJEE (PTY.) LTD.

Directors: Sorabjee Rustomjee

Rustom Jalbhoy Rustomjee

Principal Controlling Officers in the Union of South Africa

Phone Nos: 25845, 29807 & 28513.—P.O. Box 1610.

74 Victoria Street, DURBAN, NATAL.

EXPERIENCED,
RELIABLE
AGENTS
MAY APPLY

"NEW INDIA IN THE SERVICE OF THE NATION"

Telephone 2335.

Telegrams 'BRADFORD'

P.O. Box 110

LUSAKA, NORTHERN RHODESIA

**BRADFORD CLOTHING
FACTORY**

Direct Importers and
Wholesale Merchants

Clothing Manufacturers

Proprietor RAMBHAI D. PATEL

Branch:

CITY STORE

Cairo Road, Lusaka

Always in Stock:

Piece Goods, Hosiery, Cutlery,
Enamelware, Stationery, Drapery,
Crocery, & Wool.

B. i. S. N. Co. Ltd.

S.S. Karanja arriving June 28. Sailing July 3.
for Bombay via Karachi

Passengers must conform with the Cholera Vaccination and Yellow Fever inoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES: DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without food	£75-15-0
Second "	"	"	50-13-0
Inter-Class	"	"	34-3-0
Unberthed (Deck)	without food		21-3-0

Muslim Special Food £11-10-0 Ordinary Food £4-17-6
Hindu Special Food £10-3-0 Ordinary Food £4-5-6

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be permitted to keep on deck with them more than one bedding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.

Tel. Add. "KARAMAT."

NOTES AND NEWS

Malan Fails By Nine Votes
To Get Majority

Dr. Malan's compromise Voters Act Bill failed by nine votes to pass a third reading of the Joint Session of the Houses of Assembly and the Senate on Monday, June 14. The Voting was 129 votes for and 42 against. In terms of the South Africa Act, the Bill had to receive 138 votes in favour, which is two thirds of the total membership of both Houses. Dr. Malan did not reply to the debate but when moving the third reading he said that there was a tyranny in the United Party which could almost be described as a "reign of terror." He added there were a number of the Opposition who, given a free vote, would vote with the Government.—'Natal Mercury.'

M.B.B.S. examination at the same college.

Cabson, the fourth son of the late Mr. Jeewa has passed his M. Sc. examination (with specialisation in Parasitology for practising as a Pathologist) at the Aligarh Muslim University, and is now seeking admission for M.B.B.S. in a Medical College in India.

The late Mr. Jeewa's other sons and daughters are also taking keen interest in their studies in India and Pakistan and are fast making headway. Mrs. Jeewa

is to be congratulated on the success of her children in their academic career.

Life And Work Of

Subhas Bose

An eleven member committee with Mr. S. K. Paril, President of the Bombay Pradesh Congress Committee, as chairman has been set up to help prepare an illustrated commemorative volume on the life and work of Netaji Subhas Chandra Bose. The volume is expected to be published as "India's tribute to one who sacrificed his all for the motherland" on August 15, 1954—seventh anniversary of India's independence.

LIBERAL PERSPECTIVE

ANTI-SEMITISM AND THEM...?

By C. W. M. GELL

ANTI-SEMITISM has been so conspicuously absent from our public life since the war that its recent revival, even in a limited form, is deplorable.

The trouble began on March 25, when Dr. Bernard Friedman, one of the most outspoken of the U.P. Liberals, made a pungent attack on the Resettlement of Natives Bill which he denounced as unjust to African residents of the Western Areas and totalitarian in its usurpation of the powers of local authorities. "To put the Native in his place (i.e. to subordinate and control him) legislation has to be passed to put the European in the same (subordinate) place as the Native."

Mr. de Wet Nel (Nat. M.P. for Wonderboom) replied: "I am no race-baiter but if anti-Semitism comes about in South Africa, the speech of the Hon. Member for Hillbrow must be held responsible. He should realise that there were limits to what one was entitled to say and should take care to remain within those limits."

The matter rested there until early in May, when Dr. Friedman criticised Mr. Havenga for deliberately underestimating the probable revenue yield and thus overbudgeting last year. This legitimate argument was met by Mr. Deyzel, another Nat. M.P., with the outrageous remark: "It struck me while the Hon. member for Hillbrow was speaking—and I do not want to go too deeply into the language he used and what he is—that bearing in mind his extraneous it came as no surprise to me that he regarded everyone as an unmitigated rogue."

In both these cases Dr. Friedman voiced ideas that are in the minds of many non-Nationalists. There was nothing personal or

racial—nothing specifically pro-Jewish or anti-Afrikaner—in what he said; only strong and, as many people think, justified criticism of certain Nat policies.

However, it now appears that this is precisely the reason his remarks were so resented in certain quarters. For a few weeks later a commentator in 'Die Burger' wrote: "Much misunderstanding will be eliminated if it is understood more generally, also by the Jews, that the Nationalist Party is indeed a political party but its important respects it is more than. The Nationalist Party is at the same time an embodiment of the national striving of Afrikaner. The speaker without the necessary touch may often believe that he is only attacking the Nationalism in their political striving, whereas in reality he is attacking the Afrikaner in his national striving. The distinction is often fine but always cardinal. There are Jewish members of the House of Assembly who do not understand the distinction. Among them is Dr. Friedman."

Now this simply will not do. None of us wish to show disrespect for Afrikaners culture and ideals. But, in the first place, the Nats. do not exclusively represent these. One quarter of the Afrikaner people are outside the party. Secondly, in so far as Afrikaner Nationalist ambitions—that is, sectional aspirations of one racial group within the European minority of this country—have been identified with the political policies of a particular party, they are liable to all the criticism and opposition which any political policy must expect in a democratic state, even an imperfectly democratic one.

In a multi-racial society distinctions belong properly to the

sphere of culture. Let us keep them there, and dedicate ourselves to the political, economic and social welfare of South Africa just as men and women—not as units and racial 'blocks'. When 'Die Burger' distinguished between "Nationalist political striving" and "the Afrikaner's national striving," it was trying to claim for the former the sanctity and respect which might be accorded to the latter in some non-political context. The great majority of our mixed population, Black and White, will resist any attempt to promote the sectional interests of any race or "nation" at the expense of the rest. But it will only drag distinctive cultural values into the hurly-burly of the political arena, if they are made the justification for political sectionalism. If the Nats. resent attacks on the Afrikaner's "national" life, they should keep it out of politics.

Further, all those non-Nationalist minorities in our European population—Afrikaner, British, Jew, etc.—who have hitherto been content to watch non-Europeans being despoiled of their rights and freedoms in the cause of "white civilisation," must understand that their own liberties are just as seriously at stake. Afrikaner Nationalism has a mystique of its own which regards criticism as being close to blasphemy and opposition as a species of sacrilege. It is no accident that such selfishly White sectional measures as the Group Areas Act and the Resettlement Bill have been the occasion of attacks not only on Jews, but on Anglicans and Roman Catholics as well.

In all other countries where one race has arrogated to itself a Messianic mission in regard to others the process has begun with attacks on the least popular or most vulnerable groups. In Germany the Jews; in South Africa the non-Whites. But once the process starts, it passes rapidly from intolerance in certain tacitly approved directions to universal intolerance and intimidation. Then no one's liberty is safe, not even that of the herrenvolk themselves. Freedom is ultimately indivisible. When a society begins by denying it to some, it ends by denying it to all—invariably. Which is what Dr. Friedman was trying to say.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sale of Books, Balance Sheet, Income Tax Returns.

Contact No. 213 Macrae House, Second Floor, 17 Cammiesoner Street, Ferrytown, Johannesburg.

Publisher's Notice

WITH apologies to our readers we regret to have to announce that owing to pressure of work on our small staff in connection with the Golden Jubilee of the Phoenix Settlement and the visit which is to take place on Saturday, June 26, at 2.30 p.m. of His Honour the Administrator, to perform the opening of the school, built at the Settlement in memory of Kasturba, beloved wife of Mahatma Gandhi, we have been obliged to make this a small issue and that there will be no issue next week but instead there will be the Golden Jubilee Number of the Phoenix Settlement which will be sent free only to those subscribers whose subscriptions have been paid up to date. Others can obtain it by kindly sending a Postal Order of 2s. 6d. to 'Indian Opinion,' Private Bag, Phoenix, Natal.

Manager,
'Indian Opinion.'

South African Students

Successes

Information has been received by Mr. A. E. Moosa of the Union Printing Works, Durban, that his brother, Mr. Moosa, third son of Mrs. and the late Mr. E. A. Jeewa, was successful in his final M.B.B.S. examination at the Grant Medical College, Bombay. Dr. Moosa E. Jeewa is expected to return to Durban soon and serve his Internship in one of the local hospitals.

Mahmed, B.Sc. the second son of the late Mr. Jeewa, also was successful in his third year

SEEDAT BROS.

LIFE INSURANCE CONSULTANTS PRINCIPAL INDIAN REPRESENTATIVES OF
THE PROVIDENT ASSURANCE CORPORATION OF AFRICA LIMITED.

HEAD OFFICE: 65 PRESIDENT STREET, JOHANNESBURG.

We have pleasure in informing our clients and friends that we are
appointed the Chief Indian Representatives of the Provident
Assurance Corporation of Africa Limited.

The Corporation Transacts All Classes Of Insurance Including
LIFE, FIRE, MARINE, MOTOR CAR, BURGLARY, ETC.

- (1) Life Policies are world wide and free from Restriction as to travel, residence and occupation.
- (2) Life and Endowment Rates are Standard without any Asiatic Loading.
- (3) To protect your Estate at Death, be wise and buy an Estate Duties Protection Policy at Lowest Cost.

Office: 4, Hoosen's Building, 116 Queen Street, Durban.

Telephone: Office 21773, Residence 22679.

FOR
RUBBER STAMPS

AND
PRINTING

CONTACT
STANDARD

PRINTING PRESS

GENERAL PRINTERS

AND

RUBBER STAMP MAKERS

73 BEATRICE STREET, — DURBAN.

PHONE 61005.

P.O. BOX 2782.

TELEGRAMS: SEEDAT

QUICKPRINT

ESTABLISHED 1927.

DHIRUBHAI P. NAIK

Travel, Insurance & General Agent

Book with us for your travelling by Air, Sea or Land either to India or to any part of the world.

All types of Insurance: Life, Fire, Burglary, Riot, Storm, Accident, Plate Glass, etc.

Consult Us Free of Charge For Your Income Tax, Persons Tax, Writing Of Your Wills, Trade Licences, Revenue Clearance Certificate, Passports And Immigration Matters.

Representatives: National Mutual Life Asso. Of Australasia, Yorkshire Insurance Co. Ltd.

Telephone: 33-9033. 29a Commissioner Street, JOHANNESBURG.

Phone
Day 24169

Phone
Night 833459

L. RAJKOOMAR (PTY.) LTD.

14, CROSS STREET, DURBAN.

Funeral Directors and Manufacturers of all classes of Coffins and Wreaths

Contractors to the INTERNATIONAL FUNERAL INSURANCE COMPANY, LIMITED.

Reg. Office: 39 CROSS STREET, DURBAN

Country Orders for Coffins and Wreaths accepted by phone and despatched by rail at the shortest notice.

AFRICAN VIEWPOINT

FUTURE OF AFRICAN COLLEGES

By JORDAN K. NGUBANE

FROM recent speeches by the Minister of Native Affairs in Parliament it is clear that the Government does not want to waste much time before it removes missionary influences by the roots in the sphere of African education. The Minister has made it plain that in the future African Colleges will very largely be controlled by non missionary hands. Either they will be controlled largely by the Africans themselves or they will be converted into Government institutions. This raises a challenge which the Africans, as the threatened community, must make up their minds to accept. It is a challenge which the white missionary must also accept because it attacks, right at the roots, the work he has given his life to do.

I want to make it clear in all these discussions that I do not think the white missionaries in this country are all paragons of Christian virtue. There are some of them whose services we can very well dispense with. Fortunately for us and the name of the missionaries as a group, these are in the minority and we should not allow ourselves as a community to be swayed by the popular fashion of maligning the missionary, into not seeing who our real enemies are and who our friends.

In the controversy over African education the apartheidists are our avowed enemies. They tamper with our education for sinister political ends. I have heard otherwise intelligent people saying that we should not worry too much because for the present African education will remain what we have known it to be for some time. Quite frankly this sounds stupid to me. If I shall be killed to-morrow, it is no consolation to know that I am still alive to-day.

Because apartheid seeks ultimately to destroy the African people, we must start now preparing our defences in depth. On the political front our leaders have gone quite a long way to ensure the defeat of apartheid when the time is opportune. On the educational side very little has been done. Our trouble is, we—the Africans and the missionaries—are a divided army. The ordinary African judges the white missionary against his record of behaviour in the past, when he bore himself in a manner sug-

gesting that he was also, like the Malans and the Verwoerds of the past, conscious of his racial superiority.

We must face this painful fact in the face and realise that the envoys of Christ rioted very badly against the African in this regard. The belated appointment of African bishops to the apartheid dioceses of Lesiba and Umzimkulu are no real atonement for these wrongs. Very much more will have to be done, quickly and on a scale to convince very many Africans that the white Christians have seen the error of their ways and have returned to Christ's teachings in their attitude to the race question.

But while the white missionaries are repenting of their own brand of the sin of racial arrogance, they and ourselves must waste no time laying down the foundations for our defences against apartheid in the field of education.

As the Government has indicated, the intention now is to take over African colleges because, among other things, they do not lay the requisite emphasis on the teaching of Afrikaans to the African. The political intention behind this is explicit.

Some of the colleges will become State schools while others will, if the Africans so desire, be controlled by the community. From this it is clear that there will be little room for the white missionary. But as a controlling authority, the African will be free to choose the people with whom he shall work to administer his colleges. To me, we shall be very wise as a community if we find in the administration of these establishments a new basis for a new form of Christian co-operation between the African and the missionary.

In asking the missionary to have a hand in helping us run these institutions we shall not only be showing our appreciation of the good missionaries have already done, we shall be giving them the opportunity to show the world the extent to which they are prepared to tread the thorny path by the side of the African.

The examples of Ohlange and Adams point the way along which we should travel when the time comes for us to take over the administration of African colleges. I am particularly impressed with the arrangement at Adams. That institution is something very

much like a public company. Those who like to support its policies buy shares in Adams Incorporated. This makes them the real owners of a college. They determine its policy, vote for its board of governors and in every way behave as owners of a college would. There is no colour bar there. The European who would like to buy shares in Adams Incorporated is free to do so. So is the Indian and, of course, the African.

The men who laid down the foundations for this arrangement must have had a singular insight. Unless the Government's intentions are grossly malicious, Verwoerd cannot come to Adams College and say it should close down simply because the people who support it belong to all races.

Against this background, let us, who are threatened, see if the Adams arrangement does not form a new and valuable basis to perpetuate the connection between the African and the missionary. Let us, the Africans and the missionaries, see if we cannot extend the Adams pattern to the other missionary colleges. That will be the first line of defence.

But merely changing the ownership of these colleges will not be enough. We must start searching for ways by which we can, at some time in the not distant future, co-ordinate the activities as well as the administration of these establishments—as much for reasons of economy as for presenting a united front in the defence of the Christian influence in African education.

The new barbarism called apartheid is definitely anti-Christian. We saw how its counterpart in Germany challenged the

values we hold precious in the Christian tradition and, inevitably brought Germany and a very large part of the world to ruin. A similar process is already afoot in South Africa.

In the face of the dangers we must, by voluntary action, set up a body to co-ordinate the policies and the administration of the various colleges now in the hands of the missionaries. In the final reckoning the important thing is not which Christian sect builds or runs this or that institution, it is the extension of the Kingdom of Christ through co-ordinated efforts, let us think along the lines of setting up one supreme controlling body.

It does seem to me it is time the Christian Council of South Africa itself rose to the challenge to African education and began thinking along lines which might help build more and enduring bridges between the missionary and the African—for, the new paganism called apartheid has set itself the goal of destroying most of the old bridges, simply because most of the missionaries speak English.

Cuticura SOAP

Every wash a luxury skin treatment!

Baby soap loves the care-taking softness of Cuticura and fragrant lather. It is so soothing and cooling to hot, stinging skin after the bath a dusting with exquisitely perfumed Cuticura Talcum Powder will ensure a restful night.

FOR SENSITIVE SKINS

FASTEST TO THE EAST

IN CONSTELLATION COMFORT FROM

NAIROBI
TO KARACHI OR BOMBAY

AIR-INDIA International

With quick connections for
CEYLON HONGKONG JAPAN

South African Representative: 25 Salisbury House
South Street, DURBAN, P.O. No. 1255

Polishing with
SUNBEAM
is so easy!

Sunbeam is a boon to all housewives... makes it so easy to keep the floors and furniture bright and yet active!

Effortlessly a fine Sunbeam is spread over a large area to give that pleasing shine which lasts for days and days.

Sunbeam makes your home look clean and inviting!

**FOR BRIGHTER FLOORS
AND LIGHTER WORK**

Always ask for

**SUNBEAM
POLISH**

Shines...

and shines...

...and shines

'DETTOL'
THE MODERN ANTISEPTIC

The ideal gargle for
mouth
and
throat
hygiene

PLEASANT SMELL
DEODORANT
GENTLE
NON-POISONOUS

KEELIT & COLMAN (AFRICA) LTD., P.O. BOX 1997, CAPE TOWN.

"Everyone
says how
smart I
look now I
use Nugget
every day."

Yes, NUGGET is a wonderful preservative. It's the regular DAILY use of NUGGET that really p-r-o-l-o-n-g-s the life of your shoes.

"Thanks to me—
it's the DAILY
dose that
does it!"

There's a Nugget Shade for every shoe that's made!

**BONES
WANTED**

We Pay
£7 PER TON
F.O.R. your
Station or Siding

BAGS RETURNED RAILAGE PAID

For Full Particulars write to:

THE
**BULL BRAND
FERTILIZERS LTD.**
SARNIA, NATAL.

M. J. PATEL

INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General
Commission Agents

10 Peking Road, Kowloon, HONG KONG.

**Special attention is paid
to indent orders**

Write To Us For Further Particulars.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?

Have you provided for your dependants?

Prepare for the future

Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—

The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has
best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760,
JOHANNESBURG.

Phones:— } Business 33-0711
                  } Residence 33-5961

Phone 53.

Telegrams 'SOLANKI.'

P.O. Box 205.

Solanki & Co. Ltd.

Merchant & Direct Importers

**Extensive range always carried in
the following:**

Silks, Drapery, Toilets, Per-
fumes, Curios, Fashion Goods
and Jewellery, Wide Range of
Indian, Persian and Chinese
Carpets.

Stockists of well-known branded
Watches.

COPPERBELT PIONEER STORE

**Where Quality and Service
are Paramount.**

Luanshya,

Northern Rhodesia.

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING

—CO. LTD.—

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants

—&—
Direct Importers.

**47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.**

Cable & Tel. Add.: "HARGOVAN".

Phone 29388

P. HARGOVAN & CO.

(PTY.) LTD.

**WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.**

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

SHINGADIA BROTHERS

WHOLESALE AND RETAIL MERCHANTS

Drapery, Outfitting, Fancy Goods,
Curios Etc. Etc.

P.O. Box 111. UMTALI, S. Rhodesia.

Tel: "Prem silk" or "Shingadia." Phone: 2523.

PREMIER WHOLESALERS

(Members of the Mashonaland Wholesalers Association)

Everything for the African Trade. Prints, Khaki,
Calicos, Blankets, Shoes & Fancy Goods.

P.O. Box 319. Phone: 2523/Extn 1.

UMTALI, S. Rhodesia

RHOD-INDIA LIMITED

Exporters, Importers & Manufacturers Representatives

Piece Goods, Hosiery, Jute Goods.

Enquiries Solicited. Prompt Attention.

"Aryan Mahal" 6th Floor,

Plot 43, "C" Road,

Churchgate Reclamation,

Cables "Indorhod."

BOMBAY, INDIA.

Phones: 29121/3 (Switchboard),
24179 (Manager)

Cables & Tel. Add:
"PROSPERITY" (All Branches)

P.O. Box 2197

(Established 1927)

Premier Produce Co. (Pty) Ltd.

General Wholesale Merchants
EXPORTERS AND IMPORTERS

Buyers and large Stockists of all kinds of Indian
and European Groceries, Provisions, Soaps, Oils,
Grains, Beans, Peas, Kaffircorn, Malt, Maize, Maize
Products, Wheat, Wheaten Products, Crockery,
Hardware and also Coal of all types

All enquiries for Export and Import
to the Head-Office.

Head-Office: "PREMIER HOUSE"
364 Pine Street, Durban.

also at

JOHANNESBURG

Phone: 34 3554/5
P.O. Box 200, Fordsburg,
B2, Crown Road,
Fordsburg, Johannesburg.

BENONI

Benoni Coal Site
Phone 54-1813,
Rangeview Coal Sites—54-2205
P.O. Box 392, Benoni.

Proprietors:

C. L. Patel, D. K. Patel
V. B. Patel, H. J. Patel
L. C. Patel

The Star Clothing Factory

Wholesale Merchants

CLOTHING MANUFACTURERS

P.O. Box 237. Phone 514.

Jameson Road, Livingstone,
NORTHERN RHODESIA.

Our S.A. Representative:

H. L. Hompes & Co.,
(Pty.) Ltd.

Durban, P.O. Box 1301.
Johannesburg, P.O. Box 3480.
Capetown, P.O. Box 824.

ATTRACTIVE SAREE MATERIALS

Self Striped Georgette Crepes 45"
Green, White, Pink, Sky, Lemon
4/11 yd.

Self Check Fancy Voiles with Block
Designs 45" 4/11 yd.

Fancy USA Floral Voiles 38" 4/11 yd.

Two Tone and Rainbow Georgettes 45"
All Shades 4/11 yd.

Floral Bembergs 45" Red, Gold,
Green and Blue Designs 4/6 yd.

Horrored Georgette 45"
All Shades 3/11 yd.

Coloured Georgettes 45"
All Shades 3/11 yd.

Spotted Georgettes 45" Latest 4/6 yd.

Embossed Georgettes 45"
Basket Design 6/11 yd.

Georgette Jari Work Sarees
14-16-0 each

Georgette Sarees Cotton Embroidery
13/15/0 each

Neat and Tinsel Jari Borders
Big Range in 50c

BLOUSES

Chinese Embroidered Satin and
Georgette Blouses and Latest
Skippers 8/13 each.

CHAMPALS!

Plastic Fancy Tops with Heel
Size 3 to 7 18/6 pair
Also Leather 9/6 & 10/6 pair.

Write For Samples.

JAYBEE SILK HOUSE

39 MARKET STREET,

JOHANNESBURG.

NEW TYPEWRITERS

POPULAR MAKES

Remington, Smith-Corona, Olivetti,
Hermes, R. C. Allen.

PORTABLE & STANDARD MODELS
AVAILABLE AT:

NATIONAL OFFICE SUPPLIES
(PTY. LTD.)

(Directors: N. V. MEHTA, J. P. GOKOOL, K. V. MEHTA)

LEGAL & COMMERCIAL STATIONERS

OFFICE EQUIPMENT SPECIALISTS

76 Victoria Street, Durban.

PHONES 22622
" 63535

P. O. BOX 1327
Tel. Add. NOSLIMITED.

For Quality Printing Consult:—

UNIVERSAL PRINTING WORKS

Commercial Printers & Calendar Specialists

9 Bond Street, Durban, Phone 25295.

પુસ્તક પર મુ—અંક ૨૪
તા. ૧૮ જુન, ૧૯૫૪.
કુલ નકલ પેની ૬.
૧૨ શુક્રવારે બહાર પડે છે.

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૭માં સ્થપાયું.

ચારિત્રની શુદ્ધિ

(રાવજી : 'રામકૃષ્ણ ઉપનિષદ'માંથી)

૬ જે આપણને સ્વતંત્રતા મળી મળે છે. આપણે કેમ સ્વતંત્ર-પ્રવૃત્તિશીલ બની ગયો છે. હિન્દુ ધર્મમાં આપણા દેરાનું માન છે. બીજા દેરાના ભેગા આપણા નેતાઓ તરફ આદર બાદ રાખે છે. આ બધું હોવા છતાં, આપણે હીન બનીએ છીએ, છતાં કરવામાં પણ પાછળ પડતા નથી.

આપણે જુદા અને ચોરીના વર્તણૂકથી જ છુપી રાહીએ, એમ આપણે કેમ સમજતા હોઈએ? એક જાન-રાઓના જેવા આપણે પહેવાર કેમ રહે છે? ભારત માતાના ગૌરવને બુધ્ધિને આપણે પોતાની જાતને નીચી કેમ પડવા દેતા હોઈએ? આવા આવા વિચારોથી પણ લોકો કુંપી થાય છે.

એવા લોકોને માટે ઘણાં વરસ પહેલાં શ્રીરામકૃષ્ણે કહેલી વાત રીંચી કહેવા જેવી છે.

“એક દિવસ જંગલમાં ચરતા બકરા-બકરીઓ પર એક પૂર. દિવસવાળા વાઘણે હુમલો કર્યો, બકરીઓ પર તેણે એટલા બધા ભેરથી હુમલો કર્યો કે તેના પેટમાંથી બચ્ચાંનો જન્મ થયો અને વાઘણ તેની પીઠાથી મરી ગયો. બચ્ચું ઘરવું રહ્યું અને બકરીઓના બચ્ચાં જોતી સાથે મોડું થવા લાગ્યું. ઘસ પાન વગેરે ખાવાથી તેનો સ્વભાવ પણ બકરીઓના જેવો જ થઈ ગયો. તેને પોતાના સ્વાભાવિક ગુણોને અનુભવ બિલકુલ ન થયો.”

“કેટલાંક વરસ પછી એજ બકરાઓના ઠોળા પર ‘કોઈ’ બીજા વાઘે હુમલો કર્યો. અને બકરીઓની સાથે પેલે, ‘બકરી-વાઘ’ પણ જાગવા લાગ્યો. બકરીઓની વચ્ચે પોતાના જેવા જ વાઘને જોઈને હુમલો કરનાર વાઘને જાણે નવજાં લાગી. તેની પાછળ જઈને તેણે તેને છતાં જીવનો પ્રયત્ન કર્યો. ‘બકરી-વાઘ’ બકરીઓની જેમ જ ‘મે’ ‘મે’ કરવા લાગ્યો. મોટા વાઘ તેને બળજબરીથી એક તળાવ પાસે લઈ ગયો અને પોતાનું તથા તેનું પ્રતિબિંબ બનાવીને સમજાવવા લાગ્યો, ‘જો, આપણે બંને એક જ જાતના છીએ. તું આટલો કાપર બનીને બકરીઓની પેઠે કેમ આગે છે? હર નહીં, હો આ માસ ખા.’ પેલા બચ્ચાને પહેલાં તો માસ ખાવું પણ નહીં, પરંતુ થોડી જ વારમાં તેને તેનો સ્વાદ લાગ્યો. સ્વાભાવિક રીતથી તેણે વધારે માંસ માગ્યું. યસ, ત્યારથી વાઘના બધા ગુણ તેનામાં આવવા લાગ્યા.”

“મોટા વાઘે પછી તેને કહ્યું ‘તું કાઠ છે તે હવે તને જણાયું. આથી હવે બકરાઓની વચ્ચે તારું કશું કામ નથી. મારી સાથે આવ.’”

આપણે પણ આપણી વરસોની દાસ રૂઝિ છોડી દઈએ. આપણી ચોખ્ખતા સમજીએ. મરીખીમાં કુંચ ન બાનીએ. કુશલોથી જ મણસ નીચ બને છે. મરીખીમાં કશું ચરમાવાનું નથી હોતું. મરીખીમાં પણ આપણે આપણા ચારિત્રને પવિત્ર રાખીએ. જળકપટની પાસે બિલકુલ ન જઈએ. ભારત માતાના ગૌરવની સારી પેઠે રક્ષા કરતા રહીએ.

જે બક્ષિત સમાજ પાસેથી નેટકું લે એટલું જ પાછું આપી દે તે. એ એક સાધારણ સંસ્કારી માનવી છે.

—o—

જે બક્ષિત સમાજ પાસેથી નેટકું લે એનાથી બમણું પાછું આપી દે તે. એ એક વધારે સંસ્કારી માનવી છે.

—o—

અને જે બક્ષિત પોતાનું સમગ્ર જીવન સમાજની સેવામાં અર્પણ કરી દે અને બહારમાં સમાજ પાસેથી કંઈ લેવાની અપેક્ષા ન રાખે, એ એક અસાધારણ સંસ્કારી માનવી છે.

—o—

પણ આજનો સંસ્કારી માનવી તો સમાજ પાસેથી હુટ ચલાવીને સર્વ મેળવવાનો પ્રયત્ન કરી કરે છે, આપણા ની બાજબી કદી જુલથી પણ વિચાર કરતો નથી.

અર્નાલ્ડ શેઃ.

Phone 22905

Tel. ADD.: "GANDABHAJ"

The Home Of
INDIAN SWEETMEATS.

G. C. Kapitan & Son

Vegetarian Restaurant

Upcountry customers are requested to send their
cheques with their orders.

Write For Price List.

સ્વાદિષ્ટ મીઠાઈનું બજારીનું મથક

ખદારમાનના કાલકોએ બોરડર સાથે ચેક ચોકક્વા મહેનવાની કરવી.

પ્રાપ્ત લીસ્ટ મંગાવો

154 GREY STREET,
DURBAN.

PHONE

33-2651

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

MANUFACTURERS OF LADIES' & GENTS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રૉસ (પ્રા.) લીમીટેડ

હૉલકોક્ક મરચાન્ડીઝ એન્ડ હાઇફેશન ઇમ્પોર્ટર્સ

રેસમી તેમજ સુવર્ણ કાપડ, ગુલન રમક, બ્લાન્કેટસ—બાબી બાબી મટી

બત્ત ભવનો સાથે. તેમજ કેપરીબીન બ્લોસેટ્સ સ્ટ્રીપ્સ.

બીચેરે મટી હમારે આ પ્રથમ વખત કરવા અમારુ છે.

33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

ફોન : 33-2651

ધીરુભાઈ પી. નાયક

સુસાધરી. વીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ

હિન્દુસ્તાન અમર કુનીયાના ટર્મ પલ્કુ બાબની હવાઈ હરિદાઈ અમર જમીન
માથે સુસાધરી કરવા થઈ બેઠા અમારી મારફતે સુધીત કરો.

જીન્દગી, આગ, ચીરી, દુલ્હન, અકસ્માત, પેલેન્સાસ, વિગેરેના વીમા અમે
ફતવાની આપીએ છીએ.

ઈન્સ્યુરન્સ, પરચેન્સ ટેક્સ, હિસાબના ચીપડા લખાવવા તેમજુ કમીશનર
સર્ટીફિકેટ કે વેપારના લાપ્સેન્સો પાસપોર્ટ તેમજુ ઈમીગ્રેશનને લગતી
બાબતોમાં કંઈ પણ હી લીધા વિના અમે તરૂંવ સલાહ આપીએ છીએ.

નેશનલ રીયુનિયન સાર્ફેરે એસોસીએશન બોર્ડ કોર્પોરેટીયા, મોર્ટગાજર
ઈન્સ્યુરન્સ કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9033. 29a Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

ધી ન્યુ દિલ પ્રુથ-સ્વીટ માર્ટ

મેનેજર: મણીભાઈ સાણાભાઈ કાઠીયોરવાના.

દરેક ભવની મીઠાઈઓ, ચોખ્ખા ખીની તેમજ બે.કા બે.કા,
મસાલાથી અને ભનાવીએ છીએ.

અમારું "વખજાએકુ" સુરતી લુચુ સેવ, મખમ, માંડીઆ, ભજીઆ,
પાતરા વિગેરે હરદીન તાબા ભનાવીએ છીએ.

પાટી બીચેરે મારે બેઠા અમારુમાં મીઠાઈ એન્ડ "અમારુ દુકા"
વખતમાં ભનાવી આપીશુ.

PHONE 33-6675. P. O. BOX 3680.

THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,

34 President St., Corner Diagonal Street.

JOHANNESBURG.

તાજુ ઉમદા ફ્રુટ

ડરબનનું આજુ ૧/૬ રતલ; મોટી કલીનું કસજુ ૧/૬ રતલ; જોબ બાલ
પીટ ૧૦/૬ કમન; લાખી અને રહેરે ભાસકીટો ૧૬/૦ કમન; કપુરી તથા
સેવલી પાન થી. ૪ રતલ; પોરેટર અલમ.....ભનાના, કાચા બનાના,
પોપો, પાઉનાપલ, નાચીસ અને મેન્ડરીન રોબના બબર ભાવથી મળશે.
દેથી કાકાબાજમાં સુરતી સફેદ પાપટી, કાળી પાપટી, દુવેર સોમ, વેગજુ,
સેકદાની ચીઝ, દૂધી અને લીલાં ચરચાં મળશે. થી. ૭-૬ થી થી. ૧૦ નું
પારસલ ભનાવી પોરટથી મોકલીએ છીએ. સુરજુ, આંબા ફળદ તથા
લીલી ફળદની ચોસમ ચાલુ થઈ છે. કાચી ઠેરી પણ હવે મળશે.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. Box 251. DURBAN.

NATHOO TABHA

TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER

Door, Windows, Corrugated Iron, Cement,
Monarch, Iron Duks, Buffalo, and Elephant
brands paint or any other building material
at reasonable price.

Established 1907,

NATHOO TABHA,

107 Queen Street,

Phone 24647.

Telegraph "Mani,"

DURBAN.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેઠાજુ સુદ, હાઈનીમજુ સુદ, મોર્ટગેજ, ઈરેશીન એસ્ટ,
સાર્ફેરે મોર્ટગેજીસ ટેસ્ટ, લુક ટેસ્ટ, ટેમલ, તબન કોષ્ટાચત
માથે અલીલી સકરો. ભવે પધારી લાભ લેવા સુકરો નહિ.

—મોર્ટગેજ, ટેમલ અને કીચન ડરેસર—

એ હમારી જેવેજ નીચે લઈવાય થાય છે. તેના રોકાં હમેશા લઈ-
વાય રહે છે. આજ રોકાં ભાવના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર
આગલ વધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.

PHONE 33-4691. BOX 2526.

“ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન”

શ્રુતવાર : ૧૮ જુન ૧૯૫૬.

વણીભેદ ઉપર ડૉ. ફરુખી

અખાદાને ઉપદેશ આપતાં
નેદીવ જોડેસના પ્રધાન ડો.
એચ. જોડે, હરવુઝર્કે શનીવાર શુભ
તા. ૧૨મીના જોડાનીસમગ્રમાં અલેલી
નેશનલિસ્ટ પાર્ટીની મીટીંગમાં જણાવ્યું
હતું કે

અમને વિચાર આવે છે કે ૩.૨૨૫અર્ધના કાચમા જે સરસુખાતપારી આવે તો દક્ષિણ આફ્રીકાની શુશ્કિતિ યાપ. તેના વિના પણ તેમજે તેમજ જે પાર્ટનું તેઓ અતિનિષિત બરાબરી રજા છે તેજે દક્ષિણ આફ્રીકાના ભવિષ્યને બેસુમાર નુકસાન પહોંચાડે છે.

येनैवैकमया येनैवैकमया येनैवैकमया
 इत्यादि येनैवैकमया येनैवैकमया येनैवैकमया
 यावत्तु यथा यथा यथा यथा यथा यथा यथा

“તેને વધારા એવો હતો કે જ્યાં
જ્યાં પાટીઓની નીલી સંગત હતી
પરંતુ તેનાથી બીજા-ત્રણોમાં જુદા
અને સગાજ સંદર્ભ અર્થમાં અને તેઓ
જોખમરૂપે જાણ્યા. કાણા કાણાએ
માં હોરોપીયન જનજાણ્યાઓએ તેઓ
ને સમાન સંસ્કાર્ય હોવાની માગણી
કરવાને હરકેશ ત્યારે જ નેચરનીસર
પાટીને સગાજ પરી કે એકેસાનન
નીવી રૂપપાત્રીજો એકેસા.”

એ તાદન રપ૪ છે કે હો. હરપુખ
અને તેમની નેશનલીસ્ટ પાર્ટીની નીતિ
પ્રીન ગોરાએને અસિદ્ધિ અને અધ
કારમાં રાખવાની છે. દક્ષિણ
કોકામાં ગોરાનું સર્વોપરિપક્ષે ટકાવ
રાખવાનું એજ ધિ.રજી હોય તો
દેશની કુદરત. બોરી છે. હો. હરપુખ
અને નેશનલીસ્ટ પાર્ટીને વિધે
એટલું જ હજી શકાય છે એ કે તેઓ
દક્ષિણ આફ્રીકમાં ગોરા મુદ્દરને
તેમજ ગોરી પ્રતિનો નાશ કર
બોરી છે એ અમત અમતો

નદીવ શ્વાને ખીબા ઠેલ્યાક નેડીવાની
સાથે પીકઅપ વેનમાં હુડ્ડોલી દેવ.માં
આવી દત્તી. ખીબા એક ખીન-ગોરા
એ આ જુલમ થતો જ્નેતાં નમ્રપણે
વિરાધ કચેરી અને પોલીસને તેમ નહિ
કરવા સમજાવવા ગયો. એટલે તેને પણ
તેમ કહોલી દેવાની કમકામી આપવામાં
આવી. ડી. ફરબુઅડ અને નેશનલીસ્ટ
પાર્ટીના તંત્ર નીચે નચકના અધિવસ
માં આ દેસમાં પોલીસાન પળે તે
કેથી નવાઈ નહિ ગણાય.

દક્ષિણ આફ્રિકામાં જ્યારે વલુબર
જ્યાં મળી ઘાણી રહેલ છે ત્યારે 'કાન્સર'
કે બીજાકે કન્ટ્રીના કોષકે અને
કોષરણ પાડીના એક નેતા બી.
એલન પેટર જેઓ હાલમાં યુનાઈટેડ

જેટલોથી પાછા ફર્યા છે તેઓ શુ કહે
 છે એ હો. ફરવુઆડ તેમજ નેશનલીસ્ટો
 એ સામાજિક જેનું છે. તેઓ કહે
 છે કે "એ દેશમાં હવે વલ્લભેદ વર્તવો
 દેવાના સ્પષ્ટ પુરાવા છે છતાં તેના
 પક્ષધારે બાણ શુભાવતા નથી છે.
 ચિહ્નો અને દ્વિધેય જેવા અસુક
 બાગોમાં નીચે સામેના સખત વિરોધ
 જોવામાં આવે છે પરંતુ એક દરે
 અમેરીકામાંથી વલ્લભેદ નાશુદ થવ
 જાયો છે." પરંતુ હો. ફરવુઆડના
 નબરમાં મી. એલન પેટન પણ એક
 "મળવળીયા"જ બણાય. સંપ્રેક્ષન
 એક કેમ્યુનિઝમ એકદની રૂએ હવે
 તેમનું નામ કાળી દીપમાં નોંધાય
 નથી એટલા તેઓ નશીબદર છે.

वायुकेने विनंति

આરા રાખાએ છીએ કે પ્રજા
તેમો અમને સહજતા આપશે. આજ
ની છ.પવાના કાગળોની અછત અને
મોઘવારીને લીધે તે કદતા મોટા ખર્ચ

અકાશકેની નોટીસ

ક્રમવાચના સાથે અમારા વાચ-
 કાને અમારે સમક્ષ જણાવવું પડે
 કે કે દ્વીનીકસ સંસ્થાના સુવર્ણ
 મહોત્સવ અંગેના તેમજ પ્રજા
 કલ્પરથા વાંધીના સ્મારક તર્જી
 સંસ્થામાં બાંધવામાં આવેલી
 સ્ફુલ્લ શનીવાર જુન તા. ૨૬
 મીના બપોરે અહીં વાગે નાટક
 ના નાનદાર એકમીનીરૂઢ
 તરફથી થનાર ઉદ્ઘાટન ક્રીયાને
 અંગેના અમારા નાના સ્વાક્રમ
 પરેલા ઘણા કામના પ્રોજેક્ટ
 હીપે આ અંક અમારે નીપમ
 કરતા નહાનો કરવો પડશે કે
 અને આવતા અઠવાડિયાને અંક
 ઘણા એજ ઠારણસર બધ રહેશે.
 પરંતુ તેના બહામાં દ્વીનીકસ
 સંસ્થાના સુવર્ણ અંક બહાર
 પડશે જે ઘણે ખરચે બાપવામાં
 આવેલો હોય જે શાહકાનાં
 લવાજમો આજ સુધીનાં બરદા
 ગયાં હશે તેઓને જ તે મફત
 મોકલવામાં આવશે. બીજામાં
 અહીં ગીર્ણાંગે પારદર્શક આર્ટ
 'Indian Opinion' P/Bag,
 Phoenix, Natal, એ શિરનામ
 મોકલી તે મંગાવી શકો.

કોનેજન:

‘ଅନ୍ଧାର ଓ ଆସିନିଆ’.

અતઃ રહ્યો છે. આવી જેમ "કન્ડિચ્ચન"
 "એપિનિચ્ચન" જેમના ક્ષત્રાજ્ઞો મહા
 ચક્રી મર્મા છે તેમને પણ મોકલવામાત્ર
 આવી રહ્યું છે તેમ આ અંક અમાર
 થી મોકલી ચક્રાશે નહિ. જેઓ

‘ક્રિષ્ણમન ઓપિનિયન’ની નાણા
કીય રિપોર્ટ અનુસાર ‘અરબ હોનરરી
જોડે છે અમને ઘણો ઉત્સાહ તથા તે
હતાં જવા પ્રસંગની શાદીમાં અમા
અંકે’ તો કરંડુન જોઈએ તથા ઉલ્લ
બીએ પશુ નાનો જેવા સુખર્ણ અ
કાદવાનો પ્રયત્ન કરી રહ્યા કીએ.

નીચીમાં લવાઈને, બરી રવા છે તેઓને જ આ અંક અંગે મહત્ત મોકલી સકાશે નહિ સિવાય કે તેઓ જાહેરાતવાળામાં મોકલી આપે- અંકની પ્રાપ્ત શી. ૬૨-૬ રાખવામાં આવી છે જે આપણને જોઈતા છે.૫ તેઓ

શી. ૬-૬ નો પોસ્ટલ ઓર્ડર મોકલી આપશે તો તેઓને તે મોકલવામાં આવશે. આ અંકને અંગે તેમજ રકમ ના ઉદ્ધારન અંગે અહીં કામ થોડું 'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન' નો ના. ૨૫ મીનો અંક બહાર પડશે નહિ.

મનુષ્યચંદ્ર ઈશ્વર કૃપા

“લહરી”

વિવિધ અવસરો

ડરહમ શતાબ્દિકમાં હિંદી કાર્યક્રમ એન્ડીનરી મહોત્સવ અંગે ડરહમની દ્વારો જનતાએ જુન તા. ૨૬થી જોગવટની તા. ૪ સુધીનો કાર્યક્રમ જોઈતી હશે. રજાઓની જોડાણોમ ઉપર પ્રુલ્કા મેદાનમાં કેન્સથી એની સરખાત યજ્ઞ. જુનની રજાઓ બપોરે બે વાગ્યે ઇન્ડિયન પીએસ ફેન્ડલી સર્કલ્સ અને રજાઓની કેન્સથી કોલેજ વચ્ચે હોટી મેચ રમાશે અને ત્રણ વાગ્યે ઇન્ડિયન ક્રિકેટ નર્વાસમેન, રેડોસ તથા સેન્ડ એન્સ એન્સ્યુલન્સ કોંગ્રેસની પેરેડ થશે. સર્વા ત્રણ વાગ્યે નાટાલ અને ટ્રાસવાલ વચ્ચે કુટબોલ મેચ રમાશે.

જુલાઈની પહેલી વીકએન્ડમ. ડરહમ ઇન્ડિયન મેચ સાઈડ સેવિંગ કલબ તરફથી ફેટલાક કાર્યક્રમો રજુ થશે. બીજી તારીએ રનેક પાઝ પાસે બીન-કુરોપીયન બીમ ક્રન્ડ ઉપર બીજો જોપન જોર કેન્સ થશે. અને રાનીવારે એક કેન્સ બપોરે તથા બીજો સાંજે થશે. રવીવારે એલ કલબ તરફથી પાણીમાં રમતગમતો રજુ થશે અને સાઈડ સેવિંગના દેખાલ સાથે રેકાક મોટની રેસ થશે. જુલાઈની ૧૮મી ના રવીવારે ઇન્ટર પ્રેસીસ લેન્ડ કેનીસ મેચ લાસ્વી કોલેજના ટાઈ પર નાટાલ અને ટ્રાસવાલ મળી રમાશે. જેની રજાઓત સવારે નવ વાગ્યે થશે. શુધ વાર તા. ૨૨મી જુલાઈએ સાંજે સાડા સાતથી દસ વાગ્યા સુધી એન્ડોમ ઉપર કલ્ચરલ વેરાયટી કોન્સર્ટ થશે જેમાં નોર્થન અને સ્થર્ન ઇન્ડિયા ના કેન્સો ધરો જુલાઈની તા. ૨૪મી એ ડરહમની ઇન્ડિયન પીએસ એન્ડો-સીએસન તરફથી વ્હાઈસ એન્ડ કાર્ટસ પ્રદર્શન હાઈનલ ફેસટ ઇન્ડિયન મર્લસ રજુકર્તા બરવાયા અ.વરો. અને છેલ્લે જોગવટની ૪ થીના બુધવારે ટાઇન હોસમા ઓડ સીરીઝ કેન્સ થશે જેમાં અ.મંજિત જનોથી ભાગ લઈ શકશે.

કલંતરી અભ્યાસમાં પાસ થએલા મી. મુરડા કલ્યાણીય જીવા

ડરહમના યુનીવર્સ પ્રી-ટીમ વકસ ના મી. એ. ઇ. જીવાને હમજાન અખર મળ્યા છે કે તેમના જાઈ મી. મુસા (મરદુમ મી. ઇ. એ. જીવાના પુત્ર) મુખ્યની માન્ટ મેડીકલ કોલેજ માં એમ. બી. બી એસ.ની પરિક્ષાના

ઉદ્દેશ વર્ષમાં પાસ થયા છે અને ડરહમ આવી અહિંની રચાનિક હોરપી ટકમા ઇ-ઈન્ડિયન કરશે. મરદુમ મી. જીવાના બીન પુત્ર મી. આહમદ જે બી. એસ. શી. અપેક્ષા છે તે પણ એલ કોલેજમાં એમ. બી. બી. એસ. ની પરિક્ષાના વર્ષમાં પાસ થયા છે. મરદુમના ચોથા પુત્ર મી. કસીમ અલીમદ યુનીવર્સિટીમાં એમ. એસ. રી.ની પરિક્ષામાં પાસ થયા છે અને પેચેલે છતાં રચેપ્લકીટ થયા છે. અને હવે હોઈની કોલ યુનીવર્સિટીમાં એમ. બી. બી એસ.ના અભ્યાસ માટે દાખલ થયા. કોશીય કરી રજા છે. મરદુમ મી. જીવાના બીન પુત્રો અને પુત્રીઓ પણ દીક અને પાઈરતાનની શાળાઓમાં અભ્યાસમાં સારો રસ લઈ ખુબ પ્રગતી કરી રજા છે. પોતા નાં જોગવટોને હમ્ય શિક્ષણ આપવા મીસીસ જીવા જે અયામ મહેનત છકાપી રજા છે તેને માટે તેમને અને મુખ્યરક બાદી આપીએ છીએ.

૧૦ વર્ષ સુધી બેલાન બેધપુરના બહેર બાંધકામ ખાતા ના જોપાતયંદ લોહા નામના એક માણસ ઉપર ૧૯૪૪ માં રાજ્યના દિવા ને કુલેલા આલેપોથી તેના મન પર આઘાત થયેલો જેથી થોડા દિવસ અનિદ્રનો ભોગ બની બેમાન મદ થયો. હવે કાલંતરીની તપાસમાં તે જીવિત છતાં ચેતના રહિત જણાયલ અને તેના દેહને ટકાવી રાખવા પુરતો પહારથી (ઈન્જેકશનોથી) જોરક આપ વાનું માણ રાખ્યું હતું ૧૯૫૨માં તેને મલેરીયાનો તાવ આવ્યો બાદ ચેતના આવતી જણાયેલી અને આણું વર્ષના જા-કુચારીમાં પુરેપુરો સાજો થઈ ગયાથી તેને પેતાને પણ આ માનસિક રોગ માટે નવાજ લાગે છે.

એલ્ડનીસબર્ગમાં લગન

કોડીકોર્પે જોર્જના જા ડાલાભાઈ રામજીભાઈની સુકુત્રી મિ. કલ્કીએ નાં શુભલગન, ન્યુ કલેરના મી નરસિંહ ભાઈ સાલાભાઈના સુપુત્ર મિ. અંજે લાલ સાથે માધી કોલમાં તા. ૩૦-૫-૫૪ ના રોજ થયાં હતા. એ શુભ પ્રસંગે અને પક્ષ તરફથી જુદી જુદી સરથાએને બેટ આપવામાં આવી હતી. અને આ પ્રસંગે મિત્રવર્ગ તરફથી જે સુંદર સહકાર મળ્યો હતો તે માટે સોનેટ હાઈક આભાર માનવા માં આવે છે

જીવ, બેરીટર, કોલેજ કે એલ્ડનીયર આદિના કાર્ડ માટે મેડીકનું શિક્ષણ સોને માટે આવશ્યક હોય છે, તે યોગ્યતા મેળવ્યા પછી જે વિધવા નિબળાત થવું હોય તેનો આગળ અભ્યાસ કરી શકાય છે. તેવીજ રીતે આધ્યાત્મિક પ્રગતિ માટે સાધનરૂપ મળ્યાતા યોગ માયમાં પણ યમનિયમ નાં આરંભિક અંગોનું પાલન પ્રત્યેક સાધકને આવશ્યક હોય છે. જેટલી તીવ્રતા તેના પાલનમાં હોય છે તેટલી પ્રગતિ બદેલી અને કિતમ અને છે. પ્રાણપામ અને પ્રત્યાહારમાં ઉત્તિર્થ થવા. માટે યમનિયમનું ફેટલું અંગે પાલન થતું છે તેનું નિરક્ષણ કરતા રહેવું જોઈએ. કેમકે એ સમય સાધનનું પાયારૂપ છે. એ જો ફેટલાં હોય તો એના પછીનાં અંગોપાછળ થતી મહેનત ધારેલું પરિશ્રમ નથી આવતી. અનેક યોગોનો આરમા સમાવેશ થાય છે. હરપે,નમાં પ્રાણ ના નિયમન દ્વારા કુંડલિની શક્તિને જાગ્રત કરવાનું ધ્યેય હોવાથી પ્રાણપામ ની પ્રક્રિયા મુખ્ય સાધન ગણાય છે. મંત્રધોમમાં મંત્રની શક્તિ વ્યક્ત કરવા માટે મંત્રને મંત્રાર્થમાં જોડા પ્રેત કરવાનું ધ્યેય હોય છે. હવે યોગમાં કોઈ પણ પ્રક્રિયા વિના રૂતિ ને બ્રહ્માવસ્થા તકુપ કરવાનો જેવું હોય છે. અને રાજ્યોગમાં કમસન આઠ અંગેના અભ્યાસથી ચિત્તનો નિરોધ કરવાનો હોય છે. ચુદરયા અમર્મ રહીને આધ્યાત્મિક પ્રગતિ સાધવાની ઇંતેબરી રાખનાર માટે રાજ્યોગ એ સુલભ સાધન મનાયું છે. એનાં આઠ અંગો પૈકી છરખાતનાં બે અંગો (ધમ નિયમ) ઉપર ખાસ તીવ્રતા રાખવાની હોય છે. એકવાર તેનાં પાલનનો નિશ્ચય મદ બન્ય તો અ.મળને રાહ સરજતાથી મળી આવે છે. થોડીક પ્રગતિ પછી ધમરની કૃપાનો અનુભવ પ્રત્યક્ષ થતો બન્ય છે. “ધર્મે રક્ષિત રક્ષિત” “ધર્મજ ધર્મ” નું રક્ષણ કરે છે.” એ નિઃશંક સાચું પડ્યું અનુભવાય છે. યોગના અનુપમ અને અલોકિત લાભો સાક્ષાત્તે ને સસારના મળ્યા માણસોને તે જાગ્રત કરવાની બાવના તો ઉપજે છે પણ તેની કસોટીરૂપે આધુનિક મોહભળ નજરની સામે જ જોલેલી હોવાથી તેનાં ઉપલોભની લાલસા છોડી નથી શકાતી એટલે તે બાવના એ આસક્તિ માં હોમાઈ બન્ય છે.

પ્રારંભમાં પંચમકારના ત્યાગની વાત આવે છે, જેથી આત્મસાધન વિના આસપાસના લાભો મનુષ્યનું જીવન રહેજે નહીં છે તે! એમ માની સંતોષ પકડે છે. આધ્યાત્મિક બાવના સરજણની રિથિમાંજ ઉદ્ભવે

છે અને તેની તીવ્રતાથીજ અનિમષદ પન્થા છે. પંચમકાર ત્યાગથી પ્રકાર માં મળ્યાનાં હોવાથી તે ત્યાગરૂપ હોય છે, ફેટલાક માણસોને તો ઈર્ષા જેવી વસ્તુ માંસાદારમાં મળ્યાય કે કેમ? એવી પણ સંકા ઉપજે છે. એકવાર બે મિત્રો એ બાબતની ચર્ચાએ અઘા, જેમાં પહેલાએ કહ્યું કે, “અર્થાત્માનું જીવન નહિ મારવનું મુખ્ય વિધાન છે, તો બનરૂપિત પણ નહિ ખારી જોઈએ, કેમકે તેમાં પણ જીવ છે જેથી જ તે વધે છે, તીવ્ર રહે છે અને કારે તો કરમાઈ બન્ય છે અને ઈર્ષામાં જીવ નથી, તે જટ છે. જેથી તે આવ.માં ફોસા ન ગણાવી જોઈએ.” આના જવાબમાં બીજા મિત્રે કહ્યું “અનરૂપિત ની ઉત્પત્તિ વર્ષાદ અને પૃથ્વીના સંયોગ થી થાય છે, અને તે સરજણનું વધાર નારી હોવાથી પૂર્વકાળના અસ્થિતિ આ વનમાં રહી, એનાવડે જીવન ટકાવતા ને અનિ-રૂપિતનું આધ્યાત્મિક જ્ઞાન મેળવી શક્યા હતા, જે અજાપિ અંગેના મનાય છે. અને ઈર્ષાની ઉત્પત્તિ નરમાહતના સંયોગના કુદરે સુદા દ્વારા થતી હોવાથી તે અપરિત અને જીવોત્તરનું બીજક હોવાથી માંસદાર જેટલુંજ ત્યાગ્ય મળ્યું છે.”

આ હરીકતથી કોઈકજ અનુભવ હોય છે કાંતુ રાહદિપની લોહુપના નથી લગતી, જેથી તેની ઉપેક્ષા કરાય છે. સસારના ગેભવે અને આધુનિક વિજ્ઞાનની ઈ.ધોની સમવે. નો ઉપભોગ લેવા માટે આધ્યાત્મિક બાવનાને મહારવ નથી અપાવું. અગર નૈતિકતામાં છીડાં થોધી લેવાય છે. મનમમતી મોજો ભોગવવાનાં સાધનો મેળવવા પાછળ દિનરાત પરિશ્રમ કરી શકાય છે, પણ આત્માની ઉજાન માટે થોડીક તપશ્ચર્યા કે મુશ્કિલત નેડી લેવાનો પ્રસંગ આવતાં જ હનાય બની જવાય છે એ પૂર્વજન્મનાં પુન્ય નો પણ અભાવ ચૂરવે છે.

અર્વાદ અસુમે અલીપુરની જેલમાં રહીને જે મેળવ્યું તેજ પોઠીયરીમા નિકસીતરૂપે હમજોયર થયું હતું. જેલ માં તો આખો માણસ જાય છે “અને વિવિધ પ્રકારની અજયકે. ભોગવે છે પડેલું તેમાં તપશ્ચર્યાની બાવના વડે મનને આધ્યાત્મિક દિશામાં વાળવાની પ્રેરણા કોષકનેજ થાય છે.

સામ્રતનો સરજન તીવ્રતાથી હોય તો પુર્વપુરવી મંદતાને દબાવી શકાય છે અગર પુર્વપુરવી તીવ્રતા હોય તો સામ્રતની થોડીક પ્રગતિ પણ સાઈ જી ઉપજાવે છે એટલે ઉલ્લેખમાં પુરુષ નો અપતન મુખ્ય ભાગ બન્યું છે જેથી જ કહેવાયું છે કે “મનુષ્ય બન્યું ધમર કૃપા.” ઇતિ ઓ વાસ્તવ.

બહો

(રમણલાલ શાહ 'બાલચંદન'માંથી)

એરીકામ, બૈદકિય અવસ્થા હતો. ફોલોનો એક વિવાદી ગામડામાં હતો. એ પાંચ વર્ષોના બાળકોમાંથી એક જોડાની પી અને પાતાનો અર્થ કાઢતો હતો. એક સાંજે આકર્ષી મુખ્યો તરફથી તે એક નાનકડા મામડાના બદલે આગળ જઈ પહોંચ્યો તે ચરમાં એક છોકરી જ હતી. તેને ચોપડી ખરીદવા આવેલી હતી. છોકરી બોલી "આપ મારી મા વિનવો છો. ચોપડી ખરીદવા હજી તો મદુ છે પણ અમારી પાસે કુંડલ પેસા નથી" છોકરી બોલ્યો. "કહો હવે નહિ. અને એક પાલો પાણી આપશો? આપ્પા દહાડાના રખડા થી બદુ થાકે હાથો છે જુન અને તરસ પણ લાગી છે." છોકરી બોલી "અમારે ઘેરે દુધ પુષ્કળ છે પણ પાણીનો ધંધો કરી જમે આજીવિકા ચલાવીએ છીએ. પાણીને બદલે તાણું દુધ આપું તો કેમ?" છોકરી બોલ્યો "તો તો મોટી મહેનતની." છોકરીએ મોટા પાલો ખરી તાણું દુધ ઘરમાંથી લાવી આપ્યું તે પીતાજ તે છોકરાનું મો ખીલી ઉઠ્યું છોકરી પણ ખુસ થઈ અને બોલી "ખીલે પાલો પી જાવને. બદુ થાક્યા જણાવ છો" આમજી બોલેને છોકરાએ કહ્યું "બરે લાવો ત્યાં" એમ કહી ખીલે પાલો દુધ પીધું અને પૂછ્યું "કેટલા પેસા આપુ?" છોકરીએ કહ્યું કે "ના બાપ રહેવા દે મારી રાજી પુણીથી તમને દુધ પાવું તે કાંઈ પેસા લેવા માટે નથી માયું છોકરી બોલ્યો "પણ મારા જેવા અમળ્યા ગરીબ વિદ્યાર્થીને તમારે સા માટે વિના મહેનતે દુધ પાવું જોઈએ?"

છોકરી બોલી "બાપ વાલ એમ છે કે મારી માએ અને નાનપણથી ચીપવાયું છે કે આપણે ગરીબ જલે હોઈએ પણ આપણું હૃદય કદી ગરીબ ન રાખવું. હેમામાં તો ઉત્તરનાની જ ભાવના રાખવા પ્રયત્ન કરવો આપણાથી અને તેટલી સામાને મદદ કરવી જોઈએ તમે અનુભવો એટલેજ અભિધિ બની આગળે આવી ચડ્યા. પ્રભુ મિલચે" કહેલી નાની સરખી સેવાનાં તે મુશ્કેલીવાનાં હોય? આ આજીવને ધ્યાન જ આપવાનું નથી."

"બહેન બગવાન તમારું બહુ કરે તમારી નિદામ લઈ છું" આમ કહી તે તેને રસ્તે પડ્યો.

આ વાતને જણાવે વર્ષો પિતિ ગર્વ એક વાર એક નામીએ દાકતર એક હરિપતાલમાં પોતાના બેડના દરદાએ ની સંભાળ માટે કરેલો હતો. અમેરીકાના સર્વોચ્ચ દાકતરો પૈકીના

એની મધુર્ગી થતી હતી. તે કરેલો હતો તેવામાં એક ખાટલાપર તેની નજર મધ અને તેપર રહેલી સોને જોળખી કરતા તેના રોગની તપાસ કરી. પછી તે કીચો એ દાકતરને જોળખીએ નીત.

એ કીચારે તે દાકતરના હૃદયથી તે બાળને એક ખાસ જોરડાના નિખળા નસોની દેખરેખ હેઠળ મુકામાં આવી અને બૈદકીય જાનની ઉદ્ધવામાં ઉદ્ધરી શોધેલો ઉપયોગ કરી તે બાળને ગંભીર રેસ હતો છતાં તેને મદદમહેનતે કબુલર લખે તેણીને જણાડી. "એક દહાડો આરામથી તે ખાટલામાં બેઠી હતી ત્યાં નસો આવી તેને કહ્યું બેન હવે તમને પ્રેરપુરો આરામ થઈ ગયો છે એમ મોટા દાકતરે કહ્યું છે. જેથી આપતી કાલે તમને અર્ધથી રજા આપવાનું કહ્યું છે તે બાળબોલી "પ્રથુનો પાદ પણ નસ" અને એક બાજુ પુખ્ત હૃદય થાય છે તે બીજી બાજુ ખાટલા દિસસ મહેલી કાળજીભરી સારવારના અર્થના ખીલના આંકડાનો વિચાર આવતા હું ધ્રુજી ઉઠું છું. મારી બધી મિશ્કત વેચતાં પણ તે બરપાઈ કરી સકીરા કે કેમ, તેની અને સંકા છે." નસ" જોડીસમાં જઈને ખીલ લઈ આવી, ને તોળીના હાથમાં મુક્યું. તે આંકડો જોતાં જ તે બાળને અસુ આવી અર્ધ ને કુમો બરાબ આખો. રડતાં રડતાં તે બોલી "બસા બગવાન! આટલી મોટી રકમ હું કેવી રીતે આપી ચકવાની હતી? હવે મારું શું થયો?" પેલી નસ" તે બાળ તરફ જોઈને ધીમે ધીમે હસી રહી હતી અને થોડીવાર એને ખીલ વચવા દીધું તે પછી તેના હાથમાં એક ખીલે કામળ મુક્યો.

એ કામળ જોઈને તે બાળની આખો એકદમ પહેળી થઈ અર્ધ! એની નવાઈનો પાર ન રહ્યો તે કામળને જાતી સરસે. આપતી બોલી "એ. બસા બગવાન! તારી દવાનો પડ નથી!"

એ કામળ પેસા ખીલની આખી રકમ પ્રેરપુરી મળ્યાની જાવતી હતી. એની નીચે એ લીટી વધારાની નીચે મુજબ લખી હતી.

"આપ્પા ખીલની પુરી રકમ દવાણુ દિસાવર દિસની આ સુવતીએ એક વેળા ધરાઈને ખીલવાલેલા દુધના પાલા એના બલ્લામાં મેં બરપાઈ કરી છે."

૬: ૬૫૬" એ. ફેલી. M. B.

એક વેળાનો રસ્તામાં ઘેરેઘેર ચોપડીએ વેચવા બેઠકતો અને ચોપડીએ વેચનાર એજન્ટ, તે આજે બહુ ગણીને અમેરીકાનો નિખળાત-નામકિત દાકતર બન્યો હતો. એણે

પેલી ગરીબ આમકન્યાએ મીઠાસાંધ, દુધ પાણી તે માદ રાખી આજ તેનું સેંકડો રૂપિયાનું ખીલ બરપાઈ કરી દીધું હતું ફુનિયામાં સરકમ કરેલું કદી પણ અરજી જતું નથી. એ પુરવાર કરી બતાવ્યું.

ભારતની આંતરરાષ્ટ્રીય નીતી

ભારતની આંતરરાષ્ટ્રીય નીતી શી છે? આપણે ફુનિયાના સુલહા દેશો સાથે મૈત્રી રાખવી છે. આપણે આપણાથી બની રહે તેટલા પ્રમાણમાં ફુનિયામાં સુલેહસાન્ત જાળવવાને કામ કરી રહ્યા છીએ. આ કે તે કરવાની આપણી તાકાત વિંધ આપણે કશો કોળ કરતા નથી. આપણા દેશને સુલહ કરવાને, આપણા દેશને અર્ધીક તેમ જ રાજકીય દિષ્ટિએ મજબૂત બનાવવાને આપણે મધી રહ્યા છીએ. બીજા દેશોના જેટલા આપણે બળવાન નથી. આપણે સુલેહસાન્ત જાળવવા માટે કામ કરી રહ્યા છીએ એમ આપણે દેશીએ જીએ તપરે ફુનિયામાં આપણે બદુ મોટા ફેરફાર કરી નાખતા નથી. કોઈ પણ પ્રકારની બહારની ભાવનાથી પ્રેરાઈને આપણે સુલેહસાન્તને માટે કામ કરતા નથી. આપણે સુલેહસાન્ત માટે એટલા માટે કામ કરીએ છીએ કે ફુનિયાને માટે એ વસ્તુ મદદરખી છે.

એટલા માટે, આપણાથી બની હો તેટલા પ્રમાણમાં સુલહ ટાળવા માટે સુલેહસાન્તના માર્ગો જોળવામાં આપણે આપણું બધું વળત નાખ્યું છે એટલા માટે ખીલ દેશો પણ, ખાસ કરીને, આપણા પડોશી દેશો એ વિચારને અનુસરે, એ આપણે અર્ધીએ છીએ. ઘણી બાબતોમાં આપણે અર્ધીમાં અથવા સંપૂર્ણ રૂપે સંધ્યમાં તેમની સાથે સહકાર કર્યો છે. અને એને પરિણામે સંપૂર્ણ રાજસંધ્યમાં અ.ર.બ-એસિયન નામથી જોળખાણ એક જૂથ ઉત્પન્ન થયું છે. એ જૂથમાં કોઈ પણ પ્રકારની જનરલિટી નથી. પણ એમાં કીક કીક પ્રમાણમાં સહકાર વર્તે છે. એને આપણે આવકારીએ છીએ. અને બીજી રીતે પણ આપણે સહકારને આવકારીએ છીએ. આપણે જોઈએ કે આ બાબત માં જાકીરતાને સહકાર આપ્યો છે. આપણે જોઈએ કે આપણા એ પડોશી દેશો વચાઓળા પ્રમાણમાં આપણી જેમ જ વિચારે છે—આપણે આજીવાન છીએ અને તેઓ અનુવાચીઓ છે એટલા માટે નહીં પણ આપણા બૃતકજના ઇતિહાસમાં, ઘટનાઓમાં અને બીજી બાબતોમાં, તેઓ પણ આપણી જેમ જ લડ્યા હતા એટલા માટે. તેમના પ્રત્યાપાતો પણ આપણા

જેવા જ હતા અને ન કરે નારાયણ અને જમતના ધોળ કોઈ બાજોમ મુકની આપણે અને કમનસંધ્ય ઘટના ઉદ્ભવે તો જ્યાં સુલેહો ડાવવાનું ન સળગે એવો પ્રદેશ ઉત્તરોત્તર વધતો જ રહેશે એવી અપણે બૃતકજના આગા રાખના હતા અને આજે ધમ્મ રાખીએ છીએ.

પુરુષુરુષ
—બી. એ. આર. ચંદા ડોપુડી મીતી-રદર એક એકસરુનક એકેસંએ હનિયા પાલોમેન્ટમાં નેવેલન કહ્યું હતું કે દ. આફ્રિકામાં નવ યુનીવર્સિટી છે જેમ. પ્રિંસિપા અને એ.રેન્જ ફો રેટેડ સ.થે ચારમાં નેન-યુરોપીયનેને લેવાના નથી રાહસ યુનીવર્સિટી અમુક પ્રમાણમાં વિદ્યાર્થીઓને છે જે નારાલ યુનીવર્સિટી નેન-યુરોપીયન માટે ખાસ જુદે. વિભાગ રાખેલો છે. દક્ષિણ આફ્રિકાની યુનીવર્સિટી એ પરિશ્લક યુનીવર્સિટી હતી. કેપટાઉન સમિત બીજી બે યુનીવર્સિટી બીન-યુરોપીયનેને ર.ખસ કરતી હતી. કેપટાઉનમાં ૧૧૮ વિદ્યાર્થીઓ દક્ષિણ આફ્રિકાના વતની હોઈઓ હતા.

—લેન્ડ રેન્ચેર એક વધારી બેડ" જુન ની ૧૫મી તારીકે ઓટસમાં ગ્રુપ એરીલા બાબતમાં જુમ્બાની લેશે.

—નવી દીલ્હીમાં તા. ૬-૫-૫૪ના રોજ રાજસભાએ પર વિ. જલ મનની નહીં બદુમતિએ ખાસ વગ્ન ધારા કેટાળની લગ્ન ૧૫મી અર્બદા ૧૮મી ૧૫મીને ૨૧મી કરી છે.

—અલેક્સાન્ડર મેર સેફે" ૬ ૫ છે.

પ્રેસ લેન હીંદુ સોસાયટી
ઉપરોક્ત સંસ્થાની ૩૦મી વાર્ષિક જનરલ મીમીંગ રવીવાર તા. ૧૮ જુલાઈ ૧૯૫૪ના બપોરે જલ્લુ લાગે હીંદુ અંદિરના કોલમાં, ૨૩ મેકલેન રડીટ પર નીચેનાં ક.પો માટે મળશે જેમાં સર્વે મેમ્બરોને વેળાસર પધારવા વિનવતી છે.

ઠાણો: (૧) ગીનીટ, (૨) શી, (૩) વાર્ષિક રીપોર્ટ, (૪) સરનેયુ, (૫) કાર્પવાહકોની સુલેહી, (૬) પરચુરુષ અમલના કાર્યો.

પ્રમુખ. જમજનભાઈ મગાર.ય. ઉપ-પ્રમુખ: હરીભ.ઈ નામ્મ. મત્રી. મે.દનલ.લ.લ. હરીભાઈ. ઉપ મત્રી: મગનભાઈ છનાભાઈ પટેલ; રાધાપ્રસન્ન; વલ્લભભાઈ કરસન.

જોઈએ છે
અર્ધી સુતીના એક રટ વર્ષની વચના સુવાન હીંદુ ૧૮ થી ૨૬ વર્ષની કોઈ પણ હીંદુ કુમારિકા અથવા વિધવા સુલેહ જન કરવા છપે છે. સુવક સ્વતંત્ર કરેલો ધંધો કરે છે. ૫૪ વયવહાર પી. એ. બેકસ ૫, બદુમ કોલ, ટુંસસાલ. એ શીરનામે કવો.

સારંગનાથ

(બોધક પ્રસંગોમાંથી)

કાશીના રાજાને શિકારને શોખ હતો. નિત્ય કુંડ ને શિકારે જાય. એક દરજી મારે ને પાછા વળે. આમ ચાલ્યા જ કરે, એમ પાંચ દિનાનાં દરજી રાજાએ માર્યાં. મારતું તો દરજી જ એવી રાજાને લત લાગી હતી.

એક દિવસની વાત, રાજા ચાલ્યા કાશીની ઉત્તર દિશામાં માકું વન. ત્યાં દરજીમાં કુંડ કરે. એ વનમાં રાજા પેહા. રાજાની બંધ આવી અને દરજીમાં નાહ્યાં. કુલની બંધ ફેલાય છે. સહેલી વરતુની કુંડમાં ફેલાય છે. તેમ બોઠા માથેનીય બંધ ફેલાય છે. તેથી પ્રાણીઓ કરી જાય છે. સારા માથેનીય સુવાસ ફેલાય છે. ત્યારે પ્રાણીઓ એની આસપાસ ગ્રેમથી કરે કરે છે. એવા તો સત ને સાંધુ જ. જરા કરજી. જુદું બોલે કે જુદું કરે તેનાથી પ્રાણીઓ કરે.

રાજાને એકદને દરજીમાં નાસે તે. રાજા જુએ છે ને આનંદ પામે છે. બાજુ બેઠીને બેસી ગયા છે. વિચાર કરે છે કે આજ તો રૂપાળામાં રૂપાળા દરજીને માફ.

એવામાં એક દરજી નીકળી. એનું રૂપ એકદને રાજાનું અને કહ્યું. એનું મોં, એની આંખો, એના પગ અને એના રંગ! દીથીઓ સા એના કાન! આવું કું દરજી બીજું એકે નથી. હાવ ને એને જ માફ. આમ વિચાર કરીને રાજાએ બાજુ લાકયું. બાજુ બેઠીને મારવા જાય છે કે રાજા અમકી ગયા. બાજુ ફેંક્યું, પણ તે દરજીને વાળું નહિ.

રાજાએ જેવું બાજુ ફેંક્યું. તેવોજ એક દરજી કૂબો. પેલા દરજીની આંકે આવી ગયો. છુટું બાજુ એ બીજા દરજીને વાળું.

પેલી દરજી હતી. એના પેટમાં બચ્ચું હતું. એનાથી વધારે દોઢાનું નહિ. કુદવા જાય તો કુદાય પણ નહિ. રાજાનું બાજુ વાગે અને દરજી મરે. આ એકદને એક દરજી વચ્ચે કુદી પડ્યો. દરજીને બચાવવા પોતે જાડો પડ્યો. બાજુ તેને વાળું. એના જીવ ઉડી ગયો.

રાજાએ આ બનાવ જોયો કે સમ સમી ગયા. રાજા બરાબર એક રાક્યા કે પેલી દરજીને બચાવવા આ દરજી આંકે આવ્યો.

રાજા વિચારમાં પડ્યા: આ બબોધ દરજીને કેવી દવા આવી! બીજાને જીવ બચાવવા પોતે જીવ આપ્યો.

રાજાને પરતાવે યયો. મારે રે! કું માથેસ જેવે, માથેસ કું પણ જેવા પાખી! બીજાને બચાવવાને બદલે બીજાના જીવ લઈ કું. એ રાક્યું

કામ છે. બીજાને સતાવે, બીજાની વસ્તુ બીજાને, બીજાને કુંબી કરી પેતે આનંદ પામે, એનું જ નામ રાક્યું. ને બીજાને સુખી કરે, બીજાની રક્ષા કરે, એજ દેવ, કું દેવ નથી, માથેસ નથી, પણ રાક્યું કું.

રાજાને યયો યયો પસ્તાવે યયો. શિકાર બંધ કરી દીધો. હવે રાજા કાઢને સતાવતા નથી. કાઢને કુંબી કરતા નથી. રાજા કહે છે કે, હવે મારા મનને પહેલાંના કરતાં વધારે

અભોક્ષ્ય, હાકરીજન ભોક્ષ્ય અને હવે નાકરોજન ભોક્ષ્ય—વિનાશના પ્રખર સાધનો તરખાર થાય છે. હિરેશીમાં, પર અબોક્ષ્ય, ફેંકાયો લારે બાળકો પર એની રૂ અસર થઈ એનો ખાલ જાય, પડું ચિત્ત ઉતર્યું છે. પ્રેમ, આશાના ગિલ્ડન એક ધી એકમ ભોક્ષ્ય નામના ને પુરતક પરથી આ ચિત્ત તરખાર કરવા માં આવ્યું છે એમાંથી એક નાની બલિકાના શબ્દોમાં જ એના કુંબને કેવી ધાતના સહેલી પડી એનો કલ્પ ચિતાર નીચે આપ્યો છે:

“એ દિવસ અમારી યાળામાં વાલી—મંડળની સમા હતી એટલે મા ઘરે નહોતી. મારી નાની બેન પ મી એ. ગરે સાંજે અમારા દાદીને મળવા માટે હિરેશીમાં ગઇ હતી. કું એકલીજ ઘર હતી અને રમ્યો હતી. મારે કયું કરવાનું નહોતું એટલે કું રમવા માટે બહાર ગઇ. ત્યાં તો એકાએક મેં તેજનો ગ્રમકારો જોયો અને પછી બપુંકર પડ્યો. યયો—અને પર્વતની પાછળ રમ્ય આકાશમાં એકદમ

આનંદ મળે છે. સારા કામનું સારું ફળ.

આમથી એક જન્મમાં બુદ્ધ બનવાનું દરજી હતું. એનું નામ સારંગનાથ. દરજીને બદલે પોતાનો જીવ આપનાર એ પોતે જ. એ પુરુષથી એમને વધારે સારો અવતાર મળ્યો.

અર્થાત્ એ સારંગનાથને બાજુ વાળેલું તે જ્યાં હજી પણ સારંગનાથ નામે પ્રખ્યાત છે. કાશીથી ઉત્તરે મારે માથેસ કુર છે. ત્યાં અશોકનો સ્તંભ છે, છુદ્ધ બનવાને પહેલ વહેલો ઉપદેશ મળીથી આરંભેલો. આપણા દેશનું રાજચિહ્ન ‘અશોક ચક્ર’ ત્યાંના સંપ્રદાયનામાં છે.

વિજ્ઞાન યુગની કંડુલતા

વાદળા જેવી ઠેક વરતુને ઉપર જતી અને નિકસતી મેં જોઇ.

સાંજે જ્યારે બહાર મા સાથે અમે ધોવાની વસ્તુઓ એકઠી કરી રહ્યા હતાં ત્યારે એક બાળકને જીવ કષ્ટ-પુર્વક અમારી તરફ આવતું અમે જોયું. એ મારી બેન હશે એમ મારી ને અમે એના તરફ દોડ્યા. એ મારી બેન જ હતી પણ કેવી ખરાબ રિયાત એની થઇ હતી. ‘જેરંગો, જેરંગો’ અટલે દુરથી પણ એટલી વારમા ઘર પાછી આવી મઠ!—અમે એક સાથે બોલી ઉઠ્યા. મારી માએ એને પોતાની ગોદમાં લીધી. મારી આંખો માં આંસુ આવી ગયાં. એનું આંખ મોઢું ફેસલા જેવું કાણું પડી ગયું હતું અને એના મોઢામાંથી લોહી નીકળતું હતું!

એ પછી એક અડવાડીયામાં તો મારી દાદી અને બેનના વાળ ખરી જવા લાગ્યા અને એમણે ખાવાની છૂટા ગ્રામી દીધી દાદને મામામાં મારે રૂંક થવા લાગ્યું. આખા આમ માં માસ વરતી ગયો હતો. હિરેશી

મામાંથી આવેલા લોહા જેવો ચવાપ નહોતો અને સાન-સારો કામતા હતા એમના શરીર પર કલાક ચાંદા કુદી નીકળ્યાં અને એમના વાળ ખરી ગયા પછી મૃત્યુ પામવા લાગ્યા. દાકતરો આંતો કોઈ ઇલાજ સોધી ચકમા નહિ.

આ મૃત્યુ પામેલાઓને રૂંદનાવામાં ત્યારે દાદી તો પથારીવચ જ હતાં. હમેશાં એમની રિયાત ખરાબ થવા લાગી અને એમના શરીર પર કાળા તેમજ લાલ ચાંદા પડી ગયાં. તેમનું શરીર છાવ ફૂલ મઠ મર્યું. એમની શક્તિ આવી ગઇ અને વાળ પણ ન રહ્યા. જૂત જેવો એમનો દેખાવ થઇ ગયો. દાદીમાં છેવટે મૃત્યુ પામ્યાં. એમની રમકાનયાત્રામાં જતાં મારાં કાકી જેણે મારી બેનને તેડી હતી, એમણે કહ્યું:

‘જેરંગો, તું પણ થોડા વખતમાં દાદીમાંની પાછળ ચાલી નીકળીશ,’ પણ મારી નાની બેન, ને બીજા વર્ગમાં અવધાસ કરતી હતી, એણે તરત જ જવાબ આપ્યો: ‘દાદીમાં તો રૂંકે હતા, એટલે એ મૃત્યુ પામ્યા. જેરંગો નહિ મરે. બાપુએ મને કહ્યું છે કે કું થોડા દિવસમાં જ સારી થઇ જાશ’ આ સાંભળીને બધાની આંખ માં આંસુ આવી ગયાં: કારણ કે તેઓ જાણતા હતા કે એનું પણ થોડા વખત માં અવસાન થશે.

રમી સપ્ટેમ્બરે મારા કાકાએ એને કહ્યું: ‘કું તને હમણાં જ કરવા લાઈ જઇશ, એ પહેલાં તું મૃત્યુ પામતી નહિ; સમજ ને? એ શાંતીથી હસી, બહુ કે પોતાના મૃત્યુનો દીવસ એ જાણતી હોય...એ પછી બીજો દીવસે મારી મરીમડી બેનની આજ વર્ષની કુંડા જાંડીનો અંત આવ્યો. અમ્મ એને રમકાને લઈ જવા માટે તરખાર કરી એનાં મૃત શરીર પર અગ્નિ પેદાવવામાં આવ્યો ત્યારે મા અત્યંત નાદ કરી ઉઠી. મારી નાની જેરંગો સાથે મને પણ મરવા દે.’

એ અકવાડીક પંચાંગ

વર	ખ્રીસ્તી ૧૯૫૪ જુન જુલાઈ	હીંદુ, ૨૦૧૦ જેઠ આષાઢ	સુલકમાન ૧૩૭૩ શામાન રમલાન સવાલ	પરસી ૧૩૨૭ યદેરેવર મ.હા બદમન	સુગોંદય ક. મી.	સુપાસ્ત ક. મી.	ધાર્મિક તહેવારો-ઉત્સવો
રૂક	૧૮	૧૬	૨૬	૨૦	૬-૪૬	૫-૦૦	પંચક
ચની	૧૯	૧૭	૨૭	૨૧	૬-૪૬	૫-૦૦	"
ચવી	૨૦	૧૮	૨૮	૨૨	૬-૪૭	૫-૫૯	"
સોમ	૨૧	૧૯	૨૯	૨૩	૬-૪૭	૫-૫૯	"
મંગળ	૨૨	૨૦	૩૦	૨૪	૬-૪૬	૫-૫૦	"
બુધ	૨૩	૨૧	૩૧	૨૫	૬-૪૬	૫-૫૦	"
ગુરુ	૨૪	૨૨	૧	૨૬	૬-૪૬	૫-૫૦	"
શુક્ર	૨૫	૨૩	૨	૨૭	૬-૪૬	૫-૦૧	"
શની	૨૬	૨૪	૩	૨૮	૬-૪૫	૫-૦૧	શિવમાર્ગો એકદશી
રવી	૨૭	૨૫	૪	૨૯	૬-૪૫	૫-૦૨	શિવમાર્ગો એકદશી
મોચ	૨૮	૨૬	૫	૩૦	૬-૪૫	૫-૦૨	"
મંગળ	૨૯	૨૭	૬	૩૧	૬-૪૫	૫-૦૨	"
બુધ	૩૦	૨૮	૭	૧	૬-૪૫	૫-૦૩	"
ગુરુ	૩૧	૨૯	૮	૨	૬-૪૩	૫-૦૩	"

જ્ઞાન મેળવવા લાયક પુસ્તકો

વિવેક અને આધના (વિદ્યાવાણી)	૪	૧
મોતી મંચી	૧	૩
કેળવણી વિકાસ (જી. મસરવાળા)	૩	૦
જી. યુ. મયોદા	૪	૧
સમુદાય કાંતી	૪	૦
કેળવણી વડે કાંતી	૪	૧
પૂર્વ આફ્રિકાની સફર (કાકા કાલેલકર)	૭	૧
આરી છવન કથા (નિહા)	૧૫	૦
કાકા અને સંસ્કૃતીનું આવી (શાધા દખન)	૧	૦
સફાર વલ્લભભાઈ ભાગ ૧	૧૩	૦
સરદારનાં આજ્ઞા	૧૨	૦
એક જામું યુદ્ધ (અમદાવાદનો મહાસેનાની દાદાનો ઇતિહાસ)	૧	૩
આત્મ વિચારણા (સીકરે આરે)	૧	૦
ત્યાગ મૂર્તી અને ખીળ મેળો	૧	૦
આદના ગેર દિવસ	૧	૦
ધર્મ ગ્રંથન	૧	૦
છવન મોખન	૮	૦

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.

ગાંધી સાહિત્ય

જાયાની કેળવણી (ગાંધીજી)	૨	૦
આમાસ આ (મસુરના ગાંધી)	૩	૦
ગાંધીજીનો ભરતાર સાથે પચન્નવદાર	૩	૦
ખાપુની સિવામાં	૩	૦
અસહકારનો વિચાર	૧	૦
ગાંધીજી (એક અધ્યયન)	૧૦	૦
કેરુવળા સમારક આંક - (ઈન્ડિયન ઓપિનિયન)	૧	૧
ગાંધી સમારક આંક	૨	૦
ખાપુના-આ ને પત્રો (મસુરના પર દખાવવા પત્રો)	૨	૧
કાકાકાઈડ	૧	૧
મળ આખ્યાન	૪	૧
આરી છવન કથા (આસ્થા રાધાવી શાન્દ્યસાઈ)	૧૫	૦
હાંકનો કોમી ત્રીકાણ (કોમવાદ વિશે લખેલ)	૧	૦
હાંદી રાષ્ટ્રીય મ સભાનું આંકાગ્રહ	૧	૦
આફ્રિકાની આવી	૧	૦

Obtainable from

'Indian Opinion'
P. Bag,
Phoenix, Natal.

નવલ કથાઓ

આરા સારા મેળકોઈ સુંદર સાહિત્ય

કપાલ કુંડલા (ગાંધીજી)	૧	૩
નવલીકાઓ (મેખાણી)	૧	૧
મલેલાણ (મ. પટેલ)	૪	૦
સોનકી ગાથા	૧	૧
વેવલાસ (સરભાણ)	૫	૦
મહે ખાણીરે	૧	૦
લાવણ્ય	૫	૦
મીઠા ખાંડ	૪	૦
આત્મ વિચારણા	૭	૧
મજા અરુણે	૪	૦
મીઠી વાટ	૮	૧
વિન્દયન	૭	૦
કલાની સહચરી	૫	૦
દેવન મુદ	૧	૦
અરમા ખાપુ	૭	૧
કલમ વધ	૧૦	૧
અજાણુદ ધારા	૪	૧
સાદરિયો સાંદેશ (અમરભોજના સહીદ)	૪	૦
કરુણા દેવી (સાને ગુરુ)	૨	૩
શામના રમેલા સાને ગુરુ	૧૦	૦

અગાવાનું કેકાઈ આ ઓફીસ :

'Indian Opinion' P. Bag.,
Phoenix, Natal.

ગાંધી સાહિત્ય

ક. આ. નો ઇતિહાસ	૫	૩
મહારેવ રેશાઈનું છવન ચરીત	૨	૩
મહારેવ રેશાઈની ડાયરી	ભા. ૧	૧૦
" " "	ભા. ૨	૧૨
" " "	ભા. ૩	૧૪
" " "	ભા. ૪	૮
" " "	ભા. ૫	૧૧
ખાપુની કાવવાસની કાકાણી	૧૫	૦
હરત દીખીત હાંદ સ્વરાજ્ય	૫	૦
આત્મ કથા (ગાંધીજી)	૪	૧
ગાંધીજીની સંક્ષીપ્ત આત્મ કથા	૧	૧
ખાપુની ગાંધી (કાકા કાલેલકર)	૩	૦
શામ નામ (ગાંધીજી)	૨	૦
ખાપુ આરી આ (મદ ગાંધી)	૨	૧
ખાપુના પત્રો : (અમરની બેરો કથા)	૨	૧
ખાપુની પ્રસાદી	૫	૦
ગાંધીજી અને આત્મવાદ (જી. મસરવાળા)	૩	૦
નીતી નાશને આગે (ગાંધીજી)	૧	૦
અનાસકતી ધોળ (ગાંધીજીને મીતાઈને હરેલો અનુવાદ)	૧	૧
ધર્માત્મા નેત્રલે (ગાંધીજી)	૧	૦
આત્મ ભાવનાવલી	૧	૦

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.

ગુજરાતી ધર્મગ્રંથો અનુક્રમણિકા માટે

	શી. રૂ.
ગુણસંહિત રામાયણ ભાગ ૧ અને ૨	૧૫ ૦
શ્રી મનુસંમિતિ (૨૦૦ પાનાનું દળદાર પુસ્તક)	૧૩ ૦
સાચું સ્વર્ગ (પદિમાર કૃત)	૧૨ ૦
પ્રભુમય કૃત	૩ ૬
નવ અને નામ સ્મરણ (નવ મ.ટે ઉપયોગી પુસ્તક)	૪ ૬
નિત્ય પાઠ (વિવિધ દેવ દેવીઓનાં સ્તોત્રો)	૩ ૬
શ્રીમદ્ ભગવદ્ગીતા	૪ ૬
રામનામ અનન્ન માલા	૪ ૬
અમૃત અનન્નાવલી	૪ ૬
મીરાંબાઈના અનનો	૨ ૬
નરસિંહ બક્ષના અનનો	૨ ૬
ધર્મ શિક્ષા પાઠાવલી ભાગ-૨	૭ ૬
કેકાવલી ભ.મ ૧-૨	૭ ૬
અવધુ અને દશરથ	૧૦ ૬

હુમારા અપકંઠી લાગુગ્રંથો માટે આ પુસ્તકો ખાસ અંગ્રાજીમાં આવ્યા છે. દરેક પુસ્તકોના પોસ્ટલ આર્ડર

Obtainable at

BHARAT MUSICSALOON
AND BOOKSELLERS

(Corner Grey and Lorne Streets)

286 Grey Street,
DURBAN.

Phone: 26070

K.M. Lodhia
& Co.

Manufacturing Jewellers and General Dealers

22 ct Jewellery made to order in latest designs

આવિષ્કાર કેન્દ્ર

સોનાના હાથીના ખાસ અમારી જાતી કેમરેખ નીચે અમને અપાયેલ કામ સતોષ પામે એવી રીતે કરીએ છીએ.

મેડલેસ, જુદી જુદી દિઝાઇનની અમલી અગ્રેણા, સાદીની પીન્સ, વીડી બ્રાસ એવંચ રાગેરે બનાવીએ છીએ.

106 Prince Edward Street, Durban.

તંદુરસ્તી અને શક્તિ માટે

આ શિયાળામાં મેથીપાક ખાઓ

શી. ૧૨-૬ રતલ.

આજે જ ઓરડર કરો:

કેપીટન્સ બાફકની હોટેલ

(ધી કોર્નર મીઠાઈ હાઉસ)

એ અને નિકટોરીયા સ્ટ્રીટના યુજાપર - ડરબન.

ફોન નંબર ૨૩૪૧૪

ટેલીગ્રામ: KAPITAN.

એટલું તમે જાણો છો કે કેનેડાની વિશ્વ વિખ્યાત કંપની

સન લાઈફ ઓફ કેનેડા

વપરાશ કંપનીના હોદ્દા સત્તાવાર એજન્ટ બીએ.

ઉપરાંત

દરિયા અ.કીકાની વિશ્વ અદાલતની કેપ ઓફ ગ્રે કોપ પ્રોવીન્સીયલ રીવીઝન ન. સરકાર દર્શાવી નીચાણેલા અંગ્રેજી તથા ગુજરાતી ભાષા-તરફાર હીએ તેમજ અંગ્રેજી કમ્પ્યુટર અંગ્રેજી કોઈ પણ જાતનું કામકામ વિના વીસએ ભરીત ગીએ થઈ શકે છે.

1. Wherever there is a particular Life Assurance Problem a Sun Life of Canada Plan can solve it.
2. Prompt settlement of claims is a maxim of the Company's Management.
3. During 1951 the Company paid over £31,000,000 to annuitants, policy holders and their families.

The Sun Life of Canada is a Leader in World Wide Assurance.

Consult us first.

C. C. PALSANIA

GENERAL AGENT

Business, Estate, Financial, Insurance and Immigration Consultant.
Sworn Translator.

100 Sir Lowry Road,
P.O. Box 4624.

CAPETOWN
Phone 32390

વાંચવા લાયક સાહિત્ય

હેસ્ટો પીપા કે જાણી જાણી (કર્કે)	૫ ૬
ગીતા અવધાન (વિનોબા ભાવે)	૩ ૦
સરકાર વરદાનભાઈને બાપુના પત્રો	૪ ૧
ધર્મોદય (શ્રીમદ્ ભગવદ્ગીતા)	૨ ૦
બા-બાપુની રીવિઝ કાયામાં (મનુ ગાંધી)	૩ ૫
ગો સેવા (ગાંધીજી)	૨ ૦
સમુદાય ઉપનીષદ (રામજી)	૨ ૦
અહિંસા વિવેચન (કીરોરવાલ મહારવાલા)	૩ ૬
સત્યાગ્રહની સંપત્તિ	૩ ૦
કવનનો આનંદ (શ્રીમદ્ ભગવદ્ગીતા)	૧ ૦

મળવાનું કેન્દ્ર

'Indian Opinion' P. Bag,
Phoenix, Natal.

Kasturba Gandhi Memorial Number

Order of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion'
Phoenix, Natal.

No. 25—VOL.—LII

FRIDAY,
2ND JULY, 1954

Registered at the G.P.O. as a Newspaper

Price 6d.

INDIAN OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903

PHOENIX SETTLEMENT'S GOLDEN JUBILEE

CELEBRATED BY THE OPENING OF KASTURBA GANDHI GOVT.-AIDED INDIAN SCHOOL
BY THE ADMINISTRATOR OF NATAL, MR. D. G. SHEPSTONE

THE Phoenix Settlement was never as gaily decorated in its fifty years' history as it was on Saturday, June 26, on the occasion of the Settlement's Golden Jubilee and the opening by His Honour the Administrator of Natal, Mr. D. G. Shepstone, of the Kasturba Gandhi Government-Aided Indian School. The management were, owing to unfavourable circumstances, rather cold in the beginning in regard to the idea of celebrating this great occasion. But it all came about spontaneously within a month. It received impetus by the generosity of the Administrator in accepting the humble invitation of Mr. Manilal Gandhi, managing Trustee of the Settlement, to perform the opening of the Kasturba Government-Aided Indian School built to commemorate the name of his late mother. The Administrator surely could not be received shabbily in the Settlement and so all the preparations had to be made to receive him in the best manner possible. This led to celebrating the great occasion and everything began to take shape by some mysterious hand. It was the will of God that was working and the workers were only His instruments. The work began by the publication of the Golden Jubilee Number of the Phoenix Settlement and simultaneously the repairing of the roads which, all those who have known them would bear testimony to what a hopeless condition they were in. With it began all the other necessary trimmings. It seemed as though God had set all the elements at work. The Provincial Roads Department were never so energetically at work as they were for the last three or four weeks. The Natal Estates Ltd., gave their generous help with the mere asking to repair the private road leading from the main road to the Settlement, and the Provincial Roads Department people were so enthusiastic that on the last day they sent their own men to see that the road was in a fit and proper condition. Friends in the District readily and most enthusiastically lent their hands in decorating the place with flags and bunting and making arches in the various entrances. It was all a labour of love as conceived by Mahatma Gandhi. He was in spirit with us and it was because of his and Kasturba's blessings and the help of God Almighty that the occasion was so beautifully successful.

This is the driest part of the season when flowers are scarce and very expensive and yet the flower sellers brought beautiful flowers which lent gaiety to the surroundings.

The huge school building was decorated most beautifully by the Principal and the teachers with all the school children willingly lending a helping hand.

The front entrance of the school building was covered with a curtain twenty feet high and twenty-seven feet wide. Behind the curtain were placed on each side large size photos of Mahatma Gandhi and Kasturba bedecked with flowers. Fifty oil lamps burning in small earthen cups were placed on the window sills to mark the fifty years of the Settlement.

There was great doubt as to whether there would be a crowd of people, as it happened to be the end of the financial year for most of the merchants and 2-30 p.m. was rather an awkward time for businessmen to come, especially on a Saturday, when they had to close their shops at 1 o'clock. But to be on the safe side provision was made for fifteen hundred people. Up till 1-30 p.m., the people just trickled but within an hour from then there was an upsurge and the huge open space was filled up by over a thousand people.

There was no sheltered place to hold such a large function and so it had to take place in the open. The day dawned with a strong wind blowing off all the bunting and other decorations. The wind and cold showed no signs of subsiding even up till nearly 12 o'clock. Then all of a sudden the wind calmed down and when the Administrator arrived winter had turned into mid-summer time.

The Administrator arrived at 2-30 p.m. and was accompanied by the Commander-in-Chief of the British Navy, Vice Admiral J. M. R. Campbell, and Mrs. Campbell. They were received by Mr. Manilal Gandhi.

The 280 school children under the supervision of the Principal Mr. Moorgan and the teachers, lined up on both sides of the road to greet the Administrator who was taken through the school to the dias specially prepared for the occasion. Seated on the dias together with the Administrator were Mr. Carleson, vice-Consul of America, Swami Nischalananda and Vice-Admiral and Mrs. Campbell. The proceedings commenced with prayers sung by the children of the Settlement.

Mr. Manilal Gandhi then welcomed the Administrator by garlanding him with beautiful carnations and expressed deep regret at the absence of Mrs. Shepstone, who was unable to come owing to ill-health, and wished that she may soon be restored to her normal health.

(Continued on page 302)

The New India Assurance Company Limited

for
FIRE, MARINE, LIFE, ACCIDENT
1919-1950

31 YEARS OF SUSTAINED PROGRESS

The confidence of the discerning Public in the NEW INDIA is amply evidenced by the following records attained in 1949:

	Rs.		Rs.
Fire Premium	1,70,32,179	Life Business in force	54,34,00,000
Marine Premium	56,04,844	Assets exceed	15,36,00,000
Miscellaneous Premium	35,84,968	Total claims paid over	17,95,00,000
Life Premium	2,89,79,302		

In the vanguard of Indian Insurance THE NEW INDIA offers matchless Security and Service in all fields of Insurance.

The New India Assurance Company Limited

Cable & Telegraphic
Address:
"RUSTOMJEE" or
"NIASSURANCE"

RUSTOMJEE (PTY.) LTD.
Directors: Sorabjee Rustomjee
Rustom Jalbhay Rustomjee

Principal Controlling Officers in the Union of South Africa

Phone Nos: 25845, 29807 & 28513.—P.O. Box 1610.

74 Victoria Street, DURBAN, NATAL.

EXPERIENCED,
RELIABLE
AGENTS
MAY APPLY

"NEW INDIA IN THE SERVICE OF THE NATION"

Telephone 2335. Telegrams 'BRADFORD'

P.O. Box 110

LUSAKA, NORTHERN RHODESIA

BRADFORD CLOTHING FACTORY

Direct Importers and
Wholesale Merchants

Clothing Manufacturers

Proprietor RAMBHAI D. PATEL

Branch:

CITY STORE.

Cairo Road, Lusaka

Always in Stock:

Piece Goods, Hosiery, Cutlery,
Enamelware, Stationery, Drapery,
Crocery, & Wool.

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Kampala arriving July 28. Sailing August 3,
for Bombay

Passengers must conform with the Cholera Vaccination and Yellow
Fever inoculation requirements and obtain certificates from their
nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from
private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES: DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without food	£75-15-0
Second "	"	"	50-13-0
Inter-Class	"	"	34-3-0
Unberthed (Deck)	without food		21-3-0

Muslim Special Food £11-10-0 Ordinary Food £4-17-6
Hindu Special Food £10-3-0 Ordinary Food £4-5-6

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can
be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be
permitted to keep on deck with them more than one bed-
ding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.

Tel. Add. "KARAMAT."

INDIAN OPINION

FRIDAY, 2ND JULY, 1954

Indian High Commissioner's Office

SO the office of the High Commissioner in the Union has now been closed. The only purpose served by it since the withdrawal of the High Commissioner was of a post office between South Africa and India and India was able to have first hand information about the state of affairs here through her representative and Indians in the Union felt the warmth of India. All that has now ended. But it was a privilege taken at the grace of the Union Government.

In our view it was entirely wrong to keep the High Commissioner's office going after the High Commissioner had been withdrawn. That the Union Government did not interfere all this time cannot be regarded other than its magnanimity. It could have then and there asked for the removal of the office when the High Commissioner was withdrawn. To have the High Commissioner's office here was much more to our own advantage than to the advantage of the Union Government. It does not seem at all in keeping with our own dignity and self-respect to be told by the Union Government that "we do not want you, you better clear out of here." That is what it has amounted to. It is a pity that India cannot find a more effective way of protesting against the insults hurled by the Union Government without the slightest compunction. The trade sanc-

tions too are really in name only. Here of course our own people in this country are more at fault. They seem hopelessly to be lacking in patriotism. Notwithstanding the fact that India has imposed trade sanctions on South Africa one finds Indian goods in abundance in Indian stores and there is a great deal of black marketing on those goods. There is nobody to ask them where the goods come from or how they come. There is a ready market for them which shows that not only the merchants but the consumers too are lacking in

patriotism. If the latter were at all sincere there would be a complete boycott of all goods coming from India. Then the merchants would not import them. Of course the goods do not come direct from India. They are first consigned to some ports such as Singapore or some East African ports by clever agents of local merchants and then reconsigned from there to the Union. It is no use blaming the Indian Government for not doing anything to help us if we ourselves are so corrupt. If we want to fight for our just rights in this country we must be true to ourselves, true to the Indian Government, true to the Union Government and true to all. Nothing can be gained without sacrifice but if we are not prepared even for a little sacrifice we can neither expect nor do we deserve any help from outside in the troubles we are faced with

their High Commissioner in the Union. They hoped however that at some future date conditions might improve and in that hope continued to maintain the office of the High Commissioner in charge of a Junior Officer. Since the Union Government now want the Government of India to break even the slender link which has existed between the two countries during the last few years, the Government of India have no choice but to agree. With regret therefore they have decided to close their Mission in the Union with effect from July 1. Future contact between the two Governments will be maintained either direct at Government level or through their respective High Commissioners in London.

Good Wishes From Mrs. Hanna Lazar

Mrs. Hanna Lazar, niece of the late Mr. H. Kellensbach, from Johannesburg sent a cheque of £10 together with her best wishes on the Golden Jubilee of the Phoenix Settlement and the opening of the Kasturba Gandhi Government-Aided Indian School. Her generous gesture is gratefully appreciated by the Trustees.

African Teacher On His Visit To India

This is what an African teacher in East Africa writes about his visit to India:

I wish to express my thanks to the Indian Council for Cultural Relations for the arrangements made for my stay during my recent educational tour of the country. I have benefited a great deal from this tour.

What impressed me was the importance attached to technical work and agriculture. I learnt that people take pride in working with their hands. The Government must be congratulated for embarking on the new scheme of developing waste land for agricultural purposes. There is a great step towards improved farming in the rural areas and this will create a great economic improvement in the general standard of the country.

I shall not forget the kindness shown to me by the Indian people in hotels, guest and rest homes, private homes and on trains. I also found the policeman very helpful whenever I was in need. To those many friends that I met, I extend my very best wishes—only that I can't mention them one by one.

THE END OF THE INDIAN HIGH COMMISSIONER'S OFFICE

THE following statement has been issued by the office of High Commissioner for India in Union:

The Government of the Union of South Africa having expressed the desire that the Indian Representation in the Union should be withdrawn, the Government of India have decided to close the office of the Indian High Commissioner in the Union with effect from July 1, 1954. The office of the Indian Representative in the Union, then designated as Agent, was re-opened in 1927. In 1941 the Representative was designated as High Commissioner. The last High Commissioner was recalled home for consultation in May 1946 after the Asiatic Land Tenure and Indian Representation Bill, which prohibited the occupation and acquisition of property by Indians in Natal except in certain exempted areas, had been approved by the Union Parliament. This legislation was pushed through in spite of the Government of India's request

for postponement. The Union Government ignored the Government of India's suggestion that an alternative solution be explored with a view to adjusting the differences of view between the two Governments without infringing the Union's sovereignty. The new law marked the culmination of a discriminatory policy against the South African citizens of Indian origin which the Union Government had been pursuing for over half a century and was entirely inconsistent with the assurances given in 1926 when the Open Town Agreement was reached between the two Governments. When the Bill was first introduced in Parliament, the Government of India gave notice of termination of their trade agreement with the Union in order to be free to take such counter measures as they might consider necessary. When the Bill was passed into law, the Government of India felt that no useful purpose would be served by the continued residence of

OPENING OF THE KASTURBA GANDHI GOVERNMENT-AIDED INDIAN SCHOOL

THE ADMINISTRATOR'S SPEECH

THE following is the text of the speech delivered by Mr. D. G. Shepherson, the Administrator of Natal, on the historic occasion of the Golden Jubilee of the Phoenix Settlement on Saturday, June 26, when he officially opened the Kasturba Gandhi Government-Aided Indian School in the presence of an audience of about 1500 people.—

One of the most laudable traits of the Indian parent in Natal is his eagerness to obtain for his children the opportunity of attending school. I have often spoken in praise of the ready contribution made by the Indian community towards its share of the building of schools. I am well aware that they do give of their plenty, often give until it hurts. It is only natural that many communities should desire to give to the school erected by their efforts a name indicative of their faith, their society or generous donors. Unless the suggested names are unduly long or too similar to names already in existence, the Education Department readily agrees to the suggestions of the proprietors of new schools—hence schools with names like Arya Yuvak Sabha, Shri Vishnu, Kalwantnag and so on. Others have desired to do honour to the representatives of India in this country—we have Samri College and the Sir Kurma Reddi School. Today I am called upon to open a school bearing the name of Kasturba Gandhi, the wife of one of India's greatest sons—Mahatma Gandhi.

It is unnecessary for me today before this audience to dilate upon the figure of Mahatma Gandhi. The tremendous role that he played on the world's stage is too well known for me to be able to add anything to it. He practised the profession of Law in Durban for a number of years and those who are old enough to do so will remember his courteous and considerate disposition, his undoubted sincerity and his high principles.

It is natural that he should be held in veneration by the Indians in Natal, more especially when we have in our midst so close a link in the person of his son, Mr. Manilal Gandhi, to whose efforts and inspiring guidance the establishment of this school is largely due.

So great is his enthusiasm that, when there was urgent need of accommodation some years ago, he was quite prepared to vacate his home and have it con-

verted into a school. Somehow he managed to erect two acceptable temporary classrooms for £200, and that formed the nucleus of the present school.

The school started from very small beginnings—it was established in 1907 by Mahatma Gandhi in the building which now houses the printing press. The Mahatma himself taught in the school and at his feet as foundation scholars sat his son Manilal and the Desai brothers. There was no formal school syllabus as we know it today—much time was spent on industrial training and practical work. The £4,000 required as the community's share of the building costs of the new school was subscribed by the Transvaal Indians as a memorial to Kasturba Gandhi after her death in 1944. It was Mahatma Gandhi's wish that the school erected here be named after his wife Kasturba. The new school is the partial realisation of a dream he cherished when he created the Phoenix Settlement. It is most appropriate that the school be opened in 1954, just fifty years after the Settlement was founded by Mahatma Gandhi. I can think of no better way of marking the Jubilee.

Few of us here outside the family circle had the privilege of meeting Mrs. Gandhi personally, but we do know that she was the faithful helpmate of her famous husband and that her influence was felt wherever she went with him.

The school which bears her name is a further mark of the steady progress of Indian education. We need look back only over the past few years to realise what great strides have been made: in 1949 there were 45,000 Indian children at school, in 1953 there were 66,500. On the other side of the picture, a census taken in 1951 showed that there were 16,000 children unable to gain admission to any school; in 1954 there were 9,244. Obviously we shall have to continue expanding until these children too are at school. Various means of expediting their accommodation have been considered, and already we have the plateau schools providing for some 7,000 children who would otherwise not be at school. The suggestion that there should be parallel schools with reduced curricula has not met with approval, primarily because it would be unfair to reduce standards for

66,000 children in order to provide accommodation for 7,000. The remedy, as I see it, lies in further building expansion.

I understand that the members of the Natal Indian Teachers' Society have created a Trust Fund, to which teachers contribute by regular monthly payments, in order to have money available for the building of more schools. This is a most praiseworthy effort and further proof, if any were needed, of the teachers' idealism and altruism, especially when I remember how hard they have tried to convince me that they are underpaid and overworked.

The indications are that before many years have passed we shall be able to accommodate all children seeking admission, save in the most thickly populated areas where suitable sites are extremely difficult to obtain.

It is easy to find much to cavil at—it is equally easy, though perhaps not so likely to produce headlines, to find much to be grateful for, much encouragement and much to inspire faith in the future. I am therefore all the more pleased to learn that the vision of the Phoenix Settlement Trust extends beyond what has already been achieved. Today we have this primary school

built to accommodate some 276 children. The Administration has already contributed £4,000 towards the building costs and £340 towards the purchase of desks. A further grant of £1,000 towards the cost of septic sewerage is now under consideration.

In the future the Trust envisages the establishment of a high school with boarding facilities and eventually a vast cultural and educational centre providing primary, secondary, technical and university training.

I wish you, all of you, the joy of achieving your aim and of living up to the ideals of that great apostle of simple living and lofty thought who founded this Settlement.

I trust that the children who attend this school will receive inspiration by learning to honour the memory of Kasturba Gandhi from generation to generation. To your leader, Mr. Manilal Gandhi, who is devoting his life to the Settlement, I extend my best wishes for the success of his enterprise. With the prayer that all those who pass through these portals will strive to live up to the highest ideals of citizenship and of service to their fellows, I declare this the Kasturba Gandhi Government-Aided Indian School officially open.

MR. MANILAL GANDHI'S SPEECH

Mr. Manilal Gandhi delivered the following speech on the occasion of the opening of Kasturba Gandhi Government-Aided Indian School, by the Administrator, Mr. D. G. Shepherson, on Saturday, June 26:

TODAY is a great day in the history of the Phoenix Settlement. It was established fifty years ago by my father with very lofty ideals based on the principles preached by two of the World's great philosophers—Tolstoy and Ruskin—one a Russian and the other an Englishman. Both were true Christians because they did not only preach Christianity but lived up to the principles of Christianity. Both believed in simple living and high thinking. They believed in the brotherhood of man and the fatherhood of God and were nearer to God than many professing Christians. That is why my father was so fascinated with the lives they lived and the gospel they preached. One of the characteristics of my father was that he immediately put into practice what he believed in before preaching it to the world. And so when he read the lives of Tolstoy and Ruskin he was so profoundly impressed that he decided within twenty-four hours to change the whole

mode of his life and from an aristocrat that he was he became a saint by renouncing all the material wealth that he possessed, for the good of humanity and dedicated his all to that. Up to that moment he was still supporting his dear relations in India and giving us, his wife and children, all the best things of material life. But from that very moment his thoughts on life changed and he realised that there was no difference between one human being and another and that his love should go not only to his near and dear ones but to all humanity without any distinction and hence the first thing for him to do was to lead a life of renunciation. He began preaching it by becoming detached from all worldly things. He found the essence of what was preached in Christianity in one single verse of the Hindu scriptures—the Vedas—the translation of which is:

"In the world, in all that is, there dwells the Lord, rejoice then, yet with renunciation, and covet not what is not thine."

It was with these lofty ideals that he founded the Phoenix Settlement, by getting together those who readily fell in with his views, to lead the life of renunciation, to till the land by hand

labour to earn their bread and to dedicate the remainder of the time to public service. The children of the Settlers and those who were entrusted to him by parents who admired his lofty ideals were all brought up in that atmosphere. When my father left South Africa for India most of the Settlers and the children left with him. Before leaving South Africa my father made a trust of this place for the benefit of his people in South Africa and today it stands for those who cherish his ideals. The legacy he left to his children is his way of life, not other worldly possessions. We possess nothing. We have not a penny in the bank we can call ours. We may draw from the funds that we get, for our maintenance, as long as we truthfully and faithfully serve this Institution. We may not board anything. That is our life here. All the pomp you may perceive here today and the respect you will be served with, including the flowers and the token gift, I am shortly to make on behalf of the Settlement, to our honoured guest, belong not to us but to the public, to whom we are greatly indebted.

One of the terms of the Phoenix Settlement Trust reads:

"The Trust may found a public library and school, subject to rules made by the Trustees and built from donations given by the public. These shall be named after my deceased wife, Kasturba."

This clause was inserted after the death of my mother which took place when both my father and mother were kept in prison in India for fighting for the Independence of that great country.

Today, on the fiftieth anniversary of this Institution, we are thankful to God Almighty that by the very generous help of our Transvaal brethren in particular, and others in general, and by the kindness of the Provincial Administration is giving a grant on a pound to pound basis, and the very kind and helpful advice and assistance of the Department of Education we have been able to fulfil the desire of Mahatma Gandhi.

I should state here that more significance is attached to this memorial, which His Hon. the Administrator has so kindly opened, than a memorial to my mother. If it were only that it would have been sheer audacity on my part to put the Administrator to all the trouble and inconvenience to come out so far to the wilderness. As I have already stated, my father had renounced all worldly attachments and made the Universe his own, so we could not claim him as our father, he was

the father of the Indian Nation and both my father and mother are today revered as such. This memorial is therefore not to my mother but to one who is revered as such by all the Indian people.

Hence the question arose in my mind as to how the opening of this memorial could be performed worthily. I felt that it would be appropriate only if it were performed by some great personality to South Africa and my eyes fell on His Hon. the Administrator, Mr. D. G. Shepstone.

Not only because he is the Administrator but because there was a close link between him through his noble father and my father, who were friends and colleagues, being in the same profession. Not only that but because our present Administrator himself possessed the same nobility as we have all witnessed in our dealings with his Honour in regard to our affairs. It is not an exaggeration to say that we have yet to meet a more kind, generous hearted and God fearing Administrator than Mr. D. G. Shepstone. In saying this I am sure I am echoing the sentiments of all our brethren. So I was inspired to request Mr. D. G. Shepstone to perform the opening of this memorial school, not as the Administrator of Natal but as Mr. Shepstone. Had he not held the post he holds today I would still have humbly requested him to do this great honour to us.

His Honour is one of the oldest associates of Mahatma Gandhi in South Africa, and, I would like to mention here yet another name connected with my father and that is of Mr. William Campbell of the Natal Estates Ltd. He too was connected with my father through his late father Sir Marshall Campbell. I mention Mr. Campbell's name here because it has been through his kindness and generosity and that of his Company, the Natal Estates Ltd., that the ground on which this function is being held was levelled up as a playground for our school children. The story of how it was done is a very pleasant one.

I was at my wits end as to how I could get the ground levelled. I called for estimates and the figure came to £500, which I could ill afford to spend. It just dawned on me to ask the Natal Estates if they could do the job as cheaply as possible. Two or three days later as I returned from my early morning walk I was surprised and shocked to find a bulldozer working full swing on the ground. My heart was beating and I said to myself how can these people do the job without telling me how much it was going to cost? However before I could

make further enquiries the job was beautifully completed in two days and when I went to thank the management over the phone for the promptness with which it was done and yet wondering what the bill was going to be, I almost lost my breath when I was told that the Natal Estates were happy to inform me that the job had been done free of charge for which I had to thank Mr. William Campbell. I am sure I am voicing the sentiments of my brethren when I say how deeply

grateful we are for this generous gesture on the part of Mr. William Campbell and the Natal Estates Ltd.

Speaking on behalf of myself and on behalf of the Settlement it gives us intense pleasure to express to your Honour our deepest sense of gratitude for having so very generously responded to our humble invitation sacrificing your most valuable time and health. May God bless you with health and a long and happy life.

MESSAGES

THE following are a few of the many messages received on the occasion of the Golden Jubilee of the Phoenix Settlement and the opening of Kasturba Gandhi Government Aided Indian School by the Administrator Mr. D. G. Shepstone, on Saturday, June 26:

Prof. Albert Einstein

(Princeton University)

"Wherever a moral genius like Gandhi has left his mark there grows a blessed and liberating work. For Gandhi, unlike most politicians, did not achieve results through exploitation of human weaknesses or even through organised force but through his convincing and irresistible example. It is very gratifying to see his son continue his noble work in his spirit and, like him, quietly serving. In this way one serves his own people and, beyond that, humanity with deeds seldom recorded in history books. May this work flourish and prosper."

Dr. Rajendra Prasad

(President of India)

"I have great pleasure in congratulating the Indian community in the Transvaal on the successful fruition of their efforts. I understand that the school would supply a long felt want in the region and provide Indian children of the surrounding districts with all educational facilities. On this occasion our thoughts spontaneously turn to the difficult struggles and the humiliating experiences through which Gandhi and Kasturba had to go at the threshold of their career in South Africa. It is a matter of gratification, therefore, that the school should receive the support of the local Administrator and the sympathy of the Department of Education. I have no doubt that the school, which has been started under the good auspices of Mr. D. G. Shepstone, will prosper, be the centre of Indian culture, and prove to be a worthy memorial to Mahatma Gandhi and Kasturba."

The Hon. B. G. Kher

(High Commissioner for India in U.K.)

"I do hope, in course of time Kasturba Gandhi Government Aided Indian School will develop into a big educational centre spreading the message which India has to give to the world and which was personified in the lives of Gandhi and Kasturba."

"It is very good of Mr. Shepstone to have agreed to perform the opening ceremony of the memorial building. I feel grateful to him for having agreed to do so."

"The more I think, the more I believe that what Gandhi taught us about truth, non-violence, the disadvantages of mechanization, the need for handicrafts and village industries, in short, the way of life which is described as the Constructive programme, which was also Gandhi's definition of Swaraj or Home Rule, will be conducive to the greatest happiness of the largest of people all the world over. If your school contributes even a little towards this end, I am sure, we will have raised a more suitable memorial to Gandhi and Kasturba than marble statues or temples can make."

Dr. John Haynes Holmes

(Ardent Admirer of Mahatma Gandhi in America and Author of "Sis Gandhi")

"Congratulations on dedication of school in memory of your mother's sacred memory."

Dr. Homer A. Jack

(Author of "Truth and Wisdom of Gandhi")

Fifty years ago Mahatma Gandhi established this Settlement as a place of experimentation in living and learning. Much has occurred in the eventful half-century to make one wonder whether man will ever learn to live—or to survive. It is fitting, nonetheless, that today a new chapter in this experimentation is written in the dedication of this school. It is especially

fitting that it be dedicated in the name of Kasturba, a helpmate to Mahatma Gandhi for 62 years.

"May the ideas and ideals for which the Gandhis lived be inculcated in the students who will attend this institution. Out of this school may there arise a leader of the new Africa who, using the techniques of Satyagraha forged in Natal fifty years ago, will again show the world how evil can be overcome by love. From Chicago, Illinois, United States of America, our hearts will be with yours as this school is dedicated."

Archdeacon Haywood Harris (Durban)

"I would like to send you all my congratulations on what has been achieved in the past, and to express my good wishes for the future of the work."

Rev. A. W. Blaxall

"When your illustrious father conceived the idea of establishing a Settlement where wholly devoted people might live, and visitors from various groups of our plural society could come for physical and mental rest, and particularly to gain spiritual vision and strength, he was truly inspired. In the brief span of his own stay in South Africa he was not privileged to see Phoenix develop as he has visualised; his task lay in wider fields as contemporary history records. But the seed he sowed has not died, and now half a century later, we with you are able to thank God for his life and leadership, endeavouring to carry on the task where he left it.

"South Africa, and indeed all the nations of the earth, have yet far to go before we realise the implications of our common humanity by united service to the Lord of all life whose name is Love. We need Phoenix today as its Founder dreamed it would be. We need more and more such settlements where a few people, wholly committed, may create constructive centres in which men and women of various tongues and traditions may find peace and time to wait on Him who alone can lead us into real life. As chairman of the S. A. Fellowship of Reconciliation, I assure you of our constant prayers at all times."

Dr. And Mrs. Edgar H. Brookes

Apologising for his inability to attend the function, Dr. Edgar H. Brookes writes: "You can well understand that we should like to have been with you as personal friends on this historic occasion, and we should also very

much have liked to pay tribute to your mother who is being so rightly commemorated on this occasion. All that we can do in the circumstances is to send you our heartiest good wishes, which we do herewith."

Mr. S. R. Naidoo

(Pietermaritzburg)

"This is an historic occasion and Phoenix will long be remembered as a sacred place to which it will be a duty of all Indians to pay their homage—a place with which is associated the name of Mahatma Gandhi. We wish the celebration success."

Mr. M. A. MOTALA (Durban)

Mr. M. A. Motala, well-known merchant of Durban, writes:—

"In view of my close association with your late parents over a period of many years, I feel greatly honoured and privileged to be asked to send my best wishes and congratulations to you personally and to your family and the Trustees of the Phoenix Settlement on the completion of yet another of your undertakings for the educational and social uplift of our people."

To commemorate a historical occasion such as this, I am happy to make a donation of twenty-five guineas (£25 5s.) and suggest that the Trustees consider the purchase of suitable books for the school library which is to be inaugurated in due course. With best wishes."

On behalf of himself and his co-Trustees, Mr. Manilal Gandhi wishes to express his deep sense of gratitude to Motala for his most generous gesture.

Sir Paul Dukes, K.B.E.

Sir Paul Dukes, who had recently given interesting lectures on Yoga in Durban, sent good wishes on the attainment of the Golden Jubilee of the Phoenix Settlement and congratulations on the building of the school in memory of Kasturba Gandhi.

Dr. S. Cooppan

"I send my felicitations on this memorable occasion. The school is a fitting monument to that illustrious lady, and is a welcome additional aid to our battle against illiteracy. May the occasion of the Golden Jubilee of the Phoenix Settlement be a timely reminder that Gandhiji's creed of non-violence and daring practice of it is the only sane way to the establishment of harmonious

human relationship in our multi-racial society."

Rev. And Mrs. Adendorff

(Methodist Church of South Africa)

"Mr. and Mrs. Adendorff are happy to note the progress made in fulfilment of the noble conception of the late Mahatma Gandhi at Phoenix, and hope that the future of both the Settlement and the school will be attended with much success and blessing."

Mr. Sorabjee Rustomjee

Mr Sorabjee Rustomjee, who was unable to be present at the opening of the Kasturba Gandhi Government-Aided Indian School, as he was in mourning over the recent loss of his beloved brother Mr. Jaibhoy Rustomjee, writes:

"It is singularly appropriate that the school should be opened by a great South African, the Honourable D. G. Shepstone, whose noble work in the cause of Indian education has been enshrined in the hearts of the Indian people. No better person could be associated with the name of that great founder of the Settlement, Mahatma Gandhi. I feel deeply that I should be absent on this great occasion for the affinity between Mahatma Gandhi and the Rustomjee family is such that but for circumstances beyond my control I should have been present."

Phoenix Settlement's Golden Jubilee

(Continued from front page)

Mr. Manilal Gandhi also welcomed vice-Admiral Campbell and Mrs. Campbell and presented Mrs. Campbell with a beautiful basket of flowers.

The Administrator then delivered his speech, which appears elsewhere in this issue, and then walked up to the entrance of the school and declared the school open by opening the curtain. Flowers were showered upon him and the two pictures while this was being done.

Mr. Manilal Gandhi then delivered his speech which appears elsewhere in this issue.

The time was too short as the Administrator had another urgent appointment and so just a few of the many messages were read by one of the Trustees of the Settlement Mr. M. B. Naidoo vice-Principal of the Sastri College and a vote of thanks to the Administrator brought the very happy and interesting proceedings to an end with the singing of the Indian National Anthem, Jana Gana Mana.

Tea and refreshments were then served to all the guests and hampers were given to all the school children.

"I never miss my daily dose of NUGGET"

Experience has proved that the regular DAILY dose of Nugget p-r-o-t-e-c-t-s the life of Shoes. So start today—Use NUGGET every day

It's the daily dose that saves you money!

NUGGET
DARK BROWN
DONKERBRUIN
SHOE POLISH
SCHOENMEERSEL

There's a Nugget Shade for every shoe that's made!

Translation Of Prayers Sung In The Indian Vernacular

At The Opening Of The Kasturba Gandhi Government-Aided Indian School

On June 26 By The Administrator, Mr. D. G. Shepstone

O Thou who art in earth and heaven and in the wide spaces between we worship thy splendour most adorable.

Thou whose Spirit guides us all, lift up our thoughts to that Supreme Wisdom.

O God who art Light,
destroy in us all that is evil,
nourish all that is good,

Thou who art Joy and Goodness,
we worship Thee,

Giver of happiness and all good things,
we worship Thee.

Thou God of grace and yet more grace,
we worship Thee.

O Lord, I do not pray for kingdom, nor for heaven, nor to be re-born. I pray only that all living beings who are suffering in this earth be relieved of their sufferings.

I bow to Thee O Lord whose grace enables the dumb to speak and the lame to climb mountains.

The real pain is not physical pain, nor mental pain, real wealth is not material wealth. To forget God is real pain, to remember Him is real wealth.

O God Almighty Thou alone art mother and father, Thou alone art brother and friend, Thou alone art knowledge, Thou alone art wealth, Thou alone art all.

Lead me, O Lord, from Untruth to Truth, from darkness to light, from death to immortality.

Islamic

I, the sinner, come to Thee for Protection.

God is one. There is none else but He.

He is the Creator of all; none can create Him

O Lord! All my actions are begun in Thy name

Thou art ocean of Mercy, Thou art Kindness; Thou art Creator and Owner of this Universe. I pray to Thee; I seek Thy help;

Thou art Dispenser of Justice. Direct me to the path of righteousness—the path of those who are Thy disciples and have received the blessings of Thy mercy; not the path of those who have sinned against Thee and have gone astray.

Zoroastrian

Oh Lord, show me the path of true righteousness, so that I may ever remain there singing Thy praise. Take me where Thou wilt but let me go forward; bless my life with freshness; let me experience heavenly bliss.

Christian

Our Father (which art in Heaven, Hallowed be Thy name, Thy Kingdom come. Thy will be done in earth, as it is in Heaven. Give us this day our daily bread, and forgive us our trespasses as we forgive those that trespass against us, and lead us not into temptation, but deliver us from evil, for Thine is the Kingdom and the Power, and the Glory, for ever. Amen.

(One Minute's Silence.)

Indian Version Of Lead Kindly Light

Sung by Miss Sarojlal Desai

English song by Miss Zubeida Barmain

Lead, kindly light, amid the encircling gloom.

Lead Thou me on!

The night is dark and I am far from home,

Lead Thou me on.

Keep Thou my feet, I do not ask to see

The distant scene; one step enough for me.

I was not ever thus, nor prayed that Thou
Should'st lead me on;

I loved to choose and see my path, but now

Lead Thou me on.

I loved the garish day and spite of fears,

Pride ruled my will, remember not past years,

So long Thy power hath blessed me, sure it still
Will lead me on,

O'er moor and fen, o'er crag and torrent till

The night is gone

And with the morn, those angel faces smile,

Which I have loved long since and lost awhile.

Amen.

OUR THANKS

THANKS to all those who had directly or indirectly helped in making the great occasion of the Golden Jubilee and the opening of the Kasturba Gandhi Government-Aided Indian School the success that it was should have been expressed at last Saturday's meeting but it was not possible to do so as the programme had to be curtailed owing to His Honour the Administrator having had another pressing engagement. We therefore now take the opportunity to do so through these columns.

We have firstly to thank His Honour the Administrator for having sacrificed a great deal of his precious time to grace the memorable occasion with his presence and kindly performed the official opening of the School.

We are thankful to all the Europeans and the many Indian friends who had graced the function with their presence and thus bore testimony to their great regard for Mahatma Gandhi and their kind affection towards us.

We are deeply thankful to all those friends who so kindly remembered us by sending wearages of good wishes and blessings which will always be a source of great encouragement and hope to us.

We are thankful to Mr. N. V. Mehta of Universal Printing Works, Mr. V. J. Thacker of Messrs. T. P. Davshi, Mr. Ramchand of Messrs. Bombay Bazar for their kind help in many ways.

We are thankful to Mr. Manojlal Jethalji of Jethalal Mathai House for kindly preparing the tea and very tasty sweetmeats.

We are thankful to Messrs. Ram Bros. the florists, for sup-

plying all the flowers and decorating the place and the platform for the special occasion.

Our special and deep thanks are due to Mr. Dookie Ramlaris of our own district and his brothers who most be credited with all the outdoor decorations and arch work. Mr. Dookie had been working most energetically day and night and his assistance was most valuable.

We are thankful to the Principal of the school Mr. V. Narayan and the teachers for decorating the school building, and also the school children, who joyfully and willingly helped in every way.

We are thankful to the Architect Mr. Cornelius for preparing the plan and rendering useful help and to the chief builder Mr. Natchker and his assistants Mr. Mr. Peter and Mr. M. Gorender all of our own district. They can well take pride in their work and also the African labourers, without whose hard work where would we have been.

We have to thank the staff of 'Indian Opinion' for quietly working day and night to bring out the Golden Jubilee Number and doing other printing in connection with the function.

We are thankful to Miss L. Scott of the Iwanda Seminary for kindly lending us benches and to Messrs. Nyhill for kindly supplying the chairs and crockery for the occasion.

We are thankful to Miss Sarojlal Desai for singing during the prayer by special request the Indian rendering of "Lead Kindly Light" Mahatma Gandhi's most favourite hymn, and to Miss Zubeida Barmain, grand daughter of the late Mr. A. I. and Mrs. Rajen for singing it in English and to Mr. P. J. Chambers for kindly playing the piano by special request.

We thank Mr. Ramnath of the Versham Box Factory for supplying us with the necessary lumber for the platform.

SEEDAT BROS.

LIFE INSURANCE CONSULTANTS PRINCIPAL INDIAN REPRESENTATIVES OF
THE PROVIDENT ASSURANCE CORPORATION OF AFRICA LIMITED.

HEAD OFFICE: 65 PRESIDENT STREET, JOHANNESBURG.

We have pleasure in informing our clients and friends that we are
appointed the Chief Indian Representatives of the Provident
Assurance Corporation of Africa Limited.

The Corporation Transacts All Classes Of Insurance Including
LIFE, FIRE; MARINE, MOTOR CAR, BURGLARY, ETC.

- (1) Life Policies are world wide and free from Restriction as to travel, residence
and occupation.
- (2) Life and Endowment Rates are Standard without any Asiatic Loading.
- (3) To protect your Estate at Death, be wise and buy an Estate Duties Protection
Policy at Lowest Cost.

Office: 4, Hoosen's Building, 116 Queen Street, Durban.

Telephone: Office 21773, Residence 22679.

FOR RUBBER STAMPS AND PRINTING

CONTACT STANDARD PRINTING PRESS

GENERAL PRINTERS AND RUBBER STAMP MAKERS

73 BEATRICE STREET DURBAN

PHONE 24169

DHIRUBHAI P. NAIK

Travel, Insurance & General Agent

Book with us for your travelling by Air, Sea or Land either to India
or to any part of the world.

All types of Insurance—Life, Fire, Burglary, Riot, Storm, Accident,
Plate Glass, etc.

Consult Us Free of Charge For Your Income Tax, Personal Tax,
Willing Of Your Books, Trade Licenses, Revenue Clearance Certificate,
Passports And Immigration History.

Representatives: National Mutual Life Assn. Of Australasia,
Yorkshire Insurance Co. Ltd.

Telephone: 33-9033. 29a Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

Phone
Day 24169

Phone
Night 833459

L. RAJKOOMAR (PTY.) LTD.

14, CROSS STREET, DURBAN.

Funeral Directors and Manufacturers of all classes of
Coffins and Wreaths

Contractors to the INTERNATIONAL FUNERAL
INSURANCE COMPANY, LIMITED.

Reg. Office: 39 CROSS STREET, DURBAN

Country Orders for Coffins and Wreaths
accepted by phone and despatched by rail
at the shortest notice.

INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Bombay, June 30.

THE Mahatma Gandhi Memorial Trust Fund proposes to intensify its activities on four fronts—anti-leprosy work, propagation of the Bhoodan (land gift) movement, medical relief for labour and the spread of the principle often emphasised by Gandhiji that all religions are equal.

The Committee has also drawn up schemes to spread and perpetuate the memory of the Mahatma. A sum of Rs. 1 crore is proposed to be spent on the construction of four national museums and memorial columns in places with which Gandhiji was associated. The four museums will be located at Rajghat at New Delhi and the Gandhi Ashrams at Wardha, Sabarmati and Madurai in the South. These museums will be equipped with up-to-date libraries of literature on Gandhiji and his philosophy. They will also contain albums of photos and pictures taken during Gandhiji's lifetime and depicting his multifarious activities.

In view of the keen interest Gandhiji took in anti-leprosy work, the Trust Committee has decided to constitute a Rs. one crore fund to take this work on a wider scale. So far its activities were limited to helping leprosy colonies, but now the committee will focus its attention on measures for the eradication and control of leprosy, particularly in rural areas. Facilities for training and research work will be provided at the training centres and the award of research scholarships. Two such training centres have already been opened at Wardha and Dabhapur in Madhya Pradesh.

The committee's programme to provide better medical facilities to labour includes construction of two hospitals, one at Calcutta and the other at Bombay. Negotiations for opening a hospital for jute labour at Calcutta are almost complete while those for a hospital to Bombay for textile labour are under way.

The committee has set apart a sum of over Rs. 13 lakhs for carrying Bhoodan propaganda and for helping in the distribution of land donations received. Last year the committee spent over Rs. 9 lakhs over this work.

The Trust is also keen to popularise the Japanese method of rice cultivation and proposes to set up demonstration centres

to train cultivators in this method. A sum of Rs. 9 lakhs has been set apart for this work.

Books containing extracts from all religions will be brought out by the committee to preach equality of all religions. Five lakhs of rupees will be spent on the publication of these books.

Other important allotments made by the committee include a sum of Rs. 10 lakhs for the Gujarat Vidyapith, an equal amount for helping old, invalid and needy social workers with a record of at least 15 years standing, a sum of Rs. 15 lakhs for a college in East Africa to teach and spread Gandhian philosophy.

Indian political circles were not surprised at the dismissal of Faizul Haq Cabinet in East Pakistan. Mr. Haq and his United Front routed the Muslim League in the last election on programme of having friendly relations with India and the repudiation of the military alliance with Pakistan. This would not suit the Muslim League clique now ruling at the centre and trouble was expected for Mr. Haq and his new cabinet. With the abolition of democracy in East Pakistan, where 56 per cent of the total population of Pakistan reside, political circles expect further anti-Indian moves on the part of Pakistan and further deterioration in relations between the two countries.

After years of patient negotiations India's attitude has stiffened in regard to the three main problems between India and Pakistan viz. Kashmir, evacuee property and canal waters. In regard to Kashmir, India has already made it on par with any other State in India, by extending the Indian Constitution to the State. The Government of India has also taken unilateral step of taking over evacuee property and distributing the same to the refugees. These steps have brought a spate of protests from Pakistan. But the Government of India is not ready to wait indefinitely allowing the negotiations to drag on without an end. In regard to canal waters India has accepted the World Bank's award just to bring this dispute to an end, although it contains provisions which seem to India to be quite unfair. Now India cannot wait

any longer as the Bhakra Canal is now ready. The canal, the longest in the world, is 108 miles long. It was constructed one year ahead of the schedule. It is estimated that the canal will irrigate about 1.1 million acres of land in Punjab, Rajasthan and Pepru and will transform the pattern of agriculture in the area. Additional irrigation facilities are expected to increase the agriculture yield of the area by Rs. 100 crores per annum. The Prime Minister is expected to release the waters from the Sulej river to the canal for irrigation some time in the first week of July, where there will be more water in the Punjab rivers. The Government of India has decided that the Bhakra canal work will not be delayed whatever Pakistan might do about the dispute.

At present the Soal talks on World Bank's award are going on in Washington. The World Bank had confined the talks to engineers and other technical men. But now Pakistan has undertaken to inject politics in this dispute and has sent Sir

Mahomed Zafrulla Khan, the Foreign Minister of Pakistan to Washington to re-open the issue. India is strongly against making this dispute political.

Mahatma Gandhi Memorial Fund

We wish to thank an anonymous donor for the donation of £2-2-0 towards the Mahatma Gandhi Memorial fund.

Citricura ANTISEPTIC OINTMENT

A cut, scratch or a dirt on Citicura—quick! This soothing antiseptic Ointment is excellent for chafing, heat rash, scalds, frost bite, rough hands and tired, aching feet. Citicura Ointment should be used as every day. It **PROTECTS from GERMS** and **PROMOTES HEALING**.

That's exactly what I did, Mother...

If, whenever there is the risk of infection, you use the antiseptic which your doctor uses and recommends, then you cannot go far wrong. In fact, as in all matters important to your health, it is advisable to let your doctor's experience be your guide.

DETTOL
REGD.

Baskitt & Colman (Africa) Ltd., P.O. Box 1097, Cape Town.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No 233 Wessels House, Second Floor, 17 Commissioner Street, Fordsburg, Johannesburg.

MY GANDHI

By DR. JOHN HAYNES HOLMES

Price 12/6 including postage

This book is written by one of Mahatma Gandhi's first most intimate friends in America and life long supporters of the great principles for which he stood and laid down his life.

To be had from.

'INDIAN OPINION,'
P. Bag, Phoenix, Natal

BOOKS FOR SALE

Just Arrived From India

A Gandhi Anthology

—By V. G. Desai 2d

Which Way Lies Hope

—By R. B. Gregg 2/-

Why Prohibition

—By Kumarappa 1/-

Gandhi And Marx

—By K. G. Mestrewala 2/2

Satyagraha In S.A.

—By M. K. Gandhi 15/-

A Nation Builder At Work

By Pyarelal 1/6

Haspoo's Letters To Ashram Sisters

—By Kaka Kandelkar 2/6

The Wit And Wisdom Of Gandhi

—By Homer A. Jack 22/-

Obtainable from:

'INDIAN OPINION,'
P. Bag, Phoenix, Natal.

BOOKS FOR SALE

GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature) 5 0

PILOBIMAGE FOR PEACE—Pyarelal 12 6

TO STUDENTS—M. K. Gandhi 6 0

GANDHIAN ETHICS—Deenoo Gopal Ray 2 0

BAPU—Marty F. Barr 4 0

COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi 25 0

FAMOUS PARSIS 7 6

SEVEN MONTHS WITH GANDHI—Krisnadass 12 6

STORY OF THE BIBLE—S. K. George 6 0

A RIGHTEOUS STRUGGLE—Mahadev Desai 2 8

THE POLITICAL PHILOSOPHY OF MAHATMA

GANDHI—Gopinath Desai 17 9

GANDHI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers 9 0

NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR

Vol. I.—M. K. Gandhi 15 0

NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR

Vol. II.—M. K. Gandhi 14 0

THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai 6 0

FROM YERAVDA MANDIR—M. K. Gandhi 1 0

MAHADEV DESAI'S EARLY LIFE

—By Natchari D. Parikh 2 8

DEHUMANIZATION IN MODERN SOCIETY

—Rene Fainp-Miller 1 0

Obtainable from:

'INDIAN OPINION,'

P. Bag, Phoenix, Natal.

..and SUNBEAM

is so economical too!

House-proud wives who strive to keep their homes bright and cheerful-looking, use Sunbeam... it gives that pleasing shine to floors and furniture!

And so economical too, a little Sunbeam spreads easily over a large area to shine for days on end.

Sunbeam makes work easy... saves time and money.

FOR BRIGHTER FLOORS
AND LIGHTER WORK

Always ask for

SUNBEAM
POLISH

Shines...
and shines
and shines

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion'
Phoenix, Natal.

BOOKS FOR SALE

UPANISHADS FOR THE LAY READER

—C. Rajagopalachari 6 0

VEDANTA THE BASIC CULTURE OF INDIA

—C. Rajagopalachari 5 6

BHAGAVAD GITA—Abridged and explained

by C. Rajagopalachari 4 0

INTERNATIONAL SHORT STORIES

—The best from 23 countries 17 6

Obtainable from:

INDIAN OPINION,

P. Bag, Phoenix, Natal.

BOOKS FOR SALE

Key to Health—Gandhiji 1 6

Diet and Diet Reform—Gandhiji 3 0

Cleanings—Mira 1 6

Selections from Gandhi—N. Bose 10 0

Public Finance and Our Poverty—Gandhiji 3 0

Hindu Dharma—Gandhiji 8 0

Bhodesan Yajna 2 0

Sardar Vallabhbhai Patel (Vol. I)—N. D. Parekh 15 0

The Diary of Mahadev Desai—V. G. Desai 12 0

Obtainable from:

C/O INDIAN OPINION,
P. Bag, Phoenix, Natal.

M. J. PATEL

INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General
Commission Agents

10 Peking Road, Kowloon, HONG KONG.

**Special attention is paid
to indent orders**

Write To Us For Further Particulars.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?

Have you provided for your dependants?

Prepare for the future

Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—

The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has
best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760.
JOHANNESBURG.

Phones: } Business 33-0711
              } Residence 33-5961

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING

—CO. LTD.—

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants

—&—

Direct Importers.

**47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.**

Cable & Tel. Add.: "HARGOVAN",

Phone 29368

P. HARGOVAN & CO.

(PTY.) LTD.

**WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.**

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue

DURBAN.

Phone 53.

Telegrams "SOLANKI."

P.O. Box 208.

Solanki & Co. Ltd.

Merchant & Direct Importers

**Extensive range always carried in
the following:**

Silks, Drapery, Toilets, Per-
fumes, Curios, Fashion Goods
and Jewellery, Wide Range of
Indian, Persian and Chinese
Carpets.

Stockists of well-known branded
Watches.

"COPPERBELT PIONEER STORE

**Where Quality and Service
are Paramount.**

Luanshya,

Northern Rhodesia.

SHINGADIA BROTHERS

WHOLESALE AND RETAIL MERCHANTS

Drapery, Outfitting, Fancy Goods,
Curios Etc. Etc.

P.O. Box 111. UMTALI, S. Rhodesia.

Tel: "Prem silk" or "Shingadia." Phone: 2523.

PREMIER WHOLESALE

(Members of the Masbanaad Wholesalers Association)

Everything for the African Trade. Prints, Khaki,
Calicos, Blankets, Shoes & Fancy Goods.

P.O. Box 319. Phone: 2523/Extn 1.

UMTALI, S. Rhodesia

RHOD-INDIA LIMITED

Exporters, Importers & Manufacturers Representatives

Piece Goods, Hosiery, Jute Goods.

Enquiries Solicited. Prompt Attention.

"Aryan Mahal" 6th Floor,

Plot 43, "C" Road,

Churchgate Reclamation,

Cables "Indorhod."

BOMBAY, INDIA.

Phones: 29121/3 (Switchboard)
24179 (Manager)

Cables & Tel. Addn
"PROSPERITY" (All Branches)
(Established 1927)

P.O. Box 2197

Premier Produce Co. (Pty) Ltd.

General Wholesale Merchants
EXPORTERS AND IMPORTERS

Buyers and large Stockists of all kinds of Indian and European Groceries, Provisions, Soaps, Oils, Grains, Beans, Pens, Kaffircorn, Malt, Maize, Maize Products, Wheat, Wheaton Products, Crockery, Hardware and also Coal of all types.

All enquiries for Export and Import
to the Head-Office.

Head-Office: "PREMIER HOUSE"
364 Pine Street, Durban.

also at

JOHANNESBURG

Phones: 34-3554/5
P.O. Box 100, Fordsburg,
82, Crown Road,
Fordsburg, Johannesburg.

BENONI

Benoni Coal Site
Phone 54-1813,
Rangeview Coal Sites—54-2205
P.O. Box 392, Benoni.

—ATTRACTIVE— SAREE MATERIALS

Self Striped) Georgette Crepes 45"
Green, White, Pink, Sky, Lemon
4/11 yd.

Self Check Fancy Voiles with Black
Designs 45" 4/11 yd.

Fancy USA Floral Voiles 38" 4/11 yd.

Two Tone and Rainbow Georgettes 45"
All Shades 4/11 yd.

Floral Benbergs 45" Red, Gold,
Green and Blue Designs 4/6 yd.

Bordered Georgette 45"
All Shades 3/11 yd.

Coloured Georgettes 45"
All Shades 3/11 yd.

Spotted Georgettes 45" Latest 4/6 yd.

Embossed Georgettes 45"
Basket Design 6/11 yd.

Georgette Jari Work Sarees
24-10-0 each

Georgette Sarees Cotton Embroidery
23/15/0 each

Beazes and Tinsel Jari Borders
Big Range In Stock

BLOUSES

Chinese Embroidered Satins and
Georgette Blooses and Latest
Shoppers 8/11 each.

CHAMPALS!

Plastic Fancy Tops with Heel
Size 3, 4, 5 18/6 pair
Also Leather 3/6 & 19/6 pair

Write For Samples

JAYBEE SILK HOUSE

39 MARKET STREET, JOHANNESBURG.

Proprietors:

C. L. Patel, D. K. Patel
V. D. Patel, H. J. Patel
E. C. Patel

The Star Clothing Factory

Wholesale Merchants

CLOTHING MANUFACTURERS

P.O. Box 237. Phone 514.
Jameson Road, Livingstone,
NORTHERN RHODESIA.

Our S.A. Representatives:

H. L. Hompes & Co.,
(Pty.) Ltd.

Durban, P.O. Box 1301.
Johannesburg, P.O. Box 3480.
Capetown, P.O. Box 824.

NEW TYPEWRITERS

POPULAR MAKES

Remington, Smith-Corona, Olivetti,
Hermes, R. C. Allen.

PORTABLE & STANDARD MODELS
AVAILABLE AT:

NATIONAL OFFICE SUPPLIES
(PTY. LTD.)

(Directors: N. V. MEHTA, J. P. GOKOOL, K. V. MEHTA)

LEGAL & COMMERCIAL STATIONERS
OFFICE EQUIPMENT SPECIALISTS

76 Victoria Street, Durban.

PHONES 22622
63535

P. O. BOX 1327
Tel. Add. NOSLIMITED.

For Quality Printing Consult:—

UNIVERSAL PRINTING WORKS

Commercial Printers & Calendar Specialists
9 Bond Street, Durban, Phone 25295.

પુસ્તક પર મુ—અંક ૨૫
તા. ૨ જુલાઈ, ૧૯૫૬.
કુલ નકલ પેની ૬.
૨૨ શુક્રવારે બહાર પડે છે

ઇન્ડિઅન

ઓપિનિઅન

મદદતમા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

ફીનીક્સ સંસ્થાનો સુવર્ણ મહોત્સવ.

કરતુરખા ગાંધી ગવર્નમેન્ટ એડેડ ઇન્ડિઅન સ્કૂલનું એડમીનીસ્ટ્રેટરના હાથથી ઉદ્ઘાટન

મી. એમ. એ. મોહાલા
(કરતુરખા)

કરતુરખા જાણીતા વેપારી મી. એમ. એ. મોહાલાએ શ્રી મણીલાલ ગાંધી પર શ્રીનીકસના સુવર્ણ મહોત્સવ અને કરતુરખા સ્કૂલના ઉદ્ઘાટન પ્રસંગે લખેલો કાવ્ય:

“તમારા મરુમ માતપિતા મહેતા આરા લણ વર્ષના નટકના મનના કારણે, કેળવણી અને આત્મિક ઉન્નતિના કાર્યમાં મહેતા વધુ પ્રગતિને માટે તમને તમજ તમારા કુટુંબીજનોને અને શ્રીનીકસ સંસ્થાના દરદીઓને અભિનંદન અને શુભેચ્છાઓ પાઠવતાં મને પશોજ આનંદ થાય છે અને તેને હું એક શ્લોકો સમજું છું. આવા મદદન પ્રસંગની સાદગીરી નથી થયેલી ગાંધીની એટ મોહાલાને મને પશો આનંદ થાય છે અને દરદીઓને આવી નમ્ર સુચના છે કે એ રકમનો ઉપયોગ નિશાળને અને ચલાવે પ્રતિકાસપત્રે માટે લાયક પુસ્તકો ખરીદવામાં કરવા માં આવે.”

[શ્રી. મણીલાલ ગાંધી પોતાની વતી તેમજ પોતાના કુટુંબીજનો, વતી તેમજ શ્રીનીકસ સંસ્થાના દરદીઓ વતી મી. મોહાલાની આ મુદર મેળાને માટે તેમને કારીક આભાર પ્રાપ્ત છે.]

ફીનીક્સ સંસ્થા તેના પચાસ વર્ષના ઇતિહાસમાં એવી મુદર રીતે સચ્ચાઈથી નહેતી જેવી સનીવાર જુન તા. ૨૧મીના નાટકના એડમીનીસ્ટ્રેટર મી. ડી. જી. રોક્ષ્ટનના હાથથી કરતુરખા ગાંધી ગવર્નમેન્ટ એડેડ ઇન્ડિઅન સ્કૂલનાં મહેતા, ઉદ્ઘાટન વખતે સચ્ચાઈથી હતી. પ્રતિકુળ સંભોગને લીધે તેના બચવચાપો સંસ્થાના ઇતિહાસમાં તેના આ મદદન પ્રસંગની ઉજવણી કરવાની બાબતમાં મદદ દતા. પરંતુ ઉજવણી એક મહિનામાં અચાનક કામ ચાલવા માંડ્યું તેમાં પોતાના આગ્રહીના સમારક તરીકે બંધાએલી કરતુરખા ગાંધી ગવર્નમેન્ટ એડેડ ઇન્ડિઅન સ્કૂલનું ઉદ્ઘાટન કરવાનાં સંસ્થાના મેનેજીંગ ટ્રસ્ટી શ્રી. મણીલાલ ગાંધીના નમ્ર આમંત્રણને નામદાર એડમીનીસ્ટ્રેટર રિચાર્ડ કરવાની ઉદારતા કાબજવાથી તેને ઉરોજન થયું. એડમીનીસ્ટ્રેટર મે. સંસ્થામાં બેઠક રીતે સત્કાર આપે જ પણ શકે એટલે તેમને સત્કાર સારમાં સારી રીતે કરવાની સધળી તર્કમારીએ થાલી આમ આ મદદન પ્રસંગની ઉજવણી નિમિત્ત થઈ અને કોઈક અત્યંતિક હાથથી અવેગે કામ થવા લાગ્યું. હજાર હજાર કામ કરી રહી હતી અને કામ કરનારાઓ તેના કળીયાર દતા. એ બધું કરી રીતે થયું એ હજુ પણ એક અમતકારણ રહ્યો છે. ઘણાંત શ્રીનીકસ સંસ્થાના સુવર્ણ મહેતા પ્રકાશનથી થઈ તેની સાથે સાથે જ, રસ્તાઓફર સમારકામ થવા લાગ્યું. રસ્તા જેવી ખરાબ હાલતમાં દતા એ તેને અનુભવ લેનારાઓ સારો પુરાવો આપી શકે છે. રસ્તાના સમારકામની સાથે સાથે બીજી પણ હાપરીયો થવા લાગી. કેમ જાણે હજારે પોતાના સરળતા તત્વો કામે લગાડી દીધેલાં નહિ હોય, પ્રાંતિક રસ્તાઓ ગતિવિનિયંત્રણ આપીને, ઉજવણી વધુ ચાર અઢવાડિયાઓથી જે જોરજોરથી કામ કરી રહેલા જોવામાં આવ્યા દતા તેના અગ્રેજ દરદી જોવામાં આવ્યા છે. નાટક એરેટસ પછી કહેવાની જ વાત ન જોતા હોય તેમ જુરતજ મેનરેડપરથી સંસ્થામાં જવાનો ખાનગી રસ્તો મુધારવામાં ઉદારતાથી મદદ કરવા તેઓએ માણસે.ને.મોહાલી આપ્યાં અને ઉરેલે દિવસે તે પ્રાંતિક રસ્તા બનાવનારાઓ જાને એટલા ઉત્સાહમાં આવી ગયા કે એક નિશાળ સુધી રસ્તાને હેલો હાથ મારી જવા અને ખરેખર છે કે નહિ એ જોવા આવી ગયા. ડીસ્ટ્રીક્ટમાં વસતા બીચો આપી જમવા થવા પતાકાએ, વડે સચ્ચાઈવામાં ઉત્સાહભરે અને કમાતો બાધવામાં મદદ કરવા લાગી ગયા. સચળું કામ પ્રેમ બાવથી મદદતમા ગાંધીજી હજી એ સુખજન થવા લાગ્યું. તેમને આત્મા અમરી વચ્ચે દતા અને તેમના અને પુ. કરતુરખાના આશિર્વાદ અને હજારની સદાવતાયી એ સચળું કામ મુદર રીતે સરળ થયું.

આ શીવાળાની નુકમાં સુકી જાણ થઈ છે જ્યારે કુલો બાગેજ અગે છે અને મહે તે પશ્યોન મોંઘાં હોય છે. તેમ છતાં કુલ વાળાઓ દગલાબંધ કુલો લાવ્યા અને આપ્યાં રથાળે સુસોમિત બનાવી દીધું. નિશાળનું વિશાળ મકાન નિશાળના પ્રીન્સીપલ અને રિફરેન્સે થયી મહેનત સર્વ નિશાળના વિદ્યાર્થીઓ ને કામે લગાડી મુદર રીતે સચ્ચાઈથી હતું.

નિશાળમાં દાખલ થવાના અમજાવને વીસ રીટ હોય અને રજ રીટ પહેલાં પાઠથી બંધ રાખવામાં આવ્યો દતા. પાઠની પાળ પારની એક બાજુએ મદદતમા અધીજ અને બીજી બાજુએ પુ. કરતુરખાની મોટી છતી પુષ્પો વડે સચ્ચાઈથી સુકવામાં આવી હતી. બારીની પાળ ઉપર સંસ્થાના પચાસ વર્ષના ચિન્હ તરીકે પચાસ રીપકના મોડીમાં મુકવામાં આવ્યા દતા.

વેપારીઓને માટે વર્ષની આખરી હોલ રોકે લેવાનો વખત દતા અને સનીવારને દિવસ દતા જ્યારે બપોરે એક વ મે દુકાને, બધ કરવાની દે.ય. એટલે એવા દિવસે બરી વાને લે.કાની મોટી હાલરી થશે કે કેમ એ શકા રહેતી હતી. તેમ છતાં સહીસલામતી દાખલ પંદરેસો માણસોની સચવક રાખવામાં આવી હતી. દોઢ વાગ્યા સુધી તે હજુ લેડો જુલજન જોવામાં આવ્યા દતા. પરંતુ ત્યારથી એક કલાકમાં રોળાબંધ આવ્યા લાગ્યા અને મહતરી વિનાની કારો આરખા લાગી અને હજાર ઉપર લેડો થઈ ગયા. એ ઉપરાંત ૨૦૦ ઉપર નિશાળનાં ઉદાર.ઓ દતા.

આવી મોટી સંખ્યાને માટે બંધ જમ્યા લકપાર નહેતી તેથી સજા ખુશાં મેદાનમાં ચલાવી હતી. દિવસ ઉગ્યો સારથી દંડી દવા જોરથી કુકાઈ રહી હતી અને બધો સચ્ચાઈ મેદાન મેદાન કરી રહી હતી. હજાર લાજ રાખે એવી સો પ્રાર્થના કરી રવા દતા. બપોરના ૧૨ વાગ્યા પાક દવા બંધ થઈ અને શીવાળાના દંડ દિવસને બદલે અર જનાળાનો અરમ દિવસ થઈ ગયો.

એડમીનીસ્ટ્રેટરનું આડી વાગ્યે આગેમન થયું. શ્રી મણીલાલ ગાંધીએ તેમને સત્કાર કર્યો, તેમની સાથે એજ સચારે ડરખામ આલેજ બોટીશ નોડકળના સર લેનપતિ વાહસ ઈંગ્લીશ જે. એમ. આર. ડેપુટેસ અને તેમનાં પતિન દતા. નિશાળનાં ૨૮૦ ઉદાર.ઓ એડમીનીસ્ટ્રેટરને સત્કાર કરવા રસ્તાની બન્ને બાજુએ (અનુસંધાન પાને ૨૧૫ મે)

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

રુકવાર તા. ૨ જુલૈ ૧૯૫૪.

હોદ્દા હાઈ કમીશનરની ઓફીસ

સુનીયનમાં હોદ્દા હાઈ કમીશનરની ઓફીસ હવે બધું થઈ ગયું છે. હાઈ કમીશનરને એવી જાણ આવે તેવાથી કહી શકાય છે કે સરકારે હોદ્દા હાઈ અને સુનીયન બન્નેને પોસ્ટ ઓફીસમાં મોકલ્યા છે. આને વધુમાં હોદ્દા સરકારે પોતાના પ્રતિનિધિ હાઈ આફીની રિપ્રિઝન્ટી નીચી રીતે વાંકું મારી શકતી હતી. આ સિવાય સુનીયનમાં વસતા હોદ્દા કમીશનરની પદ જાણતી હતી એ સરખાવે હવે બધું બદલાયું છે. આજે એ તો સુનીયન સરકારની દયાપર નખવા જેવું થયું. આખી રિપ્રિઝન્ટી હાઈ કમીશનરને પાછા ખાસથી લીધા પછી હાઈ કમીશનરની ઓફીસ માત્ર નાખરી એ બુલ્ક બેઠું હતું. સુનીયન સરકારે આજ નથી તેમ કહેવા લાગ્યા નહિ ઉલ્ટેથી એ તેની અસમતસાધ જ ગણાય. હાઈ કમીશનરને પાછા મોકલાવી શીધા પછી ઓફીસ ખસ કરી આજના જવાનું ને હોદ્દા કમીશનરની ઓફીસ અહિં રાખવી એ સુનીયન સરકારના કરતાં આપણા લોકોનું વધારે હિત. હવે સુનીયન સરકારના કહેવાથી એ ઓફીસ બંધ કરવી ગોરબ કે રવમાનસરેલું લાગતું નથી.

સુનીયન સરકાર તરફથી ઇંગ્લેન્ડ સુધી રહેલાં અપમાનને સામનો કરવાને હોદ્દાને ટ્રાઈબીયલ અસરકારક માર્ગ નથી મળી શકતો એ ખરેખર શોચનીય છે. વેપારપરના અંધને પછ પરી રીતે નામનાજ છે. પરંતુ આ બાબતમાં વધારે વાંકું તો આ દેશમાં આપણા લોકોનેજ છે. આ

જાણીએ કેમકેમની પુરી બાબત છે. હોદ્દા વખતના પ્રતિનિધિ મુકેલા હોવા છતાં હોદ્દાની રીકનિંગમાં હોદ્દાને માત્ર અડધા જોવામાં આવે છે અને તેમાં કાળી પાતળ પાતળ જેવુંજે તોડવી થાય છે. એ મહા કષ્ટથી અને કેવી રીતે આવે છે એ વેપારીઓના પુત્રને કાંઈ નથી. અને મહા પાતળ તરવાળા જેવા છે જેવાથી સિફ્ટ થાય છે કે ખરીદનાશયે આ પાતળ દેવદાસની બાબત છે. એ તેમના અવ્યવસ્થિત હોવા તો હોદ્દાની અવગણના નથી. માલના ગદિદકાન કન. નેમ કન ને વેપારીઓ એ નામ મનાવના બધા શાખ મેમક એ માત્ર હોદ્દાની પગાર નથી આવતો. વેપારીઓના અત્ર સ્વાસ્થીયા એક ને બીજા અંદરે, જેવા કે, મીંગા, પોર અને પુર આકાંક્ષાના પટ્ટોપર પ્રથમ મોઢે છે અને એ બંદરોપરથી ને દક્ષિણ આફ્રીકા એકલવામાં આવે છે. આખું પોર્તેગલ એ એવા ખરેખર કરતા હોદ્દાને તો હોદ્દા સરકાર આપણને મદદ નહિ કરતી હોવાનો આપણે વાંકું કાઢી શકતા નથી. આ દેશમાં જે આપણે આપણા ન્યાયી હોદ્દાને માટે લડવા માગતા હોદ્દાને તો આપણે આપણી જાતને, હોદ્દાની સરકારને, સુનીયન સરકારને અને રીતે વધારા રહેતું પડશે. બોલ આપણે ચિન્તા કરું જગી સકર નું નથી અને એ આપણે જરા પાતળ બોલ આપણ તરફ ન હોદ્દાને તો આપણાપર પડી રહેલી તકલીફમાં આપણે બહારની મદદની આગા પછી રાખવી નહિ જોઈએ તેમ તેવી મદદને સાધક પછી નહિ ગણાઈએ

હોદ્દા હાઈ કમીશનરની ઓફીસ બંધ

સુનીયનમાં હોદ્દા આતેના હાઈ કમીશનરની ઓફીસમાંથી નીચેના અપર બહાર પાડવામાં આવ્યા છે: દક્ષિણ આફ્રીકાની સરકારે સુનીયન માથી હોદ્દા પ્રતિનિધિને પાછા એવી લેવામાં આવે એવી જગ્યા દર્શાવેલી હોઈ હોદ્દા સરકારે હવે એવું દર્શાવેલું છે કે એ ઓફીસ તા. ૧ જુલૈ ૧૯૫૪થી બંધ કરવી. સુનીયન માં હોદ્દા પ્રતિનિધિની નીચલુંક સોથી પ્રથમ ૧૯૨૭માં થઈ હતી જ્યારે તેમના હોદ્દા સરકારના એજન્ટ

તરીકે લેવાતા હતા. ૧૯૫૧માં તે હાઈકમીશનર તરીકે ઓળખાવા લાગ્યા હોવા છતાં હાઈકમીશનરને ૧૯૪૬ના મે માં નાટકમાં અમુક એકએકરે લતાઓ સિવાયના બીજા લતાઓમાં પ્રોપર્ટી મેળવવાનો અને એકસુપેસનનો હોદ્દાએનો દક્ષીનવા મેનારે એવીપાટીક લેન્ડ ટેન્ડર એન્ડ ઇન્ડિયન રેજિમેન્ટેશન બીજને સુનીયન સરકારે બહાવી આપી ત્યારે મસલત માટે હોદ્દા પાછા મોકલાવી લેવામાં આવ્યા હતા. આ કાવો મુલતવી

રાખવાની હોદ્દા સરકારની મામળી જતાં પસાર કરી દેવામાં આવ્યો હતો. સુનીયનની સર્વોચ્ચ સત્તાને આજ આખા સિવાય બંને સરકારો વચ્ચે મસલતથી સમજુતીપર આવવાનો વચતો માર્ગ લેવાની હોદ્દાની સૂચનાને સુનીયન સરકારે અવગણી હતી. દક્ષિણ આફ્રીકામાં વસતા હોદ્દાના વાતીઓ સામેની ગજુમેન્ટની નીતી ને સુનીયન સરકાર અવધા રીકા ઉપર થવા ચકાતી રહી હતી તેની આ કાવદથી અવધી થઈ હતી. ૧૯૨૬ માં કમ્પાઉન્ડ એજીમેન્ટ થયું ત્યારે આપવામાં આવેલી આગેઓને તેથી સંતોષ થઈ ગયો હતો. બીજા જ્યારે પાસોમેન્ટમાં અમમ રાખક કરવામાં આવ્યું ત્યારે હોદ્દા સરકારે સુનીયન સાથેના વેપારના કરારનો અત લાવવાની નોટીસ આપી હતી એવી તેને જરૂરી ગણાય તેવા ને જેવી તેને જરૂરી ગણાય તેવા ને સામાયિક લેવાને છૂટું રહી ગયું.

બીજા જ્યારે પાસોમેન્ટમાંથી થટાર થઈ ગયું ત્યારે હોદ્દા સરકારને કમ્પાઉન્ડ કે હાઈ કમીશનરનો સુનીયનમાં વસવાટ આજુ રાખવાથી કમીશનરની અધી સરતો નથી. જતાં તેણે એવી આશા રાખી હતી કે અવિધ્યમાં કમ્પાઉન્ડ થઈને સ્થિતિ મુશ્કેલી અને એ આશાથી હાઈ કમીશનરની ઓફીસ એક નીચલાં દરજ્જાના અમલદારોમાં આજુ રાખી હતી. હવે જ્યારે સુનીયન સરકારે કેટલોક વર્ષથી ટકી રહેતા એટલે સંબંધ પડ્યો તોડી નાખવા માગે છે ત્યારે હોદ્દા સરકારને ખાતે કમીશનરની રચો નથી. આથી અપેક્ષા તેણે સુનીયનમાં પોતાની ઓફીસ છુટાઈ તા. ૧ જુલૈ થી બંધ કરવાનું નક્કી કર્યું છે. અવિધ્યમાં બંને સરકારો વચ્ચેનો બબદાર થત ને પરબારે હોદ્દા માથે અથવા લંડન કે જેવી તેને જરૂરી ગણાય તેવા ને સામાયિક લેવાને છૂટું રહી ગયું.

કેમ્પુરબા ગાંધી ગવર્નમેન્ટ એટેડ ઇન્ડિયન

રુકલનું ઉદ્ધાટન

નારાયણ એડમીનીસ્ટ્રેટરનું સાપાત્ર

શંનીવર જુન તા. ૨૬મીના રીનીકસ સરખાના સુવર્ણ મહોત્સવના એલિટાસિક પ્રસંગે કેમ્પુરબા ગાંધી ગવર્નમેન્ટ એટેડ ઇન્ડિયન રુકલનું સત્તાવાર રીતે ઉદ્ધાટન કરતા નાટક ના નામદાર એડમીનીસ્ટ્રેટર મી. ડી. જી. રોપસ્ટને નીચે પ્રમાણે બાપણ કહ્યું હતું:

જગ્યા દર્શાવેલી છે જેમ કે સાત્તા ડોનેલ અને સર કુર્મો રેડી રુકલ.

આજે હોદ્દાના સોથી મહાન નવુજ મહાત્મા ગાંધીનાં પતિનું નામ ધારણ કરતી યાજાનું ઉદ્ધાટન કરવાનું આમંત્રણ આપાયું છે.

આજે આ સંજામાં મહાત્મા ગાંધી ના વ્યક્તિત્વ ઉપર બોલવાની મારે જરૂર નથી.

જમતની રમસુખીપર તેણે બબ-વેલા મહાન ભાવથી સૌ કોઈ વિલિત હોઈ એ વિશે કંઈ વધુ કહેવાની મારે જરૂર રહેતી નથી. તેઓ દરબનમાં થયું વર્ષ સુધી વધીજાતનો બંધો કરતા હતા અને મોટી વયના લોકોને તેઓની સખતા, સર્વાનિશ અને તેઓ ના ઉચ્ચ જ્ઞાતીનું સમરણ હોય જ.

નાટકના હોદ્દાઓમાં તેમના પ્રત્યે 'પૂન્ય ભાવ હોય એ સ્વાભાવિક છે, અસ કરી જ્યારે આપણી વચ્ચે તેમની મણીજ નજીકનો સંબંધ ધરાવતા તેમના પ્રુજ થી, મણીપ્રાસ માધી છે, કે જેમની મહેનત અને ઉત્સાહ બરી દેરવણીને આ યાજા થણે અમે આભારી છે.

તેમનો ઉત્સાહ એટલો વધે છે કે થોડા વર્ષ ઉપર જ્યારે સમયની મણીજ એક હતી ત્યારે પોતાનું વર ખાલી કરી તે યાજાના ઉપરેબને માટે આપી દેવા પોતે તઈપાર હતા. પરંતુ જેમ તેમ કરી પા. ૨૦૦૦ ખરચે રિચારી-રાખ્ય તેવા એ કલા-રમે તેમણે ઉભા કરી દીધા.

નાટકમાં હોદ્દા મા પાસોની એક પ્રથમનીય ખાસીયત એ છે કે પોતાનાં ઉપકારોને માટે તેઓ બહુવચની તક મેળવવાને બહુજા ઉત્સુક હોય છે. નિશાએ બાધવામાં પોતાનો શબ્દો વગર કંઈકેય દુરતેજ આપી દેવા માટે હોદ્દા કોમની કું બહુવાર પ્રથમ કરી સુખો છું. કું સારી રીતે જાણું છું કે તેઓ બહુવાર અન ઉપરાત પછી આવે છે. જુદી જુદી કોમોને પોતાની જાત મહેનતથી પોતે બાધેલી યાજાએને પોતાના ધર્મ સુચક, સમાજ સુચક કે ઉદારતાથી જન આપનારનું નામ આપવાની જગ્યા થાય એ સ્વાભાવિક જ છે. સુચવેલાં નામો વધારે પડતાં લાંબા ન હોય અથવા દુષાત નામોનાં જેવાં જ ન હોય તા સુધી મેળવણી ખાતું નથી બંધાવેલી યાજાઓના માર્ગિકા એ સુચવેલાં નામો પ્રુધાથી રિચકારી લે છે. આથીજ કેટલીક યાજાઓ આપ સુવક સમા, થી નિષ્ણ, તામેવંત સીદ રિગેર નામેથી ઓળખાય છે.

બીજાએજે વળી હોદ્દા આ દેશમાં પોતાના પ્રતિનિધિઓને માન આપવા તેઓનાં નામો આપવાની

એ રીતે કાલની આ કાળાને પામે શેપાયે હતો.

ચાળા બધા નદાના પાયા પર સર યહ હતી. ૧૯૦૭માં જાને જ્યાં ડાખખાનું મકાન છે ત્યાં મહાત્મા ગાંધીજી તરફથી તે સર કરવામાં આવી હતી. મહાત્મા ગાંધીજી જાતે તેમાં કીખવતા હતા અને તેમના સો થી પહેલાં વિદ્યાર્થીઓમાં તેમના પુત્ર મન્દીરાસ ગાંધી અને દેસાઈ બાઈએ હતા. એ વખતે આજના જેવા શિક્ષણનો કાર્યક્રમ નહોતો, ધણે વખત ઓલોગીક તાલીમ અને વ્યવહારિક કાર્યમાં આપવામાં આવતો હતો.

આ નવી ચાળાનું મકાન બાંધવાને હાલે ૪૦૦૦ને કાળે હાસવાવના દોહીએ તરફથી ૧૯૪૪માં કરગુરખાના અવધાન ખાતે તેમના સ્મારકરૂપે કરવામાં આવ્યો હતો. અહીં બાંધવામાં આવનાર કાળાને કરગુરખાનું નામ આપવામાં આવે એવી મહાત્મા ગાંધીજીની ઇચ્છા હતી. આ નવી બંધાયેલી ચાળાથી ગાંધીજી એ શીનીકસ સંસ્થાના ચાલી એ વખતે પોતે સેવેલાં સ્થળોમાંનું એક સિદ્ધ થયું છે. આ ચાળાનું ૧૯૦૪માં સ્થપાયેલી શીનીકસ સંસ્થાની પચાસ આ વાર્ષિકાસય વખતે ઉદ્ઘાટન થાય એ યજ્ઞન ઉચિત છે. તેના કરતાં વધારે સારો મહોત્સવ હું કહી નથી શકતો.

શીનીકસ સંસ્થાની બહાર આપણા માતા શેડાકનેજ મહાત્મા ગાંધીજીના પતિના અંગત સમાધાનમાં આવવાનો નામ મળ્યો હતો. પરંતુ પોતાના અનિવિરત પતિના પોતે જેવા વસાહત આથી હતાં અને જ્યાં જ્યાં તેઓ તેમની સાથે જતાં ત્યાં મળી સારી ડાખ પાડતાં હતાં એ આપણે સૌ કેટ જાણીએ છીએ.

આ તેમના નામની ચાળા દોહીએ ની કળવણીમાં મતી પ્રગટિતો એક વધુ પુરાવો છે. તેમાં કેટલી મોટી મગતા થયેલી છે એ જુનાજાનાં શેડાક વર્ષ ઉપરજ નજર ફેરવવાથી જોઈ શકાયે. ૧૯૪૪માં ૪૫,૦૦૦ દીલી છે. હરાએ નિરાળામાં હતા, ૧૯૫૩માં ૧૧,૫૦૦ થયાં હતાં.

બીજા બાજુએ ૧૯૫૧માં લેવામાં આવેલા વસ્તીપત્રકપરથી જોવામાં આવે છે કે ૧૧,૦૦૦ છે. હરાએને માટે નિરાળાની કસ સમગ્ર નહેતી. ૧૯૫૪માં ૬૨૪૪ માટે નિરાળાની સમગ્ર નહેતી. આ છે. હરાએને માટે પુરતી નિરાળા. ન થાય ત્યાં સુધી રેખીતી રીતે આપણે મહેનત કરેજ છુટો છે. તેઓને માટેની સમગ્રને વેગ આપતા અનેક માર્ગો વિચારાય રહ્યા છે. અને અત્યારથીજ ૭૦૦૦ છે. હરાએને માટે એકલું રહેતો રક્ષણમાં આવી રહી છે કે જેના

વિના એ છે. હરાએ નિરાળા વિનાનાં યદ્ય પડત. એવી સુચના યદ્ય હતી કે શિક્ષણ કમને ઘટાડી એકસરખી ચાળાએ કરવી. આ સુચના સિદ્ધારવા આ આવી નથી તેનું સુખ્ય કારણ એ છે કે ૭૦૦૦ છે. હરાએને માટે સમગ્રે પુરતી પાડવાને ખાતર ૧૧૦૦૦ જે ધોરણ ઘટાડવું મેરવાળથી જાણીએ છે. મારા જોવામાં એક જ મકાન આવે છે અને તે એ કે વધુ નિરાળા બાંધવી.

નાટક પ્રતિબંધન દીપ્ત સેત્તાપટ્ટી એ એક દરદ દ-ડ ઉપર કહે છે એથી હું વોફ છું એ દ-ડમાં શિક્ષણ દર મહિને નીવડી રહેતો આવે છે કે જેથી વધુ નિરાળા બાંધવા ને માટે નાણાં પુરાં પાડી શકાય. આ પગલું વધુ પ્રગતિપાત્ર છે અને શિક્ષકોના આદર્શવાદો એક વધુ પુરાવો છે. ખાસ કરી જ્યારે હું યાદ કરું છું કે તેઓએ એટલા પગાર મળતો હોવાનું અને તેઓની પાસેથી વધારે પડતું કામ લેવાનું હોવાનું અને હાસવાવો કેટલો પ્રગત કરેલો છે.

જમણા છે કે શેડાક વર્ષમાંજ આપણે સમગ્રા છે. હરાએને નિરાળા માં સમગ્ર કરવાની સમગ્ર કરી ચકીયુ સિવાય કે ધણીજ વસ્તીવાળા બાગેમાં જ્યાં બાંધક સ્થળે મેળવમાં મળ્યાં છુટો થય પડે.

હરિયાદો કરવી મળી સરેથી દોષ છે. જે છે તેને માટે આભારી થયું અને અવિખ્યપર વિશ્વાસ ઉત્પન્ન કરવો પણ એટલોજ સરેથી છે પરંતુ તેમાં એટલી જાહેરાત મળતી નથી આથી અને જાણીને વધારે આનંદ થાય છે કે શીનીકસ સંસ્થામાં જે સિદ્ધ થયું છે તે કરતા વધુ સિદ્ધ કરવાની પ્રિદ રાખી રહી છે. આને આપણી પાસે આ પ્રાથમિક કાળા છે. જેમાં ૨૭૯ છે. હરાએની સમગ્ર છે. સરકારે તેના બાંધણી ખાતે ૫૪ ૪૦૦૦ આપેલા છે અને કેટલા માટે ૫૪, ૪૪૦ આપેલા છે. સેડીકેટના અનુદાનમાં ખર્ચ રહે ખાતે ૫૪, ૧૦૦૦ આપવાનું વિચારાય રહ્યું છે.

અવિખ્યપર દરેકની જગ્યા બોડીંગની સમગ્રથી હાથ રકુસ બાંધવાની છે અને અતે એક વિશાળ કેળવણી અને સંસ્કૃતિનું કેન્દ્ર સ્થાપવાની છે કે જ્યાં પ્રાથમિક, માધ્યમિક અને ઓલોગીક અને યુનીવર્સિટીની તાલીમ આપી શકાયે. હું કહેવું છું કે તમારી આ અભિલાષા સિદ્ધ થાયે અને જેઓએ આ સંસ્થા સ્થાપેલી છે તે સાફ જીવન અને ઉચ્ચ વિચારના મદન ઉપાસકનાં આદર્શોની મિલિને આનંદ માન કરે.

હું આજ રાત્રી છું કે આ નિરાળા માં શિક્ષણ લેનાર છે. હરાએ કરગુરખા

ગાંધીના સ્મરણને માન આપતાં શ્રીમી તેમણી શેડાકને લેશે. શ્રી. મળીલામ ગાંધી જે આ સંસ્થાને પોતાનું જીવન અર્પી રહ્યા છે, તેમને તેમનાં કાર્યમાં સહજના છુટું છું. આ મકાનથી પ્રતિબંધન રકુથને હું સચાવાર રીતે પસાર થનારા સૌ હાથ નામરીકવના

અને પોતાના જીવનમાંથી એવાનાં સર્વોચ્ચ આદર્શોનું પાલન કરવાને પ્રયત્ન કરશે એવી પ્રાર્થનાથી આ કરગુરખા ગાંધી. મર્વનમેન્ટ એકેડ પ્રતિબંધન રકુથને હું સચાવાર રીતે પસાર થનારા સૌ હાથ નામરીકવના

શીનીકસ સંસ્થાનો સુવર્ણ મહોત્સવ

(પહેલાં પાનાનું અનુસંધાન)

શિક્ષકોની કેમરેંજ નીચે હારમાં ઉભા ગયા હતા. એડમીનીસ્ટ્રેટરને નિરાળાના મકાનમાં યદ્ય પાદાર ખાસ માયડો બનાવવામાં આવ્યો. હતા તે પર બધ જવામાં આવ્યા. જ્યાં અમેરીકાના વ.ઇ.સ કેન્સર મી. કાર્મસન અને સ્વામી નિલવાનંદ તેમજ એડમીનીસ્ટ્રેટર ઉપરાંત વાલ્સ એડમીરલ કેમ્પબેલ અને તેના પતિન બેઈ હતાં.

સમાની સરખાન સરખાના બાળક અને બાલિકાઓ તરફથી પ્રાર્થનાથી યદ્ય.

ત્યાર બાદ શ્રી મળીલામ ગાંધીએ નામદર એડમીનીસ્ટ્રેટરને આવકાર આપનારાં બોડા જાહેરા કર્યા અને તેમને ગુરુપદાર પહેરાવ્યો. ન.ફરરજ તબીબતના કારણે મીસીસ શેડાકને દાખર વધી શક્યા નહોતા તે જરૂર એટ હોઈએ અને ક્રમર તેમને તુરત સાઈ કરી કે એવી મુબેરકા દર્શવી.

શ્રી મળીલામ ગાંધીએ વાલ્સ એડમીરલ કેમ્પબેલ અને મીસીસ કેમ્પબેલને પણ સત્કાર કર્યો અને મીસીસ કેમ્પબેલને પુષ્પોની મુદર બારેડ બેડ આપી

ત્યાર બાદ એડમીનીસ્ટ્રેટરે પોતાનું બાપણ કથું જે અન્ય સ્થળે આપણે આપવામાં આવ્યું છે. બાપણ પુરે થયા બાદ તેમને નિરાળાના દરવાજા સુધી લઈ જવામાં આવ્યા જ્યાં તેમને પડેલો બેચો મકાન ખુલ્લું મુકાએક જાહેર કથું. એ કીધા વખતે ઉગરથી તેમના ઉપર તેમજ પૂ ગાંધીજી તથા પૂ. કરગુરખાની છબીઆપર પુષ્પ રહિ થયું.

ત્યાર બાદ શ્રી મળીલામ ગાંધીએ બાપણ કથું જે અન્ય સ્થળે આપવા માં આવ્યું છે

એડમીનીસ્ટ્રેટરને બીજા અમલની શેડાકને કોઈ વખત ધણે હુંકા હને તેથી સંસ્થાના એક દરદી ચાળા કોલેજના વાલ્સ કોન્સિડર મ. એમ. બી નામકે આવેલા અનેક સરેશ.આમાંના શેડાકને વાલ્સ સબ. બ.આ અને એડમીનીસ્ટ્રેટરને આભાર માન્યો અને દોહીના શાકીય જન ગણ મનથી મુદર અને રસીક મેળાવેલા સમાગત થયો

ત્યાર બાદ સમગ્રા મહેમાનોને આ વિશેષ પીરસવામાં આવ્યા હતા અને નિરાળા. છે. હરાએને મકાનમાં પડીકા આપવામાં આવ્યાં હતાં.

જોઈએ છે ઉલટકા

તમારાં સ્પેશન કે સાઈડિંગ
પહેંચતા કરવા માટે
અમે ટનના
પા. ૭ આપીશું

ખાલી બેગો રેલ ટ્રાયથું ભરી પાછી મોકલી આપીશું
વધુ વિગતો માટે લખો:

THE
BULL BRAND
FERTILIZERS LTD.
SARNIA

NATAL.

શ્રીનીકમ સંસ્થાની તરફથી આજનો દિવસ એક મહાન દિવસ છે. આ સંસ્થા બે મહાન તત્ત્વજ્ઞાની ટોલસ્ટોય અને રસ્કીન-એક રશીયન અને એક અંગ્રેજ ઉપદેશજ્ઞા સિદ્ધાંતો પર રચાયેલા ઉચ્ચ આદર્શોથી આરા પિતાથીએ પચાસ વર્ષ ઉપર રચાઈ હતી. એ બન્ને તત્ત્વજ્ઞાનીઓ ખરા પ્રીતી દેતા કારણ તેઓ પ્રીતી ધર્મનો માત્ર ઉપદેશ કરનારા નહોતા પરંતુ પ્રીતી ધર્મના સિદ્ધાંતોનું ખરું ખરૂં જન કરનારા હતા. બન્ને સાદું જીવન અને ઉચ્ચ વિચારમાં માનનારા હતા, માનવ અંધુલ અને હૃદયરુ પિતૃત્વ માનતા હતા. અનેક પ્રીતી ધર્મોના કરતાં તેઓ હૃદયની વધારે નજીક હતા.

આ કારણથી એ બન્નેના જીવનથી અને ને શિક્ષણનો તેઓ ઉપદેશ કરી રહ્યા હતા તેથી મારા પિતાથી યુગ થયા મારા પિતાથીની મોટામાં મોટી ખાસીયત એ હતી કે ને વસ્તુને પોતે સાત માનતા તેનો જગતને ઉપદેશ કરવા પહેલા પોતે જાતે જ પોતાના જીવનમાં ઉતારતા હતા. અને તેથી ટોલસ્ટોય અને રસ્કીનનું જીવન વાચીને તેમને એટલી હદી હાથ પડી મળે કે ચોવીસ કલાકમાં તેમણે પોતાનું આજીવન બદલી નાંખવાનો નિશ્ચય કરી અને એક બાદશાહી જીવન યુગરનાર પોતાની સઘળી આર્થિક સંપત્તિ અને પોતાનું સર્વસ્વ માનવ જિવનને કાળે અર્પણ કરી દે એક ક્ષણમાં સાધુ બની ગયા.

એ ક્ષણ સુધી તેઓ સ્વદેશમાં પોતા ના નજીબા બાઈ ભાંડુઓનું પોષણ કરતા હતા અને પોતાનાં પત્નિ તથા બાળકોને આર્થિક જીવનની સઘળી સારામાં સારી વસ્તુઓ પુરી પાડી રહ્યા હતા. પરંતુ એ ક્ષણથી જીવન વિરેના તેમના વિચારો બદલાઈ ગયા અને માનવી માનવી વચ્ચે કશો તફાવત નથી અને તેઓનો પ્રેમ માત્ર પોતાના નજીક નાં કુટુંબીઓ પ્રત્યે જ નહિ જ્યો એકબીજા પરંતુ કોઈ પણ મહારના એક ભાવ વિના માનવમાત્ર પ્રત્યે જ્યો એકબીજા અને તેથી સૌથી પ્રથમ તેઓ એ ભાગી જીવન યુગરનું એકબીજા પ્રત્યે તેઓને રહ્યું થયું. આથી સઘળી કુલ્યવી વસ્તુઓથી વિરહત થઈ ભાગી જીવન જીવવા લાગ્યા. ને વસ્તુ પ્રીતી ધર્મમાં ઉપદેશમાં આવી રહી હતી તેના કાર તેમને વેદાના એકજ સંત આથી મળી આવ્યો. એ હતો:

પ્રતાપાર્થસમિત્ય સર્વમ પત. કિંચ જગત્કલ્પન જગતઃ તેન ત્વકતેન મુજ્ઞમાઃ આ શ્વઃ કરપરિવહનમ્. (આ જગતમાં ને કંઈ પણ છે તે હૃદયથી વસાયેલું છે; તેને ત્યાજ્યસ્તિ થી ભોમવો; પરંતુ વસ્તુ પર લોભસ્તિ નહિ રાખો.)

આ ઉચ્ચ આદર્શોથી, ભાગી જીવન જીવવાની પોતાના વિચારોને અપનાવવાના અને જાત મહેનતથી ખેતી કરી પોતાનું યુગ્મશન કરવા અને બાળકોને

શ્રી મણીલાલ ગાંધીનું આપણુ

કરતુરનાં માંથી મનમોહન એક પ્રતિબદ્ધ રહ્યો એકાંતીરૂંદર તરફથી ઉદ્ધાતન થયા બાદ શ્રી. મણીલાલ ગાંધીએ નીચે મુજબ આપણુ કહ્યું હતું.

સમય જાહેર સેવા કાર્યમાં અર્પણ કરવા તકવાર હોય તેવા કેટલાક સાથીઓને એકજ કરી તેમણે આ સંસ્થા સ્થાપી. સંસ્થામાં વસનારાઓના સંતાનોને તેમજ મારા પિતાથીના આ ઉચ્ચ આદર્શોની પ્રસન્ના કરનારા ને માખાપોએ પોતાના સંતાનોને તેમના દાસ નીચે કુક્યા હતા તે સમયને આ વાતાવરણમાં ઉછેરવામાં આવ્યા હતા. મારા પિતાથી સ્વદેશ જના દક્ષિણ અફ્રિકાનો દિનારો હોડી ગયા ત્યારે આ સંસ્થાના મધ્ય ખરા નિવાસીઓ અને તેઓનાં સંતાનો તેમની સાથે ચાલ્યા ગયા.

દક્ષિણ આફ્રિકાથી વિદાય થતાં પહેલાં મારા પિતાથી દક્ષિણ આફ્રિકામાં વસતા પોતાના સ્વદેશ અંગ્રીઓના પિતૃને ખાતર આ સંસ્થાનું એક દ્રશ્ય કરી ગયા અને આજે તેમના એ આદર્શોનું સેવન કરનાર.ઓને નાદે આ સંસ્થા પ્રાપ્તી છે.

પોતાનાં સંતાનોને મારે મારા પિતાથી પોતાનાં જીવનમાર્ગનો વારસો મુકી ગયા છે. એ સિવાય કશી કુલ્યવી વસ્તુઓ મુકી ગયા નથી. આજે અમારી પાસે કશું નથી. જેકમાં એક પેની પણ નથી કે ને અમારી કશી શકીએ.

બહારથી મળતાં નાણામાંથી જ્યાં સુધી જ્યાં સમયે મારે જાણીએ અને આ સંસ્થાની વફાદારીથી સેવા કરીએ ત્યાં સુધી અમારા યુગરને મારે જ્યાં જોઈતી રકમ ઉપાડી શકીએ મરંતુ તેમાંથી કશો સંગ્રહ કરી નહિ શકીએ. આ અર્થિનું અમલું જીવન છે. આજે ને કંઈ પણ જાણી તમે નિહાળો અને ને કંઈ પણ ખાનપાન તમારી સમક્ષ રજૂ કરવામાં આવશે અને કુલિનો સમુગાર અને આજના અપણા માનવતા મહેમાનને વાદગીરી દાખલ સંસ્થા તરફથી દમણીજ આપવામાં આવનાર એક વિગેરે સમુજ પલ અમારી માલીકીનું નથી પરંતુ જાહેરનું છે જેના અંગે વાંચી જાણીએ.

શ્રીનીકમ સંસ્થાના દરેકની એક કલમ એ છે કે,

“દરેક જાહેર પ્રજા તરફથી આપવામાં આવેલાં ફાનમાંથી જાહેર પ્રસ્તકાલ્ય અને નિશાળ ખાંધી શકે અને દરેકની ને કંઈ પણ નીવશે કે તે મુજબ તેનું સંચાલન કરવા માં આવે, આવી બાંધવામાં આવેલી સંસ્થાઓને મારી પત્નિ કરતુરનાનું નામ આપવામાં આવે.”

આ કલમ મારા પિતાથી અને માતૃથી હોદ્દાની આઝાદીની લડતને અંગે કેદમાં હતાં અને ત્યાં મારાં

માતૃથીનું અવસાન થયા બાદ દાખલ કરવામાં આવી હતી.

આજે આ સંસ્થાના પચસમા વર્ષોઉત્સવ વખતે અમે હૃદયનો ઉકેલ આભાર માનીએ છીએ કે આસ કરી કાંસજાલના અને સામાન્ય રીતે ખીજ બાઈઓની ઉદાર મદદથી તેમજ અરધો અર્થ નાટક પ્રાંતિક સરકારે આપવા ની કૃપા કરેલી હેતુથી તેમજ કેળવણી ખાતાએ સગાઈ અને મદદ આપવાની ઉદારતા દાખવેલી હોવાથી મહાત્મા માધીની કૃપા અને પાર પાડી શક્યા છીએ,

અર્થિ મારે જાણવું જોઈએ કે આ સમારક નેનું ઉદ્ધાતન કરવાની દમણીજ નામદાર એકાંતીરૂંદરે કૃપા કરેલી છે તેની પાછળ, તે મારાં માતૃથીનું છે, તેના કરતાં વધારે મદત્ત રહેલું છે, જે એટલું જ સાત હોત તો નામ દાર એકાંતીરૂંદરને પોતાનો સમય તેમજ તંદુરસ્તીને ભોગ આપી આદરે દુર જંગલમાં આવવાની તકલીફ નાંખવા એ મારી કૃષ્ણતા જણાય.

કું જણાવી ગયો તેમ મારા પિતાથી એ સઘળી કુલ્યવી વસ્તુઓનો ત્યાજ કરી સૃષ્ટિને પોતાની કરી દીધેલી હતી. એટલે તેઓ અમારાજ પિતા હતા એવો અમારાથી કાવો નહિ કરી શકાય. તેઓ હોદ્દા રાષ્ટ્રપિતા જેવા છે અને મારા પિતાથી તેમજ માતૃથી બન્ને પ્રત્યે આજે એજ રીતે આદર જતાવાય છે. આથી આ સમારક મારાજ માતૃથીનું નથી પરંતુ જ્યોને હોદ્દાઓ માત્ર માતા તરીકે સન્માન કરી રહ્યા છે તેમનું સમારક છે.

આથી આ સમારકનું ઉદ્ધાતન લાયક રીતે કેમ કરવું એ પ્રશ્ન અને મુજબી રહ્યો હતો. અને લાગ્યું કે દક્ષિણ આફ્રિકાનીજ કોઈક મહાન વ્યક્તિના હાથથી તે કરવામાં આવે તેજ ઉચિત ગણાય. અને મારી નજરે નામદાર એકાંતીરૂંદર શ્રી. ડી. ડી. રોસ્ટન ઉપર પડી. તે એટલા માટે નહિ કે તેઓ એકાંતીરૂંદર છે પરંતુ તેમના મહાન પિતાથી જેઓ એક જ લંબાની રૂઝ તેમજ માનવીઓ તરીકે મિત્ર અને સાથી હે.ક તેમની અને મારા પિતાથી વચ્ચે નજીબા માં રહેલી છે. જ્યાં એટલું જ નહિ પરંતુ આપણા હાલના એકાંતીરૂંદરનામાં પણ પોતાના પિતાથીના નેદાસન મુલો રહેલા છે ને આપણે તેમની સાથેના આપણા વ્યવહાર પરથી નિહાળી શક્યા છીએ. શ્રી. ડી. ડી. રોસ્ટનના જેવા ઉદાર દિલના અને હૃદયનો દર શખનાર ખીજ એકાંતીરૂંદર મળવા મુશ્કેલ છે એમ કહેવું હું નથી પારતો કે જરા એ અતિશયોક્તિ બરેલું ગણાય.

આ કહેવામાં મારી ખાતરી છે કે આપણુ સઘળા આદર્શોની લાગણી હું બ્યક્ત કરું છું.

આથી આ સમારકલાગળું ઉદ્ધાતન કરવાનું આમંત્રણ શ્રી. ડી. ડી. રોસ્ટનને આપવા તેઓ નાટકના એકાંતીરૂંદર છે એટલા માટે નહિ પરંતુ શ્રી. રોસ્ટન તરીકે જ આપવા ને પ્રેરણો હતો.

નામદાર એકાંતીરૂંદર દક્ષિણ અફ્રિકામાં મહાત્મા માધીજના એક જુનામાં જુના સાથી ગણાય છે. અને અર્થિ હું મારા પિતાથીના એક ખીજ ‘પણ જુના સાથીનું’ નામ આપવા હચ્છું છું અને તે નાટક એરેટસ લીમીટેડના શ્રી. વીલીયમ કેમ્પબેલ છે. તેઓના સંબંધ પણ મારા પિતાથી સાથે તેમના મરદુમ પિતા સર માર્કેસ કેમ્પબેલ થઈ હતો. અર્થિ શ્રી. કેમ્પબેલનું નામ આપવાનું કારણ એ છે કે આજે ને જમીન પર આ મેળાવડો થઈ રહ્યો છે તેને આ સાળાના બાળકો માટે રમવાના મેદાન તરીકે સપાટ કરી આપવાની મહેરબાની કરનાર જે કોઈ હોય તે ને શ્રી. કેમ્પબેલ અને તેમની કંપની નાટક એરેટસ લીમીટેડ હતાં. એ કવી રીતે બન્યું એ વાત રસીક છે.

આ જમીનને સપાટ કરી રીતે કરવી એ પ્રશ્ન અને મુજબી રહ્યો હતો. તેના અર્થિ અંદાજ કરીવતાં પા. ૫૦૦ નીકળ્યું ને ખરેખરાની મારી તાકાત નહોતી. તેવામાં નાટક એરેટસ બની શકે તેટલા બોળ ખરચે કરી શકે કે કેમ એ તેને મુશ્કેલી અને રહ્યું થયું. એ. દિવસ બાદ મારા નીમમ મુજબ સવારના પહોરમાં ફરીને પાછો ઘેર આવું છું ત્યાં તે રાફેલી છુંવડોકર મમ્મોકાર કામે લાગી અપેક્ષા જોઈ મારા કોરાકોય હોડી ગયા. અને વીચાર આવ્યો કે, “આ લોગો કેવા કે ભાવ ભાવ કરાખ્યા પહેલાં કામ કરવા મંડી પડ્યા અને તેનો અર્થ કેટલો આવશે અને હું બરીય રી રીતે?” પરંતુ ખીજ તપાસ કરવા ને અવકાશ મળે તે પહેલાં એ દિવસ માં જમીન સુદર રીતે સપાટ થઈ મધ અને નાટક એરેટસના વ્યવસ્થાપકો એ એટલી તરાથી આદરું સુદર કામ કરી લાખ્યું તે બદલ તેમનો આભાર માનવા. અર્થિ કેટલો આવશે એ મુશ્કેલી જાતીએ વિચાર કરતો રેસીદાન પર એવો ત્યાં તે સમજાવે મારો આસ લમલમ હોડી ગયો કે, “નાટક એરેટસ ને જણાવતાં મળ્યા આનંદ થાય છે કે તમારી જમીન સપાટ કરવાનું કામ પૂરું થયું છે અને તે મહત્ત કરી આપવામાં આવ્યું છે અને માટે તમારે શ્રી. વીલીયમ કેમ્પબેલનો આભાર માનવાનો છે.”

શ્રી. વીલીયમ કેમ્પબેલ અને નાટક એરેટસ લીમીટેડની તેમની આ ઉદાર મેદા માટે આપણે અત્યંત આ-

ભારી છાત્રોએ એમ કહેવામાં આવી આવી છે કે મારા સપ્તજા દોઢી બાપ ઝોની દુઃખની બધી બધી કહે છે. આ ઉપરાંત મારે અહિં નોંધ લેવી નોંધ છે કે આ સંસ્થા પચાસ વર્ષ સુધી નવી રહી છે તેનો આભાર મારા પિતાશ્રીના આ દેશમાં અનેક અગ્રણી મિત્રો તેમજ દોઢી મિત્રો અને સાથીઓના પ્રેમ ભરી સહકાર અને અકાં-ચાતને જ મળે છે. મારા પોતાનામાં કશું દોષાને દુઃખ હોય કરી શકતો નથી. જે કંઈ પણ હું તે મારા પિતાશ્રીના પ્રતાપે હું અને આ સંસ્થા તેમને પ્રતાપે અને તેમના પ્રત્યેના આ દેશમાં અગ્રણીઓના તેમજ દોઢી બાપ ઝોના મન અને આદરને પ્રતાપે છે. આજે જે મોટા સપ્તજા અને દાનર મળે છે એ તેનો પુરાવો છે જેને

માટે હું તેમના સન્માન હોડા આભારી છું. અંતમાં ધર્મ કામ અને તંદુરસ્તી નો ભોગ આપી નામદાર એકમીનીરહેટરે અમારાં નજ આમંત્રણનો સ્વીકાર કરી અને પધારી આ જુઓને પાવન કરવાની અમારાં પર કૃપા કરી છે તે બદલ મારી પોતાની તેમજ આ સંસ્થાની વતી હું તેમનો ધણે જ હોડા આભારી છું. હવે તેમને દીર્ઘાયુ આપે અને સુખી રાખે.

નાદુરસ્ત તબીબના કારણે ખીસીસ રોસ્ટન અને આવી સહયોગી તેથી અમને આવડત ખેદ થાય છે. અમે આસા રાખીએ છીએ અને પ્રાર્થાએ છીએ કે હવે તેમને તુરંત સાનન કરી દે અને તેમને તંદુરસ્તી બહે.

સંદેશાઓ

શ્રીનીકસ સંસ્થાના સુવર્ણ મહોત્સવ અને નાદાવના એકમીનીરહેટર મી. ડી. જી. રોસ્ટનના હરેતે હરુરખા માંથી મવર્નમેન્ટ એક પ્રિન્સિપલ રૂકન ના ચનીવાર જીવ તા. ૨૬મીના થયેલા ઉદ્ઘાટન પ્રસંગે શુભેચ્છાના મળેલાં અનેક સંદેશાઓમાંના કેટલાક ખાસ લખવા એમ નીચે આપીએ છીએ:

પ્રિન્સિપલ યુનીવર્સિટીના
પ્રેસિડેન્ટ આઇનરેસ્ટાઇન

ત્યાં ત્યાં મહાત્મા માધીજીના જેવા નીતીનીપુણ પોતાની જાપ મુખી મળા છે ત્યાં ત્યાં પવિત્ર અને મુક્તિનું કાર્ય ઉત્તમ થાય છે. હરજી અન્ય રાજદારીઓની જેમ માધીજીએ મનવ નબળાઇને અથવા અવરિયત બળ નો લાભ સર્જી શિક્ષા પ્રદાન કરેલી નથી પરંતુ પોતાના જ્ઞાનો ભરેલા અને અનિવાર્ય દાંખલાવડે જે મેળવેલી છે, તેમના પ્રુથ તેમજ સ્વદેશ, કાર્ય તેમની જ ભાવનાથી અને તેમની જેમ મુક્ત સેવાથી કરી રહ્યા છે એ ધણું સંતોષજનક છે. આ રીતે માણસ પોતાના લોકોની તેમજ માનવજાતીની સેવા કરે છે જેની ઉત્તિદાસમાં બાજે જ નોંધ સરખી પણ લેવાય છે. એ કાર્ય અહિં પાત્રો અને આજાડ થાયો."

હિંદના રાષ્ટ્રપતિ ડૉ. રાજેન્દ્રપ્રસાદ

કસિયાલના - દોઢીઓને તેઓના સમજ થયેલા પ્રવર્તો માટે હું અભિનંદન આપું છું. મારા સમજવા મુજબ આ નિશાળ એ બોમમાં લાંબી ચુલની ખેટ પુરી પાઠનારી નીવડે, અને આસપાસના દીસીદેશના દોઢી બાજોને કેળવણીની સમજા જરૂરીપાત્રો પુરી પાઠનારી થશે. આ પ્રસંગે આપણા વિચારો કેવલી રીને માધીજી અને હરુરખાને દક્ષિણ આફ્રિકામાં

પોતાની દાદીદી દરમીયાન જે કમ્પો અને અપમાને સહેલાં પડ્યાં હતાં તે તરફ જાય છે. આથી આ નિશાળને રચાનિક એકમીનીરહેટરને ડૉ. મજે અને કેળવણી ખાતાની સહાયુક્તી મળે એ ધણું સંતોષ પામવા જેવું છે.

મારી ખાતરી છે કે જે નિશાળ મી. ડી. જી. રોસ્ટનના આદારા હેઠળ માણસ થઇ છે તે આજાડ થશે, દોઢી સંસ્કૃતિનું કેન્દ્ર બનશે અને મહાત્મા માધીજી અને હરુરખાનું એક લામક સ્થાપક બનશે."

યુનાઇટેડ કોંગ્રેસમાં હોંદના
હરુરખાનાર ડૉ. બી. જી. ખેર

હું આજા રાષ્ટ્ર હું કે વખત જતાં હરુરખા માંથી મવર્નમેન્ટ એક પ્રિન્સિપલ રૂકન ડુનીયાને દારે આપવાને. અને માધીજી અને હરુરખા જેવા મર્ત્યપર કતાં એ સંકેતો ફેલાવ નાં મોહું કેળવણીનું કેન્દ્ર બનશે. સ્થાપકનું ઉદ્ઘાટન મી. રોસ્ટને કરવા નું સિવાયું એ તેમની મહેરબાની અણવ. તેને માટે હું આભારની લાગણી અજાડ કરું છું.

વિચાર કરતાં મને વધારે ને વધારે હસવું લાય છે કે માધીજી આપણને સ્વયં, અહિંસા, વંચના ચેરલાઓ, હરતકીયા અને સામલોમને વિષે, હુંકમાં તેમને જીવન માત્ર જેને રચનાત્મક કાર્યક્રમ તરીકે ઓળખાવવા માં આવે છે, અને જે માધીજીની વ્યાખ્યાનું સ્વચાલ્ય છે, તેનું જે શિક્ષણ આપી મળા છે તેમાં જુનીયામાંના મોટા ભાગના મોટાનું સુખ સમાવેલું છે.

તમારી નિશાળ એ તેમાં મોટા સરખેર પણ રાખે આપી શકે તો મારી ખાતરી છે કે આરમનાં પૂતળાં અથવા પથ્થરના મંદીરના કરતા માંથી

જી અને હરુરખાનું વધારે લામક સ્થાપક સ્થાપેલું મણારો."

ડૉ. જોન હેલ્મન્સ હોમ્સ

(અમેરીકામાં માધીજીના મહાન પ્રસંગ અને "મ.ઈ.માધી"ના લેખક)
"તમારા માતૃશ્રીના પવિત્ર સ્મરણથી સ્વયં, એવી નિશાળને માટે અભિનંદન."

ડૉ. હોમર એ. લેક

(અમેરીકાના "વીટ એન્ડ વીકલિસ એફ માધી"ના લેખક અને તેમના પ્રમુખ પ્રસંગક)

"પચાસ વર્ષ પર મહાત્મા માધીજી એ જીવન અને અભ્યાસના પ્રયોગને માટે આ સંસ્થા સ્થાપી હતી. અરમ રોડા દરમીયાન એકું ધણું બની મળું છે કે જેથી માણસને આશ્વ પાપ છે કે તે કદી પણ જીવન જીવડું કે પોતાની હરતી ટકાવી રાખવાનું શીખશે કે કેમ? એ સિધ્ધિમાં આ નિશાળની સ્થાપનાથી એ પ્રયોગમાં આજે એક નવું પ્રકરણ સ્થાપી રહ્યું છે એ ચોખ્ખું જ છે. વળી તેની મહાત્મા માધીજીના ૬૨ વર્ષ સુધીના સાચી હરુરખાના નામથી સ્થાપના થઇ છે એ વિશેષ ચોખ્ખું છે. માધીજી અને તેમના કુટુંબીઓ જે વિચારો અને અદ્વૈતો રોવતા આવેલા છે તે આ સંસ્થામાં અભ્યાસ કરતા વિદ્યાર્થીઓમાં ઉતરે, આ નિશાળમાંથી નૂતન આફ્રિકાના એક એવા નેતા પાડે કે જે પચાસ વર્ષ પૂર્વે પોળપેલા સત્યામદના રાજ વડે અનિષ્ટનો સામનો પ્રેમથી કેવી રીતે કરી. લામક એ ડુનીયાને ફરી શીખવે.

યુનાઇટેડ સ્ટેટસના હસીનાઇમાં આવેલા ઓગોથી આ નિશાળના ઉદ્ઘાટન વખતે અમારા અંતરાત્મા તમારી સાથે હશે."
આર્થરીકન હેલ્મન્સ હેરીસ (હરખન)
"જૂતાળમાં જે સિદ્ધ થયું છે તેને માટે હું અભિનંદન પાડું છું અને અવિખ્યા થનારા કાર્યને માટે શુભેચ્છાઓ પાઠું છું."

રેવરન્ડ એ. કમ્પેયુ. બેકેસેલ
તમારા પ્રતિષ્ઠિત પિતાશ્રીએ ઉપાસી ત્યાં વસી શકે અને જુદા જુદા વર્તના યુગાગ્રાતીઓ સારીરિક અને માનસિક સ્વસ્થતાને માટે ત્યાં આવી શકે અને ખાસ કરી આપ્પાત્મિક જ્ઞાન અને બળ પ્રાપ્ત કરી શકે તેવી સંસ્થા સ્થાપવાને, વીચાર કમો ત્યારે તેમને ખરી પ્રેરણા મળે હતી. દક્ષિણ આફ્રિકામાં તેમના હુંક વસવાટ દરમીયાન તેઓને પોતાની કમ્પનાનું શ્રીનીકસ જેવો સહાયો નહિ મળ્યો હોય એ વખતનો ઉત્તિદાસ કદી આપે છે તેમ તેમનું કાર્યજેન ધણું બહેનું રહેલું હતું. પરંતુ તેમણે શેપેલું બીજ કરી નથી મળું અને આજે જરૂર રોડા માઠ આપણે સો તેમનાં જીવન અને નેતૃત્વને માટે હવે

નો આભાર માનીએ છીએ અને તેમણે અમુક મુકેલું કાર્ય આપણે આજે સ્થાપવાનો પ્રયત્ન કરી રહ્યા છીએ

દક્ષિણ આફ્રિકાને અને હરીકાલમ. પૃથ્વીપરની સમજા પ્રળોનો સરળત દાર, જે પ્રેમનો નામથી ઓળખાય છે, તેવી સંયુક્ત સેવા કરી સમાન માનવતાનું સ્વસ્થ સુમળતા થઇએ તે પહેલાં ધણો પંથ કાપવાનો છે. આજે આપણને તેના સ્થાપકની કમ્પનાના શ્રીનીકસની જરૂર છે-એવી સંસ્થાઓ ની જરૂર છે કે ત્યાં મોટા મોટા સંયુક્ત અકિલમ,વધી રચનાત્મક કાર્ય નાં કેન્દ્રો સ્થાપે જેમાં દરેક ભલીના પુરો અને ઓછો શાતી પ્રાપ્ત કરી શકે અને આપણને ખરા જીવનને માર્ગે દેરનાર એક માત્ર હવેરની ઉપાસના કરી શકીએ. સહાય આ-દીકન જેઓશીપ ઓફ રીક-સીવીલિજેશન ના પ્રમુખ તરીકે હું તમને અમારી સતત પ્રાર્થનાની ખાતરી આપુ છું."

ડૉ. બેકેસેલ જુલેસ

ઉદ્ઘાટન કોપમાં હાજરી નહિ આપી શક્યા બદલ ખેદ કરાવના ડૉ. એડમર જુલેસ કમ્પે હે: "તમે મારી રીને સમજ શકશો કે આ ઐતિહાસિક પ્રસંગે તમારા અમત મીન તરીકે અમે તમારી સાથે હોવા માટે કેટલા ઉત્સુક હોઈએ અને તમારા મતૃશ્રી જેમનું સ્મારક ચોખ્ખ રીતે સ્થાપિત થઇ રહ્યું છે તે પ્રસંગે અમારી અંજલી આપવા ધણું અમે ઉત્સુક હતા પરંતુ પ્રતિજ્ઞા સંજોગોને લીધે અમે તમને શુભેચ્છાઓ ના પાડી શકીએ છીએ જેને માટે હરુરખા કરીએ."

મી. એસ. આર. નાથકુ
(મેરીટસાળગ)

"આ એક ઐતિહાસિક પ્રસંગ છે અને મધ્યાં વર્ષ સુધી શ્રીનીકસ સાથે મહાત્મા માધીજીનું નામ જોડાયેલું હોય સમજા દોઢીઓને માટે એક માણનાં સ્થળ તરીકે વાદ વહી જશે. અમે મહોત્સવને સજ્જતા ધમ્મીએ છીએ."

સર પોલ હમ્ફ્રેસ, કે. બી. ઇ.

સર પોલ હમ્ફ્રેસ જેમણે હુંક સમય પર હરખનમાં જે.જ. ઉપર રસપૂર્ણ વ્યાખ્યાનો કર્યાં હતાં તેમણે શ્રીનીકસ સંસ્થાના સુવર્ણ મહોત્સવ પ્રસંગે શુભેચ્છાઓ પાઠવી હતી અને હરુરખાનાં સ્મરણથી થયેલી નિશાળની સ્થાપના માટે અભિનંદન પાઠવા હતા.

ડૉ. એસ. કુપ્પન

"આ સ્મરણીય પ્રસંગે મારાં વંદન પાઠવું છું. નિશાળ જે પ્રતિષ્ઠિત સજારીને માટે લાયક સ્થાપક છે અને નિરક્ષરતા સામેની આપણી લડતમાં એક વધુ આગકારદાયક ઉમેરો છે શ્રીનીકસ સંસ્થાનો સુવર્ણમહોત્સવ આપણને વખતસરની યાદી આપનારો થઇ પડે કે આ દેશના આપણા

મીઠા પ્રમાણમાં ચાન સમધામાં એક રામ સ્થાપનાને એક માત્ર માર્ગ ગાંધીજી એ ઉપદેશ આપ્યો છે. આ વિચાર બધી પાસાંનો છે."

વેપરના અને બીજીસ એકનડોઈ (૧. આ. ના મેલડીરના અર્થના)

મી. અને નીસસ એકનડોઈ શીનીસ માં મહાત્મા ગાંધી એ સેવેલા ઉચ્ચ આદર્શોની સિદ્ધિમાં સચેલી પ્રગતીની સાનંદ ને. હે એ અને સંસ્થા તેમજ નિશાળનું બિંધન બધું જ સ્વચ્છ અને અને આશિર્વાદ પામે. બીજી આ.સા રાખે છે."

શ્રી મોરારીજી કેરતમજી

મી. સે રાખજી કનમજી જેઓ પોતા ના વહાલા આપ બી. જનમજીના હુંક સમયપર થએલા અવસાનના સોગાના

કારણે કસુરના માંથી મવનમેન્ડ એકેડ પ્રિન્સિપલ રુક્મણી ઉદ્યાદનને પ્રસંગે દાખરી આપી નડોતા શકવા તેઓ સંકેશ પાડવામાં જાયુ છે કે:

"આ નિશાળ નામદાર હી છ. ગ્રેસન્ટન જેવી દરિયા આક્રોશના એક મહાન વ્યક્તિ, જેમણે હોદીઓની ઇલાયતી માટે કરેલું સુંદર કાર્ય દોરી કોમના કુટુંબમાં અંકિત થઈ ગયેલું છે. તેમના મુખારક દાયકાથી અધ રહ્યું છે એ પશુ જ સુંદર છે. સંસ્થાના રમાપક મહાત્મા ગાંધીજીના નામની સાથે તેના કરતાં વધારે સારા નર નોડાઈ નજ રહે. આવા પ્રસંગે મારી ગેરદાખલી અને ધણીજ સાહે છે કારણ કેરતમજી કુટુંબની સાથે મહાત્મા ગાંધીજીને એવો આદ સંબંધ છે કે અનિવર્ત્ય સંબંધો નહિ હોત તો હું અચુક દાખર રહેતમ."

આભાર

શ્રીનીસ સંસ્થાના મુખ્ય મહેતસજ અને કસુરના માંથી મવનમેન્ડ એકેડ પ્રિન્સિપલ રુક્મણી ઉદ્યાદનને જાણે સજ કસવાને જે મુખેજોએ ઉદાર મદદ આપી હતી તે બદલ અમારા દાર્દ આભારની અમારે અહીં તોષ લેવી જ જોઈએ. સૌથી પ્રથમ તો ન.મદાર એમીનીરૂટેર મી. હી. છ. ગ્રેસન્ટનના અને આભારી છીએ કે નંધિ પોતાના અપત હાંમતી વખતનો એવ આપી અને પધાપી હતા.

પુરોપીધન બીજે એ તેમજ હોઈ મીજીએ પોતાના હાંમતી સમયનો ભોગ આપી મે.ડી સંસ્થાના દાખરી આપી રહ્યાના મવનમેન્ડ તથા પ. કસુરના પ્રાચીની ચાનની સામણી દર્શાવી હતી અને જનસાને ચોખા આપી હતી તે બદલ તેમના અમે આભારી છીએ

ફોર્મેજાના રોડેશાઓ પાદરી સરચા ને તેમજ નિશાળને આશિર્વાદ આપનારા સર્વ બન્ધ એનોના આભારી છીએ.

એ ઉપરાંત મેસર્સ એન. વી. મદેના, વી. ને. કેડર, વી. આર. પારેખ, બોમ્બે બનારના વી રામચંદ્રે બંગલ રીને કરેલી ધન્ય મદદ માટે તેમના આભારી છીએ

જેદાસાજ મીડાઈ દાઉસના થી મ.જેક લ.ક જેદાસાજે ધણી મહેનત ઉદારી મજૂમાં, જોએમી તથા આ બનાવેલી તે બદલ તેમના આભારી છીએ.

મેસર્સ રેમ બંગસે કુમી પુરા પાડ્યા હતા અને મહાત્મા ગાંધીજી તથા પુ કરુરનાની છબીએ કુકેયી ચણુગરી હતી તે બદલ તેમના આભારી છીએ.

અમારીજ હીરોકડના થી કુખી રાખકની અને તેમના બાહ્યોએ રાખ

એ ઉપરાંત તેઓની સાથે ખંતથી કામ કરનારા સવળા આક્રોશ મજુરા ના પશુ આભારી છીએ.

પ્રિન્સિપલ એપિનિપનને રહમ કુમે મેટે રાત ને રિવસ સુવર્ણ બંક દાડવાનું અને જનસાને અંગે પ્રાગ્રામ વિગેરે સજીવ કામ કરી રહ્યા હતા તે બદલ તેઓના આભારી છીએ.

ડી. કેસાળના પુત્રો કુમારી સરોજની દેસાઈએ ખસ મામળીથી પ્રાર્થનામાં મહાત્મા ગાંધીજીનું હૃદય પ્રિય જનન 'ગ્રેગીજીએની' માણું હતું તે બદલ તેમના

અને મરદમ એ. આર. કાણનાં દીકરી ની દીકરી કુમારી સુમેદા બારમનીપાએ અંગેકમાં Lead Kumbly Light માણું હતું તે બદલ તેમના અને મી. પી. ને. મેમસે આસ મામળીથી એ પ્રસંગે પીધનો વમારો દતો તે બદલ તેમના આભારી છીએ.

આ પ્રસંગ માટે વાકડા આપવા માટે ઇનાન્ડા સેમીનરીનાં મીસ રોડના અને આભારી છીએ અને ખુરશીઓ અને કાચનાં વાકડો પુરાં પાડવા માટે માઇ કીક ડાઉન્ડુદરના આભારી છીએ.

વિવિધ ખબરો

કંદાર્ડસડોઈમાં લગન

જેહાનીબગના થી નરેતમજી કસનલાઈના થી ઉત્તમલાલના લગન કલકર્સડોઈ નિવાસી સ્વચંદ્ર મોરારી ભાઈ રામજીની પુત્રી થી. મધુકાન્તા સાથે તા. ૨૭-૫-૫૪ને સુવારે થી ઉગીયાસ કર જેબાકરના હસ્તે થયાં હતા. આ પ્રસંગે થી દયારામ તથા બીજીભાઈ મોરાર રામજીએ કેટલીક સંસ્થાને બેક કરી હતી અને થી. નરેતમજી તરફથી લગ્નોત્સવના પુદાથીમા શુદી શુદી સંસ્થાઓને ધન્યાસ પાઠક ઉપર ભેટ અર્પવામાં આવી હતી.

લેવેન્કેઝ માર્કિવસમાં લગન

લેવેન્કેઝ માર્કિવસના થી. ખુશાલ ભાઈ જીનાની સુપુત્રી થી. ઉમિલા મેનના મુખલગન, મોલબલી (સાઉથ રોડીયા)ના થી નરેતમજી કસુનાય બાઈના મુપુત્રી થી. નાનુભાઈ નરેતમ સાથે જાન સમાજ, જુનન વેદ મંદિર આ તા. ૭-૬-૫૪ને સાયવારના રાત્ર, વૈદિક વિધિથી થયા હતા એ

શુભ પ્રસંગે થી મોહલા સમાજના એક પ્રીતિભાજ રાખવામાં આવેલા હતા ઉપરાંત શુદી શુદી સંસ્થાઓને બેક આપવામાં આવી હતી. આ શુભ પ્રસંગે જે જે બાઈઓ તરફથી મુદર સહકાર મળ્યો હતો તે ઓમેં દાર્દ આભાર માનવામાં આવે છે.

ફીનીકસ સેલમેન્ડનો મુખ્ય અંક

જ. બો.ના માફકને આ ખાસ અંક માણુ (૧૬૫૪ના) વર્ષનું લગ્નમ વસુલ આમ્કુ છે તેમને મોકલાઈ ગયો છે, જેઓને તે ન અગ્યો દોષ તે: તેમજુ લગ્નમ બાઈ બદલુને તે મુદત મોકલી આપી આ સુંદર અંક જરૂરી મેળવી લેવો.

ફીર્વાગરનમાં મીડીંગ

શીવોગરન શોપ એમીસ્ટડ યુની. મનની એક જનરલ સમા. તા. ૧૬-૬-૫૪ના દિને મળી હતી તેમાં રેકોર્ડીના ઉદ્વાસને સમાજે મંજુર નામ નીચે મુજબ

એ અઠવાડીક પંચાંગ									
વાર	ક્રીડા	દોડ	પ્રસંગમાન	પારસી	સુગોદ્ય	સુધોરત	ધાર્મિક તહેવારો-ઉત્સવો		
	૧૬૫૪	૨૦૧૦	૧૩૭૩	૧૩૨૩	૧૩૨૩	૧૩૨૩	ક. મી.	ક. મી.	
	સુધાર્ધ	આધાર	સા.બાન	સહેરવર	સહેરવર	સહેરવર			
			સમાજ	માહા	બદમન				
શુક	૨	૨	૧	૪	૧-૫૨	૫-૦૬			
રવિ	૩	૩	૨	૫	૧-૫૨	૫-૦૬			
રવિ	૪	૪	૩	૬	૧-૫૨	૫-૦૬			વિનાયકી મુખ્ય
સોમ	૫	૫	૪	૭	૧-૫૩	૫-૦૭			
મંગળ	૬	૬	૫	૮	૧-૫૩	૫-૦૭			
બુધ	૭	૭	૬	૯	૧-૫૩	૫-૦૭			
શુક્ર	૮	૮	૭	૧૦	૧-૫૦	૫-૦૮			કુમારમી
શનિ	૯	૯	૮	૧૧	૧-૫૦	૫-૦૮			
રવિ	૧૦	૧૦	૯	૧૨	૧-૫૦	૫-૦૮			
સોમ	૧૧	૧૧	૧૦	૧૩	૧-૫૦	૫-૦૮			
મંગળ	૧૨	૧૨	૧૧	૧૪	૧-૫૦	૫-૦૮			
બુધ	૧૩	૧૩	૧૨	૧૫	૧-૫૦	૫-૦૮			
શુક્ર	૧૪	૧૪	૧૩	૧૬	૧-૫૦	૫-૦૮			
શનિ	૧૫	૧૫	૧૪	૧૭	૧-૫૦	૫-૦૮			

ચુલ્હી થઇ હતી. પ્રમુખ: હિમ.કાન્ત પટેલ, ઉપ-પ્રમુખ: જયંત પટેલ, અનનસી: જડુ પટેલ, સેક્રેટરી: ચીમન ભાઈ પટેલ, કમીટી: ભોળીભાઈ પટેલ, હાલુભાઈ નાયક, ચનુભાઈ પટેલ, અમૃતભાઈ પટેલ, બાબુભાઈ પટેલ અને એક બીજા બાઈ.

મુદ્રાપી અને હાંદી સીઓ વચ્ચે રમાયલી રમતના વીરોધ

મેડીટરેનિયન નેશનેલીસ્ટ પક્ષના પ્રમુખ ડૉ. જી. જી. એન. રીખતરે જણાવ્યું કે એ નાટક દીકરું ટૂર્નીંગ ડેલેન્ના મુદ્રાપી વીરોધીઓ બીન-મુદ્રાપી વિરોધીઓ સાથે રમતો રમશે, તે આફ્રિકાન્સ બાપા બોલનારાઓ તેમજ તેમના જેવા અન્યથા રાખનારાઓ નાટક દીકરું ટૂર્નીંગ ડેલેન્ને બોલકોટ કરશે.

મેળની રમી તારીખે લીધે જીએ, અને હોદ્દાઓ સાથે રમાયલી લેટ-બોલની રમત વીરો બોલતાં ડૉ. રીખતરે જણાવ્યું કે "આ બાબત હરીથી ન બને તેની બદલે ખર્ચ, આપવામાં નહીં આવે તે. હું આફ્રિકાન્સ બોલનારાઓને નાટક ટૂર્નીંગ ડેલેન્ના તેમની પુત્રીઓ નહીં મોકલવા માટે

મળવળ ઉપાદેશ. આ બાબત હરમ ભરેલી છે." મેડીટરેનિયનની રમત રીફોર્મ્સ ચર્ચે પણ આ બાબત વીરો એડવોકેટશન અધીકારીઓની મુલાકાત લીધી હતી.

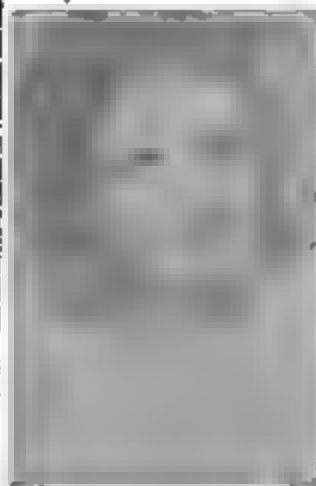
ટૂર્નીંગ ડેલેન્ના અધીકારીઓએ જણાવ્યું કે રમત રમવા વધારામાં પરાનગી માગી હતી પરંતુ તેમને જણાવવામાં આવ્યું હતું કે આ બાબત માં પરાનગીની જરૂર નથી કારણકે એ તે રેકર્ડની હસ્તગતો સલાહ છે. આ સલાહ એડમીનીસ્ટ્રેટર એડ નાટક, ની. ડી. જી. રોસ્ટનને રજૂ કરવામાં આવ્યું છે.

અરબી

બ્રિટાનીસનમાં તાલુભાઈ ડાબા-ભાઈ તપસવીયાળા તા. ૩૦-૪-૫૪ ન. દિને, ૬૦ વર્ષની વયે સ્વર્ગવાસી થયેલા તેમના પુત્રાચે તેમના પત્ની ગં. સ્વ. સીવીલેન તાલુભાઈએ જુદી જુદી સંસ્થાઓને દાન કર્યું હતું. સ્વર્ગસ્થ ત્યાંના જુના વતની અને મીઠન સાર સ્વભાવના હતા. મરનના અત્માને પ્રભુ શાંતી આપે.

ગુજરાતી ધર્મગ્રંથો બન્ધુઓ માટે

	શી	પે.
ગુજરાતી રામચંદ્ર ભાગ ૧ અને ૨	૧૫	૦
ગી મનુસ્મૃતિ (૮૦૦ પાનાનું હળદાર પુસ્તક)	૧૩	૦
સા.સુ. સ્વર્ગ (પદિઆર ફૂન)	૧૧	૦
પ્રભુમય ઉત્તમ	૩	૬
જા અને નામ રમરમ (જા માટે ઉપયોગી પુસ્તક)	૧	૬
નિત્ય પાઠ (વિવિધ દેવ દેવીઓના સ્તોત્રો)	૩	૬
શ્રીમદ્ બગવદ્ ગીતા	૪	૬
રામનામ ભજન માલ	૮	૬
આશ્રમ બળનાવલી	૨	૬
મીરાંભાઈના બજનો	૨	૬
નરસીંહ બક્ષના બજનો	-	૬
ધર્મ શિક્ષા પાઠાવલી ભાગ ૧ ૩	૧	૬
કંકાવરી ભાગ ૧-૨	૧૩	૬
અવધ્ય અને હજારથ	૧૦	૬

હમારા અપકંઠી લાઠીઓ માટે આ પુસ્તકો ખાસ ગંગાવદનામાં આવ્યા છે. હરેક પુસ્તકના પૈસાએ માટે.

Obtainable at
BHARAT MUSICALSALOON
AND BOOKSELLERS
(Corner Grey and Lorne Streets)
286 Grey Street,
DURBAN.
Phone: 26370

લંદુરસ્તી અને શક્તિ માટે

આ શિયાળામાં મેથીપાક આઓ

શી. ૧૨-૬ રતલ.

આલે જ આરબર કો:

કેપીટન્સ બાલ્કની હોટેલ

(ધી કોર્નર મીક્ષર્ હાઉસ)

એ અને વિલ્ડેરીયા સ્ટ્રીટના પુણ્યપર - કરબન.

ફોન નંબર ૨૩૪૬૪

ટેલીગ્રામ: KAPITAN.

એટલું વધે ભલે છે કે કેનેડાની વિશ્વ વિખ્યાત કંપની

સન લાઈફ ઓફ કેનેડા

૧૫૦૦૦૦ કંપનીના દરેક સભાસદ એનડી બીએ.

ઉપરાંત

હંસિક આફ્રિકાની વિશિષ્ટ અસાધ્યની રૂપ બોર્ડ ફ્રાંક ફોર્ડ પ્રીન્સીપલ યોગ્યતા ના સરખા વારંધી નીમારેલા અમેરિકા તથા ગુજરાતી બાબાનરસર બીએ તેમજ અમેરિકા હંપામેશન અંગેનું કોઈ પણ બંધન કમકામ, વિના નીતરે ત્વરીત બીએ થઈ શકે છે.

1. Whenever there is a particular Life Assurance Problem a Sun Life of Canada Plan can solve it.
2. Prompt settlement of claims is a maxim of the Company's Management.
3. During 1951 the Company paid over £31,000,000 to annuitants, policy holders and their families.

The Sun Life of Canada is a Leader in World Wide Assurance.

Consult us first.

C. C. PALSANIA

GENERAL AGENT

Business, Estate, Financial, Insurance and Immigration Consultant,
Sole Translator.

109 Sir Lowry Road,
P.O. Box 4624,

CAPETOWN

Phone 32390

K.M. Loodhia & Co.

Manufacturing Jewellers and General Dealers

22 ct Jewellery made to order in latest designs

બાવિસ કેરટ

સોનાના કાગીના ખાસ અમારી ભત્તી દેખરેખ નીચે અમને અપાવશું કામ સંતોષ પામે એવી રીતે કરીએ છીએ.

નેકલેસ, જુદી જુદી ડીઝાઇનની અમલી અછોડા, કાઢીની પીન, વીડી બકાસ એવીગ વીગેરે બનાવીએ છીએ.

106 Prince Edward Street, Durban.

Phone 22905

Tel. ADD.: "GANDABHAI"

The Home Of
INDIAN SWEETMEATS.

G. C. Kapitan & Son

Vegetarian Restaurant

Upcountry customers are requested to send their
cheques with their orders.

Write For Price List.

સ્વાદિષ્ટ મીઠાઈનું બજારીનું મથક

બહારનાં ગ્રાહકોએ ઓર્ડર સાથે ચેક મોકલવા મહેરબાની કરવી

પ્રાપ્તિ હીસ્ત મંગાવો

154 GREY STREET,
DURBAN.

PHONE

33-2651

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રૅથર્સ (પ્રા.) લીમીટેડ

હૅલ્ડિંગ્સ મેનજર્સ એન્ડ હાઇફેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ

રેડીમેટ લેડીઝ સ્ટ્રાવ હેટ્સ, ડુબલ ફેલ્ટ, બ્લાન્ડેટ્સ—ગ્રેડી બાગીઝ માટે

નવા બનાવેલા, તેમજ ફેબ્રીકેશન ન્યોરોલ સાકીઓ

નીચે માટે હમારે ભાંડ પ્રથમ વખત કરવા સલામત છે.

33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

ફોન : 33-2651

ધીરુભાઈ પી. નાયક

સુસાક્ષી. ધીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ

હોંડુસ્ટાન અગર ફુડીયાના કોઈ પણ ભાગની દવાઈ દરિયાઈ અગર જમીન
માટે સુસાક્ષી કરવા મને લેખ અગ્રહારી મારફતે સુચિત કરો.

લંકા, આમ, ચોરી, દુકાન, અસ્થાન, પેટ્રોલ, વિદેશી ચીજો અને
ઉત્પાદનો આપીએ છીએ.

ઈન્ડોનેશિયા, પુલવન, દેશ, દિલ્હીના ચીજો હમારેના રેન્ડુ હાઈવેન્ટ
સર્વિસેટ કે વેપારના કાર્યોને પાસપોર્ટ તેમજ ઈમીગ્રેશનને હમી
બાજોમાં કોઈ પણ ફી લીધા વિના અમે પ્રદેશ સલામ આપીએ છીએ.

નેશનલ ઓરિજિનલ લાઈફ એસોસિએશન એન્ડ કોર્પોરેશન, ચોઈસાથ
ઈન્ડોનેશિયા ફેબ્રી લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9033. 29a Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

ધી ન્યુ દિલ ખુશ-સ્વીટ માર્ટ

એનેન્ડર અફીભાઈ માલુભાઈ મહીપોરવાળા

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, ચોખ્ખા ધીની તેમજ કેન્ડી ચીજો,
મસાલાથી અમે બનાવીએ છીએ.

અમારું વખણાવેલું સુગંધી ભુજી સેવ, અમરા, બાંકીયા, રાણા,
પાતરા વિગેરે દરેક જાતના બનાવીએ છીએ.

પાટી લીગેરે આટે ચોટા અમાલુમાં મીઠાઈ ચોટા અમાલુ કુંક
અમરામાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6575.

P. O. BOX 3680.

THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President St., Corner Diagonal Street.
JOHANNESBURG.

તાજુ ઉમદા ફ્રુટ

દરખતનું આફુ ૧/૬ રતમ; મોટી કદીનું સસમુ ૧/૬ રતમ; ગોળ ખાસ
કોટ ૧૦/૬ રતમ; લાંબી અને રહેરે નાસકોટો ૧૬/૦ રતમ; કપુરી તથા
સેવલી પાન શી. ૫ રતમ; પેસ્ટેલ અલગ.....બનાના, કાચા બનાના,
પોપો, પાલનાપજ, નાચીસ અને મેન્ડરીન રોળના અગર જાવથી મળશે.
દેશી સાકાભાજીમાં સુરતી સફેદ પાપડી, કાળી પાપડી, તુવેર સોજ, વેગણ.
શેકડાની ચીંગ, દૂધી અને લીધાં મરચાં મળશે. શી. ૭-૬ થી શી. ૧૦ નું
પારસલ બનાવી પોસ્ટથી મોકલીએ છીએ. સુરણ, આંખા હળદ તથા
લીધી હળદની મોસમ ચણ મળે છે. કાળી ડોરી પણ ફ્રે મળશે.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. Box 251. DURBAN.

NATHOO TABHA

TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER

Door, Windows, Corrugated Iron, Cement,
Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant
brands paint or any other building material
at reasonable price.

Established 1907,

NATHOO TABHA,

107 Queen Street,

Phone 24647.

Telegraph "Mani,"

DURBAN.

ફરનીયર! ફરનીયર!! ફરનીયર!!!

બેઝન્ટ છદ, ડાઈનીંગરૂમ છદ, વોઈટિંગ, ટેબલિંગ એસ્ટ,
સાઈડ ટોર્ડ ઓફીસ ટેસ્ટ, બુક કેસ, ટેબલ, તાલન કીચન
આને ખરીદી લોકો. અતે પમારી લાલ લેવા સુકરો લલિ.

—બોક્સ, ટેબલ અને કીચન ફરેસર—

ને હમારો ફેબ્રેજ નીચે લખવાર થાય છે. તેનો રોક લેવેલા લઈ-
વાર રહે છે. માન રોહા બ.રોના માર્કસ લીટ મંગાવો અને વેપાર
માન્ય વખાણો.

L. MISTRY

51 GREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2526.

No. 26—VOL.—LII

FRIDAY,
9TH JULY, 1954

Registered at the G.P.O. as a Newspaper

Price 6d.

4 JUL 1954
INDIAN

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903

The One Thing Wrong With This Old World

*"Spring is in the air and
we mortals might forget
for a time.*

*H Bombs, flying saucers,
Communism, wars and
all the other things that
are troubling people—all
over the globe.*

*When I look at the blue
sky, the green grass, a
beautiful flower, a white
cloud passing overhead—*

*I can't help but think there
is nothing wrong with
this old world of ours,
but the people on it*

*Why doesn't every human
being try to make this
just a little better place
to live?"*

—Herman Luchart.

Acid Test Of Christian Truth

UNLESS principles govern life instead of life dictating principles, we are ruled by egotism. The Black man we regard as useful to us as a hewer of wood and drawer of water. We will have segregation, but we will not have segregation with honour, because the Black man is indispensable to our economy. When palliatives are offered we advise the man of Colour that half a loaf is better than no loaf—and we disregard the fact, and it is a fact, that the non-European feels that he has not even been offered a quarter of a loaf. Unless we are prepared to accept the Black man as one who has a right to help decide the commonweal of all, then the only Christian thing is to decide what is good for him, not what is advantageous or expedient for us.

The problem is not a new one, it is as old as humanity, the long struggle between God and Mammon for the allegiance of mankind. It is hard for us to believe that our advantage lies in seeking the advantage of others, that our honour is ensured as we honour others more highly than ourselves. It is easy to repeat glibly the second great commandment, but it is all too easy to avoid the issue by asking, 'who is my neighbour?' or by seeking to limit the demands of love. Yet here is the acid test of Christian truth.

The Rev. Leonard Heap,
Chairman of the Congregational Union of South Africa.
Extract from his speech at the Dutch Reformed Conference of Church Leaders.

Today, of all days, the joy of giving is uppermost in every heart. The best thing to give to your enemy is forgiveness; to an opponent, tolerance; to a friend, your heart; to your child, a good example; to your father, deference; to your mother, conduct that will make her proud of you; to yourself, respect; to all men, charity; and to your loved ones ?

**Surely a NEW INDIA PROTECTION POLICY,
the best of all Gifts.**

THE PLEASURE OF GIVING IS YOURS, AND THAT OF SERVING YOU IS OURS.

The
New India Assurance
Company Limited

(Rustomjee (Pty.) Ltd. Principal Controlling Officers)

74 VICTORIA STREET, DURBAN

Telephone 2335. Telegrams 'BRADFORD'

P.O. Box 110

LUSAKA, NORTHERN RHODESIA

**BRADFORD CLOTHING
FACTORY**

**Direct Importers and
Wholesale Merchants**

Clothing Manufacturers

Proprietor RAJIBHAI D. PATEL

Branch:

CITY STORE

Cairo Road, Lusaka

Always in Stock:

Piece Goods, Hosiery, Cutlery
Enamelware, Stationery, Drapery,
Crocery, & Wool.

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Kampala arriving July 28, Sailing August 3,
for Bombay

Passengers must conform with the Cholera Vaccination and Yellow Fever inoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£75-15-0
Second "	"	"	"	50-12-0
Inter-Class	"	"	"	34-3-0
Unberthed (Deck)			without food	21-3-0

Muslim Special Food £11-10-0 Ordinary Food £4-17-6
Hindu Special Food £10-3-0 Ordinary Food £4-5-6

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be permitted to keep on deck with them more than one bedding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.

Tel. Add. "KARAMAT."

INDIAN OPINION

9TH FRIDAY JULY 1954

Mr. Swart's Threat

TWO outstanding events over which the non-Europeans are very much perturbed are (1) the peaceful protest meeting held in Johannesburg on Sunday, June 27, against the Government's apartheid measures, which was virtually bombarded by more than 100 policemen armed with sten guns, rifles and batons and (2) the threat by the Minister of Justice, Mr. C. R. Swart, that no nonsense will be tolerated and that the police have been told that if they must hit they must hit and if they must shoot they must shoot. It is a pity that the Government is adopting such a Hitlerite attitude not realising that the fate of those who adopt such an attitude will be like that of Hitler. Mr. Swart says "wars are destructive, and yet he is sounding the trumpets of another war. Non-Europeans do not want war. They are merely asking for their just rights as human-beings. The Government are denying them those rights and are persistent in keeping them as serfs. Non-Europeans refuse to submit to that and are prepared to take the consequences. The challenge of Mr. Swart is a test of the non-Europeans' sincerity. If they meekly submit to Mr. Swart's threat they are insincere and lacking in faith in the justice of their cause and in God. Non-Europeans have nothing to fear, for their cause is strong. Nor have they any

reason to lose their heads. They have only to stand firmly as a rock and allow the Government to do their very worst. The Government cannot teach the non-Europeans a lesson. God will teach the Government a lesson if only the non-Europeans know how to behave.

Mr. Swart says, "The United Front had been born out of hate for the Nationale Party. But we do not hate anyone. Our strength lies in our love for our country." We dare to humbly suggest that there can be no greater falsehood than that. The whole attitude of the Nationale Party

towards the non-Europeans reeks with hatred for them. Their professed love for their country is sheer madness which will bring about the ruin of the country which belongs as much to the non-Europeans as it does to the Europeans. Mr. Swart says he is not going to tolerate any nonsense. The average non-European asks: who is to tolerate whose nonsense. To him the whole attitude of the Government seems utterly nonsensical. Mr. Swart's new idea is that coffee and milk shall not be mixed. Maybe the Voortrekker is fond of black coffee. The vast majority of the people would certainly relish their coffee with milk. Coffee and milk cannot therefore remain separate. They will have to be mixed and there is no doubt they will blend well together. Truly a little more seriousness and a balanced mind is required in the present Government to save this beautiful land from being ruined.

people you would be helping to keep the family intact."

It must, however, be stated to the credit of Australia that unlike South Africa there is no segregation in Australia and those detained in Australia are receiving equal treatment with the Whites. The Indian High Commissioner should have appreciated that fact.

Indian Editor Imprisoned

Mr. P. G. Pinto, the 27-year-old editor of an Indian owned newspaper in Nairobi, is being detained indefinitely in Nairobi on general security grounds, it was announced last week. Mr. Richard Turobull, Minister of Internal Security, said that he could not give details but stressed that the action had no connection with Mr. Pinto's newspaper, the 'Daily Chronicle' or his work as an editor. Mr. Pinto is a Goan, born in Nairobi but educated in Bombay. He is understood to have returned to Kenya in 1949. He was arrested during the last week-end under the emergency regulation permitting detention to maintain public order. Mr. Pinto need not be charged with anything under the detention order but has the right to appeal to an advisory committee. Officials said that the detention was indefinite and could last the duration of the emergency unless an appeal was successful. In London Mr. Fenner Brockway, Labour M.P., asked for a careful investigation of the allegations against Mr. Pinto. Mr. Brockway said that he had written to Mr. Oliver Lynton, the Colonial Secretary. He had pointed out that Mr. Pinto, who is assistant secretary of the Far East African Indian Congress, had co-operated with Mr. Leslie Hale another Labour M.P., and himself in distributing an appeal to Africans to refrain from violence and from joining the Mau Mau movement.

Cause Of Discontent Among Africans

There were sufficient reasons why Natives should be discontented with the British as a nation, although there were faults on the other side also, Lord Hanningford, former rector at Accrington Training College, Gold Coast is reported by Sapa-Reuters to have said at Nottingham last week. While Europeans had been expanding throughout the world, Africa had had four centuries of backwardness, a century of advance under tutelage and now 10 years of mounting discontent. Asked why there was no unrest in Belgian colonies, Lord Hanningford said he agreed that the Belgians provided good wages and generally made their people's lives

NOTES AND NEWS

Dr. Malan On South Africa And Commonwealth

The question of leaving the Commonwealth was one for future South Africans to decide "although the country is already moving towards a republican form of government," the Prime Minister, Dr. Malan, told Mr. Pat Smith, a correspondent of the B. B. C. He told Mr. Smith this on the eve of his 80th birthday. He added that South Africa should not isolate itself from the outside world without considering the question deeply. He said that the future of South Africa lay in the co-operation of the two White races.

White Australia Policy

Criticized

The Canberra correspondent of a local daily paper writes: "The Indian High Commissioner in Australia, Gen. K. M. Cariappa, is reported to have said that Australia was driving 40 million people in India and Pakistan

away from the British Commonwealth into the arms of Communism. "Throughout the world there are 1,000 million people who cannot get a square meal a day," he said. In my recent tour of the vast State of Queensland I have seen expanses of fertile country and great wealth of every description, but I have also seen a lack of people to develop this country. "I could not help but think what a marvellous opportunity such a country would afford the Indians and Pakistanis." Tapping the back of his dark hand, the general continued: "But this is what you Australians are more interested in—the colour of the skin. You are not so interested in what is in here (tapping his heart). You are bringing in migrants from other countries outside the British Commonwealth, and we read of murders here and killings there. You would not get that from Indians. We are of a family and yet are unwanted. If you took our

comfortable. "But they do not provide any opportunities for political development and the discontent will come later. It will be far more violent then than it is in the British colonies today. It is an obvious truth that there is discontent throughout the whole of Africa." People in Britain were inclined to suspect Communism, but there was not a shred of evidence that this was true. The main cause was nationalism—complicated by national adolescence and racialism. Europeans had to recognise the Native's dignity as human beings and fight the colour bar wherever it existed. The White people would have to be convinced that it was they who must make the sacrifices.

Can't Build A House On His Own Property

An application by a Durban Indian for permission to build a new house on his own property to bring his family relief from overcrowding conditions was opposed by the Durban City Council when the application came before the Natal committee of the Lord Mayor's Advisory

Board in Marlborough last week. The Indian said he lived with his mother, his wife and their 11 children in a two-roomed building on an acre plot. He had lived there for eight years. Five years ago he became the owner. The site was in Melver Road, Mayville, in a predominantly Indian-owned and occupied area. He asked for a permit to build a new house at an estimated cost of £1,200 on the property. The application was opposed by the Durban City Council on the ground that the area might be determined White under the zoning terms of the Group Areas Act. The Council said it would not have opposed an application to extend the present premises but it did oppose the building of a new house.

Thanks

The Phoenix Settlement Trust acknowledged with thanks the sum of \$25.00 received from Mrs. Orna Roberts, 2535 Bambat Avenue, Evanston, Illinois, U.S.A., for use by the KwaZulu Natal Government-Aided Indian School in the name of her late husband Mr. Orna Roberts.

CANON COLLINS ON HIS FIVE WEEKS' EXPERIENCE

After two years and a half in Johannesburg last Monday, Canon L. J. Collins, President of St Paul's Cathedral, London, is reported by Bapa to have said:

To achieve the ideal of equality of status in the Union there were two things Europeans would have to do—leave their psychological approach to the plan of building a prison, and learn exactly what it was like to be a Native.

Canon Collins said his experience during his five weeks in South Africa had only served to strengthen the opinions he held on the country's racial problems before he left London.

His visit, however, had made his knowledge more personal and more fully sympathetic. He had made many friends, who included people with whom he toiled disagreed.

"I would not for a moment have it thought that I am against the National Party. I am only concerned with friendly and constructive criticism of racial discrimination wherever it takes its ugly head."

He and others who thought along the same lines were fully aware of the failure of Britain, the United States and other countries besides South Africa in

practice what they preached about racial co-operation, said Canon Collins. They were as critical of British policy as they were of South African policy.

At present, Native "nationalism" was concerned only with a determination to attain equality, but the time would come when it would become "pure Black nationalism."

Answering questions on racial intermarriage, Canon Collins said: "I am neither for nor against mixed marriages. As people are aware of the tremendous difficulties involved in mixed marriages, I should think there is little possibility of many taking place."

"If the Europeans, particularly the Afrikaners, are so opposed to them I see no reason to legislate against them."

On the question of the vote, Canon Collins said an integrated State was the only possibility in the long run.

"Native and Indian opinion will quite rightly become more resentful if continually suppressed. If a reasonable approach is made by the Europeans to the non-Europeans there should be no danger of 'swamping'."

Canon Collins added that the greatest influence in promoting racial co-operation was and would continue to be the

church's, monotheistic religious movements of all kinds.

His first impression of South Africa was that there was in the country a ferment of controversy—a most wholesome ferment—on the racial question.

He thought it would be a great tragedy if South Africa persisted in ignoring opinion outside South Africa on the principle of racial equality and equality of opportunity and status, regardless of race and colour. Any departure from this principle—any attitude of mind which led to colour prejudice—resulted in condemnation, he said.

Canon Collins said his impression was that Communism was less of a menace in South Africa

than it was in Britain—"where it is no menace at all."

"I think the present policy of the Union Government will create Communism much more than it will hinder it, especially so it regards liberal people in the nature of Communists."

The menace did not come from the Left, but from those who tried to smear all liberalism as Communism. What was needed in South Africa today was an aggressive liberalism, including people with the courage of their moral convictions.

Canon Collins said that apartheid, apart from the political aspect, appeared in daily one of the essential elements in human relationships—personal contact.

MR. SWART'S THREAT TO NON-EUROPEANS

WILL TOLERATE NO NONSENSE

THERE was a talk of a new resistance movement, "but if they come with that nonsense again we will not play with them, we will teach them a lesson," said the Minister of Justice, Mr. C. R. Swart, in Durban on Friday night, June 25. Mr. Swart also warned "those people with Communist inclinations" that the "forces of deportation" would be used against them.

Addressing about 300 people at Congella Park he said the last resistance movement had been crushed. If there was any repetition the law would be used to the "fullest extent."

"Speaking as the Minister of Justice I warn them to be careful what they do. I hope this warning will not fall on deaf ears. They will be taught a lesson."

"There must be an end to people taking the law into their own hands. I told the police not to be afraid; if you must hit, then you must hit, and if you must shoot, then you must shoot."

Mr. Swart claimed that if it had not been for the National Party "the coffee and the milk would have been mixed in South Africa long ago."

The Government wanted to protect the people against the dangers of Communism but had encountered nothing but opposition from the United Party.

"The United Party's good deeds are as few and far between. They fought two wars, but wars are destructive, not constructive things."

Foreigners came to South Africa and preached equality. "Feed man's-like Canon Collins

said that the only solution to South Africa's problems is complete integration.

"That man comes here but he goes back to London tomorrow and for all his clever talk the throwing together of coffee and milk would not affect him."

"The Tommies must not tell us—who grew up here—how to handle the colour question."

Mr. Swart said the United Front had been born out of hate for the National Party. "But we do not hate anyone. Our strength lies in our love for our country."

In Natal the so-called fight against Communism had with the United Party was only a sham fight. "They will eventually come together against the National Party."

He said it was only the National Party that had achieved the "big and permanent things" for South Africa, like giving the country its national flag.

"It was the National Party that got South Africa its own citizenship—that of a South African citizen, and not a British subject."

HINDU DHARMA

By—M. K. Gandhi

Price Rs.

Obtainable From

'Indian Opinion,'

F. S. Gandhi

Natal.

LIBERAL PERSPECTIVE

A LIBERAL LOOKS ON

I—THE APARTHEID WILDERNESS

By C. W. M. GELL

(From 'The Forum', Johannesburg)

FAILURE to face harsh reality is a common weakness of South African politicians. But the Nationalists have lately been less guilty than their opponents who, hard driven on the tactical defensive these last three turbulent years, seem to have neither the time nor inclination—not, indeed, the mental resilience and fortitude—to undertake a frank reappraisal of a very grim situation. As one who is compelled by physical circumstances beyond his control to be only a spectator of the daily hand-to-hand fighting of our political warfare, I am sure that this flight from realism will have quite fatal consequences not only for the Opposition and what it is supposed to stand for, but for all South Africa.

What I write here is necessarily an entirely individual opinion. Most readers of these pages will know me for a militant liberal, as South Africa uses the word. And I should be glad to deserve this honour or insult. But I write also as one who recognises that the country will be saved from impending disaster—if we are to be saved at all—not on the basis of any one particular point of view, but by finding a common strategy to unite that great majority of our population, White and non-White, who believe that Nationalist policy is quite catastrophic.

The essential prelude to the quest for such a strategy is honesty about facts and objectives. Here I entirely agree with Mr. S. J. Uys that you have to be for or against apartheid. No one is in a neutral position. The Nats have seen to that and it is their greatest service to South Africa much as we may deplore the manner and temper in which it was performed. But before taking up one's stand on this issue, one has to be clear about the nature of the beast.

Readers of 'The Forum' may remember an exceptionally eloquent article in which the present editor of 'Die Burger' pleaded in January 1953 for the establishment, "at great risk to our already strongly developed Afrikaner nationality, of the larger and emotionally less satisfying ideal of an integrated White South African nation." This, Mr. Cillie argued, could only be achieved by fortifying the colour bars and increasing the racial separation

between White and non-White so as to create "a system of substitute frontiers between peoples who have instinctively recognised that they are too different to become one nation in the modern sense.... The dynamism of nationality will not be denied, and if a greater measure of territorial apartheid should prove to be impossible by orderly and planned processes, nationality will in the end probably resort to the catastrophic measures it employed in other partitioned countries (such as India, Palestine and Ireland)."

These few sentences epitomise the tragedy of contemporary South Africa—the Messianic fanaticism and sectarian exclusiveness of Afrikaner Nationalism, its erection of sectional nationalism into an absolute and self-justifying value, its perception of its destiny with doom. Although willing to "swallow and digest" the large British descended minority of Whites, "it refuses even (and ever) to contemplate" a similar operation in regard to a Black minority—or even in regard to the small minority groups of Coloureds or Indians although for the existence and culture of the former, at least, it is directly responsible. Those of us who admire the many virtues of the Afrikaner can understand something of the inner agony which causes Nationalists to grieve that they are not as most other small national groups are—a homogeneous community within a clearly defined territorial area. But it is not so and they must be man enough to face it. For our part, we must regret the historic and political decisions which have forced this dangerous situation of a "nation" within the State, distinguished from all other population groups by its sense of cultural isolation and divine racial mission, together with the unique theology, pseudo-biology and bogus genetics which serve as its daily apology. And we have to unravel from the many, and often conflicting, pronouncements exactly what is being safeguarded by "the system of substitute frontiers" and "the dynamism of nationality."

First, there are the idealists who stand, primarily on moral grounds, for the ultimate objective of total apartheid. They are fairly honest about the fall in the living standards of both White and Black which this policy

involves, even if its impact is disguised by being spread over a long period. But, all other practical difficulties apart, it is not possible to take these people seriously when they talk about the "White areas" (87 per cent of the Union) for the White population (20.8 per cent of the population) and "Native areas" or reserves (13 per cent of the Union) for the "Bantu national homeland" (i.e. for nearly 70 per cent of the population, the future location of Indians and Coloureds being as yet unspecified). Nor do these figures look much more respectable if, as in the case of SABRA and sometimes Dr. Malan, history is anticipated and the Protectorates added to the "Native areas," bringing them up to 45 per cent of the area of the Union and the Protectorates; for the main acreage of the latter consists of the arid steppes of the Kalahari and the mountains of Basutoland, both of which are already overpopulated in terms of carrying capacity. If the protagonists of partition would claim only so much of the Union as is commensurate with their numbers (even if, as is improbable, all Whites wished to join them in their purified land), and their contribution to South African history (which is considerable, the remainder of the population might well take a generous view of this latter claim in order to remove such incorrigible racialists out of our multi-racial society. But to plan partition on the basis of the reserves for the great "un-national" majority, without capital works or mineral resources or the possibility of harbours and rail ways under their own control, is to trifle with the problems. Nor does it advance the argument to talk of total apartheid as merely "a direction in which we wish eventually to move whose details must be settled by future generations." Dr. Verwoerd has just told us that "we can guide our future by looking far ahead and looking wisely." This surely requires a declared goal without which, indeed, it is not possible to move purposefully in any "direction."

Until, therefore, those who advocate it are much more explicit about their territorial objective, we will with Dr. Malan (though for different reasons) write off total apartheid as an impracticable proposition. The other and popular sort of apartheid is conceived frankly in the interests of the White population group alone. It proceeds from the (I think, correct) assumption that, if you give non-Whites an inch, you will eventually have to concede full equality of status. Since Nationalists also assume that all other race groups will emulate them in voting and governing as

racial blocs and since, further, the non-Whites are basically inferior and (except in "sickly sentimentalism") "unassimilable to White civilisation," this ultimate end of the policy of gradual concession to non-White majority is totally unacceptable. It cannot even be discussed. That being so, the only alternative is to make no concessions—indeed, to withdraw such few as have been made in the Union's earlier history—in order to subordinate the non-Whites and render them politically and economically innocuous. As a small sop to conscience, the existence of the reserves, where a measure of self-administration may be allowed in strictly controlled tribal councils, is used to justify the complete denial of rights to "migrant workers" in the "White areas." As Dr. Malan said at Malmesbury recently: "If the Native is being protected in the Native areas, the White also has the right to protection in his area. We need the Native and he needs us, but he cannot get the same rights as the Europeans in the European area." This carries us right back to Dr. Malan's centenary speech at Blood River in 1938: "Our people and the non-Europeans are in much more stressful struggle than 100 years ago, when the white tented wagons protected the larger and rifle and assegai-clashed. The Afrikaners, being men of the new Great Trek (to the cities) meet the non-European at the new Blood River half or completely unarmed, without the entrenchment between them and without the protection of the river. They meet him defenceless in the open plain of economic equality."

This siege mentality interpretation of popular apartheid, common both to the Prime Minister and Mr. Cillie, remains fundamentally true and its only final justification, despite the spurious sort of total apartheid or "total separation" (depending) preached by Dr. Verwoerd at Vereneging on May 9 and despite the evident sincerity of those who manage to convince themselves that separate residential areas and separate development really provide a means of advancing (as in a limited sense they do) the welfare of non-Europeans. Underneath a certain, sometimes deliberate, confusion of statement, Nationalist leaders have been pretty honest about this interpretation of apartheid. Mr. Strijdom has spoken frankly of "White domination, the retention of all power in our hands." Mr. Swart has condemned "the deplorable use of racial equality" as applied to "barbarians, semi-barbarians and coloured barbarians" a phrase that would amuse in any less serious context.) Mr. Erasmus

believes in "good treatment for non-Europeans under European dominance but not to an exaggerated extent" for "the Union is not the Gold Coast or British Central Africa but the country of Dr. Malan where the Native would be put 'op sy plik' if he deserved it." Many have spoken of "our deep desire to keep South Africa a White man's country." A Nat. backbencher summed up this attitude on May 25: "The Native will be used, but will have no say in running the country." The only deep divergence of opinion seems to lie between those who believe this can be done and those who fear that "all we can do is to save them off for as long as possible." Even so ardent an apartheidist as Mr. Strijdom has seen the possibility of our "having to fight to death to hand on the heritage of White South Africa to our children." But what if they are dead too? The Professor of Psychology at Stellenbosch has admitted that "we may be fighting a losing battle, but some people do not seem to understand the sacrifices we are prepared to make to achieve our aim—the White people are in real danger of extermination in South Africa and must oppose the danger and fight." It all sounds a little like those who know that the H-bomb will blast life from the earth but yet are determined to use it rather than re-examine their basic premises. Thus Dr. Malan, while on the one hand pledging himself to "maintain the European dominance over the overwhelming majority of non-Europeans so that we shall not commit race suicide," says "the choice before the Whites is whether to die here in dishonour or honour (i.e. having made no concessions to non-Europeans). We choose the latter." ² It is baskin' or intermarriage; domination or swamping. Partnership is merely "postponed capitulation." The possibility of a White creative minority having an effective role to play in a plural society is simply dismissed altogether, even if the alternative is extinction.

¹ Were they not equated to the farmer's "asses and oxen" by Dr. Verwoerd at Vereeniging?

² The above quotations are from explanations of apartheid circulated for internal consumption. They are, however, confirmed by several extracts from the Prime Minister's letter to the Rev. John Pierens, viz.:—"The deep racial colour consciousness of the South African arose from the fundamental difference between the White and Black. The difference in colour is merely the

physical manifestation of the contrast between two irreconcilable ways of life, between barbarism and civilisation, between heathenism and Christianity. Since the racial differences are as pronounced now as they were 300 years ago, small wonder that the

THE BANTU EDUCATION ACT: APARTHEID IN EDUCATION

THOSE churches and missions entirely opposed to the control of their schools by the Native Affairs Department, would probably be able to conduct their own type of school in the future, said Mr. F. J. van Wyk, Acting Director of the S. A. Institute of Race Relations, when addressing the annual conference of the Natal Indian Teachers' Society in Durban during the evening of July 1. He was discussing the Bantu Education Act, and based his statement on information supplied to him by Mr. F. J. de Villiers, head of the new Division of Bantu Education. Such private schools, however, would have to be financed entirely from private sources. State-aided Native schools would probably receive aid from the State equal to 75 per cent of their financial requirements, but would have to follow the syllabuses laid down for them by the authorities as at present.

Mr. van Wyk went on to say that the idea that Bantu Education should be controlled by the Department of Native Affairs was not new, and that the Division of Bantu Education was implementing some of the recommendations of the Eiselen Commission which reported in 1951.

Missions and churches would be given the option of transferring their schools to the Department of Native Affairs and would be compensated. They would be given twelve months in which to decide to transfer, and the process would extend over some ten years.

Where mission schools became entirely State-controlled, the churches would be allowed to conduct religious training.

By replacing highly qualified male teachers in the lower primary schools by suitably qualified women, it was hoped to save about £1,000,000 a year. It was a long-term aim to replace all European teachers in Bantu Education by Bantu teachers. A system of double sessions would be introduced in the lower primary schools, which would enable an extra 200,000 children to attend such schools. An appeal would also be made to Bantu parents to send their children to school

regularly and to supply them with writing materials; the Department would supply reading material.

Language Medium

Mr. van Wyk has been informed by Mr. de Villiers that mother-tongue education would operate in the lower primary school, with the gradual introduction of both official languages thereafter, though even in the lower primary classes the official languages would be taught as subjects. Mr. de Villiers had also said that a comprehensive memorandum would soon be sent to the churches, missions and others concerned.

"I think it is obvious," said Mr. van Wyk, "that Bantu education is linked very closely with the two main viewpoints of the country's political and economic future, either that the country should move towards increased separation between the races, or towards greater integration of the races. It is clear that the members of the Eiselen Commission hold the first view, and believe that there should be a gradual movement towards the establishment of separate states within the country." The Commission often referred to the ability of the Bantu to reach the highest rungs in the ladder of life, but stressed equally its belief that this should take place in the Bantu's own surroundings. There can be no doubt that the educational system envisaged for the

Bantu by the Commission was based on separation between the European and Bantu inhabitants of our country."

"Those who believe in an integrated society and plead for common citizenship, and that therefore there can be no talk of 'Bantu education' or 'European education', for 'education is not divisible and educational aims are universal. They place the emphasis on the individual rather than on the group or race. They believe that every child is the inheritor of world culture and should have access to this common cultural heritage."

Governments Can Change

"We have a Government which sincerely believes that the country's racial problems can only be solved if the races are gradually separated more and more. It is natural that they should follow an educational pattern conforming to their views. Governments change, however, so one should look at some recommendations of the Eiselen Commission to which no one can take exception. One is the provision of sufficient places in the primary schools for the estimated number of Bantu children aged from 6 to 11 years. Another is the organisation of four types of school, and another the syllabuses for the primary schools, substantially the same as those followed in all primary schools."

"Another positive recommendation is that the Bantu people themselves should play a more active role in the education of their children."

Mr. van Wyk concluded by expressing confidence in the staff of the Division of Bantu Education, who were deeply and sincerely interested in the subject. They were creating an efficient machine which could also be used by those who did not agree with the present Government's views on the matter.

BOOKS FOR SALE

UPANISHADS FOR THE LAY READER

—O. Rajagopalachari 6 0

VEDANTA THE BASIC CULTURE OF INDIA

—O. Rajagopalachari 5 6

CHANDOGYA GITA—Abridged and explained

by O. Rajagopalachari 4 0

INTERNATIONAL SHORT STORIES

—The best from 23 countries 17 6

Obtainable from:

INDIAN OPINION,

P. Bag, Phoenix, Natal

SEEDAT BROS.

LIFE INSURANCE CONSULTANTS PRINCIPAL INDIAN REPRESENTATIVES OF
THE PROVIDENT ASSURANCE CORPORATION OF AFRICA LIMITED.

HEAD OFFICE: 65 PRESIDENT STREET, JOHANNESBURG.

We have pleasure in informing our clients and friends that we are
appointed the Chief Indian Representatives of the Provident
Assurance Corporation of Africa Limited.

The Corporation Transacts All Classes Of Insurance Including
LIFE, FIRE, MARINE, MOTOR CAR, BURGLARY, ETC.

- (1) Life Policies are world wide and free from Restriction as to travel, residence
and occupation.
- (2) Life and Endowment Rates are Standard without any Asiatic Loading
- (3) To protect your Estate at Death, be wise and buy an Estate Duties Protection
Policy at Lowest Cost.

Office: 4, Hoosen's Building, 116 Queen Street, Durban.

Telephone: Office 21773, Residence 22679.

FOR
RUBBER STAMPS

PRINTING

CONTACT

**STANDARD
PRINTING PRESS**

GENERAL PRINTERS

AND

RUBBER STAMP MAKERS

73 BEATRICE STREET, DURBAN

PHONE 61006

P.O. BOX 2782

ESTABLISHED 1927

DHIRUBHAI P. NAIK

Travel, Insurance & General Agent

Book with us for your travelling by Air, Sea or Land either to India
or to any part of the world.

All types of Insurance—Life, Fire, Burglary, Riot, Storm, Accident,
Plate Glass, etc.

Consult Us Free of Charge for Your Income Tax, Personal Tax,
Writing Of Your Wills, Trade Licences, Revenue Clearance Certificate,
Passports And Immigration Matters.

Representatives: National Mutual Life Assn. Of Australasia,
Yorkshire Insurance Co. Ltd

Telephone: 33-9033. 29a Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

Phone
Day 24169

Phone
Night 833459

L. RAJKOOMAR (PTY.) LTD.

34, CROSS STREET, DURBAN.

Funeral Directors and Manufacturers of all classes of
Coffins and Wreaths

Contractors to the INTERNATIONAL FUNERAL
INSURANCE COMPANY, LIMITED.

Reg. Office: 35 CROSS STREET, DURBAN

Country Orders for Coffins and Wreaths
accepted by phone and despatched by rail
at the shortest notice.

PROFESSOR MATTHEWS DOES NOT KNOW WHY HE WAS REFUSED PASSPORT

PROF. Z. K. MATTHEWS, acting principal of Fort Hare University College, who has been refused a passport by the Government to attend a world conference on race relations at the University of Hawaii, Honolulu, from June 28 to July 23, is reported to have said in East London to Sapu "I do not agree with the principle that a citizen should be banned from leaving his country to attend a conference or for that matter any legitimate reason."

The conference would be of a purely scientific nature to study race problems and, as far as he knew, politics would not enter the discussions.

No reason had been given for the refusal, he said, and he had no idea why the passport was not granted.

The professor, who is an African, was born in the Barkly West district and went to school in Kimberley. He was the first graduate at Fort Hare, where

he obtained a B.A. degree in 1923.

He continued his studies privately and was awarded a LL.B. degree in 1930 by the University of South Africa. He later took an M.A. degree at Yale University in the United States.

In 1952 he went to New York as visiting professor of Christianity to the Union Theological Seminary. He stayed until the middle of last year, when the Union Government refused to extend his passport.

Mr Quentin Whyte, director of the Institute of Race Relations, left Johannesburg by air to attend the conference in Honolulu. He visited London and flew to New York, where he spent about two weeks, and is now in Honolulu.

The conference has been sponsored by the universities of Hawaii, California and Chicago and about 30 world experts on race relations are expected to attend.

Things In General

Golden Jubilee Number

Those subscribers who did not receive a copy of Phoenix Settlement Golden Jubilee Number and wish to have one may do so by kindly sending their subscription.

All Postal Orders should be made payable to "Indian Opinion", P.O. Durban, not Phoenix.

Scholarships For Higher Studies in India

Under the scheme of the Government of India to promote cultural relations between India and foreign countries, and to extend educational facilities available in India to students of other countries, the following students from the Union of South Africa have been selected for the grant of scholarships for higher studies in India: (1) Mr. Manning Mahar Singh for B.A.B.S. at Ferguson College, Poona, (2) Mr. Sampasad Bhabha for M.B.B.S. at Medical College, Madras, (3) Mr. Himat Lal Tachwani for M.B.B.S., (4) Mr. N. K. Govindan for B.Sc., (5) Mr. Nicholson Komalabone Mafosa of Basutoland for M.B.B.S., (6) Mr. Cohen Makaya of Basutoland for M.B.B.S.

Asiatics Exceed Whites In Durban

According to census figures published by the Statistics Department, Pretoria, it is stated that Durban's Asiatic population outnumbers its White population—160,000 to 152,000. The figures disclose that in Kimberley there is almost an equal number of European men and women—10,240 men and 10,246 women. In Johannesburg there are about 3,000 more men than women. In Cape Town the women outnumber the men by 10,000. Judged on the White population, Johannesburg is the Union's largest city with more than 350,000 Europeans, and Cape Town is next with about 247,000. Durban exceeds Pretoria by about 1,000.

Mrs. Pandit New Indian High Commissioner In London

Mrs. Pandit, sister of the Indian Prime Minister, Mr. Nehru, will become Indian High Commissioner in the United Kingdom. It is expected that she will take up an appointment at the end of her tenure as president of the United Nations General Assembly. Mrs. Pandit has been the Indian Ambassador in Washington and in Moscow.

Indians Call For A Ban

The general council of India's National Trade Union Congress, representing 7,500,000 workers, has called on the Indian Government to ban automatic labour-saving machinery "because it causes unemployment and nervous strain."

First Moslem Woman Appointed Ambassador

The Begum Liaquat Ali Khan, aged 42, the widow of Pakistan's first Prime Minister, has been appointed Ambassador to the Netherlands. She is the first woman to be appointed ambassador of a Moslem country. She is expected to take up her post at The Hague in September.

Liberal Party National Congress

The Liberal Party of South Africa will hold its second National Congress in Durban on Saturday 10th, Sunday 11th and Monday 12th July in the Kaes Hall, 35 Leopold Street. More than fifty delegates from various centres throughout the Union will attend, including the National President, Mrs. Margaret Ballinger M.P., and including Senator Ballinger, Mr. J. Isaacowitz, Mr. L. Rubin and Dr. O. D. Wellheim. Most of the Party's candidates in past elections are also expected to be present. The Congress will decide upon policies ranging over an enormous field including Civil Rights Election, External Affairs, Health, Housing, Edu-

cation and Agriculture. Mrs. Ballinger will open the Congress with an address at 9.30 a.m. on Saturday 10th to which the Press and public are invited. The Press are also invited to a Press Conference to be held about 7.30 p.m. on Monday 12th.

The many friends of Mr. and Mrs. Patrick Duncan will be pleased to learn that they have been blessed with a daughter (Anu) on June 15. They are at their Riverside Farm, P.O. Maseru, Basutoland.

BOOKS FOR SALE

Just Arrived From India

- A Gandhi Anthology —By V. G. Deras 1/6
- Which Way Lies Hope —By R. B. Gregg 2/-
- Why Prohibition —By Kumarappa 1/-
- Gandhi And Marx —By K. G. Meshram 2/6
- Satyagraha In S.A. —By M. K. Gandhi 15/-
- The Wit And Wisdom Of Gandhi —By Homer A. Jack 32/-
- A Nation Builder At Work —By Pyarelal 1/6
- Bapu's Letters To Ashram Sisters —By Kaka Kalelkar 2 G

Obtainable from:

"INDIAN OPINION,"
P. Bag. Phoenix, Natal.

BONES WANTED

We Pay
£7 PER TON
F.O.R. your
Station or Siding

BAGS RETURNED RAILAGE PAID

For Full Particulars write to:

THE
BULLBRAND
FERTILIZERS LTD.

SARNIA,

NATAL.

INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Bombay, June 19.

With the grim monsoon now approaching, all eyes are focussed on the Himalayan regions where a number of expeditions are battling with India's formidable mountain peaks.

Sir Edmund Hillary, the Everest hero with Tenzing, is causing the most concern because of his illness. He is leading the New Zealand team which is exploring the Makalu area, east of Mount Everest.

The Americans under Dr. William Sieff have set themselves the task of climbing the 27,799 foot Makalu, a peak even more difficult of access than Everest because of its slippery ridges. The southern ridge offers the only chance which Dr. Sieff and his team are taking.

Then there is the 11-men Australian team led by Francis Ibanix who are making an attempt on the rugged 26,795 foot Dhaulagiri peak. Little is known about this team's progress but last reports indicate that they are proceeding "according to plan."

The Japanese, disappointed at having to abandon their projected assault on the 26,658 Maphalu, turned their attention instead to the 24,393 foot Gasher Mahal. But even Gasher Mahal proved too much for them and they are returning thousands of feet short of peak.

Yet another team, a French one, is surveying the north-west corner of Nepal and planning an ambitious project to climb not one but three peaks: Annapurna—23,399 feet, Nanga—22,762 feet and Saipad—23,979 feet.

The search for the "admirable snowman" still continues and a bright team sponsored by the 'Daily Mail' is tucked away somewhere in the Himalayas trying to capture the Yeti.

Last but not least, the Italian expedition under Dr. Roberto Bignami is engaged in the task of studying north-west Nepal's flora and fauna at an altitude of a little above 16,000 feet.

Perhaps never before have so many expeditions of different nationalities with varying objectives converged on the Himalayas at the same time.

The Government of India has accepted the recommendation of the International Planning

Team for the establishment of a small Industries Corporation which will determine consumer demands and encourage producers to meet them.

At the instance of the Government of India, the team was invited to the country by the Ford Foundation to study industrial production and opportunities industries afforded for employment. The small industries Corporation, when set up, will invite the corporation of the private enterprise and will endeavour to promote, to begin with, the manufacture of goods which the Government requires. Later, it will be expanded to meet the requirements of the open market and develop contacts with all principal foreign and domestic markets. According to the report of the team, if the big industries are developed, the scope of auxiliary small-scale industries will multiply.

The Government of India has accepted the recommendation of the team to set up a multipurpose Institute of Technology for small industries. The most controversial recommendation of the team refers to rationalisation. The team has stated; rationalisation will create employment and to prevent rationalisation, to stop modernisation, is not only illogical but it will force stagnation of Indian small industry. Without modernisation, the natural talents of Indian workers and craftsmen will be wasted in the hopeless race against modern technology.

Congress circles here are very critical of this recommendation, which they describe as a "challenge" to Congress economists. They say that conditions in India are quite different from those in America and so, what is good for the United States need not necessarily be good for our country.

The United States Government principal sponsors of the North Atlantic Treaty Organisation, has rejected the contention of Prime Minister Salazar of Portugal that NATO could be evoked in favour of Portuguese settlements of Goa, Diu and Daman in India. Replying to the Government of India's query as to whether Dr. Salazar's claim was not in conflict with the Cassidine Prime Minister's

publicly declared opinion that the defence of Portuguese settlements in India was not among the obligations devolving upon the members of the NATO, the U.S. Government stated that Article 4 of the Treaty imposed certain obligations on the members. The United States Government has held that Article 5 and 6 of the Treaty did not cover India's dispute with Portugal. Article 1 says: "The parties will consult together whenever in the opinion of any one of them, the territorial integrity or political independence or security of any of the parties was threatened."

This obligation of "consulting together" was not intended by the authors of the Treaty to be applied to the Indian settlements, but referred only to possible communist aggression against any of the signatory countries.

The Government of Canada has also replied to the Government of India on similar lines.

Serious differences between the ministerial and organisational wings of the Mysore State have resulted in the intervention of the Congress President, Mr. Nehru, in the politics of Mysore State. The last session of the Mysore Congress was marked by a stormy discussion on acts of indiscipline alleged to have been committed by the Pradesh Congress Committee's President and two other members of the P.C.C. executive.

Mr. Nehru sent Shri S. N. Agarwal, the General Secretary of the Congress, to investigate into the causes of the rift between the two wings of the Congress. At one stage the Chief Minister of Mysore State offered to resign.

Shri Agarwal has completed his investigations and he will submit his report to the Congress President in the next few days.

In his talks to Congressmen of the State, Shri Agarwal suggested the formation of a co-ordinating committee, consisting of Cabinet Ministers and a few representatives of the Pradesh executive, to bring about better understanding between the two groups. This co-ordinating committee should meet once a month generally to discuss major policies. It would not deal with day-to-day administrative problems like appointments and transfer of officials in case of serious differences of opinion on vital matters, inference would be made to the Central Parliamentary Board

for final decision. But under no circumstances should a decision of it be taken in public.

The retrenched employees of the Civil Supplies Department of the Bombay Government have threatened the States' Minister of Civil Supplies, Shri Y. B. Chavan, that they would be his uninvited guests at his residence from June 22 onwards if their request for the payment of gratuity was not complied with by June 21.

The employees will write individual letters to the Minister requesting him to make suitable arrangements for their board at his residence so that "they may survive."

Shri Chavan said in a statement that the Government was anxious to pay the gratuity due to the staff as early as possible. But before the amount could be paid several formalities had to be gone through by the office of the Accountant General. The Government was, however, doing its best to shorten the procedural bottleneck to remove the hardship caused to the staff.

R. VITHAL
Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.
Contact No. 213 Marine House, Second Floor.
17 Commissioner Street, Fort, Calcutta, Johannesburg.

MY GANDHI
By DR. JOHN DAVES HOLMES
Price 12/6 including postage
This book is written by one of Mahatma Gandhi's first most intimate friends in America and his long supporter of the great principles for which he stood and laid down his life.
To be had from:
'INDIAN OPINION,'
P Bag, Phoenix, Natal

Cuticura
TALCUM POWDER
After the skin is soft and refreshing all over dusting with fragrant Cuticura Talcum Powder will ensure sound sleep for a happy and contented baby, free from all chafing and irritation.
ABSORBENT AND COOLING

BOOKS FOR SALE

GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal *	12	6
TO STUDENTS—M. K. Gandhi	5	0
GANDHIAN ETHICS—Benny Gopal Ray	2	0
HAPU—Murry F. Darr	1	0
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
FAMOUS PARSIS	7	6
SEVEN MONTHS WITH GANDHI—Krunaladas	12	0
STORY OF THE BIBLE—S. K. George	6	0
A RIGHTEOUS STRUGGLE—Mahadev Desai	2	2
THE POLITICAL PHILOSOPHY OF MAHATMA GANDHI—Gopinath Deswan	17	9
GANDHI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	9	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. I.—M. K. Gandhi	10	0
NON VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. II.—M. K. Gandhi	24	0
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	8	0
FROM YERAVDA MANDIR—M. K. Gandhi	1	0
MAHADEV DESAI'S EARLY LIFE —By Natabhai D. Parikh	2	5
DERHUMANIZATION IN MODERN SOCIETY —Rene Fatale-Miller	1	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION,"

P. Bag, Phoenix, Natal.

Golden Number

OF

"INDIAN OPINION"

Souvenir

Of The

Passive Resistance

Movement

1906—1914

Price: Four Shillings.

Obtainable From:

"Indian Opinion"

Phoenix, Natal.

BOOKS FOR SALE

INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	0
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	7	0
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song—(An English Translation)—Annie Besant	1	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	3	0
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —Minoor Moseeni	2	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1911 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)	1	0
THE DELIVERANCE (A picture of the pulsating life of the joint family)	1	5
GANDHIAN TECHNIQUES IN THE MODERN WORLD—Pyarelal	2	0
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhi's Writings on Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars)—K. T. Shah	10	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	24	0
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	5	0
AMONG THE GREAT (Conversation with Homage Roland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	25	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	11	0
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyam	2	6
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	10	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	3	0
RAMANAMA—M. K. Gandhi	2	0
TOWARDS NON VIOLENT SOCIALISM —M. K. Gandhi	6	0
REBUILDING OUR VILLAGES—M. K. Gandhi	2	0
AN APPEAL WITH GANDHI—Gopal K. Rao	2	0

Obtainable from:

"Indian Opinion,"

P. Bag, Phoenix, Natal.

M. J. PATEL

INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General
Commission Agents

10 Peking Road, Kowloon, HONG KONG.

**Special attention is paid
to indent orders**

Write To Us For Further Particulars.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?

Have you provided for your dependants?

Prepare for the future

Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—

The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has
best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760,
JOHANNESBURG.

Phones:— } Business 33-0711
              } Residence 33-5961

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING

—CO. LTD.—

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants

—&—

Direct Importers.

**47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.**

Cable & Tel. Add.: "HARGOVAN".

Phone 28368

P. HARGOVAN & CO.

(PTY.) LTD.

**WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.**

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

Phone 53.

Telegrams "SOLANKI."

P.O. Box 208.

Solanki & Co. Ltd.

Merchant & Direct Importers

**Extensive range always carried in
the following:**

Silks, Drapery, Tolets, Per-
fumes, Curios, Fashion Goods
and Jewellery, Wide Range of
Indian, Persian and Chinese
Carpets.

**Stockists of well-known branded
Watches.**

COPPERBELT PIONEER STORE

**Where Quality and Service
are Paramount.**

Luanshya,

Northern Rhodesia.

SHINGADIA BROTHERS

WHOLESALE AND RETAIL MERCHANTS

Drapery, Outfitting, Fancy Goods,
Curios Etc. Etc.

P.O. Box 111.

UMTALI, S. Rhodesia.

Tel: "Prem silk" or "Shingadia." Phone: 2523.

PREMIER WHOLESALE

(Members of the Mashonaland Wholesalers Association)

Everything for the African Trade. Prints, Khaki,
Calicos, Blankets, Shoes & Fancy Goods.

P.O. Box 319.

Phone: 2523/Extn 1.

UMTALI, S. Rhodesia

RHOD-INDIA LIMITED

Exporters, Importers & Manufacturers Representatives

Place Goods, Hosiery, Jute Goods

Enquiries Solicited. Prompt Attention

"Aryan Mahal" 6th Floor,
Plot 43, "C" Road,

Churchgate Reclamation,

Cables "Indorhod."

BOMBAY, INDIA.

Phones: 23121/3 (Switchboard)
24179 (Manager)

Cables & Tel. Add:
"PROSPERITY" (All Branches)

P.O. Box 2197

(Established 1927)

Premier Produce Co. (Pty) Ltd.

General Wholesale Merchants
EXPORTERS AND IMPORTERS

Buyers and large Stockists of all kinds of Indian and European Groceries, Provisions, Soaps, Oils, Grains, Beans, Peas, Kaffircorn, Malt, Maize, Maize Products, Wheat, Whenton Products, Crockery, Hardware and also Coal of all types

All enquiries for Export and Import
to the Head-Office.

Head-Office: "PREMIER HOUSE"
364 Pine Street, Durban.

also at

JOHANNESBURG

Phones: 34-7554,5
P.O. Box 200, Fordsburg,
82, Crown Road,
Fordsburg, Johannesburg.

BENONI

Benoni Coal Site
Phone 54-1811,
Rangeview Coal Sites—54-2205
P.O. Box 392, Benoni.

Proprietors:

C. L. Patel, D. K. Patel
V. B. Patel, H. J. Patel
K. C. Patel

The Star Clothing Factory

Wholesale Merchants

CLOTHING MANUFACTURERS

P.O. Box 237. Phone 514.
Jameson Road, Livingstone,
NORTHERN RHODESIA.

Our S.A. Representatives:

H. L. Hompes & Co.,
(Pty.) Ltd.

Durban, P.O. Box 1301.
Johannesburg, P.O. Box 3480.
Capetown, P.O. Box 824.

—ATTRACTIVE— SAREE MATERIALS

Self Striped Georgette Crepes 45"
Green, White, Pink, Sky, Lemon
4/11 yd.

Self Check Fancy Voiles with Block
Designs 45" 4/11 yd.

Fancy USA Floral Voiles 38" 4/11 yd.

Two Tone and Rainbow Georgettes 45"
All Shades 4/12 yd.

Floral Beambags 45" Red, Gold,
Green and Blue Designs 4/6 yd.

Bordered Georgettes 45"
All Shades 3/10 yd.

Coloured Georgettes 45"
All Shades 3/11 yd.

Spotted Georgettes 45" Latest 4/6 yd.

Embroidered Georgettes 45"
Basket Design 6/11 yd.

Georgette Jari Work Sarees
MADE IN INDIA

Georgette Sarees Cotton Embroidery
MADE IN INDIA

Benares and Tinsel Jari Borders
Big Range In Stock

BLOUSES

Chinese Embroidered Satin and
Georgette Blouses and Latest
Slippers 8/11 each.

CHAMPALS!

Plastic Fancy Tops with Head
Size 3 to 7 18/6 each
Also Leather 2/6 & 10/6 each

Write For Samples:

JAYBEE SILK HOUSE

39 MARKET STREET,

JOHANNESBURG.

NEW TYPEWRITERS

POPULAR MAKES

Remington, Smith-Corona, Olivetti,
Hermes, R. C. Allen.

PORTABLE & STANDARD MODELS
AVAILABLE AT:

NATIONAL OFFICE SUPPLIES
(PTY. LTD.)

(Directors: M. V. MEHTA, J. P. GOKOOL, K. V. MEHTA)

LEGAL & COMMERCIAL STATIONERS

OFFICE EQUIPMENT SPECIALISTS

76 Victoria Street, Durban.

PHONES 22612
41535

P. O. BOX 1327
Tel. Add. NOSLIMITED.

For Quality Printing Consult:—

UNIVERSAL PRINTING WORKS

Commercial Printers & Calendar Specialists

9 Bond Street, Durban, Phone 25295.

ઇન્ડિઅન

ઓપિનિઅન

સાહિત્ય માધ્યમના દ્વારા રાજ્ય ૧૯૩૩માં રજા મળ્યું.

પુસ્તક-પર મુ-અંક ૨૧

તા. ૬ માર્ચ, ૧૯૫૪.

પ્રકાશક નકલ પેની ૬.

૧૨ શુક્રવારે બહાર પડે છે.

અખંડ ઈશ્વર પૂજા

(ચિંતાબાહ)

★

આ પાછી એકે એક કૃતિ અદ્વિતીય યાચ એવી ગીતાની ઇચ્છા છે. મહી અમમદી પરમેશ્વરની પૂજા કરે છે તે સાફ છે. સવારે ને સાંજે મુખની ગુંદર પ્રેમા ફેલાયેલી હોય ત્યારે ચિત્ત સ્થિર કરી કલાક અધોકલાક સંસારને વિચારે પાછી અનંતનું ચિંતન કરેલું એ વિચાર ઘણો સારો છે. એ સદાચાર આચર્યું હશે ન હોય. પણ ગીતાને એટલાથી સતેષ નથી. સવારથી મંદીને સાંજ સુધી જે જે બાધી કિયાએ આપણે હાથે યાચ તે તમારો તમામ, એકેએક લગવાનની પુજાને નિમિત્તે થવી જોઈએ. રનાન કરતી વખતે, જગતી વખતે, કળદેવાળતી વખતે તેનું રમરણ રહેવું જોઈએ. કચરો વાળતી વખતે આપણને એમ થવું જોઈએ કે હું મારો પ્રભુનું, મારા જીવનરાજનું આગલું વાળું છું, બાધાં કમોં આ રીતે પુજનાં કમોં થવાં જોઈએ. આ દ્રષ્ટિ આપણામાં કેળવાય અને કાયમ યાચ તે આપણા વર્તનમાં કેવો ફરક પડી જાય છે તે જોતે. પુજાને માટે આપણે કેટલી કળજીથી ખુલો વીળીએ છીએ, તેમને ટોપલીમાં કેવાં બારાણ ગોઠવીએ છીએ, તે બાધાં દલાઈને જાગડી ન જાય તેની કેવી સંભાળ રાખીએ છીએ. તે મેલાં ન થાય તેટલા ખાતર નાકે લગાડી રૂંધતા પણ નથી, તેજ પ્રમ.જી જીવનમાં રોજેરોજ કરવાનાં કમોંમાં પણ આપણી દ્રષ્ટિ ઈશ્વર ભાવના વાળી રહેવી જોઈએ. આ માત્ર ગામ છે અને એને રવચ રાખીશ, નિર્મળ કરીશ એવો ભાવ રાખવો જોઈએ. ગીતા આપણામાં આવી દ્રષ્ટિ કેળવવા માગે છે. તમામ કમોં પ્રભુની પુજા છે એવી ભાવના સૌ કોઈની યાચ એવી ગીતાને હોંશ છે. ગીતા એવાં અંધરાજને પ્રકી અમમદીની પુજાથી સમાધાન નથી. બધુંયે જીવન, આખુંયે જીવન હરિમય યાચ, પુજારૂપ યાચ એવી ગીતાની ઉત્કટ ઇચ્છા છે.

મનુષ્ય સ્વાભાવિક રીતેજ પોતાની આધિગૌતિક અને આધ્યાત્મિક પ્રવૃત્તિનો પરસ્પર મેળ સ્થાપવા ઇચ્છતો હોય છે. પોતે-એવો મેળ કોઈ ને કોઈ રીતે આધે નહિ ભાં લગી તેને માટે શાંતિ નથી.

ટોલસ્ટોય.

—૦—

આપણી ઉત્તતિ માટે કોઈ પણ બાહ્ય ધાર્મિક આડંબર કે કમંદાંડની જરૂર નથી, કેવળ અંતરની અંખનાની જરૂર છે. જેનામાં અંતરની અંખના હોય તેને-ચેતની ઉત્તતિનો માર્ગ જડી જાય છે.

કદાચનાથજી.

—૦—

મને લાગે છે કે આપણે હુની વામાં ઇશુની આજ્ઞાએને અનુસરીને જીવન ચલાવી શકીએ. અને ખરી રીતે જાનવીએ જપાડે 'એકબીજાને આહો'ની તેની આજ્ઞા પાળવો ત્યારેજ હુનીવામાં મહા મુખનો વન્ય થશે.

હેલન કેસર.

★

પરપોષ્ય યોગ બતાવી ગીતા કમંભવ જીવનને પુર્ણતા આપે છે. જેણે સેવ્ય એટલે કે સેવા કરવાને કાયક પુરંપાત્ય, હું-તેનો સેવક અને સેવાના સાધનો આ સૃષ્ટિ છે. આ વ.ત.નું એકવાર દર્શન થાય તો પછી બીજું શું જોઈએ? સંત તુકારામ કહી ગયા છે. "અલિયા દર્શન કરી ન મી સેવા, આશુક કાંઠી દેવા લગે ન હુને." "આહું દર્શન થયું એટલે તે મુજબ હું સેવા કરીશ. એ વગર હું ઈશ્વર! મારે બીજું કંઈ જોઈતું નથી."

પછી આપણે હાથે અળાંક સેવા થતી રહેશે. હું એટલે કંઈ નથી એવું અર્થ રહેશે. હું, હુંપણું, મારાપણું બૃસાઇ જશે. બધુયે તે લગવાનને સોડું છે તેને ખાતર છે એવી વૃત્તિ થશે. 'હું' કાઢી નાંખી મારે માકે જીવન હરિપદાયણ કરવું, અદ્વિતીય કરવું, એમ ગીતા વારી વારીને કહે છે. 'સેવ્ય પરમાત્મા, હું સેવક અને સાધનરૂપ આ બધી સમિટિ છે. આમ પરિચકનું નામ સરખું પણ શુંસી નાંખવું છે પછી જીવનમાં બીજી કરી ઇચ્છા નથી રહેતી, બીજા કશાનીયે ફિકર જ રહેતી નથી.

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૬ જુલાઈ, ૧૯૫૪.

મી. સ્વાર્ટની ધમકી

મણીમાં એ અગત્યના બાબતો બની ગયા છે. બીન-ગોરા અને ચીનમાં નાખી દેનારા છે-એક સરકારના એપાર્ટમેન્ટ કામદાર સામે વિરોધ દર્શાવવા જીન તા. ગ્રહનીના રીવારે બેઠાનીસખમાં મળેલી સભા બેનાપર એકઠો ઉપર હાથિયારબંધ પોલીસોએ હરો. પાડ્યો હતો. અને બીજો ન્યાય ખાતાના મંત્રી મી. સ્વાર્ટની આરે રવાના કરવાની ધમકી છે, બીન-ગોરાઓનું નોનસન્સ બીજાક સહન કરવામાં નહિ આવે અને પોલીસને પુરેપુરી સત્તા આપવામાં આવી છે કે આર મારવાની જરૂર પડે તો આર મારવો અને બંદુક ચકાવવાની જરૂર પડે તો બંદુક ચકાવવી અને જાપાણી કરતું નહિ સરકાર આવી હીટલરથી યથાચી રહી છે એ ખરેખર શોચનીય છે. તે એટલું સમજતી નથી કે તેની વસતુનું પરિચાલન જેવી હિટલરની યજ્ઞ હતી તેવી પોતાની વલે થામાં આવીશે.

મી. સ્વાર્ટની કહે છે કે મુઠ્ઠો વિનાશ કરે છે. અને છતાં મુઠ્ઠું આવકાન તો તેઓજ કરી રહ્યા છે. બીન ગોરા ઓ. પુલ મ. મત ન નથી. તેઓ તો માનવીઓ તરીકેના ન્યાય હો.ની આમણી કરી રહ્યા છે, જ્યારે સરકાર તેઓની એ માગણીની અમલના કરી રહી છે અને તેઓને ગુલામીમાં રાખવાની હાંસલ બેઠેલી છે. બીન-ગોરાઓ એ વસ્તુને નમતુ આપવા નથી માંગતા અને તેન બે કંઈ પરિણામો સરેરાં પડે તે સરેરાં તાર્કિક છે. મી. સ્વાર્ટની જેમજ બીન-ગોરાઓની સ્વતંત્રતાની કસોટી રૂપ છે. જો તેઓ મી. સ્વાર્ટની ધમકીને ધક્કાઠ્ઠા ગાવો નહીં જાય તો તેઓની નજીક કાચી નહિ અગાધ અને પોતાની સહનતા ન્યાયપણા ઉપર અને કચર ઉપરની તેઓની અઠાની આખી મણી, બીન-ગોરાઓને કશું કરવાનું હોજ નહિ કારણ તેઓને કેસ અજમાવ છે. તેમજ તેઓને પોતા મું મગજ કુશાલી દેવાનું પણ કશું કરણ નથી. તેઓને તો પકાડની જેમ સ્પીડ અનંત મકકમ ઉભા રહેવાનું છે પછી સરકાર બંધે ચાહે તે કરે. સરકાર બીન-ગોરાઓને પાલ સું ઘીખરેલી બીન-ગોરાઓને જો બરોબર પતતા આવશે તો કચર સરકારના પાલ ધીખરશે.

મી. સ્વાર્ટની કહે છે, “યુનાઇટેડ કન્ટ્રીના જન્મ નેચનલીસ્ટ પાર્ટી પ્રતિ ના તિરસ્કારમાંથી મળે છે. અને કેહને તિરસ્કારતા નથી. અમારું બળ અમારા દેશ પ્રતિના અમારા પ્રેમમાં રહેલું છે.” અને નમ્રપણે સુચવવાની દીમત કરીને બીજે કે આના કરતાં વધારે જુદા જુદા બીજું ન હોઈ શકે નેચનલીસ્ટ પાર્ટીની આખી વચણ બીન-ગોરાઓ પ્રતિના તિરસ્કારથી અઠમકી રહી છે. પોતાના દેશ પ્રતિના પ્રેમનો તેઓનો

કેનન કોલીન્સનો પાંચ અઠવાડીયાનો અનુભવ

લંડનના સેન્ટ પોલ્સ કોલીકપના પા-હરી કેનન એચ. જી. કોલીન્સ, જેઓ આ દેશના જાતીયેદના સત્તાવ નો અલ્પાસ કરવા આવ્યા છે તેમણે મયા સોમવારે બેઠાનીસખમાં પ્રેમ કો-રન્સ-સમક્ષ બાબત કરતાં કહ્યું હતું કે યુનીયનમાં સમાન દરજ્જાનો આદર્શ સધવાને યુરોપીનોએ બે વસ્તુઓ કરવાની છે-રાષ્ટ્ર રચનાની યોજના અને જિંદગી દરમિયાં હાથ ધરવાની રીત બદલવી જોઈએ અને નેટીની રિયનિમાં બનેલ મુશ્કેલી ડેવું બંધ છે એ શીખવું પડશે.

કેનન કોલીન્સે કહ્યું કે “દક્ષિણ આફ્રિકામાં મારા પાંચ અઠવાડીયાના અનુભવે આ દેશના જાતીયેદના સત્તાવ નિ બે નિચારો કું લંડનમાં ધરાવેલો હતો તેને મજાસુન કપી છે, એટલું છે કે અને અંગત યુગ અને વધારે આમણી કરેલું કન મધુ છે.”

તેમણે કહ્યું કે તેમણે ઘણા મિત્રો કર્યા છે, જેમાં તેમનાથી તકન વિદ્ય મત પ્રચલ નવાઓનો પણ સમાવેશ થય છે.

“કું નેચનલીસ્ટ પાર્ટીની વિદ્ય હું એવો હોઈ જીક લણ પણ નિચાર ન કરે. જે હોઈ પણ રજીએ જાતીયેદ પોતાનું બેકુડું રજૂપ દેખાડેલો હોય છાં મીત્રમરી અને રચનામક દીકા માય એટલું જ મધુ” હું.

“અને અને મારા જેવા નિચારે ધરાવ નારાઓને દક્ષિણ આફ્રિકા ઉપરાંત બીટન, યુનાઇટેડ સ્ટેટ્સ અને અન્ય દેશો જાતીય સહકારની વાતો કરે છે તેઓ એ પ્રમાણેનું વર્તન નથી કરતા એ બરોબર ખરું છે. અને જેટલા દક્ષિણ આફ્રિકાની નીતીની દીકા કરી

દારો એ જીવન તેઓનું પામકપણું સુચરે છે અને તે આ દેશ, જે તેઓનો છે તેવે જ બીન-ગોરાઓના બ, તો નાં હારો મી રાઈ” કહે છે કે લક્ષી. કશું નોનસન્સ સહન કરવાના નથી એકદર બીન-ગોરા કહે છે કે સત્તાવ એ છે કે કોણ કેનું નેનસન્સ સહન કરશે તેને મન સરકારની આખી વચણ જ નોનસન્સ થી બરિથી છે. મી. સ્વાર્ટની નુંદો ખપાસ એ છે કે દૂર અને ફેરી જોવા નાંદ મધુ થકે, સંજનીત છે કે કુરુદેરો કાળો ફેરી પીવાનું પચાંદ કરતા પદો પરંતુ મે.દા બામવા લોડો તે કુપ બેજાવેલી ફેરીજ પચાંદ કરે છે એટલે ફેરી અને કુપ જુદાં રહી શકોજ નહિ. નેરે જોવા દરજ્જાન પડશે અને ત્યારેજ તે ખરી લેરેજતદર બનશે ખરેજ આ સુર દેશનો નાચ પ મને અટકાવવાને હાકની સરકાર માં જરા વધારે અંબીરપણાની અને સપતેમપણુની જરૂર છે

એ છીએ તેજીજ કોડીસ નીતીની દીકા કરીએ છીએ. આજે નેરિયોને રાફ વાદ સમાનતા પ્રાપ્ત કરવાના નિષ્ઠા સુધીજ જરૂર છે પરંતુ એ વખત બંવરે જ્યારે કાળો લોકોમાં જરજત ર.પૂવાદ પ્રવર્તે.

મી. સ્વાર્ટની પર યુનાયેક્ષ સામે ના જાપાણમાં કેનન કોલીન્સે કહ્યું કે. કું મીજ સરેના પસમાથે નથી તેમ તેની વિદ્ય પણ નથી. મી. સ્વાર્ટની માં રહેલી ઘણી મુશ્કેલીઓથી લોડો વાંકે હોઈ મે.દા પ્રમાણમાં તેવાં જોર થય એમ અને નથી લાગતું

એ યુરોપીનો અને ખાસ કરી અફ્રિકાનેરો તેની ઘણા વિદ્ય જી.પ તો તેને માટે કાવેલો કરવાની કું કશી જરૂર જોરો નથી.

અ.પી.કાર વિષે જોણતાં કેનન કોલીન્સે કહ્યું કે જીરે સમુજ્જ રાજ્ય ધવુંજ રાજ્ય છે. નેટીવો અને હોંદી ઓ પર આક્રમક દમન રહેલો તો તેઓ વિરોધ કરશે.જ. કુરો.પીવો બે બીન-કુરો.પીવોએ પ્રત્યે વાજગીપણે વર્તે તો કુરો.પીવોએ જુસાઈ જવાનો બપ નથી

કેનન કોલીન્સે કહ્યું કે જાનીઓ જરૂરે સહકારતા, ઉરોજા અને માકુ રાખવામાં ચડીએ મેરો રજો આપવા નો છે.

દક્ષિણ આફ્રિકા વિની તેમને પ્રથમ હાપ એ પડી છે કે જાતીયેદ ના સત્તાવરે મોટો મતભેદ છે જે ધણે દિતાર છે. જાતીયે સમાનતા અને જાતી કે વર્ણનો જોડ ર.જ.પ સિવાય કોને સમાન નહ અને સમાન દેરંભે આપવાની બાજતમાં દક્ષિણ આફ્રિકા બે બદલવા મતને અરગણ્ય

તો ઘણુંજ આદતજનક થઈ પડશે. આ વિદ્યોતની વિદ્યનું વર્ણવેયનું માનસ તિરસ્કારપુરક નિવડશે.

કેનન કોલીન્સે કહ્યું કે કોમ્યુનીઝમ નો બપ જેટલો બીટનમાં છે તેના કરતાં દક્ષિણ આફ્રિકામાં ઓછો છે. અને અટનમાં બપ જેટું હોજ નહિ.

કું માનું હું કે યુનીયન સરકારની હાકની નીતી કોમ્યુનીઝમ કંડવાને બદલે તેને ઉત્પન્ન કરશે ખાસ કરી જ્યારે સંકાર મત ધરાવનારા લોકોને પશુ કોમ્યુનીસ્ટમાં ગણી કાઢવામાં આવી રહ્યા છે.

બપ કોમ્યુનીસ્ટો તરફનો નથી પરંતુ જેઓ સધના ઉદાર દિશના લોકોને કોમ્યુનીસ્ટો તરીકે દર્શાવી રહ્યા છે તેઓ તરફનો છે. આજ દક્ષિણ આફ્રિકામાં પ્રમંક ઉદાર મતવાદની અને પોતાના નીતિ મતને દરવાથી વળગી રહેવાની દીમત ધરાવનારાઓ ની જરૂર છે

કેનન કોલીન્સે કહ્યું કે એપાર્ટમેંડ તેની રાજકીય બ.જી. કરતા વધારે માનવ સમંધમાં રહેલું એક મહત્વનું તાર-અંત પરિવર્તનો ના.સ કરનાર છે.

મી. સ્વાર્ટની ધમકી

જીન તા. ૨૫ શુક્રવારની રાતે.રખન માં બાબત કરતાં ન્યાયખાતાના મંત્રી મી. સ્વાર્ટની જાણાનું હતું કે. સરકારની મજાસુન કચડી નાખવા મા આવી હતી. તેનું પુનરાચર્તન થશે તો કાવલોને પુરેપુરો ઉપયોગ કરવામાં આવશે નથી લાગતી વાતો ચાલી રહી છે પરંતુ જો એ નોનસન્સ ફરી માલશે તો સરકાર આ વખતે તેઓની સાથે રમત કરવાની નથી “અને તેઓને પાલ ધીખવીયુ” તેમણે કહ્યું. “ન્યાયમંત્રી તરીકે જોજતાં તેઓને મીત્રાણી અપુ હું કે, જે કરો તે સબાળીને કરાવે. કું આચા રાખું હું કે આ મારી ચેતરણી જલેરા કોનેખર નહિ પડે. લોકોએ કાવલો પોતાના હાથમાં લેતા અટકવું પડશે પોલીસને જે કહી હોય છે કે તેને કરવાની કશી જરૂર નથી. “તમારે આર મારવો પડે તો આર મારવો અને બંદુક ચકાવવી પડે તો બંદુક ચકાવવો.”

મી. સ્વાર્ટની કહ્યું કે, નેચનલીસ્ટ પાર્ટી નહિ કોન તો દક્ષિણ આફ્રિકા માં ફેરી ને કુપ કધારના જોવાં થઈ ગયાં હેત.

સરકાર લોકોને કોમ્યુનીઝમથી બચાવવા માગે છે પરંતુ યુનાઇટેડ પાર્ટી તરફથી તેમાં તેને વિરોધન મળ્યો છે

યુનાઇટેડ પાર્ટીન સરકારે પશુ મોવાં છે એ મુઠ્ઠો તેઓ કડખાં, પરંતુ મુઠ્ઠો તો વિનાશારક છે.

પરોક્ષીઓ દક્ષિણ આફ્રિકામાં આવી સમાનતાનો ઉપરેય આપી રહ્યા છે. ખેન ડાલીન્સ જેવા ધર્મગુરુઓ કહે છે કે દક્ષિણ આફ્રિકાના સવાસનો ઊંચ સમયો પ્રત્યક્ષતા સંપૂર્ણ સેના-જેનમાં રહેલા છે. એ માન્ય અર્થ આવેલા છે પરંતુ કાલે તેઓ કાંઈ અંશમાં જ રહે અને અમે તેટલી દુર્લભારી બતાવે છતાં કોઈને કુદ બેળાં કરી દેવાની તેમને અસર થવાની નથી.

ટે.મી.એ. નેએ' આ દેશમાં દોડેલા છે, તેઓએ વર્ષોના સવાસ અમારે જેવી રીતે હાથ ધરવા એ અમને શીખવવાનું નથી

મી રવાર્ડે કહ્યું કે મુન.એ. ૩-૮

તેજનલીટ પાર્ટી પ્રત્યેના તિરસ્કારમાં પો પોતા થયો છે. પરંતુ એ કાષ્ટ ને તિરસ્કારના નથી. અમારું બળ અમારા દેશ પ્રત્યેના અમારા પ્રેમમાં રહેલું છે.

મી. રવાર્ડે કહ્યું કે મુન.એ. ૫-૮ માં નાટકમાં ડેટલોક નિખતાર થયો છે પરંતુ હજારે તો તેઓ એકના એક થઈ જવાના અને તેજનલીટોનો વિરોધ કરવાના.

તેમણે કહ્યું કે દક્ષિણ આફ્રિકાને મોટી મોટી વસ્તુઓ હો. તેજનલીટો એજ અપાવી છે જેવી કે તેનો ૨૬-૫૦૪ અને નામરીશ્વર-બીડીય નામ-રીશ્વર નહિ પરંતુ દક્ષિણ આફ્રિકાનું નામરીશ્વર.

વિવિધ ખબરો

શ્રી કાંસલાલ હોંડુ સેવા સમાજની સુવર્ણી

શ્રી કાંસલાલ હોંડુ સેવા સમાજની વાર્ષિક સુવર્ણીસભા ૧૩ જુન, ૧૯૫૪ ના રોજ એડાનીસર્જનના મહા ત્યા આંધી હોલમાં મળી હતી. આ પ્રસંગે કાંસલાલની હોંડુ કામના પ્રતિનિધિઓ વિવિધ સ્થળેથી આવ્યા હતા અને હોલ ચિકાન છતાં મળ્યા હતા. પ્રમુખ સથાને શ્રી પ્રાણુકર શ્રી.મેશ્વર ભેડા હતા.

શ્રી. રૂપ-જ-પટના રોજ મળેલી સભામાં સભ્યોની અને તેની પેટા-સમિતિઓના રિપોર્ટ અને હિસાબ પસાર થયા હતા અને પ્રમુખ તથા નવ સ્થાપનાની સુવર્ણી ચર્ચ સુધી હતી. ખાસી રહેલી સુવર્ણી કામ આ સભાએ હાથ મળ્યું હતું. બન્ને સભાઓમાં સુદામેશ અધિ-કારીઓ અને સભ્યોનાં નામ આ પ્રમાણે છે.

પ્રમુખ: શ્રી પ્રાણુકર શ્રી.મેશ્વર ભેડા; ઉપપ્રમુખ: જસમણાઈ નાના ભાઈ, મોહનભાઈ એ. જોડણ, ખરે મે.તમભાઈ અં.જસાલ, બી.માભાઈ ઉકાળાઈ માસ્તર, હરજીભાઈ મુલદાસ મોટી, ડા. રશીકલાલ મહેતા, નરસિંહ ભાઈ પ્રભુભાઈ કલ્યાણ, રતનજીભાઈ પ્રશાલ, કાશીભાઈ ભચવાનજી પટેલ. મંત્રીઓ શ્રી મગનભાઈ ભગુભાઈ અને ગોપીદેવ નામરજી; સહ-મંત્રીઓ શામલિ વલ્લભભાઈ પટેલ અને રતી-લાલ ચાંડાભાઈ; કેળા અધ્યક્ષ શ્રી નરસી ભાઈ પરજીભાઈ દેસવાડીઆ અને દુર્લભ ભાઈ કાલભાઈ મીસ્ત્રી; ચોટીટર: હરજીભાઈ કાસજી મિસ્ત્રી; હોડુભાઈ હીમાભાઈ; કમીટી સભ્યો: રાહુકાંડ ભાઈ તામરજી, ડી. યુ. મીસ્ત્રી, ગોર્દિ ભાઈ બી.માભાઈ, ચાવડાભાઈ હમર ભાઈ પટેલ, હુપતભાઈ વી. જોડણ, ઉકાળાઈ ખગજી પટેલ, જમનાદાસ

રહુકાંડજી, વજ્રભાઈ સે.માભાઈ, જગનભાઈ નાડુભાઈ નાયક, દયાળ ભાઈ બી.માભાઈ, મગનભાઈ પરજીભાઈ, બી. કે. પટેલ, મગનભાઈ દાંડભાઈ, મીડાભાઈ ચુપ.ભાઈ, જમનાદાસ અમ્બારામ, દુલાભાઈ કલ્યાણજી, નરસિંહભાઈ ભગુભાઈ, ઉકાળાઈ ગોર્દિદેવ પટેલ, ચેતુભાઈ કાસ-ભાઈ, દુરિયમંદ નાડુભાઈ આર્થ, નરેતમભાઈ કરસનજી, રામલાલ નાનાભાઈ ભુલા, નરસિંહ ભાઈ મોતીદેવ, વજ્રભાઈ પરજીભાઈ, અમેશાલ કરસનજી, ગોર્દિભાઈ નાડુ ભાઈ, મગનભાઈ ચાવડાભાઈ, અં.પકસાલ બીરાભાઈ સિલ્કડી, મળી ૧૧ મતજી. ઉકાળાઈ ભાણુભાઈ, રતીલાલ ત્રિભી-વનદાસ, રો.પ.જા.ઈ કાસભાઈ.

અંતમાં પ્રમુખ તથા શ્રી જસમત ભાઈ નાનાભાઈએ સમાજનાં જાણિ કાર્યકર્મની રૂપરેખા દોરી હતી અને કહ્યું હતું કે ડા. બી. સેવા સમાજ આ વર્ષમાં સાંસ્કૃતિક પ્રવૃત્તિને વેગ આપવાની, સુવર્ણી સંગ્રહ કરવાની કાસલાલ હોંડુ પરિષદ યોજાયવાની અને હોંડુ સમાજનું સમારકામ આપુ કરવાની અભિલાષા સેવે છે.

હોંડી કમીટીના જાણસ કરના

એડરૂડીયાને સુચના ફેસલીક એવોરડાલીક પ્રતીનીધી, આર્મ્બીયમ કાર્યોનીએ, જનગમા જણાવ્યું હતું કે આવતા ૧૦ થી ૧૫ વર્ષ પછી એડરૂડીયા પુર.પમથી છપીમટો મેળવી શકશે નહીં. અર્ધ સુધી કમીટી-ટો મળે છે ત્યાં સુધી એડરૂડીયાએ તેમને લેવા લેખએ. પુરાણ દેશમાં સતતી નીવમનાતો વધુ પડતો ઉપયોગ દેવાથી પુરાણી વસ્તી એ બી યદ છે.

એડરૂડીયામાના હોંડી દાહ કમીશ-નર, જનરલ કે. એમ. કરીઆએ જણાવ્યું કે એડરૂડીયામ સુટીને હોંડી કમીટી-ટો લેવા લેખએ. એડરૂ

લીયામાં પુસ્તક-જગજ છે અને તે બીડીય કામનવેચના કુટુંબમાં જાતી ભેદ રાખે એ ચેતવ નથી.

એડાનીસર્જન માટે રૂપ એડીયા

લેન્ડ રેન્ડર એડવાઈઝરી બોર્ડ નેદાનીસર્જન શીડી કાઉન્સિલ પર બપ એડીયા માટે તેમનો હેવાલ મોકલ-લેલ છે. આ હેવાલ બધા વગેરે માટે નીચે મુજબના રૂપ એડીયા સુચવે છે.

કસોડે

કસોડે માટે, બર્મહર, કારોચન-વીસ, ન્યુકસેર, ન્યુવેડસ એકસેનકન અને કસેરમાલદ, આલખડ'સર્ણીલ, કાર્મ ૧૭ કસવરરીસુખ. આમાના આખા વિભાગે કુકરર કરવાની જરૂર નથી કારણ કે ન્યુકસેરનો થોડો ભાગ મલાઈ લેશે. માટે નક્કી કરવામાં આવ્યો છે ન્યુકસેરમા નેદાનીસર્જન-રૂડીપેટ' રેલવેની ફેસબુનો વિભાગ તેમને માટે નક્કી થશે લેખએ.

મત્રાય લોકો

મત્રાય લોકો માટે પેઇનબુ અને રાડીકાઈનો અનુક વીભાગ અને કસોડે માટે આલખડ'સર્ણીલમાં ને વિભાગ નક્કી નહિ થયે હોય તે વિભાગ મલાઈ લેશે માટે અને આલખડ'સર્ણી-આડનીઓ

આડનીઓ ચા.કન.જે. માટે કસવરરીસુખનો અનુક ભાગ, રેરેરકાલિનને અનુક ભાગ અને કાર્મ લંચાખતરનો અનુક ભાગ

હોંડીઓ

હોંડીઓ માટે નીચેની જગ્યાનો આખો અથવા થોડો ભાગ, લેન્ડ વીભાગ હોંડીકાઈ, પેઇનબુ, બર્મહર-કેર્મ, ફેસબર્મ, ફેરાકાલિન, ન્યુ-કાલિન, બેકકાંડુ દાંડેનશી અને એડરૂ દન આલખડ દાંડેનશી થોડા રે-કો, રેદરવાલ કામના ન' કસોડે થોડા ભાગ, કસેરમાલદ દાંડેનશી અને લંચાખતર કામ અનુક ભાગ.

નેટીયો

નેટીયો માટે કારકાંડો અને દાલ મા ને લેવેલના અને દાંડેનશીયો છે તે સુચવવામાં આવ્યા છે.

સુરે પીઓ

પુરાણીઓ માટે, કોલેલેશનનીસ, નેટર્ન નેટીય દાંડેનશીય અને ન્યુ-કસેરમાની રેલેના ઉત્તર વીભાગ સીરામ આખા નેદાનીસર્જન મુનીસી ૫૪ એડીયા વીગેરે સુચવવામાં આવ્યા છે

અંધ્યાનાં વડા અધાનને હોંડી

અધાનેલું માન મયા કુકારે હોંડી વડા પ્રધાન શ્રી નેદર અન અંધનાના વડા પ્રધાન શ્રી ચાલે-જન-લાલ વચ્ચે સમબજ અણ કલાક સુધી સુત વાટાપટ થઇ હતી. આ વખતે હવે ચાલનીક હંદરપોર

બ/ હાનરે દત્તા. મી. ચાલે જીવીવાથી વીમાન દ્વારા હોંડી આવ્યા ત્યારે મગ-જમ ૫,૦૦૦ દોલોએએ અને આવ કાર આપો દનો, થી નેદર અને મી. ચાલે જમને આ પટેલી મંચલા હતી. હોંડી માટે અને વીમાની માણસોએ મી ચાલેને સજાથી આપી હતી. થી નેદર સાથે વાતચીત કરતાં પટેલા મી. ચાલેએ રાજપાલ ૫૨ પૂ મહામા ચાલીએ અંજલી આપી હતી. હોંડીઓએ તેમને ખુમાન આપ્યું હતું.

નાહરોળીના રૂડી કોનીકલ'ના તંત્રી ગીરેકનાર

હોંડી ચાલેરનીસ જાપાના તંત્રી મી. પીઓ. આખા પી-નેરોને જાલેર સજા-મતીના ધારા દેશ અલ્પ રી મુત સુધી ગીરેકનાર કરવામાં આવ્યા છે. એડરૂડીય મવરનર સર રેડોક કીડેડે સળ મવર કરી છે.

મીનીરદર એ.ક. હંદરનલ સીકચે-રીડી મી રીચડ' દન'સુતે જણાવ્યું કે તેઓ પુરી વીગતો આપી શકે એમ નથી પરંતુ આ બાબતને મી. પી-નેટા ના 'હેલી કોનીકલ' જાપા અથવા તંત્રી તરીકેના તેમના કાર્મ સાથે કાંઈ સંબંધ નથી.

મી. પી-નેટ ૨૭ વર્ષના છે તેઓ નાપરેળીમા જનના દત્તા અ- મુખ્ય માં અભ્યસ કયો હોય. ૧૯૪૮માં તેઓ કેન્સા પાછા ફર્યા

કાંડનમાં મી દેનર લોકલેએ (વેપર એમ પી.) પુરી તપાસ માટે માનથી કરી છે. તેમણે કલે.નીયલ સેકેટરી મી આલીવર કીટલદનને જણાવ્યું કે માલે મલેની ચાળ જા જમન આલો-કનેને નીનાવા કુર રેવેરાની વીન'તી કરવામાં મી. પી-નેટએ તેમને અને મી લેસલી હેકલને પુરા સાથ આપો હતો.

આ.હીકનોના અમ'તોપર્જ કારણ નેશનલીકમ છે, કામુનીકમ નહીં

ગોવડ કે.દત્તી બળેગેટા ફેનોચ કે.લેલના અનકીના મેટર લોક' ફેનોચ રહે જણાવ્યું કે બ.ડીયો તરફ નેટીયો ના અસંતેય માટે પુરતા કારણો છે. પુરાણીએ અતર ફુનીયા ભરમા વીકસેલા છે ત્યારે આરિકે ૪૦૦ વર્ષ પછાત છે લોક' દર્મોવકડને તપારે પુછામાં આપ્યું કે મેવજીવમ કલેનીમા અસંતે.ય કેમ નથી, ત્યારે તેમણે જણાવ્યું કે એકજીવતો સારા પગારો આપે છે અને તમાના લોકો સારી રીતે રાખે છે પરંતુ તેમને બીજકુર્મ દડા આપ્યા નથી. આ સતે.ય પાછળથી ઉત્તજ થશે અને થોડોજ કસે ન' તમા દાલ છે તમા કરતા તે વધારે ઉચ ખનરી અખા આફ્રિકામાં અન'ય ન સત્થ છે. બોલના લે. ૧ કામુનીકમ ને વહેમ રાખતા હતા પરંતુ તે ભા-ખતમાં એક અંચ પછુ પુરાંદો નથી.

મુખ્ય કારણ તેમજનીકમ છે. કુરોપી એએને મેટીરોનો મનુષ્યો તરીકેને જોએ. માન્ય રાખવો જોઈએ, અને જોરાઓ એ જોગ આપવો જોઈએ.

એસ્ટ્રેલીયાની નીતીની દીકા

એસ્ટ્રેલીયામાંના દોઢી હાઇ કમીશનર જનરલ કે. એમ. હરીઆએ એસ્ટ્રેલીયાની નીતીની દીકા કરતા કહ્યું કે "એસ્ટ્રેલીયા, દોઢી અને પાકીસતાનના ૪૪ કરોડ લોકોને પીડીત કોમન વેલ્થથી દુર કરે છે અને કોમ્યુનીઝમ ના હાથમાં ફેંકે છે. કુટુંબમાં લગભગ એક અબજ માણસોને હીસનું પૂર્ણ પાવાનું પણ મળતું નથી. ક્વીન્સલેન્ડની મુસાફરી વખતે મેં હજારો જમીનો જોઈ છે પરંતુ તેને ખીવવવા માણસોની ગણત છે. આથી દીકીઓ અને પાકીસતાનીઓને જો તક આપવામાં આવે તો તેઓ સામવાય તેઓ અને ખ્યાલ આવે છે. પરંતુ તમે એસ્ટ્રેલીયોને તો રંગનો સ્ત્રાવ છે, અને હવે મેં છે તે જોવા મામવા નથી. કોમનવેલ્થની બહારથી તમે છાત્રાલયો લાવો છો અને પુન અને તોફાન વીશે તમે વાલો છો. દીકીઓ આ પ્રમાણે કરે નહીં. જ્યારે એક કુટુંબી છીએ થરતુ તમે અમને માગતા નથી. જો તમે અચરસ માણસો લો તો તમે ક્રેકેન બળતારી છો."

બ્રિટિશર મેન્યુઅલ પાસપોર્ટ

નામંદુર

જુનની ૨૮મી તારીખથી જુલાઈની ૨૭મી તારીખ સુધી લોનેડુકુમા થનારી રેલ રીએક્શનની કોનકરન્સમાં જવા માટે ફોર્ટકેર વિદ્યાપીઠના મોરેસર એડ. કે. મેથ્યુએ રાષ્ટ્રીય આર્થિક સરકાર પાસપોર્ટ નહિ આપવા માટે કોઈ કારણ દર્શાવવામાં આવ્યું નથી. કોનકરન્સમાં પોલીસીક્સ ચર્ચવામાં આવશે નહીં. મોરેસર મેટ્રુક આફ્રીકન છે તેમજે ક્રીંગ્મર્સિમ, ગ્રંથાસ કમો દોનો અને ફોર્ટકેર વિદ્યાપીઠના પદ્મકો મોડુએટ હતા. તેમજે ૧૯૫૩ માં બી. એ.ની ડીપો મેળવી હતી. ૧૯૫૩માં તેમજે એલ. એસ. બી.ની ડીપો માન કરી હતી. ત્યાર પછી મુનાઇ-રેક રેટસની મેક પીચાપીઠમાં અમ. એ.ની ડીપો મેળવી હતી.

ધર બાંધવા માટે લિટીંગે કરેલી માંગણી

પેતાના કુટુંબ માટે પુરતી રહેવાની સગર નહીં હોવાથી હરમનના એક દોઢીએ પેતાની જમીન પર ધર બાંધવા માટે કરેલી માંગણીનો હરમન સીડી કાઉન્સિલે વારંધ કમો છે. અન્યારે જણાવ્યું કે તે તેની મળી, ૧૧ બાળકો અને તેની આસપાસ એ કોરશના મકાનમાં રહે છે. ૧૨ વર્ષથી તેઓ ત્યાં રહે છે અને પાંચ વર્ષથી તે જમીનના માલિક

બના છે. આ જગ્યા દોઢીઓની વધુમતી વાળા વીસતારમાં આવેલી છે. તેમજે હમબમ ૧,૨૦૦ પાઉન્ડના ખર્ચે નવું મકાન બાંધવા પરમીટ માટે માગણી કરી હતી. હરમનની સીડી કાઉન્સિલે તેના કોરશ કમો દોનો કારણે કાઉન્સિલ માને છે કે જમને

અર્થાધ્ય

ટ્રાંસવાલ હિંદુ સેવા સમાજ

તેની ઉત્પત્તિ અને રેટલીક મુશ્કાળાઓ

‘ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન’ના તંત્રી જોગ.

જાહેર. આ ટ્રાંસવાલ હિંદુ સેવા સમાજ બેદનીસનગર્ગના આ વર્ષની મુદ્દણી સમાજોમાં જે બાઈઓ હાજર રવા દશે તેમને એટલું તો જરૂર લાગુબ દશે કે સમાજની ઉત્પત્તિ માટે કિનું સમાધન વધુ બ્યરિશન થયું જોઈએ અને તે માટે એના બંધારણમાં પણ યોગ્ય લાગે તેવા ફેરફાર કરવા જોઈએ. એવા સુધારા અંગે હું આર. વિચારો દર્શાવું છું અને આશા રાખું છું કે આમાંથી સમાજ સેવકોને સમાજ ના કિતાવો માર્ગ રક્ષેન મળી શકશે. એનો અમલ તેઓ અને ફરી રીને થઈ શકે એ સમાજના અધિકારી એએ નહીં કરવાનું રહે છે.

સમાજના સભ્યો માટે મેગર ક્ષાપ ફોર્મ તકતાર કરવા, ૧૮ વર્ષ ઉપરની વયના માણસોને ૧૯૫૩-૫૪ વાર્ષિક મેગર રી લખ સભ્ય તરીકે નોંધવા અને આવા નોંધાવણા સભ્યોએ જ વાર્ષિક મુદ્દણી વખતે મળાવીકાર રહે.

જે પા. ૧-૧-૦ મેગર શ્રી લેવરામાં આપે તેને નીચે પ્રમાણે ચાર લાગ પડે ચરી સમાજને

વધુ એરીયાના અધિકારે આ નીજામ કુરોપી વીજામ નહીં થાય. હાલના મકાનમાં વધારે કરવા કાઉન્સિલ પીઠ નથી પરંતુ નવું મકાન બાંધવાની વીજા છે. લેન્ડ ટેન્ચર એડ વાઇઝરી બોર્ડને ફેવરશ મીનીસ્ટર એજ ઇન્ડીરીયર પર મોકલામાં આવશે.

સમાજની કમીટીમાં રવાનીક નાના મંડોળના અધિકારીઓમાંથી દરેક મંડોળના વધુ સભ્યોને રવાન મળવું જોઈએ.

સમાજ હિંદુસ્થાન. વલ્લભલાલ જરસોતમ.

—કુનાઈટ કોમિશનના દોઢી હાઇ કમીશનર નરીકે હિંદી વડા પ્રધાન બી. નેહરુના બેઠેન કીમતી પંક્તિની નીમંણુક કરવામાં આવશે. મીમતી વિજયા કદમી પંક્તિ વોશિંગટન અને જોરોમાં દોઢી એક્સપી તરીકે દનાં.

—હિંદી મેગનક ટ્રાંસ મુતીપન કોમિસની જનરલ કાઉન્સિલે, એરોમેટીક લેવર સેર્વિસ મલીનરી પર પ્રતિબંધ મુકવા હિંદી સરકારને જણાવ્યું છે, કારણકે તેથી બેકારી ઉત્પન થાય છે, લગભગ ૧૫ લાખ કામદારો આ સંસ્થાના સભ્યો છે.

—સાઉથ વેસ્ટ આફ્રીકા પરની મુનાઇ ટેડ નેશનલ કમીટીએ નહીં કહ્યું છે કે સાઉથ-વેસ્ટ આફ્રીકા પરના દરેક સવાલ અને પીડીએને પર બે તુતીયાસ વધુમતી હોવી જોઈએ.

ફીનીક્સ સેલસમેન્ટનો સુવર્ણ મકોલસપ અંક

જ. એ.ના માલકોને આ ખાસ અંક મોક્ષ (૧૬૪૪ના) વર્ષનું લગભગ વસુભ આવ્યું છે તેમને મોકલાઈ મળે. જેઓને ન મળે. હોય તેઓએ તે પેતાનું લગભગ આજી જાણીને તે દુરત મોડલી આપી તે મેળવી લેવા વિનંતિ છે.

પોસ્ટલ ઓફિસથી પેસા મોકલવાર ને ચિનતિ છે કે તેમાં ફીનીક્સ ન લખનાં 'Indian Opinion'. Durban લખવું

બે અઠવાડીક પંચાંગ									
વાર	ખોસી ૧૯૫૪ જુલાઈ	દોહ ૨૦૧૦ આવાહ	પ્રસવમાન ૧૭૭૩ ૨૭૫૧૧	પારસી ૧૭૨૩ ૫૬૨૨૨ ૧૧૬૧ બહમન	સુર્ગોવ ૬૦ મી.	સુર્ગોસ ૬૦ મી.	ધાર્મિક તહેવારો-ઉત્સવો		
શુક્ર	૬	૬	૬	૬	૬-૧૦	૫-૦૮			
શનિ	૧૦	૧૦	૬	૧૧	૬-૧૦	૫-૦૮			
રવિ	૧૧	૧૧	૧૦	૧૩	૬-૧૦	૫-૦૮			
સોમ	૧૨	૧૨	૧૧	૧૪	૬-૧૦	૫-૦૮			
મંગલ	૧૩	૧૩	૧૨	૧૫	૬-૧૦	૫-૦૮			
બુધ	૧૪	૧૪	૧૩	૧૬	૬-૧૦	૫-૦૮			
ગુરુ	૧૫	૧૫	૧૪	૧૭	૬-૧૦	૫-૦૮			
શુક્ર	૧૬	૧૬	૧૫	૧૮	૬-૧૦	૫-૦૮			
શનિ	૧૭	૧૭	૧૬	૧૯	૬-૧૦	૫-૦૮			
રવિ	૧૮	૧૮	૧૭	૨૦	૬-૧૦	૫-૦૮			
સોમ	૧૯	૧૯	૧૮	૨૧	૬-૧૦	૫-૦૮			
મંગલ	૨૦	૨૦	૧૯	૨૨	૬-૧૦	૫-૦૮			
બુધ	૨૧	૨૧	૨૦	૨૩	૬-૧૦	૫-૦૮			
ગુરુ	૨૨	૨૨	૨૧	૨૪	૬-૧૦	૫-૦૮			

ગુરુપુર્ણિમા બ્યાસપૂર્ણ દિવસના બેઠું

દક્ષિણ આફ્રીકામાંથી હોંદ તેમના પ્રતીનીધી ઉઠાવી લેશે

હાલના દાઈ કમીશનરની ઓરીસ બંધ થવા આગત અને અવાધીયાના અંગ્રાં લખી ગયા હતા. તેને અંગ્રેની વીગતવાર અગર વહાર પડી છે જે અદિ આપીએ છીએ. હોંદના પરદેશ ખાતાએ જણાવ્યું છે કે યુનીયન સરકારની વીનંતી મુજબ જુલાઈની પહેલી તારીખથી હોંદ યુનીયનમાંથી તેમનું પ્રતીનીધીત્વ ઉઠાવી લેશે, ત્યાર પછી બન્ને દેશોની રાજધાનીઓ અથવા હંડનમાંના બન્ને દેશોના દાઈ કમીશનરે આરંભે યુનીયન અને હોંદ વચ્ચેના સંબંધ જળવાશે. ૧૯૪૬માં હોંદના દાઈ કમીશનર શ્રી. દેવમુખે અહોંના એક્ટીવ વડા પ્રધાનને જણાવ્યું હતું કે મંત્રણા માટે તેમને હોંદ પાછા બોલાવવામાં આવ્યા છે. એ.ગર ૧૯૪૭માં હોંદની સરકારે પ્રેસ નોટીસમાં જણાવ્યું હતું કે યુનાઈટેડ નેશન્સ જનરલ એસેમ્બલીના ૧૯૪૬ ની દરમિયાન યુનીયન સરકાર સાથેની વાટાપાટમાં શાંતિજનક પરીણામ આવ્યું નહોતું એટલે હોંદ દાઈ કમીશનરને દક્ષિણ આફ્રીકા પાછા બોલાવવામાં આવ્યા નથી. હોંદ દાઈ કમીશનરે અ.રી રાજનામું આપ્યું. યુનીયનની સરકાર માનતી હતી કે હોંદ દાઈ કમીશનરને ફક્ત મંત્રણા માટે પાછા તેડી લેવામાં આવ્યા હતા પરંતુ શ્રી. દેવમુખના રાજનામાથી અણધારી રીતેની કિલ્લેબંધી હતી. ૧૯૪૮માં હોંદ સરકારે અ.રી. મેમ્બરની જગ્યાએ શ્રી. ગારીને હોંદ દાઈ કમીશનરના સેક્રેટરી તરીકે નીમ્યા ત્યારે આ જાળતોળે ગુનાસો કરવા યુનીયનની સરકારે નાર મૂક્યું. તેમા તેમણે જણાવ્યું કે નવા સેક્રેટરીની નીમણૂક નીચે તેમને વાંધો નથી પરંતુ આ જાળતોળ હોંદ સરકારને શો. હરે છે તેનો ખુલાસો જાણવા આ બાર માનશે. ૨૮મી જુલાઈના પવહારા હોંદ સરકારે જણાવ્યું કે આ આગત માટે ના કારણે ૧૯૪૭માં હોંદ વડા પ્રધાન અને પ્રીટ માર્શલ રમટસ વચ્ચે થયેલા પત્ર વ્યવહારમાં જણાવવામાં આવ્યા હતા, અને કમીશનરને પાછા મોકલવા માટે હોંદ સરકારને જરૂર લાગી નથી અને અગાઉની જેમ હાઈ કમીશનરની ઓરીસ ગાજુ રાખવા તેમની હમગ છે. હોંદ દાઈ કમીશનરને પાછા બોલાવી લેવામાં આવ્યા ત્યાર પછી એ મદીના રહીને, એટલે કે ૧૯૪૬માં, હોંદ સરકારે યુનીયન સાથેના વેપારી સંબંધ કાપી નાંખ્યા અને હજુ તે પ્રતીનિધિ આજુ છે. હવે દક્ષિણ આફ્રીકાની સરકારની માંગણી મુજબ હોંદની સરકારે તેમની

દાઈ કમીશનરની ઓરીસ બંધ કરવા નક્કી કર્યું છે. હોંદ સરકારે જણાવ્યું કે યુનીયન દીક્ષીરી 'પુર્વેક' તેઓ દક્ષિણ આફ્રીકાની માંગણી મુજબ જુલાઈની પહેલી તારીખથી તેમની ઓરીસ બંધ કરશે. દક્ષિણ આફ્રીકાની સરકારે બન્ને દેશો વચ્ચેના આ થોડા સંબંધ પછુ તોડી નાંખવા માટે માંગણી કરી ત્યારે તેમની માંગણી મંજૂર રાખવા સીરામ બીએ કે.રસો નથી. ૧૯૪૮ના વેપારી કરારે તોડી નાખવા માટે તેમજ દાઈ કમીશનરને પાછા બોલાવી લેવા માટેના કારણોથી દક્ષિણ આફ્રીકાની સરકાર ૧.૬૬ કરો. ૨૧ જાન્યુઆરી ૧૯૪૯માં યુનીયનની સરકારે જણાવ્યું હતું કે તેઓ

એશીયાટીક લેન્ડ ટેન્કર અને હોંદ રીપ્રેજેન્ટેશન બીસ ટાળસ કરશે. આ કાપટો ૧૯૨૧ના એરીયાલ રેકરેશન બીસ કરતાં પછુ વધુ ખરાબ હતો. આ બીસ શુભતરી રાખવા અને બન્ને દેશોની સરકારે વચ્ચે વાટાપાટ કરવા હોંદની સરકારે મામણી કરી દેવા છતાં, દક્ષિણ આફ્રીકાની સરકારે લેન્ડ ટેન્કર બીસ ટાળસ કર્યું. આના પીરોષમાં હોંદ સરકારે વેપારી સંબંધ કાપી નાંખ્યા. જેથી હોંદ સરકાર બીસ થોડા પમગાં લઈ શકે. આ બીસ ૨૫મી મે ૧૯૪૬માં પસાર થયું ત્યારે હોંદ સરકારે યુનીયનમાં તેમના દાઈ કમીશનરને આજુ રાખવા બ્યાનવડી લાગ્યું નહોતું. હોંદની સરકારનું માનવું હતું કે વખત બતા પરીસ્થિતી સુધરશે અને તેઓ તેમના દાઈ કમીશનરને પાછા મોકલી શકે તે માટે તેમણે દાઈ કમીશનરની ઓરીસ આજુ રાખી હતી. ૧૯૪૭માં હોંદના

વડા પ્રધાન અને દક્ષિણ આફ્રીકાના વડા પ્રધાન પ્રીટ માર્શલ રમટસ વચ્ચે થયેલા પત્ર વ્યવહારમાં દાઈ કમીશનરને પાછા નહીં મોકલવા માટે કારણ દર્શાવ્યા હતા. ત્યાર પછી યુનીયનમાં હોંદની સ્થિતિ વધારે ખગડતી ગઈ, એમરટ ના પહેલા અવાધીયામાં હોંદના પ્રતીનીધી હોંદ જવા નીકળશે. દાઈમાં શ્રી. એ. એલ. મસદોના સોથી વડા પ્રતીનીધી હતા. દાઈ કમીશનરના તેઓ ત્રીજા સેક્રેટરી હતા. —જુલાઈના મેવર શ્રી રાજાભાઈ વી. પટેલ હંડનથી નામરણી ગયા છે. તેઓ ૧૫ દીવસ છેડે અફ્રીકાની મુસા ફરી કરશે. તેઓ કે. (રનટમરલેન્ડ) ખાતે મે.રસ રીઆમોમેન્ટની પરિષદ માં ગયા હતા. —સમુદાય એક મેકન પાવ્લીમાંથી એક રતસ મોકું મળે છે.

PARBHOO STORES
MERCHANTS & IMPORTERS
6A CROSS STREET, SINGAPORE

ફોન: ૬૩૦૦૪

ચિંતા? શાની—રસોડાની?!

કન્ડીમાં વસતા ભાઈઓ,

તમારા રસોડાની ચિંતા નિશ્ચિતપણે હમારા ઉપર છોડી દો. હમારા ઉપર ઓરકર મોકલવાથી નીચે મુજબની હમારી સર્વીસનો લાભ અવશ્ય મેળવી શકશો :

- (૧) સ્વચ્છ અને આત્મીયર્થો ખાસ મળશે
- (૨) કિંમત ભાવ આજ્ઞ કરી માં આવશે
- (૩) ખાત, ઓર્ડર કરતાંની સાથે, વિશુદ્ધ-ઝડપે મળશે.

જાહેરાતનો ભરોસો.

હમારી જાહેરાતની ખાત્રી કરવી હોય તો ફક્ત એકજ દ્રાવણ ઓરકર આપને વિશ્વાસ સંપાદન કરવાને ફળીભુગ થશે—દમરી, ફી-ઓફ-માર્જ, પ્રાપ્ત લીસ્ટ માટે ઉપરોક્ત શિરનામે લખો.

ગાંધીવડું, કઠોળ, કરીયાણું, ઘર-ગથ્યુ દવાઓ, પુળ-હવનની સમાગ્રી તથા લગ્ન અંગેની જરૂરીયાતો વિશેષતા :—કન્ડીના ઓર્ડરે ઉપર "કાળજીભરી દેખરેખ" એ હમારી વિશેષતા છે.

મધ્ય મધ્ય છે. આ નહેરુથી પંચનમ, રાજસ્થાન અને પેશ્વા ૧૧ લાખ એકર જમીનને પાણી મળશે. એથી આ વિસ્તારમાં એનિમલના ઉત્પાદનમાં વાણીકા રૂ. ૧૦૦ કરોડને વધારો થશે. પાકીરતન આ સમયમાં મને તે નિર્ણય કરે' પણ ભારત સત્તમજના પાણી આ નહેરુમાં જરૂર વાળી ભેરી ભારતના વડા પ્રધાન પં. નેહરુ જુલાઈ ના પહેલા સપ્તાહમાં જ્યારે પંચનમની નીચેનામાં મજૂર પાણી ફોલ છે ત્યારે સત્તમજના પાણીને આ નહેરુમાં પડેલાં મુશ્કેલી

આમ પાકીરતન અને અમેરીકા વચ્ચે કાફરી કરારો થયા પછી ભારત નું પાકીરતન પ્રત્યેનું વધુ મુશ્કેલી બન્યું છે અને તે ચોક્કસ ન્યાયી હોશે તેવા આગે આમળ વધી રહ્યું છે.

પરચુરુ

—સોદી એરબીવાના રાજ સૌદ સચે મીક્ક આરમ એરેસ' મીકો વાટાઘાટ કરવા કહ્યું, નેશનલ આઈડનના પ્રત્યેન, મેનર સાલેલ સુધામ અરબીવા થય છે.

—મુગેસાવીવાના પરેસ ખાતાના મંત્રી મી. પોપોલીકના મહેમાન તરીકે મીક્કસ વીળવા લક્ષ્મી પંડીત મુગેસાવીવા થયા છે.

—ગુગ્ગની સરકારે કોમનવેલ્થ દેશોને જણાવ્યું છે કે આ વર્ષે કોમનવેલ્થ વડા પ્રધાનોની કોનફરન્સ બરવાની જરૂર નથી.

—વડા પ્રધાન ડો. મલાને જણાવ્યું હતું કે કોમનવેલ્થમાંથી નીકળી જવા નો સુધાર કક્ષિય આફ્રિકાની જનતાએ નકકી કરવાનો છે. હાલો વીચાર કપો વચર કક્ષિય આફ્રિકાએ ગઠારના દેશો સાથેથી કુટાવડાનું નક્કી નેહરુએ. કક્ષિય આફ્રિકામાંની બન્ને ગોરી પ્રજા એ વચ્ચેના સંધ પર કક્ષિય આફ્રિકા નું ભવિષ્ય અવગણે છે.

—ડો. રાફર યુનિવર્સિટી ને પ્રોફેસર બીસાઈએને રંગની અસર થતી નથી. તેઓ કહર મધ્યકે છે.

—કાંસ કહ્યુંની સરકારને મોટા માંધકારો માટે સમ આપશે. ફેર બેન્કસોએ જણાવ્યું કે આર્થિક અને ટેલીકમ મદદો માટે સમજુતી થય છે.

ગુજરાતી ધર્મપ્રેમી બન્ધુઓ માટે

ગુજરાતી રામાયણ ભાગ ૧ અને ૨	૧૫	૦
મી મનુસમિતિ (૮૦૦ પાનાનું રંગરંગ પુસ્તક)	૧૨	૦
સાચું સ્વર્ગ (પરિચયાર કૃત)	૧૧	૦
પ્રજુલમ કાવ્ય	૩	૬
જન્મ અને નામ રંગરંગ (જન્મ માટે ઉપયોગી પુસ્તક)	૪	૬
નિર્વા પાઠ (વિવિધ દેવ દેવોએનાં રંગે રંગ)	૩	૬
શ્રીમદ ભગવદગીતા	૪	૬
રામનામ બજન માલા	૬	૬
આશ્રમ બજન, વડો	૨	૬
શ્રીરામનામ, બજન	૨	૬
નરસીંહ બજનના બજનો	૨	૬
ધર્મ શિક્ષા પાઠાવધી બાપા	૧૧	૬

કાવ્યની ભાગ ૧-૨ ૧૭ ૬
અવધ અને રંગરંગ ૧૦ ૬

હુમારા અપકંઠી ભાષામાં માટે આ પુસ્તકો ખાસ મંગાવવામાં આવ્યા છે. ફરેક પુસ્તકોના પોસ્ટેજ માફ.

Obtainable at:
BHARAT MUSIC SALOON
AND BOOKSELLERS
(Corner Grey and Lorne Streets)
286 Grey Street, DUBAN.
Phone: 26070

તંદુરસ્તી અને શક્તિ માટે

આ શિયાળામાં મેથીપાક ખાઓ

શી. ૧૨-૬ રતલ.

આજે જ ચોરસ કરો:

કેપીટલ્સ બાલ્કની હોટેલ

(ધી કેનર મીક્ક હાઉસ)

એ અને વિક્ટોરીયા સ્ટીટના ખુલાપર - હરબન.
ફોન નંબર ૨૩૪૨૪   ટેલીગ્રામ: KAPITAN.

એટલું તમે બલે. ૧: કેનેડાની વિશ્વ વિખ્યાત કંપની
સન લાઈફ એન્ડ લેન્ડ

વપરેલ કંપનીના હમી સત્તાવાર એજન્ટ છોએ
ઉપરાંત

કક્ષિય આફ્રિકાની વિશ્વ આશનની કેપ એન્ડ લેન્ડ પ્રે.વી.સી.વલે કીચીવન
ના સરકાર લક્ષ્મી નીમપેલા અમેલ લવા કુન્ડાવી કાપાન્તરકાર નજીએ
લેખન અનેની કીચીવેશન અંગેનું કેપ લેન્ડ કમિશનર વિના વીમળ
તરીકે ગીએ વર્ક રહે છે.

1. Wherever there is a particular Life Assurance Problem a Sun Life of Canada Man can solve it.
2. Prompt settlement of claims is a maxim of the Company's Management.
3. During 1953 the Company paid over £31,000,000 to annuitants, policy holders and their families.

The Sun Life of Canada is a Leader in World Wide Assurance.

C. C. PALSANIA
GENERAL AGENT

Business, Estate, Financial, Insurance and Immigration Consultant.
Sworn Translator.

100 Sir Lowry Road, P.O. Box 4624.   - CAPETOWN Phone 32390

K.M. Lodhia & Co.

Manufacturing Jewellers and General Dealers

22 ct Jewellery made to order in latest designs

ખાવિસ ફેરડ

સોનાના કામીના ખાસ અમારી ભત્રી રેખરેખ નીચે અમને અપાવશું
કામ સંગીત પામે એની રીતે કરીએ છીએ.

નેહરુ, જુદી જુદી કીલકાનની બંગલી અંગે, સાફની પાન, ગોરી
પાકા એરીંગ વીગે પાનાનીએ છીએ

106 Prince Edward Street, Durban.

SOUTH AFRICA
20 JUL 1954

No. 27—Vol. LII

FRIDAY,
16TH JULY, 1954

Registered at the G.P.O. as a Newspaper

Price 6d.

INDIAN OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903

Ex-Chief Luthuli Again Banned From Appearing In Public

THE president-general of the African National Congress, ex-Chief A. J. Luthuli, has been served with two notices by the Minister of Justice, Mr. C. R. Swart, prohibiting him from attending public gatherings and confining him to the magisterial district of Lower Tugela, Natal, for two years.

This announcement was made on Sunday at a meeting organised by the African National Congress (Transvaal) in Sophiatown, a Native township in Johannesburg. Ex-Chief Luthuli was to have been the main speaker.

Both notices were served in terms of the Riotous Assemblies and Criminal Law Amendment Act of 1914 (as amended).

One of them said that the Minister of Justice was satisfied that ex-Chief Luthuli was promoting feelings of hostility in South Africa between European and non-European inhabitants.

The other notice prohibited ex-Chief Luthuli from attending any public gatherings in any place to which the public had access for a period of two years.

Both notices were signed by the Minister at Pretoria on July 9.

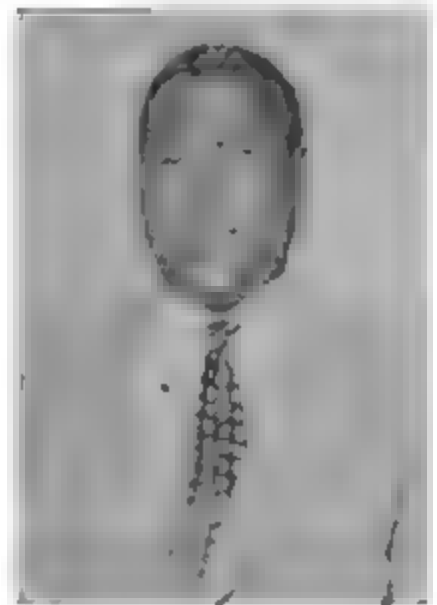
The meeting passed a resolution condemning the Minister's action.

The resolution said that the Minister's allegation that ex-Chief Luthuli was creating feelings of hostility between White and non-White was untrue. The allegation had been deliberately invented by the Government to stifle those who opposed its policies.

Mr. Luthuli said in a statement to S. V. P. A. that his membership of the Congress was not affected by the banning.

The new ban on his movements for the next two years was probably intended to cover any activity with the recently-formed "National Action Council of the Congress of the People"—an organisation sponsored by the African National Congress, the South African Indian Congress, the South African Congress of Democrats and the South African Coloured People's Organisation.

"I shall return to Tugela to farm," he said. "I have been doing so since I was deposed from my chairmanship."

Ex-Chief A. J. Luthuli

The welfare of humanity is bound up with the pursuit of morality. All the great moral virtues, like love, charity, gentleness and patriotism, have for their ultimate end the good of mankind.

Man is worse than a brute, so long as he is selfish and indifferent to the happiness of others. Man becomes great exactly in the degree in which he works for the welfare of his fellowmen.

A republic that is not based on moral foundations, and that is not composed of unselfish men and women would be worse than an anarchy.

—Mahatma Gandhi.

Today, of all days, the joy of giving is uppermost in every heart. The best thing to give to your enemy is forgiveness; to an opponent, tolerance; to a friend, your heart; to your child, a good example; to your father, deference; to your mother, conduct that will make her proud of you; to yourself, respect; to all men, charity; and to your loved ones?

**Surely a NEW INDIA PROTECTION POLICY,
the best of all Gifts.**

THE PLEASURE OF GIVING IS YOURS, AND THAT OF SERVING YOU IS OURS.

The
New India Assurance
Company Limited

(Rustomjee (Pty.) Ltd. Principal Controlling Officers)

74 VICTORIA STREET, DURBAN

Telephone 2335. Telegrams 'BRADFORD'

P.O. Box 110

LUSAKA, NORTHERN RHODESIA

**BRADFORD CLOTHING
FACTORY**

**Direct Importers and
Wholesale Merchants**

Clothing Manufacturers

Proprietor RAJBHAI D. PATEL

Branch:

CITY STORE

Cairo Road, Lusaka

Always in Stock:

Piece Goods, Hosiery, Cutlery
Enamelware, Stationery, Drapery,
Crockery, & Wool.

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Kampala arriving July 28. Sailing August 3,
for Bombay

Passengers must conform with the Cholera Vaccination and Yellow Fever inoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without food	£75-15-0
Second "	"	"	50-13-0
Inter-Class	"	"	34-3-0
Unberthed (Deck)	without food		21-3-0

Muslim Special Food £11-10-0 Ordinary Food £4-17-6
Hindu Special Food £10-3-0 Ordinary Food £4-5-6

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be permitted to keep on deck with them more than one bedding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.
Tel. Add. "KARAMAT."

INDIAN OPINION

16TH FRIDAY, JULY 1954

United Party Youth Organisation

WE should have thought the United Party Youth Organisation would at least be a little more liberal minded than they appear to be, judging from the attitude of their Congress held in Bloemfontein on Sunday, July 11, as reported in the 'Natal Mercury'. The future of this country depends on the youth and it certainly does not seem a hopeful sign when the youth of a Party which claims to be liberal adopts such an illiberal attitude. The Nationalists will have some justification to laugh at them.

It is gratifying to note that at least this fact is admitted that two-thirds of the Union's Native population lived outside the reserves in the White man's areas and that they contributed enormously to the economic life of the country and the Europeans could not do without their labour. This is quite different to what some responsible Ministers of the Cabinet have been saying, that the White man has to carry the Black man's burden and that the latter must be made to pay for his education, whereas in reality he pays for the education of the White man's child directly and indirectly by his sweat and blood.

It is a pity that the Union Congress of the United Party Youth Organisation after deliberating for three hours on a resolution from certain branches asking for

more representatives for the Natives in Parliament, freedom title for Natives so that they could own land in European areas and the possibility of placing certain Natives who have the necessary qualifications on the common voters' roll, the resolution was opposed by most of the delegates as "too liberal" and was voted down and a motion was accepted expressing full confidence in the present policy of the United Party, which, as stated by Senator Dr. Louis Steencamp, was that at present the United Party was only prepared to give them (the Natives) the opportunity to develop politically in their own areas, these included Native townships near European cities and town. In these townships, Dr. Steencamp said, Natives should be given a chance to administer their municipal affairs.

This is no more than the Nationalists are prepared to give the Natives and that is why the Nationalists quite justifiably say that the United Party have no policy. The days are passed when you can talk of what "concessions" you are prepared to grant the Natives. They are no longer asking for "concessions." They are demanding their just "rights" in the political and the economic field in the land of their birth. It is not right for the White rulers to say that they will not meet those demands. If they do not meet them now with grace the time is not

too far when they will have to do so with disgrace. The forward march of the progress of the non-White people can no more be stayed than King Canute could stay the waves of the ocean. If White South Africa is to live its youth will have to fall in line with the attitude of the Liberal Party which has just come into existence and to do everything to strengthen that Party.

A Saner View

The 'Natal Mercury' of the same date contains another Sapa report of speeches made at the said Congress by Mr. R. A. F. Swart, M.P., Union Chairman of the United Party Youth Organisation, and Dr. Colin Steyn which are more refreshing.

South Africa would have to consider what concession it should make to those who did not enjoy the same rights and privileges as White South Africans, said Mr. Swart.

The country had to pay attention to those who were developing and improving their way of life year after year.

Mr. Swart said the basis of the United Party was national unity, which was fundamental

in South Africa. It was the only Party truly representative of all sections. It aimed at building a united nation and looked forward to the day when a man's value would be assessed by the service he rendered to South Africa, and not by the language he spoke or the race group to which he belonged.

Dr. Colin Steyn said, one of the best ways of obtaining the necessary goodwill for solving the non-European problem was to make timely concessions that would be accepted in the right spirit.

For this South Africa needed wisdom and statesmanship of the order manifested by the great leaders of the past.

Dr. Steyn said he was an optimist. The Union would solve its difficult problems, but it was vitally essential for the two sections to stand together.

If the country could get co-operation, goodwill and unanimity of action from every section, there was a very fair chance that the non-European problem could be satisfactorily solved. Bitterness and strife had never achieved anything for South Africa.

This is certainly a much more saner view and it would have redounded to the credit of the Congress of the United Party Youth Organisation had it been guided by that view.

NOTES AND NEWS

Integration Policy Of The United Party

Senator Dr. Louis Steencamp, in his speech in Bloemfontein on Sunday, July 11, at the Union Congress of the United Party Youth Organisation, is reported by the 'Natal Mercury' to have explained the integration policy of the United Party. He said economic integration of the Native did not mean homogenisation, or equality, but simply co-operation between Black and White in the economic field. This is just what the Nationalists say and do not mind saying. It is as much as to say that the Native is good enough to slay for the White man; he is good enough to fight for him on the battlefield and to shed his blood and to lay down his life for the White man but just because of the colour of his skin he must

remain in his own sphere as the White man bids him to remain. It matters not if he is equal or surpasses the White man in all other respects. He must bear this legal stigma of inferiority. How intolerable that is can only be learnt by the White man placing himself in the position of the Black man as has rightly been suggested by Oson Collins.

Police Visit S.A.I.C.

Conference

Seven members of the Special Staff of the South African Police interrupted, on Sunday morning, the 21st Conference of the South African Indian Congress which was in session in Durban. They took particulars from several delegates from other Provinces. According to a statement made in the 'Natal Mercury' by the Commander Cap. M. O. Lumsden

present, the police were selling on information that delegates from outside Natal included some whose activities have been restricted by the Minister of Justice. Particulars taken by the police were connected with the Immigrants Regulations Act, which makes it necessary for Indian delegates from the Transvaal and the Cape to have travel permits. No arrests were made.

The Congress suspended standing orders to voice its objection to the action. A resolution was passed condemning the Immigrants Regulations Act, "which makes Indians foreigners in

their own country by denying them freedom of movement.

"Sakuntala" Staged in Maritzburg

The play, "Sakuntala," by Kalidasa, one of India's great poets, produced by Pauline Morsl, principal of the Dartnell Crescent Government Indian School, and very successfully staged in Durban was staged last Monday in Maritzburg under the patronage of the Administrator of Natal, Mr. D. G. Shepherson, for the Indo-European Joint Council of Maritzburg in aid of funds for the Indian Youth Centre.

R. VITHAL
Bookkeeper, Writing up Bills of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.
Contact No. 213 Market House, Second Floor,
17 Commissioner Street, Johannesburg.

HINDU DHARMA

By— M. K. Gandhi

Price 8s.

Obtainable From:

'Indian Opinion,'

P. Bag, Phoenix.

Natal.

CANON COLLINS ON S.A. RACIAL PROBLEMS

CANON L. J. COLLINS, President of St. Paul's Cathedral, London, in an interview with the correspondent of the 'Natal Mercury' said that if Europeans in South Africa approached non-Europeans as equals and not with a superior attitude, there was still a reasonable chance of the Union becoming a happy multi-racial nation.

Commenting on his tour of South Africa, he said that his own impression was that there was running short for a decision on the racial issue. Equality of status and opportunity were the two vital factors.

Canon Collins is on a visit to the Cape Peninsula to consult with Coloured leaders, including Mr. George Golding and Dr. H. H. van der Ross. He visited Windermere, Kinsington and Ooks Bush and also saw non-European housing schemes.

"As I see it, the Europeans should look for responsible non-European opinion, and, by consultation, work out the future of the country."

Asked whether he thought the final solution to the racial issue was a "coffee-coloured" race, Canon Collins said, "Well and good, if it is a free decision by free people."

"The chances are that such a decision would not mean very much 'coffee'. For instance, the fear of so many people about a 'coffee-coloured' nation seems to be contradicted by the same people's own insistence that the whole idea of intermixture is abhorrent."

There were undoubtedly liberal-minded people in the Union struggling to bring about the abolition of racial discrimination.

"But I am concerned to note how few Europeans there are who do really seem to know what it is like to be a non-European in the present situation. So many people who would seem to be liberal minded speak of the situation in terms which make me think they really do not realise how appalling it is to be an African."

Canon Collins said that often he had been given an excuse for certain living conditions which Natives endured the fact that "they preferred it like that."

"Every African, however, to whom I have spoken has made it abundantly clear that he does not prefer it 'that way.' The tendency here seems to be that because someone is black, he does not want the same amenities as the European."

"The recent legislation of trying to enforce by law white supremacy and racial discrimination and segregation does seem to me to be increasing the fears which underlie so much of the life of this country."

Asked about Communism, he said that from what he has seen, Communism was not the menace, but illiberalism.

"A great deal of the building up of the bogey of Communism is a smoke screen under which to attack liberal attitudes on the racial issue. I think that the more the Suppression of Communism Act is applied, the more the thing it is aimed at stopping will increase."

Canon Collins will return to Johannesburg on July 27 and fly to England on July 20.

SUNBEAM

gives a lasting shine!

Housewives realise that cheerful and clean-looking homes make for contented and happy living...and Sunbeam gives a brighter, more lasting shine! With such care a little Sunbeam spreads over a large area, quickly giving a lasting shine to floors and furniture.

It is easier to work with, shines brighter, lasts longer!

FOR BRIGHTER FLOORS
AND LIGHTER WORK
Always ask for

**SUNBEAM
POLISH**

Shines... and shines... and shines

FASTEST
TO THE

IN CONSTITUTION COMFORT

FROM

NAIROBI

TO KARACHI OR BOMBAY

AIR-INDIA
International

with quick connections for

CEYLON HONGKONG JAPAN

South African Representative: 95 Salisbury House
Smith Street, DURBAN, P.O. Box 1935.

LIBERAL PERSPECTIVE

A LIBERAL LOOKS ON

II—THE APARTHEID WILDERNESS

By C. W. M. GELL.

(From 'The Forum', Johannesburg)

THE half-acceptance by the Nats. that apartheid (or White domination) cannot eventually succeed should be the point of departure for all who realise that it is physically impossible, morally indefensible and will be economically ruinous for one-fifth of the population to try to impose it on the unwilling four-fifths. Those who see these matters primarily as a moral crisis calling for the application or rejection of the ideals of western civilisation and the various forms of religion which we profess, know that we must seek the right solution at whatever inconvenience to ourselves. Cannot those who think mainly in terms of self-interest ask themselves whether, if even die-hard Nats, fear in their inner hearts that their success can at best be temporary, we should not now be searching diligently for some other course offering the possibility of a more enduring solution? The stock answer to this question is that the electorate will not yet support an alternative policy. True enough; but the inference that, therefore, we must try to put over a policy of moderate apartheid, "White supremacy with justice," "Christian trusteeship for ever"—call it what you will—is just not valid. With the virtually all-White electorate in its present short-sighted and emotional mood, nothing but full-blooded apartheid stands any electoral chance and to think otherwise is wilfully to overlook unpalatable facts.

Take the 1953 election statistics. Although the Opposition was better organised than ever before and fighting with a unity and enthusiasm born of genuine desperation to seize what might be its last constitutional chance, it lost decisively—not merely in the constituencies but by a count of votes, too. And that notwithstanding its overall majority of the total poll. In 1948 (allowing throughout for uncontested seats) 78.9 per cent of the electorate voted. In 1953 87.8 per cent went to the polls. Since the Nats. were well organised and far from complacent in 1948—and the Opposition deficient then in both respects—most of the extra voters in 1953 must have been Opposition supporters who did not turn out in 1948. Yet, whereas the Nat.-A.P. coalition

obtained 33 per cent of the registered electorate and 41.7 per cent of the actual poll in 1948, the Government got 39.2 per cent of the registered electorate and 45.6 per cent of the votes cast in 1953. If to this plain evidence of a swing of votes to the Nationalists be added the higher birth-rate of the Afrikaner (three quarters Nat.), the deliberate indoctrination of Afrikaans youth in Church and school² and what Dr. Keppel Jones has called "the infinite possibilities of electoral gerrymandering" should public opinion show any signs of declining loyalty—and the view that the Nationalists are in power for the foreseeable future is irrefutable. I believe that the Provincial elections this winter will reinforce this conclusion—that, indeed, the Opposition will not only lose its few remaining marginal seats and perhaps some more besides, but that apathy, belief in defeat and lack of a cause to fight for have demoralised Opposition supporters to an extent which will seriously affect their turn-out and may even give the Nats. a majority of the total vote if there is a low percentage poll. These Opposition leaders who think differently, claiming to have their fingers on the public pulse, are about as close to realities as when they assured us that "we got as good as we gave" in the last delimitation. They have not yet realised how wide a gap separates their wishful thinking from the actual situation which the Nats. were able to gauge to a seat and, in many cases, almost to a vote.

The point that I am trying to make, and which U.P. politicians in particular are most unwilling to face, is that the Opposition is already in the wilderness. It is not a question—as some U.P. leaders still delude themselves—of just waiting for some small swing in public opinion. Nat. voters do not "float." Any perceptible drift is towards the more positive Nat. policies. It is not even a question of finding a nicely balanced and not too contentious policy to keep us precariously out of the wilderness. Since April 1943 the task, so carefully shunned by our political leaders and editorially excused in the daily press, has been to devise a long-term strategy to fight our

way out of the wilderness. We are not now—at least, we should not be—on the defensive. As far as colour issues are concerned, nothing now remains of our earlier policies or achievements that is worth defending. In any case, wildernesses are not conquered by a defensive mentality. Bold offensive thinking is required, based on a clearly stated alternative to apartheid.

I do not even think there is any great need to worry about the two-thirds majority. Unless the Nats. commit some inconceivable blunder, they are well within sight of that figure, both by the further defection of moderate Nationalists from the U.P. and by the almost certain gain of a few more seats from another general election in the near future and a strengthening of their position in the Senate electoral colleges as a result of that and the provincial elections. Their republic³ the abolition of the entrenched clauses, the Coloured vote and the Native Representatives are almost within their grasp constitutionally.

These are not trivial matters. But they are not basic to the future of South Africa. The outward form of our constitution and the retention or otherwise of the insignificant representation at present granted to non-Whites will not decide the destiny of

this country. Our ability to solve the problem of our human (or race) relations will do that and these measures, which a two-thirds majority will enable the Nats. to push through legally, are bad because they will exacerbate race relations and make their redress a little harder to achieve. But only a little. If we cannot expect in any case to win an election for many years—much less, obtain a two-thirds majority ourselves to extend non-European franchise rights to entrench these and other human liberties—the loss of the few ineffective, existing rights and the imposition of a one-race, apartheid republic hardly add to our present impotence. If we would face that fact and the probability that the way forward for this country lies through suffering the full rigour of the basiskap ethic, those of us who are not temperamentally given to despair can start thinking about the way back from the wilderness.

² Of the Broederbond's 3,460 members, 2,039 are said to be teachers and 356 ministers.

³ Reserving certain legal aspects of how a republic may or may not be brought about for some other occasion.

(Next week Mr. Gell will discuss the attitudes of the Opposition parties.)

There's a Nugget Shade for every shoe that's made!

LIBERAL PARTY CONFERENCE

THE first annual conference of the South African Liberal Party took place during the last week-end at the Kefce Hall, Durban. The leader of the Party, Mrs. Ballinger, being unfortunately laid up owing to the very heavy strain on her, was not able to attend. Her written speech was read which was as follows:—

The Liberal Party has now completed the first year of its existence. The first year—I might say the first years—of any new political movement are bound to be a period of stresses and strains, with problems of adjustment between its members who are yet new to one another, and accommodations to the changing demands of the political situation themselves requiring both experiences and administrative flexibility—all of which have to be learnt.

The first period in the life of the Liberal Party has, I believe, thrown more strain on a young organisation than might ordinarily have been expected. It has produced its discouragements, of course; but it has also produced its irrefragable evidence of the urgent need for the existence of a Liberal Party, that has more than counteracted all of these.

A discouragement we have not had to face was any failure of professing liberals to give us their support. Our only discouragement in this regard, if it can be called that, is the practical discovery of the extent to which the generation which fought the earlier battles of liberalism in South Africa, even those who fought the great battle against the Hertzog Bills, has passed from the scene. Most of them have died, a few, discouraged, have gone away. Scarcely a handful remain. They have battled long and inevitably seeking the strain of years of continual struggle. But their wisdom and experience are of the greatest value to us and we must use them to the full.

Inevitably a good deal has been said and done with the object of encouraging us. On the one hand, we have been called starry-eyed idealists. We and others have been told that we are impractical, academic, unrealistic, dreamers. On the other hand, it has been said that for liberalism, it is not necessary to go outside the established parties, that all that we can offer can be found inside the old opposition folds and that a new party only divides the forces and correspondingly reduces the prospects of success against the common enemy. Both these lines of attack upon us are in fact, not dis-

couragements at all. On the contrary, they are the best encouragement we could encounter, the essential justifications of our existence, since they both implicitly recognise and accept the ideal to which we are committed and for which we strive, a society built on the co-operative effort of all its members and commanding the loyalty of all.

Indeed without doubt, the most significant development of recent times in South Africa has been the emergence of liberalism not as a philanthropic interest or impulse but as an accepted political force. To any impartial observer this must indeed be the most conspicuous new feature in today's political scene. All Opposition parties offer a brand of liberalism—and even the Nationalists in their milder moments—which are very mild indeed—tell the world that they are the real liberals.

This is borne out by some curious transmutations in recent times. The Labour Party—which not so long ago, was the reactionary colour bar party, is now committed to an ultimate common citizenship with a probationary period of indefinite duration of extensions of the present differential representation.

The Federal Party which subscribes to a similar policy is led by one who was until very recently the arch-protagonist of Apartheidism—the most forceful exponent of segregation.

The United Party is still struggling with the dualism of its descent from Hertzog and Smuts. With its eye and its mind on the success of the Nationalists it cannot decide to take the plunge in the Smuts direction—"all this nonsense of superior and inferior" as he told the public on the occasion of his address to the Institute of Race Relations in 1942.

All these are heartening signs of a sadder outlook in South Africa's position. But all are obviously inadequate. And they are inadequate mainly because they are accommodations between the less liberal attitudes of the past and more liberal attitudes of the present. Hence the need for a clear and unequivocal liberalism which is what this Party alone can supply.

We have also had to contend with criticism from friends. It has been suggested that we are less emphatic in our stand for common citizenship and common status for all than some of the newer converts to liberalism. Converts always tend to be more vocal

than the established adherents of a congregation and while their fervour is an invaluable asset, it is the solid basis of established opinion on which the real protagonists of the faith depend. The history of liberalism in South Africa, which has had all too little attention, establishes beyond any shadow of doubt the solid and steady maintenance of the principle of common rights and common status by liberals all through the dark days when liberalism was in eclipse. On this score, there can be no informed challenge to our position.

Today, we are the only party which really knows where it proposes to go, which has really made up its mind about the type of society it proposes to establish here—the only party that can really challenge Dr. Malan in this regard. Writing to his American correspondent, Dr. Malan said the Afrikaners had a divine mission in South Africa to Christianise the non-Europeans without destroying their national identity.

We don't admit a divine mission of Afrikaners in this country. It is possible to postulate a divine mission of Europeans in South

Africa to solve on the domestic front the problem of the world—the creation of a society in which people of different races and traditions and levels of culture can live in peace and harmony on a basis of mutual tolerance and respect. In terms of Toyahzee's analysis of world history as challenge and response, this is the challenge to us in South Africa. Upon our response to it depends not only our own fortunes but the fortunes of the world at large. A small country, we play an exceptionally large role in world affairs, thanks to our colour relationships. What we do can and does determine to a large extent the relationship between European and non-European countries. Our belief is that we can only fulfil our destiny if we see it as the building of a composite society to which all shall be allowed and encouraged to make their fullest contribution. That is why we take our stand unequivocally in favour of a common citizenship for all.

I believe that it is on this basis—and on this basis alone—that we can ensure for the people of South Africa a stable and a secure future.

On

the cut

or scratch

that may fester

'DETTOL'

THE MODERN ANTISEPTIC
CLEAN • SAFE • GERMICIDAL
DOESN'T PAIN • DOESN'T STAIN

SEEDAT BROS.

LIFE INSURANCE CONSULTANTS PRINCIPAL INDIAN REPRESENTATIVES OF
THE PROVIDENT ASSURANCE CORPORATION OF AFRICA LIMITED.

HEAD OFFICE: 65 PRESIDENT STREET, JOHANNESBURG.

We have pleasure in informing our clients and friends that we are
appointed the Chief Indian Representatives of the Provident
Assurance Corporation of Africa Limited.

The Corporation Transacts All Classes Of Insurance Including
LIFE, FIRE, MARINE, MOTOR CAR, BURGLARY; ETC.

- (1) Life Policies are world wide and free from Restriction as to travel, residence and occupation.
- (2) Life and Endowment Rates are Standard without any Asiatic Loading.
- (3) To protect your Estate at Death, be wise and buy an Estate Duties Protection Policy at Lowest Cost.

Office: 4, Hoosen's Building, 116 Queen Street, Durban.

Telephone: Office 21773, Residence 22679.

FOR
RUBBER STAMPS

AND
PRINTING

CONTACT

**STANDARD
PRINTING PRESS**

GENERAL PRINTERS

AND

RUBBER STAMP MAKERS

73 BEATRICE STREET

DURBAN

PHONE 81008

P.O. BOX 2782

ESTABLISHED 1927

DHIRUBHAI P. NAIK

Travel, Insurance & General Agent

Book with us for your travelling by Air, Sea or Land either to India or in any part of the World.

All types of Insurance—Life, Fire, Burglary, Rob, Storm, Accident, Plate Glass, etc.

Consult Us Free of Charge For Your Income Tax, Persons Tax, Writing Of Your Books, Trade Licences, Revenue Clearance Certificate, Passports And Immigration Matters.

Representatives: National Mutual Life Assn. Of Australasia, Yorkshire Insurance Co. Ltd.

Telephone: 33-9033. 29a Commissioner Street, JOHANNESBURG.

Phone
Day 24169

Phone
Night 833459

L. RAJKOOMAR (PTY.) LTD.

14, CROSS STREET, DURBAN.

Funeral Directors and Manufacturers of all classes of Coffins and Wreaths

Contractors to the INTERNATIONAL FUNERAL INSURANCE COMPANY, LIMITED.

Reg. Office: 39 CROSS STREET, DURBAN

Country Orders for Coffins and Wreaths accepted by phone and despatched by rail at the shortest notice.

S.A.I.C. CONFERENCE

THE twenty-first conference of the South African Indian Congress was opened at the Kame Hall, by ex-Chief A. J. Luthuli, President-General of the African National Congress on Friday night, July 9, and the remaining sessions were held at the Madressa Hall, Pine Street, during the week-end.

Chief Luthuli, who appeared for the first time in public after the ban imposed on him had been lifted, said he was speaking on matters of common concern to all, as allies in the fight to make democratic rights a common possession of all people in the Union of South Africa and not as at present where these fruits of civilisation were a special preserve for "Europeans only."

Non Europeans suffered from many disabilities imposed on them by laws made by Parliament of Whites only determined to keep out for ever the non-Whites from an effective participation in the Parliament of the country. The result, said the speaker, was that successive Union Parliaments, reflecting a most reactionary and hostile White public opinion, had been passing since Union, legislation most inimical to the interests and rights of non-Whites.

It was impossible within the compass of one address, he said, to give an adequate account of how the non-White peoples suffered through discriminatory treatment. The outcome was, he went on, that non-White urban dwellers, the vast majority were common labourers, crid and groined under abject poverty resulting from the crushing burden of the high cost of living. Large numbers lived under the most degrading and dehumanising conditions obtaining in slum settlements such as Jabavu and the Malay Camp in Johannesburg; Cape Manor and Sea Cow Lake in Durban, and Windermere Road and District Six in Capetown. So it was that the children from these slums formed the majority of the delinquent youth who finally swelled the prison population of the Union. And so it was that manifestations of maladjustment and anti social tendencies were so rife among the slum dwellers. All this was the outcome of non-Whites being voiceless and voteless, he said.

The same tale, he continued, may be told about dwellers in rural African areas. Experts and impartial observers had testified to the fact that these areas were impoverished economically and socially, largely through the inadequacy of land set aside for African occupation and use, and

through the operation of anti-social practices such as the migratory labour system which was responsible for the breaking up of family life in these areas. The inadequacy of educational facilities added much to the perpetuation of ignorance which was so detrimental to the progress of the population of these areas.

Referring to non-Whites who were labour tenants in farms, ex-Chief Luthuli said, for three-quarters of the year these people gave service to their masters for no pay save the allocation of a garden and kraal-site and the right to graze limited stock. Some masters voluntarily paid wages in addition but never more than £1 or £1-10-0 a month. It was no exaggeration to say, he said, that these people lived under conditions of semi-slavery.

"Throughout history the task of liberating people has always been a difficult one. In the Nationalist Party and Government of Dr. Malan we are facing a people determined to keep us in subjection that they will stop at nothing to gain their ends. The Minister of Justice, Mr. Swart, was expressing the mind of his Party and the Government when he said that if one wants to keep power in one's hands one must keep it by force of legislation. This attitude and view accounts for the reason why the Nationalist Government of Dr. Malan has madly pursued its course of enacting the most repressive and tyrannical laws in the implementation of their evil and harmful policy of Apartheid.

"Our duty is plain. We must fight on and never turn back," said the speaker.

Presidential Address

Dr. G. M. Nacker, Acting President of the South African Indian Congress, in the course of his speech said: The movement for liberation of the oppressed people in South Africa will not be stemmed by the banning orders. The voice of freedom will be heard from all corners of our country for it is the voice of our people and it will not be stifled.

Our demand for "Freedom within our life time" is part of the world demand for freedom on the part of oppressed humanity. We realise that there can be no lasting peace in the world until the basic causes of world tension are ended and among them is racial discrimination.

When we oppose racial discrimination in South Africa, we are advancing the cause of race harmony and world peace, while

those who preach segregation and apartheid are sowing the seeds of dissension not only in our country but on an international plane.

We are much heartened by the fact that the forces of peace are making tremendous headway on all continents. The common people of the world want the hydrogen bomb banned, they want imperialism exploitation ended and they want lasting peace established.

It is because of the world realisation of the dangers of racial discrimination that the United Nations has annually condemned the actions of the Union Government when South Africa's racial policy has come up for discussion on the initiatives of India and Pakistan.

While the forces of progress and democracy are making a tremendous headway in all parts of the world, the government of Dr. Malan with its policy of apartheid is trying to put the clock back. The Union Government has paid no heed to the decisions of the General Assembly of the United Nations and has thereby flouted world opinion with impunity. Not only has the deadlock between the Union Government on the one hand and the Governments of India and Pakistan on the other continued, but the situation has further seriously deteriorated with the closing down of the office of the High Commissioner for India in South Africa.

The complete break in diplomatic relations between India and South Africa is a matter of grave concern for all countries. The Government of Dr. Malan has by its declaration and action branded the Indian people as a foreign and outlandish element and has failed to implement the "Uplift Clause" of the Cape Town Agreement. It is the declared policy of the present Government to enforce expatriation on the Indian community. In the face of this policy and in the face of the recent actions of the Union Government the time has arrived for the Government of India to give serious and urgent consideration to the underlying concept of the so-called Assisted Emigration Scheme and decide whether it should not cease being a party to it. Expatriation is dead. The Government of India should make it known to the Union Government that it will not be a party to any further attempts to implement the Assisted Emigration Scheme, for we are South African citizens.

The South African Indian Congress is pledged to work with all other organisations on specific issues on which there is agreement. Thus our constituent

bodies will work in closest co-operation with all organisations who are opposed to the Western Areas Removal Scheme—and to the Group Areas Act. Both these are of major national importance to those who are genuinely opposed to the policy of Apartheid.

The Verwoerd Scheme of removal of 58,000 people in the Western Areas of Johannesburg is a major apartheid attack on the rights of our people. There has been a spontaneous opposition and resentment to this monstrous plan by all South Africans opposed to oppression and injustice.

Resolutions

Relations Between India And South Africa

The following were among the resolutions passed by the S.A.I.C. Conference held in Durban during the last week-end:—

This conference expresses its regret at the further deterioration in the relationship between the Governments of India and of South Africa, leading to the closing of the office of the High Commissioner for India in South Africa. The blame for the existing deadlock between India and the Union must be laid at the door of the South African Government, who have repeatedly frustrated the attempts on the part of the Government of the Republic of India and Pakistan to hold a Round Table Conference on an honourable basis in terms of the UN resolutions. It was the complete disregard by the Union Government of her international agreements with treaty obligations to India which caused a breach in the diplomatic relationship between these two countries of the British Commonwealth.

Notwithstanding international censure, the Union Government has not only failed to implement the United Nations resolutions but has gone further on the destructive road of apartheid and enacted measures such as the Group Areas Act, in particular, which is completely contrary to the spirit behind the "uplift" clause of the Capetown Agreement. By its legislative measures and administrative actions the Union Government has repudiated the Capetown Agreement and yet it seeks to enforce expatriation of South African Indians through the Assisted Emigration Scheme.

This conference places on record that the Capetown Agreement was not entered into by the Governments concerned in consultation with the Indian people of South Africa and the peoples of India. The conference is of the considered opinion that the

time has now arrived for the Government of the Republic of India:

to raise the question of racial discrimination within the Commonwealth at high level talks.

to give serious and immediate consideration to the question of ending the Assisted Emigration Scheme for we are South African citizens and we are totally against expatriation.

Group Areas Act

This conference reiterates its unequivocal condemnation of the Group Areas Act, one of the most far-reaching apartheid measures of the Nationalist Government and declares that the Indian people of South Africa will oppose this law, together with all democrats, at all stages of its attempted implementation.

The conference condemns the ruling recently given by the Land Tenure Advisory Board excluding Congresses from appearing before the Board. It regards this ruling as an attempt to prevent the true voice of the people being heard on the Race Zoning Plans.

Conference requests the incoming executive committee to take whatever legal steps necessary as a matter of urgency to safeguard the right of Congress,

the voice of the people, being heard before the Board through its elected representatives

The Congress opposition to the Group Areas Act is based on its declared opposition to all apartheid measures and it is totally opposed to the uprooting of any people under this obnoxious racial law. It is because of this stand that we are totally against the submission of any alternate plans to the Board, for all plans must lead to the uprooting of some people.

Conference strongly condemns the action of the Natal and Transvaal Indian Organisations in submitting plans before the Board. The Organisation is a body of a handful of individuals and its action is contrary to the wishes of the Indian people. It is the duty of Congressmen throughout the Union to oppose relentlessly any individuals who make the Act work, and expose such individuals as betraying the cause of our people.

Western Areas Of Johannesburg

This conference views the Nationalist Government's efforts through the force of legislation

to remove the 58,000 people of the Western Areas of Johannesburg including 5,000 Indians, as one of its most ruthless and inhuman actions to implement apartheid at any cost and regards the powers given to the Minister of Native Affairs under the Native Resettlement Act as completely farcical and dictatorial.

This conference is heartened by the steps already taken by the South African Indian Congress in conjunction with and in co-operation with the ANC, the SACOD and the SACP to oppose the removal scheme and salutes the determined and courageous stand shown by the people most vitally concerned—the African people of the Western areas.

This conference welcomes the call of the President-General of the African National Congress for 50,000 volunteers and resolves to do all in its power to mobilise the Indian people, shoulder to shoulder with the African people, to defeat this despicable scheme of apartheid and oppression on the first major battlefield in the struggle for freedom—the Western Areas.

Wedding

The marriage of Dr. Dinkaran Waghmaras (J.B.Ch.B., Rand), eldest son of Mr. and Mrs. D. M. Waghmaras of 280, 45th Avenue, Sherwood, Durban, to Hansaban, eldest daughter of Mr. and Mrs. V. J. Vyas of Johannesburg and grand daughter of Mr. and Mrs. J. P. Vyas of Pretoria, took place on Sunday, July 4, at Northchill, Worldview, Johannesburg. This is the first inter-cast marriage among the Hindus in South Africa.

BOOKS FOR SALE

- Satyagraha In S.A.
—By M. K. Gandhi 16/-
- A Gandhi Anthology
—By T. G. Desai 2/-
- Which Way Lies Hope
—By R. B. Gregg 2/-
- Why Prohibition
—By Kumbappa 1/-
- Gandhi And Marx
—By K. G. Mankhane 2/3
- Gandhi's Letters To Ashram Sisters
—By Kaka Kalelkar 2/6
- Obtainable from:
'INDIAN OPINION,'
P/Bag, Phoenix, Natal.

BOOKS FOR SALE

INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—John T. Sanderland	7	6
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song—(An English Translation)—Annie Besant	1	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE?—Dr. V. K. R. V. Rao	3	0
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated)—Minoor Maani	2	6
COTIAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)	4	0
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	6
GANDHIAN TECHNIQUES IN THE MODERN WORLD—Pyralis	2	0
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhi's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	6
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars)—K. T. Shah	10	6
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	15	0

SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA (Facts And Facts)—Stanley Powell	8	0
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	23	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT—An account of the trial of the Officers of the I.N.A	14	0
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyam	2	6
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH—M. K. Gandhi	10	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	5	6
KAMAHANA—M. K. Gandhi	2	0
TOWARDS NON VIOLENT SOCIALISM—M. K. Gandhi	5	0
REBUILDING OUR VILLAGES—M. K. Gandhi	3	0
AN ATHEIST WITH GANDHI—Gora G. R. Rao	2	0

Obtainable from:

'Indian Opinion,'
P/Bag, Phoenix, Natal.

Pakistan News

(From Our Own Correspondent)

Karachi, June, 1954.

It is a matter for considerable regret that the dangers inherent in the swollen majority of the United Front in East Bengal, to which attention was drawn in our last news letter, took shape at the very outset of the new government's life. No one will welcome, least of all the people of Pakistan, the necessity for imposing governor's rule on the province, but it is clear that Mr. Fazlul Huq was incapable of controlling the situation and it is equally clear that the Central Government showed exemplary patience in dealing with him. And indeed, by his antics, Mr. Fazlul Huq was bringing democratic government into ridicule, besides reducing the provincial administration to a state of chaos.

The history of Mr. Fazlul Huq's efforts at government show that he was in the grip of forces which proved too strong for him. Immediately after the election there were undoubted signs and portents of disagreement within the United Front, but this was not altogether unexpected and, constituted as it was, not necessarily dangerous to the prospects of stable government. Mr. Huq started quietly enough with a small cabinet of four and he paid a visit to Karachi from which it could be gathered that he was on satisfactory terms with the Muslim League Government at the Centre.

It was after his return to Dacca that Mr. Huq found himself in difficulties. He increased the provincial cabinet to fourteen and it was stated that six more Ministers would be appointed. This news aroused much denision and disquiet.

There followed serious deterioration in provincial law and order. A disturbance occurred at Dacca Jail in which a riotous mob was led by a person who was later appointed Minister in Mr. Huq's cabinet. On the heels of this episode, occurred the shocking riot at Adawajee Jute Mills at Narayan-ganj in which some four hundred people, including women and children, were killed. Mr. Huq, and some members of his cabinet with him, came to Karachi yet again and this time the tenor of the discussions was very different. However much Mr. Huq may have later denied it, the fact can scarcely be doubted that he and his colleagues demanded indepen-

dence for East Bengal and persisted in that demand.

In an interview with a representative of the "New York Times," Mr. Huq stated that his ultimate objective was independence. This report was published in the newspaper and Mr. Huq, when taxed with it, denied having said it. Later, he was confronted with the report and with the author of it, in the presence of the Prime Minister and the author of the report, at least, did not give way.

With all this, must be taken Mr. Huq's enigmatic speeches in Calcutta on May 4 which aroused great perturbation in the minds of many Pakistanis.

Meanwhile unrest and anxiety spread through East Bengal and the day-to-day machinery of government was breaking down. It was in these circumstances that the Central Government decided to dismiss Mr. Huq's Ministry and impose Section 92A with Major-General Iskander Mirza as Governor. Several hundred persons, known to be subversively engaged, were arrested and a number of changes were made in the magistracy as well as among senior officials.

There is no doubt that the Government has embarked upon a determined policy and at the same time there is no doubt that strong handling has become necessary. It is perhaps less clear whether Mr. Huq intended to go as far as he did, but if he had no such intentions then it is evident that he was in the hands of others whose motives can only be guessed. Whatever it was, provincial government had come to a standstill and there was no security for life and property. The danger of fresh civil disturbances was imminent.

It remains only to add that the Central Government have given an assurance that as soon as possible, popular government will be restored. There is no reason whatever to doubt the sincerity of that assurance. The extreme hesitation of the Centre before taking the situation into its own hands illustrates its reluctance to interfere with the democratic will of the people and it may well be that a chastened Mr. Fazlul Huq will resume office in a few months from now by which time tranquillity will have been restored. The Prime Minister, Mr.

Mahomed Ali, has now returned from his official visit to Turkey during which the two Governments exchanged instruments arising out of the Pact for mutual assistance. At the same time, Mr. Mahomed Ali discussed with the Turkish Government the steps to be taken immediately to give effect to the agreement and, among other things, military staff talks are to begin at once.

Recently also, the United States and Pakistan signed a mutual assistance agreement in Karachi by which Pakistan will receive military aid. This, and the agreement with Turkey, indicate the emergence of Pakistan into international affairs in a manner which had not been foreseen some years ago. Other Middle East countries have been invited to join Turkey and Pakistan whose understanding contains the seed of important developments in this region.

It is evident that Mr. Mahomed Ali was received with much cordiality and the new agreement was ratified by the Turkish Parliament with unanimous enthusiasm. Among the many courtesies shown to the Pakistan Prime Minister was the award of a cloak of the Holy Prophet which had lain untouched in its gold box since the formation of the Turkish Republic.

The Province of Sindh has declared a surplus of 150,000 tons of wheat for the current year. The estimated rice surplus for the whole country is in the order of 280,000 tons so that the nightmares of famine which once threatened the country is now past without, it may perhaps be added, having to take all the wheat which was promised as a gift by the United States. Pakistan has again resumed its position of an exporter of foodgrains, especially with respect to rice, but the record world rice crop which was grown last season, has caused a slump in prices and it will not only be difficult to effect sales, but earnings will be much less. Fortunately, some types of Pakistan rice are much liked in certain countries as, for example, "bagmati" rice which is very popular in Japan and to some extent therefore, Pakistan does not suffer from the worst effects of a market which is oversupplied at present.

Yet another project has been set afoot in the steady progress of the country. This time, the Industries Minister has announced the formation of a Power Development Corporation whose object is to stimulate and hasten the production

of electricity on a commercial basis. Although, since partition, the country's installed power capacity has increased three times, the fact remains that progress is not keeping pace with requirements. There is still a gap of 500,000 KW/h annually to be made up before Pakistan has reached even the per capita production of India which country is itself a long way behind the highly developed countries of Europe and America. The Industries Minister's announcement was therefore extremely welcome and when he returns from his present tour of Europe, undertaken for the purpose of examining methods of organising corporations for power development schemes, it is much to be hoped that rapid action will follow.

The Pakistan cricket team which is now touring Great Britain for the first time, has done extremely well and all Pakistanis are pleased with its performance. It is a very young side, probably the youngest ever to engage in Test matches in England. So far, it has not lost a single game and, in its recent match with Scotland, it pulled off a sensational ten wicket victory dismissing Scotland for fiftyone in the second innings and scoring one hundred runs in an hour. Rain spoiled the first test at Lord's, but not before Hanif, Pakistan's young prodigy, showed extra-ordinary patience in holding off the English bowlers who were hoping for a first innings massacre on a wet wicket.

Golden Jubilee Number

Those subscribers who did not receive a copy of Phoenix Hallmark Golden Jubilee Number and wish to have one may do so by kindly sending their subscription.

All Postal Orders should be made payable to "Indian Opinion", P.O. Darshan, not Phoenix.

Cuticura

ANTIPRITIC OINTMENT

You will find this world-famous antipruritic Ointment invaluable for cure pimples, heat rash, itching and all other skin troubles. It also allays inflammation and brings speedy relief and comfort to sore, itchy feet.

Comforts aching FEET!

M. J. PATEL

INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General
Commission Agents

10 Peking Road, Kowloon, HONG KONG.

**Special attention is paid
to indent orders**

Write To Us For Further Particulars.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?

Have you provided for your dependants?

Prepare for the future

Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has
best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760,
JOHANNESBURG.

Phones:— } Business 33-0711
                  } Residence 33-5961

Phone 53.

Telegrams 'SOLANKI.'

P.O. Box 208.

Solanki & Co. Ltd.

Merchant & Direct Importers

**Extensive range always carried in
the following:**

Silks, Drapery, Toilets, Per-
fumes, Curios, Fashion Goods
and Jewellery, Wide Range of
Indian, Persian and Chinese
Carpets.

**Stockists of well-known branded
Watches.**

COPPERBELT PIONEER STORE

**Where Quality and Service
are Paramount.**

Luanshya,

Northern Rhodesia.

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING

—CO. LTD.—

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants

—&—
Direct Importers.

**47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.**

Cable & Tel. Add.: "HARGOVAN".

Phone 29361

P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.

**WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.**

P. O. BOX 1250.

**155/7 Warwick Avenue
DURBAN.**

SHINGADIA BROTHERS

WHOLESALE AND RETAIL MERCHANTS

Drapery, Outfitting, Fancy Goods,
Curios Etc. Etc.

P.O. Box 111.

UMTALI, S. Rhodesia.

Tel: "Pransilk" or "Shingadia." Phone: 2523.

PREMIER WHOLESALERS

(Members of the Mashonaland Wholesalers Association)

Everything for the African Trade. Prints, Khaki,
Calicos, Blankets, Shoes & Fancy Goods.

P.O. Box 319.

Phone: 2523/Extn 1.

UMTALI, S. Rhodesia

RHOD-INDIA LIMITED

Exporters, Importers & Manufacturers Representatives

Piece Goods, Hosiery, Jute Goods.

Enquiries Solicited, Prompt Attention.

"Aryan Mahal" 6th Floor,

Plot 43, "C" Road,

Churchgate Reclamation,

Cables "Indorhod."

BOMBAY, INDIA.

Phones: 29121/3 (Switchboard)
24179 (Manager)

Cables & Tel. Add:
"PROSPERITY" (All Branches)

P.O. Box 2197

(Established 1927)

Premier Produce Co. (Pty) Ltd.

General Wholesale Merchants
EXPORTERS AND IMPORTERS

Buyers and large Stockists of all kinds of Indian and European Groceries, Provisions, Soaps, Oils, Grains, Beans, Peas, Kaffircorn, Malt, Maize, Maize Products, Wheat, Wheaten Products, Crockery, Hardware and also Coal of all types.

All enquiries for Export and Import
to the Head-Office.

Head-Office: "PREMIER HOUSE"
364 Pine Street, Durban.

also at

JOHANNESBURG

BENONI

Phones: 34-3554/5
P.O. Box 200, Fordsburg,
82, Crown Road,
Fordsburg, Johannesburg.

Benoni Coal Site
Phone 54-1813,
Rangeview Coal Sites—54-2205
P.O. Box 392, Benoni.

Proprietors:

C. L. Patel, D. E. Patel
V. D. Patel, H. J. Patel
K. C. Patel.

The Star Clothing Factory

Wholesale Merchants

CLOTHING MANUFACTURERS

P.O. Box 237. Phone 514.
Jameson Road, Livingstone,
NORTHERN RHODESIA.

Our S.A. Representative:

H. L. Hompes & Co.,
(Pty.) Ltd.

Durban, P.O. Box 1301.
Johannesburg, P.O. Box 3480.
Capetown, P.O. Box 824.

—ATTRACTIVE— SAREE MATERIALS

Self Striped | Georgette Crepes 45"
Green, White, Pink, Sky, Lemon
4/11 yd.

Coloured Georgettes 45"
All Shades 3/11 yd.

Self Check Fancy Voiles with Block
Designs 45" 4/11 yd.

Spotted Georgettes 45" Latest 4/6 yd.

Fancy USA Floral Voiles 38" 4/11 yd.

Embossed Georgettes 45"
Basket Design 4/11 yd.

Two Tone and Rainbow Georgettes 45"
All Shades 4/11 yd.

Georgette Jari Work Sarees
54-10-0 each

Floral Bombers 45" Red, Gold,
Green and Blue Designs 4/6 yd.

Georgette Sarees Cotton Embroidery
23/15/9 each

Bordered Georgette 45"
All Shades 3/11 yd.

Denares and Tinsel Jari Borders
Big Range in Stock

BLouses

Chinese Embroidered Satin and
Georgette Blouses and Latest
Slippers 2 11 each.

CHAMPALS!

Plastic Fancy Tops with Heel
Size 3 to 7 10/6 pair
Also Leather 8/6 & 10/6 pair

Write For Samples

JAYBEE SILK HOUSE

39 MARKET STREET, JOHANNESBURG.

NEW TYPEWRITERS

POPULAR MAKES

Remington, Smith-Corona, Olivetti,
Hermes, R. C. Allen.

PORTABLE & STANDARD MODELS
AVAILABLE AT:

NATIONAL OFFICE SUPPLIES
(PTY. LTD.)

(Directors: N. V. MEHTA, J. P. GOKOOL; K. V. MEHTA)

LEGAL & COMMERCIAL STATIONERS
OFFICE EQUIPMENT SPECIALISTS

76 Victoria Street, Durban.

PHONES 22622
63535

P. O. BOX 1127
Tel. Add. NOSLIMITED

For Quality Printing Consult:—

UNIVERSAL PRINTING WORKS

Commercial Printers & Calendar Specialists

9 Bond Street, Durban, Phone 25295.

પુસ્તક પર મુ' - ૨૫૦ રૂ.
તા. ૨૧ જુલાઈ, ૧૯૫૪.
જુલો નંબર પૈની ૬.
૨૨ શુક્રવારે બહાર પડે છે

ધર્મ અને ભય

(શ્રી. દેવનાથજીનાં વ્યવસ્થાનમાથી)

ધર્મ અને ભય સાથે રહી શકતાં નથી. આપણી સમક્ષ માતવસમાજનો ઇતિહાસમાં આતાં અનેક દ્રષ્ટાંતો છે. સોક્રેટીસ, ક્રીસ્ટ, ભગવાન બુદ્ધ, મહાવીર સ્વામી અને છેવટે આપણી નજર સમક્ષ પોતાનું જીવન જીવનાર મહાત્માજી આતાં ઉજ્જવલ દ્રષ્ટાંતો છે. ધર્મનિષ્ઠ માણસો ઉપર જેમ જેમ વધુ પ્રહારો થતા હોય તેમ તેમની ધર્મનિષ્ઠા વધુ જાગૃત બને છે અને એમના કાર્યમાં તેજસ્વિતા વધે છે, ધર્મનિષ્ઠની કસોટી સંકટ સમયે થાય છે તેથી જ ધર્મનિષ્ઠ માણસ પોતાના સિદ્ધાંતો ઉપર અડગ રહે છે. જેમ પક્ષીને આકાશનો ભય નહિ, માછલીને પાણીનો ભય નહિ. સીંહને જંગલનો ભય નહિ, તેવી જ રીતે સંત પુરોધાને સંસારની પ્રાપ્તિ વસ્તુનો ભય નથી હોતો. એમનામાં નિર્ભયતા આવે છે, કારણ કે એમની ધર્મ ઉપર નિષ્ઠા હોય છે. આ રીતે જોતાં ધર્મ નિષ્ઠા અને ઇશ્વરનિષ્ઠા એક જ વસ્તુ છે.

આજે જે આપણામાં ધાર્મિકતા દેખાય છે તે સાચી ધાર્મિકતા નથી. માત્ર ધર્મનો દેખાવ છે. ધર્મની શક્તિ ધર્મના પાલનથી જ વધારી શકાય છે. બીજી કોઈ રીતે ધર્મની શક્તિ વધતી નથી. ખોરાકનાં નામો લેવાથી અથવા ખોરાકની પોટલી પેટ ઉપર બાંધવાથી પણ ભુખ મટતી નથી. તેવી જ રીતે ધર્મના સિદ્ધાંતો સમજવાથી કે એનો પાઠ કરવાથી ધાર્મિક શક્તિ નિર્માણ થઈ શકતી નથી. ધર્મ આચરણનો વિષય છે, માન્યતાનો નહિ. આચરણમાં અને રોજ-ખરોજના વ્યવહારમાં જ્યાં સુધી સત્ય, દયા, કરુણા અને પ્રેમ અને આવી સદ્-વૃત્તિઓ દેખાતી નથી, ત્યાં સુધી ધર્મને નામે કરેલી અનેક ક્રિયાઓ ધર્મ બનતી નથી. સુગંજળ શબ્દમાં જળ શબ્દ આવવાથી એમાં જેમ જળનું તત્ત્વ નથી દેખાતું, તેમ હોઈ ક્રિયાની સાથે ધર્મ શબ્દ લગાડવાથી એ ક્રિયા ધર્મમય નથી બનતી.

ચિત્ત શુદ્ધ થયા સિવાય ધર્મ આચરણ મુશ્કેલ બને છે. તેથી જ મહા-પુરોધાએ અને ધાર્મિક ગ્રંથોએ ચિત્તશુદ્ધિ ઉપર ખુબ જ ભાર આપ્યો છે. આપણે જો પ્રયત્નશીલ હોઈએ, આપણે ખરેખર જો ચિત્તશુદ્ધિનો આશ્રય રાખતા હોઈએ, તો એ વસ્તુ દેખાય છે એટલી કઠણ નથી. ઇશ્વરે આપણને દરેકને શરીર, બુદ્ધિ, અને હૃદય આપ્યાં છે. જન્મ વખતે બધાનાં શરીરો લગભગ સરખાં જ હોય છે. કસરતખાતે અને મદલો નાનપણથી જ પોતાના શરીરનો વિકાસ નજરમાં રાખીને એ દિશામાં પ્રયત્નો કરે છે અને ખુબ પ્રયત્નોથી અને સારથાનીથી અપૂર્વ શારીરિક શીર્ષિ મેળવે છે. બુદ્ધિના ક્ષેત્રમાં પણ અભ્યાસથી અને પ્રયત્નશીલતાથી આજની અદ્ભુત શોધખોળો શક્ય બની છે, હૃદય શુદ્ધિની બાબતમાં બહુજનસમાજનું ધ્યાન ગરીબ અને બુદ્ધિના વીકારના પ્રમાણમાં ઓછું ખેંચાયું છે. શરીર સ્વસ્થ કરો. બુદ્ધીમત્તા કીક હશે તો હૃદય શુદ્ધ બન્યું છે કે નહિ તે વિષે લોહાને ઓછી ચિંતા હોય છે. આજના સમાજનું આ દુઃખદ ચિત્ર છે. આજના સમાજે ધર્મને એટલે હૃદયશુદ્ધિને પ્રમાણમાં વસ્તુ માની છે, હૃદયશુદ્ધિ વિના ધાર્મિક આચરણ અશક્ય બન્યું છે અને ધર્મ સિવાય સુખ અને શાંતિ અલ્પ થયાં છે. આપણા બધામાં એ ધર્મનિષ્ઠા અને ઇશ્વરનિષ્ઠા જાગૃત થવા માટે સંયુક્ત પ્રયાસો કરીએ, પૂજા, પઠ, નામસ્મરણ, ઇત્યાદિ જે કાંઈ રાધેનો આપણે વાપરતા હોઈએ તેનો તેજ દ્રષ્ટિએ ઉપયોગ કરીએ. આપણી વૃત્તિ શાસ્ત્ર દર્શાવે તો આ કામમાં ઇશ્વર આપણને અવશ્ય સહાય કરશે.

જેને ઇશ્વર દર્શન કરવા છે તેણે મંદીરે જતાં પહેલાં કેઈ-ખાનાની સુલાકાત લેવી. દેવળમાં જતાં પહેલાં ઇસ્પીતાલની સુલાકાત લેવી. ગીતા વાંચતાં પહેલાં આંગણમાં ઉભેલા લિટ્લ મે મંદદ કરવી.

કરમાવા.

—૦—

પુરુષ આ જગતમાં શાથી છે અને શી ચીજ છે એ પ્રશ્નો આપણી મધોદિત બુદ્ધિથી પર છે. આપણે એટલું બાળીએ એટલે ગસ છે કે, પુરાણ તથા બહાર્થ બનને છે. અને જ્યારે આપણે એ પ્રેને લુદાં લુદાં ઓળખી શકીએ ત્યારે ત્યારે આપણે બહાઈને પમંદ કરવી લેઈએ અને સુનાઈ ને તનવી લેઈએ.

ગાંધીજી.

Phone 22905

Tel. ADD.: "GANDABHAI"

The Home Of
INDIAN SWEETMEATS.

G. C. Kapitan & Son

Vegetarian Restaurant

Upcountry customers are requested to send their cheques with their orders.

Write For Price List.

સ્વાદિષ્ટ મીઠાઈનું બજારું મથક

બહારમાળના ગ્રાહકોએ ઓરંડર સાથે ચેક મોકલવા મહેરબાની કરવી.

પ્રાઇસ લીસ્ટ મંગાવો

154 GREY STREET,
DURBAN.

ધી ન્યુ દિલ ખુશ-સ્વીટ માર્ટ

એનેન્ડર. પર્ણિમાર્થ બાણાસાર્થ મદીરોડવાના

ફેરક ભાતની મીઠાઈઓ, ચોખ્ખા ધોની રોમન ફેલા મેવા, મસાલાથી બનેલ બનાવીએ છીએ.

અમારું વખવાએકું સુસ્તી ભુજું સેવ, અમરા, ભંડીયા, શણગાં, પાતમાં વિગેરે દરેક તાલ બનાવીએ છીએ.

પાર્ટી વીગેરે માટે મોટા પ્રમાણમાં મીઠાઈ ઓર્ડર પ્રમાણે ફેરક વખતમાં બનાવી આપીએ.

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President St., Corner Diagonal Street.
JOHANNESBURG.

NATHOO TABHA

TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER

Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron-Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price.

Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," DURBAN.

PHONE

33-2651

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ (પ્રા.) લીમીટેડ

હોલરેલ મશ્વર-લસ કોન્ટ લાયસેન્સ ઇમ્પોર્ટર્સ

રેલમી તેમજ મુલામ ઠાપડ, યુનન રગ્સ, બ્લાન્કેટ્સ—મીની બાજી માટે

બત બતનો પ્રાઇ. તેમજ રેપરીશન સ્પેશિયલ સાઈનો

વીગેરે માટે હમારે લાં પ્રથમ વખત કરવા લલામજુ છે.

33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનનિસબર્ગ.

ફોન : 33-2651

ધીરુભાઈ પી. નાયક

સુસાઈરી. ધીમાનાં અને ભાવજી કોલન

દીરુભાઈ અમર દુનીયાના ઘણું પણ મામની હવાઈ ફિશિયર્સ અમર ભગીન માટે સુસાઈરી કરવા બેરે બિડા અમારી મારફતે ભુજીએ કરો.

ઈન્ડિયા, આગ, ઓરી, ફુલક, અફમીન, પેલેન્ગાસ, વિગેરેના નામ અને કલતવા આપીએ છીએ.

ઈન્ડિયન ટેક્સ, પારસન ટેક્સ, હિસાબના ચોપડા લખાવવા રેવન્યુ ક્લીયરન્સ સર્ટીફિકેટ કે નેપારના લાયસેન્સ પાસપોર્ટ તેમજ ઈમીગ્રેશનને લગતી બાબતોમાં ફેરક પણ ફી લીધા વિના અને મફત સલાહ આપીએ છીએ.

નેશનલ સ્ટુડન્ટ્સ લાઈફ એસોસિએશન કોફે કોર્ડ લીધા. પોર્ટલાયર ઈન્સ્યુરન્સ કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9033. 29a Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

તાજુ ઉમદા ફ્રેટ

કરખાનનું અવુ ૧/૬ રતલ; મોટી કલીનું સસજુ ૧/૬ રતલ; મોળ ભાજુ ૧/૬ રતલ; લાંબી અને રકવેર બાસપોર્ટો ૧/૬ રતલ; કપુરી તથા સેવલી પાન ચી. ૫ રતલ; પોરટેજ અલમ.....બનાના, કાંપા બનાના, મોપો, પાછનાપથ, નામીસ અને મેન્ડરીન રોમના બગર આવથી મળશે. રેશી સાબનાજીમાં સુસ્તી સફેદ પાપડી, કાળા પાપડી, ઘુવેર સોંગ, મેગજુ, શેકડાની ચીંગ, દૂધી અને લીલાં મરચાં મળશે. સી. ૭-૧ થી ચી. ૧૦ નું પારસલ બનાવી પોરટથી મોકલીએ છીએ. સુરજુ, આંખા હળદ તથા લીલી હળદની મોસમ ચાકુ મધ છે. કામી ટેરી પણ હવે મળશે.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. Box 251. DURBAN.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેરુમ જુદ, કાઈનીબુમ જુદ, લોઈડેબ, હૈચીબ, બેરુમ, આઈબ લોઈબ બોઈસ હેરુ, જુક હેરુ, રેબલ, તદન કીશપત ભારે ખરીદી શકશે. ભલે પમારી લાક લેવા જુકશે નહિ.

—બોઈસ, રેબલ અને કીચન હેરુસર—

જે હમારી દેખરેખ નીચે લઈવાર થાય છે. તેને રોડક હમીયા લઈવાર રહે છે. આજ રોડકા બાવાના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને નેપાર અગલ પધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2526.

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૧૬ જુલાઈ, ૧૯૫૪.

યુનાઈટેડ પાર્ટી યુથ ઓરગનાઈઝેશન

યુનાઈટેડ પાર્ટી યુથ ઓરગનાઈઝેશન, યુલ્લાઈ તા. ૧૨મીના રવીવ ટ્રેડ્યુક્શનનીમાં મળેલી તેના ડાયરેક્ટર બતાવેલી વક્તવ્યપરથી જોતાં દેખાય છે તેના કરતાં, અમે યુ.યુ.ઈ.કે. વધારે ઉદાર હશે. આ દેશના ભાવિને આધાર યુવાનોપર રહેલા છે અને ઉદાર હોવાનો કારણ કરનાર પક્ષના યુવાનોના અધારે અનુદાર વક્તવ્ય બતાવે ત્યારે એ આશાજનક ચિન્હ નહિજ અણુત. નેશનલીસ્ટો તેઓની દક્ષિણ કરે તેમા કશું ચેરવ.જાણી પાડું નહિ બહાવ.

એટલી હદકે રિવરકામા આવી છે એટલું સંતોષજનક છે કે યુનીયન ની બેચપાંચ નેટીવ વસતી તેઓને માટે મામલોમાં રાખવામા આવેલા હતાપણ વ.અમે (સી.સી.વી.)માં નથી રહેતા પરંતુ ગોરાઓના સત્તાઓમાં રહે છે અને દેશનાં આર્થિક ઇલનમાં વિશાળ હાથે આવી રહ્યા છે અને ગોરાઓને તેઓની મનુષી વિના આસી રાંડે તેમ નથી. યુનીયનના પ્રધાન મંડળના ડેલ્ગેટ જાણનાર પ્રધાનો ને કહેતા આવેલા છે, કે ગોરાને કાળા માણસને મોળે સહેલા પડે છે, અને કાળા માણસને પોતાના કિશ્કણને ખર્ચે જાતે આપવો પડે તેની કરતા આ તદ્દન યુદીજ વાત ચક્ર. ખરી હકીકત તો એ છે કે કાળા માણસને ગોરાના છે.કરના ચિશ્કણને ખર્ચે સીપી તેમજ આડકતરી રીતે તેના મોઢી અને પરચેરા વડે આપવો પડે છે.

એ વર્ણુ મેં ચનીય છે કે યુનાઈટેડ પાર્ટી યુથ ઓરગનાઈઝેશનની યુનીયન ની ડાયરેક્ટરી અમુક સાખાએ, તરણી શુક્રવામાં આવેલા દરાવ, કે નેટીવોને પાસીને-ટમાં વધુ પ્રતિનિધિત્વ આપવા માં આવવું જોઈએ અને જમાનની પાસીયોના હા આપવો જોઈએ કે એથી તેઓ ગોરાના સત્તાઓમાં જમાન કરારી રહે અને અમુક નેટીવો, જેઓ જરૂરી કામકાસો કરાવતા હે.પ, તેઓને કામાન્ય મતવતકમ, કામકા કરી હકામ, તેનાપર જણુ કમાક સુધી ચમી કમી ખાદ તેનો ગોઠા બામના રેસીગરેએ, તે “મલો હવાર” હોવાના કારણે વિરોધ કરેા કરતા અને ખત લેવાનાં તે હકી ગમેા દનો અને તેના મલકામાં યુનાઈટેડ પાર્ટીની હાલની નીતીમાં સંપૂર્ણ વિધાસ યુકતરો. એને દરાવ પછારે કરવામાં આવેા

દનો. યુનાઈટેડ પાર્ટીની ઉત્ત નીતી કે. ટ્રુકસ રટીનોએ એ બધાની હતી કે, કાલ જુલ યુનાઈટેડ પાર્ટી નેટીવોને તેઓના પોતાના સત્તાઓમાં જ રાજકીય રીતે ખીલવાની તક આપવા તકવાર છે. કે. રટીનોએ કહ્યું કે નેટીવોને તેઓના પોતાના ટાઉનશીપોમાં પોતાનો મ્યુનીસીપલ વડીલટ ચકાવવાની તક અપવી જોઈએ. નેશનલીસ્ટો નેટીવોને એ આપવા માંગે છે તેના કરતા આમાં હવે વિશેષ નથી અને તેથી નેશનલીસ્ટો, રાજ્યપીપલે કહી રાંડે છે કે યુનાઈટેડ પાર્ટી પાસે કાલ જાતની નીતી જેવ નહિ. એ દિવસો દવે વડી ગયા છે કે અધાર નેટીવોને યુ “યુરો” આપવ. મ.ગો છે. તેની જ ન કરી રાકા. તેઓ દવે “યુરો” મામતાજ નથી. પોતાની જન્મજમીના રાજકીય તમજ આર્થિક હોમમા તેઓ પોતાના ન્યાયી હકોની મનુષી કરી રહ્યા છે. ગોરા રાજ્યકતીઓએ એમ કહેવું વાજબી નથી કે તેઓની એ મામલોએને તેઓ સંતોષવાના નથી. હમણાં એ તેઓ માનથી નહિ સતોયે તો લોડા જ સમવર્ધા તેઓને તે અપધાનથી સંતોષવી પડેા બીન-ગોરાઓ ને અંકળી પ્રમતી કરી રહ્યા છે તેને રાકરાનો પ્રવાન કરવો એ રાજા કેન્સુલના સમુદના મોળાં રેકચાના પ્રવાન. જેવુ યરી, રશિયુ આફ્રીકાના ગોરાઓએ ને ઇરવુ કોમ તો તેઓના નવયુવાનોએ હમણા જ હરતીમા આવેલી લીયરમ. પાર્ટીને માંગે વિમરવુ પડશે અને એ પાર્ટીને મનજુત બનાવવાને પોતાનું બનવુ કરવું પડશે.

વધારે વહાવણ હારેલો ખત

એજ તારીખના ‘નાટાલ મરકયુરી’ માં સાપાએ આવેલા બીજા ખગર પ્રસિદ્ધ થયા છે જેમાં યુનાઈટેડ પાર્ટી યુથ ઓરગનાઈઝેશનની યુનીયનની ડાયરેક્ટરી પ્રમુખ મી. આર. એ. એ. સ્વાર્ડ એમ.પી.એ અને કે. ડોલીન એરેબને કરેલાં બાણોનો હેવાજ આપવામાં આવેા છે, જેનો સુર વધારે વહાવણવરેએ અને રૂચકર છે

મી. સ્વાર્ડે કહ્યું હતું કે દક્ષિણ આફ્રીકાના ગોરાઓ મામલો રહ્યા છે તે હમે અને પ્રવા નહિ બામવાના કોને કેવી હટ્ટા આપવી તેનો દક્ષિણ આફ્રીકાએ વિચાર કરવો પડશે. વધેા વર્ષે તેઓ પોતાને દબન માંગે

સુધારવા બચ છે અને વિશિષ્ટ થતા થયા છે તેઓને દેશે ખ્યાલ આપવુજ પડશે.

મી. સ્વાર્ડે કહ્યું કે યુનાઈટેડ પાર્ટી નો પાયો રાષ્ટ્રીય ઔદ્ય છે, જે દક્ષિણ આફ્રીકાને માટે સુપ્ર અગત્યનો છે. એજ એક પાર્ટી છે કે જે કલણ વર્ગો વું ખર્ચ પ્રતિનિધિત્વ ધારે છે. તેને, દેશ સંપ્રકલ રાજ રચવાનો છે અને એ દિવસની તે આરંભ રાખે છે કે અધારે માણસની હામલ તેણે દક્ષિણ આફ્રીકાની સેવા ફેટવી કરી છે તે પરથી અંકાને અને નહિ કે તે હાં કાળા ભાલે છે અધવા તે હાં જાતીના છે તેપરથી.

કે. ડોલીન રટેબને કહ્યું કે, બીન-ગોરાઓના પ્રમતો કોલ જ વવાને એક સામના કરો માર્ગ એ રું કે તેઓને વજતસર જેવી પુરા આપવી કે જે તેઓ પાસે બામથી રિવરારી

દક્ષિણ આફ્રીકાના વર્ણુબેદના સવાલપર કેનન કોલીન્સ

કેનન કોલીન્સ પોલસ કપીકાના વડા પાસરી કેનન એમ. જી. કોલીન્સ, જેઓ રુંક મુલતારે આ દેશના વર્ણુબેદના સવાલનો અભ્યાસ કરી રહ્યા છે તેમજ કેપટાઉનમાં અખ્યાલના ખગર પત્રોને કહ્યું હતું કે દક્ષિણ આફ્રીકાના ગોરાઓ ને બીન-ગોરાઓ તરફ સમાનપણે વર્તે અને મોટાકાને હાં નહિ રાખે તો હવુ પણ સધળા પ્રવા એ હબીગયોને સુખી રહી શો.

દક્ષિણ આફ્રીકાના પોતાનાં પર્વટયુ ઉપર મોલતાં તેમજે કહ્યું કે મારી પોતાની છાપ એ છે કે જાતીબેદના સવાલપર નિર્ણય છાપર આવી જવાને દવે અમુકે થયા કાણું છે. સમાન દરજ્જે અને તક એ એ અગત્યની વસ્તુએ છે.

ખને લાગે છે કે યુરોપીયોએ જવાબદાર બીન-યુરોપીયન ખત તરફ નજર કરવી જોઈએ અને તેઓની સાથે મસલત કરીને આ દેશનું અવિષય બાકું જોઈએ.

કેનન કોલીન્સને યુલ્લામાં આવ્યું કે યુ આ દેશના જાતીબેદના સવાલને છેવટનો હાંક જાતીના બીજાઓને રહેલો છે તેના જવાબમાં તેમજે કહ્યું કે ને એજ હોવ નો પણ કહ્યું-એટું નથી. સ્વતઃ જોડો સ્વતઃ નિર્ણયપર આવી શકે છે.

સભવ છે કે એજ નિર્ણયથી બહુ ખામજુ યરી નહિ. જામજા તરીકે જેઓ એવાં ખામજુનો બચ રાખે છે તેઓ પોતેજ આંતર સમોને તિરકારે નાસે છે.

કેનન કોલીન્સે કહ્યું કે ખર્ચ છે કે યુનીયનમા એવા ઉદાર મનના લોડો પડેા છે કે જેઓ જાતીબેદ નાણુ કરવા મધી રહેલા છે. પરંતુ અને મોંતા એ થા.પ છે કે ડેલ્ગે લોડો

શો. તેને માટે દક્ષિણ આફ્રીકાને તેના બહામના મદાન નેતાઓનાં હકાવણુ અને પ્રતિનિધીની જરૂર છે.

કે. રટેબને કહ્યું કે, હું આત્મવાદી છું. યુનીયન પોતાના મુલકે પ્રવાને ઉલ્લેખી રાંડે. પરંતુ જાને કોમ, એ એક વજ ઉભવાની જાણી ન.ર છે. દેશને એ દરેક વર્તેના સહકાર, મુખિયા અને કામ કરવામા આદર મ અને તો બીન-ગોરાના સવાલને સંતોષ કરેક ઉકેલ લાવવાને પશુજ અતુલજ સંતોગા છે. હવવાર અને વેરેટાપી દક્ષિણ આફ્રીકાને કશું અબા સામુ નથી.

આ બેદક વધારે હકાવણુબદેલા વિચારો છે અને યુનાઈટેડ પાર્ટી યુથ લીગની કમિસે ને એ વિચારોની દેરવણી લીધેલી હોત તો જરૂર તેને માટે સોભારપદ મજાત.

યુરોપીયોએ એવા છે કે જેઓ દાસની પરિસ્થિતિમાં બીન-ગોરાની સ્થિતિમાં મુકાવું રુંક છે એ ખરેખર જાણુતા નથી, કેટલાયે લોડો જેઓ ઉદાર મનના હોવામાં છે તેઓ રિથતિને વિરે એવી રીતે બોમે છે કે, અને વિચાર આવે છે કે, આફ્રીકાની દયા કેવી હદગી છે એ તેઓ ખરેખર કમને છે ખરા!

કેનન કોલીન્સે કહ્યું કે નેટીવો અમુક સ્થિતિમાં રહે છે તેને વિં અને અમુક સમાનપણમાં આવ્યુ કે નેટીવો ખાત જ એવી સ્થિતિમાં રહેવું પડેદ રર છે. પરંતુ જેલ્લા આફ્રીકાને બે મળેલો હું તેઓએ અને સાક સાદ કહેલું છે કે તેઓ એવી દયામાં રદવા નથી હમજતા. અદિ એવી મનેદલા વર્તતી હું જોઈ હું કે અમુક માણુસ કાળો છે તેથી તે ગોરાના જેવો સમવડો પ્રવતોજ નથી. ગોરાની સર્વપરિતા સેમેગેલ અને જાતીબેદ બળજબરીથી સ્થાપિત કરવાને પ્રવાન કરનારા કામકાથી દેશમા જે બપ પ્રવતા રહો છે તે વધી રહેલો જાણુ છે.

કેમ્યુનીકમ વિષે યુલ્લામાં આવતા તેમજે કહ્યું કે મારા જોવા મુજબ કેમ્યુનીકમનો બપ એટલો બધા નવા જેલ્લો અનુદારતનો છે. જાતીબેદપર ની ઉદાર વક્તુ સામેના આક્રમણને કામી દેવા કેમ્યુનીકમને બહાઈ ઉલો કરવામાં આવેા છે. હું મારું હું કે સુપ્રસન એજ કેમ્યુનીકમના કામકાને જેલ્લો વધારે અમક કરવામાં આ.વરી તેલ્લો ને વરુને તેનાથી અટકાવવા કરવામા આવેલી છે તે વધે જરી.

કેનન કોલીન્સ જુલાઈ તા. ૧૭મી ના જોહાનીસબર્ગ પાછા દરશે અને જુલાઈ તા. ૨૦મીના ઉમ્મૈડ જવા ઉપરી જરી.

કરાવો

હરિદ અને દક્ષિણ આફ્રિકા વચ્ચેના સંબંધ

સા. ધ્ય આફ્રિકન ઇન્ડિયન કોંગ્રેસની ગયા વીકેન્ડના કાર્યકર્તાઓમાં મહત્તી એકવીસમી ડેન્ડર-સે પસાર કરેલા દેવો, માતા કેટલાક નીચે પ્રમાણે હતા.

આ ડેન્ડર-સ દક્ષિણ આફ્રિકામાં દિન. દાઢ કામચાનકની એ રીતે બંધ થયા મુખીની દક્ષિણ આફ્રિકા અને દોઢ સરકારો વચ્ચે બમડેલા સમયની સુખેદ નોંધ લે છે.....દોઢ અને પુતી યન વચ્ચે હાથ વર્તી રહેલી શુચને માટે દે.પ દક્ષિણ આફ્રિકાની સરકારને ઘિરે છે કે જેણે, પુનાઈટ નેચન્સના દરાવાડાસર માનવરેલી રીતે રાઉન્ડ ટેબલ ડેન્ડર-સ સરવાળા દોઢ અને પાકીરતાનની સરકારના પ્રયત્નોને વખતોવખત તેડી પાડેલા છે. આંતર રાષ્ટ્રીય કરતોની પુનીયન સરકારે કરેલી સંપૂર્ણ અગત્યના કારણે બીડીશ કોમનવેલ્થના આ જે દેશો વચ્ચેના રાજકીય સંબંધ તુડી પડેલા છે.

આંતરરાષ્ટ્રીય વીકાઓ છતાં પુનીયન સરકારે પુનાઈટ નેચન્સના દરાવે.નુ પાલન નથી કરેલું એટલું જ નહિ પરંતુ એ.પ.ટ.વેના લેનાકારક માર્ગે મલ્લ છે અને આસ કરી રૂપ એરી-પાટ એકટ જેવા કાયદા પસાર કરેલા છે, જે કેપટાઉન એમ્પ્રોમેન્ટની ઉત્પાદ ની કલમની પાછળ રહેલી જાનવાને સદાંતરે બંધ કરનારા છે. પુનીયન સરકારે પોતાના કાયદા તેમજ વધીવટ થી કેપટાઉન એમ્પ્રોમેન્ટને ઇન્કાર કરેલો હોવા છતાં દક્ષિણ આફ્રિકાના દોઢોએ આ દેશમાંથી કડી મુકવાને તે એસીરેડ એમ્પ્રોમેન્ટ રજીમેન્ટા ઉપ-મોમ કરી રહી છે.

આ ડેન્ડર-સ નોંધ છે કે કેપ-ટાઉન એમ્પ્રોમેન્ટ કાયદી વળાગતી સરકારે તરફ. દક્ષિણ આફ્રિકાના દોઢોએ કે દોઢના ભોંટાની સંમતી થી થઈ નહોતી. ડેન્ડર-સ એવો મત થયો છે કે દોઢ સરકારે હવે કોમન વેલ્થના દેશોમાં વર્તતા જાતીએદો સવાલ તે તે દેશોની સરકારની સાથે સીધા ઉઠાવેલો નોંધ અને આપણે સો દક્ષિણ આફ્રિકાના નામરેલા હોઠ અને આ દેશના બહાર ભોંટાઈ દેવા માં આવવાની નીતીની વિષય હોઠ એસીરેડ એમ્પ્રોમેન્ટ રજીમેન્ટા આંત સાવવાના સવાલને અંગીર ખ્યાલ રેડુ નોંધએ.

રૂપ એરીવાઝ એકટ

આ ડેન્ડર-સ રૂપ એરીવાઝ એકટને હરી સખત રીતે વખોડી કાઢે છે. નેચનલીટ સરકારના એપાટ્ડેના કાયદાઓમાં એ સોધી અસાધ્યમાં અસાધ્ય કાંપો છે અને દક્ષિણ આ-

ફ્રિકાના દોઢોએ ભોંટાઈમાં માન નાસ સવળ લોડેની સાથે મળી એ કાયદાને અમલમાં મુકવાના પ્રયત્નો દરેકદરેક વખતે નિરાધ કરેલો.

આ ડેન્ડર-સ લેન્ડ ટેન્ડર કોડ વાઝરી બેડ્ડ કોમેસેન્ટ બેડ્ડ સ દા હાનર થવામાંથી માત્ર કરવાના આવેલા મુકાદાને વખોડી કાઢે છે. એ મુકાદાને તે રેસ એન્ટોગ પ્લેને. પર પ્રળને ખરો અવાજ રોડવાના પ્રમાણ તરીકે મળે છે.

ડેન્ડર-સ બેડ્ડ સમલ, કોમેસ ને એક પ્રળકીય સરવા છે, તેના મુદ્દાએ. પ્રતિનિધિઓ મારફતે અવાજ રેડુ કરવાનો તેનો હક સુરક્ષિત રાખવા જરૂર જણાય તેવા તારીખના કાયદેસર પમકા લેવા નથી એકેકેકુટીય કમીટીને સુચ ના આવે છે.

રૂપ એરીવાઝ એકટની સામેના કોમેસનો વિરોધ એપાટ્ડેના સપળા કાયદાઓ સામેના તેના વિરોધપર રમા-એલો છે અને આ મુદ્દાની જાતીએદ ના કાયદાની રૂપે કોમ પછુ મોડાને પોતાના રહેઠાણોમાંથી ઉબેડી કાઢવા સામે સખત વિરોધ કરે છે. અમારી આ વલણના કારણેજ અને બેડ્ડ સમલ બીટી કેક પછુ થોળના મુકવા ની વિરૂધ છીએ, કારણ ગમે તેવી થોળનાનું પરિણામ કેટલાક લોકોને પોતાના રહેઠાણોમાંથી ઉબેડી કાઢવાનું આવશેજ.

ડેન્ડર-સ નાટાલ અને ડ્રોસવાલ ઇન્ડિયન આરમનાકરતાના બેડ સમલ થોળનાએ રેડુ કરવાના પમકા ને સખત રીતે વખોડી કાઢે છે. આરમનાકરતાન મુકીમર એકિતઓની બનેલી છે અને તેનું એ પમકું દોઢી જાનવાની પ્રજા વિરૂધ છે. સમલ જુનીયનના દોઢોએની રૂન છે કે તેઓએ આ કાયદો અમલમાં મુકવામાં જે કોમ પછુ એકિતઓ સરકારને સાથ આપતી હોય તેને વિરોધ કરવો અને આપણા ભોંટાની હાલને બેવડા થનાર તરીકે તે એકિત ઓને ઉભાડી પાડી.

જોહાનીસબર્ગના વેરેટન એરીવાઝ

આ ડેન્ડર-સ જોહાનીસબર્ગના વેરેટન એરીવાઝના પચ્ચ દોઢોએ, સદીક પટચ્ચ લોડોને કાયદાના મળ થી ઉબેડી કાઢવાના નેચનલીટ સરકાર ના પ્રયત્નોને એપાટ્ડેની નીતીને મળે તે ભોમે અમલમાં મુકવાના એક અલ્ટ નિરૂદ્ધ અને અમાનુષિ રૂપ તરીકે મળે છે અને નેડીવ રીસેટ-મેન્ટ એકટની રૂમે નેડીવ એરેસના-

મધનના કાયદામાં મુકામેથી સતાએને આપણીબરેલી લેખે છે.

આ ડેન્ડર-સ રીમુવ રજીમેન્ટા નિરોધ કરતા સાઉથ આફ્રિકન ઇન્ડિ-અન કોંગ્રેસ બીટી બીન-ગોરી સંસ્થા એટી સાથે મળીને જે પમકાં લીધેલાં છે તેથી સતોય રહો છે અને જામતા વળાગતા લોકો વેરેટન એરીવાઝના આફ્રિકન લોકોએ બતાવેલી ઝડતા અને દિમતને માટે તેઓને અભિનંદન આવે છે.

સા. આ. ઇન્ડિયન કોંગ્રેસની કોન્ફરન્સની પોલીસે લીધેલી

મુલાકાત
'ગયા રવીવારે સાઉથ આફ્રિકન ઇન્ડિયન કોંગ્રેસની એકવીસમી ડેન્ડર-સ નું કામ માધી રહ્યું હતું ત્યારે કમન્ડર કેપટન એમ. સી. લેમ્પરેજટના હાથ નીચે સત પોલીસે આવી બીન પ્રતિભાથી આવેલા ડેલીગેટની ઝડતી લીધી હતી. કેપટન લેમ્પરેજટે 'નાટાલ મરકુરી'ને કરેલા નીવેન મુખ્ય પોલીસ એવા ખબરપરથી આવી હતી કે નાટાલની બહારથી આવેલા કેટલાક ડેલીગેટો ન્યામ મંઓએ મુકેલા પ્રતિબંધ નો અનાદર કરી આવેલા હતા. પોલીસે ઇન્ડિયન કાયદાની રૂપે દાસવામ અને કેપટી આવેલા ડેલીગેટો ની તપાસ કરી હતી. એ કાયદા મુખ્ય નાટાલની બહારથી આવેલાઓ પાસે આ પ્રાતમાં કાયદા થવાની પરમીટ હોવી નોંધએ.

કોમેસ પોલીસના આ પમલને વિરોધ કરનારો દરાવ પસાર કર્યો હતો. ઇમ્પ્રોસન કાયદો જે પોતાના દરા માં દોઢોએને એક રમળેથી બીજે રમળે જવાની રવાનતાપરે પ્રતિબંધ મુકી પરદેશી મળી કાઢનારે. જે તેને વખોડી કાઢવામાં આવ્યો હતો.

હાંદિના હેરી રાજકોરને શ્રી. નેહરુએ આપેલી રીખામણ

લમલમ ૧૦૦ દેથી રાજકોરને તેમની મલતી જાતી મીસકતને ગચારવા થી નેહરુએ રીખામણ આપી હતી. પત્રો દારા થી નેહરુએ બધા રાજ ઓને જણાવ્યું હતું કે તેમણે તેમની રચાવર તેમજ જામ મીસકતોનું એક દરદ ઉઠું કરવું નોંધએ અને તેમના સમાવહાણ અને લારસોને અમુક મુકરે બધું નહકી કરવું નોંધએ. આ બાબતમાં થી નેહરુએ કહ્યાપાદના નીકળેના દાખલો આપેલા હતા. કહ્યાપાદના નીકળે સમલમ ૩૦ ફ્રેટ બનાવ્યા છે. આથી રાજકોરને બોરો ખરેખે દુર થયા છે.

આ ડેન્ડર-સ અફ્રિકન નેચનલ કોંગ્રેસના પ્રેસીડન્ટ બનરવે પચ,૦૦૦ રવપસેવકોને માટે કરેલી હાકલને આવ કરે છે અને હિંદીઓમાંથી તેને માટે બરતી કરવાને પોતાનું બનતું કરવા અને વેરેટન એરીવાઝમાં અમલમાં મુકવામાં આવનાર એપાટ્ડેની જુલમી અને તિરકારબરેલી થોળનાની આરે ની મોટી હાલમાં આફ્રિકનો સાથે ખબેખલા જોડી ઉભા રહેવાનો દરાવ કરે છે

વિવિધ ખબરો

પરદેશમાં વસતા ચીનાઓ

કુદ સમયમાં માધનીક સરકાર બીજા દેશોમાં વસતા ચીનાઓ વીશે તેમની નીતીની બહેરાલ કરેલો એમ માનવામાં આવે છે. બીટી બધી મળઓની એમ ચીનાઓ બળી રહતા નથી અને તેઓ જે દેશમાં રહે છે તે દેશો તરફની તેમની વજાદરી માટે કાકા રહે છે. ઇન્ડોનેશીયામાં લમલમ રૂપ લાખ ચીનાઓ છે અને મલાયા અને સીંગાપોરમાં તેમની વધુમતી છે. જામામાં વધની જાતી ચીનાઓની વસતીને લીધે જરમાની સરકાર થીમા-સણમાં પડી છે. માહિત્ય-લાઈની નીતી થી નેહરુ જેવી જ છે જે દેશમાં ચીનાઓ રહેના હોય તે દેશને તેમણે વજાદર રહેવું નોંધએ. પરદેશમાં વસતા ચીનાઓ ચીનમાં થયેલા ફેરફારથી અલગ છે અને જે તેઓ પોતાના દેશમાં જાય તે તેઓને પરદેશીઓ જેવુંજ સાજે.

૫૨ મુ રજુ

—નાટાલ પુનીવસોડીના બીન-મુરોપી એએ નેચનલ જુનીયન ઓફ સાઉથ એફ્રિકન સ્ટુડન્ટસોન જણાવ્યું છે કે તેમનો પ્રારો આ સંસ્થામાંથી નીકળી જવાનો છે કારણે આ સંસ્થાએ દરાવો પસાર કરવા સીવાય બીજા કંઈ અમલ લીધા નથી.

—હિંદમાના કેન્સ રથાને વીશે ફરીથી દોઢ સાથે વાઢાવાટ શરૂ કરવાની યકલતા વીશે થીમાર કરવા કેન્સ કેપ્ટનેટ મળી હતી ફરીથી વારા યાદ શરૂ કરવા કસે દોઢને જણાવ્યું હતું પરંતુ હિંદને વધુ જમીન આપવા તેઓ રાજ નથી.

—પુનાઈટ નેચન્સ જનરલ એસેમ્બલી ના પ્રેસીડન્ટ થીમતી થીજ્યા વધમાં પડીત સંજનમાં રાણીને મળ્યા હતા. થીમતી પડીત જોડીસ સરકારના મરેમાન હતા. તેઓ સંજનના હિંદના દાહ કમીયનર તરીકે નીમાઈ

લીબરલ પાર્ટીની પહેલી વાર્ષિક કોન્ફરન્સ

નવી રમપાએલી લીબરલ પાર્ટીની પહેલી વાર્ષિક કોન્ફરન્સ મળી ગઈ છે. તેની અને સમાચાર લેખોમાં કેટલીક વસ્તુઓ આપણને યાદ અપાવે છે.

તેના નેતા મીસીસ બેક્લેન્ડ નાકુરત તલીમવાળા કારણે હાજર રહી શક્યા નહોતા. તેમનું લેખીત બાપણ વાંચવામાં આવ્યું હતું જે નીચે પ્રમાણે હતું.

લીબરલ પાર્ટીએ પોતાની દસ્તીનું એક વર્ષ પૂર્ણ કર્યું છે. ટોચ પછી નવી રાજકીય ક્ષિત્તિઓનું સરખાતનું વર્ષ બન્યું છે. સરખાતના વર્ષો ઘણા કાળથી છે. તેમાં તેમાં કાર્યકર્તાઓ અને આંદોલનના મેળવવાની અને નવા અનુભવો મેળવવાના હોય છે અને સતત બદલાતી જતી પરિસ્થિતિઓને ટેવાનું પડે છે.

લીબરલ પાર્ટીના જીવનના આ પહેલા વર્ષમાં બીજી એવી સંજોગોના કારણે વિશેષ મુશ્કેલી પડેલી નહીં ગઈ. ટેકાની નિશાનીઓ પછી તેને સફળ કરી પડી છે; પરંતુ તે સાથે તેની દસ્તીની અન્ય પક્ષ નિર્ણયોએ સિદ્ધ થઈ છે જેથી તેના પુરો અવેજ મળી ગયો છે.

એક વસ્તુની નિરાશા આપણે ભેગમળી નથી પડી, તે એ છે, ઉદાર મત ધરાવનારાઓ આપણને સદા મુશ્કેલી આપવામાં મુકેલા નથી એક વસ્તુની નિરાશા-જે તેને નિરાશા-કરી શકાય તે-રહેલી છે. કે દક્ષિણ આફ્રિકામાં જનતાઓને ઉદારમત પાર્ટીએ મદદ લઈ લીધી છે, તેઓની આજે આપણને મદદ નથી. તેઓમાંના ઘણા ખરા મરણ પામેલા છે. ટેકાના નાદિમત થઈ ચૂકી માથી મળેલા છે. કેટલાક મુશ્કેલી અધિ રવા છે. પરંતુ તેઓની વિશ્વશ્રદ્ધા અને અનુભવના સાબ આપણે ઉઠાવી શકીએ છીએ.

આપણને નાદિમત કરી દેવાને થઈ શકે છે અને કરવામાં આવેલું છે. એક તરફથી આપણને તરંગી આદર્શવાદીઓ કહેવામાં આવ્યા છે. આપણને કહેવામાં આવેલું છે કે આપણે અભ્યક્ષર અને વેદીમાં છીએ, બીજી તરફથી કહેવામાં આવ્યું છે કે ઉદારમત ધરાવનારાઓએ જુદા પક્ષ સ્થાપવાની જરૂર નથી, જે કંઈ આપણે કહેવા માંગતા હોઈએ તે વિરોધ પક્ષમાં રહીને કરી શકીએ છીએ. નવો પક્ષ ઉભો કરવાથી આપણા મજા આપણે નબળા કરી નાખીએ છીએ અને તેથી આપણા સમાન શત્રુની ઉપર વિજય મેળવવાની શક્યતા ઓછી થઈ જાય છે. હજારોમાં આપણે દક્ષિણથી આપણે નાદિમત મના

નું કારણ નથી. પણ તે સારામાં સારી વિચન આપનારી છે. અને આપણી દસ્તીનું વાજબીપણું સ્પષ્ટ કરનારી છે. કારણ તે આપણે અદર્શ સાંજનની અને રીકારનારી છે. આદર્શ તે સપળા સોડના સફરથી રચાયેલ અને સપળાની વફાદારી આપણને સમાજની રચાવનારો.

દક્ષિણ આફ્રિકામાં દમણના વર્ષોમાં જે એક મદતની વસ્તુ બનેલી છે તે એ છે ઉદારમતવાદની ઉત્પત્તિ પરીસ્થિતિઓ નથી થઈ પરંતુ એક રિપરેચરના રાજકીય બળ તરીકે થઈ છે. નક્કર નિરીક્ષક એક શક્ય છે આજના રાજકીય દરમ્યાન આ એક નવું રાજ્ય દાખલ થઈ છે.

સપળા વિરોધ પક્ષો એક પા બીજી રીતે પોતાને ઉદારમતવાદી કહેવાય છે. અને ખુદ નેશનલિસ્ટો પછી કુલીના તે કહે છે કે તેઓના જેવા ઉદારમતવાદી બીજા ટોચ નથી.

મજુર પક્ષ, જે હજી દમણા સુધી વર્લ્ડવેમાં માન્યતાથી ક્રાંતિકારી પક્ષ હતો તે હવે સમાન નાગરીકત્વની વાત કરે છે પરંતુ અચોક્કસ મુદતને માટે ભેદ બાવળાનું પ્રતિનિધિત્વ આપવા માગે છે.

કેન્દ્ર પક્ષ પક્ષ એવી જ નીતીમાં માને છે અને તેનું નેતૃત્વ એવાના હાથમાં છે જે જે દમણા સુધી દર્દીઓ અને રાજસભાની નીતીઓ વચ્ચે એવા આપણે કરે છે પોતાનું મન અને કષ્ટિ નેશનલિસ્ટોપર પરીવાહ રહેલી છે. રમટરો સુગંધેલા માર્ગ તે સ્પષ્ટ શકતી નથી, સાઉથ આફ્રિકન પ્રેન્સીપલ્સ એક રેસ રીમેશનની એક સમાજ રમટરો ઉગનીચતના આપણને બોર્ડ નેશનલિસ્ટ તરીકે વખોડી કાઢેલા હતા.

આ કામગીરી રિયલિટીમાં આપનારી છે તેમજ વધારે હદાયેલ બરેલી પ્રિન્સિપલ આમણતરી એ સુચક છે. પરંતુ એ પુરતું નથી. એટલા માટે પુરતું નથી કારણ તે જનતાઓની ઓછી ઉદાર વશ અને હાલની વધારે ઉદાર વર્ણવ વચ્ચેના માર્ગ મદલ કરવાની ક્ષિત્તિ જતાવનારી છે.

હવે વખત એ આવેલો છે કે જ્યારે એજીબી ઉદાર વશ જતાવવામાં આવી શકે અને એ જતાવવાનું કામ આ લીબરલ પાર્ટીનું જ છે.

આપણે આપણા મોંઝાની ટીકાઓ પછી સંજગી પડે છે. કહેવામાં આવ્યું છે કે સપળાને માટે સમાન નાગરીકત્વ અને સમાન દરજ્જાની આપણે લીધેલી રિયલિટીમાં આપણે પુરા મક્કમ નથી, ટોચ પછી મજા થઈ એના કરતાં એ ધર્મમાં વલકાએલા નવા સોડો વધારે વાચાળ હોય છે અને તેઓની ધમકા જે કે ક્રાંતી હોય છે છતાં ધર્મના ખરા કિમ્મતી

ઓ રચાવિત મતના મનજીવ પાપાપર જ આપણે રાખે છે. દક્ષિણ આફ્રિકાના ઉદારમતવાદનો હિતદાતા, જેને પછી જ વેલ્ડે પાપ આપવામાં આવેલું છે, તેજે નિર્ણયોએ રચાવિત કરેલું છે કે ઉદારમતવાદ જ્યારે હીજી થઈ ગયો હતો ત્યારે પછી ઉદારમત ધરાવનારાઓ સમાન હતા અને સમાન દરજ્જાના સિધ્ધાંતને સતત વળગી રહ્યા હતા, આ બાબતનો ટોચ પછી જાણકારથી વિરોધ કરી શકાય નહિ.

આજે આપણે એક જ પક્ષ છે કે જે ક્યાં જવા માગે છે તે ચોક્કસ જાણે છે. પોતે ક્યાં જાતે સમાજ રચવા માગે છે, એ પોતાના મનની સાથે નક્કી કરી નાખેલું છે. આ એક જ પક્ષ છે કે જે ડો. મલાનને ખોખર ચેરેન્જ કરી શકે છે પોતાના અમેરીકાના અખરખોને ડો. મલાને સમજું હતું કે આફ્રિકાનારોએ દક્ષિણ આફ્રિકામાં બીન મોરારોને પોતાની જાતી તરીકેની એજાજને નાશ કરી વિના ક્ષીસી બતાવવાનું હજારે સોપેલું કાપ કરવાનું છે.

આ દેશમાં આફ્રિકાનારોને હજાર કાપ સોપેલું છે એ વસ્તુ આપણે મન્ય રાખવા નથી.

માજી ચીફ લુહુલી પર ફરી મુકાબલો પ્રતિબંધ

અફ્રિકન નેશનલ ડેવેલપ્મેન્ટ કોમિશનના પ્રેસીડન્ટ-જનરલ માજી ચીફ લુહુલી પર ન્યાય મંત્રી મી. સી. આર. રવાટ તરફથી એ વર્ષ સુધી બંદર મેળવવામાં આપણે નહિ આપવાની અને નાટકના લેઆર કુમેલાના મેજસ્ટીરી-વસ ડીરેક્ટરી બહાર નહિ જવાની એમ બે નેટીસો બળવવામાં આવી છે. નેહાનીસમગ્રના નેટીવ ટાઉન શીપ સેક્સપટાઉનમાં મળેલી આફ્રિકન નેશનલ ડેવેલપ્મેન્ટ (સેક્સપટાઉન)ની મીટીંગ, જેમાં માજી ચીફ લુહુલી બાપણ કરવા ના હતા, તેમાં આ વસ્તુ બંદર કરવા મા આવી હતી.

બંને નેટીસો રાપટસ એસેમ્બલીએ એકત અને ૧૯૪૪ના સુધરવામાં આવેલા ડીમીનસ લે એમેન્ડમેન્ટ એક્ટની રજો બળવાઈ હતી.

એકમ જાણવામાં આવ્યું હતું કે ન્યાયમંત્રીને સતોપ થયો છે કે માજી ચીફ લુહુલી દક્ષિણ આફ્રિકામાં પુરો-ખીસો અને બીન-પુરો-ખીસો વચ્ચે એટલી લામણી ફેલાવી રહ્યા છે.

મીટીંગે ન્યાયમંત્રીના ધગણને વમેડી કાગનારો દરમ્યાન પસાર કર્યો હતો. તેમાં જાણવામાં આવ્યું હતું કે માજી ચીફ લુહુલી મોરારો અને બીન-મોરારો વચ્ચે એટલી લામણી ફેલાવી રહ્યા છે એ ન્યાયમંત્રીએ મુકેલો આરોપ જુડો છે. પોતાની નીતીને

સપળા જતી અને સંસ્કૃતિના લોહા અરસપરસ સદિપ્તતા અને આદર બાવળી સંતી અને એજાજસથી રહી શકે છે. સમાજ ઉત્પન્ન કરવાનાં સમગ્ર જીવનના મર્યાદાનો ઉલ્લેખ કરવાનું કામ દક્ષિણ આફ્રિકાના પુરો-ખીસોને હજારે સોપેલું હોય એ માની શકાય છે.

એ ચેરેન્જ આપણી સમક્ષ આવેલું છે. તેના આપણા પ્રયત્ન ઉપર આપણા નાદિ પરંતુ કુલીના બાવિતો આધાર રહેલો છે.

એક નહાના પક્ષ તરીકે આપણે કુલીના બંધારમાં પગો મોરારો ફાળો આપી રહ્યા છીએ, જેને માટે આપણા વર્લ્ડવેમાં સવાલ આપવાની છે.

આપણે જે કીસી તેના પર પુરો-ખીસ અને બીન-પુરો-ખીસ દેશો વચ્ચેના સંબંધોને આધાર રહેલો. આપણી માન્યતા છે કે આપણે બંધિ એવો સમાજ રચવામાં રહેલું છે કે જેમાં સપળા સોડને પોતાનો અંતર્યુ ફાળો આપવાની તક અને ઉરોગન મળી શકે. આથી જ આપણે સપળા સોડને સમાન નાગરીકત્વ આપવાના પક્ષમાં આપણે ચોક્કસ અને દૃઢ મત આપી શકીએ. તેમ કરવાથી જ દક્ષિણ આફ્રિકાના સોડનું બાવિ સ્થીર અને સુરક્ષિત રહી શકશે.

વિરોધ કરનારાઓને કૃપી દેવાને સર-કારે એ બડી કારેલો છે.

મી. લુહુલીએ સાપાને એક નિવેદનમાં જણાવ્યું હતું કે આ પ્રતિબંધથી ડેવેલપ્મેન્ટ પોતાના સમયપદને કરી દરેક થતી નથી.

તેમણે જણાવ્યું કે મારી લીસવાસ પર મુકવામાં આવેલા આ નવા પ્રતિબંધનું કારણ એ છે કે નવી રમપાએલી પ્રજાજનોની ડેવેલપ્મેન્ટ નેશનલ એજન્ડા કાઉન્સીલની સાથેની મારી પ્રવૃત્તિ અટકાવી દેતી. આ કાઉન્સીલ આફ્રિકન નેશનલ ડેવેલપ્મેન્ટ, સાઉથ આફ્રિકન ઇન્ડિઅન ડેવેલપ્મેન્ટ, સા. આ. ડેવેલપ્મેન્ટ ડેવેલપ્મેન્ટ અને સા. આ. કલકત્તા પીપલ્સ ડેવેલપ્મેન્ટ-નેશનલ તરફથી પોતાનામાં આવી છે.

માજી ચીફ લુહુલીએ કહ્યું કે હવે હું કુમેલામાં મારા કાર્યપર પાછો જઈશ, મીટીંગ દે. હાપરથી અને મર-તરફ કરવામાં આવેલા ત્યારથી હું મારા કાર્યપર બેતી કરતો આવ્યો છું.

—અમદાવાદ: જનાસકાંડા જીવવામાં આવેલા દાતાના મદદરાજીના કુટુંબી મી. પુરિસિદ્ધ જીવસકાંડાને મેરક, પદે બીરની બાટલી લાવવા માટે જ માસની ફેદ અને ૩. ૫૦૦ દંડની સજા કરવા માં આવી છે.

સા. આ. ઈન્ડિયન કોંગ્રેસની એકવીસમી

કોન્ફરન્સ

સા. ઉપ આફ્રિકન ઈન્ડિયન કોંગ્રેસની એકવીસમી કોન્ફરન્સ શુક્રવાર તા. ૬મીની રાત્રે ડરબનના કાશ હોલમાં આફ્રિકન નેશનલ કોંગ્રેસના પ્રેમી-સહ-અધ્યક્ષ મ.શ. મીર. એ. જે. હુકુલીના હસ્તે ખુલાશુ થઈ હતી અને બાકીની બેઠકો વીકેન્ડે ડરબનના પાલન રફીટના પ્રેક્ષકોમાં ચળી હતી.

કાશ મીર હુકુલી પોતાના ઉપર પ્રાથમિક પ્રતિજ્ઞા કરી લેવામાં આવ્યા બાદ આ પહેલી વાર ભરેરમાં હાજર થયા હતા. આપણે કરતાં તેમણે જણાવ્યું કે લે.કાશી દહોપર દક્ષિણ આફ્રિકાના સમગ્ર ભોતોની માલીકી હોવી જોઈએ તે માટેની લડતમાં બામ લેનારા સમગ્રાએને માટે એ એક ચોંતનો વિષય પડેલો છે. હાલ સુધારાના એ રૂબોનો ઇંગરો કેવળ દુઃખીપોતોના ધરાવી રહ્યા છે.

બીન-ગેર-એને પર્સોનલમાં અસર કરે છે બામ લેવા નહિ દેવાનો દંડ વિધાય કરેલો છે તેવા ગોરાએની બોલી પાલોમેન્ટે પસાર કરેલા કાયદા એક વડે લાલવામાં આવેલી અનેક અગવડોથી બીન-ગેર-એને દુઃખી થઈ રહ્યા છે. તેનું પરિણામ એ આવ્યું છે કે કંતીકારી અને બહુજાન વિરુદ્ધ ગેર-સા લોકમતની બનેલી પાલોમેન્ટ, કુલીન રથાણું લાલથી બીન-ગેર-એના હાલો અને હોતની વિરુદ્ધ કાયદા થઈ આવેલી છે.

વર્તુએકાળી વર્તણુથી બીન-ગેર-એ કેટલા દુઃખી થઈ રહ્યા છે એ એકજ આપણાં વર્તુની ચકાચ તેમ નથી. તેનું પરિણામ એ આવ્યું છે કે સરકારના વસતા બીન-ગેર-એને, જેઓ ભોલે ભાગે અશુર વર્તના છે, તેઓ રહેણીના કમરી નાખનારા બારે બર્ચના ભોળાથી પરિણમેથી આવત મરીનીમાં સગી રહ્યા છે.

મેટા અ.મના એ ભોલો ભોલો નીસમર્થમ જળાધુ અને મલે કેપ જેવા મર્દાથી બરેલા જગતોમાં, ડરબનમાં સો.કે. ભે. અને ડેરોમેનર જેવા મંદા લતાઓમાં અને કેપટાઈન મા વીન્ડરમીપર રેડ અને દીરોહ સીસ જેવા મંદા લતાઓમાં પતિત કુતવ ગુનવી રહ્યા છે. તેને લીધે તેમ જાતવરણમાં પેદા થયેલા અને છંદેલા હેડરોમાં બરમાલના નીવડે છે અને સુનીયનના કંદબાનાઓ બરે છે. આથીજ આવ્યા મંદા લતાઓમાં સારા જમાનની વિરુદ્ધ રાજીઓ ભેવા મા ને છે. અને એ બધાનું મુળ કારણ એ છે કે બીન-ગેર-એને કરો અસાજ કે અનાચિતાર નથી.

એવર થયે છે મામડાએઆ આફ્રિકાને માટે રાખવામાં આવેલા લતાઓમાં

વસનારાઓને વિશે કહી ચકાચ છે.

નમ્રાતો અને અનુભવી નિરક્ષી એ પુરાવો આપેલો છે કે એ લતાઓ આવ્યો અને સામાજિક રીતે તાલન કીન છે અને તેનું કારણ મેરે ભાગે એ છે કે આફ્રિકાનોના વસવાટ અને ઉપયોગને માટે રાખવામાં આવેલા લતાઓ પુરતા નથી અને બહારથી અશુર આવતા કરવાની સમાજના નીચમ વિરુદ્ધની પ્રમાથી આ લતાઓમાં કંઈકુખી છે. જીવન બાંગી પડે છે. વળી વિશ્વભૂમી સમગ્રકોના અબાલે પ્રત્ય અજાનતામાં સમડે છે જે એ લતાઓના ભોતોના રિકસને ચરે એટલું બધું લુકસાનકારક છે.

શ્રોમાં રાખવામાં આવતા બહુત અશુરો રિયે ભેલતાં વીર હુકુલીએ કહ્યું કે વરસો પોણો બામ આ ભોલો પોતાના માલીકીની મક્ક નોકરી કરે છે અને તેના મલકમાં તેઓને બામ ભેલીને અને હુપકાને માટે અને મધરિત સંખ્યામાં હોરોને અરવાને માટે થોડી જગ્યા રાજી છે. કેટલાક માલીકી વધારામાં મરણપાત પમાર આવે છે જે મરિસિય પા. ૧ અથવા દેડથી વધારે હોતો નથી. એમ કહેવું અતિભેરકિત બરેલું નહિ અથવા કે આ ભોલો અર્થ શુભામીમાં રહે છે.

આખા હતિહાસમાં આફ્રિકાની લાત હમેશાં થઈ કપરી ભેવામાં આવેલી છે.

નેશનલીસ્ટ પાર્ટી અને કે. અસાન ની સરકાર કેળવ આપણે એવા ભોલો નો સામનો કરવાને છે કે જેઓએ આપણને જ્યાએલા રાખવાનો નિયમ કરેલો છે અને પોતાનો હેતુ પાર પાડવાને કંઈ પથ કરતાં સમાચારો નહિ. ન્યાય મંત્રી મી. રવાર્ડે કહ્યું હતું કે આપણે જો સત્તા આપણા હ.પમાં રાખી હોય. તે કાયદાના બચાવીને ને રાખી ચકારો. આ વચન કહીને તેમણે પોતાની પાર્ટી અને સરકારની મનોરુત્ત જ્વલન કહી હતી. આ વચન અને વિચારનાં કારણેને કે. મલનની નેશનલીસ્ટ સરકાર માડી બની જઈ એપાર્ટહેડની પોતાની અનિષ્ટ નીતી અમલમાં મુકવાને હમનના જુથમી કાયદાઓ મડી રહી છે.

“આપણી જગત રપટ છે અને તે એ કે પાણી પાની કર્યા વિના આપણી જગત ચાલુ રાખવી.”

પ્રમુખનું આપણું

કોંગ્રેસના પ્રમુખ ડો. સુસુદ મલકદ કાલુ ઉપપ્રમુખ મી. નાના સીતા અને જોહન્ટ સોલેટરી મી. સુસુદ કંઈલીયા

પોતાની ઉપર પ્રતિજ્ઞા ગુહાયેલ હેતુ કોન્ફરન્સમાં હાજર થઈ ચકાચ નોકરો.

ડો. ડો. એમ. નામકર, જેમનાપર થી હમણાજ અનિયમ જમાલી લેવામાં આવ્યો છે, તેમણે પ્રમુખસ્થાનેથી ભાષણ કરતાં જણાવ્યું હતું કે દક્ષિણ આફ્રિકાના કમડાયેલા ભોતોની આઝાદી ની લાત પ્રતિજ્ઞા વડે અટકાવી ચકારો નહિ.

આઝાદીને અપાત્ર અ.પણા દેશના જુલેખુલામાંથી સંજ્ઞાએ કારણ તે આપણા કોંગ્રેસો અવાજ છે અને તેને કોંગ્રેસી રૂપી ચકારો નહિ.

આપણા પોતાના જીવન કાળમાં આઝાદીની આપણી માગણી એ કુનીયા ના કમડાયેલા મ.નરીએની મામણી નેર એક બામ છે. કુનીયાના કોંગ્રેસ ના જુગ કારણોને. અત નહિ આવે ત્યા સુધી કુનીયામાં કાયમની ચ.તી નહિ રચાય એ આપણે જાણીએ છીએ. અને જાતીએર એ કારણો આનું એક છે.

દક્ષિણ આફ્રિકામાં જાતીએરો વિરોધ કરી કુનીયાની ચાતી અને જાતીય એખસાસની લાતને આપણે આજગ વધારીએ છીએ. જેઓ સેમેસેશન અને એપાર્ટહેડની વાતો કરે છે તેઓ અપરણ પોતાના દેશમાં નહિ પરંતુ અંતરરાષ્ટ્રીય ક્ષેત્રમાં તકરારનાં બીજ રાખી રહ્યા છે.

જાતીય બળો સમગ્ર દેશમાં જમરી પ્રમતી કરી રહ્યાં છે એ બધી દોષત આપનારી આખત છે. કુનીયા ના સા.મ.વ ભોલો એટમ અને હાઇકોર્ટના ભોમપર પ્રતિજ્ઞા ગુહાયે. મ.એ છે તેઓ કાલીરાઈની શી.પથુ નીતીને અંત લાવવા મ.એ છે અને કાયમની ચાતી રથાપવા માટે છે. જાતીએરના એખમેની કુનીયાને ખપર છે તેથી જ દર વર્ષે જ્યારે જ્યારે હોદ અને પાડીરતાને દક્ષિણ આફ્રિકા ની જાતીએરની નીતીપરની અચોની રજુઆત કરી સારે ત્યારે ગુનાહોડે નેસ-સે એ નીતીને વખેલી કાડી હતી.

કુનીયાના સમગ્રા ભાગે.મા જ્યારે પ્રમતી અને લોકશાહીના બળો આમળ વધી રહ્યાં છે ત્યારે કે. અસાનની સરકાર પોતાની એપાર્ટહેડની નીતી થી પડીપાળતો કાઠો પાછળ હાલવા નો પ્રયત્ન કરી રહી છે. ગુનાહોડે નેસ-સેના કાલે.ની તેણે અવમજુન કરેલી છે અને તેમ કરી કુનીયાના લોકમતને એપરણથી કોર મારી છે. સુનીયન સરકાર અને હોદ અને પા-કાસના વચ્ચેની યુધ્ધ ચાલુ રહી છે એટલુંજ નહિ પરંતુ દક્ષિણ આફ્રિકા મા હાલના હાલ કમ.સવરની જોરીસ બંધ થવાથી પરિસ્થિત વધારે અંબીર રાતે બમડી છે.

હોદ અને દક્ષિણ આફ્રિકા વચ્ચેનો રાજકીય સંજ્ઞા તલન બધ થયો છે

એ સમગ્રા દેશને ચરે અંબીર ચાલો નો વિષય છે.

ડો. મલનની સરકાર પોતાની જાલેરાનો અને વર્તનથી હોદિએને એક પરેશો તત્તર તરીકે મણી કાઢવા છે અને કેપટાઈન એપ્રોમેન્ટની ભમત ની કમમનું પાલન કરેલું નથી. કાલ ની સરકારની હોદિએને આ દેશમાંથી કાડી મુકવાની જાલેર નીતી છે. આ નીતીના તેમજ સુનીયન સરકાર તરફથી હમણામાં લેવાયેલા પમલના કારણે હવે એ વખત આવી જાગેલો છે કે જ્યારે હોદ સરકાર એસીરેડ એપ્રોમેન રજીમની પાછળ રહેલો હેતુને આક પાત આપણું જોઈએ અને એ રજીમ ને તેણે આપેલો ટેકા પાછો એવી લેવા જોઈએ કે નહિ એ નિર્ણય કરવો જોઈએ. હોદ સરકારે સુનીયન સરકારને જણાવી દેવું જોઈએ કે આપણે સમગ્રા દક્ષિણ આફ્રિકાના નામરિકો છીએ અને એસીરેડ એપ્રોમેનનો અમલ કરવામાં તે કાલ પથ જાતને સાથ આપી નહિ.

સાથે આફ્રિકન ઈન્ડિયન કોંગ્રેસે જે સર.લે.પર એકમત હોય તેવા સમયો.પર બીજી સમયો સરકારો સાથે રહી હામ કરવાની પ્રતિજ્ઞા કરેલી છે. આથી આપણી આ સરકાર સાથે જોડાએરી સરકારો વેસ્ટન એસિયા રીયુન થઈ પ અને અપુ એસિયા એકત્રેના સમનો કરવાની સમયો સંજ્ઞાએને પોતાનો સકાર આપશે. આ બંને લતાઓ એપાર્ટહેડ નો વિરોધ કરવા-ચાએને રાષ્ટ્રીય અમલ ના છે.

૧૮૦૦૦ ભોલોને જોહાનીસબર્ગના વેસ્ટન એસિયાકમાંથી કાડી મુકવાની રજુઆત પોળના એ આપણા ભોલો ના દહોપર એપાર્ટહેડનો મોટો પ્રકાર છે. આ રાહસી પોળનાનો હમનનીતી અને અ-માવનો વિર.પ કરનાર સમગ્રા દક્ષિણ આફ્રિકાવાસીઓ પ્રચંડ વિરોધ કરી રહ્યા છે.

—સરકાર એક કોમ્યુનિઝમ એક્ટનેર આપારે, મીનીસ્ટર ઓ. જરડીસ મી. રવાર્ડે, પ્રીવિલીના મી. એન. એન. મોહોરેનપર એ વર્ષ સુધી સુનીયન અને સાથે વેસ્ટ આફ્રિકામાં કાલપથ સમમાં હાજર થવા સાથે પ્રતિજ્ઞા મુકપો છે. ૧૯૫૨માં મી. મોહોરેનને, આફ્રિકન નેશનલ કોંગ્રેસ અને આફ્રિકન નાશનલ વરકશ સુનીયનમાંથી રાજન.મુ આપણા જણાવવામાં આવ્યું હતું.

—પાડીરતાના અગાધિના વડા પ્રધાન રવ. જ. લીલાલ અલી ખાનના પત્ની, એમજ લીલાલ અલી ખાનને નેધર-લેન્ડના એપ્રોમેર નીમવતા આવ્યા છે. તેમની કમર ૪૨ વર્ષની છે. મુરદા દેશના એપ્રોમેર તરીકે તેઓ પહેલાં સગી રહ્યા છે.

ભારતનો પત્ર

(અમરના અગરપત્રી તરફથી)

મુબંબ તા. ૧૦-૧-૫૪.

ભારત સરકાર અને ફ્રેંચ સરકાર વચ્ચે ભારતમાંની ફ્રેંચ વસાહતો અંગે પેરીસ ખાતે ચાલતી વાટાઘાટો કરવા થી. આર. કે. નેદર પેરીસ મળ્યા હતા. ફ્રાંસની સરકારે ફ્રેંચ વસાહતોમાં ભારત અને ફ્રાંસના સંયુક્ત શાસનની અને એ પછી સોદમત સેવાની કદખાત કરી હતી. ફ્રાંસ આવી સંયુક્ત શાસનની યોજાઈ કરશે એવી જો ભારત સરકારને ખગર હોય તો ભારત સરકાર પોતાના પ્રતિનિધિને પેરીસ મોકલવાની તકલીફ જ ન લેત. સંયુક્ત શાસન થોડા મહિના પુરતુજ હોય અને એ પછી સોદમત વિનાજ આ વસાહતો સે.પી દેવાની હોય તો ઠીક થાત છે. પણ આ સંયુક્ત શાસનમાં ફ્રાંસ પોલીસ ખાતું દીધે સોપવા તપમાર નહોતું એટલે કે આવા સંયુક્ત શાસનમાં ઉપર ઉપર ઝગડા કરતા સિવાય કાચી કાચા ભારતના હાથમાં આવતી નહોતી. વધુમાં આ વસાહતોમાં મંડુને દહાવી રાખે એવી રીતે નાના બાગીચાર તરીકે વસાહતોના વહીવટમાં મેડાધને લા આઝાદી અને ધી નહેલી પ્રખળે: કીક કરવાને ભારત તપમાર નહોતું. ભારતની મામણી તો એકજ એ હતી અને તે કે આ વસાહતો સોદમત થીપા લીના તરત ભારતને સોંપી દેવી જોઈએ. પરંતુ હોદી ચીનમાં ખાર આજ રહેલા ફ્રાંસ ની સાત દણ રોકાણે આવી સામતી નથી. ભારતના સરક્ષણ મંત્રીના કહેવા મુજબ આ વસાહતોને રક કલાક માં કપાને કરવા માટે થોડીકજ દોડી દુકડીઓની જરૂર છે. પરંતુ ભારત અને ત્યાં સુધી શાંતિથીજ આ પ્રશ્નની પતરાટ કરવા ચાહે છે. ઉપરે એ આ પ્રશ્ને શાંતિમય ઉકેલ ન ચ્હાને તો પછી તે દેડાવાદમાં થીપા હતા, તેજ પોલીસ પમમાં લેતાં જરાય અચકારી નહિ.

પેરીસ પત્રચુરુ કાલક સુખ પરિણામ આવશે એવી આશાથી આ વસાહતો માં ચાલતો મુક્તિ જંગ બંધ રાખવા માં આવ્યો હતો. મુક્તિ હોતો હોદી પ્રદેશથી મરાઠેશી ભગભગ બધી વસાહતો કપાને કરી લીધી છે. ખાટી કિનારા નો પ્રદેશ રહ્યો છે. હવે પેરીસ મંત્રણા તરી પડતાં વધુ જોરથી મુક્તિ જંગ શરૂ થશે અને રાજદારી વિરીક્ષણના કહેવા પ્રમાણે હવે મુક્તિ જંગ નવું સ્થાપ પડાયે અને તેને ફેરો અટકાવી લકરી નહિ. સાથે સાથે મુક્તિ હોતો કપાને કરેલા પ્રદેશ પર મુક્તિ ફાળવવા સાસનને માન્ય

રાખવા માટે ભારત સરકાર પર દબાવુ મળ રહ્યું છે. ફરી હાલ શરૂ કરેલા વસાહતો.માન. જુદા જુદા પક્ષો ની એક પરિપદ દુકે સમવર્ધા મળશે અને તે બાવિ પગલાં નકરી કરશે. આ દરમિયાન દિલ્લી ખાતેના ફ્રેંચ એલમી થી. એરટ્રાન્સ પ. નેદરને મળ્યા હતા અને તેમણે વિદેશ કચેરી ના અધિકારીઓ સાથે ફરી મંત્રણા શરૂ કરી દીધી છે. ભારત-ફ્રાંસના સંબંધો કામચુને માટે કાચા યજ્ઞ બાપ તો તેથી ભારત કરતાં ફ્રાંસને વધુ તુકસાન થાય તેમ છે. એટલે ફ્રાંસને જલદી સમાધાન માટે ચાંકક કરવુ પડશે, એમ અહીં મનાય છે.

એમાંનું આવી રહ્યું છે દિમાલપના શિખરો સર કરવા માટે વિદેશ,માથી બધી દુકડીઓ ભારતમાં ઉતરી પડી છે. એક સાથે આટલી બધી પરદેશી દુકડીઓ દિમાલપના અજોય શિખરો સર કરવા માટે કાપી ઉતરી પડી નહોતી. ચોમાસું શરૂ થતાં પહેલાં આ દુકડીઓ ઉતરી જવું જોઈએ નહિ તો તેમની રિયતિ કોઈકી મજા નય.

તેવસોજ સાથે એવરેસ્ટ પર વિજય મેળવનાર ન્યુઝીલેન્ડના સર એડમન્ડ હીલારી ન્યુઝીલેન્ડ વાસીઓની એક દુકડી સાથે એવરેસ્ટની પૂર્વે મહત્વ વિસ્તારનાં શિખરો ખુદી રચ્યા છે આ હીલારીની ચોળાજનક તબિયતના સમાધાર પહેલાં આપ્યા હતા. હવે તેમની તબિયત સાધી દોવાના સમાચાર મળ્યા છે.

ડો. વિજયમ માંડીની આગેવાની હેઠળ અમેરીકાની એક દુકડી ૨૭,૭૬૦ ફુટ ઉંચા મહત્વ શિખર ચાવવાની કોશીસ કરી રહી છે. બપસણા રેકારના કારણે આ શિખર ચાવવાનું કાર્ય એવરેસ્ટ ચાવવા કરતા થળ અધકે હોવાનું મનાય છે. તેના પર એકજ દિશિય બાજુએથી ચડી સકાય તેમ છે અને ડો. સીરી અને તેમના સાથીઓ એ બાજુએથીજ ચાવવાની કોશીસ કરતા હતા.

ધી કાન્સીરો હમાનેકસની આગેવાની હેઠળ ૧૨ આરદીઓની દુકડી ૨૫૭૬૫ ફુટ ઉંચું ધરમગીરી શિખર કપાને કરવાનો પ્રયાસ કરી રહી છે. આ દુકડી હેલે પહોંચી છે, તેના કાંઈ ખાસ કમચાર આવ્યા નથી, તેમ છતાં તે ચોળના પ્રમાણે આમળ વધી રહી હોવાનું જણવાય છે.

નજીકના મામજનેડ પહેમ અને ધમળીને કારણે ૨૬,૬૫૮ ફુટ ઉંચા

ચાવનાર શિખર પર ચાવનાર પાંચ મુકનાર જાપાની દુકડી ૨૪,૨૬૬ ફુટ ઉંચા મહત્વ મહત્વ શિખર ચાવવા મજ હતી. પરંતુ તેમાં કાંઈ તેમનો અજ કામે તેવું ન લાગતાં તેઓ અધેથી પાછા રહી છે.

એક ફ્રેંચ દુકડી નેપાળના વાયવ્ય પ્રુથ્વોને અવધાસ કરી રહી છે અને એક નહિ પણ ત્રણ શિખરો પર ચાવવાની ચોળના કરી રહી છે. તે ૨૭,૭૬૦ ફુટ ઉંચા આવા શિખર, ૨૨૧૬૨ ફુટ ઉંચા નામ્પા શિખર ૨૭,૭૭૬ ફુટ ઉંચા રીવલ શિખર પર ચાવનારો કારદો રાખે છે.

ખોટીજ અખખાર 'ડેલી મેઇલ' તરફથી એક ખોટીજ દુકડી દિમાલપ માં 'દિમ માનવ' જેનાં પમમાં છેલ્લી દુકડીએ ધરમમાં પડેલાં જોમા દતાં તેની શોધમાં પડી છે

હવે ડો. રાખડી ખીગાનાની નેતાબીરી હેઠળ એક છટાલીપન દુકડી ૧૬,૦૦૦ ફુટ ઉંચે વાયવ્ય નેપાળમાં પતરાપતિઓ અને પુલોને અવધાસ કરી રહી છે. આ બધી દુકડીઓને હવે જલદી નીચે ઉતરી જવું પડશે. કારણ વર્ષાનું આમમન નજીક છે. તેઓ નેપાળના પાટનગર અટમક ખાતે પડે.એ પછી તેમને સહળતા મળી કે નહિ તેની ખગર પડશે.

ભારત સરકારે આતરરાષ્ટ્રીય નિષ્ણાં ની દુકડીએ નાના ઉલોચેને ઉરોજન આપવા તથા સોદસામગી તપાસવા નાના ઉલોચો માટે એક કોર્પોરેશન રચવાની કોર્સી બસામથુનો રચીકાર કયો છે ભારતની જનતથી અમેરીકા ના ફ્રાંક કાઉન્સેલને આ નિષ્ણાંને ભારતમાં ઓલોમિક ઉપાદન અને ઉલોચોમાં નોકરી માટે રહેલી તોની તપાસ માટે મોકલવા હતા નાના ઉલોચો માટે આ કોર્પોરેશન રચાય. પછી તે ખાતગી ઉલોચોને સકાર મામલે અને કાર્યાલમાં સરકારી જરૂરીયાતની વસ્તુઓ નાના ઉલોચો દારા બનાવવાની મહેનત કરશે. પછી નાના ઉલોચો માટે ફ્રેંચ-પરદેશના બાનરિઝ રિસસારવા મહેનત લેશે. નિષ્ણાંનો કહેવા પ્રમાણે કારણકા ને ગોટા ઉલોચોને, રિકાસ કરવામાં આવે, તો તેને સહાયક કિંમત નાના ઉલોચોમાં વધારે થાય. સરકારે નાના ઉલોચો માટે દુકડી શિયાણુ આપવા એક બદકડી સરેયા જોલવાની બસામથુનો પણ રચીકાર કયો છે. આ નિષ્ણાંને સોંપી વિવાદારપદ બસામથુ ઉલોચોને અપ-ડુ-ડેટ થંગ સભ્ય કરવાની કરી છે. તેમણે જણાવ્યું છે કે, જો નાના ઉલોચોને અપ-ડુ-ડેટ નહિ બાનવાય તો તેથી વિર દહ જશે અને તેમાં પ્રગતિ નહિ થાય. આમ નહિ કરાય તો હોદી કમદારો અને કારીમરોની

કુદરતિ જુલિ સક્તિ આધુનિક કુનર શાસ્ત્ર સામે હરીદાઈ કરવામાંજ વેરાઈ જશે.

પરંતુ બાંધીવાદી કાર્યકરોનો ઉલોચો, ને સંપુર્ણ થંગ સભ્ય કરવા કામે અખત વિરોધ છે, કેમકે તેમના મતે આથી નોકરી વધશે. તેઓ કહે છે કે, આ નિષ્ણાંને અમેરીકાને છે અને અમેરીકાની રિયતિના ધોરણે તેમણે આવી બસામથુ કરી છે જ્યારે અમેરીકા અને ભારતની રિયતિમાં થોડો તફાવત છે અને અમેરીકા માટે જે વસ્તુ સારી હોય તે ભારત માટે પણ સારી હોય એવું કાંઈ નથી.

પુરોપના દેશોનું ઉતાર આટલોટિક કરાર કરેલા (નાટો)ના નામે સંરક્ષણુ જમ રચનામાં મુખ્ય ભાગ ભજવનાર અને આ દેશોને થોડી સહાય કરનાર અમેરીકન સરકારે, ભારતમાંની પોર્ટુગીઝ વસાહતોને "નાટો" કરાર લાગુ પડે છે અને "નાટો" કરારના દેશો, દીપ કમથુ અને ગોવાની પોર્ટુગીઝ વસાહતોનું રક્ષણ કરવાને બંધાયેલા છે, એવો, પોર્ટુગીઝ વડા-પ્રધાને કહેલા કયો બોલો હોવાનું જણાયું છે. ભારત સરકારે કહેલી મુકપરજના અપ,ખમાં અમેરીકન સરકારે જણુ થ્યું છે કે, "નાટો" કરારની ચોથી કલમ તેના સભ્ય દેશોપર ચોક્કસ જબાબ દારી કારે. છે. પમી અને ફરી કલમ ભારત અને પોર્ટુગીઝ વચ્ચેના ઝમડા ને કામ પડતી નથી. ચોથી કલમમાં એમ જણાવવામાં આવ્યું છે કે, "કારારના કેઈ પણ એક પક્ષકારના મતે તેની પ્રદેશિક અખાંતિતવ કે રાજદારી આઝાદી સામે અપ તોળાતો હોય તેમ લાગે, ત્યારે કારારમાં જોડા-મેલા એ લખખમાં સાથે રહીને મંત્રણા કરશે." સાથે રહીને મંત્રણા કરવાની જબાબદારી, ભારતમાંની વસાહતોને લાગુ પાવાનો આ કારાર પાનાશાઓનો ઉપારો નહોતો. પરંતુ કારારમાં જોડાનાર દેશો સામે સામ-વાદીઓના હતાતા સંજોગમાજ આ કલમ લાગુ પડતી હતી. કેનેડની સરકારે પણ વારંતને જાન્ય પ્રકારનો જાગ્ય જાગ્યો છે પોર્ટુગીઝને આમ અમેરીકાનો દેશ ન મળતા, ભારત હવે જો પોર્ટુગીઝ સામે પોલીસ પમજાં લે તો બીજું કાંઈ રાજ વચ્ચે પડે તેવો સંભવ નથી.

માપસોર રાજ્યના પ્રેમસા પ્રધાનો અને માપસોર પ્રદેશ કોએસ કમિટીના હોદીદારો વચ્ચે અર્બર મતભેદો જનરવા છે. એક તપકો માપસોરના મુખ્ય પ્રધાને પોતાના હોદીનું રાજનાથુ આપી દેવા સુધીની યોજાઈ કરી હતી. પ્રદેશ કોએસ સમિતિની ખુલ્લી સજા માં ખંતે પહેલા વચ્ચે જુવજ તાડાદી મજ હતી. આને પરિણામે કોએસ

પ્રમુખ પં. નેહરુને માવસોરના રાજ-
કારણમાં વચ્ચે પડ્યું હતું છે. તેમણે
માવસોરના રાજકારણની તપાસ કરવા
અને બંને પક્ષો વચ્ચે સમાધાનનો
પ્રયાસ કરવા કેમિસન એક મહામતી
થી અમરવાસને માવસોર મોકલ્યા
હતાં. શ્રી અમરવાસે તપાસ પૂરી
કરી છે અને તેઓ ચોક્કસ દિવસોમાં
પોતાના કેવલ શ્રી. નેહરુને સોંપશે.
તેમને કેમિસી સરકાર અને કેમિસ
કમિટી વચ્ચે સહકાર માટે એક
સંયોજન સમિતિ નિમવાની ચૂનવા
કરી હતી. આ સમિતિમાં પ્રધાનો
અને પ્રદેશ કેમિસના પ્રતિનિધિઓ
જોડે. આ સમિતિ સરકારના રાજ-
પરિજ્ઞના સવલોની મુલ્ય ન કરે પણ
સામાન્ય જાતિને હથેતા પ્રશ્નો દાખ
મરે.

મુખ્ય પ્રદેશ કેમિસ સમિતિએ
રાજ્યોની જાણના ધોરણે રચના
કરવાનું મોટું રાખવાની માગણી કરી
છે. જો આખરે બાધાવાર રાજ્યો
ની રચના કરવાનેજ નિર્ણય કરવામાં
આવે તો મુખ્ય શહેરને સંયુક્ત
મહારાષ્ટ્રમાં જોડવાને બદલે તેનો
અસંગ્રાત બનાવવાની માગણી
કરી છે. મુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ
પણ મુખ્ય શહેરનો અસંગ્રાત
બનાવવાની માગણી કરી છે અને

તેના સમર્થનમાં જણાવ્યું છે કે,
મુખ્ય સૌથી પહેલા પારસીઓ અને
મુજરાતીઓ આવ્યા હતા અને તેમણેજ
મુખ્યત્વે વિકાસ કર્યો હતો.

મુખ્યના નાગરિક પુરુષા ખાતાન,
ધુલા કરચેલા નોકરોએ પોતાની
પ્રમુખતાની રક્ષા જાહેરી મેળવવા
માટે નવો તુલ્યો અજમાવ્યો છે.

તેમણે મુખ્યના પુરુષા પ્રધાન
શ્રી. ચંદ્રાણને એવી એતવણી આપી
છે કે, જો તેમને રૂઝી ન્યુન ગરેજાં
પૈસા નહિ મળી જાય, તો તેઓ રૂઝ
ગી મુનથી શ્રી ચંદ્રાણને ઘેરજામાં
નાખશે. આ સંબંધમાં પોતાને
માટે રહેવા-અમવાની સગવડ કરવાનું
જણાવેલું. પણ દરેક નોકર અત્યંત
અસમ રીતે શ્રી ચંદ્રાણને પાઠવશે.

પરચુરણ

—વરતી ગણ્યો પ્રમાણે કરમતમાં
ગોરાઓ કરતાં એશીયાટીકોની વરતી
વધારે છે. એશીયાટીક ૧,૬૦,૦૦૦
જ્યારે ગોરાઓની વરતી ૧,૫૨,૦૦૦
છે. ડામ્પર્સમાં પુરો અને ઓએનું
પ્રમાણ સરખું છે. પુરો ૧૦,૨૪૦
અને ઓએ ૧૦,૨૪૬. જોડાનીસ
ખર્ચમાં ઓએ કરતાં ૩૦૦૦ પુરો
વધારે છે. કેપટાઉનમાં પુરો કરતાં
૧૦,૦૦૦ ઓએ વધારે છે.

—માઉન્ટ જોડાનીસ ઓરડીન શીખર
પર ચડવા ગયેલી ઇટેલીવન કુકડીમાંના
શ્રી. મારીઓ પુરેજ ન્યુમેનીમાંથી
મુનની રૂઝી તારીએ મરણ પામ્યા
હતા. આ શીખર ૨૮,૨૫૦ ફુટ ઊંચું
છે અને તેના પર હજી કેટલું
ચડી શક્ય નથી. આ શીખર દુનીયા
માં જોનું જગ્યામાં જુનું શીખર છે.

—રાજકોટના ન્યાયાધીશે એક ૧૪
વર્ષની છોકરી અને ૪૮ વર્ષના પુરુષ
વચ્ચે થતા હાલ નામંજુર કપો છે
આ પુરુષને ૭ બાળકો હતા. છોકરી
ના દાદાએ ટાટને અરણ કરી હતી
કે છોકરી તેમને સોંપવી જોઈએ હારણ
કે તેના પિતા વડીની પરજમાંથી
સુક્યા હતા.

—પ્રજા સોસીયેલીસ્ટ પક્ષના નેતા ડો.
રામખનેહર લોહીવાને હિન્દીથી ૧૫૦
માઇલ દુર, કાશ્મીરમાં ગીરજનાર
કરવામાં આવ્યા હતા. શ્રી લોહીવાને
એકતોને કરીએલન કરે નહીં ભરવા
માટે ઉશ્કેરણી કરવા માટે પૂઠાવામાં
આવ્યા હતા.

—શ્રી. જોમે કેન્થાટા અને બીજા
ચાર આફ્રોકનેએ ગ્રીવી કાંસીકને
કરેલી અરણ નામંજુર થઈ છે. તેમને

કેપટપુરા, કેન્થામાં ૭ વર્ષ સખન
કેન્થી સખન રૂમવાવમાં આવી હતી.

—પ્રદેશ જોમાની સરકારે મેમુનીયર
પક્ષપર પ્રતીજ્ઞ મુક્યો છે.

—જોડાનીસખર્ચના શ્રી. ઉમિયાઈકર
જોખા રચના આવ્યા છે અને
મયા સમતરથી એમ. કે ગાંધી
લાવજોલા અને પારસી રૂમતમજી હોલ
કમીટી, શ્રી સુરત હોલ એસોસીએશન
અને શ્રી કાલીવાલડ હોલ સેવા સમાજ
ના આચારા નીચે દક્ષિણ આફ્રીકા
સંયોજનના હનિદામ ઉપર પોતે
હાજરો પુરતકપર બધાખ્યાન આપી
રચા છે. બધાખ્યાનો ગાંધી પુરો
થયા છે.

—કરકત જાંબનના શ્રી સંજુમાઇ દરિ-
આઇ તથા તેમના સમર્થ પતિ શ્રીમતી
પાર્વતીબેન, જોઓ ઉશ્કેર મળ્યું માસ
ઉપર થયાં રીનીકમ આવી રચાં હતાં
અને અહીંના જીવન અને કાર્યમાં
આતમીત યથ જનાં હતાં, તેઓ મયા
સોમવારની રાતે નિદ્રા યથ મંગળવારે
સવારે ઉશ્કેર હાલ પડેલી મયા છે.

—કરમતના જુના અને જાણીતા સ્વ.
પરચીતમ વલ્લભની સંવત્સરીની રચિતિ
માં તેમના સુપુત્ર શ્રી બીપુભાઇ તરફથી
રીનીકસ સંરધાને મળેલી તથા ગીની
સાબાર રિવકારીએ છીએ.

ફોન: ૨૪૮૪૫.

ગ્રોસરી ક્યાંથી ખરીદશો ?

જો આપ સ્વચ્છ અને હરોસાપાત્ર ગ્રોસરી મેળવવાને ઇતેજર હો તો અમારા ઉપર જાયવ, ચુકશે નહિ. બધે
બનતી-બડે, જોકજો માલ, કિલ્લાયત ભાવે જોકલાવશું.

“ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો” એ હમારો મુદ્દાલેખ છે.

એક વખતનો દુાયલ એવડર, આપનો વિશ્વાસ સપાદન કરવાને અચુક ફળીજીત થશે. કન્ડીના એવડરો ઉપર
સંવશેષ, કાળજીપુર્વકનું ધ્યાન આપવામાં આવે છે.

ગાંધીવડુ, કઠોળા, ઘર-ગરજુ દવાઓ, ઉવન-પુળની સામગ્રીઓ, સાડી હુગકા,
લગનની પ્રત્યેક જરૂરીયાત.
કન્ડીના એવડરો સી, એ. ડી.ધી જોકલાવવામાં આવશે.

હિંદના ટુંક ખબરો

(અમારા ખાસ પ્રતિનિધી તરફથી)

સુરત : પારદી નાણાકામાં માસના જાવેતર વાળી જમીન માટે પ્રત્ય સમાજ વાદી પક્ષ તરફથી જે દિવાન સંભાળ્યું છે. સંભાળક બંધ પડવા પછી નિમણેથી તપાસ સમિતિએ આ જમીન માં અનાજનું વાવેતર થઇ શકે એમ હોવાનું જણાવ્યું હતું. સંરકારે જમીન કારોને આ જમીનમાં અનાજનું વાવેતર કરવાની નેતીસ આપવા છતાં તેમ ન થતાં સરકારે આ જમીનને કબજે લઇ ને ખેડકામદારોને વહેલી આપવાની જરૂરિયાત કરી છે.

રાજકોટ : આજુ વર્ષમાં સૌરાષ્ટ્રના જોડામાં જોડા નવ ચક્રેમાં ટેલીફોન નાંખવામાં આવશે. માણસદર, ભેતપુર, અમરેલી તેમજ ગુજરાતના પાંચ ચક્રેમાં ટેલીફોન આપશે નંખાઈ રહ્યા છે. ગુનાગઢ, જામનગર, મોરબી, કાનગર અને જોડગની કાસ ની ગુની ટેલીફોન પદ્ધતિને સુધારીને અદ્યતન બનાવવામાં આવશે.

રાજકોટ : સૌરાષ્ટ્ર અને ગુજરાતમાં મોનાસ્ટ્રી બેસી ગયું છે. જુદે જુદે રાજ્યેથી સારા પ્રમાણમાં વરસાદ પડવા ના સમાચાર આવી રહ્યા છે. આ 'બે' પહેલી અસલ મરમી પછી વર્ષોથી લોહ રાહત અનુભવી રહ્યા છે.

જામનગર : અગ્રે રૂ. વીસ પ્રાંતના ખર્ચે એક હાકતરી હોસેજ આધવાનો શી મેષજી પંથરાજ દરે નિષ્કર્ષ કર્યો છે. આ અગ્રે ગુજરાત ગુનીવહોટી તરફથી જરૂરી મંજૂરી મામરમાં આવી છે. રૂમીવન જામનગરની આગુનેઈક કોલેજના દુકાનો સાથે પશુ આ કોલેજ સંયુક્ત રીતે રખાવવા માટે વાગવાટો આગે છે.

અમદાવાદ : અગ્રે અગ્રેથી એક અમેરીકન એડમિનિસ્ટ્રેશન પ્રિયતી પર્મનો તપાસ કરી દોડુ પર્મ અપનાવ્યો છે અને એક દોડુ કબજે સંધે જગન કર્યા છે.

ગોંડલ : અગ્રેથી સોળ માંધસ દુર આવેલા બાગરા ગામે સરખા માડપાડું એવું માડ પાડીને પોલીસ પટેલને હાથ કપોઈ હતો અને માસ લોકોના મર્યામી તેઓ રૂ. ચોરેક હજારની મતા ઉઠાવી ગયા હતા. ગોલીસવાડ ના વાવડી આમે પશુ માડ પડી હતી ત્ય કડુએ રૂ. ૭ હજારની મતા ઉઠાવી મયા હતા. પાંચગણી માડપાડું પકડાઈ રહ્યા છે.

જૂનાગઢ : વચક જીવંતની પ્રાળ અને વેપારીએને રંજાનાર મિત્રોના દાકાર ના સાળા બેતાજીની ધરપકડ કરવામાં આવી છે.

રાજકોટ : રાજકોટમાં રૂઢિચી રોટન કિલ્લું કરવાનું કાર્ય કડપભેર આગળ વધી રહ્યું છે. અમદાવાદના નડું પંચ કોલોમોટનું રોટન સ્થપાતાં રવાનું જુનું રૂઢિચી-ચંચ રાજકોટ ખાતે નાંખવામાં આવશે. રૂઢિચી રોટન માટે રેલ કોર્સ પાસેના સરકારી મકાનો પાસે અધિકાર થઈ રહ્યું છે.

ગુનાગઢ : અગ્રે બારે કડાકા-ભડાકા સાથે વિજયી પડતાં જે જાળકો સંકિત પાંચ માણસોને ઇનજ વધ હતી. રાહા પુર રવાણ પડે એક મકાન પર વિજયી પડતાં ધરના છાપરા અને બીજા કેટલાક બાગોને તુકસાન પહોંચ્યું હતું.

હાલેદ : હાલેદ તાલુકાના બેડુતોના આચરે રૂ. ૩૬-૦૦ની કિમતના દોઢ સો નેટલા બળદો છુટ્યા હતા. આ છુટ અગ્રે તપાસ કરવા ગુજબાર મામે મયેલી પોલીસ દુકાની પર ગાજ લોકો એ પધરો અગ્રે તારકામકાં વહે હુમલો કર્યો હતો. એવીજ રીતે જવાપુર મામે પશુ પોલીસ પર હુમલો કર્યો હતો. પરિણામે ૧૨ નેટલા માણસો ધામણ થયા હતા. પોલીસે આ સંબંધ માં સંપ્રધાન્ય અણસોની ધરપકડ કરી હતી.

અમદાવાદ : કરતુરખા દુર ગુજરાત પ્રદેશના કરતુરખા માં સેવિકા વિદ્યાપથ

માં તા. ૧૫મી જુલાઈથી યોદી નવી વિદ્યાર્થીનીઓની દાખલ કરવામાં આવશે. પ્રવેશ માટે, શીમતી સરલાદેવી સારા બાઈ, પ્રતિનિધિ, કરતુરખા માંથી રાજીવ રમારક દુરદ, પી રીકોટ, શાકીયામ, અમદાવાદ ૪-એ સરનામે અરજી કરવાની છે.

જૂનાગઢ : કચ્છમાં અનાજના આવમાં બારે મદાકો થતાં એકતો ચિતા અનુભવી રહ્યા છે. બાગરીનો બાવ જે બે માસ પહેલાં ખંખાળી મચના રૂ. ૧૮ હતો, તે હવે ઘડીને રૂ. ૬ થઇ ગયો છે. છેલ્લા બાર વર્ષમાં આટલો નીચો બાવ બેવા અગ્રે. નધી. ઘડીના રૂ. ૧૨, મગના રૂ. ૧૨, જુવારના રૂ. ૬ અને ચણાના રૂ. ૧૪નો બાવ બોલાવ છે.

રાજકોટ : સૌરાષ્ટ્ર સરકારે એક કાયદો કરીને તમામ ગામોની મરાસ-દારો અને ગારખસીદારોની કાળાઓ, ચોરાઓ બહેર મંદિરો પર્મચાળાએ અને કોલા જાહેર મકાનો પરના મરાસ દારો અને ગારખસીદારોના માલીકો કડકો રદ કરી તેઓના મકાનો સરકારી મંદિરોનાં બનાવી દીધાં છે.

સાબાર સ્વિકાર

ભારતીય સાહિત્ય કૃષ્ણ અમદાવાદ તરફથી અગ્રે નિયમ્યાં પુસ્તકો અગ્રે બોકન માટે મળ્યાં છે જે આબાર સાથે રીકારીએ છીએ.

પાનેતરના રંગ	૫. ૫૨૯
ધૂપ સળી	૪૫૨ ૫૨૯લી કર
ગ્રેમ ગંગા	૫૨૯૫૨ ન. મહેતા
બીજા લેખા	જવનત ૫૨૫૨
ચોરતા	૫. ૫૨૯
સાચાં સમજા	૫. ૫૨૯

બાળકો માટે પુસ્તકો
 મોખમાળાના દશ પુસ્તકોનો સેટ. લેખક જીવરામ બેલી.
 વીર કપુરો, સુખી થવાની કળા, ખૂંમર વામણ, સોનાનું ઘર, ચતુર કપા, મીઠી કઢાણી, મોખક પ્રસંગો, ચાપા વૈવા, પક્ષ પાંથી, જીવ સાટે છંપ.

અબીનય ભારત પ્રકાશન તરફથી શી મોહનલાલ સોપાન કૃત. તુલસી ભારતનું કથન અગ્રુ છે જે અ.ભાર સાથે સ્વિકારીએ છીએ.

લક્ષ

મીટારીયાના જુના અને તણીતા વળી શી જડાયાંકરે બ્યાસના પુત્ર શ. વસંતરાયની સુપુત્રી કુમારી કંઠાએને ના સુબલગન કરખનના શી ધર્મરાજ વાધપરે મર્કપતીના સુપુત્ર કે. દીન-કરવાન વાધપરેની સાથે જુલાઈ તા. ૪થીના રવીવારે જોડાનીસગમ ખાતે નેપાઈ કલીશના મેઇન હોલમાં બૈદિક નિધિથી શી હરિશંકર આપના સુબ કરતે થયા હતાં. બાઈલુ અને મેગા જોતી વચ્ચેના આ આંતર જાતીય લગન ફક્ત આફ્રિકામાં આ પહેલાંજ થયાં છે.

આભાર

ખેટલગનના કાસબાઈ બાણાબાઈ ભારતર, તેમની સુપુત્રી શી. માતુભતિ જે (inter arts)માં પાસ થયાં છે તેમના સુબ લગન ઉદાય નિવાસી શી. બાણાબાઈ નાતાબાઈ જે બી. એ. થયા છે તેમની સાથે રવરેસમા તા. ૧૮-૫-૫૪ને દિને થયા તે પ્રંગળ પ્રસંગે, જે જે બાઈ બેનોએ તાર અને પવહાશ હુબેગા પાડવી નેમોના અતઃકરણ આભાર માને છે.

બે અઠવાડીક પંચાંગ						
વાર	ખ્રીસ્તી ૧૬૫૪ જુલાઈ	દોડુ ૨૦૧૦ આવડ	પ્રજલમાન ૧૩૭૩ જીવકાં	પારસી ૧૩૨૩ શહેરેવર બચન	સુયોદય ક. મી.	સુયોસ્ત ક. મી.
શુક્ર	૧૬	૧૬	૧૫	૧૮	૧-૧૦	૫-૧૪
રવિ	૧૭	૧૭	૧૬	૧૯	૧-૧૧	૫-૧૫
રવિ	૧૮	૧૮	૧૭	૨૦	૧-૧૨	૫-૧૬
સોમ	૧૯	૧૯	૧૮	૨૧	૧-૧૩	૫-૧૭
મંગળ	૨૦	૨૦	૧૯	૨૨	૧-૧૪	૫-૧૮
બુધ	૨૧	૨૧	૨૦	૨૩	૧-૧૫	૫-૧૯
ગુરુ	૨૨	૨૨	૨૧	૨૪	૧-૧૬	૫-૨૦
શુક્ર	૨૩	૨૩	૨૨	૨૫	૧-૧૭	૫-૨૧
રવિ	૨૪	૨૪	૨૩	૨૬	૧-૧૮	૫-૨૨
રવિ	૨૫	૨૫	૨૪	૨૭	૧-૧૯	૫-૨૩
સોમ	૨૬	૨૬	૨૫	૨૮	૧-૨૦	૫-૨૪
મંગળ	૨૭	૨૭	૨૬	૨૯	૧-૨૧	૫-૨૫
બુધ	૨૮	૨૮	૨૭	૩૦	૧-૨૨	૫-૨૬
ગુરુ	૨૯	૨૯	૨૮	૩૧	૧-૨૩	૫-૨૭

વિવાહ.

જ્ઞાન મેળવવા લાયક પુસ્તકો

નિવેદન, અને સાધના (વિકાસનાથ)	૭ ૧
ગીતા સ્વમી " "	૧ ૩
કેળવણી વિકાસ (જી. મહાપાત્ર)	૩ ૦
શ્રી પુ. મર્ચન્ટ	૪ ૧
સમુદાય કાંતી " "	૪ ૦
કેળવણી શરૂ કાંતી	૭ ૧
પૂર્વ જ્ઞાતીકાની સફર (કાકા કાલેલકર)	૭ ૧
મારી જીવન કથા (નિહાર)	૧૫ ૦
કલ્યાણ અને સંસ્કૃતીનું માધ્યમ (રાધા કમ્પન)	૧ ૦
સરદાર વલ્લભભાઈ ભાગ ૧	૧૩ ૦
સરદારનાં ભાષણો	૧૧ ૦
એક ધર્મ યુગ (અમરનાથને મનુષ્યની વચ્ચેનો ઇતિહાસ)	૧ ૩
જ્ઞાન વિદ્યાપ્રાક (શ્રીકલકા મર્ચન્ટ)	૧ ૦
ત્યાગ મર્તી અને બીજા લેખો	૧ ૦
આત્મના તેર દિવસ	૧ ૦
ધર્મ સંચય	૫ ૦
જીવન શોધન	૮ ૦

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.

ગાંધી સાહિત્ય

ખાયાની કેળવણી (ગાંધીજી)	૩ ૦
અમારા બા (મનુષ્યના ગાંધી)	૩ ૦
ગાંધીજીનો સ્વકાર સાથે પત્રવ્યવહાર	૩ ૦
ખાપુની સેનામાં	૧ ૦
અસહકારનો વિચાર	૧ ૦
ગાંધીજી (એક અધ્યયન)	૧૦ ૦
કેરુવળા સમાજક અંક—('ઈન્ડિયન ઓપિનિયન')	૧ ૧
ગાંધી સમાજક અંક	૧ ૦
ખાપુના-આ ને પત્રો (મનુષ્યના ૫૦ કથાવલ્લ પત્રો)	૨ ૬
દાદાજીઈ	૧ ૧
નવી આખ્યાન	૭ ૭
મારી જીવન કથા (બારવળા રાજમડી રાજેન્દ્રપ્રસાદ)	૧૫ ૦
હાંકનો કેમી ત્રીકાજી (રામનાથ નિયે તમેલ)	૧ ૦
હાંકી રાજીય મ. સમાજ અધ્યયન	૧ ૦
આરોગ્યની ચાવી	૧ ૦

Obtainable from

"Indian Opinion"
P. Bag,
Phoenix, Natal.

નવલ કથાઓ

મારા મારા લેખકોનું સુદર સાહિત્ય

કથાલ કુંદલા (ગાંધીજીના પંક્તિ)	૧ ૧
નવલીકાઓ (ગેથાળી)	૧ ૧
મળેલાંજીવ (x પરમ)	૭ ૦
સોણી ગાથા	૧ ૧
દેવદાસ (સરવળાજી)	૫ ૦
ધરે ખાપીરે	૧ ૦
લાલકુય	૫ ૬
એક બીડુ	૭ ૦
જ્ઞાન વિદ્યાપ્રાક	૭ ૧
નવ આશુ ભે-	૪ ૦
ઉમી વાદ	૮ ૧
ઉત્તમન	૭ ૦
કલાની સમસ્યા	૫ ૦
દોન શુભ	૧ ૦
અરુઆ ખાપુ	૭ ૧
કર્મના વધ	૧૦ ૧
અજ્ઞાન પાસ	૭ ૧
સાદીરોનો સંદેશ (આચર લેન્ડના સહીત)	૪ ૦
કરુણા દેવી (અને ગુરુ)	૨ ૩
સમના સમાજ અને ગુરુ	૧૦ ૦

મળવાનું કેમકે આ ઓફીસ :

'Indian Opinion' P. Bag.,
Phoenix, Natal.

ગાંધી સાહિત્ય

દ. આ. નો પત્રોલકાસ	૭ ૧
મહાદેવ દેસાઈનું જીવન ચરીત્ર	૨ ૩
મહાદેવ દેસાઈની કાચરી	ખા. ૧
" " "	ખા. ૨
" " "	ખા. ૩
" " "	ખા. ૪
" " "	ખા. ૫
ખાપુની કાચાવાસની કાચરી	૧૫ ૦
દરેક લીખીત બૌદ્ધ સ્વરાજ્ય	૫ ૦
આત્મ કથા (ગાંધીજી)	૭ ૬
ગાંધીજીની સંસ્કૃતિ આત્મ કથા	૧ ૧
ખાપુની ગાંધી (કાકા કાલેલકર)	૩ ૦
જામ નામ (ગાંધીજી)	૨ ૦
ખાપુ મારી આ (મનુ ગાંધી)	૧ ૧
ખાપુના પત્રો (આત્મની પત્રો કથા)	૧ ૧
ખાપુની મસાહી	૫ ૦
ગાંધીજી અને આરુપવાસ (જી. મહાપાત્ર)	૩ ૦
નીતી નામને આમે (ગાંધીજી)	૧ ૦
અનાસકલી મેઘા (ગાંધીજીએ ગીતાજીનો કોસી અધ્યયન)	૧ ૧
ધર્માત્મા મેઘા (ગાંધીજી)	૧ ૬
આશ્રમ વાચનાવલી	૧ ૦

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.

તંદુરસ્તી અને શક્તિ માટે

આ શિયાળામાં મેથીપાક ખાઓ

શી. ૧૨-૬ રતલ.

આજે જ ઓરડર કરો:

કેપીટન્સ બાલ્કની હોટેલ

(ધી કેનર મીડાઈ હાઉસ)

ઐ અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના પુણ્યપર-કરખન.

ફોન નંબર ૨૩૪૧૪

ટેલીગ્રામ: KAPITAN.

જોઈએ તમે જાઓ છો કે કેનેડાની વિશ્વ વિખ્યાત કંપની

સન લાઈફ ઓફ કેનેડા

કંપનીના હિસાબ સચાવાર એન-૨ બીએ.

ઉપરાંત

દક્ષિણ આફ્રિકાની નવિમ વ્યાવસ્થાની કેપ ઓફ ગુડ હોપ પ્રોવીન્સીયલ ડીવીઝન
ના સરકાર હસ્તે નીચાણેલા અગ્રણી તથા ગુજરાતી બાબત્તરસર બીએ
તેમજ અંગ્રેજી કોમ્પ્યુટર અંગ્રેજી કોર્સ પદ્ધતિનું કામગીરી વિના વ્યવસ્થા
તરીકે ગ્રાહકોને પદ્ધતિ છે.

1. Wherever there is a particular Life Assurance Problem a Sun Life of Canada Plan can solve it.
2. Prompt settlement of claims is a maxim of the Company's Management.
3. During 1951 the Company paid over £31,000,000 to annuitants, policy holders and their families.

The Sun Life of Canada is a Leader in World Wide Assurance.

Consult us first.

C. C. PALSANIA

GENERAL AGENT

Business, Estate, Financial, Insurance and Immigration Consultants,
Sworn Translator.

100 Sir Lowry Road,
P.O. Box 4624.

CAPETOWN
Phone 32390

જોઈએ છે

હાડકાં

તમારાં સ્ટેશન કે સાઈડિંગ

પહોંચતાં કરવા માટે

અમે ટનના

પા. ૭ આપીશું

ખાલી બેગો રેલ ટ્રીસયું લરી પાછી મોકલી આપીશું
વધુ વિગતો માટે લખો:

THE

**BULL BRAND
FERTILIZERS LTD.**

SARNIA

NATAL.

ગુજરાતી ધર્મગ્રંથો અનુષ્ઠા માટે

ગુણસંપન્ન શાખાઓ બામ ૧ અને ૨	શી. ૨૦
શ્રી ગુરુચરિત્ર (૮૦૦ પાનાનું દળદાર પુસ્તક)	૧૫ ૦
સાચું સ્વર્ગ (પદિઆર ૩૫)	૧૧ ૦
પ્રભુમય જીવન	૩ ૬
જન્મ અને નામ સ્મરણ (જન્મ માટે ઉપયોગી પુસ્તક)	૫ ૬
નિત્ય પાઠ (વિવિધ દેવ દેવીઓનાં સ્તોત્રો)	૩૬ ૬
શ્રીમદ્ ભગવદ્ગીતા	૪ ૬
રામનામ ભજન માલા	૪ ૬
આશ્રમ ભજનાવલી	૪ ૬
મીરાંબાઈના ભજનો	૨ ૬
નરસીંહ ભજનોનાં ભજનો	૨ ૬
ધર્મ શિક્ષા પાઠાવલી જાગૃ-૩.	૭ ૬

કેલેન્ડરી બામ ૧-૨

૭ ૬

પ્રવચ્ચ અને દશરથ

૧૦ ૬

હુમારા અપકાંઈ લાખ્યો માટે આ
પુસ્તકો ખાસ મંગાવવામાં આવ્યા
છે. હરેક પુસ્તકોના પોસ્ટેજ માફ.

Obtainable at

**BHARAT MUSIC SALOON
AND BOOKSELLERS**

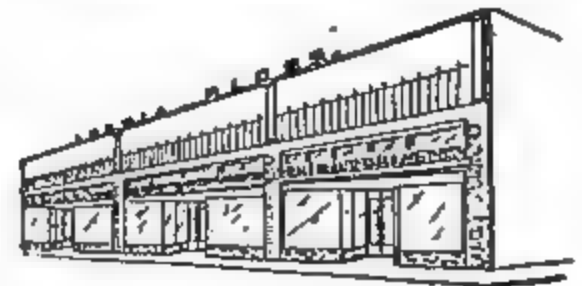
(Corner Grey and Lowry Streets)

286 Grey Street,
DURBAN.

Phone: 26070

**K.M. Lodhia
& CO.**

Manufacturing Jewellers and General Dealers

22 ct Jewellery made to order in latest designs

ખાનિસ ટેરટ

સોનાના હાગીના ખાસ અમારી બતી દેખરેખ નીચે અમને અપાવણ
કામ સંતોષ પામે એવી રીતે કરીને બીએ.

ગ્રેડેસ, જુદી જુદી હીમ્મતની બંગલો અભાગ, સાલીની પીન, વીદી
અકકસ ઓરંગ વીગેરે બનાવીએ બીએ.

106 Prince Edward Street, Durban.

સુંદર નવી નવલ કથાઓ

આત્મજ્ઞાના કિલામ લેખીકા હેરીફેટ જિયર અનુવાદક ચાચીન	૧૫	•
સાચી સા. ના. ૫૩૬	૧૫	•
ખરેકરના પુસ્તકોનો અનુવાદ		
જોનેકે કથા	૧૦	•
જ્વળ સુધી	૧૦	•
આત્માચીનારા	૧૨	•
કથા મકાસ	૧૩	•
૨. મ. દેશાઈ દ્વારા		
કિલકી	૧૧	•

Obtainable from:

INDIAN OPINION-
P/Bag, Phoenix, Natal.

વાંચવા લાયક સાહિત્ય

હેરો પીપ્પા એ લાલ્લી લાલ્લી (દરેક)	૫	•
ગીતા અવચન (વિનોબા બાને)	૩	•
સરદાર વલ્લભભાઈને આપુના પત્ની	૪	•
ધર્મોદય (કાલ હોલકર)	૨	•
જ્ઞા આપુની શીળા ઇશ્વરમાં (મનુ ગાંધી)	૩	•
ગો સેવા (અધીય)	૨	•
રામકૃષ્ણ ઉપનીષદ (રામજી)	૨	•
અભિ'સા વિવેચન (ગીરો. રવાલ મરાઠાવાલા)	૩	•
સંત્યાચરની સમૃદ્ધિ	૩	•
જીવનનો આનંદ (કાલ હોલકર)	૧	•

મળવાનું ઠેકાણું

'Indian Opinion' P. Bag,
Phoenix, Natal.

નવલ કથાઓ

આલવી અ'ડીપેર (એડીરલ વિતીની આત્મ કથા)	૧	•
અલખાર (અ'પ લેખીકા હેરો દેશના પુસ્તકોનો અનુવાદ)	૧	•
આલ્યાવરી (દાસ્ય રસથી મરણુર મોરેલ)	૭	•
આલ લેલજી (૨. મ. દેશાઈ દ્વારા)	૧૪	•
કોઈ કામગીર (નવાસાર્થ વાદ દ્વારા) સીમલકામગીરની કથાઓ	૧૧	•
કોમીયલારી (૧૮ મકાન નરનારીઓનો કુલ પરીચય)		
૨. મ. દેશાઈ મહેલ	૧	•
સર્જના, કૃષિ (નવસાર્થ વાદ) જ્ઞાન સાથે આનંદ		
આપની નવલ કથા	૭	•
ન'દયાચકા કુપ્પા (પુષ્કર અંદરવાદર)	૭	•
આલવીની લાલ્લી (પનાલાલ પટેલ)	૧૪	•
જ્ઞાન સાહિત્ય		
મદલ અને આલક (રમુજ વાર્તા)	૧	•
કો'લ કેંસ એલ કાલકથી મરણુર બાળ વાર્તા	૩	•

મળવાનું ઠેકાણું

'INDIAN OPINION'

P. Bag,

Phoenix, Natal.

અમારા નિશાળ ઉપયોગી પુસ્તકો

ઇતિહાસ

દેશ વીરસ સા. ૧	૨	•
ચુમરાતનું મહિરવ	૧	•
કલિના ઇતિહાસની કપરેખા સા. ૧	૨	•
દેશ કીપો	૨	•

ભુગોળ

આર્થિક ભુગોળ	૫	•
ભુગોળ પરીચય સા. ૩	૧	•
" સા. ૪	૨	•

વાંચન માટે સાહિત્ય

સામીન સમગી રસ કથાઓ	૧	•
--------------------	---	---

અન્ય ગ્રંથો

અંગ્રેજીતના મુખ તત્વો	૨	•
ગીત રક્ષ અંગ્રેજીત સા. ૧	૨	•
માનુ ગ્રંથીત સા. ૧	૧	•
" " સા. ૩	૧	•
" " સા. ૪	૨	•

સુવન હેખન આખા આ માળા
માં નીચલા કાર પુસ્તકો આરે
ક. એ પુસ્તકો કાળા બાળકો જ્ઞાન
એવર છે.

સુવન હેખન લાલ્લીક વર્ગ

" " રોલજી ૧-૨-૩-૪
પ્રત્યેકની કો'મલ

નવપુલ લાલ્લીક આખા

પુસ્તક નીચું ૨ ૦
પુસ્તક વીંછ ૨ ૦
" કાપુ ૨ ૦

નિલાપીક લાલ્લીક આખા

લાલ્લીક આખા ૧ ૦
પહેલી કાપુ ૧ ૦
બીજી કાપુ ૨ ૦
ત્રીજી " ૨ ૦

Obtainable from:

'INDIAN OPINION'

P. Bag, PHOENIX, NATAL.

LIBRARY
77 JUL 1954

No. 28—Vol.—LII

FRIDAY,
23RD JULY, 1954

Registered with the G.P.O. as a Newspaper

Price 6d.

INDIAN OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903

The power of ideals is incalculable. We see no power in a drop of water. But let it get into a crack in the rock and be turned to ice, and it splits the rock; turned into steam, it drives the pistons of the most powerful engines. Something has happened to it which makes active and effective the power that is latent in it.

So it is with ideals. Ideals are thoughts. So long as they exist merely as thoughts, the power latent in them remains ineffective, however great the enthusiasm, and however strong the conviction with which the thought is held. Their power only becomes effective when they are taken up into some refined human personality.

—Albert Schweitzer.

In a democracy, controversy is an end in itself. A civilisation in which there is not a continuous controversy about important issues, speculative and practical, is on the way to totalitarianism and death.

—Robert M. Hutchins.

Choice Before South Africa

CANON L. J. COLLINS, Precentor of St. Paul's Cathedral, London, completed his five-week tour of the Union, carried out at the request of a Durban businessman, to see conditions for himself, and has returned to London on Tuesday.

Canon Collins in an interview with the 'Sunday Tribune' said. "My tour of the Union has not changed my views on the non-European situation. In fact, as a result of the conditions I have seen, and the people I have talked to, they have been strengthened."

South Africa had three choices, he said. Either the domination of the Natives by the Europeans, the domination of the European by the Native, or for the races of the Union to work hand in hand, as equals.

"It is just not too late for the third choice," he said. "It will be a risk, but we must all take risks sometimes, and it is not only a matter of Christian principles that the races should treat each other as equals, but sound common sense."

"The real crux of the situation is that everyone is afraid, and as an outsider I think their fears are at present unfounded, though, if the present racial policies are continued, it may well be that resentment will be created among the Natives."

"The fact is that the Natives will gain their freedom sooner or later, and the question is whether they will at that time be friends of the Europeans, or enemies."

"The racial attitude I see out here at the moment must eventually break down the natural friendship of the Native peoples."

"I have no quarrel with the Government but it is pointing the sign post in the wrong direction and by means of laws it is attempting to perpetuate a code of treatment of the Native set up in the past only by conventions."

"The Nationalist Government is moving quite definitely in the wrong direction. The present responsible leaders are in my opinion first-class persons, and I have every confidence that the White person need not fear their influence. However it seems to me fantastic that the wise and Christian leadership in the African Congress is being removed by orders of the Minister of Justice."

"If this policy continues, it will lead to young hotheads taking control of various African movements."

Summing up his stay in the Union, Canon Collins according to a Sapa message, told a farewell meeting of non-Europeans in the Trades Hall, Johannesburg, last Sunday that for the past eight weeks he had lived in a most pleasant madhouse.

"I completely identify myself with your cause—for what that identification may be worth—and I return to Britain to do my little bit to support you in the outside world, to tell the truth of what I have seen," he told the meeting.

He said he would tell Christians, both in South Africa and abroad to give their unstinting support to the African National Congress, the South African Indian Congress, and "to all those who work with them for the freedom and happiness of South Africa."

(Continued on page 236)

Today, of all days, the joy of giving is uppermost in every heart. The best thing to give to your enemy is forgiveness; to an opponent, tolerance; to a friend, your heart; to your child, a good example; to your father, deference; to your mother, conduct that will make her proud of you; to yourself, respect; to all men, charity; and to your loved ones?

**Surely a NEW INDIA PROTECTION POLICY,
the best of all Gifts.**

THE PLEASURE OF GIVING IS YOURS, AND THAT OF SERVING YOU IS OURS.

The
New India Assurance
Company Limited

(Rustomjee (Pty.) Ltd. Principal Controlling Officers)

74 VICTORIA STREET, DURBAN

Telephone 2335. Telegrams 'BRADFORD'

P.O. Box 110

LUSAKA, NORTHERN RHODESIA

**BRADFORD CLOTHING
FACTORY**

**Direct Importers and
Wholesale Merchants**

Clothing Manufacturers

Proprietor RAJBHAI D. PATEL

Branch:

CITY STORE

Cairo Road, Lusaka

Always in Stock:

Piece Goods, Hosiery, Cutlery
Enamelware, Stationery, Drapery,
Crockery, & Wool.

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Kampala arriving July 28, Sailing August 3.
for Bombay

Passengers must conform with the Coolers Vaccination and Yellow Fever inoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without food	£83-10-0
Second "	"	"	55-0-0
Inter-Class	"	"	37-0-0
Unberthed (Deck)	without food		24-10-0

Muslim Special Food £11-10-0 Ordinary Food £4-17-4
Hindu Special Food £10-3-0 Ordinary Food £4-5-6

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be permitted to keep on deck with them more than one bed, dingy and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.

Tel. Add. "KARAMAT."

INDIAN OPINION

FRIDAY, 23RD JULY 1954

Canon Collins

CANON L. J. COLLINS, Precentor of St. Paul's Cathedral, London, after an eight weeks' tour of the Union, studying the country's racial problem, has returned back to London. Before leaving he has appraised South Africa with his findings which have, no wonder, upset the Nationalists and a few Englishmen but, we have no doubt, they have set the vast majority of the Europeans deeply thinking.

We shall first dispose the criticism against Canon Collins, which we regard as most unbecoming, coming as they do from persons, who should know better.

The Venerable T. B. Powell, Archdeacon of Port Elizabeth is reported by Sapa to have said,

"Canon Collins had used the pulpit of St. Paul's to air his own views on South African affairs.

"In doing so, he has dismayed those who are doing the real spade work in this country.

"Canon Collins should not speak pontifically on difficult matters outside his own orbit as Precentor.

"It would impress people more if he decided to stay out here and devote his life to the African cause, which he professes to have at heart."

Major P. V. G. van der Byl, M.P., is reported by the 'Natal Daily News' to have said at a meeting in Capetown,

"South Africans who were fighting the Nationalists and trying to get a square deal for non-Europeans were hampered by exhibitionists like Canon Collins.

"If Canon Collins was genuine he would have come to see first before condemning South Africa generally and thus committing himself.

"It is the Canon Collinses of the world who are loosening the Commonwealth bonds of friendship and doing a disservice to the non-European cause."

Both these respectable gentlemen are entitled to express their personal opinion about Canon Collins. But surely will they not concede the same privilege to Canon Collins to express his personal views on matters which tend to set the whole world into a conflagration? It would have been understandable if these gentlemen had tried to repudiate the findings of Canon Collins. What they have done instead is to virtually abuse him and to tell him to mind his own business. The racial problem of South Africa is not anybody's own business. It is the business of the thinking people of the whole world. The sooner this is realised the better it will be for South Africa.

Canon Collins has done nothing more than to express his own candid opinion on matters vitally affecting the future of South Africa, which he is entitled to do as anybody else. It is for South Africa to either accept those views or to reject them.

Worst Of All

The worst criticism, however, which makes us feel ashamed of ourselves, comes from a member of our own community, Mr. P. R.

Pather, president of the Natal Indian Organisation, who alleges that from the moment Canon Collins set foot in South Africa he sought out the company of Leftists and that his outlook on South African affairs was tinged by Leftist propaganda. Strange to say his worst European critic has not made such an allegation against Canon Collins. Mr. Pather is concerned that Canon Collins has given no credit to the European for what he has done for the advancement of the non-European peoples.

Mr. Pather makes another serious allegation that Canon Collins completely ignored the Organisation "which represents the moderate Indian opinion." In our opinion it would not have been a sin if he had ignored the Organisation, which represents a spineless minority mainly concerned about safeguarding its own material interests at all costs. But we know for a fact that he has not neglected the Organisation. He has met its leaders just as he has met others. As for Mr. Pather's concern about the European benefactors of the non-Europeans we think the less said the better. Canon Collins has not said that the Europeans have done nothing for the non-Europeans. If Mr. Pather is seeking to be in the good books of the present Government and those who keep it in power at the risk of earning the opprobrium not only of his own community but of the thinking people of the world he is welcome to do so.

Choice Before S.A.

What Canon Collins has said has gladdened the hearts of the non-Europeans. It has brought hope and encouragement to them

that there is light behind the gloom that has encircled them. It is what they sorely needed and they are profoundly grateful to Canon Collins for the courage he has shown in standing up for truth and righteousness. Canon Collins has told us implicitly that there is one and only choice before South Africa if she wishes to live and that is for the races of the Union to work hand in hand as equals. "It is not only a matter of Christian principle that the races should treat each other as equals but sound common sense," he said. Canon Collins has given a warning that the time is not too late as yet for the Government to change its policy. If it does so it will be able to retain the friendship and goodwill of the millions of non-Europeans, and that is undoubtedly far better than A-bombs or H-bombs.

Present Leadership

Canon Collins has said that the Nationalist Government is moving quite definitely in the wrong direction. "The present responsible leaders are in my opinion first-class persons, and I have every confidence that the White person need not fear their influence." He said it seemed to him fantastic that the wise and Christian leadership in the African Congress was being removed by orders of the Minister of Justice. "If this policy continues," he said, "it will lead to young hotheads taking control of various African movements." These, in our opinion, are prophetic words. But apparently they will not weigh with the present Government because, those whom the gods wish to destroy they first make mad, and the Government's whole attitude seems to show unmistakably that it is losing

its equilibrium. We say this not out of a feeling of dislike but pity for the Government and sadness about the future of this country.

Our Duty

A great duty devolves upon us Indians in particular and non-Europeans in general. We need to be aware lest we become proud of the fact that Canon Collins has sung our praise. We have a bloody battle to fight before freedom dawns on us. When we say bloody we do not mean taking blood but giving it. It is a day dream to say that we shall have freedom in our life time. Thousands of us will have to be prepared to sacrifice our lives and the purer the sacrifice the quicker will be the end. We Indians have a great part to play in this struggle. It will not do for us to hang on the apron strings of the African National Congress. If we are sincere in swearing by the teachings of Mahatma Gandhi of Truth and Non-violence we must

prove it by our words and deeds. The Africans are no conversant with the technique of non-violence. We should give them the lead in this. The question is not one of merely filling up prisons. The question is one of purifying our own lives by discarding all evil things, such as, drink, gambling, night clubs, etc. One's heart bleeds to see Indians and Africans going in their thousands to squander away their meagre earnings to the race course where they are not even treated as self respecting human-beings. All these things are not permissible in good society. They are more strictly so for those who swear by the principles of Truth and non violence. It should not be forgotten that there is a much stricter code of self discipline in non-violent warfare than in violent warfare. Let us therefore be more concerned about our own way of life than being critical of our oppressors.

I feel this now. But delay might endanger this attitude, as resentments against oppressive legislation mount. There is a limit to patience, but the present time is not too late.

Q: Do you think democratic privileges should be given only to those capable of shouldering full responsibility?

A: I think this is a matter that should be discussed on equal terms with the present leaders of African opinion. And I am sure they will be found to be highly reasonable.

Q: Do you think that if non-Europeans are given equal rights, Western civilization will be swamped in a flood of paganism?

A: I certainly do not. I see no reason to believe that an African, even an uneducated one, has any less sense of right and wrong than any European. It is my impression that Africans desire a way of life rooted in the best so-called Western civilization.

Q: Would you say that what is happening in Kenya is also an industrial revolution?

A: I do not think there is a parallel. I do think that the British have grossly mishandled the whole situation in Kenya. I have no reason to believe that

there is any danger in South Africa of the development of anything comparable with the Mau Mau.

Q: Have you any constructive blueprint to offer?

A: First, a change of heart on the part of many Europeans; secondly, courage on the part of those Europeans who are liberal-minded to put their theoretical non-racism into practice.

I am forbidden by the law of the land to encourage you to print any of the practical suggestions that I personally would make.

Cuticura
SOAP

The medicinal and toilet properties in Cuticura Soap not only cleanse the skin thoroughly, but help it to retain its beauty and its natural moisture, so easily "dried out" in hot climates.

For Flawless
COMPLEXIONS

CHOICE BEFORE SOUTH AFRICA

(Continued from front page)

Canon Collins said the disease of racialism was a catching one, and during his eight weeks in the Union, he found just a suggestion in a number of non-Europeans that they were in danger of catching the disease.

"The removal of sound, wise leadership in the process of banning and naming under the guise of suppression of Communism is bound to lead, like all policies based on fear, to disaster. I can see nothing but provocation in a great number of things being done today in the name of suppression of Communism," Canon Collins said.

"This is a serious thing to say, but I say it because I believe that it is not too late for the Minister of Justice to change his policies."

Canon Collins gave a farewell interview to the 'Natal Daily News' in the form of question and answer.

Q: Have you found a Colour bar among the non-Europeans?

A: To some extent, yes. Racialism is a contagious disease. The non-Europeans have to some extent caught it, though I am bound to add my impression that the Europeans have far the highest temperature.

Q: If the non-Europeans are given full and equal democratic rights, what do you think will happen?

A: If the non-Europeans were approached as equals they would, I am sure, be found extremely sensible. They have a sense of justice and fairplay and an ordinary human desire for a peaceful and secure South Africa.

In my opinion, they would be deeply concerned for the rights of any minority. They would vote, I believe, as much as Europeans do, in accordance with the merits of a candidate, whether he be Black or White.

BOOKS FOR SALE

GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
TO STUDENTS—M. K. Gandhi	6	0
GANDHIAN ETHICS—Benoy Gopal Ray	2	0
DAPU—Marry F. Barr	4	0
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
FAMOUS PARSES	7	8
SEVEN MONTHS WITH GANDHI—Krimadas	12	8
STORY OF THE BIBLE—S. K. George	6	0
A RIGHTEOUS STRUGGLE—Mahadev Desai	2	8
THE POLITICAL PHILOSOPHY OF MAHATMA GANDHI—Gopinath Dhawan	17	9
GANDHI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	9	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR		
Vol. I—M. K. Gandhi	16	0
NON VIOLENCE IN PEACE AND WAR		
Vol. II—M. K. Gandhi	24	0
THE STORY OF DARDOLI—Mahadev Desai	8	0
FROM YERAYDA MANDIR—M. K. Gandhi	1	0
MAHADEV DESAI'S EARLY LIFE		
—By Narshari D. Perikh	2	6
DEHUMANIZATION IN MODERN SOCIETY		
—Bena Falop-Miller	1	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION,"

P. Bag, Phoenix, Natal.

LIBERAL PERSPECTIVE

A LIBERAL LOOKS ON

III—THE OPPOSITION PARTIES

By C. W. M. GELL

(From 'The Forum', Johannesburg)

ON his return from the Easter recess Mr. Badenhorst Durrant found himself depressed by "the apathetic and defeatist attitude" of many U.P. supporters on the Rand and their belief that "the U.P. is a spent force." I believe there are particular reasons for this mood throughout the country. Among them I must class the member for Turffontein himself. As lately as September 22 Mr. Durrant declared in the Assembly amid the "Hoer Hoers" of his nominal opponents and the plaudits of Mr. Barlow: "It is still the U.P.'s policy that in all spheres of South Africa (and apparently for all time) leadership has to remain in the hands of the White man and those elements which stand against the interests of White South Africa will have to be eliminated. Any surrender of political rights to the non-European would spell the doom of Europeans in South Africa. This is the traditional policy of the United Party."

It is unfortunately one of the strands in the U.P.'s chequered tradition. And it is pure, purified Nationalism. It is simply the doctrine of White domination, succinctly and cogently expressed. Dr. Verwoerd could not have said it better. But if the last election, and all that went before and has happened since, proved one thing, it is that there is no room in South Africa for two Nationalist parties. The U.P. cannot fight as the party of "immaculate Nationalism" by acknowledging that the Nats. had invented a new but merely token in its explicit, brutal and absurd, logical conclusion trends that were already implicit in the policies of all White parties since Union. The election should have taught the U.P. that those who want apartheid or White domination do not want it in diluted forms.

Now, as things are with parliamentary politics confined to the White electorate, no alternative policy is necessarily going to win many more votes. It may even for some time win less, though it might also surprise leaders at present too timid to lead. But if (as a year ago) you lose a battle already half compromised with the enemy, the damage to morale is almost irreparable and your will to fight almost fatally im-

paired—even without the buffoonery of a quailing splinter group publicly urging you to make opportunist election expedients the basis of your permanent policy. But if you find an alternative and fight on it, you are, even if you lose, investing for the future, educating the public which cannot be done in one campaign, raising a banner of hope to which the more prudent and far-sighted may begin to repair against the day when the bankruptcies of apartheid are more widely perceived. If the reactionary elements in the U.P. tradition led down the hard road to the wilderness, it is none too soon to start looking for some better guide to the path back from that unprofitable region.

The truth of this seemed to strike the U.P. during a brief, if accidental, moment of lucidity in February. Professor Fourie not only described the historical and economic fact of integration, he suggested it might be made the basis of a constructive alternative to apartheid, involving (among other things) the concession of increasing political and economic rights to the non-White South Africans. Cautiously, tentatively, inadequately—yet in the circumstances, courageously—Mr. Strauss took him up and gave the party's Union Congress, which is to meet in November, a few encouraging prods. But how far the U.P. was, even at that moment of enlightenment, from grasping the value of contemporary reality was shown not only by the full suggestion to revive the Native Representative Council, which no responsible African leader will consider today, but by the ambiguity of Mr. Strauss's comments on the 1936 Native Representation. I think, as most people did, that Mr. Strauss meant to suggest the possibility of considering increasing that representation. But so generally sympathetic an observer as the Johannesburg correspondent of 'The Economist' suspected him of supporting Mr. Oppenheimer's earlier, ill-timed suggestions about raising the qualifications for the Coloured vote. To have left the matter in this indecisive state until November, while the Nats. smear the U.P. for its "liberalism" and the latter is unable (because uncommitted) to derive any positive benefits from its 'new look,' was hard enough and unjustifiable

on the timorous ground that in a democratic party policy must well up from the bottom. It never does. It must be inspired from the top and the task of leadership is to secure its democratic acceptance and support. But to allow prominent members of the Party, like Major van der Byl and Senator Siebekamp, repeatedly and without contradiction to unlay what Prof. Fourie had said about the inevitable political and economic consequences of integration, more than lost the ground already gained and dashed the hopes already raised.

In homogeneous democracies it is often wise not to fight on ground of the enemy's choice. But the colour issue in South Africa is one from which no party can run and keep its morale or self respect. Since 1948 the U.P. has had no colour policy but an anemic version of what the Nats. had already stolen, expanded and unscrupulously exploited. Thus, on this most fundamental of all the country's problems, it has had nothing to fight for, only the Nats. to fight against. Just for that moment in February hope of a cause worth fighting for, however great the present electoral odds, flickered before it was muffed out in public retraction after retraction. Unless there is some resolute leadership between now and November— outspoken, forthright, consistently undismayed by smear and aggressively challenging every diversion—all hope will be dead by November, the old guard of moderate Nationalists at the helm of the U.P. again and playing down (as they already are on the provincial committees preparing policy statements for the Union Congress) the "politically delicate" issue of non-European political advance. A prominent U.P. "liberal" was recently reported (I hope, wrongly) as saying that the "left wing" had only to sit quiet for the game to go their way. It couldn't be more wrong.

Even if a resounding policy declaration has to await the Union Congress, the U.P. was given in the Reconciliation Bill a splendid chance to work out the elementary practical application of their new policy. In a most kindly April editorial the 'The Forum' congratulated the U.P. on clearly indicating "that forced removal (from the Western Areas) is totally unacceptable. The party draws the line at compulsion in any shape or form. The fact that it no longer agrees to the removal in principle... is a variation of the policy announced on November 22, 1922." If such a stand had been taken—and accusing Dr. Verwoerd of creating conditions so completely new as

to absolve the U.P. from all its previous commitments locked as it was intended—it would not have been a "variation," but a plain reversal of the party's pre-election pledge about the Western Areas and a repudiation of the record of the U.P.-controlled Johannesburg City Council on this issue. The moral and political implications of recognising economic integration as an inevitable and desirable process demanded no less—and the disavowal of the party's past Nationalist election platform in several other respects as well. A genuine change of heart will sooner or later require this act of political honesty. The sooner the old lumber of "me-tooism" is jettisoned, the sooner will the U.P. become a fighting force again. As for that much overworked word "mandate," there is no constitutional theory or practice which requires a defeated party to adhere to every detail of policies rejected by the victor, though individual "island" deviations or desertions to the enemy are another matter.

However, the point is at present academic and 'The Forum's' editorial unhappily premature. For, after cautiously worded speeches by Dr. Gluckman and statements by Mr. Strauss had seemed to foreshadow the necessary reversal of policy, Mr. Marais Steyn said unequivocally that the U.P. was still pledged to wholesale removal in principle, subject to conditions which did not exclude compulsion. That these conditions were known to be unacceptable to the Minister, and the U.P.'s consequent opposition to the Bill, must not obscure the fact that the party failed to stand up for the rights of the non-white one half of the Western Areas population, that one of its leading "liberals" conceded that the party only required the exchange of existing freehold for freehold (not the right to acquire freehold for a similar right elsewhere); and that, even on these limited terms, the party was deeply divided between so-called principles and blatant expediency, while for a long time the majority of U.P. City Councillors fell over themselves (and may yet fall again) to get a seat on Dr. Verwoerd's Board, openly encouraged in this undignified scramble by certain Rand M.P.'s and some members of the Witwatersrand U.P. Executive. One can only speculate what the motives of these people were. My own guess is unflattering and possibly libellous. But clearly the whole sorry episode only emphasises prevalent doubts that on matters

of colour, the U.P. is guided by any principles at all and confirms Dr. Verwoerd's prediction that November will come and the Union Congress will go without the U.P. discovering any racial policy at all. If the Road U.P.

supporters are despirited, it is not without very good reason, for it is hard to think of any better fighting issue than the Western Areas Scheme or of one less worthily met.

(To be Continued)

THE LIBERAL PARTY OF S.A. SECOND NATIONAL CONGRESS

THE following Press statement has been issued by the Liberal Party of South Africa:—

The Liberal Party intends to fight two of the Native Representative seats for the House of Assembly and three out of the four Native Representative seats in the Senate. This decision was taken at the second National Congress of the Party which ended in Durban on Monday, July 12. The Congress was attended by 58 delegates from the Transvaal, the Cape and Natal.

The Party's candidates for the Assembly seats will be Mr. J. T. R. Gibson and Mr. W. R. Stanford who will contest Cape Western and the Transkei. Mr. W. R. Ballinger will again contest his former Senate seat in the Transvaal-Orange Free State. Candidates for the Natal and Cape Eastern Senate seats have still to be nominated.

In addition to participating in these elections the Party is also anxious to take part in further political activity against the apartheid policies of the National Government. It was the general feeling of the Congress that South African liberals must take an increasingly active stand against the Apartheid measures now being imposed on the African, Indian and Coloured peoples.

The Congress has also resolved that the Liberal Party work as closely as possible with representative bodies of Africans, Indians and the Coloured people and to this end has readily agreed to co-operate with the African National Congress, the South African Indian Congress and the Coloured People's Organisation in drawing up a People's Charter.

Relations With Non-European Organisations

The Liberal Party expresses its profound sympathy with the aspirations of all non-European peoples for economic, social, educational and political advance and their liberation from those restrictions and humiliations which should not be suffered by any human being.

The Party deplores the fact that non-Europeans enjoy no adequate constitutional means of expressing their just grievances and having them redressed, and

the Party pledges to work for the provision of such constitutional means.

The Party utterly condemns and opposes the present policy of banning and proscribing leaders of non-European political organisations and trade unions. The Party, on the contrary, regards the expansion of non-European political organisation under their chosen leaders as an essential step in this country's advance to a fuller and more mature democracy.

The Liberal Party places on record its sincere desire to co-operate with the African National Congress, the South African Indian Congress and other representative bodies of non-European political opinion, in their struggle for the removal of all discrimination against the non-European peoples.

The Party regards simultaneous individual membership of either congress and the Liberal Party as compatible. It welcomes any non-European members as members of the Liberal Party, but does not seek to compete with the Congresses for non-European membership. Furthermore the Liberal Party does not seek to interfere in the direction of its members' activity as members of other non-European organisations.

The Party recognises that there exist differences of emphasis and method between its policies and those of the African National Congress and the South African Indian Congress. But it affirms its belief that the policy of all three bodies have the common objective of a society free from racial discrimination.

Franchise

As the result of a decision taken by its National Congress in Durban, the Liberal Party of South Africa proposes to extend the right of franchise on the common roll to all adult persons. This in accordance with the aim of the Party to achieve the responsible participation of all South Africans in Government and in the democratic processes of the country.

The Liberal Party, however, feels that it may be impracticable to achieve universal adult suffrage overnight, and recommends

that it be introduced in stages. These stages, which will apply to all races, will have to be determined by interim qualifications designed to create an informed electorate and to provide opportunity for its obtaining political experience.

The qualifications should apply for the minimum period necessary for a smooth transition to complete adult suffrage and could be educational, economic, by age groups, or by any combination of these categories.

But the Party Congress has stressed that these qualifications cannot be recommended as a final statement of policy. They can only be determined through consultation with representatives of those who might be temporarily excluded from the franchise. And qualifications could also not be accurately assessed without knowledge of the social, economic and educational conditions obtaining at the time the franchise policy of the Party would be initiated. For example, the whole standard of education of the African people is likely to be drastically lowered over the next decade by the implementation of the Nationalist Government's Bantu Education Act.

Resolutions

The following resolutions were unanimously passed by the Congress:

1. This Congress of the Liberal Party condemns the banning of ex-Chief A. J. Lutshaba under the Riotous Assemblies and Criminal Laws Amendment Acts. Such an action is not only an admission of weakness but is also an indication of the Government's fear of all enlightened leaders of the African people. This Congress deplores the new hardships imposed on a great South African whose only crimes have been a hatred of injustice and a love of his people.

2. This Congress strongly condemns the Government's Natives'

Resettlement Act, believing that the arbitrary removal of people from their legitimate homes seriously aggravates the hardships under which the African section of our population already suffers.

A - Interview With The Mother

THE Mother at Arubodo Ashram, Pondicherry, India, granted Mr. Bhambhai Patel of Rhodesia an interview recently.

Mr. Patel writes: I narrated to the Mother the present political situation in East, Central and South Africa. The Mau Mau terrors in East Africa, the much opposed federation in Central Africa and the strong separatist spirit of Dr. Malan in South Africa. To all these the Mother simply said "They have their own way."

When I drew her attention to the big net work of missionary activities she said "They are there to preach their own religion."

In reply to my question about the contribution by our Indians there, the Mother gave the very significant reply: "Everything that India has to do here, they can do there," and added "You must know the Truth first."

And then I asked, "What will be the position of Indians in Africa?" The Mother said, "I don't know. It depends on the work they will do there," and she added: "I have seen Durban, before Gandhi went there. There were some Indians living poorly. I don't know how it is now?"

When I asked her about the spiritual possibilities in Africa, the Mother said "I don't know much about it, but at certain places our force is working."

BOOKS FOR SALE

Key to Health—Gandhiji	1	6
Diet and Diet Reform—Gandhiji	2	0
Cleanliness—Mira	1	6
Selections from Gandhi—N. Mook	10	0
Public Finance and Our Poverty—Gandhiji	8	0
Urode Dharma—Gandhiji	4	0
Urodeon Yajna	3	0
Sardar Vallabhbhai Patel (Vol. I)—N. D. Parekh	16	0
The Diary of Mahadev Desai—Y. G. Desai	12	0

Obtainable from:

C/O INDIAN OPINION,
P. Bag, Phoenix, Natal.

SEEDAT BROS.

LIFE INSURANCE CONSULTANTS PRINCIPAL INDIAN REPRESENTATIVES OF
THE PROVIDENT ASSURANCE CORPORATION OF AFRICA LIMITED.

HEAD OFFICE: 65 PRESIDENT STREET, JOHANNESBURG.

We have pleasure in informing our clients and friends that we are
appointed the Chief Indian Representatives of the Provident
Assurance Corporation of Africa Limited.

The Corporation Transacts All Classes Of Insurance Including
LIFE, FIRE, MARINE, MOTOR CAR, BURGLARY, ETC.

- (1) Life Policies are world wide and free from Restriction as to travel, residence
and occupation.
- (2) Life and Endowment Rates are Standard without any Asiatic Loading.
- (3) To protect your Estate at Death, be wise and buy an Estate Duties Protection
Policy at Lowest Cost.

Office: 4, Hoosen's Building, 116 Queen Street, Durban.

Telephone: Office 21773, Residence 22679.

FOR
RUBBER STAMPS

AND

PRINTING

CONTACT

**STANDARD
PRINTING PRESS**

GENERAL PRINTERS

AND

RUBBER STAMP MAKERS

73 BEATRICE STREET, DURBAN

PHONE 61008,
P.O. BOX 2782

ESTABLISHED 1927

DHIRUBHAI P. NAIK

Travel, Insurance & General Agent

Book with us for your travelling by Air, Sea or Land either to India
or to any part of the world.

All types of Insurance—Life, Fire, Burglary, Riot, Storm, Accident,
Plate Glass, etc.

Consult Us Free of Charge For Your Income Tax, Persons Tax,
Writing Of Your Books, Trade Licences, Revenue Clearance Certificate,
Passports And Immigration Matters.

Representatives: National Mutual Life Asso. Of Australasia,
Yorkshire Insurance Co. Ltd.

Telephone: 33-9033. 29c Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

Phone
Day 24169

Phone
Night 833459

L. RAJKOOMAR (PTY.) LTD.

14, CROSS STREET, DURBAN.

Funeral Directors and Manufacturers of all classes of
Coffins and Wreaths

Contractors to the INTERNATIONAL FUNERAL
INSURANCE COMPANY, LIMITED.

Reg. Office: 39 CROSS STREET, DURBAN

Country Orders for Coffins and Wreaths
accepted by phone and despatched by rail
at the shortest notice.

ORIGINAL CORRESPONDENCE.

CONGRESS OF THE PEOPLE

THE EDITOR INDIAN OPINION

SIR,—A grandiose "Plan" has been drawn up for the calling of a so-called "Congress of the People" not later than June 1955.

Already it is described as "a great assembly." A tremendous number of delegates are expected to gather. There will be the greatest possible campaign of printed propaganda material side by side with a string of meetings, house-to-house canvasses and group discussions.

"Election day should be made the occasion for great political demonstrations and rallies in every part of the land. Thousands of delegates converging on the central venue must take place in an atmosphere of great political demonstrations. Where a large number of delegates are travelling together freedom processions to greet them in every town they pass through, must be organised. Where possible, Freedom trains should be arranged to carry delegates, but where funds are not available for this, delegates should band together on a Freedom March, even though it may take some days for them to reach Congress."

The electors themselves will pay the bill. The National Action Council will require tremendous sums of money to see that a copy of the Call gets into every home in the land, and to see that delegates are provided for at Congress. It is therefore most important to collect funds from the people for the campaign. Every supporter must pledge regular sums of money, not in the countryside particularly, people must be asked to make pledges of cattle and other belongings to feed the delegates at the Congress.

The Congress of the People will be made the occasion for a great cultural festival of the national and folk arts of all sections of our population."

The above are verbatim extracts from the "Plan" itself. I think it is open to criticism on the following grounds:—

1. Organisationally, the S.A.I.C. has yet to put its own house in order. The N.I.C. needs strengthening and the Cape Town Assembly needs to be revived. The Congress of Democrats is a workroom organisation of "white democrats" with a very small following. The Coloured People's Organisation is also very weak

organisationally and has a limited following.

2. Financially, the people will have to foot the bill. And the people just have not got "tremendous sums of money." I hope the simple country folk will not think the "Plan" is a sinister design to deprive them of their cattle. Even the S.A.I.C. and N.I.C. are financially very weak.

3. In its appeal: Frankly, even I, as a staunch Congressman (though not what the "Plan" calls an "advanced" Congressman) am not excited by this grand talk of "Freedom Processions, Freedom Trains and Freedom Marches." How am I expected to inspire or enthuse others who are not Congressmen?

4. Practical difficulties: It is impossible to enter any urban location or hold meetings in the reserves and mine compounds. And processions are banned. When ex-Chief Luthuli was banned the other day he said: "I shall return to Tugela to farm. I have been doing so since I have been deposed from my Chieftainship."

5. Although the Congress of the People is supposed to represent "ALL the people," the "Call" is directed mainly to the workers. It excludes important mining, industrial and farming interests, as well as (to quote the S.A.I.C. secretariat report) "the struggling shopkeepers."

6. There is an underlying inconsistency and hypocrisy in the whole plan. The original AND proposal was to invite "democratic organisations i.e. organisations which subscribe to the principle of full citizenship rights for all." Now it is stated that even the Nationalist Party and the United Party have been invited. Do we seriously expect Dr. Malan and M. J. S. to support voters for all? In 1948 the N.I.C. secretary was censured for sending a telegram of congratulations to Dr. Malan on his election victory. Now the organisers are inviting Dr. Malan.

7. The whole "Plan" is patterned after the "Youth Festivals" and "Peace Congresses" in Eastern European countries, and they succeed only because of official Government support. A "Youth Festival" scheduled to take place in Durban last April went flop because the local organisers could not get

the use of Curries Fountain Sports Grounds. When this still-born festival will now take place nobody knows.

8. There will be loading in favour of workers on the farms. "If a European farm employing 15 African labourers decides to send a delegate that is all to the good," says the "Plan." "On the other hand large urban townships cannot expect to send one representative for every 15 inhabitants." We complain against the present undemocratic loading in favour of Platteland Constituencies which help return Dr. Malan to Parliament.

9. The purpose of the "Congress of the People" is to draw up a "Freedom Charter... the South African peoples' declaration of human rights." What is wrong with the Universal Declaration of Human Rights of the United Nations? What are South African peoples' human rights? Why must all this time, money and energy be mobilised for a "Freedom Charter?" Don't our politicians know what our people want?

10. In ordinary democratic elections, it is the candidates who foot the bill, even to the extent of providing transport on election day.

What I have written will not be popular in Congress circles. Yet I refuse to be carried away by slogans. I believe that the Congress leaders are genuine in their democratic aspirations. But I also believe that some simple heart-searching is required on their part.

The SAIC speaks of the inspiration of the "immortal Mahatma." Yet the conference passed resolutions in the most violent language. I think Mahatma Gandhi advocated non-violence both in word and deed.

Furthermore, I also believe that if the A.N.C. is not to give the wrong impression (which I am afraid it does) that it is advocating African nationalism pure and simple in answer to the nationalism of Dr. Malan, the Congress leaders must drop the singing of "Mayibuye Afrika" and "Nkosi Sikelele Afrika," they must not wave the A.N.C. colours and they must not use special khakhi uniforms to distinguish themselves.

Already there are Flag and Anthem controversies between the English- and Afrikaans-speaking sections of the European population and we must not start new controversies. We must all the time think in terms of reducing the points of difference between the Europeans and non-Europeans.—Yours etc.,

ARNOLD L. BHOGALA

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Rate of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 213 Market House, Second Floor, 17 Commissioner Street, Farnsworth, Johannesburg.

BONES WANTED

We Pay
£7. PER TON
F.O.R. your
Station or Siding

BAGS RETURNED RAILAGE PAID

For Full Particulars write to:

THE
BULL BRAND
FERTILIZERS LTD.
SARNIA, NATAL.

INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Bombay.

THE historic three-day conference between the Prime Ministers of India and China has ended successfully. The joint statement issued by the Prime Ministers on completion of their talks envisages a new era of close collaboration among Asian countries, irrespective of their political systems, with a view to stabilising peace in the area and facilitating economic reconstruction. India kept the Colombo powers, including Pakistan, fully informed of the trend of the talks between the two Prime Ministers.

Although the joint statement was couched in general terms, it signified more than it revealed in respect of Asia's future. An outstanding feature of the Nehru-Chou meeting is the positive contribution it is expected to make towards an expeditious settlement of the Indo-China problem. Mr. Chou En-lai is likely to return to Geneva to resume discussions on the problem of Indo-China.

Broadly speaking they discussed three subjects: matters of mutual concern between the two countries; application of the five principles contained in the preamble of the Sino-Indian treaty on Tibet for solving Indo-China and other Asian problems, and ways of reducing international tension and widening the area of peace. The five principles enunciated in the Treaty are: mutual respect for each other's integrity and sovereignty, non-aggression, non-interference in each other's internal affairs, equality and mutual benefit and peaceful co-existence.

Indo-China figured prominently in the joint statement which conveyed the Prime Ministers' hope that the five principles would be applied to this war-torn country. Both the Prime Ministers felt that any political settlement there should aim at the creation of free, democratic, united and independent States which should not be used for aggressive purposes by any foreign power. Laos and Cambodia should become independent and free from any foreign intervention. This means that the Vietnamese troops would be withdrawn from these countries. A rational cease-fire line will also be drawn with such adjustments as are necessary to enforce an armistice in the three States.

In settling these delicate issues, India is expected to play

a vital part through diplomatic and other channels.

From the joint statement it can be understood that China will respect the sovereignty and territorial integrity of all nations and is keen on improving her relations with them on the basis of peaceful co-existence, non-interference with each other's internal affairs and collaboration on the basis of equality. China may offer to Asian country's bilateral treaties on the basis of the five principles enunciated in the Sino-Indian treaty on Tibet.

While Mr. Chou shares Mr. Nehru's desire for close collaboration among the Asian nations to preserve peace and security, no definite scheme for creating a liaison machinery was worked out at the Prime Ministers' meeting. This will, perhaps, be taken up in the near future. Mr. Nehru has evidently persuaded Mr. Chou to cultivate closer relations with South East Asian countries not only in their mutual interest but to allay the suspicions entertained by some of them about Communist expansionism. Mr. Chou, on his part, seems to realise the necessity of demonstrating that Communist China is not a satellite of Moscow but capable of independent thought and action.

Reactions received from Burma, Indonesia and Ceylon to the Prime Ministers' conference are favourable.

The Chinese and Burmese Prime Ministers have jointly issued a similar statement after their conference at Rangoon.

The Portuguese authorities are indulging in large scale repression following the observance of the "anniversary of the freedom movement of Goa" on June 18 as a mass scale of Portuguese pickets in India. The people in these foreign settlements hoisted the National Flag in various parts and took out processions demanding immediate merger with India. The Portuguese authorities made indiscriminate arrests to terrorise the people and intimidate nationalists to curb the growing movement for merger with India. The Government of India has lodged a strong protest with the Portuguese delegation in Delhi against the fresh wave of repression in Goa. It has been emphasised that India cannot and will not accept the

right of the Portuguese authorities to treat as a criminal anyone giving expression to his patriotic urge for the merger of Goa with India.

It has also been pointed out that India cannot remain indifferent while violence is let loose on the people of Goa and that the Portuguese will be responsible for any consequence of their ill-advised efforts to retain their colony in India.

The Portuguese are reported to be strengthening, beyond the needs of law and order, the armed forces to their settlements in India. In the small island of Diu, with a population of less than 500 320 European and African troops have been landed. The troops continue to be landed in Goa itself from time to time.

The Foreign Secretary, Shri R. K. Nehru, has come to Bombay and is having discussions with the State Government on the situation resulting from the policy of repression in these foreign settlements. Strict secrecy is being maintained about the trend of the discussions, but it is believed that steps might be devised to "squeeze" the Portuguese out of India.

The movement for the merger of French settlements in India is also gathering momentum everyday. In all settlements, namely, Pondicherry, Karaikal and Mahe, the people are stepping up their activities to end the French colonial regime. In Pondicherry the biggest settlement, picketing by French Indian nationalists has started since June 18. The pickets are peacefully preventing supplies from going out of India to these settlements. In Karaikal, prominent Muslim leaders, formerly supporters of the French rule, have come out with a statement demanding immediate merger with India. In Mahe there is an effective picketing by volunteers of Mahe nationalist bodies. In the meanwhile the Government of India is waiting for the new French Government to settle down and reveal its policy towards these settlements.

With Pakistan's rejection of the World Bank's proposals for an amicable settlement of the Indus canal waters dispute, India will now go ahead with the operation of the Bhakra canal, it is officially learnt. It is pointed that Pakistan will be unaffected by India's decision because the Bhalloki-Julmanki link which it brought into operation in April 1954, will adequately replace the con-

templated withdrawals of water by the Bhakra canals.

Regret is, however, expressed that the comprehensive plan put forward by the World Bank as far back as February 5 for the solution of this dispute, should have been rejected by Karachi, even though the Bank and the Indian representatives repeatedly gave Pakistan time to reconsider its decision. In March 1954 India accepted these proposals in the interests of constructive settlement. With the unfortunate ending of these discussions, the position is what it was according to the agreement of May 4, 1948. By this agreement India gave reasonable time to Pakistan to tap alternative sources and Pakistan agreed to India's progressively reducing the supply to Pakistani canals from Indian waters.

According to latest information from Delhi, India is prepared for a renewed effort to settle this dispute provided Pakistan first accepts in principle the World Bank's award, otherwise the talks can be regarded as ended.

The Congress Gram Panchayat (village council) Sub-Committee which concluded its three-day sitting at Delhi, has suggested that a portion of land revenue should be transferred to village panchayats to enable them to function effectively. The sub-committee also felt that, instead of levying new taxes which tended to make panchayats unpopular, greater emphasis should be laid on contributions in the form of labour, cash or kind for specific local projects which would meet the long-felt needs of the people. Stress was laid by the committee on the need to organise village panchayats in the form of community institutions free from party affiliations. It is, therefore, generally agreed that as far as possible there should be unanimous elections in village panchayats. It felt that more powers should be given to such panchayats which were elected unanimously. There should be one intermediary panchayat between the village panchayat and the State as far possible at the tehsil level. The tehsil panchayat should co-ordinate, supervise and control to some extent the activities of the village panchayats. In its opinion, expert officers should be attached to the tehsil panchayats to be of help in welfare work in rural areas. The committee will discuss and take decisions at its next sitting. It will submit its report to the Congress High Command by about the middle of July.

HOME FOR OVERSEAS INDIANS IN INDIA

By MAWALAL "UMESH" RAMGOBIN

SHRÍ Bribhad Bharatiya Samaj, Bombay, is an institution for the promotion of social, educational and cultural interests of Indians abroad, and for assisting them during their sojourn in India.

At the moment of writing there are no official or non-official social service agencies for the reception, accommodation and guidance of Indian visitors from abroad. It has been observed by the initiators of the Samaj that the major part of Indians from abroad find themselves to be strangers in their homeland and having no friends or relatives to advise and help them, the Samaj has resolved to guide and advise their brethren from overseas, to save them from being victims of unscrupulous people and to warn them against the habitual proclivities of baggage porters and gharwallas who often extort exorbitant charges.

The Hon'ble Shri A. B. Patel of Nairobi, Minister without portfolio in the Government of Kenya, with a band of social workers, raised over four lakh shillings from Kenya and Ugan-

da to make the inauguration of Shri Bribhad Bharatiya Samaj possible.

The Bombay Committee of the Samaj, of which Shri S. K. Patil is the President, was formed in June 1951. The Samaj has now in possession seven comfortable modern flats in the Congress House, Vithalbhai Patil Road, Bombay 1, where overseas travellers are accommodated at a nominal charge for a few days before embarkation and after disembarkation. Since August 1953 over two thousand passengers from East and South Africa and elsewhere have availed themselves of the facilities offered by the Samaj.

Shri S. K. Patil in his presidential address made known that a million rupees Indian Overseas House—Shri Bribhad Bharatiya Bhavan—for accommodation, comforts and convenience of overseas travellers, has been planned, a plot of land for the proposal has already been purchased at Tardeo (near Bombay Central Railway Station), at the cost of 3½ lakh rupees.

Shri Bribhad Bharatiya Samaj, having a library, a public hall, a social club, a hostel for students from abroad, residential accommodation for overseas visitors, a Research Institute to study the history of Indian Emigration and a centre for cultural ties between India and Indians abroad, will be the first institution of its kind in India, mentioned Shri S. K. Patil, but to do this money is of paramount importance and in order to accumulate one million rupees, Shri S. K. Patil accompanied by an accomplished businessman from Aden, Shri Vrajlal Vasantjee Laljee (Durbodhai) flew on Saturday, June 26 for Aden, Port Sudan, Asmara, Djibouti, Addis Ababa and Cairo. The second delegation led by Shri Patil again will be for Kenya, Uganda, Tanganyika, Portuguese East Africa, Mauritius and possibly South Africa.

Golden Jubilee Number

Those subscribers who did not receive a copy of Phoenix Settlement Golden Jubilee Number and wish to have one may do so by kindly sending their subscription.

All Postal Orders should be made payable to 'Indian Opinion', P.O. Darban, not Phoenix.

BOOKS FOR SALE

Satyagraha In S.A.

—By M. K. Gandhi 15/-

A Gandhi Anthology

By V. G. Drees 2/-

Which Way Lies Hope

—By E. B. Gregg 2/-

Why Prohibition

—By Kumarappa 1/-

Gandhi And Marx

—By K. G. Marshawala 2/6

Hapoo's Letters To Ashram Sisters

—By Kaka Kalkar 2/6

The Wit And Wisdom Of Gandhi

—By Homer A. Jack 22/-

Obtainable from:

'INDIAN OPINION,'

P. Bag, Phoenix, Natal.

MY GANDHI

By DR. JOHN HAYNES HOLMES

Price 12/6 including postage

This book is written by one of Mahatma Gandhi's best most intimate friends in America and life long supporter of the great principles for which he stood and laid down his life.

To be had from:

'INDIAN OPINION,'

P. Bag, Phoenix, Natal

BOOKS FOR SALE

INDIAN JUDGES (Biographies and critical sketches

with portraits)

7 6

EMINENT AMERICANS WHOM INDIA

SHOULD KNOW—James T. Sunderland

7 6

THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song—

(An English Translation)—Annie Besant

1 0

WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE?

—Dr. V. K. R. V. Rao

2 0

OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated)

—Minoo Moseani

2 6

COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN

INDIAN ECONOMY—Prof. Rao

2 6

GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914

(Souvenir of the Passive Resistance Movement

in S.A., 1906-1914)

4 0

THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life

of the joint family)

4 6

GANDHIAN TECHNIQUES IN THE MODERN

WORLD—Pyarelal

2 0

INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhi's Writings on

Utterances)—M. K. Gandhi

10 6

FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the

conditions which precipitated two world wars)—K. T. Shah

12 0

INDIA SPEAKING (Various contributions on economic,

political, cultural and social problems of modern India)

16 0

-SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA

Facts And Facts—Stanley Powell

2 0

AMONG THE GREAT (Conversation with Homain Rolland,

Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath

Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy

23 0

TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT

—An account of the trial of the Officers of the I.N.A.

14 0

WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the

Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan

2 6

GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence

and other relevant matter)

2 6

THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH

—M. K. Gandhi

16 0

CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA

(Their place in India)—M. K. Gandhi

5 0

KAMANAMA—M. K. Gandhi

2 0

TOWARDS NON-VIOLENT SOCIALISM

—M. K. Gandhi

6 0

REBUILDING OUR VILLAGES—M. K. Gandhi

2 0

AN ATHEIST WITH GANDHI—Gora G. K. Rao

2 0

Obtainable from:

'Indian Opinion,'

P. Bag, Phoenix, Natal.

M. J. PATEL

INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General
Commission Agents

10 Peking Road, Kowloon, HONG KONG.

**Special attention is paid
to indent orders**

Write To Us For Further Particulars.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?

Have you provided for your dependants?

Prepare for the future

Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with 'THE OLD MUTUAL' your friend for Life—

The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has
best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760,
JOHANNESBURG.

Phones:— } Business 33-0711
                  } Residence 33-5961

Tel. Add: "Charetar" Telephone: 33-8885.

MANCHESTER TRADING

—CO. LTD.—

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants

—&—

Direct Importers.

**47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.**

Cable & Tel. Add.: "HARGOVAN".

Phone 39388

P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.

**WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.**

P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

Phone 53.

Telegrams 'SOLANKI.'

P.O. Box 208.

Solanki & Co. Ltd.

Merchant & Direct Importers

**Extensive range always carried in
the following:**

Silks, Drapery, Toilets, Per-
fumes, Curios, Fashion Goods
and Jewellery, Wide Range of
Indian, Persian and Chinese
Carpets.

Stockists of well-known branded
Watches.

COPPERBELT PIONEER STORE

**Where Quality and Service
are Paramount.**

Luanshya,

Northern Rhodesia.

SHINGADIA BROTHERS

WHOLESALE AND RETAIL MERCHANTS

Drapery, Outfitting, Fancy Goods,
Curios Etc. Etc.

P.O. Box 111. UMTALI, S. Rhodesia.

Tel: "Premsilik" or "Shingadia." Phone: 2523.

PREMIER WHOLESALE

(Members of the Mashonaland Wholesalers Association)

Everything for the African Trade. Prints, Khaki,
Calicos, Blankets, Shoes & Fancy Goods.

P.O. Box 319. Phone: 2523/Extn 1.

UMTALI, S. Rhodesia

RHOD-INDIA LIMITED

Exporters, Importers & Manufacturers Representatives

Piece Goods, Hosiery, Jute Goods.

Enquiries Solicited. Prompt Attention.

"Aryan Mahal" 6th Floor,
Plot 43, "C" Road,
Churchgate Reclamation,
Cables: "Indorhod." BOMBAY, INDIA.

Phones: 29171/3 (Switchboard)
24179 (Manager)

P.O. Box 2197

"PROSPERITY" (All Branches)

(Established 1927)

Premier Produce Co. (Pty) Ltd.

General Wholesale Merchants
EXPORTERS AND IMPORTERS

Buyers and large Stockists of all kinds of Indian and European Groceries, Provisions, Soaps, Oils, Grains, Beans, Peas, Kaffircorn, Malt, Maize, Maize Products, Wheat, Wheaten Products, Crockery, Hardware and also Coal of all types.

All enquiries for Export and Import
to the Head-Office.

Head-Office: "PREMIER HOUSE"
364 Pine Street, Durban.

also at

JOHANNESBURG

Phones: 34-3554/5
P.O. Box 200, Fordsburg,
82, Crown Road,
Fordsburg, Johannesburg.

BENONI

Benoni Coal Site
Phone 54-1813,
Rangeview Coal Sites—54-2205
P.O. Box 392, Benoni.

Proprietors:

C. L. Patel, D. K. Patel
V. B. Patel, H. J. Patel
K. C. Patel

The Star Clothing Factory

Wholesale Merchants

CLOTHING MANUFACTURERS

P.O. Box 237. Phone 514.
Jameson Road, Livingstone,
NORTHERN RHODESIA.

Our S.A. Representative:

**H. L. Hompes & Co.,
(Pty.) Ltd.**

Durban, P.O. Box 1301.
Johannesburg, P.O. Box 3480.
Capetown, P.O. Box 824.

—ATTRACTIVE— SAREE MATERIALS

Self Striped Georgette Crepes 45"
Green, White, Pink, Sky, Lemon
4/11 yd.

Self Check Fancy Voiles with Black
Designs 45" 4/11 yd.

Fancy USA Floral Voiles 38" 4/11 yd.

Two Tons and Rainbow Georgettes 45"
All Shades 4/11 yd.

Floral Benbergs 45" Red, Gohl,
Green and Blue Designs 4/6 yd.

Bordered Georgette 45"
All Shades 3/11 yd.

Coloured Georgettes 45"
All Shades 3/11 yd.

Spotted Georgettes 45" Latest 4/6 yd.

Embroidered Georgettes 45"
Basket Design 4/11 yd.

Georgette Jari Work Sarees
24-18-0 each

Georgette Sarees Cotton Embroidery
23/15/0 each

Benares and Tinsel Jari Borders
Big Range in Stock

BLOUSES

Chinese Embroidered Satin and
Georgette Blouses and Latest
Slippers 8/11 each.

CHAMPALS!

Plastic Fancy Tops with Heel
Size 3 to 7 18/6 pair
Also Leather 8/6 & 10/6 pair

Write For Samples:

JAYBEE SILK HOUSE

39 MARKET STREET,

JOHANNESBURG.

NEW TYPEWRITERS

POPULAR MAKES

Remington, Smith-Corona, Olivetti,
Hermes, R. C. Allen.

PORTABLE & STANDARD MODELS
AVAILABLE AT:

**NATIONAL OFFICE SUPPLIES
(PTY. LTD.)**

(Directors: N. V. MEHTA, J. F. GOKOOL, K. V. MEHTA)

LEGAL & COMMERCIAL STATIONERS

OFFICE EQUIPMENT SPECIALISTS

76 Victoria Street, Durban.

PHONES 22622
63535

P.O. BOX 1327
Tel. Adm. NOSLIMITED.

For Quality Printing Consult —

UNIVERSAL PRINTING WORKS

Commercial Printers & Calendar Specialists

9 Bond Street, Durban, Phone 25295.

પુસ્તક પર મુ—અંક ૨૮
તા. ૨૩ જુલાઈ, ૧૯૫૪.
કુલ નકલ પેની ૬.
૨૨ શુક્રવારે બહાર ૫૩ રૂ.

ઇન્ડિઅન

ઓપિનિઅન

મહારા. માધ્યમના દરેકે અને ૧૯૦૩માં તપાસી.

માનવહિત એ જીવનધર્મ

(પુ. શ્રી. કેદારનાથજીના પ્રવચનમાંથી)

ધર્મ શબ્દને લોકો અનેક અર્થમાં ઉપયોગ કરે છે. પણ ધર્મનો અંતર અર્થ એવો છે. ધર્મ એટલે કલ્યાણકારી પ્રવૃત્તિથી માત્ર એક વ્યક્તિનું, એક કુટુંબનું, એક સમાજનું કે એક રાષ્ટ્રનું પણ હિત થતું હોય, એ પ્રવૃત્તિ ધર્મ ન કહેવાય, પણ જે પ્રવૃત્તિથી માનવ માનુસ હિત થતું હોય, જે પ્રવૃત્તિથી કોઈનું પણ અહિત ન થતું હોય, એવી પ્રવૃત્તિ ધર્મ કહેવાય. દરેકને સુખ અને સંતોષ આપે, દરેકનો જીવનચલણ સરળ બનાવે, દરેકને ધાન્યના મગગમ્ય ક્યેય તરફ વળેલવાને માટે પ્રોત્સાહિત કરે એવી જ પ્રવૃત્તિઓ ધર્મમય કહેવાય. આ દૃષ્ટિએ વિચારીશું તો આજે ધર્મને નામે જે પ્રવૃત્તિઓ મનાય છે કે કરાય છે તેમાંથી કેટલી પ્રવૃત્તિઓ અથવા ક્રિયાઓ ધર્મમય છે એ આપણે આપોઆપ સમજાશે.

કોઈ પણ ધર્મ કે કોઈ પણ સંપ્રદાયનો વિચાર કરીએ તો તેમાં સત્ય, નિર્દોષ, અપરિચલ, ઇત્યાદિ પાંચ મહાવર્તોનો ઉલ્લેખ હશે. એનું કારણ એ છે કે અસત્ય, માર મારી ઇત્યાદિથી કોઈ એકાદ વ્યક્તિનો સ્વાર્થ સધાય, પરંતુ માનવ માનવ તો એનાથી અહિત થાય આ કારણે જ જ્યાં સુધી પોતાનું સંકુચિત સુખ જોવાની વૃત્તિ જીતી નથી ત્યાં ગુર્ખા ધર્મ આચરણ અશક્ય બને છે. એને લીધે જ જુલસીદાસંજીએ બાપુ છે કે—‘દયા ધર્મ’ કે ‘મૂલક’ મતલબ કે જ્યાં સુધી બીજાનું દુઃખ જોઈ એ દુર કરવાને માટે પોતાના મનમાં હમદર્દી ઉત્પન્ન નથી થઈ, અથવા તો બીજાનું દુઃખ દૂર કરવામાં પોતાના સુખનો ભેગ આપવાની વૃત્તિ નથી થઈ ત્યાં સુધી ધર્મનું આચરણ નથી થઈ શકતું.

આજ વસ્તુઓ હજારો વર્ષ થયાં મહાપુરુષો દહેતા આવ્યા છે, પરંતુ છતાંયે માનવ જાતિએ પોતાના દોષો, ઇર્ષ્યા હોય કે પોતાનું જીવન ધર્મમય બનાવ્યું હોય એમ દેખતું નથી જે સંસ્કૃતિમાં અસત્ય, હલ, જુઠાણું વધતાં હોય, જે સંસ્કૃતિમાં સમય અને સદાચાર એ વેવલાપણું મનાતું હોય, જે સંસ્કૃતિમાં યોગિક શ્રીમંતો બને અને બહુજનસમજ ન મળવાળો હોય, અને જે સંસ્કૃતિમાં પોલીસ, લશ્કર શસ્ત્ર, અસ્ત્રો વધતાં રહેતાં હોય તે સંસ્કૃતિમાં ધાર્મિકતા ન જ હોય. ધર્મના ખાસ ઉપર જે સંસ્કૃતિનું નિર્માણ ન થયું હોય, તે સંસ્કૃતિ કાયમ ટકે નહીં, રેતીમાં બાંધેલી ઇમારત જેવી કાચી અને નાશવંત પુરવાર થશે. આજે આપણે બધા તો શું પણ સખળ અણાતા રાષ્ટ્રમાં પણ કયાંક ભયની લાગણી, કયાંક અનિશ્ચિતતાની લાગણી દેખાય છે, તેનું કારણ એ છે કે માનવી સંસ્કૃતિ જ હોવાયુક્ત છે, ધર્મમય નથી. આજની સંસ્કૃતિની સિદ્ધિઓ અને શોધખોળોથી આપણે અંજાઈ નયા છીએ, પરંતુ આપણે શાદ-રાખીએ કે જ્યાં માનવમાત્રના હિતનો ખ્યાલ નહિ હોય, જે સંસ્કૃતિ ભોગપ્રધાન અને એશઆરામપ્રિય હશે એ સંસ્કૃતિ કોઈનું હિત નહિ કરી શકે. આપણે આ દૃષ્ટિએ અપણી દરેક પ્રવૃત્તિને વિચાર કરીએ ત્યારે આપણે જીવનમાં ધાર્મિકતા આણી શકીશું.

ધર્મમાં પ્રચંડ શક્તિ રહેલી છે. એ શક્તિ અગણ બીજી શક્તિઓને આપડે નમતું પડે છે. ‘ચંચલકામતોમાંથી એક અહીંસાનું જ આપણે હાંત લઈએ. મહામાણીએ રાજકક્ષામાં પ્રવેશ કર્યો પછી પોતાની પ્રવૃત્તિઓ ધર્મમય બનાવી. સત્ય અને અહીંસા ઉપર જોર આપ્યું, એ સાધનોને છોડ્યાં નહિ, અને રાષ્ટ્રની સમક્ષ સત્ય અને અહીંસા ઉપર નિર્ભર એવો એક ભવ્ય રચનાત્મક કાર્યક્રમ રજુ કર્યો. સત્ય અને અહીંસાનું પાલન રાષ્ટ્રે કેટલા પ્રમાણમાં કર્યું એ પણ આપણે જાણીએ છીએ. છતાંયે અહીંસાના સુખ જ અધુરા અને એટલા પાલન છતાંયે રાષ્ટ્રમાં જે અનેક શક્તિ નિર્માણ થઈ તેનાં આપણે હર્ષન કર્યાં. અહીંસાના આવા અલખ પાલન છતાંયે જે શક્તિ નિર્માણ થઈ તેનું કારણ એ છે કે અહીંસા ધર્મનું એક મહત્ત્વનું અંગ છે. સત્ય, અહીંસા અને એ ચંચલકામતોના પૂરા પાલનથી કેવી પ્રચંડ શક્તિ નિર્માણ થઈ શકે તેની આપણે આના ઉપરથી કલ્પના કરી શકીએ છીએ.

ઈશ્વરનિષ્ઠા સિવાય ધર્મઆચરણ અશક્ય બને છે. આપણે ઈશ્વરનું અસ્તિત્વ સ્વીકારતા હોઈએ, દેવદર્શન કરતા હોઈએ, પાઠપૂજા કરતા હોઈએ, તેટલાથીજ આપણમાં ઈશ્વરનિષ્ઠા આવી છે, અથવા આપણે ઈશ્વરનિષ્ઠ બન્યા છે એમ ન કહેવાય. જ્યાં સુધી આપણમાં ‘ચંચલકામતોમાં નિષ્ઠા નથી એટલી ત્યાં સુધી આપણે ધર્મનિષ્ઠ કે ઈશ્વરનિષ્ઠ બન્યા ન કહેવાઈએ. ઈશ્વરનિષ્ઠ માણસ મન હોય, ગરીબ હોય, પણ છતાંયે જોતામાં નિર્ભયતા હોય, એ.

—૫—

ઉદ્યોગ એ જીવનનો આનંદ છે. કાર્યકર્તા, વાણિક અને માનસિક શક્તિઓ ખીલવાનું સાધન છે અને ઓક્ષની સાધન છે.

હાકા કામેલકર.

નોંધ અને સમાચાર

જુલાઈ મહિના જાણીતા બનાવો

“સૂચી”

ફીનીશ સેલેબ્રેશન્સ યુવકો

મહાત્માજી આંદ

જાનિયન એપિનિયનના એક
માદક બાક થયે છે:

જન જાણવાનું છે આપે ગદાર
પાણું છે કે ફીનીશ સેલેબ્રેશન્સનો
કાળો બાક છે. એના માફકને
મણી (૧૬૫૪) વર્ષનું કાગળનું વસ્તુ
આપું છે, તેમને મોકલવાઈ ગયા છે.

તેના જાણવામાં આરે જાણવું
જોઈએ કે આરે પ્રથા તમારા જેવા
મતવાદી અને ન્યાયી માણસને પોતા
ન મણાવ કારણ તમારે બધા મદારો
ને સરખા મણવા જોઈએ અને જે
તમારા આર્થિકતા કાગળનો જાણી દશે
તે વહેવેલા મોડા પાણી તમેને મળે છે.
હા જો કે કાગળના કાગળનું પાણી
સાવરના બાકી દોષ તેના માટે એ
પ્રથા હોયતો જાણવી અણુપ. અણુ
જે બાકના એક કે બે વર્ષ નાજ
જાણી હોય તો એ પ્રથા તમેને
યોગ્ય ન મણાય.

[અમે વિશ્વગીર છીએ કે કાગળના
બાકી પોતાનું નામ તેમજ શરનાનું
ભરે કારવાની વિચાર નથી બનાવી.
આમાં પગલામાં સ્વયં કે ન્યાયનો
અમ થી રીતે થય છે એ અમે સમજી
સકતા નથી. સુચી અને આજના
વખતમાં છ વર્ષો બાકી મેલે પડી ગયો
એ તેવાજ અમે મદારને વિનાશ
કરી કે કે જેએએ 'જન-કાગળ' આપી-
નિવ્યન નુ કાગળનું મુકને કરી દીધું
દશે તમારું આ બાક મદાર મે કાગળના
બાકી કાગળનું બાકી રીતે ૩ વર્ષ
ની કાગળનો બેર ના રિવાજ છે
પ્રથા થયા પછી નાહ. તમારે બાકનું
કાગળનું પડી મેલે કોણ આ પાણી
આજના વખતમાં અમને પોતાનું
નથી. આ મેલેલા કાગળનો મણુ
કરવાને માણસને બાક એકાગ્રમાં
કરશે અર્થ અને વખતે જાણાદી
થાય એ સમજાવે સમજાવું જોઈએ
અને હરિવાદ કરવાને બાકે જાણે
એક કાગળનું મોડાની બીજા બાક
જાણે તેમ કરવા સુચવું જોઈએ એજ
સાથ અને ન્યાય મણાય અમે જાણીએ
છીએ કે આમાં અમારાથી કેટલાક
બાકીએ અમારી બીજા, વખતમાં
દમેલા કાગળની મદદ આપતા આવેલા
છે તેમને અણુમણુપણે અન્યાય થય
જાય છે. અમે આજ રાખીએ છીએ
કે તેમને તે દરમિયાન કરશે અને અંક
ન મળેલા કોણ તે અમારી લેવા કુપા
કરશે. — અ. જી. એ.]

ફોટોગ્રાફના શોષ એસીરક્ટો

ની ફરિયાદ

એક ફોટો શોષ એસીરક્ટ બાકીએ
ને.પં ફોટોગ્રાફી અમારાપર નવાનો

કાગળ લખ્યો છે, જેમાં તે જણાવે
છે કે ને.પં ફોટોગ્રાફીની સરકારે ૧૯૫૨
માં ૫૨૬૩ નવું વર્ષ માટે પગારનું
ધોરણ નક્કી કર્યું હતું તે અન્ય
કાગળના માણસોને ના છુટે પોતાના
શોષ એસીરક્ટોને પગાર આપવો
પડતો હતો. દમણી સરકારે નવું
ધોરણ નક્કી કર્યું છે જે અન્ય
એકાગ્રમાં એ.જી.પા. ૨૭-૨૮-૫૦ આપ
વાના હોય છે અને તેમથી કોઈપણ
અને બોડીંગના પા. ૧૫-૫-૫૦ મણ
વાનું જાણવાય છે. આ રિયલિટો
માણીએ એકાગ્ર સહ શોષ એસીરક્ટ-
ટોને અન્યાય કરે એ દરેકનું જાણી
આ જાણ પોતાના શોષ એસીરક્ટ
અણુએ સંજોગ કરી પોતાનું યુનીયન
ન હોય ત્યાં તે રવાની વિરોધ કાગળના
જાણાવે છે

નોકરીયાતોને દરેક રમજો અન્યાય
થાય છે એ અમારા જાણી અનુમાની
વાત છે અને તેથી અમારી તેઓ પ્રત્યે
સંપૂર્ણ વિશ્વસ છે. પરંતુ તે સાથે
અમારે એ પણ કહેવું જોઈએ કે
નોકરીયાતોમાં પ્રમોશનપણું ધોરણ
દમણમાં સહુ કોઈ મેલે જોવામાં
આવે છે. અને સામાન્ય રીતે તેઓ
ની રૂતિ માણસને વર્ગીકરણ રહેવાને
બાકે થીતીતી તરફ જોવાની કોણ
છે. મહાકાળા ક્ષિત્રી તેઓને કથી
પડી જ કોઈ નથી અને કામદો પોતા
ના કામના કોવાથી તેઓ માણીને
બાકી થાય તેટલા રાખે છે. એટલે
કોણ માણીને જ નથી દેતો પરંતુ
બાકે પડતો કોણ છે અને માણી
એ બચાવ કરમ નથી છુટકા. તેઓ
એ મોડાને દેશી બેચારી તેઓની
પાસે યુનાની કારવાની રૂતિ નહિ
રાખવી જોઈએ તેઓને આ દેશના
ધોરણ અન્ય પગારે આપવા જોઈએ
કે જોથી તેઓ પોતાનું અને પોતાના
કુટુંબીજનોનું યુજનાત બરોગર કરી
શો. તે સાથે તેઓએ પણ પોતાના
માણીને છેતરવાની રૂતિ નહિ રાખતાં
તેઓને પુરેપુરો સંતોષ આપવો જોઈએ.

એટલું માફ રાખવું જોઈએ કે આ
દેશમાં સરકારની દિવસે છ મેમાંથી
કામના પ્રત્યે નથી. તેની રૂતિ બમાને
એકાગ્ર મહાકાળા દંડારવાની
છે. નોકરીયાતોને તેની મદદ લેવાથી
અમે શુધ્ધિક કાળ થાય પરંતુ સાથે
સાથે તેઓને તુકસાન ન થવાનું છે.
આથી હદાપણુએ માં એજ છે
કે કામદાની એક ન લેતાં શો અને
નોકરીએ દગી મળાને બરોગે સમા-
ધાન કરીને રહેવું જોઈએ.

મુરોગમાં અસહ ૧૦ મહિનાનું ૧૦૦ માંથી અનુત. રોગન સરકાર
જુલીવસ રીક્ટરનો જન્મ ૧૦૨ 13 O.ના પાંચમા મહિનામાં થયેલો. જેથી
તેની બાકીરીમાં માં એ-ટોનીએ (૮૩ D.O.માં પાંચમા) ૩૧ને જુલાઈ
નામ આપેલું. અને ૧૫૮૨માં થોપ મેપરએ 'સેલેબ્રેશન્સ' તેમાં જન્મ
આરી અને ફેબ્રુઆરી જાણીને ૧૨ મહિનાનું વરમ કીધું જેથી જુલાઈ સાત
મે મણાય છે. આ માસમાં નીચેના કેટલાક જાણવા જોઈએ બનાવો બનેલા છે:

- તા. ૧ વિન્સ વેન ગિરમાઈ; જર્મનીના વહાલકને, યુરોપમાં જન્મ ૧૮૧૫.
- ૨ વસંત દેગીરે રજા સાખાણી; અમદાવાદ રમણાણમાં થઈ ૧૯૪૧.
- ૨ જોસફ મેપરમેન; બ્રિટીશ રાજમાંની હાઈકોર્ટમાં અસાન ૧૯૪૪.
- તા. ૨ સર ચંદ્રકાન્ત ત્રિવેદી, દોહના પ્રાંત મગરનો જન્મ ૧૮૬૩.
- ૩ મર્મ મર્મ પાંડિત, સર સામજીકાવના પ્રમુખપરે સંજોગમાં મળેલી ૧૯૩૬.
- ૪ સર સોરાળજી પે.અખાન ના પાંચમાં મરણ ૧૯૪૭.
- ૪ કલેશ આંજોનું જા ના. ૨૦.
- ૪ જેસા જેરીમાઈ; હાઈકોર્ટ, દેશનકાને જન્મ ૧૮૮૭.
- ૪ સુરાજકોટકા; બંગાળના નવાપર ૧૫૪૧માં મરણ ૧૯૫૨.
- ૪ અમેરીકા કિન; યુનાઈટેડ સ્ટેટ્સ રાજનું થયું ૧૯૭૬.
- ૪ રવામી વિવેકાનંદનો એનુરમમાં ફેક વિશ્વ ૧૯૦૨.
- ૫ સેસીલ રજોડસ; ફોટોગ્રાફી સરકારનો ઈંગ્લેન્ડમાં જન્મ ૧૮૫૩.
- ૫ મુકિતે જ; સરખાની વિશ્વમ બુથે કાગળમાં રવાપના કરી ૧૮૬૫.
- ૬ ડો. રામકૃષ્ણ બાંડારકર M.A.નો જન્મ ૧૮૩૭.
- ૬ એકાગ્ર બાક; બ્રિટીશ લેખકનું સંજોગમાં મરણ ૧૯૪૭.
- ૬ જોસા ડોરી રાજકોટ; અમેરીકન કોંગ્રેસમાં જન્મ ૧૮૩૬.
- ૬ કવિ પર્સા બી. શેલીનું લેવેલ-કટલીમાં મરણ ૧૮૨૨.
- ૬ લોડ રીપન; હોટી મગર (૧૮૮૦-૮૪)નું મરણ ૧૯૦૬.
- ૬ એલીપાસ કોરી; હરજોના સયો. શોધનારનો U.S.A.માં જન્મ ૧૮૧૮.
- ૧૦ જોસા કોરી; લેવેલના કુન્ન અબવારીનો નેપોલમાં જન્મ ૧૫૦૬.
- ૧૦ કિરોદર જાણવા; અમેરીકા શોધનારનો જોનામાં જન્મ ૧૪૪૩.
- ૧૧ રવામી બાંકારાનંદનો કારીમાં દેવવિશ્વ ૧૮૬૬.
- ૧૨ થોમસ વર્મમમ આપેલા કથીનાં દેવોત્તમ ૧૫૪૧.
- ૧૨ લેનરી લેગો; અમેરીકન તર યો. કોનાઈ U.S.A.માં જન્મ ૧૮૧૭.
- ૧૨ જુલીયલ સીમ; રામન સનાદનો હાલીમાં જન્મ ૧૨ B.O.
- ૧૨ લોડ ફ્રીડી બાંકારેક; બ્રિટીશ રાજની જાણે જન્મ ૧૮૭૨.
- ૧૫ સર જમશેદજી છાજાભાઈ; કાનધરી પારસીશ નવારીમાં જન્મ ૧૮૮૩.
- ૧૬ રોઆથ એમડસન; નેવે જાળ રિજી. થાજન રો. જન્મ ૧૮૭૨.
- ૧૮ જાણવ સંગ; બર્મિન્ગહા મધનનું છ સંજો. થયે યુન ૧૯૪૭.
- ૧૮ સર રાજાજી અદમદ ખાતનું સીમલાના મરણ ૧૯૪૭.
- ૧૯ એમુલજ કાન્ડ; હરિ પીલોશ શોધનારનો U.S.A.માં જન્મ ૧૮૧૪.
- ૨૦ અગ્રીનો માણી; વાપરેલેશ શોધનારનું રામમાં મરણ ૧૯૩૫.
- ૨૧ લોડ રીપન વરસત; બ્રિટીશ રાજનેતાનો વધ ૧૯૮૩.
- ૨૧ એમેસ અંક બેનરજી; બં. નેતનું કે પ્રકરમાં મરણ ૧૯૦૧.
- ૨૩ લોકમાન્ય બાળ મગધર નીલકો રવામીમાં જન્મ ૧૮૫૧.
- ૨૩ સેન ગુન્ડ; બંગાળના રાજીરનું કમકાતામાં મરણ ૧૯૩૩.
- ૨૪ જાવર દેશ; અજાણના વીર બદારગીયાને બરોગમાં શસી ૧૯૨૪.
- ૨૫ સંત રમણ મહર્ષિનો અરણ્યાતમા દેવવિશ્વ ૧૯૫૦.
- ૨૫ કવિ એમુલજ કાન્ડરીજનું ઈંગ્લેન્ડમાં મરણ ૧૮૩૪.
- ૨૬ કવિ જોનાઈ બનોડ શોનો કાગળમાં જન્મ ૧૮૫૬.
- ૨૬ રાજેન્દ્રકાન્ત ત્રિવેદી; બંગાળના પુરાતત્વ વિજ્ઞાનું મરણ ૧૮૯૦.
- ૨૮ હમરવંદ વિદ્યાસાગર; બંગાળ સાહિત્યકારનું કમકાતામાં મરણ ૧૮૬૧.
- ૨૮ બેનીટ મુસોલીની; હાઈકોર્ટના સરમુખત્યારનો જન્મ ૧૮૮૩.
- ૨૮ બેન લેનરી લેન રેકમ; જર્મન રાજનેતિજનું મરણ ૧૮૩૧.
- ૩૦ પ્રોન્સ લેન ગિરમાઈ; જર્મનીના ઉધ્ધારકનું કામનમાં મરણ ૧૮૬૮.
- ૩૦ મિહાકે સુલુ કીટો; જાણના કમ્પ.રજનું ટોળીમાં મરણ ૧૯૨૨.
- ૩૦ કવિ અરેશર ખખરારનું મદ.સમાં અવધાન ૧૯૫૩.
- ૩૦ લેનરી હોડ; અમેરીકન કોંગ્રેસમાં બીનીરી જન્મ ૮૬૨.
- ૩૦ કવિ થોમસ મે; અમેરિકા સાહિત્યનું ૧ થોળમાં મરણ ૧૯૭૧.
- ૩૧ મેડમ હેલેના અંકેલેરજી; થીયોસોફીકલ રવામમાં જન્મ ૧૮૩૧.
- ૩૧ બાણુ મનું; મરણી કાગળની પીડીંગ કરતાં મુખમાં થઈ ૧૯૩૭.

દક્ષિણ આફ્રીકાની લીબરલ પાર્ટી

બીજા વાર્ષિક કોંગ્રેસ

જુલાઈ તા. ૬મી તા. ૧૨મી સુધી ડરબનમાં યોજાઈ દક્ષિણ આફ્રીકાની લીબરલ પાર્ટીની બીજા વાર્ષિક કોંગ્રેસ અધ્યક્ષારી નિવેદનમાં જણાવે છે કે,

લીબરલ પાર્ટી કાઉન્સિલ એક કોંગ્રેસની માટે બે નેટીવોના પ્રતિનિધિઓની એક અને સેનેટમાં આરમ્બાઈ પ્રથમ એક માટે ઉમેદવારી કરવા કરારો રાખે છે. આ દરમિયાન સોમવાર તા. ૧૨મીના ડરબનમાં પુરી થયેલી લીબરલ પાર્ટીની બીજા વાર્ષિક કોંગ્રેસે કપા દતો. કોંગ્રેસમાં દ્વિસપ્તક કૃષ અને નાટકમય પટ ડેલીગેટોએ હાજરી આપી હતી.

કોંગ્રેસમાં બોલ્યા માટે મા. જે. ડી. આર. ગીબસન અને મી. ડાઉલ્ડ. આર. રોનલ્ડ કૃષ વેસ્ટર્ન અને ડાઉન્સાપ માટે ઉમેદવારી કરશે. મી. ડાઉલ્ડ આર. બેર્ગેટ સેનેટમાં દ્વિસપ્તક એરેન્જ ફી રોટની પોતાની આગલી એક માટે ઉમેદવારી કરશે અને નાટક અને કૃષ ડાઉલ્ડ માટેની સેનેટની એક માટે ઉમેદવારી હવે નીમવાના છે.

સુદૃષ્ટીમાં આ બાજુ ભેગા ઉપરાંત પાર્ટી નેશનલિસ્ટ સરકારની એપાર્ટાઈડ ની નીતી સામેની રાજકીય પ્રવૃત્તિમાં વધુ બંધ બેંધ રહેવાર છે. કોંગ્રેસ માં આમાન્ય હાથણી એ હતી કે દક્ષિણ આફ્રીકાના ઉદાર મત ધરાવતા લીબરલોએ આફ્રીકનો, હોંડોએ અને કલકી ૧૨ હાથ અમલમાં મુકાઈ રહેલા એપાર્ટાઈડના કાપાએ સામે વધારે સારી સમજો કરવા જોઈએ.

કોંગ્રેસે આ પાસુ દરમિયાન કોંગ્રેસે લીબરલ પાર્ટીએ આફ્રીકન, હોંડો અને કલકી સરકારની પ્રતિનિધિત્વ સરકારો સામે જેમ અને તેમ પ્રકાર ના સમર્થમાં રહી કામ કરવું અને એ હોંડોથી પ્રમતો રજાતેજ ખરીતો તકવાર કરવા તેજ આફ્રીકન નેશનલ કોંગ્રેસ, સાઉથ આફ્રીકન ઇન્ડિયન કોંગ્રેસ અને કલકી થીપ્પસ કોરનનાઈ એકન સામે સહકાર કરવાનું રિવાજુ છે.

કરારો

કોંગ્રેસ તરફથી નીચે પ્રમાણેના કરારો સહાયમતે પસાર કરવામાં આવ્યા હતા :

(૧) લીબરલ પાર્ટીની આ કોંગ્રેસ ગીર એ. જે. હુડ્ડો પર રાપટસ કોંગ્રેસની એક અને કોમીનલ લેન એગ્રીમેન્ટ એકરની રૂએ મુકવા માં આવેલા કોમિશને વખોડી કારે છે. એવું મમત્ત સરકાર પોતાની નમ્રમત રિવકારી - લોગીશી લેવાનું

સુચવે છે એટલું જ નહિ પરંતુ આફ્રીકનોના સંઘના સમજદાર નેતાઓથી તે રૂ એ એમ જાનવી આપવાનું છે. દક્ષિણ આફ્રીકાના એક મદાન નર જેમના અપરાધો માન એટલાજ કુ તે અન્યાયને નિરકારે છે અને પોતાના જાતી મંપુએ પ્રત્યે પ્રેમ રાખે છે, તેમનાપર નાખવામાં આવેલી નવી મુશીબતોને કોંગ્રેસ એટલી નહરે જુએ છે.

(૨) આ કોંગ્રેસ સરકારના નેટીવ રીસેલમેન્ટ એક્ટને સખત રીતે વખોડી કારે છે. લોગીને પોતાના કાયદેસર રહેલાઓમાંથી આપણીથી દુર કરવા એ આપણી વસતીને આફ્રીકન વર્ગ જે આપણેજ થીમક રહી છે, તેમાં વધારે મંબીર ઉમેરો કરવા જેટલું છે એમ તે માને છે.

બીન-ગેરી સંસ્થાઓ સાથેના સંબંધ

સંઘના બીન-ગેરાઓની પોતાની આર્થિક, સામાજિક, જીવણી વિષયક અને રાજકીય પ્રવૃત્તિ માટેની અને ને પ્રતિનિધિ અને માનવજો કામ પાસુ સાનવીપર મુકવા નહિ જોઈએ તેમાંથી મુક્ત થવાની અભિલાષાઓ તરફ લીબરલ પાર્ટી હોંડી રિલેસ છ ધરાવે છે.

પોતાની વાજમી ફરિયાદો રજુ કરવાને અને તે દુર કરાવવાને બીન-ગેરાઓને કામ પાસુ બંધારણસરના પુરતાં સાધનો નથી તેને માટે પાર્ટી બેર દશાયે છે અને તેવાં બંધારણસર ના સાધનો પુરાં પાડવાનું કામ કરવા ની તે પ્રવૃત્તિ કરે છે.

બીન ગેરાઓની રાજકીય સંસ્થા યો અને ટેક ધુતીપોના નેતાઓપર

પ્રતિનિધિ મુકવાની હાથની નીતીનો પાર્ટી સખત રિરોધ કરે છે અને તેને વખોડી કારે છે. અને માને છે કે તેને બદલે બીન-ગેરાઓની રાજકીય સંસ્થાને પોતાના પસંદ કરેલા નેતા યો નીચે રિલેસવા દેવી એ આ દેશને વધારે લોકશાહી બનાવવાની રિલાએ એક અમત્તનું મમત્ત ગણાય.

આફ્રીકન નેશનલ કોંગ્રેસ, સાઉથ આફ્રીકન ઇન્ડિયન કોંગ્રેસ અને બીન-ગેરાઓનો રાજકીય મત ધરાવતી અન્ય પ્રતિનિધિપ સંસ્થાઓની બીન-ગેરાઓ સામેના વખોડેદો દુર કરવાની હાથમાં સફકાર આપવાની પોતાની હોંડીક છજાની લીબરલ પાર્ટી નોંધ લે છે.

કોંગ્રેસ અને લીબરલ પાર્ટી બનેના વ્યક્તિમત સંજ મનવાનું પાર્ટી અમલ નું મળે છે. કામ પાસુ 'બીન-ગેરા સંસ્થા' લીબરલ પાર્ટીના સંજો અને તેને પાર્ટી આવાકારે છે. પરંતુ બીન-ગેરા સંજો માટે તે કોંગ્રેસો સાથે દરિશક કરવા નથી છજાની. વધુમાં લીબરલ પાર્ટી પોતાના કામ પાસુ સંજોની બીજા કામ પાસુ બીન-ગેરા યોની સંસ્થાના સંજો તરીકેની પ્રવૃત્તિમાં વચ્ચે આવવા નથી છજાની. પાર્ટી સખતે છે કે પોતાની નીતી અને આફ્રીકન નેશનલ કોંગ્રેસ અને સાઉથ આફ્રીકન ઇન્ડિયન કોંગ્રેસની નીતી તેમજ કામ પડત વચ્ચે ફેર છે પરંતુ એવી દર માન્યતા ધરાવે છે કે વચ્ચે સંસ્થાઓની નીતીમાં એક સમાન જેવું રહેલું છે અને તે જાતી-બેર રહીત એક સખત સમાન રચાવવાનો છે.

મતાધિકાર

ડરબનમાં યોજાઈ પોતાની કોંગ્રેસ કરેલા કરવાના પરિણામે દક્ષિણ આફ્રીકાની લીબરલ પાર્ટી પ્રખત વખના સંઘના ભોગેને સમાન મતાધિકાર

ભાગવવાનો દર આપવા છજે છે. આ, દેશના રાજતેજમાં તેમજ લોકશાહી સંસ્થાઓમાં દક્ષિણ આફ્રીકન સંઘના ભોગેને માટે જાનવસરીનું રચાવ મેળવવાના પાર્ટીના હેતુ મુખ્ય છે.

તેમ જનાં લીબરલ પાર્ટી માને છે કે સાવજનિક પ્રોડ મતાધિકાર એ રાજમાંજ મળી જવાની આવી નજ રાખી છજાય અને તેથી તે કમ કમ સાખત કરવાની અલામજ કરે છે. આ કમ, જે સંઘના જાતીના ભોગેને સાખત પડશે, તે સમજદાર મતાધીકારી કરવાના હેતુથી વચખાખારે માટે અમુક સાખતથી દરારવો પડશે અને તેને માટે રાજકીય અનુભવ મેળવવા ની તક પુરી પડવી પડશે.

આ લાખકાત સંપૂર્ણ પ્રોડ મતાધિકાર પહેંચી છજાય તેરી કોલાચા યોજી રાખવામાં આવતી જોઈએ અને તે જીવણીની, આર્થિક, વધની અથવા તો તેમાંની કામ પાસુ બેરી લેવી જોઈએ.

પરંતુ પાર્ટીની કોંગ્રેસે એ વસ્તુપર બાર મુકેલો છે કે આ લાખકાતેજ અલામજ તેની નીતીના ઉવટના નિદેશ તરીકે રિવકારી લેવાની નથી. તેજે નિર્ણય જોએ કામચલાઉ મતાધિકાર વખરના રહેલા દોલ તેઓના પ્રતિનિધિ યો સાથે અસક્તે કપા વ્યાદ થયો જોઈએ. અને પાર્ટી પોતાની મતાધિકારની નીતી અમલમાં મુકે તે વખતની 'સામાજિક, આર્થિક અને જીવણી વિષયક રિયતિ થું છે તે જોવા વિના લાખકાત ચોક્કસ રીતે દરારી નહિ છજાય. લાખકા તરીકે નેશનલિસ્ટ સરકારના બાન્ડુ એજકુ ટેકન એક્ટના અમલથી આવતા જ વધમાં આફ્રીકન ભોગેનું જીવણીય મોરણુ મળુંજ ઉતરી જવા સંભવ છે.

એ અઠવાડીકે પંચાંગ

વાર	ખરેલી ૧૯૫૪ જુલૈયા એ. ૨૨૮	હોંડુ ૨૦૧૦ આગસ્ટ આવણ	મુસલમાન ૧૩૭૩ અઠવાડ	પારસી ૧૩૨૩ ઘટેરેવર અમન	સુબોદય ક. મી.	સુધોર ક. મી.	ધાર્મિક તહેવારો-ઉત્સવો
શુક્ર	૨૩	૧૬	૮	૨૨	૨૫	૧-૩૧	૫-૧૬
શનિ	૨૪	૧૭	૯	૨૩	૨૬	૧-૩૧	૫-૧૬
રવિ	૨૫	૧૮	૧૦	૨૪	૨૭	૧-૩૧	૫-૧૬
સોમ	૨૬	૧૯	૧૧	૨૫	૨૮	૧-૩૧	૫-૨૦
મંગળ	૨૭	૨૦	૧૨	૨૬	૨૯	૧-૩૧	૫-૨૦
બુધ	૨૮	૨૧	૧૩	૨૭	૩૦	૧-૩૧	૫-૨૦
ગુરુ	૨૯	૨૨	૧૪	૨૮	૩૧	૧-૩૧	૫-૨૧
શુક્ર	૩૦	૨૩	૧૫	૨૯	૩૨	૧-૩૧	૫-૨૧
શનિ	૩૧	૨૪	૧૬	૩૦	૩૩	૧-૩૧	૫-૨૧
રવિ	૧	૨૫	૧૭	૩૧	૩૪	૧-૩૧	૫-૨૨
સોમ	૨	૨૬	૧૮	૩૨	૩૫	૧-૩૧	૫-૨૨
મંગળ	૩	૨૭	૧૯	૩૩	૩૬	૧-૩૧	૫-૨૨
બુધ	૪	૨૮	૨૦	૩૪	૩૭	૧-૩૧	૫-૨૩
ગુરુ	૫	૨૯	૨૧	૩૫	૩૮	૧-૩૧	૫-૨૩

દક્ષિણ આફ્રીકા સમક્ષ પસંદગી

લંડનના એન્ડ વોલ્સ કંપીલના પ્રેસેન્ડર કેનન એસ. જી. ડેલી-સેનેએ કલ્પનના એક અંગ્રેજ વેપારીના આત્મચરિત્રની આ દેશની પરિસ્થિતિની તબક્કા કરવા પાંચ આઠવાડીયાની યુનીયનની પ્રુલાકાતે આલેખ્યા હતા તેઓ પોતાની પ્રુલાકાતી પ્રરી કરી મળ્યા મંગલવારે લંડન પાછા વિદાય થયા છે.

'ઇન્ડિયન'ને આપેલી પ્રુલાકાતમાં કેનન ડેલી-સેને કહ્યું કે: "મારી યુનીયનની પ્રુલાકાતી બીન-ગેરાઓની પરિસ્થિતિ વિશેના મારા વિચારોમાં કશો ફેરફાર કર્યો નથી. હકીકતમાં જે નેશનલી સ્થિતિ અને લોકો સાથે કરેલી વતેના પરિણામે જે વિચારો વધારે દૃઢ બન્યા છે.

તેમણે કહ્યું કે દક્ષિણ આફ્રીકાને પસંદગી કરવાને ત્રણ વસ્તુઓ છે. પા તો પ્રુલાકાતીને નેટીવોપર સર્વોપરિ સત્તા સ્થાપવી, અથવા નેટીવોએ પ્રુલાકાતીપર સર્વોપરિ સત્તા સ્થાપવી અથવા યુનીયનની પ્રગતિઓ સાથે મળી સમાનતાથી કામ કરવું.

આ ત્રીજી પસંદગીને માટે હજી સમય નીતી નથી આવે. તેમાં નોખમ તો છે પરંતુ આપણે હોએ કોઈક વાર નોખમ ખેડેલું છુટકો છે. અને સંપૂર્ણ ભૂમિઓએ અરણ્યપરસ સમાનતા થી વર્તવું જે ખોસી સિદ્ધાંત છે જેટલું નહિ પરંતુ એજ ખરે ૧૬૫૦ થી બરેલો માર્ગ છે.

પરિસ્થિતિનું મૂળ એ છે કે પ્રત્યેક નામાં ૩૨ રહેલો છે. એક બહારના માણસ તરીકે હું માનું છું કે જે ૩૨ હાલને માટે બીનપાપાદાર છે. જે ૩ હાલની ભૂમિઓની નીતી આપુ રહેશે તો કલેખ સભ્ય છે કે નેટીવો રાજે બરાલો.

હકીકત એ છે કે નેટીવો મોટા વહેલા પોતાની સ્વતંત્રતા પ્રાપ્ત કરશે જ અને સત્તા એ છે કે જે વખતે તેઓ ગેરાના યોગ્ય રહેશે કે રાજુ.

ભૂમિઓની જે વલણ હું આને નોંધ વહો છું તેથી નેટીવોની સ્વાભાવિક મીસી આપણે ટુટી પડશે.

સરકારની સાથે મને કહી તકરાર નથી પરંતુ તે લખી દિવા સુધી રહી છે અને કાપડાઓ વડે તે નેટીવો પ્રાપ્ત થઈ જાય છે ધોરણ જે બુલકાળમાં એક પ્રમા તરીકે પડી અર્થ હું તેને કાપડાની કરવાને પ્રત્યક્ષ કરી રહી છે.

નેશનલીસ્ટ સરકાર એકસ બોલી દિશાએ જઈ રહી છે. આજના અવાળાસ નેતાઓ હું માનું છું કે સારામાં સારા છે અને મને સંપૂર્ણ ખાતરી છે કે ગેરાને તેઓની જગ્યા

વિશે કશી અપ રાખવાનું કારણ નથી. આફ્રીકાની પ્રેસિડેન્સી આવા રાજા અને ખોસી નેતાઓને ન્યાયમંત્રીના હરમાનો થી દુર ખસેડી દેવામાં આવી રહ્યા છે જે મને અત્યંત ચુપચાપ રહેશે છે. આ નીતી જે આજુ રહેશે તો ટુંકીગાળા પ્રુલાકાતના કાલમાં અંકુશ નેતો રહેશે.

સાધારણ સંદેશા મુજબ મળા રવીવારે બેદાનીસમર્જના ટ્રેડ્સ હોલમાં તેમજ મળમાં મલેલી વિદાયગીરીની સભામાં કેનન ડેલી-સેને કહ્યું હતું કે, હેલ્થ પાસ આઠવાડીયા થયાં હું એક અતિ રમુજ પામકપ્રાપ્તમાં વસી રહ્યો હતો.

તેમણે કહ્યું, "તમારી સભામાં હું તમને મારો સંપૂર્ણ સાથ આપું છું અને ખોસન જાગે તમને ટોડા આપવા ને મારું બનવું કરીશ. જે ને નોંધ છે તે સાથે દરકીત બહારની કુનીયાને જાણવીશ. દક્ષિણ આફ્રીકામાં- તેમજ બહાર સમજા ખોસીઓને હું કહીશ કે તેઓએ આફ્રીકાને નેશનલ કેમિસને અને સંકેત આફ્રીકાન પ્રિન્સિપલ કેમિસને તેમજ દક્ષિણ આફ્રીકાની આઠવાડી અને સુખને માટે જેઓ તેઓની સાથે કામ કરી રહ્યા છે તે સમજાઓને મદદ-કરવી નોંધવું."

કેનન ડેલી-સેને કહ્યું કે, ભૂમિઓના રાજ મેળો છે અને યુનીયનમાં મારાં પાંચ આઠવાડીવાં રહેલાં હરખીયાન કેટલાક બીન-ગેરાઓને એ એપ લાગી જવાનું જે નોખમ ભોલું.

સપ્રેક્ષન એક ડેમ્યુનીકમન ઓફ નીચે રાજા નેતાઓના નામો ઠાળા દીપમાં દાખલ કરવા અને તેઓપર પ્રતિજ્ઞા સુકવાનું પરિણામ અવધર રચાએલી સમજી નીતીઓને વિશે મને છે તેમ આજ્ઞાનક નીવડશે.

સપ્રેક્ષન એક ડેમ્યુનીકમને નામે થઈ રહેલી થયું વસ્તુઓમાં હું ઉમેરવું સિવાય બીજું કશું નેતો નથી.

આ મંત્રીય વસ્તુ હોલી મજાપ પરંતુ હું કહું છું કારણ હું માનું છું કે ન્યાયમંત્રીને પોતાની નીતી બદલવાને હજી સાવ અમર નથી થયું.

કેનન ડેલી-સેને પોતાની વિદાયગીરી વખતે 'નાટાલ ડેલી ન્યુઝ'ને સવાલ જવાબના રૂપમાં પ્રુલાકાત આપી હતી:

સ: બીન ગેરાઓમાં તમે વજીબેદ નેતો છો?

જ. : હા, કેટલેક દરજ્જે. ભૂમિએકે થોડી રામ છે. બીન-ગેરાઓને તે કેટલેક દરજ્જે લાગુ પડેલ છે પરંતુ એટલું તો મારે કહેવું જ પડશે કે ગેરાઓમાં તેની મારા સૌથી વિશેષ છે.

સ: બીન-ગેરાઓને સંપૂર્ણ સમાનતા એ લોકશાહી હો. આપવામાં આવે તો તમારા ધારણ મુજબ શું થાય? જ. : બીન-ગેરાઓને સમોચારીયા મળી તેઓની સાથે કામ લેવામાં આવે તો મારી ખાતરી છે કે તેઓ બહુજન સમજી નેતરમાં આવશે. તેઓ નામાં ન્યાય અને અદલ ઇન્સાફની પ્રુલિ છે અને આ દેશમાં શાંતી અને સુરક્ષિતા રહે એવી સાધારણ માનવી ના નેટલી છત્તા ધરાવે છે.

મારા અભિપ્રાય મુજબ કોઈ પણ લઘુમતીના હોને માટે તેઓને હકી ચીંતા રહે. હું માનું છું કે તેઓ મત આપવામાં ગેરાના નેટલીજ ઉમેદવારના મુજબે વિશે કાળજી રાખે પછી તે બંને ગેરા કોષ કે કાળો.

આ તો મને હમણા કાળો છે. વિલંબ કરવામાં આવશે તો એ વજીબ નોખમમાં આવી પડશે કારણ જુલમી કાપડાઓ સામે લામગી બદલ ઉમેદવારની ભૂખ છે.

ધીરજની પણ હાલ દોષ છે જનાં આને હજી અમર નથી થયું.

સ: તમને કાળો છે કે લોકશાહી પ્રુલિ જેઓ સંપૂર્ણ જવાબદારી ઉઠાવવા ને કામેલ દોષ તેઓનેજ આપવામાં આવી નોંધવું?

જ. : મને લાગે છે કે આ વસ્તુ મી સચો આફ્રીકાનેના હાલના નેવ. ઓની સાથે સમાનતાના ધોરણે થવી નોંધવું. તેમ થાય તો મારી ખાતરી છે કે તેઓ સમજે તેવા છે.

સ: તમને લાગે છે કે બીન-ગેરા ઓને સમાન હો આપવામાં આવે તો પશ્ચિમનો સુધારો શું સાધ જશે?

જ. : હું એમ નથી માનતો. આફ્રીકાન પછી બસે તે મને તેવો નિરક્ષર દોષ તો પણ લેનામાં ખરો બોલનું બાન ગેરાના કરતાં ઓછું છે એમ

માની લેવાને હું કશું કારણ નેતો નથી. મને એવી ખાતરી પડી છે કે આફ્રીકાને કહેવાના કારામાં સારા પશ્ચિમ સુધારાનો જીવન માર્ગ મુજબ છે.

સ: તમે કેટલો કે કેનીયામાં જે બની રહ્યું છે તે પણ એક ઓવોગીક હાતી છે?

જ: તેમાં હું કશું સામ્ય નેતો નથી. હું માનું છું કે કેનીયાની પરિસ્થિતિ હાથ ધરવામાં ખોસી થયું અમર કરેલી છે. માલિ માલિ જેવું કશું પણ દક્ષિણ આફ્રીકામાં થવાનું હું જરામે નોખમ નેતો નથી.

સ: તમારી પાસે કશી રચનાત્મક યોજના છે?

પ્રથમ તો થયું ગેરાઓમાં હદય પડશે થાની જરૂર છે. બીજું જેઓ ઉદાર મત ધરાવે છે તેવા ગેરાઓએ ભૂતીએક વિરુદ્ધના પોતાના સિદ્ધાંતો અનુસમા સુકવાની દિમત બતાવવી નોંધવું.

કેટલીક બચકાર સુચનાઓ હું ભૂલે કરવા અર્થુ તે પ્રસિદ્ધ કરવાનું તમને ઉત્તેજન આપવાની આ દેશના કાપડાથી મને માનવ છે.

ઉત્તરમાં માટે જમ્યા આડી છે

વેલ્થમર્ગ સુરક્ષી જમાતને એક ઉત્તરની જરૂર છે. ઉરડુ બરખીક પડાવી રાજે અને હમમત કરે એવા ચનદી મેલરી સાથેને અરજી સુરક્ષી જમાત, પી. ઓ. બોક્સ ૬૦ વેલ્થમર્ગ, ડ્રાઇસાલ એ સરનામે કરવી. મ.મીક પગાર ૫.૭૬ રપ ઉપરાલ રહેવાને ઘર તેમજ પાણી, પાતો મક્ક આપવામાં આવશે.

એટલું તમે નહો છો કે કેનેડાની વિશ્વ વિખ્યાત કંપની

સન લાઈફ ઓફ કેનેડા

૭૫૨૬૭ કંપનીના હોમ સતવાર એજન્ડા બીએ.

ઉપરાંત

દક્ષિણ આફ્રીકાની પરિષદ અદાલતની રૂપ એક ગુડ કોષ પ્રોવિડેન્સીયલ ડીવીડન ના સરકાર તરફથી નીમાયેલા અંગેલ તથા મુજબાલી સાધા-તરફાર બીએ તેમજ અંગેની ઉમીદવાર અંગેનું રાઈ પળુ ભવન કામદાલ વિશ્વ નીલંબે લ્હરીલ મળીએ થઈ શકે છે.

1. Wherever there is a particular life insurance problem a Sun Life of Canada Plan can solve it.

2. Prompt settlement of claims is a maxim of the Company's management.

3. During 1951 the Company paid over £31,000,000 to consultants, policy holders and their families.

The Sun Life of Canada is a Leader in World Wide Assurance.

Consult us first.

C. C. PALSANIA

GENERAL AGENT

Dossess, Estate, Financial, Insurance and Immigration Consultant.

Sole Translator.

100 Sir Lowry Road, P.O. Box 4624.

CAPE TOWN

Phone 32390

ભારતનો પત્ર

(અમારા અનુભવનાં તરફથી)

ગુજરાત, સૌરાષ્ટ્ર અને કચ્છમાં સર્વને સારી વરસાદ પડી ગયો છે અને હજી પણ ચાલુ છે. સારા વરસાદથી ખેડૂતોમાં આનંદ ફેલાયો છે. હવે વરસાદ થોડો વખત અગેવા કરે તો સાફ એક સો હપ્તે છે મુંબઈમાં આખી મોસમનો અપો ઉપરાંત એટલો વરસાદ તો થોડાક દિવસો માંજ પડી ગયો છે અને હજી ચાલુ છે. વલ્લભાસ આસપાસ ખૂબ વરસાદ પડવાથી રેલવે લાઇન ધોવાઈ ગઈ હતી. પરિણામે ટ્રેન વ્યવહાર થોડોક વખત અટક બધરત થઈ ગયો હતો. બીજાંરમાં સખત વરસાદને પરિણામે ઠોસી નદીમાં પુર આવતાં હવે અમલો આમોપર પાણી ફરી વળ્યા હતાં. એવીજ રીતે આસપાસમાં પણ સખત વરસાદ પડતાં ત્યાંની નદીઓમાં પણ પુર આવ્યાં છે. કાંઈ ખસ નુકસાન થવાના સમાચાર મળ્યા નથી.

આજે મહાગુજરાતમાં સોથી ઉંચક તો પ્રજા બન્યો છે, શિક્ષણના આશ્રમ નો પ્રજા. ગુજરાત યુનિવર્સિટીએ શિક્ષણ ગુજરાતી ભાષામાં આપવાને નિર્ણય અને મુંબઈ સરકારે સરકારી મેસેજે માં દિલો દારા શિક્ષણ આપવાની તથા ફેબ્રુઆરીના સેચમા રાષ્ટ્રભાષા દોહીને ઉત્તરના આપવાની પોતાની ની નવી જાહેરાત કરી પછી "શિક્ષણ ના આશ્રમ" એ એ ઉચ વાહનિવાદ નગરે છે. મુંબઈના ફેબ્રુઆરી પ્રધાન થી દિનકરરાવ દેસાઈએ ઉચ પ્રાથમિક ધોરણમાં થી વધારવાના કરેલા નિર્ણયનો પણ ભારે વિરોધ થઈ રહ્યો છે. એવે. પંડીતન હાજાએ જેમા અંગ્રેજી ભાષા દારા શિક્ષણ આપવા છે. તેમાં પુરાપોષનો સિવાય ઠાઇને દાખલ ન કરવાના થી દેસાઈના દુકમ સામે ઉદ્ઘોષીત જાણે હતા અને આ પ્રજા અપાસને જતા થી દેસાઈને એ દુકમ રદ કરવો પડ્યો હતો.

ગુજરાત યુનિવર્સિટીએ ગુજરાતીમાં શિક્ષણ આપવાને નિર્ણય કરી પછી એ નિર્ણયને ફેરવવા માટે મુંબઈના ગુજરાતી પ્રધાનો—શ્રી મોરારજીભાઈ, શ્રી દિનકરરાવ, ડૉ. છવરાજ મહેતા વગેરે તરફથી આ નિર્ણય ફેરવવા માટે સેનેટના સભ્યો પર દબાણ લાવવામાં આવ્યું હતું અને એક તબક્કો તે એમ જાણતું હતું કે, સેનેટમાં તેમના ટેકરારે આ નિર્ણય ફેરવવા માટે રજુ કરેલો દરાવ ખસાર થઈ જશે. પરંતુ સેનેટની મીટિંગ મળી એ પહેલા પૂ. રવિશંકર મહારાજ, દાડા સુબેન કલેશકર અને ગુજરાત ની બીજી છ આગેવાન નિષ્પક્ષ વ્યક્તિ

એએ શિક્ષણ માન આપવાના અપાસ નોઈએ ગોવા નેરદાર આમક કરતું નિવેદન બદાર પાડ્યું હતું. કોંગ્રેસ કાર્યાલારીના શિક્ષણ, મ.પ.પ. અંગેના ને હરાવેના અંગ્રજી લખેને મુંબઈ સરકારે આપી નીતી અપાસાર કરી હતી, ને દરાવ વિરોધ રજુ કરાસો કરવાની થી નેહરુને વિનવતી કરી હતી, આ નિવેદને સમગ્ર પરિસ્થિતિ પસારી નાંખી હતી ઉપરાંત સૌરાષ્ટ્રના ફેબ્રુઆરી પ્રધાન થી જાહેર થોડી, સૌરાષ્ટ્ર કોંગ્રેસના મંત્રી થી જાહેર થઈ અને બીજાએ એ પણ પ્રાર્થના આપી માંજ શિક્ષણ આપવાની તરફેણ કરી હતી. કોંગ્રેસના મહામંત્રી થી અંગ. વંતરાવ મહેતાએ 'પણ ગુજરાતીની તરફેણ કરતું નિવેદન બદાર પાડ્યું હતું અને જણાવ્યું હતું કે, કોંગ્રેસ કાર્યાલારીના દરાવે પણ પ્રાર્થના આપી માંજ શિક્ષણ આપવાની સિમાવત કરે છે. અમ મુંબઈ સરકાર અને ગુજરાત પ્રદેસ કોંગ્રેસ કમીટીમાંના તેમના ટેકરારે એકલા પડી મળ્યા હતા. એટલે સરકારનાં ટેકરારે એ વ્યવસ્થિત રીતે થોડોક કરી હતી. સેનેટમાં રજુ થયેલો, 'ગુજરાતી અને/અથવા તો દોહીમાં શિક્ષણ' આપવાના સરકારી તરફી દરાવ પરની વિચારણા મેકર રાખવાની હરખાસ સેનેટમાં રજુ થઈ હતી અને ખસાર થઈ હતી. અ.પ. સરકારને પરાજય થયે, પણ તાક રહી ગયું. હજી આ નિર્ણય પસારવા માટે પ્રજાસ થાય એમ લાગે છે.

ગુજરાત યુનિવર્સિટી થી સેનેટમાં બનેટ રજુ કરવામાં આવ્યું હતું તે ગુજરાત યુનિવર્સિટીની આવક રૂ. ૧૨,૨૫,૦૦ અને અર્ચ રૂ. ૧૩,૬૮,૦૦૦ હતી.

સૌરાષ્ટ્ર સરકારે એક વર્ષ સુધીની વચન. માણસેને અટક શિક્ષણ આપવા નો નિર્ણય કર્યો છે.

સાબરમતી નદીની યોજનાને બીજી પથ વર્ષો યોજનામાં સમાવેશ કરવા ની ગુજરાત અરમાંથી નેરદાર માગણી કરી હતી. આ માગણીને મુંબઈ સરકારે લક્ષમાં લીધી છે અને હવે સાબરમતી યોજનાને, બીજી પથ વર્ષો યોજનામાં સમાવેશ કરવામાં આવવાની મુંબઈ સરકારના બદેર આંધકામ ખાતાના મંત્રીએ જાહેરાત કરી છે. વધુમાં ઉત્તર ગુજરાતમાં નાની નાની નહેરો બાંધવા મટેની યોજનાઓનો પણ બીજી પથ વર્ષો યોજનામાં સમાવેશ કરવામાં આવશે, એવી પણ તેમને આતંતરી આપી છે. કચ્છમાં અગાસા તાલુકાના બીજી

મામ પાસે નહેરો માટે પંથ બાંધવા બરત સરકારે રૂ. ૧૧ લાખ મંજૂર કર્યા છે. પહેલી પંથ વર્ષો યોજના નીચે કચ્છમાં નાની-મોટી નહેરો બાંધવા કે. ૬૧ લાખનું ખર્ચ મંજૂર થયું હતું. કચ્છમાં વારંવાર પડેલા દુષ્કાળ નિવાર વાને એક માત્ર ઉપાય બેસુનેને માત્ર વરસાદ ઉપર આધાર ન મળવો પડે એવી રિયલિ જીવી કરવાને છે અને સરકાર એવી રિયલિ સર્જના માટે વિનિધ યોજનાઓ કરી રહી છે. બીજી પંથ વર્ષો યોજનામાં સમાવેશ કરવા માટે નાની-મોટી યોજનાઓ બાંધ, ઉચ્ચ કચ્છી આગેવાનોની એક સમિતિ રચવામાં આવી છે.

બદારવડીમાં ગુજરાતી રોજી એ જવારે સૌરાષ્ટ્રમાં ચાલુ વર્તીઓ હતો એ સમયે સૌરાષ્ટ્રના વધુ રાજા બોલા દહિયારો સરકારે પડાવી લીધા હતા. 'ગુજરાતે આ રાજીએ, તરફી દોરે પ્રકારે સહાય મળતી હતી, એટલે જ તેને પડાવી લેવાનો નોતો એમ કરેલાં હતું. સૌરાષ્ટ્ર સરકારે રાજા બો પાસેની બંધુક, ગોળાઓ, વગેરે હથોળે લીધ. અને કોળા દોરાર અને બીજા ટેલકા રાજીએની ધરપકડ કરી પછી જુવત અને તેના સારાઓ નાસીને પ.કીરતાન ભોળા થઈ ગયા હતા. પાછળથી પરિસ્થિતિ સુધરતા અટકમાં રખાયેલા રાજીઓને મુક્ત કરવામાં આવ્યા હતા. હવે સૌરાષ્ટ્ર માં ઠાંક બદારવડીમાં ન હોવાથી અને કાપડો અને વ્યવસ્થાની રિયલિ સારી હોવાથી સરકારે રાજીઓને તેમના દહિયારો પાછા સોપી દેવાને નિર્ણય કર્યો છે.

સુરતનું લાખનું બંદર વિસ્તારવું કે સુરતથી દસ માઇલ દુર તાપી નદીના મુખ પાસે નવું બંદર બાંધવું તેનો સરકાર, વિચાર કરી રહી છે, એમ સુરતના કલેક્ટરે જણાવ્યું હતું. તેમજ વધુમાં કહ્યું હતું કે, સુરત છંદામાં ધોરી માર્ગો અને રસ્તાઓ બાંધવા પાછળ રૂ. ૧ કરોડ ખર્ચવામાં આવ્યા છે.

ચીન અને ભારતના વડા પ્રધાન વચ્ચેની અતિથાતીક મુલાકાત સફળતા પૂર્વક પૂરી થઈ છે. આ બંને વડા પ્રધાનો વચ્ચેની મુલાકાતે વેરોસ્ટન ખાતેની ચર્ચા-આવન હાવર મુલાકાતને હાંધી દીધી હતી, એવી હિરિપાર ખુદ અમેરિકન અખબારોએ કરી છે. મુલાકાત પછી બંને વડા પ્રધાનો તરફ થી બદાર પડેલા સહુકત નિવેદનમાં એશીયામાં શાંતી જાળવવા અને આર્થિક નવ રચનાના કાર્યને સુગમ બનાવવા એશીયાના દેશો વચ્ચે માલ સહકાર નો નવો મુખ સર્જવાની આજ્ઞા બહુત કરવામાં આવી છે. દોહીમાં મામેલી

આ અંતમાંની આરન સરકાર ખર્ચ, ઇન્ડોનેશીયા, પાકીસ્તાન અને સીલોન સરકારને અંતર્યાયી માણિની આપવી રહી હતી.

આ નિવેદન એશિયાના બાળિ માટે મહત્ત્વ મુક છે. નેહરુ-ચાઉ મુલાકાત નું એક પરિણામ દોહી ચીનમાંની સમાજનો તરફથી અંતે સરવામાં આવશે, ચીની વડા પ્રધાન ચાઉ અને લાઇ મેડોરથી પાછા જતીય દોહી ચીન અ એ વધુ અંતર્યા કરવા જશે. બંને વડા પ્રધાનોએ મુખ્યત્વે મળી બાળો દાખ થઈ હતી. પરસ્પર અમર કટુની બાળો, તિબેટ અંગેના ભારત-ચીન કરારની પ્રત્યક્ષતામાં જાણવવામાં આવેલા પાંચ સિદ્ધાંતો દિંદી ચીન અને બીજા એશિયાના પ્રશ્નો ના ઉપ માટે ઉભોમ અને આંતર-રાષ્ટ્રીય તત્વિતિને લગતી કરી સારિ-વિરતાને નિરનારવો. - ભારત-ચીન કરારમાં જાણાયેલા ૫૫ સિદ્ધાંતો નીચે પ્રમાણે છે: એક બીજાની સાથે જોખતા અને પ્રાર્થિક અખડિતતાને માન આપવું; પરસ્પર આકાંક્ષા ન કરવું; એક બીજાની અતરિક બાળો માં માણું ન આરખું; પરસ્પર સમાન તાથી અને પરસ્પરની સાબરથી રીતે વર્તવું. અને સાંતીબરી રીતે સાથે રહેવું.

દિંદી ચીનને આ પાંચ સિદ્ધાંતો લગત પાસને આપવા કરના વડા પ્રધાનોએ જણાવ્યું હતું કે, દોહી ચીનના રાજ્યને રવત જ, 'લોકચાલી અને સંપૂર્ણ જનતાનીને તેનું સમધાન કરવું' એવે અને તેના કાર્યે આ-કમક કોટુ માટે ઉપયોગ ન કરવો. એક એ. લાએસ અને કમોડોરોને રીતે પણ વિરોધી સત્તાની કપલ વિના રવત જ બનાવવા એવે. આનો અર્થ એ થયે, કે, આ બંને રજ્યોમાં મુખેલા સંખવાદી રિવેટમિ-ક રીતે પાછા બેચી સેવામાં આવશે. દોહી ચીનની બધી સમસ્તિઓના નિરકરણ મા અદ્યતને ભાગ બજવવાની અરત પાસે આજ્ઞા રખાય છે. નિવેદન પર થી એ જાણ્યું આવે છે કે, ચીન બીજા દેશોની સંજોખતા અને પ્રાર્થિક અખડિતતાને માન આપવાને તથાપર છે અને ઉપર જણાવેલા પાંચ સિદ્ધાંતો ના ધોરણે પાછા દેશો સાથેના સંજોધી સમારવા માગે છે. ચીન આ સિદ્ધાંતો ના ધોરણે હીપદી કરારો કરવાની બીજા એશીયાઈ દેશોને આહાર કરે એવો સંભવ છે.

એશીયાઈ દેશો વચ્ચે માલ સહકાર સર્જવાની નેહરુ-ચાઉએ અભિલાષા બહુત કરી હોવા છતાં એના સહકાર માટે ઠાંક તંત્રની વ્યવસ્થા નરી દિંદી ખાતે કરવામાં આવી નહેતી. આલું તંત્ર નજીકના અભિધમાં રચાય એવો સંભવ છે. આ નેહરુએ એશીયાઈ દેશો સાથે આદ સંજોધી બાંધવા અને સાંપ વાદીઓના હરાવ વિરોધે વાતી કંડા

કુર કરવાને આશિને સહજતા પુરે છે સમજાવ્યા હતા. સ.અચારી ચા.ન રાધાનું આપ.ક નથી પરંતુ રાત્રી રીતે પચ્ચ વર્તી કહે છે, તે પુરવાર કરવાની જરૂર ન કે અંતે પ્રા. સમજાવતા હોય એમ કામે છે. આ નિવેદન અને બીજા છ-ડોનેશીયા અને સિનેમામાં સારા પ્રત્યાયોનો પડ્યા છે. ચીની વડા, પ્રધાને રંગનમાં બમોના વડા પ્રધાન સાથે મતભા 'કપો પછી એ બને વડા પ્રધાનોએ પચ્ચ સહકૃત રીતે રાષ્ટ્રીયી બહાર પડેલા નીવેદન જેવું નિવેદન કયું છે.

વિવિધ ખબરો

કરદલકન હોંડુ સોસાયટી
કરદલકન હોંડુ સોસાયટીની ૨૦મી વ.રોડ જનરલ મીટિંગ તા. ૧૮-૭-૫૪ ના રોજ થી. જમજીવન મંગારામના પ્રમુખપદે સંસ્થાના મેમ્બર્સ મળી હતી. જન વર્ષની મીનીટ 'આને મનોનો રીપોર્ટ' મંજૂર થઈ બા.ક મેમ્બર્સનું સરવાળું ૨૭૭ થયેલું. આ વર્ષ દરમ્યાન થયેલ કુંડર પ્રગતિ અને આર્થિક સહકાર આપવામાં સફળતા મેળવી છે. સંતોષપદે જણાવ્યું હતી. આગામિ વર્ષમાં નિર્ધારિત થયેલ પહેલી મળવાની કાર્યવાહકોની સહભાવના પ્રસંગે હતી. નીચે મુજબ નવી મુદતથી થઈ હતી : પ્રમુખ : શ્રી. જમજીવન મંગારામ; ઉપ-પ્રમુખ : હરિભાઈ ના.દુભાઈ; મંત્રી : શ્રી મોહનલાલ હરિભાઈ; ઉપ-મંત્રી : કોનાલાલ રામાભાઈ; ખજાનચી : વલ્લભભાઈ કરસન; કમીટી : મેસર્સ રામભાઈ જેરામભાઈ, કુંવરજીભાઈ કુલ્લભાઈ, પરબુભાઈ બાણાભાઈ, ઘાસાભાઈ જીવાભાઈ, રામલાલ હરિભાઈ, પ્રેમાભાઈ કુલ્લભ જીવા અને જીવજીભાઈ મકન, એડીટર : લાલભાઈ બી. ગારદર અને પરબુભાઈ જરમત ભાઈ.

રંગપુત ચાહાણ મંડળ
કરદલકન શ્રી. રંગપુત ચાહાણ મંડળ ની ૧૦મી વાર્ષિક જનરલ મીટિંગ રવિવાર

તા. ૪-૭-૫૪ના મળી હતી પ્રાર્થના બાદ મંત્રીનો રીપોર્ટ તથા મેમ્બર્સનું સરવાળું રિપોર્ટના બાદ, નવ વર્ષ માટે નિર્ધારિત કાર્યવાહકો મુદતના હતા : પ્રમુખ : વિદ્યુભાઈ કુલ્લભ ભાઈ, ઉપ-પ્રમુખ : ડાહ્યાભાઈ કરસન ભાઈ; મંત્રી : જોશીજીભાઈ જીવન ભાઈ; ઉપ-મંત્રી : હરિભાઈ વિદ્યુભાઈ; ખજાનચી : મગનલાલ પ્રેમાભાઈ. કમીટી : જીવજીભાઈ મકનભાઈ, પ્રેમાભાઈ કુલ્લભભાઈ, જમજીવનભાઈ મંગારામ, વલ્લભભાઈ કરસનભાઈ, હોડુભાઈ વિદ્યુભાઈ.

કરદલકનમાં લગ્ન
કરદલકનથી અમારા ખબરપત્રી થઈ જણાવે છે કે તા. ૧૧-૭-૫૪ ના રોજ અંતેના સહકૃદર થી. જમજીવનભાઈ મોસાઈભાઈ મેમ્બરીવાળા ની સુપુત્રી મિ. સાતામેનનાં લગ્ન મટવાડ નિવાસી થી. રસભાઈ જીવા ભાઈ (સીનીંગલન વાળા)ના સુપુત્ર મિ. અમૃતલાલ સાથે આભાઈ થી. હોડુભાઈ મહેતાના નદરે વિહટરી સીનેમામાં થઈ હતી. લગ્ન રિધિ બા.ક રચનિક અને જો'બમ', પ્રિટરીઆ રિગેરે રથોના સભ્યોનો તરફથી નવદંપતિને અભિનંદન અપાયા પછી થી. જમજીવનભાઈએ પ્રસંગેચિત આભાર માની કેટલીક સંસ્થાઓને સદર્શ ભેટ અર્પી હતી.

અવસાન
જોદાનીસગમના જણીતા વતી થી. વલ્લભભાઈ ભાગાભાઈના પુત્ર થી. રામદેવનાં ધર્મપતિ કુસુમબેનનું જોદાનીસગમ હોસ્પિટલમાં તા. ૧૦-૭-૫૪ ના રોજ માલગી બા.ક અવસાન થયું તે સમયે જો જો બા.ક બહેનોએ દિલસોજી ના સંદેશો પાઠવ્યા હતા તેઓનો થી. વલ્લભભાઈ પોતાની વતી તેમજ દરમરધના કુટુંબીજનો વતી હાર્દિક આભાર અને છે.

ગુજરાતી ધર્મપ્રેમી બન્ધુઓ માટે

	શી. ચે.
ગુમસ્ટીટ રામાવજી ભાગ ૧ અને ૨	૧૫ ૦
શ્રી અમૃતપ્રતિ (૮૦૦ પાનાનું દજદાર પુસ્તક)	૧૩ ૦
સાચું રવગ (પદિઆર કૃત)	૧૧ ૦
પ્રમુખમ જીવન	૩ ૯
જપ અને નામ સ્મરણ (જપ માટે ઉપયોગી પુસ્તક)	૪ ૯
નિત્ય પાઠ (વિવિધ દેવ દેવીઓનાં સ્તોત્રા)	૩ ૯
શ્રીમદ ભગવદ્ગીતા	૪ ૯
રામનામ જાનન માત્ર	૪ ૯
આશ્રમ બજનાવલી	૪ ૯
મીરાંભાઈના બજનો	૨ ૯
નરસીંહ બજનન. બજનો	૨ ૯
ધર્મ સિદ્ધા પાઠાવલી ભાગ ૧-૩.	૭ ૬
કંઠાવલી ભાગ ૧-૨	૭ ૬
સવજી અને દારક	૧૦ ૧

હમારા અધિકારી લાઇઓ માટે આ પુસ્તકો ખાસ મંગાવવામાં આવ્યા છે. દરેક પુસ્તકોના પોસ્ટેજ માફ.

Obtainable at :
BHARAT MUSIC SALOON
AND BOOKSELLERS
(Corner Grey and Loane Streets)
286 Grey Street,
DURBAN.
Phone: 26070

K.M. Loodhia & Co.

Manufacturing Jewellers and General Dealers

22 ct Jewellery made to order in latest designs

આવિષ્કર

સોનાના હાથીના ખાસ અમારી જાતી દેખરેખ નીચે અમને અપાયેલ ગ્રામ સંતોષ પામે એવી રીતે કરાયેલ કામ.

મેસેસ, જુલી જુલી ટીચાઇનની જમરી બજોડા, સારીની પોન, વીડી બહાર જોડી વીગેરે બનાવીએ છીએ.

106 Prince Edward Street, Durban.

તાજુ ઉમદા ફેરદ

"દરબનતુ" રોકાઈ અ કુ' શી. ૧ રતલ, મોટી કલીનુ' લસણુ શી. ૧-૬ રતલ.

સરેશ, રત.જી. આખા દળદ, લીલી હળદની મોસમ આજુ થઈ છે. કપુરી અને ચેન્દ્રી પાન ૫/- રતલ, પોરેજ 'જુલુ'. જોળ બાસકીટ ૧૦/૬, લાંબી અને રકવેર બાસકીટ ૧૬/૦ ડગલ. હમો ચોખા, દાળ વિગેરે રોજ જાનની મોસમી અને મસાલો રાખીએ છે.

રેફેશીઆ, બ્યાસામેન્ડ અને બેલજીવમ મેનોના બોરડો ૫૨ કુરુ બાન આપી કોઈ પણ વસ્તુ પરમીટ કમીને મોકલશ.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.
WHOLESALE FRUIT MERCHANTS
P. O. Box 251. DURBAN.

Phone 22905

Tel. ADD. : "GANDABHAI"

The Home Of INDIAN SWEETMEATS. G. C. Kapitan & Son

Vegetarian Restaurant

Upcountry customers are requested to send their cheques with their orders.

Write For Price List.

સ્વાદિષ્ટ મીઠાઈનું જાણીતું મથક

બહારમાથના ગ્રાહકોએ ઓરડર સાથે ચેક મોકલવા મહેરબાની કરવી.

પ્રાપ્ત લીસ્ટ મંગાવો

154 GREY STREET,
DURBAN.

PHONE

33-2651

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રૅથર્સ (પ્રા.) લીમીટેડ

હેલ્થસેલ અરબ-ડસ એન્ડ હાથરેક્ટ હાપ્પેલ્ડ્સ

રેકમી સેમલ સુતરાળ કાપડ, કુલ્લ રંગ, બ્લાન્કેટ્સ—બધી બાજુથી મારી
નવ નવનો માલ. તેમજ કેપરીબન લ્યુચેરેડ સાડીઓ
પીએચે મારી હમારે ત્યાં પ્રથમ કપાસ કરવા મલામલુ છે.

33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનનબર્ગ.

ફોન : 33-2651

ધીરુભાઈ પી. નાયક

મુસાફરી. પીમાનાં અને જાનરલ એજન્ટ

હીંદુસ્તાન અન્ડર ટુનીયાના કોર્ડ પશુ બાવની હવાઈ ફરિયાઈ અન્ડર જર્મીન
માર્ગે મુસાફરી કરવા બદલ બહારી મારફતે પ્રકાશ કરે
ઈંગ્લી, આય, ચોરી, ફ્રાન્ક, અફગાન, પેકાસા, વિગેરેના નીચા અથ
વતરાવી આપીએ છીએ.

ઈન્ડમોરલ, પરચેન્સ ટ્રેડર, હિસાબના ચોપડા લખવા રેવન્યુ કચીવાન્સ
સર્ટિફિકેટ કે વેપારના લાયસેન્સો પાસંગાઈ તેમજ હાઈએક્સને હમની
બાજતોમાં કોઈ પણ ફી લીધા વિના અમે મફત સમાક આપીએ છીએ.

મેરાનલ મ્યુસુઅલ લાઈફ એસોસીએશન ઓફ ઓરેક્ટ લીધા, ચોઈસાયા
ઈન્ડયુસ્ટ્રીઝ હાંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9033. 29e Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

ધી ન્યું દિલ ખુશ-સ્વીટ માર્ટ

મેનેજર : ગણીભાઈ ભાણુભાઈ મદીપેરવાળા.

ફરેક જાતની મીઠાઈઓ, ચોખ્ખા પીની તેમજ ફાણા ચેલા,
મસાલાથી અને બનાવીએ છીએ.

અમારું વખણાએલું સુવર્ણ પુસ્તક સેવ, મગાસ, ગાંડીબા, જાજીઆં,
માતામાં વિગેરે ફરેકજા તાલત બનાવીએ છીએ.

માર્ટી પીએચે માર્ટે મોટર અમાણમાં મીઠાઈ ઓર્ડર અમાણે ફ્રેક
વખણમાં બનાવી આપીએ.

PHONE 33-6675. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President St., Corner Diagonal Street,
JOHANNESBURG.

તંદુરસ્તી અને શક્તિ માટે

આ શિયાળામાં મેથીપાકું ખાઓ

શી. ૧૨-૬ રતલ.

આજે જ ઓરડર કરો :

કેપીટન્સ બાલ્કની હોટેલ

(ધી કોર્નર મીઠાઈ હાઉસ)

એ અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના ખુણાપર - કરબન.

ફોન નંબર ૨૩૪૧૬

ટેલીગ્રામ : KAPITAN.

NATHOO TABHA

TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER

Door, Windows, Corrugated Iron, Cement,
Monsarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant
brands paint or any other building material
at reasonable price.

Established 1907,

NATHOO TABHA,

107 Queen Street,

Phone 24647.

Telegraph "Mani,"

DURBAN.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેન્ચીસ છુટ, ગાર્બીનિયર છુટ, વેલ્ડિંગ, હવેસીય એસ્ટ,
સાઈકલ બોર્ડ, બોર્ડીસ ટેસ્ટ, બુક કેસ, ટેબલ, લેબન ક્રીકામલ
બાવે બરીલી સહીયા. બાવે પધારી લાભ મેવા છુટકો નહિ.

—બોક્સ, ટેબલ અને ફીચન હરેસર—

જે હમારી ફર્નિચ નીચે લઈવાર માનુ છે. તેમે ફટાક હવેસા લઈ-
વાર રહે છે. આજ રોકડા કાલેલત પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર
આગળ મુકાવો.

L. MISTRY

51 BRÉE STREET, DURGENSDORP, J'BURG.

PHONE 33-4691.

BOX 2626.

SOUTH-AFRICA
3 AUG 1954

INDIAN OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1933

No. 29—Vol. 1.11

FRIDAY,
30TH JULY, 1954

Registered at the G.P.O. as a Newspaper

Price 6d.

*

The Story Of A God-fearing Clergyman

WHILE Canon Collins is much maligned by some (thank God not all) in South Africa for speaking the truth as he has seen it and for championing the cause of the oppressed non-Whites, in the true Christian spirit the story of another God-fearing clergyman situated in a similar position during the Passive Resistance campaign led by Mahatma Gandhi in 1907-1914 will be of great interest. The story is told in Mahatma Gandhi's "Satyagraha In South Africa." Referring to his being taken to the home of the Rev. Joseph I. Doka, for treatment after being assaulted by Pathans, Mahatma Gandhi writes:

While living under his hospitable roof, I never so much as felt that it was not my home, or that my nearest and dearest could have looked after me better than the Dokas. And it must not be supposed that Mr. Doka had not to suffer for according public support to the Indians in their struggle and for harbouring me under his roof. Mr. Doka was in charge of a Baptist Church and depended for his livelihood upon a congregation of Europeans, not all of whom entertained liberal views and among whom dislike of the Indians was perhaps as general as among other Europeans. But Mr. Doka was unmoved by it. I had discussed this delicate subject with him in the very beginning of our acquaintance. And he said, "My dear friend, what do you think of the religion of Jesus? I claim to be a humble follower of Him, who cheerfully mounted to the cross for the faith that was in Him, and whose love was as wide as the world. I must take a public part in your struggle if I am at all desirous of representing Christ to the Europeans who, you are afraid, will give me up as punishment for it. And I must not complain if they do thus give me up. My livelihood is indeed derived from them; but you certainly do not think that I am associated with them for living's sake, or that they are my cherishers. My cherisher is God, they are but the instruments of His Almighty will. It is one of the unwritten conditions of my connection with them, that none of them may interfere with my religious liberty. Please, therefore, stop worrying on my account, I am taking my place beside you in this struggle not to oblige the Indians but as a matter of duty. The fact, however, is that I have fully discussed this question with my dear friend. I gently informed him, that if he did not approve of my relations with the Indians, he might permit me to retire and engage another Minister instead. But he not only asked not to trouble myself about it but even spoke some words of encouragement. Again you must not imagine, that all Europeans alike entertain hatred against your people. You can have no idea of the silent sympathy of many with your tribulations and you will agree with me that I must know about it situated as I am."

We need more faith in every-day-life—faith in the power that works for good, faith in the infinite God, and have faith in ourselves created in his image. And however things at times may seem to go however dark at times appearances may be, the knowledge of the fact that "the Supreme Power has us in its charge as it has the suns and moons, systems of worlds in space" will give us the supreme faith that all is well with us, just as all is well with the world.

—R. W. Trine.

*

Today, of all days, the joy of giving is uppermost in every heart. The best thing to give to your enemy is forgiveness; to an opponent, tolerance; to a friend, your heart; to your child, a good example; to your father, deference; to your mother, conduct that will make her proud of you; to yourself, respect; to all men, charity; and to your loved ones?

**Surely a NEW INDIA PROTECTION POLICY,
the best of all Gifts.**

THE PLEASURE OF GIVING IS YOURS, AND THAT OF SERVING YOU IS OURS.

The
New India Assurance
Company Limited

(Rustomjee (Pty.) Ltd. Principal Controlling Officers)

74 VICTORIA STREET, DURBAN

Telephone 2335. Telegrams 'BRADFORD'

P.O. Box 110

LUSAKA, NORTHERN RHODESIA

**BRADFORD CLOTHING
FACTORY**

**Direct Importers and
Wholesale Merchants**

Clothing Manufacturers

Proprietor RAMBHAI D. PATEL

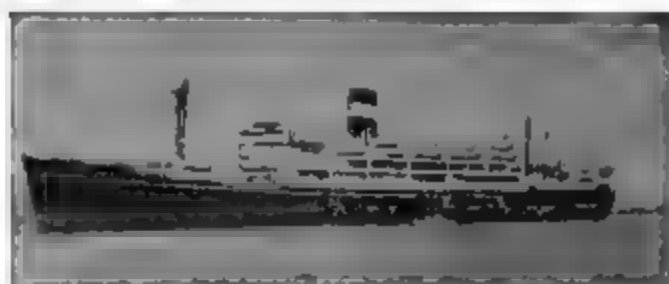
Branch:

CITY STORE

Cairo Road, Lusaka

Always in Stock:

Piece Goods, Hosiery, Cutlery,
Enamelware, Stationery, Drapery,
Crocery, & Wool.

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Kampala arriving July 28, Sailing August 3,
for Bombay

Passengers must conform with the Cholera Vaccination and Yellow Fever inoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without food	£83-10-0
Second "	"	"	55-0-0
Inter-Class	"	"	37-0-0
Unberthed (Deck)	without food		24-10-0

Muslim Special Food £11-10-0 Ordinary Food £4-17-6
Hindu Special Food £10-3-0 Ordinary Food £4-5-6

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be permitted to keep on deck with them more than one bedding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.

Tel. Add. "KARAMAT."

INDIAN OPINION

FRIDAY, 30TH JULY 1954

A European Business Man's Complaint Of Ill-treatment In Pakistan

MR H. E. KINSLEY, a Durban business man, who has just returned from a tour of the Far East, told 'The Daily News' that he was held for 30 hours by the police in Pakistan when he arrived there on business.

"Had it not been for the insistence of an Airways representative—a Pakistani himself—I would have been thrown into an ordinary jail," he said.

"I feel that South Africans travelling to the East should be warned not to go to Pakistan whether they have visas to visit the country or not."

Mr. Kinsley explained that his Pakistan visa, applied for in South Africa, reached him at Singapore. On producing this visa in Colombo he was allowed to board a plane flying direct to Pakistan from Ceylon.

"As soon as I reported to the Immigration Office at Pakistan, however, I was placed under police escort, and taken to the Principal Immigration Officer."

"There I was interrogated and handed over to the Chief of Police, who produced a letter saying my visa had been cancelled. No reason was given."

"He dictated an affidavit which I had to sign, surrendering my visa and undertaking not to leave the airport. The K.L.M. representative then undertook to stand as guarantor for me, and I was allowed to sleep in their rest-house on the premises."

Mr. Kinsley said that, having surrendered his visa, he was fined 15 rupees (£1 13s) for landing without one.

During the night an official approached him and said he could have the visa back if he paid 2,500 rupees (about £265).

He rejected the offer, and next day caught the first plane to Nairobi.

"Before I left I had to pay five rupees to get my passport back. I was told that this was a Government Tax, but no one else paid it. An Airways official afterwards explained that this fine was imposed on all South Africans and constituted a fund to 'fight racism' in the Union."

Regrettable If True

If this story is true it is regrettable. Of course similar and much worse treatment shown towards Indians in South Africa is a common thing. Think of the legally married young wives being separated from their husbands and thrown into prison and deported because of the racial laws of this country. A respectable Indian merchant domiciled in South Africa once came to Durban from Johannesburg to receive his son and daughter-in-law was, because of the unjust Immigration laws which forbid Indians from moving freely from one Province to the other, was arrested in the street and flung into prison. There is no end to such incidents. But what does not justify defending the action of the Immigration authorities in Pakistan. This sort of policy is not going to solve our problem in South Africa nor in any part of the world. It tends only to increase hatred which must result in serious conflicts.

Our fight is with the Government and not with the

people. The only way we can change the hearts of the people here is to treat them with exemplary courtesy and kindness when they visit India and Pakistan. We would suggest that we should go out of our way in being kind to stranger in our motherland and give them preferential treatment. That would more quickly awaken the conscience of the White people in South Africa. The teaching of the Bible is not to "do unto others as they would do unto us" but to "do unto others as we would wish that they should do unto us." If these words were engraved in our hearts we would be much nearer peace than we are today.

Farewell To Mr. Malhautra

WITH the closing down of the office of the High Commissioner for India in the Union, its assistant secretary, Mr. J. L. Malhautra, who has been in charge of the office ever since Mr. R. T. Chari, the secretary left this country four years ago, says farewell to South Africa and will be sailing for India by s.s. Kampala on August 3. Both Mr. and Mrs. Malhautra by their very sociable nature had endeared themselves among all sections of the Indian community of South Africa. Apart from his official duties Mr. Malhautra together with Mrs. Malhautra took a keen interest in social affairs of the Indian community. Since Mr. Malhautra spent more time in Capetown and in Johannesburg the Johannesburg and the Capetown Indians had more privilege of coming in closer touch with them. Mrs. Malhautra

left this country about seven months ago and is missed by all those with whom she had come in contact. Now with the departure of Mr. Malhautra the slender tie that existed between India and South Africa will have been broken and the Indian community will experience the feeling of forlornness. It saddens one's heart to think how the position of Indians in the Union has deteriorated in the last quarter of a century. With the coming into existence in 1927, of the Capetown Agreement, what great hopes we had entertained of the dawning of a brighter future, with the advent in this country of a representative of the Government of India to co-operate in the friendliest terms with the Government of the Union in implementing the Upliftment Clause of the Agreement. Alas that is no more and we find ourselves placed in a much worse condition than we were before the Capetown Agreement. The Capetown Agreement had resulted from the strong opposition against the Class Arians Bill and today we have that very measure under a different name but much more poisonous in effect actually in operation. God has chosen to put the Indian community to the severest test. It is He alone who can give them the strength, courage and wisdom to pass through that test. He will surely do so if we do not lose faith in Him. In wishing farewell to Mr. Malhautra we assure him that he will carry with him the good wishes of the entire Indian community of the Union.

CANON COLLINS

By C. W. M. GELL

IT is good that the leading articles after his early July press conference in Johannesburg will be among the things Canon Collins will have "seen for himself" during his visit to this country. For some of them—and I am here concerned with the English-language press only—applied reflected the complacency with which too many White South Africans believe that mere electoral opposition to the Nationalists discharges the duty of their conscience.

One paper, for instance, patted the majority of the electorate on the back for its "enlightenment and tolerance" in being "determined to halt the Government in its colour folly." Despite its stance on the Coloured vote, I very much doubt whether the Canon, in referring to "the most wholesome ferment of controversy in the Union on this racial question," had in mind the near-Nationalist colour policy which the United Party put before the electorate at the last general election. Even if, in discussing liberalism, he meant to indicate the U.P.'s later "integration" line, he will have been discouraged to hear Mr. Henry Tucker's Randfontein proposal to replace it with "co-ordination." Since this latter word means to bring parts into proper relation (as contrasted with "integration" to combine parts into a whole) and Mr. Tucker (the U.P.'s Transvaal chairman) has in the past been very explicit about the propriety of permanent White supremacy and non-White subservience, Canon Collins will hardly have supposed that the U.P. was even faintly stung with the "aggressive liberalism" he considers necessary in South Africa today. He may also, during his stay in Natal, have become aware that some U.P. candidates in the provincial elections there were using exactly the same sort of "smear" tactics against the Federal Party's very mild liberalism as the Nats. persistently use against the U.P. There is no answer to these degrading appeals to the voters' lowest instincts except what Canon Collins called "the courage of one's moral convictions," which the main Opposition parties have not yet openly found.

If an overseas visitor eventually shares our prejudices on matters of colour, we congratulate him on being unusually perceptive. If he continues to view our race attitudes in the context of the modern world and the universal principles of the religion most of

us profess, we say that "we have unusual problems which foreigners cannot understand." And we add that "it is easy to be outspoken in London," but that we have to grapple with the problem on the spot and "the use of an injudicious word may involve heavy and painful penalties. It is likely, however, that Canon Collins understands the legal implications of the Riotous Assemblies, Suppression of Communism and Criminal Law Amendment Acts. He would, no doubt, comment that through out its history Christianity has maintained the right of conscience to override the law in certain circumstances. The City of God stands always higher than the City of Man, even in this world, even in bantustan South Africa; and we are finally accountable for what we do here before a court that is not of this world.

We, for our part, should appreciate that it is not so easy or pleasant to be outspoken, even in London. South Africans do not just take the main weight of Canon Collins' indictment of the failure of Christians to practise their faith where colour is concerned, has for years been directed against that failure in Britain and the territories under her control, though pressure of space has limited reports in our papers to his comparatively incidental references to South Africa. His outspokenness has brought him into conflict with British ecclesiastical and secular authorities to an extent which will almost certainly prejudice his chances of preferment to the high offices his talents would otherwise command. A forthright challenge to widely established convention and custom often involves the sacrifice of temporal ambitions.

We should, therefore, honour a man sincerely speaking for the conscience of mankind, as he understands it. Nor will many genuine South African liberals agree that "vigorous overseas criticism of South African race practices does a great deal to embarrass liberal-minded White South Africans." If the criticism is fair and informed, if it is directed not merely against our failures elsewhere in racism, racism often less explicable than our own, if it is made with that charity which is aware of human frailty even when it refuses to compromise on basic principles, we should welcome, not resent, it. And, not least, if it reminds us, as Canon Collins did the other day, how few Europeans "know what it is like to be as

African in the present situation." For this failure both of contact and imagination, of knowledge and sympathy this assumption that Africans are a separate category of human beings with minds and feelings which Europeans can never hope to understand, is

perhaps the most grievous charge that can be laid at our door—the failure of the "man on the spot" to bridge the gulf dividing even the growing cultured minority of our non-White majority from their "civilised" White fellow-citizens.

BAN ON INTER-RACIAL SPORTS

THE Executive Committee in Natal has issued a policy of statement "disapproving" of organised sport between European and non-European groups from its educational institutions.

The statement issued on Saturday, June 24, following a demand for a declaration of policy about inter-racial sporting matches in provincial educational institutions by the Nationalist Party.

The ban is in line with objections raised by Dr. J. G. M. Richter, Nationalist chairman in Maritzburg, to a game of netball played in May between students of the Natal Training College, Maritzburg, and a team of Indian girls.

The decision on policy was taken by the United Party-controlled Executive Committee, and the statement was issued above the name of the Provincial Secretary, Mr. J. A. Goding.

The four members of the Executive are: Mr. E. C. Wilks, Mr. E. J. V. Graebner, Mr. J. Leslie Smith and Mr. P. W. J. Groenewald.

There are indications that the Executive Committee was influenced in its decision by the fact that the Nationalists had threatened to "use" the incident against the United Party in the provincial election campaign in the other three provinces if its statement did not fit in with accepted "apartheid" principles.

The Administration's policy runs counter to the considered views of the Natal Teachers' Society which, in conference in Maritzburg last week, endorsed the action of the principal of the Training College in allowing teacher students, if they wished, to play netball against a team of Indian girls.

The May game was not an official fixture. It was a game played by individual students of the N.T.S. against a team composed of individual Indian girl netball players.

The statement reads: "Organised sport between European and non-European groups of students attending Natal Provincial educational institutions has not been practised in the past and no directive has therefore been necessary on this subject.

"The time has now arrived for the policy of the Administration

to be made known. Having regard to the racial pattern of South Africa, the Administration does not approve organised sport between European and non-European groups from its educational institutions.

"When, however, students are removed from the care and control of the institutions they are in the same position as other members of the public and their actions become a matter of individual conscience, and in that case their actions fall outside the control of the Provincial Administration."

Asked what they would consider was meant by "organised sport" the Education Department officials said that in fact no organised fixture could only mean an official fixture.

But, they read the policy statement as a directive not to allow any games to take place between European and non-European students and pupils of Provincial institutions on playing fields or arranged in any way from provincial schools and colleges.

Asked for his comments, the principal of the Training College, Mr. Neville Nunnall, said, "By departmental regulation I am not permitted to say anything."

According to the 'Natal Witness,' Miss J. Cheesman, President of the Natal Teachers' Society, said that at their last Congress in Maritzburg the society did not consider the wisdom or otherwise of allowing inter-provincial sporting activities. "We were merely supporting the action of the Principal of the Natal Training College in allowing student teachers, if they wished, to play a game of netball. In other words, we said that upholding the freedom of conscience the Principal took the right course."

Mr. Peter Brown, Provincial Secretary of the Liberal Party in Natal, said that it seemed to him that the Liberal Party were frightened to take a stand on the matter. It is another example of the United Party administration playing up to its conservation wing.

LIBERAL PERSPECTIVE

A LIBERAL LOOKS ON
IV—THE OPPOSITION PARTIES

By C. W. M. GELL

(From 'The Forum', Johannesburg)

I THINK frankly that over these two matters of integration and the Western Areas the U.P. has missed its last two chances of regaining a useful purpose in our political life. If with the leader of the party in the Transvaal Provincial Council the U.P. is pledged "irrevocably to White leadership in South Africa," if it really believes that "to talk about granting any political rights to the Native at this stage is to divorce the South African situation from realism" (May 12), one can only conclude that its addiction to "moderate Nationalism" is also irrevocable and its eventual loss of identity inevitable through a gradual merging with the more consistent and ruthless exponents of the apartheid doctrine, from whom it is divided more by history, personalities and tactics than by any firm ground of principle. The U.P. will not, of course, disappear overnight. Large political parties do not go like that. Traditional loyalty lingers on, gratefully accepted by many voters as a substitute for fresh thought and individual decision. Customary platitudes conceal the fatal cracks from those who do not want to see them. But, unable to make up its mind whether it is for or against apartheid, the U.P. will steadily decrease in morale, disintegrate in numbers and cohesion and the leadership of the anti-Nationalist forces will pass from its unreluctant grasp into more solid and hands.

To stay alive a political party must be on the move, have a sense of direction, a goal to which it is dedicated. The Nats. are going backwards to a golden past, to Kruger, the two republics, the Great Trek and perhaps beyond. The U.P. is bogged down in "the middle road of Botha and Smuts." Throughout the integration controversy—and, indeed, since the election, all the U.P. "leaders," except occasionally Strauss and Dr. Colin Steyn once, have sat stolidly on the ideological fence, where you will still find them today, declining to give a lead. But if Smuts, whose mind was never closed and in his final years was working towards "the larger vision" of our colour problem, could speak to us today, I am sure he would say that, if the U.P. is to avoid being swallowed piecemeal by the Nats., it must go forward, however cautiously towards the ultimate objective

(fearlessly accepted) of a multi-racial community in which all human beings acquire equal human-status. You can consistently oppose apartheid, which stands for the irreversible entrenchment of White power and prerogatives, only if you choose the liberal way of increasing the area of democracy and diminishing all privilege not earned by individual merit. If that objective and this policy be chosen, there is still room for great variation of pace, timing and method as between the U.P., Labour, Liberal and Federal. But no one will believe that the choice has honestly been made if the talk is only of a revitalised Native Representative Council. Nothing less will carry the conviction of sincerity than some offer of immediate franchise extension to non-Europeans, a firm commitment to freehold for non-Europeans, the progressive diminution of the conventional and legal colour bars in industry (safeguarding wage rates on the principle of equal pay for equal work administered through comprehensive trade unions, if they still exist), and the substantial alleviation or abolition of the pass laws, influx control and all the petty indignities covered by the general policy of separate and unequal facilities.

A few months ago a friend of mine said: "Surely the danger is not that the U.P. will split, but that it may not split." How true his words have proved. After all that the Nats. have done and said about colour since 1945, no party today can successfully retain the allegiance of our Nats. and mild liberals except on the basis of complete inaction. The question is only how and when the U.P. will split or whether it will just waste away. If its leaders will only recognise their wilderness for what it is, they may see that the numerical loss of incipient rebels and moderate Nationalists will be more than offset by the gain in fighting spirit and the re-opening of the possibility of creating a constructive alternative policy to apartheid. Let those like Professor Fourie, who prefer the role of conservative, ponder the significance of President Roosevelt's words: "Wise and prudent men—intelligent conservatives—have long known that in a changing world worthy institutions can only be conserved by

adjusting them to the changing time. I am that kind of conservative because I am that kind of liberal." In these dying seconds of the eleventh hour the main body of the U.P. must show what kind of conservative it is.

Meanwhile, as the U.P. tries to discover whether it still has the moral courage and mental resilience to become master not victim of its fate, small gleams of hope flicker fitfully here and there among the lesser parties which, slender as are their immediate electoral prospects, have all now come down firmly against apartheid. Two—Labour and Federal—have announced revised non-European policies which are not particularly significant in themselves but which each contains a saving clause that they are the first steps in an inevitably continuing process. Labour has even explicitly accepted the goal of eventual adult suffrage. The Liberals, who should have done so long since, have still to make a formal declaration on this subject, but their candidate in the Cape Western election did say: "Our aim is a universal franchise, a vote for every adult man and woman." 'Liberal News', April 15. Let's hope to hear them add that, therefore, the Standard VI qualified common roll franchise is just a first step towards that goal.

If these small parties would now have the courage to try and find ways and means (as the Cape Liberal conference seemed to wish) of reaching cordial co-operation with the African and Indian Congresses, they would not only learn something from these leaders of our politically articulate non-Whites, who are pledged to a programme still liberal however much it differs in time span and urgency from their own. They would also create the possibility of an anti-apartheid front reaching over the colour barriers to those most directly affected by Nationalist policies. Just as the trade unions have discovered too late that their racial divisions paralysed effective action and Labour today is reaping the bitter harvest it sowed for transient advantage during the years of its White-labour aberration in the twenties; so the struggle against a party of apartheid, firmly entrenched within the confines of the present all-White electorate, must include all South Africans and find ways to make their vast protest audible both inside and outside Parliament, if it is not to cripple itself from the start by fatal concessions to the principle it is trying to fight. Since the U.P. is incapacitated both by its past history and present indecision from taking any initiative in this mat-

ter, the task of pioneering the alliance of White and non-White opponents of apartheid devolves on the smaller parties. If the will to give help as well as to receive it—and to accept ideas as well as hand them out—there, they will not seek in vain, though patience and persistence will be needed to overcome mutual suspicions. There is a great opportunity and responsibility from which they must not be deterred by accusations of fellow-travelling or any of the other parrot cries of our colour-mad fanatics. For on their success in widening the scope of our political and social life depends the whole future of South Africa.

For their part, the African and Indian Congresses do not need to tell them that their own numerical and organisational weaknesses contributed to the present dominance of the Nationalist Party. The Congresses are unevenly spread over the four provinces. They are weakest in some of the places where numerical strength, discipline and united leadership are most required today. Even where they are strong, they rely too largely on town membership and have still to diffuse a much greater sense of political and economic awareness throughout the non-European public in general. Events have been teaching their leaders the value of personal example and self-sacrifice as a means of inspiring devotion and loyalty, such as Gandhi, Nelson and other Indian leaders earned in their fight for India's independence. Perhaps what the Congresses here most lack today is some sort of spiritual equivalent to the regenerated Hinduism which lifted the All-India Congress Party onto a level above mere political and nationalistic agitation by arming it with a universal ethic of human compassion.

But there is no doubt that, for all their present shortcomings, our African and Indian Congresses are the voice of politically articulate non-White South Africa and hold the key to the country's future. The harnessing of leaders and meetings complicates the essential work of political education and improving organisation. But the transparent designs of the Nationalists to subordinate non-Whites and reduce them to a condition of "permanent impermanence" in which, as individuals, they do not count though as an unskilled labour force they remain wherever convenient to White employers, must surely create the psychological opportunity for a great expansion of Congress membership among the actual and potential victims of this policy. A broadly based, firmly disciplined non-European

olitical force, pledged to liberal ends and policies and resolute non-violent opposition to all forms of enforced racial inferiority would be the most healthy and hopeful portent in the otherwise bleak South African outlook today.

If this comes about, good may come out of the present evil; and a real sense of the basic solidarity of human nature may emerge from the Nationalist attempt to impose permanent social separation between our several communities or race groups on the basis of the superficially obvious, but in fact ever changing, differences in belief, custom and cultural priorities. From the inevitable failure of this experiment we shall perhaps learn that security, social order and a purpose for life—that is, civilisation—cannot be obtained by building barriers, but by seeking gradually to develop a common culture based on greed and generally

accepted values in which all may share without any artificial limits imposed by race, colour, class or creed. This goal we must hold steadily before our eyes, even if it cannot be reached in a day.

Social science fully supports the liberal theses that, first, those matters in which human beings are clearly different—e.g. levels of culture—are changing and changeable factors. People do adjust, and adjust to, different patterns. And secondly, and still more important, that certain basic characteristics are universally inherent in all humanity. Our similarities are fundamental; our differences racial, profound, but not immutable. The Nationalist heresy is to confound these two scientifically accepted principles, noting only the existing disparities and denying the essential solidarity of mankind. The first task of our Opposition is to reduce the area of confusion about these principles and thus clarify the issues on which it will fight.

CANON COLLINS IN LONDON

ON his arrival in London last week, Canon John Collins, Rector of St. Paul's Cathedral, told a Press conference: "South Africa is ruled by something which is as near a police state as anything can possibly be, if it is not so already."

"We are up against something which is very close to the situation which developed in Germany before the war. It threatens the peace of the world, if not today then at least at some future time. It bedevils all race relationships everywhere else."

Canon Collins said most of the 264,300 Europeans in South Africa, including the police, were afraid of the whole situation running open.

"They probably think there will be a riot and are determined to kill it stone dead before it gets out of hand."

The Canon said he had returned from South Africa more convinced than ever that a change of policy as well as a change of heart were essential among the vast majority of the European population, both English and Afrikaans.

He gave his principal impressions of South Africa as follows.

"(1) There is a wholesome ferment of consciousness going on in the Union itself. A large number of White people, Afrikaans and English speaking, recognise the need for a change of heart and policy and a small but growing number of them are already actively concerned

in trying to put this change into operation.

"(2) The situation is extremely tense and serious. The oppressed people are in danger of losing patience.

"The African and Indian leadership is at present excellent—wise and patient and committed to a policy of non-violence.

"(3) The African and Indian National Congresses must be accepted as the only effective leadership of the non-Europeans.

"(4) At present there is no likelihood of any development comparable with the Mao Mau in Kenya among the non-Europeans in South Africa.

"(5) The present policy of the Nationalists, based as it is upon fanaticism and fear, relief on force and suppression.

"It would almost seem that they desire violence in order that, before it is too late, they may crush legitimate movements of the African people for their freedom—crush them with intimidation by the police, by legislation and by the use of bullets.

"Communism is not the menace in South Africa today, but a tyranny of the White people determined to hold their supremacy. It is a tyranny from the right rather than from the left."

The Suppression of Communism Act was "quite a mistake," he said. Its main effect was to remove also the sound leadership

from the non-European people.

"If I was living in South Africa today I should certainly be named as a Communist if there was any point in 'hamstringing my activities'."

Answering questions, Canon Collins said that among the people of all kinds whom he met in South Africa were a number of Communists.

If Communists were helping in the struggle for freedom for the Africans "it would be folly to refuse to co-operate because we find some of our allies are people with whom, on other grounds, we wholly disagree."

If there was violence in South Africa it would not be the fault of the Africans. They were determined upon non-violence.

"The Government itself is by no means committed to non-violence."

Canon Collins spoke of South Africans "rejoicing" over events in Kenya. He said it was absolutely essential that Britain should put her own house in order—and this included ending the colour bar in Britain.

"We pretend we are a Christian country. Let us not act as if we are one."

Replying to the remarks made by the Rev. Claude Brick, Moderator of the Dutch Reformed Church in South Africa, that the statements by Mr. Collins might "make it impossible" to hold the conference, Canon Collins said: "If my expressed views really threatened such a conference I can only say that those responsible for it had no real heart in it and are anxious to find any excuse to get out of it."

"A conference called together on the basis that no participation should stand solely as a rebuke for the principle of racial equality and draw attention to the truth as he sees it, would seem to me to be of little value."

"That the Rev. Claude Brick was not prepared to see me, when he was approached on my behalf in Capetown, gives the impression that he is only prepared to confer with those who accept the theory of White supremacy even in Christian circles."

Oh! and one last bit
of advice . . .

For your personal use, an antiseptic is recommended. With 'Dettol' for example, you can't go far wrong. Not only is it a most effective antiseptic but it is gentle on delicate tissues. It does not stain or leave ugly marks.

DETTOL
REGD.

Reckitt & Colman (Africa) Ltd., P.O. Box 1097, Cape Town.

THE Provident Assurance Corporation of Africa Ltd.

Modern Life Insurance provides. . .

- ★ OLD AGE -PENSION
- ★ MONEY FOR YOUR CHILDREN'S EDUCATION
- ★ DEATH DUTIES
- ★ MONEY TO FREE YOUR HOME
- ★ FINANCIAL SECURITY FOR YOUR DEPENDANTS
- ★ COLLATERAL SECURITY IN BUSINESS AND TRADE

Let us advise you on the plan that will best suit your requirements—the Corporation transacts all classes of Insurance . . . CONSULT

SEEDAT BROS.

4 Hoosen's Building, — 116 Queen Street, — Durban.
Phone: 21773

FOR
RUBBER STAMPS
AND
PRINTING
CONTACT
STANDARD
PRINTING PRESS

GENERAL PRINTERS
AND
RUBBER STAMP MAKERS

73 BEATRICE STREET, — DURBAN
PHONE 6100
C.O. 2012712

DHIRUBHAI P. NAIK

Travel, Insurance & General Agent

Book with us for your travelling by Air, Sea or Land either to India or to any part of the world.

All types of Insurance—Life, Fire, Burglary, Riot, Storm, Accident, Plate Glass, etc.

Consult Us Free of Charge for Your Income Tax, Persons Tax, Winding Of Your Books, Trade Licences, Revenue Clearance Certificate, Passports And Immigration Matters.

Representatives: National Mutual Life Assn. Of Australasia, Yorkshire Insurance Co. Ltd.

Telephone: 33-9033. 29a Commissioner Street, JOHANNESBURG.

Phone
Day 24169

Phone
Night 833459

L. RAJKOOMAR (PTY.) LTD.

14, CROSS STREET, DURBAN.

Funeral Directors and Manufacturers of all classes of Coffins and Wreaths

Contractors to the INTERNATIONAL FUNERAL INSURANCE COMPANY, LIMITED.

Reg. Office: 39 CROSS STREET, DURBAN

Country Orders for Coffins and Wreaths accepted by phone and despatched by rail at the shortest notice.

MR. P. R. PATHER'S ATTITUDE CONDEMNED

COMMENTING on the attack made by the President of the Natal Indian Organisation, Mr. P. R. Pather, an Oson Collins, Mr. Ashwin Choudra, vice-President of the Natal Indian Congress, said that Oson Collins personally called on the President of the South African Indian Organisation, Mr. A. M. Noolin, and spent a whole morning with him at his residence. Mr. Naghreeb, treasurer of the S.A.I.C. arranged a tea party at his residence at which there were present over 50 of the important members of the N.I.O. Mr. P. R. Pather presided and in glowing terms paid compliment to Oson Collins' impartiality and assessment of race problems in South Africa. Questions were asked of Oson Collins at this gathering, and a lengthy discussion followed. I was the only member of the Congress who was present at this party.

Furthermore, the Durban International Club held a luncheon for Oson Collins at which important members of the N.I.O. were present. Here, too, Oson Collins spoke to the gathering and discussion took place. The President and officials of the N.I.O. were seated at the main table and I was the only member of the Congress who was present.

It is not true to say that Oson Collins has not made reference in some of the things that have been done in the country for the non-Europeans. Leading personalities have taken

special pains to show him the various housing schemes, African and Indian educational institutions, hospitals etc. Oson Collins spent some time with Mr. Jack Naidoo, Secretary and Registrar of the M. J. S. Sultan Technical College. Several such inspections took place.

The point, however, that Mr. Pather misses is that Oson Collins, as any other impartial observer always finds, is that the abject housing and economic conditions of the non-White people both in urban and rural areas, the complete lack of political rights, the grinding away of the oppressive machinery of apartheid overwhelmingly overshadows the life and lot of the non-White people. Mr. Pather only sees the trees for the woods. What would he say to the Indian wife at Grahamstown who cannot, for immigration regulations, join her husband in Durban?

Mr. Pather seems to have joined the ranks of the Nationalists in his political thinking. The Nationalists relegate all those who oppose their apartheid doctrine and the practice of it as leftists, communists, liberals, kaizerboaters etc.

Mr. Pather has done a great disservice to the people of this country. He certainly has achieved notoriety because the Nationalists will certainly quote him extensively when they reply to Oson Collins. The Government could have found no better champion of their apartheid doctrine.

JUDGE BANS PRESENCE OF POLICE AT CONFERENCE

MR JUSTICE BLACKWELL, a senior judge of the Witwatersrand Division of the Supreme Court, granted an interdict against detectives attending a "Congress of the People" conference in the Johannesburg Trades Hall.

The conference was called by the African National Congress, the South African Indian Congress and the Congress of Democrats.

When detectives refused to leave the hall at the request of the chairman, Mr. E. P. Moretsele, Mr. Petrus Beyersveld, President of the Congress of Democrats, and another member of that organisation, Mr. Harold Wolfe, telephoned Mr. Justice Blackwell at his home.

The Judge agreed to give them a special hearing in chambers.

Two advocates, Mr. Jack Unterhalter and Mr. L. J. van der Merwe, appeared for the conference delegates in the Judge's Chambers in the Supreme Court at 1 p.m., two hours after the conference was due to have opened.

Mr. Justice Blackwell summoned the police to attend and Major A. T. Spangler, head of the Special Branch, and Detective Head Constable W. J. Herbert spoke for them.

The petitioners said that police attendance at the conference was "a gross invasion of rights"; that the police acted unlawfully in insisting on attending and refusing to leave when ordered

to do so. They said they had seen Special Branch men taking notes of the proceedings and noting the registration numbers of cars outside the hall.

When the Judge's ruling was announced in the conference three Europeans and two Native delegates left, backed by the delegates.

An executive member of the Congress of Democrats, Mr. J.

Slovo, an advocate, called after them, "Now Swart's men are having to take some of their own medicine—a bunting."

The conference attended by 1,200 delegates, was called to discuss plans for a "congress of the people," to be held not later than next July, to represent all sections of the South African population and draft a "freedom charter."—Reps.

Things In General

What Makes Life Intolerable For The Non-White

The 'Sunday Tribune' reporter writes: I interviewed Oson L. J. Collins, Precursor of St. Paul's Cathedral, London, in the lounge of the large Johannesburg hotel at which he was staying. An Indian Anglican minister, Father B. L. E. Sigamoney, of the Indian Mission, Vrededorp, with whom Oson Collins had an appointment, was shown into the lounge and was asked by Oson Collins to sit down. Within a minute the manager of the hotel appeared and told Oson Collins that Father Sigamoney would have to leave as it was against the Transvaal liquor laws for him to be in lounge. "The man is not drinking and he is just meeting me here," replied Oson Collins. "I don't want to make trouble and we will go in two minutes." "I know you don't want to make trouble, but the man must go," said the manager, and walked off. Outside the hotel Oson Collins said: "To an Englishman this is fantastic."

Western Areas Scheme Unjust And Inhuman

A meeting of Native ratepayers in Sophiatown attended by representatives from Johannesburg, Pretoria and Pieterburg, passed a resolution condemning the Western Areas removal scheme as "unjust and inhuman." "It is insulting and untrue to suggest that this scheme is beneficial to the Africans," the resolution reads. "It is a scheme, they claim, based on the ideology of apartheid, but one which aims at the economic strangulation of the African to preserve White domination."

Dr. Dadoo Again Banned

Dr. Y. M. Dadoo, former president of the South African Indian Congress, has been banned, under the Suppression of Communism Act, from attending any gatherings in South Africa and South-West Africa for a further

period of two years. Two years ago, Dr. Dadoo was prohibited by the Minister of Justice from joining, or participating in, the activities of 15 organisations, including the South African Indian Congress. This previous order expired at the end of April this year.

Ford Foundation Helps S.A. Institute Of Race Relations

The Ford Foundation of New York had made a grant of 120,000 dollars to the South African Institute of Race Relations, Dr. Elton Hallmann, the Institute's President, said. The amount, which would be paid over three years, would be devoted to strengthening these sides of the Institute's work:—Making fact-finding surveys, publications, and its library and information services. But intensifying these activities involved strengthening the Institute's administrative machinery and that, in turn, could only be done through increased financial support from people in South Africa, Dr. Hallmann added.

Picketing To End Colour Bar In North Rhodesia

The Colonial Secretary, Mr. Oliver Lyttelton, refused in the House of Commons to give legal protection to picketing to end the colour bar in Northern Rhodesia. He was replying to Mr. John Dugdale (Labour), who asked him to make it clear that picketing to end the colour bar had the same protection as peaceful picketing in furtherance of an industrial dispute. Mr. Lyttelton said: "I am not prepared to extend legal protection to the type of intimidation and interference with law-abiding citizens that has been going on in Northern Rhodesia under the guise of 'peaceful picketing'."—Saps Reuter.

Death Of Muslim Board President

Mr. J. Lalkhas, president of the Muslim Board of Deputies

and chairman of the Cape Indian Congress, died in Capetown. He was 70. Mr. Lalkhan was an executive member of the Habibia Educational Institute at Athlone. He leaves a widow and six children to mourn their sad loss.

A correspondent from Port Elizabeth states that a large crowd had gathered on Sunday, July 18 to witness an investiture ceremony when the Scout master Mr. R. Daya was invested by Mr. N. O. Naidoo. The Scout Master Mr. R. Daya invested the scouts. The troop is open for all races who may wish to join.

HINDU DHARMA

By— M. K. Gandhi

Price 8s.

Obtainable from:

'Indian Opinion,'

P. Bag, Phoenix.

Natal.

Cuticura

ANTISEPTIC OINTMENT

A real scratch to sore demand Cuticura quick! This soothing, antiseptic ointment is essential for chafing, heat rash, skin irritations, rough hands and third degree burns. Cuticura Ointment should be used in every household.

PROTECTS from GERMS
PROMOTES HEALING

WANTED ALIM

Wanted a Alim having certificates of Iliaz, Kari and Malveo to serve as Imam in Heidelberg Mosque and Teacher in Madara. Monthly salary £25. Lodging, water and lights free. Annual increment according to work.

Apply with testimonials to Heidelberg Muslim Jamat, P.O. Box 60, Heidelberg, Tvl.

Golden Jubilee Number

Those subscribers who did not receive a copy of Phoenix Settlement Golden Jubilee Number and wish to have one may do so by kindly sending their subscription.

All Postal Orders should be made payable to 'Indian Opinion', P.O. Darban, not Phoenix.

BOOKS FOR SALE

Satyagraha In S.A.

—By M. K. Gandhi 15/-

A Gandhi Anthology

—By T. G. Deen 2/-

Which Way Lies Hope

—By H. D. Gregg 2/-

Why Prohibition

—By Kumerappa 1/-

Gandhi And Marx

—By K. G. Mashumala 2/6

Napoor's Letters To Ashram Sisters

By Kaka Kalelkar 2/6

The Wit And Wisdom Of Gandhi

—By Homer A. Jack 2/-

Obtainable from:

'INDIAN OPINION,'

P. Bag, Phoenix, Natal.

BOOKS FOR SALE

Key to Health—Gandhi	1	6
Diet and Diet Reform—Gandhi	"	0
Clean, etc.—Mira	1	6
Selections from Gandhi—N. Bose	10	0
Public Finance and Our Poverty—Gandhi	3	0
Hindu Dharma—Gandhi	8	0
Udoojan Yajna	2	0
Sardar Vallabhbhai Patel (Vol. I)—N. D. Purekh	15	0
The Diary of Mahadev Desai—V. G. Datta	1	0

Obtainable from:

C/O INDIAN OPINION,
P. Bag, Phoenix, Natal.

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion'
Phoenix, Natal.

"Nugget every day — that's how I keep my young looks."

Even though your shoes may look clean, never neglect the DAILY dose of Nugget. That's the secret that prolongs the life of your shoes.

"That's right Sir, it's the regular daily dose that does it"

There's a Nugget Shade for every shoe that's made!

Polishing with SUNBEAM is so easy!

Sunbeam... a boon to all housewives... makes it so easy to keep the floors and furniture bright and attractive!

Effortlessly a fine Sunbeam is spread over a large area to give that pleasing shine which lasts for days and days.

Sunbeam makes your home look clean and inviting!

FOR BRIGHTER FLOORS
AND LIGHTER WORK
Always ask for

SUNBEAM POLISH

Shines...
and shines...
and shines

INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Bombay.

LOCAL self-government Ministers of the States met at Simla and discussed the question of village and judicial panchayats. The Ministers' conference took the same line as the Congress sub-committee in regard to the elections to the panchayats. The conference recommended the setting up of local self-government Ministers under the chairmanship of the Central Health and Local Self-Government Minister, Rajkumar Amrit Kaur. The council will meet at least once a year.

The conference also approved a proposal for an organisation at the Centre to collect and collate information regarding village panchayats. The conference felt that it would be desirable to constitute into panchayats units of a population of 1000 or 1500, represented ordinarily by a single revenue village.

After enumerating a list of functions to be entrusted to panchayats in municipal, welfare and development spheres, the conference stressed the need for associating them with the maintenance of village land records and giving over to them the management of waste lands. It also recommended that lands should be let to tenants through the village panchayat and not directly.

The conference felt that judicial functions should be vested in judicial panchayats only and not in village panchayats. But State Governments were to be given freedom to vest judicial powers in village panchayats as an experimental measure.

In regard to the revenue of the panchayats the recommendation of the conference was the same as the Congress sub-committee.

Foreign expeditions that went to climb various peaks of Himalayas have returned disappointed. The New Zealand expedition could not make much headway and had to turn back due to illness of its leader Sir Edmund Hillary. The Argentine expedition failed to conquer the Dhaulagiri peak. Mr. Francisco Langes, leader of the expedition, got frost bites on his feet. His feet were amputated at Government Hospital, Pokhara. Even then he could not be saved. He died. The worst tragedy befell the Italian expedition. Three out of five

members of the Italian expedition to the Api range of North-Western Nepal are reported to have lost lives. Dr. Piero Ghiglione, leader of the expedition, survived the ordeal but he is reported to be sick. He is being escorted to Delhi by the only Indian member of the party, Captain Puri. Signor Joseph Barenghi and Dr. George Rosenkrantz are reported to have died on the mountain after reaching the summit of the 23,399 foot Mount Api. The other member was reported to have been drowned.

Rosenkrantz and Barenghi were suffering from lack of oxygen and the effects of bad weather after reaching the summit with a Sherpa companion. Barenghi is said to have wandered away from the high camp site and was not seen again. Sherpa tried to bring Rosenkrantz down, but he started bleeding profusely from the nose and died before the base camp was reached. No body of the climbers has been discovered. The third member, Hignami, died when he tried to cross a log bridge over the Kali, which forms the Indo-Nepali border. He was almost across when he lost his footing on the slippery logs. His horrified companions saw him fall into the raging glacier torrent which swept him away. Austrian mountaineers failed to reach Saipal 23,300 ft. peak.

Teams of experts from the Indian Meteorological Department, Solar Physical Laboratory, Kodaikanal and other institutions in India went to Phalodi, a small town in Rajasthan, to study total solar eclipse. The total solar eclipse occurred at 7.26 p.m. (I.S.T.) and lasted a full minute and eight seconds. The moon shadow contacted the sun-disc at 6.30 p.m. (I.S.T.) and it took 54 minutes for the moon shadow to cover the sun.

Although scattered clouds threatened at a stage to obscure the sun the 68-second total eclipse, the sun-disc was entirely free from the clouds. Owing, however, to the low angle at which the setting sun was hanging near the horizon and the consequent lengthening of the flash and the prominences could not be observed. A few optical photographs of the progress of the eclipse were, however, taken.

As the moving shadow of the moon obscured the sun, hanging like an inverted crescent, the Venus was bright in the sky. Layers of dust, however, hindered the view of the other stars. Experts, however, decided to relegate the studies on the position of the stars to the background for the present eclipse. The total solar eclipse affords rare opportunity for special astronomical observation and variation in the electrically-charged layer of atmosphere in the upper air which is responsible for distant propagation of radio waves. Photographs with polarite filters were taken to record changes in coronal form arising from polarised light ionospheric observation consisted in continuous registration of the strength of wireless signals from the British Broadcasting Corporation. This study is expected to indicate the changes in the sun's radiation which influences the short-radio reception.

In Kurushetra over four lakhs of pilgrims who poured from all parts of India had their dip in the sacred tanks on the occasion of the solar eclipse.

A batch of about 500 volunteers enlisted from among Goan residents in Bombay State will march into Portuguese territory on August 15, Independence Day, to offer Satyagraha in support of the agitation launched by the local population against the repressive measures adopted by the Portuguese Government.

Dr. Ram Manohar Lohia, the Praja-Socialist Party leader, was arrested at Farrukhabad in Uttar Pradesh in connection with the movement launched by the Socialist Party against the increase of irrigation taxes. To date about 1500 persons have been arrested in this connection and sentenced for defying law.

Other Praja-Socialist leaders have condemned the action of the U.P. Government and demanded the release of Lohia. Dr. Lohia has challenged the validity of the Act under which he has been arrested.

The missing of Shri Palton Thangou Pillai, the Chief Minister of Travancore-Cochin to Delhi. After free and frank discussions with Mr. Nehru, the Praja Socialist leader has agreed to consult the Congress leaders of the State Assembly on all important matters.

There was labour trouble in Travancore-Cochin. The leader of Travancore Tamilnad Congress tried to take advantage of the situation to turn the labour agitation in favour of the demand to separate Tamil speaking talukas from the State and merge them with the Madras State. Many leaders of the T.T.N.C. have been arrested and the Government has issued stern warning that it will not tolerate any such agitation.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Bills of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 213 Macdon House, Second Floor, 17 Commissioner Street, Fort, Madras.

MY GANDHI

By DR. JOHN HAYNES HOLMES
Price 12/- including postage

This book is written by one of Mahatma Gandhi's first most intimate friends in America and life long supporter of the great principles for which he stood and laid down his life.

To be had from:

'INDIAN OPINION',
P. Bag, Phoenix, Natal

BOOKS FOR SALE

UPANISHADS FOR THE LAY READER

—O. Rajagopalachari 6 0

VEDANTA THE BASIC CULTURE OF INDIA

—O. Rajagopalachari 5 0

BHAGAVAD GITA—Abridged and explained

by O. Rajagopalachari 4 0

INTERNATIONAL SHORT STORIES

—The best from 23 countries 2/- 0

Obtainable from:

INDIAN OPINION,

P. Bag, Phoenix, Natal.

M. J. PATEL

INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General
Commission Agents

10 Peking Road, Kowloon, HONG KONG.

Special attention is paid
to indent orders

Write To Us For Further Particulars.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?

Have you provided for your dependants?

Prepare for the future

Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has
best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760,
JOHANNESBURG.

Phones:— } Business 33-0711
              } Residence 33-5961

Phone 53.

Telegrams 'SOLANKI.'

P.O. Box 208.

Solanki & Co. Ltd.

Merchant & Direct Importers

Extensive range always carried in
the following:

Silks, Drapery, Toilets, Per-
fumes, Curios, Fashion Goods
and Jewellery, Wide Range of
Indian, Persian and Chinese
Carpets.

Stockists of well-known branded
Watches.

COPPERBELT PIONEER STORE

Where Quality and Service
are Paramount.

Luanshya,

Northern Rhodesia.

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING

—CO. LTD.—

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants

—&—

Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

Cable & Tel. Add.: "HARGOVAN".

Phone 29388

P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

BOOKS FOR SALE

GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
TO STUDENTS—M. K. Gandhi	6	0
GANDHIAN ETHICS—Benny Gopal Ray	2	0
BAPU—Marry F. Barr	4	0
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
FAMOUS PARSIS	7	4
SEVEN MONTHS WITH GANDHI—Krimadas	12	6
STORY OF THE BIBLE—S. K. George	6	0
A BRIGHTER STRUGGLE—Mahadev Desai	2	3
THE POLITICAL PHILOSOPHY OF MAHATMA GANDHI—Gopinath Dhawan	17	9
GANDHI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	0	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. I.—M. K. Gandhi	16	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. II.—M. K. Gandhi	14	0
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	6	0
FROM YERAVDA MANDIR—M. K. Gandhi	4	0
MAHADEV DESAI'S EARLY LIFE —By Narahari D. Parikh	2	6
DEHUMANIZATION IN MODERN SOCIETY —Rene Fatah-Miller	1	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION,"

P. Bag. Phoenix, Natal.

Phones: 29121/3 (Switzerland)
24179 (Manager)

Cables & Tel. Add:
"PROSPERITY" (All Branches)

P.O. Box 2197

(Established 1927)

Premier Produce Co. (Pty) Ltd.

General Wholesale Merchants
EXPORTERS AND IMPORTERS

Buyers and large Stockists of all kinds of Indian and European Groceries, Provisions, Soaps, Oils, Grains, Beans, Peas, Kathicorn, Malt, Maize, Maize Products, Wheat, Wheaten Products, Crockery, Hardware and also Coal of all types.

All enquiries for Export and Import
to the Head-Office.

Head-Office: "PREMIER HOUSE"
364 Pine Street, Durban.

also at

JOHANNESBURG

Phones: 34-3554/5
P.O. Box 100, Fordsburg,
82, Crown Road,
Fordsburg, Johannesburg.

BENONI

Benoni Coal Site
Phone 54-1813,
Rangeview Coal Sites—54-2205
P.O. Box 392, Benoni.

Proprietors:

C. L. Patel, D. K. Patel
V. B. Patel, H. J. Patel
K. C. Patel

The Star Clothing Factory

Wholesale Merchants

CLOTHING MANUFACTURERS

P.O. Box 237. Phone 514.
Jameson Road, Livingstone,
NORTHERN RHODESIA.

Our S.A. Representative:

H. L. Hompes & Co.,
(Pty.) Ltd.

Durban, P.O. Box 1301.
Johannesburg, P.O. Box 3480.
Capetown, P.O. Box 824.

—ATTRACTIVE— SAREE MATERIALS

Self Striped| Georgette Crepes 45"
Green, White, Pink, Sky, Lemon
4/11 yd.

Self Check Fancy Voiles with Black
Designs 45" 4/11 yd.

Fancy USA Floral Voiles 38" 4/11 yd.

Two Tone and Rainbow Georgettes 45"
All Shades 4/11 yd.

Floral Bombergs 45" Red, Gold,
Green and Blue Designs 4/6 yd.

Bordered Georgette 45"
All Shades 3/11 yd.

Coloured Georgettes 45"
All Shades 3/11 yd.

Spotted Georgettes 45" Latest 4/6 yd.

Embossed Georgettes 45"
Darker Design 6/11 yd.

Georgette Sari Work Sarees
24-30-0 each

Georgette Sarees Cotton Embroidery
23/25/0 each

Benares and Tinsel Sari Borders
All Range in Stock

BLOUSES

Classic Embroidered Satin and
Georgette Blouses and Latest
Sleeppers 8/11 each.

CHAMPALS!

Plastic Fancy Tops with Neck
Size 3 to 7 18/6 pair
Also Leather 2/6 & 10/6 pair.

Write For Samples:

JAYBEE SILK HOUSE

39 MARKET STREET,

JOHANNESBURG.

NEW TYPEWRITERS

POPULAR MAKES

Remington, Smith-Corona, Olivetti,
Hermes, R. C. Allen.

PORTABLE & STANDARD MODELS
AVAILABLE AT:

NATIONAL OFFICE SUPPLIES
(PTY. LTD.)

(Directors: N. V. MEHTA, J. P. COXOOL, K. V. MEHTA)

LEGAL & COMMERCIAL STATIONERS
OFFICE EQUIPMENT SPECIALISTS

76 Victoria Street, Durban.

PHONES 22622
63535

P.O. BOX 1327
Tel. Add. NOSLIMITED.

For Quality Printing Consult:-

UNIVERSAL PRINTING WORKS

Commercial Printers & Calendar Specialists

9 Bond Street, Durban, Phone 25295.

ઇન્ડિઅન

ઓપિનિઅન

મહાત્મા ગાંધીજીનાં હસ્તે અને ૧૯૦૭માં સ્થાપાયું.

પુસ્તક પર મુ-અંક ૨૯
તા. ૩૦ જુલાઈ, ૧૯૫૪.
પ્રતક નકલ પૈની ૬.
૧૨ શુક્રવારે બહાર ૫૩ છે

માનવીની પામરતા

(કાકા હાસેનકર)

શરીર નશ્વર છે. તે યથાકાળે પડવાનું જ મંણુ આપણા સમાજની પામરતા જોઈ દુઃખ થાય એવું છે. સાધુસંતો એ ઉપદેશો આપે છે, પ્રમાણે આત્મનાર ઓછા હોય છે, પણ સાધુના ચરણોનો સ્પર્શ કરી, તેનું દર્શન કરી. તેનો અવાજ ધનમાં ભરી લઈ, તેના પ્રસાદના બે ચાર ટુકડા ખાઈ જઈ, તેના નામનો જય ઘોષ કરી 'પાવન' થઈ જવા માગનાર કૃપણ દોલીઓની સંખ્યાજ વધારે હોય છે. અનાયાસે કેટલું મગી શકે છે એ તરફ જ તેમની દ્રષ્ટિ હોય છે, શાક વેચનારી પાત્રોથી બે શાંખ વધારે કઢાવવાની વૃત્તિ અને આવી રીતે સ્હેજે મેળવવાની વૃત્તિમાં કશો ફેર નથી.

સમાજમાં લોકસેવક વધે એ ઇચ્છવા જેવું છે પણ તેની સાથે સેવા લેનારની સંખ્યા વધે તો તે મેળ સરખાજ રહેવાનો. સમાજમાં સેવા લેવાની વૃત્તિ વધતીજ જાય છે. સેવકોને તેમનો સેવાધર્મ સમજવી સમજવીને તેમના ભોગ કરવામાં આવે છે. શું પતિ, શું દેશ સેવક અને શું સાધુ સંત-દરેક ઉપભોગ વસ્તુ છે એવીજ માન્યતા વધી પડી છે.

સાધુસંતો પાસેથી જ ભોળા આધ્યાત્મિક મેળવેલીએ, સાધનાનો રસ્તો જાણી લઈએ, તેમના સહવાસથી વાસન પર જય મેળવવાની શક્તિ કેળવીએ. પોતાની કૃપણતા છોડી ધર્મવીર થઈએ એવો આશિર્વાદ માંગીએ, નહિ કે અનાયાસે ઓછક કે પાર લોકિક સુખોપભોગ તેમની મારફતે મેળવવાની આશા રાખીએ.

એક નિબંધ પ્રકાશન આયોજનમાં સામાજિકને માર્ગો ને મારે એવા રસ લાખ પુસ્તકોની કુરબાની કરતાં રસ લાખમણ સંકલિતિયાળી હોય છે.

મને આશા છે કે...જોઈએ એટલા એવા સત્યાગ્રહી હશે, જેને વિશે આમ લખાશે: "એણે કોય કમી વિના અને અણુપ હતપરાને મારે પણ પ્રાર્થના કરતાં કરતાં બંદુકની ઘોળીઓ ખાધી.

સ્વરાજ એટલે મરણ બપોનો ત્યાગ. જે પ્રજા મરણના બપોથી અજાણ્ય તેનાથી સ્વરાજ ન મેળવી શકાય, ન રાખી શકાય.

ગાંધીજી.

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૩૦ જુલાઈ, ૧૯૫૪.

એડિટોરિયલ વેપારીની પાકીસ્તાનમાં ગેરવર્તણૂકની ક્ષતિયાદ

ફરમાનમાં એક મોટા વેપારી શ્રી. એમ. ઇ. ઈન્સલી, જે હાલ પાકીસ્તાનની પ્રવાસી કરી હાલમાં ડરમન પાસા ર્વા છે, તેમણે ‘નાટક ડેલી ન્યૂઝ’માં કહ્યું કે પાકીસ્તાનમાં તે વેપાર અર્થે આવે ત્યારે તેમને પેશીસે ૪૦ ટકા રેઈટ રાખવા હતા. એરેન્જના એક પ્રતિનિધિ, જે રેઈટ પાકીસ્તાનની હતા, તે વચ્ચે પડ્યા નહિ હોય તો તેમને સાધારણ રેઈટ તરીકે લેવામાં પુરી દેવામાં આવ્યા હોય. તેમણે કહ્યું :

“મને ત્યારે છે કે પુનઃ દેશમાં જતા સાથે આફ્રિકામાં પોતાની પાસે બીજા કોઈ કે ન હોય તો પણ પાકીસ્તાન નહિ જઈ શકાય.”

શ્રી. ઈન્સલીએ કહ્યું કે પાકીસ્તાન ના બીજા માટે તેમણે દક્ષિણ આફ્રિકા ભરત કરી હતી. ત્યાં તેમના પછે કોઈએય મોકલવામાં આવ્યા હતા. ઈન્સલીએ તે બતાવવામાં આવ્યા તેમને સીરિયનથી સીધા પાકીસ્તાન જવા પાનમર એસવા દેવામાં આવ્યા હતા. તેમણે કહ્યું, “પાકીસ્તાનમાં હું જોવા ઈમીગ્રેશન ઓફીસર સમક્ષ ફાઈલ થયા તેજાન અને પેશીસન સ્થળમાં જોવામાં આવ્યા અને ઈન્સલીએ ઈમીગ્રેશન ઓફીસર પાસે થઈ જવામાં આવ્યા.”

ત્યાં અને સવારે પુલવામાં આવ્યા અને વડા પોલીસ અમલદારને સોંપવા માં આવ્યા, જેણે અને કહ્યું કે મારે બીજા ડેનસલ કરવામાં આવ્યા છે. મારું કાનૂન અનુસાર નહિ અન્યું. તેણે એક એફીડેવિટ લખાવી કે ‘બીજા’ પાસે આવી હોવા છે અને એરેન્જના પાસે લઈ જાય જાય છે. તેના પર મારી કહી હોવામાં આવી. તે પછી R. L. M. પ્રતિનિધિ મારે આટલે જાણવાની આવી અને અને ‘તેમના રેસ્ટરેસ્ટમાં કુવા દેવામાં આવ્યા.’

શ્રી. ઈન્સલીએ કહ્યું કે મારે બીજા પાસે આવી હોય પછી બીજા વગર કાનૂન થવા માટે અને રૂ. ૧૫૦૦ દંડ ફરમાવવા આવ્યા.

હવે એક અગવડની મારી પાસે આવ્યા અને કહ્યું કે રૂ. ૨૫૦૦ આપું તો મારે બીજા પાસે જાય. એ બાબત અને બીજે વિષયે વધારાની જાણ પહેલા પેનમાં આવ્યા થયે. જો પહેલા મારે પાસે પાડા દિવસને મારે રૂ. ૫ આપવા પડ્યા. અને હોવામાં આવ્યું કે આ સરકારી દર છે. પણ બીજા ઈન્સલી પાસેથી તે ઈન્સલીએ આપ્યું નથી.

એરેન્જના અમલદારે પાકીસ્તાનની પ્રવાસી કરી કે આ રૂ. સમયા સાથે આફ્રિકાને. પાસેથી રેવામાં આવે છે અને પુનીવનમાં બીજા સાથે હાલ સવારમાં તેમને રૂ. ૫૦૦ ફરમામાં આવે છે.

પણ હોય તો એરેન્જના

ઉપતી વાન ને મારી હોય તે એક જનક મળ્યા. એક દક્ષિણ આફ્રિકામાં હોઈએ પ્રતિ આવી જાતની અને આથીને ખરાબ વર્તણૂક બતાવતી નું સર્વસાધારણ થઈ પડેલું છે. આ દેશના જાતીબંધતા કાવડના કારણે ડેટના કામદારે પરણેલા પતિ પતિને જુદા પાડી હાલ જુદા પાડીએ છે. હા માં પુરી કા દેશનીકાલ કરી દેવામાં આવે છે. રૂ. સમયપર એક પ્રતિષ્ઠિત હોઈ વેપારી રહેલો આને સી રીમર માં પોતાના પુત્ર અને પુત્રી આપ્યા હતા તેમને રેવા જોવાની સમયથી કરમન આવ્યા હતા. તેમને ઇમીગ્રેશન ના અન્યાયી અને અપમાનકારક વર્તણૂકના કાવડના કારણે રસ્તે પકડી દેડ કરી દેવામાં આવ્યા હતા. આના બનવા તો ખરે વિનાના બનવા કરે છે. પરંતુ તેથી કંઈ પાકીસ્તાન ના ઈમીગ્રેશન અધિકારીને નું ઉપદેશ પડ્યું “વાળની હરતુ નથી. આ “એસે કે તેસા”ની નીતીથી” આપણે અગત્યની દક્ષિણ આફ્રિકામાં કે ફ્રીમાં ના કાંઈ પણ અમયા ઉદ્ધેશ આવી સકવાને નથી. તેનાથી એરેન્જ વધારે અને પરિણામ જાણી શકાયમાં આવશે. આપણી સરકાર સરકાર સાથે છે, હોઈ સાથે નથી. હોઈને કદમ પડેલા કરવાની એક જ રીત છે અને તે એ કે તેઓ હોઈ અને “પાકીસ્તાનની પ્રવાસીને જાણ ત્યારે તેઓ ના પ્રત્યે આદર સંજ્ઞા અને આપણું પણ બતાવવા. અને તો સુચનીએ છાંયે કે આપણી મનુષ્યમોની પ્રવાસીને જાણ, પરામાર્જને અસ કાળજી બતાવવી જોઈએ. તેનાથી દક્ષિણ આફ્રિકાની મોટી પ્રજાનું અત્યંત વધેલું અપમાન થશે. આપણને કે બીજે કાંઈ પણ માર્ગ એક નથી શીખવતો કે, “બીજા જેવું વર્તન આપણા પ્રત્યે બતાવે તેવું વર્તન આપણે તેઓ પ્રત્યે બતાવવું.” તે એમ થીવળે છે કે, “જેવું બીજા આપણા પ્રત્યે વર્તન બતાવે એમ આપણે છાંયે તેવું વર્તન

આપણે બીજા પ્રત્યે બતાવીએ.” આ કહેતા એ આપણા કોના કદમ માં કાનસાત જાય તો આને બીજે તેના કરતાં જાતની આપણે મળાવ ત્યારે નજીક દોષાયે.

વ્યાસ-વાઘમારે લગન

આના અમયા અર્થમાં પ્રોટીવા ના સા. જાણકાર વ્યાસના પુત્ર થી વ્યસનરાવની સુપુત્રી કુમારી હોઈએનના લગન કરવાના થી મર્મરાજ વાઘમારે અધીપતીના સુપુત્ર ડા. દિનકરરાવ ન પપારેની સાથે મવાના ખમર છાપવામાં આવ્યા હતા. તેમ અને લગનું હતું કે બાલક અને મેઝી રાતી વચ્ચેના આંતર રાત્રી લગન દક્ષિણ આફ્રિકામાં આ પહેલાંજ થયાં છે. આ બાબતમાં થી. વાઘમારે અમલકારવાનું જોઈએ કે તેઓ મેઝી રાત્રીના નથી પરંતુ મહારાષ્ટ્ર છે અને મરી પતી કહેવાય છે, આ ખમર પ્રસિદ્ધ કરવાની જાણવારી અને જાણેજ લઈ એ છાંયે. વાઘમારે કુટુંબને અને વધુ મર્મરાજી જાણીએ છાંયે અને તેઓ મેઝી રાત્રીના હતા એવી અમને ખાતી હતી. આ લગનના સંબંધમાં સામયિક પણ એક સંકેત રહી હતી તેમથી એ ખમર છાપવા હતા. સાલજોમાં ખાસ કરી અને હોઈએમાં સામાન્ય રીતે આ મેટા અમોના વિષય થઈ રહી હતો. અને પ્રજા પ્રત્યે નાપસંદગી રજાવે રહી હતી. અને તેની નોખ ટીકાને રહે નહોતી સીધી પરંતુ એક છટ વાગુ તરીકે સીધી હતી. કારણ અને હોઈ મર્મરાજી હતી મરાઠા રાત્રી વાગ્યો ને પાપ સમાન મળીએ છાંયે અને તે તુટે તેમ જ હોઈ મર્મરાજી ઉદાર રહેશે જાતીએ છાંયે. એટલે બાલક અને મેઝી અમરા તો દરિયા વચ્ચે પણ આંતર છાંયે સાથે તેમ મર્મરાજી અને મર્મરાજી મેટા નેતાન નથી, બનકે તેને શુભ મળીએ છાંયે. માત્ર એટલી વિવેક શુદ્ધિ વધારાની જોઈએ કે બને પદાના સંસ્કાર સાથે હોઈ જોઈએ અમરા તો ઉતરતા સંસ્કાર હોઈ તેને ઉચ્ચ સંસ્કારમાં આવ્યું જોઈએ કે જેથી મર્મરાજી પાવને સુધરવા ની તક થયે.

આને જાણીએ એવો મર્મરાજી વગરવાની જરૂર નથી કે તેઓ ઉચ્ચ છે તેમ મેઝી વિગેરે ઉતરતી અમરા રાત્રીએ એક સામજીનું નથી કે તેઓ નીચ છે. કેણ ઉચ્ચ અને કેણ નીચ એ કળાને આજે સુરેલ છે. દક્ષિણ આફ્રિકામાં તો અમારો શતી અનુભવ થઈ રહી છે કે નીચ મળતી રાત્રીએમાં ઉચ્ચતાને કારણે કરતી રાત્રીએમાં મર્મરાજી એવા ઉચ્ચ

સંસ્કારો છે. અમારે ઉચ્ચતાને કારણે કરતા જાતીએ પોતાની રહેણી કરણી થી પોતાની જાતને કલંકિત કરી રહ્યા છે. આ લગનની પાઞ્જનું મહત્વ અમારી દૈનિકી દોડ જાતીમાં થી ઉચ્ચતાને એકે દાખવાનું હતું. એ જો તેની પાછળનો કેવું ન હોય તો એ હમને અમે આદર્શ અનુભવ નથી. આ લગનની બીજા એક અર્થે નીકા કરી રહ્યા હતા ત્યારે અમે તેની હૃદયથી શુભી કરી રહ્યા હતા. પરંતુ અમે જોઈ રહ્યા છાંયે કે અમારી નોખથી બને પક્ષની અમે નરાજી વધારી રહ્યા છાંયે. અને એટલી ખાતી આપવા છાંયે છાંયે કે અમારો આસપ શુદ્ધ હતો અને મેમાથી કાંઈ પણ પક્ષની પ્રતિષ્ઠા ને અમારી નોખથી નુકસાન પડેલું હોય તો અમે તેઓ બનનેની મરી માગીએ છાંયે.

શ્રી મલહોત્રા

પુનીવનમાં હોઈના દાક કમીશનરની એડીસ બંધ થતાં તેના મહત્વની અર્થો અર્થ મલહોત્રા એ. અર્થો શ્રી મારીના મવા માદ માર વર્ધથી એ એડીસની સમાજ રાખી રહ્યા છે, તેઓ દક્ષિણ આફ્રિકાને આખરીના જાન કરી રહ્યા છે અને એમરેટ તા. ૩-૮-૫૪ના રહેલ જવા ઉપતી રીમર કરવામાં વિદાય થયે. શ્રી મલહોત્રા તેમજ તેમના મર્મરાજી શ્રીમતી શ્રીમા મેન પોતાના પ્રેમાજ અને મળતાવડા સ્વભાવથી દક્ષિણ આફ્રિકાની હોઈ કામના સમયા વચ્ચેમાં પ્રિય થઈ પડ્યા હતા. પોતાની સરકારી રહેને બનવા ઉપરાંત શ્રી મલહોત્રા તથા મામતી મલહોત્રા હોઈ કામની સામાજિક મુનિ એમાં આજળ પડતો ભાગ લઈ રહ્યા હતા. શ્રી મલહોત્રાએ પોતાને વધુ વખત કેપટાલિનમાં અને જોવાની સમય માં જાણેલો હોઈ તેઓના એ એ રમણના હોઈએને નિકટના સમાજમાં આવવાને વિરોધ લાજ મળ્યો હતો. શ્રીમતી મલહોત્રા સાથે માત્ર ૫૨ આ દેશ છોડી મવાં છે અને તેમની સાથે સંબંધમાં અ.બનાઈ સી તેમને હજુ વાદ કરે છે. હવે શ્રી મલહોત્રાની વિદાયથી હોઈ અને દક્ષિણ આફ્રિકા વચ્ચે ને નાજુક માંડ હતી તે પણ તુટી જશે અને હોઈ કામ નિરાશિતાની લામણી અનુભવશે. હોઈમાં પચીસ વર્ષમાં પુનીવનના હોઈ એ.ની સ્થિતિ કેટલી બગેલી છે એ વિચાર કરતાં હોઈને જાણી થાય છે, ૧૯૪૭ની સાલમાં કેપટાલિન એડીસને કરતાંમાં આવતાં તેની ઉત્તરની કામ નો અમલ કરવામાં પુનીવન સરકારને મીઠમયો સંસ્કાર આપવા હોઈ સરકારના પ્રતિનિધિના આ દેશમાં આવ્યા નથી હોઈ કામનું બિવધ સુધરી

જનની આપણે ડેલી મોટી આશાઓ સેવી હતી! આજે તે હતું ન હતું થઈ ગયું છે અને કેપટાઇન એપ્રોપ્રિયેટની પહેલાં હતી તેના કરતાં ખુબી રિપોર્ટમાં આપણે મુકાબા પામ્યો. કેપટાઇન એપ્રોપ્રિયેટ કમ્પાસ એરીવાઇ બીજાની સામેના સખત વિરોધના પરિણામે દસ્તીમાં આજુ હતું અને આજે એજ કામદાર બીજે નામે પરાંતુ વધારે ડેરી સ્વરૂપમાં અમરમા મુકાબ

રજો છે. ઇશરે દોડી ડેમની સખતમાં સખત કસોટી કરવા થયું છે. તેમાંથી વધાર થવાની શકિત, રાંધત અને ડહાપણ પણ તેજ આપનાર છે તેના પરની અક્ષ મુકાવીયું નહિ તે જરૂર તે આપણે જ. મો મધ્યેજાને વિદાયગીરીના વંદન કરતા અને તેમને આપી આપીએ છીએ કે મુનીયવતી આપી દિંદી ડેમની સુએચાઓ તેમો પોતાની સામે મહ જશે.

મકિના પ્રાંત વિશે, સેન્ટ્રલ આફ્રિકામાં ફેરફાર, બેની સામે સખત વિરોધ મહ રજો છે, તેને વિશે અને દક્ષિણ આફ્રિકામાં ડેલ મકાનની એપાર્ટની નીતી વિશે જણાવ્યું હતું. તેના પ્રાચુનર માં માતાજીએ એટલું જ કહ્યું કે "તેના પોતાની રીત મુજબ વર્તી રહ્યા છે. મીશનરીઓની પ્રવૃત્તિઓ વિશે પાન એમાં તેમણે કહ્યું કે "તેઓ પોતાના મર્મનો ઉપરેશ કરવાને ત્યાં છે."

ડેરેકનો મેનેજર ત્યાં આવી શાઓ અને કેનન ડેલી-સને કહ્યું કે "સીમાગણીને ત્યાંથી થઈ શકે છે કારણ ટ્રાંસવાલના રાજના કા. રમે તેમનાથી શાંતિમાં કમ્પા નાદ મહ કાકા. કેનન ડેલી-સને કહ્યું: તે કા નથી ખીતા. મારે કમી તકલીફ ઉભી નથી કરવી. બે મીનીટમાં અમે આજ્યા જઈશું. મેનેજરે કહ્યું: "હું જાણું છું કે તમે તકલીફ ઉભી કરવા નથી મચ્છતાં 'પરંતુ આ મરણ્યે અદિ'થી આજ્યા જવું પડશે" આટલું કહી તે આજ્યા ગયો. ડેરેકની બહાર જઈ કેનન ડેલી-સને કહ્યું "આવી વસ્તુ બહારથી આવેલા અમેજને ધટી વિચિત્ર સામે છે."

વિવિધ ખબરો

ડા. હાદુપર પ્રતિબંધ
દક્ષિણ આફ્રિકાની દોડા કોએમના અમલકા પ્રેસાન્ટ ડે. હાદુપર સચેશન એજ ડેપુટી-કમિશનર ધારા હેઠળ ધીંગલે વર્ષ માટે દક્ષિણ આફ્રિકા અને સાર્થ-વેરડ આફ્રિકામાં સમામાં કાજર મળા સામે પ્રતીબંધ મુકાયો છે.
બે વર્ષ અમલકા ન્યાય આતાના પ્રધાને ડે. હાદુપર ૧૫ સપ્તાહમાં નોકિતા અથવા તેમાં બાજ/વિજા સામે પ્રતીબંધ મુકાયો હતો. આ પ્રતીબંધ એપ્રોપ્રિયેટ આખરમાં પ્રેરો મયો હતો.
આજ ધારો વેળા મી. એન. એમ. હેસાઇપર પણ ૨૦ કસ્ટોડિયોના સુધે પાનવા સામે પ્રતીબંધ મુકાયો હતો.
કેનનાની સરકારમાં બીન-ગુરૂખી ઓની નીમણક

પરીપતીમાંથી કુનીયા બચા કે અને ઇ-કા-આઇનાનું મુક આગળ વધુ નહીં.
સોવીએટ પ્રતીનીધીના હુકમ પર પાકીસ્તાન કાપ મુકશે
પાકીસ્તાનના વડા પ્રધાન, મો. મહેમુદ અલી જે જણાવ્યું કે પાકીસ્તાન ની સરકાર હુકમ મુકેમાં પાકીસ્તાનમાં ના સોવીએટ પ્રતીનીધીની રત્તન તમા પર કાપ મુકશે અને તેને રશીયામાં પાકીસ્તાનના પ્રતીનીધીને જેટલી રત્તન તમા અપાઈ કે તેટલી જ રત્તન તમા આપવા માં આજશે. પુર્વ બંગાલમાં ડેપુટી-કમિશનર પ્રતીબંધ મુકવામાં આવ્યો કે કારણ કે "કોમ્યુનિસ્ટો દેશના કુસમન છે." પુર્વ બંગાલમાં કોમ્યુનિસ્ટના સગત ઉપ જાયો છે
શ્રી પટેલ હિતવચન મંડળ
કરત અંતરના કેવળ આજકાની એક સભા કોડુ મંદિરમાં ઘણી હતી, જ્યાં ગાંધિની અંદર સમજાન અને આમ જનતાની સેવા અર્થે શ્રી પટેલ હિત વચન મંડળની તર્જનન રથાપના કરનામાં આવી હતી મુજબના જન્મ ઉપરાંત બધા સુખવરે નોધવા બાદ નિચના કાપવાકો મુકાવા હતા:

દેશમાં દોડીઓના કાળા વિશે જણવતાં તેમણે કહ્યું કે, "જેટલું દિર અદિ કરવાનું છે તે સુધયું તેઓ ત્યાં કરી શકે છે" વધુમાં કહ્યું કે, "તમારે પ્રથમ સત્ય જણવ્યું બેઠાએ." પછી મેં પુછ્યું કે, "આફ્રિકામાં દોડીઓની રિપોર્ટ શું થશે." તેના જવાબમાં માતાજીએ કહ્યું: "હું જાણતી નથી. તેઓ ત્યાં શું કામ કરે છે તેનકર આજર રહેશે." વધુ માં તેમણે કહ્યું કે "મેં કરજન માધીજી ત્યાં ગયા તે પહેલાં જોયેલું છે. એ વખતે કેટલકે દિંદીઓ કામ કાઢત માં રહેતા હતા. આજે કેવી રિપોર્ટ છે એ હું જાણતી નથી"
આફ્રિકામાં ધાર્મિક પ્રવૃત્તિ વિશે પુછતાં તેમણે કહ્યું કે, "મેં વિશે હું બહુ જાણતી નથી. પરંતુ અમુક રથોએ એ અમારું જળ કામ કરી રહ્યું છે."

કુનીયાની વસ્તી
નેશનલ રેડીયોકસ એશીય તરફથી બહાર પડેલા આકાશ મુજબ હેમ્બા રોમાં કુનીયાની વસ્તી વેરડી કરતા ૫૫ વધી ગઈ છે અને દર વરસે તેમાં ૩૫ કરોડના વધારો મયો જાય છે. આજે કુનીયામાં બે અબજ ૫૫૫૫ કરોડ વોટો છે. જહુસો વરસ ઉપર કુનીયાની વસ્તી ૫૫૫૫ કરોડની હતી એટલે આજની વસ્તીના પાંચમા બાજ જેટલી.

કેનનાની સરકારમાં બીન-ગુરૂખી ઓની નીમણક
કેનનાની સરકારમાં મી વેનમુક જાગીને માનીરક એજ એડુકેશન, સેક્રેટરી એન્ડ હેન્ડલના પાસોમેન્ટરી સેક્રેટરી તરીકે નીચવામાં આવ્યા છે આ કમણે પહેલાં ડોકુમની નીમણક થઈ છે. રાજ્યની સાલગીરી વખતે મી. જાગીને એમ. બી. હ. નો હકાલ આપવામાં આવ્યો હતો.
મીનીરક એજ મોક્લ મરરેન્ટ, હેન્ડ એન્ડ હાંડલોના પાસોમેન્ટરી સેક્રેટરી તરીકે મી. જેન્સ જેરીમીયા ની નીમણક થઈ છે.
મી. યરીર અબુલકા સલીમને માં સેક્રેટરીના પાસોમેન્ટરી સેક્રેટરી તરીકે નીમવામાં આવ્યા છે. મી. અબુલકા ધણા વર્ષોથી સેક્રેટરીની કાજ-સીમામાં આરબોના પ્રતીનીધી છે.
અમલકામાં શ્રી. નેહરુનું કાપ મુક
અમલકામાં એક જાડેર સભામાં મી. નેહરુએ કહ્યું કે જો કે-કો-આઇના માંનું મુક રોકવામાં નહીં આવે તે, એટલે એટલ અને હાંડલોન બોગમ કાર કુનીયાનો નાદ થતો જાય છે. એપ્રોપ્રિયેટ વાટાપાટ કર થઈ તે પહેલાં આ રથીતી ઉપરથીત મરા વજા હતી. આ તકારમાં અમેરીકા પડ્યા તકાર હતું અને અમેરીકન વહાણો, ઇન્ડો-આઇનાના દરીમાં આવ્યા હતા. આ

પ્રમુખ: જસમતભાઈ છ. મેનાર, ઉપ-પ્રમુખ રવજીભાઈ મકનજી તથા ડી. બી. અંબી. પ્રમુખાઈ બાણભાઈ, ઉપ-અંબી: કમીત્રાજ રામ, અખત મી. રામભાઈ કોરક; પેટન: અંગા બાઈ ડેવા. કમીટીના સુધે: મેસર દવાળભાઈ મકનજી, મી. બાણ રખેડા, બાવજીભાઈ મી. હાંડલો ન. મુ. બાલભાઈ હીયા, બાણભાઈ છવા, મગનભાઈ છવા, વાલજીભાઈ ઉડા અને નારજીભાઈ રામજી.
માતાજી સાથે વર્તારાપ
પોન્ડીચરીમાં આવેલ મી અરવોંદ આજમમાં મતાજીએ રોસેસીયાના મી બાણભાઈ પટેલને મુકાકાત આપી હતી. તેનું વર્ણન કરતાં મી બાણભાઈ કહે છે: માતાજીને મેં કરત આફ્રિકા, સેન્ટ્રલ આફ્રિકા અને દક્ષિણ આફ્રિકામાં વર્તી રહેલી રિપોર્ટથી વોઈ કમી હતાં. કરત આફ્રિકામાં મારે

અસહ કેમ થાય છે
'સને ટીબુન'નો ખબરપત્રો જાય છે: બેટાનીસખતની એક મોટી હેરેમ, જેમાં કેનન ડેલી-સને ઉતરેલા હતા ત્યાં હું તેમની કુવાકાતે ગયો હતો. અંગ્રીજન ચર્ચના દોડી પાસરી વગર બી એલ. હ સીમાગણીને મી સામે કેનન ડેલી-સને અપ્રોપ્રિયેટ હતું તેઓ આવ્યા અને કેનન ડેલી-સને તેમને બેસવા કહ્યું એક મીનીટમાં

ઉતર હ મારે જગ્યા ખાલી છે
હે અખત મુસલીમ જમાતને એક ઉતરાદની જરૂર છે. જરૂર અરબીક પડાવી શકે અને હમામત કરે એવા કનદા મોસલી હ હેમે અરજ મુસલીમ જમાત, પી એ. મોક્લ ૧૦ હેન્ડલોન, ડુ સગા, એ સરનામે કરવી માસાક ૫માર પાઈડ ૨૫ ઉપરાંત રહેવાને બર તેમજ પાણી-જાતી મહત આપવામાં આજશે.

હંસરાજ મેરારજ પબ્લિક

અમેરી, મુંબઈ. (આસપાસ કાળા)

★ જુન અને નવેમ્બરમાંની સંસ્કારનું જુન સર શરૂ થાય છે ★

એમીક '૫૪ થી નવ જાઓને રેફરેન્સ કરવામાં આવશે ૦ અનુભવી અને કાર્ય કુસળ રીફરેન્સ, અસાસન કાર્ય વફાતાવાળા, બાઈ કબીબાઈ કોડુ વાંચનકુસળા સુત્રપુર્વ અભ્યાસ'.

વિદ્યાલ દીરજણ, આટલ રમજનમતનાં સાધેનાથી અંખન જાણામકાળા બાણેશન, આપુનિક સખવડ માતે નંબન રંગવડે, પોટેરવારી, બરીજ અને રંગ પ્રવૃત્તિઓની સખમ, અયવન સખવડવાળા કાવાકાલો, પી પીક બોરક આપલ અને જો બોલવડે, નાદવાગરિ, વલિતવડ જેવરેમ. 'મેટમ' નક અને રેકાર્ડની સંગાલ.

વાગરજી કુંજવતો અને સવડ હમરી મુંબી નવતો મહાસાસર

ન્યાયમતનાં હેકમર વિલા વિલકાકાને (ટે રેકાર્ડ) થયુ અવેરા આજવામાં આવે છે.

વધુ વિચત મરે કમે :

આજ. વ. કે. એલ. તરપટે, એમ. એ. અમેરી, મુંબઈ
ટેલીગ્રામ: 'RAJHANS' ફોન: ૮૦૫૫૫.

આંતર-રાષ્ટ્રીય રમતપર પ્રતિબંધ

નાટાની પ્રાંતિક એકઝેક્યુટીવ કમીટી એ પ્રતિક દેશવર્ણીની સરકારી આંતર-રાષ્ટ્રીય રમત નહિ થવા દેવી એકઝેક્યુટીવની નીતી દર્શાવનારું નિવેદન બહાર પાડ્યું છે.

નેશનલીસ્ટ પાર્ટીની આગળથી એ નિવેદન બહાર પાડવામાં આવ્યું છે.

મથા મેમાં મેરીટકમર્ગની નાટક ટ્રેનીંગ ઇન્સ્ટિટ્યુટના વિદ્યાર્થીઓ અને દોડી વિદ્યાર્થીનીઓ વચ્ચે નેટબેક્કી રમત થઈ હતી તેની સામે મેરીટકમર્ગ ખાતેના પ્રમુખ ડૉ. જી. જી. એમ. રીખદર, જે નેશનલીસ્ટ છે, તેના વિરોધ પૂરથી આ પ્રતિબંધ મુકાયો છે.

આ હરણ કરનાર એકઝેક્યુટીવ કમીટીમાં મુનાઇદ્દ પાર્ટીની ગણતરી છે અને ઉપરોક્ત નિવેદન પ્રાંતિક સેક્રેટરી શ્રી. જી. એ. સુડીમના નામથી કરવામાં આવ્યું છે.

એકઝેક્યુટીવના આર કચેરી નીચે પ્રમાણે છે: શ્રી. જી. સી. વીરકસ, શ્રી. જી. જી. વી. કીન્ડપ, શ્રી. જી. કોચી સ્પોર્ટ અને શ્રી. પી. કમલુ. જી. કીન્ડવે, વગેરે.

એમ માનવાને કારણ છે કે આ હરણપર આરકાશ એકઝેક્યુટીવ કમીટી એ દખાવતી દેશવાદ દલીલ એકઝેક્યુટીવનું નિવેદન એ એપાર્ટ-હેન્ડના સિદ્ધાંતને અનુકૂળ નહિ હોય તેો આવતી મુ. ટી. ગાં નેશનલીસ્ટ ઉપરોક્ત બનાવના નવે પ્રાંતિક મુનાઇદ્દ પાર્ટી સામેના પોતાના અસર માટે ઉપયોગ કરશે.

એકઝેક્યુટીવને આ હરણ ગમે અદવાદીને નાટક દીક્ષા દેવા દેવા દર્શાવે છે. તેણે ટ્રેનીંગ ઇન્સ્ટિટ્યુટના વિદ્યાર્થીઓ દોડી વિદ્યાર્થીનીઓની દીક્ષા સુધે નેટબેક્કી રમત રમવા હમ્મત દેવા તેો રમવા દેવાના પક્ષમાં હરણ કર્યો હતો.

મેમાં રમાયેલી રમત સત્તાવાર રમણ નહોતી, નાટક દીક્ષા ટ્રેનીંગ ઇન્સ્ટિટ્યુટના વિદ્યાર્થીઓ અને બાકીના દોડી વિદ્યાર્થીનીઓની દીક્ષા વચ્ચે રમણ હતી.

એકઝેક્યુટીવનું નિવેદન નીચે પ્રમાણે છે. નાટક પ્રાંતિક ડેવલપ્મેન્ટ સરકારી આંતર-રાષ્ટ્રીય રમતો રમવાનો ભૂતકાળમાં રિવાજ નહોતો અને તેથી તેના સંબંધમાં કંઈ સુચના આપવાની જરૂર નથી.

હવે એ વ્યવસ્થા આવેલો છે કે નાટક રમવાનું સંબંધી નીતી જાહેર કરી નેહમ દક્ષિણ આફ્રિકાની શાળામાં જોતા આ એકઝેક્યુટીવના પોતાની ટેનિસની સરકારી આંતર-રાષ્ટ્રીય રમતો રમવા દેવા દર્શાવેલો વચ્ચે

નાટક રમતો મેટાપ તેને અંતિ આપતી નથી.

પરંતુ વિદ્યાર્થીઓ જ્યારે સરકારી અંકુશ અને સંચાળથી મુક્ત હોય ત્યારે તેઓ જરૂર પ્રાંતિક અન્ય વર્ગની સમૂહ મધ્યમ અને તેઓ પચાઈ અક્ષિતમત મુનસુદ્દીનું અધ્યયન અને એ સંચોગમ. પ્રાંતિક સરકારે વધીવાર તેને હાથ પડી શકતો નથી.

નાટક દીક્ષા સોસાયટીની પ્રમુખ શ્રી. જી. વી. જી. ઉપર પચાણ દીક્ષા કરતાં હવે કે સોસાયટીએ પોતાની ઇન્સ્ટિટ્યુટમાં આંતર-રાષ્ટ્રીય રમતો, રમવાના વાળ્યપણા કે ગેર વાળ્યપણાનો વિચાર નહોતો કર્યો.

કેનન ટાલીન્સ લંહનમાં

એ આગાહીએ લંહન પહેંચ્યા બાદ કેનન ટાલીન્સે અખબારોની પરિપૂર્ણ સમક્ષ જણાવ્યું હતું કે,

દક્ષિણ આફ્રિકામાં આજે સંપૂર્ણ ન હોય તે પછી મેટાપે બાંધે પોલીસ રાજ્ય મધ્ય મુક્યું છે.

મુદ્દ પહેલાં જેવી જર્મનીની રિયાત ટાલીન્સે રમત સમગ્ર આપણી મધ્ય મધ્ય છે. કુનીયાની જાની બધે આજે નહિ તે પછી નજીકના બિવધમાં એમમાં આની પડવાની છે.

કેનન ટાલીન્સે કહ્યું કે દક્ષિણ આફ્રિકાના ૨૬,૪૩,૦૦૦ મુસ્લીમોમાંના મધ્ય ખરા અને - પોલીસે સુદને બાંધે થતાની દેશવાદ હાથી રહી છે.

તેઓ એમ કારી બેરેક જણાવે છે કે રમણાણ થશે અને તે હાથની બહાર જાય તે પહેલાં તેને કાપી દેવા તેો તેઓએ નિશ્ચય કર્યો છે.

કેનન ટાલીન્સે કહ્યું કે દક્ષિણ આફ્રિકા જ્યાં અધ્યા બાદ અને વધારે દંડ બાંધી મધ્ય છે કે અંગ્રેજો અને આફ્રિકાના બંનેના મોટા ભાગે પોતાની નીતી બદલવી પડશે અને તેઓને હવે પડશે પછી મધ્ય પડશે.

કેનન ટાલીન્સે પોતાને પહેલી ડાખ આની મુખ્ય નીચે પ્રમાણે જણાવી:

મુદ્દ મુનીવનમાં આ બાબતની સારી ચર્ચા થઈ રહી છે.

(૧) અંગ્રેજો અને આફ્રિકાની ગોડી સંબંધ હવે પડવાની અને નીતી બદલવાની જરૂર રિવાજ છે અને તેઓમાંના નાનો પરંતુ વધતો જતો વર્ગ તેને અમલમાં મુકવા સર્વિયમમાં લઈ રહ્યો છે.

(૨) પરિસ્થિતિ બંધીન તંત્ર અને અંગ્રીક છે. કચાચેસા બોડીની ધીરજ પુરી જવાનો ભય છે.

(૩) આફ્રિકાને અને દોડીઓમાં આવના નેતાના સુદર છે-તેઓના દંડાપણ અને ધીરજ છે અને અદોસા ની નીતીને વરદા છે.

નાટક ટ્રેનીંગ ઇન્સ્ટિટ્યુટના પ્રીન્સીપલે વિદ્યાર્થીઓ હવે તેો નેટબેક્કી રમત રમવા દેવાના લીધેમાં પચાણે માત્ર વચ્ચાપણ હતું. અત્યંતમાં આજે એમ કહ્યું હતું કે માત્રસના ચનની ખુશી મુખ્ય વર્તના દેવામાં પ્રીન્સીપલે ખરે, ખર્ચ લીધો હતો. નાટકની ધીરજ પાર્ટીના સેક્રેટરી શ્રી. પી.ટર બાંધેને કહ્યું કે મુનાઇદ્દ પાર્ટીએ હરી બનાવી આપેલું છે કે તે નેશનલીસ્ટ પાર્ટી ટેલી કરે છે.

એક નેશનલીસ્ટના વિરોધન, કારણે પ્રાંતિક વધીરદ આતાએ આ પચાણ લીધેલું છે એ બહારી અ.વે છે કે નેશનલીસ્ટ પાર્ટીનું એરના-ત્ત જેવો પ્રાંત જ્યાં અંગ્રેજોની અધુનની છે હાં ગણુ ટેલુ છે અને મુનાઇદ્દ પાર્ટી તેઓથી ટેલી દેવામાં છે.

(૪) આફ્રિકાને અને દોડી-ઇન્સ્ટિટ્યુટ બીન-જોરાએલું અસરકારક નેતૃત્વ કરી રહી છે એ રિવાજનું પડશે.

(૫) દક્ષિણ આફ્રિકાના બીન-જોરા એ.આ. કે-નાના આઉ આજના જેવી પરિસ્થિતિ કોની થવાનો આજે જરૂરે સમગ્ર જણાવે તથી.

(૬) નેશનલીસ્ટોની આજની નીતી, જે બંધીયતા અને- ભય ઉપર રચાયેલી છે, તે હવે અને બંધીયકાર ઉપર આધાર રાખી રહી છે.

સમગ્ર એવું જણાય છે કે તેઓ દોડી દલી નીકળે એમ મુક્યું છે કે જેથી અમુકે માય તે પહેલાં આફ્રિકાની આજાદીની વ.જની લડતને તેઓ પોલીસની મધ્યરે, કાપણ અને અંકુશ વડે કમડી નાખી શકે.

દક્ષિણ આફ્રિકામાં આજે ડાખુ-નીતિમાં ભય પમાડી નથી રહી પરંતુ સર્વોપર સત્તા પોતાના હાથમાં રાખવાનો દંડ નિશ્ચય કરી બેરેકા જોરાઓનો માલ ભય પમાડી રહ્યો છે.

કેનન ટાલીન્સે કહ્યું કે સરેશન એક ડાખુનીતિ એકદં માલ જનક છે. તેની મુખ્ય અસર બીન-જોરાએ ને સમગ્ર અને સારા તેઓથી વિરક્ત કરી દેવાની છે.

હું જો આજે દક્ષિણ આફ્રિકામાં રહેતો હોત તેો મારી પ્રતિ અટકાવવામાં કંઈ પણ સાર જણાત તેો બોડસ અને પછી ડાખુનીસ્ટ હરણ દેવામાં આવેલો હોત.

સનાલેના જવાબો આપતાં કેનન ટાલીન્સે કહ્યું કે દક્ષિણ આફ્રિકામાં તેઓ દરેક પ્રકારના સેફ્ટને અધ્યા હતા જેઓમાં ડેલ્યા ડાખુનીસ્ટો પચા હતા.

આફ્રિકાને તેઓની આજાદીની લડતમાં ડાખુનીસ્ટો મદદ કરી રહ્યા હોય તેો અ.વધુ સારીઓમાં ડેલ્યા એવા હોય કે જેઓની સાથે બીજા બાબતમાં આપણે-મેજ નહિ બેસેતો

હોય, તે કારણે આપણે સાથ આપતાં અટકી જઈએ એ જણાવેલું છે.

દક્ષિણ આફ્રિકામાં એ દોડી માય તેો તેને માટે આફ્રિકાને દે.પિત નહિ મળ્યા. તેઓએ અદોસા રહેવાનો દંડ નિશ્ચય કર્યો છે.

સરકારે અદોસાને નથી વરેલી ટેનીયાના બનાવેથી દક્ષિણ આફ્રિકાવાસીઓ રાજતા હોવા વિશે બોલતાં કેનન ટાલીન્સે કહ્યું કે આજે પોતાનું થર સંક કરતું પચાણ અગાધ નું છે અને તેમાં બીટનમાં વધુ બેદ નસુદ કરવાનું પણ આવી જાય છે.

આપણે દેશ બીર-દે હોવાનો આપણે ડે.જા કરીએ છીએ. આપણે ખરા બીર-દે તરીકે વર્તણું લેઈએ.

દક્ષિણ આફ્રિકાના અ.વ રીશર્ડ અર્થના મોડેલર રેવરન્ડ કચાઈડ બાંધે એવું જણાવ્યું હતું કે કેનન ટાલીન્સે કરેલાં નિવેદનો જોરા, કાળા ચર્ચોના નેતાઓની પરિવર્ત બોલાવેથી અલગ કરી દેશે. તેના જવાબમાં કેનન ટાલીન્સે કહ્યું કે, 'મે' દર્શાવેલો નિવારો ને કેન-રન્સ બનાવવાની આજે આવતા હોય તેો મારે કહેવું નોહ્યું કે કેન-રન્સ બોલાવવાને જેઓ જવાબદાર છે તેઓ ની તે બોલાવવાની દાનતજ નથી અને તેમાંથી કહેજી જવાને કંઈક બરાનું હોયી રહ્યા છે.

રાષ્ટ્રીય સમાનતાના સિદ્ધાંતોના પક્ષ ડાખી લઈ સકાયેજ નામે એવા બેસરમરેસા હોરલેજ ને કેન-રન્સ બોલાવવાની હોય તેો તે બોલાવવાનો કરો અર્થજ નથી કેનન ટાલીન્સે કહ્યું કે ડેલ્યાનામાં 'મે' જ્યારે રેવરન્ડ કચાઈડ છોડતી મુલાકાત લેવાનો પ્રયત્ન કર્યો ત્યારે તે અન બળા તબ્બાર નહોતાં. 'મે' પૂરથી મને ડાખ પડી છે કે ખીરતી મધ્યની બાબતમાં પછી જોરાની સર્વોપર સત્તાનો સિદ્ધાંત રિવાજન.રામે,તેજ તેઓ મળ્યા માંગતા જણાય છે.

મુ ર મુ ર મુ

—વે.ઈ. બીલીકાએથના શ્રી રાવજમાઇ મોરાર જરોતમ તા. ૧૯મીના હાટ' ફેરીપરથી મુજરી ગયા છે.

—વરનીમક.મમાં એક ધરને આજ સામવાથી એક માણસ પોતાના પાંચ ડાકરાં સાથે બળી મર્યો હતો. ૩૧ વર્ષની તેની પતિન આર મહિનાનું પોતાનું બાળક લઈ વારીમાંથી ૩૫ ફીટ નીચે કૂદી પડી હતી, તેનું જઝુ પુરી મર્યું હતું પરંતુ બાળકને જરૂરે ઇલા નહોતી મળી. બાળક ૨૮ વર્ષનો ફેક્ટરીમાં કામ કરનારો હતો. મરી એક બાળકો દસ, છ, ચાર, બે અને દોઢ વર્ષનાં હતાં. સાતમે ડાકરો જેની વય ૧૨ વર્ષની હતી તે એ રાતે પોતાની દાદીને લઈ રહેવા મર્યો હોય અમી. મર્યો હતો.

ભારતનો પત્ર

(અમારા અભરપત્ર તરફથી)

ગોળામાં આઝાદી માટેની લડત શરૂ થવાની તા. ૧૮મી જુને સામુદ્રિક રીતે ઉજવાયેલી ક્ષત્રસરી પછી પોર્ટુગીઝ સત્તાધીશોએ મોટા પ્રમાણમાં દમન શરૂ કર્યું છે. પોર્ટુગીઝ સંસ્થાઓમાં ની પ્રભુત્વે એ દિવસે ભારત સાથે તાત્કાલિક જોડાણની મામણી કરતા સરકારે કાલ્યા હતા અને ફરેર ભારત તે રાષ્ટ્રપત્ર શરૂઆતે હતો. પોર્ટુગીઝોએ આ સંબંધમાં અને તેમ પર પકડે કરી હતી અને લોકોને મમરાવી નાંખવાનો પ્રયાન કર્યો હતો. આ દમન સાથે ભારત-સરકાર વિરોધ મોખાળે છે. વિરોધની પાઠીમાં ભારતે જાણવું છે કે, ગોળાને ભારત સાથે જોડવી હેવાની દેશબંધિ બરી સામણી બંધત કરનાર પ્રત્યે અનેકાર નેત્રું વર્તન ગણાવવાના પોર્ટુગીઝોના અધિકારને ભારત આન્ય રાષ્ટ્ર નથી અને રાષ્ટ્રો પશુ નહિ. /

પોર્ટુગીઝોનું એ હકારત પ્રત્યે પશુ પાન અંગવામાં આવ્યું હતું કે, ગોળા ની પ્રભુ પર કિંમત દમન પ્રત્યે ભારત બેરકાર રહી શકે નહિ. અને ભારત માં સંસ્થાને ટકાવી રાખવાના પ્રયાસ નું જો કાંઈ અંબીર પરિણામ આવે (ભારત તરફથી અંબીર પચમાં લેવાય તો) તેને માટે પોર્ટુગીઝો જવાબદાર સેવાશે. પોર્ટુગીઝો આ સંસ્થાને, માં પોતાના સહન્ય હોની સંબંધ વધારી રહ્યા છે. દીવ જેવા પાંચ દબરની નાની વસતિવાળા મામમાં ૩૦૦ જેટલા નવા સૈનિકો ઉતાર્યા છે. ગોળામાં પશુ સૈનિકો ઉતારવામાં આવે છે.

આ સંબંધમાં શું પચમાં લેવાં તેની મુજબ સરકાર સાથે અંગણ કરવા માટે ભારતના વિદેશ ખાતાના મંત્રી શ્રી આર. કે. નેહરુ મુજબ આવ્યા હતા. તેમણે મુખ્યના મુખ્ય પ્રધાન શ્રી મોરારજી ભાઈ સાથે લંબાણ અંગણ કરી હતી. આ અંગણને મુખ્ય મુખ રાખવામાં આવી છે. શ્રી. નેહરુ દાંબી ગયા પછી પોર્ટુગીઝોને કાલ્યા માટેની અંબીર પચમાં અંગે નિર્ણય થશે.

ફ્રેંચ હિંદમાં પશુ આઝાદી માટેની લડત વેગ પકડી રહી છે. પોર્ટુગીઝો માટે અને ઠરાવના ત્રણ સંસ્થાનો માં લોકો ફ્રેંચ વિરોધી પ્રતિનિધિ રજા છે. હવે મુદિત ફ્રેંચ ના રીનીશાએ આ ત્રણ સંસ્થાઓમાં ભારતમાંથી કાંઈપણ સ્વીકારે જતી અટકાવવા માટે પોર્ટુગીઝ શરૂ કર્યું છે. આ સંસ્થાઓ જીતની જરૂરિયાત માટે ભારત પરજ આધાર રાખે છે. આ પોર્ટુગીઝની પાંચે માંએ અસર થશે.

અને લોકોને ફ્રેંચ હિંદમાંથી ફ્રેંચોને કાલ્યા પચે અચવા તેા કિંમત કરવી પડશે. કાલ્યા હતા મુરિમલ નેતાઓ જેઓ મગાઈ ફ્રેંચોને ટેકા આપતા હતા તેઓ હવે ભારત-તરફી થઈ ગયા છે અને તેમણે ભારત સાથે તાત્કાલિક જોડાણની મામણી કરતું નિવેદન કર્યું છે. ભારત સરકાર નવી ફ્રેંચ સરકાર ના રિયર થવાની રાહ જોઈ રહી છે.

નહેરોના પાણીના કષ્ટા અંગે વિશ્વ બેંકના મુકાદાને પાકીસ્તાને અંબીકાર કરી પછી હવે ભારત આખરા-નહેરોમાં સત્કર્મનું પાણી વાળવાના પોતાના નિર્ણયમાં આગળ વધશે. આની પાકીસ્તાન પર ખાસ અસર નહિ થાય. ભારત આખરે પાકીસ્તાનને મળતું જેટલું પાણી સત્કર્મ નદીમાંથી આખરા નહેરોમાં વાળશે જેટલું પાણી પાકીસ્તાને નવા અધિકાર બાલાઈ-મુલેમાન જોડાણમાંથી મળી રહેશે.

વિશ્વ બેંકે છેક મળા ફેલુઆરી માસ માં રજુ કરેલા આ મુકાદાને, બેંક તમા ભારતના પ્રતિનિધિઓએ પાકીસ્તાનને વારંવાર પુનર્વિચારણા કરવા નો સમય આપ્યા છતાં પાકીસ્તાને તેનો સ્વીકાર ન કર્યો, એ પ્રત્યે અહીં બેંક વ્યક્ત કરવામાં આવે છે. ભારત સરકારે માર્ચ ૧૯૫૪ માંજ આ મુકાદાનો સ્વીકાર કરી લીધો હતો. આ મુકાદાથી ભારતને રૂ. ૪૦થી ૬૦ કરોડની ખોટ જતી હોવા છતાં મોંઘ પશુ રીતે આ મુકાદા પતાવવાના કસાદા થી ભારતે તેનો સ્વીકાર કર્યો હતો. ભારતને પાણી વાળત. અટકાવવા માટે પાકીસ્તાને આ મુકાદાને ઇજનેરી અભ્યાસ કરવાની દરખાસ્ત કરી છે. હેલ્લા બે વર્ષથી ભારત, પાકીસ્તાન અને વિશ્વ બેંકના નિષ્ણાત ઇજનેરો એ કરેલા અભ્યાસ જાણે જોડો હોય તેમ આ દરખાસ્ત રજુ કરવામાં આવી છે. ભારત આવી કોઈ દરખાસ્ત સ્વીકારીને પોતાની યોજનાને વધુ વિલંબમાં નાંખવાને તર્કવાર નથી. હા, જો પાકીસ્તાન વિશ્વ બેંકના મુકાદાને રીકાલિટ રીતે સ્વીકાર કરી લે તો વિમતોનો અભ્યાસ અને અર્થ કરવાને ભારત તકવાર છે. જો એ તેમ ન કરે તો નહેરો અંગેની ચર્ચાઓ અંત આવશે. એ અંગે ભારત માને છે. આ અંગણને અંત આવતાં તા. ૪થી મે ૧૯૪૮ના રોજ ભારત પાકીસ્તાન વચ્ચે નહેરોના પાણી અંગે થયેલા કરાર અમલમાં આવે છે. આ કરાર અનુસાર ભારતને પાંચે માંએ પાકીસ્તાને પાણી આપવાનું અંગે કરવાનો અધિકાર છે. આખરા-નિગમ

નહેરોનું ઉદ્ધારન તા. ૮મી જુલાઈના રોજ ભારતના વડા પ્રધાન શ્રી નેહરુના હસ્તે થશે. ઉદ્ધારન પછી વિશ્વની આ લાંબામાં લાંબી નહેરોમાં સત્કર્મનું પાણી વહેતું મુકાદામાં આવશે. માર્ચ માં ચેઆસમાં નદીમાં આવતું વધારા નું પાણીની રીકરવેપરમાં લાઇ જવાશે. તેની નદીના પાણીના સમાન્ય જથ્થા નહિ. આમ છતાં ભારતના આ પચમાં સામે પાકીસ્તાની અખખારો અને આગેવાનો એ ભારે ઉદાપેદ જમાવ્યો છે.

કોમિશની મામ પંચાયતો અંગેની પેટા સમિતિએ વધુ દિવસની વિચારણા બાદ મહાત્મા આંબીના મામ સ્વરાજના આદર્શને અનુસરીને મામ પંચાયતો ને વિસ્તારવાની સિમ્પત કરી હતી. સમિતિએ આ પંચાયતો અસરકારક રીતે કાર્ય કરી શકે એ માટે જમીન મહેમુદનો અમુક આગ તેને અંબવાની તરફેણ કરી હતી. નવાં કરવેરા નાખવા છતાં પંચાયતો અંબીય થઈ પડે છે એરહે લોકોના કિતલ જાહેર કાર્યો માટે મળુરી, રોકડ કે માંસ લેવાની પ્રમા કાખલ કરવી જોઈએ. મામ પંચાયતોની મુદ્દણી રાજકારણ થી દુર રાખવા માટે ફાલની મુદ્દણી ની પદ્ધતિમાં ફેરફાર કરી લગભગ સર્વાનુમતે સંજોગોની મુદ્દણી કરવા પર ભાર મુકવામાં આવ્યો હતો. આવી સર્વાનુમતે મુદ્દણી પંચાયતોને દાંસ કરતાં વધુ સત્તા હોવી જોઈએ. મામ પંચાયતો અને સરકાર વચ્ચે તાલુકા પંચાયતો પશુ રચવી જોઈએ. તાલુકા પંચાયતો મામપંચાયતો પર હેખરેખ રાખે. મામકાઓની ન્યાય પંચાયતોને પ્રમ સમિતિ તેની આવતા બેંકમાં અર્થે અને પછી પોતાના હેવાલ જુલાઈની અધ્યય સુધીમાં કોમિસ કરોઆરી પાસે રજુ કરશે.

રાજ્યેના રથાનિક સ્વરાજ આતા ના પ્રધાનોની સિમ્પા ખાતે મળેલી પરિષદે પશુ મામ પંચાયતોના પ્રમ પર વિચારણા અધાવી હતી. પંચાયતો ની મુદ્દણી અને તેનાં આવકના સાધ તે અંગે પરિષદનો મત પશુ કે એસ ની પેટા સમિતિ જેવો જ હતો. નથી સામકાંક અવરથાની રથાનામાં રથાનિક સ્વરાજ સંસ્થાઓ પાધારૂપ એકમ બની રહે એ માટે પરિષદે મહત્વની બલામણે કરી હતી. પરિષદે કેન્દ્રના રથાનિક સ્વરાજ અને અરોગ ખાતા ના પ્રધાન રાજકુમારી અમલકારના પ્રમુખપદે પ્રધાનોની એક સમિતિ નિમણવતો પશુ નિર્ણય કર્યો હતો. મામ પંચાયતો અંગે માલિની મેળવવા અને તેને સંગઠિત કરવા માટે કેન્દ્રમાં એક સંસ્થા ઉભી કરવાની દરખાસ્તને પરિષદે મળુરી આવી હતી. ૧૦૦૦ થી ૧૫૦૦ની વસતિના એકમને મામ મળુરી તેમા પંચાયત સ્થાપવાની તેણે અભ્યાસ કરી હતી.

મામ પંચાયતને સુધરાઈ, સુખા-કારી અને વિકાસના ક્ષેત્રોમાં સોંપ વાના કાર્યોને ઉદ્દેશ્ય કરીને પરિષદે જણાવ્યું હતું કે, મામ પંચાયતોને જમીનના રોકાડો જળવરવાના કાર્યમાં સાથે રાખવી જોઈએ અને પડતર જમીનનો વહીવટ પશુ તેને જ સોંપવો જોઈએ. પડતર જમીનની વહેંચણી મામ પંચાયતો મારફતે જ થવી જોઈએ.

કોમિશનના જુલા જુલા સિમ્પરે ચડવા આવેલી વિદેશી દુકડીઓને આ વર્ષે તેા પરતાવાનો જ વખત આવ્યો છે. તેનસીમ સાથે એવરેદ પડ સજળતા પુરંક અઢનાર સર એન્ડમન્ડ કીલરીની અંગેવાની હોળની ન્યુઝી-લેન્ડની દુકડીને શ્રી કીલરીની અથા નક આંછીના કારણે એમને એમ પાછું ફરવું પડ્યું છે. આર્નેન્ડીની દુકડી ને ધવલગીરીનું સિમ્પર ચડવામાં નિષ્ફળ તા સાંપડી છે. આર્નેન્ડીની દુકડીના તેતા કાન્સીરો ઇળાનેજલ જરફની ફડી લાગતાં તેમના પચ ફડેવાઈ મયા હતા. પોખરા ખાતેની સરકારી ઇરિપતાકમાં તેમના પચ કાપી નાખ વામાં અઢવા હતા છતાં તેઓ ખચી શક્યા નહોતા અને મરણ પામ્યા હતા. સોઈ વધુ કજળાને ભોગ તો ક્રાસિયન દુકડી ખચી હતી. પાંચ સંજોગોની આ દુકડીમાંના ત્રણ સંજોગો મુખને બેટયા હતા. વાચવ નેપાળ માં રડરફલુ કુટ લેવું આપી સિમ્પર ચડવા એલી આ દુકડીના તેતા બચી મયા હતા, પરંતુ તેઓ પિમાર પડી અપાના હેવાથ છે. આ દુકડીના એક માત્ર હિંદી સંજ ૧૨૨૫ પુરી દુકડીના તેતાને પાછા સજામત ખટમક ખાતે આવી રહ્યા છે. આ દુકડી આપી સિમ્પર તેા સજળતા પુરંક ચડી અછ હતી. દુકડીના બે સંજોગો રાજનકેટઅ અને બારેન્ધી એક શેરપા સાથે સિમ્પર ઉપર ચડી મયા પછી તેમના બંને ઉપર કવામાનની ખરાખ અસર થઈ હતી અને એકસીયન (પાણવાયુ)ને અભાવ તેમને જણવા લાગ્યો હતો. બારેન્ધી કપાંક આડે રસ્તે ચડી જતાં ગ્રુથ થઈ મયો હતો જેનો પતો લાગ્યો નહોતો. તે મરણ પામ્યાનું અનામ છે. શેરપાએ રાજન કેટઅને નીચે કિતારવા માટે કોશીક કરી હતી, પરંતુ તેના નાકમાંથી નંર થી લોહી વહેવા માડ્યું હતું અને તેઓ નીચે ડાવણીમાં પડાયે એ પહેલાંજ તેનું મરણ નિષ્કળ્યુ હતું. ગ્રીએ સંજ પીગામી તેપાલ-ભારત વચ્ચેની સરદદ અનેલી કાલી નદી એક ઝાડના થડના પુથ પરથી ઓળંગવા જતા તેઓ પચ સરકી મયો હતા. અને તે છેકમાર વહી જતી નદીમાં પડીને પાણીના કુલવતા પુરમાં પમડાઇ મયો હતો. આરદીયન દુકડી પશુ રક,૩૦૦ કુટ લેવા રીપરવાના રાખર પહેલાંજ વિનાજ પાછી ફરી છે.

ભારત હવામાન ખાતા, પદ્મ સંલગ્ન સંશોધન સંસ્થા દેશીયો વિભાગ અને બીજા રાજ્ય સંસ્થા અને સંસ્થાઓના નિષ્ણાત અધ્યાસ સુધે અદ્યુ ના અભ્યાસ કરવા માટે રાજ્યસભામાં ભેષપુર પાસે દેશીયો અને પદ્મની અવા હતા. વર્ષો પછી દેશીયોના આજુ અદ્યુ ભેષવાને હજારો માણસો આ નાના માટે હિતરી પડ્યા હતા. મદ્યને અભ્યાસ મણી દિશામાં સંશોધન માટે ભેષવાગી છે. સંપુર્ણ સુધે અદ્યુ સંજો ૭-૨૬ કલાકે મધ્ય હતું અને પુરી ૧૮ સેકન્ડ રહ્યું હતું. અંદ બરાબર ૬-૩૨ કલાકે સુધેની હિતારીએ આભો હતા અને એ પછી ધીમે ધીમે આગળ વધી તેણે સુધેને સંપુર્ણપણે દાંડી દીધા હતા. સાંજનો સમય અને સુધે આગમને હોવાથી તેના કારણેના પ્રકાશ વધુ સંજાતા સુધેમાંથી નીકળતા પ્રકાશ સુધેને ગરમ અભ્યાસ મધ્ય સહ્યો નહોતો. સુધેમદ્યના અભ્યાસ માટે ડેલાક દેશી લેવામાં આભા હતા. મદ્યની સરખાત મધ્ય ત્યારે સુધેને તુરંત મોકાએ દેખાતા હતા. પરંતુ ધૂળના વાળના કારણે અન્ય તારા ભેષ સહ્યતા નહોતા. નિષ્ણાતોએ આથી તારા એના રચાને અભ્યાસ કરવાનું આ મદ્ય પૂર્ણ તે માંડી વાળ્યું હતું. ખજેળના આસ અભ્યાસ તેમજ દેશીયોના મેળ ને વાતાવરણના કિયસા રિયુનાળા થર કારા પ્રસરે છે તે થરને અભ્યાસ કરવા માટે નેધે લેવામાં આવી હતી. સુધેની થાળીની કીસારીમાં પ્રકાશને લીધે થત. દેશીયો ના ચે.મે.ર.ક.ક. કીસારી દેશી દેશી લેવામાં આભા હતા. વાતાવરણના ઉપસા વિચુનવાળા થર પરી અસર તપાસવા ખી.બી.સી. પરી આવત. એ કારણની સહિતમ થત. વધારા-ધટાની નેધે લેવામાં આવી હતી. આના પરી સુધેના કીસારીની કીસારી વેર દેશીયોના મેળ પર થત અસર નો ખ્યાલ આરી સહ્યો બારતન. નિષ્ણાતો પેતાની નેધે વિચના ખીજ દેશીના નિષ્ણાતોને મોકાસે અને એ નિષ્ણાતોની નેધે પેતે મેળવરી. પછી અધી આપતોને સર્વોચ્ચ અભ્યાસ કરી સંશોધન કરશે. સુધે મદ્ય પ્રસંગે કુરકેશમાં સમજા માટે સાખ માણસો એ રનાન કહ્યું હતું.

સુધે રાજ્યના મેળ વાલીએ બારતના અઝકી દીને-તા ૧૫મી કીસારે મેળમાં રમાનિક પ્રગ તરથી પોટીમીએ સાથે ચાલી સહ્યમાં સદાય કરવા માટે ૫૦૦ રવધેસેવકોની એક કુકી સપાસક કરવા માટે મેળવવા નો નિર્ણય કર્યો છે. આ કુકી જતાં ર્માં સહ્ય વધુ નેધે પડે એવા સંજવ છે.

પ્રગ સમાજવાદી પદ્ધતી મંત્રી ડે. રામમનેહર લેહીઆની ઉત્તર પ્રદેશમાં કુરખાપાદ આતેથી થરપડ કરવામાં આવી છે. ઉ. પ્રદેશમાં નદેશના પાણી થરને વેરે વધારવામાં આવતાં પ્રગ સમાજવાદી પદ્ધતીમાં સહ્ય થર કરી છે. આ સહ્ય અંગે કાનુન અન્ય માટે પદ્ધતી માણસોને સગ થર સુધી છે. ડે. લેહીઆની થરપડને ખાન સમાજવાદી નેતાઓએ વખેડી કાઢી છે અને ડે. લેહીઆને તરકાળ સુધે કરવાની માગણી કરી છે. ડે. લેહીઆને અદ્યતનમાં રાજ્ય કરવામાં આવી, તેમજ પેતાની અદ્યતન ને પારા દેશ કરવામાં આવી છે તેની કાપેસરતાને પદ્ધતી કર્યો હતો. એ કે માણસોને તેમની એ દેશીય રવીકાર વાનો ધનકાર કર્યો હતો. તેમજ આ સંજવમાં કાપેસરતામાં જવાનો ઉરદોષ વ્યક્ત કર્યો હતો.

ત્રવજીભરના પ્રધાન રી પદમ ચાનુ પીઝાઇ દોહીમાં આ. નેહર સાથે મંચુ કરીને પાછા ર્પી છે. નેહર સાથે પ્રુધા રિયની આ પછી આ સમાજવાદી પ્રુધ પ્રધાન મ.વજી.ર થર સજાવા કીસેથી અજેવાનો સાથે રાજ્યમાં મદ્યના થર. સં લેતાં પદેસં સહાદ મંચુ કરવાને તપાર થત છે. તેમ ના પાછા થરવા પછી રાજ્યમાં કામ કારો તરથી તેમની કેસીક મ.વજી.ર આ એ સુમેસ ઉપરી હતી. તેના માવજી.ર-તાપીસના પ્રમેસના નેતા એએ મેરસાઇ લેવાને પ્રમથ કરતાં તેમની થરપડ કરવામાં આવી હતી માવજી.ર ત.મીસના પ્રમેસ માવજી.રના તામીર આપી નિષ્વાએને મદ્યસ સથે ભેગરી દેશી આદે છે. આ માટે સપાસક થર કરવાને તેમજ નિર્ણય કર્યો છે.

કોન્કર-સમાં હાજરી આપવા જડને પોલીસ પર બળવેલો મનાઈ ફકમ

વી.ટ.વે.સ.દે.ન. સુધેમ કોન્કરના વડા જડજ મી. જડકીસ બે.કે.વે. જોહ.નીસખમતા ટ્રેમ લેવામાં અથ રવીવારે મળેથી પીપસ કોન્કર-સમાં હાજર રહેવા કીસારીવોપર મનાઈ ફકમ બળવેલો છે. કોન્કર-સ આ-કીસન નેશનલ ક.સે.સ. સાથે આક્રિય કનિઅન કોમેસ અને કોમેસ એ.કે.કે.કે.સ તરથી મે.ભાવવામાં આવી હતી.

કોન્કર-સના પ્રુધ અને ખીત અધિકારીઓની સુચનાથી કીસારીવો.એ લેવા છે. જવાની ના પાડી એ.કે.કે.કે.કે.સ બે.કે.કે.કે.કે.સને તેમને થર દેશીય કરવામાં આભો. જડજ પેતાની કોમેસમાં આસ સુધેમી આપવા કહ્યું હતું.

કોન્કર-સના કોમેસ વતી જે એ.કે.કે.કે.કે.સને એ.કે.કે.કે.કે.સને મળવાની હતી તેની જે કલાક બાદ, સુધેમ કોન્કરમાં જડજની કોમેસમાં હાજર થતા.

મી. જડકીસ બે.કે.કે.કે.કે.સને હાજર થતાં મે.ભાવવા અને રવે.કે.કે.કે.કે.સના સુધી મે.ભાવ એ.કે.કે.કે.કે.સને કીસારીવો.એ કોન્કર-સના કોમેસને. કોન્કર-સને તેમની વતી કીસારી હતી.

પીટીઇન કરવામાં કોમેસ,એ જડજા.એ કોન્કર-સમાં પોલીસની હાજરી એ કોપર કડકનો પ્રકાર મળ્યો. કોન્કર-સમાં હાજર રહેવાની કડ લેવામાં અને બહાર-જડજ કરવામાં આવવા છતાં તેમ કરવાની ના પાડીને પોલીસ મે.ભાવકે વતી હતી તેમજ કહ્યું કે તેઓ પોલીસ ની રવે.કે.કે.કે.કે.સના માણસોને ચલી

રહેલાં કામની નેધે લેતાં અને કોમની બહાર કારોના નેધેની નેધે લેતાં ભેષ દા.

જડજના સુધાની કોન્કર-સને અથર કરવામાં આવતાં એ નેધેલો અને તથા પુરોપીયન કીસારીવો આવા અથ કોમેસને "સુ"ના અવાજથી તેઓને નવાવર્ત. કોમેસ એ.કે.કે.કે.કે.સના એ.કે.કે.કે.કે.સના સહે સુધ માડી કે "કાર" આપેથી થવા કરે રવારના માણસોને પેતાને લેવી પડે છે."

આ કોન્કર-સ, જેમાં ૧૨૦૦ કોમેસ હાજર થતા હતા, તે રવારના થરિતો હતી કાદવા કીસારી આકીકાની આપી વસતીના સહ્ય વજી.ર પ્રતિનિધિય થરવની આરતા જુકાસમાં મળવાની પીપસ કોમેસ અટેની મે.ભાવનાની અર્થ કરવા મળી હતી.

—સુધેમ એ.કે.કે.કે.કે.સને કીસારીવો.એ પ્રુધ મી. જો. સાલખાન ૭૦ વર્ષની વયે મરણ પામ્યા છે. મી. સાલખાન એ.કે.કે.કે.કે.સને કીસારીવો.એ પ્રુધેશન કનરદીકુડના કીસારીવો.એ સહ્ય હતો.

—દેશી પ્રેસ કીસારીવો.એ દેશી થરી કારો છે અને એ.કે.કે.કે.કે.સને ૫૫ મી તારીએ તે પામોમેન્ટમાં રજુ થઈ. —નેધેન કોમેસમાં વજી.રે અને અંત કારવા થતા પીકીડીને કામવાની સહ્ય આપવા, કોમેસને સેકેટરી મી. એ.કે.કે.કે.કે.સને ના પાડી છે. મી. લીટકને જડજા.એ કોમેસ પ્રુધ વર્તા નેધેન કોમેસના મે.ભાવ અંતરેશ સુધ તેઓ રાજ નથી.

બે અઠવાડીક પંચાંગ									
વાર	મી.સી. ૧૯૫૪	દી. ૨૦૧૦	કુલસમાન ૧૩૫૩	પારસી ૧૩૨૩	સુધેમ ૬. મી.	પ્રવેશ ૬. મી.	ધાર્મિક તહેવારો-કીસારો		
	૧૩૫૪	૨૦૧૦	૧૩૫૩	૧૩૨૩	૬. મી.	૬. મી.			
શુક્ર	૨૦	૨૮	૧	૨૬	ગા	૧-૪૩	૫-૨૧		
શનિ	૨૧	૨૯	૨	૨૭	ગા	૧-૪૪	૫-૨૨		
રવિ	૧	૩૦	૩	૨૮	ગા	૧-૪૫	૫-૨૩		
સોમ	૨	૩૧	૪	૨૯	ગા	૧-૪૬	૫-૨૪		
મંગળ	૩	૧	૫	૩૦	૧	૧-૪૭	૫-૨૫		
બુધ	૪	૨	૬	૩૧	૨	૧-૪૮	૫-૨૬		
શુક્ર	૫	૩	૭	૩૨	૩	૧-૪૯	૫-૨૭		
શનિ	૬	૪	૮	૩૩	૪	૧-૫૦	૫-૨૮		
રવિ	૭	૫	૯	૩૪	૫	૧-૫૧	૫-૨૯		
સોમ	૮	૬	૧૦	૩૫	૬	૧-૫૨	૫-૩૦		
મંગળ	૯	૭	૧૧	૩૬	૭	૧-૫૩	૫-૩૧		
બુધ	૧૦	૮	૧૨	૩૭	૮	૧-૫૪	૫-૩૨		
શુક્ર	૧૧	૯	૧૩	૩૮	૯	૧-૫૫	૫-૩૩		

નામપંચમી-પારસીઓનું નવું ચંદ્ર પડેલી શીંગીસાનમ મુઠ્ઠા એ.કે.કે.કે.કે.સ

તાળુ ઉચ્છેદ

"દરખાસ્ત" કાઢી આજુ ૧૦ પેની રતલ, મોટી કલીનું
લસણ રી. ૧-૬ રતલ.

સુરણ, રતાણ, આળા દળા, મીલી દળાની મેસમ આણુ થઈ છે. કપુરી
અને ચેવણી પાન ૫/- રતલ, પોરેજ "જુડું" ગોળ બાસણ ૧૦/૧,
લાંબી અને રૂકવેર બાસણ ૧૧/૦ કનલ. દમો ચોખા, દળ વિગેરે
દરેક જાતની મેસરી અને મસાલો રાખીએ છે.

રેડીશીઆ, ન્યાસાલેન્ડ અને મેસજીયા કોન્ગોના ઓરડો પર
પુરતું ખાન આપી કોઈ પણ વસ્તુ પરગીટ કઢાવીને મોકલશુ.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P O Box 251, DURBAN.

એકલું તમે બહો ઠાક કેનેડાની વિશ્વ વિખ્યાત કંપની

સન લાઈફ ઓફ કેનેડા

કપરેશન કંપનીના દમો સલાવાર મેળવે છે.

ઉપરાંત

ફિસલ આફ્રીકાની વરિષ્ઠ અદાલતની કેપ ઓફ ગુડ હોપ પ્રીવોન્સીયલ ડીવીઝન
ના સલાહ લઈથી નીમારેલા, અંગ્રેજી તથા ગુજરાતી બાબતોરહારે છે.
તેમજ અંગ્રેની કોમિશનર અંગ્રેજી કોઈ પણ જાતનું કામકામ વિના બીજા
જરૂર નહીએ થઈ શકે છે.

1. Whatever there is a particular Life Assurance Problem a Sun Life of Canada Plan can solve it.

2. Prompt settlement of claims is a maxim of the Company's Management.

3. During 1953 the Company paid over £31,000,000 to annuitants, policy holders and their families.

"The Sun Life of Canada is a Leader in World Wide Assurance."

Consult us first.

C. C. PALSANIA

GENERAL AGENT

Business, Estate, Financial, Insurance and Immigration Consultant.
Sworn Translator.

100 Sir Lowry Road,
P.O. Box 4624.

CAPETOWN
Phone 32390

જોઈએ છે

હાલકાં

તમારાં રોશન કે સાઈડિંગ

પહેંચતાં કરવા માટે

અમે ટનના

પા. ૭ આપીશું

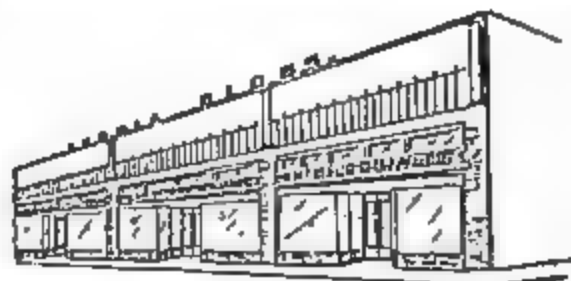
ખાલી બેગો રેલ કારાયું ભરી પાછી મોકલી આપીશું
વધુ વિગતો માટે લખો:

THE

BULL BRAND
FERTILIZERS LTD.
SARNIA NATAL.

K.M.L. Modhia
& CO.

Manufacturing Jewellers and General Dealers

22 ct Jewellery made to order in latest designs

આવિસ દેર

સેનાના કાગીના ખાસ અમારી ભતી દેખદેખ નીચે અમને અપાયું
કામ સંતોષ પામે એવી રીતે કરીએ છીએ

મેકેસ, જુદી જુદી ડીઝાઇનની ખંચકી અઢોડા, સડીની પાન, વીડી
બકેટ એરોંગ વીગેરે ખનાવીએ છીએ.

106 Prince Edward Street, Durban.

ગુજરાતી ધર્મગ્રંથો બન્ધુઓ માટે

	રી. રે.
ગુજરાતી રામાયણ ભાગ ૧ અને ૨	૧૫ ૦
શ્રી મહુરતિ (૮૦૦ પાનાનું લગભર પુસ્તક)	૧૩ ૦
સાચું સ્વર્ગ (પદિઆર કૃત)	૧૧ ૦
પ્રભુમય જીવન	૩ ૬
જન્મ અને નામ સ્મરણ (જન્મ માટે ઉપયોગી પુસ્તક)	૪ ૬
નિત્ય પાઠ (વિવિધ દેવ દેવીઓનાં સ્તોત્રો)	૩ ૬
શ્રીમદ ભગવદ્ગીતા	૪ ૬
રામનામ ભજન માતા	૪ ૬
આશ્રમ ભજનાવલી	૪ ૬
મીરાંબાઈના ભજનો	૨ ૬
નરસિંહ ભક્તનાં ભજનો	૨ ૬
ધર્મ સિદ્ધિ પામવાની આગવ—૩.	૧૦ ૬

કોપરી ભાગ ૧—૨

૧૦ ૬

અવલ અને દશરથ

૧૦ ૬

હમારા અપકંઠી લાઇબ્રેરી માટે આ
પુસ્તકો ખાસ મંગાલવામાં આવ્યા
છે. દરેક પુસ્તકોના પોસ્ટેજ આદેશ

Obtainable at :

BHARAT MUSIC SALOON
AND BOOKSELLERS

(Corner Grey and Lorne Streets)

206 Grey Street,
DURBAN.

Phone: 26070

Phone 22905

Tel. ADD.: "GANDABHAI"

The Home Of
INDIAN SWEETMEATS.

G. C. Kapitan & Son

Vegetarian Restaurant

Upcountry customers are requested to send their
cheques with their orders.

Write For Price List.

સ્વાદિષ્ટ મીઠાઈનું બજારીનું મથક

બહારમાથના ગ્રાહકોએ ચેકસર સાથે એક મોકલવા મહેરબાની કરવી.

પ્રાપ્તિ દ્વારા મંગાવો

154 GREY STREET,
DURBAN.

PHONE

33-2651

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રૅથર્સ (પ્રા.) લીમીટેડ

હેલ્થરેસ્ટ અપાર્ટમેન્ટ એન્ડ હાઇફેલ્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ

રેલમી તેમજ મુલ્યાંક કાપડ, કુલન રમક. ખાનગી-સેની બાજી માટે

નવ નવનો માલ. તેમજ કેપરીબીન નવીનતા સ્થાપિત.

નીચે માટે હમારે ત્યાં પ્રથમ વખત હવે જાણવું છે.

કેડ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનનબર્ગ.

ફોન: 33-2651

ધીરુભાઈ ગી. નાયક

મુસાફરી, વીમાઓ અને યાત્રાઓ

દીરુભાઈ અમર દુનીયાના કોઈ પણ ભાગની હવાઈ રિપ્રેઝન્ટેશન અમર અંગીન
માર્ગે મુસાફરી કરવા કરે એક અગતીયો પગલું છે.

લંડન, આમ, ચીની, કુલક, અસ્ત્રાલ, પેરુ, બ્રાઝિલ, વિગેરેના નીચા અને
ઉપરના આપોયે બીજા.

ઈન્ડિયન, પેરુ, કુલક, હિસાબના ચોપડા લખાવવા તેમજ હોટેલના
સર્વિસીસ કે વેપારના કાર્યો-સે. પાસપોર્ટ તેમજ ઈમીગ્રેશનને લગતી
બાબતોમાં કોઈ પણ ફી લીધા વિના અમે ગરત સલાહ આપીએ છીએ.

તેમજ મુસાફરના કાર્ડ એસોસિએશન કોર્સ કોર્સ લીધા, ચોક્કસ
ઈન્ડિયન અંગની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone: 33-9033. 29a Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

ધી ન્યુ દિલ પ્રુથ-સ્વીટ માર્ટ

એડ્રેસ: મહીમાઈ બાલુભાઈ મહીપોરવાળા.

ફરેક ભવની મીઠાઈઓ, ચોખ્ખા પીની તેમજ કોલા જેવા,
મસાલાથી અને બનાવીએ છીએ.

જમણું "વખણાએલું" સુરતી છુમ્મું સેવ, મમણ, ખાંડીઆ, કાણાં,
પાતરાં વિગેરે હરેલ તાલ બનાવીએ છીએ.

પાર્ટી પીગેરે માટે મોટા પ્રમાણમાં મીઠાઈ કોર્ડર પ્રમાણે કંઈ
જમણાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.

THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,

34 President St., Corner Diagonal Street.

JOHANNESBURG.

લંડન સ્ટી અને શક્તિ માટે

આ શિયાળામાં મેથી પાક ખાઓ

શી. ૧૨-૬ રતલ.

આજે જ ચોરસ કરો:

કેપીટલ્સ બાલ્કની હોટેલ

(ધી કોર્નર મીઠાઈ હાઉસ)

એ અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના ખુલાખર - કરબન.

ફોન નંબર ૨૩૪૧૪

ટેલીગ્રામ: KAPITAN.

NATHOO TABHA

TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER

Door, Windows, Corrugated Iron, Cement,
Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant
brands paint or any other building material
at reasonable price.

Established 1907,

NATHOO TABHA,

107 Queen Street,

Phone 24647.

Telegraph "Mani,"

DURBAN.

ફરનીયર! ફરનીયર!! ફરનીયર!!!

એકજ સુદ, કાર્પીનિયર સુદ, પોર્ટીયન, રીસીન સેસ,
સાઈકલો કોફીસ ડેસ, કુક ડેસ, ટેબલ, તાલ કીટાપલ
અને બીજી કંઈક. તમે પચાસી કાલ લેવા કુકરો નહિ.

—જોઈસ, ટેબલ અને કીટાપલ કરેસ—

કે હમારી ટેબલ નીચે તઈયાલ પાપ છે. તેનો રીસ કપેસા લઈ
વાર રહે છે. આજ રીસા કાપેલા કાર્પીસ બીસ મંગાવો અને વેપાર
આગલ વધારો.

L. MISTRY

81 BREE STREET, BURGERSDORF, J'BURG.

PHONE 33-4691.

BOX 2626.

INDIAN OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903

The Smoking Habit

I have a horror of smoking as I have of wines. Smoking I consider to be a vice. It deadens one's conscience and is often worse than drink in that it acts imperceptibly. It is an expensive vice. It fouls the breath, discolours the teeth and sometimes even causes cancer. It is an unclean habit.

I have always regarded the habit of smoking as barbarous, dirty and harmful.....I cannot bear to travel in a compartment full of people smoking. I become choked.

Cigarette smoking and coffee and tea drinking.....are not necessities of life.....Some.....take 10 cups of coffee a day. Is it necessary for keeping them awake for the performance of their duties? If that is so, let them not drink coffee or tea but go to sleep. We must not become slaves to these things.... Cigars and cigarettes, whether foreign or indigenous, must be avoided. Cigarette smoking is like an opiate and the cigars that you smoke have a touch of opium about them... How can you foul your mouth by converting it into a chimney?.....A drunkard in Tolstoy's story is hesitating to execute his deed of murder so long as he has not smoked his cigar. But he puffs it and then gets up smiling and saying 'What a coward am I,' takes the dagger and does the deed Tolstoy spoke from experience. He has written nothing without having had personal experience of it. And he is much more against smoking than against drink. But do not make a mistake that between drink and tobacco, drink is a lesser evil. No. If cigarettes is Beelzebub, then drink is Satan..

—Mahatma Gandhi.

4 Feet 6 inch Case of 1000
4 Cases of 1000

NARROW NATIONALISM

WE are indebted to the secretary of the Coloured People's Council of Action for the following extract taken from a speech delivered by the late Dr. A. Abdurahman, in the City Hall, Cape Town, when he addressed a mass meeting of Coloured People who had assembled to protest against The Franchise Amendment Bill of 1931. It is printed here because time has not changed the significance of what he said then, and few today could say it better:

"Since Union there is no longer co-operation between White and Coloured in the Cape Province, and while we have tried to bring back that spirit at non-European Conferences, the Government is plainly determined to build up a nation which excludes all non-Europeans. Unfortunately, Nationalists do not comprehend the meaning of the term "Nation." They believe that it could consist of a small racial section to the exclusion of everybody else. They are too stupid to understand that a nation may consist of more than one race, have more than one language, and may follow more than one religion. There is but one essential for the building of a nation, namely, the feeling of comradeship and interdependence and the spirit of loyalty to one's country. With such a feeling and such a spirit there is hope of everyone attaining a higher life according to his capacity. This is exactly what the Nationalists do not want. They are trying to build up a nation exclusively out of a narrow, bitter, racial section. Even English-speaking White South Africans are pushed aside, and, of course, Natives and Coloureds must be kept in bondage. But they are bound to fail if all who are excluded stand together. If the Nationalists do not change their attitude towards non-Europeans, then one day someone, despite the Riotous Assemblies Act, will consolidate the inherent power which lies in the industrial workers, direct it and burst the chains which withhold from us that status to which all free men are entitled. Possibly the English-speaking Whites will also wake up and defend their rights before it is too late, surely they will, before abandoning all hope.

"The stupid Nationalist Government should be reminded that even in South Africa it is impossible to reverse the order of things, that they cannot hope to govern unjustly for any lengthy period the non-European, that unless they win the affection and loyalty of our people, unless they demonstrate that they are governing the country in the interests of all, disaster will overwhelm them."

Today, of all days, the joy of giving is uppermost in every heart. The best thing to give to your enemy is forgiveness; to an opponent, tolerance; to a friend, your heart; to your child, a good example; to your father, deference; to your mother, conduct that will make her proud of you; to yourself, respect; to all men, charity; and to your loved ones?

**Surely a NEW INDIA PROTECTION POLICY,
the best of all Gifts.**

THE PLEASURE OF GIVING IS YOURS, AND THAT OF SERVING YOU IS OURS.

The
New India Assurance
Company Limited

(Rustomjee (Pty.) Ltd. Principal Controlling Officers)

74 VICTORIA STREET, DURBAN

Telephone 2335. Telegrams 'BRADFORD'

P.O. Box 110

LUSAKA, NORTHERN RHODESIA

**BRADFORD CLOTHING
FACTORY**

**Direct Importers and
Wholesale Merchants**

Clothing Manufacturers

Proprietor RAMBHAJI D. PATEL

Branch:

CITY STORE

Cairo Road, Lusaka

Always in Stock:

Piece Goods, Hosiery, Cutlery,
Enamelware, Stationery, Drapery,
Crocery, & Wool.

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Karanja arriving August 28. Sailing September 3
for Bombay via Karachi and Port Swettenham.

Passengers must conform with the Cholera Vaccination and Yellow
Fever inoculation requirements and obtain certificates from their
nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from
private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without food	£13-10-0
Second "	"	"	55-0-0
Inter-Class	"	"	37-0-0
Unberthed (Deck)		without food	24-10-0

Muslim Special Food £11-10-0 Ordinary Food £4-17-4
Hindu Special Food £10-3-0 Ordinary Food £4-5-6

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can
be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be
permitted to keep on deck with them more than one bed-
ding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.

Tel. Add. "KARAMAT."

INDIAN OPINION

FRIDAY, 6TH AUGUST 1954

Dr. Malan Again

SOME people die just out of fear of disaster before the disaster actually comes. Such is the pitiable state in which our Prime Minister, Dr. Malan, appears to be today. He has once again come out with an outburst against Mr. Nehru, the Prime Minister of India. He seems to be haunted by the African and the Indian. It reflects his and his Government's guilty conscience. We are happy to note, however, that Dr. Malan has at least one complimentary word to say about Mr. Nehru and that is about his outspokenness. That is a very important point. It proves that there is no duplicity about the Prime Minister of India as is characteristic of the present day statesmen who have imperialistic designs. There is no secrecy about Mr. Nehru. He is quite straightforward and says what he exactly means and does what he says. Time and again he has denied the charge laid against his Government having any designs in foreign countries. One thing about him is that he does not turn a deaf ear to the cry of the oppressed people, wherever it may come from. He listens to it and does everything in his power to bring relief to them. Apart from that he is concerned with nothing. If that hurts the oppressor, who is obsessed with power and desires to reign supreme unconcerned about the feelings and sentiments and the legitimate ambitions and aspirations of the people

whom he keeps crushed under his iron heel, and claims to have God given right to do so, it is no fault of Mr. Nehru, who sees things purely from a humanitarian point. Far be it from us to desire to give undue credit to Mr. Nehru, who has his human weaknesses just as all others have. He has never claimed to be a saint nor does he ever claim, as some people in South Africa do, that he or his people are the chosen ones of God and the rest who are not of their colour are barbarians or semi-barbarians destined to remain for ever their slaves. So truth, justice and righteousness are on Mr. Nehru's side and it is because of that that he has nothing to hide and is able to stand abreast before the world and to say fearlessly what he thinks and believes to be true.

Greatest Sin

The greatest sin of Mr. Nehru, according to Dr. Malan, is his anti-colonialism. Applied to Africa it means—so says Dr. Malan—the White man must quit Africa. It can mean this only if the White man adopts an ass-like attitude and insists on remaining unbending in regard to his wholly unreasonable, unjust and immoral desires. Nobody wishes it to be so, everybody prays that it may not be so. If, notwithstanding, the White man has to quit he alone will be to blame.

What constitutes "domestic affairs" of a country will

have to be decided. From a commonsense point of view, when a very small minority assumes unto itself the power to misrule a vast majority without the consent of that majority the ruling minority cannot by any canon of justice claim it to be its "domestic affair."

Law-Breaking

Dr. Malan charges Mr. Nehru of encouraging law breaking. "Proof of this is his public appeal to Indians in South Africa to join forces with the Natives in a mass resistance movement," he says. One of the traits of Hitler was said to be to repeat a lie over and over again to render it acceptable as truth. The Communists are now credited with the same trait. Surely Dr. Malan has not got the infection! Mr. Nehru has never made such an "appeal" to Indians. What he did say was that the Indians should not ask for preferential treatment to the detriment of the Africans. Mr. Nehru has never given any guidance as to how the resistance movement should be carried on in this country. He has certainly blessed any struggle conducted on non-violent lines for justice and righteousness. And Mr. Nehru need not be singled out for doing that. If old age and infirmity has not had a detrimental effect on his memory Dr. Malan will perhaps remember, what we still remember so vividly, that in 1913, when the Indian community was engaged in a Passive Resistance struggle, led by Mahatma Gandhi, against unjust and immoral laws of the then Union Government, it was Lord Hardinge, the then Viceroy of India, who had condemned in unmistakable terms the policy of the Government and had

openly blessed the struggle and funds were collected in India to support the struggle. It may be said to the credit of the Union Government of that day that it was not as hard-hearted as the present one, which seeks to close all avenues of support coming from outside in order to strangle the people who are opposing it.

Portuguese Possessions

Dr. Malan gives over to the Egyptian friendship and over the strained relations between the Portuguese and the Indian Governments. He talks of "our Portuguese neighbours with whom we live so happily and peacefully." We know all about that. We know what inroads the Union has made so subtly in Portuguese territories. It is not our purpose to discuss that here. What we wish to say is that here again Dr. Malan has willfully misrepresented India and the Prime Minister of India. India is guilty of no act of aggression. This unfortunate incident between the Governments of India and Portugal is deeply regretted. It is to be hoped and prayed that it is just a temporary phase which will soon pass away, that the mists of misunderstanding will be removed and that both the Governments will remain friends as they have always been in the past. The position of the foreign possessions in India is very similar to that of the British Protectorates in the Union. The difference is only this that while the Union Government is mourning for the Protectorates to be merged with the Union it has not succeeded in acquiring the consent of the people that count of those Protectorates. It is only the small White minority

collaborating with the White rulers of the Union who is asking for the merging of the Protectorates with the Union, while the vast majority of the Africans are not consulted in the matter and they have expressed their unwillingness in the most emphatic terms. The Union Government has not dared to take a referendum of all the people because it knows that it would go against it. The position in regard to the small Portuguese possessions in India is that they are there in name only. They have made no progress whatever in all these years. Beyond perpetrating evil in the form of illicit traffic in liquor which is prohibited in India, and other goods, they are practically of no value. Besides it is the desire of the vast majority of the inhabitants of those foreign "Pockets" which are hardly

distinguishable from India to merge with India. The Portuguese Government has thereby nothing much to lose materially. On the other hand it gains the goodwill of four hundred million people, which is far more valuable. We only hope the Portuguese Government and the people will not be lured by Dr Malan's Juda's kiss.

We have always had respect for Dr Malan. "Better an enemy you know than a friend you do not know." Dr. Malan is an enemy we know, because he has always been quite frank and open in his dealings with the non-Europeans. We feel pity for him that in the eve of his life he should betray such a lack of faith in God and begin to worship mammon. For that is the meaning of the monster of "Whiteism" which seems to have got a mortal grip over him.

CANON COLLINS

THE following letter was sent to 'The Star' (Johannesburg) but the paper did not see its way to publish it.

As an Anglican layman who first met Canon Collins in 1938, I hope on some later occasion to discuss his views on our racial questions, and the frenzy of disapproval they have occasioned, more fully and dispassionately than is possible in a letter. Here, I just want to protest against the statements of a prominent Anglican clergyman

The Archdeacon of Port Elizabeth has said that (1) Canon Collins was not invited to the Union by the Anglican Church and that he speaks only for himself; (2) that undue publicity has been given to his visit; (3) that his views have "dismayed" those who are doing the spade work in this country; (4) that he should prove his sincerity by accepting a missionary appointment here; (5) that "he is regarded as a scholarly crank in educated Church circles in London;" (6) that "perhaps he prefers the amenities of Amen Court to the difficulties of the Bantu."

(1) is not disputed, except by a section of the Afrikaans press and the Moderator of the Ned. Herv. of Geref Kerk who suggests using "the deplorable statements of a responsible spiritual leader of one of the largest Churches taking part" as an excuse to call off the conference between European and non-European Church leaders that the Dutch Reformed Churches proposed to convene later in the year. We must all hope that more courageous and relevant counsel will prevail.

(2) is hardly the fault of Canon Collins, who has been much more sought after than seeking. (5) and (6) border on the abusive. Personal denigration hardly advances Archdeacon Powell's case. (4) opens up entertaining vistas not only of a flood of "immigrant-critics" settling in this country, but of the emigration of the Cabinet, the Nationalist Party and the editorial staffs of the Government press to the Gold Coast, Nigeria, Kenya, Uganda and C.A.F.

(3) raises issues of much greater importance. Writing from a parish which, several years ago,

not merely stopped its monthly inter-racial service but even forbade the use of its church building for separate non-European services and which today is attempting to meet a fresh challenge to practise the faith it professes by re-affirming and re-justifying that decision. I must question whether my Church is, in fact, doing enough spade work on our most insistent moral problem. I know that there are honourable exceptions among both clergy and laity, and that a few parishes do not conform to the general pattern. But, by and large throughout the length and breadth of South Africa, the Anglican Church fails to bear practical, living witness to the unity of all Christians in Christ, here and hereafter, which it theoretically acknowledges and very admirably proclaims. By our deeds, not our words, shall we be judged.

And I do not believe that we can excuse this failure on the several expedient grounds that are usually urged. The Gospel of Jesus gives singularly little

comfort to those who seek to reconcile expediency and conscience where basic spiritual and moral principles are at stake. Nor is the contention acceptable that, imperfect as we are, we Anglicans constitute the spearhead of a more liberal interpretation of the Christian ethic in South Africa. For, on this issue of colour, several other communions from whom we differ deeply on theology and doctrine—most notably, the Roman Catholics—are daily practising what we preach but fail to observe.

If, therefore, Canon Collins' visit has really "dismayed" Anglicans and led some to search their consciences, this would be a cause for rejoicing among followers of Him who brought, not peace but a sword. Does Archdeacon Powell's vigorous disapproval of the Canon perhaps derive from some inner recognition of truths stated, but too seldom faced in our daily life?

Your etc, C. W. M. GEL'.

WANTED ALIM

Wanted a Alim having qualifications of Hafiz, Kari and Molvi to serve as Imam in Heidelberg Mosque and Teacher in Madrasah. Monthly salary £25. Lodging, water and lights free. Annual increment according to work.

Apply with testimonials to Heidelberg Muslim Jamat, P.O. Box 60, Heidelberg, Tvl.

Golden Jubilee Number

Those subscribers who did not receive a copy of Phoenix Settlement Golden Jubilee Number and wish to have one may do so by kindly sending their subscription.

All Postal Orders should be made payable to 'Indian Opinion', P.O. Darben, not Phoenix.

BONES WANTED

We Pay
£7 PER TON
F.O.R. your
Station or Siding

BAGS RETURNED RAILAGE PAID

For Full Particulars write to:

THE
BULL BRAND
FERTILIZERS LTD.
SARNIA, NATAL.

DR. MALAN ON ANGLO-EGYPTIAN AGREEMENT AND INDIA

THE Anglo-Egyptian agreement would introduce a new friendship with Egypt which would contribute much to safeguarding the Arab States from the Russian and Indian spell or threat, or both, to which they were now exposed, said the Prime Minister, Dr. D. F. Malan, on Sunday, August 1 in an interview with Sapa.

Asked why he spoke of India in connection with the Middle East situation, Dr. Malan said it was "noticeable how Mr. Nehru parades as the leader of the Arab States just as he does in regard to the whole non-European world."

"You cannot at present mention Africa without being reminded of Mr. Nehru," he said.

Dr. Malan said Mr. Nehru was not only a danger for Africa in general "but more particularly also for us. If we and the world do not yet think so, then it is certainly not his fault."

Dr. Malan said the fortunate thing about the Indian Prime Minister was his outspokenness.

"He knows where he wants to go and even in regard to the methods by which he hopes to achieve his ends, he leaves no doubt," Dr. Malan said.

Asked to explain more fully, Dr. Malan said Mr. Nehru's statements as confirmed by his actions are capable only of one interpretation.

"His express policy is his so-called non-colonialism. Applied to Africa it means that the four European Powers which have possessions in Africa—which in reality means the White man—must quit Africa. Practical steps in that direction are only openly encouraged by him.

"Established Indian communities in other countries are systematically used by him as spearheads to justify and prepare the grounds for his interference in their domestic affairs.

"Mr. Nehru does not even shrink from direct encouragement of law-breaking," Dr. Malan continued. "Proof of this is his public appeal to Indians in South Africa to join forces with the Natives in a mass resistance movement, and the collecting of funds for this purpose in India.

"This is all well fresh in our memory, and as we saw just a little over a week ago in connection with the meeting behind closed doors of non-European organisations, the matter has not abated.

"Against our Portuguese neighbours, with whom we live so happily and peacefully, Mr. Nehru allows open aggression in their lawful possessions close to the border of India."

Dr. Malan said he hoped that these acts of Indian aggression against Portuguese possessions would serve to bring South Africa and Portugal closer together in matters of common interests and common dangers.

Dr. Malan was asked if, apart from Mr. Nehru's aims and activities in Africa, there were any other signs of danger from the Indian Prime Minister.

He said there was none except in so far as Mr. Nehru had given an indication of what "we and the world can expect in the future. Mr. Nehru has said there are only four countries that can determine the future of the world. These are India, China, Russia and the United States of America.

"In other words, with him the whole of Central and Western Europe, including Britain, do not count at all. And just imagine, this is the cradle of the White races and the Western civilisation which they gave to the human race to the good of the whole world.

"What this prospect can mean for us we can realise if we remember that India and China like Australia, New Zealand and South Africa have their borders on the same ocean waters.

"Our greatest danger might eventually lie in that direction and our defence policy should therefore take this into account. We may not neglect our East Coast and adjoining seas.

"The anti-Communist countries in the North Pacific Ocean have found it necessary to enter into a mutual defence agreement with one another, and we shall have to consider the need for a similar agreement which will include like thinking countries in and around the Western Indian Ocean and their responsible mother countries."

Dr. Malan was asked what South Africa's position would be in the event of a new world war particularly in regard to the defence of the Middle East. He said South Africa's "well known policy in this regard must, of course, be our own interest, remain unaltered.

"But, in my opinion, it is only right and fair that it should be

supplemented in view of South Africa's particular circumstances as outlined by me so far.

"If we declare our willingness, as we do, to render assistance to others, then surely we also have the right to demand for ourselves the same protection which is enjoyed by the others.

MR. MALHAUTRA SAILS FOR INDIA

MR. J. L. MALHAUTRA, Assistant Secretary to the High Commissioner for India in the Union of South Africa sailed for India by the Kampala, on Monday. There was a large crowd of Indians present at the wharf to bid him farewell.

On Thursday night, July 29, Mr. Malhautra arrived in Durban by car from Johannesburg. He had farewell receptions given him on his way at Ladysmith, Dundee and other places and several functions were held in and around Durban during the weekend.

The Natal Indian Congress had arranged a farewell function in honour of Mr. Malhautra at first at the Gandhi Hall, Lorne Street, at 3 pm on Monday, August 2. The officials of the N.I.C., however, got to know later that the boat was sailing on Monday and not on Tuesday and so the previous arrangement had to be cancelled and a reception was arranged at the Durban International Club at 4-30 pm, on Sunday afternoon. It was not possible owing to the shortness of time to re-inform all those who had been invited previously, of the new arrangements, and so the public was left in confusion and a much smaller crowd than had been expected was present at the Club. Nevertheless the Club Hall was filled to capacity. The Durban and District Women's League headed by Mrs. Mkizi, Miss Fatima Meer and others served tea, cakes and light refreshments to all those present.

The meeting commenced after tea. Dr. G. M. Naicker, president of the Natal Indian Congress, took the chair and was supported on the platform by Mr. Malhautra, Mr. Yengwa, secretary African National Congress, (Natal), Mr. Fredricks, of the Coloured Association, Mr. Lal Hen, a member of the staff of the Indian High Commissioner's office and Mrs. Mrzi.

Mr. Malhautra expressed his thanks for the very kind sentiments expressed by the president and the other speakers in regard to India, the Prime Minister Mr. Nehru and himself and said that during the five years he had spent in South Africa he was very pleased with the progress

"And if the North Atlantic Treaty give that military protection to those who, like ourselves, are part of the defence of the Middle East against the Communist danger, then that protection should also be accorded to the same extent to South Africa."

—Sapa.

his own countrymen had made. In the beginning the Indians thought just of themselves but now they were identifying themselves with the non-Europeans and had made common cause with them.

Mr. Malhautra said, the creators of apartheid were becoming demoralised because there was very little morality about it.

"The rulers of this country have built up a structure in which the White man is superior," said Mr. Malhautra. "Because the Indians have fought this evil they have been regarded as alien and disloyal.

"It has been claimed that South Africa is a democracy. It is an essential of democracy that when a certain section is elected to power it must do things in the interest of South Africa. If it does not do so it will be denounced by those people who have not been elected.

"In passing laws in South Africa the argument has been put forward that White civilisation is being protected. In South Africa White civilisation means White supremacy which is being sutured on hatred, fear, bigotry and narrowness. Civilisation built on these false ideas must decay.

"The idea that a man with a White skin is superior is being rejected in the outside world. The denial of rights to people is not based on love; it is based on force which is the law of the jungle."

Mr. Malhautra said he believed the Government was aware that the forces of righteousness were triumphing against the forces of evil and that they would soon have to give up their policy of Apartheid.

Mr. Malhautra said it was very difficult for an Indian from India to live in this country under the present set up of things but his (Mr. Malhautra's) life was rendered happy owing to the affection he was privileged to enjoy from all sections of the people including Indians, Europeans, Coloureds and Africans. He said he would carry with him very happy recollections of his stay in this country.

Mrs. Fatima Meer, wife of Mr. Ismail Meer, moved a vote of thanks.

NO EXCUSE FOR BAD MANNERS

'The Star' (Johannesburg) has the following interesting leading article in its issue of July 26:

FROM a political platform Mr. J. de Klerk, of the Transvaal Provincial Executive and a provincial election candidate who is also organising secretary of the Transvaal Nationalist Party, has permitted himself to refer to Mrs. Pandit as "daardie ou koelmeid." Leaving aside the niceties of the Afrikaans idiom, there can be no doubt that these words were a grave discourtesy to an Indian woman who holds a high place among contemporary public figures.

Protests by readers of 'The Star' at Mr. de Klerk's statement will be echoed by many South Africans who disapprove of the Indian attitude to South Africa but are also jealous of South Africa's reputation in the family of nations. Whatever they may think of Mrs. Pandit's occasional utterances as a spokesman of her country, they will bear in mind the fact that she is a cultured personality who has played no small part in world affairs.

Mrs. Pandit has been Indian High Commissioner to the United States, she is the President of the General Assembly of the United Nations and she is mentioned as the next Indian High Commissioner in London. In her official capacities she has met and will continue to meet members and other representatives of the South African Government whom we may credit with sufficient understanding of what is required by the amenities of international intercourse.

That a leading Nationalist in the Transvaal should so far have forgotten himself as to use the vocabulary of the soap box and the gutter about a woman of this calibre is a reflection on South Africa rather than on India or Mrs. Pandit. It is a glaring example of the type of loudness against which Afrikaans voices have been raised in the past and still more recently.

Church leaders and other public men have reason to deplore these signs of the degeneracy of the times, as a breach of the old Boer tradition of good manners towards the highest and the lowest.

In international relationships in particular it is essential that

South Africans whose words are likely to reach a wider audience should guard their tongues. When speaking of leaders of other countries they should do nothing to exacerbate feelings and at least remember the golden rule of doing unto others as you would wish others to do unto you.

'Cape Times'

Thus the 'Cape Times' dated July 22. We hope that Mr. J. de Klerk, General Secretary of the Nationalist Party in the Transvaal, has been incorrectly reported. Nothing would give the majority of South Africans greater relief than to hear that the report, which quoted him as referring to Mrs. Pandit, President, of the UN Assembly, as "daardie ou koelmeid", was wrong. For the sake of South Africa's reputation as a civilized country where politicians possess at least elementary breeding and courtesy, the report, if wrong, should be denied immediately. Only harm could come to the Union if the impression were allowed to remain that a prominent official of the Government party had referred to one of the world's leading and most cultured women in this ignorant, ill-mannered and contemptuous way. It would have been bad enough if the alleged phrase were reported to have been used in some remote spot which the speaker believed to be cut off from communication with the civilized world and out of earshot of even the party leaders. But here we have a report which says that Mr. de Klerk called Mrs. Pandit "an old coolie woman" for the delectation of an audience in the midst of the rising industrial city of Vereeniging. Surely, it must be wrong.

The matter is drawn to official attention because leading members of the Government have shown themselves extraordinarily ax in the past in denying disgraceful expressions which have, apparently, been put into their mouths. Periods of up to nine months have elapsed before such notable persons as Mr. Ben Schoeman and Mr. Eric Louw have taken the trouble to refute reports of verbal vulgarity on their part. Mr. De Klerk does not hold high office in the Government, of course, but he is entrusted by the Nationalists

with a key political position, and statements attributed to him cannot be regarded as unrepresentative. His reported calling of Mrs. Pandit "an old coolie woman" will not harm the world-acclaimed reputation of that deservedly distinguished woman; but it will reflect great discredit on firstly himself, secondly on the Government of South Africa, and thirdly on all South Africans. What sort of impression must even our friends get of a people

to whom a politician, seemingly, believes he can appeal by using the epithets of a gutter-snipe? And that about a person whom the rest of the world regards as a flower of civilisation. The world is not likely to alter its standards of elegance to accommodate those allegedly displayed by Mr. De Klerk. As has been pointed out, the star is not upon Mrs. Pandit. The star is on South Africa—and we hope it can be removed, speedily.

News the other papers

don't print

is to be found each week

211

PEACE NEWS

World news—events in Africa, Asia, America, Europe—news of constructive peacemaking; race relations; progress towards a non-violent society.

Obtainable by air-mail each week from Britain at 50s. 6d. per year; sea-mail 21s.; 4 weeks trial subscription (sea-mail) 2s. 6d.

South African representative.

ELLA B. ELDER

Brownlee Street, Stutterheim, Cape.

London office

3 BLACKSTOCK ROAD, N. 4

BOOKS FOR SALE

Key to Health—Gandhiji	1	8
Diet and Diet Reform—Gandhiji	5	0
Cleanings—Mira	1	6
Selections from Gandhi—N. Bose	10	0
Public Finance and Our Poverty—Gandhiji	9	0
Hindu Dharma—Gandhiji	8	0
Bhoodan Yojna	2	0
Sardar Vallabhbhai Patel (Vol. 1)—N. D. Parikh	16	0
The Diary of Mahadev Desai—V. G. Dandi	12	0

Obtainable from:

**C/O INDIAN OPINION,
P. Bag, Phoenix, Natal.**

AFRICAN VIEWPOINT

LIBERAL PARTY CONFERENCE:

CONFUSION OF FUNCTIONS

By JORDAN K. NGUBANE

TWO features of the Darban conference of the Liberal Party were of especial importance to the African. The first of these was the Party's attitude to its relations with the movements for national liberation in the non-White sections of the population. The other was the shift of emphasis on the franchise question. In the present article I propose to deal with the Liberal Party's relations with the African National Congress.

A point which seems to have worried the delegates to the Darban conference and which, incidentally, still gives certain Congressmen an unwarranted headache, is the compatibility of simultaneous membership of the African National Congress and the Liberal Party. To me it seems as if the people who crack their heads over this issue confuse the functions of Congress and the Liberal Party.

Congress stands for a specific set of political values. It so happens that these are values for which the Liberals also strive—the normal freedoms which we regard as part and parcel of the democratic tradition. From here the ways begin to part.

Congress, by its very nature, necessarily and rightly lays heavy emphasis on African interpretations of these values. It is the duty and main cause for existence of Congress to do this. That is why Congress has its own form of the colour bar (against enrolling non-Africans as members). If it dropped this barrier at this stage, it would lose its right to express African interpretations of these values and, which would be more salient, it would lose its representative character and influence in the African community and probably degenerate into a polyglot but impotent caucus like the All-African Convention.

From the perspective of retaining its representative character and influence, Congress is perfectly right in adhering to its own version of the colour bar in the prevailing circumstances. As long as we have exclusively white political parties striving to keep political power exclusively in white hands, we shall have an alter-

native but to have exclusive African bodies as well to educate the African on his specific responsibilities in the fight against race oppression.

The Liberal Party belongs to quite a different category. It exists as a bridge of accord between the conflicting nationalisms of the African and the Whiteman. It hoists the flag of racial tolerance and conciliation as against African reliance on the strength of numbers and the Whiteman's exclusive monopoly of political and military power.

To me these functions are quite different. The African National Congress is distinctly a nationalistic movement marching by an admittedly complicated series of left and right steps to the ideal of a society of free men. At one stage its policies are demonstrably influenced by its nationalistic wing, while at another they bear the unmistakable imprint of the men who wear the red tie.

The Liberal Party is not as yet hampered by this duality of approach. It marches—albeit timidly and half heartedly—to the goal of a society of free men under the banner of racial conciliation. If divergent tendencies occur anywhere in its political outlook and practice, they spring from an unrealistic and futile yearning for a long-distance hand-shake with apartheid. This point will be discussed more fully in the next article.

The composition of the Liberal Party is a working guarantee that under no foreseeable circumstances will it develop into a hegemonic party in the future. Congress's composition, on the other hand, is no guarantee—with due respect to the men of integrity who guide it at the moment—that given sufficient provocation it might not one day decide to campaign actively and aggressively for driving the Whites, the Indians and other "foreigners" into the sea.

This difference in the functions and potentials of the organisations is fundamental. It explains even the difference in their methods of agitation. To gloss over it by saying that simultaneous membership of both is compatible is to take up a wholly unrealistic attitude. Congress and the Liberals peddle two different varieties

of the same commodity. To say to the African that he would be wise to buy the two at one and the same time is to underrate his political intelligence, to say the least.

The positive point which should be emphasised at every stage is that the African who realises that the lessons of nationalism in Nazi Germany and in partitioned Ireland, Palestine and India are for his guidance; who sincerely feels that he cannot take risks with a nationalistic movement which might one day put on totalitarianism (if the Verwoerds are not restrained in time); who sincerely accepts the creed of racial tolerance and conciliation and all this entails, should be quite free to join and work with like-minded Africans, Europeans, Indians and Coloureds in a political organisation and in an atmosphere where it will not be considered a virtue to apologise for the things he believes to be true and politically desirable.

In other words Liberalism should not be a creed for clandestine professions, away from fellow Congressmen. Its adherents have the right to proclaim it from any platform they like without allowing their zeal to be dampened by adverse Congress reactions. If they move about always with an eye on Congress they will soon find themselves in the vicious circle of running towards their goal while feeling chased by the Congress. Their strategy then will be to avoid being caught by Congress instead of marching straight to their declared goal.

On the other hand the African who is convinced that the numerical strength of his community is the only key to the solution of the race problem should be free to remain a Congressman. The active and continuous proselytisation of people from one camp to the other and vice versa is a healthy and (to a true democrat) welcome concomitant of evolution to a society of free men.

Congress has no exclusive right to a monopoly of African converts to its creed. Nor does any organisation have it. It is as wrong and undemocratic for Congress—and whomever it has said this—to insist that the Liberals should not be rivals with it for African members as it is for the Liberals to disclaim proselytizing intentions. Such conversions are of the very essence of a truly democratic society.

It is none of either Congress's or the Liberal Party's right to demarcate spheres of influence

on the conscience of the African. If the Liberals are convinced their creed will save South Africa from ruin, let them say so freely and be not afraid of winning converts from nationalism. If this weakens the African National Congress the fault will not be in Liberalism, it will be in Congress policies.

If, on the other hand, Congress is convinced that its brand of nationalism will save the country, let Congressmen say so without apologising for the converts they might win from the Liberal Party. If Congress attracts the African, the fault will be in Liberal policies.

It must always be remembered, of course, that neither the Liberal Party nor the African National Congress is judge in these matters. The African citizen is. Only he has the right to pass judgment on the programmes of either organisation. For this reason, neither should waste time demarcating spheres of influence on the mind of the African. They should give their lions and get on to the battlefield without delay. It is their performance there which will qualify them for African support. The sooner we hear less and about rivalries for, or simultaneous membership the better will things be for all concerned. And, it must be noted, the things written here do not in any way suggest that Congress and the Liberals must not co-operate on matters of common interest. On the contrary, the underlying suggestion is that such co-operation must be based on equity, common sense and realism.

HINDU DHARMA

By—M. K. Gandhi

Price Rs.

Obtainable From.

'Indian Opinion,'

P. Bag, Phoenix.

Natal.

Cuticura

TALCUM POWDER

Tender skin are extra sensitive in hot weather. A dusting with Cuticura Talcum Powder cools the skin, always soothing and refreshing comfort. Mother will just love its distinctive perfume and exquisite fragrance.

STOPS CHAFING!

THE Provident Assurance Corporation of Africa Ltd.

Modern Life Insurance provides. . .

- ★ OLD AGE PENSION
- ★ MONEY FOR YOUR CHILDREN'S EDUCATION
- ★ DEATH DUTIES
- ★ MONEY TO FREE YOUR HOME
- ★ FINANCIAL SECURITY FOR YOUR DEPENDANTS
- ★ COLLATERAL SECURITY IN BUSINESS AND TRADE

Let us advise you on the plan that will best suit your requirements—the Corporation transacts all classes of Insurance . . . **CONSULT**

SEEDAT BROS.

4 Hoosen's Building, — 116 Queen Street, — Durban.
Phone: 21773

FOR
RUBBER STAMPS
AND
PRINTING
COURT
**STANDARD
PRINTING PRESS**

**FEDERAL PAINTERS
AND
RUBBER STAMP MAKERS**

73 BEATRICE STREET — DURBAN.

PHONE 15006
FO 800272

TELEGRAMS: SEEDAT
EST. BUSINESS 1927

DHIRUBHAI P. NAIK

Travel, Insurance & General Agent

Book with us for your travelling by Air, Sea or Land either in India or in any part of the world.

All types of Insurance—Life, Fire, Burglary, Riot, Storm, Accident, Plate Glass, etc.

Consult us free of Charge For Your Income Tax, Personal Tax, Writing Of Your Books, Trade Licences, Revenue Clearance Certificate, Passports And Immigration Matters.

Representative: National Mutual Life Assn. Of Australasia, Yorkshire Insurance Co. Ltd.

Telephone: 33-9033. 29a Commissioner Street, JOHANNESBURG.

Phone
Day 24169

Phone
Night 833459

L. RAJKOOMAR (PTY.) LTD.

14, CROSS STREET, DURBAN.

Funeral Directors and Manufacturers of all classes of Coffins and Wreaths

Contractors to the INTERNATIONAL FUNERAL INSURANCE COMPANY, LIMITED.

Reg. Office: 39 CROSS STREET, DURBAN

Country Orders for Coffins and Wreaths accepted by phone and despatched by rail at the shortest notice.

INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Bombay, July 29

WITH the inauguration of the Bhakra Canal and the Nangal Dam of India, Mr. Jawaharlal Nehru begins a new era in the history of our north-western states, Punjab, Pepsu and Rajasthan. There was jubilation among the farmers for whom a new era of prosperity began.

Among the schemes of economic development undertaken by the Government of India in recent years, Bhakra Nangal is by far the biggest and the most ambitious. In fact, it is the largest multi-purpose project of its kind being executed anywhere in the world today. The project which was conceived in 1908 by Sir Louis Dast, then Lieutenant-Governor of the Punjab was started in 1946, before the partition of India. But the work commenced in earnest only in 1949.

The Bhakra Nangal project envisages the building of Bhakra Dam—619 feet high straight gravity structure of cement and concrete at a cost of Rs. 140 crores, 1½ length at the top would be 1700 feet. At the lowest point it will have a width of 625 feet, excluding spillway apron. In order to protect the dam and appurtenant works in the event of flood conditions in the river, provision has been made for a central spill-way in the Dam. Two tiers of outlets with 20 outlets in each tier will be provided to enable release of supply from the reservoir for irrigation purposes. It would be possible to install 20 generating units each with a capacity of 90,000 K.W. at the Bhakra Dam for generating hydro-electric power.

The reservoir created by the Bhakra Dam will have a total storage capacity of 7.4 million acre feet of water. It will create Gurdas Nangal lake which will be about 50 miles long. The width of the lake just upstream of the Dam will be about 3 miles.

To facilitate construction of the Dam, it was necessary that some means of diverting the river from its normal channel at the dam site be found out, so that dry area is available for construction operations. This has been achieved by the construction of two diversion tunnels on both sides of the river. The tunnels are of 50 feet diameter and are about half a mile each in length.

They are complete in all respects. Diversion of the river will be accomplished by means of two coffer dams, upstream and downstream of the Dam site.

About 8½ miles below the Bhakra Dam, another dam called Nangal Dam has been built. The Nangal Dam will bend up the river supplies by 53 feet and will serve as a balancing reservoir for taking up the diurnal fluctuations in the Nangal Hydel Canal with the change in load at Bhakra Dam. The structure of this Dam is complete now with all the gates and gearings installed. The supplies above this Dam have been headed up by 36 feet at present and after the Bhakra Dam has been completed, there will be further headed up by another 17 feet. Thus with the creation of Nangal lake, a roaring river has been made to flow in a mild way. The Nangal Hydel Canal off-takes from the upstream of the Nangal Dam.

The Nangal-Hydel Canal is about 47 miles in length and has been lined with cement concrete or tile, and is one of the biggest irrigation canals in the world. The silt and gravel arriving in the river during the floods will be excluded at the silt and gravel regulator in the river. The silt ejector at mile 2 of the canal will exclude the coarse silt and will permit relatively clearer water to proceed on to the lower houses at miles 12 and 18 of the canal. The Nangal Hydel canal passes through very difficult terrain having hills going up to 8½ feet and cuttings up to 100 feet. All this difficult work was executed by Indian engineers with little foreign help. They completed their work one year ahead of the schedule.

There are two power houses on the canal, one at mile 12 called Gangwal power house and the other at mile 18 called Kotla power house. Each power house will generate electricity to the tune of 48,000 K.W. as at present only two units are being installed. The Gangwal power House is nearing completion and is expected to be brought into commission by August 1954. The Kotla power house is in a fairly advanced stage and is expected

to be brought into operation next year.

The irrigation system of the project consists of the Bhakra main line and first-draw canal. The total length of the main canal and branches is 677 miles and that of the distributaries 395½ miles. The number of cross-drainage works in the entire system is 48 and that of road bridges 230. Seventeen railway bridges have also been constructed. The total earthwork involved was 239 million cubic yards. Now this world's largest canal network was inaugurated by Mr. Nehru.

At present only flood water will be diverted to these canals for Kharif crops. No perennial waters will be taken. At present they will irrigate 350,000 acres of land. By irrigation the food production of the area will increase by 1,13,00,000 tons. Besides increasing food production three participating States of Punjab, Pepsu and Rajasthan, 40 per cent of the land to be irrigated will be devoted to raising long staple cotton to feed the ever-increasing textile industries in the country. It is estimated that about 800,000 bales of long staple ginned cotton will be produced every year in the area saving the country Rs. 300 millions in foreign exchange. Increased food production will save the country another Rs. 600 millions.

When the whole project is completed 586 million acres of land will come under irrigation. The production of food and cash crops would increase correspondingly. Ultimately 400,000 K.W. of electrical energy will be generated and supplied to 120 towns over and above the villages of the area. Nearly 2.5 million persons are expected to be rehabilitated in the new Model townships springing in the area.

Inauguration and "dedicating to the people" the Bhakra Canals, Mr. Nehru made it clear that supplies to Pakistan from Sutlej river will not be affected as only the extra rain and flood water, which would have gone to sea and wasted, would be stored and diverted to this canal system. India did not wish to harm Pakistan but at the same time India cannot hold her development schemes for ever due to intrusiveness of Pakistan. He requested Pakistan to accept the World Bank's award.

But Pakistan has raised a big hue and cry about opening of Bhakra canals. Many Pakistani newspapers and Muslim League leaders have demanded a holy war against India. But

political circles in India believe that this is a political stunt of the tottering Muslim League to divert the Pakistan people's attention away from domestic problems. The Muslim League wants to rehabilitate itself by raising a cry of danger from India and is bound to fail once again.

The Government of Pakistan has lodged a "strong protest" with the Government of India and denounced the opening of the Bhakra canals as a "breach of agreement of March 1953, under which India undertook to safeguard the then existing uses of canal waters in Pakistan during the period of negotiations under the aegis of the World Bank." Further, Pakistan has declared that it has not rejected the Bank's award and that negotiations were still continuing in Washington.

World Bank officials said in Washington that the "opening of the Nangal Dam in India did not create any immediate problem concerning the Indo-Pakistan dispute over the waters of the Indus river system. The opening of the canal system had been anticipated and had been taken into consideration in our discussions on this matter with India and Pakistan."

The majority of shares and capital of the World Bank are held by America. Most of the officers are Americans. Still they have found that India should have exclusive rights over three eastern rivers including Sutlej. India is adversely affected by the award as she will have to pay Rs. 40 to 60 crores for new canal locks in Pakistan.

It is important to note that the Bhakra project was conceived and the work on it had started before the partition of India. Further, India had made quite clear to the World Bank before joining the Indus Basin Working Party in March 1952 that work on Bhakra canals must and would go on. So, as the World Bank officials have acknowledged this question was taken into consideration. The standstill agreement concluded in March 1953 before the Working Party started negotiations are no longer applicable. The Working Party itself has been dissolved following Pakistan's rejection of the World Bank's proposals for the division of the waters of the Indus basin. Pakistan's insistence that negotiations are continuing is contrary to the fact. As far as India is concerned the negotiations have ended. India has, nevertheless, expressed her willingness to participate in any new effort

towards a settlement of the canal waters dispute provided Pakistan accepts in principle the proposals of the World Bank.

Meanwhile, for at least this season, India has no intention of withdrawing more water from Sutlej than what can be replaced by Pakistan through Balloki-Sulemanki link. The withdrawal of water from Sutlej through the Bhakra canal is only a fraction of what can be replaced by Pakistan through Balloki link, which feeds the surplus waters of Chenab river into Sutlej through Ravi. This link was inaugurated in April last.

Morally, Pakistan has no claim to the waters of the Sutlej. Even before partition, according to the tripartite agreement of 1920 entered into between the undivided Punjab, Bikaner and Bhawalpur, the Sutlej valley canals now in Pakistan had no right to the waters of the Sutlej. At best, they had only a residuary interest after the requirements of the Bhakra-Nangal project (in Indian territory) had been met.

According to the Water Treaty of May, 1948, Pakistan was to reduce progressively withdrawals from Sutlej. Now Pakistan is playing delaying tactics.

India has become self-sufficient in foodgrains. The last controls on rice have disappeared. The prices of foodgrains are going down and the Government is worrying about stabilising the prices.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Bate of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 213 Macos House, Second Floor, 17 Commissioner Street, Fort St. John's, Johannesburg.

BOOKS FOR SALE

- Satyagraha In S.A.
—By M. K. Gandhi 15/-
A Gandhi Anthology
—By V. G. Desai 6/-
Which Way Lies Hope
—By R. D. Gregg 2/-
Why Prohibition
—By K. M. R. 1/-
Gandhi And Marx
—By K. C. Mahabalan 2/-
Bapoo's Letters To Ashram Sisters
—By K. K. K. 2/-

Obtainable from:

'Indian Opinion,'

P. Bag, Phoenix, Natal.

BOOKS FOR SALE

UPANISHADS FOR THE LAY READER

—O. Rajagopalachari 6 0

VEDANTA THE BASIC CULTURE OF INDIA

—O. Rajagopalachari 5 6

BHAGAVAD GITA—Abridged and explained

by O. Rajagopalachari 4 0

INTERNATIONAL SHORT STORIES

—The best from 23 countries 11 5

Obtainable from:

INDIAN OPINION,

P. Bag, Phoenix, Natal.

HIND SWARAJ OR INDIAN HOME RULE

By Gandhi

Gandhiji says regarding it:

"It (the book) teaches the gospel of love in place of that of hate. It puts soul force against brute force. It has gone through several editions and I commend it to those who would care to read it." Written in 1908 it contains in essence Gandhi's later teachings on various topics

New Revised Edition with an introductory essay by Mahadevi Desai

Price: 1s. 6d.

Obtainable from:

'Indian Opinion', P. Bag, Phoenix, Natal.

BOOKS FOR SALE

- INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits) 7 0
- EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jaber T. Sonderland 7 6
- THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song—
(An English Translation)—Anand Beasant 1 1 0
- WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE?
—Dr. V. K. R. V. Rao 3 0
- OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated)
—Mino M. M. 2 6
- COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao 2 0
- GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1911
(Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914) 1 0
- THE DELIVERANCE (A picture of the pulsating life of the joint family) 4 6
- GANDHIAN TECHNIQUES IN THE MODERN WORLD—Pyarelal 2 0
- INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi 10 0
- FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars)—K. T. Shah 10 0
- INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India) 15 0

SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA

Facts And Facts—Stanley Powell 2 5 0

AMONG THE GREAT (Conversation with Roman Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath

Tagore and Sri Aurobindo)—Dhira Kumar Ray 2 0

TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT

—An account of the trial of the Officers of the I.N.A. 14 0

WHY CHIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyam 2 6

GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter) 2 6

THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH
—M. K. Gandhi 10 0

CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA

(Their place in India)—M. K. Gandhi 3 0

RAMANAMA—M. K. Gandhi 2 0

TOWARDS NON-VIOLENT SOCIALISM

—M. K. Gandhi 5 0

REBUILDING OUR VILLAGES—M. K. Gandhi 8 0

AN ATHEIST WITH GANDHI—G. G. R. Rao 2 0

Obtainable from:

'Indian Opinion,'

P. Bag, Phoenix, Natal.

M. J. PATEL

INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General
Commission Agents

10 Peking Road, Kowloon, HONG KONG.

**Special attention is paid
to indent orders**

Write To Us For Further Particulars.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?

Have you provided for your dependants?

Prepare for the future

Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—

The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has
best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760,
JOHANNESBURG.

Phones:— } Business 33-0711
              } Residence 33-5961

Phone 53.

Telegrams 'SOLANKI.'

P.O. Box 208.

Solanki & Co. Ltd.

Merchant & Direct Importers

**Extensive range always carried in
the following:**

Silks, Drapery, Toilets, Per-
fumes, Curios, Fashion Goods
and Jewellery, Wide Range of
Indian, Persian and Chinese
Carpets.

Stockists of well-known branded
Watches.

COPPERBELT PIONEER STORE

**Where Quality and Service
are Paramount.**

Luanshya,

Northern Rhodesia.

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING

—CO. LTD.—

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants

—&—

Direct Importers.

**47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.**

Cable & Tel. Add.: "HARGOVAN".

Phone 29363

P. HARGOVAN & CO.

(PTY.) LTD.

**WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.**

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue

DURBAN.

BOOKS FOR SALE

GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
TO STUDENTS—M. K. Gandhi	6	0
GANDHIAN ETHICS—Benooy Gopal Ray	2	0
BAPU—Merry F. Barr	4	0
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
FAMOUS PARSIS	2	6
SEVEN MONTHS WITH GANDHI—Krimadas	12	6
STORY OF THE BIBLE—S. K. George	6	0
A RIGHTEOUS STRUGGLE—Mahadev Desai	2	3
THE POLITICAL PHILOSOPHY OF MAHATMA GANDHI—Gopnath Dhawan	17	8
GANDHI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	9	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. I.—M. K. Gandhi	16	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. II.—M. K. Gandhi	14	0
THE STORY OF BARODI—Mahadev Desai	6	0
FROM YERAVDA MANDIR—M. K. Gandhi	1	0
MAHADEV DESAI'S EARLY LIFE —By Narabari D. Parikh	2	6
DEHUMANIZATION IN MODERN SOCIETY —Rene Falop-Muller	1	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION,"

P. Bag. Phoenix, Natal.

Phones: 29121/3 (Switchboard)
24179 (Manager)

Cables & Tel. Add:
"PROSPERITY" (All Branches)

P.O. Box 2197

(Established 1927)

Premier Produce Co. (Pty) Ltd.

General Wholesale Merchants
EXPORTERS AND IMPORTERS

Buyers and large Stockists of all kinds of Indian and European Groceries, Provisions, Soaps, Oils, Grains, Beans, Peas, Kaffircorn, Malt, Maize, Maize Products, Wheat, Wheaton Products, Crockery, Hardware and also Coal of all types.

All enquiries for Export and Import
to the Head-Office.

Head-Office: "PREMIER HOUSE"
364 Pine Street, Durban.

also at

JOHANNESBURG

BENONI

Phones: 34-3554/5
P.O. Box 100, Fordsburg,
82, Crown Road,
Fordsburg, Johannesburg.

Banoni Coal Site
Phone 54-1813,
Rangerview Coal Sites—54-2205
P.O. Box 392, Benoni.

Proprietors:

C. L. Patel, D. K. Patel
V. D. Patel, H. J. Patel
E. C. Patel

The Star Clothing Factory

Wholesale Merchants

CLOTHING MANUFACTURERS

P.O. Box 237. Phone 514.

Jameson Road, Livingstone,
NORTHERN RHODESIA.

Our S.A. Representative:

H. L. Hompes & Co.,
(Pty.) Ltd.

Durban, P.O. Box 1301.
Johannesburg, P.O. Box 3480.
Capetown, P.O. Box 824.

—ATTRACTIVE— SAREE MATERIALS

Self Striped| Georgette Crepes 45"
Green, White, Pink, Sky, Lemon
4/11 yd.

Coloured Georgettes 45"
All Shades 3/11 yd.

Self Check Fancy Voiles with Black
Designs 45" 4/11 yd.

Spotted Georgettes 45" Latest 4/6 yd.

Fancy USA Floral Voiles 38" 4/11 yd.

Embossed Georgettes 45"
Basket Design 6/11 yd.

Two Tone and Rainbow Georgettes 45"
All Shades 4/11 yd.

Georgette Jari Work Sarees
£4-10-0 each

Floral Bembays 45" Red, Gold,
Green and Blue Designs 4/6 yd.

Georgette Sarees Cotton Embroidery
£3/15/0 each

Bordered Georgette 45"
All Shades 3/11 yd.

Benares and Tinsel Jari Borders
Big Range in Stock

BLOUSES

Chinese Embroidered Satin and
Georgette Blouses and Latest
Slippers 8/11 each.

CHAMPALS!

Plastic Fancy Tops with Heel
Size 3 to 7 18/6 pair
Also Leather 8/6 & 10/6 pair.

Write For Samples:

JAYBEE SILK HOUSE

39 MARKET STREET,

JOHANNESBURG.

NEW TYPEWRITERS

POPULAR MAKES

Remington, Smith-Corona, Olivetti,
Hermes, R. C. Allen.

PORTABLE & STANDARD MODELS
AVAILABLE AT:

NATIONAL OFFICE SUPPLIES
(PTY. LTD.)

(Directors: N. V. MEHTA, J. P. GOKOOL, K. V. MEHTA)

LEGAL & COMMERCIAL STATIONERS
OFFICE EQUIPMENT SPECIALISTS

76 Victoria Street, Durban.

PHONES 21627
63335

P. O. BOX 137
Tel. Add. NOSLIMITED.

For Quality Printing Consult:—

UNIVERSAL PRINTING WORKS

Commercial Printers & Calendar Specialists

9 Bond Street, Durban, Phone 25195.

ઇન્ડિઅન

ઓપિનિઅન

નંદાલાલ માધીચંદા ઉપરે અને ૧૬૦૩માં સ્થપાયું.

પુસ્તક પર ખુ-અંક ૩૦
તા. ૧ ઓગસ્ટ, ૧૯૫૪.
પુસ્તક નકલ પેની ૬.
૬૨ શુક્રવારે બહાર પડે છે.

"બીડી સિગરેટથી અને ત્રાસ છુટે છે"

એમ કારણી તેમ બીડી સિગરેટથી અને ત્રાસ છુટે છે. બીડી પીતી એને હું કુર્ચુ અર્થે છું. એનાથી માથુંસુતું અંતઃકરણ મુર્છાત થાય છે, અને એ વારંવાર હાડને ટપી જાય છે, કારણ એની અસર કબાલી નથી. એ ખર્ચોળ કુર્ચુ છે. એનાથી ત્રાસ મંધાઈ જાય છે, કાંત ઉપર કાયા પડે છે અને કાંક વાર કે-સર પછી થાય છે. એ મંદુ અસર છે.

એ રેખ જામતી, મંદી ને ફાલીકારક છે એમ મેં સદાય માન્યું છે... જે આમસાદીના કબામાં... બીડી કુર્ચુતી હોય ત્યાં એસવું અને ખારે થઈ પડે છે અને તેના કુમાડાથી હું શુન્નપાઈ જઈ છું.

બીડી સિગરેટ અને આ કોઈ છવન ને આવરણ નથી... સિગરેટવાળા... વિસ ના કોઈના ૧૦ બાલા પીએ છે. કામ કરવા સાથે પોતાને જગતા રાખવા માટે એ જરૂરનું છે! એ એમ હોય તો તે આ કોઈ ન પીએ પણ ઉધી જાય, આ વસ્તુઓના આપણે ઘસ ન બનવું જોઈએ. ફેશી કે પડેથી બીડી, સિમાર, સિગરેટથી કુર રહેવું ઘટે છે. બીડી સિગરેટ ચેનના ઓસા જેવી છે, અને તમે સિમાર પીએ છો - તેમાં અશીશુની વાસના હોય છે. તમારા ઓસાને હું કુમાડીવું બનાવીને કેમ ખાગાડો છો?

...રોસ્ટોપની વાર્તામાં એક દારૂ દોષી સિમાર નથી પીતો ત્યાં જગી કરવા પામેલું ખુન કરતાં અચકાય છે. પણ સિમાર કુર્ચુ પછી તે સ્મિત કરતો હોઈ છે, 'હું કેમો કાપર છું' એમ કહે છે, અને કટાર લપને કાણું કામ કરે છે. રોસ્ટોપની આ અનુ-બધાણી છે. તેનો અંત અનુબધ થી વિના એણે કાંઈ લખ્યું નથી. અને એ દારૂ કરતા બીડી સિગરેટનો બહુ વિરોધ કરે છે. પણ હાડને તમાકુમાં હાથ ઉતરવું અનિષ્ઠ છે એવી બેડી-અજીતરી તમે ન કરતાં. એમ નથી. બે બીડી સિગરેટ દિરખાકા હોય તો દારૂ દિરખાકા છે.

અંધાણ.

(જાતલ માધીચંદા દેસાઈ દ્વારા 'ચિમપંચ'માંથી).

સંકુચિત રાષ્ટ્રવાદ

મુરહુમ ડૉ. જી. અબ્દુરહમાન હસિય આફ્રીકામાં બીન-ગોરાઓના એક બાહે. તેના હતા. ૧૯૩૧ની સાલમાં ફ્રેન્ચ-આર્મી એમેન્ડમેન્ટ બીજા પાર્લામેન્ટમાં રજુ કરવામાં આવ્યું તે વખતે કેપટાઉનમાં રંગવર્ણીઓની સભામાં તેમણે કરેલાં ભાષણના નીચેના શ્રાવને મ.ટે અમે હરબનની કલક પીપલ્સ કાઉન્સીલ ઓફ એક્શનના સેક્રેટરીનાં આજારી છીએ. તે અહિં છાપીએ છીએ કારણ સમય વહેવા છતાં એ રાષ્ટ્રોનું મહત્વ મટેલું નથી બલકે આજના સંજોગોને તે બરોબર જાંઘ મેસવું છે :

"યુનીયન સ્થપાયો બાદ કેપ પ્રાતમાં ગોરા અને રંગવર્ણી લોકો વચ્ચે હવે જારી લાગણી નથી અને બીન-ગોરાઓની પરિપટ્ટમાં એ લાગણી ફરી લાવવાના પ્રયત્નો કરવા છતાં સરકારે સઘળા બીન-ગોરાઓને બાતલ રાખનાર રાષ્ટ્ર સ્થપના નિર્ધાર કરેલા છે, એ સ્પષ્ટ છે. દુશ્મીએ નેશનલીસ્ટો "રાષ્ટ્ર"નો અર્થ સમજતા નથી તેઓ માને છે કે સઘળાઓને બાતલ રાખનારા એક નહાના જાતીય વર્ગને રાષ્ટ્ર કહી શકાય. તેઓ એટલા મૂર્ખ છે કે એટલું સમજી શકતા નથી કે, રાષ્ટ્રમાં એક કરતાં વધારે જાતીઓનો સમાવેશ થઈ શકે, તેઓની ભાષા એક કરતાં વધારે હોઈ શકે, અને એક કરતાં વધારે ધર્મો પાળવામાં આવતા હોઈ શકે. રાષ્ટ્ર સ્થપાને મહત્વની વસ્તુઓ જાતુભાવ, અરસપરસતા અને પોતાના દેશ પ્રત્યેની વફાદારી છે. એવી ભાવના અને લાગણી હોય તો સૌ પોતાની શક્તિ સુખબ ઉચ્ચ જીવને પહોંચવાની આશા રેવી શકે. પરંતુ આજે એ વસ્તુ નેશનલીસ્ટો ઇચ્છતા નથી. તેઓ લ'કુચિત, કડવાશ ભરેલી અને ઝેરીલી લાગણી ધરાવતા વર્ગનું રાષ્ટ્ર સ્થપાને પ્રયત્ન કરે છે. હસિય આફ્રીકાના અંગ્રેજો શુદ્ધને યાજળ મહેલી દેવામાં આવી રહ્યા છે, પછી આફ્રીકનો અને રંગવર્ણી ઓનું તો પુછવું શું? તેઓને શુદ્ધામીમાં રાખવામાં આવશે. પરંતુ બાતલ રાખનારા આવેલા સઘળાઓ એ સંગઠીત થઈ ઉભા રહે તો નેશનલીસ્ટો નિષ્ફળ જશે. નેશનલીસ્ટો બીન-ગોરાઓ પ્રત્યેની પોતાની વલણ બદલશે નહિ તો એક દિવસ એવે આવશે જ્યારે સ્વદેશ એસોગબલીઝ એકર છતાં પણ કાનખાનાઓના હામહારમાં રહેલી શુદ્ધ શક્તિને એકત્રીત કરનાર કોઈક પેદા થશે અને સઘળા સ્વતંત્ર લોકો જે દરજ્જોએ એ મથવાને હકકાર છે તે દરજ્જાથી અમને વિરક્ત રાખનારી સાંકળોને તોડી નાખશે. સંભવીત છે કે અંગ્રેજો પણ જાગૃત થશે અને અમુર થાય તે પહેલાં પોતાના હકોનું રક્ષણ કરશે. સઘળી આશાઓ બગન થયા પહેલાં જરૂર તેઓ તેમ કરશે જ.

શુદ્ધ નેશનલીસ્ટોએ સમજવું જોઈએ કે હસિય આફ્રીકામાં પણ કુદરતી નીચબને ગહલી શકાય તેમ નથી. બીન-ગોરાઓ, પર લાંબી શુદ્ધ સુધી તેઓથી અ-વાયથી રાજ્ય ચલાવી નહિ શકાય. અમારા લોકોનો મંગ અને વફાદારી તેઓ જીતશે નહિ, આ દેશનું લ'ચ તેમ સઘળા લોકોના હિતમાં ચલાવવા મ.ગે છે એનું બતાવી આપશે નહિ, તો આફ્રીકની તેઓ નેરાઈ જશે."

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૬ ઓગસ્ટ, ૧૯૫૪.

વળી પાછા ડો. મહાન

કેટલાક લોકો આજ સમયે આપણા પહેલાંજ તેના કરતાં મરી જાય છે. આપણા વડા પ્રધાન ડો. મહાન આજે એ શૈયનીય રિયનિમા આવી પડેલા જણાય છે. હોંદના વડા પ્રધાન શ્રી નેહરુ સાથે તેઓએ હરી બખાળા કાઢ્યા છે. હોંદી અને આફ્રિકન તેમજ રવિનદ્રામાં પણ સત્તા વતા જણાય છે. એ તેમનું તેમજ તેમની સરકારનું ઈર્ષી રહેલું અંતઃકરણ સુચવે છે. તમ છતાં શ્રી નેહરુને (એ કંઈક સાફ દેખાતું ડો. મહાનને મળેલું છે એ નોંધ લેત) અમને આનંદ થાય છે. તેમણે કહ્યું કે શ્રી નેહરુ સ્પષ્ટ વક્તા છે. એ અમલવાની વસ્તુ છે. તેપરથી તિલ થાય છે કે હોંદના વડા પ્રધાન શ્રી કચ્છ કપટ નથી, કે જે આજના સારીસારી માનસના રાજદારીઓને વિષે કહી શકાય તેમ નથી. શ્રી નેહરુ ને કશું છુપાવવાનું નથી. તેઓ સાથે સાર વાત કરી કે છે અને કહે છે તે સુબળ તેમનું આચરણ હોય છે. પરદેશમાં હોંદને સંસ્થાનો મેળવવાનો સ્વાર્થ છે એવા તેનાપર શુક્રવામાં આવેલા આગેવાનો શ્રી નેહરુએ અનેક વાર ક-કાર કરેલા છે. એક વસ્તુ તેમને વિષે છે, તે એ કે, પીઠિત લોકોનો અત્તાનાક તેમને કાને પડે તેને તેઓ કુદર્શ આપતા નથી, પછી જમે તે ગમે તે રચેથી આવેલા હોય. તેને તેઓ સાબળે છે અને પીઠિત લોકોને રહત આપવાને તેઓ પોતાનું બનવું કરે છે, સત્તાથી અર્ધ પડેલા અને પોતાની લેખાંડી જોડીએ નીચે કચડાયેલા રાખવામાં આવેલા લોકોની લાગણીઓ અને અભિલાષોની પરવા કયો વિના તેઓપર સર્વ સત્તાધીરપણું મહાવવાની છાંડા રાખનાર અને તેમ કરવાનો પોતાનો પ્રયત્નદય હક છે એમ સમજનાર સુખમચારને જે એ વસ્તુ હતી હોય તો તેમાં શ્રી નેહરુ, જેઓ સમગ્ર માનવીયતાની દ્રષ્ટિએ જોવાય છે, તેઓ દોષિત નથી. અમે શ્રી નેહરુને જોડી રીતે બચાવ કરવા હચ્છતા નથી સમજા માનવી માની જેમ તેમનામાં પણ માનવી તરીકેની નયજાણ છે. પોતે સંત હોવાને તેમણે કદી ધવે, પણ કહેશે નય. તેમ કેટલાક લોકો દક્ષિણ આફ્રિકામાં હરી રવા છે તેમ તેના એવા પણ કાવો નથી કરતા કે પોતાના કરતા જુદી આમરીયાના લોકો કાયમના

તેઓના પ્રસાદ તરીકે રહેવાને સરખાવેલા છે. એટલે સત્ય, ન્યાય અને નીતી શ્રી નેહરુના પક્ષમાં છે અને તેટલાજ કારણથી તેમને કશું છુપાવવાનું નથી અને તેઓ કુનીયાની સમજા છાંતી કાઢીને છાંતી રહી શકે છે અને પોતાના વિચારો અને માન્યતાઓ નિર્ભયપણે જ્ઞાત કરી શકે છે.

ગોરામાં મોડું પાપ

ડો. મહાનના કહેવા સુબળ શ્રી નેહરુનું મોઝામાં મોડું પાપ એ છે કે તેઓ સંસ્થાનવાદના વિરોધી છે. દક્ષિણ આફ્રિકાને તે કાચુ પાડવામાં આવે તો તેનો અર્થ, ડો. મહાન કહે છે કે, એ થાય કે, ગોરાને આફ્રિકા છોડી જવું પડે. તેનો એવો અર્થ તોજ થાય એ ગોરા ગયેમના જેવું જરૂરીપણું બતાવે અને પોતાની ગેરવાજબી, અન્યાયી અને અનીતી બરેલી ઈલાજોને વિષે અણનમ રહેવાનો દુરાશય કરે. ગોરા આ દેશ છોડી જાય એમ કોઈ પણ કચ્છનું નથી એવું ન બને એવું સૌ કોઈ પ્રાર્થે છે. તેમ છતાં જો ગોરાને આ દેશ છોડી જવો પડે તો દેશ કેવળ ગોરાનો જ બચાશે.

કોઈ પણ દેશની આંતરિક માળને કંઈ કદી ચક્રામ એ વિચારવાનું રહે છે. સાધારણ સુધિની દ્રષ્ટિએ જોતાં જ્યારે એક ધણીજ ન્હાની લઘુમતી પ્રજા વિશાળ બહુમતી પર, એ બહુમતીની સંમતી વિના કુશળ્ય મહાવવાની પોતાના હાથમાં સત્તા લઈ લે ત્યારે એ કુશળ્ય મહાવતી લઘુમતી પ્રજાથી ન્યાયના કોઈ પણ સિદ્ધાંતથી એવા કાવો નહિ કરી શકાય કે જે તેની “આંતરિક બાબત છે.”

ડો. મહાન શ્રી નેહરુપર એવો આરોપ મુકે છે કે કલ્પનાનો ભ્રમ કરવાનું તેઓ ઉત્તરોત્તર આવે છે. ડો. મહાન કહે છે કે “તેનો પુરાવો એ છે કે, દક્ષિણ આફ્રિકાના હોંદીઓને તેમણે અપીલ કરી છે કે સામુદાયિક સત્તા કરવામાં આફ્રિકાને તેઓએ સાથ આપવો.” કહેવાય છે કે સિલેશની આરંભિત એ હતી કે એક જુઠાણું હરી હરીને કથા કરણું એટલે ઉવે તે સત્ય તરીકે ખાંડી જાય. એજ ખાંડી પત આજે સમજવાકીઓની હોવાનું કહેવાય છે. રજોને ડો. મહાનને તેનો એજ લો નથી બાળવો? શ્રી નેહરુએ

એકી કશી અપીલ હોંદીઓને કરીજ નથી. તેઓએ એમ કહેલું છે ખાંડે આફ્રિકાને ગેરસામ થાય એવા હોંદીની હોંદીઓએ માનણી નહિ કરી. આ દેશમાં સત્તા જોડી રીતે મહાવવી તેને વિષે પણ શ્રી નેહરુએ હોંદીઓને કદી કોશવણી આપેલી નથી. નીતી અને ન્યાયને માટે આફ્રિકા રીતે મહા વાતી કોઈ પણ સત્તાને એકાદ તેમજ અતિશયિત આવેલા છે. પરંતુ તેમ કરવામાં શ્રી નેહરુ એકલાજ નથી. પંદારસા અને હમજોરીની જો ડો. મહાનની વાદવારત શક્તીપર જુરી અસર નહિ થઈ હોય તો તેમને વાદ હોવાનું જોઈએ—જેવું અમને સ્પષ્ટપણે વાદ છે—, ૧૯૪૭ની સાલમાં જ્યારે હોંદી કોમ એ વખતની યુનીયન સરકારની સાથે તેના અન્યાયી અને અનીતીબોલા કાયદા સામે મહાત્મા ગાંધીજીના નેતૃત્વ દેશ સત્યાગ્રહની સત્તા અસારી રહી હતી ત્યારે, એ વખત ના હોંદના વાલસરોજ લોડાં હાડીને સરકારની વધણને સખત રાખેલાં બજેટી કાઢી હતી અને જાતને ખુલ્લી રીતે આધિરોદ આવેલા હતા, અને તેને મદદ આપવા હોંદમાં રૂંડો પણ ઉપરાવામાં હતાં. એ વખતની યુનીયન સરકારના લાભમાં એટલું કહેવું જોઈએ કે, આજની સરકાર હરી રહી છે તેમ, તેનો વિરોધ કરનારા લોકોને ફરી નાખવાને પાદારથી મળતી મદદના સંધર્માં હાર બંધ કરી દેવા જોઈશે તે વિષુદ નરોત્તી બની.

પોરચુગીઝ સંસ્થાનો

હોંદ અને છજ્જ વચ્ચે બંધાયેલી મેત્રીયી અને પોરચુગીઝ અને હોંદી સરકારો વચ્ચે પડેલા અંતરથી ડો. મહાન રાજ્ય રચા છે. “આપણા પોરચુગીઝ પડેલીઓ જેઓની સાથે આપણે એટલા સુખ અને શાંતીથી રહેતા આવેલા છીએ,” તેની તેઓ વાત કરે છે. એ સમજી તે અમે જાણીએ છીએ. પોરચુગીઝ પ્રદેશમાં યુનીયન આસાડાંથી કેટલો પમપેસારો કરેલો છે એ અમે સારી રીતે જાણીએ છીએ. તેની ચર્ચા અહિં કરી અમાને મળ્યું. અમે એટલુંજ કહીશું કે આ બાબતમાં પણ ડો. મહાન હોંદ અને હોંદના વડા પ્રધાનને વિષે મોડું બરમતી રચા છે. હોંદ કથા આક્રમણને માટે દોષિત હોજ નહિ. હોંદ અને પોરચુગીઝ સરકારો વચ્ચે નો આ કમનસાધ બંધન અતિ શૈયનીય છે. અમે આશા રાખીએ છીએ અને પ્રાર્થાએ છીએ કે આ એક પસાર થવું વાજબ છે જે હુંકુરુતમાં બીબેરાઈ જશે અને ગેર-સમજુતીઓ દુર થઈ જાને સરકારો વચ્ચે અમાઠ હતી તેવી મેંકી યુન-રચાપિત થઈ જશે. હોંદમાના પરદેશી સરકારો વિષેની રિયલિટ સમજમ યુનીયનમાના થીટીય પ્રોટેક્ટરોના

જેવીજ મણી ચક્રામ. ફેર માંજ એટલેજ છે કે, યુનીયન સરકાર એ પ્રોટેક્ટરોને યુનીયનની સાથે જોડી દેવાને પે.કાર કરી રહી છે પરંતુ એ પ્રોટેક્ટરોની ખરી પ્રજાની તેમ કરવાને તે સંમતી મેળવી ચકી નથી.

યુનીયનના ગોરા રાજકીયોની સાથે મળીને કામ કરી રહેલી કેવળ ન્હાની ગોરી લઘુમતીજ એ પ્રોટેક્ટરોને યુનીયનની સાથે જોડી દેવની માગણી કરી રહી છે, જ્યારે આફ્રિકાની વિશાળ બહુમતી, જેની એ બાબતમાં સંમતી પણ લેવાઈ નથી, તેને સખત વિરોધ કરી રહી છે. પ્રજામત લેવાની યુનીયન સરકારે હોંધત નથી કરી કારણ તે સારી રીતે જાણે છે કે એ તેની વિરુદ્ધ જશે.

હોંદમાંના ન્હાના પોરચુગીઝ સંસ્થાનો વિષેની રિયલિટ એ છે કે તે કેવળ નામનાજ છે. આટલાં વર્ષોમાં તેણે કશી પ્રમતી કરેલી નથી. હોંદમાં જ્યારે કાશ્વંધી છે ત્યારે ચારીથી તેને તેમજ અન્ય વસ્તુઓને વેપાર કરવાને તેનો ઉપયોગ થતો હોજ ઉપરાંત

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”ને મદદ
કાંસરાકના એ પ્રજાપતિ બાહ
એ જેઓ પોતાના નામ બદલે
કરવા હચ્છતા નથી તેઓએ પ્રત્યે
પા રપની રકમ “ઇન્ડિયન
ઓપિનિયન”ના નિશાન અર્થે
મોકલેલી છે જે અમે સાબાર
રિવજરીએ છીએ.

તેની બીજી કીમત નથી. તંકુ-પરાંત એ સંસ્થાનો, જે હોંદથી જુદાં તરીકે જાણણી પણ ચક્રાંત નથી, તેના નિવાસીઓની વિશાળ બહુમતી હોંદની સાથે જોડાઈ જવાને તમસી રહી છે. તેનાથી પોરચુગીઝ સરકારને બહુ ગુમાવવાનું નથી જ્યારે આજીસ કોરા ની પ્રજાની યુએચઓનો અમૂલ્ય બાબ તેને મળે છે. અમે એટલેજ આશા રાખીએ છીએ કે પોરચુગીઝ સરકાર ડો. મહાનના ભોળાવાથી ભોળાપાઈ નહિ જાય. ડો. મહાનને માટે અમે કહેશું માન ધરાવતા આવેલા છીએ. “નાદાન દોરત કરતાં દાનો દુરમન બસો.” ડો. મહાન કાના દુરમન છે કારણ બીન-ગોરાઓ સાથે ના વ્યવહારમાં તેઓ કહેશું નિષ્પાત્ર પણ અને ખુલ્લી રીતે વર્તતા આવેલા છે. અમને તેમની જવા આને છે કે તેમના જીવનમાં સંધ્યાકાળે તેઓ છાંય પરની બહા ગુમાઈ બેઠેલા છે અને કપતાનની ઉપાસના કરી રચા છે. “ગોરાવાદ” કશી કપતાન, જેના વિષાતક યંત્રમાં તેઓ સપાડા ગયેલા છે, તેનો બીજો કોરા અર્થ થતો નથી.

બ્રીટન અને ઈંગ્લેન્ડ વચ્ચેના કરાર અને હોંદ ઉપર યુનીયનના વડા પ્રધાન

ગા રવીવારે સાપાને મુકાડાત આપતાં યુનીયનના વડા પ્રધાન ડૉ. મક્લાને કહ્યું કે બ્રીટન અને ઈંગ્લેન્ડ વચ્ચેના કરારથી ઈંગ્લેન્ડ સાથેની નવી મૈત્રી સ્થપાશે કે જે રશિયા અને દોંની શેઠાં જે દને ખુલ્લી પડી મળે છે, તેની સામે આરબ રાજ્યોનું રક્ષણ કરવામાં મદદરૂપ થઈ પડશે.

મધ્યપૂર્વની પરિસ્થિતિની સાથે તે દોંને કેમ જોડી દે છે એ સવાલના જવાબમાં ડૉ. મક્લાને કહ્યું કે, શ્રી. નેલર આજે જેમ બીન-ગેરી આક્રમ ના નેતા બની ખેડેલા છે, તેમ આરબ રાજ્યોના પશુ તે નેતા બની ખેડેલા છે, જે વરતુ મેક્ષાખી દેખાઈ આવે છે.

આજે આફ્રીકાનું નામ લેતાં શ્રી. નેલરનું સ્મરણ થવા વિના રહેતું નથી.

ડૉ. મક્લાને કહ્યું કે શ્રી. નેલર આફ્રીકાનેજ સામાન્ય રીતે જોખમરૂપ છે એટલુંજ નહિ પરંતુ ખાસ કરી આપણને જોખમરૂપ છે. આપણે અને દુનીયાને જો એ આંસનું નામે દેવા તો તેમાં થી નેહડોના કે પ નાંબ કાઢી શકાય.

ડૉ. મક્લાને કહ્યું કે, એટલું સહે છે કે દોંના વડા પ્રધાન સાથે સાથે પાત કરી દેનારા છે.

ક્યા જવા માગે છે એ પોને જાણે છે અને પોતાનો હેતુ વિશ્વ કરવાને કાંઈ રીતો અજમાવવા માગે છે એ પણ તે જાણે છે. કચેર શરૂ તે રહેવા દેવા નથી.

વધારે સ્પષ્ટ મુકાસો કરવાનું હવેના મા આપના ડૉ. મક્લાને કહ્યું કે, થી નેહડોના વચના, જેને તેમના કચેર વડે અનુમોદન મળે છે, તેને અર્થ એકજ કરી શકાય.

તેમની સ્પષ્ટ નીતી કહેવાના સંચાલવાની રીત છે. આફ્રીકાના સંબંધમાં તેનો અર્થ એ થાય છે કે, માર પુરોપચય રાજ્યો જે આફ્રીકામાં સંસ્થાના ધરાવે છે—એટલે મતભૂમિમાં ગેરો માણસ—તેણે આફ્રીકા હોડી આજ્ઞા જુદા. એ દિશા એ વ્યવહાર પદ્ધતિ લેવાને પણ તે ખુલ્લી રીતે ઉરોજન આપે છે.

તેઓની આતરિક્ષિ જાળવોમાં માથું મારવાનું વાજખીપણું સિદ્ધ કરવાને અને તેને માટે મામ તબકાર કરવાને અન્ય દેશોમાં રજાપિત થયેલી દોંદી કેમેનો તે પદ્ધતિસર ઉપયોગ કરી રહ્યા છે.

કાયદાઓનો અર્થ કરવાનું પણ ઉરોજન આપતાં તે સંજોગવાય નથી. તેના પુરાવા તરીકે, દક્ષિણ આફ્રીકાના દોંદીઓને તેમણે સામુદાયિક કલન મહાવવામાં આફ્રીકાનો સાથે જોડાઈ જવાની કાશ્વ કરી છે અને તેને માટે

દોંમાં ક'ડો એકાં કરેલા છે.

આ સમજી આપણા સ્મરણમાં હવે નહીં જ છે, અને એક આવાડીમાં ઉપરજ બીન-ગેરી સંસ્થાઓની બંધ બારણે મલેલી સમાના સંબંધમાં આપણે જોઈ મળ્યા કે એ વસ્તુનો હવે અંત આવ્યો નથી.

આપણા પોરમુગીઝ પોરોઓ, જે જેમની સાથે અમે એટલા સુખ અને શાંતિથી રહેતા આવેલા છીએ, તેમની સામે થી નેહડે દોંની સરહદોર આવેલા તેઓના કાયદેસર સંસ્થાનેમાં ખુલ્લી રીતે આક્રમણ કરી રહ્યા છે.

ડૉ. મક્લાને કહ્યું કે હું આશા રાખું છું કે પોરમુગીઝ સંસ્થાના સાથેના દોંના આ આક્રમણથી દક્ષિણ આફ્રીકા અને પોરમુગીઝ વચ્ચે તેઓના સમાન સામે અને સમાન જોખમોમાં મેટ્રો બંધારો.

ડૉ. મક્લાને પુછવામાં આવ્યું કે, આફ્રીકામાં શા નેહડોના હેતુઓ અને પ્રવૃત્તિઓ ઉપરાંત દોંના વડા પ્રધાન તરફથી જોખમના કાંઈ વધારે ચિન્હો છે ?

તેના જવાબમાં ડૉ. મક્લાને કહ્યું કે, અમારે અને દુનીયાએ અભિપ્રમાં શાની આશા રાખવાની છે એ થી નેહડેએ ખતાવી આવેલું છે. એ ઉપરાંત બીજું કશું નથી. થી નેહડે એ કહ્યું છે કે, માર દેશો છે કે જે દુનીયાનું અભિપ્ર નકકી કરી શકે, એ છે દોં, ચીન, રશિયા અને યુનાઈટેડ સ્ટેટ્સ ઓફ અમેરીકા.

મતભૂમિમાં બ્રીટન સુધી આખા મધ્ય અને પશ્ચિમ પુરોપની તેમને કશી મજા નથી, જ્યારે કલકત્તામાં, મનવજનીને અને આખી દુનિયાના જવાને માટે પશ્ચિમનો કુધારે આપનાર ગેરી પ્રજાઓનું એ જન્મસ્થાન છે.

આનો અર્થ આપણે માટે શું થાય એ આપણે ભારેજ સમજી શકીએ જે આપણે એ માદ રાખી શકીએ કે એરોટ્રોવીયા, ન્યુઝીલેન્ડ અને દક્ષિણ આફ્રીકાની સરહદો એજ મહાસાગર પર આવેલી છે કે જોનાર દોં અને બીનની આવેલી છે.

આપણું મોટામાં મોટું જોખમ આખરે કશય એજ દિશાએ રહેશે અને તેથી આપણી સંસ્થાઓની નીતી માં એ વસ્તુ ધ્યાનમાં લેવી જોઈએ. આપણા પૂર્વના કીનારા અને તેની સાથે લાગેલા સમુદ્રો વિષે આપણે જોપરશ રહેવું નહીં જોઈએ.

ઉત્તર પેસિફિક મહાસાગરના સામ્યવાદી વિરુદ્ધના દેશોને અરસપરસ સંસ્થાઓના કરાર કરવાની જરૂર જણાવે છે, અને આપણે પણ પશ્ચિમ દોંની મહાસાગરમાં અને

આજી બાજી આવેલા એકજ વિચાર ના દેશો અને તેઓની જવાબદાર માન્યતાઓની સાથે એવા કરાર કરવાની જરૂરનો વિચાર કરવો પડશે.

ડૉ. મક્લાને પુછવામાં આવ્યું કે, નવું વિચારણા જે તો ખાસ કરી મધ્ય પૂર્વના સંસ્થાઓના સંબંધમાં દક્ષિણ આફ્રીકાની સ્થિતિ શું થાય ? તેના જવાબમાં ડૉ. મક્લાને જણાવ્યું કે, આ સંબંધમાં દક્ષિણ આફ્રીકાની સારી રીતે જાણીતી નીતી, આપણા પોતાનાજ લાભને ખાતર જરૂર રહેવી જોઈએ.

પરંતુ, મારા મત મુજબ, જે દોંવેલા દક્ષિણ આફ્રીકાના ખાસ

શ્રી. ભારત યુવક મંડળ (જોહાનીસબર્ગ)

ધી. ભારત યુવક મંડળ (જોહાનીસબર્ગ)ના સેક્રટરીઓ લખી જણાવે છે :

અકસ્માત અમર તો અર્ધકર ચિતારીથી માનવીના જનન બચાવવા તેમને બીજા માનવીનું લેહી આપવા માં આવે છે. એવા અકસ્માત વખતે બીજાનું લેહી મેળવવામાં યુરોલી અને વિશ્વ ન નહે તે માટે આમળ થીજ લેહી "બ્લડ બેન્ક"માં જમા રાખવામાં આવે છે. અહીં સાઉથ આફ્રીકન બ્લડ ટ્રાંસફ્યુઝન સર્વિસ તરફથી લેહી એકજ કરવામાં આવે છે. આ સાખામાં લેહી આપીને માણસ બીજાના જનન બચાવવાનું પુરવ મેળવે છે.

અહીંની દોંદી-જનતા પણ આ પવિત્ર કાર્યમાં આદેશ રસ લે છે. અહીંની થી ભારત યુવક મંડળના સભ્યો તથા અન્ય સ્વયંસેવકો આ કાર્યમાં સાઉથ આફ્રીકન બ્લડ ટ્રાંસફ્યુઝન સર્વિસને સારી મદદ આપી રહ્યા છે. એમના તરફથી તા. ૧૫-૭-૫૭નાં દિન આથી લેહીમાં એક રૂપિર દાન નહ રાખવામાં આવ્યો હતો તે દિવસે જરૂર માનવીઓએ પોતાનું લેહી આપ્યું હતું.

ભારતના બીજા વખત તા. ૭-૭-૫૭નાં દિને પાટીદાર લેહીમાં થી મોરારજીભાઈ પરામજીના પ્રમુખપણા હેઠળ બીજે રૂપિર-દાન થત રાખવામાં આવ્યો હતો. તે વખતે સાઉથ આફ્રીકન બ્લડ ટ્રાંસફ્યુઝન સર્વિસના પ્રતિનિધિ શ્રી. ગોરે પ્રસન્નોચિત હુંક પ્રચયન કહ્યું હતું તેમાં તેમણે લોહી એક લેહી આપવા માગ્યું છે તે માટે સંતોષ વ્યક્ત કર્યો હતો. એ લેહીની કેટલી જરૂરીયાત છે તે દાખલા સથે સમજાવ્યું હતું. તાજેતર માંજ આફ્રીક વર્ગની એક દોંદી બાહિયાને હૌરિપટલમાં કાપ્પસ કરવા માં આવી છે. તેને દરેકજ એક પાઉટ લેહી આપવું પડે છે. આવા વસ્તુ કેસો હૌરિપટલમાં આવે છે,

સંજોગો એતાં, તેમાં ઉમેરો કરવામાં આવે એજ ખર્ચ અને વાજખી મજાપ.

આપણે જે બીન-ગેરી મદદ કરવાની આપણી ખુશી દર્શાવીએ, અને દર્શાવીએ છીએ, તો બીજાના જે સંસ્થાઓ ભોગવી રહ્યા છે તેટલાજ સંસ્થાઓ આપણે માટે પણ દાવે, કરવાનો આપણને દડ છે.

અને જે ઉત્તર એટલાન્ટીક મંડળ આપણા જેવા જેઓ, સામ્યવાદના જોખમની સામે મધ્ય પૂર્વના સંસ્થાઓના એક ભાગ જે, તેઓને કચરી સંસ્થાઓ આપની લેવા તો એટલુજ સંસ્થાઓ દક્ષિણ આફ્રીકાને પણ આપણ માં આપવું જોઈએ.

જોઈ આ તમે આપી રહેલા લેહીને ઉપયોગ કરી તેમને ઇન્તિજાન આપી શકીએ છ એ.

આ લેહીની કિમત તો જેમણે એતો લાભ મળ્યો છે તેજ કરી શકે. આમ લેહીની આટલી અમલતા છે એ ધ્યાનમાં લઈ આવા રૂપિર-દાન પણ રાખવા બદલ દોંદી સ્વયંસેવકોને. એમણે આખરે માન્યો હતો અને જરૂર બળે મળેને આવા રૂપિર દાન થત રાખી આ પુરવશાળી પ્રવૃત્તિમાં દોંદી જનતા તરફથી હ મેશાં અ લે સમ્ય મળતો રહેશે એવી આશા બ્યક્ત કરી હતી.

શ્રી. વિનયચંદ બી. પટેલે શ્રી. બીલરનાં બાપજીને સાર મુજરાતીમાં સબ જીનેને સમજાવ્યો હતો અને અ.વના સપ્ટેમ્બરમાં ચીજે રૂપિર દાન પણ મ પી લેહીમાં રાખવામાં આવશે ત્યારે આપી પણ બધુ સંજોગમાં સ્વયંસેવકો રૂપિર દાન આપશે એવી આશા દર્શાવી હતી.

૫૨૫૬ સ કેચ આફ્રીકન બ્લડ ટ્રાંસફ્યુઝન સર્વિસના સ્વયંસેવકોએ લેહી લેવાનું કાર કપુરું હતું જેમ ૭૪ બાઈ બહેનાજ લેહીનું દાન આપ્યું હતું.

આજે આપણી દોંદી જનતા પણ આવા પરીપકારી અને પુણ્યાર્થ કાર્ય માં આટલો રસ લે છે એ જાણી મળેને અત્યંત ધરે અને આશ રાખવામાં આવે છે કે દક્ષિણ આફ્રીકાના બીજા રહેવામાં પણ આવા રૂપિર-દાન મળે શકે મળે.

ઉત્તર-દ માટે જરૂર ખાસી છે

લેહીઓનું મુરલીજ જમાવેને એક ઉત્સાહની જરૂર છે. ઉત્તર અરબીક પઠારી શો અને હમાયન કરે એવા યાત્રી મોજારી સામેને અરસ્ત મુરલીજ જમાવ, થી. ઓ. મોઃસ ૬૦ લેહીઓ, કાસવાય, એ કરનામે કરવી. માસીક પચાર પાઉટ ૨૫ ઉપરાત રહેવાને ધર તેમજ પાઉટ, બલો મત આપવામાં આવી.

શ્રી. મલહોત્રાની વિદાયગીરી

માં આવે છે. આવા બેઠા પાંચપર રવાણેલા સુધારાનો નાશ થવાજ ભેષજો.

માણસની ચામડી ચોરી હોવાથી તે કમ્પ છે એ ખ્યાલને બદોદની કુનીયા વખોડી રહી છે.

ભોજને દોઢા નદિ આપવાની પાછળ એમનાવના નથી રહી. તેની પાછળ બળાળથી રહેલી છે કે ભેને જામણી કાપડો બજવામાં આવે છે.

શ્રી. મલહોત્રાએ કહ્યું કે સરકાર જાણે છે કે ખરેખર બજોપર સારાં બજોનો વિનય થઈ રહ્યો છે અને અંતે તેણે પોતાની એપાર્ટમેન્ટની નીતી બદલવી જ પડશે.

શ્રી મલહોત્રાએ કહ્યું કે ખાન-ગોરા એની સામે ઘણી કપરી હાલ પડેલી છે અને તેઓને ચરખાત અકબજો તો નડીજ પરંતુ આખરે તો તેઓને વિનય પરી જ કારણ સત્તે તેઓના પદમાં છે.

ખાન-ગોરા કરનારાઓમાં આ-શ્રીકન નેચનસ કોમિસ (નાદામ)ના સેક્રટરી શ્રી. ચેન્ના, કલકત્તા લોકોની સરવાળા શ્રી. હેનરી અને ડરખન એન્ડ હીરહીકટ વીમેન્સ લીમીટ્ડ મીસીસ મુનીશી દત્તા, શ્રી. ધરમાધસ મીરના પતિન ધીમતી કાલીમા ખીરે આખર હાલનારે આપણે કહ્યું હતું.

યુનીયન આંદોલના હોદ્દાના હાઇ કમી-સનરના ઓરીમન્ટ એસીએટ-ડ સેક્રટરી શ્રી મલહોત્રા ગયા સોમવારે રહીમર કંપાણમાં પોતાના સંપર્કો રહેલ સારી સ્વદેશ જવા રવાના થઈ ગયા, તેમને હેલ્થી વિદાય આપવા પાણી લોખ રહીમરપર ગયા હતા.

શ્રી મલહોત્રા ગ્રન્ડાર જુલાઈ તા. રહીમીના રોજ બેઠાનીસમયેથી ગોઠર માં ડરખન આવ્યા હતા. રહેતે લોહીન્યામ, ડીટી વિગેરે રમણે તેમના મનમ. વિદાયગીરીના મેળાવડા થયા હતા. તેમજ શીક એન્ડ ડરખીસન ડરખન અને આજુબાજુના મધ્યમાં એમાં પલ્લુ અનેક મેળાવડાઓ થયા હતા.

ડરખન એન્ડ હીરહીકટ વીમેન્સ લીમીટ્ડ તરફથી શ્રી નારનો તરખાર કરવામાં આવેલો તેને સીએ ન્યામ આપ્યો અને તે પછી પ્રેમિસના પ્રમુખ ડા. જી. એમ. નામકરના પ્રમુખપણા નીચે સળા મળી. શ્રી મલહોત્રાની તેમજ ડીટી અને હોદ્દાના વડા પ્રધાન શ્રી નેહરુની પરદેશમાં વસતા કચડાએલા લોખ પ્રાચીની રોવાએની પ્રશંસા કરનારાં બાપણે થયા જાદ શ્રી. મલહોત્રાએ પોતાના બાપણમાં કહ્યું કે મારા પાત્ર વરંના અહિના રહેલાથુ દરખીવાન મને ધણું ચીજણાનું મળ્યું છે. હોદ્દાની અને અરેલા હોદ્દાની રિમિતિ ઘણી કહેલી થઈ પડે છે. અહિના વર્ણુએલા કાવલએને તથિ તેનું જીવન લગભગ અસળ થઈ પડે છે પરંતુ મન હોદ્દાએ, નહિ પરંતુ મુરોષીયન, આશ્રીકન અને કલકત્તા મિતિએ પલ્લુ મારાપર વર્ણવેલા પ્રેમ ને લઈને મારું જીવન સુખ શાંતીમાં પસાર થયું છે જેનું સુખર રમરણ અને કાલમ રહેશે.

શ્રી મલહોત્રાએ કહ્યું કે હોદ્દાએ, ના માનસમાં હું આવ્યો ત્યારના કરતા આજે ધણે ફેર પડી ગયો છે. એ વખતે હાજુ હોદ્દાએ કેવળ પોતા ની જ રિમિતિનો વિચાર કરતા હતા

ત્યારે આજે તેઓ આ દેશના અનળા પોશીત લોકોનો વિચાર કરી રહ્યા છે અને અંગ્રીક થઈ આ દેશના અનપાથી કાવલમાં માંમે લઈ રહ્યા છે.

શ્રી મલહોત્રાએ કહ્યું કે એપાર્ટમેન્ટ ના રચનારાઓ નીતી બદલ થતા જાય છે કારણ એપાર્ટમેન્ટમાં નીતી રહી નથી.

આ દેશના રાજકર્તાઓએ એવું બધારણુ કહેલું છે કે જેમાં ચોરાના હાથમાં સર્વોપરિતા રહેલી છે, હોદ્દાએ આ બદીની સામે લડી રહ્યા હોવાથી તેઓને પરદેશી અને બેવડા મળી કાલમાં આવી રહ્યા છે, એવો કાવો કરવામાં આવે છે કે દક્ષિણ આફ્રીકામાં કેમેરોની છે. કેમેરોનીએ એક ખાસ નીયમ છે કે બાકુક વર્ગ સત્તામાં સુટાવ ત્યારે તેણે દક્ષિણ આફ્રીકાનું દિવ ભોલું ભેષજો. એ તેમ ન કરે તો જેઓ સુટાએલા નથી તેઓ એ વર્ગને વખોડી કાઢે.

દક્ષિણ આફ્રીકામાં કાવલ પસાર કરવામાં એવી દલીલ કરવામાં આવે છે કે ચોરા સુધારાનું રક્ષણ કરવામાં આવે છે. દક્ષિણ આફ્રીકામાં ચોરા સુધારાને અથ' ચોરાની સર્વોપરિતા થાય છે, જેને તિરસ્કાર, બપ, નીતી કષ્ટતા અને સકુચિતતા વડે પોષતા

ફોન: ૨૪૮૪૫.

ઓસરી ક્યાંથી ખરીદશો?

ને આપ સ્વચ્છ અને બહેલાપાત્ર ઓસરી મેળવવાને ઇતેનર હો તે. અમારા ઉપર લખવા ચુકશે. નહિ. હમે જાનવી અરે, ચોકજો માલ, કિકામલ આવે મોકલાવશું.

“ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો” એ હમારો મુદ્દાલેખ છે.

એક વખતનો દ્રાયલ ઓરકર, આપનો વિશ્વાસ સંપાદન કરવાને અનુક ફળીભુલ થશે. કન્દીના ઓરકરે ઉપર સ-વિશેષ, કાળજીપુર્વકનુ ધ્યાન આપવામાં આવે છે.

ગાંધીવડુ, ઠોડાળ, હર-ગણુ દવાઓ, હવન-પુળની સામગ્રીઓ, આડી-લુગડા, લગનની પ્રત્યેક જરૂરીયાત. કન્દીના ઓરકરે રહી. આ. ડી.વી મોકલાવવામાં આવશે.

ભારતનો પત્ર

(અમારા અખરખનાં નવરૂપો)

શુભ તા. ૨૦-૮-૫૧.

રાજકોટ શહેરમાં વચ્ચેથી આખર સુધી રેલવે લાઇન પસાર થતી હતી. જ્યાં ટ્રેનો આવતાં જતાં શહેરના વાદન બપોરને ઝડપી જલ્દી પડતું હતું. રાજકોટની વસતિ સાત લાખી હતી, ત્યારે રેલવે લાઇન શહેરની વચ્ચેનાં નાંખવામાં આવી હતી પરંતુ સૌરાષ્ટ્રનું એકમ થતાં રાજકોટની વસતિમાં અસાધારણ વધારો થયો. આરે તરફ પહેલે લાંબે સુધી મકાનો બંધાઈ ગયા. વાદન બપોરમાં પણ પ્રુખળ વધારો થયો. આને પરિણામે વચ્ચેથી રેલવે લાઇનને દુર કરવાની જરૂર હતી થઈ. એટલે રાજકોટ ટાઉન રેલવેથી કેટલાક અંતરે નવી રેલવે લાઇન નાંખવામાં આવી અને તેને રેલ કેસની ઉપરથી ફરીને રાજકોટ બંધાવવા સુધી લઈ જવામાં આવી છે. આ નવી રેલવે લાઇનનું ઉદ્ઘાટન થઈ ગયું છે અને હવે ટ્રેનો એ માર્ગે આવે જાય છે. એટલે શહેરના વાદન બપોરને શાંત થઈ છે. નવી રેલવે લાઇન પર ભટ્ટી નગર નામનું સ્ટેશન સ્થાપવામાં આવ્યું છે.

સૌરાષ્ટ્રમાં ફરી આવનવરન-તારાપુર રેલવે બાંધવા સામે જોરદાર અપર ઉપર્યો છે. સૌ પેલે પેલાનાં મતનું અમલકાર કરે છે. કેમ કે રાજકોટ રાજકોટ રેલવે લાઇનને રેલવે બાંધવાની મંજૂરી કરે છે. તે કેટલી રીતમમાંથી નવી લાઇન કાઢી જવનગર પાસે જોડાણ સંધવાની માંગણી કરે છે. આમ ચોમેરથી નવી નવી માંગણીઓ થઈ રહી છે. પરિણામે આવનવર-તારાપુર રેલવે બાંધવાનું કાર્ય હાલતરતે તો અટક્યું છે અને સૌ જો પેલે પેલાને રવાનું જોડ પેલા પેલાના વિચારમાં બોડગેજ રેલવે નાંખવાની માંગણી કરશે તો તેમને તો મોટી રેલવે નહિ મળે પણ કદાચ સૌરાષ્ટ્રને આવનવર-તારાપુર 'એકાગ્ર શુભાવવાને' પણ વખત આવે.

પાકીસ્તાનમાંથી જુવત અને તેના સાથીઓ પાછા ભારતમાં આવવાના સમાચાર પંજાબની પેશીસે આવ્યા હતા. જુવતને પાકીસ્તાનમાં કાંઈક વાંધો પડ્યો હતો. પરંતુ સૌ રાષ્ટ્ર પેશીસે તરતજ આ સમાચાર ખોટા હોવાનું જણાવ્યું હતું અને જાહેર કહ્યું હતું કે, પાકીસ્તાનમાં ઉછાટાનું અંત પડેલું જાહેર વધુ કડક બનાવવામાં આવ્યું છે. અંતમાંથી ગણતા સમયથી પ્રમાણે જુવતના 'સાથી'દારો મજૂ મંજૂરીમાં, કરીમ અને આસાને ઉપવ સાથે પાંધા પડ્યા છે. એટલે

જુવતના આ સાથીઓ ભારત આવવાની કમળા હતા, પણ કમળના રમુમાં ચોમાસાને લીધે પાણી બરાબેલાં હોવાથી સરકાર આજીવવાની વિમલ કપો વમરજ તેઓ સિંધમાં પાછા ફર્યા હતા. આજ ઉછાટા-સુખદા હોવાનો આવી રહ્યો છે. તેમ છતાં ભારતીય પેશીસ સરકાર પર અંખતી તરફારી રાખી રહી છે.

શુભરાત-સૌરાષ્ટ્રમાં બધે કેકાણે સારો વરસાદ પડ્યો છે. વાચપી થઈ ગઈ છે અને ખેડૂતોને સારા પાકની આશા છે. અનાજના ભાવો ઘટવા માંડ્યા છે. જાણે મતમાં ખેડૂતોને ચિંતા થઈ રહી છે.

પાકીસ્તાનથી આવેલા સિંધી નિત્રો સિનેનેર મેટર બાજુ આવવા વિરતરમાં વધ્યો છે. આ વિરતરમાં કાપડની એક મોટી ખીલ કાઢવાનો સરકાર વિચાર કરી રહી છે. મોલ શરૂ કરવા માટે ભારત સરકારે ૩ રૂપ લાખ આપવાનો નિર્ણય કર્યો છે.

કનકનું કંઠા બંધર, જે કરાચીની બોટ પુરી પાસે અને ઉત્તર ભારત માલ આપાત કરવાનું મુખ્ય બાંધ જતી રહેશે, તેનું બાંધકામ ૧૯૫૪માં પૂર્ણ થવાનું હતું. પરંતુ હવે તે ૧૯૫૬માં પૂર્ણ થઈ જશે એમ કંઠા બંધરના મુખ્ય ઇન્જિનેર જાહેર કર્યું હતું.

વિજ્ઞાની લાખમાં લાંબી આખરા નહેરોનું ઉદ્ઘાટન બેંગ્લોનાં હર્પના પોઝારો સાથે ભારતના વડા પ્રધાન શ્રી નેહરુના હસ્તે થયું. આ નહેરોના ઉદ્ઘાટનથી પંજાબ, પેશ્તુ અને રાજસ્થાનમાં આજાદીનો એક નવો મુગ શરૂ થાય છે. ભારત સરકારે દેશના આર્થિક વિકાસ માટે હાથ ધરીને યોજનાઓમાં આખરા યોજના સોથી મોટી અને વધુ મહત્વાકાંક્ષી છે. કપીલતમાં વિજ્ઞાનમાં બીજે કપાંચ આપડી જંગી ગણકારી યોજનાનો અમલ થઈ રહ્યો નથી. આ યોજના તો પ્રથમ વિચાર ૧૯૦૮માં જ વખત ના પંજાબના મવનર સર મુક ઉછાનને જાણ્યો હતો. પરંતુ તેને અમલ તો ભારતના આગલા પડ્યા એ પહેલાં ૧૯૪૬માં શરૂ થયો હતો. જે કે જોરદાર રીતે કાર્ય તો છેક ૧૯૪૮માં હાથ ધરવામાં આવ્યું હતું. નહેરોનું બાંધકામ ધારી કરતાં એક વર્ષ વહેલું પડેલું થયું.

આખરાનાં મિલ યોજના તરીકે જોવા આની આ યોજના નીચે પ્રમાણે છે:

સતલજ નદી ઉપર ૬૮૦ ફુટ ઉંચા સીમેન્ટ કોન્ક્રીટનો સીધો બંધ બાંધવો આની પાછળ ૨. ૧૪૦ કરોડનો ખર્ચ થવાનો અંદાજ છે. આ બંધની લંબાઈ ૧૭૦૦ ફુટની હશે. તેની ઓળખાં અંદાજ પહેલાં ૧૨૫ ફુટ હશે. નદીમાં ભારે પુર આવે ત્યારે બંધ અને દરવાજાઓને બગાવવા માટે પુરનાં પાણીને વચ્ચેથી વહી જવા દેવા માટે પણ જોગવાઈ છે. બંધ માંથી નહેરોમાં પાણી લઈ જવા માટે કુલે હસ-હસ દરવાજાના બે ટીઅરો રહેશે. આખરા બંધના પાણીમાંથી વિજ્ઞાની ઉત્પન્ન કરવા માટે ૯૦ હજાર કીલોવોલ્ટની કાર્કિવાળા ૧૦ જનરેટરો નાખી શકશે. આખરા બંધથી રચા નારા તળાવમાં ૭૪ લાખ એકર ફુટ જેટલું પાણી રહી શકશે. આ તળાવ ગોવિંદસાગર તળાવ તરીકે જોવાયશે. તે પચાસ માઈલ લાંબુ હશે અને બંધ પાસે તેની પહેલાં ૬ માઈલની હશે. આવો જંગી બંધ બાંધી શકાય એ માટે કુલ સમય સાઠ સપ્તાહના પાણી ને બીજે રસ્તે વાળવાની જરૂર હતી થઈ હતી. એટલે નદીની બંને બાજુ પચાસ ફુટના વ્યાસવાળા અને બધો માઈલ લાંબા જંગી પ્રુખદા ઉભા કરવામાં આવ્યા છે. આ પ્રુખદા ભારતને નદી ના પ્રવાહને વાળવામાં આવશે. એટલે બંધની જગ્યાએ નદીનો પદ કોરો થતાં ત્યાં બાંધકામ થઈ શકશે. આ બંધનું કામકાજ ૧૯૫૬માં પૂર્ણ થવાની ધારણા છે.

આખરા બંધની નીચે ૮૫ માઈલ દુર બીજે નાંમલ બંધ બાંધવામાં આવ્યો છે. નાગલ બંધનું બાંધકામ પૂર્ણ થઈ ચુક્યું છે. આ બંધથી નદીની સપાટી ૫૩ ફુટ ઉંચી આવશે. તે આખરા બંધમાં પાણીની વધારાને સમાવવા માટે એક રીઝર્વોયર (તળાવ) ઉભું કરે છે. આ નાંમલ બંધને કારણે નાંમલ તળાવ ઉભું થતાં ધોધ માર થતી આવતી સતલજનું બળ અદ્દાથી નરમ પડી જાય છે અને તે નરમ મળીએ વહે છે. આખરાની નહેરો આ બંધમાંથી પાણી મેળવે છે.

આખરાની મુખ્ય નાગલ-હાહાલ નહેરની લંબાઈ ૪૦ માઈલની છે અને તે સીમેન્ટ બંધના તો હાહાલથી જોડેલી છે. કાદવ-કમરો દુર કરવા માટે નદીમાં એકસકસર મુકવામાં આવેલ છે. એટલે આ બંધમાંથી સ્વચ્છ જળજ નહેરના રરમાં અને ૧૮ મા માઈલ પર મુકવામાં આવેલા વિજ્ઞાનીના પાવર હાઉસમાં જશે. કંજરાળ જમીનમાંથી આ નહેર બેઠવામાં આવી હતી. કેક કેક કેકાણે ૮૦ ફુટનાં ખાડા પુરવા પડ્યા હતા બપોરે કેકેક કેકાણે સૌ ફુટ ઉંચા માત્ર કાપવો પડ્યો હતો એ કપીકા પડ્યો આ કાર્યની કામનાનો ખ્યાલ આવી શકશે. હોદી ઇન્જિનેરોએ કુશળતાથી જગીરજ કાર્ય પૂર્ણ કર્યું હતું.

મુખ્ય નહેર પર ૧૨ માઈલ ઉપર મંગલાલ પાવર હાઉસ છે અને ૧૮માં માઈલ ઉપર કાદલા પાવર હાઉસ આવેલ છે. હાલને તમાકો આ બંને પાવર હાઉસો ૪૮-૪૮ હજાર કીલો વોલ્ટ જેટલી વિજ્ઞાની ઉત્પન્ન કરશે. મંગલાલ પાવરહાઉસ આવતા મહિના માજ લંબાઈ થઈ જશે બપોરે કેકલા પાવર હાઉસ આવતા વર્ષના આરંભ માં કામ કરતું થઈ જશે.

આખરાની મુખ્ય નહેરમાંથી સાખા એ નીકળે છે. તેની કુલ લંબાઈ ૬૭૦ માઈલની છે. આ સાખાએ માંથી વહેંચાર માટે બંધાયેલી વહેંચણી નહેરોની લંબાઈ ૩૯૫૮ માઈલની છે. આ નહેરની નીચેથી આડા આવતા વહેંચણી કાદલા ૪૮ જગ્યાએ બાંધકામ કરવામાં આવ્યા હતા. નહેર ના માંમાં રરતાઓ માટે ૩૫૦ પ્રુલો અને રેલવેના કોર્સો માટે ૧૭ પ્રુલો બંધવામાં આવ્યા હતા. લગભગ કરોડ થન વાર જેટલું બેઠકામ કરવા માં આવ્યું હતું.

આ મોસમ પુરતું તો સતલજમાં આવતા પુરનાં પાણી જે નકામા દરિયામાં વહી જાય છે, તેને નાંમલ તળાવમાં અટકાવીને તે વાટે આ નહેરોને પાણી અપાશે. સતલજના માત્ર પાણીનો ઉપયોગ નહિ થાય. આ નહેરથી ૩૫,૨૦,૦૦૦ એકર જમીનને પાણી મળશે. એથી, ૧૧, ૩૦,૦૦૦ એકર જેટલું વધુ અનાજ ઉત્પન્ન થશે અને એથી દેશને આપાત પાછળ ખર્ચવા પડતા રૂ. ૬૦ કરોડ બચી જશે. પંજાબ, પેશ્તુ અને રાજસ્થાનમાં આ નહેરોથી અનાજનું ઉત્પન્ન વધવા સાથે ૪૦ લાખ જેટલી જમીન માં લાગત તારના રૂડું વાવેતર થશે. લાખા તારના ફરી ભારતને આપાત કરવી પડેલી હતી, તે હવે અહીં લગભગ ૮ લાખ ગાસડી જેટલું થશે. એથી ભારતને રૂ. ૩૦ કરોડનો ફાયદો થશે. આખરી યોજના પુરી થઈ જતાં લગભગ ૬૦ લાખ એકર જમીનને નહેરોનું પાણી મળશે. એટલે એ પાણી આ વિરતર ભારતનો ખાન્ય બંધાર જતી જશે. આશરે ૪ લાખ કીલોવોલ્ટ જેટલી વિજ્ઞાની ઉત્પન્ન થશે અને આ પ્રદેશના પ્રામ વિરતરો ઉપરાંત એક દિલ્લી સુધીના ૧૨૮ શહેરોને તેમાંથી વિજ્ઞાની મળશે. ઉત્પન્ન અને વિજ્ઞાની વધવાને પરિણામે આ વિરતરમાં ઉભા થનારા નગરોમાં પચીસ લાખ માણોને કામધંધો મળશે.

આખરાની નહેરોમાં સતલજના પાણી વહેતા મુકવાની અને આ યોજના પ્રમને અર્પણ કરવાની વિધિ કરતાં આ નેહરને રખડ પહેલે જણાવ્યું હતું કે, આ નહેરોમાં હાલ પુરતું તો પુરતું પાણી વધારો અને તેની ભારત તરફથી પાકીસ્તાનને અપાતાં સતલજ ના પાણી પર અસર નહિ થાય.

ભારત પાકીસ્તાનને તુકસાન કરવા ચાહતું નથી, તેમ છતાં પાકીસ્તાનને કારણે ભારત પોતાની વિકાસ યોજનાઓને અટકાવી શો નહિ અને અટકાવથી પણ નહિ એવી ચેતવણી તેમણે આપી હતી. તેમણે વિશ્વબેન્ક નો ચુકાદો સ્વીકારી લેવાની પાકીસ્તાન ને અપીલ કરી હતી.

આમ છતાં પાકીસ્તાન આખર નહેરો પ્રુક્તી ધુલવા સામે આવે હતા પોદ અચાપો છે. ભારત સામે ધુને માં પગલાં સેવાથી માંડીને લગ્ગ જોરે કરવા કુપીની માગણી પાકીસ્તાનના અખબારો અને નેતાઓ દ્વારા થઈ છે. પરંતુ ભારતના રાજદ્વારી મંડળોએ આવી પાક ધમકીની કાવ અવગણના કરી છે અને શાંતિ ગિરો પોતાનું કાર્ય ચાલુ રાખ્યું છે. તેમના કહેવા મુજબ, પુ. પાકીસ્તાનમાંથી સુરક્ષિત હીમની જડ ઉખડી અથા પછી પશ્ચિમ પાકીસ્તાનમાં પણ હીમ ની એવી દલા અવાની રિયતિ સમજ રહી છે. લોહોના આર્થિક વિકાસ માટે સુસ્લીમ હીમે કોઈ કાર્યક્રમ તપ્પાર ક્યો નથી અને હજી સુધી પાકીસ્તાનના બંધારણના સિક્કોતો પણ નહી કપી નથી. એટલે પ્રજામાં પ્રવર્તા અસંતોષને તે ભારત તરફ લાગવાનો ક્યવન કરે છે. પરંતુ તેમાં લેને કાંઈ સહજતા અજ તેમ જામતું નથી.

પાકીસ્તાન સરકારે ભારત સરકાર પાસે આખરા નહેરો બોલવા સામે "સખત વિરોધ" નોંધાવ્યો છે અને જાણ્યું છે કે, આ નહેરો પ્રુક્તી ચુકાથી વિશ્વ બેંકના ઉપક્રમે વાટા થાટો શરૂ કરવા સમયે ૧૯૫૨માં પપા રિયલિતા કહેલા કરારનો અંશ થાય છે. વધુમાં હવે તે કહે છે કે, વિશ્વ બેંકના ચુકાદોને તેણે અસ્વીકાર ક્યો નથી અને હજી તે તેના પર સર્ગોગી વિચારણા અને વાટાધટો અજાવવા આકે છે અને લોસીગટનમાં હજી વર્કીય પાર્ટીની ત્રીપક્ષી અંતજા ચાલુ છે.

૧૯૫૨ના આરંમાં વિશ્વ બેંકના નિષ્ણાતો તથા ભારત-પાકીસ્તાનના પ્રજનેરોની એક વર્કીય પાર્ટી રચવામાં આવી હતી. આ વર્કીય પાર્ટીએ બાતે નહેર વિરતારોમાં જઈને તપાસ કર્યા ઉપરાંત ભારત અને પાકીસ્તાન બંને તરફથી તેની પાસે પોતપોતાના દાવા રજુ કરતા ચેક બંધ હામળીયા રજુ કરવામાં આવ્યા હતા. તેના પર લાંબી વિચારણા કર્યા પછીજ બેંકે સતલજ સહિત પૂર્વ બાણુની ત્રણેય નદીઓનાં પાણી પર ભારતને સુચામ દકક આપનો ચુકાદો આપો છે. વિશ્વ બેંકનાં ગોરા ભાગની સુદી અને મોટા ભાગના અધિકારીઓ અમેરીકન છે. તેના ચુકાદાથી ભારતને રૂ. ૪૦ થી ૬૦ કરોડ નકામા પાકીસ્તાનને

આપવા પડે એમ લગા. છતાં જો આ પ્રજનો કોઈ રીતે નિલાસ થતો હોય તો કરવો એમ પાકીસ્તાને ભારતે આ ચુકાદો માન્ય રાખ્યો હતો. ભારત સરકારે સાર જણાવ્યું છે કે, પાકીસ્તાને વિશ્વ બેંકનો ચુકાદો ન સ્વીકારતાં જો વાટાધટો પુરી થાય છે અને ૧૯૫૨ના કરારને પાલુ અંગ આવે છે. હવે જો પાકીસ્તાન સીદ્ધાંતિક રીતે બેંકના ચુકાદોનો સ્વીકાર કરે તોજ એ ધોરણે ભારત કરી વાટાધટો કરવા તપ્પાર છે. એ કસીપાન ૧૯૪૮ માં ભારત-પાકીસ્તાન વચ્ચે નહેરોનાં પાણી અંગેના કરારો ગાલુ રહે છે અને એ કરાર પ્રમાણે ધીમે ધીમે ભારતે પાકીસ્તાનને સતલજના પાણી આપવાનું બંધ કરવાની જોગવાઈ છે.

આજી મોસમમાં પાકીસ્તાન એનાજ નદીમાંથી પાણી લઈ જવા માટે તેણે બાધેલા બાસોડી-સુલેમાનડી હેડ વર્કસ

મારફતે સતલજમાં જોટલું પાણી લાવી રાકે છે, તેનાથી પણ જોહું પાણી ભારત આખરા નહેરોમાં લાગશે. એટલે આ નહેરોથી પાકીસ્તાનની ખેતિને જરાય તુકસાન નહિ થાય. એક વર્ષના ગાળામાં તે એનાખમાંથી વધુ નહેરો જોદીને સતલજમાં વધારાનું પાણી લાવી રાકે છે.

કુદરતની કૃપા અને આવા વિકાસ કાપોને લીધે ભારત અનાજની જાગત માં રવાજી થઈ ગયું છે. હવે તેને અનાજ આપાત કરવ ની જરૂર રહેતી નથી. સરકાર પાસે પંજર લાખ દન અનાજ ભેડું થઈ ગયું છે. અનાજ ઉપરના લમખ અંકોશો જાણી લેવામાં આવ્યા છે. એ પછી હવે અનાજના બાવો અમડવા માંડ્યા છે. તેથી એડુનોને ચિંતા થઈ રહી છે.

વિવિધ ખબરો

ઈસ્ટલંડન હીંદુ સોસાયટી

ઈસ્ટલંડનના હીંદુ મંદિરમાં આવજી માસ દરમ્યાન મહાભારતની કથાનું નાંચન યોજવામાં આવેલ છે. કથા શુક્રવાર તા. ૭મીની સાંજે ૭:૩૦ વાગ્યે દલન પ્રાર્થનાથી શરૂ કરવામાં આવી હતી. ૧૨ સોમવારે, બુધવારે અને રવિવારે કથાનું વાંચન રાતના ૭:૩૦ વાગ્યાથી ૯:૩૦ વાગ્યા સુધી આશે છે.

ગુજરાતી ભાષા બહેનો તેમજ બાળકો ને હીંદુ ધર્મના આ પવિત્ર માસ દરમ્યાન આ કાર્યક્રમમાં ભાગ લેવા સંસ્થાના મંત્રીઓ તરફથી આમંત્રજ આપવામાં આવે છે.

સુવક મંડળ (પોર્ટ) એડીઆબેથ પોર્ટ એડીઆબેથ સુવક મંડળની

વાર્ષિક મુલકી સભા રવિવાર તા. ૨૫-૭-૫૪ના રોજ શ્રી ગુજરાતી સભા ભવનમાં થી મળીલાલ રજીસ્ટ્રારના પ્રમુખપણા હેઠળ ગળી હતી.

પ્રમુખશ્રીના આવકાર પ્રવચન પછી મંત્રીજી તરફથી મંડળના કાર્યોનો ફેરાલ રજુ થયો હતો. અને ખબરનગીએ સંસ્થાનો આવક જાવકને હિસાબ રજુ કર્યો હતો. પ્રકાશન વિભાગ તરફથી સુવક સામગ્રીકો તેમજ શીશ્વ (સીને-માં) સમિતિ તરફથી ફેરાલો રજુ થવા હતા. બજે હિસાબ અને ફેરાલો સર્ગોગરે પાસ થવા હતા. મંડળની જુદી જુદી પ્રત્તીઓ દ્વારા મંડળે વધુ પ્રમતી સાધી છે. તે માટે પ્રમુખ શ્રીએ અને અન્ય સભ્યો તરફથી દરેક વિભાગના કાર્યકરોને અમિતંદન પાડવ વામાં આવ્યા હતા.

તે પછી નવા કાર્યવાહકોની નીચે મુજબ મુલકી થઈ હતી: પ્રમુખ: સાંતીલાલ વાંસદા, ઉપ-પ્રમુખ: જોહ બાઈ કાલાબાઈ, જોડવા મંત્રીઓ: મુનીલાલ કુલમજબાઈ અને નમીનલાલ બાણાભાઈ, ખબરનગી: હમનલાલ જાણાભાઈ, એડીટર: ચેલુભાઈ રજીસ્ટ્રાર. કમીટી સભ્યો: ચેલુભાઈ રજીસ્ટ્રાર અને જમીનલાલ દલાદી. શીશ્વ કમીટી (રેનિમો): સાંતીલાલ વાંસદા, જમજનનલાલ રતનજી, રમજ લાલ બાણાભાઈ, પ્રાચીજનભાઈ જમ-વાનજી, સાંતીલાલ નારજીભાઈ લખખુ. લગનની ખુશાહી

હુઈસદીખાટના જળીતા વેપારી શ્રી મળીલાલ કે મંદરજીનાં પુત્રો જેન મંજુલાના લગ્ન રાસેનો મારમીલાના જળીતા વેપારી શ્રી મમનલાલ જાલજી રાપચુરાના પુત્ર શ્રી યાન્તીલાલ જાલે લેલે-સો માકાંતિસમાં વળી પામ હુમથી તા. ૬-૭-૫૪નાં થયાં હતાં. કશન જોહાનીસખગ, પ્રીટારીવા તથા હુઈસદીખાટથી વળા સજા એડીઓએ તે પ્રસંગે હાજરી આપેલ. શ્રી મળીલાલ થયાં વખત થવા કુટુંબ સાથે મુંબઈ હતા પણ આ પ્રસંગ માટેજ દેહથી આવેલ. લગ્ન પ્રસંગને અંગે લેલે-સો માકાંતિના સગારનેડી તેમજ રવાનિક મીન મંડળે વળા જ લેલાકથી લાંબી સાથ આપેલ અને આપેલ ઉત્સવ થયા જ સંતોષથી પાર ઉતરેલ.

કુટુંબજાનક અવસાન
લગ્ન પાદ શ્રી મળીલાલ સહકુટુંબ હુઈસદીખાટ અથા અને ત્યાં એલીમ લાસપીટસમાં તેમના પત્નિ - મીમતી નારાયેનનું અગાનું ઓપરેશન કરાવતાં શ્રીમતી નારાયેનનું તા. ૨૬-૭-૫૪ના અવસાન થયું. તેઓ તેમના તજ બાળકોને દેહમાં મુકીને આવેલ. મરનારના આત્મને પ્રજુ લાન્તી આવે અને રરમંરથના કુટુંબીજનોને ધીરજ અને હીંત આવે.

બે અઠવાડીક પંચાંગ							
વાર	બોસ્તી ૧૯૫૪ ઓગસ્ટ	હીંદુ ૨૦૧૦ આવજી	મુસલમાન ૧૩૭૩ ઇસલંબ	પારસી ૧૩૨૩ ફરવહીન	સુરોદય ૨. મી.	હપીસ ૩. મી.	ધાર્મિક તહેવારો-ઉત્સવો
શુક્ર	૬	૨૬	૭	૬	૬-૨૬	૫-૨૩	અયે અઠવાડીકે બુલથી પારસી કેનેવર માં હદીમી સાલની તારીખો જાણ હતી. પુનલા એકાદશી. ફર્ગીમી પંચક. નાળાચેરી પૂણીમાં (ખેગ) વિદ રવાનગર રિન. " " " "
રવિ	૭	"	૮	૭	૬-૨૮	૫-૨૪	
સોમ	૮	"	૯	૮	૬-૨૯	૫-૨૫	
મંગળ	૯	"	૧૦	૯	૬-૩૦	૫-૨૬	
બુધ	૧૦	"	૧૧	૧૦	૬-૩૧	૫-૨૭	
શુક્ર	૧૧	"	૧૨	૧૧	૬-૩૨	૫-૨૮	
રવિ	૧૨	"	૧૩	૧૨	૬-૩૩	૫-૨૯	
સોમ	૧૩	"	૧૪	૧૩	૬-૩૪	૫-૩૦	
મંગળ	૧૪	"	૧૫	૧૪	૬-૩૫	૫-૩૧	
બુધ	૧૫	"	૧૬	૧૫	૬-૩૬	૫-૩૨	
શુક્ર	૧૬	"	૧૭	૧૬	૬-૩૭	૫-૩૩	
રવિ	૧૭	"	૧૮	૧૭	૬-૩૮	૫-૩૪	
સોમ	૧૮	"	૧૯	૧૮	૬-૩૯	૫-૩૫	
મંગળ	૧૯	"	૨૦	૧૯	૬-૪૦	૫-૩૬	
બુધ	૨૦	"	૨૧	૨૦	૬-૪૧	૫-૩૭	
શુક્ર	૨૧	"	૨૨	૨૧	૬-૪૨	૫-૩૮	

તાબુ ઉમદા ફરૂદ

“અનુભવ” ક્ષેત્રે આઠુ ૧૦ પેની રતલ, મોટી કલીનુ’
લસણ રી. ૧-૬ રતલ.

સુરણ, રતાણ, આંખા ફળ, લીલી ફળની મોસમ આજુ થઈ છે. કપૂરી અને ચેરણી પાન ૫/- રતલ, પોરેજી જુદું. ગોળ બાસણીટ ૧૦/૧, લાંબી અને રકવેર બાસણીટ ૧૧/૦ કમળ. કમો આંખા, દાળ વિગેરે રીઠ જાતની ગ્રાસરી અને મસાલો, રાખીએ છે.

રેડેલીઆ, ન્યાસાને-૩ અને ભેમણમ કા-ગોના આરુરો ૫૨ પુરતું પાન આપી કાઠ પજુ વરુ પડગીટ કદાવીને મોકલ્યું.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.
WHOLESALE FRUIT MERCHANTS
P O Box 251. DURBAN.

એકું તમે જાણો છો કે કેનેડાની વિશ્વ વિખ્યાત કંપની
સન લાઈફ એન્ડ કનેક્શન

કપોલ્ડ કંપનીના હમે. સત્તાવાર એજન્ટ છીએ.
કપોલ્ડ

વિશિષ્ટ આદીકાની પરિપૂર્ણ અદાતતની કેપ એન્ડ જુડ કોર્પોરેશનની સીવીલ ના સુરક્ષા તરફથી નીચેના અંગ્રેજી તથા ગુજરાતી ભાષાનુસાર છીએ તેમજ અંગ્રેજી કંપીએશન અંગ્રેજી કેપ જુડ જાતની કમકામ વિના નીચેના રીતે બનીએ થઈ રાકે છે.

1. Wherever there is a particular Life Assurance Problem a Sun Life of Canada Plan can solve it
2. Prompt settlement of claims is a feature of the Company's Management.
3. During 1953 the Company paid over £31,000,000 to annuitants, policy holders and their families.

The Sun Life of Canada is a Leader in World Wide Assurance.

Consult us first.

C. C. PALSANIA
GENERAL AGENT

Deceased, Estate, Financial, Insurance and Immigration Consultant.
Sworn Translator.

100 Sir Lowry Road, — CAPETOWN
P.O. Box 4624. Phone 32390

હંસરાજ મોરારજી પબ્લિક સ્કુલ

અંધેરી, મુંબઈ. (આક્રમિક શાળા)

★ જીવ અને નવેમ્બરમાંથી સંસ્કારી નવું સ્વ શરૂ થાય છે ★

• એપ્રિલ ૧૫ થી નવા છાત્રોને સ્વીકાર કરવામાં આવશે •
અંગ્રેજી અને કાચું કુશળ રીશરેડ, અસાસન કાચું દક્ષતાવાળા,
બાઈ કંપીઆઈ હાંદુ લાઈ-રેકુલના જુલુજી આપાયું.

વિશાળ કીટાનણ, અદ્યતન સ્થાવરમથક સાધનોથી સંપન્ન વ્યાયામશાળા
ભૂમિયાન, આધુનિક સમગ્ર પાળે. નવીન રવાનકુડ, પોરેજી, ખડીન
મોનરજી પ્રવૃત્તિઓની સમગ્ર, અદ્યતન સમગ્રવાળા છાત્રાલયો, પોષીક
મોસાદ આપતું અનેક સામગ્રી, નાચાઈર, અધિકતર કેમરેજ. ‘મીટન’
નર્સ અને કોલેજની સંભાળ.

વાલવાલુરે ગુજનતો અને સરત દવાની સુરખી બાઈતો. મહાસાગર

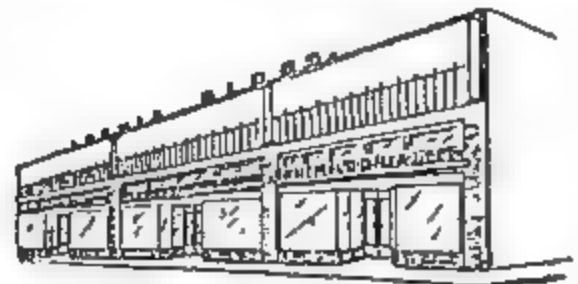
ન્યાયભતના કોલમાલ વિના બિનખાતેને (ટે કોલેસ) પજુ
અવેશ આપવામાં આવે છે.

વધુ વિગત માટે જાણો :

આધાર્ય કે. એસ. તરખડે, એમ. એ., અંધેરી, મુંબઈ.
ટેલીગ્રામ ‘RAJHANS’ ફોન: ૮૧૫૭.

K.M. Loodhia
& CO.

Manufacturing Jewellers and General Dealers

22 ct Jewellery made to order in latest designs

બાવિસ કેરટ

સોનાના કાગીના ખાસ આમારી જાતી કેમરેજ નીચે અમને અપાયજી
કામ સંતોષ પામે એવી રીતે કરાવે છીએ.

નેકલેસ, જુદી જુદી રીઝાઈનની બંગરી અંગોળા, સાડીની પીન, વીરી
બકકમ એરોંગ વીગેરે બનાવીએ છીએ.

106 Prince Edward Street, Durban.

ગુજરાતી ધર્મપ્રેમી બન્ધુઓ માટે

	રી. રો.
સુવર્ણકૃત શાખાપત્ર બાગ ૧ અને ૨	૬૫ ૦
ગી મનુસ્મૃતિ (૮૦૦ પાનાનું દળદાર પુસ્તક)	૧૩ ૦
સાચું સ્વર્ગ (પરિચાર કૃત)	૧૧ ૦
પ્રભુમય કવન	૩ ૬
જપ અને નામ સ્મરણ (જપ માટે ઉપયોગી પુસ્તક)	૪ ૬
નિત્ય પાઠ (વિવિધ દેવ દેવીઓનાં સ્તોત્રો)	૩ ૬
શ્રીમદ્ ભગવદ્ગીતા	૪ ૬
રામનામ બજન માલા	૪ ૬
આશ્રમ બજનાવલી	૪ ૬
ગીર્વાનકાંડના બજનો	૩ ૬
નરસીંહ ભક્તનાં બજનો	૨ ૬
ધર્મ શિક્ષા પાઠાવલી બાગ ૧-૩.	૭ ૬

કંઠાવરી બાગ ૧-૨ ૭ ૬
સવણ અને ફરશ ૧૦ ૬

હંસરાજ અપકંઠી ભાગ્યે માટે આ
પુસ્તકો ખાસ અંગાવવામાં આવ્યા
છે. હવેક પુસ્તકોના પોસ્ટેજ માફ.

Obtainable at .

BHARAT MUSIC SALOON
AND BOOKSELLERS

(Corner Grey and Lorne Streets)

286 Grey Street,
DURBAN.

Phone: 26070

Phone 22905

Tel. ADD.: "GANDABHAI"

The Home Of
INDIAN SWEETMEATS.

G. C. Kapitan & Son

Vegetarian Restaurant

Upcountry customers are requested to send their
cheques with their orders.

Write For Price List.

સ્વાદિષ્ટ મીઠાઈનું જાણીતું મથક

બહારગામના ગ્રાહકોએ યોરહર સાથે ચેક મોકલવા મહેરબાની કરવી.

મીઠાઈ લીસ્ટ મંગાવો

154 GREY STREET,
DURBAN.

PHONE

33-2651

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રૉસ (પ્રા.) લીમીટેડ

હેલ્થસેફ મશવન્ટસ એન્ડ હાપરેટ્સ ઇમ્પોર્ટર્સ

રેકમી તેમજ મુલાઈ લપટ, વુલન રુચ. બ્લાન્કેટસ—બીબી બાનકા માટે
નવ લવનો માલ. તેમજ ફેપરીશીન ન્યોર્થવેસ્ટ સાઈએ
નીચે માટે હમણે જાં પ્રથમ વપાસ કરવા અથામજી કિ.
33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

ફોન : 33-2651

ધીરુભાઈ પી. નાયક

મુસાફરી. વીમાનાં અને જાતરસ એજન્ટ

હાઈસ્ટાન અથવા ઇન્ડિયાના ટોર્ડ પક્ષ બાગની હવાઈ કારિયાર્થ અથવા જમીન
માર્ગે મુસાફરી કરવા મેં બેઠા અમારી મારફતે મુકીય કરો.

ઈન્ડો, આય, ચોરી, ફુલ્લડ, અસ્ત્રાવ, પેલેન્સાસ, વિગેરેના શ્રેય અમે
હતરાની આપીએ છીએ.

ઈન્કમટેક્સ, પરચનલ ટેક્સ, કિચાલના ચોપડા લખાવવા તેમજુ કમીશનર-સ
સર્ટિફિકેટ ટે નેપારના બાવસેન્સે પાસગોઈ તેમજુ ઈમીગ્રેશનને કપડી
જાળવેલાં હઈ પક્ષ પી લીધા વિના અમે મુક્ત સડાક આપીએ છીએ.

નેશનલ રપ્રેસેન્ટેશન લાઈફ એસોસિએશન એન્ડ કોસ્મો લીધા, પોર્ટસાધર
ઈનરપુરન્સ ટ્રેવેલી ઈમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9033. 29a Commissioner Street,
-- JOHANNESBURG.

ધી ન્યુ દિલ ખુશ-સ્વીટ માર્ટ

રેવેન્યુ મુશ્કાઈ માફામાઈ ડાઈપોઝિટના.

ફરક જાતની મીઠાઈએ, ચોખ્ખા ધીની તેમજ કીચા એવા,
મસાલાથી અમે જાતાપીએ છીએ.

અમારું 'વખજાએલુ' મુરલી હુમ્મુ એવ, અમવા, બાંડીબા, શાલબાં,
પાતરાં વિગેરે ફરેલ તાલ' બતાપીએ છીએ.

પાર્ટી વીગેરે માટે મોટા પ્રમાણમાં મીઠાઈ એન્ડ'ર અમાણે હઈ
દખતમાં બતાપી આપીએ છીએ.

PHONE 33-6676. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President St., Corner Diagonal Street.
JOHANNESBURG.

તંદુરસ્તી અને શક્તિ માટે

આ વિધાનામાં મેથીપાક ખાઓ

શી. ૧૨-૬ રતલ.

આજે જ યોરહર કરો:

કેપીટન્સ બાલકની હોટેલ

(ધી કોર્નર મીઠાઈ હાઉસ)

ઐ અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના ખુલાખર - હરખન.

ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ રેલીમાન: KAPITAN.

NATHOO TABHA

TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER

Door, Windows, Corrugated Iron, Cement,
Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant
brands paint or any other building material
at reasonable price.

Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," DURBAN.

ફરનીયર! ફરનીયર!! ફરનીયર!!!

બેલ્કમ છુદ, ડાઈનિંગરૂમ છુદ, વેલ્ડિંગ, ડરેસિંગ રૂમ્સ,
સાઈકલ રૂમ્સ, બુક રૂમ, ટેબલ, લવન કીચન
માટે ખરીદી શકોશ, અને પધારી લાગ લેવા છુદોશ નહિ.

—બોક્સ, ટેબલ અને કીચન-કરેસર—

અ હમારી રેમરેન નીચે લઈવાય માં છે. તેના રૂબ રૂબે વર્ક
માય રહે છે. આજ રોકક બાવેલા પ્રાઈસે બીરક મંગાવો અને મેપાઈ
આગળ મપારો.

L. MISTRY

61 BREA STREET, BURGERSDORF, J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2626.

No. 31—Vol.—LII

FRIDAY,
15TH AUGUST, 1954

Registered with the G.P.O. as a Newspaper

Price 6d.

INDIAN OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903

*

It is the law of love that rules mankind. Had violence, i.e., hate, ruled us, we should have become extinct long ago. And yet the tragedy of it is that the so-called civilized men and nations conduct themselves as if the basis of society was violence.

Non-violence to be a potent force must begin with the mind. Non-violence of the mere body without the co-operation of the mind is non-violence of the weak or the cowardly and has therefore no potency. If we bear malice and hatred in our bosoms and pretend not to retaliate, it must recoil upon us and lead to our destruction. For abstention from mere bodily violence not to be injurious it is at least necessary not to entertain hatred if we cannot generate active love.

—Mahatma Gandhi.

*

Mrs. Pandit's Recent Utterances In England

IT will be good for some of the leaders of the Nationalist Party of South Africa whose vision seems to be blurred by their 'Whitism' mania, to know more about Mrs. Vijayalakshmi Pandit, who is held, not only in India but throughout the civilised world, in high esteem.

Thus spoke Mrs. Pandit at a luncheon in her honour by the Indian Journalists Association of Great Britain.

"I believe in the value of the Commonwealth. In this age none of us can afford to be without friends. We of the Commonwealth do share a great many things in common, and I would like to feel that this sharing can be extended to a much wider circle so that the world can become the one world that science has made it.

".....The best way in which we can serve the ideals we all hold is by trying to create a climate in which the solution that the world's statesmen may devise will be fruitful. We must, therefore, form a chain of tolerance and friendship that will help the world to solve its problems.

".....Let us try to develop the degree of calm, quiet balance and tolerance which is required to understand what is happening in the world and the situation that is developing.

I believe that much of the trouble today is because too many people speak too many words.

"I think that now that the world is so delicately balanced on the brink of a precipice, when it is hanging as it were on a thread that may be severed any moment, not deliberately by any nation but by an act of thoughtlessness, that it is up to all of us to be as careful as we can of the words we use and the sentiments we express."

Addressing students in the Mahatma Gandhi Assembly Hall of the Y.M.C.A. Indian Students Union and Hostel, Mrs. Pandit said:

"The most important thing in the world is getting together in close understanding and learning to live with differences and respect them, while not necessarily subscribing entirely to them. That is what is meant by the idea of 'co-existence'. After all, we have co-existed in this diverse world for many millions of years. Every little while we forget this and someone tries to exert power on others and that is when disaster comes. What we have to do in our own small groups is to try and understand differences, ironing them out where it is possible, learning to tolerate them, and may be gradually getting the other party to one's own point of view.

"Above all, one must have patience and faith. The one thing lacking in the modern world is faith. We talk without faith and work without faith, and there can be no achievement without faith.....No country may get on wholly on the material plane. You may have economic resources and science, but unless you

(Continued on page 372)

Today, of all days, the joy of giving is uppermost in every heart. The best thing to give to your enemy is forgiveness; to an opponent, tolerance; to a friend, your heart; to your child, a good example; to your father, deference; to your mother, conduct that will make her proud of you; to yourself, respect; to all men, charity; and to your loved ones?

Surely a **NEW INDIA PROTECTION POLICY**,
the best of all Gifts.

THE PLEASURE OF GIVING IS YOURS, AND THAT OF SERVING YOU IS OURS.

The
New India Assurance
Company Limited

(Rustomjee (Pty.) Ltd. Principal Controlling Officers)

74 VICTORIA STREET, DURBAN

Telephone 2335. Telegrams 'BRADFORD'

P.O. Box 110

LUSAKA, NORTHERN RHODESIA

**BRADFORD CLOTHING
FACTORY**

**Direct Importers and
Wholesale Merchants**

Clothing Manufacturers

Proprietor **RAMBHAI D. PATEL**

Branch:

CITY STORE

Cairo Road, Lusaka

Always in Stock:

Piece Goods, Hosiery, Cutlery,
Enamelware, Stationery, Drapery,
Crocery, & Wool.

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Karanja arriving August 28. Sailing September 3
for Bombay via Karachi and Portbunder.

Passengers must conform with the Cholera Vaccination and Yellow
Fever inoculation requirements and obtain certificates from their
nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from
private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without food	£23-10-0
Second "	"	"	55-0-0
Inter-Class	"	"	37-0-0
Unberthed (Deck)	without food		24-10-0

Muslim Special Food £11-10-0 Ordinary Food £4-17-6
Hindu Special Food £10-3-0 Ordinary Food £4-5-6

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can
be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be
permitted to keep on deck with them more than one bed-
ding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.

Tel. Add. "KARAMAT."

INDIAN OPINION

FRIDAY, 13TH AUGUST, 1954

August 15

TWO days have become of historical significance to the Indian world. They are the 15th of August and 26th of January - one is known as the India's Independence Day and the other is known as the Republic Day. The most sacred and significant of the two is the 15th of August for it was on that day that India was able by the heroic efforts and the sacred blood of her sons and daughters, to free herself from the foreign yoke after being in bondage for nearly two hundred years. India takes pride in the fact, and she is fully justified in doing so, that she regained her independence by sacrificing her own blood and not taking the blood of her opponent. It has been an unique thing in the history of the world. It can be described as a bloodless revolution of the purest type. That is why, unlike those of other countries, which have gained victories through bloody wars, the relations between Britain and India have remained so friendly. It is only those who look at things from a purely selfish and egotistical point of view that are disgruntled at seeing India free. The thinking people and the great statesmen of Britain know and openly declare of what immense value a free India is to the world. India has proved it by her deeds in the seven years span of her independence. She has made strides in the political, economic, educational, agri-

cultural, industrial and social fields which are the wonder of the world. Some petty minded people, out of sheer jealousy try to belittle India but the civilised world has nothing but praise for what she has been able to achieve and for the part she has played in the outside world in preventing and stopping wars and in establishing peace. And yet many problems remain unsolved within her own borders for which she is constantly being scornfully taken to task particularly by some of our politicians in South Africa. But India can fearlessly and proudly claim that her credit balance is far greater than her debt balance and that in that respect she stands above many other countries including South Africa.

Two Outstanding Figures

In this great march of India the names of two persons stand uppermost and they are the Prime Minister of India Mr. Nehru and Vinoba Bhave. The last named is a mere skeleton in his outward appearance but who has achieved by the divine power within him which shines in his bright eyes, what no man on earth has been known to have achieved. For him there is no pomp and no pageantry. He holds no high position. Like a simple peasant he goes on foot from village to village and is solving the land problem which is the root cause of all evil, as we see

it and experience in South Africa. And now Vinoba Bhave is engaged in solving the economic problem of India by getting the millionaires to part with their millions. And all this is being done without the slightest force. Such are the fruits of Independence and it is this great day that Indians throughout the world will be celebrating with great joy and thanksgiving to the Almighty God without whose grace nothing can be achieved.

Our Duty

Indians in South Africa will be jubilant on this day and we share their jubilation. But let us not forget ourselves. Let us not be lulled into the belief that our duty ends by celebrating the day and sending a message of goodwishes to India. Let us remember the message so often given to us by the Prime Minister of India, Mr. Nehru, that every Indian outside India should consider him or herself a

a bit of India and that no action of ours should be such as to mar the fair name of our Motherland. That was the message given to us by Mahatma Gandhi when he left these shores for good in 1914 and had repeated it over and over again in India until he was snatched away from us. We have been told that we who are fighting against the Apartheid policy of our Government in this country should beware that we do not practice it among ourselves, that we should stand by and work hand in hand with all the oppressed people irrespective of class, colour or creed. The worst oppressed people in South Africa today are the non-Europeans in general and the African people in particular and we must not rest until they are emancipated. That is the practical contribution we can and should make in India's march towards freedom for all oppressed people.

'THE EVENING POST' ON INDIA AND SOUTH AFRICA

THE 'Evening Post' of Port Elizabeth dated August 3 has the following interesting leading article on Dr. Malan's criticism against India's Prime Minister:

Dr. Malan coupled his remarks about the Prime Minister of India this week with a plea for an African defence pact. He implied that the primary object of such a "pact of like-thinking nations in and around the Western Indian Ocean" should be to present a united front against India. But is this a reasonable suggestion?

Dr. Malan's whole attitude seems to be based on the bold assumption that India is a member of the Communist bloc. In his comments on the Suez agreement he went so far as to bracket India with Soviet Russia as a possible aggressor in the Middle East. But in this Dr. Malan's preoccupation with the problems of Indian settlement in South Africa and his impatience with Mr. Nehru's criticisms of the

Union's race policy seem to have clouded his judgment.

For the rest of the Western world looks hopefully to India as the major bulwark against Communism in Asia. Far from wanting to antagonise India, the big Western powers want her as a friend and ally. And if there were to be an anti-Communist defence pact in this part of the world the efforts of the Western powers would be directed mainly to getting India into that alliance.

It must be remembered, too, that India is an important partner in the Commonwealth. A defence pact on the lines envisaged by Dr. Malan would mean, in effect, the alliance of some of the Commonwealth dependencies against a member country. Such a suggestion is obviously quite incompatible with the spirit of the Commonwealth, and only warranted if India were to abuse her privileges as a member, or

adopt an antagonistic attitude toward the Commonwealth.

This she has certainly not done up to now. India has contributed to this alliance, both economically and from the defence viewpoint. Diplomatically, too, India has been invaluable to the Commonwealth, as a link with an Asia rapidly drifting beyond Western influence.

Even the United States, whose relations with India have for some time been poor, is anxious for a better understanding. India's importance in the world scheme of things is so obviously much greater than South Africa's, that we are not likely to get much sympathy should we persist in a personal quarrel which is only making things more difficult for the other Western countries.

While, therefore, Dr. Malan's repeated attacks on India may be good local politics, in that they might appeal to Whites in this country who fear India, and even win the sympathy of some White settlers in other parts of Africa, they are not likely to do us much

good in our relations with the big powers of the West.

In fact, if we push our quarrel with India to the point at which the big powers—the powers that make the tanks, the planes, the guns and other weapons of war—have to make a choice of friends between the two countries, we may find ourselves abandoned. Of what benefit, then, would be the moral support of the handful of Portuguese settlers, and the anti-Indian groups in Kenya and the Rhodesias, who might be prepared to applaud our belligerence?

And are we really so gravely threatened by India? If so, what is the nature of the threat? Armed aggression? Invasion? None of the South African politicians who have dwelt on the "menace from the East" has ever explained just what it is we have to fear. If there are good grounds for such fear should they not be brought out into the open, and not just hinted at? Should they not be examined in consultation with the other Commonwealth countries?

HOW RACIAL DISCRIMINATION WORKS IN SOUTH AFRICA

[Mr. Arun Gandhi, a regular student at the Sultan Technical Institute, writer of the bitter experience he and his constituents and other passengers travelling on the North Coast train had on the night of August 3. A single European passenger in an almost empty double-decker bus was carried right up to Phoenix, which is nine miles from Avoca out of the main North Coast Road, while about forty non-European passengers were left to shiver in the cold till nearly 10.30 p.m. That is what colour prejudice means in South Africa.—Ed.]

I WRITE this letter to bring to the notice of the public the injustice and the indignity we non-Europeans suffered at the hands of the railway authorities at the Central Station on Tuesday night, August 3.

We are regular passengers on the North Coast trains, and my friends and I usually take the 8.30 p.m. train to Verulam after attending our classes at the Indian Technical College.

On this particular night as we were about to board the train, we were told by an Indian railway worker that it would not be leaving because of a derailment near Greyville station. He asked us all to go to the main entrance in Pine Street and wait there until an

inspector arrived for a railway bus to take us home.

Exactly at 8.30 a bus pulled up and we made to board it, but were told that it was for the Europeans only. There were only six European passengers for Verulam. Just before the bus departed we heard a European passenger ask the driver whether he would leave him at Phoenix which is about nine miles off the North Coast road.

While we were still waiting for our bus we heard that all the passengers for Dulles Road (which is on the same road as Phoenix but only five miles off the North Coast road) would have to alight at Avoca and walk from there; so about 15 of us who were going to Dulles Road marched up to the inspector's office to protest. We were turned away before we could state our case.

We waited till 9.15 p.m. and still there was no sign of a bus. All of us went back to the inspector's office, but before we could say anything he called the police who caught several of us by the coat and told us to "get out" before we were "locked in."

Finally a bus came at 10.15, but according to a railway worker it would not have come were it not for the fact that a new inspector had come on duty.

ARUN GANDHI.

MRS. PANDIT'S RECENT UTTERANCES IN ENGLAND

(Continued from front page)

have faith behind them and moral purpose, no achievement can be so great. Some time ago it was fashionable to deny morals and to deny the existence of God, the deep and fundamental things on which life is based. I think we know now there is no question of fashion involved. Only those lead to progress and get something out of life and give something to life, who believed in the eternal verities."

Speaking at a reception given by the India League in London Mrs. Pandit said there was no other way to peace than through the principles of the United Nations Charter. Until and unless all member nations abide by the Charter and work in fulfilment of the pledge they have given to humanity through the Charter, it is useless to expect the United Nations to succeed. We see in the Charter all those things that Mahatma Gandhi used to point out to us—the principles of tolerance, understanding, good will and friendship by which we must live if the world is to progress."

Britain's Minister of Works Sir David Eccles described Mrs. Pandit as "the most distinguished lady politician in the world."

He said: "We are all very proud that she is President of the United Nations." Sir David added that one of the great contributions India was making was her work for peace. In Mrs. Pandit, India had a splendid spokesman. The Minister for Works said: "We owe a great deal to the Statesmen of India for having brought into the realm of practical politics the idea of peaceful co-existence."

From 'India News' dated July 17.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No 213 Macos House, Second Floor, 17 Commissioner Street, Fericirastown, Johannesburg.

For an antiseptic to fulfil the exacting conditions of obstetric, surgical and medical practice it is not enough that it should kill the germs that are the cause of infection. It must also be safe in use, harmless to the delicate human tissues the germs invade. Such is 'Dettol'.

In your own home, whenever infection threatens, learn from the hospitals — rely on Dettol.

DETTOL

THE ANTISEPTIC DOCTORS USE

LIBERAL PERSPECTIVE

IMPRESSIONS OF PORT ELIZABETH

I—NOT KNOWING HOW OTHERS LIVE

By C. W. M. GELL

PORT ELIZABETH, as the plane lifts one away, is a very beautiful sight, ringed on two sides by the surf. Height soon hides the uglier details of slum districts and the town glows in the mellow afternoon sunlight which obliterates human squalor. Then over to Johannesburg after dark—a shimmering man-made fairyland of lights in the blackness of the veld. But, here again, conscience stirs. The tinsel of those lights conceals one of the great miseries of our land—250,000 homeless non-European citizens, permanent residents in our urban industrialism whatever Dr. Verwoerd may say. There, where the lights thin out and dim towards the west, are the threatened Western Areas, slums and good houses alike destined for "total removal." And beyond them lie Moroka, Jabavu, Orlando, Pimville, where 50,000 houses are needed immediately to eliminate the most sordid living conditions known to any of our cities—this Johannesburg, city of gold, largest and wealthiest town of southern Africa.

The glitter of Johannesburg's lights and the warm glow of the Port Elizabeth sun seemed to sum up much of our White outlook in a country that contains so much that is great, wide and beautiful, so much that in our own lives is gracious, comfortable and convenient; so much that, in places we normally avoid and in ways we too often disregard, is nasty, squalid, petty, cruel. So much of man's inhumanity to man.

I think this was my primary impression of European life in Port Elizabeth—its parochialism, its utter lack of contact with the deteriorating condition of our human (or race) relations over large and important parts of the country. Too apathy and indifference—this lack of awareness—is excusable, if not excusable. The Cape has a tradition of racial tolerance that has not yet wholly broken down, and its evidence of a disintegrating society is less stark and un-capable than in the Transvaal.

I will try to describe that other atmosphere—not in terms of political trends and repressive legislation which fill the newspapers every day—not even in terms of the gang warfare, criminality and nights of insecurity that darken the industrial complex of the Rand—but in a small, quiet pineland dorp in the Western Transvaal. For one must under-

stand, that the iron has eaten deep into the soul of our European community—that civilisation is in danger, not from the Blacks who seek it so avidly, but from the Whites whose attempt to preserve it as a narrow, racial monopoly threatens its very essence. For if the compass of civilisation itself are rotten, if the guardians of the goal are themselves corrupted by their fears and pride, if it is not civilisation but domination we pursue on terms that exclude civilized and Christian values, how shall we be saved? What will long remain that is worth saving?

Here, in the Western Transvaal, we used to look askance on the sort of brutality that seemed more or less endemic in the Eastern Transvaal. Bethal and Ermelo were names that shamed us as Europeans; even as they intimidated and degraded Africans. But in recent months we, too, have been tarred with the pitch. Two brothers in this district have just received 5 years imprisonment each and 10 lashes for killing an African youth of 17 by systematically beating and torturing him over a period of many hours. They were lucky indeed not to hang. A similar case is pending in which an African convict labourer died. Such cases do not arise in isolation. They are symptomatic of a brutalisation of society. Similar cases, involving injuries stopping short of death, are known and condoned—or, at least, not reported—by neighbours. They could not happen in a society determined to enforce a civilized code of behaviour for all, to all.

Another recent case in our town achieved some notoriety. The accused European pleaded guilty to culpable homicide, having killed an African in a fight. He got off with a year's imprisonment, suspended for three years. But the sentence, though obviously lenient, was not as inadequate as at first appears. The evidence on the fit was contradictory and the judge is bound by the evidence, which included a medical allegation that the deceased suffered from an internal constitutional weakness. But the worst feature of this case never came to court. The night occurred at 2.30 pm on a Saturday afternoon in our main street. I was closely witnessed by a crowd which included 12-15 European men. Yet when the police arrived, the only witnesses they could find

to give evidence were the deceased's wife, an African woman friend, a European woman who was some way off and a woman friend of hers who watched from the steps of a hotel 120 yards away. The European men all disappeared, unwilling to put themselves to the inconvenience of testifying. After all, what was one kaffir more or less? And when sentence was announced in court, a crowd of over 100 European men proclaimed their joy and thanked their God for His mercy that the accused was to go free.

It is not the fight and the death that causes anxiety. These things, though regrettable, happen in all societies. But it is fighting another man because he is Black (or White, for this occurs too), rejoicing in the acquittal or release of an accused because he is involved in a racial crime—these, to my mind, are the ominous warning signals of a bankrupt civilisation. These attitudes are more prevalent today than ever before, fear playing on arrogance and arrogance on fear, contamination areas hitherto free from them, ridiculing our claim to stand as bulwarks of civilisation in a dark continent. Men go out lassoing non-Europeans from a moving car, others deliberately knock them off their bicycles or feet with the bumper (with occasionally fatal injuries) another pours paraffin over a dilatory labourer and throws a lighted match at him. These assaults came to court. The majority do not. A young graduate of Pretoria University told me how, among some undergraduates, it is a regular evening pastime to go out armed with coshes and bicycle chains to beat up inoffensive non-Europeans, especially the better dressed ones. In my town a few weeks ago an African lay preacher on his way to an evening service in the location was shadowed by two European boys on bicycles, followed by a gang they summoned to aid and ordered to fight. He escaped by running hard through some nearby gardens. Later he was on his way to and from the police station to report it was shadowed by another car until she called for help. In an outlying Reef town they have got rid of a magistrate, who made things hot for this type of person, by repeatedly smashing his tyres and otherwise making him uncomfortable, until he was obliged to ask for a transfer. His successor is said to be "dood reg." And the man who told me this considers it safe now to teach even his small son to punch and swear at non-Europeans from the window of his car. Other beavers spit and strike non-Whites on the crowded suburban platforms as

their train gathers speed to leave the station.

These things are an ugly, everyday reality in the Union's most densely populated and richest province, the province that will make or mar South Africa. They are not the whole picture. They directly affect only a small minority of each race group. But they have to be seen as a rapidly growing menace, whose repercussions spread far beyond the few actual victims to create an abyss of hatred and hostility that could engulf us all. They are exacerbated, not eased, by incessant preaching of herrenvolk doctrines from public platforms. Their corollary is the daily deterioration of manners—incivility and discourtesy to non-Europeans (and often Europeans as well) in post offices, police and railway stations, in shops and streets. Small things, perhaps, a few words and the hard contemptuous tone, obvious impatience; but they deprive men of their self-respect. And that is a great wound and its effects incalculable.

These sort of things lead many of us to fear that a crisis in our human relations is imminent and fill those of us who live in this atmosphere with a sense of urgency that Port Elizabeth at present lacks.

Activities Of Transvaal Hindu Seva Samaj

The Transvaal Hindu Seva Samaj, one of the most active organisations in the Transvaal, has extended its sphere of activities this year. Its newly-elected General Committee has appointed an additional 7 men sub-committee for paying special attention to the growing cultural needs of the Hindu community.

There has arisen a spontaneous interest among the people and the Seva Samaj Committee for the advancement of Hindu Culture has in view elaborate plans to organize symposium on religious thought contributed by scholars, both European and Indian, to develop a study of scriptures and history, to encourage creative art and to co-ordinate some of the important cultural activities directed by different organizations.

The committee consists of Mr. P. S. Joshi, Chairman, Mr. N. M. Mistri, Treasurer; Mr. H. N. Aarya, Secretary; Advocate D. U. Mistri, Mr. L. P. Mody and Mr. B. K. Patel, members.

Imported American Residential and Commercial Fluorescent Fixtures, sub-stantially below market prices.

New Era Lighting Industries (Pty) Ltd., 4th Floor, 127 Anderson Street, Johannesburg.

AFRICAN VIEWPOINT

2—LIBERALS AND THE FRANCHISE

By JORDAN K. NGUBANE

THE Durban conference of the Liberal Party decided to fight for the extension of "the right of franchise on the common roll to all adult persons." This was a welcome shift of emphasis, henceforth that the Liberals had insisted on a qualified franchise in their statements of policy and this had tended to give an unfortunate coloring to their motives. The new decision means that the Liberal Party has now defined its goal in terms which may not be readily misunderstood.

The conference, however, added a rider to its decision in the form of recommendations by which to take the people of South Africa step by step to their declared goal. These recommendations, it was stressed, were not a final statement of policy.

All this taken as only as far as realising that the Liberal Party has seen a little better light on the wisdom of stating its principles in clearer terms while at the same time it will feel that the African must be discriminated against, politically, at least for some time. This mentality is the greatest stumbling block to co-operation between the Liberals and the African National Congress.

For, it must be understood that the recommendations and qualifications will hit hardest the most colourfully oppressed people—the Africans. In very many spheres of activity we are the most backward section of the community—not because we choose to have things that way, but for reasons known to everybody. The ruling Whites enjoy economic and political superiority. These are advantages which work to the great benefit of the White minority. On any side we have only numerical superiority. This advantage on our side has the potential to raise us to the level of parity with the more advanced sections of the nation within the shortest time possible. And we want to use it to do that.

To the average Congressman, the latest Liberal recommendations and qualifications amount only to one thing: The Liberals want to keep intact the bargaining advantages enjoyed by the ruling minority and undermine the value and therefore the efficacy of our own weapon as much as possible. In this he was an attempt—perhaps unintended—to keep us in the

position of a political minority for the longest time possible. That is why very many Congressmen refuse flatly to accept as sincere, Liberal offers of co-operation or friendship. They argue that they want their allies and friends to work to strengthen the African's political effectiveness and not to weaken it. The practical effect of the Liberal recommendations will be to weaken the political effectiveness of the African even during the transition period to a society of free men.

As the most colourfully oppressed community, we have reason to be sensitive to developments which weaken our fighting potential because that automatically strengthens our enemies. For my part, I sincerely believe that the Liberals have no intention whatsoever of reinforcing apartheid in any way. I sincerely believe that they want to create a society where merit and not colour will be the criterion by which to assess the value of a citizen. But this does not stop me from seeing, in the Party's dimorphic attitude to the franchise question, a fatal weakness. On the one hand the Liberals genuinely want to co-operate with the African. On the other, they do not want to antagonise too far the White people who have been poisoned—no matter how mildly—by the apartheid virus.

I realise readily that an open mind is of the very essence of liberalism. But the values for which the African National Congress and the African people stand absolutely irrevocable. Either we have a society of free men as desired by Congress or a Nazi dictatorship with the African people lording it over everybody else.

Against this background it seems to me unrealistic and futile to try and placate the neo-Mafanites in the White camp by insisting on recommendations for qualifications which offend the Africans. Such insistence is a very poor way of convincing the African National Congress that the Liberals—who are genuine and have a very good case—sincerely want to co-operate with the Africans. I am not surprised that the African National Congress tends to take up an attitude which is not always disavowable from the least moment when liberal positions come up for discussion. The neo-Mafanites will be improved and won over by the

force of a positive alternative to apartheid and never by a toned-down variation of apartheid. The example of the United Party should be a lesson.

People with warped minds tend to say that the attitude taken up by Congress is inspired by its communist elements. The underground communists certainly do not like the Liberals. But to say that Congress is being pulled by the nose by the underground communists in its attitude to the Liberals is an error of enormous proportions. The plain fact is that Congress is convinced that it might not get value for co-operating very closely with the Liberals. And the people who confirm Congress suspicions in this regard are the men and the women who insist on the insertion of recommendations which, in effect, will deter the African from taking full advantage of the resources at his disposal in the fight to create a society of free men.

The desirable thing to do is to convert South African liberalism into a clear and positive alternative to apartheid; not a compromise with apartheid as is occasionally the case at the moment. The colour of the Liberal standard must be in tones which cannot be misconstrued for something else. If universal adult suffrage is the goal, it must be defined as such in clear, unambiguous terms with no qualifications.

The Liberals want the Africans to take them in good faith. We have already done that. But they must reciprocate that and take our word when we say that we do not plan to swamp or drive the Whiteman into the sea. Such reciprocation, to be convincing, will have to be in the nature of a policy which is the exact antithesis of apartheid, with no qualifications.

But this does not in any way mean that we are blind to the realities of the situation. There are genuine difficulties in the way. For example, we know that very many White people are afraid of us. Very many Indians are afraid of us too. We, as the majority group, have to take realistic note of that fact. But we must not take note of it in a way to weaken our own selves in the fight for freedom. If we accept the Liberal recommendations we shall be taking note of it in the wrong way. The best way out, it seems to me, is not for the Liberals to ask us to do the impossible, but to work out its guarantees to satisfy racial minorities with Congress. To be effective such guarantees, and these recommendations if you like, must be things on which Congress and

the Liberals have agreed; they must not have been formulated by one side. If they remain that, co-operation will be made increasingly more difficult.

In this connection I warmly welcome the decision of the Durban conference to co-operate actively with the main non-European political organisations in making preparations for the conference to formulate the Charter of Freedom. The real significance of that demonstration lies in the fact that it will give the country and the world goals which shall have been defined jointly by South Africans of all colours. In this light the Charter could very well be a new and stronger rallying point for all anti-apartheid forces. As such the conference will be an important step forward in the fight for freedom. It will be proof of the non-White people's determination to solve the colour problem peacefully. By ridding our struggle of its racialistic trappings, it will clarify the real issues at stake and make it plain for all to see that the fundamental issue beneath the race problem is a conflict of values and not the clash of colour or the Mafanite problem.

There are very many things I do not like about the conference. For example, it has about it the atmosphere of a fellow-travelling demonstration. But to me he does not deserve to be free who will fight for freedom only when he is on the side of the angels. To me again, communism is a menace—but Apartheid is a sin. Communism does not condemn a man to ruin because God, in His wisdom, created him with a particular skin pigmentation. It punishes him for his views and opinions; for things he can change at will. Apartheid condemns a man to damnation simply because he was not born white. It is as minute a weed as ever the mind of Man devised and in fighting to cleanse South Africa of this scourge, I, for one, am in no mood to say who should hate Apartheid as I do. If the Communists hate it as I do and are prepared to lay down their lives like me to see this abominable evil wiped off the face of the earth, I, for one, will not throw down my arms and quit the struggle because to do that would be to surrender to an evil with which no decent man or woman can compromise. I shall fight on against the greater evil until it has been vanquished. Then I shall attend to the communist menace. At both the communist and I shall have been weakened by the struggle, we shall either fight it out or

decide, as India and China have decided, that peaceful co-existence is our best way out.

These days it requires real courage to see the issues for which Congress fights clearly and I congratulate the Liberals on their courageous decision to participate in formulating the Charter of Freedom. It is proof, even if in a limited field, of their good intentions. They will be called communists and what not. But every fighter for justice who is worth his salt must be ready to be called a communist and suffer worse

because the satanic evil we oppose knows no scruples. What all of us must be clear about are ultimate goals and if we can so shape our policies that they make it easier for the opponents of apartheid to work closer still, why, we shall have struck a positive blow for freedom. It is for this reason that Congress, for its part, should display that statesmanship in its attitude which will convince many more Liberals that it will pay them to woo the African while trying to placate the Malans.

DURBAN INDIAN AT CAUX

THE ten days spent at Caux-Sur-Montreux at the invitation of MRA, provided Mr. M. B. Naidoo, the only South African Indian at the Assembly, with unique experiences. The magnificent multi-storey building with its imposing architecture amidst beautiful surroundings gives it an air of medieval splendour as it nestles on the side of a steep, forested mountain rising itself above the picturesque Lake Geneva. There is at Caux an unspeakable serenity while his brooding stillness casts its spell on the foreigner. Mr. M. B. Naidoo was no exception. Within a day or two he too succumbed to the devotion and fervour that characterized the daily meetings.

Every country on earth was represented except Soviet Russia and there could have been a veritable babble of tongues had not the English language become almost universal.

Among the distinguished guests present at the Assembly were the Queen of Libya, the Canadian Deputy Minister of Trade and Commerce, the President of the World Bank, Washington, one of the Matsui Brothers of Japan, Admiral Yamamoto of the French Mediterranean Fleet, Daw Nyun Tse of Burma and Dr. Frank Buchman. All these dignitaries subscribed to the four absolute standards of MRA. Mr. Naidoo was convinced with the sincerity of the people leading the distinctions at the Assembly. It was no wonder, he felt when leaving Caux, that he was returning to South Africa spiritually stronger.

There was an Indian delegation from India and Pakistan consisting of fifty persons representing the professions, industries and commerce. The South African delegation consisted of Prof. Bernard Noli, Dean of the Faculty of Education, Pretoria University and Mrs. Noli, Mr. Selops Thema, ex-editor of the "Rantu World," Mr.

and Mrs. Moetsane of Obilange Institute, Mr. George Molife of Port Elizabeth, Mr. George Golding of Cape Town and Mr. Naidoo. Each of them made his contribution to the discussions that took place daily. Each of them gave expression to his convictions.

During their stay at Caux, the fiftieth anniversary of the death of Paul Kruger was commemorated at Clarens where the celebrated President of the Transvaal Republic spent the last days of his life.

On the day of the memorial service, the South African delegation was away at Geneva with the Indian delegation at the guests of the International Labour Organisation and the International Red Cross Society. They returned to Caux to discover to their disappointment that the memorial service was over earlier in the day. However, at the early morning meeting of the following day, Mr. Naidoo stood up and paid a tribute to the late Paul Kruger before the World Assembly. The effect of this on the Afrikaners present was unexpected. They were completely overwhelmed with what Mr. Naidoo had to say about the great Afrikaner statesman. Their outlook on the Indian underwent a revolutionary change. They were convinced of the Indian's loyalty to South Africa and pledged themselves to eradicate the wrong impressions created in the Afrikaner mind. In short they were convinced that the Indian should form a permanent part of the South African population and that repatriation was no solution to the Indian problem.

In all the discussions that followed thereafter the emphasis was on better human relations. In all solemnity it was maintained that in the application of the four great moral standards of Truth, Honesty, Unselfishness and Love, humanity was preparing the world for a new order and a re-orientation of the lives of men under the guidance of God.

M. L. SULTAN TECHNICAL COLLEGE

THE Registrar of the M. L. Sultan Technical College, Mr. Jack Naidoo, has been advised that the following have been nominated by the Hon. the Minister of Education, Arts and Science, to serve on the Council of the College for the period January 1955 to December 1957: Mr. N. S. Devshi, Dr. H. M. Narberth, Mr. A. R. Sultan, Dr. A. B. Taylor.

The appointment of Dr. Narberth as the Hon. the Minister's nominee has given great pleasure to the Indian people of Durban for it adds the official seal to the voluntary service which Dr. Narberth has consistently rendered to Indian technical and commercial training over the last twenty four years, as Chairman of the Indian Technical Education Committee and Chairman of the M. L. Sultan Technical College Council.

The appointment of Mr. A. R. Sultan to the College Council is a tribute to the M. L. Sultan Charitable and Educational Trust and to the generosity of the late Hajee M. L. Sultan, who donated £17,500 to the College.

The re-appointment of Mr. Devshi recognises his sterling work as Hon. Treasurer of the College, the finances of which are today in a strong position.

The re-appointment of Dr. Alan B. Taylor of McCord's Zulu Hospital is a tribute to the work done to that institution for the health and well being of the non-Europeans of Durban.

We would congratulate the Minister on his selection and these four gentlemen on their appointments.

Technical Certificates

The first National Technical Standard VII Certificates to be awarded for full-time Indian students have arrived at the M. L. Sultan Technical College from the Union Department of Education, Arts and Science.

This certificate requires a pass in five subjects and must include both official languages.

Dath N. Bagwanadin and G. H. Dawood passed in seven subjects, each obtaining a distinction in Mathematics.

S. T. Chetty passed in six subjects and obtained a distinction in bookkeeping.

In the National Technical Certificate Part I, S. Singh has received a full certificate having passed in Mathematics I, Electro-technics I and Motor Engineering I gaining a distinction in the latter subject.

..and SUNBEAM is so economical too!

House-proud wives who strive to keep their homes bright and cheerful-looking, use Sunbeam... it gives that pleasing shine to floors and furniture!

And so economical too... a little Sunbeam spreads easily over a large area to shine for days on end.

Sunbeam makes work easy... saves time and money.

FOR BRIGHTER FLOORS AND LIGHTER WORK Always ask for

SUNBEAM POLISH

Shines... and shines and shines

THE Provident Assurance Corporation of Africa Ltd.

Modern Life Insurance provides. . .

★ OLD AGE PENSION

★ MONEY FOR YOUR CHILDREN'S EDUCATION

★ DEATH DUTIES

★ MONEY TO FREE YOUR HOME

★ FINANCIAL SECURITY FOR YOUR DEPENDANTS

★ COLLATERAL SECURITY IN BUSINESS AND TRADE

Let us advise you on the plan that will best suit your requirements—the Corporation transacts all classes of Insurance . . . CONSULT

SEEDAT BROS.

4 Hoosen's Building, — 116 Queen Street, — Durban.

Phone: 21773

FOR
RUBBER STAMPS

PRINTING

STANDARD
PRINTING PRESS

REPAIRERS
AND
RUBBER STAMP MAKERS

73 BERTHE STREET DURBAN

DHIRUBHAI P. NAIK

Travel, Insurance & General Agent

Book with us for your travelling by Air, Sea or Land either to India or to any part of the world.

All types of Insurance—Life, Fire, Burglary, Riot, Storm, Accident, Plate Glass, etc.

Consult Us Free of Charge for Your Income Tax, Personal Tax, Writing Of Your Books, Trade Licences, Revenue Clearance Certificate, Passports And Immigration Matters.

Representatives: National Mutual Life Assn. Of Australasia, Yorkshire Insurance Co. Ltd.

Telephone: 33-9033. 29e Commissioner Street, JOHANNESBURG.

Phone
Day 24169

Phone
Night 833459

L. RAJKOOMAR (PTY.) LTD.

1-1, CROSS STREET, DURBAN.

Funeral Directors and Manufacturers of all classes of Coffins and Wreaths

Contractors to the INTERNATIONAL FUNERAL INSURANCE COMPANY, LIMITED.

Reg. Office: 39 CROSS STREET, DURBAN

Country Orders for Coffins and Wreaths accepted by phone and despatched by rail at the shortest notice.

INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Bombay, July 20.

THE French India Liberation Volunteers have formed the French Government to abandon the Mahe enclave and hand over the territory to the people. The blockade thrown around this enclave had the desired effect. All the French possessions in India have to depend on India for essential supplies. The blockade by volunteers and the daily demand and demonstration by the people inside Mahe made the French administrator feel that he could no longer remain there safely. Many Indians in the employ of the French India administrator had earlier left their services and joined hands with Malayan Sabha demanding immediate merger with India.

Mahe settlement is situated on the Malabar coast. It has a 23 square-mile area and a population of nearly 5,000. Four villages around Mahe were liberated earlier. The transfer of power, which took place at a ceremony in the heart of Mahe town amid great jubilation, is regarded here as a forerunner of similar French withdrawals from other pockets in India.

The French Administrator in Mahe, M. Deschamps, with two other French officials and the police contingent left for Pondicherry immediately after handing over the administration to the local council headed by the president of the Mahajan Sabha, I. K. Kumaran.

Mahe is the third French possession in India to be freed from the foreign yoke. The *de facto* transfer of Chandranagar in West Bengal was effected four years ago. Yanam, in Andhra State, declared itself free from French rule last month. Only Pondicherry and Karaikal are still under French control, but at least 46 villages with a population of 67,000 have been captured by the volunteers of French India Socialist Party.

The Collector of Malabar, under instructions from the Government of India, attended the Mahe ceremony. The Government of India will not take over the liberated territory unilaterally, but will wait for an overall settlement with the French Government. According to Paris reports, the French Government has decided to send a delegation to Delhi to renew negotiations on the French settlements in India. The delegation is expected to come to

India after the completion of Geneva conference on Indo-China.

Meanwhile reports from Pondicherry indicate intensification of the pro-merger agitation there and in Karaikal. The agitation is stated to follow the Mahe pattern. Volunteers have begun picketing all vehicles going into Karaikal and road traffic between the settlement and Indian villages around has been practically cut off. Similarly, Behour commune, a French enclave eight miles south of Pondicherry, has been isolated. The reports state that serious unrest has spread among the inhabitants of the commune in the last few days owing to the unavailability of daily needs.

The two-year term of Congress President and Congress delegates expires about the end of the year or just before the next plenary session (the 60th) of the Congress, scheduled to be held in Tamil Nadu in January, 1955.

From all indications and contrary to some rumours, Mr. Nehru will continue as Congress President for another two years. The need for Mr. Nehru to continue in office becomes imperative in view of the fact that Congress Party has to prepare for the next general elections in 1956.

Moreover, the need for Mr. Nehru's active day-to-day guidance of Congress affairs will be felt all the more when the States Reorganisation Commission submits its report next year. The report cannot satisfy all sections and is, therefore, bound to cause a good deal of heart-burning among Congress men dreaming of new linguistic States.

The executive committee of the Uttar Pradesh Praja-Socialist Party reiterated its demand for the reduction of the enhanced irrigation rates in the State. It called upon the district units to intensify the campaign against the enhanced rates. In the opinion of the committee, the imposition of enhanced taxes was wholly unjustified when the prices of foodgrains had been registering a gradual fall in the past one year.

On the contrary, Acharya J. D. Kripalani, chairman of the Praja Socialist Party, said that the P.S.P. would immediately suspend the agitation in Uttar

Pradesh if an impartial committee was appointed by the Government to investigate whether the enhancement of rates was justified or not. He further said the findings of such

a committee would be binding on the P.S.P.

Some Praja-Socialists made demonstrations near Mr. Nehru's house in Allahabad when he visited that place.

FASTEST
TO THE *East*
IN CONSTELLATION COMFORT

FROM
NAIROBI

TO KARACHI OR BOMBAY

AIR-INDIA
International

With quick connections for

CEYLON HONGKONG JAPAN

South African Representative: 95 Salisbury House
Smith Street, DURBAN P.O. Box 1955.

"Nugget
White keeps
me bright!"

**NUGGET
WHITE CLEANER**

Stays whiter... longer!

In Jars and Tubes complete with
handy sponge for easy application.

ALL INDIA RADIO GENERAL SERVICE

For Listeners in Africa, Mauritius and the West Indies

HINDI AND GUJARATI

Morning Transmission
19.83 and 25.22 metres
(15130 and 11895 Kc/s)

0930 News in Gujarati
0940 News in English
0950—1040 Programme in Hindi

Evening Transmission
25.17 and 31.07 metres
(11920 and 9055 Kc/s)

2115 2125 News in English
2125—2200 Programme in Hindi
2200—2245 Programme in Gujarati

Friday, August 13

0950 Geet
1000 Mera Priya Granth
Natak
Talk by Vishnu Prabhakar
1010 Jyotsna Bhole
Marathi Pad
1025 Usha Malhotra
Geet
1030 News in Hindi
1040 Close Down
2125 News in Hindi
2135 Geet
2145 Sunil Athwankar
Thumri
2200 News in Gujarati
2210 Saptahik Samalochna
2220 Lok Geeto
Pushpa Bhatt
2230 "Prachin Bharatoun
Vahanvatan"
Vahanvatan Udyog
Talk
2240 Ek Bhajan
2245 Close Down

Saturday, August 14

0950 Baboo Khan
Ghazal
1005 Narinder Kaur
Punjabi Geet
1020 Devi Dutt
Flute recital
1030 News in Hindi
1040 Close Down
2125 News in Hindi
2135 Jag-Biri
2140 "Raksha Sandhan"
Feature programme
2155 Baboo Khan
Ghazal
2200 News in Gujarati
2210 Vadyavrudd
AIR Carnatic Orchestra
Conducted by T. K. Jayaram Iyer
2215 Sri Sabha
(Programme for Women)
Conductor: Arvinda Dave
Vishesh Vinnati ke
Rakshabandhan
—Musical Feature.
2245 Close Down.

Sunday, August 15

0950 Filmi Gane
1000 Balsabha
Bade sur Usha Badappan
—Mahatma Gandhi
Rashtragana
Hamate Adivasi—Gond
1020 Apka Patr Mila

1030 News in Hindi
1040 Close Down

2125 News in Hindi
2135 Sab Ki Pasand

2200 News in Gujarati
2210 Mangalvadya
Sharnai vadan
Bismillah and Parry
2220 "Ajo Diwas"
Radio Report on the day's
celebrations
2235 Rashtriya Geeto
2245 Close Down

Monday, August 16

0950 Karyakram Ki Rooprekha
0955 "Ashiana"
Play by Madan Mohan
Khanna
1025 Ek Geet
1030 News in Hindi
1040 Close Down
2125 News in Hindi
2135 Dilli Diary
Talk by Banke Bihari
Bhatnagar
2145 Sita Hirabai
Shastriya Sangeet
2200 News in Gujarati
2210 Akhbarami Aatishahi
2215 "Yeh Suniye"
(Hindi Programme)
Nawaj ki Kavayen
Recitation by Usha Bhatta
2230 M. N. Dazew
Khayal Bahar
2245 Close Down

Tuesday, August 17

0950 Sunanda Dayal
Vocal music
1000 Kavi ke Mukh Se
1010 Bhalchandra Matange
Shastriya Sangeet
1025 Madhuri Mateo
Ghazal
1030 News in Hindi
1040 Close Down
2125 News in Hindi
2135 Bhasat Ke Samachar
Patron Se
2140 Ek Geet
2145 Bhalchandra Matange
Vocal Music
2200 News in Gujarati
2210 Geet
O Bansiwala Shyren Re
(Jagdeep Virani)
Bahubhai Parmar
2215 "Santia"
Play written and produced
by Ramesh Gandhi
2245 Close Down

Wednesday, August 18

0950 Indra Malini Sukh
Geet aur bhajan
1005 Ravi Shankar
Sitar vadan
1030 News in Hindi
1040 Close Down
2125 News in Hindi
2135 Aurton Ki Duniya
Kahan Tak Zazoori Hai
—Davate Shiraz
Lok-Geeton Men Pariwar
Bai rog: Dant nikalna
2200 News in Gujarati
2210 "Patra'ane Pasandgi"
Listeners' Requests with
replies to their letters
2245 Close Down

Thursday, August 19

0950 Talat Mahmood
Geet
1000 Vasu B. Naidu
Violin vadan
1015 Danyanti Madan
Shastriya Sangeet
1030 News in Hindi
1040 Close Down
2125 News in Hindi
2135 Ek Kahani
Play by K. P. Shungloo
2150 Kanan Devi
Geet
2200 News in Gujarati
2210 Shantik Samachar
Gujarat, Saurashtra and
Kutchbhai Khabaro
2215 Lok Jeevanna Geeto
Feature based on Folk Songs
2245 Close Down

Friday, August 20

0950 Reba Banerji
Geet
1000 Bharatiya Chalchitra
Sangit
Talk by Narendra Sharma
1010 D. V. Paluskar
Vocal music
1025 Bhandu Khan
Sarangi
1030 - News in Hindi
1040 Close Down
2125 News in Hindi
2135 Reba Banerji
Geet
2145 D. V. Paluskar
Shastriya Sangeet
2200 News in Gujarati
2210 Saptahik Samalochna
2220 Garba
Leena Desai and Baheno
2230 "Prachin Bharatoun Vahan-
vatan"
Daryal Vyapar
Talk
2240 Ek Naat
2245 Close Down

Saturday, August 21

0950 Mohammad Ismail
Thumri and Ghazal
1000 Surinder Kaur
Punjabi Geet
1015 Mohd. Ismail
Ghazal
1030 News in Hindi
1040 Close Down

2125 News in Hindi
2135 Jag-Biri
2140 "Jaam Ashtami"
2200 News in Gujarati
2210 Vadyavrudd
AIR Northern Orchestra
Conducted by Ravi Shankar
2215 Balsabha
Everett's Saimye
Talk
"DASAM SKANDH"
Participants: Gopalji Bhajan
Mandali
Presented by Ramon Bhatt
2245 Close Down

Sunday, August 22

0950 Filmi Gane
1000 Balsabha
Hamara Rangmanch:
Balkrishna
Deed ki Pitari
1020 Apka Patr Mila
1030 News in Hindi
1040 Close Down
2125 News in Hindi
2135 Sab Ki Pasand
2200 News in Gujarati
2210 "Ramat Gamat"
Sports Review
2220 Filmi Geeto
Film Tunes
RUPREKHA
Programme Preview
2245 Close Down

WANTED ALIM

Wanted a Alim having certifi-
cates of Hafiz, Kari and Molvi
to serve as Imam in Heidelberg
Mosque and Teacher in Madrasa.
Monthly salary £25. Lodging,
water and lights free. Annual
increment according to work.
Apply with testimonials to
Heidelberg Muslim Jamat,
P.O. Box 60, Heidelberg, Tvl.

HINDU DHARMA

By— M. K. Gandhi
Price 8s.

Obtainable From:

"Indian Opinion,"

P. Bag, Phoenix.

Natal.

Cuticura

ANTISEPTIC OINTMENT

You will find this world famous
antiseptic Ointment invaluable for
cuts, pimples, heat rash, chafing and
other irritations of the skin and
scalp. It also relieves inflammation
and brings speedy relief and comfort
to sore, itched feet.

Comforts aching FEET!

M. J. PATEL

INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General
Commission Agents

10 Peking Road, Kowloon, HONG KONG.

Special attention is paid
to indent orders

Write To Us For Further Particulars.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?

Have you provided for your dependants?

Prepare for the future

Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has
best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760.
JOHANNESBURG.

Phones:— } Business 33-0711
              } Residence 33-5961

Phone 53.

Telegrams 'SOLANKI.'

P.O. Box 20B.

Solanki & Co. Ltd.

Merchant & Direct Importers

Extensive range always carried in
the following:

Silks, Drapery, Toilets, Per-
fumes, Curios, Fashion Goods
and Jewellery, Wide Range of
Indian, Persian and Chinese
Carpets.

Stockists of well-known branded
Watches.

COPPERBELT PIONEER STORE

Where Quality and Service
are Paramount.

Luanshya,

Northern Rhodesia.

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING
—CO. LTD.—

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants

—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

Cable & Tel. Add.: "HARGOVAN".

Phone 29368

P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.

P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

BOOKS FOR SALE

GANDHIANA—D. G. De-bhanda—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
TO STUDENTS—M. K. Gandhi	5	0
GANDHIAN ETHICS—Bhagat Gopal Ray	2	0
BAPU—Merry F. Barr	4	0
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
FAMOUS PARSIS	7	4
SEVEN MONTHS WITH GANDHI—Krisandas	12	6
STORY OF THE BIBLE—S. K. George	6	0
A RIGHTEOUS STRUGGLE—Mahadev Desai	2	3
THE POLITICAL PHILOSOPHY OF MAHATMA GANDHI—Gopinath Dhawan	17	8
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	9	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. I.—M. K. Gandhi	15	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. II.—M. K. Gandhi	14	0
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	6	0
FROM YERAVDA MANDIR—M. K. Gandhi	1	0
MAHADEV DESAI'S EARLY LIFE —By Narahari D. Parikh	8	6
DEHUMANIZATION IN MODERN SOCIETY —Reas Fulop-Miller	1	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION,"

P. Bag. Phoenix, Natal.

Phones: 29121/3 (Switchboard)
24179 (Manager)

Cable & Tel. Add:
"PROSPERITY" (All Branches)

P.O. Box 2197

(Established 1927)

Premier Produce Co. (Pty) Ltd.

General Wholesale Merchants
EXPORTERS AND IMPORTERS

Buyers and large Stockists of all kinds of Indian and European Groceries, Provisions, Soaps, Oils, Grains, Beans, Peas, Kaffircorn, Malt, Maize, Maize Products, Wheat, Wheaten Products, Crockery, Hardware and also Coal of all types.

All enquiries for Export and Import
to the Head-Office.

Head-Office: "PREMIER HOUSE"
364 Pine Street, Durban.

also at

JOHANNESBURG

Phones: 34-3554/5
P.O. Box 200, Fordsburg,
82, Crown Road,
Fordsburg, Johannesburg.

BENONI

Benoni Coal Site
Phone 54-1813,
Rangeview Coal Sites—54-2205
P.O. Box 392, Benoni.

Proprietors:

C. L. Patel, D. K. Patel
V. B. Patel, H. J. Patel
K. C. Patel

The Star Clothing Factory

Wholesale Merchants

CLOTHING MANUFACTURERS

P.O. Box 237. Phone 514.
Jameson Road, Livingstone,
NORTHERN RHODESIA.

Our S.A. Representative:

H. L. Hompes & Co.,
(Pty.) Ltd.

Durban, P.O. Box 1301.
Johannesburg, P.O. Box 3480.
Capetown, P.O. Box 824.

—ATTRACTION— SAREE MATERIALS

Self Striped Georgette Crepes 45"
Green, White, Pink, Sky, Lemon
4/11 yd.

Self Check Fancy Voiles with Block
Designs 45" 4/11 yd.

Fancy USA Floral Voiles 38" 4/11 yd.

Two Tone and Rainbow Georgettes 45"
All Shades 4/11 yd.

Floral Demure 45" Red, Gold,
Green and Blue Designs 4/6 yd.

Bordered Georgette 45"
All Shades 3/11 yd.

Coloured Georgettes 45"
All Shades 3/11 yd.

Spotted Georgettes 45" Latest 4/6 yd.

Embossed Georgettes 45"
Basket Design 6/11 yd.

Georgette Jari Work Sarees
14-10-8 each

Georgette Sarees Cotton Embroidery
12/15/8 each

Sarees and Tinsel Jari Borders
Big Range in Stock

BLOUSES

Chinese Embroidered Satin and
Georgette Blouses and Latest
Slippers 8/11 each.

CHAMPALS!

Plastic Fancy Tops with Hesi
Size 3 to 2 18/6 pair
Also Leather 8/6 & 10/6 pair

Write For Samples:

JAYBEE SILK HOUSE

39 MARKET STREET,

JOHANNESBURG.

NEW TYPEWRITERS

POPULAR MAKES

Remington, Smith-Corona, Olivetti,
Hermes, R. C. Allen.

PORTABLE & STANDARD MODELS
AVAILABLE AT:

NATIONAL OFFICE SUPPLIES
(PTY. LTD.)

(Directors: N. V. MEHTA, J. P. GOKOOL, K. V. MEHTA)

LEGAL & COMMERCIAL STATIONERS
OFFICE EQUIPMENT SPECIALISTS

76 Victoria Street, Durban.

PHONES 21622
21621

P.O. BOX 1327
Tel. Add. NOSLIMITED.

For Quality Printing Consult:—

UNIVERSAL PRINTING WORKS

Commercial Printers & Calendar Specialists

9 Bond Street, Durban, Phone 25295.

પુસ્તાક પર મુ'—અંક ૩૨
તા. ૧૩ એ માર્ચ, ૧૯૫૬.
પૃષ્ઠ નંબર પેની ૬.
૬૨ મુકાબે અક્ષર ૫૩ છે.

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે અને ૧૬-૭-૫૬ રજવાડા.

એકાંતમાં તમને તમારા દોષ બતાવે એ તમારા મિત્ર છે એટલે તમે હંમેશાં વિચારા રાખજો, કારણ કે દોષો બતાવવા ના બદલામાં એ તમારી અરુચિ અને પશુનો ભોગ બનવાનો બધ વહોરે છે. પોતાના દોષ નું વળું ઘણા ઓછા લોકો ચકી શકે છે. મોટા ભાગના લોકોને તો પોતાની પ્રશંસા જ પસંદ હોય છે. આ એક એવી કમલેરી છે જે સારી માનવજાતમાં અસ્તિત્વ ધરાવે છે.

મોહન દાસ.

—૦—

કુરાનમાં સ્વર્ગ (જન્નત) અને નરક (હોજખ)ની વચ્ચે “બરદખ” ની વાત છે. તેમાં જનારા લોકો નો અડધો ચહેરો હસતો અને અડધો રડતો હોય છે. જ્યારે તે સ્વર્ગ તરફ જુએ છે ત્યારે રુએ છે અને નરક તરફ જોય છે ત્યારે હસે છે. કારણ સ્વર્ગના મુખો તેને નથી મળતાં માટે તે દિશગીર થાય છે અને નરકના દુખો કરતાં પોતાને જોઈને દુઃખ છે તેથી હસે છે. આજની દુનીયા નાં બધાં પ્રાણીઓ ‘બરદખ’માં છે. દરેકને પોતાના કરતાં કેટલાક યુષી હાથે છે અને તેમ થવા તે તનતોડ પ્રયત્ન કરે છે અને દુઃખી થાય છે અને બીજા તેના કરતાં દુઃખીને જોય છે અને ષડીશર સંતોષ માને છે. આ વિશ્વતી દુર કરવા આપણાથી દુઃખી હોય તેમને મદદ કરવી જોઈએ. આ ધર્મ શાવના છે.

વિનાયાશ.

ઈન્ડિઅનમાં શ્રીમતી વિજયાલક્ષ્મિ પંડિતની ઉક્તિઓ.

શ્રી મતી વિજયાલક્ષ્મિ પંડિત, જેમના પ્રત્યે દ્વિમાસ નહિ પરંતુ સુધરેલી સારી આજમમાં હવે આદર રજાવા છે. તેમની દક્ષિણ આફ્રિકાની નેશનલિસ્ટ પાર્ટીના મેટ્રાક નેતાઓ, જેઓની શુદ્ધિને “ગોરાવાડ”ના તેઓના મોંડપણને લીધે બળા વળગી ગયેલા જન્મ્યુ છે, તેઓને પધારે પીછાળી ગામલાથી મડ પડશે. એટલેટના દ્વિતી પનકારીની એસોસિએશન તરફથી તેમના માનમાં આપવામાં આવેલા ખાખા વખને ધીમતી પંડિત નીચે પ્રમાણે જોવા દેતાં:

“માનવવેદ્યની કોમલ કુ સમજાનું હું. યાનુ જમાનામાં મીત્ર વચરના યદુ પડતુ આપણામાંના કે.ઈ. પે.સાય તેમ નથી. કેમનવેદ્યમાના આપણે ધણી વસ્તુઓમાં સગાત જાગીદારી ધરાવીએ છીએ, અને કુ તો એ જોવા હવે કુ એ જાગીદારી હવે પધારે બહેણા પ્રમાણમાં ફેલાય કે જેથી દુનીયા વિજાને રચેલી છે તેની એક વધુ જાન... આપણે સમજા ને આરો પોલી રચા છીએ તેની સેવા કરવાનો આરવા સારો માર્ગ એજ છે કે, અપણે એવુ વાતાવરણ ઉત્પન્ન કરવાનો પ્રયત્ન કરીએ કે જેથી દુનીયાન. મુસલિમ, ને કઈ પણ હોય જોતો તે જાણી થય પડે. આથી આપણે સંવિધના અને મેનીની એવી સકળ કરીએ જે એક એક કે ને દુનીયા ને પોતાના સવાસોનો ઉજ્જવ લાવવામાં મદદાય થય પડે. ...દુનીયામાં આજે યુ ગતી રહ્યું છે અને પરિશિષ્ટિ તેનું રાજ્ય પકડી રહી છે એ સમજવાને આપણે જરૂરી રાતી, સમતોલપાઈ અને સંવિધના ડેવાવવાને પ્રયત્ન કરીએ.

દુ માનું હું કે આજની ધણી ખરી તકલીફનું કારણ એ છે કે ધણા લોકો ‘મધ્ય’ મોલે છે.

આજે જ્યારે દુનીયા આજની આણી ઉપર આવી રહી છે અને ને નાનુક તાતણા વડે તે જંધાક રહેલી છે તે કાષ ધણ રજના રચેલાયાર વડે નાલે પરંતુ અવિચારીપણના કારણે તુકું તુકું થય પડેલો છે, તેવે સમયે કુ માનું હું કે, યજ્ઞો ઉચ્ચારવામાં અને લાગણીઓ વ્યકત કરવામાં આપણે સૌએ ખની શકે તેટલી કાળજી રાખવી જોઈએ.”

વાઈ. એમ. સી. એ. ઇન્ડિઅન રજડન્સ યુનીયન એન્ડ દોરેશનના મહાત્મા ગાંધી એસેમ્બલી દેવામ. વિભાગીઓ સમક્ષ આપણુ કરતાં શ્રીમતી પંડિતે કહ્યું કે,

“દુનીયામાં સૌથી અત્યંતની વસ્તુ સમગીન થય એક ખીલનું દરિયોડું સમજવાની અને મતભેદો દોષ છતાં તેને ખમુસ કરી નમનું નહિ આપવા છતા માન આ લી. હળીયળીને સાથે રહેના શીખનું એ છે. એજ “સાથે રહેવા”નો અર્થ છે. આ બિનતાથી બરેલી પ્રેરીપર આપણે કરોડો વર્ષો સાથે રહેતા આવેલા છીએ.

“જ્યારે જ્યારે એ વસ્તુ આપણે જુઝી મથા છીએ અને કેલ ખીલના ઉપર વચરેવ થરાવવાનો પ્રયત્ન કરેલો છે ત્યારે આજ આવી પડેલી છે. આપણે આપણા પોતાના નહાના મંડળમાં ને કરવાનું છે તે એ કે મતભેદો સમજવાનો પ્રયત્ન કરવો, ખની શકે ત્યાં તે દુર કરવા અને તેના પ્રત્યે સંવિધના વાપરનાં શીખનું અને ખની શકે તો સામા પહને ધીમે ધીમે આપણા કનિઠ જોડુએ સર્વ આરવો.

“વિશેષે કરીને માણસનામાં પીરજ અને ખદા દોવાં જોઈએ. આજની દુનીયામાં બહાની ખાખી જોવા માં આવે છે. આપણે બદા વચર વાતો કરીએ છીએ અને બદા વચર કમ કરીએ છીએ. બદા વચર કમું સિદ્ધ થય શકતુ નથી...કેલ પલુ દેસ એકલા અર્થવાદપર નવી રાકતો નથી, તમારી પાસે આર્થિક સાધનો બલે દોષ અને વિજ્ઞાન બચે દોષ. પરંતુ તેની પાછળ એ બદા ન દોષ અને નેતિક કેતુ ન દોષ ને મોટી સિદ્ધિ પ્રાપ્ત થતી નથી. યોગ સમયપર નીતી અને હમરનું અસ્તિત્વ, કે જેનાપર છવનનો મૂળ આધાર રહેલો છે, તે કમકારવાની એક ફેશન થય પડી હતી. દુ ધર્મ હું કે આપણુ હવે સમજતા થયા છીએ કે તેમા ફેશન નેપું કમું હવુંજ નહિ. જેઓ હમરી શક્તિમાં માને છે તેઓજ પ્રમતી કરી શકે છે અને છવનમાંથી કંઈક પ્રાપ્ત કરી શકે છે અને છવનને કંઈક અર્થો શકે છે.”

હવેની ઇન્ડિઅન લીમે પોતેલા સહારના મેળાવડામાં આપણુ કરતાં શ્રીમતી પંડિતે કહ્યું કે, સુનાઇડ નેશન્સ ચાર્ટરના સિદ્ધાંતો દ્વારાજ શાંતી રચાથી ટકારો એ સિવાય તાતીને પાટે બીલે એ માર્ગ નથી. જ્યા મુધી સમજા સજ્જ રાખ્યો ચાર્ટરને અનુસરો નહિ અને ચાર્ટર દ્વારા માનવજાતીને તેઓએ આપેલાં વચનનું પાલન નહિ કરે ત્યાં સુધી સુનાઇડ નેશન્સ સજ્જ થવાની આજ રાખતી નિરર્થક છે. મહાત્મા ગાંધીજી ને વસ્તુ એ તરફ આપણું ધ્યાન જોવના હતા તે સમજા વસ્તુઓ—સંવિધના, સમજૂતી, શુભેચ્છા અને ખીવવાના સિદ્ધાંતો ચાર્ટરની અંદર આપણે જોઈએ છીએ. અને દુનીયાની પ્રમતી થવાની વે.વ તો તેને આપણે અનુસરવું પડશે.”

“સોટના કલોમ મંત્રો શર કેવીઝ એકસે ધીમતી પંડિતને “દુનીયાના સૌથી પ્રતિષ્ઠિત રાજદારી આ” તરીકે વર્ણવ્યાં. તેમણે કહ્યું કે, “તેઓ, વિશ્વસંપત્તા પ્રમુખ છે તેનો અપે થયા મર” કમું છીએ.” સર કેવીઝ વધુમાં કહ્યું કે, “શાંતી માટેનું કાર્ય એ દોંદો દુનીયાને મોટામાં મોટો રજો છે. ધીમતી પંડિતમાં દોંદો એક અતિ મદર પ્રતિનિધિ અજેડ છે.” તેમણે કહ્યું. “શાંતીથી અને સહકારીત,થી રહેવાની ગામતને આપણે રાજનીતીના રોપમાં આજવાને અને દોંદોના કુસંધિઓના મણાજ મધી છીએ.”

—જુલાઈ તા. ૧૭મીના ઇન્ડિઅન ન્યુઝમાંથી.

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૧૭ ઓગસ્ટ, ૧૯૫૪.

પંદરમી ઓગસ્ટ

હિંદી આગમને બે તારીખો જોતિશસિક અમલની ચર્ચ પડી છે. તે છે તા. ૧૫મી ઓગસ્ટ અને તા. ૨૬મી ઓગસ્ટ. એક આગમ દિન તારીકે જોવામાં છે અને બીજા પ્રજાસત્તાક (રીપબ્લીક) દિન તારીકે જોવામાં છે. બંનેમાંથી સૌથી પર્વત અને મહત્વની તા. ૧૫મી ઓગસ્ટ છે કેમકે એ રિતસે આપણી માતૃભૂમિ પોતાના મુરશીર મનુષ્યોના પવિત્ર લોકોના ભોગથી ભરખાયેલ છે. વર્તમાન પરદેશી રાજ્યની હુકમીમાંથી મુક્ત થઈ હતી. હોર પુસ્તકમાંથી એક રીતું પણ લોકો લીધા વિના પોતાના જ લોકોને પવિત્ર ભોગ આપી પોતાની આગમી પુનઃપ્રાપ્ત કરી રહ્યું તેને મટે તે વાતથી પહેલું મર્ડર છે. તેને અદ્યતન લોકો દેખા વચર ની પવિત્ર કૃતી કહી શકાય. આજ કારણથી જન્મ દેશી, જોએએ પુન આર સુધી કરીને વિજય પ્રાપ્ત કર્યો છે. તેનાથી વિજય, દીઁ અને પીટન વચ્ચેના સંબંધ દ્વિતીય વિજય આદિ પણ આગમમાં રહી છે. કેવળ સ્વાર્થ અને પાતિ દ્વિતીય જોવામાં છે. દીઁને આગમ વચ્ચે લેઈને મળતા માપ છે. પીટનના સુવિચારી લોકો અને મહાન મુસદ્દાઓ તે સમજે છે અને પુસ્તકી રીતે જાહેર કરે છે કે આગમ દીઁ દુનીયાને ધાળે નધારે કમતી છે.

આગમીના પોતાના સાત વર્ષની અંદર એ વસ્તુ તેણે પોતાના આચરણથી સિદ્ધ કરેલી છે. રાજકીય, આર્થિક, જંગમ, બેની, કોલમ તેમજ સામાજિક ક્ષેત્રોમાં દીઁ કરેલી પ્રગતિથી દુનીયા હેરાન પાગી છે. કેટલાક પ્રમુખ શુદ્ધિના લોકો દેશ બાબે દીઁને ઉતારી પાડવાના પ્રયત્નો કરી રહ્યા છે. પરંતુ સુધેશી દુનીયા દીઁ પાપન કરેલી સિદ્ધિઓના તેમજ બહારની દુનીયામાંથી મુકી થતાં અટકાવવામાં તેમજ ગાંધી રહેતાં મુકી રોકવામાં અને રાષ્ટ્રીય સ્વાયત્તામાં દીઁ ભરવેલા ભાગના મુક્ત કંઈ વખાણ કરે છે. તેમ છતાં તેની પોતાની સરહદમાં હજુ અનેક સ્થાનો પડેલા છે કે જે ઉપેક્ષા નથી. જેને મારે તેની, ખાસ કરી દક્ષિણ આફ્રિકાના આપણા રાજકીયો તરફથી, વખતોવખત નિહા ધરા કરે છે. પરંતુ દીઁ નિર્મલપણે અને મર્ડરથી દાવા કરી રાં છે કે તેનું જમાપણું

તેના ઉપર પાસાં કરતાં કપાંચ અડધે વધુ છે અને જેની દક્ષિણ આફ્રિકા સહીત બીજાં અનેક દેશોથી સરખામણી પણ થઈ શકે તેમ નથી.

બે અમરગણ્ય વ્યક્તિઓ

દીઁની આ મહાન કુશળતા બે વ્યક્તિઓના નામ સૌથી ટેવે રહે છે અને તે છે દીઁના વડા પ્રધાન શ્રી જવાહર લાલ નેહરુ અને શ્રી વિનોબા બાવે. શ્રી વિનોબા બાવે તરીકે દાખીબર દેખાય છે પરંતુ તેમની અંદર રહેલી મહાન દૈવી શક્તિ, જે તેમની અજ્ઞાતી આંખોમાં પ્રકાશી રહી છે, તે વી, જુદી પરના કૌણ પણ માનવીથી સિદ્ધ થઈ શકે નથી તે વસ્તુ તેમણે સિદ્ધ કરેલી છે. તેમને મટે નથી કશો ભય છે કે કશો આડઅવર નથી તેઓ કશું ઉચ્ચ અધિકારી પદ ધરાવતા. એક સદા મામદીવાની જેમ મામે આમની પત્રપાળ. સુસાદરી કરીને મહાન જુધી વધ કરી રહ્યા છે અને એ રીતે જુધીને સ્વાસ્થ, જે દુનીયામાં અથળા પાપોનું મૂળ છે, અને જેને દક્ષિણ આફ્રિકામાં આપણે કહેવા અનુભવ લઈ રહ્યા છીએ, તેના તેઓ ઉત્ક્રાંતિ સારી રહ્યા છે. અને દેવે શ્રી વિનોબા છા જોઈ રીતે કરે. જાણીએ પાસે પોતાના કરોડો. છેલ્લાંને દીઁના આર્થિક સ્થાવરો કેવળ ટ્રેડ અને અધિકારી ઉત્ક્રાંતિ લાવી રહ્યા છે. આ છે આગમીના મીઠા રુણ. અને આ મહાન રિવલની દુનીયાના સમગ્ર દીઁઓ સુધેરું આર્થિક ઉભયગી કરશે અને ઉભય, જેની ક્ષમા વિના કશું પ્રાપ્ત થઈ શકતું નથી. તેના અનુમદ માનશે.

આપણી ફરજ

દક્ષિણ આફ્રિકાના દીઁઓ એ રિવલનો આનંદ ઉભયગી અને તેઓ ના આનંદમાં અમે સામેલ થઈએ છીએ. પરંતુ તે સાથે આપણી ફરજ આપણે ન જુડીએ. એ રિવલનો આનંદ ઉભયગી અને માનુષ્યોને શુદ્ધેષાનો સદેશ. પદ્મોદ્યો એટલે આપણી ફરજ આપણે બાળકી મુક્યા એવી જુદ આપણે ન કરીએ દીઁ ના વડા પ્રધાન શ્રી નેહરુ આપણને મળ્યોવખત જે શ્રીમાતમ આપણા આવેશ છે, કે વખાણમાંના દરેક આપણે દીઁનો એક કુકો છીએ એમ સમજીને અને એણે કહ્યું કહ્યું પણ કરતું નહિ એ જોઈ કે જે

આપણી માતૃભૂમિના નામને કષ્ટ લાગે, એ આપણે પાદ રાખીએ. એજ સદેશ ૧૯૧૪માં આ દેશનો ડીનારો તોળે અને મટે છાંટી જતી વખતે મહાત્મા ગાંધીજી પણ આપણને આપી મળા દતા, અને છાંટી તેમને આપણી પાસેથી છીનવી લીધા ત્યાં મુખી વખતોવખત આપણા આંખા દતા. આપણને કહેવામાં આવેલું છે કે આપણે જેઓ આ દેશની સરકાર ની એપાર્ટમેન્ટની નીતી સામે લડી રહ્યા છીએ તેઓએ એવના રહેવું જોઈએ કે રાંચ એ નીતીને આપણે આપણી પોતાનામાં અમલ કરતા

ન હોયએ. વળી કહેવામાં આવ્યું છે કે આપણે જાતી, રાષ્ટ્રી કે વર્ણને એક રાખ્યા સિવાય કશામાં કમલવેશ લેવો નહીં પડે એવા રદી તેઓની સાથે સાથે કામ કરવું જોઈએ. સૌથી વધારે કમલવેશ આ દેશમાં આમાન્ય રીતે બીન-ગેરાઓ અને ખાસ કરી આફ્રિકાનો છે. અને તેઓ મુક્ત થાય નહિ ત્યાં મુકી આપણે રાષ્ટ્રીય બેસતું નહિ જોડીએ, સમગ્ર કમલવેશ લોકોની મુક્તિના દીઁના જન્મ માં આજ આપણે વ્યવહાર કાળો મળાય અને તે આપણે આપી રાંચને છીએ અને આપણે જોઈએ.

દક્ષિણ આફ્રિકામાં વર્ણભેદ કેમ કામ કરે છે

[શ્રી અરુ ગાંધી, જે સુવર્ણ દેશનાકલ ઇન્ડીયનુદ્યોગ એક નીયમીત વિચાર્થી છે, તેમને અને તેમના સાથી વિચાર્થીઓ અને નેશ' ડાર્ટની ટ્રેનમાં મુસાફરી કરતા અન્ય બીન-ગેરા ઉત્ક્રાંતિએ, જે ઓગસ્ટ તા. ૩ છાની રાતે કેવો કહેવા અનુભવ થયો હતો તેનું વર્ણન કરે છે. લગભગ આવી ૫૫૫૩૩૨ વસમાં એક અકલેકલ ગેરા ઉત્ક્રાંતિ ઇન્ડીયન, જે નેશ' ડાર્ટ ના મેન રેલની વહાવ એવેકાથી નય માઈલ દુર આવેલું છે, ત્યાં પડેલાકામાં આંખો બપોરે આંખોસ એટલે બીન-ગેરા ઉત્ક્રાંતિએ રાતના ભયભય સરા દસ વાગ્યા સુધી દીઁમાં કરતું પડ્યું. આ દક્ષિણ આફ્રિકામાં વર્ણભેદ કેવળી દેવે જાણ છે તેના એક દાખલો છે. —અ.ધ.એ.]

મંગલવાર ઓગસ્ટ તા. ૩ છાની ૩૨૫૫ સેન્ટ્રલ રેલને રેલવેના અધિકારીઓ તરફથી બીન-ગેરાઓને કેવો અપાય અને માનભંજન સહન કરતાં પડ્યાં તેની જાહેરને જાણ કરવા આ જમી રહ્યો છું.

નેશ' ડાર્ટની ટ્રેનમાં અમે નીયમીત મુસાફરી કરીએ છીએ અને હું અને મારા ખાસ રીતે ઇન્ડિયન ટેકનીકલ ડેસેલમાં અમારા વર્ગો, પુરાં કરી સાધારણ રીતે રાતના ૮-૨૦ની વેરમમ બની ટ્રેનમાં ઘેર જાએ છીએ.

આ માધ્ય રાતે જેઓ અમે ટ્રેનપર મળતા જતા દતા તેમાં રેલવેના એક રિદી કામદારે અમને કહ્યું કે ડેરીલ રેલવેપર એવો પાટાવરથી ઉતરી પડ્યો હોવાથી એ ગાંધી જવાની નથી. તેણે અમને જાણે પાછળ રહીક પરના મેન એન્ડ-સ આજળ ઇન્ડિયન ટેકનીકલ વસની એકાંચ કરે ત્યાં જમી રાક જોવા કહ્યું.

ખેતખર ૮ ૩૩ વાગે બસ આવી રહી અને અમે મદરા મળ્યા. પરંતુ અમને કહેવામાં આવ્યું કે એ મુરોપીયન

ઉત્ક્રાંતિએ મારે જ છે વેરમમ બનાવો મુરોપીયન ઉત્ક્રાંતિએ માત્ર છત્ર દતા. જલ ઉપાની દલી તેમાંમાં એક મુરોપીયન ઉત્ક્રાંતિએ અમે ડાખવરને પુક્તિ સાંભળ્યો કે તે તેને ઇન્ડીયન પડેલાકાં કે નહિ—જે નેશ' ડાર્ટના મેન રેલની નય માઈલ વહાવ છે.

અમે અમરી ભસની રાક જોઈ રહ્યા દતા તેમાંમાં અમારા સ.ભયવમાં આવ્યું કે ડેસેલોડ જતા સમગ્ર ઉત્ક્રાંતિએ એવેકા ઉતારી રેલમાં આવશે અને ત્યાંથી તેઓને ડેસેલોડ, જે ઇન્ડીયનના રરતા પરના પાંચ માઈલ દુર આવેલું છે, ત્યાં આવીને જમું પડશે.

એટલે અમારામાંના પંદરેક જાણુ, જે ડેસેલ રેલ બનારા દતા, તેઓ ઇન્ડિયન ટેકનીકલ ડેસેલોડને રિવાદ કરતા મળ્યા. અમે રિવાદ રજૂ કરીએ તે પહેલાં તે તેણે અમને કાઢી મુક્યા. ૬ ૧૫ સુધી અમે રાક જોના ઉભા રહ્યા પરંતુ બસનું કશું કેકાલું નહોતું. અમે બધા ફરી ઇન્ડિયન ટેકનીકલ ડેસેલોડને મેલો પોલીસને મેલોએ જેણે અમારા જાના કેટલાકને ડેસેલોડ પકડી આવી જવા કહ્યું નહિ તેા મુરોપીયન મળી આવ્યા. એટલે ૧૦-૧૫ વાગે એક બસ આવી પરંતુ રેલવેના એક કામદારના કહેવા મુજબ એ પણ નવો ઇન્ડિયન ટેકનીકલ ડેસેલોડ હોત તેા આવેલી નહિ હોત અને અમારે રાતની ૧૧ વાગ્યાની અડીમાં જમું પડ્યું હોત.

—વિનોબા.છાએ રવાપેશા સર્વ સીરા' સર્વે એ વરસમાં ૨૫ વાખ અકર જમીન બુદનમાં મેળવતું નહીં કહ્યું હતું તે મુજબ બે વર્ષમાં તે સર્વે ૨૮,૧૫,૧૦૧ એકર જમીન મેળવી છે. હવે તે સર્વે નહીં કહ્યું છે કે ૧૯૫૭ સુધીમાં સમગ્ર દીઁમાંથી પાંચ કરોડ એકર જમીન મેળવવી.

હિંદ અને દક્ષિણ આફ્રિકા

પ્રો. એલીઝાબેથનું 'ઇન્ડિયન પોર્ટ્રેટ' એપ્રિલ તા. ૭ જાના નીચે પ્રમાણે લખે છે :

ડૉ. મધને હોદ્દાના વડા પ્રધાન વિષે દીકરા કરતાં સાથે સાથે આફ્રિકાના સંસ્કૃત્ય માટેના કરારની પણ માગણી કરી હતી. તેમના કહેવાનો અર્થ એ હતો કે પશ્ચિમ દિલ્હી મહા સભા પરના અને તેની આસપાસના સમાન વિચાર ધરાવનારા દેશો વચ્ચે એવા કરારનો હેતુ હિંદ સાથે સંબંધિત મોરચાં ધરાવનારો હોયો નોંધવો.

પરંતુ યુ. આ. સુચના વાળાં મળ્યા પછી ડૉ. મધનની આખી વલણ એવી રીતે બાંધવાના પર રચાએલી જણાય છે કે હિંદ સામ્યવાદી સંબંધ સ્થાપે છે. મુશ્કેલી કરાર પરની દીકરા કરતાં તેઓ અંશ પુરુષાં આફ્રિકા પરના ઘણા દેશ તરીકે સૌનીયેત

તરીકે રાખવા હુકમ છે. અને સામ્યવાદ વિરુદ્ધની કુનીયના આ બાજમાં રક્ષણના કરાર કરવાનું દોષનો પશ્ચિમના સામ્યવાદ પ્રવર્તે મુખ્યત્વે દિલ્હી એ કરારમાં નોંધવાની દિશાએ દર્શાવે છે.

વળી એ પણ વાક રાખવું જોઈએ કે હિંદ ડોમનવેશમાં અગત્યનું ભાગીદાર છે.

ડૉ. મધનની કલ્પના મુજબના સંસ્કૃત્યના કરારનો અર્થ એક સ્વયં દેશની વિરુદ્ધ ડોમનવેશના કેટલાક આધિનેતૃ સંગઠન કરવા જેવો થાય. એવી જાતની સુચના ડોમનવેશની ભાવનાની વચ્ચે વિરુદ્ધ મળ્યા અને તેનું વાળાંપણું તેજ અધ્યાય એ હિંદ એક સ્વયં તરીકે રોવાની છુટા નો દુરપયોગ કરેલો હોય અથવા ડોમન વેશ તરફ સુચનાવર્તી જોઈ હોય.

આ તેજ આજીવન કરેલું નથી. તો આ સંજોગમાં આર્થિક તેમજ સંગઠનની દ્રષ્ટિએ હાથે આપેલો છે, રાજદ્વારી રીતે પણ પશ્ચિમની અસર માંથી સવેશ દુર થતા એકાગ્ર સાધેની માફ તરીકે હિંદ ડોમનવેશને ચાતું કીમતી થઈ પડે છે.

પુનઃ પુનઃ ડેટ સ્ટેટસ, જેનો હોંડ સાથેના સંબંધ કેટલીક સુદત થયા જઈ સારો નથી, તે પણ વધારે સારી સમજુતી માટે ત્રણે છે કુનીયની યોજનાઓમાં દિલ્હી અગત્ય દેખીતી રીતે દક્ષિણ આફ્રિકાના કરતાં એટલી વિશેષ છે કે આપણે જો અંત અધ્યાય માં પડીશું તો પશ્ચિમના દેશો માટે સુરક્ષા જીવી કરીશું અને આપણને જઈ દિલ્હી મળી નહિ રહે.

આથી ડૉ. મધનના વ્યવસ્થાપક હોંડ સામેના પ્રકારો આપણી ન્યાયિક રાજનીતીને માટે એક સાનુકુળ હોય અને આ દેશના મોરચાં, જેઓ હોંડ થી હરે છે, તેઓને રચિત હોય અને કદાચ આફ્રિકાના અન્ય ભાગોમાંના મોરચાં સરખાનગીની દિલ્હી પણ જીતી લેનારા હોય, પરંતુ પશ્ચિમના મોરચાં રાજ્યો સાથેના આપણા સંબંધ માં તે આપણને લાગતો નિષ્કાર નહિ.

દક્ષિણમાં હોંડ સાથેની આપણી લડાઈ જો આપણે એટલી દરે લઈ જઈશું કે જ્યાં મોટા રાજ્યો-ટોંકા, પોનો, તોપો અને સુદનાં અન્ય સાથેના બનાવનારાં રાજ્યોને બે દેશો વચ્ચે પસંદગી કરવાનો સવાલ ખરી પડે તો આપણે પડતા મુશ્કેલી જાણે સમજ રહેશે. તો પછી સુદીનર પોંડુ ગીર સેટલમેંટ અને કેનીયા અને રો-સીયાના દિલ્હીઓનું વિરોધીઓની અદા થી આપણને કોં લાભ થવાનો છે?

પરંતુ હોંડ યુ. આ. નરજ આપણને એટલું જાણુ અવશ્ય છે ખરું જો એમ દેવ નો એ અવ રાગો છે કે સશસ્ત્ર આક્રમણો જો અદાઓ છે.

પરંતુ બાળના પાતો કરત દક્ષિણ આફ્રિકાના કેટલાક પણ રાજદ્વારીઓએ અવ રાગો છે તેનો આજ સુધી કદી ખુલાસો કરેલો નથી. એ અવને માટે સમગ્ર કારણ હોય તો તેનો કારણો કરવાને બદલે પુરતે પુરતી રીતે યુ. આ. નરજ કરી દેવો નહિ જોઈએ? ડોમનવેશના અન્ય દેશો સાથે મળીને યુ. આ. નરજ કરવી નહિ જોઈએ?

જાતીય સાથની સુંદર શાળા

મુ. મળતા વરસેવાના દરિયા કાંઠે આ-વેલી અધેરીની હંસરાજ મોરારજીની શાળા, જે જાતીય સાથની છે, તેમાં પ્રાથમિક શિક્ષણથી મેટ્રિક સુધીનું શિક્ષણ અપાય છે. આ શાળા કુલ છોકરાઓ માટે શાળાના ખીખાં શિક્ષણ હોવાનું નરસોના કુલ હોવાથી જાણીતો તે તરતાં શિક્ષણ છે અને યુ. આ. સ્વારી તથા નિયાનગણ ખીખાં વ્યાપાર ઉપરાંત શિક્ષણ છે. સંગીત ઉપર પણ ખ્યાલ અપાય છે.

જાતીયમાં એક મોરચામાં પામ જાણીતો રાખવામાં આવે છે. રન. હાલે. પર એક મુદ્દપતી દેખરેખ રાખે છે. મોરારજીની વ્યવસ્થા સુંદર હોવાનું જણાય છે. તે ઉપરાંત મેટ્રિક, નર્સ, ડોક્ટર વિ. ની પણ સગવડ છે.

આ શાળાના હોવા પરથી જણાય છે કે શાળાના સંચાલકો રાજ્યેની છે. તેના દુટ્ટીઓમાંના એક શ્રી. કનેર-લાલ મુનરી છે, અને ખીખાં શ્રી. કુશલ લાલ ગવેરી મુજબના જાણીતા જડજ છે. સંસ્થાની શ્રી રાજદ્વારી લાલને અમરુપ દેશ નેતાઓએ સુચકાતો લીધી છે.

શાળાનું કિંમતુ છે અને તેમાં જાના જાણકથી આડીને મોટા સુવક સુધી બંધાને રમત સાથે અ. નંદ અને એવાં સાધેનો છે.

શાળામાં મુજરાતી, હોંડી, સંસ્કૃત અંગ્રેજી, અભિત, વિજ્ઞાન, ઇતિહાસ, ભુગોળ, સંગીત, ચિત્રકામ અને હસ્ત કલાઓ વિશેષે નિયમે શિક્ષણ છે.

સાંજ સાર સમુદ પ્રાર્થના કરવા માં આવે છે. પ્રાર્થના કેટલાક પણ સાંમદાલિક રૂઢિથી મુજ રાખવામાં આવી છે. જાતીય અને શાળા રોતાનું ભવન નંદ્ય મંદીર ધરાવે છે અને મોટી લાખેરી પણ છે.

પ્રવાસ પરિભ્રમણથી જાણીતો જાન આપવા આ શાળા પ્રવાસ યોજનાઓ પણ ધરે છે. કેપીમાં પણ

જાણીતો સહ જાય છે. અને હેડે જાલ મહેનત ગ્રી ડાખાવું સુચ રિપોર્ટી આ રાજા જાણીતો પાસે કેટલાક ક. મો. જાલ મહેનતાથી કરાવે છે.

શાળાએ આજીવના વિદ્યાર્થીઓ માટે સગવડો ઇન્ડિયન પર જુદા ખ્યાલ આપવાની ખાસ સગવડ કરી છે કે જેથી પરદેશમાં વસતા જાણીતો ઇન્ડિયનમાં કાયા ન રહે.

વધુ વિષયો જે વાંચીએ મેળવવા માટે તેઓ અન્ય રચણ હાથપત્રી શાળાની વરદેશપરમાં જણાવેલા સરનામે પણ વ્યવહાર કરી શકે છે.

ગાંધીજીના જીવનની ક્રીડમ

ગાંધી સમારક નિધિના ઉપ પ્રમુખ શ્રી દેવરાસ માધીએ જાહેર કર્યું છે કે ગાંધીજીના જીવનની આખી શીલ્પ બારિ પ્રજાના લાભારે તૃપ્તિયાર ધર રહી છે. "દેશસ ઓફ ઇન્ડિયા" નામની ડોક્યુમેન્ટરી શીલ્પ જે લાલ મુગજ, દિલ્હી અને નીલગીરીમાં ખતા વાલ રહી છે તે આખા દેશમાં ખતા-વારી અને પ્રાયેક રાજ્યમાં તેથી ઉપ જતાં નાણાંને તે તે રાજ્યમાં ઉપયોગ કરવામાં આવશે. આગળ જતાં એ શીલ્પ પરદેશમાં જુદા જુદા ભાષાઓ, માં કેમેન્ટરી સાથ ખતાવવાની મોટાવજ કરવામાં આવશે.

હિંદ-પાકીસ્તાન દિન

નાટલ ઇન્ડિયન કેએસની સેન્ટ્રલ લાંચ તરફથી રજીસ્ટર એપ્રિલ તા. ૧૫મીના હિંદ-પાકીસ્તાન આઝાદ દિન અંગે બપોરના અડી વાગે કવીન રહીટ પર આવેલ ગાંધી લાખેરી હોસમા જાહેર સભા મોડવવામાં આવી છે.

—વડા પ્રધાન શ્રી નેહરુએ રાષ્ટ્રીય વિકાસ કોમમાં બરવા માટે પોતાના કુટુંબનું શ્રી. એક લાખ ઉપરની કીમતનું અવેરાત અને કાગીનામાં આપ્યા છે. આ રકમ શીલ્પ સુખા-કારી કાર્ય માટે અલગ રખાય તેવી વડા પ્રધાને ઇચ્છા-દર્શાવી છે.

ફીનીકસ સેટલમેન્ટનો સુવખ મહોત્સવ અંક

ઇ. એ. ના યાદકોને આ ખાસ અંક યાત્રુ (૧૯૫૪ના) વર્ષનું ભરાજમ વસુલ આપ્યું છે તેમને મોકલાઈ મયો છે. જેઓને ન અળ્યો હોય તેઓએ તે પોતાનું ભવાજમ ખાધી જાણીને તે પુરત મોટલી આખી તે મેળવી લેવા વિનંતિ છે.

પોર્ટલ ઓર્ડરથી પેસા મોકલનાર ને વિનંતિ છે કે તેમાં ફીનીકસ ન લખતાં 'Indian Opinion' Durban લખવુ

લીંબી ન્યાસાલેન્ડના ગ્રાહકોને

લીંબીના શ્રી ડી. એમ. ચટેલે સદ્ભાવથી 'ઇન્ડિયન એપિ-નિયન'નું ચટેલું લવાજમ ઉધરાવી આપવાનું તેમજ નવા ગ્રાહકો કરવાનું સ્વિકારેલું છે. આથી અમે લીંબીના અમારા ગ્રાહકોને તેઓ ઉધરાણીએ આવે ત્યારે તેમને સહકાર આપી તેમનું કાર્ય સદ્ગ કરવામાં સહાયતા આપવા વિનંતી કરીએ છીએ.

નોલાના ગ્રાહકોને

નોલાના શ્રી કીચોર બલસારા એ અમારું ચટેલું લવાજમ ઉધરાવવાનું અને નવા ગ્રાહકો કરવાનું સ્વિકાર્યું છે. આથી એ અમારા ગ્રાહકો તેમને જરૂર સહ કાર આપશે.

વ્યવસ્થાપક
ઇન્ડિયન એપિનિયન.

રજીયાની સાથે દિલ્હી દેવા સુધી અમા. પરંતુ તેમ કરવામાં તેમનું મનજ દક્ષિણ આફ્રિકાનાં વસતા દિલ્હી એના સુસાઈથી અને યુનીયનની વર્લ્ડોની નીતીની શ્રી નેહરુની દીકરા એથી વિલ્લજ બની અપેક્ષ હોય ડૉ. મધાન બોખર વિચાર કરી ઠોસા જણાતા નથી.

કારણ બ. જી. ની પશ્ચિમની કુનીયા એકીનામાં સામ્યવાદ લામે હિંદ તરફ આસ નાં નરજ નિવાળી રહી છે. દિલ્હી મુ. એ કરવાને જાહેર મોટા પશ્ચિમ ના રાજ્યો જા. જા. અને સાથી

THE
BULL BRAND
FERTILIZERS LTD.
SARNIA NATAL

ભારતનો પત્ર

(અમરા અમરપત્ર તરફથી)

સુખદ તા. ૨૦-૮-૫૪.

૧-૪-૬૦માં સુકિત જંગ આશુ છે. સુકિત રજના રમસેવકોએ કે.એ. ના માટે સંસ્થાન ફરતી નાકાખંધી કરી, તેમાં કાંઈ પણ પ્રકારનો આક્રમણ ન જવા માટે પીકેટીંગ ક્યું હતું. એ દરમિયાન સંસ્થાનની અંદર પશુ પ્રગલ્ભતા ચલાવતી હતી. આખરે કે.એ.ને નમતું આપવું પડ્યું અને માહેને વહી જઈ પ્રાંતને ચોખી દઈને કે.એ. વહીવટ કાવ અને કે.એ. પોલીસ આ સંસ્થાન ઉપર પોલીસની ભેળાં થઈ ગયા છે.

માને મહાસર કિનારે આવેલું છે. તેનું સેવકશ રૂઠ ચોરસ માણસનું છે અને વસતી ૫૦૦૦ની છે. મહેની આસપાસના આર મામેને આ પહેલા ન આક્રમક કરવામાં આવ્યા હતા. પરંતુ પુલરીયાથી શુકત થનાર માહે ચીવડ સંસ્થાન છે. પશ્ચિમ જંગલમાં કે.એ. સંસ્થાન અંદર અંદર કે.એ./સરકારે આર વરસ પહેલાં ભારતને સોંપી દીધું હતું. ચેનામ સંસ્થાન સુકિત કે.એ. ગયા માસમાં કચ્છે ક્યું હતું. હવે કે.એ.ના કચ્છમાં આર પોલીસની અને કરાકાક રહે છે. ૬૦૦૦ની વસતી વાળા આઝામ આઝા ૪૧ અમ મુકની ફોલો કચ્છે કચ્છે છે. આરન દાસ પુરત એક પક્ષી રીને આ પ્રદેશનો કચ્છને સંભાળી નહિ લે. પેરીસથી મળતા ફોલો પ્રમાણે કે.એ. સરકારે આ સંસ્થાને અંગે ભારત સાથે વાટા પાટો કરવા માટે એક પ્રતિનિધિમંડળ મોકલવાનો નિર્ણય કર્યો છે. છનીવા પરિષદ પૂરી થયા પછી આ પ્રતિનિધિ મંડળ ભારત અંતરરાષ્ટ્રી આસા રખાય છે.

દરમિયાન પોલીસની અને કરાકાક પ્રમાણે લગત લેમ પાટી રહી છે. કરાકાક કરને પણ મકિત ફોલોના સભ્યોએ નાકાખંધી કરી છે અને ભારતમાંથી કોઈ ચીજ વસ્તુ ત્યા જવા દેના નથી. એટલે કરાકાકની આસ પાસના હોદી મામે વચ્ચેનો વ્યવહાર કપાઈ ગયો છે. અહોર પ્રદેશને પણ પોલીસની મુખ્ય પંદરથી છુટા પાડી દેવામાં આવ્યો છે.

અખરેર ખાતે મળનારી કોંગ્રેસની મહાસમિતિની મોટા સમક્ષ રજુ થનારા ફરિયા અને ફેલાસ અંગે વિચારણા કરવા નવી દીક્ષીમાં કોંગ્રેસ કારોબારી તી મોટા મળી રહી છે. આ મોટા માં દેશને અંદર કરના વિનિધિ મહાત્મા ના પ્રત્યે અચોક્ષ રજા છે. કોંગ્રેસ પ્રમુખ અને કોંગ્રેસના રીવીંગેટની સુદન ચાહુ વર્ધના અને અથવા તેા નન્યુઆરી ૧૯૫૧માં તામીસવાકામ

કોંગ્રેસનું ૧૦મું પુલ્લું અધિવેશન મળે એ પહેલાં પૂરી થાય છે. મળતા મુજબ પ્રમાણે મી નેદર વધુ એ વર્ષ માટે કોંગ્રેસના પ્રમુખ તરીકે ચાહુ રહે એ નક્કરનું છે. વધુમાં આવતા વર્ષે જાણનાર રાજ્ય રચના અંગે નિમણેના પંચનો ફેલાસ પણ ભદાર પડશે. જાણનાર રાજ્ય રચના અંગે કોંગ્રેસની અંદરના વિનિધિ જુઓ સામા સામા લોક છે. કોંગ્રેસ પ્રમુખે આદેશ આપ્યા પછી હવે પુલ્લું અધિકારમળે તો થતી નથી. લેમ છનાં અંદર અને કરાકાક તો રહેજ છે. પંચનો ફેલાસ કાંઈ સર્વ પહેલેને સંતોષ આપી શકે તેવા તો નહિજ હોય. થજા જુઓને એથી મનદુઃખ થવાનું. આવા સંભોગમાં કોંગ્રેસમાં કોટકુટ ન પડે એ જોવા માટે થી નેદર કોંગ્રેસના મુકાની દે.એ.એ. અનિવાર્ય છે. એટલે તેમને સમજાવીને પણ વધુ એ વર્ષ માટે કોંગ્રેસ પ્રમુખ તરીકે ચાહુ રખાશે.

ઉત્તર પ્રદેશમાં નહેરુના પાણીના દરના વધારા સામે પ્રજા સમાજવાદી પક્ષે ચાક કરેલી લડતને વધુ જોરદાર બનાવવાનો છે. પ્રદેશના સમ જવાદી પક્ષની કારોબારીએ નિર્ણય કર્યો છે. આ લડતમાં પંદરસો ઉપરાંત માણસો ની સરપકક ચાક મુકી છે.

આથી ઉપર પ્રગ્ન સમાજવાદી પક્ષના પ્રમુખ આચાર્ય ફૂપાણીએ કાકક સમાધાનકારી વધજી હાખવું તેમજ કહ્યું છે કે, એ સરકાર નહેરુ ના પાણીના દરના પ્રમતી તપાસ માટે એક નિષ્પક્ષ સમિતિ તીમે તો તેમને પક્ષ લગત પાટી જેવી લેશે. આવી

સમિતિનો મુકાદો પક્ષને જાંબનકની રહેશે.

મી નેદર અલ્લાહાબાદ મયા ત્યારે તેના ઘર આગળ સમાજવાદીઓએ કાળા વાવટા રેકાવીને દેખાવો કયો હતા.

મુજરાત વિદ્યાપીઠમાં શિક્ષણ કષ્ટ બાળકો આપણુ મુજરાતીમાં કે દોદી માં એ પ્રજા પર મુજરાત પ્રદેશ કોંગ્રેસ સમિતિમાં પ્રમોટ થયો છે. આ મુદ્દાપર જોવા મળતા મતભેદો જેટલા મતભેદો અમાક કદાપી મુજરાત પ્રદેશ કોંગ્રેસમાં જોવા મળ્યા નહોતા. સમિતિના એક મંત્રી શી હાકોરબાઈ દેસાઈએ મુજરાત વિદ્યાપીઠની સેનેટના કોંગ્રેસી રાખેને શિક્ષણનું માધ્યમ મુજરાતી રાખવાની તરફથીમાં મત આપવાનો પરીપત્ર મોકલનાં આ પ્રમોટ જોવા થયો હતો. મુજરાતના મુખ્ય પ્રધાન શી મોરારજી દેસાઈ આ મતભેદો દાખવા માટે પ્રયાસ કરશે.

પરીપત્ર મોકલવાથી એ પ્રમો જોવા થયા હતા એક તો કોંગ્રેસ પક્ષના સભ્ય તરીકે કોંગ્રેસી સરકારની દોદી-તરફી જાતિનો વિરોધ કરી શકાય કે નહિ કે અને બીજું આ પરીપત્ર કે કોંગ્રેસ કારોબારીએ નકકી કરેલી જાતિ સાથે સુસંગત છે? જાનેનો નામા જવાબ આપી શકાય તેવું છે. આ સંબંધમાં સમિતિની મળેલી નાકાકની મોટા કાક મોટાકસ નિર્ણય કાક શકી નહોતી. પરિણામે આપાના માધ્યમ અંગે મુજરાત વિદ્યાપીઠની સેનેટમાં તા. ૨૮મી જુને મત લેવા, શી ત્યારે કોંગ્રેસી સભ્યોએ કહ બાજુએ મત આપવો તે અંગે તેમને સમિતિ માર્ગે ફર્જન આપી શકી નહોતી.

સેનેટ એપ્રોક્સ માસમાં જાણતું માધ્યમ મુજરાતી રાખવાની વ્યક્ત કરેલી પ્રવચાને પ્રગ્ન સમાજવાદી પક્ષ તમા સામજવાદી પક્ષને ટો મળ્યો છે.

એપ્રોક્સ સેનેટની સભામાં મુખ્ય મર્યા મરમ ચર્ચા થઈ હતી. એ સભામાં શિક્ષણ અને પરિક્ષાના માધ્યમ તરીકે મુજરાતી અને અથવા તો દોદી રાખવું એવી મનાવખને દરેક રજુ થયો હતો. આ દરવાને ટો અપનાર સરકાર તરફી જાતિઓ અને આર મુજરાતી બાળકોના શિક્ષણની દિશામત કરનારા એ વચ્ચે વર્ષજી બન્યું હતું. દરેકજન ના તંત્રી થી મગનભાઈ દેસાઈએ માત્ર મુજરાતી બાળકોના શિક્ષણના માધ્યમ તરીકે રાખવાની તરફથીમાં જોરદાર બાજુ ક્યું હતું. થી મગન બાઈના સખત વિરોધ અને મુજરાત પ્રદેશ કો. સમિતિના મંત્રી શી હાકોર બાઈ દેસાઈના રમપટ પરીપત્રને પરિણામે દોદીના દિશામતીઓ દારી મયા હતા.

આ પછી મુજરાત કોંગ્રેસ, કોંગ્રેસ ની ચાકકસ નાનિતી નિર્ણય થઈ મુજરાતીની તરફથીમાં મકમ મત આપ્યો તે અંગે સેનેટના જેટલાક સભ્યો પાસે જુજાસે માગ્યો હતો. આ સભ્યો એ સમિતિના મંત્રીને પરીપત્ર અચાવરૂપે આગળ થયો હતો. આ પછી મુજરાત કોંગ્રેસ થી હાકોરબાઈ પાસે જુજાસે માગ્યો હતો.

મુખ્ય સરકારે સરકારી કોલેજમાં દોદી દારા શિક્ષણ હાખક કરવાનું કરેલા નિર્ણયથી આ પ્રમ વધુ જેરા બન્યો છે. આ પછી તા. ૧૬મી જુને મળેલી વિદ્યાપીઠની સેનેટ પણ મુજરાતીની તરફથીમાં સેનેટ લીધેલા નિર્ણયમાં ફેરફાર કરવાનો છનકાર કર્યો હતો. તા. ૨૮મી જુને કરી સેનેટની મોટા મળનાર હતી. તેમાં ફરી બાજ પ્રજા એ જુદા જુદા દરવાના રૂપમાં રજુ મનાર હતા. જાને પક્ષે તરફથી પોતપોતાની તરફથીમાં અને એવી લેવા માટે જોરદાર પ્રયાસો થનાર હતા.

એ અકવાદીક પંચાંગ

વાર	મંત્રી ૧૯૫૪ આર.કે.ટ.	દોદી ૨૦૧૦ આવજી	મુસામાન ૧૩૭૩ અગલ	પારસી ૧૩૨૩ ફરવહીન	જુલોઈ ૧૦ મી.	ફર્વહીન ૧૦ મી.	ધાર્મિક તહેવારો-ઉત્સવો, પંચાંગ, નાળીયદી પુર્ણિમા (૧, જોર) ૧૨૮૧ પંચાંગ, ૧૬૬૨ વાવટા (૨, જોર)
મુક	૧૩	૧૪	૧૩	૧૬	૬-૩૨	૫-૨૮	
સાની	૧૪	૧૫	૧૪	૧૭	૬-૩૨	૫-૨૮	
રહી	૧૫	૧૬	૧૫	૧૮	૬-૩૨	૫-૨૮	
મોમ	૧૬	૧૭	૧૬	૧૯	૬-૩૩	૫-૨૯	
મં.જ	૧૭	૧૮	૧૭	૨૦	૬-૩૩	૫-૨૯	
જુલ	૧૮	૧૯	૧૮	૨૧	૬-૩૩	૫-૨૯	
ગુ	૧૯	૨૦	૧૯	૨૨	૬-૩૦	૫-૩૦	
મુક	૨૦	૨૧	૨૦	૨૩	૬-૩૦	૫-૩૦	
સાની	૨૧	૨૨	૨૧	૨૪	૬-૩૦	૫-૩૦	
રહી	૨૨	૨૩	૨૨	૨૫	૬-૩૦	૫-૩૦	
મોમ	૨૩	૨૪	૨૩	૨૬	૬-૩૦	૫-૩૦	
મં.જ	૨૪	૨૫	૨૪	૨૭	૬-૩૦	૫-૩૦	
જુલ	૨૫	૨૬	૨૫	૨૮	૬-૩૦	૫-૩૦	
ગુ	૨૬	૨૭	૨૬	૨૯	૬-૩૦	૫-૩૦	

પરચુરણ

—સે.કાપાટાઉન નેટીવ રેટરેપસોની સજાએ વેરદાન એરીયાન રીપુવલ રજીમને અન્યાય અને અમાનુષી ગણી કાઢનારો હરાવ પસાર કર્યો છે, હરાવમાં જજીવાણુ છે કે આ રજીમથી નેટીવને લાભ થશે એ ખોટું છે, અને તે એપાટલેડના સિદ્ધાંતપર રચાયેલી છે. તેનો હરાદો આક્રોશને આર્થિક રીતે ગુનાગરવનો અને ગૌરાના હાથમાં સર્વેપરિ સત્તા મુકવાનો છે.

—ત્રણ વર્ષની વાટાઘાટ પછી એડમે પ્રાનીયન એપલ કપનીની કવહેસર મીલીટીના ખતપત્રો કપની તરફથી ઓગસ્ટ તા. ૫મીના પરથીવાની સરકારના નામપર કરી દેવામાં આવ્યા છે. કપનીને તેના ખલ્લામાં અઢી કરોડ પાઉન્ડ મળશે જે ૧૯૫૭ન.

છતી ગયા છે. એટલે આખા દક્ષિણ આફ્રિકામાં કેપ મીડે-ડાનું ન્યાયના રેશન સારામાં સારા બગીચા વાળું મળ્યા છે.

—હકદાવાદમાં આવેલા નિઝામના કિમકોડી મટેલમાં કહેવાય છે કે ૨૦૦ જેટલી કુમારીકાઓને નવર ૩૬ રાખવામાં આવી છે. આ કુમારીકાઓ નિઝામની ભેગમેને અથવા નિઝામની હાસીએને રાતપર થોડી પુત્રીઓ છે. કેમ પણ સાધારણ માનવીનું ચાહી કુટુંબ પસરવદ ન બની ત્યારે તેથી તેઓને આ જન્મ અવિવાહીત રહેવા નો ચાહી કુકમ હોય છે. આ જુના કાળથી આપ્યે આવતો રીવાજ હતો પણ બદલવાનો કામ્યે વિચાર નથી કર્યો. હાથ ફરીયાદ થયાથી સરકાર તરફથી તપાસ થઈ રહી છે.

—કેહેસ્ટાઉનના થી ક્રીસ્ટમાર્થ કુલબ ના પ્રકે તેમની રવ. પુત્રી સીતાબહેન નાં ૭ માસ નિમિત્તેના થઈ કરાવ્યો હતો જે પ્રસંગે જુદી જુદી સંસ્થાઓને હાનની રકમો આપી હતી.

અવસાન

તા. ૧૭-૭-૫૪ના રોજ રવ. રવજીભાઈ મોરારજી પંચાવન વર્ષની વયે કુક માંદગી બોમ્બી સ્વર્ગવાસ પામ્યા છે. મરનારના પુત્રો તરફથી તેમનાં મૃત્યુ રવ.ના અત્થાની ચાંતી અર્થે પ્રાર્થના થઈ હતી અને જુદી જુદી સ્થાએને હાન આપવામાં આવ્યું હતું. આ શોકમસ્ત પ્રસંગે તાર પત્રો દ્વારા દિલસોજ પાલવાર દરેકને તેમના સુપુત્રો તથા કુટુંબીઓ આભાર માને છે.

નવાં પુસ્તકો

લોક ભારત. નાનામાઈ મદ મદા બારના ૨૨ પાત્રોની જુદી જુદી બાર પુસ્તકોએનો સેટ ૧૩ ૧ રીપ નિર્માણ (૬૪'ક) ૭ ૦ પ્રથમ પદવાયું નથી ૫ ૬ મળવાનું છેકાણું આ બોરીસ 'Indian Opinion', P. Bag, Phoenix, Natal.

૧૧ પુસ્તકોનો સેટ

આ સેટમાં વિવિધ પુસ્તકો તમને વચરા મળશે. પુસ્તકો મેટાઓ માટે છે. કીમન રકમ પા. ૧-૧૬-૦. મળવાનું છેકાણું આ બોરીસ 'Indian Opinion' P. Bag, Phoenix, Natal.

યજ્ઞોપવીત-જનોઈ

—ધોળ—

દ્યૌ-કપાલ, સ્વેત પર્ણી સુવર, એવી જનોઈ મારા યજ્ઞએ આપી સત્ત્વથી વળ, સંયમથી આં; એવી જનોઈ મારા યજ્ઞએ આપી. બગી શકે નહિ, બગડી ન જાય; એવી જનોઈ મારા યજ્ઞએ આપી. પુત્રી ન જાય, વળા બોવાઈ શકે નહિ; એવી જનોઈ મારા યજ્ઞએ આપી. જેવી જનોઈ, એના આત્માને શોભે; એવી જનોઈ મારા યજ્ઞએ આપી. કન્ય પહેરનારા, એ મારા વીરા; એવી જનોઈ તમને યજ્ઞએ આપી એરે પરવાને, મીઠાર પહોંચારો, એવી જનોઈ તમને યજ્ઞએ આપી. કાન-કપા-તપ-અગ્નિ, સંપાદિ (નિત) કરજો; સદ્ગ જનોઈ જે યજ્ઞએ આપી. બેહાનીસખર્ગ. ૨. ૧. પાલીદર. - ૧. દાન, દયા, તપ, યજ્ઞ, સંપા, પુન્ય.

જન-ગુઆરીથી શરૂ થઈ દસ વર્ષમાં બરપાઈ કરવા પડશે. એએડનાર્ગ મોટા પાપદાર રીકાષ્મરી કામે લાગી જશે.

—સાધારણ સરદીને ગાટે પેગીસીવીન ના ઈનજેકશન આપવામાં આવતા તે હવે નહામાં હરાવામાં છે. સાધારણ એરિયાથી શરૂ થઈ વધારે જલદી મટાડી શકાય છે. અમેરીકાની સાધરેકપુસ યુનીવર્સિટીનાં સંશોધ આત્મએ આ શોધ કરી છે.

—દક્ષિણ આફ્રિકામાં સારામાં સારા બગીચાવાળું રેશન રાખનાર રેશન માસ્ટરને માટે લેડી ડેકન ટ્રોસી કાઢવામાં આવી હતી. એ ટ્રોસી ન્યાયના ના રેશન માસ્ટર થી. ડી. છ. હેરંગા

ફોન: ૬૩૦૦૪

ચિંતા ? શાની—રસોડાની ??

કેન્દ્રીમાં વસતા ભાઈઓ, તમારા રસોડાની ચિંતા નિશ્ચિંતપણે હમારા ઉપર છોડી દો. હમારા ઉપર એરકર મોકલવાથી નીચે મુજબની હમારી સર્વીસનો લાભ અવશ્ય એજની શકશે :

- (૧) જેમજે અને ખાચીલપો માલ મળશે
- (૨) દિલ્લેલ સાથ ચાર્જ કર તમાં આવશે
- (૩) માલ, એડર કરતાંની સાથે, રિલુત-છઠપે મળશે.

જાહેરાતનો ભરોસો

હમારી જાહેરાતની ખાત્રી કરવી હોય તો ફક્ત એકજ દાયલ એરકર આપને વિશ્વાસ સંપાદન કરવાને ફળીકુત થશે—હમારી, ફી-એફ-ચાર્જ, પ્રાઇસ લીસ્ટ માટે ઉપરોક્ત શિરનાથે લખો.

ગાંધીવડું, કંઠોળ, કરીયાણું, ઘર-ગથુ દવાઓ, પુજા-હવનની સમાગ્રી તથા લગ્ન અંગેની જરૂરીયાતો.

વિશેષતા :—કેન્દ્રીના એડર ઉપર "જાળજીભરી રેખરેખ" એ હમારી વિશેષતા છે.

તાજી ઉમઠા ફેફટ

“દરબનનું” ટકાઉ આદુ ૧૦ મેની રતલ, મોટી કલીનું
લસણુ શી. ૧-૬ રતલ.

મુરલુ, રતાણુ, આખા દળદ, લીલી દળદની મોસમ ચાલુ થઇ છે. કપૂરી
અને ચેરલી પાન ૫/- રતલ. પોરેજનુ છુટું. મોળ બાસપીટ ૧૦/૬,
લાખી અને રકવેર બાસપીટ ૧૬/૦ દળન. હમો ચોખા, રાજ વિચેર
દરેક જાતની કેસરી અને મસાલો રાખીએ છે.

રોડેશીઆ, નવાસાને-૩ અને બેલજીપમ મોન્ડોના જોરડો પર
પુરતું ખાન આપી રીધ પણ વરતુ પરગીઠ કડાવીને મોકલ્યું.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. Box 251. DURBAN.

K.M. Lodhia
& CO.

Manufacturing Jewellers and General Dealers

22 ct Jewellery made to order in latest designs

બાવિસ ફેરટ

સેનાના શગીના ખાસ અમારી જાતી દેખરેખ નીચ અમને અપાયલ
કામ સંતોષ પામે એવી રીતે કરીએ છીએ.

મેકલેસ, જુદા જુદા દીમાઇની જાંમડી અમ્મણ, સાફીની પીન, પીરી
અકલસ જોરંગ લીંગે પાનાનીએ છીએ.

106 Prince Edward Street, Durban.

જોઈ તમે જાણો છો કે કેનેડાની વિશ્વ વિખ્યાત કંપની

સન લાઈફ ઓફ કેનેડા

કપરોઈટ કંપનીના હમો સત્તાવાર એજન્ટ છીએ.

/ ઉપસંત

ફિફલ આફીકાની વરિષ્ઠ અધાજતની કંપ જોઈ ક્રૂઝ દોષ પ્રોવો-સીવલ ડીવીઝન
નક સમાર લાઈપી નીચાયેલા અંગેલ તમા ગુજરાતી સાપાત્રકાર જાએ
તેમજ અંગેની કંપાઈસન અંગેનું જોઈ પણ જાવનું કામકામ વિના લીધેલ
તરીત બીએ વઈ રાકે છે.

1. Wherever there is a particular Life Assurance Problem a Sun Life of Canada Plan can solve it.

2. Prompt settlement of claims is a maxim of the Company's Management.

3. During 1953 the Company paid over £31,000,000 to annuitants, policy holders and their families.

The Sun Life of Canada is a Leader in World Wide Assurance.

Consult us first.

C. C. PALSANIA

GENERAL AGENT

Business, Estate, Financial, Insurance and Immigration Consultant.

Sworn Translator.

100 Sir Lowry Road,
P.O. Box 4624.

CAPETOWN
Phone 32390

ગુજરાતી ધર્મપ્રેમી બંધુઓ માટે

	કી. મે.
તુલસીકૃત રામાયણ ભાગ ૧ અને ૨	૧૫ ૦
શ્રી મદુરમતિ (૮૦૦ પાનાનું દળદાર પ્રસ્તક)	૧૩ ૦
સાચું સ્વર્ગ (પદિઆર ૩૦)	૧૧ ૦
પ્રભુમય શબ્દ	૨ ૬
જપ અને નામ સ્મરણ (જપ માટે ઉપયોગી પ્રસ્તક)	૪ ૬
નિત્ય પાઠ (વિવિધ દેવ દેવીઓનાં સ્તોત્રો)	૩ ૬
શ્રીમદ ભગવદ્ગીતા	૪ ૬
રામનામ ભજન માલ	૪ ૬
આશ્રમ ભજનાવલી	૪ ૬
મીરભાઈના ભજનો	૨ ૬
નરસીંહ બકવનનાં ભજનો	૨ ૬
ધર્મ શિખા પાઠાવતી આગ-૨.	૭ ૬
કંઠાવરી ભાગ ૧-૨	૧૭ ૬
મરણ અને દરારથ	૨૦ ૬

હમારા અપકંઈ સાઈમો માટે આ
પુસ્તકો ખાસ મંગાવવામાં આવ્યા
છે. હવેક પુસ્તકોના પોસ્ટેલ આદે.

Obtainable at

BHARAT MUSIC SALOON
AND BOOKSELLERS

(Corner Grey and Leno Streets)

286 Grey Street,
DURBAN.

Phone: 26070

હંસરાજ મોરારજી પબ્લિક સ્કુલ

અંધેરી, મુંબઈ. (આશ્રમિક શાળા)

★ જુન અને નવેમ્બરમાંથી સંસ્થાનું નવું સન રાફ થાય છે ★

• અંધેરી 'પર થી નવા છાત્રોને સ્વીકાર કરવામાં આવશે •
અનુભવી અને કાર્ય કુશળ સીફકેલ, અસાસન કાર્ય દલાલશાળા,
ખાસ કળાખાલ હીંદુ લાઈ-સ્કુલના જુનપુષ આચાર્ય.

વિચાર ક્રીડાગ્રા, અપાલ રમતમતનાં સાધનોથી સંપન્ન વ્યાયામશાળા
લાલેલાન, નાધુનિક સાનપટ પામે. નડીન રવાનકુર, પોરેવારી, બંધીન
મોરારજી પ્રજ્ઞાઓની રાજવડ, અધવન સગવડવાળ. છાત્રાલયો, પીપ્પીક
ચોરાક આપલું અનેકું બાબતજદ, નાટ્યાધારિ, વ્યક્તિવત્ત દેખરેખ. 'ધેટન'
નર્સ અને ટોલકરની સંભાળ.

વાલવજીરો જુનવનો અને રાવલ દવાની સુરખી અપતો મદાસાથ

નવાવળતના લેદમાલ વિના મિત્રજાએને (દે સ્કોલર્શ) પણ
મહેશ આપવામાં આવે છે.

વધુ વિષત મટે જાઓ

આચાર્ય કે. એસ. નરપટે, એમ એ., અંધેરી, મુંબઈ.
ટેલીઆમ: 'RAIHANS' ફોન: ૮૧૪૧૭.

Phone 22905

Tel. ADD.: "GANDABHAI"

The Home Of
INDIAN SWEETMEATS.

G. C. Kapitan & Son

Vegetarian Restaurant

Upcountry customers are requested to send their cheques with their orders.

Write For Price List.

સ્વાદિષ્ટ મીઠાઈનું જાણીતું મથક

જહાનનામના માહિયાએ જોરડર સાથે ગ્રેઝ મોહમવા ગરેજાની ડરબી.

પ્રાપ્તિ લીરક મંગાવો

154 GREY STREET,
DURBAN.

PHONE

33-2651

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ (પ્રા.) લીમીટેડ

હોલસેલ મરચાંદારી એન્ડ હાથરેક્ટ હાટ્સ એન્ડ

રેસમી તેમજ સુવર્ણ હાથરેક્ટ, સુલન રસ. જ્વાન-કેટસ—જીની જાગરો માટે

ખત ભરતો માલ. તેમજ ફેબ્રીકીન જ્યોરનેટ સાડીઓ

ગરેજ માટે હમણે ત્યાં પ્રથમ વખત કરવા અલગભલુ છે.

33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનનિસબર્ગ.

ફોન : 33-2651

ધીરુભાઈ પી. નાયક

સુસાધરી. પીસાનાં અને જનરલ એજન્ટ

હીંદુસ્તાન અમર ઇન્ડીયાના કોર્ડ પલ્લુ સાગની હાથરેક્ટ હાથરેક્ટ અમર જમીન
માટે સુસાધરી કરવા બદલ જ્વાનની માફતે સુધીય કરો.

જાંઘી, જાન, ચોરી, ફલ્કર, અલગભલ, પેલેન્કાસ, વિરેલો નીચા અને
હાથરેક્ટ જાગીએ બીએ.

ઈન્ડિયન રેસ, જરસનસ રેસ, ફિસાબના ચો.પટલ લખાવવા રેવન્યુ કચીવરસ
સર્વેકીરેક્ટ કે રેવારના લાકસે-સો પાસગોઈ તેમજ ઈમોગેશનને જમતી
બાજતોમાં કોર્ડ પલ્લુ ફી લીધા વિના જાથે મફત સમ.ક જાગીએ બીએ.

તેમજ અગ્રુપુરના હાથરેક્ટ એસોસિએશન કોર્ડ જોરડર લીધા, ચોઈસાધર
ઈન્ડિયન રેસ કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9033, 29a Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

ધી ન્યુ દિલ ખુશ-સ્વીટ માર્ટ

મેનેજર : અમીભાઈ જાણાભાઈ કાલેપોરવાળા.

ફરેક જાતની મીઠાઈઓ, ચોખ્ખા ધીની તેમજ કોચા મેષા,
મસાલાથી અને જાનવીએ બીએ.

અમારું વખણાએલું સુરતી બુલ્કુ એવ, અમરા, બાંકીઆ, વાજાઓ,
પાતરાં વિગેરે ફરેકજ તાળાં જાનવીએ બીએ.

પાર્ટી પીગેરે માટે મેલો અમાજમાં મીઠાઈ જોઈએ અમાણે ફરેક
વખતમાં જાનવી આપીશું.

PHONE 33-6675. P. O. BOX 3680.

THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,

34 President St., Corner Diagonal Street.

JOHANNESBURG.

તંદુરસ્તી અને શક્તિ માટે

આ શિયાળામાં મેથીપાકે ખાઓ

શી. ૧૨-૬ રતલ.

આજે જ જોરડર કરો :

કેપીટન્સ બાલકની હોટેલ

(ધી કોર્નર મીઠાઈ હાઉસ)

એ અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના ખુલ્લાપર - હરખન.

ફોન નંબર ૨૩૪૧૪

ટેલીગ્રામ : KAPITAN.

NATHOO TABHA

TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER

Door, Windows, Corrugated Iron, Cement,
Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant
brands paint or any other building material
at reasonable price.

Established 1907,

NATHOO TABHA,

107 Queen Street,

Phone 24647.

Telegraph "Mani,"

DURBAN.

ફરનીયર! ફરનીયર!! ફરનીયર!!!

લેઝરુક્ટ સુદ, કાર્બનિયરુક્ટ સુદ, લેઝરુક્ટ, ફરનીયર એસ,
સાર્કલ લેઝરુક્ટ કોઈસ રેસ, બુલ્કુ રેસ, રેસ, તલન કોઈસ
આને અરીદી સકરી. જાતે પધારી લાભ લેવા સુકરી નહિ.

—લેઝરુક્ટ, રેસ અને કીચન હરેસર—

જે હમણે રેસ નીચે તર્કવાય યાવ છે. તેના રેસ હમેશા હર્ફ-
વાય રહે છે. આ રેસા જાવાના પ્રાર્થસ કીચન મંગાવો અને રેસ
આગળ પધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.

PHONE 33-4691.

BOX 2526.

No. 32—Vol.—LII

FRIDAY,
20TH AUGUST, 1954

Registered at the G.P.O. as a Newspaper

Price 6d.

INDIAN OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903

We need more faith in everyday life, faith in the power that works for good, faith in the infinite God, and hence faith in ourselves created in His image and however things at times may seem to go, however dark at times appearances may be, the knowledge of the fact that the Supreme Power has us in its charge as it has the sun and endless systems of worlds in space will give us the supreme faith that all is well with us, just as all is well with the world

—R. W. Trine.

True greatness in the world is not found set upon a hill, for the vulgar crowd to see.....The truly great are often those of whom and of whose greatness the world knows nothing during their life time. God alone is judge of true greatness because He knows men's hearts.

—Mahatma Gandhi.

The Prime Minister Of India On Race Conflict

WHILE there is cold war between great nations, there is also something very much like a race war developing in Africa. The policy of the South African Government has been opposed by us in so far as people of Indian origin are concerned. That policy has progressively emphasised racial discrimination and indeed the overlordship of one race over another. The movement in South Africa has now become widespread and the Africans are taking a leading part in it. It is being carried on peacefully in accordance with the technique discovered by Gandhi in South Africa itself long years ago. While passive resistance is taking place in South Africa, in East Africa a very different situation has developed. On the one side, there have been terroristic outrages, on the other, severe and widespread repression. I have no desire to balance these, but I am concerned at the grave consequences that are already flowing from this conflict.

I am exceedingly sorry that some people in Kenya took to methods of violence which can only do them harm and will not strengthen their cause in any way. They have suffered long and I can understand their feeling of utter frustration and despair. But they will not achieve anything by methods of violence. On the other hand, repression will never solve the problem of Africa and the grave danger is that something in the nature of race war will develop and bring disaster in its train. I earnestly hope that a wiser and a more positive approach to these problems will be made. It must be understood quite clearly that no doctrine based on racial inequality or racial suppression can be tolerated for long. There will be no peace in the world if one race tries to dominate over another or one country over another.

—From the Presidential Address at the Fifty-eighth session of the Indian National Congress at Hyderabad, 14th January, 1955.

Today, of all days, the joy of giving is uppermost in every heart. The best thing to give to your enemy is forgiveness; to an opponent, tolerance; to a friend, your heart; to your child, a good example; to your father, deference; to your mother, conduct that will make her proud of you; to yourself, respect; to all men, charity; and to your loved ones?

**Surely a NEW INDIA PROTECTION POLICY,
the best of all Gifts.**

THE PLEASURE OF GIVING IS YOURS, AND THAT OF SERVING YOU IS OURS.

The
New India Assurance
Company Limited

(Rustomjee (Pty.) Ltd. Principal Controlling Officers)

74 VICTORIA STREET, DURBAN

Telephone 2335. Telegrams 'BRADFORD'

P.O. Box 110

LUSAKA, NORTHERN RHODESIA

**BRADFORD CLOTHING
FACTORY**

**Direct Importers and
Wholesale Merchants**

Clothing Manufacturers

Proprietor RAMBHAI D. PATEL

Branch:

CITY STORE

Cairo Road, Lusaka

Always in Stock:

Piece Goods, Hosiery, Cutlery,
Enamelware, Stationery, Drapery,
Crockery, & Wool.

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Karanja arriving August 28. Sailing September 3
for Bombay via Karachi and Portbunder.

Passengers must conform with the Cholera Vaccination and Yellow
Fever inoculation requirements and obtain certificates from their
nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from
private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES: DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£83-10-0
Second "	"	"	"	55-0-0
Inter-Class	"	"	"	37-0-0
Unberthed (Deck)			without food	24-10-0

Muslim Special Food £11-10-0 Ordinary Food £4-17-6
Hindu Special Food £10-3-0 Ordinary Food £4-5-6

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can
be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be
permitted to keep on deck with them more than one bed-
ding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.

Tel. Add. "KARAMAT."

INDIAN OPINION

FRIDAY, 20TH AUGUST, 1954

The Fate Of The Africans

It is popularly and justly said that every cloud has a silver lining, and though no one would wish to underestimate the loss and suffering caused by the recent cold fire in Natal, this cloud of affliction has its silver lining too. One circumstance, for example, which must have struck all observers is the highly commendable behaviour of the Native population in the areas affected. Very often times of sudden and unforeseen crisis, such as a great fire, an earthquake or a volcanic eruption, produce a renascence national of brotherhood, even in countries which are immune from the racial tensions which exist in South Africa. There are no reports which suggest that anything of the kind occurred in the fire-ravaged areas of Natal. So far from that occurring, there were innumerable examples of Natives assisting the authorities or their own employees to deal with the common emergency without thought of their own separate interests. Many suffered heavy losses through their public spirit.

Equally, on the other hand, have come stories of the steps being taken by farmers in many areas to make good, so far as possible, the losses of Natives who suffered from the fire. Again, there have been cases such as that which we reported yesterday of the Standard VI pupils of the Longmarket Street School in Pietermaritzburg, who held a cake sale to help Native victims of fire losses in the Underberg area, and whose humane effort was rewarded by an ecstatically ready response.

All this is a most encouraging sign that notwithstanding political and racial differences, a sense of common human interest in the face of tribulation is not dead amongst us. We should do all that we can to relieve it and further. There can be no better way of doing so than by helping the various funds for the relief of Native sufferers from the fire.

THE above is an editorial note of the "Natal Witness." We are happy to take note of this word of appreciation for the African, the worst oppressed person in this country. What needs to go home to the Government and all its supporters is that the African is after all not the barbarian he is so often described. And that if we would just be a little more humble, which is the mark of culture, and not be haughty and not wear an air of superiority, which is all too com-

mon among the rulers, and which is a sign of hopeless lack of that much vaunted civilisation and culture in this country particularly, we would realise that the African is equal to the White man if not superior in many respects.

What Reward

And yet what is the reward that he gets. He is treated worse than an animal. There is no exaggeration in saying this. He is kicked from pillar to post; he is used as a slave to serve his White masters; he has no permanent home in his own homeland, which he can call his own; the police can treat him as brutally as he likes; it is true that some cases of such brutality when they come to light are dealt with by the Courts of Justice, but those who keep their eyes open cannot fail to see that there are innumerable cases which never see the light of day. The leaders of the Africans, just because they ask for justice for their people, are snatched away from them and are kept interned in their own homes by banning orders imposed on them. Not only that but dare even a White man plead the just cause of the African, he too is made to eat the dust. A very fresh instance is that of Father Huddleston, who came last week to Durban to address a public meeting on the Johannesburg Western Areas Removal scheme. Look how his meeting was treated, how he himself was treated? The local daily papers were more concerned about giving publicity to what the police did at the meeting than to what The Rev. Father Huddleston had to say. The contemplated removal of thousands of Africans and non-Europeans from the Johannesburg Western Areas, where they have been permanently established for years should shock humanity, if there is such a thing left in South Africa under the present system of Government. Very soon

Father Huddleston will perhaps have to suffer the same fate as the Rev. Michael Scott. There is no room now in South Africa for true Christians. One wonders who are beatitudes and who are barbarians—the Africans or those in authority? It makes one's heart sick to think of all this.

What Is His Crime?

What is the crime of the African—the non-European in this country? Just that he resents being discriminated against on the grounds of his race and colour and asks for equal opportunities to develop to his fullest capacity? Who can deny him this God-given right? Those who seek to do so will have to learn their lesson the hard way if they refuse to do so the easy way.

NOTES AND NEWS

Donations To Phoenix Settlement

We acknowledge with thanks the receipt of the following donations received from Stanger for Phoenix Settlement for Kasturba Gandhi Memorial School building, through the kind courtesy and assistance of Councillor Mr. E. M. Moolla, when Mr. Manilal Gandhi visited Stanger last Monday. Mr. Manilal Gandhi wishes to express his personal thanks to all the friends he visited for their kind hospitality and particularly Councillor Mr. E. M. Moolla, who very kindly spent the whole afternoon in taking him round and introducing him to all the friends:—Mr. E. M. Moolla £10-10-0, Messrs. M. S. Kalso and Sons £12-12-0, Mr. Ramaswamy Padayachas £10-10-0, Mr. T. G. Boul £2-2-0, Mr. D. P. Boul £3-2-0, Mr. N. P. Bhoola £5-5-0, Dr. Christophers £5-5-0, Mr. Rampantal £15-15-0, Messrs. Padayachas Bros. £3-3-0. Total £67-14-0.

No Restrictions On Newspapers, Books, Periodicals And Magazines

Many people in South Africa were surprised last month to find that newspapers, books and periodicals which were being received here regularly from India, had all of a sudden ceased coming. They were held up by the Postal authorities in India. We immediately wrote about the

We do not say these things to incite the Africans. It will not pay them to be incited to do unto others what is being done to them. Like true Christians and like true human beings they should always try to do unto others as they would wish them to do unto them.

What the African wants is something more practical than mere sympathy, nor does he want to live on dole. The only reward for his goodness can be to give him the right to live as a self-respecting human being in this land of his birth.

It used to be said about the Indians under the British rule in India: "Coolie here and coolie there and coolie get behind; but it's a jewel of the Empire when there's trouble in the wind." Today the same can be said about the African in South Africa.

matter to the Minister of Posts and Telegrams in India and we have now received a reply from the Director-General, Post and Telegraphs, New Delhi, stating that "It has been decided by the Government of India that all kinds of newspapers, books and periodicals and magazines may be sent without restrictions to South Africa and received therefrom."

Pakistan's Reply To Mr. Kinsley

Mr. Kinsley recently gave publicity to his complaint of his being ill-treated at Karachi Air Port. "The Cape Argus" dated August 11, in this connection, publishes the following letter from the Deputy Trade Commissioner at Salisbury, Southern Rhodesia:—Sir,—In your issue of July 13 you published a news item under the heading of "S.A. men held 30 hours by Pakistan police." The news item is misleading. It would appear from Mr. Kinsley's statement itself that his papers were not in order. Every South African is required to obtain an entry permit, which is issued by the Government of Pakistan on application. This agreement is reciprocal, and the South African Government have a similar condition for any Pakistani wanting to enter South Africa. Mr. Kinsley has alleged that he was charged 15 rupees and another five rupees for getting his passport book. Fifteen rupees is charged from anyone who lands in Pakistan

without proper papers on him, and five papers in charged no refugee tax is collected from all air passengers landing in Pakistan. Mr. Khusley's statement is dangerous when he says that this amount is collected for fighting racialism in the Union. It is such statements that disturb the peace of the world. Pakistan

is trying its best to create a same atmosphere and build trade relations with South Africa. Perhaps, if you come to look at it, conditions in South Africa are much worse for people of Asiatic origin even when they have diplomatic immunity—A. H. PRASADA, Deputy Trade Commissioner for Pakistan

of the entire problem of colonialism.

He told a crowd of about 100,000 at New Delhi, on the seventh anniversary of Indian independence: "Goa shall be liberated and integrated with free India."

"If the nations of the world give the right advice to Portugal, then this question of Goa will be solved peacefully. But if the wrong advice is given then surely it will increase tension and conflict."

Sapa-Reuters's Monday's message from Lisbon states:

Dr. Paulo Cunha, the Portuguese Foreign Minister, said in Lisbon that "international alarm" had caused the failure of Sunday's march against Portuguese possessions in India, but the danger was still "very grave."

"The aggression has been avoided for now, but the sinister threat persists," Dr. Cunha said.

Although Portugal was willing to negotiate with New Delhi, he said, "there could be no question of discussing Portugal's sovereign rights over her Indian possessions."

Asked whether Portugal did not fear accusations of colonialism by refusing to discuss sovereignty, Dr. Cunha said: "The

Portuguese state of India is not a colony."

"There is no question there of one people being dominated by another. Portuguese Indians have held full first-class citizenship for more than 300 years."

"Portugal has fostered in the Portuguese State of India an entirely autonomous cultural unity. By trying to conquer this unity the Indian Union itself would be indulging in colonialism. Its imperialist purposes are quite clear," Dr. Cunha said.

Asked what he thought Goa's role would be if annexed by the Indian Union, he said: "Goa would be a colony and the Goans know it."

Dr. Cunha said Mr. Nehru had often told Portuguese Indians that, when merged with the Indian Union, they could retain their Portuguese culture and religion.

"This implies recognition of Goa as a separate entity. Therefore, a merger could mean a different nationality within the Indian Union."

He said the "people would be dominated politically by another. Under New Delhi, the first-class citizens of Portuguese Goa would become second-class citizens of the Indian Union."

CONFLICTING REPORTS ON GOA

THE 'Natal Mercury' correspondent at Panjim (Goa) reported on August 15:

Threats of emigre movements based in India to "peacefully occupy" the whole of Goa today—Indian Independence Day—seemed to be fizzling out in a series of small and ineffectual border demonstrations.

So far the Portuguese have been able with one exception to enforce their prepared policy of allowing any recognised groups of frontier-crossers to enter well known Portuguese soil before being biopped and formally arrested as illegal immigrants.

There are no reports so far of the situation getting out of hand on any sector or of army troops being called in.

The probable term of detention for those arrested is one month, after which they can be deported back to Indian Union territory.

The Governor-General of Goa, General Guedes, said to me tonight: "It is a complete defeat. We don't know if they will try again but I don't think they will get any farther if they do."

Only four arrests for offences such as showing the Indian flag have taken place in the capital, Panjim today. One old indomitable squatted with his flag outside the Governor General's Eighteenth Century palace.

He was led off loudly protesting: "I was told there would be more of us."

All-India Radio Announcement

Sapa-Reuters from Lisbon on the same day reported as follows, and it conformed more with the All-India Radio announcement. Portuguese National Radio reported that two groups of demonstrators had crossed the border of Goa, Portuguese India, today. Police "took care of them," the radio said.

The demonstrators, led by Mr. Anthony de Souza, General Secretary of the Goan National Congress, approached the border after trekking seven miles through the rain-drenched countryside from Karwar.

At the border, where a barricade of stones and barbed wire had

been built, three armed Portuguese police met them and warned them that they were crossing into Portuguese territory.

They jumped over the barricade, formed into double file and marched towards Panjim, capital of Goa, carrying the Indian flag and shouting anti-Portuguese slogans.

Later they were seen accompanied by police at the head of the column.

Indian police on Sunday arrested Mr. Ishverlal Desai, leader of a group of Indian Praja Socialists, who attempted to enter the Portuguese settlement of Damão, north of Bombay. All his followers were also arrested.

Police stopped the "peace marchers"—who wanted to enter the territory to urge Union with India—on the ground that they were Indian Nationalists. They were sent back to Vapi, a town near the border, more than 1,200 Praja Socialists were to have taken part in the demonstration.

After police stopped the Socialists, at a customs post a quarter of a mile from the Portuguese border, Mr. Ishverlal Desai sent an appeal against the order to Mr. Nehru. He also ordered "indefinite peaceful demonstrations" on the border.

Mr. Desai's appeal to Mr. Nehru said: "I along with 1,257 Indian citizens, am marching on the land of the Portuguese settlements non-violently, and with a view to liberate our other brethren of Damão, which is an unfortunate part of our Free State."

"I act according to the teachings of our great master (Gandhi). On such an auspicious day of freedom, we are actually putting into practice your messages of non-violence for such a noble cause of liberation of our brethren."

"I appeal on bended knees to our Prime Minister and our great Nationalist leaders to allow me to enter Damão, in furtherance of the liberation struggle already started by Goans."

Mr. Nehru said that Goa had become a test for all the nations of the world and their attitude to it would show what they thought

		s.	d.
Albela	6	Records	36 6
Baijn-Bawet,	7	"	54 8
Amber	8	"	46 6
Anar-Kali	6	"	46 6
Ash	5	"	38 9
Baqi	5	"	38 9
Farnon	5	"	38 9
Sungeela	5	"	38 9
Pooram	4	"	31 0
Jail	1	"	31 0
Daag	4	"	31 8
Sagai	5	"	38 9
Unhonor	3	"	23 3
Pooji	3	"	23 3

Only 3/6 Packing Postage
Charge Extra. Include.

Obtainable at our only Address.

BHARAT MUSIC SALOON
AND BOOKSELLERS

(Corner Grey and Larna Streets)

286 Grey Street,
DURBAN.

Phone: 26370

LIBERAL PERSPECTIVE

IMPRESSIONS OF PORT ELIZABETH

II—SOME THINGS THAT MIGHT BE BETTER

By C. W. M. GELL

IN my last article I wrote on racial intolerance and bitterness outside the Cape. But similar attitudes, though as yet less widespread, are penetrating there too. I heard a garage mechanic explain to his African assistant that "an iron lung is something to keep White people alive, not you kaffirs." This is the sort of joke which can in no circumstances be funny. It betrays that fatal failure in human contacts that lies at the root of all our present tensions. So do Europeans who travel upstairs in the buses (the better to enjoy the view), while seats are vacant downstairs and non-Europeans are turned away at the stops for lack of accommodation.

This insensitivity permeates all aspects of our social life. Its explosive possibilities, if not yet actual, are no less potent in the Cape than elsewhere. It is invading even our churches, the one place where discrimination between the children of God might be thought wholly inadmissible. Five years ago my Transvaal Anglican parish not merely discontinued the monthly Eucharist at which an Indian and a Coloured Christian were able to join European communicants; it banned them even from separate services in the same Church building. These decisions remain unrescinded, mocking the universality of the faith we profess.

I cannot say I heard of anything so un-Christian among the churches of Port Elizabeth. Yet there used to be many more non-European worshippers in St. Mary's, for instance, than there are today. And in another city Church there is a bitter division of opinion between those who desire joint services with their Coloured fellow-parishioners and those who do not. Since one side or the other must now suffer silence, our Christians in their hearts doubt where Jesus would have stood in such a matter, who was Himself by our standards coloured?

In regard to pastoral discrimination and joint worship the attitudes of the Dutch Reformed Churches, on one extreme, and of the Roman Catholics on the other are now clear. In between stand the various British-descended communions, which oppose discrimination in principle but too often support it in practice. A few months ago a small group of Christian clergy and laity—among them the Rev. Arthur Blaxall,

Alan Paton and Mr. A. J. Luthuli—met in Natal to consider the implications of Christian living in a multi-racial society. They concluded that it was an essential duty of the Church to bear public witness that in Christ Jesus all men are one, 'for which purpose it is essential that there should be at least some churches that are completely inter-racial.' Have any city churches or their members responded to this challenge, determined not only to accept, but actively to foster, joint worship and parish work?

On the subject of Group Areas there also seems to be a failure, both on the Council and among the European public, to appreciate present evils and prospective inequities. The City Council's policy has been to suggest such applications of the Group Areas Act as might minimise its severity. But the policy suffers from this weakness: that in the last resort it matters very little what the Council proposes. The decision, against which no appeal will lie, is with the Minister on the recommendation of his ministers, the Land Tenure Advisory Board and the Planning and Reference Committee. Thus only those parts of any council's proposals will be accepted which suit Nationalist ideology or such local interests as commend themselves to the party in power. The Council might consider whether it should not keep its hands clean by adhering to town planning and refusing to play with group areas. If all municipalities that regard compulsory racial zoning under this arbitrary Act as an unjustified infringement of human liberty and a disastrous interference with economic life would stand together on this issue, there is little the Government could do about it constitutionally.

Further, it is insufficiently realised what very real hardships the Act is already imposing on non-Europeans. Since Europeans do not normally wish to sell or rent their property to non-Europeans, the present prohibition on changes of ownership or occupation affect them little. It is very different for non-Europeans. In a rented area like South End changes in ownership and occupation are frequent, especially now that wealthier non-European landlords are selling properties on small deposits but stiffish terms, in order to liquidate their holdings before group areas are proclaimed. These condi-

tions tempt many smaller men, who hitherto have had no hope of owning their own home and do yet realise how precarious the Act has made such investments in such an area. Owing to the overall shortage of non-European housing, rents were already running well above the Rent Board's determinations. The effect of these new transfers on onerous terms is further to increase them—both landlord and tenant concurring at the breach of the law as a lesser evil than homelessness.

The process is aggravated by the necessity of obtaining permits under the Act. A Coloured man may buy a house from an Asiatic—one permit required. In the house live one African and two Asiatic families. The new owner wants to eject one Asiatic family from upstairs and replace him by the African family from downstairs (another permit), so that he himself can move into the African's rooms downstairs (a third permit). Since each permit application has to be accompanied by a sketch map and is handled by a lawyer, it costs the new owner between £15 and £17 per application, whether successful or not. It can thus be seen what burdens are thrown on those whose incomes are least able to meet them. The above example is not hypothetical. Many families live under these sort of conditions in the mixed areas of the city—conditions of great shortage, excessive demand and a law widely considered unjust that inevitably results in disrespect for the law and corruption of some of the staff appointed to enforce it.

Another instance of inability to put ourselves in the place of others is the often expressed doubt whether many Africans are really as inconvenienced by repressive legislation as is sometimes alleged. An African friend of mine is attacked to a firm of attorneys. His whole future depended on Mr. Nelson Mandela's appeal against the Law Society's attempt to disbar him. For both my friend and Mandela are "strawberry Communists," having been convicted under the Suppression Act for their part in the Defiance Campaign. If Mandela had lost (which happily he did not), my friend's legal career would have closed. Another African I know is a commercial traveller. He too is banned for the same reason. His confinement to one magisterial district naturally diminishes his business.

Both these are Port Elizabeth men and such cases could be multiplied. At a lower and more universal level the increasingly severe enforcement of the pass laws is becoming an intolerable nuisance to Africans. Some Europeans say we shall all be carrying passes soon. So we shall, but

a European, if challenged, is allowed a week in which to produce his identity card at a police station. Non-production by an African involves instant arrest with all its inconveniences and attendant discourtesies. Some New Brighton residents have even been arrested for forgetting to pocket their passes while covering the few yards between their houses and a public lavatory.

Now there are more location regulations and service contracts for men and women to come—infuse control in all its rigour. Africans, no less than Europeans, intensely dislike having their houses invaded and their womenfolk interrogated, whether it is technically a "raid" or a "search." Those Europeans who still talk of the October 1952 riot as "an outbreak of savage barbarism," "black ingratitude," "just the work of agitators" etc, should choose their words more carefully. Murder and arson are everywhere deplored, not least by responsible African leaders. Indeed, at all the seats of trouble, some of these had to be released from their bonds so that they might pacify their people.

Race riots are the end product of a complicated accumulation of grievances and frustrations, though often sparked off by some quite trivial incident. So far from the Defiance leaders being responsible, one needs to look further back to what caused the Defiance Campaign. No people undertakes organized passive resistance lightly. It costs too much in personal hardship, lost wages and perhaps lost jobs. I shall not try to analyse all the causes here. But urban Africans in the Eastern Cape unlike the western provinces where controls had always been tighter had this in common—that the fairly benevolent administration of their affairs was everywhere threatened by new laws and the imposition of petty regulations from which they had up to then been free. This fear of extra and unfamiliar restrictions, the growing severity of application of old ones and the solidarity of a common language-group help to explain the success of Defiance in the Eastern Cape, despite (and, in a sense, because of) a liberal tradition.

Don't let us, with the Nats, conclude that liberalism is a mistake. Rather, let us try to understand more fully how others live, so that one day we shall be ready to extend democracy sensibly, without either prejudice or sentimentalism.

Inspected American Resident and Communist Fluorocent Frings has admitted discrimination.

New Free Lighting Industries (Pty) Ltd., 4th Floor, 127 Anderson Street off Van Heilligh Street, Johannesburg.

INDEPENDENT AFRICAN CHURCHES

'The African Home News' (established 1953, price 6d.) is an independent African newsletter devoted principally to the interests of the Africans of Bulawayo, Southern Rhodesia. It is published weekly, every Saturday, by the Bulawayo African Townships Rentpayers Association. Its issue of August 7 contains the following leading article:—

It is with considerable pleasure to us to notice a most encouraging development among our people, namely, the burning desire to have African Churches run and entirely controlled by Africans. We are considerably pleased with this because it is a sign showing that our people, like other people in every part of the globe, want independence.

In one of our past issues of 'The African Home News' we referred in eulogistic terms to the great and undying work done for Africans by White missionaries. We stated the fact that it was they who blazed the trail for the Gospel Message in the then dark continent of Africa, that it was they who pioneered African education, both religious and secular, and that it was very doubtful whether the Africans would have been saved from their primitiveness if the White missionaries did not come.

As soon as the White missionaries succeeded in reducing to writing the languages spoken by a good number of African tribes they translated the Holy Bible into those languages. And as soon as the people were able to read and write missionary work entered upon a new lease of life. It spread almost by leaps and bounds. Today practically all Africans of high educational attainments got their initial education in schools run by White missionaries and aided by the State. We, therefore, owe the White missionaries a profound debt of gratitude.

Like a mother who would be greatly worried if her baby showed no visible signs of growth the White missionaries would, we are sure, show great concern about the unproductiveness of their work if there were no enterprising African religious leaders to start pure African independent churches. It is for that reason that the advent of independent African churches should be welcomed, admired and encouraged.

It is a fact that almost all the independent African churches came about as a result of dis-

satisfaction caused by unsatisfactory treatment by some White missionaries. Nobody should be surprised at this in view of the fact that Protestant churches left the Roman Catholic Church because they were not satisfied with the way they were treated by the Pope. It is to be hoped that more and more Africans will leave European churches and start their own or consolidate the newly-established independent African churches. We say this advisedly because we feel that there is great need for all available White missionaries to devote their energies to the Christianisation of their own White people instead of wasting their time preaching the Kingdom of God to Africans when Africans have their own Black people to tell them about the Kingdom of Heaven and all that will happen in the next world.

White people need the Gospel Message badly these days. They seem to have completely forgotten that all the peoples of the world were created in God's image regardless of their pigmentation. They seem to have completely forgotten that in the eyes of Almighty God there is no Jew or Gentile and that all of them are the same and equal. If the present White people do not agree with this view then it is clear that they are contradicting the very Bible their forebears brought to this part of the world.

We are sure we are expressing the view held by many Africans that it is right and proper that there should be many more independent African churches as Africans should try and be independent of other sections of the community in practically all forms of human activity. The word "independence" ought to be engraved in letters of gold on the foreheads of all Africans for they must try and be independent in all things progressive.

African storekeepers in the locations are struggling very hard for a living but they have this consolation that they are independent. The same is true of African builders, carpenters and so forth for without independence there can be no freedom. It is the will of some other people that dependent Africans have to satisfy them or lose their jobs. The Bulawayo African Football Association is independent and those who run it are proud of their independence. Naturally, they

make mistakes, but who, on earth, does not make mistakes? Happily, the football Africans are benefitting by their mistakes.

Those Africans who are still serving God in European churches must always remember that their proper places of worship are in churches which are entirely run and controlled by their own Black brothers and sisters. We are compelled to state this fact even if it may be bitter and unpleasant to them for the days of asking for

God's blessings in other nations' churches have long gone by.

In their national struggle for freedom the Africans need their own spiritual leaders more and more. The African people must remember that a nation of servants and beggars can never get the respect of other nations who are masters and independent in their own houses. We wish independent African churches every success and prosperity in the herculean work they have undertaken.

ORIGINAL CORRESPONDENCE

A CRY FROM BASUTOLAND

THE EDITOR INDIAN OPINION

SIR,—I am a Basutoland of Indian origin with a family of six school-going children, all in various stages of educational development. My son, who completed his Matriculation in 1953 at the Basutoland High School, failed to continue with his university education owing to financial difficulties.

Several unsuccessful attempts were made by me to obtain for him the Government of India scholarship. My son, who is only 19 years of age, is very distressed about his inability to get back to college for higher education.

In view of highly restrictive and discriminatory policies of the Basutoland Administration against Indians, it is not possible to cover the expenses through trading, as applications for licences are frequently turned down by the Administration. Unless I had help from outside, I can foresee only ruin to this boy's educational career and with it his future. The Administration is not even prepared to offer bursaries to students of Indian origin.

It is for these reasons that I feel compelled to appeal to you for help. All I ask of you is to use the influence of your famous paper, of which I am also a reader, to bring the plight of my son before my Indian brethren who read your paper, showing them the difficulty in which I find myself as explained above. I feel confident that if you could be good and sympathetic enough to accede to my request, success may result.

My son would, if possible, like to go to Fort Hare University College to sit for BSc., after which he intends to re-apply for a Government of India scholarship to proceed overseas for Medicine. Education authorities in India have set BSc. as a condition for overseas

scholarship—Yours etc., HANNAH TARR, Pitso's Nek, P.O. Buthe-Buthe, Basutoland.

[Note: On making enquiries we are satisfied that the facts stated in the above letter in regard to the conditions of Indians in Basutoland are substantially true. We do hope this will catch the eyes of some philanthropic brethren of ours in the Union and will be inspired to do the needful.—Ed. I.O.]

Mrs. Jalbhoy Rustomjee's Bereavement

The many friends of Mrs. Jalbhoy Rustomjee will be grieved to learn that her mother Mrs. Dhunbai Eduljee Minbatiwala passed away peacefully at the ripe age of 90, at her residence in Bombay on Sunday, August 15 after a prolonged illness. May the soul of the departed rest in eternal peace.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 213 Maroon House, Second Floor.

17 Commissioner Street,

Fernandopolis,

Johannesburg.

'Phone 33-1024.

Cuticura

SOAP

The medicinal and toilet properties in Cuticura Soap act on y discharge the skin thoroughly, but help it to retain its beauty and its natural moisture, so really "dried out" in hot climates.

For Flawless COMPLEXIONS

THE Provident Assurance Corporation of Africa Ltd.

Modern Life Insurance provides. . .

- ★ OLD AGE PENSION
- ★ MONEY FOR YOUR CHILDREN'S EDUCATION
- ★ DEATH DUTIES
- ★ MONEY TO FREE YOUR HOME
- ★ FINANCIAL SECURITY FOR YOUR DEPENDANTS;
- ★ COLLATERAL SECURITY IN BUSINESS AND TRADE

Let us advise you on the plan that will best suit your requirements—the Corporation transacts all classes of Insurance . . . CONSULT

SEEDAT BROS.

4 Hoosen's Building, — 116 Queen Street, — Durban.
Phone: 21773

FOR...
RUBBER STAMPS

AND

PRINTING

CONTACT...

**STANDARD
PRINTING PRESS**

GENERAL PRINTERS

AND

RUBBER STAMP MAKERS

73 BEATRICE STREET, — DURBAN.

PHONE 81008.

P.O. BOX 2782.

TELEGRAPHIC ADDRESS

"QUICKPRINT"

ESTABLISHED 1927.

DHIRUBHAI P. NAIK

Travel, Insurance & General Agent

Book with us for your travelling by Air, Sea or Land either to India or to any part of the world.

All types of Insurance—Life, Fire, Burglary, Riot, Storm, Accident, Plate Glass, etc.

Consult Us Free of Charge For Your Income Tax, Persons Tax, Writing Of Your Books, Trade Licences, Revenue Clearance Certificate, Passports And Immigration Matters.

Representation: National Mutual Life Assn. Of Australasia, Yorkshire Insurance Co. Ltd.

Telephone: 33-9033. 29a Commissioner Street, JOHANNESBURG.

Phone
Day 24169

Phone
Night 833459

L. RAJKOOMAR (PTY.) LTD.

14, CROSS STREET, DURBAN.

Funeral Directors and Manufacturers of all classes of Coffins and Wreaths

Contractors to the INTERNATIONAL FUNERAL INSURANCE COMPANY, LIMITED.

Reg. Office: 39 CROSS STREET, DURBAN

Country Orders for Coffins and Wreaths accepted by phone and despatched by rail at the shortest notice.

POLICE interference at meetings, public and private has become almost a regular affair. They won't even let alone persons like the Rev. Trevor Huddleston. Father Huddleston had come to Durban last Saturday to address a meeting at the Kaffir Memorial Hall on the Johannesburg Western Areas Removal Scheme. Father Huddleston is chairman of the Western Areas Protest Committee. In his speech he said that the Western Areas Removal Scheme was a manifestation of the inherent evil in Apartheid. When 50,000 houses were urgently needed for African families in Johannesburg's shanty towns, 60,000 people were to be removed by the Government. The only thing wrong with the Western Areas was that they were overcrowded. There was an easy remedy for overcrowding—the building of houses to accommodate those people who were at present sub-tenants in the Western Areas.

At the end of the meeting members of the Special Branch of the C.I.D. under Captain M. O. Lamprecht took the names and addresses of all those present. The police were asking, it was stated, under powers granted under the Criminal Procedure and Evidence Act of 1917.

POLICE INTERFERENCE AT MEETINGS

On his return to Johannesburg Father Huddleston made a statement that Special Branch and police watched him all the time he was in Durban, where he flew on Saturday to address a meeting protesting against the Government's Western Areas Removal Scheme.

"They were at Durban Airport when I arrived, although I did not see them. They searched the flat of my host, Advocate H. I. Arenstein, and then took notes right through the meeting I spoke at.

"This is the third meeting at which I have spoken about the Removal Scheme which the police have attended, and I feel it is a challenge to my integrity.

"If there is a criminal case, let the police say what it is. We cannot go on like this."

Another Meeting Raided

The National Action Council for the Congress of the People consisting of representatives of the African National Congress, the South African Indian Congress, the S.A. Congress of Democrats and the S.A. Coloured People's Organisation, met on the North Coast of Natal on Sunday, August 15, to review

the campaign which is being carried on in the different parts of the Union in connection with the convening of the Congress of the People to formulate a Freedom Charter for South Africa.

While the meeting was in progress 5 members of the Special Branch of the S.A. Police from Durban and Johannesburg raided the premises where the meeting was being held. They carried out the raid under a warrant issued by Capt. Lamprecht of the of the Durban Police and seized 4 documents.

The warrant stated that the document which they sought "may afford evidence of the commission or suspected commission of (a) treason (b) sedition and contravention of (c) Act 27 of 1914 (d) Act 44 of 1950 and (e) Act 8 of 1953."

The meeting unanimously passed a resolution strongly condemning the action of the Police. The resolution said: 'The Police are carrying out a systematic campaign of intimidating the people. The Minister of Justice is utilizing the police force not as guardians of law and order but to further the political aims of the Nationalist Party. It is ridiculous to sug-

gest that our peaceful meeting, whose purpose was to advance the cause of democracy in South Africa, had any criminal motive. The documents taken by the police demonstrate our objectives clearly—a peaceful campaign for the convening of the Congress of the People at which all the people of South Africa will have the opportunity of formulating the Freedom Charter.

At the conclusion of the meeting ex-Chief A. J. Lubat, President-General of the African National Congress, who presided over the meeting, issued the following statement:

The National Action Committee is most gratified at the progress made in our campaign in different parts of South Africa. I appeal to all organisations in the Union who believe in democracy to join us now as active participants in making the Congress of the People the mightiest Assembly ever held in our country.

"The sponsoring organisations have a great task before them. I appeal to them to work with all their resources to rally the people behind our call and to recruit the freedom volunteers—our organisers and propagandists—from all parts of South Africa, so that we can even exceed the target of 50,000 we have set ourselves."

BOOKS FOR SALE

INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	0
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	7	0
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song—(An English Translation)—Annie Besant	1	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE?—Dr. V. K. R. V. Rao	3	0
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated)—Migoo Muzumbe	2	0
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	3	0
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1908-1914)	4	0
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	0
GANDHIAN TECHNIQUES IN THE MODERN WORLD—Pyarelal	2	0
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhi's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars)—K. T. Shah	16	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	18	0

SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	5	0
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	23	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT—An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	11	0
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2	0
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	0
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH—M. K. Gandhi	15	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	8	0
RAMANAMA—M. K. Gandhi	2	0
TOWARDS NON-VIOLENT SOCIALISM—M. K. Gandhi	5	0
REBUILDING OUR VILLAGES—M. K. Gandhi	8	0
AN ATHEIST WITH GANDHI—Gora O. R. Rao	2	0

Obtainable from:

'Indian Opinion,'

P. Bag, Phoenix, Natal.

INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Bombay, August 6.

ACCORDING to the latest reliable information from Pondicherry, the French will hand over their possessions in India on August 14. So these possessions will come as a present on India's Independence Day, August 15. All French European officials had been asked to get ready to leave these French Indian settlements before August 14. A meeting of the chiefs of various Government departments was held under the presidency of Governor Menard and news of the French quitting the remaining two settlements spread soon after the meeting ended. A passenger ship is expected to arrive in Pondicherry during the next few days to take the families of French officials. Officials themselves are scheduled to leave by another passenger ship on August 14, after handing over power. According to a French official, members of the Pondicherry force were asked whether they would opt for service in other French colonies. If so such persons were asked to be ready to leave before the Indian Independence Day this year.

On July 17 the French handed over the possession of Mahe settlement to the people. The 23 square-mile territory of Mahe lies to the West coast of India. Earlier the Liberation Volunteers freed Yanam. The combined territories of Pondicherry, Yanam and Mahe total nearly 300 square miles with a population of over 300,000. After transfer of power in Mahe, the Liberation movement had intensified its campaign for the merger of Karaikal and Pondicherry with India. Several Government employees quitted their jobs and joined the movement.

Meanwhile there was a boom in the sales of imported goods in these settlements which had become basis of smuggling foreign goods into India. Luxury articles, mainly rare silks, perfumes and wrist watches suddenly disappeared from the shops. Dealers in trunks and packing cases said they had a brisk trade, many of the French ladies having purchased available packing cases. French officials in Pondicherry confirmed the news of their quitting the settlements on August 14, though no one seemed to know exactly how transfer of power is to be effected.

There is a marked change in the attitude of anti-merger elements who are going to the Indian Consulate's office to seek pardon saying that they were given money and drinks to take part in anti-merger movement.

Though the French Foreign Office and the Government of India denied that they had any knowledge of such a plan, diplomatic quarters in Paris believed there might be considerable truth in the report. It was thought the matter was being kept secret by agreement until France settled her more urgent problems of economic reforms, the European army and pacifying North Africa. High French officials in Pondicherry also confirmed the news that they had received instructions from Paris to be prepared to leave the settlements at a short notice. But they denied having knowledge of the date of quitting or how the power will be transferred.

The liberation movement in the Portuguese settlements has taken a new turn. The first chunk of Portuguese territory in India was liberated when a group of 35 volunteers of the United Front of Goans, rallying local support, entered the village of Dadra in the isolated Portuguese enclave. The liberation volunteers met with resistance from a group of Portuguese police stationed in the village, who opened fire. The volunteers overcame the resistance of the police and marched into the village. They arrested 32 Portuguese policemen and seized from them rifles, revolvers and other arms. In the skirmish between the volunteers and the Portuguese policemen one Portuguese police officer was killed, while three policemen were injured. One Goan volunteer was also injured. The volunteers established a gram panchayat (village council) to rule the village. Other villages in the enclave were also captured.

After the liberation of Dadra the Portuguese Government in a note to the Government of India, asked India to permit the Portuguese forces to pass through Indian territory to recapture Dadra. The Portuguese Government also warned that they will suppress the national movement for merger with India with the "greatest severity."

The Government of India has categorically refused to allow Portuguese troops to pass through Indian territory. An official spokesman of the Government of India said that the Government of India could not and would not use force to prevent Goans from peacefully vindicating their fundamental rights to national liberation. The people of India, too, would not remain indifferent if violence was perpetrated on the people of Portuguese India, who were their own kith and kin. The Government of India deprecates the use of violence, but is firmly of the view that Goans have every right to vindicate their fundamental human rights. If such efforts are met by violence, as seems to be the intention of Portuguese authorities, they must bear the consequences of their misguided policy.

Immediately after the liberation of Dadra enclave, the Portuguese Government began making wild and false accusations against India and started making warlike preparations in their settlements. More Portuguese and Negro troops and armaments are being poured in these possessions. Trenches are being dug on the frontier and guns mounted in position. The Portuguese forces in these settlements are estimated to be over 8000 at present.

The Lisbon authorities complained about the so-called "Indian aggression," to the North Atlantic Treaty Organisation Council in the hope of getting help from the organisation, but according to the spokesman of the NATO Council, the question of these settlements does not come under the purview of the Council, so no action will be taken on the Portuguese complaint. According to a Reuters message the Portuguese sought aid from Britain and France to fight against the Goan nationalists, but both the Governments have refused to have anything to do with these settlements. Although the Portuguese have officially denied the news, other sources have confirmed that the news is correct.

On July 30 the Portuguese decided to expel the Indian Consul-General in Goa, Mr. Vincent Coelho, and the Indian Consul at Marmagao, Mr. G. A. Prabhu and accused them of helping the "Goan traitors" to fight against Portugal. Within four hours of the Portuguese decision, the Government of India took retaliatory steps and ordered, as a first step, the Portuguese Consul-General and

the Consul at Bombay to leave the Indian territory within 24 hours. Indian representatives have returned to India and the Portuguese diplomats have left the Indian territory. The Government of India have reserved to themselves all further necessary measures. Members of the staff of the Indian Consul-General at Goa, however, continue to stay there. India withdrew her legation in Lisbon in June 1953, but Portugal has been maintaining her legation in New Delhi.

After liberating Dadra enclave, the Goan volunteers entered Nagar Haveli enclave. This Portuguese enclave consists of 70 villages with a population of 60,000. The Portuguese concentrated their police force, about 300 in number, armed with machine guns, steel guns and hand grenades at Selvaan. The volunteers converged from two directions on this foreign headquarters. The Portuguese officers, with about 50 men armed to the teeth, ran away to the nearby jungle without giving any fight. The rest surrendered with arms. The volunteers searching for these run-aways found a group of them near a village and in the ensuing fight two Portuguese were injured. The rest again ran away. Most of the villages in this enclave have been liberated. Now the volunteers are preparing to attack Daman, a port on Gujarat coast with a large concentration of Portuguese soldiers. Tough fight is expected at Daman.

The Goans residing in India have decided to send about 1000 volunteers to Goa on August 15 to offer Satyagraha. The Portuguese authorities have declared that they would not allow these peaceful demonstrators to enter Goa territory and they will shoot them at sight. The Government of India has warned Portugal that any such inhuman action on peaceful demonstrators, will have immediate repercussions on the people of India and the resultant consequences will be Portugal's responsibility. According to latest information from Goa, the Portuguese have mined all the bridges leading to their territory, which may be blown off in case of a fight. They have brought some warships to frighten the people, but the determined Goan people seem to be prepared for any eventuality and sacrifice. Martial law has been proclaimed in Goa.

ALL INDIA RADIO GENERAL SERVICE

For Listeners in Africa, Mauritius and the West Indies

HINDI AND GUJARATI

Morning Transmission	Evening Transmission
19.83 and 25.22 metres (15130 and 11895 Kc/s)	25.17 and 31.07 metres (11920 and 9055 Kc/s)
0930 News in Gujarati	2115 2125 News in English
0940 News in English	2125 -2200 Programme in Hindi
0950-1040 Programme in Hindi	2200-2245 Programme in Gujarati

Monday, August 23

- 0950 Karyakram Ki Rooprekha
0955 "Rekha"
Play by Kashmirilal 'Zakir'
1025 Geet
1030 News in Hindi
1040 Close Down
2125 News in Hindi
2135 Bharatiya Nityat
Talk in Hindi
2145 Chand Khan
Shastriya Sangeet
2200 News in Gujarati
2210 Akhbarani Ataricchi
2215 "Yah Suniye"
(Hindi Programme)
"Adhuri Kahani"
Play by Mohanlal Mehta
2230 Ali Akbar Khan
Sarod par *Muliani*
2245 Close Down.

Tuesday, August 24

- 0950 Faruk Khan
Khyal
1005 Ghazlen
Rafi, Habib and Maqsa Bai
1015 Afzal Husain
Thumri aur Ghazal
1030 News in Hindi
1040 Close Down
2125 News in Hindi
2135 Bharat Ke Samachar
Patron Se
2140 Ek Geet
2145 Afzal Husain
Thumri aur Ghazal
2200 News in Gujarati
2210 Geet
Jeeva Vorse Shrovania Meh
(Umashanker Joshi)
Kokila Joshi
2215 "Nanahi Bhool"
2245 Close Down

Wednesday, August 25

- 0950 Shanta Saxena
Geet
1000 "Rag-I-Taggazzul"
Programme presenting
compositions of Ghalib
1030 News in Hindi
1040 Close Down
2125 News in Hindi
2135 Aurton Ki Duniya
Kahani Tak Zameer Hai
—Lok Lal
Ek Roopaki Sarojini Naidu
2200 News in Gujarati

- 2215 "Patra Aor Pasandgi"
Listeners Requests with
replies to their letters
2245 Close Down

Thursday, August 26

- 0950 Fakir Chand
Geet
1000 Farhat Jehan Bibbo
Thumri, ghazal and dadra
1030 News in Hindi
1040 Close Down
2125 News in Hindi
2135 "Gurhi Chakr"
Play by 'Awara'
2150 Farhat Jehan Bibbo
Ghazlen
2200 News in Gujarati
2210 Sthanik Samachar
Gujarat, Saurashtra and
Kutchhni Khabara
2215 "Ganga Maya"
A portrait of the Ganges
Adaptation in Gujarati
of Vishnu Prabhakar's
"Ganga ki Gatha"
2245 Close Down

Friday, August 27

- 0950 Amrik Singh
Vocal music
1000 Mera Sabse Priya Granth
Upanyas
Talk in Hindi by Vijayendra
Saravak
1010 Hiraabzi Barodekar
Vocal music
1025 Sandhya Mukerji
Bhajan
Jagat Men jiwan do din ka
1030 News in Hindi
1040 Close Down
2125 News in Hindi
2135 Amrik Singh
Vocal music
2145 Dbiresdra Chandra Mitta
Thumri
2200 News in Gujarati
2210 Saptahik Samachara
2220 Geeto
Arvinda Dave
2230 "Pachin Bharatna
Vahanvatin"
Daryin Saiton
Talk
2240 Ek Qawali
2245 Close Down

Saturday, August 28

- 0950 Sain Diwaga
Vocal music
1000 Shyam Lal
Clarinet recital
1015 Mohammad Husain
Thumri aur Ghazal
1030 News in Hindi
1040 Close Down
2125 News in Hindi
2135 Jag-Bill
2140 Sain Diwaga
Recitation from *Sohni
Mahwal*
2145 Mohammad Husain
Ghalib ka Kalam
2200 News in Gujarati
2210 Vadyavand
AIR Carnatic Orchestra
Conducted by T. K.
Jayaram Iyer
2215 Stei Sabha
Nani Jagatna Samachar
Garba

"Balkoon Ghadiar"

- Khal-Kood
Talk
Avsarna Geeto
Kamoi Vat
2245 Close Down

Sunday, August 29

- 0950 Filmi Gane
1000 Balsabha
Phulwari
Kavita
Kahani
Bahar,
1020 Apka Pate Mela
1030 News in Hindi
1040 Close Down
2125 News in Hindi
2135 Sab Ki Pasand
2200 News in Gujarati
2210 Filmi Geeto
Film Tunes
RUPREKHA
Programme Preview
2245 Close Down

BOOKS FOR SALE

Key to Health—Gandhiji	1	6
Diet and Diet Reform—Gandhiji	5	0
Cleanings—Mira	1	6
Selections from Gandhi—N. Bose	10	0
Public Finance and Our Poverty (Gandhiji)	11	0
Hindu Dharma—Gandhiji	5	0
Bhoodan Yajna	9	0
Border Vallabhbhai Patel (Vol. I)—N. D. Parakh	16	0
The Diary of Mahadev Desai—V. G. Doshi	12	0

Obtainable from:

C/O INDIAN OPINION,
P. Bag, Phoenix, Natal.

BONES WANTED

We Pay
£7 PER TON
F.O.R. your
Station or Siding

BAGS RETURNED RAILAGE PAID

For Full Particulars write to:

THE
**BULL BRAND
FERTILIZERS LTD.**
SARNIA, NATAL.

M. J. PATEL

INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General
Commission Agents

10 Peking Road, Kowloon, HONG KONG.

**Special attention is paid
to indent orders**

Write To Us For Further Particulars.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?

Have you provided for your dependants?

Prepare for the future

Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—

The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has
best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760,
JOHANNESBURG.

Phones:— } Business 33-0711
              } Residence 33-5961

Phone 53.

Telegrams 'SOLANKI.'

P.O. Box 208.

Solanki & Co. Ltd.

Merchant & Direct Importers

**Extensive range always carried in
the following:**

Silks, Drapery, Toilets, Per-
fumes, Curios, Fashion Goods
and Jewellery, Wide Range of
Indian, Persian and Chinese
Carpets.

**Stockists of well-known branded
Watches.**

COPPERBELT PIONEER STORE

**Where Quality and Service
are Paramount.**

Luanshya,

Northern Rhodesia.

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING

—CO. LTD.—

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants

—&—

Direct Importers.

**47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.**

Cable & Tel. Add.: "HARGOVAN".

Phone 29388

P. HARGOVAN & CO.

(PTY.) LTD.

**WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.**

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue

DURBAN.

BOOKS FOR SALE

GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
TO STUDENTS—M. K. Gandhi	6	0
GANDHIAN ETHICS—Benoy Gopal Ray	3	0
BAFU—Marry F. Barr	4	0
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
FAMOUS PARSIS	7	6
SEVEN MONTHS WITH GANDHI—Krisnadai	12	6
STORY OF THE BIBLE—S. K. George	6	0
A RIGHTEOUS STRUGGLE—Mahadev Desai	2	8
THE POLITICAL PHILOSOPHY OF MAHATMA GANDHI—Gopinath Dhawan	17	9
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	9	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. I.—M. K. Gandhi	16	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. II.—M. K. Gandhi	14	0
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	6	0
FROM YERAVDA MANDIR—M. K. Gandhi	1	0
MAHADEV DESAI'S EARLY LIFE —By Narabhai D. Parikh	2	6
DERUMANIZATION IN MODERN SOCIETY —Rene Falop-Miller	1	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION,"

P. Bag. Phoenix, Natal.

Phones: 29121/3 (Switchboard)
24179 (Manager)

Cables & Tel. Add:
"PROSPERITY" (All Branches)

P.O. Box 2197

(Established 1927)

Premier Produce Co. (Pty) Ltd.

General Wholesale Merchants
EXPORTERS AND IMPORTERS

Buyers and large Stockists of all kinds of Indian and European Groceries, Provisions, Soaps, Oils, Grains, Beans, Peas, Kaffircorn, Malt, Maize, Maize Products, Wheat, Wheaten Products, Crockery, Hardware and also Coal of all types.

All enquiries for Export and Import
to the Head-Office.

Head-Office: "PREMIER HOUSE"
364 Pine Street, Durban.

also at

JOHANNESBURG

Phones: 34-3554/5
P.O. Box 200, Fordsburg,
B2, Crown Road,
Fordsburg, Johannesburg.

BENONI

Benoni Coal Site
Phone 54-1813,
Rangeview Coal Site—54-2205
P.O. Box 392, Benoni.

Proprietors:

C. L. Patel, D. K. Patel
V. B. Patel, H. J. Patel
E. C. Patel

The Star Clothing Factory

Wholesale Merchants

CLOTHING MANUFACTURERS

P.O. Box 237. Phone 514.
Jameson Road, Livingstone,
NORTHERN RHODESIA.

Our S.A. Representative:

H. L. Hompes & Co.,
(Pty.) Ltd.

Durban, P.O. Box 1301.
Johannesburg, P.O. Box 3480.
Capetown, P.O. Box 824.

—ATTRACTIVE— SAREE MATERIALS

Self Striped Georgette Crepe 45"
Green, White, Pink, Sky, Lemon
4/11 yd.

Self Check Fancy Voiles with Block
Designs 45" 4/11 yd.

Fancy USA Floral Voiles 38" 4/11 yd.

Two Tons and Rainbow Georgettes 45"
All Shades 4/11 yd.

Floral Bombergs 45" Red, Gold,
Green and Blue Designs 4/6 yd.

Bordered Georgette 45"
All Shades 3/11 yd.

Coloured Georgettes 45"
All Shades 3/11 yd.

Spotted Georgettes 45" Latest 4/6 yd.

Embossed Georgettes 45"
Basket Design 6/11 yd.

Georgette Jari Work Sarrees
24-25-0 each

Georgette Sarrees Cotton Embroidery
23/15/0 each

Benares and Chandi Jari Borders
Big Range in Stock

BLOUSES

Chinese Embroidered Satin and
Georgette Blouses and Latest
Skippers 8/11 each.

CHAMPALS!

Plastic Fancy Tops with Neck
Size 5 to 7 14/6 pair
Also Leather 8/6 & 10/6 pair

Write For Samples:

JAYBEE SILK HOUSE

39 MARKET STREET,

JOHANNESBURG.

NEW TYPEWRITERS

POPULAR MAKES

Remington, Smith-Corona, Olivetti,
Hermes, R. C. Allen.

PORTABLE & STANDARD MODELS
AVAILABLE AT:

NATIONAL OFFICE SUPPLIES
(PTY. LTD.)

(Directors: N. V. MEHTA, J. P. COXOOL, K. V. MEHTA)

LEGAL & COMMERCIAL STATIONERS

OFFICE EQUIPMENT SPECIALISTS

76 Victoria Street, Durban.

PHONES 22622
63535

P. O. BOX 1327
Tel. Ad. UNLIMITED.

For Quality Printing Consult:-

UNIVERSAL PRINTING WORKS

Commercial Printers & Calendar Specialists

9 Bond Street, Durban, Phone 25295.

પુસ્તક પર મુ—અંક ૩૨
તા. ૨૦ ઓગસ્ટ, ૧૯૫૪.
પ્રકાશક પેની ૬.
૧૨ શુક્રવારે બહાર પડે છે.

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન

પાલિકા આર્થિક, ૧૯૫૩, ૨૫૫૫.

સંગ્રહ મર્યાદા

જમનાની માગ પ્રમાણે ધર્મને આગળ વધારવા માટે સમાજમાં એક વિચારનો ફેલાવો કરવામાં આવે છે અને એને જ ધર્મચક્ર પ્રવર્તન કહેવામાં આવે છે. ચોરી કરવી એને તો પાપ માનવામાં આવ્યું છે. પણ હવે ચોરીની સાથે સાથે પરિગ્રહને પણ પાપ માનવું જોઈએ. એક જમના એવો હતો પણ ખરો. એ વખતે સંગ્રહને બહુ મહત્વ નહોતું અપાતું, રીસાનો ફોલ સાવ નહોતું પુછતું પણ આજે તો અજબ હાલત છે. ચાર આશ્રમ અને ચાર વર્ણ મળીને જે સોળ અવસ્થાઓ થાય છે એમાં કેવળ ભૈશ્ય સંગ્રહ કરી શકે છે. એ કેટલો સંગ્રહ કરી શકે એનો પણ હિસાબ આપવામાં આવ્યો છે. ગૃહસ્થ ત્રણ દિવસનો સંગ્રહ કરે અને એટલાથી ન ચાલે તો બાર દિવસનો સંગ્રહ કરે; એથી પણ ન ચાલે તો એક વર્ષનો સંગ્રહ કરે અને એથી પણ ન ચાલે તો ત્રણ વર્ષનો સંગ્રહ કરે. પણ ત્રણ વર્ષથી વધારેનો સંગ્રહ હોય તો ન જ રાખી શકે. એટલે કે ત્રણ વર્ષથી વધારેનો સંગ્રહ હોય એમની પાસેથી તે હેવાનો હકક છે જ.

વિનોબા બાપે.

જન્માટમી

આજ તારીવારે શ્રી કૃષ્ણ જન્મિત (જન્માટમી)નો પરિવર્તિત દિવસ છે. આ કાલેકરે તેમના "જન્મ" તહેવારમાં જન્માટમીને વિશેષ સન્માન છે તે આજના વખતને, ખાસ કરી દક્ષિણ આફ્રીકામાં, ખરેખર અનુભવેલું હોય. 'ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન'ના વાચકોના મનનાર્થે તે આદિ આપીએ છીએ.

એનો એજ સૂર્ય રોજ ઉગે છે, છતાં દરરોજ નવો પ્રાણ, નવું ચેતન, નવું જીવન સદા આવે છે. સૂર્ય જુનો જ છે એમ ધારી પશ્ચિમો નિરાસક નથી થતા. કાલનો જ સૂર્ય આજે આવ્યો છે એમ જોઈ દિલમજો અમર, ન દિનકરના પરિવર્તને કારણે નિરાશ નથી કરતા. જે માણસનું જીવન શુદ્ધ થઈ ગયું છે, જેની આત્મા તેજ ઉતરી ગયું છે, જેના હૃદયમાં ભોલી દરેક અટકાયું છે, તેને માટે જ સૂર્ય જુનો છે. જેનામાં પ્રાણનો કંઈ પણ અંશ છે તેને દિશાએ તો અજાણ સૂર્યનારાયણ નિયત્વન છે. જન્માટમી પણ દર વર્ષે આવે છે. દર વર્ષે આપણે એની એજ કથા સાંભળીએ છીએ, એને એજ રીતે ઉપાસ કરીએ છીએ અને એને એજ રીતે કૃષ્ણ જન્મનો જોવા કરીએ છીએ.

છતાં હજારો વર્ષો થયાં જન્માટમી દર વર્ષે તે જમદગ્ધનો નવો જ સંદેશો આપણને આપતી આવી છે. કૃષ્ણ પદ્મની અટમીના વચ્ચેની પેડ એક પગ ઉપર સારે કુચી એક પગ પાંદો રાખી રાઈસને કમળીય વડે આવી બંધીયંક મુરલીધરે જે દિવસે સસારમાં પ્રથમ પ્રાણ પુકરે તે દિવસથી આજ સુધી રહે નિરાંત માણસને આભાસન મળ્યું છે કે, "જે માણસ સંગ્રામે વળ્યો છે, લાંબો ગળગી રહે છે તેની જાણ રહે કાળે ફર્ગતી નથી."

લોકોને લાગે છે કે ધર્મ એ-ફર્જન લોકોને માટે છે. જાણુ જાણુ તો અસ્તિ અસ્તિના સંગ્રહમાં તેની ઉપયોગીતા હશે. પણ રાજ્યો અને સમ્રાટો તો કરે તે ધર્મ, સાક્ષાત્ત્વ સક્રિય ધર્મથી પર છે. જાદીનો પુણ્યપ્રયત્ન હશે, પણ સ્વચ્છતા એક અલોકિય વસ્તુ છે. ધર્મરતી વિનૂતી કરતાં પણ સાત્તાજમની વિનૂતી એટલે. સાત્તાજમ જ્યારે કામમાં નિમ્મ પતાકા હશે કુનીયામરે દરી વળે છે ત્યારે હપર દિવસના ગદગદની પેડે કામ સત્તા રહે છે.

મથુરામાં કંસની ભાવના આવીજ હતી, મગધ દેશમાં જરાસંખા અમલ થયું, ચેદા દેશમાં સિંધુપાન ની એજ મનોદશા હતી, જગાવશ્યમાં રહેનાર કાલીનજ આમજ માનને; દારિકા ઉપર હુમલો કરનાર કાળવનની દિલસુરી એજ હતી; પ્રાગજ્યોતિના મહાપાપી નરકાસુરને એજ કેળવણી મળી હતી; અને દિશ્વંત સમ્રાટ કૌરવેશ્વર પણ એજ દત્તિમાં ઉછરેલો હતો. આ જાણ મહાપાપી રાજાઓ અંધ કે અજાણ ન હતા. એમના દરખાસમાં હતિદાસવેત્તાઓ, અર્થસાત્ત સારદો અને રાજપુરધર એવા અનેક વિદ્વાનો હતા તેઓ પેતાન, સાત્તો નિયેવી તેનો સાર કાઢીને પેાનપેતાના સમ્રાટેને સંમળાવતા. પણ જરૂરિયાત કહેતો, 'તમારા દત્તિદાસ ના સિદ્ધાંતો ધર્મ રહે; મારો પુરુષાર્થ તો મારા ભુદ્ધિ બળથી અને પાદુમળથી એ તમારા સિદ્ધાંતો એટા પાડવામાં છે. કાળવન કહેતો, 'હું એક જ અર્થસાત્ત જાણુ છું; ખીળા દેશોને નિયેવીને એમનું ધન દરમ્ય કરતું, ધનવાન થવાનો એજ એક માત્ર રીધા, સહેલે-અને તેથી સરાત્ત-માર્ગ છે! સિંધુપાન કહેતો, 'ન્યાય અન્યાયની વાત પ્રજાના આપણનાં વિખવાદમાં ચાલી શકે. અમે તો સમ્રાટ રહ્યા. અમારી ભાતી જ જુદી. ધનમત અને મોલો એજ અમારો ધર્મ.' કૌરવેશ્વર કહેતો, 'જેટલા રતો છે તે બધા અમારો વારસે; અમારી પાસે જ તે આપણાં જોઈએ. કેમ કે અમે રત બોગી છીએ; રતનો ઉપયોગ કરવા માટે સરજાયેલો છીએ. કુનીયામાં જેટલાં તળાવ હોય તેટલા અમારાજ વિદારને માટે છે. સોપની અધી ઉપર રહી શકે એટલી જમી પણ અમે સપા વગર ડાઈને ન આપીએ.'

પદ્મપાતલ્ય નારદે કંસને ચેતવી દીધો હતો કે પારકા શત્રુ સામે તું બહે કાળો હોય, પણ તારા સાત્તાજમની અંદર-રે, તારા ધરની અંદર-તરે શત્રુ પેદા થશે. જે સગી બહેનને તે અશ્વિતદાસીની રિયતિ એ મૂળી છે તેના પુત્રને હાથે તારો નાશ થવાનો, કેમકે તે ધર્મીત્વા દશે તેનો. તેજોવધ કરવાના તું જેટલા પ્રયત્નો કરીશ તેટલા બધાવ તેને અતુક જ ધર્મ પડવાના, કસે મનમાં વિચાર કર્યો, પાણી પડેલાં પાણ બાધી. આટલી ચેતવણી વેળાસર મળી, ને પાણી પડેલી પાણ ન બાધીએ તો આપણે હતિદાસજ સાતા? આપણે સમ્રાટ સાતા? નારદે કહ્યું, 'આ તારી વિનાશકાળની વિપરીત ભુદ્ધિ છે. હું કહી રહ્યો છું એ હતિદાસને, સિદ્ધાંત નથી, એ ધર્મની અતુલવવાણી છે, એ સર્વતત્ત્વ સાત્ત છે. વસુદેવ દેવકીના આદિ અપત્તોમાંથી એકને હાથે તું જરૂર મરવાનો. તારે માટે એકજ ઉપાય છે. હજી પશ્ચાત્તાપ કર અને શા દરિયો સરણે જા, માની કસે તિરસ્કારપુકત દારવથી જવાબ આપ્યો, 'સમ્રાટો સમરભૂમિ ઉપર પરાજય પામ્યા વગર પશ્ચાત્તાપ કરતા નથી.' 'તથાસ્તુ' કહી નિરાશ નારદ આઠવા ગયા. કસે વિચાર કર્યો, અત્યાર સુધીના સમ્રાટો કાળ્યા નહિ એનું કારણ તેમની ગદગત, તેઓએ પૂરતા સંવધાન રહેતું ન હતું, હું પણ જો ગાંડેલ બનું તો મારે પણ પરાજય રિવકારનો પડે. પણ તેનું કાંઈ નહિ. જ વીર છે તે હમેશાં જમને માટે મધે અને પરાજયને માટે તથવાર રહે. હારી જઈએ તેમાં બોદું નથી પણ ધર્મને નામે સમ્રાટના જ વડ થઈએ એમાં નાગોશી છે.

(અનુસંધાન પાને ૨૭૩ ઓ)

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૨૦ ઓગસ્ટ, ૧૯૫૪.

આફ્રિકનનું ભાવિ

હંદેવામાં આવે છે કે દરેક વાદ્યને રૂપેરી રેખા હોય છે. અને ઘણા માં નાદાલમાં સુલ્લી પડેલી પડતર જમીનમાં ઘણેલી આનધી યજ્ઞેનાં પ્રકાશનો આંક કેરળી એકાદ કાઠી નહિજ સકાય, છતાં આ સંદર્ભમાં વાદ્યને પણ આપા રૂપી રૂપેરી રેખા રહેલી છે. દાખલા તરીકે એક વરતુ તરફ સપળા નીરીસકોનું ધ્યાન ગયા વિના નહિજ રહી દોષ અને તે આ બધા ગયેલા લક્ષણોમાં નેદીય વસ્તો નાં આદર્શ વર્તન કરશે. ધણી વખત આવી ભર્ષા કરી આવે, કે બહુ પે કે હવે પણ કુદરતી ડોષ યાવ ત્યારે, જે દેશોમાં દક્ષિણ આફ્રિકાના જેવા નતીય કસ્ટોમી લાક્ષણિકો ઉદ્ભવેલી નથી તેવા દેશોમાં પણ જાણીતર અરજાતા ફાટી નીડે છે. તેમ છતાં નાદાલના આગથી સહા ધર્મ મયેલા નિરતારોમાં ક્યાંય એવું બનેલું દોષાના બળદેર આવ્યા નથી. તેને ખરેખર એવા અનેક હાજમ બની ગયા છે જેમાં નેદીયોએ આ સમાન ક્ષેત્રીય, વખતમાં પોતાના રવાર્ધને કરી નિષાર પણ ક્યાં વિના સત્તા-ધોરોન, બપવડ તે પોતાના ગાલીકો ને ગદા કરેલી છે. તેઓની આ નદેર લાક્ષણિકા કરશે તેઓને કારે અંત પ્રકાશન ભાગવતું પડેલું છે.

એવી જ રીતે, બીજી તરફની નેદીયો ને આમથી ધક્કાં પ્રકાશનમાં પણ ભાગમાં જોડા દારૂગરોએ નેદીયોને મદદ કરેલી દોષાના દાખલા બનેલા છે. વળી એવા પણ દાખલા બનેલા છે, જેવા કે, પીટરબર્ગીયનના અને ગર્લ હાલે જાણી ગયા હતા, જેમાં અન્દરજન વિરતારના નેદીયોને આમથી ધક્કેલા પ્રકાશનમાં ગદા કરવા લોગશારકક દટીટ રુલના છા પાલમના વિદ્યાર્થીઓએ કેહ્યું વેચાણ ક્યું દર્જ, જે અનવતારું કાર્ય લોકોએ સારી રીતે વધાયા લીધું હતું.

રાજકીય અને નતીય મતબદો મને તેમના દોષ છતાં આવા ક્ષેત્રના સમયે સમાન ગાનવતીની લાગણી ભાવણમાંથી કાઢ નાંડ તરીકે થઈ એ એક દર્શન આપનારે બિન્દુ છે. તેને છવતી ભંગી રાખવાને આપણે બનડ સપણું કર્યું નેદીયો. તેમ કાવાને આમથી સંદર્ભરત ધક્કા નેદીયાના સંકટ નિવારણ અર્થે મતા નુસ નાંકા ફાખાંગમાં ગદા આપવા કરતાં વધારે કાર્ય ગાંધી બીજે એક બધી.

આ ‘નાદાલ નિરતારો’ તર્નીયાને થી બપેલી નોંધે છે. આ દેશમ. સોથી વિરોધ કમગયેલા આફ્રિકનની કદરના આ સપ્દની નોંધ લેતાં અમને

આનંદ થાય છે. જે વરતુ સરકારને તેમજ સરકારને ટેકા આપનારા સપળા એને હસવાની જરૂર છે તે એ છે કે આફ્રિકાને ધણી વખત વર્ણવવામાં આવે છે તેવા તે જાણી નથી અને આપણે જો જરા વધારે નજ બનીએ — કે જે સંસ્કૃતીની એક નિશાની છે—અને તુમાખી ન બનીએ અને ઉચ્ચતાને શકા ન રાખીએ—કે જે રાજવક્તાઓને વિષે કાનસામાન્ય વરણ યદ્ય પડેલી છે, અને જે, ખાસ કરી આ દેશમાં બહુ મવાઈ રહેવા સુધારા અને સંસ્કૃતીની મોટામાં મોટી ખામી સુચવનાર છે, તે આપણે સમજી શકી એ કે આફ્રિકન ગોરાના જેવાજ, ગણકે, ધણી બાળતોમાં તેના કરતા મદીયાતો છે.

તેનો ખરેખર શું ?

તેમ છતાં તેનો ખરેખર તેને શું મળે છે? પણ કરતાં પણ તેના પ્રત્યે ખરાબ વર્તન બતાવાય છે. અર્થાથી તદ્દાં તેને લાતો પડે છે. તેના ગેર માલિકીની યુગ્મથી કરાવવા તેનો ઉપયોગ થાય છે. પોતાની માતૃભૂમિમાં તેને રહેવાને સ્થળી ધર નથી કે જે તે પોતાનું કબી સકે. પોલીસ તેનાપર હાથે તેવું ધતણી વર્તન યુગારી રાકે. અર્થ છે કે કોઈક એવા દાખલા જે જાહેરમાં આવે તો ન્યાય કચેરી તરફથી પટાંત પચસા લેવામાં આવે છે. પરંતુ જેઓ અર્થો ઉધારી રાખી શકે છે તેઓ એ નિહાળતાં સુકતા નહિ જ દોષ કે એવા અસંખ્ય બતાવો બને છે કે જે પ્રકાશમાં, કદી આવવા પામતાજ નથી. આફ્રિકન ના નેત્રોને પોતાના લોભ મારે ન્યાય માનવાના એક માત્ર કારણે તેની ખાસેથી છીનવી લેવામાં આવે છે અને પ્રતિજ્ઞના હુકમોથી તેઓના ધરમંજ નન્દરકે કરવામાં આવે છે. એટલુંજ નહિ પરંતુ કોઈ ગોરાની પણ મગદૂર નથી કે તે આફ્રિકનને બચાવ કરે. તેમ કરવા ન્યાય તે. તેને પણ મૂળ આટતો કરવામાં આવે. તેનો એક તાબેજ દાખલો રેવરન્ડ ટ્રેવર કલ્કરટને છે, કે જેઓ નેદાનીસમર્ગના વેરટન જોરીયાજ રીયુવલ રજામપર બદેર બાપથ આપવા મયે અકરાકીએ ડરખાન આ- વ્યા હતા. તેમની સમાપર કેની વીતી? વેમના પોતાનાપર કેની વીતી? રવાનિક દેનિક અખબારોને

દાખર કલ્કરટને શું બોલા તેના કરતાં પોલીસે શું ક્યું તેને પ્રસિદ્ધિ આપવા? વધારે અમતનું લાગ્યું. નેદાનીસમર્ગના વેરટન જોરીયાજમાં વાંચી રવાયા વસતાદ કરી રહેલા હનરો આફ્રિકનો અને બીન-ગોરાઓ ને ઉમેરી કાઢવાની વાત માનવીની માનવતાને આધાન પદેઆકારી છે— એ દક્ષિણ આફ્રિકામાં હાલના તંત્ર દેશ માનવતા જેવી વરતુ રહેલી હોય તો.

કે સમયમાં જ દાખર કલ્કરટનેની વલે રેવરન્ડ માઇકલ રોટના જેવી યાવ તો કરી નવાઈ નહિ. દક્ષિણ આફ્રિકામાં ખરા ખોરીઓને માટે કવે રવાન રહ્યું નથી. જાણી અને નાસ્તિક કોથુ— આફ્રિકનો કે રાજવક્તાઓ? એ એક વિચારવા જેવો પ્રશ્ન મહ પડ્યો છે. આ સપણું વિચારતાં છવ કકળા ઉઠે છે.

તેણે યુનો શું કયો છે?

આ દેશના આફ્રિકને—બીન-ગોરાએ યુનો શું કયો છે? શું એટલેજ કે પોતાની જાતી કે વર્ણના આધારે તેની સામે એક પાડવામાં આવે તેનો તે વિરોધ કરે છે અને પોતાની સંપ્રજ્ઞ સક્રિય બીજવવાની સમાન તરીની તે મામણી કરે છે? એ

પા વીક એન્ડના પેલીસે જે મીટીંગ પર દરોડો પાડ્યો હતો, એક મીટીંગ સનીવારે બપેરે કાજ મેમોરી પણ હોલમાં નેદાનીસમર્ગના વેરટન જોરીયાજમાંથી આફ્રિકનો અને અન્ય બીન-ગોરાઓને ઉમેરી કાઢવાની સર-કારની યોજના પર નેદાનીસમર્ગના રેવરન્ડ કલ્કરટને, જેઓ ક્ય કાએકા લોકોના ખરા મીત્ર છે, તેમને સાંભળવા મળી હતી. મીટીંગમાં કાનર રહેલા સપળાના સી. આઇ. ડી. રેવરન્ડ આંચના પોલીસે, એ નામો નોખ્યાં હતાં. કેવટન લેમ્બેટ, જે તેના મુખી હતા, તેણે કહ્યું કે ૧૯૨૭ના મીમીનલ પ્રોસીજર એન્ડ એવીકન્સ એક્ટની રૂએ પોલીસને મળેલી સત્તાના આધારે આ પગલું લેવાયું હતું.

મીટીંગે વેરટન જોરીયાજ રીયુવલ રજામ, મૂપ જોરીયાજ એક્ટ અને પોલીસની આ રીતની બીજવણીને વખોડી કદનારા દસેવો પસાર કપો-હતા.

દાખર કલ્કરટને કહ્યું કે વેરટન જોરીયાજ રીયુવલ રજામ એ ગૂપ જોરીયાજ એક્ટનું ખરાબમાં ખરાબ સ્વરૂપ છે, આને બધારે નેદાનીસમર્ગના સેન્ડી ટાઉનોમાં આફ્રિકનેને રહેવા મારે ૫૦,૦૦૦ ખરોની તારકાલીક જવર છે ત્યારે ૬૦,૦૦૦ લોકોને સર-

કલ્કરટને કહ્યું તેને કોણ ખ-ગારી રો? જેઓ તેમ કરવા અથી રવાા છે તેઓ જે સીધા અને સરળ માર્ગે પોતાની બૂલ નહિ સુધારે તો કહુ માર્ગ લેવો પડશે અને તે વસમો થઈ પડશે.

આ વરતુ અમે આફ્રિકનને ઉદ્ભરવા ખાતર નથી કદી રવાા. બીજા તેઓ પ્રત્યે વર્તા રવાા છે તેવી રીતે તેઓ પ્રત્યે વર્તવાને ઉદ્ભરવાનું તેઓ નહિ પોચાવ. તેઓએ તો ખરા ખોરીઓ—ખરા માનવીઓની જેમ બીજા તરફથી જેવાં વર્તનની પેલે ધમ્મ કરે તેવું વર્તન તેઓ પ્રત્યે બતાવવા સહા પ્રમાનવાન રહેવાનું છે.

આફ્રિકનને આને દિલસોજી કરતાં વધારે બપવડાકે વરતુની જરૂર છે. તેમ તે બિલાપર પણ રહેવા માંગતા નથી. તેની બલાદનો ખરેખર તે એકજ માંજે છે—અને તે એ કે આ લેવી જન્મજમીમાં તેને રવમાનમિય માનવી તરીકે રહેવા દેવામાં આવે.

ખોરીસા બમલ હેડળ કોઈમાં કોઈ ને વિષે કહેવાતું હતું કે: “કુલી અફ્રિક અને કુલી તકિ. કુલીને ચરો ટેમે: પરંતુ સામાજ્યપર સંકટની વેળાએ તેના જેવું રતન બહુ ન બને” આને એજ કહેણી દક્ષિણ આફ્રિકા માં આફ્રિકનને વિષે લાગુ પડે છે.

મીટીંગ પર પોલીસને દરોડો

કાર પોતાના સ્થાપી રહેલાઓમાંથી કાઢી કાઢવા માગે છે.

વેરટન જોરીયાજની ખામી માત્ર એજ છે કે તેમાં બીક બહુ ઘણ છે. તેનો કલાજ સહેલો છે—જેઓ વધારા ના બાહુને છે તેઓને માટે ખરો માંધવાયા આવે.

મીટીંગ પુરી થયા બાદ સી. આઇ. ડી. એ મીટીંગના પ્રયુષ મી: જેન કુએન્ડી અને ડરખનના વજીલ મી. આનરિટાઇનના પતિનના હોટોની કાઢી લીધી હતી.

નેદાનીસમર્ગ પાછા જઈ દાખર કલ્કરટને જાણાવ્યું હતું કે તેઓ ડરખન ગયા ત્યારે આવો વખત પોલીસ તેમના પર ચોટા કરી રહી હતી. એરપોર્ટ પર પદેઆ ત્યારે ત્યાં પણ હતી. તેઓ બાપથ કરતા હતા ત્યારે આખો વખત પોલીસ તોષ લઈ રહી હતી. તેમણે કહ્યું: “આ તોજ મીટીંગ હતી જેમાં તેઓ વેરટન જોરીયાજ પર બેલવા હતા અને તમે પ્રસંગે પોલીસની કાનરી હતી. ખરેખર અર્થ તો એ થયો કે ખારી પ્રમણીકો પર ચંકા લાવવામાં આવે છે. મેં કશો યુનો કયો હોય તો તે મેમ બતાવવામાં આવતો નથી. આ સ્થિતિ ક્યાં સુધી સદના કપો કરવી?”

બીજી મીટીંગમાં પોલીસ એક મીટીંગ નોર્થ હાઉસે જેમને રોકવાની નજીક એક રફલમાં મળી હતી. કેમેસ એક ધી ધીપથ (નનતાની કોમેસ) બે.લાવવાને માટે નેશનલ એકઠન આ કાઉન્સિલની ખાનગી મીટીંગ હતી. તેમાં આકીકન નેશનલ કેમેસ, કાઉન્સિલ આકીકન ઇન્ડિઅન કેમેસ, સા. આ. કેમેસ એક ડેમેકેટસ અને સા. આ. કલડ પીપલ્સ એકઠનનાં ઇચના પ્રતિનિધિઓ એકઠા થયા હતા. દક્ષિણ આફ્રિકાને માટે કોડરસ આર્ટ્સ (સ્વાર્થન ખરીતો) બાવાને આ કેમેસ બે.લાવવામાં આવનાર છે. મીટીંગનું પ્રમુખસ્થાન ચીફ કુકુલીએ લીધું હતું. તેમના પર તેમના રહેઠાણના પ્રમુખના વિરતરની બહાર જવાનો મનાઇ દુકમ હોવાના કારણે આ મીટીંગ તેમના પ્રમુખમાં બરવામાં આવી હતી.

આ મીટીંગની ડરખા અને જોદાનીસમની પોલીસે ઝડપી લીધી હતી અને કેટલાક કામળીયા લઇ મઇ હતી, ર.નરોદને કમતા કાપદાની રૂએ વોરન્ટ બહાર પોલીસ આપી હતી.

મીટીંગ દરમિયાન કેમેસ પોલીસ રીતસાનું બીલીકામણી આપવાનું કામ કરી રહી છે. ન્યાય મંત્રી પોલીસદળને ઉપરોક્ત કામદો અને સુવ્યવસ્થા જાળવવાને નથી કરી રહ્યા

પરંતુ નેશનલિટ પાર્ટીના રાજકીય હેતુઓ પાર પાડવાને કરી રહ્યા છે. એમ કહેવું કે અમારી આ શાલીખરેલી મીટીંગ, જેનો હેતુ દક્ષિણ આફ્રિકામાં સોસાલીસ્ટ સરકારને આમગ બધાવવા નો છે, તે એક યુનો છે, એ મુખ્યતા જ મુખ્ય.

મીટીંગ બાદ ચીફ કુકુલીએ આફ્રિકન નેશનલ કેમેસના પ્રમુખ તરીકે નીચે પ્રમાણે નિવેદન બહાર પાડ્યું હતું :

“આ નેશનલ એકઠન કમીટીને દક્ષિણ આફ્રિકાના શુદ્ધ શુદ્ધ ભાગોમાં આપણી બહારે કરેલી પ્રગતીથી બહાર સતેષ થયો છે. હું લોકશાહીમાં માનનારી યુનીયનની સમજા સંસ્થા એને વિનંતિ કરું છું કે જનતાની કેમેસને આ દેશમાં મોટામાં મોટી સંસ્થા બનાવવાને તેઓએ આજે જ જોડાઇ જઇ સકીય ભાગ લેતા થઇ જવું જોઇએ. આ કેમેસ બે.લાવનારી સંસ્થાઓપર મોટી જવાબદારી રહેશે છે. મારી વિનંતિ છે કે સૌએ પોતાના સમજા સાથેના વડે દક્ષિણ આફ્રિકાના સમજા ભાગેમાં આગાહી ના સ્વયંસેવકોની બરતો કરવી જોઇએ કે જેથી તેઓની સંખ્યા ૫૦ હજાર ની આપણી કારણ કરતાં વધુ વધી જાય.”

રેકનો માટે ગુબર્નર, અમકાવલ, આણંદ જવાની તકલીફ પડતી હતી. કે. પટેલ મેડિકલ, સર્જિકલ તથા આખતી સારી ડીપોઓ બરાવતા હોઇ સુરતની અને સુરત જિલ્લાની જનતાને તેનો સારો લાભ મળી રહ્યો છે. શ્રી પટેલ નું નિવાસસ્થાન ૧૫૫ હોસ્ટેલના મકાન સાથે જ છે.

સ્વાતંત્ર્ય દિન

ઓગસ્ટ તા. ૧૫મીના દિવસે સ્વાતંત્ર્ય દિનની ઉજવણી યુનીયનમાં કેક કેકાણે થઇ હતી. ડરખામાં નાટક પ્રસ્થાપન કેમેસ, સુરત દિવસે એસોસીએશન વિગેરે સંસ્થાઓ તરફથી સભા એ થઇ હતી. જોદાનીસમમાંથી શ્રી કોસવાલ દિવસે સભાને જોદાનીસ સમજાના મહાત્મા ગાંધી હોલમાં ભકિત એ રિવસ ઉજવ્યો હતો. પ્રમુખ રથાને શ્રી પ્રાણ્યંકર સોમેશ્વર જોરી દતા. સવારે શ્રી ગાંધી હોલ ઉપર રાષ્ટ્રગ્વજ દરકાવવામાં આવ્યો હતો, હવન, પ્રાર્થના અને રાષ્ટ્રગીત થયા હતાં. સાંજે એક ચિત્રર સભા બરાબ હતી તેમાં શ્રી પુરગોએ બામ લીધો હતો. શ્રી હોટુભાઇ મહેતા એ પ્રાર્થના કરાવી હતી અને શ્રી

કમરલાલ ગદારાને બન્યો. માયા દતાં. પ્રમુખશ્રીએ તેમજ જસમતભાઈ નાનાભાઈ, સેરેન્દ્રાય મહેડા, અમનભાઈ બટ્ટભાઈ, રણુકોડાજી પારીદાર, સ્વસ્તુભાઈ મોદી, રણુકોડાજી નામરજી, કુવરજી લગડીઆ, ઉકાભાઈ નાયુભાઈ, જનમણી પ્રેમાભાઈ વિગેરેએ પ્રસંગિક વિવેચનો કરી દતાં. શ્રી ચોર્લીદભાઈ પરમરે એક રાષ્ટ્રીય ગીત ગયું હતું. સભાએ દિવસે સુભેચ્છા ફલાવનારે દરમિયાન પસાર કર્યો હતો.

—શ્રી કોસવાલ બાર-નિય મહિલા મંડળ ના આચાર્ય હેડળ રેસ રેડ ઉપર આવેલા પારીદાર દે.ભમાં દર સતીવારે ગપોરે રથી જ સુધી ધાર્મિક સત્સંગ રાખવામાં આવ્યો છે, જેમાં શ્રી ઉમિયાશંકર જોષાકર એક કલાક ધાર્મિક વિષય ઉપર વાંચન પ્રવચન કરે છે. શ્રી બટેનેને એનો લાભ લેવા આમદબરી નમ્ર વિનંતી છે.

—મુખ્યમંત્રી વિજળી ચિંતા કરે થવાની છે. યુખ્ત ઉમરના યુત દેદને અગ્નિ દાહ દેવાનો રૂ. ૧૭-૮-૦ અને ૧૨ વર્ષ થી હેડળના બાળકોના યુત દેદનો રૂ. ૮-૧૨-૦ લેવામાં આવશે.

વિવિધ અબરો

ફીનીક્સ સંસ્થાને કસ્ટોરના સમારક રફલ માટે મળેલી રકમ મયા સોમવારે શ્રી મણીલાલ મોંધી એ રોંગરની મુલાકાત લીધી હતી તે વખતે ત્યાંના જાણીતા વતની કાઉન્સિલર શ્રી. ઇ. એમ. મુલ્લાની પ્રેમભરી મદદથી રોંગરના ભાઇઓ તરફથી ફીનીક્સ સંસ્થાના કસ્ટોરના સમારક રકમના ર.કાન માટે મળેલી રૂ. ૬૭-૧૪-૦ની રકમ સાબાર રિવહારીએ લીધી. શ્રી મણીલાલ મોંધી આસ કરી, પોતાના કીમતી જખતનો ભોગ આપી સમજા ભાઇઓની મુલાકાત કરાવવા બહાર શ્રી. ઇ. એમ. મુલ્લાનો તેમજ તેમનો પ્રેમ ભયો સહકાર કરવા બહાર રોંગરના સમજા ભાઇઓનો અંગત આભાર માને છે.

અખખારો, પુરતોડો, સામયિકો અને માસિકો પરને નીચળી મળેલો પ્રતિબંધ રવેશથી આજ મુખી નીવડીત આવતાં અખખારો, પુરતોડો સામયિકો અને માસિકો મયા માસમાં નહિ આવતાં આ દેશના લોકો વિરમય પામ્યા હતાં કે અચાનક આ સુ સુખ આ દેશના લોકોને માત્રુખી સાથેના સંબંધ કંઈ વધુ દેવ અને સંસ્કૃતી કંઈક વધુ દરેક રહેતી હોય તે તે માંથી આવતાં પુરતોડો, અખખારો,

સામયિકો, માસિકો વિગેરે સાલિત્ય દારાજ. એ જો અટકી મમાં ને જીવનદોરી પુટી ગયા જેવું થઈ પડે. આથી મયા માસમાં અખખારો વિગેરે નહિ આવતાં લોકો બહુ નિરાશ થયા હતા. એ પરથી જોને તુરતજ દોહના દપાલ અને તાર ખાતાના પ્રધાનપર કામજ લખ્યો હતો. જેના જવાબમાં દમણા જ અમને દપાલ અને તાર ખાતાના કાપરકેટર જનરલનો કામજ મળેલો છે જેમાં તેઓ જણાવે છે કે, રવેશથી આવતાં તેમજ અધિથી જતાં સુધમાં અખખારો, પુરતોડો, સામયિકો અને માસિકોપરને, પ્રતિબંધ દાંડ કરકારે એવી લીધો છે જેથી અખખારો એ સંબંધમાં કશી આડમણ નહિ પડે.

ડો. વલ્લભભાઈ પટેલ જોદાનીસમમાં ડો. વલ્લભભાઈ ઇ. પટેલ જેઓ કાયમને માટે રવેશ મયા છે તેઓ સુરતમાં આવેલી “સોનાવાલા રામપુરા અલકતાબમ હોસ્ટેલ”માં ચીફ મેડિકલ ઓફીસર તરીકે કામે લાગી મયા છે. આ હોસ્ટેલમાં ૧૦૦ બેડની વ્યવસ્થા છે જેમાંના ૬૦ બેડો તરત મરત છે. સુરત જિલ્લાના તમામ મરણ વર્મના દર્દીઓ એનો લાભ લેવાની રાફે છે. સુરત જિલ્લાની જનતાને મોટા મોટા

તાજું ઉમદા ફરફટ

“દરખાનું” કમિટી આજુ ૨૦ પેની રતલ, મોટી કળીનું લસણ રૂ. ૧-૬ રતલ.

સુરત, રતાજુ, આખા દળદ, લીલી દળદની મોસમ આજુ થઈ છે. કપુરી અને ચેવલી પાન ૫/- રતલ, પોરેન્ડા જુડું. એક માસકીટ ૧૦/૬, લાંબી અને રકવેર બાસકીટો ૧૧/૦ રતલ. દોઝો મોંખા, દાળ વિગેરે દરેક જનની મોસરી અને મસાલો રાખીએ છે.

રહેઠાણ, ન્યાસાલેન્ડ અને મેથલપમ કા-જોના જોરડો પર પુરતું ખાત આપી મોઢ પજુ વરતુ પરતીટ કલાવીને મોકલશે.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.
WHOLESALE FRUIT MERCHANTS
P. O. Box 251. DURBAN.

એવું તમે બહો છે કે કેનેડાની વિશ્વ વિખ્યાત કંપની સન લાઈફ એવું કેનેડા

ઉપરોક્ત કંપનીના દરેક સભ્યને એવું જોએ.

ઉપરાંત

દક્ષિણ આફ્રિકાની વરિષ્ઠ અદાલતની કેમ એવું કુડ હોય ધીવીન્ડીપલ ધીવીજન ના સમાર તરફથી નીમણેલા અગ્રેય તથા મુજરાલી સામાન્યરકાર બોએ સેગલ અનેની હોળીએસન અગેનું મોઈ વધુ બહતું સંગ્રહજન વિના નીતએ તવીત ગવીએ વર્ષ સહે છે.

1. Whatever there is a particular Life Assurance Problem a Sun Life of Canada Plan can solve it.
2. Prompt settlement of claims is a maxim of the Company's Management.
3. During 1951 the Company paid over £31,000,000 in annuities, policy holders and their families.

The Sun Life of Canada is a Leader in World Wide Assurance.

Consult us first.

C. C. PALSANIA

GENERAL AGENT

Business, Estate, Finance, Insurance and Immigration Consultant.

Shorn Translator.

180 Sir Lowry Road,

P.O. Box 4624.

CAPETOWN

Phone 32390

અસુટોલેન્ડથી અવાજ

પીટરસ નેક, ઓ. એલ. શુઆલુથી
અસુટોલેન્ડથી આ દસમ તાર
લખે છે:

‘હું અસુટોલેન્ડનો દોહી છું. મારે
નિશાળ જમાના છે. હું એક
શુદ્ધ શુદ્ધ પારલોમાં છે. મારા એક
હોદ્દા, જેણે અસુટોલેન્ડ દાહ રક્ષકમાં
૧૯૫૩માં ફેરિક સુધીનો અવધાસ પુરો
કર્યો છે. તે આશીર્વાદ સુધીનો અવધાસ
દેવે શુનીવસાદીમાં કાપાક થઈ શકતો
નથી.

હોદ્દા સરકાર તરફથી તેને માટે
રોકાવવાની ગેળવવાના પ્રવર્તો કાપી
દવા પછે તે નિબળ નીવડ્યા છે.
મારો હોદ્દા, જેની વા ૩૩ ૧૯
વર્ષની છે, તે હવે શિશુઓને માટે
ફેલિંગમા કાપાક નથી થઈ શકે
તેથી બહુજા નિરાશ છે.

અસુટોલેન્ડના સરકારી ખાતામાં
દોહી રે. પ્રથે થયેલ બેદમાવ રાખવામાં
આવે છે અને તેઓપર પ્રતિજ્ઞા
સુક્રમાં આવે છે તેથી અર્થ પુરો
પાડી સકાય તેટલો વેપાર થઈ શકતો
નથી. લાગતે-સો માટેની અવરજી
માટે બાગે નામનુદર કરવામાં આવે
છે. આથી બે અને ગદાવથી મદદ
નાહિ મળે તો અને બપ છે કે મારા
હોદ્દાનું શિશુ રક્ષક મરી અને તે
સાથે લેનું બનિષા પશુ એલે જશે.
અહિનું સરકારી ખાતું દોહી નિવાર્યો
ઓને ૦.૨૨૨૨૨૨ પશુ આપવા તપાસ
નથી.

આ કારણોને કારણે મરને મરને મરે

લગને અપીલ કરવાની અને ફેરવ પડી
છે.

મારી એટલીજ વિનંતિ છે કે તમારું
લોકપિય પત્ર, જેનો હું પશુ એક
પાચક છું, તે દારા મારા હોદ્દાની
મુશ્કેલી વિશે બાપ્તોની જાણમાં
લાવશે અને ઉપર જણાવેલી મારી
શુદ્ધિવનથી તેઓને વિહિત કરશે. અને
પુર્ણ નિશ્ચાસ છે કે મારી આ વિનંતિ
ને દાદ દેવાની દિલસોહી તમે કૃપા
કરશે તો હું સદ્ગત થઈશ.

મારો હોદ્દા બની શકે તો ફેલિંગ
શુનીવસાદીમાં બીએસસીની પરિણા
આપવા કહે છે. જે પછી તે દાહ-
તરીના અવધાસ માટે પરદેશ જવા
હોદ્દા સરકારને રોકાવવાથી માટે ફરી
અરજી કરશે. હોદ્દા કેળવણી ખાતા
ના અધિકારીઓએ પરદેશીઓને રોકાવ
શીય આપવા માટે બીએસસીની
પરિણામાં પાસ થયેલ હોવાની સરત
સુધી છે.

(અર્ધી) લાન્ડમ તાર

Pitse's Nak
F. O. Buthe Buthe
Basutoland.

[નોંધ: તપાસ કરતાં અમને સંતોષ
થયે છે કે અસુટોલેન્ડમાં દોહીઓની
રિપોર્ટ વિશે ઉપજા પત્રમાં જણાવેલી
હકીકતમાં ખણું સમ રહેલું છે. અમે
આશા રાખીએ છીએ કે આ પત્ર પર
શુનીવનના આપણા કે.ઈ.કે. પરીપકારી
બાપ્તોની નજર પડશે અને જરૂરી
મદદ કરવાને પ્રેરિત થશે. -અ.ઇ.એ.]

જન્માષ્ટમી

(પરેશ પાનાનું અનુસંધાન)

ધર્મનું સાક્ષાત્કાર સાધુ-સંત-વેશગી
અને દેવ-પ્રાકાશ્યોને સુખારક હો. હું
તો સમાદ છું. હું તો એક સકિતને
જ ઓળખું, પુર થઈ કહે વરુવના
સાત નિરપરાધી અજાણનાં યુગ કર્મો.
કૃષ્ણજન્મ વખતે હાથરી લીલા ચાલી
અને કૃષ્ણપરમામાને બદલે કાનદેવ-
ધારી સકિત કહેને દાહ આવી. કહે
લેને જાગીન ઉપર પહાડી, પશુ સકિત
થી કંઈ રનિત ઓછી જ મરવાની
દતી? વસુદેવે તો કૃષ્ણને યુગ કહે
મેઘુળમાં આપી રાખ્યા. પશુ
પરમામાને કરી જ વરતુ છાની
રાખી ન હતી. પરમામાને ક્યાં
ભદેરતત્ત્વ બીક હતી? બોહાં પહેલા
કહેને સકિતએ અરદાસ કરી હતું:
‘તારો સજી તો મેઘુળમાં’ દિન કુચના
ઓર રાત ઓચના થઈ છે.’ અપુરા
થા મેઘુળમાં જન્મ બહુ દુર નથી.
માર પાંચ માટે પશુ નાદે હોય
કૃષ્ણને મરવાના બેદલા સુકપા
તંદાસ મરવો કહે કરી એવા પશુ

શીશુનું મરણ શામાં છે એજ તે
સમજ શક્યો નહિ. શીશુ અમર
તો દત્તાત્ર નહિ, તેમ મરણથીન પશુ
દલમાં કૃષ્ણમાંનો જન્મ થયો જોઈએ.

દત્તાત્ર નહિ. ધર્મકાર્ય કરવા માટે
તેઓ આવેલા. ધર્મનું રાખ્ય રખાવન
ન થાય ત્યાં સુધી તે રીતી રીતે નિરાપ
ખાતે કહેને થયું કે શીશુઓને આ-
પણ દરબારમાં મોકાવીને તેમનું જોન
કરીએ. પશુ ત્યાંજ તેની બાહ
જમડી કેમ કે હસની પ્રવળો
પરમામાને જોળાવ્યું અને પ્રવળ
પરમામાને જ અનુકળ મળ મળ.

કહેને નાહ જોઈ જવાસથે લેનું
જોઈનું હતું પશુ જરાસંધને થયું કે
‘ના, કહે કરતાં હું વધારે સાવચેત
છું, મેં અનેક ભિન્ન ભિન્ન અવધાસો
સાધીને માફ સાધાવ્યા-ટરીર પ્રવળ
કરેલું છે. મલ મુદમાં મરો મરેજરીયે.
કેણ છે? મારી નમરીને કાટ
ફોર્સ છે. અને બીક શાની?’
જરાસંધનાં પશુ કાલજના જેવાં બે
કારમાં થયાં. કાલિયાજ તો પોતાના
જરજાનને સકામતીનો નમુનો મલતો
દત્તે. એનું શિવ અસક કહ્યું. કુકર
માથથીજ મોટ મોટી સેનાઓને મારી
નાથે તેના વિપનું પશુ કશું આશું
નહિ. કાળવળન આજ કરી આવ્યો,
પશુ કુતેલા કુમકુદના કોષલિની
વગમાજ બળી સુએ. નરકાસુર એક
સીને દાથે પરાજીત થયો અને મરાયો.
કોરવેધર કુષોધન કોષીના કોષાગિનમાં
બરમ થયો, અને શિશુપાલને તેણે
કરેલી બમવનિદાએજ મારી નાખ્યો.

પદ રિપુ જેવા આ છ સમ્રાટે
મરી ગયા. સતતદોષ અને સખ
પાતાળ સુધી થયાં અને જન્માષ્ટમી
સદ્ગત થઈ. છતાં દર વર્ષે
આપણે એ ઉત્સવ શા માટે
જનનીએ છીએ? એટલાજ માટે કે
હજી આપણા હલમાંથી તેમજ
સામાજિક જીવનમાંથી પદરિપુનો નાશ
થયો નથી. તેઓ આપણને અસંત
પાડે છે. આપણે જગમગ નાસીપાસ
થઈએ છીએ. એવે પ્રસંગે આપણા
હલમાં કૃષ્ણમાંનો જન્મ થયો જોઈએ.

‘જ્યાં પાપ છે ત્યાં પાપ પુનઃકારી
પશુ છે.’ એ અધ્યાસનનો આપણા
હલમાં ઉત્સ થયો જોઈએ. અધ-
રાત્રીના અધકારમાં કૃષ્ણમાંનો ઉત્સ
થાય તોજ નિરાશ થયેલી કુનીયા
અધ્યાસન લઈ શકે અને ધર્મમાં દે
રહી શકે.

મીસીસ જનલાર્ડ રૂરતમજના
અતુશીનું અવસાન

મીસીસ જનલાર્ડ રૂરતમજના
માણથી ધનપાલક એટલજ મીજુતી
વાલાનું મુળમાં લાંબી મુદતની માંમી
બાદ રીતર ઓચર તા. ૧૫મીના
દેવ વર્ષની પાકટ વયે અવસાન
થયું છે. ૬૫૨ મરકમના રૂદને
મિરસાંતી ગણે. મીસીસ જનલાર્ડ
રૂરતમજને થયેલી મહાન ખેડમાં
તેમને ધીરજ અને હોમિત ગણે.

આભાર
કુષ્ઠીખાટના ધી. મણીયાલ કે.
સુદરજ કુંક સુદતપર લેમના ધર્મ
પરિના થયેલાં કરણ અવસાનમાં જે
બાપ્તોએ તાર, રપાલકારા લેખ
જતે દાવર થઈ લેમના કુખમાં
દિલસો આપ્યો હતો તેઓ સર્વો
પોતાની વતી લેમજ પોતાના કુટુંબીજ
નો વળી દાર્દક આભાર માને છે.

કુષ્ઠીખાટ, ધનકમ રેકસ રીટ-સે,
લા.સે-સીમ, રેવ-પુ કલીવર-જ અને
ધનરથોર-સ માટે મળે:

આર. વીકલ

૨૧૩ મેકાસા હાઉસ, ૧૭ કમીરાન
રહીટ, સેકન્ડ ફોર, ફીરારટાલિન,
મેહાનીસનર્મ, ફોન ૪૪-૧૧૫૪.

જે અઠવાડીકે થયાંમ						
વાર	પ્રીતી ૧૯૫૪ ઓગસ્ટ -સપ્ટેમ્બર	હોદ્દા ૨૦૩૦ આવણ	મુસલમાન ૧૩૭૩ ૧૩૭૪ ૨૩૬૦૦ -ગોદરમા	પારસી ૧૩૨૪ -૧૩૨૪ ૩૨૫૨૦	સુયોદય કે. મી.	પ્રીતિ કે. મી.
શુક્ર	૨૦	૧૬ ૭	૨૦	૨૩	૧-૨૭	૫-૨૪
રવિ	૨૧	૧૭ ૮	૨૧	૨૪	૧-૨૭	૫-૨૪
રવિ	૨૨	૧૭ ૯	૨૨	૨૫	૧-૨૭	૫-૨૪
સોમ	૨૩	૧૭ ૧૦	૨૩	૨૬	૧-૨૬	૫-૨૫
મંગળ	૨૪	૧૭ ૧૧	૨૪	૨૭	૧-૨૬	૫-૨૫
બુધ	૨૫	૧૭ ૧૨	૨૫	૨૮	૧-૨૬	૫-૨૫
ગુરુ	૨૬	૧૭ ૧૩	૨૬	૨૯	૧-૨૫	૫-૨૬
શુક્ર	૨૭	૧૭ ૧૪	૨૭	૩૦	૧-૨૫	૫-૨૬
રવિ	૨૮	૧૭ ૧૫	૨૮	૩૧	૧-૨૫	૫-૨૬
રવિ	૨૯	૧૭ ૧૬	૨૯	૩૨	૧-૨૪	૫-૨૭
સોમ	૩૦	૧૭ ૧૭	૩૦	૩૩	૧-૨૪	૫-૨૭
મંગળ	૩૧	૧૭ ૧૮	૩૧	૩૪	૧-૨૪	૫-૨૭
બુધ	૧	૧૭ ૧૯	૧	૩૫	૧-૨૩	૫-૨૮
ગુરુ	૨	૧૭ ૨૦	૨	૩૬	૧-૨૩	૫-૨૮

કૃષ્ણ અપ્પિત (મોકાવજામી)

મુસલીમોનું નવું વર્ષ (મોકરમ)

પારસી નવું વર્ષ (પતેતી)

ગોવાથી આવેલા વિરોધી ખબરો

પાંચમ (ગોવા)થી એમરટ તા. ૧૫
મીના "નાદાલ મરકમુરી" એ
નીચે પ્રમાણે ખબર આપ્યા હતા.

આને આખા ગોવાનો ચાતીથી
કમળે લઈ લેવાની દોંદમાં આપવામાં
આવેલી કમળી દુડી પડી અંગેલી
જાણ્ય છે. માત્ર સરદાર ઉપર ફેટલાક
નાના ખીન અસરકારક દેખાવો થયા
હતા.

આપાર મુખીમાં એકજ અપવાદ
સિવાય પોરસુગીઝ સરદારને એળખ
નારા કાઈ પણ રિતકારણેલા વગેરેને
ખ્યા મુખી તેઓ છે. પોરસુગીઝ જુઓ
ની અંદર કામચલાઉ ન થાય ત્યાં મુખી
ગેરકામદે નસાદતીઓ તરીકે નહિ પકડ
વાની પોતાની નીતી અમલમાં મુખી
થાય છે.

કમળ મુખી કેમ પણ રથને રિયતિ
કામ બહાર ગઈ હોવાના અથવા
લોકરને બોલાવવાની જરૂર પડવાના
ખબર આપ્યા નથી. પકડાએલાઓને
ધણું કરી એક માસ કેદમાં રાખવામાં
આવશે અને પછી તેઓને દોંદની સર
દારમાં ફેરા નીકાસ કરવામાં આવશે.

ગોવાના મવરનર-જનરને જનરલ
અંગેડીએ આને વાતે અને કહ્યું કે :
સંપૂર્ણ હાર થઈ છે. હું પારતો નથી
કે તેઓ હરીથી પ્રથમ કરે પરંતુ કરે
તો પણ તેઓ વધારે આજર્ણ જઈ
નહિ શકે.

આને રાજધાની પાછમમાં દોંદનો
વાજો રરકાવવા જેવા યુના ધારે માત્ર
મારે ધરપકડો થઈ હતી. એક દુડીએ
મધ મવરનર જનરલના અદારમી સદી
ના મહેલની બહાર પોતાનો વાવટો
બધને બેઠો હતો. "હું" તે મારા
વધ સાથીઓની આસા રાખતો હતો"
એવી વિરોધી જુઓ પાડતો તેને ત્યાં
થી દુર કરી દેવામાં આવ્યો હતો.

લીડઅપનો હુવાલ

એજ રિવેસે લીડઅપની સાપોનોપ
ટરે નીચે પ્રમાણે દેવાંસ આપ્યો હતો
જે એલ ઇન્ડિયા રેડીયો પર સભળા
વેલા અમર સાથે વધારે અંધેસતો
હતો. પોરસુગીઝ નેશનલ રેડીયોએ
જાણ્યું હતું કે દેખાવો કરનારા બે
રેખાં ગોવાની સરદાર એળખાઈ ગયા
હતા. પોલીસે તેઓને પકડી રાખ્યા
હતા.

દેખાવ કરનારાઓ ગોવા નેશનલ
રેડીયોના જનરલ સેક્રેટરી મી. એન.ધની
દી સોજાની સરદારી નીચે કારવારથી
સાત માર્ચ કાલ મુદોને ગોવાની
સરદાર પહોંચ્યા હતા. સરદારપર ખ્યા
પમરા અને કોંટાળા તારની વાડ કર-
વામાં આવી હતી ત્યાં તેઓને જાણ
સહજ પોલીસ મળ્યા હતા અને તેઓ
પોરસુગીઝ - સરદારમાં કામચલાઉ થતા
દેખાની તેઓને ચેતવણી આપી હતી.

તેઓ વાડપરથી કુદી ગયા અને બેબેની
દારમાં બારતનો જ્વજ દ.પમાં લઈ
ગોવાની રાજધાની પાંડુમ બણી કમ
કરવા લાગ્યા.

પાછળથી આખી દુકડી પોલીસના
કાળજીમાં જતી રહેવામાં આવી.

દોંદની પોલીસે પ્રજા સમાજવાદી
પક્ષની દુકડીના નેતા શ્રી હર્ષરાસ
દેસાઈ જે મુંબઈની ઉત્તરે આવેલા
પોરસુગીઝ સંસ્થાન દાખલમાં કામચલાઉ
થવા જતા હતા તેમની ધરપકડ કરી
હતી. તેમના સવળા સાથીઓને પણ
પકડવામાં આવ્યા હતા. પોલીસે
શાંતી કમળે તેઓ દોંદના વાતીઓ
દેખાવા આધારે અટકાવી હતી. અને
તેઓને સરદારની નજીકના વાળી સહેર
માં ખાંડા મોકલી દીધા હતા. અહિં
પ્રજા સમાજવાદી પક્ષના ૧૨૦૦ ઉપર
સ્વયંસેવકો દેખાવોમાં બાજ લેવાના
હતા.

પોલીસે સમાજવાદીઓને અટકાવ્યા
બાદ શ્રી હર્ષરાસ દેસાઈએ શ્રી નેદર
ના કુકમનો વિરોધ કરનારી અખીલ
મોકલી હતી અને સરદારપર ચાતીના
દેખાવો આજ રાખવા કાંકસ કરી હતી.

શ્રી દેસાઈએ, શ્રી નેદરને અખીલ
માં જાણ્યું હતું કે ૧૨૪૭ દોંદી
નાગરીકો સાથે હું અહિંસાથી પોર-
સુગીઝ સંસ્થાનમાં કામચલાઉ થવા અને
દાખલ, જે આપણી આગ્રહ જુઓને
એક પ્રમતસીય ભાગ છે, તેમાંના આ-
પણા બાહ્યોને મુક્ત કરવા જાઉં છું
તેમ કરવામાં આપણા મદાન શુર માંથી
કુના ચિલ્લુને અનુસરી રહ્યો છું.
આગ્રહીના આવા અંગિકા દિવસે
આપણા બાહ્યોને અહિંસાથી મુક્ત
કરવાના મુદર કામના આપના સંદેશ
ઓને હું અમલમાં મુકી રહ્યો છું.

આપણા વડા પ્રધાન તેમજ રાષ્ટ્ર
નેતાઓને મને પરી વિનંતિ કરી છું કે
મે.રનોએ ઉપાડેલી સુકિતની લગત
આગળ ધવાવવાને અને દાખલમાં
કામચલાઉ પરીવાળી આપો.

શ્રી નેદરએ આને જાણ્યું હતું કે
ગોવા આને કુનીયાના સવળા દેસાને
મારે એક કસોટી રૂપ છે. અને તેઓ
કેવી વધણ લે છે તેના પરથી સંસ્થાન
વાદના પ્રથ વિં તેઓ શું ધારે છે
એ દેખાઈ આવશે.

આગ્રહીના સાતમા વ.તી.સપ
વખને એક લાખની મેદની સમજ
તેમણે કહ્યું કે, મે.રના મુક્ત થશે જ
અને આગ્રહ દોંદની સાથે એકાઈ
જશે.

કુનીયાના દેસા જે પોરસુગીઝને
ખરી સલાહ આપશે તો ગોવાનો પ્રથ
સાતીથી ઉત્સાહ નહીં, પરંતુ જે
પોલી સલાહ આપશે તો તકરાર વધશે
અને રિયતિ વધારે તમ અનશે. સોમ

વારનો લીડઅપની સાપોનો સરદારો
જાણ્યો છે કે પોરસુગીઝ પરદેસ મંની
કે. પાઉસો કુલદાએ જાણ્યું કે
પોરસુગીઝ સંસ્થાનો પરની રવીવારની
કમ નિષ્ફળ નીવડવાનું કારણ આંતર
રાષ્ટ્રીય ખબરબાહ છે. પરંતુ જોખમ
કમળ પણ નંગીર છે. આક્રમણ દમણ
ને મારે અટકોટું છે પણ તેનું જોખમ
અનુમી રહ્યું છે.

તેમણે કહ્યું કે પોરસુગીઝ નવી
લિલ્લી સાથે મંજૂર કરવા તર્કવાર છે
પરંતુ દોંદમાના પોરસુગીઝ સંસ્થાનો
પરના પોરસુગીઝની કુલ સત્તાના કંઠની
અર્થો નહિ થઈ શકે.

એ કંઠની અર્થો કરવાની ના પાડી
વાથી તેમના પર સંસ્થાનવદનો આ-
રોપ મુકવાનો શું તેને બળ નથી લાગતો?
એ પ્રશ્નના જવાબમાં કે. કુલદાએ
કહ્યું કે દોંદના પોરસુગીઝ રાજ્યો
સંસ્થાન નથી. ત્યાં એક પ્રજાએ
ખીલ પર વર્ચસ્વ ધરાવવાનો સવાલ
છે જ નહિ. પોરસુગીઝ દોંદીઓ
૩૦૦ વર્ષ ઉપર થયાં સંપૂર્ણ પહેલા
વર્ગના નાગરીકો તરીકેના હોય એમવી
રચા છે.

તેમણે કહ્યું કે પોરસુગીઝ દોંદમાના
પોરસુગીઝ રાજ્યને એક સંપૂર્ણ
સ્વતંત્ર સંસ્કૃતિનું અંગ ઉણું કરેલું
છે. એ અંતને છતી લેવાને પ્રગત
કરવામાં હિંદ જાતેજ સંસ્થાનવાદી
મારે દેખિત રહે છે. તેના શાહીવાદી
દેતુઓ ખીલકુલ રપા છે.

ગોવાને દોંદ સાથે એડી દેવામાં
આવે તો ગોવાની રિયતિ શું મશે?
તેના જવાબમાં તેમણે કહ્યું કે ગોવા
એક સંસ્થાન થશે અને ગોવાનો એ
જાણ્યો છે.

કે. કુલદાએ વધુમાં કહ્યું કે શ્રી
નેદરએ પોરસુગીઝ દોંદીઓને પણી
વાર કહેલું છે કે દોંદ સાથે એડમા
પછી તેઓ પોતાની પોરસુગીઝ સંસ્કૃતિ
અને ધર્મ આણુ રાખી શકશે
તેનો અર્થ એ થાય છે કે ગોવાને એક
હાવાલો અંગ તરીકે ગણવામાં આવશે.
આથી દોંદ સાથે એડમા યવાથી દોંદ
ની અંદર એક બિન જાતી અણશે.

તેમણે કહ્યું કે, એક પ્રજા રાજકીય
રિતે ખીલ પ્રજાપર વર્ચસ્વ ધરાવશે.

નવી લિલ્લી નીચે, આને જેઓ
પોરસુગીઝ ગોવાના પહેલા વર્ગના
નાગરીક છે તેઓ દોંદમાં ખીલ વર્ગના
નાગરીક અણશે

નવાં પુસ્તકો

લોક બારત. નાનાબાઈ બદ મદા
બારતના ૧૨ પાત્રોની જુદી જુદી
બાર પુસ્તીકાઓનો સેટ ૧૪ ૬
દીપ નિર્વાણ (દર્શક) ૭ =
પ્રુપ્પ પરવાણું નથી ૫ ૬

મળવાનું ઠેકાણું આ એરીસ

"Indian Opinion", P. Bag.
Phoenix, Natal.

K.M.Lodhia

& CO.

Manufacturing Jewellers and General Dealers

22 ct Jewellery made to order in latest designs

ખાનિસ ક્રેસ્ટ

ગોવાના દામીના ખાસ અમારી જાતી દેખાવે નીચે અમને અપાયેલું
કામ સંતોષ પાત્રે એવી રીતે કરાશે બીજી.

મેકલેસ, જુદી જુદી લીડઅપની બંગાડી અઢોડા, સાડીની પીન, વીડી
બકલ, એરોંગ વીરે બનાવીએ બીજી.

106 Prince Edward Street, Durban.

સુરત હિંદુ એસોસીએશનની નવી રકુલ

ભારત હોલનું ઉદ્ઘાટન

૨૨મની સુરત હિંદુ એસોસીએશન તરફથી આધવામાં આવેલી પા. ૨૨૦૦૦ ની નવી રકુલનું મકાન સમગ્ર બાંધકામ રહેવા આગળું છે. તેને બંધ હોવા, જેને ભારત હોલનું નામ આપવામાં આવ્યું છે, તે જાહેરતા. ૧૪મી જિલ્લા આઝાદ દિનના શુભ દિવસે પુલ્લો સુધી ચઢાવ તેને માટે એસોસીએશનના કાર્યકર્તાઓએ રાત દિવસ ધણીજ મહેનત જણાવી હતી અને આખરે એ દિવસે તે તઈપાર થઈ રહ્યો હતો. તેનું ઉદ્ઘાટન સ્વર્ગસ્થ બાણાભાઈ પરોતમ, જેઓ સુરત હિંદુ એસોસીએશનની સ્થાપનામાં આગળ પડતો બાપ લેનારાઓમાંના એક હતા અને તે સંસ્થાના આજીવન સભ્ય હતા. તેમના સુપ્રમ શ્રી ગોવિંદજી બાણાભાઈના હસ્તે થઈ હતી. શ્રી. ગોવિંદજી તેમજ તેમના બાપ શ્રી. કે. બાઈ બાણાભાઈએ મળી પા. ૧૦૦૦ ની રકમ હોલ બાંધવા પેટે આપેલી હતી. ઉદ્ઘાટન એજ દિવસે સવારે હોલમાં રકુલના આચાર્ય પંડીત નરેવ વેલ્લારના શુભ હસ્તે હવાતાઈ હોવા કરવામાં આવી હતી. ઉદ્ઘાટન બપોરે આઠી વાગે થયું હતું જે વખતે હોલ ભેનો, બાઈએ તથા બાળકોથી ભરચક ધૂધ મયો હતો, જે પરથી બજાનું હતું કે ગુલા હોલ કરતાં બજાનું પશુ વધુ મોટા હોવા છતાં તે આવાર થી નાનો પડવા શાક્યો છે. હોલમાં પંદરસોની સમવક કરવામાં આવી છે પરંતુ વધુ મોકલેને ઉભા રહેવું પડ્યું હતું.

પ્રમુખરમાત એસોસીએશનના પ્રમુખ શ્રી ગોવિંદજી બાણાભાઈએ લીધું હતું. રકુલના મકાન અને હોલને માટે એસોસીએશનના કાર્યકર્તાઓએ આપેલી મોટી રકમો માટે તેમજે વેલો સોનો આભાર આપ્યો હતો અને કુલના તોરણો તેઓને ભેટ આપ્યા હતા. કેપના તથા ટાંસરાજના બાઈએ તરફ થી મળેલા ફાળા માટે તાના બાઈએ તે પશુ આભાર મનાતામાં આપ્યો હતો.

રકુલની બાળાઓએ સુદર સીતથી બધાસને મનોરંજક રમ્યો હતો.

સ્વામી નિમવાનંદ, જેમણે એ શુભ પ્રસંગે હાજરી આપી હતી, તેમજે એસોસીએશનના કાર્યકર્તાઓને આ દેશમાં વચ્ચે ગુજરાતી બાંધ પ્રખરે માટે જે સુદર કાર્ય કર્યું હતું તેને માટે તેઓને અભિનંદન આપ્યું હતું અને ખાસ કરી એસોસીએશનના પ્રમુખ શ્રી ગોવિંદજી બાણાભાઈની સેવકશયનાની સૂચન કહે તારીફ કરી તેમને પ્રશ્નવાર અર્પણ કર્યો હતો, જે બદલ શ્રી ગોવિંદજીએ

મહામદિત કહે આભાર માન્યો હતો. બીજા બોલનારાઓમાં એસોસીએશન ના કાર્યકર્તાઓ ઉપરાંત ડો. એન. ડી. રેસાઈ, મોદનલાલ મનંજી, નીતમ સાથ વીરજીભાઈ મહેતા, મણીલાલ અ. પી. ભોદાનીસવર્ના પ્રેસર્સ માર્ટર પ્રધર્સના શ્રી નાથુભાઈ મીસ્ત્રી વિગેરે હતા જેમણે એસોસીએશને કરેલાં કાર્યને માટે તેના કાર્યકર્તાઓની તારીફ કરી હતી અને સરથાને સજ્જતા ધારણી હતી.

૨૨મની ગુજરાતી હિંદુ મહિલા મંડળના પ્રમુખ મીમતી દીવાળીએન દાકરે બાવણ કરતાં એસોસીએશનના કાર્યકર્તાઓને બંધવાઈ આપ્યા હતા. મહેનો આગળ પડતો બાપ લેવા લાગેલ છે તેને માટે પુરુષો હાજરી હતી અને કહ્યું હતું કે બહેનોના કાર્યમાં સૌએ ઉત્તેજન અને ઉત્સાહ આપવા ભેદમે. મહેનોની મહુ સંસ્થાને મોટી પાડવા ના પ્રપતો નહિ કરતાં તેની જૂલો

શ્રી જવાહરલાલજીની કેટલીક વિચિત્રતાઓ

હિંદુના વડા પ્રધાન મહાન રાજ નીતીય છે અને દેશ પ્રેમથી ભરપૂર છે. છતાં તેમની કેટલીક ટેવો પૂર્ણ મનોરંજક છે અને લોકોને વિચિત્ર લાગે તેવી છે. કેટલીક અહીં આપવામાં આવી છે.

આજમજદતી પાસેના ગાયડામાં એમનું બાવણ સવારના નવ વાગે રાખવામાં આવ્યું હતું. બહેલી સવારના થી નહેરે હળમત કરી રહ્યા હતા, ગાયડાના નેતા તેમને તેવના કાર્યક્રમ માટે કાંઈક કહેવા આવ્યા, તેમને ભેળને જવાહરલાલજી ઉઠાવ્યા, સવારના પહેરમાં શી થયાલ. એટલે અવાળે પૂછ્યું, “કાણે ઉઠાવે તેનું કામ છે? સા માટે આવ્યા છો?”

બીજા, તેના મનરંજક મયા અને હાથ ભેડી કામ જુડી બહ બોલી પડ્યા: “આપના દર્શને આવ્યો છું.”

“દર્શન કરવા સવારના પહેરમાં? ન કામ કામ ન કામ અને દર્શન? મીળજતો પારો ઉપર દેહકો હતો અને સાથુ દાલીપર થસેસે મહેરે તેઓ એકદમ તેમની સામે રહ્યા અને કહ્યું: “લો કરી લો દર્શન.” અને તરત કુટમ ફરમાવ્યો “ભલે હવે.” અને પેલા બાઈ કામ સિંદની ગુડામાં તે બાજુથી નથી આવ્યા ને! એ વિચારતા છવ થઈ બહાર પડ્યા.

એક વાર આમાં મયા ત્યારે આમાં-ગમેજના વિવાર્ધોએ થયું કે “વડા પ્રધાન અમને પશુ જે સખ્કો કહે અને મળવાની તક આપે.” પશુ

ગતાની તે આગળ શી રીતે વધી શકે તેની દોરવણી આપવી ભેદમે. તેમજે કહ્યું કે બહેનોને પેતાની સખાઓ અને સમરનો માટે હાલ મણી મુરોલી પડે છે. આ નવો હોલ મયા થી તે દુર થશે અને બહેનોને બપોરે હોલની જરૂર પડે ત્યારે તે મણી શકશે એવી તેમજે આશા રાખી હતી.

પ્રમુખશ્રીએ ઉપસ્થિતિમાં બધાનું હતું કે આ રકુલ અને હોલ બાંધવામાં જેટલો બાઈએનો તેટલોજ બહેનોનો ફાળો છે. કારણક મણી કામલાઓમાં બાઈઓ રકમ આપવામાં મેળા પડેલા જવાબ ત્યારે બહેનોએ આમળ પડી સારી રકમ આપવાને બાઈએને પ્રેરેલા છે. તેમજે કહ્યું કે હોલ ઉપર સૌ કોઈને અધિકાર છે અને બહેનોને બપોરે જરૂર પડે ત્યારે હોલનો ઉપયોગ જરૂર કરવા દેવામાં આવશે. બાઈએ તેમજ બહેનોએ આપેલી મોટી હાજરી માટે તેમનો તેમજ મેળાવેલ સજ્જ કરવામાં સહાયતા આપનારા સોનો રહદમ આભાર માની રાખીત તથા ચાંતી પાંકથી સાંભળા ફ વાગે બંધ મેળાવડો વિસર્જન થયો હતો.

તેઓએ ભોંયું કે કાર્યક્રમ ભરચક હતો, સંધ્યા મચી કહેવા મયા તો સાફ ના પાડી દીધી. હવે રાં કરવું તેઓને એક માર્ગ મુઝ્યો અને મયા થી નહેર પાસે.

“અગે આપને એક થેલી અધર્થ્ય કરવા માગીએ છીએ એનો રીકર કરવા જેટલો સંમત આપ આપો તો અમે આભારી થયું.” થી નહેરજે હા પાડી. વિવાર્ધોમાં રાજ થઈ મેળાવડોના કાર્યક્રમ થાવા મેહા. સાંજ ના પામ થયા હતા. એક સખા અઘાસ થઈ હતી બીજામાં જવનું હતું. વચ્ચે દસ મીનીટ શાન્ત હતી. થી નેહર આવ્યા. હોરેજ પર સસગાટ કરતા કોમેજના હોઝમાં ફાખ થયા. રેજપર બઈ ઉભા. તાળીઓ અને જવનાંથી વિવાર્ધોએ વધાવ્યા. પશુ થી નહેરને એ બધાની ક્યાં પડી હતી. તેમને તો બીજી સખામાં જવું હતું. આથી “ક્યાં છે મચી! ક્યાં છે થેલી?” મેહા વગરજ અગ્ગડ મચાવી. અને ટેબલ પર પડેલી થેલી ભેદ “લાલે ભેદ” અને જેટની વેગે આવ્યા હતા તેટલેજ વેગે ચાલવા થયા. જતાં ફક્ત “બંધ હોઈ” કહ્યું. વિવાર્ધોમાં રાં થયું એ ભણે તે પહેલાં તેમની મોટર અદરક થઈ બહ.

બપોરે થી નહેરજે ભવયું કે તેમના આ વર્તનથી વિવાર્ધોએ ખુબ નિરાશ થયા છે અને પોતે પશુ કાંઈક કામ માંથી હારજ થઈ ચિંતા પ્રકલ થયા ત્યારે જાન આવ્યું કે મેં કાંઈક બોલું ક્યું. તેજ મહીએ, જેટલે રાતના

૧૦ વાગે હોરેજપર મયા. વિવાર્ધોએ આથે મળા મયા અને આ પાણી પી હસતી રમણી મોટી પાછા રહ્યા.

૧૪મી જોમરડની ઉભવણી વખતે વડા પ્રધાનને મોકલસ રસ્તે તેમના જીવનથી કારમાં લાલ કીલ્લામાં બહ મવાનો માર્ગ નકારી મયો હતો. પંડીતજીને બતાવી પાસ કરાવ્યો હતો થાપાં કરતાં મેડની વધી મધ. માર્ગ ચિહાર થયો. જેને માયે તેમને બહ જવાની જવાબદારી હતી તેમને છેક છેલ્લી થડીએ રસ્તો બદલવો જોમ લાગ્યો. વગર પુટેજ બીજે માર્ગે જવાની સોફરને સુગના આપી. કીલ્લે પોંચતાં પંડીતજીને થયું જે માર્ગે જવાનું હતું તે માર્ગે નથી આવ્યો. તપાસ કરી. પેલા અમલદારે કહ્યું: “મારે માર્ગ ફેરવવો પડ્યો છે.” ઉતાવળને લઈ વધુ કાંઈ મોસો? સભ્યે તે પહેલાં પંડીતજીને “તમને ડીસમીસ કરવામાં આવે છે.” એવો કુટમ જંભળાવ્યો અને પે.તે થજ વંડન વિગેરે કાર્યક્રમમાં ભેગા થયા. પેલા બાઈ વિચારમાં પડ્યા. બજ થયા. વિચાર્યું: “અને રખતો કુટમ મને તે પહેલાં ફ જ રાજનામુ આપી રજમાલબેર કાં ન છુટે થાઈ?”

અને સમામાંજ રાજનામું થડી કાલકું. સખા પુરું થઈ. જંગલે ઉતરતાં થી, જવ. કરના હાથમાં કામળ આવ્યો. થી જવાહરે વાંચ્યો અને જુલકાઈ અભેલી વાત તાજ થઈ. દરવા. અમલદારના બજાપર હ.ય મુડી કહ્યું: “કું ગુરથે તો થાઈ છું.” પશુ તમે તમારા વડા પ્રધાનને નથી ભોળખતા.” અને કામળ ફાડી નાખી ચાલ્યા મયા.

ધ ર ચુ ર થુ

—શ્રી ભ.રત યુવક મંડળ, ભોદાનીક જમના આશરા દેહજ બારણ માલવા દર રાનિરારે થી અધી હોઝમાં રાજે ૭-૩૦ થી ૮-૦૦ ધાર્મિક કાર્યક્રમ રાખવામાં આવ્યો છે. જેમાં પ્રાર્થના બજન-થુન ઉપરાંત થી ઉમિત.કાંકર નેખાકરનું બાગવત કથાઓનું પ્રવચન રાખવામાં આવ્યું છે.

—ભોદાનીસખર્માં માર્ટર મે-કન્થ ઉપર આવેલા થી રામમદિરમાં ૧૧ અદવાદીયે સોમ શુક શુક તથા દિવજ. સાંજે ૭-૦૦ થી ૮-૩૦ સુધી કામમે માટે ધાર્મિક સત્તમ રાખવામાં આવેલો છે. થી ઉમિત.કાંકર નેખાકર પ્રસંગેપાત ગીતા બાગવત-રામચંજ મહાભરત જેવા ધાર્મિક મથોનું તેજન બાપુ સાહિત્યનું વાંચન-પ્રવચન કરે છે. —ભેલુરાજીને પશ્ચિમ બંગાળની હેર-કાર ૧૬ ર જાખની મદદ આપવાને નિયુક્ત થયો છે.

Phone 22905

Tel. ADD.: "GANDABHAI"

The Home Of INDIAN SWEETMEATS.

G. C. Kapitan & Son

Vegetarian Restaurant

Upcountry customers are requested to send their cheques with their orders.

Write For Price List.

સ્વાદિષ્ટ મીઠાઈતું જાણીતું મથક.

પહોંચાવના માર્ગોએ ચોરસ સાથે ચેક મોકલવા મહેરબાની કરવી.

ગ્રામરૂ લીસ્ટ મંગાવો

154 GREY STREET,
DURBAN.

PHONE

33-2651

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રૉસ' (પ્રા.) લીમીટેડ

હૉલસેલ મનુષ્ય-દેહ એન્ડ હાથરોટ હાથરોટ

રેસમી લેમન સુવર્ણ કાપડ, કુલન રંગ, બ્લાન્કેટ—ગ્રીની બ્લોઝી મર
બલ બલો માર. લેમન કેપરીની ન્યેરોટ સાડીઓ
મોરે મરિ દમારે ત્યાં પ્રથમ તપાસ કરવા બહામજુ છે.

33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનનસબર્ગ.

ફોન: 33-2651

ધીરુભાઈ પી. નામક

સુસાધી. વીઝાવો અને જનરલ એજન્ટ

હીરુસ્તાન અગર દુનીયાના કોઈ પણ ભાગની હવાઈ ટરિવાઈ અથવા જમીન
માર્ગે સુસાધી કરવા થયે જતા અમારી મારફતે પુર્ણ થશે.

ઈન્ડી, આય, મોરી, ફ્લક્સ, અસ્માત, પોલ્પાસ, મિરેરના વીગ અને
જતાની આપીએ છીએ.

ઈન્ડોટેક્સ, પરાકન ટેક્સ, હિસાબના એવડા સમાવના રેવન્યુ સ્ટીલર-સ
સ્ટીલર-સ કે વેપારના ભાવરો-સો 'માસગોટ' લેમન ઈન્ડોમેશનને જમની
નાજતોમાં કંઈ પણ સી લીગ વિના જમને મફત સત્તાદ આપીએ છીએ.

લેમન ગુરુપુત્રાલ માર્ફ્ટ એસોસીએશન એન્ડ ચોરસ કીયા, ફોર્મશન
ઈન્ડોટેક્સ ઈન્ડી લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone: 33-9033. 27a Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

ધી ન્યુ દિલ ખુશ-સ્વીટ માર્ટ

મેનેજર: ગણીભાઈ જાણીભાઈ માર્કેટિંગમાન.

ફેરક જાતની મીઠાઈઓ, ચોખ્ખા પાની લેમન ક્રીમા ક્રીમા,
અસાધારી જામે જાતનીઓ છીએ.

અમારું વખણાએલું કુશળી કુશ્મું સેવ, અમરા, બીડીઆ, કાણજી,
પાતરાં વિગેરે ફરેલ તાજાં જાતનીઓ છીએ.

પાર્ટી વીગેરે માટે મોટા પ્રમાણમાં મીઠાઈ એડર્સ અમારો કંઈ
વખતમાં જાતની આપીશું.

PHONE 33-6676. P. O. BOX 3680.

THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President St., Corner Diagonal Street.
JOHANNESBURG.

તંદુરસ્તી અને શક્તિ માટે

આ શિયાળામાં મેથીપાક ખાઓ

શી. 12-5 રતલ.

આજે જ ચોરસ કરો:

કેપીટન્સ બાલ્કની હોટેલ

(વી કોર્નર મીઠાઈ હાઉસ)

એ અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના ખુણાપર - કરબન.

ફોન નંબર 23818 ટેલીગ્રામ: KAPITAN.

NATHOO TABHA

TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER

Door, Windows, Corrugated Iron, Cement,
Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant
brands paint or any other building material
at reasonable price.

Established 1907. NATHOO TABHA,

107 Queen Street, Phone 24647.

Telegraph "Mani," DURBAN.

કરનીચર! કરનીચર!! કરનીચર!!!

મેડરૂમ છુદ, ડાઈનિંગરૂમ છુદ, વેલડ્રેસ, હોર્સીંગ એસ્ટ,
સાઈડ મોર્ડ એપ્રીસ ટેસ્ટ, કુક હેસ, લેબલ, લાક જીકાલ
માને જીકી લાકી. બલે પધારી લાલ લેવા કુકી. નલિ.

—બોક્સ, લેબલ અને કીચન હેસ્ટર—

એ હમારી લેમન નીચે લઈવાર માવ છે. લેમન સ્ટોલ હમેશા લઈ-
વાર રહે છે. ગાલ રેલકા લાલેના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને લેવાર
આમલ જમારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.

PHONE 33-4691. BOX 2526.

51 AUG 1954

No. 33—Vol.—LII

FRIDAY,
27TH AUGUST, 1954

Registered at the G.P.O. as a Newspaper

Price 6d.

INDIAN OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903

*

Possession of power makes men blind and deaf; they cannot see things which are under their very nose and cannot hear things which invade their ears. There is thus no knowing what this power-intoxicated Government may not do. So it seemed to me that patriotic men ought to be prepared for death, imprisonment and similar troubles.

The brave meet death with a smile on their lips but they are circumspect all the same. There is no room for foolhardiness in this non-violent war. We do not propose to go to jail or to die by an immoral act. We must mount the gallows while resisting the oppressive laws of this Government

—Mahatma Gandhi.

*

The Fear Of Death

By Mahatma Gandhi

SWARAJ (Independence) is the abandonment of the fear of death. A nation which allows itself to be influenced by the fear of death cannot attain Swaraj and cannot retain it if somehow attained.

English people carry their lives in their pockets. Arabs and Pathans consider death as nothing more than an ordinary ailment; they never weep when a relation dies. Boer women are perfectly innocent of this fear. In the Boer war thousands of young Boer women became widows, but they never cared. It did not matter in the least if the husband or the son was lost, it was enough and more than enough that the country's honour was safe. What booted the husband if the country was enslaved? It was infinitely better to bury a son's mortal remains and to cherish his immortal memory than to bring him up as a serf. Thus did the Boer women steel their hearts and cheerfully gave up their darlings to the angel of death.

The people I have mentioned kill and get killed. But what of those who do not kill but are only ready to die themselves? Such people become the objects of a world's adoration. They are the salt of the earth.

The English and the Germans fought one another; they killed and got killed. The result is that animosities have increased. There is no end of unrest and the present condition of Europe is pitiful. There is more decent, and each is anxious to circumvent to rest.

But the fearlessness which we are cultivating is of a nobler and purer order. When we attain Swaraj, many of us will have given up the fear of death, or else we shall not have attained Swaraj. Till now mostly young boys have died in the cause. Those who died in Aligarh were all below twenty-one. No one knew who they were. If Government resort to firing now, I am hoping that some men of the first rank will have the opportunity of offering up the supreme sacrifice.

Why should we be upset when children or young men or old men die? Not a moment passes when some one is not born or is not dead in this world. We should feel the stupidity of rejoicing in a birth and lamenting a death. Those who believe in the Soul—and what Hindu, Muslim, or Parsee is there who does not—know that the soul never dies. The souls of the living as well as of the dead are all one. The external processes of creation and destruction are going on ceaselessly. There is nothing in it for which we might give ourselves up to joy or sorrow. Even if we extend the idea of relationship only to our countrymen and take all the births in the country as taking place in our own family, how many births shall we celebrate? If we weep for all the deaths in our country, the tears in our eyes would never dry. This train of thought should help us to get rid of all fear of death. If we wish to attain Swaraj, and if having attained it, wish to make it something to be proud of, we must perfectly renounce this unseemly fright.

And what is imprisonment to a man who is fearless of death itself? If the reader will think it out a little, he will find that if Swaraj is delayed, it is delayed because we are not prepared calmly to meet death and inconveniences lesser than death.

(Continued on page 397)

Today, of all days, the joy of giving is uppermost in every heart. The best thing to give to your enemy is forgiveness; to an opponent, tolerance; to a friend, your heart; to your child, a good example; to your father, deference; to your mother, conduct that will make her proud of you; to yourself, respect; to all men, charity; and to your loved ones ?

**Surely a NEW INDIA PROTECTION POLICY,
the best of all Gifts.**

THE PLEASURE OF GIVING IS YOURS, AND THAT OF SERVING YOU IS OURS.

The
New India Assurance
Company Limited

(Rustomjee (Pty.) Ltd. Principal Controlling Officers)

74 VICTORIA STREET, DURBAN

Telephone 2335. Telegrams 'BRADFORD'

P.O. Box 110

LUSAKA, NORTHERN RHODESIA

**BRADFORD CLOTHING
FACTORY**

**Direct Importers and
Wholesale Merchants**

Clothing Manufacturers

Proprietor RAMBHAI D. PATEL

Branch:

CITY STORE

Cairo Road, Lusaka

Always in Stock:

Piece Goods, Hosiery, Cutlery,
Enamelware, Stationery, Drapery,
Crockery, & Wool.

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Karanja arriving August 28, Sailing September 3
for Bombay via Karachi and Porebunder.

Passengers must conform with the Cholera Vaccination and Yellow
Fever inoculation requirements and obtain certificates from their
nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from
private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without food	£83-10-0
Second "	"	"	55-0-0
Inter-Class	"	"	37-0-0
Unberthed (Deck)	without food		24-10-0

Muslim Special Food £11-10-0 Ordinary Food £4-17-6
Hindu Special Food £10-3-0 Ordinary Food £4-5-6

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can
be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be
permitted to keep on deck with them more than one bed-
ding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.

Tel. Add. "KARAMAT."

INDIAN OPINION

FRIDAY, 27TH AUGUST, 1954

Nationalist Government Has Its Way

THE results of the Provincial Council elections have come to the non-Europeans of South Africa as a bad omen. The Nationalists have won the elections with flying colours. The present state of the parties which has given the Nationalists control in every Province except Natal, is: Natal, Nationalists 4, U.P. 21; O.F.S., Nationalists 25, U.P. 6; Cape, Nationalists 30, U.P. 24; Transvaal, Nationalists 45, U.P. 23.

It shows that the Nationalist Party is becoming well entrenched and that there is not the slightest hope of the present Government being unseated for quite a long time. That the United Party still holds the balance in Natal gives the non-Europeans no hope, for the Group Areas Act owes its existence to Natal.

And we have witnessed only just recently how weak the United Party is, when a single Nationalist member was instrumental in getting the Provincial Executive to lay down apartheid in organised sports as its policy. So apartheid is creeping in slowly but surely in almost every avenue of life of the non-European.

Though, according to Press reports, the Natal Provincial Council did not accept the principle of apartheid, the fact remains, as was made clear by Mr. Stapelberg, that "segregation had always been the traditional way of life of the country." Hence Mr.

Torlage was fully justified in congratulating the Executive Committee on its declaration that "The Administration does not approve of organised sport between Europeans and non-Europeans in its educational institutions."

Frankly we do not see any distinction between apartheid and segregation. Both are equally objectionable to the non-Europeans. If that is how the United Party seeks to appease the Nationalists no wonder the Nationalists call the United Party members hypocrites; no wonder, too, that they are fast losing ground.

The non-Europeans must take note of this and be more active and energetic in their fight against this evil before it

overwhelms them. The battle is going to be a very tough one and many may have to lose their lives before we can be free from the shackles which are being made stronger and stronger. The most essential thing we require is complete unity among our ranks, the shedding of all fear, even that of death, and the spirit of sacrifice.

We were up till now a little hesitant in lending our support to the proposed people's conference to formulate a charter of freedom. But in view of the very reactionary forces arrayed against us by the present Government the time has indeed come when we must combine all our forces to meet the danger. We would commend to our readers the words of Mahatma Gandhi we have quoted on the front page of this issue. They should read and re-read those words and cultivate the strength to put them into action. That is the only way we can be free from the unjust, oppressive and humiliating laws that have been imposed on us.

Torlage congratulated the Executive Committee on its declaration from which he quoted: "The Administration does not approve of organised sport between European and non-European groups in its educational institutions." We have dealt with this in our leading article. Mr. Torlage added: "If you are prepared to let your daughter play on the same sports ground as an Indian girl, how then are you going to let the Indian girl's brother behave with your daughter?"

Mr. Torlage's last statement reeks with hatred for the Indian particularly and the non-European generally so typical of those presently in power.

Indian Community's

Contribution

Mr. E. C. Wilks, M.E.C. (U.P., Durban Umgeni) recently said in the Natal Provincial Council that the Indian community was providing a great share towards the education of their own children and had offered to pay half of the building costs of new Indian schools. The Indians and the Coloureds, he said, paid exactly the same taxes as Europeans did.

For Rape—White Man Gets Nine Months, Coloured Gets Death Sentence

Daniel Lindeboom (22), a Coloured labourer, was sentenced to death by Mr. Justice Newton Thompson in the Supreme Court, Capetown, on Tuesday, August 17 when he was found guilty of raping a European woman. Passing sentence, the Judge said: "Taken together, the evidence is overwhelming and I have no doubt that the accused was the person who committed the crime. This was a very serious rape and seems to be a case for the supreme penalty." Lindeboom assaulted the woman in Plumstead Crim-

tery. Sapa.

A 58-year-old European military pensioner, Thomas Sarel Lessing, who was described by the Judge as a man of poor background, was sentenced in the East London Circuit Court on Wednesday, August 18, to nine months' imprisonment with compulsory labour for the rape of an 11-year-old Indian girl. The girl gave birth to a daughter on March 17 this year—three months after her 12th birthday. Mr. Justice H. W. de Villiers, in passing sentence, said it was known to the Court that Indian children married at an early age. It was also clear, he said, that Lessing, perhaps through no fault of his own, had a poor background. —Sapa.

NOTES AND NEWS

"Segregation" Not "Apartheid"

A NATIONALIST attempt in the Natal Provincial Council to get the Council to accept the principle of apartheid was defeated on Thursday, August 19, says the 'Natal Daily News', where an amendment by Mr. J. J. N. Stapelberg (U.P., Durban Umgeni) was accepted as a substantive motion by 13 votes to 4. The Nationalist voted on, by Mr. P. H. Torlage (Nat., Weenen) claimed that the principle of apartheid had been laid down in the recent statement of the Executive Committee in connection with sports between Europeans and non-Europeans in educational institutions under its control. Mr. Torlage's motion asked the Council to accept this principle. Mr. Stapelberg's amendment, which only the four Nationalist members

voted against, approved the declaration by the Executive Committee. Speaking to his amendment, Mr. Stapelberg said that the term "apartheid" was not acceptable to the declaration by the Executive Committee. It was unfortunate that an isolated incident at an educational institution should be used as political capital by the Nationalists. He said that Mr. Torlage's speech to his motion was "nothing but an exposition of Nationalist Party ideology." Although the term apartheid was necessarily used, he knew of no satisfactory definition of the term. If it was intended that apartheid should mean segregation, then he reminded Mr. Torlage that that had always been the traditional way of life of the country. The whole purport of the motion sought to introduce racialism into the schools. Mr.

Calls For Investigation

Commenting on the above the 'Natal Mercury' writes:

Without all the evidence before one it is, of course, impossible adequately to assess all the circumstances; but there is obviously a gross disparity in the two sentences and the Minister of Justice should take the earliest opportunity of reviewing the two cases. It is not good for this country internally or externally that the idea should gain ground that there is one law for the European and another for the non-European and there should be the fullest investigation into the whole matter."

We fully endorse this view.

Distinction For Durban

Indian

News has been received that Mr. M. B. Naidoo, Vice Principal of Sastri College has been elected a Fellow of the Royal Geographical Society. Mr. Naidoo is an Honours Graduate in Science (with Distinction) of the Witwatersrand University and was a post graduate student at the Institute of Geographical Exploration of Harvard University, U.S.A. Before being appointed to the post of Vice Principal, Mr. Naidoo was a part-time lecturer

in Geography in the non-European Section of the University of Natal. He is widely travelled and has interested himself in field studies in Africa and had contributed articles on the uplift of the East African Coast and on Gedi Ruins near Malindi in Kenya. Mr. Naidoo has interested himself in the soil erosion problems of Natal and is the organising Secretary of the Indian Soil Conservation Association formed under the Patronage of the Hon. Mr. Charles to Water, former High Commissioner for South Africa in London. In this capacity he would apply his knowledge in helping Indian farmers to combat erosion. Mr. Naidoo's election is well merited and he is at present the only non-European F.R.G.S. in South Africa.

Activities Of The Transvaal Hindu Seva Samaj

In the report of the activities of the Transvaal Hindu Seva Samaj published in 'Indian Opinion' of August 13, one important name of the Seva Samaj Committee for the advancement of Hindu Culture remained unintentionally unmentioned. It is of Mr. M. A. Gokal who has been contributing his noteworthy share to all the activities of the Samaj.

Minister of Home Affairs' statement of policy is on record and the Bill contains provision to declare "any person or class of persons to be undesirable inhabitants of the Federation on economic grounds, on account of standard or habits of life, or because of deficient education."

A similar clause in the Southern Rhodesia legislation was always used to control Asian immigration.

C.A.F. Introduces Aliens Bill

Aliens living in the Central African Federation will have to carry identity cards in terms of the Aliens (Registration and Status) Bill, which was read a second time in the Federal Assembly on Monday, says a Sapa message from Salisbury.

The proofs of identity they will have to give when applying for these cards include a photograph, and finger and palm prints.

The provisions of the Bill will not apply to diplomatic representatives, genuine tourists or aliens in transit.

Aliens will be obliged to notify the authorities of all changes of employment or address, and to surrender their identity cards

whenever they leave the Federation, even temporarily.

Holders of cards already issued by any of the three Territorial Governments will not have to apply again.

Aliens will be allowed to own immovable property, and to become directors of companies, provided the Secretary for Home Affairs is kept informed of the directorships held.

They will not be permitted to change their names without the consent of the Minister.

Mr. V. T. Joyce (Fed., Luanshya) said that at the start of the last war no fewer than 89 European aliens had to be deported from one small mining town in Northern Rhodesia alone. When one of them was shot by an Anker on the Victoria Falls bridge, he was found to have in his possession the complete plans of one of the major copper mines.

The Minister for Home Affairs, Mr. Julian Greenfield, said the authorities in all three Territories felt that the Bill was essential in the interests of security.

Its terms were no more harsh than those of the existing Southern Rhodesia legislation, which had not caused complaint.

BAN ON ASIATIC IMMIGRANTS IN CENTRAL AFRICAN FEDERATION

A message from Salisbury states, the Federal Assembly on Thursday, August 19, endorsed the policy announced by the Minister of Home Affairs, Mr. Julian Greenfield, that the immigration of Asians into the Federation should be limited to a selected number of "teachers, preachers and wives of Asians already living here," and that there should be no other Asian immigration. The Assembly was considering the Immigration Bill in committee.

An amendment moved by Mr. Wellington Chirwa, one of the Nyasaland African members, that the range of Asian immigrants to be admitted should be widened to include industrialists and professional men, was rejected.

Only two members—Dr. Alexander Scott, Independent, Lusaka, and Mr. Jasper Savanhu, one of the Southern Rhodesia African members—had spoken on Mr. Chirwa's amendment.

Dr. Scott opposed the ban on Asian immigration. He said Asians in Northern Rhodesia had never presented a problem. They had fitted into the life of the country and had been generous in dona-

tions to good causes. Although the Minister might say they represented an alien culture, one great virtue of the British had been their ability to live with alien culture and often to change it.

The Minister of Home Affairs, Mr. Julian Greenfield, appealed to members not to press for specific mention of Asians in the Bill. He had not mentioned them in introducing the Bill, but members had forced a statement of policy on the question. There were many Asian countries which did not provide immigrants to the Federation and the less there was said on the subject the less offence might be caused.

Mr. Denny Young accused Mr. Greenfield of seeking dictatorial powers in reserving to the Minister the right to deem persons as undesirable inhabitants. He urged Mr. Greenfield to transfer this power to the Governor General.

Mr. Greenfield then announced that after further reflection he was prepared to make this change in the Bill.

The Bill now contains no direct reference to the curtailment of Asian immigration, but the Min-

We have all records in H.M.V. and Columbia which you hear from
ALL INDIA RADIO SERVICES

			s.	d.
Alibelli	6	Records	46	6
Balju-Bawre	7	"	64	8
Amber	6	"	46	6
Anar-Kali	6	"	46	6
Amb	5	"	38	9
Asht	5	"	38	9
Tarapur	5	"	38	9
Sungar	5	"	38	9
Poorani	4	"	31	0
Joshi	4	"	31	0
Dan	4	"	31	0
Bagal	5	"	36	8
Unhore	3	"	23	3
Pooja	3	"	23	3

Only 3/6 Packing Postage
Charge Extra. Include.

Obtainable at our only Address

BHARAT MUSIC SALOON
AND BOOKSELLERS

(Corner Grey and Leran Streets)

286 Grey Street,
DURBAN.

Phone: 26070

LIBERAL PERSPECTIVE

MR. NGUBANE AND THE LIBERALS

I—RELATIONS WITH THE A.N.C.

By C. W. M. GELL

AS a liberal free-lance, sympathetic to but not uncritical of the Liberal Party, I should like to comment on Mr. Ngubane's two recent articles criticising the Party's recent policy decisions.

In his first article, published on August 6th, Mr. Ngubane devoted almost his whole attention to the fifth of a six-clause policy statement on Liberal relations with non-European political organisations. The other five clauses, briefly summarised, expressed full Liberal sympathy with the non-European quest for liberation; deplored the absence of constitutional means for expressing their grievances; condemned the banning and proscription of their leaders; recorded the Liberal desire to co-operate with the A.N.C., S.A.I.C. and "other representative bodies of non-European political opinion;" and, while recognising differences between their policies, affirmed that the A.N.C., S.A.I.C. and the Liberal Party shared the common goal of a society free from racial discrimination.

As Mr. Ngubane says nothing about these points, we may presume that he finds them substantially acceptable or, at least, unobjectionable. I myself have slight reservations about the phrase I have quoted in inverted commas. I have ascertained that the reference to "other representative bodies" was intended to include various Coloured organisations, no one of which is yet so representative of Coloured opinion as a whole as the Congresses are of African and Indian opinion. In this case, it would have made for clarity if the word "Coloured" had been substituted for "non-European" in the phrase quoted. For, as the phrase stands at present, it could be interpreted to mean that the Liberals are still undecided as between, say, the A.N.C. and the All-African Convention or between the S.A.I.C. and the Indian Organisation. This is not so—and it would have been as well to make the decision to work with the A.N.C. and S.A.I.C. quite unambiguous.

Now, to return to Mr. Ngubane's first article which was wholly concerned with clause 5. of the Liberal Party's policy in regard to non-European organisations. This clause reads as follows:—

"The Party regards simultaneous individual membership of either Congress and the Liberal Party as compatible. It welcomes non-Europeans as members of the Liberal Party, but does not seek to compete with the Congresses for non-European membership. Furthermore, the Liberal Party does not seek to interfere in the direction of its members' activity as members of non-European organisations."

Now I think most of Mr. Ngubane's discussion of this clause anticipates events. If the A.N.C. did become a purely nationalist body in the same sense that the Nationalist Party is, or if (which is the only other possibility envisaged by Mr. Ngubane) it came wholly under the domination of dogmatic Marxists; then, no doubt, members would have to choose between the Liberal Party and the A.N.C.

It is true that liberalism cannot wear an exclusively racial aspect and yet remain liberalism. The Liberal Party, therefore, can never play racial politics without selling its soul; and, indeed, it has come into existence precisely to try to exercise the hegemony of race from our political life.

It is also true that the A.N.C. depends largely on an appeal to one race group for its existence and purpose; and that, as Mr. Ngubane says, there is no guarantee that it might not one day become exclusively racialist. But what men of goodwill on both sides are concerned to emphasise—and this is the purpose of the Liberal clause 5.—is that this development is by no means inevitable, that it does not represent the present position or trend of the A.N.C. and that, if sufficient stress be laid upon the things that unite rather than the things that divide, neither White nor Black liberal need ever be forced into that dangerous condition of racial exclusiveness.

Let us examine the policy decisions of the 42nd conference of the A.N.C. at Uitenhage in June this year. There were protests against the Western Areas Scheme and Bantu Education Act with which Liberals would certainly associate themselves and have, indeed, already done so. These are measures on which the practical co-operation Mr. Ngubane

wants will certainly be forthcoming and has already been foreshadowed. Since the A.N.C. conference, the Liberal Party has (at its own national conference on July 10-12) pledged itself to the goal of universal adult suffrage and to the Congress of the People—with which two subjects I will deal further next week. And it stands four-square behind the other "basic aims of the A.N.C." as enumerated by Dr. Njongwe—viz. the right of every person to own and buy land everywhere, equal opportunities for all, the abolition of the colour bar in industry and commerce, the right of the worker to sell his labour in the highest market, freedom of association, movement, speech and industrial organisations, free compulsory education for all children.

The fact is that the present policy of the A.N.C. is a liberal one, using the word in its general sense of extending the area of democracy and abolishing special privileges not earned by individual merit. Since this is so, it is surely worth emphasising that no cleavage of principle divides Liberals and Congressmen and that their differences are those of detail, method and timing. All that Liberal clause 5 says to the African is, "If you wish to help us by joining the Liberal Party, we do not require you to relinquish your membership of the A.N.C. whose policies closely accord with our own," and to some A.N.C. leaders who entertained early doubts about Liberal intentions, clause 5 says, "We are not in competition with the A.N.C. whose distinctive role we recognise, but we welcome individual African members because their contribution to the development of our ideas and policy would be invaluable."

This is not an attempt "to demarcate spheres of influence on the conscience of the African." It is a genuine effort to clarify the bewilderment of some people on both sides of the colour bar when faced with a new diversity of parties; and to teach Europeans, no less than Africans, that the A.N.C. is not an illiberal "extremist" organisation with which good liberals (or Liberals) should have nothing to do. By all means, let the African (and the European) citizen have, as they must have, the final say. But in these comparatively early days, when the forces of progress are neither very numerous nor very well knit—no, not even the A.N.C. let them keep clearly in mind that friends can agree about principles and a common purpose without necessarily accepting

every detail of each other's policies.

Progressive causes in this country have always suffered from too much individualism and a fatal tendency to fall out over matters not basically essential to unity. Let us now try to build the largest compatible common front. The need is urgent enough.

(To be Continued)

Donations For Kasturba Gandhi Memorial School

We acknowledge with thanks the receipt of the following amounts for Kasturba Gandhi Memorial School at the Phoenix Settlement: Mr. A. A. Gandhi, Tongaat £51-0-0, Messrs. Padayachee Bros Umhlali £5 5-0, Mr. Rooknoodeen, Durban, £15-0-0.

For "Indian Opinion"

The sum of £58-1-0 was received from various friends in Tongaat as donation to "Indian Opinion." These donations were received when Mr. Manilal Gandhi visited Tongaat on Friday August 20. Mr. Manilal Gandhi wishes personally to express his grateful appreciation to all friends, whom he had the pleasure of meeting, for their kind hospitality and to Mr. Krishnadas P. Desai of Messrs. Gandhi & Co. who very kindly spared his time to introduce him to various friends.

The Fear Of Death

(Continued from front page)

As larger and larger numbers of innocent men come out to welcome death, their sacrifices will become the potent instrument for the salvation of all others; and there will be minimum of suffering. Suffering cheerfully endured ceases to be suffering and is transmuted into ineffable joy. The man who flies from suffering is the victim of endless tribulation before it has come to him and is half dead when it does come. But one who is cheerfully ready for anything and everything that comes escapes all pain; his cheerfulness acts as an anesthetic.

[From "A Gandhi Anthology" by Valji Govindji Desai.]

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sales of Books, Indian Blueprints, Income Tax Returns.

Contact No. 213 Motera House, Second Floor, 17 Commissioner Street, Freetown, Johannesburg. Phone 22-1834.

AFRICAN VIEWPOINT

HULLABALOO ON COLLINS' VISIT

By JORDAN K. NGUBANE

THE coming to South Africa of Canon Collins, at the invitation of a prominent white businessman in Durban, has aroused a storm of controversy so heated that very many people on both sides of the colour line have tended to lose the real significance of that visit.

What Canon Collins did was simply to put the fundamentals of the conflict between the whites and the non-whites in their proper perspective. Both black and white had allowed themselves to develop a catastrophic psychosis. The Malan side showed that there would be catastrophe if the African was ever given political power. Their opponents on the white side said there would be catastrophe if apartheid was not checked. We on the non-white side insisted there would be catastrophe if people did not realise that we are determined to have a share in the government of the land. Our thinking on all sides was coloured by our consciousness of the catastrophe we believed, in varying degrees, to be our inescapable fate as a nation.

Canon Collins brought with him both the objective approach and the perspicacity of a sensitive Christian keenly alive to the dangers which the fashionable betrayal of Christian values on the white side is leading to. He used his equipment honestly and was man enough even to make constructive suggestions. And, by so doing, gave further proof of his intention to do all he could to help South Africa find a workable solution to the race problem.

If the whites who have had so many rude and angry things to say against him really wanted a workable solution, they would give Canon Collins credit for his good intentions, at least. But people who have sold their souls to wrong values tend to insist on seeing everything only from their perspective.

No experience was more distasteful to me than to read Reverend C. E. Wilkinson's intemperate strictures against Canon Collins' opinions on South Africa's colour problem. I quote this instance because in Mr. Wilkinson's manners and approach are epitomised the general reactions of very many people on the white side. We are not going to be discouraged by all that; nor will Canon

Collins spend sleepless nights over it. Its significance, however, lies in the way people, who think as Mr. Wilkinson does, elect to be complacent instead of being reasonable; in the way they readily if unconsciously resort to thinking with the blind where they should be dispassionate. In that way they make the task of finding a solution acceptable to black and white more difficult. For, if people like Mr. Wilkinson feel Canon Collins has done harm by offending the whites of the Union, Mr. Wilkinson has done a lot of harm with his Bloemfontein outburst.

Positive Contributions

This brings me to four positive contributions Canon Collins made towards the solution of the colour problem. Firstly, although he was one of the most candid critics white South Africa has had in recent years, he showed extreme fairness to his set-up of the whole situation. Unlike most critics, he did not side blindly with us. On more occasions than one he spoke of the "ferment of controversy." In this he set the spotlight on an aspect of the colour problem which is rarely given the attention and publicity it deserves—even by avowed friends of the African. Our own friends tend to find only virtue on our side and evil on the other. The friends of the Malans find virtue on the other side and its opposite on ours. Canon Collins did not do that. He realised from the moment he set his foot on our soil that the two parties to the colour dispute were engaged in quite a "ferment of controversy" on whether or not it is in South Africa's interest to retain colour prejudice. In this much-quoted phrase he told the world in as clear terms as possible that black and white are actively making efforts to reach agreement on how best to solve the colour problem. The clear implication behind this is that people on both sides have started reasoning things out. I think this is a fair assessment of the actual situation here. Most critics of South Africa do not take note of this aspect of our problems. If Canon Collins had done this alone, he would have done South Africa a lot of good. Where our country had a bad name because of its colour policies, Canon Collins has said that we are thrashing out our differences.

The compliment implied in this, ironically enough, goes more to the Malans and their like than to those who oppose them on the white side. Probably that explains why the Malan group has made relatively less strident attacks on Canon Collins—considering the "provocation."

Fundamentals Of Colour Problem

The second contribution the visit made was to bring into bolder relief the fundamentals of the colour problem. We on the African side say that our quarrel with the whiteman is basically a conflict of values and not a clash of colour. We adhere to one set of values and the colour-conscious whiteman to another. Even in our society, before we had the white missionary, we attested the value of a man by merit and not by colour. One of the reasons why the Christian faith has taken such firm root among us, in spite of the colour-consciousness of those who brought it, is that it advocates those values in assessing the value of the human personality which were either implied or expressed in our own legal, social and political institutions before the advent of the white man.

Canon Collins, a whiteman, came from across the seas at the invitation of another whiteman in Durban. He had been told clearly that it was intended that he should come and see things for himself. He came and saw and was convinced that the values to which he adhered as a Christian were being betrayed or repudiated in the treatment meted out to the African. The effect of this attitude of his was to reinforce the African who believes in race conciliation and to give him moral strength to resist with greater determination xenophobic tendencies among those in his race who already talk of the white menace. Even the most anti-white African cannot fail to take note of the fact that a whiteman like Canon Collins has adhered to values which have nothing whatsoever to do with a man's colour. I think the future for South Africa lies in stressing this aspect of the colour problem, then in anything else—because only along this route can we find an acceptable and workable solution. A man who helps us move in the direction of substituting values for race as a nation does incalculable good. Values transcend colour. Those who adhere to them will group according to colour. In that way we shall avoid the racial bloodbaths we

bear of so much from the Verwoerds.

Thirdly, his views on the non-white political groupings were very honest. He was not blind to the mixed political hues noticeable on the side of the emancipation movements. He met African nationalists and met very many also who think that only virtue and justice flow from Moscow. He noted the persistent struggle for leadership between the left and the right which goes on among the non-whites and came to the conclusion that in the circumstances which prevail, people with diametrically opposed political convictions work together against an evil which, they feel, threatens them all regardless of their political outlook. He made it plain that those who oppose communism, which is not the danger it is in Britain, should be disturbed to see the Government muzzle responsible Christian leadership and leaving the initiative to extremists. That is what every reasonable man is saying in this country.

One comes across otherwise honest and decent men and women on both sides of the colour line who hesitate to identify themselves openly with the emancipation movement because, they say, it has communist elements. Such people do not realise that by doing this they weaken the democratic forces of the country and surrender the initiative to apartheid, an incomparably worse evil than communism. We have reached the point where we cannot have neutrals and by stressing this point by implication, Canon Collins helped us all to see ourselves in clearer light.

Finally, he stressed one point which is in very great need of being emphasised—that the African National Congress and the South African Indian Congress are effective and representative organisations expressing the will of the non-whites. It is about time that these two organisations, which constitute the spearhead of the emancipation movement, were given the credit which has long been theirs. They have their own internal difficulties but that does not in any way rob them of their right to be recognised as effective in expressing the will of the bulk of the non-Europeans. To refuse to see them as such is as realistic peace-making as refusing to recognise the Mao Tse Tung regime as the effective government in China today.

I can very well understand why those whitemen who do not want peace between black

and whites are so encroached with Canon Collins. His positive approach might rob of the racial gogga they have up to now used so successfully to uphold white domination. I can also understand why they angrily tell him to prove his sincerity of purpose by coming to South Africa to do missionary work among us. But what I cannot understand, save on the grounds of a confusion born of adhering to wrong values, is that they should actually want him here when they could not stomach Michael Scott! That very remarkable man and Christian came here, condemned the evils attacked by Canon Collins, went to jail for his views, lived in the African

localities and raised his voice against the complacent smugness of the so-called white friends of the African. Today he cannot enter South Africa. If Canon Collins were to come out here, the same people who attack him in intemperate language, will hasten to declare him a prohibited immigrant! So, that argument about coming over here just falls flat.

On the other hand we on the African side here and recognise in Canon Collins' pronouncements the voice of the Christian conscience raised from across the seas in protest against betrayals of values considered sacred and precious in the Christian tradition.

In South African judicial history.

"Those of us connected with the life of the Indian people can say without fear of contradiction that child marriages are not in vogue among the Indian people and this is borne out by the fact that hardly any prosecution has taken place for the contravention of the laws prohibiting child-marriages in South Africa. I know of no child of eleven who has been married, though I have worked in the field of social welfare for some years now.

"In describing the accused in this case as a man of poor background, and in taking that into account in passing sentence, the learned judge has from the point of view of the sociologist taken a very progressive stand but unfortunately it would appear that in South Africa when it comes to the non-European people this test is never applied. The environment and the background of non-Europeans which prevail 'through no fault of their own,' is hardly considered in mitigation of sentence. On the contrary it is common for the judicial officer in the Union when passing sentence to impose even a more severe sentence on the grounds

that a lighter sentence taking the environment of the non-European into account will not have a sufficient deterring effect.

"The Durban and District Women's League, which is vitally interested in the problems of women and children is obtaining a copy of the judgment to give fuller consideration to the East London decision."

Imported American Resistant and Commercial Fluorescent Lightings, substantial discounts given.

New Era Lighting Industries (Pty) Ltd., 4th Floor, 127 Anderson Street off Van Wyck Street, Johannesburg.

Cuticura
ANTISEPTIC OINTMENT

FOR SAFETY'S SAKE

A break in the skin is a 'way in' for germs! Apply Cuticura Ointment—quickly. To rapidly restore skin health. To combat infection. To allay soreness, and to keep the injury clean and comfortable while it heals.

FOR CUTS AND SCRATCHES

A WHITE MAN GETS NINE MONTHS AND A COLOURED GETS DEATH SENTENCE FOR RAPE

MRS FATIMA MEER, Joint hon. secretary of the Durban and District Women's League, has issued the following Press statement:

"The sentence of mere nine months' imprisonment imposed on a European convicted of rape committed on an Indian girl, eleven years old, by the East London Circuit Court, and the reported comments of the presiding Judge in passing sentence are matters of very grave concern for all South Africans interested particularly in the welfare of children and women of the Union."

Mrs. Meer was commenting on a case in which a 58-year old European military pensioner, Thomas Sarel Lessing, was convicted of rape on Wednesday, August 18. On the same day in Cape Town, Daniel Liendeboom, a 22-year old Coloured labourer, was sentenced to death by the Supreme Court when found guilty of raping a European woman.

"While it is not possible or desirable to make a detailed comment on the judgment on press reports only," Mrs. Meer added, "yet it is impossible not to make general observations on the report appearing in our newspapers. One cannot help but view with great alarm two news items appearing on the same page of a newspaper (see 'Natal Mercury,' page 4 dated August 19), in which a Coloured person is sentenced to death when found guilty of raping a European woman, and in another news item just below it when a non-European happens to be the victim, and a young child of eleven at that, the sentence

deemed sufficient by a Judge of the Supreme Court of the same Province, is 9 months imprisonment with compulsory labour.

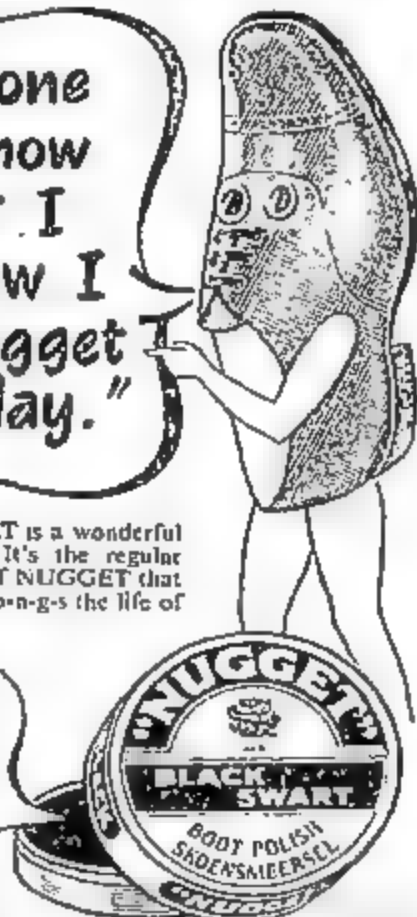
"Reports of this type reflecting unequal sentences by our Law Courts must increase racial tension at a time when so many other factors are combining to make race relations most difficult in the Union, but the fact remains that such unequal sentences have been imposed on the same day by Judges of the Supreme of the same Province. Whilst admittedly each case must be decided solely on its own merits and no two cases can be identical, the sentence imposed on the European would seem to be most lenient particularly when from the press reports there appear to be no mitigating factors, but on the contrary the offence is aggravated by the age of the child and the fact that the offence resulted in this young child becoming a mother at the age of 12.

"Instead of regarding it as an aggravated offence the learned judge's reported comments makes one feel that he took the race of the child into account as a mitigating factor in favour of the accused. The statement of Justice de Villiers that it was known to the Court that Indian children married at an early age, is a most unfortunate statement and one fails to see the relevance of it. The learned judge should know that there are laws in South Africa applicable to all races which prohibited child marriages and those who contravene it are open to prosecution and conviction. Taking judicial notice of this unproved 'fact' would appear to be something without parallel

"Everyone says how smart I look now I use Nugget every day."

Yes, NUGGET is a wonderful preservative. It's the regular DAILY use of NUGGET that really p-r-e-s-e-r-v-e-s the life of your shoes.

"Thanks to me - It's the DAILY dose that does it!"

There's a Nugget Shade for every shoe that's made!

THE Provident Assurance Corporation of Africa Ltd.

Modern Life Insurance provides. . .

★ OLD AGE PENSION

★ MONEY FOR YOUR CHILDREN'S EDUCATION

★ DEATH DUTIES

★ MONEY TO FREE YOUR HOME

★ FINANCIAL SECURITY FOR YOUR DEPENDANTS

★ COLLATERAL SECURITY IN BUSINESS AND TRADE

Let us advise you on the plan that will best suit your requirements—the Corporation transacts all classes of Insurance . . . CONSULT

SEEDAT BROS.

4 Hoosen's Building, — 116 Queen Street, — Durban.

Phone: 21773

FOR
RUBBER STAMPS
AND
PRINTING
CONTACT
**STANDARD
PRINTING PRESS**

GENERAL PRINTERS

AND

RUBBER STAMP MAKERS

73 BEATRICE STREET — DURBAN

PHONE 21088

P.O. BOX 2782

TELEGRAMS ADDRESS

QUICKPRINT

ESTABLISHED 1927

DHIRUBHAI P. NAIK

Travel, Insurance & General Agent

Book with us for your travelling by Air, Sea or Land either to India or to any part of the world.

All types of Insurance—Life, Fire, Burglary, Riot, Storm, Accident, Plate Glass, etc.

Consult Us Free of Charge For Your Income Tax, Persons Tax, Writing Of Your Books, Trade Licences, Revenue Clearance Certificate, Passports And Immigration Matters.

Representatives: National Mutual Life Assn. Of Australasia, Yorkshire Insurance Co. Ltd.

Telephone: 33-9033. 29a Commissioner Street, JOHANNESBURG.

Phone
Day 24169

Phone
Night 833459

L. RAJKOOMAR (PTY.) LTD.

14, CROSS STREET, DURBAN.

Funeral Directors and Manufacturers of all classes of Coffins and Wreaths

Contractors to the INTERNATIONAL FUNERAL INSURANCE COMPANY, LIMITED.

Reg. Office: 39 CROSS STREET, DURBAN

Country Orders for Coffins and Wreaths, accepted by phone and despatched by rail at the shortest notice.

INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Bombay, August 6

THE floods have ravaged nearly 10 thousand square miles of India's most fertile countryside in North Bihar. The floods have swept over north Bengal, east U.P., Cooch-Bihar and North Assam. The floods are reported to be the worst in history. For North Bihar and Assam, which were visited by terrible floods last year as well, this is a cruel blow. About twenty rivers, rushing down the Himalayas, were in flood, endangering the lives of nearly 4 million people north of Ganga. The worst affected districts in North Bihar were North Muzaffarpur, Saharsa, Darbhanga and Champaran. The entire area looked like a large sheet of water. Approximately 100,000 mudhouses collapsed, rendering thousands of peasants homeless. Crops over nearly 300,000 acres of land have been washed away. Last year the damage caused by floods was estimated at Rs. 34 crores. This year, too, the damage will be the same if not more. The only consolation last year was a bumper crop in spite of the floods. Thousands of persons were affected by the flood in North Bengal and Assam. The floods have now receded. The provincial Governments are taking necessary steps to relieve the distress.

India has accepted the chairmanship of International Supervisory Commission for Indo-China. The Commission, consisting of India, Canada and Poland, held its first sitting in New Delhi. Mr. Nehru inaugurated the conference of the representatives of the three nations. The conference decided to send to Indo-China within a week a joint advance party of 12 officials, both civil and military. The conference discussed various aspects of the task before the Commission, including the provision of transport and accommodation, supply of rations and the personnel required for discharging their basic functions effectively.

The conference is expected to have consultation separately with the delegates of Viet-Nam, Laos and Cambodia in the next few days in order to evolve a plan of work on the basis of local conditions which obviously differ from State to State.

Both the Canadian High Commissioner, Mr. Escott M. Reid, and the Polish Ambassador, Mr. J. Grudinski, paid tributes to India's decisive role in achieving a peaceful settlement in Indo-China and the part played by the Prime Minister of India.

The main purpose of sending an advance party is to determine the strength of the personnel required and the nature and scope of work to be accomplished in the light of the decision taken at Geneva.

All India Congress Committee concluded its two-day session at Ajmer in absolute unanimity. Except for the revolt by Shri N. V. Gadgil over Congress Policy towards industry, there was no dissent. In other sessions there were at least some fireworks by the rank and file, but at Ajmer there were none. Even those who moved amendments ultimately withdrew them. The A.I.C.C. was content to leave the Congress and the country in the safe hands of Mr. Nehru.

In all eleven resolutions were passed, nine official and two non-official. The A.I.C.C. also took note of four other resolutions adopted by the Congress Working Committee at its earlier meetings at Delhi. Thus the business transacted was impressive. Yet the analysis of the resolutions adopted and of the speeches shows that Ajmer did not make any notable departure in Congress policy in regard to the issues discussed and voted upon.

The Committee approved and appreciated Mr. Nehru's foreign policy. Mr. Nehru felt it necessary to call upon all parties to extend their co-operation to India's foreign policy in order to enable India to play its role effectively in the international sphere. Mr. Nehru's foreign policy has the support of all the progressive parties.

On the question of foreign settlements, Mr. Nehru had to pull up extremist elements. There was a non-official resolution on the subject which had received the highest priority and would have provided violent attack on France, Portugal and the United States. It was, therefore, decided by the High Command that an official reso-

lution should be moved. Mr. Nehru pointed out that the people of these areas were themselves on the march. Sixty per cent. of the territory of French India has been liberated and the liberation movement was now rapidly gaining momentum in the Portuguese possessions. The official resolution made it perfectly clear that the Government and the Congress will not rest until the foreign pockets are liquidated, as then alone will India's struggle for freedom have fulfilled its purpose.

The A.I.C.C. did not record any radical departure from the existing position on the three other resolutions on planned development, industry and land reforms. The resolutions indicated the general line of approach which, when followed by the Central and State Governments would constitute a step forward. The resolution on planned development gave a broad indication that accent will shift more and more to industrialisation in the next five years. Greater emphasis is proposed to be given to the development of medium, small-scale and cottage industries, the spheres of developments of which will be demarcated as far as possible.

The Committee noted with satisfaction the improvement in

the general economic situation in the country and the progressive achievements of some of the targets laid down in the national plan. Production generally has increased and, at the same time, prices have come down, thus indicating a healthy tendency, which should enable the State to proceed at a much faster pace with programme of development and the public works.

The Committee was particularly gratified at the substantial progress made in the community projects and the National Extension Service schemes which already cover over 50,000 villages and a population of 36 millions and through which it is intended to reach every village in India by the end of the second Five Year Plan. This tremendous undertaking will bring about basic changes in the entire structure and functioning of rural India. The success in these schemes is not only due to trained workers, but also to the public response which these schemes had evoked.

These advances and the progress made all over the country in various directions have produced a sense of self-reliance and achievement in the people and thus strengthened them for the great task ahead.

SUNBEAM

gives a lasting shine!

Housewives realise that cheerful and clean-looking homes make for contented and happy living, and Sunbeam gives a brighter, more lasting shine! With such ease a little Sunbeam spreads over a large area, quickly giving a lasting shine to floors and furniture.

It is easier to work with, shines brighter, lasts longer!

FOR BRIGHTER FLOORS
AND LIGHTER WORK
Always ask for

SUNBEAM
POLISH

Shines... and shines... and shines

ALL INDIA RADIO GENERAL SERVICE

For Listeners in Africa, Mauritius and the West Indies

HINDI AND GUJARATI

Morning Transmission
19.83 and 25.22 metres
(15130 and 11895 Kc/s)

Evening Transmission
25.17 and 31.87 metres
(11920 and 9055 Kc/s)

0930 News in Gujarati
0940 News in English
0950—1040 Programme
in Hindi

2115 2125 News in English
2125—2200 Programme in Hindi
2200—2245 Programme in
Gujarati

Monday, August 30

0950 Karyakram Ki Rooprekha
0955 "Jiwan Ki Ore"
Play by Devraj Dinesh
1025 Bhajan
1030 News in Hindi
1040 Close Down
2125 News in Hindi
2125 Dilli Diary
Talk by Kshem Chandra
'Suman'
2145 Vocal Music
2200 News in Gujarati
2210 Akhbarani Atarichhi
2215 "Yab Suniye"
(Hindi Programme)
Patra-Lekhan
2230 Sahvadan
Sarod and Violin par
Ek Dhoon
Madan Ghosh and S. N.
Gulati
2245 Close Down

Tuesday, August 31

0950 Nasir Ahmed
Shastriya Sangeet
1005 Pannatal Ghosh
Flute vadan
1020 Filmi Gane
1030 News in Hindi
1040 Close Down
2125 News in Hindi
2135 Bharat Ke Samachar
Patron Se
2140 Ek Geet
2145 Nasir Ahmed
Shastriya Sangeet
2200 News in Gujarati
2210 Gazal
Jara Thobhjee Ansu (Self)
Ninu Mazumdar
2215 "Deepmala"
Listeners' Own Programme,
consisting of talks, plays,
features, skits, songs, etc.,
received from listeners
abroad.
2245 Close Down

Morning Transmission
19 and 25 metre bands
(15 and 11 Mc/s bands)

Evening Transmission
12 and 25 metre bands
(15 and 11 Mc/s bands)

Wednesday, Sept. 1

0950 Paakaj Malik
Geet aur bhajan
1000 Hamare Sangit Ke Saaz
Sitar
by Abdul Halim Jaffer
1015 Usha Bhana
Geets
1030 News in Hindi
1040 Close Down
2125 News in Hindi
2135 Aurton Ke Duniya
Durga Mausi Sangeet Sabha
Men
Lok Geeton Meu Pariwari
Bharat Bahen
Baleogi Kuli Khansi
2200 News in Gujarati
2210 Patra and Pasandgi
Listeners' Requests with
replies to their letters
2245 Close Down

Thursday, Sept. 2

0950 Dan Singh
Geet
1000 Pran Nath
Shastriya Sangeet
1020 Dan Singh
Rajasthani Geet

1030 News in Hindi
1040 Close Down
2125 News in Hindi
2135 Jhalkian
by Prabhakar Machwe
2150 Manna Hai
Dadre
2200 News in Gujarati
2210 Shastrik Samachar
Gujarat, Saurashtra Age
Kutchbhai Khabaro
2215 Raag and Rang
Programme of Classical
Indian Music presenting
leading musicians
KRISHNA UDYA-
VARKER
2245 Close Down

Friday, Sept. 3

0950 Ramesh Kapoor
Geet
1000 Mera Priya Granth
Kavita
Talk in Hindi by Padma
Singh Sharma 'Kamlesh'
1010 Kusum Chopra
Shastriya Sangeet
1025 Ramesh Kapoor
Geet
1030 News in Hindi
1040 Close Down

2125 News in Hindi
2135 Ramesh Kapoor
Geet

2145 Kusum Chopra
Shastriya Sangeet

2200 News in Gujarati
2210 Saprabik Samalochana
Weekly Review of Current
Affairs

2220 Garba
Damayanti Maskandane
Baheno

2230 "Ramban Vagya Hoy
Te Jane
Lagna Jeevanman
Talk

2240 Ek Geet
2245 Close Down

Saturday, Sept. 4

0950 Narinder Kaur
Punjabi geet
1000 B. R. Monga
Geet
1010 Ustad Allaadin Khan
Violin vadan
1030 Punjabi Tappa
by Narinder Kaur and P. R.
Monga
1030 News in Hindi
1040 Close Down
2125 News in Hindi
2135 Jag-Bidi
2140 Wazir Chand
Rabab vadan
2145 Punjabi Tappa
by Narinder Kaur and B. R.
Monga

2200 News in Gujarati

2210 Vadyavrunda
AIR Northern Orchestra
Conducted by Ravi Shankar

2215 Bai Sabha
"Marun Balpan"
Talk
"Dharmani Dhangal"
—Musical Feature for Children
written by Jayant

Joshi
Apani Tevo
Hints

2245 Close Down

Sunday, Sept. 5

0950 Filmi Gane
1000 Balasbha
Aao Bachcho Kahan
Kahani, Ek tha Raja
Thi Rani—Gujarati
kahani
Baalgeet
Bhaiya ka jhola
1020 Apka Patra Mita
1030 News in Hindi
1040 Close Down
2125 News in Hindi
2135 Sab ki Pasand
2200 News in Gujarati
2210 Ramat Gamat
Fortnightly Sports Review
2220 Filmi Geeto
Film Tunes
ROOP-REKHA
Programme Preview
2245 Close Down

Whenever, wherever infection threatens, doctors and nurses take elaborate antiseptic precautions. Nothing is left to chance. Almost every hospital and clinic, in Southern Africa, and in many countries overseas, relies on Dettol. This pleasant, non-poisonous fluid, deadly to germs, is harmless to the delicate human tissues the germs invade. In the home, as in the hospital, Dettol is the safe way to safety.

DETTOL

THE ANTISEPTIC DOCTORS' USE

M. J. PATEL

INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General
Commission Agents

10 Peking Road, Kowloon, HONG KONG.

**Special attention is paid
to indent orders**

Write To Us For Further Particulars.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?

Have you provided for your dependants?

Prepare for the future

Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with 'THE OLD MUTUAL' your friend for Life—

The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has
best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760,
JOHANNESBURG.

Phones:— } Business 33-0711
              } Residence 33-5961

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING

—CO. LTD.—

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants

—&—
Direct Importers.

**47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.**

Cable & Tel. Add.: "HARGOVAN".

Phone 29388

P. HARGOVAN & CO.

(PTY.) LTD.

**WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.**

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

Phone 53.

Telegrams 'SOLANKI.'

P.O. Box 208.

Solanki & Co. Ltd.

Merchant & Direct Importers

**Extensive range always carried in
the following:**

Silks, Drapery, Toilets, Per-
fumes, Curios, Fashion Goods
and Jewellery, Wide Range of
Indian, Persian and Chinese
Carpets.

Stockists of well-known branded
Watches.

COPPERBELT PIONEER STORE

**Where Quality and Service
are Paramount.**

Luanshya,

Northern Rhodesia.

BOOKS FOR SALE

GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
TO STUDENTS—M. K. Gandhi	6	0
GANDHIAN ETHICS—Benooy Gopal Ray	2	0
BAPU—Marty F. Barr	4	0
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
FAMOUS PARSIS	7	6
SEVEN MONTHS WITH GANDHI—Krisnadass	12	6
STORY OF THE BIBLE—S. K. George	6	0
A RIGHTEOUS STRUGGLE—Mahadev Desai	2	3
THE POLITICAL PHILOSOPHY OF MAHATMA GANDHI—Gopinath Dhawan	17	9
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	3	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. I—M. K. Gandhi	15	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. II—M. K. Gandhi	14	0
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	6	0
FROM YERAVDA MANDIR—M. K. Gandhi	1	0
MAHADEV DESAI'S EARLY LIFE —By Narnhari D. Patil	2	6
DEHUMANIZATION IN MODERN SOCIETY —Rene Fatale-Miller	1	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION,"

P. Bag. Phoenix, Natal.

Phones: 29121/2 (Switchboard)
2/175 (Manager)

Cables & Tel. 444:
"PROSPERITY" (All Branches)

P.O. Box 2197

(Established 1927)

Premier Produce Co. (Pty) Ltd.

General Wholesale Merchants
EXPORTERS AND IMPORTERS

Buyers and large Stockists of all kinds of Indian and European Groceries, Provisions, Soaps, Oils, Grains, Beans, Peas, Kaffircorn, Malt, Maize, Maize Products, Wheat, Wheaten Products, Crockery, Hardware and also Coal of all types.

All enquiries for Export and Import
to the Head-Office.

Head-Office: "PREMIER HOUSE"
364 Pine Street, Durban.

also at

JOHANNESBURG

Phones: 34-3554/5
P.O. Box 209, Fordsburg,
62, Crown Road,
Fordsburg, Johannesburg.

BENONI

Benoni Coal Site
Phone 54-1813,
Rangeview Coal Sites—54-2205
P.O. Box 392, Benoni.

Proprietors:

C. L. Patel, D. K. Patel
V. B. Patel, H. J. Patel
K. C. Patel

The Star Clothing Factory

Wholesale Merchants

CLOTHING MANUFACTURERS

P.O. Box 237. Phone 514.
Jameson Road, Livingstone,
NORTHERN RHODESIA.

Our S.A. Representative:

H. L. Hompes & Co.,
(Pty.) Ltd.

Durban, P.O. Box 1301.
Johannesburg, P.O. Box 3480.
Capetown, P.O. Box 824.

—ATTRACTIVE— SAREE MATERIALS

Self Striped Georgette Crapes 45"
Green, White, Pink, Sky, Lemon
4/11 yd.

Self Check Fancy Voiles with Black
Designs 45" 4/11 yd.

Fancy USA Floral Voiles 38" 4/11 yd.

Two Tone and Rainbow Georgettes 45"
All Shades 4/11 yd.

Floral Bombergs 45" Red, Gold,
Green and Blue Designs 4/6 yd.

Bordered Georgette 45"
All Shades 3/11 yd.

Coloured Georgettes 45"
All Shades 3/11 yd.

Spotted Georgettes 45" Latest 4/6 yd.

Embossed Georgettes 45"
Basket Design 4/11 yd.

Georgette Jari Work Sarees
24-28-4 each

Georgette Sarees Cotton Embroidery
23/15/8 each

Beauties and Tinsel Jari Borders
Big Range In Stock

BLOUSES

Chinese Embroidered Satin and
Georgette Blouses and Latest
Slippers 8/11 each.

CHAMPALS!

Plastic Fancy Tops with Huel
Size 3 to 7 18/6 pair
Also Leather 8/6 & 10/6 pair

Write For Samples:

JAYBEE SILK HOUSE

39 MARKET STREET,

JOHANNESBURG.

NEW TYPEWRITERS

POPULAR MAKES

Remington, Smith-Corona, Olivetti,
Hermes, R. C. Allen.

PORTABLE & STANDARD MODELS
AVAILABLE AT:

NATIONAL OFFICE SUPPLIES
(PTY. LTD.)

(Directors: N. V. MEHTA, J. P. GOKOOL; E. V. MEHTA)

LEGAL & COMMERCIAL STATIONERS
OFFICE EQUIPMENT SPECIALISTS

76 Victoria Street, Durban.

PHONES 22622
63535

P. O. BOX 1127
Tel. 444, NOSLIMITED.

For Quality Printing Consult:—

UNIVERSAL PRINTING WORKS

Commercial Printers & Calendar Specialists

9 Bond Street, Durban, Phone 25295.

ઇન્ડિઅન

ઓપિનિઅન

મહાત્મા ગાંધીના હસ્તે અને 1૯૦૩માં સ્થપાયું.

પુસ્તક પર મુ-અંક ૩૩
તા. ૨૭ ઓગસ્ટ, ૧૯૫૪.
મુદ્રક નકલ પેની ૬.
૬૨ મુકનારે બહાર પડે છે.

મરણનો ભય

(મહાત્મા ગાંધીજી)

★

સ્વરાજ એટલે મરણ ભયનો ભાગ. જે પ્રજા મરણનો ભયથી અકળાય તેનાથી સ્વરાજ ન ચેળવી શકાય, ન રાખી શકાય.

અંગ્રેજો મરણને ખીસામાં રાખીને કહે છે; આરબો, પઠાણો મરણને સામાન્ય વ્યવહારની જેમ ગણે છે; સગાનું મરણ ધામ ત્યારે રોતા કકળતા નથી. બોમ્બર સ્ત્રીઓ મરણભયને ભણતીજ ન હતી. બોમ્બર લકઝરી વેળાએ હજારો જુવાન બોમ્બર સ્ત્રીઓ વિધવા થઈ તેની તેમણે કચકાર ન કરી. બલે મારો ધણી કે પુત્ર મુજો, પણ મારા દેશની આબરૂ તો રહી, અને જો દેશ ચુલામ બને તો ધણીનું શું કરવું હતું? ચુલામ છોકરાને ઉછેરવા કરતાં તેના શબને દાટવું ને તેના આત્માનું રમરણ કરવું એજ બસ છે. આમ મોતના મનને સંતોષીને અસંખ્ય બોમ્બર બોરતોએ ધીરજ રાખી પોતાનાં વહુલાને જતાં કર્યાં.

આ બધા મારે છે ને મરે છે. પણ જેઓ મારતા નથી ને મરે છે તેમનું શું? તેવા ને તો જગત પુજે છે; તેવાથી દેશ આબદ થાય છે, અંગ્રેજ અને જરમન બંનેને મુજબ; બંનેએ માર માર્યાં ને માર ખાધા. પરિણામ એ આવ્યું છે કે વેર વધ્યાં છે, અશાંતી વધી છે ને અત્યારે યુરોપની સ્થિતિ દયામણી થઈ પડી છે, પાળક વધ્યો છે, ને એક બીજાને ઉતરવા ની રેરવી થઈ રહી છે. પણ જે મરણ ભયને આપણે છોડવા મરી રહ્યા છીએ એ તો ચુદ્ધ થયે છે.

....જ્યારે આપણને સ્વરાજ મળશે ત્યારે આપણામાંના ઘણાએ મરણ ભય છોડવોજ હશે, અથવા તો સ્વરાજ નહિ મળ્યું હોય. હવે તો જુવાન છોકરાઓ જ ઘણે ભાગે મર્યા છે. અતીતકાળમાં જેઓ મર્યા તે બધા એકવીસ વર્ષની અંદરના હતા. તેઓને કોઈ જાણતું ન હતું. જો સરકારને હજી એળીબાર કરવા જ હોય તો હું જરૂર પહેલી પંક્તિના કોઈ માણસના મોગની આશા રાખી બેઠો જ છું.

બાળક, જુવાન કે યુદ્ધ મરે તેથી આપણે શાને બાધાત થઈએ? એક કુખ ઝંતી નથી કે જ્યારે જગતમાં કયાંયે જંગ અને મરણ થઈ રહ્યાં નથી. જન્મથી રાજ થતું ને મરણથી દરવું એમાં ભારે મૂળતા છે એમ આપણને યાગવું જ ભેદજો. જે આત્મવાદી છે, અને આપણામાંનો કોણ હીંદુ, મુસલમાન, પારસી આત્માના અસ્તિત્વને માનતા નથી?—તે તો જાણે છે કે આત્મા મરતો નથી એટલું જ નહિ પણ જેઓ જીવે છે તેને મૃત્યુ છે તે બધા છતાં એકજ છે, તેના યુગ્મો એકજ છે, તો પછી જગતના ઉત્પત્તિ લય દરેક જુએ સમાજ કરે છે તેમાં આપણે ખુશી સવાદ શું ને દુઃખી થવાનું શું? દેશ લઈ આપણી ભાવના જાય ને દેશમાં જન્મ થાય તે બધા આપણે ત્યાં થયા માનીએ તો કેટલા જન્મ ઉજવીએ? દેશ માં મરણ થાય તેને તારૂં વૃદ્ધ કરીએ તો આપણી આજો વીળી જ રહે. આમ વિચારી આપણે મરણ ભય છોડવો જ ભેદજો. ....જો આપણે સ્વરાજ લેવું હોય તો ને લઈને ચોલાવતું હોય તો આપણે મરણનો ભય તકલ છોડવો ભેદજો.

અને જે મરણનો ભય છોડશે તેને જેલનો ભય તો હોયજ શાને? વાચનાર વિચારી ભેશે તો તેને આવુજ પડશે કે આપણને જે કાંઈ હીલ સ્વરાજ લેતાં થાય છે તેનું કારણ કેવળ મરણ અને તેનાથી ઉતરતા દુઃખો સહન કરવાની શક્તીનો આપણામાં અભાવ એજ છે.

જેમ વધારેમાં વધારે નિર્દોષ માણસો બાળી ભેદને મરણની ભેટ કરવા તઈયાર થશે તેમ ખીજા બચી જવાના ને બોધામાં બોધું દુઃખ થવાનું. ખુશીથી સહન કરેલું દુઃખ દુઃખ મટી સુખ થાય છે. જે દુઃખથી લાગે છે તે રીબાય છે ને દુઃખ આવ્યે અધમુજો થઈ જાય છે. આનંદપુર્વક દુઃખની ભેટ કરવા નીકળે છે તેને પ્રથમનું દુઃખના ખયલથીજ નીપજવું દુઃખ તો હોયજ શાનું? અને તેનો આનંદ કલોડાકોઈની મરજ સાથે છે."

[રેકર્ડ પત્રજી ગોપીકાન્તા "કાપલ"નાથી]

—૦—

સુરવીર જેમ મરણની ભેટ હસતે સુએજે છે તેમ સાવધ પણ રહે છે. શાંતિમય યુદ્ધમાં ગફલતને અપહાસજ નથી. આપણે નીતી વિરૂદ્ધ યુનો કરીને જેલમાં જવું નથી કે ફાંસીએ થકવું નથી. આપણે તો સરકાર ના જુલમી કાયદાઓની સામે થતાં ફાંસીએ થકવું છે.

ગાંધીજી.

★

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૨૭ ઓગસ્ટ, ૧૯૫૪.

નેશનલીસ્ટ સરકારની છત

આ લેખ કાઉન્સિલની ચૂંટણીના પરિણામો દર્શાવે છે. આ પીન-ગેરાઓને માટે અશુભચુક છે. નેશનલીસ્ટોની ભાવે છત ચઢે છે. નાટક સિવાયના સ્વભાવ પ્રાંતોમાં કાલની સ્થિતિ આ પ્રમાણે છે: નાટકમાં નેશનલીસ્ટોની મેટ્રો ૪, યુનાઇટેડ પાર્ટીની ૨૧; ઓરેન્જ-ફ્રોન્ટમાં નેશનલીસ્ટો ૨૫, યુ. પા. ૦; કેપમાં નેશનલીસ્ટો ૨૦, યુ. પા. ૨૪; અને ટ્રાંસવાલમાં નેશનલીસ્ટો ૪૫, યુ. પા. ૨૫.

આ પરથી જણાય છે કે નેશનલીસ્ટ પાર્ટીએ બહુ ધરોળાર ઘાસેલાં છે અને તેની સરકારને લાગી શકેલ સુધી છબેડી કાઢવાની આજ્ઞા રાખી શકાય તેમ નથી. નાટકમાં યુનાઇટેડ પાર્ટીએ પોતાનું જોર ટકાવી રાખેલું છે એ પીન-ગેરાઓને આશ્વાસન આપનારી બીના નથી. ક.ર.જી. ૧૩૫ એરીવાઝ એક્ટની હરિત નાટકને આભારી છે, અને આપણે હમણા જ જોઈ અમા કે કેવળ એક નેશનલીસ્ટના વિરોધના કારણે પ્રાંતિક એકઝેક્યુટીવને નાટક પ્રાંતની નિશાળો તરફથી ગે. હાથેથી રમતોમાં એપાર્ટિડેટ દાખલ કરવાની નીતી રિવકારથી પડી છે.

અખબારોના હેરાલુ મુજબ નાટક પ્રાંતિક કાઉન્સિલે એક એપાર્ટિડેટો સિદ્ધાંત નથી રિવકારથી છતાં, જેવાં પાંચ વેળાં, એ દર્શાવેલ છે: રહેજ છે કે, (મી. રોપ્પમર્ના કહેવા મુજબ) “સેગ્રેગેશન એ આ દેશના જીવનનો પરંપરાથી આવેલો આદર્શ છે.” એટલે, એડમીનીસ્ટ્રેશન પોતાની ડેવલપ્મીની સંસ્થાઓ તરફથી ગોડવાયેલી રમતોમાં ગેરા પીન-ગેરાના આશ્રયને સંમતી આપતું નથી એવી એકઝેક્યુટીવ કમીટીએ કહેલી જાહેરાતને માટે એકઝેક્યુટીવને મુખ્ય રહ જાઈ આપવામાં મી. ટોરસેજ વાગ્યાની વાત. અમરિ સાફ કહેવું જોઈએ કે “એપાર્ટિડે” અને “સેગ્રેગેશન” વચ્ચે પાડવામાં આવેલો ભેદ અમે જોઈ શકતા નથી. પીન-ગેરાઓને માટે તે બંને સરખા જાંધાવેલ છે. યુનાઇટેડ પાર્ટીને એજ રીતે નેશનલીસ્ટો સાથે સમાધાન કરવા મંજૂરી દેવા તો નેશનલીસ્ટો તેને ફળી કહે તેમાં કશી નવાઈ નથી અને પોતાની સ્થિતિ તે કાપથી શુભાવતી જાય છે તેમાં પણ કશી નવાઈ નથી. આ વસ્તુની પીન-ગેરાઓએ

નોંધ લેવાની જરૂર છે અને એપાર્ટિડેનાં અનિષ્ટ નીચે તેઓ કચડાઈ મરે તે પહેલાં તેની સામે પ્રયત્ન લાગત અભાવને પોતાના બળો વધારે એકત્રીત કરવા પડશે. લાગુ ધણી કપરી છે અને આપણા પર નાખવામાં આવેલી મેટ્રો, જે વધારે ને વધારે અજીવન કરવામાં આવી રહી છે, તેમાંથી મુક્ત થતા પહેલાં સખર છે કે વધુને પોતાના જીવન કુરબાન કરવા પડશે. આને સૌથી અમલની વસ્તુની આપણને જરૂર હોય તો તે આપણમાં સંપૂર્ણ એકતાની છે; અરજી સુદાનો બધા દુર કરવાની છે

નોંધ અને સમાચાર

“એપાર્ટિડે” નહિ પણ “સેગ્રેગેશન”-એક જાણીતો સુદર દુસરા ટકાઈ

નાટક પ્રાંતની એકઝેક્યુટીવ કમીટીએ કુંડ મુદત પર એક નેશનલીસ્ટ સમજના વિરોધથી દેવવાળને નાટક પ્રાંતની રજુઓ તરફથી ગોડવામાં આવેલી રમતોમાં ગેરા અને પીન-ગેરા વિચાર્યો સાથે નહિ રમી શકે એવી પોતાની નીતી દર્શાવનારો દરાવ કયો હતો. તેની ચર્ચા પ્રાંતિક કાઉન્સિલમાં થતાં નેશનલીસ્ટ સભ્ય મી. પી. એચ. ટોરસેજે એકઝેક્યુટીવ કમીટીએ જાહેર કરેલી એપાર્ટિડેની નીતીને મંજૂર કરનારો દરાવ મુક્યો હતો. યુનાઇટેડ પાર્ટીના સભ્ય મી. જી. જે. એન. રોપ્પમર્ના તે પર સુધારો લાગ્યા હતા જે ૧૩ વિશ્વ ૪ મતે પસાર થયો હતો અને” મી. ટોરસેજનો દરાવ જીદી મવો હતો. મી. ટોરસેજે દલીલ કરી હતી કે ડેવલપ્મીની સંસ્થાઓમાં ગેરા અને પીન-ગેરાઓ સાથે રમતમાં ભાગ નહિ લેવા બાબત એકઝેક્યુટીવ કમીટીએ કહેલ નિવેદન એપાર્ટિડેનો સિદ્ધાંત રિવકારના કુંડ તેથી કાઉન્સિલે એ સિદ્ધાંત સ્વીકારવો જોઈએ. મી. રોપ્પમર્નાનો સુધારો એ હતો કે કાઉન્સિલ “એકઝેક્યુટીવ કમીટીના નિવેદનને સંમત થાય છે.” તેના પર મત લેવામાં માત્ર આ નેશનલીસ્ટ સભ્યોએ વિરોધ દર્શાવ્યો હતો. મી. રોપ્પમર્ના પોતાના સુધારાપૂર ભોલતાં કહ્યું કે એકઝેક્યુટીવ કમીટીનું નિવેદન

અને લાગતી ભાવના ડેવલપ્મીની છે. અત્યાર સુધી સ્વાતંત્ર્ય અરીસો તબ ૫.૨ કરવાને જનતાની પરિષદ મોઝા-વવાની દીક્ષામાં ચાલી રહી છે તેને ટોંચ આપવાને અમે અસક્ષમ હતા. પરંતુ હાલની સરકાર તરફથી આપણી સાથે જે અતિ પ્રત્યાષાતી બળો ઉભાં કરવામાં આવેલાં છે એ જોતાં અમને લાગે છે કે એ વખત આવેલો છે કે જ્યારે એ અમને સામનો કરવા આપણે આપણા સધર્માં બળો સંમકીત કરવાં જોઈએ.

આ અંતર મુખપૂર્વક અપવામાં આવેલા મહાત્મા ગાંધીજીના શબ્દો તરફ અમારા વાચકોનું ધ્યાન ખેંચી એ છીએ. એ શબ્દો ફરી ફરીને વાચવા અને વિચારવા જેવા છે અને તેને અમલમાં મુકવાને આપણી સધર્માં ઉત્કૃષ્ટતા ડેવલપ્મીની આપણે પ્રયત્ન કરવો જોઈએ. આપણા પર લાદવામાં આવેલા અન્યાય, જુલમી અને અપમાન બરેલા કાપડાઓમાંથી મુક્ત થવાનો એજ એકમાત્ર માર્ગ છે.

“એપાર્ટિડે”નો સ્વીકાર કરનાર નથી. એક રજુમાં બનેલા એક એકઝેક્યુટીવ બનાવેલો લખ લખને નેશનલીસ્ટોએ તેને રાજકીય સલાહ બનાવી દેવા દર્શાવેલ નથી. મી. ટોરસેજે પોતાના દરાવ પર કહેલાં આપણમાં નેશનલીસ્ટ પાર્ટીના મતદાતા પ્રચાર સિવાય બીજું કશું નહોતું એપાર્ટિડેનો અર્થ એ સેગ્રેગેશન થતો હોય તો મી. ટોરસેજને કુંડ યાદ આવુ છું કે એ તો આ દેશને પરંપરાથી ચાલતો આવેલો જીવન માર્ગ છે. દરાવને આખો હેતુ રજુમાં વલ્લેજ દાખલ કરવા સિવાય બીજો કશો નથી.

મી. ટોરસેજે એકઝેક્યુટીવ કમીટીના નિવેદનમાંથી નીચેના શબ્દો ટાંકી એ નિવેદન માટે એકઝેક્યુટીવ કમીટીને અભિનંદ આપ્યું:

“એડમીનીસ્ટ્રેશન પોતાની ડેવલપ્મીની સંસ્થાઓમાં ગેરા અને પીન-ગેરાઓની રમતો સાથે ગોડવાને સંમત થતું નથી.” આ બાબતની ચર્ચા અમારા અમલોમાં કરવામાં આવી છે. મી. ટોરસેજે વધુમાં ઉમેર્યું કે: “એક ઢોંઢો જોડારીની સાથે એક નરમતના મેદાનમાં જે તમરી દીકરીને રમવા દેવા તબક્કર હો તો પેલી ઢોંઢી છોડારીનો ભાઈ તમારી દીકરીની સાથે રીતે રીતે વર્તે છે.” મી. ટોરસેજનાં ઉક્ત શબ્દો ખાસ કરી ઢોંઢી અને સામાન્ય રીતે પીન-ગેરા પ્રત્યેના તેમના ગિરકારથી બરેલા છે કે જે ૧૩૭-લાલના રાજ્યકર્તાઓને વિશે સર્વસામાન્ય છે.

સેન્ટ્રલ આફ્રિકન ફેડરેશનમાં પરદેશીઓ માટે નવો કાયદો સેન્ટ્રલ આફ્રિકન ફેડરેશનમાં એન્જી-બન્સ (રેસ્ટ્રેશન એન્ડ રેસ્ટ્રીક્શન) બીજા દાખલ કરવામાં આવ્યું છે જે પીન-ગેરાઓમાંથી પસાર થઈ ગયું છે. આ ના કાયદાની રૂએ સેન્ટ્રલ આફ્રિકન ફેડરેશનમાં રહેલા પરદેશીઓએ આઈ ડેન્ટી કોડી રાખવાં પડશે. એ કોડની અરજમાં કોડ ધરાવનારો ફોટો, આંગળાં અને હથેળીની છાપ હોવી જોઈ. કાયદો સરકારી પ્રતિનિધિઓને આ દુરિયોને અમલ દેશમાંથી પસાર થતા પરદેશીઓને લાગુ પાડવામાં નહિ આવે. પરદેશીઓએ પોતાની નોકરીમાં કે શીરનામાં થતા ફેરફારોની સરકારને જાણ કરવી પડશે અને કુંડ મુદતને માટે પશુ ફેડરેશનમાંથી બહાર જતાં આઈ ડેન્ટી કોડ પાડું આપી દેવું પડશે. ફેડરેશનના જલ્લે દેશમાંની ડાહ્ય એક પશુ સરકાર તરફથી અત્યાર અમારો આજુ કોડ અપાઈ ચુક્યું હશે તેજે તેની ફરીથી અરજ કરવી નહિ પડે. પરદેશીઓની સ્થાવર મીલકત લઈ શકારો અને કંપનીઓના કાયરેક્ટર બની શકારો પરંતુ કઈ કંપનીના કાયરેક્ટર છે તે મદમનીના સેક્રેટરીને જાણ કરવી પડશે. મંત્રીની પરવાનગી સિવાય પોતાના નામમાં ફેરફાર કરી નહિ શકાય.

બીજપરની ચર્ચા દરમિયાન મુખ્યમાન સ્થાના સભ્ય મી. વી. ડી. જોહ્નસે કહ્યું કે અમા મુદતની સરખાતમાં અત્ર ને. જર્ન. રેડેસીયાના જ એક ખાણ વાળા નાના શહેરમાંથી ઓછામાં ઓછા ૮૯ મુરોખીયન પરદેશીઓને દેશનિકાલ કરવા પડ્યા હતા. તેમાં ના એકને વીક્ટેરીયા ક્રોસ બીજપર આરકારી તરફથી મુદ કરવામાં આવ્યો. જ્યારે તેની પાસેથી એક મોટી ડાપર મળના નાં પૂર્ણ પ્લેનો પકડાયા હતા. મદમનીએ કહ્યું કે નવે પ્રેશીના અધિકારીઓને લાગ્યું છે કે દેશની સુરક્ષિતતાને માટે આ બીજ જરૂરી છે. સધર્ન રેડેસીયાના કાયદા ના કરતાં આ બીજમાં કશી વધારો કચડાઈ નથી અને-એ કાયદાની ડાહ્ય એ હરિવાદ કરી નથી.

ટાંગાન્યા કસ્ટુરખા સ્થાવર કુલ માટે મળેલી રકમ ટાંગાન્યા થી. એ. એ. માંથી તરફથી રીનીડસ સંસ્થામાં થયેલી કસ્ટુરખા સમારક સુલ માટે પા. ૫૧ અને અમરલાથી-મેસર્સ પડીવાયી અધર્સ તરફથી પા. ૫-૫-૦ની રકમ મળી છે જે સાબાર સ્વિકારીએ છીએ. રાખનના મી. રૂઠ્ઠાની તરફથી પા. ૧૫ મળેલા છે. “ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”ના નિલાય અર્થે. મી. મમ્મિલાલ માંથી શુક્રવાર તા. ૨૦મીના ટાંગાન્યા સુધારાને અમા હતા

તે વખતે ત્યાં બાઇઓએ પ્રિન્ડિંગનું કોપિનિગનના નિવાસ અર્થે પા. ૫૮-૭-૩ની રકમ આપી હતી જે સાક્ષાર સ્વિકારીએ બીએ. ઓ. મણી-ભાઈ માંગીતો જે બાઇઓએ સરકાર હશે હોય તેમના તેમજ સેક્સ માધી એન્ડ કુના ધી. કુમ્બુલસ ધી. દેસાઈ જેમણે પેતાના હોમથી વખતનો ભેગા આપી સમજા બાઇઓની મુશ્કેલી કરાવી હતી તે બદલ તેમનો ધી. મણી ભ.લ માધી અંગત આભાર માને છે.

સેન્ટ્રલ આફ્રિકન ફેડરેશનમાં એશીયાટીકને હાથપલ થવાની બાંધી

સેન્ટ્રલ આફ્રિકન ફેડરેશનમાં ચિલ્ડો, ઉપરેશનની મુદ્દાઓની સંખ્યા અને હાલ ફેડરેશનમાં વસી રહેલા એશીયાટીકની પત્નીઓ સિવાય બીજા ૩૫૫૫ એશીયાટીકને હાથપલ કરવામાં નહિ આવે એવી પ્રદ મંત્રી ધી. જુલી પન ઓનશીડે દર્શાવેલી નીતીને ફેડરેશન એક્ઝક્યુટીવે મંજૂર કરી છે. એસે-મ્બલીની નવાં કમીએશન બીજાપર કમીટી માં ચર્ચા કરી રહી હતી.

માસામેનના એક આફ્રિકન સભ્ય ધી. વીસીમટન ચીરવાએ સુધારો મુક્યો હતો કે ફેડરેશનમાં હાથપલ થવાની કુદ આપવામાં આવનાર એશીયાટીક વર્ગને નફોઆ કરી તેમાં ઓબોગીશ અને ખંધાદારીઓનો પણ સમાવેશ થવો જોઈએ. ધી. ચીરવાના આ સુધારાપર માજ ભેજ સંખે-ડો. અલેક્ઝાન્ડર રોહટ (મુસાકાના રવન્ટ પ્રદેશ) અને ધી. નેરપર સાવાનકુ (સર્વન રોડીયાના ના આફ્રિકન સભ્ય) બોલ્યા હતા.

ડો. રોહટ એશીયાટીક વસાહતીઓ ઉપર મુક્યમા આવેલા પ્રતિબંધનો વિરોધ કર્યો હતો. તેમણે કહ્યું કે નેપોન રોડીયાના એશીયાટીક. આજ સુધી કદી અડમ્બુલસ થઈ પડેલા નથી. રેલના જીવનમાં તેઓ સમાઈ ગયા છે અને સારા કામેમાં ઉદાર ફાળો આપતા આવેલા છે. પ્રદ મંત્રી બલે એમ કહે કે તેઓ પરદેશી સંસ્કૃતીના છે. પરંતુ બોટીલ લોકોનો એક મોટો ગુણ એ સાબતો આવેલો છે કે પરદેશી સંસ્કૃતીની સાથે તેઓ રહી શક્યા છે અને મણી વખત તેને બદલાવી શક્યા છે.

પ્રદ મંત્રી ધી. જુલીપન ઓનશીડે બીજામાં એશીયાટીક જન્મ હાથપલ નહિ કરવા સંખેએ અપીલ કરી. તેમણે કહ્યું કે બીજામાં જે એ જન્મનો પ્રયોગ કર્યો નથી પરંતુ સંખેએ આ સવાલ પર નીતી બદલ કરનાર નિવેદન કરવા ની હુજૂર પાડી છે. એશીયાના મણી એવા રોહટ છે કે જ્યાંથી વસાહતીઓ ફેડરેશનમાં હાથપલ થયા નથી. અને એ બાબતમાં ભેટકું બોલું મોલામ તેટલું બોલું અપમાન કરેલું લાગશે.

ધી. કીપેટી થંચે મ. ઓનશીડે ઉપર અરોપ ધાપો કે લોકોને અનિષ્ટ વસાહતીઓ કરાવવાનો કડક પોતાના હાથમાં લઈને તેઓ આપણું સત્તા માગી રહ્યા છે. એ સવા અવનર-જનરલના હાથમાં મુકવા તેમણે ધી. ઓનશીડેને વિનંતિ કરી.

ધી. ઓનશીડે જાહેર કહ્યું કે વધુ વિચાર કરી બાદ બીજામાં એ ફેડરેશન કરવા પોતે તકવાર છે.

હવે બીજામાં એશીયાટીક કમીશનરોનું નામ નથી પરંતુ એ બાબતમાં નીતીનું પ્રદમનનું નિવેદન મોલાઈ ગયું છે અને બીજામાં જીજીવવામાં આવ્યું છે કે, ૩૫૫૫ મણીસ કે મણીસોના વર્ગને આર્થિક અથવા જીવનના પોરણ કે રેલોના, અથવા જીવનશૈલીની ખાતીના

કારણે ફેડરેશનના પત્ની બનવાને અનિષ્ટ મણી સકારો.

સંધર્ન રોડીયાના કમ મેશન કામદા માં આવી કમમને એશીયાટીક વસાહતીઓ ઉપર અકલ મુકવાને હમેશાં ઉપયોગ થતો આવેલો છે.

હોદ્દી કોમનો ફાળો

નાટાલ પ્રાંતની એકોત્રેકુટીય કમીટી ના સભ્ય ધી. ડ. રી. રીફસે પ્રાંતિક કાઉન્સિલમાં જણાવ્યું હતું કે હોદ્દી કેમ પોતાના બાબતોની જીવણી માટે મોટો ફાળો આપે છે અને હોદ્દીઓ માટે નવી રકમો બાંધવાનો અવધો અર્થ તેઓએ આપવાનું કલુદ્યું છે. હોદ્દીઓ અને કમીટી ગોરાની સરખામ કરી જરે છે.

ન્યાયમાં વળુભેદ

અત્યાચાર માટે ગોરાને નવ મહિનાની અને કલકને માત્રની સજા

જુરખન એન્ડ કીરકીકટ વીમેન્સ લીગના સેક્રેટરી ચીસીસ કાતિમા મોરે ઇરટ લંડનની સરકારે ૩૦૦ અમીઆર વર્ગની એક હોદ્દી બાબા પર અત્યાચાર કરનાર ગોરા યુનેયારને નવ મહિનાની જેની સજા કરી તે પર અને સજા કરતાં જડને કરેલી દીકાપર એક નિવેદન કહ્યું છે અને જણાવ્યું છે કે આ બાબત આખા દક્ષિણ આફ્રીકા ને અને ખાસ કરી યુનીયનમાં ભીએ અને બાબતોની સમાચારીતુ કામ કરી રહેલા સમજાઓને બનીર વિના ઉત્તરવનારી છે.

ચોમસ સરખ લેક્સોન નામના એક લશ્કરી પેનશન ખાતા ૫૮ વર્ષના ગોરાને ઓમરટ તા. ૧૮મીના અત્યાચાર માટે યુનાયાર હરાવવામાં આવ્યો હતો. અને એજ દિવસે ૩૫૮.૬૧૧ની સુપ્રીમ કોર્ટે કેનીયલ લીન્ડન લુખ નામના ૨૨ વર્ષના એક કલકને એક ગોરી સીપર અત્યાચાર કરવાના યુનાયાર માટે મરજીની સજા કરી હતી.

ચીસીસ મોરે કહે છે કે, અખખાર માં આ મુકાદાઓના પ્રસિદ્ધ થયેલા દેવાલ માત્ર પરથી તે પરની વીચત વાર દીકા ન થઈ શકે, તેમ કરી ઇલ પચુ ન મણાપ. છતાં આપણા અખખારોમાં પ્રસિદ્ધ થયેલા ઉપલા દેવાલ પર સામાન્ય દીકા તો કરવી જ જોઈએ.

ખાસ કરી જ્યારે તા. ૧૯મીના નાટાલ મરકુરુરીના ચોધા પાનાપર આ બંને દેવાલો સાથે આપવામાં આવેલા છે. આપણી મોટી તરફથી આવી અસમનતા બરેલી સજાઓ સાથે જ્યારે જાતીય કલકથી કુખવાલ રહેલાં વાતાવરણમાં વધારે ખમાડો થયા વિના અને જાતીય સંબંધો સુધરવાનું અચકલ બન્યા વિના નજર રહે. પ્રત્યેક કેસનો નિર્ણય તેના ગુણદોષ પરથીજ થઈ શકે અને ૩૫૫૫ મણી એ

આ મોટી જાણ છે કે હોદ્દી બાબતે નાનપણમાં લગ્ન કરે છે, જડબની આ દીકા શોચનીય ગણાય. તેઓ જાણે છે કે આ દેશના કામદા સમજી જાતીઓને કહ્યું પડે છે અને તે બાબતોની ચનાઈ કરનારા છે અને જેઓ તેને માટે યુનેયાર હરે તે સજા પામે છે.

આ દેશમાં હોદ્દીઓના જીવનની જોએ મહિની બરાબ છે તેઓ કદી શકે છે કે હોદ્દીઓના બાબતોના થતાં નથી અને તેને લગતા કામદાના જામને માટે આજ સુધીમાં મોજને સજા થઈ નથી એ તેનો સચોટ પુરાવો છે. ૧૨ વર્ષની બાળાના લગ્ન થયા હા.૫ એવો એક પણ હાથલો મારી જણાવ્યાં નથી. જો કે કુ મણી વર્ષથી સમાજ સેવાના ક્ષેત્રમાં કામ કરી રહી છે.

આ કેસમાં યુનેયારની પુર્વજૂનીકા હકથી હોવાનું સુચવી જડને સમાજ સામગ્રી દર્દીએ એક પ્રગતીમાન પદમું લીધેલું મણાવ પરંતુ કમનસીબી એ છે કે દક્ષિણ આફ્રીકામાં જ્યારે બીન-ગોરાનો વિચાર કરવામાં આવે છે ત્યારે એ કસોટીનો ઉપયોગ કરવામાં આવેલો નથી. બીન ગોરાને સજા કરતાં તેના આ દેશમાં અનિયમ પુર્વ જુમીકા અને વાતાવરણનો ખ્યાલ કરવામાં આવેલો નથી. બસકે તેને વધારે સખત સજા કરવામાં આવે છે.

જુરખન એન્ડ કીરકીકટ વીમેન્સ લીગ ઇરટ લંડનના આ મુકાદાપર વધારે ખ્યાલ આપવા મુકાદાની નકલ મેળવવાના પગલાં લઈ રહી છે.

જોઈએ છે હાડકાં

તમારાં સ્ટેશન કે સાઈડીંગે પહોંચતાં કરવા માટે અમે ટનના પા. ૭ આપીશું

ખાલી બેગો રેલ ડોરાયું ભરી પાછી મોકલી આપીશું વધુ વિગતો માટે લખો:

THE BULLBRAND FERTILIZERS LTD. SARNIA NATAL.

વિવિધ ખબરો

શ્રી. વીનોબાજીનાં ભુદાન
પર્યાયે દાન
 રોગાદની મેસર્સ એ. એ. ગાંધીની પેદાના 'ગુર્જ' સ્થાપક શ્રી અરવિંદભાઈ માધીએ દોહમાં વિનોબાજી 'ભુદાન'ને હાથ કરી રજા છે તેમાં પા. ૧૦૦ની રકમ કુવાઓ ખાંધવા માટે મોકલેલી છે. અને રૂ. ૧૦૦૧ની રકમ કરતુરખા રમારક નિધિ માટે સૌરાષ્ટ્રમાં મોકલી છે. આર્યન સ્પોર્ટ્સ કલબ (પોર્ટ' એલીઝ.એચ)

પોર્ટ' એલીઝ.એચ આપન સ્પોર્ટ્સ કલબની મોટીસગી પાર્પીક જાનરસ સમા રવિવાર તા. ૧૫-૮-૫૪ના રોજ ગુજરાતી ફોલ્કમાં શ્રી નગીનદાસ પી આમલીના પ્રમુખપદા હેઠળ મળી હતી. ગત વર્ષનાં કાર્યક્રમનો નેવાસ મંત્રી શ્રી રમેશચંદ્ર બાણાબાઈ તરફથી રજુ કરવામાં આવ્યો હતો. ખજાનચી અંબેલાલભાઈ મળારાએ આવક જાવક નેર દિક્ષાપ રજુ કરતા જાને સવાલુખતે પસાર રૂપ હતી.

ત્યાર બાદ કલબનું ખંધારણ પસાર કરવામાં આવ્યું હતું અને રીઝન ૧૯૫૪-૧૯૫૫ના નીચે સુચન નવા કાર્યવાહકોની ચુટણી થઈ હતી: બા.કે. પેટલ: જી. ડી. કુવ; પેટલો: બા.લાલભાઈ રાજ, પરશુભાઈ મડન, હોરભાઈ હરીરજ, સંતુભાઈ નાગર, નરેશભાઈ કૃષ્ણરજ; પ્રમુખ: નગીન બા. પી. આમલી; ઉપ પ્રમુખ: ઉશરલાલ બાસરા, રમણલાલ કુલબા; સહમંત્રીઓ: રમેશચંદ્ર બાણાબાઈ અને સહુભાઈ કુલબાબાઈ; ખજાનચી: અંબેલાલ મળારામ; એડીટર: પેતા ભાઈ રણકેશજી. કેપટનો વિચેરેની ચુટણી આવતી મોટોગમર સુખતરી રાખવામાં આવી હતી.

ફારમોસા વિવે ચીનની અહેરારત
 કંડની રોપટરનો સહિશ જાણાવે છે કે ન્યુચાઇના ન્યુઝ એજન્સી તરફથી જાણવામાં આવ્યા ગુજન ચીનની મુખ્ય ઉમેઢીક પાર્ટીઝ" અને મુખિપદ્ધ એરમનકેએવન" તરફથી આ.બી ફુનીપને વાહેર કરવામાં આવ્યું છે કે ચીનના લોકોએ ફારમોસાને ગ્રાત કરવાનો દ્વ નિશ્ચ કર્યો છે. માહનીક પીપલ્સ લોકીટીકલ કનસવ-ટેટીવ કાન્કરન્સ, જેની એક એમરટ તા. ૨૦થી તા. ૨૨ સુધી મળી હતી. તેણે આ દરાવ સર્વાનુમતે પસાર કર્યો હતો. દરાવમા જાણાવવામાં આવ્યું છે કે ફારમોસા એ ચીનનો પ્રદેશ છે. મુનાઈક રેટરસ તેને કબજે રાખે એ બીકક સદન નહિ થક શકે, તેને મુનાઈક નેશન્સ ફરડીશીપ નીચે શકવામાં આવે એ પશુ બીકક સદન નહિ થક શકે.

હરદશકંડમાં કૃષ્ણજયનિત
 હરદશકંડની જાણાવવામાં આવે છે કે હરદકંડન દોડુ સોલાપરીના મંદિર મા દોડુ જનતા તરફથી શનીવાર તા. ૨૧-૮-૫૪ની રાત્રે શ્રી કૃષ્ણજયનિત ઉત્સાહપુર્વક ઉજવવામાં આવી હતી બીજે દિવસે સામુદિક પ્રીતિભાજન યોજવામાં આવ્યું હતું. સહેરના ગુજરાતી તથા અન્ય બાઈ બહેનોનું આવું સમુદાયે જન અંત્ર આટલી સજાતાથી પહેલીજ વાર થયું. એની વિશિષ્ટતા એ હતી કે એનાથી સંરમા ના બિર્દોઈ કંડમાં આશરે બીજેક પાછેન્ડ જેટલી આવક થઈ હતી. જે આ નાનકડા સમુદાય માટે પ્રસંશનીય ગણાય.

જોહાનીસઅર્ચમાં શ્રી કૃષ્ણ જયંતી
 દાસરાલ દોડુ સેરા સમાજના અધ્યક્ષ હેરાળ શ્રી કૃષ્ણ જયંતિ તા. ૨૧ ઓગસ્ટ, ૧૯૫૪ના રોજ જોહાનીસ અર્ચના મહાત્મા મોંધી હોલમાં શ્રી પ્રાણુકર સોમેશ્વર જોશીના પ્રમુખપદે ઉજવાઈ હતી. આ મોંધી ભારત વિલાસના બાળકો તરફથી મનોરંજક કાર્યક્રમ રજુ થયો હતો. પ્રમુખે પ્રવચન કરતાં કહ્યું હતું કે શ્રી કૃષ્ણની બક્ષિએ ભારતને અનેક આશીર્વાદો અપાવ્યું છે. વર્તમાન યુગમાં લોકમાન્ય દિગ્ગજ, શ્રી અરવિંદ યોગ અને વિશ્વંશ ગાંધીજીને ગ્રેરણા, આપનાર શ્રી કૃષ્ણના અમર વારસા રૂપ બગરડ ગીતા છે.

હોંડુ સંસ્કાર સમિતિની ઉદ્ઘાટન સભા
 શ્રી દાસરાલ દોડુ સેરા સમાજ દ્વારા સ્થપાયેલ હોંડુ સંસ્કાર સમિતિએ ૨૨ રવિવારે ૧૦-૩૦ વાગ્યે જોહાનીસ બર્ગના મહાત્મા ગાંધી હોલમાં સમુદ-પ્રાર્થના-પ્રમંકથા અને જાજનનો કાર્યક્રમ રાખવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. આ સમિતિની પહેલી ઉદ્ઘાટન અને પ્રાર્થના સમા ૨૯ ઓગસ્ટ, ૧૯૫૪ નો રોજ સવારે સાડા દસ વાગ્યે મળશે. હોંડુ સંસ્કાર સમિતિના સભા સભ્યો, આ પ્રમાણે છે. યા પ્રા. સો. જોશી (પ્રમુખ) યા. હરિશંકર વ. આર્ચ (મંત્રી) નાયુભાઈ મોતીરામ ભિચી (ફરરર), શ્રી જોહનસાથ એ. જોશી, એડવોકેટ રેવજીભાઈ મિર્ઝી, બાણાબાઈ કે. પટેલ અને લક્ષ્મીભાઈ મે.ડી.

પરચુરક
 —સરખન સહેરની સતાઈની ઉજવણી માં પા. ૪૯,૬૦૦નો ખર્ચ થયો છે. કુલ પા. ૮૧૦૦૦ ઉપર ખર્ચવા હતા. અને પા. ૩૧૭૫૦ની આવક થઈ હતી.

—સરક કંડના ધી બરાનભાઈ મોપાર તરફથી તેમના બાળગુરુની પ્રુપર રમતી માં જુદી જુદી સંસ્થાએને દાનની રકમો આપવામાં આવી હતી.

કરોડોની દુઆ
 એક પ્રધાન દના, તેઓ લોકોમાં ખુબજ અપ્રિય થઈ ચુકેલા દના. એક દિવસ તેઓ કોઈ ઉદ્ઘાટન મારે રિમાન દારા મુસાફરી કરી રજા દના. એમને એક ટુકો મળ્યો. એમણે પોતાની સાથે ખેડેલા મુસાફરોને કહ્યું —"જુઓ આ ૧૦ રૂપિયાની નોટ દુ વિમાનમાંથી ફેંટી દઈ છુ. જેને મળશે તે મને દુઆ દેશે."
 "પશુ પાંચ પાંચ રૂપિયાવાળી બે નોટ ફેંટા તો તમને એ બાલુરોની દુઆ મળશે." એક ગણીતયાત્રીએ કહ્યું.
 "હા, એ બરાબર" પ્રધાને કહ્યું: "પશુ એના કરતાં તો તમે એક એક રૂપિયાવાળી ૧૦ નોટ ફેંટા તો દસ બાલુરોને એક ટંક જમવાનું મળશે." એક જણે કહ્યું.

પેતા પ્રધાનશ્રી આમ કરે લાંબ એક આખાએલો મોલી ઉડ્યો.
 "નોમદાર આપ આપની જાતને જ વિમાનમાંથી ફેંટા દો, દુ તમને ખતરી આવું છુ કે કરોડો લોકો તમને દુઆ દેશે!"

વિનોબા અને વેદ
 જે દિવસે વિનોબાનાં માતા ગુજરી મયાં તે જ દિવસે વિનોબાએ નકકી કહ્યું: "માની જમા જમતમાં કોઈ લઈ શકે એમ દોર તે તે વેદ છે. મારે એની સોડમાં પહેાચી જવું જોઈએ." તે દિવસથી એમણે વેદાનું અંતરી અધ્યયન કરવા માંડ્યું. આ અધ્યયન વીસ વરસ ચાલ્યું. દરમ્યાં મુસાફરીમાં તે વેદના પુરતકો તો સાથે નથી રાખતા પશુ એમના કંઈમાં જ વેદ વસે છે. બાપજોમાં, વાતચીતમાં કે શરતા-શરતા બાણે આંખ આગળ પ્રતક બોલીને જ પાઠ કરતા હોય તેમ વેદની પ્રયાઓ ઉચ્ચારે છે.
 "સાચવોગી વિનોબા"માંથી.

તાજું ઉમદા ફ્રુટ
 "હરમનજી" દકાઈ આદુ ૧૦ પેની રતલ, મોટી કળીનું લસણ રી. ૧-૬ રતલ.
 મુરજી, રતાણુ, આંબા ફળદ, લીંધી ફળદની મોસમ ચાલુ થઈ છે. કચુરી અને ચેરડી પાન ૫/- રતલ, પોરરોજ જુદું. જેલ બાસકીટ ૧૦/૧, લાંબી અને રકવેર બાસકીટ ૧૬/૦ કમન, હમો ચોખા, દાળ વિગેરે દરેક જાતની એસરી અને મસાલો રાખીએ છે.
 રોડેશીઆ, નવાસ,તેન્ડ અને મેક્કજીયમ કો-ઓનાર જોરડેરા પર પ્રરલ્ડ ખાન આપી કોઈ પશુ વરણ પરમીટ કલાવીને મોકલશું.
A. KADER & Co., (PTY) LTD.
 WHOLESALE FRUIT MERCHANTS
 P. O. Box 251. DURBAN.

એટલું તમે જાણો છો કે કેનેડાની વિશ્વ વિખ્યાત કંપની **સન લાઈફ એશ્વર દનેદા** ઉપરોક્ત કંપનીના હમો સત્તાવાર એજન્ટ બીએ. ઉપરોક્ત વિશ્વ આશીક્ષની વરિષ્ઠ અધાલતની કેપ ટોપે કુલ દોષ પ્રાવી-સીયલ કીવીજન ના સરકાર વાજીની નીગામેલા અમેશ્વર લયા ગુજરાતી જાવાન્ટરકાર બીએ તેમજ અનેની ઈમીગ્રેશન બંગેરુ કોઈ પશુ નવરલ્ડ કામચાલ વિશ્વ વીશ્વે લ્પરીત મરીએ થઈ શકે છે.
 1. Wherever there is a particular Life Assurance Problem a Sun Life of Canada Plan can solve it.
 2. Prompt settlement of claims is a maxim of the Company's Management.
 3. During 1951 the Company paid over £31,000,000 to annuitants, policy holders and their families.
 The Sun Life of Canada is a Leader in World Wide Assurance.
 Consult us first.
C. C. PALSANIA
 GENERAL AGENT
 Business, Estate, Financial, Insurance and Immigration Consultants.
 Sincere Translator.
 100 Sir Lowry Road, P.O. Box 4624, CAPETOWN Phone 32390

ભારતનો પત્ર

(અમારા અખબરનો તરફથી)

ગુજરાત તા. ૧-૮-૫૪.

ફ્રેંચ વસાહતોનો સમાવેશ નેટલો દેશ તો મુસ્લિમ રાજ્યના હાથમાં આવી ગયો છે. આજના ૪૦૦ લાકડાં પ્રદેશ, જેને એન્ગ્લોએ ઊંડી જરો એમ કહ્યો છે. હવે તેઓ ગાંધી રીતે આ વસાહતો દબાવી શકે તેમ નથી એ તેઓ કમજોર મથા કહે છે. પોલીસરીથી મજબૂત સમર્થન પ્રમાણે ફ્રેંચ ૧૪મી ઓગસ્ટે પોતાની વસાહતો ઊંડી જરો. તમામ ફ્રેંચ અધિકારીઓને આ વસાહતો ઊંડી જરો માટે તકવાર રહેવાની સૂચના આપી દીધી છે. ફ્રેંચ દીક્ષા જુદા જુદા ખાતાઓના વગરોની એક સમાવર્તન મેનાઈના પ્રમુખપદે મળી હતી. ફ્રેંચ અધિકારીઓના કુટુંબોને ખસેડવા માટે એક ઉગ્ર જવાબ મોકલ્યો દિવસે. આ પહેલેથી, ફ્રેંચ અધિકારીઓ જાતે સત્તા સોંપવા પછી અવગણના પીળ એક જવાબમાં જરો. એક ફ્રેંચ અધિકારીના કહેવા પ્રમાણે, ફ્રેંચ અધિકારીઓને એમ થયું પુણ્યમાં આવ્યું હતું કે તેઓ ખીન સંસ્થાનો માં નોકરીએ જરા તકવાર છે કે નહિ. જેઓ એમ કરવા તકવાર દેખ તેમને ભારતના આઝાદ દિન પહેલાં તકવાર રહેવાનું જાણવવામાં આવ્યું હતું.

૧૭મી જુલાઈએ ફ્રેંચ પ્રખરે સત્તા સોંપીને માફ વસાહત ઊંડી મથા હતા. એ પહેલાં મુક્તિ દેશે પેનાય વસાહત ને મુક્ત કરી હતી. ભારતમાંની ફ્રેંચ વસાહતોને કુદ ગિરતાજ બસો ચોરસ માપક અને વસ્તી કે લાખની છે. હાલે છેલ્લે કરાઈએ અને પોલીસરી ની ફ્રેંચ કબજા હેઠળ રહેલી વસાહતો માં લગત કમ બની હતી. સરકારી નોકરી નોકરી ઊંડીને લગતમાં જોડાઈ મથા હતા.

ફ્રેંચ ઊંડી જરોના સમાચારે આખા ધરતી વિદેશી માથ અરીવા માટે પડાપડી થઈ હતી અને આવે. માથ જાનરમાથે અદરજ થઈ ગયો હતો. આઈ જરોના ન દેવાથી મોટા પ્રમાણમાં માથ દાખોનીથી ભારતમાં દાખલ કરાતો હતો. ફ્રેંચ માનુશીએ ફ્રેંચ અને સામાન પેક કરવાના બોખાની મોટા પ્રમાણમાં ખરીદી કરવા લાગ્યાં હતાં-બોખાના વેપારીઓને સારા તકાફા પડ્યો હતો. ૧૪મી ઓગસ્ટે ફ્રેંચ દીક્ષા ઊડવાના દેવાને પોલીસરીના ઉગ્ર ફ્રેંચ અધિકારીઓએ સમર્થન આપ્યું હતું. ૫૨જી સજની ફેરજરોની ડેપી રીને અને રીન મથો તેની તેમને જાનર નથી.

ફ્રેંચ તરફી મુકામો અને ખીનજો ભારતીય કોનસલની કમેરીમાં આવીને મારી માગી રજા છે અને કહે છે કે તેમને જાનર-વિરોધી પ્રચાર માટે દાખ અને પેસા મળતા હતા.

ફ્રેંચ વિદેશ કમેરી અને ભારત સરકારે આવી યોજના વિશે અજાન બમકત કયું છે. તેમ છતાં પેરીસના રાજદ્વારી ગંડો. કહે છે કે, આ દેવાલો માટે બાજે સાચા છે. પણ ૧૪મી ઓગસ્ટે ઊંડી જવાની તારીખ નક્કી થવાની વાત બરાબર નથી. અમે તેમ ફ્રેંચોએ ભારત ઊંડી જવા નું નક્કી કયું છે એ કહીકત લાગે છે.

ખીન મથા દેશોની જેમ આ વરસે ભારતમાં ઉત્તર પ્રદેશ, કુચિદ્વાર અને આસામમાં મોટા પ્રમાણમાં પુર આવ્યાં છે. પુરથી ખાસ કરીને ઉત્તર ગિદ્વારમાં મોટા પ્રમાણમાં નુકસાન થયું છે. દસ દબાર મો. મારપતો વિસ્તાર જળખાંબાર થઈ ગયો છે. પુરની અસર કમબજ જાખ સાથેસેર પર થઈ છે. અથા વર્ષે પચ્ચ મિદ્વારમાં પુર આવ્યા હતા અને તેથી કે. કે. કરોડનું નુકસાન થયું હતું. આ વર્ષે એથી પચ્ચ વધુ નુકસાનનો અંદાજ છે. સરકાર તરફથી આ બાજા વિસ્તારમાં રાહત કાર્ય ચાલુ છે.

ભારતે વચ્ચે પડીને જો દીકી જીન માં સમાધાન કરાવ્યું ન હોત તો લાથી રિય કુદ જાનવાનો અથ હતો. સમાધાનમાં ખતે પહે દીકીનીદમાં દેખાયે માટે નિસેસા આતરરાષ્ટ્રીય પચનુ પ્રમુખપદ રવીકારવાની ભારત ને વિનવી કરી હતી. ભારતે આ વિનવી માન્ય રાખી છે. ભારત, રીનક અને પોલાંડના બનેલા આ પચ ની પડેલી એક દિલ્લી ખાતે મળી હતી. પ. નેદરએ પચની પહેલી મેડકતું ઉદ્ધાર્દન કયું હતું. પચે એક સપ્તાહમાં ૧૨ લક્કરી અને સુકા અધિકારીઓની બનેલી એક કુદકી દીકીનીન ખાતે મોકલવાનો નિર્ણય કયો હતો. પચે પોતાની અસરકારક કામગીરી માટે મેટલા માથસેની જરૂર પડે તેની, વાદનો અને રેચન વગેરેની અથ કરી હતી. પચ આવતા મોકલ દિવસોમાં વિયેટ ચિન્દ, વિયેટનામ અને કમ્બોડિયાન પ્રતિનિધિએ સાથે અથગ અથગ અથ કરશે, જેથી દીકીનીનના જુદા જુદા રાજ્યોમાંની

રિયતિ અને કામગીરીને ખાખ આવી શકે.

રિનકિયન દાખ કમીસનર માં એકાદ એમ. રીક અને પોલીસ એવર્થી થી ને મુકી-રજીએ દીકીનીનના શાંતિ થામાં સમાધાનમાં ભારતની નિર્ણયકારક કામગીરી અને તેમાં ભારતના વડા મથાને બરાબર બાજને અંજલી આપી હતી. છતાંવા પરિવર્તમાં વિયેટલા નિર્ણયોની દિલ્લિ કરવાના કાર્યના પ્રકાર અને રેચ વિશે મદિની મેળવવા અને તે માટે જરૂરી માથસેની સંજ્ઞા નક્કી કરવા માટે અગ્રીમ કુદકીને મોકલવામાં આવી રહી છે.

અખિય ભારત કોંગ્રેસ સમિતિ (મકાસમિતિ)ની એ દિવસની મેટ આજમેર ખાતે મથી અઈ. સમિતિએ મથા દરારો સર્વાનુમતે પસાર કર્યા હતા. કોંગ્રેસની ઉચોગો પ્રત્યેની નીતિ અંજે કાઢા એન. વી. મારગીએ સખત ઝાટકણી કોટવા સિવાય મેટ માં તકાતી મંતુ કાખ અન્યું નદોણ. સત્તાવારે દરારો પર જેમજે મુધારાઓ રજુ કયો હતા, તેમજે પછ તે રેચલા એ પાછા મેંગી લીધા હતા. સમિતિ એ કોંગ્રેસ અને દેશનુ બાવિ પ. નેદરના સમાગત દાથોમાં રહેવા દેવા નું ઉચિત ધાર્યું હતું.

સમિતિએ હ સત્તાવાર અને ખિન-અત્તાવાર દરારો પસાર કયો હતા. સમિતિના દરારો અને તેના પર ધરેલા નેત.એ.ના બાધજોપરથી જાખ.પ છે કે દેશના મુખ્ય મુખ્ય સત્તાઓ અંજે કોંગ્રેસની નીતિમાં કાંઈ પચ નેધપાચ ફેરફાર થયો નથી. સમિતિ એ પ. નેદરની વિદેશ નીતિની પ્રસસા કરી હતી અને તેને અદલી આપી હતી.

ભારતમાંની પરદેશી વસાહતો અંજે એક સામાન્ય સમયે દરાર રજુ કયો હતો. આ દરાર એ રજુ માથ તે કાસ, પેકુનક ઉપરાંત અમેરિકાપર પચ પ્રકારે માથ એટલે કોંગ્રેસ કારો-ખારીએ એક સત્તાવાર દરાર રજુ કયો હતો. પ. નેદરએ દરારપર મેડકતું એ કહીકત પ્રતો પવાન દોપ્યું હતું કે, ફ્રેંચ વસાહતોમાંની પ્રાનકે ૬૦ લાકડાં નેટલો વિસ્તાર મુક્ત થયો છે બપારે પેકુનક વસાહતોમાં લગત અપખેર ગાંધી વહી છે. સત્તાવાર દરારમાં એવી રપઈ જાહેરાત કરવામાં આવી હતી કે, આ વિદેશી વસાહતો નાખુદ મ થાય ત્યાં સુધી ભારત સરકાર અને ભારતની પ્રજા જાંધીને નરિ એસે, કરણ આ પ્રદેશ આઝાદ નહિ થાય ત્યાં સુધી ભારતની આઝાદી માટેની લગત પુરી થયેલી નહિ ગણાય.

યોજનામય વિકાસ, ઉચોગો બને ખેતિની જમીનની માલિકીમાં મુધ રજુ અંજે સમિતિએ દરવા દરારમાં કોંગ્રેસ ની આ પ્રધો અંજેની નીતિમાં કાંઈ

દિલ્લિ ફેરફાર થવાનું મથન મળતું નથી. આ દરારો સામાન્ય દિલ્લિ મથન કરનારા હતા, તેમ છતાં તેનો કેન્દ અને રાજ્ય સરકારો દ્વારા અમલ કરતા પ્રમતિ જરૂર થશે. યોજનામય વિકાસ અંજેના દરારપરથી એમ જાણાય છે કે, દર્ન પડાવારી યોજના ઓમાં ઉચોગોના વિકાસને પ્રથમ રથાન અપાયો. પહેલી પચવર્ષી યોજનામાં ખેતિની વિકાસને પ્રથમ રથાન અપવામાં આવ્યું હતું. મધ્યમ, નાના પાવાના અને મદ ઉચોગોના વિકાસપર ખાસ બાર મુકારો. કમ્ય હશે ત્યાં મોટા અને નાના પાવાના ઉચોગોના રેચો નક્કી કરાશે.

સમિતિએ દેશમાંની સુધરેલી આર્થિક રિયતિ અને પચવર્ષી યોજનાના કેટલાક ધરેલોની સિદ્ધિની નેધ લીધી હતી. દેશમાં ઉત્પાદન વધુ છે અને સાથેસાથ બાવો વડયા છે, એ એક શુભ ચિદન છે અને તેથી સરકાર વિકાસ યોજનાઓ અને જાહેર કાયો વધુ અપે દાખ ધરી શકશે અને અવતી યોજના પર વધુ નાણા અર્પી શકશે.

આમ વિકાસ અને આમ સેવા યોજનાઓમાં સધાયેલી સારી એવી પ્રગતિ પ્રત્યે સમિતિએ ખાસ સંતોષ બ્યકત કયો હતો. આ યોજનાઓનો અમલ ૩૬૦ લાખની વસ્તી ધરાવતા ૫૦,૦૦૦ જાગોમાં રજુ રજો છે અને ખીજી પચ વર્ષી યોજનાના અંત સુધીમાં તેનો જ રતના ઝોએક માથ માં અમલ કરવાનો હારો છે. આ મદાન યોજનાએ, ભારતના માથ વિસ્તારેલા સમય બંધારણ અને રચરપને બદલી નાંખશે. તેના અમલ મા આમજનોએ સરો ઉત્સાહ લાખ્યો છે અને સાળાએ.ના મકાનો, રજ.એ.ના બાધકામ, દેવા દત્તારિના બાદ કામ અને એવા બીન કાયોમાં અરત સેવાઓ આપી છે. દેશજરમાં થયેલી પ્રગતિએ લોકોમાં આતમજદા અને સિદ્ધિની લગણી પ્રકટતી છે અને અ.ગળ પડેલા ભગીરથ કાર્ય માર તેમને શક્તિ અપા છે.

સીરજના રજવાડાઓમાં સો પ્રથમ જાજીત સાવનાર અને એને માટે જરૂરનાર લગત, માં અપૂતલાથ દમપતબઈ રોહતું ફક વધની વરે અવસાન થયું છે. તેઓ એક વખત સીરજના સીદ તરીકે જોળખાતા હતા. તેઓ લીખડીમાં ન્યાયાધીશ હતા ત્યારે મદદરમાં માંધીએ આઝાદી માટે લડવાની કાલક પાડી. જી રોહ ન્યાયાધીશી ઊંડી કબને દેશના રજત-પ જાગમાં મુકાવ્યું. સીરજની રિયાસતે માં એ સમયે પ્રજા એક દરદ પચુ જોલી શકે નહિ તેની જદાંગીરી મલતી હતી. આ પ્રજાને જાજા કરવા તેમજે રાજ્યપરથી રજોરજ

અખબાર કાઢ્યું. "સોરાષ્ટ્ર" કોઈ પણ રાજ્યની સેઠમાં તથાપા વિના તેમની આકરી ટીકા કરતું. ધોલેરા સત્યાગ્રહ માં થી રોડ અગ્રણી હતો. આ પછી તેમણે મુખ્યમંત્રી અંગેનાં "સન" દૈનિક કાઢ્યું, પણ આર્થિક તંગીને લીધે તે અંધ કરીને "અન્યમિ" દૈનિક શરૂ કર્યું. અન્યમિ ગારડે પણ તેમણે રેલ સેવા આશુ રાખી. છેલ્લા પાંચ વર્ષથી તેઓ નિવૃત્ત જીવન માળતા હતા. રિપાસલી કાર્યકરો, જેમાં રાજસ્થાનના મુખ્ય પ્રધાન, મધ્ય પ્રદેશના પ્રધાનો અને હાલમાં ઘણા ઉચ્ચ સ્થાને બીજાજતા કેમિસ્ટી કાર્યકરોને તેમણે ધણી મદદ કરી હતી. થી રોડના અવસાન અંગે સોરાષ્ટ્રના કેટલાક ચહેરામાં હવતાળ પડી હતી. સોરાષ્ટ્રના મોટાભાગના આગેવાનો, રિપાસલી આગેવાનો, સોરાષ્ટ્રની નાની મોટી સંસ્થાઓ, મુખ્યમંત્રી અને સંસ્થાઓ અને મહા મુજરાતના મધ્ય પત્રકાર સંઘોએ થી રોડને અંજલિ આપી હતી. આઝાદ હોઈ હોજ અને નેતાજી સુભાષ બાજુ ના પરાક્રમેને જાનના જોખમે બહાર લાવીને મદદમાં આંધી અને કેમિસ્ટ કારિબારી સમક્ષ રજુ કરનારા થી. રોડ હતા. થી રોડના જવાથી મુજરાતી અખબારોના ફોટો એક મદદન પત્રકાર ની ખેત પડી છે.

સોરાષ્ટ્રમાં જોડાઈ જાય રેલવે અંગેનો ઝગમગ હજી ચાલુ છે. બાવનમર-તારાપુર રેલવે બાધવાના બાદ સરકાર ના નિર્ણય સામે અન્ય અંદોશના વેપારી મંડળો અને કેટલાક પ્રધાનો તરફથી હજી સખત વિરોધ થઈ રહ્યો છે. રોડ નાનજી કાળીદાસે આ પ્રશ્ન સમાધાન કરવા પ્રયત્નો શરૂ કર્યા છે. તેઓ બાવનમર જઈને બાવનમર ના આગેવાનોને મળ્યા હતા. સોરાષ્ટ્ર સરકાર તરફથી આ પ્રશ્નની તપાસ માટે એક જંચ રમવાનું વિચારણ રહ્યું છે. રોડ નાનજી કાળીદાસે બાવનમર ની મુલાકાત પછી એમ જાહેર કર્યું હતું કે, આ પ્રશ્ન સમાધાન થઈ જવાની આશા છે. દરમિયાન બાવનમર-તારાપુર રેલવેનું સર્વે અને બીજા આર્થિક કાર્ય પૂર્ણ થઈ ચૂક્યું હોવા છતાં તેનું કાર્ય બેરબેર ચાલુ છે.

મુખ્ય ચહેરામાં અજીત પુર્ણ અમાય માં વરસાદ પડ્યો છે. અજીત સુધી માં જીવજાળમાં પડેલા વરસાદના બધા આનંદા રોકડો વૃદ્ધી ગયા છે. આખર સુધીમાં રાખેલા મુજબ પડતા વરસાદ કરતાં ૪૬ ઇંચ વધુ પડ્યો છે. મુજબનાં પ્રતિકાસમાં ચાર વખત ૧૦૦ ઇંચથી વધુ વરસાદ પડ્યો છે. (પારે આજ સુધીમાં ૧૦૧ ઇંચ પાણી મળ્યું છે. અને વરસાદના પોણા બે

મહિના ૬૭૭ માપી છે. આખી મોસમનો કુલ વધુમાં વધુ વરસાદ ૧૮૮૦ની સાલમાં પડ્યો હતો. એ વર્ષે ૧૧૪ ઇંચ પાણી પડ્યું હતું. આ વર્ષે ૧૮૮૦ની સાલનો રેકર્ડ પણ વૃદ્ધી જાય એવો પૂરો સંભવ છે. બારે વરસાદને કારણે ચહેરોના વાદન બચકાર વારવાર બોરવાઈ જાય છે અને રાજસ્થાન નીચામુવાળા વિસ્તારોમાં કમરજુક પાણી બરાબ જાય છે. છેલ્લા આઠ દિવસથી સતત વરસાદ ચાલુ છે.

બીજી બાજુએ યજ્ઞાતમાં સારો વરસાદ પડ્યા પછી મુજરાતમાં વરસાદ ની ખેંચ પડી છે. જેકુતો કામના ડોળે આકાંક્ષમણી ખીટ માટી વર્ષોની રાહ જોઈ રહ્યા છે. વાવેતર થઈ ચૂક્યું છે પણ વધુ વર્ષોના અભાવે તરુ સુકાઈ રહ્યા છે. સોરાષ્ટ્રમાં બાલ પ્રદેશ સિવાય બધે કેકાણે જોઈએ તેવો વરસાદ થયો છે. કચ્છમાં પણ વરસાદની સારી રિપ્તિ છે.

મુખ્યમંત્રીના મુખ્ય પ્રધાન થી મોરારજી બાઈએ સાદે સાદે જાહેર કર્યું છે કે, સાબરમતિ નદીની યોજનાનો બીજી પંચ વર્ષો યોજનામાં સમાવેશ નહિ કરાય તેને બદલે મુજરાતને નંદનવન બનાવી દે એવી નમંદા નદીની યોજના નો સમાવેશ કરાશે. નમંદા નદીની યોજનાથી ૧૮ લાખ એકર જમીનને નહેરો મારફતે પાણી મળશે. જેકુતોને વરસાદ પડ્યા બાદ રાખવો નહિ પડે. કાકડાપાર યોજનાનો ૬. ૩૦ કરોડના ખર્ચે અમલ થઈ રહ્યો છે. આજે મુજરાતમાં સેકેડો માઈલના રસ્તાઓ પણ બંધાઈ રહ્યા છે. નાના મોટા નહેરો અને તળાવોના કામ પણ મથા ચાલી રહ્યા છે. જ. મુજરાતમાં ૪ કરોડના ખર્ચે પાતાળ-દુધા બેરોડાઈ રહ્યા છે.

મુજરાત વિદ્યાપીઠ યોજનાના આગમ તરીકે મુજરાતી બાલજી રાખવાના કરવા હવે અંગે કાંઈપણ ટીકા કરવાની થી મોરારજીબાઈએ ના પાડી હતી. જેટલે એમ માનવામાં આવે છે કે, મુજરાત વિદ્યાપીઠના રાજ્યું છું.

હવે સામે મુખ્યમંત્રીના મુજરાતી પ્રધાનો છાત્રી નહિ અને નમતુ આપશે. થી મોરારજીએ જણાવ્યું એમ કહ્યું કે મુજરાત વિદ્યાપીઠ આ હરાવેના ચાલી રહે અમલ કરશે, એવી હું આશા રાખું છું.

હોદ્દમાં પરદેશી સંસ્થાને

કુનીયા શું કહે છે?

"ચુ" એકે દાહમ્સ' લખે છે કે ફ્રેન્ચ અને પોરચુગીએ દિલ્હીમાં પોતાના સંસ્થાનેનો કબજો હોડી દેવો જોઈએ. સંસ્થાનવાદ ઉપર એક અગ્રણીય લખવાં તે કહે છે કે પશ્ચિમના રાજ્યોએ વખતસર પચાઈ લઈ બાજી રહેલી સંસ્થાનિક રૂઢીનો અંત લાવવો જોઈએ. હોદ્દમાં ફ્રેન્ચ અને પોરચુગી સંસ્થાનાં એ કુચ્છા ખામો છે. તેનું અંતિકાંસિક મુળ અને તે કોણ, એ પરદેશી મથકોને માટે આધુનિક હોદ્દમાં રચાત હોઈ જ નહિ શકે.

લડનનું હોદર મત ધરાવતું 'મે-એ-સ્ટર બાઈમન' લખે છે કે પોરચુગી સાથેની હોદ્દની તકરારનો સંતોષકારક નીકાલ એકજ રીતે આવી શકે અને તે એ કે ગોવાને શાંતીપુર્વક અને મુખેચ્છાથી હોદ્દની સાથે જોડી દેવું.

રજવાડની બાવનામાં ઉછરેલા હોદ્દ માં પોરચુગી સંસ્થાને તેની જુનીમર અયોક્ષ સમય સુધી કરતી ધરાવે એ અશક્ય વરણ છે.

પત્ર લખે છે કે, ગોવનોની બહુમતી કદાપિ પોરચુગીના તાખા નીચે રહવાની પ્રચ્છા દર્શાવે તો પણ તેઓએ પોતાનું બાંધે એ રીતે નિશિત કરવું એ અશક્ય રાજ્યનીતી નહિ ગણાય.

"રંગુન ડેલી" લખે છે કે, અમારે કહેવું જોઈએ કે પોરચુગી સરકારે પોતાની ઉક્તિઓમાં સમ્યક્તાની ખામી ખતાવેલી છે. તેઓની અનોદામાં

અને અંગ્રેજીવણની જાંખી નોંધે જોએ.

"મુજાહદ એફ જમી" લખે છે કે, હોદ્દમાં પોરચુગી સંસ્થાનોની હતી એ મરહુમા જાણી ગાળા ઉરોળી બરેમાં ધરના જોવું છે. હોદ્દોએ આ ઉદ્દેશો ઉપદર દુર કરવા માંએ એમાં કશી નવાઈ નથી. રંગુનનું 'દીપ્તુન' લખે છે કે, પોરચુગી સંસ્થાનીશો એવી રીતે વર્તી રહ્યા કે કેમ જલ્દે તેઓએ પચાવી પાડેલી હોદ્દની જુમી તેઓના બાપદાદાના ન હોય? વધુમાં તે લખે છે કે, આ બાબતમાં હોદ્દો જેટલી ખામોસ જાત-વેલી છે તેટલી બાગ્યે જ જીલ્લા કલેક્ષે ખતાવેલી હોય. આવો સવાલ જમીની સામે આવેલો હોત તો તેણે પહેલાં એ સંસ્થાનો જીનવી લીધાં હોત અને પછી વાત કરી હોત, પરંતુ હોદ્દોએ મુજબીજ અલિચપ ધીરજ ખતાવતા આવેલા છે. એ નાના ગાંધે જોએ પોતાના જુમી પરથી જુસી નાખ્યા હોત તો ક્યારના જુસી નાખ્યા હોત.

—મધ્ય રવીવારે તેલરાનથી ૩૦ માઈલ દુર એક કરમદમાં રાતના ૨ વાને ૬૦ શીટ લેવું પુરતું મોજી આવતાં ૧૫૦ નમાજ પડી રહેલા ૨૦૦૦ મુસ્લીમો કુખી મરી ગયા હતા.

એ અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ખ્રીસ્તી 1૯૫૪ ઓગસ્ટ -સપ્ટેમ્બર	હોદ્દ ૨૦૧૦ આવણ	મુસલમાન 13૭૭ 13૭૮ અબકલ -મોહરમ	પારસી 1૩૨૩ -1૩૨૪ ફરવરીન	મુયોદય ક. મી.	મુપોસ્ત ક. મી.	ખામોંક તહેવારો-ઉત્સવો
સુક્ર	૨૭	૫૬ ૧૪	૨૩	૩૦	૧-૧૬	૫-૨૭	મુસ્લીમોનું ૧૩ું વર્ષ (મોહરમ)
શનિ	૨૮	૫૭ ૧	૨૮	૩૧	૧-૧૬	૫-૨૭	
રવી	૨૯	૫૮ ૧	૨૯	૩૧	૧-૧૮	૫-૨૮	
સોમ	૩૦	૫૯ ૨	૧	૩૧	૧-૧૮	૫-૨૮	
મંગળ	૩૧	૬૦ ૩	૨	૩૧	૧-૧૮	૫-૨૮	
બુધ	૧	૬૧ ૪	૩	૩૧	૧-૧૭	૫-૨૯	
ગુરુ	૨	૬૨ ૫	૪	૧	૧-૧૭	૫-૨૯	
શનિ	૩	૬૩ ૬	૫	૨	૧-૧૭	૫-૨૦	
રવી	૪	૬૪ ૭	૬	૩	૧-૧૬	૫-૨૦	
સોમ	૫	૬૫ ૮	૭	૪	૧-૧૬	૫-૨૧	
મંગળ	૬	૬૬ ૯	૮	૫	૧-૧૫	૫-૨૨	પારસી નવું વર્ષ (પતેલી)
બુધ	૭	૬૭ ૧૦	૯	૬	૧-૧૫	૫-૨૨	
ગુરુ	૮	૬૮ ૧૧	૧૦	૭	૧-૧૫	૫-૨૨	
શનિ	૯	૬૯ ૧૨	૧૧	૮	૧-૧૫	૫-૨૨	

સાચી ધર્મ ભાવના

લેખક : (ઉચ્ચાચારક જોષાકર ગાં. ભા. વિ. જોષાગં.)

સુદામાની પાત્રી સુદામાને સ્વીકૃત્ય પાસે દારકા જવા સુચના કરે છે તે ઉપરથી આપણને સમજાય છે કે પુરુષને ચોખ્ખા માર્ગદર્શન કરાવનારી, નર્મ કાંઈ મારવા રહેવા હઈ ભગવાન ને કરશે જવાનો ધર્મમાર્ગ પુરુષને જતાવનારી સંસારમાં સ્વીજ છે. એ અત્ય દુષીકર્તવ્ય સુચન સુદામાની પાત્રી ના હાથમાંથી સમજાય છે.

કુટુંબજીવનની મુશ્કેલીઓ, સંસારની ઉપાધિઓ, ચિત્તની વ્યથાનિ એ બધું એકજ માર્ગે દુર થઈ શકે છે અને એ સત્ય માર્ગ તે ભગવાનની શરણતા, આ માર્ગ બહુત સુદામાને પણ સુચ્યો નહોતો તે તેની પાત્રીએ તેને સુચ્યો. આપણા પ્રાચીન ગ્રંથોમાં પાત્રીને સદ્ધર્મચારિણી કહી છે પરંતુ એ સદ્ધર્મચારિણી હોવા ઉપરાંત સદ્ધર્મ માર્ગચરક છે. પુરુષો ધર્મો રેન્જમાર, વેપાર ઉદ્યોગ, મોઢરી ચાકરી અને બીજી અનેક ઉપાધિઓમાં તેમજ ખાતુ પીતુ, ફરતુ કરતુ, ગોળ રોખ વગેરે માં પડેલા હોવાથી તેમને ધર્મ કે ખાતુ કંઈ સંબંધરતું નથી, કુટુંબની સ્ત્રીઓ પોતાના આત્માના કલ્યાણ માટે તેમજ પોતાના કુટુંબના કુમારો જતા પુરુષ વર્મના કલ્યાણ માટે ધર્મ ખાતુ, પાઠ પુણ્ય દેવદર્શન, નત-ઉપવાસ વગેરે કરે છે. એ રીતે હોંદુ સમાજનું ધર્મ ખાતુ સ્ત્રીઓ ઉપર રહેલું આશ્રમ પડે છે. પુરુષો તે માર્ગ ચુક્યા છે, બાળ જુવા છે પરંતુ સ્ત્રીઓએ ધર્મધારણને દાઢી રાખ્યું છે.

હવે સ્ત્રીઓ જેને ધર્મ માને છે, ને ક્રિયા અને આચારને ધર્મ સમજે છે તે અરેખરો ધર્મ માર્ગ છે અરે. કે કે દેવદર્શન-મત તીર્થયાત્રા-ઉપવાસ-ખાધા રાખડી, રુકન-અપ્પરુકન પાઠ પુણ્ય-કયા અવશ્ય વગેરે વાર્તાવિક રીતે ધર્મ છે કે ધર્મ પાળવા મ.ટેનાં સાધનો? ધર્મ તે જીવનને સર્વ રીતે જીત કરનાર અને દરેક બળ છે, નિત્ય વ્યવહારમાં, સંસારનાં નાનાં મોટાં કાર્યમાં, સંકટ અને વિપત્તિને પ્રક્રિયા ને જીત અવરજા, સાચી શાંતિ, સ્થિર ચિત્ત રખાવી શકે તેજ ધર્મ છે. ધર્મ એ તો ચેતનવતી અને સૌથી જીતવતી શક્તિ છે. આત્માનું અપરજા મેળવવાનો પ્રયત્ન છે. પ્રભુ દર્શન કરવાનો પ્રયાસ છે. માનવ હૃદયની ઉડાણ ઉડી અને પ્રાચીનમાં પ્રાચીન સમયથી ચાલતી આવતી અંતરની તીવ્ર વિપાસા છે. ધર્મને કાષ્ટ કેમ કે સંપ્રદાય, બાહ્યચાર કે વિધિવિધેય, મંચ કે સામ્ય, આચાર્ય કે મંદિર સાથે સંબંધ નથી. એને કાષ્ટ પ્રકાર ની મિત્ર કે આદર્શમાંથી જન્મ નથી.

મનુષ્ય હૃદયની દલગી મનોમતિને તો એમાં વેશમાત્ર પણ રચાવ નથી. બહુત હેતુમત્તિએ ધર્મની વ્યાખ્યા આપતાં કહ્યું છે કે :

“સત્ય, દયા, તપ, શૌચ છે,
પર ધર્મના આર.
જેનાં હૃદયમાં એ રવા, ઉત્તમ
તેનો આચાર.”

ધર્મનું આ પ્રમાણેનું સત્ય રચક રવીકારવામાં આવે તો ઉપર જણાવેલા ને બાહ્યચારમાં આપણી સ્ત્રી જનતાને મોટા ભાગ પડેલા જણાય છે તે વારત વિક રીતે ધર્મ-ધાર્મિકતા સુચક છે કે દેવદર્શન-મત-ઉપવાસ કરનારી આપણી અસંખ્ય સ્ત્રીઓને ચિત્તની શાંતિ, વ્યવહારમાં સરળતા, દુઃખાસાધતા, વિશાળહૃદય, સમાનતા વગેરે વિશેષ પ્રમાણમાં પ્રાપ્ત થયેલાં જણાય છે અર્થાં દાન-દક્ષિણા આપનાર, તીર્થ યાત્રા વગેરે કરનાર સ્ત્રીઓ પોતાનાં કુટુંબીજનો તરફ જોઈ મોખાવેલાથી પુત્ર વધુઓને જોઈ સંતાપ આપનારી, કૌટુંબિક અગામાં જોઈ પડેલી, આડેચ-પાડેચમાં વિશેષ સમભાવ દર્શાવનારી, બીજાની નિંદા અને કુધરી માં જોઈ ભાગ લેનારી આપણા અનુભવમાં આવી છે ખરી? એ નિત્ય જીવનમાં કે વ્યવહારમાં કાષ્ટ પ્રકારની વિશેષ ઉત્તરજિતિ, વિશેષ કોમળતા માત્રમ પડતી ન હોય તો એ અર્થ બાહ્યચારોનું શું પ્રયોજન છે? મોટી વયની સ્ત્રીઓની આ જાતની ધર્મ ધૈર્યમાં પરિણમે આત્માના પ્રવક-પ્રવતીએ સાચો ધર્મ સમજતા જુવા છે.

વાસ્તવિક રીતે ધર્મ એ તો જીવન છે. એ કાંઈ માન્યતા, સિદ્ધાંત કે બાહ્યચાર નથી. જીવનની દરેક પળે, વ્યવહારના દરેક નાના મોટા પ્રસંગે આપણને જે બળ, અંતરની પ્રેરણા, સત્ય માર્ગનું દર્શન કરાવી ઉત્તરિતે પૂરે દોરવામાં સદાય થાય છે એ બળ અને એ પ્રેરણા ધર્મ વેશમાંથી કદી કાઢને પ્રાપ્ત થયેલાં જણવામાં નથી.

ધર્મ એ કાષ્ટ પેસા વડે ખરીદવા થી કે મોડાં વત નીચે, ઉપવાસ, દાન-સ્નાન કરવાને પરિણમે સદેહાધથી મળી જવાનો પદાર્થ નથી. એ તો ચિત્તની કાવચની ઉત્તર રિયતિને પરિણમેજ મળે છે.

ધર્મના બાહ્ય ચિદનો દરેક સંપ્રદાય માં વિધિવિધ રીતે જણવામાં આવેલાં છે. એ ધર્મ ચિદનો ચેતે ધર્મ નથી. એ ચિદનોની પાછળ રહેલી ભાવના, એ ચિદનોનાં ચારણ કરનારની મનોમતિ ન હોય, એની પાછળ રહેલી ભાવના બુદ્ધિ જાગૃતી હોય તો એ ચિદનોને

ઉપયોગ તે તેનો દુરુપયોગ છે એટલુંજ નહિ પણ તે મહાન વિનાશકારી પરિણામ ઉત્પન્ન કરે છે. સંપૂર્ણ દુઃખ શીલતા, અદૃશ્યતા અને સંપૂર્ણ સદિશ્યતાના પ્રતિક સર્ગો ઇશુનો કેસ દાખમાં લઈ, સરકરને મોખરે એવો કેસ રાખી, પુરોપના ચેદાઓ અપ્ય કુમળા માતવસંદાર કરવા નીકળતા હતા અને હજી નીકળે છે. મહાત્મા જીની જીની અને રાષ્ટ્રીયજન મોખરે રાખી એક બીજાને દોષ કરવામાં અને મળાં કાવચમાં આપણે જરા પણ અચકાઈએ નહિ, તો અર્ધસાના એ પરમ ઉપાસકના ચિદનોનો જેવો દુરુપયોગ થયો અણપડે મહાન પુરુષોની અને પ્રભુની જીનીના સાન્નિધ્યમાં અચોક્ષ્ય આદાર વિદાર કરી તેમના શુભગાન આવા એ શું ધર્મ ચિદનો અણાય ખરા કે? ધર્મના ચિદનોને જોયે, અનેક પ્રકારના અધ્યાચાર-અમાનુષી વર્તન આપણાં જીવનમાં થઈ રહ્યાં છે. એ દરેક સમાજ જીવન જોતાં જરૂર જણાયે.

આ પ્રકારની ધર્મ વેશજા એ માત્ર અજાનગુજ પરિણામ નથી, એ તો, સ્વાર્થ અને લોભા મદતો, સાસ્ત્રોએ અને કચાકાડી બાહ્યોએ પોતાના સ્વાર્થ ખાતર કલેસા પ્રચારનું સીધું પારણામ છે. ચિત્તશુદ્ધિ, જીનનત મનોમતિ, વિશાળ હૃદય અને કુદરતી સંસ્કારોનું પાલન કરવાની કટખ સાધ

ના કપી સિવાય, સદેહાધથી બાહ્ય-ચિદનો અપનાવી લેવાથી, હોમ-દવન-પગ-પુણ પાઠ એ બધી ક્રિયા કરવાથી, ધાર્મિકતાની છાપ મેળવી શકાતી નથી.

શાસ્ત્રમાં ધર્મના ૧૦ ગુણો નીચે મુજબ બતાવ્યાં છે તે પ્રમાણે નિત્ય જીવન વ્યવહારમાં તેનું પાલન થાય તોજ તે ધર્મ કહેવાય.

પૂતિ: ક્રમા દમોઠરતેપ
શૌચમિન્દ્રિય નિગ્રહઃ ।
ધ્યા વિતા સત્યમક્રોધો દરાઈ
ધર્મઃજશમુખ ॥

દેવ, દુષ્ટા, મનનો નિગ્રહ, ચેરી ન કરવીને, પચિત્તા, ઇન્દ્રિયોને નિગ્રહ, સદ્વિધા, સદ્ગુણિ, સત્ય, કૌમરચિત્ત પાણું, આ દસ ધર્મનાં મુખ્ય લક્ષણો છે. આત્મમાં ધર્મચર (ધર્મ પ્રમાણે ચાલતું) કહેવું છે. એવા સાચા ધર્મને આપણા જીવન વ્યવહારમાં મળી ધર્મ ના ખરા સ્વરૂપને આપણે જોળખીએ.

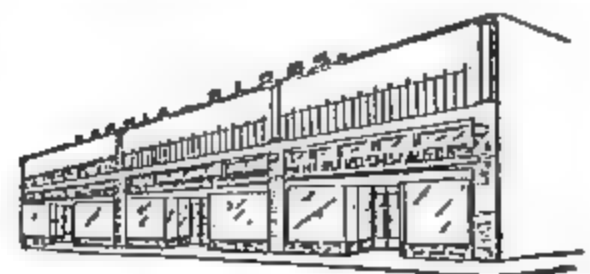
શુક્રાપીર્મ, હનકમ ટેકસ રીડન્સ,
ધાઈસે-સીંગ, રેવન્ડુ કલોધરન્સ અને
હનરથેરન્સ માટે મળે :

આર. વીકલ

૨૨૩ મેડાસા હાઉસ, ૧૭ કંગીસનર
સ્ટ્રીટ, સેક-૩ હમેર, ફરેસ્ટટાઉન
નોંધાનીસગર્મ, ફોન ૩૩-૧૬૫૪.

K.M.Lodhia & Co.

Manufacturing Jewellers and General Dealers

22 ct Jewellery made to order in latest designs

બાવિસ ફેરટ

સોનાના ઘણીના ખાસ અમારી જાતી રેખરેખ નીચે અમને અપાયલ
કામ સંતોષ પામે એવી રીતે કરીને છીએ.

નેકલેસ, શુદ્ધી શુદ્ધી હીમ્મતની ખંડી અણામ, સાડીની પાન, વીડી
પાકસ એરોમ વગેરે બનાવીએ છીએ.

106 Prince Edward Street, Durban.

Phone 22905

Tel. ADD.: "GANDABHAI"

The Home Of
INDIAN SWEETMEATS.

G. C. Kapitan & Son

Vegetarian Restaurant

Upcountry customers are requested to send their
cheques with their orders.

Write For Price List.

*****

સ્વાદિષ્ટ મીઠાઈનું બજારું મથક

બહારમાનના ગ્રાહકોએ ઓરડર સાથે ચેક મોકલવા પ્રવેશવાની હરતી.

આફ્રિકા લીસ્ટ મંચાલો

154 GREY STREET,
DURBAN.

PHONE

33-2651

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રૅથર્સ (પ્રા.) લીમિટેડ

હેલ્થરોલ મશ્યન્ટસ એન્ડ હાથરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ

રેકમી લેમ્બ સુવર્ણ કાપડ, ગુલન રમક. બ્લાન્કેટ્સ—બેગી બાગી માટે
નવત નવનો માલ. લેમ્બ ફેબ્રીકેશન ન્વેલેટેટ ચા.પીએ
બીએ માટે હમારે આ પ્રથમ વખત કરવા જમાવણ છે.
33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનનસબર્ગ.

ફોન : 33-2651

ધીરુભાઈ પી. નાથક

મુસાફરી. બીમાનાં અને જાનરલ એજન્ટ

હીંદુસ્તાન અમર દુનીયાના હોઈ પબ્લિશરના હવાઈ ટિકિટ અમર જમીન
માર્ગે મુસાફરી કરવા થકે બેઠા અમારી માથાંને જુડીંગ કરે.

ઈન્ડિયા, આંગ, યાદી, દુલ્હાડ, અમરમાલ, પેસાજાસ, પિયેરેના જોયા અને
ઉત્તરાવી આપીએ છીએ.

ઈન્ડિયન, પરાસનલ ટેકસ, હિસાલના ચાપડા લખાવવા રેન્ડુ કમીશનર
સર્વિસીકેટ કે મેપારના લાયસેન્સે પાસગોઈ લેમ્બ ઈમ્પોર્ટરને લઈ
ખાલદોમાં હોઈ પબ્લિશર લીધા બિના અને ગઈત સજાદ આપીએ છીએ.

મેશનલ મશ્યુઅલ કાર્ક એસેસીએશન કોર્ક કોરક લીધા, પેસાજાસ
ઈન્ડિયન ઈન્ડિયાની લીમિટેડના પ્રાંતનિધિ.

Phone : 33-9033. 29a Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

ધી ન્યુ દિલ ખુશ-સ્વીટ માર્ટ

મેનેજર : મળિભાઈ બાલુભાઈ મહીચેરવાળા

ફેરક ભાવની મીઠાઈઓ, ચોખ્ખા ધીની લેમ્બ કોષા મેગા,
મસાલાથી અને બનાવીએ છીએ.

અમારું "લખવાએલું" સુવર્ણ ગુસ્તુ લેવ, અમરા, બાંડીઆ, ગાલ્યાં,
પાતરાં બિગેરે ફરેલ તાલ બનાવીએ છીએ.

પાટી બિગેરે માટે મોટા પ્રમાણમાં મીઠાઈ કોર્કર અમાણે હોઈ
લખવામાં બનાવી આપીએ છીએ.

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.

THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President St., Corner Diagonal Street.

JOHANNESBURG.

તંદુરસ્તી અને શક્તિ માટે

આ શિયાળામાં મેથીપાક ખાઓ

શી. ૧૨-૬ રતલ.

આજે જ ઓરડર કરો :

કેપીટન્સ બાલ્કની હોટેલ

(ધી કેનર મીઠાઈ હાઉસ)

એ અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના ગુણાપર - હરખન.

ફોન નંબર ૨૩૪૨૮ ટેલીમાગ : KAPITAN.

NATHOO TABHA

TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER

Door, Windows, Corrugated Iron, Cement,
Mansh, Iron Duke, Buffalo, and Elephant
manila paint or any other building material
at reasonable price.

Established 1907,

NATHOO TABHA,

107 Queen Street,

Phone 24647.

Telegraph "Mani,"

DURBAN.

ફરનીયર! ફરનીયર!! ફરનીયર!!!

બેડરૂમ છુદ, ગાર્ડનિંગરૂમ છુદ, ચોઈરોલ, ફરેસીલ બેલ્ડ,
સાઈકલ બોઈ કોફીસ ડેસ્ટ, બુક ડેસ, ટેબલ, તાલન કીફાલ
અને ખરીદી કરો. બાલે પધારી લાલ બેલડા સુકરો નલિ.

—બોઈસ, ટેબલ અને કીચન ડેસર્સ—

એ હમરી ફેબ્રેજ નીચે લઈવાર થાય છે. લેમે રોક હમરી લઈ-
વાર રહે છે. માલ લેલા બાલેના ગાર્ડન બોઈટ મંચાલો અને લેવા
આમલ બમારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.

PHONE 33-4691.

BOX 2626.

No. 34—VOL.-LII

FRIDAY,
3RD SEPTEMBER, 1954

Registered at the G.P.O. as a Newspaper

Price 6d.

INDIAN OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903

*

Non-violence in its dynamic condition means conscious suffering. It does not mean submission to the will of the evil-doer but it means the putting of one's whole soul against the will of the tyrant. Working under this law of our being it is possible for a single individual to defy the whole might of an unjust empire, to save his honour, his religion, his soul, and lay the foundation for that empire's fall or its regeneration.

The hardest metal yields to sufficient heat. Even so must the hardest heart melt before sufficiency of the heat of non-violence. And there is no limit to the capacity of non-violence to generate heat

—Mahatma Gandhi.

*

COLOUR AND CHRISTIAN COMMUNITY

DR. EMORY ROSS, President, Phelps-Stokes Fund, New York, paid a flying visit to the Union last month, to deliver the tenth Hoernle Memorial lecture 1954, under the auspices and in the 25th anniversary year of the South African Institute of Race Relations at Johannesburg and at Capetown. The lecture was on "Colour and Christian Community." The S.A. Institute of Race Relations have published the lecture in pamphlet form and can be had from their office at P. O. Box 97, Johannesburg, at P. O. Box 2612, Durban, or at 18, Orange Street, Capetown. We quote from the lecture the following for the interest of our readers

"White Christians in the past three hundred years or so have personally been largely responsible for creating what we call 'the race problem.' White Christians personally acting in group decisions are now the strongest single force in seeking to end in America. They know now that the way to begin is personally to stand and act, where we are, with what we face, with what we have.

Kipling once had a king soliloquise in verse. The poem was called "The King's Job." One verse was this,

"The wisest thing, I must suppose
That a man can do for his land
Is the work that lies under his nose,
With the tools that lie under his hand."

Dwight Eisenhower as person and president, speaking of America as persons and America as nation, recently said, "Whatever America hopes to bring to pass in the world must first come to pass in the heart of America."

Another true word spoken long ago by Edmund Burke has deep meaning in the problems of colour and Christian community today confronting us. "The only thing necessary for the triumph of evil is that good men do nothing."

We in the West fear and detest Communism. We arm, proscribe, imprison, shoot, take all sorts of measures to contain it, bar it, destroy it. But an ex Communist, Whitaker Chambers, had this simple thing to say about the real strength and weakness of Communism. "Communism is never stronger than the failure of other faiths."

The only sure defence against Communism for us is Christian offense—not offensive Christianity, but a Christian offence springing from the faith, hope, love of our Lord's winsome power, available to our spirits and forces of today if we want it and seek it and use it.

Napoleon had a certain experience of armed might and of the attempted physical containment of unwilling people. Toward the close of his life he remarked "There are two powers in this world, the sword and the spirit. In the end the spirit is always the conqueror."

Emotionally and spiritually there is perhaps no greater conquest for Christians to make in our embottled world today than the conquest of colour barriers to Christian community. It is being done in many places. It can be done in all places if enough Christians personally so decide. For in the end the Spirit is always to conquer

Cobden once said, "All things shall yield to energy."

Today we know two sources of inexhaustible energy: the atom, and the soul. The world is currently and fearfully aware of the energy of the atom.

• The world is currently and doubtfully aware of the energy of the soul.

Yet it is soul, and soul alone, soul of the individual Christian joining kindred souls of countless others that can blot out colour as in Our Father's sight it is blotted out, and in blotting out Colour can leave simply and triumphantly a great host of God's children imbued with limitless power from on high, men and women in Christian community.

Today, of all days, the joy of giving is uppermost in every heart. The best thing to give to your enemy is forgiveness; to an opponent, tolerance; to a friend, your heart; to your child, a good example; to your father, deference; to your mother, conduct that will make her proud of you; to yourself, respect; to all men, charity; and to your loved ones ?

Surely a **NEW INDIA PROTECTION POLICY**,
the best of all Gifts.

THE PLEASURE OF GIVING IS YOURS, AND THAT OF SERVING YOU IS OURS.

The
New India Assurance
Company Limited

(Rustomjee (Pty.) Ltd. Principal Controlling Officers)

74 VICTORIA STREET, DURBAN

Telephone 2335.

Telegrams 'BRADFORD'

P.O. Box 110

LUSAKA, NORTHERN RHODESIA

**BRADFORD CLOTHING
FACTORY**

**Direct Importers and
Wholesale Merchants**

Clothing Manufacturers

Proprietor **RAMBHAI D. PATEL**

Branch:

CITY STORE

Cairo Road, Lusaka

Always in Stock:

Piece Goods, Hosiery, Cutlery,
Enamelware, Stationery, Drapery,
Crocery, & Wool.

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Karanja arriving August 28. Sailing September 3
for Bombay via Karachi and Porebunder.

Passengers must conform with the Cholera Vaccination and Yellow
Fever inoculation requirements and obtain certificates from their
nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from
private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£83-10-0
Second "	"	"	"	55-0-0
Inter-Class	"	"	"	37-0-0
Unberthed (Deck)			without food	24-10-0

Muslim Special Food £11-10-0 Ordinary Food £4-17-6
Hindu Special Food £10-3-0 Ordinary Food £4-5-6

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can
be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be
permitted to keep on deck with them more than one bed-
ding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.

Tel. Add. "KARAMAT."

INDIAN OPINION

FRIDAY, 3RD SEPTEMBER, 1954

First Fruits Of Federation

VIEWED with un-
givings the federa-
tion move in Cen-
tral Africa and it has not
taken long before they have
proved to be true. Indians
and Africans are the main
target of the Federation.
It will be no wonder if the
Central African Federation
becomes another Union of
South Africa. Its new Im-
migration law is directed
against Asians and as such
is an insult to Indians
in particular and to Asia
in general. The enhanced
status of the Indian in his
own Motherland India and
the enhanced status of In-
dia in the world has made
no difference in Africa
where they are being re-
duced to the status of un-
touchables. Whatever other
reasons India may have had
for not attending the Com-
monwealth Parliamentary
Association Conference,
whose sessions have just
concluded in Nairobi, her
action was fully justified on
the score of this new insult
hurled at her by the Central
African Federation. The
White rulers of Africa seem
to be intent upon provoking
the Asiatic Powers and the
Africans to join in a united
front against White domina-
tion. We have not the
slightest hesitation in say-
ing that, notwithstanding all
the Communistic activities,
the vast majority of Asiatics
and Africans in the whole
of Africa earnestly desire to
remain on the friendliest
terms with the White people
and share their joys and
sorrows equally. But the

increasing arrogance of the
White rulers not only in
the Union of South Africa
but throughout the African
continent seems to prove
the truth of the saying:
"Those whom the gods wish
to destroy they first make
mad." Our remarks are
not directed against those
White people who are
proved friends of the non-
Whites and are doing every-
thing in their power at
great personal sacrifices for
the vindication of right and
justice. We humbly bow
to them. But those in
power, to say the least, are
trying the patience of the
non-Whites to the utmost
limit.

We are surprised at Mr.
Ray Stockil, Independent
Member of the Southern
Rhodesia Parliament, who
on the one hand acknow-
ledges the fact that "the
Indian population of the
Colony were law-abiding
citizens" and, on the other,
goes on to say, "but we do
know they might be used
by Powers outside this Con-
tinent to control all the
people who are here now." We
take it that he has been
reported correctly. Is it
not unfair and unjust to
brand a whole people mere-
ly on assumption when in
reality they have proved to
be "law-abiding citizens." Is
it not an insult to India
to doubt her integrity with-
out the slightest justifica-
tion? For it amounts to
nothing else but that.

But worst of all is what the
Prime Minister of the Cen-
tral African Federation, Sir

Godfrey Huggins is re-
ported to have said in Goro-
monzi, when he was address-
ing the multi racial South-
ern Rhodesia Missionary
conference. "In this coun-
try," Sir Godfrey said, "the
Government would in no
circumstances tolerate active
or passive disobedience to
any law. The aim of the
'so called African intellec-
tual' was 'completely be-
yond the bounds of realisa-
tion. We can only hope
that they do not try to test
their strength because on
this point we have to be
quite firm." Bribery and
corruption made democratic
Government impossible yet
this was one of the most
difficult traits to remove
from the African, he said.

We did not expect such a
statement to come from Sir
Godfrey Huggins, who has
earned the reputation of
being a fair minded and just
person. Sir Godfrey surely
does not need to be told
that no man-made law which
does not comply with the
moral law of God is worthy
of respect. God's law has
to be given first preference
at all costs. If intelligent
people are led to disobey
state laws it is the duty of
the lawmakers not to lose
their heads with the people
but to see if the laws them-
selves are not defective.
We wonder if it was fair on
the part of Sir Godfrey to
charge the Africans with
the trait of bribery and cor-
ruption. Our experience
in South Africa tells us
that no race is immune from
it. And Sir Godfrey, who was
speaking on "environmental"
and "fundamental" dif-
ferences between the races,
must admit that bribery and
corruption were due to the
environment in which people
were placed and if the en-
vironment is not as it should
be it is no fault of the
people but is a sad reflec-
tion on the State. We

agree with Sir Godfrey that
little learning is bad for any
people, and is certainly "not
the key to the European
culture and civilisation".
But if the trend of
present legislation is a cri-
terion of European culture
and civilisation it is de-
cidedly not a mark of good
learning and is unworthy
to be emulated. Euro-
peans may, if they choose to,
boast of their culture and
civilisation but we must in
all humanity state that the
non-European with his little
intelligence fails to see in it
the real culture and civilisa-
tion which should be the
mark of good society. The
present exhibition of Euro-
pean culture and civiliza-
tion seem absolutely inde-
fensible on ethical grounds.
And what cannot be de-
fended on ethical grounds is
not worth having.

NOTES AND NEWS

Instances Of The Present Government's High- handedness

A Native student from Kenya,
who was due to write his second-
year B.A. examinations at the
University of Capetown in two
months, time was ordered by
the Department of the Interior
last week to leave the country by
the end of August. He is Mr.
B. C. W. Luita, one of the only
two Native students from Kenya
at the University. The other, a
final year Ph.D. student, has been
told that he must leave at the end
of the year. At his monthly meet-
ing the Students' Representative
Council of the university it
was decided to raise money
to send Mr. Luita to the
United Kingdom, where a
scholarship has been granted to
him by the Kenya Government.
No replies have been received to
letters sent to Dr. T. E. Donges
(Minister of the Interior) by the
S.R.C. and the National Union
of S.A. Students, asking the rea-
son for the order.

Another Instance

"In view of the fact that your
letter was evidently intended pri-
marily as a publicity stunt, the
Minister does not propose to
reply to it," says a letter which
according to the 'Natal Daily
News' Johannesburg correspond-

ent, Father Trevor Huddleston has received from the Minister of Justice, Mr. C. R. Swart. Father Huddleston wrote recently to Mr. Swart, asking the reason for "constant police surveillance" of his movements, and suggesting that either Mr. Swart should take "public action" against him, or that the police "cease interference with personal liberties." In his letter, Mr. Swart adds that he "regrets that he does not feel disposed to participate in this scheme."

Restrictions On Inter-Territorial Movement

During the Debate on the Second reading of the Inter-Territorial Movement of Persons (Control) Bill Mr. Ray Stockil, Independent Member of the Southern Rhodesia Parliament, is reported by Sapa to have said, it was Parliament's duty to protect the Africans of the Colony from Asiatic infiltration. There was no doubt that the Indian population of the Colony were law-abiding citizens, "but we do know they might be used by Powers outside this Continent to control all the people who are here now," he said. When he introduced the Bill, the acting Prime Minister, Mr. George Davenport, said the objects of the Bill were threefold—to restrict the movement of people born or resident in the two northern territories into Southern Rhodesia when it was considered that their presence might not be in the interests of the Colony; to provide for the deportation of persons convicted of certain crimes and to allow the free movement of all other people. Mr. Davenport said that ultimately all citizens of the Federation would have to enjoy free movement between the territories, and the legislation now being introduced would be reviewed from time to time with a view to relaxing its provisions. But an embargo on the entry of people who were neither Europeans nor Africans had existed in Southern Rhodesia for a number of years and it was in the interests of those Asian people already resident in Southern Rhodesia that the embargo should continue meanwhile. The Minister had power to grant permits for the entry of Asian priests and women who intended to marry Asian residents of Southern Rhodesia and these permits would be easily obtained.

Southern Indian Congress Protests Against New C.A.F. Immigration Bill

The Salisbury correspondent of the 'Natal Mercury' states: "The Bill under review places Asians in Northern Rhodesia and Nyasaland

in the same category as criminals, Communists and subversive elements whom it is intended to control," states a letter of protest against the Inter-Territorial Movement of Persons (Control) Bill, sent to the Acting Prime Minister, Mr. G. A. Davenport, by the Southern Rhodesian Indian Congress. The letter, signed by the President, Mr. N. J. Patel, describes the Bill as a discriminatory measure designed to restrict the movement of Asians within the Federation while allowing members of other races the right of unrestricted movement. "We feel, as honourable citizens of the Colony of Southern Rhodesia and the Federation, the discrimination places a stigma on all of us Asians," says the letter. Stating that the constitution lays down "these three territories are the rightful home of all its lawful citizens whatever their origin," the letter says the present Bill violates the cardinal principles on which Federation was inaugurated. "At a time when

world opinion is placing sanctions against racialism and such discrimination, the Indian conference is very much perturbed to find the Legislative Assembly seeking authority to place racial laws on the Statute Book. The Immigration Bill of the Federation makes it impossible for any new Asian settlers except priests, teachers and wives. Thus, the Asiatic population will become static. We feel that member states of the Federation have a moral obligation not to impose any hardships against lawful inhabitants already settled within the Federation. Asians in all three states have made a direct contribution to the prosperity of the Federation as a whole. The Indian Congress of Southern Rhodesia believes in the spirit of partnership and pleads with you, and through you to the Legislative Assembly, to delete all racial discriminatory sections of the Bill as they are unjust in principle and would create unfavourable reactions in practice."

NON-EUROPEANS IN CENTRAL AFRICAN FEDERATION

IMPORTANT PRONOUNCEMENT BY SIR GODFREY HUGGINS

THE Prime Minister of the Central African Federation, Sir Godfrey Huggins is reported by Sapa to have said in Goromonzi last week that if differences between the races were environmental and not fundamental and unchangeable then the differences could, over a period of time, be reconciled.

Addressing the multi-racial Southern Rhodesia Missionary conference at Goromonzi, near Salisbury, Sir Godfrey said it was probably true that there were no fundamental differences of mental make-up between Africans and Europeans which was the result of heredity, or if there were they were so slight that they were "not demonstrable."

"This means that we are attempting to change not the Africans, but institutions which operate on the Africans since birth and produce those vast and profound differences which do undoubtedly exist between Europeans and Africans."

Sir Godfrey said the task of changing the environment of Africans in the four conditions of climate, disease, nutrition and culture was a stupendous one when the numbers of the Africans and the great changes that had to be made were considered. But it was by no means an impossible task.

"The doctrine of segregation," he said, "is based on the belief that there are certain fundamental unchangeable differences between the races and that these changes can never be reconciled. If one concedes that the differences are environmental then it follows that the differences can over a period of years be reconciled."

African education was but a small part of the cultural background and attempts to educate the Africans had produced results which are not altogether encouraging. All too frequently the African thought that the little learning he had was the key to the

European culture and civilisation and its consequent powers.

"The exaggerated importance attached to this little learning had led to the rise of African nationalism based on the belief that a small number of partly educated Africans could govern the country without the presence of Europeans."

Modesty does not rank among the African characteristics. Because they are outstanding among their own people they automatically assume that they are outstanding when compared with Europeans," said Sir Godfrey.

"Not content to realise that the next generation of Africans might be better off in all ways, the semi-educated in the vanguard of nationalist movements wanted quick results for themselves."

"They see an opportunity to acquire power while the gulf between them and their more primitive fellow-being is wide. This same phenomenon had occurred in other African territories and had provided a powerful nationalist force."

In certain territories where there was no European settlement, the Government had the alternative of squashing the nationalist movement or getting out and speeding up self government irrespective of whether the indigenous inhabitants were fit for it.

In this country, Sir Godfrey said the Government would in no circumstances tolerate active or passive disobedience to any law.

The aim of the "so-called African intellectual" was "completely beyond the bounds of realisation."

"We can only hope that they do not try to test their strength, because on this point we have to be quite firm."

Bribery and corruption made democratic Government impossible yet this was one of the most difficult traits to remove from the African, he said.

FARM PRODUCE

We are cash buyers of all types of FARM PRODUCE, forward samples together with quotations to:

AISEN SOUTH AFRICA (PTY.) LIMITED

111/3 Macosha House,

17 Commissioner's Street

P.O. Box 11012.

Phone: 33-8921

Johannesburg.

Bankers: BARCLAYS BANK D.C. & O.

LIBERAL PERSPECTIVE

MR. NGUBANE AND THE LIBERALS

II—THE FRANCHISE AND THE CONGRESS OF THE PEOPLE

By C. W. M. GELL

In the second of his articles, published on August 13, Mr Ngubane welcomes the newly declared Liberal Party goal of unequivocal, universal adult suffrage. Here, I entirely agree with him. This frank statement of full democratic goal is sheer gain. Last year, I consistently criticised the Liberals for putting forward their qualified common franchise as, apparently, a goal and "a principle"—whereas it clearly cannot be more (if as much) than "a first step" and an interim device. Now, at least, the Liberals have made explicit what was always implicit in their franchise policy; for once the barriers of prescriptive white political privilege are breached, there is no feasible stopping place short of adult suffrage. Democracy of this sort remains, as Churchill has described it, "the worst possible form of government except all the others that have yet been tried." So we must try it too.

However, I think Mr Ngubane has failed in the rest of his article to distinguish clearly between the Liberal goal and the methods Liberals advocate to achieve that goal. I will admit that the fault for this lies really more with the Liberals than Mr. Ngubane, because their policy statement is rather verbiageously phrased, lacks punch and pungency, and is open to some criticisms in point of detail. I doubt if it is necessary to discuss the latter, because I think the Liberals may themselves next year see the value of a bolder statement of their case. But I would just point out that the text of the franchise statement published in 'Indian Opinion' of July 23 is not the final one. The last two sentences of the 'Indian Opinion' version could be construed to mean that Liberals might use the devaluation of African education under the Bantu Education Act as a reason for admitting even fewer Africans to their interim franchise. This was not the intention. The Liberals were trying to say that Bantu Education would probably make nonsense of their Standard VI qualification which must, therefore, be discarded. As quoted in 'Indian Opinion,' they worded their resolution clumsily. This has been somewhat improved in the final draft which reads:—

"But these (interim) qualifications cannot be recommended

as a final statement of policy, as they have been arrived at (a) without consultation with representatives of those whom they would exclude (temporarily) from the franchise; (b) without knowledge of the conditions—social, economic and educational—which will obtain at such time as our franchise policy will be initiated, e.g. the Standard VI qualification has been invalidated by the Bantu Education Act."

It would be wiser, in any event, not to have complicated the draft with reference to the Bantu Education Act at this stage.

Mr. Ngubane writes: "If universal adult suffrage is the goal, it must be defined as such in clear unambiguous terms with no qualifications." With all respect, I think the Liberals have met this demand in the first sentence of their franchise policy statement. What follows, and what is not entirely free from ambiguity, is the method by which Liberals think this goal can best be achieved. Here, there remains a difference between the ANC and the Liberals, both standing for the goal of adult suffrage, but the former advocating its immediate achievement in one fell swoop and the latter recommending that it be attained by stages (as it historically has been in most countries). I don't think that this difference justifies the amount of space Mr. Ngubane gives to it. That some Africans will regard the Liberal method as merely a rather more plausible means of keeping them politically subordinate is inevitable. It is also true that the Liberals are trying to do two things which are not yet fully compatible—to co-operate warmly with African politicians and to bring along progressive Whites as quickly as possible. But to call the latter "neo-Mafanget" and to suggest that the Liberal franchise policy is "a toned-down version of apartheid" is premature, to say the least. White progressives outside the Liberal Party and the Congress of Democrats have not yet shed all their old inhibitions. That is not to say, as the term "neo-Mafanget" implies, that they are merely seeking a new camouflage for old policies. Time enough to call them names when it has become clear that this is their sole intention.

As for the "toned-down version of apartheid," critics of the

Liberals should give them credit not merely for clarifying their goal, but for having discarded Std. VI and those other specific interim qualifications over which they wrangled so academically last year. The present formula about being unable now to specify exact qualifications for an unknown date in the future is much more flexible and leaves the way open for discussion with like-minded parties and organisations. If either the ANC or the Liberals were likely to form a government in the near future, even the present flexible formula might justify some of Mr. Ngubane's strictures. As neither have any such immediate prospects, I can see no need today for any serious disagreement over this difference of method. But now that a desirable element of flexibility has appeared in the Liberal policy, I strongly commend Mr. Ngubane's suggestion that the ANC and the Liberals might together consider guarantees for racial minorities. Even on its old Std. VI franchise, the Liberal Party, which also stands for universal compulsory education, was quite definitely committed to an electorate in which Africans would eventually be the great majority. If the ANC can see its way to try and meet European fears of "swamping"—fears not held by the Liberal Party, but by the remaining majority of Whites who expect Africans to behave towards them as they behaved towards Africans while power has been theirs—it would greatly assist the process of winning more Whites over to a genuinely progressive or liberal point of view.

As Mr. Ngubane suggests, these safeguards might usefully be considered at the Congress of the People, in which both the ANC and the Liberals are committed. But I do think that the promoters of this constructive and widely welcomed enterprise should be clear in their minds about their objective. The Congress of the People can be one of two things, but not both simultaneously. If you go ahead with this talk of "great political demonstrations and rallies," of Freedom marches and processions etc., the certainty is that: worst will not be able to refuse the bait. He will ban the Congress of the People before it ever meets. Naturally, this will once again expose the Nationalist Government for the illiberal, repressive force we all know it to be. If further evidence of this is required for propaganda purposes or to convince anyone not already sure on the subject, then the present procedure is a certain winner. Swart will not fail to oblige!

However, if the desire is actually to hold a Congress of the People, there is no particular point in making absolutely certain of having it banned. Even if a quieter and less obviously Swart-teasing line is adopted by dropping some of the more ostentatious proposals that are not directly essential to a meeting of the Congress, the risk of banning remains. But it is a risk and not a certainty.

So let us be clear what our objective really is and then shape our plans accordingly. It is even arguable that, were Swart to ban a Congress arranged without a) the more provocative wrappings, the evidence of Nat. repression would be even more damning than if the more flamboyant policy is adopted.

Donations For Kasturba Gandhi Memorial School

We acknowledge with thanks the receipt of the following donations for Kasturba Gandhi Memorial School at Phoenix Settlement

Miss E. Lester (Durban) Y.W.C.A. £1-0-0

—c—

Mahatma Gandhi Memorial Fund

We wish to thank an anonymous donor for the donation of £1-2-0 towards the Mahatma Gandhi Memorial fund.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sale of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 213 Morija House, Second Floor, 17 Commissioner Street, Fynnstown, Johannesburg. Phone 33 1854.

BOOKS FOR SALE

Satyagraha In S.A.

—By M. K. Gandhi 35/-

A Gandhi Anthology

—By V. G. Desai 3d

Which Way Lies Hope

—By R. D. Gregg 2/-

Why Prohibition

—By K. K. K. 1/-

Gandhi And Me

—By K. G. Vaidyanatha 2/3

Bapoo's Letters To Ashram Sisters

—By Kaka Kalelkar 2/6

Obtainable from:

'INDIAN OPINION,'

P/Bag, Phoenix, Natal.

NATIONALISM—A DANGER

By C. K. HILL

I ALWAYS find Mr. Jordan K. Ngubane's articles interesting even when I do not entirely agree with them. His recent article entitled "Liberals and the Franchise" is particularly interesting and thought provoking. But in one respect it seems to me that it leaves the analysis of things dangerously incomplete, and I wish to complete it.

Mr. Ngubane says "The ruling Whites enjoy economic and political superiority. These are advantages which work to the great benefit of the White minority. On our side we have only numerical superiority. This advantage on our side has the potential to raise us to the level of parity with the more advanced sections of the nation within the shortest time possible. And we want to see it to do that." He then explains how in the latest Liberal recommendations and qualifications regarding franchise the average Congressman "sees an attempt—perhaps unintended—to keep us (the non-Whites) in the position of a political minority for the longest time possible.... The practical effect of the Liberal recommendations will be to weaken the political effectiveness of the African vote during the transition period to a society of free men. The lines in these quotations are mine.

It is not my purpose here to defend the Liberal franchise policy which I have done elsewhere but I must place on record that it is not the intention of the Liberals to keep any majority in the position of a political minority for the longest time possible, nor do I think that their policies would have any such effect. We liberals are working for a democracy in which everyone is free to come to his own conclusions after a free interplay of opinions and the majority opinion prevails within the very strict limits which must be set to the powers of government, and therefore to the powers of the majority over minorities. These limits are determined by striving after the ideal that each person should enjoy the maximum of freedom compatible with equal freedom for all. In South Africa any majority opinion would almost certainly be supported by a majority of the Africans since so many are Africans. It would be a tragedy if, however, our present colour consciousness were to persist so that a majority opinion were consciously an Afri-

can opinion in the way in which the ruling opinion at present is consciously a White opinion and unconsciously an Afrikaner one. Very understandably, but still tragically, it seems to me that Mr. Ngubane's thinking has elements of such a consciousness of being an African opinion in a way which is likely to grow. I cannot blame anyone for beginning in this way in the circumstances facing colour consciousness on all of us. But we shall all have to watch ourselves very carefully from this point of view. I cannot find that if the transition period is indeed to be one to a society of free men it will be marked by a growing example by the reformers and liberators of thought and action which, while being courageous and resolute in without colour consciousness and exhibits the tolerance which is desired in the end state. I do not know whether we Liberals have placed that exact emphasis on various reforms which will bring about the Common Society as quickly as possible. Indeed it is impossible to know precisely the effects of policies and almost certainly we are making some mistakes. But we are certainly very far from taking the longest road to our ideal.

Having said this it must also be said that there is a quicker road to the limited objective of overthrowing the present governing power, although still a long hard road. This road has been explored by the Nationalist Party itself. It is the road of sectional nationalism. I believe that the non-White peoples are under great temptation to follow that example and to cement themselves together in an exclusive, fanatical, narrow emotional group; in short to counter white nationalism, particularly with African nationalism because Africans are in such great majority,—in the way in which so many Afrikaners have countered English nationalism. From the limited point of view of seeking to break a present tyranny at whatever cost such a policy would seem to be the most effective despite the fact that it deservedly loses the support of sympathisers outside the subjugated group and of many great men within it. The reason is that such a nationalism is ruthless and fanatical and makes its followers into uncritical servants of the great "Leaders of The People". It speaks to the powerful but

evil motives of revenge and pride, while clothing this appeal in language designed to dull consciences by creating the belief that its own "People" has been chosen to perform a great mission which will be of benefit to all.

But of course we have not the right to seek a limited objective at whatever cost. The cost of opposing one nationalism by another is the perpetuation of the ethnic pride and intolerance, nationalism, and the tyranny by a few not only over persons of other nations but over those of their own nation in their thinking and feeling which is obliged to conform to standard patterns. One nationalism feeds on another. Afrikaner nationalism grew in reaction to English nationalism imperialism. Recently we have seen sporadic outbreaks of English—or rather Natal English—nationalism in response to that of the government. I know that the generation of a subjugated group who win their freedom by this road of nationalism produce a few great leaders who, knowing what it is to suffer under an alien rule, are ready to co-operate with their rulers. The Afrikaners produced Botha and Smuts. But this is not enough. Once developed, the momentum of the movement inevitably sweeps such men aside and a later generation becomes tyrannical. My earnest hope and prayer is that the present intolerable state will pass by the efforts of great and small men of all races without recourse to the unconstructive way of nationalism, so that at last the world may see a better way.

Now I know that Mr. Ngubane and most of the present leaders and thinkers of the non-white peoples consciously and explicitly reject the policy of countering nationalism with nationalism. Mr. Ngubane deliberately speaks of "actions of the nation rather than of 'actions' in South Africa. What I fear is that they do not see the need for telling the masses of their nations that this involves conscious and explicit rejection of sectional emotionalism in favour of dedication to a cause which is universal, which is for all mankind. It involves telling their followers that one ought not to take the quickest road to destroying the present tyranny. It involves saying clearly that the advantage of numbers ought not to be used to raise those numbers up to the level of parity with others in the shortest time possible if the way that would

do this is by nationalism. It involves advocating a society in which no one will wish to form a sectional "National Congress" any more than a Brederford or a Sons of England Association, and in the attainment of which the African and Indian Congresses and the Coloured Peoples' Organisation will lose their individual identities as will the "White" organisations above. I hope that the Congress of the People will help to build a truly common society but it disturbs me that some powerful supporters of this movement believe in "healthy nationalism" in the plural. Nationalism is never healthy. It must not be confused with caring for the persons around one out of a genuine love for people, for the latter extends at once to persons of a different race or land when one comes into contact with them, and is always humble and without pride of race or birth. Indeed I believe that our country's problems are not really different from those of the world and I do not wish to see even a South African nationalism develop, even if it does embrace all persons living in this land. I should rather that we hold a congress of people in which real bridges are built by which we may all come closer together and may come to follow those persons, whatever their colour, who are developing in us the qualities of discipline and self control needed for legitimate defence of evil laws in the way of Mahatma Gandhi. We desperately need the leadership of men of his calibre who will have the courage as Gandhi had, to call off a campaign at any sign that the lessons of such discipline have not been well enough learnt, in order to teach them again. For achieving a society of free men this is no weakening of political effectiveness but for achieving lesser ends it may be.

Aryan Sports Club (Port Elizabeth)

The following new officials were elected at the 24th annual general meeting of the Aryan Sports Club, Port Elizabeth, on August 15:—Life Patron: Mr. J. D. Druwe, Patron: Messrs. P. Makan, T. F. Dullabh, L. Nagar, B. Dagee and F. N. Baudes; President: Mr. N. F. Umley, Vice-Presidents: Messrs. J. Baudes and R. Dagee; Hon. Secretary: Mr. R. Bhuva, Assistant Secretary: Mr. L. Daya, Hon. Treasurer: Mr. E. M. Ruchhed, Hon. Auditor: Mr. G. Ruchhed.

THE

Provident Assurance Corporation of Africa Ltd.

Modern Life Insurance provides. . .

★ OLD AGE PENSION

★ MONEY FOR YOUR CHILDREN'S EDUCATION

★ DEATH DUTIES

★ MONEY TO FREE YOUR HOME

★ FINANCIAL SECURITY FOR YOUR DEPENDANTS

★ COLLATERAL SECURITY IN BUSINESS AND TRADE

Let us advise you on the plan that will best suit your requirements—the Corporation transacts all classes of Insurance . . . CONSULT

SEEDAT BROS.

4 Hoosen's Building, — 116 Queen Street, — Durban.

Phone: 21773

FOR
RUBBER STAMPS
AND
PRINTING
CONTACT
STANDARD
PRINTING PRESS

FEDERAL PRINTERS
AND
RUBBER STAMP MAKERS

73 BEATRICE STREET — DURBAN

PHONE 21005
P.O. BOX 2782

ESTABLISHED 1924

DHIRUBHAI P. NAIK

Travel, Insurance & General Agent

Book with us for your travelling by Air, Sea or Land either to India or to any part of the world.

All types of Insurance—Life, Fire, Burglary, Riot, Storm, Accident, Plate Glass, etc.

Consult Us Free of Charge For Your Income Tax, Person Tax, Writing Of Your Books, Trade Licences, Revenue Clearance Certificate, Passports And Immigration Matters.

Representatives: National Mutual Life Assn. Of Australasia, Yorkshire Insurance Co. Ltd.

Telephone: 33-9033. 29a Commissioner Street, JOHANNESBURG.

Phone
Day 24169

Phone
Night 833459

L. RAJKOOMAR (PTY.) LTD.

14, CROSS STREET, DURBAN.

Funeral Directors and Manufacturers of all classes of Coffins and Wreaths

Contractors to the INTERNATIONAL FUNERAL INSURANCE COMPANY, LIMITED.

Reg. Office: 39 CROSS STREET, DURBAN

Country Orders for Coffins and Wreaths accepted by phone and despatched by rail at the shortest notice.

INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Bombay, August 18.

THE 15th of August, Indian Independence Day, passed off peacefully without any untoward incident on Goa front. After the use of firearms by some communist elements during the liberation of Nagarhaveli area and the threat by the Lisbon authorities that "anybody trying to enter Portuguese territory on August 15 will be shot dead," it was feared that violent incidents might take place.

The Nagarhaveli area with 75 villages have been completely liberated by the Goans. A few villages captured by a band of communists were also taken over by the Liberation Committee and 16 communists were arrested. Village committees have been formed to run the administration. The Portuguese officers and police who had run away from headquarters and were hiding in Khandvel village entered the Indian territory and surrendered their arms to the Indian police after a clash with the Communists in which five Portuguese policemen were injured. The Portuguese officer and men were allowed to go anywhere they liked by the Indian police. The officers have come to Bombay and are staying with their friends.

The Portuguese Government had raised a war-scare and launched war-like preparations in their tiny possession, after the declaration by Goa National Congress that they will be sending batches of non-violent satyagrahis on August 15. These satyagrahis were to be armed with only Indian National Flags. Road-blocks were erected, mines laid on important bridges, trenches were dug and warships were brought from Lisbon to defend against unarmed satyagrahis.

Relying sympathetically on the information supplied by the Portuguese Government, the Tory Government of Britain, which was averse even to India's freedom, sent a note to India expressing the hope that "there would be no resort to force or methods that will lead to the use of force." Such advice on the part of a country which was using terrorising force against its colonial subjects was naturally resented by India. The Government of India in a terse reply repudiated the unwarranted implications contained in the British note to the effect that India wanted to

use force to liquidate these foreign possessions. The Government of India told Britain that the present situation in the Portuguese possessions has not been created by the Government of India, but has arisen from the resistance of the Portuguese Government to the desire of a subject people for freedom from foreign rule. With this desire of the people of the Portuguese possessions for their inalienable right to freedom, the Government of India, and, they hope, the Government of the United Kingdom also, are in full sympathy. The Government of India are, however, determined to pursue their peaceful and conciliatory approach without either the use of or support to violence in any form and they hope the Portuguese Government will respond. It is also the hope of the Government of India that friends and allies of Portugal will counsel her in this direction.

The Portuguese expelled thousands of Indian mine workers without giving any notice or time to collect their wages. This action on their part will harm them more than India. On August 10 they totally closed their border with India. Business was completely suspended throughout Goa from August 13 to 15 and citizens ordered to keep indoors especially on Indian Independence Day. The Portuguese rounded up leading pro-Indian nationalists. The panicky Portuguese took all war-like steps.

In the meantime the Lisbon Government sent a note making wild accusations against the Government of India and showing bravado as if they can knock out the Indian Army, which has twenty times the strength of the Portuguese Army at present and the strength of which can be raised to the total population of Portugal itself if need be. Then Lisbon proposed to India that a six-nation team of neutral observers be appointed to investigate the true state of affairs in and around the Portuguese settlements. The Portuguese authorities thought that India would not accept such a proposal and they would be able to carry on false propaganda. But the Government of India promptly accepted this proposal and asked the Portuguese Government to send their representatives im-

mediately to consider steps to implement it. The Portuguese Government was caught off balance. Now they are trying to riggle out the situation by saying that India's acceptance was dilatory and not straightforward. The Government of India reiterated its acceptance. But still the Lisbon authorities have not shown their readiness to put their own proposal into practice. The world press, generally, welcomed India's prompt acceptance. Even the British Tory press which has never missed an opportunity to vilify Mr. Nehru, also welcomed and commended India's acceptance.

India had nothing to hide. It was the warlike preparations of the Portuguese and the most brutal repression launched by them that would have been exposed by impartial observers. India's acceptance proved her consistency in adhering to negotiations and discussion for solving this seven-year-old dispute. As far as India is concerned there has been no change in military dispositions, nor has any Indian soldier been posted on the border.

Inaugurating the All-India Newspaper Editors' Conference, Mr. Nehru declared that "the Indian Army can take possession of Goa in a trice if it wants to in spite of all the war preparations by the Portuguese. But we just do not want to do that. We have not done it and we will not do it. The number of troops brought to Goa was absurd. He did not know their exact number, but if the Indian Army were to be increased comparatively, its strength would run into many millions. Referring to the African troops brought to Goa Mr. Nehru remarked: "Poor Africans, they appear to be used as cannon fodder by other people."

Referring to Portuguese accusations Mr. Nehru said that some persons calling themselves volunteers took possession of villages in Nagarhaveli. He was totally unaware of these events till he had read them in a Press telegram. Naturally, he knew that those people had been wanting to do this kind of thing ever so long, but for us to be accused of organising that or of having supplied the people with arms and the like or stationing troops and all that, is fantastic nonsense.

Normally speaking, Mr. Nehru continued, he did not want non-Goans to go to Goa, but he was not going to stop Goans from functioning. But even so far as Goans are concerned or anybody is concerned, I want

them to remember our basic policy of non-violence. We have stressed repeatedly and we go on stressing that. And that non-violence is not from any fear of our being defeated by violence—there is no question of it—but because we do believe that our problems are not solved in that way. Even a military solution is not a real solution if it leaves a trail of bitterness and conflict and international ill-will behind. In this present little storm in a teapot—this Goa affair—we should advise our people as well as the Goans that they should not only remain non-violent but they must not give cause for violence on the other side or any excuse for it.

Referring to the French settlements, Mr. Nehru said, I feel assured in my mind that so far as the settlements are concerned we shall find a satisfactory settlement soon and I only hope that the people there will avoid anything in the nature of an incident or anything that embitters feelings.

Referring to India's policy towards these foreign possessions, he said that "our policy is dead clear and we have said that repeatedly. To us it is inconceivable that any foreign foothold like these colonial footholds should remain in any part of India. My Government or any other Government cannot tolerate it."

Referring to India's foreign policy Mr. Nehru said: "We have endeavoured in the past under Gandhiji's guidance and to try to follow in our own very imperfect way; certain principles that he laid down for us, certain basic thoughts and ideals that he impressed upon us. I fear we are very imperfect vehicles for carrying his thought or message much farther. Nevertheless, we were all powerfully influenced to a greater or lesser degree by that thought. We forgot that occasionally but it remained at the back of our mind."

"I am convinced that these basic things that he said and which enabled us to attain our freedom are, and will remain, basic and most important for us. And if we forget them, we do so at our peril."

"In a measure," Mr. Nehru continued, "we have tried to translate that policy, which was a national policy for us, into the international sphere. If we have been able in some measure to serve the cause of peace in the world, it is because we have done that."

The whole basis of Gandhiji's life, said Mr. Nehru, was non-violence. "I do not pretend to

define non-violence as Gandhiji defined it, but without going into the wider conception of non-violence, it does mean a certain approach to life's problems, national, domestic as well as international problems. It is a friendly approach; it is not an aggressive approach, trying about conflict; it is not approach of cursing and condemnation of the other."

He said that in international relations, application of the principle of non-violence was

very difficult when one had to deal with strong, passionate urges of the people. However, "when we have to express our opinion whether it is in the United Nations or elsewhere, we have always avoided merely criticising or condemning any country. Of course, to remain quiet is also wrong; when an important matter is happening, we have to express our opinion. But our basic approach must be a non-violent mental approach."

CANON COLLIN'S REPLY TO CRITICS

THE London correspondent of the 'Natal Daily News' states: Canon L. John Collins has summed up his views on South Africa in a letter to the editor of 'The Times'. He begins by expressing gratitude to Mr. Shave, the Durban businessman who was his host during his recent visit to the Union.

Canon Collins goes on to refer to "criticisms which my visit has evoked" and makes the following points: "(1) Throughout my stay in South Africa I tried to keep an open mind. But I was not willing to throw away my 'prejudice' that every racial intolerance and every discrimination on grounds of Colour are an offence to the Christian way of life. And the facts are even worse than I had previously supposed.

"(2) It is true that something quite substantial is being done to tackle the vast social problem created by the White man's economy and his need for non-European labour—I saw evidence of this in well equipped hospitals, new schools, new housing. The fact remains that the vast majority of non-Europeans endure terrible living conditions, and the master-servant relationship is one of the evil manifestations of the present situation.

"(3) But my critics miss the real emphasis of my comments in spite of what 'good is being

done for the African', the shocking contrast between conditions of life for a White man and those for the non-Europeans is a scandal, but a greater scandal is the insistence of White South Africans, high-minded as well as indifferent, English-speaking as well as Afrikaans speaking, upon the way of life whereby the African is treated more as a beast of burden than as a human being—kindly treatment of course, on the part of animal-lovers."

"(4) In view of the history of South Africa, a solution of the racial problem out there is not a simple matter. I understand why it is that almost every European suffers from the 'disease' of racialism; and I sympathise with men who are afraid. But to understand and to sympathise is not necessarily to agree."

Canon Collins adds that "the United Party on racial issues is basically no more worthy of the support of non-racialists than is the Nationalist Party: they both stand for White political domination.

The Church, he says, has today an unique opportunity to bring about the solution of racial tensions in South Africa—"but unfortunately she does not practice what she preaches; she must turn theoretical attitudes into practical support for the oppressed."

GANDHI MEMORIAL ACADEMY SOCIETY

(From Our Nairobi Correspondent)

THE following resolution was moved by the Hon. A. B. Patel, President of the Gandhi Memorial Academy Society at the 3rd session of the Kenya Indian Congress recently:—

"This Congress appeals to Indians and others living in East and Central Africa to contribute generously to the funds which are being collected by the Gandhi Memorial Academy Society for fulfilling the agree-

ment made between the Society and the Royal Technical College Council to pay to the latter over £400,000 for the establishment of a memorial to Mahatma Gandhi called the Gandhi Memorial Academy of Arts, Science and Commerce in the Royal Technical College."

The Hon. A. B. Patel gave the whole history of the memorial since the passing away of Mahatma Gandhi on January 30,

1948. As Gandhiji started his mission in Africa it was in the shape of things that a memorial in the form of an Academy for higher education with a view to promote inter-racial harmony and international fellowship be founded here. Mr. M. P. Shah and the Hon. A. B. Patel went to India for an endowment from the Gandhi Smarak Nidhi but there were legal difficulties for granting a donation. For a long time very little was done and only after the appointment of Dr. R. K. Yajnik as Secretary and Executive Officer, from India, the memorial fund took a definite shape from September, 1952. At one stage Sir Phillip Mitchell promised land, a large grant and a Charter, but we missed this opportunity and this grant was diverted to the Royal Technical College founded on an inter-racial basis. Out of our target of over £400,000 we have been able to collect in hard cash only half the amount, although there are many other promises. Now we have to make a herculean effort to reach our target and every person is expected to do his or her best for this Academy which is now

an integral part of the Royal Technical College.

Dr. K. V. Adajia strongly seconded the resolution and thought it was a better scheme than the original one because with the sympathetic co-operation of all Governments, the Academy's permanence was assured. This Academy is now a matter of enlightened self-interest in the background of the present multi-racial government. He warmly paid tribute for the success of the new scheme to the Hon. A. B. Patel, Mr. M. P. Shah and Dr. R. K. Yajnik. He appealed to every person to pay at least 1 per cent. of his assets or 10 per cent. of his last year's net income.

Mr. Jagdish Kapila did not like this change as he thought that the Academy could not properly develop Gandhian philosophy and ideals.

Hon. A. B. Patel replied and proved that the association with the Royal Technical College was the best in the interest of all concerned.

The resolution was then passed unanimously.

ORIGINAL CORRESPONDENCE.

NATIVE AFFAIRS DEPARTMENT

REFUSES PERMISSION TO HOLD LAND FOR T.B. SETTLEMENT FOR AFRICANS

THE EDITOR INDIAN OPINION

SIR, Some time ago the Indian community of Evaton, Transvaal, seeing the need for measures to combat the spread of T.B. among the African people in the District decided to raise some money to establish a T.B. Settlement on the lines of the F.O.S.A. Settlement in Durban. A widespread campaign was launched to raise funds for this purpose resulting in a net sum of £1300 being collected. A committee comprising Africans, Indians, Coloureds and Europeans was formed and was affiliated to the S.A.N.T.A. which body welcomed the project and promised to give it its whole-hearted support.

A suitable building on about an acre of ground belonging to the Waltherforce Institute was leased. Before such lease could be entered into, however, the consent of the Native Affairs Department was required. So an application was made to the local Assistant Native Commissioner for the necessary permission, which in turn was forwarded by him to the Native

Affairs Department in Pretoria. After some considerable delay a deputation was sent to the Secretary for Native Affairs, requesting that the matter be expedited. A reply has now been received from the Native Affairs Department, stating "that they refuse permission." No reason for such a refusal is given. At a time when the whole world is realising the seriousness and is tackling the problem of Tuberculosis, and South Africa in particular with its highest record of mortality from this dreadful scourge, one would have expected that any project which would help to eradicate this terrible disease would have been welcomed. But the Minister of Native Affairs Dr. Verwoerd, seems to think otherwise. Presumably he would see the people he is supposed to represent die rather than allow them to be helped by other sections of the people.

B. M. NAYNER,
Chairman S.A.N.T.A.
(Evaton Branch.)

ALL INDIA RADIO GENERAL SERVICE

For Listeners in Africa, Mauritius and the West Indies

HINDI AND GUJARATI

Morning Transmission

19 and 25 metres
(15 and 11 Mc/s bands)

0930 News in Gujarati

0940 News in English

0950—1040 Programme

in Hindi

Evening Transmission

17 and 25 metres
(15 and 11 Mc/s bands)

2115 2125 News in English

2125—2200 Programme in Hindi

2200—2245 Programme in

Gujarati

Monday, Sept. 6

0950 Karyakram Ki Roop-rekha

0955 "Khubsurat Korh"

Play by Shivsagar Mishra

1025 Song of the Week

1030 News in Hindi

1040 Close Down

2125 News in Hindi

2135 Bharat Ma Bunyadi

Shiksha

Talk

2145 Vidyannath Seth

Geet aur Ghazal

2200 News in Gujarati

2210 Akhbaron Ki Atarlati

Weekly Review of Indian

Press Comments

2215 Yah Suniye

(Hindi Programme)

Afahakavi Surdas Ke Pad

2230 Guitar Vadan

Hazarasung

2245 Close Down

Tuesday, Sept. 7

0950 Manka Pukhraj

Ghazlen

1000 Mohammed Ali

Sursagar recital

1015 R. R. Choudhury

Geet aur Bhaan

1030 News in Hindi

1040 Close Down

2125 News in Hindi

2135 Bharat Ke Samachar

Patron Se

2140 R. R. Choudhury

Geet

2145 Mohammed Ali

Sursagar vadan

2200 News in Gujarati

2210 Bhaan

Bhai Tarun Namaj Chhe

(Venibhai Purohit)

Kiran Sampat

2215 "Pranayani Parakashita"

Play by Sanat Kumar Vin

2245 Close Down

Wednesday, Sept. 8

0950 Prakash Kaur

Geet

1000 Begum Akhtar

Thumri

1015 Bouda Khan

Sarangi recital

1020 Prakash Kaur

Punjabi geet

1030 News in Hindi

1040 Close Down

2125 News in Hindi

2135 Aurton Ki Duniya

Durga Mausi—Coffee House

Men

Sawan geet

Swadishi Pakwan—Sheer

Khurma

2200 News in Gujarati

2210 Patra Aur Pasandgi

Listeners' requests with

replies to their letters

2245 Close Down

Thursday, Sept. 9

0950 "Aashoori"

Special programme on

Moharram)

Quran recitation

Saz-Khawar by Chand

Khan and Party

Martyrdom of Hussain

—Talk in Urdu

1020 Anul Mukerji

Bhaan

1030 News in Hindi

1040 Close Down

2125 News in Hindi

2135 Juthika Ray

Geet aur bhaan

2150 Saz Khawar

by Chand Khan and Party

2200 News in Gujarati

2210 Sehanik Samachar

Gujarat, Saurashtra and

Kutchhai Khadaro

2215 Ek Varra

Short Story

2230 Imam Hussain

Talk on the significance of

'Moharram'

2235 Natja Kalzam

2245 Close Down

Friday, Sept. 10

0950 Reba Banerji

Geet

1000 Mera Priya Granth

Pracheen Sahitya

Talk by Dashrath Ojha

1010 Soban Singh

Shastriya Saugandh

1030 News in Hindi

1040 Close Down

2125 News in Hindi

2135 Ghazlen

2145 Sohan Singh

Khayal Darbari

2200 News in Gujarati

2210 Saptahik Samalohana

Weekly Review of Current

Affairs

2220 Geet

2230 "Ram Ban Vagya Hoy

Te Jane"

Malkina Gharman

Talk

2240 Ek Naat

2245 Close Down

Saturday, Sept. 11

0950 Punjabi Geet

1000 S. N. Gidari

Violin vadan

1010 Saini Diwana

Sahini Mahaval aur Saini

Panna recitation

1020 Manja Bar

Dadre

1030 News in Hindi

1040 Close Down

2125 News in Hindi

2135 Jag-Biti

2140 Shabd

2150 Saini Diwana

Heer aur Mirza Sahenan

recitation

2200 News in Gujarati

2210 Vadyavrund

AIR Carnatic Orchestra

Conducted by T. K.

Jaram Iyer

2215 STREE SABHA

Conductors: Arviada Dave

Vishesh Vinanti Ke

—Replies to Listeners'

Letters

"GANGANA LAGNA"

—Feature written by Prag

Dasa

LAGNA GEETO

Recipe

Chalo Banaviye

2245 Close Down

Sunday, Sept. 12

0950 Filmi Gane

1000 Balzabha

Aao Bachcho Kahan Kahan

Ek Tha Raja Ek Thi Rani

—Tamilnad Ki Kahan

Sebagan

Hamare Adivasi—Toda

1020 Apka Pate Mila

1030 News in Hindi

1040 Close Down

2125 News in Hindi

2210 Film Tunes

ROOP-REKHA

Programme Preview

2245 Close Down

Imported American Residential and commercial fluorescent fittings, substantial discounts given

New Era Lighting Industries (Pty) Ltd., 4th Floor, 127 Anderson Street off Van Wallich Street, Johannesburg.

Cuticura
ANTISEPTIC OINTMENT

FOR SAFETY'S SAKE

A break in the skin is a "way in" for germs! Apply Cuticura Ointment—quickly. To rapidly restore skin health. To combat infection. To allow recovery, and to keep the injury clean and comfortable while it heals.

FOR CUTS AND SCRATCHES

BONES WANTED

We Pay
£7 PER TON
F.O.R. your
Station or Siding

BAGS RETURNED RAILAGE PAID

For Full Particulars write to:

THE
BULL BRAND FERTILIZERS LTD.
SARNIA, NATAL.

M. J. PATEL

INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General
Commission Agents

10 Peking Road, Kowloon, HONG KONG.

Special attention is paid
to indent orders

Write To Us For Further Particulars.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?

Have you provided for your dependants?

Prepare for the future

Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with 'THE OLD MUTUAL' your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has
best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760.
JOHANNESBURG.

Phones:— } Business 33-0711
              } Residence 33-5961

Phone 53.

Telegrams 'SOLANKI.'

P.O. Box 200.

Solanki & Co. Ltd.

Merchant & Direct Importers

Extensive range always carried in
the following:

Silks, Drapery, Toilets, Per-
fumes, Curios, Fashion Goods
and Jewellery, Wide Range of
Indian, Persian and Chinese
Carpets.

Stockists of well-known branded
Watches.

COPPERBELT PIONEER STORE

Where Quality and Service
are Paramount.

Luanshya,

Northern Rhodesia.

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING

CO. LTD.

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants

Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

BOOKS FOR SALE

GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
TO STUDENTS—M. K. Gandhi	6	0
GANDHIAN ETHICS—Denny Gopal Ray	2	0
HAPU—Merry F. Barr	4	0
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
FAMOUS PARSIS	7	6
SEVEN MONTHS WITH GANDHI—Krisnadass	12	8
STORY OF THE BIBLE—S. K. George	6	0
A BIGHTEOUS STRUGGLE—Mahadev Desai	2	3
THE POLITICAL PHILOSOPHY OF MAHATMA GANDHI—Gopinath Dhawan	17	3
GANDHI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	9	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. I.—M. K. Gandhi	15	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. II M. K. Gandhi	11	0
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	6	0
FROM YERAYDA MANDIR—M. K. Gandhi	1	0
MAHADEV DESAI'S EARLY LIFE —By Narahari D. Parikh	2	6
DEHUMANIZATION IN MODERN SOCIETY —Rene Fatale-Miller	1	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION,"

P. Bag, Phoenix, Natal.

Cable & Tel. Add.: "HARGOVAN".

Phone 29368.

P. HARGOVAN & CO.

(PTY.) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue

DURBAN.

Phones: 29121/3 (Switchboard)
24179 (Manager)

Cables & Tel. A44:
"PROSPERITY" (AU Branches)

P.O. Box 2197

(Established 1927)

Premier Produce Co. (Pty) Ltd.

General Wholesale Merchants
EXPORTERS AND IMPORTERS

Buyers and large Stockists of all kinds of Indian and European Groceries, Provisions, Soaps, Oils, Grains, Beans, Peas, Kaffircorn, Malt, Maize, Maize Products, Wheat, Wheaten Products, Crockery, Hardware and also Coal of all types.

All enquiries for Export and Import
to the Head-Office.

Head-Office: "PREMIER HOUSE"
364 Pine Street, Durban.

also at

JOHANNESBURG

Phones: 34-3554/5

P.O. Box 203, Fordsburg.

B2, Crown Road,

Fordsburg, Johannesburg.

BENONI

Benoni Coal Site

Phone 54-1813,

Rangeview Coal Sites—54-2205

P.O. Box 392, Benoni.

Proprietors:

C. L. Patel, D. K. Patel
V. D. Patel, H. J. Patel
R. C. Patel

The Star Clothing Factory

Wholesale Merchants

CLOTHING MANUFACTURERS

P.O. Box 237. Phone 514.

Jameson Road, Livingstone,
NORTHERN RHODESIA.

Our S.A. Representative:

H. L. Hompes & Co.,
(Pty.) Ltd.

Durban, P.O. Box 1301.
Johannesburg, P.O. Box 3480.
Capetown, P.O. Box 824.

—ATTRACTIVE— SAREE MATERIALS

Self Striped Georgette Crepes 45"
Green, White, Pink, Navy, Lemon
4/11 yd.

Self Check Fancy Voles with Black
Designs 45" 4/11 yd.

Fancy USA Floral Voles 38" 4/11 yd.

Two Tones and Rainbow Georgettes 45"
All Shades 4/11 yd.

Floral Bombergs 45" Red, Gold,
Green and Blue Designs 4/6 yd.

Bordered Georgettes 45"
All Shades 3/11 yd.

Coloured Georgettes 45"
All Shades 3/11 yd.

Spotted Georgettes 45" Latest 4/6 yd.

Embossed Georgettes 45"
Basket Design 6/11 yd.

Georgette Jari Work Sarees
54-10-8 each

Georgette Sarees Cotton Embroidery
23/15/8 each

Bombes and Tinsel Jari Borders
Dip Range in Stock

BLOUSES

Colours Embroidered Saris and
Georgette Blouses and Latest
Slippers 8/11 each.

CHAMPALS!

Plastic Fancy Tops with Feet
Size 3 to 7 18/6 pair
Also Leather 8/6 & 10/6 pair

Write For Samples:

JAYBEE SILK HOUSE

39 MARKET STREET,

JOHANNESBURG.

We have all records in H.M.V. and Columbia
which you hear from
ALL INDIA RADIO SERVICES

		S. d.
Allbela	6 Records	46 6
Baiju-Bawre,	7 "	54 3
Amber	6 "	46 6
Anar-Kali	6 "	46 6
Anb	5 "	38 9
Baqi	5 "	38 9
Taruna	5 "	38 9
Sungeta	5 "	38 9
Poonam	4 "	31 6
Jaal	4 "	31 6
Daag	4 "	31 6
Sagai	6 "	38 9
Unnare	3 "	23 3
Kooja	3 "	23 3

Only 3/6 Packing Postage
Charge Extra. Include.

Obtainable at our only Address:

**BHARAT MUSIC SALOON
AND BOOKSELLERS**

(Corner Grey and Lorne Streets)

286 Grey Street,
DURBAN.

Phone: 26070

પુસ્તક પર મું-અંક ૩૪
તા. ૩ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૫૪.
પ્રેક્ષક નકલ પેની ૬.
૬૨ શુક્રવારે બહાર પડે છે.

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે અને ૧૯૦૩ના રચનારું.

ધન એકલું જ બસ નથી

(પુ. શ્રી. કેદારનાથજીની વિવેક અને સાધનામાંથી)

મુની સંન્યાસીજી સાથે સવાલ
જવાબ

સવાલ: "સાધુઓમાં એવા સાધુ
જો બાદ કરીએ તો બાકીના સાધુઓ
ના જે શુદ્ધ માત્રો દેખાવ છે એક
આપના જેવા કર્મ માર્ગ બીજો
મહત્ત્વ રમણ અને શ્રી અરવીંદ જેવા
નો જ્ઞાન માર્ગ. આ બેદ અંગે
આપનો શો મત છે?"

જવાબ: "મને એમ લાગે છે કે
શ્રી અરવીંદની પ્રકૃતિની પણ જરૂર છે
જ. કર્મ દ્વારા જ્ઞાન આપનાર કે
જ્ઞાન દ્વારા ઉપદેશ આપનાર જો બંને
ચેતપોતાને ઉચ્ચ માનના હોય તો તે
પણ બોલે છે. બંનેના ક્ષેત્રો અન-
બાદર મારે જરૂરી છે. વિગારની
અસરમાં હું માનું છું. પણ તેની
સાથે જો વિગાર કર્મ-કર્તવ્યમાં
આવે તો બેદ છે. જ્યાં સુધી કર્તવ્ય
માં ન દેખાય ત્યાં સુધી જો તુટી છે.
જો શ્રીને આધીવાદ સમાજમાં આમણ
છે એ પ્રત્યક્ષ અનુભવ કરાવે છે.
એટલે પ્રજા આમણ પ્રતીક મુકવાનું
યોગ્ય તેમ જ આધીજનું મુકારો. શ્રી અરવીંદ
નું નહીં. આધીવાદ પાછળ કર્મનું
ખોળા છે. જ્ઞાન અને કર્મનો યોગ
એનું નામ ભક્તિ હતાં શ્રી અરવીંદ
અપૂરા છે એમ નહીં કહું. બંનેમાંથી
આધીજની પદ્ધતિ સમાજ માટે સરી
છે એટલું જ."

ધૈર્ય પાટશીકર.

ધનની સાથે નીતી, ચકાચાર, ન્યાયશુદ્ધિ, સંયમ, ઉદારતા, ધર્મનિષ્ઠા વગેરે
સફળતા હોય તો જ ધનનો સફળપ્રયોગ થવાનો સંભવ હોય છે. તે શુદ્ધ ન
હોય તો કેવળ ધન માણસના ચિત્તમાં આશા અને નૃપણા વધારતું રહીને તેને
દુર્ગતિ તરફ ધસાડી જાય છે. આ રીતે માણસના શરીર અને મનને બદલ કરવાનું
કારણ બનનાર ધનની માણસને બેહદ ઇચ્છા અને ચોંટ ચડે. એ માનવતાનીયુ દુર્દૈવ છે.

આ દુર્દૈવની અવસ્થામાંથી નીકળવા માટે આપણને વિવેક, સંયમ, અને
પુરુષાર્થની જરૂર છે. શરીર અને મનને આપણે મજબુત અને પવિત્ર કરી શકી
એ તો આપણું ભાગ્ય આપણા હાથમાં છે. સુંદર માનવી શરીરના જેવી સુંદર
છંદની વસ્તુ જગતમાં ખીજી મળે નહિ. અને નિર્દોષ માનવી મનના જેટલી
પવિત્ર સચેતન વસ્તુ પણ જગતમાં ખીજી મળે નહિ. જો ધ્યાનમાં રાખીને આ
ભાગ્યમાં આપણે પ્રયત્નશીલ રહેવું જોઈએ. આજે આપણે સૌંદર્યના ઉપાસક
નથી. બહારથી રંગ ત્રાપડીને આપણે સૌંદર્યનો દેખાવ ઠરીએ છીએ. તેનાથી
સૌંદર્ય પ્રાપ્ત થતું નથી. આપણા શરીરમાં વાસ્તવ હોય નથી, હોય તો તેજ
સ્વિતા નથી, શરીરમાં તાકાત નથી, સ્પુરતી નથી. ખરી આપણામાં સૌંદર્ય ક્યાંથી
દેખાય? આપણે આપણું ચેતનું શરીર અને આપણાં સંતાનોનાં શરીર સુદૃઢ,
નિરોગી, વપળ, ખડતલ, કાર્યશીલ બનાવવાનો પ્રયત્ન કરીએ અને તે સાથે જ
આપણા મન શુદ્ધ, સ્થિર, સ્વાધીન, શાંત, પ્રસન્ન અને આનંદી કેમ રાખવા તે
શીખી લઈએ તો સૌંદર્યની સાથે માનવતાની ઉપાસના પણ આપણે હાથે થયા
કરશે. સફળતા સિવાય કોઈ પણ ઉપાસના શક્ય નથી તે માટે આપણે પરિશ્રમી
બનવું પડશે. સંયમી થવું પડશે. જાવાપીવામાં નિયમિત અને પરિમિત થવું પડશે.
કામ કેાધ, લોભને કાળુમાં રાખવા પડશે. મન પવિત્ર, પ્રસન્ન અને આનંદી
રાખવું પડશે. આપણે જો ચાકકસ સગાજી લેવું જોઈએ કે તાત્કાલિક કેાધ પણ
ઈન્દ્રિયજન્ય સુખની પાછળ પડવાથી સાચું સુખ મળતું નથી. ફાવે તેવા ખાન
પાનથી, રસોઈ અને સ્વચ્છંદીપણે વર્તવાથી શરીર સાફ રહેતું નથી. પુષ્ટતા બાવ,
મી બળ વધતું નથી. પણ સંયમથી જ સુખ મળે છે, શરીર સાફ રહે છે. આપણું
પચાવવાથી બળ વધે છે. તેથી સંયમ, સાદો ખોરાક, પરિશ્રમ, પરિમિતતા અને
નિયમિતપણું, એ બધાપર આપણા ઘાર હોવો જોઈએ. આ બધી ભાગ્યમાં
આપણે જ્ઞાન પુર્વક અને વિવેક પુર્વક વર્તીએ તો આપણી અવનતિ ટળશે ને ઉન્નતિ
થશે એ વિષે શંકા નથી. પરમાત્મા આપણા પ્રયત્નને યશ આપ્યા સિવાય રહેશે
નહિ. અને આપણે પોતે, આપણી બાવી પેઢી અને તે સાથે જ સમાજ પણ
માનવતાને માર્ગે આગળ મથા સિવાય રહેશે નહિ.

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૩ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૫૪.

ફેડરેશનના પ્રથમ ફળ

સેન્ટ્રલ આફ્રિકાના ફેડરેશનના પ્રથમ ફળને અંગે શંકાની કંઈ એ નહિ થયું હતું. આમરી એ શંકા ખરી પડી છે. હાંદીઓ અને આફ્રિકાના ફેડરેશનના કુખ્ય શિકાર બન્યા છે. સેન્ટ્રલ આફ્રિકન ફેડરેશન નો બેન્ચ દ્વિધુ આફ્રિકાનું યુનીયન બની જાય તો કશીજ નરહ નહિ. તેને નવો છગીયેશનનો કાયદો જારીયેનોની સામે ધડાવો છે અને એ રીતે તે ખાસ કરી હાંદીઓને અને સામાન્ય રીતે એશિયાને અપમાન જનક છે. હાંદીના પોતાની માન્યતા દોઢાં ઉત્તર ધ્રુવેલા દરજ્જાથી કે ફૂલીયામાં હાંદીના ઇબન ધર્મિકા દરજ્જાની આફ્રિકામાં તેઓના દરજ્જામાં કરી કરક મઠશે નથી. ર્થ તો તેઓને આફ્રિકાને દરજ્જાને આપવામાં આવી રહ્યો છે. નમરોબીમાં હમણાજ પુરી થયેલી કોનવેન્સ પાર્લામેન્ટરી એસેમ્બલીના ની પરિષદમાં હાંદી જ નહિ લેવાના બીજા નો તે કારણો હોય પરંતુ સેન્ટ્રલ આફ્રિકન ફેડરેશન તરફથી તેના ધ્યેસાં આ અપમાનજનક કાયદુ તેણે લીધેલા પગલાને મારે પુરવું જણાય.

આફ્રિકામાં ગોરાના વર્ચસ્વની સામે લાત ચલાવતે એશિયાના રાજ્યોને અને આફ્રિકાને સંજીવન થાા ફેડરેશનનો ગોરા શાસકોએ સંકલ્પ કરેલો જણાય છે. અમે નિઃસંકલ્પ પણે કહી છાએ છીએ કે, સામવત્તી બોની પ્રતિભા ગમે તેટલી લોચા છતા પણ આખા આફ્રિકા ખંડમાં એશિયાટીક અને આફ્રિકાનો ધટ્ટોજ ગોરા સમુદ્ધ એવો છે કે જે ગોરાઓ સામે યોગતાટી રહેત અંત તેઓના મુખ દુઃખમાં સમાન લાગ લેવા ઉત્તુક છે. પરંતુ દ્વિધુ આફ્રિકાના યુનીયનમાં નહિ પરંતુ આખા આફ્રિકા આખા ગોરા શાસકોની વચની નવી પ્રમાણી “વિનાશ કાળ નિપરીત સુધિ” એ કહેવનું આપણુ પુરવાર કરી રહી છે. અમરી આ દીકા, જે ગોરાઓ બીનગોરાઓના ખોલો તરીકે સિદ્ધ થયેલા છે અને મોટા આતમ્ભાવે સજ અને ન્યાને મારે પોતાનું બનાવું સમજું કરી રહ્યા છે, તેઓની સામે નથી. તેઓ પ્રત્યે નમણે આમાં દિશ રૂકે છે પરંતુ જેઓ સજા ધરાવી રહ્યા છે તેઓને વિે તે આપારે કહેવું પડશે

કે બીનગોરાઓની ધીરજની તેઓ દદ ઉપરાત કપોટી કરી રહ્યા છે. સધર્ન રોડીયાની પાર્લામેન્ટના રતત્ર સભ્ય મી. રે રોડીયાના વચનોથી અમને અશ્ચર્ય થાય છે. એક તરફથી તેઓ રિવકાર છે કે “આ સંસ્થાનના દોઢાંમાં કાયદાને વશાદાર નામરીકા છે.” અને બીજી તરફથી કહે છે કે, “પરંતુ આપણે એ જાણીએ છીએ આ ખંડની પકાર ની સત્તાઓ કદય તેઓને આ દેશ માં હાજ વરદી રહેલા સમજા લોશપર અંકુશ ધરાવવાને ઉપયોગ કરશે.” અમે માની લઇએ છીએ કે મી. રોડીયાને વિષેનો દેશાધ ખરો દરો. જેઓ કાયદાને વશાદાર નામરીકા તરીકે પુરવાર થયા છે તેઓને કેવળ માન્યતાપરથી હથકા ગણી કાઢ્યા એ રું ગેરવાજબી અને અન્યાયી નહિ ગણાય? કંઈ પણ વાજબીપણા વિના હાંદીની સાવનિબાધર શંકા લાવવી એ રું હાંદીનું અપમાન ધ્યેસું નહિ જણાય? તેનો અર્થ એ સિવાય બીજો કરોજ ન થઈ શકે

પરંતુ શીખી વિરોધ જરાજ તે સેન્ટ્રલ આફ્રિકન ફેડરેશનના વડા પ્રધાન સર ગોડફ્રે હમીન્સના ચબ્બે છે. સધર્ન રોડીયાની વિવિધ જાતીય ગીરાનરીઓની ગોરામા-ગીમાં મળેલી પરિષદમાં તેમણે કહેલું જણાવાય છે કે, “ગોધ પણ કાયદાના સંરિપ કે નિષ્ક્રીય અનાકરને સરકારે કોઈ પણ સન્મેગમાં સાખી લેશે નહિ.” તેમણે વધુમાં કહ્યું કે, “કહેવતા આફ્રિકન શિલિવેનાં હેતુઓ કહી સિદ્ધ થઈ શકતાનાજ નથી. એટલીજ આસા રાખવામાં આવે છે કે તેઓ પોતાનું જળ અજમાવતાને પ્રપાત નહિ કરે કારણ આ બાજતમાં અમે બીજકુપ મકકમ રહેવાના છીએ” તેમણે કહ્યું. “આંચરસત અને અનીતીથી ભેક-લાસન થવાયું” આશય થઈ પડે છે તેમ છતાં આફ્રિકાનો આ ખાજિગત દુર થઈ અતંત મુરકે છે.”

સર ગોડફ્રે હમીન્સ, જેઓએ ન્યાયા અને અદ્ય જનસરી લોવાની પ્રતિષ્ઠા મેળવેલી છે, તેઓ પાણેથી આપા વચનોની અંગે આસા રાખી નહોતી સર ગોડફ્રે! આખેજ એ કહેવાની જરૂર હોય કે, મુજબ રમિન કાદો, જે તે ધર્મશના નૈતિક કાયદાને અણસરે તે નહિ હોય, તે માનને પાત્ર નહિ

મણાય. ધર્મશના કાયદાને અમે તે બોલે પ્રથમ રયાન અપાવું પડશે. બુદ્ધિસાળી લોહા અપારે રાજ્યના કાયદાને અનર કરવા પ્રેશય ત્યારે કાયદા વાનનાઓની દરજ્જા છે કે તેઓ એ લોહા પ્રત્યે પોતાનું મમજ નહિ યુમતી બેસવું પરંતુ કાયદા નવેજ ખાખીમરેલા છે કે કેમ તેની તપાસ કરવી. આફ્રિકાનોપર લંચરસત અને અનીતીને આરોપ મુકવામાં સર ગોડફ્રે વાજબી હતા કે કેમ એ શંકા બરેલ છે. દક્ષિણ આફ્રિકામાં અમારા અનુભવ તે અમને કહે છે કે કોઈ પણ જાતી એ હોયથે યુક્ત નથી. અને સર ગોડફ્રે, જેઓ જુદી જુદી જાતીઓ નાં યુજ બેદા અને વાતાવરણથી ઉપરિચત થયેલા બેદની વાત કરતા હતા, તેમણે એટલું રિવકારવું નેધએ કે લંચરસત અને અનીતીના હોમે લોહામાં, જે વાતાવરણમાં તેઓ યુકાયા હોય છે તેપરથી આવેલા હોય છે, અને જે વાતાવરણ નેધએ તેવું ન હોય તો તેમાં દેવ લોકોને નથી

નોંધ અને સમાચાર

હાલની સરકારની જોડકમીના

કાખડા ફેનીયાથી આવેલ એક આફ્રિકન વિચારો, જે કેવલકેવની યુનીવર્સીટીમાં બી. એ. ના બીજા વર્ષની પરિણા આપવાના હતા, તેને યુકેની ખાનાં તરફથી આગરની અખરી સુધીમાં દેશ છોડી જવાની અપે અદ્યારીયે નોટીસ આપવામાં આવી હતી. એ વિચારોનું નામ મી. રી કખલુ. હદા છે. ફેનીયાથી આવેલ એ આફ્રિકન વિચારોજોખાના એ એક છે. બીજા વિચારો જે, પી. એચ. ડી. નાં જેલ્સા વર્ષમાં છે, તેને વર્ષની આખરીએ યાસી જવાની નોટીસ અપાઈ છે. યુનીવર્સીટીની રદુદંટસ રેમેટેટીન ક.હિન્સાંયે પોતાની માસિક સમાખ. મી. હદાને યુનિયટેડ કોમડમ, જ્યા ફેનીયાની સરકાર તરફથી તેને રોસર શીય અપવામાં આવેલી છે, ત્યાં મોકલવાને ધીસા એકલા કરવાનો દવાવ કયો છે.

રદુદંટસ રેમેટેટીન ક.હિન્સાંયે અને નેરનજ યુનીયન બોલે સા. આ. રદુદંટસ તરફથી આ નોટીસ આપવાનું કારણ મુકામાં આપતાં મુલ્ક પ્રધાન ડો. ડી. ઇ. ડોગીએ કહી ન્યાય આપેલ નથી

બીજે હાખડા

રાષ્ટ્ર હાજરકેને કુંક મુલત પર ન્યાય મનો રી, આર. રવાર્ડને કામજ લખી મુકાવું હતું કે તેમના પર આપુ પોલીસ બોજી રાખાનું શ કારણ છે અને યુમનું હતું કે યા તે ન્યાય મનોએ તેમની સામે બહેર રીને

પરંતુ રાજ્યનો છે. સર ગોડફ્રે સાથે અમે મળતા થઈ બે છીએ કે “બોલુ યાન કોઈ પણ લોહાને મારે હાનીકારક છે અને મુરોપીય સંસ્કૃતી અને સુધારાની ચારી તેમાં નથી રહી.” પરંતુ હાલ ધડાઈ રહેલા કાયદા જે મુરોપીય સંસ્કૃતી અને સુધારાની કસોટી લોય તો એ સારા યાનની અચીતજ નિશાની નથી અને તેથી તે અનુકરણીય નહિ મણાય. મુરોપીયનો પોતાની સંસ્કૃતી અને સુધારાનો મર્ કરવા છમ્મતા હોય તો બસે કરે પરંતુ અપારે નકતપુર્વક કહેવું પડશે કે બીન-ગોરા પોતાના અજમાવન વડે તેમાં ખરી સંસ્કૃતિ અને સુધારો, જે સારા સમાજનું એક ચિન્હ હોવું જોઈએ, એ નેધ શકતો નથી. આને જે “મુરોપીય સંસ્કૃતિ અને સુધારા”નું પ્રદર્શન થઈ રહ્યું છે તેનો નીતીના ધોરણે જ્યાવ ધઈ શકે તેમ નથી. અને જેનો નીતી ના ધોરણે જ્યાવ નહિ થઈ શકે તે ત્યાજ્યજ મણાય.

પ્રમંકાં લેતાં નેધએ અદ્ય તો તેવની અંજત રતત્રનાની વચ્ચે આવવાનું બંધ કરવું નેધએ. “નાટાલ ડેઈ નુક”ના નેહાનીસજર્મના અજારનો ના જણાવ્યા મુજબ, ન્યાય મનોએ જવાવમાં જણાવ્યું છે કે “તમારી કામજ ખાસ કરીને નવજેરત મેજવવા ની એક યુક્તિ હોઈ ન્યાયમંત્રી તેને જવાબ આપવા છમ્મતા નથી. વધુમાં જણાવવામાં આવ્યું છે કે “મી. રવાર્ડ સંગેજ જણાવે છે કે “તમારી મેજના માં તેઓ સામેલ થવા છમ્મતા નથી.”

ફેડરેશનમાં આંતર પ્રદેશીય હિંસાલાખર અંકુશ

સેન્ટ્રલ આફ્રિકન ફેડરેશનમાં આંતર પ્રદેશીય હિંસાકપર અંકુશ મુકારો કાયદો “ઇન્ટર-ટેરિટોરીયલ મુવમેન્ટ બોલે થરસન્સ (કન્ટ્રોલ) બીલના લાં ની ધારાસભામાં બીજા વાંચનપરની ચર્ચા દરમીયાન સધર્ન રોડીયાની પાર્લામેન્ટના રતત્ર સભ્ય મી. કે. રોડીયાે જણાવ્યું હતું કે “સંસ્થાનના આફ્રિકનનું એશિયાટીકના પ્રવેશ સામે રક્ષણ કરવાની પાર્લામેન્ટની દરજ્જ છે. એમાં કંઈ શક નથી કે સંસ્થાનની હાંદી વચલી કાયદાને વશાદાર રહેવારી છે પરંતુ આપણે એટલું જાણીએ છીએ કે આ ખંડની પકારની સત્તાઓ આ દેશના સમજા લેકોપર અંકુશ મુકવાને તેનો કામ ઉપયોગ કરે.”

કામચલાઉ વડા પ્રધાન મી. જોનાં ફેવરવોલે બીલ હાખલ કરવા જણાવ્યું કે બીજાનાં વચ્ચે હેતુઓ છે-

ને ઉત્તર પ્રદેશમાં બેન્ગલોર અથવા તેમાં સ્થાયી થઈ રહેલા લોકો તે તેઓની દાતારી સંસ્થાના દિતમાં નથી એમ જાણે છે. સધન' રોડેશીયામાં દાખલ થતા બેન્ગલોરના, અમુક ગુનાઓ માટે સજા પામેલાઓને દેશ નીકાલ કરવાનો, અને બાકીના સજાઓને છુટાથી આપવા કરવા દેવાનો છે.

મી. ડેવનપેટ' જ્યુ.બુ. કે. હેવરે ફેરેશનના સજાના વતીઓને પ્રદેશમાં છુટાથી દરવા કરવાનો. હક રાજી અને હાથ દાખલ કરવામાં આવેલા કાચના તેમાં છુટાછોટા મુકવાના ફેરુથી વ્યવસ્થાપન અવરોધન કરવામાં આવશે.

પરંતુ તેઓ યુરોપીયન નથી તેમ આફ્રિકન પણ નથી તવાઓને દાખલ કરવાપર સધન' રોડેશીયામાં પણ વર્ગીય અંકુશ મુકવામાં આવેલો છે અને એ અંકુશ આજ રાખવો એ, એ જોઈપતો હાથ સધન' રોડેશીયામાં વસી રહ્યા છે, તેઓના હાથમાં છે. એથીપતોના હર્ષશુભોને અને સધન' રોડેશીયામાં વસતા એથીપતોને પરબુવા માગતી રીતોએ દાખલ થવાનો પરમાટ આપવાની પ્રધાનને સજા છે અને એવી પરમાટ સહેલાઈથી મેળવી શકાયો.

કેપટાઉનમાં એપાર્ટાઇડ

પ્રાંતિક કાઉન્સિલોની સુદૃઢીયત નેચનલીટીની છત્ર થઈ તેથી તેઓ મુખ્ય ભરમાં આવી ગયા છે અને પેતાની એપાર્ટાઇડની નીતી જ્યાં ને લા મુસાવવા મંડી પડ્યા છે. કેપમાં એક વખત હતો કે જ્યારે વર્જીએ સોથી એકો હતો. નેચનલીટી સરકાર સત્તામાં આવી ત્યારથી લાં પછુ નિયતિ દિનપર દિન બમણવા લાગી છે અને હક મુદતમાં એ પ્રત પછુ દુસરાસ અને ત્રીજામની દારમાં આવી જાય તો કશીય નવાઈ નહિ.

કેપ પ્રાંતિક કાઉન્સિલની મીટીંગમાં એકએકબુટીન કમીટીના સભ્ય મી. એ. એન. મહાને કહ્યું હતું કે યુનાઇટેડ પાર્ટીને અને વા ન ગો કેપ પ્રાંતિક કાઉન્સિલના નેચનલીટી સભ્યો એપાર્ટાઇડની નીતી અમલમાં મુકશે જવાના છે. જ્યારે વાદનોમાં, સમુદ્ર કિનારા પરના જિલ્લાના રથોમાં અને બીજા જગેર જગ્યાઓમાં હાથમડી સમગ્રે કરવાનું કેપમાં રથાનિક સત્તાપ્રધાન માટે ફરજિયાત કરનારા લોકાલ એથોરીટી ઓર્ગાન-સેમાં સુધારા લાવનારી હરખાલતપર મી. અલાન બોલી રથા દર્શા. દર્શા જે એક્સ પરીના સભ્ય મી. એ. કમ્પ્યુ. વાન રેડન તરફથી મુકવામાં આવેલો હતો તે પસાર થયો હતો અને યુનાઇટેડ પાર્ટી તરફથી મુકાયેલો સુધારા ઉડી ગયો હતો.

મી. મહાને કહ્યું કે, ૧૯૪૮માં (સુદૃઢીય ધર્મ લાં) યુનીયનના મીડરે એ એપાર્ટાઇડના પક્ષમાં મત આપ્યો હતો. મીડરે દિવસ ઉપરન તેઓએ એપાર્ટાઇડની નીતી ચલાવે રાખવાની ફરી સત્તા આપી છે. કેપટાઉનમાં છે તેમ જ એવા લોકો દોષ કે જેઓ પ્રાંતની માગણી લતાં પણ એપાર્ટાઇડની નીતી સિવાયની ના પાડતા હોય તે તેઓની પાસે તે ફરજિયાત સિવાયની પડશે.

દર્શાવ રજુ નિવેદ ૨૪ અને પસાર થયો હતો. યુનાઇટેડ પાર્ટી તરફથી એવો સુધારો મુકવામાં આવ્યો હતો કે વાદનો, સમુદ્ર કિનારાપરના વહાવ ના રથોના નગરે માટે જગ્યાઓમાં હાથમડી સમગ્રે કરવાની મ્યુનિસિપાલીટીઓ અને બીજા રથનિક સત્તાઓને જરૂરી સત્તાઓ છે અને તેથી કઈ પણ ફરજિયાત કાચો લાવવાની જરૂર નથી. આ સુધારો ઉડી ગયો હતો.

કેનન ડેલીન્સે તેમનાપરની ટીકાઓનો આપેલો સચોટ જવાબ

લ'નના 'દાર્શન' પત્રમાં એક કામળ હમી કેનન ડેલીન્સે દક્ષિણ આફ્રિકા વિશે પોતાના નિયારો દર્શાવેલા છે. જાણ તેઓ ડરબનના વેપારી મી. રોવ, જેમના યુનીયનમાં તેઓ મદદગાર હતા, તેમના આનિય નો તેઓ આભાર દર્શાવે છે.

૫મી તેમની મુદ્રાકતની ચએલી ટીકાઓનો જવાબ આપતાં કેનન ડેલીન્સ નીચેના મુદ્દાઓ રજુ કરે છે:

(૧) દક્ષિણ આફ્રિકામાં મારા આખા રહેઠાણ ફરમાવાન મેં મારું મન મુદ્દે રાખવાનો પ્રયત્ન કર્યો હતો. પરંતુ પ્રત્યેક જ્ઞાતીય અસાહજકતા અને પ્રત્યેક વર્ગીય

આધારે પાડવામાં આવેલો બેદ પ્રીસ્ટી છવન મારાનો અંત કરનારાં છે એ મારામાં પર કરી રહેલા વિચાર હું ફેટી દેવા તબક્કા નહોતો. અને હકીકતમાં મેં અમારો ખરેખરી તે કરતાં પણ તે વધારે અરાજ નીવડેલા છે

(૨) એ અફે હ કે મારાના અર્થ લાભથી અન બીન-ગેરી મજૂરીની તેની જરૂરપરથી ઉપરિધન અમેકા વિશાળ સામાજિક સવાલને હાથ ધરવા ક'ઈક મદદરૂપું થઈ રહ્યું છે—જેના પ્રવાયા મેં સારી સમગ્રે વાળી ઇશ્વીતાઓ, નવી સાળાઓ, નવાં પરી માં નીકાળવા હતા...તેમ જતાં એ હકીકત તો રહેજ છે કે બીન-ગેરા

ઓનો વિશાળ સામુદ્ર અવતંત ખરાબ હાલતમાં રહે છે અને રોક અને ને.કર વચ્ચેના સંબંધ વર્તમાન પરિસ્થિતિના અવતંત ખરાબ સ્વરૂપોમાંનું એક છે.

(૩) પરંતુ મારા ટીકાકારો મારી વાતનો ખરો મુદ્દો યુગીય જાણ છે, આફ્રિકનના બજાને માટે મને તે કરવામાં આવતું હોય છતાં ગેરાની રહેણી અને બીન-ગેરાની રહેણી વચ્ચે રહેતો તફાવત અવતંત પહેલાં નારો છે. પરંતુ એ કરતાય વધારે અરણ્ય તો એ છે કે, દક્ષિણ આફ્રિકા ના ગેરા-ઓ-ઉચ્ચ વિચારતા તેમજ એપરવાઈ ધરાવનાર, અમેરિકા તેમજ આફ્રિકાનારો, એવી રહેણી રહેણી રક પકડી રહ્યા છે કે જેમાં આફ્રિકન નું રથાન આનંદ તરીકેનું નહિ પરંતુ પશુ તરીકેનું છે. પશુઓ પ્રત્યે ગ્રેમ બાવ ધરાવનારાઓ તરફથી પશુઓ તરફ બતાવે તેવો ગ્રેમ બતાવાય છે.

(૪) દક્ષિણ આફ્રિકાની તંવારીય

નોંધાં લાંબા જાંબોના લોકોના ઉકેન જાવલો સહેલો નથી. લગભગ પ્રત્યેક યુરોપીયનને વર્જીએના રામ લાગી ગયો છે નું કારણ હું સમજી શકું છું અને ડરનારા લોકો પ્રત્યે હું વિચરો, છ મારા' પુ પરંતુ દિવસોજ ધરાવનારો અર્થ અ નવી થનો કે હું તેઓના માનને મળતો થાઉં છું.

વધુમાં કેનન ડેલીન્સ જાણે છે કે વર્જીએના સત્તાપર યુનાઇટેડ પાર્ટી વર્જીએના વિરોધીઓના દેશને નેચનલીટી પાર્ટીના કરતાં વધારે પાત્ર નથી. અને ગેરા રાજકીય વર્ચરમાં મનનારા છે. વધુમાં તેઓ કહે છે કે ચર્ચને દક્ષિણ આફ્રિકાની વર્જીએની તંબ નિયતિઓ કહેવા લાગવાની અસહાયક તક છે પરંતુ કમનસાળે તે ઉપરેશ કે છે તેવું તેવું ચર્ચન નથી. નિર્ણયમાં જે વજણ કચડાએલા આ પ્રત્યે તે બનાવે છે તે તેજી વ્યવહાર માં મુકવી જોઈએ.

સેન્ટલ આફ્રિકન ફેરેશનનું નવું ઈમીગ્રેશન બીલ

હોંદી કેમે કરેલો નિવેદ

સેન્ટલ આફ્રિકન ફેરેશનની મારા સભાએ એ પ્રદેશમાં નવા હોંદી વસાહતીઓપર પ્રતિજ્ઞા મુકનારા પસાર કરેલા "બેન્ટર ટેરીટોરિયલ કુવ મેન્ટ એફ પરસન્સ (કન્ટ્રોલ) બીલ" નો વિરોધ કરનારો સધન' રોડેશીયન ઇન્ડિઅન ટ્રીડેસે લાંબા રામ અસાઈ વડા પ્રધાન મી. જી. એ ડેવનપેટ' ઉપર કામળ મોકલ્યો છે.

કેમિસના પ્રમુખ થી એન. જી. પટેલે તેમ જ જ્યુ.બુ. છે કે, આ બીલ ફેરેશનમાં એથીપતોનાં (આપણે જોએ આ દેશમાં "એથીપાટી" કહીએ છીએ તેને આફ્રિકાનાએ જામમાં "એથીપતો" કહે છે) હક્કનઅમળ પર પ્રતિજ્ઞા મુક નાઈ છે ત્યારે અન્ય જ્ઞાતીઓને કાંઈ પણ જાતના પ્રતિજ્ઞા વિના દરવા કરવાનો હક આપનાઈ છે અને એ રીતે તે જ્ઞાતીબેદ પાડનાઈ છે. સધન' રોડેશીયાના અને ફેરેશનના સમાન પ્રિય વતીઓ તરીકે અગે તેને સપળા એથીપતોનું અપમાન કરનાઈ માનીએ છીએ.

બંધારણમાં આ ત્રણે પ્રદેશો, (સધન' રોડેશીયા, તેમજ' રોડેશીયા અને ન્યાસા લેન્ડ) તેમાં કાપદેસર વસવાટ કરી રહેલા સમગ્ર વતીઓ, ૫મી તેઓ મને લાથી આવેલા હોય, તેઓ નું કાપદેસર વતન છે એનું સ્થાપિત થએલું છે અને આ બીલ જે યુગ્ય સિદ્ધિતિપર ફેરેશન સમાવેલું છે તેનો ભંગ કરનાઈ છે.

યુનીયનો લોકમત જે વખતે જ્ઞાતી બેદ વિરુદ્ધ પેકાર કરી રહી છે તેને

વખતે આ દેશની કાર.સભા જ્ઞાતી બેદ પાડનારા કાપદ કાપદપોથીએ ચલાવવા પ્રયત્ન કરી રહી છે. એ હોંદી કોમેસને માટે મદેશન મિતાનો દિવાય છે.

ફેરેશનનું હર્ષએશન બીલ ધર્મ મુકેલો, વિરુદ્ધ અને રથાન વસવાટ કરી રહેલાઓની પરિનએ સિવાય કાંઈ પણ નવા એથીપતોને દાખલ થવાનું વ્યયક કરનાઈ છે અને એ રીતે એથીપ ટીક વસતીને રથગીત કરનાઈ છે.

અમે માનીએ છીએ કે ફેરેશનના સભ્ય રાજો પર ફેરેશનમાં કાપદેસર વસવાટ કરી રહેલાઓપર કાંઈ પણ જાતની મુકેલીઓ નહિ નાખવાની નેતિક જવાબદારી રહેલી છે.

તેજી રાજ્યોમાંના એથીપતોએ એક દર આખા ફેરેશનની આખાઈમ સીધો શાહો આપેલો છે

સધન' રોડેશીયાની હોંદી કેમેસ બાગીદારીની આવનામાં માને છે અને આપને તેમજ આપની દર મારા સવાને બીસમાંથી જ્ઞાતીબેદ પાડનારી સપળા કલમે, કાદી નાખવા અરજ કરે છે કારણ તે સિદ્ધાંતમાં અન્યાય અને અમમમાં પ્રતિકુળ અસર કર નારી છે.

સેન્ટલ સફર

હોંદીના સામ્ય છવન (વરો ભેખડે સવમ જવાળ રૂપે આ પુરતકમાં સેન્ટલ સના મીચારો દર્શાવ્યા છે.

ડામલ યી. ૩-૬. ગળવાનું કેકાળુ : આ એથીસ.

સુધન રાડેની પાની આરામોનગરી
આને ભરાવેલી વિરિધ જાતીય
ખીપનરી કોનકર-સમાં બાપયુ કરતાં
સેક્રેશ આક્રીકન કેરેનના વડા
પ્રધાન સર ગોડફ્રે કમી-સે કહ્યું હતું
કે, એ કદાચ ખૂં છે કે આક્રીકનો
અને યુરોપીયનોની ગાનસિક નિયતિમાં
કરો મહાવનો તફાવત નથી અથવા
ને દોષ તો તે એટલો સદમ છે કે
નોંધ રાહતો નથી. ખરી રીતે એ
પારસામા મળેલો દોષ છે

તેનો અર્થ એ થશે કે આપણે
આક્રીકનોમાં ફેરફાર કરવા નથી
છવજના પરંતુ આક્રીકનો ઉપર જન-
થી ને અસરો કામ કરી રહી છે
અને જેણે યુરોપીનો અને આક્રીકનો
વચ્ચે ભેગા કરતી ધરાવી રહેલા
તફાવતો ઉઘાડેલા છે, તેને ફેરવવા
આપણે પ્રયત્ન કરી રહ્યા છીએ.

સર ગોડફ્રે ને કહ્યું કે, ચાર રિપર્ટિ
ઓ-જનુ, રે.ગ, અપોપથ્ય અને
સંસ્કૃતીયા આક્રીકનોના વાતાવરણમાં
ફેરફાર કરવાનું કાર્ય, આક્રીકનોની
વિશાળ સંખ્યા, અને જે મહાન
ફેરફારો કરવાના છે તેનો વિચાર
કરતાં, ધણું જ કઠણ છે, પરંતુ
અસાધ્ય નથી.

તેમણે કહ્યું કે, સેક્રેશનનો મિલકત
એ માન્યતાપર રચાયેલો છે કે,
જાતીઓમાં અમુક ફેરવી નહિ સકાય
તેમ મદદરતા ફેરફારો રહેતા છે

સેન્ટ્રલ આફ્રિકન ફેડરેશનમાં ખીન-ગોરાઓ

સર ગોડફ્રે હમીન્સનું આગમનનું નિવેદન

અને એ ફેરફારો વચ્ચે કરી પણ
મેળ ભેટી શકે તેમ નથી. એ
ફેરફારો વાતાવરણને લીધે ઉભા
થએલા છે એ વસ્તુ નો સિદ્ધાંતમાં
આવે તો એ પણ રિપર્ટરનું પડતું કે
અમુક વર્ષો એ ફેરફારો વચ્ચેનો મેળ
ભેટી શકે.

વધુમાં સર ગોડફ્રેએ જણાવ્યું કે
આક્રીકનોની જીવનશૈલી એ સરકુલર
જૂમીકાનો એક નાનો ભાગ છે અને
આક્રીકનોને જીવનશૈલી આપવાના પરિ-
ણામે, બહુ દૌર્ભાગ આપનારા નીવડેલાં
નથી. ઘણી વખતે આક્રીકન એમ
માની બેસે છે કે જે અન્યથાન તે
પામેલો છે તેમાંજ યુરોપીય સંસ્કૃતિ
અને સુધારની ચાવી અને તેથી
પરિણમેશી તેની સજા રહેલી છે

આ અન્યથાનને અપાયેલી વધારે
પડતી અમલથી આક્રીકનોમાં રાષ્ટ્રસર
ઉત્પન્ન થશે છે, જે એવી માન્યતાપર
રચાયેલો છે કે, અધકચરૂ જાન પામેલા
વેડા આક્રીકનો યુરોપીયનોની દાબરી
વિના ફેરફાર તંત્ર મધારી શકશે.

આક્રીકનોમાં નજવાનો સુધુ તો
છવ નહિ. પોતાનાજ લોકોમાં તેઓ
અમરધાન ધરાવે છે તેથી તેઓ માની
મેડેલા છે કે યુરોપીયનો સચેની

સરખામણીમાં પણ તેઓ અમરધાન
ધરાવી શકે.

અધકચરૂ જાન પામેલા આક્રીકનો,
તેઓની ખાલી પેટી દરેક રીતે
તેઓના કરતાં ચડી વળત તેવી દરેક
એ ખ્યાલ કર્યો વિના પોતાને અરિજ
જાણી પરિણામો વાંછી રહ્યા છે
તેઓની અને તેઓના કરતાં જનમથી
અવરધામ. પોતા તેઓના જાતીયક
એ વચ્ચે બહેલો તફાવત રહેલો છે
તેવામાંજ સત્તા પોતાના દામમાં
મેળવી લેવાની તેઓ તક જોઈ રહ્યાં
છે. આજ વસ્તુ ખીન-આક્રીકન
પ્રદેશોમાં બનેલી છે.

અમુક પ્રદેશો જ્યાં યુરોપીયન
વહવાડીએ, નહેતા જ્યાં સરકારને
રાષ્ટ્રોપ લીસચાએ દાખી ફેવાનો અથવા
તેમાંથી નીકળી જઈ, પાછાં લેતો
લાયક હોય કે નહિ તેનો ખ્યાલ કર્યો
વિના સ્વરાજ્ય સત્તાને વેમ આપવા
તો, એ ભેમાંથી એક માર્ગ લેવો
પડેલો છે.

સર ગોડફ્રેએ કહ્યું કે, આ દેશમાં
સરકાર કોઈ પણ સંલેગેમાં કોઈ
પણ કાયદા પ્રત્યે સહીય કે નિષિધ
અનાદર સદન કરવાની નથી.
કહેવાતા અણેસા આક્રીકનોના દેશ

ઓ કરી પણ સિદ્ધ થનાર નથી.
આપણે એટલીજ આશા રાખીએ કે
તેઓ પોતાનું જાજ અનુભાવવાનો
પ્રયત્ન નહિ કરે કારણ આ બાબતમાં
આપણે જરા પણ અચક આપવાના
નથી.

સાંચરેત અને જાતીયને લીધે
લોકસાસન અણવનું અણકમ ચણ
પડ્યું છે. છતાં પણ એ એક મોટો
દોષ છે કે જે આક્રીકનમાંથી ફર
કરવો સૌથી વધારે મુશ્કેલ છે.

ગ્રેટ આફ્રિકા રોડેસીયા તથા
લોરેન્ડોમાર્ડીવસના અમારો
આહવાને
આપ સર્વેને રેટરમેન્ટો મોકલાઈ
મર્થ છે. હમજમ બધાના જે
વાર્ના લગભગ ચહેલાં છે. અણ
ને જાણુ આજ રાખવા છવજતા
કો તો લગભગ ગુરત મોકલી
ફેવા વિનિત છે. તેમ કરી અમારો
મણે વખત અને ખરજ જગાવશે.
ને જાણુ આજ ન રાખવા
છવજતા હો તો કૃપા કરી
આમને જણાવી ફેરો અને
આજ મુધીના નાખા મુકને
મોકલી આપશે તો આજારી
થઈયું.

અવરધાપક
પ્રિન્ડમન ઓપિનિયન.

ફોન: ૨૪૮૪૫.

ઓસરી ક્યાંથી ખરીદશો ?

જો આપ રચચ અને લગણાધાય ઓસરી મેળવવાને ઇતેજાર હો તો અમારા ઉપર લખવા સુકરો નહિ. હમે
ખનતી ઝકચે, મોકલો મોલ, કિશાયત આવે મોકલાવશું.

“ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો” એ હમારો મુદ્દાલેખ છે.

એક વખતનો દ્વાયલ ઓરકર, આપનો વિશ્વાસ સંપાદન કરવાને અમુક કળીભુત થશે. કન્દીના ઓરકરો ઉપર
સન્વિશેષ, કાળજીપુર્વકતુ ધ્યાન આપવામાં આવે છે.

ગાંધીવડુ, કોઠાજ, ઘર-ગથ્યુ દવાઓ, હવન-પુજાની સામગ્રીઓ. સાડી-હુગકા,
લગ્નની પ્રત્યેક જરૂરીયાત.
કન્દીના ઓરકરો સી. આ. ડી.વી બેલ્લાવવામાં આવશે.

ભારતનો પત્ર

(અમારા અગ્રપત્રી તરફથી)

મુબમ્ તા. ૧૮-૮-૫૧.

પ્રશ્નની જોડણી જોવાનાં જોડાને સાંતીથી પસાર થઈ ગઈ. દાદરા અને નગર હવેલી વિસ્તારની કુશિલ દરમિયાન કેટલાક સામવાદીઓએ શરૂઆતે ઉપયોગ કર્યો અને "૧૫મી જોડણી" જોવાની દરમિયાન દાખલ થયાં. પ્રવાસ કરનારને દાર મરાઈ" એવી પેટુંગીઓએ ધમકી આપ્યા પછી હિંસક અમલમાં થયાં. બધા સેવાતો હતો. નમરદવેલીના પંચોતેરેય આમે નો આજ્ઞા જોવાનું હતું. જોડણી સાથે સામવાદીઓએ કબજો કરેલા કેટલાક આમે પછી આજ્ઞા હતું. કબજો કર્યો હતો અને ૧૬ સામવાદીઓની ધર પકડ કરી છે. દરેક મામલો મામ પંચાયતો દ્વારા, વડોદરા કચેરીની વ્યવસ્થા કરવામાં આવી છે. નમર હવેલીના વડાપચક સેવવાસપ્તી સોશિયલ પોલીસ અને દરમિયાન સાથે નાસી જઈને આંધ્રપ્રદેશ મામલો કરાવેલા નમરદવેલી ના પોલીસ વડા અને વડોદરા કચેરી, સામવાદીઓ સાથે અમલમાં આપ્યા પછી હોદ્દાની દરમિયાન દાખલ થઈને દોડી પોલીસને સરખે આપ્યા હતા. સામવાદીઓ સાથેની અમલમાં પાંચ પેટુંગીઓ પોલીસે ધ.વલ થયા હતા. દોડી પોલીસે પેટુંગીઓ પોલીસને પોતાને ફાલે ત્યાં જવાની પુટ આપી હતી. ગેંગો અધાન મુબમ્ આપ્યા છે અને પોતાના ગોંગો સાથે રહ્યા છે.

જોવા નેશનલ કોંગ્રેસ તા. ૧૫મી જોડણી અદિસક સત્યાગ્રહીઓને જોવા મા સત્યાગ્રહ કરના મોકલવાની નિર્ણય ની નમરદવેલી કબજો પછી શીરગી સરકારે જોવામાં પુલના નેવી તકવારી કરી હતી. આ સાવાદીઓ માત્ર ભારતનો રાષ્ટ્રધ્વજ લગતે જવાનાં જોવા ઠપ, શીરગીઓએ લીરખતથી પુલ નહાને અને રોનિંગો મગાવ્યા હતા, રત્નાઓ આડે મોટા અવરોધો ઉભા થઈ હત, અલગના પુલે નીચે સુરંગો પાસરી લીધી હતી અને આપણો ખેડી હતો. જોકે કોઈ મહાનગરમાં ઉતરવાનું ન હોય!

પેટુંગીઓએ આપેલી માહિતી પર આધાર રાખીને વિદનની રહીસુરત અચોંસે સરકારે ભારતને એક પાદી મોકલીને એવી આજ્ઞા વ્યક્ત કરી હતી કે, "ભારત જોવામાં જાઓ. કે જાઓ ઉપયોગમાં પરિણમે એવી પદ્ધતિઓને ઉપયોગ નહિ કરે. ફેનીયા અને મલવામાં દોપિત અને નિરોધ માણુઓ પર મોખ્ખ મારો અને મધીન અનેથી મારો મલવાની અમાનુષી દિસાં મલવાનાર અમારો સરકાર તરફ

થી અદિસાનો ઉપદેશ અપાવ, એવી કુસ્તરી રીતે ભારત રોમે જરાકું હતું. ભારતે તેનો કાક જવાબ આપ્યો હતો અને વિદન તરફથી આજ્ઞાની રીતે યોગ્ય આજ્ઞાને વખોડી કાઢ્યો હતો. ભારતે જણાવ્યું હતું કે, દાલની પરિસ્થિતિ ભારત સરકારે સહનથી નથી પણ આજ્ઞાની આજ્ઞાને જોવા ની પ્રજાની હમણાં પેટુંગીઓ તરફથી સામનો થતાં આવી પરિસ્થિતિ ઉભી થઈ છે. જોવાની પ્રજાની સ્વરાજ મારેનો અધિકાર જોવાવાની હમણા સાથે ભારત સરકારને સહનુભૂતિ છે અને ઓટીસ સરકારને પણ તેમના પ્રત્યે સહનુભૂતિ દરો એવી અને આજ્ઞા રાખીએ છીએ. આમ છતાં ભારત સરકારે કોઈ પણ સ્વરૂપે જાળો ઉપયોગ કર્યા વિના સાંતીગતો આજો અપવારવાને નુનનિશાળ છે અને આજ્ઞા રાખે છે કે પેટુંગીઓ તેનો એવો સારો જવાબ વાળશે પેટુંગીઓ મિત્રો અને સાથીઓ પણ તેને સાંતીવારી પતાવટ કરવાની સલાહ આપશે એવી આજ્ઞા છે.

આ રશીયાન પેટુંગીઓ સરકારે ભારત સરકારને મોકલેલી પાદીમાં ભારત રાજો નામિયાત આજ્ઞાઓ કર્યા અને જોકે તે ભારતના રોનપને અધાસ કરી નાંખી શકે તેમ હાલ તેજાં બહુમત અંદર આવી. આપણે ભારતનું રક્ષાપાંચર પેટુંગીઓ કરતાં સમજાવેલી સમજાવેલી છે અને જરૂર પડ્યે પેટુંગીઓ આજ્ઞાની કુલ વસતિની સંખ્યા નેટલુ તેને બનાવી સહાય એક છે. ભારતીય રોનપ જલ તો મોડાક કસોટીમાં જ પેટુંગીઓને દરિયા એકા કરી કે, એ પછી શીરગીઓએ જોવા અને તેની આસપાસના દિંદો પ્રદેશમાં પ્રવર્તતી પરિસ્થિતિની તપાસ કરવા માટે છ દેશાનું બનેલુ એક તરસ્ય નિરીક્ષક પંચ નિગવાની માથેથી કરી તેને એક કહેવું કે, ભારત આ રશિયાત નહિ રશીયારે અને તેને મોટો પ્રચાર કરવા ની તક મળી જશે. પરંતુ ભારતે તરત આ રશિયાત રશીયારી લીધી અને તેના અમલ અટે પોતાના પ્રતિનિધીઓ મોકલવાનું પેટુંગીઓને જણાવ્યું. તરસ્ય નિરીક્ષકો આવે તો પેટુંગીઓએ કરેલી કુલ તકવારીઓ ઉપાડી પડી અપ એક હતું અને ભારતને તો કોઈ છુપાવવા નેવું હતું જ નહિ. એટલે પેટુંગીઓએ તરસ્ય તરસ્ય કરવા માંડ્યા અને પોતે જ કરેલી રશિયાત મારી હતી જવા અટે ફક્ત મારવા માંડ્યા અને જણવું કે, ભારતે કરેલો રશીયાર એ રશીયાર જ નથી! રશીયાર

ભારતે નમર હવેલી કે, પોતે પેટુંગીઓ રશિયાતનો રશીયાર કરે છે. ઓટન ના ભારત વિરોધી અખ્યાલોએ પણ ભારતના જવાબને વધારી લીધા અને થી નેહરૂની અધાસ કરી છતાં પેટુંગીઓના ગલ્લા તરસ્યાં ચાલુ રહ્યાં.

આ પછી તંત્રી પરિપદ સમજાવવાનું કરતાં થી નેહરૂએ કહ્યું હતું કે, પેટુંગીઓએ અમે તેવી લાવા ની તકવારી કરી દેવ છતાં જો ભારતીય સરકાર ગાલે તે પડીના હતા બાગમાં જોવાનો કબજો લઈ રહે છે. જોવા માં નેટલા રોનિંગો સાવતમાં આજ્ઞા છે તે મેચકુરી સુચવે છે. તેમની સંખ્યા કેટલી છે તેમને અગર નથી પણ જો એટલા જ પ્રમાણમાં આપણે દોડી લઈને વધારીએ તો તેની સંખ્યા લાખોની થવા જાય, જોવામાં લાવામાં આવેલા આફ્રિકન રોનિંગોનો હિલેખ કરતાં તેમણે કહ્યું કે, બીજારા અફ્રિકનો! તેઓ તે બીજારાના દાંધે તોપેનો જોવાને બતાવે દોષ તેમ છતાં છે.

શીરગીઓના આજ્ઞાઓને ઉદ્દેશ કરતાં થી નેહરૂએ કહ્યું હતું કે, કેટલાક સ્વયંસેવકોએ દાદરા મામલો કબજો લીધો ત્યારે તેની અને અખ્યાલો માર કરેજ અગર પડી. કુસ્તરી રીતે હું જણવું છું કે જોવાને મોટા હજુ સમયથી અમલ કરવાનો છરેલો રાજતર હતો. પણ આ કુમલાની વ્યવસ્થા કરવાના કે એ લોકોને દરમિયાન પુરા પાડવાના કે ત્યાં દોડી લઈને જોવાવા ના આજ્ઞાઓ સાવ વોલિયાત જુલુઓ છે.

સામાન્ય રીતે કહ્યું તો ગિન-જોવાનો જોવામાં જલ એક હું જણવું નથી, પણ જોવા વાસીઓને કાંઈ કરતા હું અટકાવવાનો નથી. જોવાનો કે બીજા કોઈ પણને લાગે વળગે છે ત્યાં સુધી, હું તેમને એ દરજીકતની વાદ અપોષક કે આપણી મુળભૂત નીતિ અદિસાની છે. અમે વારંવાર એ ભારપૂર્વક બહેર કહ્યું છે અને કરીએ છીએ. આ અદિસા, જોવામાં દોસા કરવા જના કરી જવાબ અમને લીધે નથી, ફોલે ત્યાં હાલવાનો કોઈ પ્રશ્ન જ નથી. પરંતુ અમે માનીએ છીએ કે અપણા પ્રશ્નો એ રીતે (દિસાથી) ન છોડવા એકજે. લઈને દારા નિશાકરજીથી જો કલવાસ અધાસ અપણે આંતર રાષ્ટ્રીય દુભાવના સર્જતા હોય તો તે પણ કાચું નિશાકરજી નથી. આ પરપોટા જેવા જોવાના પ્રશ્ન અંગે અમે દોડી અને જોવાની પ્રજાને એવી સલાહ આપવી જોઈએ કે, તેમણે અદિસક રહેવું એટલું જ નહિ પણ સામા પક્ષને દિસા અટે કારણ કે પાકાનું પણ ન આપવું.

ફેન વસાહતોનો ઉલ્લેખ કરતા તેમણે કહ્યું હતું કે, આ વસાહતોના પ્રજાને કુલ સાવમાં જોશ થઈ જશે,

એવી અને ખાતરી છે. હું એટલીજ આજ્ઞા રાખું છું કે, ફેન દોડની પ્રજા અધાસ અપણે કે કલવાસ જમાવે તેવું કાંઈ નહિ કરે.

આ વિદેશી વસાહતો અંગે ભારત સરકારની નીતીની નમરદવેલી કરતા તેમણે કહ્યું કે, આપણી નીતિ સ્પષ્ટ છે અને આપણે તેની ફરી ફરીને જાહેરાત કરી છે. ભારતના કોઈ પણ આમમાં આવા વિદેશીઓના પમદામાં ગાલુ રહે એ અમારું અટે અધાસ છે. મારી સરકાર કે બીજા કોઈપણ સરકાર તેને અધાસ લઈ રહે નહિ.

ભારતની વિદેશ નીતિનો પાંચો સમ જલત. તેમણે કહ્યું કે, જૂલકાળમાં મહાત્મા ગાંધીની દોરવણી અને અંગે વાની હેલ અને અમારી પોતાની અતિ અપુર્ણ રીતે પણ પૂ. બાપુએ ઓધવા મોકલસ સિદ્ધાંતો, તેમણે અમને બોધેલી મોકલસ વિચાર સરગી અને આરશીને અનુસરવાનો અમે પ્રવાસ કર્યો છે. પૂ. બાપુના સંદેશ અને રિપોર્ટોને આગળ વધારવામાં અમે અતિ અપુર્ણ વાદો છીએ એવો અને અહેસા છે. અમલ છતાં એમના વિચારોની અમારા પર જોડેવતો અંશે પછી નેરદાર અમર થઈ હતી. અમે કર્યાત તેને જૂલી જતા છતાં તે દંમેશ અમારા મનમાં કામ રહ્યા હતા.

પૂ. બાપુએ બોધેલી જળભૂત બાબતો, જેણે આપણને સ્વરાજ અપાવ્યું, તે અમારા અટે જળભૂત અને અત્યંત મહત્વની રહેલો એક હું ખાતરી પુર્વક કહું છું. જો આપણે તેને જૂલી જણ્યું તો આપણે એજામ વહેરી લેવું. બાપુએ બોધેલી મુળભૂત નીતિ, જે આપણી રાષ્ટ્રીય નીતિ છે, તેને કાંઈક અંશે અમે આંતરરાષ્ટ્રીય ક્ષેત્રમાં પણ અમલમાં મુકવાનો પ્રવાસ કર્યો છે. એ પ્રવાસને લીધેજ અમે વિશ્વમાં સાંતિના હેતુસર કાકા સેવા બતાવી શક્યા છીએ

ગાંધીજીના જીવનનો સમય પાવો અદિસાનો હતો. ગાંધીજીએ ને રીતે કરી હતી તેવી અદિસાની વ્યાખ્યા કરવાનો ઢોંગ કરતો નથી, પરંતુ તેના વિશાળ અધમાં ઉતરી વિના કહું તો તેનો અર્થ જીવનની સમસ્યોએ પ્રત્યે તેમજ રાષ્ટ્રીય અને અ.તરરાષ્ટ્રીય રાજ કારણીય સમસ્યાઓ પ્રત્યે મોકલસ પ્રકારની દ્રષ્ટિ મિત્રાચારીની છે, નહિ કે અધાસ અપણે તેની આક્રમક. એ દ્રષ્ટિ સરમાં પક્ષને કાંડવતી કે વખોડી કાઢવાની નથી, હું કહુજ કહે છું કે અતરરાષ્ટ્રીય સમસ્યામાં અને ખાસ કરીને જવાને લોકોની નેરદાર અને ઉચ લાગણી સાથે કામ પાડવાનું હોય ત્યારે અદિસાના સિદ્ધાંતોને અમલ કરવાનું ઘણું મુશ્કેલ છે. આમ છતાં જવાને આપણે આપણો અભિપ્રાય મુલો માં કે અન્યન વ્યક્ત કરવો પડે છે

ત્યારે અમે કહેવું જોઈએ કે તેને વધારે કાલકાળી કુર રહ્યા છીએ. અત્યંત યુવ રહેવું પડ્યું જોડું છે. અમારે કાલ મદદની માગત બની રહી હોય ત્યારે આપણે આપણે અભિપ્રાય વ્યક્ત કરવો પડે છે. પરંતુ આપણી મુખ્ય નીતિ અદ્વિતીય આર્થિક પ્રશ્ન સંબંધી છે.

પોર્ટુગીઝોની સત્તાપ્રતિષ્ઠાને ગોળાએ દેવાની ધમકી છતાં આશરે બે દળર ગોળાએ અને દળરો દીરીએ સત્તાપ્રતિષ્ઠા કરવા જવા માટે નામો નોંધાવ્યા હતા. શ્રી નેહરુની યુક્તિને માન આપીને બિન-ગોળા વાસીઓએ સત્તાપ્રતિષ્ઠા કરવા ન જવાનો અને ગોળાને પશુ ૧૫મી ઓગસ્ટે માત્ર પ્રતિક દુકાળીએ મોકલવાનો નિર્ણય કર્યો હતો. ૧૫મી ઓગસ્ટે ૪૬ રવિસેવકો હાથમાં માત્ર રાષ્ટ્રધ્વજ હતો ગોળાની સરહદે રસ્તાએ પર બાંધવામાં આવેલા અવરોધો કુદીને ગોળાની હદમાં ત્રણ માણસોની મૃત્યુ હતી તેથી બિલ્લ, તરફ ગાયેલી રવિસેવકોની દુકાળીને જોઈને ત્યાં રહેલા દસ પોર્ટુગીઝ પોલીસો નારી અથા હતા. પરંતુ પાછળથી તેઓ ૧૨૫ જેટલા પોર્ટુગીઝ સેનિટો અને એક મુદ્દ જાણ સાથે પાછા આવ્યા હતા. મુદ્દ જાણને કિલ્લા પર તોપના ગોળા છોડ્યા હતા. પરંતુ સામેથી કાંઈ જવાબ ન મળતાં પોર્ટુગીઝ સેનિટોમાં હિંમત આવી હતી અને તેઓ કિલ્લામાં પ્રવેશ થયા હતા. રવિસેવકો ધારત તો યે.ટી.કે. (મિનિસોટા) નાસીને દોંદની હદમાં પહોંચી જઈ સહ્યા હોત. પરંતુ તેમણે વીરતાથી કિલ્લા પર હુમલા કરી રાષ્ટ્રધ્વજની રક્ષા કરવાનો નિર્ધાર કર્યો હતો. તેઓ હિંમતભરે જવાને પેડીને હાથ દતા. પોર્ટુગીઝ સેનિટોએ ગોળામાં પ્રવેશ કર્યો. અને એક રવિસેવક સાથે ગયો અને ૧૨ રવિસેવકો પાલક થયા હતા. બાકી રહેલા બે જણની ધરપકડ કરવામાં આવી હતી. ત્યારે ગોળામાં પશુ થયે હકાણે લોકોએ રાષ્ટ્રધ્વજ હરકાળ્યો હતો. એ સંજોગમાં ૧૫મીએ ૪૧ માણસોની ધરપકડ કરવામાં આવી હતી. એ દિવસમાં કુલે ત્રણસો ગાણસોની ધરપકડ કરવામાં આવી હતી.

દમણમાં
દમણની સરહદે પાલક નાંખીને પડે છો પ્રજા સમાજવાદી નેતા શ્રી હમર લાલ દેસાઈ અને તેમના ૧૨૦૦ અનુયાયીઓને દીડી પોલીસે દમણની હદમાં જતા અટકાવ્યા હતા. એટલે તેઓ દમણમાં સત્તાપ્રતિષ્ઠા માટે જઈ રહ્યા નહોતા. દીડી પોલીસ આ સત્તાપ્રતિષ્ઠાએ પકડીને વાપી ખાતે સજા મળી હતી. વાપી ખાતેથી દેસાઈએ શ્રી નેહરુને તાર કરીને તેમને દમણમાં સત્તાપ્રતિષ્ઠા કરવા જવા દેવાની આગમી કરી હતી. પરંતુ શ્રી નેહરુએ સાંધ

જણાવ્યું હતું કે, પીન-ગોળાવાસીઓ વિરતારમાં રાખ્યા થાત એમ તેઓ ધરપકડ નથી. સૌરાષ્ટ્રમાં દીવ પાંદર સાથે પોર્ટુગીઝોના ચીમર કાપને સત્તાપ્રતિષ્ઠાએ કાળજી કર્યો હતો.

ગોળા રાષ્ટ્રીય કોમિશનના નેતા શ્રી પીટર અવરોધને જાહેર કર્યું હતું કે, દાલનો સત્તાપ્રતિષ્ઠાએ તો પ્રતિક રૂપ છે. આગામી મંદિની લગત સમય જતાં વેચ ૧૩૩૩ની જરૂર અને આ વરસ પુર થતાં પહેલાં ગોળા આગામી જાની જરૂર, તેમણે સત્તાપ્રતિષ્ઠા સામે કાંઈ પશુ પ્રકારનું બળ વાપરવા સામે ચિતવણી આપી હતી.

શ્રી નેહરુનું જવાબ
ભારતના સ્વાતંત્ર્ય દિને શાંત કિલ્લામાંથી બોમ્બાઈ ભારતના વડા પ્રધાને જણાવ્યું હતું કે, ગોળા આગામી કાલે એની અને સંપૂર્ણ ખાતરી છે. ભારત નિશ્ચય કરે છે અને ભારતના કરાડા પ્રજા જાનો તેને મુક્ત કરાવવાનો કદ નિર્ધાર કરે છે, એટલે આપણે એ નિશ્ચય નો જાહેર અમલ કરશું. ગોળાને આગામી કરાડો અને ભારત સાથે જોડી દેવાનો, ગોળાનો પ્રજા વિચારો બધા રાષ્ટ્રો માટે કસોટી છે. ફરક દેશની પરિક્ષા થવાની છે કેમકે તેણે એ સાથે જાણવવાનું રહેશે કે, એક રાષ્ટ્રને બીજા રાષ્ટ્ર પર શાસન કરવાનો અધિકાર છે કે નહિ આપણે એ જોવાનું છે કે, હવે વિચારો રાષ્ટ્રો કદાચ આપણે એ છે અને પોર્ટુગીઝને કેવા પ્રકારની સત્તાપ્રતિષ્ઠા આપે છે. જો પોર્ટુગીઝને સાચી સજાદ આપશે તો ગોળાના સત્તાપ્રતિષ્ઠા હોસ રાષ્ટ્રપુર્વક થઈ જશે. જો એટી સજાદ આપશે તો તંગ વાતાવરણ અને અધઃપ્રાણ્ય એકસ પકડે જ.

શ્રીટન અને પોર્ટુગીઝ
પોર્ટુગીઝને મિલિસ સરકાર ઉપરાંત શ્રીટનના રાષ્ટ્રપુર્વક અધિકારોનો પશુ રોડો મળ્યો હતો. આ અધિકારોએ ભારત અને શ્રી નેહરુને બાંધવામાં કાંઈ બાકી રાખી નહોતી. આ અધ

િકારોએ ભારતની પોર્ટુગીઝ પર હુમલો કરવાની જાગી તકવારીઓના પોટા-પોટા હેવાલો છાપ્યા હતા. પરિણામે ફુનીયા ભરમાં આ પ્રજા અંગે રસ લગ્યો હતો અને મોટી સંખ્યામાં વિદેશી પત્રકારો ગોળામાં ઉતરી પડ્યા હતા. તેઓ તો લાઈફ લાઈની નીકળવાની અસા રાખતા હતા. પશુ ૧૫ શ્રી એમરેટો જ્યારે તેમણે અદ્વિતીય સત્તાપ્રતિષ્ઠાએ અંદર આવતા જોયા ત્યારે તેઓ નિરાશ થઈ ગયા હતા. બ્રિટીશ અધિકારોએ ને મુદ્દનું વાતાવરણ જોઈ કંઈ હતું, તેઓ પશુ ૧૫ મીના બનાવ પછી સાવ બેવકૂફ જવા લાગ્યા હતા. તેઓ દીડી સરહદમાં આવ્યા પશુ ક્યાંક તેમને દીડી સરહદ નો માણસ દેખાયો નહિ.

શ્રીટનના જાણીતા પત્રકાર શ્રી નોર મન કલ્કીએ જોયો પોતાના અધિકાર માટે સમાચાર મેળવવા બીજા વિદેશી પત્રકારો સાથે ગોળાની અંદર બેઠા તેમણે તા. ૧૧મીએ પોતાના હેવાલમાં જણાવ્યું હતું કે, પોતાને અંદર પ્રવેશ રીતે રમગમ્યો અને પોતાની સરહદી તકવારીઓ નકામી નિવડી અને તા. ૧૫મીના દિવસ સાંતીથી પસાર થઈ ગયો એ જોતાં પોર્ટુગીઝો ને ગોળામાં આવી મયા હતા તેમને ૧૧મીએ વધુ દુકાળીએ ગોળામાં મુખના સમાચાર મળતાં ફરી મહારાષ્ટ્રમાં પડ્યા હતા. ગોળાના મુખને જ્યારે ગીર ૧૨ તાર થવા માટે સરહદ એજેન્સી ત્યારે પોર્ટુગીઝોએ રસ્તા આડે હાથ કરેલા અવરોધો, પુલો નીચે ગોળાની સુરક્ષા અને બખ્તરીયા ગાડીઓ ગોળાવાની કરેલી અવરોધો સાવ બેવકૂફ જરી લાગતી હતી. નાની નાની દુકાળીએ મા સત્તાપ્રતિષ્ઠા થતાં ગોળાની પોર્ટુગીઝ સરકારને લાગ્યું કે જાણ પતી મધુ. હવે તેમને અવ લાગે છે કે આ તો માત્ર રાષ્ટ્રવાદ જ હતી-પોર્ટુગીઝો પહેલી મુશ્કેલી હતી. ગોળામાં પોતે શું જોયું એ મુક્ત

રીતે લખવા માટે શ્રી કમીરને ગોળા દીડીને ભારતની હદમાં આવવું પડ્યું હતું. તા. ૧૭મીએ તેમણે દીડાં આપીને જણાવ્યું કે, અમે વિદેશી પત્રકારો ગોળામાં પહેંચ્યા ત્યારે અમને ગોળાના મવનર જાનરે એવી ખબરી આપી હતી કે, અમને જેવી પરિસ્થિતિ જણાય તેના સાથે હેવાલ મેળવવા માટે અમને સંપૂર્ણ રજાવવા અને સમય આપાશે. પરંતુ એ પછી તરત અમને અધર પડી કે ગોળામાં સત્તાપ્રતિષ્ઠા થવા લાગે છે. અમારા તારીખથી સરહદી રિપોર્ટિંગ વર્કન સત્તાપ્રતિષ્ઠા કાઢી નાખે એ તો સમજ શકાય તેવી વાત છે. પરંતુ જ્યાં વાળાઓએ અમારા તાર લાંબા મેડામાં પામ્યા નીસ કસાક સમાચાર, તેના પરથી એ દેખાઈ આવતું હતું કે, અમારા હાથે ગોળામાં સેન્ટર થવા ઉપરાંત તીરખનમાં સેન્ટર થઈને પછી લાંબા મેડામાં ફરી. અમેરીકન અધિકારો 'લાઈફ' અને 'ટાઈમ'ના પ્રતિનિધીનો તાર સંદેશો સત્તાપ્રતિષ્ઠાએ તેમના અધિકારોને મોકલ્યો નહિ પશુ એ પ્રતિનિધીને અધર પડ્યું ન આપી કે તમારો સંદેશો મોકલ્યો નહિ. આ પ્રતિનિધીએ પોર્ટુગીઝ સરકારની ટીકા કરતો સંદેશો ગોળા દેશે એટલે અમાર મધુ હતું. પોતાને તાર મોકલ્યાં નથી એટલે આ પ્રતિનિધીને અધર પડતાં તે અમારમાં, ગોળા દીડીને ભારતમાં મોકલે અને ત્યારે તાર કપો હતો.

પોર્ટુગીઝોએ કરેલી સરહદી તકવારી કાંઈ બદ્દ અસરકારક લાગતી નથી. આમ છતાં અદ્વિતીય સત્તાપ્રતિષ્ઠામાં લાગતી હતી. ગોળા એક પોલીસ રાજ છે જેમાં નામરિક સ્વાતંત્ર્યની હસ્તી જ નથી. પરિણામે જાહેરમાં માત્ર પોર્ટુગીઝ તરફી વિચારો વ્યક્ત થઈ શકે છે. ભારત-વરો

બે અઠવાડીક પંચાંગ							ધાર્મિક તહેવારો-ઉત્સવો
વાર	ઓગસ્ટી ૧૯૫૪ સપ્ટેમ્બર	દીવસ ૨૦૧૦ બાવલ	પ્રસન્નતા ૧૩૫૪ ૨૦૬૦ -મે.૬૩૩	પ.૨૨૧ ૧૩૨૪ ૧૨૫૬	સુવોદય ક. મી.	પ્રવોદય ક. મી.	
શુક્ર	૩	૩૬	૬	૨	૬-૧૨	૫-૪૦	
શનિ	૪	૩૭	૭	૩	૬-૧૨	૫-૪૦	
રવિ	૫	૩૮	૮	૪	૬-૧૧	૫-૪૧	
સોમ	૬	૩૯	૯	૫	૬-૧૧	૫-૪૧	
મંગળ	૭	૪૦	૧૦	૬	૬-૧૧	૫-૪૨	
બુધ	૮	૪૧	૧૧	૭	૬-૧૦	૫-૪૨	
ગુરુ	૯	૪૨	૧૨	૮	૬-૧૦	૫-૪૨	
શુક્ર	૧૦	૪૩	૧૩	૯	૬-૧૦	૫-૪૩	૫-૪૩
શનિ	૧૧	૪૪	૧૪	૧૦	૬-૧૦	૫-૪૩	૫-૪૩
રવિ	૧૨	૪૫	૧૫	૧૧	૬-૦૯	૫-૪૪	૫-૪૪
સોમ	૧૩	૪૬	૧૬	૧૨	૬-૦૯	૫-૪૪	૫-૪૪
મંગળ	૧૪	૪૭	૧૭	૧૩	૬-૦૯	૫-૪૪	૫-૪૪
બુધ	૧૫	૪૮	૧૮	૧૪	૬-૦૮	૫-૪૫	૫-૪૫
ગુરુ	૧૬	૪૯	૧૯	૧૫	૬-૦૮	૫-૪૫	૫-૪૫

વિચારો વ્યક્ત કરવા એ સમયને પાંચ મિનિટ છે એ કારણે ભારત-તરફ લાગણી બંધનગીમાં જ સાંભળી શકાય છે. સરકારની મંજૂરી વિના કોઈ ભંડેર સંસ્થા રચવાની મનાઈ છે. ભંડેર ખર્ચની ગાંઠીને કેન્સર સુધી નીચેએક વસ્તુ એન્સરને બતાવીને પાલક કરાવવી પડે છે. એટલે જોવા ના લોકોની સાચી લાગણી વ્યક્ત કરવાનો કાંઈ રસ્તો નથી.

જોવાની અંદર ભારતના કે બીજા કોઈ દેશના અખબારો લાવવાની મનાઈ છે. એટલે લોકોને સાચા સમાચારની અંદર ન હોવાથી, સત્યાગ્રહ ચલાવે દત્તો તે દિવસે જોવાની પ્રતિભા રૂં જનરો એ તે વગણતી ન હોવાથી તંજ અને ગભરાટ બધું જાતાવરણ હતું. સરદારી વિસ્તારમાં જ્યાંથી સત્યાગ્રહીઓ કુચ કરવાના હતા, ત્યાં લોકો મરજાવ બંધ કરીને મેદા હતા અને પ્રાચ વિસ્તાર નિર્મળ બની ગયો હતો. જોવાની અંદર કેટલાકે લોકો એ રાષ્ટ્રવાદ હરકાઓ દત્તો અને ગીરનારીઓ થઇ હતી.

બધા જોવતો એટલ વિચારના નથી. દોડુઓ વર્તમાન તંજ સામે આનગીમાં પોતાનો વિરોધ વ્યક્ત કરે છે. ખિસ્તીઓ વચ્ચે મતભેદ છે. પાલ્ટીઓએ ધર્મધર્મોને લાભ લઇને મેદા બાગના ખિસ્તીઓને એમ માનવા કરી દીધા છે કે જો જોવા ભારત સામે જોડાયો તો તેમના ધર્મ સામે ભય ઉભો થશે. આમ હતાં મેદા સંજ્ઞાના કેમલોક ખિસ્તી ઓ જોવામાં કુખી રીતે પ્રવર્તિ કરતા કેમલ પહુના સખો છે.

વિચારોઓ, દોડુઓ અને ખિસ્તી ઓ કુખી રીતે મારી પાસે આવીને તેમની આગાહી મારેની તમન્ના વ્યક્ત કરી ગયા હતા. આમાના એક જણે અને કહ્યું હતું કે, "અમે કાપર નથી, પણ કાંઈક રવામાં છીએ, કેમકે કાંઈકી ખમણવાના ભયથી અમે મંદો સુધી નજમમાં જવાને તર્કપાર નથી." એમ સામે છે કે, તેમની વતી હડી લેવાને બીજાઓ તર્કપાર છે.

આફ્રિકનો મારે ટી. બી. સેટલમેન્ટ

તેને મારે જમીન પરાવવા નેટીવ ડેવેલપ્મેન્ટ ડીપાર્ટમેન્ટ નામનું કંપની પરવાનગી

ટી. બી. સેટલમેન્ટ (એવેટન યા.અ) ના પ્રમુખ બી. એસ. એમ. નથી લખે છે

સાઉથ-વેસ્ટમાં વખતપર એવેટન (પ્રોસેસ) ના દોડીઓએ આ ડીપાર્ટમેન્ટ માં વસતા આફ્રિકનોમાં ટી. બી. ને રોજ દેવાતો અટકાવવાના અંખતા પત્રમાં લેવાની જગર જોડને કરવાના ટી. બી. સેટલમેન્ટના મારણે એક ટી. બી. સેટલમેન્ટ રચાવવાને નાખા ઉમાં કરવાનો દરાર કર્યો હતો. બહોળો પ્રચાર કરી પા. ૧૩૦૦ની રકમ એકઠી કરવામાં આવી હતી અને આફ્રિકનો, દોડીઓ, કસડો અને હુરોધીયનોની એક સમુદાય કમીટી નીમી હતી જે સી. આ. નેશનલ ટ્રસ્ટરકમ્યુલેટીસ એસોસિએશન સાથે એકીલીમેટ થઇ હતી. એ પ્રચારોએ આ પત્રમાંને આપકાવું હતું અને તેને સફલ્ય ટેકા આપવા કહ્યું હતું.

તેને મારે વીલમરફેલ્ડ ઇન્ટરટીટ્યુટ ની માલિકીનું એક એકર નેટલી જમીનપર આવેલું લાવક મકાન લીસ પર લેવામાં આવ્યું હતું. પરંતુ લીસ કરવામાં આવે તે પહેલાં નેટીવ એક્સ ડીપાર્ટમેન્ટની પરવાનગીની જગર હેઠ રચાનિક નેટીવ કમીશનરને પરવાનગી મારે અરજ કરવામાં આવી હતી. જેમણે અરજ નેટીવ એક્સ ડીપાર્ટમેન્ટપર પ્રોટેક્ટીવ મોડેલી હતી. લાંબી મુદત સુધી જવાબ નહિ આવતાં એક કેપુરેશનને નેટીવ એક્સના રોડ-ટરીની મુલકકાતે મોક્લવામાં આવ્યું હતું. હવે નેટીવ એક્સ ડીપાર્ટમેન્ટ તરફથી જવાબ આવ્યો છે કે, "પરવાનગી આપવામાં નહિ આવે. તેને મારે કહ્યું કારણ આપવામાં આવ્યું નથી.

જે વખતે આખી દુનીયા આ અર્થ-

કર રોમની મંત્રીરતા સમજ માર છે અને તેની સામે ધટતાં પત્રમાં લખ રહી છે અને ખાસ કરી દક્ષિણ આફ્રીકામાં એ રોમથી થતાં મરજોનું પ્રમાણ સીધો મોટું છે એ જોતાં આશા તો એવી રાખવામાં આવે કે આ અર્થકર રોમને દુર કરવાને મને તે યોજનાને આવકારવામાં આવશે. પરંતુ નેટીવ એક્સના પ્રધાન ડે. કુરુઅડને એમ લાગ્યું નથી. તેઓનું તેઓ પ્રતિનિધિત્વ મરજી રવા છે તેઓને બીજા કેમે

મદદ કરે તે કરતાં તેઓ એ મરતા એમ કહાય તેઓને લાગતું હતું.

લુકાપીંગ, ઇનકમ ટેક્સ રીટર્નસ, લાઇસેન્સીંગ, રેવન્યુ કલીયરન્સ અને ઇનરવેરન્સ મારે મળે :

ગાઈડ. વીલ્સ

૨૧૩ મેડીસા હાઉસ, ૧૭ કમીશનર સ્ટ્રીટ, સેકન્ડ ફ્લોર, ફ્રેસરહાઉસ બોલોનીસમર્થ, ફ્રેન્ ૩૩-૧૬૫૪.

એકલું વગે જાણે છે કે કેનેડાની વિશ્વ વિખ્યાત કંપની
સન લાઈફ ઓફ કેનેડા

વપરેકલ કંપનીના દરેક સત્તાવાર મેમ્બર બીએ.

ઉપરાંત

દક્ષિણ આફ્રીકાની વરિષ્ઠ અદાલતની કેપ ટાઉન મુક દોષ પ્રાપ્તિરીયત ડીવીઝન ના સરકાર તરફથી નીમાયેલા અધેશ તથા પ્રજાસતી આધારતરફાર બીએ તેમજ અંગેની ડીપાર્ટમેન્ટ અંગેનું કોઈ પણ નેવડું કામકામ વિના નીતબે ભરીત બીએ થઈ શકે છે.

1. Whenever there is a particular Life Assurance Problem a Sun Life of Canada Plan can solve it.
2. Prompt settlement of claims is a maxim of the Company's Management.
3. During 1953 the Company paid over £31,000,000 to annuitants, policy holders and their families.

The Sun Life of Canada is a Leader in World Wide Assurance.

Consult us first,

C. C. PALSANIA
GENERAL AGENT
Business, Estate, Financial, Insurance and Immigration Consultant.
Native Translator.

100 Sir Lowry Road,
P.O. Box 4624.

— CAPETOWN
Phone 32398

K.M. Loodhian & Co.

Manufacturing Jewellers and General Dealers

22 ct Jewellery made to order in latest designs

આવિસ ફેરટ

સેનાના કમીના ખાસ અમારી ભત્રી દેખરેખ નીચે અમને અપાવડું કામ સંતોષ પામે એવી રીતે કરીએ છીએ.

મેક્લેસ, જુદી જુદી દીઝાઇનની વાંગડી અંગેના, સાકીની પીન, વીડી મકકલ એરીંગ વીગેરે બનાવીએ છીએ.

106 Prince Edward Street, Durban.

તાજું ઉમદા ફ્રેટ

"દરબનનું" ટકાઈ આફ ૧૦ પેની રતલ, મોટી કળીનું લસણ શી. ૧-૬ રતલ.

કુરુ, રતાણ, અખા હળદ, લીલી હળદની મોક્લમ યાજુ થઇ છે. કુરુ અને મેવલી પાન ૪/- રતલ, પેરટેલ જુદું, મોળ ખાસકીટ ૧૦/૬, લાંબી અને રકવેર ખાસકીટો ૧૬/૦ કમન. હમે માળા, દાજ વિગેરે દરેક ભત્રીની મોક્લરી અને અસાલો રાખીએ છે.

રેડેશીઆ, ન્યાસાલેન્ડ અને બેલજીયમ કોન્ગોના જોરડરો પર પુરતું ખાન આખી કોઈ પણ વસ્તુ પરથીટ કલાવીને મોકલ્યું.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.
WHOLESALE FRUIT MERCHANTS
P. O. Box 251. DURBAN.

Phone 22905

Tel. ADD.: "GANDABHAI"

The Home Of
INDIAN SWEETMEATS.

G. C. Kapitan & Son

Vegetarian Restaurant

Upcountry customers are requested to send their
cheques with their orders.

Write For Price List.

સ્વાદિષ્ટ મીઠાઈનું બહુવિધ મથક

બહારમાગના પ્રાદેશોએ ઓરડર સાથે ચેક મે.કલવા મહેરવાની કરવી.

પ્રધરણ લીસર મંગાવો

154 GREY STREET,
DURBAN.

PHONE

33-2651

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રૉસ (પ્રા.) લીમીટેડ

સ્ટ્રાવ હેટ્સ અને ફેલ્ટ હેટ્સનું ઉત્પાદન

રેશમી હેટ્સ, સુતરના હેટ્સ, ગુલાબ રંગના હેટ્સ—મૈત્રી બાગમાં માટે

નવ નવનો માલ. તેમજ ફેબ્રિકેશન ન્યોરવેલ સાડીઓ

વીગેરે માટે દુબારે લઈ પ્રથમ દરખાસ કરવા બહામજુ છે.

33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનનબર્ગ.

ફોન: 33-2651

ધીરુભાઈ પી. નાયક

સુસાધરી. પીઆર્માં અને જનરલ એજન્ટ

દીંદુરદાન અગર દુનીયાના કોઈ પણ ભાગની હવાઈ ફરિયાઈ અગર જમીન
માર્ગે કુસાધરી કરવા પર ભ્રમ અમારી મારફતે કુર્ચિત કરો.

ગંદમી, આમ, ચોરી, ફુલ્લટ, અસ્ત્રમાલ, પેલેન્ડ્રાસ, પિગોરેના નીચા અને
ઉત્તરાની આપીએ છીએ.

ઈન્કમટેક્સ, પરચેસટેક્સ, હિસાબના ચાપડા સખાવત રેવન્યુ કમીશનર
સર્ટીફિકેટ કે વેપારના લાયસેન્સો પાસગો.દ તેમજ ફર્માચેશનને સમગ્રી
ખાબતોમાં કંઈ પણ ફી લીધા વિના અમે અત્ત સલાહ આપીએ છીએ.

નેશનલ મ્યુરકુગલ લાર્ડ્સ એસોસીએશન ઓફ ચોરડ લીપા, થોઈસાપર
ઈન્ડિયન કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone: 33-9033. 29a Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

ધી ન્યુ દિલ્લ ખુશ-સ્વીટ માર્ટ

મેનેજર: ગ.પી.ભાઈ ભાણુભાઈ કાઠીયોરવાળા.

ફરેક ભત્તની મીઠાઈઓ, ચોખ્ખા પીની તેમજ કોચા મેયા,
મસાવાચી અને બનાવીએ છીએ.

અમારું વખજાએણું મુશ્કી ધુમ્મું સેવ, અમરા, માંડીઆ, શણખાં,
પાતરાં વિગેરે ફરેશ તાલ બનાવીએ છીએ.

પાર્ટી વીગેરે માટે મોટા પ્રમાણમાં મીઠાઈ કોર્ડર અમાણે કંઈ
વખતમાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.

THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,

34 President St., Corner Diagonal Street.

JOHANNESBURG.

તંદુરસ્તી અને શક્તિ માટે

આ સિવાળામાં મેથીપાક ખાઓ

શી. ૧૨-૬ રતલ.

આજે જ ચોરડર કરો:

કેપીટન્સ બાલકની હોટેલ

(ધી કોર્નર મીઠાઈ હાઉસ)

ત્રે અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના પુણાપર - હરબન.

ફોન નંબર ૨૩૪૧૪.

રેલીઆમ: KAPITAN.

NATHOO TABHA

TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER

Door, Windows, Corrugated Iron, Cement,
Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant
brands paint or any other building material
at reasonable price.

Established 1907,

NATHOO TABHA,

107 Queen Street,

Phone 24647.

Telegraph "Mani,"

DURBAN.

કરનીચર! કરનીચર!! કરનીચર!!!

બેડમીન્ટન, ટેબલ ટેનિસ, વોલેબોલ, હૉર્સશીય બેસ, સાઈકલિંગ, બોક્સિંગ, બ્રુક હેસ, ટેબલ, તરન મીઠાઈત માટે ખરીદી સહીત. ભલે પધારી તાલ લેવા ચુકીતો નહિ.

—બોક્સ, ટેબલ અને ફીચન હરેસર—

જે દુબારી દેખરેખ નીચે લઈવાર માય છે. તેને રોડક હમેશા લઈ
વાર રહે છે. માત્ર થોડા ભાવેના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર
આગલ પધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.

PHONE 33-4691.

BOX 2626.

No. 35—Vol.—LII

FRIDAY,
10TH SEPTEMBER, 1954

Registered at the G.P.O. as a Newspaper

Price 6d.

SOUTH AFRICAN INQUIRER
14 SEP 1954

INDIAN OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903

The Churches And The Colour Bar

REV. R. SORENSEN, M.P. delivered a lecture on the above subject at the annual meeting of the Social Service Union of the General Assembly of Unitarian and Free Christian Churches, held in London recently. A short summary is given below.

"The Churches and the Colour Bar" was both a moral and a religious problem and one indeed, of special concern to members of a free religious community. The colour bar existed in England. Indeed, it was actively applied in some dance halls, hotels and lodging houses. Gregarious people were instinctively afraid of people having characteristics different from those of their own community. People who were different were often instinctively assumed to be inferior. A peculiar emotional intensity was often associated with the emphasis on apparent racial differences. The Prime Minister of South Africa justified the policies of his party by an appeal to pseudo scientific and oddly biblical rationalizations.

To impose a colour bar was to denigrate our own humanity. As conditions were now, the speaker feared that international wars might be followed by inter-racial wars and we ought to be working not only for international, but also inter-racial peace.

The colour bar represented a challenge to religion, especially to the liberal faith. Members of a Democratic Christian Church must realize that the colour bar was in conflict with democratic principles. There was surely something in Christianity which transcended emotional principles and conditioned reflexes. There were ways in which the Christian could make his practical witness.

(1) The colour bar must be repudiated as something wrong and evil.

(2) All races must be treated with respect, whatever their colour or cultural differences.

(3) Colour must not be regarded as a misfortune over which we must be condescending and generous, but as an inevitable part of life's variety.

(4) We must press for legislation making colour prejudices illegal in our country.

(5) We must realize that prejudices can not be legislated out of people's minds. The colour bar is ultimately a spiritual problem in which the principles of biological and spiritual unity of humanity are at stake.

(6) Finally, we must actively seek the co-operation of coloured races everywhere, and support enlightened racial leaders specially in our own commonwealth.—Inquirer.

"In the eyes of God, who is the creator of all, His creatures are all equal. Had He made any distinctions of high and low between man and man, they would have been visible as are distinctions between say, an elephant and an ant. But he has endowed all human beings impartially with the same shape and the same natural wants. ....It can never be an act of merit to look down upon any human being as inferior to us."

—Mahatma Gandhi.

Today, of all days, the joy of giving is uppermost in every heart. The best thing to give to your enemy is forgiveness; to an opponent, tolerance; to a friend, your heart; to your child, a good example; to your father, deference; to your mother, conduct that will make her proud of you; to yourself, respect; to all men, charity; and to your loved ones?

**Surely a NEW INDIA PROTECTION POLICY,
the best of all Gifts.**

THE PLEASURE OF GIVING IS YOURS, AND THAT OF SERVING YOU IS OURS.

The
New India Assurance
Company Limited

(Rustomjee (Pty.) Ltd. Principal Controlling Officers)

74 VICTORIA STREET, DURBAN

Telephone 2335. Telegrams 'BRADFORD'

P.O. Box 110

LUSAKA, NORTHERN RHODESIA

**BRADFORD CLOTHING
FACTORY**

**Direct Importers and
Wholesale Merchants**

Clothing Manufacturers

Proprietor RAMBHAJI D. PATEL

Branch:

CITY STORE

Cairo Road, Lusaka

Always in Stock:

Piece Goods, Hosiery, Cutlery,
Enamelware, Stationery, Drapery,
Crockery, & Wool.

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. aKampal arriving September 28. Sailing October 4.
for Bombay

Passengers must conform with the Cholera Vaccination and Yellow Fever inoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without food	£83-10-0
Second "	"	"	55-0-0
Inter-Class	"	"	37-0-0
Unberthed (Deck)		without food	24-10-0

Muslim Special Food £11-10-0 Ordinary Food £4-17-6
Hindu Special Food £10-3-0 Ordinary Food £4-5-6

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be permitted to keep on deck with them more than one bedding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.

Tel. Add. "KARAMAT."

INDIAN OPINION

FRIDAY, 10TH SEPTEMBER, 1954

Dark Days

THE Governor-General of the Union Dr. E. J. Jansen is concerned about the dark days coming over South Africa and the danger to Afrikanerdom. But from the recent reports appearing in the daily Press, War between America and Russia seems imminent and the future of the whole world seems to be in danger. Providence does not seem to be pleased with what is going on in the world. We seem to be so blind as not to be able to see the writings on the wall. Two powers seem to be working side by side. On the one hand our power madness makes us think that we can subdue nations by the deadly weapons produced by science; on the other there are the disastrous floods, on a scale hitherto unknown in India and Pakistan and such occurrences also in the United States, England and other countries and the frequent air crashes taking their heavy toll. These should bring home to us the utter futility of man's boasted of power before the power of Almighty, who can bring an end of the world within a few seconds. These are grim warnings to man not to go against Nature and not seek to supersede her might, but to live in harmony as children of one God. But we are not in the mood to heed these warnings. We are determined to go the way of our own choice. Thus we shall destroy ourselves and millions of innocent souls.

Dr. Jansen is right in saying that there are dark days ahead of us in South Africa. But if His Excellency thinks that Afrikanerdom can be established in South Africa we fear he is sadly mistaken. No body is misrepresenting South Africa and spreading untruths in the outside world about her. The actions of the Nationalist Government speak for themselves eloquently enough. If the whole world is against South Africa surely there must be something wrong with her and not with the world.

We are told by South African politicians that the days of Imperialism are

over. Does that mean that the days of Afrikanerdom have come? Imperialism was an evil and it has perished as all evil is destined to perish sooner or later. Afrikanerdom is also an evil as it is based on the same principles as Imperialism and so it shall also perish. Before it perishes, however, it is bound to do a great deal of damage to life and property. We all dread the day. The fight is between good and evil, Truth and untruth, Justice and injustice. The positive will live, the negative will perish. We who are the victims must have faith and look after the means that we adopt in fighting the evil and the ends will look after themselves. If we blunder and resort to the same means as those used by our adversaries to gain our ends we shall be defeated. Let us therefore be ever watchful of our steps and leave the rest to God.

NOTES AND NEWS

Capetown City Council

Adopts Apartheid Measures
A motion, proposed by Mr. J. W. van Staden (Nat. Malmesbury) urging that local authorities ordinances be amended to make it compulsory for local authorities in the Cape to provide for separate facilities in public transport, at seaside resorts and at other public places under their control was adopted by the Capetown City Council last week by 27 votes to 24.

A United Party amendment rejecting the idea that local authorities should be compelled to apply Apartheid, was rejected. The amendment had said that municipalities and other local bodies had the necessary powers to regulate conditions on transport, at seaside resorts and at other public places under their control. There was, therefore, no need for any compulsory legislation.

Mr. J. N. Malan, MEC (Nat. Humansdorp) is reported by Sapa to have said, Nationalist members of the Cape Provincial Council would implement the policy of Apartheid whether United

Party members liked it or not. In 1948, he said voters in the Union had given a mandate in favour of Apartheid. "Less than 14 days ago, their reply again was 'Go ahead with your policy of Apartheid.' If there are people—as in Capetown—who won't accept Apartheid after the nation has given its verdict, they must be compelled to accept it."

Mr. Kirkwood's New Post

Mr. Kenneth Kirkwood is one of the few sincere European friends we have in South Africa of non Europeans. He has been connected with the Indo-European Council, Joint Council of Europeans and Africans, Durban International Club and has played a prominent part in the working of these institutions. We have no doubt all those who have known Mr. Kirkwood and have worked with him will not be too happy to learn that he will shortly be leaving South Africa to take up an important post overseas. He is a Rhodes Professor Elect of Race Relations at the University of Oxford and will take up his duties in Oxford early in 1955.

We are sure our readers will join us in expressing our grateful thanks for all the good services Mr. Kirkwood has rendered us in this country and in wishing him the best of everything in his new field of work. We have the consolation to feel that there is no one as able as Mr. Kirkwood to represent the cause of the non-Europeans in the United Kingdom.

Bishop Of Johannesburg Condemns Apartheid

The Bishop of Johannesburg, the Rt. Rev. Richard Reeves is reported by Sapa-Reuters from New York to have said last Sunday there were signs that the racial segregation policy in South Africa was beginning to undermine the values of civilisation and might well effect the White people more adversely than the non-Europeans. "This must be so," he added, "for a policy which assumes that civilisation can only be preserved by continually regimenting and restricting this or that ethnic group is bound sooner or later to sap the courage and the vitality of those who have to implement such a policy." The Bishop was speaking in a sermon prepared for delivery at a service in New York Cathedral. He said that the prevention of such things as riots could be accomplished not by repressive legislation such as the Public Safety Act and the Criminal Amendment Act, "but by constructive action to alleviate the ills of the under-privileged, and to help them enjoy the riches of civilisation as rapidly as they are able to do so." The Bishop said that there was no justification for Christians in the twentieth century to select certain passages from the Old Testament in order to get Biblical support for their racialistic attitudes. "The truth of the matter is that while the Bible speaks of the chosen nation, it knows nothing of this modern doctrine of 'pure race,' which has bedevilled so much of men's thinking upon racial matters in our own time." The Bishop said: "Regardless of the colour of their skin, regardless of the tribe to which they belonged, regardless of the race out of which they came, in Christ Jesus they were 'no more strangers and sojourners, but fellow citizens with the saints and the household of God'."

Canon Collins's Call To Churches

Canon L. J. Collins, Chancellor of St. Paul's, appealed to the Bishops of the Church of England in a sermon, states a Sapa Reuter message from London dated September 5, to ask the churches in South Africa "to abolish at once

any racial discrimination even if it means a loss of White congregations." He said: "I appeal to the Archbishop of Canterbury and the bishops of the Church of England to declare publicly their support for Mr. Luthuli, the president, and Mr. Sisulu, the secretary of the African National Congress, at present suffering persecution." Canon Collins was preaching in St. Paul's Cathedral to a congregation which included delegates to the conference of the World Association of Parliamentaries for World Government. "I believe the solution to the race problem is to be found in the field of religion. But the Native, and particularly the South African Native, who is in the front line of the racial struggle between Black and White, asks for more than a resolution—he looks for action. He looks for practical evidence of support in his own resistance to White dominance, be it the brutal dominance of the Malan administration or even the dominance of a friendly paternalism," he said.

C.A. Federal Party Goal

The goal of the Federal Party, and of the Government which it now provided in the Federation, was the economic and other advancement of the Native up to the standard of the European so that the races could live side by side in security and without fear, said the Prime Minister of the Federation, Sir Godfrey Huggins, in his presidential address to the Federal Party congress in Livingstone, states a Sapa message from Livingstone dated September 3. Sir Godfrey said there was as yet no standards of federal citizenship. Electoral and citizenship laws would not come before the Federal Parliament until 1956. But when citizenship standards were laid down, they would be standards which Natives could aim at. Sir Godfrey said he believed the majority of the Federal electorate was fundamentally level-minded. Some ground could undoubtedly be lost by Native leaders who were causing a great deal of resentment, and setting back their own cause. Certain Native agitator resented European immigration and were constantly reiterating the lie that the Native landholdings were in danger in spite of the prohibition in the Constitution against European settlement on Native land. In this they were being aided and abetted by certain people in Britain. But the Federal Party must keep its eyes on the ultimate goal and not be deflected from the path of duty and right by manifestations of Native nationalism on the one hand or by European

fears on the other. "Many people are upset by reading of the growth of Native nationalism. We should see this in its proper perspective. What is taking place now has taken place with every race in other countries at one time or another of the world's history. It is primarily related to the increasing economic standards of the African. People who earn more money become increasingly independent in every way. This tendency is bound to increase. And it is our duty to guide this development into proper and constructive channels. We must accede to the just and lawful aspirations of the advancing Native and we must resist unjust and unlawful demands. It is for us, the civilized community, to determine what is just and lawful, and so our destiny lies in our own hands," he said.

CANON COLLINS' VISIT TO SOUTH AFRICA

THE following letter by Mr. C. W. M. Gell was published by 'The Times' (London) on August 19:—

Sir,—May I, as a resident of South Africa these last seven years and a South African by adoption, reply to Mr. Taylor's recent criticism of Canon Collins' visit?

Eight weeks is neither too long nor too short a period in which to form a reasonable estimate of our affairs, provided the inquirer starts with a good knowledge of the background and a list of questions he wishes to ask people of all shades of opinion. Canon Collins satisfied both these provisions. Most white South Africans spend a lifetime here without ever learning an African language or acquiring more than a superficial acquaintance of those Africans they employ in their homes or on their farms. Yet, on this inadequate basis of "experience," they are convinced "they know the Native;" and their wildly inaccurate and eccentric views on this subject probably constitute the greatest single barrier to a more rational race policy.

It is true that a few special laws for Africans do work to their advantage. Many more obviously do not. Granting that at this stage of history most Africans are culturally backward, the real test of white sincerity is how far it is prepared to advance the status and opportunities in our irretrievably mixed society of that growing minority of Africans—already numbering tens of thousands—who, by any standards we are to choose, are today civilized and responsible citizens. The bulk of those whites who either support or oppose the

Funeral Of Mr. A. M. Sultan
A large crowd attended the funeral in Durban on Thursday, September 2, of Mr. A. M. Sultan, eldest son of the late Mr. M. L. Sultan, the well-known Indian philanthropist, and founder of the M. L. Sultan Technical College in Durban. After a religious ceremony in the Grey Street Mosque, the funeral procession continued to the Queen Street Cemetery. Mr. Sultan was ailing for some time and was at the St. Andrew's hospital. Among the wreaths sent there was one from the University of Natal and Mr. Kenneth Kirkwood, who is at present Acting Head of the Department of Bantu Studies and Organiser of the Institute of Social Research in the University, represented the University at the funeral. Our deepest sympathy goes out to the bereaved family.

Government agree in evading this issue. Many are wholly ignorant of its existence.

The chief local criticism of Canon Collins' visit—apart from the downright hostility which, perhaps, predominated—is that his views have "dismayed those who are doing the spade work in this country," either in the Churches or in secular affairs. I cannot here adequately discuss the position of the Churches. But, despite its admirable theoretical attitude towards colour, I believe the Anglican Church is generally failing to practice what it preaches or to testify in its worship and pastoral work to the unity of all Christians in Christ. Attempts by some of our leading clergy, when overseas, to minimize the extent of this failure are a grave disservice to the Church in that they help to soothe the consciences here which are only too readily quietened.

In the secular sphere, it is not our genuine liberals who have been "dismayed"; but, rather, those who seek to extend the area of benevolent paternalism under a strictly limited ceiling or those—like the majority of the United Party—who wish indefinitely to perpetuate the present white political domination in a slightly less blatant, brutal and dogmatic form than the present Government pursues. Our true liberals welcome the publicity Canon Collins has achieved for views which they share but often cannot effectively publicize in their own country. In doing so, they do not, as is alleged, wish to "slander" their country; but they hope to see it change its racial policies in the direction of those ideals of Christianity and western culture which

it proclaims as the basis of its civilisation—ideals which undoubtedly include the goal of equal status and opportunity for all people in a common society, however much white South Africans deny this essential feature of their western heritage.—Yours etc., C. W. M. GELL.

Governor-General's Warning To Afrikaners

THE Governor-General, Dr. E. G. Jansen, said at the centenary celebrations in Potchefstroom on Saturday night, September 4, that the Afrikaner could face all the invincible dangers which threatened his national existence if he adhered to the traditions which kept his ancestors going in their darkest days.

"We are living in dangerous times and it behoves us to take notice of the course of events in the world," said Dr. Jansen.

All kinds of attempts were being made to incite other countries against South Africa. The history of a little more than 100 years ago was being repeated today.

"Then it was a campaign against the Boers in South Africa, but its scope was limited. Today the campaign directed against South Africa is world-wide and there is no hesitation to make use of misrepresentations and even untruths," said Dr. Jansen.

A hundred years ago the Boers, as Voortrekkers, could trek inland to seek a home in the interior. Today there was no such opportunity.

Dr. Jansen said the matter would have to be settled in South Africa—on the soil of the common fatherland. People would have to learn to understand and tolerate one another in order to offset common resistance to the dangers threatening South Africa from within and without.

The great problem of South Africa was concerned with its non-Europeans. It was a question on which people in other countries had much to say.

"I appeal to all interested in this question to study conditions thoroughly from all sides," said Dr. Jansen.

He was not pessimistic about the future. If the Afrikaner nation remained steadfast, Providence would continue to protect and guide it as in the past. But care should be taken to ensure that the core of national life remained sound. The outgrowth of waywardness, crime and profligacy should be effectively combated.

"The home should be an indispensable unit of national life, where the religion, faith and tradition of the ancestors are observed, and where youth is also taught to honour and emulate the virtues of his ancestors," Dr. Jansen said.

AFRICAN VIEWPOINT

TIME TO CHANGE OUR TACTICS (I)

By JORDAN K. NGUBANE

IN recent weeks epoch making events have occurred which necessitate a re-examination of our tactics in the fight against race oppression. In the provincial elections, the Malanites have gained virtual control of three out of the four provincial councils. The Minister of Native Affairs, the chief exponent of uncompromising apartheid, followed his Party's victory with a warning to the English-speaking section that if they do not hurry to curry favour with the Malanites, who are now masters, they might lose the opportunity ever to be co-rulers again.

A few hours after the publication of the Ministers's statement, the Prem announced plans to form a new conservative political White Party. The people behind this move are, of course, the half-dozen gentlemen or so who broke away from the United Party. If their pronouncements are any guide, they are the vanguard of a movement to get on the Verwoerd bandwagon before it is too late.

These events necessitate a dispassionate examination of some of the tactics we are using. To arrive at correct assessments of our position, we have to start by "appreciating" the situation we are in. That means seeing our goal against the background of those factors which might hasten or delay our march to it in the present circumstances.

The real significance of the provincial elections lies, not in the fact that the Malanite Afrikaners have gained complete control of the machinery of government, it lies in the fact that the isolation of the Afrikaner has been cast in a mould it would be very difficult to change. It gives circumstances this—as the example of the Greek City States shows—could be a fatal weakness. And on a long-term basis future historians will record that the Afrikaner fell—for there is no doubt whatsoever that he will fall—at the hour of his greatest victory. But just now we are not concerned with seeing the Malanite victory from the perspective of history. We are concerned with the way in which the Malanite victory complicates the task of our emancipation.

We must admit that the apartheidists have got themselves in the position where no White political force, anywhere on the horizon can unsettle them. Their

overthrow is impossible now, except on the basis of civil war. But civil war is so much out of the question that we need not waste too much time on it—save to cast a glance at the especial factors which militate against it later.

I said the overthrow of the apartheidists by any political force or combination of forces on the White side is now, for all practical purposes impossible. Firstly, the Afrikaner stands to the other White races in the ratio of about 3:2. This numerical superiority must be seen against two more potent factors. The birth-rate of the Afrikaner is reported to be slightly higher than that of the English-speaking. There is nothing racial in this; the birth-rate merely reflects social or economic trends in either community. The Afrikaners side of the ratio has the prospect of increasing. Aiding and abetting this process is the fact that the English-speaking South African shows the greater proclivity to run away from facing the threat of apartheid. Emigration figures show that more English-speaking people leave South Africa for other parts of the Commonwealth than the Afrikaners. This weakens the English side of the ratio.

The difference between the numbers of Afrikaners and English-speaking people is not a constant one. It fluctuates with a downward trend confirming the view that the Afrikaner has every reason to look forward to accretions of strength in the future, while the English can very largely expect the opposite. At least the immigration policy of the Government will see to it that the fluctuation remains downward.

Add to this the fact that Christian National Education on the White side widens the gap between the English and the Afrikaner (and gives the Afrikaner child an outlook on life which makes it a virtually ready-made Malanite voter when it reaches the age of eighteen. Then you only have to remember that it is in the power of the Government to change electoral laws to suit its plans for the longest time possible, to realise that the Malanites are in a very strong position. Besides, there are very many English-speaking people who would sooner come to terms with Malan than with the non-Whites.

Perhaps if civil war were anywhere on the horizon, the Malan-

ites would not be as strong. The factors which dispel notions of civil war in the White community are that nobody on the White side would gain by it. The White farmers, industrialists and workers are not doing badly. In fact the first two, while not swimming in prosperity in every case, have, considering the troubles of their like in other lands, every reason to consider themselves very lucky. Food prices still rise. In spite of foreign criticisms of apartheid the fact remains that South Africa is today one of the safest places where the foreign investor can gamble with his money. (In a subsequent article in another series I shall show how this is [a passing advantage].) The White workers now and then become restive. They are silenced by the simple technique of raising their salaries while lowering the pay of the African.

Incidentally these factors, which militate against civil war on the White side, are the very factors which—putting aside for the moment the herd instincts of the Malanite voting cattle—play an important role in keeping the apartheidists together just now. Talk of a split in the ranks of Afrikaner nationalism, in this light, is so much wishful thinking. Defections do not occur in a political army winning victories in every direction. The Malanite managers always present political balance sheets and statements of accounts which show handsome profits for their political shareholders. On the non-European question, for example, all Swart needs to do to the leaders of the African National Congress is to say: "SHUT UP!" and they go skulking into their political fun-holes. That strengthens his Party in the eyes of the Afrikaner. The same story can be told of their White opponents, too. The Torch Commando stages spectacular nocturnal demonstrations. All Malan has to do is to say

"Huff!" and the entire display of torches vanishes like mist.

Of course the wine of victory might also go into the hearts of the apartheidists. At Sophiatown, it might go. But fear of external danger militates against too much drunkenness with power in a community. The Afrikaner has been brought up in the tradition of feeling that everybody is against him. For this reason, he is prepared to tolerate colossal weaknesses (and even justify these at times, as some Christian gentlemen in the Dutch Reformed Church are doing) among his leaders. His very survival depends, he believes, on the herd keeping together. So-called Afrikaner ruggedness and individuality are very often exaggerated. The more Afrikaners are a closely-knit political tribe whose life and outlook are heavily influenced by the political labours of their society. Independence of thought is not the virtue in the Afrikaner community that it is in communities we know as civilised. Afrikanerdom might take a long time to produce a Michael Scott, for example. That is why even as strong a body as the Dutch Reformed Church cannot readily think in terms of the Christian evaluation of the human personality on race matters. It must conform to the taboo of the tribe and see solutions only within the ambit of apartheid of some sort. In all this I am trying to say that we on the African side should derive no cheer even from the much publicised struggle for power going on behind the scenes in the Malanite camp. I say, even if these struggles expose the attitude we should take up is One Malanite might be just like another.

Imported American Residential and Commercial Fluorescent Fittings, substantial discounts given.

New Era Lighting Industries (Pty.) Ltd., 4th Floor, 127 Anderson Street off Van Walbeek Street, Johannesburg.

FARM PRODUCE

We are cash buyers of all types of FARM PRODUCE, forward samples together with quotations to:

AISEN SOUTH AFRICA (PTY.) LIMITED

111,3 Macoss House.

17 Commissioner Street

P.O. Box 11012.

Phone: 33-8921

Johannesburg.

Bankers: BARCLAYS BANK D.C. & O.

Polishing with **SUNBEAM** is so easy!

Sunbeam... a boon to all housewives makes it so easy to keep the floors and furniture bright and attractive!

Effortlessly a *hale* Sunbeam is spread over a *large* area to give that pleasing shine which lasts for days and days.

Sunbeam makes your home look clean and inviting!

**FOR BRIGHTER FLOORS
AND LIGHTER WORK**

Always ask for

SUNBEAM POLISH

Shines...

and shines...

...and shines

52942

Surgeons, doctors and nurses leave nothing to chance. In hospitals, surgeries and clinics throughout Southern Africa and overseas, Dettol is the antiseptic largely preferred in the fight against infection. For Dettol is both powerful and safe. Let the wisdom of the specialists be your guide and assurance: whenever infection threatens in your own home... use Dettol promptly.

DETTOL

THE ANTISEPTIC DOCTORS USE

How does
she
keep
them
so clean
and
white?

**THAT'S EASY—
THANKS TO
NUGGET WHITE**

(IN TUBES AND JARS)

A4272

NUGGET STAYS WHITE AND WILL NOT RUB OFF!

BOOKS FOR SALE

UPANISHADS FOR THE LAY READER

—O. Rajagopalachari 6 0

VEDANTA THE BASIC CULTURE OF INDIA

—O. Rajagopalachari 15 6

BHAGAVAD GITA—Abridged and explained

by O. Rajagopalachari 4 0

INTERNATIONAL SHORT STORIES

—The best from 23 countries 17 6

Obtainable from:

INDIAN OPINION,

P. Bag, Phoenix, Natal.

BOOKS FOR SALE

Key to Health—Gandhiji 1 6

Diet and Diet Reform—Gandhiji 6 4

Cleanings—Mira 1 8

Selections from Gandhi—N. Howe 10 0

Public Finance and Our Poverty—Gandhiji 8 0

Hindu Dharma—Gandhiji 8 0

Bhodesan Yagna 2 0

Sardar Vallabhbhai Patel (Vol. I)—N. D. Parake 12 0

The Diary of Mahadev Desai—V. G. Desai 12 0

Obtainable from:

C/O INDIAN OPINION,

P. Bag, Phoenix, Natal.

Pakistan News

(From Our Own Correspondent)

Karachi, August 1954.

EAST BENGAL seems to be passing through a succession of misfortunes which, it must be hoped, will soon come to an end. At first they were man-made—the outbreaks of violence at the Karnaphuli Paper Mill and later at the Adamjee Jute Mills, followed by the regrettable personality for imposting Governor's rule. Now they are visitations of nature in the form of widespread floods over eleven sub-divisions which have robbed millions of people of their homes and livelihood and have wrought great loss in the province. A few days ago the waters began to subside, but further rain has added to the distress and damage.

Happily, friends are coming to the rescue. In West Pakistan a vigorous movement, presided over by Miss Fatima Jinnah, has been started to collect funds to relieve the miseries of those who have suffered. The International Red Cross has sent immediate supplies by air; the United States has sent a team of doctors and medical personnel as well as a large quantity of medical supplies; Canada and Australia have made substantial contributions and last, but not least, India has offered assistance and made a tangible gesture of her desire to help by making an immediate allocation of five hundred tons of corrugated iron sheets which will enable many of the roofless to construct shelters. Considering that India has also suffered terribly from immense floods in Assam and Bihar, the gesture is all the more praiseworthy. In expressing thanks, the Prime Minister of Pakistan has offered to do whatever Pakistan may be able to assist flood-sufferers in India.

On Independence Day, which was duly observed with extraordinary pomp and splendour (not forgetting a three-day mela at Karachi which had a half-million attendance) the Karnaphuli Paper Mill put its third and last machine into operation. The mill is now producing enough writing, printing and wrapping paper to meet the entire needs of Pakistan. The quality is good and the mill is now turning its attention to the production of pulp to supply its own requirements. The next development will be the erection of a newspaper plant for which there is ample raw material in the hinterland of East Bengal. The manufacture of this essential com-

modity will make it unnecessary to purchase from abroad. The completion of the Karnaphuli enterprise signifies the passing of yet another milestone in the industrial progress of the country.

Jikawise, the growth of the cotton and textile industries in Pakistan continues to be very satisfactory. The cotton textile industry now consumes about half of Pakistan's indigenous raw cotton and the needs of the country are close to being fully met. Indeed, the industry is now turning its attention to the production of fine counts for which it has asked America for 25,000 bales of fine cotton. The capacity of the industry will undoubtedly leave a surplus available for export and markets in the Middle East are already being explored. Pakistan is sending samples of its products for exhibition at commercial and industrial fairs order to create interest in its manufactures.

Following the disturbances which took place in the factory, premises, the Adamjee Jute Mills are now back at work and a short while ago it was announced that the Mills had accepted a South African order for four million jute bags. There seems to be no reason why Pakistan should not meet the entire needs of the Union in this commodity and such a situation would be welcome to Pakistan in that it would offset the expenditure on South African coal.

During August, both the Governor-General and the Prime Minister went to Mecca for the Haj. The occasion was notable for the immensely cordial welcomes extended to them by King Saud who doubtless remembered the great hospitality he received when he came to Pakistan a few months ago. The Haj, this year, was marked by the presence of a number of leading Muslims including the Prime Minister of Egypt, Colonel Nasser. Advantage was taken of this assemblage of Muslim statesmen to hold informal talks on matters of prime interest to Muslim countries and it was proposed to repeat this gathering at Mecca next year when, according to the Egyptian Prime Minister, conference of a somewhat more formal nature will be held. For this purpose, Egypt is organising an all-Muslim Congress which is to be held each year at Mecca during the Haj.

There is no doubt that Muslim countries are gradually moving together. That there are differences is scarcely in question, but it has also to be admitted that there is a great deal of common ground which has to do with matters besides religious belief and the links between these nations are tightening and growing stronger.

Recently Pakistan had a visit from the Secretary of the Neo-Destour Party of Tunisia, Mr. Salah ben Yusef. Mr. Salah ben Yusef travelled extensively throughout Pakistan and met its leading men. He addressed a number of meetings and explained the Tunisian case and at the same time, took the opportunity to thank Pakistan for the assistance and support that Pakistan had given to Tunisians in their battle for independence.

The preparation of the constitution for Pakistan proceeds steadily and another important page was written with the passing of the report of the Minorities Sub-Committee. The report provides that minorities in Pakistan shall enjoy not only the rights due to every citizen of the country, but also special safeguards to ensure that every minority shall be represented in the legislature and that every minority shall be able to preserve its language, culture, religion and way of life. It is specifically provided that no educational institution shall be denied financial assistance because it is confined to teaching members of a certain minority group, and there is no provision for giving extra assistance to any group of people who are found to be backward or labouring under some disadvantage with respect to other communities.

It cannot be said that the proposals were received with unanimous favour. Representatives of the caste Hindus were opposed to the scheme and stated that they required no special treatment or protection. The old Red-shirt veterans, Abdul Qaflar Khan, also opposed the report. Nevertheless, it must be added that the opposition to the proposals were not unanimous and it is probable that the differences of opinion among the minority communities persuaded the Government that they were adopting the best course of action in this somewhat complex matter.

The authorities in Pakistan have recently been brought face to face with the disagreeable knowledge that Karachi has become the main clearing house for illicit dealing in opium, heroin, liquor and other narcotics. These drugs are smuggled into Pakistan from India

and Afghanistan and re-exported to the Middle East and to South-East Asia. The main incentive to this abominable traffic is naturally the very high profits that can be earned and although the seizures made by the police and Customs officials are considerable, nevertheless the profits on what is successfully disposed of more than suffice to compensate the dealers for their losses. Hitherto, persons detained in illicit drug traffic have been dealt with mainly by fines, and if this form of crime is to be suppressed it will be necessary for more rigid punishments to be imposed. It is not a matter to be ignored since it is well known that traffic of this kind brings many other evils in its train.

The exciting news of the month is, of course, the victory of Pakistan over England in the fourth test match at the Oval. Few things have done more to boost morale in the country. It really was the most creditable performance based on good cricket and nothing else. There are no alibis and Pakistan genuinely made their mark. Needless to say every Pakistani was tremendously thrilled and for forty-eight hours immediately following the result, it is to be feared that little else was thought about or talked about in the entire country.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Bats of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 213 Macaoa House, Second Floor, 17 Commissioner Street, Fort St. Louis, Johannesburg. Phone 33-1854.

HINDU DHARMA

By—M. K. Gandhi

Price Rs.

Obtainable From:

'Indian Opinion,'

P. Bag, Phoenix, Natal.

Cuticura SOAP

Every
month
a luxury
skin
treatment!

Baby skin loves the creamy softness of its silky and fragrant lather. It is so soothing and cooling to hot, smarting skin. After the bath a dusting with Cuticura Talcum Powder will assure baby's comfort.

FOR SENSITIVE SKINS

THE Provident Assurance Corporation of Africa Ltd.

Modern Life Insurance provides. . .

★ OLD AGE PENSION

★ MONEY FOR YOUR CHILDREN'S EDUCATION

★ DEATH DUTIES

★ MONEY TO FREE YOUR HOME

★ FINANCIAL SECURITY FOR YOUR DEPENDANTS

★ COLLATERAL SECURITY IN BUSINESS AND TRADE

Let us advise you on the plan that will best suit your requirements—the Corporation transacts all classes of Insurance . . . /CONSULT

SEEDAT BROS.

4 Hoosen's Building, — 116 Queen Street, — Durban.
Phone: 21773

FOR
RUBBER STAMPS

PRINTING

CONTACT

**STANDARD
PRINTING PRESS**

GENERAL PRINTERS
AND
RUBBER STAMP MAKERS

73 BEATRICE STREET, — DURBAN.

PHONE 61008
P.O. BOX 2762

TELEGRAPHIC ADDRESS
"QUICKPRINT"

ESTABLISHED 1927

DHIRUBHAI P. NAIK

Travel, Insurance & General Agent

Book with us for your travelling by Air, Sea or Land either to India or to any part of the world.

All types of Insurance—Life, Fire, Burglary, Riot, Storm, Accident, Plate Glass, etc.

Consult Us Free of Charge For Your Income Tax, Persons Tax, Writing Of Your Books, Trade Licences, Revenue Clearance Certificate, Passports And Immigration Matters.

Representative: National Mutual Life Assn. Of Australia's, Yorkshire Insurance Co. Ltd.

Telephone: 33-9033. 29c Commissioner Street, JOHANNESBURG.

Phone
Day 24169

Phone
Night 833459

L. RAJKOOMAR (PTY.) LTD.

14, CROSS STREET, DURBAN.

Funeral Directors and Manufacturers of all classes of Coffins and Wreaths

Contractors to the INTERNATIONAL FUNERAL INSURANCE COMPANY, LIMITED.

Reg. Office: 39 CROSS STREET, DURBAN

Country Orders for Coffins and Wreaths accepted by phone and despatched by rail at the shortest notice.

INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Bombay, August 18.

IN spite of Portuguese threats, nearly two thousand Goans and thousands of Indians have registered their names to offer peaceful Satyagraha and brave the bullets of the Colonial regime. But respecting the wish of Mr. Nehru, non-Goans decided not to go to Goa and the Goans decided to send token batches on August 15. On Indian Independence Day 49 volunteers, with only Indian National flags in their hands, crossed the road-blocks erected by the Portuguese authorities from three sides in three batches. One batch went to Terekhol Fort. There the Portuguese police ran away on seeing the volunteers coming. Volunteers planted Indian National Flag on the Fort. But the police returned with about 125 armed soldiers and a warship. The Portuguese warship bombarded the Fort, but receiving no fire in reply the soldiers were sent to the Fort in a launch. The Satyagrahis could have easily run away and reached the Indian territory within a few minutes, but they had gone there with a determination to "do or die." The soldiers fired point blank on the Satyagrahis who tried to keep the Indian flag aloft. One Satyagrahi died and twelve were injured and the rest of them were arrested. Demonstrations were held in Goa itself where 41 persons were arrested on August 15. Other small batches went to Goa the next day. In all nearly 300 Satyagrahis were arrested in two days. Non-Goans were not allowed to enter Goa by the Indian police.

Mr. Fater Alvarez, President of the Goa National Congress, who is leader of the movement, said that at present Satyagraha was a symbolic one. Goa's freedom movement would soon gain momentum and Goa would be free before the year was out. He warned the Portuguese against use of any kind of force against the peaceful and non-violent Satyagrahis.

Speaking at the Red Fort on Indian Independence Day, Mr. Nehru again referred to Goa and said, "I am quite certain that Goa will also become free. When India resolves and cures of her people determine that their foreign possessions should become free, then we shall certainly fulfil this resolve. Goa shall be liberated and integrated with free India."

Goa has become a test for all nations. In this test, every nation is on trial because it has to state clearly its stand on the question: Whether one nation can rule over another or not. We have now to watch and see towards which side the nations of the world lean in the matter of Goa and what advice they give to Portugal. If the right advice is given, then the problem of Goa will be solved peacefully. If wrong advice is given, then tension and conflict is bound to increase.

A great number of foreign journalists had gone to Goa to cover the news of "invasion by Indian armed forces." False and tendentious propaganda by Portugal and the pro-Portugal Anglo-American newspapers had raised war bogey, which attracted prominent newspapermen, photographers and news reel cameramen from all over the globe. In spite of Mr. Nehru's clear declaration that the Government of India has nothing to do with the liberation movement and the movement will be peaceful, pro-Portuguese Tory newspapers wrote of missing Indian troops and volunteer army. These foreign newspaper men were keenly disappointed at seeing unarmed Goans entering Goa in offer Satyagraha. They could not find any Indian Army men near the border.

Mr. Norman Cliff, the veteran British Journalist, who went to Goa to cover the news with other foreign correspondents, said in his report on the 10th that the jubilation of Portuguese authorities when Sunday, August 15, passed with their control outwardly shaken and their military preparations proved superfluous gave way to renewed nervousness as reports came in of more frontier incursions by volunteers. The running of bridges, manning of armoured cars and building of road blocks looked rather silly when Goan youths stepped over the border to offer themselves for arrest. When only a token Satyagraha was offered by small groups the Portuguese Government was inclined to think it was all over. Now they fear it was the beginning.

Mr. Cliff had to return to India to write freely on what he had seen inside Goa. In his report on August 17 he said "On arrival in Goa the foreign correspondents were assured by the Governor-General Guedes

that they would be given every freedom and facility to describe the situation as they found it, but it immediately became evident that a strict censorship was in force. Description of military preparations were deleted and that was understandable. But censorship expressed itself mainly in inordinate delays, messages to London taking from five to thirty hours in transmission. The assumption is that they were subjected to a second censorship in Lisbon. Refusal to transmit a cable filed by the representative of an American journal 'Life and Time' because it was critical of the Portuguese Government of Goa was not even reported to him and on discovering the fact he indignantly crossed the frontier into India to continue his work.

Military preparations made by the Portuguese were not very impressive. Nonetheless, to counter a march by unarmed Satyagrahis, such preparations were ludicrous. Goa is a police state in which civil liberties are non-existent. The consequence is that the only view publicly expressed is opposition to merger with India. Any public expression of pro-Indian sentiments is a crime involving heavy punishments, that viewpoint is heard only in secret. It is forbidden to form openly any organisation that is not officially favoured. Every item printed from advertisements to calendars is subject to censorship. Thus it is practically impossible for the real opinion of the people of Goa to find expression.

When the Satyagrahis were due on Sunday, the population, without news (all outside newspapers are banned), were tense and expectant and many of them understandably nervous. In the frontier area through which the volunteers were expected to march, houses were shuttered and the countryside appeared deserted. Indian flags were planted here and there and arrests were made.

Goans are definitely not all of one mind. Hindus almost whisper their opposition to the present regime. Christians are divided. Playing upon their fear, the priesthood seems to have convinced the majority that their religion would be threatened if integration with India took place. Yet a large number of Catholics are in the underground Congress Party of Goa.

Students, Hindus and Christians came clandestinely to tell me of their longing for freedom. "I don't think we are cowardly,"

said one, "but perhaps we are selfish, because with our careers at stake, we don't rush to incur years of imprisonment." It seems that others are prepared to do it for them.

The celebrations on Indian Independence Day were overshadowed by Goans' struggle for freedom. The people everywhere took pledge to liberate Goa and help their Goan brothers to achieve freedom, thus completing India's independence struggle. Throughout India resolutions were passed demanding liberation of Goa and expressing determination to free the remaining parts under foreign domination. Economic and other issues were thrown into the background. One thing was clear that people were losing faith in negotiations and peaceful means in regard to Goa. Radical elements demanded immediate police action against Portuguese.

The Government of India and the French Government have reached agreement on the broad principles relating to the transfer of power in the French settlements in India in the talks now in progress in New Delhi, it was stated officially. Both the Governments, it is stated, consider that there is agreement in their basic approach to the problem and they have decided to continue the talks presumably to settle the details regarding the transfer. The talks continue between the French Ambassador, Count Osterrog, and the officials of the External Affairs Ministry. It is expected that the talks will lead to a friendly settlement at an early date.

Optimistic reports from Paris and Pondicherry had naturally led to great expectations in this country of an early announcement about the agreement. No serious hitch appears to have arisen, but it is obvious that the working out of the details of the proposed settlement is taking more time than was originally anticipated.

India's basic approach continues to be that *de facto* transfer of the French Indian settlements should be effected forthwith, leaving other details to be settled later. The statement made in the French Assembly by the French Minister for Overseas Territories, M. Robert Buron, however, gives the impression that Paris is possibly insisting on the adoption of some method of "consultation with the people involved" before the transfer of sovereignty to India is agreed to.

A mutually acceptable procedure in regard to this matter is being worked out in the present phase of talks. It is expected that the *de facto* transfer will take place at an early date, probably within a month or two. Another issue to be settled in the period between the *de facto* and *de jure* transfer of sovereignty to India, India desires that this period should be as short as possible.

M. Andre Menard, the French India Commissioner, has left for Paris on some "mission." In reply to questions from reporters at Madras, he said that he would have "unfortunately" to return to French India. He refused to answer questions regarding the transfer of power. But another high French official said that the matter of transfer of real power was already settled.

Except Pakistan, all the Colombo Powers have refused to attend the American-sponsored conference on the proposed South East Asian Treaty Organisation to be held in the Philippines. The Prime Minister

of Ceylon proposed to hold a conference of Colombo Powers at Rangoon to come to an agreed decision on SEATO, towards the end of August. But the Indian and Indonesian Prime Ministers said, among other things against the meeting, that they would not be able to leave their capitals at the time specified. Then Sir John Kotelawala, Ceylon's Prime Minister, suggested that the venue of the conference may be shifted to New Delhi to suit the Indian Prime Minister. Mr. Nehru is understood to have replied that he would be glad to welcome the Prime Ministers to Delhi. But he did not believe a meeting at this time was opportune. Indonesian and Burmese Prime Ministers also told Ceylon Prime Minister that such a meeting would be undesirable at the present moment. The Prime Minister of Burma, moreover, suggested that such a conference may be held after knowing the results of the Western sponsored conference. The proposal is now as good as called off, according to news from Colombo.

mass of seductive advertising which actually convinces a large part of the population that it is beneficial to take poisons into the system (quoting "doctors" in support of their contentions) that speculating in foods and necessary commodities is legitimate and in the spirit of "free enterprise;" that race track gambling is a sport for kings and their henchmen rather than for knaves and fools. Indeed, not only does this type of advertising at the consumer's expense too often determine what we shall eat, drink and wear, but also what we shall think.

Therefore, we are going to attempt a small adventure in the line of advertising, to see if the public might not really appreciate a bit of truth and honesty instead of a daily diet of deceit.

Boy Scout And Girl Guide Movement In Northern Rhodesia

A correspondent from Livingstone (Northern Rhodesia) states:—The 7th Livingstone Scout Group was officially formed on January 29, 1953, under the leadership of its Scoutmaster, Mr. B. Keshevali, with the assistance of Mr. P. Dabha and Mr. P. G. Vaggela. The 5th Livingstone Guide Company, mainly under the leadership of Mrs. Sher, the District Guide Commissioner, and Mrs. Clay, was launched shortly afterwards and a joint Group Committee formed under the chairmanship of Mr. B. J. Devalla and with Mr. T. C. Patel and Mr. S. B. Rama as secretary and treasurer respectively. The strength of the

Group stands at 18 Boy Scouts and 13 Girl Guides.

The Scout Troop was enrolled by Mr. M. W. Davison, the District Scout Commissioner, on April 15 at the Indian School, 18 Scouts and three Scouters presenting themselves for enlistment.

First Aid instruction has been undertaken and ably carried out by Mr. Khandubhai.

The Scout Troop attended the Coronation and Armistice Parades.

The Committee in its report thanks Mr. Davison, the District Scout Commissioner, Mrs. J. Scher, the District Girl's Commissioner, Mr. N. P. Lovely, Mrs. Clay, Mrs. Shantaben Patel, Mr. B. B. Taylor, the principal of the Coronation Indian School (Livingstone), whose untiring efforts and perseverance have started the Indian section of the Movement in Livingstone.

It is understood that arrangements are being made to form Indian Troops and Companies in the Copperbelt, at Lunenburg and at Broken Hill.

New India Assurance Company Limited

Principal Controlling Officers:
Rustomjee (Pty.) Ltd.

74 Victoria Street, Durban.

Please note our change of address.

As from the
1st October 1954

BAI JERBAI RUSTOMJEE TRUST BUILDING

First Floor

140 Queen Street,
Durban, Natal.

PENANCE FOR BOMBING OF HIROSHIMA

"I have worked as a migrant employee for 11 years in and near Albuquerque and Phoenix, Ariz, and thus have had no withholding tax taken from my pay. I have turned in a true report of my earnings and have openly refused to pay any income tax because 75 per cent of it goes for war, and most of the remainder supports an economic system that denies Christ daily by the return of evil for evil in legislatures, courts, prisons and in war.

"Each year I fast and pray and picket the tax office on August 6 for as many days as it is years since the A-bomb was dropped on August 6, 1945.

"I am not fasting and picketing to cause embarrassment to the authorities or to the tax man but to witness to profane Christians, Pacifists, Radicals and all the world that we are all guilty of leading to live up to our ideals to the least of our ability, instead of to the greatest of our ability. Thus I seek to do penance for myself and for all.

"I refused to register for the draft in two World Wars and served time in prison for it.

"I am a Catholic who seeks to follow Christ and St. Peter, who said to obey God rather than man.

"I am an anarchist looking forward to that time when both the ideal life lived by the early

Christians and the ideal spoken of by Marx, Kropotkin and Tolstoy shall be practiced: "Now the multitude of believers were of one heart and one soul, and not one of them said that anything that he possessed was his own, but they had all things in common.... Nor was there anyone among them in want, and distribution was made to each, according as anyone had need." Acts IV, 32-36.

For further information inquire at "Catholic Worker", 223 Chrystie, New York City

ANNON HENNAOY.

Modern Journalism

"New Outlook" (1159-61 W. Olympic Blvd. Los Angeles 15, Calif. (U.S.A.) Annual Subscription \$ 2), is the name of a little magazine from America. It runs its seventh year. It aims at giving its readers "a digest of ideas and ideals" from whatever sources they might be found. It also borrows "from the treasures of the ancients, since their outlook was often so strikingly appropriate to our own living present." This is one of the few magazines which is published without any advertisements. In its first number of the current year it writes:—

We believe one of the chief causes of much of today's confused thinking is the formidable

FASTEST TO THE *East*

IN CONSTELLATION COMFORT

2

NAIROBI TO KARACHI OR BOMBAY

AIR-INDIA International

with quick connections for

CEYLON HONGKONG JAPAN

South African Representatives: 88 Salisbury House, Smith Street, DURBAN, P.O. Box 1036.

M. J. PATEL

INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General
Commission Agents

10 Peking Road, Kowloon, HONG KONG.

Special attention is paid
to indent orders

Write To Us For Further Particulars.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?

Have you provided for your dependants?

Prepare for the future

Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has
best Bonus record in the WORLD.

Representatives—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760,
JOHANNESBURG.

Phones:— } Business 33-0711
              } Residence 33-5961

Phone 53.

Telegrams 'SOLANKI.'

P.O. Box 208.

Solanki & Co. Ltd.

Merchant & Direct Importers

Extensive range always carried in
the following:

Silks, Drapery, Toilets, Per-
fumes, Curios, Fashion Goods
and Jewellery, Wide Range of
Indian, Persian and Chinese
Carpets.

Stockists of well-known branded
Watches.

COPPERBELT PIONEER STORE

Where Quality and Service
are Paramount.

Luanshya,

Northern Rhodesia.

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING

—CO. LTD.—

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants

Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

Cable & Tel. Add.: "HARGOVAN".

Phone 29388

P. HARGOVAN & CO.

(PTY.) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue

DURBAN.

BOOKS FOR SALE

GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
TO STUDENTS—M. K. Gandhi	6	0
GANDHIAN ETHICS—Benoy Gopal Ray	2	0
BAPU—Murray P. Barr	4	0
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
FAMOUS PARSIS	7	6
SEVEN MONTHS WITH GANDHI—Kriemundus	12	8
STORY OF THE BIBLE—S. K. George	6	0
A RIGHTEOUS STRUGGLE—Mahadev Desai	2	8
THE POLITICAL PHILOSOPHY OF MAHATMA GANDHI—Gopinath Desai	17	9
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	9	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR		
Vol. I.—M. K. Gandhi	15	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR		
Vol. II.—M. K. Gandhi	24	0
THE STORY OF BARODI—Mahadev Desai	6	0
FROM YERAVDA MANDIR—M. K. Gandhi	1	0
MAHADEV DESAI'S EARLY LIFE		
—By Narabhai D. Parikh	2	6
DEHUMANIZATION IN MODERN SOCIETY		
—Rene Falop-Miller	1	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION,"

P. Bag, Phoenix, Natal.

Phones: 29121/3 (Switchboard)
24179 (Manager)

Cable & Tel. Add:
"PROSPERITY" (AD Branch)

P.O. Box 2197

(Established 1927)

Premier Produce Co. (Pty) Ltd.

General Wholesale Merchants
EXPORTERS AND IMPORTERS

Buyers and large Stockists of all kinds of Indian and European Groceries, Provisions, Soaps, Oils, Grains, Beans, Peas, Kaffircorn, Malt, Maize, Maize Products, Wheat, Wheaton Products, Crockery, Hardware and also Coal of all types.

All enquiries for Export and Import
to the Head-Office.

Head-Office: "PREMIER HOUSE"
364 Pine Street, Durban.

also at

JOHANNESBURG

Phones: 34-3554/5
P.O. Box 200, Fordsburg,
82, Crown Road,
Fordsburg, Johannesburg.

BENONI

Benoni Coal Site
Phone 54-1813,
Rangeview Coal Sites—54-2205
P.O. Box 392, Benoni.

Proprietors:

C. L. Patel, D. K. Patel
V. B. Patel, H. J. Patel
K. C. Patel

The Star Clothing Factory

Wholesale Merchants

CLOTHING MANUFACTURERS

P.O. Box 237. Phone 514.

Jameson Road, Livingstone,
NORTHERN RHODESIA.

Our S.A. Representative:

H. L. Hompes & Co.,
(Pty.) Ltd.

Durban, P.O. Box 1301.
Johannesburg, P.O. Box 3480.
Capetown, P.O. Box 824.

—ATTRACTIVE— SAREE MATERIALS

Self Striped Georgette Crepes 45"
Green, White, Pink, Sky, Lemon
4/11 yd.

Self Check Fancy Voiles with Block
Designs 45" 4/11 yd.

Fancy USA Floral Voiles 38" 4/11 yd.

Two Tone and Rainbow Georgettes 45"
All Shades 4/11 yd.

Floral Domborgs 45" Red, Gold,
Green and Blue Designs 4/6 yd.

Bordered Georgettes 45"
All Shades 3/11 yd.

Coloured Georgettes 45"
All Shades 3/11 yd.

Spotted Georgettes 45" Latest 4/6 yd.

Embossed Georgettes 45"
Basket Design 6/11 yd.

Georgette Jael Wick Sarees
24-15-8 each

Georgette Sarees Cotton Embroidery
23/15/8 each

Benares and Tinsel Jael Borders
Big Range in Stock

BLOUSES

Chinese Embroidered Satin and
Georgette Blouses and Latest
Slippers 8/11 each.

CHAMPALS!

Plastic Fancy Tops with Heel
Size 5 to 7 18/6 pair
Also Leather 8/6 & 10/6 pair.

Write For Samples:

JAYBEE SILK HOUSE

39 MARKET STREET,

JOHANNESBURG.

We have all records in H.M.V. and Columbia
which you hear from
ALL INDIA RADIO SERVICES

			s.	d.
Alibella	6	Records	46	6
Baija-Bawre,	7	"	51	3
Amber	6	"	46	6
Anar-Kali	6	"	46	6
Asb	5	"	38	9
Saqi	5	"	38	9
Tarans	5	"	38	9
Sangeeta	5	"	35	9
Poonam	4	"	31	0
Jal	4	"	31	0
Dang	4	"	31	0
Sagai	5	"	38	9
Unkore	3	"	23	3
Pooja	3	"	23	3

Only 3/6 Packing Postage
Charge Extra. Include.

Obtainable at our only Address:

**BHARAT MUSIC SALOON
AND BOOKSELLERS**

(Corner Grey and Lorne Streets)

286 Grey Street,
DURBAN.

Phone: 26070

પુસ્તક પર મુ—અંક ૩૫
તા. ૧૦ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૫૬.
પૃષ્ઠ નંબર પેની ૬.
૬૨ શુક્રવાર બજાર પર છે.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના દરરોજ રાત્રે ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

પુની સંતબાજી સાથે સવાસ જવાબ

સવાસ : “શુદ્ધીએને આજે ત્યાં આવના બહુ બહુ તો કમાળામાંથી થોડું દાન કરવા પૂરતી છે. એ રીતથી ત્યાં આવના કેળવતી નથી ફક્ત દાન કરીને જ બહુ પોષાવ છે. સાચી ત્યાં આવના કેળવવા શુદ્ધીએને શું કરવું જોઈએ?”

જવાબ : “કલિતનું દાન કરવું એ કલમ છે અને તેથી ત્યાં આવના કેળવવા છે. અમ, નીતી અને આવનાનું દાન આપવું જોઈએ. અમ કરીને આવના અને નીતીથી જીવે ખતાનીને સહિયારોનું અને સાકમોનું દાન આપવું તે અર્થ દાન કરતાં વધી જાય છે. દાન ધનિકો પાસેથી પ્રજાના લાભ માટે લેવું પડે છે પણ તેઓને બચાવવું જોઈએ કે આ તો તમારા આપણીએ તમે આપ્યું છે, પ્રતીકા માટે નહીં તેથી ન તો તેની જાહેરાત કરો કે ન પ્રતિજ્ઞા મારો.”

સવાસ : “સસારીએને સંવય કેમ બસકય લાગે છે?”

જવાબ : “માથુસર પાસે કેમ આદર્શ હોય તેજ એ સંવયથી જ બની શકે છે. છતાં એ આદર્શ સાથે કાંઈક સંબંધ ન હોય તો એ સંવય અપરેક થઈ પડે છે. સંવય માટે વાતાવરણની જરૂર છે. શહેરના વાતાવરણ કરતાં માથુસર વાતાવરણ સંવય માટે વધુ અનુકૂળ હોય છે.”

૫૧૬૧ પાટલીકન.

સુખ મેળવવાનો સાચો માર્ગ

[તા. ૧૨-૬-૫૬ના રોજ આજીવ છદ્દનામાં કુચાયકાદ મુકામે વિનોદા લાયકે કરેલાં પ્રવચનમાંથી]

જિવા ભરના લે માને પુછીએ છીએ કે, તમે જે કામ કરો છો, પ્રતિષ્ઠા કરો છો તેનો ઉદ્દેશ શો? તો મોટા ભાગના લોકોનો જવાબ એક જ આવે છે કે સુખો મારે અને આ કરી રહ્યા છીએ. સુખના માટે અનેક ધીએની જરૂર પડે છે. કારણ કે વાસનાઓ વધી છે. અને તે બધી ઝીએ મેળવવા માટે જે તકલીફ ઉદારવી પડે છે તેની સુખમાં મજબૂરી થાય છે. એરે પરિણામ રૂ. આવડું એમ જો તેમને પ્રવચનમાં આવે છે તો તેઓ કહે છે કે, જેમ જેમ અને સુખની પાંખ જઈએ છીએ તેમ તેમ સુખ પણ દુર ને દુર ભાગતું જાય છે. તેની અને અમરી વચ્ચેનું અંતર એવું થતું નથી. વચ્ચે સુખનું નામ લખને દુઃખ જ ભોમવતા રહીએ છીએ. મોટે ભાગે આવે અનુભવ હોય છે. મોટા મોટા દેશો અને સમાજ પણ એવી રીતના હોય છે જેથી દુઃખમાં વધારો થાય છે. તેઓ કહેતા વધારવાનો પ્રયત્ન કરે છે, મોટા પાયા પર મોટા મોટા વંચોથી માલનું ઉત્પાદન કરે છે અને પછી ધીએ દેશોના જાનર હાથ કરવાની પ્રયત્નમાં દોષ છે, પણ એકરે જોઈએ તો મનુષ્ય સમાજમાં દુઃખ અને ભયની રૂંદ થઈ રહ્યા છે. સુખ મેળવવા માટે જે કામ કરવામાં આવે છે તેનાથી દુઃખ જ વેકા થાય છે. જે મોટા દેશમાં જોશો ત્યાં કહેવ અને જાન જોવા મળે. આપણે માનીએ છીએ કે અમેરિકા સીમંત દેશ છે. દુનીયાભરની માર્ગો સર્પિત, રાજસામગ્રી, વસ્ત્રો તેની પાસે છે. એટલે કે, દોઝત, તાકાત અને ભુદિ—બધું એની પાસે છે; એમ છતાં સુખ નથી અમેરિકાના લોકો ભયખીત છે. એજ રીતિ જર્મની, જાપાન જેવા મોટા મોટા દેશોની છે. જે દેશોમાં સમાજમાં થાય છે માટે પ્રયત્નો કર્યાં તે આ માટે? સુખને મારે, પણ તેમનું કવન આગળ અસાધ્યતાનું છે ક્યારે લાઈ સરી તેનો ભય હો રહ્યા છે. આની કાલત વેકા કરનારી વેપારી પ્રવ્રિએ આવે છે જાનખરને માત્ર લોકો, પર લાલના પ્રયત્નો કરાય છે, પણ સુખ તો દૂર રહે છે. કાંઈ દેખાને ઉદેક થતો નથી. એક દેખા કોસવાની રીતિ કરે છે તો બીજા અનેક ઉભા થાય છે. આપણે વિચારવાની વાત એ છે કે, અપણે સુખ ને માટે ખપુ કરીએ છીએ પણ શા માટે દુઃખ સાથે આવીને ઉછું રહે છે? વેપાર, સમાજ, દેશ—સૌની આ કાલત છે.

ઉદ્દેશ સુખ મેળવવાનો છે, પણ મોટા રસ્તા લઈએ છીએ. વૃક્ષોનાં છાંયે આપણે મારે એક નાની મોપાકમાં પછો મારે સદેશ આપ્યો છે. તેમાં તેમજ સુખ મેળવવાની ચાતી ખતાલી છે તેઓ કહે છે :
પરલિત વસ જિનકે મનમાહી ।
તિનકદે જમ ફુલબ કણ નાંકી ॥

તમારે સુખ જોઈવું હોય, ફુલબ વસ્તુ જોઈતી હોય, તો બીજાના પિતનો વિચાર કરો. પરંતુ આજે તો સર્વજ આથી ઉછડી રીત જોવામાં આવે છે. સો પોત પોતાના કિતની ચિંતામાં પડ્યા છે. કાંઈ પણ બીજાનું કિત જોઈ નથી. તેથી આપણને સુખ મળતું નથી. જો આપણે સુખ જાણતા હોઈએ, તો આપણે બીજાનું સુખ તાજીએ, બીજાના કિતનો વિચાર કરીએ. વૃક્ષોનાં છાંયે એક અનુભવ વાત ખતાલી છે પડી ન કે સુખની ચિંતા કરે, તો તમને સુખ મળશે; પણ પોતનું સુખ તાકયો તો તે નહીં રહે. કોનો સાર શો કે, પોતાને માટે સુખ મેળવવાનો માર્ગ એ છે કે આપણે બીજાના સુખની ચિંતા કરીએ, તો બીજા હેઠા આપણે માટે સુખની ચિંતા કરશે. આપણે પોતાના સુખની વાત છોડીને બીજાના સુખની ચિંતા કરીએ; એટલે કે, પોતાના સુખને સમાજના સુખમાં સમાવી લઈએ, નહીં તો સુખ-સુખ જાણતા જાણતા દુઃખ જ મળશે. આ કમીકત બધિત, કુટુંબ, સમાજ, દેશ સૌને માટે એક સરખી સાય છે.

મમા મહાપુરમાં રોજનું કરોડો રૂપિયા ખર્ચ થઈ હતું. અમેરિકા રોજ ૫૫ કરોડ રૂપિયા ખર્ચ કરતું હતું. તે પ્રમાણે કાંઈક દેશને ૧૦ કરોડ, કાંઈને ૧૫ કરોડ તો કાંઈને ૨૦ કરોડ રોજનું ખર્ચ આવડું પણ આ દેશોએ જો આદર્શ ખર્ચ બીજા દેશના બસા માટે કહ્યું હોત, તો આજે તેમજ દુનીયા છડા લોકો દેશ, સામોનાં સરકર બનાવે છે, મરે છે; પણ કાંઈ દેશનું કલ્પ છડી રાકતા નથી. તેને જાહેર જો લાખો રરપસેવક તાકપાર કરત અને જે દેશમાં અઘાન, મરીખાલ હોય તો જાહેર સેવા કરવા તેમને મોકલત તો આપણે દુનીયાને પ્રેમથી છડી લેત. જે દેખથી છડવાનો પ્રયત્ન કરે છે તે છડી ચકતોજ નથી. બુદ્ધમાં તો જે છડ્યો તે હાથો અને જે હાથો તે મપો કોવી રીતિ છે. હમણાં પિદારનાં વર્તમાનપત્રોમાં સમાચાર આવે છે કે, જમાજ તેમના નિલસા પચાળી પાડ્યા છડે છે; અને એવા જ સમાચાર જમાજનાં વર્તમાનપત્રોમાં આવે છે કે બીહાર તેમના છાલ પચાળી-પાડવા છડે છે. અહીંથી થોડી જગીન ત્યાં મના કે તેની થોડી જગીન અહીં આવે તો, એમાં બચડું શું? પણ આપણે એક વાર પાનુ - જમીન છેડતા - જાણતા નથી. આપણે અહીં તો રહેવાનું નથી. આપણું ખર્ચ વતન ક્યાં છે એ તો ખબર નથી.
(અનુસંધાન પાને ૨૬૬ મે)

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્ર ૨ ને ૧૦ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૫૪

કાળા દિવસો

યુનીયનના ગવર્નર જનરલ ડૉ. ઇ. ઇ. જોનસનને દક્ષિણ આફ્રિકા પર આવનારા કાળા દિવસોની અને આફ્રિકાના વર્ચસ્વની ઉપર ઝડપી રહેલાં બેખમની ચીંતા થઈ રહી છે. પરંતુ હમણાં દૈનિક અખબારોમાં પ્રસિદ્ધ થયેલા સમાચારો પરથી તો એમ જણાય છે કે અમેરીકા અને રશીયા વચ્ચે સુદ્ધ ઝગ્ગે તે ધડી બે સળગી ઉઠવું છે અને આખી દુનીયાનું ભાવિ બેખમમાં આવી પડેલું છે. દુનીયામાં આવે જે બની રહ્યું છે તેથી ઈશ્વર બહુ પ્રસન્ન હોય એમ જણાતું નથી. આપણે એટલા અંધ બની ગયા છીએ કે દિવસ પર લખેલા ભવિષ્ય લેખ વાંચી શકતા નથી. એક તરફથી આપણે જાણતા મદમાં એમ મની બેઠેલા છીએ કે વિજ્ઞાને શે ઘેલાં એવી શક્તિ વડે અ.આ. દેશેને દ.ની હાથ શકીયું. બીજી તરફથી હોઈમાં અને પાકીસ્તાનમાં એ દેશના ઇતિહાસમાં અજોડ એવી રેલોથી અને અમેરીકા, ઇંગ્લેંડ અને અન્ય દેશોમાં પણ એવીજ કુદરતી હોનારતોથી વળવ.માં આવી રહેલો જન માલને સાલુ અને વખતોવખત થતા બચકર વિમાની અકસ્માતો વિગેરે આપણને અંભાર એવણી આપી રહ્યા છે કે સાબુસ પોતાની જે શક્તિનો મદ કરી રહ્યો છે એ ઈશ્વરની મહાન શક્તિની ખાસે કરી વિચારતી નથી. તે ધ.રે તો નિમિશ માત્રમાં આખી પૃથ્વીને રસાતાળ કરી વ.ખી શકે છે આ કુદરતની વિશ્વ નહિ જવાની અને તેની શક્તિની ઉપરવટ જવાનો પ્રયત્ન નહિ કરવાની અણબને ચેતવણીઓ છે. પરંતુ આજે આપણે એ ચેતવણીઓ દેવા તર્કયાચ નથી આપણે આપણા પોતાના ઇષ્ટ મ.એ.જ વધ નો નિશ્ચય કરી

બેઠેલા છીએ અને તેમ કરી આપણે પોતાનો નાશ કરીશું તેમજ લાખો નિર્દોષોના જાન પણ લઈશું. ડૉ. જોનસનનું કહેવું ખરું છે કે દક્ષિણ આફ્રિકામાં આપણા પર કાળા દિવસો બેખવાના છે. નામદાર ગવર્નર જનરલ મ.ને છે કે દક્ષિણ આફ્રિકામાં આફ્રિકાનર નું વર્ચસ્વ સ્થાપી શકાયે. અમને હહેમત છે કે તેઓ શુભ કરી રહ્યા છે. બહારની દુનીયામાં દક્ષિણ આફ્રિકાને વિશે ખોટી ખબરો કે ભુકાર્યું કેાઈ દેલવડું નથી. નેશનલીસ્ટ સરકારનો દુરયોજ પો.કારી ઉઠન રા છે. આખી દુનીયા બે દક્ષિણ આફ્રિકાની વિશ્વ હોય તો દક્ષિણ આફ્રિકા માંજ કઈક ખોટ હોવી જોઈએ, નહિ કે દુનીયામાં. દક્ષિણ આફ્રિકાના ર.જદારીઓ આપણને કહે છે કે શાકીવાદના દિવસો હવે વહી ગયા છે. તેનો અર્થ શું એ સાચ છે કે આફ્રિકાનર ના વર્ચસ્વના દિવસો આવેલા છે? શાકીવાદ અનિષ્ટ હોતો અને મે.ટો વહેલો, તેનો અંત સળંગેલોજ હોતો. આફ્રિકાનર નું વર્ચસ્વ પણ એક અનિષ્ટ છે કારણ તે પણ શાકીવાદના સિદ્ધાંતોજ રચાયેલું છે અને તેથી તેનો પણ અંત સળંગેલોજ છે પરંતુ તેનો અંત આવે તે પહેલાં તે જન અને માલને બેટુમાર તુકસાન પહોંચાડશે. આપણે કોઈ એ દિવસથી ફરજ એ છીએ. લડત પ્રુપ્ત અને પ.પ. સત્ય અને અસત્ય, ન્યાય અને અન્યાય વચ્ચે છે. સત્ય નથી રહેશે અને અસત્યનો નાશ થશે. આપણે જેઓ લેમ થઈ પડેલા છીએ તેઓ એ શદ્દા સખવાની છે અને પાપની સામે લડવાના આપણા સાધનો વિશે કાળજી રાખવાની છે. તો પછી સાધ્ય પોતાનું ફેડી લેશે.

તેમાં બે આપણે બલ કરીશું અને આપણા વિદોષીઓ જે સાધનો નો ઉપયોગ કરી રહ્યા છે તે સાધનોનો આપણે ઈચ્છે પહોંચવા

ને ઉપયોગ કરીશું તો આપણા પણ પરાજયજ થશે. આથી આપણે આપણાં પગલાં સંભાળી એ. 'ગાંધીનું ઈશ્વરપર છોડી બે.

નોંધ અને સમાચાર

કાળા દિવસો
યુનીયનના ગવર્નર જનરલ ડૉ. ઇ. જોનસને કનીવાર સપ્ટેમ્બર તા. ૧૫ના પોટગ્રીડસર્સ (ઈસ્ટલ)માં કન્ટિન પ્રસંગે આપણ કરતાં કહ્યું કે, આફ્રિકાનરની રાષ્ટ્રીય દરતીપર જે એખમો ઝડપી રહ્યા છે તે સધમાં નો તે સ.મનો કરી શકશે બે તે પોતાના પૂર્વજોને કળા દિવસોમાં ટકારી રાખ્યા હતા તે પરંપરાથી ચાલતી આવેલી પ્રથાઓને વળગી રહેશે. તેમણે કહ્યું. “આપણે અર્થક વખતમાં રહીએ છીએ અને દુનીયા માં બની રહેલી ઘટનાઓની આપણે મોખ લેવી જોઈએ. બીજા દેશોને દક્ષિણ આફ્રિકા સામે ઉશ્કેરવાને અનેક જાતના પ્રયત્નો થઈ રહ્યા છે. એકેસો વર્ષ પુર્વેના દનિહાસનું આને પુનરાવર્તન થઈ રહ્યું છે. “એ વખતે દક્ષિણ આફ્રિકામાં બે.ર લોકો સામે લડત આવી હતી પરંતુ તેનો વિચાર મર્ષાંત હોતો. આજે આખી દુનીયામાં દક્ષિણ આફ્રિકા સામે લડત આવી રહી છે. અને જરાયે સંકોચ વગર હડીકતો ખોટી રીતે દેખાવાઈ રહી છે અને જુઠાણું દેખાવાઈ રહ્યું છે. “એકેસો વર્ષ પર બે.ર લોકો પુરૂદેસ તરીકે દેશના અંદરના બાપમાં વતન શોધવને પમી મુસાફરી શક્યા હતા. આજે એ વરતુ બની શકે તેમ નથી.” ડૉ. જોનસને કહ્યું કે, “આજે આ બાપતને ઉશ્કે દક્ષિણ આફ્રિકામાંજ આપણા સગન પિતૃવતનમાં-સારવો પડશે. લોકોને અંદર તેમજ બહારથી દક્ષિણ આફ્રિકાપર ઝડપી રહેલા બેખમની સામે સંમતીન લડત કરવા ને એક બીજા વચ્ચે સમજાવણી કરતાં અને સંદેહના બાપરતાં શીખવું પડશે. “દક્ષિણ આફ્રિકાનો ચીંતા ઉપગાનારા મોટો સવાલ બીન ગેરાઓનો છે. એ સવાલપર બીજા દેશના લોકોને ઘણું કહેવાઈ છે. “આ સવાલમાં રસ લેનારા સધગા લોકોને પરિસ્થિતિની સવળ બાબતો નો પ્રેરો અગાસ કરવા હું અપીલ કરું છું. “અનિષ્ટને વિષે હું નિરાશા ધરાવતો નથી. આફ્રિકાનર પ્રજા બે મહકમ રહેશે તો બાવિ તેનું જનકાળની જેમજ રદાણ કરવાનું અને તેને

દેરવણી આપવાનું આજી રાખશે પરંતુ રાષ્ટ્રીય જીવનનું મૂળ બોધપર રહે તેની કાળજી રાખવી પડશે. યુના અને દુરાચારને અસરકારક રીતે લખી દેવા પડશે. બર એ રાષ્ટ્રીય જીવનનું અનિવાર્ય અંગ હોવું જોઈએ, જ્યાં પુર્વજોના ધર્મ, અદા અને પરંપરાથી ચાલતી આવેલી પ્રથાઓ સચાઈ રહે અને જ્યાં યુવજો ને પોતાના પુર્વજો પ્રત્યે આદર રાખ્યા અને તેઓના શુભો ગ્રહણ કરતાં શીખવામાં આવતું હોય.”
કેનન ટોલી-સની ચર્ચોને હાકલ
લંડનના સેન્ટ પોલ્સ કથીદ્રજના એ-સેસર કેનન એલ. જે. કાલી-સે અવા રીવારે પ્રવચન કરતાં ચર્ચ જોઈ ઇંગ્લેંડના બીથપેને અપીલ કરી હતી કે તેઓએ દક્ષિણ આફ્રિકાના ચર્ચોને કહેવું જોઈએ કે તેઓને પોતાની ગેરી જમાતો: યુવાનવાની પડ તો તેના બોગે પણ તેઓએ જાતીએદ નાજુક કરવે જોઈએ. તેમણે- કહ્યું કે કેનનપરીના આર્થ બીથપેને અને ચર્ચ જોઈ ઇંગ્લેંડના બીથપેને હું અપીલ કરું છું કે આફ્રિકાન નેશન પ્રમેલના પ્રકુખ મી. હુકીને અને સેક્રેટરી મી. સીસુને તેઓએ ખુશી રીતે ટોા આપવો જોઈએ.
તેમણે વધમાં કહ્યું: “હું માનું છું કે જાતીએદના સપાલનો ઘોઝ ધર્મના ક્ષેત્રમાંજ મળી આવશે. પરંતુ નેટીવો અને ખાસ કરી દક્ષિણ આફ્રિકાન નેટીવો, જેઓ કાળા અને ગેરા વચ્ચે ની જાતીએદ સામેની લડતમાં યોગદો ભોજા છે, તેઓને ફરવ માનવી સતોગ નથી. તેઓ જમલ મગે છે. ગેરા નું વર્ચસ્વ, પમી તે મજાન સરકારનું ધાતકો હોય કે પિતૃવાસસ્થનું મીતતા બધું” હોય, તેની સામેની તેઓની લડતમાં તેઓ એ ટોા આવહાર રપમા મુકાયેલો જોવા માગે છે.
જેહાનીરામગર્ના બીરણે
વખોડી કાઢેલી એપાર્ટહાઈડની નીતી
જેહાનીરામગર્ના બીરણ રાઈટ રેવરન્ડ રીચર્ડ રીરોએ ન્યુયોર્કના કથીદ્રજમાં પ્રવચન કરતાં કહ્યું કે દક્ષિણ આફ્રિકાની જાતીએદપર રચાયેલી સેમેસેવનની નીતી સુધારાનો જાણે હજારો જાખવાના ચિન્હો ખતાવી રહી છે, અને સંજ્ઞીત છે કે, બીન-ગેરી કરતાં ગેરી પ્રમ્મ ઉપર તેની વધારે છુરી અસર થશે. એમ મનુજ્વ જોઈએ

ભારતનો પત્ર

(અમારા અગ્રપત્રી તરફથી)

ગુરુવાર તા. ૧૯-૯-૫૪.

ભારતના આઝાદી દિનની ઉજવણી થોડાં માસોની અંતમાં દેશમાં મગ્ન હતી. સરકારી ધરોહર અને અન્ય સમારંભો થયા હતા. ભારત ભરમાં ઠેરઠેર સભાઓ ભળી હતી અને પ્રત્યેક સભામાં જોવાને મુકન કરાવવાના નિર્ધારના હારો થયા હતા. એક વસ્તુ નકલ તરીકે આપતી હતી કે, સાત વર્ષના અનુભવ પછી પેટુંગીએ સાથે વાટાપાટો દેશ સાંતિ પુર્વક સમાપન થયેલી લોકોને આશા આપતી નથી. દેશમાં તત્કાલે પોર્ટુગલ અને પોલીસ પંચાલો લેવાની આગમી હતી હતી.

પોર્ટુગલ વસાહતોથી ઉલટું કેમ વસાહતોના સંપાદનમાં, આ વસાહતો ભારતને સોંપી દેવાની આજ્ઞામાં દિલ્હીમાં ચાલતી વાટાપાટોમાં ભારત સરકાર અને ફ્રેંચ સરકાર મુખ્ય સિદ્ધાંતોની આજ્ઞામાં એકમત થઈ હતી, એમ સત્તાવાર રીતે જાહેર કરવામાં આવ્યું હતું. એમ જણાય છે કે, મુળભૂત આજ્ઞા (સત્તાની ફેરવણી) અંગે અને સરકારો એકમત છે અને સત્તાની ફેરવણીની વિષયો નક્કી કરવા માટે તેમણે વાટાપાટો ચાલુ રાખવાનો નિર્ણય કર્યો છે. દિલ્હી ખાતેના ફ્રેંચ એમ્બેસી કોન્ટ્રોલર, રોમ અને ભારતીય રિટેય આજ્ઞાના અધિકારીઓ વચ્ચે સ્વચ્છ માહીતી રહી છે અને વહેલી તકે મિત્રાચારી બધું સમાપન થઈ જવાની ધારણા છે.

પેટાસ અને પેટાસરીયાં અંગેના અગ્રણી અહેવાલોને કારણે લોકોમાં થયેલી જાગૃતી સમાધાની થઈ જવાની આશા જાગી હતી. વાટાપાટોમાં કોઈ વધારા થયો નથી. પણ સત્તાની ફેરવણીની વિષયો નક્કી કરવામાં આવેલાં કરતાં વધુ સમય લાગી રહ્યો છે.

ભારતનું દરિયા કિનારો એક ને એક જ રહ્યું છે પરંતુ આ વસાહતોને કળને અમને સોંપી દો, વિષયો, થઈ નક્કી કરી લેવું. ફ્રેંચ રિટેય પ્રધાને ફ્રેંચ પાર્ટીમેન્ટમાં કરેલા બધાં પત્રો એમ લખે છે કે, દરિયાકાંઠામાં કળને સોંપી દીધા પછી સરવજનિકાની સોંપણી કરતાં પહેલાં કે.ઈ.સી. રીને લોકમત લેવાની જાણત પર ફ્રેંચ સરકાર જાર ચુકી રહી રોમ એમ લખે છે. પરંતુ લોકમત લેવા સામે ભારતને કાંઈ વાધો નથી.

આ જાણતમાં અને પહેલાં રીકાર્ડ એક કાંઈ જદાંત નક્કી રહી રહી છે આ વસાહતોના વારસાદ કળને

એક એ માસમાં સોંપી દેવાય એવો સંભવ છે. પીન્ટુ વારસાદ કળને સોંપી દેવાની અને કાપેસર સાર્ બોમતા સદિન કળને સોંપવા નક્કીને કળો નક્કી કરવાનો પ્રયત્ન છે. ભારતની પ્રજા એવી છે કે આ માટે કુઠારમાં કુઠાર દેવો જોઈએ.

ફ્રેંચ દોહના મર્નર મો. આન્ડે મેનાર્ડ કંઈક કામચર પેરીસ ગયા છે. પત્રકારોના પ્રયોગો જવામાં તેમણે કહ્યું હતું કે, કમજાગે તેમને પાછા ભારત આવ્યું પડ્યું. સત્તાની ફેરવણી અંગેના પ્રયોગો જવામાં આવવાનો તેમણે ઇનકાર કર્યો હતો. પરંતુ પીન્ટુ એક ઉચ્ચ ફ્રેંચ અધિકારી એ જણાવ્યું હતું કે, સાચી રીતે સત્તા સોંપી દેવાના પ્રયત્ન સમાપન થઈ ચુક્યા છે.

અમેરીકા તરફથી અગિયે એટીયા ના રજાણ અંગે એક સંસ્થા રચવા માટે શીલીપીન્ક અને બેલાવમેલી પરિષદમાં કાન્ડર રહેવાનો કોઈએ પરિપક્વ પાકીરતાન સિવાયના તમામ રાષ્ટ્રોએ અસંતોષ કર્યો છે. આમ દેવે અગિયે એટીયાના મુખ્ય મુખ્ય દેશો ભારત, જમ્મી ઇન્ડોનેસિયા અને સિંગેન સિવાયના દેશોની આ પરિષદ બની રહેશે. સિંગેનના વડા પ્રધાને અગિયે એટીયા સંસ્થા સંસ્થા અંગે સર્વસંમત નિર્ણય લેવા માટે કોઈએ સત્તામોના દેશોની એક પરિષદ રચીને ખતે એકમતની આજ્ઞામાં ભરવાની દરખાસ્ત કરી હતી. પરંતુ ભારત અને ઇન્ડોનેસિયાના વડા પ્રધાને આ દરખાસ્તને અસંતોષ કરતાં એમ પણ જણાવ્યું હતું કે તેઓ આ સમયે પેટાપોતાના પાટનગરો છેડી રહે એમ નથી. આ પછી સિંગેન ને વડા પ્રધાને સ્થિત પરિષદ દિલ્હી ખાતે ભરવાની દરખાસ્ત કરી હતી, જેથી ભારતના વડા પ્રધાન તેમાં ભાગ લઈ શકે. જવાબમાં પે. નેદાને જણાવ્યું હતું કે, વડા પ્રધાનેનો દિલ્હીમાં સંક્રમણ કરતાં તેમને આતંક થશે પરંતુ આ સમયે આવી પરિષદ ભરવાનું ઉચિત લાગતું નથી, જમ્મી અને ઇન્ડોનેસિયાના વડા પ્રધાને પણ જણવી દીધું હતું કે, આ સમયે આવી પરિષદ ભરવાનું ઇચ્છનીય નથી. જમ્મીના વડા પ્રધાને વધુમાં એમ પણ ચાલ્યું હતું કે, અમેરિકન પ્રેરિત પરિષદનું પરિણામ જણાવવા પછી કેલિફોર્નિયા પરિષદના દેશોની પરિષદ માંથી જોઈએ એટલે દેવે કે.ઈ.સી. પરિષદના દેશોની પરિષદ મળવાની

કમજાગ રચના રહેતી નથી.

સોરઠ અને કમજાગ પાછલા ખાતમાં વસાહતોના ખેંચાયા પછી દેવે સારા પ્રયાણમાં વસાહત પડી ગયો છે. સુકાના તરફ ફરી અંકુરિત થવા લાગ્યા છે. મુજરાતમાં પણ સારો વસાહત થઈ ગયો. આ વસાહત થી પાકો સારો કાપડો થશે અને પોર્ટુગલ અદ્યતન પાક થવાની આશા રાખે છે.

સોરઠમાં બાવનમર-નારાપુર રેલવે અંગેનાં જમકામાં સો. નાનજી કાળીદાસ અને પીન્ટુએ તરફથી સમાધાન કરવા ના પ્રયત્નો ચાલુ છે. પરંતુ કંઈ સુધી કાંઈ પરિણામ આવ્યું નથી. સોરઠના પ્રધાન મંડળમાં પણ મત ભેદ ચાલુ છે. બાવનમર-નારાપુર રેલવેના મુખ્ય દિવાળી કોમિશનર મહામંત્રી શ્રી. બળવંતરાય મહેતા અને તેમના સાથીઓ તથા બાવનમર વેગારી મંડળ તેમના વધુમાં મકકમ હોય એમ જણાય છે.

અમદાવાદ : અમદાવાદ શહેરના વિકાસ માટેની યોજના બહી કાદવા માટે રજા સુચનોની એક સમિતિ નિમવમાં આવી છે. આ સમિતિ એક માસમાં યોજના બહી કાદવે અને તેનો બીજી પંચ વર્ગો પે.જનામાં સમવેશ થશે.

રાજકોટ : 'મર્મના' પત્રના તંત્રીએ જણાવી અભિનેત્રી નિરૂપા રોય સામે કોટવા બદલની ખતરમાં રાજકોટના ન્યાયાધિશે આપેલા વોરંટની મુજબમાં બળવણી થઈ ચાકી નકોટી. એટલે દેવે ન્યાયાધિશે થામિત નિરૂપા રોય સામે એવી મતલબની નોટીસ કાઢી છે કે જો તે રરખી કોટવાને અદાલતમાં દાખર નહિ થાય તો તેની મિલકત જપ્ત કરશે.

અમરેલી : અમરેલીમાં એક કોઈ એ કોઈ તોડવે છે. તેણે આર અને શેર સેવ, માંદા થઈ એવો વગેરે વેચવાનું શરૂ કરતા તેની કુકાને લાખી કતારો જામે છે અને એ કતારોમાં માણસોને રીયા લેવા રાખવા માટે પોલીસ રાખવી પડે છે. અન્ય કોઈમાં આ યોજનાને ભાર જાર આનાથી એક રૂપિય છે.

સુરેન્દ્રનગર : ભારે વરસાદ અને વિજળીના કાકાને સીધે તાલુકા યાજામાં રમતા ૧૧ વિદ્યાર્થીઓ એ બાન બની ગયા હતા. તેમને સારવાર માટે અયોડ્યા લવા. ભારે વર્ષોને કારણે કેટલાક મુલના મકાનો પડી ગયાં હતાં. એક દેરાસર પર વિજળી

પડતાં તેનું ચિખર તૂટી પડ્યું હતું.

મુખ્ય રાજાધીપજાના રજા મહારાજની ર. જર લાખની મિલકત માટે કોર્ટ રીસીવર નિમણૂક કરાવવા રાજાધીપજાના કાઠના મહારાજને મુખ્ય કાઠકોર્ટમાં કાવો પાંડવો લતા. આ મિલકત આવારે તેમના બાઈ પ્રતોદસીદજી, મોરમાનબાઈ ઇન્ડોર સીદજી, મહારાજની બંને રાણીઓ ઉપરાંત મીજી બિટીય રાણી કલદેવી અને તેમનાથી જ-મેલા પુત્ર રાજસીદ પાસે છે. આ લોકોને એવો કાવો છે કે, તેમને આ મિલકત રજા મહારાજના વીધની રૂપે મળેલી છે. રજા મહારાજના વારસાના સમય પ્રય અંગે કેસ ચાલી રહ્યો છે એ દરમિયાન આ લોકોને મિલકતનો નિકાલ કરતા અટકાવવા માટે રીસીવરની નિમણૂકની મ.અણી કરવામાં આવી હતી પણ તે નામંજુર થઈ હતી.

ગોધરા : દેવગઢ બારીઆ જતી એક ઉત્તર-પશ્ચિમ શરડીને પાનમ નદીમાં પડી મઈ હતી. પરંતુ અંદર મેટલા એ ઉતારીને, કાપવર અને કંડકટર બધી મથા હતા. બસ પાણીના પુરમાં તણાઈ ન જાય એ માટે તેને નદી-કાંઠાપરના કાંઈ સાથે બાંધી લેવા માં આવી હતી.

તાપાપુર : બેસા ઇન્ડોની કાનાશર સાથે એક સંસ્થા, કેન્દ્ર રજાપવાનું સરકારે નક્કી કર્યું છે. આ જાગ્ય સમયાં પાટણવાડીયા અને વાપરી કામ ના બળોને ફળવણી બધાશે.

અમદાવાદ : સમય મુજરાતમાં ચક્રવાટ જમાવનાર પીપલ્લમાણ કેસ ના આરોપી ગુજરાતરાય ભમવાનજ તેની એક નજીની સગી અનાવિસ બાળા,પર બળાકાર કરવા માટે ચાલતા કેસમાં અમદાવાદના સેશન્સ જજે આરોપીને છોડી મુક્યો છે. સોયી પહેલાં આ કેસ સુરતના મહાનીસ સેશન્સ જજ પાસે ચાલ્યો હતો અને આરોપીને દોષ વર્ગીની ઠેકની સજા મઈ હતી. આ સામે તેણે અપીલ કરતાં સુરતના સેશન્સ જજે આ સજા રદ કરી હતી. આ પછી ગુજરાતરાય સામેનો કેસ સુરત જજા બહારના કે.ઈ રજાએ ચલાવવાની અરજ થતાં મુખ્યની કોર્ટમાં તે અમદાવાદ ના સેશન્સ જજ સમક્ષ ચલાવવાનો હુકમ કર્યો હતો.

સુરેન્દ્રનગર : જન્માષ્ટમીના રસોડામાં પ્રસંગે પોલીસ સિવાઈ અને પોલીસ અધિકારીપર હુમલો કરવા માટે સુરેન્દ્રનગર કુપરાજના માણ પ્રમુખ શ્રી હિમલચાલ મહેતા અને તેના નાના બાઈની ધરપકડ કરવામાં આવી હતી.

અમદાવાદ. બી નરહરી પરીખની તખ્તિયત હવે રાગના કુચસાને લીધે બમ્બી હતી અને હવે સુધારા પર છે છતાં તેઓ કાંઈક બધું મુકત બન્યા છે એમ કહી શકાય નહિ, તેઓ આરોગી આશ્ચર્યમાં છે.

અમદાવાદ : શ્રી શરદામણી શાલાગી ગોહાલવર સમિતિના આજમે બી યારદા મધી દેવીની યાત્રાપિત્ર પ્રસંગે અમદાવાદમાં ગ્રામરાજ, સોરાઈ અને કનૈયાની બહેનોનું એક સંમેલન યોજવામાં આવ્યું છે.

વડોદરા : પાદરા તાલુકા સદકારી સંઘના રૂ. ૧૮૦૦ રોકડા અને રૂ. ૧૫૦૦નું ખાતર ઉત્તરપત્ર કરવા માટે સંઘના કારકુન જયનિલાસ નાગેશ્વર વેળેને એક વર્ષની કેદ અને ૫૦૦ રૂ. દંડની સજા કરી હતી.

રાજકોટ : સોરાઈમાં બૂલનમાં મળેલી ૧૧ હજાર એકર જમીનની વહેંચણી માટે સરકારે પાંચ સંઘોની સમિતિ નિર્મા છે. આ સમિતિમાં બી ટેબરભાઈ, બી નારણદાસ માધી, બી નાનાભાઈ બદ, બી હમનલાલ જોશી અને બી વજુભાઈ શાહ છે. આ સમિતિ પૂર્વે ચલાવેલી સમિતિ જમીનો આપવાનું કામ શરૂ કરશે.

આણંદ : બેઠા ઇસ્કાં સદકારી કુલ ઉત્પાદક સંઘ અને આણંદના તખ્તિય મંડળના સદકારથી આણંદમાં કાપની સરવાર માટે એક ધરિપત્રાલ શરૂ કરવાનો નિર્ણય થયેલ છે. આ ધરિપત્રાલને રૂ. ૬૨૫૦૦૦ થી ગોળાળા દાસ દેસાઈનું તામ અપાયો.

હોદમાં રેલથી થએલું નુકસાન

હોદી ખાતે મોક્ષભાઈ હોદના પુર્વ બાગમાં રેલથી થએલાં મર્મર નુકસાનપર પ્રદર્શનો ડો. રાજુએ નિવેદન કરતાં કહ્યું હતું કે આ વર્ષની રેલો ભવંર હતી. જાન્યુઆરી ૨૫મી સુધીમાં બેસા ખાતરપરથી જલ્યાપ છે કે આસામમાં ૧૨,૦૦૦ અને બીહારમાં ૧૦,૦૦૦ ચોરસ માઇલના વિસ્તારમાં રેલથી નુકસાન થયું છે. પશ્ચિમ બંગાળમાં અને ઉત્તર પ્રદેશમાં ત્રણસો ઉપર ચોરસ માઇલના વિસ્તારમાં નુકસાન થયું છે.

ડો. રાજુએ કહ્યું કે માધુસના તબ બદ મળા નથી. આસામમાં ૧૦, બીહારમાં ૨૬, પશ્ચિમ બંગાળમાં ૨૬ અને ઉત્તર પ્રદેશમાં ૧૦૦ જન મળા છે.

માધુસના અને બવદારને મોદું નુકસાન થયું છે. આસામમાં રસ્તા અને મંબીર નુકસાન થયું છે. તેને સમારવને રૂ. ૫૦ લાખ ઉપર જોશે. મીલકતને આઠથી દસ લાખ રૂપિયાનું નુકસાન થયું છે.

બીહારમાં ત્રીસ લાખ એકર જમીનના વિસ્તારમાં પાકને નુકસાન થયું છે.

પશ્ચિમ બંગાળમાં ૫૦,૦૦૦ એકર ચોખાને નુકસાન થયું છે. સત્તર હજાર કુટુંબોના ઘરો તથા ૪૫૦૦ છે. બીજા ખાતરની બહેર મીલકતોને લાખોનું નુકસાન થયું છે.

ડો. રાજુએ કહ્યું કે બીહારમાં ૧૦૦ ઉપર મંડળો સંકટ નિવારણ કામ કરી રહી છે. અનાજ વચ્ચે દવા વિગેરે પુરા પડવાને બનતું સમજી કરવામાં આવી રહ્યું છે.

બેલી ખાતાના પ્રધાન ડો. પંજાએ

દેશ મુખે કહ્યું કે મધ્યમ સરકારના બંડારમાંથી બીહારને બાર રૂપિએ મળ્યું લેખે ધર્મ આપવામાં આવશે. તેના ખરો બાવ રૂ. ૧૪-૮-૦ છે.

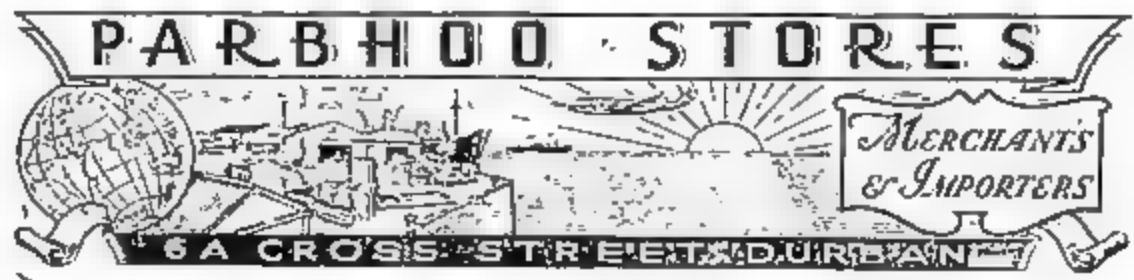
અનાજ ખાતાના પ્રધાન શ્રી કીડવાઈ એ કહ્યું કે કેટલાક કારણોમાં જ્યાં રેલથી અનાજને નુકસાન થયું છે તે સિવાય હોદમાં અનાજની રિપિત થણી સતોપકારક છે. ૧૯૫૩-૫૪ નો દાખાનો પાક સપાળા રોકડાને તોડી પાડનારો થયો છે.

ઓરિસ્સાની સરકારે ઓરિસ્સાની સરકાર અને પ્રજાની દિગ્દેશ સહી ઓરિસ્સાના પા. ૫૦૦ની રકમ થી નેદરપર રેલ સંકટ નિવારણ માટે મોકલી છે. બીટીસ રેલ કોસ સોસાયટીએ પા. ૩૦૦ની કોમિતેનો દુધનો પાવડર આપ્યો છે. જીનીવા ખાતેની રેલ કોસ સોસાયટીએ પણ

હજારો રૂપિયા અનાજ, અને દવાઓ, વચ્ચે વિગેરે મોકલી રહી છે.

દાંસવાલના હોદીઓની મદદ

હોદી વિદ્યા મંદીર (નોદાનીસપમ) ના બી હરિશંકર જીવજીત આર્થ અને બી જોશીદેવ રામામાઈ પટેલ જમીન જલ્યાપ છે કે, દાંસવાલની હોદી, જનતા તરફથી મોકલેલ દાંસ કરી રૂ. ૧૦,૦૦૦ નો બેંક ડ્રાફ્ટ રેલ સંકટ નિવારણ માટે પણ પ્રધાન થી નેદરપર મોકલી આપવામાં આવ્યો છે. કાંગે હજુ આજ છે. અમે દાંસવાલમાં બીટી શરૂ થા મુખી દરેક રથને ફરીએ છીએ છતાં રેલ રથને અમારાથી પહોંચી ન શકાય તેમને તેમજ બીજા કાંઈને આ દાંસમાં કાંઈ રકમ મોકલવી હોય તે હોદી વિદ્યામંદીર, બેટસ ૮૦૪૬, નોદાનીસપમના ઘરનામે મોકલી આપવા વિનંતિ છે.

ફોન : ૬૩૦૦૪

ચિંતા ? શાની—રસોડાની ? !

કન્ડીમાં વસતા ભાઈઓ,

તમારા રસોડાની ચિંતા નિશ્ચિતપણે હમારા ઉપર છોડી દો. હમારા ઉપર ઓરકર મોકલવાથી નીચે મુજબની હમારી સર્વિસનો લાભ અવશ્ય મેળવી શકશો :

- (૧) સ્વચ્છ અને ખાતરીઓ માલ મળશે
- (૨) કિંમત ભાવ આજીવન રૂ. ૧૦૦ માં આવશે
- (૩) માલ, ઓર્ડર કરતાંની સાથે, વિદ્યુત-બંધ મળશે.

જાહેરાતનો ભરોસો

હમારી જાહેરાતની ખાતરી દરવી હોય તો ફક્ત એકજ દાયલ ઓરકર આપનો વિશ્વાસ સંપાદન કરવાને ફળીભુત થશે—હમરી, ફી-ઓફ-આર્ગ, પ્રાઇસ લીસ્ટ માટે ઉપરોક્ત શિરનામે લગો.

ગાંધીવડું, કઠોળ, કરીયાણું, ઘર-ગથ્ય દવાઓ, પુજા-હવનની સમાગ્રી તથા લગ્ન અંગેની જરૂરીયાતો

વિશેષતા :—કન્ડીના ઓર્ડર ઉપર "કાળજીવારી ટેબલેટ" એ હમારી વિશેષતા છે

વિવિધ ખબરો

નાર્થ રોડસીયામાં હિંદી
સ્કાઉટ અને ગર્લ ગાઇડની
હીલિંગ

લીવિંગસ્ટન (નેર્થન રોડસીયા)થી
એક ખબરપત્રી લખી જણાવે છે કે,
તા. ૨૬ જાન્યુઆરી ૧૯૫૩ના
રજાઈટ માર્કર સી બી. કેશવલાલના
નેતૃત્વ નીચે થી પી. કાલા અને શ્રી.
બી. જી. વાગેલાની સહાયતાથી સેવ્ય
લીવિંગસ્ટન સ્કાઉટ ગ્રુપની વિધિસર
રચના થઈ હતી. ડીરેક્ટર માઇક
કમીશનર મીસીસ રીર અને મીસીસ
કેલેના નેતૃત્વ નીચે શીશ્ય લીવિંગસ્ટન
ગાઇડ કંપનીની રચના થઈ હતી અને
તેઓની સંયુક્ત ગ્રુપ કમીટી રચાયવા
માં આવી હતી જેના પ્રમુખ બી.
બી. જે. દેવાલીયા, મંત્રી શ્રી. ડી.
સી. પટેલ અને ખજાનચી શ્રી જી.સ.
બી. રામા છે. ગ્રુપમાં ૧૬ બોય
સ્કાઉટ અને ૧૩ ગર્લ ગાઇડ છે.
તા. ૧૫મી એપ્રિલના ડીરેક્ટર સ્કાઉટ
કમીશનર મી. જી. ડબલ્યુ. ડેવીડસન
તરફથી સ્કાઉટ ટ્રસ્ટને વિધિસર
કાનૂન કરવામાં આવ્યા હતા.

કમીટીએ પોતાના વાર્ષિક રીપોર્ટમાં
ડીરેક્ટર સ્કાઉટ કમીશનર મી.
ડેવીડસન, ડીરેક્ટર માઇક કમીશનર
મીસીસ જે. રેમર, ડી. એન. પી.
લવલી, શ્રીમતી કલે, શ્રીમતી બાનુબેન
પટેલ, કેરોલેશન પ્રિન્સિપલ રેકલ
(લીવિંગસ્ટન)ના પ્રીસીડેન્ટ મી. બી.
બી. રેસ, કે જેમના ઉત્સાહ અને
પરિચયથી હિંદીઓમાં સ્કાઉટની
હીલિંગમાં આરંભ થયો છે.
તેમનો આભાર માનવામાં આવ્યો
હતો. જણવામાં આવે છે કે હુસાકા
અને ગ્રેલન હીલમાં પણ બોય સ્કાઉટ
અને ગર્લ ગાઇડ કુટુંબીઓ ઉભી
કરવામાં આવશે.

મંડળના મંત્રી શ્રી રતિલાલ મહા
ભાઈએ શ્રી જોષાકરનો તથા કાર્યક્રમ
માં હાજરી આપનાર શ્રી બાઈબલેનો
નો. મંડળના કાર્યમાં સાથ અને
સહકાર આપવા બદલ દાર્શિક આભાર
માન્યો હતો.

ડીરેક્ટર હિંદુ સેવા સમાજ
પ્રાર્થના સભા

જોષાકરના મંત્રી ૧૨ માસ કુર
આવેલા ડીરેક્ટરમાં ૨૦-૨૫ હિંદુ
કુટુંબો છે. તેમનાં બાળકોને યુનિવર્સિટી
બાબતું તથા ભારતીય સંસ્કારનું જ્ઞાન
મળે એ આશયથી સમાજ તરફથી
એક મહાન આંધારમાં આવેલું છે.
તેમાં સમાજના સંચાલક અને સાળા
ના આચાર્ય શ્રી બાલાભાઈ કે. પટેલ,
શ્રી. ગોવિંદભાઈ (જોષાકર કાલેસ વાળા)
તથા શ્રી જગનભાઈ નાયકના કુટુંબ
સંચાલન મેળે દર રવિવારે પ્રાર્થના
મંજનનો કાર્યક્રમ ધણી વખતથી ચાલુ
કરવામાં આવ્યો છે. પરંતુ આથી
પછી વધુ માર્ગિક પ્રવૃત્તિ ચાલુ એ
હેતુથી, હિંદુ જનતામાં ભારતીય
સંસ્કૃતિનું પ્રચાર કાર્ય કરી રહેલા
શ્રી. જી. વિલાસના યિશ્ક શ્રી
ઉમિયાચંકર જોષાકરને પોતાની
સેવા આપવાની વિનંતિ કરવામાં
આવી તે સંબંધે સર્વ રવીકારી.
આથી દર રવિવારે શ્રી જોષાકર
ડીરેક્ટર પ્રાર્થના સભામાં હ મહિનાથી
નિયમિત હાજરી આપે છે. અને ગીતા
ઉપર વ્યાખ્યાન આપે છે. ડીરેક્ટરના
તમામ હિંદુ બાઈબલેનો તથા બાળકો
ઉત્સાહપૂર્વક રસ લઈ રહ્યાં છે.

આદર્શ યુવક મંડળ

જોષાકરના પ્રાર્થના યુવક
મંડળની વાર્ષિક બહેર સભા તા. ૨૨

-૮-૫૪ને રવીવારે શ્રી નરવરસાહ
કાલાભાઈના પ્રમુખપદે ગાંધી ભારત
વિલાસ બોલમાં મળી હતી. મંત્રીએ
વર્ષ દરમિયાન કરેલાં કાર્યોનો દેવાસ
રજી કર્યો હતો. મંડળે ડા. હિંદુ
સેવા સમાજ બાઈબેરીને પા. ૧૩-૫-૮
ની રકમ એકઠી કરી આપી હતી
અને ડી. બી. કુન્ડમાં પા. ૧૩-૫-૮
ની રકમ એકઠી કરી આપી હતી.
નવાં વર્ષને માટે નીચેના નવાં કાર્ય
કર્તાઓ ચુંટાયા હતા.

આયપદાતા : નરુભાઈ મેતીરામ
મીત્રો, લાલુભાઈ પ્રમુદસ મેત્રી, ડા.
રસીકલાલ ઉ. મહેતા; માનનીય પ્રમુખ :
મણિભાઈ કે. પટેલ; પ્રમુખ : નરવર-
લાલ કાલાભાઈ, ઉપ-પ્રમુખ : રતીલાલ
કાંસજીભાઈ બાટપુરીવા; મંત્રી : મન-
ભાઈ વાલજીભાઈ બાટપુરીવા; સહ-
મંત્રી : ગોવિંદભાઈ બી. પરમાર;
ખજાનચી : નરુભાઈ એલ. ચોડાણ;
એડીટર : મણીલાલ જુલાભાઈ પટેલ.

સંચાલક કમિટી : હરિલાલ કાલા
ભાઈ, હરિલાલ કાલાજી, ભગુભાઈ
જુલાભાઈ, મનભાઈ નાટુભાઈ, જર્જન
કાલ નરસિંહભાઈ, અમરજીવ રતનજી
પરબુભાઈ.

કાર્યવાહક કમીટી : ભગુભાઈ જુલા
ભાઈ, ગોવિંદભાઈ બી. પરમાર, મણી
લાલ જુલાભાઈ પટેલ, જર્જનિલાલ
નરસિંહભાઈ, અમરજીવ રતનજી પરબુ,
રવજીભાઈ રામજીભાઈ, રતિલાલ કાંસજી
ભાઈ, સંસ્કૃતકાલ ગોલાભાઈ, મણી-
લાલ મોરારજીભાઈ.

મેનોની, બોડસખર્ગ હિંદુ સેવા
સમાજ

મેનોની, બોડસખર્ગ હિંદુ સેવા
સમાજ તરફથી ભારત દેશતંત્ર દિન
પ્રાયશ્ચયી ઉજવાયો હતો. યુનિવર્સિટી
કાળાના બાળકો તરફથી નાટક તથા
મરખાનો કાર્યક્રમ રજી કરવામાં આવ્યો
હતો. બોડસખર્ગ, રમીંગ વિગેરે

રખોએથી ધણી બાઈ બહેનોએ
હાજરી આપી હતી. મેનોનીની યુનિ-
વર્સિટી કાળાની વિદ્યાર્થીનીઓ તરફથી
બીને કાર્યક્રમ રજી કરવામાં આવ્યો
આવ્યો હતો. દરેકને ધેર જઈ રજી
ખર્ચન કમીટી દ્વારા જે પ્રકારે મેટી
રકમો આપનાર ઓનો કાળા સમીતી
દાર્શિક આભાર આપે છે.

હિંદી માલીકીની રટીમર

પૂર્વ આદીકા અને હિંદુ વચ્ચે
૬૦૦ પ્રવર્તીઓને મેટી રટીમર
"સ્ટેટ કોર્ટ બોર્ડ" જુલાઈથી લે
થઈ છે. આ રટીમરમાં વધુ સખરો
કેક ઉતાર્યો સર રાખવામાં આવી છે.

સિનેમાના અનિષ્ટપર અકુશ મુકે

ભારતના વડા પ્રધાનને સિનેમાના
અનિષ્ટપર અકુશ મુકવાની માંગણી
કરતું ૧૩,૦૦૦ મેનોની સહી વાળું
એક નિવેદન મળ્યું છે. તેમાં મેનો
જણાવે છે કે બીજી ધણી મેનો છે કે
જે આમાં સહી કરવા છુટે છે પણ
સખતાં આવડતું નથી. વધુમાં જણા-
વવામાં આવ્યું છે કે હાલના કિરેમ
અમારા બાળકોની નષ્ટિ પ્રતીમાં
મણી અડચણ હતી જણાવા છે.
આ સિનેમા બાળકોને બહાને બનાવ
રેવાની દિશામાં ઉત્તેજિત કરે છે.
અને યુના કરવાને પણ ઉત્તેજે છે.
ફિરમે સમાજનું કલ્યાણ કરનારી
તથા સમાજને પ્રવૃત્તિ તરફ વળાવે
દરેકને જોઈએ. આસ કરી અરેશીન
ફિરમે ધણી ઉત્તેજનારી જણાવે છે.
આ નિવેદનને પ્રજા બાલ રોડનું
વડા પ્રધાને વચન આપ્યું છે.

વાંસ્કૃતિક સમિતિની ઉદ્ઘાટન
સભા

શ્રી. ડા. બી. સેવા સમાજ પ્રધાન
સિત સારકૃતિક સમિતિની ઉદ્ઘાટન
સભા જોષાકરના મંત્રી શ્રી ગાંધી બોલ
માં ૨૬ જાન્યુઆરી, ૧૯૫૪ ના રવિવારે

આદર્શ યુવક મંડળ જોષાકરના મંત્રી

ભારત યુવક મંડળ જોષાકરના મંત્રી
ના આચાર્ય હેલ બાવજી મસના દર
શનિવારે સાંજે ૭-૩૦થી ૯-૦૦ સુધી
શ્રી ગાંધી બોલમાં ભાગવતકથાનો
કાર્યક્રમ રાખવામાં આવ્યો હતો.
કાર્યક્રમમાં યુવકમંડળ સમૂહ પ્રાર્થના-
થી ઉમિયાચંકર જોષાકરનું ભાગવત
ઉપર વ્યાખ્યાન વિગેરે રાખવામાં
આવ્યા હતા. સારખાદ મંડળના
સભ્યોની એક બજન મંડળના બજન
નો કાર્યક્રમ રાખવામાં આવ્યો હતો
જેમાં સહેરના વાર્ષિક બાઈ બહેનોએ
તથા બાળકોએ મેટી સંખ્યામાં હાજરી
આપી હતી. હેલના શનિવારના
વ્યાખ્યાન દરમિયાન શ્રી ઉમિયાચંકર
જોષાકરે ભાગવતકથાનું અને ભાગવત
કથાઓનું રહસ્ય તત્વજ્ઞાનની દ્રષ્ટિએ
સમજાવ્યું હતું.

જોષાકરના મંડળના મંત્રી							
જોષાકરના મંડળના મંત્રી							
વાર	ખસી ૧૯૫૪ સપ્ટેમ્બર	હિંદુ ૨૦૧૦ ઓક્ટોબર	પ્રસન્ન ૧૩૭૪ હિંદુ ઓક્ટોબર	પારસી ૧૩૨૪ ૧૩૨૮	સુરોદ્ય ક. જી.	સુપરેલ ક. જી.	માર્ગિક તહેવારો-ઉત્સવો
કુલ	૧૦	૨૬ ૧૩	૧૨	૬	૧-૦૨	૫-૪૫	૫૨૬
ચાની	૧૧	૨ ૧૪	૧૩	૧૦	૧-૦૨	૫-૪૫	"
રવી	૧૨	૨ ૧૫	૧૪	૧૧	૧-૦૧	૫-૪૫	"
સોમ	૧૩	૨ ૧૬	૧૫	૧૨	૧-૦૧	૫-૪૫	"
મંગળ	૧૪	૨ ૨	૧૬	૧૩	૧-૦૧	૫-૪૫	"
બુધ	૧૫	૨ ૩	૧૭	૧૪	૧-૦૦	૫-૪૫	"
ગુરુ	૧૬	૨ ૪	૧૮	૧૫	૧-૦૦	૫-૪૭	"
શુક્ર	૧૭	૨ ૫	૧૯	૧૬	૧-૦૦	૫-૪૭	"
શનિ	૧૮	૨ ૬	૨૦	૧૭	૫-૫૬	૫-૪૭	"
રવી	૧૯	૨ ૭	૨૧	૧૮	૫-૫૬	૫-૪૮	"
સોમ	૨૦	૨ ૮	૨૨	૧૯	૫-૫૬	૫-૪૮	"
મંગળ	૨૧	૨ ૧૦	૨૩	૨૦	૫-૫૬	૫-૪૮	"
બુધ	૨૨	૨ ૧૧	૨૪	૨૧	૫-૫૬	૫-૪૮	"
ગુરુ	૨૩	૨ ૧૨	૨૫	૨૨	૫-૫૬	૫-૪૮	"

દબન વિધિથી ચર ચપ દતી. સમાજ ના અમુખ થી આણુકંડર જોશીએ કહ્યું કે ભારતીય સંસ્કૃતિ સંસ્કૃતિઓ ની મતા છે. વિધવા આજ સુધીમાં ૨૨ સંસ્કૃતિઓ દરતીમાં આવેલી તેમાંથી આજે કેવળ ૭ જીવંત રહી છે. આપણી સંસ્કૃતિનું ચેતન વિવિધ રાજદારી પછાડો છતાં ટકી રહ્યું છે. એનું કારણ આપણું શાસ્ત્ર છે.

સારખાદ સમાવયુતો એક પ્રસંગ વિભીષણની શરણાગતિ-પર ધર્મકથા ધર્મ દતી.

આર્થના, ભજન, વિગેરે કરાવનારા આમાં મો દરિદ્ર આર્થ, થી ઊંચાલા-કંડર જોખાકર, થી ધજરલાલ બુદ્ધ રામ મહારાજ વિગેરે દતા. જોહા-નીસપર્ગમા વસતી હોડી જનતાને દર રતિવરે સવારે ૧-૩૦ થી ૧૧ સુધી

ગાલતી પ્રાર્થના અને ધર્મ કથા સમા માં હાજરી આપવા સંસ્કૃતિ સમિતિ નમ્ર વિનંતી કરે છે.

સમાજ સુધારકો કેટલાક એવા હોય છે કે જોયો પોતાના સીમામ ખીલ બધાને સુધારવા માગે છે.

લુકાઈપીઝ, ઇનકમ ટેક્સ રીટ-સ, લાઈસેન્સીંગ, રેવન્યુ કલીયરન્સ અને ઇનફોર્મેશન માટે મળો :

આર. વીકલ

૨૧૩ મોસા દાઉસ, ૧૭ ગ્રીનર રોડ, સેકન્ડ ફ્લોર, ફિરારટાઉન, બેકાનીસપર્ગ, ફોન ૩૩-૧૧૫૪.

ઓલ ઈન્ડિયા રેડીઓ

ઓલ ઈન્ડિયા રેડીઓનો કાર્યક્રમ કુંડ સમયથી અમે છાપતા હતા પરંતુ રથળ સંક્રાન્તે લંચે તે બંધ કરવો પડ્યો છે. તેનો સમય બાદલ્યો છે. લાંબું બેકાનીસપર્ગથી મો એમ. એન. બાદના એ અમારું પાન અંચુ છે ને નીચે પ્રમાણે છે.

કાર્યક્રમ	હોલ સમય	મીટર
હોલ	૨૦-૩૦ થી ૨૧-૦૦	૧૬-૧૮
અંચુ	૨૧-૧૫ થી ૨૧-૨૫	૨૫-૩૧
સ્વાદેશી	૨૧-૨૫ થી ૨૨-૦	૨૫-૩૧
ગુજરાતી	૨૨-૦ થી ૨૨-૪૫	૨૫-૩૧.

K.M. Lodhia & Co.

Manufacturing Jewellers and General Dealers

21 ct Jewellery made to order in latest designs

બાવિસ્ટ ફેરટ

મેતાના હાગીના ખાસ અમારી બતી દેખરેખ નીચે અમને અપાયકું કામ સતોષ પામે એવી રીતે કરીએ છીએ.

મેસેજ, જુદી જુદી હીજાબની અંગૂઠા બહેડા, સાડીની પીન, વીરી બાકમ એરોંગ વીગેરે બનાવીએ છીએ.

106 Prince Edward Street, Durban.

એકલ તમે જાણો છો કે કેનેડાની વિશ્વ વિખ્યાત કંપની સન લાઈફ ઓફ કનેડા

૭૫૨૦૪૦ કંપનીના હવે સત્તાવાર એજન્ટ બની ગયા છે

દક્ષિણ આફ્રીકાની વિશ્વ અદ્યતનની કેપ ઓફ ગુડ હોપ પ્રીવોન્સીયલ લીવોજન ના ફરકાર લક્ષ્મી નીમાયેશ અંગેજી તથા કુલદતી બાબાન્ટરકાર બીએ તેમજ અંગેજી હીમોરોન અંગેજી કાર્પ પલ્લ નતરુ કામદાન વિના બીલગે વ્યરીત ગરીએ થઈ શકે છે.

1. Wherever there is a particular Life Assurance Problem a Sun Life of Canada Plan can solve it.
2. Prompt settlement of claims is a maxim of the Company's Management.
3. During 1953 the Company paid over £31,000,000 to annuitants, policy holders and their families.

The Sun Life of Canada is a Leader in World Wide Assurance.

Consult us first.

C. C. PALSANIA

GENERAL AGENT

Business, Estate, Financial, Insurance and Immigration Consultant.

Sworn Translator.

100 Sir Lowry Road, P.O. Box 4624.

CAPETOWN Phone 32390

જોઈએ છે હાડકાં

તમારાં સ્ટેશન કે સાઈડીંગે પહોંચતાં કરવા માટે અમે દનના પા. ૭ આપીશું

ખાલી બેગો રેલ ક્રીચરુ' ભરી પાછી મોકલી આપીશું' વધુ વિગતો માટે લખો :

THE

BULLBRAND FERTILIZERS LTD.
SARNIA NATAL.

તાજું ઉમઠા ફરટ

"દરખાનનું" ટકાઉ આદુ ૧૦ પેની રતલ, મોટી કળીનું લસણ રી. ૧-૬ રતલ.

સુરણ, રતાણ, બાંબા ફળક, લીલી ફળકની મોસમ આજુ થઈ છે. કચરી અને એવલી પાન ૪/- રતલ, પોરેજન જુડું. મોળ બાસપીટ ૧૦/૧, લાંબી અને રકવેર બાસપીટ ૧૬/૦ કચન. હમો મોખા, દાળ વિગેરે દરેક જાતની મોસરી અને અસામે રાખીએ છે.

રેડીશાઆ, નાસાલેન્ડ અને બેલજીયમ કાન્થોના મોરડો. ૫૨ પુરવું ખાન આપી કાઈ પણ વસ્તુ ૫૨મીટ કલાવીને મોકલશુ.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. Box 251. DURBAN.

Phone 22905

Tel. ADD.: "GANDABHAI"

The Home Of
INDIAN SWEETMEATS.

G. C. Kapitan & Son

Vegetarian Restaurant

Upcountry customers are requested to send their
cheques with their orders.

Write For Price List.

સ્વાદિષ્ટ મીઠાઈનું જાણીતું મથક

ખદારમાના આહુતે, એ મોરહર સાથે એક મેકલવા મહેરબાની કરી.

પ્રાપ્ત લીસ મંગાવો

154 GREY STREET,
DURBAN.

PHONE

33-2651

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રૅથર્સ (પ્રા.) લીમિટેડ

હૉલસેલ બ્રૅથર્સ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ

રેસમી હેમલ સુવર્ણ કાપડ, ગુલામ રમ્મ, બ્લાન્કેટસ—બીબી બજારો માટે
નવ નવનો આવ. તેમજ કેપરીબન બ્લોસોટ સાદીઓ
વીમેર માટે હમારે લાંબા પ્રમાણ વપાક કરના ભલામણ છે.

33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનનબર્ગ.

ફોન : 33-2651

ધીરુભાઈ પી. નાયક

મુસાફરી, વીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ

હીંદુસ્તાન અન્ડ ફોર્મીયાન્સ ડેપ્ટ પલુ કામની હવાઈ રિપાર્ટ અન્ડ લમીન
માર્ગે મુસાફરી કરવા પરે બીજા અમારી ગારન્ટી પ્રુવિડ કરે.

ગ્રાંડી, આગ, ચારી, દુલ્હન, અમરમાળ, પેકેજાસ, વિગેરેના વીમા અને
ફરારી આપીએ છીએ.

ઈ-અમરમાળ, પરચનલ ટેકસ, હિસાબના ચોખટા જમાવવા રેન-યુ સ્ટીલરન્સ
સર્વિસિટ કે વેપારના કાચરોનો પાસપોર્ટ તેમજ ઈમારેશનને લગતી
જાનતોમાં કંઈ પણ ક્ષી લીધા વિના અમે ગરૂત સલાહ આપીએ છીએ.

નેશનલ ગ્રુપ્સઅન્ડ વાર્ડર એસોસિએશન એફ એસકૂ લીધા, મેઈસાવા
ઈનસ્યુરન્સ કંપની લીમિટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9033. 29a Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

ધી ન્યુ દિલ ખુશ-સ્વીટ માર્ટ

મેનેજર: મણીભાઈ ભાણુભાઈ શાંદીયારનાથ.

ચોક ભાતની મીઠાઈઓ, ચોખ્ખા ખીની તેમજ કોચા મેષ, મસાલાથી અમે જનાવીએ છીએ.

અમારું જખણાએલું મુરતી ભુલું એન, મમરા, બાંઠીઆ, કાલમાં, પાતરાં વિગેરે ફરેશલ લાલ જનાવીએ છીએ.

પાર્ટી વીમેર માટે ચોટા અમાણમાં મીઠાઈ કોર્ડર અમાણે કંઈ જખતમાં જનાવી આપીએ છીએ.

PHONE 33-6675. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President St., Corner Diagonal Street.
JOHANNESBURG.

તંદુરસ્તી અને શક્તિ માટે

અમારો શિયાળામાં મેથીપાક ખાઓ

શી. ૧૨-૬ રતલ.

આજે જ મોરહર કરો:

કેપીટન્સ બાલકની હોટેલ

(ધી કેનર મીઠાઈ હાઉસ)

એ અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના ખુલાપર - હરબન.

ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ ટેલીગ્રામ: KAPITAN.

NATHOO TABHA

TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER

Door, Windows, Corrugated Iron, Cement,
Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant
brands paint or any other building material
at reasonable price.

Established 1907,

NATHOO TABHA,

107 Queen Street,

Phone 24647.

Telegraph "Mani,"

DURBAN.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેઝમ સુટ, બર્મીનગર સુટ, વેડરોલ, વેસ્ટીંગ ક્રેસ,
આઈડ વોર્ડ કોફીસ ટેસ્ટ, છુક કેસ, ટેબલ, તરન કોફીસ
વાલે ખરીદી લઈઓ. અતે પધારી લાલ લેવા લુકઓ તલિ.

—બોક્સ, ટેબલ અને ક્રીચન હરેચર—

એ હમારી કેબરેજ નીચે લઈવાર થાય છે. તેમજ સ્ટોલ હમેસા હર્-
વાર રહે છે. માત્ર લેહલા ભાવેના માર્કેસ બીર મંગાવો અને લેવાર
અ.પ.ક વધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2526.

INDIAN

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903

THE ARRIVAL OF THE INDIAN "SWARMS" IN THE UNION

By C. W. M. GELL

NOW that the Land Tenure Advisory Board has resumed hearing proposals to expropriate Indian commercial communities from our towns, it is time to re-examine some of the historical and statistical assumptions on which the removal campaign is allegedly based.

The first of these is shortly stated in the first published paragraph of the Joint Report of the "Asiatic Land Tenure Laws Amendment Committee and the Land Tenure Amendment Committee (U.G. 49-1950), on which the Government relied to prove the necessity for the Group Areas Act: "A perusal of the evidence summarised (in the unpublished paragraphs of the Report) shows that the Indians came to South Africa as an indentured labourer against the wishes of the European inhabitants of Natal. They did not want the Indian and they feared the curses which they believed would come upon the country with the advent of the Indian."

Unless the evidence for this remarkable conclusion be produced, it is impossible to take it seriously. For all the known historical evidence shows that the Indians first came to this country in 1850 at the very definite invitation of the overwhelming majority of the White population of Natal, as expressed through the colony's elected Legislative Council. Natal Law 14 of 1859, which was passed without a division in its second reading, subjected immigrant Indian labour to a period of five years under indenture, after which each immigrant might re-indenture himself or seek for work as a free citizen in the open labour market. The law also provided for free return passages for any Indians who had worked ten years in Natal (five of them under indenture) and offered them free grants of Crown land in lieu of return passages, if they preferred this.

It is true that these terms were imposed at the insistence of the Government of India as the only conditions on which it would permit Natal to import Indian indentured labour. But to its very considerable profit Natal accepted the terms and the coolies; and continued to accept both from 1860 to 1911, when indentured emigration from India to South Africa was stopped by the Indian Government, despite energetic protests by the Natal Provincial Council and the Union Government. Before leaving these coolies (an Indian word meaning "manual labourer"), it must be emphasised that the terms on which they came and which I have summarised above encouraged them to settle as free citizens after the expiry of their indentures. There is no historical evidence for another myth that re-appears from time to time—that our Indians were imported on condition that they returned to India as soon as they had completed their indenture.

Between 1850 and 1911 over 142,000 indentured labourers were imported from India, accounting for 81 per cent. of the total Indian immigration into the Union. In the light of these it is impossible to challenge the verdict of the late J. H. Hofmeyr concerning at least four fifths of our present Indian population: "If our history proves anything, it is this—that however we may regard our Asiatic problem, the fact that it came into existence is due to the European, and to the European alone."

There was a lull in the importation of coolies between 1866-74, owing to an economic depression and the non-fulfilment by Natal of some of its obligations under Law 14 of 1859. When things were put right by Natal Laws 12 of 1872 and 19 of 1874, immigration of indentured labour was resumed. At the same time, and more particularly after 1880, a few Indian traders immigrated

into Natal to minister to the special tastes in food and clothes of the growing Indian population. Some of these free immigrants became aware of commercial opportunities in the other provinces and moved into them, as did also a few of the coolies after their indentures were completed. By 1913, when the Union finally closed immigration to all Indians except the trickle of wives and children which we are now stopping, free Indian immigration accounted for 19 per cent. (i.e. less than one-fifth) of the total Indian immigration.

It is these free Indian immigrants with whom we are primarily concerned in the Transvaal. In his speech in October 1953 on behalf of the Nylstroom municipality—a speech that set the tone for many of these Group Areas hearings—Mr. V. G. Hemstra said there was an animosity against the Chinese shopkeepers because Chinese "does not obtrude himself on the White population by his numbers and his omnipresence in the sphere of trade. But with contempt for the White man's efforts to stop them the Indians have swarmed in (to the province) until the danger point has been crossed." I will deal in the next article with the Indians' alleged "commercial domination" and with the extent to which they arrived where they did against the wishes of Europeans in the Transvaal. Here I want to discuss this "swarming" process.

I have already explained that over four-fifths of our Indians came to South Africa at the express invitation of the Europeans. Nor can we outside Natal disown responsibility altogether, since for two years after Union the Union Government supported the policy of indentured immigration and joined with Natal in protesting vigorously against India's stoppage of this immigration in 1911. The remaining one-fifth of our Indian immigrants were

attracted first by the need to supply the special wants of the coolies; and their continued immigration, even after some Europeans had begun to protest, was permitted because discriminatory immigration laws might have prejudiced India's consent to further indentured recruitment. Within two years of India's stopping the latter, South Africa finally closed her borders to free Indian immigration and at the same time (1913) prohibited all further inter-provincial movement of Indians.

At the census of 1911 there were 1,276,242 Europeans in the Union and 152,203 Asiatics, (99.5 per cent. of whom were and are Indians). Europeans comprised 21.4 per cent. of the total Union population and Indians 2.5 per cent. At the 1951 census the Union's European population was 2,642,713 (or 20.8 per cent. of the total population) and the Indian population was 366,664 (or 2.9 per cent. of the total population)—a remarkably small change in the relative numerical ratios over a period of 40 years, despite all the talk of "explosive fertility" etc. There are only about 1,500 Chinese in the whole Union today, descendants of Chinese coolie labour which was imported early this century for the mines under quite different conditions to those governing Indian coolies. Most of the Chinese were repatriated. It is hardly significant that the residual 1,500 "do not obtrude themselves" and are something less than "omnipresent" in commerce.

As regards the Transvaal, Indians counted 11,012 in 1911 (or 0.7 per cent. of the provincial population). In 1951 they numbered 41,892 (or 0.9 per cent. of the provincial population). Europeans comprised 25 per cent. of the provincial population both in 1911 and 1951. No reasonable

Continued on page 473

The
New India Assurance
Company Limited

Principal Controlling Officers:
 Rustomjee (Pty.) Ltd.

74 VICTORIA STREET, DURBAN

Please note our change of address

As from the 1st October 1954

BAI JERBAI RUSTOMJEE
 TRUST BUILDING

First floor

140, Queen Street,
 DURBAN, NATAL.

Telephone 2335. Telegrams 'BRADFORD'

P.O. Box 110

LUSAKA, NORTHERN RHODESIA

**BRADFORD CLOTHING
 FACTORY**

**Direct Importers and
 Wholesale Merchants**

Clothing Manufacturers

Proprietor RAMBHAI D. PATEL

Branch:

CITY STORE

Cairo Road, Lusaka

Always in Stock:

Piece Goods, Hosiery, Cutlery,
 Enamelware, Stationery, Drapery,
 Crockery, & Wool.

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Kampala arriving September 28, Sailing October 4,
 for Bombay

Passengers must conform with the Cholera Vaccination and Yellow
 Fever inoculation requirements and obtain certificates from their
 nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from
 private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£83-10-0
Second "	"	"	"	55-0-0
Inter-Class	"	"	"	37-0-0
Unberthed (Deck)	without food			24-10-0

Muslim Special Food £11-10-0 Ordinary Food £4-17-6
 Hindu Special Food £10-3-0 Ordinary Food £4-5-6

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can
 be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be
 permitted to keep on deck with them more than one bed-
 ding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.

Tel. Add. "KARAMAT."

INDIAN OPINION

FRIDAY, 17TH SEPTEMBER 1954

Nationalist Party Congress

ONE thing that can be said in favour of the Nationalist Party Congress, which concluded its session last week in Maritzburg is that the display of fire works that was expected, judging from the number of private resolutions that had been brought, was completely avoided. The leaders at least showed that much sense of responsibility. This was a thing worthy of emulation by some of our non-Europeans who at times show a tendency to go the wrong way. For instance one resolution contained the offensive term "coolies" referring to Indians and a check was immediately put on it. Another resolution asked the Government to keep "hostile overseas journalists, Bishops and the Collinses" out of South Africa. That too, surprisingly, was withdrawn. Dr. T. E. Donges, Minister of the Interior was reported to have said in reply to that resolution that "too much notice had been taken of Canon Collins. His statements, however, have done South Africa some good since they had made it easier for the United Party friends to leave a party which they now realised was taking the wrong direction." The Nationalist Government is perhaps justified in saying this since it has won the Provincial elections, in spite of what Canon Collins had to say about the situation in the country.

But there is no doubt about the fact that Canon Collins's words have pricked the consciences of some people or else there would not have been such hostile criticism against him.

Some people recently have successfully evaded the Passport regulations and have managed to go out of the Union and to return to the Union without any difficulty. This led to a request being made at the Congress that South Africans should be compelled to be in possession of passports before they left the country. To that Dr. Donges is reported to have said that the Government was hoping that a solution to the problem would be found by making it necessary for South Africans to have some travel documents before they could leave. He said he expected to be able to make an announcement soon.

So we can expect yet another harsh measure.

Replying to a resolution asking that apartheid should be explained more clearly overseas, Mr. N. C. Havenga, Minister of Finance and leader of the Nationalist Party in Natal, said that the main difficulty arose over whether there should be discrimination or whether there should be equality. It was difficult to make other countries understand South Africa's position.

The fact, however, is that they understand the position well enough but they cannot appreciate the atti-

tude of the Government however much the Government may try to persuade them to do so.

Among the resolutions adopted by the Congress was one expressing wholehearted support of the Government's apartheid policy including the Coloured Franchise Bill, and another expressing the hope that "with the help and guidance of the Almighty, South Africa will be kept White and eventually become a Republic." To seek God's guidance is indeed a good thing. The non-Europeans pray that God may give wisdom to the rulers to treat all His creatures equally as human beings and that we may all be able to live together in amity sharing the joys and sorrows of one another. Time alone will show whose prayer will be heeded by God.

We share the views expressed by the 'Natal Daily News' in its editorial on Friday September 10, that "it is a change of heart, and not legislation, that is needed among the people..... Among the non-Europeans in South Africa there are hundred of thousands who want no more than a home instead of a hovel and who ask no more than that they should be given a chance to bring up a family in decent surroundings, earn enough to feed and clothe themselves and at the same time not be subjected to indignities, in their day-to-day living. Race relations, if they are to be harmonious, depend upon mutual respect and the realisation that the burden and the troubles of everyday living are the overbearing worries of most non-Europeans today. It is not the franchise that they brood over." To safeguard the future of the White man in South Africa,

the paper writes "the White race must gain and be worthy of, the trust of the non-Europeans." This is too true. What we are afraid is that that trust is fast disappearing and the life for the non-Europeans is becoming so intolerable under the present rule that they are becoming increasingly desperate, and for that the White ruler has to blame himself.

Mr. Havenga preaches nationalism to the Afrikaners and to the English people but when it comes to the Africans he raises the danger signal. He wants the two White races to unite together and to co-operate with each other "in the face of dangers that threaten." What must the non-Europeans do in the circumstances? Sit quietly and watch? Are they to be blamed if they preach nationalism among themselves and appeal and work for an united front in the face of, not danger, but actual disaster? It is the White rulers who have taught the non-Europeans to do what they are doing today. But the African nationalism is not the narrow and bigotted type of nationalism that is being preached by the White rulers. Their nationalism does not allow of distinctions based on class, colour or creed. It is based on pure justice and freedom for all and that must triumph in the end however difficult the path leading to it may be.

NOTES AND NEWS

Salute To Mr. Gell

AN article in 'The Star' of September 8 describes the heroic way in which Mr. Christopher Gell, overcoming his heavy disability of polio, devotes himself to the cause of racial freedom. This journal has benefited so much from Mr. Gell's contributions that our own readers need no assurance of the value of his

work. But few of the many who have by this means enriched their own minds know under what hard conditions Mr. Gell went from his home in Rustenburg. Was there ever before in this country a spirit as gallant and a pen as effective as Mr. Gell's? We pray that Mr. Gell will one day recover so that he can pursue his noble purpose to even better advantage.

Durban City Hall And Indians

Mr. Ronald W. Morris in a Press statement states: At a combined meeting of the Central, Umlazi, Murgrove, Point and Durban North branches of the Liberal Party held in Durban on September 8, the Durban Skolke Committee's protest against the use of the City Hall by Indians, was strongly condemned. Such attempts can only exacerbate the existing animosity between the Whites and the non-Whites in Durban. The branches expressed the hope that the General Purposes Committee will keep to the just policy of hiring the City Hall to all racial groups, particularly to members of the Indian community, who represent a large section of the City's ratepayer's.

Indian Councillor In The Capetown City Council

Mr. Abdulla (Abie) Moosa together with Mrs. Z. Gool and Mr. E. A. Dean defeated the Civic Group candidates by a vast majority at the recently held City Council election in Capetown. The results gave the Civic Group 21 votes in the City Council, but increased the strength of the non-Group supporters from 17 to 25. This was received with tumultuous applause by hundreds of people outside the City Hall, to whom they were broadcast through loudspeakers. The three unsuccessful candidates were Mr. S. Dillie, Mr. W. D. Collins and Mr. W. Fergus. Mr. A. Moosa, a director of companies, has represented the Cape at many South African Conferences in the past 20 years. He has been a representative at meetings with Parliamentary select committees on industrial legislation, housing, education and pensions.

Another Large Gift To Tech

Mr. R. B. Chetty, an old friend and associate of the late M. L. Sultan, has donated £1,500 to the Council of the M. L. Sultan Technical College this becoming a Foundation Patron. Mr. Chetty, who perhaps knew the late H. J. Sultan better than anyone else said that he was proud to be associated with the new College which was to serve all sections of the Indian

public. He hoped that his donation would be used to sponsor the magnificent Foyer which the architect has designed so that all entering the building might be reminded of the 50 years of friendship between himself and Mr. Sultan. The College Council has received the news of this donation with particular pleasure because, prior to his death, Mr. Sultan expressed the wish that his great friend should be associated with the College of which he, M. L. Sultan, was the First Foundation Patron.

The Late Mr. F. W. Ahrens

The death of Mr. F. W. Ahrens, which took place while he was asleep on Wednesday morning, September 8, at his residence, 13 Pietermaritzburg Street, Pietermaritzburg, removes from the life of Natal an old resident respected by all sections of the people. He was ex-Magistrate and Native Commissioner. There are a few Europeans who could speak Zulu as fluently and as easily as the late Mr. Ahrens who was popular among the Zulus and was known as "Ntulwane" (Ubiquitous). 73 years of age Mr. Ahrens was a member of the Historic Monuments Commission, organiser of the Adams College appeal for funds and organiser of the Hilton College appeal for funds. The late Mr. Ahrens played a leading part in reasoning, through the Zulu Royal Family, with those Africans who were rioting against the Indians in Durban in 1950. He held important posts in various Government departments in the Province of Natal. Mr. Ahrens has written his life story in a book entitled "From Bench to Bench." Mr. Ahrens leaves behind his widow and three sons and a married daughter. His one son, Louis, is a scientist of world renown, and recently left a position in America for a post at Oxford University.

The deepest sympathy of the non-Europeans generally will go out to the bereaved family.

Eisenhower On Power Of Prayers

At the World Council of Churches Assembly at Evanston, America, recently, President Eisenhower spoke on the power of prayer.

"The goal should be nothing short of inviting every single person in every single country in the world who believes in the power of the Supreme Being to join in a mighty, simultaneous, intense act of faith—a personal

prayer for a just and lasting peace," he said.

President Eisenhower said that a thousand experiences had convinced him that common and fervent dedication to a noble purpose multiplied strength.

It was true, he said, that in today's world of risks and alarm we must—and will—remain strong in scientific material and military means.

"But we know there is no true and lasting cure for world tensions in guns and bombs. We know that only the spirit and mind of man, dedicated to justice and right, can in the long term enable us to live in the confident tranquility that should be every man's heritage."

President Eisenhower told the delegates: "I believe that you, the spiritual leaders of a great world organisation, together with your brethren of other faiths, can lead the way."

"Today the campaign for a just and lasting peace desperately needs the lifting and transforming power that comes from men and women the world over, responding to their highest allegiances and to their best motives."

"If this mass dedication launched an unending campaign for peace, supported by prayer, I am certain wondrous results would come. It would change things, because it would change men," he said.

"It would serve as a reminder to each of us that the cause of peace needs God."

The Arrival Of The Indian "Swarms" In The Union

(Continued from front page)

man, therefore, can dissent from the conclusion of the Lange Report in 1921:

"In the Transvaal the evidence and the statistics should go far to remove the misconceptions and allay the ill-founded alarm prevailing among some sections of the community regarding the 'Asiatic menace.' It seems inconceivable to us that the few thousands of Asiatics in this province and their descendants could ever succeed in swamping the European population, as has been so frequently and emphatically asserted."

This conclusion is as valid today as it was in 1921. Judged against it and the numerical facts, talk of "swarms" and "swamping" is just irresponsible or deliberately tendentious.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 213 Macassa House, Second Floor, 17 Commissioner Street, Johannesburg.

Phone 33-1851.

BONES WANTED

We Pay
£7 PER TON
F.O.R. your
Station or Siding

BAGS RETURNED RAILAGE PAID

For Full Particulars write to:

THE
BULLBRAND FERTILIZERS LTD.
SARNIA, NATAL.

BOOK REVIEW

ALBERT SCHWEITZER, By Jacques Feschotte
(A. & C. Black), 76,

By C. W. M. GELL

THIS little book testifies to the growing interest in one of the most heroic figures of our age. Nobel Peace Prize winner, theologian, moral philosopher, musician, musical historian, organ-builder, missionary doctor, specialist in tropical diseases, architect, builder, administrator, disciple of Jesus, preacher of the Gospel to Africans—in each one of these roles Dr. Schweitzer has achieved what any ordinarily gifted man would be satisfied with as a lifetime's work. In this era of specialisation his is a titanic personality, fulfilling himself among the world's best in half a dozen fields.

But his greatest achievement is the unity of thought and action to which his whole life bears witness. Assured of world renown as a scholar and artist before he was thirty, he forsook this eminence in order to found a hospital in the equatorial jungle. And there at Lambarene in French Gabon he has practised that reverence for life which has been the inspiration of all his work and the basis of his philosophy. M. Feschotte quotes him as saying: "Whatever may come of Lambarene, and whatever its place may have been in my life, it is primarily a moral experiment. And that is how it should be thought of." Elsewhere, like Gandhi whom he so admired, he has said: "We must make our lives fit our thoughts—or we shall end by making our thoughts fit our lives." A philosophy that is not lived as an active ethic has no place in Schweitzer's scale of values. "By their fruits ye shall know them."

In 100 pages M. Feschotte briefly summarises the various aspects of Dr. Schweitzer's life work. To compress so large and versatile a personality into so short a compass is hardly possible and the result is more an introduction rather than a biography. But its value for those who have not already encountered this formidable and attractive titan is greatly enhanced by a 15-page essay from his own pen in which he details the essence of his philosophy of reverence for life.

Tracing the enlargement of "thinking of others" from our immediate family or tribe until it includes every human being—an idea common to Indians and

Stoics before it was incorporated into Christianity—he regrets that the conception of the brotherhood of man has never been accorded the practical authority to which it is entitled. Indian thought (about which Schweitzer is as elsewhere, somewhat dogmatic and undiscerning) and early Christianity contained important elements of the world-renunciation which impaired their ethic. But the end of the world, which Jesus foretold, failed to come about and the impact of classical humanism during the Renaissance injected into Christendom a necessary acceptance of the world as something which is long destined to remain with us and must, therefore, itself be transformed into the Kingdom of God. Christians often forget today how recently Christianity began actively to campaign against social injustice and that it condoned slavery and the slave trade (besides many other evils) until little more than a century ago.

But the ethic of the Oneness of man is incomplete until it is extended into the devotion-from-compassion to all that lives and suffers. It then becomes the ethic of reverence for life, an ethic of universal love, compassion and truthfulness (since it is devotion to the best in oneself, as well as to other living creatures).

It is not, as some have alleged, a too simple or cut-and-dried ethic. "It is fundamentally subjective, and leaves to each one of us an individual responsibility of deciding to what point our devotion should go." Not only do we often have to weigh one life against another, we have to eliminate all thoughtlessness and carelessness towards the least of creatures or plants. "Ethics is only complete when it exacts compassion towards every living thing."

This is the vital faith of one who believes "we are at the beginning of the end of the human race," unless we can re-assert the primacy of spiritual and moral ideas. We shall only do that when the Spirit has won its victory in the heart of each one of us. The world agony today is primarily spiritual. No one—except the Indian, Sarvapalli Radhakrishnan—has more clearly diagnosed this than Dr. Schweitzer. No one's answer to our dilem-

ma—whether it be the practical example of his life or the written text of his book—is more worth our attention than Dr. Schweitzer's. He matters today more than ever.

Wayfarers Hiking And Camping Club

Twelve members of the Wayfarers Hiking and Camping Club, 66a Clare Road, Clare Estate, Durban, came to offer their services to the Phoenix Settlement on Sunday, September 12. They [all did] digging and shifting the earth from one place to another. The Club was established in 1946 and has 37 members who are all engaged in different trades. They are rendering very useful services wherever they are needed free of charge and at the same time gaining rich experiences. Among the institutions they have helped are the Foss T.B. Settlement, the Trappists Monastery at Marron Hill. During the 1950 African riots they rendered great help to the victims of the riots of housing them, feeding them and rendering them medical aid. From fees collected among themselves they have raised a

fund from which they have been giving monetary assistance to the needy. We heartily congratulate the Club for their selfless activities. The Phoenix Settlement is deeply grateful to the members of the Club for their kind assistance.

Situation Vacant

INDIAN MALES AND FEMALES

For Overlooking and Flossing Machines Apply P.O. Box 115, Pinetown.

INDIAN CUTTERS

For knitted men's underwear, wanted immediately. Apply in writing to P. O. Box 115, Pinetown.

EXPERIENCED KNITTING MACHINE OPERATORS

Immediately required. Apply in writing to Box 115, Pinetown.

HINDU DHARMA

By—M. K. Gandhi

Price 8s

Obtainable From:

'Indian Opinion,'

P. Bag, Phoenix, Natal.

FARM PRODUCE

We are cash buyers of all types of FARM PRODUCE. Forward samples together with quotations to:

AISEN SOUTH AFRICA (PTY.) LIMITED

111/3 Macosa House.

17 Commissioner Street

P.O. Box 11012.

Phone: 33-8921

Johannesburg.

Bankers: BARCLAYS BANK D.C. & O.

BOOKS FOR SALE

UPANISHADS FOR THE LAY READER

—O. Rajagopalachari 6 0

VEDANTA THE BASIC CULTURE OF INDIA

—O. Rajagopalachari 5 6

BHAGAVAD GITA—Abridged and explained

by O. Rajagopalachari 4 0

INTERNATIONAL SHORT STORIES

—The Best from 23 countries 17 6

Obtainable from:

INDIAN OPINION,

P. Bag, Phoenix, Natal.

AFRICAN VIEWPOINT

TIME TO CHANGE OUR TACTICS (2)

By JORDAN K. NGUBANE

IN the first article in the present series I gave a hurried review of conditions which have combined to place the Natives in a well-nigh invincible position in the white community. The conclusion I came to was that there is no power on the horizon on the white side to challenge Nativism successfully just now. But this is true only of forces on the white side.

When it comes to the relations between Black and White a different story emerges. We are the only force with the potential to bring apartheid to its knees. We are lucky, doubly lucky, in being free to choose the weapons with which to attack apartheid. We can use violent methods or we can use peaceful methods. As a community we have decided to use peaceful weapons. We shed our blood for 800 years fighting to determine our destiny. Our fathers taught us that in the final reckoning violence is futile.

We are free today to use one or two or all of three peaceful methods to secure respect for our wishes. We can use non-cooperation. Although this is basically a defensive weapon, our numbers are such that non-cooperation can enable us to fight a political war of attrition which can be very easily if not refused to our political enemies.

Or, we can go on the offensive on the aid of non-violent demands and face the consequences. The method is spectacular and readily captures the imagination of the people here and outside. But our performances in date does not show that we are now ready to fight to the bitter end for the values we believe to be good and desirable. We will do that one of these days. The bans on our leaders have virtually silenced us as a community. We are very much like frightened men who tremble silently thinking their store that they have narrowly escaped a worse fate. The fiery speeches and the heated attacks we make on apartheid by word of mouth, when viewed from this angle, sound very much like whistling in the dark. If we have been so frightened that this is the only thing that we can do to keep up our spirits, well and good. But let us realise frankly that whistling in the dark might mean that we are not as yet equal to the task we have set ourselves.

Let us not be afraid to promise and criticise ourselves harshly. Fallibility is the essence of human nature.

The third weapon we can use against apartheid is to organise a coalition of all the anti-apartheid forces on both sides of the colour line. We have not tried that weapon effectively as yet. It has its possibilities.

The objective to be gained by all this is equal citizenship for all South Africans, regardless of race. The difficulties on our way are of a twofold character. They come from the side we oppose and these were gone into in the last article. Others spring from weaknesses in our own ranks.

Blessings

Our blessings, however, are such that we can emerge tomorrow morning as free men if we wish to have things that way. The power is in us to free ourselves. That we do not use it is our own fault. We have the numbers. We are afraid to organise them lest we are looked up in jail or suffer worse. The stumbling block to our march is our own fear of paying the price of freedom. It is not the white man. We are as yet afraid to suffer or die for the values we believe to be good and desirable. It is a passing fear, we are shedding it.

Against this background we must focus the searchlight of criticism ruthlessly on ourselves and try honestly to see 'the things we do and say in the fight against race oppression in this light. We shall discover, when we have done that, that very many of the violations we boast of are not as decisive as we imagine.

For example, now that we are marching definitely to the Congress of the People to draft the freedom charter, we shall do well to see that demonstration in the correct perspective. We must not delude ourselves into thinking that it means we have gone on the offensive. We are just now an army which has been retreating. We have decided to regroup our forces for a new attack on the Citadel of race oppression. The congress is a re-statement of faith in the things we fight for. Just now, we are so weak that we can do no more than that. If we see ourselves honestly in this light, well and good.

But we should not lose sight of the negative side to the con-

gress. It is also a tactical running away from the fight just now. Military men would say it is a retreat to previously prepared positions in the defence campaign we threw a challenge to the rulers. We demanded that they should abolish certain laws within a certain period. They accepted our challenge and dared us to do our worst. We launched the defence campaign. They accepted this challenge promptly and told us to shut up. We have since shut up and decided that after all the laws we thought bad can be tolerated so long as we can escape being in jail. In this we have shown our weakness. But we should not be dismayed by our faults. From these we should learn wisdom. We should change our strategies to match our readiness to suffer for the things we fight for.

Change in Tactics Needed

If we are not yet ready to pay the price of our convictions, we will do well to say so. But the way in which we have resorted to the ban on us as a community suggests to me that some of our tactics require to be changed.

I think we are wrong to concentrate all our fire on apartheid. We are wrong to behave as if only violence is on our side and vice on the other. The other people, no matter how wicked their philosophy, are merely defending what they believe to be good and desirable. If that thing is as wicked as we say it is, we must not stop at being platform fighters against it. We must tackle it from the grassroots. When arrested for the things we believe to be right, we must not squander the money our organisations have, in useless battles and fines. The people of Africa are locked up in jail every hour of every day in every part of South Africa. Those silent sufferers do not have the money to bail themselves. If we must prove our solidarity with them, the leaders, must be with them in suffering. If we must be true to ourselves and consistent, we must not allow ourselves to be bailed out when locked in for the cause. We must suffer imprisonment cheerfully. The struggle gains tremendously when its leaders cheerfully go to jail. The struggle loses a great deal when the leaders prefer the comforts of their homes to the rigours of life in prison. And we must remove the popular notion in the African National Congress that some men are indispensable in the struggle. No man is indispensable. All of us as individuals have our distinctive roles to play. It is the sum total of

these efforts which is decisive and not the indispensability of the individual.

The first change we need to make is to cultivate the mood to go to prison. I do not like Dr. Didra's views and readers of this column know that only too well. But he is one of the South Africaners for freedom I know in this country. He will say race oppression is a wicked thing. When told to shut up, he will continue to speak and go to jail for it. It is time we on the African side demonstrate our determination to be free in a more positive way. For, the place of a self-respecting man to be in today is prison. Every African is presumed a criminal until he proves the contrary by producing a pass.

Wasteful Method

The second thing we must do is to re-build our people for freedom. The phrase is clumsy by design. Up to now the strategy we have adopted in leading them to freedom has been to point the way to them. It is a very expensive and wasteful method. But when we were still building up a stable leadership able to hold together all the sections of our people, we had to adopt it. Now that we have made the unity of our people a living reality and have tested it in action, we must go on to the next phase of our struggle—in re-build our people in readiness for the hour of freedom.

Re-building our people means that we have to make it part of our policy—active policy—to teach them to do things for themselves. A man who can do things for himself is ready for freedom. Just now we are too dependant on very many people for very many things we require. Our greatest problems, the gravest, I might say, are hunger and ignorance. About two-thirds of us, that is nearly six millions, live in the Reserves and the farms. That means nearly two-thirds of our population have access to a patch of land of some size or the other. This is one decisive factor which is a guarantee that we shall win in the fight against freedom. But we shall win if we know how to exploit it.

We are dependant because we are a hungry people. Millions of us are undernourished. Thousands of us die every year from diseases traceable to hunger. We are oppressed because we are beggars for food; because we do not produce our own food. Instead of trying to win cheap popularity by opposing, or rather calling it in time the African National Congress sent out notice

agents to educate our people on the need to till small plots of land to produce food.

The man whose family produces its own food in the Reserves will participate more readily in Congress campaigns against race oppression if he knows that his family is safe where it is. That is how human nature is and since we cannot change it, let us take it as it is. And when the call goes forth for volunteers to go to jail or to refuse to co-operate in working

oppression, the army of men and women we shall have taught to feed themselves will be there. In other words we must build reserves for the armies of freedom we shall need tomorrow, in official battles.

It is true that the urban dweller has led political revolutions throughout history. But in the circumstances which prevail in South Africa we have to prepare our political defences in depth if we must hold up an absolutely inviolable political army.

U.P. AFRICAN POLICY

OPENING the Transvaal Congress of the United Party on Monday night, the Leader of the Party, Mr. J. G. N. Strauss referring to the non-European policy is reported to have said, it was not the United Party's task to try to solve the non-European problem for all time—a "feat beyond the power of man"—but to establish beacons "to guide the course of development" for the foreseeable future.

"It is only the Nationale Party that tries to make people believe that they have solved the problem for ever. Not the Bothas, the Smutses, the Hofmeyers or the Herenrods were able to say that they had solved the matter for all time."

The Nationale Party's propaganda machine, said Mr. Strauss, had made non-European affairs "political dynamite." But the U.P. would not be afraid to deal with this matter at the forthcoming congresses "to arrive at what is best for us and our children in South Africa."

The people of South Africa were entitled to know what to expect from what Mr. Strauss described as a future United Party Government.

The final decision on Native policy would be taken by the Union Congress in Bloemfontein in November. He was satisfied, said Mr. Strauss, that it would be a congress of "historic importance, which would clarify "any ambiguities or misunderstandings which may still persist about our Native policy."

Mr. Strauss said he was sure the Congress would not lack the courage and wisdom to reshape the policy where required.

A series of "vitaly important congresses" were now being held—the object being for the U.P. and its people to rededicate themselves to the historic task of offering South Africa a United Government, sound in principle and sound in personnel. "A task which I believe the United Party

will be called upon to fulfil much sooner than many of our melancholy pessimists expect today."

"Anyone can see how this mismanagement is accumulating. It has reached a stage where Ministers feel they need only utter the cry 'Save White South Africa' and the electorate will vote for them like sheep."

Following are the six points on which, Mr. Strauss said, there was general agreement.—

1. The Native population greatly outnumbered the Whites. Herein lies the fundamental difference between us and other countries with a Black-White problem

2. While steady progress is being made towards the acquisition of Western civilisation, the vast bulk of the Native population is still in a primitive stage of development.

3. The tribal organisation of the Bantu peoples is rapidly breaking down under the impact of our Western way of life.

4. The whole question of Black-White relationships has changed in recent years as a result of rapid industrialisation in which the non-Europeans are playing an essential role.

5. As a result of this industrialisation, a large and permanently deservised Native population has become integrated into the South African economy, and this population will continue to grow.

It is inevitable that new situations will emerge from time to time, and provision will have to be made for the better co-ordination of Native and European interests in the social, economic and political spheres.

6. Throughout the world a spirit of militant Nationalism is developing among the Coloured races which may, in the absence of wise statesmanship, develop

into an anti-Western crusade, possible in alliance with Communism.

"From these facts, one inevitable conclusion follows: Leadership and the authority of the White man, wise and enlightened, is essential to the well-being of all the races of Southern Africa."

Mr. Strauss then declared it was necessary to: Encourage the progressive development of the country, and at the same time protect and enhance the civilized standard of living of the Europeans.

Protect South Africa from the ravages of racial unrest and the influence of Communism by recognising the permanence of the deservised Native in towns and on farms.

Encourage immigration and apply other measures to decrease the disparity in numbers between the European and non-European races and remove any sense of insecurity among the European minority in South Africa.

To put these "aims of wise statesmanship" in practice, the United Party would take the following steps:

Social sphere: Promote social and residential separation of the races as an essential feature of race relations.

Further, an indispensable condition for the acceptance of the urbanised Native as a permanent member of the community was vigorous, far sighted town planning to make just residential separation a reality.

Economic sphere (outside reserves): The U.P. accepted that improved standards of living for all were dependent on economic progress. It would ensure therefore that in the interests of all

efficient use was made of the Native labour force in agricultural, industrial, mining and commercial expansion, wherever this took place as a result of normal economic influences.

In the Reserves: The U.P. recognised that co-operation, goodwill and friendly relations between the races depended largely on the progressive improvement in the standard of living of all sections of the people—'Natal Mercury.'

M. L. Sultan Technical College

(Centenary Road, Durban)

The Ceremony of

Laying the Foundation Stone by

Dr. B. M. Narbath, B.Sc., Ph.D. will take place on Saturday Afternoon 2nd October 1954 at 3 p.m.

The College Council and Principal extend a warm invitation to the public to be present.

Academic dress will be worn where possible

BOOKS FOR SALE

Satyagraha in S.A.

—By M. K. Gandhi 15/-

A Gandhi Anthology

—By V. G. Deral 3/-

Which Way Lies Hope

—By R. B. Gregg 2/-

Why Prohibition

—By Kumarappa 1/-

Gandhi And Marx

—By K. G. Moshwala 2/6

Nepo's Letters To Abraham Sisters

—By Kaka Kalelkar 2/6

Obtainable from:

'INDIAN OPINION,'

P. Bag, Phoenix, Natal.

BOOKS FOR SALE

"Up to Health—Gandhiji	1	0
Diet and Diet Reform—Gandhiji	2	0
Cleanings—Mira	1	0
Selections from Gandhi—N. Boro	10	0
Public Finance and Our Poverty—Gandhiji	2	0
Hindu Dharma—Gandhiji	3	0
Bhodesan Yajna	2	0
Sardar Vallabhbhai Patel (Vol. I)—N. D. Parekh	12	0
The Diary of Mahadev Desai—V. G. D. Desai	12	0

Obtainable from:

C/O INDIAN OPINION,
P. Bag, Phoenix, Natal.

PHOENIX SETTLEMENT AND THE INTERNATIONAL PRINTING PRESS—PHOENIX NATAL

BALANCE SHEET

AS AT 31st DECEMBER, 1953

LIABILITIES:			ASSETS:		
SUNDRY CREDITORS:			CASH ON HAND:		
Subscribers and Advertisers	626 16 8				78 6 8
OTHERS	2463 12 11	3090 9 7	CASH AT BANK:		
					55 19 6
M K. GANDHI MEMORIAL FUND:		2355 10 6	SUNDRY DEBTORS:		
KASTURBA GANDHI MEMORIAL FUND:		6627 13 7	Subscriptions	1782 8 4	
ACCUMULATED FUNDS		2853 12 2	Advertisements	210 9 2	1992 17 6
INCOME AND EXPENDITURE APPROPRIATION ACCOUNT:			STOCK-IN-TRADE:		
Balance as at 1/3/53	1081 12 4		Paper	185 10 9	
Less: Net Loss for the period	<u>364 13 11</u>	<u>716 18 5</u>	BOOKS	<u>455 0 0</u>	<u>640 10 9</u>
			DEPOSIT ACCOUNT: Postmaster		
					5 0 0
			FURNITURE AND FIXTURES:		
			Balance as at 1/1/53,	36 15 10	
			ADDITIONS	85 0 0	
			Add: Radiogram	<u>72 2 1</u>	<u>193 17 11</u>
			MOTOR CAR:		
			Balance as at 1/1/53	545 7 2	
			ADDITION	<u>100 0 0</u>	
				645 7 2	
			Less: Depreciation	<u>64 10 9</u>	<u>580 16 3</u>
			MOTOR LORRY:		
			Balance as at 1/1/53	675 0 0	
			Less: Amount added erroneously	<u>250 0 0</u>	
				425 0 0	
			Less: Depreciation	<u>42 10 0</u>	<u>382 10 0</u>
			PLANT AND MACHINERY:		
			Balance as at 1/1/53	475 8 1	
			ADDITIONS	<u>50 0 0</u>	
				525 8 1	
			Less: Depreciation	<u>52 10 10</u>	<u>472 17 3</u>
			FARM IMPLEMENTS:		
			Balance as at 1/1/53	22 10 0	
			ADDITIONS	<u>10 0 0</u>	<u>32 10 0</u>
			LIVESTOCK:		
					97 0 0
			LAND AND BUILDINGS:		
			Land — Value	1000 0 0	
			Buildings	3946 18 9	
			Kasturba School Building:		
			Building in Progress 5742 9 10,		
			Furniture & Fixtures <u>422 10 8,</u>	<u>6165 0 6</u>	<u>11111 19 3</u>
					<u>£15,644 4 3</u>

This is to certify that I have prepared the foregoing BALANCE SHEET and relative Accounts and the BOOKS of the PHOENIX SETTLEMENT and THE INTERNATIONAL PRINTING PRESS, from vouchers, explanations and informations required and given to me. In my opinion and to the best of my knowledge and belief the statement of Accounts reflect a true and correct nature of transactions as recorded in the Books.—H. GOKOOL, Book-keeper

CONGRESS OF THE PEOPLE

THE following is the text of a circular issued by the National Action Council of the Congress of the People, P.O. Box 11045, Johannesburg:

This Call to the Congress of the People is addressed to all South Africans, European and non-European. It is made by four bodies, speaking for the four sections of the people of South Africa:— the African Nations Congress, the South African Indian Congress, the Congress of Democrats, and the South African Coloured People's Organization. It calls you all to prepare to send your chosen spokesmen to:

The Congress Of The People, a meeting of elected representatives of all races, coming together from every town and village, every farm and factory, every mine and kraal, every street and suburb, in the whole land. Here all will speak together, freely, as

equals. They will speak together of the things their people need to make them free. They will speak together of changes that must be made in our lives, our laws, our customs and our outlooks. They will speak together of freedom. And they will write their demands into The Freedom Charter.

This Charter will express all the demands of all the people for the good life that they seek for themselves and their children. The Freedom Charter will be our guide to those "singing tomorrows" when all South Africans will live and work together, without racial bitterness and fear of misery, in peace and harmony.

THIS IS A CALL for an awakening of all men and women to campaign together in the

greatest movement of all our history.

Our call is to you—the People of South Africa. We invite all Union-wide organisations to join as sponsors of the CONGRESS OF THE PEOPLE, and to take part in its direction. Those who are not afraid to hear the voice of the people will join us. We will welcome them and work together with them as equals.

We invite all local and provincial societies, clubs, churches, trade unions, sporting bodies and other organisations to join as partners in the CONGRESS OF THE PEOPLE Committee, and to share the work. Those who are not afraid to speak of freedom will join us. We will welcome them and work with them as equals.

We invite all South African men and women of every race and creed to take part as organisers of the CONGRESS OF THE PEOPLE and awaken others to its message. Those who are prepared to work together for freedom and the Freedom Charter will join us. We will welcome them, and go forward with them to freedom.

OUR CALL IS TO YOU!

Give your time to spread the message of the CONGRESS OF THE PEOPLE.

Become a Volunteer to organise for freedom.

Tell your neighbours and work-mates of the nation wide elections that are coming.

Rouse the people to discuss what they want of freedom.

Let Us Work Together For Freedom!

PHOENIX SETTLEMENT AND THE INTERNATIONAL PRINTING PRESS

INDIAN OPINION AND BOOK DEPARTMENT

TRADING AND PROFIT AND LOSS ACCOUNT—FOR THE YEAR ENDED 31st DECEMBER, 1953

	Books	'Indian Opinion'	Total		Books	'Indian Opinion'	Total
TO STOCK—1.12.53	500 0 0	120 0 0	620 0 0	BY SALES	250 13 4	2288 15 11	2539 9 3
PURCHASES	117 15 5	1206 7 11	1323 3 4	ADVERTISING		893 4 9	898 4 9
WAGES		1785 18 5	1785 18 5	STOCK 31/12/54	455 0 0	185 10 0	640 10 0
	617 15 5	3111 6 4	3729 1 9		£705 13 4	£3372 10 8	4078 4 0
GROSS PROFIT:	87 17 11	261 4 4	349 2 3	BY GROSS PROFIT	brought down		349 2 3
	£705 13 4	£3372 10 8	£4078 4 0	DONATIONS	"		1695 5 4
TO TELEPHONE		53 12 6					
UNEMPLOYMENT INSURANCE FUND		45 0 0					
MOTOR VEHICLES EXPENSES		492 4 7					
STATIONARY		18 2 3					
SUBSCRIPTIONS		18 2 3					
SALARY		361 0 0					
BANK CHARGES		52 8 10					
POSTAGE AND STAMPS		417 5 2					
COMMISSIONS		69 13 6					
REPAIRS AND REPLACEMENTS		46 2 1					
GENERAL EXPENSES		141 11 4					
DEPRECIATION:							
Motor Car							
10% on £645 7 2		64 10 9					
Motor Lorry							
10% on £425		42 10 0					
Plant and Machinery							
10% on £525 8 1		52 10 10					
		159 11 7					
Total Expenses			1874 18 8				
NET PROFIT:			169 8 11				
			£2,011 7 7				£2,041 7 7

INCOME AND EXPENDITURE ACCOUNT

FOR THE YEAR ENDED 31st DECEMBER, 1953

EXPENDITURE:		INCOME:	
TO M. M. GANDHI—HOUSE EXPENSES	749 17 0	BY NET PROFIT: ex International Printing Press—Profit and Loss a/c	169 8 11
		RENT: Farm Tenants	8 0 0
		FARM WORKING.	
		Total Sales for the year	666 16 10
		Less: Total Expenses	459 2 8
		Net Farm Income	207 14 2
			185 3 1
		BY NET EXPENDITURE SURPLUS:	
		Over Income transferred to Inc. & Exp. A/c prop a/c	361 13 11
	£749 17 0		£749 17 0

CENTRAL AFRICAN FEDERATION INDIANS

The Indian people in the Central African Federation would conduct their own campaign against the Federation's immigration legislation and did not want the Indian Government to interfere in the matter, said the President of the Asian Association of Southern Rhodesia, Mr. N. J. Patel, in a statement last week, according to a Bapa message from Salisbury. Mr. Patel, who spoke also as a representative of the Central Committee of the Southern Rhodesian Indian Confer-

ence, said the Central Committee would submit a memorandum on recent legislation to control the movement of people between territories of the Federation to the British Parliamentary delegation, at present in Salisbury. The memorandum concerns Southern Rhodesia's later-Territorial Movement of Persons (Control) Bill, which has now only to receive the assent of the Governor of the Colony to become law. The memorandum says the Bill "discriminates against the free

movement of Asians born or resident in Northern Rhodesia or Nyasaland to enter Southern Rhodesia." The Asian community, says the memorandum, contends that the Bill is a negation of British justice, and is a betrayal of the rights of one section of the law-abiding inhabitants of the Federation to move freely within their rightful home.

India's New Envoy To East And Central Africa

Mr. Gopal Menon, Indian representative in Malaya for the past three years, has been appointed as Indian Commissioner in East and Central Africa,

Cuticura
ANTISEPTIC
OINTMENT
You will find this world-famous antiseptic Ointment invaluable for cuts, pimples, heat rash, chafing and other irritations of the skin and scalp. It also relieves indigestion and brings speedy relief and comfort to sore, tired feet.
Comforts aching FEET!

THE Provident Assurance Corporation of Africa Ltd.

Modern Life Insurance provides. . .

★ OLD AGE PENSION

★ MONEY FOR YOUR CHILDREN'S EDUCATION

★ DEATH DUTIES

★ MONEY TO FREE YOUR HOME

★ FINANCIAL SECURITY FOR YOUR DEPENDANTS]

★ COLLATERAL SECURITY IN BUSINESS AND TRADE

Let us advise you on the plan that will best suit your requirements—the Corporation transacts all classes of Insurance . . . CONSULT

SEEDAT BROS.

4 Hoosen's Building, — 116 Queen Street, — Durban.
Phone: 21773

FOR
RUBBER STAMPS

PRINTING

CONTACT

**STANDARD
PRINTING PRESS**

GENERAL PRINTERS
AND
RUBBER STAMP MAKERS

73 BEATRICE STREET, — DURBAN

PHONE 21006 TELEGRAMS ADDRESS
"CHICKENPRINT" ESTABLISHED 1927

DHIRUBHAI P. NAIK

Travel, Insurance & General Agent

Book with us for your travelling by Air, Sea or Land either to India or to any part of the world.

All types of Insurance—Life, Fire, Burglary, Riot, Storm, Accident, Plate Glass, etc.

Consult Us Free of Charge for Your Income Tax, Payroll Tax, Writing Of Your Books, Trade Licences, Revenue Clearance Certificate, Passports And Immigration Matters.

Representatives: National Mutual Life Assn. Of Australasia, Yorkshire Insurance Co. Ltd.

Telephone: 33-9033. 29c Commissioner Street, JOHANNESBURG.

Phone
Day 24169

Phone
Night 833459

L. RAJKOOMAR (PTY.) LTD.

14, CROSS STREET, DURBAN.

Funeral Directors and Manufacturers of all classes of Coffins and Wreaths

Contractors to the INTERNATIONAL FUNERAL INSURANCE COMPANY, LIMITED.

Reg. Office: 39 CROSS STREET, DURBAN

Country Orders for Coffins and Wreaths accepted by phone and despatched by rail at the shortest notice.

M. J. PATEL

INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General
Commission Agents

10 Peking Road, Kowloon, HONG KONG.

Special attention is paid
to indent orders

Write To Us For Further Particulars.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?

Have you provided for your dependants?

Prepare for the future

Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has
best Bonus record in the WORLD.

Representative. -

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760.
JOHANNESBURG.

Phones:— } Business 33-0711
              } Residence 33-5961

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING

—CO. LTD.—

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants

Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

Cable & Tel. Add.: "HARGOVAN".

Phone 29358

P. HARGOVAN & CO.

(PTY.) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

Phone 53.

Telegrams 'SOLANKI.'

P.O. Box 208.

Solanki & Co. Ltd.

Merchant & Direct Importers

Extensive range always carried in
the following:

Silks, Drapery, Toilets, Per-
fumes, Curios, Fashion Goods
and Jewellery, Wide Range of
Indian, Persian and Chinese
Carpets.

Stockists of well-known branded
Watches.

COPPERBELT PIONEER STORE

Where Quality and Service
are Paramount.

Luanshya,

Northern Rhodesia.

BOOKS FOR SALE

GANDHIANA—D. G. Deshpande (A Collection of Gandhian Literature)	5	0
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
TO STUDENTS—M. K. Gandhi	7	0
GANDHIAN ETHICS—Hemraj Gopal K. G.	2	0
BAPU—Marry F. Urr	4	0
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
FAMOUS PARSIS	7	6
SEVEN MONTHS WITH GANDHI—Krimadas	12	6
STORY OF THE BIBLE—S. K. George	6	0
A RIGHTEOUS STRUGGLE—Mahadev Desai	2	8
THE POLITICAL PHILOSOPHY OF MAHATMA GANDHI—Gopinath Desai	17	0
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	9	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. I.—M. K. Gandhi	16	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. II.—M. K. Gandhi	14	0
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	6	0
FROM YERAVDA MANDIR—M. K. Gandhi	1	0
MAHADEV DESAI'S EARLY LIFE —By Narabari D. Parikh	2	6
DEHUMANIZATION IN MODERN SOCIETY —Rens Fulop-Miller	1	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION,"

P. Bag, Phoenix, Natal.

Phones: 29121/3 (Switchboard)
24179 (Manager)

Cable & Tel. Add:
"PROSPERITY" (All Branches)

P.O. Box 2197

(Established 1927)

Premier Produce Co. (Pty) Ltd.

General Wholesale Merchants
EXPORTERS AND IMPORTERS

Buyers and large Stockists of all kinds of Indian and European Groceries, Provisions, Soaps, Oils, Grains, Beans, Peas, Kaffircorn, Malt, Maize, Maize Products, Wheat, Whenters Products, Crockery, Hardware and also Coal of all types.

All enquiries for Export and Import
to the Head-Office.

Head-Office: "PREMIER HOUSE"
364 Pine Street, Durban.

also at

JOHANNESBURG

Phones: 34-3554/5
P.O. Box 200, Fordsburg,
82, Crown Road,
Fordsburg, Johannesburg.

BENONI

Benoni Coal Site
Phone 54-1813,
Rangview Coal Sites—54-2205
P.O. Box 392, Benoni.

Proprietors:

C. L. Patel, D. K. Patel
V. B. Patel, H. J. Patel
K. C. Patel

The Star Clothing Factory

Wholesale Merchants

CLOTHING MANUFACTURERS

P.O. Box 237. Phone 514.
Jameson Road, Livingstone,
NORTHERN RHODESIA.

Our S.A. Representative:

H. L. Hompes & Co.,
(Pty.) Ltd.

Durban, P.O. Box 1301.
Johannesburg, P.O. Box 3480.
Capetown, P.O. Box 824.

—ATTRACTIVE— SAREE MATERIALS

Self Striped Georgette Crepes 45"
Green, White, Pink, Sky, Lemon
4/11 yd.

Self Check Fancy Voiles with Black
Designs 45" 4/11 yd.

Fancy USA Floral Voiles 38" 4/11 yd.

Two Tons and Rainbow Georgettes 45"
All Shades 4/11 yd.

Floral Benbergs 45" Red, Gold,
Green and Blue Designs 4/6 yd.

Bordered Georgette 45"
All Shades 3/11 yd.

Coloured Georgettes 45"
All Shades 3/11 yd.

Spotted Georgettes 45" Latest 4/6 yd.

Embossed Georgettes 45"
Basket Design 6/11 yd.

Georgette Jari Work Sarees
24-10-0 each

Georgette Sarees Cotton Embroidery
23/15/0 each

Benares and Thel Jari Borders
Big Range in Stock

BLOUSES

Chinese Embroidered Satin and
Georgette Blouses and Latest
Skippers 8/11 each.

CHAMPALS!

Plastic Fancy Tops with Heel
Size 3 to 7 18/6 pair
Also Leather 8/6 & 10/6 pair

Write For Samples:

JAYBEE SILK HOUSE

39 MARKET STREET,

JOHANNESBURG.

We have all records in H.M.V. and Columbia
which you hear from
ALL INDIA RADIO SERVICES

	Records	s.	d.
Alibella	6	45	6
Baiju-Bawre,	7	54	3
Amber	6	45	6
Anar-Kali	6	40	8
Ash	5	38	9
Baqi	5	38	9
Tharasa	5	38	9
Sungests	5	38	9
Poonam	4	31	0
Jani	4	31	0
Dang	4	31	0
Bagal	5	38	9
Unhanta	3	23	3
Pooja	3	23	3

Only 3/6 Packing Postage
Charge Extra. Include.

Obtainable at our only Address:

BHARAT MUSIC SALOON
AND BOOKSELLERS

(Corner Gray and Lorne Streets)

286 Grey Street,
-DURBAN.

Phone: 26070

પુસ્તક પર મુ—અંક ૩૧
તા. ૧૭ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૫૬.
પ્રકાશક નંબર પૈની ૬.
૧૨ શુક્રવારે અઢાર પ૨ છે

ઈન્ડિઅન

ઓપિનિઅન

પ્રકાશક ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩ના ૨૫૫૭.

★

વાંચો અને વિચારો

પ્રશ્ન: મૃત્યુ પછી મનુષ્યને કોણ સાથ આપે છે?

પ્રતિભિર: મર્મ, કેવળ મર્મ જ મૃત્યુ પછી આત્માને એની એકલગાથી સહવાર્ધ સાથ આપે છે.

પ્રશ્ન: સૌથી મહાન પાત્ર કયું?

પ્રતિભિર: સૌને પોતામાં સમાવતી પૃથ્વી.

પ્રશ્ન: શુષ્ક કોને કહેવું?

પ્રતિભિર: સારી ચાલચલનનું કાળ તે સુષ્ક.

પ્રશ્ન: કોના જામથી મનુષ્ય સોનો પ્રીતીપાત્ર બને છે?

પ્રતિભિર: અભિમાન. એનો ત્યાગ કરવાથી મનુષ્ય સોનો પ્રીતીપાત્ર બને છે.

પ્રશ્ન: શું શુભાવશ્ય રિશ્તગીરીને નહોતે આનંદ આપે છે?

પ્રતિભિર: કોમ. એ શુભાવશ્ય આપણને કદી પણ રિશ્તગીર થવાપણું રહેતું નથી.

પ્રશ્ન: એવું શું છે કે જેના ત્યાગથી મનુષ્ય સીમંત બની જાય છે?

પ્રતિભિર: કામના એમાંથી કુટારો મેળવનાર શી સંપત્તિ બને છે.

પ્રશ્ન: માણસ આઠાણુ કોનાથી બને છે? જન્મે, મરિતથી કે વિદ્વત્તાથી?

પ્રતિભિર: જન્મે કે વિદ્વત્તાથી માણસ બાલિયું નથી. બનતો કેવળ સ્વચ્છરિતથી બને છે. જમે તેટલો વિદ્વાન પણ જો એ વાસનાનો શુભાસ હોય તો બાલિયું નથી. આરે મેરોનો ભજ્જકાર બલે હો, ખરાબ ચારિત્ર વાળો માણસ હલકી કાલિતો બની જાય છે.

૧૯૫૭.

★

અહંકારીના ઉપકાર તળે ન આવવું

કેમ? પણ સ્વાભિમાની માણસ અહંકારીના ઉપકાર તળે આવવા ઈચ્છતે નથી. સંજોગવશાત કદી આવવાનો પ્રસંગ પડ્યો હોય તો તે માટે તેને પસ્તાવો થયા વગર રહેતો નથી. માટે અહંકારી માણસના આભર નીચે તમારે કદી આવવું નહિ, કારણ કે બીજાએ તેના પર કરેલા મોટા ઉપકારો તે ઝટ લુપ્તી જાય છે પણ બીજા માટે પોતાને જરાક જોડણું સહન કરવું પડ્યું હોય તો તેમાં તેને પોતાની મોટાઈ અને ઉદાત્તપણું જણાય છે અને બીજાએ બતાવેલી ગમે તેટલી કૃતજ્ઞતાથી અને આપેલા ગમે તેટલા મેટા બદલાથી પોતે કરેલા ઉપકારનું વળતર મળી ગયું એમ તેને કદી લાગતું નથી. પે.તો કરેલા નાનકડા ઉપકારને મોટું સ્વરૂપ આપીને બધાં આગળ તે કહેતા ફરવાની તેને ટેવ પડી હોય છે. તેની આ ટેવનો તમને પોતાની બાબતમાં અનુભવ થશે ત્યારે તમને લાગશે કે જે પ્રસંગે તેણે આપણને મદદ કરી તેમાં ગમે તેટલું દુઃખ ભોગવવું પડ્યું હોત તોય તે આપણે ભોગવ્યું હોત, પણ તેની મદદ લીધી ન હોત તો સાફ. તે વખતના તે દુઃખનો, તેના કારણનો, સૃષ્ટિના નિયમ પ્રમાણે ક્યારેક તો અંત આવત; પણ આના અહંકારને અંત નથી. માનવી જીવન બધાના અરસપરસ સહકાર, સહાનુભૂતિ, ઉદારતા વિગેરે અનેક મહાન સદ્ગુણોપર ચાલે છે. તે વગર જીવન અને વહેવાર ચાલી જ ન શકે. આ સાદી વાત પણ તે અહંકારી માણસ બહુતો નથી. મનવધર્મથી ઉત્તરો તેનો સ્વભાવ હોવા છતાં તેના આભાર તળે તમે આવી ગયા પછી તમારી કૃતજ્ઞતા બુદ્ધિને લીધે તમે તેના સ્વભાવનો વિશેષ પણ કરી શકશો નહિ. તેનો ઉપકાર લેવાને લીધે આવી પસ્તાવાની અને મુશ્કેલી ભરી રિથિતિમાં તમે સહાશો. એટલા માટે શરૂઆતથી જ આ બાબતમાં સાવધ રહેવું સારું. અમારા પિતાથી આવે પ્રસંગે એક સુચક અર્થા બોલતા જેનો અર્થ આ હતો: “ગુણવંતની પસે કરેલી ચાપના નિષ્ફળ જાય તોયે સારી; પરંતુ નીચ માણસ પાસેથી મોટું ફળ મળતું હોય તો પણ તેન કરવી નેહએ.” ટુંકમાં વિવેકી માણસે પોતાના સ્વર્ગમાં માટે કે સદ્ગુણો માટે અહંકાર ન કરવો નેહએ; તેમજ લોભ પણ ન કરવો નેહએ. તેજ પ્રમાણે અહંકારી અને લોભી માણસ ના ઉપકાર તળે પણ ન આવવું નેહએ.

—કેદરનાથજી નાં ‘વિવેક અને સાધના’માંથી.

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૧૭ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૫૪.

નેશનલીસ્ટ પાર્ટીની કેબિનેટ

નેશનલીસ્ટ પાર્ટીની કેબિનેટ જેની બેઠક ગયે અઠવાડિયે મેરીટજર્મમાં પુરી થઈ, તેના હાજરમાં એક વસ્તુ કહી શકાય છે કે, તેમાં ખાનગી વ્યક્તિઓ તરફથી લાવવામાં આવેલા ઠરાવોપરથી ભેતમાં જે આલશબાણ ઉડવાની આશા રખાઈ હતી તે નહોતી હતી. તેના નેતાઓએ એટલા પુરતું પોતાની જવાબદારીનું ભાન બતાવ્યું હતું આપણામાંના કેટલાક બીન-ગોરા બાઇઓ, જેઓ ખેડે મર્જે થઈ જવાની વલણ બતાવતા હોય છે, તેઓને એ ધટો લેવા જેવી વસ્તુ છે. હાજર તરીકે એક ઠરાવમાં હાઈલીગોને માટે કુલી શાખા વાપરવામાં આવે છે. હોનારે તુરતજ અંકુશ મુકવા માં આવે છે. બીજા એક ઠરાવમાં એવી માર્ગણી કરવામાં આવી હતી કે “પરદેશના વિદેશી મુલાકાતો, ખીશ્ચે અને કેલીન્સો”ને દક્ષિણ આફ્રિકામાં થી બાતલ રાખવામાં આવવા જોઈએ. એ ઠરાવ પણ, તાબુખી ભરેલું છે કે, પાછો એવી લેવાયો હતો. મુલકી પ્રધાન ડો. ડાંગીએ એ ઠરાવના જવાબમાં કહ્યું હતું કે, “કેનન કેલીન્સોને વધારે મહત્ત્વ આપવામાં આવી રહ્યું છે. ખરી રીતે તેમના કયનોથી દક્ષિણ આફ્રિકાને એટલો લાભ થયો છે કે, આપણા યુનાઇટેડ પાર્ટીના મીત્રે, સમજવા લાગ્યા છે કે પોતાની પાર્ટી ખોટે માર્ગે જઈ રહી છે અને તેથી તેઓ એ પાર્ટીમાંથી નીકળી જવા લાગ્યા છે.

કેનન કેલીન્સો આ દેશની પરિસ્થિતિને વિશેષ ધ્યાન આપી રહ્યા છે. આ છતાં પ્રાંતિક ચુંટણીઓમાં નેશનલીસ્ટોની જીત થઈ હોય પણ વસ્તુ તેઓ વાજબીપણે કહી શકે છે. તેમ છતાં એટલી વાત તો નિઃશંક છે કે કેનન કેલીન્સોના શબ્દોથી કેટલાક લોકોના

અંતઃકરણો કંઈકાં છે તેમ નહિ હોત તો કેનન કેલીન્સોની વિરુદ્ધ જે રાષ્ટ્રભરેલી ટીકાઓ થઈ રહી છે તે થઈ નહિ હોત.

કેટલાક લોકો હમણાંમાં પાસપોર્ટના ધારકોમાંથી છટકી જઈને યુનીયનની બહાર આવ્યા જઈ ફરી પાછા કરી અડચણ વગર યુનીયનમાં હાથ લગાડી શક્યા છે. આ પરથી કે.એ.એમ. એવી માગણી કરવામાં આવી હતી કે દક્ષિણ આફ્રિકા વાસીઓ આ દેશની બહાર નીકળે તેઓની પાસે પાસપોર્ટ હોવાનું ફરજિયાત કરવામાં આવ્યું જોઈએ તેના જવાબમાં ડો. ડાંગીએ કહ્યું કે, એ સવલતો ઉઠેલ તોજ લાવી શકાય છે. દક્ષિણ આફ્રિકાવાસીઓ દેશની બહાર જઈ શકે તે પહેલાં મુલાકાતીનું કંઈક પણ ફરજિયાત તેઓની પાસે હોવાનું ફરજિયાત કરવામાં આવે. આ બાબતમાં કંઈક મુદ્દતમાં તેઓ કંઈક નહોતો કરી શકે એવી તેમણે આશા દર્શાવી હતી. એટલે હજી પણ એક વધારાના જુલમી કાયદાની અપેક્ષા આશા રાખવી રહી.

એપાર્ટાઇડ વિશે પરદેશમાં વધારે સમજ પાડવામાં આવવી જોઈએ એવી મામળી કરનારા ઠરાવના જવાબમાં નાણામંત્રી અને નાટાલની નેશનલીસ્ટ પાર્ટીના નેતા મી. એન. સી. હેવંગા એ કહ્યું કે, સુખ અડચણ જે સવાલ ઉપર ઉભી થઈ છે કે, સેલ્લાવ પાડવો જોઈએ કે સમાનતા હોવી જોઈએ. દક્ષિણ આફ્રિકાની પરિસ્થિતિ બીજા દેશોને અસમજવી બહુ મુશ્કેલ થઈ પડી છે.

વસ્તુસ્થિતિ એ છે કે બહારના દેશો પરિસ્થિતિ સમજે છે તો બહુ સારી રીતે પરંતુ સરકાર ગમે તેટલી તેઓને કસાવવા માગે છતાં તેની વલણનું વાજબીપણું તેઓને ઠપ્પું નથી

કેબિનેટ તરફથી સ્વિકારવામાં આવેલા ઠરાવોમાંનો એક સરકારની એપાર્ટાઇડની નીતિને તેમજ કલંદ લોકોને નોખા મતપત્રક પર મુકનારાં બીજાને સહાય દેકા આપનારો હતો. અને બીજા એક ઠરાવમાં “ઇન્ડિયન સહાયતા અને ફેરવણીથી” દક્ષિણ આફ્રિકા ગોઈ રહે અને અંતે પ્રજાસત્તાક બને એવી આશા દર્શાવવામાં આવી હતી. ઇન્ડિયનની દોરવણી માટે પ્રાર્થના કરવી એ તો બધી સુઠર વસ્તુ ગણાય. બીન-ગોરાઓ એવી પ્રાર્થના કરે છે કે ઇન્ડિયન સરકાર સઘળા જીવો પ્રત્યે માનવીઓ તરીકેનો સમાન. વગીર બતાવવા અને આપણે સૌ એક બીજાના સુખ દુઃખમાં ભાગીદાર બની સંપત્તિ રહી શકીએ એવી શાસકોને સહયુક્ત આપે. આ બેમાંથી કોની પ્રાર્થના ઇન્ડિયન સાંભળશે એ તો વખત જતાં ખબર પડશે.

‘નાટાલ ડેલી ન્યુઝ’ શુક્રવાર સપ્ટેમ્બર તા. ૧૦ મીના અંગ્રેજીમાં દર્શાવેલા વિચારોને અમે દેકા આપીએ છીએ. તેણે જણાવ્યું છે કે, કાયદાઓની નહિ પરંતુ લોકોમાં હૃદય પલટાની જરૂર છે. દક્ષિણ આફ્રિકાના બીન-ગોરાઓમાં એવા એકઠો અને હજારો છે કે જે શાને સુપ્રધાન નહિ પરંતુ રહેવાને સારાં ઘર જોઈએ છે, અને એટલુંજ માંડે છે કે-સારાં વાતાવરણમાં તેઓ પોતાના કુટુંબને ઉછેરી શકે, અલગ અને વસ્તુ પુરાં પાડી શકાય તેટલું કમાઈ શકે અને તેઓના રોજીંદા જીવન વ્યવહારમાં અવિચારી ગોરાઓ તરફથી તેઓના પર અપમાનો લાઠવામાં ન આવે. જાતી જાતી વચ્ચેના સંબંધો જે સારાં રાખવા હોય તો અવગણના આન સચવાઈ જોઈએ. રાષ્ટ્રીયજનોના જીવનની સુફલેટીઓ બીન-ગોરાઓને સૌથી વિશેષ ચીંતા કરાવી રહી છે. મતાધિકાર મળે પા નહિ તેની તેને એટલી બધી ચીંતા નથી પરંતુ વધુમાં લખે છે કે, “આ દેશમાં ગે.રાનું ભાવિ સુરક્ષિત રાખવાને ગોરી પ્રજાએ બીન-ગોરાઓનો વિશ્વાસ સંપાદન કરવો અને તેને લાયક બનાવવું પડશે.” આ વાત સાચી સત્ય છે. પરંતુ અમને ભય એ છે

કે એ વિશ્વાસ સવેગે હઠી જવા લાગ્યો છે અને બીન-ગોરાઓ માટે હાલની સરકાર નીચે જીવન એટલું અસહ્ય બનવા લાગ્યું છે કે તેઓ વધારે ને વધારે ધીરજ ગ્રામવવા લાગ્યા છે, અને તેને માટે ગોરા શાસકો પોતાનો જ દોષ છે.

મી. હેવંગા આફ્રિકાનરોને અને અંગ્રેજોને રાષ્ટ્રવાદનો ઉપદેશ દે છે પરંતુ બીન-ગોરાઓનો સવાલ આવે ત્યારે તેઓ ભ્રમ મો પોકાર કરી ઉઠે છે. “અનુભવી રહેલાં ભ્રમ”ની સામે બને ગોરી પ્રજાઓને સંગઠીત થવાની અને સહકાર કરવાની તે હાકલ કરે છે. આ સંજોગમાં બીન-ગોરાઓએ શું કરવું? તેઓએ શું કાય જોઈ બેસી રહેલું? તેઓ પછી જો પોતાના લોકોને રાષ્ટ્રવાદનો ઉપદેશ આપે અને તેઓની ઉપર “ભ્રમ” નહિ પરંતુ ખરેખર અવી પડેલી આકૃતમાં પોતાના લોકોને સંગઠીત થવાની હાકલ કરે અને તેને માટે કંઈ કરે તો તેઓનો દોષ નહિ બચે. એમણે, બીન-ગોરાઓ આને ને કરી રહ્યા છે તે ગોરા શાસકોએ તેઓને કરતાં શીખવેલું છે. પરંતુ આફ્રિકાનો રાષ્ટ્રવાદ ગોરા શાસકો ઉપદેશી રહ્યા છે તેવો સંકુચિત અને પતિત નથી. તેઓના રાષ્ટ્રવાદમાં જાતી, શાતી કે વળાંતો લેકને સ્થાન નથી. સઘળાને માટે શુદ્ધ ન્યાય અને સ્વતંત્રતા પર રચાયેલો છે અને તને પહોંચવાનો માર્ગ બમે તેટલો કઠિન હોવા છતાં અંતે તેનો વિજય છે.

રેલ સંકટમસ્તોને બાળકોની મદદ

હાઈમાં રમતાં બચેલું મુકસાન ભેગા વડા પ્રધાન શ્રી નેહરુ મુલાકાતી કરી રહ્યા હતા ત્યારે પંડનાના બાળકોની સંસ્થાએ પોતે સંકટ નિવારણ અર્થે ઉધારાવેલાં રૂપાં, દીનનું દુઃખ અને જવાબો શ્રી નેહરુને આપ્યા હતા. ઉત્તર બીહારમાં સંકટમસ્ત બાળકોમાં અમલત વહેંચી દેવાના હતાં એ સ્વિકારતાં શ્રી નેહરુએ કહ્યું કે મોટાઓએ આપેલાં દાનના કાર્યમાં આ દાનને હું વધારે કામગીરી આપું છું. બાળકો પણ પોતાના દુઃખી ભાઈ ભણેના પ્રત્યેની પોતાની દરજ્જા સમજે છે, આ એ પરથી જોઈ શકાય છે.

યુનાઇટેડ પાર્ટીની ટ્રાંસવાલની ટ્રેસિસ

યુનાઇટેડ પાર્ટીની ટ્રાંસવાલની ટ્રેસિસ ગણ સેમવારે બેઠાનીસમયમાં મળી હતી તેનું ઉદ્ઘાટન કરતાં તેના નેતા શ્રી. જી. એન. રૂઢાસે ખીન ગોરામિતા સલાહપર બોલતાં કહ્યું કે, બીન-ગોરામિતા સલાહ.કાં કામને માટે ઉપકારવાનું કાર્ય યુનાઇટેડ પાર્ટીનું નથી. એ માનવ શક્તિની બહાર છે. બંધિયની દોરવણી માટે તે માર્ગ સૂચી છે. નેચરલ પાર્ટી જ એક છે કે જે પ્રગ્ને એકું મનાવવા માટે છે કે તેણે એ સલાહનો કામને માટે ઉદ્ઘાટન કરી દીધો છે. એવા, રમટસ, હોલમેપર કે હાંડે,મળી પણ હવી યકામું નહોતું કે તેઓ એ સલાહ નો કામને માટે ઉદ્ઘાટન કરી દીધો છે.

નેચરલ પાર્ટીના પ્રચાર બીન ગેરા સલાહને "રાજકીય ડાહ્યામ.પટ" બનાવી દીધેલો છે. યુનાઇટેડ પાર્ટી "દેશીય આક્રીકામાં આપણા અને આપણા સંતાનેનું હિત યાચ એ રીતે તેનો ઉપકાર કરી શકે તેમ આપણી ટ્રેસિસમાં તેને હાથ ધરતાં ડરશે નહીં.

આક્રીકન નીતીપર ઉપરનો કરાવ નબળાઈમાં પ્રયોગક્રીડામાં મળનારી ટ્રેસિસમાં કરવામાં આવશે. મારી ખાતો છે કે એ ટ્રેસિસ અજાણતાં આપણની ઘટ્ટ અને આક્રીકન નીતી માં જે હાથ ધરે તે સમયગાળામાં કે શું એ રહેલી હશે તેની ચોખ્ખા કરી દેવામાં આવશે.

શ્રી. રૂઢાસે નીચેના છ પ્રશ્નો, જણાવ્યા કે જે સામાન્ય રીતે રિપરક-ટ્રેસિસ -

(1) વસતી મેરી વસતી કરતાં ધણી વધારે મોટી છે. ગોરી-કાળી વસતી યાગા અન્ન દેશે અને રક્ષિય આક્રીક વચ્ચે મહાગેલ તક વન એજ છે.

(2) પશ્ચિમ કુમારણી પકોચવાને રિલાયે ધીમે ધીમે પ્રગતી થઈ રહી છે. છતાં મોટા બાગની આક્રીકન વસતી હજી જંગલી અવસ્થામાં છે.

(3) આપણી પશ્ચિમની રહેણીથી આક્રીકનેલી મામડીયા રીતો સર્વેએ બાગી પડતા છાની છે.

(4) ગોરાકાળા વચ્ચેના સંજંધના બાબા સલાહમાં સર્વેએ થઈ રહેલા ઓ-છોગીકરણ જેમા બીન-ગોરામિતા અગવ નો બાગ જાળવી રહ્યા છે, તેને લીધે હાલના વર્ષમાં ફેરફાર થઈ ગયો છે.

(5) આ ઓછોગીકરણને પરિણામે મોટી અને કાવમને માટે મામડીયા રિત બાતોથી મુક્ત થઈ ગયેલી આક્રીકન વસતી રક્ષિય આક્રીકાની આર્થિક રચનામાં સમાઈ ગઈ છે અને આ વસતીમાં વધારો થતો જશે.

અનિવાર્ય રીતે વખતોવખત નવી રિથિતિ ઉભી થતી જશે અને સ.માઇક, આર્થિક અને રાજકીય ક્ષેત્રોમાં આ-ક્રીકનો અને યુરોપીયનનોના હિતા વચ્ચે વધારે સમીકરણ થયે એવી અવસ્થા કરવી પડશે

(1) આખી દુનીયામાં રંગભણી પ્રજાઓમા લગભગ રાષ્ટ્રવાદની આપના વધતી જાય છે, જે, ડહાપણુબરેલી મુલકદીગીરીના અભાવે સમવાલની સહાયતાથી પશ્ચિમ વિરોધી થઈ શકે તે સ્વસ્થ પકડવાનો સમય રહે છે.

આ હાલિતે.માથી એક અનિવાર્ય નિષ્કર્ષ થાય છે : રક્ષિય આક્રીકની સમગી પ્રજાઓની સુખાકારીને રૂટે ગોરાના હાથમાં નેજા અને સત્તા રહે એ જરૂરનું છે

શ્રી. રૂઢાસે તે પછી કહ્યું કે, દેશના પ્રગતીમાન રિકાસને ઉત્તેજન આપવાની અને સાથે જ યુરોપીયન ના સુધરેલાં રહેણીના ધોરણનું રક્ષણ કરવાની અને તેને ઉન્નત કરવાની જરૂર છે.

શરૂઆતમાં અને શરૂઆતમાં આમડીયા રીત બાતોથી મુક્ત થયેલા આક્રીકનો ની વસતી કાવમની ઘટ્ટ મહેલી છે : એ વસતી રિવકારી જાતીએથી ઉત્પન્ન થયેલી અણાતીઆથી તેમજ સામવાલની અસહાયતાથી દેશીય આક્રીકનું રક્ષણ કરવાની જરૂર છે.

વસાહતને ઉત્તેજન આપવાની અને ગોરી અને બીન-ગોરી પ્રજાઓની સમવામાં રહેલો તફાવત ધરાવવાના અન્ન પગલાં લેવાની અને રક્ષિય આક્રીકના ગોરાઓની હાથમતીમાં રહેલો અરક્ષિતતાનો જાવ દૂર કરવાની જરૂર છે.

આ ડહાપણુબરેલી મુલકદીગીરીના હેતુઓ અમલમાં મુકવા યુનાઇટેડ પાર્ટી નીચેના પગલાં લેશે :

સામાજિક ક્ષેત્રમાં સમાજમાં અને રહેણીમાં હાલ.પણવાને ઉત્તેજન આપવું એ જાતી જાતીઓ વચ્ચેના સંજંધને માટે અમલનું છે.

યુદ્ધમાં વસતા આક્રીકનેલો કેમના રમણી અંજ તરીકે રિવકારવાને એક અનિવાર્ય યત્ન એ છે કે રહેણીનું પ્રજાવહાપણું -પાણીપણે યાચ એ રીતે મજબુત અને દીધું કટિવણી સહેરી યોજના ધડી નેણએ.

આક્રીકનેલો રહેવાના રીઝવોની બહાર આર્થિક ક્ષેત્રમાં યુનાઇટેડ પાર્ટી રિવકાર છે કે, બધાને માટે સુધરેલું રહેણીનું ધોરણ કરવાને માટે આર્થિક વિકાસની જરૂર છે. આથી તે ખાતો કરશે કે સમજાના ક્ષિતને માટે ખેતીમાં, ઉછોગમાં, ખાણમાં અને વેપારમાં આક્રીકન મજૂરીનાં સારી રીતે ઉપયોગ કરવામાં આવે.

રીઝવોમાં, યુનાઇટેડ પાર્ટી રિવકાર છે કે સમજા પ્રજાઓ વચ્ચેના સહકાર, યુએસએ અને ગેનોસર્વ સંજંધો

અધાર મેરે બાગે પ્રજાના સમજા પગોના રહેણીના ધોરણમાં પ્રગતીના સુધાર કરવા ઉપર રજા છે.

વિવિધ ખબરો

સેન્ટ્રલ આફ્રિકન ટ્રેડરેશનના દોહીકીયા

સર્ધન રોડેસીયાના એશીયન કો.સે.સી એજનના પ્રમુખ થી એન. જે પટેલે એક નિવેદનમાં જણાવ્યું છે કે સેન્ટ્રલ આફ્રિકન ફેડરેશનના દોહીકીયા ફેડરેશન ના નવા હામીશય કામચાતી સામે જાહેર લગત અભાવશે. તેમાં હોટ સરકાર વચ્ચે પડે એમ તેઓ નથી માનતા.

શ્રી પટેલ સર્ધન રોડેસીયાની દોહી કોન્ફરન્સની સેન્ટ્રલ કમીટીના એક પ્રતિનિધ તરીકે પણ મોકલાયા હતા. તેમણે કહ્યું કે, ફેડરેશનના પ્રદેશો વચ્ચે હાલનમલનપર પ્રતિબંધ મુકના.કા કામદાપર આંદોલ પાલીમેન્ટના પ્રતિનિધિઓ જેઓ સર્ધન રોડેસીયાની મુલાકાતે આવેલા છે તેઓ સમક્ષ તેઓ નિવેદન રજુ કરશે.

આ નિવેદન સર્ધન રોડેસીયાના ઇન્ટર ટેરિટોરીયલ મુવમેન્ટ ઓફ પર-સન્સ (ઇન્ટે.સ) બીજા ને કાવદો બને તે પહેલાં કોલોનીના ગવર્નરની સંમતી ની રાહ જોવાઇ રહી છે તેના સંજંધમાં છે.

નિવેદનમાં જણાવ્યું છે કે, નોર્થન રોડેસીયા અથવા ન્વાસલેન્ડમાં જંગલોમાં અથવા વસવાટનો દેક ધરાવતા એશી-યનોને સર્ધન રોડેસીયામાં હાલત થયા અને એક પ્રદેશમાં બીજા પ્રદેશ માં હાલનમલન પર પ્રતિબંધ મુકના.કા છે.

એશીયન કામની દલીલ એ છે કે જણાવે છે : આમ,શ્રી પૂજ્ય આપણ ની જાગૃતિય-રેટિવાયારણ તા. રા

છે અને ફેડરેશનના કાવદેસર પાનીઓ ના એક વર્ગના પોતાના કાવદેસર વતનની અંદર છુટથી કરવા ફરવાનો દેક જીરતી લેનાર છે.

ઇન્ટર અને સેન્ટ્રલ આફ્રીકાના નવા કમીટીનાર

શ્રી ગોષાજ મેનન જેઓ ઉદ્ધાં પ્રજા ગર્વ ધર્મ મતામાં દોહીના પ્રતિનિધિ હતા તેઓ ઇન્ટર અને સેન્ટ્રલ આફ્રીકા ખાતે દોહી કમીટીનાર નીમવા છે, શ્રી આર. કે. હંડા નવરોળી ખાતે એકટીમ કમીટીનાર હતા.

એલજરીયામાં વાચકર ભુકં

એલજરીયાના નેડલ કેમમાં 190 માલક દુર આવેલ આરકી-સરીકમાં યુરાર તા. કમીના ઇતી કંચ થયા થી ખાર સેક-કર્મ હાલર ઉપર લોડો મરી ગયા અને ધણા જામયાવા.

કેપટાઉનની સીટી કોલેન્સીસમાં દોહી કોલેન્સીસ

કેપટાઉનની સીટી કોલેન્સીસમાં મીસીટ્ર એડ. યુન અને શ્રી. જી. એ. કીનની સાથે એક દોહી કોલેન્સીસ તરીકે શ્રી. અન્નદાસ મુસ. યુટાયા છે. શ્રી અન્નદાસ કુલ છે. નીસ વર્ષ રયા કે.એ.વાલ હતા અને કોન્ફરન્સમાં બાગ લેતા હતા.

પારીકાર હાલમાં બાપુ જાન થયા

શ્રી જોષાકર બેઠાનીસમયથી શબી જણાવે છે : આમ,શ્રી પૂજ્ય આપણ ની જાગૃતિય-રેટિવાયારણ તા. રા

એટલે તમે જાણો છો કે જનતાની વિશ્વ વિખ્યાત કંપની

સન લાઈફ ઓફ કેનેડા

કપરોલ્ટ કંપનીના હોદ્દા સલાહકાર એજન્ટ બીએ.

ઉપરાંત

રક્ષિય આક્રીકની પરિણામ આધારની કેપ કોર્ટ યુદ્ધ હોય પ્રાવીન-સીપલ કીવીકન ના સરકાર તરફથી નીચાવેલા અંગ્રેજી તથા ગુજરાતી ભાષાનાં હોદ્દા બીએ તેમજ અંગ્રેજી કોલેજિયલ અંગ્રેજી રોડ 1950 બોર્ડ કોર્ટ,કાલ વિના વીજળે તરીકે મરીએ થઈ શકે છે

1. Wherever there is a particular Life Assurance Problem a Sun Life of Canada Plan can solve it.
2. Prompt settlement of claims is a guarantee of the Company's Management
3. During 1951 the Company paid over £31,000,000 to annuitants, policy holders and their families.

The Sun Life of Canada is a Leader in World Wide Assurance.

Consult us first.

C. C. PALSANIA

GENERAL AGENT

Business, Estate, Financial, Insurance and Immigration Consultant.

Sworn Translator.

100 Sir Lowry Road, F.O. Box 4624. CAPETOWN Phone 32390

શ્રી સરસ્વતી અને રાજા જોડાણે
આવે છે. આ બંને દોરેલો અનુક્રમે
શ્રી મુનાબટ્ટ ગાદીદાર સમાજ અને
દા. હોંદુ સેવા સમાજ બે બંને, તરફ
થી દર બે ઉત્તરવાર્ધ આવે છે.
આ બે જોડાણના આડીયમ
દરમિયાન શ્રી કાંસલાલ ભરતીય મહિલા
મંડળ, ભેદાનીસખાના આશરે હેલ
મ. બ પુણી દમી જન્મ જન્મિ
નિમિત્તે તા. ૨૪-૯-૫૪ શુક્રવાર
તા. ૧-૧૦-૫૪ શુક્રવાર સુધી, સાંજે
૭-૩૦ થી ૯-૦, ફોર્મમાં, ટેરેસ
શાં ઉપર આવેલા પાટીદાર કોષમાં
બપુ જાન મુને કાર્યક્રમ રાખવામાં
આવે છે, જેમાં સ્થાનિક તેમજ
પ્રોત્સાહક ફાઇનલની જુદી જુદી બહેનો
પ્રમુખ સ્થાન મળે પુ. બપુજીના સત્ય
અર્થિયા વગેરે જુદા જુદા સિદ્ધાંતો
અંગે દુષ્કર કાદી બાપુજીને સીદ્ધાંતો
અર્થે કરે છે, ઉપરાંત શ્રી જોડાણકર
જોડાણકર પુ. બાપુજીના જીવન પ્રસંગો,
અંગે વાંચન-અવચન કરે છે. તે જાણ
પરેનેને આમ તેવા આમ જણ
કરવામાં આવે છે

ગાંધીજીને અંજલિ

જેરાળી શ્રી ઉદાસાલ દરીયાઈ
મળે છે:

શ્રી રામ, શ્રી કૃષ્ણ તથા અંધીજી
જેવા મુખ્યવારી પુરોનાં જીવનના
પ્રતિભાસ નિરિષ્ટ-પ સાચાં પણ શ્રદ્ધ
પુર્વક જોવા જોઈએ. જુના રીત
રિવાજો જો, પ્રજાના પેઢા ન હોય
તો સાચ જન્મ કંઈથી ઉતારે તેમ તેને
કુર કરવા જોઈએ. જુના રીત રીવાજો
કામમાં આવે તેવા ન હોય, પ્રમતીના
શોધક હોય, જીવનને પુરી નાંખતા
હોય તો તેના ત્યાગ કરવો જ જોઈએ.
મગવાન રામચંદ્ર પિતાની આજ્ઞાનું
પાલન કરના હતા તેમ પિતાની જુલ
પણ તેમજે સુધારી હતી. પિતાની
જુલ પતિની જુલ રામચંદ્રે એક પતિન
જીવનું પાલન કરી સુધારી હતી. રામ
એક વ્યવસ્થી હતા. જોઈતા તે પ્રમાણે
જીવતા. એક વગન, એક બાજુ,
એક પતિ. રામચંદ્રની પાસે સુધારક
મનેદશા હતી. સત્યનાં પાલનના અ-
મલી હતા મટેજ આજે સર્વ કોઈના
હવેમાં તેનું સ્થાન છે, આદર્શ જીવન
દેવાથી આજે માનવીના જીવના ટેરે
રામનું નામ રખી રહ્યું છે. દરિયાને
દાર, અરુણપતા નિવરણ પ્રાપ્તિ એ
હોંદુ સમાજનો પ્રથમ હતો, માનવતાનો
પ્રથમ હતો. હોંદુ સંસ્કૃતિની ખાના
અરાખી થઈ થઈ હતી. ગાંધીજીને
સત્ય શ્રદ્ધ અને સત્ય અને અહોંસા
ના પરમ ઉપાસક કમલોગીએ પ્રથમ
વિશેષ સાથે પણ એકલે હાથે અમી
આખા હોંદુ સમાજને વિચાર કરતા
કરી દીધો, પ્રજા જીવનને કિર્મિશ
કરી નાખનારી જુની મનેદશાને દેવાની
દીધી પ્રજા માનસમાં આવી સુધારા

હતિએ તે સુધ પુરોજા કરી થઈ
અને તેથી તેઓ પ્રજાના આરાધ્ય દેવ
બને છે.

શ્રી. મોરારજી દેસાઈ સેલેસ્ટ

મુંગલમાં ખાદી અને પ્રામાણ્ય
ભવનમાં મુંગલના વડા પ્રધાન શ્રી.
મોરારજી દેસાઈએ રા. ૨૫૦૦૦નું
વેચાણ દસજ મીનીટમાં ક્યું હતું.
પરેલાં બહુલક વે વેડોલોની પ્રખ્યાત
ફુગન હતી તેમાં આ જીવનની
સુખાત થઈ છે. પરેલાં આ પરેલાં
વરુજોનું મોડું મથક હતું આજે તે
ખાદીને પ્રાથમિક મોડામાં મોડું
મથક બન્યું છે.

દરેકરખા દરેક

કસ્ટરખા અંધી રમારક દરેક
તરફથી આ બંને અંધી અને બાળકો
ની ઉત્તિ અર્થે રા. ૨૧,૪૨,૧૩૭
ખર્ચવામાં આવે છે.

દરેકની મુંગલમાં પુરી થયેલી
કારોગારી સમીતીની મોડે અંદાજપત
તકવાર ક્યું હતું. છેલ્લા નવ વર્ષો
દરમિયાન દરેક જેમના પર ફરીથી
કરવાનો અવકાશ ખર્ચ રહે તેવી
બાળકો પર રા. ૧૪,૨૪,૬૩૬ અને
જુદી તથા જેના પર ફરીથી ખર્ચ ન
કરવો પડે તેવી બાળકો પર રા.
૧૪,૭૫,૮૪૮નો ખર્ચ થયો છે. દરેક
કરક મીડવ પ્રજા અને હજ સામાજિક
કાર્યકરોને તાલીમ આપી છે. દરેક
તરફથી ૧૬ મામ સેવિકા કેન્દ્રો, ૧૬૨
તળીયી કેન્દ્રો અને ૩૮૮ સેવા કેન્દ્રો
ચાલી રહ્યા છે. આ બધા મહિલા
કાર્યકરોની દેખરેખ હેલ જામગીમાં
આવે છે.

પરજ, પંચાયત, ગુજરાત અને
મહારાષ્ટ્રમાં સરકાર વતી દરેક નિર્વાસિત
યુદ્ધો પણ સંભાળી રહે છે. અને
આ યુદ્ધો હાથમાં લીધા બાદ તેને
માટે રા. ૧૨,૨૪,૨૮૬ ખર્ચ થયો

છે. મહાસ રાજ્યના માલવ-પાંચલ
નામના ગામમાં દરેક દારા એક
રક્તપિતની કસ્ટીતાસ પણ ચાલી
રહે છે.

દર વર્ષની ગોસમી જનમુઆરીએ

ભારત સરકારે નિર્ણય કર્યો છે કે
ભારતના સ્વાતંત્ર્ય સંગ્રામમાં જેમકે
પેતાના જન નોહાવર થયો છે તેવા
સફની વાદમાં મહાત્મા ગાંધીના બસી-
દાન દિન ૩૦મી જનમુઆરીએ એક
મીનીટ માટે સવારના દસ વાગે ભારત
બરમાં તમામ કામકાજ ધંબી જશે
અને મોન પાળવામાં આવશે.

માનવતાનાં ઉભાં

ચડાણ

સુધરેલી દુનિયાએ પેતાના માનવ
સુધારા અંગે ટેલકા વિચારો અપ-
નાવી લીધા છે એમ કહેવાય. જેમ કે,
માનવ-માંસ ન ખવાય; ગુલામીને
વેપાર ન હોય. માનવ માંસ ન ખવાય,
એ નીતિને લીધે માણસને પણ જે
મારી ખાવાનું રોકાયું ખરું. પણ કુદ
દારા તેને વધ કરવાનું નથી રોકાયું.
તો પણ ખાવા માટે તેને રોષ કાઢે
ચિત્તર થતો હશે, તે તો રોકાયો છે
ખરો.

તેમજ આજે ગુલામીમાંથી મુલ્ય
નાકળી ગયો, જેમ ન કહેવાય. ટોસ-
ટોલે જેને બીસમી સદીની ગુલામી
કહીને વધ્યું છે તે આધારિક ગુલામી
આજે કોઈ નથી થઈ, બધો વધી
છે. પણ એક જમાનામાં માણસને
પકડીને ટેર જે વેચવામાં આવતો.
ગુલામીને વેપાર માન્યો. આ વસ્તુ
વર્ણ થઈ છે. છતાં તે કટલી બધી
હજ ચાલે છે તેની અમર હમણાં
વાંચી. બીડીસ ગુલામ-વિરોધી મંડળ

ના મંડળે તે મંડળની વાર્ષિક સમા
માં કહ્યું કે, સમય ૧૨૦ લાખ
માણસ આજે ગુલામ છે. તેમાંના
૫ લાખ ચેમન, સીદી અરબીયા,
જોમન વગેરે જામમાં છે, અને એક
ગુલામની આજુ કીમત સમય ૧૦
પાઉંડ મણાય છે.

આજે ત્યાં અરુણપતા, આફ્રિકા
અમેરિકામાં રેમને, વગેરે પણ આવી
જ દોગિત મણાય.

સમાનતાના અને અસમાનતાના
આદર્શમાં માણસનને હજી ટેલ
આમળ વધવાનું બાકી છે, તે આ
ઉપરથી જણાય છે.

‘શિક્ષણ અને અધિકાર’માંથી

ગુજરાતી કેલેન્ડર

(કંવત ૨૦૧૧ની સાથે)

કેલેન્ડરમાં નીચેની વિષયો હશે:

- (૧) મહિના, વાર, તિથિ સાથે અંગ્રેજી તારીખ.
  - (૨) દરેક માસના અમાસની રોડી તહેવારો અંગ્રેજી તારીખ સાથે.
  - (૩) તિથિ સાથે ચંદ્રની રાશિ, તેના ગરજાતનો સમય સાથે આદીત્ય રોડી હાથમ પ્રમાણે.
  - (૪) રાશિના અક્ષરો (બાળકોનું નામ પાડવામાં ખાસ જરૂરનો).
  - (૫) દિવસ અને રાત્રીના ચોમકિયાં.
  - (૬) આટી પેપર ઉપર સુદર, પાર્થક કથામક ચિત્ર.
- દરેક ગુજરાતી કુટુંબમાં આ કેલેન્ડર અવરજ હોવું જોઈએ.

કીમત રૂ. ૩-૦

પ્રસિદ્ધ હતી:—

ગુજરાતી સંસ્કાર મંડળ
પી. આ. બેડસા ૬૬૭
૬૨૫૫ (નારાણ).

જે અઠવાડિક પંચાંગ

વાર	ઓસી ૧૬૫૪ સપ્ટેમ્બર	હોંદુ ૨-૧૦ અ.મે.	પ્રસમાન ૧૩૫૪ હીજરી મોહરમ -૫૧૨	પારસી ૧૩૨૪ ફરવરીન	સુરોદય ક. મી.	સુપરસ ક. મી.	ધાર્મિક તહેવારો-ઉત્સવો
શુક્ર	૧૭	૫૬ ૫	૧૯	૧૬	૫-૫૪	૫-૪૫	
શનિ	૧૮	૫૭ ૬	૨૦	૧૭	૫-૫૪	૫-૪૫	
રવિ	૧૯	૫૮ ૭	૨૧	૧૮	૫-૫૪	૫-૪૫	
સોમ	૨૦	૫૯ ૮	૨૨	૧૯	૫-૫૪	૫-૪૫	
મંગળ	૨૧	૬૦ ૯	૨૩	૨૦	૫-૫૪	૫-૪૫	
બુધ	૨૨	૬૧ ૧૦	૨૪	૨૧	૫-૫૪	૫-૪૫	
ગુરુ	૨૩	૬૨ ૧૧	૨૫	૨૨	૫-૫૪	૫-૪૫	
શુક્ર	૨૪	૬૩ ૧૨	૨૬	૨૩	૫-૫૪	૫-૪૫	
શનિ	૨૫	૬૪ ૧૩	૨૭	૨૪	૫-૫૪	૫-૪૫	
રવિ	૨૬	૬૫ ૧૪	૨૮	૨૫	૫-૫૪	૫-૪૫	
સોમ	૨૭	૬૬ ૧૫	૨૯	૨૬	૫-૫૪	૫-૪૫	
મંગળ	૨૮	૬૭ ૧૬	૩૦	૨૭	૫-૫૪	૫-૪૫	
બુધ	૨૯	૬૮ ૧૭	૩૧	૨૮	૫-૫૪	૫-૪૫	
ગુરુ	૩૦	૬૯ ૧૮	૩૨	૨૯	૫-૫૪	૫-૪૫	

ગુનાઓનો રામબાણુ ઈલાજ

[તા. ૧૮-૯-૫૪ના પૃષ્ઠ ૬૨ (અંક ૧૫) માં વિનાશબાજીએ કરેલા પ્રશ્નનમાંથી.]

એ સવાલ પુછવામાં આવ્યો છે કે, જે રેર ગુનાઓનું પ્રમાણ કેમ વધવા લાગ્યું છે? આ એક મહત્વનો સવાલ છે. તે સૌની ચિંતાનો વિષય નથી કે પણ ગુનાઓની સંખ્યા વધી છે એવી નવાજ પામવા જેવું નથી. આશ્ચર્ય તો એ છે કે, આટલા ઓછા ગુના થાય છે! આને જે કાલન રતો છે, તેમાં તો આથી વધારે ગુના થવા જોઈએ. પણ આટલા ઓછા ગુના થાય છે, તેના સાર એ છે કે, આપણા ભોંટા ખાનદાન છે, આપણા દેશમાં સંસ્કૃતિ છે. ભોંટા બહુલા મહેલા નથી—સેંકડે ૯૦ માણસો અબજ છે, પરંતુ સમજદાર છે. પૈસા અને અનુભવી છે. દસ હજાર વરસના અનુભવી છે. આપણે દેશ પૂરો પ્રાચીન છે. હજારો વરસોથી અહીં ધર્મ વિધાન અને સમાજની રચના સારી રીતે થયેલાં છે. આપણે ત્યાં જે સંસ્કૃતિ છે તે આશ્ચર્યના ભોંટાના ભોંટામાં મળી મળે છે. આ પ્રમાણે આપણા ભોંટાની સદગત પ્રગતિ સોચ અને કાનિમય છે. તેમનામાં સંધ્ય છે.

દસમાર વરસ પહેલાં બંધાણમાં દુરદા પડ્યો હતો. તેમાં સરકારના આંકડા પ્રમાણે ૩૦ લાખ ભોંટા અજ વિના મરી ગયા. જનતાને આંકડો નો એધારે વધારે છે. એ વખતે હું જેવાં હતો. જેવાં ભોંટા ધણી વાર એમ પુછતા કે ૩૦ લાખ ભોંટા મરી કેમ ગયા? તેવા ભોંટા છે કે તેમણે ન ચોરી કરી કે ન હુલ્લાદ કરી? એકાદ ખાંડ ચોરીનો છુટક મનાવ નવો હતો. કેટલાક ભોંટા કહેતા: "આપણે પણ નીચે ઉતરી મથા છીએ એવું દેખાય છે. આવે ઝૂકેને જે કાંઈ કરે તે જોઈએ. બીજા દેશના ભોંટા તો આવી રીતે માં ભોંટાનાં ધર પર દુધલા કરે અને જનતાને જનવરની જેમ કામ કરે. આપણે નીચા ઉતરી ગયા છીએ, તેથી આપણા ભોંટામાં આટલી હિમત નથી."

આ સંમિશ્રિને હું એવેન થઈ ગયો. મને રાત્રે ઉપ ન આવી. હું વિચારવા લાગ્યો કે, હું આપણે અંદર નીચા ઉતરી ગયા છીએ! આપણા ભોંટામાં એટલી પળ હિમત નથી કે, જે કામ કરે, બીજાની કરી શકે, તે કામ આપણે નથી કરી શકતાં! આ પ્રમાણે વિચારતો હતો તો અંદરથી અવાજ આવ્યો કે, એમ વાત નથી, આપણા દેશના સંતા, મુનિઓ, ઋષિઓએ શીખવ્યું છે કે, આપણે મરી રવા છીએ, તો બીજા જે છવતા છે તેમને

શા માટે દેરાન કરવા? આ આપણા દેશનો પવિત્ર ગોટો ગુણ, ધણી ગોટી વિશેષતા છે. તે એક મોટી શક્તિ છે અને તેનો ઉપયોગ કરવો જોઈએ. તેમાંથી સત્યામહત્તી શક્તિ નિર્માણ થઈ શકે. જેથી સદન કરવું તેને સદગત વાત માને છે, તેમનામાં અહિં-સાતમક પ્રતિકારની શક્તિ સ્વાભાવિક રીતે નિર્માણ થાય.

આને છુટક છુટક ચોરીએ થાય છે. હું તો તે માફ કરું છું. એટલું જ નહીં, હું તો ધણી વાર કહું છું કે, મારી પાસે એવી બાબત ફેંસવા માટે આવે તો હું ચોરાને જેલને મલે જેલજી એકર જમીનની સગ આપું અને કહું કે, હવે તમારાં બાળકાઓનું પાલન સારી રીતે કરો.

આપણે શહેરમાં રહેનારો, બહુલા ભોંટા પોતે જે અપરધ કરીએ છીએ તે ગણના નથી. જે કહું કે, ગુના ઓછા થાય છે. પણ જે ગુનાઓ મોટી સંખ્યામાં થાય છે તેની તો આપણે મણતરી કરતા નથી. કાઠજે દાગિને, ચુરીને ૧૦૦ એકર જમીન પડાવી, કાઠજે દાગિને ૧૦૦, તેની મણતરી ગુનામાં થતી નથી. અંગ્રે-રીકની સ્વતંત્રતાના પ્રથમ વીર બેલ્ગે વોર્થોટન તેમના બચપણમાં નોટકુક લખતા હતા. તે હાવામાં આવી, તે એક વાર જોવાનો પ્રસંગ મળ્યો, તેમાં જે એક વાક્ય જોયું કે, વાડ એ કુદવા માટેનું પ્રલોભન છે. ધરોમાં જે તાળાં છે, તે ચોરી કરવા માટે ભોજ પેસા કરે છે. એ આ તાળા કુચી બંધ થઈ જાય, તો ચોરી પણ બંધ થઈ જાય. પ્રોસના એક પુતિ-દાસકારે જણવ્યું છે કે, પ્રાચીન કાળમાં અહીંના અખીર ભોંટા પોતાનાં આવી-શાંત મકાનો પ્રુદ્ધાં મુખને રતે સુતા હતા. તેને આનું આશ્ચર્ય થયું. હીંદુ-સ્તનમાં રહેલો જે જોયું તે તેને પોતાના દેશમાં ન મળ્યું. જ્યારે હીંદુસ્તાનમાં એટલી સંપત્તિ હતી કે, તેની વાતો સાંભળીને દસ હજાર માણસ દુરથી ભોંટા અહીં આગત હતા, તે વખતે આપણે ત્યાં તાળાં કુચી નહોતાં. અને આને જ્યારે આપણે કોડી કે કોડી માટે મરીએ છીએ, ત્યારે પચાસ જાતનાં તાળાં લગાડીએ છીએ.

કુચી અને તાળાં બંધી મળ્યાં, કદમી રહી, આપણે ચોરીને પાપ ગણીએ છીએ, પણ સંપ્રદાયે પાપ ગણતા નથી. આ એક વિચારવાની વાત છે. તેનું કારણ એ છે કે, આપણે એક સંપ્રદાય બનાવી લીધો છે અને આપણે પોતે કામદા ધર્યા છે. ચોરી કરનારાને સગ આપવામાં આવે છે અને સંપ્રદાય કરનારાનું સ-માન કરીએ છીએ. તેને આપણે તકિયો આપીએ છીએ, કિસાન જે પ્રમાણિત દોષ

એ, તેને આપણે જમીન ઉપર બેસાડી એ છીએ. તેને 'તુ' કહીને ભોંટાવી એ છીએ અને 'મેસ' એમ કહીએ છીએ. અને જે સંપ્રદાય કરનારો છે, તેને આપણે 'આપ' 'પધારો' 'મેસો' એમ કહીએ છીએ અને તકિયો આપી એ છીએ. કારણ કે, તે મોટો છુટકારો છે. અને એવી ખુબીથી, કુશળતાથી છુટે છે કે કોર્ટના બધા કામદારો તેની આગળ જાય માટે છે. સો કપીયામાંથી હજાર કરવા એમાં એને કરી તકલીફ વેળી પડતી નથી. ૧૦૦ ઉપર એક ખીંડુ મહાત્મા દેવું એટલે થઈ ગયા ૧૦૦૦. બાબતે સેવાને ગુનો માનતા જ નથી. ધરસામે, કુશનમાં ધણી વાર લખ્યું છે કે બાબતે સેવું એ પાપ છે, દરામ છે. આપણે બધા ચાર અને ખુનનો ને રીતે નિર્દેશ કરીએ છીએ એ રીતે: પ્રદાર ધરસામે બાબત ઉપર કયો છે. પણ આપણે ભોંટા તો એમ માનીએ છીએ કે, બાબત એક આર્થિક સંસ્થા છે. બધા વેપાર એના ઉપર ચાલે છે. નહીં ચોરી, કસતખોરી, બોટા હિસાબ, આ બધાં પાપો છે. બાબતે સેવાનો અર્થ એ છે કે, ભોંટાની અવજનનો લાભ ઉઠાવીને પૈસા કમાવા. આપણે તેને પાપમાં ગણતા નથી. પણ નાતી ચોરીનો થાય છે તેની ચિંતા કરીએ છીએ.

આને ઉપાય આપણે શો કરીએ છીએ? આ ગુનાઓ ન બને એ માટે કાંઈ કરતા નથી. પણ તેને દંડનીતિથી જાણવા છુટકાએ છોડી અરી રીતે તો અંદર કયો દોષ છે તેનું સોધન થવું જોઈએ. સમાજની ચુકિત થવી જોઈએ. તે જે રીતે કરવા ની છે. જમીનની, સંપત્તિની વહેંચણી કરવી અને સોને કામ આપવાની મામલિતા પર જવાબદારી નાખવી. જ્યારે આમેલોગો ઉભા થશે, ત્યારે તેઓ જવાબદારી ઉઠાવી શકશે. અને આને જે માત્ર પદારથી આવે છે તે આવશે બંધ થશે ત્યારે આમેલોગો ઉભા થઈ શકશે. આપણે જે બદાર તો માત્ર ખરીદીએ, તે કિસાનેને ખેતી સિવાય બીજો કામ કયો રહેતો નથી. જમીનની વહેંચણી થવી જોઈએ, જેથી બુદ્ધિને કામ મળે અને તેઓ ઉત્સાહથી ખેતીમાં લાગી જાય. જમીનની વહેંચણી કરવી, આમેલોગો ઉભા કરવા અને ફેક્ટને કામ આપવું, આ તમામ કામ કરવાનાં છે.

આ ઉપરાંત વિચારશુદ્ધિ પણ થવી જોઈએ. સંપ્રદાય કરવો એ પાપ છે. શરીરજમ દાળવો એ પાપ છે. આ વિચાર રૂઢ થવો જોઈએ. આપણે ચોરીને શા માટે પાપ ગણીએ છીએ? ચોરાને શા માટે દોષ આપીએ છીએ? કારણ કે, તે એક કલાક કામ કરે છે અને પાચસો, હજાર રૂપિયા ઉપડી જાય છે. એટલે કે, એક કલાકની

મહેનતથી હજાર રૂપિયા પેસા કરે છે. ને તે મહેનત કરીને દસમાર આના પૈસા ઉઠાવી જાય, તો તમે કહેશો કે એટલી મહેનતને માટે એ વાજબી છે અને તેને પાપ ન ગણો. તેઓ જેટલા પૈસા લઈ જાય છે એટલો શરીરજમ કરતા નથી. તેથી તેમને ચોર કહીએ છીએ. બરોબર આ જ કામ નવાયા ધીલ કરે છે, જે ચોરને સગ કરે છે. પચાસે કલાક કામ કરે છે અને હજાર રૂપિયા પચાર લે છે, એટલે કે વધારે પૈસા લે છે અને જોઈ મહેનત કરે છે. આનો અર્થ ચોરી ત્યાજનો અર્થ શો? ચોડું છું ખાતું અને વધારે કામ કરવું. સંખ્યાસીને આપણે ત્યાગી કેમ કહીએ છીએ? તેઓ ઇંદગીબર દુનિયાનું કામ કરે છે, તેના બાકામાં પેટજર અજ અને વરસ માં બે કપડાં લે છે. કુનીયાની વધારે માં વધારે સેવા કરવી અને ચોડું છું સેવું એ સંખ્યાસ. આને જે ચોડું કામ કરીને વધારે લે છે, તે ચોર ગણાય છે. આ હિસાબથી તમારા નવાયાધીસ, વધીસ, ગ્રેફેસર, મંત્રી, વેપારી સો દાદ ચોર કહેવાય. તેમની મણતરી ચોરામાં નથી થતી, કારણ કે તેમની એક જમાત છે. આ રાજ્યસત્તાની જમાત છે. કાલેને એમ થાય કે મમ વિના ખાતું એ ચોરી ગણવામાં આવશે તો રાજ્યસત્તાની સધળી જમાત ચોર કરશે.

તેથી વિચારની સ્પષ્ટતા હોવી જોઈએ. રૂઢ ધર્મ કયો છે તે સમજી લેવું જોઈએ. આને તો કાંઈક ખુબ પૈસા ભેગા કરી લે અને પછી તેમાંથી ચોડું દાન કરે તો તેને દાની માનવામાં આવે છે. ચોડી તીર્થયાત્રા કરી, કપાંક મંદિર બનાવ્યું, કપાંક જમવાની મંત્રિને પૈસા આપ્યા, કપાંક કુંજ મેળામાં જઈ આવ્યા આ બધું લીપણ. ગુણ્ય કયું એટલે ધર્મ કયો એમ સમજવામાં આવે છે પણ આ ધર્મ નથી. આ તો દંભ છે. 'પાકનેન પુણ્યાઃ' ત્યામ કરીને ખાતું એ ધર્મ છે. જે બતાવ્યું કે ગુના બંધ કરવા ના બે રસ્તા છે. એક, ગુનાઓનું કારણ દૂર કરવું. આ બુદ્ધિન આદિભન થી થશે. અને બીજો રસ્તો દરિકમા. દરિકમા એટલે અવતારોની કથા એમ કહીએ નથી.

જેમ અક્ષર શીખવવા માટે જોજ પધારમાંથી 'ક' 'ખ' 'ગ' વગેરે બનાવવામાં આવે છે અને તેનાથી બાળકોને અક્ષરજ્ઞાન આપવામાં આવે છે, એ પ્રમાણે જરૂરેશ્વરના જ્ઞાનને માટે મુર્તિ છે. પધારનો સંપ્રદાય બાળકોને અક્ષર જ્ઞાન આપવા માટે કરવામાં આવે છે, તે પ્રમાણે કાળ, પાપાણ અને મારીની મુર્તિઓ જરૂરેશ્વરના જ્ઞાનને માટે બનાવવામાં આવે છે. મુર્તિની પુજા નો હેતુ ધર્મના જ્ઞાનનો છે. પણ ત્યાર બાદ પ્રથો વાંચવાના હેતુ છે.

પણ એ ઠાઠ ચાચનાથમાં પુરતોને બદલે પચ્છે જ નહીં હરે તે એ શું હશેવાય? એ પરમ પદ? હો! એકામતા ને માટે મુર્તિપુજની ભરૂં છે. આ સ્વયં સ્વચ્છ પદ સોડોને પહેલાંવા ના છે, નીતિ, પદ્મ માનવતા, પરમેશ્વર નું વારતવિક સ્વરૂપ શું છે જરેરે હરિ-કૃતિન, અને સમાજસ્થિતિમાં જે વિપત્તિ છે તે કુર કરવા માટે આજે આશિષન ઉદ્દેશ્ય છે, તે સમાજશુદ્ધિનું કાર્ય છે.

આ મામ ત્યારે મુના બંધ, થાપ-જેમ સુપનારાપણના ઉદ્ભવની સાથે અંધારાનો નાશ થઈ જાય છે. તેમ મુનાશિનો નાશ થઈ જાય છે, દરેકને ખાવા મળે, તે શું ઠાઠ રાતે છુપાઈને ચોરી કરશે? બપોરે મુખીની પાસે જવાથી તરત કામ મળતું હોય, તે ચોરી કરવા ઠાણ જાય અને એવી તકલીફ ઉઠાવે? મુનાશિની નિરતિ માટે લોકોએ જુદાનવા કામમાં શ્રાગી જવાની ભરૂં છે.

એકે તો ક્યાં પચ્ચાં લીધાં નહોં, પણ પાંઉ બનાવનારાઓના મંડળે જ નહોં કયું કે, હવે પછી આ પદાર્થ નો ઉપયોગ બંધ કરવો, પચીસ વરસ મુખી આવી રાહી ખાતર કાળ ની શી દયા થઈ એનો સરવે કેળુ કરે!

આવાં પીણું હળવાં પીણું (soft drinks) કહેવાય છે.

બેતાવાડી ખાતા તરફથી રસાયણ વાપરવાની બેકુતેને સલાહ આપવામાં આવે છે. પરિણામે પરદેશમાં તે ટનબંધ રસાયણોનો ઉપયોગ થતો જાય છે. બેતાની આવી પેદાશનાં પરિણામે વધેલા અનાજ ઉત્પાદનમાં અને દેખાવ, પણ વધારે સ્વાસ્થ્યની દૃષ્ટિએ તેનું મુદ્દાંકન કયારે થશે?

સામાજિક પીણાંઓને સહેજતવાર બનાવવા ફેરફારિક એસિડનો ઉપયોગ થતો. અખતરોએ જાયું કે, ફેરફારિક એસિડ કાંતા એનેમલને ખાતર બનાવે છે. છતાં આવાં પીણાંઓનો ઉપયોગ વધતો જ આવ્યો છે અને એ એસિડનો ઉપયોગ તેમાં થાય છે.

દોરના ચરીર ઉપર ડી. ડી. ડી. નો અખતરો કર્યા બાદ તેનું માંસ ખાનાર ઉપર તેની અસરો જણવા માંડી છે. આ બાબતની તપાસ કરાવવાનો કામ પાડી ગયો છે.

હાઈડ્રોજન બોમ્બથીયે બદતર

સિદ્ધાંત અને સંદિગ્ધમાંથી

અધોર્મ અને હાઈડ્રોજન બોમ્બથીયે બદતર પરિણામ લાવનાર અનેક રસાયણોનો ઉપયોગ આજકાલ થઈ રહ્યો છે. એ રસાયણો દ્વારાં વેધ જ બોરાકમાં લેબોરેટરી અમલનું સ્થાન લેતાં જાય છે. બેકુત તેના પાક ઉપર રાસાયણિક કામો છાટે છે. સંધર નાર દવા હાંડીને સંધરે છે, ડબ્બામાં પેક કરનારાઓ તેનો ઉપયોગ કરે છે. અને ફળોને વેપાર કરનારાઓ ફળને સાચવી રાખવા તેના ઉપર તે છાટે છે.

લિથિયમ ક્લોરાઇડ નામનો પદાર્થ જાણુ કયો. ડાવાબિટીસ (મધુખરેહ) ના દરદી જેમ સેકેરીનની આ પીએ છે તેમ આવા દરદીઓએ દાળદાકમાં આ લિથિયમ ક્લોરાઇડ નાખવાનું ચક્ર કયું. તેનું પરિણામ વેહેલું જણાયું. આ પદાર્થને વેચવાની બંધી કરાવા પહેલાં ત્રણ માણસો મરી ગયાં હોવાનું સત્તાવાર રીતે જણાયું હતું.

ઇન્ડિઆના પરમણુમાં એક મજૂરે અનિજ તેલને માખણની વાસ આપી, અને તેમાં તથેમા પદાર્થો જાળરમાં મુક્યા. આ પદાર્થોનો ઉપયોગ મોટે ભાગે નિયામિતમાં જ ચલાવ્યા તરીકે કરતા. અનિજ તેલ જલદને નુકસાન કરે છે અને બોરાકમાંનાં બીજાં ખાદ્યો તું મુલ્ય ઘટાડે છે. શરીરના એ અને ડી વિટામિનને તે ઘાત નાખે છે: આ ચવાણું ખાનાર નિયમિતમાંની શી દસ?

ચોલા સમય પર મરધાખતકમાંના નરને મળ્યામાં રિલેવેટરોલ નામના રસાયણિક દોરમોનનાં ઇન્જેક્શન આપવાનો ચાવરો આલેસો. તેના ઉપયોગ થી નરના લક્ષણો કંઈક અંશે આદાનાં જેવાં થવા જાય છે. તેને કારણે સરીરમાં ચરબીનો સારો જમાવ થઈ મરધાં બતકાં વજનવાર ચાર અને સર વાળે વધારે પેસા લાવે. વખત બતાં જણાયું કે, આવાં ઇન્જેક્શન લેનાર મરધાં બતકાંની જનનશક્તિ નાશ પામતી. ડેનેક્રામાં તો એનું મજુ વિધાન કરવામાં આવ્યું કે, આવાં પ્રણીનાં માંસ ખાનાર પણ નિર્ધીમની જાય છે. ડેનેક્રામાં આ પદાર્થનાં 'આવા ઉપયોગની બંધી કરમાવવામાં આવી. પરંતુ બીજાં સંસ્થાનોમાં તો બકરી, માખ, દોરદાંખર સરેને રિલેવેટરોલનાં ઇન્જેક્શન આપવાનો વા ચાલુ જ રહ્યો છે.

પાંઉ બનાવનારાઓએ રાહીની બનાવટમાં નાઇટ્રોજન ડાયોક્સાઇડનો ઉપયોગ પચીસ પચીસ વરસો સુધી કયો. ત્યાર બાદ એક માણસે બે.બી. કાલ્યુ કે, આવા પાંઉ ઉપર ઉપરનાર ફેરફારને વાજ આને છે. સત્તાવાર

બોરાકની બાબતમાં ખાસ ઠાઠ નિયમન નથી. વરસો સુધી રસાયણોની મદદથી સાચવેલા, તઈપાર કરેલાં કે પેક કરેલાં ખાદ્ય ફળફળાંની બનાવ ડોનાર ડબ્બાઓ બજારમાં વેચા. રસાયણોથી ચતા પીમા કરેને કારણે વરસો સુધી ઠાઠ તેમાં હલતણેષ કરે નહોં અને વરસો બાદ ઠાઠ મ ડીબો તેની પાછળ આવું આપને મડે, તો કદાચ એમાંના એકાદ રસાયણોનો ઉપયોગ બંધ થાય. ત્યાં સુધીમાં લેનાથીયે વધુ નુકસાનકારક બીજાં રસાયણોનો ઉપયોગ ચક્ર થઈ ચુક્યો જ હે.વ.

અમેરિકાના ડેલ્લાઃ કિસ્સા જોઈએ. ચોલા સમય પહેલાં એ વેપારીઓએ પીચ (ફળ) ના ઉપર ધાયોથુરિયા નામનો પદાર્થ છાંટી તેમને કાપિયામાં પેક કર્યો. આમ કરવાથી અલ્વાડીમાંએ, સુધી પીચનાં રૂપરંજ અને કુમાર કાપમ રહે છે અને ફળ વાગ્યાં જ દેખાય છે. એક વેપારીએ આવાં ફળ કાપિયામાં પેક કરી પરદેસ ચલાવ્યાં. બીજાએ તેનો નમુનો ખાવખાતાના ઇન્સ્પેક્ટરને પાસ કરવા મોકલાવ્યો. ખાવખાતાના ઇન્સ્પેક્ટરે એ પીચ ઉદરને અવગળ્યાં. ચોલા જ કલાકમાં બધા જ ઉદરો મરી ગયા. પ્રથમના વેપારીએ તાર ફોરા એ પીચ પાછાં મંગાવી તેનો નાશ કરાવ્યો. પરંતુ એમ થયું ન હોત તો! ડેલ્લાઃના જન સાથેની આ રમત મણાવ!

ડેલ્લાઃ દરદોમાં દાકતર દરદોને મીકું ન ખાવાની સલાહ આપે છે. આવા દરદોના બોરાકમાં વમર મીકાએ મીકાને સ્વાદ લાવવા એક માણસે

તાજુ ઉમદા ફ્રુટ
 "દરબનતું દલાઈ આફુ ૨૦ પેની રતલ, મોટી કચીનું લસણુ ૨૧. ૨-૬ રતલ.
 સુરણ, રતાણ, આંખા હળ, લીલી હળદની મોસમ ચાલુ થઈ છે. કચરી અને ચેવલી પાન ૪/- રતલ, પોરટેજ છુકું. મોળ બાલકાટ ૧૦/૧, લાખી અને રકનેર બાલકાટો ૧૧/૦ કનન. કમો ચોખા, કાળ રિજે ફેર જાનની કોસરી અને મસાતો રાખીએ છે.
 રોડેશીઆ, ન્યાસાવેન્ડ અને બેલજીયમ ડોન્ગોના મોરડો ૧૨ પુરતું ખાન આપી ઠાઠ પણ વરતુ પરમીટ કલાવીને મોકલ્યું.
A. KADER & Co., (PTY) LTD.
 WHOLESALE FRUIT MERCHANTS
 P. O. Box 251. DURBAN.

K.M. Lodhia & Co.
 Manufacturing Jewellers and General Dealers

 22 ct Jewellery made to order in latest designs
 બાવિસ કેરટ
 સોનાના હામીના ખાસ અમારી જાતી દેખરેખ નીચે અમને અપાયેલા કામ સંતોષ પામે એવી રીતે કરીએ છીએ.
 રોલેસ, જ્યુલી જ્યુલી ડીઝાઇનની બંગડી અઢોડા, સાડીની પીન, ફીડી બાજીસ એરોંગ લીઝેર બનતીએ છીએ.
106 Prince Edward Street, Durban.

કર્મ વગર વાણી નહીં

સોરાણના કુલાબાઇ કામને જમીદારપર કાબૂ રચવા કહેવામાં આવ્યું ત્યારે તેમને "માઈ સું ચણા" વાણી કાંઈ કયો વગર કયાંથી ઉભડે!" વિચેરે કરીના કમળું હતું ત્યાર બાદ તેમને ત્યાં રવિશંકર મહારાજ આવ્યા ત્યારે બુદ્ધિમા ૧૦ એકર જમીન, ૧૦૦ મણુ બાજરી, ૧૦ કુવા, ૧૦ બળદ, ૧૦ હોદાના કાવ, અને ૧૨૦૦ મણુ કાપા આપ્યા અને ત્યાર બાદ નિચેનું કાબૂ તેમના હાથમાં રહ્યું. આજે સાધારણતઃ આવણે બધે વાણી કર્મ વગરની વાજણી જોઈએ છીએ. ચોટી મેંડી વાતો કરવી બધાને હાથે છે.

મન મંદીરકો ખોલા

જ્યો મંદિરમે' હલ કુલ બરા હે, જન બરા વર્ષી જલમે
તેજ બરા જ્યો તેજ હલમે, દાન બરા મું બારતમે.
તરપર અંદર હાથ બરા હે, ફાટિ પાનસે નાકિ મિલે,
સુર્પ પ્રભાતી ચોટ ઝગન હે, તળ હાથા બાદિર નિકલે. ૧
અન દેવમે' છવ બરા હે, કુખ બરા હે આગસમે,
અમ બોંદુમે અમન બરા હે, કુખ બરા ચી દે તનમે. ૨
દાન રૂપ કમર હે અપના, સુમિ રવન જસ દાન કરે,
પક નિમિષ ઇનકી કોમલકા, કવો કીતના દામ પડે. ૩
કામ ચકિત દુનિઆ સવ દેમે, સુમિ દાનકા મંગ ડીઆ,
દેસ કમજનકા બડા બિખારી, મન મંદીરકો ખોલ ડીઆ, ૪

બુકડીપોમ, ઇનકમ રેકસ રીડ-સ',
વાઈસે-સીમ, રેવનુ કસીપર-સ અને
ફનસ્યોર-સ માટે મળે:

આર. વીકુલ

૨૧૭ મોસા દાઉસ, ૧૭ કમીટનર
રહીટ, સોન્ડ હોસર, ફરેસરટાઇન,
નેહાનીસતમ', ફોન ૩૩-૧૧૫૪.

સોહેટીસની સફર

હોંદિના ગ્રામ્ય જીવન વલે લેખો
સવાય જવાળ રૂપે આ પુસ્તકમાં
સોહેટીસના વીમારો ફાળ્યા છે.

પ્રીમત સી. ૨-૬.

મળવાનું ઠેકાણું : આ જોશીસ.
'Indian Opinion', P. Bag,
Phoenix, Natal.

નવલ કથાઓ

સારા સારા લેખકોનું સુંદર સાહિત્ય

કપાલ કુંઠલા (વંદીય વંદ)	૧ ૧
નવલીકરમે (રેવાળી)	૧ ૧
મળેલાંછવ (મ. પટન)	૭ ૦
સોરઠી ગાથા	૧ ૧
દેવદાસ (દાદાવાણ)	૫ ૦
ધરે બાહીરે	૧ ૦
જાવકુપ	૫ ૬
મેથ ખોંદુ	૭ ૦
જાત્ય નિમાલ	૭ ૧
નજી આપુ મે	૫ ૦
જીલી વાદ	૮ ૧
જીન્નપન	૭ ૦
કલાની સતયરી	૫ ૦
દોન રૂપ	૧ ૦
મરુઆ બાપુ	૭ ૧
કરીયા વંદ	૧૦ ૧
અજીપુલ ધારા	૭ ૧
શરીરોનો સંદેશ (આચર લેન્ડના શરીર)	૪ ૦
કેશ્વા દેવી (સાને સુરત)	૨ ૩
સામના રમોપા સાને સુરત	૧૦ ૦

મળવાનું ઠેકાણું આ જોશીસ :

'Indian Opinion' P. Bag,
Phoenix, Natal.

ગાંધી સાહિત્ય

વાપાની ડેજવણી (ગાંધીજી)	૪ ૦
અમાસ જા (સ્વરૂપા વાળી)	૪ ૦
ગાંધીજીનો સરકાર સાથે પચ્ચવકાર	૩ ૦
બાપુની સેવામાં	૧ ૦
અસહકારનો વિચાર	૧ ૦
ગાંધીજી (સંક અધ્યયન)	૧૦ ૦
કેસ્ટુરબા રમાવક અંક - ('ઈન્ડિઅન ઓ' પનિયન')	૧ ૧
ગાંધી રમાવક અંક	૨ ૦
બાપુના-આ ને પત્રો (સ્વરૂપા પર જમાવકા પત્રો)	૨ ૩
સાધોઈડ	૧ ૬
વજ અપાખ્યાન	૭ ૧
સારી જીવન કથા (ભારતના સરકારી ગણેન્દ્રપસાદ)	૧૫ ૦
હોંદનો કોમી ત્રીકોણ (નિમવાસ વિશે લખેલું)	૩ ૦
હીંદી રાષ્ટ્રીય મ. સભાનું અધ્યક્ષ	૧ ૦
આરોગ્યની ચાવી	૧ ૦

Obtainable from

"Indian Opinion"

P. Bag,

Phoenix, Natal.

ગાંધી સાહિત્ય

૧. આ. નો ઈતીહાસ	૭ ૧
મહાદેવ દેસાઈનું જીવન ચરીત્ર	૨ ૩
મહાદેવ દેસાઈની ડાયરી	ભા. ૧ ૧૦ ૦
" " "	ભા. ૨ ૧૨ ૦
" " "	ભા. ૩ ૧૨ ૬
" " "	ભા. ૪ ૮ ૦
" " "	ભા. ૫ ૧૧ ૦
બાપુની કાશવાસની કાલાળી	૧૫ ૦
કરેલ લીખીલ હોંદ રવશાન્ય	૫ ૦
આત્મ કથા (ગાંધીજી)	૭ ૧
ગાંધીજીની સંક્ષીપ્ત આત્મ કથા	૧ ૧
બાપુની ગાંધી (કાંકા કાલેલકર)	૩ ૦
શમ નામ (ગાંધીજી)	૨ ૦
બાપુ મારી મા (મનુ ગાંધી)	૧ ૧
બાપુના પત્રો (આત્મની બેગે કપર)	૧ ૧
બાપુની અસાદી	૫ ૦
ગાંધીજી અને સહચર્યવદ (મી. મસાવાલા)	૪ ૦
નીતી નાશરે માગે (ગાંધીજી)	૫ ૦
અનાસકતી ધામ (ગાંધીજીને ગીતાજીને કરેલો અર્પણ)	૧ ૧
મહાત્મા મોખલે (ગાંધીજી)	૫ ૬
કાશ્વકા અવનવાલી	૧ ૦

Obtainable from:

'Indian Opinion'

P. Bag, Phoenix,
Natal.

Phone 22903

Tel. ADD.: "GANDABHAI"

The Home Of
INDIAN SWEETMEATS.

G. C. Kapitan & Son

Vegetarian Restaurant

Upcountry customers are requested to send their cheques with their orders.

Write For Price List.

સ્વાદિષ્ટ મીઠાઈનું જાણીતું મથક

બહારનાના ગ્રાહકોએ ઓરડર સાથે ચેક મોકલવા મહેરબાની કરવી.

પ્રાઇસ લીસ્ટ મંગાવો

154 GREY STREET,
DURBAN.

PHONE

33-2661

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રદર્સ (પ્રા.) લીમીટેડ

હૅટ્સ એન્ડ સ્ટ્રાવ હેટ્સ એન્ડ ફેલ્ટ હેટ્સ

રેડમી હેટ્સ સુતરાઈ કપડાં, પુલ્કન વસ્ત્ર, બ્લાન્કેટ્સ—બેન્ડી નાનકો મોટો

બલ નાનકો માલ, તેમજ કેપ્સીબીલ ન્યૅશનલ સાઈમો

બીરો માટે હમારે જાં પ્રથમ વખત કરના બહામણ છે.

33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાન્નિસબર્ગ.

ફોન: 33-2661

ધીરુભાઈ પી. નાયક

મુસાફરી, બીમારો અને જનરલ એજન્ટ

ઈન્ડિયાન અન્ડર ટુનીયાના કેઈ પલ્કુ ભાગની હવાઈ ફરિયાદ અન્ડર જમીન માટે મુસાફરી કરના હરે બ્રાહ્મ અમારી માસ્ટર પ્રોજેક્ટ કરો.

ઈન્ડિયા, આમ, ચાંચી, ફૂલકાં, અક્ષમાલ, પેટ્રોલ, વિગેરેના બીમારો અને હવાઈની આપીએ છીએ.

ઈન્ડિયા, પેસેન્જર ટિકટ, દિવાળીના આપડા લખાવના રેલવે ક્લોઝર-સ સર્વિસેસ કે વેપારના લાક્ષણિકતા પાસપોર્ટ તેમજ હાઈવેયનને હવાઈ બાબતોમાં કેઈ પલ્કુ ફી લીધા વિના અમે મફત સલાહ આપીએ છીએ.

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસિએશન એન્ડ ઓરડર લીવા, પેટ્રોલમાર ઈન્ડિયા-સ ઈન્ડિયા લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone: 33-9033. 290 Commissioner Street, JOHANNESBURG.

ધી ન્યુ દિલ ખુશ-સ્વીટ માર્ટ

મેનેજર: મણીભાઈ ભાણુભાઈ કાદીયોરવાળા.

ફ્રેશ જાતની મીઠાઈઓ, બોખલા ધોની તેમજ કોલા એલા, મસાલાથી અને બનાવીએ છીએ.

જમાઈ વખણાએલું સુરતી ભુખું સેવ, અમરા, બાંદીયા, લણમાં, પાતરાં વિગેરે ફરેશ જાતના બનાવીએ છીએ.

ખાદી બીગેરે માટે મોટા પ્રમાણમાં મીઠાઈ એન્ડ અમરો દુધ વખતમાં બનાવી આપીએ છીએ.

PHONE 33-6675. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President St., Corner Diagonal Street,
JOHANNESBURG.

તંદુરસ્તી અને શક્તિ માટે

આ વિધાયોમાં મેથીપાક ખાઓ

શી. ૧૨-૬ રતલ.

આજે જ ઓરડર કરો:

કેપીટન્સ બાલ્કની હોટેલ

(ધી કેન્ટર મીઠાઈ હાઉસ)

એ અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના ખુશુપર - ડરબન.

ફોન નંબર ૨૩૪૧૬.

ટેલીગ્રામ: KAPITAN.

NATHOO TABHA

TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER

Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duko, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price.

Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," DURBAN.

ફરનીયર! ફરનીયર!! ફરનીયર!!!

બેઝમ સુદ, હાઈનીમિયમ સુદ, વેલ્ડિંગ, હેસ્ટીંગ એન્ડ, સાઈકલ બોર્ડ બોક્સ ટેસ્ટ, સુક કેસ, ટેબલ, તાલ ધોણવત બાવે અરીદી સહીસી. જાતે પધારી લાલ લેવા સુકરીસ લલિ.

—બોક્સ, ટેબલ અને કીચન હેસ્ટર—

જે હમારી ટેબલ નીચે તઈવાર થાય છે. તેમજ સ્ટોક હોગયા તઈવાર રહે છે. માત્ર રોહડા બાવોના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અમે વેપાર માનવ પધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2526.

INDIAN OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903

(II) HOW THE INDIANS SETTLED IN THE TRANSVAAL AND THEIR PLACE IN TRADE

By C. W. M. GELL

THIS article will discuss two more of Mr. Hertzog's charges made at the Nylstroom Group Areas hearing in October, 1953—that our tiny Transvaal Indian community settled here against the wishes of the European population and that they “dominate a part of the professional life of the country.”

The historical evidence on the first point is conflicting. Mr. Hertzog roundly asserted that “the Indians slipped like eels through all the loopholes in the laws and proceeded to penetrate as fast as possible into the business areas of the towns, knowing full well they were not wanted there and they formed there a foreign and alien element against the wishes of the established population of the country.” Certainly, there was an outcry among the Boer and British in the Transvaal in the middle 1880's against Indians entering the republic and against their commercial competition. Indeed, one Afrikaner historian in a local paper (Rustenburg Herald, December 11, 1953) maintained that the outcry originated mainly among British traders in Pretoria.

It is also alleged that the hands of the South African Republic were tied by the London Convention of 1884, article 14 of which entailed “all persons other than Natives” to cover, trade and own property in the Transvaal. This article 14 was, in fact, intended to apply to *uitlanders*. But it did incidentally cover Indians who were then just beginning to enter the republic in fair numbers. However, Law 3 of 1895, which was agreed to by Britain a year later as being necessary on grounds of health, excluded Indians in the Transvaal from citizenship rights and provided for their residential segregation because of “their neglect of sanitary measures and loathsome mode of living.” A further law prohibited them from owning land in the republic as individuals. It was never challenged by Britain as a contravention of

the London Convention, though it undoubtedly was.

But these laws, the opinion of Milner in 1903 that “the Indians are strangers forcing themselves upon a community reluctant to receive them” and the various provincial ordinances between 1903 and 1907 designed to limit Indian entry into the province, culminating in the first passive resistance campaign and the Smuts-Gandhi agreement of 1913 with its complete ban on any further Indian immigration into the Transvaal—all these may be cited as evidence of European wishes to keep the Indians out.

On the other hand, the nominee sales by which Indians acquired property in the Transvaal, in spite of the law prohibiting it, required a European seller and a European nominee as well as an Indian buyer. It is all very well to castigate the European sellers and nominees as “short-sighted,” “selfish,” “merely mercenary” and other uncomplimentary terms. The fact remains that many well-known Boer and British families all over the Transvaal collaborated in these transactions. Certain Boers found Indian traders and money-lenders helpful in their struggle against the wealthier and more business-minded *uitlander*, and some of these deliberately encouraged the establishment of Indian firms as trade rivals to the British. Further, there is the undeniable fact that the Government of the Republic made trade licences available to Indians. In one of his purple passages at Nylstroom Mr. Hertzog suggested that, having broken the laws and penetrated where they were not wanted, the outlook for the Indians was dark today because the sky was clouded with the wings of chickens coming home to roost. He even mentioned the sins of their fathers. But it is not clear to the impartial historian that the fathers of many people named

and that the fowls in the air are of a very mixed breed, some Indian, some Afrikaner and some British?

To sum up this period of our history, it is a fair conclusion that, while there was considerable theoretical opposition to Indians among Europeans in general and particular opposition from the European commercial classes, there was also considerable practical assistance given to their entry and establishment in the province. This view is confirmed by the very fitful and lax application of Law 3 of 1895 and other discriminatory measures of this period, as well as by the widespread sales or lease of land to Indians outside segregated areas, even where these were actually proclaimed. The Indians were, no doubt, ingenious and persistent in their attempts to enter and settle in the Transvaal with its rich economic possibilities; but many Europeans in various walks of life encouraged or condoned their efforts, and others in official positions were unconcerned to enforce the existing regulations against them.

Europeans cannot escape the responsibility of having brought the Indians into this country and allowed a small number to settle in the Transvaal, where their nominee holdings and company rights have long been fully legalised. The Indians may be an “alien element in the population,” but they are one which we introduced into the country and at whose entry in the Transvaal many of us or our ancestors connived. We cannot, therefore, now deprive them arbitrarily of long established rights without very grave injustice.

As to their “domination of our economic life,” we are dealing in the Transvaal with a community which reached 15,000 just before the war of 1899. At the censuses of 1904 and 1911 the provincial Indian population was just over

11,000 (or less than one-thirtieth of the European population). The Indians who came to the Transvaal and the Cape were mostly traders and this accounts for their heavy representation in the trade of those provinces in proportion to their numbers. About 50 per cent of the Transvaal and Cape Indians belong to families who run shops, compared to only 9 per cent in Natal. Overall, about 15 per cent of our total Indian population belong to merchant families. It is often asked why Indians cannot work with their hands, why they claim a sort of divine right to trade. The answer is, of course, that they make no such claim. The great majority of them in Natal (and in India) do work with their hands. But it so happens that entry into the Transvaal was closed when only a few of the better-to-do had been able to afford the journey. Thus we are left here with a predominantly middle class Indian community whose only profitable outlets, owing to our economic colour bar, are in commerce or the professions. Ask any middle class Afrikaner or Britisher if he would like his children to revert to manual labour and see if his reply differs from that of the Transvaal Indians.

But when all this is said, Indian commercial “dominance” is still a myth. Particular instances can be cited to prove anything at all. Mr. Hertzog rather extravagantly described Indian possession of 14 trade licences against 13 European ones at Nylstroom as “complete Asiatic domination of the trade of a White town.” In the recent provincial election campaign in Natal Mr. T. Gerdeker, leader of the Nationalists in the Natal Provincial Council, quoted the following examples: Dannhauser 8 White traders against 69 Indian; Waschbank 2 White to 11 Indian; Glenco 49 White to 72; Newcastle 72 White to 93; Umhlati 43 White to 275. In

Continued on page 442)

The **New India Assurance** *Company Limited*

Principal Controlling Officers:
Rustomjee (Pty.) Ltd.

74 VICTORIA STREET, DURBAN

Please note our change of address

As from the 1st October 1954
BAI JERBAI RUSTOMJEE
TRUST BUILDING

First floor

140, Queen Street,
DURBAN, NATAL.

Telephone 2335. Telegrams 'BRADFORD'

P.O. Box 110

LUSAKA, NORTHERN RHODESIA

BRADFORD CLOTHING FACTORY

**Direct Importers and
Wholesale Merchants**

Clothing Manufacturers

Proprietor **RAMBHAI D. PATEL**

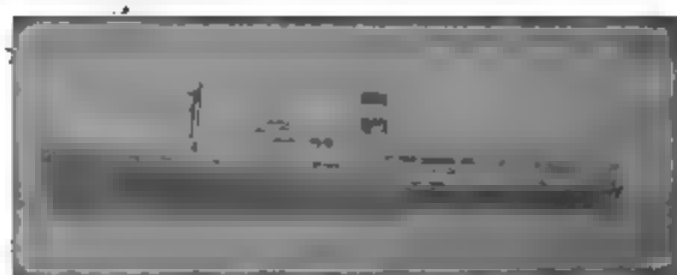
Branch:

CITY STORE

Cairo Road, Lusaka

Always in Stock:

Piece Goods, Hosiery, Cutlery,
Enamelware, Stationery, Drapery,
Crocery, & Wool.

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Kampala arriving September 28. Sailing October 4.
for Bombay

Passengers must conform with the Cholera Vaccination and Yellow Fever inoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without food	£83-10-0
Second "	"	"	55-0-0
Inter-Class	"	"	37-0-0
Unberthed (Deck)		without food	24-10-0

Muslim Special Food £11-10-0 Ordinary Food £4-17-6
Hindu Special Food £10-3-0 Ordinary Food £4-5-6

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be permitted to keep on deck with them more than one bedding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.

Tel. Add. "KARAMAT."

INDIAN OPINION

FRIDAY, 24TH SEPTEMBER, 1954

Mahatma Gandhi's Birthday

MAHATMA GANDHI'S eighty-fifth birthday according to the Hindu calendar is on Thursday, September 23, and according to the English calendar it is on October 2. Since there is a difference of about a week between the two dates Mahatma Gandhi's followers usually celebrate the whole period. Mahatma Gandhi never liked his birthday to be celebrated in the manner in which birthdays are usually celebrated. He wished the occasion to be spent in some useful work which would benefit the masses. In India the greatest problem was to bring food and clothes to the millions who were half starved and half naked. That problem was solved by introducing the hand-spinning wheel in every home, which gave work to every man, woman and child and served to feed and clothe them. So it was decided that during Mahatma Gandhi's birthday celebration week as much time as possible was to be devoted to producing hand-spun cloth. Now the great problem is to satisfy the land hunger of the landless and as much time as possible is being devoted under the leadership of Vinoba Bhave to land distribution.

In South Africa certain organisations have arranged to devote some time during the day to prayer and reading of Gandhian literature. Both are no doubt good in their own way. But Mahatma Gandhi was a man of

action. And that action was to be not for self-interests but for the interests of humanity. If there was one thing he hated it was inaction. He believed that every minute of the life of a human being should be usefully spent and he was very particular in putting that into practice.

Another thing he was most particular about was Truth. Truth and God to him were synonymous. His whole life was based on Truth. Practice of untruth in the slightest degree in any shape or form was a death blow to him. He was as particular about adhering to Truth both in word and deed in his private as well as public life.

Before Mahatma Gandhi entered politics in India there was a great deal of secrecy going on in the political activities of the country due to terrorism of the then Government. When he took control, he brought about a revolution. He taught people to fear God and shed all fear of man. From that moment even a child of six went about the streets waving the national flag having no fear either of the police or his gun. What happened later was that the police began to fear the people instead of the people fearing the police and the mighty British Government had to admit that even their guns were muzzled before the mightier force of Satyagraha.

These are qualities that we in South Africa in our

fight with the present Government have to cultivate. Unless we can shed all fear of man and begin to fear only God we do not think we can make much headway in our struggle. We must confess we do not approve of the present policy of the Congress leaders meekly submitting to the bans imposed on them. If we have accepted the non-violent way of fighting against the ills we are subjected to, even as a policy, as we claim to have done, we must study its technique and try to put it into practice implicitly. Let the Government be completely at ease in regard to our

integrity. Ours should be an absolutely open book. Then we shall find the Government fearing us, although we shall have given them no cause for it, instead of we fearing the Government.

The greatest tribute we can pay to the revered name of Mahatma Gandhi on the occasion of his birthday would be not to sing his praises but to make a deeper study of the great weapon of Satyagraha he has given us so that we can make proper use of it. If properly used we have no doubt even hydrogen bomb will melt away into insignificance.

NOTES AND NEWS

Congress Of The People— Natal Regional Conference

THE following resolution was unanimously adopted at a conference of 338 delegates representing organisations from Nottingham Road to Charlesown, including four African Reserves:

"This Northern Natal Regional Conference of the Congress of the People representing organisations from Nottingham Road to Charlesown pledges its fullest support to the convening of a National Assembly to be known as the Congress of the people wherein all areas and centres in the Union of South Africa will contribute through their elected representatives to the formulation of a Freedom Charter.

"This Conference pledges to do everything in its power to carry the message of the Congress of the People to all the people in its respective areas and calls on the people of Northern Natal to join as volunteers in the great and noble struggle for Freedom in our lifetime."

Speakers at the Conference included Dr. A. H. Sader, Chairman, Mr. C. K. Hill, representing the Liberal Party, Mr. M. B. Yeagwa, Secretary of the African National Congress (Natal), M. P. Naicker, organising Secretary of the Natal Indian Congress.

New School Opened In

Durban

The opening of the Surat Hindu Government Aided Indian School, built by the Surat Hindu Association, at a cost of £40,000, in Prince Edward Street,

Durban, was performed by the Director of Education, Dr. McConkey, on Saturday, September 18.

Dr. McConkey dwelt on the progress made in Indian education in recent years by the Provincial authorities and congratulated the Indian community on their fine gesture of self help.

Mr. Govan Mami, President of the Association welcomed the Director of Education and thanked the Provincial Administration and the Department of Education for the generous help they had given in erecting the new school. He presented Dr. McConkey with a golden key and a garland of flowers and Mrs. McConkey with a basket of flowers.

Among the speakers were Messrs. P. R. Pather, A. M. Moolli, Hajeer A. S. Kajeer, Dr. K. M. Mistry, Surabjee Rustonjee, Mr. Thakore Bhoola of Messrs. N. Bhoola and Sons and Mr. L. B. Patel.

Silver salvers were presented to Mr. Govan Mami and Mr. Maneklal Bhoola in appreciation of the great services they had rendered at tremendous sacrifice in collecting the necessary funds for the erection of the school. The guests were served with tea and light refreshments after the conclusion of a very happy function.

The Late Moulana Abdul Aleem Siddiqui Al-Qaderi

A memorial meeting to pay tribute to the late Moulana Abdul Aleem Siddiqui Al-Qaderi, whose death took place in Mecca about a month ago, where he had been on pilgrimage, was held under

the auspices of the Dutt Memorial Hall, at the Rajar Memorial Hall on Sunday, September 19. Mr. A. M. Meola presided. Among the speakers were Rabbi Harris Swift, Hajee A. S. Kaje, Councillor J. C. Bolton, H. Nairass, Jack Naidoo, Manish Gandhi, Hajee A. G. Bux. All paid glowing tributes to the memory of His Eminence and said he had made a great contribution to the spiritual world.

A vote of thanks to the speaker was moved by Mr. Abulla Khao.

Donations For Kasturba Gandhi Memorial School

We acknowledge with thanks the receipt of the following donation for Kasturba Gandhi Memorial School at Phoenix Settlement:—

Mr. Narainsing and Sons, (Stranger). £1-1-0

THE WIDER WORLD

By John Gild

'Peaceful Co-existence'

MORE and more people are coming to realise what a terribly bad Secretary of State America has in Mr. Dulles. His tenure of office has been marked by one blunder after another. At Geneva he made a fool of himself by refusing to speak to, or even to look at Chou En-lai, Premier and Foreign Minister of China. Chou emerged from the conference on Indo China with his personal prestige greatly enhanced. On his way home, Chou's first visit was paid to Mr. Nehru in New Delhi. This was a historic occasion, not properly reported in the daily papers, which like to pretend that China and India are not really important powers (like Belgium or Holland). In a public statement of political principles Chou said that "all nations of the world can peacefully co-exist, no matter whether they are big or small, strong or weak, and no matter what kind of social system each of them has. The people of every country have the right to choose their own state system and way of life without interference from other countries." These are wise words. China and India now have in fact quite different social and economic systems. None the less, they are friendly neighbours with good contact. They may yet show the western world an example of international tolerance. If the slogan of "peaceful co-existence" can take the place of "cold war" the future of mankind will grow brighter.

The Moffat Resolutions

Rhodesia is beginning to realise that the aims and needs of Africans must be faced. This recognition, slow but visible, is reflected in the Moffat resolutions lately adopted by the legislative council in the Northern territory. Mr. J. S. Moffat, one of the representatives of Africans, made a fine speech, pointing out that 'partnership has already become a

meaningless word because it suggests quite different things to different people. He might have recalled—but he did not—that it is only six years since partnership was coined as the right word to replace the doctrine that "African interests should be paramount," when the Colonial Office agreed to bury that doctrine. However, the Moffat resolutions are none the less welcome even if they are unlikely to remain the last word on the subject. They look to the future—the best things in race relations are always reserved for the future—when a common franchise will replace separate representation and they soundly declare that everyone in Northern Rhodesia has "the right to progress regardless of race, colour or creed."

"Thank You, Doctor"

The keynote of the Durban conference of the Institute of Administrators of non-European Affairs was boundless gratitude to Dr. Eiselen. The conference began by thanking Dr. Eiselen for attending; it elected him as its first life member; and it proceeded to thank him for all his answers to the perplexities of the municipal administrators. Whether the Native Affairs Department was fixing rents or taking over schools or dictating the site of new townships or registering marriages or, indeed, doing anything whatever, no voice of criticism was raised. This is a novel way of running a conference. It shows how little the precious Institute is worth that one and all of its members, should so tamely submit to dictation by Dr. Eiselen and his hard-faced, tough-minded set of officials. No African was present at the conference. The very idea would have shocked the delegates. What a long way the Native Affairs Department has travelled—in the wrong direction.

Age Of Marriage

The House of the People, the lower house of the parliament of India, voted this month to fix the minimum marriage age for all women at 18 and for men at 21. The present minimum ages are 14 and 18 respectively. When this new law is finally approved, the ages will be higher than they are in South Africa where marriage under the common law can take place when a girl is 16 and a boy 18.

I hope that someone will point this out to Mr. Justice Herrold de Villiers who made that lamentable remark about Indian marriages in the recent shocking case of rape.

The Legal System

A thousand Penguin books have now been published. In celebrating this fact, the publishers

might have been more generous in acknowledging that the original idea came from Mr. V. K. Krishna Menon, now a world-famous figure in diplomacy. In 1935 he had not long ceased to be a post-graduate student at the London School of Economics. He believed that there would be a big market for good sixpenny books and he persuaded the Lane brothers to start the enterprise. The early books bore his name as one of the editors of the whole series. I want to recommend warmly a recent Penguin, "The Queen's Government" by Sir Ivor Jennings, principal of Ceylon's university, who is a first-rate English constitutional lawyer. He explains lucidly what such concepts as the rule of law and administrative law really mean and he describes cabinet government equally well.

HOW THE INDIANS SETTLED IN THE TRANSVAAL AND THEIR PLACE IN TRADE

(Continued from front page)

the Durban municipal area, he said, there were 7,000 Indians with trading licences against 6,000 Whites ('Transvaal', June 10).

In order to assess the respective shares of trade, only general dealers' and fresh produce dealers' licences are significant. Few Europeans wish to compete with Indians as pedlars, hawkers, sellers of patent medicines etc. Mr. Gerdenier's figures for Durban Indians far exceed the total number of general and fresh produce dealers' licences held by Indians in the whole of Natal. Throughout the Union Indians hold 10,513 of these shop licences as against the Europeans' 69,018, i.e. almost exactly in their population ratios of one to seven. In Natal Indians hold 4,092 such licences against Europeans' 11,054; in the Cape 1,596 against 21,964; in the Transvaal 4,825

against 29,135. With all respect to Mr. Himstra and Mr. Gerdenier, this is not the pattern of "economic dominance."

For every town quoted by Mr. Gerdenier where the figures look completely lopsided in the Indians' favour, there will be as many or more where the balance is the other way about. But I think few impartial judges would dissent from Hofmeyr's 1939 verdict that local white business interests were behind much of the segregation agitation—today, as in the 1880's.

HINDU DHARMA

By—M. K. Gandhi

Price 8s.

Obtainable From:

'Indian Opinion,'

P. Bag, Phoenix, Natal.

JOGGERI (GORE)

Made From Pure Sugar Cane Juice

For Sweetmeats and other Purposes. Get your Joggeri (Gore) direct from the manufacturers.

Any quantity 1/- per lb.

Also suppliers of Betel Leaves at Wholesale Price

For further particulars write to:

COTTON LANDS

P.O. Box 7, VERULAM.

SOUTH AFRICAN CONCERNS AT EVANSTON

By Dr. HOMER A. JACK

DURING the last two weeks of August, 500 official delegates were in Evanston, Illinois, to attend the Second Assembly of the World Council of Churches. They represented 163 religious bodies containing 170 million Christians residing in 54 countries—including South Africa. While perhaps most public attention was directed toward the handful of delegates present from the Iron Curtain countries, the problems of colour and of Africa loomed large on the conscience of most delegates. A strong delegation came to Evanston from South Africa and, in the end, a strong resolution was passed at Evanston calling for the complete abolition of segregation and discrimination.

The World Council of Churches has had an unwritten rule that it will hold no meetings where any of its delegates may face segregation or discrimination. Accordingly, it asked and received a written pledge from the City of Evanston and its leading business enterprises that there would be no discrimination or segregation of delegates. There was doubt. That is not to say that Evanston is unlike other cities even in the northern portion of the United States; there are many discriminations against non-Whites, but no incident was reported at least during the duration of the Assembly.

Soon after the Assembly opened, two new church bodies were admitted into membership into the World Council. They both came from South Africa, no doubt as a result of the visit to South Africa several years ago by Dr. Willem A. Visser 't Hooft, general secretary of the World Council. These admitted were the Bantu Presbyterian Church of South Africa and the Dutch Reformed Church of the Cape Province. While nobody from the Bantu church was present at Evanston, Rev. Willem A. Landman represented the Dutch Reformed Church of the Cape Province. At a press conference sponsored by the World Council, he admitted that his church is "unequivocally opposed to racial integration." This shocked some of the American newspapermen and one privately asked why the World Council would demand a theological test for new member churches (they must subscribe to the formula of accepting "our Lord Jesus Christ as God and Saviour") and yet demand no social test for new member churches. This may be a problem that the World Council must face in the future.

The South Africans present at Evanston came from the following churches: The Church of the Province of South Africa, the Methodist Church of South Africa, the Dutch Reformed Church of South Africa in the Transvaal, and the Dutch Reformed Church of Africa—in addition to the Dutch Reformed Church of the Cape Province. In addition to delegates from these bodies, two consultants from South Africa played a significant part in the whole Assembly. Dr. Ben J. Marais of Pretoria and Alan Paton from Aderley, Natal. There were also several youth consultants and accredited visitors to the Assembly from south of the Limpopo River.

One of the six major discussion sections of the Assembly dealt specifically with "Intergroup Relations—the Church Amid Racial and Ethnic Tensions." For two years an advisory commission prepared a 53 page "ecumenical survey" on the topic. Among the 19 members of this committee were Rev. Gerhard Breckecke of Germany (who spent a year in South Africa), Dr. Ben J. Marais of Pretoria, Prof. Z. K. Matthews of Alice, Mr. Alan Paton, Dean Liston Pope of the Yale Divinity School (who also visited South Africa several years ago), and two prominent American Negroes, Dr. Benjamin E. Mays and Dr. Channing Tobias. This survey was issued in June and a drafting committee prepared from this a working paper on the eve of the Assembly. The delegates who choose to become members of this section in Intergroup Relations met together in Evanston for 12 long hours during the Assembly and drafted virtually a new document.

There were many interesting debates in the section, with almost all delegates from South Africa participating as well as Dr. Martin Niemöller of Germany and the Bishop of Mombasa (Kenya). The section report was debated on the floor of the plenary session. The Assembly was busied when Dr. C. P. Brink of Johannesburg, representing the Dutch Reformed groups in South Africa, took the platform and made a statement. He said that the section report might, for some churches, prejudice the issues at stake so that "fruitful action by them would be jeopardized." Nevertheless, he announced, the Dutch Reformed churches in South Africa would neither offer an amendment nor vote against the report. He significantly added "At this time, we dare not commit our votes against what is

being proposed. We wish to keep the door open for further conversation. We wish to place on record that we have experienced at Evanston much evidence of what we truly believe to be real Christian good will and an attempt to understand the peculiar difficulties we have to face. In response to that we now pledge ourselves personally to the task of urging our respective churches to apply themselves as urgently as possible to the study of the report and communicate their findings to the Central Committee (of the World Council) as soon as possible."

There was but brief debate on this section report. In the end, it—as all section reports—was "received and commended to the churches." The report itself deserves careful study. After a theological preamble, the report states that "segregation denies to those who are segregated their just and equal rights and results in deep injuries to the human spirit, suffered by offender and victim alike." The report admits that there is "physical separation within the churches" which they "seek to justify on other grounds than race." Differences of culture, residential segregation, or "the time is not yet ripe." The report calls upon the church to "set aside such excuses and to declare God's will both in words and deeds." The report asserts that "when we are given Christian insight the whole pattern of racial discrimination is seen as an unutterable offense against God, to be endured no longer, so that the very stones cry out."

In a portion on "the task of the churches," the report asserts that it is the task of the church "to challenge the conscience of society; if there is no tension between church and society, then either the society is regressive or the church is conformed. Yet it also has a duty to create and to keep open every possible line of communication between people and people, between political opponents, between people of differing views, cultures, races, languages, between the conservative and the venturesome." This report also indicates that "the churches have a special duty toward those of their members who feel called to challenge actively the conscience of society, and who thus offend against custom, and incur loneliness and suffering." Could the churchmen at Evanston be thinking, however unconsciously, of Michael Scott or of Father Huddleston or of those African churchmen who supported the defiance campaign?

A paragraph of this section report even indicates that the church cannot deny inter-marriage between racial or ethnic groups,

The report describes how a minister of the church should counsel with young people preparing "for the grave responsibilities of inter-marriage."

Some members of the Section in Intergroup Relations were not content to have the churches study the report. They wanted to put the World Council of Churches, in Evanston in the year 1954, squarely on record against segregation. They succeeded in having adopted, first in the section and later in the plenary session, a resolution against segregation. This calls upon all member churches of the World Council to "renounce all forms of segregation and discrimination and to work for their abolition within their life and within society." The resolution denounces "any form of segregation based on race, colour, or ethnic origin" as "contrary to the Gospel." It also declares that the Assembly was "painfully aware" that "in the realities of the contemporary world, many churches find themselves confronted by historical, political, social, and economic circumstances which may make the immediate achievement of this objective extremely difficult."

The resolution against segregation points out that fellowship in the World Council can offer these churches "the strength and encouragement to help them and individuals within them to overcome these difficulties with the courage given by faith." The resolution also officially confirms the practice of the World Council not to countenance segregation or discrimination in its own fellowship. This is another way of asserting that there are some communities and some countries where the World Council will not hold an Assembly, or least until they do away with segregation or discrimination. In another related resolution, the Assembly voted to try to establish a special organization or department to assist member churches "in their efforts to bring the Gospel to bear more effectively upon relations between racial and ethnic groups."

Quite apart from sections of the Assembly, the problems of race and Africa were projected in formal speeches at the various plenary sessions. Mrs. John Karefa Smart, an American-born Negro now living in Sierra Leone, said that "the presence within church life of racial and ethnic groups living, worshipping, and working in separation one from another constitutes one of the most acute problems for the church in its witness in Africa." Dr. Benjamin Mays, an American Negro, received a standing ovation from delegates at the conclusion

of a major speech when he said that the present treatment of Negroes "amounts to saying to God, 'You made a mistake, God, when you made people of different races and colours.'" Dr. Ben Meraas of Pretoria, in a speech to the Assembly, in discussing the church and segregation, said that "if the Church must for practical reasons, nevertheless take account of an existing position, then this accommodation must be seen clearly as a temporary measure, a measure adopted only as the better of two evils."

Toward the close of the Assembly, six new presidents were elected, including Mr. Thomas Johnson from the church of Malabar in South India. Of the members on the 90 member Central Committee which directs the policies of the World Council, two were selected from South Africa. Dr. Brook and Bishop Richard A. Reeves of Johannesburg.

Also elected to this committee were the Bishop of Harar from the Ethiopian Church and the Rev. Peter Dagadu from the Gold Coast Methodist Church.

Just before adjourning, the World Council of Churches issued a short message to its constituent churches and to the world. In part it contained these three significant sentences: "Millions of men and women are suffering segregation and discrimination on the ground of race. Is your church willing to declare, as this Assembly has declared, that this is contrary to the will of God and to act on that declaration? Do you pray regularly for those who suffer unjust discrimination on grounds of race, religion, or political conviction?"

The churchmen at Evanston asked some straight questions and they provided, in the section report on Intergroup Relations, some straight answers.

OPEN LETTER TO MR. CHARLES OLLEY OF SALISBURY

(By 'The African Home News', Bulawayo)

DEAR MR. OLLEY,—We are glad to write this letter to you. We do not know how you look like because we have never seen you before. But we know you through your writings and judging by your writings we think you are very well informed in world affairs and, of course, your knowledge of Southern Rhodesian affairs is remarkable in the extreme.

We would like, at the outset, to congratulate you on being elected again to the Salisbury City Council after a short break. We congratulate you because we feel you have played a notable part in the development of Salisbury as a councillor. Your views as a public man seem to us to be against Africans, Coloureds and Indians and if this is true then it requires no elastic imagination to see why the Indians of Salisbury succeeded in making you fail to win a by-election there sometime ago. When you lost that municipal by-election you did not seem in doubt as to why you lost it. It would be interesting to know why you seem to hate Indians. If you hate them because they originally came from India we can understand that; but you should also remember that you and your white people are not indigenous to this part of Africa. You originally came from the British Isles and have since belonged to this country—by adoption. The Indians, too,

belong to this country by adoption and it is true that white children and Indian children born in Rhodesia are natives of Rhodesia and are therefore full Rhodesians. We make this explanation to show that your hatred of Indians if it is based on the fact that they originally came from India is far from convincing. If, however, you hate them because of their skin pigmentation, well, that is a different matter.

What of the Coloureds? What is wrong with them? You cannot say they are aliens because they are not. They are in all respects, natives of this country. So, if you hate them, as you seem to hate them, it is clear that you do so because of their skin pigmentation.

What of the Africans? What wrong have they done? Since they are natives of this country it is clear you do not like them because of their skin pigmentation. Yes, you intensely hate the Africans because you describe them as kaffirs, negroes, baboons, munts and what not. Why do you do all this Mr. Olley? We can understand you calling an African all sorts of insulting names provided such an African has provoked you beyond endurance. But we think there is absolutely no justification on your part calling members of a racial group all sorts of insulting names in order to influence your fellow-European to hate Africans as

you do. It seems to us this attitude you have unfortunately adopted for reasons best known to yourself alone may, in the long run, embitter race relations in this multi-racial community of Southern Rhodesia.

Sir Godfrey Huggins, the Federal Prime Minister, has spent his whole life in this country fighting for the consolidation of the White man's power and influence. There are some people who think he is a great man. Such people are entitled fully to their views. Our views are different; but we are prepared to admit that Sir Godfrey is one of the best protectors of European interests in Southern Rhodesia as well as in the Federation. We know you do not agree with his politics.

We know that you think he handed the white people of this country to "the black North," as you say, because you opposed federation. You were in favour of this country acquiring Dominion status without it uniting its fortunes together with Northern Rhodesia and Nyasaland.

Perhaps you were right, who knows? But we think Sir Godfrey is fighting hard for white domination in Central Africa which he calls Partnership. For our part, we find it hard to agree that this is partnership.

Your views on Africans are the same as the views held by Mr. Abercrombie, Editor of 'White Africa' regarding Africans. Both of you do not seem to understand that to oppress Africans as your people are doing will hasten their liberation whether your people like it or not. You and your people do not seem to understand that the cruel way in which you treat Africans is not right and that, in spite of your so-called goodness, Almighty God can never allow you to "sit" on Africans, for all time, if He is a true God fair and just to all races and colours He created.

We are informed by some of our African friends who live in Salisbury that you always tell Africans at that end of the country that what you publicly say about Africans, Indians and Coloureds is what the great majority of your people are saying, the only difference being that you speak openly and tell these racial groups what you think of them whereas other public men in your racial group bluff and deceive them. That is what you say, we entirely agree with you. There are a lot of white deceivers in this country who speak with two voices. When they are with

the Africans they say all sorts of nice things about them. They even promise them the moon. But the moment they go back to their own people they cast off the sheep's skins and become themselves, their real selves. That, to our way of thinking, is the fundamental reason why there will always be friction in this country among the races. There is too much deceiving and bluffing with the result that people fail fully to understand one another. Many white people in this country are said to be followers of Jesus Christ and go to houses of worship but, strange to say, they hate Rev. Michael Scott and other true followers of Christ for the simple reason that these people try to live up to Christian principles and ask from their fellow white people that they should try and treat other humans justly and fairly.

We have already said that we entirely agree with you that your views are shared by many white people in this country. We see that nations of the world are trying to establish lasting peace. We see that the Western Democracies are trying to build friendships with Communist-ridden countries for the sake of world peace. We see that the Mau Mau "incident" is and has been a very expensive business. We see that the colour policies of the Union Government will some day cause world war unless sanity prevails before it is too late in that unhappy land. Within the Federation we see deportations of significant African leaders. We see the Federal Government having two Southern Rhodesian Africans representing themselves and the Federal Party which elected them and not the African people because the African people never wanted and do not want them. We see them running out of the Federal Chamber at voting time on Mr. Yamba's motion of equality. We see the Southern Rhodesia Parliament continuing to keep out Africans from Parliament when in other territorial parliaments within the Federation Africans have direct representation.

What do you think of all this Mr. Olley? Don't you think your people are mean? Don't you think that you, as an influential leader, can do something to put right these glaring injustices? Are you people not ashamed of these things more especially in view of the fact that your "natives" are as submissive to you as a sheep before its slaughterers? We have not yet forgotten the usual good spirit of England which is characterised by humanitarianism.

ism towards less fortunate members of the British Commonwealth of Nations. And you people are said to have been hewn from that rock. If so, why are you so different from your people in your treatment of South Rhodesia Africans? Why? Why?

We would like to assure you Mr. Olley that the Africans do not care for racial equality and all that sort of thing. What they want is the improvement of their economic position so that they may bring up their children decently and be happy also among their own people if you drive them to that. We shall not make the mistake of suggesting that the Africans want economic equality because we realise that you people would at once see red and yet, in actual fact, there is no need for you to see red at all if you are prepared to face realities squarely.

In your paper 'The Rhodesian Monthly Review' we feel you can do a lot of good work to harmonise and humanise relationships between Europeans and non-Europeans because you are one of the few European gentlemen who seem to have immense influence among thinking Europeans in this country.

During the last world war our people paid for the freedom of other nations through their labour and loss of their lives and we are supremely happy that they did this on behalf of the British Sovereign whose loyal subjects we are. We humbly ask the white people of this country not to forget this service because it stands to reason that in the final analysis the loyalty of our people to the British Crown depends, in large measure, on the way our people are treated by Her Majesty's Government in Southern Rhodesia. We have said above that our people paid for the freedom of other nations because they are treated as if they are disloyal to the Queen inasmuch as they are being moved, year in and year out, to virgin areas leaving behind at their deserted kraals their dearest and most sacred possessions, that is, their manured lands, wells of water, demolished and, above all, their ancestral spirits resting in graves that look forlorn.

This, Mr. Olley, is not freedom by any stretch of imagination. It is oppression, pure and simple. And you as a man of understanding and influence, instead of spending the evening of your life telling the world

through your journal that the Africans are niggers, mutants and so on, you can help immensely in bringing near to Southern Rhodesia the Kingdom of God by respecting all non-Europeans, such as Africans, Indians and Coloured as they respect you and other members of your race. Surely, Mr. Olley, your dignity and reputation do not suffer by your treating non-Europeans with respect. In fact, there are now some Africans who think it is not worthwhile to respect members of a race who like to speak ill of them without reason. We think it would be a good thing if you would try and treat our people as you would that they should treat you and your people.

We are not among those Africans who think that white people should return to whence they came. We think it is a real blessing to have white people in this part of the world. All the developments we see around us are, in the main, due to them and we take our hats off to them for the giant strides this country has taken in its development within six years of its occupation by white people. But although this is what we think of the white man we, however, do not like the way he treats us. In many ways, the white man treats our people worse than he treats his domestic animals. This is a clear sign that the white man does not like our people. It is such a pity that we are unable to communicate with God in order to find the basic cause of this hatred.

Fortunately, there are some Europeans, good Europeans, who, quietly and unostentatiously, do wonderful work for the African people. These do not climb up Mount Everest and shout to the world about their good work. Indeed, they are the salt of the earth. And it is very doubtful whether this earth would be worth living in without them.

Well, Mr. Olley, we are sure, you do not know us. We are the publishers of the 'The African Home News' in Bulawayo. Our primary aim is to tell the truth, the whole truth and nothing but the truth in this newsletter. We believe we can be of use in the service of our down-trodden people by expounding truth in all its nakedness to those who like it. Alas, truth being bitter and most unpalatable very few white people in this country like to hear it. But in spite of their fawning it must be told fearlessly.

Ladysmith School Sports

The first inter-house athletic meeting of the Ladysmith Madras Government-Aided Indian School was held on Sunday, September 12. The Principal, Mr. I. A. Singh, in welcoming parents and well-wishers, traced the growth of the school. "Keeping in line with this growth we have introduced the House System," he said. A large crowd witnessed a keen competition in a lengthy and enjoyable programme. The fancy dress parade was very impressive. The meeting was opened by Hajes M. J. Saadat. Hajes A. A. Karim presented the prizes. The results were as follows:—Sapphire House 176 points, Beryl House 142 points, Emerald House 141 points, Ruby House 89 points.

Donors and winners of trophies:—Amud's Floating Trophy for Composite Log. won by Sapphire House. Senior Club Floating Trophy, senior division, won by Beryl House; H. E. Sader Memorial Trophy, Junior

division, won by Emerald House. Karil Bros. Floating Trophy, juvenile division, won by Sapphire House. Small Maccabee Memorial Floating Trophy, won by Hasmid Khan of Ruby House. Kherva's Bros. Floating Trophy, Infant division, won by Sapphire House. Tommy Singh Floating Trophy, won by Zinnab Khan of Sapphire House. Mr. and Mrs. J. A. McIsaac Floating Trophy, senior Boys 440 yards won by Hasmid Khan of Ruby House.

M. L. Sultan Technical College

(Centenary Road, Durban)

The Ceremony of

Laying the Foundation Stone

by Dr. B. M. Narbeth, B.Sc., Ph.D., will take place on Saturday Afternoon 2nd October 1954 at 3 p.m.

The College Council and Principal extend a warm invitation to the public to be present.

Academic dress will be worn where possible.

FARM PRODUCE

We are cash buyers of all types of FARM PRODUCE. Forward samples together with quotations to:

AISEN SOUTH AFRICA (PTY.) LIMITED

111/3 Macosa House

17 Commissioner Street

P.O. Box 11012.

Phone: 33-8921

Johannesburg.

Bankers: BARCLAYS BANK D.C. & O.

BOOKS FOR SALE

Key to Health—Gandhi	1	0
Diet and Diet Reform—Gandhi	5	0
Cleanings—Mira	1	0
Selections from Gandhi—N. D.	10	0
Public Finance and Our Poverty—Gandhi	3	0
Hindu Dharma—Gandhi	8	0
Hoodan Yajna	2	0
Sardar Vallabhbhai Patel (Vol. I)—N. D. Parekh	15	0
The Diary of Mahadev Desai—V. G. Desai	12	0

Obtainable from:

C/O INDIAN OPINION,
P. Bag, Phoenix, Natal.

..and SUNBEAM is so economical tool

House-proud wives who strive to keep their homes bright and cheerful-looking, use Sunbeam...it gives that pleasing shine to floors and furniture!

And so economical too...a little Sunbeam spreads easily over a large area so shines for days on end.

Sunbeam makes work easy...saves time and money.

FOR BRIGHTER FLOORS
AND LIGHTER WORK
Always ask for

SUNBEAM POLISH

*Shines...
and shines
and shines*

For an antiseptic to fulfil the exacting conditions of obstetric, surgical and medical practices it is not enough that it should kill the germs that are the cause of infection. It must also be safe in use, harmless to the delicate human tissues the germs invade. Such is 'Dettol'.

In your own home, whenever infection threatens, learn from the hospitals — rely on Dettol.

DETTOL

THE ANTISEPTIC DOCTORS USE

Someone
Important
may
look at
your
shoes
to-day

KEEP A SHINE.
ON YOUR SHOES
EVERY DAY WITH
THE BEST POLISH—
NUGGET

NUGGET'S SPECIAL WAXES PRESERVE THE LEATHER

BOOKS FOR SALE

UPANISHADS FOR THE LAY READER

—O. Rajagopalachari 5 0

VEDANTA THE BASIC CULTURE OF INDIA

—O. R. Jagopalsabari 5 6

BHAGAVAD GITA—Abridged and explained

by C. Rajagopalachari 4 0

INTERNATIONAL SHORT STORIES

—The best from 23 countries 17 6

Obtainable from:

INDIAN OPINION,

P. Bag, Phoenix, Natal

HIND SWARAJ OR INDIAN HOME RULE

By Gandhiji

Gandhiji says regarding it.

"It (the book) teaches the gospel of love in place of that of hate..... It pits soul force against brute force. It has gone through several editions and I commend it to those who would care to read it." Written in 1908 it contains in essence Gandhiji's later teachings on various topics.

New Revised Edition with an introductory essay by Mahadeo Desai
Prices 1s. 6d.

Obtainable from:

'Indian Opinion', P. Bag, Phoenix, Natal.

INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Bombay, September 8.

ARGE areas in North-East India which escaped the early floods have now been inundated with the second wave of the rivers within a month. The floods in North-East India, Nepal and East Pakistan have submerged an area of about 50,000 square miles. Such a disaster has never before been experienced in the sub-continent. The new floods are not only on a large scale but the first floods, but they have created entirely new problems of relief and rehabilitation. Cultivators in North-East, for example, transplanted paddy wherever the flood waters had receded in the early part of August. This called for a great deal of labour, cartage and expenditure, partly met out of Government assistance. With the renewal of floods last week these seedlings have been completely wiped out. Fresh seedlings will not be available for transplanting till the present flood waters subside even if the money required is made available. So the cultivators will have to be provided with sustenance for the coming year besides helping him to enable him to set up cultivation again. The loss of life in the second floods is even far larger than in the first floods and reports of devastation are still pouring in.

The worst affected area is in Bihar. Out of North Bihar's total area of 96,981 square miles, 21,453 square miles area has been affected by floods. Sixty-three human lives have been lost. Out of a total number of 21,107 villages, 8,119 villages were flooded, affecting population of 765 lakhs. Over 36.65 lakhs of acres have been destroyed or damaged. Drying out Muzaffarpur district where enumeration of areas damaged or destroyed is still in progress, and including only incomplete figures of Saharanpur district, 74,917 acres had been destroyed or damaged.

About 875 relief parties, including about five thousand boats functioning in the areas affected. Their task is to rescue stranded people to safer areas, distribute food to indigent families and to render medical aid to human beings and cattle. Government has arranged free distribution of foodgrains, cloth, medicines and other necessities. Life and losses are being assessed to cultivators to help them to restart their agricultural operations.

Arrangements have also been made to sink tubewells in the flooded area to provide irrigation facilities and supply of drinking water. A number of schemes have been undertaken to provide employment to labourers and other middle class people who have been thrown out of occupation and have no means to maintain themselves.

The Government of Bihar will spend over Rs. 5.5 crores during the current financial year for relief work. The Government of India is also helping the Governments of the flood affected provinces in every way possible. A campaign is afoot in India to collect funds for the flood-affected people, which has received generous support. Many foreign countries have also sent aid either in cash or kind. Since 1950 Bihar has lost through alternate floods and droughts about Rs. 170 crores. The experts of the Government of India are investigating and trying to find out ways and means to control the floods on a permanent basis.

Assam is another unfortunate State where floods come recurrently devastating large areas. The raging waters of the turbulent Brahmaputra have already brought death and destruction in a 14,000-square-mile area. Twenty persons have been drowned and public and private property worth over Rs. 15 crores has been lost. The floods have also ravaged hundreds of square miles of area in Uttar Pradesh and West Bengal, but the damage there is comparatively less.

The struggle for freedom from Portuguese yoke by Goans continues. The people in Goa itself are offering Satyagraha by marching with the Indian National Flag in the streets. Over a thousand people are reported to have been arrested by the Portuguese authorities. The Goan National Congress continues to send batches of Goan Satyagrahis to the Portuguese enclave.

There was a debate on the foreign policy of the Government of India in Rajya Sabha. The debate centered round the question of Goa. All sections of Parliamentary opinion were found powerfully ranged behind the Government in demanding the end of Portuguese rule in Goa. There was, however,

marked divergence in the approach to a solution of this problem.

The Prime Minister opened the debate by reiterating that the primary issue in Asia and Africa was the struggle against colonialism and that the question of Goa must be viewed in this context. The struggle in Goa would, however, be waged through peaceful means. Two leading spokesmen of the Communist Party and the right-wing Goa Tantra Parishad, Shree Sundarayya and Shree Bhargava, who followed Mr. Nehru, expressed their lack of faith in the use of non-violent methods in Goa in the face of Portuguese violence. Both advocated that the issue should be settled by the Indian Army since all peaceful methods had failed. Two less belligerent alternatives were suggested by the former Law Minister, Dr. Ambedkar—the purchase of Goa by India, like the United States' purchase of Louisiana from France, or the taking over of Goa on a permanent lease as the British took over Bessarabia from Hyderabad.

Dr. Ramaswami Mudaliar, Member of the Viceroy's Executive Council during the last war, supporting the Government's stand on Goa, recalled the fact that Portuguese "neutrality" in the last war had not prevented enemy ships from harrying in Goa and an axis radio station being established there. He also quoted Portugal's black record as a colonial power with all the authority of the Chairman of the U.N. Commission on Forced Labour.

Some other speakers also demanded military action against Goa. But generally speaking the debate was of high order. Although the main focus was on Goa, the discussion touched on a number of other points of topical interest.

In a rapid survey of international affairs, Mr. Nehru declared that the alternative to co-existence in the world today was co-destruction. The Geneva Conference succeeded because it faced this choice and found that the people all over the world fervently desired peace. The proposed Baguio conference on SEATO went against this concept of co-existence and could only result in a reversal of the trend towards peace and the easing of tension started at Geneva.

Reiterating the peaceful and non-violent policy of the Government in regard to Goa, Mr. Nehru said, "we could not stop Goans from marching in Goa, but we have deliberately pre-

vented Goans from going in with arms and non-Goans from going in whether with arms or without. Various forces were at work in India and outside India and I have no doubt at all in my mind as to what the fate of Goa was going to be. India was too big to follow any other way. Goa must inevitably come to India. There was no point in rashly expediting the inevitable.

Mr. Nehru again referred to Goa when he replied to the debate. The Prime Minister declared that Portugal was trying to provoke India into wrong action but that India would adhere firmly to the peaceful approach that motivated its entire foreign policy. His own urge was to go to Goa himself, flag in hand, rather than stop anybody from going there.

The Government of India has rejected the Portuguese request to allow transit facilities to Portuguese to recapture the Nagar Haveli freed by the Goans. In a latest note, the Portuguese Government suggested that negotiations be started on September 7 in New Delhi, but on the subject suggested solely by Lisbon. The Government of India has shown readiness to start negotiations on the question of impartial observations on the data suggested, but rejected the conditions attached by the Lisbon authorities. But Portugal has backed out of the proposition again.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No 213 Maratha House, Second Floor.

17 Commissioner Street, Fort, Calcutta.

Phone 33-1834.

After the evening bath, a refreshing all-over dusting with fragrant Cuticura Talcum Powder will ensure sound sleep for a happy and contented baby, free from all chafing and irritation.

ABSORBENT AND COOLING

THE Provident Assurance Corporation of Africa Ltd.

Modern Life Insurance provides. . .

- * OLD AGE PENSION
- * MONEY FOR YOUR CHILDREN'S EDUCATION
- * DEATH DUTIES
- * MONEY TO FREE YOUR HOME
- * FINANCIAL SECURITY FOR YOUR DEPENDANTS
- * COLLATERAL SECURITY IN BUSINESS AND TRADE

Let us advise you on the plan that will best suit your requirements—the Corporation transacts all classes of Insurance . . . CONSULT

SEEDAT BROS.

4 Hoosen's Building, — 116 Queen Street, — Durban.

Phone: 21773

FOR
RUBBER STAMPS

PRINTING

CONTACT

**STANDARD
PRINTING PRESS**

GENERAL PRINTERS
AND
RUBBER STAMP MAKERS

73 BERTRICE STREET — DURBAN

PHONE 41088
F.O. BOX 2782

ESTABLISHED 1922

DHIRUBHAI P. NAIK

Travel, Insurance & General Agent

Book with us for your travelling by Air, Sea or Land either to India or to any part of the world.

All types of Insurance—Life, Fire, Burglary, Riot, Storm, Accident, Plate Glass, etc.

Consult Us Free of Charge For Your Income Tax, Persons Tax, Writing Of Your Books, Trade Licences, Revenue Clearance Certificate, Passports And Immigration Matters.

Representative: National Mutual Life Assn. Of Australasia, Yorkshire Insurance Co. Ltd.

Telephones: 33-9033. 29a Commissioner Street, JOHANNESBURG.

Phone
Day 24169

Phone
Night 833459

L. RAJKOOMAR (PTY.) LTD.

14, CROSS STREET, DURBAN.

Funeral Directors and Manufacturers of all classes of Coffins and Wreaths

Contractors to the INTERNATIONAL FUNERAL INSURANCE COMPANY, LIMITED.

Reg. Office: 39 CROSS STREET, DURBAN

Country Orders for Coffins and Wreaths accepted by phone and despatched by rail at the shortest notice.

M. J. PATEL

INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General
Commission Agents

10 Peking Road, Kowloon, HONG KONG.

Special attention is paid
to indent orders

Write To Us For Further Particulars.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?

Have you provided for your dependants?

Prepare for the future

Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has
best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760,
JOHANNESBURG.

Phone:— } Business 33-0711
Residence 33-5961

Phone 53.

Telegrams 'SOLANKI.'

P.O. Box 208.

Solanki & Co. Ltd.

Merchant & Direct Importers

Extensive range always carried in
the following:

Silks, Drapery, Toilets, Per-
fumes, Curios, Fashion Goods
and Jewellery, Wide Range of
Indian, Persian and Chinese
Carpets.

Stockists of well-known branded
Watches.

COPPERBELT PIONEER STORE

Where Quality and Service
are Paramount.

Luanshya,

Northern Rhodesia.

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-2885.

MANCHESTER TRADING
—CO. LTD.—

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants

Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

Cable & Tel. Add.: "HARGOVAN".

Phone 29388

P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

BOOKS FOR SALE

GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	2	0
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	0
TO STUDENTS—M. K. Gandhi	6	0
GANDHIAN ETHICS—Benooy Gopal Ray	2	0
BAPU—Marry F. Barr	4	0
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
FAMOUS PARSIS	7	6
SEVEN MONTHS WITH GANDHI—Krisnadass	12	6
STORY OF THE BIBLE—S. K. George	6	0
A RIGHTEOUS STRUGGLE—Mahadev Desai	2	3
THE POLITICAL PHILOSOPHY OF MAHATMA GANDHI—Gopinath Dhawan	17	9
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	9	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. I.—M. K. Gandhi	15	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. II.—M. K. Gandhi	14	0
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	6	0
FROM YERAVDA MANDIR—M. K. Gandhi	1	0
MAHADEV DESAI'S EARLY LIFE —By Natarani D. Parikh	2	6
DEHUMANIZATION IN MODERN SOCIETY —Rene Fallop-Miller	1	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION,"

P. Bag, Phoenix, Natal.

Phones: 22121/3 (Switchboard)
24179 (Manager)

Cable & Tel. A44:
"PROSPERITY" (All Branches)

P.O. Box 2197

(Established 1927)

Premier Produce Co. (Pty) Ltd.

General Wholesale Merchants
EXPORTERS AND IMPORTERS

Buyers and large Stockists of all kinds of Indian and European Groceries, Provisions, Soaps, Oils, Grains, Beans, Peas, Kaffircorn, Malt, Maize, Maize Products, Wheat, Wheaten Products, Crockery, Hardware and also Coal of all types.

All enquiries for Export and Import
to the Head-Office.

Head-Office: "PREMIER HOUSE"
364 Pine Street, Durban.

also at

JOHANNESBURG

Phones: 34-3554/5

P.O. Box 200, Fordsburg,
52, Crown Road,
Fordsburg, Johannesburg.

BENONI

Benoni Coal Site

Phone 54-1813,

Rangeview Coal Sites—54-2205

P.O. Box 392, Benoni.

Proprietors:

C. L. Patel, D. K. Patel
V. D. Patel, H. J. Patel
K. C. Patel

The Star Clothing Factory

Wholesale Merchants

CLOTHING MANUFACTURERS

P.O. Box 237. Phone 514.

Jameson Road, Livingstone,
NORTHERN RHODESIA.

Our S.A. Representative:

H. L. Hompes & Co.,
(Pty.) Ltd.

Durban, P.O. Box 1301.

Johannesburg, P.O. Box 3480.

Capetown, P.O. Box 824.

—ATTRACTIVE— SAREE MATERIALS

Self Striped Georgette Crepe 45"
Green, White, Pink, Sky, Lemon
4/11 yd.

Self Check Fancy Voiles with Block
Designs 45" 4/11 yd.

Fancy USA Floral Voiles 39" 4/11 yd.

Two Tone and Rainbow Georgettes 45"
All Shades 4/11 yd.

Floral Bembereys 45" Red, Gold,
Green and Blue Designs 4/6 yd.

Bordered Georgettes 45"
All Shades 3/11 yd.

Coloured Georgettes 45"
All Shades 3/11 yd.

Spotted Georgettes 45" Latest 4/6 yd.

Embossed Georgettes 45"
Basket Design 6/11 yd.

Georgette Jarl Work Sarees
24-26-0 each

Georgette Sarees Cotton Embroidery
13/15/0 each

Beetles and Tinsel Jarl Borders
Big Range in Stock

BLOUSES

Chinese Embroidered Satin and
Georgette Blooses and Latest
Slippers 4/11 each.

CHAMPALS!

Plastic Fancy Tops with Heel
Size 5 to 7 18/6 pair
Also Leather 8/6 & 10/6 pair

Write For Samples:

JAYBEE SILK HOUSE

39 MARKET STREET,

JOHANNESBURG.

We have all records in H.M.V. and Columbia
which you hear from
ALL INDIA RADIO SERVICES

		s.	d.
Aliballa	6	Records	46 6
Baiju-Bawre,	7	"	54 3
Amber	6	"	46 6
Anar-Kali	6	"	46 8
Ash	5	"	38 9
Baqi	5	"	38 9
Taruna	5	"	38 9
Sangeeta	5	"	38 9
Poonam	4	"	31 0
Jaal	4	"	31 0
Daag	4	"	31 8
Sagai	6	"	38 9
Unbouce	3	"	23 3
Pooja	3	"	23 3

Only 3/6 Packing Postage
Charge Extra. Include.

Obtainable at our only Address.

BHARAT MUSIC SALOON
AND BOOKSELLERS

(Corner Grey and Lorne Streets)

286 Grey Street,
DURBAN.

Phone: 26070

પુસ્તક પર મુ—અંક ૩૭
તા. ૨૪ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૫૪.
કુલ નકલ પેની ૬.
૧૨ શુક્રવાર બહાર પડે છે.

ઈન્ડિઅન

ઓપિનિઅન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં રચાયેલું.

આપણે પોતે નિર્માણ કરેલાં દુઃખો.

(કલારનાથજી નાં 'વિવેક અને સાધના'માંથી.)

આપણે પોતે અજ્ઞાન, મેઠ, લાલચ, શણિય અને હ્રદય સુખની ભાંતિ તેમજ પોતાના દુર્ગુણોને કારણે કેટલાં દુઃખો નિર્માણ કરીએ છીએ તેનો આપણે વિચાર કરવો જોઈએ. તેજ પ્રમાણે પોતાના જેવાજ સમાજ તરફથી કેટલાં દુઃખો નિર્માણ થાય છે તેનોયે આપણે વિચાર કરવો જોઈએ. આપણા અને બીજાઓના દે:પે.ને લીધે તેમજ આપણા બધામાં માનવતાનો વિકાસ ન થવાથી જ દુઃખો આપણે બધાને જોગવવાં પડે છે તેનો કતાં કાણુ? પરમેશ્વર કે આપણે? તેનો આપણે વિચાર કરવો જોઈએ, તે દુઃખોના આપણે બધા મળીને જો કતાં હોઈએ તો આપણે જ નિર્માણ કરેલાં દુઃખોથી બીને અને ત્ર.સીને મરી ગયા પછી મોક્ષની ઇચ્છા અને આશા કરવામાં શો અર્થ છે? માટે દુઃખમાંથી છુટવા માટે ઇશ્વર સ્વરૂપ, આત્મરૂપ કે પ્રજ્ઞરૂપ બનવાને, પ્રયત્ન ન કરતાં, આપણે પોતે તેવા છીએ એમ ન માનતાં, જન્મથી પ્રાપ્ત થએલું મનુષ્યત્વ કાયમ રાખીને તેનીજ શુદ્ધિવૃદ્ધિ કરવાનો આપણે બધા પ્રયત્ન કરીએ તો માનવી દુઃખો નોં સંપૂર્ણ અંત થઈ ન શકે તો પણ આપણા જ દે:પોને કારણે નિર્માણ થનારાં કેટલાંયે દુઃખો નાશ પામશે, કેટલાંય અસહ્ય દુઃખો સહ્ય થશે, અને કેટલાંય દુઃખો માં રહેલી દુઃખ વિપયક કલ્પનાઓ નાશ પામશે, અજ્ઞાન ભય, જ્ઞાન ભય તથા, કર્તવ્ય નિષ્કા સ્થીર થાય, ચિત્તની શુદ્ધિ થાય, અને સદ્ગુણ અને પુરુષાર્થની વૃદ્ધિ થવા માંડે તો સુખદુઃખો વિષેની આપણી પહેલાંની કલ્પના ને વ્યર્થપણા પણુ બહાલ થશે. માનવી જીવન દેવજ સુખમય જ હોયું જોઈએ એ કલ્પના આપણે છોડી દેવી જોઈએ. પ્રામાણિકપણે જીવન ગુજારવા માટે કરવાં પડતાં કષ્ટોને પરિશ્રમેને આપણે દુઃખ માનવું યોગ્ય નથી. કર્મેન્દ્રિયો કે જ્ઞાનેન્દ્રિયોને પડનારી તાણુ અને તેને પરિણામે થનારી કેટલીક પ્રતિકુળ સંવેદનાઓને આપણે દુઃખ ન સમજવું જોઈએ, તેને અયોગ્ય માર્ગે ટાળવાનો આપણે પ્રયત્ન ન કરવો જોઈએ. તે તાણુને લીધે તેમજ પ્રતિકુળ સંવેદનાઓને પરિણામે આપણે ઉત્તર થઈએ છીએ કે નહિ તે આપણે જોવું જોઈએ. ઉત્તર વિચારથી જો તે તાણુ અને પ્રતિકુળ સંવેદનાઓ આપણે શાંત કરી શકીશું તો તેનાથી આપણી ઉન્નતિ જ થઈ એમ ચોક્કસ સમજવામાં કરી હરકત નથી. આવી રીતે માનવી જીવનનો, તેના દુઃખોનો અને મુશ્કેલીઓનો વિચાર કરીને તેમાંથીયે પોતાની ઉન્નતિ સાધવાનો માર્ગ આપણે કાઢી શકીએ તો આજનાં દુઃખો આપણને બંધક નહિ લાગે. માનવતા પ્રાપ્ત કરવી એજ આપણું દ્યેય છે, એની આપણને ખાતરી થશે, મરણોત્તર અવસ્થા વિષે આપણે નિશ્ચિંત થઈશું આવી રીતે સાચા માનવ ધર્મનું આપણને દર્શન થશે એટલે તેનું જ આચરણ કરીને આપણે બધા જીવજૂત્ય થઈશું એમાં શંકા નથી.

એક નિઃપાપ પુરુષનું આત્મ સમર્પણ સામા વાળાને મારતાં જો મરે એવા દસ લાખ પુરુષોની કુરબાની કરતાં દસ લાખ મધુ શકિતશાળી હોય છે.

રાષ્ટ્રની બેઠકોમાં આપણે પડ્યો બોલ ઉપડે એવી સ્થિતિ આજવાની આપણી અભિલાષા હોય તો નિઃપાપ સીએ અને પુરુષોની એક હજાર નહિ પણ ઘણા હજાર હતા સમતાપુર્વક સહન કરવા આપણે તર્જવાર રહેવું જોઈએ. તોજ આપણે જાતમાં એવું મહાપદ પામીએ, જેને બીજા કોઈ પ્રજા ટપી ન જાય.

માંખીજી.

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૨૪ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૫૪.

મહાત્મા ગાંધીજીની જયન્તિ

મહાત્મા ગાંધીજીની જયન્તિ દીર્ઘ તીથી ગુરુવાર સપ્ટેમ્બર તા. ૨૩મીના અને અગ્રેજી તારીખ મુજબ અક્ટોબર તા. ૨૭ના આવે છે. એ બે તારીખોના વચગાળાને વખત એક સપ્તાહને દોઢ ગાંધીજીના અનુયાયીઓ એ આખો સપ્તાહ ઉત્સવ છે. ગાંધીજી પોતાની જન્મ તીથી ખીજી જન્મતીથીઓ સાધારણ રીતે ઉજવાય છે એ રીતે ઉજવાય એમ ધ્યેયતા નહોતા. તેઓ ક્યહાના કે એ પ્રસંગ કદાચ ઉપયોગી કાર્યમાં ગાળવામાં આવે કે જેથી જનતાને લાભ થાય. દીર્ઘમાં સૌથી મોટા સવાય કરોડો બચે મરતાને અજ અને અર્ધનગના વરણા બેઠાવનારાઓને વચ્ચે પુરાં ખાડવાનો દનો. એ સરકારને ઉત્તમ દરેક દરેક ધરમાં ચરણે દાખલ કરવાની લાવવા માં આવ્યો હતો. તેનાથી દરેક દરેક પુરુષ, સ્ત્રી અને બાળકને રોજી મળ્યા અને અજ અને વચ્ચે મળ્યાં. આથી એવું દરાવવામાં આવ્યું હતું કે મહાત્મા ગાંધીજીની જયન્તિને સપ્તાહ જેટલી ખાદી ઉત્પન્ન થઇ શકે તેટલી ખાદી ઉત્પન્ન કરવામાં આવે. આને હવે સીંગા મોટો સવાય જુગી વિનાના લોકોને જુગી પુરી ખાડવાનો આવી ઉમેરો છે અને તેથી જા. વિનાયા જ વેના તેના નીચે જુદાન વચ્ચે ચાલી રહ્યો છે અને ગાંધી જયન્તિ સપ્તાહ વખતે આખરી ખાત્રી છે કે એ કાર્ય ને જેટલો અને વેટલો વધારે વેગ આપવામાં આવશે.

દક્ષિણ આફ્રિકામાં અમુક સંસ્થાઓએ ગાંધી જયન્તિ સપ્તાહ દરમિયાન અમુક વખત ગાંધીજીનાં સાદિતવા સામુદિક વાંચન અને પ્રાર્થનામાં ગાળવાનું ઝાહ્યું છે. એ બન્ને બેટા પ્રસંસનીય છે. પરંતુ ગાંધીજી કમ્પોઝમાં મનતા હતા. અને એ કમ્પો પોતાના સ્વાર્મને માટે નહિ પરંતુ પરંપરાકાર્ય નિઃસ્વાર્થ કમ્પો. એક વસ્તુની ને મહાત્મા ગાંધીને યોગ્ય હોય તે નિષ્કર્મની હતી. તેઓ માનતા કે માણસનાં જીવનની એકેએક પળને સફુપયોગ થવો જોઇએ અને પોતાના જીવનમાં તેનો અમલ તેઓ સુરતપણે કરતા હતા.

ખીજી વસ્તુ, જેનાપર તેઓ ખાસ બાર મુકતા હતા તે સત્ય. સુશ્રમમાં મુદ્દા અમલ તેના કોઇ પણ સ્વરૂપમાં તેના સદન કરી શકતા નહોતા એ

તેમને મોતના ધા સમાન લાગતું હતું. ખાત્રી જીવનમાં તેમજ જાહેર જીવન માં વાણી તેમજ વર્તનમાં સત્યના પાલનને તેઓ અત્યંત અમલ આપતા હતા.

દીંદના રાજકારણમાં ગાંધીજી દાખલ થયા તે પહેલાં એ દેશની એ વખતની સરકારના અત્યંત આસના કારણે રાજકીય પ્રશ્નસિદ્ધિમાં ગુપ્તપણું હાથ પાદાર ચાલી રહ્યું હતું. પરંતુ તેઓ રાજ્ય હેતુમાં દાખલ થયા તેવું જ રિયલિમાં પરિવર્તન થવા માગ્યું. ગાંધીજીએ લોકોને માણસનો ડર છાંડતાં અને હથેરનો ડર શખતાં શીખવ્યું. એ દાખુથી જ વરસતું નાનું બાળક પણ ચોલીસ કે બેઠકોને બચ રાખ્યા વિના રાહપણ દાગમાં લઇ રસ્તાપર નિર્જાપણે દરવા માગ્યું. સાર માદ પાછળથી તે એવું બન્યું કે લોકો ચોલીસથી ડરવાને બદલે ચોલીસ લોકોથી ડરવા લાગી અને મહાન ખોરીશ સરકારને તેઓની તોપોના મોઢાં બંધ થઈ ગયા હોવાનું કબુલ કરવું પડ્યું.

આ ગુણે આ દેશની હાલની સરકાર સામેની આપણી લડતમાં આપણે ઈજવવાની જરૂર છે. જ્યાં સુધી આ પણે માણસને ડર લાગે હથેરનો ડર રાખતાં શીખીશું નહિ ત્યાં સુધી, અમને બચ છે કે, આપણી લડત બહુ આજળ વધી નહિ શકે. અમરે રિવકારનું જોઇએ કે કેએસના નેતાઓ પોતાના ઉપર સરકાર તરફથી મુકાયેલા પ્રતિબધોને મુજે મ્હોડે રિવકારી લે છે એ સાથે અને જરાયે સમત થતા નથી. આપણી ઉપરના જુસમે સામે લડત મકાવવાની આદસક રીત ને એક નીતી લરીકે પણ આપણે રિવકારેલી હેન, અને રિવકારેલી હોવાનો આપણે હાથે કરીએ છીએ, લે આપણે “એ રીતનો પુરેપુરો અવધાસ કરવો જોઇએ અને તેને પુરેપુરી અમલમાં મુકવાનો પ્રયત્ન કરવો જોઇએ. આપણી સલ નિષ્કા મિમે સરકારને આપણે બીલકુલ નિર્જાપ બનાવવી જોઇએ. આપણા સમજાં કાર્યો તાદન ઉપાડાં હોવાં જોઇએ. તે પછી આપણે જોઈશું કે આપણે સરકારને બીવાનું કશું કારણ નહિ આપેલું હોવા છતાં આપણે તેના થી ડરવાને બદલે તે આપણાથી ડરવા લાગશે.

મહાત્મા ગાંધીજીની આ જન્મતીથી પર તેમના ગુણનાનો માવાને બદલે

ને સત્યાગ્રહથી અમેરિકા અને તેઓએ આપણા હાથમાં મુકેલું છે તેનો કેવી રીતે ઉપયોગ કરવો તેનો હોડો અભ્યાસ કરીશું તો તેમને આપણે ખરી અંજલી આપેલી ગણીશો. એ સરકારો ને ગરોબર ઉપયોગ કરવામાં આવે તો અમારી ખાત્રી છે કે દાહજોનન બેઠામ પશું તેની આજળ જોમળી જશે.

આફ્રિકનો અને આઝાદી

આ ને દક્ષિણ આફ્રિકામાં ખાસ કરી આફ્રિકનો અને સામાન્ય રીતે ભથળા બીન ગેરા એ સરકારના અન્યાય અને અપમાન જરેલા કાપદાઓની મુકમાંથી મુકત થવાની લડત લડી રહ્યા છે. પરંતુ મુકિત-આઝાદી માંગી મળતી નથી; તે લેવી પડે છે. માણસને મુકિત જોમળી હોય તો તેણે મુકત થતા શીખવાનું છે. નાની નાની ગાળનેમાં જોએ પોતાની હિન્દિયોનામ મુકામ બનેલા છે તેઓ મુકિતને પહેલે પાઝ પણ શીખ્યા નથી. આને આપણે નીરીક્ષણ કરતા જોઈએ છીએ કે માણસ બીડીને મુકામ બને છે, રેસીસનો મુકામ બને છે, હાડનો મુકામ બને છે, આ જેવી વસ્તુને પણ મુકામ બને છે. એવી અનેક વસ્તુઓને મુકામ બને છે. અરે પશ્ચિમ ના સુધારાના તો આપણે સમજાવ મુકામ બનેલા છીએ પછી આપણને મુકિત-આઝાદીની લડત કરવાનો અધિકારનું શું છે? દીંદની પ્રબ આને બલે મર્ લે કે તે પરદેશી રાજ્યની મુકામીમાંથી મુકત થઇ છે પરંતુ પહેલાં તે બીડીકની મુકામ હતી. આને તે અમેરીકની મુકામ બનવા લાગી છે. સ્વરાજ્ય મળ્યા પછી “સ્વદેશી”નું પાલન તેમ મહાત્મા ગાંધીજીના મુકત અનુયાયીઓ કરે છે તે સિવાય દીંદના ભગભગ સમજાં પુરોષ અને ઓઓ અમેરીકના મુકામ બની રહ્યા છે. કપડાં પહેરવામાં, દાપડીપ કરવામાં, રહેણી કરણીમાં પહેલાં બીડીકની નકલ કરતાં હતાં. આને અમેરીકની નકલ કરી રહ્યાં છે. મહાત્મા ગાંધીજી દેશને આત્મોત્તરિતે પાઝ શીખવતા હતા. આને દેશને ઓહોગીકરણનો પાઝ શીખવાજ રહ્યો છે. મહાત્મા ગાંધીજીએ જોઈું કે લોકો વંચના મુકામ બની રહ્યા છે અને તેમાંથી તેઓને હાથ ઉલોગ અને પ્રામોલોગ તરફ વળી મુકત કરવાનો પ્રયત્ન કરી રહ્યા હતા. આને દેશને હરી વંચના મુકામ બનાવનું શીખવાજ રહ્યું છે. એટલે એ આઝાદી ક્યાં સુધી નબી રહેશે એ શકા બરેલું છે.

આ દેશમાં આફ્રિકનોની હથા પણ તેવીજ છે. તેઓ આઝાદ થવા માગે છે પરંતુ પશ્ચિમના મુધારાની મુકમાં તેઓ એટલા હસાયા છે અને તેમાં એટલા ઓતગ્રીત થયા છે કે આઝાદી હવે તેઓને માટે હાજરે માલે દુર છે. તેઓ એ વસ્તુ સમજી શકતા નથી કે તેઓની દક્ષિણ આફ્રિકાની કરોડની અને અ.ખા. આફ્રિકાની કરોડોની વસતી પશ્ચિમના અને પૂર્ના દેશોની વિશાળ બજાર છે. બદાર નો માલ ખરીદતા તેઓ એટલે અને તેઓનું જીવનું વખતનું સાદું જીવન ગાળતા થઇ જાય તો પરદેશી તેઓના ઉપર તામગધિયા કરે છે તે ન કરી શકે. પરંતુ એ વસ્તુ આને તેઓને હસાવી શકતી નથી. ગેરા ને વચો પહેરે એ તેઓને પહેરવાનું જોઇએ. પશ્ચિમના અને પુર્વના લોકો ને આપ એ અને એ રીતે તેઓને ખાવું જ જોઇએ, તેઓ ને કરે એ સમજું તેઓએ કરવું જ જોઇએ. પુરોષીપને શરામ પીએ તો તેઓને તેઓનું આપું અંચ સળગી છો એટલો જલદ પીવેજ જોઇએ, પુરોષીપને જુગાર ખેલે તો તેઓને તેઓના કરતાં હજાર મળે વધારે ખેલવાનું જોઇએ, પછી બલે તેના પાપમાલ થઇ જતા અને ગેરાના કાપમના મુકામ બની જતાં. ગેરી ઓઓ નેવાં વચો પહેરે તેવાં તેઓની ઓઓએ પહેરવાનું જોઇએ, ગેરા નામે તેમ તેઓને નાચવું જ જોઇએ. અને ગેરાઓના સમજા રીત રીવાજોનું અનુકરણ કરવું જ જોઇએ પછી બલેને તેઓના સાદા રીત રિવાજો, રહેણી કરણી, નાચ સંગીતમાં અને તેટલું વધારે માણુપ અને સોઈર્થ રહેલું હોય. આ તેઓ ની કુદરો છે.

એ સમજું તો કીક પરંતુ આફ્રિકનો નો પોતાનો અવાજ દર્શાવનાર આખા દક્ષિણ આફ્રિકામાં તેઓની સ્વતંત્ર માલીકીનું એક પર પણ નથી. જેટલાં તેઓના અવાજનું પ્રતિનિધિત્વ ધરાવવાનો દાનો કરનારાં પત્રો છે તે કરોડપતી પુરોષીપને સીન્ડીકેટની માલીકીનાં છે. આ સમજું જોતાં બલે તેઓ મુકતીની જુમે પાડતા પરંતુ હવે તે તેઓનાથી ધણીજ દુર છે એમ કહેવું જરાયે ખોટું નથી.

આ રિયલિ જારે બુનીવનમાં વર્તો રહી છે ત્યારે અમને જોઇને ખરેખર ખાનંદ થાય છે કે સધન રોડીસીપન, આફ્રિકનોએ વચર કાપખાનાએ થી આફ્રિકન હોમ ન્યુસ નામનું એક પત્ર સાહસલોરદાઈથી રહ કરેલું છે જેમાં તેઓ હર આઝાદીએ પોતાનો સ્વતંત્ર મત દર્શાવી શકે છે. આ પત્રની રચાવના ૧૯૫૩માં થઇ છે અને અવાર સુધીમાં આજીસ અંકો બદાર પડ્યા છે. તેના સપ્ટેમ્બર

ના. ૧૧મીના અંકમાં એ પત્રે સેક્સબરીના સીડી કાઉન્સિલર મી. ચાર્લ્સ ઓલીવર એક પ્રશ્નનો પત્ર લખેલો છે તે જાણવું. ભેગ દેવાથી તેનો અનુવાદ આ અંકમાં અન્ય સ્થળે આપીએ છીએ.

લખેલો છે તે જાણવું. ભેગ દેવાથી તેનો અનુવાદ આ અંકમાં અન્ય સ્થળે આપીએ છીએ.

વિવિધ ખબરો

હરબનમાં ઉપરોક્તી નવી સ્કુલ

ગુરત હીંદુ એસોસિએશન તરફથી પ્રોન્સ બિલ્ડર્સ રફોટપર આવેલી તેની જમીનપર ૫૧. ૪૦ હજારની કીમતે બંધાવેલ નવી ગુરત હીંદુ મનગેન્ટ એડેક હાઈસ્કૂલ સ્કુલનું ઉદ્ઘાટન શનીવાર સપ્ટેમ્બર તા. ૧૮ મીના કાપરેક્ટર એફ. એન્ડ્રુસેન ડે. મેકોર્ડીના હસ્તે કરવામાં આવ્યું હતું.

ડા. મેકોર્ડીએ પેતાના બાપણમાં પ્રાતિક સ્વરકાર તરફથી હીંદીઓની યોગ્યતા માટે છેલ્લાં ચોટાંકે વર્ષમાં કરવામાં આવેલી પ્રયત્નોનું સુચન કર્યું હતું અને હીંદી ભાષાને તેમાં આવેલા મંદિર શાળાની તારીફ કરી હતી.

એસોસિએશનના પ્રમુખ શ્રી ગોવિન્દ મણીએ કાપરેક્ટર એફ. એન્ડ્રુસેનને આવકાર આપ્યો હતો અને પ્રુપાઈર સારે પેતાની આવી ભેટ આપી હતી. મીસીસ મેકોર્ડીને મંદિર મુકેલી બારોટ અર્પણ કરી હતી અને પ્રાતિક સ્વરકારે અને યોગ્યતા પ્રાપ્તિએ નવી સ્કુલ બાંધવામાં આવેલી ઉદાર મદદને માટે આભાર માન્યો હતો.

બીજા બાપણ કરનારાઓમાં મેસર્સ પી. આર. પથર, એ. એમ. સુલ્તાં, હાજ એ. એસ. કાજ, ડા. કે. એમ. મીઓ, સેરામજી રતનજી, મેસર્સ એન. ભુલા એન્ડ સન્સના શ્રી હાકેર જુલા અને શ્રી એલ. બી. પટેલ હતા.

શ્રી ગોવિન્દ મણી તથા શ્રી મણીકલાલ જુલાએ નવી સ્કુલને માટે ફાળો ઉદારાવવાના કાર્યમાં પેતાના કીમતી વખતોનો ભોગ આપી કરેલી મંદિર મદદ બદલ તેઓનેઆદીની ટૂંક ભેટ આપવામાં આવી હતી.

ભવ્ય મેળાવડો બરખાસત થયા બાદ મહેમાનોને આ નારતો આપવા માં આવ્યો હતો.

શ્રી ગુજરાતી હીંદુ મહિલા મંડળ રેડિયાયારસની ઉજવણી

શ્રી ગુજરાતી હીંદુ મહિલા મંડળના આચાર્ય નીચે તા. ૨૩-૬-૫૪ને ગુરવારે લોન્ડો રફોટ પર આવેલા મહાનના માધી દોહમાં રેડિયાયારસ ની ઉજવણી થઈ હતી. મહિલા મંડળના કાર્યાલય આ. સી. રિવાળા બેન કાલાબાઈ રવેશ જતા દેવાધી તેમને ૧૯૧૫ સ્વકાર કરવામાં આવ્યો હતો.

નવરાત્રીના મરખા

સોમવાર તા. ૨૭-૬-૫૪થી નવરાત્રીનો મહોત્સવ શરૂ થયો દેવાધી સોમવાર તા. ૨૭-૬-૫૪થી ૪-૧૦-૫૪ સુધી બપોરે ૩થી ૫ વાગે અને તા. ૫-૧૦-૫૪થી તા. ૭-૧૦-૫૪ સુધી રાત્રે ૭-૩૦થી ૧૦ સુધી બારંત દોહ માં કરવાનો કાર્યક્રમ ચોળવામાં આવ્યો છે. શ્રી. ગુજરાતી હીંદુ મંદલ, ગંડળના અધિકારીઓ તરફથી સર્વે બહેનોને ભ.મ લેવા આમંત્રણ કરવામાં આવે છે.

પટણી સોશીઅલ કલબ

નવરાત્રીનો ઉત્સવ પટણી સે કીપલ કમળના આકારા દોળ નવરાત્રીની મરખી તા. ૨૭-૬-૫૪ને સોમવારથી શરૂ થશે અને તા. ૬-૧૦-૫૪ને ગુરવારના પૂણીકૃતિ થશે. મરખી દરરોજ રાત્રે ૭-૩૦ વાગે શરૂ થશે.

ફુલોશીના હવન તા. ૫-૧૦-૫૪ ને મંત્રજવારે સવારના શરૂ થશે. અને પૂર્ણીકૃતિ બપોરે ૪ વાગે થશે. ધાર્મિક વિધિ પશિત મીરજીકર બંદના યુગ્મ હસ્તે થશે. બંને પ્રસંગે શ્રી કાકીઆવાઝ પટણી સોની એસોસિએશનના અમળેની રીડ પર આવેલા મકાનમાં થશે.

પોર્ટ એલીઝાબેથ હીંદુ

સેવા સમાજ

પોર્ટ એલીઝાબેથ હીંદુ સેવા સમાજ ની વાર્ષિક જનરલ મીટીંગ નગીનબાઈ પ્રજુભાઈ આમલીના પ્રમુખપણા દેડળ ગુજરાતી મંડળના દોહમાં તા. ૨૬-૮-૫૪ના રોજ મળી હતી. શ્રી રવજીભાઈ મોરારે પરશોતમના અવસાનને માટે બેઠક દર્શાવવામાં આવ્યો હતો અને એમના આત્માની શાંતી માટે પ્રાર્થના થઈ હતી.

મંત્રી શ્રી બીજલાલ ગેવોંદજીએ ગત વાર્ષિક મુંદળી મીટીંગની મીનીટ, તથા વાર્ષિક દેવાલ વાચી સમાજાવ્યો હતો. ખજાનચી શ્રી જયુભાઈ રતનજીએ આવક જનરલે દિસાવ રજુ કર્યો હતો. બંને સર્વાનુમતે પસાર થયા હતા.

બાંદ આશુ વર્ષને માટે નીચે મુજબ કાર્યક્રમોની મુદળી થઈ હતી :

દૂરદીઓ : નરોત્તમભાઈ રહિરજ, બાજુભાઈ હાજભાઈ, હેડુભાઈ કાલા, કાલાભાઈ મોહાજી અને મનજીવ મળજર, પ્રમુખ : હેડુભાઈ કાલાભાઈ, ઉપપ્રમુખ : મનજીવ મળજર, મોરારે જોરામ, કાલાભાઈ મોહાજી,

જુલસીસલ ભગતજી, મંત્રી : સાતીલાલ કાલાભાઈ ખુશાલજી, ઉપમંત્રી : દામોદર રતનજી, ખજાનચી : અંબેશ, કાકી ભગતજી, ઓલીવર : રહરજી એકાઉન્ટન્ટ.

કામીટી મેમ્બરો : મે.હનલાલ બલસાર, નગીનબાઈ આમલી, હાકેર રહિરજ, બીજલાલ ગેવોંદજી, રમજીલાલ દુલ્લભ, જયુભાઈ રાતનજી, નરજીભાઈ દુલ્લભજી, સાંતીલાલ દ.જી, રવજીભાઈ પ્રાગ, અંબેશલ નારજી, અંકુભાઈ કાલાભાઈ, પેતાભાઈ રજુજીભાઈ.

શાળા સમીતી : મે.હનલાલ બલસાર, જુલસીસલ ભગતજી, પેતાભાઈ રજુજીભાઈ કાલાભાઈ મોહાજી, મનજીવ મળજર, નગીનબાઈ અમલી, હાકેરભાઈ બાસદા, નગીનબાઈ બજુભાઈ કસન, પ્રમુખ હેડુભાઈ કાલાભાઈ, મંત્રી સાંતીલાલ કાલાભાઈ ખુશાલજી.

મરહુમ મહિંદ્રાના અલીમ સીદીકી અલ-કાદરી

મહિંદ્રાના અબદુલ અલીમ સીદીકી અલ-કાદરી ન્યોએમિ કુંક મુદતપર દરિયુ આફિકાની મુલાકાત લીધી હતી અને ખાસ કરી ખુરલીમોમાં અને સમાન્ય રીતે હોદીઓમાં ધાર્મિક જગતી આપી હતી, તેઓનું એક માસપર થકા હવ પડ્યા મયા હતા ત્યાં અવસાન થયું. તેમને અંજલી આપવા જુઝમી હખ્ખનસ સદાના અસરા હેડળ રવીવાર સપ્ટેમ્બર તા. ૧૬મીએ હાજ મેમોરીયલ દોહમાં એક સમા મળી હતી. વક્તાઓમાં જણી તા મહુદીઓના ધર્મગુરુ રબાઈ રવીકટ, હાજ એ. એસ. કાજ, કાઉન્સિલર ને.

રતી. બેલકન, એચ. નેરેસ, જેક નાપક, મણીલાલ મંત્રી અને હાજ એ. જી. બાસ હતા. મરહુમે ધાર્મિક આત્મને આપેલા મહાન ધારી તારીફ કરવામાં આવી હતી. મ. અ. ૬૪ બાને વક્તાઓનો આભાર માન્યો હતો.

નેદાનીશખર્ગમાં અવસાન

નેદાનીશખર્ગની જાણીની પદ્મી મેસર્સ ચારતર અધર્સ પ્રા. ૧૫૮૨ લીમોરેના એક કાપરેક્ટર શ્રી બીબાભાઈ ઉકાલાઈ માતરના પિતાથી થી. ઉકાલાઈ પ્રમખાજ, જેમની વધ આશરે ૬૨ વર્ષની હતી, તેમનું તા. ૧૬-૬-૫૪ સોમવારે અવસાન થયું છે. રમગંથની રમશાન વાનામ. લોહ. એ મોટી હ.બરી થઈ હતી. ને ને બાઈ એ, ગદેને તથા સંસ્થાઓએ પુષ્પાંજલીઓ મોકલી હતી અને તાર, પત્ર ફારા તેમજ રમગ દાગરે થઈ દિલસોજી દર્શાવી હતી તેમજ રમશાન વાનામા બામ લીધો હતો તેઓ સર્વને. શ્રી બીબાભાઈ હાકોઈ આભાર માને છે. રવમરેથના આત્માને હખર ચિર શાંતી બક્ષે. પે.તાના રવમ રથ પિતાની ના મુખવારે શ્રી બીબાભાઈએ મુદી મુદી સરથાએને કાનની રકમો આપી હતી તેમજ 'હાઈસ્કૂલ એ.પિનિલન' ને થાય ગીની મોહતી છે ને સામાર રિવકારીએ છીએ.

સોફ્ટીસની સફર

હીંદના આમ્ય ટ્રવન ૧૫સે લેખકે સવાલ જવાબ રૂપે આ પુસ્તકમાં સોફ્ટીસનસ વીચારો દર્શાવ્યા છે.

કીમત રી. ૭-૬.

મળવાનું ઠેકાણું : આ ઓરીસ.

એઈએ છે હાડકાં

તમારાં સ્ટેશન કે સાઈડીંગે પહોંચતાં કરવા માટે અમે ટનના ૫૦ આપીશું

ખાલી બેગો રેલ કારાયું ભરી પાછી મોકલી આપીશું થયું વિગતો માટે લખો :

THE BULL BRAND FERTILIZERS LTD. SARNIA NATAL.

સુધન' રોડેસીયાના 'ધી આફ્રિકન
રોમ ન્યુઝ', જેનો ઉદ્દેશ્ય અમારા
અગ્રણ્યમાં દરવામાં આવ્યો છે, તેણે
સોલ્સબરીના સીડી કાઉન્સિલર મી.
ચાર્લ્સ' ઓલીને નીચે પ્રમાણે એક
ખુલ્લો પત્ર લખ્યો છે:

મિત્ર મી. ઓલી,

આપનાપર આ
પત્ર જાણતાં અમને ખુશી થાય છે.
આપના ફર્ગનનો કદી કાલ નહિ
જાણે હોય આપ કેવા હૈયોમાં છો
એ અમે જાણતા નથી. પરંતુ આપના
લખાણોપરથી અમે આપને પીછાપૂર્વે
છીએ અને આપના લખાણો પરથી
કાલસ ખાલતાં અમને લાગે છે કે
ફુનીયાના રંગ દંડથી આપ ધણી
મરી રીતે વાહે છે અને સુધન'
રોડેસીયાને જાતની જાણતાનું આપનું
જાત તો ખરેખર ધણું જ 'હુક' છે.

સોથી પ્રથમ તો હું કે સમયના
વિશેષ પછી સોલ્સબરીની સીડી કાઉન્સિલમાં
આપ ફરી પછા સુઠાયા રા
તેના આપને અભિનંદન આપવા હવેથી
એ છીએ. આપને અભિનંદન આપ
વાનું કારણ એ છે કે, એક કાઉન્સિલર
તરીકે સોલ્સબરીના વિકાસમાં આપે
નોંધ લેવા જેવો જામ બજાવ્યો છે.
એક જાહેર જાણિત તરીકે આપના
વિચારો આફ્રિકનો, કમ્પો અને હોદી
ઓ વિરુદ્ધ જાણાય છે અને એ એ
ખડ હોય તો, હું કે મુદત ઉપર સોલ્સ
બરીના હોદીઓએ પેટા સુઠાયામાં
આપને જીતતાં કેમ અટકાવ્યા એ સદે
જે સમયે સકાય તેવું છે. પેટા સુઠાયા
માં આપની દાર ચાલી થઈ એ વિષે
આપને દયા થકા ઉઠેલી નહિ જણાય.
હોદીઓનો આપને એટલો મધ્ય તિર-
સ્કાર કેમ છે એ જાણવા જેવું હોયું
જોઈએ. તેનું કારણ એ એ હોય કે
તેઓ મળે હોદીથી આવેલા છે તો એ
સમજ સકાય એવી વાત છે. પરંતુ
આપે એ પછી થાક રાખવું જોઈએ કે
આપ અને આપના ગોરા લોકો પછી
આફ્રિકાના મૂળ વાળી નથી. આપ
જો ખીટીસ ટાપુઓમાંથી આવેલા છો
અને ત્યારથી એક રિતકારાએમાં વતન
તરીકે આપ આ દેશના વાળી બનેલા છો.
એ રીતે હોદીઓ પછી આ દેશના
વાળી બનેલા છે. અને એ પછી ખર્ચ
છે કે રોડેસીયામાં જન્મેલા ગોરા અને
હોદી છોડારાએ રોડેસીયાના વાળી છે
અને તેથી તેઓ સંપૂર્ણ રોડેસીયા
વાસીઓ છે. આ ખુલાસો અમે એ
ખાતરવા કરીએ છીએ કે હોદીઓ
પ્રત્યેના આપને તિરસ્કાર એ એ પર
થી હોય કે, તેઓ હોદીથી આવેલા છે,
તો એ વસ્તુ દમી થકે તેવી નથી. પરંતુ
એ આપ તેઓને તેઓની મામડીના
રંગના કારણે તિરસ્કારતા હો તો જુદી
વાત છે. તો પછી કમ્પોનું શું તેઓએ
શુ ખમાડ્યું છે? તેઓને તો આપ
પરથી કદી ચાલતા નથી. તેઓ

સોલ્સબરીના મી. ચાર્લ્સ ઓલીને ખુલ્લો પત્ર

દરેક રીતે આ દેશના જ વાળીઓ છે.
એટલે જો તેઓને પછી આપ તિરસ્કાર
તા હો-અને તિરસ્કારતા જણાવ્યો
છે-તો દેખાતું જ છે કે તેનું દારક
તેઓની મામડીને રંગ જ છે.

આફ્રિકનોનું શું તેઓએ શું
ખમાડ્યું છે? તેઓ તો આ દેશના
મૂળ વાળી છે. એટલે તેઓ પ્રત્યેના
આપના તિરસ્કારનું કારણ તેઓની
મામડીના રંગ છે એ સ્પષ્ટ છે. હા,
આફ્રિકનોને તો આપ ખરેખર અતિ
શય તિરસ્કારો છો કારણ તેઓને
આપ કાંદર, નીચો, જાનુન વિગેર
નામોથી વર્ણવો છો. આ બધું આપ
શા સાર કરો છો, મી ઓલી! આ-
ફ્રિકને આપને અસહ્ય રીતે ઉશ્કેરેલા
હોય એ કારણે જો આપ તેઓને નામો
આપતા હો તો સમજ સકાય. પરંતુ
આપના પુરોષીયન ગતિવિધિઓને
પછી મિત્ર જાતીના લોકોને અપમાન
બરેમાં નામો આપતા કરવાને ખાતર
તેમ કરતા હો તો અમને લાગે છે કે
તેને માટે કશું જ વાજબીપણું નથી.
અમે માનીએ છીએ કે આપે લીધેલી
આ કમનસીબ વલણ જેવડે રોડેસીયા
માં મિત્ર જાતીય સમાજમાં કડવાસ
વિરમ કરનારો થઈ પડશે.

સર ગોર્ડે હુગીન્સ

રોડેસીયાના વહા પ્રધાન સર ગોર્ડે
હુગીન્સે આ દેશમાં ગોરાની વચ અને
વચરે જન્મ્યાવવાને પોતાનું આખું
જીવન વીતાડ્યું છે, ટેટલા લોકો માને
છે કે તેઓ કદાચ ખાલુસ છે. એ
મત ધરવવાને તેઓ ખુબાર છે. અમે
જુદો મત ધરાવીએ છીએ. પરંતુ
એટલું સ્વિકારવા અમે તઈવાર છીએ
કે સર ગોર્ડે હુગીન્સ' સુધન' રોડેસીયા
માં અને રોડેસીયામાં પુરોષીયન કિતો
ના સારમાં સાર રહ્ય છે. અમે
જાણીએ છીએ કે આપ તેઓની રાજ
નીતિને મળતા નથી થતા. આપ
ખતો છો કે આ દેશના ગોરાઓને
તેમણે કાળા લોકોના હાથમાં મુકી
દીધા છે, કારણ આપ રોડેસીયાના
વિગેધી છો. આપ આ દેશને તેમનું
રોડેસીયા અને ન્યાયલેન્ડ સાથે જોડવા
વચર કેમનીવનને દરજ્જે આપવાના
પક્ષમાં હતા. કદાચ આપ ખરા
દરો. પરંતુ અમે માનીએ છીએ કે
સર ગોર્ડે સેન્ટ્રલ આફ્રિકા, જેને તેઓ
ખાખીદારી કહે છે, તેમાં ગોરાનું વચરે
રખાવવાને મદદ મહેનત જણાવી રહ્યા
છે. અમે તેમાં ખાખીદારી જેવું કશું
જોઈ શકતા નથી.

આફ્રિકનો વિષે જેવો આપને મત
છે તેવો જ મત 'વેદાપટ આફ્રિકા'ના
તંત્રી મી. એબરહામ્સી ધરાવી રહ્યા
છે. આપ બને એ નથી સમજતા
કે આફ્રિકનોપર દમનનીતી ચલાવવાથી

આપ અને આપના લોકો હવેલા થા
નહિ પરંતુ આફ્રિકનોની આખાદીને
વચ આપી રહ્યા છો. આપ અને
આપના લોકો એ સમજતા નથી કે
આફ્રિકનોને જો કાતળી વર્તો જતાવી
રહ્યા હો એ વાજબી નથી અને હવે
જો પોતે સરજેલા સમજી જાતી અને
વર્ણના લોકો તરફ ખરેખર ન્યાયી
દરો તો તે આપને કાયમને માટે આ-
ફ્રિકનોને દયાવેલા રાખવા નહિ જ કે.

સોલ્સબરીમાં રહેનારા ટેટલાક આ-
ફ્રિકન મિત્રો તરફથી અમને જણાવવા
માં આવેલું છે કે એ જામના આફ્રિ-
કનોને આપ કહેતા હો છો કે આફ્રિ-
કનો, હોદીઓ અને કમ્પો વિષે જે
આપ કમેશ જાહેર રીતે કહેતા આવે
લા છો તે આપના મોટા જામના
લોકો કદી રહ્યા છે, તદ્વત મત્ર
એટલો જ છે કે આપ સ્પષ્ટ બોલી
નામો છે જ્યારે આપના ખીજ જાતી
ખુલ્લો દંભ કરે છે. એ આપનું
કહેવું હોય તો અમે આપની સાથે
સંપૂર્ણતઃ મળતા થઈએ છીએ.

આ દેશમાં એક લખા ગોરાઓ
છે કે જેઓ બેવડી રીતે મોસનારા છે.
જ્યારે તેઓ આફ્રિકનો વચ્ચે હોય છે
ત્યારે આફ્રિકનોના ધણા વખાણ કરે
છે. અને મોટા મોટા વચને આપે
છે. પરંતુ જોવા તેઓના પોતાના
લોકો વચ્ચે જ્યાં કે ઉપરના લેખાસ
ફેંટી દઈ પોતાના ખરા રચરચમાં
અચી જાય છે.

આજ કારણથી અમને લાગે છે કે
આ દેશમાં મિત્ર જાતીઓ વચ્ચે કમેશમાં
ખટરમ થવા કરશે. એટલી બધી
છેતરખોરી થઈ રહી છે કે લોકોમાં
અસપરસ સમજાતી થરી અસકાય છે.

આ દેશના ધણા ગોરા લોકો પોતા
ને ખોરી કહેવાડે છે અને દેવલોમાં
જાય છે છતાં માંખસ રોડે નેવા
ખરા ખોરીઓને તિરસ્કારે છે, કારણ
તેઓ ખોરી ધર્મના સિદ્ધાંતોનું પાલન
કરવાને પ્રમત કરે છે અને પોતાના
જાતી બંધુઓને અન્ય માનવીઓ પ્રત્યે
ન્યાયી અને વાજબી વર્તો જતાવવા
કહે છે.

અમે અમાઈ કદી જ્યાં કે આ દેશ
ના ધણા ગોરાઓ આપના વિચારોને
મળતા થાય છે. અમે જોઈએ છીએ
કે પશ્ચિમી લોકોઓએ વિચારોની
માટે સામવાદ દેવાવેલા દેશો સાથે
જોતી ખાંધી રહ્યા છે; અમે જોઈએ
છીએ કે માઈ માઈને ખતાવ જાણ
મેથો થઈ પડ્યો છે; અમે જોઈએ
છીએ કે પુત્રીયન સરકારની વર્ણબેદની
નીતી, એ દેશના લોકોમાં વેળાસર
સુધિ નહિ આવે તો, વિષયકમાં પરિ-
ણમશે. રોડેસીયામાં અમે જોઈએ
છીએ કે જાણીતા અફ્રિકન નેતાઓને

દેશ નિકાલ કરવામાં આવી રહ્યા છે
અને જોઈએ છીએ કે રોડેસીયા સરકાર
માં સુધન' રોડેસીયાના મે આફ્રિકનો
છે જેઓ પોતાનું જ પ્રતિનિધિત્વ
ધરાવે છે અને જે રોડેસીયા પાર્ટીએ
તેઓને સુરક્ષા છે તેઓનું પ્રતિનિધિત્વ
ધરાવે છે, નહિ કે આફ્રિકનોનું. કારણ
આફ્રિકનો તેઓને માંમતા નહોત
અને માંમતા નથી; અમે જોઈએ
છીએ કે મી. યાંખાના સમાનતાના
દરમિયાન મત લેવાનો ખખત આવ્યો
ત્યારે તેઓ રોડેસીયા સમાજમાંથી બહાર
આવી ગયા; અમે જોઈએ છીએ કે
રોડેસીયાના ખીજ પ્રદેશોની પાસામે-ટ
માં જ્યારે આફ્રિકનોને સીધું પ્રતિનિ-
ધિત્વ આપવામાં આવી રહ્યું છે ત્યારે
સુધન' રોડેસીયા પાર્ટીમેન્ટમાંથી આ-
ફ્રિકનોને ખાતલ રાખવામાં આવ્યા છે.

આ પછી વસ્તુઓનું આપ શું ધારો
છો, મી. ઓલી? આપને નથી લાગ્યું
કે આપના લોકો ધણા અનુદાર છે?
એક વચદાર નેતા તરીકે આપને નથી
લાગ્યું કે આ દેખીતો અન્યાય ફર
કરવાને આપે કંઈક કરવું જોઈએ?
આપના નેરીવો ખાટગીની આજળ
વેંટાના જેવા છે એ જોઈને પછી
આપના લોકોને શરમ નથી આવતી?
ખીટીસ કમનસીબના ઓછા જામ
જાણી લોકો પ્રત્યેની ડમ્પાંડી માનવતા
ની સહમાવના અમે જુલો નથી મળ્યા.
અને આપ લોકો તેનાજ એક 'એમ
છો. તેમ છતાં સુધન' રોડેસીયાના
આફ્રિકનો તરફની આપની વર્તણૂક
કેમ જુદી છે? તેનું કારણ શું?

મી. ઓલી, અમે આપને ખાચી
આપણા હૃદયોએ છીએ કે આફ્રિકનો
સામાજિક સમાનતા વિગેરેની પરવા
નથી કરતા. તેઓ પોતાની આર્થિક
સ્થિતિ સુધરે એમ માને છે કે જેથી
પોતાના સંતાનોને સુખે અને સંરી
રીતે ઉછેરી શકે. આર્થિક સમાનતા
ની અમે વાત કરવા નથી હવતા
કેમકે તેમ કરીશું તો આપ જામી
જશે. પરંતુ હકીકતમાં જો આપ
વસ્તુ સ્થિતિ બરોજ નિકળી શકે તો
તેમાં બદલાવનું કશું નથી.

આ દેશના વિચારવાન પુરોષીયનો
માં ધણી જ સારી વચ ધરાવનારા
લોકો પુરોષીયન સહમદરથોમાંના આપ
એક છો અને અમે માનીએ છીએ કે
આપના પત્ર 'ધી રોડેસીયાન મન્-મન્
રી-ન્યુ' દારા આપ પુરોષીયનો અને
ખીજ પુરોષીયનો વચ્ચે એખસાસ રચાય
વાનું ધણું સાઈ કાય કરી શકો.

ઉલ્લેખ વિષયક હવેથીજાન અમારા
લોકોએ પોતાની મહેનત મજુરી થી
અને જાનના ભોજે ખીજા દેશની
સ્વતંત્રતાને માટે શણે આપો. હવે
અમે ધણી ખુશી છીએ કે ખીટી
તાળ કે જેની અમે વફાદર ફેમ
છીએ તેને ખાતર તેઓએ એ શણે
આપો હવે. આ દેશના ગોરા લોકો

તે અમે નવનાયુગ કહીએ છીએ કે આફ્રિકાની આ સેવાઓ તેઓએ મુલતી નહિ ભેટાએ, કારણ કે તે ઓટીય તાજા પ્રત્યેની અમારા લોડા ની વધારીને આપાર, સુધન રોડેની પાયા નામદાર રાણીની રૂપવત પ્રત્યે રૂપ વર્તણુક બતાવત છે. તેના પર રહેશે, છે. અમે કહ્યું કે અમારા લોકોએ બીજાઓની આગાહી માટે કોમ આપેલા છે, કારણ તેઓ માટે વર્તણુક એવી બતાવતા રહ્યા છે કે તેમ ભણે તેઓ રાણીને ભેટા ન દેવા.

રોડેવપ તેઓને ખાલી પોલી અલગીયારેથી જમીનપર દેવતામાં આવે છે. અને તેઓના પર બાર, જમીન, કુવા વિગેરે પવિત્ર અને શિવ વાનુષ્ઠિને તળાવેથી અને નાથ પામતી ભોલી પડે છે.

મી. જોહી, આ કોળપણ પ્રકારે આગાહી નહિ મળ્યા. એમાં કમન નીતી શિશવ બીજું કયું નથી. અને આપના ભેવા સમજદાર અને વચગાર મળ્યે આપના જીવનને સાપકાળ આપના પત્રમાં આફ્રિકાને કેવા નીચ છે એ દુનીયાને કહેવામાં વખત મુખવવા ને બદલે આફ્રિકાને, હોદીઓ અને કહીને આપના તરફથી માન આપીને સુધન રોડેનીમાં કપરતું રાખવ વચાવવાનું વધારે સડ કામ કરી રહ્યા છે. બીન-ચેરાઓ પ્રત્યે માનની નજરે ભેરામાં આપને કયું મુખાવવાનું નથી. કહીકામાં કેટલાક આફ્રિકાને તો એમ માનવા થયા છે કે ને પ્રભુભને તેઓને માટે માન ન હોવ અને વિનાકારણ તેઓને વિશે કુલ મોભા કરવા હોય તેઓ પ્રત્યે માન બતાવવામાં કરી સાર નથી. અમને થાય છે કે જેનું વર્તન આપ ચીજોએ પાસેથી હંમેશા તેવું જ વર્તન બીજાઓ પ્રત્યે આપ બતાવવાનો પ્રયાન કરો તો પણ સારું મળ્યા.

અમે એવા મોડામાં નથી કે એકો એમ માને છે કે ગોરાઓએ બાંધી આપણ હતા ત્યાં પાછા આવ્યા જવું. અમે માનીએ છીએ કે દુનીયા ના આ ભાગમાં ગોરાઓ અરેખર આશિર્વાદ છે. ને કહું પણ બીજા વધી આફ્રિકા છે તે એટલે બાકે તેઓને આખાઈ છે અને સાં વર્તની તેઓની હાજરી દરમિયાન આ દેશે ને મહાન પ્રચી કરેલી છે તેને માટે અમે તેઓને વહીએ છીએ પરંતુ ચેરાઓને વિશે આ માન ધરાવતા હોય. જ્યાં અમારે એટલું તો કહેવું જોઈએ કે અમારા પ્રત્યેની તેઓની વર્તણુક અમને પસંદ નથી. ઘણી રીતે ગોરા પોતાના પાસેમાં જાનવરો કરતાં અમારા પ્રત્યે વધારે અરણ્ય વર્તણુક બતાવે છે એ બતાવે છે કે ગોરાઓને અમાર, એકા પસંદ નથી. ગોરાઓ છે કે

અમાર, પ્રત્યેના આદ્ય તિરકારનું કારણ અમે હંપર પાસેથી મળી રકના નથી. અમારે કેટલાક યુરોપીયનો એવા છે કે જેને સંતપણે અને દાસ પોટા વિના આફ્રિકાની મુદર સેવ, બતાવી રચ, છે. આરા ભોડો પૂરીપર દાસી ધરાવતા હે.રાથી જ પૂરી રહેવા ધાયક છે. અંતમાં, મી. જોહી, આપ અમને મળવા નહિ જ દે.. અમે મુલતી

માં પી આફ્રિકાને કેમ ન્યુસના પ્રકારો છીએ. અમારો કુખ દેવ આ પપમાં મુલ સત્ય કહેવાનો છે. અમે માનીએ છીએ કે કમલએક, મોડેની સેવા અમે તોજ કરી છીએ જે સત્ય તેના નગન રાગપ્રમા સત્યપ્રિય ભોડો સમજા જાહેર કરીશું. કમનમીને સત્ય કહ્યું કે હ આ દેશમાં ધણા થોડા, ચેરાઓને તે સામગ્ય મળે છે. પરંતુ કેમ છતાં તે નિર્મળપણે કમ જ મુડી.

ઉન્નતિનો માર્ગ

(ગાંધીજી)

માથમે પોતાના મનની અંદરને અંદર કુ અને કે વિનાને પોળ્યાં કરવી ન જોઈએ, મનમાં ને મનમાં સમમમાં કયું જોઈએ નહિ. જેના તરફથી કુખ માન્યુ હોય તેને તરત કહી દેવું. તેજ એ કુખ આપણા મનમાં ન રહે. મનની અંદર ને અંદર ચીપગામાં કરીએ એ પણ એક ભાગ નો અપવાદ છે.

અત્યંતિશ કેટલેક અંશે સારી છે. પોતાને વિશે પોતાના મનમાં અચતે, રહે એ એક રીતે સારું છે પણ એ અચતે, જ દરવિરાંત ન હોવાં જોઈએ. અમુક દરમિયાને અસતે, રહે તો માન્યુક મરે; પણ કુખમાંથી થોરા કહી, અમુક મને નથી આવડતું તમુક નથી આવડતું, એમ કપાંજ કરીએ તો સાચેજ ન આવડે અને આપણે મુરખ બની જઈએ. આપણે મનની અંદર પ્રકાશ ને રાખવી જોઈએ. અને તેની સાથે એક પ્રકારનો અસતે, પણ રાખવો જોઈએ. તેજ આપણે લઈએ. કેટલે રત્ન ચિન્નાપણિ કયો છે.

આપણે હંપર પ્રત્યેક રહીએ તો સાચેજ એને રત્ન ચિન્નાપણિ બતાવી રહીએ. હંપર પપામળ થતા એને કમલો જોઈએ.

પુણને તો બહાર દેવું કરવું રહ્યું. એને જલ રત્ના અવસાવ રહેલા છે તેથી કટકટ એને આવી મમગીની આવતી નથી. પણ નીને ધરમાને પરમાં રહેવાનું હોય છે, એટલે તે એકાંત વચી બી જા છે. અને એનામાં કટકટ મમગીની આતી મળ છે. વાત કરવા બીજી આ મળે તે. પછી તેની વાચા એટલી છુટે છે કે મુ મો, કયું અને મુ નહિ એના વિવેક પણ તે રાખી રકની નથી. ધરમાં પુરક રહેવાને શીવે તેનામાં આવી કેરલીક એવે, આવી મળ છે. ને કે એક રીતે આ એકાંતવાસ સેવ: નેવો પણ છે. એને લીધે કેટલાક પ્રતેમનમાંથી દુર રહી રકાવ છે પણ એ એકાંત વાસનો ધામ તે, જ મળે ને આપણે અંતરુપ થતાં, અંતરને તપ:સત્તા, આત્મનિરિક્ષણ કરતાં શીખીએ. અમારા બાપુમાંથી.

મી. જી. આર. હાઈશેન
મી. જી. આર. હાઈશેન પોતા ની માગીમાંથી પોતાના હોદી અમારે, કામને બતાવ આપી રહે તેટલા સાબ થયા છે. તેઓ કહે છે કે હમીચેરન અધિકારી એને તેઓ મળવા માય ભાગે તેમના અચીનો પણ તેમની સાથે માય. તેઓ હાજર હોય તો પોતાના કમની લીગનો સમજાવી રહે અને વધારે સફળ થાય એમ તેઓ માને છે.
મી. હાઈશેનની મુલાકાત તેમના N. S. Snodden Street Sydney, / Johannesburg ની મુકામે કહ રકાશે. બોહાનીસપર્મ આવી રોકિન નમર ૪૫/૪૫૨૬ પર રેલીકેન કરી મુલાકાતને માટે પ્રથમ એપેલ-ડોન્ટ કરવું.

ખાસ વિનંતી
આ વર્ષે અમે પંચાંગ કે દિવાળી પત્રિકાઓ મંગાવી કે છાપી નથી તો વાંચકો અમને ઓફર્ડ ન મોકલે એવી અમારી વિનંતી છે.
વનચથાપક
ઈન્ડીઅન એ.પી.નીઅર
ગુજરાતી, કનકમ દેવસ રીડન્સ, ગ્રાહસેન્સિવ, રેવન્યુ કપીર-સ અને કનચેરાન્સ મરે મળો:
આર. વીકુલ
૨૧૩ મોડા કાઉસ, ૧૭ કમીસનર રહીક, ક્રેકન્ડ રમે.ર, રેરાકેડાકેન, બોહાનીસપર્મ, ફોન ૩૩-૨૬૫૪.

એ અઠવાડીક પંચાંગ							
વાર	ખ્રીસ્તી ૧૯૫૪ સપ્ટેમ્બર અક્ટોબર	હીંદુ ૨૦૨૦ અદરવો અસો	સુરમાન ૧૩૭૪ હીંદવી મે.દરમ નેરે	પારસી ૧૩૨૪ રવરીન અરવી નેરે	મુસ્લિમ ૧૩૭૪ ક. મી.	ગ્રીક ૧૩૭૪ ક. મી.	ધાર્મિક તહેવારો-દિવસો.
શુક્ર	૨૪	૧૨ ૧૩	૩૬	૨૩	૫-૪૬	૫-૫૨	
રવિ	૨૫	૧૧ ૧૪	૨૭	૨૪	૫-૪૬	૫-૫૨	
રવિ	૨૬	૧૦ ૩૦	૨૮	૨૫	૫-૪૫	૫-૫૩	ગાંધી અમચાસ
સોમ	૨૭	સુદ ૧	૨૯	૨૬	૫-૪૫	૫-૫૩	નવ રાત્રો આરંભ
મંગલ	૨૮	૧ ૧	૩૦	૨૭	૫-૪૫	૫-૫૩	
બુધ	૨૯	૧ ૨	૧	૨૮	૫-૪૪	૫-૫૪	
ગુરુ	૩૦	૧ ૩	૨	૨૯	૫-૪૪	૫-૫૪	૧૧.૫૪૧ અગુષ્ઠી
શુક્ર	૧	૧ ૪	૩	૩૦	૫-૪૪	૫-૫૪	
રવિ	૨	૧ ૫	૪	૧	૫-૪૩	૫-૫૪	માધીજી, જન્મ દિવસ ૧૮૧૮
રવિ	૩	૧ ૬	૫	૨	૫-૪૨	૫-૫૬	
સોમ	૪	૧ ૭	૬	૩	૫-૪૨	૫ ૫૬	
મંગલ	૫	૧ ૮	૭	૪	૫-૪૨	૫-૫૬	સરસ્વતી પૂજન
બુધ	૬	૧ ૯	૮	૫	૫-૪૨	૫-૫૬	નવરાત્રી સમાપ્ત
ગુરુ	૭	૧ ૧૦	૯	૬	૫-૪૨	૫-૫૭	વિજાદશમી

ભારતનો પત્ર

(અમારા અખબરની તરફથી)

મુદ્રણ તા. ૮-૯-૫૪.

સુધા શહેરમાં છેલ્લા સવાસો વર્ષમાં કદાપિ નહોતો પડ્યો લેટલો. વરસાદ પડ્યો છે. ૧૯૪૬ અને એ પહેલાં ૧૨૨ ઇયનો નોંધાયેલો. ૨૬૬ તોડીને વરસાદ ૬૭ પચ્ચ આણુ છે. અત્યાર સુધીમાં ૧૨૬ ઇય જેટલો વરસાદ પડી ચુક્યો છે. સામાન્ય રીતે મુમ્બઈમાં દર વર્ષે ૬૦ થી ૬૫ ઇય પાણી પડે છે. ૬૭ વરસાદના ૧૫ દિવસ બાકી છે. એટલે એમ લાગે છે કે, આ વર્ષે વરસાદ એવો ૨૬૬ નોંધાયેલો કે જેને આવના એકસો વર્ષમાં તોડવાનું મુશ્કેલ થઈ પડશે. વરસાદે શહેરમાં કેટલીય વખત વાંદળ વ્યવહાર ખોલતી નાંખ્યો હતો.

૬૭ બિહાર, આસામ, ઉ. પ્રદેશ અને ઉ. બંગાળમાં આવેલા મહાપુરો ની વાત આમે છે. સાં દક્ષિણ ગુજરાતની નદીઓમાં પુરો આવ્યાં છે. અમદાવાદ ૩૬ કલાકમાં ૨૦ ઇય, સુરતમાં ૧૨ કલાકમાં ૨૬ ઇય, ગિલ્ગિરીમાં ૩૬ કલાકમાં ૧૭ ઇય, નવસારીમાં ૧૮ કલાકમાં ૧૦ ઇય, વાડોડાલીમાં ૨૬ કલાકમાં ૨૦ ઇય એમ સમગ્ર દક્ષિણ ગુજરાતમાં થયો. બારે વરસાદ પડી ગયો હતો. આને પરિણામે આ શહેરમાં એટલો પ્રમાણ માં પાણી જરાઈ થયો હતો. આ સખત વરસાદને પરિણામે નર્મદા, તાપી, પૂણી, કાવેરી મીડિયા અને અન્ય નદીઓમાં બારે પુર આવ્યા છે. નર્મદાના બંને કાંઠા જલકાઈ જતાં અમદાવાદ બારે ખાનાખરાળી થવા પામી હતી. અમર શહેરમાં પચાસેક મકાનો અને ઝૂંપડાં પડી ગયાં હતાં. મકાનો નીચે ઢટાઈ જવાને પરિણામે સાત માણસો માર્યા ગયા હતા અને વીસ માણસો ધાવણ થયા હતા. આયરે વીસ લાખ રૂ નું નુકસાન થવાનો અંદાજ છે.

આજ સમયે અમદાવાદની આસ-પાસના વિસ્તારમાં પચાસથી સીતેર માઈલની ઝડપે વાવા જોડા સાથે બરે વરસાદ વરસી ગયો. અમદાવાદની શેરીઓ દેશમાં છેલ્લે મહા મહા હતી. વાવા જોડાથી ખસ કાઢ નુકસાન થઈ નથી. સોરાષ્ટ્રમાં પચ્ચ કેરેર વરસાદ પડ્યો હતો. પચ્ચે બરે ઠેકાણે દર વર્ષે સામાન્ય રીતે જેટલો વરસાદ પડે છે, તેના કરતાં ઘણો વધુ પડી ચુક્યો છે. વલસાડમાં પચ્ચ એકસો વર્ષે જુનો ૨૬૬ તરી ગયો છે. આમ આ વખતે મહાગુજરાત પર વેધવાળી પુરી મહેર છે. હવે વધુ મહેર ન કરે તો સાફ નહિ તો માકને

નુકસાન કરશે.

ઉત્તર ભારતમાં જુલાઈ માસમાં બારે પુર આવી ગયાં અને જમ્મી અને તેનાથી થયેલા નુકસાનમાંથી ૬૭ મોટો ઉભા થવા નહોતા ત્યાં કરી બારે પુર આવી ગયાં. ઉ. બિહાર, આસામ અને નેપાલ અને પુર્વ પાકિસ્તાનનો પચાસ હજાર ચોરસ માઈલ જેટલો વિસ્તાર જળમગ્ન થઈ ગયો. ભરતપૂર્વનાં આવાં પુરો બુલકાળમાં ઠોઈ દિવસ આવ્યાં નથી. નવાં પુરો પહેલાં પુરોથી પચ્ચ બપોરે હતાં, એટલુંજ નહિ પચ્ચ તેથી રાહત અને પુનર્વસવારની નવી ન સમસ્યાઓ ઉભી થઈ છે. કા. ત. ઉ. બિહારમાં પહેલાં પુરો થયા પછી ડામરના તરે રે. પી ડીધા હતા. આમાં પ્રુજ નહેમત અને અર્થ પડે છે. અર્થમાં સરકારે સહાય કરી હતી. હવે નવાં પુરોથી આ તરે બધા ધોવાઈ ગયા છે. હવે નાણા અર્થવા છતાં નવા તરે મેળવવાનું અસકપ છે. એટલે ખેતુને શરી ખેતિ કરવામાં સહાય કરવા ઉપરાંત બાકીના વર્ષ દરમિયાન નિર્બોધનું સાધન પચ્ચ અપા-વવાનું રહેશે. પહેલા કરતાં ખીજ પુરમાં જન દાની પચ્ચ વિશેષ થઈ છે. ૬૭ આ સમયેના લેવામે આવી રહ્યા છે.

સોથી વધુ નુકસાન ઉ. બિહારને થયું છે. ઉ. બિહારના ૬૬૮૮૧ ચો. માઈલના વિસ્તારમાંથી ૨૧૪૫૩ ચો. માઈલ વિસ્તાર પુરમાં સપડાયો છે. ૬૩ માણસોએ જન ગ્રામીયા છે. કુલે ૨૧૧૦૩ માગેમાંથી ૮૧૨૮ માગેમાં પુરના પાણી કરી ગયાં હતા અને તેની ૭૬૬ લાખ માણસો પર અસર થઈ હતી. ૩૬,૬૫,૦૦૦ એકર વિસ્તારમાં પાકનો નાશ થયો હતો અથવા તો તેને નુકસાન પહોંચ્યું હતું. જુનર જુલો, કે જ્યાં ૬૭ અબુતરી થઈ રહી છે, તેને બાદ કરીએ તો આયરે ૭૪૬૨૭ મકાનોનો નાશ થયો છે અથવા તો તેને નુકસાન પહોંચ્યું છે.

આ વિસ્તારમાં અત્યારે ૮૭૫ રાહત કુકડીઓ પાંચ હજાર લોકોએ સાથે કાર્પ કરી રહી છે. તેઓ પાણીથી ઘેરાઈ ગયેલાએને સલામત રચે અસડે છે, બોરાકની વડે મધુ કરે છે અને જરૂર હે.વ તેમની દાકતરી સારવાર કરે છે. સરકારે અનાજ ૨૧૫૬ દવાઓ અને છત્રની બીજી જરૂરીયાતો ની ઓળેની મહત્વ વડે ચણીનું કાર્પ ચર કપું છે. ખેતુને ખેતિ માટે

લોનો અપાઈ રહી છે. પુરમરત વિસ્તારમાં ટકુપવેસ (ફવ) બોદીને સીયાઈ અને પીરાના પાણીની સમસ્યા કરવાની પચ્ચ વ્યવસ્થા થઈ રહી છે. મચુરો અને મધ્યમ વર્ગ, જેમનો ધંધો ખોરાઈ થયો છે અને નિભાવ ની ખુરકેલી છે, તેમને ખંદો પુરો પાડવા માટે વિવિધ ધોળાઓ હાય ધરાઈ રહી છે.

બિહાર સરકાર આજુ વર્ષે રાહત પાછળ રૂ. ૬૧૧ કરોડ અર્ચશે. ભારત સરકાર પચ્ચ પુરમરત વિસ્તારોની સરકારોને જરૂરી એવી બધી સહાય કરી રહી છે. પુરમરતો માટે નાણા અને કપડાં એકઠાં કરવા માટે ભારત ભરમાં ઝૂંબેશ ચાલી રહી છે અને તેને સારો જવાબ મળી રહ્યો છે. થયા પરદેશો અને પરદેશી રેડ ફેસ સરચાઓએ પચ્ચ સંકટમરત ભેડા માટે સહાય મોકલી છે. ૧૯૫૦થી આજ સુધીમાં બિહારને પુર અને અનાજદિયી રૂ. ૧૭૦ કરોડનું નુકસાન સહન કરવું પડ્યું છે. પુરો સાથે કાપની રક્ષણ માટે ભારત સરકારના નિશ્ચયો માગે અને ઉપાયો શોધી રહ્યા છે.

આસામ એ બીજો કમજાગી પ્રાંત છે જ્યાં વારંવાર પુરો આવીને એટલો પ્રમાણમાં હાની કરી જાય છે. તોડાની અને વેગીલી મહાપુરા નદીના નીરોએ આસામની ૧૪૦૦૦ ચોરસ માઈલ જેટલી ભરતમાં વિનાશનું તાડવ મચાવ્યું છે. વીસેક માણસો કુપી થયા છે અને રૂ. ૧૫ કરોડ ઉપરાંત માલ મિલકતનું નુકસાન થયું છે. પુરોએ ઉ. પ્રદેશ અને પશ્ચિમ બંગાળના સેંકડો ચોરસ માઈલના વિસ્તારમાં નુકસાન કપું છે. પરંતુ આ બે રાજ્યોમાં નુકસાન પ્રમાણમાં ઓછું છે.

ગોવન લોકોની પેડુંગીઝ ગુલામી માંથી મુક્તિ મેળવવાની હાલ આજુ છે. તળ ગોવામાં પચ્ચ લોકો ભારતીય રાષ્ટ્રજન સાથે શેરીઓમાં નીકળીને સત્યાગ્રહ કરે છે. પેડુંગીઝ સના-ધીઓએ બીરહતાર કરેલા સત્યાગ્રહીઓ નો આક્રોશ એક હજાર ઉપર પહોંચી ગયો છે. ગોવન રાષ્ટ્રીય કોંગ્રેસ સત્યાગ્રહ માટે કુકડીઓ મોકલી રહી છે.

રાજ્ય સભામાં ભારતની વિદેશ નીતિ અંગે ચર્ચા થઈ હતી. ચર્ચાનું મુખ્ય ગિન્ડુ હતું ગોવા. સભાના દરેક પક્ષ અને સભ્યે પેડુંગીઝ શાસનોનો અંત લાવવાની મામધી કરીને સરકાર ની નીતિને રોકા આપ્યો હતો. બે કે પેડુંગીઝ શાસનોનો અંત કેમ લાવવો તે અંગે મતભેદો હતા.

ભારતના વડા પ્રધાન પં. જવાહર-લાલ નેહરુએ ચર્ચાની શરૂઆત કરતા કહ્યું હતું કે, આજે એશિયા અને

આફ્રીકામાં મુખ્ય સત્તા સંસ્થાનિક ગુલામી સાથે ધડવાનો છે અને એ દૃષ્ટિએ જ ગોવાનો પ્રશ્ન એવો જોઈએ. આમ છતાં ગોવા 'મટેની' હાલ શાંતિભરી રીતે લડાયો. સાં-પાંડી પકાના નેતા પી મુંરેદયા અને વિનિત મધુ તંત્ર પરિવર્તન નેતા થી બંજરેવ, જેઓ પં. નેહરુ પછી બોધવા ઉભા થયા હતા, તેમણે પેડુંગીઝોની કોંસક રૂતિને જોતાં ગોવામાં અહીંસક પદ્ધતિ અજમાવવામાં અવિ-શ્વાસ વ્યક્ત કર્યો હતો. તેમણે જાને એ ભારતીય સોન્યને મોકલીને ગોવા નો કબજો લેવાની દિમાયત કરી હતી, કારણ કે તમામ ઇતિહાસ ઉપાયો નિષ્ફળ નિવડ્યા છે. માછ કાપતા પ્રધાન ડો. આલેક્સન્ડર, અમેરીકા એ ફૂંચો પારોથી મુશ્કેલના ખરીડી કીધું હતું તેમ ગોવા ખરીડી લેવાનું અથવા તો અંગ્રેજોએ નિજામ પાસેથી વરાડ જેમ કાપમાં પડે મેળવ્યું હતું તેમ ગોવા કાપમાં પડે લાઈ લેવાનું સુચન કપું હતું. જો કે તેમના આવાં સૂચનોને બીજા કાંઈ પચ્ચ સભ્યે રોકા આપ્યો નહોતો.

વાઇસરોયની કારોબારી કાર્ડીસીથ ના મુદ્દ સમય દરમિયાન સભ્ય દરેકે રહી સુકેલ થી રામસ્વામી મુડીવારે સરકારની નીતિને રોકા આપતાં જણવ્યું હતું કે, ગત મહામુદમાં પેડુંગીઝો તટસ્થ રહેવાનો દોષો કરતા હતા છતાં દુસ્મનોના જલ્લાને ગોવામાં આજન મળતો હતો અને દુસ્મનોએ રેડીઓ પચ્ચ ત્યાંથીજ ચાલતો હતો. કરજપાત અગુરી માટે સંયુક્ત રાષ્ટ્રો એ નીમેલ તપાસ પંચના પ્રત્યુત્તરીકે મેળવેલી માહિતીના આધારે બોધતાં ડો. રામસ્વામીએ જણાવ્યું હતું કે, સંસ્થાનિક સત્તા તરીકે પેડુંગીઝનો રેકડ કાળો છે.

બીજા કેટલાક વક્તાઓએ પચ્ચ ગોવા સાથે લદેહરી પચ્ચાં લેવાની દિમાયત કરી હતી. પરંતુ સામાન્ય રીતે ચર્ચા બધી ઉચ્ચ કક્ષાની હતી. ચર્ચા મુખ્યત્વે ગોવા વિશે થઈ હતી છતાં બીજા પચ્ચ કેટલાક મહત્વના કુદાઓની ઇશ્વાવટ થઈ હતી.

આંતરરાષ્ટ્રીય બનાવેની હાલ સમીક્ષા કરતાં પં. નેહરુએ જણાવ્યું હતું કે, સંપત્તિ સહુએ જીવવાનો માર્ગ નહિ અપનાવાય તો સહુનો સાથે વિનાશ થશે. જીનીવા પરિષદ સંજન થઈ તેનું મુખ્ય કારણ એ હતું કે, આ બે માર્ગોમાંથી પસંદગી કરવા ની હતી અને પરિપક્વને જણાવ્યું હતું કે, વિશ્વભરમાં પ્રજા ઉત્પત્તિથી શાંતિ છડે છે, અગિન એશિયા રક્ષણ કરાર અંગે શીશીપી-સમાં ગળાવરી પરિષદ, સંપત્તિ જીવવાના આ આદર્શ ની વિરુદ્ધમાં જાય છે, અને આ પરિપક્વને પરિણામે શાંતિ અને તર્કશીલ

નું વાતાવરણ હળુનું કરવાથી ઉત્તરીય
રિયન સ્થળોએ સંભવ છે

ગોવા અને ભારતની ઇતિહાસી
નીતિનું પુનરુત્થારણ કરતાં તેમણે
જાણીતું હતું કે, અગ્રે ગોવાનો ગોવા
માં ક્ય કરતાં અદકાવી રાજાએ નવિ
પરવ અને ગોવાને દક્ષિણી સાથે
ગોવામાં દાખલ થતાં અને બીન ગોવા
નો દક્ષિણ સાથે કે વિના દક્ષિણ
દાખલ થતાં જાણી જુઝીને અદકાવા
છે. ભારતની અંદર અને બહાર
વિવિધ બેઠા કામ કરી રહ્યા છે અને
ગોવાનું અવિષ્કારનું શું થવાનું છે તેના
વિષે મ.સ. મનમંજી જરૂર સંકેત નથી.
ભારત એટલું જોડું છે કે તે બાંને
કે.પ. મામ અપનાવી શકે નહિ.
ગોવા ભારતમાં અનિવાર્ય રીતે બાળી
નથી. ને થવાનું જ છે તેને ઉતાવળે
કરવાને કાંઈ અર્થ નથી.

અચોતે જરામ આપતાં પ.
તેમણે ગોવાનો ફરી ઉદ્ધેષ કરતાં
જાણીતું હતું કે, ગોડુંનવ ભારતને
પોડું પત્રક લેવાને ઉદ્ધેષવા માથે
છે પરંતુ ભારત એમ જરૂર
ઉદ્ધેષ લેમ નથી. તે પોતાની
નીતિને પ્રકટપણે વળગી રહેશે. અને
પોતાને યવ છે કે, બીજા કોઈને
ગોવામાં જતાં અદકાવાને બદલે
અને જાણમાં રાષ્ટ્રવન્ન લઈ ગોવામાં
જઈ પરંતુ આપણી ચોક્કસ નીતિને
બાંધે હું તેમ કરતો નથી.

ભારત સરકારે ફરી એક વખત
નમરદવેશી અને દાદરા વિસ્તાર કબજે
કરવા માટે પોડુંગીજ રીતિને ભારત
ની હદમાંથી પસાર થવા દેવાની
રેલી વિનંતીનો અરવીકાર કર્યો છે.
બેન્કી વાદીમાં પોડુંગીજ સરકારે ખી
સપ્ટેમ્બરે એ કક્ષ કરતો સાથે નવી
લિસ્ટમાં વાટાપાટો લઈ કરવાની સુચના
ફરી હતી. ભારત સરકારે વાટાપાટો
ખીએ લઈ કરવાની તબયારી ખતાવી

હતી પણ કોઈ પણ કરતો રવીકારખા
ની સાદ ની પાડી હતી. આ પછી
પોડુંગીજે એ ફરી એક વખત પાપડી
ફેરવી છે.

૧૧ પુસ્તકોને સેટ

આ સેટમાં વિવિધ પુસ્તકો તમને
વાંચવા મળશે. પુસ્તકો ગોટાઓ
મટે છે.

કીમત ફક્ત પા. ૧-૧૬-૦૦.
મળવાનું ઠેકાણું આ ઓરીસ
'Indian Opinion'
P. Bag,
Phoenix, Natal.

નવાં પુસ્તકો

લોક ભારત. નાનાભાઈ ભટ્ટ મદા
ભારતના ૧૨ પાંચેની જુની જુની
બાર પુસ્તકોઓનો સેટ ૧૩ ૧
દીપ (નવાંણુ (દર્શક) ૭ ૦
પુસ્તક પરવ.નું નથી ૫ ૧
મળવાનું ઠેકાણું આ ઓરીસ

નવલ કથાઓ

ઈરાની આપવીતી ૫ ૩
અંજલ સુવ ૧૨ ૧
છેલ્લો અબાનમ ૬ ૧

બીજાં નવાં પુસ્તકો

જૂઝાન યત્ર ૨ ૦
ઐગાર્થની સાધના
(કીશોરલાલ મરાઠ્યાજીનું અવન) ૭ ૧
કીશોરલાલ મરાઠ્યાજી કૃત
સંસાર ધર્મ ૧ ૦
અવન શોધન ૮ ૦
મળવાનું ઠેકાણું આ ઓરીસ.

'Indian Opinion'
Private Bag,
Phoenix, Natal.

એટલું તમે જાણો છો કે કેનેડાની વિશ્વ વિખ્યાત કંપની
સન લાઈફ એન્ડ ફનેડા
ઈન્સ્યુરન્સ કંપનીના દબો સત્તાવાર એજન્ટ બીએ
ઉપરાંત
ફિજી આફ્રિકાની વિવિધ અલગ-અલગ ફ્રેન્ચ કોલોનિયલ ગ્વિનિયન
અ સરકાર દરમિયાન નીચાણેલા અમેરિકન તથા ગુઆડી કાપાન્તરકાર બીએ
તેમજ અમેરિકાની ફિન્સિયલ અગ્રેન્ટ કોર્ડ પણ ભરતું કામકામ વિના નીચે
વરીલ તરીએ થઈ શકે છે.

1. Whatever there is a particular Life Assurance Problem a Sun Life of Canada Plan can solve it.
2. Prompt settlement of claims is a maxim of the Company's Management.
3. During 1951 the Company paid over £31,000,000 to annuitants, policy holders and the families.
The Sun Life of Canada is a Leader in World Wide Assurance.
Consult us first.
C. C. PALSANIA
GENERAL AGENT
Business, Estate, Financial, Insurance and Immigration Consultant.
Sole Agent, Truro, Nova Scotia.
100 Sir Lowry Road,
P.O. Box 4624, CAPETOWN
Phone 32390

ગોળ.

મીડ ઇઓ વિગેરે બનાવવાને માટે શેરડીના રસમાંથી
બનાવેલો ચોખ્ખો ગોળ
બનાવનારને લાંચી પરબારો મંગાવો
ભાવ રતલની શી. ૧.
સોપારી સાથે ખાવાના ત્રણ જાતના પાન હોલસેલ બાવે.
વધુ વિગત માટે લખો :
Cotton Lands
P. O. Box 7,
VERULAM, NATAL.

તાજું ઉમદા ફ્રુટ

"સરખનનું" ટકાઈ આલુ ૧૦ પેની રતલ, મોટી કાળીનું
લસણ શી. ૧-૬ રતલ.
સુરખ, રતાણ, આંજા હાથ, લીલી હાથની મોસમ આલુ ઘણું જ. કપુરી
અને એવલી પાન ૫/- રતલ, ચોરેલ જુડું. ગોળ ખાસકીટ ૨૦/૧,
લાંબી અને રક્તેર ખાસકીટો ૧૬/૦ ખમન. હમે ગોખા, દાળ વિગેરે
ફેરક જાતની શાસરી અને ખસાએ રાખાએ છે.
રોડીઆ, ન્યાસાલેન્ડ અને એવજ્યમ કોન્ગોના ભોરડો પર
પુરતું ખાન આપી કાંઈ પણ વસ્તુ પરખીટ કરાવીને મોકલવું.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.
WHOLESALE FRUIT MERCHANTS
P. O. Box 251. DURBAN.

K.M. Lodhia & Co.

Manufacturing Jewellers and General Dealers

22 ct Jewellery made to order in latest designs

આવિસ્કરેટ

સોનાના કાળીના ખાસ અગારી જાતી કેખરેખ નીચે અમને અપાયું
કામ સંતોષ પામે એવી રીતે કરીએ છીએ.
એલેસ, જુદી જુદી કીજાખની બંધરી અછોડા, સાફીની પીન, વીરી
બકકલ એરોમ વીગેરે બનાવીએ છીએ.
106 Prince Edward Street, Durban.

Phone 22905

Tel. ADD.: "GANDABHAI"

The Home Of
INDIAN SWEETMEATS.

G. C. Kapitan & Son

Vegetarian Restaurant

Upcountry customers are requested to send their
Postal order with their orders.

Write For Price List.

સ્વાદિષ્ટ મીઠાઈનું જાણીતું મથક

પહોંચામના અહીંએ જોરડર સાથે ચેક મોકલવા મહેરબાની કરી

પ્રાપ્ત લીસ્ટ મંગાવો

154 GREY STREET,
DURBAN.

PHONE

33-2661

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રૅથર્સ (પ્રા.) લીમીટેડ

ફેલ્ટ હેટ્સ અને સ્ટ્રાવ હેટ્સ ઇમ્પોર્ટર

રેસીડેન્સીયલ સુવાઈઝ બપોડ, ડુરબન રમ્પ. બ્લાન્કેટસ—ઝેબી બાજી માટે
ભલ ભલને માલ. તેમજ ડેપ્રેશીન ન્યોરોસિસ સાથે
નોંધે માટે હાથે ત્રણ વખત કરવા અભ્યસન છે.

83 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

ફોન : 33-2661

ધીરુભાઈ પી. નાયક

સુસાધરી, ધીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ

હીંદુસ્તાન અમર ડુનિયાના કોઈ પણ ભાગની હવાઈ ટ્રિવિલ્સ અમર જમીન
માટે સુસાધરી કરવા મરે જોડા અમારી મારફતે પુર્ણ કરો.

ઈન્ડો, આગ, ચીરી, કુલ્લટ, અસ્થિત, પેલેસ્ટાસ, વિગેરેના ધીમા અને
જીરનાં આપીએ છીએ.

ઈન્ડોસ્ટ્રીસ, પારસનલ ટેક્સ, ટ્રિસાલના ચોપડા અમારના રેન-યુ સ્ટીવરન્સ
સર્ટીફિકેટ કે ચેપાના લાયસેન્સો. પાસપોર્ટ તેમજ ઈમિગ્રેશનને અમર
બાળતોઆ હઈ પણ ફી લીધા વિના અમે મફત સગાહ આપીએ છીએ.

રેસનલ મ્યુસ્યુઅલ લાઈફ એસોસીએશન માટે જોરડૂ લીધા, ચેક/સાચર
ઈન્ડોસ્ટ્રીસ હંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9033. 29 Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

ધી ન્યુ દિલ મુશ-સ્વીટ માર્ટ

થેનલર: અહીંભાઈ ભાણુભાઈ મહાપેરવાળા.

દરેક ભલની મીઠાઈઓ, ચોખ્ખા ધીની તેમજ જોધા ચેવા,
અસાધારી અને જનાવીએ છીએ.

અમારું નખલાએણું દુરની કુટુંબ સેવ, અમરા, બાંદીઆ, ભલ્યાં,
પાતરાં વિગેરે હરેલ તાલ જનાવીએ છીએ.

પાર્સી વીગેરે માટે જોડા અમારમાં મીઠાઈ જોડે અમારે હંક
વખતમાં જનાવી આપીશું.

PHONE 33-6676. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President St., Corner Diagonal Street.
JOHANNESBURG.

તંદુરસ્તી અને શક્તિ માટે

આ શિયાળામાં મેથીપાક ખાઓ

શી. ૧૨-૬ રતલ.

આપે જ જોરડર કરો:

કેપીટન્સ બાલકની હોટેલ

(ધી કેનર મીઠાઈ હાઉસ)

એ અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના ખુબુપર - ડરબન.

ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ ટેલીગ્રામ: KAPITAN.

NATHOO TABHA

TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER

Door, Windows, Corrugated Iron, Cement,
Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant
brands paint or any other building material
at reasonable price.

Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," DURBAN.

ફરનીયર! ફરનીયર!! ફરનીયર!!!

બેરુમ કુદ, ઠાઈનીયુમ કુદ, વોઈડેબ, ટેરસીય એસ,
સાર્કો વોઈડે એલિસ ટેસ, કુક ટેસ, ટેબલ, તલન પ્રીકાપત
સાથે ખરીદી કરશો. ભલે પધારી લાભ લેવા કુકશો તક.

—બોક્સ, ટેબલ અને કીચન હરેસર—

જે હમરી દેખરેખ નીચે તરવાર થાત છે. તેનો સ્ટોક હવેથી તર-
વાર વધે છે. આ વોડા ભલેના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વધાર
આગળ પધારો.

L. MISTRY

51 BELL STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2626.

IN OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903

IN this plateland constituency we had the choice of voting Nat. or voting U.P. The first is unthinkable for the liberal-minded. But after "an agonising reappraisal" of its policy I found myself consciously unable to vote for the U.P. My personal decision is unimportant. The reasons for it may have a wider significance.

Of course, I know all about "a vote withheld is a vote for the Nats." And I am not in serious doubt that the Nat. racial policy—colour policy—is more blatant, more brutal and more dogmatic than that of the U.P. But this is a difference of degree, not kind. And I am myself unable with a clear conscience to vote ever again for any policy which is pledged indefinitely to perpetuate White domination. The baaskap or "White supremacy with justice for ever"—what is the practical difference between them, except that the former is more honestly and consistently ruthless?

Let us go back to the general election of April 1953. During the campaign it was argued, though I dissent, that there were floating voters who could be won over by aligning U.P. racial policy with that of the Nats. Only thus, it was said, could we vote for the right to vote again.

So we were to treat the Coloureds—not as people with inherent rights of their own—but "as a loyal appendage to the Europeans." Six months before the election Mr. Blaaz Coetzee, then a "liberal" U.P. candidate, said—and he was unrebuked—that "the only difference between the Nat. and U.P. policies was whether the Coloureds should be taken off the common roll constitutionally or unconstitutionally."

We were asked to maintain the rule of law. Then, three months before the election, the U.P. supported the Public Safety and Criminal Law Amendment Acts, which cannot be reconciled with the rule of law but which are obviously weapons of racial domination.

WHY ONE MAN DID NOT VOTE

By C. W. M. GELL

Were we to "lift the colour question out of politics" by voting for "a broad South Africanism" (of Whites only) and accepting Africans "as a permanent part of the population," whose right to freehold property in the towns would, however, be considered by a commission along with other "contentious matters." We were dedicated to re-establishing "a submissive and co-operative labour force in our homes, on our farms, in our mines and in our factories." We would achieve this by strict, compulsory residential and social segregation and the industrial colour bar, by standing pat on the 1936 Native Representation, by considering "very deserving Natives" for exemption from the pass laws and by offering to consult (but not to negotiate with) "moderate Native leaders." Meanwhile, we promised an all-out offensive against "the idlers and the enemy," i.e. riotous, skollies and "so-called Native intellectuals who brood over imagined grievances and covet Naboth's vineyard which the Europeans had tilled by the sweat of their brow." (Yes, we actually said that).

Well, we all know now the answer the electors gave in that contest between two Nationalist parties. The "purified's" share of the total vote went up from 41.7 per cent in 1948 to 45.6 per cent in 1953. This August, when all the statistical special pleading is over, they have as nearly 50 per cent as makes no difference.

Now what did we fight for in these provincial elections? Schools, hospitals, roads—yes. But these were not the issues that counted. The Nats. went to the country on their herrenvolk policy. How did the U.P. meet it this time?

First, there was its record in the 1953 parliamentary session—support in principle for the two major apartheid laws (the Reservation of Separate Amenities Act

and the Labour Settlement of Disputes Act) though last minute technical reasons were found to enable a final vote against them, and outright support for the further victimisation of our Indians by stopping the trickle of immigrant wives and children. Near the end of the session came Mr. Badenhorst Durrant's resounding assurance that U.P. policy meant "leadership should remain (for all time) in White hands and those elements who stood against the interests of White South Africa will have to be eliminated. Any surrender of political rights to non-Europeans would spell the doom of the Europeans in South Africa" (cheers from his nominal opponents and Mr. Barlow).

But, in February, we liberal-minded suddenly saw hope of a real alternative to apartheid in Prof Fourie's integration speech, frankly accepting that there were political and moral consequences that had to be faced. What followed? "Die Groot Vlug," led by Major van der Byl and Senator Sixtenkamp publicly denying that integration had any political or social implications. These two stalwarts will "face" but not "meet" non-European demands. And we were back once more to April 1953—"accept the non-European as a permanent part of the population provided he has no rights."

In Natal, U.P. provincial candidates smeared the very mild liberalism of the Federalists exactly as the Nats. smear the U.P.—and with a similar respect for objective veracity. In the Transvaal the new formula of "coordination" was evolved to extract all constructive content out of integration. Mr. C. J. H. Patmore entered the field against the sitting Labour M.P.C. in Johannesburg City Council because "the approach of the Labour Party to our national problems (e.g. extending the Cape Native representation to the northern provinces) is against the official policy of the U.P." In the Cape,

at least one U.P. candidate asked the voters to keep the Coloureds on the common roll "to help us fight the Natives" an argument hardly distinguishable from Mr. Strijdom's latest exhortation to Afrikaans schoolchildren that "English-speaking children are not the enemy but the Whites in South Africa must stand together to fight the common enemy." (Has any one reproved these two gentlemen for "inciting feelings of racial hostility" against Africans? And Sir de Villiers Graaf, whose silence on basic colour questions has been monumental, stumped the province with an inspiring message about the export of a few beef carcasses to Russia—hardly the contribution of a potential party leader, though Mr. Strauss finally fell into the same error of triviality).

In the face of this record, the U.P.'s primary concern with "moderate" Nats, and its own near-Nats, stands out for all to see. It has calculated that the liberal-minded must support it as the lesser evil, however outrageously it flirts with the baaskap. I hope I am only one of many for whom that calculation must now be revised.

The U.P. is in the wilderness. Let it face that fact. Its racial policies have drawn steadily closer to those of the Nats, yet its share of the vote has as steadily diminished from nearly 60 per cent in 1948 to barely 50 per cent today. On present delimitation, it needs over 65 per cent to regain power. It can't be done in the foreseeable future.

Let the U.P. therefore, do what Malan did in 1933—build for the distant future. The future of South Africa lies either over the apartheid precipice to disaster or with the gradual growth of a common, inter-racial society. No one expects the U.P. to become a Liberal Party overnight. But no one will believe that it means honestly to face the consequences of an integrated economy and society, unless it opts for four immediate practical policies at its Union Congress in November: (1) some extension of the non-

Continued on page 456

The
New India Assurance
Company Limited

Principal Controlling Officers:
 Rustomjee (Pty.) Ltd.

74 VICTORIA STREET, DURBAN

Please note our change of address

As from the 1st October 1954

**BAI JERBAI RUSTOMJEE
 TRUST BUILDING**

First floor

140, Queen Street,
 DURBAN, NATAL.

Telephone 2335. Telegrams 'BRADFORD'

P.O. Box 110

LUSAKA, NORTHERN RHODESIA

**BRADFORD CLOTHING
 FACTORY**

Direct Importers and
 Wholesale Merchants

Clothing Manufacturers

Proprietor RAMBHAJI D. PATEL

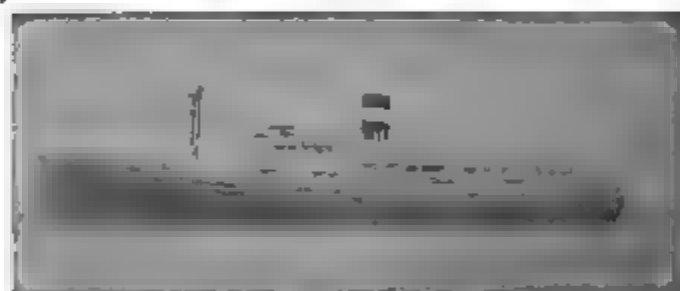
Branch:

CITY STORE

Cairo Road, Lusaka

Always in Stock:

Piece Goods, Hosiery, Cutlery,
 Enamelware, Stationery, Drapery,
 Crockery, & Wool.

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Kampala arriving September 28. Sailing October 4,
 for Bombay

Passengers must conform with the Cholera Vaccination and Yellow Fever inoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without food	£83-10-0
Second "	"	"	55-0-0
Inter-Class	"	"	37-0-0
Unberthed (Deck)	without food		24-10-0

Muslim Special Food £11-10-0 Ordinary Food £4-17-6
 Hindu Special Food £10-3-0 Ordinary Food £4-5-6

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be permitted to keep on deck with them more than one bedding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.

Tel. Add. "KARAMAT."

COMMONWEALTH PARLIAMENTARY DELEGATION MEMBERS VISIT THE UNION

The following is the text of a letter addressed by the African National Congress (Transvaal,) the Transvaal Indian Congress, the S.A. Congress of Democrats (Johannesburg Region,) and the S.A. Coloured People's Organisation (Transvaal,) to the members of the Commonwealth Parliamentary Delegation who were on a visit to the Union after the termination of their deliberations at Nairobi—

SIR,—In many lands they say of those who bring good wishes instead of gifts, that "it is the thought that counts." Unfortunately, in South Africa, it is more often the colour of the wishers' skin that counts with our racially obsessed rulers. It is therefore with hesitation that we address you, since we speak not for the exclusive ruling caste, but for all the racial groups—the majority of them non-white—who make up the people of this land.

It would be rash to add a hope that your stay be pleasant in a land where the worth of men is measured by the colour of their skins, and where all social life and institutions are deformed by an all-embracing racial discrimination. Some reflection of the daily humiliation which South Africa visits on its citizens has already fallen on your delegation. Your fellow parliamentarians from the Gold Coast and elsewhere have been debarred from visiting here by the transparent device of inviting "self-governing territories." The Indian parliamentarians have stayed away from all your activities in protest at South African racial intolerance. Your Pakistani and Sinhalese colleagues have had to suffer the humiliating Government "privilege" of being kindly permitted to enter where all their countrymen are rigidly debarred. These are scarcely the conditions for pleasant touring.

In the circumstances, therefore, may we extend the wish that your visiting proves informative.

If time permitted, we would like to have the opportunity of showing you something of our South Africa, the common people's South Africa. It would no doubt be different from the official South Africa of monuments and game reserves which you will see; and it would perhaps tell you something of this controversial land which you will not hear at all at the official banquets and gatherings.

We would like, for instance, to take you through the municipal streets of Moroka, where 55,000 people live in home made hovels of bethan and cardboard; and perhaps to tell you how this erstwhile "emergency camp" has now become a model for a so-called "site and service" scheme, by which South Africa's housing shortage is to be conquered. We would like you to meet the Superintendent, living like some Sanders of the River, while mag-

isters in a black man's territory, and then to meet some of the mothers of the area, who bring up children who run wild in the streets for lack of schooling and recreation and who drift into gangsterism for lack of opportunity.

From this gateway to South Africa, we would like to move on to Johannesburg's Western Areas, where 58,000 people live under the shadow of imminent forcible deportation from their traditional freehold homes, to a municipal cantonment miles away from the city where they work. We would like to give you an opportunity to talk with them and hear their opinions of the "black spots" removal scheme, which makes of them pawns in the creation of race-colour pattern plans devised by back-room boys of South African racialism.

Perhaps here, or in any of our country's towns and villages, we could meet some of the African boys and girls who struggle each year to be in that one-third for whom there is any place in our schools. We could hear from them of the new South African educational policy, which will cut their daily schooling to a maximum of three hours, with Standard Two as the general, almost universal, summit. And perhaps, too, of the cutting off of State subsidies from Mission schools who do not adopt "Bantu Education" and refuse to teach the African child that "there is no place for him in the European community above the level of certain forms of labour."

Possibly we could take in a visit of Nylstroom or Lydenburg, or any one of a hundred small towns, and gaze upon the rocky outcrops of waste lands to which the local town council and the Government planning and Reference Committee propose to relegate the local Indian community. We could meet the ten or fifteen Indian families, most of them small traders, who are the "problem" with which these towns and Government grapple. We would discuss gravely, as the Land Tenure Board does, the serious problem of whether their trade and livelihood will not, perhaps, be affected when all are settled cheek by jowl, outcasts in an out-of-town ghetto. And perhaps we could meet a local councillor of Nationalist politician—or even one of those who hopes to take over the best situated Indian property—and hear how the Group

Areas Act is necessary in the national interest, and how "equality of sacrifice" will be its keynote.

We could scarcely miss a visit to the local pass office, where we could mingle with the brow-beaten, despised waiters, if the apartheid regulations did not whisk us into a separate, shorter, more courteously received queue. There, we would have time to study and observe the shouting and cursing of petty officials, banging their rubber stamps like minor Mussolinis, and condemning 3,000 men each month on pain of arrest and imprisonment to leave the town, his home and perhaps his family. If you are sensitive to atmosphere, you would feel something of the bitterness and hatred which is manufactured here, on both sides of the counter, officials and applicants alike degraded by the sordid traffic in bodies. If you could break through the intolerant indifference of the official, you could learn that, like the thousands badgered from queue to queue, he knows not what he does, except that it is in terms of the Abolition of Passes Act.

From here, it is but a short step to the Court, where daily hundreds of past offenders are tried, convicted and dispatched to serve their sentence with a speed that many an abattoir would envy. We could meet some of the thousands who are jailed each year for failure to have right pass at the right time—the most prevalent South African offence despite the much discussed "crime wave." We could, perhaps, follow them to one of the private jails which are being built by local farmers in many rural areas at their own expense; and we could see how Influx Control regulations and Urban Areas Acts and Master and Servant Acts keep these jails conveniently and permanently filled with convict labourers, working on private farms to which free labour would never be attracted without substantial improvement in wages and conditions of work.

For an adventurous evening taste of South Africa's night life, we could perhaps spend a night in a home in any urban township for Africans. We would go to bed early, for we might be suddenly awakened at 2 or 3 a.m. by police bursting in without a warrant, brusquely turning us out of bed, and overturning furniture in one of the perfunctory raids for "liquor." We would be obliged, of course,

to produce our passes, and tax receipts instantaneously, or be bundled off in a pick up van to the local jail.

But perhaps, since politics is your interest, we would omit the night life and perhaps spend the evening quietly at a political gathering—possibly a non-Government and non-Nationalist public meeting, possibly even one of ours. We would quite casually—familiarity, they say, breeds contempt—run the gauntlet of surveillance outside the hall by a group of plain-clothes detectives in a car outside. Once inside, sitting quietly, peacefully listening, we could experience that interesting South African political occurrence—a police "investigation." We would attempt to maintain our sang froid even when policemen armed with sten guns burst in, and demand the names and addresses of all present, because they suspect "high treason." And we would spend the next few weeks anticipating a letter from the Minister of the Interior, in which he would curtly inform us, that, since he is satisfied that the objects of Communism would otherwise be served, we are prohibited under heavy penalty of again getting together with any person whatsoever for any common purpose for, say, two years. This would, we feel, be an appropriate end to a serious attempt to see and hear South Africa for yourself, and a time to make judgment.

We regret we are unable to offer to conduct you on any such tour. Most of our leading figures have already been the victims of the banning process without trial or hearing. Most of their names do not, we repeat, appear on a Government compiled list of former members or supporters of the Communist Party. Nevertheless, they have been subjected to heavy restrictions on their liberty, their freedom of political expression and their movement, by decrees issued in terms of the Suppression of Communism Act. For many of our foremost figures who were also the foremost opponents of the Government and its apartheid policy, even a discussion with you would bring down heavy penal sanctions.

In the circumstances, we regret that we can only offer you again our best wishes, and the hopes that you will see South Africa for yourself, untinted by the race coloured spectacles which are standard equipment handed out by Cabinet Ministers to distinguished guests and visitors.

S.A. RACIAL ISSUES PLACED ON U.N. AGENDA

GENERAL ASSEMBLY DECISION BY 45 VOTES TO ONE

SOUTH AFRICA asked the United Nations General Assembly on Friday, September 24, to consider whether continued discussion of the Union Government's racial policies "was furthering the cause of justice and the establishment of those conditions which must prevail in all countries if good government was to be maintained," says a Sapa message from New York.

Mr. G. P. Jooste, the South African High Commissioner in London and leader of the delegation to the United Nations, opposed inscription on the General Assembly agenda of:

Editorial Note

Owing to unavoidable circumstances important matter has had to be held over for next week.

1. The treatment of people of Indian origin in the Union of South Africa.

2. The South African Government's policy of apartheid.

But the Assembly decided to place both items on the agenda. The vote by show of hands in the first case was 45 to one with 11 abstentions.

The vote, by roll call, in the second case was 50 for inscription, six against and four abstentions.

Those who voted for inscription were Afghanistan, Argentina, Bolivia, Brazil, Burma, Byelo-Russia, Canada, Chile, China, Colombia, Costa Rica, Cuba, Czechoslovakia, Den-

mark, Ecuador, Egypt, El Salvador, Ethiopia, Greece, Guatemala, Haiti, Honduras, Iceland, India, Indonesia, Iraq, Israel, Lebanon, Liberia, Mexico, Nicaragua, Norway, Pakistan, Panama, Paraguay, Persia, Peru, Philippines, Poland, Saudi Arabia, Sweden, Syria, Siam, Ukraine, Soviet Russia, United States, Uruguay, Venezuela, Yemen and Yugoslavia.

Against were Australia, Belgium, Britain, France, Luxembourg and South Africa. Abstaining were the Dominican Republic, Holland, New Zealand and Turkey.

Dealing with the inscription of the apartheid item, Mr. Jooste said that in South Africa's view discussion constituted intervention.

"In fact, we have argued and demonstrated before that discussion in the United Nations, in the light of our own experience, constitutes one of the most insidious and dangerous forms of intervention of which this organisation is capable," he said.

"We speak with authority on this point, for we have had considerable experience of this form of intervention."

"Indeed, any other State placed in a situation where good government and stability of administration are prejudiced of its internal affairs, at the United Nations would, in the light of South African experience, have no option but to oppose by all means in its power every effort on the part of the United Nations to discuss its domestic affairs."

on Friday, but the police were not informed of the step. Consequently, the police were unable to defend themselves.

"Whether that judgment was right or wrong, the police were prevented from gathering important information for building up a case of high treason. If we had a good case to think there would be treasonable actions we had the right to attend the meeting."

The police had declined to disclose the evidence already in their possession.

"We shall not be able to free this country from subversive elements or white-washing of State security unless we are able to gather information."

Mr. Swart said the only reason why it had been possible to act so promptly against subversive movements, was that the police had been gathering information for months beforehand.

"If the police are to be prevented from attending meetings we will not get our information and will be caught off our guard."

An appeal for more young men to join the police force was made by Mr. Swart. One of a number of motions on police affairs urged that more police should be made available in the rural areas.

"If you give me the young men I will give you the police that you need," said the Minister.

Congress adopted three resolutions asking the Government to continue with its efforts to place the Coloured voters on a separate roll. One asked that care be observed about steps taken to achieve this, such as entering into compromises. Another asked that the object be achieved regardless of opposition or legal obstacles. Another resolution asked that vacancies

on commissions and boards be filled with Nationalists only.

Congress also adopted a resolution that Natives representatives and future Coloured representatives in Parliament should only vote on matters affecting Native and Coloured affairs.

Why One Man Did Not Vote

(Continued from front page)

European franchise, (2) the right of non-Whites to acquire freehold in our towns, (3) the progressive relaxation of the industrial colour bar, (4) the substantial alleviation or abolition of the pass laws, influx control, post office and railway station apartheid.

These are the political and moral minima of integration. They may immediately lose the U.P. both votes and some of its sight-wingers. But they would open up the hope of a constructive, positive alternative to apartheid. And, since aping the Nats. is clearly going to end in disintegration and disgrace, only such an alternative offers the U.P. and South Africa a return from the apartheid wilderness.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 213 Macos House, Second Floor, 17 Commissioner Street, Ferozistown, Johannesburg. Phone 33 1654.

HINDU DHARMA

By—M. K. Gandhi

Price 8s.

Obtainable From:

'Indian Opinion,'

P. Bag, Phoenix, Natal.

A THREAT FROM MR. SWART

If the police were prevented from doing their duty through any judgment given by a Court of Law, the Government would see to it that the necessary legislation was introduced to remove these difficulties, the Minister of Justice, Mr. C. E. Swart, told the Nationalist Party congress in the Bloemfontein City Hall last week.

He was referring to the judgment in the Witwatersrand Local Division of the Supreme Court, in which Mr. Justice Hamblin confirmed a rule issued on July 25 prohibi-

ing the police from attending a meeting in Johannesburg. "We cannot play with these things as other countries have done," said Mr. Swart. "The United States played with it and its atomic secrets are now in Moscow. We will put the matter right and give the police the necessary powers. This assurance I can give you and the country."

Mr. Swart said the police had been attending meetings for the past 37 years. Now all of a sudden there was an appeal against it.

The Judge in question had been informed about the matter

JOGGERI (GORE)

Made From Pure Sugar Cane Juice

For Sweetmeats and other Purposes. Get your Joggeri (Gore) direct from the manufacturers.

Any quantity 1/- per lb.

Also suppliers of Betel Leaves at Wholesale Price

For further particulars write to:

COTTON LANDS

P.O. Box 7, VERULAM.

THE

Provident Assurance Corporation of Africa Ltd.

Modern Life Insurance provides. . .

★ OLD AGE PENSION

★ MONEY FOR YOUR CHILDREN'S EDUCATION

★ DEATH DUTIES

★ MONEY TO FREE YOUR HOME

★ FINANCIAL SECURITY FOR YOUR DEPENDANTS

★ COLLATERAL SECURITY IN BUSINESS AND TRADE

Let us advise you on the plan that will best suit your requirements—the Corporation transacts all classes of insurance . . . CONSULT

SEEDAT BROS.

4 Hoosen's Building, — 116 Queen Street, — Durban.

Phone: 21773

FOR
RUBBER STAMPS

AND

PRINTING

CONTACT

**STANDARD
PRINTING PRESS**

GENERAL PRINTERS

AND

RUBBER STAMP MAKERS

73 BEATRICE STREET, — DURBAN

PHONE 67008

P.O. BOX 2782

TELEGRAMS AND

QUICKPRINT

ESTABLISHED 1927

DHIRUBHAI P. NAIK

Travel, Insurance & General Agent

Book with us for your travelling by Air, Sea or Land either to India or to any part of the world.

All types of Insurance—Life, Fire, Burglary, Riot, Storm, Accident, Plate Glass, etc.

Consult Us Free of Charge For Your Income Tax, Persons Tax, Writing Of Your Books, Trade Licences, Revenue Clearance Certificate, Passports And Immigration Matters.

Representatives: National Mutual Life Assn. Of Australasia, Yorkshire Insurance Co. Ltd.

Telephones: 33-9033. 29a Commissioner Street, JOHANNESBURG.

Phone
Day 24169

Phone
Night 833459

L. RAJKOOMAR (PTY.) LTD.

14, CROSS STREET, DURBAN.

Funeral Directors and Manufacturers of all classes of Coffins and Wreaths

Contractors to the INTERNATIONAL FUNERAL INSURANCE COMPANY, LIMITED.

Reg. Office: 39 CROSS STREET, DURBAN

Country Orders for Coffins and Wreaths accepted by phone and despatched by rail at the shortest notice.

SHAKA'S MEMORIAL

UNVEILING CEREMONY AT STANGER

(From Our Correspondent)

ON Friday last, before an estimated crowd of 8,000 people, Cyprian Bhegenzulu, the Paramount Chief of the Zulu nation, unveiled the memorial, a beautiful marble edifice, erected in 1932, to the memory of Shaka, an ancestor of the Paramount Chief, and the founder of the Zulu nation.

The proceedings were opened with prayers, according to Christian rites by various Ministers.

His Worship the Mayor, Mr. Leo Lavoipierre, welcomed the Paramount Chief to Stanger.

One of the speakers was Councillor Mr. E. M. Moolla, a leader of the Indian community of Stanger and District.

After welcoming the Paramount Chief, his Consort and relatives to Stanger, and conveying the greetings of the Indian people of Stanger and District, he laid a wreath "on behalf of the Indian people" at the foot of the monument and in traditional Indian custom garlanded the Paramount Chief, and thereafter presented a banquet to the first Lady of the Zulu nation, the wife of the Paramount Chief, on behalf of the Indian women of Stanger and District.

In his reply, the Paramount Chief, through his Chief adviser, thanked the Mayor for his welcome, the Police for their kind assistance, and thanked the Indian community for their hearty welcome, and also for their gift, both in cash and kind, of approximately £250, towards their expenses.

He exhorted his followers to take note of the harmonious relationship that existed between the various races that had assembled to pay homage to their King.

On Saturday approximately 12,000 assembled to take part in the tribal homage to King Shaka.

The Paramount Chief, with his Consort, dressed in full tribal dress, (this is one of the few occasions when they are seen in this attire,) led a procession of some 2,000 strong of his followers to the monument. The whole ceremony taking about two hours.

A special word of praise must be paid to the District Commandant of the S. A. Police, North Coast Command, who was personally in charge of the Police, for the very efficient manner in which the whole police organisation was carried out.

A very notable feature of the whole organisation was the harmonious relationship that existed between the various races, African, Indian, European and Coloured.

These gatherings are to be held every five years.

Councillor E. M. Moolla's Speech

Councillor E. M. Moolla, representing the Indian community of Stanger and District made the following speech:

"I greet you all in the name of the Indian community.

"I am grateful to the Paramount Chief of the Zulus, Cyprian ka Solomon ka Dinizulu, for inviting me through the Native Commissioner for the Lower Tugela District, to represent and speak on behalf of the Indian community at this unique gathering, convened in honour of King Shaka.

"On behalf of my community, whom I have the honour to represent, I say—Thank you!

"We join you in paying homage to King Shaka, the founder of the Zulu nation.

"It was his masterful personality, his acumen and forethought that laid a sure foundation on which the social, moral and the ethical code of the Zulu nation is laid.

"There may be some who may not agree with his methods or with the manner of his rule, but it was his rigid code of law that has made the Zulu nation what it is today; a code that has stood the test of time.

"We also mourn with you that Chief Solomon ka Dinizulu the father of the present Paramount Chief Cyprian, revered of the Zulus, is no more with us.

"Chief Solomon was one of the original band who initiated the erection of this impressive structure, and in the ordinary course of events, this monument should have been unveiled some time in 1933 or 1934; but it was not to be.

"In any case, even at this late hour, we honour his memory when this Monument is blessed and unveiled.

"We also take this opportunity to convey to you all our heartfelt congratulations on this Memorial that you have built to honour the name of King Shaka."

GREAT HAPPENINGS IN WEST AFRICA

IMPRESSIONS OF A DISTINGUISHED INDIAN SCHOLAR

"THE entire hope of the African is unquestionably centred in the great happenings in Gold Coast, Nigeria and in some of the French African territories. I found the people progressing a good deal, and the West Africans are certainly quite abreast of the civilised peoples of the world in the advance they have made in education and social and political organisation."

Dr. S. K. Chatterji, M.A., D.Lit., F.A.S., Chairman, West Bengal Legislative Council and Emeritus Professor of Comparative Philosophy in the University of Calcutta, who spent three weeks last month in West Africa, thus commences his thought-provoking impressions in an interesting letter received by Mr. P. S. Joshi, Indian author in Johannesburg.

Dr. Chatterji's description of the African life is vivid: "I have found the Africans a most lovable people—they always greet you with a smile, and there is such a charming urbanity of manner in their dealings with outsiders that you cannot but blot it all to be the result of an inherent spirit of culture among them. Over all that, the Africans have a sense of rhythm and colour which make them in the kind of dress they wear in West Africa a very picturesque, even beautiful people."

Three weeks' stay was not at all enough, but Dr. Chatterji was enabled to make contacts with prominent political leaders, educationists and artists among both African and British people. He has nothing but "praise for the generality of British administrators in West Africa." It forms a very refreshing contrast with many other parts of Africa.

"Our brother, the black man of Africa, certainly deserves the goodwill of all lovers of humanity for the struggle they are making to obtain their proper place in the scheme of things, and I trust that the innate savagery and barbarism that are behind a policy like that of apartheid will gradually dawn among those who are trying to perpetuate this cleavage among the different branches of the same human family," added Dr. Chatterji.

Touching on the life in Nigeria, Dr. Chatterji says that there are certain conflicts of ideologies, but on the whole there is a resurgence of African nationalism which just at the present moment appears to rise above organised religion. It does one's heart good to see and

talk to a cultured African with a European education who is proud to wear his native African dress—"in the Gold Coast it makes him look like a bronze statue of a Roman Senator in his toga."

"We are now discovering," concludes Dr. Chatterji, "that the African has also had his own contribution to make in the sum total of civilisation—and in some departments of life his influence is being felt in Western civilisation, whether directly or indirectly: in art, in music and in dance."

Dr. Chatterji is an eminent pre-historian. Presiding over an All India Oriental Conference in India last year, he claimed that the oldest people to come to India belonged to the Negro or Negroid race, who arrived in the eighth stage of their culture from Africa along the coast lands of Arabia and Iran and settled in Western and Southern India and spread over to Northern India, and passed on to Malaya and the islands of Indonesia. The Negroids evidently passed away, leaving hardly any trace in Indian civilisation and among the Indian people.

Dr. Chatterji took part in the International Congress of Orientalists held at Cambridge four weeks ago and read a paper on Dravidian philology.

MY GANDHI

By DR. JOHN HAYNES HOLMES
Price 12/6 including postage

This book is written by one of Mahatma Gandhi's first most intimate friends in America and life long supporter of the great principles for which he stood and laid down his life.

To be had from:

"INDIAN OPINION,"
P Bag, Phoenix, Natal

Cuticura
ANTISEPTIC
OINTMENT

FOR SAFETY'S SAKE

A break in the skin is a 'way in' for germs! Apply Cuticura Ointment—quickly. To rapidly restore skin health. To combat infection. To allay soreness, and to keep the injury clean and comfortable while it heals.

FOR CUTS AND SCRATCHES

TIME TO CHANGE OUR TACTICS (3)

By JORDAN K. NGUBANE

IN the second article in this series I mentioned the mood to go to prison and the production of our own food (individually) as the first of the changes we must make if we must convert the Congress machinery into an absolutely inviolable machinery in the fight against race oppression.

We can organise ourselves into such a machine if we are ready to pay the price. That is why I dwell so much at length in this series on the value of the examples set by our leaders. The people, of their own accord, will never be ready to march to freedom simultaneously. As a man they can resort to senseless and futile attempts at violence. But they cannot wage a peaceful, ordered and successful struggle without the inspiration of their leaders. We must produce a leadership which sets itself, by the way it sacrifices itself, the goal of being a living inspiration to the masses. The mass mind requires and is ready to be inspired by examples of self-sacrifice.

The case of Mr. Luthuli provides a good lesson. Here is a man who rose from relative political obscurity and through sheer self-sacrifice and contempt for its consequences, raised himself within a very short period to the position of unquestioned spokesman of the Union's 81 million Africans.

The campaign to produce food for the two thirds of our people has the advantage that it can be worked by as many people as possible without exposing them to the risk of trouble for themselves or their families. We must take into account the fact that we have not as yet taught our people not to fear trouble. As long as they are afraid of trouble, we must know that that is a reflection on the quality of our leadership and must take a realistic view of it while correcting it.

The second advantage here is that even the Government are keen on seeing the African make a better use of whatever scrubby land he produces. If they can work with us in an undertaking which, in another sense, is humanitarian, we should co-operate actively with them. We must regard African lives as precious; just as we regard African votes as valuable. The question of producing food is basically humanitarian and should commend itself to every decent person.

The second problem, ignorance, is more complicated and cannot be treated with the sense of urgency due to food production. But the ban on our leaders and public meetings means that the link between the African National Congress and the masses has almost been severed. It means the army has been cut off from its headquarters. We must devise new methods to remedy this defect. We must set ourselves the goal of building up and popularising the vernacular Press—cheaply produced and cheaply sold weeklies. For, the day is not far when Congress will be declared an illegal organisation.

A United Nations team working in Mexico has devised a cheap way to publish little bulletins. We might explore the possibilities of this invention.

Exploration here, however, is a job for individuals. What we must do in the African National Congress is to popularise the speaking and reading of African languages. We must create and encourage the mood in our people to love their languages. Our ideal African at all times must be the person who speaks, reads and writes the three major African languages: Zulu, Xhosa and Sotho. We must assist the operation of the teacher who must encourage our children to see themselves, not as Zulus, Xhosas or Basotho; they must regard themselves as Africans.

Pride of language must not in any way be allowed to prejudice us against the study of other languages. The latter are open doors to new ideas and wider intellectual horizons. As a young people we have a lot to learn. We do not apologise for the fact that we are young. We want to learn and get down to the job of creating for ourselves a world after our own design. For this reason we must show an equal determination to study English, Afrikaans, Urdu, Hindi and, if possible, Glidish. These languages are all spoken in South Africa and we, whose presence is of vital importance in all communities, must be able to get to their heart and to the innermost enclaves of their mind and spirit through the study of their languages.

Our struggle has entered a new phase. It demands from us more emphasis on constructive efforts to rebuild our people in readiness for emancipation. During the last forty years of Congress we applied ourselves to the task of

peaceful agitation. Although this was directed to the rulers, its effects were designed to enable us to produce a truly national and representative leadership. We were building up a tradition of leadership in accord with the spirit of the Bloemfontein Conference of 1912 where we bound ourselves to emerge as a new and united people—the Africans. Now, we have produced the type of national leadership we want. Nobody today can crush the spirit of the Bloemfontein Conference. For this reason our next task is obviously to prepare the people actively for emancipation. This is the next logical step to take in our march to freedom.

For this reason, I do not think we need very much platform work in the absence of concrete efforts to rebuild our people. They were ruined by historical and lingual differences among themselves before the white men came and were later crested under by race oppression. We must rebuild them and get them to re-dedicate themselves to the attainment of freedom as one unit.

Platform work certainly has its advantages. But we have to see it only as part of the general task of peaceful agitation for a free existence.

The last important change advocated in this series is bringing our spiritual resources as a people into the struggle. Against the physical force of the race oppressor we must pitch our own soul force. That will not only make our forces actually inviolable morally, it will broaden the struggle and bring in a vast army of potential fighters who, to-day, are largely indifferent to the struggle. I mean the Christian Obuvakes.

Their indifference springs from a wrong grasp of the fundamentals of Christian teaching. Too much emphasis has been laid on meekness as a cardinal virtue by those missionaries who were the agents of the oppressor. The African was not encouraged to understand the Christian evaluation of the human personality and its uncompromising hostility to tyranny.

We must make a more intelligent study of Christian teachings and infuse the new knowledge gained in our struggle. The good African Christian must be non-violent. But his hatred of tyranny must be such that he will readily allow himself to be thrown into the Lion's Den rather than tolerate for one moment anything which degrades the human personality. For that is actually what Christianity teaches. Christ was a friend of the people and not

their enemy. He was crucified, not by the oppressed masses, but by the oppressors of their fellow-men. Like Socrates, Anaxagoras and other great teachers of wisdom of the Historical Left, the rulers could not bring up better ideas to match His. The only answer they could give to His truly remarkable doctrine of human love and brotherhood was to kill Him. Their modern counterparts can no longer look us in prison when we say that it is in the interests of all God's children who have made South Africa their home to order their lives on the basis of the Golden Rule.

We must bring ourselves to the state of infusing a new zeal; a new crusading spirit in the millions of African Christians; a new determination to make the fight against apartheid a crusade against the anti-Christian doctrine of white supremacy.

Christian meekness is not yielding to tyranny. It is an attitude of mind perfectly in consonance with the Christian evaluation of the human personality. You must be meek because you are not better than the next man created by God. Its opposite is arrogance; that arrogance which gives rise to theories of race supremacy, apartheid, concentration camps and firing squads. If you regard yourself as the equal of the other man, you will not bully him; you will not tremble before him; you will treat him kindly, with consideration, whether he is high or low. That is Christian meekness.

In doing all this, we shall at the same time clarify the real issues beneath the struggle. The apartheidists say that at the base of the race problem is the clash of colour. That is not the case. Underlying our race problem is a conflict of values. We adhere to values based on the Christian evaluation of the human personality. The Apartheidists adhere to values based on the doctrine of the survival of the fittest.

I want to close this series with a note touched at its opening. We can be free tomorrow morning if we like. We have the strength of our numbers to do that successfully. But we are still afraid to pay the real price of using our strength. The result is, we resort to all sorts of subterfuges to escape our inevitable fate. If we want freedom, we shall be jailed. If we do not want to be free, we shall remain out of jail. Apparently we believe that it is better to live the life of a slave out of jail than feel the decency of doing the right thing in jail. Let us change from this.

FARM PRODUCE

We are cash buyers of all types of FARM PRODUCE. Forward samples together with quotations to:

AISEN SOUTH AFRICA (PTY.) LIMITED

111/3 Macosa House,

17 Commissioner Street

P.O. Box 11012. Phone: 33-8921

Johannesburg.

Bankers: BARCLAYS BANK D.C. & O.

BOOKS FOR SALE

Key to Health—Gandhiji	1	0
Diet and Diet Reform—Gandhiji	5	0
Cleanings—Mita	1	6
Selections from Gandhi—N. Bose	10	0
Public Finance and Our Poverty—Gandhiji	3	0
Hindu Dharma—Gandhiji	8	0
Bhooden Yojna	2	0
Sardar Vallabhbhai Patel (Vol. I)—N. D. Parekh	18	0
The Diary of Mahadev Desai—V. G. Desai	12	0

Obtainable from:

C/O INDIAN OPINION,
P. Bag, Phoenix, Natal.

*News the other papers
don't print
is to be found each week*

PEACE NEWS

World news—events in Africa, Asia, America, Europe—news of constructive peacemaking; race relations; progress towards a non-violent society.

Obtainable by air-mail each week from Britain at 50s. 6d. per year; sea-mail 2ls.; 4 weeks trial subscription (sea-mail) 2s. 6d.

South African representative.

ELLA B. ELDER

Brownlee Street, Stutterheim, Cape.

London office:

3 BLACKSTOCK ROAD, N. 4

BOOKS FOR SALE

INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6	SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	5	0
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—James T. Sunderland	7	6	AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	23	0
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song— (An English Translation)—Annie Besant	1	0	TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	3	0	WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subramanyam	2	6
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —Minoo Memoni	9	6	GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6	THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	10	0
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1911 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1911)	4	0	CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	3	0
THE DELIVERANCE (A picture of the pulsating life of the joint family)	4	6	RAMANAMA—M. K. Gandhi	2	0
GANDHIAN TECHNIQUES IN THE MODERN WORLD—Pyarelal	2	0	TOWARDS NON VIOLENT SOCIALISM —M. K. Gandhi	5	0
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0	REBUILDING OUR VILLAGES—M. K. Gandhi	3	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars)—K. T. Shah	18	0	AN ATHEIST WITH GANDHI—Gora Q. K. Rao	2	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	16	0			

Obtainable from:

'Indian Opinion,'

P. Bag, Phoenix, Natal.

DIWALI

SWEETMEATS

from **KAPITANS** of course!

REMEMBER : THERE IS NO BETTER.

DIWALI comes but once a year. Diwali shopping is a headache—and what a headache! Sarrise or silver tea set for Mother and Aunt, casket or nargisi blouse for Sister-in-law, gold brocaded evening handbag or an Oyster-Pearl Rolex Perpetual for the lovely Keeper of the Heart, dacron shirt or nylon tie for Father and Uncle, Meccano or cricket set for Brother, and for Sister . . . there is dopatta, borders, bangies or dress materials! But the joy of Diwali is incomplete without **KAPITANS TEMPTING AND WHOLESOME DIWALI SWEETS**, enjoyed widely by discriminating public, both young and old.

Last Diwali the demand for sweetmeats was unprecedented. People have come to know that **KAPITANS** is a reliable trade mark for Quality Sweetmeats. Hence we

lost in the battle of supply to the seemingly inexhaustible queue of customers. Though our sweetmeat factory worked night and day we regret inability to cope with the flood tide public rush that was disappointingly turned away from our doors.

In order that 1953 sad history of disappointment to last minute customers, local and country, is not repeated, we have taken the following concrete, satisfactory steps:—

Two more packers are on the staff.

Two more assistant Mithai cooks are hired.

One more Mithai stove is installed

Last year, a rumour was spread that our Sweetmeats and meals served in our Lounge, are prepared in one and the same kitchen. Nothing can be further from the truth than this malicious, flagrant, false rumour. We have had two entirely separate kitchens, twenty yards apart, since 1926, at the place where we are to-day. We take this opportunity of emphatically reassuring our **KATHIAWARI PATRONS** that the sweetmeats kitchen is a unit by itself, completely divorced from our meals kitchen, and that the intelligent public is cordially invited to visit our premises to satisfy itself of our proud claim that the sweetmeats kitchen is not only the cleanest and most hygienic, but one hundred per cent. purely vegetarian.

SWEETMEATS

(PRICES PER POUND)

Sutherland, white, rose, green, orange and yellow	7 0	Pista Penda	2 0
Khajli, unsweet	7 0	Badam Penda	5 0
Khajli, sweetened	6 0	Jamangri Kesri Penda	5 0
Badam Puri	8 0	Dudhi Penda	4 0
Satha, unsweet	6 0	Special Vanilla Jalebi	3 0
Satha, sweetened	5 0	Plain Jalebi	2 0
Pista Burfi	7 0	Special Nanakhatani	5 0
Badam Burfi	6 0	Plain Nanakhatani	3 6
Special Mawa Burfi	6 0	Koprapak	3 6
Plain Mawa Burfi	4 0	Amritpak	2 0
Ice Cream Halwa	8 0	Special Amritpak	4 0
Pista Halwa	7 0	Mosambipak	2 0
Bombay Badami Halwa	6 0	Rosapak	2 0
Delhi Charoli Halwa	6 0	Lemonpak	2 0
Cherry and Brazil Nut Halwa	6 0	Lilopak	2 0
Vandla Fruit Halwa	5 0	Chocolatapak	2 0
Special Badam Halwa	5 0	Khajoorpak	2 6
Crispy Dry Halwa	5 0	Batasa	2 0
Mawa Dudhi Halwa	6 0		
Plain Fruit Halwa	2 6		
Special Mawa Gharee	5 0		
Special Badam Gharee	6 0		
Special Pista Gharee	7 0		
Plain Mawa Gharee	3 6		
Plain Gharee	2 6		
Mawa Mesoor	5 0		
Plain Mesoor	3 6		
Special Chana Magaj	5 0		
Plain Chana Magaj	3 6		
Special Mohanthar	5 0		
Plain Mohanthar	3 0		
Special Karina Ladoo	4 0		
Mawa Goggra	5 0		
Khajoor	5 0		
Dalitra, unsweet	4 0		
Karina (Boondi) Ladoo	3 6		
Mawa Goolab Jambou	4 0		
Goolab Jambou	2 6		

FARSAAN PRICES

Special Diwali Chevdo,	
Pova, Gram, Dhol	
Pista, Badam,	
Cashew Nuts, etc.	8 0
Special Chevdo	5 0
Salted Cashew Nuts	10 0
Plain Chevdo	4 0
Jeeni Sev., Gram Flour	3 0
Jaari Sev., Peas Flour	2 0
Fried Green Peas	2 0
Salted Nuts	2 0
Gram Dhol	3 0
Peas Dhol	2 0
Sungold Potato Crisps	5 0
Falaria Gathia	4 0
Deshi Gathia	4 0
Round Gathia	3 0
Tikka Gathia	3 0
Bhujia Vata	4 0
Shankarpara	2 6
Bhujia Chana	4 0
Papad	100 for 10 0

DIWALI HAMPERS

SPECIAL DIWALI No. 1	DIWALI HAMPER No. 3
5 1/2 lbs. 1 10 0	2 lbs. 8 0
4 lbs. 1 2 0	
2 lbs. 11 0	DIWALI HAMPER No. 4
	2 lbs. 4 0
DIWALI HAMPER No. 2	DIWALI HAMPERS ALSO
5 1/2 lbs. 1 4 0	MADE TO INDIVIDUAL
4 lbs. 18 0	REQUIREMENTS
2 lbs. 9 0	

THE ONE AND ONLY

KAPITAN'S BALCONY HOTEL

(The Korner Sweetmeat House)

PHONE
2 3 4 1 4

cr. Grey & Victoria Streets,
D U R B A N.

Tel. Add.:
"KAPITANS"

See!

IT IS RECEIVED
WITH
LOVE AND GRATITUDE!

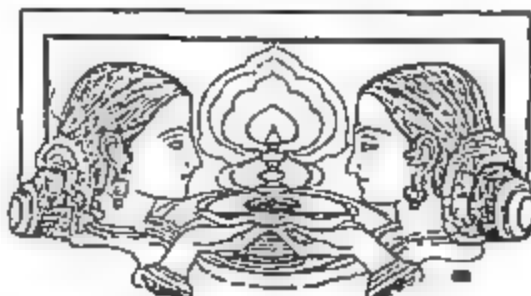
SPECIAL NOTE:

SPECIAL M. BURFI, ICE CREAM HALWA, MAWA DUDHI HALWA, PISTA GHAREE AND BADAM PURI ARE COVERED WITH EDIBLE SILVER, BUT SP. MAWA GHAREE COVERED WITH EDIBLE GOLD IS SIX SHILLINGS PER POUND.

Some customers came very late with orders and were forced by circumstances to send sweetmeats by air freight to London, to Salisbury, to Johannesburg and to Port Elizabeth. This is costly. Why not hand in your order two weeks in advance yes, why not? You help us to help you, and we would like to say thank you.

To the people of Durban we say how fortunate we are to be on your doorstep to serve you. But what about your friends and relatives in Northern Natal, in the Transvaal, in the Cape Province? Send them a Sweetmeat Gift Parcel this Diwali... you cannot send a better, more fitting gift for the festive occasion. Let us have the names and addresses and our Mail Order Department will do the rest.

Come to Kapitan's Balcony Hotel to behold the magnificent spectacle of our Diwali Sweetmeat Exhibition. See our windows and you will goggle... enter our spacious premises and feel the tang of the wafting sweetmeat aroma. This is our greatest show of pure, luscious sweetmeats.

Please accept our invitation. We shall be privileged to help you make friends with all the colourful, tempting varieties of Diwali Sweets. Do come. We look forward to serving you. And, finally, we wish you a Happy Sweetmeat Diwali.

INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Bombay, September 8.

THE Government of India's action to amend the Labour Appellate Tribunal's award on bank disputes has created a furor not only among the bank employees but also among all trade union leaders including the Congress supported Indian National Trade Union Congress. The Government's action reduced the scales of pay in some cases and dearness allowance voted by the Tribunal. Further the Government divided the Banks in four areas instead of three and exempted the fourth area (B- and C class States) from the operation of the award. The amendment, detrimental to the interests of Bank employees, provoked the employees and there were demonstrations by them throughout India and demand to revoke the amendment. They have threatened to take direct action and their leaders have called upon them to prepare for a general strike. The final decision will be taken by them in the next few days.

Congress, Socialist and Communist labour leaders joined hands to oppose the amendment, as they feared that it will make workers lose their confidence in the award and the industrialists will, in future, always try to get the unfavourable awards amended by the Government.

Forty Congress members of Parliament requisitioned the meeting of the Congress Parliamentary Party to discuss the amendment. In the meeting Mr. Nehru defended the Government's action but these members did not seem to have been convinced by the Government's defence.

During the debate in Lok Sabha, members of all parties, including Congress, demanded reconsideration by the Government of its modification of the award of Labour Appellate Tribunal. The Communist leader, Prof. Biju Mukherji who initiated the discussion on the subject, warned that, "if this was not done, very serious consequences would follow." Praja-Socialist leader, Ashoka Mehta, characterised the modification of the award as "unjust" and requested the Government to retract its steps.

The Labour Minister ought to have defended the Government's action, but the Finance Minister stepped upon himself to defend the Government and he defended the award. He declared that

the Government decided to modify the award in public interest and to ensure social justice. Apart from the employees, there were the interests of shareholders and depositors. As against 65,000 Bank employees, there were some 6.5 lakhs of shareholders and 6.5 millions of depositors. It was their interest we had in mind in addition to the contending interests. If the terms of the award had been implemented without modification, a large number of banks would have closed down resulting in unemployment to a large number of bank workers.

Shri V. V. Giri, Labour Minister, was very apologetic. He sympathised fully with the plight of bank employees and appealed to both the employers and employees to settle the problem amongst themselves in a spirit of give and take.

Shri Giri's speech gave the impression that he was not happy about the Government's attitude. After the debate Shri Giri submitted his resignation to the Prime Minister. The Prime Minister and the Vice-President, Dr. Radhakrishnan tried to bridge the gulf between Shri Giri and other members of the Government, so that Shri Giri might be able to withdraw his resignation. The debate on the modification of the award in Rajya Sabha was postponed for a day to facilitate parleys between Shri Giri and the Prime Minister. But up to now Shri Giri has remained adamant on his stand.

During the debate in Rajya Sabha Mr. Nehru tried to pacify the angry labour leaders. He said that modified award will come into force from next year. In the meanwhile the Government will institute an enquiry and if the Government's apprehensions will prove to be wrong the Government will reverse its decision.

A Division Bench of Allahabad High Court declared invalid Section 3 of the Uttar Pradesh Special Powers Act of 1932 and ordered immediate release of Dr. Lohia, the Praja Socialist leader. The Court ordered the State to pay Dr. Lohia Rs. 300 as cost. Dr. Lohia was immediately released by the State. Dr. Lohia was arrested on July 4 on the charge of making speeches instigating the tenants not to pay enhanced

irrigation rates. All Praja-Socialist Satyagrahis arrested for campaigning against payment of increased irrigation rates were also released by the State.

A crisis seems to be developing in the Praja Socialist Party. Dr. Lohia has resigned from the General Secretaryship of the Party as a protest against the action of Praja-Socialist Government of Travancore-Cochin State, where T.T.N.C. Satyagraha for separating the Tamil speaking areas of the State and merging them with Madras took a violent turn and the State Government resorted to force. Dr. Lohia is against using of force as well as arrest of Satyagrahis by the Socialist Government. He wants Travancore Government to resign. Dr. Lohia and some of his colleagues feel embarrassed by the action of the Travancore Government, as they had all along criticised severely Uttar Pradesh Government for trying to suppress Socialist Satyagraha. Dr. Lohia and Acharya Kripalani maintain that people have every right to offer Satyagraha against any law, which they feel is not just. Shri Ashok Mehta and his group is supporting the Socialist Government of Travancore. Central Council of the Party will meet in New Delhi to consider the situation. Shri Pattam Thannu Pillai, Chief Minister of Travancore, has expressed his inability to attend the Delhi meeting.

Although T.T.N.C. withdrew Satyagraha after Mr. Nehru's advice, the Travancore Govern-

ment has not become free from worries. The Communist Party controlling the State Transport Employees Union, ordered the employees to go on strike as their demands were not met by the State Government. The Union workers resorted to picketing, but the Government was unable to maintain a skeleton service. The Communist leaders claimed that about 1,600 picketers were arrested by the Government, but this figure was not confirmed by the authorities. Four Communist members of the Travancore Assembly went on hunger strike before secretariat to "enlist public support for the strike," but on the second day of their fast the police removed them to their homes. The strike seems to be fizzling out.

M. L. Sultan Technical College

(Centenary Road, Durban)

The Ceremony

of

Laying the Foundation Stone

by

Dr. B. M. Narbath, B.Sc., Ph.D., will take place on Saturday Afternoon 2nd October 1954 at 3 p.m.

The College Council and Principal extend a warm invitation to the public to be present.

Academic dress will be worn where possible

BONES WANTED

We Pay
£7 PER TON
F.O.R. your
Station or Siding

BAGS RETURNED RAILAGE PAID

For Full Particulars write to:

THE
BULL BRAND
FERTILIZERS LTD.
SARNIA, NATAL.

BOOKS FOR SALE

UPANISHADS FOR THE LAY READER

—O. Rajagopalachari 6 0

VEDANTA THE BASIC CULTURE OF INDIA

—O. Rajagopalachari 5 6

BHAGAVAD GITA—Abridged and explained

by O. Rajagopalachari 4 0

INTERNATIONAL SHORT STORIES

—The best from 23 countries 17 6

Obtainable from:

INDIAN OPINION,

P. Bag, Phoenix, Natal.

Seven Months With Mahatma Gandhi

Being an Inside View of the Non-co-operation Movement of 1921-22

By Krishnadas

Abridged and edited by Richard B. Gregg

Writing of the two volumes of which this is an abridgement Gandhiji wrote: I have gone through them. And the facts appear to me to be correctly set forth and exhaustively dealt with.....The volumes are the only narrative we have of the seven months with which Krishnadas deals."

Price: 12s. 6d.

Obtainable from:

'Indian Opinion,' P. Bag, Phoenix, Natal

HIND SWARAJ OR INDIAN HOME RULE

By Gandhiji

Gandhiji says regarding it.

"It (the book) teaches the gospel of love in place of that of hate.....It pits soul force against brute force. It has gone through several editions and I commend it to those who would care to read it." Written in 1908 it contains in essence Gandhiji's later teachings on various topics.

New Revised Edition with an introductory essay by Mahadev Desai

Price: 1s. 6d.

Obtainable from:

'Indian Opinion,' P. Bag, Phoenix, Natal.

INDIA INDEPENDENCE NUMBER

Published as Special Number of INDIAN OPINION to commemorate the attainment of Freedom by India.

Printed on art paper and profusely illustrated.

With historic pictures connected with India's struggle for Freedom and with photos of the late Dadabhai Naoroji, Tilak-Gokhale, Subash Bose and many others who have sacrificed their lives in fighting for freedom and of Mahatma Gandhi, Pandit Jawaharlal Nehru and many others who have lived to see the fruits of their labour.

Also containing a brief Survey of the work of the Indian National Congress from the time of its inception.

Price 2s

DELHI DIARY

By Gandhiji

This is a collection of Gandhiji's prayer discourses which he delivered during his last stay in Delhi.

Dr. Rajendra Prasad in his foreword says:

"... In these pages one can read the anguish which he (Gandhiji) felt and the superhuman effort which he was making to restore and re-establish human standards of life and conduct amongst us."

Price: 10s.

Obtainable from:

'Indian Opinion,' P. Bag, Phoenix, Natal

COMMUNAL UNITY

By Gandhiji

An up-to-date collection of Gandhiji's writings on Unity between Hindus, Muslims Sikhs and others. While defining Unity Gandhiji says:

"Hindu-Muslim Unity means not unity between Hindus and Muslims only but between all those who believe in India to be their home, no matter to what faith they belong."

Foreword by Babu Rajendraprasad.

Price: 25s.

Obtainable from:

'Indian Opinion,' P. Bag, Phoenix, Natal

'INDIAN OPINION'

(Founded By Mahatma-Gandhi in 1903)

For The Moral, political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday,

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	30s.	Annually
" " "	15s. 6d.	Half-yearly
Outside the Union	30s.	Annually
" " "	15s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to—

Manager,

Indian Opinion,

P. Bag, Phoenix, Natal.

M. J. PATEL

INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General
Commission Agents

10 Peking Road, Kowloon, HONG KONG.

Special attention is paid
to indent orders

Write To Us For Further Particulars.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?

Have you provided for your dependants?

Prepare for the future

Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—

The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has
best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760,
JOHANNESBURG.

Phones:— } Business 33-0711
              } Residence 33-5961

Phone 53.

Telegrams 'SOLANKI.'

P.O. Box 202.

Solanki & Co. Ltd.

Merchant & Direct Importers

Extensive range always carried in
the following:

Silks, Drapery, Toilets, Per-
fumes, Curios, Fashion Goods
and Jewellery, Wide Range of
Indian, Persian and Chinese
Carpets.

Stockists of well-known branded
Watches.

COPPERBELT PIONEER STORE

Where Quality and Service
are Paramount.

Luanshya,

Northern Rhodesia.

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING

—CO. LTD.—

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants

—&—

Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

Cable & Tel. Add.: "HARGOVAN".

Phone 29388

P. HARGOVAN & CO.

(PTY.) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue

DURBAN.

BOOKS FOR SALE

GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
TO STUDENTS—M. K. Gandhi	5	0
GANDHIAN ETHICS—Bency Gopal Ray	2	0
BAPU—Murry F. Barr	4	0
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
FAMOUS PARSIS	7	6
SEVEN MONTHS WITH GANDHI—Krimadass	12	6
STORY OF THE BIBLE—S. K. George	6	0
A RIGHTEOUS STRUGGLE—Mahadev Desai	2	3
THE POLITICAL PHILOSOPHY OF MAHATMA GANDHI—Gopinath Dhawan	17	8
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	3	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. I.—M. K. Gandhi	15	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. II.—M. K. Gandhi	14	0
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	6	0
FROM YERAVDA MANDIR—M. K. Gandhi	1	0
MAHADEV DESAI'S EARLY LIFE —By Narabhai D. Parikh	3	6
DERUMANIZATION IN MODERN SOCIETY —Rene Fatale-Miller	1	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION,"

P. Bag. Phoenix, Natal.

Phones: 25123/3 (Switchboard)
24179 (Manager)

Cables & Tel. 4061
"PROSPERITY" (All Branches)

P.O. Box 2197

(Established 1927)

Premier Produce Co. (Pty) Ltd.

General Wholesale Merchants
EXPORTERS AND IMPORTERS

Buyers and large Stockists of all kinds of Indian and European Groceries, Provisions, Soaps, Oils, Grains, Beans, Peas, Kaffircorn, Malt, Maize, Maize Products, Wheat, Whenters Products, Crockery, Hardware and also Coal of all types.

All enquiries for Export and Import
to the Head-Office.

Head-Office: "PREMIER HOUSE"
364 Pine Street, Durban.

also at

JOHANNESBURG

Phones: 34-3554/5
P.O. Box 200, Fordsburg,
82, Crown Road,
Fordsburg, Johannesburg.

BENONI

Benoni Coal Site
Phone 54-1813,
Rangeview Coal Sites—54-2205
P.O. Box 392, Benoni.

Proprietors:

C. L. Patel, D. K. Patel
V. B. Patel, H. J. Patel
K. C. Patel

The Star Clothing Factory

Wholesale Merchants

CLOTHING MANUFACTURERS

P.O. Box 237. Phone 514.

Jameson Road, Livingstone,
NORTHERN RHODESIA.

Our S.A. Representative:

H. L. Hompes & Co.,
(Pty.) Ltd.

Durban, P.O. Box 1301.

Johannesburg, P.O. Box 3480.

Capetown, P.O. Box 824.

—ATTRACTIVE— SAREE MATERIALS

Self Striped) Georgetown Crepes 45"
Green, White, Pink, Sky, Lemon
4/11 yd.

Self Check Fancy Voles with Block
Designs 45" 4/11 yd.

Fancy USA Floral Voles 38" 4/11 yd.

Two Tone and Rainbow Georgetown 45"
All Shades 4/11 yd.

Floral Bembags 45" Red, Gold,
Green and Blue Designs 4/5 yd.

Bordered Georgetown 45"
All Shades 3/11 yd.

Coloured Georgetown 45"
A. Shades 3/11 yd.

Spotted Georgetown 45" Latest 4/5 yd.

Embossed Georgetown 45"
Basket Design 6/11 yd.

Georgetown Jari Work Sarees
14-10-0 each

Georgetown Sarees Cotton Embroidery
23/15/0 each

Bees and Tinsel Jari Borders
Big Range in Stock

BLOUSES

Chinese Embroidered Satin and
Georgetown Blouses and Latest
Slippers 8/11 each.

CHAMPALS!

Pierle Fancy Tops with Heel
Size 3 to 7 18/6 pair
Also Leather 8/6 & 10/6 pair.

Write For Samples:

JAYBEE SILK HOUSE

39 MARKET STREET.

JOHANNESBURG.

DIWALI GREETING CARDS

Purchase your Diwali
Cards from Us:

We have all ranges in
English, Gujarati, Hindi
and Tamil (with en-
velopes).

—O—

Religious and other print-
ed cards assorted 3/6 doz.
National leaders import-
ed cards 9/-, 15/9, 18/9.
Religious in Art Cards
Imported 18/9, 15/9.

—O—

Cheque Books 1/3, 2/3,
each.

Obtainable at our only Address:

BHARAT MUSIC SALOON.

AND BOOKSELLERS

(Corner Grey and Leona Streets)

286 Grey Street,

Phone: 26370.

DURBAN.

પુસ્તક પર ધુન્—અંક ૩૮

તા. ૧ ઓક્ટોબર, ૧૯૫૪.

પ્રેક્ષક નક્કલ પેની ૬.

૧૨ મુદ્રાપરે બહાર પડે છે.

આપણી કાયમની અવસ્થા

(શ્રી. કેદારનાથ)

દુઃખ ટાળવાના અને સુખ મેળવવાના લાંબા વખતના પ્રયત્નથી માણસને જાણાયું કે; તદ્દન દુઃખ રહિત સુખ માણસને મળે એ શક્ય નથી. દુઃખ ન જોઈતું હોય તો તેણે સુખ પણ છોડવું જોઈએ અને સુખ છોડી શકાતું ન હોય તો દુઃખ પણ રહીકારવું જોઈએ. તે પણ કમલ ન હોય તો સુખ અને દુઃખ સમાન માનવાં શીખવું જોઈએ. આ અનુભવ પરથી માણસે તાત્કાલિક અને વ્યક્તિગત સુખ દુઃખને મહત્વ ન આપતાં, સામુદાયિક સુખ દુઃખનો વિચાર કરીને ચિત્તની શુદ્ધિ અને સદ્ગુણોની વૃદ્ધિનો આશ્રય રાખીને માનવત્વ સાધવાનો વિચાર અને પ્રયત્ન કરવો જોઈતો હતો. સુખ દુઃખની સંકુચિત કલ્પનાએ ફેટી દઈને તેણે આત્મીયતાની વ્યાપક કલ્પના ધારણ કરવી જોઈતી હતી. પરંતુ તે ન કરતાં ઉલટું તેણે પોતેજ જન્મ મરણમાંથી મુક્ત થઈને સુખ દુઃખમાંથી છુટવાનો પ્રયત્ન ચલાવ્યો. ચાલુ જન્મના મનુષ્યપણાનું ભાન નષ્ટ કર્યા વગર જન્મ મરણ ટળશે તહીં એમ માનીને માણસે ઇશ્વર વિષયક કલ્પના સાથે તદ્દન થવાનો પ્રયત્ન કરીને ઇશ્વર સાથે આપણે સમરસ થયા એમ માની જોયું ચિત્ત નો લય કરીને મનુષ્યપણાનું ભાન વિસારે પાડી જોયું; આપણે જ અનંત બ્રહ્માંડ ને—વિશ્વને—વ્યાપીને રહ્યા છીએ એવી ધારણા ધરીને પોતે બ્રહ્મરૂપ છે એમ માની જોયું. પોતાના મનુષ્યપણાનો વિચાર છોડી દઈ બીજા મોટી મોટી વિશાળ અને દિવ્ય કલ્પનાઓ પોતાને વિષે કરીને તે ચિત્ત પર ડસાવવા માટે જાત જાતના પ્રયત્નો તેણે કરી જોયા, પણ તે પાઈકી એકે પ્રયત્નથી તે પોતાના મૂળ મનુષ્યપણાને વીસરી શક્યો નહીં. એ બાબતમાં તેને હજી જરાયે યશ મળ્યો નથી. આ ઉપરથી આપણી માનવતા એજ આપણી ખરી કાયમની અને ધ્રુવી પણ છોડી કે ભૂલી ન શકાય એવી અવસ્થા છે. તેથી તેજ માનવતાને પુર્ણતા સુધી લઈ જવાનો પ્રયત્ન કરવો એ આપણું કર્તવ્ય છે. અને તેમાં સિદ્ધિ પ્રાપ્ત કરવી એજ માનવજન્મનું ધ્યેય છે એ વિષે શંકા નથી. આમાં કોઈ પણ પ્રકારની કેવળ માની લીધેલી કલ્પના નથી. આમાં મરણ પછી પ્રાપ્ત થનારાં ધ્યેયની વાત નથી. આમાં કોઈ પણ જાતનો ભ્રમ નથી, તેથી એમાં દંભને પણ સ્થાન નથી. ગેર સમજને અવગણ નથી. પોતાની શક્તિ બુદ્ધિને ને માનસિક ભાવનાઓનો ઉત્કર્ષ કરતાં કરતાં ચિત્તની શુદ્ધિ સાધતાં સાધતાં અને સદ્ગુણોની વૃદ્ધિ કરતાં કરતાં પોતાની માનવતાનો વિકાસ કરવો એજ આપણું જીવન કાર્ય છે.

—વિવેક અને સાધના/ગાંધી.

માણસ જીવે છે ત્યાં સુધી તેની પરીક્ષા જ છે. જીવન એજ કસોટી છે અને એ પરીક્ષાનો અંત, માણસ નો અંત હોય ત્યારે જ માનવ હું બાકીનો બુદ્ધો છું તો પણ મારી કસોટી એજ આવી છે નહીં અને માણસ કપારે નિષ્ફળ નીવડે તે કેમ કહી શકાય? આજે હું મહાત્માને સ્થાને છું તો કાલે જન્મતાની કસોટીમાં નિષ્ફળ નીવડું તો એક દુરાચારીને સ્થાને પણ આવી જઈ.

ગાંધીજી.

—૦—

મારા પડોશીએ, મારા નોકરે કે મારા બાળકે અને કંઈક નુકસાન પહોંચાડ્યું છે, અને દુઃખી થયો છે અને એમને પણ હું એ સાથે કંઈક નુકસાન પહોંચાડું એ ન્યાયયુક્ત ગણાવું જોઈએ. આ સીદ્ધાંતનો વીરોધ કરવા માટે મુશ્કેલી સમજાવીની પોતાની સમજ શક્તિને એકત્રીત કરીને કહ્યું હતું: 'તમારા દુસ્ત્રન પ્રત્યે એમ રાખો; તમને શાપ આપે અને આશીર્વાદ આપે' અને એ તો કહે છે કે આ જ ઇશ્વરનો નીયમ છે અને તમે જો ઇશ્વરનાં સાંચા બાળ બનવા માગતા હો તો એને અનુસરો.

કવિ શેઠી.

—૦—

મિત્રો, તમારામાં જે સદ્ગુણની સુવાસ છે, તો તે સુવાસ માટે કોઈનો અભિપ્રાય પ્રજ્ઞાની જરૂર નથી. તમારા જીવનની સુવાસ જ સાચા માણસને બેસતો કરશે. પ્રુષ્ઠો ભગવાને કહી કહે છે ખરાં કે અમારી સુવાસ ના તમે ગ્રહણ કરો!

સોરોટીસ.

—૦—

ધિકાર દેલાવતી બીજીની જીભને આપણે રોકી ન શકીએ પણ આપણા સારા જીવનથી આપણે એના પ્રત્યે દુર્લ્ભ તો જરૂર દાખવી શકીએ.

કેટલ.

—૦—

સાચી નિષ્ઠા આંસુ સારવાં નથી બેસતી; એ સદન કરે છે.

—ગોરકર.

કેામનવેલ્થ પાર્લામેન્ટરી ડેલીગેશનના સભ્યો નેઓ નમરોખીમાં મળેલી

કેામનવેલ્થ પાર્લામેન્ટરી ડેલીગેશન

ટ્રેન્સિસ લેહલો પત્ર

મયુરી કરે છે કારણ પમારના અને મયુરીના ધરણમાં સુધારો થવા ભિત્તિપ રવતંત્ર મયુરી આવી મયુરી તરફ આકર્ષીતા નથી.

તેઓની પરિપક્વ કામ પુર્ણ કરી ચેકા દિવસપર કુનીયનની મુદ્દાકાતે આપના હતા તેઓને આફ્રિકન નેશનલ કોમેસ (દેશવાસ), ટ્રાસગ્રાફ હિન્ડિઅન ડેવિસ અને સા. આ. કોમેસ કોલે કેમેકેટસ (નેહાનીસમર્થ રીજીસ્ટ્રેશન) અને સાહિય આફ્રિકન કલ્ડ પીપલ્સ એસોસિએશન એક સંયુક્ત કામજી લખેલો છે તેમાં એ સંસ્થાઓ જણાવે છે કે :

ધણા દેશમાં એમ કહેવાય છે કે નેઓ એટલે બહારે શુભેચ્છાઓ લાવે છે તેઓની એ મનોભાવનાની વધારે દીર્ઘમ હોય છે. કમનસીએ આ દેશ માં ભત્રીશથી રંગાએસા રાજપૂતોં જો આમળ વધારે કરીને શુભેચ્છાઓની ચામડીના રંગની વધારે કીમત છે. આથી અને કુદીક સંક્રાંતિથી આ રાજ્ય જાપને લખીએ છીએ, કારણ અને રાજકર્તાઓની વતી જ નથી બેસતા પરંતુ આ દેશની સમગ્રી જાતીઓ, જેમાં ખીન જોરી બદુમતી ધરાવી રહ્યા છે, તેઓની વતી જાણીએ છીએ. જે દેશમાં માણસની કીમત તેની આમડીના રંગ ઉપરથી અંકાય છે અને જ્યાં આપું સામાજિક જીવન અને સંસ્થાઓ જાતીએથી ખરડાયેલ છે તેવા દેશમાં આપનું રહેઠાણ આનંદિત નીપડે એવી આશા દર્શાવવી વધારે પડતી ગણાય. આ દેશના જાતીઓને જે મનમંગો હમેશાં સહન કરવા પડે છે તેની કેટલીક માહિતી તો આપના ડેલીગેશનને અળી સુધેવી છે

ગોલ્ડ કોસ્ટ અને અન્ય રચોના આપના કેટલાક સાથીઓને આ દેશની મુદ્દાકાત લેવામાંથી "સારાજી સત્તા ધરાવતા કોલોન"ના આમંત્રણ આપીને દેખીતી કુશિતથી જાતલ રાખવામાં આવ્યા છે. હીંદની પાલોમેનના સભ્યો એ દક્ષિણ આફ્રિકાની જાતીએદની સામેના વિરોધ દાખલ આપની સમગ્રી પ્રતિજ્ઞામાં જામ નથી લીધો. અમ ના માહિતતા અને ચીંકાવી સાથીઓ ને જ્યાં તેઓના દેશમંદુએને સખત રીતે જાતલ રાખવામાં આવ્યા છે, ત્યાં દાખલ થવાની સરકારે છુદ આપ વાની મહેજાની બનાવીને તેઓનું માનજન્ય કલું છે. આ સમયે જોતાં આપની મુદ્દાકારીને માટે અનુકૂળ વાતા વરણ તો નહ ગણાય

આ સંજોગમાં અમે એટલું જ પ્રતિજ્ઞા છે આપની મુદ્દાકારી આપને માહતી આપનરી નીવડે.

વખત હોત તો અમારા આ દેશમાં સ.પ.ર.જી જનતા કંઈ રીતે રહે છે એ જા.પ.રે માવાવા ની તરેલેવાનેએ પ્રુદી થાત. સરકાર આપને સમારકો અને એમ રીતરો નિચેરે જનવરી એ કરતાં એ જુદી જાતનું દેવ દોત, અને સરકારી આજ્ઞાએ અને મેળાવડાઓમાં

આ દેશની તકરારો વિશે આપ નહિ સામજી એ વસ્તુઓ આપને સામજ વાની મળી હોત.

દાખલા તરીકે અમે આપને મયુની સીપાલીટીના મોરેલાના રસમમાં અલી ને લઈ ગયા હોત, જ્યાં ૫૫૦૦૦ લોકો ગુરુપાટ અને પ્રુકાના કુપકાઓ બાધિને રચા છે, અને દક્ષિણ આફ્રિકા ની ધરોની તંત્રીને પડાંચી વળવને તેને કેવું અ. 'ધ' મયુગમાં આવે છે તેની આપને વાત કરતાં અમે છત્રીએ કે એ રચોના મુખો-ટન્ડન્ટને આપ મળી છો. અને કાળાની બૂખીમાં તે કેવા જોરા માહીકતી જમ રહે છે એ જોઈ શકો. પછી તેમાં રહેનરી કેટલીક માન.ઓને આપે મળતું જોઈએ અને નિશાળો અને કીકમજોની સગવડ ના અભાવે તેમના બાળકો કેવા રજો છે. અને પછી તોના અભાવે શુંગ મીરીમાં છતરી પડે છે એ જોઈ જોઈએ.

દક્ષિણ અફ્રિકામાં દાખલ થવાના હારમાંથી અમે કમજીએ કે આપ નેહાનીસમર્થના વેસ્ટન એરીયાઝ જોવા જાએ જ્યાં પોતાના પરંપરાથી ચાલતા આવેલા પેતાની મહીરીના ધરોમાં રહેત પટ દગાર લોકોને રહેર ની અંદરથી પેતાની નેહરીઓના રચોથી માહલો કુર મયુનીરીપક કેન્ટે ન મેન્ટમાં કમ પડીએ હાસેલી દેવામાં આવશે એ કહી શકાય નહિ. અમે છત્રીએ કે એ રચોમાં વસી રહેલા લોકોને ગળવાની આપને તક મળે અને કાળા હાલો કુર કરવાની જોજના જેના તેઓ જોગ થઈ પોલા છે તેઓના એ બાળતમાં વિચારે જાણી શકો.

કદાચ અહિં અથવા તો અમારા આ દેશના કેમ પશુ સરેરા કે ગામડાં એમાં આપ એવા આફ્રિકન છોકરા છે.કરીએને મળી શકશે કે નેઓ આફ્રિકનોની એકત્રિ ત્યાંસ વસતીને માટે રાખવામાં આવેલી નિશાળો. દાખલ થવા દર વર્ષે તેઓને કેક કાંઈ મારવા પડે છે તેની આપને કચની કહેશે. વળી તેઓ દક્ષિણ આફ્રિકાની નરી જોગવણીની નીતીની પલુ વત કચશે કે ને તેઓના નિશાળના રોજ ના કલો. વધારેમાં વધારે તલુ કલાક કરી નાખતારી છે અને રિજીસ્ટ્રેશન ઉચામાં ઉચું ધરણ નીચું કરી નાખ તારી છે. વળી ને ગીકને. "માનુ એન્ડુકેશન"ની યોજના સિવાય તકપાર ન હોય અને યુરોપીયન કોમ માં અમુક દરજ્જાની નોકરી સિવાય બીજું તેઓને માટે રચાન નથી એ આફ્રિકન છોકરાંએને છીખરચ તકપાર ન હોય તેઓને સરકારી મદદ મળતી કદાચ જા.પ કરવામાં આવશે.

કદાચ ન.ઈ.ઈ.ઈ.મ અને લાઇકનવામ અથા એકસો નેટર્સ ખીન ઘરેરા માંના કેમ એકની પલુ આપ કુલા કાત લપ રજો અને રચાનિક દાઉન કાઉન્સીલો અને જવનમેન્ટ રીજીસ્ટ્રેશન એન્ડ રેકરન્સ કમીટી રચાનિક કીટી એને કાલવા માંએ છે. તે ખાડા રેકર વાળી વેરાન જમીન પલુ આપ નિહાળી શકો. ત્યાં વસતા દસ કે બાર હોટી કુકુઓ, નેઓ સમજા નાના વેપારીઓ છે, તેઓને પલુ આપ મળી શકો અને આ સરેરાનો સરકારને કેવા શુંચવલુ કરેસો સવાલ થઈ પડેલો છે એ તેઓની પાસેથી જાણી શકો. લેન્ડ ટેન્સર બોર્ડ કરી રહી છે તેમ અને પલુ ચચો કરી રાકીએ છીએ કે આ લોકોને બહુતોતી જમ કહેરની બહાર દેવડાઓમાં ગોંધવામાં આવશે તો તેઓના વેપાર અને રે જીવું શું થશે. વળી કેમ રચાનિક કાઉન્સીલર અથવા તો સારામાં સારી રિયલ્ટ વાળી હોટી ની મીસ્ત ખરીદી લેવા તકપાર લે વ તેવા કેમની પલુ આપ મુદ્દાકાત થઈ શકે અને જુ.પ એરીયાઝ એક્ટ દેશના પ્રિતમા જરૂરી છે અને જોમ આપવા માં સમાનતા તેની મુખ્ય ચાવી છે તેની કેટલીક માહીતી તેમની પાસેથી મેળવી શકો.

પછી રચાનિક પસ એરીસની મુદ્દાકાત લેવી તો બૂખાવજ નહિ. અહિં આપને તમુ કમડીના અમલ દરો મુસોલીટીના જેવા રચાળથી દર મહિને તમુ કમર લોકોને સરેર છે.ડી પોતાના ધરવાર અને કદાચ કુકુઓ જોનેરે પલુ છોડીને ચાલ્યા નહિ જા.પ તો પકડી કેની સજ કરાવતા જોવાનું મળશે.

અહિંથી ચોડા જ કમમાં કુર કે.ટ. અ.વેલી છે જ્યાં રોજન્ય સેક્ટો આફ્રિકનો પર પાસના ગુના મ.ટે કામ ચારે છે અને ખાટકોને પલુ છર્પા થાય તેટલી કડપથી તેઓને ગુનેગાર દરવી સજ કરી નેધમાં ગોંધી દેવામાં આવે છે. વધી ગમેલા મુનાએની એટલી બધી ચચો થાય છે પરંતુ એવા કમરો મળી આવશે કે નેઓને પ્રતિવર્ષ ખરે વખતે ખરો પાસ નહિ લેવાના કારણે કેદની સજ જોગવણી પડેલી છે. અહિંથી થણા મામ્મ લતા જોમાં ત્યાંના રચાનિક હામરો પોતાને ખરે ખાનગી જેને બાધી રચા છે એ જોવાની મળશે. અને કનકમંકસ કન્ડેશ મેમુએશન, અરમન એરીયાઝ એક્ટ અને રોહ નોકરોને પ્રિતગતા કાપલ આ નેઓને સમગ્ર કરેલી રીતે જેવી મયુરી વડે કરી. કામમની બરેલી રાખે છે એ જોવાનું મળશે. એ નેધી મયુરી ખાનગી હામોમાં

પાછી રાત્રી જીવનનો અનુભવ લેવાને આફ્રિકનો મ.ટે હરેરમાં રચાએલો કેમ દાઉનશીપમાં કેમ આફ્રિકનના ધરની મુદ્દાકાત લેવી જોઈએ. ત્યાં આપણે વરેલા સુધ જીવું જોઈએ નહિ તો રાતના એ તમુ વાગે પોલીસ વમ મેન્ટે કે ચેતવણીએ કરવાને તોડી ધરમાં દાખલ થઈ આપણને બીજાના માંથી કડસેલી કમ કરનીચર બાંધ દોડ કરી નાખવાનો જા.પ રહેશે. કારણ તેઓ દારના વેપાર માટે ધરપકડ કરી રચા હોય છે. ત્યાં તુરતજ પાસ અને રેકસની રીસીટા ઉતારવે બતાવ વાનું કરમાન થશે અથવા તો પીકઅપ વેનમાં નાખી નેધ પહોંચતા કરી દેવા માં આવશે.

પરંતુ કદાચ આપને રાજકારણમાં વધારે રસ હશે તો આપણે આ રાત્રી જીવનને પડતું મુકીશું અને કેમ ખીન-સરકારી અને ખીન નેશનલીસ્ટ એરી એક રાજકીય સમામાં અથવા તે અમારીજ એક સમામાં રાત માળીશું. તો ત્યાં સમા મદમાં દાખલ થઈએ તે પહેલાં કુપી પોલીસના માણસેને બહાર ફરતા નિહાળી શું અને સમા ચાલી રહી હશે ત્યારે તેઓને અંસ બેઠેલા જોઈશું અને ચોડી વારમાં તો કદાચ અંદુમ સહીત પોલીસેને દાખલ થતા જોઈશું અને હાનર રહેલા ગધાનાં નામે અને શીરનામાં તેઓ લેશે. પછી ચોડા દિવસ બાદ કદાચ મુખી પ્રધાનનો કામજ આવી રહેશે કે "આ પ્રમાણે નહિ થયું હોત તો સમ વાદતા હેતુઓ પાર પડવાનો જા.પ હતો તેમને સંતોષ થશે છે" અને તેથી કેમ એ પલુ હવે એ સાલ કુપી બેચ નહિ મળતાનું કદાચ ફરમાન મળશે એવી ધમકી રાખે કે તેને લંચ થશે તો સખત સજ થશે.

આટલું તો આપે દક્ષિણ આફ્રિકા ના અમારાં જીવન વિશે થલું જોએલું અને સાંભળેલું અણાવ, અને હવે આપે નિર્ણય કરવાનો રહ્યો.

અમે દિશગીર છીએ કે આ બધી મુસારીમાં અમે આપને સાથ આપી શકતા નથી, અમારા ધણા ખરા નેતાઓ વમર તપાસે આ પ્રતિજ્ઞાને જોગ થઈ પડેલા છે. ધણા ખરાજ નામેરે તો કેમુનીસ્ટ પાર્ટીના જમાઈ ના સભ્યો કે ટેકા આપનારોઓની કાળા ટીપમાં નામેરો પલુ નથી. તેમ છતાં તેઓની રવતંત્રતા ઉપર, રાજ કીધ બાળતોમાં તેઓના વિચારો દર્શા વાં ઉપર, તેઓની હીસચાલો ઉપર સંપ્રેશન એક કેમુનીકમ એક્ટથી જેના કુકમેથી સખત પ્રતિજ્ઞા મુકાયા છે. અમારા ધણા અમલજ નેતાઓ, નેઓ સરકારના અને તેની

એપાર્ટમેન્ટની નીતીના કટર વિરોધી છે તેઓ આપની સાથે ચર્ચા કરતા પળ દેખાવા નહિ જોઈએ નહિ તેો તેઓ સખત સખતને પાત્ર થઈ પડે.

આ સંજોગોમાં અમે દિલ્હીની જીએ કે અમારાથી આપને કહી શકે છીએ જોઈએ પાઠવી શકાય તેમ છે. અમે એવી આશા રાખીએ છીએ કે

આપ, દક્ષિણ આફ્રિકાને પ્રતિનિધિત મહેમાનો અને મુલાકાતીઓને વિશે કરતામાં આવે છે તેમ સરકારના પ્રધાનો તરફથી આપવામાં આવેલા ઉપર મુંદર રંગે રંગાયેલા ચરખા વડે નહિ જુઓ પરંતુ આપની પોતાની આંખે બારીકી થા નિહાળશો.

નામદામ લખાવામાં શે વાધો છે? જાનેએ પ્રતિગા લીધી અને નામદામ લખાયાં. પણ જ્યારે સરકારી વહીવે પુછ્યું કે 'તમે નીચલી કોર્ટમાં જે જુગાની આપી છે તે બાજુ ને? ત્યારે કોશીરજાલભાઈ જવાબ આપતાં ના પાડી. સરકારી વહીવે કહ્યું: 'તમે જલે અહીં જુગાની ન આપો. પણ નીચલી કોર્ટમાં આવેલી જુગાની તે બાજુ છે એમ કહેવામાં તમને શે વાધો છે?' જ્યારે ધમકાવવાનો ડોળ કરીને કહ્યું કે 'તમે ઈનસાફના કામ માં મદદ કરવા નથી માગતાં?' પણ કોશીરજાલભાઈ જવાબ ન આપવામાં મહત્તમ રજા એટલે બીજા એક વહીવે જાગરને વિનંતિ કરી કે સફીએ એમ તો કહ્યું જ નથી કે આ જુગાની પોતા ની નથી અને તેણે સોમંદ તો લીધા છે એટલે નીચલી કોર્ટની જુગાની રેકર્ડ ઉપર આપ લઈ રાહો છો. જાગરની ટુનિ એમને સળ કરવાની નજાતી એટલે નીચલી કોર્ટમાંની તેમની અને ગોમતીનકેતની જુગાનીઓ રેકર્ડ ઉપર લઈ તે ઉપરથી પેતા મોરને સળ કરી. સળે દક્ષિણમાં જવા વહીવે અને જગ પછુ દરજા દરો કે સત્યમઘી બાઈ હવા બની મવા!

છે અને તેમાં હેવટે જુગાનું કે સત્ય. અહીં ચલું, મુન્દાઈ, અસત્ય ન આવરવાં એ કીક છે, પણ કોર્ટ આપણા મોળ પછુને પુરો લાભ લીધા અને એની તરફીય આપણે સમજી ન શક્યા એ કાંઈ બરાબર ન થયું. નહુ' મોળપણ દુનીવામાં આવે નહિ.

'દોષાર્થીતી આધના'માંથી.

સ્વર્ગસ્થ શ્રી કોશીરજાલ મશરૂવાળા

[અપરેખર તા. ૬મીના શ્રી કોશીરજાલ મશરૂવાળાની બીજી કુવચતીથી મધ મુજરાતના અખર સાદિસરતોમાં અને તત્ત્વિતકોમાં તેમનું નામ અખર રહી જશે. શ્રી નરહરીદાસકા દાસ પરીએ સ્વર્ગસ્થ કોશીરજાલભાઈનું જીવન ચરિત લખેલું છે જે "શ્રેયાર્થીની સાધના" નામે જોળખાય છે. 'નવજીવન પ્રકાશન મંદીર તરફથી તે પ્રસિદ્ધ થયું છે. તેમાંથી એક જાણુરા જેવા પ્રસંગ અહિં અરથાને નોંઠ મણુપ—તંત્રો ધ. આ.]

૬૨૮ના ફેબ્રુઆરી સુધી એટલે લગભગ ૭ મહિના એમણે (કોશીરજાલ મશરૂવાળા) વડોદરામાં રહી રેલ સંકેતનિયમનું કામ કર્યું. એ દરમિયાન તેમને માટે ત્યાં એક ધર્મ સંકેતનો પ્રસંગ બન્યો. તે નોધવા

સાથે સાથે અરજી આપીને મેજસ્ટ્રેટને વિનંતિ કરી કે આરોપી ઉપર રફેમ બતાવી એને જોહામાં જોહી સળ કરવી. મેજસ્ટ્રેટ કોશીરજાલભાઈની એ અરજી અપ્રસૂત અને અનધિકૃત મણી ફાઈલ કરી પરંતુ પેતા તદ્દામત દારને અગાઉ વણી વાર શિક્ષા થયેલી હોવાથી એને વધુ શિક્ષા થાય એ હેતુ થી સેશન કમિટ કયો.

એટલે કોશીરજાલભાઈ તથા ગોમતી નહેન ઉપર સેશનસ જજ આમળ સાર્થી આપવાનો પાછો સમન્સ મળ્યો. દરમિયાન, કોશીરજાલભાઈએ બાપુજીને કાગળ લખી તેમની સસદ પુછી. બાપુનો જવાબ આવ્યો કે 'અહીંસા ધર્મની દૃષ્ટિએ આપણે કોર્ટમાં જુગાની ન આપવી જોઈએ. સમાજમાં રહેતા હતાં કેટલીક વસ્તુઓ એવી છે જે સમાજની જેન આપણે ન કરી શકીએ ... (નહિ તો) સમાજ આમળ ન વધી રહે, આ ઉપરથી કોશીરજાલભાઈને પણ સ્પષ્ટ સમજાયું કે આવા પ્રકારના શુનેગરો સાથે વર્તવાની સમાજની આવું પદ્ધતિ સદેવ હોય તો તે પદ્ધતિ તે આજી રાખવામાં આપણી કોમ રીતે મદદ તો નજ દોવી જોઈએ સમાજ આજે કે ગતો ગયે' પણ આ વિષયમાં વીચાર કરનાર દરો તો આવા મદદ ન કરવાના પ્રસંગમાંથી જ એમ કરી શકશે. એમણે નિશ્ચય કર્યો કે સેશનસ કોર્ટમાં હવે સાર્થી ન આપવી. તે માટે એમણે સેશનસ કોર્ટ—આમળ રજુ કરવાની ફરિયાદ પણ બકી કાઢી. સેશનસ જજ કોશીરજાલભાઈના એક મીત્રના જોળખીતા હતા. એ મિત્રને અખર પડી કે કોશીરજાલભાઈ અને ગોમતીનહેન સેશનસ કોર્ટમાં સાર્થી આપવાનો નથી. સાર્થી ન આપવા માટે તેમને સળ થાય એ પેલા મિત્રને ગમતું ન હતું: એટલે તેમણે જાગરને તેમજ સરકારી વહીવેને કહી રાખેલું કે તમારે કોમ પણ રીતે કોશીરજાલભાઈ અને ગોમતી નહેનને સાચવી લેતાં.

આ આખા પ્રસંગને લઈને કોશીરજાલભાઈએ 'હોવા દોલીના સત્યાગ્રહ' એ નામનું એક નાનું પ્રદક્ષના લખ્યું

શ્રી. જી. આર. હાર્ડીશાન
શ્રી. જી. આર. હાર્ડીશાન પોતાની માંદગીમાંથી પોતાના દોઢી અસીતોનાં કામને ખ્યાન આપી ચકે તેટલા સતન થયા છે. તેઓ હજુ છે કે જાગરેચન અધિકારી એને તેઓ મળવા જાય ત્યારે તેમના અસીતો પણ તેમની સાથે જાય. તેઓ હાજર હોય તો પોતાના કમની વીગતો સમજાવી શકે અને વધારે સરળ થાય એમ તેઓ માને છે.

શ્રી. હાર્ડીશાનની મુલાકાત તેમના No. 8, Sneedon Street, Sydenham, Johannesburg ની મુકામે લઈ શકાશે. જોહાનીસબર્ગ આવી ટેલીફોન નંબર ૪૫/૪૫૨૬ પર ટેલીફોન કરી મુલાકાતને માટે પ્રથમ એપાઈન્ટમેન્ટ કરવું.

તંત્રીની નોંધ

અનિવાર્ય સંજોગોને લઈને અગાળની બાબતો આપતાં અંક પર મુલતવી રાખવી પડી છે.

જેવા છે. તેઓ તેમજ કેટલાક બીજા કાર્યકર્તાઓ વડોદરા રેલેયન પોલીસી એક ધર્મશળામાં રહેતાં દર્તા ત્યાં એક રાત્રે મોર આવ્યો. તેણે કોશીરજાલભાઈની પેટી ઉપાડી પણ અખાદ થયો એટલે અર્ધા જગી ગયા અને પકાઈ મયો તરત તો એને પેલીસને દેવાલે સોપ્યો. પણ એને શિક્ષા કરાવવી કે કેમ એ નેતિક પ્રજા કોશીરજાલભાઈ સાથે હલો થયો. પોલીસે ચારને પકડ્યો હતો એટલે એ તો એને શિક્ષા થાય તે માટે હોતેવર હોય જ. હકીકત એવી બનેલી કે કોશીરજાલભાઈએ ચોરને પેટી ઉપાડતાં જોયેલો નહિ પણ ગોમતી નહેને જોયેલો એટલે તેમને પણ કોર્ટમાં જુગાની આપવા જરૂં પડ્યું. કોશીરજાલભાઈએ તે વખતે બાપુ' કે જો મોર જેવા માણસને અમુક વખત સુધી બંધનમાં રાખવાથી સમાજની રક્ષા થતી હોય અને તેને પણ સુધરવાની તક મળતી હોય તો એને બંધન માં રાખવાની પ્રથાને એમાં હિસા જેવું થઈ હોય તો પણ દકાવવી અમેજ્ય નથી એટલે કોશીરજાલભાઈએ અને ગોમતી નહેને જુગાની આપી પણ

કોશીરજાલભાઈને આ વાતની ખબર પડેલી નહોતી. સેશનસ કોર્ટ આમળ જાનેએ કહ્યું કે અમે જુગાની આપવા જાગતા નથી. જજે કહ્યું કે 'એ તો કીક, પણ તમને સોમંદ લેવામાં અને

સુશોભીત રંગબેરંગી અલીનંદન પત્રીકાઓ

દિવાળી અને નુતન વર્ષ માટે આ વર્ષ પત્રીકાઓ જુદા જુદા જાતની અને આર્થિક બનાવનામાં આવી છે. કાવો પણ હરેકને ફાવે એ પ્રમાણેના રાખવામાં આવેલ છે.

ધાર્મિક, દેવ દેવીઓના વીત્રો સહીતના કાર્ડસ. શ્રી. દક્ષીણ, શ્રી. સરસ્વતીજી, શ્રી. કૃષ્ણ જગવાન, શ્રી. રામચંદ અને સીતા વિષે. શ્રી. ૩-૬ હંડન.

તેમજ દેશ નેત્રાઓની મુંદર વિવિધ પત્રીકાઓ. દિવાળી અને નુતનવર્ષ માટે અભિનંદન એક શુકો. શ્રી. ૨-૩ અને શ્રી. ૨-૩.

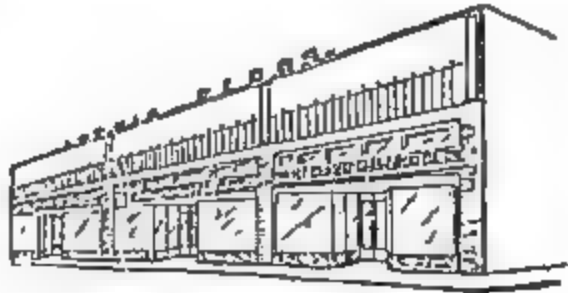
ગયા કાર્ડસો સાથે પરપીડ્યાં મરત આપવામાં આવશે. પોસ્ટેજ માફ.

Gandhi Trading Co.,
General Merchants
288 South Coast Road,
ROSSBURGH, DURBAN.

K.M.Lodhia

& CO.

Manufacturing Jewellers and General Dealers

22 ct Jewellery made to order in latest designs

ખાવિસ કેરટ

રોનાના ઘણીના ખાસ જમારી જાતી ટેન્ડરેખ નીચે આપને અપાવણું
કામ સંતોષ થાશે એવી રીતે કરાશે છીએ.

નક્કેસ, જુદી જુદી ટીકાઈની બાંધકામ અંગેના, સાકીની પાન, વીડી
બકકાસ એરોગ વીગેરે બનાવીએ છીએ.

106 Prince Edward Street, Durban.

ગોળ

મીઠાઈઓ વિગેરે બનાવવાને માટે શેરડીના રસમાંથી
બનાવેલો ચોખ્ખો ગોળ

બનાવનારને ત્યાંથી ખરબારો મંગાવો

બાવ રતલની શ્રી. ૧.

સોપારી સાથે ખાવાના તથા બાતના પાન હોલસેલ બાવે.

વધુ વિગત માટે લખો :

Cotton Lands

P. O. Box 7,

VERULAM, NATAL.

વાંચવા લાયક સાહિત્ય

હેસ્તો પીધા છે બહુની બાણી (કર્કેક)	૫ ૦
ગીતા અવચન (વિનોબા બાવે)	૩ ૦
સવસાર વચ્ચેનામાધને બાણીના પત્રો	૪ ૬
ધર્મોદય (મામા હલેવર)	૨ ૦
બા-બાણીની શ્રીળી પાયામાં (ગાંધી ગાંધી)	૩ ૪
ગો રોવા (ગાંધી)	૨ ૦
રમણજી ઉપનીવડ (રામજી)	૨ ૦
અહિંસા વિવેચન (કીશોરભાઈ ગમારવાલ)	૩ ૬
સત્યાગ્રહની સખાપદી	૩ ૦
જીવનનો આનંદ (મામા હલેવર)	૧ ૦

મળવાનું ઠેકાણું

'Indian Opinion' P. Bag,
Phoenix, Natal.

ફોન: ૨૪૮૪૫.

ઓસરી ક્યાંથી ખરીદશો ?

જો આપ સ્વચ્છ અને શરોસરપાત્ર ઓસરી મેળવવાને ઈતેબાર હો તો અમારા ઉપર લખવા ચુકરો નહિ. હમે
બનતી જડથે, ચોકખો માલ, કિફાયત બાવે મોકલાવશું.

“ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો” એ હમારો મુદ્રાલેખ છે.

એક વખતનો દ્વાયલ ઓરડર, આપનો વિશ્વાસ સંપાદન કરવાને અચુક ફળીજીત થશે. કન્દ્રીના ઓરડરો ઉપર
સ-વિશેષ, કાળજીપૂર્વકનું ધ્યાન આપવામાં આવે છે.

ગાંધીવડુ, કંઠોળ, ઘર-ગથ્થુ દવાઓ, હવન-પુજાની સામગ્રીઓ, સાકી-લુગડા,
લગનની પ્રત્યેક જરૂરીયાત.

કન્દ્રીના ઓરડરો સી, આ. ડી.થી મોકલાવવામાં આવશે.

ભારતનો પત્ર

(અમારા અખબરની તરફથી)

મુખ્ય તા. ૮-૯-૫૪.

જે કામદારો અને કામદાર અધીશ પચના સુધારામાં સુધારો કરવા ના ભારત સરકારના પમજાએ માત્ર એક કામદારોના નામ પછી કોમિશન મેનાની અને કોમિશન રાષ્ટ્રીય મનુદુર સંધ (૧૯૫૩) સહિત તમામ પક્ષેના કામદાર નેતાઓમાં બારે રૂ.૫ની કામદારી નામની છે. સર્વ કામદાર આગેવાનોએ સરકારના આ પમજાને એકી અવાજે વખોડી કાઢ્યું છે. અધીશ પચે એક નોકરોને મંજુર કરવા પચારનાં મોરબામાં તથા મોંઘવારી બાબતમાં સરકારી પગલાયી કાપ મુકાય છે. વધુમાં સરકારે સુધારા દારા બેકેને પ્રચલે ખાદ્યે આર વિભાગમાં વહેંચી નાખી અને ચોખા વિભાગે (૫ અને ૬ વર્ગના રાજ્યોમાં ની બેકે) પચના સુધારામાંથી કાપ ખાતલ રાખી છે. આ સુધારાથી બેકે-નોકરોમાં ઉચ્ચેરાટ આવશે હોત અને તેમજ દેશભરમાં દેખાશે કપો હતા અને આ સુધારા પાછો ખેંચી લેવાની માગણી કરી હતી. બેક કામદારોએ સંધમાં પમજાં લેવાની ચેતવણી આપી છે અને તેમના આગેવાનોએ હડતાળ માટે તકવાર રહેવાની હાથ કરી છે. આ સંબંધ માં તેઓ ઉત્તરે નિર્ણય આવતા વિચાર દિવસોમાં લેશે.

૩મિય, સમાજવાદી અને સામ્યવાદી કામદાર આગેવાનોએ એકી અવાજે આ સુધારાનો વિરોધ કરતાં જણાવ્યું હતું કે, સરકારના આ પમજાંથી કામદારોને પચેના સુધારાઓમાંથી વિષાદ છડી જશે અને ઉલોગપતિઓ બરિષ્ઠમાં ચોનાની વિશ્વના સુધારાઓ સરકારનારો દેરવાવના પ્રપાસ કરશે.

રાષ્ટ્રીય-દેના ૪૦ કોમિશી સભ્યોએ આ સુધારાની ચર્ચા કરવા માટે પક્ષ ની એક ખાસ સભા બોલાવી હતી. પં. નેહરુએ સભામાં સરકારના પમજાં નો ખ્યાલ કર્યો હતો, પણ એ ખ્યાલ થી આ પમજાના વાળખીપણની આ સભેને ખાતરી થઈ હોય તેમ લાગતું નહોતું.

સોશલમાંની ચર્ચા દરમિયાન તમામ પક્ષના સભ્યોએ સરકારને પોતાના આ પમજાં પર પ્રતિચારવા કરવાનો આમદ કર્યો હતો. આ ચર્ચાનો પ્રારંભ કરતાં સામ્યવાદી નેતા પ્રો. હીરેન દુરજીએ એવી ચેતવણી આપી હતી કે ને આ સુધારો પાછો નહિ ખેંચાય તો મંજુર પરિણામે આવશે, પ્રજા સમાજવાદી નેતા શ્રી અરોંધ મહેતાએ આ સુધારાને ગેરહાથ કર્યો જણા-

વ્યો હતો અને સરકારને તે પાછો ખેંચી લેવાની વિનંતી કરી હતી.

સરકારના આ પમજાંને બચાવ ખર્ચે નોર્તા કામદાર પ્રધાને કર્યો નોંધતો હતો પરંતુ તેમને ખાસ નાણા પ્રધાન શ્રી દેશમુખે સરકારને બચાવ કરવાનું માધે લીધું હતું અને તેમજ નેરુદાર બચાવ કર્યો હતો. તેમજ કહ્યું હતું કે, નહેરુના દિવસે ખાતર અને સામાજિક ન્યાયને ખાતર સરકારે આ પમજાં લીધું છે. જે ક માસિકોની વાત જ્યાં હશે તે પછી સોર હોદારો અને ડીપોઝીટ મુકનારો જોના દિવો જોવા નોંધ્યે એક કામદારની સંખ્યા ૬૫ હજારની છે ત્યારે જોના સોર હોદારોની સંખ્યા ૬૫ લાખની છે અને ડીપોઝીટરની સંખ્યા પણ લાખોની છે. લાખના વળતવા પડે છે પચારના આ લોહિના દિવો પણ અમે હકમાં લીધા હતા. ને કાંઈ ફેરફાર વચર આ સુધારાનો અમલ કરવામાં આવ્યો હોત તો મળી એકા બંધ પડી જત અને પરિણામે ઘણા કામદારો બેકાર બનત.

કામદાર પ્રધાન શ્રી વી. વી. ગિરિ આ પમજાં માટે જાણે વિચારી હોય તેવી રીતે બોલ્યા હતા. તેમજ એક કામદારો પ્રત્યે સંપ્રજ્ઞ સંદાનુભૂતિ ખાતરી છે અને માસિકો તેમજ કામદારોને ઉદાર માવે આપસ આપસમાં સમાધાન કરી લેવાની વિનંતી કરી હતી. શ્રી. ગિરિના બાવણપરથી એક કાગળું હતું કે, તેઓ સરકારના વલણની વિશ્વદમાં હતાં. ચર્ચા પુરી થયા પછી શ્રી ગિરિએ કામદાર પ્રધાન તરીકેના પોતાના હોદાતું રાજીનામું આપ્યું હતું. પં. નેહરુ તથા ડો. રાધાકૃષ્ણે શ્રી ગિરિને રાજીનામું પાપું ખેંચી લેવાને સમજાવ્યા હતા. આ સમજાવટ માટે રાજ્ય સભામાંની બેક-સુધારા અંગેની ચર્ચા એક દિવસ ઓકર રખવામાં આવી હતી. પરંતુ શ્રી ગિરિ તેમના વલણમાં મક્કમ હતા એટલે આખરે તેમનું રાજીનામું રવીશરી લેવામાં આવ્યું હતું. તેમને રથાને શ્રી અંકુબાઈ દેસાઈની કામદાર પ્રધાન તરીકે નિમણૂક થઈ છે. શ્રી. અંકુબાઈ અને તેમના સારીઓએ આ સુધારાનો સખત વિરોધ કર્યો પછી આ હોદી રવીશરી લીધો એવી સમૂંને આશય મયું છે. કે.એલ-વિરોધી પક્ષો, શ્રી અંકુબાઈના પમજાં ને, કામદારોના શોક તરીકે વર્ણવે છે.

રાજ્ય સભામાંની ચર્ચા દરમિયાન શ્રી નેહરુએ યુરેસ ચર્ચા કામદાર નેતા

એને યાંત કરવાના પ્રપાસો કર્યા હતા. તેમજ કહ્યું હતું કે આ સુધારાનો અમલ એક વર્ષ પછી થશે એટલે આ સુધી અખબારની રિયલિટ માણ રહેશે. એ દરમિયાન સરકાર આ પ્રજાની ફરી તપાસ હાથ ધરશે અને એમાં ને સરકારની આ સંજો આ બોલી કરશે તો સરકાર આ સુધારો રદ કરશે.

* * *

અસ્થાકાળાદ હાઈકોર્ટ ૧૯૩૨ના ઉત્તર પ્રદેશના આસ સતા પરાની ત્રીજી હકમ ગેરહાથે જાહેર કરી હતી અને એ હકમ હેઠળ પકડાયેલા પ્રજા સમાજવાદી નેતા ડો. રામમનોદર લોહીઆને તાલકાલીક મુકત કરવાનો સરકારને ફક્ક કર્યો હતો. હોર્ટ ડો. લોહીઆને ખર્ચના પછી રૂ. પાંચસો અપાવ્યા હતા સરકારે તરત ડો. લોહીઆને મુકત કર્યા હતા. નહેરુના પાણીના દરમાં વધારા સામે પ્રુવેચ ચલાવવા માટે તા. ૪થી જુલાઈએ ડો. લોહીઆને પકડવામાં આવ્યા હતા. આ સત્યાગ્રહ સંબંધમાં પકડાયેલા તમામ પ્રજા સમાજવાદીઓને પણ રાજ્ય છોડી મૂક્યા હતા.

પ્રજા સમાજવાદી પક્ષમાં કોટાહટી ઉભી થતી હોય તેમ જાણે છે. ડો. લોહીઆએ ગાવજીરની પ્રજા સમાજવાદી સરકારના પમજાં સામે વિરોધ તરીકે પક્ષના મંત્રીપરેયા રાજીનામું આપ્યું છે. ગાવજીર-તામીલનાડ હાઈકોર્ટ ગાવજીરના તામીલ-ભાષા બોક્ષતા છજાઓ છુટા પાડીને મદાસ રાજ્ય સાથે જોડી લેવાની માગણી કરીને સત્યાગ્રહ રફ કર્યો હતો. સત્યાગ્રહ દરમિયાન તોરોનો ચર્તા પોલીસે જાળીયાવ કર્યો હતો જાળીયાવ અને લાડીમારના આ પમજાં સામે ડો. લોહીઆને વિરોધ હતો. તેમનું

મનનું એમ છે કે, સત્યાગ્રહ કરવાનો બધાને હક્ક છે અને તેમની સામે સરકારે જાળો ઉપયોગ નજ કરવો નોંધ્યો. તેમજ ગાવજીરની સમાજવાદી સરકારના રાજીનામાની આગણી કરી હતી. તેમની આ માગણીને અભ્યાસ કરવાનીનો પણ ટોં મળ્યો હતો. બ્યારે શ્રી અરોંધ મહેતા અને મીનમો વિશ્વ મનના છે. દિલ્હીમાં પ્રજા સમાજવાદી પક્ષની શરોબા રી મળનાર છે. આ શરોબારી ની બેકમાં હાજર રહેવાનું ગાવજીર ના મુખ્ય પ્રધાન શ્રી પટ્ટમ યાનુ પીલાઈને કહેવામાં આવ્યું હતું પરંતુ તેમજ એ બેકમાં હાજર રહેવાની ના પાડી હતી.

તોરોનો ચર્ચા પછી ગાવજીર-તામીલના હાઈકોર્ટ પં. નેહરુની સલાહ માનીને સત્યાગ્રહ પાછો ખેંચી લીધો હતો, તેમ જતાં સાંની સમાજવાદી સરકાર સામેની યુરેલી દુર ચર્ચ નથી. સામ્યવાદીઓના કમળ હેઠળના રેટ હા-સરોટની ખસેના કામદારો હડતાળ પર ઉતર્યા છે. હડતાળિયા કામદારો એ બસો આડે મુખ જાહેર પીટીંગ રફ કર્યું હતું અને ડેટમેક રમથે ધાધમ પણ ચડ્યું હતું. આમ જતાં સરકારે ચોડા ઘણા પ્રમાણમાં ખસ-બવહાર આણુ રાખી રાખી હતી. સામ્યવાદીઓના કહેવા પ્રમાણે પીટીંગ કરવા માટે હજારેક કામદારોની ધરપકડ થઈ મુખી છે. ને કે આ આંકડાને સત્તાવાર સમર્થન મળતું નથી. ગાવજીર ધારસખાના પાંચ સામ્યવાદી સભ્યોએ સરકારી સેક્રેટરીયેટ પાસે ઉપવાસ રફ કર્યો હતો. પરંતુ પોલીસ તેમને ત્યાંથી ઉચડી જતને તેમને ઘેર મુકી આવી હતી.

મેટકુ ઉરે ભલે છે કે કેનેડાની વિશ્વ વિખ્યાત કંપની

સન લાઈફ ઇન્શુરન્સ

પરોક્ક કંપનીય હોરે સત્તાવાર એન્ટ્રી બીએ.

ઉપરાંત

ફિલિપ આદીમાંની વિશ્વ અદાલતની કેપ ઓફ યુક હોય શ્રીવીન્દીયલ દીવીઅન ના સરકાર તરફથી નીમારિયા અંગેલ તથા મુજબાદી કાપાન્દરકાર બીએ સેમલ અનેની હોમોસેલન અંગેનું હોર્ડ પછી ભતનું કામદાર વિના વીજળે ભરીત થરીએ થઈ રા છે.

1. Whenever there is a particular Life Assurance Problem a Sun Life of Canada Plan can solve it.
2. Prompt settlement of claims is a maxim of the Company's Management.
3. During 1953 the Company paid over £11,000,000 to annuitants, policy holders and their families.

The Sun Life of Canada is a Leader in World Wide Assurance.

Consult us first.

C. C. PALSANIA

GENERAL AGENT

Business, Estate, Financial, Insurance and Immigration Consultants.
Sworn Translator.

100 Sir Lowry Road,
P.O. Box 4624.

CAPETOWN
Phone 32390

વિકસેલું વિજ્ઞાન

“હાલની”

વિજ્ઞાન શબ્દનો પ્રયોગ બિન બિન અર્થમાં થાય છે. ભારતીય પ્રજામાં પ્રાચીનકાળથી વિજ્ઞાનનો અર્થ: શાસ્ત્રોપજ્ઞાન, અનુભવજ્ઞાન, ઘટજ્ઞાન, તરવજ્ઞાન વગેરે આત્મા-પરમાત્માનું આધ્યાત્મિકજ્ઞાન સારી રીતે જાણવું તે, એવો થાય છે.

ગ્રીતામાં જ્ઞાન-વિજ્ઞાનની વિભિન્નતા દર્શાવેલી છે:

“જ્ઞાનવિજ્ઞાનનો નાશ કરનાર આ પાપી વસનાનેજ દણી નામ.”

સ્વામી ચિદ્ધનંદનદે એ જ્ઞાન-વિજ્ઞાન શબ્દપર શુદ્ધાર્થપ્રકાશમાં લખ્યું છે કે “જ્ઞાન એટલે શુદ્ધ-ચાતુરતા ઉપદેશથી ઉત્પન્ન થયેલ આત્માનું પરોક્ષ જ્ઞાન, અને “વિજ્ઞાન એટલે પરોક્ષજ્ઞાનના ફળરૂપ નિવૃત્તિમાનો અપરોક્ષ અનુભવ.” (૩-૪૧)

પ્રાથમિક પ્રજાને સંપર્ક થવા પછી અત્યંતીન કાળમાં ભારતમાં પણ વિજ્ઞાન શબ્દનો ઉપયોગ સાયન્સ (science)ના અર્થમાં થવા લાગ્યો છે. સાયન્સ (science)નો અર્થ નિપુણતા અથવા વ્યવસ્થિત મહિતિ (systemised knowledge) થાય છે કોમેટ (comet) નામના કૃત્રિમ વિદ્યાને એના ઇ વિજ્ઞાન પાડેલા છે ગણિત શાસ્ત્ર (mathematics), ખગોળશાસ્ત્ર (astronomy) ભૌતિકશાસ્ત્ર (Physics) રસાયણશાસ્ત્ર (chemistry) પ્રાણીજ્ઞ શાસ્ત્ર (Biology) અને સારીરીક શાસ્ત્ર (Sociology) એ ઇમાં સમાય જ્ઞાનનો સમાવેશ પદ્ધતિસર કરેલો છે જેથી પ્રત્યેક પ્રજાજુલકે જે સિદ્ધ કરી શકાય તે પદ્ધતિને વૈજ્ઞાનિક (scientific) કહેવાય છે અને એ મનાદિ ઉદ્દિગ્ધાથી અનુભવાય છે.

આમ કેવળ ભૌતિક પદાર્થને માટે જ બની શકે છે એ ભારતીય તરફથી ને જ્ઞાન કોવાથી તેઓએ એજાતમ આધ્યાત્મિક વિજ્ઞાન માટે પ્રત્યક્ષ ઉપરાંત અનુમાન આશ્રય વગેરે ૪ પ્રયોગોને આવરણ મળેલાં છે. એ દ્વારા પ્રાપ્ત થતું વિજ્ઞાનનો અર્થ અનુભવિકજ્ઞાન કરેલો છે. અર્થાત સતેતની પરિજ્ઞાના તં પરમતત્ત્વને જાણવું તે જ્ઞાન અને માણુવું તે વિજ્ઞાન.

સંસ્કારમાં કોઈ પણ પદાર્થનું જ્ઞાન મેળવવા માટે અનુપમને એ સાધનની અમ્ભ આવરણતા રહેલી છે. ૧ ઉદ્દિગ્ધો અને ૨ પ્રકાશ એમાં પ્રથમનાં સાધન પૈકી અમ્ભુ કુખ્ય છે. એની ગૌરવાનુભૂતિમાં અંધ મનુષ્ય બીજા ચાર ઉદ્દિગ્ધોવડે પદાર્થનું જ્ઞાન મેળવી શકે છે. ઉપર એ પાંચે ઉદ્દિગ્ધોની સિદ્ધિતા માં પણ જી ઉદ્દિગ્ધ ૨૫ મનવડે વસ્તુ નો નિષ્પન્ન કરી શકે છે. કીંતુ એ

સધનાં જ્ઞાનેદિગ્ધા કેવળ નામરૂપ જાણા પદાર્થનેજ મહત્ત્વ કરી શકે છે. પરમતત્ત્વને જાણવા માટે તેઓ કુદિત બની જાય છે. પૌર્વાય અનુભવીઓ કહી ગયા છે કે:

“એ પરમતત્ત્વ શબ્દથી કે મનથી જાણી મહત્ત્વ નથી, તેમજ અણુવડે પણ જોઈ શકાતું નથી.” (કોષોપનિષદ ૬-૧૨)

બીજા સાધન પ્રકાશ નામે છે તે પાંચ પ્રકારે મનુષ્યને ઉપલબ્ધ થઈ શકે છે. ૧. સૂર્ય, ૨. ચંદ્ર, ૩. તારા ૪. વિજ્ઞાની અને ૫. અગ્નિ આ સાધનોનાં પણ કોઈક નિમીત્તા છે જેના મહાન પ્રકાશથીએઓ પ્રકાશ આવે છે એમ પુર્વકાળથી મનાયું છે વેદનો મત છે કે:

“પુર્વ કદમની જેમ સૂર્ય ચંદ્રને ઉપગતી તે પ્રજાએ કુલોક પ્રતીલેક અને અંતરિશ્શ શોક સરળયા” ચંદ્ર જેમ સૂર્યના પ્રકાશવડે પ્રકાશનો કોવા થી સૂર્યની ઉપસ્થિતિમાં તે ક્ષીણત્વને પામે છે, તેથીજ રીતે પરમતત્ત્વવડે જ આ પાંચે ૫ પ્રકાશ દેનારાં સાધનો પ્રકાશિત થતાં કોવાથી તેના સંસ્કરને પ્રકાશિત કરવાનું સામર્થ્ય એમનામાં નથી. વેદની આચા છે કે:

“તે પરમતત્ત્વને સૂર્ય પ્રકાશ આપી શકેતા નથી તેમજ ચંદ્ર, તારા અને “વિજ્ઞાની પણ તેને પ્રકાશી શકતાં નથી, તો અગ્નિતો કેવીજ રીતે પ્રકાશ આપી શકે?”

આધુનિક વિજ્ઞાનીઓએ એમણીસમી સરી પછી બોતમ આપિના ન્યાય સાબનુસાર પરમાણુને જગતનું કારણ માની અણુ (atom)ની ઝીણવટથી બોલ કરવા માંડેલી. કેટલોક સમય જ્યાં પછી તેમને જાણ્યું કે અણુ એકજૂ નથી પણ તેમાં પરમાણુ રહેલાં છે એનું જ્યારે પૃથકરણ થયું ત્યારે વિશ્વ વિસ્મયતાથી જોવા લાગ્યું અને વિજ્ઞાનની પાછળ સધળા દેશોએ ઝંપ લાગ્યું.

ભારતના પ્રાચીન ઋષિ મુનિઓએ એ અણુ પરમાણુનું ઉકારાનું કલ્પરે. વર્ષપર પ્રાપ્ત કણ કણ, પરંતુ તેઓને પ્રયત્ન ભૌતિક વિશ્વાસ માટે ન હતો, પણ તેને વ્યાખ્ય અણી પારમર્થિક તત્ત્વનાં લક્ષણોદ્કેને પદોમવા નો હતો. જેમાં તેઓ તેની અતિ સામિપ્યતા મેળવી જ્ઞાત્યતા અનુભવતા, એમજે અણુ પરમાણુની વ્યાખ્યા માનવીની સાદી સમજમાં ઉતરે એવી રીતે રજૂ કરેલી છે. અંધારાં ભોરડા ની ઇતમાંથી નાનાં હિદ્દારા સૂર્યને તરો અંદર આવે ત્યારે પ્રકાશનો ઉમેરો લીટો દેખાય છે, એ લીટામાં

ઝીણાં ઝીણાં અસંખ્ય રજકણો ઉડતાં નજરે પડે છે. આ પ્રયેક રજકણ ત્રસરેણુ કહેવાય છે. એ ત્રસરેણુના ચીત્ત ભાગને અણુ કહે છે અને એ અણુના બે ભાગ કરવાથી ને દરેકને પરમાણુ કહે છે. આને જ આધુનિક વિજ્ઞાનીઓએ સૂક્ષ્મપદ્ધતિ અને રસાયણીક ક્રિયા વડે વિભાજીત કરી પ્રોટોન અને ઇલેક્ટ્રોનના નામે આપ્યાં છે તે સચે તેની પચાં શક્તિ પણ જાણી છે.

આ પ્રોટોન અને ઇલેક્ટ્રોન પરમાણુ ને કપિલ મુનિએ સાંખ્ય શાસ્ત્રમાં પ્રુષ્પ અને પ્રુતિતા નામથી વર્ણવેલાં છે. તેમાં ‘પ્રુષ્પ’ નિત્ય, સર્વાંગત, રિશ્વર, અચળ અને સનાતન જણાવાયેલ છે. આ પ્રોટોન (પ્રુષ્પ)ની દરતે ઇલેક્ટ્રોન (પ્રુતિ) એક સોંકમાં દબરો અગળ વાર ફેરા ફરે છે એમ વિજ્ઞાને સિદ્ધ કર્યું છે પરંતુ એ કેની યકિતથી ફરે છે એના રહસ્યના ઉત્ક્રમમાં અધાર્મિક વિજ્ઞાનને સક્ષમતા નથી જણી. આ પ્રોટોનની દરતે ઇલેક્ટ્રોન ઉપરાંત કલકા બારે પદાર્થોનાં અપેક્ષાએ એક થી માણીને જાણુ સુધીનાં જ્યાં જ્યાં તરવો (કિરણો) ફરતાં કોવાનું જાણ્યું છે, કીંતુ પ્રોટોન કે ઇલેક્ટ્રોન જિવાય કોઈક અકલ્પ શક્તિ જ એની ગતિ નો કોવ છે એમ નિશ્ચિત થયું છે.

વેદોએ અકલિત શક્તિને ચેતન બ્રહ્મના નામે વર્ણવી તે સક્ષીરમે સધર કોવાનું જાણવેલું છે. સાક્ષીમાં ચાર લક્ષણો કોવાનું પ્રસિદ્ધ છે.

“એના વાદનિવાદમાં સાક્ષી અજગો કોવ.

સગો જહીં આધો નહીં તદરથ રહીને જોવ. (વર્માવિશ્વાસ)

અર્થાત અતીત, અસંગી, સમીપવર્તી અને તદરથ એ ચાર લક્ષણ પુર્ણ કોવ તે સાક્ષી તરીકે ન્યાયો ફરે છે. પરમતત્ત્વ આ દરથ જગતમાં એજ પ્રકારે રહેલું છે. ભગવાન થી કુણે કણું છે.

“કારણ કે કું નાશવાન સારીરથી અતીત થું અને અરિનાશી જીવાતમાં થી પણ ઉતમ હું.”

આમ અસંગી કોવા છતાં તે આર્પત નિકટ પણ છે એમ મુતિ કહે છે.” (ગ્રીતા ૧૫-૨૮)

“આ વિશ્વમાં જે કંઈ ચરાચર જગતરમે જણાય છે તે સધળું ઇશ્વર વડે વ્યાપ્ત છે.” (ઇશ્વારાયોપનિષદ ૧)

મનાદિ ઉદ્દિગ્ધો વડે એ પરમતત્ત્વ નો સક્ષાત્કાર નથી થઈ શકેતા, જેથીજ વેદોએ એ તરવને નિર્ગોષ વડે વધવાર્થને ફરીજવાની કળ બતાવેલી છે. જેની સ્વસંવેધનાં પછી વિસ્મયતા સદ્ધાનંદની રિપતિ અવશીપ રહે છે. જેના લક્ષણ માટે કહેવાયું છે કે,

“કોઈ આને આશ્વર્ય ત જુએ છે, અને બીજા કોઈ તેને અભ્યર્થ સરજો વર્ણવે છે; જણી કોઈ તેને આશ્ચર્ય જેવો સામજે છે તમા કોઈ તે

સાંભળાને પણ આને જાણતા નથી” (ગ્રીતા ૨-૨૬)

સાંપ્રતમાં વિશ્વના જુદા જુદા દેશ માં રાજ્યાશ્રિત વિજ્ઞાનીઓ દિનક વિસ્મયકરક શોધોમાં મગ્નજુલ રહી નવી નવી શોધો બહાર પાડે જાય છે. છતાં તેમાં તેમને અપૂર્ણતા લાગે છે. જેમ જેમ જ્ઞાન જીતત જાય છે તેમ તેમ યુદ્ધ રહસ્ય અવિશ્વ દોષ એમ જાણ્યું જાય છે. તે ત ની સમીપમાં અતીત તેને મેવા અં વર્ણવવાનાં સાધનો અપૂર્ણ લાગે કે નામરૂપને આપવાનો મન તે અપૂર્ણ માપવા માટે કુંકા પડે છે. એ નવી શોધોથી વિસ્મયતા, વૈશ્વ વિશ્વાસ વધતા જાય છે. પણ અધ્યર્થ કે સંતોષ સાંતિનાં અતિમ કુખ્ય વચિત રહે છે.

વિજ્ઞાનની અધતન શોધ પૈકી કોસ્મિક રે (cosmic ray)નાં કિરણો અતિ મહત્વપુર્ણ જણાયાં છે. માન શરીર સુધી પ્રયેક પદાર્થમાં તે જગ આરપાર આવળવ કર્યો કરે છે. વિજ્ઞાનના કોઈકો વોલ્ટની તેમાં કંઈક રહેલી છે. રેડિયમનાં કિરણો કાવ અતિધણી શક્તિશાળી કોવા અર્થે વૃક્ષસાન નથી કરતાં પણ જીવે માટે ઉપયોગી જણાયાં છે. નવી કે સુરજમાથી આવતાં કે નથી તોતમે માંથી આવતાં વિશ્વળ જ્યાં અર્નાત અવકાશમાં સર્વત્ર એક જગ રીતે તે ખસતાજ રહે છે.

આ પ્રકારે તરવનો પુર્વકાળ નસિઓએ વ્યાનુમાન કરી પછી કા કરેલું છે કે:

“મારી સમક્ષમાં સર્વવસ્તુ અનિર્ણા બ્રહ્મરૂપે છે. મારી પાછળ બ્રહ્મ કે દક્ષિણ તરફ બ્રહ્મ છે, મારી કાં તેમજ ઉપરના બ્રહ્મમાં બ્રહ્મજાવ છે. આ દરપ્રમાન સર્વ જામ બ્રહ્મરૂપ છે તમા એ બ્રહ્મ અર્થે છે.” (મુંકોપનિષદ ૨-૨.૧૧)

અત્યંતીન વિજ્ઞાનના પરિણામ અસંતોષા શયી રહેવાય છે। પ્રથમ રહેજે ઉપજે છે. એનો વિશ્વ કરતો જણાયો કે એનું અંકજુ રજ તમેજુલપર રચાયેલું કોવ છે. જે ભૌતિક વિશ્વાસની લાલસા જાળવ બનતી જાય છે. અને પ્રાપ્ત થાય વિનિયોમ માટેજ થાય છે. એના થી આરંભમાં સુખનો આભાસ મળી શકે છે, કીંતુ અંતમાં તેના શોષા કાં જગતના બીજા જીવોને લખાઈ જનારી શકે છે. આના પ્રયોગે જોતવા કુર નથી જવાનું પણ; જમ આધુનિક અર્થાત વાતાવરણ, અંધ નજર સામે જ મોજુદ છે.

પ્રાચીન વિજ્ઞાનનાં પરિણામ સુખ-સંતોષની પ્રાપ્તિ અવશ્યકતા કોવ છે, એનું કારણ તેનું અંજુ સરવજુલની-સુદૃઢ રચાવના ઉપર છે

છે. નેથી તે સત્યમ્ શિવમ્ સુદરમ્ તત્ત્વને રત્નમય ઉપજાવી સંસારના બીજા જીવેને પણ શાંતિપદ બને છે. એ પથને પહેલિયા કયા માર્ગનું અવલોકન કરવું તે પણ આ આત્મીન જનુભરીઓએ બતાવ્યું છે.

"જલ્દ પ્રકારની એપણાનો ત્યાગ કરી સર્વમાં ઉપર લુહિ રાખ, બન જાનું છે! લેખ ન રાખ." એપણામય; પ્રત્યેકજ્ઞા, વિરોધજ્ઞા અને લોકપણાની આસક્તિ.

આનું અતિમ પરિણામ અપૂર્ણતા માં નથી આવતું, પણ સર્વત્ર સંપૂર્ણતા નું જ જાન ઉપજે છે. પોતે અને બ્રહ્માંડની અબેદતામાં પૂર્ણતાની જ અનુબુતિ રહેલી છે.

"તે પૂર્ણ છે, આ પૂર્ણ છે, પૂર્ણથી પૂર્ણ દિલ પામે છે. પૂર્ણના પૂર્ણને લેતાં પણ પૂર્ણ જ રહે છે."

બૃહદ્વાંગુલાચાર્ય

(દાદા ધર્મોદધારી)

સરકસમાંથી નાસી આવેલા એક વાધને જન્મલના વાધોએ કહ્યું: 'તમે માણસોમાં રહી આવ્યા છો. માણસ કેવું પ્રાણી દાખ છે એ જાણવા અને ઉત્સુક છીએ. તમે અમને બધાને એને વિશે સંભોધો.' વાધોએ હંદેરા પીડીને અપર આવ્યા કે બૃહદ્વાંગુલાચાર્ય (એનો અર્થ' તો 'લંબ પુછીએ' જ થાય છે. પણ મે.કે. નામ ન આવે તો સમાર્માં કેણુ આવે! એટલે જેમ આપણે ત્યાં લોકોનાં નામ પાછળ બી.એ.; એમ. એ. વગેરે પુછ્યાં લખાડે છે તેમ એમણે પણ લાંબુ નામ આપ્યું બૃહદ્વાંગુલાચાર્ય.) નામના એક વાધ માણસ નામના પ્રાણી અંગે આકૃતિ આપવાના છે. જન્મલના વાધોની એક વિરાટ સભા અળી. સભામાં બૃહદ્વાંગુલાચાર્યે માણસ જાતનાં ધર્મો લક્ષણો વર્ણવ્યાં તેમાંનું એક મિલ્કે'નીચે પ્રમાણે કહી બતાવ્યુ.

હું માણસો વચ્ચે હતો ત્યારે મેં નાના મોટા દરેક પ્રકારના માણસોને એક બીજાના અંગે એવી શ્રિયાદ કરતાં સાંભળ્યા કે "કેસણો તો પૈસા ખાઈ જાય છે" એટલે મેં વિચાર કર્યો કે "પૈસા એ જરૂર હોયકે ખાવા સાથે ઉત્તમ પદાર્થ હોવો જોઈએ." એક વળત જવારે મારો માલિક કપાંક બહાર ગયો હતો, ત્યારે મેં એના કાંટના ખિરસમાં પડી મારીને એમાં થી પૈસા નીચે પાડ્યા. એક પોળા અમકતી વસ્તુ તેમણી નીકળી પડી. મને ધ્યું કે માણસ જાને ખાવા મટે કેટલી સુદર વસ્તુ પસંદ કરી છે! અટ દબને મેં એને મારા મોમાં નાંખી. પણ તમને શું કહું! મારા વાળના

દાંત પણ એને આવતાં દુડી જશે એમ મને લાગ્યું. એટલે મેં વિચાર કર્યો કે આ કેમ મુસવાની વસ્તુ હશે. કારણ કે મેં સાંભળ્યું હતું કે "કેસણો પૈસા મુસી ખાય છે" નેથી મેં મુસવા માંડ્યું તો મુસતાં મુસતાં મારી કામ લસાઈ મધ પણ એ ન તો ખાઈ લાગ્યું, ન ખાઈ લાગ્યું, ન લીધું ન મીડું, એટલે પછી માથાકુટ કરતાં, કેલકાક લોઝો કહેતા કે "કેસણો તો પૈસા હજમ કરી જાય છે" એ યાદ આવ્યું. એટલે હું એને ગળી ગયો. પણ તમે માનશો! એ ગળી ગયાને મેં મહિના મધ ગયા પણ એ તો હજુ પેટમાં જેમનું તેમ છે અને મને રોજ રોજ એને લીધે પેટમાં સુંક પણ આવે છે. મને તો લાગે છે કે માણસ એક મદામુર્ખ પ્રાણી છે. ઉપ-ભોજ ન કરી શકાય એવી વસ્તુ ને પૈસા છે તેને માટે એ મરી રીટે છે. પૈસા એ ઉપભોગની વસ્તુ નથી પણ સદુપયોગની વસ્તુ કહી શકાય. સારે માર્ગે મેળવીને સારે માર્ગે વાપરવાની વસ્તુ કહેવાય.

‘પ્રવાસ બાપુ’માંથી.

શ્રી કાં. યુ. પાટીદાર સોસાયટી ઉપરોક્ત સંસ્થાની જાહેર સભા તા. ૨૩-૯-૫૪ના દિને સાંજે ૭-૩૦ વાગે પાટીદાર હોલમાં ‘‘આંધી નવાંતી’’ (રેડીઆ બારસ) ઉજવવા થી રમ્યબોદ બાઈ વાલજી પાટીદારના પ્રમુખ પદે મળી હતી. ઘરઆંતમાં શ્રી બા. શા. મંદીરના બાલીકમો તરફથી પ્રાર્થના કરવામાં આવી હતી. ત્યારબાદ પ્રમુખ બાબે આંધીજ્ઞના સિદ્ધિા વિશે જણાવ્યું હતું તેમજ બીજી વક્તિા આમ્રે પણ આંધીજ્ઞના જીવન ઉપર સમજૂતી આપી હતી. ત્યારબાદ બા. શા. મંદીરના બા.બો. તરફથી પ્રસંગે નુચિત, મનોરંજન કાર્યક્રમ રજુ

કરવામાં આવ્યો હતો. ત્યારબાદ શ્રી. ડા. યુ. પાટીદાર સોસાયટીના આચાર્ય હેધળ ચાલતી. શ્રી. બા. શા. મંદીર માં બીજા એ વગેો (કલાસ રૂમે) બંધાવ્યા છે. તેમાં વિદ્યાર્થીઓને બેસ વા માટે ૫૦ બેન્ચોની જરૂર હોવાથી પ્રમુખશ્રીએ તે માટે અપીલ કરી હતી. દરેક બેન્ચની કિંમત પા. ૬-૬-૦ જણાવવામાં આવી હતી સભામંથીજ ૩૬ બેન્ચો તેમવામાં આવ્યા હતા. ત્યારબાદ મંત્રી તરફથી બધાનો અને ને લોકોએ બેન્ચોના નામો તેમવાા છે તેનો સોસાયટી તરફથી આભાર માનવામાં આવ્યો હતો.

જ્યા એક માગણી વિચારથી માણસ કામ કરે છે ત્યાં એની મતિ ધીમી પડી જાય છે, પણ જ્યાં વિચારનું ઉદાણ છે ત્યાં કામની મતિ તેજ જાય છે, નિત્ય નવી સુતિ' મળે છે, નવ નવાં પદ્ધતિો કુટે છે.

વિનોબા બાવે.

જે માણુ મળું છે એના પર મર્વ કરીને સમય નષ્ટ ન કરો, વર્તમાનને મદજુ કરો કેમકે હક નિલાવાળા લોકો જ અસ્વપણે અને નીરક્તાથી ચાલ્યા જતા સમયના અસ્તક પર પોતાની હાથ અક્રિત કરી શકે છે.

ચોકસવિયર.

નવાં પુસ્તકો

લોક હસરત, નાનાલાલ ભટ્ટ મદદ ભારતના ૧૨ પાત્રોની જુદી જુદી બાર પુસ્તીકાઓનો સેટ ૧૩ ૬ રીપ નિર્વાણ (૬૪૩) ૭ ૦ પ્રુપ્ત પરવાયુ" નથી ૫ ૬ મળવાનું ટેકાણું આ ઝોરીસ

ગુજરાતી કેલેન્ડર

(સંવત ૨૦૧૧ની સાલનું)

કેલેન્ડરમાં નીચેની વિગતો દર્શો:

(૧) મહિના, વાર, તિથિ સાથે અંગ્રેજી તારીખ.

(૨) દરેક માસના અમલવાની દેથી તહેવારો અંગ્રેજી તારીખ સાથે.

(૩) તિથિ સાથે ચંદ્રની રાશિ, તેને સરઆતનો સમય સાહિય આદરીને રેટ'ડક' ટાઇમ પ્રમાણે.

(૪) રાશિના અદરો (બાળકોનું નામ પાડવામાં ખાસ જરૂરના).

(૫) દિવસ અને રાત્રીના ચોલકિયાં.

(૬) આટ' પેપર ઉપર સુદર ધાર્મિક કલામક ચિત્ર.

દરેક ગુજરાતી કુટુંબમાં આ કેલેન્ડર અવશ્ય હોયું જોઇએ.

કિંમત શી. ૩-૦

પ્રસિદ્ધ કર્તા :—

ગુજરાતી સંસ્કાર મંડળ

પી. ઓ. બેકસ ૬૬૦

કરખન (નાટાલ).

ઉપરોક્ત કેલેન્ડર નીચેના સ્થળેથી પણ મળશે.

ક્રાંસવાલ : શ્રી. ઉમીયાશંકર જોખાડર ૫૦ ફેલ્ડસ રફ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

કેપ : ગોવિંદલાલ બી. પટેલ (લેકમારેતર) ગુજરાતી સ્કૂલ, કેપરાઉન.

પુસ્તકીપીઝ, ઇનકમ ટેક્સ રીટર્ન', લાઇસેન્સીંગ, રેવન્યુ કલિપરન્સ અને ઇનફોરમ્સ માટે મળો :

આર. વીઠ્ઠલ

૨૧૭ મોઝાસ હાઉસ, ૧૭ કમીસનર રફીટ, સેકન્ડ ફ્લોર, ફરેરાસ્ટાઉન, જોહાનીસબર્ગ, ફોન ૩૩-૧૬૫૪.

જે અઠવાડીક પંચાંગ							ધાર્મિક તહેવારો-ઉત્સવો
વાર	ખ્રિસ્તી ૧૯૫૪ અક્ટોબર	હિંદુ ૨૦૧૦ આસો	સુસમમાન ૧૩૭૪ હીજરી ૧૪૧	પારસી ૧૩૨૪ અશ્વીનવદેસત	સુગ્રોદય ક. મી.	સંપૂર્ણ ક. મી.	
શુક્ર	૧	સુદ ૪	૩	૩૦	૫-૪૩	૫-૫૫	અધીજ્ઞનો જન્મ દિવસ ૧૮૧૮
શનિ	૨	" ૫	૪	૧	૫-૪૪	૫-૫૫	
રવિ	૩	" ૬	૫	૨	૫-૪૨	૫-૫૬	
સોમ	૪	" ૭	૬	૩	૫-૪૨	૫-૫૬	
મંગળ	૫	" ૮	૭	૪	૫-૪૨	૫-૫૬	
બુધ	૬	" ૯	૮	૫	૫-૪૧	૫-૫૭	સરસ્વતી પૂજન નવરાત્રી સમાપ્તિ જન્મ,દશમી
ગુરુ	૭	" ૧૦	૯	૬	૫-૪૧	૫-૫૭	
શુક્ર	૮	" ૧૧	૧૦	૭	૫-૪૦	૫-૫૮	
શનિ	૯	" ૧૨	૧૧	૮	૫-૪૦	૫-૫૮	
રવિ	૧૦	" ૧૩	૧૨	૯	૫-૩૯	૫-૫૯	
સોમ	૧૧	" ૧૪	૧૩	૧૦	૫-૩૯	૫ ૫૯	શરદ પૂર્ણિમાં
મંગળ	૧૨	" ૧૫	૧૪	૧૧	૫-૩૯	૫-૫૯	
બુધ	૧૩	૫૬ ૧	૧૫	૧૨	૫-૩૮	૫-૫૦	
ગુરુ	૧૪	" ૨	૧૬	૧૩	૫-૩૮	૫-૫૦	

No. 39—Vol.—LII

FRIDAY,
8TH OCTOBER, 1954

Registered at the G.P.O. as a Newspaper

Price 6d.

17 OCT 1954

INDIAN OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903

The First Lesson

"We must learn above all the first lesson that all the earth needs to know—that Christianity, democracy, and sanity, all three centre in love and brotherhood, in a sharing of common humanity, in making room on this earth for all to live on it in human dignity and with self-esteem, in making room in our own hearts for understanding, love, and simple decency."

—Lillian Smith.

The Purpose Of Worry

"Where there is iniquity the church must expose it. Where information is absent the church must gather it. When motives are wrapped in deception the church must display them. When this is done the church need not worry about what the people think. What the church needs to worry about is the people who refuse to think."

—Harold Scott.

A SENSE OF HISTORY

By JULIUS LEWIN

[Mr. Julius Lewin is an eminent lawyer and a professor at the Witwatersrand University. He is a keen student of the racial problem in South Africa and is one of the few true and sincere European friends the non-Europeans are fortunate to have. We are deeply indebted to Mr. Lewin for the personal interest he has been taking in this paper. The following article by Mr. Julius Lewin, we have no doubt, will be, not only of great interest to our readers but a source of hope, courage and confidence so necessary in these dark days—Ed. I.O.]

THERE is no reason why pessimism should take root in the hearts and minds of South African Indians. It is, of course, true that these are days, that persecution by a hostile Government has never been more heartless or more determined than it is today. None the less, it would be a mistake to see only the gloomy side of things. There are a number of solid grounds for believing that the future is not as dark as it may sometimes seem.

In the first place, the situation in South Africa cannot be isolated from the state of the world as a whole. And in the world at large the racialists are fighting a losing battle. In the United States, in Asia, in West and North Africa—to name only four areas—racial discrimination is steadily yielding ground as the forces of human progress advance. One colour bar after another has first been lowered and then abolished by the British and the French in their dependencies. The campaign has by no means reached its conclusion yet, but no one who is able to see this great question in its true historical perspective can have any doubt about the final outcome.

A sense of history is a source of hope in these times. It helps the present generation, and especially the younger people, to regard the daily indignities and injustices imposed on Indians and Africans as temporary measures. One does not say this lightly. There is little excuse at any time for social injustice, there is none at all for men, like those running the present Government, who add to the sum total of old injustice by new policies deliberately conceived and wilfully applied. Yet these rulers know in their hearts—and even admit in private conversation—that the present situation in South Africa cannot continue indefinitely. In this admission lies another source of our own confidence that a race-ridden society cannot survive, least of all in a world that is growing up to repudiate the old fiction of racial superiority and, with it, the evil doctrine of white supremacy.

The world beyond the shores of South Africa keeps on changing and nearly all the changes make it harder for one set of people to maintain their domination over another. That is why India, Pakistan, Burma and Ceylon were emancipated from British rule, why the Dutch left Indonesia, and why the French have been forced to leave the greater half of Indo-China this year. The day of the white man's domination over Asia is clearly ended. It is destined to come to an end in Africa, too, as events in the Gold Coast, Nigeria, Egypt, and the Sudan are already proving. If the dawn of that day in Africa is to come without acute conflict and without lasting bitterness, it is the White man, not the Indian or the African, who will have to make the biggest adjustment. Meanwhile, a sense of history, the capacity to think of the present day as a bad but temporary period of history (in which we happen to live), rather like a nightmare that will end—this is the attitude that can fortify our spirits and sustain our belief that the certainties of the future are on our side.

The
New India Assurance
Company Limited

Principal Controlling Officers:
 Rustomjee (Pty.) Ltd.

74 VICTORIA STREET, DURBAN

Please note our change of address

As from the 1st October 1954

**BAI JERBAI RUSTOMJEE
 TRUST BUILDING**

First floor

**140, Queen Street,
 DURBAN, NATAL.**

Telephone 2335.   Telegrams 'BRADFORD'

P.O. Box 110

LUSAKA, NORTHERN RHODESIA

**BRADFORD CLOTHING
 FACTORY**

Direct Importers and
 Wholesale Merchants

Clothing Manufacturers

Proprietor RAMBHAJI D. PATEL

Branch:

CITY STORE

Cairo Road, Lusaka

Always in Stock:

Piece Goods, Hosiery, Cutlery,
 Enamelware, Stationery, Drapery,
 Crockery, & Wool.

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Karanja arriving October 29. Sailing November 3,
 for Bombay via Karachi and Porebunder

Passengers must conform with the Cholera Vaccination and Yellow
 Fever inoculation requirements and obtain certificates from their
 nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from
 private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without food	£83-10-0
Second "	"	"	55-0-0
Inter-Class	"	"	37-0-0
Unberthed (Deck)	without food		24-10-0

Muslim Special Food £11-10-0 Ordinary Food £4-17-6

Hindu Special Food £10-3-0 Ordinary Food £4-5-6

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can
 be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be
 permitted to keep on deck with them more than one bed-
 ding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.

Tel. Add. "KARAMAT."

INDIAN OPINION

FRIDAY, 8TH OCTOBER, 1954

A Timely Warning—Will It Be Heeded

CANON L. J. COLLINS has come as a God send to Christianity in particular and humanity in general. Undeterred by so much adverse criticism against him from Europeans in South Africa and to some extent in England too he has had the courage to speak out his mind to the world in no uncertain terms. According to Sapa-Reuter's message dated September 26, preaching in St. Paul's Cathedral he is reported to have said:

did little to alter the situation because its policy, "though less blatant and brutal," was also racialistic.

"Even among those who call themselves liberals there is only a handful—thank God a growing handful—clear sighted and courageous enough to swim against the tide," Canon Collins said.

"Do not let us remain silent and passive in fear of losing South Africa to the Commonwealth or to the defence needs of the West. Do not let us be blackmailed.

"Far better that these things should happen than that we should fail to rid ourselves of vile, racialistic behaviour."

This is a grave warning. There is not one word of exaggeration either on the right side or on the wrong in what Canon Collins has said. The question is asked as to how the outside world can help us in the present situation in South Africa. Canon Collins has pointed the way. We repeat his words: "Do not let us remain silent and passive in fear of losing South Africa to the Commonwealth or to the defence needs of the West. Do not let us be blackmailed." The time has surely come when the United Nations should prove its worth. Instead of South Africa trying to impose sanctions on the United Nations the latter should act firmly with all its strength to impose sanctions on South Africa. South Africa is talking of republic. Let her be isolated entirely from the outside world, let her have a taste of what it is like to be left so. She is bound to come to her senses

sooner than we imagine. If strong action is not taken now it will be too late to do so later. There are no arms, no battleships, no bombs needed to do this. A little sacrifice, a little endurance is all that is needed. The question is are the Powers that count prepared to heed the words of Canon Collins and make the sacrifice in the greater interests of peace without bloodshed?

While Canon Collins has said what he has been quoted above, it is interesting to see some of the motions placed on the agenda for the Cape Nationalist Congress to be held in George from October 19 to 21. One asks the Government either to send Bishop Ambrose Reeves and Trevor Huddleston out of the country or else to urge the Anglican Church authorities to recall them.

Another asks for stronger Government action against men like Canon Collins who visit the Union to influence the non-Europeans."

Speaking in Pretoria at a dinner in honour of the delegates attending the conference of the Council of Scientific Organisations in Africa South of Sahara, Mr. Eric Louw, Minister of Economic Affairs, is reported to have said, vicious attacks on South Africa in the United Nations and the World Press were based on lack of knowledge of South Africa and more often upon prejudiced and distorted despatches sent by representatives of overseas newspapers. No one can, however, question the authenticity of the above news. The deeds of the Nationalists speaks more eloquently than other people's words.

NOTES AND NEWS

Opposition To Increase In Rents At Municipal Housing Schemes

THE Springfield, Mayville, Sydenham, Overport and Clare Estate Branches of the Natal Indian Congress have issued a joint statement strongly condemning the Government's instructions to local authorities to increase the rents of tenants in sub-economic housing schemes.

This increase," says the statement, "is going to seriously affect a large number of Indian, African and Coloured people. Some of the increases will be more than 200 per cent. For instance, those Indians who pay £2-5-0 per month may, through the new scheme have to pay as much as £7-1-0.

"According to a circular issued by the Durban Corporation to the Indian and Coloured Tenants of sub-economic Municipal housing schemes those earning over £20 per month including one half of the income of each child or lodger with a maximum of six pounds per child or lodger is liable to pay an increase of 3/- every 10/- earned, over and above £20. For example, a man who earns £20 per month and whose son earns £15 will have to

pay an extra £3-3-0 per month in rent, regardless of the number of dependants in his family.

"Such increases added to the already unbearable increase in the cost of living is going to seriously affect a large number of people. According to figures issued by the Department of Census and Statistics, which we have to accept as our only guide of the extent to which the general cost of living has increased, show that the cost of living index as at December 1953, was 2124. In other words the value of the pound compared with its value in 1938 is 8/9.

"Without the rent increases the non-European peoples particularly, and the working peoples of South Africa generally, are finding it tremendously difficult to make ends meet. The additional burden of an increase in rents will make it even more impossible for the lower income groups who mainly reside in the housing schemes to maintain their meagre standard of living.

"This callous disregard shown by the Government in its attitude to the important question of the standard of living of the people is evidenced by its 1954 budget. In his 1954 budget, Mr. Havenga, the Minister of Finance, whilst

"We listen too often to voices which quaten and deaden our consciences, but if we listen to the authentic voices of Africans themselves, and if we read the signs of the times, we shall no longer be happy to let things slide, to excuse the discrimination which takes place in churches, or make light of the White supremacy mentality in political and social affairs.

"The situation for the African in South Africa deteriorates daily. For those Africans who will not readily accept the role of unskilled labourers for the White man's economy, and who do not believe themselves to be inferior it begins to approach that kind of situation which the Jew of Hitler's Germany faced in 1933.

"The Malan Administration, in spite of the social services it provides for the African, is already becoming a dictatorship founded on the basic principle that the Black man is inferior, and must always serve the White man."

Canon Collins criticised the policies of the Minister of Justice, Mr. C. R. Swart, and the Minister of Native Affairs, Dr. H. F. Verwoerd. He then went on to say that the United Party

reducing income tax increased the cost of living of the people by increasing railfare rates and by raising bread. Added to this is the recent increases in railway passenger fares and the new bus fare increases.

"Whilst all these increases have been piling on the working peoples the Government has passed the cost of living allowance to workers under War Measure 43 of 1952.

"Our branches of Congress," concludes the statement, "have decided to hold meetings in all housing schemes with a view to organising the tenants to resist this new attempt to economically strangle the people, and to take all possible steps to stop these increases."

Foundation Of M. L. Sultan Technical College

In the presence of a very distinguished gathering of Europeans and Indians Dr. B. M. Narbeth laid the foundation stone of the M. L. Sultan Technical College, in Centenary Road, Durban, on Saturday, October 2. It was an unique occasion in the annals not only of Durban or Natal but of the whole of South Africa, for it is an institution first of its kind in this country. It is an outstanding example of self-help on the part of Indians and of magnificent charity on the part of a single Indian for education without distinction of class, colour or creed.

Dr. B. M. Narbeth, B.Sc., Ph.D., was first Principal and Principal Emeritus of the Natal Technical College is chairman of the Indian Technical Education Committee, chairman of the Indian Technical Institute, Durban and chairman of the Council of the M. L. Sultan Technical College.

NATAL INDIAN BLIND SOCIETY

THE official opening of the Arthur Blaxill School For The Blind, situated in Lorne Street, Durban, took place on Saturday, October 2, by Dr. Louis Van Schalkwyk, Chairman of the S.A. National Council for the Blind.

The president, Mr. Kunnambhayan M. Pillay, in his speech, paid a glowing tribute to the noble services of the Rev. Blaxill. "As a boy in London," he said, "Mr. Blaxill knew intimately the struggles and trials of the working class people and gained his way to Oxford University by study at night classes. A man who, ordained a priest in the Anglican Church in 1921, came to South Africa two years later in

We shall say more about this institution in our next week's issue.

Canon Collins' Visit To South Africa

The following letter by Father Huddleston appeared recently in 'The Times' (London):

Sir,—From the correspondence in your columns concerning Canon Collins' visit to this country which I have seen, it is very obvious that the European South Africans who are so indignant claim an authority to speak which should not pass unchallenged. I have lived in the closest possible contact with African leaders in Johannesburg for the past 11 years. Three things I can state categorically as being true—First, the African people as a whole have welcomed and have been greatly encouraged by Canon Collins' visit as an indication of the concern felt in England at the disastrous racial policy now prevailing in South Africa. Secondly, African Christians—and particularly Anglicans—have been thankful for the outspoken yet charitable criticisms of this policy from a leading Churchman overseas. Thirdly, those who have been most vocal in criticising Canon Collins have hardly ever asked themselves whether what he says is true. In fact Canon Collins has exaggerated nothing; his statements have been entirely accurate, and anyone who really knows what the African people presently suffer could add to them very considerably. The extreme sensitiveness of White South Africa to criticism of any kind is an indication of its sense of guilt, and the attempt to justify this attitude by arguments such as have appeared in your columns is typical, but not for that reason justifiable. South Africa today is a very sick country.

response to an appeal from a friend and has since dedicated himself to the service of South Africa by serving all classes of South Africans. Because non Europeans, especially Africans, constitute the most depressed classes in the country, Rev. Blaxill's work has been mainly among these groups."

The President referred to Rev. Blaxill's contribution, as a representative of the National Council, towards the drafting of the 'Blind Pensions' Act, "Perturbed over the exclusion from the Act of benefit provisions for Africans," he said, "Rev. Blaxill successfully prevailed upon the Government to make available on the same

basic principles, assistance to Africans through the Department of Native Affairs.

Among other things, Mr. Blaxill was among those who established the Athlone School for the Blind, Ezeneleni Training Centre for the Blind at 'Roodepoort', Itireleng Blind Institute at He manskraal, the Palmer Hostel for the cure of eye diseases, and the Kuitwaong School for the Deaf and Dumb also at 'Roodepoort'. In addition, Mr. Blaxill is chairman of the National Council for the Deaf, Executive Member of the National Council for the Blind, Trustee of the National War Memorial Health Foundation, Executive member of the S.A. Institute of Race Relations, Executive member and welfare convener of the Christian Council of South Africa, member of the Johannesburg Social Welfare Board, and chairman of the Johannesburg Deaf and Dumb Association. He has also served

on two very important Government Commissions, the National Health Council and the National Welfare Board.

"The progress that has been made so far would not have been possible," said the President, "had it not been for the magnificent support our Society has received from the public of Natal. Particularly are we appreciative of and are humbled by, the unlimited generosity of thousands of school children when appeals were made to Indian schools. It would be invidious to single out names of individuals, but tribute must be paid to the tireless efforts of members of the Society. We owe too our thanks to the S.A. National Council for the Blind, the City Health Department of Durban, the Natal Education Department and especially to the Union Departments of Education and Welfare whose co-operation and assistance has been of great value."

EVICITION OF SPORTS GROUND TENANTS THREATENED

"24 families, comprising 248 men, women and children who have been living on land owned by the South Coast and District Sports Ground Association face a threat of eviction," says a statement issued by the South Coast District Indian Sports Trust Tenants Association.

Adding that the families have been living on this land for over 25 years, having leased it from the Trust Board of the Association, the statement continues, "since 1947 the people have been facing numerous difficulties.

"First, about half the householders who had built their own homes were asked to break down their buildings and to rebuild on new sites offered by the Sports Ground Trust Board. When the tenants protested that it would cost them a considerable sum of money to do this the Board officials promised that their homes on the new site would be permanent and that a road would be provided for the use of the tenants.

"After a year, however, all the tenants were issued with notices to vacate the land. As no alternative land or accommodation could be found the tenants did not leave.

"The Association retaliated by closing the road leading to the homes of the tenants thereby causing considerable hardship to the people. After protracted discussions with individual members of the Trust Board the Tenants Association called a meet-

ing of its members and adopted a resolution expressing regret at their inability to vacate the land as they were experiencing great difficulty in obtaining alternative land and requesting the Sports Association to withdraw its notices to the tenants or alternatively to grant them three years in which to find alternative housing for the people affected.

"The Board's reply was a curt refusal to recognise our Association. Immediately on receipt of their letter informing us that they would have no dealing with our Association we got all the tenants in the area to sign a petition appealing to the Board to reconsider its decision and to recognise the tenants Association as it had the full confidence of the tenants. Although this petition was sent on the 4th July, 1954, and subsequently a reminder was sent the Board has chosen to ignore the people's request."

"In view of this," concludes the statement, "our Association has appealed to all its members to do everything possible to find alternative accommodation as it seems clear that the Sports Association is bent on evicting them. Furthermore, the Association has appealed to all sporting bodies that make up the South Coast and District Sports Ground Association to use their influence to save the homes of the unfortunate tenants."

LIBERAL PERSPECTIVE

A STRANGE SPEECH

By C. W. M. GELL

MR. W. J. P. Carr is the manager of the Johannesburg Native Affairs Dept. For the last year he was also president of the Institute of Administrators of non-European Affairs. On September 7 he delivered his retiring presidential address to the third annual conference of the institute in Durban. It contained several passages which deserve more analysis than they have received.

Mr. Carr's speech hit the headlines on September 8th with his warning of a "Communist-controlled campaign in operation throughout Africa to undermine and finally overthrow established European government in those African territories where it still rules. This may be so. But we must be a little suspicious of Mr. Carr's sources of information when he trots out, as part of the evidence, "the pseudo-medical school run by the Russian embassy in Addis Ababa which is alleged to train European personnel for the African campaign.

Mr. Carr is evidently one up on Joe McCarthy, who has not yet protested against the squandering of American dollars in Abyssinia while that country permits Russian activities on such a scale that they even reach the ears of Mr. Carr.

No wonder Mr. Carr considers it essential for every non-European administrator "to be alert and well informed." Since the subversive organisations are thinking and planning on a continental scale, we must do the same, says Mr. Carr. It is no use limiting our thinking to the Union alone while the forces opposed to us are working throughout the continent. Obviously, one concludes, we have been badly—perhaps dangerously—lax about the qualifications we require from those who aspire to posts in the central or local Native Affairs Depts. And one can readily understand why Dr. Verwoerd turned to the Jails Dept. when he wanted a top class Information Officer for his department. He, at least, has set the right sort of precedent and is thinking in terms of continental magnitude on apartheid and other matters.

However, Mr. Carr himself is not continually impressive. He believes that subversion can be dealt with under three heads: (1) materialism or a decline in spiritual values, (2) a return to barbarism and (3) nationalism.

Taking these points in reverse order, Mr. Carr was sensible about the need to alleviate the genuine material and social grievances of Africans and other non-Europeans and about the desirability of retaining flexible local administration in preference to rigid central direction. But he was silent about the vital issues of status, opportunities and the extension of non-European political rights without which the substantial alleviation of their material distress and other disabilities is improbable. He, therefore, had little to say which would in any effective way counteract the tendencies towards non-White nationalism—nothing about increasing their rights and opportunities in our mixed society, just a few remarks about the underlying Communist menace (that overworked excuse for frustrations we have created ourselves) which sometimes "makes use of semi-moral religious missionaries." Is Mr. Carr perhaps slightly resentful that the stand taken by Father Huddleston and a few other clergy over the Western Areas Removal Scheme compares more than favourably with the equivocations of the Johannesburg City Council, whose leading teenager on this subject is chairman of the city's non-European Affairs Committee?

On (2), Mr. Carr is unoriginal in his references to racial murders, Leopards and Lion Men, the Mau Mau and completely undiscerning about the implications of these movements being often "led by educated men with a grievance against the Europeans." Surely there is a lesson for us there, if we are willing to learn it.

But it is on (3) that Mr. Carr really comes a cropper. "I feel that we have lost the East," he says, "because all we could offer them was materialism." We lost—where we were wise (as in India) by consent, where we were unwise (as in Indo-China and Indonesia) by force—our colonial empires because the indigenous peoples demanded for themselves the same right of self-determination and self-government as we asked for ourselves. When a people attains a certain minimum degree of civic capacity and culture, it feels alien rule to be morally and spiritually stunting. That was the position in Asia, whose civilisations are far more ancient than our own though

they have recently lagged in technical inventiveness.

And the position is developing that way in Africa. How little Mr. Carr's "spirituality" is an improvement on the "materialism" we offered in Asia may be judged from the following passage in his speech.

"I do not presume to encroach upon the strictly spiritual aspects (of African life) as that is completely outside my province, but would direct attention in passing [it is, in fact, a deliberate and irrelevant insertion—C.G.] to the singularly fortunate circumstance that our South African Natives can and do embrace Christianity and are thus not still further alienated from us by a form of belief such as Mahomedism (sic) which makes all contact on this plane impossible."

I shall not here try to explain to Mr. Carr why Muslims dislike their religion being called "Mohammedanism" as much as Roman Catholics dislike "Papery." The subject is evidently

"completely outside his province." But to refer to Islam as "a form of belief" is obviously and, possibly, deliberately discourteous to one of the world's great spiritual traditions. And his suggestion that spiritual contact with Muslims is impossible is palpably ill-informed. We shall not overcome the evil of materialism by preaching such competitive and exclusive religiosities. The tension today is not between Christianity and the other spiritual traditions; but between these spiritual faiths and the various forms of materialism which infect both the Communist and non-Communist halves of the world.

Beside his confusion on this essential point and his lack of perceptivity about colonialism, whether in Asia or Africa where (for all he says) Mr. Carr seems to envisage its indefinite perpetuation, his resurrection of that hoary old myth of an Indian colonisation scheme from Durban to Somaliland (aided and abetted by?—yes, Communism!) is too trivial to discuss further.

WANTED—NOT EQUALITY BUT
EQUAL OPPORTUNITY

THE following letter was sent to 'The Star' (Johannesburg) for publication but the paper did not see its way to publishing it.

Sir,—At a time when signs are not lacking that the Bantu Education Act will be employed largely as an instrument of coercion by placing serious limitations on the development of the African people in matters educational, it comes as something of a relief to know that in the £50,000 Maurice Isaacson Educational Foundation we are to be assured of a fairly good crop of African scientists, commercialists and agriculturists as bursaries from this fund become available to those who wish to qualify in this wise.

As ground for the fears just expressed, we have in our Minister-Verwoerd's own showing when in his much publicised Senate speech of 8th June, 1954, he is alleged to have hinted that the Africans need to be "disillusioned" by being reminded of the fact that equality with the European is not for them.

The point at issue and one which the Hon. Minister so sadly appears to have missed is that in these matters the African is actuated not so much by the desire to become a whole man, as by the craving for an opportunity to develop to the fullest extent humanly possible.

The frustration that is so much talked about is, among other things, caused by the fact that in the Department of Native Affairs itself, positions even of Under Secretary and so on are the exclusive preserve of the White man. If the protagonists of the policy of apartheid are sincere a start should be made right there in the Native Affairs Department. If this is not done—and indications are that it may not be done—frustration of the African intelligentsia there will always be, and apartheid will forever remain the instrument of oppression that it only too obviously is.—Yours etc., J. S. MOTSWENI.

South African Hindu
Maha Sabha
Deepawali Holidays

All Hindus are hereby notified that Deepawali this year falls on the 25th and 26th October.

It is requested that all Business premises be closed on Tuesday the 26th October 1954.

G. K. PADIA
Hon. General Secretary,
S.A. Hindu Maha Sabha.

SUNBEAM

gives a lasting shine!

Housewives realise that cheerful and clean-looking homes make for contented and happy living, and Sunbeam gives a brighter, more lasting shine! With such care a little Sunbeam spreads over a large area, quickly giving a lasting shine to floors and furniture.

It is easier to work with, shines brighter, lasts longer!

FOR BRIGHTER FLOORS
AND LIGHTER WORK
Always ask for

**SUNBEAM
POLISH**

Shines... and shines... and shines

5384 2

Whenever, wherever infection threatens, doctors and nurses take elaborate antiseptic precautions. Nothing is left to chance. Almost every hospital and clinic, in Southern Africa, and in many countries overseas, relies on Dettol. This pleasant, non-poisonous fluid, deadly to germs, is harmless to the delicate human tissues the germs invade. In the home, as in the hospital, Dettol is the safe way to safety.

DETTOL

THE ANTISEPTIC DOCTORS USE

47

5384-2

Someone
Special
may
look at
your
shoes
to-day

KEEP A SHINE
ON YOUR SHOES
EVERY DAY WITH
THE BEST POLISH-
NUGGET

FINE LEATHERS OF WOMEN'S SHOES NEED NUGGET

FARM PRODUCE

We are cash buyers of all types of FARM PRODUCE. Forward samples together with quotations to:

AISEN SOUTH AFRICA (PTY.) LIMITED

111/3 Macosa House,

17 Commissioner Street

P.O. Box 11012. Phone: 33-8921

Johannesburg.

Bankers: BARCLAYS BANK D.C. & O.

JOGGERI (GORE)

Made From Pure Sugar Cane Juice

For Sweetmeats and other Purposes. Get your Joggeri (Gore) direct from the manufacturers.

Any quantity 1/- per lb.

Also suppliers of Betel Leaves at Wholesale Price

For further particulars write to:

COTTON LANDS

P.O. Box 7, VERULAM.

AFRICAN VIEWPOINT

OPEN LETTER TO MR. DON MTIMKULU

By JORDAN K. NGUBANE

My Dear Mr. Mtimkulu,

HISTORY is in the process of casting you for the role of one of our people's men of destiny. With the negotiations for the transfer of our colleges to other than private control imminent, you have been placed in the position to tell the world one of two things. By the decisions you take within the next few months you will announce to the world whether you think the personality of your own son, Kerr, should be distorted and denied normal development to suit tyrannous political ends or he should be free to develop his God-given talents to the best of his ability.

Your position as principal of Ohlange places you in a vital sector of our people's fight against race oppression. If you take the right decision, you will give a much-needed lead to very many men and women of goodwill who wallow in mental distress in this hour of darkest, seeking to do the right thing but handicapped by inadequate knowledge of what is really at the heart of the African. If you take the wrong decision, you will have sold nearly ten million people into slavery; you will have betrayed at a critical moment the three-hundred-year-old struggle of our race against race domination; you will have sold generations to come to slavery. Such is the responsibility which is yours.

You will want to know why I feel you are placed in the position to stab us in the back or to lead us to light and the truth. Firstly, your own family has played a part in the African's struggle against race oppression; you cannot be ashamed of. Your eminent grandfather was, in his time, one of that great and heroic band of nation-builders who laid solid foundations for the acceptance of Christian values by the African. Your father, whom I had the privilege to know for a friend, made positive contributions to the growth of Methodism in the African community and left his distinctive mark on national life and thought in his time. He was always in the front line in the fiercest struggles of his people against race oppression. If there was ever a man of unshakable courage, I testify now and before posterity, your father was. As you very well know, he and I had moments when we saw the truth

from different standpoints. But to the end of his days he enjoyed all the respect I have for a man of courage. You have followed in this distinguished tradition yourself. One of the most vital contributions you have made to our cause has been to show to the world that quality for quality the intellectual potential of the African is just as good as that of any other race. It is by the performance of men like you, Mr. Mtimkulu, that a race is judged.

Secondly, as head of Ohlange, you occupy a position in South African life where you cannot escape being judged against the background of the achievements of your eminent predecessor in office, the late Dr. Dube. He himself had been placed in the position where you now find yourself, when he decided to set up Ohlange. Then, as now, the enemies of our people planned to give us a slave's education. Dr. Dube said "Never, while I live, will I accept a slave's education for my child. If you white people will insist on it in your schools, I shall go into the wilderness: to the Isaanda hills and there, amidst bushes and thorns set up a school where I shall teach my child the truth as I know it and not propaganda; where I shall impart to him that knowledge which will develop his personality in the way closest to what I believe is the will of his Creator." That is what he told the historic gathering in Durban along Beatrice Street when he was given the mandate to establish Ohlange—fifty years ago!

Half a century after he gave a clear reply to a clear challenge, you, as his successor, are being called upon to give a clear answer too. For, your Governing Council will be guided very much by what you do yourself. You will also want to know why I am so much worried over what you might decide. Well, in several public speeches and articles, I have not hidden my admiration for your work as well as the importance I attach to a beacon of African achievement like Ohlange. In the absence of any knowledge of the policy your Council intends following; in the absence of visible efforts to awaken the African people as well as the very many well-wishers of your school in the

other communities to the issues at stake; in the absence of knowledge of what is in your mind and your Board's, it stands to reason that very many like me should wish they knew precisely what you propose to do. You see, you are in a responsible position; you hold in your hands the fate of my children. I have a vital interest in that fate and I must know what you propose doing, just as you must know my fears and hopes. I raise the issue publicly because so many parents feel as I do.

Which is the wrong course and which, the right? Let us start with the wrong. It will be wrong for Ohlange to become a community or Government school; it will be a cowardly break with a glorious tradition; a slavish repudiation of the very ideals and spirit on which the college was established. It will be a shortsighted and dangerous decision. We shall curse those who will say Ohlange must capitulate; generations to come will curse them too.

It will be right for Ohlange to state in clear and unequivocal terms that it abides by the ideals and spirit of independence which inspired John Dube to set it up and open its doors to the young of our race.

Either decision will entail the acceptance of certain responsibilities by either the Government or the African. If Ohlange surrenders to Malan, the teachers will get their full salaries, of course, and that will save you financial trouble. And the attitude of the teachers here will weigh heavily in the final decision. If the teachers under you love Africa only when the weather is fair, they will refuse to work with a 25 per cent cut in subsidies. Or, they might run away and leave Ohlange in the lurch. But if they are men fit to be free, they will serve Africa with that 25 per cent cut in their salaries. That will be their contribution to the fight for the values we believe to be right and desirable. For this reason they, too, are being tested and we watch with interest to see whether or not they will stab Africa in the back for money.

But they must be under no illusions. The Malanites have sinister intentions. They regard us as the greatest threat to their imperialist designs. It is in their interest to crush us in every way possible. Today they will come along with sweet words and promises. They will talk of additional help and assured salaries. But we must always ask: *If that is a Malanite's*

word worth when it comes to dealings with the African? They do not like us and have no good intentions towards us. They will give you the subsidy today and when it suits them they will withdraw it and then turn around to say that the African fails to administer his own affairs. Since you read official speeches and other documents on Bantu Education, you probably have been struck by the persistently threatening note in the phrase "if funds permit." The Malanites will promise everything but they will be bound by these promises only if the funds permit. I see in this the sword of Damocles on my neck, on your neck, on every African's neck.

My point here is: Even if we try and run away from the financial burdens incidental to refusal to surrender control, sooner or later we as a community, will be forced to face them when the funds do not permit. We must be quite clear about that. The principles on which Bantu Education is based are such that I can say with certainty that this will happen. If, then, we shall bear these burdens later, under disgraceful and humiliating conditions, why not bear them now when that is the path of honour as well? Again, you are in the position to lead us along the path of honour or lead us to disgrace.

If Ohlange decides to remain an independent school, somehow you will have to find the additional 25 per cent to pay your teachers well. What are the prospects? In the first place you can raise your school fees. Tell the parents why you are doing this, I am certain they will stand loyally by your side. We want our children given the right type of education and we will work and starve ourselves to do that.

Secondly, you can, like Dr. Dube, appeal to the public for assistance. There is a tremendous amount of goodwill towards Ohlange, as you know. Standing appeals for assistance will not go unanswered.

Thirdly, you can effect economies by introducing a number of internal reforms. I do not feel called upon to go into details here because acceptance of the principle is all that is necessary.

Fourthly, you can combine all these methods.

I am not the type of man who believes in merely giving advice. This is our testing hour; our darkest moment and yet our finest. I shall, therefore, show by my own personal ex-

ample, how much importance I attach to the work you are doing. To help in the process of economising, I offer you my services in any capacity you might desire for no pay whatever—in a part-time basis. I wish I could be free to say to you give me a job to do on full-time for no pay, but I am not as yet in a position to do that. I do not want any special position. I want merely to help—even if it means washing the lavatories regularly, so many times per week to save a few pennies for Ohlange. I know, also, that very many parents would avail themselves of opportunities to serve Ohlange in one way or another.

Of course, an independent existence will not mean the end of our troubles. We shall still have to fight on the syllabus front. We are going to have Bantu Junior Certificate, Bantu Matric, Bantu Bachelor of Arts, Science, Medicine, etc. It will go on like that to our ultimate destruction. We have not come to fight that as yet. When we come to it we shall have to take the decision to close down Ohlange rather than corrupt the minds of our children with vile apartheid propaganda. I salute those white missionaries who have already stated that they will close down their colleges rather than pump vile racial propaganda and political lies into the minds of African pupils.

In our fight against political indoctrination posing as education we must realise that we have reached the point where we must seriously consider closing down our schools in protest against what is going to be done to our children. I favour this course particularly because it will allow the full impact of apartheid to make itself felt directly by the mass of the African people. That will provoke a reaction from the people which will have salutary effects on themselves as a group; it will awaken them to the real dangers of Bantu Education.

In doing that, we must at all times appreciate the relative values of our objectives. We are being attacked from two fronts—the day schools and the colleges. We are not as yet strong enough to hit back effectively on the two fronts. For this reason, I take the view that we should concentrate on saving our colleges. We shall be stronger as the struggle gains momentum and shall then be in the position to fight against the syllabus which will be taught in our schools.

For this reason, I think the Tswana parents were very wise not to accept battle on the issue of day schools. We are too weak as yet to defend them effectively. But we are strong enough to save our colleges. For the moment, let us concentrate on what we can save and, in so doing, clarify the real issues at stake as well as seal the bonds between the African and European Christians.

Believe me when I say I pray regularly and earnestly for your being succoured and given wise guidance these days when so

many people find so many difficulties in seeing the truth clearly. I derive a tremendous lot of inspiration, however, from what a mutual friend told me about you when you went to Ohlange. He informed me that you had told Mrs. Milobulu that you were determined to do the job you wanted to do at Ohlange, even if meant sleeping in a Zulu hut. I think the moment to sleep in a Zulu hut approaches and I pray that you might be given the strength to go through it with flying colours.—Yours sincerely, JORDAN E. NOUNANE.

Things In General

New High Commissioner For India In S.E. Africa

The Government of India have appointed Mr. M. Gopala Menon as Commissioner to British East Africa, with jurisdiction extending to the Federation of Rhodesia and Nyasaland. Before his appointment, Mr. Gopala Menon was the representative of the Government of India in Malaya from 9th April 1951. Born in 1902, Mr. Menon's father Shri P. K. Nannavikraman Raja belongs to the ruling family of the Zamorin Rajas. Mr. Menon was educated at the Aligarh and Madras Universities where he graduated in 1925. He has also completed his Law Course. He was a probationary officer in the South India Railway in 1926 and was with the Standard Oil Co. in 1930, Assistant Marketing Officer, Indian Coffee Board (1935), Assistant Marketing Officer on Coffee, Government of India (1936-40), Deputy Director, Ministry of Food, Government of India (1941), Under Secretary in charge of U.N. Branch, Ministry of External Affairs and Commonwealth Relations (1946), Secretary to the Indian Delegation to the U.N. General Assembly (1947), Secretary to the Permanent Indian Delegation at the United Nations (1948).

Deepawali Cheer Society

The Deepawali Cheer Society was formed some 75 years ago for the purpose of providing cheer to our poor and needy Indians, as also poorer sections of the Coloured and Native people on the occasion of Deepavali—the Hindu National Festival. Last year over 560 hampers consisting of various articles of foodstuffs were distributed to over 2000 Native, Coloured and Indian inmates at the Town Hill Mental Hospital, Fort Napier Hospital, Araya De-

voilent Home, the Isolation Hospital and the Edendale African Cripple Home. A special appeal is made to the public this year for donations of cash or foodstuffs, such as Ghee, Margarine, Mealie Rice, Condensed Milk, Tomerind, Sugar, Vermicelli, Rice, Coffee, Tea, Dry Beans, Flour, Onions, Dholl, Moong Dholl, Sultanas, Potatoes, Masala etc. Donations or cash or articles of foodstuffs will be gratefully appreciated. All donations whether in cash or kind, should be sent by the 20th October to 57 Zederberg Street, Pietermaritzburg.

Sastri's Autobiography In Tamil

Mr. S. R. Venkatarao, Secretary of the Friends of India Society, 8, Westcott Road, Madras, 24, has brought out autobiographical sketches in Tamil by the late Rt. Hon. Sriyogendra Sastri on behalf of the Society.

Mahatma Gandhi Memorial Fund

We wish to thank an anonymous donor for the donation of £2-2-0 towards the Mahatma Gandhi Memorial fund.

MY GANDHI

By DR. JOHN HAYNES HOLMES
Price 12/6 including postage

This book is written by one of Mahatma Gandhi's first most intimate friends in America and life long supporter of the great principles for which he stood and laid down his life.

To be had from:

'INDIAN OPINION,'
P. Bag, Phoenix, Natal

WANTED

An English-educated Hindu Tamil Teacher (married person), possessing at least a Matriculation Certificate in Tamil, with a sound teaching knowledge of the Tamil language, its literature and religious philosophy, to act as headmaster of the H.Y.M.A. Free Tamil School. The applicant will be required to serve for a term of three years on a service contract, at a fixed monthly salary of £30 (inclusive of cost of living), no increments. The service contract may be renewed on fresh approved terms and conditions. Free quarters (including electric light) are provided.

Applicants to state qualifications and enclose copies of testimonials and certificates.

Apply to:

S. MUTHURAT PILLAY and
T. B. RAJAN, Jr. hon. secretaries, H.Y.M.A. Educational Trusts, P.O. Box 290, Pietermaritzburg, Natal.

Verulam Dipavali Sports Union

Annual Five A Side Tournament

Jota Jeeva Shield (Winners) -
(Floating)
Kuram Das Shield (Runners) -
(Floating)
Dr. Siva B. Chetty's Floating Trophy (Runners)

At the Verulam Indian Ground on the 17th October, 1954.
Entries close with the secretary on the ground at 5 a.m.

Open to any Indian Five A Side.

Entries may be sent to the secretary, P.O. Box 62, Verulam.

HINDU DHARMA

By—M. K. Gandhi

Price Rs.

Obtainable From:

'Indian Opinion,'

P. Bag, Phoenix, Natal

Cuticura

SOAP

The medicinal and toilet properties of Cuticura Soap not only cleanse the skin thoroughly, but help it to retain its beauty and its natural moisture, so easily "dried out" in hot climates.

For Flawless COMPLEXIONS

INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Bombay, September 29

IMEDIATELY after assuming office, the new Labour Minister, Shri Khandubhai K. Desai, sent invitations to representatives of Bank employees and management to have tripartite talks in New Delhi in order to avert a crisis in the banking industry due to the Government's decision to modify the Appellate Tribunal's award. The Labour Minister held separate talks with the representatives of employees and employers and found that both the parties were adamant in their attitude and the gulf between them was difficult to bridge. After two days' talk the Labour Minister announced in the Lok Sabha the appointment of Justice Rajadhyaksh of Bombay High Court to investigate the effect of various awards on Banks' finances and to give judgment whether the Government's step in modifying the award was just or it should be withdrawn either in parts or full. Shri Desai has succeeded where Shri Giri, the last Labour Minister, failed in persuading his Cabinet colleagues to enquire into the matter afresh. This decision, on the part of the Government, will avert the strike action by the Bank employees.

In a radio broadcast, Shri Desai paid glowing tributes to Shri V. V. Giri and said that the policy initiated by him will be continued.

In regard to the Labour Relations Bill, which is pending before Parliament for over a year, Shri Desai said that he had been in general accord with the details of the legislation and was very much pleased with the new emphasis on mutual negotiation and collective bargaining.

On labour-management relations Shri Desai said that if the two objects of rapid national development and increased social justice were to be achieved, there must be the most complete understanding between management and labour. The only way of ensuring this was for each party to realise its obligations to the other. The ideals of service in which Gandhiji has brought up the country would not be served if each party stuck to its selfish ends unmindful of the interests of others.

Floods have receded in North and North-East India, Monsoon

is nearly over. Relief funds are being collected throughout India and the relief work on a very large scale is being carried out by official and non-official agencies.

The Government has decided to tackle the problem of recurring floods on a war-footing. Two Commissions for Ganga and Brahmaputra rivers have been appointed to devise measures and implement them to stop the ravages of these two rivers when in floods. A Central Flood Control Board has also been constituted. The Board met at Delhi and decided to undertake photographic survey of about 30,000 square miles and supply measures, spot levelling for at least 10,000 square miles and preparation of contour photo maps including the areas on which levelling has already been made.

The available data will be collected and analysed, field inspections carried out and a start made on preparations of comprehensive plans for flood control consistent with the general plans. Measures to prepare priority schemes for immediate protection of towns and threatened areas will be taken in hand. Short term flood control works approved by the Board will also be undertaken.

Britain, Canada and the United States have told the Government of India that Portugal could ask the North Atlantic Treaty Council to take up the dispute over Goa and other Portuguese territories in India, it was authoritatively stated. Portugal would not be entitled to demand action to defend the sovereignty of these territories, but could ask for consultations and an opinion on the legality of her case. This opinion was given to the Government of India when New Delhi asked for clarification of a statement made by the Portuguese Premier.

The struggle for freedom of Goa by the Goans continues and the number of persons arrested is increasing day by day. An attempt was made by a Nationalist to hoist the Indian National Flag on the Governor-General's house. Everyday new pro India posters are found pasted in towns and villages of Goa and the Portuguese arrest innocent persons as they could not trace the real men doing the job.

The Goans observed "Terekhol Day" on September 16 when a batch of Goan volunteers marched to the Terekhol Fort and offered Satyagraha. It may be recalled that on August 16 the Portuguese police and military fired on unarmed Satyagrahis at Terekhol and killed one and injured several of them.

Correspondence between the Governments of India and Portugal continues but without any positive result.

The permit system introduced by the Government of India has completely sealed off the Goa-Karwar border stopping all the smuggling by land route, but smuggling of foodgrains and other essential commodities from India to Goa goes on, though on a very small scale. The self-imposed blockade of Goa is having its effect on the Goan people and although Portuguese are bringing essential commodities from Pakistan, it is not sufficient in quantity and is prohibitively costly. The Goan people are queuing before Indian Consul's office at Panjim to get permits to get out of the colony. Bombay's dock workers have refused to have anything to do with ships that touch Portuguese Indian ports. They will neither handle the cargo of such ships or do servicing to such ships. Prominent Indian shipping companies have also decided not to call at the port of Mormugao (Goa) until Goa was integrated into Indian Union.

According to shipping circles, this decision will have a far-reaching effect on Goa's seaborne trade and traffic with India and will also result in the complete suspension of India's

shipping links with the Portuguese territories. It will also successfully prevent the smuggling by sea of contraband goods.

The National Executive of the Praja-Socialist Party did not accept the demand of Dr. Lohia that the Socialist Ministry of Travancore should resign and institute a judicial non-official enquiry into police firing in that State. The Executive accepted the resignation of Dr. Lohia from the secretaryship of the Party. The changed attitude of Acharya Kripalani turned the scales in favour of Ashok Mehta and Dr. Lohia's motion proposal was defeated. Supporting Dr. Lohia, Shri Madhu Limaye, joint secretary and Shri Valeshwar Dayal, a member of the National Executive of the Party, also tendered their resignation of their offices.

Shri Pattam Thann Pillai, Chief Minister of Travancore, went to Delhi to discuss the States' problems with Mr. Nehru and Acharya Kripalani. After a round of consultations with the Congress and P.S.P. leaders, Shri Pillai agreed to institute a judicial enquiry into the police firing in the State.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Bills of Books, Valuations, Receipts, Income Tax Returns.

Contact No. 213 Macao House, Second Floor, 17 Commissioner Street, Fort St. John, Johore Bahru, Johore.

Phone 33 1654.

FASTEST TO THE **East**

IN CONSTELLATION COMFORT

FROM **NAIROBI**
TO KARACHI OR BOMBAY

AIR-INDIA
International

with quick connections for
CEYLON HONGKONG JAPAN

South African Representatives: 93 Salisbury House
Smith Street, DURBAN, P.O. Box 1255

THE Provident Assurance Corporation of Africa Ltd.

Modern Life Insurance provides. . .

★ OLD AGE PENSION

★ MONEY FOR YOUR CHILDREN'S EDUCATION

★ DEATH DUTIES

★ MONEY TO FREE YOUR HOME

★ FINANCIAL SECURITY FOR YOUR DEPENDANTS

★ COLLATERAL SECURITY IN BUSINESS AND TRADE

Let us advise you on the plan that will best suit your requirements—the Corporation transacts all classes of Insurance . . . CONSULT

SEEDAT BROS.

4 Hoosen's Building, — 116 Queen Street, — Durban.
Phone: 21773

FOR
RUBBER STAMPS

PRINTING

CONTACT

**STANDARD
PRINTING PRESS**

GENERAL PRINTERS
AND
RUBBER STAMP MAKERS

73 BERTRICE STREET — DURBAN

PHONE 4190
FAX 2782
ESTABLISHED 1927

DHIRUBHAI P. NAIK

Travel, Insurance & General Agent

Book with us for your travelling by Air, Sea or Land either to India or to any part of the world.

All types of Insurance—Life, Fire, Burglary, Riot, Storm, Accident, Plate Glass, etc.

Consult Us Free of Charge For Your Income Tax, Persons Tax, Welling Of Your Books, Trade Licences, Revenue Clearance Certificates, Passports And Immigration Matters.

Representative: National Mutual Life Assn. Of Australasia, Yorkshire Insurance Co. Ltd.

Telephones 33-9033. 29a Commissioner Street, JOHANNESBURG.

Phone
Day 24169

Phone
Night 833459

L. RAJKOOMAR (PTY.) LTD.

14, CROSS STREET, DURBAN.

Funeral Directors and Manufacturers of all classes of Coffins and Wreaths

Contractors to the INTERNATIONAL FUNERAL INSURANCE COMPANY, LIMITED.

Reg. Office: 29 CROSS STREET, DURBAN

Country Orders for Coffins and Wreaths accepted by phone and despatched by rail at the shortest notice.

M. J. PATEL

INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General
Commission Agents

10 Peking Road, Kowloon, HONG KONG.

Special attention is paid
to indent orders

Write To Us For Further Particulars.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?

Have you provided for your dependants?

Prepare for the future

Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has
best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760.
JOHANNESBURG.

Phones:— } Business 33-0711
              } Residence 33-5961

Phone 53.

Telegrams 'SOLANKI.'

P.O. Box 108.

Solanki & Co. Ltd.

Merchant & Direct Importers

Extensive range always carried in
the following:

Silks, Drapery, Toilets, Per-
fumes, Curios, Fashion Goods
and Jewellery, Wide Range of
Indian, Persian and Chinese
Carpets.

Stockists of well-known branded
Watches.

COPPERBELT PIONEER STORE

Where Quality and Service
are Paramount.

Luanshya,

Northern Rhodesia.

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING

—CO. LTD.—

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants

—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

Cable & Tel. Add.: "HARGOVAN".

Phone 29366.

P. HARGOVAN & CO.

(PTY.) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

BOOKS FOR SALE

GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
TO STUDENTS—M. K. Gandhi	6	0
GANDHIAN ETHICS—Benooy Gopal Ray	2	0
BAFU—Marry F. Barr	4	0
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
FAMOUS PARSIS	7	6
SEVEN MONTHS WITH GANDHI—Kriemadras	12	6
STORY OF THE BIBLE—S. K. George	8	0
A RIGHTEOUS STRUGGLE—Mahadev Desai	2	3
THE POLITICAL PHILOSOPHY OF MAHATMA GANDHI—Gopinath Dhawan	17	9
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	8	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR		
Vol. I.—M. K. Gandhi	15	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR		
Vol. II.—M. K. Gandhi	14	6
THE STORY OF HARDOLI—Mahadev Desai	6	0
FROM YERAVDA MANDIR—M. K. Gandhi	1	0
MAHADEV DESAI'S EARLY LIFE		
—By Narshari D. Parikh	2	6
DEHUMANIZATION IN MODERN SOCIETY		
—Rene Falop-Miller	1	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION,"

P. Bag, Phoenix, Natal.

Phones: 29121/3 (Switchboard)
24179 (Manager)

Cable: **PROSPERITY** (All Branches)

P.O. Box 2197

(Established 1927)

Premier Produce Co. (Pty) Ltd.

General Wholesale Merchants
EXPORTERS AND IMPORTERS

Buyers and large Stockists of all kinds of Indian and European Groceries, Provisions, Soaps, Oils, Grains, Beans, Peas, Kaffircorn, Malt, Maize, Maize Products, Wheat, Whenton Products, Crookery, Hardware and also Coal of all types.

All enquiries for Export and Import
to the Head-Office.

Head-Office: **"PREMIER HOUSE"**
364 Pine Street, Durban.

also at

JOHANNESBURG

Phones: 34-3554/5
P.O. Box 300, Fordsburg,
82, Crown Road,
Fordsburg, Johannesburg.

BENONI

Benoni Coal Site
Phone 54-1613,
Rangeview Coal Sites—54-2205
P.O. Box 392, Benoni.

Proprietors:

C. L. Patel, D. K. Patel
V. B. Patel, H. J. Patel
K. C. Patel

The Star Clothing Factory

Wholesale Merchants

CLOTHING MANUFACTURERS

P.O. Box 237. Phone 514.
Jameson Road, Livingstone,
NORTHERN RHODESIA.

Our S.A. Representative:

H. L. Hompes & Co.,
(Pty.) Ltd.

Durban, P.O. Box 1301.
Johannesburg, P.O. Box 3480.
Capetown, P.O. Box 824.

—ATTRACTIVE— SAREE MATERIALS

Self Striped Georgette Crepes 45"
Green, White, Pink, Sky, Lemon
4/11 yd.

Self Check Fancy Voiles with Block
Designs 45" 4/11 yd.

Fancy USA Floral Voiles 36" 4/11 yd.

Two Tone and Rainbow Georgettes 45"
All Shades 4/11 yd.

Floral Hemsterges 45" Red, Gold,
Green and Blue Designs 4/6 yd.

Bordered Georgette 45"
All Shades 3/11 yd.

Coloured Georgettes 45"
All Shades 3/11 yd.

Spotted Georgettes 45" Latest 4/6 yd.

Embossed Georgettes 45"
Basket Design 6/11 yd.

Georgette Jari Work Sarees
£4-10-0 each

Georgette Sarees Cotton Embroidery
£3/15/0 each

Benares and Tinsel Jari Borders
Big Range in Stock

BLOUSES

Chinese Embroidered Satin and
Georgette Blouses and Latest
Skippers 3/11 each.

CHAMPALS!

Plastic Fancy Tops with Head
Size 3 to 7 18/6 pair
Also Leather 3/6 & 10/6 pair

Write For Samples:

JAYBEE SILK HOUSE

39 MARKET STREET,

JOHANNESBURG.

DIWALI GREETING CARDS

Purchase your Diwali
Cards from Us:

We have all ranges in
English, Gujarati, Hindi
and Tamil (with en-
velopes).

Religious and other printed
cards assorted 3/6 doz.
National leaders Imported
cards 9/-, 15/9, 18/9.
Religious in Art Cards
Imported 10/9, 15/9.

Chaque Books 1/3, 2/3,
each.

Obtainable at our only Address:

BHARAT MUSIC SALOON

AND BOOKSELLERS

(Corner Grey and Lorne Streets)

286 Grey Street,

Phone: 24070.

DURBAN.

13 OCT 1954

DIWALI

SWEETMEATS

from **KAPITANS** of course!

REMEMBER : THERE IS NO BETTER.

DIWALI comes but once a year. Diwali shopping is a headache—and what a headache! Sarrie or silver tea set for Mother and Aunt, casket or nargisi blouse for Sister-in-law, gold brocaded evening hand-bag or an Oyster-Pearl Rolex Perpetual for the lovely Keeper of the Heart, dacron shirt or nylon tie for Father and Uncle, Meccano or cricket set for Brother, and for Sister . . . there is dopatta, borders, bangles or dress materials! But the joy of Diwali is incomplete without **KAPITANS TEMPTING AND WHOLESOME DIWALI SWEETS**, enjoyed widely by discriminating public, both young and old.

Last Diwali the demand for sweetmeats was unprecedented. People have come to know that **KAPITANS** is a reliable trade mark for Quality Sweetmeats. Hence we

lost in the battle of supply to the seemingly inexhaustible queue of customers. Though our sweetmeat factory worked night and day we regret inability to cope with the flood tide public rush that was disappointingly turned away from our doors.

In order that 1953 sad history of disappointment to last minute customers, local and country, is not repeated, we have taken the following concrete, satisfactory steps:—

Two more packers are on the staff.

Two more assistant Mithai cooks are hired.

One more Mithai stove is installed!

Last year, a rumour was spread that our Sweetmeats, and meals served in our Lounge, are prepared in one and the same kitchen. Nothing can be further from the truth than this malicious, flagrant, false rumour. We have had two entirely separate kitchens, twenty yards apart, since 1926, at the place where we are to-day. We take this opportunity of emphatically reassuring our **KATHIAWARI PATRONS** that the sweetmeats kitchen is a unit by itself, completely divorced from our meals kitchen, and that the intelligent public is cordially invited to visit our premises to satisfy itself of our proud claim that the sweetmeats kitchen is not only the cleanest and most hygienic, but one hundred per cent. purely vegetarian.

SWEETMEATS

(PRICES PER POUND)

Sutherland, white, rose, green, orange and yellow	7 0	Pista Penda	8 0
Khajli, unsweet	7 0	Badam Penda	6 0
Khajli, sweetened	6 0	Jamangri Kesri Penda	5 0
Badam Puri	8 0	Dudhi Penda	4 0
Satha, unsweet	6 0	Special Vanilla Jalebi	3 0
Satha, sweetened	5 0	Plain Jalebi	2 0
Pista Burfi	7 0	Special Naanakhatai	6 0
Badam Burfi	6 0	Plain Naanakhatai	3 6
Special Mawa Burfi	6 0	Koprapak	3 6
Plain Mawa Burfi	4 0	Anaripak	2 0
Ice Cream Halwa	8 0	Special Anaripak	4 0
Pista Halwa	7 0	Mosambipak	2 0
Bombay Badami Halwa	6 0	Rosepak	3 0
Delhi Charoll Halwa	8 0	Lemonpak	2 0
Cherry and Brazil Nut Halwa	6 0	Lilopak	2 0
Vanilla Fruit Halwa	6 0	Chocolatepak	2 0
Special Badam Halwa	5 0	Khajoorpak	2 6
Crispy Dry Halwa	5 0	Batasa	2 0
Mawa Dudhi Halwa	6 0		
Plain Fruit Halwa	2 6		
Special Mawa Gharee	6 0		
Special Badam Gharee	6 0		
Special Pista Gharee	7 0		
Plain Mawa Gharee	3 6		
Plain Gharee	2 6		
Mawa Mesoor	5 0		
Plain Mesoor	3 6		
Special Chana Magaj	5 0		
Plain Chana Magaj	3 6		
Special Mohanthar	6 0		
Plain Mohanthar	3 0		
Special Karina Ladoo	4 0		
Mawa Gongra	5 0		
Khajoor	5 0		
Dahutra, unsweet	4 0		
Karina (Boondi) Ladoo	2 6		
Mawa Gulab Jambo	4 0		
Gulab Jambo	2 6		

FARSAAN PRICES

Special Diwali Chevdo,	
Powa, Gram, Dhol,	
Pista, Badam,	
Cashew Nuts, etc.,	8 0
Special Chevdo	5 0
Salted Cashew Nuts	10 0
Plain Chevdo	4 0
Jeeni Sev., Gram Flour	3 0
Jaari Sev., Peas Flour	2 0
Fried Green Peas	2 0
Salted Nuts	2 0
Gram Dhol	3 0
Peas Dhol	2 0
Sungold Potato Crisps	5 0
Safaria Gathia	4 0
Deshi Gathia	4 0
Round Gathia	3 0
Tikua Gathia	3 0
Bhujela Vatana	4 0
Shankarpara	2 6
Bhujela Chana	4 0
Popad	100 for 10 0

DIWALI HAMPERS

SPECIAL DIWALI No. 1	
5 lbs.	1 10 0
4 lbs.	1 2 0
2 lbs.	11 0
DIWALI HAMPER No. 2	
5 lbs.	1 4 0
4 lbs.	18 0
2 lbs.	9 0

DIWALI HAMPER No. 3	
2 lbs.	6 0
DIWALI HAMPER No. 4	
2 lbs.	4 0
DIWALI HAMPERS ALSO MADE TO INDIVIDUAL REQUIREMENTS	

THE ONE AND ONLY

KAPITAN'S BALCONY HOTEL

(The Korner Sweetmeat House)

PHONE
2 3 4 1 4

er. Grey & Victoria Streets,
D U R B A N.

Tel. Add.:
"KAPITANS"

See!

IT IS RECEIVED
WITH
LOVE AND GRATITUDE!

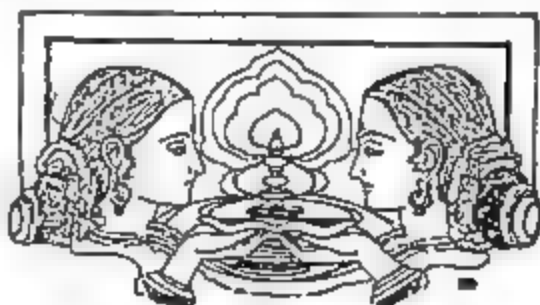
SPECIAL NOTE:

SPECIAL M. BURFI, ICE CREAM HALWA, MAWA DUDHI HALWA, PISTA GHAREE AND BADAM PURI ARE COVERED WITH EDIBLE SILVER, BUT SP. MAWA GHAREE COVERED WITH EDIBLE GOLD IS 37 SHILLINGS PER POUND.

Some customers came very late with orders and were forced by circumstances to send sweetmeats by air freight to London, to Salisbury, to Johannesburg and to Port Elizabeth. This is costly. Why not hand in your order two weeks in advance... yes, why not? You help us to help you, and we would like to say thank you.

To the people of Durban we say how fortunate we are to be on your doorstep to serve you. But what about your friends and relatives in Northern Natal, in the Transvaal, in the Cape Province? Send them a Sweetmeat Gift Parcel this Diwali... you cannot send a better, more fitting gift for the festive occasion. Let us have the names and addresses and our Mail Order Department will do the rest.

Come to Kapitan's Balcony Hotel to behold the magnificent spectacle of our Diwali Sweetmeat Exhibition. See our windows and you will goggle... enter our spacious premises and feel the tang of the wafting sweetmeat aroma. This is our greatest show of pure, luscious sweetmeats.

Please accept our invitation. We shall be privileged to help you make friends with all the colourful, tempting varieties of Diwali Sweets. Do come. We look forward to serving you. And, finally, we wish you a Happy Sweetmeat Diwali.

ઇન્ડિઅન

ઓપિનિઅન

મહાત્મા ગાંધીજીના દરરોજ સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

પુસ્તક પર મુ'—અ'ક ૩૯
તા. ૬ ઓક્ટોબર, ૧૯૫૪.
પ્રકાશક પંની ૬.
૧૨ ચુકવારે બહાર પડે છે.

ઇતિહાસ વિષેનું જ્ઞાન

(લેખક: જુડીયસ હ્યુથન)

સમાજને ટોરવા માટે જુદા શક્તિ કામગીરી છે ખરી પણ એ એકલી બસ નથી. જેની નૈતિક ઉત્તરી થઈ છે તેજ સમાજને નેતા થઈ શકે. ચારિત્રીન માણસ જેટલો વધારે જુદામાન તેટલો સમાજને સહેલાઈથી અને ઝડપથી ખાડમાં નાંખી દેવાનો. આજે બધે એ કારણેજ આટલું દુઃખ ફેલાયું છે. બીજાના વિચાર સમજપૂર્વક અથવા અમુક અંશે શ્રદ્ધાપૂર્વક સ્વીકારી તે પ્રમાણે આલણ એમાં શુભાગી નથી. શુભાગી છે બાહ્ય નિયંત્રણમાં. સરકાર, સમાજ અથવા ધર્મ-આયોની કેવળ બીકથી માણસ કંઈ પણ કરવા પ્રવૃત્ત થાય તે તેમાં શુભાગીનાં તત્વો આવી જાય છે.

ચારિત્રીશીલ માણસ પાસે જુદા શક્તિ પુરતી ન હોય અને તે સમાજને ટોરે તો સમાજનું જરૂર અમુક અકલ્યાણ કરે. પણ એ આત્મતિક અકલ્યાણ ન હોય. એ નુકસાનમાંથી ઉગરી જતાં સુરહેલી નથી નકતી. ચારિત્રીની પણ જુદાશાળી માણસ સમાજના હૃદયને બગાડી શકે છે.

—કાકા કાલેલકર.

[મી. જુડીયસ હ્યુથન એક જાણીતા વકીલ છે અને વીટવોટસ્ટ્રેન્ડ યુનીવર્સિટીના પ્રોફેસર છે. આ દેશના બીન-ગેરાઓના સવાલના ઉંડા અભ્યાસી છે અને બીન-ગેરાઓ પ્રત્યે હંમદદર્દી ધરાવનારા આ દેશના થોડા નિર્ભય સુરોપીયનોમાંના એક છે. આ પત્ર પ્રત્યે તેઓ ઉંડી લાગણી ધરાવતા આવેલા છે અને તેના સંચાલનમાં કોમતી સલાહ સુચના આપતા આવેલા છે જે બદલ અમે તેમના ધણજ નભી છીએ. 'ઇતિહાસ વિષેનું જ્ઞાન' એ સિપ' હેઠળ આ અઠવાડિયાના અગ્રેજ વિભાગમાં તેમણે લખેલા લેખનું નીચે ભાષાંતર આપીએ છીએ જે અમારી ખાત્રી છે કે 'ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન'ના વાચકોને રસીક થઈ પડવા સાથે હિંમત અને આશ્વાસન આપનારો થઈ પડશે.—ત'વી ઈ. બી.]

દક્ષિણ આફ્રિકાના હોંદીઓના હૃદયમાં નિરાશાએ મૂળ ધાલવા માટે કશુંજ કારણ નથી. એ એક અંક છે કે આ દિવસો ધણા કાળા છે. એક વિશેષી સરકાર તરફથી થઈ રહેલી રીખામણી આજના જેટલી હૃદયહીન અને હરેચોક ફડી નહિ હતી. તેમ છતાં વસ્તુઓની કેવળ કાળી બાજુજ જોવી એ ભૂલભરેલું ગણાય ભવિષ્ય કેટલીક વાર દેખાય છે તેટલું કાળું નથી એમ માનવાને ધણા સમજ કારણ છે.

સૌથી પ્રથમ દક્ષિણ આફ્રિકામાં વર્તી રહેલી પરિસ્થિતિને બહારની દુનીયાની એકંદર પરિસ્થિતિથી જુદી પાડી નહિ શકાય. અને દુનીયામાં આજે જાતીભેદ ધરાવનારા લોકો હારની બાજુ રમી રહ્યા છે. યુનાઈટેડ સ્ટેટ્સમાં, એશિયામાં, પશ્ચિમ અને ઉત્તર આફ્રિકામાં-ખાત્ર એ ચાર રથોમાંજ-માનવ વિકાસના બળો જેમ જેમ વધતા જાય છે તેમ તેમ જાતીભેદ તેને માર્ગ આપતો જાય છે. બ્રીટીશ અને ફ્રેન્ચ સરકારો પોતાના તાબા હેઠળના દેશોમાં જલ્પેએ એક પછી એક પ્રથમ વટકતી ગઈ છે અને છેવટે નાણુદ કયો છે. તેની વિરુદ્ધ ની લડતનો અલખત હજુ અંત નથી આવ્યો પરંતુ આ સવાલને જેઓ તેના ખરા ઐતિહાસિક સ્વરૂપમાં નિહાળી રહ્યા છે તેઓને તેના અંતિમ પરિણામને વિષે કશી શંકા છેજ નહિ.

ઇતિહાસ વિષેનું જ્ઞાન આ વખતમાં આશા આપનારું છે. હોંદી અને આફ્રિકનો ધર રાજ્ય લાલવામાં આવી રહેલા માનભંગો અને અન્યાયોને કાય્દે ગણવાને વર્તમાન જમાનાના ખાસ કરી સુવાનોને મદદરૂપ છે. કહેવાની અતલખ એ નથી કે એ વસ્તુ સૂચ્ય છે. ચામા છોક અન્યાયને માટે કદી પણ બચાવ હે.ઈ શકેજ નહિ; હાલનું તંત્ર ચલાવી રહેલાઓને માટે તો બીલકુલજ નથી. જુના અન્યાયોને તેઓ નવી નીલીઓ વડે જાણીપુછને ઠેકી બેસાડી રહ્યા છે. તેમ છતાં આ રાજ્યકર્તાઓ પોતાના હૃદયના ઉંડાણમાં સમજે છે-અને ખાનગી વાત ચીતોમાં કબુલ પણ કરે છે-કે હાલની સ્થિતિ દક્ષિણ આફ્રિકામાં કાયમને માટે ચાલુ વ્હી શકશે નહિ. આ કબુલ કરવામાં આવે છે તેમાં આપણે માટે આશા રહેડી છે કે જાતીભેદ થી ખરડાયેલો સમાજ ટકી રહવાનો નથી, અને આજની દુનીયા જે જાતીય ઉચ્ચતા અને ગેરાની સર્વોપરિતાના ખોટા સિદ્ધાંતને વખોડી રહી છે તેમાં તે અચીતજ ટકી નહિ શકે.

દક્ષિણ આફ્રિકાની બહારની દુનીયા બદલાયાજ કરે છે અને લગભગ સઘળા ફેરફારો હોકોના એક વર્ગને બીજા વર્ગપર પોતાનું વર્ચસ્વ ટકાવી રાખવાનું સુરહેલ કરી રહ્યા છે. આથીજ હોંદ, પાકીસ્તાન, બર્મો અને સીલોન બ્રીટીશ અમલમાંથી સુક્ત થયા છે, તેથીજ ક્યોને ઇન્ડોનેસીયા છોડી જવું પડ્યું, અને ફ્રેન્ચને ચાલુ વર્ષમાં ઇન્ડો-ચાયનાનો મોટો ભાગ ખાલી કરી જવો પડ્યો. એશિયામાં ગેરાના વર્ચસ્વના દિવસો ભરાઈ ગયા છે. આફ્રિકામાં પણ તેનો અંત નજીક આવી રહ્યો છે-જેનો મોઢક મોસ્ટ, નાયજીરીયા, ઇથીયપ અને સુદાનમાં બની રહેલા બનાવો પુરાવો આપી રહ્યા છે. આફ્રિકામાં એ દિવસનો ઉપક્રાણ બે લડાઈ અને કાયમની કડવાશ વગર લાવવાનો હોય તો તેને માટે હોંદી કે આફ્રિકનોને નહિ પરંતુ ગેરાને સૌથી મોટા સુધારા કરવા પડશે. ઘરમીયાનમાં ઇતિહાસ વિષેનું જ્ઞાન રાખવાની આજનો દિવસ, જેમાં આપણે વસી રહ્યા છીએ, તેને એક દુર્લભ સુલતાન ઐતિહાસિક પ્રદાન તરીકે, એક બદરવજ તરીકે વિચાર કરવાની શક્તિ કેળવવાની જરૂર છે. એ વલણ લેવાથી આપણે ઉત્સાહ આપણે ટકાવી શકીશું અને ભવિષ્ય આપણા પક્ષમાં છે એવો આપણને વિશ્વાસ બેઝશે.

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૮ અક્ટોબર, ૧૯૫૪.

સમયસરની ચેતવણી-ધ્યાનમાં લેવાશે ખરી?

કેનન એક એ. ડાલી સ આસ હરી પ્રોફેસર થઈને અને સામાન્ય રીતે માનવ જાતીને કપરે મોડેલેલા હૈ જમાન યદ્ય પડ્યા છે. દક્ષિણ આફ્રિકાના યુરોપીયનો તરફથી તેમજ ટેલકા ઇંગ્લેન્ડના યુરોપીયનો તરફથી તેમની વિરુદ્ધ યદ્ય રહેલી ટીકાઓની જરૂર પડ્યા હશે વિના પોતાના મનના વિચારો કુનીયા સમક્ષ સહ સહ રજુ કરતાં તેઓ અમકાવા નથી. સપ્ટેમ્બર તા. ૨૬મીના સાપા રોપાટરના સંદેશ મુજબ સેન્ટ પોલસ કચીક્રમાં પ્રત્યન કરતાં તેમણે નીચે નો ઉદ્ઘારો કાઢ્યા હતા :

“આપણે યહી વખત આપણા અલઃ કશુને બહેર આરી નાખવડા આગળે ને સાતળીએ ડાએ. પરંતુ ખુદ આદિકાનેના પોતાના ખરા અલઃને સામક્ષ, આન બાવિના કોપા વર્ચા એ તો વરુદ્ધ રિપ્તે આલી રહી છે તેમ આસપા નહિ દર્શો, અર્થાત્ પતાવડા બેરમાવેને કાચ નહિ બાંધે અને કાચકાચ અને સુગાચક બાંધેનાં ગોરાની સર્વેપરિતાનાં પાનસને ઢગલી નજરે લઈ નિહાળીએ

“દક્ષિણ આફ્રિકામાં આદિકાની રિપ્તિ દિન પર દિન બદલતી જાય છે. ને આદિકાને ગોસાંને પાટે દસડા મનુરોને દરબને રિપ્તે રવા વર્ષા નથી અને તેઓ પોતાને દસડા ગણતા નથી તેઓ રોકડગી સાથમાં દસડાના જર્મનીમાં વધુડીએની યદ્ય હની એવી રિપ્તિમાં મુકાવા લાગ્યા છે.

“મલાન સરકાર, આદિકાને પાટ તેણે સમકા સમકા પ્રી પારેથી દોષા દર્શા, કાએ માણસ માસ માણસ કરતા દસડા છે અને સદા દસડા રહેવાને સમજાએ છે એ કુળ શિક્ષકપર આપણે આપણા મંડા પડેલી છે.”

“કેનન ડાલી-સ ન્યાય મંડો આ. સી. આર. ક્વાટર અને નેટીવ એક્સેન્સ મંડો ડા. એચ. એફ. ક્રાઉઅર્ડની નીલીની ટીકા કરી અને કહ્યું કે, યુનાઈટેડ પાર્ટી આ પરિસ્થિતિ બાંધવાને કારણે કડુ કરે છે કારણ તેની નીલી એવો મોટી ઇટેચાક અને પાલકો દેવ જવા બીલેડ પાડવાની તો છે ન.

“એવો પોતાને વહાર કહેવડાએ છે તેઓમાં પણ સુગીરજ એવા છે- ટાલેના પાટ છે કે તેમાં બંધારો થયો નય છે- કે એવો પ્રવાહની સામે તરવા એટલી દિગ્ધ અને યાગ દાખવી રહ્યા છે.

“રહેને કામન્ટેશને દક્ષિણ આફ્રિકા યુનાયર્ડ પડે અપવા. પદિમની સરકાર ની જરૂરીયાતો યુનાયર્ડ પડે એવા બાંધી આપણે મોન અને નિષ્ક્રિયા ન સેવીએ. આપણી આંખોમાં ખૂબ નાખી આપણને દરો કરવા ન દેવો. બીલેડના કુપા વર્તનને વળખી રહેવા કરતા એ કપડું યુનાયર્ડ પડતું હોય તો સહે યુનાયર્ડ.”

આ બંબાર ચેતવણી છે. તેમાં એક સબ્બ પણ ખરી ખીણે કે ખાટી ખાણે અતિસપેક્ષિતભરેલી નથી. દક્ષિણ આફ્રિકા ટી દાસની પરિસ્થિતિમાં ખદારની કુનીયા આપણુ ને શી રીતે મદદ કરી શકે એ સવાલ પુછાયામાં આવી રહ્યો છે. કેનન ડાલી-સે તેનો જવાબ આપેલો છે. તેમના સબ્બો અમે કરી દંડીશું : “રહેને કેમન્ટેશને દક્ષિણ આફ્રિકા યુનાયર્ડ પડે અપવા પદિમની સરકાર ની જરૂરીયાતો યુનાયર્ડ પડે એવા બાંધી આપણે મોન અને નિષ્ક્રિયા ન સેવીએ. આપણી આંખોમાં ખૂબ નાખી આપણને દરો કરવામાં ન આવે.” એ વખત આવી શામેલો છે કે જ્યારે યુનાઈટેડ નેસ-સે પોતાનું તરુ ખતારી આપણું જોષએ. દક્ષિણ આફ્રિકા યુનાઈટેડ નેસ-સેનો બંધાર કરવાના પ્રયત્નો કરે છે તેને બદલે યુનાઈટેડ નેસ-સે દક્ષિણ આફ્રિકાને સપુર્ણ બંધાર કરવો જોષએ. દક્ષિણ આફ્રિકા પ્રગલ્ભાક રાજ્ય રચવાની યાતો કરે છે. કુનીયા અસે તેને સાવ એકસવાળું કરી દે એકસવાળું યદ્ય રહેવાને અને તેને રહાદ લેવા દેવામાં આવે, તે આપણે ધારીએ છીએ તે કરતાં જરૂર વે વહેલું જાનમાં આપશે. ને સખ્ત પચકા હમચાલ નહિ લેવામાં આવે તો પાછગથી સેના અસુરા યદ્ય પડશે. તેને માટે નથી ચલેનોની કે નથી મનચારોની કે નથી બેગમેની જરૂર. ધોમ ત્યામ અને સહનથીસતાની જરૂર છે. સવાલ એ છે કે જે રાજ્યોની ગણના છે તે ખુનરેજ વિનાની સાતી નાં દિતમાં કેનન ડાલી-સના સબ્બો ખાનમાં લેવા અને ત્યામ કરવા તકપર થશે કે કેમ?

કેનન ડાલી-સ જ્યારે ઉપરેક્ષ સબ્બો કરી રહ્યા છે ત્યારે અક્ટોબર તા. ૧૯મીથી તા. ૨૨ સુધી લયોર્ડમાં મળનારી કેપની નેશનલીસ્ટ કે.એસના એન્જે-કાપર મુકાએલા ટેલકાક દરવા

બાધતા હેવા છે. એક દરમ સરકાર ને માગણી કરે છે કે ખીરપ એન્જે-કાલી-સ અને ટ્રેડર હાઈસ્ટનને રેશનિસલ કરવામાં આવે અથવા એન્જીકન ગર્થના અધિકારીએને તેમને મોલાવી લેવાની સુચના કરવામાં આવે. ખીજે દરમ “કેનન ડાલી-સ જેવા માણસો જેઓ ખીન-જોરાએને અમાવવા આ રેશર્માં આવે છે” તેમની સામે વધારે સખ્ત પગમાં લેવાની સરકારને માગણી કરનારો છે.

પ્રોટીરીયા ખાતે સહારાની દક્ષિણે આવેલા આફ્રિકાની બેગાનિક સરથા એની કાલી-સીયની પરિવહના રેલીમેટો ના ખાનમાં આપણમાં આવેલાં ખાણા પ્રસંગે બાપણુ કરતા ક્રોનોમીક કેફેસના મંડો જી. એરીક એ.એ.કેફેસ બાંધવા છે કે યુનાઈટેડ નેસ-સેમાં અને કુનીયાના અખવારોમાં દક્ષિણ આફ્રિકાપર યદ્ય રહેવા એવી દુમલા દક્ષિણ આફ્રિકા વિષેના જાનની ખાખી ને લીધે અને વધારે કરીને પરદેસના અખવારોના પ્રતિનિધિએ તરફથી પ્રેક્ષવામાં આવતા બાળા છુટલા દેશથી જરેલા સદેશઓપરથી અ.પ. છે. ઉપલા અખરના અરાપણા વિષે તો ચકાને માટે રથાન રહેલું જ નથી બીલએના બોલો કરતાં નેશનલીસ્ટે નો પ્રોપોઝ વધારે પોઝારી છે છે.

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”નું બાવિ

કે ઇન્ડિયન ઓપિનિયનની પચાસ નવમી કરતી બાદ આને તેના બર્થએ અને મંબીર નિચરમાં નાખી દીધેલો છે. તેની નાખાણીય રિવિતિ કરી પણ સારી તો હનીજ નહિ તેની મૂળ રથાપના યદ્ય ત્યાર થી તે ખોટેજ માગતું આવેલું છે. પૂ. માધીજના કાયમાં તેનું સંચાસન હલુ ત્યારે પણ થેર થેર કરી તેના સવાનમે ઉપરાવર્ગ પડતા હતાં અને દર વર્ગે યતી એટ પૂ. માધીજ પોતાની આવકમાથી પ્રી પાડતા હતા, તે એટલે સુધી કે એક વખતે પૂ. કસ્ટરજાના અમત કાગીના નેચી દેવા સુધી પણ વાત બધ હતી. તેમ છતાં તેઓ છાપું ચલાવતા હતા અને લોહીને સમજનાતા હતા કે આ છાપું અદિના યુનરાતી બાંધએ, જેઓ તેને નિખાળી રહ્યા છે, તેઓને વાંચવા મટેજ નથી પરંતુ આ દેશમાં આપણી કામચરીઓની સરકારને, જોરી તેમજ અન્ય પ્રગલ્ભોને તેમજ ખદારની કુનીયાને બાધ કરવાને માટે છે. તેની સ.થે સાથે આ દેશમાં વસતા આપણા બાંધએની સામાજિક, નેતિક અને રીજરણી રિપરક ઉજતિના કાયને અજે પણ તેની ઉપયોગિતા છે. પૂનય માધીજના વખતમાં પણ આ ખતને

માટે સવાનમે ઉપરાંત નાખોની મદદ માંમરી પડતી હતી અને તે આપવા માં આવતી હતી. ૧૯૦૫થી ૧૯૧૪ સુધી આ પત્રે દક્ષિણ આફ્રિકાના કોઈએની અતુપચ સેના કરી હતી એ કોઈથી પણ કાંકારી ચકાશે નહિ. એ વખતે આ દેશના કોઈએને બોલિક તેમજ આર્થિક વિકાસ થયો એકો થયો હતો. બધે એ બાળત માં હજુ તેઓ એકોએકને પાટ શીખી રહ્યા હતા એમ કહેવું ખેડું નહિ અણુય. પરંતુ એટલા લેખોના સહાય્ય હતા કે પૂ. માધીજના જેવી પ્રભાવશાળી વ્યક્તિ તેઓને શા તરીકે મળી હતી.

પૂ. માધીજ ૧૯૧૪ની સ.કમાં આ દેશ કાવખને માટે છોડી ગયા બાદ તેઓ આપણે માટે મુકી મએલા વારસાપર આપણી પોતાની આપ સક્ષિત અનુસાર નજવાનું રહ્યું હતું. ૧૯૧૪ બાદ ૧૯૧૬ સુધીમાં તે ‘ઇન્ડિયન ઓપિનિયન’ મંડે મંડી રિવિતિમાં આવી પડ્યું હતું. તેની કાયત પણ તથ્ય ચેનીમ.થી એક પેની કરી નાખવામાં આવી હતી. છતાં એ વખતે હજુ સાંજારી હતી અને છાપું ચલાવવાનો ખર્ચ થયો થયો નહોતો. ત્રીસથી ચાળીસ પાઈન માર્કિસ ખર્ચ થતો હતો. ૧૯૧૬ની સાલમાં ચારા જેવા છાપું ચલાવવાની બરાખડી પણ નહિ જાણનારે પૂ. માધીજએ આ દેશમાં ‘ઇન્ડિયન ઓપિનિયન’ની સેવા અર્થે એ વખત ના સંચાસોના કાય નીચે રહી કામ કરવા મોકલ્યો. ચારા આખા બાદ ચલે પણ થેર થેર કરી ‘ઇન્ડિયન ઓપિનિયન’ના સવાનમે ઉપરાવર્ગ પડતાં હતાં અને તથ્ય વર્ષ બાદ એ વખતના સચાકો પણ એક પછી એક ખરી પડ્યા અને છાપું ચલાવવા નો અખોર બોલો ચારા એકાલી ઉપર આવી પડ્યો. ત્યારથી આખા વર્ષ તે એ બોલો હેચી ચકાશે પૂ. એ કું કાચરની મદાન કુપાજ મલું છું.

પૂ. માધીજ આ છાપાને અમે અસુક સિદ્ધાંતો રથાપી ગયા હતા. તેમાને એક એ હતો કે આ છાપું વેવાર અર્થે ‘ચાલણુ’ નહિ જોષએ. કામની સેવા એજ તેનું ક્ષેપ હેજુ જોષએ. બીજે સિદ્ધાંત એ હતો કે કામે એ છાપું ચલાવણુ જોષએ; ને તે ન ચલાવે લો સમજણુ કે તે છાપું જોષએ નથી અને તો પછી લે ચાલુ રાખવાને કશે અર્થ નથી અને તે અપ કરણુ જોષએ. કામને અને ખાસ કરી અપણા યુનરેલી બાંધએ ને અને તેમાથે ખાસ કરી કાંસાથમ યુનરેલી બાંધએને ન્યાય આપણ માટે કહેવું જોષએ કે તેજે, એ આટલ વયો સુધી ‘ઇન્ડિયન ઓપિનિયન’ને પ્રેપ્રેસ સાથ આપેલો છે. એ સાથ વિના છાપું કવારનું મનમાન થ

મહુ હેન. તેને મારે હું તેઓનો અત્યંત ગણી છું.

પરંતુ દમણા દમણામાં મોંઘવારી ટેકાની વધી ગઇ છે એ સો ટેકા જાય છે. અને ફરી કાપું ચકાવવું કે બંધ કરવું એ સવાલ સુંઝી રહ્યો છે.

હું સત્યાગ્રી કહી છું છું કે આ હાથને વિશે ને સિદ્ધાંત પ. ગાંધીજી સ્થાપી મવા દતા તેમથી હું બીજકુષ આતમે નથી. આ હાથએ ફરી વેપારની નાતી રાખેલી નથી. જો એ નાતી રાખવા જાત તો અમારે વધુની ખુશમતો કરવી પડી હેત. એટલી ખુશમત નહિ કરવાના કારણે 'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન'ને પ્રજો, આર્થિક ગેરલાભ વહેરી લેવા પડે છે. પરંતુ સરખાવ ધરાવનારા ભાષા એના ફેરે હવે તેને ઉમારી લીધું છે.

આને 'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન' પર ટેકાકે પ્રતિકુળ સંભોગોને લીધે આર્થિક વિઘ્નભણા આવી પડેલી છે. પૌરયુગીન હટ્ટ અડિડા, રોડેસીયા ન્યાસાલેન્ડ અને હટ્ટ આફ્રિકામાં 'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન'ની પા. ૧૦૦૦ ઉપર ઉપરાણી ચડી ચડેલી છે જે આ દેશની સરકારની સખતપણે લીધે વધુક વધી લમલમ અલકમ થઇ પડી છે. યુનીયનની બદાર નીકળવાનો સરકાર અને પરવાને આપતી નથી. 'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન'ને માદકોના લગભગ અને ચોડી લણી જાહેર ખર્ચે સિવાય બીજી કશી આવક નથી. કામગીરા વેપારીઓનો તેમજ બીજા કુરોપીયન વેપારીઓનો નીચમ છે કે નીચ દિવસમાં જો નાણા સુકવવામાં નહિ આવે તો માલ મળતો બંધ થઇ જાય. પ. ૩૨૫૨ના સ્મારક રકુલને અંગે પશ્ચ પા. ૮૦૦૦ ઉપરાંત થંઝેલા વધારાના ખર્ચના નાણા સુકવવાના બાધી છે અને ઉપરાંત સંભોગોને લઇને પડેલી અત્યંત નાણાબીડના કારણે પા. ૫૦૦ લીડના લેપ પડેલા છે, જે વરત સાધારણ સંભોગમાં કરી નહિ જોઇએ. મારે સામાર કબુલ કરવું જોઇએ કે જે બાધા પાસેથી જે નાણા મેળવવા છે તેઓએ એક પેની નું પશ્ચ બ્યાન લીધા વિના કે ટેકા પશ્ચ જાતની બાંહેધરી આગ્યા વિના જે નાણા આપેલા છે. એ કરજ મારે સુકવી ફેંડજ જોઇએ અને બીજા વેપારીઓને તેઓના ચહેલાં નાણા પશ્ચ સુકવી દેવા જોઇએ. તેને મારે પા. ૧૦૦૦ની તાકાસિલ મદદ મળે તો 'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન' તરત રહે.

પરંતુ તે પછી પશ્ચ તેને હવે મહુ રાખવું કે કેમ એ સવાલ રહ્યો છે. જાણ કાલ હાથએ થયાં વધી મવાં છે; રેડીયોની સખવ થવાથી પરદેશ

ના ખર્ચો પશ્ચ લોભો વેર જો સાંભળી શકે છે. એ ઉપરાંત ભોભો ને સાદિતપતો રોખ વધવા લાગ્યો છે અને નાદરો વરતુઓ નિકળવા, મામવાનો રોખ પશ્ચ ખુગ વધી ગયો છે. એ સપળા રસો પુરા પડવાને આ દેશમાં જોઇતાં સાધનો નથી તેથી લોભો એ જાતનું સાદિત્ય પરદેશ થી મેળવી શકે છે અને મેળવે છે. કદમ તેને મારે સાધનો દોષ તો પશ્ચ એ રસો લોભોને પુરા પાડવા એ આ હાથનું થયે કડી કવું નહિ અને છે નહિ. તેનું એક માત્ર થયે આ દેશમાં આપણી ઉપર પડતી દાડાદારીઓની કુનીમને જાણ કરવાનું અને આપણી કોમની સામાજિક, નૈતિક અને ડેજવણી વિષયક જાણતિ કરવાનું છે. જો તે વચ્ચ સક્રિય વળગી રહ્યું છે.

પરંતુ વેર વેર ફરી લગભગ, ઉપરાવાની મારી સક્રિય હવે ખુડી છે. વળી કાપું ચકાવવાને ખાતર અકાવવું એ મુખ્ય થયે નથી, અને હેવું જોઇએ પશ્ચ નહિ, મુખ્ય થયે જે માનવદેને મારે આપણે આ દેશમાં કશી રવા જીએ એ લગન અલાવવાનું છે, અને તેને અંગે અને લાતને વેગ આપવાને ખાતર હાપું ગમરાવાનું છે અને તેટલાને ખાતર જ તે ચાલી રહ્યું છે. જો કોમને તેની જરૂર જાણતી હોય તો કોમે તેને માદ કરવી જોઇએ. જો નહિ જાણતી હોય તો તે બંધ થવું જોઇએ.

ટેકાકે બાધાએ એમ સમજી રવા છે કે પ. આર્થાનું છ પું છે તેને બંધ કેમ ફરી ચકાવ દેથી તેને અલાવવું જોઇએ; ટેકાકે સુભેગકો એમ સમજે છે કે આ હાપુ મારા અને મારાં હુડખવા નિર્વાહને ખાતર ચાલી રહ્યું છે અને તેથી તેને મદદ કરવી જોઇએ. આ વલન બોટા ખાલો ભોભોએ મગજમાંથી બીજકુષ કાઢી નાખવા જોઇએ. 'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન'ની દરતીનો તેના પેતાનાજ કુખરોય પરથી વિચાર કરવો જોઇએ અને જે રોગ્ય લાગે તે કરવું જોઇએ. અમારા નિર્વોદ મારે અને 'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન' પર આધાર રાખતા નથી. જેતી તેમજ અન્ય સાધનો અમારા નિર્વોદને મારે અમારી પાસે પુરતાં છે. એ વિશે અમારા હિતેશુ ઓએ કશી ચિંતા કરવાની જરૂર નથી. જન 'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન' ની દરિતનો તેના પેતાનાજ કુખરોય પરથી વિચાર કરવાનો છે.

આ દેશના ભોભોને 'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન'ની કોમત જાણતી નહિ હોય પરંતુ પરદેશના પુરાપ અને અમેરીકાના પુરોપીયનને તેની કદર છે અને ટેકાકે જેન કેલીન્ડ જેવા પશ્ચ તેના લગા છે એટલુંજ નહિ પરંતુ તેને આર્થિક

તેમજ નૈતિક ટેકા આપી રવા છે. આપની લગતના પ્રચાર અર્થે જો લગમગ પાંચસો જેટલી નકસો મહત મોકલીએ છીએ, આ લીડીએ જમ્મ હ રહી છે ત્યારે એક અદિના સવાલ માં કોડી રસ લેનાર બાધ અમેરીકાથી લખે છે:

You speak of your paper and of your sending free copies overseas to reach your many friends. I know that I am receiving most of these papers, but cannot guarantee that every issue duly arrives. You must remember Jesus's parable of the sower, he scattered his seed with a lavish hand, and a good part of it fell on barren soil and withered away, but always there were left certain seeds that fell on good ground and thus produced in due time the precious harvest. This is what you are doing, and the work will bring its own reward as time goes on. So I beg you to keep up sending all the papers you can devote to this work overseas. Friends everywhere will rise up to bless you."

"તમે તમારાં હાપાં વિશે લખો, જો કે તમારું છ પું તમે પરદેશ તમારા મિત્રોપર મહત મોકલો છો. હું જાણું છું કે અને થણા ખરાં મળે છે જો કે બધાં નીચગીત મળે છે એમ કહી શકતો નથી. તમારે ઇશુખિરતની એક પાત માદ રાખવી થટે છે કે એક મેકુત પોતાના બીયાં ઉધાર દાણે વેપે જતો હશે અને તેમાંના થણા વેરાન જુગીપર પડી સુકાઇ જતાં હતાં. પરંતુ તેમાંના ટેકાકે બીયાં સારી જુગીપર પડ્યાં અને તેમથી તેને વખત જતાં થયો. કોમતી પાક મળ્યો, એ વરતુ આજે તમે ફરી રવા છો અને તમારો કાર્યનો જાલો તમને સમય જતાં મળી રહેશે. એટલે તમારે ખની શકે તેટલા હાપાં તમારા ત્યાંના કાર્યને અંગે મોકલ્યાં કરમ મારી તમને ખાસ લગમગ છે. સર્વત્ર મિત્રો તમારાં કાર્યમાં રસ લેશે અને તમને આશિર્વાદ આપશે."

હાપું એ મહુ રાખવું જ હોય તો આખાં યુનીયનમાંથી ટેકાકે સુકક મિત્રોએ ખર્ચો મોકલવાનું લગભગે ઉપરાવવાનું, નવા માદકો કરવાનું વિ. કામ ઉપારી લઇ પુરા સાધ આપવો જોઇએ.

આ દેશમાં આપણે જવારે જનન મરજીની લગતમાં દેકાયા છીએ ત્યારે સો કોઇની પાસેથી જેલના સંકરો સદેવાની આસા નજ રાખી શકાય.

પરંતુ લગતમાં સાધ આપવાની બીજી અનેક રીતો છે જેમાંની મારા નમ મત પ્રમાણે આ હાપું વધારે જરૂરત બનાવવાની અને રાખવામાં પેતાનો ફોજો આપવાની પશ્ચ એક રીત છે.

'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન'ના વાચકો એટલું પશ્ચ કલ્પક કરશે કે આ દેશમાં હાપાં થણા વળી મવાં છે પરંતુ પ. ગાંધીજીનાં અદિસના સિદ્ધાંતો આ દેશની કાળી પ્રજા સમક્ષ રજુ કરવાનું કાર્ય આજે છ પું ફરી રહ્યું છે અને એ દ્રષ્ટિએ જોતાં પશ્ચ તેનું મદદલ સમજી શકાવું જોઇએ. હું છપ્પું છું કે વાચકો આ લખાણ જાનપુર્વક વાંચી, વિચારે અને પેતાના અભિપ્રાયો લખી મોકલે, હાપરા જેવા લામશે તે હાપવાયાં આવશે. જમાણું કુંકું દુઃસરનું પૌતું જોઇએ.

જાહેરખર્ચોથી હાપાને રવાજબી જાનવાની કોઇ સુખતા ન કરે. આદર્શ વરતુ તો એજ ગણાય કે આ હાપ માં જાહેરખર્ચો હોયજ નહિ. વળી જાહેર ખર્ચો આપનારા ભોભો મોટે બ.જે એવીજ જાહેરખર્ચો આપવા માંમતા હોય છે કે જે રેડી આ હાપાંના સિદ્ધાંતની વિરુદ્ધ હોય, જેવી કે બીડી, તમકુ, દેકાકા, હીરોની મનકા જેવા હતાં આવશે માલ વિ. એટલે એ સિવાયની બીજી કંઈ પશ્ચ સુખતાને પરતું જમાન દેવામાં આવશે.

અભીલાલ માંધી.

—સ્પ્રોક્સ્ટરી બો.મે ૨૨૪૬, ૨૨૫૬ ટેલક્રં તથા જીતુમજ બુધાભાષ તરફ થી દોંદમાં રેલ સંકેત નિવારણ મારે ને ને બીની મળી કુલ પા. ૧-૬-૦૦ની રકમ અમ.રાપર મોકલવામાં આવી છે જે અમે જ્ઞેદાનીસગર્મ દોંદી વિલા મદીર, બોક્સ ૮૦૪૯ પર મોકલી આપી છે. તેઓએ એ ફોજો ઉપરાવવાનું કામ ઉપારેલું હોય સોને નાણા જાણ મોકલવા વિનંતિ છે.

મી. જી. અ.ર. હાઈડોર્ન
મી. જી. આર. હાઈડોર્ન પેતા
ની માદગીમાંથી પેતાના દોંદી અસીંગેનાં કામને જમાન આપી શકે તેટલા સાગન થવા છે. તેઓ છપ્પે છે કે કમીમેસન અધિકારી ઓને તેઓ મળવા જાય ત્યારે તેમના અસીંગે પશ્ચ તેમની સાથે જાય, તેઓ કાનર હોય તો પેતાના કેમની નીગતો સમગળથી શકે અને વધારે સફળ થાય એમ તેઓ માને છે.
મી હાઈડોર્નની મુલાકાત તેમના
No. 8, Sueddon Street,
Sydenham, fahannesburg
ના મુકામે લઇ શકાશે. જ્ઞેદાનીસગર્મ આપી ટેલીફાન નંબર ૪૫/૪૫૨૬ પર ટેલીફાન કરી મુલાકાતને મારે પ્રથમ એવેન્ટમેન્ટ કરવું.

ભારતનો પત્ર

(અમારા અખબરની તરફથી)

મુંબઈ તા. ૨૦-૯-૫૪.

મુંબઈ શહેર અને હાલનગરમાં બાહરવા મહિનામાં અને તેમાય આઠના દિવસોમાં કમોસમનો સળંગમોનો ફાટી નીકળ્યો છે. મુંબઈ શહેરમાં જેણે એક સપ્તાહમાં દોઢસો જેટલી કન્યાઓના સગ્ન અર્પણ કરાવ્યા પતાવી નાંખવામાં આવ્યા છે. સગ્ન કરનાર કન્યાઓ મોટી સંખ્યામાં આફ્રિકાથી આવી છે. આફ્રિકામાં જન્મેલી કન્યાઓના પતિને આફ્રિકામાં રથાથી થવા સામે આવનારા મનાઈ હુકમને પરિણામે મોટી સંખ્યામાં કન્યાઓ જાહેરાત, વિમાન ફાટા અને આવી પહોંચી છે. મોટા ભાગના સગ્નોમાં કન્યાઓના ૩ વરપક્ષના વડીલોની ગેરહાજરી તરી આવતી હતી. અને પક્ષોના મુંબઈમાંના સગવડલાઓ એજ તેમનાં સગ્ન પતાવી આવ્યા હતા. બાહરવા સુદ પુનમથી અઠના દિવસો ખેસી જતા હોવાથી તેરસ અને અનંત ચતુર્દશીના દિવસોએ સગ્ન થાય એ માટે ડેટલીક કન્યાઓ આફ્રિકાથી વિમાન માર્ગે મુંબઈ આવી પહોંચી હતી. એવીજ રીતે ડેટલાક મુરતિયાઓ પણ સૌરાષ્ટ્ર મુજરાતમાંથી વિમાનમાં મુંબઈ આવ્યા હતા.

આમ ગ્રામ્ય કન્યાઓને વરણીવી દેવાની આફ્રિકાવાળાઓની ઉતાવળને કારણે ડેટલાક કુટુંબોને કોઠાતરી છપાવવાની હાજતા વળજતા સંબંધી એને અખર આપવાનો પણ સમય રહ્યો નહોતો. બાકીઓ પણ વડેલી-મોટી મળતાં જરા મુશ્કેલીમાં મુકાવું પડ્યું હતું. દરેકને અલગ વાહી ન મળતાં વણા કુટુંબોએ એકબી વાહીમાં એકબી મોડે વણ-ચાર કન્યાઓનાં સગ્ન પતાવી દીધા હતા. અને એકબી દિવસમાં મોડે, ચૂદચાંતિ, માર્ગ, ચોરી, ફેરા વગેરે પતાવીને વિદાય આપી હતી. જેઓ સમયસર ન પહોંચી શક્યા તેમણે બાહના દિવસોની પણ પરવા કરી વગર સગ્ન પતાવી નાંખ્યા છે. અહીં મળતા દેનારો પ્રમાણે જે કન્યાઓ કે તેમના કુટુંબો ગુજરાત અને સૌરાષ્ટ્રમાં પહોંચી શક્યા હતા તેમણે કાં પણ આવીજ રીતે ગ્રામ્યેર સગ્ન પતાવી નાંખ્યા હતા. પાટીદાર અને જાણી નેથી લેવા-દેવાની ગાળ ૩ પહેરામણી માં આવતી હાલિએએ વાળ વમડાવવાની કે ધામધુમ કરવાની જગ્યા એવના રાખ્યા વિના સગ્ન પતાવી નાંખ્યા હતા.

નડિયાદથી મળતા સમાચાર પ્રમાણે સૌરાષ્ટ્ર અને ગુજરાતમાં પણ મોટી સંખ્યામાં આવી રીતે કોઠાસમ

નાં સગ્નો થયાં છે. ગુજરાતમાં આગેર ૪૦૦ પાટીદાર યુવતીઓ આફ્રિકાથી સગ્ન માટે આવી છે. ગુજરાતના પાંચ આમેમાં પાટીદારોની દોડધામ વધી ગઈ છે. આ કન્યાઓમાંથી ઘણીનાં સગ્ન થઈ ગયાં છે અને બાકીનાની તળવીજ ચાલે છે. દરે આફ્રિકા જવા નહિ મળે એવું નકકી હાજતા, સાં જવાની સાથે ડેટલાય વેદચિપા યુવાનો વગર પેસે પરણવાને તકવાર થઈ ગયા છે. અત્યાર સુધી જે મુરતિયાઓના આવે બોલાતા હતા તેને બદલે અત્યારે મુરતિયાઓ સામેથી કન્યાઓની મામણી કરે છે. આ રીતે કુળવાન ધરોના મુરતિયાઓ ના બાવ મગડી ગયા છે. અને આફ્રિકાના જન્મવાળા કન્યાઓની કમલ થવાનો સમય આવ્યો છે! હજી દરેક રડીપરોમાં આફ્રિકાથી કન્યાઓ આવી રહી છે. ડેટલાક યુવાનો કામચલાઉ પરમીટથી આફ્રિકા ખાસ સગ્ન કરવા ને ઉપડી ગયા છે.

ગ્રામ્યેરની બાવનગર-તારાપુર રેલવે બાજબા બંને સૌરાષ્ટ્ર બારાસખાના કોંગ્રેસ પક્ષમાં મળી મતભેદા ચાલુ છે. મતભેદા એટલા જમ છે કે, કોઈ પક્ષ નમતું આપવા ઇનેન્નાર સામતું નથી. 'ગ્રામ્ય એર ઇન્ડીઆ ના' રાજકોટ ખાતેના અખરપત્રીએ જણાવ્યું હતું કે, બાવનગર-તારાપુર રેલવેના પ્રમુખ સૌરાષ્ટ્રના પ્રધાન મંડળમાં કોટાકરી ભગવાનો સંભવ છે. આરોગ્ય પ્રધાન શ્રી હવાઈકર હવેની આરેવાની નીચે તેર કોંગ્રેસી બારાસખા એ, જે બાવનગર-તારાપુર રેલવે બાજબાનો નિર્ણય ન ફેરવાય તો રાજ્યના આપવાની ધમકી આપી છે. તેમની માંગણી એવી છે કે, બીજા રથોને જોડવાને હમતી બીજી ચોળાઓ તપાસી જોવા પાછી જ કોંગ્રેસ હાલન બાંધવાનો નિર્ણય કરે. તેમણે પ્રોદર-રાજકોટને જોડતી રેલવે બાજબાની દિમાયત કરી નું કહેવાય છે. જે આસમાં આ સંબંધમાં કોટાકરી હતી થતાં શ્રી ટેવરભાઈ સાળના પુર્વ અટકાવી હતી. પરંતુ તેમણે 'ટામ્સ'ના અખર પત્રોને જણાવ્યું હતું કે, 'જો આવતા થોડાક દિવસોમાં સમાધાન નહિ થાય તો પ્રધાન મંડળમાં જે એ બાજબાની કાય માલે છે, તેમાં વિરત આવશે.' જે જુથો વચ્ચેના મતભેદો સમાવવા અને કોંગ્રેસની એકતા જળવવા માટે શ્રી ટેવરભાઈ તરફથી પ્રવાસો થઈ રહ્યા છે.

પાછળથી શ્રી ટેવરભાઈએ પ્રધાન મંડળમાં આ સંબંધમાં મતભેદો દેવાનું કહ્યું હતું, પરંતુ એથી કોટાકરી ભગવાનો સંભવ દેવાનો દેવાલ મોટે દેવાનું જણાવ્યું હતું. કોંગ્રેસના મહામંત્રી શ્રી બળવંત રાય મહેતા બાવનગર-તારાપુર રેલવે ના મોટામાં મોટા દિમાયતી છે અને તેમના પ્રવાસોને લીધે આ રેલવે બાંધવાનું નકકી થયું હતું. વિરોધ પક્ષોનું એમ કહેવું છે કે શ્રી બળવંત રાય ભાઈનું કેન્દ્ર સરકાર પાસે જેટલું વળન પડે છે, તેટલું સામાનું નહિ પડે, એટલે આખરે બાવનગર-તારાપુર રેલવે ન બંધાશે.

નવા નિમાયેલા ભારતના અખર પ્રધાન શ્રી ખંડુભાઈ કસનજી દેસાઈએ દેસાઈએ આવતાની સાથે તરત જેક કામદારોનો રોટક પ્રમ દાય થયો હતો. તેમણે જેક કામદારો તથા જેક માલિકોના પ્રતિનિધિઓને તાકીદે ત્રિપ હી મંત્રણા માટે કિશ્કી આવવાનું આમંત્રણ આપ્યું હતું. અખીલ પંચે આપેલા ચુકાદામાં મુધારો કરવાના સરકારના પક્ષમાં સામે વિરોધ દર્શાવવા જેક કામદારોએ હાલના પર જવાનો નિર્ણય લઈ લીધો હતો. તેમ છતાં તેમના પ્રતિનિધિઓ કિશ્કી ગયા હતા. અને પક્ષો સાથે મંત્રણા કર્યા પછી શ્રી ખંડુભાઈને લાગ્યું હતું કે જો પક્ષો પરસ્પર વિરોધી મંતવો ધરાવે છે અને તેમની વચ્ચેથી સમાધાન કરવાનું શક્ય નથી. એટલે તેમણે તરત જેક પ્રમદા બંને કરી તપાસ કરવા અને સરકારે ચુકાદામાં કરેલો મુધારો પાછો ખેંચી લેવો એવું જ નહિ તે પ્રયત્ન માટે મુંબઈની વડી અદાલતના ન્યાય મૂર્તી શ્રી રામ બક્ષ ની જાહેરાત કરી હતી. શ્રી રામ બક્ષ બંને પક્ષોને સંબળીને બલામથ ન કરે ત્યાં સુધી જેક કામદારોના હાલના પગારના ધોરણ કે સમવેડામાં ફેરો ફેરાર નહિ થાય.

અત્યારે પ્રધાન મંડળમાં જે જુથો કામ કરી રહ્યા છે. નાણા પ્રધાન શ્રી ચીતમણુ દેસાઈ અને વેપાર પ્રધાન શ્રી કુખ્યામાચારી મૂડીવાદીઓ ની તરફેણ કરતા હોય તેમ હાલે છે. શ્રી જિરિએ તકવાર કરેલો નવો કામદાર સંબંધક ખરડો પણ આ બે પ્રધાનોના વલણને કારણે એક વર્ષથી નકકી પડ્યો છે. આ બંને પ્રધાનો રેલવેશ્રેયની-કોંગ્રેસના વાંજિરણ ની દિમાયત કરે છે. પરંતુ કામદાર અગ્રેવાનો તેનો સખત વિરોધ કરે છે કેમકે એથી મેકારી આવવાનો તેમને ભય રહે છે. સરકારી પગલાંની પુનર્પાસ કરવા સામે પણ શ્રી દેસાઈને સખત વલો હતો, પરંતુ પં. નેહરુએ લોકસભામાં આ સંબંધમાં જાહેરાત કરી પછી તેમના વલોને

મજ મહત્વ નહિ અપાય એમ મનાવું હતું અને થયું પણ તેમજ છે. સરકારી નિર્ણયની ફેર તપાસની જાહેરાત થતાં જેક કામદારો દરે હાલના પર જતરવાનો પોતાનો નિર્ણય ફેરવે એવો સંભવ છે.

મહાત્મા માંધીજીની દેરવણી દેશ કામદાર પ્રતિમાં તકવાર મપેલા શ્રી ખંડુભાઈ દેસાઈનું શ્રી જિરિ કરતાં પ્રધાન મંડળમાં વધુ વળન પડશે જ નહિ પડ્યું છે. શ્રી ખંડુભાઈએ જે વાલુ પ્રવચનમાં કહ્યું હતું કે, શ્રી જિરિએ તકવાર કરેલા કામદાર સંબંધક ખરડાના સિદ્ધાંત સાથે તેઓ સહમત છે. કામદારો અને માલિકો વચ્ચેના સંબંધો વિશે તેમણે કહ્યું હતું કે, ગ્રામ્ય રાષ્ટ્રીય વિકાસ અને વધુ સામાજિક ન્યાયનો દ્વિવિધ હેતુ, સિદ્ધ કરવો હોય તો કામદારો અને માલિકો વચ્ચે વધુમાં વધુ પ્રમાણમાં સમજૂતિ અને એક રામ દેવાળ જોઈએ. આનો એક માત્ર માર્ગ ફેર પક્ષે સામા પક્ષ પ્રત્યેની પોતાની જવાબદારી સમજવાનો છે. માંધીજી એ દેશને જે સેવાના આદર્શથી હલેલો છે તેની સેવા ફેર પક્ષ જો સામાનું હિત જોવા વિના જોતાના સ્વાધીને વળગી રહે તો નહિ માય. તેમણે શ્રી જિરિએ આદરેલી કામદાર નીતિ માણ રાખવાની જાહેરાત કરી હતી.

શ્રી ખંડુભાઈ લોકસભા માટેની ઉચ્ચી મુદ્દાઓમાં પહેલાં પાટણ વિકાસ માંથી શ્રી તુલસીદાસ કિશાનંદ સામે ઉભા હતા, પરંતુ તેમાં કારી ગયા હતા. પછી તેઓ સૌરાષ્ટ્રમાંથી ઉભા રહીને લોકસભામાં ચુકાદા આપ્યા હતા. શ્રી નંદા જેઓ મૂળ પંજાબી છે તેઓ હાલ અરસાથી ગુજરાતમાં રહ્યા છે અને ગુજરાતી જોવા જ નથી ગયા છે તેમને ખાદ કરીએ તો બારત ના વર્તમાન પ્રધાન મંડળમાં શ્રી, ખંડુભાઈ પહેલાં ગુજરાતી પ્રધાન છે. અમદાવાદના શ્રી મણીલાલ ચતુરભાઈ અને સૌરાષ્ટ્રના શ્રી જયમુખભાઈ હાથી કેન્દના પ્રધાન મંડળમાં નાવ્ય પ્રધાનનો હોદ્દો ધરાવે છે. શ્રી ખંડુ ભાઈ માંધીજીના સિદ્ધાંત કામદાર જેને હાખલ કરશે એવી આશા રખાય છે.

જુકીપીએ, ઇનકમ ટેક્સ રીટર્ન્સ, લાઇસેન્સીંગ, રેવન્યુ કલીપરન્સ અને ઇનસ્પેક્શન માટે મળે :

આર. વી. કુલ
૨૨૩ મેડાસા હાઉસ, ૧૭ કમીલવર રોડ, સેકન્ડ હોમર, ફેરારાઈવ, બેદાનીસખર્, ફોન ૭૩-૨૧૫૪.

સુશોભિત રંગબેરંગી અભિનંદન પત્રીકાઓ

✽

દિવાળી અને નવરાત્રી વર્ષ
માટે આ વર્ષે પત્રીકાઓ જુદી
જુદી જાતની અને આકર્ષક
બનાવવામાં આવી છે. ભાવે
દરેકને પોતાના જ પ્રમાણે
રાખવામાં આવેલ છે.

✽

ધાર્મિક, દેવ દેવાઓના ચીત્રો સહીતના કાર્ડ. શ્રી. વૈદ્યજી,
શ્રી. સરસ્વતીજી, શ્રી. કૃષ્ણ કમલ, શ્રી. રામચંદ્રજી અને
સીતા વિગેરે. શ્રી. ૩-૬ કજન.

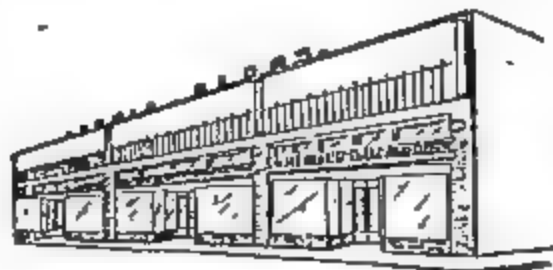
તેમજ દેશ નેતાઓની સુંદર વિવિધ પત્રીકાઓ.
દિવાળી અને નવરાત્રી માટે અભિનંદન એક લુખો.
શ્રી. ૧-૩ અને શ્રી. ૨-૩.

અથા કાર્ડ્સ સાથે પરબીકામાં આવવામાં આવશે.
પોસ્ટેજ માફ.

Gandhi Trading Store
General Merchants
288 South Coast Road,
ROSSBURGH, DURBAN.

K.M. Lodia
& CO.

Manufacturing Jewellers and General Dealers

22 ct Jewellery made to order in latest designs

આવિસ કેરટ

સોનાના કામીના ખાસ અમારી બતી દેખરેખ નીચે અમને અપાયેલ
કામ સંતોષ પામે એવી રીતે કરીએ છીએ.

મેલેસ, જુદી જુદી કીત્રાધનની વગેરી અછોડા, સાદીની પીન, વીડી
ખાસ એરોગ વીગેરે બનાવીએ છીએ.

106 Prince Edward Street, Durban.

ગોળ

મીઠાઈઓ વિગેરે બનાવવાને માટે શેરડીના રસમાંથી
બનાવેલો ચોખ્ખો ગોળ

બનાવનારને ત્યાંથી પરખારો મંગાવો

ભાવ રતલની શ્રી. ૧.

સોપારી સાથે ખાવાના તથા જાતના પાન હોલસેલ ભાવે.

વધુ વિગત માટે લખો :

Cotton Lands

P. O. Box 7,

VERULAM, NATAL.

એટલું તમે જાણો છો કે કેનેડાની વિશ્વ વિખ્યાત કંપની

સન લાઈફ ઓફ કેનેડા

કેપટાઉન કંપનીના દ્વારા સત્તાવાર એન્ટ બીએ.

ઉપરાંત

દક્ષિણ આફ્રિકાની વિશિષ્ટ અદાલતની કેપ ઓફ ગુડ હોપ પ્રીવેન્ટીવલ કોર્ટની
ના સુપરિસ તરફથી નીમરેલા અંગ્રેજી તથા ગ્રીકમાંથી સાધારણરૂપે બીએ
તેમજ અંગ્રેજી કોર્ટમાંથી અંગ્રેજી કોર્ટ તથા અંગ્રેજી કોર્ટમાંથી અંગ્રેજી
તરીકે બીએ થઈ શકે છે.

1. Whenever there is a particular Life Assurance Problem a Sun Life of Canada Plan can solve it.
2. Prompt settlement of claims is a maxim of the Company's Management.
3. During 1951 the Company paid over £12,000,000 to annuitants, policy holders and their families.

The Sun Life of Canada is a Leader in World Wide Assurance.

Consult us first.

C. C. PALSANIA

GENERAL AGENT

Business, Estate, Financial, Insurance and Immigration Consultant,
Sworn Translator.

100 Sir Lowry Road,
P.O. Box 4624.

CAPETOWN
Phone 32390

જોઈએ છે

હાડકાં

તમારાં સ્પેશન કે સાઈડીંગ

પહેંચતાં કરવા માટે

અમે ટનના

પા. ૭ આપીશું

ખાલી બેગો રેલ ડ્રોરાયું ભરી પાછી મોકલી આપીશું
વધુ વિગત માટે લખો :

THE

BULLBRAND
FERTILIZERS LTD.
SARNIA NATAL.

કેનન કોલીન્સની દક્ષિણ આફ્રિકાની

મુલાકાત

૬૧ ડેવર હાઉસડન, જેઓ ખીન-ગોરાઓનો સવાજમાં હોડો રસ લઈ રહ્યા છે અને જનુવમ સેરા બાળવી રહ્યા છે તેમજે બંડનના 'ટાઇમ્સ' પર માં નીચે પ્રમાણે કામળ લખ્યો છે :

સાહેબ,—કેનન કોલીન્સે આ દેશની સીચીવી મુલાકાતના આરામ આપના પત્રમાં પ્રસિદ્ધ થયેલા પત્રો પરથી રમણ જાણ્યું છે કે દક્ષિણ આફ્રિકાના મુશીબાઓ, જેઓ એટલા બધા ઉરો-શક થયા છે, તેઓનો આ બાબતમાં બે.મવાનો હાથો મુજે મોડે સદન કરી બેસી રહેવું નહિ જોઈએ. હેમાં અખી-આર વર્ષથી હું બેહાનીસળમમાં આફ્રિકન નેતાઓના નિકટ સંબધમાં રહેલો છું. ત્યજ વરતુએ મારે હેલેવું જોઈએ કે ખીલકુલ અત્ય છે: પ્રથમ કેનન કોલીન્સથી મુલાકાતથી સમરત આ આફ્રિકનેને ધણીજ દિમત આનેલી છે. દક્ષિણ આફ્રિકાની આશ્તમનક જાતીબેની નીતીને વિને ઇંગ્લાંડમાં ચિંતા ધઈ રહી છે તેનો જ મુલાકાત થી તેઓને પુરાવો મળ્યો છે ખીલું, આફ્રિકન શીક્ષીઓ અને ખાસ કરી ઇંગ્લાંડના ચર્ચના ખીસ્તીઓ પરદેશના

એક અગમચ પાદરીનું રપટ વકતવ અને છતાં આ નીતીની તદન ઉદાર દીકાને મારે આભારી થયા છે.

ખીલું, કેનન કોલીન્સની દીકા કરવા માં જોએએ સૌથી વધારે વાચાળપણું બતાવેલું છે તેઓએ બાગેજ પોતાની જાતને એ પ્રાપ્તું છે કે કેનન કોલીન્સે જે કતું છે તે ખર્ છે કે નહિ. હજી કામાં કેનન કોલીન્સે અતિશયેકિત કરેલીજ નથી. તેમજે કરેલી હજીકતો તદન મુદાસરની છે અને આફ્રિકનેને આજે જે સદન કરવું પડે છે તેની જોએને બાજુ છે તેઓ જે કરતાં ધણું વિશેષ કહી શકે છે.

કેમ પજુ જાનની દીકા સદન નહિ કરી સકવાની દક્ષિણ આફ્રિકાના ગોરા ની વજજુ તેનું અંતઃકરણ ડંખી રહેલું બતારી આપનારી છે અને તેઓથી જ વસજુના રજખીપણાને મારે તેઓએ રજુ કરેલી દક્ષીસે તેઓનું આનસ બકત કરનારી છે પરંતુ તેટલા કારણ થી તે વાજખી છે એમ નહિ કરી શકાય. દક્ષિણ આફ્રિકા આજે એક રોમી દેસ છે.

સત્સંગતી

(શ્રી હેરનાથજીના વિવેક અને સાધનામાંથી)

સા માનવપણે આપણી એવી માન્યતા હોય છે કે, સંવયથીય થવું ધણું કઠણ છે. પણ ફુનીયામાં કપ સારી વરતુ કઠણ નથી તેનો આપણે થોડો વિચાર કરવો જોઈએ. કેમ પજુ સારી વિદ્યા કે કળા પરિધમ કથી વમર સિદ્ધ થાય છે? તેથી મળ્યું કે પરિધમથી કયે આપણું નહિ ચાલે. અર્થે જોતાં, સંવય, સદા આર ઇત્યાદિ જેટલા કઠણ લાગે છે તેટલા તે વરતુતઃ કઠણ નથી. શર આતમાં જીમાં જેટલી કઠણાઈ લાગે છે તેટલી પાછળથી નથી લાગતી. પરંતુ આમાં મુખ્ય વાત એ છે કે માંજુસને સંવય અને સદામારમાં રસ નથી, તે તેને મમતા નથી. એ માંજે પેતાની ઉત્તિ સાધવાની તેને કમ્બા નથી. એવી મુશ્કા હોય તો આ માંજ માં લાગે છે તેટલી કઠણાઈ આમળ જતાં નથી હોતી. આજે આપણું જીવન જે વાતાવરણમાં પસાર થાય છે: નાનપણથી આપણને જે શિક્ષણ અને સંસ્કાર મળે છે, તે આ બેથી વિરુદ્ધ છે. આવી રિધિમાં આપણે વિવેક, સંવય ને સદાસારી થઈએ,

સદગુણ સંવય ધઈ જીવન ફૂંવાઈ કરીએ, એવી મુશ્કા થાય એજ અમળ્ય અચક છે. એવી મુશ્કા રિધિમાં કંઈક વાચનથી અમળા ક્યાંથી મળેલા કેમ સંસ્કારને લીધે જેમને થોડી પછી સદિગ્ધ થાય તેમજે સારી સોજા રાખી પોતાની સદિગ્ધા કદ કરવી, વધારવી. સારી સોજા વમર આર સંસ્કાર મળતા નથી, તેમને પેાણ મળતું નથી, તેમજ તેમાં બળ આવતું નથી. પ્રતિકુળ વાતાવરણમાં મુસંકારો ટકી રહેવા મુશ્કેલ હોય છે. તેમાં તે જોતજોતામાં કુપ્ત ધઈ જાય છે. જેટલા મારે બકારના અરણ વાતા વરણને લીધે ચિત્તપર થતા અનિદ્ર સંસ્કારોમાંથી જમવું હોય અને પોતાના મુસંકારોને સાચીને તેમને વધારવા હોય તો આજુસે સારી સોજા રાખવી જોઈએ. હરેજીવ જનાન કરવું જી જેમ સ્વચ્છતાની દ્રષ્ટિથી જરૂરું છે તેવીજ રીતે આપણા ચિત્ત પર નિત્ય પડતા કમસ્કારોને કાઢી વાખી તેમને સુદ કરવા મારે સારી સોજાતરી જરૂર છે. એવી સોજાત પ્રાપ્ત કરીને આપણે માં-પણા મુસંકારોનું પે.પણું કરીએ તો આપણામાં ઉત્તિની કમ્બા જામળ થશે, તે પ્રજળ થશે અને તેને પરિ-જીએ સંવયથીય, વિવેકી અને જા મારી થવાની મહત્વાકાંક્ષ આપણામાં વધતી જશે.

દિવાળી-પત્રીકા અને પંચાગ

— નુતન વર્ષ પત્રીકા —

- (૧) ધાર્મિક ચિત્રો વાળા ફાલ્ડર નં. ૨૧૨.....શી. ૪-૬ ૬૦ન
- (૨) ટેકનીકલર પીકચર કાડ (નાના) નં. ૩૦૧.....શી. ૧૧-૦ ૬૦ન
- (૩) ટેકનીકલર પીકચર કાડ (મોટા) નં. ૩૦૨.....શી. ૧૩-૬ ૬૦ન
- (૪) હીંદના નેતાઓના ફોટો કાડ નં. ૩૧૨.....શી. ૧૩-૬ ૬૦ન
- (૫) હીંદના નેતાઓ દ્વંદ્વ પોસ્ટકાડ નં. ૩૨૨.....શી. ૧૩-૬ ૬૦ન
- (૬) દિવાળી અભિનંદન એક છુક (નં. ૧) નં. ૫૦૨.....શી. ૧-૦ છુક

ગુજરાતી પ્રેસના મોટાં પંચાગ..... શી. ૫-૩ નંગ

ગુજરાતી તારીખના ફાલ્ડા..... શી. ૨-૬ નંગ

તેમજ તમામ પ્રેસરી પણ મળી શકશે.

વિવિધ ખબરો

દાંસવાસ મોહ યુવક મંડળ

દાંસવાસ મોહ યુવક મંડળની વાર્ષિક મુદ્દણી સભા જોડાનીસખર્ગમાં મળી હતી જે વખતે નીચે પ્રમાણે નવા કાર્યકર્તાઓ ચૂંટાયા હતા: પ્રેક્ષક: મનમોહ પરજીભાઈ; પ્રમુખ: યુની-લાલ બાલુભાઈ; ઉપ-પ્રમુખ: જમનાલાલ શિવમદાસ; બે. સેક્રેટરીઓ: યુની-લાલ મનમોહ અને ગાંધીભાઈ વી. દરી; ટ્રેઝરર: ચેલ્લીલાલ મનમોહ અને હમનલાલ દુર્ભાલાસ; એડીટર: હમનલાલ જીખાભાઈ, કમીટી. ગે.રોડ ભાઈ નાગરભાઈ, હેમુભાઈ ખંડુભાઈ, મણીલાલ હરીભાઈ, હમનભાઈ રામ-ભાઈ, નાયુભાઈ રામભાઈ, નમીનલાલ દેવચંદ્રભાઈ, નાયુભાઈ દરજીવદાસ, શંકુભાઈ પ્રમુખાઈ.

હરદ આફ્રિકામાં હોંડના નવરા કમીશનર

બ્રિટીશ હરદ આફ્રિકામાં શ્રી આ.પા. આરેખ પંતની ખાલી પડેલી જગ્યાએ હોંડ સરકારે શ્રી ગોપાલ મેનનની હોંડના કમીશનર તરીકે નીમણૂક કરી છે. તેમની હકુમત રોડેસીયાના ફેરે-ચન અને ન્યાસલેન્ડ પર પશુ રહેશે. આ પહેલાં શ્રી મેનન મસાયા ખાતે હોંડ સરકારના પ્રતિનિધિ હતા.

૧૯૪૪ માં હોંડના અનાજ ખાતાના ડેપુટી ડાયરેક્ટર હતા. ૧૯૪૭માં યુનાઈટેડ નેશન્સ જનરલ એસેમ્બલીમાં હોંડના ડેલીગેશનના સેક્રેટરી હતા ૧૯૪૮ માં યુનાઈટેડ નેશન્સ ખાતે કાયમના હોંડના ડેલીગેશનના સેક્રેટરી હતા.

ખિલ્દાર અસામ દેસ સંકટ નિવારણ

હુસાઈવી અમરા અખરખનો જણાવે છે કે નોર્થન રોડેસીયાના પાટનગર હુસાઈ શહેરમાંથી શ્રી ચીમનલાલ શક્તીરામ બાસે ખીલાર આસામ સંકટ નિવારણ ફંડ માટે પા. ૧૬૭-૨-૧૧ હોંડી જનતામાંથી ભેગા કરી હોંડના વડા પ્રધાન શ્રી જગજીવલાલ નેહરુ પર તા. ૨૯-૯-૫૪ ના રોજ ન્યુ દિલ્હી મોકલ્યા છે.

ઉપરોક્ત ફંડ અંગે અંગ્રેજી નળીની મેસર્સ રોપલ આર્ટ સ્ટુડીઓ તરફથી સીનેમાનો એક ખાસ શો રાખવામાં આવ્યો હતો, જેની કુલ આવક પા. ૨૨-૧૦-૦૦ થઈ હતી. એ જળીજ એ ફંડમાં આપી દેવામાં આવી હતી, સિવાય શ્રી એન. ડી. નાવક તરફથી પશુ સીનેમા શોખાથી પા. ૨૪-૨-૦૦ જેવી રકમ ઉપરોક્ત ફંડમાં આપવામાં આવી હતી. બાકીની રકમ હુસાઈ ની ખજેર જનતા તરફથી ગળી હતી. ઉપરોક્ત ફંડ માટે આ બ્યાસને બે. સી. ડી. નાવક તથા શ્રી ધીરજીભાઈ

દેસાઈનો પણ સારો સાથ અને સહ-કાર્ય હતો.

આપુરુજાનપદા યુર્ણાહુતિ

શ્રી દાંસવાસ ભારતીય મહિલા મંડળ જોડાનીસખર્ગના આયરા હેઠળ તા. ૨૪મી સપ્ટેમ્બરથી તા. ૧૫મી ઓક્ટોબર સુધી આદિ રિવસ પાટીદાર હોલમાં દરરોજ સાંજે ૭-૩૦ થી ૯-૦૦ સુધી આપુરુજાન પદો કાર્યક્રમ યોજવામાં આવ્યો હતો. તેમાં રચાનિક તેમજ રહીપુર્વ-મિસેરીયાની શુદ્ધી શુદ્ધી જહેને એ પ્રમુખસ્થાન લીધું હતું. પ્રમુખશ્રી તરફથી દરોજ આપુરુજા સભા, અધિકારી સિદ્ધોત્તે ઉપર ફંડ પ્રવચન થયા બાદ તેમના જીવન પ્રસંગોનું વર્ણન પ્રવચન રાખવામાં આવ્યું હતું. હેલ્થા દિવસે શ્રી જોખાડે "પૂ આપુરુજા જીવનની કંપ્તિ" એ ઉપર વર્ણન પ્રવચન કર્યું હતું અને પૂજ્ય બાપુએ દરેક ક્ષેત્રમાં ભારતનું અને સાસાએ વિશ્વનું દર્શનું બદલી નાખ્યું છે તે અને પોતાનું વકતવ્ય રજૂ કર્યું હતું.

પૂજ્ય બાપુએ જતાવેલા માર્ગે આયરા સોને વિનિષ્કૃત કરવામાં આવી હતી. મંડળના ચીમતી શક્તી બેન જુવ.ભાઈ પરેસે, મંડળને તન-મનથી સહકાર આપવા અને તા. ૧૫મી ઓક્ટોબરથી દર રાત્રિવારે સાંજે એક કલાક રાખવામાં આવેલા સમૂહ પ્રાર્થનાના કાર્યક્રમમાં સો ભાગ બહેનો તે ભાગ લેવા નમ્ર વિનિષ્કૃત કરી હતી. બાદ મંડળના મંત્રી ચીમતી અંબાબેન નાયુભાઈ પરેસે સોને આભાર માન્યો હતો. જનજ-રામનૂત આચારી, સાંતી પાઠ થયા બાદ કાર્યક્રમ સમાપ્ત થયો હતો.

મહાત્મા ગાંધી જયન્તિ

અક્ટોબર તા. ૨૭ના મહાત્મા ગાંધીજીની જયન્તિ દરમિયાનમાં કાઠિયા

વાડ હોંડુ સેવા સમાજ તથા સુરત હોંડુ એસોસીએશન તરફથી ઉજવાઈ હતી. જોડાનીસખર્ગમાં દાંસવાસ હોંડુ સેવા સમાજે ગાંધી રોડમાં ઉજવી હતી. પ્રમુખસ્થાન શ્રી પ્રાણીકર જોશીએ લીધું હતું.

ગાંધી ભારત વિદ્યાલયના બાળકોએ પ્રાર્થના કરી હતી. પૂ. ગાંધીજીને અંજલી અર્પતાં પ્રમુખે કહ્યું કે કેવળ ૭ વર્ષ પહેલાં જ આધુનિક દુનીયાના સર્વશ્રેષ્ઠ પુરુષ આપણી વચ્ચે હતા હતા અને હર્ષિનારવધુની સેવા કરતા હતા. હ. આફ્રિકામાં સત્પત્ન, પ્રયોગો કરી તેમણે વિશ્વને આશ્ચર્યચકિત કર્યું, હિંદના મુકામમાં પ્રાણી પરી તેમણે જનતાને અમકાવી અને ભારતને આઝાદ કરી અધિકારનું સામર્ય સિદ્ધ કર્યું. જનરલ રમટસે તેમને કાશમક માં પૂજી તો એ શાસનકરને પોતે સ્ત્રિવેલ અંખની કોટ આપી. શ્વિટ્ઝરને નખાવ્યું, પશુ યોનોનો બદલો વાળ્યો. આવા મહાન આત્માનું જીવન અપણે માટે માર્ગદર્શક છે.

જુલુ જુલુ વકતાઓએ સમવાનુમાર વિવેચનો કાપી હતી.

દયાળુભાઈ બીખાભાઈએ મહાત્મા ગાંધીજીની એક સુર હીમતી જખી સમાજને ગાંધી હોલમાં મુકવા કોટ આપી હતી તેનો સાબાર રવીક ર કરવામાં આવ્યો હતો. ગાંધી ભારત વિદ્યાલય અને શ્રી કુમારિકા મંડળ મરત્યા વિમેરેને. કાર્યક્રમ રજૂ કર્યો હતો. મંત્રી મનમોહ બપુભાઈએ આભર માન્યા બાદ રાજનીત માણ મેળાવકા બરખારત થયો હતા.

જોડાનીસખર્ગમાં હાલ

જોડાનીસખર્ગની નળીની પેરી મેસર્સ પાટીદાર ટ્રેડિંગ કુ. વળા ભાઈ રણજીભાઈ વદાલજી પાટીદારના મુખ્ય ગિ. અમ્બતલાડના લગ્ન હરિપુરા નિવાસી રામભાઈ મોરારજીની મુખ્યની

ગિ. શાન્તાબેન સાથે રાત્રિવાર તા. ૨૭ અક્ટોબરના પાટીદાર હોલમાં શ્રી હરિશંકર આપના મુખ હરતે થયા હતાં કન્થેપક્ષ તરફથી જમણને બદલે લગ્ન વિધિ બાદ અતિથિ સરકાર મીઠાપથી કરવામાં આવ્યો હતો અને વિદાય ગીરી-વખતે પોતાના મુકામે વર પડ્યા ત્યાં આસ સખર્ગીએ,નેજ દુધપાન આપ વ.માં આવ્યાં હતાં.

મુખજ, ભોવે-જામરકિવસ, રોડેસીયા તથા હુનીપનમાંથી જે જે રોએએ તરફથી તાર, પત્રો, અને ટેલીફોનથી નાદ પતિને અ.શિર્વોદ પાઠવવામાં આ વ્યા હતા તે સર્વેનો ભાઈ પાટીદાર હાર્દિક આભાર માને છે. આ મુખ પ્રસંગે શુદ્ધી શુદ્ધી સરચ.બોને એટ આપવામાં આવી હતી તેમજ કસ્ટરના રુકુ શીનીકસને બે ગીની મોકલી છે જે સામાર શીકારીએ છીએ.

પૈસા પેદા કરવા એજ નોના જીવન નું પેવે છે એવું જીવન અને આરમા અમળે જ પૈસાના હાથે વૈયાજ જનમ છે.—દાંગર.

રાઉથ વ્યાર્કીકલ હોંડુ મહા રાખા દીવાળીનો નહેવાર

સમજા હોંડુ લાઇબ્રેરીને ગાંધી જાણવવામાં આવે છે કે આજુ સાલ દીવ બીના તહેવારો અક્ટોબર તા. ૨૫ અને તા. ૨૬ બીના પડે છે.

અક્ટોબર તા. ૨૬ બીના રોને પોતાની દુહાનો બંધ રાખવા વિનિતિ કરવામાં આવે છે.

જ. કે પાટીયા. ના. જનરલ રોડેટરી સા. બા. હોંડુ મહા સભા.

જો અઠવાડીક પંચાંગ						
વાર	મોસ્તી ૧૯૫૪ અક્ટોબર	હોંડુ ૨૦૧૦ આસો	સુરભગાન ૧૩૭૪ હીન્દી સર	પારતી ૧૩૨૪ ગરહીપહેર	સુર્વોદય ક. મી.	મુર્ધસ ક. મી.
શુક્ર	૮	૫૬ ૧૨	૧૦	૭	૫-૨૬	૬-૦૦
રવિ	૯	૫૭ ૧૨	૧૧	૮	૫-૨૬	૬-૦૦
રવિ	૧૦	૫૮ ૧૩	૧૨	૯	૫-૨૬	૬-૦૧
સોમ	૧૧	૫૯ ૧૪	૧૩	૧૦	૫-૨૬	૬-૦૧
મંગળ	૧૨	૬૦ ૧૫	૧૪	૧૧	૫-૨૬	૬-૦૧
બુધ	૧૩	૬૧ ૧	૧૫	૧૨	૫-૨૬	૬-૦૨
શુક્ર	૧૪	૬૨ ૮	૧૬	૧૩	૫-૨૬	૬-૦૨
શુક્ર	૧૫	૬૩ ૪	૧૭	૧૪	૫-૨૬	૬-૦૨
રવિ	૧૬	૬૪ ૫	૧૮	૧૫	૫-૨૭	૬-૦૨
રવિ	૧૭	૬૫ ૬	૧૯	૧૬	૫-૨૭	૬-૦૩
સોમ	૧૮	૬૬ ૭	૨૦	૧૭	૫-૨૭	૬-૦૩
મંગળ	૧૯	૬૭ ૮	૨૧	૧૮	૫-૨૭	૬-૦૪
બુધ	૨૦	૬૮ ૯	૨૨	૧૯	૫-૨૭	૬-૦૪
શુક્ર	૨૧	૬૯ ૧૦	૨૩	૨૦	૫-૨૭	૬-૦૪

ધાર્મિક તહેવારો-ઉત્સવો

૫-૨૬
" "
" માણેક હારી પુરોમ

Phone 22905

Tel. ADD.: "GANDABHAI"

The Home Of INDIAN SWEETMEATS. G. C. Kapitan & Son Vegetarian Restaurant

Upcountry customers are requested to send their
POSTAL ORDER with their orders.

Write For Price List.

બહારગામના ગ્રાહકોને ખાસ સુચના

ઓર્ડર સાથે પોસ્ટલ ઓર્ડર મોકલવા અહરખાની કરવો. મીઠાઈની કોમલ
ઉપરાંત નીચે મુજબ પોસ્ટલ ઉમેરવા વિનંતી છે.

નો. રોડેશીયા રી. ૧-૦ રતલે. સર્વિસ રોડેશીયા
૬ પેની રતલે. સુનીમનમાં ૩ પેની રતલે.

પ્રાપ્ત લીસ્ટ મંગાવો

**154 GREY STREET,
DURBAN.**

PHONE

33-2661

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES,
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રૉસ (પ્રા.) લીમીટેડ

હેલ્થફેલ્ડ મશ્યન્ટસ એન્ડ ડાપરેટ્સ ઇમ્પોર્ટર્સ

રેશમી હેટ્સ સુતરાઉ કાપડ, પ્રલભ શસ્ત્ર. બ્લાન્કેટ્સ—બેબી બાથીંગ માટે

બદ નતનો માલ. હેમલ ફેબ્રિકેશન, બ્લોસોમ્સ સાક્રીઓ

વીનેર માટે હમારે બી પ્રથમ વખત કચ્છ જલામજી છે.

૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનનીસબર્ગ.

ફોન : ૩૩-૨૬૫૧

ધીરુભાઈ પી. નાથક

સુસાધરી. બીજાનાં અને જનરલ એજન્ટ

હોટસ્તાલ અથવા દુનીયાના ડોર્સ પણ સાચી હવાઈ હરિયાઈ અથવા જાળી
માટે સુસાધરી કરવા મારે છે. અમારી મારફતે જુઓ કરો.

છાંદી, જાન, ચોરી, ફલ્ડ, અક્ષરમાલ, પોસ્ટલ, વિગેરેના શોખ માટે
ઉત્તરની આપીએ છીએ.

ઈન્ડમટ્સ, પરચમન ટેક્સ, દિસાળના ચોપડા લખાવવા જેવું બધું જીવનક
સર્વોચ્ચ કે જેવારના કાચકેન્સો પાસંગાઈ તેમજ ઈન્ડિયનને કચડી
બાળતોમાં કઈ પણ ફી લીધા વિના અમે તમને સમાજ આપીએ છીએ.

મેકાનલ સ્પ્રિંગ્સ અથવા કાર્બો એસોસિએશન ઓફ ઓરફ લીલા, ચોઈસાથર
ઈન્ડસ્ટ્રીસ કંપની લીમીટેડના પ્રાતિનિધિ.

Phone : 33-9033. 29c Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

ધી ન્યુ દિલ ખુશ-સ્વીટ માર્ટ

મેનેજર: મહાભાઈ સાલુભાઈ શાહીચાલાલ.

ફેક બાતની મીઠાઈઓ, જોખ્યા ધીની તેમજ કોલા જેવા,
મસાલાથી અમે બનાવીએ છીએ.

જમાવું જખવાએહું સુવતી ભુજું સેવ, અમરા, જાંઘીયા, શાહીયા,
પાતસં વિગેરે ફરેશ તાલ બનાવીએ છીએ.

પાટી વીગેરે માટે મોટા અમાજમાં મીઠાઈ ઓર્ડર અમારે કંઈ
જખતમાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6576. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President St., Corner Diagonal Street.
JOHANNESBURG.

તંદુરસ્તી અને શક્તિ માટે

આ શિયાળામાં મેથીપાક ખાઓ

શી. ૧૨-૬ રતલ.

આને જ ઓર્ડર કરો:

કેપીટન્સ બાલ્કની હોટેલ

(ધી કોર્નર મીઠાઈ હાઉસ)

એ અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના ખુશ્વાપર - હરખન.

ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ રેલીયામ: KAPITAN.

તાજું ઉમદા ફ્રુટ

"હરખન" ક્લાર્ક આફુ ૧૦ પેની રતલ, મોટી કળીનું
લસણ શી. ૧-૬ રતલ.

સુરણ, રતાણ, આંખા હળદ, લીલી હળદની મોસમ ચાલુ થઈ છે. કપૂરી
અને મેવડી પાન ૫/- રતલ, પોસ્ટલ "ગુડ", જોખ બાસપીટ ૧૦/૧,
લાંબી અને રહેર બાસપીટ ૧૧/૦ કમન. હમો ચોખા, હાળ વિગેરે
ફેક બાતની ઓસરી અને મસાલો રાખીએ છે.

રોડેશીયા, ન્યાસાલેન્ડ અને વેતલપ્રમ મેન્જેના એ.રડો પર
પુરતું ચાલ આપી કોઈ પણ વસ્તુ પરમીટ કલવીને મોકલશું.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.
WHOLESALE FRUIT MERCHANTS
P. O. Box 251. DURBAN.

ફરનીયર! ફરનીયર!! ફરનીયર!!!

એડમ્સ શુટ, હાઈનીમિટ શુટ, વોઈશીંગ, હેસ્ટિંગ, એસ્ટ,
સાર્ક બોર્ડ ઓફીસ ડેસ્ટ, છુક કેસ, ટેબલ, તકન, કીકાચલ
સાથે જરીલી છકરી. તમે પમારી લાલ લેવા ચુકરો તકિ.

—ઓકસ, ટેબલ અને કીચન હેસ્ટર—

જે હમારી કેપરેખ નીચે તર્કવાર માલ છે. તેમો રોકા હમેશા તર્ક-
વાર રહે છે. આજ રોડા જાવોના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર
આચળ બમારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2626.

19 OCT 1954

INDIAN

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903

No. 40—VOL.—LII

FRIDAY,
15TH OCTOBER, 1954

Registered at the G.P.O. as a Newspaper

Price 6d.

*

*Let thy every word and
act be perfect truth, uttered
in genuine love. Let not
the forms of business, or
the conventional arrange-
ments of society reduce thee
into falsehood. Be true to
thyself. Be true to thy
friend. Be true to the
world.*

—Lyda Maria Child.

—o—

*Truth, has no special
time of its own. Its hour
is now—always, and indeed
then most truly when it
seems most unsuitable to
the actual circumstances.*

—Albert Schweitzer.

—o—

*The surest foundation for
permanent peace lies in the
extension of the benefits and
the restraints of the rule
of law to all people and to
all governments.*

—General George C. Marshall.

*

Example Of European Intolerance

THE Shipping Reporter of the 'Natal Mercury' states. The presence on board of 53 Cape Malay men and women, returning from a pilgrimage to Mecca, led to complaints being made by South African passengers in the Kenya Castle, which docked at Durban. The Kenya Castle is a one-class ship.

A large number of passengers, I was told, signed a petition, which was handed to the captain, complaining about the lack of segregation and asking that steps be taken to provide separate facilities for the pilgrims.

One of the complaints from passengers who boarded the ship in England was that no mention of the pilgrims, who boarded the ship at Port Sudan, was made in the original passenger lists.

Mr. William Nagle, a former Durban City Councillor, who boarded the Kenya Castle at Mombasa, told me: "Many of us from South Africa objected to the Malays using the swimming bath at the same time as Europeans, using the same toilets, eating in the same diningroom and sitting all over the lounge.

"Shortly after leaving Mombasa a large number of us signed a petition and gave it to Captain A. G. V. Patey," said Mr. Nagle. "He told us he would forward it to his London office.

"We felt that the Union-Castle Company should have made special provision for the Malays and should have allocated separate facilities to them. We had no complaint against the captain, officers and crew.

"This state of affairs is detrimental to the Union Castle Company and offensive to the susceptibilities of European South African passengers."

Mr. W. Bryant, chief agent for the Union Castle Company in Durban, commented: "I have had no direct approach made to me by anyone. The captain has the matter in hand and has already communicated with our London office.

"I believe some effort was made to deal with the situation aboard. We make every endeavour to meet the comfort and consideration of every passenger."

Mr. Bryant said the Union-Castle Company tried to make available on its ships separate facilities for non-European passengers, and "endeavoured to preserve the status quo of the individual."

A Dignified Reply By The Malays

Haji Ebrahim Schroeder, a leader of a party of 53 Cape Malays returning to Capetown in the Kenya Castle from a pilgrimage to Mecca, in an interview described as "un-Christian" a protest made by South African passengers.

"We regret that the South African Europeans who signed the petition protesting about the lack of segregation in the Kenya Castle should have adopted this un-Christian attitude and we feel sure that the other European passengers do not share their views," he said.

Haji Schroeder said: "I don't see how these people can say that we should have been separated from them, because this is a one-class ship.

"I would like to say that because of our religion—we are Muslims and our pilgrimage does not end until we reach our homes in Capetown—we cannot mix with people of another religion. We cannot share their food and we do not partake of liquor."

Separate bathrooms and lavatories were provided and, in the diningroom, the head waiter had given them tables away from the Europeans.

(Continued on page 480)

The
New India Assurance
Company Limited

Principal Controlling Officers:
 Rustomjee (Pty.) Ltd.

74 VICTORIA STREET, DURBAN

Please note our change of address

As from the 1st October 1954

**BAI JERBAI RUSTOMJEE
 TRUST BUILDING**

First floor

140, Queen Street,
 DURBAN, NATAL.

Telephone 2335. Telegrams 'BRADFORD'

P.O. Box 110

LUSAKA, NORTHERN RHODESIA

**BRADFORD CLOTHING
 FACTORY**

Direct Importers and
 Wholesale Merchants

Clothing Manufacturers

Proprietor RAMBHAI D. PATEL

Branch:

CITY STORE

Cairo Road, Lusaka

Always in Stock:

Piece Goods, Hosiery, Cutlery,
 Enamelware, Stationery, Drapery,
 Crockery, & Wool.

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Karanja arriving October 29. Sailing November 2,
 for Bombay via Karachi and Porshunder

Passengers must conform with the Cholera Vaccination and Yellow
 Fever inoculation requirements and obtain certificates from their
 nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from
 private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without food	£83-10-0
Second "	"	"	55-0-0
Inter-Class	"	"	37-0-0
Unberthed (Deck)	without food		24-10-0

Muslim Special Food £11-10-0 Ordinary Food £4-17-6
 Hindu Special Food £10-3-0 Ordinary Food £4-5-6

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can
 be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be
 permitted to keep on deck with them more than one bed-
 ding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.
 Tel. Add. "KARAMAT."

INDIAN OPINION

FRIDAY, 15TH OCTOBER, 1954

Dr. Malan To Retire

THE news about Dr. Malan's intention to retire from politics in November flashed out by the Union's evening papers on Monday, has come to us neither as a shock nor surprise. It had been hinted that he was to retire sooner or later and in view of his age and the condition of his health we knew he would be retiring sooner rather than later. The surprise really is that he has pulled on so long. The next question is whether, speaking as Indians in particular and non Europeans in general, we are glad or sorry that our Prime Minister is retiring. We have mixed feelings about it. For his health's sake we are not sorry that he is retiring.

As a political leader we feel he was about the best in the present cabinet, leaving aside Mr. Havenga, the Minister of Finance. It was easier to approach him and to deal with him than all the rest. With all his good motives and intentions, and no one dare doubt them, since he claims that they are inspired by the scriptures, we do feel that he has messed up things—quite unintentionally perhaps—to such an extent that they are gone beyond his control. We would not at all be surprised if he now regrets it. As a person we have the highest regard for Dr. Malan and for that matter even in the political field we, as Indians, cannot, must not forget that most of the credit, if not all, for the Capetown Agreement is due to Dr. Malan. That it is now treated as a scrap of paper is another matter. We feel that even today we would be able to get a better deal from Dr. Malan and Mr. Havenga if things were left entirely in their hands. But as we have already said they have gone far beyond their control.

We do not hesitate to say that we are entirely in sympathy with Dr. Malan and his Nationalist Party in their bitter feelings against British Imperialism.

There is no gainsaying that the British have made mistakes in the past. That the Afrikaners feel sore at heart over the happenings during the Boer War is quite understandable. Indeed they were condemned in no uncertain terms even at that time by eminent Britishers, as has been wisely admitted by the Nationalists in their speeches on Kruger Day. But it does not help to brood over the past and harbour revenge. Our vision should broaden with the progress of the world. It should not become narrower, which seems to be the case with the Nationalists, and we deeply regret that Dr. Malan has consciously or unconsciously given impetus to it.

We do not deny the spirit of nationalism. That spirit must be there in all. It should not be a monopoly of a certain section only. But it should not be narrow nationalism. The nationalism of the Nationalists seems to us to be worse than British imperialism. It is narrow and bigotted and is destined to die but before it does it will wrought untold misery on millions of people and ultimately destroy all that is good in this country. True nationalism consists in respecting the feelings and sentiments of all the people inhabiting this country and giving them equal opportunities, without distinction of race, creed or colour, to develop to their fullest extent and making them feel that this is their own country and that they are proud of it and are prepared to lay down their lives for it.

The dream of establishing an Afrikaner republic, completely ignoring the feelings and sentiments of the vast majority of the people and assigning to them a status of helots and treating them as such amounts to barbarism in its crudest form. We are discussing this here because Dr. Malan unfortunately has stood for all this and has encouraged it among his own people.

As a man of religion much is expected of Dr. Malan. In his quiet moments after his retirement he will have ample time to think and to meditate over the mistakes he has made and seek divine light and guidance even at this late hour to save this country from ruination.

All we can say about Dr. Malan, in so far as we non Europeans are concerned, is that knowingly or unknowingly he is our Enemy No 1. But he is an enemy we know and "better an enemy we know than a friend we do not know." Our prayer for Dr. Malan is that he may be blessed with good health and wise guidance.

M. L. Sultan Technical College

THE occasion of the laying of the foundation of the M. L. Sultan Technical College by Dr. B. M. Narbeth, Principal Emeritus of the Natal Technical College, and chairman of the Council of the M. L. Sultan Technical College on Saturday, October 2, was one of the greatest in the history of Indians in South Africa. It brought to fruition a work begun by a few public spirited men a quarter of a century ago. It would not be an exaggeration to say that it was a dream of one man come true and that man was Advocate A. Christopher. It was he who conceived the idea of conducting evening continuation classes for adults who had no opportunity to get literary education. He got together a band of voluntary workers and teachers to give free services, and the classes were started in the old Hindu Tamil Institute at the corner of Cross Street and Prince Edward Street and in the Carlisle Street Government Indian School. It was later the very good fortune of the Indian community to get the able assistance of Dr. B. M. Narbeth, father of the system of technical education and responsible for the creation of the first technical college in South Africa. It was through his great influence that these classes got official recognition and then came on the scene Hujee M. L. Sultan, who from an ordinary indentured labourer had become one of the very wealthy members of the Indian community, who has shown by his action in giving the princely donation of £33,000

for technical education for Indians from his Charitable and Educational Trust of £100,000, that not only did he know how to earn but also knew how to worthily spend the money God had blessed him with, which very few in this world know. And then came on the scene through Dr. Narbeth, Mr. H. Nattrass as the first Principal. He was also a God send to the Indian community. Colonel Nattrass was of the South African Air Force, a pilot and an engineer who had served in two world wars and decorated in the second and held an amazing record of achievement in technical education. Mr. Nattrass was not only an air pilot. The wonderful manner in which he has piloted the Technical College, which has not less than 4,000 pupils, has shown his worth as a pilot of human beings.

We were a little surprised that no mention was made at the foundation laying ceremony of Mrs. Nattrass, who has played no small part in conducting the sewing classes and thus getting a large number of Indian women interested in doing needle work for which they are very grateful to her.

Mr. Nattrass has been the brain of the College not only in academic work but also in raising an enormous building fund for the College.

And last but not least the community must pay due tribute to one who has been working unobtrusively behind the scenes and that is Mr. Jack Naidoo, the Secretary of the College Council and Registrar of the College.

So these are the main pillars on which the magnificent edifice is to stand as an everlasting monument of self-help on the part of the Indian community in the matter of technical education, for it is an institution first of its kind to which the rich, the middle class and the poor have contributed their might.

One must not forget to appreciate the generosity of the Durban City Council and the Union Government without whose aid we would perhaps still have been building castles in the air. Our bitter experience of the authorities has been that they work at a snail's pace when it comes to providing any facilities for non-Europeans—be they Indians, Coloureds or Africans.

But thanks again to the good offices of Dr. Narbeth and Mr.

Natras both the Durban Municipality and the Union Government have responded generously by the former giving a free gift of six acres of land valued at £30,000 on which the College buildings are to stand and a donation of £11,250 towards the cost of the new buildings and the latter by providing a £ for £ subsidy on all donations received.

This College is a blessing to the Indian community which has been proved by the strides it has made within a quarter of a century and the generous response made by the community and the authorities.

For some time the College

classes have been conducted in the Sastri College. The students and the staff of the Technical College are now looking forward to having their own premises in a year's time.

The fervent prayer of the community goes out to the Almighty that Dr. Norbeth, who has played the most prominent part in making the College what it is today will be blessed with long life and health to continue his noble work of ministering to the head and heart of the people of all races in South Africa and that the opening of the College too, may be performed by his gracious hands.

MR. STRYDOM ON IDEALS OF AFRIKANERDOM

SPEAKING at a Kruger Day rally in the Durban City Hall, Mr J G Strydom, Minister of Lands, is reported by the Political correspondent of the 'Natal Witness' to have said that many of the ideals of Afrikanerdom had been achieved. The Afrikaner was no longer afraid of being deprived of his language and cultural rights. On the contrary, many English speaking citizens were today scared that they would lose their language rights.

He wanted to give them the assurance that this would never happen. "We will not do to you what Lord Milner and other imperialists tried to do to us."

Mr. Strydom said that after five decades the name and stature of Paul Kruger was today higher than ever before while the figures of Rhodes, Chamberlain and Milner would decrease in stature as British imperialism was waning.

"Lord Milner thought he had triumphed when the Boer people were defeated in the South African War. Instead it was found today that not Lord Milner and British imperialism but Krugerism had been victorious."

While paying homage to Kruger as the champion of the freedom and independence of his people, those Englishmen who opposed the "barbarous war" of the British imperialists against two small independent republics should not be forgotten.

The names of statesmen like Lloyd George, Campbell Bannerman and women like Emily Hobhouse should for ever be held in high esteem by the Afrikaner people.

The Afrikaner nation had two great tasks to fulfil. One was to achieve free and independent nationhood in a republic and the other was to maintain White civilisation on this dark continent.

White civilisation in South Africa could not be maintained unless as many White men as possible were prepared to stand together.

Mr Strydom said the Afrikaners' republican crusade should not be interpreted as an anti British movement.

It just happened that Great Britain and not Germany or France conquered the two republics and destroyed their independence.

The great characteristics of Kruger, he said, were his belief in his people and their right to independent nationhood.

Kruger also believed in the democratic form of government and the will of the people. He always had the greatest respect for the representatives of the people—the Volksraad—and for the will of the majority.

South African Hindu Maha Sabha

Deepawali Holidays

All Hindus are hereby notified that Deepawali this year falls on the 25th and 26th October

It is requested that all Business premises be closed on Tuesday the 26th October 1954

G. K. PADIA

Hon. General Secretary,
S.A. Hindu Maha Sabha.

MOVE TO ESTABLISH APARTHEID IN NURSING PROFESSION DEFEATED

THE South African Nursing Association at its fifth biennial conference in Durban unanimously rejected two motions calling for discrimination against non-European nurses.

Both were proposed by the Private Duty Nurses' Discussion Group, Witwatersrand Branch.

They were: (1) "That non-European nurses be no longer allowed to wear the same epaulettes and uniforms as those worn by European nurses"; and (2) "That the South African Government be respectfully asked that the Nursing Act be so amended that non-Europeans be debarred from pursuing European in hospitals for Europeans."

Western Province and East London delegates said that it would be grossly unfair to enforce the wearing of special non-European uniforms. Throughout the country, they said, non-Europeans must had to undergo the same training and examinations as Europeans. They were also placed on the same register.

The 90-odd delegates to the conference felt it was a pity that such resolutions should be brought up, especially at a national conference of nurses, whose creed was non-discrimination towards any race, colour or religion.

The conference unanimously accepted a resolution by the Witwatersrand branch itself that mothercraft training centres for non-European nurses be established.

The conference unanimously agreed that salaries for non-European nurses should be brought up to at least four-fifths of the salaries of European nurses. Miss L. O. Agg, of the Western Province branch, pointed out that salaries and increases to top salaries were quite different between Euro-

peans and non-European.

Their training and work was precisely the same and the responsibilities of those non-Europeans in administrative nursing posts were the same as those of the Europeans. They received lower amounts than their European colleagues.

Higher salaries would attract more nurses from the abundant number of educated non-Europeans in the Union.

Example Of European Intolerance

(Continued from front page)

"We did not share a table with them and, as for the swimming bath, it was used only on two occasions by three of our young men and then only when the bath was almost unused by Europeans," he said.

"Throughout the whole voyage, we avoided being in the company of Europeans or intermingling with them in any way. We could see that most of the passengers did not like our presence in the ship at all and to avoid friction we kept away from them."

"After meals, coffee was served in the lounge and we went there for our coffee but we stuck together and did not attempt to sit among the Europeans."

"Soon after we left Mombasa, where the South African Europeans boarded the ship, the head waiter asked us to move to another part of the dining room and we complied. During the discussions, the chief steward said to the head waiter in my presence that our behaviour throughout the voyage had been 'exemplary.'"

"I would like to say that we all have a very high regard for the service and kind consideration accorded us by the ship's company."—Sapa.

JOGGERI (GORE)

Made From Pure Sugar Cane Juice

For Sweetmeats and other Purposes. Get your Joggeri (Gore) direct from the manufacturers.

Any quantity 1/- per lb.

Also suppliers of Betel Leaves at Wholesale Price

For further particulars write to:

COTTON LANDS

P.O. Box 7, VERULAM.

A TRIBUTE TO LATE HAJEE M. L. SULTAN

By H. NATTRASS, O.B.E.

(First Principal Of The M. L. Sultan Technical College)

THE late Hajee Sultan was born in Quilon, Malabar District, South India on the 15th February, 1873, and died at Escombe, Natal, on the 6th September, 1953. He received his early education in India but, on the death of his father, left school at the age of fourteen. Needing money, he worked long hours decorating and finishing brass-ware but, finding his earnings insufficient for these needs he decided to emigrate to Ceylon. On the long journey the ship's engines broke down leaving him stranded in Trincomalee. Days passed while repairs were being effected. Soon his slender funds were exhausted. In his need he was approached by the agent responsible for the recruitment of Indian immigrants and was brought to Natal in 1890.

Then followed a period of steady work in Government service. As a porter on Beira Road station he met many of the pioneer personalities of Natal and profited by their vision and enthusiasm for the Garden Province. Like many others, when his contract expired, he was attracted to the Transvaal where he worked as a waiter in a well-known Johannesburg hotel.

His natural courtesy and willingness to render dignified service made him popular and many gratuities came his way. This money he carefully husbanded ever keeping the picture of Natal before his mind's eye. In three years he was able to return to Natal to take up farming near Bellair. He later became a banana farmer at Escombe where he spent the major portion of his life.

He married Mariam Bibi in the year 1905 the marriage being blessed with four sons and six daughters. The loss of his beloved wife in October of 1933 came as a deep shock. He seemed to withdraw into himself applying his energies more and more to business. His long experience of hardships and difficulties made him a hard business man.

First he tried tobacco. Like many others he had initial success only to suffer disappointment and final loss. In an effort to recoup he partnered a specialist in Vedic medicine in Grey Street serving a long four years, bringing spiritual and physical comfort to the many sick who patronised his business.

Realising the advantages of commercial endeavour, he opened

a wholesale and retail produce business at 106, Victoria Street, while at the same time growing betel leaf at Sramford Hill. A thoroughly busy man, he prospered, returning most of his profits to the business, while making shrewd investments in property.

Success in business attained, he felt the nostalgic call of the country of his boyhood. He went back to India in search of his friends. Most of them had gone and the desire to stay in India died. He was happy to return to Natal within six months.

The fascination of the property market with its ready profits made him concentrate on this type of business. The many satisfactory transactions he completed were tributes to his business acumen and vision. He became as a Colossus, deal after deal proving successful. Not satisfied with what would have pleased an ordinary man, he then launched out into the soft goods trade and quickly developed what is now known as M. L. Sultan and Sons (Pty.) Ltd.

As orator in Tamil, he read widely, broadening his spiritual life while not neglecting the practical aspects of business. As a Muslim he prayed at the accustomed times but always added to the traditional five prayers each day by communing with his God whenever in doubt or whenever a decision was to be made. That is why he never altered a decision. "El wa'da din" he would say—"A promise made is an obligation." His word once given thus became a bond stronger than any devised by a lawyer. At the age of 80 he was known to have walked twelve miles to keep an appointment because the train service had become dislocated due to a landslide.

Such was the man who had earned hundreds of thousands of pounds. He was unaffected by wealth yet knew its value and power. His personal needs were small but he felt that the needs of his fellow men were great. In the name of God he gave back to the poor all that he possessed. He joyed in the allegory of the Pilgrimage to Mecca which he undertook when others would have rested at home. He joyed in the wearing of his final call and steadfastly and faithfully divested himself of all that men hold to be valuable. When the call did come, Malukmohammed Lappa Sultan

was possessed of his burial robes and the unquenchable faith which had sustained him throughout all vicissitudes.

To list his benefactions would be too great a task for he was associated with most charitable efforts. Sastri College benefited by a gift of £500 a large sum in those days, Villa Road Madressa owed its existence to his generosity—the Avoca Primary School which bears his name was established by his beneficence—the M. L. Sultan Technical College of approved status with its four thousand students was established because of his vision and generosity—the Medical School of Durban was first mooted by him.

Gandhiji On Use Of Alcohol

"IF I were appointed Diarator for one hour for All India, the first thing I would do would be to close, without compensation all liquor shops, destroy all toddy palms."—Mahatma Gandhi, who in 1907 had stigmatised alcohol as one of the greatest evils of the foreign rule in India. He added, "I do not hesitate to forcibly prevent my children from rushing into fire or deep waters. Rushing to red water (alcohol) is far more dangerous than rushing to a raging furnace or flooded stream. The latter destroys only the body, the former destroys both body and soul. The moral loss is even greater than the financial. Dricks and drugs, degrade those who are addicted to them and those who traffic in them. The drunkard forgets the distinction between wife, mother and sister and indulges in crimes of which in his sober moments he will be ashamed."

and his final act of civic generosity was to donate £20,000 towards the cost of a suitable building to be erected by the University of Natal. He founded the M. L. Sultan Charitable and Educational Trust of £100,000 and approved the first donation from this Trust—a gift to the Technical College of £33,000. His high regard for the Hon. the Minister of Education, Arts and Science and for the members of the Council of the M. L. Sultan Technical College led him to place this large sum in their care so that all Indians might share in the advantages of the new technical and commercial education. He expressed the wish that this education should be carried to the Capital City of Natal, Pietermaritzburg, to the North Coast

and the South Coast in addition to the large centre to be established in Durban. He expressed his faith in the Indian people themselves ever assuring the College that they would give it full financial and personal support whenever it should be needed.

In founding the Miriam Bibi Charitable and Educational Trust in memory of his beloved wife he set aside £25,000 hoping that ways and means would be found to endow a children's hospital. In accordance with his Faith he made provision for all members of his family.

One of the bright memories of his last few weeks was the praise he rendered to God when he actually held the Title Deed of our £30,000 six acre site given to this College by the Durban City Council. He died a few days after learning of the magnificent grant of £11,250 made by the Durban City Council towards the cost of the College buildings which are to bear his name.

He loved Natal and will be missed by many, particularly the poor. His vision remains with us to grow through the years. He gave thought for all Indians throughout South Africa and hoped that all would share in the benefits he helped to establish.

Let us remember him as the hour of prayer drew nigh, his lips murmuring—

"Ane Jaquir, el hamdu li-llah!"
(I am poor, Praise be to God!)

Poor he was; poor in selfishness but rich beyond dreams in well doing.

"El hamdu li-llah!"

Verulam Dipavali Sports Union

Annual Five A Side Tournament

Juni Jeewa Shield (Winners)
(Floating)

Kisran Das Shield (Runners)
(Floating)

Dr. Siva B. Coertzy's Floating Trophy (Runners)

At the Verulam Indian Ground on the 17th October, 1954

Entries close with the secretaries on the ground at 8 a.m.

Open to any Indian Five in Natal

Entries may be sent to the secretaries, P.O. Box 53, Verulam.

HINDU DHARMA

By— M. K. Gandhi

Price 8s.

Obtainable From

'Indian Opinion,'

P. Bag, Phoenix, Natal.

THE SIGNIFICANCE OF THE SHAKA MEMORIAL CEREMONY

By A. J. LUTULI

SEPTEMBER 24, 1954, shall henceforth remain a significant date in the annals of the Zulu-speaking African. On this day under the inspiring and able leadership of our Paramount Chief Bhakaxulu Nyangayizwe—the most significant and prophetic names—his Zulu speaking people in particular, and the African community in general, met for the first time in their recent history to pay homage to His Majesty the late King Shaka of the AMAZULU. On this occasion the Zulu-speaking African in particular and the African community generally gathered together to rediscover that inner strength which dwells in a people's soul as well as to re-idealise themselves to the great ideals for which the great Shaka stood.

Amidst these valleys Shaka conceived his great dreams of a powerful, united African nation. It was from his Dukuza Kral that he sent army after army to create on the continent an Africa after his design. Quite inevitably, he employed force and spear to turn his dreams to reality. That was the fashion of the times. Volumes and volumes of books have been written to recount Shaka as a brutal in human form just because he used the weapons available to him to attain his ideals. The emphasis in these have been on the methods he used and not on the dynamic ideals in which he tried to give form by these methods. We who seek to know the truth have gathered to evaluate afresh his great ideals in the knowledge that they are the imperishable foundations on which we must build the new Africa.

Our united Africa is similar to Shaka's in that we seek to weld into one brotherhood the various peoples of Africa. We seek to be bound together by our love for our brother; by the common love of our country; by pride in our history; by the ideals we cherish in common and by our distinctive contributions to the good of the country as a whole.

We are the proud heirs of a noble heritage from Shaka. That great son of Shaka knew no race prejudice in his bosom. He assessed the value of a man strictly on merit. It was for this reason that he welcomed white people who came to the land of Zululand. He wanted to live at peace with them and allotted them land around Durban where they could lead their own lives

without interference from anybody. We are gathered here to pay homage to this spirit of tolerance in him.

On this historic occasion, our duty is not only to sing songs of glory to an illustrious son of our race; it is to turn the searchlight on ourselves to make each man and woman ask himself or herself whether he or she has lived up to the ideals handed down to us by Shaka. If we have not, now is the time to see where we have deviated and return to a path of a united people. That is the solemn task before us. And, in this spirit of loyalty to the ideals of our fathers and utter surrender to a cause befitting this historic occasion the African National Congress is happy to echo the volume of deserving tribute paid to His Majesty King Shaka of the Amazulu.

A Man Of Destiny

Now and again in a marked and a special way the human race brings out a man of destiny whose advent and activity in the world alters significantly the customary order of things or sets in motion events of far-reaching effects in some aspect of the history of the world. We are making no extravagant claim when we say that Shaka was one of such men of destiny. This is shown by his brief but most eventful career. Within a short period he brought about dramatic and revolutionary changes in given aspects of the thinking and practices of the peoples with whom he came into contact. His reign set into motion several flights and migrations from Zululand and adjoining states. These population movements produced repercussions alone far beyond the borders of the world known to Shaka. We have the flight of Afrikaners which resulted in an influx into the land of those foreigners whom the Xhosa nicknamed AmaMfengu. Makhosi fought his way to what is now Southern Rhodesia. Zwangendaba went as far as what is now called Nyasaland, while Boahangana led into what is now Portuguese East Africa.

These leaders were themselves warriors. They depended on the spear for their very existence. But we must not forget that wherever they went they diffused Zulu ideals. Today we are privileged to know that Shaka gave us living links with very many African national groups from

the equator to the Cape of Good Hope. We have our blood in most African communities in Africa south of the equator. This essential bond of unity is one important contribution we have made to give reality to the concept of a united Africa.

By this we do not say the Zulu is superior to anybody. Nothing of the sort. We merely say we have played a part in creating African unity of which no people can be ashamed, and we are indebted to King Shaka for this.

Our humble effort is to bring to prominence the positive qualities of our hero-king in order to extract for ourselves and others as much inspiration as we can from the good he did as well as learn wisdom where he failed. Admittedly there is much in King Shaka we should not emulate. But, nevertheless, he also exhibited outstanding qualities of a positive nature which should inspire and drive us to cultivate them in ourselves and others. Here are some of them: He was no slave to tradition. He possessed to a high degree an inquiring mind which refused to be a slave to tradition. This is shown in the reforms he made to the Zulu military system.

Some of us would wish that his spirit of refusing to be a slave to tradition unduly would be infused in our national group as hundredfold. Slowest to make satisfactory adjustments in the changing circumstances and conditions is largely due to our unshakable worship of tradition.

His Dream Of One United Black Nation

King Shaka was a bold thinker. His dream of an empire built out of various peoples of our land was an ideal which would have made a lesser man shrink before it. His bold imagination was matched only by his determination, by his courage and by his consistency of purpose.

We are happy that the founders of the African National Congress felt inspired to carry on the unfinished task of King Shaka. For, one principal objective of Congress has ever been to bring about on a basis of equality the unity of African national groups into African nation. One significant difference between King Shaka and the African Congress is the method of achieving the objective. King Shaka relied on military force to bring about this unity. The other is that the nation would be dominated by the Zulus. The African National Congress seeks this unity through education and persuasion and on the basis of equality of all national groups

and individuals. Our concept of nationhood in the African National Congress is all-embracing. Our vision of the nation we seek to build has room for all the peoples of our country of all races. It is a vision which has been handed down to us by Shaka himself. We can say with justification that in his treatment of the English settlers and in sending Setohe and Mbazombi to the King of England, Shaka has set us an inspiring example of racial co-operation.

Another quality of King Shaka worthy of mention because of its relevance to our situation is his singleness of purpose. It was accompanied by a strong determination to achieve his objectives. Oh! that people might capture something of this determination. There is so much paralysing indecision and apathy among Africans especially the Zulu-speaking section.

Let me end by inviting you all to lift up your hearts in humble devotion to the greatest of Spirits—Umvellaqangi and in thankful mood join in the Christian hymn:

Oh God our help in ages past
Our hope in years to come
Our shelter from the stormy blast

And our eternal home.

All political comments in this have except where otherwise indicated by Manika Gandhi of Phoenix Settlement, Phoenix, Natal.

MY GANDHI

By DR. JOHN STAYNES HOLMES
Price 12/6 including postage

This book is written by one of Mahatma Gandhi's first and most intimate friends in America and life long supporter of the great principles for which he stood and laid down his life.

To be had from:

'INDIAN OPINION,'

P. Bag, Phoenix, Natal

BOOKS FOR SALE

Satyagraha in S.A.

—By M. K. Gandhi 18/-

A Gandhi Anthology

—By V. B. Desai 3/-

Which Way Lies Hope

—By R. B. Gregg 2/-

Why Prohibition

—By Komarappa 1/-

Gandhi And Marx

—By K. G. Mookerjee 3/6

Obtainable from:

'INDIAN OPINION,'

P. Bag, Phoenix, Natal

ORIGINAL CORRESPONDENCE.

U.P. NON-EUROPEAN POLICY

THE EDITOR INDIAN OPINION

SIR,—In my article of October 1, I suggested four practical points of policy for the U.P. to adopt now, if it honestly means to accept economic integration the basis on which to erect its colour policy.

One of these was "some extension of the non-European franchise." The provision of two extra Senators, as promised in the 1936 Act but never granted and which has recently been brought forward again by the Party's Transvaal congress, would not meet my recommendation. The minimum I had in mind—and I still hope for some more constructive offer from the U.P.'s Union congress in November—was a proportionate extension of the Cape's Coloured and Native representation to the northern provinces along the lines already proposed by the Labour Party. Even if, as the Tucker report says, "a long period of training lies ahead" before non-Europeans are given a further share in the political life of the country, no one who accepts the conse-

quences of economic integration can any longer defend differential political representation as between the Cape and the other provinces. Nor can they content to the Nationalist solution to this inequality—the abolition of the Cape franchise.

The Transvaal congress also stumbled over whether or not to recognise African trade unions. If the third of my "political and moral minima of integration"—"the progressive relaxation of the industrial colour bar—is intended (as I fear it is not), it will require the legal recognition of European, non-European and mixed unions, through whose agency alone can the principle of "equal pay for equal work" be fairly enforced.

Your readers will not mistake these recommendations as my own views. They represent the best I would consider as evidence that U.P. policy differs in kind (not merely in degree) from that of the Nats—Yours etc., O. W. M. GILL

MR. QUINTIN WHYTE ON RACE RELATIONS

MR. QUINTIN WHYTE, M.A. (Hons.), Director of the South African Institute of Race Relations, who recently attended a World Conference on Race Relations at the University of Hawaii, Honolulu, has returned to the Union. The theme of the conference was "Race Relations in World Perspective" and was jointly sponsored by the Universities of Hawaii, California and Chicago. At the conference it was decided to establish an International Society for the Scientific Study of Race Relations, to which body Mr. Whyte was elected Vice-Chairman.

Mr. Whyte has been Director of the S.A. Institute of Race Relations for the past seven years. Educated at the University of St. Andrews, the University of Cambridge and Rhodes University, he was formerly a magistrate in the Indian Civil Service. In 1950 he was awarded a Carnegie Travelling Fellowship. He is the author of "Apartheid and Other Policies," "The Logic of Economic Integration" and "Behind the Racial Tensions in South Africa." Mr. Whyte who is at present in Durban, addressed a public meeting of the

Institute of Race Relations yesterday, October 14, in the City Buildings of the University of Natal, Warwick Avenue, on "Race Relations in World Perspective—Honolulu Conference."

The Institute of Race Relations is celebrating its Silver Jubilee this year and Mr. Whyte's address was one of a series of special Jubilee lectures.

Ranjit Cricket Club (Cape Town)

The second annual general meeting of the Ranjit Cricket Club was held at the Mitra Hall, Mowbray. With the 1954/55 season on approach the above club has affiliated to the W.P.I.C.U. The following office bearers were elected for the ensuing season: Life Patron: Mr. B. D. Chavda; Patroness: Dr. K. Magan; Messrs. K. Jaga, G. L. Patel, G. M. Patel and Y. Khan; Chairman: Mr. D. Vassen; Secretary: Mr. A. B. Chavda; Treasurer: Mr. B. Magan; Auditor: Mr. V. Dabys; Captain: Mr. B. Magan; Vice-Captain: Mr. M. Vassen; Delegates to the W.P.I.C.U.: Messrs. D. Vassen, A. B. Chavda and B. Magan.

INDIAN WOMEN WILL LEARN TO READ AND WRITE

NEVER before in Johannesburg have Indian women, as a group, (though isolated people have taken classes) had the opportunity of being taught to read and write.

This has now been made possible by the extension of a movement which was first originated by the women of Durban's Indian community.

The method used enables learners to learn reading and writing at the same time. Classes are so organised that they can be given in homes and thus even women in purdah may be taught.

A group of eight instructors, some of whom are qualified teachers and nurses, while others are leading women of the community, met at the Johannesburg Indian Social Welfare Clinic the other night to be introduced to the methods of a special primer, which Indian women took a part in preparing. On subsequent nights they met again to practise the methods and the following week each organised a class made up of illiterate friends.

There are three readers in this series of "English For Indian Women" and a fourth should be ready late this year. Members of the Indian community raised the funds for publishing and helped organise the classes.

The work of the Indian Women's Literary Group, which has spread from Durban to Johannesburg, is helped by the Adult Section of the S.A. Institute of Race Relations, which handles the publishing of special material and the training of teachers.

MUSLIM EDUCATIONAL INSTITUTE ENTERTAINS STUDENTS

(From Our Correspondent)

About 40 girls from the Pietermaritzburg Indian Girls' High School arrived as guests of the Port Elizabeth Muslim Educational Institute on Sunday, October 3, and were entertained at a tea party in the Institute Hall, Kempston Road. A spokesman, on behalf of the President of the Institute, Mr. M. I. Lorgat, welcomed the students and assured the Principal, Miss A. F. Rumsitt, and two members of her staff, Miss J. McArthur and Mrs. M. Lloyd, who accompanied them, that satisfactory arrangements for their accommodation were made, and expressed the wish

that their stay in the Friendly City will be a pleasant one.

In the evening the girls were entertained by the Gujarati Mandal at a film show in the Avalon Theatre. On Monday the girls were escorted through the General Motors plant and the Snake Park and were taken on a motor sight seeing tour.

During their stay in Port Elizabeth the students were accommodated by Messrs. M. S. Chetty, A. Looat, Rajee H. Lombard, C. Ramswamy, C. S. Padyachi, Abdur-Rahman Verrin, K. Moodley, and Mr. and Mrs. Ismail Noorshah.

DEATH OF RHODESIA'S WELL-KNOWN MERCHANT

(From Our Correspondent)

The death occurred in Gatooma, Southern Rhodesia, on September 14, of Mr. Bhann Kidia, at the age of 77 years, who has been a resident of Gatooma for the past 44 years. In India the late Mr. Bhann Kidia belonged to the village of Karadi, Jalalpur, District Surat.

He came to Gatooma in 1910 and commenced a green grocer's business. Having accumulated a small capital he opened a business as a general merchant, which has flourished ever since. He was the founder of "Eastern Silk Bazaar" which has expanded considerably, and is now known as Kidia's large departmental store in Rhodes Street, and Kidia's furniture showroom in Baker Street, and also The Central Radio Company.

Mr. Bhann Kidia was very well known to the commercial community throughout the Rhodesias and the Union of South Africa, and was well respected by the residents of Gatooma. He leaves a wife, three sons and two daughters. The business will be carried on as usual by his sons.

Cuticura SOAP

Every woman needs a Cuticura treatment!

Baby simply loves the caressing softness of its silky and fragrant lather. It is so soothing and cooling to hot smarting skins. After the bath a dusting with exquisitely perfumed Cuticura Talcum Powder will ensure baby's comfort.

"FOR SENSITIVE SKINS"

FOR RUBBER STAMPS

AND

PRINTING

CONTACT

STANDARD PRINTING PRESS

GENERAL PRINTERS

AND

RUBBER STAMP MAKERS

73 BEATRICE STREET

DURBAN.

PHONE 81008

P.O. BOX 2782

TELEGRAPHIC ADDRESS

"QUICKPRINT"

ESTABLISHED 1927

FARM PRODUCE

We are cash buyers of all types of FARM PRODUCE. Forward samples together with quotations to:

AISEN SOUTH AFRICA (PTY.) LIMITED

111/3 Macosa House.

17 Commissioner Street.

P.O. Box 11012. Phone: 33-8921

Johannesburg.

Bankers: BARCLAYS BANK D.C. & O.

BOOKS FOR SALE

UPANISHADS FOR THE LAY READER

—O. Rajagopalachari 6 0

VEDANTA THE BASIC CULTURE OF INDIA

—O. Rajagopalachari 6 6

BHAGAVAD GITA—Abridged and explained

by O. Rajagopalachari 4 0

INTERNATIONAL SHORT STORIES

—The best from 23 countries 17 6

Obtainable from:

INDIAN OPINION,

P. Bag, Phoenix, Natal

DHIRUBHAI P. NAIK

Travel, Insurance & General Agent

Book with us for your travelling by Air, Sea or Land either to India or to any part of the world.

All types of Insurance—Life, Fire, Burglary, Riot, Storm, Accident, Plate Glass, etc.

Consult Us Free of Charge For Your Income Tax, Persons Tax, Writing Of Your Books, Trade Licences, Revenue Clearance Certificate, Passports And Immigration Matters.

Representatives: National Mutual Life Assn. Of Australasia, Yorkshire Insurance Co. Ltd.

Telephone: 33-9033. 29a Commissioner Street, JOHANNESBURG.

Seven Months With Mahatma Gandhi

Being an Inside View of the Non-co-operation Movement of 1921-22

By Krishnadas

Abridged and edited by Richard B. Gregg

Writing of the two volumes of which this is an abridgement Gandhiji wrote: I have gone through them. And the facts appear to me to be correctly set forth and exhaustively dealt with.....The volumes are the only narrative we have of the seven months with which Krishnadas deals."

Price: 12s. 6d.

Obtainable from:

'Indian Opinion,' P. Bag, Phoenix, Natal

Phone
Day 24169

Phone
Night 833459

L. RAJKOOMAR (PTY.) LTD.

14, CROSS STREET, DURBAN.

Funeral Directors and Manufacturers of all classes of Coffins and Wreaths

Contractors to the INTERNATIONAL FUNERAL INSURANCE COMPANY, LIMITED.

Reg. Office: 39 CROSS STREET, DURBAN

Country Orders for Coffins and Wreaths accepted by phone and despatched by rail at the shortest notice.

DELHI DIARY

By Gandhiji

This is a collection of Gandhiji's prayer discourses which he delivered during his last stay in Delhi.

Dr. Rajendra Prasad in his foreword says:

".....In these pages one can read the anguish which he (Gandhiji) felt and the superhuman effort which he was making to restore and re-establish human standards of life and conduct amongst us."

Price: 10s.

Obtainable from:

'Indian Opinion,' P. Bag, Phoenix, Natal

INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Bombay, September 29.

A WARM welcome awaits the Indonesian Prime Minister, Dr. Sastromidjojo, who will pay a four-day visit to New Delhi on September 22. He will be accompanied by his wife. While problems of common concern are expected to be the main topic of attention, it is likely to be related to the proposed conference of Asian Prime Ministers at the SEATO, the Indo-China armistice and Mr. Nehru's proposed visit to China will figure prominently in the talks.

There is a suggestion from Jakarta that the next meeting of the Colombo Powers can also be held with this conference. At the last meeting of the Colombo Powers the Indonesian Prime Minister was entrusted with the task of exploring the prospects of holding an Asian-African Prime Ministers' conference. Dr. Sastromidjojo has been exchanging views with the heads of the countries concerned.

First, the Prime Minister of India and Indonesia have to determine the scope of such a conference. The second point which has to be settled is the drawing up of a list of countries to be invited, although the United Arab Arab Group to the U.N. provides the necessary nucleus.

The third issue to be settled is the scope of the conference. Preservation of peace in the world, liquidation of colonialism, eradication of racialism and closer economic collaboration are the important subjects on which there can be profitable collaboration.

The country observed the 69th birthday of Acharya Vinoba Bhave, the foremost disciple of Mahatma Gandhi, who has taken up the work of economic revolution through love to fulfil the mission of his Master. The birthday of Vinobaji was observed through constructive work, Bhoodan (land-gift) and Sampatidan (gift of wealth) workers renewed pledge to reach the target fixed by Vinobaji. More and more men are leaving politics and joining the Bhoodan movement. Vinobaji is still in Bihar collecting land for the landless. Bihar has the largest number of landless labourers and Vinobaji has concentrated his efforts in that State. To-date he has collected

3,466,462 acres of land from 345,331 persons. After an attack of malaria, Vinobaji is covering now only 10 miles per day instead of 20 miles.

Sampatidan movement is also gaining ground. Many people have pledged to donate a part of their income regularly for the benefit of needy people. A millowner and a multi-millionaire of Ahmedabad, Shri Chandradatan Lashkari, has given away all his properties for Sampatidan and has decided to live as a labourer. He has donated all his land to Navodaya Vidyalay, Bachasan. Veteran Socialist leader Sri G. G. Khatia and his wife have dedicated their lives to the work of Bhoodan. They have sold their property and given away the money as a Sampatidan.

Prohibition has become a very controversial issue. Independent inquiry in Andhra State revealed that prohibition has failed and bootlegging had increased in menacing proportion. The enquiry committee recommended that prohibition should be relaxed to a great extent. Andhra Government has not implemented this recommendation due to stiff opposition by Congressmen. After this the Planning Commission invited the views of the State Governments on the subject. Most of the 14 States who replied to the enquiry about prohibition in their area favoured its introduction gradually.

The Jammu and Kashmir and Hyderabad Governments replied that they had no plans to introduce prohibition. In Kutch there is no prohibition, but restrictions are imposed on the sale of liquor. The Governments of Bhopal, Coorg, Himachal Pradesh, Madhya Pradesh, Uttar Pradesh, Orissa and Madhya Bharat said that partial prohibition was already operating in their areas and it was their intention to proceed gradually.

Saurashtra, Madras and Bombay have total prohibition and they intended to pursue it. Andhra replied that there was prohibition throughout the State, but they were now examining the report of the Ramamurthy Committee on the working of prohibition. The Pepsu Government said that no steps had till now been taken to introduce prohibition, but it intended to review the position.

The Bombay Legislative Assembly passed a Bill to amend the Bombay Primary Education Act of 1947, which constitutes the first step towards making primary education compulsory in the State. Shri Dinakarrao Desai, the Education Minister, who piloted the Bill, said that the Government had issued orders introducing compulsory primary education in all villages in the State with a population of 1,000 and over.

In order to ensure that compulsion was effectively enforced, it was necessary to see that attendance in primary schools in compulsion areas was properly enforced. The Bill, therefore, proposed to establish primary school panchayats which would be empowered to take cognizance of offences of failure to send a child to an approved school.

Shri Desai said that the Government felt that persuasion coupled with penalty would be more effective in making compulsory primary education in the State a success. He pointed out that the Government was spending nearly three crores of rupees every year on free and compulsory primary education and had provided a large number of schools for that purpose. Experience had, however, shown that only one-third of the students attended the schools.

While opposition members generally supported the principle underlying the Bill they demanded that primary education should be made free entirely and not only compulsory

At present education upto 4th Standard is free while a fee from Rs. 8 to Rs. 12 is levied in higher standards.

Co-operative movement has received some set-back, according to official reports. After half a century the movement had succeeded in covering not more than one-fifth of the population taking one member to represent a family of five. The movement actually lost ground in 1951-52, compared with the previous year. In 1950-51 it served 19.1 per cent of the population and in 1951-52 its coverage declined to 18.8 per cent. There has, likewise, been a decline in membership of agricultural credit societies from 33.65 lakhs to 28.04 lakhs. The ratio of deposits to working capital in agricultural credit societies has steadily fallen from 14.4 per cent in 1946-47 to 9.7 per cent in 1951-52. The net profit of all types of societies have fallen from about Rs. 697 lakhs in 1950-51 to 539 lakhs in 1951-52. The Government is considering ways and means to strengthen and expand the movement.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Bills of Lading, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 213 Maroon House, Second Floor, 17 Commissioner Street, Johannesburg. Phone 33 1654

BONES WANTED

We Pay
£7 PER TON
F.O.R. your
Station or Siding

BAGS RETURNED RAILAGE PAID

For Full Particulars write to:

THE
BULLBRAND
FERTILIZERS LTD.

SARNIA,

NATAL.

'INDIAN OPINION'

(Founded By Mahatma Gandhi In 1903)

**For The Moral, political and
Social Advancement Of Indians
In South Africa.**

**Published Every Friday,
Subscription Rates**

Payable Always In Advance.

Within the Union	30s.	Annually
" " "	15s. 6d.	Half-yearly
Outside the Union	30s.	Annually
" " "	15s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends
to do likewise.

Apply to—

Manager,
Indian Opinion,
P. Bag, Phoenix, Natal.

*News the other papers
don't print
is to be found each week
in*

PEACE NEWS

World news—events in Africa,
Asia, America, Europe—news of
constructive peacemaking; race
relations; progress towards a
non-violent society.

Obtainable by air-mail each week from Britain at
50s. 6d. per year; sea-mail 2½s.; 4 weeks trial sub-
scription (sea-mail) 2s. 6d.

South African representative

ELLA B. ELDER
Brownlee Street, Stutterheim, Cape.

London office—

3 BLACKSTOCK ROAD, N. 4

BOOKS FOR SALE

INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6	SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Pacts And Facts—Stanley Powell	1	6	0
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	7	6	AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	23	0	0
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song— (An English Translation)—Annie Besant	1	0	TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	3	0	WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Bhabhanyan	2	6	0
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —Mino Maseani	2	6	GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6	0
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6	THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	15	0	0
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Source of the Passive Resistance Movement in S.A., 1905-1914)	4	0	CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	6	0	0
THE DELIVERANCE (A picture of the pulsating life of the joint family)	4	6	RAMANAMA—M. K. Gandhi	2	0	0
GANDHIAN TECHNIQUES IN THE MODERN WORLD—Pyarelal.	2	0	TOWARDS NON-VIOLENT SOCIALISM —M. K. Gandhi	6	0	0
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhi's Writings on Utterances)—M. K. Gandhi	10	0	REBUILDING OUR VILLAGES—M. K. Gandhi	3	0	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars)—K. T. Shah	16	0	AN ATHEIST WITH GANDHI—Gora G. R. Rao	2	0	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	16	0				

Obtainable from:

'Indian Opinion,'

P. Bag, Phoenix, Natal.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?

Have you provided for your dependants?

Prepare for the future

Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with 'THE OLD MUTUAL' your friend for Life—

The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATELP.O. Box 1760,
JOHANNESBURG.Phones:— } Business 33-0711
                  } Residence 33-5961

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANGHESTER TRADING

—CO. LTD.—

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants

—&—
Direct Importers.**47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.**

Cable & Tel. Add.: "HARGOVAN".

Phone 29368

P. HARGOVAN & CO.

(PTY.) LTD.

**WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.**

P. O. BOX 1250.

**155/7 Warwick Avenue
DURBAN.**

Phone 53.

Telegrams 'SOLANKI.'

P.O. Box 208.

Solanki & Co. Ltd.

Merchant & Direct Importers

**Extensive range always carried in
the following:**Silks, Drapery, Toilets, Per-
fumes, Curios, Fashion Goods
and Jewellery, Wide Range of
Indian, Persian and Chinese
Carpets.Stockists of well-known branded
Watches.**COPPERBELT PIONEER STORE****Where Quality and Service
are Paramount.**

Luanshya,

Northern Rhodesia.

BOOKS FOR SALE

GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
TO STUDENTS—M. K. Gandhi	6	0
GANDHIAN ETHICS—Benny Gopal Roy	2	0
BAPU—Marry F. Barr	4	0
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
FAMOUS PARAS	7	8
SEVEN MONTHS WITH GANDHI—Kriandasa	12	6
STORY OF THE BIBLE—S. K. George	6	0
A RIGHTEOUS STRUGGLE—Mahadev Desai	2	8
THE POLITICAL PHILOSOPHY OF MAHATMA GANDHI—Gopinath Dhawan	17	9
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	9	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. I.—M. K. Gandhi	15	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. II.—M. K. Gandhi	24	0
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	6	0
FROM YERAVDA MANDIR—M. K. Gandhi	1	0
MAHADEV DESAI'S EARLY LIFE —By Narahari D. Parikh	2	6
DEHUMANIZATION IN MODERN SOCIETY —Rene Folep-Milier	1	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION,"

P. Bag, Phoenix, Natal.

BOOKS FOR SALE

Key to Health—Gandhiji	1	6
Diet and Diet Reform—Gandhiji	5	0
Cleanings—Mira	1	6
Selections from Gandhi—N. Bose	10	0
Public Finance and Our Poverty—Gandhiji	3	0
Hindu Dharma—Gandhiji	8	0
Dhondan Yajna	2	0
Sardar Vallabhbhai Patel (Vol I)—N. D. Parekh	15	0
The Diary of Mahadev Desai—V. G. Desai	12	0

Obtainable from:

C/O INDIAN OPINION,
P. Bag, Phoenix, Natal.

Phones: 29121/3 (Switchboard)
24179 (Manager)

Cable & Tel. Add:
"PROSPERITY" (All Branches)

P.O. Box 2197

(Established 1927)

Premier Produce Co. (Pty) Ltd.

General Wholesale Merchants
EXPORTERS AND IMPORTERS

Buyers and large Stockists of all kinds of Indian and European Groceries, Provisions, Soaps, Oils, Grains, Beans, Peas, Kaffircorn, Malt, Maize, Maize Products, Wheat, Whentien Products, Crockery, Hardware and also Coal of all types.

All enquiries for Export and Import
to the Head-Office.

Head-Office: "PREMIER HOUSE"
364 Pine Street, Durban.

also at

JOHANNESBURG

Phones: 34-3554/5
P.O. Box 200, Fordsburg,
62, Crown Road,
Fordsburg, Johannesburg.

BENONI

Benoni Coal Site
Phone 54-1813,
Rangeview Coal Sites—54-2205
P.O. Box 392, Benoni.

Proprietors:

C. L. Patel, D. K. Patel
V. B. Patel, H. J. Patel
K. C. Patel

The Star Clothing Factory

Wholesale Merchants

CLOTHING MANUFACTURERS

P.O. Box 237. Phone 514.
Jameson Road, Livingstone,
NORTHERN RHODESIA.

Our S.A. Representative:

H. L. Hompes & Co.,
(Pty.) Ltd.

Durban, P.O. Box 1301.
Johannesburg, P.O. Box 3480.
Capetown, P.O. Box 824.

—ATTRACTIVE— SAREE MATERIALS

Self Striped Georgette Crepes 45"
Green, White, Pink, Sky, Lemon
4/11 yd.

Self Check Fancy Voiles with Block
Designs 45" 4/11 yd.

Fancy USA Floral Voiles 38" 4/11 yd.

Two Tone and Rainbow Georgettes 45"
All Shades 4/11 yd.

Floral Bombergs 45" Red, Gold,
Green and Blue Designs 4/6 yd.

Bordered Georgette 45"
All Shades 3/11 yd.

Coloured Georgettes 45"
All Shades 3/11 yd.

Spotted Georgettes 45" Latest 4/6 yd.

Embossed Georgettes 45"
Basket Design 6/11 yd.

Georgette Jari Work Sarees
24-10-0 each

Georgette Sarees Cotton Embroidery
23/15/0 each

Benarasi and Tinsel Jari Borders
Big Range in Stock

BLOUSES

Chinese Embroidered Satin and
Georgette Blouses and Latest
Slippers 8/11 each.

CHAMPALS!

Plastic Fancy Tops with Heel
Size 3 to 7 18/6 pair
Also Leather 8/6 & 10/6 pair

Write For Samples:

JAYBEE SILK HOUSE

39 MARKET STREET,

JOHANNESBURG.

DIWALI GREETING CARDS

Purchase your Diwali
Cards from Us:

We have all ranges in
English, Gujarati, Hindi
and Tamil (with en-
velopes).

Religious and other printed
cards assorted 3/6 doz.
National leaders Imported
cards 9/-, 15/9, 18/9.
Religious in Art Cards
Imported 18/9, 15/9.

Cheque Books 1/3, 2/3,
each.

Obtainable at our only Address:

BHARAT MUSIC SALOON

AND BOOKSELLERS

(Corner Grey and Lorne Streets)

286 Grey Street,

Phone: 26070.

DURBAN

પુસ્તક પર ચુ—અંક ૪૭
તા. ૧૫ અક્ટોબર, ૧૯૫૪.
પ્રકાશક નકલ પેની ૬.
૧૨ ચુકવારે બહાર ૫૩ છે.

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન.

મદ્રાસ પ્રાંતીયના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

★

શક્તીઓનો સદુપયોગ.

(શ્રી. કેદારનાથજીના 'વિવેક અને સાધના'માંથી)

હાડની બહીપર ગાંધીજી

“મને જો આખા હૃદયે એક કલાકને માટે સરમુખત્યાર બનાવવામાં આવે તો સૌથી પહેલું કામ હું એ કરું કે કંઈ પણ નુકસાની આપ્યા વિના સુખળા હાડનાં પીઠાં બંધ કરી દઉં અને તાડીના જાડોનો નાશ કરું.” ૧૯૦૭ની સાલમાં ગાંધીજીએ હાડને હૃદયમાં પરદેશી રાજ્યની મોટામાં મોટી બહી તરીકે વર્ણવ્યો હતો. તેમણે વધુમાં કહ્યું હતું કે : “મારાં છોકરાં એને જો સળગતી આગ તરફ અથવા ઉડાં પાણીમાં ધસતા જોઈ તો તેઓને ધરાણે અટકાવતાં નહિ સંકેત્યાઉં. પરંતુ સાલ-પાણી (દાહ) તરફ ધસતું જો આગ અથવા ઉડાં પાણી તરફ ધસવા કરતાં પણ વધારે ભયંકર છે. આગ અને પાણી તો શરીર નો નાશ કરશે જ્યારે હાડ શરીર અને આત્મા બન્નેનો નાશ કરનાર છે. તેનાથી થતા આર્થિક નુકસાનનાં કરતાં નૈતિક નુકસાન વધારે છે. હાડ અને અગ્રીણ તેના વ્યસનીઓ અને તેનો વેપાર કરનારાઓનું પતન કરે છે. હાડીયો પતિ, માતા, બહેન વચ્ચેનો ભેદ બૂટી જાય છે અને એવા યુનાઓ કરે છે કે જે તે જાનમાં હોય તો કરતાં લજવાય.”

★

આપણે આપણું જીવન અત્યંત વિચાર પુર્વક ચલાવવું જોઈએ. આપણી શક્તિઓને પ્રયત્ન પુર્વક વિકાસ કરીને તેમનો સતત સદુપયોગ કરવો જોઈએ તે શક્તિઓનો આપણે કેવળ વિકાસ કરીએ પણ તેમનો સદુપયોગ કરવાનું આપણને ન આ વડે તો તે શક્તિઓ આપણને તેમજ બીજાઓને પણ અનર્થકારી બને. તેથી શક્તિની શુદ્ધિની સાથે જ તેની શુદ્ધિનો વિચાર, આશ્રય અને પ્રયત્ન થવું રાખવાની અત્યંત જરૂર છે. આવી રીતે વર્તતાં આપણા સહયોગીને હીંમે બીજાઓને એટલે કે વ્યક્તિક લાભ થતો હોય, કે તેમનું કંઈક કલ્યાણ થતું હોય તોયે આપણે તેમનાપર મોટો ઉપકાર કરીએ છીએ એવો ભાવ કે અહંકાર આપણામાં ઉત્પન્ન ન થવો જોઈએ. કાંઈક કે, સહયોગી થવામાં ખરેખર આપણે પોતાનું જ સૌથી વધારે કલ્યાણ સાધીએ છીએ. સહયોગીના ઉપાસકને સહયોગીમાં જ નૃત્તિ રહે છે. તે માટે બીજાઓ તરફથી માન, પ્રતિષ્ઠા મેળવવાની તે કદી ઈચ્છા રાખતો નથી. સહયોગી આપણો સ્વભાવ બન્યો છે કે નહિ તે જીવનપ્રવાની આ મહત્વની નિશાની છે. સહયોગી વિશે કંઈક વિશેષતા લાગવી ને તેથી અહંકાર થવો, તેને હીંમે બીજાઓને તુલ્ય માનવા—આ બધી હુદ્ર મનોવૃત્તિઓ હોઈ તે ક્યારેક પણ આપણા પતનનું કારણ બને છે. આપણી ઉત્તિને તે બાધક છે. આ મનોવૃત્તિઓ આપણામાં છે ત્યાં સુધી આપણે સહયોગીના સાચા ઉપાસક બન્યા નથી એમ આપણે સમજવું, સહયોગી થવાના કરતાં આપણે સહયોગી છીએ એમ બતાવવામાં આપણને સંતોષ જણાતો હોય તો આપણામાં દંભ છે એમ સમજવું અને સહયોગી વિશે આપણને અહંકાર થતો હોય તો કેવળ સહયોગીમાં આપણને તૃપ્તિ થતી નથી પણ તે માટે હજી અહંકારની જરૂર છે એમ સિદ્ધ થાય છે. તેથી જે પ્રમાણમાં આપણામાં અહંકાર હોય તે પ્રમાણમાં સહયોગીમાં ખામી છે એમ આપણે સમજવું જોઈએ. સહયોગીનું વાસ્તવિક પરિણામ આત્મસંતોષ છે. તે આત્મસંતોષતા કરતાં અહંકારથી મળતું સુખ કે આનંદ જેને શ્રેષ્ઠ કોઈને લાગતો હોય તેનામાં સહયોગી ઉત્તર છે, તે તેનો સ્વભાવ બન્યા છે, એમ શી રીતે કહી શકાય? અને એ અહંકાર તેનામાં બીજા કયા હુણ્ણો પેદા કરશે તેનું શું કેહવું? આપણા જ્ઞાનમાં, સહયોગીમાં અને નીતિમત્તમાં સરળતા અને પૂર્ણતા આવી નથી ત્યાં સુધી તેમાંથી આપણું પતન થવાની ધારતી હોય છે. માન, પ્રતિષ્ઠા, દંભ, અહંકાર—એ બધા પતનના રસ્તા છે. શ્રેયની ઈચ્છા કરનારે તે માર્ગે કદાપિ ન જવું જોઈએ. સહયોગી આપણો સ્વભાવ બની જાય તો નિરહંકારપણું આપણે આવશે સદાચારી અને સહયોગી થવામાં જ આપણું ખરું કલ્યાણ છે અને તેથી જ આપણને સાચી શાંતી મળશે, એ આપણે કદી ન ભુલવું જોઈએ. હુદ્ર મોહમાં આપણે ન સપડાવું જોઈએ. સહયોગીને કારણે આપણામાં મદ પેદા થાય, અહંકાર નિર્માણ થાય, તો તે સહયોગી આપણને પચ્યા નથી એમ આપણે સમજવું જોઈએ.

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૧૫ ઓક્ટોબર, ૧૯૫૪.

ડૉ. મહાન નિવૃત્ત ધરો

શ્રી મહારાજી સાંજના અખબરોમાં યુનીવર્સના વડા પ્રધાન ડૉ. ડી. એચ. મહાનના નવેમ્બર માસમાં નીરત્ત થવાના હવાલા બહાર પડેલ અખબરથી અમને જરાએ તાણુથી કે આશ્ચર્ય નથી થયો. તેઓ મોડા વયેના નીરત્ત થવાના હતા એ સુચન તો હવારણું થઈ ચુક્યું હતું અને તેમની વય અને નિવૃત્ત તરીકાતની દૃષ્ટિએ ભેદભાવ અમને ખાતર ન હતો કે તેઓ મોડા નહિ પરંતુ વડેના નીરત્ત થશે. તાણુથી તો એટલીયે કે અત્યાર જગી તેઓ રહી શક્યા. બીજો પ્રશ્ન એ છે કે ખાસ કરી દોડીઓ તરીકે અને સામાન્ય રીતે બીન-એરાઓ તરીકે આપણા વડા પ્રધાનની નિરત્તિ થી અમે ખુશી છીએ કે નાણુસ. એ બાજુમાં અમારી લામણીઓ મીઠિત છે. તેમની નિવૃત્તિની દૃષ્ટિએ ભેદભાવ તેઓ નિરત્ત થયા છે તેથી અમે જરાયે નાણુસ નથી. એક રાજકીય ભેદભાવ દૃષ્ટિએ અમે માનીએ છીએ કે દાસના પ્રધાન મહાનના નાણુસ ખાતાના મરણ માં હાથ દિવાલ તેઓએ આ સાધના સારા હતા. બીજાઓ ના કરતા તેમને મળી ચલ્યું સહેલું હતું અને તેમની સાથે કામ પાડ્યું પણ સહેલું હતું. તેમની શુભનિદાઓ અને પ્રાર્થનાઓને વિષ મોઢથી ચુંકા નહિજ ઉઠવી શકાય કેમકે તે હાલના વડે પ્રેરણાદાયક થઈને હોવાનો તેઓ હવે કરતા હતા-છતા અમે એટલું તો માનીએ છીએ કે તેમણે, અને કદાચ અણુગણપતે, બાણુ એટલી બમણી નાખેલી છે કે હવે તે તેમના કાણુ બહાર ચાલી ગઈ છે. તેનો હવે તેમને શ્રાવ્ય થતો હોય તો અમને જરાયે તાણુથી નહિ થાય. એક બંધિત તરીકે ડૉ. મહાનને માટે અમે ઉડું માન ધરાવીએ છીએ. બધો રાજકીય રોજમાં પણ દોડીઓ તરીકે આપણે એ તો નજ જુલોએ કે કેપ્ટાઇન એમોને-ટની હરોતીનું સમણુ નહિ તો મોડા બામણું માન ડૉ. મહાનનેજ થયે છે. આજે તે નકામા ડાનકનો દુકાડો થઈ ગયું છે એ જુલો માત છે. આજે પણ અમને શ્રાવ્ય છે કે વરણુ રિયલિઝે એકલા ડૉ. મહાન અને મી. હવેમાના હાથમાંજ કુદી દેવામાં આવેલી હોય તો તેમની પાસેથી આપણે વધારે લાભ મેળવી શકીએ. પરંતુ અમે કહી શકા તેમ

બાણુ હવે તેઓના હાથમાં બહાર ચાલી ગઈ છે. અમારે વિચારવાનું છે કે ડૉ. મહાન અને તેમની નેશનલીસ્ટ પાર્ટીની ઓગીસ શાકીવાદ નિરૂપની કદાચ જરી ધમણી કાચે અને સંપૂર્ણ દિશાએ ધરાવીએ છીએ. અટલ તો કહેવાય પડશે કે જોડીશો એ બુલકાળના બુલો કહેલી છે, અને એર લાકા વખતના બનવાથી આ-રિશાનનાં હાથે કુખાયા છે એ સંપૂર્ણ રીતે સમજી શકાય છે. કહીશક માં પ્રેરિતિત જોડીશોએજ તેને સખત રાખેલાં એ વખતેજ વખેડી કાદવા હતા. ખુશી થયા જેવું છે કે ૧૫૨ ડેના નેશનલીસ્ટોએ કરેલાં બાપણે માં એ વરણુ રિયલિઝેનાં નેશનલીસ્ટો એ દકાપણુ સાખવું હતું પરંતુ બુલકાળના બનેલી વરણુએ પાદ કપી કરતી અને તેનું એર સંચારી રાખણુ હાલ નહિ મળ્યા. કુનીયાની પ્રમણી સાથે આપણી કાદ પછુ બહોળી થવી ભેદભાવ, સંકુચિત નહિ થવી ભેદભાવ, કે જે વરણુ નેશનલીસ્ટોને વિષે ભેદભાવમાં આપી રહ્યા છે. અને અમને ઉડો બેદ ચાલ છે કે ડૉ. મહાનને જાણે વા અણુગણપતે તેને ઉત્તેજન આપેલું છે. રાજવાદનો અમે વિરોધ કરતા નથી. એ છોનામાં હે.વે ભેદભાવે. પરંતુ તેનાપર હોય પણ અણુક વર્મનો હવેનો ન હોય શકે. તે સંકુચિત નહિ હે.વે ભેદભાવે. નેશનલીસ્ટ પાર્ટીનો રાજવાદ અમને તો જોડીશ શાકીવાદ કરતાંય વધારે ખરાબ લાગે છે. વસતીના વિચાળ વર્મનો છાણાએ અને લામણીઓની સર્વથા અવધાન કરીને અને તેને શુદ્ધાનો તરીકેના હરજાએ આપીને અને આ રીતનો તેઓ પ્રત્યે વતીન રાખીને આ દેશમાં આરિશાનને પ્રમણસખાક રાખ્યા રથાપવાનું રવણું ભેરણું એ જામણીપણી પરિસમાજ ગણાય. આ વરણુની અમે આદિ અર્થો કરીએ છીએ કાચણુ કમનસીમે ડૉ. મહાન તેને ઉત્તેજન અને ટોચ આપતા આ-વેશ છે. ખરો રાજવાદ આ દેશમાં વસી રહેલા સખના લોડાની લામણી આ અને અભિલષાઓને માન આ-પવામાં અને જાતી, શાકી કે વર્ણુને ભેદ રાખ્યા સિવાય કોને ચોતાની શક્તિઓ ખીલવાની સંપૂર્ણ તો આપવામાં અને આ દેશ તેઓના

ચોતાનો છે અને તેને માટે તેઓ મર્ણ ધરાવે છે અને તેને માટે ચોતાના જન કુરવાન કરતાં તણુસ છે એવી બાવના તેઓનામાં ઉત્પન્ન કરવામાં રહેલી છે જે રાજવાદનો નેશનલીસ્ટો આજે ઉપરેલ હાથ રથા છે એ, અમારે સખેદ કહેવું ભેદભાવે કે, સંકુચિત અને અનીતીઓએ છે, અને તેથી નાચ પામવાને સરખાએ છે. પરંતુ નાચ પામશે તે પહેલાં લાખો લોડાના ઉપર અરિસખ સંકોટ નાખશે અને અતે આ દેશમાં જેટલું સાં છે તેનો પણ નાચ કરતો જશે. એક ધર્મચેતા તરીકે ડૉ. મહાન પાસેથી મેંડી બારા રાખવામાં આવે છે. નિરત્ત થયા પાદ શાક ધર્મીઓમાં તેમને ચેતે કરેલી જુલોને ઉડો રિયાર કરવાને અને ઉવટની બધીએ પણ આ દેશને વિનાશમાંથી બચાવવા બજરી રા.ન અને માર્ગદર્શન સોંપવાને તેમને અવકાશ મળશે. બીન-એરાઓને લાગે વળાએ છે તેડે હરજાએ ડૉ. મહાનને વિષે અમે એટલુંજ કહી શકીએ છીએ કે તેઓ આપણા પહેલા નખરના કુરમન છે, પરંતુ તે એવા કુરમન છે કે જેને આપણે એળખીએ છીએ, અને એળખી નહિ શકાય તેવા બીજા કરતાં એળખી શકાય તેવા કુરમન જશે. અથવા તો “નાદાન હોસ્ટ કરતાં દાનો કુરમન બલો.” ડૉ. મહાનને માટે અમારી એટલીજ પ્રાર્થના છે કે હવે તેમને કારી તંકુરરત આવે અને સન-માજે દોરે.

એમ. એલ. સુલતાન રેકનીકલ ડોલેજ

શ્રી નીચારે ઓક્ટોબર તા. ૨૭ના અખબરમાં ડૉ. બી. એમ. નારખખના હાથથી એમ. એલ. સુલતાન રેકનીકલ ડોલેજના થએલાં ખાત કુર્મનો પ્રસંગ દક્ષિણ આફ્રિકાની દોડી કામની તવારીખમાં એક અપુર્વ પ્રસંગ હતો. પચીસ વર્ષ પર ગણ્યા માંદા ડોમી બાવના ધરાવનારા નવ યુવાનોએ આરંભેલું કાર્ય રળીજૂલ થયા તો એ પ્રસંગ હતો. એમ કહેવું અતિશયેકિત બરેલું નહિ મળ્યા કે એકજ માણસનું રવણ સિદ્ધ થયું અને એ માણસ તો એકવેરોડે આલખડ કોરોડર. મેડી ઉમરના તોડરીયાત વર્મના માણસો એમને માટે, શિશુઓની કરી સગવડ નહિ હતી, તેઓને માટે અભ્યાસ આજુ રાખવાના રાગીના વગેરે કરવાનો વિચાર કોઈ પ્રથમ એકવેરોડે કોરોડરને આવ્યો હતો અને તેમના પ્રખલથી કેટલાક રવણ-સેવકોની અને ચોતાના વખતનો એમ આપનારા કેટલાક શિશુઓની સદાપતા થી એ વગેરે પ્રથમ પ્રીન્સ એકવેરોડે

રહીત અને કોસ રહીતના ખુલાખર આવેલી એ વખતની દોડુ ટેમીય ઉન્ડીટયુટમાં તેમજ કાલોપસ રહીત રવર્મને-ટ ઇન્ડિયન સુકમમાં શરૂ કરવામાં આવ્યા હતા. તવારપાદ કેટલીક મુદત પછી ડૉ. બી. એમ. નારખખની મદદ મળવાનું દોડી ડોમને સરખાવ પ્રાપ્ત થયું હતું. ડૉ. નારખખ દક્ષિણ આફ્રિકામાં કુખર ઉલોમ શાળાની દરેકના પિતા હતા અને આ દેશમાં પહેલાકેડી રેકનીકલ ડોલેજના રથાપક હતા. તેમની મહાન લામ વખથી દોડી ડોમ તરફથી આમાતા ઉપરોક્ત વગેરે સરકાર તરફથી સહાયતા મળી અને તે પછી તેની સહાયે હાથ એમ. એલ. સુલતાન આવ્યા. હાથ એમ. એલ. સુલતાન એક ગીમીડીયા અણુરમાંથી દોડી ડોમના એક અતિ થીમત ચખસ બના અને ચેતે કરેલાં એક લાખ પાઉન્ડના પ્રોટેક્ટિવ એન્ડ એમણીચાલ દરેક માંથી પા. ૩૩,૦૦૦ની બાદલાઈ રકમ કુખર ઉલોમના શિશુઓની સંચા મટે આપી. ચેતે ચેલો કમાઈ જાણે તેમ તેનો સદુપયોગ પણ કરી જાણે એ તેમના કાર્યથી તેમણે જમતને ખતાવી આપ્યું. તવાર પાદ ડૉ. નારખખની પ્રેરણા અને મદદથી સંરથાના પહેલા પ્રીન્સી પદ તરીકે મી. એલ. નેટ્રેસ સાંપામ તેમને પણ દોડી ડોમની સમક્ષ ધરો ન મોડાવા. તેઓ દક્ષિણ આફ્રિકાના વિમાની ઇળના કરવલ નેટ્રેસ હતા. બન્ને વિશ્વ યુદ્ધમાં સક્રિય ભાગ લીધો હતો અને કુખર ઉલોમના શિશુઓનું ઉચ્ચ શાન ધરાવતા હતા. એટલે મી. નેટ્રેસ માન વિમાનનાજ સંચાલક નહોતા. ૪૦૦૦ વિશ્વ.બી.એની ટેકનીકલ કામેજીનું આશર્વજનક સક્રિય અને કામેજીયતથી સચાલન કરીને તે માનવીઓના પણ સચાલક છે એ સિદ્ધ કરી આપેલું છે. ખાતમુકત વખતે મીસીસ નેટ્રેસના નામનો ઉલ્લેખ કરવો રહી જાયેલો ભેદભાવ અમને જરા તાણુથી થઈ હતી. કેમકે આપણી ડોમની બહેનોને માટે શીવણના વગેરે ગલાવી તેમણે જણી બહેનોને શીવણ કામમાં રસ ભેલી કરી હતી જેને માટે તેઓ તેમની અત્યંત કષણી છે. મી. નેટ્રેસ માન શિશુ કાર્યમાજ ડોલેજનું મમજ છે એટલુંજ નહિ પરંતુ ડોલેજ ના બાવિ બળ મહાનને માટે જાણ દરત કાલો ઉલો કરવામાં પણ તેમણે ચોતાની અણુપમ સક્રિય ખતાવી આપેલી છે. એ ઉપરાંત બીજા એક બાણુ જે હોય પણ જાતના કમામ વખર પાદ પાછળ રહી ડોલેજની કુક સેવા બાજવી રથા છે તેમની ડોમે કદર કરવી જુલવી નહિ ભેદભાવે તે છે કે.લેજ કાઉન્સિલ ના સેક્રેટરી અને ડોલેજના રજીસ્ટ્રાર મી. જેક નામડુ.

આ સુખ્ય રમ્બો છે કે જેના પર ડેવેલોપી કાચ પ્રમાણે અચૂક રહેલી છે અને પુનઃ ઉલ્લેખ સાળાના કાચમાં દોડી કામની જાન મહેનતના ચિરચાલ રમારક તરીકે ઉભી રહેશે, કસ્ટોમર એન્ડ એન્ડેસ સરેશ્વા છે કે જેમાં તર્કસર, મધ્યમવર્ગ તેમજ મરીય વર્ગ એ સધળાએ પોતાનો યોગ્ય ફાળો આપેલો છે.

એ સાથે આપણે આ કસ્ટમર સીટી કાઉન્સિલે તેમજ યુનીયન સરકારે આ કાચમાં દાખવેલી ઉદારતાની દરર કરવાનું બુદ્ધિ નહિ નેહ્યો. કેમકે તેઓની સહાયતા વિના આપણે કદાચ દબ્બુ પળુ દવાઈ કિલ્લાબ પાંધતા રચ્યા હોત. આપણો જુલ કાળનો કડવો અનુભવ એ છે કે બીન-ગોઝાલોને કમરૂં કઈ પણ કાચ હોય પણ તે દોડીઓ હોય કે કચડો કાચ કે આફ્રિકાનો હોય-તેમાં સત્તાધીશો હમેશાં ગોઝાલમંપની અતીએ આજ્ઞા આપેલા છે પરંતુ ફરી કે નારાય એને મી. તેડેસનો આમાર ખાનીએ કે તેમની સામવચ્ચી કસ્ટમરની કુની-સીપાલીટીએ પા. ૩૦,૦૦૦ની કીમત ની કોસેલના મકાનો માટે છે એકર જમીન ઉપરાંત મકાનોની બાધણી પેટ ૫૬. ૧૧૨૫૦નું દાન આપીને અને

યુનીયન સરકારે કામ તરફથી આજ્ઞામાં આવેલા પ્રત્યેક પાઉન્ડે પોતાના તરફથી પાઉન્ડની મંદર આપવાની ઉદારતા દાખવેલી છે.

આ કોસેલ દોડી કામને આયિ-વર્ણપ થઈ પડેલી છે ને વરતુ પચ્ચીસ વર્ષન, માળમાં તેજે કરેલી મકાન પ્રગતી પરથી તેમજ દોડી કામ અને સત્તાધીશો તરફથી વાજામાં આવેલા ઉદાર પ્રત્યુત્તર પરથી સિદ્ધ થયું છે.

કેટલાક વખતથી કોસેલના વગો રાઓ કોસેલના મકાનમાં આજ્ઞા આવેલા છે. હવે કેન્ડીકસ કોસેલના વિદ્યાર્થીઓ તેમજ રદાઈ એક વર્ષમાં પેતાની માલીકીના મકાનમાં જવાની આજ્ઞા સેવી રચ્યા છે. દોડી કામ પ્રાર્થના કરી રહી છે કે કે. નારાય, કે જેમણે કોસેલને ને સ્થિતિએ તે આજે પડેલેલી છે તે સ્થિતિએ પડે-આજ્ઞામાં પડેલા આજ્ઞા પડેલા જમ જમવેલો છે તેમને કમર દીધોયુ કરે અને તંદુરસ્તી પછે કે જેથી ફિલિયુ આફ્રિકાના સધળા વર્ગના લોકોની બુદ્ધિ અને આત્માને બીજવવાનું તેઓ નું મુદ્દર કાચ તેઓ આજુ રાખી શકે અને કેસેલનું આત્મકૃત થયું તેમ તેનું ઉદ્દાહન પછી તેમના જ મુખારક કાચથી થાન.

તેને પુરો વિષય દેશે. કુમર લોક સાસનમાં અને પ્રગતી કુલમાં પણ માનતા દેશે. પ્રગતી પ્રતિનિધિઓને માટે અને પ્રગતી જાદુગારોને માટે તેને વળું માન હતું.

કેનીયા ક સરકાર મુરોપીયન ઉત્તારાઓની ફરિયાદ

અમે અહિયાંએ કોન્ક્રીટી અ.વેલી કેનીયા કાસનમાં પોર્ટ સુલનાથી મકકા દબ પડી પાળા ફરત. કેટલાક વાંચણ એ અહિયાં દતા અને રડીમર કસ્ટમ આરતાં નેમી અદિ કોતર્પ દતા. આ રડીમરમાં એકજ વર્ષ છે તેની સધળા કોતરવેને માટે એમતા, જમતા, રડીમરમાં બાધનો કોપેલ કરતા નદાવા ધોવા નિગેરેને માટે કાચથી સમરકો નકોલી. આથી મુરોપીયન ઉત્તારાઓ એ ફરિયાદ કરી છે ને કાંડનની કોરીસપર રસના કરવામાં આવી છે.

યુનાઈટેડ પાર્ટીપર મી. સ્ટ્રાઈકમ જમીન ખાતાના પ્રધાન અને કાંસરાખની નેશનલીસ્ટ પાર્ટીના લીડર મી. ને. જી. રદાવડો કોરીસપ.માં મળેલી વર્ગીક કેસેલમાં જાવનું કરતાં કમું હતું કે, યુનાઈટેડ પાર્ટીના રેતા મી. રદાવસ અને તેમના કેટક ક સાગીઓ કરે છે કે નેશનલીસ્ટ પાર્ટી ની સરકાર એ અમુક અંદોશી જતા કરે તે તેઓ તેને સંપૂર્ણ રીતે આપે તેમનો એક-આર્થ પામીનેવની સામે છે.

સર્વોપરિતા અમે બીલે રીપન્ડીક. ને લોકોને નેશનલીસ્ટ પાર્ટી એટલુંજ કહી શકે કે : "તમારો આમાર થયો. અમારે તમારા કેસી નજર નથી. અમારાથી નિકલ રીસ અ લોકોને અમે અમારા પદાન, દરવા માગીએ છીએ પરંતુ સહકારની તેઓની શરતો અમે કમું કરવા તકપાર નથી. રીપન્ડીકને આદર્શ તેઓના રેતા જમર સિદ્ધ થશે.

મી. રદાવડમ પોતાની જીંદગીમાં પડેલી જ વારે મુરોપીયન મુસકરીએ નીજા છે. અમારું અ.શ. રાખીએ કે તેમની દષ્ટિ બહાણી થાય અને આજે ને સંકુચિત વિચારે મરવી રચ્યા છે તેમાં પરિવર્તન થય.

—ભારત સરકાર આખા દેશમાં પોતા ના નેકરોને ખાદીનો મજબુસ આપરા મુચન પર વિચાર કરે છે. એની રાજ્યાન પ્રથમ દપાજ ખાતાથી થશે. આ ખાતાના ૫૦ હજાર પાણ્યોને ખાદીના ગણવેસ અપારો.

તું મમે તેજ કુખમાં આવી પડે પછી તારી જાતને સળગતી મિથુવતી જેવી ર.ખ કે ને સળગે છે ત્યારે દસની દે.મ તેમ સામે છે, પછી પીગમે છે ત્યારે આંસુ સારતી હોય એમ તેમનો એક-આર્થ પામીનેવની સામે છે.

નોંધ અને સમાચાર

આફ્રિકાનરોના સિદ્ધ થયેલા આદર્શો

કુમરના સીટી કોશમાં કુમર કેની મળેલી સમાર્માં બાપજુ કરતાં જમીન ખાતાના પ્રધાન મી. ને. જી. રદાવડે કમું હતું કે, આફ્રિકાનરોના પછા આદર્શો સિદ્ધ થયા છે. આફ્રિકાનરોને હવે એ ભવ નથી રહ્યો કે તેની બાધા અને સાંસ્કૃતિક ક્રોડ છીન વ.ઇ જશે. તેને બદલે હવે અંજોનેને કર સાગી રચો છે કે તેઓની બાધાના કોમ આભ્યા જશે.

મી. રદાવડે કમું કે, હું તેઓને ખાતી આપવા માણું છું કે, લોડ મીલનર અને બીલા શાહીવાદીઓએ જેનું અમને કરવાને પ્રવત્ત કર્યો હતો તેનું અમે તેઓને નહિ કરીએ.

મી. રદાવડે કમું કે પચાસ વર્ષ બાદ આજે પોષ કુમરનું નામ અને કીર્તી કદી નહિ હતી તેટલી ઉચે થઈ છે બ્યારે બીટીશ શાહીવાદની પડતી યતા સાથે રોડમ, એમ્પરસેન અને મીલનરના નામે અને કીર્તી થટવા લાખ્યા છે. ફિલિયુ આફ્રિકાની મોર લગાધમાં મોર લોકોની દાર યજ ત્યારે લોડ મીલનરને લાગ્યું હતું કે તેમની જાત યજ છે. આજે જોવામાં આવી રહ્યું છે કે જાત લોડ મીલનરની અને બીટીશ શાહીવાદની નથી થઇ પરંતુ કુમરવારો વિનય થયો છે.

મી. રદાવડે કમું કે, પોતાના લોકોની આઝાદીના વિમાયતી તરીકે કુમરને અંજલી આપતાં આપણે જે નાના પ્રગતસત્તાક રાજ્યો સામે બીટીશ શાહીવાદનો અંજલી મુદ્દનો વિરોધ કરનારા અંજોનેને જુની નહિ નેહ્યો. લોકાડ જ્યોર્જ, કેપ્પેલેસ એનરેન અને એમીલી કોપલ્ડાઉસ જેવી સખા રીઓનાના નામે પ્રત્યે આફ્રિકાનરોએ કાચમને માટે ઉચ્ચ આદર રાખેલો નેહ્યો. તેમણે કમું કે આફ્રિકાનર પ્રગતને જે મકાન કાર્યો કરવાના છે. એક સંપૂર્ણ પ્રગતસત્તાક રાજ્ય રથાપ વાનું અને બીજું આ કાળા ખંડમાં ગોરનો સુધારો દહાવી રાખવાનું.

જ્યાં સુધી બની શકે તેટલા સળગા ગોરા સંગીત થયને લેલા નહિ રહે ત્યાં સુધી ફિલિયુ આફ્રિકામાં જોરો સુધારો દહી ચકશે નહિ.

મી. રદાવડે કમું કે આફ્રિકાનરો ની પ્રગતસત્તાક રાજ્યને માટેની હાલ મે અર્થ થયો કરવો નહિ નેહ્યો કે એ બીટીશ નિકલનું પમજું છે બનવા કાળ હતું કે કાસે કે જરમની એ નહિ ને એટ બીટને એ પ્રગતસત્તાક રાજ્યોને દરોષી તેઓની રવતંતતાનો નાચ કર્યો હતો.

મી. રદાવડે કમું કે કુમરની મકાન આરોપતા એ હતી કે પોતાના લોકો માં અને તેઓના આઝાદીના ક્રમમાં

K.M. Loddhia & Co.

Manufacturing Jewellers and General Dealers

22 ct Jewellery made to order in latest designs

બાવિસ હેરટ

સોનાના દાગીના ખાસ અમારી જાતી દેખારખ નીચે અગાને અપાયલું કામ સંતોષ પામે એવી રીતે કરીએ છીએ.

નેકલેસ, જુલી જુલી હીંગાબનની બંગડી અડોડા, સાડીની પીન, વીટી બકકથ એરોગ પીગેરે બનવીએ છીએ.

106 Prince Edward Street, Durban.

મરદુમ હાજ એમ. એલ. સુલતાનની દુકે જીવન રેખા

(મી. નેહરો આપેલી અંગ્રેજીનું ગુજરાતી ભાષાંતર)

મરદુમ હાજ સુલતાનનો જન્મ દક્ષિણ
હિંદના મલબાર જિલ્લામાં આવેલા
કનીકનમાં ૧૮૭૩ના ફેબ્રુઆરીની ૧૦
૧૧મીના થયો હતો અને મરદુમ
૧૯૫૩ના સપ્ટેમ્બરની ૧૦ દીના
નાટાસમાં ડરબનની નજીક આવેલા
એરકમમાં થયું હતું. તેમણે પ્રાથમિક
શિક્ષણ હોદમાં લીધું હતું પરંતુ તેમના
પિતાનું અવસાન થવાથી ૧૪ વર્ષની
વયે તેમણે અભ્યાસ છોડી દીધો હતો.
નાણાબી પડવાથી તે પિતાના વસતી
બનાવવાનું કામ મેડે સુધી કરતા હતા.
પરંતુ તેથી તેમનું ગુજરાન નહિ થવા
થી તેમણે સીસોન જવાને કારણે કપો.
લાંબી મુસાફરીમાં સ્ત્રીમરણ એજન્ટ
ખોટા ગયું અને ફીટીકીટમાં તેમને
પડી રહેવું પડ્યું. એજન્ટ સમૂહ કરતાં
ધણા વિષે વીત્યા અને તે દરમિયાન
પૈસા ખુટી પડ્યા. તેટલામાં હોદી
વસાહતીઓ માટે જરૂરીનું કામ કર-
નારા આગતીયઓના હાથમાં તે પડી
અથા અને ૧૮૯૦ના સાલમાં તેમને
નાટાસ લાવવામાં આવ્યા. ત્યાર બાદ
તેમણે કેટલીક સુદત સુધી રથીરતાથી
સરકારની નેકરી કરી. બીરીયા રેડ
ના સ્ટેશનપર દમણ તરીકે કામ કરતાં
કાટાસમાં જુના વખતથી આવેલ
વ્યક્તિઓના તે સમાગમમાં આવ્યા
અને તેઓના ઉત્સાહ અને દુરદેશીયી
તેમને ધણી લાભ થયો. બીજા ધણી
ની જોમ તેમની ગીરમીટની સુદત પુરી
થતાં તે દૂસવાલ જવાને આકર્ષીયા
અને નોંદાનીસમગીની એક જાણીની
હેરિસમાં તેમણે વેટરની મોડરી કરી.

તેમની શ્વાભાવિક નમ્રતા અને સેવા
ભાવનાથી તે લોકપ્રિય થઈ પડ્યા અને
ધણી બધીસો મળ્યા. એ નાણા તેમણે
દરી નાટાસ જવાને સંધરી રાખ્યા.
તથા વર્ષ બાદ તે નાટાસ જઈ યકયા
અને ત્યાં જઈ બીરેમા ખેતી શરૂ
કરી. ત્યાર બાદ તે એરકમમાં બના-
નાના હાથે જન્યા અને તેમના જીવન
તે મોરે ભરતે તેમાં વીતાવ્યો. ૧૯૦૫
માં તેમણે મરીમ બીબી સાથે લગ્ન
કર્મો જેમનાથી તેમને ચાર પુત્રો અને
૭ પુત્રીઓ મળ્યાં. ૧૯૪૩ના અક્ટોબર
માં તેમના પતિના અવસાનથી તેમને
જમરો આધાર લાગ્યો. ખેતી છોડી
તેમનું બાન વેપારમાં પડેવાનું. નાન
પણમાં ખુબ મહેનત મજુરી કરેલી
તેથી તે અલ્પ મહેનત વેપારી બન્યા.

અમમ તેમણે તમાકુનો વેપાર કર્યો
શરૂમાં નહો. થયો પરંતુ પાછળથી
નિરાશા અને ગુસ્સાન થયું. એ
ગુસ્સાની ગુ નિવારણ કરતા એ રહીટમાં
એક બેલિક લવાઓના નિષ્ણાન સાથે

ભાગમાં જોડાયા અને ચાર વર્ષ માંકા
એને સાળ કરવાનું કામ કર્યું.

વેપારના કાપકા જાણી તેમણે ૧૦૬
બીકોરીયા રહીટમાં હોલસેલ અને
રહીસ વેપાર ખેલ્યો અને સાથે સાથે
સ્ટેમ્પડ હીલમાં પાનની ખેતી શરૂ
કરી. તેમાં તેમને સારો નફો થયો
અને પોતાની કમાણ તેમણે વેપારમાં
જ નાખી અને રચાવર મીસ્ટોમાં
નાણા રોક્યા.

વેપારમાં સફળતા મળી એટલે તેમને
સ્વેચ્છા યાત્રા કરવાનું મન થયું. મીરો
ની જોજ કરતા સ્વેચ્છા ગયા પરંતુ
ધણી ખરા આભા ગયા હોવાથી સ્વેચ્છા
માં રહેવાનો મોહ છોટી ગયો અને
જ માસમાં પાછા નાટાસ આવ્યા.

સ્થાવર મીસ્ટલમાં જલદી અને સારો
નફો થતાં તેમણે એ વધાવર મન
પડેવાનું. તેમાં તેમની વેપારી કુનેદથી
તેમને ઉત્તરોત્તર રાખેલો મનો ગયો.
તેનાથી સંતોષ નહિ પ.મતાં તેમણે
કરપડનો વેપાર શરૂ કર્યો જે પહેલી
આજે એમ. એલ. સુલતાન એન્ડ
સન્સ પ્રામાવરી લીમિટેડને નામે
આજખાન છે.

તામીલ બાધાનું જ્ઞાન સાથે ધરાવતા
હોઈ તેઓ સાશ વક્તા હતા અને
વેપાર સાથે સાથે વાચન કરી આપ્યા
ત્રિકે જ્ઞાનમાં તેમણે વધારો કર્યો. એક
સુસ્તીય તરીકે પાંચ વખત તે નમાજ
પઢતા હતા અને હાથરપર ધણીજ
આરથા રાખતા હતા અને તેથી
એક વખત કરેલો નિષ્કર્ષ તે ફેરવતા
નહિ. વચન આપાનું તેને પાળવાની
તે ફરજ સમજતા. ગમે તેવા વધીસથી
પણ તેમના મોહામાંથી પડેલો એલ
ફેરવી શકતો નહોતો. ૮૦ વર્ષની
વયે પથુ ફ્રેન ખોટા પડવા છતાં
પોતાનો અપેક્ષા વખત સાચવવાને તે
માર માજીસ પગે ચાલી જતા..

શ્રીમંત બન્યા છતાં તેમનામાં તેનો
ગર્વ નહોતો. પૈસાની તે કીમત અને
શક્તિ જાણતા હતા. તેમની શ્રીમંત
જરૂરીયાતો ધણી એટલી હતી પરંતુ
પોતાના દેશગુજોની જરૂરીયાતોની
તે ચિંતા કરતા હતા. હાથરને નામે
તેમણે પોતાની સમગી મીસ્ટલ મરીએ
ને આપી દીધી. તેમનામાં ધાર્મિક
ભાવના એટલી હતી કે બીજા જ્યારે
ધેર ખેતી આશામ લેવાનું મન કરે
ત્યારે તેમણે મકા દેવ પડતા જવાનું
કારણ અને અંતકાળ નજીક આવતાં
પોતાનું સર્વદર લાજ દીધું, અને ખરે
તેજ આજુકું ત્યારે એક હાની અને
હાથર પરની અડમ અલ્લા એ એજ
વરણ તેમની પસંદ રહી.

તેમની સમગી જીરોતો મજુરી
ધુરોસ છે. સાતી કોલેજને તેમણે
પા. ૫૦૦ આપ્યા હતા જે એ વખતે
મોટી રકમ ગણાતી હતી. વીસા રેડ
મોલેનાની ફરતી તેમને આભારી છે.
એવોલા પ્રાપમરી રકમ તેમનું નામ
ધરાવી રહી છે. ૪૦૦૦ વિલાધીયા
ની રેકનીકસ કોલેજ તેમની જીદર
સખાવતને આભારી છે. ડરબનની મેડી
કલ રકમને બપાસ પ્રથમ તેમને આ-
વ્યો હતો અને પા. ૨૦,૦૦૦ નાટાસ
ની યુનીવર્સીટીને તેને માટે એક લાખ
મકાન બાંધવાને તેમણે આપ્યા હતા.
એક લાખ પાઉંડનું એમ. એલ. સુલ-
તાન મેરીટગલ એન્ડ એન્ડ્રોસનલ
ટ્રસ્ટ તેમણે સ્થાપ્યું હતું અને તેમાંથી
પડેલું પા. ૩૩૦૦૦નું ફાન તેમણે ટેક-
નીકલ કોલેજને આપ્યું હતું. એન્ડ-
રોસન આર્ટ્સ એન્ડ સાયન્સના મંત્રી
અને એમ. એલ. સુલતાન ટેકનીકલ
કોલેજની કાઉન્સીલના સભ્યો માટે
તેમને એટલું માન હતું કે એટલી
મોટી રકમ તેમણે તેમને હનાલે મુકી
દીધી કે જ્યાં સમગી હોદીઓ વેપાર
અને હાથર લિલોગનું જ્ઞાન પામી શકે.
તેમની ઇચ્છા હતી કે એ જીવવધી
ડરબન શહેર ઉપરાંત પીટરમેરીટગલમાં
તેમજ નોર્થ અને સાઉથ કેસ્ટલમાં પણ
આપવામાં આવે. તેમને પુરો વિશ્વાસ
હતો કે હોદીઓ પોતે કોલેજને જ્યારે

જ્યારે નાણા મલબી કે અંમત ટેકની
જરૂર પડશે ત્યારે ત્યારે તે આપશે જ.
તેમના જીવનના છેલ્લાં અઢવાડીયાં
એણે એક ઉડ્ડાળ રમરણ કોલેજને
માટે પા. ૩૦,૦૦૦ની કીમતની જ
એકર જમીનનું ડરબન સીટી કાઉન્સીલ
નું ટાઇટલ દીડ તેમના હાથમાં મુકાવું
ત્યારે તેમને થયેલા અતુપમ આનંદનું
હતું. કોલેજના મકાનોની બાંધબી
પેટે ડરબન સીટી કાઉન્સીલે આપેલી
પા. ૧૧૨૫૦ની મુંદર સખાવતના
ખચર સાંભળ્યા બાદ થોડા દિવસ
પછી તેઓ આ કાની કુનીયાનો ત્યાગ
કરી ગયા.

નાટાસને તેઓ ખુબ ચાહતા હતા
અને ખાસ કરી ગરીબો તેમને ચિર-
કાળ સુધી યાદ કરશે. તેમનો આત્મા
આપણી વચ્ચે છે અને દક્ષિણ આ-
ફ્રિકાના સમગી હોદીઓને તેમણે
સ્થાપેલી સંસ્થાનો લાભ લેતા જોઈ
રાખશે.

મરદુમ પોતાને હમેશાં 'મરીમ
મજુતા અને હાથરનો ઉપકાર માનતા
'ખરેજ તે મરીમ હતા-સ્વયે'
મરીમ હતા પરંતુ 'સ્વયે' પથ
કળા નહિ શકાય તેટલા તર્કજર
હતા.

સુશોભીત રંગબેરંગી અલીનંદન પત્રીકાઓ

જિવાળી અને જીવન વર્ષ
માટે આ વર્ષે પત્રીકાઓ જુદી
જુદી જાતની અને આકર્ષક
બનાવવામાં આવી છે. જાણે
ફરેકને પાસાય એ પ્રમાણે
રાખવામાં આવેલ છે.

ધાર્મિક, દેવ દેવીઓના ચીત્રો સહીતના કાડ. મી. લક્ષ્મીજી,
ધી. સરસવતીજી, ધી. કૃષ્ણ ભગવાન, મી. રામચંદ્રજી અને
મીતા વિગેરે. રી. ૩-૬ હજન.
તેમજ દેસ નેતાઓની સુંદર વિવિધ પત્રીકાઓ.
જિવાળી અને જીવનવર્ષ માટે અમિનંદન એક જુદો.
રી. ૧-૩ અને રી. ૨-૩.
બધા કાડ્સ સાથે પત્રીકામાં આપવામાં આવશે.
પોસ્ટેજ માફ.

Gandhi Trading Store

General Merchants

288 South Coast Road,
ROSSBURGH, DURBAN.

ભારતનો પત્ર

(અમારા અભ્યરૂપની તરફથી)

ગુપ્ત તા. ૨૦-૯-૫૪.

ભારત, આસામ, ઉત્તર પ્રદેશ અને બંગાળમાં પુરનાં પોણી ઝોરો મળ્યાં છે. આ વિસ્તારમાં મોટા પાયા પર રાહતકામ ચાલી રહ્યું છે. ભારત ભરખાથી મદદનો પ્રવાહ એ વિસ્તારમાં વહી રહ્યો છે. દેરેદર રંગ, કપડાં નવા અનાજ ઉપરાવાઈ રહ્યાં છે. દર વર્ષે આવતા અને કરોડોનું તુકસાન કરી જતા આ પુરો તે કાવળી ધોરણે અટકાવવા માટે યુદ્ધ કાલીન ધોરણે પમણાં લેવાનો સરકારે નિર્ણય કર્યો છે. અંજા નદી અને ધબપુના નદીનાં પુરોની તપાસ કરવા માટે બે જુદાં જુદાં પંચોની નિમણૂક કરી છે. આ પંચો તાત્કાલીક કાર્ય ચાલુ કરશે. એ દરમિયાન અપરધ પૂર અંકુશ મોડની રગના કરવામાં આવી છે. આ મોડની મોટા નથી દિલ્લી ખાતે મળી હતી. મોડે ૩૦ ડબ્બા ચોરસ માઇલના પૂરમરત વિસ્તારોની ફોટોગ્રાફીક સર્વે કરવાનો તથા દરેક ડબ્બા ચોરસ માઇલમાં સપાટી કરાખી કરવાનો તથા જરૂર જણાય ત્યાં અધિક માધવવાના પમણાં લેવાનો નિર્ણય કર્યો હતો.

શિવન, અમેરિકા અને ડોનેકની સરકારે ભારતને જળાબંધુ છે કે, પોટુગીઝ ઉત્તર આટલાંટિક ક્ષેત્ર નીચે ચોવાનો અગ્રેહ હાથ ધરવાનું ઉત્તર આટલાંટિક ક્ષેત્ર સમિતિને કહી શકે છે. પરંતુ ચોવાના અગ્રાવ માટે પમણાં લેવાની અંખી કરવાનો તેને અધિકાર નથી. તે સમિતિ સાથે અંચણ કરીને આ સંજ્ઞામાં સમિતિ નો માત્ર કાનુની અભિપ્રાયજન માગી રાહ છે. પોટુગીઝ વડા પ્રધાને કરેલા નિવેદનને અનુબંધીને ભારત સરકારે આ ત્રણેય સરકારોને કરેલી પુટપરછના જળાબંધ આ ત્રણેય સરકારોએ ઉપર પ્રમાણે જળાબંધુ હતું.

આ દરમિયાન ચોવામાં સામાન્ય ચાલુ છે અને વધુ અને-વધુ પ્રમાણમાં ધરપકડો થઈ રહી છે. ચોવાના અવરે જનરલના મકાનપર પહોં રાજાજન હરકાવવાનો એક રાજાવાદીએ પ્રયાસ કર્યોના સમાચાર મળ્યા છે. ચોવાના આગે અને શકેરોમાં રોજ નવ, નવા ભારત-તરરી પોરદરો લાગે છે. તેના સાચા સમાવનારને પોલીસ પકડી શકતી નથી એટલે નિર્દોશને દેરાલ કરે છે. ભારત સરકારે ચોવા માંથી આવના-જવા માટે પરમીટ પદ્ધતિ લાખસ કરતાં ચોવાની નાજાજંધી સમગ્ર સંપૂર્ણ થઈ ગઈ છે. અને પશ્ચિમી ચોવામાં જરૂરી ચીજોની

માટે તંગી ઉભી થઈ છે. પોટુગીઝ સત્તાધીશો પાશ્ચાત્યમાં અનાજ અને ખીજ જરૂરી ચીજો અંગ્રાવી રહ્યા છે. પરંતુ તેના ભાવો હંચા હોવાથી સાધારણ રિયાતના માણસોને પોવાઈ રાહ લેવા નથી. ભારત સરકારે ભારતમાંથી ચોવા નાણા ગોઠવવા પર અંકુશ છુટાં ત્યાં હોદી ચલણની પહોં તંગી ઉભી થઈ છે. સરકારી નોકરોને હજી મળ્યા માસના પમારો પહોં મળ્યા નથી. ચોવામાંની આર્થિક ભીંસથી ચાકાને ચોવા વાસીઓ ભારત આવવા માટે તલપાપક થઈ રહ્યા છે અને પરમીટો મેળવવા પછમ ખાતેની હોદી ડો-સલની કચેરી પર લસારો કરી રહ્યા છે.

૧૬મી ઓગસ્ટે પોટુગીઝ સત્તાધીશો એ તેરેબોલના કિલામાં નિઃશસ્ત્ર સત્તામઢીઓ પર એળીબાર કરીને એક સત્તામઢીને હાર કર્યો હતો અને સંખ્યાબંધને ધાવસ કર્યાં હતા. તેની માદગીરીમાં ૧૬મી સપ્ટેમ્બરે ચોવામાં તેમજ ભારતમાં તેરેબોલ દિન જીવવા માં અ.બે. હતો. આ દિવસે સામાન્ય મઢીઓની એક ટુકડી ભારતમાંથી ચોવામાં દાખલ થઈ હતી. આ સત્તામઢીઓને તરત પોટુગીઝ સત્તાધીશોએ ગીરફતાર કર્યાં હતા. ચોવાના અ.બે. અને નમીમાં પહોં તેરેબોલ દિનની ઉજવણી અને સંખ્યાબંધ ધરપકડો થવાના સમાચાર સાંપડ્યા છે.

ગુપ્તના ગે.ટી કામદરોએ ચોવાના અંરે જતા કે ચોવા મળેને આવતા ટોઈ પહોં જલદાનમાં માલ ચલાવેના કે ઉતારવેના નહિ તથા એવા જલદાનનું સમારકામ કે ખીલું કાપ પહોં કામ ન કરવાનો નિર્ણય કર્યો પછી ભારત ની મોટી-મોટી તમામ જલદાન કંપની એએ ચોવા સાથેના જલદાન અવરદાર સંપૂર્ણપણે બંધ કરવાને, નિર્ણય કર્યો છે. જમીન સરહદથી મોટી છુપીથી માલ લઈ જવાનું બંધ થવા પછી દરિયાઈ માર્ગે ચોવામાં ચોડો મણા માલ જતો હતો તે પહોં હવે આ પમણાંથી બંધ થઈ જશે.

પ્રજા સમાજવાદી પક્ષની રાષ્ટ્રીય કારોબારીની એક દિલ્લીમાં મળી મળ. ડો. રામમનોહર લોહીઆએ પક્ષના મહામંત્રીપદનું રાજીનામું આપતી વખતે ગાવજોરની સમાજવાદી સરકારના રાજીનામા અને ત્યાં કચેમાં ગાળીબાર ની ન્યાયધિકારી તપાસની આમણી કરે.બારીએ સ્વીકારી નથી એટલુંજ નહિ પહોં ડો. લોહીયાનું રાજીનામું

સ્વીકારી લીધું છે. અગ્રા.પં. કુપાલા નીના બદલાવેલા વલણને પરિણામે ડો. લોહીયાની દરખાસ્તને પરાજય મળ્યો. ડો. લોહીયાને ડો. આપતાં પક્ષના સંયુક્ત મંત્રી થાં મધુલીમયે અને કારોબારીના એક સભ્ય શી બાલેશ્વર દયાલે પહોં ચોવાના હોદાઓ નું રાજીનામું આપ્યું છે.

ગાવજોરના મુખ્ય પ્રધાન શી. પદમ ધાનુ પીલાઈ રાજપના પ્રમોની પં. નેહરુ અને આગ્રા.પં. કુપાલાની સાથે ચર્ચો કરવા દિલ્લી મળ્યા હતા. ડો.મેસી અને સમાજવાદી નેતાઓ સાથે ચર્ચો કર્યો પછી તેઓ કચેલા ગાળીબારની ન્યાયધિકારી તપાસ કરવાને સંમત થયા હતા.

મહાત્મા બંધીનું અકાદે રહેલું ગ્રેમ હારા આર્થિક ઉત્ક્રાંતિનું ધ્યેય પહોં કરવામાં લાગી ગયેલા આગ્રા.પં. વિનેભા બાનેતી ૬૦મી જન્મ જયંતિ દેશબર માં ઉજવવામાં આવી હતી. આ દિને દેશબરમાં રચનાત્મક પ્રવૃત્તિ કરવામાં આવી હતી. જૂદાન અને સંપત્તિદાન કામકેરોએ નિમિત્ત લક્ષે સમયસર પદોંચવાની પ્રતિતા લીધી હતી. રાજકારણ તરફને ધણા રાજ પુરે. જુદાનના અદોલનમાં બેડાઈ રહ્યા છે. સૌથી વધુ જમીન વિનાના ખેત-કામદારો ધરાવતા બિહારમાંજ હજી વિનેભાજી જમીન ઉપરાવી રહ્યા છે. આજ સુધીમાં જુદાનના ૮,૪૫,૮૨૧ માણસો પાસેથી તેમને ૨૪,૬૬,૪૬૨ એકર જમીન મળી છે. મલેરીઆનો હુમલો થવા પછીથી વિનેભાજી હવે રોજના વીસ માર્કસને બદલે દસ મારકસન થાય છે.

સંપત્તિદાનની જુએચને પહોં સારી આવકાર મળી રહી છે. ધણા માણસો એ ચોવાની આવકનો ચોડકસ દિરસો સંપત્તિદાનમાં આવવાનું કણુક ક્યું છે. અમદાવાદના એક મીઠ-માજિક શ્રી મંદવદન લરકરીએ ચોવાની તમામ મિલકત સંપત્તિદાનમાં આપી દીધી છે અને ચોતે એક મરુરવા જેવું જીરન ગુનરવાનો નિર્ણય કર્યો છે. જાણીતા સમાજવાદી નેતા શી જી. જી. મહેતા જેમણે ચોવાની પતિન સાથે જીવનદાન કર્યું છે તેમણે ચોવાની મિલકત વહેંચીને ઉપજેલા નાણા સંપત્તિદાન માં આપી દીધાં છે.

ગુપ્ત ધારાસભાએ ૧૯૪૭ના પ્રાચ. મિક કેબલથી ધારામાં સુધારો કરીને ગુપ્ત રાજ્યમાં પ્રાચામિક કેબલથી હરજીવાત બતાવવાની દિશામાં પમણું બધું છે. ધારાસભાએ સુધારાનો અરડો રજુ કરતાં કેબલથી પ્રધાન શી દિનકરરાવે દેસાઈએ જળાબંધુ હતું કે, ૧૦૦૦ કે તેથી વધુ વસતિવાળા અ.બે.માં પ્રાચમિક કેબલથી હરજીવાત

બતાવવાના દુકનો સરકારે આપી દીધા છે.

ઉ.કરામીને હરજીવાત બધવા જવા ની કુકમનો બરાબર અમલ ચાલ એ જોવાનું જરૂરી છે. એટલે આ સુધારા હારા પ્રાચમિક રાજા પંચામનો રચાવવા માં આવશે. આ પંચામનો, બાળકો ને નિચાએ ન મોઢલવાના માળાપના યુનાને હાથ ધરવાની અને સળ કરવા ની સત્તા આપવામાં આવી છે.

શી દિનકરરાવે-જળાબંધુ હતું કે, રાજ્યમાં હરજીવાત કેબલથીને સરજ બતાવવામાં સમગ્રવટ સાથે સળની જોગવાઈની જરૂર છે, એમ સરકારને લાગે છે. સરકાર દર વર્ષે મહત્ત પ્રાચમિક કેબલથી પાછળ ર. ગણ કરેલ અર્થે છે અને આ માટે સરકારે મોટી સંખ્યામાં રાજાઓ બોલી છે. પરંતુ અનુભવે જણાયું છે કે, માત્ર જીજ બામના છોકરાઓ જ રાજાઓ માં બધવા જાય છે.

વિરોધ પક્ષના સભ્યોએ હરજીવાત રાજાજના સિદ્ધાંતને ટેકા આપેલા હતા. પહોં પ્રાચમિક સિદ્ધાંત હરજીવાતની સાથે સાવ મદત કરવાનો આમલ કર્યો હતો. અત્યારે પહેલા ચાર ધોરણ સુધી કાંઈજ થી લેવાની નથી, પહોં એથી હંચા ધોરણમાં ૮ આનાયરી દોઢ કે. સુધીની થી લેવાય છે.

શી દિનકરરાવે અમદાવાદમાં જળાબંધુ હતું કે, ૫૦૦ કે તેથી વધુ વસતિ વાળા પ્રત્યેક ગામમાં રાજાઓ બોલવા માટે સરકાર દસ ડબ્બા શિફોની બરતી કરી રહી છે.

ચોવાન રવમલેવડાએ પોટુગીઝ કેબલમાંથી છુટ કરેલા દારો અને નમરદરેલી વિસ્તારને ફરી જીતી લેવા માટે પોટુગીઝો તરફથી દબલમાં જોર-દાર તલપારીઓ મળ રહી છે અને ત્યાં વધુ રોનિકો ઉતારવામાં આવ્યા છે, એવા હેવાલો પોટુગીઝો તરફથી હેલાવવામાં અ.બે. હતા. પરંતુ ભારત સરકારે એવી સાફ સાફ જાહેરાત કરી છે, કે પોટુગીઝોને જમીન માર્ગે કે હવાઈ માર્ગે-કે.કપણ માર્ગે હોદીની હદમાંથી આ વિસ્તારમાં જવા હેવામાં નહિ આવે અને પોટુગીઝો જે એવા ટોઈ પ્રવાસ કરશે તો ભારતીય રૌન્ય તેને અટકાવશે, એટલુંજ નહિ પરંતુ વળતાં પમણાં લેશે. પોટુગીઝ જે હોદી સરહદપર હલેલ કરવાની બૂલ કરે, તો તેનો તરત નિકાલ આપી જાય એમ છે.

રાજકોટથી સામ્યવાદીઓની ટુકડી વિરમા સત્તામઢી કરવા માટે પમણાળા રાજકોટથી ઉપડી છે. આ ટુકડીને ભારતીય પોલીસ સરહદપર અટકાવવા પ્રયાસ કરશે અને બનતાં સુધી અટકાવી દેશે. પોટુગીઝ પ્રદેશના નામરિડો સિવાય કોઈને પહોં ભારત સરકાર એ પ્રદેશમાં જવા દેતી નથી.

શાકા-સુલુઓનો રાજ

શાકા આફ્રિકાના કાળા ભોંડાની સુલુ જાતીનો રાજ થઈ ગયો. રૂઝેરમાં ભાઈ તેનું નિવાસસ્થાન હતું ત્યાં સુધરેખર તા. ૨૪ મીના તેનું રમરક સુલુઓના વડા બીના દામથી પ્રમુદ્ધ મુદ્દા હતું ને વખતે સુલુઓ દળરોની સંખ્યામાં હાજર થયા હતા અને ખીને વિવેકે આઠ બળદોનો વધ કરી ખાન પાન થયું હતું.

શાકાને વિવે અનેક વાતો લખામેથી છે કે તે મલો પાતળી હતો. પરંતુ તેનો શુભ એ હતો કે તેના રાજ્યમાં નીતી હતી. નીતિના ઉપર તે મલો ન બાર ગુરુતો અને તેમાંથી અસિત થાય તેના પર તે જરૂર પ્રથમ કરતો નહોતો. એથી મોઢા-ભીઓ શું કે પ્રુપો શુ-તેનાથી લખાજ કરતા અને રખેને નીતીનો જામ યરો તે પોતાનો જાન એખમમાં આવી પડશે તેની તેઓને નીતી રહેતી હતી.

તેના રાજ્યમાં અસિતાર કે અનીતી ને ખીલકુલ રમાય નહોતું. આને એથી હસકુંજ એવામાં આવે છે.

તેનો ખીને શુભ એ હતો કે તેના માં વર્ણવેલ નેવી વસ્તુ નહોતી. તે આફ્રિકાનેનું સંગઠન કરવા આગેલો હતો અને તે સારે ખીજઓ પ્રત્યે દેશ ભાવ રાખતો નહોતો. અંગ્રેજોનું આગમન થયું ત્યારે તેણે તેઓને વસ-વાટને માટે સઘળા સમવોડો કરી આપી હતી કે નેથી કરી પણ દખલગીરી વગર તેઓ રહી ગયો.

એ વખતમાં અફ્રિકા કોષ જાણતું નહોતું તેથી તે પોતાનું ધ્યેય સાધવાને બાંસ અને તીર કામઠાં પર આધાર રાખતો હતો.

આફ્રિકન નેશનલ કોંગ્રેસના પ્રમુખ મીક ફુફુલી, જેમની હીસવાસ પર યુનીયન સરકારે પ્રતિજ્ઞા મુકેલી છે અને તેમને દુગેલા વિભાજના પોતાના નિવાસસ્થાનની બહાર પણ કુકવાની મનાઈ કરી છે, તેઓ શાકાને અંગેની આપતાં તેની નીતી અને આફ્રિકન નેશનલ કોંગ્રેસની નીતી વચ્ચેનો ભેદ એ બતાવે છે કે, શાકાનું ધ્યેય આફ્રિકાના સઘળા કાળા ભોંડાનું સંગઠન કરવાનું હતું ને આફ્રિકન નેશનલ કોંગ્રેસનું પણ છે. પરંતુ કોંગ્રેસની એ ધ્યેય સાધવાની રીત જુદી છે. શાકા સફરી બળ પર આધાર રાખતો હતો અને સુલુઓનું વર્ચસ્વ રચાવવા માંગતો હતો. બપરે આફ્રિકન નેશનલ કોંગ્રેસ એ ધ્યેય ફેળવણી અને સમજન વટથી સાધવા માગે છે અને સઘળા ભોંડાને સમાનતા આપવા માગે છે. કોંગ્રેસના આદર્શમાં આ દેશમાં વસતી સઘળા જાતીઓને માટે રમાય છે. મીક ફુફુલી કહે છે કે અનીતી મલો

અંશે શાકાની પણ હતી ને અંગ્રેજો ના તેણે કરેલા સત્કાર પરથી અને જાતીય સહકાર અર્થે ઇંગ્લાંડના રાજ પર ચોંટે ને પ્રતિનિધિઓને મંગલ્ય કરવા મોકલેલા તે પરથી સિદ્ધ થાય છે.

શાકાનો ખીને એક શુભ તેમજ એ જાણવે છે કે, તે કદ નિમચી હતો. પોતાનો હેતુ સિદ્ધ કરવાનો નિમચ કર્યા પછી તે કદી ડરતો નહિ. તેઓ કહે છે કે આજના આફ્રિકામાં અને ખાસ કરી સુલુઓમાં એ શુભની ભાવ-કર ખાતી છે. સઘળા આફ્રિકાનોને એ ખાતી ફર કરવા તેઓ પડકાર કરે છે.

વિવિધ ખબરો

શ્રી. ગોપાલલાલ મંદીરમાં હવન અને સત્વનારાધયજ્ઞની

વેરજમના જુના અને જાણીતા વાની શ્રી સુનીલાલ રામવજી પારેખ અને કુકુમ્મ તરફથી ગયા રવીવારે વેરજમના શ્રી ગોપાલલાલ હોંડુ મંદીર માં હવન અને સત્વનારાધયજ્ઞની કથા કરવામાં આવી હતી જેમાં વેરજમ, દે.મોટ અને રવજમથી જગજગ દળરેક સેતોની હાજરી થઈ હતી કથા બાદ સમવાયુસાર ભાષણે થયાં હતાં અને હાજર થયેલા સઘળા ભાઈઓ બહેનો તથા બાળકોને બોજન કરાવવા માં આમ્મું હતું.

ફાકડાની કહાણી

આપણે ને ફાકડા ફેરીએ છીએ તે રાક્ષસ પોતાના અપરમાં દર વર્ષે ફેટલા જાનનો ભોગ લે છે તે જાણુ

નેહએ. ફિવાળી યા ફિરમસના તહેવારમાં રાજવાના ખતાવો તો ખતે જ છે પણ હાલ હોંદમાં ચાલતી અધેરીની ફાકડા ફેટરીમાં એકદમ રહેલ થયો તેથી ૨૦-૨૫ માણસો મરી ગયા અને લખા જામની થયા. આ તો એક ખતાવ. આવા ફેટલા ખતાવ એ ફાકડાના પાછળ થતા દરો!

શ્રી નરસિંહ મહેતાના પિતાનું આદ્ય

રાસવાલ હોંડુ રોવા સમયે સવા લિખ શ્રી ભારત સરકાર સમિતિના આચાર્ય દેવજી તા. ૬-૧૦-૫૪ના સનિવારે જોદાનીસપમના ગાંધી કોષ માં શ્રી જગવાનદાસ રતનજી ખત્રીએ "જાકત કવિ શ્રી નરસિંહ મહેતાના પિતાનું આદ્ય" એ વિષય પર રસિક આખ્યાન આપ્યું હતું. કોષ પણ જાત નાં પુરતક વગર, આપ્યું આખ્યાન કહેરમ રીતે શ્રી વ્યાસ વલ્લભની અસર કારક વાણીમાં તંદુરતાના તાર સાથે રજુ કરનાર શ્રી જગવાનદાસ બાઈ કુસવાલમાં પહેલા હોંદી છે. તેઓ કહે પછી સમાજજ્ઞા રોડનું આખ્યાન આપ વા ખારે છે. પ્રમુખ શ્રી પ્રાણેશ્વર જોશીએ શ્રી નરસિંહ મહેતાના જીવન પર પ્રકાસ પાડ્યો હતો અને શ્રી હરજી બાઈ પ્રવુલસ ગોદીએ આખ્યાન કરનો યોગ્ય સ્પર્શમાં આભાર માન્યો હતો.

રોડેસીયામાં અવસાન

માડુમા (સમન રોડેસીયા)ની જાણ-વનામાં આવે છે કે અંગેના ૪૪ વર્ષના જુના રહીય શ્રી બાણાબાઈ ક્રીડીઆનું કુકે માદગી બાદ તા. ૧૪ સપ્ટેમ્બરના ૭૭ વર્ષની વયે અવસાન થયું છે. રવર્ગરથ રવરેકમાં જાલાલપુર, જીલ્લા સુરતના કરાડી ગામના હતા.

તેઓ ૧૯૧૦ની સાલમાં માડુમા આ-બ્યા હતા અને ઝોનમે.સરનો વેપાર ચર કમો હતો. શ્રી બુદી જાતે તેમણે જનરલ હીલરનો વેપાર ખેલ્યો ને મકુ સારી રીતે ખીલ્યો. રવર્ગરથ ઇસ્ટર્ન સીક્ર ખજાર પેડીના ચાણ હતો. આને એ પેડી જેટલી બધે ગઈ છે કે "ક્રીડીઆન" તરીકે એખ-ખાય છે. તેની સમન રોડેસીયા એક મોટી ડીપાર્ટમેન્ટલ રોડર છે અને મોટર રોડીમાં ક્રીડીઆન રવીવર રો. રમ. છે અને સે-ટ્રાસ રોડીમાં કંપની છે.

શ્રી. બાણા ક્રીડીઆનું નામ આખ રોડેસીયા અને ફિલિપ આફ્રિકા યુનીયનમાં વેપારી મંડળમાં બધું પ્રખ્યાત છે અને મડુમામાં તેઓ બધું માનનું રમાય ભોમવતા હતા. રવર્ગરથ પોતાની પાછળ પોતાના વિધવા અને ત્રણ પુત્રો અને બે પુત્રીઓને શોક કરતા મુકી ગયા છે તેમનો વેપાર તેમના પુત્રો તામશી આધુ રાખવામાં આવશે.

સાઉથ આફ્રીકન હોંડુ મહા સભા દીવાળીનો તહેવાર

સઘળા હોંડુ ભાઈઓને આખી જાણવવામાં આવે છે કે આજુ કાલ દીવાળીના તહેવારો અકટોબર તા. ૨૫ અને તા. ૨૬ મીના પડે છે. અકટોબર તા. ૨૬ મીના હોંડે પોતાની કુકાને બધે રાખવા વિનિ વિવવામાં આવે છે. જ. કે પાડીઆ, યો. જનરલ સેક્ટરી સા. આ. હોંડુ મહા સભા

એ અઠવાડીક પંચાંગ							ધાર્મિક તહેવાર-ઉત્સવો
વાર	પ્રોત્તી ૧૯૫૪ અકટોબર	દીંડુ ૨૦૧૦-૧૧ આસે-કારતક	મુસલમાન ૧૩૭૪ હીજરી સફર	પારસી ૧૩૨૪ ગરદીખદેસ્ટ	જુલોદપ ક. મી.	સુપીસ્ટ ક. મી.	
શુક્ર	૧૫	૧૬	૧૭	૧૪	૫-૨૧	૬-૦૪	વાધ બારસ ધતેરશ કાળિ આદશ દીવાળી નવુ વર્ગ બાઈખીજ
શનિ	૧૬	૧૭	૧૮	૧૫	૫-૨૧	૬-૦૪	
રવિ	૧૭	૧૮	૧૯	૧૬	૫-૨૧	૬-૦૪	
સોમ	૧૮	૧૯	૨૦	૧૭	૫-૨૦	૬-૦૫	
મંગળ	૧૯	૨૦	૨૧	૧૮	૫-૨૦	૬-૦૫	
બુધ	૨૦	૨૧	૨૨	૧૯	૫-૨૦	૬-૦૫	
ગુરુ	૨૧	૨૨	૨૩	૨૦	૫-૨૦	૬-૦૫	
શુક્ર	૨૨	૨૩	૨૪	૨૧	૫-૧૯	૬-૦૬	
શનિ	૨૩	૨૪	૨૫	૨૨	૫-૧૯	૬-૦૬	
રવિ	૨૪	૨૫	૨૬	૨૩	૫-૧૯	૬-૦૬	
સોમ	૨૫	૨૬	૨૭	૨૪	૫-૧૮	૬-૦૭	
મંગળ	૨૬	૨૭	૨૮	૨૫	૫-૧૮	૬-૦૭	
બુધ	૨૭	૨૮	૨૯	૨૬	૫-૧૮	૬-૦૭	
ગુરુ	૨૮	૨૯	૩૦	૨૭	૫-૧૭	૬-૦૮	

૫૨ મુ ૨૭

—દ્વાંલરામ આરવીપ મહિલા મંડળ-
નેહાનીસમર્પ દ્વારા નિદાર રેલ સંકટ
રાહત ફંડ માટે યુજ્જ્વાલી જરૂરો તરફ
થી શ. ૧૩૩૫-૦૦-૦ એકા કરી
આરતના વડા પ્રધાન શ્રી જવાહરલાલ
નેહરુને ચોક્કસ આપવામાં આવ્યા છે.

—ડા. વલ્લભભાઈ ઇ. પટેલના માતૃ
ગૃહ મં. ૨૧. મેડી બેન તમા તેગના
પત્ની શ્રીમતી અંકનબેન તમા તેમનાં
માળિકા અરોબા માસગી કંપાસા
રૂઝીમરમા રવરેશ જગા રવાના થઈ

ગયાં છે. ડા. પટેલનું હાલનું નિવાસ
સ્થાન અશાંતાશ્રમ-રામપુર, હોસ્પીટલ
સુરત છે.

—જુઝીપીંગ, ઇનકમ ટેક્સ રીટર્ન્સ,
લાઇસેન્સીંગ, રેવન્યુ કલેક્ટર-સ અને
ઇનસ્પેક્ટર-સ માટે મળે :

આર. વીઠ્ઠલ

૨૧૩ મેકેસા હાઉસ, ૧૭ કમીયનર
રોડ, સેકન્ડ ફેસર, ફેરાર્ટાઉન,
નેહાનીસમર્પ, ફોન ૩૨-૧૧૫૪.

ગોળ

શીશાઈઓ રિગેરે બનાવવાને માટે શેરડીના રસમાંથી
બનાવેલો ચોખ્ખો ગોળ

બનાવનારને ત્યાંથી પરખારો મંગાવો

ભાવ રતલની શી. ૧.

સોપારી સાથે આવાના તથા જાતના પાન હોલસેલ ભાવે.

વધુ વિગત માટે લખો :

Cotton Lands

P. O. Box 7,

VERULAM, NATAL.

૧૧ પુસ્તકોનો સેટ

આ સેટમાં વિવિધ પુસ્તકો તમને
વાચવા મળશે. પુસ્તકો મેટાઓ
માટે છે.

ફીમત ફક્ત પા. ૨-૧૬-૦.
મળવાનું રેકાર્ડ આ ઓરીસ
'Indian Opinion'
P. Bag,
Phoenix, Natal.

નવાં પુસ્તકો

લોક ભારત, નાનાભાઈ બટ્ટ મહા
ભારતના ૧૨ પાત્રોની જુદી જુદી
બાર પુસ્તકો, એનો સેટ ૧૩ ૬
દીપ નિર્માણ (ફર્સ્ટ) ૭ ૦
પુણ્ય પરવાર્યુ નથી ૫ ૬
મળવાનું રેકાર્ડ આ ઓરીસ
'Indian Opinion', P. Bag,
Phoenix, Natal.

એટલું તમે જાણો છો કે કેનેડાની વિશ્વ વિખ્યાત કંપની

સન લાઈફ ઓફ કેનેડા

૭૫૦૦૦ કંપનીના હોમ સત્તાવાર એજન્ટ બીએ.

ઉપરાંત

દક્ષિણ આફ્રિકાની વિશ્વ આદ્યતની કેપ ઓફ ગુડ હોપ પ્રેવીન્ટીવલ લીમીટેડ
ના સરકાર તરફથી નીમણેલા અંગ્રેજી તથા ગુજરાતી ભાષાનાં હાઈ
ટેમ્પલ અંગ્રેજી ફોર્મોસન અંગ્રેજી ડાઈ પચુ ભત્તુ કામગીર બિના વીસબે
પરીષત મનીએ થઈ રાફે છે

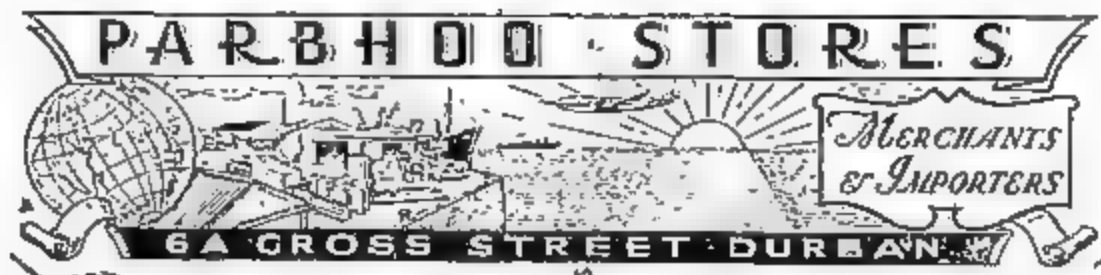
1. Whenever there is a particular Life Assurance Problem a Sun Life of Canada Plan can solve it
2. Prompt settlement of claims, is a maxim of the Company's Management.
3. During 1953 the Company paid over £31,000,000 to annuitants, policy holders and their families.

The Sun Life of Canada is a Leader in World Wide Assurance.

Consult us first.

C. C. PALSANIA

GENERAL AGENT

Business, Estate, Financial, Insurance and Immigration Consultant.
Sworn Translator.100 Sir Lowry Road,
P.O. Box 4624.CAPETOWN
Phone 32390

દિવાળી-પત્રીકા અને પંચાગ

— નુતન વર્ષ પત્રીકા —

(૧) ધાર્મિક ચિત્રો વાળા ફોલ્ડર નં. ૨૧૨.....શી. ૬-૬	કચન
(૨) ટેકનીકલર પીકચર કાર્ડ (નાના) નં. ૩૦૧.....શી. ૧૧-૦	કચન
(૩) ટેકનીકલર પીકચર કાર્ડ (મોટા) નં. ૩૦૨.....શી. ૧૩-૬	કચન
(૪) હોંદના નેતાઓના ફોટો કાર્ડ નં. ૩૧૨.....શી. ૧૩-૬	કચન
(૫) હોંદના નેતાઓ ૬x૪ પોષ્ટકાર્ડ નં. ૩૨૨.....શી. ૧૩-૬	કચન
(૬) દિવાળી અભિનંદન ચેક બુક (નંબર ૬) નં. ૫૦૨.....શી. ૧-૦	શુક

*****

ગુજરાતી પ્રેસનાં મોટાં પંચાગ . . . . . શી. ૫-૩ નંગ

ગુજરાતી તારીખના હફા . . . . . શી. ૨-૬ નંગ

તેમજ તમામ ગ્રોસરી પણ મળી શકશે.

Phone 22905

Tel. ADD.: "GANDABHAI"

The Home Of
INDIAN SWEETMEATS.

G. C. Kapitan & Son
Vegetarian Restaurant

Upcountry customers are requested to send their
POSTAL ORDER with their orders.

Write For Price List.

બહારગામના ગ્રાહકોને ખાસ સુચના

ઓર્ડર સાથે પેસ્ટલ ઓર્ડર મોકલવા મહેરવાની કરવી. મીઠાઈની કોમલ ઉપવાસ નીચે સુખ્ય પેસ્ટલ ઉમેરવા વિનંતી છે.

નો. ફેટેરીયા રી. ૧-૬ રતલ. સર્પન ફેટેરીયા
૬ પેની રતલ. સુનીયનમાં ૩ પેની રતલ.

પ્રકાશ હીસ્ટ મંગાવો

**154 GREY STREET,
DURBAN.**

PHONE.

33-2651

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રોસ (પ્રા.) લીમીટેડ

હોલસેલ મહાનગર ઓન્ડ હાથકેલ હાટપોર્ટસ

રેકમી લેમ્પ સુતરાઈ કાપડ, પુલન રમ્મ. બ્લાન્કેટસ—બેબી બાગીઝ માટે
નત નતનો માલ. તેમજ કેપરીજીન ન્વારેટર ચ.કોમો
બેગેર માટે હમારે ત્યાં પ્રથમ વપાઈ કરવા સલામત છે.

૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનનબર્ગ.

ફોન : ૩૩-૨૬૫૧

ધીરુભાઈ પી. નાયક

સુસાધરી. પીઆઈઆઈ અને જનરલ કોમ્પન્ટ

હોલસેલ અને ટુનીયાના ડાઈ પથુ માનવી હવાઈ ફરિયાદ અને જામીન
માર્ગે સુસાધરી કરવા થવે બેઠા બમારી આરંભે પુર્વેન કરો.

ઈન્કમી, આગ, ચોરી, દુકલદ, અકસ્માત, પેલેન્કાસ, પિમેરેના બીચા અને
ઉદરાની આપીએ છીએ.

ઈન્કમીટર, પરચનાઈ ટેક્સ, દિસાનના ચાપડા બમાનના રેવન્યુ કમીશનર
સર્ટીફિકેટ કે નેપારના લાયસેન્સો માસપેઈટ તેમજ ઈન્ડીએશનને લગતી
બાબતોમાં હઈ પથુ ફી લીધા વિના અમે મારેલ સલાહ આપીએ છીએ.

નેશનલ રીપરબુઅલ-લાર્ક કોર્પોરેશીયન એન્ડ કોર્પોરેટ લીધા, ચે.ઈ.કાવર
ઈન્કમીટર-સ કંપની લીમીટેડના પ્રાતિનિધિ

Phone : 33-9033. 29a Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

ધી ન્યુ દિલ ખુશ-સ્વીટ માર્ટ

મેનેજર : મણીભાઈ ભાણુભાઈ કાદીપોરવાળા.

દરેક જાતની બીઠાઈઓ, ચોખ્ખા ધાની તેમજ ફેરવા મેના,
મસાલાથી અમે બનાવીએ છીએ.

અમારું 'બખ્ખાએલુ' સુવર્ણ ભુક્ષુ' સેવ, મમરા, માંડિઆ, વાછળાં,
પાતરાં વિગેરે દરેક જાતનાં બનાવીએ છીએ.

પાર્લો બીગેર માટે મોટા પ્રમાણમાં બીઠાઈ ઓર્ડર મંગાવે હઈ
બખ્ખામાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6876. P. O. BOX 3680.

THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,

34 President St., Corner Diagonal Street.

JOHANNESBURG.

તંદુરસ્તી અને શક્તિ માટે

આ શિયાળામાં મેથીમાક ખાઓ

રી. ૧૨-૬ રતલ.

આજે જ ઓર્ડર કરો :

કેપીટન્સ બાલ્કની હોટેલ

(ધી કેપીટન બીઠાઈ હાઉસ)

એ અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના ખુણાપર - ફરબન.

ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ ૨ પ્રમાણ : KAPITAN.

તાજું ઉમદા ફ્રેશ

"ફરબન" ટકાઈ આજુ રફ પેની રતલ, બોટી કળીનું
લસણ રી. ૧-૬ રતલ.

સુરણ, રતાણ, આંખા હળક, લીલી હળકની મોસમ ચાકુ થઈ છે કપૂરી
અને ચેરલી પાન ૫/- રતલ, પેસ્ટલ જુદું. મેળ જાસકોટ ૧૦/૬,
માંબી અને રકવેર જાસકોટ ૧૬/૦ રતલ. હમે ચોખ્ખા, દાળ વિગેરે
દરેક જાતની મોસરી અને મસાલો રાખીએ છે.

રેડિયોઆ, ન્યાસાલેન્ડ અને મેલકપમ ડેન્ગોના ઓર્ડરો પર
પ્રવર્તુ ખાન આપી કાઢ પથુ વગેરે પરમીટ કરાવીને મોકલશું.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. Box 251. DURBAN.

ફરનીચર ! ફરનીચર !! ફરનીચર !!!

કોડરૂથ સુદ, કાઈનિબુથ સુદ, ચેઈડેથ, હેચીથ એન્ડ,
સાઈક બોર્ડ ઓફીસ ડેસ્ક, પુક ડેસ્ક, ટેબલ, તાલ કોડરૂથ
આને જરીરી લકસી. અતે પમારી લાલ લેવા સુકરી નહિ.

—બેકસ, ટેબલ અને કીચન હરેચર—

જે હવારી ફરેચ નીચે તર્કવાર માલ છે. તેનો રચાઈ હમેશા તર્ક-
વાર રહે છે. આજ રોજના ભાવના પ્રાઈસ લીસ મંગાવો અને વેપાર
આનંદ પમારો.

L. MISTRY

51 BREL STREET, BURGERSDORP, J'BURG.

PHONE 33-4691. BOX 2626.

SOUTH AFRICA: P. 12-110246
27 OCT 1954

No. 41—Vol. LII

FRIDAY,
22ND OCTOBER, 1954

Registered at the G.P.O. as a Newspaper

Price 6d.

INDIAN OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903

BHOODAN YAGNA

Sri Vinoba Bhave on his
march for collection of
lands.

The President Rajendra Prasad (left) and Acharya Vinoba Bhave (right) at a prayer meeting at Raj-ghat, where Mahatma Gandhi was cremated, during Vinoba Bhave's visit to Delhi. The President was a frequent visitor to Vinoba's hut.

The
New India Assurance
Company Limited

Principal Controlling Officers:
 Rustomjee (Pty.) Ltd.

74 VICTORIA STREET, DURBAN

Please note our change of address

As from the 1st October 1954

BAI JERBAI RUSTOMJEE

TRUST BUILDING

First floor

140, Queen Street,
 DURBAN, NATAL.

Telephone 2335. Telegrams 'BRADFORD'

P.O. Box 110

LUSAKA, NORTHERN RHODESIA

**BRADFORD CLOTHING
 FACTORY**

Direct Importers and
 Wholesale Merchants

Clothing Manufacturers

Proprietor RAMBHAI D. PATEL

Branch:

CITY STORE

Cairo Road, Lusaka

Always in Stock:

Piece Goods, Hosiery, Cutlery,
 Enamelware, Stationery, Drapery,
 Crockery, & Wool.

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Karanja arriving October 29. Sailing November 3.
 for Bombay via Karachi and Porebunder

Passengers must conform with the Cholera Vaccination and Yellow
 Fever inoculation requirements and obtain certificates from their
 nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from
 private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without food	£83-10-0
Second "	"	"	55-0-0
Inter-Class	"	"	37-0-0
Unberthed (Deck)		without food	24-10-0

Muslim Special Food £11-10-0 Ordinary Food £4-17-6
 Hindu Special Food £10-3-0 Ordinary Food £4-5-6

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can
 be effected by communication with us by telegram or letter.

Under no circumstances will unberthed passengers be
 permitted to keep on deck with them more than one bed-
 ding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.

Tel. Add. "KARAMAT."

INDIAN OPINION

FRIDAY, 22ND OCTOBER, 1954

Diwali

It has been the practice now for some years to present the readers of 'Indian Opinion' with a Special Number on the auspicious occasion of Diwali. We hope to be forgiven for not being able to do so this year owing mainly to financial and also other reasons. 'Indian Opinion' has run into deep debts and it has been found difficult to run the paper with the small staff and limited resources at our disposal. We have therefore had to cut down rather severely our expenses including, we are unhappy to have to say, our overseas complimentary list. We hope to be able to resume sending free copies to those who may have missed the paper and found it useful as soon as we find ourselves once again on our feet.

We regret to have to say that in recent years we have been finding it very difficult to continue the paper because of the lack of interest in many of our subscribers, who do not send their subscriptions on due date and land us into heavy expense in time, labour and money of sending our representative personally at their doors to collect them. But just when we have been on the verge, for these very reasons, of closing down the paper, we have found well-wishers coming to our rescue and their very generous help has dissuaded us from taking that step. The same thing is happening on the present occasion and we are deeply indebted to those

friends and well-wishers who have once again come to our rescue.

We do not wish, however, to prolong this story of our personal grievances and so we come to the point at issue.

Diwali has come once again to the Hindu world as Christmas comes each year to the Christian world. It is in fact a national festival celebrated throughout India by all sections of the people. Whatever may be stated in mythology the real significance of Diwali is that the world is rid of all evil and the dark night is turned into brightness by rows of lamps to celebrate the great occasion. Really speaking it is, man who represents the world and the real joy is felt only when his own heart is rid of all evil and the light within his heart illumines the whole world. It is a struggle between the good forces and the evil forces within ourselves which goes on eternally, and it is an occasion for joy when the good forces have won victory over the evil. And when our hearts are purified and peace and happiness reign supreme. Today we find darkness growing deeper and deeper all over the world. The evil forces are in the ascendancy and they have got the good forces dangerously in their grip. We find them and experience them in this country and see them reigning supreme in Europe and the continent of Africa in particular. In Asia and par-

ticularly in India, one who is aware of the great work that is being done by a single person in the name of Vinoba Bhave, we find that the good forces are powerful enough not to allow themselves to be subdued by the evil forces. Greed, selfishness and hate, which are the root causes keeping the world away from the much-yearned-for peace and are fast leading the world to another destructive war are abounding in this country. What the future is going to be no one can tell. But the time has surely come when each individual, who is inclined to blame the other, or even the Government, as we are doing to-day, for all the evils we are suffering, to search his or her own heart how far he or she is from that Supreme Being—the giver of all light and guidance. While we are fighting against the Government and its laws, which we consider to be unjust and evil, are we really loyally obeying the law of God? If we are not, the fight is between two

evils; not between the good and the evil, and the result will be no light but pitch darkness. The recent disastrous floods in some parts of the world, air crashes, fires and even the present great strikes, we hear of from abroad are all ominous signs that all is not well with the world and that God is not pleased with what is going on.

The great occasion of Diwali reminds us once again to turn the search-light within ourselves and to adjust ourselves for the great fight between the good and the evil. It is not enough that we indulge in joy making and feasts over what has happened in the past. We must at the same time think whether there is real occasion for Diwali for us to-day or whether we are not once again far from it. With these thoughts and sentiments we pray for real happiness and joy on this great festive occasion for all of us and for peace, happiness and prosperity in the Hindu New Year that follows.

ARCHBISHOP OF CANTERBURY CONDEMNS S.A. RACIAL POLICY

DR. GEOFFREY FISHER, Archbishop of Canterbury (States a Sapa-Reuters message from London, dated October 19) condemns the present racial policy in South Africa.

"It is grief beyond measure to us that just at this moment when, in many ways, tensions are relaxing, all the portraits in South Africa point at the relentless pursuit of a policy towards the Native populations there which is bound, in the long run, to be catastrophic in its effects," said the Primate.

It was a policy regarded by almost all Christian opinion, outside the Dutch Reformed Church, as unchristian in principle, he told the Synod of the Convocation of Canterbury of the Anglican Church in Southern England.

The Bishops in South Africa have again and again protested

with power and clarity. We, in this country, have supported them wholeheartedly adding from time to time our own clear judgment.

"More than that I believe it is not proper that we should do, nor profitable for the cause we hold dear—the true treatment of Africans there and throughout Africa as friends and partners to be helped on lovingly to the goal of a truly equal partnership in all social and civic freedoms.

"We are surely tired. Each detailed application of the policy of Apartheid seems to us a fresh violation of Christian principles and common justice," said the Archbishop.

"We take note of the bringing of Native education under the Ministry of Native Affairs, the steps taken to ensure that Native Education should be strictly limited to what the Government thinks good for Africans. The

expropriation of the Natives from their property in the Western Lands.

And now the tenure of Church properties is to be limited to a year at a time and is to be subject to cancellation when the activities of the Church tenant—I quote the Secretary for Native Affairs—"are such as encourage or tend to encourage deterioration in the relationship between the Natives and the Government or Government persons or bodies." He continued: "Deterioration, it

is to be observed, can, in the Government's view, only be caused by others and never by the action of the Government itself.

"That is totalitarianism and differs not at all from the suppression of civic freedom and Church life in Communist countries.

"It is strange that the South African Government does not begin to suspect its own wisdom when it finds itself imitating so closely the methods of Communist government and control," he said.

DEATH OF A SCHOOL

By TREVOR HUDDLESTON

ONE of the fallacies that die hard in South Africa today is that which thinks of 'apartheid' as an abstract and airy theory which cannot possibly work. It is easy enough for the European to believe this for, except indirectly, he is not immediately affected. He can still, though with more difficulty, obtain labour in his home and in his factory, in his shop and in his garage. And if he is a farmer he can probably think with satisfaction of a policy which aims at driving away from the urban areas.

To the non-European, however, and particularly to the African, 'apartheid' has begun to work with immense power through the various legislative enactments of the past few years. It is altering the whole pattern of his life by creating a sense of paralysing insecurity and tension; it is based, amongst other principles, on that of the absolute impermanence of his urban life. In the words of the Minister of Native Affairs: "There is no place for him in the European community above the level of certain forms of labour."

Now, clearly, if "apartheid" is to be made permanent; if "White supremacy" is to endure in South Africa forever; if the African is to remain always within his own cultural and social milieu, it is essential that he should not share in the traditions of western culture. That would "create a class [again in the words of Dr. Verwoerd] of educated and semi-educated persons without the corresponding socio-economic development which should accompany it. This is the class which has learnt to believe that it is above its own people and feels that its spiritual, economic and political home is among the civilised community of South Africa, i.e. the Europeans." The Bantu Education Act is an attempt to secure that the African people shall

never make its home "among the civilised community of South Africa." It is designed to perpetuate 'apartheid' and 'White supremacy' by ensuring that every African child shall be taught from earliest years that there is 'no place for him...above the level of certain forms of labour' in what Dr. Verwoerd describes as 'the civilised community.'

One of the chief objects of the Bantu Education Act is to secure uniformity of control over all schools presently existing in the Union. As the vast majority of schools have in fact been built and superintended by the missionary societies this involves taking control of all mission schools. Circular No 252,302 of August 2nd 1954 states how this is to be done. In effect it presents the missions with a simple choice, and gives them five months (until December 31st 1954) in which to make up their minds. They can either accept complete government control or a cut of 25 per cent in their existing subsidies. If they accept the latter "they will be informed that this can only be a provisional arrangement which may be terminated when the Department is convinced that the transfer of control to the Bantu community is desirable or should be begun." Teacher-training colleges have no choice at all. They must either submit to complete Government control, or go out of existence as teacher-training colleges.

Now it is certain that most missionary bodies will be unable to face the vast reduction in subsidy involved in a cut of 25 per cent. At best they will be able to retain one or two institutions and only then "for the time being."

In other words the Bantu Education Act is so framed as to bring death and destruction to all mission schools. It is "part of a wider scheme of social development...namely total apartheid

And in this scheme there is no room for those who believe education to be the opening of the door to the widest culture attainable. There is no room for those ideals which—however inadequately—the mission schools have stood for throughout the years. There is only one path open to the African—it is the path back to tribal culture and tradition: to ethnic groups, to the reserves, to anywhere other than the privileged places habitated by the master-race. It is because we cannot accept such principles that we are closing St. Peter's School, Rosettenville, Johannesburg.

Divali Greetings

'INDIAN OPINION' wishes all its readers Divali Greetings and every happiness and prosperity in the New Year that follows.

The publishers announce that there will be no issue of 'Indian Opinion' on October 29 owing to Divali holidays.

It has been a decision made in anguish and only after the most careful thought and prayer. For it means the end of forty years of labour and devotion, and it means the break-up of a tradition of which we are unashamedly proud. Yet we believe that it is not only the right decision but the most convincing proof we can give of our opposition to Government policy. We have made it because we are entirely convinced that this policy, enshrined in the Bantu Education Act, is contrary to all Christian principles in that it desires to prevent the full and free development of human personality. Any

educational plan based on the conception that one race is and must always remain inferior to another is abhorrent to us. We would sooner die with honour than exist through the years with so heavy a burden on our conscience.

What then of the future? Is there a future?

"I tell you nought for your comfort,
Yea, nought for your desire,
Save that the sky grows darker yet
And the sea rises higher...."

This is not pessimism. It is realism. The day will of course come when, once more, the spirit and ideals of St. Peter's can come into their own. But the time is not yet. We can only hope and pray that for the sake of South Africa and of the generations of Africans yet unborn, it may not be too long delayed.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Bats of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No 213 Macos House, Second Floor, 17 Commissioner Street, Johannesburg. Phone 33-1661.

Cuticura

ANTISEPTIC OINTMENT
FOR SAFETY'S SAKE
A break in the skin is a 'way in' for germs! Apply Cuticura Ointment—quickly. To rapidly restore skin health. To combat infection. To soothe soreness and to keep the injury clean and comfortable while it heals.
FOR CUTS AND SCRATCHES

FARM PRODUCE

We are cash buyers of all types of FARM PRODUCE. Forward samples together with quotations to:

AISEN SOUTH AFRICA (PTY.) LIMITED

111/3 Macos House,

17 Commissioner Street

P.O. Box 11012.

Phone: 33-8921

Johannesburg.

Bankers: BARCLAYS BANK D.C. & O.

SOME PARADOXES OF EDUCATION IN AFRICA

By REGINALD REYNOLDS in 'The Friends Quarterly'

'If Friends go they should, in my opinion, also be sure that the work they propose to do is what the Africans want and need, not only what we think they need.'—Isabel Ross in 'The Friend,' July 16, 1954.

MUCH of what I want to explain here can only be understood if I first summarise certain episodes in Indian history. Before I went to Africa in 1953, Indian affairs had been my first concern for over twenty years and I had watched the development of a revolt which was not only political but cultural—a revolt against British domination and, to a large extent, against the British educational system.

Three phases can be distinguished in the history of education in India. The first was the disruption of an ancient system by 'Bards of Prey and Passage' as Edmund Burke called them—the East India Company. Its administration, almost to the end, was hostile to Indian education and as late as 1853 John Bright referred in Parliament to the dissatisfaction of John Company's directors when four Indian students came to London to study medicine.

The second phase began when the machinery of government became too heavy for a chartered company and too complex to be shared exclusively by British officials. In that same year (1853) Lord Macaulay defined what was to be the educational policy of the government after the British Crown bought out the Company's tax-farm in 1858: Macaulay proposed the creation of 'a class of persons Indian in blood and colour but English in taste, in opinions, in morals and in intellect'. With less grandiloquence a later British administrator (Sir Claude Hill) explained that a prime necessity at that time was the furnishing of clerks capable of doing the work in a manner which would be satisfactory to the English Board of Directors.

This policy produced a hybrid class which was despised by the British as a bad imitation (which indeed it was) and dreaded by most Indians. In an honest effort to do justice to his human products, Whitehall invented the term 'Westernised Oriental Gentleman' and informed British officials in India that persons of this description were to be treated with a civility which was, by inference, not expected of them in their dealings with other Indians. This good intention, unfortunately,

ly, went into reverse gear, the initials of the carefully chosen phrase merely providing a new term of contempt—the word 'Wog.'

The third phase resulted from the reaction of Indian nationalism to official policy. Sir William Hunter, one of the great British historians, had written in *India of the Queen* that 'the conquest of the land was followed by the conquest of the mind.' Indian Nationalists, realising that they must proceed from the opposite direction, increasingly concerned themselves, after the First World War, with the re-conquest of the mind. They revolted against an educational system which neglected Indian culture and tried to instil into children who could not even speak decent English an appreciation of Shakespeare. They could not see that the tales of the Panchatantra kings were relevant to India's needs and aspirations. Independent schools and colleges were set up; and though Gandhi's call for the complete boycott of Government schools and colleges was never wholly successful, it led to widespread discontent within these institutions. Student strikes became (and to some extent have remained) a characteristic of India and Pakistan.

But most important of all the developments which can be traced to this reaction was the conception of *Nai Talim*—Basic Education—which Gandhi and his colleagues worked out in the 'thirties. I have explained at some length in the last chapter of my book, *To Live in Afkand*, the nature of *Nai Talim*. Briefly, I would describe it as vocational training, adapted to the needs of village India. There was a deliberate breakaway from the 'academic' tradition represented in India by a pathetic caricature of western scholarship. Life, work and culture were henceforward to be integrated. Even literacy was only incidental to this new system, which was primarily concerned with such aims as the revival of village crafts, the improvement of farming and a better sense of citizenship.

It was as a frank and avowed advocate of such a policy, especially among impoverished people living in primitive conditions, that I landed at Alexandria in February, 1953. My six months' journey took me up the Nile, through the Sudan, through Uganda, Kenya, Tanganyika and the Rhodesias into the Union of

South Africa. I never flew but went by what other transport was available—trains, cars, boats, buses or my own feet. Education ranked high among the interests which impelled me to make this journey to Cape Town; but the opinions I had formed in India were challenged by indisputable facts.

In Egypt, it is true, there were two 'Basic Education' training centres, of which I visited one and found in it many points of resemblance to the Indian *Nai Talim* pattern. Though started before Nguib's coup d'état, the training centre I visited in the Delta had been easily adapted to the purposes of the Egyptian revolution. Its official aims are worth attention. They included a statement that students were to 'investigate the barriers which cause the extreme contrast of poverty among the Egyptian Fellahs (peasants) and the great wealth of the landowners; and the system worked by 'constant interaction between the student and the community.' Unlike so many Egyptian aspirations, these took practical form at Bay El Arab, the centre which I visited. But Bay El Arab was by no means typical of Egyptian education as I found it.

In the Sudan, in colonial Africa and in the South African Union the contrast with India was even more striking and more perplexing. In Uganda, it is true, there was one independent school, run by an African (Anselm Musoke) on 'Basic' lines with an emphasis on better farming methods and on village crafts—following the principle enunciated by James Howell in the seventeenth century that 'any artisan whatsoever (if he knew the secret and mystery of his trade) may be called a learned man.' To the best of my knowledge that school is, or was then a solitary exception throughout East Africa, though I heard of another African schoolmaster in Uganda who was collecting the folk-lore of his people. But the noteworthy thing about his story was that he worked for posterity and not for Africans of his own generation, few of whom were interested. Later I met an African minister, the Rev. Sandy Kanyenze, whose *Zuru Zuru* ('plan your future') Mission was attempting, with some success, a similar experiment in a small community. In a remote valley of Southern Rhodesia the Mission had its 'Basic' school, where the curriculum included (for the boys) carpentry, shoe-making, brick-laying and gardening. The girls were taught to sew, cook, wash clothes, spin and weave.

My account of these two institutions is very inadequate. Significant as I believe them to be, the more important question is

the general drift of African opinion in the opposite direction. Though adult education (especially the work at 'Community Centres') often covered a 'Basic' programme, I found little further evidence of it in the teaching of children and I rarely met Africans who were even interested in the idea. Among the few exceptions was Kidaha, probably the ablest Chief in Tanganyika or in the whole of East Africa. He was the only African serving on the Royal Commission on Land and Population in East Africa, a very busy man, but not too busy to meet me for two long sessions when he knew my interests. Defiantly averting every effort of mine to put my own questions, this young Chief catechised me shrewdly on the subject of Gandhi's village reconstruction programme, laying special emphasis on the integral part played by *Nai Talim*. For the rest, I have heard of developments on similar lines in Nigeria; but as I have not yet visited West Africa I propose to make general observations only with regard to the territories through which I passed, especially those south of the Sudan.

I omit the Sudan only for brevity. V. L. Griffiths, in 'An Experiment in Education' (London, 1953) traces in the Sudan the same problems Western versus vocational education which I have described here in colonial Africa and the Union. Griffiths even begins with a simile to my own journey from teaching experience in India and the inspiration of such institutions as Santalukhan.

(To be Continued)

Donations To Phoenix Settlement

Through the kind assistance of Mr. Chomalil R. Parekh the following donations were received from friends and well-wishers in the Verulam district to pay off debts on Kasturba Gandhi Memorial School and 'Indian Opinion' which we hereby acknowledge thanks.

Verulam Box & Timber Co. (Pty.) Ltd. £10 10s., Mr. S. Shem £5 5s., Messrs. B. Jura Bros. £5 5s., Mr. D. V. Mondley (Jr.) £5 5s., Estate Late Nathalal Raghavjee £10 10s., Mr. A. Ramsunder £5, Mr. B. Mathura £3 3s., Messrs. Tom Murugan Bros. £10 10s., Mr. S. David £3 3s., Mr. N. H. Debi-perahad £3 3s., Mr. K. A. Moonsamy (Redcliff) £5 5s., Mr. Ramsagar Singh (Redcliff) £5 5s., Mr. C. M. Patchay (Redcliff) £3 3s., Mr. Lal Bahadurnath £5 5s., Mr. R. Soobhag (Redcliff) £7 10s., Mr. J. R. Tallawasingh £5 5s., Mr. K. Paredesi £1 1s., Parzee Hormjee £2 2s., Chomalil's Cash Bazaar £5 5s. and Mr. Maganlal Patel (Stanger) £10 10s. Total £112-5-0.

AFRICAN VIEWPOINT

CHOICE BEFORE ADAMS COLLEGE

By JORDAN K. NGURANE

THE Government has taken one step in its efforts to liquidate missionary colleges. A short while ago a team of two inspectors met the governing council of Adams College and laid before it certain proposals to facilitate the transfer of the training college to Government hands.

The Council felt that before it did anything, it would like to get guidance from the people who own the college—the shareholders of Adams Incorporated. These met recently and decided to adjourn their meeting to a later date.

I would like to congratulate the Adams Council on its decision to want to be guided not merely by its own wisdom but by the wishes of the people who will be affected most by the Government's proposals. As the proposed changes are of vital interest to the African people, it is as well that at this stage we should go into some of the pros and cons of the courses which Adams College might take. These are two in number. Adams might decide to close down the training college or surrender it to the Department of Native Affairs.

Let us start with the second. If Adams College surrenders the college to Government control we shall have two distinct authorities running two parallel schools within the same college campus. The High School will be run along traditional Adams lines while the training college will become the training centre for the battalions of political agents who will later teach our children.

It must be clear to every reasonable man that you cannot have two authorities adhering to two conflicting values running one and the same school. Adams College has been built with the sweat, money and labour of generations of Africans and white people who adhered to the Christian evaluation of the human personality. These people have the right to say that they are still convinced that the traditions followed at Adams College are in the closest possible accord with what they believe to be the Creator's will for the African. In other words, they have the right to propagate the truth as they see it at Adams College. If the Malan-Verwoerd gang insist that the values adhered to at Adams are wrong, let them build State

training centres, away from Adams, where they will poison the mind of the African people much as they like and where African people will deal with them in the way they deserve.

But we cannot have dual control for another and more important reason. The motive power behind Government intentions to control training colleges is an aggressive determination to challenge and destroy very many of the cultural and spiritual values considered sacred by Adams and very many other colleges. To surrender control is clearly to tell the world that we, of our own free will, abandon these values in favour of the satanic creed called apartheid. I, for one, would sooner be a dead man than yield to apartheid.

I have met people who talk glibly of surrendering control. And quite a number of people at Adams—some of them highly educated people who should know better—do not seem to appreciate what is fundamentally at stake. The fight we are putting up against the surrender of Adams College is against that tyranny which destroyed the Jews in Germany and involved the world in a ruinous war. I see a conflict of irreconcilable values. There is absolutely no room for compromise. If you want to be a slave you must know clearly that the surrender of control is to place yourself on the side of those who say the place of the African is beneath the white man's shoe for all time. If you do not want to be a slave, you must say so in clear, unequivocal terms.

I gather that very many of the teachers at Adams are very much worried about their jobs. That is natural. But they must realise that we have come to the parting of the ways. The old days of sheltered jobs and irresponsibility are gone never again to return. A revolution is taking place in South Africa. The Union in which we shall live tomorrow will be a totally different South Africa.

In any revolution those who are least prepared for it suffer terribly. If the teachers were not ready for the Verwoerd revolution, quite frankly they do not have my sympathy. They had all the opportunity to prepare themselves for it. They can read and history is replete with evidence which should have

warned people like the teachers that a revolution was overtaking the land.

If they refused to take heed of these warnings, they cannot expect us to say that we are going to allow them to sell the pass for a Verwoerd cheque at the end of every month. Ruin, suffering and persecution are now our companions. If people are going to lose their jobs and starve, well, hard luck for them. But that must teach them one very good lesson: that they must not look to anybody, not even the Government to do things for them. They must realise now that their surest and only real protection is unity. The Government side is solid and united in its determination to force us to have a swineherd's education. The African side is weak and divided; some think of their jobs and some waste time on red herring tracks. If we surrender the control of Adams College, we shall have lost everything.

What if we refuse to surrender control? I agree with Mr. Mzimba on the view he holds that you cannot think of Adams merely as the High School or the Normal School or the Industrial School. We know it only as one composite whole. Thus, if we can consider surrendering the Normal School, we thereby open the way to giving up the whole college sooner or later—at least as soon as the Bantu syllabus comes in force.

If we decide not to give up Adams—which is the only path of honour—the only alternative is to close down the training college. If we do that we must know for certain that sooner or later we shall have to close down the High School as well. Not because we want to harm the Africans, but simply because the Bantu syllabus will be such that no decent teacher worthy of the name will ever have the time to stand before African children and teach it.

In other words we might as well get ready to close down the whole college if the Government continues to force us in that direction. It is a grave thing to contemplate, but I have the feeling that now is the time to let the apartheid madness have its full impact on the African. It is no use cushioning the shock. Let it hit the African masses directly and cruelly. I will awaken them to the real dangers of the satanic creeds we oppose. And when that happens their united strength will be our guarantee of victory. Viewed in this light, Verwoerdism is a blessing in disguise. Let us allow it to wield the

African people into a solid and united bloc against race oppression. If we surrender control we cushion the shock and neutralise the unifying forces; we give the apartheidists a victory they do not deserve.

What will happen to the African if the Government forces us to close down our schools of higher learning? Alas, we shall do without the schools as we know them. There will be a lot of suffering. But we are not the first people in history to suffer thus. That suffering will merely be a test of the quality of the fibre out of which we are made. For my part, I yearn to go through the test. I am a parent, a father of two children who will be hit directly by the full force of Bantu Education since they have just started going to school. I am prepared to accept the challenge because if it comes it will give my community a new sense of responsibility. I know that we shall rise to the demands of the occasion when the time comes. We shall then show to the world that we are ready for emancipation.

Let those who pity us not waste their tears. The closure of the colleges will not mean the end of the African people. A virile people like us which has survived three hundred years of race oppression cannot be crushed by Verwoerdism; it cannot be bogged just because Bantu Education has been forced on it. In the meantime if the people who own Adams College evaluate correctly the work they have done for the African for over a hundred years, they will realise without much waste of time that the Government is determined to force them to close down the college. You just cannot carry on work in the circumstances which prevail.

All political comments in this issue except where otherwise indicated by Maatla Gandhi of Phoenix Settlement, Phoenix, Natal.

South African Hindu Maha Sabha Deepawali Holidays

All Hindus are hereby notified that Deepawali this year falls on the 25th and 26th October.

It is requested that all Business premises be closed on Tuesday the 26th October 1954.

G. K. PADIA

Hon. General Secretary,

S.A. Hindu Maha Sabha.

IN HAWAII, CLASS, NOT RACE

LEADERSHIP was rapidly becoming non-racial in Hawaii and class was rapidly taking the place of race, said Mr. Quintin Whyte, Director of the Institute of Race Relations, when on October 17 he addressed the Durban Too II Lunch Forum on "Hawaii—a Study in Successful Race Relations."

Mr. Whyte, who was one of the South Africa delegates to a recent conference in Honolulu on "Race Relations in World Perspective," said.

"Political and economic leadership, educational and community activity, residential areas are rapidly becoming non-racial, in the sense that class is taking the place of race, and people are thinking less of racial origin."

"The people of Hawaii are accepting racial tolerance, friendliness, mutual co-operation and intermingling as a principle, and striving to be Americans—to ensure only."

"American citizenship has been held by all in Hawaii as the greatest good, so that all peoples are Americans first and their own racial group afterwards," Mr. Whyte added.

Mr. Whyte pointed out that only 87,000 out of a total population of 494,551 in Hawaii were pure or part-Hawaiian. The rest consisted of: Japanese 184,000, White or Caucasian 114,000,

Filipino 61,000, Chinese 32,000, Puerto Rican 9,500, Korean 7,000.

"Honolulu may not be a racial paradise," he added "but we are seeing there in miniature and in a context different from that in South Africa, a racial experiment which is being successfully carried through and in which all groups, despite resentments, want to be successful."

"The peoples of Hawaii are proud of being Americans; they are also proud of the racial tolerance, goodwill and peace that exist in Hawaii."

The Honolulu conference ended by setting up a new world body called the International Society for the Scientific Study of Race Relations and Mr. Quintin Whyte was elected its Vice Chairman. The approach of the Society will be scientific and objective and it will have no political affiliation or interests.

The Chairman elected was Franklin Foxier, of Howard University, Washington, D.C., the well-known sociologist. The Secretary-Treasurer will be W. O. Brown, Director of the School of African Studies, Boston University. The provisional executive committee: M. G. Handford, of Paris, Dr. A. Lind, of Hawaii, Mr. A. Hopcraft, of England, and Mr. W. Barber, of England.

SOUTH AFRICA'S PROBLEM

BELIEF VERSUS FEAR

SOUTH AFRICA had to choose between fear and belief, said Mr. Quintin Whyte, when addressing members of the Institute on October 14 on "Race Relations in World Perspective the Honolulu Conference."

Mr. Whyte was discussing the problem of democracy against authoritarianism and he said:

"We, in South Africa, have our own particular problem, and here too, we have to choose between a philosophy based on the destructiveness of fear and a philosophy based on the constructiveness of democratic belief."

The delegates at the conference "have seen dependent and subject peoples in the world—non-White peoples—turning the very strength of Christianity and democracy against the domination of the White man."

"They have seen the appeal of promised freedom from White Western domination held out

by Communists.

"They have seen a new balance of power in the world emerging, though not yet fully emerged, and their concern has been that men, of whatever race and nationality, should live happily together."

"The peoples of Africa," said General Smuts, are on the march. The peoples of Asia are marching steadily forward, and there must be new adjustments between the old dominant White world and the new emergent non-White world."

"The conference had had no intention of passing judgment of on racial policies," Mr. Whyte added.

"It was a conference of scientists interested in any analysis of such problems, interested in working out the tools for the analysis of such problems... in discovering gaps in knowledge, in evaluating existing knowledge and seeking comparable data through the world."

NUGGET STAYS WHITE AND WILL NOT RUB OFF!

Polishing with* SUNBEAM is so easy!

Sunbeam—a boon to all housewives—makes it so easy to keep the floors and furniture bright and attractive!

Effortlessly a little Sunbeam is spread over a large area to give that pleasing shine which lasts for days and days.

Sunbeam makes your home look clean and inviting!

**FOR BRIGHTER FLOORS
AND LIGHTER WORK**

Always ask for

SUNBEAM POLISH

Shines...

and shines...

...and shines

Things In General

Mr. M. P. Naicker Banned

Mr. M. P. Naicker, Vice-President and Organising Secretary of the Natal Indian Congress and an organiser of the Congress of the People (Natal) was directed by the Minister of Justice, Mr. C. R. Swart, to resign as an office bearer, officer, or member of 21 different organisations including the South African Indian Congress, the Congress of the People and the workers' Action Council.

The banning notice which was handed to Mr. Naicker last week also debar him from becoming an office bearer or member of any trade union registered under the Industrial Conciliation Act. In a further banning order Mr. Swart prohibits Mr. Naicker from attending for a period of two years, "any gathering in any place within the Union of South Africa and the territory of South West Africa."

for the full courses of study in a University. Expenses of journey to and from India will have to be borne by the selected candidates who will be required to join the Universities in India in the months of June/July next year. For eligibility a candidate must have passed the Matriculation Examination. Preference will be given for post-Graduate students.

The last date for the receipt of application on prescribed form in the Office of the Commissioner for the Government of India in Central Africa, P.O. Box 391, Salisbury is 15th November 1954. Further details and prescribed application forms may be obtained from that office.

U.K. Medical Council Recognises M.B.B.S.

Recently the General Medical Council of U.K. have recognised the M.B.B.S. degrees of the Punjab, Agra, Delhi and Gauhati Universities. "The recognition of the M.B.B.S. degrees of some other Universities is also under consideration of the General Medical Council of the United Kingdom.

Girl Guide Movement In Port Elizabeth

In Port Elizabeth on October 11, the Gujarati Girl Guides were invested in the Gujarati Hall. 10 Brownies and 9 Girl Guides were enrolled by Mrs. Middleton and Miss Eudley respectively. The Hall was packed to capacity to witness the ceremony and among those present were Mr. Allies, Chief Commissioner of the Coloured Scouts in South Africa. Mr. Allies spoke highly of the Guides and the Boy Scouts. Among the speakers were Mrs. Francis, Mr. Allies, Mr. N. G. Naidoo, Mr. N. P. Umley and Mrs. L. Bhagatjee. A vote of thanks was moved by Mrs. M. Umley. Refreshments were served by the Boy Scouts.

The Passing Of A Brilliant Student

The passing of Mr. Vrajlal Soni, the only son of Mr. R. P. Soni, Principal of the Kathiawad Hindu Seva Samaj Government-Aided Indian School, Durban, at the early age of 26, at midnight on Saturday, October 16, at St. Ardan's Hospital, cast a gloom over the student world of Durban. He had an exceptionally brilliant scholastic career. He was to have appeared in his final B.A. this year. He had received a certificate of merit in English in both first and second year. In 1947 he had completed his pre medical course. Owing to ill-health he

had to abandon further studies. His merits had just been recognised by an appointment to the staff of Sasri College where he was teaching Mathematics in the ninth standard. His work was of first rate quality and all his lecturers joined in expecting for him a brilliant future.

Dr. Mabel Palmer, Organiser of the non-European section of the University of Natal, in paying a tribute to the late Mr. Vrajlal Soni says, his tragic death has robbed the University and the Indian community of one, who almost certainly, would have been a leader in the future.

There was a large and representative gathering at the funeral, which took place on Sunday afternoon at the Casa Manor Crematorium.

Mr. and Mrs. R. P. Soni and family wish to express their profound thanks to all friends and relatives for their very kind assistance and for the numerous messages of condolence which they received from all over the Union.

HINDU DHARMA

By— M. K. Gandhi
Price 8s.

Obtainable From:

'Indian Opinion,'

P. Bag, Phoenix, Natal.

FOR SALE

General Dealer's Shop
£4000—0—0 stock

Long terms for right buyers.

Apply: BODHANYA,
c/o Maki Tdg. Co.,
13 Livingstone Av.
Vereniging
Transvaal.

BOOKS FOR SALE

Satyagraha In S.A.

—By M. K. Gandhi 15/-

A Gandhi Anthology

—By V. G. Desai 9d

Which Way Lies Hope

—By R. B. Gregg 2/-

Why Prohibition

—By Kumarappa 1/-

Bapoo's Letters To Ashram Sisters

—By Kaka Kalelkar 2/-

A Nation Builder At Work

By Pyarelal 1/6

The Wit And Wisdom Of Gandhi

—By Homer A. Jack 22/-

Gandhi And Marx

—By K. G. Mahabir 2/6

Obtainable from:

'INDIAN OPINION,'

P/Bag, Phoenix, Natal

JOGGERI (GORE)

Made From Pure Sugar Cane Juice

For Sweetmeats and other Purposes. Get your Joggeri (Gore) direct from the manufacturers.

Any quantity 1/- per lb.

Also suppliers of Betel Leaves at Wholesale Price

For further particulars write to:

COTTON LANDS

P.O. Box 7, VERULAM.

DHIRUBHAI P. NAIK

Trust, Insurance & General Agent

Book with us for your travelling by Air, Sea or Land either in India or to any part of the world.

All types of Insurance—Life, Fire, Burglary, Riot, Storm, Accident, Plate Glass, etc.

Consult Us Free of Charge For Your Income Tax, Pecuniary Tax, Winding Of Your Books, Trade Licences, Revenue Clearance Certificate, Passports And Immigration Matters.

Representative: National Mutual Life Assn. Of Australasia, Yorkshire Insurance Co. Ltd.

Telephone: 33-9033. 29a Commissioner Street, JOHANNESBURG.

Mr. Bhana Kidia, well-known merchant of Gatooma, Southern Rhodesia, who died at the age of 77 on September 14.

Cultural Scholarships For Africans And Non-Indians

The Government of India have decided to continue their scheme of cultural scholarships for Africans and other non-Indians as well as for students of Indian origin domiciled in Asian and African countries during the year 1955-56.

It is proposed to award one scholarship each to an African student and a Coloured student in South Africa. Four scholarships have been allotted for students of Indian origin domiciled in South Africa. The selected candidates will be paid a monthly stipend of Rs. 200/- p.m. in addition to free tuition and examination fees. This amount is considered enough to meet all his expenses of education, board and lodging and other miscellaneous items. Scholarships are tenable

INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Bombay, October 6.

INDIA celebrated the eightieth birth anniversary of Mahatma Gandhi by dedicating itself anew for the eradication of untouchability and rural uplift work, two subjects dear to Mahatma Gandhi's heart. In Bombay State and Saurashtra, Gandhi's home State, the day was observed as Harijan Day.

On this auspicious day 720 more welfare extension projects were launched under the auspices of the Social Welfare Board, covering 2400 villages and 2,400,000 people. These projects were in addition to the 82 projects, inaugurated on Independence Day. At present community programmes and National Extension Service work are in progress in 712 blocks comprising 72,850 villages covering a population of 56 millions. By the end of the Five Year Plan period, it is expected to cover over one-fourth of the rural population or about 74 million people.

There are three main directions in which the community projects and National Extension Service movements bring about a change of outlook. The first is increased employment and increased production by the application of scientific methods of agriculture, including horticulture, animal husbandry and fisheries and the establishment of subsidiary and cottage industries.

The second is the organisation of the community for co-operative endeavour. The aim is to ensure that there is at least one multi-purpose co-operative society in every village or group of villages on which practically every agricultural family is represented.

The third is organised effort for works of common benefit to the community. Villages need roads, tanks, schools and health centres. It is necessary that villagers should feel that all these needs can be satisfied by their joint efforts. The villagers are whole-heartedly co-operating with the project by volunteering to supply free labour.

Thousands of Delhi citizens, including Central and State Ministers and associates of Mahatma Gandhi, visited Rajghat during the day to pay homage to the Father of the Nation. From early morning a stream of people was flowing towards the "Ramadhi of Bapu." One of the earliest visitors at Rajghat to offer flowers and participate in the prayers at the

Saradhi was Dr. Rajendra Prasad, President of India. The President also participated in one hour non-stop spinning on the lawns of Rajghat.

The day began at Rajghat with the singing of "Ramdhan" and other favourite prayer-songs of Gandhiji. Four social workers participated in 86 hour non-stop spinning. By evening the Saradhi was bedecked with flowers and offerings of yarn.

The prayer meeting in the evening was held as it used to be organised when Gandhiji attended it. Besides Ramdhan and other prayer songs, passages were recited from the *Gita*, the *Greenh Sahib* and the *Koran*.

Addressing the prayer meeting, Dr. Rajendra Prasad said that, having lived in the Gandhian era, the present generation was not fully able to grasp the greatness of Gandhiji's teachings. India has risen in stature in the international field since independence. India could offer other countries the philosophy of the Mahatma, but that was possible only after the people of this country themselves had fully imbibed Gandhiji's teachings.

The President said, Gandhiji had given to India a thorough philosophy of life—a scientific guidance which covered all aspects of a man's conduct. He appealed to every Indian to search his heart to judge for himself how far he followed Gandhiji's teachings. Sincere introspection, he said, would show clearly that during the last six years many of Gandhiji's teachings had been forgotten. The people in the far-off countries had realised the significance of these teachings and were acting upon them whereas most Indians could not understand them even though they had been so near the teacher. Six years ago we lost the light which had led us through our difficulties. Gandhiji had indicated the way to solve the problems that came in the wake of freedom. But after his death, foreigners' estimation of our acts became the standard by which we judge the success of our efforts. That is why our estimate of our actions is not correct.

Gandhiji's teachings were the country's assets which had to be properly valued and then presented to others. The present world situation had made it essential for the country to remember and follow Mahatma.

Ji's teachings. The West had created things that threatened to destroy the world. Mahatma was busy finding ways to save itself from a possible catastrophe. Gandhiji's ideals of peace and non violence offered the only way to save the world.

The executive committee of the Mahatma Gandhi Smarak Nidhi has accepted a suggestion of Mr. Nehru for the establishment of a number of "Gandhigharis" as rural community centres throughout India. The scheme is at present in the experimental stage and a large number of Gandhigharis are likely to be set up next year.

The Gandhigharis will serve as centres of all activities in villages where people could meet and develop a community life. They will provide facilities for work and social life to the villages as well as facilities for education, sports and entertainments. The question of early establishment of Gandhigharis all over the country was discussed by the executive committee of the Nidhi at its meeting in Delhi. The committee entrusted Mrs. Sucheta Kripalani and Shri R. S. Dhotia as secretary, with the work of preparing plans and estimates of suitable buildings for the purpose. Mr. Nehru has agreed to help the sub-committee with guidance.

The meeting was presided over by Shri G. V. Mavlankar, chairman of the committee. Among others who attended were Mr. Nehru, Shri Mangaldas Patil, Shri Shankarrao Deo, Shri Srikrishna Das, Shri Srinivas, Shri Sucheta Kripalani and Shri Yashodhara Dasappa.

The committee also considered the question of extending its social activities to areas in Nepal and Kashmir. The committee decided to contribute Rs. two lakhs towards construction of a "mandapam" that is being constructed at Madras for congregational prayers for all citizens without distinction of caste, creed or race.

The committee also discussed the non-official resolution passed at the recent A.I.C.C. session at Ajmer in which it was suggested that the Gandhi Smarak Nidhi should expedite the use of funds. The committee felt that much of the misunderstanding among people was due to ignorance about the finances and the actual quantum and nature of work done by the Nidhi. The Nidhi has recently issued a full report for 1952 and a summary report for 1953 giving details of the work carried on and on the position of the fund.

The total amount of the fund originally collected was

Rs. 10,97,06,000. On account of a fall in the value of securities held by the Trust, the committee had been selling apart the annual interest to meet the depreciation. The interest thus appropriated has come to Rs. 1,35,64,000 and it is expected that the depreciation amount will be made up in the course of the year. The amount so far applied by the Trust, directly or indirectly, comes to Rs. 1,52,42,000. The budget for 1954 is Rs. 96,50,000.

The Nidhi is carrying on various constructive activities through the all-India organisations functioning since the time of Mahatma Gandhi. These include Hindustani Talimi Sangh, Charkha Sangh, Gramodyog Sangh, Harijan Sewak Sangh and Adimjati Sewak Sangh. The Nidhi gives them necessary advice and it also helps a large number of other institutions by grants. The work for women and children is being carried on through the Kasturba Trust which is conducting its activities even in backward and hill areas.

The Trustees of the Nidhi are likely to hold their next meeting some time in the latter half of December.

The visit of Mr. Sastromidjojo, the Indonesian Prime Minister, has proved successful. The joint statement issued by the Prime Ministers of India and Indonesia is another step towards the evolution of a new international order based on equality and co-operation. The two Prime Ministers' informal talks about various matters of common concern were in continuation of the talks that took place at the time of the Colombo Conference. That conference succeeded in creating a new atmosphere in Asia and contributed a great deal towards the success of the Geneva conference over Indo-China. Despite Pakistan's defection and Ceylon's indecision, other Colombo conference countries resisted the formation of South-East Asia Defence Organisation and thereby focused the attention of the people of Asia towards the new and subtle method of maintaining colonialism in Asia, by gauging up to the name of maintaining democracy and freedom. It is only natural, therefore, that the work begun at Colombo should be continued and persistent efforts should be made to organise all peace-loving countries on the basis of common programme.

The Colombo conference was a meeting of Asian Powers and dealt with Asian problems. But the problems of Asia and Africa

are similar and in some cases interlinked. Co-operation between Asian and African countries is, therefore, natural as well as desirable. Dr. Satrosamidjojo told journalists that "it might be possible to extend the area of peace from Cairo to Philippines and possibly to the whole world." For this purpose the two Prime Ministers have decided to call, as a preliminary measure, a conference of the representatives of Asian and African countries. The conference will be either at Prime Ministers' level or at Foreign Ministers' level, so that decisions could be taken without awaiting ratification from home Governments. Although membership of the conference would naturally be confined to independent and sovereign countries competent to take free decisions on international questions, it is likely that representatives from non-self-governing countries might attend the conference as observers. This would give an opportunity to the representatives of the non-self-governing areas to come in contact with their more fortunate brothers.

The Indonesian Prime Minister said that it was his desire not to discriminate any Asian or African countries. He also indicated that there was a possibility of Communist China being invited to the conference. But it will be next to impossible to bring all the Asian and African countries to the conference table. It is very doubtful, to say the least, whether Pakistan and Turkey will respond if they are invited. Israel cannot be expected to sit around the same table with the Arab countries. Countries associated with or interested in South-East Asia Defence Organisation cannot be expected to co-operate with those nations which are known to be opposed to that pact. Communist China's participation will create further complications, as it is one of the party to the Power War now going on between the power-blocks. So, in fact, the proposed conference will be a meeting of some selected Asian and African countries which have a common approach towards the problem of peace.

The agenda of the proposed conference will be drawn up probably by a preliminary conference of Command Powers to be held at Djakarta. The subjects to be chosen for discussion will be matters of common concern to the participating powers. Any dispute which is of merely local importance and concerns members participating

in the Conference would be excluded from the agenda.

The Prime Minister of Burma has concurred with the Prime Ministers of India and Indonesia about the importance and urgency of calling the proposed Afro-Asian Conference at an early date.

Although the joint statement issued by the two Prime Ministers does not mention the time of the proposed conference, it is learnt that it might meet at Djakarta in February 1955.

The Indonesian representatives will take up this question at the United Nations Headquarters with representatives of other Asian and African countries.

Mr. Nehru will discuss this question with the Chinese Premier when he visits Peking during the middle of October and try to persuade China to give guarantee of non-aggression and non-interference in the internal affairs of neighbouring Asian countries through local communist parties.

Direct negotiations in regard to Kashmir between the Indian and Pakistan Prime Ministers have come to an end. Correspondence between the two Prime Ministers was published by the Government of India in the form of a White Paper. According to this White Paper, India had once again urged Pakistan to give up her warlike approach to the Kashmir dispute exemplified by her arms pact with the United States. India had also asked her to produce the atmosphere necessary for peaceful negotiations by entering into a joint "no-war declaration" on the basis of the five principles enunciated in the declaration issued by the Prime Ministers of India and China. Pakistan has, however, rejected this offer.

One of the main points of difference between India and Pakistan is the quantum of forces on both sides of the cease-fire line. In a letter dated September 29, 1954, Mr. Nehru cogently sets out India's views that the fact of the U.S. military aid to Pakistan has created a new situation and that the whole problem must now be considered in this context, especially in relation to the basic issue of demilitarisation. As we can take no risk now, which we were prepared to take previously, we must retain full liberty to keep such forces and military equipment in Kashmir State as we may consider necessary in view of this threat to us.

The Minister has, nevertheless, reiterated India's adherence to all her international commitments.

The Pakistan Prime Minister replied that U.S. arms aid was an extraneous issue and said that the only consideration was that the quantum of armed forces stationed inside Kashmir should be so limited and so located that they do not in any way interfere with the freedom and impartiality of the province.

Mr. Nehru, in another letter, regretted that Pakistan should have embarked on a course which not only vitiates the atmosphere of peaceful co-operation so labouriously built up between the two countries but also imperils the freedom of Asian countries and brings in the intervention of a foreign power in India.

The direct negotiations between the two countries were in pursuance of a suggestion made by the United Nations representative, Dr. Graham, in his fifth report to the Security Council submitted on March 27, 1953.

The Pakistan Government has declared that they will take this question back to the Security Council.

Agreement has been reached in regard to the transfer of the French settlements in India between the representatives of France and India, according to reports from Delhi. Actual transfer of the French settlements will be made immediately after a formal referendum, procedure for which will be simultaneously announced from both New Delhi and Paris.

The referendum will be a very simple affair and will be confined to the Municipal Councils only. This method is being adopted in order to satisfy a provision in the French Constitution that no French possession could be transferred without the explicit will and desire of the people.

WANTED

A qualified Imam Wanted immediately to perform the duties of all Religious Rites. With efficiency to harmonise in eloquent Arabic, Urdu and Persian.

Apply with testimonials stating Salary required.

To Secretary,

Nurul Islam Mosque,
34 Greatmore Street,
Woodstock, Cape

Surgeons, doctors and nurses leave nothing to chance. In hospitals, surgeries and clinics throughout Southern Africa and overseas, Dettol is the antiseptic largely preferred in the fight against infection. For Dettol is both powerful and safe. Let the wisdom of the specialists be your guide and assurance whenever infection threatens in your own home. . . Use Dettol promptly.

DETTOL

THE ANTISEPTIC DOCTORS USE

Phone: 29121/3 (Switchboard)
24179 (Manager)

Cables & Tel. Add:
"PROSPERITY" (All Branches)

P.O. Box 2197

(Established 1927)

Premier Produce Co. (Pty) Ltd.

General Wholesale Merchants
EXPORTERS AND IMPORTERS

Buyers and large Stockists of all kinds of Indian and European Groceries, Provisions, Soaps, Oils, Grains, Beans, Peas, Kaffircorn, Malt, Maize, Mince Products, Wheat, Whentien Products, Crockery, Hardware and also Coal of all types

All enquiries for Export and Import
to the Head-Office.

Head-Office: "PREMIER HOUSE"
364 Pine Street, Durban.

also at

JOHANNESBURG

BENONI

Phones: 34-3554/5
P.O. Box 200, Fordsburg,
82, Crown Road,
Fordsburg, Johannesburg.

Benoni Coal Site
Phone 54-1813,
Rangeview Coal Site—54-2205
P.O. Box 392, Benoni.

—ATTRACTIVE— SAREE MATERIALS

Self Striped: Georgetown Crepes 45"
Green, White, Pink, Sky, Lemon
4/11 yd.

Self Check Fancy Voiles with Black
Designs 45" 4/11 yd.

Fancy USA Floral Voiles 38" 4/11 yd.

Two Tone and Rainbow Georgetown 45"
All Shades 4/11 yd.

Floral Bembere 45" Red, Gold,
Green and Blue Designs 3/8 yd.

Bordered Georgetown 45"
All Shades 3/11 yd.

Coloured Georgetown 45"
All Shades 3/11 yd.

Spotted Georgetown 45" Latest 4/6 yd.

Embossed Georgetown 45"
Basket Design 6/11 yd.

Georgetown Jari Work Saris
44-10-0 each

Georgetown Saris Cotton Embroidery
43/15/0 each

Benares and Tinsel Jari Borders
Big Range in Stock

BLOUSES

Chinese Embroidered Satin and
Georgetown Blouses and Latest
Slippers 8/11 each.

CHAMPALS!

Plastic Fancy Tops with Heel
Size 5 to 7 38/6 pair
Also Leather 8/6 & 10/6 pair

Write For Samples:

JAYBEE SILK HOUSE

39 MARKET STREET,

JOHANNESBURG.

Proprietors:

C. L. Patel, D. K. Patel
V. D. Patel, H. J. Patel
E. C. Patel

The Star Clothing Factory

Wholesale Merchants

CLOTHING MANUFACTURERS

P.O. Box 237. Phone 514.
Jameson Road, Livingstone,
NORTHERN RHODESIA.

Our S.A. Representative:

H. L. Hompes & Co.,
(Pty.) Ltd.

Durban, P.O. Box 1301.
Johannesburg, P.O. Box 3480.
Capetown, P.O. Box 824.

DIWALI GREETING CARDS

Purchase your Diwali
Cards from Us:

We have all ranges in
English, Gujarati, Hindi
and Tamil (with en-
velopes).

—O—

Religious and other print-
ed cards assorted 3/6 doz.
National leaders import-
ed cards 9/-, 15/9, 18/9.
Religious in Art Cards
Imported 18/9, 15/9.

—O—

Cheque Books 1/3, 2/3,
each.

Obtainable at our only Address:

BHARAT MUSIC SALOON

AND BOOKSELLERS

(Corner Grey and Lorne Streets)

286 Grey Street,

Phone: 26070.

DURBAN.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has
best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760,
JOHANNESBURG.

Phones:— } Business 33-0711
              } Residence 33-5961

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING

—CO. LTD.—

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants

—&—
Direct Importers.

**47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.**

Cable & Tel. Add.: "HARGOVAN".

Phone 29365.

P. HARGOVAN & CO.

(PTY.) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

Phone
Day 24169

Phone
Night 833459

L. RAJKOOMAR (PTY.) LTD.

14, CROSS STREET, DURBAN.

Funeral Directors and Manufacturers of all classes of
Coffins and Wreaths

Contractors to the INTERNATIONAL FUNERAL
INSURANCE COMPANY, LIMITED.

Reg. Office: 39 CROSS STREET, DURBAN

Country Orders for Coffins and Wreaths
accepted by phone and despatched by rail
at the shortest notice.

Phone 53.

Telegrams 'SOLANKI.'

P.O. Box 208.

Solanki & Co. Ltd.

Merchant & Direct Importers

Extensive range always carried in
the following:

Silks, Drapery, Toilets, Per-
fumes, Curios, Fashion Goods
and Jewellery, Wide Range of
Indian, Persian and Chinese
Carpets.

Stockists of well-known branded
Watches.

COPPERBELT PIONEER STORE

Where Quality and Service
are Paramount.

Luanshya,

Northern Rhodesia.

FOR
RUBBER STAMPS
AND

PRINTING

CONTACT

**STANDARD
PRINTING PRESS**

GENERAL PRINTERS
AND
RUBBER STAMP MAKERS

73 BEATRICE STREET, — DURBAN.

PHONE 61006.

P.O. BOX 2782.

TELEGRAMS: "SOLANKI"

"QUICKPRINT"

ESTABLISHED 1937

મુસ્તક પર મુ'—અ'ક ૪૧
તા. ૨૨ અક્ટોબર, ૧૯૫૪.
છુટક નક્કલ પેની ૬.
૬૨ શુદ્ધાદે બહાર પડે છે.

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે અને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

માફે વસિયતનામું

અને ૭૫ મું વર્ષ ચાલે છે. સ્નેહીઓનો આશ્રય છે કે હવે આદે માફે વસિયતનામું તૃપ્ત્યાર શાખું. પરંતુ મને સમજાય નથી પડતી કે આખરે મારી મિલકત શું છે? દૈનિક જીવન-પ્રવાહ ભેતાં માફે અંતઃકરણ કહે છે કે પૃથ્વી પર મનુષ્યનો જન્મ ખરી રીતે બીજાઓને માટે છે; સુખ્યત્વે એ લોકો માટે કે જેમના હજવા-રડવા ઉપર આપણા હસવા રડવાનો આધાર છે. કોટિ કોટિની સંખ્યામાં વિખરાયેલો આ માનવ-સમાજ એક અખંડ આત્મીયતા ના દોરે બંધાયેલો છે. હું હંમેશા અતુલ્ય કંઈ છું કે મારા બાહ્ય અને આંતરિક જીવનના નિર્માણમાં કેટલી અગણિત બ્યક્તિઓનો સ્થાન છે અને એ અતુલ્યથી માફે અંતઃકરણ દ્રવે છે કે હું હુનિયાને જોણામાં જોણું એટલું આપી શકું કે જેટલું એ જોની પાસેથી લીધું છે.

—આઈનસ્ટાઈન.

ગુણાતીતની વ્યાખ્યા

(શ્રી. કેશરનાથજીના 'વિવેક અને સાધના'માંથી)

(મા. ભુસના) સદ્ગુણોની પરીક્ષા કેવળ બાહ્ય પરિણામપરથી કરવામાં જુલ થવાનો સંભવ છે. બાહ્ય પરિણામો ઘણી વાર કેવળ પરિસ્થિતિ અને સંલેગોપરજ આધાર રાખે છે, અને તે પરિસ્થિતિ અને સંલેગો બ્યક્તિને અધીન હોતાં નથી. તેથી સદ્ગુણોની પરીક્ષા, તે બ્યક્તિની તે ગુણો વિષેની નિષ્ઠા, તે માટે તેને કરવો પડતો ત્યાજ વિવેક અને પુરુષાર્થ તેને સહન કરવા પડેલા અંતઃકોષ પરિશ્રમ વગેરે પરથી કરવી યોગ્ય ગણ્ય. આ બાબતો વિવેકી અને આત્મપરિણક બ્યક્તિ પે.તેજ બીજાના કરતાં યથાર્થ રીતે જાણી શકે. સદ્ગુણના જોનો ચિત્તમાં ઉઠેલો વેગ, તેને લીધે ચિત્તની યથેલી અવસ્થા, તે વખતે વેકવાં પડેલાં શારિરિક કષ્ટો અને તે પછીનું બાબનાઓનું શમન વગેરે બાબતોનો ક્રમ અથવા ઇતિહાસ બાહ્ય જગત ન જાણે તોયે બ્યક્તિ પોતે એ બધી વસ્તુઓ સ્વાતુલ્યથી જાણે છે. સદ્ગુણોની સાથેજ હુશુણોની વૃદ્ધિ પણ માણસમાં એકજ કાળે થતી જણ્ય તો તે સદ્ગુણો વિષે ખાતરી રાખી શકાય નહિ; એટલુંજ નહિ, પણ તે સદ્ગુણો ખરેખર જ સદ્ગુણો છે કે કેમ તે વિષે ભારે શંકા પેદા થાય છે. પરસ્પર વિરોધી ગુણ-અવગુણોની વૃદ્ધિ એકજ સમયે થઈ શકતી નથી. હાખલા તરીકે, દયા, પરોપકાર, ઉદારતા, સરળતા એ બધા પરસ્પર પોષક ગુણો હોવાથી તે બધાની વૃદ્ધિ એકી વખતે થઈ શકે છે. તેજ પ્રમાણે દુષ્ટતા, કપટ, અન્યાય, વિશ્વાસઘાત વગેરે દોષો પણ એક બીજાને પોષક છે. પણ કપડ અને પરોપકાર એ બેની એકી વખતે વૃદ્ધિ કે વિકાસ ન થઈ શકે. તેમ થતું દેખાય તો તે પરોપકાર વૃત્તિ નહિ પણ કાર્ય સાધવાની યુક્તિ હોવાનો જ સંભવ છે. સાધારણ રીતે ગુણો ગુણોના અને અવગુણો અવગુણો ના પોષક બને છે. માણસના ચિત્તમાં ગુણ અવગુણોનો વિચાર અવારનવાર ઉઠ્યાજ કરે છે. એવી જાતનાં કર્મો પણ તેને હાથે થયાજ કરે છે. માણસ જો કે ગુણ દોષના મિશ્રણ થી બનેલો છે, છતાં એક સમયના ગુણદોષ કે એક સમયની ચિત્ત સ્થિતિ તાંત્ર તેવીને તેવી બીજે સમય ભેવા મળે એ શક્ય નથી. તેમાં સતત ફેરફાર થયાજ કરે છે. આ વાત બંદ જણાઈ આવતી નથી, પરંતુ લાંબે વખતે અવલોકન પરથી ધ્યાનમાં આવે છે કારણ કે પરિવર્તન ની ક્રિયા ઘણીજ સૂક્ષ્મ ગતિથી ચાલે છે. સ્થુળ અને સ્પષ્ટ રીતે તેનું પરિણામ નજરે પડતાં કેટલોક વખત જાય છે. પણ સદ્ગુણોનું પ્રયત્ન પુર્વક અનુશીલન કરનારા સાધકને આ બાબતમાં લાંબો વખત રાહ ભેવી પડતી નથી. અભ્યાસની મદદથી અવગુણોનો નાશ કરી સદ્ગુણોની વૃદ્ધિ કરવા તરફ તે પોતાની મનસિક શક્તિનો ઉપયોગ કરતો રહે છે, તેથી તેના ચિત્તની સ્થિતિમાં અપાટાભેર ફેરફાર પડતો જાય છે; અને પરીક્ષણ દ્વારા આ વાત તે જાણતો પણ હોય છે. આવી રીતે પ્રયત્ન આહુ હોય છે ત્યારે તેનો જ ગુણ પૂર્ણતાને પામે છે, તેને વિષેનો તેનો અહંકાર નાશ પામે છે. તેની પ્રવૃત્તિની ચિત્તની આગળ વધવાની ગતી મંદ થતાં થતાં સાવ બંધ પડે છે. તે ગુણની બાબતમાં તે ગુણાતીત થાય છે. માણસમાં કે.ઇ ગુણ દ્રવ્યો અને પૂર્ણપણે હોવા છતાં તે વિષે અહંકાર ન હોવો એ તે ગુણની છેવટની એટલે તેની પેલી પારની અવસ્થા છે. તેથી તેને જ ગુણાતીત અવસ્થા કહેવી જોઈએ. ગુણો વિષે નિરહંકારતાનો અર્થ પોતાના 'અહં'નો કે ગુણોનો નશ કે લોપ નહિ, પણ ગુણો વિષે અભિમાન, ગર્વ, ધમક ન હોવો તે,—પોતાના ગુણને કારણે-વિશેષતાને કારણે બીજાને હીન કે તિરસ્કાર પાત્ર ન સમજવા તે અને આ સ્થિતિ કોઈ પણ ગુણની બાબતમાં એ ગુણ સાથે માણસમાં નમ્રતાનો વિકાસ થયો હોય તો સાધી શકાય છે. સારંશ, ગુણાતીત એટલે ગુણ હીન કે ગુણશૂન્ય નહિ, પણ ગુણ હોવા છતાં તેને ગર્વ ન રાખવો તે.

Phone 22905

Tel. ADD.: "GANDABHAI"

The Home Of
INDIAN SWEETMEATS.

G. C. Kapitan & Son
Vegetarian Restaurant

Upcountry customers are requested to send their
POSTAL ORDER with their orders.

Write For Price List.

બહારગામના ગ્રાહકોને ખાસ સુચના

એડ્રેસ સાથે પોસ્ટલ ઓર્ડર મોકલવા પ્રવેશવાની કરવી. મોકલનારી કોમિટ
ઉપરાંત નીચે મુજબ પોસ્ટલ ઉમેરવા વિનંતી છે.

નો. રોડશીયા રી. ૧-૦ રતલે. સર્વિસ રોડશીયા
૯ પેની રતલે. યુનીયનમાં ૩ પેની રતલે.
પ્રાઇસ લીસ્ટ મંગાવો

**154 GREY STREET,
DURBAN.**

PHONE

33-2661

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રૅથર્સ (પ્રા.) લીમીટેડ

હૉલ્ડિંગ્સ મેન્યુફેક્ચરિંગ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ

રેસીડેન્સ સુટસાઇ કમ્પાઇ, યુરન રસ્તા, બ્લાન્કેટસ-બેની બાજી માટે
નવ નવો માલ. ફેશન કેપ્સીલીન બ્લોસોમ સ.ડી.એ.
બીજે માટે હાથે લાંબા વખત કરવા સલામત છે

33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનનસબર્ગ.

ફોન : 33-2661

ધીરુભાઈ પી. નાયક

સુસાફરી. વીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ

હોટેલના અગર ફુનીયાના કોઈ પણ માવની હવાઈ ફરિયાદ અગર જાણીત
માથે સુસાફરી કરવા થઈ જતા અમારી મારફતે જુઓ કરો.

ઇન્ડી, આમ, ચોરી, ફુલ્લ, અમરમાલ, પ્લેમ્બાસ, વિગેરના વીમા અથ
ઉત્તરાથી આપીએ છીએ.

ઈન્ડિયન, પરાયનલ ટેક્સ, હિસાબના મોપડા લખાવવા રેવન્યુ ક્લેમિસ-સ
સર્ટીફિકેટ કે વેપારના કાવસેન્સો પાસપોર્ટ, લેમન ઈથોએથનને લખી
માનતોમાં કોઈ પણ ફી લીધા વિના અથે મારફત સગાઈ આપીએ છીએ.

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસીએશન એન્ડ ચોરસ લીધા, ચોક્કસ
ઈન્ડિયન કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9033. 29a Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

ધી. ન્યુ દિલ ખુશ-સ્વીટ માર્ટ

એજન્ટ : મળીબાઈ સાધુભાઈ મદીપોરવાળા.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, ચોખ્ખા પીની લેમન કેકા જેવા,
અસાલથી અથે બનાવીએ છીએ.

અમારું "વખખાએલું" સુરતી બુટ્લું સેવ, અમરા, લાંડીઆ, રાણાં,
ખાતરાં વિગેરે દરેકજા તાલ" બનાવીએ છીએ.

પાટી વીગેરે માટે મોટા પ્રમાણમાં મીઠાઈ એડ્રેસ અમારું દરેક
વખતમાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President St., Corner Diagonal Street.
JOHANNESBURG.

તંદુરસ્તી અને શક્તિ માટે

આ શિખાળામાં મેથીપાકે ખાઓ

રી. ૧૨-૬ રતલ.

આજે જ એડ્રેસ કરો :

કેપીટન્સ બાલ્કની હોટેલ

(ધી કેનર મીડાઈ હાઉસ)

એ અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના બુલ્ડોઝર - હરબન.

ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ ટેલીગ્રામ : KAPITAN.

તાજું ઉમદા ફ્રુટ

"દરબનનું" ટાઈ આડુ ૧૦ પેની રતલ, મોટી કળીતું
લસણ રી. ૧-૬ રતલ.

સુરણ, રતાણ, આંગા હળા, લીલી હળાની મોતમ આડુ થઈ છે. કપુરી
અને એવલી પાન ૫/- રતલ, પેસ્ટેલ શુકુ, ગોળ ખાસીટ ૧૦/૧,
લોખી અને રહેર ખાસીટ ૧૧/૦ રતલ. હોમો ચોખા, ફાળ વિગેરે
દરેક જાતની મીઠાઈ અને અસાલો રાખીએ છે.

રોડશીઆ, બ્લાન્કેટસ અને બેસલપમ ડાન્સોના એડ્રેસો પર
પુરતું ખાન બનાવી કોઈ પણ વસ્તુ પરમીટ કરાવીને મોકલશું.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.
WHOLESALE FRUIT MERCHANTS
P. O. Box 251. DURBAN.

કરનીચર! કરનીચર!! કરનીચર!!!

લેડમ સુટ, ડાઈનીંગરુમ સુટ, બોર્ડરો, હૅરિંગ એસ્ટ,
સાઈડ બોર્ડ બોક્સ ટેસ્ટ, જુક ટેસ્ટ, ટેબલ, તાલ કોપાલ
આવે જરીલી સકેરી. અતે પમારી કાલ લેવા સુકીયા નહિ.

—બોક્સ, ટેબલ અને ફીચન હરેચર—

એ હમારો દેખરેખ નીચે હરવાઈ થાય છે. તેવો રંગ હરેચા હર-
વાઈ રહે છે. આજ દેશમાં લેવાના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને લેવા
આગળ વખરો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2526.

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૨૨ ઓક્ટોબર, ૧૯૫૪.

દીવાળી

કેટલાં વર્ષથી દિવાળ પડી ગયો છે કે દીવાળીના શુભ પ્રસંગે ‘ઇન્ડિયન ઓપિનિયન’ના વચ્ચેને ખાસ અંકની ભેટ આપવી, આ વર્ષે એ ભેટ અમે નથી આપી શક્યા તેથી વાંચકોની અમે સમાં યાચીએ છીએ. આર્થિક તેમજ અન્ય કારણોને લઈને અમે આ વર્ષે ખાસ અંક કાઢી શક્યા નથી. ‘ઇન્ડિયન ઓપિનિયન’ કરજના ઉડા ખાકામાં પડી ગયેલું છે અને એછા રકમ અને અમાનિત સાધનો વડે છાપું ચલાવવું ઘણું મુશ્કેલ થઈ પડ્યું છે. અચ્છી અમારે અર્થ ઉપર જરા સખત કાપ મુકવો પડ્યો છે અને તેમાં, અમને જવાબતાં ખેદ થાય છે કે, થોડી પરદેશ મફત મોકલવામાં આવતી નહોતી પરંતુ એટલે કાપ મુકવો પડ્યો છે. ‘ઇન્ડિયન ઓપિનિયન’ ફરી પાછું વચલર થાય એટલે જેઓને એ છાપાંની ખેટ જણાઈ છે અને ઉપયોગી જણાયું છે તેમના પર તે ફરી ચાલું કરવાની અમે આશા રાખીએ છીએ.

અમારે સંજેદ જણાવવું પડે છે કે હાલના વર્ષોમાં અમારા ઘણાં ચાહકોની લવાજમો વખત સર મોકલી આપવામાં શીઘ્રતા તાના અને તે લેવાવવા તેઓને હરવાને અમારા પ્રતિનિધિને મોકલવાના નકામાં ખર્ચ અને વખત અને મહેનતની બરબાદી કરાવવાના કારણે છાપું ચલાવવું ઘણું મુશ્કેલ થઈ પડ્યું છે. પરંતુ જેવા એ કારણસર છાપું બંધ કરવાની જગી ઉપર આવી એ કે હિતચિંતકો અમારી મદદ આપેલા જ છે અને તેઓની ઉદાર મદદ બંધ કરતાં અમને શેકેલા છે. આ પ્રસંગે પણ એજ બની રહ્યું છે અને જે મીત્રો અને હિતચિંતકોએ આ વખતે પણ ઉદારતા કાપવેટી છે તેઓના અમે ઘણા આભારી

છીએ.

પરંતુ આ પ્રસંગે અમારે પોતાનું દુઃખ રડવામાં સ્થળ અને સમય રોકવા અમે નથી ઇચ્છતા. એટલે સુદાની વાત અંધ આવી જઈએ.

દીવાળીનો શુભ પ્રસંગ ફરી આવી જાયો છે. ખીસ્તીઓને જેમ ફીસ્ટમસ છે તેમ હોંડ આલમને માટે દીવાળી છે. દીવાળી એ એકજ તહેવાર છે કે જે સમસ્ત હોંડમાં એક સંપ્રિય તહેવાર તરીકે સવળા વર્ગો તરફથી ઉજવાય છે. પૌરાણિક કથાઓમાં ગમે તે કહેવામાં આવેલું હોય છતાં દીવાળીનું ખરું મહત્ત્વ તો એ છે કે દુનીયામાંથી સવળાં પાપનો નાશ થાય છે અને ધોર રાત્રીના અંધકારને દીપમાળાથી પ્રકાશિત કરી એ શુભ પ્રસંગ સહય ઉજવવામાં આવે છે. વસ્તુતઃ માણસ એજ દુનીયાનું પ્રતિનિધિત્વ ધરાવે છે. અને ખરો આનંદ ત્યારે જ થાય છે જ્યારે માણસના હૃદયની અંદર રહેલાં પાપોનો નાશ થઈ તેના હૃદયની અંદરનો દીપક દુનીયાને પ્રજ્વલિત કરે છે. માણસના હૃદયમાં ખરાબ અને સારી વૃત્તિઓ વચ્ચે સદેવ યુદ્ધ ચાલ્યાં જ કરે છે એ સી કાઠનો અનુભવ છે. અને જ્યારે ખરાબ વૃત્તિઓ પર સહિષ્ણુઓનો વિજય થાય છે અને આપણા હૃદયો શુદ્ધ થાય છે, ત્યારે દુનીયાની શુદ્ધિ થાય છે અને સુખશાંતીનું સામ્રાજ્ય સ્થપાય છે. આજે દુનીયા બરમાં ધોર અંધકાર છવાઈ રહેલો મહુમ પડે છે. અનિષ્ટ બળો સારાં બળો. પરંતુ વર્ચસ્વ ધરાવી રહ્યાં છે. આ દેશમાં તે બની રહેલું આપણે એક અનુભવી રહ્યા છીએ. સુરૌપ અને ખાસ કરી આફ્રિકા ખંડમાં તેનું વર્ચસ્વ નિકાળી રહ્યા છીએ. એશિયામાં અને ખાસ કરી હોંડમાં, જેઓ વિનોબા ભાવેના

મહાન કાર્યથી વાકેફ છે તેઓ બાળે છે કે ત્યાં સારાં બળો એટલાં અધિક છે કે નકારાં બળો ને વર્ચસ્વ ધરાવવા હેતાં નથી. સ્વાર્થ, લોભ અને તિરસ્કાર જે આજે દુનીયાને શાંતીથી વિરક્ત રાખી રહ્યાં છે અને વિનાશકરક શુદ્ધને માગે ઘસારી રહ્યાં છે તે આ દેશમાં સર્વત્ર ફેલાઈ રહેલાં ભેવામાં આવે છે. ભવિષ્ય શું થશે તે કોઈથી કળી શકાતું નથી. પરંતુ એ વખત હવે આવી જાયો છે કે જ્યારે પ્રત્યેક વ્યક્તિ જે બીજાનો દોષ ભેદી રહી છે અથવા તો આપણે કરી રહ્યા છીએ તેમ સરકારનો દોષ ભેદી રહી છે તેણે પોતાનું હૃદય તપાસવું પડશે કે તે સ્થિતિના મહાન પિતા, પ્રકાશ આપનાર અને માગે દર્શકથી કેટલી દુર છે. સરકારને અને તેના કાયદા, જે આપણે અન્યાયી અને અનિષ્ટ ગણીએ છીએ, તેની સાથે લડી રહેલા આપણે શું ઈશ્વરતા કાયદાનું વફાદારીથી પાલન કરીએ છીએ ખરા. જો ન કરતા હોઈ એ તો આપણી લડત અનિષ્ટ બળોની છે અને તેનું પરિણામ પ્રકાશમાં નહિ પરંતુ ધોર અંધ

કારમાં જ આવી શકે. દુનીયાના કેટલાક ભાગોમાં રેલોશી, વિમોની અકસ્માતોથી, અગોથી અને આજે જગી હડતાળોથી થઈ રહેલાં અર્થકર નુકસાનમાં દુનીયામાં સઘળું સાદું નથી અને જે ચાલી રહ્યું છે તેથી ઇશ્વર સજી નથી તેના અગુણ સુચક ચિન્હો રહેલાં છે. દીવાળીનો મહાન પ્રસંગ આપણને ફરી ચેતવે છે કે આપણે આપણાં અંતાઃકરણો ફરી તપાસી સાચા અને નકારાં બળો વચ્ચેની લડત ને માટે ઘટતી તઈયારીઓ કરવી જોઈએ. ભૂતકાળમાં બની ગયું તેની જ માત્ર ખુશાલી ઉજવવી અને ખાનખાન કરવાં બસ નથી. આજે આપણે માટે ખરેખર દીવાળીનો પ્રસંગ છે ખરો કે પછી આપણે તેનાથી ઘણું દુર છીએ એ આપણે વિચાર કરવો જોઈએ. આ વિચારો અને ભાવનાઓ સાથે અમે આર્થિક છીએ કે આ દીવાળીનો મહાન પવિત્ર પ્રસંગ સૌકોઈને સુખદાયી અને આનંદ આપનારો અને આવતું નવું વર્ષ સૌને સુખ શાંતી અને આખાલી આપનાર નીવડો.

કેન્ટરબરીના આર્ચબીશપે વખોડી કાઢેલી એપાર્ટહેડની નીતી.

લંડન ઓક્ટોબર તા. ૧૯: કેન્ટરબરીના આર્ચબીશપ ડો. બોર્ડે શીરારે દક્ષિણ આફ્રિકાની કાબની વધુ ભેદની નીતીને વખોડી કાઢી ‘સમન’ ઇંગ્લેન્ડના એંગ્લીકન ચર્ચના કેન્ટરબરીના મેનવોચનના સીનડ સમક્ષ પ્રવચન કરતાં તેમણે કહ્યું કે આજે બપોરે ટંગરિમિતિ ઘણી રીતે દળતી ચવા સાથેથી છે દક્ષિણ આફ્રિકામાં નેટીવો સામે આક્રમક નીતી આમદપુર્વક અખતાર કરવામાં આવી રહેલી નેહને આપણને અનહદ દુઃખ થઈ રહ્યું છે. એ નીતીને કચ રીહોડ્ડ અર્થ સિરખ ના સવળા ખીસ્તીઓ અખોસ્તી બલે છે. દક્ષિણ આફ્રિકાના ખીસ્તીઓ તેનો ફરીફરીને સખ વિરોધ કરેલો છે. આપણે આ દેશમાં તેઓને કાર્થિક રીતે આપેલો છે અને આપણો એ બાળતમાં રખાઈ અન હર્શવતા આવેલા છીએ. ત્યાના તેમજ આખા આફ્રિકાના આફ્રિકાનો સવળો સામાજિક અને નાગરીક સ્વતંત્રતામાં ખરી સમાન ભાગીદારી અપવામાં તેઓના ખરા મીત્રો નરીકે આપણે એ કરતાં વિરોધ કરી શકતાં નથી. આપણી ખરી

સેટી થઈ રહી છે. એપાર્ટહેડની નીતીનો પ્રત્યેક અમલ ખીસ્તી સિદ્ધાંતો અને સામાન્ય ન્યાયનો ભંગ કરનારો છે.

નેટીવોની ફળવણી નેટીવ એજેસ ખાતા તેજી મુકવામાં આવેલી છે તેની આપણે નેહ લઈએ છીએ. તેનો અર્થ એ થાય છે કે સરકારને આફ્રિકાના ભજને અરે ને ચોગ્ય લાગશે તેથી અને તેટલી જ ફળવણી આફ્રિકાનો અપશે. આ ઉપરાંત વેરટન એરિનાકમાંથી આફ્રિકાનો નીકલતો કાંઈ લેવામાં આવનાર છે. અને હવે ચર્ચની એપાર્ટિઓની મુદત પણ એક વર્ષની કરવામાં આવી છે. અને સરકારને બપોરે એમ લાગશે કે ચર્ચના માણસોની પ્રવૃત્તિઓ આફ્રિકાને અને સરકાર વચ્ચેના અથવા આફ્રિકાને અને સરકારના માણસો કે સંસ્થાઓ વચ્ચેના સંબંધ બગાડવાનું ઉદ્દેશન આપનારી છે તો તેની મુદત રદ કરવામાં આવશે.

આર્ચબીશપે કહ્યું કે, આ પરથી જણાય છે કે સરકારની દ્રષ્ટિથી ‘બગાડો’ માત્ર બીજાઓ થઈ શકે

એકે સરકારની કંઈ પણ પ્રવૃત્તિથી નહિ થઈ શકે.

આ આપણું સત્તા ઘણું અને તેની અને સામ્યવાદી દેશો ન્યાય નીચરીકત્વ ના અને ચર્ચોના હકોપર પ્રતિજ્ઞાથી મુકાઈ રહ્યા છે તેની વચ્ચે કોઈ તક વત નથી.

આર્થિકીયે કશું કે, આર્થિકીયનકે છે કે કશું આર્થિકીય સદકાર ને નતેજ સામ્યવાદી સદકારની રીતી આવી નકલ કરી રહી છે તે ખુદ પોતાનેજ વિશે શંકા નથી લાગતી.

અનર્થપરંપરા

(કાકા કાલેલકર)

યુરોપની આજની વિધિ જોઈને કોઈ ને આશ્ચર્ય થાય એવું નથી. મહા ગુપ્તની શરૂઆતથી ત્યાંની સંતો જે એકવાર આવી નીકળ્યા છે તે રૂંધે કરી ફરીથી રવાના થતી જ નથી. એમજ લાગે છે કે મહાગુપ્તની તાલીમ બીધા પછી યુરોપની જનના એકબીજા ના જન વિશે ખીલકુલ એપરવા બના મહા છે. ખૂન, લોહન, દલાય આગ યી બેઠા રેવાઈ ગયા છે.

મુદના હિમાલયીએ હમેશાં કહેતા હો છે કે મુદ એ કળવણીનું મોઢામાં મેઢું સાધન છે; મુદથી માણસની કાચરતા અને વિસાસિતા ખંધોરાઈ જાય છે અને પોતાની જાન જોખમા નાખવાની બહાદુરી તેની અંદર આવે છે.

દીવાળીના અભિનંદન
‘હિન્દિઅન ઓપિનિઅન’
પોતાના સ્વચ્છ વાચકોને
દીવાળીના અભિનંદન પાઠવે
છે અને તે પછીનું નવું વર્ષ
સૌને સુખસાંતી અને આબાદી
આપનાર નીમડો અર્પી દયર
પ્રત્યે પ્રાર્થના કરે છે.
પ્રકાશકો તરફથી બહુર
કર્યામાં આવે છે કે દીવાળી
ની રજાના કારણે અક્ટોબર
તા. રજાનીના ‘હિન્દિઅન
ઓપિનિઅન’ને અંક બદલ
નહિ પડે.

તત્વતઃ જલે આ વાત ખરી હોય, પણ કાશની યુરોપની મુદ નીતી જોતા રખતે દેખાય છે કે મુદ એટલે પોતા ની જાન બચાવવાની ખટખટ અને બીજાના જાન લેવાની દોંડા. એક વિલાયતનો કવિ કહે છે કે, ‘આજના જમાનામાં નાણાં ચેપાં થયાં છે અને લોહી સોંધું થયું છે; બીજા કોઈ વિદાન કહે છે, ‘યુરોપનો લોભ ને એજ આશય એટલે, વધી પડ્યો છે કે વસ્તુઓ મેળવવા ખાતર માણસોને મારી નાખનાં તેને કંઈ લાગતું નથી. પરંતુ આ માણસ પર સવાર થઈ છે.’ મનવાન લોકો પોતાનો લોભ પેપવા ખાતર હજારો નિર્ધનના લગાડમાં કે મીએમ. બગિ ચડાવે છે; લગાડમાં લોહી વહેવાય છે અને મીએમ. પરમેવા.

યુરોપમાં આજે પ્રેમ અને ક્યા સુકોઈ મળે છે. દુખાનું તો નામ પણ સંજગાતું નથી કાનીના મીતે, ગાનાર મંડળો દરેક ઠેકાણે દેખાય છે, પણ દરેક મંડળ હરકરી સાજ સંજ અને હરકરી જુગલ દાયમાં લઈ લગાડના રાગમાં સાતિના ગીતો ગાય છે. યુરોપ શાંતિ ધરાવે છે-હજારથી ધરાવે છે, પણ તેને દુખાની શાંતિ નથી જોઈતી, પ્રેમની શાંતિ નથી જોઈતી; તેને કાવલની અને ન્યાયની શાંતિ જોઈએ છે; અને યુરોપનો ન્યાય એટલે નહોતો લેવાના ઝેરી અય વા જંગલી ન્યાયનો અંત આવવાનો નથી. અને ન્યાયની શાંતિ સ્થાપન થવાની નથી. એક પક્ષ યાકે કે યાક આવા. અયવા વધુ તકપારી કરવા યોગ્ય દિવસ શાંત બેસશે, પણ તકપારી થતા વાર તે એ હરજાત શાંતિની કસર કાઢી નાખશે.

સરકારને થાય છે કે યુરોપમાં સજ કરવાનું તેનું પવિત્ર કાર્ય છે એવાં યુરોપમાં સમા થાય તો યુરોપથી જાય, અને અરજોને યાજ કે સરકારના હેર કરતાં આપણો હેર વધે નહિ નર્મ સુધી સરકારનો સમાજ કોઈ યાજ ન કરવાનો. એ છોકરાઓ લગા લોવ અને દરેક છોકરા આગદ પકડે કે છેલ્લે યા કુંજ માંડે તો જેમ તેમના જમડાને અંત આવી ન શકે તેમ યુરોપના આ જમડાઓનું કશું છે.

પ્રેમધર્મ થીખને છે કે તમે માર વાનું, ત્યાગે અને મરવાને તકપાર થાઓ. તોજ કુનીયામાં શાંતિ સ્થપાશે અને સારિક શીર્ષ પ્રમટ થશે.

સાઉથ આફ્રીકન હોંદુ મહા સભા

દીવાળીનો તહેવાર

સભાના હોંદુ બાઈઓને આથી જાણવામાં આવે છે કે અહીં સાલ દીવાળીના તહેવારે અક્ટોબર તા. ૨૫ અને તા. ૨૬ બીના પડે છે. અક્ટોબર તા. ૨૬ બીના સૌને પોતાની દુકાને અંધ સજવા વિનંતિ કરવામાં આવે છે.
છ. કે પાડીઆ,
એ. જનરલ સેક્રેટરી
સા. આ. હોંદુ મહા સભા.

વિવિધ ખબરો

ફીનીક્સ સેક્ટરમેન્ટને મળેલી

નાણુર મદદ

શ્રી સુનીલાલ રાયવજી પારેખની સહાયતાથી વેરુમ દીરદીકટમાંથી ફીનીક્સ સેક્ટરમેન્ટની કરતુદયા સ્મારક રજૂ અને ‘હિન્દિઅન ઓપિનિઅન’ પરનું કરજ શીટડવાને નીચેની રકમો મળેલી છે જે સામાર રિવકારીએ છીએ. તેમજ પોતાના કામતી વખત નો ભોગ આપી એ રકમો ઉધરાવવાને કરવા માટે શ્રી સુનીલાલ પારેખને પણ આભાર માનીએ છીએ.

વેરુમ બોક્સ એન્ડ ટીઅર ફ. (પ્રિપ્રાપટરી) લીમીટેડ પા. ૧૦-૧૦-૦, એસ. રીમ પા. ૫-૫-૦, બી. જુડા પ્રધર્સ પા. ૫-૫-૦, ડી. વી. મુદલી (યુનીવર્સ) પા. ૫-૫-૦, એસ્ટેટ બેટ નાથાલા રાયવજી પા. ૧૦-૧૦-૦, એ. રામસુદર પા. ૫-૦-૦, બી. મધુરા પા. ૨-૩-૦, રીમ મુરમન પ્રધર્સ પા. ૧૦-૧૦-૦, એસ. કેવીક પા. ૩-૩-૦, એન. એચ. દેવીપ્રસાદ પા. ૩-૩-૦, ડી. એ. યુનસામી (રેકલેઈર) પા. ૫-૫-૦, રામસાગરસિંઘ પા. ૫-૫-૦, સી. એમ. પીઆઈ પા. ૩-૩-૦, એમ. લાલ બહાદુરસિંઘ પા. ૫-૫-૦, આર. સુભમ પા. ૭-૧૦-૦, જે. આર. તાલેવંતસિંઘ પા. ૫-૫-૦, જે. પરદેસી પા. ૧-૧-૦, પારસી હેરમસજી પા. ૨-૨-૦, સુનીલાલ ફેસ બનાર પા. ૫-૫-૦, કુશ પા. ૧૦-૧૫-૦ રેંમરથી થી મગનલાલ પટેલ તરફથી મળેલ પા. ૧૦-૧૦-૦ સામાર રિવકારીએ છીએ. જે મળા કુલ આકડો પા. ૧૧૨-૫-૦ થાય છે. પોર્ટ એલીઝાબેથ હોંદુ સેવા

સમાજ

તા. ૨-૧૦-૫૪ ના પૂજ્ય મહાત્મા આધીજીની જમતી, પોર્ટ-એલીઝાબેથના હોંદુ સેવા સમાજ તરફથી જીવજાલ હતી. પ્રમુખશ્રી હોડુબાઈ ડાલાભાઈ તેમજ જુડા જુડા વકતાઓ તરફથી સમમાનુસાર વિવેચનો કર્યા હતાં. બાદ બાપુજીના પ્રિય બજનો મવાયા બાદ પ્રસાદી વહેંચવામાં આવી હતી. ત્યાર બાદ પ્રમુખશ્રીએ પધારેલ બાઈ બહેનો નો આભાર આતી રાષ્ટ્રગીત ગાય મેળાવડો બરખાસ્ત થયો હતો.

ગુજરાતી હોંદુ મહિલા

મંડળ ટરવન

ટરવનના ગુજરાતી હોંદુ મહિલા મંડળે દિવાળીના શુભ પ્રસંગે જમ પડે કરી જરીય બાળકોને સેંપસના કટકાઓમાંથી ફેસો તિયેરે શીવીને નિચલે ઠેકાણે મે.ક્લી આપ્યા છે; સ્વામી શ્રી નિલકાન્દજીને ૩૫૦ નંગ બાળકોના કપડાં નર્મ. મેવીસ જન.યા. જમને ૧૫૦ બાળકોના કપડાં નર્મ. મેડીન સંરવાને ૧૦૦ નર્મ કપડાં બાળકો માટે પ્રિયોરિયાની ગુજરાતી

શાળાની બેનોએ મંડળની વિનંતીને માન આપી જે કપડાં મેટ મોક્સ હતાં તેને માટે મંડળ લેમને આ પત્ર દ્વારા જાહેર આભાર માને છે. ટેલેફોન બેનોએ મંડળને જુનાં કપડાં માટે પુણ્યું છે. જુનાં કપડાં પણ સદર્પ મંડળ રિવકારીએ અને ચેમ્પ રમળે તે મોક્લી આપશે. મોક્સવાળું ઠેકાણું શ્રી દિવાળીમેન કાકર, રરપ મે રીટ, ટરવન.

આલોક વિદ્યાર્થીનું અવસાન

કાકીપાવાડ હોંદુ સેવા સમાજ મવનમેન્ડ ઓડેકે હિન્દિઅન સુવના પ્રીન્સીપલ શ્રી આર. પી. સોનીના એકના એક પુત્ર શ્રી મજમાલ સોની ના અપા કુનીવારની મધરાતે સેન્ટ એડ્વન્સ હોસ્પિટલમાં થયેલાં આજીવ અવસાનથી ટરવનના આખર્ષ વિવાર્ષ મંડળમાં હોડા. શોક દેશાઈ બેરે દોરો. મરનારની રૂ. ૬૬૫ ની વપ હતી અને વિદાયવાસમાં જીતમ ખપાતી મેળવી હતી. આ વર્ષમાં તે બી એ ના છેલ્લાં વર્ષમાં મેસરામા હતો. પડેલા અને બીજાં બંને વર્ષ માં અંગ્રેજીમાં તેમજ સર્ટીફીકેટ એડ મેરીટ મેળવ્યું હતું. ૧૯૪૭માં તેમજ પ્રી મેડીકલ ટેસ્ટ પુરા કર્યો હતો. નાદુરસ્ત તબીબતને લીધે તેમને આજીવ અવસાન છોડી દેવા પડ્યો હતો. તેમની રાજીની કદર કરી તેમને શાહી કોલેજના રીડર પર નીમવામાં આવ્યા હતા જ્યાં નવમા ધોરણમાં તે ગણીતનો વર્ગ લેતા હતા. તેમનું કામ બહુ જીતમ હતું અને તેમના સજા લોકચરો તેમના સુર ભરિ ની અગ્રાહી કરતા હતા. નાદાની કુનીવર્સીની નોન-યુરોપીયન સેકશન ના મોરનાપકર ડો. મેજક પાંદરે તેમને અંગ્રેજી આપતાં જીજીયું હતું કે શ્રી મજમાલ સોનીના અવસાનથી કુનીવર્સીટીને તેમજ હોંદુ કોમને એક બાનિ નેતાની ખેડ થઈ છે. તેમનો અગ્નિ સંસ્કાર જે રવીવારે મયોરે રીટેમેનર કોમેટોરિયમમાં થયો હતો તેમાં દરેક વર્મના લોકોએ મોરી સંજવામાં કાન્દરી આપી હતી.

શ્રીમુત અને ધામતી આર. પી. સોની અને કુદરમ જે બાઈ બહેનોએ હોદાર મદદ આપી હતી તેમને તેમજ કુનીવર્સના મણા. ભાગેશમાં મળેલાં દિવસોજના સંદેશોએ માટે તે મોક્સ નારાઓનો હાર્દિક આભાર માને છે.

શ્રી રમણલાલ દેસાઈને અંગ્રેજી

શ્રી બારન સંસ્કાર સમિતિ (ટાસવાઈ હોંદુ સેવા સમાજ)ની રવિવાર તા. ૧૭-૧૦-૫૪ના રોજ જોડાનીસમર્ ના શ્રી મંધી હોલમાં મળેલી પ્રાર્થના સમાયે ગુજરાતના મહાન નવકર્ષા કાર સક્ષર અને સંસ્કૃતિ-વિપાસા શ્રી રમણલાલ વસંતલાલ દેસાઈનાં થયેલાં અવસાન પ્રત્યે અત્યંત ખેદની લ મણી વ્યક્ત કરી હતી અને સમગ્ર ગુજરાત અને તેનાં કુદાંબને પોતી અસલા ખોટ માટે દિવસોજ પાળી હતી.

મી. સી. કમલુ. એમ. ગેમ 'હન્ડ-
અન ઓપિનિઅન'ના અગ્રેષ્ઠ
વિભાગમાં નીચેની ભેગો છે.
તા. ૧૭ સપ્ટેમ્બરના ક્રમમાં તેમણે
કેપમાં મથામાં હેલ્થ લેખેથી લેખ
અતિદક્ષિણ અમરપનો અને નવમુલા
નેવે હેલ્થ ગુજરાતી વાચકોના સભામાં
તેને તરજુમે આપે આપીએ છીએ:

"હવે બપોરે મેન્ડ ટે-મુર એકવાહ-
તરી મોડે આપણા કહેવામાંથી દોઢ
વેપારીએને ખરીદી કાઢવાની દરખાસ્તે
સંભળવાનું હરી આરંભેલું હોય તેમજ
ને હાડી કાઢવાનો એ જન્મ, ને એવિત-
હાસિક અને આંકડાની માન્યતાઓના
આધાર પર રચાયેલા કહેવાય છે, તેમાં
ની ટેલોક કહીકો હરી તપાસવાનો
વખત આવેલો છે.

તેમાંની પડેલી એથીયારીક લેન્ડ
ટેન્સોર લેન્ડ એમેન્ડમેન્ટ કમીટી અને
લેન્ડ ટેન્સોર કમીટીના સુધુકારી પોર્ટ-
લેના પર અપ એરીયાઝ એક્ટની
જરૂરીયાત પુરવાર કરવાને સરકારે
આધાર રાખેલો હતો, તેના પ્રસિદ્ધ
ધર્મિકા પહેલા પારિમાર્ગમાં જણાવવા
માં આવેલી છે, તે નીચે પ્રમાણે
છે: (રીપોર્ટના પ્રસિદ્ધ પારિમાર્ગો
માં) ક્રમાં આપવામાં આવેલી
જુલ્યાની પર નબર દેરવતાં જણાવ
છે કે, નાટાલના યુરોપીયન રહીશોની
ખબર વિરૂદ્ધ દક્ષિણ આફ્રિકામાં દોઢ
ગીરમીટીયા મજુર તરીકે આવેલો હતો.
યુરોપીયનો દોઢને માનતા નહોતા
અને તેના આરવાથી દેશપર આવી
પડનારા પાપો તેઓ માનતા હતા
તેને તેઓને બધ લાગતો હતો."

આ આશ્ચર્યજનક નિષ્કર્ષને માટે
પુરાવા આપવામાં ન આવે ત્યાં સુધી
વેને મંબોરપણે સિવારવે અચકા છે.
કારણ સજ્જા જણમાં આવેલા અધિક
દક્ષિણ પુરાવાઓ તે એ બતાવે છે કે
હીમી પ્રથમ દોઢીઓ આ દેશમાં ૧૮૧૦
માં નાટાલની ગીર વસતી ના થવા
જ મેકા ભાગના. ડાનેનીની સુદા-
એલી વાલાસના તરફથી જ્ઞાત યજ્ઞમાં,
મેકાસ આમજણમાં આવ્યા હતા.
૧૮૫૬નો નાટાલનો ૧૪ મો કાયદો,
ને વેના બીજા વાચનમાંથી સર્વાનુમતે
પસાર થયો હતો, તે એનું કાવનારો
હતો કે દોઢી આવેલા મજુરોએ
પાંચ વર્ષ ગીરમીટમાં કામ કરવું અને
ત્યાર બાદ પ્રવેશ વસાહતીએ પા
વે રીયી ગીરમીટમાં દાખલ થવું
અથવા મજુરીની ખુશી બાજરમાં
રવનંત નામરીક તરીકે નોંધરી શોધરી.
એ કામકામાં વધુમાં ને દોઢીએ ના-
ટાલમાં કસ વર્ષ નોંધરી કરેલી હોય
(પાંચ વર્ષ ગીરમીટમાં) તેને પાછા
જવડું મહત્ત બાકે આપવાનું અને
ને અધિક રહેવું હોય તે બાકાની
વલ્લમાં મહત્ત સરકારી જમીન આપ
વાનું કાવેલું હતું.

યુનીયનમાં આવેલાં હોદીઓનાં ધાડાં

(સી. કમલુ. એમ. ગેલના અગ્રેષ્ઠ લેખપરથી)

એ ખર્ષ છે કે આ સરવો દોઢ સર
કારની આમદથી જ દાખલ કરવામાં
આવી હતી. કારણ તેના સિવાય
દોઢી ગીરમીટીયા મજુરો આપાત
કરવા દેવાની તેણે નાટાલને ના પાડી
હતી. પરંતુ નાટાલને એ સરવોથી
તેમજ કુલીયાથી ખુબજા કાયદો થયો
હતો. અને ૧૮૬૦ થી ૧૯૧૧ સુધી
તેણે એ બન્ને સિવારવાનું ચાલુ રાખ્યું.
ત્યારબાદ નાટાલ પ્રાંતિક કાઉન્સીલ
તેમજ યુનીયન સરકારના સખત
વિરોધો છતાં દોઢી ગીરમીટીયા
મજુરો દક્ષિણ આફ્રિકા મોકલવાનું
દોઢ સરકારે ખંધ કર્યું. આ કુલીઓ
છેડતાં પહેલાં (કુલીનો અર્થ દોઢમાં
કમાલ કરવામાં આવે છે) એટલી વરતુ
પર માર પ્રકરે એકાએક કે ને સરવો
એ તેઓ અધિ આવ્યા હતા અને ને
ક્રમાં ગે અધિક આવેલી છે, તેનાથી
તેઓને પોતાની ગીરમીટ પુરી થવી
બાદ રવતંત નામરીક તરીકે અધિક
રખાઈ વસવાટ કરવાનું કોરોજન મળ્યું
હતું. બીજા એક વાત હરી હરીને
મતી સામળવધમાં આવે છે તેને. પછી
કરો અધિકદક્ષિણ પુરાવો નથી. તે
એ કે આપણા દોઢીઓને એવી સરવો
આપાત કરવામાં આવ્યા હતા કે તેઓ
ની ગીરમીટ પુરી થતાં તેઓએ દોઢ
પાછા ચાલ્યા જવું.

૧૮૬૦ અને ૧૯૧૧ ના વચમાંનામાં
૧૪૨૦૦૦ ગીરમીટીયા મજુરોને દોઢ
થી આપાત કરવામાં આવ્યા હતા.-
એટલે કે યુનીયનમાં દાખલ થએલા
દોઢીઓની કુલ સંખ્યાના ૮૧ ટકા
થવા. આ દ્રષ્ટિએ જોતાં આપણી
દાહતી માર પંચમાંથી દોઢ વસતીને
વિશે મરદુમ ને. એમ. હોરમેવર ને
ચુકાદો આપ્યો હતો તેના વિરોધ કરી
સકાય તેમ નથી. તેમણે કહ્યું હતું
કે: "આપણે ઇતિહાસ એ કંઈ પણ
પુરવાર કરતો હોય તે તે એ છે કે,
આપણા એથીયારીક સરાકને વિશે
આપણે મને તે વિચારીએ પરંતુ
કહીકલ એ છે કે તેની હરિત યુરોપી
પનો અને યુરોપીયનેને જ આભારી
છે."

પામવા નાટાલમાં દાખલ થવા હતો.
આ રવતંત દોઢીઓમાંના કેટલાકને
ખીજા પ્રાંતોમાં વેપારની તોળી જળજ
થઈ અને તેઓ એ પ્રાંતોમાં દાખલ
થયા. તેમ કેટલાય ગીરમીટીયા મજુરો
પણ પોતાની ગીરમીટ પુરી થવા બાદ
દાખલ થયા.

૧૯૧૩ માં દોઢીઓની વસાહત
ઓએ અને બાબોની જુલ સંખ્યા-
ને વધુ હવે આપણે ખંધ કરી રહ્યા
છીએ-સિવાય યુનીયન તરફથી સાવ
બધ કરવામાં આવી ત્યાં સુધીમાં
રવતંત દોઢીઓ વસાહતીઓના ૧૬
ટકા (એટલે કે એક પંચમાંથી કરતાં
એકાઠી) હતી

આને ટાંકવામાં આ રવતંત દોઢી
વસાહતીઓનો સવાજ ઉપરિચલ થયો
છે. ૧૯૫૩ના અક્ટોબરમાં નાઇરોબી
કમની યુનીયીયસીટી વતી પોતાના
બાપણમાં ને આવણે મૂક એરીયાઝની
ધર્મી ખરી સુનવણીઓ પર અસર
પાડી હતી-મી. રી. ઇ. હેન્ડમરફએ
કહ્યું હતું કે, "મીના કુશવદોરો સામે
કરો વાધો નથી કારણ તેઓ પોત ની
વસતી અને વેપારમાં પોતાની હાજરી
વડે એરી વસતીને હરકત કરતા નથી.
પરંતુ દોઢીઓ તેઓને અટકાવવાના
ગોરાના પ્રવર્તન પ્રત્યેના તિરસ્કારથી
પ્રાંતમાં ધાડને ધાડમાં નુકસા છે.
અને બપની હદ થઈ ગયા છે." દોઢી
ઓના વેપારમાં કહેવાતાં વર્ચસ્વ વિશે
અને નેટલી હદે તેઓ ટુસિવાલમાં
દાખલ થવા છે તે યુરોપીયનેની ઇચ્છા
વિરૂદ્ધ કેટલી હદે થવા છે તેની ચર્ચા
કું બીજા લેખમાં કરીશ. અધિક કું
આ 'ધાડા'નીજ ચર્ચા કરવા ઇચ્છુ
હુ.

કું જણાવી ચુક્યો છું કે, આપણા
માર પંચમાંથી ઉપર દોઢીઓ યુરોપી
પનોના ખાસ આમજણથી દક્ષિણ
આફ્રિકામાં દાખલ થયા હતા. નાટાલ
ની વહાર પણ તેની જવાબદારીમાંથી
આપણે છટકી શકતા નથી, કારણ
યુનીયન રથાપાનું ત્યાર બાદ એ વર્ષ
સુધી યુનીયન સરકારે ગીરમીટીયા
મજુરો આપાત કરવાની નીતીને
રોડ આપ્યો હતો અને ૧૯૧૧માં
દોઢ તેની અટકાવત કરી તેનો સખત
વિરોધ કરવામાં તે નાટાલની સાથે
જોડાયું હતું. બી રહેલા આપણા
એક પંચમાંથી દોઢ વસાહતીઓ પ્રથમ
કુલીઓની ખાસ જરૂરીયાતો પુરી પાડ
વાને બાજર આકર્ષાયા હતા અને
કેટલાક યુરોપીયનો વિરોધ ઉઠાવતા
થવા છતાં તેઓની વસાહત ચાલુ
રાખવા દેવામાં આવી હતી કારણ
કમીશનર કાપડામાં ને ગેલોબ
રાખવામાં આવ્યો હોત તે ગીરમીટીયા
મજુરોની વધુ અરતીના કામને દોઢ

કામ સંમતી નહિ આપત. દોઢ એ
અરતી ખંધ કરી લાર બાદ એ વર્ષની
અંદર દક્ષિણ આફ્રિકાએ રવતંત દોઢી
વસાહતને માટે દરવાજા બંધ કરી
દીધા અને તેજ વખતે (૧૯૧૩માં)
દોઢીઓના અંતર પ્રાંતીય કસનમચન
૫૨ પછી કંપુજી અટકાવત મૂકી દીધી.
૧૯૧૧ની વસતી મજુરી વખતે
યુનીયનમાં ૧૨,૭૬,૨૪૨ યુરોપીયનો
અને ૧,૫૨,૨૦૩ એરીયાટીક યુનીય
માં હતા, (તેમાંના ૯૯.૫ ટકા દોઢી
ઓ હતા.) યુરોપીયનો યુનીયનની
કુલ વસતીના ૨૧ ટકા હતા અને
દોઢીઓ ૨.૫ ટકા હતા. ૧૯૫૧ની
વસતી મજુરી વખતે યુરોપીયનોની
વસતી ૨૧,૪૨,૭૨૩ (અથવા કુલ
વસતીની ૨૦.૮ ટકા) હતી અને દોઢી
ઓની વસતી ૩,૬૬,૬૧૪ (અથવા
કુલ વસતીની ૨.૬ ટકા) હતી. "દોઢ
એવી હજારપતા" વિગેરેની માતો
છતાં જ વર્ષમાં બન્ને વસતીઓના
પ્રમાણમાં થયેલો એકો તફાવત
મહુમ પડે છે.

મીનાઓની વસતી આખા યુનીયન
માં આજે સમગ્ર ૧૫૦૦ની છે. અને
તે ચાલુ રોકાની સરખાતમાં દોઢી
મજુરોના કરતાં નડન જુદીજ થરતે.
એ આવેલો માટે દાખલ કરવામાં
આવેલ મીના મજુરોની મીલાદની
વસતી છે. ધણા અરા મીનાઓને
પોતાને વતન પાછા મોકલી દેવામાં
આવ્યા હતા. ખાસી રહેલા ૧૫૦૦
'હરકત કરતા નથી' અને વેપારમાં
'અજે આવતા નથી' એ બાગ્યેજ
મહત્તની વરતુ મણાય.

કુસરાલના સર્વધર્મ ૧૯૧૧ માં
દોઢીઓની વસતી ૧૧૦૧૨ની હતી
(અથવા પ્રાંતની વસતીની ૦.૭ ટકા
નેટલી હતી).

૧૯૫૧ માં તેઓની વસતી ૪૧,૮૬૨
ની હતી (અથવા પ્રાંતની વસતીની
૦.૯ ટકા હતી). યુરોપીયનેની વસતી
૧૯૧૧ માં તેમજ ૧૯૫૧માં પ્રાંતની
વસતીની ૨૫ ટકા હતી. એટલે કાંઈ
પણ સમજદાર માણસથી ૧૯૨૧ ના
સાગે કમીશનર નીચે પ્રમાણેના નિર્ણય
નો વિરોધ નહિ જ કરી શકાય.

"ટુસિવાલમાં એથીયારી બધ વિશે
ના કામના અમુક વગોમાં વર્તી રહેલા
પાના વગરના અવાલો અને ગેર-
સમજુતીઓ આપવામાં આવેલ જુલ્યા
ની અને અધિકાએથી દુર થવા એકાએક
ચોક્કા હનંતર એથીયારીકો અને તેઓ
ની મીલાદની આ પ્રાંતમાં હસતી,
એટલી બધી વાર બારપુરક કહેવામાં
આવી રહ્યું છે તેમ, યુરોપીયન વસતીને
દાદી કે એ અમારી કવનમાં આવી
શક્ય નથી."

આ વિધુવ નેટલો ૧૯૨૧માં વજુદ
વાલો હતો તેટલો જ આજે પણ છે.
આ દ્રષ્ટિએ જોતાં અને આંકડાઓ
જોતાં 'ધાડાઓ' અને 'દોઢી દેવા
ની' વાતો બીજકમ બીજવાપદારી
અરેલી અથવા બનાવરી મણાય.

હોદ સરકારની પરદેશી નીતી પર શ્રી નેહરુ

ગોવાનું પ્રકરણ

હિંદી પાઠશાળાની લોક સભામાં હિંદ સરકારની પરદેશી નીતી પર બાણી કરતાં અક્ટોબર તા. ૨૭એ શ્રી નેહરુએ કહ્યું કે, અમે તે માત્ર કે અમે તેટલું ક્યાંય કાવવામાં આવે તો પણ ગોવા હિંદનું એક ભાગ છે એ આપણે ઘણા આપણે કાંઈ પણ પ્રકારે જાહેર કરવાના નથી. ગોવાને હિંદ સાથે જોડી દેવાનો પોતાનો હક હોઈ છે. હિંદી દેવનું નથી. ખીન-ગોવન હિંદી એક ગોવામાં ક્યાંય નહિ થતા દેવ વિશે ખુલાસો કરતાં શ્રી નેહરુએ કહ્યું કે, આમાં કંઈ ક્યાં સિદ્ધાંતનો સવાલ નથી રહ્યો પરંતુ વ્યવસ્થા અને સિદ્ધાંતો અને પોરચુગીઝ સેલેમેન્ટોને હિંદ સાથે જોડી દેવાની સમસ્યા મળ્યુંત બનાવવાના અને સમસ્યા પર કાંઈ કરવાનો સવાલ છે. તેમણે કહ્યું કે, હિંદીઓ ના મોટાં ટોળાઓને ત્યાં જવા દેવામાં આવ્યા હતા તો ગોવાનો પોતે સ્વતંત્રતા માંગે છે અને તેને માટે ભોગો આપવા માંગે છે એ હકીકત આપણે આવી રહી છે તેની કદી બદલ આવેલી નહિ હોત.

શ્રી નેહરુએ કહ્યું કે સ્વતંત્રતા માટે હિંદની લાલ દરમીયાન એ વખતે જોને ખીટીસ હિંદ તરીકે એળખવામાં આવતું હતું તેમથી દેશી રજવાડાઓના મોડો ને જતા અને ત્યાં ચાલી રહેલી સ્વતંત્રતાની પડતમાં ભાગ લેતા રાજવાડામાં આવતા હતા. તેનું કારણ એ હતું કે રજવાડાઓના લેડો પોતેજ જાણ માત્ર અને સંગઠિત થાય અને દેવળ ખીનઓના ઉપર આધાર નહિ રાખે. એટલે એક સમય કહી ગયા છે તેમ કહેવું બે હું છે કે, હોદ ગોવાના લોકો ને વખાતા મુદ્દા છે. હોદ સરકારને સાથે વળતે છે તેટલે દરજ્જે તે ગોવા ને હિંદની સાથે જોડી દેવાને ખુશી રીતે મક્કમ છે. દેશની ભવેર સંસ્થા એકે પણ એ બાબતમાં પોતાનો મત નિઃસંકપ્તે દર્શાવી દાખલો છે. પરંતુ કાંઈ પણ જવાબદાર મંત્રી કે પહેલે પ્રત્યાપાન થાય અને ઉત્સાહ તુરિ જાય એવું દેવળ સાદસ કરવા, દેડી જડુ નહિ જોડવે.

શ્રી નેહરુએ કહ્યું કે હિંદીઓની મોટી મંડળીઓને ગોવામાં ક્યાંય પધાનું ઉરોજન નહિ આપવાનો અર્થ એવો નથી થતો કે એ નીતીને અમલ કરવાને લોકોએ વિસાધા ઉતારી પડ્યું ગોવાની બાબતમાં પોષ વચ્ચે પડ્યા દેવાની વાતને આ નેહરુએ ઇન્કાર કર્યો અને કહ્યું કે હિંદમાંના કેમકી અર્થના વડા પાર્ટીઓએ ગોવાને હોદ સાથે જોડી દેવાની સકલતા પક્ષમાં મત દર્શાવેલો છે.

ગોવા હોદ સાથે જોડાઈ જાય તો સંતકા-સીસની કચર અને જડવાનો

ન.શ કરવામાં આવશે એ પોરચુગીઝ વડા પ્રધાનની દલીલના સંબંધમાં શ્રી નેહરુએ કહ્યું કે, આ વસ્તુ એ બાબત ની નરી અગત્યતા સુચવે છે કે, પચાગ લાખ રામન કેમકીએ હિંદમાં વસી રહ્યા છે અને ત્યાં રહેવાની અને પોતાનો ધર્મ ચાલુ રાખવાની અને ક્યાં તે પ્રતિજ્ઞા કરવાની સમસ્યા તકી મોગની રહ્યા છે શ્રી નેહરુએ આરંભુરું કહ્યું કે ખીન કાંઈ પણ નાગરીકના જીવનના સમાન હોય તેએ, મોગની રહ્યા છે. મદાસમાં સંત યોમસના રમરણ ચિન્દો વિશે તેમણે સજાને વાદ આપ્યું અને કહ્યું કે તેને ક્યાં પણ કરવામાં આવેલ હોય તેની આજ સુધીમાં કાંઈએ પણ શરિયાદ કરી નથી.

કેમનવેલ્થ સ થેનો સંબંધ હિંદના કેમનવેલ્થ સાથેના સમ્બંધ વિશે બોક્તાં શ્રી નેહરુએ કહ્યું કે, હોદ કેમનવેલ્થનું સમ્બંધ હોવાથી હિંદની આર્થિક સિદ્ધાંતને કે તેની પરદેશ નીતી કે કાંઈ પણ ખીન વસ્તુને ક્યાં પ્રકાશ થયું નથી. જાણકે તેનાથી હિંદને અને જમતની કાલીના કાપને એકસ લાભ થયો છે. તેમણે કહ્યું કે આ બાબત બાવનાની કાંઈએ વિચારવાની નથી પરંતુ દેવળ આ દેશના લાભની દ્રષ્ટિએ અને આંતરરાષ્ટ્રીય બાબતોમાં તે કેવી નીતી અપવાર કરી રહ્યો છે એનું દ્રષ્ટિએ વિચારવાની છે. તેમજ મલામા, શીજ અને મોરીસમમાં વસી રહેલી હિંદીઓની મોટી વસતીઓના હિતોનો પણ વિચાર કરવાનો છે. કેમનવેલ્થ સાથેના સંબંધથી આ દેશમાં વસી રહેલા લાગેા દીદીઓની સિદ્ધાંત કંઈક ફળગી થયેલી છે, તેઓ ની પ્રજામાં આવત તે ત્યાં તેઓ હિંદના વતની તરીકેની એળખ ટકાવી રાખવા છતાં નામરીકત્વના હોય મોગની યકત.

અહોળી પરદેશી નીતી હિંદની બહોળા પરદેશી નીતી વિશે બોક્તાં વડા પ્રધાને કહ્યું કે સુલ્ક-કરતે એકીયાના કાંઈ પણ દેશના કરતાં અથવા કેમનવેલ્થના દેશોના કરતાં પણ ભર્મ અને કન્ડેનેસીય હિંદની વધારે નજદીક છે. સમાન હિતોના કારણે અરમા, કન્ડેનેસીયા અને હોદ પ્રવતીમન રીતે એક સાથે જ કામ કરી રહ્યા છે. એ વિકાસ કુદરતી છે અને તેને હું આપકાઈ છું. હું ઈચ્છું છું કે સીલેન અને પાકીસ્તાન પણ એમ જ કરે.

જાપાનને વિશે વડા પ્રધાને કહ્યું કે એ દેશની સાથેના હિંદનો સંબંધ સારો છે અને જો કે જાપાન હિંદના કરતા જુદી નીતીને અનુસરી રહ્યું હોવા છતાં

તે સારો જ રહેશે. તેમણે કહ્યું કે જાપાન સાથે આપણને તકરાર થવાની નથી કારણ આપણું કાર્યક્ષેત્ર જુદું છે.

એશીયા એશીયાના માટે અને યુરોપ યુરોપીઓના માટે એ વાતને શ્રી નેહરુએ વખોડી કાઢતાં કહ્યું કે, આધુનિક દુનીયામાં સવળા દેશોએ સાથે કામ કરવું પડશે કારણ કે કાંઈ પણ દેશ કે અંક એકલાએ થઈને રહી શકશે નહિ.

સેંકડો વેળોની યુવામી પછી ખીન અને હોદ જવા મહાન દેશોના પુનઃ સર્જન વિશે બોક્તાં શ્રી નેહરુએ કહ્યું કે, સામ્પ્રવાદના પક્ષની અને તેની વિરુદ્ધી ઉપરછાલી દલીલોમાં આ સભાએ સંડોવાવું નહિ જોઈએ કારણ તેમ કરીને તે એ સવાલને યુગ્મી નાખે છે. દુનીયાની પરિસ્થિતિનું પ્રકરણ કરવાને ખાતર કાંઈ તુરત એ વસ્તુ તેણે બૂલી જવી જોઈએ. તેમણે કહ્યું કે, કમનસીમી એ છે કે પશ્ચિમના દેશોમાં, અથવા તે, પશ્ચિમ ના કેટલાક દેશોમાં સામ્પ્રવાદનું અને તેની વિરુદ્ધનું ચૂલ લોકોમાં એટલું બરાબ થયું છે કે દુનીયામાં કામ કરી રહેલાં બધા તેએ જોઈ શકતા નથી. તેમણે કહ્યું કે, આપણામાં એ ચૂલ નથી બરાબ કારણે આપણે ખીન વિચારો પણ કરીએ છીએ. આપણે આપણી પ્રગતી કંઈ રીતે કરવી વિચેર ના વિચારો કરીએ છીએ. આથી ખીન દેશો આપણી સાથે ઉરોરાય છે કે આપણે એટલા પતિત કેમ થઈ ગયા છીએ કે તેઓ પ્રકાશ જોઈ શકે છે તેમ આપણે જોઈ શકતા નથી કે તેઓ અને છે કે આપણે પતિત અને અંધ મધં ગયા છીએ. ખરી કહાકત એ છે કે તેઓ એકજ વસ્તુ જોઈ શકે છે અને ખીન ક્યાં જોઈ શકતા જ નથી. આપણને, તેઓની દ્રષ્ટિ વધે લાગે છે જ્યારે તેઓને આપણી પતિત થયેલી લાગે છે.

યુદ્ધ થતું આટકાવો કાલની પરિસ્થિતિમાં પહેલી વસ્તુ મુખ્ય થતું આટકાવવાની છે. આથી હિંદની નીતી જતી શકે ત્યાં સુધી યુદ્ધ થતું આટકાવવાની છે.

શ્રી નેહરુએ કહ્યું કે મોટાં રાજ્યોને એક ખીનનો ભય-લાગી રહ્યો છે અને સંધીઓ અને ભાગીદારીઓથી એ ભય દૂર થવાનો નથી. આજે યુદ્ધ આટકાવું છે તે સંધીઓને લીધે નહિ પરંતુ અપને લીધે શાંતી રહી છે.

પોતાના બાણી દરમીયાન શ્રી નેહરુ એ જાણવું હતું કે ખીનના વડા પ્રધાન શ્રી ચાક્રે એન-લાય સાથેની વાતચીતમાં ખીનના વડા પ્રધાને સિવ-કાપું-હતું કે સુલ્ક-કરતે એશીયાના કેટલાક દેશોમાં હોદ અને ખીનના કાંઈ કારણે અને એ દેશોની વસતી

નો ધોષ પડોલના દેશોમાં ફેલાયેલો હોવાના કારણે ભય ઉપરિધત થયો છે. શ્રી ચાક્રે એન-લાયને એ પણ સિવ કાપું-હતું કે એ ભય દૂર કરાશે કંઈક થતું જોડવે.

સીલેન સીલેનમાં વસતા હિંદના વતનીઓ વિશે શ્રી નેહરુએ કહ્યું કે, હોદ એ દેશને પોતાની વસતીથી બરી મુકે અને એ દેશને ગળા જશે એ સીલેન ના ભયને માટે ક્યાં વાળખીપણું નથી. હું જાણું છું ત્યાં સુધી હિંદમાં કાંઈ પણ એવો વિચાર કરતું નથી.

તેમણે વધુમાં કહ્યું કે, આપણે સ્વતંત્ર અને મેટી થરાવી રહેવું સીલેન માંથીએ છીએ; એવું સીલેન માંથીએ કે જોની સાથે આપણે નિકટનો સંબંધ રાખી શકાએ. સીલેન મેટી નહિ બતાવતું હોય તો પણ આપણે સીલેન સાથે મીતતાથી કામ લેવું પડશે.

અર્થ દરમીયાન શ્રી આચાર્ય કીર-લાનીએ કહ્યું હતું કે દેશની અદ્ય સરકારની અમે તે નિષ્કળતાએ થયેલી હોય પરંતુ આંતરરાષ્ટ્રીય વ્યવહાર સરકારની સિદ્ધિઓ, મહાન જ લઈ પરંતુ અતિ મુદ્દર થઈ છે એ જો વિરોધ પક્ષના સમ્બંધ તરીકે પણ બે હું ન સ્વિકારું તો માટે માટે તે અવ-જાણવું જ ગણાય.

બોધ વચનો (કાકા કલેલકર)

તમારી આસપાસ ખીનો ભેધ કરજો; ખુશાગતીઆ કે અન્ધ ભાગ ભેગા ન કરતા.

જો સમાજમાંથી ધર્મનો લોપ થાય છે તે સમાજમાં અર્ધજાલ એજ રમીત બને છે.

હલ્કનો જીજીદાર કરો એટલે સમાજનો, ધર્મનો, સંસ્કૃતિનો જીજીદાર એની મેજે થશે.

સમાજમાં આજે ઉપાસ ભોળે છે, વિશ્વાસ નહિ; રૂપ જોઈએ છે, નિદા નહિ.

સમાજનો મૂળ પાયો સંતોષ-સમાપ્ત છે, દરિદ્રાઈ નહિ. મત્સર એટલે પ્રમનું મરણ. દરિદ્રાઈ એટલે સમાજ નો નાશ.

દરિદ્રાઈને કામ કરવામાં રહેલી દરિદ્રાઈ આનંદમાં અને પ્રોત્સાહ લેાય છે. એકમેકના વિરોધી કામ કરવામાં રહેલી દરિદ્રાઈ દાનતા કિપ કરે છે.

પુરુષાર્થ આમર્શવ

(‘બુદ્ધિપુત્ર’ પંચવાદિકમંથી)

પુરુષાર્થ પચાસેક માણસ કુદ-
ર્જિવવાડા ઇચ્છતામા અમરમાવ
વાવેલું છે. અમરથી બે વર્ષ પહેલા
સગ તુકડેડા મદારાજના પ્રભાવથી
મામના એસીએ એસી કુટુંબોએ
પોતાની પુરેપુરી જમીન ગુમિદાનપત્રમાં
મરખંજી કરી પામદાન નોંધાવ્યું.
તે ર બાદ તુકડેડા મદારાજ થેડો
વખન સુધી એ મરખામાં રવાા અને
મામનાં કામો અને ત્યાંના સોનાને
રેસવળી આપી. મામના સુયોજન
અને સલાહ આપવા થી જે. સી
કુમારપા અને નંદાજી જેવા સેનોર
પણ આમઆર રહી અવા, અમની
નથા એલીના બીજા નિષ્ણાનેની
કથકથી ત્યાં સામુદિક બેલી રાક
થત. મામની જમીનમાથા જરૂર
કપાજી ગેગર મારે. કાકેઆજી મટે
અને જગીયા મટે જમીન જુરી
રાખવામા આવી. બાજી જમીન ઉપર
કનાજ અને કપાસ કેટોટમા પ્રતાવ્ય
માં પકાતું એ વિચારવામા આવ્યું.
મામસોનાએ સરેરાશ કેટલા કસાક
ખની અંગેના કપા કાપમા આપવા
પડશે કેનો પણ દિઆજ કરવામાં
આવે. મામમાં અનજ-મંડાર
અને બીવારજી-મંડાર રાક કરવામાં

અ.અ. મામસોનાએ જ જાતે મહેનત
કરીને મામના ઉત્પાદકમાક રસ્તાએને
સુંદર ખનાવી દીધા કેટલીક પાજી
સડી પણ થઇ. મામની ચાર દિસા
એ ચાર કૃષા બોદવા માણસને
રહેવામાક પુર રસ્તાથી અચુક અંતરે
બ્યરિમલ રીને નવેસરથી ખાંધવામાં
આવ્યા, અથવા જુન.ને સરખાં કરવા
મા આપ્યા સાત-સાત ઘર નચ્યે
એક-એક ખનીનો ચામલો ઉભે કરવા
માં આવ્યો અને દરેક ઘરે વોરાકરતી
સાત વારે એમાં તેલ પુરતું એક
દારવામાં આવ્યું. આમ વગર
સુધરાઇએ દીવજતની વ્યવસ્થા થઇ
ગઇ !

મામમાં એક સામુવેદનુ ઔપચાયક
છે. પણ એના ગેહને શી નથી
અપાતી, એની જરૂર પૂરતાં અનવસ્થ
અપામ છે. એક પ્રાપતિક શાળા છે.
એના શિક્ષકને પણ જરૂરી વસ્તુઓજ
પુરી પાડવામાં આવે છે એક સદકારી
કુકાન ખુલી છે, પણ કુકાનદાર કેલ
નથી મામના કેટલાક ધરડા સે.કા
ના કુકાને ખેસરાના વાસ ગોડવવામાં
આવ્યા છે, કુકાનની લેગરેવક ચાલર
ની આડીઓથી ચાલ છે. મામના
ગોળીના નેડા જ અમમાં ખરીદામ

એવું વિચારાવું હતું. પણ એને જાનો-
મપ નેડા ખનાવતાં નહેતા આવડતા.
તેથી એના દોકરને ઝની આસ
તાલીમ લેવા માટે બદારમામ મોકલવા
ની વ્યવસ્થા તુકડેડા મદારાજને પોતાને
મળતી સેટમાંથી કરી આપી. એ જ
રિતે કુંબારનો હેકરે પણ આમજ
તાલીમ લેવા બદારમામ ગયો

મધ્યપ્રદેશના ધણાખરા અને મધ્યસ્થ
સરકારના કેટલાક પ્રધાનો આમમાવ
જેવા આવી અવા છે એમાં શી
કાલજીએ તેો અમ જોઇને કહ્યું કે,
અમે વીસ વર્ષમાં જે કરવા ધારતા
હતા તે આ મામના લોકોએ પોતાના
પુરુષાર્થથી બે વર્ષમાં કરી ખનાવ્યું છે.

બોધ વચને

(કાકા કલેલકર)

બીજાના મોજ શોખ માટે ગેતરું
કરવા તર્કવાર થવું તેમજ પોતાના
મોજશોખ મટે બીજાની પાસે ગેતરું
કરાવતું બન્ને સરખાજ મંદા, કુરપાં
અને અધમ છે.

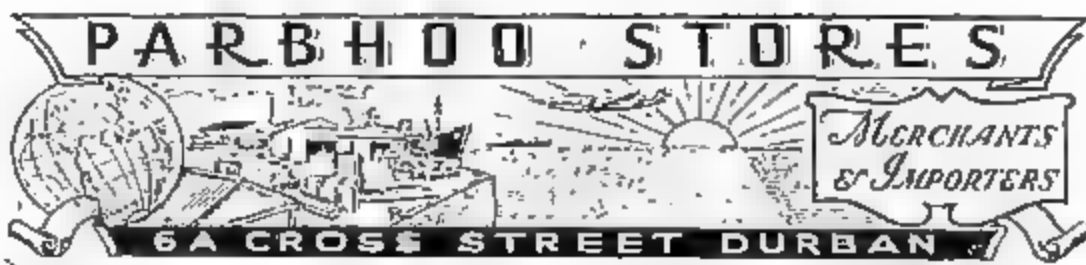
અપમાથી જેમ મદોકું મધાર છે.
તેજ પ્રમાણે સામાજિક અન્યાયને લીધે
આપણા બધા અવકારમાં કુરપતા
કુરી નીકળતી દેખાય છે.

સુખ કુઃખનો આધાર શીમંતાપ કે
મરીયાત પર નથી. મરીયાત એ
મહાકુ.ખ નથી. કંટાળા મરેજી,
કુરપ કામ કરવું પડે એ બારે સજ
રૂપ છે. બાળી સંકટે તરફ, ખાન
આપો, હે સોડો, બાલિ સંકટે વિશે

સૌવધ રદો. જુના મત બાજુ સંકટે
ના-શતુસોના મદ.ને ઉબેજશે મા.

જે હોકરો પોતાના વખતને સદુપ-
યોગ કરતો હોય તને સંપૂર્ણ રસ્તવ્ય
આપો તેજ તેનો સંપૂર્ણ વિકાસ
થશે.

દાન કરતા ત્યામનું મદન વધારે
છે. દાન કરવાથી આપણે મરીયાનાં
કષ્ટઓમાં કરીએ છીએ. પણ સંપત્તિ
નો ત્યામ કરવાથી આપણે મરીયાની
મરીખી જ કાદી નાખીએ છીએ. બધી
વાર આપણે દાનથી સામાજિક પાપનું
પ્રાપચિત કરીએ છીએ પણ ત્યામથી
તો ખાપજ છેડી દુષ્ટ છીએ.

દિવાળી-પત્રીકા અને પંચાગ

— નુતન વર્ષ પત્રીકા —

- (૧) માર્મીક ચિત્રો વાળા ફેલ્ડર નં. ૨૧૨.....શી. ૪-૬ ૬૪૫
- (૨) ટેકનીકલર પીકચર કાર્ડ (નાના) નં. ૩૦૧.....શી. ૧૧-૦ ૬૪૫
- (૩) ટેકનીકલર પીકચર કાર્ડ (મોટા) નં. ૩૦૨.....શી. ૧૩-૬ ૬૪૫
- (૪) હોદના નેતાઓના ફેલ્ડર કાર્ડ નં. ૩૧૨.....શી. ૧૩-૬ ૬૪૫
- (૫) હોદના નેતાઓ. ફંજ પોલકાર્ડ નં. ૩૨૨.....શી. ૧૩-૬ ૬૪૫
- (૬) દિવાળી અભિનંદન ચેક બુક (નં. ૬) નં. ૫૦૨.....શી. ૧-૦ બુક

ગુજરાતી ગ્રેસના મોટાં પંચાગ . . . . . શી. ૫-૩ નંગ
ગુજરાતી તારીખના કટ્ટા . . . . . શી. ૨-૬ નંગ
તેમજ તમાગ ગ્રેસરી પણ મળી શકશે.

ગીતાનો સંદેશ

લેખક: ઉચિયાશંકર જોષાદર માં. જા. વિ. જોષાદર

આજના ઇશ્વર ભારતમાં નહિ પરંતુ સમગ્ર વિશ્વમાં ગીતાની ભોજપાયા છે. ઇશ્વરનું ધ્યાન એ તરફ આકર્ષિત થઈ ચૂક્યું છે. અમે-રીકામાં તો ગીતજ્ઞાન અંગે સંખ્યાબંધ સોસાયટીઓ સ્થાપિત થઈ ચૂકી છે અને હજુ ઘણી જાણ છે. જેમાં નિર્ધારિત ગીતાના પ્રવચનો થતાં રહે છે. કવિવર રવિન્દ્રનાથ ટાગોરે તો ગીતાસાગરમાંથી 'એક અંજલી' ભરીને દુનિયાને 'ગીતાંજલિ' દ્વારા દુનિયાને સજ્જિત કરી દીધી અને ખતારી દીધું કે ભારત પોતાના દારૂ નિકાલમાં અંગ્રેજો છે અને સ્વેચ્છા છે. 'જે ગીતા સામે આપું વિશ્વ માયું' કહેવા છે, જેના ઉપર આપણે અને જાન ઉપર સાર પ્રગટ છે. તે છે આપણી ભારતીય વસ્તુ છતાં આપણને તેના રક્ષક સંજોગ ન હોય એ આપણું દુર્ભાગ્ય નહિ તો ખીલું સુખ્યાય! સ્વામી વિવેકાનંદે કહ્યું છે કે જે ભારત પાસે ગીતા જેવો અમુલ્ય વારસો છે તે ભારતીય પ્રજા જ્યાં ત્યાં દુઃખ દરિદ્રતા અને પ્રમાણમાં સખી રહી છે એ એક વિચિત્રતા છે.

ગીતા આપણને ધીરજ, સાહસ અને વીરતાના પાઠ શીખવે છે. આપણને સ્વધર્મ-પાલન શીખવે છે. કર્તવ્ય માટે સદર્પણ જીવન સમર્પણ કરી દેવા શીખવે છે. જે વખતે અશુભ અથવા સંસારના કષ્ટોચ્છમાં પોતાની કાપરતા અને દુર્બળતાના કારણે વિચરમાં પડી જઈ કર્તવ્યપદ યાપ છે, શરીર કાંપવા માંડે છે, દોમત દારી જાય છે, તેના કાષ્ઠમાંથી ધનુષ્યાણ છુટી જાય છે અને તે પરજીવ થવા માંડે છે તે સમયે સારથિ કૃષ્ણ ભગવાન તેને મક્કારીને કહે છે કે 'હરે કૃષ્ણ? હું નિત્ય, અજન્મા, અનાદિ અને સાક્ષત છે. સંસારની ઝાઝ પછી સજ્જિત તારો બચાડ કરી ચક્રો નહિ, કારણકે તારામાં દેવી સંપત્તિ છે. સુનિયમ થઈને કર્તવ્યમાંથી દૂરી જવું, ધર્મ પુરૂષી દુર થવું એ બધું તને સોંપાતું નથી. જો તું તારું કર્તવ્ય પાળે તો આજ, આજના આજ; જીવન સંઘર્ષમાં અભિસર થા, મોહું ન થોડાં, દોમત રાખ અને સ્વધર્મનું પાલન કર.'"

અશુભ પડતો પડતો બચી જાય છે અને હવે પોતાના કર્તવ્ય માટે દર્પણી તરફ ધ્યાન જાય છે.

ગીતા એ સંસારના કાષ્ઠોથી ઉદારતા બતાવે છે. અથવા સંસાર છેડાવે છે એમ માનવું એ અનુભવી મોટી જૂઠ છે. ગીતા આપણને ધરમાર છેડાવી

સંપાસી બતાવતી નથી. પણ ગીતા નો પશુમાંથી માનવ અને માનવમાંથી દેવ બનાવે છે. સાચું જીવન જીવતા અને સાચી રીતે મરતાં શીખવે છે. ધર્મ ખરો એમ માને છે કે ગીતા એ તો સાધુ સંતો અને મહાત્માઓને વાંચવાનું પુસ્તક છે. નાનાં નાનાં બાળો, છુટાં અને યુવતીઓએ વાંચવા જેવું એ નથી. ગીતા વાંચવાથી તો સાધુ થઈ જવાય એવો ઠર રહે છે. પરંતુ આવી અર્થ વગરની બાબતોએ હોય સાધુથી માનવ સમાજનું કલ્યાણ થી રીતે થઈ શકે!

ગીતા આપણને સાચો ધર્મ-કર્તવ્ય-કર-શીખવે છે. નિઃસ્વયંકારમાંથી રીતે જીવવું, રહેવું, મરવું તે બધું શીખવે છે. ગીતા શીખવે છે:

કર્મધર્મવાધિકારરતે, આદ્યેષુ કદાચન, મા કર્મરહેતુર્મમાં, તે સંગોસ્ત્વ કર્મશ્ચિ-અં. ૨-૪૭. (તારો કર્મમાંજ અધિકાર છે, કળમાં કદી નથી, તું કર્મના કળમાં આસક્તિ ન રાખ કર્મ નજ કરવા એવી પણ તું આસક્તિ ન રાખ)

'ઓમ ગીતા આપણને, સદજ રીતે મળેલી ફરજ, ચિત્ત દબાવે અટકાવે શીખવે છે. એમાં ગમે તે રૂળ આવે પરંતુ હું તારું કર્તવ્ય કર્મ કરવાનું ચાલુ રાખ એમાંજ તારું સાચું કલ્યાણ છે. એજ તારો સાચો ધર્મ છે. એ સિવાય બીજી પ્રવૃત્તિમાં હું પડીશ તો તેથી તને ગુસ્સાન થશે, એ શીખવે છે.

સ્વધર્મે નિષ્ઠા એવ: પરધર્મે અપાવદઃ (અ. ૩-૩૫) પોતાના કર્તવ્યધર્મ ઉપર હઠ પ્રતિ રાખી તે કરવામાંજ મરવું જીવન છે પરંતુ

ખીનન, કર્તવ્ય કર્મમાં-માયું મારવું એમાં નુકસાન છે ઉત્કૃષ્ટ જીવનનું પતન છે). ગીતામાં જે કર્મ કરવાની આજ્ઞા છે તેમાં સ્વામીની વાસનાનો અંશ પણ નથી. ગીતાનો કર્મ માત્ર વિશ્વવાપી ધર્મ છે. તેમાં સંકુચિત ભાવન નથી. સેવાધર્મ એ ગીતાનો આદેશ છે. 'આત્મવત્ સર્વભૂતેષુ' પ્રાણીમાત્રના કલ્યાણમાં પ્રભુ આત્મારૂપે રહેલો છે. આપણું વિશ્વ એ પ્રભુનું મંદિર છે. એ મંદિરમાં રહેલા પ્રાણીમાત્રની સેવા કરવાનું ગીતા શીખવે છે. સંસારના તમામ કાષ્ઠો નિષ્કામપણે કરવામાં નિરંતર પરિષ્કમ કરી તેના પરિભ્રમણે વિચાર ન કરતાં સતત કામમાં તણીન થઈ જવું એ ગીતાનો મુખ્ય આદેશ છે.

જે સંસારમાં આપણે આપણી, સમાજની અને રાષ્ટ્રની ઉપત્તિ કરવાની છંછા રાખતા હોઈએ તો ગીતાના કર્મ યોગને અપનાવવાથીજ તેની છંછા પાર પડી શકશે, ખાસ કરીને યાજ્ઞોએ અને વિદ્યાસયોમાં તો ગીતા ના પ્રચારની મુખ્ય આવશ્યકતા છે. 'સા વિદ્યા યા વિમુક્તયે' જે વિદ્યા જીવનમાં સુખિ-સુખ-સાંતિ આપાવે તેજ સાચી વિદ્યા છે' ગીતાના જ્ઞાન વિનાનું ભણતર અપૂર્ણ છે. એકે એક હોંફુ બાઈ-બહેન આવી આ 'જીવન' તારિણી' ગીતાનું નિત્ય વાચન-મનન-અભ્યાસ કરે એટલી નમ વિનંતિ છે. પૂજ્ય બાપુજીએ મુજરાતિ આપમાં 'ગીતાબોધ-અનાસક્તિ યોગ' અને ૨૫ પૃ. ડિશ્વરસાહ મણવાળાએ 'ગીતામંથન' તથા આજના પૂજ્ય બાપુજીના આદેશ મુજબ જીવન જીવનાર અને કામ કરનાર પૂજ્ય વિનેષા બનેલા 'ગીતા પ્રવચનો' એ પુરાતો દેવેક હોંફુ બાઈબેન વધાવે અને તેનું વાચન-મનન શરૂ કરે, શરૂ થતું ૨૦૧૧ નું જીવન વધુ આપણું સૌને એ રીતે જીવનમાં નવીરૂપિ આપે અને આપણે

આપણું, આપણા કુટુંબનું અને સમાજનું કલ્યાણ કરીએ; (ઉપરના બધાં પુરાતો 'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન, ડિનિકસ' તથા નવજીવન કાંપોસ-અમદાવાદ એ રમણભોજી મળી દેશે, તથા આ લેખકને મળવાથી અગર પણ અમદાવાદી ઉપના પુસ્તકો તેઓ મેળવી આપશે.)

બોધ વચનો

ખરી દરિદ્રતા કદા પાસે પુણ્ય સંપત્તિ હોય છતાં તેનો સુપયોગ કેવ કરવો એ સૂઝતું ન હોય તે.

મેં પકડેલો માણસ કરતું નોહ્યો તેથી બોલું કામ કરે છે. સાધારણ મજુર મજુરીના પૈસા જેટલું જ કામ કરે છે. પણ કસખી માણસ કામયા પ્રેમથી મજુરી કરતાં વધારેજ કામ કરે છે. કરીમર કૃષ્ણ નથી હોતો.

શહેરો માંમડાંની સુન્દરતા છુટી લાવે છે. છતાં પોતે સુન્દર બની શકતાં નથી.

પ્રવૃત્તિ પ્રવૃત્તિ કરીને ગમે તેટલું નમારો વમાડો, છતાં જગતમાંથી અલેક નિષ્કાંતિ જ્યાં સુધી પાછી નહિ આવે ત્યાં સુધી આ દુનિયાની દસા દેખાજનક રહેશે. આ સંસારમાં પ્રચંડ વેમથી દોડી રેલું છે, 'પેણ' થયાં તેનો મોંઘે પતો નથી. કારણકે ધર પર મહા ક્યાં છે! સોનું યશે તે માફ થશે એટલું જ માણસને સગાધાન છે.

—કાકા કાલેકાકા—

સુકાપીંગ, ઇનકમ ટેક્સ રીટર્ન, લાઇસેન્સીંગ, રેવન્યુ કમ્પીયરન્સ અને ઇનસ્પેક્ટર-સ આરે મળા.

આર. વીકલ

૨૧૭ મેડાસ હાઉસ; ૧૭ કમીસનર સ્ટ્રીટ, સેકન્ડ ફ્લોર, ફરિસ્ટાલિન, બેંગાલોર, ફોન ૩૩-૨૧૫૪.

જે અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ખોસ્તી ૧૬૫૪ અક્ટો. ૨૨	દોહ ૧૦૧૦-૧૧ આસો:- કારતક	પ્રસન્નમાસ ૧૩૭૪ છિન્નરી ચર ચૈત્રી ૧૪ આરમ	પારસી ૧૩૨૪ અરદીનહેરત મે ૧૬૬	મુસોલ્મ ક. મી.	મુખારત ક. મી.	ધાર્મિક તહેવારો-ઉત્સવો
શુક્ર	૨૨	૨૨	૨૪	૨૧	૫-૧૪	૧-૦૮	
શનિ	૨૩	૨૩	૨૫	૨૨	૫-૧૩	૧-૦૯	માધ ભારત
રવિ	૨૪	૨૪	૨૬	૨૩	૫-૧૮	૧-૧૦	ધનતેરસ
સોમ	૨૫	૨૫	૨૭	૨૪	૫-૧૩	૧-૧૦	કાળી ચોદસ
મંગળ	૨૬	૨૬	૨૮	૨૫	૫-૧૩	૧-૧૦	દીકાળી
બુધ	૨૭	૨૭	૨૯	૨૬	૫-૧૨	૧-૧૦	નવું વર્ષ
ગુરુ	૨૮	૨૮	૩૦	૨૭	૫-૧૨	૧-૧૧	આઠમીજ
શુક્ર	૨૯	૨૯	૩૧	૨૮	૫-૧૨	૧-૧૧	
શનિ	૩૦	૩૦	૧	૨૯	૫-૧૧	૧-૧૧	
રવિ	૧	૧	૨	૩૦	૫-૧૧	૧-૧૨	
સોમ	૨	૨	૩	૧	૫-૧૧	૧-૧૨	
મંગળ	૩	૩	૪	૨	૫-૧૦	૧-૧૨	
બુધ	૪	૪	૫	૩	૫-૧૦	૧-૧૩	
ગુરુ	૫	૫	૬	૪	૫-૧૦	૧-૧૩	

ભારતનો પત્ર

(અમારા અન્યવચી તરફથી)

મુદ્રણ તા. ૧-૧૦-૫૪

જીવનમાં ઠેકાણે વિસ્તારને તુલ્યાન કરીને વરસાદ તો હવે ચાલ્યો ગયો છે. વધસા, સૂરત અને ખીજા ઠેકાણે ભાગેમાં રાખેલા મુજબ કરતાં હમમ જમણે વરસાદ પડી ગયો છે. બાજીના ભાગેમાં સારા પાક ઉતરવાની ખાશ્યા છે.

પારડી તાલુકાના જમીનદારોએ બેકાયા વિના ઉપરા ઉપરી એ વર્ષ સુધી પડી રહેલી જમીનને કળને લેવાના મુજબ સરકારના કુલ સામે દાખલામાં કરેલી અરજી મુજબ ન્યાય મૂર્તી શ્રી ચામલા અને ન્યાય મૂર્તી શ્રી શહે ૨૬ કરી છે અને સરકારી કુલને વાળ્યો દરખોલ છે.

મહાત્મા ગાંધીની જયંતિ ભારતભર માં અવધનતા નિવારણ અને શામે-દારની પુનઃપ્રવિષ્ટ સાથે ઉજવવામાં આવી હતી. મહાત્મા ગાંધીને આ બંને કાર્યો મુજબ મમતા હતા. મુજબ અને સૌરાષ્ટ્રમાં ગાંધી જયંતિને દિવસ દરિયા દિન તરીકે પાળવામાં આવ્યો હતો.

સૌરાષ્ટ્રમાં કેરેરે દરીજનોને પ્રેમ પૂર્વક મંદિરોમાં દાખલ કરવામાં આવ્યા હતા. વધારે પાસેના પ્રસિદ્ધ જડેશ્વર ઉપરાંત ઘણા મંદિરોમાં દરીજનોને દાખલ કરવામાં આવ્યા હતા. પેરખંદરમાં તો ગાંધી જયંતિની આજી ધામધુમ હતી. આં ગ્રામીણ જલેર સમામાં આ મુખપ્રસંગે પેરખંદરના મહારાજાએ પોતાને મળતા સાક્ષિયાણામાંથી રૂ. ૪૦ હજાર કાઢી ને ૬૨ વર્ષે રચનાત્મક કાર્યમાં અગ્રવાની ભરેલા કરી હતી.

આ રુકનવંતા દિવસે સોશીયલ વેરેરે બોડનાં આશ્રય નિચે ૨૪૦૦ મામડાઓ અને ૨૪,૦૦,૦૦૦ની વરતી ને આવરી સેતી ૧૨૦ મામડુધાર યોજનાઓ શરૂ કરવામાં આવી છે. સ્વાતંત્ર્ય દિને શરૂ કરવામાં આવેલી ૮૧ યોજનાઓ ઉપરાંતની આ ૧૨૦ યોજના છે. અત્યાર સુધીમાં ૭૨,૮૫૦ મામડાઓ અને હમમ ૫,૬૦,૦૦,૦૦૦ મળને આવરી લેત. ૫૧૨ ખેડોશમાં આ પ્રગ વિકાસ યોજના અને ગ્રામ-સુધાર યોજનાઓ ચાલી રહી છે. પંચ વર્ષીય યોજના પુરી થતાં તે હમમ ૩ મામની મામ પ્રગને એટલે હમમ ૭,૪૦,૦૦,૦૦૦ની વરતીને આ યોજનાને લાભ મળશે એવી આશા રાખવામાં આવે છે.

આ વિકાસ યોજનાઓ નજી રીતે કામદા કરે છે. પ્રથમ તો એવી રીતમાંથી વધે છે, ઉત્પાદન વધે છે.

એલિ વાહી, પશુ ઉછેર વગેરેમાં વૈજ્ઞાનિક પદ્ધતિના ઉપયોગ અને સહાયક તથા ગ્રામ ઉલ્લોગની રચાપના દ્વારા આમ થાય છે. ખીજું તે મામજનોને સહકારી ધોરણે કાર્ય કરવાને અવરિયત કરે છે. પ્રત્યેક મામ કે ગામેના યુવકોમાં આજમાએલા એક બદ્-લકી સહકારી સંસ્થા, જેમાં પ્રત્યેક એક સભ્ય હોય, તેવી સંસ્થા રચાવવાનો આનો હેતુ છે. તોજું સમાન લાભના કાર્યોમાં અવરિયત રીતે પ્રયાસ કરવામાં આવે છે. મામડાં એને રસ્તાઓ, શાળાઓ, તળાવો અને આરોગ્ય કેન્દ્રોની જરૂર હોય છે. મામજનોના સહકાર પ્રયત્નો દ્વારા આ જરૂરીવાતો પુરી પડી શકે છે, એમ તેમને લામજી મેળવે. મામજનો મહત્ત મજુરી અને ખીજી સહાય આપીને આ યોજનાઓમાં સહકાર આપી રહ્યા છે.

કેન્દ્ર અને રાજ્યના પ્રધાનો તથા મહાત્મા ગાંધીના સાથીઓ સહિત દિલ્હીના દળવેરા નામરિકાએ રાષ્ટ્રપિતા ને અંજલી આપતા રાજધાની તુલ્યાત લીધી હતી. વહેલી સવારથી જ યાપુની સમાધી બણી લે. એને અવિરત પ્રવાહ વહી રહ્યો હતો. વહેલી સવાર માં રાજધાનિ પહેલો જઈ સમાધીપર પુષ્પો મઢારીને પ્રાર્થનામાં આમ લેનારાં એમાં રાષ્ટ્રપતિ ડૉ. રાજેન્દ્રપ્રસાદ હતા. રાષ્ટ્રપતિએ સમાધી પાસે ચમેલા કાંતણુ ધનમાં પજી આમ લીધો હતો.

રાજધાનિ આવે દિવસની શરૂઆત રામધુનથી કરવામાં આવી હતી. ઉપરાંત ગાંધીજીને પ્રાપ્ત એવાં ખીજાં બળને માવામાં આવ્યાં હતાં. આર કાર્યકરોએ ૮૬ કલાકનો અવિરત કાંતણુ પજી આરંભ્યો હતો. સાંજ સુધીમાં તો સમાધી પર પુષ્પો અને સ્તરને જંગી મંજી ખડકોએ હતો. સાજની પ્રાર્થના સમા, યાપુની હમાતી સમયે બરાની હતી તેવીજ રીતે બરાઈ હતી. તેમાં રામધુન અને ખીજાં બળને ઉપરાંત ગીતા કરાન અને મંથ સાહેબમાંથી દ્વરાઓ તું વાંચન કરવામાં આવ્યું હતું.

પ્રાર્થના સમાને સમેલના ડૉ. રાજેન્દ્રપ્રસાદે જણાવ્યું હતું કે, ગાંધી યુગમાં જીવતી વર્તમાન પ્રગ ગાંધીજી ના ઉપદેશની મહાનતાને પુરેપુરી રીતે મદજી કરી રાજી નથી, આઝાદી પછી આંતરરાષ્ટ્રીય ક્ષેત્રે ભારતનો દરજ્જો જોયો આવ્યો છે. ભારત અન્ય દેશોને યાપુની રીતસુધી આપી શકે છે, પણ ભારતની પ્રગ જલેજ

ગાંધીજીના ઉપદેશને સંપૂર્ણ પહે મદજી કરે એ પછીજ આપણે તેમ કરી રાજીએ એમ જીએ.

ગાંધીજીએ દેશને જીવનનું સંપૂર્ણ તાવડાન આપ્યું છે. માનવીતા વર્તન નાં તમામ ક્ષેત્રોમાં તેમનું તાવડાન વૈજ્ઞાનિક મામંદશન પૂર્ણ પાડે છે. ગાંધીજીના ઉપદેશને તમે કુટલા પ્રમાણ માં મદજી કર્યો છે, એ સંબંધમાં તમારા દિલ તથાસી જોવાની કું પ્રત્યેક દોડીને અપીલ કરું છું. દિલ તથાસતો જણાશે કે ઉત્સાહ છ વર્ષેમાં ગાંધીજીના ઘણા સિદ્ધાંતોને જુલો જવા માં આવ્યા છે. કુર કુરના દેશો આ સિદ્ધાંતોનું મદત્વ સમજવા છે અને તેનો અમલ કરી રહ્યા છે જણાશે ઘણા ખરા દોડીઓ- જેઓ યાપુની કાવ નજીક હતા તેઓ તેને સમજી શકતા નથી. આપણને યુરફલીએ. માંધી પસાર કરાવનાર પ્રકાપને આપણે છ વર્ષ પહેલાં યુમાળ્યો. આઝાદી પછી આવતી સમજાએનો ઉદ્દેશ કરવાનો રસ્તો ગાંધીજીએ બતાવ્યો હતો. પરંતુ તેમના દેહાત પછી, પવરેલીએ આપણા પગલાંને ફેવી રીતે જોશે એ એકજ કસોટીએ આપણે આપણા પ્રયત્નોની તુલના કરીએ છીએ, એટલે આપણા પગલાં ની તુલના કરવાની કસોટી સાચી નથી. ગાંધીજીના ઉપદેશો એ દેશની એવી અરહપામત હતી જેનું યોગ્ય મુલ્યાંકન કરીને તે ખીજાઓ પાસે રજી કરવાના હતા. વિશ્વની વર્તમાન પરિસ્થિતિએ દેશ માટે ગાંધીજીના ઉપદેશો માદ કરવાનું અને તેનું અનુ-સરણ કરવાનું આવશ્યક બનાવ્યું છે. પશ્ચિમી સત્તાઓએ એવી વસ્તુઓ સર્જી છે કે જેવી વિશ્વને વિનાશ થાય, આવનારા વિનાશથી બચવા માટે માનવજાત મામં શોધી રહી છે. ગાંધીજીના શાંતિ અને અદાસાના આદેશોજ વિશ્વને બચાવવા માટેને, એક માત્ર માર્ગ પુરી પાડે છે.

મહાત્મા ગાંધી રમારક નિધિ સમિતિની કારોબારી સમિતિએ ભરત ભરમાં ગ્રામ સામાજિક કેન્દ્રો તરીકે "ગાંધી વરો" રચાવવાના પં. નેહરુના સુચનને રીકાર કર્યો છે. હાલમાં આ યોજના પ્રાથેનિક રચાવમાં છે અને આવતા વર્ષે દેશમાં મોટી સંખ્યામાં ગાંધી વરો રચાશે. આ ગાંધી વરો મામડાઓમાં તમામ પ્રજાત ઓમાં કેન્દ્રો તરીકે કાર્ય કરશે. આ કેન્દ્રોમાં ગ્રામજનો એકત્ર થઈને સામા-જીક જીવનને વિકાસ સાધી શકશે. તે ગ્રામજનોને કામ તથા સામાજીક જીવન વિકાસવાની તથા કેળવણી રમગમત અને મનોરંજનની સમવકા પુરી મારશે. દેશભરમાં વહેલા ગાંધી વરો રચાવવાનો પ્રશ કારોબારીએ વિચાર્યો હતો. કારોબારીએ આ

સંબંધમાં યોજના તથાપર કરવા તથા આ હેતુસર મકાનો ગાંધવાના અર્થને અંદાજ કાઢવાનું કાર્ય શીમિતિ સુચેતા કિપલાની અને શી. આર. એસ. ધોવને સોંપ્યું હતું. આ પેટા સમિતિ ને મામંદશન આપવાનું પં. નેહરુએ કલુષ કર્યું હતું.

કારોબારીની બેઠક શી. જી. વી. માવસંકરના પ્રમુખપદે મળી હતી. સભામાં હાજર રહેનારોઓમાં પં. નેહરુ, શ્રી મંજળદાસ પંડવાલા, શ્રી શંકરરાજ દેવ, શ્રી. શ્રીજીલાલ જળજી, શ્રી શીરામ, શ્રીમતી સુચેતા કુપલાની અને શીમિતિ વરોધરા દાસપ્પા હતા. સમીતીએ પોતાની સામાજીક પ્રવૃત્તિ આ નેપાળ અને કાશ્મીરમાં વિસ્તારવા નું પણ વિચાર્યું હતું. સમિતિએ મદાસ ખાતે કામ, ધર્મ કે રંમના બેભાવ વિના તમામ નામરિકા પ્રાર્થના કરી શકે એ માટે બંધાઈ રહેલા મહાજમાં રૂ. એ લાખનો ફાળો આપવા ને નક્કી કર્યું હતું.

ગાંધી રમારક નિધિએ નાણાંનો ઉપયોગ વધુ પ્રમાણમાં કરવો જોઈએ એમ સૂચવતા કામેલની મહાસમિતિ ની અન્યેર ખતેની બેઠકે પસાર કરેલા ખિન સત્તાવાર હરોવની પણ કારોબારીએ ચર્ચા કરી હતી. સમિતિ ને એવો મત હતો કે, નિધિની નાણાકીય રિયલિ તથા તેના તરફથી કાર્યના પ્રકાર અને પ્રમાણ પર જનતામાં ઘણી ગેરસમજ પ્રચલે છે. નિધિએ તાજેતરમાં ૧૯૫૨ના વર્ષ માટેનો સંપૂર્ણ હેવાલ અને ૧૯૫૩ના વર્ષ માટે નિધિની નાણાકીય રિયલિ તથા તેના તરફથી થતા કાર્યની વિગતો આપતો સારપૂર્ણ હેવાલ પ્રસિદ્ધ કર્યો હતો.

નિધિએ કુલ રૂ. ૧૦,૬૭,૦૬,૦૦૦ બેગા કર્યો હતા. નિધિ પાસેની સરકારી જમીનગીરીઓના આવ ઘટી જતાં, નિધિ જલ રકમ પુરેપુરી ટકારી રાખવા તેને આવતા વાર્ષિક બ્યાજમાં થી એકકલ કીરસો મુકીમાં જમા કરે છે. આવી રીતે મુકીમાં જમા કરાયેલા બ્યાજને આકેડે કુલ ૧,૩૫,૬૪,૦૦૦નો થયો છે. આવેલી આજ માલુ વર્ષમાં પુરેપુરી ભરપાઈ થઈ જવાની આશા રચાવ છે. નિધિએ સીધી કે આકેતરી રીતે ખર્ચેલી રકમનો આકેડે રૂ. ૧,૫૨,૪૨,૦૦૦નો થતા જાય છે. ૧૯૫૪ના અંદાજ પત્રમાં ખર્ચ માટે રૂ. ૬૬,૫૦,૦૦૦ની જોમવાઈ કરવામાં આવી છે.

મહાત્મા ગાંધીના સમવધી અખિલ ભારતના ધોરણે કાર્ય કરતી ઠેકસિક સંસ્થાએ મ.રસ્તે નિધિ પોતાની રચનાત્મક પ્રવૃત્તિઓ કરે છે. આમાં દોડુરતાની તાલીમી સંઘ, અરખા સંઘ, મામોલીંગ સંઘ, દરિયા સેવક સંઘ અને અદમજાતી સેવક સંઘનો સમાવેશ થાય છે. નિધિ આ સંસ્થા

એને જરૂરી આનંદો આપે છે એ ઉપરાંત અન્ય ધર્મી સંસ્થાઓને પણ નાણાકીય મદદ કરે છે. ભૂમિ અને બાળકો મારેનું કાર્ય હસ્તરક્ષા નિધિ મારફતે ચાલુ છે. હસ્તરક્ષા નિધિ પછાત વિસ્તારો તથા પહાડી વિસ્તારોમાં પણ પ્રવૃત્ત કરે છે નિધિના ફરડીઓની આગામી બેઠક દીસેમ્બરના પાંચમી પચ્ચાસિયામાં મળે એવો સંભવ છે.

ઇન્ડોનેશિયાના વડા પ્રધાન શ્રી. શરત્રોચી જોયોની દિલ્હીની મુલાકાત સફળ થઇ છે. ઇન્ડોનેશિયા અને ભારત વચ્ચેના સંસ્કૃતિક સંબંધ ધણે જુનો છે. પ્રાચીન કાળમાં પણ આપણા વેપારીઓ જવા-સુખના જતા હતા અને પુણ્ય ધન કમાવવાને આવતા હતા. હાંના નામો પણ આપણા પ્રાચીન સંસ્કૃત નામોના અંતર્ગત જોવા છે. આપણે પણ સંસ્કૃત ભાષાનો પણ લાગણી છે. હાંના પ્રમુખનું નામ સુકર્ણ છે. ત્યાં પ્રાચીન નામ આ પ્રમાણે આપણા જુના નામોને મળતા આવે છે. રત્નોના નામોમાં પદ્માવતી અને એવા બીજા નામો છે. ભારતમાં બૌદ્ધ ધર્મીઓએ ત્યાં જન્મે બધાને બૌદ્ધ ધર્મ પાળના કરી દીધા હતા. પરંતુ એ પંથો સુરક્ષિતો ગયા અને તેમણે ત્યાં સુરક્ષિત ધર્મનો પ્રચાર કર્યો અને તેઓ શૈવ, જાને ઇન્ડોનેશિયામાં સુરિક્ષિતની બહુમતિ છે. જાગેન એશિયામાં થઇ લેનામાં પણ હાંનું ધર્મના પ્રાચીન સારથોમાં આવતા નામો આજે પણ પ્રચલિત છે. પ્રાચીન હાંનું રાજવીઓને વેપારીઓની પાછળ જાવને ત્યાં સત્તા સ્થાપવાનો શીખ નહોતો, એટલે આ બધા અગ્નિ એશિયાના રાજાઓ રવતંત્ર રવા. અને ધીમે ધીમે ભારતીય સંસ્કૃતિ એકાદી થતી ચાલી.

અયોની પુણ્યદ્રુતિ પછી ભારત અને ઇન્ડોનેશિયાના વડા પ્રધાને બહાર પાડેલું સંબુદ્ધતિ નિવેદન એ સમાનતા અને સહકારના ધોરણે રચાયેલી નવી આંતરરાષ્ટ્રીય વ્યવસ્થાની દિશામાં એક વધુ પગલું છે. હાંનો પરિપદ માં મણી સમાન સમરથાઓની અર્થ ના અનુસંધાન રૂપે દિલ્હીમાં તેમની વચ્ચે અનીપચારિક અર્થ થઇ હતી. હાંનો પરિપદ એશિયામાં નવું દવામાન જર્જમામાં સફળ થઇ હતી હાંની ચીન અને જાપાન મંચુરિને સફળ બનાવવામાં પણ તેનો હાથ કાંઈ નાનો મુનો નહોતો. એકલ પાકીરતાન બીજા એશિયા દેશોથી પુરું પડીને જોરા દેશ દ્વારા રચાયેલી અગ્નિ એશિયા સંસ્કૃત સંસ્થામાં જોડાઈ મુનું. સિમોને આ સંજોગમાં કાંઈ નિષ્ફળ હજી સુધી કંપી નથી કામમે પરિપદના બાકના દેશોએ એશિયામાં આવું કરકરી શુધ રચીને,

એશિયા દેશો સાથે એશિયાવાસીઓને લગાવવાના અને એશિયાને લગાવતું મેદાન બનાવવા સાથે સખત વિરોધ કર્યો છે. વધુમાં આ દેશોએ અગ્નિ એશિયાના રક્ષણના નામે એશિયા દેશોમાં જોરાઓની સત્તા દકાવી રાખવાની ચાલ બાજુ કાઢે પણ એશિયા પ્રમુખને લક્ષ્ય મેચ્યું છે. એશિયા પ્રમુખોની સાચી સુકિત મોટે કામમે પરિપદનું કાર્ય ચાલુ રાખવું જોઈએ અને સમાન કાર્યક્રમ ના ધોરણે તમામ શાંતિ આદર દેશોને વ્યવસ્થિત કરવાના મહકમતા પુર્વક પ્રયાસો કરવા જોઈએ.

હાંનો પરિપદ એશિયા દેશોની હતી અને તેણે એશિયા સમરથાઓ દ્વારા કરી હતી. પરંતુ એશિયા અને આફ્રિકાની સમરથાઓ એક સરખીજ છે અને કેટલાક સંજોગોમાં પરસ્પર સંકળાયેલી છે. એટલે એશિયા અને આફ્રિકાના દેશો વચ્ચે સંદર્ભ દર્શાવી છે. કે., શારત્રોચી જોયોએ પચકારાને જણાવ્યું હતું કે, શાંતિ વિસ્તાર દેશોની કીલીબીન સુધી અને રાકપત-સમરથ વિષય સુધી વિસ્તારવાનું શક્ય બને એ સંજોગ છે. આ લેનુસર જાને વડા પ્રધાનોએ પ્રાયમિક પગલાં તરીકે એશિયા અને આફ્રિકા દેશોના પ્રતિનિધિઓની એક પરિપદ યોજવાનું નક્કી કર્યું છે. આ પરિપદ વડા પ્રધાનોની કક્ષાએ કે વિદેશ પ્રધાનોની કક્ષાએ મળશે, જેથી પોતાપોતાની સરકારોની મંજૂરી વિનાજ નિર્ણયો લઇ શકાય. પરિપદનું સ્વયં પદ આંતરરાષ્ટ્રીય સમરથાઓ પર છુટ થી નિર્ણયો લઇ શકે તેના સ્વતંત્ર-સાંજીમ રાજ્યો પુરતુ મર્યાદિત હશે તેમ છતાં હજી મુલાકાતમાં સખતા દેશોના પ્રતિનિધિઓ નિરીક્ષકો તરીકે તેમ દાખર રહે એવો સંભવ છે. આથી આવા મુદ્દામાં દેશોના પ્રતિનિધિ એને તેમના વધુ નસીબદાર બાકમે સાથે સંપર્કમાં આવવાની તક મળશે.

ઇન્ડોનેશિયાના વડા પ્રધાને જણાવ્યું હતું કે, એશિયા-આફ્રિકાના દેશો વચ્ચે જરૂર જોઈએ, રાખવાની તેમની પ્રમુખ નથી. ચીનને પણ તેમ આમ પણ અપવાની સકપતા છે. પરંતુ તમામ એશિયા અને આફ્રિકા દેશોને એક કરવાનું જનમ અસક્ય છે. આવી પરિપદમાં પાકી-રતાન કે તુર્કી બામ લેશે કે કેમ એ સંકાભવું છે. ઇસ્લામ અને આરબ દેશો એકજ મેન પર એકલા થઇ શકે તેમ નથી. અગ્નિ એશિયા રક્ષણ સંસ્થામાં જોડાયેલા દેશો તેનો વિરોધ દરનાર દેશો સાથે સહકાર કરે એવી આજ્ઞા રાખી શકાય તેમ નથી. હાંન ચીનના આ પરિપદમાં બામ લેશથી વળી એક નસીબ સમરથ હોવા કશે કેમ અપારે એ સત્તાવુધા વચ્ચે વાચતી બેચનાજમાં તે એક પક્ષકાર

છે. એટલે હજીકતમાં અગ્નિ પરિપદ શાંતિ અર્થે સમાન દિષ્ટિ ખીંડુ ધરાવનારા દેશો પુરતીજ મર્યાદિત બની જશે.

સુચિત પરિપદ માટેની કાર્યવાહી નકાર્તા બાને મળનારી કાલમે પરિપદના દેશોની એક દારા ધારી કલાવનો સંભવ છે. અર્થે માટે પસંદ કરનારા વિધો સમાન સિતના દશે. રથાનિક પ્રકારના, પરિપદમાં બામ લેનારા દેશોને સમર્થતા સલાવોને પરિપદની કાર્યવાહીમાંથી બાકત રખાશે.

સુચિત આફ્રિકા-એશિયા પરિપદ વહેલી તરીકે જોડાવાની જરૂરીયાત વિષે ભારત અને ઇન્ડોનેશિયાના વડા પ્રધાનો સાથે જામોના વડા પ્રધાન પણ સંમત થયા છે. સુચિત પરિપદ કપારે મળશે એ વડા પ્રધાનોની નિવેદનોમાં જણાવવામાં આવ્યું નથી, તેમ છતાં એમ જણાય છે કે આ પરિપદ ફેબ્રુઆરી ૧૯૫૫માં નકાર્તા બાને મળે એવો સંભવ છે.

‘યુનો’ - ખાતેના ઇન્ડોનેશિયાન પ્રતિનિધિ ત્યાં અન્ય એશિયા આફ્રિકા દેશોના પ્રતિનિધિઓ સાથે આ મુલ કામ કરશે. પં. નેદર ચાલુ માસમાં પેકોમ જશે ત્યારે ચીની વડા પ્રધાન સાથે આ પ્રમુખ-અર્થે - પં. નેદર ચીનને એવી ખાતરી આપવાનું પણ જણાવશે કે, તે પાકીરતા દેશોની આંતરિક પરિસ્થિતિમાં રથાનિક સામ્ય વાદી પક્ષ દ્વારા સરખીવાનગીરી નહિ કરે.

ભારત-પાકીરતાન વચ્ચે કારખોર અંતે સીધી વાટાઘાટોનો અંત આ-બે છે અને હવે પાકીરતાને કારખોર નો મુલ કરી સમામનિ સખીતી સમજ લઇ જવાનો નિર્ણય કર્યો છે. બને વડા પ્રધાનો વચ્ચે આ સંજોગમાં થયેલો પતવવકાર પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવ્યો છે. આ પતવવકાર પરથી જણાય છે, ભારતે પાકીરતાને અમેરીકા સમરથા સળાવાર જાહેરાત થશે.

સાથે સરકારી કરાર દ્વારા બંધત થન, મુલમેર વધુને તજ દેવાની અરજ કરી છે. ઉપરાંત ભારતે ચીન-ભારતે જાહેર કરેલા પામ સિદ્ધાંતોના ધોરણે એક બીજા સાથે મુખે ન મડવાની જાહેરાત કરવાની પણ આમણી કરી હતી. પરંતુ તેનો પાકીરતાને અરખીકાર્યો છે. ભારતે વધુમાં એમ પણ જણાવ્યું હતું કે, અમેરીકાની સરકાર સલાવને કારણે કારખોર અંતે નવીન રિથિન સંજોગ છે અને હવે બાક કરીને કારખોરમાં સરકાર ખસેડી લેવાના મુલમુલ મુલ આ મામલોને લક્ષમાં રાખીને વિચારવાના રહેશે. પહેલાં અમે ત્યાંથી સરકાર ખસેડી લેવાનું જોખમ જોડવાને તજવાર હતા પરંતુ હવે અમે તેમ કરી શકીએ તેમ નથી. અમેરીકાન સરકારી સલા ના વતી જાવને લક્ષમાં લેતાં અમને જરૂરી લાગે તેટલા પ્રમાણમાં કારખી માં રોન-સામગ્રી રાખવાની છુટ દોરીજ જોઈએ.

પાકીરતાના વડા પ્રધાને અમેરીકાન શરૂ સલાવને બહારના મુલ તરીકે, મળાબે છે અને જણાવ્યું છે કે, કારખોરમાં સરકાર એટલા પ્રમાણમાં અને એવા રથોર્થ-પરખતું જોઈએ કે જેથી મુલત, લોકમતમાં તે કપમ કરી-રકી-નહિ.

ભારતમાંની ફેચ વસાહતો ભારતને સોપી દેવા અંતે ભારત અને ફાસની સરકાર વચ્ચે એકમતી થઇ મઇ છે અને એ સંજોગે કારકારના અરકોને આખરી સ્વરૂપ આપાઈ મુનું છે. કરારનો ખરડો મંજૂરી માટે પેરીષ મેડકવામાં આવ્યો છે. આ વસાહતો ના મામોની સુધરકામે, જેણે ભારત સાથે જોડાવાના કરાવે પસાર કરીજ નાંખેલા છે, તેના સુખોનો અપચારિ રીને મત લાવે આ પ્રદેશ ભારતને સોપી દેવ, આ સંજોગમાં કું છે કે, ભારતે પાકીરતાને અમેરીકા સમરથા સળાવાર જાહેરાત થશે.

ઓલ ઇન્ડિયા રેડીઓ

ઓલ ઇન્ડિયા રેડીઓનો સમય અને ગીટર નીચે પ્રમાણે છે.

સમય	કાર્યક્રમ	હાંદીસમય	દ. આફ્રિકાનો સમય	માસ
ગુનવતી	૬-૩૦ થી ૮-૨૦	૧-૦ થી ૧-૨૦	૨૬ અને ૨૫	
અંગ્રેજી	૧-૪૦ થી ૬-૫૦	૧-૨૦ થી ૬-૨૦	૧૬ અને ૨૫	
હાંદી	૮-૨૦ થી ૧૦-૪૦	૬-૨૦ થી ૭-૨૦	૧૬ અને ૨૫	
				અધીર બાદ
				સાંજે
હાંદી	૨૦-૨૦ થી ૨૨-૦૦	૧૭-૦ થી ૧૭-૩૦	૧૧ અને ૧૬	
અંગ્રેજી	૨૧-૧૫ થી ૨૨-૨૫	૧૭-૪૫ થી ૧૭-૫૫	૧૬ અને ૨૫	
રથાયેલી	૨૧-૨૫ થી ૨૨-૦૦	૧૭-૫૫ થી ૧૮-૨૦	૧૬ અને ૨૫	
ગુનવતી	૨૨-૦૦ થી ૨૨-૪૫	૧૮-૩૦ થી ૧૮-૨૫	૧૬ અને ૨૫	

સુશોભિત રંગબેરંગી અભિનંદન પત્રીકાઓ.

✽

દિવાળી અને નૂતન વર્ષ માટે આ બંને પત્રીકાઓ જુદી જુદી જાતની અને આકર્ષક બનાવવામાં આવી છે. ભાગ્યે જોડેને પોસાય એ પ્રમાણે રાખવામાં આવેલ છે.

✽

ધાર્મિક, દેવ દેવીઓના ચીત્રો સહીતના કાર્ડ. શ્રી. લક્ષ્મીજી, શ્રી. સરસ્વતીજી, શ્રી. કૃષ્ણ ભગવાન, શ્રી. શમચંદ્રજી અને સીતા વિશેષે. રી. ૩-૬ કઞન.

તેમજ દેવ નેતાઓની મુદ્રા વિવિધ પત્રીકાઓ. દિવાળી અને નૂતનવર્ષ માટે અભિનંદન ચેક બુક. રી. ૧-૩ અને રી. ૨-૩.

બધા કાર્ડ્સ સાથે પરખીડયાં આપવામાં આવશે. પોસ્ટેજ આફ.

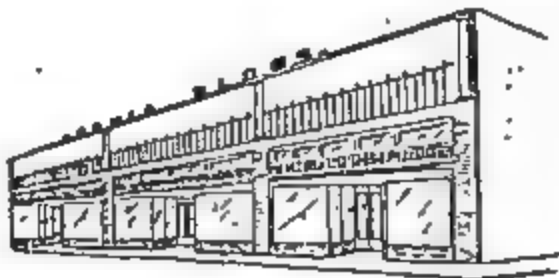
Gandhi Trading Store

General Merchants

288 South Coast Road,
ROSSBURGH, DURBAN.

K.M. Loodhia & Co.

Manufacturing Jewellers and General Dealers

22 ct Jewellery made to order in latest designs

આવિસ કેરટ

સેનાના હાથીના ખાસ અમારી જાતી દેખરેખ નીચે અમને અપાયેલ કામ સંતોષ પામે એવી રીતે કરીએ છીએ.

નેકલેસ, જુદી જુદી કીજાઈની બંગડી અઢોડા, સાડીની પાન, વીડી બકકત એરોંગ વીગે બનાવીએ છીએ.

106 Prince Edward Street, Durban.

ગોળ

શીકાઈઓ 1 પગેરે બનાવવાને માટે શેરડીના રસમાંથી બનાવેલો ચોખ્ખો ગોળ

બનાવનારને ત્યાંથી પરખાશે મંગાવો

ભાવ રતલની રી. ૧.

સોપારી સાથે ખાવાના ગ્રાણુ જાતના પાન હોલચેલ ભાવે.

વધુ વિગત માટે લખો :

Cotton Lands

P. O. Box 7,

VERULAM, NATAL.

એકલું તમે ભણો છો કે કેનેડાની વિશ્વ વિખ્યાત કંપની

સન લાઈફ ઓફ કેનેડા

ઉપરોક્ત કંપનીના હયાલ સલાહકાર એજન્ટ છીએ

ઉપરાંત

દક્ષિણ આફ્રિકાની વિવિધ ગણરાજ્યની કેપ ઓફ ગુડ હોપ પ્રેસીડેન્સીયલ કીવીંગ ના સરકારી તરફથી નીમાયેલા અંગ્રેજી તથા ગુજરાતી ભાષાનું સરકારી જીએ તેમજ અંગ્રેજી કંપનીઓના અંગ્રેજી કોઈ પણ જાતનું કામકામ વિના વીલંબે સ્વીકૃતિ મળીએ વર્ક હોલ છે.

1. Whenever there is a particular Life Assurance Problem a Sun Life of Canada Plan can solve it
2. Prompt settlement of claims is a feature of the Company's management.
3. During 1951 the Company paid over £21,000,000 to annuitants, policy holders and their families.

The Sun Life of Canada is a Leader in World Wide Assurance.

Consult us first.

C. C. PALSANIA

GENERAL AGENT

Business, Estate, Financial, Insurance and Immigration Consultancy.
Sworn Translator.

100 Sir Lowry Road,
P.O. Box 4624.

CAPETOWN
Phone 32390

જોઈએ છે

હાડકાં

તમારાં સ્ટેશન કે સાઈડિંગ

પહેંચતાં કરવા માટે

અમે ટનના

પા. ૭ આપીશું

ખાલી બેગો ફેલ કોરાયું ભરી પાછી મોકલી આપીશું
વધુ વિગતો માટે લખો :

THE

BULLBRAND
FERTILIZERS LTD.
SARNIA NATAL.

નિમંત્રણ

(શ્રી. રતિલાલ મોરારજી આંધરેશી, ટુંબડ)

સહિયર આવોને આજ,
રમવાને રાસે,
ગરબે ધુમવાને કાજ,
રમવાને રાસે—૧૬ :

હવનની વાટડીમાં 'છાયુ' અંધારૂં,
મનકું મૂંઝાય અહીં એકલકું મહારૂં,
ઉરમાં પુરવા પ્રકાશ—રમવાને રાસે.
સહિયર.

કેવી ખીલી છે આજ ધુનમની આંદની,
ગરબે ધુમે ભાન ભલીને આનની,
અંતર આણે ઉલ્લાસ—રમવાને રાસે.
સહિયર.

સરખી સાહેલી મળી આવોને અંગમાં,
તાલ દઇ રાસે રમીએ ઉમંગમાં,
હેયે-ખીલતા આશ—રમવાને રાસે.
સહિયર.

દુઃખમાં વિસારિયે રાસે રમીને,
રડીયે સહુનાં હેયે ગમીને,
અંતરના એ અભિલાષ—રમવાને રાસે.
સહિયર આવોને આજ—રમવાને રાસે.
ગરબે ધુમવાને કાજ—રમવાને રાસે.

બાપુજીને

(શિખરિણી-૭૬)

(પુરુષોત્તમ વિક્રમભાઈ પરમાર, જુહાપુરા)

પ્રભા છે ફેલાઈ જગત પર એ દિવ્ય અંશની,
ગળાયેલા દેહે પણ સહન શકિત અજબની
મહાવ્રતો પાળ્યાં ઉદય કરવાં માતૃભૂમિને,
વિરોધીને સૌંદર્યા અભિ સલિલથી આદેનયને.
ત્રિરંગી ઝંડો એ ઉભત શરયી નિત્ય ધુમવા,
પ્રતાપો તારા છે ભરત ભૂમિને મુક્ત કરવા.
અહીંસાના નાદો જગત ભરને તે સુધાવિયાં,
ભમન્તુ અંધારે જગત નુશનો ન ઉઘડિયાં.

No. 42—Vol.—LII

FRIDAY,
5TH NOVEMBER, 1954

Registered at the G.P.O. as a Newspaper

Price 6d.

INDIAN OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903

THE CHURCHES AND BANTU EDUCATION

SOME Christians are getting in a rare tangle over the application of their principles to our racial problems.

Take the Bantu Education Act, for instance. It is now widely realised that the Act not merely intends to replace missionary by secular control something which Africans would not in itself oppose—but is to be the instrument for imposing a debased type of education on Africans in order to fit them for their subservient role in a White-dominated society.

African children will be taught that equal status and opportunity are not for them—ever. Bantu school boards will give African parents some say (though nominated and official members will probably predominate) in local administrative matters, but they will not have any control over the quality of education provided. The training of all teachers will be taken over at once by the Government and is likely to be moved to the reserves.

This is the background against which a recent editorial in the "Christian Recorder" must be read. It warmly commends the attitude of the chairman of the Quenestown District of the Methodist Church. Mr. le Grove Smith thinks that the Bantu Education Act will work out for the furtherance of the Gospel. The paper acclaims as "truly Christian" and "constructive" this passive acceptance of whatever befalls.

"Whereas we should do all we can to stem the tide of unwarranted State control over domestic matters, we should not revert to action that will cast reproach on the followers of Christ. When we have done our part, there is nothing else for us to do than to leave the finishing of the work to God."

The editorial concludes that "as soon as adjustments have been made, all concerned can fall in line with the new trend of

By C. W. M. GELL

education as applied to the Bantu people."

It comforts us with the assurances that "the authorities are not afraid to offer reasonable education to the African people" and that "we are not under a despotic rule—any reasonable representation to the authorities will be given an ear and the outcome will be to the glory of God and the furtherance of the Gospel." (Has the writer considered Dr. Verwoerd's intransigence in dealing with various city councils and the manner in which his Western Areas Removal Scheme will glorify God?)

Finally, we are exhorted "to do our part and trust in God to use the situation to His honour and glory"—with the added material advantage that funds now devoted to African education will become available for other ways of propagating the Gospel.

Now there is little argument against the principle that he who pays the piper shall call the tune. The State, which contributes nearly 90 per cent of the money, undoubtedly has the right to take administrative control of the hands of the churches. If it had done so through the Education Department, without proclaiming its very explicit intention of using "Bantu education" as a weapon of racial subordination, there would have been little objection from Black or White.

But there is no point in the "Christian Recorder" asking us to draw a line as to our interpretation of the motives behind the Bantu Education Act, when Dr. Verwoerd has made the latter so abundantly clear. We have only to read his own phrases to know that those motives are, in important respects, un-Christian and repressive.

If the churches are content to meet this situation by accepting Government policy as the will of God, working in some mysterious

way through trial and tribulation for the edification of us poor benighted mortals and the manifestation of his glory, they will have to resign themselves also to the dissociation of Africans from the Gospel they preach.

There is no room in our present dilemma for the sort of Christian fatalism advocated by the "Christian Recorder." Christianity today has to fight actively against social injustices or forfeit the loyalty of its followers.

This has, of course, been recognised by many church leaders though they have not yet found the most effective way of making their protests felt practically.

The Transvaal chairman of Me le Grove Smith's Church said the other day, "I believe we have reached a stage in our country's history where it is no longer possible to remain supine and inarticulate. The church must speak unequivocally and without fear of the consequences."

Dr. J. B. Webb went on to express deep concern about the motives underlying "Bantu education" and its function "as one of the arms of the Native Affairs Dept."

And he added that the churches had three alternatives: (1) to keep a few schools going as purely private schools; (2) to sell their school buildings to the State; (3) to lease them.

The only advantage (3) has over (2) is that it preserves the possibility of quickly resuming proper education for Africans, if the Nationalists are ever displaced by a Government with a less rigid colour policy.

(1) faces a number of difficulties, apart from finance. Will Dr. Verwoerd register private schools? At what stage will he 'close down any school which preaches inadmissible doctrines'? Will the system of public examinations be used to nullify the

wider education such schools might give at the secondary level?

Will children from these schools, trained "by those who believe in racial equality," be excluded from the jobs—e.g. they will almost certainly be excluded from the teaching profession, as the Government is immediately taking over all teacher-training colleges—that they would like to do?

Finally, as Father Huddleston's tragic decision over St. Peter's shows, the churches have one further choice to close down their schools completely, re-using either to co-operate in applying "Bantu education" or to lease or sell the buildings. If this decision were widely taken, it would gravely embarrass the Government and might conceivably defeat the Act. But it would need not only a far greater measure of unanimity than yet prevails among church leaders; it would also require the willing co-operation of the African people whose children would be, temporarily at least, deprived of schools.

Both Africans and the churches have frankly to face the fact that each acquiescence in lowering standards, each time it is decided that some education is better than none at all, weakens resistance to the further demands that will undoubtedly follow if Dr. Verwoerd remains in power.

"Bantu education," as envisaged by Dr. Verwoerd, is a process of indoctrination coupled with some training in manual and verbal dexterity. It carries with it the real possibility of the indefinite subjugation of our largest racial group.

If the churches are in doubt today over the answers they must give Dr. Verwoerd by the end of the year, it is partly due to the absence of a sufficiently authoritative statement from Africans through the African National Congress and other national and

Continued on page 504

The
New India Assurance
Company Limited

Principal Controlling Officers:
 Rustomjee (Pty.) Ltd.

74 VICTORIA STREET, DURBAN

Please note our change of address

As from the 1st October 1954
BAI JERBAI RUSTOMJEE
TRUST BUILDING

First floor

140, Queen Street,
DURBAN, NATAL.

Telephone 2335. Telegrams 'BRADFORD'

P.O. Box 110

LUSAKA, NORTHERN RHODESIA

BRADFORD CLOTHING
FACTORY

Direct Importers and
 Wholesale Merchants

Clothing Manufacturers

Proprietor RAMBHAI D. PATEL

Branch:

CITY STORE

Cairo Road, Lusaka

Always in Stock:

Piece Goods, Hosiery, Cutlery,
 Enamelware, Stationery, Drapery,
 Crockery, & Wool.

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Kampala arriving November 18. Sailing December 3.
 for Bombay

Passengers must conform with the Cholera Vaccination and Yellow Fever inoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without food	£83-10-0
Second "	"	"	55-0-0
Inter-Class	"	"	37-0-0
Unberthed (Deck)	without food		24-10-0

Muslim Special Food £11-10-0 Ordinary Food £4-17-6
 Hindu Special Food £10-3-0 Ordinary Food £4-3-6

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letter.

Under no circumstances will unberthed passengers be permitted to keep on deck with them more than one bedding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.
 Tel. Add. "KARAMAT."

INDIAN OPINION

FRIDAY, 5TH NOVEMBER, 1954

Bantu Education Act And The Duty Of Africans

BANTU EDUCATION ACT is causing the greatest concern today throughout the country not only to the Africans, whose whole future is at stake, but to the many European Missions, who are conducting their own schools for the African people subsidised by the Government. Under the Act all these schools will have to be handed over to the Native Affairs Department by whom they will be conducted. Or they must be closed down or carried on independently without the support of the Government. How long they will be allowed to be so conducted is also doubtful because the Government may refuse to recognise private schools. Some Missions have already decided to close down their schools and some have decided to run them at their own expense. If the Government were at all sincere the correct thing to do would have been to turn all schools into Government schools and to place them under the Department of Education. But the trouble is that it is not sincere. It cannot bear to see Africans advancing so speedily and beginning to take their place intellectually with the White man as his equal and even surpassing him. This does not tally with the Government's apartheid policy and so all matters including the education of the Africans must be placed under the direct control of the Department of Native Affairs so that the Africans may not rise beyond the level of slaves of the White man. There is no exaggeration in this because it can be proved and has been proved by statements made by the Minister of Native Affairs, Dr. Verwoerd.

The question that is troubling the minds of the African people and those concerned about their education is what to do in the circumstances? Since the African people in particular and the non-Europeans in general have very

wisely adopted the way of Satyagraha as taught both by precept and practice by Mahatma Gandhi in India and in South Africa, the correct thing would be to look to him for guidance. He is no longer with us in person but he is and shall always be with us in spirit as long as we remain implicitly loyal and truthful to the principles for which he lived and died, namely, to remain non-violent in speech and action and to bear no hatred towards the evil-doer but to hate the evil and to resist it even at the cost of our own lives. The time for that supreme sacrifice has come now. The way Mahatma Gandhi conducted the struggle for India's independence is a book of reference for the oppressed people in this country. The people of India were faced with exactly the same situation under the British rule. Not only educational but all Government institutions were to keep the people perpetually under slavery. When this was realised it was decided to boycott all those institutions. Of course the people had to be trained to do so. But the people had suffered so much that they did not require much training. It was better to die than to suffer a living death and both the educated and the ignorant masses joined. Not only did the people boycott all Government schools but all Government institutions, including law courts, in order not to assist in or to associate with the administration of laws considered to be unjust and immoral. We would mention here only the boycott of all Government schools. The teachers as well as the parents boycotted the schools. They did not think of the future. They had no time to do so. The most important thing was to get rid of the evil that was eating out the vitals of the people. There were people who in their folly thought something was better than nothing.

But they soon realised that that something was not only nothing but was poisonous being saturated with the spirit of slavery. Having boycotted the institutions the teachers who were unemployed were utilised in opening up their own national institutions. If the parents were not prepared to send their children to school and there were no teachers to teach them the schools must close down and so the Government schools became practically empty. And education in the national schools was being given on national lines, which was the ideal thing. The question of the teachers' salaries did not occur. They were all public spirited and were satisfied with getting just sufficient to keep their body and soul together. Besides they knew that they were not going to be allowed to remain there long under a hostile Government. They as well as the students were fully prepared for all the consequences. They were all thrown into prison but the schools went on until there were none left to carry them on—all being in prison, the only rightful place for those who wanted to throw off the shackles of slavery. It was realised—adversity taught them—that real education did not consist in learning to read and write but in the building of character and in realising one's own manhood. A man of character and manhood is worth infinitely more than a lettered man with no character and manhood. We have much to learn from the White man. When he is convinced that he is fighting for a just cause he plunges into it heart and soul unconcerned about the consequences. The tremendous sacrifices made by him during the last two world wars are an example. Whether they were right or wrong is a different matter. The point is that the White man was convinced that they were right and therefore he did not hesitate to sacrifice his all.

Let us take the instance of our present Government. In its own light it is convinced that what it is doing is the right thing. We must give it due credit for firmly sticking to its own convictions even at the risk of being censured by the whole world. If we are convinced that right and justice are on our side we too must be fully prepared to stake our lives and our all for that. We must once for all decide whether it is

the principle for which we are fighting or for material things—bread crumbs. If it is the latter we might as well pay the price the Government demands of us. If it is the former we must go forward with faith in God who helps those who help themselves.

Well Done Natal Indian Teachers' Society

OFTEN the charge is laid against the Indian teachers that they are the best-paid and least taxed people in our community, because the teachers are hardly ever known to be contributing in any public funds. The Natal Indian Teachers' Society has given a lie to this charge by collecting from among themselves the sum of £10,000 towards the erection and extension of Indian schools in the Province. Three years ago the Natal Indian Teachers Society launched a scheme to raise £250,000 (to which the Provincial Administration will contribute on a £ for £ basis) and the teachers themselves by contributing £25,000 towards the fund. At a small ceremony on October 16, the Administrator of Natal Mr. D. G. Shepherson, handed a cheque for the amount collected up to the end of July this year—£10,494-17-3—to Mr. A. D. Lazarus, president of the Society and chairman of the Natal Indian School Building Trust. In handing over the cheque the Administrator said he had his doubts whether the Society would achieve what it had set out to do, but the teachers' effort had been a tremendous one and should be a great stimulus to the Indian community as a whole to help. He congratulated the Indian teachers for what he called a magnificent piece of public service. We too very heartily congratulate the Natal Indian Teachers' Society and wish them every success in their self-imposed noble task and hope the community will be inspired to do its share.

Donations To Phoenix Settlement

We acknowledge with thanks the receipt of the following donations:

Messrs. Danube Trading Co. (Johannesburg) 10s., Mr. A. Moonsamy (Verulam) £8 3s., Messrs. A. Moonsamy Bros. £10 10s.

NOTES AND NEWS

Bantu Education Act

THE Bantu Education Act has become the burning question of the day. The South African Congress of Democrats has published a very useful pamphlet expressing its view of the Act. It gives information about the Act and the way in which it will be worked and what will be the effect of such education on the African people. The pamphlet which is worth reading can be had from the South African Congress of Democrats' office at Somerset House, or P.O. Box 4031, Johannesburg.

The following interesting introduction to the pamphlet has been written by Father Trevor Huddleston:

Everything possible must be done, and done with all possible speed, to convince the public of South Africa that the Bantu Education Act is the most sinister, as it is the most far-reaching piece of "apartheid" legislation so far produced. It is for this reason that I wholeheartedly welcome this pamphlet and commend it to all people of good-will in this land. The purpose of the Act is here plainly set out:

It is the establishment of White supremacy through the denial to the African people of the cultural heritage which is their by right. Dr. Verwoerd's statements are here quoted accurately and frequently; they are themselves a sufficient condemnation of the Act for all who have eyes to see.

Here is racialism at its darkest and most damnable—that evil thing which seeks to direct and dominate even the minds of children. It must be defeated. Let us see to it that we spare ourselves in no way in combating this vicious and most arrogant attack on human freedom.

Will Dr Verwoerd And Mr. Strydom Admit This

Many A's eyes have developed a suspicion of Europeans, which extended even to those Europeans whose attitude was friendly. Mr. E. Havemann, former manager of Durban's Native Administration Department, said at a Tea H. luncheon: They were following an urban star, and the great force of their race was in the air. Mr. Havemann said that in South Africa there were few opportunities for Europeans and Africans to get to know one another. "We really know extraordinarily little about how Africans feel and think," he said. "Ordinary contact on the mar-

ter and errand level is not one on which Africans will speak." Mr. Havemann said he had often noted the feeling of "strangeness" felt by Europeans in their dealings with Africans. He had seen Cabinet Ministers of the present and the previous South African Governments show "lack of confidence and obvious embarrassment when meeting a substantial gathering of Africans."

Who Will Become Prime Minister

Speaking in Bloemfontein on Monday, November 3, at the annual congress of the United Party in the Free State, Mr. J. G. N. Struwer, leader of the Party, is reported by the 'Natal Mercury' to have said, he thought it would be ironic for South Africa if Mr. Strydom became Prime Minister of South Africa because Mr. Havenga stood head and shoulders above him. If Mr. Havenga is elected and is prepared to act as a genuine leader in the true interests of South Africa he will have the support of all true South Africans and of the United Party.

Dr. Louis Steenkamp, deputy leader of the United Party in Natal, is reported to have said, there was no future for the Europeans in South Africa, unless they had the goodwill of the non-Europeans.

Mr. Sam Kahn Sentenced To Imprisonment

Mr. Sam Kahn has been sentenced to three months' compulsory labour, two months suspended for three years, for contravening the Suppression of Communism Act. Notice of Appeal has been given and Mr. Kahn has been allowed to remain free on his own recognisance pending the hearing. The charge against Mr. Kahn was that he did not comply with a notice served on him by the Minister of Justice prohibiting him from attending gatherings. Mr. Sam Kahn, who is 42 years of age, is an attorney in Capetown. He represented the Africans in Parliament until he was ousted under the Suppression of Communism Act. In Parliament and outside Parliament he has served not only the Africans but the non-Europeans generally. Since the late Dr. Abdurahman we have not had a more brilliant spokesman in Parliament than Mr. Sam Kahn.

'Advance' Banned

The weekly paper 'Advance' which came into existence since

the banning of 'The Guardian' has been banned by the Minister of Justice in terms of the Suppression of Communism Act. According to Mr. Brian P. Banting, editor of the 'Advance,' this step has been taken without any warning. "There have been raids

on our offices and homes but there has been no opportunity of denying or even finding out what the Government has against us. The banning, states Mr. Banting, is a violation of the elementary principles of justice and the freedom of the Press."

THE CHURCHES AND BANTU EDUCATION

(Continued from front page)

local bodies as to what stand they would support.

It is time that the voice of those most directly affected was more plainly heard. An African periodical has just commented: "We little thought the day would come when we should mourn the passing of the mission schools. The day is here."

What would Africans have the churches decide?

Since this article was written, the Presbyterian, Congregational and Methodist Churches have agreed to rent their school buildings to the Native Affairs Department. That is, although they disapprove of Bantu Education and will not actively assist in imposing it on Africans, they will allow their buildings to be used for that purpose. It can be assumed that the Dutch Reformed Churches will follow this course.

The Roman Catholic Church has stated that it will strive to retain as many of its schools as possible on a purely private, unsubsidised basis so that it may be free to give whatever education it considers proper. Whether

Dr. Verwoerd will register these schools and what freedom of syllabus and curriculum he will allow, remain to be seen.

The Anglican Church will shortly make its decision known. Certain Anglican Orders, notably the Community of the Resurrection and the Society of the Sacred Mission, have declared that, if they find they cannot carry on they will close down and refuse to lease or sell their buildings. Other voices in the Anglican Church have been urging the same policy. They recognise that, because some school sites in locations are leased for educational purposes and will revert to the administration if they ceased to be used for that purpose, there is a danger of losing their buildings without either compensation or rent. But they prefer this to accepting rent from a department which is carrying out a policy of which they wholly disapprove. They do not want the Church to accept "thirty pence of silver."

BONES WANTED

We Pay
£7 PER TON
F.O.R. your
Station or Siding

BAGS RETURNED RAILAGE PAID

For Full Particulars write to:

THE
**BULLBRAND
FERTILIZERS LTD.**

SARNIA,

NATAL.

THE BANTU EDUCATION ACT

TOWARDS the close of last year our Government introduced a Bill concerning Bantu Education. This Bill was passed and is now known as "The Bantu Education Act."

By this Act the control of Bantu Education was transferred from the Provinces to the Central Government and from the Education Department to the Ministry for Native Affairs. Further, the Act gave the Minister in charge far-reaching powers over staffing, curricula, buildings, finance and other matters germane to Bantu Education.

To take charge of this new undertaking, the Minister appointed as from the beginning of the year, three senior Executive Officers, two of whom were able and experienced educationists acquainted with Bantu Education. These spent a considerable amount of time visiting schools and addressing representative gatherings, stressing—*not always convincingly*—the advantages of central control. In the course of their peregrinations they welcomed questions, so that they might gauge the reactions of those most involved in the work of Bantu Education. At times their answers were not always identical, but they followed a similar and preordained pattern—namely, that the Government intended to take over the management of schools, particularly of all Teachers' Training Colleges, and that the Bantu would be called upon to assume more responsibility for the welfare, finance and management of their own schools.

On the 7th June, in the Senate, the Minister for Native Affairs made a statement on 'Bantu Education'. This statement is available in brochure form from The Information Service of the Department of Native Affairs, P.O. Box 384, Pretoria, and is called "Bantu Education—Policy For The Immediate Future." No one interested in Bantu Education should fail to read this statement. In it the policy of the Government is set forth, and for an understanding of all that is happening, and all that is likely to happen, in Bantu Education it is indispensable.

One thing that emerges from this statement is that the primary purpose of the Bantu Education Act is not educational but political. For instance, the Minister condemns the present system of Bantu Education because there is "no co-ordination between the education given in

the schools and the broad national policy." He stresses that the schools were "unsympathetic to the country's policy," while what was needed was a "uniform education policy consistent with the general policy of the country." He also said that "there is no place for him (the African) in the European community above the level of certain forms of labour." Further sentences of a similar nature are to be found in the statement. All of which go to show that the purpose of the Government's policy is not to advance the cause of Bantu Education, but the cause of Apartheid. Indeed, the Bantu Education Act is but the last of a series of legislative enactments—take the Group Areas Act, the Mixed Marriages Act, the Immorality Act, the Separate Representation of Voters Act, etc.—designed expressly to entrench and promote the doctrine of Apartheid.

So far, the Government has not interfered much with work of the schools. They have no doubt been too busy with other matters. One circular has ordered that in the Training Colleges Africans must have the same number of periods allotted to it as English. Another circular has called on Training Colleges to reduce their quota of European student members to 50 per cent as soon as possible, while another has instructed Training Colleges to accept no more male students for T4, to limit the number of male students for T3 to 35, and to increase the number of female students for both T4 and T3. However, these circulars are, for the moment, of minor importance compared with two circulars from the Secretary for Native Affairs, both dated 2nd August, 1954, concerning "The Transfer of Mission and Church Schools..." These are perfect examples of acts of aggression.

Briefly, the Missions are informed that they will have to hand over their educational work. Their Training Colleges they must surrender to the Government, and their other educational work they must hand over to Bantu Education Boards. On no account will the Missions be allowed to continue to train teachers—but in future will be done by the Government alone. As far as other educational activities are concerned these may be left in the hands of the Missions provided they accept a 25 per cent reduction in their grants. But even so, there is no guarantee that the few institutions which attempt to hold out will be allowed to

do so. They can only operate at the pleasure of the Minister.

At the same time the Government more or less requests the Missions please to continue their good work by running the Boarding Hostels, on the grounds that by so doing they will be able to retain their religious influence over their converts.

In face of such acts of aggression, what can the Missions do? Humanly speaking, they can do very little, save what they are bidden to do.

Christian education is being swamped. Christian National Education is in the ascendancy. These are the first fruits of the Bantu Education Act.—"Contact", Sept. 1954.

SCIENCE AND SANITY

IN his recent presidential address to the British Association, Dr. Adrian expressed, in scientific terms, and as though it were rather a novel proposition, an idea with which the ordinarily intelligent man has long been familiar—that humanity in its present state of evolution is not fit to be trusted with the findings of science, and that the most urgent need is for his moral character to catch up with his intellectual achievement. Or, as Dr. Adrian more cautiously put it: "Our behaviour must be made worthy of our increased knowledge."

So here we come full circle and find the modern scientist returning to the cautious reached by those clever and wiser, but latterly scorned and ignored "know-nothings" and "sillys," from London to Athens, who insisted, long before Ponticard the phrase, that the first study of mankind should be man, and that until he was improved, until he had evolved to a higher and better species, to the stature of Christ or Buddha or Mahavir, the world would never be any better than it was. If so right they were is confirmed by the present state of that world.

Dr. Adrian, however, being a modern scientist, and so a materialist is concerned only with the superficial aspect of man's behaviour, and suggests that this should be studied, presumably in order to be improved, by scientific means such as psychiatry, questionnaires, sorting-machines, statistical methods, before applying the popular creative methods of brain-washing and thought-conditioning, which while they may be able to produce conforming robots will certainly never evolve a higher species of humanity.

For this a very different sort of science is required; the Sacred Science of the Upanishads, the Science of Universals of Plato, the Divine Science which lies at the core of all the world-faiths and which has been despised and rejected by all the little modern know-

how of the spiritual scientific world of today.

In his essay on "Modern Science" written at the end of the last century, Tolstoy, the last of the great seers and prophets, except for his pupil and expositor, Gandhi, warned us of the disastrous results of substituting experimental science for the essential Science of the World-Teachers and philosophers. He noted the then, as now, prevalent and deeply rooted superstition "that humanity for its welfare does not need the diffusion of true religious and moral knowledge, but only the study of experimental science, and that such science will satisfy all the spiritual needs of mankind."

But, he pointed out, in fact people needed to know *how to live*, not in the future when some branch of materialistic knowledge might have evolved a correct pattern of behaviour, but here and now; and, as he wrote: "...this knowledge of how man should live has from the days of Moses, Solon and Confucius been always considered a science—the very essence of Science."

In Tolstoy's day, however, as in ours, men considered that science consisted of "the cultivation of bacteria, the cutting up of frogs and dogs, the invention of X-rays—the competition of the stars, etc.," and not to teach men how to live in peace with his family and his neighbours, and "how to restrain his passions."

But the voice of Lenin, the materialistic reformer, drowned that of Tolstoy, the forerunner prophet, and even now, when the necessity for an inwardly better humanity is at last becoming evident even to Lenin's High Priests, the scientists, they still disregard the message that Tolstoy and all true seers from the earliest times, advocated for ensuring it.

Obsessed by the modern belief that everything can be learnt by the observation of external events, utterly ignoring the fallibility of the means used for such

observation—the five, physical senses which Buddha, the Enlightened, designated the Five Hindrances to true knowledge, Dr Adrian and his kind suggest that human behaviour can be studied and remedied by purely external means. But man as a species cannot be truly known by such means. A question—answered by Mrs. Brown of Peckham or Mr. Jones of Derby will not reveal the true character of man nor hint at his potentialities. We do not learn to understand any species by studying its most imperfect specimens, and the psychologists and questionnaire experts who are responsible for such doleful and depressing verdicts on humanity as we find in the Kinsley and similar reports, do not base their observations on the study of true specimens of adult *homo sapiens* such as Gandhi or a Schabas, but on people still so wary of their true potentialities as human beings. What, then, do they hope to learn by such means other than the already obvious conclusion that the average radio, television and press-conferred morality is a poor one and must be improved if we are ever to have a better world?

It should not be necessary to spend money and man-power on making this discovery. What is needed is a method for improving the present material, and that method does not exist within the limits of scientific materialism, for all its methods serve only to make men more alienated and more materialistic, and neither of these things makes him inwardly better, i.e. less materialistic, more compassionate and loving, more ethical and pure.

For this purpose we have the means of true religion and philosophy as expressed in the teachings of the Founders of the World Faiths who serve in their persons as true evolution-

ary goals, models of manhood—entirely different models, let it be observed, from the super-man of today, the scientist and Party Member.

In discrediting and ignoring religion the materialists have turned their backs on the only means of obtaining what now they have faced as a necessary objective—a better mankind. And their choice lies between accepting the remedy of their ideological enemies or subduing an intractable humanity by scientific force—soul engineering and physical manipulation—thereby reducing their fellow beings to the status of automata.

If the scientific mind is allowed to decide the choice there can be little doubt of what it would be. Mentalities like that of Dr. Adrian who take it for granted that man is but an animal must be concerned primarily with taming, subduing and controlling that animal, without any thought of or belief in the possibility of his evolution to the status of a son of God. For all that is reactionary nonsense, quite outside the materialistic hypothesis.

But it is through this hypothesis which our scientists are allowed to act so freely by means of radio and press that the Western world is becoming more and more indoctrinated into the acceptance of the basic tenets of diabolical materialism, the philosophical foundation of our ideological enemy, Communism which we are employing the scientists to combat with hydrogen bombs! This Alice-in-Wonderland situation can only result in our scientific physicians giving the patient the very disease that he is being employed and paid to cure, which is hardly a policy of sanity!

SOME PERTINENT QUESTIONS ON APARTHEID

THE Methodist Church could not accept the policy of apartheid as being compatible with the teachings of Christ, the Rev. J. B. Webb said in Queenstown, on October 18, in his presidential address to the representative session of the South African Methodist conference.

How, asked Dr. Webb, could apartheid be reconciled with the Second Commandment: "Thou shalt Love thy Neighbour as Thyself. How could it be reconciled with Christ's injunction, "Whosoever ye would that men should do unto you, do yet even so unto them."

The whole country was being thrown into turmoil by far-reaching ideological legislation which was ethically indefensible and wrong from the Christian viewpoint.

The Church would be failing in its duty if it did not condemn a policy which aimed at differential treatment of any one section on the basis of colour alone. Such a policy was opposed to the Christian principles of the fatherhood of God and the brotherhood of man.

Dr. Webb said that Dr. Malan had recently said in a letter to an American minister of religion that the White man's duty was to bring Christian civilisation to the barbarism and backwardness of Black South Africa. But statistics based on the last census returns revealed that 60 per cent. of the Black population were declared adherents of the major Christian denominations.

Dr. Webb said he saw in apartheid, not Christian principles but fear, prejudice, an innate feeling of race pride, superiority and race contempt and hatred.

Sometimes ago he had asked the "Apostles of Apartheid" a number of questions on their creed. The questions had evoked considerable comment and even abuse, but no attempt had been made to answer them. For that reason he felt obliged to answer them himself.

His questions and answers were:

1. Where in the Bible is there any justification for apartheid?—Nowhere.

2. Is that doctrine motivated by colour prejudice and fear or by obedience in scriptural teaching?—It is motivated by colour prejudice and fear.

3. Have apartheid regulations so far been promulgated primarily for the benefit of the European and to suit his needs?—Yes, they have.

4. Will the "Apostles of Apartheid" declare unequivocally that their desire is not simply to save White civilisation, but to secure the happiness and peace of all whom God has placed together in this country?—Their desire is to save White civilisation.

5. If the "Apostles of Apartheid" were in the position of those against whom the present apartheid laws have been aimed, would they regard themselves as having been justly and charitably treated?—No.

6. Why was legislation passed absolving the authorities from the necessity of providing equal facilities for different racial groups?—Because equal facilities are not part of the pattern of apartheid.

7. Is education for the non-European to be the same in principle as that for the European?—No, it is to be Bantu education and therefore inferior.

8. Is it or is it not true that a policy which aims at keeping a particular racial group in a position of permanent inferiority is morally wrong?—It is true.

9. What is unreasonable about the human aspirations to develop to the fullest extent of a man's abilities?—Nothing.

10. Are we right in maintaining that no person should be debarred from taking part in the Government of this country by reason only of race, colour or creed?—Yes.

[News by D. Gill, 14 Golf Road, Queenstown—Natal Daily News.]

THE SOUTH AFRICAN BATA SHOE COMPANY LIMITED

Requires Clerical Staff and Factory Workers,
to be employed as from January 1955,
at its new premises at Pinetown.

Apply in person at:

BATA BUILDINGS,
Manchester Road, Pinetown

between 10th and 21st November,
both dates inclusive.

SOME PARADOXES OF EDUCATION IN AFRICA

By REGINALD REYNOLDS in 'The Friends Quarterly'

(Continued from October 22)

AT Kampala I had exceptional opportunities because my hostess was Helen Nairby, then Assistant Director of Education in Uganda, a Friend with a deep love of Africa and Africans and a remarkable understanding of their outlook. Through her I met many African teachers in addition to sympathetic Europeans, including many on the staff of Makerere University College, which serves the whole of East Africa.

There was no doubt about it. What the African wanted was 'European' education. ('European' in Africa denotes the people and attributes of Europe and America. I propose to use it in this sense throughout this article.) I tried to satisfy this demand. Was it because so much depended on examination results, all geared to British standards? Was it—as my hostess at Kampala assured me—because of an essential kinship of spirit between us and them? ('The Baganda,' he said, 'are like the English in their individualism.') Or was it a vague faith in the White Man's Ju-Ju, which had given to the European the authority exercised by the kings of the Gentiles—the superior status of those who 'are called benefactors,' in the ironical phrase of the Gospel?

Whenever attempts had been made to modify a school syllabus in such a way as to make it more relevant to African needs, African parents and children had protested. The father who saved hard-earned cash to send a son to school was horrified if he heard that the boy was wasting his time on carpentry or farming. Games they could condone—probably because European children also play games—and African showed great skill at football. But learning to increase crops, to improve the breed of cattle, to fight malaria and to be useful members or leaders of a rural community was not education as they understood it. Education was something which equipped you to break from your tribal environment and become a teacher or a minor official in the Government.

Even deeper, I think, was the belief that any departure from purely academic education was part of a plot to cheat the African of the genuine article, as delivered to European children. It could have been urged that education in

Britain has shown, for many years—in spite of the growing pressure exerted by the examination fetish a tendency towards more practical activities and more technical training. But when one race or class imitates another there is normally a time-lag in the process. They take as their model, not the thing as it is, but the thing as it has impressed itself on their memory. And it is also, as a rule, harder to convince a farmer that you can teach him something about agriculture than it is to make him believe that you can teach him Latin.

'Latin,' I asked once, 'you mean that they want to learn Latin in the bush?' 'Yes,' I was told, 'they want to learn Latin in the bush. It is education.' It was very disconcerting. But when we discussed the teaching of English history I was given an unexpected answer in my criticism. Helen assured me that African children in Uganda thoroughly enjoyed English history. 'They like to hear about Magna Carta,' she said, 'and our struggle for liberty. Surely you, of all people, would not wish to discourage them?'

Before I left East Africa for the Copper Belt of Northern Rhodesia I spent nearly a week with missionary teachers in the mountains of southern Tanganyika. The impression made on my mind in Sudan and Uganda had been deepened by all I had seen and heard since; and the missionary teachers said the same thing about the African demand. One man in particular, who agreed that education should be adapted to environment, was equally clear that the initiative must not be taken by missionaries or by European officials. The more such proposals were advocated by Europeans, he said, the more suspicious the Africans would become with regard to them. This defence of *laissez-faire* (which ultimately convinced me) was, at the same time, a sinister comment on the relations between Africans and their European rulers. That, at least, was not a new phenomenon, as I had often noticed in India (under British rule) that when the Government or one of its officials did try to do anything for the good of the people an ulterior and discreditable motive was generally suspected. It is

one of the minor tragedies of imperialism that the rulers, even at their best, can never hope for full confidence and co-operation from their subjects and are doomed to much frustration.

Meanwhile, in these African territories the gap between what Africans wanted and what they seemed most to need was widening. It is, however, essentially imperialist for anyone to impose upon others what he thinks they need in defiance of what they manifestly want. So far as I was concerned the missionary teacher had the last word in the argument. 'We have to go on giving them what they want,' he said, 'until they discover that they want something else. The revolt will have to come from below. Any attempt on our part to hasten that moment might be disastrous.'

How disastrous it could be I was soon to discover in the Union of South Africa. Here the Government was proclaiming a new education policy for Africans. In keeping with Dr. Malan's repeated declaration that Africans must 'develop along their own lines' the new educational facilities to be offered them were to be 'vocational' rather than academic.

It may be desirable to point out, before going any further, that Dr. Malan has himself admitted that the complete separation of the Africans in the Union is impossible. It is, in fact, impossible for them to 'develop along their own lines,' squeezed into small, inadequate reserves while the Europeans (one-tenth of the rural population) occupy 88 per cent. of the land. The only lines on which the Bantu can develop at all are the lines which lead to work on the European farms, in the European mines and factories or to do domestic service in European households. Taxation of the African was long ago introduced (as in Kenya) for the motive—openly admitted—of accelerating this process.

What struck me most forcibly, however, about Malan's programme was that he was using similar phrases (and certainly professing similar sentiments) to those associated with Gandhi and the Indian revolution. But the effect on Africans could only be the opposite to the effect which Gandhi's propaganda had on his fellow countrymen. Gandhi, a national leader, had sought to break away from the westernised system which 'enslaved the mind.' Malan, who represents White domination, is obviously concerned with making European education a 'closed shop' in a

country which is already so Europeanised that Africans cannot hope to rise except in competition with Europeans, playing the game according to European rules. The need for education being 'vocational' rather than academic' is no doubt as great in South Africa as it is anywhere else—and no less urgent among the White people than among the Black. But the proposal to apply such a policy only to the Bantu aroused immediately the deepest hostility.¹ In practice it meant discrimination at a level which would ensure, better than prisons and police, the permanent subjugation of Africans in the Union.

That is a purely political judgment. Psychologically, I think the new educational policy for Africans in the Union is equally disastrous. It fulfils the worst fears of my friend in Tanganyika. If anything could damn (and damn) the development of a demand among Africans for a different type of education, it is the sinister exposure of this cause by Dr. Malan. In such circumstances people more sophisticated and less sensitive than the Bantu of South Africa have been known to throw away the baby with the bath-water. One can now be reasonably certain that for at least another generation the African demand, in the Union, will centre on their desire for an educational system which exactly copies that of Europeans. Anybody, African or European, who dares now to speak of adapting education to African needs will be suspected of propaganda for apartheid and pre-judged as the secret agent of a detested government.

¹ Further there is the knowledge that universal education is the practice among Europeans, both in their own countries and wherever they go. Any suggestion of holding back in educational development arouses instantly the over-keen suspicion: 'If education is not a good thing, why are you educated?' and 'If manual training is the proper avenue to understanding let us see you first yourselves to manual work.' No partnership can succeed if one partner is denied, or even thinks he is denied, the facilities and privileges open to the other. (Report of the Commission on Higher Education in West Africa June 1945 to 16, para 55.)

FOR SALE

General Dealer's Shop
£4000—0—0 stock

Long terms for right buyers.

Apply: BODHANYA,
c/o Maki Tag. Co.,
13 Livingstone Av
Vereniging,
Transvaal

INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Bombay, October 6.

THE question of French enclaves in India is nearly solved and the people residing in these enclaves will be free from 247-year-old alien rule from November 3 when an Indian Chief Commissioner will take over the administration of these settlements. To satisfy a provision in the French Constitution, votes of all elected members of the French India Representative Assembly and Municipal Councils of the establishments were taken to decide the future of these settlements. Out of 178 votes cast 170 were in favour of merger with India. The voting took place in a specially erected shamiana in the freed village of Madukarai. Nearly 1000 armed Indian and French Indian constabulary had cordoned off the area where voting took place. These representatives had already passed resolutions favouring merger with India in May last; so the result of the present voting was a foregone conclusion.

The terms of the settlement between India and France are just like those between India and Britain except the clauses where by India has agreed to maintain French enclaves in the settlements and giving "most-favoured-nation" treatment after transfer of power to France in respect of imports and exports between French India and French ports.

French India has an area of 796 square miles and a population of 370,000 people. Pondicherry, on the eastern seaboard of the Indian peninsula was first founded by a Frenchman, Francois Martin of the French East India Company in 1674. Subsequently the town became the cockpit of battles between the French, Dutch and the English. The Dutch captured Pondicherry in 1693 but it was restored to the French six years later. The French lost it again in 1763, this time to the English under General Sir Eyre Coote. Four years later France got back Pondicherry, but only to lose it again to the English under Col. Braithwaite in 1793. The town was besieged by the British four times when its fortress, ramparts and public buildings were battered. It was finally restored to the French under the Treaty of 1814.

Karikal and Yanam, the two other French enclaves also on the east coast, were ceded to the French by Sarfoji Raja of Tanjore and Muzaffar Jung,

Nizam of Hyderabad, during the 18th century.

The fourth, Mahe, on the west coast, was ceded to the French by the Raja of Badagara in November, 1726.

All the settlements are served by the Indian Posts and Telegraphs Department and Indian Railway. They also depend on India for electricity.

These settlements will continue as a separate administrative unit until a duly elected Representative Assembly decides otherwise. Initially, the transfer of power will be *de facto* pending *de jure* formalities to be effected at a later date.

The Indian Consul General in Pondicherry, Shri Kevatsingh, will take over the administration as the Chief Commissioner. Besides him, there will be a Chief Secretary, a Finance Secretary and an Inspector-General of Police. Officers have already been chosen for these posts.

The Executive Committee of the Kasturba National Memorial Trust met at Kasturbagram, near Indore, and passed its budget of Rs. 14,51,615 for 1955. Shri G. V. Mavalankar, Speaker of the Lok Sabha and Chairman of the Trust, presided over the two-day session of the Committee. Srimati Pramela V. Thakkar, vice-president, Dr. K. N. Karju, Union Home Minister, Shri Krishnadas Jaju, Kumari Maniben Patel and Kumari Mindula Sarabhai attended the meeting.

It was decided that greater attention should be paid to consolidate the work rather than to extend it. During 1955, it is proposed to continue the 14 centres for training village women workers, nine centres for training midwives and about 400 gram-seva and medical centers. The Trust will also maintain a 32-bed leprosy hospital in Tamil Nadu.

Regarding the request of the Community Project Administration for training Gram Sevikas for various community projects in the country, the Executive resolved to give admission to 25 candidates at Kasturbagram to begin with. The number could be increased later in the light of experience gained.

The Executive reviewed the working of its four homes for unattached women and children in Rajpura (Pepsu), Faridabad

(Punjab), Sarolanagar (Ahmedabad) and Vellwada (Kulharpur) and decided to continue them if there was no Governmental interference in their management.

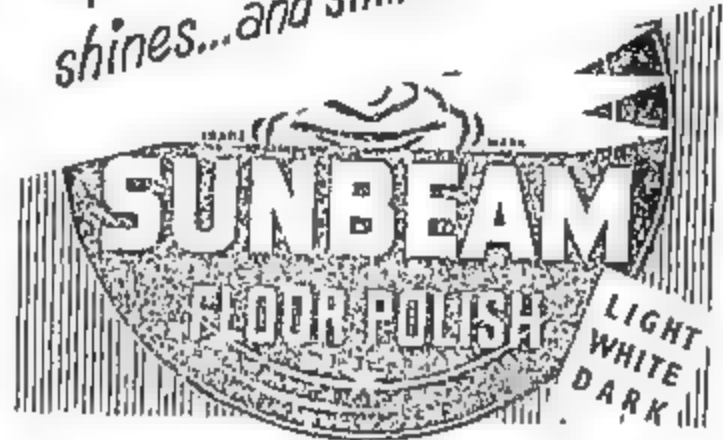
The Committee decided to give five scholarships of Rs. 75 each per mensem for prosecuting a medical degree course to girls who pledge to do medical

service in rural areas under the Trust. It was also decided to construct a building at Kasturbagram to house a library, museum and a laboratory.

The next meeting of the Executive will be held at Kotha (Ahmedabad), headquarters of the Gujarat branch of the Trust, on December 29, 30 and 31.

The name describes it exactly...
Sunbeam is tinned Sunshine!
Spreads so easily, too. And it
shines...and shines...and shines

For floors and furniture

FASTEST
TO THE East
IN CONSTELLATION COMFORT

FROM
NAIROBI
TO KARACHI OR BOMBAY

AIR-INDIA
International

with quick connections for
CEYLON HONGKONG JAPAN

South African Representative: 85 Salisbury House
Smith Street, DURBAN. P.O. Box 1855.

Things In General

Opening Of New Chapel At Inanda Seminary

There was a large and representative gathering of Europeans, Africans and Indians present at the Inanda Seminary on Saturday, October 30, when the dedication and opening ceremony of the new Seminary Chapel and Hall took place. The ceremony was performed by the Rev. A. F. Christopherson of Adams Mission, senior member of the Mission in the Union. Dr. Alan B. Taylor, of the McCord Zola Hospital, acted as M.C. The chapel, which is one of the finest buildings in the district, was built at a cost of £18,000. After an impressive ceremony tea and refreshments were served on the lawns.

Mahatma Gandhi Memorial Fund

We wish to thank an anonymous donor for the donation of £3-2-0 towards the Mahatma Gandhi Memorial Fund.

Deepavali Celebrations In Ladysmith

Over 1000 people gathered at the A'alone Theatre to join in the day's festivities which began with prayers and litany at the Sanatan Dharma Sabha. The day's programme was opened by the acting president Mr. K. R. Singh who welcomed the gathering on behalf of the Celebrations Committee. Music and songs were provided by the Hindi Yuvak Club and Prakash Bands. Other items of interest were songs, dances, poems, sketches, speeches, rendered by the Hindi Thirukoolam and Shree Ganesar Temple Tamil School, Sanatan Dharma Sabha Hindi School and Gujarati Hindi School. These three schools competed for Messrs. T. Riga, G. Amidas and Ramkumar Mahara] Floating Trophies, presented for vernacular school competition. The adjudicators appointed were Messrs. P. P. Singh (Ladysmith), C. Koverjee (Eastcourt), C. N. G. vander (Durban). The results were as follows:—Mr. T. Riga's Trophy which was awarded for the best programme was won by the Sanatan Dharma Sabha Hindi School. Messrs. G. Amidas and Ramkumar Mahara] Memorial Trophies which were awarded for the best sketch and speech respectively, were both won by the Hindi Thirukoolam and Shree Ganesar Temple Tamil School. The Gujarati-

Hindi School was placed second on the aggregate. Sweet packets were provided during the celebration and were distributed to the non-European patients at the Provincial Hospital. Deepavali hampers consisting of grocery parcels were also distributed to the indigent families in Ladysmith.

WANTED ALIM

Wanted Alim having certificates of Hafez, Kari and Molves to serve as Imam in Heidelberg Mosque and Teacher in Madrasah. Monthly salary £25. Lodging and lights free. Annual increment according to work.

Apply with testimonials to Heidelberg Muslim Jamat, P.O. Box 60, Heidelberg, Tvl.

WANTED

A qualified Imam Wanted immediately to perform the duties of all Religious Rites. With efficiency in Sermons in eloquent Arabic, Urdu and Persian.

Apply with testimonials stating Salary required.

To Secretary,
Nurul Islam Mosque,
34 Greatmore Street,
Woodstock, Cape.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Bills of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No 213 Macosa House, Second Floor, 17 Commissioner Street, Fairviewtown, Johannesburg. Phone 33-1654.

All political comments in this issue except where otherwise indicated by Mahatma Gandhi of Phoenix Settlement, Phoenix, Natal.

Cuticura SOAP

The medicinal and toilet properties in Cuticura Soap not only cleanse the skin thoroughly, but help it to retain its beauty and its natural moisture, so easily "dries out" in hot climates.

For flawless COMPLEXIONS

BETEL LEAVES (PAAN)

When ordering Betel leaves don't forget to write direct to the growers.

Any quality and quantity at wholesale prices.

A square deal all the year round.

A trial will convince you.

Don't hesitate to write to:

COTTONLAND BETEL LEAVES GROWERS CO.

P.O. Box 7, Verulam, Natal.

FARM PRODUCE

We are cash buyers of all types of FARM PRODUCE. Forward samples together with quotations to:

AISEN SOUTH AFRICA (PTY.) LIMITED

111/3 Macosa House,

17 Commissioner Street

P.O. Box 11012. Phone: 33-8921

Johannesburg.

Bankers: BARCLAYS BANK D.C. & O.

DHIRUBHAI P. NAIK

Travel, Insurance & General Agent

Book with me for your travelling by Air, Sea or Land either to India or to any part of the world.

All types of Insurance—Life, Fire, Burglary, Riot, Storm, Accident, Plate Glass, etc.

Consult Us Free of Charge For Your Income Tax, Personal Tax, Writing Of Your Wills, Trade Licences, Revenue Clearance Certificate, Passports And Immigration Matters.

Representatives: National Mutual Life Assn. Of Australasia, Yorkshire Insurance Co. Ltd.

Telephone: 33-9033. 29a Commissioner Street, JOHANNESBURG.

BOOKS FOR SALE

UPANISHADS FOR THE LAY READER

—O. Rajagopalachari 6 0

VEDANTA THE BASIC CULTURE OF INDIA

—O. R. Jagopalanchari 5 6

BHAGAVAD GITA—Abridged and explained

by O. Rajagopalachari 4 0

INTERNATIONAL SHORT STORIES

—The best from 23 countries 17 6

Obtainable from:

INDIAN OPINION,

P. Bag, Phoenix, Natal

Someone
Important
may
look at
your
shoes
to-day

KEEP A SHINE
ON YOUR SHOES
EVERY DAY WITH
THE BEST POLISH-
NUGGET

NUGGET'S SPECIAL WAXES PRESERVE THE LEATHER

For an antiseptic to fulfil the exacting conditions of obstetric, surgical and medical practice it is not enough that it should kill the germs that are the cause of infection. It must also be safe in use, harmless to the delicate human tissues the germs invade. Such is 'Dettol'.

In your own home, whenever infection threatens, learn from the hospitals—rely on Dettol.

DETTOL

THE ANTISEPTIC DOCTORS USE

BOOKS FOR SALE

GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	8
TO STUDENTS—M. K. Gandhi	5	0
GANDHIAN ETHICS—Benooy Gopal Ray	2	0
BAPU—Marry F. Barr	4	0
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
FAMOUS PARSIS	7	8
SEVEN MONTHS WITH GANDHI—Krisnadass	12	8
STORY OF THE BIBLE—S. K. George	6	0
A RIGHTEOUS STRUGGLE—Mahadev Desai	2	8
THE POLITICAL PHILOSOPHY OF MAHATMA GANDHI—Gopinath Desai	17	9
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	9	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR		
Vol. I.—M. K. Gandhi	15	0
NON VIOLENCE IN PEACE AND WAR		
Vol. II.—M. K. Gandhi	14	0
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	6	0
FROM YERAVDA MANDIR—M. K. Gandhi	1	0
MAHADEV DESAI'S EARLY LIFE		
—By Narahari D. Parikh	2	6
DERUMANIZATION IN MODERN SOCIETY		
—Rene Felop-Miller	1	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION,"

P. Bag. Phoenix, Natal.

BOOKS FOR SALE

Key to Health—Gandhiji	1	0
Diet and Diet Reform—Gandhiji	6	0
Cleanings—Mira	1	0
Selections from Gandhi—N. Bose	10	0
Public Finance and Our Poverty—Gandhiji	8	0
Hindu Dharma—Gandhiji	8	0
Dhondan Yojan	2	0
Sardar Vallabhbhai Patel (Vol. I)—N. D. Poreku	15	0
The Diary of Mahadev Desai—V. G. Desai	12	0

Obtainable from:

C/O INDIAN OPINION,
P. Bag, Phoenix, Natal.

Seven Months With Mahatma Gandhi

Belong an Inside View of the Non-co-operation Movement of 1921-22

By Krishnadass

Abridged and edited by Richard D. Gregg

Writing of the two volumes of which this is an abridgement Gandhiji wrote: I have gone through them. And the facts appear to me to be correctly set forth and exhaustively dealt with.....The volumes are the only narrative we have of the seven months with which Krishnadass deals.

Price: 12s. 6d.

Obtainable from:

'Indian Opinion,' P. Bag, Phoenix, Natal

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependents?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.
Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has
best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760,
JOHANNESBURG.

Phones:— } Business 33-0711
                  } Residence 33-5961

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING
—CO. LTD.—

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants

—&—
Direct Importers.

**47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.**

Cable & Tel. Add.: "HARGOVAN".

Phone 89308.

P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.

**WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.**

P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

Phone
Day 24169

Phone
Night 833459

L. RAJKOOMAR (PTY.) LTD.

14, CROSS STREET, DURBAN.

Funeral Directors and Manufacturers of all classes of
Coffins and Wreaths.

Contractors to the INTERNATIONAL FUNERAL
INSURANCE COMPANY, LIMITED.

Rep. Office: 39 CROSS STREET, DURBAN

Country Orders for Coffins and Wreaths
accepted by phone and despatched by rail
at the shortest notice.

Phone 53.

Telegrams 'SOLANKI.'

P.O. Box 208.

Solanki & Co. Ltd.

Merchant & Direct Importers

**Extensive range always carried in
the following:**

Silks, Drapery, Toilets, Per-
fumes, Curios, Fashion Goods
and Jewellery, Wide Range of
Indian, Persian and Chinese
Carpets.

Stockists of well-known branded
Watches.

COPPERBELT PIONEER STORE

**Where Quality and Service
are Paramount.**

Luanshya,

Northern Rhodesia.

FOR...
RUBBER STAMPS

PRINTING

CONTACT

**STANDARD
PRINTING PRESS**

GENERAL PRINTERS
AND
RUBBER STAMP MAKERS

73 BEATRICE STREET — DURBAN.

PHONE 81005

P.O. BOX 2782

ESTABLISHED 1922

Phones: 29121/3 (Switchboard)
24179 (Manager)
P.O. Box 2197

Cables & Tel. Add:
"PROSPERITY" (All Branches)
(Established 1927)

Premier Produce Co. (Pty) Ltd.

General Wholesale Merchants
EXPORTERS AND IMPORTERS

Buyers and large Stockists of all kinds of Indian and European Groceries, Provisions, Soaps, Oils, Grains, Beans, Peas, Kaffircorn, Malt, Maize, Maize Products, Wheat, Wheaten Products, Crockery, Hardware and also Coal of all types.

All enquiries for Export and Import
to the Head-Office.

Head-Office: "PREMIER HOUSE"
364 Pine Street, Durban.

also at

JOHANNESBURG	BENONI
Phones: 34-3554/5	Benoni Coal Site
P.O. Box 200, Fordsburg,	Phone 54-1813,
82, Crown Road,	Rangeview Coal Sites—54-2205
Fordsburg, Johannesburg.	P.O. Box 392, Benoni.

Proprietors:

C. L. Patel, D. K. Patel
V. B. Patel, H. J. Patel
K. C. Patel

The Star Clothing Factory

Wholesale Merchants

CLOTHING MANUFACTURERS

P.O. Box 237. Phone 514.
Jameson Road, Livingstone,
NORTHERN RHODESIA.

Our S.A. Representatives:

H. L. Hompes & Co.,
(Pty.) Ltd.

Durban, P.O. Box 1301.
Johannesburg, P.O. Box 3480.
Capetown, P.O. Box 824.

—ATTRACTIVE— SAREE MATERIALS

Self Striped Georgette Crepes 45" Guzon, White, Pink, Sky, Lemon 4/11 yd.	Coloured Georgettes 45" All Shades 3/11 yd.
Self Check Fancy Valies with Block Designs 45" 4/11 yd.	Spotted Georgettes 45" Latest 4/6 yd.
Fancy USA Floral Valies 38" 4/11 yd.	Embroidered Georgettes 45" Basket Design 6/11 yd.
Two Tons and Rainbow Georgettes 45" All Shades 4/11 yd.	Georgette Jari Work Series 14-10-8 each
Floral Benbergs 45" Red, Gold, Green and Blue Designs 4/6 yd.	Georgette Series Cotton Embroidery 13/15/8 each
Bordared Georgettes 45" All Shades 3/11 yd.	Beams and Tinsel Jari Borders Big Range In Stock

BLOUSES

Chinese Embroidered Satin and
Georgette Blooses and Latest
Sleeppers 8/12 each.

CHAMPALS I

Plastic Fancy Tops with Hecel
Size 3 to 7 18/6 pair
Also Leather 8/6 & 10/6 pair.

Write For Samples.

JAYBEE SILK HOUSE

39 MARKET STREET, JOHANNESBURG.

We have all records in H.M.V. and Columbia
which you hear from
ALL INDIA RADIO SERVICES

	5	Records	5.	d.
Alibela	5	"	46	6
Bajju-Bawre	7	"	54	8
Amber	6	"	46	4
Anar-Kali	6	"	46	5
Ash	5	"	38	9
Baqi	5	"	38	9
Tarana	5	"	38	9
Sangeeta	5	"	38	9
Poonam	4	"	31	0
Jail	4	"	31	0
Daag	4	"	31	6
Bagai	6	"	38	9
Unhoore	3	"	23	3
Pooja	3	"	23	3

Only 3/6 Packing Postage
Charge Extra. Include.

Obtainable at our only Address:

BHARAT MUSIC SALOON
AND BOOKSELLERS
(Corner Grey and Lorne Streets)
286 Grey Street,
Phone: 26070,
DURBAN.

પુસ્તક પર મુ—અંક ૪૨
તા. ૫ નવેમ્બર, ૧૯૫૪.
પ્રકાશક શ્રી ૬.
૬૨ શુક્રવારે બહાર પડે છે.

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે અને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

અન્યાયનો પ્રતિકાર

(શ્રી. કેદારનાથના પ્રવચન પરથી)

હું જાણું છું કે ઉન્નત માણસ તરફથી જે કંઈ વ્યક્તિની કે સમાજની કેનકમત થતી હોય તે તેને પ્રતિ-
કાર કરી પીડીત વ્યક્તિને કે સમાજને દુઃખ મુક્ત કરવાની જરૂરિયાત આપણામાં સ્વભાવ નથી જ એમ
કહીએ તે ચાલે. આજુ કારણ આપણી અનેક જાતની દુર્બળતા તો છેજ, પરંતુ એ સિવાય પણ
બીજાના દુઃખ વિશે જેટલી સહાનુભૂતિ થવી જોઈએ તેટલી આપણને થતી નથી એ પણ છે. આપણી 'પોતાના
પણા'ની વ્યાખ્યા અને અર્થઘટન ઘણી સંકુચિત છે. તેથી બીજા તરફથી કોઈને દુઃખ થતું હોય તો તે જોઈને
આપણા ચિત્તમાં કશી લાગણી પેદા થતી નથી. કદાચને યામ તોય દુઃખ નિવારણ કરવા માટે જોઈતાં 'શેર',
પુરપાથ', અને સામર્થ્ય પણ આપણમાં નથી. બીજા વાત એ કે આપણમાં સામુદાયિક ભાવ નથી. તેમ
જતા કોઈ પ્રસંગે ન્યાયનો પણ લાંબો બીજા પર થતા અન્યાયનો પ્રતિકાર કરવા કોઈ ઉભો થાય તો તેને મદદ
કરવા જેટલી ન્યાયસંવેદના સમાજમાં નથી. અને તેથી આજા અણગમતા આપણે એકલા પડી જવાના, અન્યાય
કરનારને તેના સાથીદારોની મદદ હોવાથી બધાની સાથે આપણું એકસાનું કશું સાધવાનું નહિ એમ બધી ભણુ
થી તેને અસહાયતા લાગતી તેની ન્યાય અને પ્રતિકાર જરૂરિયાત પણ દર્શાવે ભવ છે, અને એના પ્રસંગે વારંવાર
બનવાથી અને તેના અનુભવોથી તેની તે જરૂરિયાત જતા જતા થાય છે અને લગભગ નાશ પામે છે. પણ
આ આપણી તેમજ આપણા સમાજની અધોગતિની નિશાની છે એમાં સંકેત નથી.

રસ્તામાં, પ્રવાસમાં કે ગામમાં ક્યાંય અન્યાય થાય છે એવું આપણે સામાજીકે છીએ, કોઈ કોઈ વાર
પ્રત્યક્ષ જોઈએ પણ છીએ. તોય એ બાબતમાં આપણને કશું કરવા જેવું લાગતું નથી. અન્યાયી અન્યાય કરે
છે, જુલમમાર જુલમ અને દુરુતા કરે છે, પણ સમાજ તરફથી તેને શાસન કે તેનો પ્રતિકાર થતો નથી.
આપણા આપણા, આપણી પાકેશમાં, બાંહે આપણા ધરમાં પણ અન્યાય થતો હોય-ક્યાંક સ.સ. કે નહિં વડુ
ની કે બાબીની પગપણી કરતા હોય, ક્યાંક ધણી અને મારતો હોય, શાહુકાર દેવાદાર પર અન્યાય કરતો હોય,
વિધવા પર બધી બધુ એવી જુલમ થતો હોય અને તેની દુર્દશા થતી હોય, તેમજ મામાય વગરના બાળક
પર ઘરમાં અન્યાય થતો હોય-આજા બધા બનાવો આપણે પ્રત્યક્ષ જોતાં હોઈએ, તે.પણ એ બધું આપણે લાગ્યા
વખતથી મુઠે મોઢે સહન કરતા આજ્યા છીએ. એમાં એક જાનની સામાજીક ઉપેક્ષા જરૂરિયાત અને બીજાના દુઃખ
વિશે બેધરવાઈ છે.

માનવતાની દૃષ્ટિએ આ આપણી ઘણી મોટી બાબ છે. બીજા પર થતા અન્યાયનો પ્રતિકાર કરવાની
જરૂરિયાત અભાવ જ સિદ્ધ કરે છે કે આપણમાં સામુદાયિક ભાવ નથી અને એ બાબતમાં અત્યાર મુખીની આપણી
જડતાને લીધે તે બાર પેદા કરવો પણ કઠણ પડે છે. સમાજમાંજ તે ભાવ જોઈએ હોવાથી આપણા પોતા
પર અન્યાયનો પ્રસંગ આવી પડતાં બીજાની મદદ આપણને મળતી નથી. મદદની આપણને અ.સા દેતી નથી
તેથી એવે પ્રસંગે અન્યાયનો પ્રતિકાર કરવાની અમવા તેની સ.મે અણગમતી ધિમત આપણને થતી નથી. કોઈનું
કોઈને પીડાવળ નહિ, એવી રિયલિટી આપણા બધાની હોવાથી પોતા પર થતો અન્યાય મુઠે મોઢે સહન કરવો,
એવી નિષ્પ્રભાણુ દુનિયા આપણા ભોલીમાં બાળી મળે છે. તેથી આપણામાં પંડુતા, ખીરતા, પારકાના દુઃખ
વિશે બેધરવાઈ, જડતા, કોઈ પણ સંજોગમાં પારકા માટે પોતે સંકટમાં ન આવી પડવાની બાબતમાં સાવધાનતા
અને ધૂર્તતા વગેરે જે દોષો આવેલા છે અને જે આજે આપણો સ્વભાવ બની ગયા છે તે અત્યંત નિષ્ઠ
અને માનવતાને કલંક કપ હોઈ અનેક રીતે આપણી અવનતિનું કારણ બન્યા છે. આ દોષોની સાથે સાથે
બીજા અનેક દોષો આપણામાં પેદા થઈને સતત વધતા રહ્યા છે. મૂળેજ આપણામાં સામુદાયિક ભાવ જોઈએ છે
અને એજ સ્થિતિ યોગ્ય છે એમ સિદ્ધ કરવાના ઉપા. પ્રયત્નમાં આપણે હોઈએ છીએ. પારકાના દુઃખ વિશેની
બેધરવાઈ, હિંસાસીલતા અને તેથી આપણામાં આવેલી પંડુતા અને ખીરતાને દૂરવાનો પ્રયત્ન 'આ જમતમાં
કોઈ કોઈનું નથી, દરેકને પોતાનું કર્મ ભોગવવું પડે છે, તેમાં બીજાને કશો ઉપાધ આશનો નથી,' વગેરે જેવા
કર્મ સિદ્ધાંતના નિષ્પ્રભાણુ સુત્રોથી આપણે કરીએ છીએ.

આપણામાં જુની કલ્પના પ્રમાણે ધર્મશાળા, મંદીરા, અમ સત્રો, સદાવતો, તળાવ વગેરે, તેમજ નવી
કલ્પના પ્રમાણે હાલિપતલો, દવાખાનાં, કે.લેન્ડે, સેનેટેરીયમ, વગેરે સ્થાપવાની કે કાલવાની પ્રવૃત્તિ છે, પરંતુ
તેની પાછળ પણ ધણે અ.સે પ્રપ્ત અને કીર્તી મેળવવાની આકાંક્ષા હોય છે. માણસ મારે ગ્રેમ, મિત્રતા,
સદાનુભૂતી કે નિ રાધાતા, હિંસરતા-વગેરે બાબતોથી આર્થા કામે થતાં બા.વેજ જેવા મળશે. પરંપરના
પ્રથમે લીધે એક બીજા માટે સહન કરવાની જરૂરિયાત આપણામાં છે, પણ જેની સાથે અત્યંત બોળાયાથી કે કસો
પૂર્વ સંબંધ ન હોય એવી વ્યક્તિ પર અન્યાય થતો હોય ત્યારે તે અન્યાયનો વિરોધ કે પ્રતિકાર કરવા માટે
જાતે સાક્ષર બેઝવાની, સંકટમાં અંધતાવવાને પોતાનું મુખી અને સમાજત ડરવન મુરકે લીધા નાખવા તબદાર
થવાની જરૂરિયાત આજે આપણામાં નહિં જેવીજ છે. આ જરૂરિયાત કલ્પના આપણામાં કદી પણ નકોતી એમ નથી;

(અનુસંધાન પાને ૨૬૧ મે)

—૦—

સ્વાર્થની દરિયાઈ મને તેટલી કુશળ
તાથી અધાવજામાં આવે તો પણ
આખરે તેમાં સમાજનો નાશ જ છે.
દરેક વ્યક્તિએ પોતાનો સ્વાર્થ જોઈએ
કરવો અથવા ધર્મના અંકુશમાં રાખવો.
એજ સમાજના કલ્યાણનો એક માત્ર
ઉપાય છે.

માનવી સંપદા પસંદગી કરવાનું
કે.ઈ.ના હાથમાં નથી. હાથેજ એ સંપદા
તબદાર હશે કે અને તે પોતેજ એનો
સંપદી છે. માટે આપણે જેટલે
દરજાએ આ સંપદામાં પાછળ પડીએ
તેટલે દરજાએ આપણે તે સંપદી નાશક
નો શિક કરીએ છીએ.

—કાકા કાલેલકર.

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૫ નવેમ્બર, ૧૯૫૪.

બાન્દુ એજ્યુકેશન એક્ટ અને આફ્રિકનોની ફરજ

આ રકારે પસાર કરેલો બાન્દુ એજ્યુકેશન એક્ટ આખા દેશમાં માન આફ્રિકનો, જેમનું આખું ભાવિ જોખમમાં આવી પડેલું છે, તેમને જ નહિ પરંતુ ઘણા યુરોપીયન મીસનો, જેઓ અત્યાર સુધી સરકારની મદદથી આફ્રિકનો માટે પોતાની નિશાળો ચલાવી રહ્યાં હતાં, તેઓને ઘેટી ચીંતાનો વિષય થઈ પડ્યો છે. એ કાયદાની રૂએ આ સઘળી નિશાળોનો વહીવટ નેટીવ એજેન્સી પાર્ટમેન્ટને સુપ્રત કરી દેવો પડ્યો અને તે એ નિશાળો ચલાવશે. અથવા તો તેઓએ પોતાની નિશાળો બંધ કરી દેવી પડશે અથવા સરકારની મદદ વિના સ્વતંત્ર રીતે પોતાને ખર્ચે ચલાવવી પડશે, એ રીતે પણ સરકાર ક્યાં સુધી ચલાવવા દેશે એ તો પ્રશ્ન છે, કારણ તેવી ખાનગી નિશાળોને સરકાર કદાચ માન્ય નહિ રાખે અને ગેરકાયદે કરાવશે. કેટલાંક મીસનોએ અત્યારથી જ પોતાની નિશાળો બંધ કરી દીધી છે અને કેટલાંકે પોતાને ખર્ચે ચલાવવાનું ઠરવું છે. સરકાર ની નિષ્ઠા જો સચીજ હોત તો તેણે સઘળી નિશાળોને સરકારી કરી નાખી કેળવણી ખાતાને સોંપી દીધેલી હોત. પરંતુ હુઝુર એ છે કે સરકારની નિષ્ઠા સાચી નથી. આફ્રિકનો એટલી બધી ઝડપથી આગળ વધી રહ્યા છે અને જ્ઞાન માં જોરાના સમાવડીયાજ નહિ પરંતુ તેઓને ટપી જવા લાગ્યા છે; જે વસ્તુ તેનાથી કેબી રાકાતી નથી. સરકારની એપાર્ટ-હેડની નીતીની એ વિરુદ્ધ જાય છે, અને તેથી આફ્રિકનોનાં શિક્ષણનીજ નહિ પરંતુ તેઓને લગતી સઘળી બાબતો નેટીવ એજેન્સી ખાતાની સીધી હેખરેખ નીચેજ મુકાંથી જોઈએ, કે જેથી

આફ્રિકનો જોરાના શુભાઓ તરીકેના દરજ્જાથી ઉપર ન ચડી શકે. આ વસ્તુમાં કરી અતિશયોકિત નથી, કારણ નેટીવ એજેન્સી ખાતાના પ્રધાન ડૉ. ફરુખઝાન પોતાના નિવેદનોપર થી એ સિદ્ધ કરી શકાય છે અને કરવામાં આવેલું છે.

આફ્રિકનોને તેમજ જેઓને તેઓના શિક્ષણની ચિંતા થઈ રહી છે તેઓને જે પ્રશ્ન યુગ્મવી રહ્યો છે તે એ છે કે આ સંજોગોમાં કરવું શું? ખાસ કરી આફ્રિકનોએ અને સામાન્ય રીતે સઘળા બીન-યુરોપીયનોએ હાઈ માં તેમજ હાઈવુ આફ્રિકામાં વાળી તેમજ વર્તનથી મહાત્મા ગાંધીજીએ શીખવેલ સત્યાગ્રહ નો ઠહાપણુબરેલો માર્ગ લીધેલો હોય ખરી વસ્તુ તો એજ ગણાય કે તેઓ ગાંધીજી ની દોરવણી હો. ગાંધીજી તો પ્રત્યક્ષ રીતે આપણી વચ્ચે નથી પરંતુ તેઓને આત્મા આપણી વચ્ચે છે જ અને જે સિદ્ધાંતોને ખાતર તેઓ જીવ્યા હતા અને પોતાનો જાન અર્પણ કર્યો હતો તે સિદ્ધાંતોને જ્યાં સુધી આપણે સત્યતા અને વફાદારીથી ચુસ્ત પછે વળગી રહીશું ત્યાં સુધી તે આપણી વચ્ચે રહેશેજ. એ સિદ્ધાંતો એ કે મન વચન અને કર્મથી અહીંસાને વળગી રહેવું અને જીવનમારના પ્રત્યે તિરસ્કાર નહિ કરવો પરંતુ જીવન પ્રત્યે તિરસ્કાર કરવો અને જાનના ભાગે પણ તેને નમતું નહિ આપવું. એ મહાન ભોગ આપવાનો હવે અવસર આવેલો છે.

મહાત્મા ગાંધીજીએ જે રીતે હાઈમાં આઝાદીની લડત ચલાવી હતી એ આ દેશના પીડીત લોકોને માટે માર્ગદર્શક છે. બ્રીટીશ અમલ નીચે હાઈના લોકોની સાથે આવીજ પરિસ્થિતિ

આવી પડી હતી. માત્ર કેળવણી નીજ નહિ પરંતુ સઘળી સરકારી સંસ્થાઓનો હેતુ લોકોને કાયમની શુભામીમાં રાખવા નો હતો. આ વસ્તુ જ્યારે લોકોને ઠપી ગઈ ત્યારે એ સઘળી સંસ્થાઓનો, તેઓએ બહિષ્કાર કરવાનો ઠરાવ કર્યો. એશક તેમ કરવાની લોકોને તાલીમ આપવી પડી હતી. પરંતુ લોકો એટલાં હુઝો સહન કરી ચુક્યા હતા કે તેઓને બહુ તાલીમની જરૂર નહિ પડી. જીવતા સુધા કરતાં ખોતજ શું ખોટું એ સૌને ઠસી ગયું અને બહુલા તેમજ અમલુ સૌ સંગઠીત થયા.

સઘળી સરકારી નિશાળોનાજ બહિષ્કાર કર્યો એટલુંજ નહિ પરંતુ કાયદાની અઢાલતો સુદાં સઘળી સંસ્થાઓનો બહિષ્કાર કર્યો-એ દ્રષ્ટિથી કે અન્યાયી અને અનીતી ભરેલા કાયદાઓના અમલમાં મદદ કે સાથ નહિ આપવો જોઈએ. અજે અહિં માત્ર સરકારી નિશાળોનાજ બહિષ્કારની ચર્ચા કરીશું. શિક્ષકો એ તેમજ મા બાપોએ નિશાળો નો બહિષ્કાર કર્યો. તેઓ સવિધનો વિચાર કરવા નહિ બેઠા. સૌથી અગત્યની વસ્તુ લોકોને કોતરી ખાનાકે પાપ દુર કરવાની હતી. કેટલાક એવો વિચાર કરનારા લોકો પણ હતા કે કઈ પણ શિક્ષણ ન મળે તે કરતાં સરકારી નિશાળોમાં થોડું પણ મળે તે શું ખોટું. પરંતુ તેઓને સમજતાં વાર નહિ લાગી કે એ શિક્ષણ નહોતું પરંતુ શુભામીરૂપી ઝેરથી નીતરતું હતું. નિશાળોનો બહિષ્કાર કર્યો પછી બેકાર થએલા શિક્ષકોનો રાષ્ટ્રીય નિશાળો ખોલાવામાં ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો. મા બાપો એ છે.કરઓને નિશાળે બેઠલવા તઈયાર ન હોય અને શિક્ષકો શીખવવાને તઈયાર ન હોય તો નિશાળો બંધ થયેજ છૂટકો. તેથી સરકારી નિશાળો લગભગ સઘળી બંધ થવા લાગી અને રાષ્ટ્રીય નિશાળોમાં રાષ્ટ્રીય ધોરણે-એ જ આદર્શ ગણાય- શિક્ષણ અપવા લાગ્યું. શિક્ષકોના પગારનો સવાલ ઉપ-રિયત થવાપણું હતુંજ નહિ.

તેઓ બહેર નેવાસાવનાગી ભોલાયા હતા અને પેટપુરતું મળી રહે તેથી તેઓને સંતે પ હતો. વળી તેઓ બાણુતા હતા કે એક જીવમી સરકાર હેઠળ આ વસ્તુ લાંબો વખત ચાલવા ની નહોતી. તેઓ તેમજ વિદ્યાર્થીઓ સઘળાં પરિણામોને માટે તઈયાર હતા. તેઓ સઘળાને ટેક કરવામાં આવ્યા પરંતુ નિશાળો તો બધાજ દેશમાં પુરાઈ ગયા અને ડોઈ ચલાવવા ને બહાર નહિ રહ્યું ત્યાં સુધી ચાલ્યાજ કરી. શુભામીની બેડી ઓ દેડી હેવા ચાહનારોને માટે તો કેદખાનું જોજ ખરી જમ્યા હતી. તેઓ સમજ્યા-હુઝે તેઓને સમજવું-કે ખરી કેળવણી અક્ષરજ્ઞાનમાં નથી રહેલી પરંતુ ચારિત્ર અને પુરુષાર્થ માં રહેલી છે. અક્ષરજ્ઞાન વાળા પરંતુ ચારિત્ર અને પુરુષત્વદીન માણસના કરતાં અક્ષરજ્ઞાન વિના નો પરંતુ ચારિત્રવાન અને પુરુષત્વવાળો માણસ લોકો.

જોરા પસંદી આપણે માણું શીખવાતું છે. તેને જ્યારે ખાતરી થાય છે કે તે ન્યાયી સવાલને માટે લડી રહ્યો છે ત્યારે તે પરિણામનો વિચાર ક્યાં વિના તેમાં યાદોમ કરે છે. છેલ્લાં એ વિશ્વયુદ્ધોમાં તેણે આપેલા મહાન ભોગો તેની સાદી પુરે છે. એ યુદ્ધો ખરાં હતાં કે ખોટાં એ સવાલ નથી. સવાલ એ છે કે જોરાને ખાતરી હતી કે તે ખરાં હતાં અને તેથી તે પોતાનું સર્વસ્વ તેમાં હોમી દેતાં સંકોચાયો નહિ. આપણે આપણી પોતાની આ દેશની સરકારનો હાથલો લઈએ. તેની દ્રષ્ટિએ તે જે કરી રહી છે તે ખર્ચ છે એવી તેને સંપુર્ણ ખાતરી છે. પોતાના મતને મક્કમપણે વળગી રહેવા માટે આપણે તેની કદર કરવીજ જોઈએ. આપણને જો ખાતરી હોય કે સત્ય અને ન્યાય આપણા પક્ષમાં છે તો આપણે પણ આપણું સર્વસ્વ અને આપણો જાન સુદાં તેને ખાતર હોમી દેવા તઈયાર થવું જોઈએ. આપણે ઉવદને માટે એ વિચાર કરી નાખવો જોઈએ કે આપણે સિદ્ધાંતને માટે લડી રહ્યા છીએ કે એહિક વસ્તુઓ-દોડીના દુકા

ને માટે લડી રહ્યા છીએ. જો દોહીના હુકમને માટે લડી રહ્યા હોઈએ તો બહેતર છે કે સરકાર જે કીમત આપણી ચ.સેથી માંગે છે તે આપી દેવી અને સુખ બેસવું. જો સિદ્ધાંતને માટે

લડતા હોઈએ તો ઈશ્વર પર શ્રદ્ધા રાખીને આગળ ધપવું. “હીમતે મરદાં તો મદદે ખુદા.” જાતે મહેનત કરનારને ઈશ્વર મદદ કરે છે કાયરને મદદ નથી કરતો.

નોંધ અને સમાચાર

રાજ્યપાલ નાટાલ ઇન્ડિઅન

ટીચર્સ સોસાયટી

હોદ્દા શિક્ષકો સામે ધણી વખત એવો આરોપ મુકવામાં આવે છે કે ઠામમાં સોધી મોટા પગાર ખાનારા તેઓ છે અને જોડામાં જોડા પૈસા કાઢનારા પણ તેઓ જ છે. કારણ જનરેર શાળાઓમાં શિક્ષકોએ કશું આપેલું હોવાનું બહુવામાં આવતું નથી. નાટાલ ઇન્ડિઅન ટીચર્સ સોસાયટીએ નાટાલ પ્રાંતમાં હોદ્દાઓ માટે નવી નિશાની વાધવા અને દયાલ નિશાની ના મકાનોમાં જાહેરા કરવાને પાઉન્ડ ૧૦,૦૦૦ ની રકમ આપી છે અને પાઉન્ડ ૧૦,૦૦૦ ની રકમ આપી છે અને પાઉન્ડ ૧૦,૦૦૦ ની રકમ આપી છે. તથા વર્ષાપર નાટાલ ઇન્ડિઅન ટીચર્સ સોસાયટીએ એક લાખ પચાસ હજાર પાઉન્ડ આ કાર્યને માટે ઠામમાંથી એકઠા કરવાનું બીકું જડાવું હતું અને પોતે જાતે પોતાના જ સભ્યોમાંથી પા. ૨૫,૦૦૦ ઉઠા કરવાનું હરાવ્યું હતું. આકરેખર તા. ૧૬મીએ એક નાનકડા સમારોહમાં નાટ સુના એકમીનીરૂટેરે આ દી. ડ. રેપ્સ્ટનના દરેકે જીવણની આ ખરી સુખીમાં એકઠી થઈલી પા. ૧૦૪૬૪-૧૭-૩ ની રકમની એક એ. સાયદીના પ્રમુખ અને નાટાલ ઇન્ડિઅન રકુલ બીકીંગ ફરદના પ્રમુખ મી. એ. ડી. સેકરસને સુવત્ત કરવામાં આવી હતી. સુવત્ત કરતાં એકમીનીરૂટેરે કહ્યું કે સોસાયટીએ ઉદ્ધારેલું કામ તે પાટ પાડે કે કેમ એ વિષે તેમને શંકા હતી પરંતુ શિક્ષકોએ આ બધું આર કામ કર્યું છે અને આખી હોદ્દી ઠામને તેથી થયું પ્રાસાદન મળતું બેઈલ. આ અતિ સુંદર જાહેર સેવા કાર્યને માટે તેણે હોદ્દા શિક્ષકોને સુચારકપણે આપી. અને પણ નાટાલ ઇન્ડિઅન ટીચર્સ સોસાયટીને હાર્દિક ગુચારકપણે આપીએ છીએ અને હવેજાએ જાએ કે તેઓએ રનેજાએ ઉદ્ધારેલું કાર્ય સફળતાથી પાર પડશે અને ઠામ તેઓને થશે થઈ પોતાના હાથો આપવાનું નહિ મુકે.

પડા પ્રધાન હોજી બનશે

મી રૂટેરની મુનાઇટે પાર્ટીની ગયા રોમવાટે જોગમદ-દીન ખાતે મજેલી વારીક ઠામમાં બાપજી કરતાં પાર્ટી ના લીડર મી. જે. જી. એન. રૂટેરે કહ્યું હતું કે, મી રૂટેરના જો દક્ષિણ

આફ્રિકાના વડા પ્રધાન બનશે તો આજે થઈ પડશે કારણ મી. હેવેન્સ તેમના કરતા ક્યાંય વધારે ગરીબતા છે. મી. હેવેન્સ સુદાસે અને દક્ષિણ આફ્રિકાના ખરા દિલમાં એક ખરા તેજા તરીકે કાગ કરવા તબયારે થશે તો સવળા ખરા દક્ષિણ આફ્રિકાવાસી એવો તેમજ મુનાઇટે પાર્ટીને તેમને ઠામ મળશે. નાટાલની મુનાઇટે પાર્ટીના કેપુટી લીડર ડે. જ્યુલસ રડીનકેએ કહ્યું કે બીન ગોરાઓની મુનેજા મેળવ્યા સિવાય દક્ષિણ આફ્રિકાના મુરોપીઓનું બાવિ કુદું થઈ પડશે.

ડે. ફરેપુઅક અને મી. રૂટેરના આ વાત જાનશે ખરા ?

ડરમનના નેટીચ એકમીનીરૂટેરન ખાતાના માણ મેનેજર મી. ડ. હેવેમેને ગમે આકરાડીએ રેક-મેચના સંચન માં બાપજી કરતાં કહ્યું હતું કે બહુ આફ્રિકાના મુરોપીઓને વહેમની નજરે જોવા લાગ્યા છે. એટલુંજ નહિ પરંતુ જોયા મેચો ધરાવતા હતા તેઓ પણ તેવા બની ગયા છે. તેઓ કાપેમાં મોટી સંખ્યામાં જમા થવ. લાગ્યા છે. મી. હેવેમેને કહ્યું કે દક્ષિણ આફ્રિકામાં મુરોપીઓ અને આફ્રિકાનેને એક બીજાને પીછાબુવાને ધણી થોડી તોડ છે. આફ્રિકાની લામણીઓ અને વિચારોની ખરી રીતે આપણને ક્યાંજ પ.પર નથી. નેકર અને ચેરના સંજોગે આફ્રિકાને કરી પેત.તું દિલ બે.સીને આપણી સાથે વાત કરશે નહિ. મી. હેવેમેને કહ્યું કે આફ્રિકાને સારેના મુરોપીઓના વચાકારમાં તેમણે અતકાપણે જોડું છે. હાલના તેમજ આગલી સરકાર ના પ્રધાનોમાં પણ આફ્રિકાનેની સમાઓ કે ગંડાઓમાં રેખીતો સંકાય જોયો છે.

‘એકવાન્સ’ પર પ્રતિબંધ

‘એકવાન્સ’ પત્ર જે ‘માર્ગિઅન’ સરકાર તરફથી બંધ થયા બાદ હરતી માં આવ્યું હતું તે ન્યાય ખાતાના પ્રધાન તરફથી ‘સપ્રેશન ઓફ ડીમ્યુ-નીઝમ એક્ટની કમે બંધ કરવામાં આવ્યું છે તેના તત્ત્વો મી. અ. પ. પી. આર્ટીમના જણાવવા મુજબ આ પગલું કાઢ પણ જાતની જેતવણી

વિના લેવામાં આવ્યું છે. મી. બર્ન્ડીમ જણાવે છે કે, “‘એકવાન્સ’ની ઓરોસ અને ખાતગી ધરાની ગરતી એ વખતેવખત લેવામાં આવતી હતી પરંતુ સરકારને અમારી સાથે રો વાગે. જે એ જણવાની કે તેનો ઇન્કાર કરવાની અમને ક્યા તક આપવામાં આવી નથી. આ પગલું ન્યાયના અને પત્રકારની સ્વતંત્રતાના મુળ સિદ્ધાંતોના ભંગ કરતાં છે.”

ફીનીકસ સંસ્થાને મદદ

ફીનીકસ સંસ્થાને મળેલી નાંચની રકમો સામાર રિવકારીએ છીએ. મી. એ. મુનસામી (વેસમ) પા. ૮-૮-૦, મી. એ. મુનસામી (વેસમ) પા. ૧૦-૧૦-૦, રમીગસ્ટી શ્રીમતી મ.લીમેન લલિત બાઈ રણજીરાજી ગીની ૨, બીખાબાઈ બાવાભાઈ (જે.બચ) બીની ૨, ધનજી બાઈ વનમણીભાઈ (જે.બચ) ગીની ૨, નરસીદબાઈ કાનજીભાઈ (જે.બચ) ગીની ૨, નરીનગાઈ નાથાબાઈ (ફીનીકસ) ગીની ૨, અણીમેન નરસીદબાઈ (ફીનીકસ) ગીની ૨. —કુલ પા. ૩૧-૧૦-૦.

વિવિધ ખબરો

લેડીસચીથમાં દીવાળીનો ઉત્સવ
લેડીસચીથના હોડોએએ એથેલન થીએટરમાં રચીતર એકરેખર તા. ૩૧મીના રોજ દીવાળીના પ્રસંગ સનાતન ધર્મ સભામાં હવન અને પ્રાર્થનાથી ઉજવેલો હતો. હમમમ હજાર લોકો હાજર થયા હતા. સમારભળી રાખ્યા મી. કે. આર. સંગે ઉત્સવ કમીટી વતી હાજર થએલાઓના સત્કારથી કરી હતી. હોડુ જગત કલ્પ અને પ્રકાશ બેન્ટે સંગીત પુરે પાડ્યું હતું. હોડુ લીડરકમ, યા મજેસર રેખલ રેખીક રકલ, સનાતન ધર્મ સભા હોદ્દી રકલ અને મુનસામી હોડે રકલના વિષયોએ એ ગીતે, નાચ, સંવરો વિગેરે રજી કર્યાં હતાં. ઉપરોક્ત તથા રકલોએ દેશી રકલની કરીયાઈ માટે આપવામાં આવેલી ડી. રીમા, જી. અગમદાસ અને રામકુમાર મહારાજ રમેડીંગ ટ્રોપીઓની કરીયાઈ કરી હતી. સારા માં સારા કાર્યક્રમ માટે ડી. રીમાની ટ્રોપી સનાતન ધર્મ સભા હોદ્દી રકલ સમ મહ હતી. હોડુ તીરકુટમ અને ધ. મજેસર રેખલ રેખીક રકલે અનુક્રમે સારામાં સારી રહે અને મટે અને વહેનરને મટે લઈ મહ હતી. મુનસામી હોદ્દી રકલ બીજે નંબરે આવી હતી. બાદ મી.કે.એ વરેયાઈ

મી. સેમ ખાનને જોડની સજા
મી. સેમ ખાનને સપ્રેશન ઓફ ડીમ્યુનીઝમ એક્ટની કમે બંધ થઈ ગયા ની સખત કેદની સજા થઈ છે જેમાં થી બે મહિના તથા વર્ષ મટે માફ રાખવામાં આવી છે. મી. સેમ ખાને તેની સાથે અપીલ કરી છે જે દરમીયાન તેમને પોતાની જાણબધર છુટા રહેવા દેવામાં આવ્યા છે. મી. સેમ ખાનપર આરોપ એ હતો કે તેમણે કાંઈ પણ મેળાવડામાં હાજરી નહિ આપવાની ન્યાય ખાતાના પ્રધાને તેમનાપર જાનવેલી નોટીસનો ભંગ કર્યો હતો. મી. સેમ ખાન જેઓ ૪૨ વર્ષની બન્યા છે તેઓ કેપટાઇન માં એકરની છે. તેમને સપ્રેશન ઓફ ડીમ્યુનીઝમ એક્ટની કમે હટાડી મુકવામાં આવ્યા તે પહેલાં તેઓ પાલીમેન્ટમાં આફ્રિકાનેનું પ્રતિનિધિત્વ ધરાવતા હતા. પાલીમેન્ટમાં તેમજ પાલીમેન્ટની બહાર તેમણે માત્ર આફ્રિકાને નીજ નહિ પરંતુ સવળા બીન-મુરોપીઓની કીમતી ચેરા જાનવેલી છે. મરદમ ડે. અબ્દુ રહમાન પછી બીન-મુરોપીઓને માટે તેમના જેવા બાણેશ પાલીમેન્ટના સભ્ય મી. સેમ ખાન એકજ હતા. તેમની બેટ કોલથી પુરી લકાઈ નથી

મુસાયાયો હોડુ સોસાયટી

મુસાયાયો હોડુ સોસાયટીની વાર્ષિક સભા રવિવાર તા. ૧૦-૧૦-૫૪ ના દિને મળી હતી જે વખતે નીચેના નવા કાર્યકર્તાઓ ચૂંટાયા હતા.

પ્રમુખ: ડુ. રા. વાધમારીઆ; ઉપ પ્રમુખ: રમજીલાલ કે. વશી; અંતી: બાલુભાઈ રિંચ; ઉપ-અંતી: ડુ. વિ. પરમાર; અગામી: હરીભાઈ મ નાપક; અધ્યક્ષ: હોડારસાલ નાપક; એડીટર: પ્રા. કા. વાધમારીઆ.

કાર્યવાહક સમિતિ સભ્યો: નણુ બાઈ દેયાઈ, કાલાબાઈ પારેખ, અંકુ. બાઈ હજીભાઈ નાપક, મકનભાઈ દુલમભાઈ, વસનજી મોર્તિરામ, જુલાલ બાઈ રજીપત. પચ્ચેવર શીરનાથ: મોક્ષ રવ, જુલવાયો.

હુસાકામાં દીવાળીનો ઉત્સવ

નેર્ધન રેડીસીયાના પાટનગર હુસાકા શહેરમાં ચોમવાર તા. ૨૬-૧૦-૫૪ ના દીવાળીનાં શુભ દિને અનેની ઇન્ડિઅન રકુલના બાળો, વરદથી ઇન્ડિઅન (અરુમધાન પાનાનું ૩૬૨)

અન્યાયનો પ્રતિકાર

(પહેલાં પાનાનું અનુસંધાન)

પણ આપણી કુર્બાના, ધર્મ અને દયાથી નિષ્ઠા કલ્યાણ વિશેની ખોટી કલ્પનાઓ વચ્ચે અનેક કારણોને લીધે તે દુનિયન પેલણ થયું નથી અને તેથી તે ભણે નાશ પામ્યા જેવી જ છે. તે વૃત્તિ કદ છે, તે માણસની દુનિયની દરેક છે, સમજાને તેની જરૂર છે, એવું જ્ઞાન વિચારી લેઈએને હવે..... હા, સામર્થ્ય અને આત્મ વિશ્વાસ ત્યાં જરૂર છે. આ જ બીજા પર યતા અન્યાયનો પ્રતિકાર કરવાની વૃત્તિ જન્મે છે અને ત્યાંજ તે વૃદ્ધિ પામે છે અને પ્રસન્ન આત્મા વિજયી થાય છે.....

કેટલાક વરસપર મુનમમાં ફેરોંગ માડેન પર એક ધીમત માણસનું ખૂન કરીને સઘળા ખાલી માણસો મોઢરમાં નાખી જતા હતા ત્યારે ઘરકરના બે મજુ અમેજ અમલદારોએ પોતે નિઃશસ્ત્ર હોવા છતાં તેમના પર હુકો કરીને તેમને પકડવાની સાદસપર્થ્ય કહીકત આ પ્રસંગે પાદ આપે છે. તે વખતે ખીલ સેંકડો લોકો એ જગાએ દરવા મથા હતા. પણ પેલા અમલદારો સિવાય બીજા કોઈની તે ખૂની લોકો પર તુટી પડવાની દિશત આવી નહિ

આજે આપણામાં આવી જાતની કલિલ નથી અને જનિ પખ નથી. પણ તમે આટલી વાત ધ્યાનમાં રાખો કે, તમારે મનુષ્ય તરીકે કુવચું હોય તો તમારા પોતા પર થતો અન્યાય પણ તમારી દાનવીમાં ખીજપર થતો અન્યાય પણ તમારાથી સદન ન થવો જોઈએ. જે પારકાનો અન્યાય સદન કરે છે પણ ખીજ પર અન્યાય કરતો નથી, જે ખીજએ આપેલું દુઃખ સદન કરે છે પણ કોઈને દુઃખ દેતો નથી, જે ખીજના કપડનો, હાથનો, કે ધૂતતાનો ભોગ બને છે પણ પોતે કોઈની સાથે કપટ કરતો નથી, કોઈ ને હાનો નથી તેમજ ધૂનપણું કરતો નથી તે સજ્જન, જેથી આપણી માન્યતા છે. પણ હું એમ કહું છું કે, જે કોઈના પર અન્યાય કરતો નથી તેમજ પોતા પર કે ખીજ પર કોઈ અન્યાય કરે તો તે સદન કરતો નથી, જે કોઈને દુઃખ દેતો નથી તેમજ કોઈ નિષ્કારણ પોતાને કે ખીજને દુઃખ આપતો હોય તો તે સદન કરતો નથી, જે પોતે કપટ કરતો નથી તેમજ કોઈનું કપટ ચલાવે દેતો નથી, જે કોઈને હેતરતો નથી, તેમજ અને જે કોઈની હેતરતો નથી તથા જે કોઈની

સાથે ધૂનપણું કરતો નથી તેમજ કોઈનું ધૂનપણું ચાલવે દેતો નથી તે સજ્જન, અને તેજ માણસ, તેનામાંજ સાચી માનવતા વિકસિત થયેલી. એમ હું માનું છું.

આ બધા પંરથી આ વાત તમારા જનમાં આવી દરેક કે, માણસ પોતે કલ્પ સદનરીક રહે તેજાની તેનું માનવી કર્તવ્ય ગુરું થયું નથી. તો તમારાથી કદી સદન ન થવે જોઈએ, માનવી ધર્મની સમાપ્તિ થતી નથી, જડતા, પંચુતા, કુર્બાના, અજિત, અકલ્પ વચેરે દેવો પોતાનામાં કાયમ રાખીને આપણે માનવતા સિદ્ધ ન કરી શકીએ. પોતા નામાં રહેલી અધર્મીક વૃત્તિઓને નાશ કરીને આપણું જીવન સારિક અને ધર્મીક બનાવવાની નોટલી જરૂર છે, તેટલીજ ખીજની રોરતા અને કુદતાને કાપા, વાચા, મનથી રેકવાનો પ્રયત્ન કરવાની વ્યકિત અને સમાજ બંનેની હેતિની દિષ્ટથી આવશ્યક છે. આ બાબતમાં નિરામલી અને નિરાશા રહે આશરો નહિ. કુરુપાર્થ વચર આ વાત ન બની શકે, અધર્મીક કે અન્યાયી પ્રવૃત્તિને આપણે રેકતા રહીએ તો જ કુદ માણસમાં રહેલું સુષ્પ જાગત થવાને અને ધર્મ માર્ગે વળવાને સંભવ છે. આ માર્ગમાં આપણને વખતો વખત બળાપે થવા ના તેમજ કુમ્મ થવાના પ્રસંગો

આવશે અને આપણને અનેક રીતે સદન પલ્લુ કરવું પડશે. પરંતુ આવે વખતે આપણી ન્યાય જનિને જાગ્રત કરીને ખીજની અધર્મીકતાને આપણે અટકાવવી જોઈશે. વખતે પોતાની બધી અંતર્ગત કલિલ ક્ષિતિજ અને હેતુકળ કરીને આપણે પ્રવૃત્તિની પરાકાષ્ઠા કરવી જોઈશે. પરંતુ આ બાબતમાં કદી પણ હેતરીન થવે અધવા કોપે બરાથે કે કંઠાળી ગયે આશરો નહિ. આપણે નિજથી અને સતત પ્રયાતરીક રહેવું જોઈએ, તો જ અપરધ્ય માનવી કર્તવ્ય પાર પાડવાને સંતોષ આપણે મેળવી શકીયું.

મુખારો

અકોટીયર ના. દાનીના 'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન'માં કાંસવાલ પોદ યુવક અંજની મુંઠણીને હેરાત હપા. હતો તેમાં હપ પ્રયુઓના નામોમાં થી પ્રેમચંદલાઇ દરીઆઇનું નામ રહી ગયું હતું.

સોફ્ટીસની સફર
હોદના મામ્મ જીવન વશે લેખકે સવાસ જવાબ રૂપે આ પુસ્તકમાં સોફ્ટીસના વીચારો દર્શાવ્યા છે.
ડીમત શી. ૩-૬.
મળવાનું ફેકાલ્. આ ઓરીસ.

ફોન: ૨૪૮૪૫.

ગ્રોસરી ક્યાંથી ખરીદશો ?

જો આપ સ્વચ્છ અને બરોસાપાત્ર ગ્રોસરી મેળવવાને ઈદેબર હો તો અમારા ઉપર લખવા શુકરો નહિ. હમે બનતી બડપે, ચોકખો માલ, કિકાયત ભાવે મોકલાવશું.

“ત્રાહકોને સંતોષ આપવો” એ હમારો મુદ્દાલેખ છે.

એક વખતનો દામલ જોરકર, આપનો વિશ્વાસ સંપાદન કરવાને અચુક કળીબુત થશે. કન્ડીના જોરકરો ઉપર સંવિશેષ, કાળજીપુર્વકનું ધ્યાન આપવામાં આવે છે.

ગાંધીવડુ, કોઠાળ, ઘર-ગથ્થુ દવાઓ, ઉવન-પુળની સાગાચીઓ, સાડી-લુગડા, લગનની પ્રત્યેક જરૂરીયાત.
કન્ડીના જોરકરો સી. જી. ડી.વી મોકલાવવામાં આવશે.

વિવિધ ખબરો

(૭૬૦ પાનાનું અનુસંધાન)

અર્થ માર્ગસૂચના લાભારે હોદ્દા હોલમાં મર્યાદાનિર્ધારના અંગેના કાર્યક્રમ રાખવામાં આવ્યો હતો. પા. ૧૫૦ નેવી સુર રકમ એકઠી થઈ હતી. બાળાઓના મર્યાદા-૨૫ તથા વિદ્યાર્થીઓ તરફથી સુર નાદો ૨૩. કરવામાં આવી હતી. શ્રી શાંતિલાલ કમલે અંગ કસરત તથા હાથોમનના સુર પ્રવેગો ૨૫ કપી હતી. બાળાને તે તાલીમ આપવામાં પ્રમતી કુલીબહેન પી. રમણેડ, શ્રીમતી હસીતાબહેન દેસાઈ, શ્રીમતી દિવાળીબહેન વારા તથા શ્રીમતી વિમલબહેન પટેલ સુખ્ય હતી. ઉપરોક્ત પ્રવેગમાં અનેના મેપર તથા મેપરેસ અને અન્ય આમંત્રીય સુરોપીયોએ પણ હાજરી આપી હતી.

ઉપરોક્ત કુડમાં શ્રી વી. ખીરો તરફથી પા. ૨૦ નેવી સુર રકમ આપવામાં આવી હતી અને એમને રૂબ દરેક પડદારી ઉદ્દાપન વીધી કરવામાં આવી હતી. આ જાતને કાર્યક્રમ હુસાડાયા આ પહેલવહેલો હતો અને પુરા ૪ કલાક ચાલ્યો હતો. એ કાર્યક્રમમાં જાગ લેનાર તથા મદદ કરનાર સર્વે મેસર્સ ખીરો એન્ડ કંપની તથા મેસર્સ મહેતા તરફથી-મેપરેસના રૂબ દરેક ક્રીમામની પણ વહેંચણી થઈ હતી.

છેલ્લે જન મજા મનનું રાષ્ટ્રીય ગીત અને "ગોડ સેવર ધ કવીન" આદ્ય કાર્યક્રમ વી પ્રચીકૃતિ કરવામાં આવી હતી.

દિવાળી અને નવાં વર્ષના ઉત્સવો દીવાળીના અને નવાં વર્ષના ઉત્સવો હોદ્દા તરફથી આખાં યુનીયનમાં ઉજવવામાં આવ્યા હતા. ૪૬મનમાં સુરત હોદ્દા એસોસિએશન તથા કાઠીયા પાડ હોદ્દા સમાજ તરફથી અલગ તેમજ સંયુક્ત સભાઓ બોલાવાઈ હતી અને પ્રસંગભિત વિવેચનો તેમજ બાળકો પાસિંગોનાં મર્યાદા, નાટિકાઓ, રામકથન વિગેરે ચર્ચાં હતા. શ્રી દાસવાઈ હોદ્દા સમાજના અધ્યક્ષે ઉત્સવ સમાપ્તિ મંડ હતી. પ્રમુખ શ્રી પ્રાણાંદર જોશીએ દીવાળીનું રહસ્ય સમજાવ્યું હતું. શ્રી હજરલાઈ મહારાજ, હોદ્દામાં મહેતા અને શ્રી ભેગી હાલે બહેન આવાં હતાં.

તા. ૨૭-૧૦-૫૪ના રોજ નુતન વર્ષનાં પ્રભાતકાળે એક સભા મળી હતી. હવન થયો હતો. શ્રી હજરલાઈ મહારાજે જાગનાં ગાય. હતાં, એવરેકેટ દેવજીભાઈ મીસો, બીબાભાઈ મારતર, શ્રી હાલાભાઈ બગવાનજી પટેલ, શ્રી ઉમિલાઈદર જોશીદર અને સમાજના યંત્રી મગનભાઈ બાગુભાઈ વિગેરેએ પ્રાસંગિક વિવેચનો કર્યાં હતાં. અને

નવાં વર્ષના અગિયારવા આપવામાં આવ્યાં હતા.

પોર્ટ એલીઝબેથ હોદ્દા સુરત મંડળ તરફથી એક રસીક અને મોહકાઈ લેખોથી બરેલો સુર દરત સિપિત દીપોત્સવી અંગે પદાર પડ્યો હતો.

જોડાએ છે

હોદ્દાખર્ગની મરજીમાં પ્રમાય અને એસામાં બચાવવાનું કાર્ય કરવા દારીજ, કારી અને મોહકાઈનું સર્વોચ્ચેટ મરાવનાર વ્યાલીમ, બસિક પમાર પા. ૨૫, રહેવાની, અને ખતીની સમયક મરત. ૨૨ વર્ષે પમારમાં કામના પ્રમાણમાં વધારો. પ્રમાણ પમાર સાથે નીચેના કારનામે અરજ કરોઃ

હોદ્દાખર્ગ સુરતીય જમાત, પી. એ. બોક્સ ૬૦, હોદ્દાખર્ગ, ટાંસરાલ.

શ્રી કાઠીઆવાડ હિંદુ સેવા સમાજ (નાટક)

ખાસ સમાન્ય સભા

કાઠીયા હોદ્દા સેવા સમાજની સામાન્ય સભા મળવાર તા. ૨૩મી નવેમ્બર ૧૯૫૪ ને દિવસે સાંજે ૮ વાગે લોન્ રીટમાં આવેલા સમાજના બંધારણ અને ધારા ધોરણોની કેટલીક કલમોમાં ફેરફાર તેમજ નવી કલમો ઉમેરવા માટે ચર્ચા-વિચારણા કરવામાં આવશે તેમજ તેના ઉપર નિર્ણયો લેવામાં આવશે. કારીજ હાઉન્ટની જમીનના ટાઈટલ ડીડ મેળવવા માટે બંધારણમાં ફેરફાર કરવાની જરૂર રહે છે.

ફેરફાર કરવાની કચમેનો સુસદો ફરક સમયને મોડસવામાં આવશે.

સમાજના ફરક સમયને સમયસર હાજર રહેવા વિનંતિ છે.

ડા. એન. પી. દેસાઈ (પ્રમુખ.)

મજલાલ જે. ઠાકર, મધ્યસ્થસભા ના. એવી, (સંયુક્ત મંત્રીઓ.)

આર. વી. કલ

૨૧૪ મોડાસા હાઉસ, ૧૭ કમીસનર રીટ, સેકન્ડ ફોર, ફેરાર્ટાઉન, બેદાનીસમર્ગ, ફોન ૭૩-૧૧૫૪.

એપાર્ટહેડ સંબંધી કેટલાક મત્રો

કુલી-સટાઉનમાં સહિય આક્રીકન મેમરીટ ડાન્ડર-સમાં પ્રમુખરથાનેથી પ્રવચન કરતાં વેવરન્ડ જે. હમ્ફ્રી. વેમે કહ્યું હતું કે મેમરીટ થઈ એપાર્ટહેડને ઇશુખીરના સિદ્ધાંત અનુસાર લેવાનું સ્વિકારી થઈતું નથી. ઇશુનો ખીને આરેક કે-“તમારા પાંડોશીને તમે તમારા નેટલાઈ મદાનિ” અને આ આરેક કે, “ખીન તમારી પ્રત્યે વર્તે” તેની સાથે એપાર્ટહેડને મેળ થી રીતે મેમરી થકે છે.

ધર્મની દ્રષ્ટિએ બચાવ નહિ થઈ શકે અને ઇશુના દ્રષ્ટિર્ષીકુથી તદન ખોટા પહેલો અસર કરનારા કામદાથી આવેલ દેસ બળમળી જાયો છે.

વર્ણનાજ માન આધારથી ઠાક પણ અમુક વર્ગ તરફ એકલાઈ વળી વર્તણૂક બતાવવાની નીતીને ચર્ચ તરફથી વખોડી કાઢવામાં નહિ આવે તો તે પોતાની કરનામાંથી સુકેલી મજાવ. તેવી નીતી હમરના પિતૃત અને અનુચના બાનુવના ખોલી સિદ્ધાંતની વિરૂદ્ધ છે.

ડા. વેમે કહ્યું કે, ડા. મહાને ફેક સમય પર અમેરીકાના એક ધર્મશૂરને કમ્પ્યું હતું કે ગોરાની કરજ ખીસી સુધારો દસિયુ આદિકાના જમલી અને નાસિક કાળા બોડો સમક્ષ લાવવાની છે. મરતુ ઉછી વસતી મજાનોના આંકડા સુજન કાળા મોહોની ૬૦ ટકા વસતી ખોલી ધર્મખોની છે.

ડા. વેમે કહ્યું કે એપાર્ટહેડમાં હુ ખોસતી સિદ્ધાંતો નથી જોતો પરંતુ ભય, દેસ, ઉચ્ચ જાતીનો ભર્ અને જાતીય તિરસ્કાર જોઈ છે.

ચોડા સમયપર એપાર્ટહેડના ઉપાસકોને જે તેઓના સત વિષે કેટલાક પ્રશ્નો પુછવા હતા. જે પ્રશ્નોએ ધણી રીકા ઉપસ્થિત કરી હતી અને ધણી માળો પણ મળી હતી. પરંતુ તેના જવાબો આપવાનો જરૂર પ્રવચન કરવામાં આવ્યો નહેતો.

આ કારણથી હવે તેના જવાબો આપવાની મારી જાતપર કરજ આવી પડી છે.

સ. બાઈમલમાં કમ જગ્યાએ એપાર્ટહેડને વાળખી ઠરાવવામાં આવ્યું છે ૧-૫૨ નહિ.

સ. એ સિદ્ધાંત વર્ણદેસ અને બપરથી ઉત્પન્ન થયે છે કે ધાર્મિક શિક્ષણના અનુસીતનપરથી ૧-વર્ણદેસ અને બપરથી.

સ. એપાર્ટહેડના ધારાઓ અવાર સુધીમાં સુરોપીયનના લાભારે અને તેની જરૂરીયાતો પૂરી પાડવાનેજ અમરમાં સુકાવા છે ૧-૬૧.

સ. એપાર્ટહેડના ઉપાસકો વગર સકોએ એમ જાહેર કરશે કે તેઓ ની હમ્ડા કેવળ ગેરો સુધારો બચાવવાનેજ નથી પરંતુ આ દેશમાં પ્રવરે જેઓને સાથે સુકા છે તે સમજાએને માટે સુખ અને હાંતી મેળવવાની છે ૧-૩૦એતી હમ્ડા ગેરો સુધારો બચાવવાની છે.

સ. એપાર્ટહેડના ઉપાસકો જે મોહાની સાથે એપાર્ટહેડના કામદા કરવામાં આવ્યા છે તે મોહોની સિપિતમાં સુકામ તો તેઓને એમ લાગે ખરૂં કે તેઓને ન્યાયી અને ઉદાર વર્તણૂ મળી રહ્યો છે ૧-૧૧.

સ. જુદી જુદી જાતીઓ માટે સમાન સમયકો પૂરી પાડવાની જરૂરીયાતમાંથી પેતાને સુકત કરનારો સરકારે ક.વેલો કેમ કર્યો ૧- કારણ સમાન સમયકો પૂરી પાડવાને એપાર્ટહેડ સાથે મેળ નથી મેસતો.

સ. ખીનગોરાઓ માટે શિક્ષણનું ધોરણ સિદ્ધાંતમાં સુરોપીયનોના જેવુંજ રહેશે ૧-ના. એ બાન્ડુઓને માટે છે અને તેથી તેના કરતાં ઉતરતું રહેશે.

સ. જે નીતીને હેટુ ઠાક પણ અમુક જાતીના વર્ગને કાવમને માટે દહકી પાવરીએ રાખવાને લેવ એ નીતી નૈતિક દ્રષ્ટિએ ખોટી ગણાવ એ ખરૂં છે કે ખોટું ૧-ખરૂં છે.

સ. માણસોની પેતાની રક્તિએ સંપૂર્ણપણે ખીસવાની માનવ અભિલષા રાખવામાં મેરવાળખીપણું છે ૧-કમ્પ્યું નહિ.

સ. ઠાક પણ માણસને તેની જાતી, વર્ણ કે ધર્મના કારણે આ દેશના રુજતવમાં જાગ લેતાં અટકાવવામાં આવેલો નહિ જોડાએ એ અમારી માનના ખરી છે ૧-૬૧.

હોદ્દીઓ ટ્રાંસવાલમાં કેવી રીતે સ્થાયી

થયા અને વેપારમાં તેઓનું સ્થાન

(બી. સી. ટાલકુ. એમ. ગેલના અંગ્રેજી લેખપરથી)

આ લેખમાં ૧૯૫૩ના અક્ટોબરમાં નાઈલેન્ડરમાં ગાંધીજીની સુનવણી વખતે મી. હેલ્મરડાએ કહેલાં એ વધુ આરોપો કે-આપણી નાનકડી ટ્રાંસવાલની હોદ્દી કેમ યુરોપીયન વસતીની છંછા વિરૂદ્ધ અહીં સ્થાયી વસવાટ કરતી થઈ છે અને 'દિશના' બંધાદારી જીવનના અમુક ભાગપર તે વર્ચસ્વ ધરાવે છે" તેની ચર્ચા કરવામાં આવશે.

પહેલાં મુદ્દાપર ઐતિહાસિક પુરાવા વિરૂદ્ધ છે. મી. હેલ્મરડાએ સામાન્ય રીતે એમ કહ્યું હતું કે, "હોદ્દીઓ કાયદાની સહાયી ચારીઓમાંથી સર્વ જેની માહિતીઓની જેમ યુસી અપા અને તેઓને કેઈ માંધતું નહોતું એમ જણવા છતાં ખતલી કાયદાની શરેના વેપારના લત્તએમાં પ્રવેશી ગયા અને હાં દેશની સ્થાયી વસતીની છંછા વિરૂદ્ધ તેણે એક પરદેશી તરફ રાખ્યું." ૧૮૮૦ની મધ્યરમ્યા ટ્રાંસવાલમાં મોર અને બોરીશોમાં, હોદ્દીઓએ પ્રગતિશીલ રાજ્યમાં દાખલ થાય અને વેપારમાં દરીાઈ કરે એ વિરૂદ્ધ ભેદા અજબગાદ થયો હતો. ભણે એક આ-ક્રિયાજ્ઞ હતિહાસકારે ૧૯૫૩ના ડીસેમ્બરની તા. ૧૧મીના 'રસ્ટન અર્મ હેરલ્ડ' નામના એક રથાનિક અખબારમાં જણાવ્યું હતું કે 'એ અજબગાદની પ્રથમ ઘટનાત મુખ્યત્વે કરીને પ્રિટોરીયાના બોરીશ વેપારીઓમાં થઈ હતી.

વળી એમ પણ કહેવામાં આવેલું છે કે, દક્ષિણ આફ્રિકાના પ્રગતિશીલ રાજ્યના હાથ ૧૮૮૪ના લંડનના કનવેન્શનથી બંધાએલા હતા. એ કનવેન્શનને ૧૪મો પારિશ્રા 'નેટ્રીવે' સિવાય સપળા લોકોને ટ્રાંસવાલમાં રાખવા થવાનો, વેપાર કરવાનો અને સ્થાયી મોકલતી માલીફી ધરાવવાનો હક આપનારો હતો. હજીકતમાં આ ૧૪મો પારિશ્રા પરદેશીઓને લાગુ પડતો હતો. પરંતુ અનાવાસે વેમાં હોદ્દીઓને પણ સમાવેશ થતો હતો, કે જેઓ એ વખતે પ્રગતિશીલ રાજ્યમાં સારી સંખ્યામાં દાખલ થયા હતા. પરંતુ ૧૮૮૫ને ત્રીજી કાયદા, જેને આરોગ્યના કારણે જરૂરી ઠોવા તરીકે એક વર્ષ માટે બીટને સંમતી આપી હતી, તે ટ્રાંસવાલમાં હોદ્દીઓને નામરીકત્વના હોમાથી ખાતલ રાખનારો અને 'આરોગ્યતાના નીયમો વિધેતી તેઓની નિષ્કાળજી અને વેપારવાદ બરેલા જીવન'ના કારણે તેઓના વસવાટને માટે હામપદા લગા રથાવવાની સત્તા આપનારો હતો. બીજી એ કાયદો અપક્રિયત

રીતે પ્રગતિશીલ રાજ્યમાં તેઓને નામરીકત માલીફી ધરાવવાની બંધી કરનારો હતો. લંડનના કનવેન્શનની તે વિરૂદ્ધ ઠોવા છતાં બીટને તેનો કદી વિરોધ કયો નહોતો.

પરંતુ આ કાયદા, ૧૯૦૩માં મીનરે દર્શાવેલો અંબધાય કે, "હોદ્દીઓ આ દેશમાં જે પ્રગતિ તેઓને મંજૂરી નથી, તેનાપર પરદેશીઓ તરીકે પોતાની હાજરી પરાણે લાદી રહી છે," અને આ પ્રાંતમાં હોદ્દીઓનાં પ્રવેશ પર અંકુસ મુકનારા ૧૯૦૩ થી ૧૯૦૭ની સાલ સુધી થયેલા અનેક પ્રાંતિક ઝગડોન-સો અને તેનાં પરિણામે થયેલી પહેલી સત્યાગ્રહની લડત અને ૧૯૧૩ના સ્મલસ-માંથી શરાર અને તેની રૂએ ટ્રાંસવાલમાં હોદ્દીઓની આવાતપર મુકાયેલો સંપૂર્ણ પ્રતિજ્ઞ-એ સહયુગ હોદ્દીઓને ખાતલ રાખવાની યુરોપીયનોની છંછાના પુરાવા તરીકે રજુ કરી શકાય છે.

ટ્રાંસવાલમાં હોદ્દીઓને વસવા અને વેપાર કરવાનું બોદાએ આપેલું ઉત્તેજન

બીજી તરફથી ટ્રાંસવાલમાં હોદ્દીઓને સ્થાયી મોકલતી માલીફી ધરાવવાની બંધી કરનારો કાયદો ઠોવા છતાં બીજાના નામપર તેવી મોકલતો હોદ્દીઓ મેળવી શક્યા તેને માટે યુરોપીયન વેચનારની, હોદ્દીઓની વતી પોતાના નામપર લેનાર યુરોપીયનોની તેમજ હોદ્દી ખરીદનારની જરૂર તો હતીજ. મોકલત વેચનાર યુરોપીયનો અને પોતાના નામપર લેનાર યુરોપીયનોને તેઓ "સ્વાર્થો," સમુચિત દ્રષ્ટિ લાગા અને "મામ વેસનેશ્ન જોનારા" હતા એવો કાયદો આપવો ઠીકજ છે. પરંતુ એટલી હજીકત તો રહેજ છે કે ધણા જણીતા મોર અને બોરીશ કુટુંબોએ આ મોકલતો લેવારેવકમાં સાથ આપ્યો હતો. આગુક મોર લોકોને, વધારે વેસાદાર અને વેપારમાં વધારે કુશળતા ધરાવનાર પરદેશીઓ સાથેનાં પોતાની કુખેશયા હોદ્દી વેપારીઓ અને નાણા ધીરનારાઓ મદદરૂપ થઈ પડ્યા હતા. અને તેમાં ના કેટલાકે બોરીશ વેપારીઓ સાથે દરીર તરીકે હોદ્દીઓને પોતાની પહેડી ઓ રથાવવાનું ઉત્તેજન આપ્યું હતું. વળી બીજી એક નિયંત્રક હજીકત એ છે કે એ વખતના પ્રગતિશીલ રાજ્યની સરકારે હોદ્દીઓને વેપારના લાયસેન્સો મેળવવાની સમજ કરી આપી હતી. મી. હેલ્મરડાએ નાઈલેન્ડરમાં પોતાના નિવેદનમાં સુચવ્યું હતું કે, જ્યાં તેઓને કેટલો મામતું નહોતું ત્યાં કાયદાનો બંધ કરીને યુસી

અપા પછી હવે હોદ્દીઓપર લાગુ ધરાવા લાગ્યું છે અને તેઓની રિયલિટી કદોડી થવા લાગી છે. તેમણે એટલે સુધી પણ કહ્યું કે, તેઓના પુર્વજોના પાપો તેઓના ઉપર ફરી વળ્યાં છે. પરંતુ તરતજ હતિહાસકાર ને એ સમજવું મુશ્કેલ થઈ પડે છે કે મોના પુર્વજોના પાપો કાનાપર ફરી વળ્યા છે, કેમકે તેમાં તો કેટલાક હોદ્દી, કેટલાક આફ્રિકાનર અને કેટલાક બોરીશ એ સપળા કહેવાયા હતા. હતિહાસનો આ ભાગ સંપૂર્ણ કરતાં, કુટુંબમાં વાળખીપણે એ નિર્ણયપર આપી શકાય છે કે, સામાન્ય રીતે યુરોપીયનોનો અને ખાસ કરી યુરોપીયન વેપારી વર્ગનો હોદ્દીઓની સાથે સિદ્ધાંતમાં વિરોધ હતો જ્યારે બીજી તરફથી અવલોકનમાં આ પ્રાંતમાં તેઓ ને દાખલ થવાનું અને સ્થાપિત થવાનું ઉત્તેજન પણ મુશ્કેલ પ્રમાણમાં આપવામાં આવ્યું હતું. ૧૮૮૫ના ત્રીજા કાયદાના અને એ વખતના બેલ્ગાવ પાસનારા અન્ય કાયદાઓના એ વખતે થઈ રહેલા દીલા અમલપરથી તેમજ કાયદેસર જાહેર થયેલા કાયદા લગા યોની બદલાર હોદ્દીઓને બદોળા પ્રમાણમાં જમીનોના થયેલા વેચાણો અને અપવેલા લીસોપરથી એ તત વધારે દ્રઢ થાય છે. હોદ્દીઓ ભેરક પેસો કમાવાની મુશ્કેલ શક્યતાઓના કારણે ટ્રાંસવાલમાં દાખલ થવાના પોતાના પ્રવતોમાં ધણા કુશળ અને આમલો હતા. પરંતુ જુદા જુદા વર્ષના ધણા યુરોપીયનોએ તેમ કરવા નું તેઓને ઉત્તેજન આપ્યું હતું અને સરકારી ખાતાનાં અમલદારોએ તે વખતના દખલ ધરાવેલો તેઓની સાથે અમલ કરવાની ઓળા કરી નહોતી.

હોદ્દીઓને લાવવાને માટે કોણ જમાવવાદાર

આ દેશમાં હોદ્દીઓને લાવવાની અને નાની સંખ્યાને ટ્રાંસવાલમાં સ્થાયી થવા દેવાની જવાબદારીમાંથી યુરોપીયનો હટકી શકતા નથી. અને બીજાના નામપર તેમજ કપનીઓ દ્વારા મેળવેલી તેઓની મોકલતો લાખી મુદતથી સંપૂર્ણપણે કાયદેસર દરાવાઈ છે. હોદ્દીઓ "વસતીમાં બસે એક પરદેશી તરફ" દરી, પરંતુ એ તરફને અપણે આ દેશમાં દાખલ કરેલું છે અને ટ્રાંસવાલમાં તેઓના પ્રવેશની સાથે આપણામાના અથવા આપણા પુર્વજોના ધણાએ આંખ-મીચામણા કરેલા છે. આથી લાંબા સમયથી તેઓના સ્થાપિત થયેલા હોને આપણે હવે આપણીથી છીનવી લેવા એ મોર જાન્યપણ અણખ.

"આપણા આર્થિક જીવનપર તેઓ વર્ચસ્વ ધરાવી રહ્યા છે" એ જાણતમ, ટ્રાંસવાલમાં આપણે એવા કાય સાથે સંબંધ ધરાવી રહ્યા છીએ કે જેની

વસતી ૧૮૯૯માં થઈ થયા પહેલાંજ ૧૫૦૦૦ની સંખ્યાએ પહોંચી હતી. ૧૯૦૪ અને ૧૯૧૧ની વસતી અણની મુજબ ટ્રાંસવાલ પ્રાંતની હોદ્દી વસતી ૧૧૦૦૦ની (અથવા યુરોપીયન વસતીની ત્રીસમા ભાગ કરતાં ઓછી) હતી. ટ્રાંસવાલ અને કેપમાં દાખલ થયેલા મોટા ભાગના હોદ્દીઓ વેપારી વર્ગના હતા અને તેથી તેઓની સંખ્યાના પ્રમાણમાં વેપારમાં તેઓને પ્રતિનિધિત્વ વધારે જણાય છે. ટ્રાંસવાલ અને કેપના સમજામ પગાસ ટકા હોદ્દીઓ કુશળદાર કુટુંબોના છે. જ્યારે નાટાલમાં નવ ટકા જેટલાજ વેપારી હોદ્દીઓ છે. સરેરાશ આપણી કુલ હોદ્દી વસતીના પંદર ટકા જેટલા વેપારી કુટુંબોના છે. ધણીપર પુણ્યામાં આવે છે કે હોદ્દીઓ પોતાના કાય કેમ અલાવતા નથી. વેપાર કરવાનોજ જણે દેવી દેવે જોમવતા હોય એવો તેઓ કેમ દાનો કરે છે? તેનો જવાબ એ છે કે, તેઓ એવો કયો દારો કરતાંજ નથી. નાટાલમાં (તેમજ હોદ્દીમાં) તેઓનો મોટો ભાગ હાથથીજ કામ કરે છે. પરંતુ બન્યું હતું એવું કે ટ્રાંસવાલમાં વધારે સારી રિયલિટી હોદ્દીઓ શોડાજ દાખલ થઈ શક્યા હતા અને તેઓની આવાત પર પ્રતિજ્ઞ મુકાયે, હતો. આથી આ પ્રાંતમાં થોડા અધમ વર્ષનાજ હોદ્દીઓ રહી ગયા કે જેઓને આર્થિક ક્ષેત્રમાં આપણા વલુંબેદના કારણે વેપાર અથવા કાકતરી અથવા વરીલાન જેવા બંધા સિવાય કમાવાના બીજા સાધન ઉજ નહિ. કોઈ પણ ગધમ વર્ષના આફ્રિકાનર કે બોરીશને પુછી જુઓ કે તેઓ પોતાનાં સંતાનો ને શારીરિક મજુરીએ પાછા વાળી શકે અને પછી તેઓનો જવાબ ટ્રાંસવાલના હોદ્દીઓના જવાબ સાથે સરખાવી જુઓ.

પરંતુ આ સહયુગ કલ્યા પછી પણ વેપારમાં હોદ્દીઓ "વર્ચસ્વ" ધરાવે છે એ વાત તો મસલજ છે. કંઈ પણ પુરવાર કરવાને આમ દાખલ આપી શકાય. મી. હેલ્મરડાએ કંઈક અલિસંધોક્તિથી "એક જે ના શરેના વેપારમાં બેશીયાદીના સંપૂર્ણ વર્ચસ્વ" ને, દાખલો આપવાને નાઈલેન્ડરમાં ૧૩ યુરોપીયન વેપારી લાયસેન્સ વિરૂદ્ધ ૧૪ હોદ્દી વેપારીના લાયસેન્સ લેવાનું જણાવ્યું. કુંક સમયપર નાટાલમાં થયેલી પ્રાંતિક મુદતથી વખતે નાટાલ પ્રાંતિક કાઉન્સીલમાં, નેશનરીરોના નેતા મી. હી. મર્ડનરે નીચે પ્રમાણે દાખલો ટાક્યા હતા : કેનડાઈનરમાં ૮ મોર વેપારીઓ વિરૂદ્ધ ૬૯ હોદ્દી વેપારીઓ, વોસલેમાં ૨ મોર વેપારીઓ વિરૂદ્ધ ૧૧ હોદ્દી વેપારીઓ, એડોમાં ૪૯ મોર વેપારીઓ વિરૂદ્ધ ૭૨ હોદ્દી વેપારીઓ, ન્યુકાસમાં ૭૨ મોર વેપારીઓ વિરૂદ્ધ ૬૩ હોદ્દી

વેપારીઓ, અમરોલીમાં ૪૩ ગોરા વેપારીઓ વિરૂદ્ધ ૨૭૫ દોડી વેપારીઓ, ડરખાન મ્યુનીસિપલ ક્ષેત્રમાં, તેમજ કલુ ૩, ૬૦૦ ગોરા વેપારીઓ વિરૂદ્ધ ૭૦૦૦ દોડી વેપારીઓ હતા. (જુન તા. ૧૦ના 'દૈનિકાવર'માંથી).

અને વચ્ચેના વેપારની વહેંચણીને અંદાજ કાઢવાને માત્ર જનરલ રીલર અને ફેસ પ્રિસપુસના લાપસે-સોજ મહત્વના છે. ફેરી કરવામાં, પેટ-ટ દવાઓ વિગેરે વેચવામાં ખડુ થોડા યુરોપીયનો દોડીઓ સાથે ફરીફાઈ કરવા પ્રયત્ન છે. ડરખાનના દોડીઓ મરેના થી. મડનરે ટાકેલા આ.ક.માં આખા નાટાલમાં દોડીઓ તરફથી ધરાવાતા જનરલ અને ફેસ પ્રિસપુસ રીલરના લાપસે-સોની કુલ સંખ્યાના કરતાં ઘણાજ વધારે છે. આખા યુનીયનમાં આ જાતની દુકાનેના દોડીઓ તરફથી ૧૦૫૧૩ લાપસે-સો ધરાવાય છે જ્યારે યુરોપીયનો તરફથી ૯૦૧૮ લાપસે-સો ધરાવાય છે. એટલે દોડીઓ તરફથી ધરાવાતા લાપસે-સો નું પ્રમાણ સગળમ ચોક્કસ સાતે એક

નું થયું. નાટાલમાં દોડીઓ એવાં ૪૦૪૨ લાપસે-સો ધરાવે છે જ્યારે યુરોપીયનો ૧૧૬૧૪ ધરાવે છે, કેપમાં દોડીઓ ૧૫૬૧ ધરાવે છે જ્યારે યુરોપીયનો ૨૪૬૧૪ ધરાવે છે; હાસવાસમાં દોડીઓ ૪૮૨૫ ધરાવે છે જ્યારે યુરોપીયનો ૨૯૧૩૫ ધરાવે છે, થી. ડેઇમ્સક્રા અને થી. મડનર પ્રત્યે માત્ર સાથે જણાવવું જોઈએ કે આમાં દોડીઓ "આર્થિક વચરવ" ધરાવતા હોય એવું કદાચ જણાવું નથી.

થી. મડનરે ટાકેલા પ્રત્યેક યુરેનના આંકડામાં "સાનપુ" સપ્તર્થે દોડીઓ ના પદામાજ દળવું જણાય છે પરંતુ એટલાજ ખીજ આંકડા ટાંચી સગળ જ્યાં "સાનપુ" ખીજ આજ દળવું જતાથી સકાય. પરંતુ મને લાગે છે કે નિષ્પક્ષપાતપણે ન્યાય તોળનારા એવા થોડાકજ દરો કે જે ૧૯૩૯માં થી. હોફમેયરે જે નિર્ણય આપ્યો હતો કે, સેમેગેસનની મળવણી પાછળ મેરે બાંધે ૧૮૮૦માં હતો તેમ આજે પણ ગોરા વેપારીઓનો સ્વાર્થ રહેલો છે, તેની વિરૂદ્ધ જરી.

નીચ માદિતિ આપવાની અપ્રતિષ્ઠા સેવા જેમ જૂનકાળમાં એ દારા થયેલી છે તેમ સાંપ્રતમાં થયું થાય છે એ આપણે જૂનવું ન જોઈએ.

મહત્તમા આંધીજની કચ્છા પણ એ બંધ ન થાય એવી જ હતી. તેમજે લખેલું છે કે "હું પોતે એમ માનું છું ખરે કે 'ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન' ચાલ્યા કરે તો સાફ" તેમજ સહજત થીનિવાસ યાત્રીજ પણ પ્રેમના પ્રકાશને અપાંત. આપરપક માનતા હતા. તેમજે કહેલું છે કે "એ છાપુ કદી બંધ ન કરાય, મને તેવું હોય તો જે 'ઇ. એ.'ની કીમત તો છે જ."

આ ઉપરથી જોઈ શકાય છે કે 'ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન'એ શીનીકસ સંસ્થાના પ્રાણ સમાન હોવાથી એ બંધ થાય તો શીનીકસનું મહત્ત્વ દિશાવા સાથે યુજરાતીઓને માટે એ ઠીક ન મળાય. આવાં કેટલાંક કારણો ને લીધે એને બંધ કરવા પુર્વે તેના સુઝ સંચાલકોને અંબીરખે વિચાર કરવાનો રહે છે.

'જોઈ મહત્તમા આંધીજને તો અધુક યરતે એને બંધ કરવાની છુટ આપેલી છે. તેમજે લખ્યું છે કે "જો ઇ. એ. ની જરૂર હોમને ન હોય અથવા એટ જામ તો ગમે તેટલું જરૂરનું છે છતાં બંધ કરવું જોઈએ. પણ કામ ને જરૂર નથી એ સિદ્ધ થવું જોઈએ." દાહના કોટકડીના સમયે ઇ. એ.ની જરૂર હોમને નથી એમ કોણથી નહિ ન કહી શકાયો. આ દેશની હાલની સરકારની રામદેવની નીતિ ઉપર સ્વરૂપ લેતી જાય છે. પરદેશની અગ્નને અદાની ખરી રિયલિટો અપાલ આપવા માટે 'ઇ. એ.'ના પ્રચારની આપરપ-કતા જૂનકાળના કેલ પણ પ્રસંગ કરતાં અત્યારે યોજી નથી એમ કહી શકાય.

અનેક પ્રતીબંધો ત્યાં નથી."

દિશા અધિકારી દોડી જનતા આ સમારક સ્થળની એટલી થકા આજે છે તેના કરતાં દોડ, પ્રોડ અને અમેરીકા વિગેરે પરદેશની પ્રજા માં એનું મહત્ત્વ જરાપ એવું નથી એ શીનીકસ સંસ્થાની વીઝીટુજ જોતાં દેશ પરદેશના અભિધિઓએ એની લીધેલી સુલાકાતપરથી જણાય શકાય છે.

આ સંસ્થાના પ્રજા અંગે મહાપ્ર : ૧. શીનીકસ કામ ૨. ઇન્ડિઅન પ્રેસ સદ 'ઇ. એ.' અને ૩. કસ્ટરના સમારક કાળા. સો એકરના વિસ્તાર વાળું આ સેટઅપ-નમાં ૧૯૬૫ જમીનમાં ખેતીથી સારો પાક ઉતરી શકાય જે એમા પણ તમાકુ જેવી ચીજો ન ઉગતાય એવું કસ્ટનું વિધાન છે છતા ખેતી પાછળ કરેલી મહેનત અર્થ નથી જતી. કેટલાંક મરીન કુટુંબોનું એ દારા પોપણ થાય છે તે ઉપરત વાપીક-અચત પણ રહે છે જે આપણે 'ઇ. એ.'ની ખાતમાં જતી રહે છે એમ ઉદ્ધર્મ સરવાળા ઉપરથી જોઈ શકાયું હતું.

ગયા રે થી સુલાકાના ૧૪ દિવસે શીનીકસમાં માળવાની અને તક મલેલી તે દરમ્યાન અદાની સપળ પ્રતિભા કંઈક અપાસ કરવાનું બની શક્ય હતું. અને તો નિચક પ્રતીત થયેલું કે 'ઇ. એ.' માટે અપાવું કાંઈ પણ લકાજમ-મેટ-મદદ એવે નથી જતાં. તેનો ધણીજ કાળજીપૂર્વક મરીમોની અને કોમની સેવા માટે જ ઉપયોગ થાય છે. ધણી જ યોજા માણસેથી કરકસરથી છાપુ ચલાવાય છે તેના કામદારોની પમાર તો હાલની મોંઘરી ને અનુસરી સરકારી કાનુન મુજબ જ આપવા પડે છે. આ કામદારોના આશ્રિતજનોની સંખ્યા આશરે પચાસેક ની હશે જે મરીન માણસોને છાપા દારા નિભાવવાનું પુરુષ 'ઇ. એ.' ના કાઢોને શયે જ જાય છે. 'ઇ. એ.'નો મુખ્ય અર્થ પમાર અને વેપરનો છે જેમાં શક્ય એટલી કાપ કેપ કરાયેલી જ છે.

‘ઇ. એ.’ની ઉપયોગિતા

“લક્ષરી”

‘ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન’ના અધિ-પતિએ એ છાપાના પ્રકાશન અંગેની મુજવણનો પ્રમ પછીવાર જનતા સમક્ષ રજુ કર્યો છે. છાપુ બંધ કરવું કે આજુ રાખવું એ માટે તેના માદર અને વાચકોના અભિપ્રાયો પણ માનેલા છે. પરંતુ એ કોણેઃ અચ્છોભયો જ રહે છે તેનાં ધણાં કારણો છે.

મૂળ વાત એ છે કે સપળાં લવાજમો વધુ નથી આવતાં નેથી એના સંચાલનમાં હંમેશાં આર્થિક સંકટમય વેલી પડે છે.

પણ ખર્ચા છાપાં બીજનેસ લાઉને લવાજમ અને જાહેર અપર ઉપરજ આસે છે તેમ ‘ઇ. એ.’ કેમ ન ચલાવાયે આવી સંકા કેટલાક જાંઘોને થતી હોય છે.

મહત્તમા આંધીજના આશરોને અણ-સરીને જ એનું પ્રકાશન કરવાનું ખોપ હોવાથી બીડી, કાઢ સીનેમા જેવી પ્રજા ને અહિલકર જાહેર અપર કસ્ટના વિધાનો મુજબ નથી લેવાતી તેમજ સ્વાર્થની બાવનાથી પણ નથી ચલાવાવું. સેવાનું ખોપ એના સ્થાપત્ય કાળથીજ રહેલું છે.

રેડેશિયા, પોટુગીઝ કસ્ટ આફ્રિકા અને યુનિયનમાં વસના આશરે આળા-સેક હબર યુજરાતી ભાષા વાંચનારા એ વચ્ચે જે જ અડવાડિક સાદિત્ય પ્રસિદ્ધ થાય છે. તે પેટા એક વિશેષે સુરિયમ જનતાના સદાચારી આસે છે. અને બીજું આ ‘ઇ. એ.’ છે એને

આરંભ ૬. આ.ની દોડી કોમની સેવા માટે જ થયેલો. જૂનકાળમાં અદા ચલાવાયેલી સપામદની લગતમાં એવે મહત્ત્વને બામ અજવેલો એ સુવિરિત છે. મહત્તમા આંધીજને એ અંગે લખેલું છે કે “છાપુ જનતા માગે તો તેનો અર્થ તે બરે, ન માગે તો પરજો કાલુ” આપણી નીતિ વિરૂદ્ધ છે.”

આ દેશની યુજરાતી હોડુ પ્રજા માટે બાર્મીક, સામાજિક, રાજકીય અને નૈતિક બાવનાને રમ્પતિપર લવવા માટે સ્વલપાનું એકમાત્ર સાધન ‘ઇ. એ.’ છે બનિકરમ એને નિભા-વવામાં વિશેષતાથી સદકાર આપે તો જ એ ટકી શકે. કામચલાવના આજમે ની જેમ ખીજ પ્રાંતવાસીઓ પણ એ પ્રત્યે કાળજી રાખે તો એની મુજવણ રહેને ટળી જાય.

આપણા સમુદાય બીરલાજ કે વાલચંદજી જેવા માલદારો નથી એ ખરું, પરંતુ લક્ષમીદેવીના કુપાજાબનો સ્વાદ નથી એમ પણ ન કહી શકાય. તેઓને માટે આ એક વિચારણીય પ્રમ છે. કેવળ ધનસંપ્રદમાંજ રાચનાર ને કદાચ આ બાજત સુદ સાગે. કોડુ આપણા અરિતરવના પ્રમ પ્રત્યે પરદેશ માં જે સહાનુભૂતિ કશીવનારા મિત્રો છે તેઓને આપણે અદાયાં કેવી કોઈ રિયલિટમાં પ્રકાશ જાહેરે બીજે તેનાથી વાહે કરવા માટે ઇ. એ.ની અપાંત જરૂર રહેલી છે. એના પ્રકાશન અને પ્રચારથી આ દેશના દોડી તથા મિન-ગોરાએ,ની ખરી પરિરિયતની વિશ્લ-

તેમજે લખ્યું છે કે “જો ઇ. એ. ની જરૂર હોમને ન હોય અથવા એટ જામ તો ગમે તેટલું જરૂરનું છે છતાં બંધ કરવું જોઈએ. પણ કામ ને જરૂર નથી એ સિદ્ધ થવું જોઈએ.” દાહના કોટકડીના સમયે ઇ. એ.ની જરૂર હોમને નથી એમ કોણથી નહિ ન કહી શકાયો. આ દેશની હાલની સરકારની રામદેવની નીતિ ઉપર સ્વરૂપ લેતી જાય છે. પરદેશની અગ્નને અદાની ખરી રિયલિટો અપાલ આપવા માટે ‘ઇ. એ.’ના પ્રચારની આપરપ-કતા જૂનકાળના કેલ પણ પ્રસંગ કરતાં અત્યારે યોજી નથી એમ કહી શકાય.

‘ઇ. એ.’ની આર્થિકે કુનિયાની ધણી પ્રજાઓ આ દેશની બિન-ગોરા એના સંબંધમાં ઉતેજારીથી માહિતિ મેળવે છે. આ સત્વ-ખીના જણનારને એની સાચી ઉપયોગિતા રહેને જણાઈ આવે છે. દેશ વિદેશના સેકડા પ્રવાસીઓને શીનીકસમાં અવરજવર થતો રહે છે તેમાં આંધીજનો પુરુષ નિવાસ અને ‘ઇ. એ.’નું પ્રકાશન મુખ્ય કારણભૂત બનેલાં હોય છે.

વિશ્વવંધ મહત્તમા આંધીજ દોડી હતા-હોડુ હતા-યુજરાતી હતા એ માટે આપણે બોરવ લક કાંઈએ છીએ. તેમની પ્રુષ્ઠ રમ્પતિને તાજ કરનારા કેટલાંક સ્થળે પેટાનું એક અતિ મહત્ત્વનું રયાન આ શીનીકસ સેટઅપ-ન પણ છે. એના પ્રત્યે તેમને કેટલો પ્રેમ હતો તે તેમના જ અપેદા બતાવી આપે છે. તેમજે લખેલું છે કે “શીનીકસ મને પસંદ છે કારણ ત્યાં આત્માને ઝાળખી શકાય છે યુરેનનાં

આજે પ્રતીબંધો ત્યાં નથી."

દિશા અધિકારી દોડી જનતા આ સમારક સ્થળની એટલી થકા આજે છે તેના કરતાં દોડ, પ્રોડ અને અમેરીકા વિગેરે પરદેશની પ્રજા માં એનું મહત્ત્વ જરાપ એવું નથી એ શીનીકસ સંસ્થાની વીઝીટુજ જોતાં દેશ પરદેશના અભિધિઓએ એની લીધેલી સુલાકાતપરથી જણાય શકાય છે.

આ સંસ્થાના પ્રજા અંગે મહાપ્ર : ૧. શીનીકસ કામ ૨. ઇન્ડિઅન પ્રેસ સદ 'ઇ. એ.' અને ૩. કસ્ટરના સમારક કાળા. સો એકરના વિસ્તાર વાળું આ સેટઅપ-નમાં ૧૯૬૫ જમીનમાં ખેતીથી સારો પાક ઉતરી શકાય જે એમા પણ તમાકુ જેવી ચીજો ન ઉગતાય એવું કસ્ટનું વિધાન છે છતા ખેતી પાછળ કરેલી મહેનત અર્થ નથી જતી. કેટલાંક મરીન કુટુંબોનું એ દારા પોપણ થાય છે તે ઉપરત વાપીક-અચત પણ રહે છે જે આપણે 'ઇ. એ.'ની ખાતમાં જતી રહે છે એમ ઉદ્ધર્મ સરવાળા ઉપરથી જોઈ શકાયું હતું.

ગયા રે થી સુલાકાના ૧૪ દિવસે શીનીકસમાં માળવાની અને તક મલેલી તે દરમ્યાન અદાની સપળ પ્રતિભા કંઈક અપાસ કરવાનું બની શક્ય હતું. અને તો નિચક પ્રતીત થયેલું કે 'ઇ. એ.' માટે અપાવું કાંઈ પણ લકાજમ-મેટ-મદદ એવે નથી જતાં. તેનો ધણીજ કાળજીપૂર્વક મરીમોની અને કોમની સેવા માટે જ ઉપયોગ થાય છે. ધણી જ યોજા માણસેથી કરકસરથી છાપુ ચલાવાય છે તેના કામદારોની પમાર તો હાલની મોંઘરી ને અનુસરી સરકારી કાનુન મુજબ જ આપવા પડે છે. આ કામદારોના આશ્રિતજનોની સંખ્યા આશરે પચાસેક ની હશે જે મરીન માણસોને છાપા દારા નિભાવવાનું પુરુષ 'ઇ. એ.' ના કાઢોને શયે જ જાય છે. 'ઇ. એ.'નો મુખ્ય અર્થ પમાર અને વેપરનો છે જેમાં શક્ય એટલી કાપ કેપ કરાયેલી જ છે.

આજુ કાઢોનાં લવાજમો નિર્મિત આપ્યા કરે તો 'ઇ. એ.'નું સંચાલન અસક્ય નથી પરંતુ વારંવાર ઉપરાણી કરતા છતાં તે પ્રત્યે કુશંક્ય થવું હોય ત્યારે જ મુજવણ ઉભી થાય છે. વધુ દળાણ થાય તો "છાપુ" બંધ કરો" એવો જવાબ બજે તેથી કહી શકત નથી મળતી.

દર વર્ષે લવાજમ ઉપરવિવા પ્રાંતો માં રખડવું એ પણ યોજા સ્થાર માટે શક્ય નથી. અને તેમ કરતાં પણ વધારાને આવક પ્રવાસના અર્થ માં જતો રહે એ દેખીતું છે.

જેથી 'ઇ. એ.'ના અરિતરવ માટે આપણે જાણ રીતે સદકાર આપી

હાજીએ ક્ષિય છે. ૧. નિર્માયત
લાગતમ દર વર્ગે મોકલના રહેવું.
૨. એક કહેવન છે કે હોબો રાજે એ
મેટાને માટે તેમ જ માદકો લગતમ
આપવામાં બેદરકારી રાજે તેમના
જામમાં ખીન નુજ યીતકાએ વાપોર
માદકોને તેની ખોટ પુરી કરવી
૩. રમાનિક સંસ્થાના કાર્યકર્તાએ
ખાસ થમ છપ્પોનાની આસપાસના
માદકોના લાગતમ, ઉપરાશી મોકલના
અનર દોષક શુભેચ્છો એ કાર્ય
કરવાની હેતુ. બાપુજીના સમારક પ્રત્યે
જાપણી કમણી વ્યવસ્થા કરવામાં
લાગતમ ઉપરાત 'માપારી વર્ગે'
કનિ વર્ગે નિભાવ દેક કરી મોકલવું
કેમાં માણુ બીજાનેસમાથી વર્ગોએ બે
ચાર થાકેન્ડ આપવાનું બારે નહિન પડે.

હું તો ભોજ શકેતો છું કે રીનીકસ
સંસ્થાના સંચાલકો મળશેથી રાતના
નવ વાગ્યા સુધી હુંમેટાં અવિશ્વાંત
પરિમત કરીને અહીંનું કાર્ય કરી
રહેતાં છું. સાદાઈ, સેવા અને અતિથિ
ઓનો સત્કાર જેતાં સંસ્થા પ્રત્યે
પૂનઃ બાર ઉપજમા વિના નથી રહેતો
બાપુજીએ એમને આદેશ આપેલા છે
કે "સાદાઈ, સત્ય, દયા અને દેશ
પ્રેમ જાળવો." એ ચતુર્થ પધાર્ય
પાસન કરવાની તત્પરતા રહેને ભોજ
શકાય છે જતાં આપોક પ્રમ મુકવે
છે એનું કારણ 'શ. યો.' છે. એ
જાપણી પછી શુનરાતી જનતાએ એ
મુમત્સુ દાળવાની કાળજી રાખવી
ભોજએ એમ લાગ્યા વિના નથી રહેતું.

વાત તો સાંભળ. રામ મંદીરમાં કુધ
આપ્યું હોત તો મું કમ આપતી"
"રામને ધરાત અને પછી પૂજારીનાં
હોકરોં પામત..." "પણ મા,
પૂજારીનાં હોકરાની ચિંતા કરવા વાળાં
તો તારાં જેવાં અનેક આરથાણુ
નીકળશે, પણ મારાં હોકરાની ચિંતા
કરવાવાળું કશું? એટલે મેં કુધ
મારાં હોકરાનેજ પાછ દીધું છે.
ધરમાં મારાં હોકરાં દાળવું પાણી ને
જાપરી ખામ, કુધનું દીધું જોવા મ
ખજે નહિ" ને તું પૂજારીનાં હોકરાની
આટલી બધી ચિંતા કરે તો 'પછી
મને લાગી ન આવે' મારાં હોકરાં
ઓમાં પણ રામ વસે છે. મેં રામ
નેજ કુધ પાડ્યું છે. મારાં હોકરાને
કુધ વિનાનાં રાખીને હું ગામની ચિંતા
કરવા નહિં જાઉં."

"કેમ હેમ, કુધ પીવાની વાત જાને
કહી દીધી ને?"
ગોકુળની મા ચરમા ચામળીને ચેરમે
ફેરવતા બેસી મધ. હોઠથી જગવાનનું
નામ લેવાનું હતું પણ આખો તો
કોપથી અંગર કરતી ગોકુળ તરફ જ
મંડાઈ રહી હતી.

ચાચો કે મહાપુરો જે કહી ગયા
છે તેનો સાચો અર્થ સમજ્યા વિન
જે બચારે છે તે બધા અંધશ્રદ્ધાજન
મધ્યામ છે અને અંધશ્રદ્ધાજનોમાં તુલ
નાતમક શુદ્ધિનો અભાવ હોય છે.
દાતર દવા આપે છે, પણ તેની સાથે
ઉપર પાણી તો આપણે આપણા
ધરના માટલામાંનું જ પીવાનું લે.મ છે.
સંત પુરો કે ચાચો ઉપદેશ તો આપે
છે પણ આપણી વિવેક શુદ્ધિનાં અનુ-
માન સાથે તે ઉપદેશને આપણે જાનુ
સરીએ તેમાં જ ઉપદેશ લેનાર તથા
આપનાર એ જાનેના કાર્યનું કાર્યક્રમ
યામ છે.

શ્રદ્ધાની સીમા

ગોકુળને ત્રણ હોકરાં છે, પરિન છે
અને અલ્લા છે. એક દવા વાળા
ને ત્યાં નોકરી કરે છે માંક માંક પેટ
પુરવું આપાનું મેળવી શુનરાત કરે છે,
તેની દાખલ સારી તો નજ મળી
શાય.

માતા કમોટ બારે શક્તિ પ્રમાણે
શન પ્રુવ પજુ કરે પરંતુ તેટલો મ
ધરશે. ગોકુળને પોસાતો નહોતો.
વળી ડોસી પાછાં જાત જાતના વદેમ
માં બજુ મારે. બહેલાં જ નહિ એટલે
કમોટાસો વાયેલાં નહિ પણ કલોપ-
કણ સાંભળેલી વાતોનો તેમની પાસે
મેટો અંકાર હતો. અધુક અધિવારસને
હિરસે આ અવાજ ને તે ના અવાજ.
અધુક પુનમને દિવસે રજાયા ફળ દેવ
મંદીરે ધરાપ એવું ડોસી ચાચ બહુ
મારે. ગોકુળ પગાય તે પાળતો પણ
ન બને ત્યારે વાત છાતી ચૂકતો.
ડોસી કહે કે જાને જનમણ મંદીરે
મુખી આવજો તો ગોકુળ કહેશે બસે
મા. પણ જનમણ મુકતા જાય એ
ગોકુળ નહિ. એવીજ રીતે એક
દિવસે ગોકુળને તેની માતાએ કહ્યું
"અલ્યા ગોકુળ!" "હું માડી"
"જાન તું નોકરીએ જાય તે પહેલાં
રામ મંદીરમાં અર્ચા શેર કુધ બળાર
માંથી લઇને આપી આવને" 'બસે
મા બીજું કામ?' 'આ જોવા..'' 'બસ
એટલજ બીજું છે તો મળે પણ આ-
પણે આપણી રિપતિ મ સમજવી
જોઈએ ને?"

ગોકુળ મયો. સાને તે પાછો આવ્યો
ત્યારે ડોસીને યોગજ મયો હતો.
આવતાં જેતજ ડોસીએ તેનો ઉપકો
લીધો. "પોટપા નાસ્તિક તું જમવાનને
મ છેતરે છે, ને તારી જાતને મ છેતરે
છે? ધરમ નથી આવતી નહોત"
આર્વા પાપ કરે છે તે કોણ જાણે
કયા બરે છુટશે?

ગોકુળ વાત સમજી તો મયો હતો
જાન તેણે પુછ્યુ: "પણ મું છે માછી"
વાત કથી વિના જ આ બધી ગાળા
ગાળી!"

"અરે વાડા મુખા ખખર નથી!
પીટા ચંકાગ, પાછો અજાણ્યો મળને
મને પૂજા મેકો છો!" પણ જી મું
"હે.મ મું બીજું તું કુધ રામ મંદીર
માં આપી આવશે?" "હા" "ધરમ
બેર, બોડું મેલે છે?" ડોસી તાકુડી
ઉઠ્યા "નખોદિયા હજુ બોડું મોલતાં
અચકાતો નથી?" "પણ મા, મારી

"પણ પોટપા, ચાચોમાં કહ્યું છે.
આટલું બધું છે તે જરા આવે,
ફેડીને સાચે વાંચ કે નથી તારી બાટ
શુદ્ધિ સુધરે.

ગોકુળ બોલ્યો "ચાચોમાં કહ્યું હતો.
પણ એમ નહિ" કહ્યું હોય કે તમારા
હોકરાને એશિયાળાં ને અધુણી રાખીને
ધમંસ્થાનકમાં કુધ દેતા કરો. ચાચો
આવું કહી કહે જ નહિં.

ડોસી ખીનયા, હરિલી વામજુની
માફક બેચાર દોત હતા તે કચકચાવી
ને એમાં "એમ માય છે કે તને તો
સોરીએ સોરી નાણું. હવે તો તું
ચાચોની મ નિંદા કરતો મમ મયો!
"ગોકુળ બોલ્યો "મા, હું ડોસીની
નિંદા કરતો નથી. પણ એટલી સમજ
શુદ્ધિ મારામાં છે કે મારી પહેલી દરજ
મારાં જાળકો પ્રત્યે છે. તેમની લંકુ
રસ્તી જળવાઈ રહે, તે નખાં ન રહે
તે જોવાની મરી દરજ છે, પછી
બીજું મળું." આમ કહીને ગોકુળે
હોકરાએને પોતાની પાસે બોલાવ્યાં
અને પંપાળતા પંપાળતાં દરજેને બોલ્યો

"ચિત્ત લેખા'માંથી.

નવલ કથાઓ

ઈતિહાસી આપવીતી ૫ ૩
મંગલ સુત્ર ૧૨ ૬
છેલ્લો અખીનય ૯ ૬

બીજા નવાં પ્રસ્તુતો

શુદ્ધાન વચ ૨ ૦
એવાર્થોની સાધના
(કીશોરલાલ મહારાજાનું અવન) ૭ ૬
કીશોરલાલ મહારાજા ફૂલ
સસાર ધર્મ ૬ ૦
અવન શે.ધન ૮ ૦
મળવાનું કેકાણું: આ ચોરીસ.

'Indian Opinion'
Private Bag,
Phoenix, Natal.

એ અઠવાડીકે પંચાંગ

વાર	બોરલી ૧૯૫૪ નવેમ્બર	દોહ ૨૦૧૧ કારતક	મુસલમાન ૧૩૭૪ હીજરી રખીફલ અવલ અરલીવહેરત ચિરદાદ	પારસી ૧૩૨૪ અરલીવહેરત ચિરદાદ	સુરોદય ક. મી.	સુપોરત ક. મી.	ધાર્મિક તહેવારો-ઉત્સવો
કુક	૫	૬	૬	૫	૪-૫૬	૬-૨૦	
ચોરી	૬	૭	૭	૬	૪-૫૬	૬-૨૦	
રવી	૭	૮	૮	૭	૪-૫૬	૬-૨૦	
સોમ	૮	૯	૯	૮	૪-૫૬	૬-૨૧	
મંગળ	૯	૧૦	૧૦	૯	૪-૫૬	૬-૨૧	
બુધ	૧૦	૧૧	૧૧	૧૦	૪-૫૬	૬-૨૧	
ગુરુ	૧૧	૧૨	૧૨	૧૧	૪-૫૭	૬-૨૨	
શુક્ર	૧૨	૧૩	૧૩	૧૨	૪-૫૭	૬-૨૨	
શની	૧૩	૧૪	૧૪	૧૩	૪-૫૭	૬-૨૨	
રવી	૧૪	૧૫	૧૫	૧૪	૪-૫૬	૬-૨૩	
સોમ	૧૫	૧૬	૧૬	૧૫	૪-૫૬	૬-૨૩	
મંગળ	૧૬	૧૭	૧૭	૧૬	૪-૫૬	૬-૨૩	
બુધ	૧૭	૧૮	૧૮	૧૭	૪-૫૬	૬-૨૪	
ગુરુ	૧૮	૧૯	૧૯	૧૮	૪-૫૬	૬-૨૪	

ગોકુળ આને ત્રણે હોકરાને સાથે
હજીને એ.રીસે જવા નીકળ્યો. ડોસીએ
પૂછ્યું "કેમ જાને આમ?" ગોકુળ
કહે: "જાને હજી ચોડાક દાખમ
છે, તો હોકરાએને દર્શન કરાવીને
પાછાં મોકલી દહ્યા." ડોસી કહે:
"તો તો મહુ કાર્ક મેટા? ત્રણે
ના દાખમાં એક એક પેસો આપજો
મહે મંદીરમાં નાખે." "મહે મંદી"

ભારતનો પત્ર

(અમારા અબરપત્રી તરફથી)

ગુજરાત તા. ૧૯-૧૦-૫૪.

ભારતમાંના ફ્રેન્ચ સંસ્થાનોના પ્રશ્નો લગભગ નિકાલ આવી ગયા છે અને આ સંસ્થાનોની પ્રજા ૨૪૦ વર્ષ પુરના વિદેશી શાસનમાંથી તા. ૧લી નવેમ્બરે છુટકા મેળવશે. હોદી કબીરા નર આ તારીખથી આ સંસ્થાનોના વહીવટ સંભાળી લેશે. ફ્રેન્ચ બંધારણમાં એવી જોગવાઈ છે કે, રાજનિક લોકોનો મત જનપણ વિના કોઈ પ્રદેશ અથવા રાજ્યને સોંપી શકાય નહિ. આ જોગવાઈને સતેષવા માટે ફ્રેન્ચ હોદીની પ્રતિનિધિ સભા અને સુધરાધ્યક્ષોના ચુંટાયેલા સભ્યોના આ સંબંધમાં મત લેવામાં આવ્યો હતો. મધુકુરાઈ નામ ના એક મુકામ કરાવેલા ફ્રેન્ચ હોદીના આમમાં મેડિસ સમિતીએ ઉભા કરવા માં આવ્યો હતો. ફરતે એક હળવર ઉપરાંત હોદી અને ફ્રેન્ચ હોદીની સરકાર પોલીસની ચોખ્ખી ગોઠવણ હતી. સમિતીમાં ફ્રેન્ચ હોદી પ્રતિનિધિ સભા અને સુધરાધ્યક્ષોના ચુંટાયેલા ૧૭૮ પ્રતિનિધિઓ ભેગા થયા હતા. આ પ્રતિનિધિઓ ડોની તરફથીમાં મત આપશે એ તો નિશ્ચિત હેતુ કેમકે અપામે આસમાં ઘણી ખરી સુધરાધ્યક્ષોએ ભારત સાથે તાર્કિક જોગવાઈની માગણી કરતા ફરતે પસાર કરી હતા. નવ લેન્ડમાં ૧૭૮ થીથી ૧૭૦ પ્રતિનિધિઓએ ભારત સાથે જોગવાઈની તરફથીમાં મત આપ્યો હતો, એટલે ભારત સાથે ફ્રેન્ચ હોદીના વિસ્તાર ના જોગવાઈના પ્રશ્નો નિકાલ આવી ગયા છે.

આ સંબંધમાં ભારત અને ફ્રાંસ વચ્ચે થયેલા કરારોની જોગવાઈએ બિટન-ભારત વચ્ચેની સમજૂતિ જેવી છે. પરંતુ તેમાં વધારાની જોગવાઈ એમાં આ સંસ્થાનોમાં ફ્રેન્ચ સંસ્કૃતિની જાળવણી તથા સત્તાની ફરજદારી પછી ફ્રેન્ચ હોદીના બંદર અને ફ્રેન્ચ બંદરો વચ્ચેના આવાસ-નિકાસ વેપાર માં ફ્રાંસને અત્યંત પસંદગી પાત્ર રાષ્ટ્ર અણવાનો સમાવેશ થાય છે.

ફ્રેન્ચ હોદીના વિસ્તાર ૧૯૬ ચોરસ માઈલ અને વસતિ ૩,૨૦,૦૦૦ની છે. હોદીના પુર્વ કિનારે આવેલું પોંડીચરી ફ્રેન્ચ પ્રદેશ ઇન્ડિયા કંપનીના ફ્રેન્ચ પ્રદેશ આદીના નામના એક ફ્રેન્ચ ૧૬૭૪ માં વસાવ્યું હતું. પાંડીચરી આ સહેર હોય, ફ્રેન્ચો અને અંગ્રેજો વચ્ચે લડાઈ ઓળું મેદાન જન્મ્યું હતું. ૧૬૯૩માં એએ પોંડીચરી કબજે કર્યું હતું પણ ૭ વર્ષ પછી ફરી એ ફ્રેન્ચોના કબજા માં ગયું હતું. ફ્રેન્ચોએ ફરી એ અંગ્રેજો પાસે ૧૭૬૨માં સુમણ્યું હતું. આર વર્ષ પછી ફરી પોંડીચરી ફ્રેન્ચોના કબજામાં

આવ્યું હતું. પણ ફરી ચાર વર્ષ પછી તેઓ અંગ્રેજો પાસે ફરી ગયા હતા. પોંડીચરી ફરતે અંગ્રેજોએ ચાર વખત ઘેરા લાગ્યો હતો અને તેનો કિલ્લો, રક્ષક દિવાલો અને મકાનોનો નાશ કર્યો હતો.

પુર્વ કિનારે આવેલા પોંડીચરી ફ્રેન્ચ સંસ્થાનો કચ્છકાલ અને યેનામ તાંબેર ના રાજા અને હાઈદરાબાદના નિઝામ સુમદ્દર જન્મ પાસેથી ફ્રેન્ચોને મળ્યા હતા. પશ્ચિમ કિનારે આવેલું ચે.યુ. સંસ્થાન આ ફ્રેન્ચોને નવેમ્બર ૧૭૨૬ માં મદાયરાના રાજા પાસેથી મળ્યું હતું.

આ તમામ સંસ્થાનોમાં હોદી તરફ અને દપાલ ખાતા ફારા તાર-પાકોનો વહીવટ મધુ રણે છે અને ત્યાં હોદી રેલવે કામ કરે છે. વિનળી માટે પણ તેને ભારત પર આધાર રાખવો પડે છે.

ચોખ્ખી રીતે ચુંટાયેલા પ્રતિનિધિઓની સભા ખોલે કાંઈ નિર્ણય કરે ત્યાં સુધી આ સંસ્થાનો અલગ વહીવટી એકમ તરીકે માન્ય રહેશે. પોંડીચરી ખાતેના હોદી ડોન્સસ જનરલ ઓફ કમીશનર તરીકે આ વિસ્તારોનો વહીવટ સંભાળી લેશે.

કરતુરખા સ્મારક નિધિની કારોબારી સમિતિની એક જનરલ નજીક કરતુરખા આમ ખાતે મળી હતી અને ૧૯૫૫ માર્ચ ૩. ૧૪, ૫૧, ૬૨૫ નું અંદાજપત્ર તેણે પસાર કર્યું હતું. લોકસભાના સ્પીકર અને નિધિના પ્રમુખ બી.જે.ય. વાસુદેવ માવજકરે સમિતિની બે દિવસ બેઠકનું પ્રમુખ રથાન લીધું હતું. શ્રીમતિ પ્રમીલા વી. કાકરસી ભારતના શુદ્ધ પ્રધાન ડો. ઉલાસનાથ કાચ્છ, બી. શ્રીમુખદાસ જાડવ, કુ. સુધીપાલેન પટેલ, અને કુ. મુદ્દલા સ.રાજ.ક. ભેડકમા હાજર રહ્યા હતા.

ચોતાનું કાર્યક્રમ વિસ્તારવાને બદલે આવાર સુધીમાં કરાવેલા કાર્યને વધુ વ્યવસ્થિત બનાવવાનો સમિતિએ નિર્ણય લીધો હતો. આમ સેવિકા ઓની તાલીમ માટેના ૧૪ કેન્દ્રો, પરિચારિકાઓની તાલીમ માટેના કેન્દ્રો અને ૪૦૦ જેટલાં આમ સેવા અને તર્કિય રાહત કેન્દ્રો ચાલુ રાખવાનો નિર્ણય લેવામાં આવ્યો હતો. તામીલ નાડમાં ૩૨ ખાટકાવળી રકતપીતની ઇરિપતાકોને નિભાવવાનું ચાલુ રાખશે.

આમ નિકાસ ચોજનાના સરકારી વહીવટકારની વિવિધ ગ્રામવિકાસ પે.જ નાજો માટે આમ સેવિકાઓને તાલીમ આપવાની વિનંતી સંબંધમાં સમિતિ

એ કરતુરખામાં ૨૫ આમ સેવિકાઓને કરતુરખા આમ કેન્દ્રમાં તાલીમ માટે કાળ કરવાનો નિર્ણય કર્યો હતો. અનુભવ પછી આ સંસ્થામાં વધારો કરવામાં આવશે.

સમિતિએ નિર્ણય કર્યો પા.બી. માટેના તેના તરફથી રાજ્યપુરા (પોસ્ટ), ફરીકાળાદ (પંચાયત), સરદાર નમર (અમલવાદ) અને વેલીનાડ (કાલકાપુર) ખાતે ચાલતા મુલોની કામગીરીની સમાલોચના કરી હતી અને જો તેની જવાબદારી સરકારી હાથ ન આવે તો તેને ચાલુ રાખવાનો ઠરાવ કર્યો હતો.

વધુમાં તેણે નિધિની કેપરેખ હોજ આમ વિસ્તારમાં કાર્ય કરવાને તબક્કા થાય તેવી ઓશોને તર્કિય ડોલેખમાં અભ્યાસ કરવા માટે માસિક રૂ. ૭૫ નો સિમ્પરિટિ આપવાનું નક્કી કર્યું હતું. કરતુરખા આમ ખાતે લાઇબ્રેરી મુગીપમ અને પ્રયેશ રાજા માટે મેક મકાન બાંધવાનો પણ સમિતિએ નિર્ણય કર્યો હતો. કારોબારીની આવડી બેજ નિધિની મુજબત રાજાના કેન્દ્ર રાજ (અમલવાદ પાસે) ખાતે ડીસેમ્બરી ૨૯, ૩૦ અને ૩૧ માં મળશે.

નવલ કથાઓ

માનવી ખંડીચેર (એક રહ્ય વિતીની આત્મ કથા)	૧૦
અલધાર (અંધ લેખીકા હેલન કેલરના પુસ્તકનો અનુવાદ)	૧૦
આશાવરી (દાસ્ય રસથી ભરપૂર નોવેલ)	૭
બાલ જોગલુ (૧. ૧. રેચાર્ડ દ્વારા)	૧૪
લોકે ભાગવત (નાનાભાઈ ભટ્ટ દ્વારા) શ્રીમદભાગવતની કથાઓ	૧૧
ક્રીમીયાગાદી (૧૮ મદાન નરનારીઓનો ટુક પરીચય)	
યરોધર મહેતા	૬
સર્વજ્ઞ કથિયા (નવલકાર્થ કાક) જ્ઞાન સાથે આનંદ આપતી નવલ કથા	૭
નંદ્યાપલ્લા કથિયા (પુષ્કર મંદરવાકર)	૭
માનવીની ભવઈ (પન્નાલાલ ખટેલ)	૧૪
આજી સાહિત્ય	
મર્લિ અને બાહર (રમણ નારા)	૧
કોંગ કેંગ એન સાહસથી ભરપૂર બાળ નારા	૩

મળવાનું કેકાણું

'INDIAN OPINION'
P. Bag,
Phoenix, Natal.

સુંદર નવી નવલ કથાઓ

માનવતાના કિલામ લેખાક હેરીપેલ નિયર અનુવાદક સચીન યોગ	૧૨
સાથી રા. ના. પાક	૧૨
ખોડેકરના પુસ્તકોનો અનુવાદ	
સોનેરી ડાયા	૧૦
રુચ્ચ સુદી	૧૦
આશાગીનારા	૧૨
અથા મકાસ	૧૦
૨. મ. રેચાઈ - ફૂલ	
વિવડી	૧૨

Obtainable from:

INDIAN OPINION.
P/Bag, Phoenix, Natal.

Phone 22905

Tel. ADD.: "GANDABHAI"

The Home Of INDIAN SWEETMEATS. G. C. Kapitan & Son Vegetarian Restaurant

Upcountry customers are requested to send their
POSTAL ORDER with their orders.

Write For Price List.

બહારગામના ગ્રાહકોને ખાસ સુચના

ઓર્ડર સાથે પોસ્ટલ ઓર્ડર મોકલવા અહેરવાની કરવી. મીઠાઈની કીમત ઉપરાંત નીચે મુજબ પોસ્ટલ ઉમેરવા વિનંતી છે.

ના. રેડેરીયા રી. ૧-૦ રતલે. સર્વિસ રેડેરીયા
૬ પેની રતલે. સુનીયનમાં ૩ પેની રતલે.

પ્રાપ્ત. હીસ્ટ્રી મંગાવો

**154 GREY STREET,
DURBAN.**

PHONE

33-2651

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રૉસ (પ્રા.) લીમીટેડ

હોલસેલ મન્યુફેક્ચરિંગ એન્ડ ટ્રેડિંગ કંપની

રેસમી સ્ટ્રાવ હેટ્સ, ફેલ્ટ હેટ્સ, બ્રાન્ડેડ—મૅનની બાજુએ માટે
નવ નવનો માલ. તેમજ કેપટીનની ન્યે.રેન્ડે સાકાઓ
નીચે માટે હમારે લાંબા પ્રથમ વખાસ કરવા સલામત છે.

33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનનબર્ગ.

ફોન : 33-2651

ધીરુભાઈ પી. નાયક

કુસાફરી. ધીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ

હીંદુસ્તાન અમર ટુનીયાના કોર્ડ પલ્લુ માગની હનાઈ ફરિયાદ અમર જમીન
માર્ગે કુસાફરી કરવા થરે ભાગ અમારી મારફતે હુકમ કરે.

જાંઘી, આમ, ચોરી, દુલ્હન, અહરમાત, પ્યેટ-આસ, વિગેરેના લીંગા અને
હતરાની આપીએ છીએ.

ઈન્કમટેક્સ, પરાસનલ ટેક્સ, હિસાબના ચોપડા બખાવવા રેવન્યુ ક્લીયરન્સ
સર્ટીફિકેટ કે ચોપડાના કાયસેન્સે પાસપોર્ટ તેમજ ઈમીગ્રેશનને લખતી
બાબતોમાં કોઈ પણ ફી લીધા વિના અને ગરૂદ સલાહ આપીએ છીએ.

નેશનલ ક્યુર્યુઅલ બોર્ડ કોસ્ટોસીઓરાન બોર્ડ કોરક્ટીવીયા, થોડાંકાથર
ઈન્કમટેક્સ કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9033. 29a Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

ધી ન્યુ દિલ ખુશ-સ્વીટ માર્ટ

ધેનેબ: મધીભાઈ સાલુવાઈ મારીચોરવાળા.

ફેક્ટ બનવી મીઠાઈઓ, ચોખ્ખા ધીની તેમજ મીઠા ચેવા,
મસાલાથી અને બનાવીએ છીએ.

અમારું વખણાએલું સુરતી લુલુ જેવ, મધરા, મંદિયા, ભજમાં,
ખાતમાં વિગેરે ફરેશ તાજા બનાવીએ છીએ.

માર્ટ નીચે માટે મીઠા અમારુમાં મીઠાઈ ઓર્ડર અમારે કુંઠ
વખતમાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6675. P. O. BOX 3680.

THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President St., Corner Diagonal Street,
JOHANNESBURG.

તંદુરસ્તી અને શક્તિ માટે

આ સિયાળામાં મેથીપાક ખાઓ

શી. ૧૨-૬ રતલ.

આજે જ ઓરડર કરો:

કેપીટન્સ બાલ્કની હોટેલ

(ધી કેર્નર મીઠાઈ હાઉસ)

એ અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના ખુલ્લાપર - હરબન.

ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ ટેલીગ્રામ: KAPITAN.

વાંચવા લાયક સાહિત્ય

ક્રેસ્ટો પીપા છે ભણી ભણી (કથાક)	૫ ૦
ગીતા અવધન (વિગાળા બાદ)	૩ ૦
સરદાર વલ્લભભાઈને ખાપુના પત્રો	૪ ૬
ધર્મોદય (કામ હલેકર)	૨ ૦
ખા-ખાપુની રીયળી કાવ્યામાં (મનુ ગાંધી)	૩ ૫
ગો સેવા (અ.પી.ઈ)	૨ ૦
સમૃદ્ધ ઉપનીષદ (વાનલ)	૨ ૦
અવિસા વિવેચન (શિવોત્તમ ગણવાલા)	૬ ૬
સત્યાયુક્તી સરોતપરી	૬ ૦
કાવનને આનંદ (કામ હલેકર)	૬ ૦

અળખાતું કેટાકું

'Indian Opinion' P. Bag,
Phoenix, Natal.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેકફ્રીમ કુટ, ટાઈર્મીનફ્રીમ કુટ, વોર્ડરોન, હર્સીન ક્રેસ્ટ,
સાર્વિક વોર્ડર કોફીસ ટેસ્ટ, કુક કેસ, ટેબલ, તબન કીધાયત
સાથે જરીરી સકરી. જાતે પધારી લાભ લેવા કુકસો નહિ.

—ઓકસ, ટેબલ અને કીચન હરેસર—

એ હમારી કેમરેજ નીચે વર્ધવાર થાય છે. તેમજ રોકા હમેશા વર્ધ-
વાર રહે છે. માત્ર રોકા સાથેના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર
આગલ થાયશે.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2526.

જ્ઞાન મેળવવા લાયક પુસ્તકો

વિવેક અને સાધના (દેશનાથ)	૭	૩
ગદિતા મંત્રી	૨	૩
કેળવણી વિકાસ (મી. મધુવાલા)	૩	૦
શ્રી પુ. અર્પણ	૪	૧
સચ્ચી કાંતી	૪	૦
કેળવણી વડે કાંતી	૭	૧
પૂર્વ આક્રીકાની સફર (કાકા કાલેકર)	૭	૧
મારી જીવન કથા (નેહરુ)	૧૫	૦
કલકત્તા અને સંસ્કૃતીનું કાવ્ય (રાધા કમ્પન)	૧	૦
ચરણ વલ્લભશાસ્ત્રી આચાર્ય	૧૩	૦
સમસાધના આધાર	૨૧	૦
એક મંત્ર સુચી (અમદાવાદનો મળદેવીની વાલવેનો ઇતિહાસ)	૧	૦
શાસ્ત્ર વિદ્યાપીઠ (સીદ્ધિદેવ આદે)	૧	૦
ત્યાગ ચર્તા અને ખીલ સેવો	૧	૦
આદના તેર દિવસ	૧	૦
ધર્મ ચંચન	૫	૦
જીવન શોધન	૮	૦

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.

નવલ કથાઓ

સારા સારા લેખકોનું સુંદર સાહિત્ય

કપાલ કુંડલા (નંદીમ મંદ)	૧	૧
નવલીકાઓ (મિથાણી)	૧	૧
મળેલાંજીવ (મ. પટેલ)	૭	૦
સોરઠી માયા	૩	૧
દેવકાશ (ધારનાથ)	૫	૦
ધરે બાહીરે	૧	૦
સાવરુપ	૪	૦
મેઘ બીંદુ	૭	૦
સાવરુ નિસાણું	૭	૧
નવ્ય અરુણ બે	૪	૦
ઉશી વાદ	૮	૧
ચિન્મયન	૭	૦
હાની સદાયરી	૫	૦
દોન રૂવ	૧	૦
અરુમા બાપુ	૭	૧
કર્મ વધ	૧૦	૧
અજુખુંદ મારા	૭	૧
સાહીરોનો સંદેશ (આયર લેન્ડના સાહીર)	૪	૦
કૃષ્ણા દેવી (ચાને ગ્રામ)	૨	૩
સામના રમેશભાઈ સાને ગ્રામ	૧૦	૦

અળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ :

'Indian Opinion' P. Bag,
Phoenix, Natal.

ગાંધી સાહિત્ય

જાયાન્તી કેળવણી (ગાંધીજી)	૨	૦
આમાશ આ (અરુણા ગાંધી)	૨	૦
ગાંધીજીનો સરકાર સાથે જનન્યવહાર	૩	૦
બાપુની સેવામાં	૧	૦
અસહકારનો વિચાર	૧	૦
ગાંધીજી (એક અધ્યયન)	૧૦	૦
કેરુરના સમાચાર અંક—('ઈન્ડિયન ઓપિનિયન')	૧	૧
ગાંધી સમાચાર અંક	૨	૦
બાપુના-બા ને પત્ની (કેરુરના પર અખાલસા પત્રો)	૧	૩
રાધાકૃષ્ણન	૧	૧
નળ આશ્ચર્ય	૭	૧
મારી જીવન કથા (ધારના સાદરની સાનેન્દ્રપ્રસાદ)	૧૫	૦
દીંદોલે કોખી ત્રીકોણ (સામના વિશે કવિત્વ)	૧	૦
દીંદો સાદરીય મ. સભાનું અધ્યક્ષ	૧	૦
આદેશની માધી	૧	૧

Obtainable from

"Indian Opinion"
P. Bag,
Phoenix, Natal.

ગાંધી સાહિત્ય

દ. આ. નો ઇતિહાસ	૭	૧
મહાદેવ દેસાઈનું જીવન ચરીત્ર	૧	૩
મહાદેવ દેસાઈની કાવ્યરી	ભા. ૧	૧૦
" " "	ભા. ૨	૧૨
" " "	ભા. ૩	૧૧
" " "	ભા. ૪	૮
" " "	ભા. ૫	૧૬
બાપુની કાલવાસની કાલવાણી	૧૫	૦
કરુણ દીપ્તિત હૃદય દેવરાજ્ય	૫	૦
આત્મ કથા (ગાંધીજી)	૭	૧
ગાંધીજીની સંસ્મૃતિ આત્મ કથા	૧	૧
બાપુની ગાંધી (કાકા કાલેકર)	૩	૦
શમ તાજ (ગાંધીજી)	૨	૦
બાપુ મારી આ (મદુ ગાંધી)	૨	૧
બાપુના પત્રો : (આત્મની એનો ઉપર)	૨	૧
બાપુની અસાધી	૫	૦
ગાંધીજી અને સાચકવાદ (મી. મધુવાલા)	૩	૦
નીતી નાશને મળે (ગાંધીજી)	૧	૦
મનસાક્ષી ધોમ (ગાંધીજીને ગીતાજીને કરેલો અનુવાદ)	૧	૧
ધર્માત્મા મોખલે (ગાંધીજી)	૧	૦
આશ્રમ અભિનવલો	૧	૦

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.

No. 44—Vol.—LII

FRIDAY,

19TH NOVEMBER, 1954

Registered at the G.P.O. as a Newspaper

Price 6d.

INDIAN

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1933

QUITE frankly this is an exasperatingly disappointing book. Its price is outrageous for a slim volume of 102 pages, printed on inferior paper and lacking an index. The few photographs add nothing to the informative value of the text, but possibly quite a lot to the cost. The literary style is without grace and in some passages even the sense is elusive. Statistics crowd upon statistics with too little helpful effort from the author and his assistants to draw meaningful conclusions from them. There are few cross-references between the chapters to facts which support or reflect upon similar facts produced in another context. The 14-page chapter on Health and Social Welfare Services—a mere catalogue—might well have been dispensed with. The chapters on Housing, Family Income and Expenditure and Social Standards (virtually confined to health and education) supplement, but do not supersede, the various earlier publications of the University of Natal and the Institute of Race Relations on these subjects; so that this is not the one comprehensive and authoritative book on its subject but is additional to what has gone before.

Because, in a rough-hewn and insufficiently digested form, it contains a good deal of new information, those who are interested in the Indian community cannot ignore the book. But we may fairly complain that it is either too long or too short—that it might well be reduced to half its present size without jettisoning anything new and valuable, and then have been published in pamphlet form at a quarter its present size; or that we could have been given a book twice as long at the present price, written to a more coherent design, with an adequate index and with some more adequate attempt to undertake for us some of the hard labour of extracting the processed ore of digestible conclusions from the tangled quarry

THE INDIAN COMMUNITY OF NATAL— THEIR ECONOMIC POSITION—I

(Natal Regional Survey Volume IX, by C. A. Woods,
(Oxford Univ. Press), 25/-)

By C. W. M. GELL

of raw materials with which we have been presented

However, though we may legitimately criticise some of the methods adopted, we should acknowledge that Natal University in its Regional Survey is trying to meet a long felt need in this country for reliable, up-to-date statistical data. It has to do this with practically no assistance from official sources of information, which lag several years behind the facts, with too few trained field workers and, no doubt, with insufficient funds. And it has to do it at a time when economic conditions are changing so rapidly as to invalidate figures about every two years. In particular regard to the Indians, a fairly rapid process of transition from eastern to western standards is under way, where economically possible, and the Group Areas Act (misdated on page X) threatens the whole community's position and future.

Rather typical of the technically correct but (to laymen) misleading presentation of figures is Mr. Woods' early statement that "the Indian population comprises 12.5 per cent of the total Natal population and exceeds the total Natal European population by 8 per cent." It would have been equally correct and less likely to mislead if he had said that Indians comprise 12.5 per cent and Europeans 11.4 per cent of the Natal population. He confirms the publicly expressed belief that the phenomenal increase in the Natal Indian community between the census of 1949 and 1951 was more probably due to an error in the 1946 figures than to "explosive fertility," though he suggests (probably rightly) that Indian vital statistics are lower than the true figure owing

to under-reporting of births, deaths etc. Everyone knows that a far higher percentage of the Indian population is young as compared to the Europeans. But Mr. Woods might usefully have added to his too brief discussion of this point that it is not merely due to the size of Indian families, but to the early death of Indian adults. 93 pages later the isolated comment appears that few Indians live long enough to qualify for old age pensions and that senility is very low down on the causes of death.

The one clear impression that rightly emerges from Mr. Woods' forest of figures is of a small number of wealthy Indians (whom too many Europeans take for the "stereotype" South African Indian) and a vast mass of poverty. In the Old Borough of Durban Indians own 318 acres of property worth £13 millions (Europeans 2,545 acres worth £84 millions). In the Added Areas they own 10,005 acres worth £11 millions (Europeans 13,874 acres worth £30 millions). Thus, whereas the concentrated block of Indian properties in the Old Borough are worth £4,122 per acre (Europeans £3,308 per acre over a much wider spread of inner suburban sites), Indian properties in the Added Areas are worth only £1,146 per acre (Europeans £2,137 per acre). And per capita, in Durban as a whole, Indian property is worth only £167 per head (Europeans £858), showing a low level of Indian ownership—in fact much lower than the average figure when allowance is made for the several very large Indian landowners. One should also bear these total figures in mind when assessing the fairness of the Durban Group Areas

zoning proposals to exchange 63,000 Indians, 80,000 Africans and 8,000 Coloureds for 3,000 Europeans, involving Indian properties worth £9 millions in exchange for European properties worth £900,000.

Remembering that the Indian population of Durban is very slightly larger than the European, one may also estimate the comparative affluence of the two communities from the figures for road accidents—10,107 Europeans in 1950 against 3,308 Indians (or are Indians more careful drivers?)—and from the telephones used by each group—30,000 Europeans to 3000 Indians. As Mr. Woods remarks, these figures "suggest that, while many Indians are very comfortably placed, the Indian community as a whole can better be examined from the angle of bare subsistence and poverty." Durban contains 54 per cent of the Natal Indian population, but property and other statistics from other towns tell much the same tale of the relative affluence of Indian and European.

Income and expenditure statistics—so far as they are available—tell much the same tale. Very many Indian wage earners get between £2 and £4 a week, though a few are in the £7 to £10 class. The latter are reasonably prosperously and well settled in industry. The former are neither. Nearly all the lower income categories are unskilled or semi-skilled, and there is a high degree of casual or seasonal employment. Agricultural work, where it is not merely part-time or an additional source of income, yields a precarious return on plots that are normally too small for economic production. "Many of this section of the community live under conditions only possible for human beings because there are more dry days in this land than wet, because even the poorest grows something, and because away from the towns the question of clothing is less important."

(To be Continued)

The
New India Assurance
 Company Limited

Principal Controlling Officers:
 Rustomjee (Pty.) Ltd.

74 VICTORIA STREET, DURBAN

Please note our change of address

As from the 1st October 1954

BAI JERBAI RUSTOMJEE

TRUST BUILDING

First floor

140, Queen Street,
 DURBAN, NATAL.

Telephone 2335.

Telegrams 'BRADFORD'

P.O. Box 110

LUSAKA, NORTHERN RHODESIA

**BRADFORD CLOTHING
 FACTORY**

Direct Importers and
 Wholesale Merchants

Clothing Manufacturers

Proprietor RAMBHAI D. PATEL

Branch:

CITY STORE

Cairo Road, Lusaka

Always in Stock:

Piece Goods, Hosiery, Cutlery,
 Enamelware, Stationery, Drapery,
 Crockery, & Wool.

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Kampala arriving November 28, Sailing December 3,
 for Bombay

Passengers must conform with the Cholera Vaccination and Yellow
 Fever inoculation requirements and obtain certificates from their
 nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from
 private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without food	£83-10-0
Second "	"	"	55-0-0
Inter-Class	"	"	37-0-0
Unberthed (Deck)	without food		24-10-0

Muslim Special Food £11-10-0 Ordinary Food £4-17-6
 Hindu Special Food £10-3-0 Ordinary Food £4-5-6

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can
 be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be
 permitted to keep on deck with them more than one bed-
 ding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.

Tel. Add. "KARAMAT."

INDIAN OPINION

FRIDAY 19TH NOVEMBER, 1954

Anglican Bishops' Folly

WHILE we congratulate the Bishops of the Church of the Province of South Africa for the convictions they have given expression to in the statement they issued on the Bantu Education Act, reported elsewhere in this issue, we deplore the last part of the statement wherein they state that they are prepared to lease certain of their buildings to the State, for to refuse to do so "would throw many teachers out of employment and leave many children without opportunity of any kind of education," and that "it is incompatible with their duty to the African people to take action which might lead to such results." This last part of their statement, we fear, nullifies the laudable sentiments they have so courageously expressed in the rest of the statement. It is like throwing the Africans to the wolves.

The Bantu Education Act is wholly unjust and immoral and if there ever was a time for the Church to crusade against the action of the Government we feel sure it is this. The Church has unfortunately all along been an instrument of the State. Christianity has been commercialised. There is substance in what the African says, that the White man gave him the Bible with one hand and snatched away his land with the other. The time has now come for the Church to prove the falsity

of this charge and to interpret true Christianity both by precept and practice.

We maintain that education does not consist merely in knowing how to read and write. The Church can surely continue to give moral and technical education to the Africans.

The Church is concerned about teachers being thrown out of employment and children being without opportunity of "any kind of instruction." We think it is better to be unemployed than to be an instrument to perpetrate evil, for that is what the Bantu Education Act is doing. It is better that the child remains unlettered than being turned into a slave. The choice is between right and wrong. There can be no co-operation, either direct or indirect, with what is admittedly wrong, and, for that, one has, of course, to be prepared to stand on one's own feet. If we claim that we cannot, are we then to sell our soul to a Government we consider to be evil? That is what it all amounts to. Nothing less than complete boycott of all institutions established under the Bantu Education Act, with no reservations whatsoever, can meet the present situation. We congratulate those Missions which have decided to close down their schools rather than allowing them to fall into the hands of the Government.

The American Board of Missions too have made a clear and courageous state-

ment of their policy in regard to African education. We heartily congratulate them for the great ideals they have set before them. But they have not made it quite clear whether they will allow the Native Affairs Department to use their

buildings. The last sentence that "they will not obstruct the Government in its unilateral action" leaves one in doubt whether they too will allow the Government the use of their buildings to implement the Act. It would be a pity if they did.

ANGLICAN BISHOPS' STATEMENT ON BANTU EDUCATION ACT

AT the Episcopal Synod of the Church of the Province of South Africa in Umtata, the Bishops of the Church issued a statement on the Bantu Education Act, saying that although the Church did not approve of the Act, it was forced to choose the lesser of the two evils—co-operate or reduce Native education.

The statement said: "We have repeatedly affirmed our belief that it is morally wrong to follow a policy which has for its object the keeping of a particular racial group in a permanent position of inferiority."

Because we are convinced of that, we cannot but deplore the Bantu Education Act.

"The policy underlying this Act has been officially interpreted by the Minister of Native Affairs. It condemns the existing educational system because it produces a class which 'feels that its spiritual, economic and political home is among the civilised community of South Africa—that is, the Europeans.'"

"Is civilisation then for Europeans only?"

"Large numbers of Africans must, at the Minister says, earn their living in the service of Europeans. For these large numbers there is to be no further education than is necessary to fit them for this."

"In the Reserves there is a need for educated Africans, but the education system envisaged so far as can be ascertained from the time tables already in use, and from other indications, is not calculated to produce these educated Africans, and even if it was, it is only the comparatively few that are to be developed to the fullest extent according to their aptitude and ability."

"The rest are to be educated as servants to the Europeans, who constitute 'the civilised community of South Africa.'"

"We believe that the object of educational policy should be to produce an educated community, and to make the best of every child according to his aptitude

and ability. A policy which does not aim at this, stands self-condemned."

"As to religious instruction, the Bantu school is to confine itself to general-Biblical knowledge and the broad principles of Christian religion."

"This is but a poor substitute for the incorporation of the child into a living Christian society, and the provisions made for the Church to have a right of entry to teach its own children will be so difficult to work, that we doubt whether it will prove practicable."

"Both as to religious and secular teaching, it is our conviction that the Bantu Education Act will retard the future education of the African, and the majority of us are of the opinion that the Church should not make itself responsible for taking part in such an education system."

"All we are prepared to do is to lease certain of our buildings to the State."

"The majority of us think that in any case it would be wrong to refuse to lease our buildings. Such a refusal would throw many teachers out of employment and leave many children without opportunity of any kind of instruction."

"It is incompatible with our duty to the African people to take action which might lead to such results."—*Natal Witness.*

All work must be done very simply and quietly because God put it into our hands to do, and then He will undoubtedly bless it. Keep very quiet and calm and rest in God, then He will not let you feel overwhelmed. Be as simple and natural as possible about everything. Try always to see clearly that right is right and wrong is wrong.

—H. Marshall

NOTES AND NEWS

First Indian Woman Banned

The Minister of Justice, Mr. O. R. Swart, has banned Mrs. Fatima Meer, wife of Mr. I. C. Meer, from attending all gatherings within the Union for a period of two years. The ban is imposed under the Suppression of Communism Act. Mrs. Fatima Meer is a social worker and is the first woman in Natal to be served with a banning order. In a statement to the Press the Natal Indian Congress says, Mrs. Meer had never been a member of the now defunct Communist Party, and hence is not a person whose name appears on the list of Communists compiled by the Liquidator.

For anyone who is not an avowed Communist and has the welfare of South Africa and its people at heart and works ardently for the oppressed people in the spirit of service as indeed, we believe, Mrs. Meer is doing, has every reason to consider it an honour to receive the banning order. We very heartily congratulate Mrs. Meer. We do believe that such banning orders should not and must not bring the activities of the recipient to a standstill. The activities should go on more vigorously.

Toni Saphra Bursary

The Union of Jewish Women of Southern Africa is inviting applications for the Toni Saphra Bursary for advanced study. The bursary is open to any woman, irrespective of race, creed or colour, who holds a suitable degree or professional qualification, and whose proposed course of study will equip her more effectively to render some form of social service for the community. The maximum amount of the bursary is £250 per annum, renewable annually, subject to satisfactory progress. The closing date for applications is December 31.

Further particulars may be obtained from the Secretary, Union of Jewish Women of Southern Africa, P.O. Box 3622, Johannesburg.

No Place For Apartheid

Sir Edwin Weyerstrae, the Ceylon High Commissioner Designate to India, said in Colombo that the British Commonwealth, with only 75,000,000 White people in a population of 560,000,000, should have no place for the idea of Apartheid. He told a Royal Empire Society meeting that in face of these figures an entirely new concept of Commonwealth was necessary. Sir Edwin, formerly High Commissioner in London, said that in that concept there was no room for Apartheid, the White Australia policy or the restriction of Asian emigration to Canada. Referring to South Africa and the disfranchisement of 1,000,000 people of mixed origin in Natal, he said: "We were amazed to find that these people should be denied their fundamental rights." —Sapa Reuter.

New Indian Ambassadors

Mr. Bhagwan Sahay, I.C.S., presently Chief Commissioner of Bhopal State, has been appointed Indian Ambassador to Nepal in succession to Mr. B. K. Gokhale, who has now completed his normal term of two years in Kathmandu.

Mr. Y. D. Gundevia, ICS, presently Indian Ambassador in Switzerland, has been appointed as Deputy High Commissioner for India in London. He will have personal rank of Ambassador and will assume charge of his new post soon.

Mr. B. R. Sen, ICS, presently India's Ambassador in Italy, has been appointed India's Ambassador in Japan. Mr. Sen is expected to assume charge of his new post in Tokyo in January 1955.

community. He founded the Hindu Verayga Bathaga Sabha and later donated the much needed land for its extension. He acted for some eight years as trustee of Shree Varahanatha Esparat Temple in Dargaul Road and is a Foundation Member, Hon. Life Vice-President and Life Trustee of the Andhra Maha Sabha of South Africa.

His benevolence is also remembered in Puritan's Hall where

he laid the Foundation Stone of the Andhra Vidya Sabha Government-Aided Indian School in 1945.

Mr. Reddy has always shown a keen interest in the M. L. Sultan Technical College and it is not generally known that he offered land at Durban North to the College Council some years ago when difficulties with the Sports Ground Association and City Council appeared to be insuperable. Fortunately these difficulties were overcome and the College has been established on Currie's Fountain.

Mr. Reddy is widely travelled and has a fund of anecdotes connected with his visit to India and East Africa. He has a large family and his son, Mr. M. S. Reddy, has

played an active part in the finalising of the donation of 1,000 guineas to the College by the Natal Indian Building Workers Union.

Mr. Reddy has sponsored the lift Tower of the new College Building. This Tower is to be surmounted by a tiled crest to be made by students in the Art School of the Natal Technical College and is to be presented by the Council of that College—a happy augury for the new institution.

Mr. Reddy recalls the close partnership between the late Hajee M. L. Sultan and Mr. R. B. Chetty and is proud to be associated with them in the establishment of the College.

FOR SALE

General Dealer's Shop
£4000—0—0 stock

Long terms for right buyers.

Apply: BODHANYA,
c/o Maks Tdg. Co.,
13 Livingstone Av.
Vereniging,
Transvaal.

WANTED ALIM

Wanted Alim having certificates of Hafiz, Kori and Molree to serve as Imam in Heidelberg Mosque and Teacher in Madrasah. Monthly salary £25. Lodging and lights free. Annual increment according to work.

Apply with testimonials to Heidelberg Muslim Jamat, P.O. Box 60, Heidelberg, Tvl.

THE SOUTH AFRICAN BATA SHOE COMPANY LIMITED

Requires Clerical Staff and Factory Workers, to be employed as from January 1955, at its new premises at Pinetown.

Apply in person at:

BATA BUILDINGS,
Manchester Road, Pinetown

between 15th and 21st November, both dates inclusive.

M. L. SULTAN TECHNICAL COLLEGE

FOUNDATION PATRON No. 5

THE donation of £1575—10—6 made by Mr. T. M. Reddy to the M. L. Sultan Technical College Building Fund is the largest individual contribution so far received.

Mr. T. M. Reddy of Prospect Hall Road, Durban North, is well known to Durban. He was in business in the Indian Morning Market for thirty-one years and has a long and praiseworthy record of service to the Indian

FARM PRODUCE

We are cash buyers of all types of FARM PRODUCE. Forward samples together with quotations to:

AISEN SOUTH AFRICA (PTY.) LIMITED

111/3 Macosia House,

17 Commissioner Street

P.O. Box 11012.

Phone: 33-8921

Johannesburg.

Bankers: BARCLAYS BANK D.C. & O.

THE AMERICAN BOARD MISSION IN SOUTH AFRICA

POLICY AND AIMS FOR EDUCATION OF AFRICANS

THE Mission's reason for existence is the extension of the Kingdom of God in the hearts and minds of its people, and in the social conditions of this land. To promote this end, the Mission sees education as one of the chief means available. It does not consider education as an end in itself, but as one of the means whereby the Kingdom of God can be advanced. In other words, education can be a means of grace. It believes that it is religion which provides the purpose of life, while education helps to further that purpose. All its educational efforts therefore must subserve a purpose and in no way be a substitute for it. Such educational enterprises as it undertakes and such educational facilities as it has, must always have as their objective no less a purpose than the extension of the Kingdom.

With such a purpose to guide us, we now set forth some of the essentials required of our schools:

1. First of all, they should be places where the students not only grow in wisdom and in stature but in grace. In them there should be provision for such daily worship, for such instruction in the faith and for such personal contact between teachers and pupils as may win and convince them that man's chief end is "to glorify God and to enjoy Him for ever."

2. Secondly, our Mission while being anxious to serve wholeheartedly, and co-operate fully with the government in African education, can never do so at the expense of its own soul. Service and co-operation must ever be limited in the sense that the highest loyalty is to God and not to the state. Where and when the state seeks or insists that our enterprises serve a lesser purpose, we must be ready to protest; for, as servants of God, we cannot be mere servants of the state.

3. If controversial issues arise, we should as persuasively and as firmly as possible make our position clear to the powers that be. Moreover, we should not hesitate to make it known that we shall readily co-operate with them so long as they do not make such demands as will conflict with our consciences and our highest loyalty to God.

4. As our educational enterprises are undertaken for Africans, we should be alive to their needs and sensitive to their difficulties and in no wise should we lose touch with their aspirations. To foster their interests, we shall, among other things, seek:

(a) that the standards of African education should conform to the generally accepted educational standards for the country as a whole;

(b) the development of their latent capacities, skills and abilities to the highest possible degree rather than to be content with mediocre or inferior attainments,

(c) to make them proficient in at least one of the official languages;

(d) to make them people competent to take their full share in our multi-racial society;

(e) to develop Christ-like character and attitudes;

(f) to educate them for a wholesome family life,

(g) to foster appreciation of all that is good, true and beautiful;

(h) to improve their knowledge and practice of the principles of health,

(i) to stimulate a beneficial use of leisure hours;

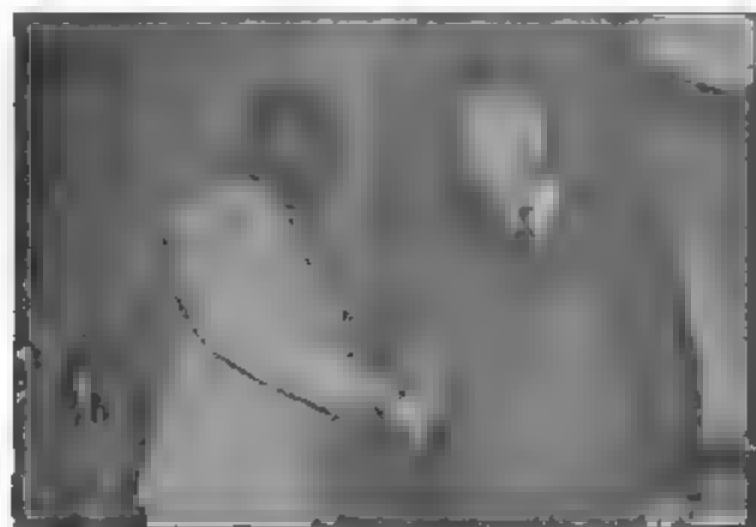
(j) to aim towards vocational efficiency.

Oldest Mission Says "No" To Bantu Education

For the above reasons the oldest continuing Mission in Natal have said that they are unable to co-operate with the government in implementing the Bantu Education Act. The American Board Mission said in a statement that they cannot endorse the new policy of education for Africans.

One of the most extensive school systems in Natal has been developed by the American Board Mission, since their founding in 1835. They are teaching over 20,000 African children in 109 schools.

The educational policy of the Native Affairs Department, says the Mission, is at variance with their own educational policy. Faced with the demands of the Department to either (1.) relinquish all control of the schools, or (2.) continue to operate them at a greatly reduced subsidy, the Mission have been unable to accept either of the alternatives. They say they are conscientiously unable to assist the government in its seizing of control of African education. And they have not the resources to continue their many primary schools without adequate government subsidy. They will not obstruct the government, however, in its unilateral action.

At the portico of the White House in Washington, President William V. S. Tubman of Liberia is welcomed by U. S. President Dwight D. Eisenhower shortly after his arrival for a three-day State visit to the U. S. capital. While in Washington, President Tubman confer with officials of the U.S. Government and private corporations to urge assistance and private investments for his rapidly developing country. The Liberian President took a three-week inspection tour of various parts of the United States after his short stay in the nation's capital.

ORIGINAL CORRESPONDENCE.

ANGLICAN CHURCHES AND "THIRTY PIECES OF SILVER"

THE EDITOR INDIAN OPINION

SIR,—The decision of the episcopal Synod of the Anglican Church to lease its school buildings to the Native Affairs Department for "Bantu education" was described by the Bishops as "the lesser of two grievous evils."

This it may be. But, to an Anglican layman, not the least grievous feature of the Bishops' press statement was the confession that "a majority of us are of the opinion that the Church should not make itself responsible for taking part in such an education system."

"A majority of us"? Can it be that there were Anglican Bishops in favour of co-operating actively with the Government to impose "Bantu education" on Africans? And, in any case, by leasing its buildings the Church is co-operating to an extent that it could not, many of us believe, should avoid. Again, a majority of the Bishops took this decision, so that there is apparently one minority in favour of whole-hearted co-operation and another for total non-co-operation.

True, as the majority argued, total non-co-operation would throw many teachers out of jobs and many African children out of school. It would also have serious financial and other implications. Africans, moreover, share some of the blame for the decision to lease. While voicing their general disapproval of the Bantu Education Act, they omitted to tell the Churches to what extent they, as parents and teachers, were prepared to support a policy of absolute non-co-operation and thus sacrifice their own immediate interests for the future of their children and their children's children.

But how far were Africans consulted? The Bishop's statement is silent on this point, although there was considerable evidence of African support for the uncompromising attitude of the Roman Catholic Church and such Anglican Orders as the Community of the Resurrection and the Society of the Sacred Mission.

That the Dutch Reformed Churches would welcome the Act and cordially co-operate in applying it and was always expected and has now been declared. But that only the Roman Catholics and a few Anglican Orders would translate their disapproval of the Act and its principles into resolute refusal to

co-operate in any way—this is indeed, a reproach and grief to Christians and a subject for self-congratulation to Dr. Verwoerd, who rightly prophesied a period of noisy protest ending in submission.

Who will respect Churches which are militant only with words? Once again, we non-Calvinist Protestants have no resort to those who taunt us with failing to practice what we preach. For, in this matter and other aspects of racial discrimination, our voice is the voice of Christendom, but our deeds conform with those of the racists. The taking of rent for buildings used for "Bantu education" seems like the acceptance of "thirty pieces of silver" to those of us who believe that this was a crucial issue for

INDIANS IN RHODESIA

MR H. B. Oat, from Livingston, Northern Rhodesia, has issued a Press statement in the course of which he states. The effect of the Inter-Territorial movement of persons (restriction) Act is manifold and is bound to prove a great hindrance to the social and cultural aspirations of every person of Asian origin in the Federation.

Federation has been made the rightful home of all its lawful inhabitants and the main aim behind its inauguration is to create a powerful unit of the British Commonwealth in Central Africa, with an enlightened outlook based on the principle of partnership which recognises the co-existence of all races and the rights of every individual to economical, social, educational and political advancement. Besides, democracy in its true conception has been the guiding principle of the British way of life which it is meant to develop here. This is the only ideology which could require and expect of every person of the Federation to make full contribution towards progress and strength.

The Governments of the two Northern Territories through the Colonial Office, and the people of Southern Rhodesia have agreed to the above principle of partnership and the idea that the British Government consented to the passing of discriminatory laws by a territorial government in such a foreseeable issue as the Inter-Territorial movement of persons is inconceivable.

Christianity and the Churches.
—Yours etc., G. W. M. ORLU
46 Boshoff Street,
Rustenburg, Tvl

Dr. Mabel Palmer's Request

SIR, I am at present engaged in writing a book on "The History of the Indians in South Africa." This work is nearly finished and I am hoping to include illustrations of leading Indian personalities and events. However, I am finding it particularly difficult to obtain pictures depicting Indian conditions in 19th century, and I would be most grateful if any of your readers who have suitable illustrations of this period would contact me. I am particularly interested in photographs of the arrival of some of the early immigrants and the type of homes they occupied, etc.—Your faithfully,

MABEL PALMER
Non-European Section,
c/o Sastri College,
Durban

of a minority simply to satisfy a small section of a majority group and thus encourage their trivial fancies and probable hatred towards people of different colour.

Present-day statesmen, who have been framers of Federation, decided on laying a foundation upon which a future powerful unit of British Commonwealth could be built. This, of course, could not be done by doing things which would prevent the people from creating a common aim and goal. People of this new developing union and its leaders have to learn their lesson from the history of mankind and its development against the background of a shrinking world where there is rivalry between major ideologies. Decisions taken by people here regarding the form of Government and way of life, are bound to affect the world wide issues to some degree, however small the same may be.

Since throughout the Federation observed November 1 as a day of mourning. After the inauguration of Federation this is the day on which they received the first major blow to their democratic rights. This is the strongest manner in which they could show their resentment against discrimination and I hope it will serve its purpose of awakening the moral conscience of people of all races, resulting in an amendment of an undemocratic act.

BONES WANTED

We Pay
£7 PER TON
F.O.R. your
Station or Siding

BAGS RETURNED RAILAGE PAID

For Full Particulars write to:

THE
**BULL BRAND
FERTILIZERS LTD.**
SARNIA, NATAL.

Things In General

Exhibition Of Indian Art

The response to the request for objects of Indian Art to be shown together with the 30 photographs of poster-size, loaned by Mr. Malhotra, has been most satisfactory. Mr. Cassim Lakhi of Greytown is contributing a set of Persian Miniatures, and a fine Persian Shawl, some valuable manuscripts which are fine expressions of calligraphy and certain other objects.

Mr. and Mrs. de Gale of Rosetta Road are kindly sending a set of temple brass from Nepal and also two bronzes dug up near Texda, the town founded by Alexander the Great, in India. These are quite extraordinarily good in design and feeling.

Various other similar exhibits have also been contributed and while the exhibition is by no means adequate to its very great subject it will at all events give some opportunity to the people of Natal, both European and Indian, to appreciate the greatness of the Indian civilization.

The exhibition will be opened on Friday, November 19, at 3 p.m. by Mr. A. D. Lazarus, M.A.; Principal of Sastri College, and the Chair will be taken by Councillor Mrs. Asher. The exhibition will remain open until Sunday, November 28.

Mrs. Bremer Hofmeyr's Bereavement

Through the M.R.A. movement in South Africa many of our readers have come in touch with Mr. Bremer Hofmeyr and Mrs. Hofmeyr, both of whom have been its most active members. The many friends of Mr. and Mrs. Hofmeyr will be deeply shocked to learn that Mrs. Hofmeyr's parents, Mr. and Mrs. A. G. A. Leakey and their African servant were recently killed by Mau Mau in Kenya. Two years ago J. K. Waruhiu, Senior Chief of the Kikuyu tribe, was ambushed and shot by the Mau Mau as he drove through the Kenya highlands. His eldest son, David Waruhiu, was in Switzerland and it fell to the lot of Mr. and Mrs. Bremer Hofmeyr to carry to him the news of his father's death. By a strange coincidence when the Mau Mau raided a Kenya farmhouse and killed Mr. and Mrs. Leakey the sad news was conveyed to Mrs. Hofmeyr by David Waruhiu. An impressive memorial service was held on October 17, at De Wood, Mount Kisco, New York, the

home of Dr. Frank Buchman, where Mr. and Mrs. Hofmeyr were at the time. The service was attended by delegates to the United Nations, the Secretary-General of the Arab League, an Ethiopian Governor, Sir Arnold Lunan, the well-known Catholic writer, and 250 others. Our deepest sympathy goes out to Mr. and Mrs. Hofmeyr in their great and tragic loss.

Late Miss R. Goona-ruthnam Moodley

The Tamil community of Durban suffered yet another serious loss by the death of the late Miss R. Goonaruthnam Moodley, who until two months ago was the Head Mistress of the Tamil School section of the Hindu Tamil Institute. The late Miss Moodley was the eldest daughter of the late V. R. R. Moodley, whose family had done so much for Tamil culture in Durban. The late Miss Moodley received her English education at the Higher Grade Government Indian School and her Tamil education in Durban and India. Leaving school she, with her late mother, devoted her life in the cause of Tamil education. For many years her father conducted a Tamil school at 95 Prince Edward Street, Durban, in which Miss Moodley was a teacher. In 1918 the school was absorbed by the Hindu Tamil Institute and from that year until two months before her death, she was a teacher and then Head Mistress of the school. Many hundreds of Tamil men, women and children owe their Tamil education to her.

She devoted much of her time in social work among Indians and she was a leading member of the Indian Women's Association. Of an unassuming character, the late Miss Moodley was well liked by the Indian community. For over half a century she and her family have rendered invaluable services to the Tamil community.

Her popularity was shown by the fact that for the first time in the history of Indians over 250 women followed the cortege from Derby Street to the Queen Street cemetery. There was a very large crowd at the cemetery and at the

graveyard, tributes were paid by Mr. P. R. Pather, Mr. V. Lawrence, Mr. S. R. Pather, Dr. K. Gonnam and Mr. K. M. Pillay.

Donations To Phoenix Settlement

We acknowledge with thanks the receipt of the following donation by the Phoenix Settlement: Mr. S. T. Nardoo (Tongaat) £10-10-0.

ORDERS NOW TAKEN FOR

	per bag of 200 lbs.	@
Chana Dhal	£10/16/8	
Tonwar Dhal	10/16/8	
Masoor Dhal	12/1/8	
White Rice	8/6/8	
Whole Chana	6/-	
Whole Tonwar	4/-	
Whole Masoor	7/-	
Delhi 112 Rice	9/3/4	

TERMS CASH WITH ORDER.

UNION MILLING INDUSTRIES COY.

P.O. Box 11012, Johannesburg.

All political comments in this issue except where otherwise indicated by Mahatma Gandhi of Phoenix Settlement, Phoenix, Natal.

MY GANDHI

By DR. JOHN HAYNES HOLMES

Price 12/6 including postage

This book is written by one of Mahatma Gandhi's first most intimate friends in America and his long supporter of the great principles for which he stood and laid down his life.

To be had from:

'INDIAN OPINION,'

P. Bag, Phoenix, Natal.

Cuticura
TALCUM POWDER

After the evening bath, a refreshing all-over dusting with fragrant Cuticura Talcum Powder will ensure sound sleep for a happy and contented baby, free from all chafing and irritation.

ABSORBENT AND COOLING

At the Lincoln Memorial in Washington, President William V. S. Tubman of Liberia, a descendant of American slaves, stands in prayer before the statue of Abraham Lincoln, 16th U.S. President (1860-65). The Liberian President has just placed the wreath at the foot of the statue in homage to the "Great Emancipator" Lincoln, who by his Emancipation Proclamation of 1863 freed American slaves.

DHIRUBHAI P. NAIK

Travel, Insurance & General Agent

Book with us for your travelling by Air, Sea or Land either to India or to any part of the world.

All types of Insurance—Life, Fire, Burglary, Riot, Storm, Accident, Plate Glass, etc.

Consult Us Free of Charge For Your Income Tax, Persons Tax, Winding Of Your Books, Trade Licences, Revenue Clearance Certificate, Passports And Immigration Matters.

Representatives: National Mutual Life Assn. Of Australasia, Yorkshire Insurance Co. Ltd.

Telephone: 33-9033. 29a Commissioner Street, JOHANNESBURG.

BETEL LEAVES (PAAN)

When ordering Betel leaves don't forget to write direct to the growers.

Any quality and quantity at wholesale prices.

A square deal all the year round.

A trial will convince you.

Don't hesitate to write to:

COTTONLAND BETEL LEAVES GROWERS CO.

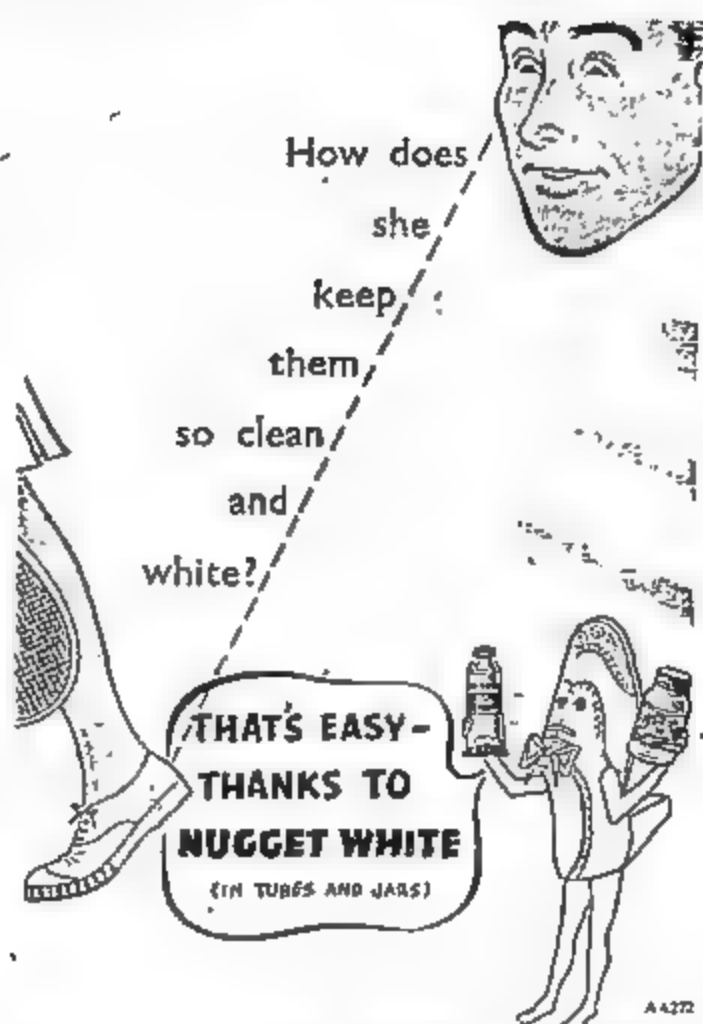
P.O. Box 7, Verulam, Natal.

The name describes it exactly...
Sunbeam is tinned Sunshine!
Spreads so easily, too. And it
shines...and shines...and shines

For floors and furniture

NUGGET STAYS WHITE AND WILL NOT RUB OFF!

Whenever, wherever infection threatens, doctors and nurses take elaborate antiseptic precautions. Nothing is left to chance. Almost every hospital and clinic, in Southern Africa, and in many countries overseas, relies on Dettol. This pleasant, non-poisonous fluid, deadly to germs, is harmless to the delicate human tissues the germs invade. In the home, as in the hospital, Dettol is the safe way to safety.

DETTOL

THE ANTISEPTIC DOCTORS USE

INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Bombay, November 4.

A TEN-MINUTE ceremony on November 1 at Pondicherry ended the 140 year-old rule of France over its Indian settlements. The Indian tricolour went up the mast at Government House and the little pockets which had struggled long for freedom from alien rule became one with India. The instrument of transfer of power was signed by M. Pierre Lamy, an official of the French Foreign Office specially deputed to Pondicherry, and Shree Kewal Singh, Indian Commissioner-designate of the French settlements. The transfer of power will take place in about six months.

Most of the French officials had left the settlements before the transfer of power. Only few French officials were present at the ceremony. The freedom of this territory was greeted by joyous shouts of "Vande Mataram" and "Jai Hind" by the people who had gathered in thousands to witness the ceremony. Shree R. K. Nehru, the Foreign Secretary of India, who had conducted successfully the negotiations with the Government of France, was present at the ceremony. The basis on which the settlement was reached between the two Governments was first suggested by the Government of India. During these years Shree R. K. Nehru was personally associated with every phase of the handling of this problem.

According to Shree Nehru, this settlement has been helped by the policy consistently followed by the Government of India in relation to the problem of the foreign possessions. The basic principles of this policy are: first, elimination of foreign rule and full integration of these territories with the Union of India; second, preservation of cultural and other rights of the people; and, third, bringing about integration, not only by force, but in a peaceful way by the method of friendly negotiations. The agreement with France that came into effect embodies these principles. French power has withdrawn peacefully and the four establishments of Pondicherry, Mahe, Yanam and Karikal have become an integral part of India.

Provision has been made to maintain the present set-up of the settlements, revival of representative institutions, pre-

servation of the cultural heritage of the people and the protection of other rights.

The Government of India will extend the benefits of the Five Year Plan to these settlements. The Government has released all political prisoners and cancelled warrants against freedom fighters which were pending, so that they can return to their native places.

Before the transfer of power, merchants in Pondicherry had imported luxury goods prohibited in India to the tune of Rs. 15 crores. These goods will be given duty-free transit. Further, irrevocable import commitments will also be honoured, but duty will be charged according to Indian schedule.

Mr. Nehru has returned from China. He found that in the matter of land reforms Red China has made considerable progress, but in the industrial field India is far ahead of China. His visit to China is regarded as highly successful. In spite of totally opposite political set-up in the two countries, the friendship and co-operation in the economic field will increase. After years of war with Japan and civil war, naturally, devastated China needs a long spell of peace to rehabilitate the country and raise the living standard of the people. At Geneva, China proved it was not a stooge of Russia—but can act independently. If China is admitted in the United Nations and her contacts with the non-communist countries increase, China might sever her relations with Russia, according to some observers.

The trend of the talks between Mr. Nehru and the Chinese leaders has not yet been revealed. Mr. Nehru will first appraise his colleagues in the Cabinet and the Congress Working Committee and the State Chief Ministers of his assessment of New China and give them some idea of the talks he had in Peking. Mr. Nehru was the first non-communist leader to receive such a hearty welcome not only from the leaders but from the people as well. Thousands of people lined the streets wherever Mr. Nehru went. Even Russian leaders have not received such an ovation in China.

There are many facets of the Chinese scene that appear to

have impressed Mr. Nehru and he may like the National Development Council to consider how far some of these could be emulated by India with suitable modifications to meet our social and political conditions. Mr. Nehru's visit to the Soviet-built steel complex at Anshan in Manchuria will facilitate consideration by the Cabinet of the Soviet offer to erect a similar steel plant in India.

India does not expect any change of policy on the part of Pakistan as a result of the new set-up. Governor-General Gulam Mohamed has again come on top in power-politics and the Prime Minister Mr. Mohammad Ali took advantage of the Governor-General's absence and pushed through the Constituent Assembly a bill curtailing the powers of the Governor-General to dismiss the Ministry. The bill was published, circulated and passed within 12 hours. In turn Mr. Gulam Mohamed took advantage of Mr. Mohammad Ali's absence in America and dismissed the Constituent Assembly and forced Mr. Mohammad Ali to re-form the Cabinet according to his dictates. Inclusion of Dr. Khan Sahab, former colleague of Congress leaders of India in the independence struggle, in the Cabinet, might help to improve relations between the two countries. But Indian political quarters do not pin much hope on that.

For the first time after partition, through rail traffic between Indian and Pakistani Punjab has started. India and Pakistan have agreed to resume talks on canal water dispute in Washington on the basis of World Bank's proposals.

"Death Of Rafi Ahmed Kidwai

With the sudden death of Shree Rafi Ahmed Kidwai, the Food Minister of India, the country and the Government have lost a great patriot and an able administrator. Few politicians have displayed in office a readier sense of realism and high capacity. Both as Communications Minister and later as Minister for Food and Agriculture, Shree Kidwai showed a resourcefulness and ingenuity which served the country well at particularly difficult times. He started, against strong objections from air companies, night airmail service between the principal cities of India. This service has proved very successful and beneficial. He used to go "underground" periodically and even the police were unable to trace him. He would move as a common man and observe things for himself,

After a period of remaining underground he would come out with novel ideas and schemes. While holding the portfolio of Communications he is known to have gone to post offices to join the queues *incognito*. He kept up the practice as Food Minister and many wheat merchants discovered too late that the gentleman with whom they had been bargaining over prices was none other than the Food Minister himself.

He will be most remembered as a man who made the country self-sufficient in foodgrains and fought successfully against vested interests, official as well as non-official, and removed rationing and other controls on foods.

Shree Kidwai was born in February 1894 in a rich landlord family. After graduating from Aligarh University he joined Mahatma Gandhi's non-violent movement in 1921 and courted imprisonment. Brought up with the Prime Minister, Mr. Nehru, under the paternal care of Motilal Nehru, Shree Kidwai became the most trusted lieutenant of Motilal Nehru.

In 1926 he was elected member of the Legislative Assembly at the centre and became the Chief Whip of the Congress Party. In 1929, in response to the call of the Congress, he resigned from the Assembly and joined the civil disobedience movement in 1930. He organised a no-tax campaign in Rai Bareilly and was jailed for six months. In 1935 he was elected President of the Uttar Pradesh Congress Committee. He was later appointed Revenue Minister in the Uttar Pradesh Government. On several occasions he acted as the Chief Minister of that Province. In 1947, Mr. Nehru, fully aware of his high qualities, invited him to join the Central Government. He also became a member of the Congress Working Committee.

He was generous of heart. He had given away all his inherited land to the landless peasants. Living a simple life, he used to give away whatever money he had to the needy people. He did not even hesitate to borrow money from friends to help people in distress. When he died he was in debt to the tune of Rs. 2,400.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Bill of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No 213 Macao House, Second Floor, 17 Commissioner Street, Fort Street, Singapore. Phone 31 1454

'INDIAN OPINION'

(Founded By Mahatma Gandhi In 1903)

For The Moral, political and
Social Advancement Of Indians
In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	30s.	Annually
" " "	15s. 6d.	Half-yearly
Outside the Union	30s.	Annually
" " "	15s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends
to do likewise.

Apply to—

Manager,
Indian Opinion,
P. Bag, Phoenix, Natal.

*News the other papers
don't print
is to be found each week
in*

PEACE NEWS

World news—events in Africa,
Asia, America, Europe—news of
constructive peacemaking; race
relations; progress towards a
non-violent society.

Obtainable by air-mail each week from Britain at
50s. 6d. per year; sea-mail 21s.; 4 weeks trial sub-
scription (sea-mail) 2s. 6d. —

South African representative

ELLA B. ELDER

Brownlee Street, Stutterheim, Cape.

London office:

3 BLACKSTOCK ROAD, N. 4

BOOKS FOR SALE

INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—James T. Sunderland	7	6
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song— (An English Translation)—Annie Besant	1	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	3	0
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —Minoor Masani	3	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof Rao	2	8
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)	4	0
THE DELIVERANCE (A picture of the pulsating life of the joint family)	4	6
GANDHIAN TECHNIQUES IN THE MODERN WORLD—Pyramul	2	0
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhi's Writings on Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars)—K. T. Shah	13	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural, and social problems of modern India)	10	0

SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	8	0
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	23	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyam	2	6
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	15	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (A place in India)—M. K. Gandhi	6	0
RAMANAMA—M. K. Gandhi	2	0
TOWARDS NON-VIOLENT SOCIALISM —M. K. Gandhi	5	0
REBUILDING OUR VILLAGES—M. K. Gandhi	3	0
AN ATHEIST WITH GANDHI—Guru G. R. Rao	9	0

Obtainable from:

'Indian Opinion,'

P. Bag, Phoenix, Natal.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?

Have you provided for your dependants?

Prepare for the future

Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—

The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATELP.O. Box 1760.
JOHANNESBURG.Phones:— } Business 33-0711
Residence 33-5961

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-8885.

MANCHESTER TRADING

—CO. LTD.—

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants

—&—
Direct Importers.**47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.**

Cable & Tel. Add.: "HARGOVAN".

Phone 29368.

P. HARGOVAN & CO.

(PTY.) LTD.

**WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.**

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue
DURBAN. Phone
Day 24169Phone
Night 833459**L. RAJKOOMAR (PTY.) LTD.**

14, CROSS STREET, DURBAN.

Funeral Directors and Manufacturers of all classes of
Coffins and Wreaths]Contractors to the INTERNATIONAL FUNERAL
INSURANCE COMPANY, LIMITED.

Reg. Office: 39 CROSS STREET, DURBAN

Country Orders for Coffins and Wreaths
accepted by phone and despatched by rail
at the shortest notice.

Phone 53.

Telegrams 'SOLANKI.'

P.O. Box 208.

Solanki & Co. Ltd.

Merchant & Direct Importers

**Extensive range always carried in
the following:**Silks, Drapery, Toilets, Per-
fumes, Curios, Fashion Goods
and Jewellery, Wide Range of
Indian, Persian and Chinese
Carpets.Stockists of well-known branded
Watches.**COPPERBELT PIONEER STORE**Where Quality and Service
are Paramount.

Luanshya,

Northern Rhodesia.

FOR
RUBBER STAMPS**PRINTING**

CONTACT

**STANDARD
PRINTING PRESS**

GENERAL PRINTERS

AND

RUBBER STAMP MAKERS

73 BEATRICE STREET — DURBAN

PHONE 61005

P.O. BOX 762

ESTABLISHED 1927

Phones: 20121/3 (Switchboard)
24179 (Admanga)

Cables & Tel. Add:
"PROSPERITY" (All Branches)

P.O. Box 2197

(Established 1927)

Premier Produce Co. (Pty) Ltd.

General Wholesale Merchants
EXPORTERS AND IMPORTERS

Buyers and large Stockists of all kinds of Indian and European Groceries, Provisions, Soaps, Oils, Grains, Beans, Peas, Kaffircorn, Malt, Maize, Maize Products, Wheat, Wheaten Products, Crockery, Hardware and also Coal of all types.

All enquiries for Export and Import
to the Head-Office.

Head-Office: "PREMIER HOUSE"
364 Pine Street, Durban.

also at

JOHANNESBURG

Phones: 34-3554/5
P.O. Box 200, Fordsburg,
82, Crown Road,
Fordsburg, Johannesburg.

BENONI

Benoni Coal Site
Phone 54-1813,
Rangeview Coal Sites—54-2205
P.O. Box 392, Benoni.

Proprietors:

C. L. Patel, D. K. Patel
V. B. Patel, H. J. Patel
K. C. Patel

The Star Clothing Factory

Wholesale Merchants

CLOTHING MANUFACTURERS

P.O. Box 237. Phone 514.
Jameson Road, Livingstone,
NORTHERN RHODESIA.

On S.A. Representative:

H. L. Hompes & Co.,
(Pty.) Ltd.

Durban, P.O. Box 1301.
Johannesburg, P.O. Box 3480.
Capetown, P.O. Box 824.

—ATTRACTIVE— SAREE MATERIALS

Self Striped, Georgetown Crapes 45"
Green, White, Pink, Sky, Lemon
4/11 yd.

Self Check Fancy Voiles with Block
Designs 45" 4/11 yd.

Fancy USA Floral Voiles 36" 4/11 yd.

Two Tons and Rainbow Georgetown 45"
All Shades 4/11 yd.

Floral Benbergs 45" Red, Gold,
Green and Blue Designs 4/6 yd.

Bordered Georgetown 45"
All Shades 3/11 yd.

Coloured Georgetown 45"
All Shades 3/11 yd.

Spotted Georgetown 45" Latest 4/6 yd.

Embossed Georgetown 45"
Basket Design 6/11 yd.

Georgetown Jari Work Sarees
14-10-0 each

Georgetown Saree Cotton Embroidery
12/15/0 each

Benares and Tinsel Jari Borders
Big Range to Stock

BLOUSES

Chinese Embroidered Satin and
Georgetown Blouses and Latest
Slippers 2/11 each.

CHAMPALS!

Plastic Fancy Tops with Heel
Size 7 to 7 18/6 per
Also Leather 2/6 & 18/6 per

Write For Samples:

JAYBEE SILK HOUSE

39 MARKET STREET,

JOHANNESBURG

We have all records in H.M.V. and Columbia
which you hear from
ALL INDIA RADIO SERVICES

	6	Records	8.	d.
Alibella	7	"	46	6
Bajju-Bawre,	6	"	46	8
Amber	6	"	46	6
Anar-Kali	6	"	46	6
Ash	5	"	38	9
Saqi	5	"	38	9
Terana	5	"	38	9
Sangeeta	5	"	38	9
Poonam	4	"	31	0
Jai	4	"	31	0
Deeg	4	"	31	0
Sagai	5	"	38	9
Unhone	3	"	23	3
Pooja	3	"	23	3

Only 1/6 Packing Postage
Charge Extra. Includes

Obtainable at our only Address:

**BHARAT MUSIC SALOON
AND BOOKSELLERS**

(Corner Grey and Lorne Streets)

286 Grey Street,
Phone: 26070.

DURBAN.

પુસ્તક પર મુ—અંક ૪૪

તા. ૧૯ નવેમ્બર, ૧૯૫૬.

કુટુંબ નંબર પેની ૬.

૧૨ કુટુંબને બહાર પડે છે.

ઈન્ડિઅન

ઓપિનિઅન

મહાત્મા ગાંધીજીના દરેકે અને ૧૯૦૩માં રચાયેલું.

★

નિંદાત્યાગ

(શ્રી. કેદારનાથના પ્રવચન પરથી)

કુખ કુખ એ તો સંક્રમણનો નીવડે છે. કુખ એ પણ ભગવાનેજ બાંધે છે. એનો જેનું મનુષ્ય જાતની ઉન્નતિ કરવાનો છે. કુખ ન હોત તો મનુષ્ય જાતિ બરડાની કરોડ વનરનાં પ્રાણી જેવી નિર્જન અને અસહાય હોત. કષ્ટો, કુસીમતો, દરદરો અને વિરોધોની સામે યુગમાં આપણી સાચી કસોટી થાય છે અને હજારો દુષ્ટો સંક્રમણ પીડાઈ છે. એવાં કુખથી કસી જાય એ યોગ્ય નથી. કષ્ટર ઉપર જેને મક્કા નથી અથવા પેલાની જાત માટે જેમને હલકો અભિપ્રાય છે, એવા જામણાઓ જ કુખથી કસે છે.

કુખના વખતે મન સ્થિર રાખવું, અભીર જનનું અને એની સામે યુગ કુખો અને કુસીમીઓમાંથી પસાર થયેલા જલદુર અને નીડર થવા દેવા છે.

અમે તેનું કુખ આવે, પણ નીતી કે ધર્મના આર્મથી તો અસિત ના થયું. ભગવાનની પાસે એટલી જ આર્મના કરવી, કે જે નાથ! કુખથી અજરો અને કુ સત્વ આર્મથી અજી ના પડું-એટલી શક્તિ તું અને આપણે! જેમ સોનું બહોમાં પડવાથી શુદ્ધ થાય છે, તેમ સિદ્ધાંતવાદી, આદર્શ પુરોષો કુખથી પાણી નહિ પણ વધારે પુણ્ય પાતે અને છે. મુખમાં જેનું એમને કષ્ટર દર્શન થયું ન હતું એનું કુખમાં થાય છે.

★

ચિત્તને શુદ્ધ રાખવાની ઇચ્છા કરનારે હર કોઈ અશુદ્ધ વિષયથી અલિપ્ત રહેવું જોઈએ. ચિત્તનો એવો ધર્મ છે કે, શુદ્ધ કે અશુદ્ધ કોઈ પણ વિષયનું ચિંતન, ગ્રાહ કે ત્યાગ્ય કોઈ પણ નિમિત્તો આકૃષ્ટ રહે તો તેનો સંસ્કાર તેમાં થોડે ઘણે અંશે પણ કાયમનો રહેજ છે. શુદ્ધ વિષયનો સંસ્કાર આપણા ચિત્તમાં જોડેલો દ્રઢ થાય તેટલો આપણને કલ્યાણ પ્રદાન હોવાથી તે તેમ રહે એમ આપણે ઇચ્છીએ. પરંતુ અશુદ્ધ વિષયનું ચિંતન ત્યાગીની ભાવનાથી થય તો પણ તે આપણા ચિત્તમાં તેનો કોઈ પણ જાતનો સંસ્કાર નાખવા વગર રહેતું નથી, એ વાત ધ્યાનમાં લઈને આપણે તે બાબતમાં સાવધ રહેવું જોઈએ. તે માટે સઉથી પ્રથમ આપણે પરનિંદા વિષે સાવચડું જોઈએ. નિંદાનો આપણે હેતુ ગમે તેટલો શુદ્ધ હોય તો પણ નિંદા કોઈ પણ ખરાબ બાબત વિષેજ હોય છે, એવું વખતે તેનું આપણાથી અજાણતા જે ચિંતન થાય છે તે ચિંતન કોઈ ને કોઈ અનિષ્ટ સંસ્કાર આપણા ચિત્તમાં પાછળ મુકી જાય છે. એ સંસ્કાર આગળ જતાં ક્યારે, કયે કારણે અને કેવી સ્થિતિમાં જ્યારે થઈને આપણને સતાવશે તેનું કશું કહેવાય નહિ. તેથી સાધકે આ બાબતમાં જ્યારે રહીને નિંદાનો પ્રસંગ હમેશાં ટાળવો જોઈએ. મેં એવા સાધકો અને શ્રેયાર્થીઓ જોયા છે કે જેમની મતિ પહેલાં શુદ્ધ હતી પણ દુરાચારી માણસો સાથે દુરાચરણ વિરૂદ્ધ વખતોવખત વાદ વિવાદ કરવો પડ્યો તેને પરિણામે છેવટે તેમની જુદી પણ બ્રહ્મ થઈ ને તેઓ કુમારો અડ્યા હતા. એનું કારણ એજ કે, ત્યાગ્ય વિષયનું ખંડન કરવાને નિમિત્તે તેમને તેનું જે વખતોવખત ચિંતન કરવું પડ્યું તેના સંસ્કારો તેમના ચિત્તમાં વધારે ને વધારે બેગા થતા ગયા અને તેમની મતિ પ્રથમ શુદ્ધ હતી છતાં તેમની મૂળ ઇચ્છા વિરૂદ્ધ તેનું અનિષ્ટ પરિણામ તેમના જીવન પર થયું. ત્યાગને નિમિત્તે, નિપેદના હેતુથી કરેલી નિંદા છેવટે આપણું અકલ્યાણજ કરે છે, તેથી આપણે નિંદાથી દૂર રહેવું જોઈએ. કોઈનાય દુરાચરણની અર્થમાં કે ચિંતનમાં ન પડવું, એમાં જ આપણી સલામતી છે.

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૧૯ નવેમ્બર, ૧૯૫૪.

બીસપાની ભૂલ

દક્ષિણ આફ્રિકાના એંગ્લિકન યથા ના બીસપોએ જાન્યુએરીએ સન એક્ટ ૫૨ દરમિયાન પોતાનો ૬૬ વર્ષિય આયુષ્ય, જે બાળકોમાં અને રથને પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવેલો છે, તેને માટે અને તેઓને અભિનંદન આપીને બીએ ૫૨નું તેઓના નિવેદનને ઉપરનો સામ નેમાં તેઓ જણાવે છે, કે પોતાના અધિકારમાં તેઓ સરકારને લીસપર આપ્યા. તકરાર છે, કારણ તેમ કરવાની ના પાડવાથી "બધા સિદ્ધાંતો મેકાર થઈ જશે અને પ્રજા ઉદારતામાં કોઈ પણ જાતના સિદ્ધાંતની તક વધરના થઈ પડશે અને એવું કંઈ પણ થઈ શકે છે જેનું એવું પરિણામ આવે તો અફ્રિકાના પ્રાચીન પોતાની કરજમાંથી તેઓ શુભા મળ્યાવું" તેને અને એકની નજરે જોઈએ છીએ, તેઓના નિવેદનને આ ઉદ્દેશો કાળ, અત્યંત જાણ છે, નિવેદનના બાકીના અમર તેઓએ જે કુદરતી ભાવે દર્શાવવાની કિમત બતાવેલી છે તેના પર પાછી ફેરવી છે. એ તો અફ્રિકાને નવરો સમયે દેશી રંગો જેવું થયું.

જાન્યુએરીએ સન એક્ટ બીસપ, અન્યાય અને અનીતીઓ છે, અને સરકારના પગલાંની સામે થયેલો ને અત્યંત દમનકારી પદોના કારણે પણ અન્યાય છે તે અમને ચોક્કસ મળે છે કે તે આગરે જ છે.

કમનસંજે યવં કુળની જ રાજ્યનું એક કીર્તિવાર જનરૂં આવેલું છે. ખોસી થઈને તેના કરવામાં આવી રહ્યો છે. "મેકાર એક કાલે અફ્રિકાને જાણવું આપ્યું અને બીએ કાલે તેની જાનના પગથી લીધી" એ અફ્રિકાને ૬૫૫માં અને ૧૯૫૪ રહેલું જોઈએ છીએ. અને આની જ છીએ કે હવે જો વખતે આવેલો છે કે જ્યારે યવં આ અરોપ મેકાર દર્શાવે જોઈએ અને વાણી, અને વર્તન બંને વડે ખરો પ્રોત્સાહન થઈ શકાય તે જોઈએ.

અમે સારીએ છીએ કે ખરું સિદ્ધાંત માત્ર વાંચતા, સમજાવે આપે તેમ નથી સમાજેલું. યવં અફ્રિકાને નેનિશ અને એકોનિશ સિદ્ધાંત આપી રહ્યો છે. યવંને સિદ્ધાંત મેકાર ૫૨ પડે અને ઉદારતામાં કોઈ પણ જાતના સિદ્ધાંતની તક વધરના થઈ પડે તેની ચિંતા મન રહી છે. અને આનીએ

છીએ કે એક અનિષ્ટ દેશવાસી થઈ આરજૂત થતા કરતાં મેકાર રહેવું વધારે હાથ છે. જાન્યુએરીએ સન એક્ટની પાછળ અનિષ્ટ દેશવાસી સિવાય બીએ કયો દેવ નથી. ઉદારતામાં પણ ગુલામો અને તે કરતાં અનિષ્ટિત રહે તેમાં કયું ખોટું નથી. ખરા મેકાર યવંને પસંદગી કરવાની છે. જે વસ્તુ ખરાબ છે એમ સિદ્ધાંતેલું છે. તેની સાથે સારી આ આકર્ષક રીતે સરકાર કોઈ જ નહિ રહે. તેને માટે માણસનામાં પોતાના જ પગ પર ઉભા રહેવાની તકવારી દેવી જોઈએ. તેમ નહિ રહી સકાય એવો ને આપણે કાલે કરીએ તો પછી શું ને સરકારને આપણે અનિષ્ટ ગણીએ છીએ તેને આપણે આપણા વેચી દઈ શકીએ તેમાં અર્થ તો એ જ થયો. કાલની પરિસ્થિતિમાં જાન્યુએરીએ સન એક્ટની રૂબરૂ સમજાવી દેશે કે સરકારને સુધારું જોઈએ કરવા સિવાય બીએ એકે માર્ગ નથી.

જે બીસપોએ પોતાની સિદ્ધાંતો સારકારના હાથમાં પડી જવા દેવા કરતા સાવ બધ કરી દેવાને નિષ્ફળ કરેલો છે તેને અને અભિનંદન આપીએ છીએ.

અમેરિકન મેકાર મેકાર મેકારે પણ અફ્રિકાનેના સિદ્ધાંતો વિશેની પોતાની નીતી દર્શાવતાં ૨૫૫ અને કિમત બધું નિવેદન કર્યું છે. તેમાં તેમણે દર્શાવેલા ઉચ્ચ આદર્શોને માટે અને તેમને કાર્યકર અભિનંદન આપીએ છીએ. (મે નિવેદન અમેરિકામાં છપાવ્યું છે. સમય સંકેતને લીધે ગુજરાતીમાં આપી શક્યા નથી) એ નિવેદનમાં અમેરિકન મેકાર મેકાર મેકારે પણ એ ૨૫૫ નથી કહ્યું કે પોતાનાં મકાનોનો તેઓ કાપેલો અમલમાં કુલ વને સરકારને ઉપયોગે કરવા દેશે કે નહિ. "સરકારના એકદમ કાર્યકર અને નિષ્ઠ નહિ નાખીએ" એ વાક્ય સંકેત ઉપજાવતાં છે. એ સંકેત બે ખરી કોપ તો અસંત રોચનીય ગણાયે

બાદપુર ચુવક મંડળ

બાદપુર ચુવક મંડળ (લેકા-લીસન) તરફથી રજૂ થઈ તાપી નદીમાં આવેલ રેલ્વે બાદપુર નામ પાપમાં થઈ ચુકેલો બાદપુર રેલ સંકેત નિવારણ ૧૫

ચાર કરવામાં આવ્યું છે. સંરચના ને. માનદ મંત્રીએ જાણવામાં આવ્યો છે. આટલે જ તો. ૩૧મી સુધી એ સંરચના એ ઉત્તર ૨૫ માટે કુલ ૫૦. ૪૦૨-૪૦૦ ની રકમ એકડી કરી હતી. સંરચના એ અમને 'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન' માં ફાળાનું લીસ્ટ અને અધીક છાપવા નિર્ણય કરેલો છે. અમરે સમય જાણવું પડે છે કે રથન અને સમય સંકેતના કારણે અને ફાળાનું લીસ્ટ છાપી શક્યા નથી. હોંઠમાં રેલ સંકેત નિવારણને માટે એક ફાળો બીજી સંરચના તરફથી થઈ રહ્યો છે તેનું પણ લીસ્ટ ઉપરોક્ત કારણસર અમારાથી છાપી નથી શકાયું પરંતુ ને તેઓ આપ્યું લીસ્ટ છપાવી સમીક્ષા તરીકે 'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન'માં નવારના મતથી તો એ નાખતા કુલ્યું છે.

આ ફાળાઓ કરવાર કુવાનોના ઉત્સાહને માટે અને તેઓને કાર્યકર અભિનંદન આપીએ છીએ. તેઓને વિસાદ અને તેની પાછા ઇચ્છતા નથી પરંતુ યોદ્ધા કુવાના કરવા માંગીએ છીએ ને અને આરા રાખીએ છીએ કે જે સદાચરનાથી તે કરવામાં આવેલી છે તેજ સદાચર નથી તે સિદ્ધાંતમાં આવી.

એક સમય હતો કે જ્યારે કોઈ પરદેશી કુસરી નીચે સમજી રહ્યું હતું અને એ વખતની સરકારને એ દેશમાં વસતા લોકોની કથી પડી જ નહોતી. તેની એક માત્ર નેમ કોઈની પ્રભુને કુસરી ખોડી સામન્યને સમજ કરવા ની હતી. એ સમયે કોઈની બહાર વસતા કોઈઓની કોઈને કોઈ રીતે મદદ કરવાની પુરી કરજ હતી. થઈ નાની નાની સંરચના પોતપોતાના મામમાં વાવ, કુલ સડો, ઇસ્તીયાઓ, નિશાનો વિગેરે બંધાવવાને આ દેશ માંથી સારા ફાળાઓ કરી મોકલતી હતી અને એ જોવા જ હતું. આજે હવે કોઈ અન્યાય થયું છે. આપણી પોતાની જ મુટાએની સરકાર અમર મકાને છે. પ્રભુની કુવાકારી અને સમજો. જાણવાની. એ સરકારની કરજ છે. સંજોગસર તે મેકારે પર વધારના કરો નાખીને, લોનો ઉભી કરીને અને એવી અનેક રીતે પોતાની કરજ અદા કરે છે. એટલે હવે કોઈ પર કંઈ સંકેત આપી પડે ત્યારે બહારના કોઈઓએ તેની ચિંતા કરવાની જરૂર રહેતી નથી, સિવાય કે, તેઓની મદદને માટે કોઈ સરકારની હાકલ થયે. કોઈની બહાર વસતા કોઈઓની ખાસ જરૂર તો પોતાની આજુબાજીના નામને કસક ન હોય એવી રીતે સવર્ણ સેવામાં. પોતાની કરજ જાળવવાની છે. જાણતા તરીકે વેપાર કરતા કે વે. તેમાં ખરેખર પ્રમુખિકતા જાળવવી જોઈએ, કાળ.

જાણતા નહિ કરતાં જોઈએ, નીતીના નીચેનો અંત નહિ કરવા જોઈએ.

દક્ષિણ આફ્રિકામાં આપણા (અનેક) અપમાનકારક પ્રતિજ્ઞા કુશળ છે અને કંઈ કુશળતા જા છે. તેની સામે આપણે રાખવાની કંજાવું છે. અફ્રિકાની કલ્યાણ મેના જેવી કરવામાં આવી રહી છે. આપણા કરતા તેઓની અધિક રિયલિટી હવે બહાર ખરાબ છે, તેઓને આપણે નાણાંથી તેમજ બીજી સવર્ણ રીતે જાનતી સવર્ણ મદદ કરવી જોઈએ. આ બાબતમાં મકાનમાં આવી જ આપણને હાકલ કરવા હતા અને કોઈનાં વડા પ્રધાન જે જાણકારના નેકર કરતા આવેલા છે.

બીજી વસ્તુ આપણે એ પણ જાનમાં રાખવાની જરૂર છે કે આ દેશમાં દિન પર દિન આપણી તેમજ સામાન્ય રીતે સવર્ણ બીન-જોરાએની સ્થિતિ થઈ જમતવા માગી છે. તેની સામે આપણે જરૂરી હાથ મકાનમાં છુટો છે. આપણે બહારની થા ઉપર મકાર નાંચી રહ્યા છીએ. પરંતુ એ મદદ કંઈથી મળશે એ શંકા બોધ છે. આપણા તો મજા નીકળી પરંતુ એ મદદ આપવાના સવર્ણ દસ સરકાર નાંચ કરી દેતાં સંકેતો નહિ. આપણી સ્થિતિ દરેક રીતે તે તમ કરવી અને હવે આપણે આપણ પોતાના સ્થિતિ સંધનો ઉપર નમરું પડશે. એ જોતાં આપણે અપી થી બહાર નાણાં મોકલી દઈને કરતાં અફ્રિકાની આપણી હાલને થી સારી બહારના લોકોપર અમર વે, આપણી માતૃશ્રીપર પણ મોંએ ઓછા નાણાંએ એ શું આપણે તે મદદ કરેલી નહિ મળ્યાવું આ બધી આપણે મંજીરપણે વિચાર કરવાની જરૂર છે. અને જાનતા વગમતા કોઈ કરશે એવી અને કાર્યકર આસાર રાખીએ છીએ.

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"ના ગ્રાહકોને

કુરી કરીને અમારું કુશળ સવાનું જે અમને મળ્યું નથી પરંતુ ના જુલો તેમ કરવું પડે છે. કેટલાક કિતમિતો આપણેના પરિચયથી અને જે બાકીમાં પાસે તેઓ મદદ મામવા મધા વે આપણીની ઉદારતાથી પા. ૧૦૦૦ ની રકમ હતી થઈ અમારી તારકાશી બીડ તે આપી છે, જેને માટે અને એ મદદ આપનાર સોનો કાર્યકર આજે આનીએ છીએ, પરંતુ એટલા થી કંઈ કુશળ થયું નથી. રોસીય,

કચ્છ આદિકા અને ચેતન્યુકેશન કચ્છ આદિકામાં અમારાં રાજ્ય રહેતાં નાણાં વિશે હો અમે જણાવી ચુક્યા છીએ. પરંતુ પર આગળે પણ મોટી રકમ રાજ્ય રહેલી છે તેની, ઉપરાષ્ટ્ર થવા છતાં, ભેટની કાંઈ મળતી નથી. ટ્રસ્ટિસાલમાં પા. ૧૦૦૦ રોકાવા છે તેમ ૩૫માં પચ્ચ પા. ૫૦૦ નેટવા રોકાવા છે. આદોર ને પોતાના લવાનમાં મોકલી આપે તો ઇ. એ. નું માફ અપાયા કરે. પરંતુ પચ્ચ પર પાણીની જેમ અમારી મમે તેટલી વિનતીઓની આદોર અસર થતી જણાતી નથી. કોઈક એકમ કોઈક વીર નીકળી પડે છે ને પોતાનું લાવાનમ અને સામે મદદની રકમ પચ્ચ મોકલી આપવાની ઉદારતા કામચે છે. એક બાર પ્રોટીરીયાથી લાય છે છે કે "આ સ.એ પા. ૨ મોકલું છું ને મારાં લવાનમ તરીકે રિવાજરો. ધનિઅન ઓપિનિઅન"નું ભાવિનો તમારો લેખ વાંચો ત્યારથી મેં નકકી કયું કે તમારું લવાનમ ને પા. ૧-૧૦-૧૦ છે તેને વધારીને પા. ૨

કરી નાખ્યું" નેથી ઓપિનિઅન'ને ને જે પડે છે તેમાં કંઈક રકમ થાવ. મારી તમેને કલામણ છે કે તમે દેવેરી લવાનમ પા. ૨ કરો. નેથી તમેને પેલાની જોઈ પડે છે તે મોકલે અસે દુર થશે." આ લખનાર બાઈ ની સુભેલા અને ઉદારતા ને મટે અમે તેમના આભારી છીએ. પરંતુ આદોર નાં પા. ૨-૧૦-૬ નથી મોકલતા અને ધણા તો વધારે પડતું ડોલાની દરિવાદ કરે છે "તો તેમના પા. ૨ ફેરી રીતે મોકલશે? મોકલે તો તો અમે ધણાજ આભારી થઈશું. અમારો દુસારીનો અર્થ તેમજ સમય કેટલો બધો અને તેને કાંઈ વધારે રસમળ પનાવવામાં ઉપયોગ થઈ શકે એ અમે શી રીતે આદોરને સાચી શણગારી મોકલતી સિધ્ધિતા બરે બરે એજ સુચવે કે છે તેઓને જાણ ની જરૂર નથી અને તે બધું કરવું નેહમે. પરંતુ જાણું એ આ રેલમાં આપણી જાનિ લાડું એક અમત્યનું અંશ છે અને તેથી તે રહેવુંજ નોંધએ એમ હજુ લાગ્યા કરે છે.

બાળાને શિશુજી આપવાના અર્થના દાને માટે રાખવામાં આવેલી લગભગ ઉપયોગમાં લેતી એટલી સુરોષ છે કે તે જાતદારમાં સુદી લગભગ ૧ કેમ એજ સવાલ છે

"ધાર્મિક તેમજ સામાન્ય શિક્ષણના સંબંધમાં અમારો એવો દ્વ મત છે કે બાન્ડુ એજયુકેશન એક્ટ આદિકન ના અવિઅના શિક્ષણને પાછળ નાખી દેશે અને અમારામાંની બહુમતી એવો મત છે કે અમે આવી શિક્ષણની પ્રથમાં સામેલ થવાની જતાવડારી લેતી નહિ જોઈએ.

"અમે માત્ર એટલુંજ કરવા તકમ ૧ બીએ કે અમારું અમુક મુકાનો અમે સરકારને બાંહે આપીશું.

"અમારામાં ૧ જાણતી એવું માને છે કે મકાનો બાંહે અપવાની ના પાડતી એ જૂઠા મણારો. તેમ કરવાથી ધણા શિક્ષો. એકર થઈ જશે અને ધણા હાકરાં કોઈ પચ્ચ જાતન શિક્ષણની તક વિના ના થઈ જશે.

"અમારા કઈ પચ્ચ પચ્ચથી એવું પરિણામ આવે તો અમે આદિકનો પ્રત્યેની અમારી દરજમાથી ચોસ, મણાધએ."

બાન્ડુ એજયુકેશન એક્ટ પર ક.આ.ના બીશપોને મત

શિક્ષણ આદિકાના એંગ્લીકન ચર્ચની કુલ મુલ્ક ૫૨ અમદાવાદ અને મહેસાણા પરિવામાં બીશપોએ એક નિવેદન કયું 'હવું જમાં તેઓએ જણાવ્યું હતું કે:

"અમે વર્તમાન અમારી કદ માન્યતા ફાળી મયા છીએ કે, ને નીતી તો હેતુ પ્રાપ્તી અનેક જાતોને કાપમ ને માટે હયા. દરજમા પર રાખવાનો હોય તે નીતીને અવસરનું નેતિક દ્રષ્ટિએ એકું છે.

"આ વસ્તુની અમને ખાતી હોઈ બાન્ડુ એજયુકેશન એક્ટને અત્યંત મેદની નજરે જોવા વિના અમને છુટી નથી.

"આ કામદાની પાછળ રહેલી નીતી નેટીવ એફેસ ખાતાના પ્રધાને સત્તા વાર રીતે બહેર કરી છે. કેળવણીની હવાત પ્રમાને તે વખોડી કાઢે છે, કારણ, તે એવો વર્મ પેલ કરનારી છે કે ને એમ માને છે કે પોતાનું આધારમિક, આર્થિક અને રાજકીય રથાન કશિક્ષ આદિકાની સુધેરેલી કાપ-મુરોપીવની વચ્ચે છે."

"ત્યારે શું સુધારો આજ સુરોપીવનેતે માટેજ છે?

"પ્રધાન કહી મયા છે તેમ, આદિક કોની મોટી સંખ્યાએ સુરોપીવનેતી મોટી કરીને પોતાની રોજ કમાવાની છે. આ મોટી સંખ્યાને એ નેકરીને માટે લાગુ પતવાને જવરી છે તે કરતાં

વધારે શિશુજી આપવામાં આવનાર નથી.

"રીઝર્વેશ (બાઈકનેને રહેવાને માટે રાખવામાં આવેલા પ્રાથમિકતા) શિક્ષિત આદિકોની જરૂર છે, પરંતુ ને કામકમને આપતે ઉપયોગ થઈ રહી છે તે પરથી જોતા શિક્ષણની પ્રથા એવી નથી કે જેમાંથી આવે શિક્ષિત આદિકોને પાડી શકે, અને તેવી હોય તો પચ્ચ પ્રમાણમાં ધણા મેડાજ છે કે જેને પોતાની સંપૂર્ણ ઇનિઅઓ બીશરવા દેવામાં આવશે બાઈની એને સુરોપીવનેત, કે જેઓને 'શિક્ષણ આદિકાની સુધેરેલી કેમ' મંજુરામાં આવે છે તેઓની નોકરી કરી શકે એટલુંજ શિક્ષણ આપવામાં આવશે

"અમે માનીએ છીએ કે શિક્ષણની નીતીનો હેતુ શિક્ષિત કામ ઉપજ કરવાનો હોવો. જોઈએ અને પ્રત્યેક પ્રત્યેક બાળકમાં રહેલી સંપૂર્ણ શક્તિ એ બીશરવામાં આવતી જોઈએ જે નીતીનો આ હેતુ નથી તે વખેડી કાઢવામાં આવવાને જ પાત્ર છે.

"ધાર્મિક શિક્ષણના સંબંધમાં બાન્ડુ રુકોમાં માત્ર આજબજનું સામાન્ય જાન આપવામાં આવશે અને ખ્રીસ્તી ધર્મના બહેળા સિદ્ધિતી શીખવવામાં આવશે

'જાણકને એક જીવંત ખ્રીસ્તી સમાજ માં એજવાના બદલામાં આ બાગેજ કશી વિચારનું મણુપ, અને પોતાના

એંગ્લીકન ચર્ચ શું લક્ષિમથી લક્ષ્યાયા?

મી. શી કમ્પ્યુ એમ. જેને અમેજી મ્મ કામળ લખેલો છે ને જણવા ભેગ લેવાથી તેનું શરવાળી અધિ આપીએ છીએ:

સાહેબ, એંગ્લીકન ચર્ચની પરિપદે બાન્ડુ એજયુકેશન માટે પોતાના મકાનો નેટીવ એફેસ કીપાટમેન્ટને લીસ ઉપર આપવાના કરેલા ફરાવને બીશપોએ "એ મંબીર અનિહીમાંનાં જોજા અનિહ" તરીકે વર્ણવેલો હતો.

આ કદાચ ખરું દરો. પરંતુ એક સાધારણ એંગ્લીકન વ્યક્તિ તરીકે, બીશપોના નિવેદનનો ખરાખરા ખરાખ ભાગ એ 'વસ્તુ કમ્પ્યુશનો હતો. કે "અમારી બહુમતી એવો" મત મરાવે છે કે અમે આવી શિક્ષણની પ્રથમાં ભાગ લેવાની જતાવડારી લેવી નહિ જોઈએ"

"અમારી બહુમતી" ત્યારે શું એક પચ્ચ એંગ્લીકન બીશપો છે ખરા કે જેઓ આદિકોને ૨૨ "બાન્ડુ એજયુકેશન" કોઈ મેસાવામાં સરકાર સાથે સહીય રીતે સદકાર કરવાનાં પદમાં છે? અને, એ તો કીક પરંતુ પોતાના મકાનો લીસપર આપ વાથી ચર્ચ પોતાનાથી જાનને સદકાર આપીજ રહ્યું છે, અને અમારામાંના ધણા એમ માને છે કે તેણે તેમ નહિ કર્યું જોઈએ. વળી, બીશપોની બહુમતી મે આ દરજ કયો, એટલે એવો અર્થ મપો કે, એક બહુમતી એવી છે કે જે સંપૂર્ણ સદકાર આપ વાના પદમાં છે અને બીજી સંપૂર્ણ અસદકારના પદમાં છે.

બહુમતીએ દલીલ કરેલી છે તે ખરી છે કે, સંપૂર્ણ અસદકારથી ધણા શિક્ષો મેકર થશે અને ધણા આદિકન હાકરાં નિશાળ વિનાના જશે, વળી નાણાકીય તેમજ બીજાં પચ્ચ મંબીર પરિણામે આવશે, એ ઉપરાંત મકાનો લીસપર આપવાના ફરાવને માટે કેટલેક હોય આદિકોને પચ્ચ છે. બાન્ડુ એજયુકેશન એક્ટની સામે સામાન્ય રીતે પોતાને વિરોધ

દર્શવતા તેઓએ ચર્ચોને એ નહિ જણાય કે સંપૂર્ણ અસદકારની નીતી ને મ.પા.પો અને શિક્ષો તરીકે નેઓ કેટલે દરજને ટો. આપવા તકમાર હતાં અને એ રીતે પોતાના અને પોતાના હાકરાનાં હાકરાંમાંના અવિવ્ય ના પોતાના તાત્કાલિક લાભોને તેઓ જોજ આપવાને કેટલા તકમ ૨ હતા.

પરંતુ આદિકોને સુધે મસજન કેટલે દરજને કરવામાં આવી હતી? આ બાબતમાં બીશપોનું નિવેદન ખ્રીન રહ્યું છે, ને કે રામન કમ્પીક ચર્ચની તેમજ એંગ્લીકન ચર્ચો નેવાં કે, કોમ્પુ નીટી મેકર રેસ રેકચન અને સોસાયટી એફ થી સેકેક બીશપની અણુતમ વચ્ચે આદિકોને આવેલા રેકાના ધણા પુરાવા હતા.

ક્ય રીશોડ? અગ્રી કાવદાને આવ કાર અને તેને અમથમાં મુકવામાં સદકાર આવે એ તો અ.શા રાખવા માં આવીજ હતી અને હવે ૨૫૬ થયું છે.

પરંતુ મતિ કે.મન કેમથી? અને કેટલાક એંગ્લીકનોજ કામદાનો અને તેની પાછળ રહેલા સિદ્ધાંતોના સખત વિરોધ કરે અને તેની સાથે કોઈ પચ્ચ જાતનો સદકાર કરવાની સદ ના પાડે એ ખીશીએને માટે ખરખર એજ જાન છે અને કે. કરવુમડ, જેમણે ખર્જ અવિવ્ય બાન્ડુ હતું કે, રાજ આતમાં શેર ભેડાર ધણો થયો થશે પરંતુ પાછળથી સી નથી જશે, તેમને પોતાની જાતને અમિનંદન આપવાનું કારણ મળેલું છે.

જે ચર્ચો માત્ર એ.સવેજ શુરા છે તેનાં પ્રત્યે કોણ માન થરાવી શકે? આપણે મોલીએ છીએ એ પાળતા નથી એવો ને આપણી ઉપર આરોપ છુકાયો છે તેને હવે આપણાથી કશી જવાબ આપી શકાય તેમ નથી. કારણ આ બાબતમાં તેમજ જાતીએટની અન્ય આખતોમાં આપણે અવાજ એ ખ્રીસ્તી

આનો અર્થ એ પરંતુ આપણા કૃષી જાતીએ જીવનનારો એવા છે. આ-કુ એજ્યુકેશન માટે મકાનો

સીસપર આપવાં એ તો હકિમથી હજારો ખેડૂતોને અને મચેને દેવા બેરોમર છે.

રોડેસીયાના હોદીઓ

(હુસાકાના ખબરખતી તરફથી)

નાર્થન રોડેસીયાના પાંતલમર હુસાકા શહેરમાં સોમવાર તા. ૧લી નવેમ્બર ૧૯૫૪ના રોજ આપણા રૂપે એવાર જીવંતીએને બાદ કરતાં બધા જ એશીયનોએ પોતાની કુકાનો બંધ રાખી સર્ધન રોડેસીયાની પાલીમેન્ટે એશીયનો સાથે કરેલો કામદો, કે જે તા. ૧લી નવેમ્બરથી અમલમાં આવે છે, તેનો વિરોધ કરવા સમાજો બરી મોન પડ્યું હતું અને તેક પોતાના હાથે કાળા પટ્ટો બાધી એ કાલે પ્રત્યે શોક બપડા કર્યો હતો. હુસાકા માટે આ પટેલો જ પ્રસંગ હતો કે જેમાં દીકુ મુરલીએ પટેલો જ વખત સંચીત થઈ ઉત્સાહ અને સહકારથી એવા મળ્યા હતા.

અવારના પટેલમાં હા વાગ્યે અને ના દીકુ કોલમમાં હામલમ ૪૦૦ જેટલા દીકુ-મુરલીએ હાજરી આપી હતી. સો પ્રથમ બધાએ ઉભા થઈ એ મીનીટ મોન સેન્ટ્રું હતું. ત્યારના વકનાએ, તરફથી ઉપરેક કાપડા અંગે પ્રવચનો થયાં હતાં, અને એ કાપડાને ફિક્કારી કાઢ્યો હતો. સમાજ સમગ્ર ૧૨ વાગ્યે વિસર્જન થઈ હતી.

ત્યારના બપોરે ૩ થી વાગ્યે કરી એજ રથેજ જંગી સમાજ મળી હતી. જેમાં પ્રવચનો બાદ સર્ધન રોડેસીયાની પાલીમેન્ટે એશીયન વિરુદ્ધ કરેલા "ટેરીટરીમાં પરમીટ વિના હરવા કરવા ઉપર કુલો પ્રતિબંધ"ના કામદાનો સખત રૂબોમાં વિરોધ દર્શાવેલો કામ પસાર કરવામાં આવ્યો હતો. સાથે સાથે ફેરસ પાલીમેન્ટે ૫૫૨૨ કદેશ "એશીયન ઇમ્પ્રોવન કામદો" કે જેમાં કામપણ જાતના અપરાધ સિવાય એવી અને લાખક થતા બંધ કરવામાં આવ્યા છે, તેનો પણ સખત વિરોધ કરવો હરવ પસાર કરવામાં આવ્યો હતો. ઉપરોક્ત બંને હરવો પાંત્રીમેન્ટમાં સખત વળગતાએને મોકલી આપવામાં આવ્યો.

અંતમાં આવા કામપણ કાયો કે જેમાં આખી એશીયન પ્રાંતને લાખતું વળગતું હોય એવાં કાયોમાં બધાજ દીકુ-મુરલીએ કોઈ કોલમ જુલો જઈ એકત્રીત થઈ સલાહ સંપર્થી કાયો કરી એવી આશા અને ઉત્સાહ છળિત લાખક ૫ વાગ્યે સમાજ વિસર્જન કરવામાં આવી હતી.

શ્રી આગાધું નિવેદન
શ્રી એમ. બી. આગાએ લીડીંગટન (નાર્થન રોડેસીયા) થી એક નિવેદન બહાર પાડ્યું હતું જેમાં તેમણે જણાવ્યું

વ્યું હતું કે, ઇન્ટરેસીટરીપલ મુરમેન્ટ એક પરસ-સ (રીરોડેસીયન) એક્ટની અસર મણી બહોળી થશે અને ફેરે-શનમાં વસતા એશીયનોની કાપરસર અને રવાનાતિક અભિલાષાએને મણી જ અમલમાં નીવડશે.

ફેરેશનને તેના કાપરેસર વતીએનું હકાર વતન બનાવવામાં આવ્યું છે અને તેથી પાછળનો મુખ્ય હેતુ મધ્ય આફ્રીકામાં બ્રીટીશ કાયમવેધનું એક મજબુત અંત બનાવવાનો હતો અને તેની નેમ સમગ્ર જાતીના લોકો આગ્રી ફર્મીના સિદ્ધાંતપર બહોળી દ્રષ્ટી વસી પોતાની આર્થિક, સામાજિક, ફેળવણી વિષયક અને રાજકીય પ્રગતી કરી શકે એ હતી. ઉપરાંત લોક-સાસનનો બ્રીટીશ સિદ્ધાંત તેના આર્થિક રસકે હતો. આમ હોય તેજ દરેક બંધિત ફેરેશનની પ્રગતીમાં પોતાનો સંપૂર્ણ કાળો આપી શકે.

નોર્થન ટેરટરીની સરકારે એકસો નીવધ એશીયન કારા અને સર્ધન રોડેસીયાના લોકો કારા ઉપરોક્ત આગ્રીકારીને સિદ્ધાંત સ્વિકરેલો છે અને એક ટેરીટરીયલ સરકાર તરફથી વર્જમેન્ટ પાડનારા કાપડા કરવામાં આવે તેને બ્રીટીશ સરકાર કેવી રીતે સંમતી આપી શકે એ સમજ સગાતું નથી.

એટલું કિમત આપવાનું છે કે આ લોકસાસનના નિયમેની વિરુદ્ધ કરવા મા આવેલા કાપડાને વિરોધ કરનારા એશીયનો એકલાજ નથી પરંતુ બધા મુવિચારી મુરલીએ તેમજ આફ્રીકને એ પણ તેને વિરોધ કરેલો છે. એક દેશે લોકસાસનના અને ખ્રીસ્તી મુધારા નાના સિદ્ધાંતોની મોડી વાતો કરવી અને બીજી તરફથી બહુમતીના એક નાના વર્ગની મુજબ દેશીયી લાખથી એને સંતોષવાને ખાતર હમુમતીના કોષપર કાપ મુકનારા વર્જમેન્ટ પાડનારા કાપડા કરવા એ અજીજાન્યું જ મણાય.

આજના મુસલિમો, જેઓએ ફેરેશન બંધેલું છે, તેઓએ બ્રીટીશ કાયમવેધના બાવિને માટે એક મજબુત પાયો રવાવવાનું હરાવ્યું હતું. આ વાત તેમજ વસનારા લોકોને એક સમાન બેવ રવાપિત કરતાં રોકાને થી રીતે જની થો. આ તરફ નિકસી રહેલા ફેરેશન લોકો અને નેતાઓએ માનવ હતિહાસમાંથી અને સંકુચિત થતી કુનીય, જેમાં મુખ્ય વાદો વચ્ચે દલિ-શક વાદી રહી છે, એ દ્રષ્ટિએ વિચાર કરવાનો છે. તંત્ર અને જીવનના

માર્ગ સર્જવામાં બંધિત લોકો તરફથી થતા નિર્જીવોની અસર બોલેવરો અંશે દુનીયા બરમાં પડશે.

આમાં ફેરેશનના સચળા એશીયનો એ નવેમ્બર તા. ૧લીને દિન સોમના દિન તરફ પાંચો હતો. ફેરેશન રમવાયા બાદ તેઓના લોકસાસનના હકે, પર સૌથી પહેલો મોડો હતો

જાગતના મહાન વિજ્ઞાનવીર

મેન્સો પાર્કનો જલુગર

જાગતના મહાન વિજ્ઞાનવીર અને મેન્સો પાર્કના જલુગરને નામે લોખખાતા શ્રી. ચેમસ આલ્વા એડિ-સન બધાજ મરીમ મા આપના દોકરા હતા. સાળામાં તેઓ ફેર વિદ્યાર્થી બધાતા. સાળામ. બધાવામાં બાન ન આપતા આ વિજ્ઞાનીકને માથે ઉઠાવી કાઢ પોતે બધાવડું શરૂ કર્યું. રોજ પાંચ કલાક તે મા પાસે બધું સારી રીતે બધતો. બધાવડુંથી જ શોધ બોળ કરવાની ટેવ પડી હતી. ઘરના ઉપકા માળના કાતરીયામાં પોતાની પ્રયોગ સાળા તેણે બોલી હતી. કાંઈ પણ કરવા પૈસા ભેજાજે. પૈસાની મુરેલી એને પણ જલુગર. પણ એને વર્તમાન પવો વેચી ને નાણા રાજ તેમાંથી પ્રયોગ માટે ભેજતી નાની નાની બીજે પસાવવા માંડી. હમણીનું કામ પણ કરવા માડ્યું. આમાંથી પૈસા બધા તેનાથી પોતેજ એક નાનું ડાખખાનું ઉજું કર્યું. રેશના એક પડી રહેલા ડબ્બામાં પોત નું ડાખખાનું મકાવતો. ત્યાજ પ્રયોગ રાજા પણ માંડી. એક વાર પ્રયોગ કરતા કાંઈક અકરમાતથી આગ લાગી. રેશન મારતર તપાસે નિકળ્યા. એણે તે આ ભાઈ આજ હારવા મથતા હતા. રેશન મારતર મુસે થવા અને તેને એક જોરથી લપકાક મારી. આને પરીણામે તે જન્મના બહેરા થવા અને બધું ફેરો દઈ તેથી ફેરો નેખ્યું.

ટેલી મહેનતે મેળવેલું બધું ફળ ધાણી થતું ભેજ એડીસનને મળ્યું કુખ થયું. પણ હવે પૈસા નહોતા. એવા માં એક બનાવ બન્યો અને તેણે બધા રહ્યું.

રેશને કામની શોધમાં તે કરી રહ્યો હતો. પાટાએ વચ્ચે એક નાનું બાળક રમી રહ્યું હતું. આડી એજ પાટાપર સડસડાટ આવી રહ્યો હતો. કાંઈની કિંમત ન આવી કે તે બાળકને હાથવચ પ્રમત કરે. રેશન મારતર પણ મેજાકળા બની ભેજ રવા. એક ફળુ અને બાળક ખમસ. આંખ ના પસારામાં એડીસને કુકો મારી બાળકને હાલી લીધું. અને રેશન મારતરે મુઠ મુઠ એને તાર મુકવાનું કામ લીખવવા માંડ્યું અને એ મંત્ર

આ હવે પ્રયોગ હતો. વર્જમેન્ટ સાથે ના પોતાની રાજની લાખથી તેઓ અસરકારક રીતે આજ રીતે જ બધા કરી શકે, અને હું આકા રાખું છું કે તેથી સચળ જાતીના લોકોના અંતઃ કરણો જાગૃત થશે અને લોકસાસનના નીયમેની વિરુદ્ધ થએલા કાપડામાં મહત્તા મુધારા કરવામાં આવશે.

માં એને બે લોધો કરી: એક એવી મેજા "રેશો સાથે છે"નો સરેલો મોકલે અને બીજા કાપ પણ જન પાસે ન દોપ તો પણ એની મેજા સરેલો કામજ ૫૨ ઉતરે. આ નયું જન તેણે જ ૧૮૧૯માં બનાવ્યું. અને તેના એને એક લાખ રૂપીયા મળ્યા અને પછી તે જલુગર પૈસા ખરચી અનેક લોધો કરવા માંડી. ૧૮૭૭માં તેણે ફેરોમાફ મંત્ર શોધ્યું. વધે માથે માલુસનું સંગીત સાંભળતા મળે એ જોઈ લોકોએ એને જલુગરનો ઇશ્કાળ આપ્યો.

વિજ્ઞાન પ્રવાહને માટે પહેલા જુલુગર દોરડાં રાખવામાં આવતાં તેમાં શોધ કરી એક જ દોરડાંથી અને જાતીઓ બળી શકે એવી શોધ તેણે કરી. આથી થયો ખરચ આજે થયો. ૧૮૮૭માં આ શોધ કરી

ટોપી શીશમ પણ તેમની જ શોધનું પરીણામ છે. પહેલા મહા મુખમાં મુખને મક્ક ૨૫ બનવા તેણે ૪૦ જેટલા નાના મોટાં મંત્રો તે ચાર વર્ષના કુક માળા દરમ્યાન શોધ્યાં અને બનાવ્યા આખા જીવન દરમ્યાન તેણે નાની મોડી ૧૩૦૦ શોધો કરી હતી.

આ અમેરીકન વિજ્ઞાનીકને જન્મ ૧૮૪૭ ના ફેબ્રુઆરીની તા. ૧૧મીના મીમાન નામના મામકામાં થયો હતો. ૧૯૩૧માં ૮૪ વર્ષની વયે તે મરણ પામ્યા.

જુલુગર, ઇનકમ ટેક્સ રીટર્ન, લાઇસેન્સીંગ, રેવન્યુ કલીયરન્સ અને ઇનરપોરન્સ માટે મળે:

આર. વીકલ

૨૧૨ મેડીસા હાઉસ, ૧૭ કમીનર રીટ, સેન્ટ હોસે, ફેરેસ્ટાઇન, બેલાતીસમ, ફોન ૩૩-૧૧૫૪.

સોડેટીસની સફર
હીના મામ જીવન ભરે મેખો સવાહ જવાબ રૂપે આ પુસ્તકમાં સોડેટીસના વીચારો દર્શાવ્યા છે.
કામત થા. ૩-૧.
મળવાનું ફેલુ - આ એશીય.

હિંદના ખખરો

સીલોન

ભારત અને સિલોન વચ્ચેના સંબંધો. છેલ્લા ટેકાકા મસાળી ખનડના માધ્યમ દ્વારા. દોહીમાં ભારત અને સિલોન ના વડા પ્રધાનો વચ્ચે થયેલા કરારથી હવે પરિસ્થિતિ સુધરશે. સીલોન સાથે મધ્ય ભૂ-પ્રાચીનમાં થયેલા કરારનો સિલોન બરાબર અમલ કરતું નહોતું. દોહીમાંની સીલોન નામરિકોની નોંધણી ઝાપી બનાવવાનું તેણે વચ્ચે આપ્યું હતું, તેનું પાલન નહોતું થતું. દોહી જોની ચોટા ભાગની અવરજો ના ખાસ કરાતી હતી. તેમને ભારતના નામરિક તરીકે નોંધાવાની ફરજ પડે એમાં ખમખાં તે લેતું હતું. આના પરિણામે સીલોનના દોહી દાહ કમીશ નર શી. સી. દેસાઇએ આવા દોહી એને દોહી નામરિક તરીકે નોંધવાની સાદ ના પાડી હતી. આથી સીલોની નેતાઓ મને તેમ બદખાટ કરવા માડ્યા હતા, પણ ભારત આ સંબંધ મ. મકકમ હતું. સિલોનના વડા પ્રધાને કહ્યું પાપરીને આ વખતે તેમની સાથે ભારત સાથે કસરના સખત રીકાકારો માછ વડા પ્રધાન શી. દસી સેનાન,મક અને વિરોધ પક્ષના નેતા શી. બંદર નાવકને દોહી બેસાડ્યા હતા. નરા કરારમાં સીલોને દોહીઓની નોંધણીને ઝાપી બનાવવાનું વચન આપ્યું છે અને એ સંબંધમાં નાકાશિક પગલાં લેવાની ખતરી આપી છે. સામે ભારતે એ દોહીઓ એવેલા પ્રવૃત્તિ કે.ક પક્ષ બાળના દયાથી

વિના દોહી નામરિક તરીકે નોંધવા નો રવીકાર કર્યો છે. એ દોહીઓ સિલોની કે દોહી-એમાંથી એવેવના નામરિક તરીકે ન નોંધાય તેમ રાજ્ય વિદેશી દોહીઓના પ્રક્ર અંગે કોઇ સમાધાન થયું નથી. આવા દોહીઓને ભારતે દોહી તરીકે રવીકારી લેવા નોંધ્યે એવી સિલોનની માગણી છે, પણ ભારતે તેમ કરવાનો સાક છંકાર દર્શાવે છે. આ સંબંધમાં ભારતે સિલોન માંના દોહીઓના પ્રતિનિધિઓની સખાંદ લીધી હતી.

સોરઠ

સોરઠમાં વેટરનરિસ અને મટર ની ચેલનાઓને પાર પાડવા માટે સોરઠ સરકારે કે. એ કરારની લેન બહાર પાડી. લેનની પ્રક્ર ડીમલ કે. હટ રહેશે અને તેનું બ્યાજ ચેર દેકા લેવે બપાશે. એ ચેરેતની સુધ રાક પાણી અને મટરની ચેલનાના ખર્ચને ત્રીલે બાજ આપવાને તકવાર થશે, લેને સરકાર માકની રકમ પૂરી કરી આપશે. આને સોરઠના ચોટા ભાગના ચેરેમાં નળકારા પાણી તે મળે છે, પણ નિકામ માટે મટર નથી. એટલે ચેરેમાં ચોટા પ્રમાણ માં મંદગી અને પ્રક્રો માલ છે. આને પરિણામે થજા લેકા મથેરિયા તે બોમ બને છે. સરકારની ચેલના નો અમલ થવાં આવી પરિસ્થિતિ દુર થશે.

વિજ્ઞાન યુગનાં સુત્રો

(રખડેલ)

વધારે ખાઓ, મદ્ય પડે અને અમારી દવાઓનો ઉપયોગ કરો. પ્રુમ બાડ ખાઓ, દાંત બગડે- અને બગડેજન-ગે. ડેન્ટલર પાકે બાઓ; પાણી દ્વારા કલોરાઈડ લેા અને દાંત મટી જશે. ખાંડ ખાવામાં સંપથ કેળવવાની જરૂર નથી. અને કલોરાઈડ બનાવવામાં માલુમેને કામ મળશે. બેકાગી દાળકાને એક ઉપાય મળી રહેશે. તેમને માટે ખાંડ ખાનારા ચેડો ટેકસ વધુ બરશે. રચકતાની ચિંતા કરશે મા! ડી. ડી. ડી. છાટો અને બંદગીમાં મેલ કરો. ખાંડ, મકકર નહોં કરો નોખા હડી હડીને પ્રુમ ઉભળા કરી ચેક ધોખે ખાઓ. સફેદ ખારના જેવો ખાત થશે બેકમે, બુલેચુકે તેમાં વિટામિન બી ન રડી બાપ માંકા પડે તે બલે વિટામિનની ગાળાઓ અને ઉલેકાન બાધે છે. દામકીના નિખાલેને નિખાવ તે વગર નહીં ધાપ! હસરવાળાને પેસા રોકવા

સમરક કરી આપવી બેકમે. પડનાં છોડાં ફેંકી દો. નખોને

ચેડો જ પસંદ કરો. તેના પાઉરોટી બનાવવા માટે લેકમાં એક અમર બીલન રસપત નાખી, તેની કુમચ વધારો. પ્રુમ સફેદ બનાવો. માંક પડે તે ચિંતા ન કરતા. ચેડીકલ કોલેજમાં દાખલ થવા બધું માલુમે આવે છે. તેમને સમરક આપવા નથી કોલેને રમાપવી પડશે અને એ બધું થશે-નખાકા જ ખરશે.

આખસ બનો, કામ રહે કરતા. ચેકારી બક છે. તમે બેકાર રહો તે ચિંતા નહોં. બાપ દાંદાએ વચા- વેલ જે કક થોડી થવડી થુડી હાથ તેના ઉપયોગ કરી નાખો. રાચો કમ સાક કરી જશે, તમને નવકાવવ, પાણી મરમ કરી આપશે, નાહી રવા બાદ કુવાલ અપશે. એન. બાપાએ મક પેસા બનાવ્યા નથી, વળી એ તમારા જેટલું બજેલો નથી. તમે બજેલા ગજેલા આખસ નહોં રહો તે વગર બજેલા રામાઓને મુકકલી ઉભી થશે. પ્રુમ બજો ને આખસ બનો! સ્વતંત્ર ભારતની રક્ષા તમારા સિવાય કોણ કરશે!

‘લેકકલમન.’

જનમલુમીનું વિક્રમ સંવત્સર ૨૦૧૧નું પંચાંગ

‘જનમલુમી’ પ્રકાશન મંદીર, ૨૨-૨૬ થોથા રોડ, કોટ, મુંબઈ, નં. ૧ તરણી બહાર પડેલું વિક્રમ સંવત્સર ૨૦૧૧નું પંચાંગ (ગ્રીમલ જા. થોથા બે) દોહુ, મુલકીમ, પારસી ક્રીસ્ટી વાર તહેવારો, બેરોતિથી જાપસોત ખગોળનાં હાલથી બરેલું છે. રાપિઓ ચોલકીમાં નહતો વિચેરની પણ ગ્રીલુ વટથી સમજ પાડવામાં આવી છે. એ સખાં જાનમાં રક સેનાઓને તે મર્ણ ઉપયોગી છે.

—ઈસ્ટ જાનના એક જુના અને વચેરક વતની શી. છીખાબાજ ગોપાર

પડખાવાળાનું લાંગી માંકગી બાદ લા ૨૪-૧૦-૫૪ ની રાતે અવસાન થયું હતું. તેમના પુત્ર શી. મળનબાજએ સાંતીપમ કરાવી જુદી જુદી સંસ્થાઓ ને દાન કર્યું હતું.

ચેચવાના છે

ચોટા ૮૦x૩૦ ફી. ૨૪x૦ ૨૬x૦ ફીટ ના નવસારી રટબાન અને મામની વખમાં, કોલેજ, દાંક રકલ, મકક રકલ, દોરખી-કલ, પોરક બોડીક, રલોફાન કો.કીચની નજીક સરીવાત રરતા થાવ. બાધકાર સાથે જા. ૧૫૦૦૦, વધુ નિખા માટે લખો:

એમ. જનાર્દન ભટ્ટ, Authorized Agent For Government of India National Saving Certificate. બાળા સાહેબની હથેલી, Navsari, Bombay, India.

બેકમે છે

કેલસખર્મની મરજકમાં કમામ અને મકેસામાં બજાવવનું કામ કરવા હાશીક, કરી અને મેલવીનું સર્ટીફિકેટ બરાબનાર બાહીમ. માસિક પગાર પા. ૨૫. રહેવાની, અને બતીની સમવડ મથત. ફર પોં પમારમાં કામના પ્રમલુખમાં વધારો. પ્રમલુ પત્રે સાથે નીચેના શીરનામે અરજ કરો:

કેલસખર્મ મુરકીમ જમાત, પી. ચા. મેકક ૧૦, કેલસખર્મ, કાસખામ.

૧૧ પુસ્તકોનો સેટ

આ સેટમાં વિવિધ પ્રવૃત્તો તમને વાચવા મળશે. પ્રવૃત્તો મોટાઓ માટે છે.

કીમલ રકલ પા. ૧-૧૮-૦. મળવાનું કેમર્ણ આ બોરીસ

જે અકબડીક પંચાંગ

વાર	પ્રીત્તી ૧૯૫૪ નવેમ્બર	દોહુ ૨૦૧૧ કારતક માસકર	પ્રસકમાન ૧૧૫૪ ગીનરી ૨૦૧૧ અરક માસકર	પારસી ૧૩૨૪ ચે.રસાદ -ગીર	સુરોંદપ ક. મી.	સુપોરત ક. મી.	ધાર્મિક તહેવારો-ઉત્સવો
શુક્ર	૧૯	૧૬	૨૨	૧૯	૪-૫૧	૧-૩૨	
રવિ	૨૦	૧૭	૨૩	૨૦	૪-૫૧	૧-૩૨	
સોમ	૨૧	૧૮	૨૪	૨૧	૪-૫૧	૧-૩૨	
મંગલ	૨૨	૧૯	૨૫	૨૨	૪-૫૧	૧-૩૩	
બુધ	૨૩	૨૦	૨૬	૨૩	૪-૫૦	૧-૩૩	
ગુરુ	૨૪	૨૧	૨૭	૨૪	૪-૫૦	૧-૩૩	
શુક્ર	૨૫	૨૨	૨૮	૨૫	૪-૫૦	૧-૩૪	
રવિ	૨૬	૨૩	૨૯	૨૬	૪-૫૦	૧-૩૪	
સોમ	૨૭	૨૪	૩૦	૨૭	૪-૫૦	૧-૩૪	
મંગલ	૨૮	૨૫	૩૧	૨૮	૪-૫૦	૧-૩૪	
બુધ	૨૯	૨૬	૧	૨૯	૪-૫૦	૧-૩૪	
ગુરુ	૩૦	૨૭	૨	૩૦	૪-૫૦	૧-૩૪	
શુક્ર	૧	૨૮	૩	૧	૪-૫૦	૧-૩૪	
રવિ	૨	૨૯	૪	૨	૪-૫૦	૧-૩૪	

ગોલ્ડ ઇન્ડિયા રેડીઓ

સવારનો સમય

કાર્યક્રમ	હિન્દી સમય	ઇ. આ. સમય	મીટર
પ્રવચન	૬-૩૦ થી ૬-૪૦	૬-૦૦ થી ૬-૧૦	૧૬-૨૫.
અંગ્રેજી	૬-૪૦ થી ૬-૫૦	૬-૧૦ થી ૬-૨૦	૧૬-૨૫.
હિન્દી	૬-૫૦ થી ૭-૦૦	૬-૨૦ થી ૬-૩૦	૧૬-૨૫.

સાંજનો સમય

કાર્યક્રમ	હિન્દી સમય	ઇ. આ. સમય	મીટર
પ્રવચન	૬-૩૦ થી ૬-૪૦	૫-૦૦ થી ૫-૧૦	૧૬-૨૫.
અંગ્રેજી	૬-૪૦ થી ૬-૫૦	૫-૧૦ થી ૫-૨૦	૧૬-૨૫.
સ્વાદેશી	૬-૫૦ થી ૭-૦૦	૫-૨૦ થી ૫-૩૦	૧૬-૨૫.
પ્રવચન	૭-૦૦ થી ૭-૧૦	૫-૩૦ થી ૫-૪૦	૧૬-૨૫.

એકલું તમે જાણો છો કે કેનેડાની રિશ પિન્કાટ કંપની
સન લાઇફ ઇન્સ્યુરન્સ કંપની

વિપરીત કંપનીના હિસાબે સત્તાવાર એજન્ટ છો.

ઉપરાંત

રિશિય આશીર્વાદની વરિષ્ઠ અસલતની કેપ એન્ડ યુક હોય પ્રોવીડેન્સીયલ ડીવીડન્ડ
ના સરકારી સરકારી નીમણેણ અંગ્રેજી તથા અંગ્રેજી સાપ્તાહિક છો
તેમજ અંગ્રેજી કંપીએશન અંગ્રેજી કોર્સ પણ ભરતું કામકામ વિના લીક્ષ્
તરીકે મળીને પડે છે.

1. Wherever there is a particular Life Assurance Problem a Sun Life of Canada Plan can solve it.
2. Prompt settlement of claims is a feature of the Company's Management.
3. During 1951 the Company paid over £31,000,000 to annuitants, policy holders, and their families.

The Sun Life of Canada is a Leader in World Wide Assurance.

Consult us first.

C. C. PALSANIA

GENERAL AGENT

Business, Estate, Financial, Insurance and Immigration Consultant.
Sworn Translator.

100 Sir Lowry Road, — CAPETOWN
P.O. Box 4624. Phone 32390

બર્ગલરપ્રુફની ફાઈટિંગ ગેટો

તમારી દુકાનના બારખા તથા બારી પર એવી રીતે ગોઠવી આપીએ
છીએ કે કોઈપણ વખતે એક બારુ કપર અસેડી થુકાય,
એ સિવાય બર્ગલરપ્રુફ રકોન, મેલર ફોર્મીસ, રીટ રીવેર, રીટ કપર,
અપ્રોપ્રિયેટરીમનું કામ કરીએ છીએ.

વધુ વિગત માટે અણો :

લીમાબાઇ ગોપાળ

110 Frederick Street,
Johannesburg.

સોચારી સાથે ખાવાના પાન

પાનનો એકર મોકલતી વખતે ઉગાડનાર
ને પરમાઈ લખતાં નહિ ચુકશે.

કોઈ પણ જાતના અને કોઈ પણ જથ્થામાં
હોલસેલ સાથે.

આપું વાં પુરા પાડીયું.

અજમાવી ખાત્રી કરી લુઓ.

નીચેના શીરનામે લખવાનું નહિ ચુકશે :

COTTON LANDS BETEL LEAVES GROWERS CO.,
P. O. Box 7,
VERULAM, NATAL.

હેલ્સામાં હેલ્સી હિન્દુસ્તાની રેકોર્ડો

અનારકલી	૬ રેકોર્ડો	૫૦ થી. ૫૦.
અમલો	૬	૨ ૧ ૬
અમર	૬	૨ ૩ ૬
અમર	૬	૨ ૧ ૬
અમર	૫	૧ ૧૦ ૬
હીલર	૫	૧ ૧૦ ૬
બાંસી	૪	૧ ૧૦ ૦
દામ	૪	૧ ૧૧ ૦
દમલો	૪	૧ ૧૧ ૦
બાંસ	૪	૧ ૧૧ ૦
પુનગ	૪	૧ ૧૧ ૦
સુપરિસીવ	૪	૧ ૧૧ ૦
અનહોન્ડી	૩	૧ ૩ ૩
નવનવન	૩	૧ ૩ ૩

નીચેની ક્ષણીની રેકોર્ડોને આપતરી પારો થોડો સ્ટોક છે : પંકજ,
મણીક, કાંચલા, સોમલાલ, હિન્દુ ઇલ આગાદ, યુસુફ આગાદ, કાન ખાન,
વસાદ ગાદપુર, હિન્દુસીય હિન્દુસીય વિગેરે.

સોમલ રેકોર્ડોની કોમલ રી. ૭-૬ થોડેલ અને થોડો સ્ટોક.

આપા સુનીયન અને રેકોર્ડોવાળી C.O.D. ના બોર્ડો રિવરાર
પાતાં આવશે.

પોસ્ટમોડર હિન્દુ આફ્રિકાની કયાનાલ એટ રે રિવરારવામાં આવશે.

અમે અંગ્રેજી હિન્દુ ઇન્ડિયાના એજન્ટ છીએ. ક્રમક નહયની
કોમલ રી. ૭-૬ થોડેલ સાથે. વાપરેલ કયાનાલ થોડેલ સાથે
પા. ૫-૦-૦.

આજાદ કેરે:

૧૧ કોર્ટ સ્ટ્રીટ-પહેલે માળ, નેહાનીકુમર્.

પી. એ. બોક્સ ૩૩૭૬ ટેલીફોન: ૩૩૮૫૮૩.

K.M. Lodhia
& CO.

Manufacturing Jewellers and General Dealers

22 ct Jewellery made to order in latest designs

આવિસ ફેરફાર

સેનાના જાગીના ખાસ અમારી જાતી રેખરેખ નીચે અમને અપાયું
કામ સંતોષ પામે એવી રીતે કરીએ છીએ.

નક્ષેત્ર, જુદી જુદી રીજાકનની બંધી અણામ, સાદીની પોત, વીડી
બાંધ એવી વીગેરે જુનાવીએ છીએ.

106 Prince Edward Street, Durban.

જ્ઞાન મેળવવા લાયક પુસ્તકો.

ગ્રીકા જ્ઞાની	૧	૬
કેળવણી વિકાસ (પી. મરુવાળા)	૩	૦
શ્રી યુ. અર્પાદા	૪	૧
સમુદાય કાંતી	૫	૦
કેળવણી વડે કાંતી	૭	૩
પૂર્વ આફ્રિકાની સફર (કાકા કાલેલકર)	૭	૧
આવી છવન કથા (નેદર)	૧૫	૦
કલકત્તા અને સંસ્કૃતીનું આવી (સામા કમ્પન)	૧	૦
સરકાર વકતબખાઈ સાગ ૧	૧૩	૦
સરકારનાં-આવશ્યો	૧૨	૦
એક ધર્મ પુણ્ય (અમદાવાદનો મહોત્સવની વકતબો ઉત્તિહાસ)	૧	૩
આર્ય વિદ્યાપીઠ (શીક્ષકો માટે)	૧	૦
આદના તેર દિવસ	૧	૦
ધર્મ ગ્રંથન	૫	૦
અગમ શોધન	૮	૦

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.

નવલ કથાઓ

સારા સારા ભેખકોણું મુકર સાહિત્ય

કપાલ કુંડલા (નર્મદા મંદ)	૧	૩
નવલીકાઓ (ચિંતાણી)	૧	૧
મળેલાંજીવ (મ. પટેલ)	૭	૦
સોરઠી માથા	૧	૧
દેવકાસ (સરદાભાણુ)	૫	૦
હરે ખાદીરે	૩	૦
મેધ ખાંડુ	૭	૦
વજ્ર અરુણ ભે	૪	૦
ઉભી વાદ	૮	૩
ઉન્નયન	૭	૦
કલ્યાની સહચરી	૫	૦
દેવ કૃષ્ણ	૧	૦
અરુમા આપુ	૭	૧
કવિના વધ	૧૦	૩
અવ્યુદ્ધ મારા	૭	૩
સાહીદાનો સંદેશ (આચાર્ય લે.કના સાહીદ)	૪	૦
કૃષ્ણા દેવી (સાને ગુરુ)	૨	૩
વાતના રમેશ્વરી સાને ગુરુ	૧૦	૦

મળવાનું 'કેકાણું' આ બોર્ડીસ:

'Indian Opinion' P. Bag.,
Phoenix, Natal.

ગાંધી સાહિત્ય

ખાધાની કેળવણી (ગાંધીજી)	૩	૦
આચાર્ય ભા (સ્વરૂપા ગાંધી)	૩	૦
ગાંધીજીનો સરકાર સાથે ધનભવવજાવ	૩	૦
ખાધુની ચેવામાં	૩	૦
અસહકારનો વિચાર	૫	૦
ગાંધીજી (એક અનુવર્ત)	૧૦	૦
સ્વરૂપા રમાજી અંક—('ઈન્ડિયન ઓપિનિયન')	૧	૧
ગાંધી રમાજી અંક	૧	૦
ખાધુના-આ ને પત્રો (સ્વરૂપા મર વખાવતા પત્રો)	૨	૬
દાહોઈઈ	૧	૧
નળ આખ્યાન	૭	૩
મારી છવન કથા (સારવળા રાજપૂતો રાજેન્દ્રપ્રસાદ)	૧૫	૦
ઈફનો કોમી ગીટાણુ (અમવાલ વિશે કવેશ્વરી)	૩	૦
આરોગ્યના ચાવી	૧	૧

Obtainable from

"Indian Opinion"
P. Bag,
Phoenix, Natal.

ગાંધી સાહિત્ય

ક. આ. નો ઈતીહાસ	૭	૧
અકારેવ દેશાધિપ્તુ છવન ચરીત	૨	૩
અકારેવ દેશાધિપ્તુ રાધરી	ભા. ૧	૧૦
" " "	ભા. ૨	૧૨
" " "	ભા. ૩	૧૧
" " "	ભા. ૪	૮
" " "	ભા. ૫	૧૧
ખાધુની કાશ્યાસની કાલોશ્વી	૧૫	૦
કરત-લીખીત ખીંક રવરાજ્ય	૫	૦
આરમ કથા (ગાંધીજી)	૭	૩
અધીજની સંહીખત આરમ કથા	૨	૩
ખાધુની કાંખી (કાકો કાલેલકર)	૩	૦
શસ નામ (ગાંધીજી)	૨	૦
ખાધુ મારી મા. (મદ ગાંધી)	૨	૩
ખાધુના પત્રો (અમવાળી બેસે ૩૫૨)	૨	૧
ખાધુની પ્રસાદી	૫	૦
ગાંધીજી અને સારવજાદ (પી. મરુવાળા)	૩	૦
નીતી વાશને માળે (ગાંધીજી)	૧	૦
અનાસક્તી યોગ (ગાંધીજીએ નીતિ.બેસે ૩૨૦ અવધાર)	૧	૧
ધર્મીઆ મોખલે (ગાંધીજી)	૧	૬
આર્ય અનવાવણી	૧	૦

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.

Phone 22905

Tel. ADD.: "GANDABHAI"

The Home Of
INDIAN SWEETMEATS.

G. C. Kapitan & Son
Vegetarian Restaurant

Upcountry customers are requested to send their
POSTAL ORDER with their orders.

Write For Price List.

બહારગામના ગ્રાહકોને ખાસ સુચના

ઓર્ડર સાથે પોસ્ટલ ઓર્ડર મોકલવા મહેરબાની કરવી. ખીટાઈની કોમલ ઉપરાંત નીચે સુનળ પોસ્ટલ ઉમેરવા વિનંતી છે.

ગો. રોડશીયા રી. ૧-૦ રતલે. સર્વિસ રોડશીયા
૬ પેની રતલે. સુનીયનમાં ૩ પેની રતલે.

પ્રાઇસ લીસ્ટ મંગાવો

**154 GREY STREET,
DURBAN.**

PHONE

33-2661

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રોસ (પ્રા.) લીમીટેડ

હેલ્થફેશન મરચાંદા એન્ડ હાથરોટ ઇમ્પોર્ટર્સ

રેસીમી હેમલ મુતવાઈ હાથરોટ, હાથરોટ, બ્લાન્કેટસ—બીની બાજી માટે
નવ નવનો માલ. તેમજ હેમલીની ન્યોરોડેટ કારીઓ
નોરોડે માટે હમારે જ્યાં પ્રથમ વખાસ કરવા બતાવ્યું છે.

૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનનબર્ગ.

ફોન : ૩૩-૨૬૫૧

ધીરુભાઈ પી. નાયક

સુસાધરી. ધીમાતાં અને જનરલ એજન્ટ

હીરુભાઈ અમર દુનીયાના કોઈ પણ ભાગની હવાઈ ટિકિટો અમર જગીર
માટે સુસાધરી કરતા મારે બેસા અમારી મારફતે પ્રાપ્ત કરી.

ઈંગ્લી, આમ, ચોરી, ફ્રાન્ક, અમરમાલ, એલેક્સાન્ડર, વિગેરેના નોંધા અને
વલશની આપીએ બીએ.

ઈન્ડમટેક્સ, પરચુઅલ ટેક્સ, વિસાબના ચોપટા લખાવના રેવન્યુ કલેક્શન
સર્વિસેક્સ કે વેપારના લાયસેન્સો પાસપોર્ટ તેમજ હીમામેશનને લગતી
બાબતોમાં કોઈ પણ ફી લીધા વિના અમે મફત સલાહ આપીએ છીએ.

તેમજ ઇમ્પર્યુઅલ હાઈફે એસોસીએશન બોર્ડ બોરડો લીધા, શાંદાવા
ઈન્ટરવેન્શન કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9033. 29a Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

ધી ન્યુ ડિલ ખુશ-સ્વીટ માર્ટ

એનેલર : મસ્ટીભાઈ બાલુભાઈ કારીચેરવાળા.

ફરેક ભવની મીઠાઈઓ, ચોખ્ખા ધીની તેમજ કોષા એના,
અસાદાથી અમે બનાવીએ છીએ.

અમારું 'વખલાએક' સુરતી છુટું ભેજ, અમરા, માંડીઆ, બાજીઆ,
પાવરાં વિગેરે ફરેશ તાજા બનાવીએ છીએ.

પાર્ટી વીગેરે માટે મોટા અમાલમાં મીઠાઈ એલર્ડ અમારું કુક
વખતમાં બનાવી આપીએ.

PHONE 33-6675. P. O. BOX 3680,
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President St., Corner Diagonal Street.
JOHANNESBURG.

લગન પ્રસંગો માટે

અમને મળો.

સુરતી વખતમાં અમે સ્પેસીયલ છીએ.

શી કેપીટનની અંગત દેખરેખ નીચે સુનીયનના અને રોડશીયાના કોઈ
પણ ભાગના હમારે સુકામે આવી રસોઈ કરવાનો અમે કન્ટ્રાક્ટ લઈએ.

કેપીટનસ બાલકની હોટેલ

(ધી કેપીટન મીઠાઈ હાઉસ)

એ અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના ખુણાપરે - ડરબન.

ફોન નંબર ૨૩૪૨૬ ટેલીગ્રામ : KAPITAN.

તાજું ઉમદા ફરૂદ

ફરખનજી દગાઈ આદુ ૧૦ પેની રતલ, ચોટી કળીતું લસણ
રી. ૧-૬ રતલ, અથાણા મરે કાચી કેરી રી. ૫-૦ ૧૦૦.

હુરી અને સેવલી પાન રી. ૫ રતલ; પોસ્ટલ ગ્રુટું ગોળ ખાસીટ
રી. ૧૦-૬ હજાર લાવી અને રહેર ભરપીટ રી. ૧૧ હજાર.

હોમ ચોખા, કાળ વિગેરે ફરેક ભવની ચોસરી અને અસાદો સખીએ
છીએ.

રોડશીયા, ન્યાસ.એન્ડ અને મલમલન રોમના બોરડો ઉપર પુરતું
ખાન આપી કોઈ પણ નરસુ પરપોટ કરાવી શકાય.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. Box 251. DURBAN.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેડરમ કુદ, હાઈલીનકુદ કુદ, બેડરોબ, હેડરોબ બેડર,
સાઈક બોઈ બોફિસ ડેસ, લુક કેસ, ટેબલ, લાક કોફર
આને જરીટી સકો. જાતે પધારી લાલ લેપા સુકો. નહિ.

—બોક્સ, ટેબલ અને ફીચન હેસર—

એ હમારી દેખરેખ નીચે લઈવાર થા. તેનો રોકા લેવેલા લઈ-
વાર રહે છે. માન રોકા બાવેલા પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને રેપા
આગલ વધારો.

L. MISTRY

81 BREL STREET, BURGERSDORP, J'BURG.

PHONE 33-4691.

BOX 2626.

INDIAN

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903

✱

A puppy said to a big dog. "I have mastered philosophy. I have learned that the best thing for a dog is happiness, and that happiness is my tail. Therefore, I am chasing it and when I catch it, I shall have it!"

Said the dog. "I, too, have judged that happiness is a fine thing for a dog, and that happiness is in my tail. But I've noticed that when I chase it, it keeps running away from me, but when I go about my business, it comes after me."

—Quoted,

—

*"Six things the Lord hates;
Seven are an abomination to Him
Haughty eyes, a lying tongue, and Hands that shed innocent blood,
A mind that plots mischief, a murderous schemes,
Feet that are quick to run after evil,
A false witness who utters lies,
And he who sows discord among brothers."*

—Proverbs.

✱

Archbishop's Outspoken Criticism Of The Government

ADDRESSING the annual meeting of the Friends of the Sick Association held in Durban on Saturday, November 20, Archbishop Denis Hurley said some home truths about the present Government.

"A state overstepped the limits of its authority and became tyrannical when a government is tempted to 'plan' too thoroughly and set up blueprints for its subjects that resemble nothing emanating from the drawing-boards of the Creator," he said.

"The general principle of Apartheid, maintaining the permanent inferiority of certain types and categories of persons is an example of this.

"The State has no right to place pre-conceived restrictions on some of its citizens. Its duty is to establish conditions that will favour development, not hamper it.

"State-invasion of education is why education is so contentious a subject and why we should always battle hard for the rights of parents. Parents have an instinctive good sense that rarely graces the desks of bureaucrats.

"People talk about the absolute sovereignty of Parliament. If they mean this, they should claim for Parliament the right to alter the Ten Commandments.

"If not, they should stop saying it, and try to understand that Parliament has only limited authority.....restricted to what is necessary to achieve the common temporal good. Parliaments are subject to the moral law.

"The fact that certain men sit on certain benches does not give them the right to hurt a neighbour in life or limb, property, reputation or status.

"They are in Parliament to defend, not to destroy. The rights of individuals can be trampled underfoot by men carried to power by the fortunes of the popular vote, especially if they feel they have a 'new vision' or 'mission' to alter society.

"Strangely enough, governments today are tempted to think that if they contribute funds they should run the whole show. As Dr. Verwoerd told us about Bantu education: 'We supply the money, so why shouldn't we do as we please? Mission schools received grants as a privilege, not a right.' Strange reasoning. To Dr. Verwoerd's way of thinking, the Government owns the public funds.

"Instead, they merely administer them in trust for the people of the country, and if parents want a particular type of school for their children they have a right to a share of public funds to maintain it, provided it conforms to certain standards. Dr. Verwoerd does not agree with this idea.

"Governments need careful watching. The exercise of power is a source of much temptation. There is the additional danger—perpetuation of social evils through bureaucratic entanglement."

Archbishop Hurley described how it became impossible to embark on housing schemes because of a tangle of regulations.

"When that sort of thing bogs down the whole machinery of administration and people suffer because they have no homes, it is time for individuals to get together and take drastic steps to remedy the position.

(Continued on page 541)

The
New India Assurance
 Company Limited

Principal Controlling Officers:
 Rustomjee (Pty.) Ltd.

74 VICTORIA STREET, DURBAN

Please note our change of address

As from the 1st October 1954
BAI JERBAI RUSTOMJEE
TRUST BUILDING

First floor

140, Queen Street,
 DURBAN, NATAL.

Telephone 2335.

Telegrams 'BRADFORD'

P.O. Box 110

LUSAKA, NORTHERN RHODESIA

BRADFORD CLOTHING
FACTORY

Direct Importers and
 Wholesale Merchants

Clothing Manufacturers

Proprietor RAMBHAI D. PATEL

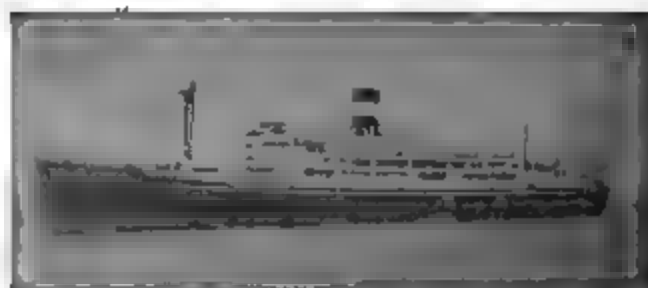
Branch:

CITY STORE

Cairo Road, Lusaka

Always in Stock:

Piece Goods, Hosiery, Cutlery,
 Enamelware, Stationery, Drapery,
 Crockery, & Wool.

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Kampala arriving November 30. Sailing December 5
 for Bombay

Passengers must conform with the Cholera Vaccination and Yellow
 Fever inoculation requirements and obtain certificates from the
 nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from
 private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without food	£83-10-4
Second "	"	"	55-0-0
Inter-Class	"	"	37-0-0
Unberthed (Deck)	without food		24-10-0
Muslim Special Food	£11-10-0	Ordinary Food	£4-17-4
Hindu Special Food	£10-3-0	Ordinary Food	£4-5-4

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can
 be effected by communication with us by telegram or letter.

Under no circumstances will unberthed passengers be
 permitted to keep on deck with them more than one bed-
 ding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN

Tel. Add. "KARAMAT."

INDIAN OPINION

FRIDAY, 26TH NOVEMBER, 1954

Is This White Civilisation?

AS the readers of 'Indian Opinion' will recollect the 1953 Immigration Act prohibits the entry into the Union of all women married to Indians domiciled in the Union after the 10th February 1954. That is to say that any Indian domiciled in the Union may not, subsequent to February 10, 1954, marry a woman outside the Union and bring her into the Union. He would have to choose a bride from within the Union and if he fails to do so and yet desires to get married he must renounce his domicile should he marry any woman outside the Union, or he would have to leave his wife outside the Union and live a celibate life without her and she would have to do likewise, or succumb to human weaknesses and lead an immoral life. The husband would thereby run the risk of getting into trouble under the Immorality Act and of being deported if convicted and sentenced to imprisonment if he happens to be not a South African born but an immigrant.

Now to choose a bride from within the Union his scope is very limited. Under the Marriage and Immorality Act an Indian may not marry a woman not of his own race. In his own race it makes it very difficult if he is of a higher caste Hindu, for social customs prevent him from getting married to a woman not of his own caste; nor may he marry a woman re-

lated to him as Muslims, Parsees and some Christians do. He must find a bride from his own caste and at the same time not in any way related to him.

The Minister of the Interior, Dr. T. E. Donges, who is responsible for this restrictive legislation did not give thought to these things and of course there is no question of consulting the non-Europeans in enacting laws affecting them. The White rules enact laws according to their own whim. "Do unto others as ye would that they should do unto you" is a well-known and oft-repeated Biblical injunction. We wonder how any member of the ruling race would feel if he were placed in the position Dr. Donges and his Government have chosen to place the Indians! Would any White man tolerate any interference in his individual freedom to choose his own bride from any part of the world?

But the matter does not end there. Now comes the question of children of Indian parents domiciled in the Union. Under the Immigration Act, prior to being amended in 1953 the position was that if a child was born after both the parents had acquired their domicile within the Union, it was deemed South African born even if it was born outside the Union. If a child was born outside the Union to a woman who had not yet acquired her own domi-

cile the child was deemed India born but its entry as long as it was accompanied as a minor by its mother was never prohibited.

In the case of an Indian a wife does not acquire her husband's domicile in the usual course after her marriage; she has to acquire her domicile by staying in the Union for a period of three years. The difference between a South African born and an Indian born was that the latter if he stayed outside the Union over three years he lost his domicile in the Union and also the right of entry into the Union, whereas the former would lose his domicile, but could enter by virtue of his birthright and reacquire his domicile. Now the position under the 1953 Act is that a woman even though she is fully domiciled in the Union and chooses to go on a temporary visit to India and happens to give birth to a child whilst she is there she may not bring her child with her to the Union. Such child would be declared a prohibited immigrant. In other words if the mother desired to return to the Union to join her husband she would virtually have to throw her child into the sea. That is the interpretation of the following letter received from the Principal Immigration Officer of the Province of Natal by a prominent Indian resident in Durban for over forty years:

Sir, with reference to your letters of the 5th and 20th October 1954, I wish to invite your attention to Section 2 of Act No 43 of 1953, from which it will appear that any child born outside the Union to wife of your son ... will be unable to enter Natal or the Union of South Africa unless the Honourable the Minister of the Interior, or an Immigration Officer acting upon the directions of the Minister, authorises any such child to enter.

In other words any such child shall be a prohibited immigrant to the Union of South Africa (and the Province of Natal), in terms of Section 4(1) (a) of Act 22 of 1913, as amended, and will not be able to claim not to be a prohibited immigrant by virtue of the provisions of Section 5 (1) (c) or 5 (1) (g) of Act 22 of 1913, as amended, unless the Honourable the Minister of the Interior authorises its admission and unless such authorization is given it will be refused admission."

We would like to ask those who boast so much of their White civilisation and of having brought civilisation to this land of heathens and barbarians whether this constitutes White civilisation? If it does we may well say: God keep us away from it.

Bishop Reeves' Bold Step

THE bold step taken by the Bishop of Johannesburg, the Rt. Rev. Ambrose Reeves, of ordering the closure of all Anglican Mission schools throughout the Southern Transvaal will be hailed with delight and a profound sense of gratefulness by Africans in particular and non-Europeans in general. It will no doubt be a tremendous economic loss to the Mission and to the Africans of educational facilities. But no price is too great to save one's soul. "What doth it profit a man who gains the whole world but loseth his own soul." We are very happy to note the following words of the Bishop: "The Church could rent or sell the schools. We refuse to consider either of the alternatives because we want it to be clearly understood that we will have no part in a system of education whose objects are contrary to the principles which we believe ought to be the foundation of all education.

"The policy of the Bantu Education Act," says the Bishop, "is morally indefensible. In conscience I am bound to oppose it and therefore cannot assist the Government, however remotely or indirectly, in implementing a policy which violates Christian standards. The decision I have taken is heart-breaking. I have

searched my conscience and can take no other course. It is an end of an era of co-operation between Church and State in the field of African education. A 50 year-old partnership has been severed by the South African Parliament's acceptance of the Bantu Education Act in 1954,

arguing that they are equally fit for trade. I say immediately that there are going to be losses, there are going to be substantial losses and no one can hope to deny it."

But a marked feature of all these plans was that the losses fell largely or wholly on the Indian communities, although it was not their wish—but the Europeans—that they should move. And since nothing has been said then or since on behalf of any municipality about paying compensation for expropriation and loss of trade, which the Act does not make obligatory, we and the Indians are left in doubt as to whether or not any is to be offered. Not that compensation can ever fully balance the loss of long-established homes, businesses and civil rights. But quite certainly there cannot even be a pretence of the "justice and fair play," to which Dr. Douglas referred, without the fullest possible financial restitution. This is the least that can be done to mitigate the inevitable injustices of mass removal.

To their credit, many town councils realise this. They recognise also that the sums involved will often be far beyond the abilities of their revenues to meet. Many of them send unofficial deputations to Pretoria to interview spokesmen of the Government or Government-appointed Land Tenure Advisory Board. These spokesmen told them that it was Government policy to move the Indian communities out of the towns; hence the otherwise astonishingly dull uniformity of municipal plans. Some of the deputations remonstrated that such a course was financially impossible without considerable Government assistance. This was refused, though there is some talk of establishing a public corporation to help spread the burden of compensation for expropriated properties. But even if this corporation is set up, it will still leave municipalities to compensate for loss of trade—probably the more heavy, because continuing, liability. The municipalities thus have to carry the major financial burden and the public odium of the inescapable injustices created by the Group Areas Act, while the Government remains officially pledged to justice, fair play and no discrimination.

However, the end of the councils' willingness to carry the Government's baby seems to be near. Scandalised by the Land Tenure Advisory Board even bothering to consider a proposal to leave the Indians of White River where they are, Mr. Hiemstra announced on November 5th that he would

advise municipalities to postpone further planning until they are authoritatively informed of the intention of Parliament. He declared that it was a matter of principle whether the Indians should live within or outside existing towns. He admitted that municipalities had received "official encouragement to make the type of proposal which has been put forward here" (i.e. total expropriation and eviction)—"municipalities have been led to believe that Indians will be removed from the established townships to a place outside, whether it is barren or not. Is this impression which has been widely fostered, to the knowledge of the Board, completely unfounded?"

It is not, of course, completely unfounded, as Mr. Hiemstra well knows. But the Board and the Government have gradually been brought face to face with some of the practical implications of their policy—that there will be heavy losses, personal hardship, much avoidable suffering, that these things will not improve South Africa's already lamentable prestige before the bar of world opinion and, even more immediately disconcerting, that European farmers and others are not always ready to provide the "bare land" for the new Indian ghettos. Now Mr. Hiemstra, who conceded that if these considerations are valid and relevant "then no proposal made by any municipality so far has any merit," has raised questions which the Government itself can no longer evade.

Is there to be "justice and fair play" in applying the Act? If so, does this not sometimes mean that Indians must be allowed to remain in the towns? If they have to be moved, must there not be full financial compensation? Who will pay that? Can it be, as Mr. Hiemstra complained, that in giving Indians the areas in which to live and expand, the Act "will mark their greatest advance since 1853?"

It is possible. Apartheid may backfire in quite unexpected directions. But if the Government does not intend this, once again it will have to say so quite frankly, instead of trying to slip racial discrimination through under cover of platitudinous remarks about justice and fair play. If it wishes town councils to fulfil what it has unofficially been telling them, it will have to explain publicly that all Indians must be removed everywhere, that Dr. Douglas' pledges of only four years ago were not sincerely meant; and so face the world in all the stark nakedness of its black-and-white ethic.

GROUP AREAS BACKFIRE

By C. W. M. GELL

IN one of the purple passages of his by now notorious Group Areas speech at Nylstroom in October 1953, Mr V. G. Hiemstra said: "If the outlook is dark for the Indians, I say it is only because the sky is clouded with the wings of chickens coming home to roost." He was then referring to his own very one-sided account of how the Indians arrived in the Transvaal. But this article is concerned with another and much more recent chicken which, to Mr. Hiemstra's discomfort, is showing a strong inclination to roost.

During the third reading of the Group Areas Act, Dr. Douglas gave the following assurance on June 13, 1950 (Hansard 8334): "This is one measure, and one of the major measures, designed to preserve White South Africa, while at the same time giving justice and fair play to the non-Europeans in this country." (italics mine). Certainly, the evidence on which the Government relied for the necessity of Group Areas and the speeches of several Nationalist backbenchers left little doubt that the Act was principally directed against our Indians. Probably it was on this assumption that some Opposition members from Natal abstained from voting against and a few actually supported the Act.

But the leading Government spokesmen, both in the Parliamentary debate and in discussing the refusal of the Indian Government to continue Round Table talks if the Act was passed, went out of their way to emphasise that the Group Areas Act was non-discriminatory, that in segregating each race group it segregated all and singled out no one group for exploitation. On this ostensible basis the Act was passed, despite the protests of those who doubted that the Europeans could be trusted to act as executors and judges in their own cause with the jurisdiction of the normal courts of

justice excluded from the main activities of the Act.

That this fear was far from unjustified soon became apparent when one country town after another—the cities having more complex problems—proceeded to draw plans which, with unquestioned regularity, expelled Indians to or beyond the municipal boundaries. Lydenburg, Carolina, Nylstroom, Balfour, Welmarstrand, Dundee, Glencoe and many others which have not yet come to a public hearing—everywhere the general scheme was the same, to remove the Indians from their present trading centres and dump them in separate ghettos outside municipal limits where (though this was only said publicly at Nationalist Party congresses) "parasite can prey on parasite."

The most explicit statement of municipal intentions was given at Nylstroom by Mr. Hiemstra, who appeared as counsel for many of these town councils before hearings of the Land Tenure Advisory Board. "We would have had no need," he said, "to set up all this elaborate machinery created by the Group Areas Act, if we only want to have a Peggling and a keeping of the Indians where they are today. The mere fact that the Act was passed indicates a much more drastic separation than can be achieved by any Peggling measures. My learned friend (counsel for the Indians) has been much concerned about justice and fairness, (Has he, perhaps, been reading Dr. Douglas' speech?) These words apparently mean to him that the Indian must get exactly what he wants. It has been put to witnesses that these alternative areas (proposed by the town council) do not afford the same opportunity for trade as the areas where the Indians are today. Well, Mr. Chairman, of course they do not. I am not here to go through the hollow pretence of

FURTHER BANNING ORDERS ON CONGRESS LEADERS

DR. NAICKER'S MESSAGE TO N.I.C. WORKING COMMITTEE

WE give below the salient points from a message sent by the President, Dr. G. M. Naicker, to the meeting of the N.I.C. Working Committee held in Durban on Sunday, November 21. The message was delivered by Advocate H. E. Mall.—

"This meeting of the Working Committee of our Congress is of tremendous significance to the membership of the N.I.C. and to the Indian community of Natal, for you are meeting at a time when South Africa is at the parting of the ways and there is a grave danger that unless men and women who stand for the democratic cause show courage and determination, our country may enter into a period of dark ages from which we will take many long years before we can merge into the light again.

Now is the time for each and every person who loves basic human freedom to speak out clearly and without hesitation against the wrongs that are being perpetrated by those who rule our beloved country.

The Minister of Justice, vested with wide and arbitrary powers under the Riotous Assemblies Act and the Suppression of Communism Act, has banned a large number of the leaders of the Congress and Trade Union movements in the Union."

Dr. Naicker referred to the banning orders served on three members of the Congress previously and on six members, including himself, last week and said, "the notices served on me under the Suppression of Communism Act and the Riotous Assemblies Act do not affect my position as the President of the Congress, but I am prohibited from attending all gatherings within the Union and South-West Africa for a period of two years and my movements have been restricted to the Magisterial District of Durban for a period of one year.

Mrs. Fatima Meer, a leading social worker and a member of our Executive Committee, has also been banned from all gatherings for a period of two years but her movement has not been restricted. Both Mrs. Meer and I have been banned under Section 9 (1) of the Suppression of Communism Act and we have, through our legal representatives, asked the Minister to furnish us with the reasons for his actions.

Mr. Dehl Singh, our general secretary and two of our vice-presidents, Messrs. I. C. Meer and J. N. Singh have been served with identical notices. They have been called upon to resign from the N.I.C., the S.A.I.C., the Congress of the People and the Natal Indian Youth Congress and they are banned from attending all gatherings for a period of two years.

Then since the Suppression of Communism Act was passed, nine members of our Executive Committee have been affected.

In keeping with our national decisions Messrs. Dehl Singh, M. P. Naicker, J. N. Singh and I C. Meer have submitted to me their resignations which I have had to accept with deep regret. I ask the Working Committee to fill the vacancies caused by their resignations in various organs of the Congress.

The situation we are facing as a result of these banning orders is a grave one, but I have not the slightest doubt that the Congress membership and the Indian people of Natal will respond to the challenge of Mr. Swart with even a greater determination to espouse the cause for which our Congress stands—the establishment of a democratic society in which every human being will be able to express his personality to the fullest, regardless of the artificial barriers of race and colour.

At a time when action is taken against our leadership, it is necessary for me as your President to emphasise certain facts.

Firstly, that not a single person banned by the Minister in our Congress has been convicted of any offence, under the wide provisions of the Suppression of Communism Act. None of them have been given any opportunity of being heard before a judicial tribunal. The Minister has found them guilty without trial.

Secondly, that the N.I.C. is dedicated to advancing the cause of democracy in South Africa and not to advancing any other ideology. We are a national liberation organisation, having within our ranks, as every national liberation movement should have, men and women of different views, united together for the common cause of extending the basis of democracy for all in the Union.

Thirdly, I want to reiterate two points which the present

leadership has adhered to rigidly in its endeavours to implement the policies of Congress. These points, to my mind, are fundamental and Congress must not deviate from them:

(a) In the struggle we have launched against segregation and apartheid, we have strictly adhered to non-violence. Personally I am dedicated to the cause of non-violence. The present leadership has emphasised over and over again that anyone who talks of violence is an enemy of our people.

(b) The next point is that there is no room in the Congress movement for racialism. We believe in complete equality for White and non-White. Our task in the Congress is to oppose with all our might any sign of the emergence of anti-White feeling. It is our sacred mission to do so; to prepare the oppressed South Africans for a common society in which all national groups will have their rights and freedoms guaranteed.

At the commencement of my message I said that South Africa was at the parting of the ways. The followers of apartheid and segregation have chosen the path which leads to chaos and disaster. It is for those who oppose apartheid and segregation to follow the path which leads South Africa to a happy and prosperous future."

Resolution

The Working Committee of the Natal Indian Congress held on Sunday, November 21, passed a resolution condemning the recent banning of Congress leaders by the Minister of Justice under the Suppression of Communism Act and the Riotous Assemblies Act and reaffirming its confidence in those leaders who have been banned and assisting them and the Indian people generally that it would continue to function in the tradition and spirit set by the Dadoo Naicker leadership. It demanded the unconditional withdrawal of the banning orders.

ARCHBISHOP'S OUTSPOKEN CRITICISM OF THE GOVERNMENT

(Continued from front page)

"This can be done without violence. I would not be surprised if some of our people and their representatives in local authorities reached that stage of exasperation soon.

"It would be a healthy development. A little local autonomy and independence would do us the world of good.

"To restore the proper relations between individual and community in South Africa, we need a new national anthem: 'We are marching from Pretoria.'"

"Citizens often had themselves to blame for the overbearing attitude of their Government.

"They wanted the Government to do everything for them, and consequently suffered loss of freedom when the Government claimed extensive powers for its undertakings.

"The only way out lay in many free associations 'buffering' the State from the individual. The health of a society could be judged by the readiness of its members to solve their problems by voluntary associations—not by invoking State interference."

Dealing with the example and success of F.O.S.A., the speaker said: "It is amazing how people will respond to an appeal that is backed by real convictions and self-sacrifice.

"You cannot run a country on preconceived ideas. You have to shape it according to circumstances.

"People changed very slowly in the mass but one must have principles—good, sound, clear convictions about the individual, his importance, his dignity, his freedom and his relation to the community—or you were likely to set up one of those disastrous systems...culminating in such horrors as Buchenwald, Belsen and the slave labour camps of Siberia."—Natal Mercury."

All political comments in this issue except where otherwise indicated by Mandla Ganihi of Phoenix Settlement, Phoenix, Natal.

ORDERS NOW TAKEN FOR

	per bag of 200 lbs.	@
Chana Dhal	"	£10/16/8
Toovar Dhal	"	10/16/8
Masoor Dhal	"	12/1/8
White Rice	"	3/6/8
Whole Chana	"	6/-
Whole Toovar	"	4/-
Whole Masoor	"	7/-
Delhi type Rice	"	9/3/4

TERMS CASH WITH ORDER.

UNION MILLING INDUSTRIES COY.

P.O. Box 11912, Johannesburg.

THE INDIAN COMMUNITY OF NATAL— THEIR ECONOMIC POSITION—II

(Natal Regional Survey Volume IX, by C. A. Woods,
(Oxford Univ. Press), 25/-)

By C. W. M. GELL

DEALING with income, Mr. Woods has done his best to break down average figures which can be seriously distorted by the earnings of the small higher income group. His figures show that some seven out of every ten Indians in Natal are in very considerable economic difficulties and that about five in every ten have only the barest means of subsistence. Living almost as next door neighbours will be found families with weekly incomes ranging from £2-8-0 to £12-4-0. Yet a household of five needs a weekly minimum income of £4-13-0, and of six £5-15-0, for basic needs, excluding rent and transport.

A Natal University estimate based on a rather small sample survey in 1944-5 came to the conclusion that over 70 per cent of Durban's Indians lived below the poverty datum line. This figure has been frequently criticised as being based on too generous a minimum subsistence level or on too small a sample. But now, some 8 years later (this book is based on 1953 figures) after considerable economic development which might have been expected to benefit the Indian community, that figure of around 70 per cent is repeated over and over again in Mr. Woods's much more thorough researches. For instance, two out of three industrial workers cannot provide for minimum needs. Two out of three households have an income below the cost of basic necessities. Three out of four Indians in a sample of over 12,000 had annual incomes of less than £50. With a poverty limit at £6 per household per week, only 10 per cent emerge above it; at £5, only 15 per cent.

Did anyone say that this is in any case the fault of the Indians themselves for being so profligate? Then let him consider Tables V and VI on page 55, which clearly suggest that in utter poverty an extra mouth to feed makes little difference; but that, as a family approaches financial stability, economic considerations do begin to check the size of the family. In other words, poverty is more the cause than the result of large families, as indeed now fairly well established by all demographic studies. The figures also suggest, though Mr. Woods does not deal with this aspect, that most Indian urban labour lives in conditions of squalor,

homelessness, disease and malnutrition very similar to that endured by their African fellow-citizens, some of whom still share the predominant European illusion of "the wealthy, mercenary Indian."

The number of trading licences is in itself no indication of the number of shops. Many of these Indian licences are for pedlars, hawkers, sellers of patent medicines etc., and many shops may have several licences. In the absence of other figures I have always hitherto thought the best guide to be the total of general dealers, which gives 4,092 Indian shops in Natal (Europeans 11,964). I am, therefore, gratified to find that Mr. Woods's less hit and miss methods give a probable maximum number of Natal Indian shops as 4,500. Allowing for the average size of families and making some slight adjustments by guess-work for inter-family partnerships etc., this means that between 9 and 10 per cent of the Natal Indian population belong to shop-owning families. And it must be remembered, as Mr. Woods stresses, that only a small number of these are large and flourishing concerns. Many operate on a very small scale with much or all of their stock on short-call credit.

It is often alleged that Indians are too mercantile. Even 10 per cent as shopkeepers is a high proportion for any normal community. But the Indians are not a normal community with normal outlets and opportunities. Openings in the professions are limited to a few in law and medicine. Government service employment for Indians is small and declining. The number of trades in which they can be apprenticed is four with a total of 35 vacancies. Teaching posts are readily filled and form the only considerable "white-collar" outlet, outside commerce. Otherwise the Indian labourer is squeezed between the anvil of the white labour policy and the hammer of more numerous African competition for unskilled employment. If Durban did not have some of the best organised non-European trade unions, the plight of the Indians and the state of Indo-African relationships might be very much worse than they are. Inadequate though it still is, Indian education (and the Natal Provincial authorities) receives a deserved commendation from Mr.

Woods for progress in recent years. But it is now running into the difficulty of finding productive occupations for the educated. Dr. Verwoerd's solution to this problem in the case of the African has been made quite clear in the Bantu Education programme—that there is no place for the African in the "European areas" above the level of manual and menial employment and African opportunities "in their own areas," (theoretically unlimited, will in practice be severely circumscribed by the smallness, poverty and backwardness of those areas. At a time when the country is crying out for more hands, when even the railways have been driven imperceptibly to break the industrial colour bar, are we really to disregard the potential skilled contribution of our non-whites? On the answer to this question depends whether the Indian community is to be allowed to pull itself up by its own bootstraps from a paralysing and growing degree of poverty and, in doing so, to help us all.

But one must reluctantly recognise that, so long as the answer has to be given by colour-crazy fanatics, almost any folly is possible. The Durban Group

Areas plans, for instance, would add 10,000 houses to re-house displaced Indians to the 14,000 sub-economic and 3,600 economic houses already required for the Durban Indians, whose housing (as Mr. Woods's figures show) has been quite shockingly neglected in all past housing schemes. The cost of these extra 10,000 houses alone (exclusive of land compensation for loss of expropriated properties and trading rights) would be in the region of £12-15 millions, even at minimum levels. And municipalities are supposed to find these sums without Government assistance. Clearly no imbecility is impossible from those whose ideological dogmas preclude a study of the facts and practical possibilities.

Finally, Mr. Woods might have omitted his two page postscript. Illegitimacy, the size of families and the philosophy behind them, politics, religion, transport, entertainment and sport were better left out than dabbled at in a few, unconstructive sentences each. As it is, reviewers unfriendly to Indians have merely been provided with Mr. Woods's personal authority for a few more vague and unsubstantiated generalisations which have no place in a factual study like this.

FARM PRODUCE

We are cash buyers of all types of FARM PRODUCE. Forward samples together with quotations to:

AISEN SOUTH AFRICA (PTY.) LIMITED

111/3 Macosha House.

17 Commissioner Street

P.O. Box 11012.

Phone: 33-8921

Johannesburg.

Bankers: BARCLAYS BANK D.C. & O.

BETEL LEAVES (PAAN)

When ordering Betel leaves don't forget to write direct to the growers.

Any quality and quantity at wholesale prices.

A square deal all the year round.

A trial will convince you.

Don't hesitate to write to:

**COTTONLAND BETEL LEAVES
GROWERS CO.**

P.O. Box 7, Verulam, Natal.

AFRICAN VIEWPOINT

BISHOP REEVES TAKES INSPIRING STAND

By JORDAN K. NGUBANE

THE Right Reverend Ambrose Reeves, Bishop of Johannesburg has, according to Press reports, decided to shut down the schools for African pupils in his diocese rather than co-operate in making Bantu Education work. He has taken the only course open to a true Christian, to a man of honour and to one who has regard for the values considered sacred in the democratic tradition.

It is a grave decision, one very painful to take. But the issues involved in the education controversy are so clear-cut that no compromise is possible. One either takes a firm and clear stand on the Christian evaluation of the human personality or one accepts the totalitarian view that the individual is only a means to a political end.

To us, on the African side, it will bring about considerable hardship in the form of children whose education shall have been interfered with and in the way to many of our children will have no school to go to. The African teacher, too, might have to lose his job. But two things must be quite clear to all concerned, as they are to us. Firstly, the inconvenience to us of having no schools for our children will be nothing when compared with the tragedy of sending our children to political schools where their personality would be distorted and their growing minds filled and corrupted with vile apartheid lies. I would sooner see the African child without a single school than have brain-washing centres where the African will be conditioned to accept slavery.

Secondly, it is about time the full impact of apartheid was allowed to make itself felt fully by the African people, if to enable us to realise that heaven helps those who help themselves—on a wider scale and in a more effective way.

The true friend of the African will see us firmly on the hard road of increased suffering if to hasten the day when we shall emerge in our full stature as free citizens of the land of our birth. He will not attempt to cushion the shock of tyranny and in that way make race oppression acceptable. In short, he will do all in his power to help us keep on the road to freedom rather than sweating in

any way the bitter pill of race oppression.

And in taking the stand attributed to him, Bishop Reeves has shown that he is a friend the African has every reason to regard as true. He has done more, he has shown the country and the world that there still is, in the White Christian in this country, that spirit of self-sacrifice and that determination and courage which very many people on my side of the colour line had begun to regard as almost the monopolies of the apartheid totalitarians. We are seeing Christianity once more accepting the greatest challenge to it in the twentieth century; we are seeing a Christian leader hoist a standard to which all men of goodwill must rally. We are very much in need of that at the moment.

Bishop Reeves' decision is a challenge to the African, of course. We are determined to see our children given that education which will develop their personality in ways we consider in the closest accord possible with the will of their Creator. We have lost those schools in Johannesburg and we are going to lose them in very many parts of the country as well. We do not accept apartheid education. He who advises us to accept it is a traitor to our cause and an enemy. At the same time we cannot just sit down and do nothing about our children who have no schools. The situation calls for a national effort to fill the vacuum created by the closure of those schools which refuse to corrupt the minds of the African pupils. We must, as a national group, sacrifice all we have to produce the teachers who must teach our children the truth as we see it; we must sacrifice all we have to build the schools we shall call our own; we must sacrifice all we have even if it means going to jail and suffering worse for the type of education we consider desirable for our children; we must produce men and women who are ready to suffer poverty and imprisonment here and now in the fight against race oppression; against values which are an insult to the God we believe in.

In congratulating Bishop Reeves very warmly on his

decision, I must repeat that this is a challenge to us on the African side. It is a challenge we must accept if we are ever to be free men in the land of our birth. We are already in exceedingly difficult times. But I know the African will weather the storm and emerge on the other side a credit to those who have, like Bishop Reeves, stood so firmly and so loyally by him.

For nearly three hundred years we have put up an unbroken fight against race oppression. We have been subjected to crushing tests. We have come out of each trial a stronger people. That fact, among others, has emboldened our true friends to take the firm stand they are taking against the tyranny of race. There is nothing really new in the tyranny we oppose. We cannot be in a position of worse degradation and we are determined to emerge out of the present trial a stronger people, now more prepared, because more ruthlessly tested, to take up our rightful place by the side of free men and women.

A WARNING TO S.A. WHITES

IF the Whites in South Africa did not "open the door to the non-European in a definite way" outright conflict in a few years' time was inevitable, members of the Durban South Rotary Club were told at their luncheon by Mr. Kenneth Kirkwood, lecturer in the department of Social Anthropology at the University of Natal.

The only way to avert disaster was to give the non-European a "sense of belonging," a voice in the managing of affairs and, above all, a sense of responsibility, he said.

It was essential that the matter of political representation and citizenship in the Union's multi-racial society be faced fairly and squarely.

"We tend to seek palliatives, and to offend human dignity by concentrating on questions other than these," he declared.

"I do not wish to belittle the important and valuable work that is being done, but it is not enough. I also realise that it will not be an easy task to face up to matters, but it shall have to be done if we are not to reach a situation where the colours of our skin will be almost a uniform."

Although he had a high regard for the English Press of South, he sincerely wished that editorial comment would "come down more analytically" to the questions of representation and citizenship.

The South African European ought to take more advantage of the diversity of the country's cultural heritage. It was important that the White meet and hear the non-White in direct and face to face contact.

The best "solvent for irrational fears" was social intercourse, and it grieved him that it was possible in the Union for men and women to reach their early twenties without having had the opportunity of getting to know the non-European.

Mr. Kirkwood, who leaves for Oxford University soon, said he would work on the problem of race relations in the Commonwealth—"Natal Mercury."

Death Of Two Outstanding Personalities

Mr. Justice J. C. De Wet collapsed on a fishing trip near Stanger on Sunday afternoon and died in his home in Durban the same night. He had been a Judge of the Natal Division of the Supreme Court for eight years. His sudden death has caused a great loss to the South African Judiciary.

The other is of M. Andrei Vyschinsky, Soviet Deputy Foreign Minister and leader of the Soviet delegation at the United Nations General Assembly. He died in New York on Monday, November 22, through a heart attack at the age of 71. His is a great national loss to Soviet Russia.

Double Weddings

A double wedding uniting three well-known families in Northern Natal, took place on Sunday, November 14, at the Ladysmith Madressa Hall, and was attended by 3000 people from all over Natal and Transvaal. Misses Hana Bibi and Khadija Bibi, daughters of Hajee Mohamed Moola, were married to Ebrahim, son of Hafez Ahmed E. Seedat of Newcastle and Mohamed Sadique, son of Hajee E. M. Moola respectively. The brides are granddaughters of Hajee Ahmed Cassim Moola, of Messrs. M. M. Amod and Co (Pty) Ltd., Ladysmith.

MY GANDHI

By DR. JOHN HAYNES HOLMES
Price 12/6 including postage

This book is written by one of Mahatma Gandhi's first most intimate friends in America and a life long supporter of the great principles for which he stood and laid down his life.

To be had from:

"INDIAN OPINION,"
P. Bag, Phoenix, Natal

DHIRUBHAI P. NAIK

Travel, Insurance & General Agent

Book with us for your travelling by Air, Sea or Land either to India or to any part of the world.

All types of Insurance—Life, Fire, Burglary, Riot, Storm, Accident, Plate Glass, etc.

Consult Us Free of Charge For Your Income Tax, Personal Tax, Writing Of Your Books, Trade Licences, Revenue Clearance Certificate, Passports And Immigration Matters.

Representatives: National Mutual Life Assn. Of Australasia, Yorkshire Insurance Co. Ltd.

Telephone: 33-9033. 29a Commissioner Street, JOHANNESBURG.

BOOKS FOR SALE

UPANISHADS FOR THE LAY READER

—O. Rajagopalachari 6 0

VEDANTA THE BASIC CULTURE OF INDIA

—O. Rajagopalachari 5 6

BHAGAVAD GITA—Abridged and explained

by O. Rajagopalachari 4 0

INTERNATIONAL SHORT STORIES

—The best from 23 countries 17 0

Obtainable from:

INDIAN OPINION,

P. Bag, Phoenix, Natal.

BOOKS FOR SALE

Satyagraha In S.A.

—By M. K. Gandhi 10/-

A Gandhi Anthology

—By V. G. Desai 9/-

Which Way Lies Hope

—By R. D. Gregg 2/-

Dapoo's Letters To Ashram Sisters

—By Kaka Kalelkar 2 5

A Nation Builder At Work

By Pyarelal 1/6

The Wit And Wisdom Of Gandhi

—By Homer A. Jack 22/-

Obtainable from:

'INDIAN OPINION,'

P. Bag, Phoenix, Natal.

CuticuraANTISEPTIC
OINTMENTFOR
SAFETY'S SAKE

A break in the skin is a 'way in' for germs! Apply Cuticura Ointment—quickly. To rapidly restore skin health. To combat infection. To allow recovery and to keep the injury clean and comfortable while it heals.

FOR CUTS AND SCRATCHES

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Bills of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 213 Macosa House, Second Floor, 17 Commissioner Street, Ferreirstown, Johannesburg. Phone 33-1954.

Are You a subscriber of
'Indian Opinion'
If not, Why not?

**HIND SWARAJ OR
INDIAN HOME RULE**

By Gandhiji

Gandhiji says regarding it:

"It (the book) teaches the gospel of love in place of that of hate.....It pits soul force against brute force. It has gone through several editions, and I commend it to those who would care to read it." Written in 1905 it contains in essence Gandhiji's later teachings on various topics.

New Revised Edition with an introductory essay by Mahadeo Desai

Price: 1s. 6d.

Obtainable from:

'Indian Opinion', P. Bag, Phoenix, Natal.**BOOKS FOR SALE**

Key to Health—Gandhiji

1 6

Diet and Diet Reform—Gandhiji

5 0

Cleanings—Mira

2 6

Selections from Gandhi—N. Bose

10 0

Public Finance and Our Poverty—Gandhiji

8 0

Hindu Dharma—Gandhiji

8 0

Dhoolan Yajna

2 0

Sardar Vallabhbhai Patel (Vol. I)—N. D. Parekh

15 0

The Diary of Mahadeo Desai—V. G. Desai

12 0

Obtainable from:

C/O INDIAN OPINION,

P. Bag, Phoenix, Natal.

Seven Months With Mahatma Gandhi

Bringing an Inside View of the Non-co-operation Movement of 1921-22

By Krishnadas

Abridged and edited by Richard D. Gregg

Writing of the two volumes of which this is an abridgement Gandhiji wrote: I have gone through them. And the facts appear to me to be correctly set forth and exhaustively dealt with.....The volumes are the only narrative we have of the seven months with which Krishnadas deals."

Price: 12s. 6d.

Obtainable from:

'Indian Opinion', P. Bag, Phoenix, Natal**DELHI DIARY**

By Gandhiji

This is a collection of Gandhiji's prayer discourses, which he delivered during his last stay in Delhi.

Dr. Rajendra Prasad in his foreword says:

".....In these pages one can read the anguish which he (Gandhiji) felt and the superhuman effort which he was making to restore and re-establish human standards of life and conduct amongst us."

Price: 10s.

Obtainable from:

'Indian Opinion', P. Bag, Phoenix, Natal

INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Bombay, November 4

THIS year Diwali, festival of lights on the last day of the Hindu year, was celebrated with more gaiety. The economic situation has much improved. On the occasion of last Diwali the country was labouring under apprehensions of falling industrial production and growing unemployment. The rate of development expenditure under the Five Year Plan had, therefore, to be accelerated and the outlay on the Plan itself had to be raised by 770 crores in order to offset the effect of the slack in development expenditure in the last two years of the Plan. Though planning pre-supposed controls, the Government was forced to abolish them and with the abolition of food rationing, the commodity markets once again started functioning in a normal way and the scope for private trade and enterprise was widened. The result of this policy produced welcome reactions which were faithfully reflected in the behaviour of the different economic indicators.

The outstanding achievement was, of course, on the production front. The output of food-grains rose from 49 million tons to 56 million tons, an increase of a little over 14 per cent and that of pulses was higher by nearly 19 per cent to 99 million tons. Among agricultural raw materials for industries a 25 per cent increase was registered in cotton and the production of sugar cane and oil seeds was also substantially higher. Only jute and tea crops showed moderate declines.

The upward trend of industrial production remained sustained, the general index for 1954 standing as high as 246.2 as compared to 133.5 in the month of October 1953. Barring February, the industrial output rose month by month and the year was notable for the utilisation of a higher percentage of the installed capacity. The key materials such as chemicals, general engineering goods, metals and iron and steel recorded handsome gains. Among consumer goods, the output of cloth ran at 5 per cent above the 1953 monthly average and paper, salt, vegetable oil products and a variety of other items recorded handsome gains. A notable exception was, however, matches.

The resultant increase in the national income emboldened the Government to set the development expenditure. During 1953-54, the Governments, Central and States, were estimated to have incurred an overall expenditure of Rs. 154 crores on the Plan. For the current year this is expected to be stepped up to nearly Rs. 399 crores.

On the whole the economy of the country has stabilised and the prospects for the future seem bright.

Diwali festival is to Hindus what Christmas is to Christians, 13-ul-Fitr to the Muslims. A month in advance of Diwali people bestir themselves into activity and make elaborate preparations to celebrate with pomp and splendour. The houses of the rich dazzle with multi-coloured electric lights and bunting. The poor use mud lamps and decorate their dwellings according to their means. During the four days of Diwali, life in Hindu homes is full of mirth and joy. Especially to the children it makes a special appeal as they receive new clothes, sweets and fireworks. Diwali means garland of lights and hence illumination forms a prominent feature of this festival.

Prakasam Ministry in Andhra State is again tottering and may fall in the next few days, if the no-confidence motion sponsored by the Communists get through the Assembly. The fortunes of the Prakasam Government suffered a severe setback with the defection Shree B. Ramkrishna Reddy, secretary of the seven-member Praja-Socialist Party represented in the coalition by Shree T. Viswanathan, Finance Minister. According to Shree Reddy, four of the seven members will support the no-confidence move on account of the Government's refusal to implement the Assembly's directive against prohibition. Today the Opposition enjoys a majority, on paper at any rate, and unless there are further defections and last-minute changes in the loyalties, the Communists are confident of overthrowing the Government.

The Government of India has lodged a strong protest against an article on Mahatma Gandhi

in the Soviet Encyclopaedia which is full of derogatory statements about him. The article says that Gandhiji pretended in a demagogic way to be a supporter of Indian independence and that when the Indian movement for national liberation appeared to become a reactionary one, Gandhiji betrayed the people and helped the imperialists to suppress the revolt.

Although India has accepted with reservations a Latin American Plan for direct negotiation in an attempt to settle the dispute over Indians in South Africa, Indian political circles do not expect anything to come out of such an attempt. India accepted this plan because she did not want to antagonise the South American countries who had always supported India on the question of racial segregation.

The crisis now brewing within the Praja-Socialist Party has increased with the uncompromising statement of Dr. Ram Manohar Lohia. The P.S.P. convention in Nagpur will decide the future of the Party which set out to provide effective democratic opposition

to the Congress. With Shree Jayaprakash severing active association with the Praja-Socialist Party, Dr. Lohia relinquishing office as general secretary, and Acharya Kripalani's resignation from the chairmanship of the Party, the outlook for the Party is not good. It is possible that the Gandhite group may break away from the Party. It may be noted that this crisis is among the leadership and not in the rank and file of the Party.

Differences within any Party must be regarded as natural. Within normal limits, such differences assist the healthy development of party policies and programmes. But when disagreements develop on basic principles and threaten the Party organisation itself, it is a sign of disintegration. And judging from recent developments, the P.S.P. is showing definite signs of disintegration. Divergence of views, among P.S.P. leaders, has now spread to almost every issue, ranging from policy towards the Congress to the efficacy of the "Bhoodan" movement. Acharya Kripalani favours co-operation with Congress in constructive work while Dr. Lohia wants to oppose Congress on all fronts.

LATEST HINDUSTANI RECORDS

Artist	G Records	£2 6 8
Albela	6 "	2 6 6
Amor	6 "	2 6 6
Afsan	3 "	1 18 9
Dardas	3 "	1 14 9
Asp	3 "	1 15 9
Sagol	3 "	1 18 9
Sangreeta	5 "	1 18 9
Talana	5 "	1 15 9
Lian	5 "	1 18 9
Andar	5 "	1 18 9
Akash	5 "	1 18 9
Saifi	5 "	1 18 9
Baaji	4 "	1 17 0
Ulag	4 "	1 11 0
Himlog	4 "	1 11 0
Jani	4 "	1 11 0
Lugam	4 "	1 17 0
Sorayya	4 " h nalis	1 11 0
Ashoka	3 "	1 13 3
Nayab	3 "	1 13 3

We have large stocks of the following QUAWALI RECORDS, Janki Malhotra, Kanchwala, Bhakal Ismail Aved, Yusuf Aved, Nellen Khan, Telet Mahmood, Ebrahim Ekbal and others.

Single Records at 7/9 postage and packing extra.

C.O.D. Orders accepted throughout the Union and Rhodesia.

Cash Orders Only accepted for Portuguese East Africa

We are Agents of FILM INDIA in English

Single Copies at 7/9 each. Postage Free.

Yearly £4-0-0, postage free.

AZAD CAFE

11a Kort Street, (First Floor,) Johannesburg
P.O. Box 3379, Telephone: 33-8583,
JOHANNESBURG.

'INDIAN OPINION'

(Founded By Mahatma Gandhi In 1903)

For The Moral, political and
Social Advancement Of Indians
In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	30s.	Annually
" " "	15s. 6d.	Half-yearly
Outside the Union	30s.	Annually
" " "	15s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends
to do likewise.

Apply to—

Manager,
Indian Opinion,
P. Bag, Phoenix, Natal.

*News the other papers
don't print
is to be found each week
in*

PEACE NEWS

World news—events in Africa,
Asia, America, Europe—news of
constructive peacemaking; race
relations; progress towards a
non-violent society.

Obtainable by air-mail each week from Britain at
50s. 6d. per year; sea-mail 21s.; 4 weeks trial sub-
scription (sea-mail) 2s. 6d.

South African representative.

ELLA B. ELDER

Brownlee Street, Stutterheim, Cape.

London office:

3 BLACKSTOCK ROAD, N. 4

BOOKS FOR SALE

INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	0	SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Pacts And Facts—Stanley Powell	5	0
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—James T. Sunderland	7	6	AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	23	0
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song— (An English Translation)—Anand Beasant	1	0	TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. Y. K. R. Y. Rao	5	0	WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyam	2	6
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —Minoo Maman	2	5	GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6	THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	15	0
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Source of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)	4	0	CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	5	0
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	0	RAMANAMA—M. K. Gandhi	2	0
GANDHIAN TECHNIQUES IN THE MODERN WORLD—Pyarelal.	2	0	TOWARDS NON-VIOLENT SOCIALISM —M. K. Gandhi	5	0
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0	REBUILDING OUR VILLAGES—M. K. Gandhi	3	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars)—K. T. Shah	16	0	AN ATHEIST WITH GANDHI—Guru G. D. Rao	2	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	15	0			

Obtainable from:

'Indian Opinion,'

P. Bag, Phoenix, Natal.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.
Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has
best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760. } Business 33-0711
JOHANNESBURG. } Phone:— } Residence 33-5961

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-8885.

MANCHESTER TRADING

—CO. LTD.—

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants

—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

Cable & Tel. Add.: "HARGOVAN".

Phone 29368.

P. HARGOVAN & CO.

(PTY.) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.

P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

Phone
Day 24169

Phone
Night 833459

L. RAJKOOMAR (PTY.) LTD.

14, CROSS STREET, DURBAN.

Funeral Directors and Manufacturers of all classes of
Coffins and Wreaths]

Contractors to the INTERNATIONAL FUNERAL
INSURANCE COMPANY, LIMITED.

Reg. Office: 39 CROSS STREET, DURBAN

Country Orders for Coffins and Wreaths
accepted by phone and despatched by rail
at the shortest notice.

Phone 53.

Telegrams 'SOLANKI.'

P.O. Box 208.

Solanki & Co. Ltd.

Merchant & Direct Importers

Extensive range always carried in
the following:

Silks, Drapery, Toilets, Per-
fumes, Curios, Fashion Goods
and Jewellery, Wide Range of
Indian, Persian and Chinese
Carpets.

Stockists of well-known branded
Watches.

COPPERBELT PIONEER STORE

Where Quality and Service
are Paramount.

Luanshya,

Northern Rhodesia.

FOR
RUBBER STAMPS
AND

PRINTING

CONTACT

**STANDARD
PRINTING PRESS**

GENERAL PRINTERS

AND

RUBBER STAMP MAKERS

73 BERTRICE STREET, — DURBAN.

PHONE 61006,
P.O. BOX 2782

TELEGRAMS: "QUICKPRINT"

ESTABLISHED 1923

Phones: 29121/3 (Switchboard)
24179 (Manager)

P.O. Box 2197

Cables & Tel. Addr
"PROSPERITY" (All Branches)

(Established 1927)

Premier Produce Co. (Pty) Ltd.

General Wholesale Merchants
EXPORTERS AND IMPORTERS

Buyers and large Stockists of all kinds of Indian and European Groceries, Provisions, Soaps, Oils, Grains, Beans, Peas, Kaffircorn, Malt, Maize, Maize Products, Wheat, Whentzen Products, Crockery, Hardware and also Coal of all types.

All enquiries for Export and Import
to the Head-Office.

Head-Office: "PREMIER HOUSE"
364 Pine Street, Durban.

also at

JOHANNESBURG

BENONI

Phones: 34-3554/5
P.O. Box 200, Fordsburg,
82, Crown Road,
Fordsburg, Johannesburg.

Banoni Coal Site
Phone-54-1813,
Rangeview Coal Sites-54-2205
P.O. Box 392, Banoni.

Proprietors:

C. L. Patel, D. K. Patel
V. H. Patel, H. J. Patel
K. C. Patel

The Star Clothing Factory

Wholesale Merchants

CLOTHING MANUFACTURERS

P.O. Box 237. Phone 514.
Jameson Road, Livingstone,
NORTHERN RHODESIA.

Our S.A. Representative:

H. L. Hompes & Co.,
(Pty.) Ltd.

Durban, P.O. Box 1301.
Johannesburg, P.O. Box 3480.
Capetown, P.O. Box 824.

ATTRACTIVE SAREE MATERIALS

Self Striped Georgette Crepes 45"
Green, White, Pink, Sky, Lemon
4/11 yd.

Self Check Fancy Voiles with Black
Designs 45" 4/11 yd.

Fancy USA Floral Voiles 38" 4/12 yd.

Two Tone and Rainbow Georgettes 45"
All Shades 4/11 yd.

Floral Bombergs 45" Red, Gold,
Green and Blue Designs 4/6 yd.

Bordered Georgette 45"
All Shades 3/11 yd.

Coloured Georgettes 45"
All Shades 3/11 yd.

Spotted Georgettes 45" Latest 4/6 yd.

Embossed Georgettes 45"
Basket Design 6/11 yd.

Georgette Jari Work Sarees
24-18-0 each

Georgette Sarees Cotton Embroidery
23/15/8 each

Bezars and Tinsel Jari Borders
B g Range in Stock

BLOUSES

Chinese Embroidered Satin and
Georgette Blouses and Latest
Skippers 8/11 each.

CHAMPALS!

Plastic Fancy Tops with Heel
Size 3 to 7 18/6 each
Also Leather 8/6 & 10/6 pair

Write For Samples:

JAYBEE SILK HOUSE

39 MARKET STREET,

JOHANNESBURG

BOOKS FOR SALE

GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	8	0
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
TO STUDENTS—M. K. Gandhi	6	0
GANDHIAN ETHICS—Benooy Doshi Ray	2	0
BAPU—Merry F. Barr	4	0
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
FAMOUS PARSIS	7	6
SEVEN MONTHS WITH GANDHI—Krisnadass	12	6
STORY OF THE BIBLE—S. K. George	6	0
A RIGHTEOUS STRUGGLE—Mahadev Desai	2	5
THE POLITICAL PHILOSOPHY OF MAHATMA GANDHI—Gopinath Dhawan	17	0
GANDHI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	9	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. I—M. K. Gandhi	16	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. II—M. K. Gandhi	14	0
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	6	0
FROM YERAVDA MANDIR—M. K. Gandhi	1	0
MAHADEV DESAI'S EARLY LIFE —By Narahari D. Parikh	2	6
DEHUMANIZATION IN MODERN SOCIETY —Rene Felop-Miller	1	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION,"

P. Bag. Phoenix, Natal.

પુસ્તક પર મુ-અંક ૪૫
તા. ૨૬ નવેમ્બર, ૧૯૫૪.
કુલ નકલ પેની ૬.
દર કુલવારે બહાર પડે છે.

ઇન્ડિયન

ઓપિનિયન

પ્રકાશના આરંભના દરમિયાન સંને ૧૯૦૩માં રચાયેલું.

આર્યપીશપ સરકારને વિષે કરેલી કેટલીક સત્ય વાતો.

૩૪ ઓક્ટોબર ૧૯૫૪ થી ૩૧ ઓક્ટોબર ૧૯૫૪ ની રાત્રીના નવેમ્બર તા. ૨૦ થીના ડરબનના કોલેજી વાળા સમયે જાણીતું કરતા આર્યપીશપ કેનીસ હાલે સરકારની કીક જાતકળી કાઢી હતી અને તેને વિષે કેટલીક સત્ય કહીશો કહી હતી. તેમણે કહ્યું :

“એક સરકાર જ્યારે બધું ચોક્કસાઈથી રહેતો પડવા લાગ્યો છે અને પોતાની ફેવરે માટે કામજી પરજી જોઈ શકાય તેવા સમય નીપજો પડવા મળી પડે છે ત્યારે તે પોતાની સત્તાની ઉપરવટ જાય છે અને ત્રાસદાયક બને છે. એવાઈલેટને સાવધન સિદ્ધાંત છે અને જીવનની લીડને કામચલાઉ દરમિયાન આપનારો છે, એ તેનો એક દાખલો છે. કેમ પછી રાજ્યને પોતાના અમુક નાગરિકો પર અમારેથી કહી કહેતા પ્રતિબંધો મુકવાનો કશો દબ નથી. તેની દરમિયાન તેના વિરોધમાં થાય તેવી અનુકૂળ સ્થિતિ રચાવવાની છે, નહિ કે તમા અડચણકર્તા થાય તેવી.

“જીવનશૈલીના પ્રથમ એટલે તકરારી થઈ પડ્યો છે અને આ બાબેના કોને માટે સતત એટલું બધું કામજી પડે છે તેનું કારણ એજ છે કે જીવનશૈલી દેશમાં રાજ્ય આક્રમણ કરી રહ્યું છે. આ બાબેના રવાનાવિષય સમજ સક્ત હોય છે પરંતુ નોકરશાહી તેનો મળ લેજી જાતી.

“લેડો પાલીમેન્ટની સર્વસત્તાની વાતો કરે છે. જો તેઓ અરેબરજ એમ માનતા હોય તો તેઓએ પાલીમેન્ટને માટે બાબજીવન દસ કરમાને, ફેરવાતો દર પછી મંત્રીઓ જોઈએ. નહિ તો એવી વાતો કરવી જોઈ કે જે જોઈએ અને પાલીમેન્ટની સત્તા અગત્ય સામાન્ય કિત સાધવા પુરતી મર્યાદિત છે એ સમજાવતો પ્રયત્ન કરવો જોઈએ. પાલીમેન્ટને પછી નૈતિક કાપડો લાગુ પડે છે. કેટલાક લેડો અમુક બેઠાપર બેસે છે તેથી તેઓને પડોશીના છત્રને કે તેના અંગને, મીઠકતને, પ્રતિષ્ઠાને કે દરમિયાન દરમિયાન કરવાને દબ સાપડતો નથી. તેઓ પાલીમેન્ટમાં રક્ષણ કરવાને છે, રક્ષણ કરવાને નહિ. પ્રજાના મતથી સત્તામાં મુકાયેલા માણસો વ્યક્તિઓના હોને કચડી શકે છે, ખાસ કરી, જો તેઓને સામે કે સમાજનું પરિવર્તન કરવાને તેઓની પાસે કંઈક નવિન દ્રષ્ટિ છે.

“તાનુબીની વાત છે કે આગળની સરકાર, એમ માની બેઠેલી છે કે પોતે નાણા આપતી હોવાથી આપું તત્ત્વ મલાવવાનો દર તેઓને જ છે. ડો. ફરુખ્ત આપણને કહે છે કે, ‘અમે નાણા આપીએ છીએ તેથી અમે અમારી મુનસુરી મુજબ શું કામ ન વરતીએ? મીઠન રકુમેને નાણા મહેરબાની તરીકે મળે છે, કચડી નહિ’ આ કેવી વિચિત્ર દલીલ! ડો. ફરુખ્તના ખ્યાલ મુજબ તો, જ્યારે ફરુખ્તની માલીક સરકાર જ છે. જ્યારે કચડકતમ, દેશની પ્રજાના હિતમાં એક ફરેટ તરીકે તેણે તેનો કારખાર મલાવવાનો છે. અને આ બાબે જો પોતાના હાકરાઓને સારું અમુક જાતની નિશાળ મળે તો, જ્યારે ફરુખ્તની તેને માટે નાણા મળવાને તેઓને દબ છે, જો અમુક ધોરણો તેઓ પાસે કરી શકતા હોય તો. ડો. ફરુખ્ત આ વાતને મળતા નથી થતા.

“સરકારોપર સમાજથી દેખરેખ રાખવાની હોય છે. સત્તાના અમલમાં મલકેલા ધણી રહેલી છે. વધારાનું જોખમ નોકરશાહીની યુગ્મદારા સામાજિક કોષે કાપમતું સ્વરૂપ પકાવતું રહ્યું છે.”

ધારાઓની યુગ્મને લીધે ધરે બાબવાની મેળનાઓ અમલમાં મુકી અસકય થઈ પડી તેનું આર્યપીશપે વર્ણન કયું અને કહ્યું કે, “એવી જાતની વસ્તુઓ જ્યારે આપું તત્ત્વ અટકાવી દે ત્યારે લેડો ધરેના અમારે પીકાય છે. વ્યક્તિઓએ એકત્ર થઈ આ પરિસ્થિતિને ધ્યાન કરવા સખત થઈને ભેડા જોઈએ, એ દીક્ષા કયો વિના કરી શકાય છે. અ.પ.સ. કેટલાક લેડો અને રચનિક સરકારી ખાત.ઓમાં તેઓના પ્રતિનિધિઓને કંટાળાને એવું કહે છે કે તે અને જરૂરે તાનુબી નહિ થાય. એ સર્વ ચિન્હ મધુરી. થોડીક રચનિક રતત્ત્વતાથી ધણો હાથે થશે.

“સરકારની અકબાવાતારી વલણને માટે કેટલીક વાર નામરીકો પોતે જ દર્શાવે હોય છે. સરકાર બધુંજ તેઓને માટે કરી આપે એમ તેઓ કહે છે અને પરિણામે જ્યારે સરકાર પોતાની જવાબદારીને માટે બંદોબી સજાઓ મારે છે ત્યારે તેઓ પોતાની રતત્ત્વતા ગુમાવી બેસે છે.

“તેનો ધ્યાન એજ છે કે રાજ્ય અને વ્યક્તિની વચ્ચે ધણી રતત્ત્વ સંરચાઓ ફોરી જોઈએ. સમાજની નીરોગીતની કસોટી તેના સમયે. પોતાના સવાલોને કોઈ રાજ્યની કમલગીરી વગર પોતાની રતત્ત્વ સરચાઓ વડેજ સાવચા કેટલા તકવાર છે તેવરથી થાય છે.”

ફોક્સ સંસ્થાનો દાખલો આપતાં આર્યપીશપે કહ્યું કે ખરો ખ્યાલો અને ત્યાગની ભાવનાથી થયેલી અપોલોને લેડો કેવી વધારી ભે છે એ તાનુબીને કહ્યું છે. દેશનું તત્ત્વ અમારેથી ધણેએ અપોલોથી નહિ અમારેથી શકાય. સંજોગો અનુસાર તેનું બહાર થયું જોઈએ.

જન રાજ્યને ધણી ધામી જાતીથી ફેરવી શકાય છે પરંતુ તેને માટે વ્યક્તિને માટે, તેની અમલતાને માટે, તેના મોરવ માટે, તેની રતત્ત્વતા માટે અને ફોમ સાથેના તેના સંબંધ માટે સારા મજબુત અને સ્પષ્ટ સિદ્ધાંતો હોવા જોઈએ. નહિ તો પછી હિટલરના વખતમાં પકાએલા બુબ્બનવાડ, બેવસન અને સાંપીરીયાના ગુમાવેલા વામ જોર, ત્રાસદાયક રચનાઓ પરિચયનારી આદતજનક રૂઢી જીવન મર્યાદા બધ રહે છે.

ધર્મ માગેને અનુસરીને પ્રામાણિક
પણે અને સત્ય તથા નીતીને અનુસરવા
થીજ અર્થ પ્રાપ્તિ કિતમ થાય છે.
સદા, તરુચી, હેતરપોડી અને દ.મ
આકાશથી કાંઈ હેતરાય અને થોડી
વાર નમે કમલ જાએ, પરંતુ તમારા
કામ બંધાની પ્રતિષ્ઠા અને બેડી
આવક તો મુશ્કાલ કે કમળાકાંથી
કલાંધ મળીજ નથી.

"હાનિઅન ઓપિનિઅન"

શુક્રવાર તા. ૨૬ નવેમ્બર, ૧૯૫૪.

ગેરો સુધારો શું આ કહેવાય ?

હાનિઅન ઓપિનિઅનના અર્થમાં જેને વાદ કરી કે ૧૯૫૩નો ઇંગ્લીશમેનના કાયદો ગુનીયનમાં ડેપી સમીક્ષા અંગેના દોહાઓ ને ના. ૧૦ ફેબ્રુઆરી ૧૯૫૪ બાદ ગુનીયનની બહાર પરચેસ હોય તેઓની પત્નિઓ ને ગુનીયનમાં દાખલ થવાની બંધી કરનારો છે. એટલે કે, ગુનીયનમાં ડેપીસાઈલ થયેલા કેટલાક પત્ની દોહીયા તા. ૧૦ ફેબ્રુઆરી ૧૯૫૪ પછી ગુનીયનની બહાર કેટલાક પત્નીઓ સાથે લગ્ન કરી તેને ગુનીયનમાં દાખલ નહિ કરી શકાય. તેવા દોહીએ ગુનીયનમાંથી જ કન્યા શોધવી પડશે અને જો નહિ મળી શકે અને છતાં પરણ્યા માગતો હોય અને જો તે ગુનીયનની બહાર જઈ પરણે તો આ તો તેણે પોતાનું ડેપીસાઈલ જતું કર્યું પો અથવા તો પોતાની પત્નિને ગુનીયનની બહાર રાખવી પડે અને તેના વિના જીવવાની જીવન ગુજરવું પડે અને તેની પત્નિને પણ તેમ કરવું પડે અથવા તો માનવ નજીબાંઓને પણ થઈ અતીતીનું જીવન જીવવું પડે. આ દેશમાં જે પતિ એવું જીવન જીવે તેને Immorality Act (નતીતીના કાયદા)ની ચૂંટા સપાઈ જવાનું જોખમ પેડું પડે અને જો તેમાં ઝુનેઝાર દરી જેલની સજા થઈ તો, જો તે આ દેશમાં જન્મેલા તરીકે નો હવે ભેજવતો નહિ હોય અને વસાહતી હોય તો, તેને દેશનિકાસકરી દેવામાં આવે પછી જલે તે પચાસ વર્ષનો આ દેશને. જુનો રહીય હોય.

હવે ગુનીયનમાંથી જ કન્યા શોધવાનું પણ તેવું છે. જલ્લજ મર્યાદિત છે. લગ્ન અને અતીતીના કાયદાઓની રૂબે દોહીયા પોતાની ડેપીસાઈલ અંદરજ પરણી શકાય. વળી જો તે હિંદુ માતીનો દોહુ હોય તો તેની પોતાની ડેપીસાઈલ પણ કન્યા ભેજવવી મુશ્કેલ થઈ પડે, કારણ સામાજિક વિવાદોને કારણે તેનાથી પોતાની જાતીની બહાર પરણી નહિ શકાય; તેમ મુસ્લીમો, પારસીઓ અને કેટલાક ખ્રીસ્તીઓ કરી શકે છે તેમ સર્વા સગામાં પણ પરણી નહિ શકાય. તેણે પોતાની જાતીમાંથી અને પોતાના સગાંના તલબ બહાર કન્યા શોધવી પડે.

આ પ્રતિબંધિત કાયદો લાવનાર મુશ્કેલ પ્રધાન ડો. ડી. જી. ડેંગીસે કાયદો લાવતાં પહેલાં આ સમગ્ર બાબતોને વિચાર નહિ કર્યો અને

બીન-ગેરોએને લાગુ પડતા કાયદા કરવામાં બીન-ગેરોએની સંમતી મેળવવાનો સવાલ તો રહેતો જ નથી. ગેરો રાજ્યપકટમાં મનરવીપણે તે કરે છે. બાઇબલનું એક જલ્લુતું અને બહુ પ્રચલિત સૂત્ર છે કે : "જેવું વર્તન બીજા પાસેથી તમે ઇચ્છો તેવું જ તેઓ પ્રત્યે તમે રાખો." અમને વિચાર આવે છે કે, ડો. ડેંગીસે અને તેમની સરકારે જે દશમાં દોહીઓને મુકરાનું જિગિત કાયુ છે તે દશમાં રાજ્ય કરતી પ્રજાના કેઈ પણ સમીક્ષા ને મુકરાનું કેવું જ મને? કેટલાક પત્ની ગેરો કુટુંબના કેટલાક પત્ની બાગમાંથી પોતાને માટે કન્યા પસંદ કરવાના પોતાના વ્યક્તિ રચાતોમની વચ્ચે દખલ દરમીજ પણ રદન કરશે ખરો? પરંતુ એટલેથી જ બસ નથી થતું. હવે ગુનીયનમાં ડેપીસાઈલ થયેલા દોહી મા બાપેલા બાળોનો સવાલ ઉપરિચલ થયો છે. ૧૯૫૩નો કાયદો થયો તે પહેલાંનાં ઇંગ્લીશમેન કાયદાની રૂબે રિચાઈ એ હતી કે મા અને બાપ બન્નેએ ગુનીયનમાં ડેપીસાઈલ મેળવ્યા બાદ (દોહીના સંબંધમાં એવું છે કે એક સ્ત્રી, પરણ્યા પછી, સાધારણ કાયદા મુજબ પોતાના પતિનું ડેપીસાઈલ આપોઆપ લઈ શકતી નથી. તેણે તથા વર્ષ સામ્ય ગુનીયનમાં વસવાટ કરીને તે મેળવવું પડે છે) જે બાળક જન્મેલું હોય તે જો ગુનીયનની બહાર જન્મેલું હોય તો પણ ગુનીયનમાં જન્મેલા તરીકેનો હક મરવી સ્થાતું હતું. જો સ્ત્રીએ પોતાનું ડેપીસાઈલ મેળવ્યા અગાઉ બાળક થયેલું હોય તો તે બાળક દોહીમાં જન્મેલું મણકું હતું પરંતુ જ્યાં સુધી તે એક સગીર તરીકે પોતાની માની સાથે આવેલું હોય ત્યાં સુધી ગુનીયનમાં દાખલ થતાં તેને રોકવામાં આવતું નહોતું. ગુનીયનમાં જન્મેલા અને દોહીમાં જન્મેલા વચ્ચેનો તફાવત એ હતો કે દોહીમાં જન્મેલા જો ગુનીયનની બહાર તથા વર્ષ ઉપરાંત રહે તો પોતાનું ડેપીસાઈલ પણ મુમાવી દેતો હતો તેમ ગુનીયનમાં દાખલ થવાનો હક પણ મુમાવી દેતો હતો, જ્યારે ગુનીયનમાં જન્મેલા પોતાનું ડેપીસાઈલ મુમાવતો હતો પરંતુ પોતાના બાહિના જન્મના આધારે તે ગુનીયનમાં દાખલ થવાનો અને પોતાનું ડેપીસાઈલ કરી મેળવવાનો હક મુમાવતો નહોતો. હવે ૧૯૫૩ના કાયદા મુજબ એવી

રિધિતિ થઈ છે કે એક સ્ત્રીએ જો એ. દેશમાં પોતાનું ડેપીસાઈલ સંપૂર્ણ પહે મેળવેલું હોય અને તે કુલ મુદત ને માટે દોહીની મુલાકાતે જઈ જઈ અને ત્યાં અમા બાદ જો તેને બાળક થાય તો તેનાથી પોતાનું બાળક ગુનીયનમાં લાવી નહિ શકાય. તેવા બાળક ને "પ્રેડીગીટ હાઇમ-ટ" મણી કાયદામાં આવશે. મતલબમાં મામે જો દરી આ દેશમાં દાખલ થઈ પોતાના પતિની પાસે આવવું હોય તો પોતાના બાળકને દરિયામાં પથરાવી દેવું પડે. આખીસ વર્ષ ઉપરાંત કરવાના એક પ્રતિષ્ઠિત દોહી મુદત ને ન દાસ પ્રાતના પ્રી-સીપલ ઇંગ્લીશમેન ઓફીસર તરફથી મળેલા નીચે મુજબ ના કાયદાનો એ અર્થ થાય છે :

ચુ ટેબ, તમામ તા. ૫ અને તા. ૨૦ અક્ટોબરના પત્રોના સંબંધમાં ૧૯૫૩ ના ન. ૪૩ના કાયદાની કલમ (૧) તરફ તમારું જવાબ અથવા હસ્તાક્ષર તેમ જ પરામી લેવામાં આવેલો કે તમારી મુવવધુ...ને ગુનીયનની બહાર કઈ પણ બાળક, થતા તેનાથી ન. દાસમાં કે ગુનીયનમાં દાખલ નહિ થઈ શકાય, સિવાય કે, નામદાર પ્રધાન અથવા કેઈ પણ ઇમ્પીરિયલ ઓફીસર પ્રધાન ની મુવવધી એ બાળકને દાખલ થવા ની રત અર્થ.

"મતલબમાં તેવું કેઈ પણ બાળક ૧૯૧૩ના કાયદાના ૨૨માં કલમની કલમ ૪ (૧) (એ)ની રૂબે ગુનીયનમાં (તેમજ ના. દાસ) પ્રેડીગીટ હાઇમ-ટ મુલાકાતે અને ૧૯૧૩ કાયદાના ૨૨ મા કલમની કલમ ૫ (૧) (ઈ) અથવા ૫ (૨) (જ)ની રૂબે તે પોલીબોટ ઇમ્પીરિયલ નથી એવો કાયદો કરી શકશે નહિ, સિવાય કે, કુદી પ્રધાન તરફથી તેને દાખલ કરવાની પરવાનગી આપવા માં આવી હશે; અને જો એવી પરવાનગી આપવામાં આવેલી નહિ હોય તો તેને દાખલ કરવામાં નહિ આવે."

જો આ ગેરો સુધારાનો એટલો મર્વ કરે છે અને આ નાસ્તીકાના દેશમાં સુધારો આવેલો હોય તો હવે છે તેઓનો કહેવાતો સુધારો જો આજ હોય તો અમે એટલું જ કહીશું કે મુશ્કેલ તેનાથી કોને જાણે

નોંધ

દક્ષિણ આફ્રિકાના ગેરોએને એટલું જોઈએ

મી. ડેનેય કહ્યું, જો આ નાટક ની ગુનીવર્સીટીમાં સેશીયલ એ-મી-પોલીબોટના આત્માંથેકચરર છે અને હવે થોડા દિવસમાં ઓકસફડ ગુનીવર્સીટીમાં તેમને મળેલ નવા હોદ્દાપર જવાના છે, તેમણે કરવા સાહિય રાટરી કચગમા બાળક કરતા જલ્લજ હતું કે, "દક્ષિણ આ

ફ્રીકાના ગેરોએને જો બીન-ગેરોએને માટે હવે ઓકસફડે મુશ્કેલ નહિ મુકે તો થોડાજ વર્ષમાં વર્ષમાં થઈ અનિવાર્ય છે. જો આજ રાજ્યનો એક જ હવાજ છે, અને તે એ કે, બીન-ગેરોએને દેશના કારભારમાં અવાજ આપવો, જવાબદારીના રણો આપવા અને તેઓને પોતાપણું ખાન થાય તેવું કરવું. ગુનીયનની વિવિધ જાતીઓના સમાજમાં રાજકીય પ્રતિનિધિત્વ અને નામરીકતના સવાલો ને નોંધવી હાથ ધરવા જ પડશે.

"આપણે થોડાં દહ રવા છીએ અને મુજ સવાલને બદલે બીન-સવાલોને જવાબ દહ માનવ મીરનું અપમાન કરી રવા છીએ. જે બરાબર અને કમતી કામ થઈ રહ્યું છે તેને દુ ઘિતારી પાડવા નથી છાછનો. પરંતુ એટલું બસ નથી. હું એ પણ જાણું છું કે એ કામ બહુ સહેલું નથી છતાં તે કાયમાં લીધા વચર મુટી નથી.

"દક્ષિણ આફ્રિકાના મુરુવીપોને દેશની સંસ્કૃતિના વારસામાં સૌથી બિનજાનો વેધારે લાજ ડાલતો જોઈએ. ગેરોએ બીન-ગેરોએને કામ સામા મળીને તેઓના વિચારો જલ્લજ જોઈએ. ખોટા બપોનું નિવારણ જોઈ છે કે અરસપરસ સામાજિક જલ્લજ થવો જોઈએ. અને મજાનું એક થા છે કે ગુનીયનમાં મુરુવી અને બીજા વીસ વીસ વર્ષના થાય છતાં બીન-ગેરોએને જોખમજાની તેઓને લા મળતી નથી."

મી. કહ્યું કે કહ્યું કે ઓકસફડમાં જઈ તેઓ જોખમવેલની બિન જાતી એ વચ્ચેના સંબંધના સવાલનું કામ કરશે.

માણસ જન્મથી જ ખરાબ છે (I)

દક્ષિણ આફ્રિકાના મુરુવીપોને જો પ્રેડીગીટ મી. જરડીસ મેરીટએ જો મુલાકાતમાં એવું કહ્યું હતું કે "મતલબ મુજે સારો છે. હું માનું છું કે મુશ્કેલ કરી સનેગો માણસને બનાવે છે" કેપટાલિના 'કહેલો' નામના આફ્રિકાનસ અખેચારે એક અખેચરમાં ટીકા કરી છે કે "આવું એક જીવું અને જવાબદારીનું રથાન ધરાવનાર આવી વાત કરે જે ખરેખર તાત્કાલીક જરૂર છે. જો રથાને અમે બાઇબલના વિશ્વકોષી અર્થમાં કિતરવા નથી છાછા. માન એટલું જ જણાવવા મુશ્કેલ છે જો એવો ખ્યાલ બાઇબલની અંદરની સાય હકીકતથી તલબ ઉઘડો છે અને મુરુવીરતના સૌથી મહત્વના સિદ્ધાંતોને ઇ-કારનારો છે."

કેનીયાને હાંકેલું સંસ્થાન બતાવવાની વાત.

રેડેસીયના એક અખબારે ત્રણેક આપણીપર એવી જાન ધારી હતી કે ખોટા દક્ષિણ આફ્રિકા અને કેનીયા, કેનીયાને હોદ્દા સંસ્થાન બતાવવા વિશે મતજા કરી રહ્યા છે. કેનીયા ના મર નર સર હાલીન એવીને ખબર હતી કે કે એ કેવાલ તદ્દન ખોટા છે. એ કેવાલને હરદ આફ્રિકામાં ઘણીજ પ્રશિક્ષિ આપવામાં આવી છે અને પુરોષોત્તમ કામમાં ખળબળાટ થતી રહ્યો છે. કેવાલ જણાવે છે કે ત્રણે કેનીયાની સરકારો ને કેનીયા હોદ્દાને આપવામાં આવે તો ત્રણ સરકારો વિચારી રહ્યા છે: (૧) કેનીયાના ૩૦,૦૦૦ ચોરસ કીલોમીટરને પુરેપુરી નુકસાની આપવામાં આવે અને યુનાઈટેડ કીંગડમ, સેન્ટ્રલ આફ્રિકન ફેડરેશન અથવા દક્ષિણ આફ્રિકાના યુનીયનમાં સ્થાયી થવાની સમજૂતી કેનીયામાં તેઓએ બેચરી રહ્યા છે તેવી આપવામાં આવે.

(૨) દક્ષિણ આફ્રિકાના યુનીયનમાં ના સંબંધ હોઈએને તેટલીજ નુકસાની અને વસવાટ કરવાના હકો આપી દીધે હરહાર હેઠળ કેનીયામાં રાખવામાં આવે.

કેમ્બ્રિજના નેતાઓપર પ્રતિબંધનાં વધુ હુકમો

એન. આઈ. સી.ની વર્કિંગ કમીટી સમક્ષ ડૉ. નાયકરનું નિવેદન

ડૉ. રવીચાર નવેમ્બર તા. ૨૨મીના મહેલી નાટાલ ઇન્ડિઅન કેમ્બ્રિજની વર્કિંગ કમીટીની મીટિંગ સમક્ષ કેમ્બ્રિજના પ્રમુખ ડૉ. જી. એમ. નાયકરે એક નિવેદન એકાદ્યું હતું જે એડવોકેટ એચ. ઇ. માલ તરફથી પહેલાંજાવામાં આવ્યું હતું. આ નિવેદનના કેટલાક પ્રમુખ મુદ્દાઓ અહિં આપીએ છીએ:

“આપણી કેમ્બ્રિજની વર્કિંગ કમીટીની આ મીટિંગ નાટાલ ઇન્ડિઅન કેમ્બ્રિજના સભ્યોને તેમજ નાટાલની હોદ્દા કામને માટે ઘણી મદદરની છે. મારણ તમે એવે વખતે મળી રહ્યા હો ત્યારે દક્ષિણ આફ્રિકા એ માર્ગની સન્નિધિ આવી પડેલું છે. જે પ્રશ્નો અને સીઓ લોકસાસનના સિદ્ધિતામાં માનનારા છે તેઓએ લોકીયત અને કલ્પના નહિ બતાવે તો આપણે આ દેશ એવા અમકર અધિકારના પુરમાં આવી પડશે કે જેમાંથી હરી પ્રકારમાં આવતા થયાં જશે પીતી જશે.

“માનવ રવાનગ્વના મૂળભૂત સિદ્ધિતામાં માનનારાઓને માટે એ વખત આવી જાગેલો છે જ્યારે આપણે આ પ્રિમ દેશપર રાજ્ય કરનારા એ તરફથી જે અન્યાયો મળે રહ્યા છે તેને રજૂ કરીએ અને વિના સંકોચ

(૧) સેન્ટ્રલ આફ્રિકન ફેડરેશન અને દક્ષિણ આફ્રિકાને આજીવન આજીવન પચાસ વર્ષને માટે હોદ્દાઓને માન પોતાના હોદ્દામાંથી પસાર થતા પુરતી છુટ આપવા દેવામાં આવે. સર હાલીન એવીને આ દેવાસ વિશે તપાસ કરવાની સુચના કરી છે.

બે બહોલીતી વ્યક્તિઓનું

અવસાન મળા રવીચારની રાતે નાટાલની સુપ્રીમ કોર્ટના જજલ પ્રેસીડેન્ટ મી. નરસીસ રી. મી. રીવેટનું અધ્યક્ષિતમાં અવસાન થયું. દિવસના તેઓ રહેઠાણની નજીક સરેમ કરવા ગયા હતા. ત્યાં અચાનક તેમને કઈ કઈ આવ્યું અને ડરગન પોતાને પેર કાઢી જતાં આવ્યા ત્યાં રાતે તેમનું અવસાન થયું. તેમના અવસાનથી દક્ષિણ આફ્રિકાની ન્યાય કચેરીને મોટી ખોટ થઈ છે.

મી.નું અવસાન સોનીયેટ રસીયાના પરદેશ મળા અને યુનાઈટેડ નેશન્સ મનરમ એસેમ્બલીમાં સોનીયેટ કેની-એસનના નેતા મો. એન્ડ્રી વીલીન્કીનું ૭૧ વર્ષની વયે હાટ કેલીવરથી સોમવાર તહેવાર તા. ૨૨ મીના ન્યુ યૉર્ક માં થયું છે. તેમના અવસાનથી સોનીયેટ રસીયાને એક રાષ્ટ્રિય ખોટ થઈ છે.

નિરોધ કરવો જોઈએ.

“રાષ્ટ્રસ એસેમ્બલીની એક અને સરેશન એફ કોમ્યુનિટીઝ એકટની રૂએ મહેલી બેઠાણ અને આપણું સત્તાઓ વડે ન્યાય ખાતાના પ્રધાને કેમ્બ્રિજ અને રૂઝ યુનીયનના ઘણા નેતાઓપર પ્રતિબંધના હુકમો બજાવેલા છે.”

ડૉ. નાયકરે ત્રણ કેમ્બ્રિજના નેતાઓ પર અગાઉ બજાવેલ મુદ્દા અને પોતાની સહિત બીજા છ પર એ અડવાડીએ બજાવેલા હુકમોનું સુચન કરી જણાવ્યું કે, “ઉપરાંત બને કાલકાઓની રૂએ મારાપર બજાવેલી નોટીસો કેમ્બ્રિજના પ્રમુખ તરીકે મારી રિશિતને દરકત કરનારી નથી પરંતુ યુનીયન અને સાફેસ વેરદ આફ્રિકામાં બે વર્ષ સુધી મોઢ પંચ મંડળોમાં કાનૂરી આપવાની અને મનાઈ થઈ છે અને એક વર્ષ સુધી મારી કીમચાલ ડરગનના મેજસ્ટ્રીટીયસ ડીરેક્ટરમાં અધોક્ષિત કરવામાં આવી છે.

“એક સામાજિક કાર્યકર્તા અને અ.પણી એકેડેમીકીયના સભ્ય મીસીસ કાનીયા મીટુરે જે વર્ષ સુધી સમળી મંડળોમાંથી બહાર રહેવાને હુકમ બજાવવામાં આવેલો છે પરંતુ તેમની કીલકાઓપર પ્રતિબંધ મુકવામાં આવ્યો નથી. મીસીસ મીટુરે તેમજ

મીટુરે સરેશન એફ કોમ્યુનિટીઝ એકટની કલમ (૬) ની રૂએ પ્રતિબંધ મુકવામાં આવ્યો છે અને એવે અમરો વધીક મારફતે પ્રધાન પાસેથી પોતે લીધેલાં પચાસ માટે કારણો માગ્યાં છે.

આપણી બજારસ સેક્ટરી મી. રી. સી. એમ. આપણી બજારનાઈઝિંગ સેક્ટરી મી. એમ. પી. નાયકર અને આપણા બે ઉપ-પ્રમુખો મેસર્સ આઈ. સી. મી. અને ને. એન. સી.એસ.ર અમારો નેવીજ નોટીસો બજાવવામાં આવેલી છે તેઓને એન. આઈ. સી. અને એસ. એ. આઈ. સી. કોમેસ એફ ધી પીપસ અને નાટાલ ઇન્ડિઅન યુથ કોમેસમાંથી રાજનામા આપવા કરમાં વચામ આવ્યું છે અને બે વર્ષ સુધી કેક પંચ મંડળોમાં કાનૂરી નહિ આપવા કરમાં વચામ આવ્યું છે.

“આ રીતે સરેશન એફ કોમ્યુનિટીઝ એકટ પસાર થયે ત્યાર બાદ આપણી એકેડેમીકીય કમીટીના નવ સભ્યોપર મનાઈ હુકમો બજાવવા છે.

“આપણી સંસ્થાના દરેકો અનુસાર મેસર્સ દેવી સી. એમ. પી. નાયકર, ને. એન. સી. એમ. અને આઈ. સી. મી. પોતાના રાજનામા મારી સમક્ષ રજૂ કરેલાં છે જે માટે સમેટ રિવકારવા પડેલાં છે. તેઓની રજૂઆત ખાલી પડેલી જગ્યાએ પુરવા દે વર્કિંગ કમીટીને સુચવેલું છે.

“આ મનાઈ હુકમોના પરિણામે આપણી સમક્ષ મળીર પરિરિશિત ઉપરિયત થઈ છે. પરંતુ મને જરાયે ઠંડા નથી કે કેમ્બ્રિજના સભ્યો તેમજ નાટાલના લોકો મી. રવાનગ્વ એવેલ નો, વર્ષ કે જાતીના કેક પંચ કીમીસ ભેદો સિવાય પ્રત્યેક માનવી પોતાનું વ્યક્તિત્વ પુરેપુરું દર્શાવી શકે એવો લોકસાસનના સિદ્ધિતાપર રચાયેલો સમાજ ઉભો કરવાના કેમ્બ્રિજના ધ્યેય ને વળગી રહીને વધારે દલતાથી જવાબ વાળી.

“આપણે નેતાઓ સામે થયેલાં લેવાઈ રહ્યાં છે ત્યારે તમારા પ્રમુખ તરીકે અમુક હરીકતો માટે બારપુરક રજૂ કરવી જોઈએ.

“પ્રથમ એ કે આપણી કેમ્બ્રિજના જે સભ્યોપર પ્રધાન તરફથી મનાઈ હુકમો બજાવવામાં આવ્યા છે તેમાંના એક પંચ સરેશન એફ કોમ્યુનિટીઝ એકટની બેઠાણો વિષયોની રૂએ યુનેમાર કરેલા નથી. તેમાંના એકને પંચ ન્યાયની અદાલત સમક્ષ પોતાને બચાવ કરવાની તક આપવામાં આવેલી નથી. વચર તપાસે પ્રધાને તેઓને યુનેમાર કરાવેલા છે.

“બીજું એન. આઈ. સી. દક્ષિણ આફ્રિકાના લોકસાસનના સિદ્ધિત આમળ વધારવાના કલને વરેલી છે, બીજા કલા વાને માટે નહિ. આપણી સંસ્થા પ્રમુખીય આજાદી મેળવવાને

માટે છે, જેમાં જુદા જુદા થત ધરના નાશ નરનારીઓ યુનીયનમાં સીને માટે લોકસાસનનું સમાન ધોરણ રચાવવાને મંત્રીત થયેલા છે.

“બીજું લોકસાસ નેતાઓ કે કેમ્બ્રિજની નીતીને અંમલમાં મુકવામાં જે એ યુદ્ધાઓને વળગી રહ્યા છે તે હું અહિં હરી જણાવવા માંગું છે.

(૧) સંમેલન અને એપાર્ટાઈડની સામે આપણે જાહેરી લડતમાં આપણે અહિંસાને મક્કમપણે વળગી રહ્યા છીએ.... હું જાને અહિંસાના સિદ્ધિતાને રહેલો છું. લોકસાસ નેતાઓએ જણાવેલા બારપુરક જાનેર કરેલું છે કે જે મોઢ પંચ દર્શાવતી વાત કરતી ને આપણા લોકોને દુશ્મન મળ્યો તેને માટે કેમ્બ્રિજની લડતમાં કમી રચાવ નથી.

બીજે રી એ છે કે કેમ્બ્રિજના મોઢ પંચ જાતને જાતી કે વર્ણને ભેદ નથી. આપણે એના અને કાલકા સમળાને માટે સંપૂર્ણ સમાનતા માંગીએ છીએ.... કેમ્બ્રિજમાં આપણું કાર્ય મારાની ત્રિફ લામણીનું કમી ચિન્હ પંચ દેખાય તેના સખત વિરોધ કરવાનું છે. દક્ષિણ આફ્રિકાના કમીસાઓ લોકોને, સમળી જાતીના લોકોના હકો અને રવાનગ્વ. સુરક્ષિત રહે તેવા એક સમાન ધોરણપર રચાયેલો સમાજ રચાવવા ને સંમેલિત કરવાની આપણી પવિત્ર દરજ છે.

“મારાં નિવેદનમાં હું જણાવતાં જણાવી મેલો કે દક્ષિણ આફ્રિકા એ મારોની સન્નિધિ આવી પડેલું છે. એક ટુંક અને સેક્રેશનમાં માનનારા એવે અધધુધી અને આજાતો મારાં લેવાનું પચાસ કરેલું છે જેઓ એપાર્ટાઈડ અને સેક્રેશનને વિરોધ કરનારા છે તેઓએ દક્ષિણ આફ્રિકાને સુખ અને આજાદીને મારો લાક જવાનું છે....”

કેરાવ

નાટાલ ઇન્ડિઅન કેમ્બ્રિજની વર્કિંગ કમીટીની નવેમ્બર તા. ૨૨મીએ મહેલી મીટિંગે કેમ્બ્રિજના નેતાઓપર ન્યાય ખાતાના પ્રધાન તરફથી સરેશન એફ કોમ્યુનિટીઝ એકટ અને રાષ્ટ્રસ એસેમ્બલીની એકટની રૂએ બજાવેલા મનાઈ હુકમોને વખોડી કાઢનારો દરાવ કર્યો હતો. જેમાંના ઉપર મનાઈ હુકમો બજાવવા દતા તેઓ માં વિશ્વાસ દર્શાવેલો હતો અને દાદુ-નાયકરની નેતામીરીની ચામતી આવેલી બાવનાનુસાર કેમ્બ્રિજનું કાર્ય આજુ રહેવાની તેમને તેમજ કામને ખાતી આપવામાં આવી હતી. મનાઈ હુકમો બીનસરસે પાછા ખેંચી લેવાની અગાળી કરવામાં આવી હતી.

ભારતનો પત્ર

(અમારા અનુરૂપની તરફથી)

સુખાં તા. ૪-૧૧-૫૪.

તી. ૧લી નવેમ્બરે પોંડીચરી ખાતે દસ માનીટની વિધિ થઇ એક લીડીના નાના ખત પર સહીઓ થઇ અને તેઓની સહાય સાથે ભારતમાં ની ફેન્સ વસાહતોમાંથી ૧૪૦ વર્ગ ચુના ફેન્સ જાસનનો અંત આવ્યો. હવેના માનવીઓની હર્ષનાદો વચ્ચે સરકારી ભાગ પર ભારતનો ત્રીરંગી ઝંડો ફરતો મથો અને લાખો સમયથી વિદેશી ગુલામીમાંથી મુક્ત થતા મારે આ વિસ્તાર પોતાની માલિકા ભારત સાથે કરી બળી ગયો. સત્તાની ફેર-બદલીના કરાર પર સહી કરવા માટે ફેન્સ વિદેશ ખાતાના એક હિસ્સ અધિકારી મો. પોન્ચરી લેન્ડી પેરીસથી ખાસ પોંડીચરી આવ્યા હતા. ફોસ વતી તેમણે અને ભારત વતી શ્રી કેવળસિંહે સહી કરી હતી. શ્રી કેવળ સિંહ અમારે સુધી ફેન્સ હોદ્દાના ભારતના ફોસજ જનરલ તરીકે હાઈ કરતા હતા. તેઓ હવે આ વિસ્તાર ના કમીશનર તરીકે તેને વહીવટ સંભાળશે.

ફેન્સ હોદ્દા ફેન્સ કમીશનર સહિત મોટા ભાગના ફેન્સ અધિકારીઓ સત્તાની ફેરબદલી પહેલાં આ વિસ્તાર છોડીને ફોસ જવા ઉપડી ગયા હતા. સત્તાની ફેરબદલીની વિધિ વખતે થોડાક જ ફેન્સ અધિકારીઓ હાજર હતા. સત્તાની ફેરબદલીની વિધિ જોવા હવેના પ્રાનજનો જમા થયા હતા અને આ વિસ્તારને આઝાદી આપતા કરાર પર સહીઓ થતાં તેને "જેન્સ હોદ્દા" અને "જેન્સમાતરમ"ના અગનમેલી પોઝીશન મેં વધારી લીધાં હતાં. ભારતના વિદેશ ખાતાના મંત્રી શ્રી આર. કે. નેહરુ આ પ્રસંગે ખાસ દાખલ રહ્યા હતા. શરૂઆતથી તે અંત સુધી આ વિસ્તારને અમે તેમણે ફોસ સાથે સંબંધિત પુરવારો વધાર્યા હતા. જે ધોરણે ભારત અને ફોસની સરકારો વચ્ચે કરારો થયા છે તે ધોરણે ભારત સરકારે જે વર્ષ પહેલાં ફોસને સુખાં હતાં.

શ્રી આર. કે. નેહરુના કહેવા પ્રમાણે, ભારતમાંની વિદેશી વસાહતો અમે વારને અખતાર કરેલી એકમાત્રી નીની આ સમાધાન સાધવામાં સહાય રૂપ બની છે. આ નીતિના મુજબ સિદ્ધાંતો નીચે પ્રમાણે છે: પ્રથમ, ભારતમાં આવેલી તમામ વસાહતોમાંથી વિદેશી જાસનને દુર કરવું અને તેને સંપૂર્ણપણે ભારત સાથે જોડી દેવી; બીજું, અલગ રાંડ ડુનિઝ અને બીજા અધિકારિને વળગી રાખવા; અને ત્રીજું, જોડાણ બચાવવા નહિ પણ

મીત્રાચારીયરી વાટાઘાટો દ્વારા સંતોષી બરી રીતે કરવું. આમ ફેન્સ સત્તાએ ભારતમાંથી યાતિયરી રીતે વિદાય લીધી છે અને આર. કેન્સ સંસ્થાનો પોંડીચરી, માર્કે, ધેનામ અને કરાઇ કાંઈ ભારતનો એક ભાગ બની ગયાં છે.

આ સંસ્થાનોનો વર્તમાન દરજ્જો ટકાવી રાખવા, પ્રાંતીય તંત્રની પુનઃ સ્થાપના તથા પ્રજાના સાર્વજનિક અને અન્ય અધિકારો જાળવી રાખવા માટે કરારમાં જોગવાઈ કરવામાં આવી છે. ભારત સરકાર પંચવર્ષી ચોળનાનો લાભ આ સંસ્થાનેને પણ આપશે. આ અધિનિર્દેશ પ્રસંગે તમામ રાજ દારી હોદ્દોને મુક્ત કરવામાં આવ્યા હતા અને જોખની સાથે વેરારો હતા અને જોખે ભારતની હદમાં રહી લાતનું સંચાલન કરતા હતા તેમની સામેના વેરારો રદ કરવામાં આવ્યા હતા. ઉપરાંત લાત દરમીયાન ડિજ રત કરી ગયેલા એ હવે નેટલા કુટુંબોને પાછા ફરવાની પણ સમ્મત કરી આપવામાં આવી હતી.

સત્તાની ફેરબદલી પહેલાં પોંડીચરી નાં અને હોદ્દા બીજા ભાગોના વેપારી એ.એ. પોંડીચરી ખાતે કરારોનો મહત્ત્વ માંખાઓ હતા. ભારતના નેટલી પોંડીચરીમાં જાણત નથી અને ભારત માં થયેલી વિદેશી યાત્રે મમાવવાની સાફ મનાઇ છે. અહીં અતિબંધિત યીજોનો હવે પોંડીચરીમાંથી ભારતમાં દમરો ખડકાઇ જશે.

ભારતના વડા પ્રધાન શ્રી નેહરુ યીન નો પ્રાસ પુરો કરીને ભારત પાછા આવી ગયા છે. ટોચ પણ સામ્યવાદી દેશમાં બીન સામ્યવાદી નેતાનું ટોચ દોરસ ન થયું હોય તેનું જાણ રવાજત શ્રી નેહરુ યીનમાં થયું હતું. આજ સર કાર તરફથી જ નહિ પણ પ્રજા તરફથી પણ તેમનું પ્રુવજ બહુમાન થયું હતું. શ્રી નેહરુ જ્યાંથી નીકળવાના હોય ત્યાં કસાકો અમાલિયી લે.કો દારબંધ ઉભા રહી જાન-દાનરોની સંખ્યામાં. ટોચ રશિયન નેતાનું પણ લાલચીનમાં આવું રવાજત થયું નથી. શ્રી નેહરુને ત્યાં જાણ્યું કે, હિંદોમિત્ર પ્રગતિની ખાતલ માં યીન કરતાં ભારત કયાંય આમજ છે, પરંતુ જમીનની વહેંચણીના સંબંધ માં યીને સારી પ્રગતિ કરી હતી. શ્રી નેહરુનો યીનનો પ્રવાસ અત્યંત સાથ નિવડ્યો છે અને તેના પરિણામે રિશ્ની ત્રીજ બચતી વસતિ ધરાવતા આ બંને દેશો વચ્ચેની મૈત્રી, અમાલિ સંબંધો વચેરે મજબુત થશે. વધે:

સુધી જવાન સામે મુદ્દા જોવા પછી આંતર વિગદને કારણે યીનનું અર્થ તંત્ર સાર બાંગી પામ્યું હતું. હવે ફરીથી દેશને જોર કરવા અને સેતોનું છાન ધોરણ ઉચે લાવવા માટે યીનને સારા એવા સમય સુધી યાતિયરી જરૂર હોય એ રીતે પામ્યું છે. યી નેહરુને ત્યાં જાણ્યું કે, લોકોને મુદ્દ મમતું નથી. તેમને યાંત્રી જોખએ છે. છનીયા પરિપક્વમાં યીને એ બતાવી આપ્યું છે કે, તે રશિયાનું અંધિયું રાજ્ય નથી. તે રશિયાની વિગદ જોખને પણ નિર્ણય લઈ શકે છે. જો યીનને પુરોમાં લેવામાં આવે અને પશિમી રાષ્ટ્રો તેને રિકાસ માટે જરૂરી માલ પુરો પડે અને તેને રશિયા પર આધાર રાખવા ની જરૂર ન રહે તો, તે કદાચ મુજો-રજાગિયાની જેમ રશિયામાં છુટું પડી જાય, એમ ધણનું માનવું છે.

શ્રી નેહરુને યીની નેતાઓ સાથે શુ વાતચિત થઇ તે વિષે હજુ સુધી કાંઈ જાણરાત થઇ નથી. શ્રી નેહરુ પ્રથમ આ સંબંધમાં પ્રધાન મંડળ ડાયેસ કારોવારી અને રાજ્યના મુખ્ય પ્રધાનોને માહિતી આપશે. યીનમાંની ધણી રિકાસની આવેશની શ્રી નેહરુ પર સારી છાપ પડી છે. જોખે તેને ભારતના રાજદારી તંત્ર અને સામાન્ય જીવનમાં જોખને ફેરફાર સાથે ભારતમાં અમલ થઇ શકે તે નહિ તેની તપાસ કરવા તેઓ આ વિષે રાષ્ટ્રીય રિકાસ કાઉન્સીલ સમક્ષ પણ હેવામ રજુ કરશે.

પાકીસ્તાનમાંની રાજરમને નવે પસંદે લીધો છે. પાકીસ્તાનના અવર્ન જનરલ ગુલામ મહમદ બહારમાથ દવા ખાવા ગયા હતા, ત્યારે વડા પ્રધાન જ. મહમદ અલીએ પ્રધાન મંડળને બરબર કરવાની ચર્ચા રાજરમની સત્તા પર કાપ મુકતા ખરડો ઝપાટામાં, જ. ગુલામ મહમદ પાછા ફરી શકે તે પહેલાં પસાર કરવી નાખ્યો. સાંજે આ ખરડો મેજેટમાં પ્રસિદ્ધ થયો. રાત્રે સંખોને મોકલ્યો અને સવારે ૯-૩૦ વાગ્યે તો પાસ કરી નાખ્યો!

આમ અવર્ન જનરલની સત્તાને કાપી નાખી, જ. મહમદ અલી પે.તે સર્ સંવાધિસ બની ગયાનો અર્થ અનુભવતા અનુભવતા અમેરીકા ગયા. ત્યાં તેઓ ભારત વિરોધી પ્રચાર કરી રહ્યા હતા અને અમેરિકાની મદદ મેળવવા મધી રહ્યા હતા, ત્યારે જ. ગુલામ મહમદ પોતાની સામેના પક્ષમાં નું વેર વાળવાને નિર્ણય લે્યો. તેમણે પાકીસ્તાનના સરસેનાપતિને પોતાના હાથમાં લીધા. જ. મહમદ અલીને અમેરીકામાં આ બાબતની અનુર પડી અને તેમણે ડેનેકા અને બ્રીટનને પ્રજાસ પડોતો પ્રયોજી અને કાબોનાં ખર્ચે ખાસ વિમાન કરી પાકીસ્તાન બે માથ મોકલે પરંતુ પાકીસ્તાન

માં રિયલિ બહુલક મધ હતી. પાકીસ્તાન તરફી બ્રીટનના 'ડેલી એક્સપ્રેસ' નો અનુરૂપની પાકીસ્તાનની સેન્ટર યાપમાંથી બચવા માટે કરાચીથી લીડી આવીને તેના અખખારને મોકલેલા હેરાસ પ્રમાણે, જ. ગુલામ મહમદ પોતાના કહેવા પ્રમાણે જ. મહમદ અલી ન કરે તો તેમને અને તેમના મિત્રોને ગીરફતાફ કરવાની લમણ આપી હતી. જ. મહમદ અલી જ. ગુલામ મહમદને મળતા મળા ત્યારે મહાન ફરતે બીલીટરી ગોઠવાઇ હતી. પહેલાં તો અમેરીકાની તાકાત પર હુલ્લા, જ. મહમદ અલીએ, ક્ષિપ કરવાની ના પાડી આંધ્યા ગયા હતા. પાકીસ્તાની તેમના મિત્રો તેમને સમજાવવા જતાં તેઓ રોષ પામ્યા હતા અને આપણાં કરવાની પણ ધમકી આપતા હતા. પણ મીત્રોની સમજવટને ધીરે-ધીરે જ. ગુલામ મહમદના કહેવા પ્રમાણે કરવાને તકવાર મળા હતા. જ. ગુલામ મહમદ તકવાર કોણ બાળજી તેમને રેડીએ. પરથી વાંચનું પામ્યું હતું. સંરક્ષણ અને પોલીસ બંધુ સરસેનાપતિના હાથમાં મુકાવું હોવાથી ત્યાં સરકાર રાજ રચપણું છે એમ કહી શકાય. આમાં નોંધવા જેવી એક બાબત એ છે કે પાકીસ્તાન માં બ્રીટન અને અમેરીકા વચ્ચે પડા પડાજા સાથા સમયથી બેચેનતાણ ચાલી રહી હતી. નાણાના જોરે અમેરિકા આમજ નીકળી ગયું હતું, પરંતુ બ્રીટને જ. ગુલામ મહમદ ખરબતે એકજ હતો. ચારીને અમેરીકાની બંધી મહેનત પર પાણી ફેરવી નાંખ્યું છે. જ. ગુલામ મહમદ પોતાની સત્તા પર કાપ મુકનાર લોકસભાને જ અરખાઈ કરી નાંખી.

અને એ વાદ હશે કે, પાકીસ્તાન હજુ બ્રીટનનું સંસ્થાન (ડેપીનીયન) છે અને અવર્ન જનરલની નિમણૂક બ્રીટનની મદારાણી બ્રીટીશ પ્રધાન મંડળના કહેવા પ્રમાણે છે. જ. ગુલામ મહમદની નિમણૂક પણ બ્રીટનની મદારાણી કરી હતી. પાકીસ્તાન રચના પછી તરતજ જોખમાં પુરી દેવાયેલા હો. આન સાહેબને નવા પ્રધાન મંડળ માં લેવામાં આવ્યા છે, સરકારી માંથી અને તેમના ભાઇ હો. આન સાહેબને એક વરસ પહેલાં જ જોખમાંથી છુટા કરવામાં આવ્યા હતા, પરંતુ તેમને સરકાર પ્રાંતમાં કાબજ થવાની હજુ સુધી મનાઇ છે. ઉપર સુધી મદાતમા આપી, શ્રી નેહરુ અને બીજા નેતાઓ સાથે ડાયેસમાં રહીને દેશની આઝાદી માટે તથા મુરિસમ લીમ સાથે લડનારા આ ખાત મુખ્યએ પ્રત્યે હજુ ભારતમાં એવું ને એવું માન છે. તેમના અપાન મંડળમાં સમાવેશથી પાકીસ્તાનની ભારત પ્રત્યેની નીતિ બદલાય જેવી ટોચને આશા નથી, કેમકે બ્રીટનની ચર્ચિત સરકારનું વલ્લ

પણ હમેશા ભારત વિરોધી રહ્યું છે. ડૉ. ખાન સાહેબને કાશ્મીરને લગતું ખાતું છે પણે હસારવાની મેલી રમત રમી રહી છે. તેમને પાકીરતાન સરકારે નિર્ણય કરે તે પ્રમાણે વર્તવું પડે અને તેમ ધાય તો તેઓ આ સંબંધમાં ભારત સાથે સમાધાન સાધી શકે નહિ. એટલે લોકોની નજરમાંથી છતરી જાય. કરાચીથી મળતા દેવાસો પ્રમાણે હજી સુધી તો ડૉ. ખાન સાહેબ કાશ્મીરને લગતું ખાતું સંભાળવાની ના પાડી રહ્યા છે. નવી સુદામીઓ મથા પછી પણ પાકીરતાનમાં બધારેનું ધાવા અંગેની રિપોર્ટ સુધરે એવી અહીં કાઢીને આશા નથી.

પાકીસ્તાનમાં જાહેરી કરોડોની તરફ પ્રવૃત્તિ થતી જોઈએ ત્યાંના સલાહીઓને નવો તુરકો શોધી કાઢ્યો છે. કરાચી ખાતેના દોઢી દાહ કમીઠનની કમેરીના એક કારકુનના મકાન પર પાકીસ્તાની પોલીસે દરોડો પાડ્યો અને ઘેરોડા સર સામન, અમત કાગળમાં વગેરે ઉપાડી ગયાં. પછી પાકીસ્તાન સરકારે જાહેર કર્યું કે, રાષ્ટ્રક્રુદ્ધતા એક દેશ તરફથી દેશપ્રેમી જાણી-જાણ તેમણે પકડી પાડી છે અને આ સંબંધમાં ખાર પાકીસ્તાની એની ધરપકડ કરી હેવાનું કહેવાય છે પણ ગીરફતાર કરાયેલા પાકીસ્તાની એના નામે બહાર પાડવામાં આવ્યા નથી. ખીજા ધારો કે જાણી-જાણ કાગળમાં મેળમાં હોય તો તે દાહ કમીઠનના ધરમાં જ રાખે કે જ્યાં પાકીસ્તાની પોલીસ દરોડાજ પાડી ન શકે. આવી વાલેપાત જાહેરાત સામે દોઢી દાહ કમીઠનને સખત વિરોધ તોખાવ્યો છે.

પાકીસ્તાનની રચના પછીથી બધ પટેલા સહોદર-અમૃતસર વચ્ચેનો રક્ષક વ્યવહાર ફરી શરૂ થયો છે. વિષ મેંહી દરખાસ્તોને ધારણે ભારત પાકીસ્તાન નહેરાના પાણીના પ્રશ્ન અંગે મેક્સીમીમાં મતચૂા કરવાને તકવાર થયા છે.

આ વર્ષે દિવાળી વધુ ઉજાડ અને આનંદપૂર્વક ઉજવવામાં આવી હતી. તથા વર્ષ કરતાં આ વર્ષે વેપાર-વધાની રિપોર્ટ સુધરી છે, મેકારી ધરી છે. અનંજન-કોળ અને ખીજા જરૂરી ચીજોના ભાવો ઘટ્યા છે. દેશમાં ખેતિવાદીનું અને ઔદ્યોગિક ઉત્પાદન વધ્યું છે. પૂંચ વર્ષો મેળના નીચે વિકાસ કાર્યક્રમનું અર્થ વધારવામાં આવ્યું હતું અને અમાલિ ખચોચા એળ નાણાને લક્ષમાં રાખીને ચોળના ના અર્થમાં રૂ. ૧૭૦ કરોડને વધારો કરવામાં આવ્યો હતો. અત વર્ષ દરમિયાન અનાજ-કાપડ અને ખીજા ચીજો ૪૨ના અંકુશો ૨૬ કરવામાં આવ્યા હતા. એટલે વેપાર પડકારો

થોડાં હતો. એટલે વેપારીઓ પશુ કહેરમાં હતા. ગ્રુપ્પ અને અન્ય કહેરોમાં મોટા પ્રમાણમાં રોશની થઈ હતી. કુટુંબોઓની ધાકાખાણ પણ ધુળાઈ હતી.

વીતેલા વર્ષની ને,વપાત્ર શ્રદ્ધિ ઉત્પાદનના ક્ષેત્રે હતી. અનાજનું ઉત્પાદન ૪૬૦ લાખ ટનથી વધીને ૫૬૦ લાખ ટન થયું હતું એટલે કે તેમાં ૧૪ ટકાનો વધારો થયો હતો. કોળના ઉત્પાદનમાં દસ ટકાનો વધારો થયો હતો અને તે ૬૬ લાખ ટને પહોંચ્યું હતું. રૂના ઉત્પાદનમાં ૨૫ ટકા નો વધારો થયો હતો. સીરડી અને તેલીનિર્માણ ઉત્પાદનમાં પણ સારો એવો વધારો થયો હતો. ખાલી શણ અને ચાના પાકમાં ઘટાડો નોંધાયો હતો.

ઔદ્યોગિક ઉત્પાદનમાં વધારો ચાલુ રહ્યો હતો. જુન ૧૯૫૪માં ઉત્પાદન સામાન્ય ઇન્ડેક્સ વધીને ૧૪૧.૨ નેટલું હતો અથ્થું હતું. ઔદ્યોગિક ૧૯૫૩માં આ આંકડો ૧૩૩.૫ નેટલે હતો. એક ફેબ્રુઆરી મહિનાને બાદ કરીએ તો ઔદ્યોગિક ઉત્પાદન દર મહિને વધતું જ ચાલ્યું હતું અને વર્ષ દરમિયાન કારખાનાઓની કાજલ શકિતનો સારા પ્રમાણમાં ઉપયોગ થયો હતો. રસાયણો સામાન્ય ઇન્જનેરી મલ, ધાતુશિલ્પો અને ચોડના ઉત્પાદનમાં નોંધ પાત્ર સુધારો થયો હતો. સામાન્ય વપરાશના માલમાં કાપડમાં ૫ ટકાનો વધારો થયો હતો જ્યારે કાગળ નિમક, વનરપતિ તેલ (ધી) અને ખીજા પછી ચીજોનું ઉત્પાદન પણ વધ્યું હતું ભારતના મિલ ઉદ્યોગે પરદેશીમાં એવી સખત દરીદ્ર શરૂ કરી છે કે, ખોટન ના લેંકેશવર અને મેન્ચેસ્ટરના મીલ વાળા મમરદમાં ૫૫૫ છે અને શિદન માં ભારતીય કાપડની આયાત બંધ કરવાની માનણી કરી રહ્યા છે. એક જમાનો એવો હતો કે, ભારતીય મીલ ઉદ્યોગને લેકેશવર સામે રક્ષણ આપવા માટે ધોરીક કાપડ પર ભરે આયાત જકાત નાંખવી પડતી હતી. આજે એવો જમાનો આવ્યો છે કે, ધોરીક ઉદ્યોગપતિઓ ભારતથી કરી રહ્યા છે.

ઉત્પાદન વધારાને પરિણામે ભારત ની રાષ્ટ્રીય આવકમાં થયેલા વધારો થી વિકાસ અર્થ વધારવાની સરકાર મા પણ હિમત આવી હતી. ૧૯૫૩-૫૪ મા કેન્દ્ર અને રાજ્યોની સરકારો એ વિકાસ યોજના પાછળ કુલ રૂ. ૧૫૪ કરોડ અર્પાં હતા. ચાલુ વર્ષે આ અર્થ વધીને રૂ. ૨૦૦ કરોડનો થશે. સમગ્ર રીતે જોતાં દેશનું અર્થ તંત્ર સ્થીર થયું છે અને આર્થિક આવી ઉજાવણ દેખાય છે.

ભારતના મારક પ્રધાન ને રશી ૨.૬મઃ ક્રીડવાહના અવસાનથી ભારતે

એક મહાન દેશભક્ત અને વહીવટકાર ગુમાવ્યા છે. ધી ક્રીડવાહને વ્યવહાર ખાતાન, પ્રધાન તરીકે તેમજ બોરડા ખાતાના પ્રધાન તરીકે પેતાની કાબે-સિધત બતાવી આપી હતી. તેઓ વારતાવક જાન મહેનત વાળા અને બહોશ હતા. તેમની વહીવટકાર તરીકે ની બોરડા ભારતને સાકરો. વ્યવહાર ખાતાના પ્રધાન તરીકે તેમણે વિમાની કંપનીઓના સખત વિરોધ છતાં રાત્રી એર-મેલ સર્વિસો ભારતના મુખ્ય મુખ્ય કહેરો વચ્ચે શરૂ કરી હતી. એને લીધે મુખ્ય મુખ્ય કહેરો વચ્ચેની સામાન્ય દપાલ પણ વિમાનો મારફતે જવાની શરૂ થઈ અને મુખ્યથી કીલ્ડી કે મલક લખેલો કાગળ કલકોમાં જ ત્યાં પહોંચી જાય. ઉપરાંત રાત્રીની વિમાની સર્વિસમાં દપાલની આવક હોવાથી ઉત્પાદનો પણ સરતા બાકમાં વિમાની પ્રવાસનો લાભ લઈ શકે છે. તેમણે પ્રધાનપદે આવ્યા પછી તાર-દપાલ ખાતાના નોકરોને રવિવારની રજા અપાવી. પહેલાં આ ખાતાના ચાલુસેને રવિવારે રજા આપવાનું લગભગ અશક્ય જ અણવામાં આવતું હતું.

તેમને એક ટેવ એવી હતી કે, તેઓ અચાનક કીલ્ડી છોડી શ્રમ થઈ જાય. સામાન્ય માણસ તરીકે તાર-દપાલ કચેરીએ ખીજા માણસોની જેમ દારમાં ઊભી જાય. લોકોની જાતે તકલીફ જુએ અને એ પછી આવી તકલીફે દુર કરવાનો રસ્તો લે. તેઓ બોરડા પ્રધાન થયા પછી પણ તેમણે આવી રીત ચાલુ રાખી હતી. તેઓ શ્રમ ધમને પાછા જાહેર ધામ એટલે કાંઈક નવી યોજના ધાવેજ.

તેમને સીધી વધુ તો ભારતમાંથી અનાજની તંગી અને અંકુશો દુર કરનાર પ્રધાન તરીકે વાદ રખારો. વયોથી મનઃશૂન્ય અનાજ ન મેળવી ને જારી મચેલી જનનાને રાહત આપવા તેમણે અનાજ ધરના અંકુશો દુર કરવાની દરખાસ્ત કરી ત્યારે ભારતના નાણા પ્રધાન અને ઉદ્યોગ પ્રધાન સહિત દેશમાં રચાપિતકીત ધરાવતા

મુદીરાહીઓએ તેની સ.મે સખત વિરોધ ઉઠાવ્યો હતો. પરંતુ ચી મેદર અને ક્રીડવાહ સાથે ઉઠવી છે અને જીવન બર સાથે જ કાર્ય કર્યું છે એટલે ચી મેદરનો સંપૂર્ણ વિશ્વાસ ધરાવનાર ચી ક્રીડવાહને ચી મેદરનો ટોડ મળી ગયો. તેમણે અનાજની માપ બંધી અને ખીજા બધા અંકુશો ૨૬ કર્યા. તેમની આ નીતિ પણ દેશમાં અનાજનું ઉત્પાદન વધવાથી સહજ થઈ. ભારત અનાજની આયાત કરનાર દેશમાંથી નિકાસ કરનાર દેશ બની ગયો.

ચી ક્રીડવાહ ફેબ્રુઆરી ૧૯૫૪માં એક બીચંત જમીનદાર કુટુંબમાં જન્મ્યા હતા. અતીમદ યુનીવર્સિટીમાં ગ્રેજુએટ થયા પછી વધુ અભ્યાસ પઢતો મુખીને ૧૯૨૧ માં મદ તમા માધીયની અસહકારની જડતમાં અંપલભ્યું હતું. મોનીલાસ મેદરની પ્રિમાળ દેખરેખ નીચે ચી મેદર સાથે જ તેઓ લેકથી હતા. ૧૯૨૧ માં તેઓ કેન્દ્ર ધારાસભામાં ચુંટાઈ આવ્યા હતા. અને કોંગ્રેસ પક્ષના મુખ્ય વહીવ ખન. ૧૯૨૬માં કે.એસની હાકલને માન આપી તેમણે ધારાસભામાંથી રાજીનામું આપ્યું હતું અને તેઓ ૧૯૩૦ માં અસહકારની જડતમાં જોડાતાં જ મહિનાની કેન્દ્રી સજા પામ્યા હતા. ૧૯૩૫ માં તેઓ છ. પ્રદેશ કો. સમિતિના પ્રમુખ તરીકે ચુંટાયા હતા. એ પછી તેઓ છ. પ્રદેશના મહેસુલી પ્રધાન તરીકે નિમાયા હતા. તેમણે કેટલાક સમય સુધી કાર્જવાદક વડા પ્રધાન તરીકે પણ કાર્ય કર્યું હતું. ૧૯૪૭ માં ચી મેદરએ તેમને કેન્દ્રના પ્રધાન મંડળમાં લીધ. હતા. તેઓ કોંગ્રેસ કોરોપારીના સભ્ય પણ હતા.

તેઓ રવજાવે મણાજ લેવાર હતા. તેમની પોતાની પાસે હોય તેટલું તો તેઓ માગવા આવનાર મરિયોને આપી દેતા એટલું જ નહિ પણ ખીજાઓ પાસેથી લેવાર લઇને પણ આપતા. વારસામાં મળેલી જમીન પણ તેમણે ચરીખ ખેડુતોને વહેંચી આપી હતી. તેઓ અરણ્ય પાખા ત્યારે તેમના ઉપર ર. એવીસ હજારનું દેવું થઈ ગયું હતું.

બર્ગલરમુકની ફેલ્ડીંગ ગેટો

તમારી દુકાનના બારણા તથા બારી પર એવી રીતે ગોઠવી આપીએ - જીએ કે ઉપાડતી વખતે એક બાજુ ઉપર ખસેડી શકાય.

એ સિવાય બર્ગલરમુક રકોન, મોટર ક્રીમીન, રીટ રીપેર, રીટ કવર, અપ્રોક્સિમટીનું કામ કરીએ છીએ.

વધુ વિગત માટે મળો :

લીખાભાઈ ગોપાંજ (કરબાવારા)
110 Frederick Street,
Johannesburg.

વિવિધ ખબરો

અહરમાતથી જાણાએલી ખબરો નીચેનાની નીચેના હોય છે.

મેરિટાઇમની જાણ કરતે એ-ક કા. પ્રોપાગાન્ડાની કોમિટીની નેતરી કરત. નેટીવેના સરકારે કંપનીના એક નેટીવ નોકરને પોતાને કામે માંડેલા જવાની રજા આપી હતી અને તેને કંપનીની બાબતોમાં સહ જવા કહ્યું કે જેથી તે જાણી પાછો આવી કામે લાગી જઈ શકે. રહેતે જતાં તેણે મેરિટાઇમની ખાસીસ મારમરેટ બુક મેકેડાનના નામની બાબત રહેતો આજારતી હતી તેની સાથે અપાઇ બાબતને પાડી નાખી. બાબતને પોતાને યાદેથી જાણ બદલ કંપની સામે નુકસાનની હાથે માંડે. નાટાલની સુપ્રીમ કોર્ટે કંપની પાસેથી તેને પા. ૧૧૨૫ની નુકસાની આપવી. કંપની એ બુકમાઈન વરિટ અદાલતને આપીસ કરી. અપીલ કોર્ટે સુકાદે આપતા કહ્યું કે નાટાલની સુપ્રીમ કોર્ટે એવું હાથે કહ્યું કે ઉક્ત નેટીવે બાબતે પાડી નાખી તે વખતે તે કંપની ના કામે જઈ રહ્યો હતો, જે વરિટ બેઠી હતી. તેથી અપીલ કોર્ટે નાટાલની સુપ્રીમ કોર્ટેને સુકાદે ૨૩ કયો.

કરેકમની તપાસમાંથી જાણના રાજમાત્ર પછી અક્ત ન રહી શકે.

જોનની રાણીની માતા કેનેડાની પ્રધાનતા મળે. તમા કરેકમ ખાતાંને તેમને માલ તપાસે. કરેકમ ખાતા ના અમલદારો વિમાન આવવાની રાહ જોઈ રહ્યા હતા. જેમ આખું કે રાજમાત્રના પચીસે પચીસ દાગીના તપાસ્યા. તેમની સાથેના જાણીસ અમલદારોએ કરેકા વિરોધના જવાબમાં જાણવામાં આવ્યું કે અને તેથી મહાન બાજી કોપ જતા. બહાર થી આવનાર કરેકરેકને માલ તપાસવા નો નીયમ છે. પણ વિરોધ થતા કરેકમ ખાતાંના અમલદારોએ કહ્યું : "મનુ દિલ્લીની જાણે પરંતુ અમલદારે મળેલા કુકમે ઉદાવ જ પડશે."

ફીનીક્સ સંસ્થાને મળેલી રકમો ફીનીક્સ સંસ્થાને મળેલી નીચેની રકમો સામાર સિલ્કરીએ જાણે. મેક્સ જૂના પ્રેમા એન્ડ કો. (૧૯૪૫-૫૬) પા. ૩-૩-૦.

લેડીસમીથમાં ગાલી રમવાર નવેમ્બર તા. ૪થીના લેડીસમીથ મેક્સ કોલમાં નોર્મન નાટાલના ત્રણ જાણીતા કુકમે, વચ્ચે શાહીની માંડ બંધાઈ હતી, જે શુભ પ્રસંગે નાટાલ તેમજ દાંસવ.મયી ત્રણ હજાર જેટલા લોકો હાજર થયા હતા. કાલ મહમદ પ્રજાની હોશી

એ ધીમતી દાવાં બીબી અને શ્રીમતી ખતીજ બીબીની અનુક્રમે નુકસાનના કારણે અહમદ જ. સીદાતના પુત્ર બાઈ બંધાલીમ સાથે અને હોજી જ. જોમ. મુસ્તાનાં પુત્ર બાઈ અહમદ સાદીકની સાથે લઈ ગયા હતા. કંપાએ મેરિટાઇમની જાણીતી પેટી મેક્સ એમ. એમ. આમોદ એન્ડ કો.ના કાલ અહમદ કાસમ મુસ્તાની પોલીસે છે.

કરમન ગુજરાતી હોંડુ અહિલા મંડળ

કરમન ગુજરાતી હોંડુ અહિલા મંડળના કાવં વાંદોનાની કમીટી મીટીંગ થોડા દિવસપર મળી હતી. સભ્યો એ બહુમતે કર પુનેમના જારત કોમ માં સંજના ૭૮ વાગે કોમા થઈ જાવન, મરવા, ચર્ચા કરવાનું નક્કી કર્યું હતું. તેમજ સંસ્થાને રચવાયે રચ વર્ષ મતાં હોવાથી રોપ મહોતસવ ઉજવવાનું પણ કમીટીએ નક્કી કર્યું હતું.

દિવાળી ઉપર કપડાં વિગેરે જે મંડળ તરફથી વિવિધ સંસ્થાઓને આપ્યા અને મંડળની અધીસને માન આપી જે જે બાબતોએ નવા અથવા જુના કપડાં મોકલ્યાં તેમને અને ખાસ કરી મિરેટરીયાના ગુજરાતી શાળાના શિક્ષિકા શ્રીમતી વિજયાબેન પટેલે તથા કાંતબેન પટેલ અને બેનો નીના બા. વલ્લભભાઈ પરજી તથા પોકનીની રહેર જે ઉત્સાહથી મંડળને કપડાં મોકલ્યાં હતાં તેમને ખાસ આભાર માનવામાં આવ્યો હતો.

મંડળે જેવ છઠી એકાદશીની સભા મરી બેનેને તેનું મહાત્મ્ય સમજાવ્યું હતું.

મરજી ૨૬ સપ્ટેમ્બરના હુમા કુકમના મી. મહમદ અહમદ હુમાનું શુક્રવાર તા. ૧૨ મીની રાતે મોટરના અહરમાતથી કાલુ સંજોગમાં અવસાન થયું છે. મી. હુમા વેરુમ જતાં હુમાના હીસ ની પાસે પોતાની બસમાં પેટ્રોલ નાખતા હતા તેવામાં પાલળથી આવતી એક કાર તેમની સાથે અથડાઈ જેથી તેમના પગ કપાઈ ગયા અને સખત ધબ ધબ જેના પરિણામે બે કલાકમાં નેમો ગુજરી ગયા. મરદુમ પોતાની પાલળ બાઈએ, પોતાની વિધવા, બાળી અને બહેન કુકમ શોક કરતું હુવા ગયા છે. કબર તેમનાં રહેને વિશાલી બહે અને તેમના કુકમજનોને સખર બહે.

મેક્સે છે

કેડલખર્ગની મરજીમાં હમામ અને મેક્સમાં બધાવવાનું કામ કરવા હાથી, કારી અને મોલવીનું સર્ટીફિકેટ મરાવનાર આશીમ. મ સિંહ પગાર પા. ૨૫. રહેવાની, અને ખતીની સમજ મહત્ત. કર વર્ષે પગારમાં કામના પ્રમાણમાં વધારો. પ્રમાણ પત્રો સાથે નીચેના શીરનામે અરજ કરો :

કેડલખર્ગ મુસ્લીમ જમાત, મી. એર. મોક્સ ૧૦, કેડલખર્ગ, દાંસવાહ.

કુકકીપીમ, કનકમ રેકસ રીટ-સ', લાઈસેન્સીંગ, રેવ-કુ કલીવર-સ અને કનકમેર-સ મારે મળો :

આર. વીકુલ

૨૧૩ મેક્સા હાઉસ, ૧૭ કમીયનર રફીટ, સેકન્ડ ફોર, ફરિદાદાઉન, બેહાનીસખર્ગ, ફોન ૩૩-૧૧૫૪

શ્રી મુરત હોંડુ એસોસીએશન વાર્ષિક ભહેર સભા
શ્રી મુરત હોંડુ એસોસીએશન વાર્ષિક ભહેર સભા રવિવાર તા. ૧ ડીસેમ્બર ૧૯૫૪ના રોજ બપોરે ૩ વાગે એસોસીએશનના રિહેટરીયા સ્થિત વાળા હોલમાં મળી.
કાર્યક્રમ : (૧) મત વાર્ષિક ભહેર સભાની મીનિટ (૨) કોમ રફીટ કુલ પ્રોપર્ટી બાબત (૩) મંત્રીનો વાર્ષિક રેવાલ (૪) અગાનમીનો વિશ્લેષ (૫) સુટબી (૧) પરમુરજી. સર્વે સંબંધેને અખતસર પમાલ આમલકરી વિનંતી છે.
ગાવનમાલ મજીબાહ, મધુમ, એલ. બી. ફોલ, અગાનમી, મગમાઈ, પરજીમલ, સ. મંત્રી

નવાં પુસ્તકો

લોક જારત, નાનાભાઈ મંદ મલ આરતના ૧૨ પાત્રોની જુદી જુદી વાર પુસ્તકોએનો સેટ ૧૩ ૧ દીપ નિર્વાણ (દસક) ૭ ૫ પ્રજા પરવાણુ નયા ૫ ૧ મળવાનું ઠેકાણું આ એસોસીએશન 'Indian Opinion', P. Bag, Phoenix, Natal.

સેક્રેટરીસની મરજી

હોંડના આખ્ય છપન ૧૫થી મેનો સવ.સ જવાબ રૂપે આ પુસ્તકમાં સેક્રેટરીસના વીચારો દર્શાવ્યા છે. કીમત થી. ૩-૬, મળવાનું ઠેકાણું : આ એસોસીએશન

બે અહવાલીક પંચાંગ						
વાર	શ્રીસી ૧૯૫૪ નવેમ્બર	હોંડુ ૨૦૧૧ મામલર	પુસલમાન ૧૩૭૪ હીજરી ૧૩૭૩ અવધ -આખર	ખારસી ૧૩૨૪ બે. ૧૧૧૬ નીવ	સુયોદય ક. મી.	સપોસલ ક. મી.
શુક્ર	૨૬	૨૬ ૧	૨૬	૨૬	૪-૪૬	૧-૩૬
શનિ	૨૭	" ૨	૨૭	૨૭	૪-૪૬	૧-૩૬
રવિ	૨૮	" ૩	૨૮	૨૮	૪-૪૬	૧-૩૬
સો.મ	૨૯	" ૪	૨૯	૨૯	૪-૪૬	૧-૪૦
મંગળ	૩૦	" ૫	૩૦	૩૦	૪-૪૬	૧-૪૦
શુક્ર	૧	" ૬	૧	૧	૪-૪૬	૧-૪૦
શનિ	૨	" ૭	૨	૨	૪-૪૬	૧-૪૦
રવિ	૩	" ૮	૩	૩	૪-૪૬	૧-૪૦
સો.મ	૪	" ૯	૪	૪	૪-૪૬	૧-૪૦
મંગળ	૫	" ૧૦	૫	૫	૪-૪૬	૧-૪૦
શુક્ર	૬	" ૧૧	૬	૬	૪-૪૬	૧-૪૦
શનિ	૭	" ૧૨	૭	૭	૪-૪૬	૧-૪૦
રવિ	૮	" ૧૩	૮	૮	૪-૪૬	૧-૪૦
સો.મ	૯	" ૧૪	૯	૯	૪-૪૬	૧-૪૦

Phone 22905

Tel. ADD.: "GANDABHAI"

The Home Of
INDIAN SWEETMEATS.

G. C. Kapitan & Son
Vegetarian Restaurant

Upcountry customers are requested to send their
POSTAL ORDER with their orders.

Write For Price List.

*****

બહારગામના ગ્રાહકોને ખાસ સુચના

બેઝન્ટ સાથે પોસ્ટલ ઓર્ડર મોકલવા અહેવાળી કરવી. ખાદ્યની કોમિટ
ઉપરાંત નીચે પ્રમાણે પોસ્ટલ ઉમેરવા વિનંતી છે.

નો. રેડીસીયા રી. ૧-૦ રતલ, સર્વિસ રેડીસીયા
૬ પેની રતલ, યુનીયનમાં ૩ પેની રતલ.

પ્રાથમ લીસ્ટ અંગ્રાવો

**154 GREY STREET,
DURBAN.**

ધી ન્યુ દિલ સુથ-સ્વીટ માર્ટ

એનેન્સ: મુખ્યમાર્ગ બાજુમાં કાંચિરવાળા.

સેક બાતની મોકલવો, ચોખ્ખા ધોની તેમજ મેઘા યેવા,
અસાદાથી અને બનાવીએ છીએ.

અમારું વખણાવેલું સુસ્તી ભુજી જેવ, અમર, બહીમા, બલજાં,
પાતરાં વિગેરે હરેલ તાલ બનાવીએ છીએ.

પાદો વીગેરે માટે મોટા પ્રમાણમાં મોકલો ઓર્ડર અમારે હંઠ
વખતમાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6675. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President St., Corner Diagonal Street.
JOHANNESBURG.

તાજું ઉમદા ફરુટ

ફરુટનું ટકાઉ આદુ ૧૦ પેની રતલ, માટી કળીનું લસણ
રી. ૧-૬ રતલ, અથાણા માટે કાચી કેરી રી. ૫-૦ ૧૦૦.

ક્યુરી અને સેવલી પાન રી. ૫ રતલ; પોસ્ટલ ચુકું. ગોળ ભારગીટ
રી. ૧૦-૧ ૬૬૫; જાળી અને રહેર ભારગીટ રી. ૧૬ ૬૬૫.

હમો મેખા, કાળ વિગેરે હરેલ ભતની મોસરી અને મસાલો સખીએ
છીએ.

રેડીસીયા, ન્યાસાલેન્ડ અને બેલજીયન મેથાના બોરડો ઉપર પ્રવ
ધાન આપી કોઈ પણ વસ્તુ પરમીટ હોવાની મોકલવું.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.
WHOLESALE FRUIT MERCHANTS
P. O. Box 251. DURBAN.

PHONE

33-2651

MASTER-BROS.

(PTY) LTD.

MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રૉસ (પ્રા.) લીમીટેડ

હેલ્થસેક્ઝ અથાલેન્ડ એન્ડ ટાપ્પેસ્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ

રેકમી તેમજ સુતરાઉ કાપડ, કુલન રજક. બ્લાન્કેટસ—બીબી જાજી માટે
નવ નવનો માલ. તેમજ ફેબ્રીકેશન ન્યોરવેડ સાડીએ.

નીચેના માટે હમારે લાંબા પ્રથમ વખાસ કરવા બતાવણુ છે.

૭૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

ફોન: ૩૩-૨૬૫૧

ધીરુભાઈ પી. નાયક

મુસાફરી વીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ

હીંદુસ્તાન અથર ધુનીવાળા કોઈ પણ ભાગની દરબાર હિવાઈ અથર જાગીન
મારે મુસાફરી કરવા મારે બેઠા અમારી ગારન્ટે સુરક્ષ કરો.

લંદની, આમ, મેરી, કુલ્કુડ, અકરમાલ, પેલાસાસ, વિગેરેના નીચા અમે
ઉત્તરાની આપીએ છીએ.

ઈન્ડિયન, પસ્તલ ટેકસ, હિસાબના માપડા હમાનવા રેવન્યુ કનીયર-સ
સર્વિસેક કે રેપારના બાયરો-સો પાસેનાઈ તેમજ હિંદોસ્તાનને હવની
વાનતોમાં કોઈ પણ હી લીધા વિના અમે પ્રકૃત સત્તા આપીએ છીએ.

તેમજ કુલ્કુડના કાર્ડે બેરોસીએશન સિંક બોરડ લીધા, પોર્ટલાનર
ઈન્ડિયન કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone: 33-9033. 29a Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

લગન પ્રસંગો માટે

અમને મળો.

સુસ્તી જમણના અને રેપરલીસ્ટ છીએ

મા કપીટનની અંતર દેખરેખ નીચે ધુનીયતવા અને રેડીસીયાના કોઈ
પણ ભાગમાં હમારે મુકામે આવી રસોઈ કરવાનો અમે કન્ટાક્ટ કરીએ.

કેપીટન-સ બાલકની હોટેલ.

(ધી કોન્ટેર મીકાઈ હાઉસ)

એ અને ચિકેટોરીયા રીડીટના ખુલાખર - હરખન.

ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ ટેલીગ્રામ: KAPITAN.

ફરનીયર! ફરનીયર!! ફરનીયર!!!

બેરુમ છુદ, હાઈનીમરુમ છુદ, વોલ્ડેબ, હેરસીન બેસ્ટ,
સાર્ફ બોર્ડ બોફીસ ટેસ્ટ, છુક કેસ, ટેબલ, તબલ કોફાયત
આથે ખરીદી સહીસ. અમે પધારી લાભ લેવા સુકેશો નહિ.

—બોઈસ, ટેબલ અને કીચન હેસર—

એ હમારી દેખરેખ નીચે હાથપાલ માલ છે. તેમાં રંગો હમેશા હાઈ-
વાલ રહે છે. માત્ર રોકડા બારોના પ્રાઈસ ભીરક અંગ્રાવો અને રેપાર
આગલ વધારો.

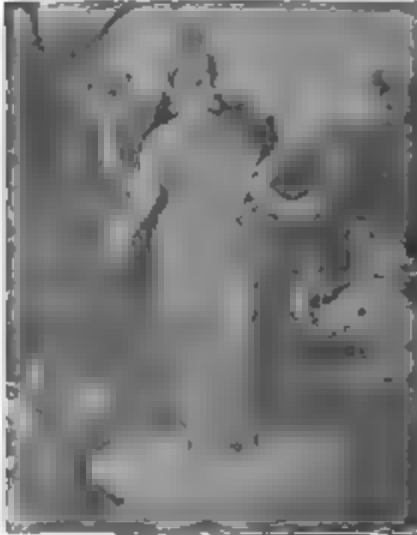
L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2626.

દીવાળી બાદ મળેલા નવીન પુસ્તકો

આવમાં ખાસ ધરાવે કદવામાં આવ્યો છે. વહેલા તે ખુલો.	શી. પૈ.
(૧) સરિય રત્નો બામ. ૧-૨	૨૨ ૬
(૨) રસીકા રસોડું	૧૩ ૬
(૩) ભગવદગીતા	૪ ૬
(૪) નવમદ વિધાન (અદોની સાન્ની માર)	૪ ૬
(૫) સોળ સેકમ્બારની કથા	૨ ૬
(૬) શાવ પાવંદીની પ્હારદર હારદ મુર્તી (૧૮મી મ.ટ.)	૧૫ ૬
(૭) સત્યનાથપુત્રી કથા	૨ ૬
(૮) મંડી ૫૬	૫ ૬
(૯) દેવ દેવીઓનો આરતી ચાઈ (દિંદીખા)	૩ ૬
(૧૦) નકશાઓ, હાંદુરદન અને પાકીસ્તાન પ્રથમ નકશાઓ	૫ ૦
(૧૧) નાની નાની નવલીઓ પાંચમો સેટ.	૧૦ ૬

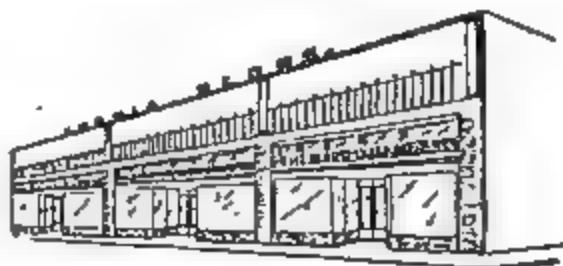
અમલી ચંદા, મન્દુલા, ખાતી
પાટે રાખુ, જુરુમળીના પદમો,
સાદસ કપા, જુપી સાગર, મો
પાણાને મિત્રે

Obtainable from.

**BHARAT MUSIC
SALOON
AND BOOKSELLERS**
(Corner Grey & Lane Streets)
286 Grey Street,
Phone: 26070.
DURBAN.

K.M. Lodhia & CO.

Manufacturing Jewellers and General Dealers

22 ct Jewellery made to order in latest designs

આવિસ દેરદ

સોનાના કમીના ખાસ અમારી મળી દેખરેખ નીચે અમને અપાયેલ
કામ સુતોપ પામે એવી રીતે કરીમે છીએ.

ગેસેસ, ગુદી ગુદી કીમતની બંગડી અંગોળા, સાડીની પાન, નીલી
પરકમ એવીય વીતેરે બનાવીએ છીએ.

106 Prince Edward Street, Durban.

જોઈએ છે હાડકાં

તમારાં સ્ટેશન કે સાઈડગિ
પહોંચતાં કરવા માટે
અમે ટનના
પા. ૭ આપીશું

ખાલી બેગો રેલ કીરાયું ભરી પાછી મોકલી આપીશું
વધુ વિગતો માટે લખો:

THE
**BULL BRAND
FERTILIZERS LTD.**
SARNIA NATAL.

એટલું તમે લખો છા ૭ કેનેડાની વિશ્વ વિખ્યાત કંપની
સન લાઈફ એન્ડ કનેડા

કંપનીનાં કમી સત્તાવાર એજન્ટ છીએ.
કેપટાઉન

ફક્ત આશીર્વાદની વરિષ્ઠ અસાધ્યતા કેપ એન્ડ ગ્રા કોપ પ્રેવી-સીવલ કીપમ
ના સરકાર તરફથી નીમાયેલા અમેલ તથા ગુજરાતી માધ્યમોનાં જો
તેમજ અંગ્રેજી કમીએસન અંગેનું કોઈ પણ ભાવનું કામકામ વિના નીવડે
ભરીત મળીએ વર્ક સો છે.

1. Wherever there is a particular Life Assurance Problem a Sun Life of Canada Plan can solve it.
2. Prompt settlement of claims is a maxim of the Company's Management.
3. During 1951 the Company paid over £31,000,000 to annuitants, policy holders and their families.

The Sun Life of Canada is a Leader in World Wide Assurance.

Consult us first.

C. C. PALSANIA

GENERAL AGENT

Business, Estate, Financial, Insurance and Immigration Consultant.
Sworn Translator.

100 Sir Lowry Road,
P.O. Box 4624.

CAPETOWN
Phone 32390

સોપારી સાથે ખાવાના. પાન
પાનનો એડર મોકલતી વખતે ઉગાડનાર
ને પરખાઈ લખતાં નહિ ચુકશે.

કોઈ પણ જાતના અને કોઈ પણ જથ્થામાં
હોલસેલ આવે.

આખું વર્ષ પુરા પાડીશું.

અજમાવી ખાતી કરી લુઓ.

નીચેના શીરનામે લખવાનું નહિ ચુકશે:

COTTON LANDS BRTBL LEAVES GROWERS CO.,
P. O. Box 7,
VERULAM, NATAL.

INDIAN OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903

The Canon Collins Controversy—I

By C. W. M. GELL

TO the various political categories alleged to be active in South Africa a new one has recently been added—"the Collins' ultra-leftists." The phrase itself, at least the "ultra left" part of it, derives from the leader of a small, clique of Indian merchants, known as the South African Indian Organisation, whom Canon Collins met, discerned their concern with individual vested interests and rightly rejected in favour of the much more representative South African Indian Congress. The stigma of "ultra leftism" laid upon him by a non-White was gratefully accepted by the Nationalist Afrikaans press, which was able to give it a semblance of verisimilitude not only by showing Canon Collins to have associated with and spoken sympathetically of "named" Communists, but also by quoting his own remarks that the present danger in South Africa comes not from the insignificant Left but from the persistent attempts by Government, police and press to smear all liberals and other opponents of current race policy as "Communist."

Not that the South African outcry against Collins has had much to do with what he actually said. Most of the noise in the editorial and correspondence columns of the press, as well as from public platforms, has been directed either at what he is (in the eyes of his detractors) or at the impossibility of arriving at a reasonable estimate of complex South African conditions after a visit of only eight weeks. Canon Collins has been called "a scholarly crank" by a cleric with no notable scholarly pretensions of his own, who from his comfortable Cape living has taunted Collins for "preferring the amenities of Amen Court to the difficulties of a missionary life in the *bundu*." He has been accused by a leading Opposition politician who has been making conspicuous efforts to align his party's racial ethic more closely with that of the Nationalists, of "loosening the bonds of Commonwealth" and of being an exhibitionist who seeks publicity like a temperamental ballerina and hampers "the real fight against the Nationalists for the maintenance of White civilisation with justice to the non-Europeans." He has been called "an incomprehensible kafferboetie" (which is a less warped society would be a compliment, not a deadly insult) by a leading Afrikaans paper, a "slanderer" by another, "an outsider whose liberalism is not even in the kindergarten of realism" by a Methodist minister who seems to oppose theological liberalism on Barthelean grounds as vehemently as he dislikes political liberalism for being "too naive, naive and sociologically stupid," preaching (as he believes) a social gospel that too readily disintegrates into Godless humanism, and impotent before "the stark fact of man's inherent sinfulness," "a tool of the Communists and symptom of a vicious movement (towards racial equality) that is sweeping the world and deserving only of complete and utter contempt" by a Nationalist politician who solemnly averred that "all the inventions throughout the ages have come from the Europeans," while such epithets as "prejudiced, bigoted, biased, dogmatic, narrow-minded, pontificating, uninformed tout" etc. were the regular stock-in-trade of writers to the press. All this vituperation and vituperation endorses the comment of a magazine columnist who saw in it "the emotional resentment of a closed society" whom no one may criticize but whose inhabitants do not hesitate to air their views on racial or territorial affairs in Goa, the Gold Coast, Kenya and the Rhodesias. Personal abuse is a poor substitute for solid argument and, since most of his critics at the same time emphasised Collins' abysmal ignorance of South African conditions, it is remarkable that they did not hasten to expose the factual and other errors in what he actually said.

With regard to the brevity of his visit, it is curious that no one, before he came, thought to warn the public that, no matter what conclusions he came to, they would be invalidated by his inexperience. It was common knowledge that he was invited out here by a Durban business man in the hope that that acquaintance with the country and its peoples would modify views he had publicly expressed in St. Paul's and elsewhere. Mr. Shave offered the Canon's fare "as an opportunity to educate Britain as to the facts of the case." It was agreed that he should "see for himself" and thereafter be free to state his findings. Does anyone seriously doubt that, if he had recanted, withdrawn the gravamen of his charges and praised various aspects of our racial policies, he would have been congratulated for unusual perceptivity and for the clarity with which he had grasped the

(Continued on page 558)

*

*They are slaves who fear
to speak
For the fallen and the weak
They are slaves who will
not choose
Hatred, scorn and abuse,
rather than in silence
shrink
From the truth they needs
must think
They are slaves who dare
not be
In the right with two
or three'*

*'And see that which is
parted from God, which
disobeys God which cannot
in that state correspond
with God—this is Hell
Sin is simply apostasy from
God, unbelief in God'*

Drummond.

*

The New India Assurance Company Limited

Principal Controlling Officers:
Rustomjee (Pty.) Ltd.

74 VICTORIA STREET, DURBAN

(Please note our change of address

As from the 1st October 1954

BAI JERBAI RUSTOMJEE

TRUST BUILDING

First floor

140, Queen Street,
DURBAN, NATAL.

Telephone 2335. Telegrams 'BRADFORD'

P.O. Box 110

LUSAKA, NORTHERN RHODESIA

BRADFORD CLOTHING FACTORY

Direct Importers and
Wholesale Merchants

Clothing Manufacturers

Proprietor RAMBHAJI D. PATEL

Branch:

CITY STORE

Cairo Road, Lusaka

Always in Stock:

Piece Goods, Hosiery, Cutlery,
Enamelware, Stationery, Drapery,
Crockery, & Wool.

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Kampala arriving November 30, Sailing December 5,
for Bombay

Passengers must conform with the Cholera Vaccination and Yellow Fever inoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without food	£83-10-0
Second "	"	"	55-0-0
Inter-Class	"	"	37-0-0
Unberthed (Deck)		without food	24-10-0

Muslim Special Food £11-10-0 Ordinary Food £4-17-6
Hindu Special Food £10-3-0 Ordinary Food £4-5-6

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be permitted to keep on deck with them more than one bedding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.

Tel. Add. "KARAMAT."

INDIAN OPINION

FRIDAY, 3RD DECEMBER, 1954

Mr. Strydom And South Africa's Future

WITH Dr. Malan's and Mr. Havenga's retirement and Mr. J. G. Strydom becoming the Prime Minister the last vestige of moderate element has been removed and the reins of South Africa has fallen in the hands of the extreme Nationalists. With Strydom, Swart, Louw and Verwoerd South Africa presents a formidable picture. The fate of the Africans in particular and the non-Europeans in general is sealed. One could perhaps almost say that the fate of South Africa is sealed. For if it is believed that South Africa can live by crushing the bodies and souls of the non-European people it is the greatest mistake. Everything of course depends on the stand taken by the non-Europeans. They have a strong case, the whole civilised world is there to back them but above all they must have faith in the righteousness of their cause and in God. They need not lose their heads. They should leave that to the Government. They must prove by their actions that they are an innocent and harmless people seeking bare justice and human freedom, and for that they are prepared to stake their own lives without causing injury to anybody.

Our whole struggle is based on the highest moral principles of Truth and Non-violence. Even our slogans should not have the slightest tinge of the spirit of violence in them. The following words of Mahatma Gandhi are worth remembering.

"If we follow the law of Love, we shall not bear any hatred towards the infelicitous brother. On the contrary, we shall bring him to see the error of his ways, or his wrong point, our error, or truth will generate the other's difference of opinion. It is the other party does not observe the law of Love, he may be violent to us. If however we do not let our love for him pass overboard, he falls away in the end. All obstacles to our path will vanish if only we observe the golden rule, that we must not be impatient with those whom we may consider to be in error, but must be prepared, if

need be, to suffer in our own person.

If we follow this precept we feel sure we shall not go wrong and in the end we shall succeed in melting the stoniest hearts.

Sir Godfrey Huggins On Racialism

SPEAKING at a St. Andrew's Night banquet in Gwelo, on Sunday, November 28, Sir Godfrey Huggins, Prime Minister of the Central African Federation said that, during the past year or so there had been too much harping on racial matters in the Federation.

"I am sure we are all sick to death of it."

Sir Godfrey said there were no non-people in Britain who got their enjoyment and pleasure by crushing the Europeans in Africa. He was not a bigot, the Prime Minister said, and as long as the activities of these agitators did not lead to rioting and bloodshed, he felt they should not be robbed of their enjoyment and pleasure.

"I suggest to the people of the Federation that they should ignore these critics and not be irritated by them, because a mind in a state of irritation cannot give of its best."

Almost everything, said Sir Godfrey, depended on race relations. The policies which the Federation pursued could not be rigid, but had to be adapted to deal with circumstances as they arose.

Sir Godfrey said: "It is probably true that, on the surface, a reasonable degree of harmony in race relations could be achieved by the judicious use of machine-guns. This method would make an appeal to any decent European and, apart from that it would require frequent repetition. It could never be more than a transitory expedient, and would most certainly not appeal to the invading public."

The Federation could move forward or backward, and the Prime Minister. To claim that there was something so entirely incommensurable between the races that separatism must become more intense, and the races more further apart, would be a backward move, since it would mean the Federation had spun itself from the current of world and Commonwealth trends.—Sapa.

We quite agree with the Prime Minister of the Central African Federation, Sir Godfrey Huggins, that nothing can be achieved by

giving way to irritation by outside criticism of the policies of the Government, because a mind in a state of irritation cannot give of its best. Truth is always bitter but one has to accept it whether one likes it or not. As a result of that criticism Sir Godfrey has admitted a few very vital things: (1) that machine guns will not solve the racial problem (2) that from a practical point of view it will not pay; (3) that the policies pursued by the Government could not be rigid, they had to be adapted to deal with cir-

cumstances as they arose; lastly the most vital point, that separation of races cannot be intensified, for it would mean a backward step not taking into consideration of the current of world and Commonwealth trends. We do not think the critics of the policies either of the Central African Federation or of the Union of South Africa are saying anything more than that and if they have been obliged to say it it has not been with any sense of joy but with a sense of justice and humanity.

NOTES AND NEWS

Mr. Nehru On Indian Communists

MR. NEHRU, Prime Minister of India, is reported by Sapa-Reuters to have said in New Delhi on Sunday, November 28, that while Chinese Communists were working wholeheartedly for the uplift of their country, Indian Communists were bent upon disrupting the economy of the country to attain Party ends. "Indian Communists," Mr. Nehru said, had no moorings in the land of their birth. "They always look to other countries for inspiration and guidance. They are displaying an anti-Indian, anti-people, and anti-country attitude of mind towards every aspect of India's problems."

We believe Communists are the same everywhere. If the Chinese Communists were working wholeheartedly for the uplift of their country, it was because they had already attained their Party ends. Our experience in South Africa is that Indian Communists here do not look to India so much as they look for guidance to Soviet Russia and other known Communist countries. They had Nehru and Gandhi when it suits their purpose. They do not hesitate to denounce them if it does not suit their purpose. In the last war it became a Peoples War over night when Russia came in. As long as Russia was out it was a War of Imperialism with the Communists.

"Savage" Racialism Of South Africa Criticised

Mr. Philip Fethergill, vice president of the British Liberal Party, is reported by Sapa-Reuters to have said in Trawbridge, Wiltshire, on Sunday, November 28, that "the savage racialism of South Africa demands a liberal answer from Britain. Every non-European member of our Commonwealth and Empire must be

assured that we stand firmly committed to a policy of liberty, wherever our writ runs. The present policy of the South African Government raises the gravest moral and political issues, and is of profound international consequence. South Africa, as a self-governing community, has power to act the tyrant, but the effect may be to plunder her own European people into a nightmare of bloodshed and violence, and to endanger the cause of liberty throughout the world. There must always be the hope that a united Commonwealth—particularly if the influence of the United States also made itself felt—could bring the South African Government to its senses."

Dr. K. N. Jiwalla

Dr. K. N. Jiwalla, daughter of Mr. and Mrs. N. Jiwalla, who is engaged to Mr. Rustomjee, son of Mrs. and the late Mr. Jalbhoy Rustomjee, has returned to the Union after completing her medical course and doing one year's internship in England. She paid a visit to Durban last week, accompanied by her mother. Mrs. Jalbhoy Rustomjee gave a welcome reception to her at her home in Eleventh Avenue on Saturday when a large number of ladies were present. Dr. Jiwalla paid a visit to the Phoenix Settlement on Sunday. She intends spending two months at the Baragwanath Hospital in Johannesburg.

*Truth forever on the scaffold
Wrong forever on the throne
Yet the scaffold sways the future
And behind the dim unknown
Standeth God within the shadow
Keeping watch above His own*

—James Lowell.

BANTU EDUCATION ACT

DR. VERWOERD THREATENS THE CHURCH

THE Minister of Native Affairs Dr. H. F. Verwoerd, said on Wednesday, November 24 that because of attacks by the Churches on the Bantu Education Act Government subsidies to mission schools would be taken away sooner than was first contemplated.

He said the association of Archbishop Denis Hurley with the Roman Catholic Church with the personal attacks that were being made had contributed to the realisation that the transition period of partial subsidy should be shortened.

In his statement Dr. Verwoerd said the tone of some of the attacks on the Government on the question of the policy of Bantu education were unworthy and un-Christian and were based on a misrepresentation of the facts making it impossible for a decent person to reply in the same spirit.

Threats such as those by Bishop Reeves to close a number of schools and not to rent the school buildings would not intimidate the Government. Other premises in the areas concerned, or elsewhere, if that were more effective, would be rented or built as soon as possible.

In any event more Bantu children would be admitted to community or State Bantu schools than the action contemplated by the Anglican Church would displace.

The children so admitted could include children other than those catered for by the schools which the Anglican Church propose to close because the community or State Bantu schools would not draw children only from the members of one particular church but from the Bantu community as a whole.

The only eventual disadvantage that would result from the action contemplated by the Anglican Church therefore would be to harm some of the children attending the Church schools concerned.

The statement by Bishop Reeves that co-operation between the Church and the State in the field of Bantu education had come to an end, was of no value. As far as Bishop Reeves was concerned there had in fact been no co-operation but continual active political opposition.

What Bishop Reeves called co-operation was the fact that his mission schools received a 100 per cent subsidy from the State for teachers' salaries.

It was perhaps better that this kind of one-sided "co-operation" should come to an end.

TRUE BACKGROUND

The true background to the attacks was not moral considerations as pretended, but disappointment because a sphere of influence together with large financial grants for the exercise of influence within this sphere had fallen away as a result of the new policy.

There were in South Africa two directions among the Churches in regard to Bantu education and which had existed long before the enactment of the Bantu Education Act.

The attitude of the Afrikaans churches and several foreign missions was that their real calling was to preach the gospel and they provided or helped to provide general educational facilities only until such time when the State, and especially the parent, could take over their responsibility.

The Anglican churches on the other hand had opposed this direction both before and after the enactment of the Bantu Education Act. They wanted to maintain control of education even though they were unable to finance it.

The Anglican Churches had nevertheless continued to bring the Natives under the impression that they (the Anglican churches) were providing the education as Bishop Reeves had again implied in his recent statement.

Bishop Reeves had stated that his Church could not or would not provide education facilities unless it received a 100 per cent subsidy from the State for teachers' salaries, apart from the rent for buildings and other privileges.

"With a 75 per cent. subsidy, he declares, it is impossible to do so. How can his Church, if it is not prepared or is unable to meet only a quarter of the costs, claim that it was extending the privilege of education to the Bantu?"

The time had come when the Bantu people should realise the true position. It was in the interests of racial relations that there should be direct co-operation between the State and the Bantu community.

PAY FOR PRIVILEGE

Churches which really wanted to provide education for Bantu children could still do so, but then they would have to pay for it themselves. For those who wanted to do so, provision was made for a transition period during which the subsidy would gradually be reduced.

Those who wish to retain their own schools would have to find a quarter of the costs in the first year, and thereafter a progressively larger amount. Apparently this concession was not appreciated but was made a basis for reproach and attacks.

The effect of this would be that the subsidy would be taken away entirely from all mission schools sooner than was first contemplated so as to achieve the objects of the Bantu community and Bantu State schools as soon as possible. Then the dispute would end sooner.

In connection with the criticism by Archbishop Hurley it may be asked whether there was any Catholic country in which

the State granted a 100 per cent. subsidy to mission schools or to a Protestant church, and whether there was any Catholic country in which Protestant churches enjoyed the full right of admission during school hours to government or mission schools to administer the gospel to their children there.

If not it might well be asked whether the Union, which as a Protestant country granted these privileges, was in this way being thanked and encouraged to continue therewith.

The religious character of Bantu schools would be provided for in various ways. A senior official would be appointed to devote his full attention to this matter. Provision would be made for daily religious lessons.

In addition, a time would be set aside in all schools during which recognised churches would be admitted to the schools to minister to their children according to their own church doctrines.

The Minister said he had been criticised on the grounds that he, as a European, had enlightened the Natives about the wrong actions of certain European clergymen.

But there had been no criticism of these European clergymen who had not hesitated for months to go among non-Europeans to slander the Government and to undermine its authority so as to necessitate a correct exposition of the facts.

"I must therefore announce that so long as certain churches allow their clerics to continue to make the Bantu suspicious of the Government of the country by making unjust accusations and misrepresenting the facts, so long will I continue to supply the Bantu with correct information and to expose those responsible for wrong information and the motives for their actions."

'Natal Mercury.'

Bishop Reeves' Reply To Dr. Verwoerd

In a Press statement on Thursday, November 25, the Bishop of Johannesburg, the Right Rev. Ambrose Reeves, said that allegations by the Minister of Native Affairs, Dr. H. F. Verwoerd, that co-operation between the Church and State in education had been one-sided were unfounded.

Bishop Reeves said that over a period of 50 years the Church had made an immense contribution spiritually and financially.

"It has laid out vast sums of money in buildings, equipment and leases. In the Diocese of Johannesburg alone the valuation of Anglican school buildings was 455,000 at the time of building. Today many of these buildings have appreciated in value. Moreover, the cost of maintenance through the years has required thousands of pounds."

Bishop Reeves said it was because of this heavy burden and because of the recognised value

of the work being done that the State agreed to act as a partner, subsidising teachers' salaries, long before Dr. Verwoerd became a Minister of the Crown.

"The allegation that the churches have used State subsidies for purposes other than education is shocking," Bishop Reeves said. "It is an accusation of misappropriation. For my own church I deeply resent such an unworthy insinuation."

"Since 1950 the Anglican Church in this Diocese alone has spent more than £8,000 of Church money, over and above all Government grants, in the maintenance and erection of schools."

Bishop Reeves said that the Minister had also accused the Church of alleging that under the Bantu Education Act fewer children would be educated and that the education would be poorer than at present.

"The Church has never alleged that less children will be educated but it asserts boldly that the education will be poorer."

The Church is fully aware, Bishop Reeves said, of the Government's aim to double the school-going population, but this was being done by dividing school time into two shifts, thus halving the length of time for each child. "This cannot mean anything but inferior education."

Bishop Reeves said the Church's fundamental objection, to which Dr. Verwoerd had made no reference, was not just on the question of an inferior kind of education.

"It is a question of opposing a type of education which in our view will assign to the vast mass of Africans a place of permanent inferiority."

The accusation that English churchmen had spread false propaganda among the Natives, that might incite them against the Government of the country, was unjust and incorrect, Bishop Reeves said.

"The Church does not enter the political arena. It must make its stand on moral values."

His decision to close the 23 Anglican mission schools within his jurisdiction was not a threat.

"It is a decision I was compelled in conscience to take because of the situation created by the Minister's legislation."

The Bantu Education Act was in itself a threat no less blatant than the Minister's recent observation about the possible withdrawal of leases for church sites in municipal locations. "The Act says, in effect, that if the church wishes to retain any influence in African education it must implement the Minister's policy," Bishop Reeves said. "Natal Mercury."

THE CANON COLLINS CONTROVERSY

(Continued from front page)

essence of our problems in so short a time? But he remained impatiently and even more perceptively critical. And so the weapon we use to ward off all unwelcome criticism was duly launched against him.

But we have used it so often that, by now, its cutting edge is blunt. A South African correspondent doubted if one need eat the whole of a bad egg to know that it was bad. Mr. Victor Gollancz, writing with greater urbanity in 'The Times' questioned if one need live a lifetime beside an open drain to smell its effluvia. A Johannesburg priest cogently argued that those who live in the midst of injustice and benefit from it, are both too lazier to prevalent conditions and too interested a party to recognise evil and raise their voices against it. The small Labour Party weekly added that "to see South Africa without illusions requires intelligence and integrity, not years of residence." Other people recalled the ease with which the editor-in-chief of the largest Swedish daily, whose conclusions were very similar to Collins', disposed of this taunt of ignorance only a few months earlier. Wrote Professor Tingsen,

"To understand the racial question is (in White South African eyes) simply to accept the prevailing opinion; all studies which do not lead thither are meaningless or injurious. .... Naturally one who has made a study of the country, albeit from books, knows more about prevailing conditions and policies than most of the inhabitants. But never before have I been conscious of such condescension. Continually I met people who discussed the problems with great confidence but who did not even know the numerous different race groups or the main features of recent legislation. The surprising fact was their lack of first-hand information. They could not speak any African language, they had never seen the shanty-towns where urban Africans live, they had never had a conversation with an educated African, Indian or Coloured. .... They see Africans in the Street, have them as silent and subservient servants in their homes, manage them on their farms and in their workshops; but they never converse with them, as one human being to another. Their opinions are clichés, formed in

youth and never put to the test. .... Nowhere outside South Africa have I encountered prejudices as a life-principle, solid, aggressive and taken as a matter of course."

In view of this verdict, can one still dissent from Canon Collins' judgment that "very few Europeans know what it is like to be an African in the present situation?" Nor can this failure of contact by "the man on the spot" be excused on the grounds, argued by Johannesburg's leading English daily, that "it is far harder for the White South African to put himself in the place of his Bantu employees than for the employer in Britain to understand the mentality of his employees, from whom he is separated socially by an equally wide gap." The gaps are not, in fact, comparable at all. The political and social colour bars are absolute and impassable, no matter how a man betters himself or his children. And Canon Collins was not thinking of "the very different ideas, customs, and ideals cherished by the African masses to this day," about which the leader writer's ideas are probably stereotyped; but of the European-imposed or European-condoned conditions of curfew, pass laws, influx and residential control, restrictions on movement and employment, police chivvying, official and unofficial discourtesy, homelessness, squalor, disease, malnutrition, confinement to unskilled labour and its consequent low wages, denial of recognised trade union organisation, expropriation of freehold rights and their permanent refusal for the future—conditions under which most urban Africans live today. The African, observed Canon Collins quite correctly, no more prefers his low living standard than British slum dwellers preferred their slums. "Being used to it" neither makes it more acceptable nor excuses its continuance. Contradictorily but revealingly, the same Johannesburg newspaper later commented editorially that "all Canon Collins had to say has been better said by those with more knowledge"—the reference being to men like Alan Paton, Leo Marquard and Dr. Edgar Brooke who have lived their lives out here. But if this is so—and Collins himself made no claims to originality about a well worn topic—why, indeed, all the fuss?

1 Many of our 600 "named" Communists and of those who have had

their act & fear likelihood proscribed—in either case, without trial on the substance of the charge—are not, in fact, genuine Communists at all, as the rest of the world knows them.

2 The Church Times' commented editorially that Canon Collins' "lightning visit was no doubt intended to disarm his critics." It was, of course,

designed by his host to disarm the Canon.

3 This is widespread in shops, post-offices, municipal and police stations. An official circular has forbidden government servants to address non-Whites as Sir or madam or to observe the usual courtesies at the end of a letter.

(To be continued)

DEATH OF MR. H. K. GOKAL

It is with profound regret that we have to record the untimely death, at the age of 45, after a prolonged illness, of Mr. H. K. Gokal, a prominent merchant of Johannesburg. For some months Mr. Gokal was bed-ridden with heart trouble and he died at one o'clock on Tuesday morning at his residence at the Orient House. The late Mr. Gokal had received his education in India and had a working knowledge of English. He came here in his early days and joined his late father, Mr. Kanjeebhai Gokal, in his business, which was first established

The Late Mr. H. K. Gokal

in Louistrichardt. The son inherited the business after the death of his father and it was developed by his business acumen and was for the last few years transferred to Johannesburg where the wholesale firm of H. K. Gokal is well-known throughout the business circles both Indian and European. The late Mr. Gokal had his human weaknesses but his outstanding quality was his magnanimity of heart. In his business he was firm with his customers but he was lenient with those who were in need and he did not hesitate to give them a helping hand to enable them to stand on their feet once again. Once he was convinced that a cause was good he did not hesitate to give liberally. No one who went to his door for contributions for

any charitable cause was ever turned away empty-handed. He was a great admirer of Mahatma Gandhi and the great ideals he stood for though he was not able to live up to them, and he made no secret of the fact. He had a special affinity towards Phoenix Settlement and 'Indian Opinion' founded by Mahatma Gandhi. He considered Phoenix the Settlement as a place of pilgrimage and it was through his initiative that the cost of nearly £2,000 was met by Messrs. H. K. A. and V. Gokal and Mr. N. Doshi to reconstruct "Favvudaya," Mahatma Gandhi's memorial cottage, which stands today in its original form at the Phoenix Settlement. He has given quite a good amount in building the Kasturba Gandhi Memorial School at the Phoenix Settlement and 'Indian Opinion' has always been generously helped by him whenever it was in need. In Mr. H. K. Gokal the mercantile community has lost a good friend and 'Indian Opinion' has lost a sincere friend and one of its staunch supporters at all times. The late Mr. Gokal leaves behind his young sorrowing widow, two sons of whom the eldest, Mr. Dhirubhai has been ably looking after his father's business, three daughters, two of whom are married in India, two brothers who are in Louistrichardt and a large number of family members to mourn their sad loss. We extend to them all our heartfelt sympathy. May the soul of the departed rest in eternal peace.

All political comments in this issue except where otherwise indicated by Mahatma Gandhi of Phoenix Settlement, Phoenix, Natal.

HINDU DHARMA

By—M. K. Gandhi

Price Rs.

Obtainable From:

'Indian Opinion,'

P. Bag, Phoenix, Natal.

ARCHBISHOP ON APARTHEID MEASURES

THE churches were being asked to stand aside from the field of education while the future of South Africa was hewn out with massive Apartheid measures that fell like hammer blows on the soul of the Black man and the conscience of the White man, Archbishop Denis E. Hurley, O.M.I., said in Durban on Monday, November 29.

Archbishop Hurley was replying to the statement by the Minister of Native Affairs, Dr. H. F. Verwoerd, made in Pretoria on November 24, that "because of attacks by the churches on the Bantu Education Act, Government subsidies to mission schools would be taken away sooner than was first contemplated."

In this statement Dr. Verwoerd said: "The association of Archbishop Denis Hurley, of the Roman Catholic Church, with the personal attacks that are being made on the Act has contributed to the realization that the transition period of partial subsidy should be shortened."

"It is hardly fair of Dr. Verwoerd to construe criticism of his principles and policies as an attack on him personally or on the State," said Archbishop Hurley.

"Every loyal South African had the duty to oppose ideas that he considered dangerous to the State. There was no personal animosity or disloyalty in this, he said.

"It is a patriotic duty. It is doubly a duty when one has the obligation of spiritual leadership.

"Many of us are perturbed at the trend in public affairs that claims excessive powers for the State. The Government aims at planning and controlling the lives of its subjects to secure the ends of Apartheid.

"The better to achieve them, it intends to establish a monopoly in Bantu Education and displace with the direct and immediate participation of missionaries.

"Their influence must be restricted because it is not easily squared with efficient State planning and because the State contends that it can do the missionary's job in education more effectively.

"We thought there was some little part we could play in the education of the African, but apparently we were mistaken. We hoped that, with all our faults, we could bring some Christian influence to bear to smooth the rough road of transition and make for moderation and understanding; but apparently we were deceiving ourselves.

"We are asked to stand aside from the field of education while the future of South Africa is hewn out with massive Apartheid measures that fall like hammer blows on the soul of the Black man and the conscience of the White.

What was that future to be? It was the agony of that question that made the Churches so eager to retain direct contact with the education of the African," said Archbishop Hurley.

The Churches had come fairly close to the African's mind and heart and knew a little of the terrible hurt that the segregation policy had inflicted.

The African could put up with a lot cheerfully and patiently—poverty, undernourishment, disease, low wages, separation from wife and family and many other things—but there was one thing he could not abide forever. This was the insult he saw in every law and regulation of Apartheid.

"Perhaps he is wrong to interpret Apartheid in this way; perhaps he should think more of the services and amenities provided for him; perhaps he should say 'The restrictions I experience are good for me, I appreciate the protection and opportunities they afford me.'"

"He does not say that, and it is not because the missionaries have gone out of their way to teach him the contrary. It is because there is in him, as in every other man, the instinct of freedom, justice, human dignity and self respect."

To ask the African to renounce this heritage was to ask him to be less than a man.

Archbishop Hurley said it was not easy to form a policy for South Africa. There was no facile solution to the problem of association between the various races that inhabited our country.

The difficulties of practical politics were enormous. For this very reason the State should look to Christian principles for a clear light and should encourage effort that aims at intensifying their field of application.

Apart from these considerations the Church had the mission and the duty to "teach all nations" and bring children to the knowledge and love of their Saviour.

"So whatever happens to the subsidies the work will go on," said the Archbishop.

"The Administration no doubt can hamper us at every turn. It can refuse sites for private schools in the reserves and townships, or deny registration and declare such schools illegal.

"In this matter the Government has all the power, and we have very little apart from our Christian conscience and our sense of duty. We will do all that such things make us capable of.

"Nor, when the anger of the African people is beyond containing, will we refuse our mediation. Our only fear is that it will be too late."—Natal Mercury

FUNERAL

The funeral of the late Mr. H. K. Gokal, which was attended by a large number of prominent merchants and others including a number of European friends, took place at 11 a.m. on Tuesday, November 30, at the Braamfontein crematorium.

Thanks

Mr. Dhirubhai (Fate), eldest son of the late Mr. H. K. Gokal, wishes, on behalf of himself and his mother and other family members, to express their sincere thanks to the numerous friends and relatives within the Union and without, who very kindly sent messages of condolence and floral tributes and all those who very kindly attended the funeral.

WANTED GUJARATI COMPOSITORS

Experienced, able and energetic "Gujarati Comps" required by proposed weekly news journal. Apply stating full details of experience and salary required to: Manager, 'Lalkar Weekly,' Temporary Address, 6 Plantation Road, Denver, Johannesburg.

BOOKS FOR SALE

- Satyagraha in S.A. —By M. K. Gandhi 15/-
  - A Gandhi Anthology —By V. G. Desai 3d
  - Which Way Lies Hope —By R. B. Gregg 2/-
  - Bapoo's Letters To Ashram Sisters —By Keshu Kotelkar 2/-
  - The Wit And Wisdom Of Gandhi —By Homer A. Jack 25/-
  - Gandhi And Marx —By K. G. Mashrawala 2/-
- Obtainable from:

'INDIAN OPINION,'
P/Bag, Phoenix, Natal.

For the modest cost of a tin of Sunbeam you can improve the whole appearance of your home. See the difference for yourself...when your stoeps and window ledges are gleaming with Sunbeam's rich glowing colours

Shines...and shines...and shines

in red...green...black at their brilliant best

N.I.C. ON BANTU EDUCATION ACT

THE Natal Indian Congress, in a Press statement, issues a grave warning to all South Africans, and to the Indian people in particular to regard the Bantu Education Act as an attack on all South Africans who cherish the democratic ideals and who are opposed to totalitarianism. It is in keeping with the political pattern in South Africa that the African people are the first to be sacrificed at the altar of segregation and apartheid. That is the lesson of South African history.

"We have the experience of land restrictions which commenced on a major with the Land Acts of 1913 and 1936 affecting the land holding of the African population. Once the African's rights were taken away the Indians were to follow with the Pegging Act and the Land Tenure Act of 1946 and now under the Group Areas Act we see clearly that the authorities' main purpose is to make

all the non-Europeans of the country a landless people.

"Similarly once the principle of communal representation was introduced for Africans in 1936, the same was offered to the Indian people in 1946 and now the Nationalists are endeavouring to deprive the Coloured and the Indian people of the Cape of their common roll vote and want to substitute communal vote for the existing qualified common roll franchise.

"It is hence more than ever necessary for all South Africans of all colours to make a clear stand on the principles involved for once the principle is accepted all South Africans must suffer. Our condemnation of the Act is based on moral and democratic grounds. We know that democracy is indivisible and if we remain silent when one section of our people is attacked then we are helping to destroy every vestige of democracy and freedom in the Union."

in the world whose minds, though aware of these changes, refused to accept them. They shut their eyes to realities.

These people, Mr. Nehru added, were still insisting on

deciding from a distance issues concerning Asia. Their insistence, however, far from solving the problems, only made them unfortunately more complicated.

Colonel Benjamin O. Davis, Jr., recently appointed by U.S. President Dwight D. Eisenhower to be

a general in the U.S. Air Force, is the first Negro to achieve this high Air Force rank. His father, General Benjamin O. Davis, Sr. (retired), was the first of his race to reach the rank of general in the U. S. Army (1918).

Davis is a graduate of the U.S. Military Academy at West Point, New York. During World War II, he commanded the U.S. Air Force 99th Pursuit Squadron in North Africa and in 1944, his 332 Fighter Group flew cover for the long-range, heavy bombers in Italy.

General Davis was born on December 18, 1912 in Washington, D.C. He attended public schools in Washington and in Cleveland, Ohio. Before entering West Point in 1932, he attended Western Reserve University in Cleveland, and Chicago University, Illinois, specializing in mathematics.—U.S.I.S.

ASIA'S PLACE IN THE WORLD

ADDRESSING a meeting held in Delhi to celebrate the birthday of Guru Nanak, founder of the Sikh faith, Mr. Nehru, Prime Minister of India, said that India had steadfastly stuck to her policy of neutrality and had refused to be dragged into controversies of power bloc.

Certain countries, he added, disbelieved India and doubted that she was independent and neutral in her policies, but these doubts were gradually disappearing and "even our opponents feel inclined to believe that India is independent and neutral in her policy and is honestly pursuing it." The result of the honest and neutral policy, he said, was that bigger nations in their mental conflict always looked at a third country to resolve deadlocks and that honour had more than once come to India. "Our forces went to Korea and now they have gone to Indo-China, not to fight there, but to serve the people and the cause of peace," he said.

The Prime Minister said great responsibilities which had fallen on India could be fulfilled by following the path shown to them by great saints like Guru Nanak. He taught us to live together in peace and unity, to follow the path of truth and to build and not to destroy. It was by following these teachings

that we could successfully shoulder the responsibilities of developing our country and promoting world peace. Birth of saints and Fakirs was an indication of the mind of a nation. Right from ancient times, India had consistently followed the path of peace and devoted herself to the service of peace and humanity. "We shall continue on that path shown to us again by Gandhiji and amass strength of forces ready to serve the cause of peace outside the country too," he said.

Referring to the rapid development in world politics in recent years, Mr. Nehru said during the last decade the world-map had changed considerably. Some of the Asian nations, including India, which had slumbered in slavery for centuries had now found their place in the family of free nations. "Heretofore," he said, Europe had been the centre of world politics and Asia had been totally ignored even in decisions on matters affecting Asia itself. "But with the awakening amongst Asian nations the pendulum of world politics had now swung towards Asia. And yet ironically enough there were still people

FARM PRODUCE

We are cash buyers of all types of FARM PRODUCE. Forward samples together with quotations to:

AISEN SOUTH AFRICA (PTY.) LIMITED

111/3 Macosha House.

17 Commissioner Street

P.O. Box 11012. Phone: 33-8921

Johannesburg.

Bankers: BARCLAYS BANK D.C. & O.

DHIRUBHAI P. NAIK

Travel, Insurance & General Agent

Book with us for your travelling by Air, Sea or Land at her to India or to any part of the world.

All types of Insurances—Life, Fire, Burglary, Riot, Storm, Accident, Plate Glass, etc.

Connd, Us Free of Charge For Your Income Tax, Persons Tax, Writing Of Your Books, Trade Licences, Revenue Clearance Certificate, Passports And Immigration Matters.

Representative: National Mutual Life Asso. Of Australasia, Yorkshire Insurance Co. Ltd.

Telephones: 33-9033. 29a Commissioner Street, JOHANNESBURG.

Surgeons, doctors and nurses leave nothing to chance. In hospitals, surgeries and clinics throughout Southern Africa and overseas, Dettol is the antiseptic largely preferred in the fight against infection. For Dettol is both powerful and safe. Let the wisdom of the specialists be your guide and assurance: whenever infection threatens in your own home, use Dettol promptly.

DETTOL

THE ANTISEPTIC DOCTORS USE

48

9516-1

NUGGET'S SPECIAL WAXES PRESERVE THE LEATHER

FASTEST
TO THE

IN CONSTELLATION COMFORT

FROM
NAIROBI

TO KARACHI OR BOMBAY

AIR-INDIA
International

With quick connections for

CEYLON HONGKONG JAPAN

South African Representatives: 95 Salisbury House
Smith Street, DURBAN. P.O. Box 1055.

BONES WANTED.

We Pay
£7 PER TON
F.O.R. your
Station or Siding

BAGS RETURNED RAILAGE PAID

For Full Particulars write to:

THE
**BULLBRAND
FERTILIZERS LTD.**
SARNIA, NATAL.

BETEL LEAVES (PAAN)

When ordering Betel leaves don't forget to write direct to the growers.

Any quality and quantity at wholesale prices.

A square deal all the year round.

A trial will convince you.

Don't hesitate to write to:

**COTTONLAND BETEL LEAVES
GROWERS CO.**

P.O. Box 7, Verulam, Natal.

INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Bombay, November 18.

FRESH from his tour of China, Mr. Nehru is holding conferences on various problems, particularly economic and developmental, affecting the country. He met the Chief Ministers of the States and appraised them of the impressions of China. He discussed with them the progress of the first Five Year Plan and the preparation of the second Five Year Plan. It was decided to appoint a 14-man standing committee to associate State Governments actively with the work of the Planning Commission. The committee will consist of the Chief Ministers of five Part "A" States and four Part "B" States and five members of the Planning Commission.

States' Labour Ministers also met in Delhi to discuss various labour problems. Mr. Nehru addressed them and stressed the need of co-operating effort on the part of labour and industry in the interest of economic progress of the country.

The National Development Council met in New Delhi under the chairmanship of Mr. Nehru. The Council decided that the second Five Year Plan should be a people's plan with the accent on expanding employment. There was a preliminary discussion on the size of the Plan. The general opinion is believed to have favoured an expenditure of Rs. 5,000 crores in the next Five Year Plan. The Finance Minister, Shree C. D. Deshmukh, is understood to have told the Council that the tentative estimate of the second Five Year Plan might be of the order of Rs. 5,500 crores—Rs. 3,000 crores for the public sector and Rs. 2,500 crores for the private sector. The Finance Minister was hesitant about forecasting the possible size of the second Plan, as the Taxation Enquiry Commission has not yet submitted its report and nobody can at present say what would be the resources of the Centre and States after the implementation of the Commission's report.

In the context of growing unemployment in the country, the Council felt that emphasis must be laid on labour incentive schemes, involving a high ratio of labour to capital, especially cottage and small scale industries. One of the most important results of the Council's meeting was the unanimous recognition of vital needs for augmenting

the supply of technical personnel of all categories by initiating training schemes. Another important decision of the Council was to place community projects and National Extension Service schemes on a permanent footing as these had been the largest factor in bringing about an economic revolution in the countryside.

The Government of India is considering a revision of the Industrial Policy Resolution of 1948 in the light of various developments in the economic scene during the last six years. The Prime Minister hinted at such a possibility during discussions of the National Development Council. The 1948 resolution still holds the field and the principles stated therein are being followed by the Government. But now, since nationalisation is called for in the light of such development as the passage of the Industries Act, the establishment of the National Industrial Development Corporation, the oil refineries and oil exploration agreements, the proposal to set up a new steel plant in the private sector, the proposed amendment to article 31 of the Constitution dealing with the payment of compensation for the property acquired by the Government, the Planning Commission's recommendation reserving the field of large-scale industry in the public sector to the Centre and the Prime Minister's statement that the country's objective must be socialism. All these developments call for a modification of the 1948 resolution in certain respects.

The 1948 resolution recommended a mixed economy, reserving certain basic industries, including steel, for State ownership. Although the private sector has been given a place in the economy and will continue to receive encouragement, the emphasis is increasingly shifting towards closer State regulation of the private sector for the public good. The State has also tended to extend its activities into wider fields. The National Industrial Development Corporation, for instance, covers a very extensive field. Although no sudden and basic policy change is expected, it is evident that there is a growing emphasis on social ownership through the public sector and social control over the private sector.

Mr. Nehru's categorical declaration that the country's goal must be socialism was indirectly approved by the Congress Working Committee by expressing confidence in Mr. Nehru's leadership. The question that has now to be decided is how fast the country should travel on the road to socialism and what will be its repercussions on the private sector of the industry. It is felt that however sincerely the Government might want to encourage private enterprise within its allotted sphere, enough capital might not be forthcoming to develop the so-called private sector range of industries and the Government might be compelled to participate more and more in the private sector merely in order to fill up the gaps left by private enterprise.

The Prime Minister said in the National Development Council. "We want to encourage private enterprise, but we want to encourage State enterprise also much more than that. The view that private enterprise would have the first say about which field it would take up and what should be taken up by the State is wrong."

Mr. Nehru has started to remove the extra burden that he carried for so long. He has persuaded the Congress Working Committee to nominate Shree U. N. Dhebar, Chief Minister of Saurashtra, for the presidency of the Congress. The Working Committee unanimously nominated Shree Dhebar to contest the forthcoming election. Shree Dhebar is now sure to be elected as president of the Indian National Congress for the next two years. Either he will be elected without contest or if anyone dares to defy the High Command and stand against him, he is sure to be defeated. Shree Dhebar, known as saint of Saurashtra, is the second person from Saurashtra to become Congress President, the first being Mahatma Gandhi. Shree Dhebar is practically unknown outside Saurashtra and has never dabbled in all-India politics. He has never been even a member of the Congress Working Committee. His honesty, integrity and capacity to work hard are unquestionable. He has been nominated as a "non-controversial" figure. The selection of 49-year-old Shree Dhebar is regarded in some circles as a debate step by the Congress "old guard" in building up a younger leadership.

According to the Constitution of the Congress, the President

nominates the members of the Working Committee. Mr. Nehru has consented to join the Working Committee. With him, several old guards may also be taken in the Committee. This would not only assure the continuance broadly of the policies of the present Committee, but it will not be possible for the new President to make any radical changes. Mr. Nehru, as a member of the Working Committee, will continue to dominate the Congress, although the burden of organisational work will be shifted.

Apart from the colossal problems of a party in power, Shree Dhebar will have to deal with party squabbles in various States. This mild-mannered, genial looking leader, who is a staunch follower of Mahatma Gandhi, may succeed in patching up differences within the Congress. He will also have to do some inevitable umpiring over the stress and strain that may be generated due to linguistic reorganisation of the country.

Mr. Nehru will relinquish the Congress presidency on January 19, 1955.

According to the Finance Minister of Madras, Shree Subramaniam, who met Mr. Nehru in New Delhi, Mr. Nehru has not yet given up the idea of relinquishing the office of the Prime Minister. He still feels that he would be able to whip up enthusiasm among the masses and mobilise public support for national development plans only by remaining out of office. But he is not going to take any precipitate action.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Bills of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No 313 Macra House, Second Floor, 17 Commalander Street, Fort St. George, Madras.

Telephone 33-1454

Cuticura

SOAP

For
sensitive
skin
treatment

Baby simply loves the soothing softness of its curly and fragrant hair. It is so soothing and comes to her, smothering skin. After the bath a dressing with Cuticura will ensure baby's comfort.

FOR SENSITIVE SKINS

'INDIAN OPINION'

(Founded By Mahatma Gandhi In 1903)

**For The Moral, political and
Social Advancement Of Indians
In South Africa.**

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	30s.	Annually
" " "	15s. 6d.	Half-yearly
Outside the Union	30s.	Annually
" " "	15s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends
to do likewise.

Apply to—

Manager,
Indian Opinion,
P. Bag, Phoenix, Natal.

*News the other papers
don't print
is to be found each week
in*

PEACE NEWS

World news—events in Africa,
Asia, America, Europe—news of
constructive peacemaking; race
relations; progress towards a
non-violent society.

Obtainable by air-mail each week from Britain at
50s. 6d. per year; sea-mail 21s.; 4 weeks trial sub-
scription (sea-mail) 2s. 6d.

South African representative:

ELLA B. ELDER
Brownlee Street, Stutterheim, Cape.

London office

3 BLACKSTOCK ROAD, N. 4

BOOKS FOR SALE

INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6	SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	5	0
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—James T. Sunderland	7	6	AMONG THE GREAT (Conversation with Ramnath Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	23	0
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song— (An English Translation)—Annie Besant	1	0	TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. Y. K. R. V. Rao	3	0	WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyam	2	6
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —Micoo Masani	2	6	GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	4
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	0	THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	15	0
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1911)	4	0	CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	8	0
THE DELIVERANCE (A picture of the pulsating life of the joint family)	4	0	RAMANAMA—M. K. Gandhi	2	0
GANDHIAN TECHNIQUES IN THE MODERN WORLD—Pyarelal	2	0	TOWARDS NON-VIOLENT SOCIALISM —M. K. Gandhi	6	0
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings on Utterances)—M. K. Gandhi	10	0	BUILDING OUR VILLAGES—M. K. Gandhi	3	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars)—K. T. Shah	15	0	AN ATHEIST WITH GANDHI—Gora O. R. Rao	3	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	16	0			

Obtainable from:

'Indian Opinion,'
P. Bag, Phoenix, Natal.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?

Have you provided for your dependants?

Prepare for the future

Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with 'THE OLD MUTUAL' your friend for Life—

The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATELP.O. Box 1760,
JOHANNESBURG.Phones:— } Business 33-0711
                  } Residence 33-5961

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING

—CO. LTD.—

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants

—&—
Direct Importers.**47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.**

Cable & Tel. Add.: "HARGOVAN".

Phone 29368.

**P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.****WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.****P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.**Phone
Day 24169Phone
Night 833459**L. RAJKOOMAR (PTY.) LTD.****14, CROSS STREET, DURBAN.**Funeral Directors and Manufacturers of all classes of
Coffins and Wreaths]Contractors to the INTERNATIONAL FUNERAL
INSURANCE COMPANY, LIMITED.

Reg. Office: 39 CROSS STREET, DURBAN

Country Orders for Coffins and Wreaths
accepted by phone and despatched by rail
at the shortest notice.

Phone 53.

Telegrams 'SOLANKI.'

P.O. Box 208.

Solanki & Co. Ltd.

Merchant & Direct Importers

**Extensive range always carried in
the following:**Silks, Drapery, Toilets, Per-
fumes, Curios, Fashion Goods
and Jewellery, Wide Range of
Indian, Persian and Chinese
Carpets.Stockists of well-known branded
Watches.**COPPERBELT PIONEER STORE****Where Quality and Service
are Paramount.**

Luanshya,

Northern Rhodesia.

**FOR
RUBBER STAMPS
AND****PRINTING****CONTACT
STANDARD
PRINTING PRESS****GENERAL PAINTERS****AND****RUBBER STAMP MAKERS****73 BEATRICE STREET,****DURBAN**

PHONE 81008

P.O. BOX 2702

TELEGRAMS 'ADDRESS'

QUICKPRINT

ESTABLISHED 1927

Phones: 29123/3 (Switchboard)
24179 (Manager)

P.O. Box 2197

Cables & Tel. Add:
"PROSPERITY" (All Branches)

(Established 1927)

Premier Produce Co. (Pty) Ltd.

General Wholesale Merchants
EXPORTERS AND IMPORTERS

Buyers and large Stockists of all kinds of Indian and European Groceries, Provisions, Soaps, Oils, Grains, Beans, Peas, Kaffircorn, Malt, Maize, Maize Products, Wheat, Wheaten Products, Crockery, Hardware and also Coal of all types.

All enquiries for Export and Import
to the Head-Office.

Head-Office: "PREMIER HOUSE"
364 Pine Street, Durban.

also at

JOHANNESBURG

Phones: 34-3554/5
P.O. Box 200, Fordsburg,
82, Crown Road,
Fordsburg, Johannesburg.

BENONI

Benoni Coal Site
Phone 54-1813,
Rangview Coal Sites—54-2205
P.O. Box 392, Benoni.

—ATTRACTIVE— SAREE MATERIALS

Self Striped) Georgette Crepes 45"
Gizco, White, Pink, Sky, Lemon
4/11 yd.

Self Check Fancy Voles with Black
Designs 45" 4/11 yd.

Fancy USA Floral Voles 38" 4/11 yd.

Two Tone and Rainbow Georgettes 45"
All Shades 4/11 yd.

Floral Bombergs 45" Red, Gold,
Green and Blue Designs 4/6 yd.

Bordered Georgette 45"
All Shades 3/11 yd.

Coloured Georgettes 45"
All Shades 3/11 yd.

Spotted Georgette 45" Latest 4/6 yd.

Embossed Georgettes 45"
Basket Design 6/11 yd.

Georgette Jari Work Sarees
24-30-0 each

Georgette Sarees Cotton Embroidery
23/25/0 each

Benares and Tinsel Jari Borders
Big Range In Stock

BLOUSES

Chinese Embroidered Satin and
Georgette Blouses and Latest
Slippers 8/11 each.

CHAMPALS!

Plastic Fancy Tops with Heel
Size 3 to 7 18/6 pair
Also Leather 8/6 & 10/6 pair.

Write For Samples:

JAYBEE SILK HOUSE

39 MARKET STREET,

JOHANNESBURG

Proprietors:

C. L. Patel, D. K. Patel
V. B. Patel, H. J. Patel
E. C. Patel

The Star Clothing Factory

Wholesale Merchants

CLOTHING MANUFACTURERS

P.O. Box 237. Phone 514.
Jameson Road, Livingstone,
NORTHERN RHODESIA.

Our S.A. Representative:

H. L. Hompes & Co.,
(Pty.) Ltd.

Durban, P.O. Box 1301.
Johannesburg, P.O. Box 3480.
Capetown, P.O. Box 824.

BOOKS FOR SALE

GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyaralal	12	6
TO STUDENTS—M. K. Gandhi	5	0
GANDHIAN ETHICS—Bency Gopal Ray	2	0
DAPU—Marry F. Barr	4	0
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
FAMOUS PARSIS	7	6
SEVEN MONTHS WITH GANDHI—Krisnadass	19	0
STORY OF THE BIBLE—S. K. George	6	0
A BIGHTEOUS STRUGGLE—Mahadev Desai	2	2
THE POLITICAL PHILOSOPHY OF MAHATMA GANDHI—Gopinath Dhawan	17	9
GANDHI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	0	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. I.—M. K. Gandhi	15	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. II.—M. K. Gandhi	24	0
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	6	0
FROM YERAVDA MANDIR—M. K. Gandhi	1	0
MAHADEV DESAI'S EARLY LIFE —By Narabari D. Parikh	2	0
DERUMANIZATION IN MODERN SOCIETY —Rene-Fulop-Miller	1	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION,"

P. Bag, Phoenix, Natal.

ઇન્ડિઅન

ઓપિનિઅન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે અને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

★

ચોંતન

પુસ્તક પર ધુ—અંક ૪૬
તા. ૩ ડીસેમ્બર, ૧૯૫૬.
જીલ્લા નકલ પૈની ૬.
૬૨ શુક્રવારે બહાર પડે છે

સોહાલનાર : રમણલાલ ત્રિવેદી
(સિદ્ધસભરી)

જેઓ દલિતો અને શોષિતોની નરદેશ કરી ચક્રતા નથી, નીંદા, કાસી કે અપમાનના ભયે સત્યનું આરાધન કરવામાં અંતર્યામીને ઝુંઝા બેસી રહે છે અને વિરલાઓએ ઝાલેલા ન્યાયના પથે ચિત્તવણી દોષત કરતા નથી તેઓ પામર છે, આવશ્યો છે, ગુલામો છે.

“અને પાપ? પ્રભુની અમદેશના કરી, તેના હેતુઓ સાથે સુસંગત ન રહેતું અને તેનાથી વિરુદ્ધ થવું એ જ પાપ, એ જ નકર, સાદી જાવામાં કહી એ તો પ્રભુનો ત્યાગ અથવા તેની દરિયો છંડાર એ જ પાપ.

—કેમ?—

—૦—

બુદ્ધ અને દુઃખ આગળ સૌ રેક સમાન છે, લોકોમાં ન્યાત જાત નથી. એ તો માનવી માનના સરીરમાં જેકળ રંગનું વર્ણ છે. આંતરમાં પણ ન્યાત જાત નથી.” સમજાની આંખમાંથી એ સરખાં જ આંસ ટપકે છે. માણસ કપાળ ઉપર તિલકની છાપ લઈને અરવા મળામાં જનોઈ પહેરીને અવતરતો નથી. જે સંતકર્મ કરે છે તે ઉચ્ચ (દેવ) છે; જે દુઃકર્મ કરે છે તે નીચ (યુગ) છે.

હાઈડ એફ એશીયા.

—૦—

“ગાંધીએ એને માટે કશું ખાવાનું આપ્યું છે?”

“પ્રશ્ન એવો છે કે: જેણે અને મે.કાંધે છે તેની ધુઆનો અમલ કરવો અને તેનું કામ પૂર્ણ કરવું એ મારો એરાક છે!”

સેન્ડ લોન ૪, ૩૩-૩૪.

★

દુનીયામાં એશીયાનું સ્થાન

સિ જ્ય ધર્મના સ્થાપક ગુરુ નાનકની જન્મતીથી ઉજવવા દિવસીમાં મળેલી સભામાં બાપજી કરતાં હોદના વડા પ્રધાન શ્રી નેહરુએ જણાવ્યું હતું કે, હોંદ પોતાની તટસ્થતાની નીતીને સુસ્તપણે વળગી રહ્યું છે અને સત્તા ધરાવનારા રાજ્યોની ટોળીઓની તકરારોમાં ઘસડાવાની તેણે સાફ ના પાડી છે. તેમણે કહ્યું કે કેટલાક દેશોને હોંદપર વિશ્વાસ નથી બેસતો અને તેની નીતી તટસ્થ અને સ્વતંત્ર હોવા વિષે શંકા ધરાવે છે. પરંતુ એ શંકાઓ ધીમે ધીમે દૂર થતી જાય છે અને આપણા વિરોધીઓ પણ એમ માનવાની વલણ બતાવી રહ્યા છે કે હોંદ પોતાની નીતીમાં સ્વતંત્ર અને તટસ્થ છે અને એ નીતીને વળગી રહેવા નો તે પ્રમાણીકપણે પ્રયત્ન કરી રહ્યું છે. એ પ્રમાણિક અને તટસ્થ નીતીનું પરિણામ એ આવ્યું છે કે મોટા દેશો પોતાની માનસિક વ્યથામાં પોતાની ગુણો નો ઉકેલ લાવવાને કોઈ ત્રીજા દેશ તરફ નજર કરે છે અને એ ત્રીજો દેશ હોવાનું નું માન એકઠી વધારે વખત હોંદને મળેલું છે. આપણા દેશો દેશીયા ગયાં હતાં અને હવે તેઓ ઈન્ડો-ચાઇન, ગયાં છે—લકવા નહિ પરંતુ ત્યાંના લોકોની સેવા કરવા અને શાંતીનો માર્ગ કાઢવા.

વડા પ્રધાને કહ્યું કે, હોંદપર રહેલી મોટી જવાબદારીઓ ગુરુ નાનકના જેવા મહાન સંતોએ બતાવેલા માર્ગને અનુસરવાથી ઉઠાવી શકાયે. તેમણે આપણને સંપ અને શાંતીથી રહેતાં, સત્યના માર્ગને અનુસરતાં અને નાશ કરતાં નહિ પરંતુ રચનાત્મક કાર્ય કરતાં શીખવેલું છે. આ શિક્ષણને અનુસરવાથીજ આપણા દેશને ખીલવણી કરવાની અને જગતમાં શાંતી સ્થાપવાની આપણાપરની જવાબદારીઓ આપણે સફળતા થી ઉઠાવી શકીશું. જે દેશમાં સતો અને ફકીરો જન્મે છે એ દેશનું માનસ એ પરથી અંકાય છે, કે પ્રાચીન કાળથી હોંદ સતત શાંતીના માર્ગને અનુસરતું આવેલું છે અને શાંતી અને માનવીની સેવા પરાયણ રહેતું આવેલું છે. એ માર્ગ કરી આપણે ને ગાંધીજીએ નિર્દેશ્યો છે અને તેને અનુસરવાનું આપણે ચાલુ રાખીશું અને આપણા દેશની બહાર શાંતીના સવાલની સેવા કરનારાં બધાં એકત્રીત કરીશું.

હમણાના વર્ષોમાં દુનીયાના રાજકારણમાં અએલા ફેરફારોનું સુચન કરતાં શ્રી નેહરુએ કહ્યું કે છેલ્લા દાયકામાં દુનીયાનો નકરો ધબ્બો જ ફરી ગયો છે. હોંદ સહીત કેટલાક એશીયાના દેશો જે રોકાઓથી શુલાત્રીમાં સળગી રહ્યા હતા તે હવે સ્વતંત્ર દેશોની ધક્કિતમાં આવી ગયા છે. આજ પર્વત દુનીયાના રાજકારણમાં સુરોપ મધ્યસ્થાન બેઠવતું આવેલું છે. ખુદ એશીયાને લગતી બાબતોમાં પણ નિષ્પંથો કરવામાં એશીયાને અવગણવામાં આવતું હતું. પરંતુ એશીયાના દેશોમાં જાગૃતી આવતાં દુનીયાના રાજકારણનું લોલક એશીયા બણી વળેલું છે અને તેમ છતાં કેટલાક લોકો એવા માનસના છે કે જેઓ એ વસ્તુ સ્વિકારવા તઈયાર નથી. તેઓ સત્ય વસ્તુ એવા માંગતા નથી. એ લોકો હજી પણ એશીયાને લગતા સવાલો નો નિષ્પંથ દૂર બેઠાજી કરવાનો આમલક રાખી રહ્યા છે. પરંતુ તેઓનો આમલક સવાલોનો ઉકેલ લાવવાને બદલે કમનસીબે તેને વધારે ગુંચવણભરેલા કરી રહ્યા છે.

Phone 22905

Tel. ADD.: "GANDABHAI"

The Home Of
INDIAN SWEETMEATS.

G. C. Kapitan & Son
Vegetarian Restaurant

Upcountry customers are requested to send their
POSTAL ORDER with their orders.

Write For Price List.

બહારગામના ગ્રાહકોને ખાસ સુચના

એડર્સ સાથે પોસ્ટલ ઓર્ડર મોકલવા મહેરબાની કરવી. ખીકાઈની કોમન ઉપરથી નીચે મુજબ ચે.સ્ટેન્ડ ઉમેરવા વિનંતી છે.

ના. રોડરીયા રી. ૧-૦ રતલે. સર્ધન રોડરીયા
૬ પેની રતલે. સુનીયનમાં ૩ પેની રતલે.

પ્રાઇસ લીસ્ટ મંગાવો

154 GREY STREET,
DURBAN.

ધી ન્યુ દિલ ખુશ-સ્વીટ માર્ટ

મેનેજર: મણીભાઈ ભાણભાઈ કાઠીયારવાળા.

દરેક ભાતની મીઠાઈઓ, ચોખ્ખા ધીની તેમજ મેઝા મેવા, મસાલાથી અને બનાવીએ છીએ.

અમારું નબળાઈએ છું સુરતી છુસું સેવ, અમરા, ભાંડીયા, વાણમાં, પાતરાં વિગેરે દરેક તાલમ બનાવીએ છીએ.

પાદો ધીગેરે માટે મોટા પ્રમાણમાં મીઠાઈ બોર્ડર પ્રમાણે કંઈ નબળામાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President St., Corner Diagonal Street.
JOHANNESBURG.

- તાજું ઉમદા ફ્રૂટ

કરબનનું ટકાઉ બાફુ ૧૦ પેની રતલ, ચાલી કળીનું લસણ રી. ૧-૬ રતલ, અધાણા માટે કાચી કેરી રી. ૫-૦ ૧૦૦.

કુચરી અને સેવથી પાન રી. ૫ રતલ; પોસ્ટલ નાઉં. ગોળ ભારકી રી. ૧-૬ રતલ; લાખી અને રહેર ભારકી રી. ૧ ૬૦૦.

દરેક ચોખા, રાળ વિગેરે દરેક ભાતની ચોસરી અને મસાલા રાખીએ છીએ.

રોડરીયા, ન્યાસલેન્ડ અને બેલજમ કોંગોના ચોરડો ૧૫૨ પુરું ખાન આપી કોઈ પણ વસ્તુ પામીશ કાચી ચોસણી.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.
WHOLESALE FRUIT MERCHANTS
P. O. Box 251. DURBAN.

PHONE

33-2661

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રૉસ (પ્રા.) લીમીટેડ

ટે.કે.સેલ અરબન્ડસ એન્ડ હાઇડ્રેટ ઇમ્પોર્ટર્સ

રેસી તેમજ સુવર્ણ કાપડ, કુવન રસ. બ્લાન્કેટસ—ફીની બાળો ખાં નવ ભાતનો માલ. તેમજ કેપીટલ ન્યાર્સ સાકીઓ

વીગેરે માટે હમારે લાં પ્રથમ વખાસ કરવા કલામજુ છે.

૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનિસબર્ગ.

ફોન : ૩૩-૨૬૫૧

ધીરુભાઈ પી. નાયક

સુસાધરી. ધીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ

હીરુભાઈ અમર દુનીયાના કોઈ પણ સામગ્રી હવાઈ ફરિયાઈ અમર ભખીન માર્ગે સુસાધરી કરવા મરે બિઝા અમારી આવડે છુડીય કરો.

કાંઠા, આમ, ચોરી, કલ્કા, અમરમાત, પોલ્કાસ, વિગેરના ધીમા અને જાતના આપીએ છીએ.

ઈન્કમટેક્સ, પરસનલ ટેક્સ, હિસાબના ચોપડા લખાવવા રેવન્યુ કલેક્ટરના સર્ટીફિકેટ કે વેપારના હાથસેન્સો. જાસગોઈ તેમજ હિમીયનને હમણી બાબતોમાં કંઈ પણ ફી લીધા વિના અમે ગરૂત સલાહ આપીએ છીએ.

તેમજ અપ્રસુખ્ય હાઈફ એસોસીએશન બોર્ડ બોર્ડ લીધા, ચોંટાવર ઈન્ટરપ્રાઇઝ કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9033. - 27e Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

લંગન પ્રસંગો માટે

અમને મળો.

સુરતી જમણના અને રેસવલીટ છીએ.

શી કેપીટલની અવર તેમજ નીચે સુનીયનના અને રોડરીયાના કોઈ પણ સામગ્રી હમારે સુધાયે આવી રસોઈ કરવાને અમે કન્ટ્રાક્ટ કરીશું.

કેપીટલ્સ બાલ્કની હોટેલ

(ધી કોર્નર મીઠાઈ હાઉસ)

એ. અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના ખુશાંપર - કરબન.
ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ - ટેલીગ્રામ : KAPITAN.

કરનીચર! કરનીચર!! કરનીચર!!!

બેકરમ છદ, હાઈનીબ્રમ છદ, ચોંટાવર, હરિયાંબ બેસ્ટ, કાર્લ બોઈ બોઈસ ટેસ્ટ, છુક કેસ, ટેબલ, તબલ કોફીસ અને ખરીદી સકરીયા. ભલે પચારી લાલ લેવા સુકરીયા નહિ.

—બોઈસ, ટેબલ અને કીચન હરેસર—

જો હમારી તેમજ નીચે તઈવાઈ પાથ છે. તેમાં રોકા હમેચા હઈવાઈ રહે છે. અમર રોકા ભાવના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર આગલ વધારો.

L. MISTRY.

51 BREL STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2626.

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૩ ડિસેમ્બર, ૧૯૫૪.

મી. સ્ટ્રાયડમ અને દક્ષિણ આફ્રિકાનું ભાવી

સે મહાન અને મી. સ્ટ્રાયડમ નવું નામ આપે છે. જો, જી. સ્ટ્રાયડમ વડા પ્રધાનને પહેલાં આવતાં વિનિત તાવનો છાંટે. પણ રહ્યો નથી અને દક્ષિણ આફ્રિકાની લગામ ઉપરવાદી નેશનલીસ્ટોના હાથમાં પડી છે. સ્ટ્રાયડમ, સ્વાર્ડ, લે અને ફેરુઅર્ડથી દક્ષિણ આફ્રિકા એક બંધકર ચિત્ર આલેખી રહ્યું છે. ખાસ કરી આફ્રિકાનો અને સામાન્ય રીતે ઝંઘળા ખીન-ગોરાઓનું જાવિ ભેગમમાં આવી પડેલું છે. બદલે આખા દક્ષિણ આફ્રિકાનું કહીએ તો આલે, કારણ એ એમ માનવામાં આવતું હોય કે ખીન-ગોરાઓનાં શરીર અને આત્માને કચડી નાખીને દક્ષિણ આફ્રિકા ટકી શકશે તો ઘણીજ મોટી ભૂલ થાય છે. ખીન-ગોરાઓને કેસ મળે અજબુત છે, આખર સુધરેલાં જગતનો તેઓને ટેકો છે. પરંતુ સૌથી વિશેષ તેઓએ પોતાના સવાલની સત્યતા ઉપર અને ઈશ્વર ઉપર વિશ્વાસ રાખવાનો છે. તેઓએ પોતાનું મગજ સુમાવવાનું કશુંજ કારણ નથી. એ વસ્તુ સરકારને જ કરવા હેવા ની છે. તેઓએ પોતાના વર્તન થી સિદ્ધ કરી આપવાનું છે કે તેઓ નિર્હોષ લોકો છે અને કેવળ ન્યાય અને માનવીઓ તરીકેના હોવાની માગણી કરી રહ્યા છે અને તેને માટે તેઓ કોઈ ને પણ ઇજા નહિ પહોંચાડતાં પોતાનાજ જાન કુરબાન કરવા તર્કપાર છે. આપણી આખી હાડકા સત્ય અને અહંસાના સર્વોચ્ચ નૈતિક સિદ્ધાંતો પર રચાયેલી છે. આપણા મુને પણ આપણે એવાં રાજવાં ભેગએ કે જેમાં હિંસાની ભાવનાની રહેજ પણ ક્યાં ન હોય. આ સમયે મહાત્મા ગાંધીજીના નીચેના શબ્દો સૌએ હૃદયગત કરવા ભેગએ :

તે આપણે પ્રેમના કલ્પને અનુસરીએ તો આપણા અધર્મો ભાગ્યે જ પશુ આપણે એર નહિ રાખીએ. તેને બદલે તેની બૂલ બતાવીશું અથવા તો તે આપણી બૂલ બતાવશે, અથવા તો પ્રત્યેક એક ખીનના કતલોદ્ધો સહન કરી લેશે. એ સામે પણ પ્રેમના કાવદને ન અનુસરે તો તે આપણા પર હોંસા ચલાવશે. પરંતુ આપણામાં એ તેને માટે ખરે, પ્રેમ હશે તો તે સામાનું એર હરી લેશે જેઓને આપણે છુલ કરતા માનતા હોઈએ તેઓ. પ્રત્યેની આપણી ખીરજ આપણે ન મુશ્કેલીએ પરંતુ જરૂર પડે તો આપણી જાતપર ક્રોધ વધોરી લેવા તકવાર્ડ રહેવાના સુવર્ણ નીયમનું એ આપણે પાલન કરીશું તો આપણા માર્ગમાંથી સમગ્રી અસ્યણે દુર થઈ જશે.

આ વચનો હૃદયગત કરી એ આપણે અનુસરી શકીએ તો અમારી આત્રી છે કે આપણે છુલ નહિ આપણે અને અંતે કઠણમાં કઠણ હૃદયોને પીગળાવી શકીશું.

જાતીભેદના સવાલ પર સર ગોડફ્રે હુગીન્સ

સેન્ટ્રલ આફ્રિકન ફેડરેશનના વડા પ્રધાન સર ગોડફ્રે હુગીન્સે એરોમ્બા રીપોર્ટ નવેમ્બર માસે રીપોર્ટમાં જાણ કરતાં હતાં હતાં કે, ઉલ્લાં વરસ રીપોર્ટમાં ફેડરેશનના જાતીભેદની ભાવના પર અતિયથ પિચ્છપણ થઈ રહ્યું છે. આજે આત્રી છે કે આપણે સૌ તેવાથી હઠ જતાં રીપોર્ટ મળ્યા હોય. સર ગોડફ્રે હુગીન્સે કે જીરુનમાં અમુક એવા લોકો છે કે જેઓને આફ્રિકાના સુર પીયનો ની ટીકા કરવામાં આનંદ આવી રહ્યો છે. હુગીન્સે આનંદ મારી વાખનારો નથી અને આ ટીકા કોઈની પ્રતિજ્ઞા દર્શાવે અને જીરુન કેવળ કરવાની નહિ નીવડે ત્યાં સુધી હુગીન્સે કે તેઓને આનંદ તેઓની પાસેથી કુદરતી લેવાનો નહિ નેહએ.

ફેડરેશનના લોકોને મારી મુશ્કેલી છે કે તેઓએ આ ટીકાકારોને અમુકજા નેહએ અને તેઓનાથી કઠણ નહિ નેહએ. કારણ કે જેણે ગાનસ સાથે

કામ નહિ કરી શકે. સત્યમાં આપણે વસ્તુ જાતીએ વચ્ચેના સંબંધમાં અવલોકેલી છે. ફેડરેશનથી પોતાની નીતીઓને અફરે મળી કલ્પને મેંડ તેને મળી રહી નહિ કલ્પ-એ નીતીઓને સંજોગોને અનુકૂળ બનાવવા પડશે. ઉપર ઉપરથી જેમાં હાથ મારે દરે કે અસાનનનો પિચેક થી ઉપરથી કરવાથી નીતીઓ વચ્ચેના સંબંધમાં એમવાસ ભાવી કલ્પ. આવી અપીલ કાઈ પણ સમાજ પુરોષોપનને મળે નહિ ઉતરે અને એ ઉપરથી તેનું વખતોવખત પુનઃવર્તન કરે પરંતુ તેનાથી કામચલાઉ સમાધાન કરતા વિશેષ નહિ થાય અને તેમાં નાણા ફોનારી ખબરે તે અનુસ નહિ આકરે.

સર ગોડફ્રે હુગીન્સે ફેડરેશનના આગળ વધવાનું રહ્યું અગર ખાસ કરવાનું રહ્યું. એમાં કાચે કરે કે ઉલ્લાંકાચણ વધારે સખત બનું નેહએ અને સમગ્રી જાતીઓને વધારે અસર કરવી નેહએ તો એ ખાસ કરવાનું થઈ જાય કારણ તેના અર્થ એમાં થાય કે ફેડરેશન હાલની દુનીયાની વલણના નેહએ ગણકાર નથી.

સર ગોડફ્રે હુગીન્સે ફેડરેશનના વડા પ્રધાન સર ગોડફ્રે હુગીન્સે આજે સંમત થઈએ છીએ કે સરકારની નીતીએ ની બદારથી ચતી ટીકાઓ

વડે ઉલ્લાંકાચણી કશું સાચી કલ્પાનું નથી. કારણ કે જેણે અંત કર્યું સાથે કામ કરી શકતું નથી. સાથે હુમેલાં કર્યું હોય છે પરંતુ મને મા ન મને તો પણ તે રિપોર્ટ જ છુટો થાય છે. એ ટીકાઓના પરિણામો સર ગોડફ્રે હુગીન્સે અમુક અમલની વસ્તુઓનો રિપોર્ટ કર્યો છે : (૧) કે જાતીભેદના સવાલ નો ઉકેલ મહાનમન ચલાવવાથી ભાવી નહિ કલ્પાય; (૨) કે વ્યવહાર રીતે જોતાં તે વાજવાથી નહિ થાય; (૩) સરકાર જે નીતીઓને અનુસરી રહી છે તે અફર રાખી નહિ કલ્પાય, ઉપરિયત થતા સંજોગોને તે અનુકૂળ કરવી પડશે; અને ઉલ્લાં, સૌથી મહત્ત્વ નો અમલ, કે હાથપદપણને તીક બનાવી નહિ કલ્પાય કારણ તેમાં અધર્મ પાછળ કલ્પા જેવો અને દુનીયા અને મેમનવેદ્યની વલણના નેહએની અવગણના કરવા બેરખર થાય. અગે નથી માનતા કે સેન્ટ્રલ આફ્રિકન ફેડરેશન કે દક્ષિણ આફ્રિકાના મુનીયનની સરકાર ની નીતીઓના ટીકાકારો એ કરતાં કંઈ વિશેષ કમી રહ્યા છે અને જે એટલું કહેવાની પછ તેઓને ફરજ પડી હોય તો તે નહિ કે તેમાંથી કોઈ આનંદ છુટવાને પરંતુ કેવળ ન્યાય અને માનવતાની લાગણીથી.

નોંધ અને સમાચાર

હોંદી સામ્યવાદીઓ પર શ્રી નેહરુ રવીવાર નવેમ્બર તા. ૨૮મીએ ન્હુ રિપોર્ટમાં કોલના વડા પ્રધાન થી નેહરુએ કહ્યું હતું કે, ચીનના સામ્યવાદીઓ જ્યારે દિશેજાનથી પોતાના દેશની ઉત્તિ માટે કાપ કરી રહ્યા છે ત્યારે હોંદીના સામ્યવાદીઓ પોતાના પક્ષના દેવોએ સાધવાને દેશની આર્થિક રિયલિતે ઉપજાવી રહ્યા છે. થી નેહરુએ કહ્યું કે હોંદીના સામ્યવાદીઓને પોતાની જાનમુખીમાં કશું સમાન લાગતું નથી. તેઓ પ્રોલેટારિય અને દોર વણી માટે અન્ય દેશો તરફ નજર કરે છે. તેઓ હોંદીને લગતા સમગ્ર સવાલોને વિશે દોંધિયક પ્રગતિદ્ધ અને દેશવિરુદ્ધ માનસિક વલણ રાખી રહ્યા છે.”

અમારું માનવું છે કે સામ્યવાદીઓ સમગ્રી જગતમાં એક સરખાજ છે, ચિનમાં જે સામ્યવાદીઓ દિશેજાનથી પોતાના દેશની ઉત્તિ માટે કાપ કરી રહ્યા હોય તે તે એટલા જ માટે કે તેઓએ પોતાના પક્ષના દેવોએ સાધી લીધેલા છે. દક્ષિણ આફ્રિકામાં અમારો અનુભવ કહે છે કે હોંદી સામ્યવાદીઓ અહિં દોરવણી માટે હોંદ તરફ એટલું ખસી નથી જોતા નેહરુ સોનીયેટ રહી આ અને ખીન સોનીયેટ દેશો તરફ

જુએ છે. નેહરુ અને ગાંધીની જાવ ક્યાં સુધી તેઓ તો હેતુ સરતા હોય ત્યાં સુધીજ તેઓ પોકારે છે. એ ન સરતા હોય તો તેઓને વખોડી કાઢતા જરાયે સજોવાતા નથી. મ્યાં મુદ્દમરે જ્યાં સુધી રશીયા બદલ રહ્યું હતું ત્યાં સુધી તેઓ તેને “શાહી વાદનાં મુદ્” તરીકે સખત રીતે વખોડી કાઢતાં હતા પરંતુ જેણે રશીયા તેમાં હાથમ મર્યું તેણ જ એક રાતમાં તે “જનતાનું મુદ્” બની ગયું!

દક્ષિણ આફ્રિકાના “સફરસી” જાતીભેદની ટીકા

કોહીર લીપરસ પાર્ટોના ઉપ પ્રમુખ મી. શીલીપ કેપરગીસે ઇંગ્લેન્ડમાં ટ્રાન્કોજ, પીટરશાપર, ખાતે રવીવાર નવેમ્બર તા. ૨૮મીએ બાપજુ કરતાં કહ્યું હતું કે “દક્ષિણ આફ્રિકાના રાક્ષસી વર્ણભેદનો ઉદાર જવાબ અપાવો નેહએ. આપણા કામનવેદ્ય નો દોરેરેક ખીન-ગોરાને ખાત્રી અપાવી નેહએ કે જ્યાં જ્યાં આપણી વગ વળે છે ત્યાં આપણે રવત-વતાની નીતીથી કલ્પાથી અપાએલા છીએ.

દક્ષિણ આફ્રિકાની સરકારની કાલ ની નીતી મોટામાં મોટા રાજનીય અને નૈતિક સલાહો ઉપરિયત કરી રહી છે. જેના મંબાર આતરેશિય

પરિણામે આવશે. એક સ્વતંત્ર દેશ તરીકે દક્ષિણ આફ્રિકાને જાતીય તરીકે વર્તવાની સત્તા છે પરંતુ તેની અસર એ થશે કે તેની પોતાની યુરોપીયન પ્રજા પ્રુવરેશન અને હિંસામાં મરકાવ થઈ જશે અને આખી દુનિયાની રવત ન

તાને જોખમમાં નાખી દેશે. એવી હમેશાં આરા રખાવી ભેદભેદ કે એક સમગ્રીત કામનવેલ્થ-આધાર કરી જે કુલકોટક રેડસ પણ પોતાની અસર પાડી શકે તે-દક્ષિણ આફ્રિકાની સર-કારની સાન દેશોએ સંચાર.

ખીરાપ રીએ કરેલો ખુલાસો

ડૉ. હરવુઅર્ડેના આરોપોનો ખીરાપ રીએ નીચે પ્રમાણે ખુલાસો કર્યો છે :

સરકાર અને ચર્ચ વચ્ચેનો સહકાર એકતરફી છે એ ડૉ. હરવુઅર્ડેના આરોપ પાયા વગરનો છે.

પચાસ વર્ષ ઉપર થતાં ચર્ચે આધારભિત અને આર્થિક મોટા શોભા આપેલો છે.

મકાનો, નર્સરીઓ અને લીસોમાં તેણે મોટી રકમો ખર્ચેલી છે. એકલા જોહાનીસબર્ગના કાયોસીસમાં જ એંગ્લીકન રજીસ્ટ્રારના મકાનોમાં જ તે વખતે પા. ૧૫૦૦૦નો ખર્ચ થયો હતો. આને એ મકાનોનો ખાસ ધ્યેય વધી ગયો છે. તેને આદર્શ વર્ગી સુધી ચાલુ રાખવાનો હજારો પાઉન્ડ નો ખર્ચ થયો છે.

આ મોટા ભોળતા કારણે અને ને કામ થઈ રહ્યું હતું તેની કોમિટીની કદર કરી સરકારે બાગીદાર બનવાનું અને ડૉ. હરવુઅર્ડે પ્રધાન બન્યા તેની લાખી મુદત પહેલાં જ શિક્ષકોના પગારોનો ખર્ચ આપવા કબજું હતું. ડૉ. હરવુઅર્ડે આરોપ મુક્યો હતો કે સરકાર તરફથી મળતી મદદના નજીનો ચર્ચેએ ડેવલપ્મી સિવાય બીજા કામમાં ઉપયોગ કર્યો હતો. ખીરાપે કહ્યું આ નજી સંચાલત કંપની નો આરોપ ગણ્યો અને તે યરમ બરેમો છે. મારા પોતાના ચર્ચના સંબંધમાં હું એ અચ્છાભજતા આરોપ નો વિરોધ કરું છું.

૧૯૫૦ બાદ આ કાયોસીસના એંગ્લીકન ચર્ચે એકલાંએ સરકારની મદદ ઉપરાંત રજીસ્ટ્રારને ચલાવવામાં અને પાલવામાં પા. ૮૦૦૦ ઉપર ચર્ચના નાણા ખર્ચેલા છે.

ખીરાપ કહ્યું કે પ્રધાને ચર્ચ ઉપર એવું કહેણ દેવાનો પણ આરોપ મુક્યો હતો કે બાન્ડુ એન્જીયોશન એકતરફી રૂએ એકા છેકરાએને કંગવણી મળશે અને તે આજના કરતાં ઉતરતાં ધોરણની હશે.

ચર્ચે એવું કહેણ નથી કે એકાં છેકરાએને ડેવલપ્મી મળશે. તેણે એમ જરૂર કરેણ છે કે ડેવલપ્મી ઉતરતાં ધોરણની હશે.

સરકારનો દેવ નિઘાળ જતા છેકરાએની સંખ્યા નેવડી કરી દેવા ની છે એ વસ્તુ ચર્ચે ખુબ સારી રીતે જાણે છે. પરંતુ રજીસ્ટ્રાર વખતને એ ચીટામાં વહેંચીને તેમ કરવામાં આવશે એટલે પ્રત્યેક છેકરાને અપાતો વખત અરથો કરી દેવામાં આવશે. તેનો અર્થ ડેવલપ્મી હલકા પ્રકારની હશે એ સિવાય બીજો નથી થતો

ખીરાપ રીએ જણાવ્યું કે, ધર્મનો મુળ વાંધો, જેનો ડૉ. હરવુઅર્ડે ઉલ્લેખ નથી કર્યો, તે માર્ગ ઉતરતા ધોરણની ડેવલપ્મીના સવાલ વિશે નથી એવી જાતની ડેવલપ્મીના સવાલ છે કે જે અમારી દ્રષ્ટિએ આફ્રિકાના ધણાં મોટા વર્ગને કાચ નો દસકા દરમ્યાન મુકનારી છે

ડૉ. હરવુઅર્ડે એવો આરોપ મુક્યો હતો કે એંગ્લીકન ચર્ચવાળાઓ નેટીવોમાં એકા ખોટા પ્રચાર કરી રહ્યા છે કે જે તેઓને આ દેશની સરકારની વિરુદ્ધ ઉત્તેજનારો થઈ પડતા સંભવ છે. ખીરાપ રીએ કહ્યું કે આ આરોપ તદ્દન જુઠો અને અન્યાયી છે.

ચર્ચ રાજકારણમાં પડતું નથી. નૈતિક ધોરણ ઉપર જ તે પોતાનું સ્થાન લે છે.

એંગ્લીકન મીથનની રૂઝ સુમે ખંધ કરવાનો મારો દરાવ બમકીરે નથી.

પ્રધાનના કાયદાથી ઉપરિચિત ચર્ચે સિધ્ધિને લીધે એ દરાવ કરવાને અંતઃ કરણથી હું પ્રેરાયો છું.

બાન્ડુ એન્જીયોશન એકટ જાતેજ બમકીર છે અને તેમાં વળી પ્રધાને રજીનીસીપ્થ-લેઈફમેનમાં ચર્ચેને મારે આપેલી જમીનોનાં લીસો પાછા ખેંચી લેવામાં આવવાની શક્યતા જણાવી છે. કાપદાની મતલબ એવી છે કે ચર્ચ આફ્રિકાની ડેવલપ્મી ઉપર થઈ અસર-રાખવા માંમતું હોય તો તેણે પ્રધાનની નીતી અમલમાં મુકવી પડશે.

—ખી. અને મીસીસ નસરવાનજી જીવરાજાના પ્રતી ડૉ. પુરશીદાસજી જીવરાજા જેમનું, મરદુમ જલભાઈ જીવરાજાના પ્રત મહા હરતમજીની સાથે સમવયુ થયું છે, તેઓ ઇંગ્લાંડમાં પોતાનો દાઢતરી અખમસ પુરો કરી અને એક વર્ષ ત્યાંની હસ્તીતામમાં ઇન્ટર્નશીયલ કરી સુનીયનમાં અભ્યાસ કર્યો છે. અમે આવાડીયે તેમણે પોતાના મતુથીની સાથે કરવનના ખુલાસાત લીધી હતી, જ્યાં મીસીસ જલમઈ જીવરાજાએ તેમના માનમાં બીએનો જોવાવડો કર્યો હતો, જેમાં કરવનની ધણી મેનેએ હાજરી આપી હતી. ડૉ. પુરશીદાસજી જીવરાજાએ સ્વીચારે શીટીંગ્સ સંચાની મુલાકાત લીધી હતી. તેઓ બે માસ જોહાનીસબર્ગની ખરમવાનાથ દોસ્તિદસમાં કામ કરવા હારાદો રાખે છે.

ડૉ. હરવુઅર્ડે ખીરાપને આપેલો જવાબ

ખાંડ એન્જીયોશન એકટને અંગે જોહાનીસબર્ગના ખીરાપ રાઇટ રેવરન્ડ એચ.કે. રીએ ટ્રાંસવાલની રૂઝ મીરાન રજીસ્ટ્રાર ખંધ કરી દેવાનો એંગ્લીકન ચર્ચેનો નિર્ણય જાહેર કર્યો હતો. તેનો નેટીવ આતના પ્રધાને ડૉ. એચ. એફ. હરવુઅર્ડે ખુબતાર નવેઅર તા. ૨૪મીના નીચે પ્રમાણે કહ્યું જવાબ આપ્યો હતો :

રજીસ્ટ્રાર ખંધ કરી દેવાની અને રજુ ના મકાને ભાડે નહિ આપવાની ખીરાપ રીએ આપેલી બમકીઓથી સરકાર કરી જવાની નથી, કામતા વળગત. લતાઓમાં અથવા વધારે અસરકારક જણાશે તો અન્ય રમજો એ મકાનો ભાડે રાખવા અથવા બનતી તંકાઈ બાંધવામાં આવશે. અમે તેમ પણ એંગ્લીકન ચર્ચે કહી મુકવા ધારી રહ્યા છે તેના કરતા વધારે બાન્ડુ છેકરાએ સરકારી બાન્ડુ રજીસ્ટ્રારે કામગીરી કરવામાં આવશે.

બાન્ડુ એન્જીયોશનના હેતુમાં ચર્ચ અને રાજ્ય વચ્ચેના સહકારનો અર્થ આવેલો હોવાના ખીરાપ રીએ કરેલાં નિવેદનો કશે અર્થ નથી. ખીરાપ રીએને પોતાને લાગે વળે છે ત્યાં સુધી તો હકીકતમાં સહકાર હતો જ નહિ પરંતુ ચાલુ સક્રિય રાજકીય વિરોધ હતો. ખીરાપ રીએ જેને સહકાર કહે છે તે એ હતો કે સરકાર તરફથી તેમની માશાન રજીસ્ટ્રારે શિક્ષકોના પગારો માટે સો ટકા ગ્રાન્ટ મળતી હતી. આ એકતરફી સહકાર ને અંત આવે એ કીડજ છે.

—કુમકા પાળળી ખરી ખુબીકા, હેન કરવામાં આવે છે તેમ, નૈતિક હતી જ નહિ. પરંતુ નવી નીતીથી ચર્ચની જમતું હેન અને એ વમ અચાજવાને મેટી નાણા મદદ બંધ થવાથી ઉપજેલી નિરાશાનું હતું.

બાન્ડુ એન્જીયોશન એકટ થયો તેની લાખી મુદત પહેલાં બાન્ડુ એન્જીયોશન ના સંબંધમાં દક્ષિણ આફ્રિકામાં ચર્ચ મા બે જાતની ડેવલપ્મીઓ પ્રચલિત હતી. કાફિકાન્સ ચર્ચ અને ડેલ્લેક પહેલી મીથનોની વધણ એ હતી કે, તેઓનું મુખ્ય કામ ખોરતી ધર્મી પારદેશ આપવાનું હતું અને સામાન્ય શિક્ષણની સગવડો સરકાર અને ખાસ કરીને મા બાપ પોતેજ તેની જવાબદારી પોતાને માથે ન લઈ શકે

ત્યાં સુધી પુરી પડતાં હતા અથવા પુરી પાડવામાં મદદ કરતા હતા.

ખીરાપ તરફથી એંગ્લીકન ચર્ચે બાન્ડુ એન્જીયોશન એકટ ધકાવો તેની પહેલાં તેમજ પછી આ ડેવલપ્મીનો વિરોધ કરતા આખાં હતાં. તેઓ પોતાનાથી ખર્ચ છેકારી નહિ શકાય તો પણ ડેવલપ્મીનો અંકુશ પોતાના હાથમાં રાખવા સમર્થતા હતાં. તેમ છતાં એંગ્લીકન ચર્ચેને નેટીવો ઉપર એવી છાપ પાડવાનું ચાલુ રાખ્યું હતું કે તેઓ જ ડેવલપ્મી પુરી પાડી રહ્યા હતાં, જે વસ્તુ મતલબમાં ખીરાપ રીએ પોતાના નિવેદનમાં જણાવેલી છે.

હવે વખત આવેલો છે કે જ્યારે બાન્ડુએ ખરી સિધ્ધિ જાણવી જોઈએ અને સરકાર અને બાન્ડુ પ્રજા વચ્ચે સીધો સહકાર રહે એ આ ક્ષેત્રમાં મિત્ર જાતીઓ વચ્ચેના સારા સંબંધના કિતમાં હતું.

જે ચર્ચે બાન્ડુ છેકરાએ મારે ખરેખર ડેવલપ્મી પુરી પાડવા માંગતાં હોય તેઓ તે હજુ પણ પુરી પાડી શકે છે, પરંતુ તેને અર્થ તેઓએ જાતેજ ઉદ્ધવો પડે, જેએ, તેમ કરવા માંગતા હોય તેઓને મારે વચમજાની મુદત દરાવવામાં આવે છે. જે દરમીયાન તેઓને મળતી મદદ ધીમે ધીમે ઘટાડવામાં આવશે.

બાન્ડુ રજીસ્ટ્રારે ધર્મીક શિક્ષણ અનેક રીતે પુરું પાડવામાં આવશે. આ બાબતને આપો વખત જ્યાં આવવા માટે એક વડા અમલદારને નીમવામાં આવશે. રોજના ધર્મીક શિક્ષણને મારે સમય કરવામાં આવશે.

વધુમાં સમગ્રી રજીસ્ટ્રારમાં અમુક વખત મુકાર કરવામાં આવશે જ્યારે રિવકારાએમાં ચર્ચેને પોતાના સિદ્ધાંતો અનુસાર છેકરાએને ધર્મીક શિક્ષણ આપવાને કામગીરી કરવામાં આવશે.

જોઈએ છે

જીવરાજા દેવચંદ્રાજીદેરા
જીવરાજાના અનુમતી અને કાળીત દેવચંદ્રાજીદેરા જોઈએ છે. પગાર અને અનુમરના પ્રમાણપત્રો વિશે, પુરો વિગતો સાથે લખો. ૫. મળો.
અથવા
'સહકાર' રાખાલીક, કામચલાઉ સરનામું.
૧, રજાનદેશન રોડ, રેનવર. જોહાનીસબર્ગ.

આર્થ બીશપે ફરવુઅડને આપેલો જવાબ

ડૉ. ફરવુઅડે આર્થ બીશપે હર્મી ઉપર એવો આરોપ યાચ્યો છે કે બાન્ડ એન્જ્યુકેશન એક્ટ ઉપર ટીકા કરતાં તેમણે ડૉ. ફરવુઅડ ઉપર અત્યંત ક્રુરતા દર્શાવી હતી. તેના જવાબમાં આર્થ બીશપે એક નિવેદનમાં જણાવ્યું છે કે, દક્ષિણ આફ્રિકાના દરેક વહાણને વતનીની ફરજ છે કે જે વિચારો તે રાજ્યને નોખમકારક માનશે. હોદ્દા તેના તેણે વિરોધ કરશે. તેમના સિદ્ધાંતો અને નીતીઓની ટીકા તે ડૉ. ફરવુઅડે પોતાની ઉપર અત્યંત ક્રુરતા તરીકે માની લેવી જોઈએ નહિ જણાય.

અંદર કારનારમાં રાજ્યે વધારે પાતી સલાહ લેવી પડે એવી જણાશે. તે ચોંટા મધ્ય રહી છે. એપાર્ટહેડના લેનુઓ સાધવાને સરકાર લોહીના છત્ર હેઠળ કાષ્ટ મુકવાનું યોજી રહી છે અને તેમ કરવાને માટે તે બાન્ડ એન્જ્યુકેશનને ઇન્ટરો સર્જી લેવા અને મીશનરીઓને તેમાંથી કાઢી નાખવા માંગે છે.

મીશનરીઓપર સરકાર અંકુશ મુકવા માગતી જણાય છે કારણ તેઓ સરકારની યોજનાને બંધ બેસતા નથી અને સરકાર માને છે કે ઇજવણી આપવાનું મીશનરીઓનું કામ તે બંધે જ વધારે સાઈ કરી શકશે.

ઉચ્ચતક અર્થને લાક્ષણિક હતું કે તે નેટીવાને ઇજવણી આપવામાં પોતાનો ફાળો આપી શકશે અને વચગાળાના વખતમાં સરકારની નીતીને વધારે નરમ કરી શકશે.

એપાર્ટહેડના સમ્પ્રાપ્તિ કાલેએ.

જે કાળા લોહાના આભાસર અને ચોરાઓના અંતરકરણ પર હથેલીની જેમ પડી રહ્યા છે તે વખતે અમને ઇજવણીના હેતુઓથી હઠી જવાનું હેવામાં આવી રહ્યું છે.

દક્ષિણ આફ્રિકાનું બહિષ્કાર શું થવા નું છે? જે સવાલની બળતરા અમને આફ્રિકનની ઇજવણીની જવાબદારી સાથે સીધો સંબંધ રાખવાને અમને ઇન્ટેન્સિવ બનાવે છે. અમે તેના મગજ અને અંતરકરણ બંનેની નજર આલેશ છીએ અને હેતુઓની નીતી એ તેઓને ફેટલી ઠપ્પી રહી છે એ જણી શક્યા છીએ.

એક વસ્તુ નેટીર કાવચને માટે સહન કરી નથી શકવાને અને તે છે એપાર્ટહેડના પ્રત્યેક કાવચ અને ધારામાં રહેલું અપમાન.

એપાર્ટહેડનો આ રીતે વિચાર કરવામાં કદાચ તે સુધ્ય કરતો હશે. કદાચ તેમાં રહેલી તેની વધારે સેવા એ અને સમજકોનો તેણે ખ્યાલ કરશે નોંધવો. પરંતુ તેઓ એ રીતે વિચાર કરતા નથી અને તે નહિ કે મીશનરીઓ તેઓને એવી ઉલ્લેખ શીખવા મળ્યા હતા એ કારણે.

યુનીયનની જિલ જાતીઓ વચ્ચેના સંબંધના સવાલનો સહેમો ઉઠાડ એકે નથી. આથીજ સરકારે પ્રકાશને માટે ક્રીસ્ટી સિદ્ધાંતો પર આધાર રાખવા ને છે અને તેની વચ્ચે જેમ અને તેમ વધારે અને બહોળા રીતે ફેલાવી શકાય તેને માટે ઉરોગ્ગન આપવું નોંધવો.

બાન્ડ એન્જ્યુકેશન એક્ટપર નાટક

ઈન્ડિયન કેંગ્રેસ

નાટક ઇન્ડિયન કેંગ્રેસ એક નિવેદનમાં દક્ષિણ આફ્રિકાના સધળા લોકોને અને ખાસ કરી દીદી બોને ચેતવણી આપે છે કે બાન્ડ એન્જ્યુકેશન એક્ટ જેઓ લોકસભાના સિદ્ધાંતોને ચાહે છે અને આપણુક સત્તાનો વિરોધ કરે છે તેઓ સધળાપર મહાદ કરનારો છે. દક્ષિણ આફ્રિકાની રાજ્યપદ્ધતિ પ્રથમ આફ્રિકનની એપાર્ટહેડની વેદીપર આધુતી આપવાની છે. દક્ષિણ આફ્રિકાને ઇતિહાસ આપણને એ શીખવે છે. જમીનપર ના પ્રતિજ્ઞાઓના આપણને અનુભવ મળ્યો છે. પ્રથમ ૧૯૪૬ની સધામાં અને પાછળથી ૧૯૫૩ની, સાલમાં આફ્રિકન વસ્તીના જમીન માલીકીના હોંશપર પ્રકાર કરવામાં આવ્યો. એક વખત આફ્રિકનોના

હોંશ જીતવી લેવામાં પડી દીદીઓને, વારો આવ્યો. અને જેમજ એક્ટ અને ૧૯૪૬ના લેન્ડ-રૂરથી અને હવે ગ્રુપ એરીયાલ એક્ટથી આપણે ૨૫૯ એકર રહ્યા છીએ કે સરકારનો મુખ્ય લેનુ સધળા બીન-જોરાઓને આ રેકમાં જમીન વિનાશ કરી મુકવાનો છે.

એજ રીતે ૧૯૪૬માં પ્રથમ આફ્રિકનને માટે રેતી પ્રતિનિધિત્વે સિદ્ધાંત રાખ્યો કરવામાં આવ્યો. પછી એજ વસ્તુ ૧૯૪૬માં દીદીએ સાથે ધરાવામાં આવી અને હવે નેશનલીસ્ટ રેકમાં કચડી અને દીદીઓને સામાન્ય મતવચકપરથી કાઢી નાખી તેના બદલામાં મેમી મતાધિકાર આપવા માંગે છે.

આથી દક્ષિણ આફ્રિકાના સધળા વજીના લોકોએ સિદ્ધાંતપર મહકમપણે

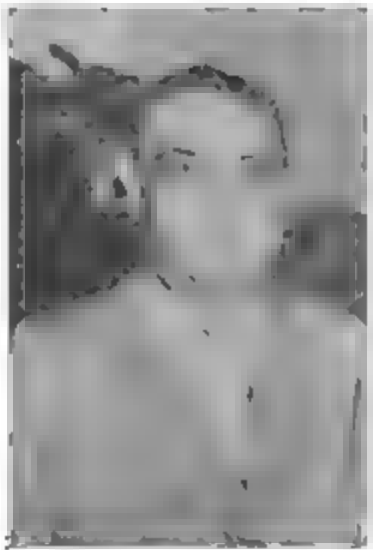
જોના રહેવાનું છે. નો ગિદાંત એક વાર સ્વિકાર્યો તો દક્ષિણ આફ્રિકાના સધળા લોકોને દુઃખી થઈ પડશે. મજબૂર કાલેને આપણે નૈતિક અને લોકસભાના ધોરણે વળોડી રહ્યા છીએ. આપણે બાળીએ છીએ કે

લોકસભા. જે અમીડિન છે અને આપણા લોકોના એક વર્ગપર મધ્ય રહેવા દુષ્કાળને જે આપણે સુપ બેરી રહીશું તો યુનીયનમાં લોકસભા અને સ્વતંત્રતાનું નામ જૂસાઈ જશે.

શ્રી. એચ. કે. ગોડળનું અવસાન

અમને નોંધ લેનાં હોય એક મામ છે કે જોહાનીસબર્ગના જન્મીતી એચ. કે. ગોડળની પહેડીના માલીક શ્રી દરીભાઈ કાદાનજીભાઈ ગોડળનું લાખી માદગી બાદ ૪૫ વર્ષની વયે અકાળ અવસાન મળ્યું છે. શ્રી દરીભાઈ ગોડળ ફેટલાક ચારણી હુદયના રોગથી બીજાનવર હતા. એ રોજ તેમને હેડપા નહિ અને મંગળવાર નવેમ્બર ૧૯, ૧૯૫૪ના સવારે ૧ વાગે ઓરીન્ટલ હોટલમાં પોતાના મુકામે રજાવ.સ પાડ્યા. શ્રી દરીભાઈએ યુનિવર્સિટી અભ્યાસ રોડેસમાં કર્યો હતો અને અંગ્રેજીનું કામચલાઉ ગ્રાન ધરાવતા હતા. તેઓ આ રોડમાં નાનપણથી આવ્યા હતા અને સરમા તેમના પિતાશ્રીએ મુલકદીખાટમાં યોલેલા વેપારમાં મદદ કરતા હતા. ત્યાં પોતાના પિતાશ્રીના અવસાન બાદ પુત્રે પિતાના વેપારનો વારસો મેળવ્યો અને તેમણે જોહાનીસબર્ગમાં સારો વેપાર જમાવ્યો જે આજે એચ. કે. ગોડળની માન દીદી વેપારી આલમ માન નહિ પરંતુ મુરોપીયન વેપારી આલમમાં પણ મસદૂર પહેડી છે. રજાવેશ દરિયાઈનામાં માનવ નજાબએ હતી પરંતુ હુદયની ઉદારતા તેમનો અમળ પડતો હતો. વેપારમાં પોતાના આદર્શ સાથે પોતે રૂઢ અને સખત હતા પરંતુ જેઓને મદદની જરૂર પડતી તેઓ પ્રત્યે નરમાસથી વર્તતા અને વચર સંગીએ મદદ કરતા. જણાવે તેમણે ફરી ૪૫જર થવામાં સકાવતા આવેશી છે. ફેર્લ પલુ કામ સાઈ અને લાવક છે એવી તેમને ખાતી થતી તો તેમાં તેઓ વચર સંગીએ ઉદારતાથી મદદ આપતા ફેર્લ પલુ પરીપકારી કામ અર્થે તેમને કરવાને મળેલ ફેર્લને ખાલી દાવે પાછા જવું પડેલું નથી. એ કે તેઓ આપીછના સિદ્ધાંતોને પોતાના જીવનમાં ઉતારી નહોતા શક્યા- જે વસ્તુ તેઓ કરી છુપાવતા નહિ- છતાં અધીશ્વર પ્રત્યે પુનઃબાવ અને તેમના ઉચ્ચ આદર્શો પ્રત્યે જુઠું માન ધરાવતા હતા. અને તેથી આપીછએ રથારેશ શીનીકસ સંસ્થા અને 'ઈન્ડિયન ઓપિનિયન' પ્રત્યે તેમને ખાસ માન હતું અને શીનીકસ સંસ્થાને માનનું રમળ મળ્યું હતા. શીનીકસ સંસ્થામાં મહાશય આપીછના રથારક તરીકે ઉમેલું 'સર્વોદય' મકાન કરી તેની

રૂળ રિપતિમાં માધવાનો લગભગ ૫૧. ૨૦૦૦નો અર્થ તેમનાજ ઉત્સાહ અને પ્રેરણાથી એચ. કે. એ. અને વી. ગોડળ અને નાયાત્રાલ દેવશી નરશી આપવામાં આવ્યો હતો. એ ઉપરાંત ૩૨૫૨૫૫ ચામી રથારક રકત શીનીકસ સંસ્થામાં બાંધવામાં પલુ તેમણે સારો ફાળો આપ્યો હતો અને 'ઈન્ડિયન ઓપિનિયન'ને નગારે નાપરે મદદની જરૂર પડી ત્યારે એક બોલ માર્ગાજ તેઓ વચર આનાકાની એ ઉદારતાથી મદદ આપતા આવ્યા હતા. શ્રી. દરીભાઈના અવસાનથી વેપારી વર્ગને એક ખરો મીનની ખોટ મળે છે અને 'ઈન્ડિયન ઓપિનિયન' ને એક સુહૃદ મીન અને મજબુત

નવગરથ શ્રી. એચ. કે. ગોડળ

ડો! આપનારઓમાંના એકની ચોટી ખોટ થઈ છે.

રજાવેશ દરીભાઈ ગોડળ પોતાની પાછળ પોતાના દુઃખી વિધવાને, જે સુપુત્રો, જેમના એક શ્રી દરીભાઈ બાલેશીથી પોતાના પિતાશ્રીના વેપાર ચલાવી રહ્યા છે, તેમને, મલુ સુપુત્રી શ્યા, જેમની એ દીદમાં પડેલી છે, તેમને, એ બાલકો, જેઓ ભોરેન્ડ માડિવસમાં છે, તેમને અને અન્ય કુટુંબીઓને શોક કરતાં મુકી મળ્યા છે. તેઓ સર્વના પ્રત્યે અમે જી હિંસાળ ધરાવીએ છીએ. ઇશ્વર તેઓની ઉપર આવી પડેલું મહાન દુઃખ સહન કરવા ધીરજ કીમલ અને શક્તિ આપે અને રજાવેશ ના આત્માને ચિરરાતી આપે.

ભારતનો પત્ર

(અમારા અનુભવો તરફથી)

ગુણક તા. ૪-૧૧-૫૪.

આંધ્ર રાજ્યમાં પ્રધાનમંત્રીના પ્રધાન મંડળનું આસન ફરી ડેભરા સભ્ય છે. રામકૃષ્ણ તપાસ સમિતિએ આંધ્ર ગાંધી દારૂંધી ૨૬ કરવાની બહામણ કબો પછી આંધ્ર ધારાસભાએ પશુ દારૂંધી ૨૬ કરવાનો નિર્ણય કર્યો હતો. પરંતુ પ્રધાનમંત્રી સરકારે તેનો અમલ કરવાની ના પાડી હતી. આતા થોડાક દિવસોમાં પ્રધાનમંત્રીના મંડળ નું પતન થાય એવો સંભવ છે. સાંચ વાદોએ દાસના પ્રધાન મંડળ સામે અવિશ્વાસની દરખાશ રજૂ કરી છે. પ્રધાનમંત્રીના પ્રધાન મંડળમાં પ્રમુખ સમાજવાદી પક્ષને પ્રતિનિધિ હોવા છતાં ધારાસભામાં સાત સભ્યો ધરાવતા આ પક્ષના મંત્રી બીજા ત્રણ સભ્યો સાથે વિરુદ્ધમાં પડ્યા છે. એટલે આમ તો વિરોધ પક્ષની બહુમતી થઈ જાય છે અને છેક છેલ્લી ધડીએ કોઈ સભ્યો મોરચો નહિ બદલે તો પ્રધાનમંત્રી સરકારની દારૂ ધરી અને તેને રોજ નાશ આપવું પડશે.

ગણિયન સામ્યવાદીઓની દ્રષ્ટિ સ્વાધીન અને વિચિત્ર છે. ૧૯૪૨ માં જ્યારે પુ આપુએ "ક્રીટ ઇન્ડિયા"ની લાલ શરૂ કરી, ભારતની આઝાદી માટે મરણીએ સંપ્રાપ્ત શરૂ કર્યો હતો, ત્યારે અમેએ પાસાં રજૂ કર્યો મુળપો હતો. આ સમયે સામ્યવાદીઓ બીડીશ સરકારના પક્ષે જઈ ગયા હતા અને આઝાદી માટે લડનારાઓ વચ્ચે જલસુસી ફરી તેમને પકડાવી દેના હતા. ભારત ની આઝાદીના ઇતિહાસમાં આ યોર કોઈ કહેવાય. છતાં રશિયાએ પ્રકટ કરેલી "સોવિયેટ એન્સાઇક્લોપીડિયા" (રશિયન શબ્દ કોશ)માં મહાત્મા ગાંધી વિષે લખવામાં આવ્યું છે કે, આશીષ કુમાર રીને ભારત ની આઝાદીના ટેકા દારૂ હોવાનો ટોચ કરતા હતા! પરંતુ જ્યારે ભારતની આઝાદી માટેની લડત ઇતિહાસની બનવા લાગી ત્યારે આંધીછ છએ લોકોને દગો દીધો અને બળવો જ્યારી દેવામાં યાકીવાદીઓને (બિટન ને) મદદ કરી! અગાઉ અને ગોડુરીની પશુ દારૂ હોય છે. ભારત ના સુક્ષ્મતા વિષે આવા દડકાતા જુદાજુદા ભારતમાં ભારે રાખતી મામણી દેસાઈ હતી અને ભારત સરકારે રશિયન સરકાર પાસે આ લખાણ સામે સખત વિરોધ નોંધાવ્યો છે.

દક્ષિણ આફ્રિકામાં હાંદીઓ વિષે દક્ષિણ આફ્રિકા સાથે સીધી મંત્રણા કરવાની દક્ષિણ અમેરીકાના દેશોની ચોળનનો ભારતે સ્વીકાર કર્યો છે.

પશુ બાવી રીને સીધી મંત્રણા થાય પશુ તેનું કંઈ પરિણામ આવવાની આશા રખાતી નથી. કુતોમાં દક્ષિણ આફ્રિકામાંનાં રમજેનાં પ્રમુખ જોગે દક્ષિણ અમેરીકાના દેશોએ હંમેશા ભારતને ટોચ આપ્યો છે. એટલે તેમને રાજ રાખવા માટે ભારતે આ ચોળનનો સ્વીકાર કર્યો છે.

પ્રમુખ સમાજવાદી પક્ષ કોટકટી તરફ વધુને વધુ ધસી રહ્યો છે. ડો. લોકીઆના છેલ્લા નિવેદનથી સમાજવાદની તક ઓછી દેખાય છે. નામપૂર ખાતે મળનારા પક્ષના અધિવેશનમાં કોંગ્રેસ પક્ષના દેશના બીજા નંબરના ગણતા આ પક્ષનું બાવી નાકી થશે. આ જયપ્રકારે પક્ષ સાથે નો સક્રીય સહકાર બંધ કર્યો છે. ડો. લોકીઆ મંત્રીપદેથી છુટા થયા છે. આચાર્ય કુપલાનીએ પ્રમુખપદેથી રાજ નામું આપ્યું છે. આવા સંજોગોમાં પક્ષનું બાવી જરાય ઉત્થળું દેખાતું નથી. અત્યે અને જમડા પક્ષના નેતાઓમાં છે; સામાન્ય સભ્યોમાં નહિ. અત્યે લખખ તમામ સુધા એ પર છે. આ મતભેદોને પરિણામે પક્ષમાં બંધાણ પડવાનો અને માંધી વાદી ચિત્તરસરપીવાળા તેમંથી છુટા થઈ જાય તેવો સંભવ છે.

પાર્ટી તાકુકામાં ધાસનું વાનેતર કરતા જમીનદારો અને એત-અનુદો વચ્ચે ફરી ઝગડો શરૂ થયો છે. પ્રમુખ સમાજવાદી પક્ષની દેરવણી અનુસાર એત-અનુદોએ દોઢ રૂપિયા રાજ કરતા ઓછી અનુદીથી ધાસ કાપવાનું કામ ન કરવાનો નિર્ણય કર્યો છે. જમીન દારોનું કહેવું એવું છે કે, તેમને રાજ ના એક રૂપિયાથી વધુ મજૂરી આપ વાતું ચોપાઈ શકે તેમ નથી. આથી એત-અનુદોએ પોર્ટીન કરીને પશુ ધાસ કપાતું અટકાવવા સત્યાગ્રહ શરૂ કર્યો છે. ધાસ કપાત જાય તો-તેઓ આડાંએ આડાં સુધ જઈને ધાસને લઈ જતાં અટકાવે છે. આપાર સુધીમાં આ સંબંધમાં તેર માણસોની ધરપકડ થઈ છે. આ વિસ્તારમાં મજબૂત પોલીસ બંદોબસ્ત કરવામાં આવ્યો છે. આપાર સુધી આ ઝગડા માં સરકારે દરખાશનીગીરી કરી નથી. પશુ એ આ ઝગડો લખિ આલે તો સરકારને વચ્ચે પડવા વિના છુટકો નહિ રહે.

ગુણક તા. ૧૮-૧૧-૫૪. ભારતના વડા પ્રધાન શ્રી નેહરુએ

બીનચી પાડા ફર્ષ બાદ વિવિધ બાબતો- બંગાલે રિફ્ટીમાં મંત્રણાએ શરૂ કરી દીધી છે. ચોતા પર વધી અલેલો કામનો બોલો બોલો કરવાનું પશુ શરૂ કરી દીધું છે. કોંગ્રેસ પ્રમુખ તરીકેનો હોદ્દો છોડવાથી તેમણે શરૂ આલ કરી છે. તેમની સમજવટથી કોંગ્રેસ કારોબારીએ કોંગ્રેસના હવે પછી ના પ્રમુખ તરીકે સોરખના પ્રમુખ પ્રધાન શ્રી ઉદયનરાય દેવરની સર્વોચ્ચ મતે પસંદગી કરી છે. કોંગ્રેસના પ્રમુખ તરીકે સુદાનારા શ્રી દેવરભાઈ બીજા સોરખવણી હશે. કોંગ્રેસના પવેલા સોરખવણી પ્રમુખ મહાત્મા આંધી હતા. શ્રી દેવરભાઈની આવા ઉચ્ચ પદ માટે પસંદગી થતાં સોરખ-શુભરાતમાં આનંદની લામણી દેખાઈ છે. મહાત્મા ગાંધી અને સરદાર પટેલના અવસાન પછી અખિષ હાંદ ના રાજકારણના તખત પર એક પશુ શુભરાતી રહી નહોતો. અત્યારના શુભરાતી કોંગ્રેસ નેતાઓની પ્રવૃત્તિ મહા શુભરાત અને મુખ્ય પુરતી મળી રિત હતી અને ભારતના અન્ય ભાગો માં તેમના નામે આસ જલણીતા ન હોતા. શ્રી બળવંતરાય મહેતા ગવ. વર્ધથી કોંગ્રેસના મહામંત્રી થયા પછી, તેમણે બળવેલી સુરે ક.મગીરીથી કાંઈક પ્રકાશમાં આવ્યા છે.

શ્રી દેવરભાઈએ આમ તો પ્રધાન પદ છોડી સરકારીય પ્રવૃત્તિમાં પડવા ની ઇચ્છા ધણી વખત દાખવી હતી. છેલ્લે છેલ્લે એ-જલુ વખત તો હોદ્દો છોડવાનું નક્કી થઈ ગયું હતું. બધા વખતે તો છેક શ્રી નેહરુની મંજૂરી પશુ મેળવી લેવામાં આવી હતી. પરંતુ સોરખ ધારાસભામાં એ જુલો છે. શ્રી રસિકભાઈ પરીખ અને શ્રી દેવરભાઈ વચ્ચે રવજાવમત ટેકલક સુદાએ પર અત્યે હતા અને છે. શ્રી દેવરભાઈને ટોચ આપનારા અને શ્રી રસિકભાઈને વિરોધ કરનારાઓએ છેલ્લી ધડીએ શ્રી દેવરભાઈને સમજાવી બર્ષ હોવા પર ચાલુ રાખ્યા હતા. હવે આ વખતે તો શ્રી દેવરભાઈ પ્રમુખ પ્રધાનપદ છોડી જશે. આમ તો કોંગ્રેસના પ્રમુખની કોંગ્રેસના પ્રતિનિધિઓ દ્વારા અધિવેશન વખતે સુદાણી થાય છે. પરંતુ દેવરભાઈની શ્રી નેહરુ અને કો. કારોબારીએ સર્વોચ્ચ મતે પસંદગી કરી હોવાથી તેઓ કંતો બિન કરી સુદાઈ બાવરી અથવા તો એ કાંઈ તેની સામે ઉભા રહેવાની હિમત કરશે તો કારી જશે.

શ્રી દેવરભાઈના જવાથી સોરખના પ્રમુખ પ્રધાન કાણુ થશે, એ સવાલ ઉભો થયો છે. મળતા સમાચાર પ્રમાણે, શ્રી દેવરભાઈ અને શ્રી રસિક ભાઈ બન્નેએ શ્રી બળવંતરાય મહેતાને આ પદ સંભાળી લેવા માટે આમંત્ર કર્યો હતો. પરંતુ શ્રી બળવંતરાય મહેતાને બહુ બળબામણી રીતે કો

રામકૃષ્ણ પ્રધાનપદ છોડવું પડ્યું હતું. એટલે તેમણે આ દે. રી રીકારવાની અત્યારે તો ધરતીને ના પાડી છે. એટલે હવે શ્રી રસિકભાઈ પરીખ શ્રી રામકૃષ્ણ પ્રમુખ પ્રધાન થશે. શ્રી રસિક ભાઈ સાથે સોરખ ધારાસભાના અન્ય સભ્યો તથા પ્રવળના ચોક્કસ વર્તમાન વિરોધ છે, એ કમીકને લક્ષમાં રાખી ને શ્રી રસિકભાઈએ એવી દરખાશ કરી છે કે સોરખ ધારાસભા કોંગ્રેસ પક્ષના નેતા તરીકે ચોતે ઉભા રહે ત્યારે તેમની સામે બીજા કોઈ ને પશુ સુદાણીમાં ઉભા રહેવાની છૂટ હોવી જોઈએ અને એવી રીતે ચોતે નેતા તરીકે સુદાણ પછીજ સોરખ પ્રમુખ પ્રધાન પદ સ્વીકારશે. શ્રી બળવંતરાય મહેતાની કોંગ્રેસના મહામંત્રી તરીકેની સળ કામગીરી પછી તેમને કોના પ્રધાન મંડળમાં લેવાની સારી તક જોઈ થઈ છે.

શ્રી કિરણીના અવસાનથી પ્રધાન મંડળમાં ખાલી પડેલી જગ્યા પછી શ્રી નેહરુ પ્રધાન મંડળમાં ફેર શરૂ કરશે. એ ચોક્કસ છે. આ ફેરશરમાં શ્રી બળવંતરાયને રજા મળી જાય એવો સંભવ છે. શ્રી દેવર ભાઈના જતાં સોરખના પ્રધાન મંડળ માં ખાલી પડનારી એક જગ્યામાં કોઈક એકને પ્રધાન તરીકે નિમવાની પશુ મ.મણી થઈ રહી છે. મુખ્ય સોરખ અને હાલારને કોઈ સભ્ય પ્રધાન મંડળમાં નથી, એટલે એ નિર્વાતો તરફથી પશુ એક એટકની મામણી થઈ રહી છે. પરંતુ મળતી માહિતી પ્રમાણે, શ્રી દેવરભાઈના જવા છતાં કોઈ નવો પ્રધાન નહિ લેવાય અને તેમના ખાતાએ બીજા પ્રધાનો વહેંચી શેશે.

ચોતાના રાજ્યોને ભારત સંધ સાથે બેડી દેવામાં જેમ સોરખના રાજની એએ પહેલ કરી હતી, તેમ ના. ભામ સાહેબની આગેવાની હેઠળ સોરખના રાજનીએએ રવજાથી ચોતાના સાધિ પાણમાં કાપ રૂકવાની બાબતમાં પશુ પવેલ કરી છે. આ રાજનીઓની જામ સાહેબના પ્રમુખપદે એક સભા મળી હતી, તેમાં તેમણે શ્રી નેહરુની અધીસને માન્ય રાખીને ચોતચોતાની સ્થિત અનુસાર દેશની ચિત્રાસ ચોળ નાઓની પ્રમતિને ખાતર સાધિપણા માં કાપ મુકવાનો તથા અન્ય રીતે મદદ કરવાનો નિર્ણય કર્યો હતો.

શુભરાતના મ.મડાએને વિજય પુરી પાડવાના કાંઈકમને હવે કેમ મળશે. કોઈ સરકારે આ માટે મુખ્ય રાજ્યને ૨૯૪ સાખ રૂની લોન આપ વાતું મંજૂર કર્યું છે. આ રકમમાં શ્રી નીચે મમાણે અર્થ થશે. ધો.ગડા અને આસપાસના ગ્રેડોને વિજયી પુરી પાડવા રૂ. ૨૭૨૬ લાખ, અંબાત ની ખીનો અને પરવાનેકારોને વિજયી

પુરી પાઠવા ૩. ૩૨ લાખ, નડિયાદ તાલુકામાં ૩૬૫ અને વીણા વિસ્તાર માટે ૩. ૫૨-લાખ, મોરસદ તાલુકા ના આકાશ માટે ૩. ૨૧ લાખ, મહેસાણા જિલ્લાના ક્ષેત્રોમાં વિજળી માટે ૩. ૬.૩૬લાખ, સંજય ૬ અને વિરમ મામમાં વિજળીનો પુરવઠો વધારવા માટે ૩. ૨૦.૬ લાખ, મહેસાણા જિલ્લામાં પાતાળ કુવાઓ માટે વિજળી પુરી પાડવા ૩૩.૨ લાખ, ખેડા જિલ્લા માં સાલુદ, પેટલાદ, અંબાત વિસ્તાર માટે ૩. ૬૭ લાખ, નડિયાદ વિસ્તાર ના ગ્રામોને વિજળી પુરી પાડવા માટે ૩. ૬૪ લાખ અને નવા પાવર હાઉસો માટે ૩. ૨૪.૧ લાખ. આમ તો ગુજરાતના ગ્રામોમાં મીઠા પદ્ધતિથી વિજળી પુરી પાડવાનું સરકારનું ધ્યેય છે. આ લોન મળતાં કાર્યક્રમમાં દરેક વેચ આપશે.

પહેલી પંચ વર્ષી પ્રગતિ પર વિચાર્યા કરવા તથા બીજી પંચ વર્ષી યોજના ની જમિયા રચના માટે રાષ્ટ્રીય વિકાસ કમિશનીમંત્રીને એક થી નેહરુના પ્રધાન પદે ગયા હતા. કમિશનીને બીજી પંચ વર્ષી યોજનાના અર્થ વિશે પ્રાથમિક વિચારણા થઈ હતી. બીજી યોજના ૩. ૫૦૦૦ કરોડની કરવાનો સમાવેશ અનિવાર્ય પ્રવર્તેલો હતો. નાણા પ્રધાન શ્રી દેશમુખે જણાવ્યું હતું કે, નરી યોજનાનો ૩. ૫૫૦૦ કરોડનો અંદાજ હતો. આમાંથી ૩. ૩૦૦૦ કરોડ સરકાર ખાતે અને ૩. ૨૫૦૦ કરોડ ખાનગી ખાતે ખર્ચાશે. હાલની પહેલી પંચ વર્ષી યોજના ૩. ૩૫૦૦ કરોડની છે. આમાંથી ૩. ૨૩૦૦ કરોડ સરકાર ખાતે અને ૩. ૧૨૦૦ કરોડ ખાનગી ખાતે ખર્ચાઈ રહ્યા છે. બીજી યોજનાનો ઓકસ અર્થ આપ તાં નાણા પ્રધાન અચરતા હતા, કારણ કે હજી કરેલા તપાસ પંચનો દેવાલ આરવાનો બાકી છે અને એ દેવાલ પ્રમાણે કરેલામાં ફેરફાર કરવા પડશે. એટલે એ પછી ૩-૬ અને રાજ્યોની આવક ટેલીક હતી તે કદી યકામ નહિ.

મેમ્બરીનો પ્રશ્ન ઉદ્ભવ કમિશનીએ રાજ્યમાંથી વધુ પ્રમાણમાં આવી શકે તેવી અને આસ કરીને શુદ્ધ અને નાના ઉદ્યોગોની યોજનાઓ હાથ ધરવાનું દર્શાવ્યું હતું. વધુમાં તેણે તમામ પ્રકારના કુદરી સિદ્ધિ આપવાના પ્રમાણમાં ઓટો વધારો કરવાનું અને એ માટે તાલીમની યોજનાઓ કરવાનું દર્શાવ્યું હતું. વધુમાં આમ વિસ્તારો માં કાંતકારી પરિવર્તન લાવનાર આમ વિકાસ યોજનાઓ અને રાષ્ટ્રીય વિસ્તરણ યોજનાઓને કાંઈથી કરવાનું દર્શાવવામાં આવ્યું હતું. આથી દર વર્ષે સરકારને ૨. ૧૨ કરોડનો અર્થ આવશે.

વડા પ્રધાન શ્રી નેહરુએ દેશનું ધ્યેય સમાજવાદ જ દેવો જોઈએ, એવી સ્પષ્ટ જાહેરાત કરી હતી. ભારત સરકારે છેલ્લા ૧૦ વર્ષમાં આર્થિક ક્ષેત્રે બનેલા વિવિધ બનાવોને કદાચ લઈને ૧૯૪૮ના ઓલોમિક નીતિને લગતા દર્શાવમાં ફેરફાર કરવાનું વિચારી રહેલ છે. શ્રી નેહરુએ આ દર્શાવનું સૂચન રાષ્ટ્રીય વિકાસ કમિશનીમંત્રીને એકમાં કર્યું હતું. ૧૯૪૮ ના દર્શાવમાં બીજા અર્થ કારણની જલામણ કરવામાં આવી હતી અને પોલાદ જેવા ડેટલાક પાયાના ઉદ્યોગો રાજ્ય માટે અનામત રાખવામાં આવ્યા હતા. દેશના અર્થ તંત્રમાં ખાનગી સાહસોને સાઈ રથાત્ત અપાયું છે અને તેને ઉત્તેજન આપવાનું આણુ રખાશે તેમ જતા સરકારનું વચ્ચે જનતાના હિતને આતર આપવા ખાનગી સાહસોનું નિયમન કરવાનું છે. સરકાર વધુ અને વધુ ક્ષેત્રોમાં પોતાની પ્રવૃત્તિ વિસ્તારી રહી છે. સરકારની ઉદ્યોગો પ્રત્યેની નીતિમાં અચરતક કાંઈ મુજબત પક્ષો નહિ આવે તેમ જતાં જાહેર ઉદ્યોગો પર સમમ સમાજ એટલે કે સરકારી માલિકી તથા ખાનગી સાહસો પર સામાજિક અંકુશ મુકવાની દિશામાં તે આગળ વધશે. દેશનું ધ્યેય સમાજવાદ જ હોવું જોઈએ એવી શ્રી નેહરુની સ્પષ્ટ જાહેરાતને કમિશ કરોપારીએ આક્રમક રીતે તેમની નેતાગીરીમાં વિશ્વાસ બંધ કરીને ટોા આપેલો હતો. દરેક તો એ બાબતને નિર્ણય કરવાનો છે કે દેશને ડેટલી ત્રણે સમાજવાદ બણી લઈ જઈ શકાય તેમ છે અને તેના ખાનગી ઉદ્યોગો પર કેવા પ્રત્યાધાતો પડશે. અત્યારે તો એમ લાગે છે કે, સરકાર નિર્ધારિત ક્ષેત્રોમાં ખાનગી સાહસોને મને તેટલું ઉત્તેજન આપે, તેમ જતાં એ ક્ષેત્રના ઉદ્યોગોના વિકાસ માટે પુરતા પ્રમાણમાં ખાનગી પ્રદી બહાર નહિ આવે એટલે સરકારને એ આધ પુરવા અને કે કમને એ ક્ષેત્રમાં પશુ ઝુકાવનું પડશે.

અમદાવાદના સર્કિટ હાઉસના જે ખંડમાં અહાલ્યા આંધી સામે માર્ચ ૧૯૨૨ માં રાજકોદના આરોપ સર ફેસ ચલાવવામાં આવ્યો હતો અને તેમને ૭ માસની કેદની સજા કરવામાં આવી હતી, તે ખંડને એક અપ્રતિ-હાસિત રચન તરીકે જાળવી રાખવાનો મુજબ સરકારે નિર્ણય કર્યો છે. આ ખંડમાં રાષ્ટ્રપિતા શ્રી મોહનદાસ કરમ ચંદ અંધી પર તા. ૧૮મી માર્ચ ૧૯૨૨ના રોજ બેરેરે આર વાગ્યે રાજકોદના આરોપસર કામ ચલાવવા માં આવ્યું હતું અને તેમને ૭ વર્ષની કેદની સજા કરવામાં આવી હતી. એમ ગુજરાતી અને હોંઈમાં લખેલી તખતીઓ ખંડની દિવાલ પર જડવા માં આવી છે.

આખરે આંધ્ર રાજ્યમાં પ્રકાશ સરકારનું પતન થયું છે. પ્રકાશ સરકાર સામેની અવિશ્વાસની દરખાસ્ત આંધ્ર ધારાસભામાં મત એકજ મત ની બહુમતિ એ પસાર થઈ હતી. છેક છેલ્લી મહી સુધી કપો સભ્ય કેની તરફેણમાં મત આપશે એ નકકી નકોતું અને કલાક-કલાકે પરિશિથિત બેઠાલી જતી હતી. શુદ્ધ શુદ્ધ જુલો, વચ્ચે સોદાખાજ ચાલતી હતી. છેવટે મત આપવાનો સમય આવ્યો ત્યારે કમિશના જ એ સભ્યો દરી ખેડા અને તેમણે કમિશની સરકારની વિરુદ્ધ મત આપેલ અને સરકારની એક મતે હાર થઈ.

આમ મળા વોર્જ મદાસ રાજ્ય માંથી વિસ્તારો છુટા પોડીને બાપાના ધોરણે રચનામાં આવેલા પહેલા પ્રાંત માં પ્રથમ પ્રબળીય સરકારનો અંત આવ્યો. ત્રાવણકોરની જેમ અંધમાં પશુ કોષપણ પક્ષ બહુમતિમાં નથી. એ કે ધારાસભામાં સભ્ય સંખ્યા કમિશન. અન્ય પક્ષો કરતાં વધુ છે. કમિશને પ્રમ સમાજવાદી અને કુપક લોક પક્ષનો સહકાર લઈને સરકાર રચી હતી. આ અગાઉ પશુ પાટનગરના પ્રમ અને દાર્જીવીના પ્રમ અંગે સરકારની ત્રણ વખત હાર થઈ હતી, નાના કુટુંબિયા પક્ષો ક્યારે દરી ખેસે એ કહેવાય નહિ એટલે સરકાર આમેય જોખમી રિયલિમાં જ ટકી રહી હતી. તેમાં રામકુર્તી સમિતિએ દાર જાંધી નિબ્ધન નિવદી છે અને તેને નાણુ કરવી જોઈએ અથવા તે વધારે ઉદાર બનાવી જોઈએ, એવી જલા મણુ કરવાની દોરોરે પક્ષમાં ફાટકુટ પડી હતી. ખૂડ કમિશની સભ્યોમાં પશુ કેટલાક સમિતિની જલામણનો અમલ કરવાની તરફેણ કરતા હતા.

આખરે આ પ્રમ ઉપરજ સરકારનું પતન થયું. પ્રકાશ સરકારે રાજનાખ આવ્યા પછી બીજો કોષ પક્ષ સરકાર રચી શકે તેમ નકોતો એટલે રાષ્ટ્રપતિએ એક કુલમ બહાર પોડીને ત્યા પોતાના શાસનની રચાવના કરી છે. આંધ્રના અવર્નર શ્રી ચંદુલાલ ત્રિવેદી રાષ્ટ્રપતિ ના વતી રાજ્યનું શાસન ચલાવશે. પ્ર. પંખાખમાં કોટાકરી ઉબી થઈ ત્યારે ત્યાંપણ અવર્નર તરીકે શાસન ચલાવવા થી ત્રિવેદીને મોકલવામાં આવ્યા હતા. આમ શ્રી ત્રિવેદીની શાસન કરતાં તરીકે ની ક પકાતમાં ભારત સરકારને પુરા વિશ્વાસ હતો. એટલે જ જ્યારે આંધ્ર રાજ્યની રચના કરવામાં આવી ત્યારે આવી પરિશિથિત સર્જવાના બપને લીધે જ તેમને ત્યા અવર્નર તરીકે મોકલવામાં આવ્યા હતા.

રાષ્ટ્રપતિએ આંધ્ર ધારાસભાને બર-ખારત કરીને ત્યા નરી સુ'ટણીએ ૧૮મી ફેબ્રુઆરીથી શરૂ થવાનો અને નવું પ્રધાન મંડળ તા. ૧લી એપ્રિલ ૧૯૫૫ના રોજ સત્તાપર આવવાનો સંજવ છે. આગામી સુ'ટણીમાં બહુ મતિ મેળવવાની કમિશ માટે સારી તક છે. શ્રી પ્રકાશમ જોમો પ્રમ-સમાજ વાદી પક્ષમાંથી છુટા પડેને કમિશના સહકારી સભ્ય જતી આંધ્રના મુખ્ય પ્રધાન પદે આવ્યા હતા, તેમણે દરી કમિશમાં જોગમ એવો સંજવ છે. આંધ્ર ફેસરી તરીકે જોખાખાતા શ્રી પ્રકાશમ આંધ્રાસીઓમાં મુખજ લેકગ્રીપ છે. કમિશ સામે મુખ્ય વિરોધ પક્ષ સામ્યવાદીઓનો છે, પશુ તેમની વગ ધરતી જવ છે. સમાજ વાદી અને કુપક પક્ષના ફાટકુટ છે એટલે કમિશના છતવાના આન્સીધ પણા છે.

એટલું તમે જાણો છો કે કેનેડાની વિશ્વ વિખ્યાત કંપની
સન લાઈફ ઓફ કનેડા
કંપનીના દરેક સભાગાર એજન્ટ બીએ.
ઉપરાંત
દરિજુ આદીકાની વિશ્વ અક્ષરવતી ૧૫ એન્ડ શુદ્ધ હોય યોગ્ય-સીધા જીવીજન
ના સરકાર તરફી નીમતથેલા અંગેજી તથા ગુજરાતી બાષાન્દરકાર બીએ
તેમજ અંગેની કંપાસેસન અંગેનું હોર્ડ પશુ જાતનું કામકાજ વિના વીતંધ
તરીત બીએ થઈ શકે છે.

1. Whenever there is a particular Life Assurance Problem a Sun Life of Canada Plan can solve it.
 2. Prompt settlement of claims - a maxim of the Company's Management.
 3. During 1951 the Company paid over £31,000,000 to annuitants, policy holders and their families.

The Sun Life of Canada is a Leader in World Wide Assurance.

Consult us first.

C. C. PALSANIA
GENERAL AGENT
 Business, Estate, Financial, Insurance and Immigration Consultant.
 Sworn Translator.

160 Sir Lowry Road, P.O. Box 4624. CAPETOWN Phone 32390

એન્ડ્રી વીશીન્સ્કીની કુલ જીવન રેખા

એન્ડ્રી વીશીન્સ્કી એમનું સોમવાર નવેમ્બર તા. ૨૨મીના ન્યુયોર્કમાં અણુચીત્રણ અવસાન થયું. તે છેલ્લાં વિશ્વ યુદ્ધ પછીના કામકામમાં રશિયાના આગ્રમણ રૃષેશ્વરને હતા અને રાજનીતી અને વક્તૃત્વ ક્ષેત્રમાં સોની રાંધે હતા. એ સમય દરમિયાન યુનાઇટેડ નેશન્સમાં તેઓ સોવીયેટના મુખ્ય ડેલીગેટ હતા. ૧૯૩૦માં રશિયામાંથી અનિદિત તરફેને સાફ કરનારા એક સામગ્રી થએલા ખટલા વખતે પોતે ત્રિસીક્યુટર હતા ત્યારથી મુખ્ય આકર્ષણ કબ્જે હતું.

તેમના પ્રયત્નરૂપ કરનારા અભ્યાસ માનસે તેમને સોવીયેટ યુનીયનમાં સૌથી બાહ્ય અને શક્તિશાળી બંધિત એવાના એક ખલાવી હતા.

આંતરરાષ્ટ્રિય પરિપક્ષમાં તેમણે દલીલો અને વીડીયોમાં મીષ તત્ત્વ દાખલ કર્યું હતું યુનાઇટેડ નેશન્સમાં જ્યાં દલીલો કામ ન કરી શકે ત્યાં તેમણે વીડીયો દ્વારા જીવંત કરવા શરૂ કર્યો અને દલીલો તે વખતેજખત ખુદી પડવા લાગી તેથી તેમનું નામ "મી. વીડીયો" પડી ગયું.

એન્ડ્રી યુનાયરીનીય વીશીન્સ્કી ૧૯૧૭ અભ્યાસ બંધિત હતા. ઘડીમાં ૬૩ માસ યુદ્ધ માધ્યમની ઝડપથી કાઢી નાખે અને ઘડીમાં ખુલ્લુમાં ખતી જાય. એ કે તેઓ પુરેપુરા સામ્યવાદી હતા છતાં માસદાર ઉલોમ પતી જેવા દેખાતા હતા.

તેમના ક્રમગતમાં આવનારાઓ કહેતા કે સામાજિક જલસાઓમાં તે અતિ પ્રેમાળ અને વિનોદી ખતી જતા ૧૯૨૭ યુનાઇટેડ નેશન્સમાં રચાઓ થતી તે વખતે એક ક્ષણ પહેલાં જેમના પ્રત્યે એટલી ગૌરી અને પ્રેમ આવ જતાવ્યા હતા તેમને સખત ઘડોથી ઝાંટકી કાઢતા. અંગ્રેજ સહીત જાહેર બાપાઓપર તેમણે કાણ મેળવ્યો હતો છતાં બાપણો રશીયન બાપામાંજ કરતા.

એ. વીશીન્સ્કીના પતિન કેપિટાલીના કસેડારવના જેમની સાથે તેમણે નાનપણમાં લગ્ન કર્યો હતો, તે એક શિક્ષિકા છે. તેમને સીનાઇના નામની એક ડીકરી છે.

એ. વીશીન્સ્કીને જન્મ ૧૮૮૩માં જોડેસામાં પોલીશ એવાદના એક ઉપરાવ કુટુંબમાં થયો હતો.

નાનપણથીજ વડીલાત નરક આકર્ષણ હોવાથી તેમને કાવ જુનીવર્સીટીમાં ગોઠવવામાં આવ્યા હતા જ્યાં તે કુશીવર વિદ્યાર્થી હતા. તેમના જમાના ના બીબબોની જેમ તે કાંતીકારી રાજકારણમાં મુખ્ય થયા હતા અને જુનીવર્સીટીની સોશીયલ ડેમોક્રેટિક પાર્ટીની સંસ્થાના એક નેતા બન્યા હતા.

રશીયાના ગારની પોલીસ તરફથી તે અનેક વખત પકડાયા હતા અને લાંબો સમય કેદમાં અથવા અટકમાં માલ્યો હતો. ૧૯૧૪ની સાલના અંત સુધીમાં તેમણે ગાર સરકારની સાથે સમાધાન કરી નાખેલું જણાવ્યું હતું અને મેરદેમાં વડીલાતનો ખંધો શરૂ કર્યો હતો. ૧૯૨૦માં તે કોમ્યુનીસ્ટ પાર્ટીમાં જોડાયા અને પ્રથમ અનાજ ખાતાના સ્ટારપર કુટાયા બીબ વિશ્વયુદ્ધ વખતે રાજનીતિ નેત્રીમાં લખ્ખલ થઇ તે એ. પ્રે.વો. યોવના હાથ નીચે પરદેશ ખાતાના ડેપુટી ડાયરેક્ટર બન્યા.

૧૯૪૫થી તેઓ આંતર રાષ્ટ્રિય ક્ષેત્રમાં અને યુનાઇટેડ નેશન્સની પરિપક્ષમાના સીરિયેટ ડેલીગેશનના નેતા તરીકે અથવા એ. મોનોટોવની જગ્યા સંભાળનાર તરીકે પોતાનો પ્રવાસ પાડવા લાગ્યા.

૧૯૪૬માં જાહેર કરવામાં આવ્યું કે એ. મોનોટોવ સોવીયેટના પૂરેક મંત્રીના પદપરથી નીજત થયા છે અને એ. વીશીન્સ્કીની તે પદવા નીમણ થઇ છે.

મારશલ રોલીનના અવસાન બંધ એ. મેલેનકોવના નતાં પ્રધાન મંત્રીમાં એ. વીશીન્સ્કીની જગ્યાએ પરદેશ મંત્રી તરીકે કરી એ. મોનોટોવને સેવામાં આવ્યા હતા.

એ. વીશીન્સ્કીની આ કુલ જીવન રેખા સાથા રીપર્ટર તરફથી બહાર પડવામાં આવી છે.

કુશીર્બીમ, હનકમ ટેક્સ રીટર્ન, લાઈસેન્સીંગ, રેવન્યુ કલીવરન્સ અને ઇનસ્પેક્ટન્સ આદિ મળે :

આર. વીકલ
૨૧૩ મેકાસા હાઉસ, ૧૭ કમીશનર સ્ટ્રીટ, સેકન્ડ ફ્લોર, ફિરસ્ટાઈન, બ્રેકાનીસબર્ગ, ફ્રાન્ક ૩૩-૧૬૫૪.

સોફ્ટીસની સફર
હોંદના મામ્મ જીવન વિશે સેખો સવામ જવાબ રૂપે આ પુસ્તકમાં સોફ્ટીસના વીચારો દર્શાવ્યા છે.
પ્રીમત થી. ૩-૧.
મળવાનું હેડાઇ : આ બોરીસ

ફોન: ૨૪૮૪૫.

ગ્રોસરી ક્યાંથી ખરીદશો ?

જો આપ સ્વચ્છ અને બરોસાખાત ગ્રોસરી મેળવવાને ઇતેભર હો તો અમરા ઉપર લખવા ચુક્યો નહિ. હમે બનતી બકચે, ઓકળો ખાલ, કિશમત ધાવે મોકલાવશું.

“આહકાને સંતોષ આપવો” એ હમારો મુદ્દાલેખ છે.

એક વખતનો દાખલ ઓરકર, આપનો વિશ્વાસ સંપાદન કરવાને અચુક ફળીભુત થયો. કન્દીના ઓરકરો ઉપર સંવિશેષ, કાળજીપુર્વકનું ધ્યાન આપવામાં આવે છે.

ગાંધીવડુ, કઠોળ, ઘર-માથુ દવાઓ, હવન-પુળાની સામગ્રીઓ, સાડી-લુગડા, લગ્નની પ્રત્યેક જરૂરીયાત, કન્દીના ઓરકરો સી. એ. ડી.થી મોકલાવવામાં આવશે.

નવાણું ચક્ર !

એક સાધારણ ગૃહસ્થ હતો, તે પોતાની પત્ની સાથે સુખેથી રહેતો હતો. તેની પાસે જ્યાં કચેરી પૂજા ન હતી. દરરોજ મળુરી કરી થોડો પૈસા કમાતો હતો. એ સમય નહોતો તે પછી એક સમય સવાર અથવા સાંજે તેના ઘરમાં એકકક્ષ સુભો સળ મેલો હતો. પતિ-પત્નિ શાંતીથી રહેતાં હતાં. મહેનતનું કમાઈ તે ખર્ચે હતો તેથી તેને સંતોષ હતો. સંજરવા ન તો પૈસા હતા ન તો બીજી જરૂરિયાત તરફ આંખ હતું. તે પોતાની સ્થિતિથી સંતોષી અને પ્રસન્ન હતો. તેના મહેવામાં એક રોડ રહેતા હતા. તેની પાસે ખૂબ મન હતું. તે પછી તેની પાસે સુખ શાંતિનું નામ ન હતું. રોજ રોજ નવી નવી ચિંતા આ તેને ઘેર રહેતી હતી. જેટલા રૂપિયા મળતા હતા તેટલા પછી તેને ઓછા માંગતા હતા. અને તે રૂપિયા મેળવવાની નવી નવી તરકારોના વિચારમાં દીવસ રાત આ કમાણે દાકતો દોતો.

તેનું મન ફનીયાના એક ગુણેથી ખીજા ગુણે સુધી દોડતો કરતું હતું. તે બળદમાં જાવ પડતા તો એનું ભાગલું કે તેના ઉપર ચિત્તની પડી. કાંઈ દિવસ વેચાણ એણે થતું તો રોડ ચિવા રોડમાં ફૂગી જતા હતા કે પેલોનો એકનો એક પુત્ર હેડલા આસપાસ રહ્યો છે. તેથી એમ જણાય છે કે તેનું જીવન ધોર અશાંતિમય હતું. ઘરમાં પૈસા હતા, પણ હવેમાં થરીની હતી.

રોડ પોતાના પડોશી ગૃહસ્થને મરીબીમાં ડાક પોતાનાથી અધિક વસ્તુ અને પ્રસન્ન બોધને પ્રુખળ અભર પામતા હતા. તે પછી તેની નેમ નિશ્ચિત રહેવાનું હમ્મતો હતો, પણ સાખ ઉપાધ હરવા છતાં નિશ્ચિત રહી શકતો ન હતો. એક દિવસ તેની પેટી પર એક ઝાંતી પુરુષ આવ્યા. રોડ ઝાંતી મહાત્માઓનો સ્વાગત સરકાર કરવાનું પછી ચુકતા ન હતા, કેમકે તેના પુર્વજોએ શાખ-વાણું કર્યું કે આમ કરવાથી હાકમીજ પ્રશન્ન રહે છે. તેથી હાકમીજને રીકળવા માટે તેણે ઝાંતીનું સન્માન કર્યું. ખવરાવ્યા-પીરાવ્યા બાદ રોડએ -તેને કહ્યું-મહાત્માજી, આપના ચરણો ના આગળથી જાવવાને અમને બહુ મન આવ્યું છે. તો પછી કે જાણતો નથી કે આજે ચિત કેમ બાકુજ રહે છે. એણે જણાય છે, ને મારી પાસે છે ને આપારે કંઈ નથી. મારાથી અધિક સુખી મારો પડોશી છે, કે ને જન્મે મરીબી છે. સમજાવું નથી કે તે આટલો કેમ નિશ્ચિત રહે છે.

ઝાંતી બોલ્યા-રોડ, તે કંઈક નથી, મનને ધનિક છે, એટલે તે સુખી છે. તમારું મન પૈસાની નીચે દબાઈ ચુક્યું થઈ ગયું છે, તેથી તે વિખરાઈ ગયેલ છે. તમને પૈસાની તૃષ્ણા બાકુજ કરી રહી છે. તેની પાસે મુડી નથી તેથી તેને વધારવાની કે તેની રક્ષાની ચિંતાથી ને મુક્ત છે, કમાઈ-ખાઈને મોજથી રહે છે.

રોડજી : તમારી વાત બહુ લાંબી છે. મન તો ચિંતાનું કારણ છે. તમે કહે છે કે મન કોવાળી ચિંતા વધે છે એ વાત સમજવામાં આવતી નથી.

ઝાંતી : કીક કહે છે. લાંબી વાત સમજવામાં આવતી નથી. મન સુખ હાથે ત્યારે કોય છે કે જ્યારે મન હ.યમાં રહે. મન જ્યારે તેમાં ફસાઈ જાય છે ત્યારે તે નિર્જન બની જાય છે. તમારા પડોશીને પણ આજ નજરિયાત વગરનું મન થઈ જાય તો તેનું સુખ તમારી જેમ નહિ પામશે, જેની રીતે અધિક વસ્તુઓ જેતરનું બીજા સહી જાય છે. તેનું મન પણ પોતાની ચિંતા હોડી મનની પાછળ બદલાવા લાગશે.

રોડજી : ઝાંતીજી હવે રોડનું કારણ કાંઈ બીજું છે.

ઝાંતી : મારી વાતની પરીક્ષા કરો. શાંતીથી (હલ) તે ગૃહસ્થના ઘરમાં ફેંટા દો અને જુઓ પડી શું થાય છે. રોડજીએ ઝાંતીની વાત માની. રાતમાં તેમણે શાંતીથી (હલ) ની એક થેલી પડોશીના આંગણમાં નાખી. ખીજે દિવસે સાંજે એણે તે ગૃહસ્થને ત્યાં સુભો પછી ન સળગે. રોડજી તેનું રક્ષક ન સમજી શક્યા. તે વિચારતો હતો કે તે દિવસે ગૃહસ્થના

ઘરમાં પુરીઓ બનશે અને લીનો દીવો પ્રગટશે એ વિચિત્ર વાત છે કે આ પડોશીને ત્યાં આજનું બન્યું નથી. તેણે શું કારણ છે જણાય છે કે એ લીનો કાંઈ બોજનાસમાં ખાશે. ઝાંતી ની, જાનમયુધી તેનો ભેદ જુઓ તો!

ઝાંતીએ કહ્યું : આલો તે ગૃહસ્થને પુછો, તે સાચેસાચું બધું જણવી દેશે.

બન્ને તે ગરીબ ગૃહસ્થ પાસે મવા. તે બેઠો બેઠો રૂપિયા મળી રહ્યો હતો. તેની પાસે જઈ રોડજી બોલ્યા-કહે ભાઈ, આજ ઉદાસ કેમ છો? જુઓ આ સમેત પર્વતના મહાત્મા આવ્યા છે. ઘરમાંથી કંઈ થોડું ખાવાનું તો બનાવી લાવો.

ગૃહસ્થ થોડું હલાવી બોલ્યા, રોડજી, આજ તો ઘરમાં કંઈ ખાવાનું નથી. રોડજી : કેવી વાતો કરો છો! તમારે ત્યાં તો આ મળતે રોજ રસોઈ બની જતી હતી. આજ કાંઈ મન છે કે શું!

ગૃહસ્થ-હા, મત સમજો. તેની વાત સાંભળી ઝાંતી પુરુષ બોલ્યા-ભાઈ, આજે ઠાનું મત છે! જણવા મળે છે કે તમારા ઉપર કાંઈ સંકટ આવ્યું છે, જેનું કારણ શું એટલો ઉદાસ અને ખાવા-ખીવાનું છોડી બેઠો છો. સાચું કહે, અને તમને મદદ કરીશું.

ગૃહસ્થે કહ્યું-મહારાજ, સંકટ જેનું કંઈ નથી. મારા કાગળનો ઉદય થયો છે. જમવાને (હલ) દીધા છે. આપારે છાણું છું કે કેવી રીતે ૧૦૦ પૂરા થાય, કે જેથી મારી પાસે એક પુંજ બેગી થાય.

ઝાંતી-તો તો તમારે પ્રસન્ન થઈ આજે મિત્રોની સાથે બોજન કરવું બોધ્યો.

ગૃહસ્થ-સાથે બોજન કરે તો તે હલ નાં હ રહેશે. અથે તો

વિચાર કર્યો છે કે હલ ત્રીજા દિવસે ઉપવાસ કરી ૧૫-૨૦ દિવસમાં ૧) બચાવીશું. આ રીતે ૧૦૦) પૂરા થશે. તેથી આજ ઘરમાં ખાવાનું નથી બન્યું. આજની કમાઈના ચાર આના બચાવી મેં આ થેલીમાં નાખ્યા છે.

ઝાંતી-તો આ વખતે તું બેઠો બેઠો શું કરી રહ્યો છે!

ગૃહસ્થ-કંઈ નહીં, રૂપિયા નારવાર મળી બોઈ રહ્યો છું કે અહીંતકો પડી ગયો નથી ને! તેને કાંઈ સુરક્ષિત સ્થાનમાં રાખવાની ચિંતા છે.

ઝાંતી રોડને લઈ પાછા આવ્યા. પેટી પર પડોશીને તે બોલ્યા-રોડ, બોધું તમે? તે વિચારો નવાણુંના ચક્રરમાં પડી ગયો છે.

રોડજી-પછી તે ૧૫ દિવસ બાદ ફરી પડેલાં જોવા બની જશે, પણ તે ૧૦૦) ની છમ્મલ રાખે છે

ઝાંતી:-૧૦૦) ની પછી તે ૧૦૦૦) ની છમ્મલ કરશે. ત્યારબાદ સાખ કરોડની તૃષ્ણામાં પામલ બની દોડશે. અત્યારે તેને ચેન કયાં છે! તે તો પૈસાની આપમાં ફસાઈ ગયો છે.

રોડ પોતાની અશાંતિનું કારણ સમજી ગયો.

નવાં યુસ્તકો

લોક આદત. નાનાભાઈ બહુ મહા ભારતના ૧૨ પાંચોની ગુડી જુદી બાર પ્રતીકાઓનો સેટ ૧૩ ૧ દીપ નિર્વાજી (૬૬૬) ૭ ૦ પ્રુપ્ત પરવાનું નથી ૫ ૬ મળવાનું કેહાણું આ એકીસ 'Indian Opinion', P. Bag. Phoenix, Natal.

એ અઠવાડિક પંચાંગ

વાર	ધોસરી ૧૯૫૪ દિસેમ્બર	હીંદુ ૨૦૧૧ મામરા	ગ્રેગરીયન ૧૯૫૪ ડીસેમ્બર -મામરા	પારસી ૧૯૨૪ હીર	સુર્યોદય ક. મી.	સુમીસ્ત ક. મી.	ધાર્મિક તહેવારો-ઉત્સવો
શુક્ર	૩	૨૬	૧	૩	૪-૪૫	૧-૪૩	
શનિ	૪	૨૭	૨	૪	૪-૪૫	૧-૪૩	
રવિ	૫	૨૮	૩	૫	૪-૪૫	૧-૪૩	
સોમ	૬	૨૯	૪	૬	૪-૪૫	૧-૪૪	
મંગળ	૭	૩૦	૫	૭	૪-૪૫	૧-૪૪	
બુધ	૮	૩૧	૬	૮	૪-૪૫	૧-૪૪	
ગુરુ	૯	૧	૭	૯	૪-૪૫	૧-૪૫	
શુક્ર	૧૦	૨	૮	૧૦	૪-૪૫	૧-૪૫	
શનિ	૧૧	૩	૯	૧૧	૪-૪૫	૧-૪૫	
રવિ	૧૨	૪	૧૦	૧૨	૪-૪૫	૧-૪૫	
સોમ	૧૩	૫	૧૧	૧૩	૪-૪૫	૧-૪૫	
મંગળ	૧૪	૬	૧૨	૧૪	૪-૪૫	૧-૪૫	
બુધ	૧૫	૭	૧૩	૧૫	૪-૪૫	૧-૪૫	
ગુરુ	૧૬	૮	૧૪	૧૬	૪-૪૫	૧-૪૫	

વિવિધ ખબરો

ગુજરાતના સાહિત્યકાર

આદિકાની યુક્તિઓ

ગ્રીકનકીલ (નોર્મન રોડેરીસ) થી

એક ખબર પત્રી લખી નબુવે છે કે :

ગુજરાતના બહુતા સાહિત્યકાર,

અહીં બાળપાઠિકના તંત્રી અને

ગ્રીક સાહિત્ય મંદીર સુરતના, રથા

પક શ્રી નંદવરભાઈ માધવી (સીમાવાળા)

કાલમાં ઉત્તર રોડેરીસના પ્રવાસે આ-

વ્યા છે. અહ સાથ તેમણે પુર્વ આ

કોકાના ડેનીયા, મુખાન્ક, ટામનિકા

ગ્રીકીગાર તથા મુખના ન્યાસાલેન્ડ

દેશોનો પ્રવાસ કર્યો હતો અને ગુજરા

ગુજરાત વિષયે પર બ્યાખ્યાનો આપી

ગુજરાતી સાહિત્યનો પ્રચાર કર્યો હતો.

આ સાથ ખીજ સરમાં તેમણે એક

રીતે એકન, સમગ્ર સુગન દેસ તથા

કચિયોપિયા દેશોને, પ્રવાસ કર્યો છે

અને તે પછી ને.લા નગરમાં આવી

પહોંચ્યા હતા. એસતા વરસને દિવસે

તેમણે પેતાનાં વ્યાખ્યાનોની યાદગત

કરી હતી અને ઇન્ડિયન એસોસીએ

સનના આશરે તેમણે ને.લામાં પ્રવચ

નો કર્યો હતો. તે પછી તેઓ કુઆ-

ન્યા અવા હતા ને ત્યાં પછુ અનેક

વિષયો પર બ્યાખ્યાનો આપ્યાં હતાં,

કાલ તેઓ બેંગલોરની પધાર્યા છે અને

અગ્રે પહેલે દિવસે તા. ૧૨ નવેમ્બરે

હીંકુ સમાજના આશરે હેડગ્રા આપણી

સર, તિ'પર પ્રવચન કર્યું હતું. એક

સંસ્થાના આરાસ હેડગ્રા તા. ૧૨ અને

૧૩ નવેમ્બરના રોજ બ્યાખ્યાનું પાતર

અને 'અ.પણુ સામાજિક કે.પાઓ'

એ વિષયો પર બ્યાખ્યાનો, આપ્યા

હતાં. પ્રવચનોને અંતે પ્રશ્નોત્તરી

રખાઈ હતી અને પુષ્કળ સવાલોના

જવાબો આપી તેમણે શ્રોતાજનોને

સંતુષ્ટ કર્યા હતા. વધુમાં, અગ્રેક નગર

ની કાળામ જઈ તેમણે બ્યાખ્યાનો

સમક્ષ સ્વરચિત વિનોદી બ્યાજીનો

સંબંધાવ્યાં હતાં તથા વાતી, કાબાલા,

કામકા આદિ વિષયોપર બ્યાખ્યાનો રાન

સાથે મમત પીરરમાં હતાં. તા. ૧૪-

૧૫-૧૬ ના રોજ તેઓ કુસાકા ઉપરી

અવા છે. શ્રી માલવીના પ્રવાસથી

ગુજરાતી સાહિત્ય પ્રસારે ખુબ જાગૃતિ

આ મધા પ્રદેશમાં આવી છે. શ્રી

માલવી આજ રીતે જમતમાંની બધી

જ ગુજરાતી મસાહતોને પ્રવાસ કરવા

ધારે છે એમ અમારી જાણમાં આવ્યું

છે.

સ્વર્ગસ્થ શ્રી એચ. કે ગોકળ

સ્વર્ગસ્થ થી એચ. કે. ગોકળની

દહનક્રીયા અંતરવારે સવારે ૧૧ વાગે

આમદ-દીનના સમયમાં થઈ હતી.

સમયના વાતમાં એકાનીસમર્થના

બધા જાણીએ કાજરી આપી હતી. અને ગુરોપાયનો તેમજ હાંદીઓ તરફ થી અનેક પુષ્પાવલીઓ અર્પવામાં આવી હતી.

આભાર

પોતાના પિતાપીના કુ.ખદ અકાળ અવસાનથી જે જે બાધ્યોએ યુનીયન તેમજ યુનીયનની નકારથી તારે, ટેલીફોન દારા તેમજ જાતે હાજર થઈ દિવસેજ દાખવેલી છે. તેમજ પુષ્પાવલીઓ ગોકળેલી છે તેઓ સર્વનો બી ધીરભાઈ પોતાની વતિ, પોતાના મતુથી વતી તેમજ સર્વ કુકુબીજનો વતિ આ પ્રમદારા અંતઃકરણથી આભાર માને છે.

એરીયાનું પુનરુત્થાન

હોદના નામન રાજપૂતિ કે. સર્વ પશ્ચિ રાજાજીને, અમા માસની રાજ આતમાં શીયો-કી-જીનેરે ખાતે ખાઝી દીવન એમર આદ કેપુરીક સમક્ષ બાધ્ય કરતાં કહ્યું હતું કે, મારા મત પ્રમાણે મત વિષયખનું 'સોથી દર્શી રહેનાઈ પરિણામ આવેલું હોય તે તે એકસીસ રાજ્યોના હારનું નહિ પરંતુ એરીયાના પુનરુત્થાનનું છે. એરીયા ના દેશો આજે પોતાનું જીવનનું ધોરણ ઉચત કરવા અર્થે રહ્યાં છે, હોદ પછુ આ દિશાએ ખુબ આમળ વધી રહ્યું છે.

કેદરી સુટપુતિને અને હોદમાં લોક કાસન પદ્ધતિથી રથપાએલ પ્રજા સત્તા રાજ્યનો ઉદ્દેશ્ય કરી તેમણે કહ્યું કે "આનાથી તો માત્ર રાજકીય સ્વતંત્રતા હાંસલ થઈ છે જે જાતે સાધ્ય વસ્તુ નથી પરંતુ સામાજિક અને આર્થિક વિકાસને માટે સાધને છે." વધુ મ્તે તેમણે કહ્યું કે, "આપણી દરેક પ્રજાના આર્થિક ધોરણો ઉચત કરવા ની છે, પરંતુ એ ધોરણો લોકકાસન અને સાતીના સાધને. વડે ઉચત થર્મ નેપ્રમે. આ હેતુમાં સાધને સાધ્ય ના નેટલાંજ અગત્યના મધુવા નેપ્રમે."

ડે. રાધાકૃષ્ણને વધુમાં કહ્યું કે, "આંતરરાષ્ટ્રિય હેતુમાં પછુ હોદ સવાલો નો ઉદ્દેશ સાવવાને આજ સિદ્ધાંતોનો પ્રયોગ કરી રહ્યું છે. જમતને એ આનંદજનક રથળ બનાવવું હોય તો સમજવું નેપ્રમે કે તે ચોંતી બરી રીતે, એક ખીનનું દિદિખાંકુ સમજને અને ધીરજથી થઈ લકશે, નહિ કે તિરકાર, હોસા અને લંઘ રિમિત વધારવાથી.

વર્તમાન ભારતના મધુ

આરાધ્ય દેવતાઓ !

રેલસ્ટે ભારતને કુ.ખી તો ખુબ કહ્યું, પછુ એ નિમિત્તે એણે આમ પ્રજા અને સરકાર બન્નેને સ્વસ્થનું

માન પછુ કરાવ્યું. શ્રી તો ધારવી કરતાં ખુબ થઈ રહ્યો છે; ને થશે. ખૂબી એ છે કે શાળામાં ભારતના મધુ આરાધ્ય દેવતા કયા? તેનું તાલુકું ઇશન કોને લાખું. જે દિવસે સિનેમા જમતના તરિક તારિકા બાઈ બહેને નીકળ પડ્યાં, તે દિવસે ખુબજનો જનમહેરામણ પછુ હથકી ઉપો. કેહજે નેટા અને કેહજે ચોકા તો હાઈએ ધરણ અને પેસ.તો વરસાદ વરસાવો. કપડા અને સામાનનો તો પાર જ ન રહ્યો. ખટારાઓ ટાંચા પડ્યા. હવે મધુ કયાનું નથી એટલું મળ્યું. જરીય તવંઓ સા વરસા. તુમહારે હું, તુમહારે હાન આંગતે હું, એવા પાટિયાઓએ તો કમાય કરી. આવા આરાધ્ય દેવોને કાપો કાપ હાન અ.પનારાંઓએ દેવચરણ રપડ—નેવી મેળ સાણી દશે! મુખન ની મક્તિ કયાં છે, તેવ આથી જાણ રહ્યું. શ્રી રાજકૃષ્ણ તો બોલવા વિના રહી પછુ ન થઈયા. 'અમારી લોક પ્રિયતનિક આ બવાજ છે.' કસ્યાઓ માં અહીં નેહ હું, તો સરકારીતંત્ર ના જમલદારો કસ્યાના અ.ર.પ દેવો તરીકે આ પ્રસંગે આમળ આવતા જાણ્યા. ગામડાંઓમાં તો બહુ એણે રથળે રેલસ્ટેટનાં ઉધરાણ્યોએ અમાં છે, પછુ તેમના આરાધ્ય દેવતાઓ કયા-કીર્તનકારો હોય છે, એમ જાણ્યા વિના રહેવું નથી.

સારાસ કે "મેટાં યકેરો બેલોમ હાંસ છે. કસ્યાઓ કસ્યાનાં હાંસ છે અને આમડાઓ અધ્યદાનાં હાંસ છે." જાંકમન અધ્યદામાં સદમર્મનું શિષુ પુરાઈ બન તો આમડાઓ જાંક તારી કઈ તેમ છે. એથી જ કે ખાતરી રહે છે કે કસ્યાઓને જ યકેરોને આમડાઓ જરૂર પ્રકાશ પૂ પાડશે.

—વિશ્વવત્સલ્યમાં સંતખાલક

—પ્રોફેસરના બીજા રાહત રેલ: આર. સેટની રેલે જાહેર કહ્યું છે ! પોતાના અર્થના અંકુશ હેઠળની જ રહ્યો, તેઓ સરકારને પાંચ જર્ન લીસપર આપશે. એ લીસ બને જ છે મહિનાની તોડીસથી પૂર્ણ હો રહ્યોની નકારના વખતમાં આને તો ઉપયોગ કરવાનો દર અર્થ વેળાે હતલક રાખ્યો.

૧૧ પુસ્તકોનો સે

આ સેટમાં વિવિધ પુસ્તકો તર્ક વાચના મળશે. પુસ્તકો રેલને માટે છે.

કીમત રૂબત ૫૦-૧-૧૦૦ મળવાનું ઠેકાણું આ એરીસ

'Indian Opinion' P. Bag, Phoenix, Natal

નવલ કથાઓ

માનવી ખંડીયેરો (એક રત્ન પિત્તીની આત્મ કથા)	૧
મહાભાષ (બાંધ શેખીકા હેલન દેવરના પુસ્તકનો અનુવાદ)	૬
લોક જામવત (નાનાકાર્થ બંદીત) શીખદમગવતની કથાઓ	૧૧
કીર્તીયમારો (૧૮ મહાન નરનારીઓનો દુક પરીચય)	
યરીપર મહેતા	૬
સર્જતા કથ્યા (નવલકાર સાહ) જ્ઞાન સાથે આનંદ આપવી નવલ કથા	૭
નંદવાયલા હમયા (પુષ્કર વંદરનાકર)	૭
માનવીની કથાઈ (પનાલવા પટેલ)	૧૪
બાળ સાહિત્ય	
મહાં અને બાદક (રૂપા વાત)	૧
કીંમ હેમ એક સાલકથી તરપુર જાન વાત	૩
વંચવા કાયક સાહિત્ય	
હેરતે પીધા છે જાણી જાણી (દર્શક)	૫
ગીતા પ્રવચન (વિનોબા બારે)	૩
ગો સેવા (માધીય)	૫
વાસકૃષ્ણ ઉપનીષદ (રાનક)	૩

'INDIAN OPINION'
P. Bag,
Phoenix, Natal.

જ્ઞાન મેળવવા લાયક પુસ્તકો

મીતા ભવતી ..	૧ ૦
કેળવણી વિદ્યા (મી. મયમવાળા)	૨ ૦
જી. પુ. મધીદા ..	૪ ૧
સરુણી કાંતી ..	૪ ૦
કેળવણી વડે કાંતી	૭ ૧
પૂર્વ જાત્રીકાની સફર (કાકા કાલેલકર)	૭ ૧
મારી જીવન કથા (નેહા)	૧૫ ૦
કલકત્તા અને સરુણીનું બાવી (રાધા ભખન)	૧ ૦
સરદાર વલ્લભભાઈ ભાગ ૧	૧૩ ૦
સરદારનાં આશયો	૧૨ ૦
એક ધર્મ સુધ્ધ (અમદાવાદનો મજુરોની સહતનો પ્રતિદાસ)	૧ ૦
આર્ય વિદ્યાર્પણ (શિક્ષકો માટે)	૧ ૦
આદના તેર દિવસ	૧ ૦
ધર્મ મંથન	૫ ૦
જીવન ગાંધન	૮ ૦

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.

નવલ કથાઓ

સારા સારા લેખકોનું સુંદર સાહિત્ય

કપાલ કુંડલા (નર્મદા વાંદ)	૧ ૧
નવલકથાઓ (મેપ બી)	૧ ૧
મળેલાં જીવ (મ. ખટલ)	૭ ૦
સોરઠી ગાથા ૪	૧ ૧
દેવકાસ (કાકાવાળા)	૫ ૦
ધરે બાહીરે ..	૧ ૦
એક ખીંટી	૭ ૦
વલ્લભભાઈ ભાગ ૨	૪ ૦
ઉભી વાંટ	૮ ૧
ઉન્નયન	૭ ૦
કલકત્તા સદાયરી	૫ ૦
રોન કુંડ	૧ ૦
ખરબા બાપુ	૭ ૧
કલ્પ વધ	૧૦ ૧
આજુબુટ ધારા	૭ ૧
સાહીદોનો સંદેશ (આયર લેન્ડના સાહીદ)	૪ ૦
કલ્પા રેવી (સાને ગ્રાંથ)	૨ ૩
સામના વખોળા સાને ગ્રાંથ	૧૦ ૦

મળવાનું 'કેકાણ' આ બોર્ડીસ:

'Indian Opinion' P. Bag.,
Phoenix, Natal.

ગાંધી સાહિત્ય

પાયાની કેળવણી (ગાંધીજી)	૩ ૦
અમારા આ (સ્વરૂપ ગાંધી)	૩ ૦
ગાંધીજીનો સરકાર સાથે ખનન-વલ્લભ	૩ ૦
બાપુની સેવામાં	૧ ૦
અસહકારનો વિચાર	૧ ૦
ગાંધીજી (એક અન્યથા)	૧૦ ૦
સ્વરૂપના સમાવેશ અંગે—('ઈન્ડિયન ઓપિનિયન')	૧ ૧
ગાંધી સમાવેશ અંગે	૨ ૦
બાપુના-આ ને પત્રો (સ્વરૂપના પર લખાયેલા પત્રો)	૨ ૧
સામગ્રી	૧ ૧
લજા આપનાર	૭ ૧
મારી જીવન કથા (બારતના રાજપૂતી રાજેન્દ્રપ્રસાદ)	૧૫ ૦
હિંદોનો કોમી ગીરોળ (સામવાદ વિરોધી)	૧ ૦
આશીર્વાદની આવી	૧ ૧

Obtainable from

"Indian Opinion"
P. Bag,
Phoenix, Natal.

ગાંધી સાહિત્ય

૧. આ. નો ઈતિહાસ	૭ ૧
અસહકાર રેશનનું જીવન ચર્ચા	૨ ૩
અસહકાર રેશનની હાલત	૧૦ ૦
.. .. .	૧૧ ૦
.. .. .	૧૨ ૦
.. .. .	૧૩ ૦
.. .. .	૧૪ ૦
.. .. .	૧૫ ૦
બાપુની કાર્યાવાસની કાકાણી	૧૫ ૦
કલ્પ લીખીત ખાંડ સ્વરૂપ	૫ ૦
આત્મ કથા (ગાંધીજી)	૭ ૧
ગાંધીજીની સંક્ષીપ્ત આત્મ કથા	૨ ૧
બાપુની ગાંધી (કાકા કાલેલકર)	૩ ૦
સામ નામ (ગાંધીજી)	૨ ૦
બાપુ માટે આ (મનુ ગાંધી)	૧ ૧
બાપુના પત્રો (આત્મની બેનો કપા)	૨ ૧
બાપુની અસહકાર	૫ ૦
ગાંધીજી અને સામવાદ (મી. મયમવાળા)	૩ ૦
નીતી નાસારે માટે (ગાંધીજી)	૨ ૦
અનાસકતી ધોષ (ગાંધીજીને મીતાજીનો કરેલો અનુદાન)	૨ ૧
ધર્મના મેળવે (ગાંધીજી)	૧ ૦
આશીર્વાદની આવી	૧ ૦

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.

હીવાળી બાદ મળેલા નવીન પુસ્તકો

ભાવમાં ખાસ ધ્યાન કરવામાં આવ્યો છે. નહેલો તે પહેલો.

	શી. રૂ.
(૧) ચરિત્ર રત્નો ભાગ. ૧-૨	૨૨ ૬
(૨) રસીકાનું પસાદ	૧૩ ૬
(૩) બચ્ચાઈ	૪ ૬
(૪) નવમદ વિવાન (મદોની યાત્રી માટે)	૪ ૬
(૫) સોળ સોમવારની કથા	૨ ૬
(૬) રીત પાનવીની પ્યારદે કાસ્ટ મુર્તિ (૧૮મી માટે)	૨૫ ૬
(૭) સત્યનારયણની કથા	૨ ૬
(૮) ચંદી પાઠ	૫ ૬
(૯) રેવ રેવોમોનો આરવી માટે (હિંદીમાં)	૩ ૬
(૧૦) નકશાઓ, હિંદુસ્તાન અને પાકીસ્તાન કુલ નકશાઓ	૫ ૦
(૧૧) નાની નાની નવલીકાઓ પાવનો સેટ	૧૦ ૬

ધમકી ચંદા, મનુલાલ, મારી પાડેશણ, ચાતુરભાણી, પરાક્રમે, સાદસ કપા, ખુદી સાગર, ગંગે, પ્રણવ્યો વિગેરે.

Obtainable from:

**BHARAT MUSIC
SALOON
AND BOOKSELLERS**

(Corner Grey & Lorne Streets)

286 Grey Street,

Phone: 26070.

DURBAN.

છેલ્લામાં છેલ્લી હિંદુસ્તાની રેકોર્ડો

	૧ રેકોર્ડ	૫૦. થી. રૂ.
અનારકાલી	૨	૧ ૬
આન	૫	૧ ૧૦ ૬
જગદી	૫	૧ ૧૦ ૬
સંગીત	૫	૧ ૧૦ ૬
તરાના	૫	૧ ૧૦ ૬
ઝેલાલ	૫	૧ ૧૦ ૬
અન્દાઝ	૫	૧ ૧૦ ૬
અનારા	૫	૧ ૧૦ ૬
સાફી	૫	૧ ૧૦ ૬
પુનમ	૫	૧ ૧૧ ૦
સુખાસીન	૫	૧ ૧૧ ૦
અનહોની	૬	૧ ૩ ૩
નવનવાન	૩	૧ ૩ ૩

નીચેની કલાકીની રેકોર્ડો અમારી ખાસ પ્રેરણા સ્ત્રોત છે : પંકજ, મશીક, કાંચનાલા, શેખલાલ, હરમાધક આગર, કુસુમ આગર, કલાન ખાન, ટાલાર માલમુદ, ઉબાદીમ ઉબાલ વિગેરે.

સંગીત રેકોર્ડોની કીમત રૂ. ૭-૬ પાસ્ટલ અને પેઈન્ટ સ્ટુક, આખાં કુનીયન અને રેકોર્ડીયાથી C.O.D. ના ચોર્ડ રૂ. રિપાર પાયા આવશે.

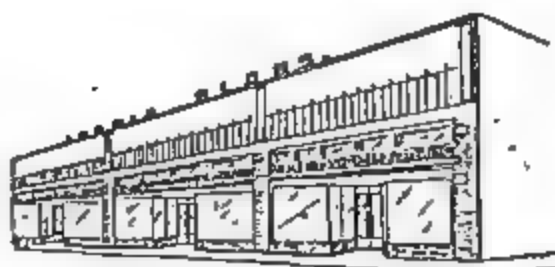
પોસ્ટમીડિયમ આફ્રિકાથી કેશનાલ ચોર્ડ રૂ. રિપારવામાં આવશે. અમે અમેજ પ્રીમ ઇન્ડિયાના એન-૨ છીએ. જરૂર નહીંની કીમત રૂ. ૭-૬ પાસ્ટલ સાથે. ચાર્જિસ લવાનમ પાસ્ટલ સાથે પા ૪-૦-૦.

આઝાદ કેફે,

૧૧ કોર્ટ સ્ટ્રીટ-પહેલે માળ, બેકાનીહાઇમ.
પી. એ. બોક્સ ૩૩૭૬ ટેલીફોન: ૩૩૮૫૮૩.

K.M. Odhia & Co.

Manufacturing Jewellers and General Dealers

22 ct Jewellery made to order in latest designs

બાવિશ કેરટ

સોનાના દાગીના ખાસ અમારી ભત્રી રેખરેખ નીચે અમને અપાયેલ દામ સતોલ પામે એવી રીતે કરીએ છીએ.

મેસેસ, છુદી છુદી દીઝાઇનની ખંચડી અગ્રાહા, સાડીની પીન, વીરી બકકમ એરીંગ વીગેરે બનાવીએ છીએ.

106 Prince Edward Street, Durban.

સોપારી સાથે ખાવાના પાન

પાનનો એઈર મોકલતી વખતે ઉગાડનાર ને પરખાઈ લખતાં નહિ સુકશો.

કોઈ પણ ભત્રીયા અને કોઈ પણ જથ્થામાં હોલસેલ આવે.

આખું વર્ષ પુરા પાડીશું.

અજમાવી ખાત્રી કરી જુઓ.

નીચેના રીતનામે લખવાનું નહિ સુકશો :

**COTTON LANDS BETEL LEAVES GROWERS CO.,
P. O. Box 7,
VERULAM, NATAL.**

બર્ગલરમુકની ફેલોંગ ગેટો

તમારી દુકાનના બારણા તથા બારી પર એવી રીતે ગોળી આપીએ છીએ કે ઉપાડતી વખતે એક બાજુ ઉપર ખસેડી સુકાય.

એ સિવાય બર્ગલરમુક રહીને, મોટર હીમીંગ, સીટ રીપર, સીટ કવર, અપહોલ્સ્ટરીંગનું કામ કરીએ છીએ.

વધુ વિગત માટે મળો :

લીખાભાઈ ગોપાળ (કંસ્થાવારા)

110 Frederick Street,

Johannesburg.

INDIAN OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903

No. 47—Vol.—LII

FRIDAY,
10TH DECEMBER, 1954

Registered at the G.P.O. as a Newspaper

Price 6d.

*

*"Pity and Need make
all flesh kin. There is no
taste in blood which runneth
of one kin, nor Caste
in tears which trickle salt
with all."*

*Neither comes man to
birth with tilaka mark*

*Stamped on the brow,
nor sacred thread on neck,*

*Who doth right deeds is
twice born and who doeth
ill deeds vile."*

—Light of Asia.

—

*'Hath any man brought
him, ought to eat?'*

*"Jesus saith unto them,
my meat is to do the will
of Him that sent me, and
to finish His work."*

—St. John IV, 33-34

—

*

LIBERAL PARTY'S SECOND ANNUAL PROVINCIAL CONFERENCE

MR. ALAN PATON'S PRESIDENTIAL ADDRESS

THE second annual Natal Provincial Conference of the Liberal Party was held in Pietermaritzburg on Saturday, December 4, when Mr. Alan Paton delivered the following presidential address:

"We are holding our second annual Provincial Congress in an historic week. This week Mr. Strydom became the Prime Minister of the Union of South Africa.

"The first was Louis Botha. He stood for co-operation between English-speaking and Afrikaans-speaking South Africans. In those days no other racial problem was much considered.

"The second Prime Minister was Jan Smuts. He also stood for White co-operation, and for the sake of White co-operation he consented to the removal of the common franchise from Africans in the Cape Province.

"The third Prime Minister was James Barry Hertzog, who also stood for White co-operation, but only on certain conditions; which today we see as just. It was he who took away the common franchise from Africans, and defended it for Coloured people.

"The fourth Prime Minister was Daniel Malan, whom we tend to see now through a nostalgic mist, which obscures the facts. The facts are that he embarked on the stupendous task of separating one from another the races of this multi-racial country, by legislations more vigorous than any of his predecessors. He tried to take away the common franchise from the Coloured people, and would have done this undemocratic deed but for his democratic scruples. The love of his life was South Africa and one of its peoples.

"The fifth Prime Minister is Johannes Strydom, who will take away the common franchise from the Coloured people by a majority vote of Parliament. He stands for multi-racial happiness under unracial domination. He stands for multi-racial justice under unracial authority. What kind of justice it will be, no one knows. One thing is certain, and that is that every person who is not a fervent Afrikaaner Nationalist faces the future with anxiety.

"I do not say that the Prime Minister will be unjust. But I do say that his justice will be based on what is called 'man's duty to ensure his self-preservation.' You cannot expect other men to be enthusiastic about it.

"I wish to point out one thing in passing. This duty to self-preservation is called by many South Africans today the 'highest Christian duty.' My reading of the Gospels does not permit me to come to such a conclusion. Christ taught that he who sought to save his life would lose it. I do not wish to study this difficult saying here. I merely want to point out that the Christian religion is concerned with matters which it thinks to be much more important than self-preservation. Yet it does not thereby exclude self-preservation. Christ said 'don't think about what you shall eat or drink or wear; seek first the kingdom of God and His righteousness, and all these things shall be added unto you.' That is my own belief.

(Continued on page 565)

The
New India Assurance
Company Limited

Principal Controlling Officers:
 Rustomjee (Pty.) Ltd.

74 VICTORIA STREET, DURBAN

Please note our change of address

As from the 1st October 1954

**BAI JERBAI RUSTOMJEE
 TRUST BUILDING**

First floor

140, Queen Street,
 DURBAN, NATAL.

Telephone 2335.

Telegrams 'BRADFORD'

P.O. Box 110

LUSAKA, NORTHERN RHODESIA

**BRADFORD CLOTHING
 FACTORY**

Direct Importers and
 Wholesale Merchants

Clothing Manufacturers

Proprietor RAMBHAJI D. PATEL

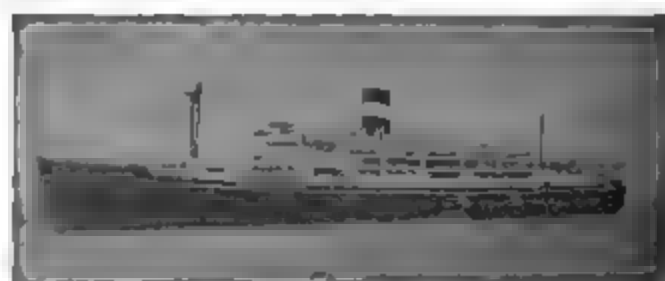
Branch:

CITY STORE

Cairo Road, Lusaka

Always in Stock:

Piece Goods, Hosiery, Cutlery,
 Enamelware, Stationery, Drapery,
 Crockery, & Wool.

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Karanja arriving December 29. Sailing January 4.
 for Bombay via Karachi and Portbunder

Passengers must conform with the Cholera Vaccination and Yellow
 Fever inoculation requirements and obtain certificates from their
 nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from
 private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without food	£83-10-0
Second "	"	"	55-0-0
Inter-Class	"	"	37-0-0
Unberthed (Deck)		without food	24-10-0

Muslim Special Food £11-10-0 Ordinary Food £4-17-6
 Hindu Special Food £10-3-0 Ordinary Food £4-5-6

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can
 be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be
 permitted to keep on deck with them more than one bed-
 ding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.

Tel. Add. "KARAMAT."

INDIAN OPINION

FRIDAY 10TH DECEMBER, 1954

Significance Of Prayer In Our Struggle

THE most attractive feature of the first broadcast of our new Prime Minister Mr. J. G. Strydom is where he asks us to remember him and his Government in our prayer. The first immediate reaction to that is to ridicule the very idea of it. But after serious reflection we cannot help feeling that it is the most redeeming feature of his whole policy—that he has faith in God, and that what he is doing he is doing in the name of God. This immediately reminds us of the story of Rama the slayer of the Demon Ravana. Ravana too was boastful enough to believe that there was no mortal superior to him on earth and that all the most heinous things he was doing he was gifted by God to do and so he feared no man or beast or any worldly power. Everyone of us engaged in the present struggle for our emancipation from the deadly clutches of the present Government with Mr. Strydom as its hero will have to remember that it will require no less a powerful personality than Rama to deal with Mr. Strydom and his Government and that he will have to undergo all the stress and strain that Rama the Hero of Ramayana had to undergo to bring Ravana the Demon to his senses.

Prayer therefore must be the essential bulwark of our fight with the present Government if we at all wish to succeed. Without faith in God we are surely doomed.

So we must not ridicule Mr. Strydom's request to us to pray for him and his Government. We firmly believe, most regretfully, that Mr. Strydom and his Government are misguided and are possessed by the spirit of the demon. We say this not jokingly but in all sincerity and we therefore pray that they may be enabled to rid themselves of that spirit and to see light once again so that this glorious country may still survive and its people may live together in a brotherly spirit in peace, happiness and contentment for many more years to enjoy the gifts of God. And while we thank the God Almighty for His grace which enables us to discern between right and wrong we pray for his continued grace and the wisdom, strength and courage not to swerve under the direst circumstances from the path of Truth and Non-violence which must and shall prevail in the end.

It will not be out of place here, to remind all those who are leading the campaign against the injustices of the present Government, and who swear by the principles taught by Mahatma Gandhi, and look to his spirit to guide us, that he had an unshakable faith in God, and in the whole of India's great struggle for Independence he was most particular not to miss a single day without prayer which later became mass prayers in which millions

took part and it is common knowledge that his assassination took place while he was on his way to one of his prayer meetings. Let

us therefore not minimise the importance of prayer and we sincerely thank Mr. Strydom for reminding us of it.

MR. STRYDOM'S BROADCAST

IN a national broadcast on Friday night, the Prime Minister, Mr. J. G. Strydom, said:

"Having been appointed to the post of Prime Minister of the Union of South Africa, I should like to direct these few words to you.

"Mindful of the fact that we acknowledge the sovereignty and guidance of Almighty God in the destiny of countries and peoples, and that we seek the development of our national life along Christian-National lines, I want to ask you to remember me, and the new Government, in your prayers.

"It is on this foundation that our forefathers have built and it is on this foundation that we shall have to continue if we wish to survive.

"The task resting on the shoulders of the Government is a tremendous one, not only in view of the various great problems that face us, but more especially in view of the fact that we are a multi-racial country.

"The policy of the two previous National Governments namely that under General Hertzog from 1924 to 1933 and that under Dr. Malan from 1948 to 1954, in conformity with our Party's programme of principles was one of equality between and fairness towards both sections of the European community as well as fairness to the non-Europeans, in contrast with the treatment meted out to the Afrikaans-speaking people in previous decades.

"The new Government that has now been entrusted with the control and direction of our country's affairs, will remain true to this policy that dates from 1915—to mete out fairness and justice to the whole community.

"I say this with the greatest emphasis because of the continual campaign by antagonistic people, to instil fear into the minds of our English-speaking citizens by means of the false allegation that either now or later when South Africa shall have become a republic, their language and other rights will be suppressed.

"The record of the previous two National Governments, our

programme of principles and the good faith of the men at the helm in the past and of us who are now in charge, should be a sufficient reply and guarantee to those who have been an easy prey of this antagonistic campaign of misrepresentation.

"In addition to the purely economic affairs of our country, the development of our resources and the strengthening of our public life, the main task resting on the shoulders of the people and of the Government, is not merely to maintain a sound relationship between the various races, and where necessary to create a good relationship, but to do everything in our power to maintain and strengthen our Christian civilisation and way of life and the European race here.

"For the purpose of security and safety it is our policy to have the closest co-operation with neighbour and other States in Africa with whom we have common interests.

"The Government will therefore, endeavour not only to maintain the existing good relations, but also to strengthen and expand them.

"Also in so far as the external world is concerned, everything possible will be done, where necessary, to maintain and strengthen the good relations already existing between our country and all other countries having the same Western and democratic way of life that we have.

"South Africa will, within the limits of its resources and special circumstances, contribute its share towards the maintenance of our mutual heritage.

"And now in conclusion I wish to give you my earnest assurance that the Government and I consider it to be our highest duty and task to serve our country to the best of our ability, in order to ensure prosperity and happiness for our Fatherland and its people.

"May Almighty God grant us the necessary aid and strength."

MR. STRYDOM'S BRIEF LIFE SKETCH

MR. J. G. STRYDOM has been leader of the National Party in the Transvaal since 1939. An ardent and outspoken Republican, he has always been regarded as the National Party's "Strong Man of the North," exerting a powerful influence in National Party circles, not only in the Transvaal, but throughout the Union.

His uncompromising adherence to all the principles enunciated by the National Party has earned him a reputation for political honesty and an unwavering conviction in the rightness of his political ideals, which have always been based upon the achievement of a democratic Republic in South Africa, and the strict observance of the policy of Apartheid.

Mr Strydom was first elected to Parliament in 1929 as the member for Waterberg, and has retained that seat throughout his Parliamentary career. Before then, he had been secretary to the Nationalist Party in the Transvaal for 11 years.

In Parliament he soon established himself as a forceful speaker, and a strong influence within the Party.

In 1933, when General Smuts and General Hertzog formed their Fusion Government, he announced himself strongly against fusion in principle, but decided to give the experiment a chance.

But, less than a year later, he followed Dr. Malan into the opposition, and it was this early stand against coalition which first brought him into prominence in the "purified" National Party, led by Dr. Malan.

From then until 1939, when the Fusion Government was split on the neutrality issue at the outbreak of the War, he remained the only Transvaal representative

of Dr. Malan's National Party in Parliament, and Leader of the Party in the Transvaal.

With the reunion of the Nationalist forces at the outbreak of War, he became joint Leader, with the late General Kemp, of the Herengede Nationale Party in the Transvaal, becoming sole Leader later, when General Kemp died.

The success of the National Party at the general election of 1948 immediately brought Mr. Strydom into the Government, and although he was given only the comparatively minor post of Minister of Lands, he continued to be recognised as one of the Party's strongest and most industrious members.

Always one of the Party's most convinced segregationists, Mr. Strydom is a staunch advocate of the new Apartheid policy, refusing to compromise on the Native franchise question.

Mr Strydom was born in the Willowmore district of the Cape in 1893. After receiving his early education at Willowmore and Fransch Hoek, he graduated in law at the University of Stellenbosch in 1912.

He started ostrich farming in the Willowmore district but, when the industry collapsed in 1914, he joined the Civil Service in Pretoria.

In 1917, he became a junior in a legal firm in Pretoria, was admitted as an Advocate the following year, and then went to Nylstroom, where he practised as an attorney until 1934, when he retired to devote himself entirely to politics, and the running of his farm on the Springbok Flats.

He is a well-known breeder of cattle and, for six years, was president of the Waterberg Agricultural Society.—Sapa.

of human rights is resulting in the corruption of our civilisation.

In recent years there has been a steady diminution of democratic rights—to dignity, education sojour, movement, and more particularly, association with one's fellowmen. The Government now issues orders forbidding persons from attending any gatherings whatsoever in South Africa for a period of two years. The prohibitions extend to all gatherings, not only to those that are political, but also to religious, recreational and social gatherings, and irrespective of the numbers who attend.

The effect of this is to cut person off from group life, and to deny him that fellowship which makes us truly human.

Other orders limit movement to a restricted area, such as a magisterial district, and sometimes deprive a man of his livelihood. It is an administrative act that is in truth a punishment and it is our belief that few White South Africans have any comprehension of its scope and severity.

These inhuman orders are issued under an Act to control riotous assemblies, or an Act to fight Communism. It is important that all men should know that the Riotous Assemblies Act has been used against persons who have always preached non violence, and that the Suppression of Communism Act has been used against persons who were never members of the Communist Party, and others who have for years rejected Communism.

But apart from that, we protest against the use of these inhuman measures against any person. Further, we point out the danger that these Acts will be applied against anyone who courageously attacks the double standard of morality implicit in apartheid.

One effect of these banning orders has been to deprive the national organisations of the African, Indian and Coloured peoples of their leadership. Whatever the result of this may be, the banning orders are wrong in principle.

We wish to affirm emphatically our belief that the non-White peoples of South Africa are entitled to associate and to organize freely for the realisation of their fundamental rights. They are entitled to be outspoken and courageous.

Each time we deny these rights, each time we restrict the liberty and deny the happiness to which all self-respecting men and women

aspire, we undermine the morality on which our civilisation is based and expose ourselves to dangers far more terrible than those we fear.

Signed:

EDGAR BROOKES, PETER BROWN, B. COFFAN, GEORGE DORRANT, A. M. HETTEL-JONES, KENNETH KIRKWOOD, LEU KUPER, MADEIRA PALMER, ALAN PATON, BERTHA NKIZE, PAUL C. SYKES, A. H. ZULU.

Union's New Cabinet

The following is the Union's new Cabinet:

Prime Minister and Minister of External Affairs: Mr. J. G. Strydom.

Minister of Justice: Mr. C. R. Swart.

Minister of Lands and Irrigation: Mr. P. O. Sauer.

Minister of Agriculture: Mr. S. P. Le Roux.

Minister of Finance: Mr. B. H. Louw.

Minister of Interior: Mr. T. E. Danges.

Minister of Defence: Mr. F. C. Erasmus.

Minister of Transport: Mr. B. J. Schoeman.

Minister of Health: Mr. J. P. Naude.

Minister of Native Affairs: Dr. H. F. Verwoerd.

Minister of Education, Arts and Science and Forestry: Mr. J. H. Viljoen.

Minister of Economic Affairs and Mines: Dr. A. J. R. Van Ryn.

Minister of Posts and Telegraphs and Social Welfare: Mr. J. J. Serfontein.

Minister of Labour and Public Works: Mr. J. De Klerk.

The Minister of Justice, Mr. Swart, who is leader of the Nationale Party in the Orange Free State, now becomes second in seniority in the Cabinet, and in the absence of Mr. Strydom, he will act as Prime Minister.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sales of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No 213 Macosha House, Second Floor, 17 Commissioner Street, Johannesburg. Phone 33-1654.

BANNING ORDERS "INHUMAN"

The following letter signed by Dr. Edgar Brookes and others appeared in the 'Natal Witness':

SIR.—We feel it is urgently necessary at the present time in South Africa to restate our belief in the fundamental rights of man, and to call on the Government and South Africans generally to respect these rights. They include the right to life, dignity, sustenance, worship, education, work, sojourn, movement, marriage and association with one's fellow men. They flow from the very nature of man in society.

Our South African society has always denied some of these rights, or given them only in limited measure, to non-White South Africans.

We have always maintained a double standard; for White South Africans, the ideals of democracy and a most sensitive recognition of fundamental rights; for non-White South Africans, a rejection of a common humanity, and of the dignity of the human personality.

We wish to re-affirm our conviction that this double standard is immoral and that this denial

LIBERAL PARTY'S SECOND ANNUAL PROVINCIAL CONFERENCE

(Continued from front page)

"I do not believe—and the Liberal Party does not believe—that this country can be justly and safely led by any group of people who are first and foremost concerned for their own preservation. It does not believe in Dr. Malsan's vision of a host of happy national groups rejoicing in the leadership of Big Brother. The Liberal Party thinks this is nonsense, and dangerous nonsense too. I have pointed out before and I point out again—that this vision of a team of happy national groups, all living happily together is an idle dream so long as participation in the final responsibility of Government is denied. I am told that under total apartheid there will be equality of government too; but whatever I am told, all I know is that the newly chosen leader of the Government party stands unequivocally for White supremacy.

The United Party

"It is my duty here to comment on the recent U.P. policy decisions. Like every other liberal that I have talked to, I was deeply disappointed. I hoped that the U.P. would after accepting economic integration, declare that certain other political changes followed inevitably. I did not want the promise of these changes just because I belong to the Liberal Party. I did not want the promise of these changes because I hoped that it would sow seeds of discussion in the U.P. I honestly wanted it because I wanted the United Party to declare that there were hundreds of thousands of White people in South Africa who wished well to their non-White fellow countrymen, and who would do well too when they could, even if their ideas of doing good were more conservative than those of the Liberal Party.

"The United Party failed to do this. Of this failure I shall confine myself to one example of the respectably large number available. Mr. Strauss defended the industrial colour bar, i.e. the right to exclude certain people from certain occupations on the grounds of colour. Is this, to use Mr. Strauss's own words, "in harmony with our fundamental concepts of Western Christian civilisation?" If the Liberal Party were to say nothing else, it would condemn this utterly. This is something worse than other forms of separation: in our view every form of imposed separation contains some element of injustice. But the industrial colour bar is

all injustice. Mr. Strauss may defend it as the United Party; he would not dare to defend it to the author of those fundamental concepts which the United Party upholds.

"Mr. Strauss spoke of gaining the support of the broad masses of the Native people of his policy; there is not one self-respecting man in South Africa, of any race whatsoever, who would give any support to a barrier that excluded his race from any occupation. And quite right too; otherwise we should be a country of poltroons, unfit for any right or duty.

"There is another part of Mr. Strauss's speech to which attention should be drawn. He declared that the U.P. unlike the Nationalist Party, was not "ruled and conditioned by the fear of the Native." Yet nevertheless he felt it necessary to assure his party that "these forward steps do not mean that the Native will be overtaking the Europeans. As is clear from the past, every advance on the part of the Native has resulted in a greater advance for the Europeans." Why must one offer such excuses, such rewards, for the doing of a little justice? Is this also a fundamental concept of our Western Christian civilisation?

"Do not think I am one of those who do not see any difference between the N.P. and the U.P. But I am one of those who wish they could see more difference.

"Why is this? It is because I want to see a strong opposition to the Nationalist Party. The United Party is at the moment not providing this. The U.P. occupies a position, not identical with the N.P. position, but sufficiently near to it to make no true opposition. The true opposition to a policy of apartheid is the policy of a common society, even if the rate of progress towards it be estimated differently by different people. But the policy of the U.P. is not the policy of a common society; it is the policy of a common economical society retaining the many objectionable features of apartheid. It comes very near to a policy of using man as a tool and nothing more; it comes very near to saying, "we need your labour, but we don't need you." The Liberal Party of South Africa cannot endorse any policy of economic integration that uses a man's labour but not himself; and above all, it condemns a policy that calls itself a policy of economic integration, and yet puts a barrier to a man's economic advancement

on the grounds of colour. I repeat what has been said so often before, and yet remains both penetrating and true, that the U.P. stands no hope at all of competing with the Nationalist Party in the game of White supremacy.

"There are two possible forms that the political struggle can take today in Africa. One is between White Nationalism and Black Nationalism. The other is between the White Nationalism and common Society. But there is no hope whatever for a struggle between one brand of White Nationalism and another, especially when one is the real Mackay.

Call To Unity

"The advent of Mr. Strydom will undoubtedly mean fresh calls for the unity of all anti-Government forces. At the moment such unity is impossible, and I predict that it will remain impossible so long as the U.P. clings tenaciously to its extreme conservative position. In any case, can anyone imagine the U.P. joining forces with the Liberal Party, when it is sensitive about containing a handful of Liberal itself?

"I need hardly say that the Liberal Party desires above all else to save South Africa from becoming the battlefield of conflicting Nationalisms. It considers that the conflict of apartheid will inevitably lead to this disaster. It offers to South Africa the only sane and reasonable alternative, that of the common Society.

"Now it is one thing to offer this alternative, and another to get it accepted. So far we have not been able to get a large degree of acceptance. We regret this, we shouldn't worry too much, too soon. Yet this is not all our own fault. There are still many White South Africans both Nationalists and non-Nationalists, who have no real understanding of the events of the last fifteen years, who do not know that the idea of racial supremacy of any group is execrated by the non-White nations of the world, and is regarded as barbaric by most of the White nations, and is even now being more and more rejected completely by the United States of America, whose situation in some respects was similar to our own. Not only is the idea of racial supremacy execrated, but so also is the idea of segregation or separation. The whole world is against these theories and practices that White South Africa is trying to establish. A great deal is being made in South Africa of the present racial tensions in Britain. Let us wait to see what

happens. If Britain has a colour bar, I promise you that I as a true Jingo, will join the Nats. No, if things go wrong in South Africa, the greater part of the blame must rest with those of us who had the power to adopt more courageous policies.

Power Of The State

"Another trend is noticeable during the forty-four years of our five Prime Ministers. Greater and greater power has been given the State. The State is always given greater powers in times of emergency, and many of our voters believe they are living in times of emergency. I myself never thought when I was a young man that I would ever know a time when policemen will come to hear me speak, when my friends will suspect that their telephones were tapped, when a sensible young friend of mine who wore an old school tie would write an article on "The Police State," when an African friend of mine who cherished a life-long ideal of racial co-operation would be banned. You will hear more of the Powers of the State from Prof. "Les Kuper, when he introduces his first resolution. These powers are very great; a person like myself does not live happily under them. We are told that Nationalists will soon discover also how terrible it all is. I shall hope for this day also, but I am sure we are slow in detecting authoritarianism when it serves our own ends.

"I wonder if our young people will take it more easily. I hope not. I for one will tell them, "It was not always like this. It was better and freer."

"Consider for a moment the power of our own State, its command over physical weapons, its power to try and convict and sentence without recourse to a Court of Law, its power to inflict punishments of a crippling nature, its wide range of emergency powers in many Acts and regulations, its power to prevent even the congregation of people from which disturbance might arise.

"This growing power of the State affects us all. Mr. Chas Edmonds, speaking on behalf of the Natal Agricultural Union, protested against the training together of the white and the non-white students for the priesthood by the Catholic Church at St. Joseph's Scholasticate near Cedara. This living together, said Mr. Chas Edmonds, "seemed wrong" to him. Mr. Edmonds made a mistake. It is not the living together that "seems wrong" to him, it is the living together of whites who are not masters and non-whites who are not servants. Things have come to a tragic pass when a farmers' Union pre-

sumes to teach morality to the "ancient Catholic Church." What does Mr. Edmond mean? Does he mean that the belief of the Christian Church are no longer valid in the present day South Africa? If he does, then he is saying a most terrible thing. He is in fact saying that the teachings of Christ are not applicable to South Africa. Who is most likely to understand the teachings of Christ? The Catholic Church or the Natal Agricultural Union? Here is a proof of the extent to which the power of the State is corrupting our whole morality. The Liberal Party, though not a Christian Party, is proving itself and must go on proving itself, to be the true and fearless guardian of the morality on which our civilisation is based.

Now if the Liberal Party is a true and fearless guardian, it must not imagine that its task is impossible. I do not think that people can be true and fearless if they think that their task is hopeless. We have no right to think so. Look back through history and see for yourself that any great cause that has triumphed has had small beginnings. The people who have fought against slavery, against child labour, against the ill-treatment of offenders, started off as voices crying from the wilderness. But their cause was just, that was their strength. Human beings may be very careless of justice, but it is one of the very foundations of their social life. It has triumphed again and again, when it has meant enough to some people. Justice must mean everything to somebody before it can mean something to everybody.

You must not be dismayed because there has been no immediate swing to the Liberal Party. People must overcome the prejudice they have lived with all their lives. They must see that justice is a great and steadfast rock in a shifting world. They will come to us. But we must be there to come to.

Our cause is just. We must go on proclaiming it and working for it. We must go on doing this as long as we are permitted. Many people have already been named and branded. I do not know them all but I know some of them, and I know that they are brave and temperate and honest people with whom I would be proud to build the common society. The more they are restricted and confined, the greater our responsibility to guard and teach the truths on which our society is based. And if the same fate should befall us, we cannot help it. If some of our friends should then withdraw from us, that would be a pity. I cannot help reminding you that the

author of these fundamental concepts on which our civilisation is based, suffered from the same rejection. But I do not accept that this must necessarily happen to us. I do not know if it will or will not. But it cannot affect our duty. I myself am fully prepared to be named and branded, so long as I know I have done my duty. But this I tell you now—I am a man of peace, hating violence, but I am not prepared to be silent about South Africa.

Many of those who have been named and branded have had this done to them on the grounds that they are causing hostility between white and black. It is the whole purpose of the Liberal Party, not to cause hostility, but to overcome it. Our party is a party of peace, but it believes that peace comes through understanding and fellowship, not through separation. Therefore, whatever grievous separations are imposed on us, we shall try to

overcome them.

I believe that there are tens of thousands of South Africans of all races who believe as we do, but who, for many reasons, do not join us. We are banner-bearers for them all. And while South Africa suffers under the weight of all those racial fears and prejudices that history has bequeathed to her, it is our duty to proclaim that the only solution of fear and prejudice is to overcome them, and not to pander to them.

This may be a moral rather than a political solution. But the greater its moral strength, the more inevitably it becomes the political solution. It may be the duty of other parties to provide the political solutions, but it is our duty to hold on high the moral ideals to which all solutions must aspire, to see that they are held by as many people as possible, and to provide a rallying point for all those who hold them.

Things In General

Next Session Of Parliament

The next session of Parliament will be opened by the Governor General with the usual ceremony on January 21, according to an official notification published in the last Government Gazette.

A Correction

We regret there were a few errors unquestionably left in the report of the death of Mr. H. K. Gokel published in our last week's issue. It was stated that the deceased's two brothers were in Laurence Marques. It should be read that one of his brothers is in Laurence Marques and one in India. It was also stated that his two daughters were married in India. It should be read that one was married in Laurence Marques and the other in East Africa.

In the "Thanks" item it should be read Mr. Dhirubhai Gokel and not Mr. Dairubhai Patel as it was inadvertently printed.

Hindu Welfare Society (Johannesburg)

Diwali lamps were distributed to the poor Hindu families by the Johannesburg Hindu Welfare Society. Mr. H. B. Patel of the Twentieth Century Trading Co. very kindly gave a free show of the film Runastari in aid of this charitable work. The film was shown on Diwali and New Year Day at the Fordvburg Broadway Theatre. A sum of £417-9-0 was thus raised which was utilized in buying

120 food parcels. These were distributed among the poor Gujarati, Tamil and Hindi families before Diwali so as to enable them to participate in the joys of the festive occasion. The Society wishes to thank all those friends who contributed towards this good cause and the young men and women who willingly assisted in other ways. The Society intends to continue this humanitarian work in the future and looks to the public for their kind and generous support.

The Death Of Mr. R. B. Maharaj

Mr. R. B. Maharaj of Pietermaritzburg, a well-known personality, died at his home at Topham Road on Friday, the 3rd instant. Although he was ailing for some time the end came unexpectedly. The news of his death cast a gloom over

the City and the large gathering that attended his funeral cortege from all parts of Natal, bore testimony to his popularity as a public worker.

Mr. R. B. Maharaj, aged 60, belonged to the elder group of public workers. He was keenly interested in the Hindu religion and at the time of the visit of Swami Shankaranandji to this country in 1907, he worked with others in organising lectures meetings for the Swamijee, who founded the Vedha Dharm Sabha at Pietermaritzburg. He was in later years its President and also held the office of President of the Arya Prathidinhi Sabha. He founded the Arya Samaj in Maritzburg. He also interested himself in politics and was the President of the Maritzburg Branch of the Natal Indian Congress for some years. He was interested in promoting Hindi language, and taught Hindi to school children. He excelled himself as a social worker and as a preacher of Hinduism.

He was of a kind disposition and contributed generously to a number of charities. It may be said that no public work was initiated in the olden days without his name being associated with it in some form or other.

Glowing tributes were paid to his memory, prior to the funeral procession, by Messrs. S. R. Naidoo, F. Satyapal and P. B. Singh (Durban).

His mortal remains were cremated at the Hindu Crematorium, Maritzburg, amid scenes of grief and sorrow by hundreds who followed the funeral.

He leaves behind him his widow and family to mourn his sad loss. His eldest son, Mr. B. A. Maharaj, an Attorney practising in Durban, was one of the chief mourners.

All political comments in this issue except where otherwise indicated by Manilal Gandhi of Phoenix Settlement, Phoenix, Natal.

DHIRUBHAI P. NAIK

Travel, Insurance & General Agent

Book with us for your travelling by Air, Sea or Land either in India or to any part of the world.

All types of Insurance—Life, Fire, Burglary, Riot, Storm, Accident, Motor Glass, etc.

Consult Us Free of Charge For Your Income Tax, Personal Tax, Writing Of Your Books, Trade Licences, Revenue Clearance Certificate, Passports And Immigration Matters.

Representatives: National Mutual Life Assn. Of Australasia, Yorkshire Insurance Co. Ltd.

Telephone: 33-9033. 29c Commissioner Street, JOHANNESBURG.

AFRICAN VIEWPOINT

ANOTHER OPEN LETTER TO MR.
DON MTIMKULU

By JORDAN K. NGUBANE

My Dear Mr. Mtimkulu,

QUITE a number of disturbing developments have been reported in the Press from Oshana since I last wrote my open letter to you. Firstly, there has been the way in which Mr. M. T. Moerane has been dismissed from your college. Secondly, there have been damaging reports which you have unwisely decided not to drag up to now, that you are already on the way to strike secret bargains with the apartheid tyrants so as to enable them to take over Oshana quietly behind the backs of the African people and behind the backs of the men and the women on the other side of the colour line who have given Oshana financial support and who are entitled to information on what you plan to do. Thirdly, there has been your very unfortunate behaviour in refusing to take the public as well as your friends in all sections of the nation into your confidence.

As you know, I have a very high regard for the magnificent work you have done at Oshana ever since you took over. You have had your difficulties and when everything is taken into consideration, you have not come out badly. It is true that your examination results have been on the bad side. But whoever knows the internal difficulties will agree that you and your staff will overcome this difficulty just as you have overcome the others.

But it does seem to me that you might have been frightened very badly by the clouds gathering on the apartheid front. Otherwise how explain your refusal to take the African public and others into your confidence on your plans for the future of Oshana College or to ascertain African reactions to the prospects of a change in control? I do not know you for a fellow who will sell his soul and his principles and his self-respect for a mess of apartheid potage. For example, your stand on the future of Adams Training College is very well known to me and others. Now, I cannot say that a man who stood as firmly as you did on the future of the training college at Adams can at the same time be striking deals quietly with the apartheidists to do exactly the thing he opposed at the Adams Training College.

It is all so confusing and the only man who can throw light into the whole situation is none other than your respected self.

It does not convince most people of your innocence—on which I will insist until the contrary is proved—if you take up the attitude that you will ignore Press criticism of your administration. You just cannot do that because the issue at stake is so vital to us.

Take Mr. Moerane's dismissal. As you know, he is a man for whose sense of public duty I have a very high regard. I do not say Mr. Moerane was a model of human perfection at Oshana. I cannot claim that for myself, nor can any of us for ourselves. But I know that Mr. Moerane was a devoted, loyal and self-sacrificing servant of Oshana. I know that he, like you, worked under his own very peculiar difficulties. That alone, in my opinion, should have qualified him for the respect and sympathy of true nation-builders. But that was not all, he was the type of man who resolutely refused to be broken by difficulties which would have ruined a man of less determination or of a poorer loyalty to the ideals to which he was established. Oshana, of all places, should have been the last to kick out a man like him virtually like a dog. Whoever actually did it, for the letter of dismissal did not come from you, will not be lightly forgiven this by the African people.

But that is not all. Mr. Moerane has been dismissed on the excuse that he is redundant. Alright, let us face that. I say he is the first victim of Bantu Education tyranny which every decent African must oppose. For one very good reason. Mr. Moerane is among the most highly-qualified teachers in the Union. If the Department of Native Affairs is going to look for redundant teachers among the best-qualified men and women I am afraid Bantu Education is the pernicious evil I have always said it is. The moral behind the treatment given to Mr. Moerane is that a teacher must not get the highest qualifications lest he becomes redundant.

There is something more sinister behind Mr. Moerane's dismissal. I believe we are still

going to be told all the truth about his dismissal because if he is redundant as has been said, why is it that the headmasters at Adams College, Isanda Seminary and elsewhere have not been dismissed? It seems to me in this case Mr. Moerane is being persecuted for crimes we have not been told about. Here again, you are the only person who can tell the public the truth and clear the air—if to dispel the rumours which circulate in the country and which, in my opinion, damage the good name of Oshana and undermine the very good work you are putting into the College.

In spite of your obvious intention to ignore Press criticism of your administration—and as you know I have never been silent about my admiration of your administrative ability—I would urge you with all the power at my command to take us (your declared friends) as well as the public which supports you, into your confidence. You might probably not realise what is going on. But take it from me, we are at History's turning point. We on the African side have chosen our direction. It is clear and unmistakable. If you have not made up your mind which direction to take, I am afraid you might soon find that Oshana is the wrongest place in the world for you to be in.

I know it is fashionable among a dying school of thought in our community that if you ignore Press criticism it will subside and in the end cease to bother you altogether. Yes, in the days of the personality-leaders that was the case. But it is not so today. To ignore public opinion as expressed in the Press is to court ruin and disaster not only for your own respected self, but for Oshana, to whose service you have given your life. Ruin in the sense that it will not do you or Oshana to keep your friends, supporters and sympathisers in the dark about your plans or difficulties. If you have difficulties take us into your confidence and see if we shall not come to your help. If you continue to keep your lips sealed in the way you are doing, while reports filter through and are not denied that you are quietly striking secret deals with the apartheidists, you know the place in history such men occupy. As an admirer of your talents, I would hate to see you place yourself in that position.

For, as is clear to you, Oshana is not and must never be a Bantu community school. It is an independent institution,

founded to teach the truth in ways considered in the closest possible accord with the Creator of mankind. The truth must be taught freely, without bias, at Oshana. But if it becomes a community school you will get the apartheid tyrants coming to give orders to everybody and appointing political commissars to ensure that our children are taught the intellectual lies which Dr. Dube laid down his life to remove from African education. This is our darkest hour as a people; I implore you to break your silence and tell the country what is exactly going on behind the scenes. Your silence embarrasses your friends.

You s for a free Africa,
JORDAN K. NGUBANE.

ORIGINAL CORRESPONDENCE

UNITED PARTY
NATIVE POLICY

THE EDITOR 'INDIAN OPINION'

SIR,—In its new-fangled Native policy the United Party does not face up to the challenge presented to it by the fact of economic integration which it purports to recognise.

As might well be expected from a party committed in every way to a policy of white supremacy, little wonder it has succeeded in merely paying lip-service to what should be the consequences of accepting as a fact, a process of integrating the African into the economic life of the country.

It is strange that despite its recognition of this process which has gone on unrelentingly for no less than 300 years, the United Party does not as yet see its way clear to extending the franchise, in however limited a form, to the majority of the country's inhabitants.

The failure on its part to so much as consider, even at this stage, the advisability of according legal recognition to African trade unions can hardly be conceived as a step forward; if anything, it is a highly retrograde step for the United Party to take.

In the field of education the emphasis is to be on fitting the African for the type of work available to him now. How does this differ from Dr. Verwoerd's conception of education for the "Bantu"?

Without a necessarily exhaustive examination of Mr. Struys's "forward step" Native policy, it is clear that the period which the United Party is destined to spend in the political wilderness will be lengthened a great deal more by its continued aping of the Nationalist Party.—Yours etc., J. S. MOTATLOA.

LATEST HINDUSTANI RECORDS

	8 Records	£ s d
Anarkali	6	2 6 6
Albela	6	2 6 6
Amber	6	2 6 6
Afsana	5	1 18 9
Deedar	5	1 18 9
Anu	5	1 18 9
Sages	5	1 18 9
Sangata	5	1 18 9
Taana	5	1 18 9
Raat Polish	4	1 11 0
Pooja	3	1 3 3
Dastan	5	1 18 9
Awara	5	1 18 9
Sag	5	1 18 9
Beszi	4	1 11 0
Dag	4	1 11 0
Hamlag	4	1 11 0
Jal	4	1 11 0
Poonam	4	1 11 0
Surayash	4	1 11 0
Anhoole	3	1 3 3
Naujawan	3	1 3 3

We have large stocks of the following QUAWALI RECORDS, Panchay Alkha, Kanchwala, Shikha Ismail Azad, Yusuf Azad, Kallan Khan, Talat Mahmood, Ebrahim Ekbal and others.

Single Records at 7/9 postage and packing extra.
C.O.D. Orders accepted throughout the Union and Rhodesia.
Cash Orders Only accepted for Portuguese East Africa.

We are Agents of FILM INDIA in English
Single Copies at 7/9 each. Postage Free.
Yearly £4-0-0, postage free.

AZAD CAFE

11a Kort Street, (First Floor,) Johannesburg
P.O. Box 3379, Telephone: 33-8583,
JOHANNESBURG.

BOOKS FOR SALE

Key to Health—Gandhiji	1	6
Diet and Diet Reform—Gandhiji	5	0
Cleanings—Mara	1	8
Selections from Gandhi—N. Bose	10	0
Public Finance and Our Poverty—Gandhiji	8	0
Hindu Dharma—Gandhiji	8	0
Bhoodan Yajna	2	0
Sardar Vallabhbhai Patel (Vol. 1)—N. D. Parikh	16	0
The Diary of Mahadev Desai—V. G. D'sai	12	0

Obtainable from:

C/O INDIAN OPINION,
P. Bag, Phoenix, Natal.

HIND SWARAJ OR
INDIAN HOME RULE

By Gandhiji

"Gandhiji says regarding it—

"It (the book) teaches the gospel of love in place of that of hate.....It pits soul force against brute force. It has gone through several editions and I commend it to those who would care to read it." Written in 1908 it contains in essence Gandhiji's later teachings on various topics.

New Revised Edition with an Introductory essay by Mahadev Desai
Price: 1s. 6d.

Obtainable from:

'Indian Opinion', P. Bag, Phoenix, Natal.

BETEL LEAVES (PAAN)

When ordering Betel leaves don't forget to write direct to the growers.

Any quality and quantity at wholesale prices.

A square deal all the year round.

A trial will convince you.

Don't hesitate to write to:

COTTONLAND BETEL LEAVES
GROWERS CO.

P.O. Box 7, Verulam, Natal.

Seven Months With Mahatma Gandhi

Being an Inside View of the Non-co-operation Movement of 1911-22

By Krishnadass

Abridged and edited by Richard D. Gregg

Writing of the two volumes of which this is an abridgement Gandhiji wrote: I have gone through them. And the facts appear to me to be correctly set forth and exhaustively dealt with.....The volumes are the only narrative we have of the seven months with which Krishnadass deals"

Price: 2s. 6d.

Obtainable from:

'Indian Opinion', P. Bag, Phoenix, Natal

BOOKS FOR SALE

UPANISHADS FOR THE LAY READER

—O. Rajagopalachari 6 0

VEDANTA THE BASIC CULTURE OF INDIA

—O. Rajagopalachari 5 0

BHAGAVAD GITA—Abridged and explained

by O. Rajagopalachari 4 0

INTERNATIONAL SHORT STORIES

—The best from 23 countries 17 6

Obtainable from:

INDIAN OPINION,

P. Bag, Phoenix, Natal.

DELHI DIARY

By Gandhiji

This is a collection of Gandhiji's prayer discourses which he delivered during his last stay in Delhi.

Dr. Rajendra Prasad in his foreword says—

".....In these pages one can read the anguish which he (Gandhiji) felt and the superhuman effort which he was making to restore and re-establish human standards of life and conduct amongst us."

Price: 10s.

Obtainable from:

'Indian Opinion', P. Bag, Phoenix, Natal

INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Bombay, November 18.

THE Prakasham Government in Andhra has fallen. A no-confidence motion against the Government was passed by the vote majority. Up to the last moment loyalties of members of various groups were changing and nobody was in a position to predict the result of the voting. The votes of two Congress members, who strayed away from the party decision, proved decisive and brought the downfall of the Ministry.

Andhra State came into existence last year as the first State on linguistic basis. Members elected from Andhra areas to Madras State Assembly in 1953 constituted the first Andhra State Legislature. Although the Congress members were in the largest group, no party was in a majority to form a stable Government. Thus Congress had to rely upon P.S.P. and other splinter groups for the existence of the Ministry. The present Ministry was defeated thrice in the Assembly during its short career.

After the passage of the no-confidence motion, Shree Prakasham submitted the resignation of his Ministry and recommended to the Governor to dissolve the present Assembly and hold fresh elections. He was asked to carry on the administration on care-taker basis. During the care-taker regime, the Prakasham Government took measures to liberalise the Prohibition law which brought its downfall.

From November 16 the President of India has assumed control of administration in Andhra, dissolved the State Assembly and ordered fresh elections to be held as soon as possible. The Governor of Andhra, Shree C. M. Trivedi, will run the administration on behalf of the President. Shree Trivedi told pressmen that he expected elections to the new Assembly to begin by February 18 next year. The new Ministry was likely to be sworn in by April 1, 1955.

During the forthcoming elections Congress has 'very good' chances of winning a comfortable majority. There is a split in the P.S.P. The communist influence is on the wane. Other splinter groups may help the Congress to win by dividing the opposition votes. The biggest factor in the coming elections will be Shree Prakasham,

the last Chief Minister. He is at present only an associate member of the Congress. He is very popular with the masses. If he joins Congress—and most probably he will—Congress is certain to win a big majority.

Following the footsteps of Andhra, a crisis is also approaching Travancore-Cochin State. There differences have arisen between the minority P.S.P. Government and the Congress Party, on whose support the continuance of the present Socialist Government depends. Following the P.S.P. leader, Dr. Lohia's attack, the State P.S.P. executive has attacked the Government in no uncertain terms. The State Congress Chief has declared that if the differences between the State Government and the Congress are not removed, the Congress will reconsider its position and may withdraw its support. If Congress withdraws its support, the present Government is sure to fall. In that case President's rule in that State will be inevitable as, like Andhra, no party is in a majority in T.C. State Assembly.

The Bombay Government has decided to preserve as a historical monument the drawing room of the Ahmedabad Circuit House where Mahatma Gandhi was tried for sedition in March 1931 and sentenced to six years' imprisonment.

A marble plate with the words "The room in which Shree Mohandas Karamchand Gandhi—Father of the Nation—was tried by a court at 12 p.m. on March 18, 1931 on a charge of sedition and sentenced to six years' imprisonment" inscribed in Hindi and Gujarati, is being put on the wall of the room.

Saurashtra rulers, under the guidance of the Jam Sahib of Navanagar, were the first to sign the instrument of accession and merge their States with India. Now they are the first to honour the Prime Minister's appeal "to come forward and render assistance for the development of the country" by voluntarily accepting a cut in their privy purse. The Government of Saurashtra decided to honour the Prime Minister's appeal wholeheartedly

in every way and to the best of their ability.

With every change in Government, a chorus of having friendly relations with India starts in Pakistan. Friendly and brotherly ties with India are stressed by the Pakistani Government spokesmen and a desire to come to a settlement on all problems is a friendly way is expressed. This chorus soon for a time and then again India becomes an "enemy" country and anti-Indian trade is let loose. Thus the cycle continues unending. The Governor-General of Pakistan, Mr. Gulam Mohamad, and the Minister of the Interior and Kashmir Affairs, Major-General Iskander Mirza, halted at Lucknow on their way to East Pakistan. Mr. Gulam Mohamad expressed full faith in Mr. Nehru's sincerity and hoped that Mr. Nehru and he would be able to unravel the tangles which had been causing difficulties between India and Pakistan. He said that "foolish suspicion and strife between India and Pakistan must end and we should initiate a new chapter of friendship and goodwill." Major-General Mirza also spoke in friendly terms. Further, Mr. Gulam Mohamad favoured direct negotiations on all matters.

When Mr. Mohamad Ali came to power in Pakistan he also expressed good feelings towards India and Pakistan and described Mr. Nehru as his elder brother. Nothing came out of it and after the passing of that phase we witnessed anti-Indian and anti-Nehru propaganda with increased vigour. So, India is cautious now towards friendly approaches from Pakistani leaders and does not put much hope on their utterances. All the same, India is prepared to have direct negotiations, which she has

been suggesting all the time at any time.

Mr. Nehru's 65th birthday was celebrated as "Children's Day" throughout India. Mr. Nehru loves children very much, so it has been decided that every year his birthday should be celebrated as "Children's Day." Children in every town and village participated in the celebrations. Mr. Nehru received greetings from every corner of the globe.

For the third year in succession the people of the community project and National Extension Service block areas have donated gifts worth about Rs. 50 lakhs to Mr. Nehru on the occasion of his birthday. These gifts are in the form of promises to open 953 schools, offers of land totalling over 53,000 acres, books and equipments for libraries and sports clubs and other miscellaneous goods for community use amounting to over Rs. 4.35 lakhs.

Mahatma Gandhi Memorial Fund

We wish to thank an anonymous donor for the donation of Rs. 2-0-0 towards the Mahatma Gandhi Memorial fund.

Cuticura

ANTISEPTIC
OINTMENT

You will find this world famous antiseptic ointment invaluable for cuts, pimples, heat rash, chafing and other irritations of the skin and scalp. It also soothes inflammation and brings speedy relief and comfort to over-tired feet.

Comforts aching FEET!

FARM PRODUCE

We are cash buyers of all types of FARM PRODUCE. Forward samples together with quotations to:

AISEN SOUTH AFRICA (PTY.) LIMITED

111/1 Macosia House.

17 Commissioner Street

P.O. Box 11012.

Phone: 33-8921

Johannesburg.

Bankers: BARCLAYS BANK D.C. & O.

'INDIAN OPINION'

(Founded By Mahatma Gandhi in 1903)

**For The Moral, political and
Social Advancement Of Indians
In South Africa.**

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	30s.	Annually
" " "	15s. 6d.	Half-yearly
Outside the Union	30s.	Annually
" " "	15s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends
to do likewise.

Apply to—

*Manager,
Indian Opinion,
P. Bag, Phoenix, Natal.*

*News the other papers
don't print
is to be found each week
in*

PEACE NEWS

World news—events in Africa,
Asia, America, Europe—news of
constructive peacemaking; race
relations; progress towards a
non-violent society.

Obtainable by air-mail each week from Britain at
50s. 6d. per year; sea-mail 2ls.; 4 weeks trial sub-
scription (sea-mail) 2s. 6d.

South African representative.

ELLA B. ELDER
Brownlee Street, Stutterheim, Cape.

London office:

3 BLACKSTOCK ROAD, N. 4

BOOKS FOR SALE

INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6	SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	5	0
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jobez T. Sanderland	7	0	AMONG THE GREAT (Conversation with Raman Raiand, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	23	0
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song— (An English Translation)—Annie Besant	1	0	TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	3	0	WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2	6
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —Mino Masegi	2	6	GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6	THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	15	0
THE DELIVERANCE (A picture of the pulsating life of the joint family)	4	6	CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	5	0
CANADIAN TECHNIQUES IN THE MODERN WORLD—Fyarelal	2	0	RAMANAMA—M. K. Gandhi	2	0
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings on Uttar Pradesh)—M. K. Gandhi	10	0	TOWARDS NON-VIOLENT SOCIALISM —M. K. Gandhi	5	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars)—K. T. Shah	15	0	REBUILDING OUR VILLAGES—M. K. Gandhi	5	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	15	0	AN ATHEIST WITH GANDHI—Gora G. R. Rao	2	0
DEATH DAY—Gandhiji	10	0			
HINDU DHARMA—M. K. Gandhi	5	0			
MY GANDHI—Dr. John Haynes Holmes	12	0			

Obtainable from:

**'Indian Opinion,'
P. Bag, Phoenix, Natal.**

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?

Have you provided for your dependants?

Prepare for the future

Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Issue with "THE OLD MUTUAL" your friend for life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has
best Bonus record in the WORLD.

Representative—

DAYABHAI PATELP.O. Box 1760,
JOHANNESBURG.Phones:— } Business 33-0711
                  } Residence 33-5961

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING

—CO. LTD.—

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants

—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

Cable & Tel. Add.: "HARGOVAN".

Phone 29368.

P. HARGOVAN & CO.

(PTY.) LTD.

**WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.**

P. O. BOX 1250.

155/7, Warwick Avenue
DURBAN.

Phone
Day 24169Phone
Night 833459**L. RAJKOOMAR (PTY.) LTD.**

14, CROSS STREET, DURBAN.

Funeral Directors and Manufacturers of all classes of
Coffins and WreathsContractors to the INTERNATIONAL FUNERAL
INSURANCE COMPANY, LIMITED.

Reg. Office: 39 CROSS STREET, DURBAN

Country Orders for Coffins and Wreaths
accepted by phone and despatched by rail
at the shortest notice.

Phone 53.

Telegrams 'SOLANKI.'

P.O. Box 208.

Solanki & Co. Ltd.

Merchant & Direct Importers

Extensive range always carried in
the following:

Silks, Drapery, Toilets, Per-
fumes, Curios, Fashion Goods
and Jewellery, Wide Range of
Indian, Persian and Chinese
Carpets.

Stockists of well-known branded
-Watches.

COPPERBELT PIONEER STORE

Where Quality and Service
are Paramount.

Luanshya,

Northern Rhodesia.

FOR
RUBBER STAMPS
AND

PRINTING

CONTACT

**STANDARD
PRINTING PRESS**

GENERAL PRINTERS
AND
RUBBER STAMP MAKERS

73 BEATRICE STREET — DURBAN.

PHONE 21006

P.O. BOX 2782

TELEGRAPHIC ADDRESS

DUCKPRINT

ESTABLISHED 1927

Phones: 25111/3 (Switchboard)
24179 (Manager)

Cables & Tel. Add:
"PROSPERITY" (All Branches)

P.O. Box 2197

(Established 1927)

Premier Produce Co. (Pty) Ltd.

General Wholesale Merchants
EXPORTERS AND IMPORTERS

Buyers and large Stockists of all kinds of Indian and European Groceries, Provisions, Soaps, Oils, Grains, Beans, Peas, Kaffircorn, Malt, Maize, Maize Products, Wheat, Wheaten Products, Grockery, Hardware and also Coal of all types.

All enquiries for Export and Import
to the Head-Office.

Head-Office: "PREMIER HOUSE"

364 Pine Street, Durban.

also at

JOHANNESBURG

Phones: 34-3534/5
P.O. Box 200, Fordsburg,
82, Crown Road,
Fordsburg, Johannesburg.

BENONI

Benoni Coal Site
Phone 54-1813,
Rangview Coal Sites—54-2105
P.O. Box 392, Benoni.

Proprietors:

C. L. Patel, D. E. Patel
Y. B. Patel, H. J. Patel
K. C. Patel

The Star Clothing Factory

Wholesale Merchants

CLOTHING MANUFACTURERS

P.O. Box 237. Phone 514.

Jameson Road, Livingstone,
NORTHERN RHODESIA.

Our S.A. Representative:

H. L. Hompes & Co.,
(Pty.) Ltd.

Durban, P.O. Box 1301.
Johannesburg, P.O. Box 3480.
Capetown, P.O. Box 824.

ATTRACTIVE SAREE MATERIALS

Self Striped| Georgetown Crepes 45"
Green, White, Pink, Sky, Lemon
4/11 yd.

Self Check Fancy Voiles with Block
Designs 45" 4/11 yd.

Fancy USA Floral Voiles 36" 4/11 yd.

Two Tone and Rainbow Georgetown 45"
All Shades 4/11 yd.

Floral Bembags 45" Red, Gold,
Green and Blue Designs 4/6 yd.

Bordered Georgetown 45"
All Shades 3/11 yd.

Coloured Georgetown 45"
All Shades 3/11 yd.

Spotted Georgetown 45" Latest 4/6 yd.

Embossed Georgetown 45"
Basket Design 6/11 yd.

Georgetown Jari Work Saris
14-10-0 each

Georgetown Saris Cotton Embroidery
13/15/0 each

Borders and Tinsel Jari Borders
Big Range in Stock

BLOUSES

Chinese Embroidered Satin and
Georgetown Blouses and Latest
Skippers 8/11 each.

CHAMPALS!

Plastic Fancy Tops with Hesi
Size 3 to 7 18/6 pair
Also Leather 8/6 & 10/6 pair

Write For Samples:

JAYBEE SILK HOUSE

39 MARKET STREET,

JOHANNESBURG.

BOOKS FOR SALE

GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
TO STUDENTS—M. K. Gandhi	5	0
GANDHIAN ETHICS—Benny Gopal Ray	2	0
BAPU—Marry F. Barr	4	0
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	26	0
FAMOUS PARISH	7	6
SEVEN MONTHS WITH GANDHI—Krisnadass	12	6
STORY OF THE BIBLE—S. K. George	5	0
A RIGHTEOUS STRUGGLE—Mahadev Desai	2	0
THE POLITICAL PHILOSOPHY OF MAHATMA GANDHI—Gopinath Dhawan	17	0
GANDHI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	9	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. I.—M. K. Gandhi	10	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. II.—M. K. Gandhi	74	0
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	6	0
FROM YERAVDA MANDIR—M. K. Gandhi	1	0
MAHADEV DESAI'S EARLY LIFE —By Narahari D. Parikh	2	0
DEHUMANIZATION IN MODERN SOCIETY —Rene Fulop-Miller	1	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION,"

P. Bag, Phoenix, Natal.

ઇન્ડિઅન

ઓપિનિઅન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં રચાયેલું.

પુસ્તક ૫૨ મું—અંક ૪૦
તા. ૧૦ ડિસેમ્બર, ૧૯૫૪.
પુસ્તક નંબર પેની ૬.
૧૨ મુકાદે બહાર પડે છે.

લીબરલ પાર્ટીની બીજી વાર્ષિક પ્રાંતિક પરિષદ

ગા. એલન પેટનરું પ્રમુખસ્થાનેથી બાપલ

લીબરલ પાર્ટીની બીજી વાર્ષિક પ્રાંતિક પરિષદ સનીવારે તા. ૪મીના મેરીટજમ" ખાતે મળી હતી જે વખતે ગા. એલન પેટને પ્રમુખસ્થાનેથી નીચે પ્રમાણે બાપલ કર્યું હતું :

આ બીજી વાર્ષિક પ્રાંતિક પરિષદ બાપલે ઐતિહાસિક સખાદમાં બરી રચા હીએ. આ સખાદમાં ગા. એલન પેટને પ્રમુખસ્થાનેથી નીચે પ્રમાણે બાપલ કર્યું હતું :

પહેલા વડા પ્રધાન મુલ્ક બોલા હતા. તેઓ દક્ષિણ આફ્રિકાના અંગ્રેજો અને આફ્રિકાનરો વચ્ચે સહકારમાં માનનારા હતા. એ દિવસોમાં બીજો એક જાતીય સવાલ વિચારાતો નહોતો.

બીજા વડા પ્રધાન જેમ રમટસ બન્યા. એ પણ ગોરી પ્રજાઓ વચ્ચે સહકારમાં માનતા હતા અને તેને ખાતર કેમ પ્રાંતમાં સામાન્ય મત પત્રકપરથી આફ્રિકનોને દુર કરવા સંમત થવા હતા.

ત્રીજા વડા પ્રધાન જેમ્સ બેરી હર્ટ્ઝોગ બન્યા હતા. તે પણ ગોરી પ્રજાઓ વચ્ચે સહકારમાં માનતા હતા પરંતુ અમુક શરતોએ, જેને આજે બાપલે ન્યાયી ગણીએ હીએ. સામાન્ય મત પત્રકપરથી આફ્રિકનોને તેમણે દુર કર્યા અને કસ્ટ લોકોને પ્રાર્થના ન્યાય કર્યો.

ચોથા વડા પ્રધાન ડેનીયલ મહાન બન્યા. તેમને વિગેની હાકલોએ એ કે તેમના ડોહ પણ અનુસારી કરતાં વધારે સખત કાયદા વડે આ દેશની વિવિધ જાતીઓ ને એકમેકથી જકાવતી કરવાનું તેમણે મહદ્દામાં ઉપાડ્યું હતું. કસ્ટ લોકોને સામાન્ય મત પત્રકપરથી દુર કરવાને તેમણે પ્રયત્ન કર્યો હતો અને લોકશાસનના સિદ્ધાંતપર રચાયેલો નીતી બનીતીને તેમનો ખ્યાલ આડે નહિ આવ્યો. હાલ તો લોકશાસન ના સિદ્ધાંતો વિરુદ્ધ એ કૃત્ય તેમણે કર્યું હોત. દક્ષિણ આફ્રિકા અને તેના લોકો તેમને પ્રભુસત્તા પ્રિય હતા.

પાંચમા વડા પ્રધાન મેદલનીસ રૅડ્ડે બન્યા છે, જેઓ પાર્લામેન્ટની બહુમતીથી કસ્ટ લોકોને સામાન્ય મત પત્રકપરથી દુર કરવા હચ્છે છે. તેઓ એક જાતીના આધિપત્ય તળે અનેક જાતીઓનું સુખ રચાવવા માંગે છે, એક જાતીની સત્તા તળે અનેક જાતીઓ પ્રયત્નો ન્યાય રચાવવા માંગે છે. એ કાં જાનતો ન્યાય હશે એ કાં જાણી શક્યું નથી. એક વસ્તુ એકસ છે, અને તે એ કે, જે કાં પણ સુસ્ત આફ્રિકાનર નેસનલીસ્ટ નથી તે અધિપત્યે ચીંતાની નજરે જોઈ રહ્યો છે.

વડા પ્રધાન પોતે અન્યાયી થશે એમ કહેતા, પરંતુ એટલું તો જરૂર કહ્યું હતું કે તેમનો ન્યાય આજુસની દરજ્જા આત્મ રક્ષણની ખાતી કરવાના ખ્યાલપર રચાયેલો છે. તેને વિગે બીજા લોકો ઉત્સાહ ધરાવે એવી આશા નજર સામી થકાય. સંભોગવશાત હું એક વસ્તુનું ખ્યાલ ખેંચવા હચ્છું છું. આ આત્મરક્ષણની દરજ્જાને દક્ષિણ આફ્રિકામાં, પણ લોકો અ.જે "મેટામાં મેટી ખોસ્તી ફરજ" મળે છે. ખોસ્તી ધર્મનું માર્ગે વાંચન મને આ નિર્ણયપર અવગત હતું નથી. હરુખોરે એવું થીઅરેલું છે કે, જે પોતાનો જીવ બચાવવા જશે તે તેને ગુમાવશે. આ કુરોચ સૂત્રની હું અહિં ચર્ચા કરવા નથી હચ્છતો. માત્ર એટલું જ કહેવા હચ્છું છું કે ખોસ્તી ધર્મને આત્મરક્ષણ કરતાં બીજી અનેક ગણી વધારે પ્રામતી બાબતોની ચીંતા છે. તેમ છતાં આત્મરક્ષણ નો તેમાં કશો ખ્યાલ નથી. હરુખોરે કહ્યું છે કે : તમે પોતે હું ખાસો પાસો કે પહેરસો તેનો વિચાર ન કરશો, સૌથી પ્રથમ હચરના રાજ્યની અને તેની અધિકારીની રાંધ કરો અને આ બીજી સધળી વસ્તુઓ તમને વધારાની મળી રહેશે. હું પોતે પણ એજ માનવતા મારાનું છું.

હું પોતે નથી માનતો તેમ લીબરલ પાર્ટી પણ નથી માનતી કે, જે લોકો સૌથી પ્રથમ અને મેટામાં મેટી ચીંતા પોતાના રક્ષણની જ કરે છે તેઓથી આ દેશનું તંત્ર ન્યાય અને સહીસહમતીથી ચલાવી શકાય. બડે બાબતનાં નેતૃત્વ નીચે અનેક ભિન્ન જાતીય વર્ગો સુખી રહી શકવાના કે. મહાનના રચનામાં તે નથી માનતી.

લીબરલ પાર્ટીને આ બાબતર નેતૃત્વ ધાગે છે. હું અમારી જાણી સુકશે. હું અને ફરી જાણી છું કે જાણીને સુકશે સારું રહેતા ભિન્ન જાતીય વર્ગોના આ રચનાને, જ્યાં સુધી તંત્રની છેવટની. જવાબદારીમાં સામેલગીરી આપવામાં આવી નથી ત્યાં સુધી હું નકાતું ગણું છું. મને કહેવામાં આવ્યું છે કે સંપૂર્ણ એપાર્ટાઇડ માં રાજ્યદારબારની સમાનતા પણ હશે. પરંતુ બમે જે કાં પણ કહેવામાં આવે, એટલી વસ્તુ હું જાણું છું કે સરકારના પક્ષે સમજા નથી નેતા ગેરના આધિપત્યમાં સંપૂર્ણતઃ માનનારા છે.

કુનાઇટ પાર્ટી

કુનાઇટ પાર્ટીએ કુંક મુદ્દાપર જાહેર કરેલી પેતાની નીતીપર અહિં ટીકા કરવાની હું મારી ફરજ સમજું છું. બીજા સમજા સજરો, જેમની સાથે મારે ચર્ચા થએલી છે, તેઓની જેમ હું પણ તેનાથી અત્યંત નિરાશ રહે છું. મેં આશા રાખી કે જે આર્થિક સમસ્યાને (સ્વચ્છ પછી કુનાઇટ પાર્ટી એમ જાહેર કરશે કે તેની સાથ અમુક બીજા રાજકીય ફેરફારે થવા અનિવાર્ય છે. આ ફેરફારોનું વચન હું લીબરલ પાર્ટીને છું તરફ મારે રી નહોતું મેલ્યું. આ ફેરફારોનું વચન હું કુનાઇટ પાર્ટીમાં કાટકુના બીજા રેખાવાની આશા

(અનુસંધાન પાં ૧૦૮ મે

'સોલજીવન'માં સુકલક્ષણ.

Phone 22905

Tel. ADD. : "GANDABHAI"

The Home Of
INDIAN SWEETMEATS.

G. C. Kapitan & Son
Vegetarian Restaurant

Upcountry customers are requested to send their
POSTAL ORDER with their orders.

Write For Price List.

બહારગામના ગ્રાહકોને ખાસ સુચના

એડ્રેસ સાથે પોસ્ટલ ઓર્ડર મોકલવા અહેરમની કરવી. ગીઝાબની કીમત ઉપરાંત નીચે મુજબ પોસ્ટલ ઉમેરવા વિનંતી છે.

નો. રોડેસીયા શી. ૧-૦ રતલે, સુધન રોડેસીયા
૬ પેની રતલે, યુનીયનમાં ૩ પેની રતલે.

પ્રાઇસ લીસ્ટ મંગાવો

**154 GREY STREET,
DURBAN.**

PHONE

33-2651

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE-MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રૅથર્સ (પ્રા.) લીમીટેડ

હેલ્થેસ્ટ અરવન્ટસ એન્ડ હાપરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ

રેશમી હેટ્સ સુતરાઉ કપડાં, લુલન રમક. આન્ટેટસ—લેડી બાગીઝ માટે
નવ નવનો આવ. તેગલ કેપરીશન ન્યોરોટ સાગીઓ

નીચે મારે હમારે ત્યાં પ્રથમ વખત કરવા કલ્પામણ છે.

33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

ફોન : ૩૩-૨૬૫૧

ધીરુભાઈ પી. નાયક

સુસાધરી. ધીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ

દીંદુરવાન અમર કુનીયાના કેઈ પક્ષ ભાગની હવાઈ ફરિયાદ અમર જમીન
માર્ગે સુસારી કરવા મારે મેઝા અમારી મારફતે પ્રાર્થન કરો.

જંદગી, આન, ચારી, દુકાન, અસ્માત, ખેડાસ, વિગેરના લીમા અને
વતરાની આપીએ છીએ.

ઈન્ડિયન, ચરસનલ ટેકસ, દિસાલના ચાપટા લખાવના રેન્યુ સ્વીચરન્સ
સર્વિસીટ કે વેપારના સાયન્સેન્સો પાસીપાઈ તેમજ હીમાએચને હમરી
બાબતોમાં કેઈ પક્ષ ફી લીધા વિના અમે મફત સલાહ આપીએ છીએ.

રેશનલ રુપરુઅલ માર્ફ્ટ એસોસીએચન કોર્સ કોર્સ લીધા, પાઈસાયર
ઈન્ડિયન હીમાએચના પ્રાતિનિધિ.

Phone : 33-9033. 29a Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

ધી ન્યુ દિલ ખુશ-સ્વીટ માર્ટ

મેનેજર : અમીતભાઈ અણ્ણાભાઈ મરીપોશવાળા.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, ચોખ્ખા ધીની તેમજ ચોખ્ખા ચેના,
મસાલાથી અને જનાવીએ છીએ.

અમારું 'વખબાએલુ' સુરતી છુલુ' સેવ, અમરા, માંડીઆ, લાલમાં,
ખાતરાં વિગેરે દરેક જાતની જનાવીએ છીએ.

ખાદો વીગેરે માટે એટલા પ્રમાણમાં મીઠાઈ એડ્રેસ અમારો કેઈ
વખતમાં જનાવી આપીશું.

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.

THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,

34 President St., Corner Diagonal Street.

JOHANNESBURG.

લગન પ્રસંગો માટે

અમને મળો.

સુરતી જમણના અને રોસપીરીટ છીએ.

શ્રી કેપીટનની અંતર દેખરેખ નીચે યુનીયન અને રોડેસીયાના કેઈ
પક્ષ ભાગમાં હમારે મુદ્દાએ આવી રસોઈ કરવાનો અને કન્ટાઈલ વર્ધિ.

કેપીટનસ બાલ્કની હોટેલ

(ધી કેનર મીઠાઈ હાઉસ)

એ અને વિહોરીયા સ્ટ્રીટના ખુલ્લાપર - હરબન.

ફોન નંબર ૨૩૪૧૬ ટેલીગ્રામ : KAPITAN.

તાબુ ઉમદા ફ્રૂટ

હરબનનું ટાઈ આફ ૧૦ પેની રતલ, મોટી કળીનું લસણ
શી. ૧-૬ રતલ, અથાણા માટે કાચી કેરી શી. ૫-૦ ૧૦૦.

કપુરી અને સેવલી પાન શી. ૫ રતલ; પોસ્ટલ ટાઈ. ગોળ ભારપીટ
શી. ૧૦-૬ ૮૦૦; લાખી અને રહેર ભારપીટ શી. ૧૧ ૮૦૦.

હમેસા આપા, લાલ વિગેરે દરેક જાતની ચોસરી અને મંસાદો સખીએ
છીએ.

રોડેસીયા, નવાસાએન્ડ અને બિલ્ડમન કેપેના એડ્રેસે કપર પુરવ
ખાન આપી કેઈ પક્ષ વરેલ, પરમીટ હવાની ગોલ્ડનું.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. Box 251, DURBAN.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેઠકનું સુટ, હાઈનીબ્રુન સુટ, વોઈડેસ, હરેસીન એસ્ટ,
સાઈક બોઈ બોલિસ ડેસ્ટ, છુક કેસ, ટેબલ, લાન કીધાવત
આને જરીદી સહીસ. બને પધારી લાભ લેના છુકીસ નહિ.

—બોક્સ, ટેબલ અને ફીચન હરેસર—

એ હમારી દેખરેખ નીચે વર્ધવાર થાય છે. તેમજ સ્ટોક હમેસા તર્ક-
વાર રહે છે. અગ રોકા માવેના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર
આનવ મંજારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.

PHONE 33-4691.

BOX 2626.

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૧૦ ડીસેમ્બર, ૧૯૫૪.

આપણી લડતમાં પ્રાર્થનાનું મહત્વ

આપણા નવા વડા પ્રધાન શ્રી. જી. એ. ઇ. રૅડ્ડમ ના પ્રહેલવહેલા વાક્યવર્તાણીમાં સૌથી મહત્વની બાબત તેમણે, તેમને અને તેમની સરકારને આપણી પ્રાર્થનામાં માદ, કરવાની કરી હતી. તેની વાર્તાલિક અસર તો એ વિચારનેજ હતી હાલવાની થઈ. પરંતુ ગર્ભાવસ્થા પછે વિચાર કરવા લાગ્યું કે તેમની આખી નીતીમાં જો કંઈ પણ સાફ હોય તો એટલુંજ છે કે તેમને ઇશ્વરમાં શ્રદ્ધા છે અને જે કંઈ પણ કરે છે તે ઇશ્વરને નામે કરે છે. આ વસ્તુ હરત જ રાવણને સંહાર કરનાર શ્રી રામચંદ્રજીની કથાનું સ્મરણ કરવાનું છે. રાવણમાં પણ મર્વ આવી ગયો હતો કે પૃથ્વી પર તેના કરતાં બડે તોયો કોઈ માનવી પેદા થયો નથી અને જે કંઈ પણ થેર કરે તે કરતો હતો તે કરવાનું ઇશ્વર વરદથી તેને વરદાન મળેલું હતું અને તેથી કોઈ પણ માનવી કે પુત્રી કે કોઈ પણ દુન્યવી બાબતી તે જરાયે ટરતો નહોતો.

આપણે જોયો શ્રી. રૅડ્ડમના વાક્ય હેઠળની હાલની સરકાર ના ઝેરી પંજામાં સપડાયેલા છીએ તેઓએ માદ રાખવું પડ્યું છે શ્રી. રૅડ્ડમ અને તેમની સરકારની સાથે કામ લેવામાં રામ ના કરતાં જોછા શક્તિશાળી હૃદયનું ગણું નહિ ચાલે. અને શવણને સાનમાં લાવવાને રામને જે મહાન કપડો સહન કરવા પડ્યા હતાં તેટલાંજ તેને પણ સહન કરવા પડ્યો. એટલે હાલની સરકારની સાથે ની આપણી લડતમાં જો આપણે વિશ્વથી થવું હોય તો પ્રાર્થનાને આપણે સૌથી વિશેષ મહત્વ આપવું પડ્યું. ઇશ્વરપર શ્રદ્ધા

વિના આપણે નાશજ થશે. એટલે ચેતાને અને ચેતાની સરકારને માટે પ્રાર્થના કરવાની શ્રી. રૅડ્ડમે આપણને કરેલી માગણીને આપણે તુરંતજ કાઢવી નહિ જોઈએ.

અમે સમજે એવી દ્રઢ માન્યતા ધરાવીએ છીએ કે શ્રી. રૅડ્ડમ અને તેમની સરકાર પ્રમિત થયેલાં છે અને તેમનામાં શક્તિ વાસ કરેલો છે. આ અમે મજાકમાં નહિ પરંતુ ગુસ્સા ગભીરતાથી કહીએ છીએ અને તેથી પ્રાર્થના કરીએ છીએ કે એ રાક્ષસથી મુક્ત થવાની અને કરી પ્રકાશ ભેવાની ઇશ્વર તેમને શક્તિ આપે જેથી આ સુન્દર દેશ ટકી રહે અને તેમાં વચી રહેલા સઘળા લોકો ચિરકાળ સુખી સુખ, શાંતિ અને સતોષથી આનંદ ભાવથી રૂળી મળીને રહી શકે, અને ઇશ્વર આપેલી શક્તિથી ભોગવી શકે. તે સાથે ખરે ખોટું પાદખવાની ઇશ્વરે જે આપણને શક્તિ આપેલી છે તેને માટે આપણે તેનો અનુક્રમ આપીએ અને પ્રાર્થાએ કે તેની કૃપા સદા આપણાં પર રહે અને ગમે તેવા વિકટ સંજોગમાં પણ સત્ય અને અહિંસાનો માર્ગ નહિ છોડવાની આપણને સફળતા, શક્તિ અને હિંમત આપે —કારણ આતે તેનો જ જથ છે.

હાલની સરકારના અન્યાયો સાથેની આપણી લડતનું જોયો નેતૃત્વ ધરાવી રહ્યા છે અને મહાત્મા ગાંધીજીએ શીખવેલા સિદ્ધાંતોને વરેલાં છે અને તેમના આત્માની દોશવળીની અંખના કરે છે, તેઓ સૌને અહિંસા આપવું અચાને નહિ ગણાય કે ગાંધીજીને ઇશ્વરપર અકબી શ્રદ્ધા હતી અને હિંદની આઝાદીની આખી લડત કરમી હતી એક

પણ દિવસ પ્રાર્થના નહિ શુક્રવાની તેઓ ખાસ કરી રાખતા હતા અને પાછળથી તો એ સામુદાયિક પ્રાર્થના થઈ ગઈ હતી જેમાં લાખો લોકો સામેલ થતા હતા. અને એ તો સર્વ સામાન્ય વાત છે કે ગાંધીજીની હરયા તેઓ પ્રાર્થના સભામાં જઈ રહ્યા હતા તે જ વેળાએ થઈ હતી. આથી પ્રાર્થનાનું મહત્વ આપણે ઘટાડીએ નહિ અને આપણને તે માદ આપવા પડેલ શ્રી. રૅડ્ડમનો આપણે આભાર માનીએ.

નોંધ અને સમાચાર

નવું પ્રધાન મંત્રણ

શ્રીમનનું નવું પ્રધાન મંત્રણ નીચે પ્રમાણે છે:

વડા પ્રધાન અને પરદેશ ખાતાના પ્રધાન શ્રી. જી. એ. રૅડ્ડમ.

ન્યાય ખાતાના પ્રધાન શ્રી. આર. રવાઈ.

લેન્ડ અને ફરિગેશન ખાતાના પ્રધાન શ્રી. પી. એ. સાવર.

ખેતી ખાતાના પ્રધાન શ્રી. એસ. પી. લીડ.

નાણા ખાતાના પ્રધાન શ્રી. ઇ. એચ. લો.

સુરક્ષા પ્રધાન ડૉ. ડી. ઇ. કેમીસ.

રક્ષણ ખાતાના પ્રધાન શ્રી. એલ. સી. કરેસમસ.

હાસપેટ ખાતાના પ્રધાન શ્રી. પી. રી. સુમન.

તકરારતી ખાતાના પ્રધાન શ્રી. જે. એચ. ને.ડી.

તેલીવ બિઝેસ ખાતાના પ્રધાન ડૉ. એચ. એલ. હરુઅડ.

ખેતવળી, અર્ટસ અને કમ્પેન્સ અને ફેરિરહી ખાતાના પ્રધાન શ્રી. જે. એચ. શ્રીધાનેન.

હોમોગીક કોર્સ અને માઇન્સ ખાતાના પ્રધાન ડૉ. એ. જે. આર. વેન હાઇન.

ટપાલ, તાર અને સોલ્ડિય વેલ્ફેર ખાતાના પ્રધાન શ્રી. જે. જે. સરકેટીન.

મનુર અને પબ્લીક વર્ક્સ ખાતાના પ્રધાન શ્રી. જે. ડી. કલાડ.

વડા પ્રધાન શ્રી. રૅડ્ડમની ઝેર-દાબરીમાં ન્યાય ખાતાના પ્રધાન શ્રી. રવાઈ તેમની જગ્યા સાચવશે.

આભાર

લેરેન્ડો માર્કેવસમાં ભારત સમાજ મુસના આચાર્ય શ્રી સુમતરામ તિલાક કારે ‘ઇન્ડિયન ઓપિનિયન’ ના લગાજમે ઉપરાવવાનું કાગ રવેચાએ માથે લીધેલું છે જેને માટે અમે તેમના આભારી છીએ

લેન્ડોરટન (નોર્થન રોડીંગ) ના શ્રી એમ. પી. એચ. શ્રી રાવજીભાઈ શી પરેલ અને શ્રી અરુણાચલે. પરેલની સહાયતાથી એ પ્રેરણા મળેલા તમા જોયો કમરની અમને મોકળા છે. તેમજ નવાં માહોં પણ કરી રહ્યા છે જે બદલ અમે એ તમે આપ્યો ના અભારી છીએ. એજ રીતે એ કસબાઈ દેવ અને નાટાત્રમાં પણ બાઈઓ કામ ઉઠાવી લે તો અમારું કામખર્ચું હળવું થઈ પડે. સુધારો.

અમે ધણા દિવસોથી જોયો કે રવમંરય હરીમાઇ વેલ્કળનાં અવસાન ના મધ્ય અઠવાડિયામાં અંકાઈ અસિદ્ધ થયેલા દેવાલમાં અળખણે કેટલીક ભૂતો રહી મઢ હતી. રવમંરયના જે બાઈઓ લેરે કે માર્કેવસમાં છે એમ છપાઈ હતું તેને બદલે એક બાઈ લેરે કે માર્કેવસમાં અને એક બાઈ દોદમાં છે એમ વાચવું અને રવમંરય ની જે પુનીઓના લગન દોદમાં થયેલાં છે તેને બદલે એકના લેરે કે માર્કેવસ માં અને એકના હરદ અંકાકમાં થયેલા છે એમ વાચવું.

આવતી પાલ્ડામેન્ટ

આવતી પાલ્ડામેન્ટની બેઠક ગવરનર જનરલ તરફથી જન-પ્રચારી તા. ૨૧ મીના વિધિસર ખુલ્લી શુભાગ વકરી છે.

હોંડુ વેલ્ફેર સોસાયટી (જેહાનીસબગ)

હોંડુ વેલ્ફેર સોસાયટી (જેહાનીસબગ) તરફથી વિવાળી તથા ગતન વર્ષના પરિવ દિવસોમાં અહીંના કેટલાક ઉત્સાહી નવ યુવાનોની સેવાની ભાવના તથા મયજના પરિચામે નિરાધાર હોંડુ કુટુંબોને મધારકિત અનોજ તથા અન્ન પદાર્થો પહેં માદ વનું રચનાત્મક કાર્ય હાથ ધરવામાં આગ્રહ હતું.

જે કાર્ય માટે એસસ ટેવેન્ટીએય ટ્રેડીંગ કા. વાળા શ્રી રાવજીભાઈ કમર

લીબરલ પાર્ટી બીજા વાર્ષિક પ્રાંતિક પરિષદ

(પહેલાં પાનાનું અનુસંધાન)

એ મારે મહેનતુ જોઈતું. ખરેખર મારે એટલા માટે જોઈતું હતું કારણ કે યુનાઇટેડ પાર્ટી પાસે એવું મજબૂત રાજવાજા હજી હોય છે કે દરિયુ આફ્રિકામાં ફળદ્રુપ જોરાઓ આપે છે કે જેઓ પોતાના બીન-જોરા દેશ બંધુઓ તરીકે આદરનારા હતા અને પોતાના વિચારો લીબરલ પાર્ટી કરતાં વધારે સંકુલિત હોવા છતાં પણ તેઓનું કિત કરવાને તકવાર હતા.

યુનાઇટેડ પાર્ટી આ કરવામાં નિમ્નજનીતરી. આ નિમ્નજતાના અનેક દાખાઓમાંથી હું માત્ર એકનું જ અહિં સુચન કરીશ. મી. રફાઈસે 'ઓલોગીક વર્લ્ડ'ને, એટલે કે, અમુક ધર્મ-ઓમાંથી અમુક લોકોને વર્ણવતા આધારે ખાતમ કરવાના હકનો ખ્યાલ કર્યો હતો. આ યું. મી. રફાઈસના જ સંદર્ભમાં, "ક્રીસ્ટી સુધારાના આપણા કુખ્ય ખ્યાલોની સાથે સુસંગત" અણાવ આઈ લીબરલ પાર્ટી જે બીજું કંઈ પણ ન કરે તો પણ આ વસ્તુને તો સખત રીતે વખોડી કાઢે. બીજા જાતના ધર્મ-પદો પણ કરતાં આ વધારે ખરાબ છે, અમારી દ્રષ્ટિએ ફરજપાત લાદવામાં આવેલા ઠોષ પણ પ્રકારના ઇલાખદાપણામાં કંઈક અન્યાયનું તરફ સમાવેલું છે. મી. રફાઈસ બસ યુનાઇટેડ પાર્ટી સમક્ષ તેનો ખ્યાલ કરે; આ કુખ્ય ખ્યાલો જેને યુનાઇટેડ પાર્ટી અપનાવી રહી છે, તેના કરતાં સમક્ષ તેઓ તેનો ખ્યાલ નહિ કરી શકે.

મી. રફાઈસે પોતાની નીતીને માટે નેટીવાની જનતાનો રોડ મેળવવાની વાત કરી હતી; દક્ષિણ આફ્રિકામાં ઠોષ પણ જાતીયા એવે આક પણ રવમાનપ્રિય માણસ નથી કે જે પોતાની જાતીને ઠોષ પણ ધર્મમાંથી જાતમ રાખનારા પ્રતિબંધે ઠોષ પણ જાતનો રોડ આપવા તકવાર થાય અને એ બીજાક વારતરીજન છે. નહિ તો આપણે આ દેશ ઠોષ પણ જાતના હા કે ફરજને માટે નાલાયક બાપલાઓન મણાવ.

મી. રફાઈસના અ.પણના એક બીજા વાગ તરફ પણ ધ્યાન ખેંચવાની જરૂર છે. તેમણે કહ્યું હતું કે, નેશનલીસ્ટ પાર્ટીની ભેદ યુનાઇટેડ પાર્ટી બેનીવિશ કદા અપથી દેરવાઈ નથી." પરંતુ તેમ છતાં તેમને પોતાની પાર્ટીને એવી ખાત્રી આપવાની જરૂર જણાઈ હતી કે, "આ પ્રગતીથીય પગલાંને અર્થ એવો નથી કે નેટીવો સુરોષીઓ કરતાં આજન વધી જશે. જાતબાળપરથી રપદ છે કે નેટીવે - કરેલી પ્રત્યેક પ્રગતીનું પરિણામ સુરોષીઓને વધારે પ્રગતી

માં આવેલું છે." એક જરૂર કોટલા ધન્સાફને માટે આટલા બહાના, આટલા મદદા આપવાની થી જરૂર યું આ પણ પશ્ચિમના ઓસ્ટી સુધારાનો એક કુખ્ય ખ્યાલ છે.

એમ ન માનતા કે નેશનલીસ્ટ પાર્ટી અને યુનાઇટેડ પાર્ટી વચ્ચે કોય તફાવત નથી એવું માનનારાઓમાંના હું એક છું. પરંતુ તેઓ વચ્ચે વધારે તફાવત જોઈ શકે એવું ધન્સનારાઓ માને છે એક હું.

તેનું શું કારણ? કારણ કે નેશનલીસ્ટ પાર્ટીની સામે હું એક મજબૂત વિરોધ પણ જોવા મળ્યું છે. યુનાઇટેડ પાર્ટી આજે એ પુરો પાર્ટી નથી રહી. યુનાઇટેડ પાર્ટી આજેનું નેશનલીસ્ટ પાર્ટીના જેવી રિયાત નથી ધરાવતી પરંતુ જોઈએ તેવો વિરોધ નહિ કરવા પુરતી ધરાવી રહી છે.

એપાટંડાની નીતીની સ.મે ખરો વિરોધ સામાન્ય સમાજની નીતીમાં રહેલો છે, પછી તેની પ્રગતીનું પ્રમાણ બસે જુલ જુલ ઘોઠો તરફથી જુલ આકવામાં આવે. પરંતુ યુનાઇટેડ પાર્ટી ની નીતી સામાન્ય સમાજની નીતી નથી, એપાટંડાના ઘણા અનિદ સ્વરોને ટકાવી રાખનારી સામાન્ય આર્થિક સમાજની નીતી છે. એ સમજા માણસને કદીવાર તરીકે ઉપયોગ કરવાની નીતી જેવી ગણાય, સમજા એમ કહેવા જેવું થાય કે, "તમારી મજુરીની અમને જરૂર છે, પણ તમારી અમને જરૂર નથી." દક્ષિણ આફ્રિકાની લીબરલ પાર્ટી આર્થિક સત્તીકરણની એવી ઠોષ પણ નીતી રિવારી સકતી નથી. જે માણસની મજુરીનો ઉપયોગ કરનારી છે પરંતુ માણસની જાતને ઉપયોગ કરનારી નથી, અને સૌથી વિશેષ, જે નીતી પોતાને 'આર્થિક સત્તીકરણની નીતી કહેવાય છે અને તેમ છતાં માણસના પર્ણના કારણે માણસની આર્થિક પ્રગતી પર પ્રતિબંધ મુકનારી છે એવી નીતી ને તે વખોડી કાઢે છે. જે વસ્તુ અજાણ અનેક વખત કહેવાઈ ચુકેલી છે અને તેમ છતાં અંતર પ્રવેશ કરનારી અને સત્ય છે તેની હું યુનક્ષિત કરું છું કે, યુનાઇટેડ પાર્ટી ગોવાના આધિપત્યની ખાત્રીમાં નેશનલીસ્ટ પાર્ટીની સાથે હરીદાઈ કરી શકે એવી રહેજ પણ આદ્ય નથી.

આફ્રિકામાં આજે રાજકીય સત્તા એ કલ્પ સ્વરૂપ સ્થં શકે તેમ છે. એક મોર્શ રાજવાદ અને કાળા રાજવાદ અને સામાન્ય સમાજ વચ્ચેની સત્તાનું, પરંતુ એક જાતના જોરા રાજવાદ અને બીજા જાતના જોરા રાજવાદ

વચ્ચેની સત્તાને માટે જરૂર આપા નથી.

સંગઠનની દૃઢકલ

મી. રફાઈસના આમનયથી એક સખળા સરકાર વિરોધી બોલના સંગઠન માટે નવી દાખલો મરો. અત્યારે એવું સંગઠન થવું અશક્ય છે, અને હું અનિદ્ય કાણું છું કે, યુનાઇટેડ પાર્ટી જ્યાં સુધી પોતાની અત્યંત સંગઠન રિતિને જાડની જેમ વળગી રહેશે ત્યાં સુધી તે અશક્ય રહેશે. વળી યુનાઇટેડ પાર્ટી જ્યારે પોતાના માં રહેલા સુધીમા લીબરલોથી પણ એટલી ખરી અરજી બને છે ત્યારે તે લીબરલ પાર્ટીની સાથે મજામ એ ઠોષથી કંઈ પણ શકાય ખરું.

મારે આજેનું કહેવાની જરૂર છે કે લીબરલ પાર્ટી કોઈ અધિક દક્ષિણ આફ્રિકાને વિરોધી રાજવાદોની રજાખી બની જતું અટકાવવા હજી છે. તે માને છે કે એપાટંડાની નીતીને વળગી રહેવાથી એ અનિવાર્ય પરિણામ આવશેજ. દક્ષિણ આફ્રિકાની સમક્ષ તે એક માત્ર અને વાજબી બીજો માર્ગ મુકે છે અને તે સામાન્ય સમાજ નો છે.

પરંતુ આ બીજો માર્ગ મુકવો એ એક વસ્તુ છે અને તેને રિવારોડવો એ જુદી વસ્તુ છે. - અત્યાર સુધી આપણે તે કંઈ મોટા પ્રમાણમાં રિવારોડવી શક્યા નથી. તેનો આપણ ને એક થાય છે; એટલા જલદી આપણે એટલી બધી ચીંતા કરવી નહિ જોઈએ. પરંતુ તેમાં સખળો આપણેજ દોષ નથી. આજે પણ હજી દક્ષિણ આફ્રિકામાં પ્રજા નેશનલીસ્ટ તેમજ બીન-નેશનલીસ્ટ જોરાઓ છે કે જેઓ ઉલ્લાં પંદર વર્ષના બનાવો વિષે કશુંજ જાણતા નથી, જેઓ ઠોષ પણ વર્તના જાતીય આધિપત્યના ખ્યાલને ફુતીયાની બીન-જોરી પ્રગતી ટેલવી તિરકારે છે અને ઘણી ખરી જોરી પ્રગતી તેને નંમડી ગણે છે અને અમેરીકા, કે જ્યાંની રિયાત ટેલેક અંશે આપણું રિયાતિના જેરીજ છે, ત્યાં આજે પણ તેને વધારેને વધારે વખોડી કાઢવામાં આવે છે એ જાણતા નથી. જાતીય આધિપત્યના ખ્યાલને વખોડી કાઢવા મા આવે છે એટલુંજ નહિ પરંતુ સેમીરેસન અથવા ઇમપદપણના ખ્યાલને પણ વખોડી કાઢવામાં આવે છે. આખી ફુતીયા આ સિદ્ધિ અને તેના અમલનો વિરોધ કરી રહી છે, જે દક્ષિણ આફ્રિકા રચાપત કરવા મુકે છે. આજે બોંદનમાં જાતીના સવાસને વિષે તંમ રિયાતિ ઉભી થઈ છે તેને દક્ષિણ આફ્રિકા મોડું સ્વરૂપ આપી રજી છે. આપણે જરૂર આપણ પકડી ત્યાં યું બને છે એ એવું

જોઈએ. બીજામાં વચ્ચેનું ડોખ કરવામાં આવશે તો હું વચન આપું છું કે એક ખરા દેવજીવ તરીકે હું નેશનલીસ્ટ સાથે જોડાઈ જશ્ય. ખરેખર દક્ષિણ આફ્રિકામાં જે કંઈ પણ એવું થશે તો મોટો દોષ આપણા માંના જોઈએ વધારે લીમતબરી નીતી આ રિવારોડવાની સક્તિ ધરાવતા હતા તેઓનોજ માન્યરો.

રાજ્યની સત્તા

આપણા પાંચ વડા પ્રધાનોની સુમાળીય વર્ષની કાઠાઈ ફરમીયાન બીજા એક વલણ જોવામાં આવી છે, રાજ્યના દલમાં વધારે ને વધારે સત્તા પ્રકવામાં આવી છે. રાજ્યના દાખમાં વધારે સત્તા કોટાકીના વખત માંજ મુકાય છે અને આપણા ઘણા ખરા વોટરો જોમ માને છે કે આજે તેઓ કોટાકીના વખતમાં રહે છે. હું યુવાન હતો ત્યારે મેં કહી ધણું નહોતું કે એવો વખત કદી પણ આવશે કે જ્યારે પોલીસો અને બેકલો સાબળણ આવશે, જ્યારે મારા મીત્રો ને વડેમ આવશે કે તેઓના ટેલીફોન પર ચોડા રખાય છે, જ્યારે નિયામે જમે મારો એક યુવાન મીન "પોલીસ રાજ્ય" ઉપર લેખ લખશે, જ્યારે મારો એક આફ્રિકન મીન જે જીવન બર જાતીય સહકારને આદર્શ સેવો આવેલો છે તેની લીલાલખર પ્રતિબંધ મુકવામાં આવશે. રાજ્યની સત્તાપર પ્રેરિસર લીઓ કુપર પોતાનો પહેલો કરાવ રજી કરશે ત્યારે તમે વધારે સાબળશો. આ સત્તાઓ ઘણી મોટી છે, મારા જેવા માણસથી એ સત્તા ઓ નીચે સુખે રહી શકતું નથી. આપણને કહેવામાં આવે છે - કે નેશનલીસ્ટોને દમચાળ ખબર પડી રહેશે કે આ ખડું ટેલું ખરાબ છે. એ રિવસની હું પણ આજા રાખીશ, પરંતુ સત્તાથી જ્યારે આપણે પોતાને જ દેવ સરતો હોય ત્યારે આપણે તેને વહેલી પડખી સરતા નથી.

અને વિચાર આવે છે કે આપણા નવ યુવાનો યું વધારે નરમાસથી ને સહન કરી લેશે. હું આજા રાખું છું કે નહિ કરે. હું તો તેઓને એટલુંજ કહીશ કે, "કેમશાં આવું નહોતું. આજન કરતાં વધારે સાઈ, હતું અને વધારે છુટાપણું હતું."

આપણા પોતાના રાજ્યની સત્તાને, ફુમ્પથી સચોપરના તેના કાણુને, ન્યાયની અદાલતમાં જજાની તક આપ્યા વિના માણસને ડુનેગાર કરાવી સજા કરવાની તેની સત્તાનો, માણસ ને અર્પેય કરનારી સજા કરવાની તેની સત્તાનો, અનેક કાપદાઓ અને ધર્મોની રૂએ તેણે મેળવેલી ખડેળી ખાસ તાત્કાલિક સત્તાઓ, તેજાન ઉજું થવાને સંખર રહે તેવા લોકોને

સરકારે એક સરકારી પત્ર આપવાની રીતે સત્તાનો જોર વિકાર કરે.

રાજ્યની આ વધતી જતી સત્તા આપણને સૌને દરકાર કરી રહી છે. નાટક એકોત્કલપરૂપ યુત્તીયન તરફથી મોકલતાં ખી. એસ. એમ.એન.એ. રોડાની નજીક લેન્ડ એસ્ટેટ રોડેરડીઃ આવેના કેપ્લીક ચર્ચમાં ગોરા અને બીન-ગોરા વિદ્યાર્થીઓને સાથે પાઠશાળા પૂર્ણ ક્ષમણકા સામે વિરોધ ઉઠાવે છે. ખી. એસ. એમ.એન.એ. કહે છે, "તેઓ એક સાથે રહે એ તેમને બોલું" જણાવે છે." ખી. એમ.એન.એ. જણ કરી રહ્યા હતા. તેઓ એક સાથે રહે એ તેમને "બોલું" નહોતું જણાવું. પણ આકાંક્ષા નહિ હોય તેવા ગોરાઓ અને ને.કે.એ. નહિ હોય તેવા બીન-ગોરાઓ એક સાથે રહે એ તેમને બોલું" જણાવું હતું. પ્રાચીન કેપ્લીક ચર્ચને એક એકાદમી સંસ્થા નીતી શીખવે ત્યારે સિમિત અરબર ગોચનીય અણખા ખી એમ.એન.એ. કહેવા શું માંડે છે? શું એમ કહેવા માંડે છે કે આજના દક્ષિણ આફ્રિકામાં ખીરતી ચર્ચની માન્યતાઓને માટે કશું ચર્ચા નથી? એ એમ કહેવા તો તેઓ ભરંકરે વરણ કરી રહ્યા છે. તેઓ સમાજ એક કરી રહ્યા છે કે હિંદુઓતનું વિશિષ્ટ દક્ષિણ આફ્રિકાને સાચુ પડતું નથી. ઇસ્લામીસતનું વિશિષ્ટ સૌથી વિરોધ શીખ સંપન્નતા સંજ્ઞા છે કે કેપ્લીક ચર્ચ કે નાટક એકોત્કલપરૂપ યુત્તીયન? રાજ્યની સત્તા આપણી આખી નીતી નું ધોરણ કેટલી હદ સુધી જમાડી રહી છે તેનો આ એક પુરાવો છે. લીમરલ પાર્ટી જે કે એક ખીરતી પાર્ટી નથી જતાં આપણે સુધારો જેનાપર રચાયેલો છે તે નીતીની ખરી અને નિર્ભય રક્ષક પ્રવરણ થઈ રહી છે અને થવાનું તેણે આજ રાખવું પડશે.

હવે લીમરલ પાર્ટી જે ખરી અને નિર્ભય રક્ષક હોય તો તેણે ચોતાનું કાર્ય અસરકારક છે એમ માની ભેડુ નહિ જોઈએ. જે સોડો એમ માને કે તેઓનું કાર્ય અસરકારક છે તેઓ હું ખાતો નથી કે ખરા અને નિર્ભય હોઈ હો. ઇતિહાસ તપાસી જુઓ અને જાણે આજે કરે કે સદા થયેલા કોઈ પણ અદાન કાર્યની શરૂઆત નાના પાયા ઉપરથી થયેલી છે. જે સોડો ગુલામી પ્રધાની સામે, ખાજા અહુરીની સામે, અપરાધીઓ સામે અસાધ્ય વર્તણૂકની સામે લડવા દતા તે સંજ્ઞાઓનો અવાજ પ્રદાન અરબરૂપનના જેવો જ હતો. પરંતુ તેઓનો સવાલ ન્યાયી હતો, એજ તેઓનું બળ હતું. માનવીઓ ન્યાય ને વિશેષ બંધા નિષ્કાળક હોય પરંતુ એજ તેઓના સામાજિક જીવન નો એક પાલો છે. હરી હરીને માણસ ની કોસીટી થપ પછી આખરે તેનો

વિજય થશે. જે ન્યાયને જવારે ચોડા ચોડા સર્વર મળે ત્યારેજ સંજ્ઞા તેની કંઈક કદર કરતા થાય.

લીમરલ પાર્ટીને ટુરતમાજ સંયુક્ત રીતે નથી મળ્યો તેથી તમારે નિરશ થવું નહિ જોઈએ. જે દેશો લેગાન આખાં જીવનમાં એકત્રિત થયેલા હોય તે દુર ચર્ચા વાર સામેલ. તેઓ એ સમજવું જોઈએ કે ન્યાય એ જાતી માન જગતમાં એક અદાન અને રચીર ખડક છે. તેઓ આપણી પાસે આવશે જ પરંતુ આપણે નહિ હોઈએ તો તેઓ તેની પાસે આવશે?

આપણે સત્તા ન્યાયી છે. આપણે તેનો યોગ્ય કરી શકીએ અને તેને માટે કાર્ય કરવાનું આજ રાખી શકીએ. આપણ ને હુદ છે ત્યાં સુધી આપણે તે ક્યે જતાનું છે, થગા સોડો તો કાળી દીપ આ નોખાં યુગ છે અને તેઓના ઉપર અતિથા યુગ છે. એ સંજ્ઞાને હું જોઈએ નથી. પરંતુ કેટલાકને જોઈએ છે, અને હું જાણું છું કે તેઓ જાણુર, નરમ અને પ્રમાણિક છે કે જેમની સાથે સામાન્ય સંપર્ક રચાવવાનું કાર્ય કરવામાં મળે છે. જેમ જેમ તેઓપર વધારે અતિથા યુગો અને જાણનમાં રાખવામાં આવશે તેમ તેમ આપણે સમાજ જેનાપર રચાયેલો છે તે સત્તા નું રક્ષણ કરવાની અને શીખવવાની આપણાપર વધારે જોડી જવાપદારી રહેશે. અને આપણી પાસે જે એવી જ વધે થાય તો તેમા આપણે દેખ નથી, તેવે વખતે જે આપણા કેટલાક પોરો આપણને હોડી જાય તો ચોચનીય અણખો. અરે તમને યાદ આપવું જ જોઈએ કે એ અદરના ખ્યાલો જેનાપર આપણે સુધારો રચાયેલો છે, તેના કાર્તિ પછી એ સંજ્ઞા સદા કરવું પડ્યું હતું, પરંતુ આપણા ઉપર પછી નીતરીજ એમ

માની લેતા હું તમવાર નથી. વીતશે કે નહિ એ હું જાણુ તો નથી. પરંતુ તેને આપણી ફરજ સાથે કશી લેવા દેવા નથી. માઈ નામ કાળા દીપમાં નેપથ્ય અને ખારાપર અતિથા યુગ છે તેને માટે હું તમવાર છું. જ્યાં સુધી હું જાણું છું કે હું મારી ફરજ બજારી રહી છું. પરંતુ એક વાત હું તમને દમણાઈ કરી દઈ કે હું સાંત્વિય માણસ છું. કોસાને તિરકાઈ છું, પરંતુ દક્ષિણ આફ્રિકાને વિશેષ જોન પારણ કરવા તમવાર નથી.

ધણા જેઓના નામો કાળા દીપપર નોખાયા છે અને જેઓપર અતિથા યુગ છે તેઓના ઉપર એ આપણે તેમ કરવામાં આવેલું છે કે તેઓ ગોરા કાળા વચ્ચે એર ઉત્પન્ન કરી રહ્યા છે.

લીમરલ પાર્ટીનો આજો હેતુજ એ છે કે એર ઉત્પન્ન નહિ કરવું પરંતુ તે દુર કરવું. આપણી પાર્ટી સાંત્વિય છે, પરંતુ તે માને છે કે શાંતી સમજૂતી અને ગૌરીથી રચાવી શકાય છે નહિ કે ઇલાપદાપણથી. આથી અમે તેવું સખત પ્રલાયદાપણ આપણા ઉપર લાદવામાં આવે છતાં આપણે તેને નિવારવાનો પ્રયત્ન કરીશું.

હું માનું છું કે આપણા જેવા વિચારો ધરાવનારા દક્ષિણ આફ્રિકા અંતરિક્ષા જાતીઓમાં હજારો લોકો છે, પરંતુ અનેક કારણોને લીધે નેમો આપણી સાથે જોડાતા નથી આપણે તેઓની જાન ધરનારા છીએ. અને જ્યાં સુધી દક્ષિણ આફ્રિકા ઇતિહાસ તેને વારસામાં આપેલા જાતીય બેરો અને દેશીના કારણી કપાએલું છે અને કોઈક લાવવાના કાર્ય મારી રહ્યું છે ત્યાં સુધી આપણી જાહેર કરવાની ફરજ છે કે એ બેરો અને દેશીને એક માત્ર ઉદ્ધે તેને વશ થવામાં નહિ પરંતુ તેને દુર કરવામાં રહેશે છે.

આ કદાચ રાજ્યીય નહિ પરંતુ નૈતિક ઉદ્ધે અણખો. પરંતુ જેટલું તેમાં વધારે નૈતિક બળ રહેલું હશે તેટલો તેનો રાજ્યીય ઉદ્ધે વધારે અનિવાર્ય થશે. રાજ્યીય ઉદ્ધે સુચવવાની બીજી પાર્ટીઓની બંધે ફરજ હોય પરંતુ આપણી ફરજ તો નૈતિક સિદ્ધાંતો કે જેનાપર સંજ્ઞા ઉભેલો આધાર રહેલો હોયો જોઈએ એને જોયે બરવાની, જેટલા બંધે તેટલા વધારે લોકો તેને અપનાવે એ જોવા ની અને જેઓ ધરી રહ્યા છે તેઓથી પહેલો સંકાપ તેને માટે ખામ કરવા ની છે.

રવાંબી થી નિષ્કાસનંદ

રવાંબી થી નિષ્કાસનંદ તા. ૧-૧૫૫ થી એક પખવાડીમાં સુધી ટ્રાંસવાલના પ્રવાસે જનાર છે. તેમને પ્રવાસ થી. ટ્રાંસવાલ હોડુ સેવા સમાજ સંચાલિત ભારત સંસ્કાર સમિતિ દ્વારા થયો છે. તેઓ ટ્રાંસવાલના મુખ્ય મુખ્ય રથોની મુલાકાત લેશે અને હોડુ ધર્મના વિવિધ અંગો પર અને ભારતની સંસ્કૃતિ પર પ્રવચનો કરશે. ટ્રાંસવાલ ની જે કેડ સંસ્થાઓને તેમના પ્રવચન નો લાભ લેવાની ઇચ્છા હોય તેઓને થી ટ્રાંસવાલ હોડુ સેવા સમાજના પ્રમુખ અથવા મંત્રીઓને મળવા તેઓ સાથે પત્ર બંધકાર કરવા વિનંતી કરવામાં આવે છે.

—ઉદાભાઈ નાથુભાઈ પટેલ (જેઠા-નીસમર્મ) તરફથી "ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"ને મળેલી બીની ૨ સંખ્યા વિવહારીએ છાંએ.

એ આકવાડીક પંચાંગ							ધાર્મિક તહેવારો-ઉત્સવો
વાર	ખીરતી ૧૯૫૪ ડીસેમ્બર	હોડુ ૨૦૧૧ માચર	સરકારના ૧૩૭૪ હીબરી રખીલ આખર	ખીરતી ૧૩૨૪ હીર	સુગોદય ક. મી.	સુપોસ ક. મી.	
	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	
કુલ	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	(રામકૃષ્ણ મહાત્મા સારદામાતાની જન્મતી થયુઓએ આરંભ)
કુલ	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	
કુલ	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭	
કુલ	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭	૧૮	
કુલ	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭	૧૮	૧૯	
કુલ	૧૫	૧૬	૧૭	૧૮	૧૯	૨૦	
કુલ	૧૬	૧૭	૧૮	૧૯	૨૦	૨૧	
કુલ	૧૭	૧૮	૧૯	૨૦	૨૧	૨૨	
કુલ	૧૮	૧૯	૨૦	૨૧	૨૨	૨૩	
કુલ	૧૯	૨૦	૨૧	૨૨	૨૩	૨૪	
કુલ	૨૦	૨૧	૨૨	૨૩	૨૪	૨૫	
કુલ	૨૧	૨૨	૨૩	૨૪	૨૫	૨૬	
કુલ	૨૨	૨૩	૨૪	૨૫	૨૬	૨૭	
કુલ	૨૩	૨૪	૨૫	૨૬	૨૭	૨૮	
કુલ	૨૪	૨૫	૨૬	૨૭	૨૮	૨૯	

મી. રૂઢેમનું પહેલું આપણુ

સુનીયનના વડા પ્રધાન મી. જી. રૂઢેમને વડા પ્રધાનના પદે સુદાયા બદલ કુલેશ તો કચ્છી રાતે રેડીયો પરથી આપણુ કરતાં જણાવું હતું કે:

સુનીયનના વડા પ્રધાનના પદે નીમા થો. હોષ હું એક સંદેહ પ્રત્ય સમક્ષ હોવા છતાં છું. દેશો અને પ્રજાઓ ના વર્ગવિભેદ માટે હવેની સ્વેચ્છિક સત્તા અને દોરવણી આપણે સ્વિકારી એ છીએ અને આપણું રાષ્ટ્રીય જીવન આપણે ખ્રીસ્તી-રાષ્ટ્રીય ધોરણે ખીલવવા હાથીએ છીએ એ વસ્તુ ધ્યાન માં રાખીને હું તમારા સૌની પસે માગુ છું કે તમારી પ્રાર્થનામાં મને અને નવી સરકારને તમે માર્ગ દર્શો. આપણા પુર્વજોએ આપણા પાયા પર ઘડતર કરેલું છે અને આપણી દરતી આપણે ટકાવી રાખવા પડતા છે નહિ તો એજ પાયા પર ઘડતર કરવાનું આપણે મહુ રાખવું પડશે સરકારની કામ ચાલુ જ મદદની જવાબ દારી રહેલી છે. આપણી સમક્ષ હોવા મહાન સગલોને લીધેજ નહિ પરંતુ ખાસ કરીને આપણે વિવિધ જાતી વાળે, દેશ જીએ તેથી.

એ આગલી રાષ્ટ્રીય સરકારે.-૧૯૨૪ થી ૧૯૩૩ સુધી જનરલ હર્ટનેજની અને ૧૯૪૪થી ૧૯૪૪ સુધી ડો. મહાનની-ની નીતી અગત્ય હાથ કાપોમાં આફ્રિકા-સ એકો તરફ જતા વાવેરી વર્તણુ- વિરુદ્ધ અમારી પાર્ટીના સિદ્ધાંતના કાર્યક્રમ મુજબ બને યુગે ખીલવે તેમજ વચ્ચે સંપાતના જાગવવા ની અને બને તરફ આપણી વર્તવાની તેમજ નેશનલિસ્ટી તરફ આપણી વર્તવાની હતી.

નવી સરકાર, જેના દાયમા આ પછી 'સ'ના વહીવટ સેવકમાં આ વેત્તો જ, તે આપણી દેશ પ્રત્યે આપ અને રાષ્ટ્રીય જીવ વર્તવાની ૧૯૪૪થી ચાલતી આવેલી નીતીને વધારે રહેશે.

આ હું મહુ આરંભક કહું છું કેમકે વિરોધી સોજા આપણા અગ્રેજ નાગરીકમાં જુદી વાત દેવાની એવો બપ ઉપજાવી રહ્યો છે કે દમણથી જ અથવા તો દક્ષિણ આફ્રિકા પ્રમુખત્વ રાજ્ય બનશે ત્યારથી તેઓની આવાના અને ખીલવે દેશ પર પ્રતિબંધ ધુપા મા આપશે.

આ કુલેશ હેતુવદાના વિરોધી એના અમાર કામના સહેલાઈથી સોગ ચક પડ્યાએ તે આવી એ રાષ્ટ્રીય સરકારની કારકિર્દી, અમારા સિદ્ધાંતો ને કાર્યક્રમ અને જીવનમાં એકો રાષ્ટ્રીય દેશ નવાની તેમજ અમે એકો દેશ ઉપરીપણે ધરાવે છી. તેઓ ની સુઅનિષ્ઠ ધુનના જગાજ અને આદેશી દેશો એ.એ.

આપણા દેશની જાળ અર્થિક જાળમાં, આપણા સાધનોની ખીલવણી અને આપણું જનરેશન મજબુત કરવા ઉપર ત સરકાર અને પ્રજાની ઉપર રહેલું મુખ્ય કામ બિલ જાતીએ વચ્ચે સારો સંબંધ ટકાવી રાખવાનુંજ અને જરૂર જણાય ત્યાં સારો સંબંધ રમવાનુંજ માત્ર નથી પરંતુ આપણે, ખ્રીસ્તી સુધારો અને જીવનને માગે અને યુગેખીલવ પ્રજાને ટકાવી રાખવા ને તેમજ તેને મજબુત બનાવવાને આ પણું બનવું સમજું કરવાનું છે.

સુરક્ષિતતા અને સહીસહાયતાને માટે ખોટીઓ અને આફ્રિકામાંના અન્ય રાજ્યો જેમની સાથે સમાન હિતો રહેલાં છે તેઓની સાથે અત્યંત નિકટતાથી સહકાર કરવાની અમરી નીતી છે.

આથી સરકાર દાસ વર્તી રહેશે સારો સંબંધ ટકાવી રાખવાનો જ

વડા પ્રધાનનેા હુંકે પરિચય

સુનીયનની નવા સુદાએલા વડા પ્રધાન મી. જી. જી. રૂઢેમ ૧૯૩૯ની ટ્રાંસવાલની નેશનલીસ્ટ પાર્ટીના લીડર છે. રીપબ્લીકના પ્રમુખ હિમાયતી છે. તેમને હમેશાં "ઉત્તરના સિંહ"નું નામ આપવામાં આવેલું છે. કારણ નેશનલીસ્ટ પાર્ટીમાં માત્ર ટ્રાંસવાલમાં જ નહિ બલકે આખાં સુનીયનમાં મહાન વગ ધરાવી રહ્યા છે.

નેશનલીસ્ટ પાર્ટીના સધળા સિદ્ધાંતો ને અજુતમ રીતે પાળનારા હોય તેમજે રાજકારણમાં પ્રમાણીકપગની અને પોતાના રાજકીય આદર્શો, જે દક્ષિણ આફ્રિકામાં નેકલસનના નીચા મુજબ હું પ્રજાસત્તાક રાજ્ય સ્થાપવાના અને એપાર્ટહેડની નીતીને સુરતપણે વળગી રહેવાના પાયા પર રચાયેલા છે, તેને વિરોધી દ્વંદ્વતાની રાખ મેળવેલી છે.

મી. રૂઢેમ પ્રમુખ ૧૯૨૯માં નોટર બર્મના પાઠ્યમેન્ટના સજા સુદાયા હતા અને એ એક તેમજે પોતાની પાલમિન્ટની અખી કારકિર્દી દરમિયાન ટકાવી રાખેલી છે. તે પહેલાં ૧૧ વર્ષ સુધી તેઓ ટ્રાંસવાલમાં નેશનલીસ્ટ પાર્ટીના સેક્રટરી હતા.

પાલમિન્ટમાં તે એક મજબુત વક્તા અને પોતાની પાર્ટીમાં મોટી વગ ધરાવી રહ્યા છે.

૧૯૩૩માં જનરલ હર્ટનેજનો જનરલ રમ્પસે પોતાની કુબજન સર કાર રમણી તે વખતે તેમજે કુબજના સિદ્ધાંતોને વિરોધ દર્શાવે પરંતુ એક અખતરો તરીકે તેને અજબાવવા દરામ્મ.

નહિ પરંતુ તેને મજબુત કરવા અને વધારવાને પ્રયત્ન કરશે.

ઉપરાંત બહારની દુનીયાના સંબંધ માં પણ જરૂર જણાયે ત્યાં આપણા દેશ તેમજ એક જ જાતના પાશ્વર્ય અને લોકશાસનના જીવન માર્ગ વાળા અન્ય સધળા દેશો વચ્ચે દાસ વર્તી રહેશે સારો સંબંધ ટકાવી રાખવા અને મજબુત બનાવવાને બનવું સમજું કરવામાં આવશે.

પોતાના સાધનોની અને ખાસ સંજોગોની અર્પણમાં રહીને દક્ષિણ આફ્રિકા આપણે અરસપરસને વારસો ટકાવી રાખવામાં પોતાનો ફાળો આપશે અને હવે અંતમાં હું તમને મારી હાર્દીક ખાત્રી આપવા માગું છું કે, આ આપણા પિતૃદેશ અને તેના લોકોની આપાદી અને સુખાકારીને માટે સરકાર અને હું આપણા દેશની અમારાથી બનતી સધળી સેવા કરવા ની અમારી સ્વેચ્છિક દરજ મળીએ છીએ છંદર તેને માટે અમને મદદ અને શક્તિ બહે

દામાં પાસ થયા
સીએમોર ડીટ્રીકટમાં તેમજે એટલીય દુર્ભાગ શક કમું. પરંતુ ૧૯૪૪માં એ ઉદ્યોગ પડી ભાંગતાં તે પ્રીટોરીયામાં સરકારી નોકરીમાં જોડાયા. ૧૯૪૭માં પ્રીટોરીયાની એક ધારા સાસ્ટ્રીની પેટીમાં જુનીયર તરીકે જોડાયા અને એક વર્ષ બાદ એડવોકેટ બન્યા. પછી તે નાઇસ્ટ્રટમાં મળ્યા ત્યાં ૧૯૪૪ સુધી તેમજે એટલીને લંધો કચે, બ્યાર બાદ તે નીજલ થયા અને આખો વખત રાજકારણમાં અને રાષ્ટ્રીયભેદ હવે સમાં પોતાનું કામ સંબળતામાં માળખા લાગ્યા
દોરોના ઉછેનું કામ કરનાર જાળીતા છે અને છ વર્ષ સુધી વોટર-ખર્ચ એકોકધરશ સોસાયટીના તે પ્રમુખ હતા.

શ્રી. આર. બી. મહા રાજનું અવસાન

મેરીટબર્મ અને નારાસના જાળીતા વતી શ્રી આર. બી. મહારાજનું હૃદય રોમની બાપી માંડગી બાદ મળા સુકતાર તો કચ્છી રાતે ૬૦ વર્ષની વયે અજીવિતવું અવસાન થયું. રાજસ્થ દીંદીઓની રાજકીય, સામાજિક, જીવણી વિષયક અને બાર્થિક પ્રવ્રતિઓમાં આગળ પડતો બામ લાઇ રહ્યા હતાં દસ વરસ સુધી મેરીટક બર્મની નાટક પ્રવ્રતિઅન કે.મેસના પ્રમુખ હતા, આર્ સમાજ, આર્ પ્રતિનિધિ સમા, વેદધર્મ સમાના પશ્ચ પ્રમુખ હતા અને ખીલ્લ અનેક જનરે કામેમાં આગળ પડતો બામ લેતા હતાં.

રાજસ્થની દહનકીયા વખતે ડરબન તેમજ નારાસના અન્ય બાગોમાંથી પુરોજ તેમજ સોજોએ મોટી સંખ્યામાં દાનવી આપી હતી શ્રી એસ આર. નાપક શ્રી સલપાલ તમા શ્રી પી બી સોજે રાજસ્થની સેવાઓને સુંદ અજલીએ આપી હતી.

રાજસ્થ પોતાની પાછળ પાંચ પુત્રો પોતાનાં કુખી વિધવાને, જેમાંના સોળી મોટા શ્રી આર. બી મહારાજ દાસ ડરબનમાં એટની તરીકે પ્રેક્ટીસ કરી રહ્યા છે, અને એ પુત્રીઓ અને બહેનો કુટુંબને શોક કરતાં મુશી મળા છે, જેઓ પ્રત્યે અમે દાર્દિક દિવસેલ ધરાવીએ છીએ. રાજસ્થ ના આત્મને હવે ગિરજાંતિ બહે

સોફેટીસની સફર
દીંદના માખ જીવન ૧૪શે લેખો સત્તસ જવાબ રૂપે આ પુસ્તકમાં સોફેટીસના વીચારો દર્શાવ્યા છે.
પ્રીમત શી. ૩-૬.
મળવાનું કેકાલુ : આ એપીસ.

નોંધ અને સમાચાર

હોંદુ ચેલેર રોસાયરી
(૧૦૭ પાનનું અનુસંધાન)

ભાષા પહેલે "રામસાગ્રી" નામની ફિલ્મ વિના મુમ્બે આખી કાર્યને વેગ આપેલો હતો. ઉપરોક્ત ફિલ્મ ફેલ્ડમ બર્મીઓડે, ધિયેટરમાં દિવાળી તથા નૂતન વર્ષના દિવસે ખતામતામાં આવી હતી. રચાનીક ધર્મગ્રેષી આઈ બહેનો એ આ કાર્યમાં મુરર સાથે આપેલો હતો પરિણામે પા. ૪૧૭-૮-૯ નેટલી મુરર રકમ મળી હતી. જેમાંથી ૧૨૦ નેટલી અનાજના પારસનો મુજરાતી, તામીલ અને હોંદુતાની નિરાધાર કુટુંબોને દિવાળીના દિવસે અમાફિ વહેળી દેવાનો પ્રયત્ન કરવામાં આવ્યો હતો. આ કાર્યને સફળ બનાવવામાં સાથ આપનારા દલાણુ બાઈ બહેનોને તથા આ સેવા કાર્યમાં

સાથ આપનારા ધમરાણા અને ઉત્સાહી નવપુત્રાનોને અંત કરણ પુરવંદ આભાર માનીએ છીએ
નિરાધાર હોંદુ કુટુંબોને એક નુદિ તો ખીજી રીતે, સદાયપુત્ર થવાનો કાર્યક્રમ બનિબ્ધમાં પશુ આજુ રાખવા ઉપરોક્ત સંસ્થા વિચારી રહી છે. આસા છે કે દલાણુ મુદરચો દરિદ્રનારા-પણી મેરમાં કાર્યની ધારા અતલ ચાલુ રાખવામાં ધ્યાનક્રિ સ્થ આપી આભારી કરશે
[નોંધ : સેવા આવી પુરોએ કાંબક રચનાત્મક કામ ઉપાડી લઈ મદુબિને રાજી અપાવી દેવી એવો નેથી તેઓનું રચમન સચવવું અને મેકરી દશે. —પ. ડ. એ.]

અમાનુષિ પ્રતિબંધો

સંકેપ.—જમે માનીએ છીએ કે માણસના મહત્વના હોંમા અપારી જાનતા દક્ષિણ આફ્રીકામાં ફરી જાણવાની અને સરકારને અને સામાન્ય રીતે દક્ષિણ આફ્રીકાની પ્રજાને એ હોંમે માન આપવા દાકલ કરવાની અને આસ જરૂર નોંધવો છીએ એ હોંમાં જીવનનક, ઓરવના, યુનરાન ના, કમરોપસનાના, કોળણીના, મણુરીના, વસવાટના કીપચાવના, કમના અને માનવગુણો સાથે અરસ પરસ સંબંધ મેરાવવાના હોંનો સમા મેલ થાય છે

દક્ષિણ આફ્રીકાના અ.પા.સ. સગાને ખીન જોરાએને આ હોંકો દમેશાં પા ઠો ઇન્કામી છે, અથવા તો અપીનિત પ્રમાણમાં જ આપ્યા છે.

આપણે દમેશાં બેરકુ ધોરણુ રાએટ છે. જોરાએને માટે લોકસાસનના સિદ્ધાંત અને મદદરના હોંકોને થળી જ ઓજવેથી વળથી રહ્યા છીએ અને ખીન-જોરાએને માનનીએ તરીકેના સમાન-હોંમાંથી અને માનવ ઓરવ મધી બેનક રાખતા આવેલા છીએ

અમે અપારો કડ મન ફરી ફરીવાર યાદીએ છીએ કે આ બેરકુ ધોરણુ અનીની બેરકુ છે અને માનનીએ તરીકેના હોંકોના ઇન્કાર કરવાનું પરિણામ આપણા સંધારના પતનમાં આવી રહ્યું છે.

દમણના વર્ષોમાં લોકસાસનના હોં ધ.મે ધીમે ફીચુ થસ જગ્યા છે. હોંકો સરકાર બે વર્ષને માટે કોઈ પણ મનન સમુદ્ધર્ષ દાખવી આપવા ના લોહી પર મનાઈ કુત્રો બાળવવા ધારી છે. એ મનાઈ કુત્રો માં

રામકીય સમાએને જોજ નથી પરંતુ ધ.મીક, રમતમતના અને સામાજીક મેળાવકાએને પણ લાગુ પડે છે, અને કુટલા માણસોને સમુદ્ધ દોષ તેનું પણ પ્રમાણ રાખવામાં આવ્યું નથી
આની અમર માણસને સમુદ્ધ જીવન માંથી સાર કાપી નાખનારી અને આ-પણમાં ખરી માનવતા લાવનાર સમા મમત્તાથી માણસને અતલ રાખનારી છે

ખીન કુત્રો, માણસની કીસ્યાસ અમુક લતાઓમાં જ અર્પાલિત કરનારા છે અને કેટલીક વાર માણસની રાજી ના સાધન પણ છીનવી લેનારા છે. આ એકાદીવરી ધમગથી સમ કરવામાં આવી રહી છે. જેની અર્પા-દા અને સમાધર્મની દક્ષિણ આફ્રીકા ના ધણા જ મે.ડા જોરાએને કથી પણ કલ્યાણ દશે.

આ અમાનુષી કુત્રો કુત્રો જોરાની ટોળીએ પર અંકુશ મુકનારા અથવા તો સામ્યવાદ વિચારના કમતાની રમે બાળવવામાં આવ્યા છે.

સંધળા લોહોને બાણ થતાની જરૂર છે કે આ રાવડસ એસેમ્બલીઝ એકટ નો અમલ જોએ દમેશાં અધિકારો ઉપરેલ છ રહ્યા છે તેઓના ઉર કરવામાં આવી રહ્યો છે અને સમ્રેશન કોઈ કોમ્યુનિઝમ એકટનો અમલ એવા લોહોની ઉપર કરવામાં આવી રહ્યો છે કે જેઓ કી કોમ્યુનિટ પાર્ટીના હન. જ નહી અને જેઓએ પડ લપેલી તેની સાથેના સંબંધ તોડી નામેલો છે.

પરંતુ એ સિવાય આ અમાનુષી કામદાને અમલ કોઈની ઉપર પણ કરવા

સામે અમે વિરોધ ઉઠાવીએ છીએ વધુમાં અમે જાણવવા-માંગીએ છીએ કે આ કાવલએ જે કોઈ પણ એપાર્ટ-મેંટમાં રહેતા નીતીના મેરકા ધોરણનો વિરોધ કરવાની ક્ષિમત ફરી તેના પર બાળવવામાં આવવાનું નોંખમ રહેલું છે.

આ મનાઈ કુત્રોએને એક અસર એ થઈ છે કે આફ્રીકન, હોંદી અને કક્ષીની પ્રજાકીય સંરધાએ નેતાએ વમરની થઈ પડી છે. તેનું પરિણામ ગમે તે હોય પરંતુ આ મનાઈ કુત્રો સિદ્ધાંતમાં જોડા છે.

અમે દલતાથી જાણવવા માંગીએ છીએ કે દક્ષિણ આફ્રીકાના ખીન-જોરાએને તેઓના મદદરના હોંકો મેળવવાને કુટલી મળવાનો અને પ્રચાર કરવાનો હક છે, તેઓને સાદ સાદ મે.લતાનો અને હોંમન ખતાવવાનો હક છે.

ચોગ એટલે કર્મમાં કુશળતા

એક નિઘાસન કાર્યક્રમોએ સવાલ કયો કે અમુક લક્ષ્યે પહોંચવાની ચે.જતા કરીને કામ કરવાથી ફલાસકિત ન જ-મે? એક રીતે નોંધવો તે આ બાઈની કંકાર્માં તથ્ય છે. આ-પણમાં કમો કુદ થર્થ ન હોય, અદંતા અને મમતા વગેરે પ્રબળ હોય તો આ લક્ષ્ય મેરાવવાની પાછળ ફલાસકિત જ હોય અને જો આ ફરવેલા પરિણામ પર જ તાક રહ્યા કરે તો તેને જો તેમાં સફળતા મળે તો તે દરખાઈ જાય અને નિષ્ફળતા મળે તો નિરાશ થઈ જાય. અને ફળનું ચીંતન રહ્યા કરે તો ગમે તેમાં સાધનો વાપરવા તરફ મેંચાઈ જાય. ફળને આવતાં ને સમય લાગે તે પણ સદન ન થાય. કિતાવળે આપો પકવવાનું મન થાય. આમ વિવેકબુદ્ધિ નાસ પાંચે. અને ગીતામાં કહ્યું છે તેમ જુદિ નાથ યાત્રી સંધકનો નાથ થાય છે.

ગીતાએ ફલાસકિત છે હીને કર્મ કરવાનો મોલ આપ્યો છે. ફલાસકિત નો અર્થ પરિણામ પ્રત્યે મેંપરવા એવા ન કરવો પડે. ફળની ઇચ્છાથી નેટલા ઉત્સાહથી અને ચીડથી માણસ કર્મ કરે છે એટલા જ ઉત્સાહ અને ચીડ થી ફલાસકિત વિના સાધકસેવકે કર્મ કરતાં નોંધવો. સપાનસેવકે પોતાનો અંગત રવાગ, મમતા, અદંતા, છોડી ને સમાજસેવાનાં કમો કરવાં પડે. અને એ રીતે પોતાનાં કમોનું શું પરિણામ આવે તેના પુરો વિચાર કરી ને સેવકે કામ કરવું નોંધવો. ફળની આકિત અને પરિણામોનો વિચાર એ એ બિન વસ્તુઓ છે. પરિણામો નો વિચાર કેવો એ આવરવક છે.

અપારે અપારે આ હોંકો તેઓને ઇન્કારવામાં આવે છે હારે હારે તેઓ ની સ્વતંત્રતા પર પ્રતિબંધ મુકાય છે અને સંધળા રચમાન પ્રિય પ્રવેશ અને સ્ત્રીએ જે સુખ ભોગવવાને હક દાર છે તે તેઓની પાસેથી છીનવી લેવામાં આવે છે.

જો નીતીપર આપણો સંધારો રચા-એલો છે તેનો પાથો લીલો કરવામાં આવે છે. અને જે બપ લાગી દુરલ્લો છે તેના કરતાં વધારે બપાંકર રિયતિ ઉપજ કરવામાં આવી રહી છે.

ઉપમાં નિવેદન પર નીચેના પ્રનિ પિત જનોએ સહી કરેલી છે

એચરે જુકમ, પીટર બાલિન, એસ કુપન જપે.ફે કુરાન્ટ, એ. જી.મ. કેપલ-એન્સ, કેનેથ કર્કપુટ, લીપો કુપર, મેમલ પાસ્થર, એલન પેટન, બરયા મકીઝી, પોલ ટી. સાઈક્સ, એ. એચ. ઝંલ.

નહોં તો તેનાં કમો જાન વિનાનાં થયા. સેવકે જાનપૂર્વકે કમો કરવાં નોંધવો, અને કર્મ સંધળ થાય તે માટે અમુક જે લક્ષ્યો મેરાવનાં જરૂરી હોય તે મેરાવનાં નોંધવો, અને એ જે નિઘરો કરવામાં આવે તે પુરા કરવા પુરી કોશિસ કરવી નોંધવો. એવા નિઘરો કરવા એ વિકાસગીલ સાધકનું ચિહ્ન છે. આગળ દમે કયાં જવું છે તે તેણે મેરાવવું નોંધવો. એથી તો કર્મમાં મેમ મળે, પોતાની પાવતા વધે અને નિકસ સધાય આ દિષ્ટિએ સાધકે, પોતાનાં કમો કેમ સારી રીતે થાય, તે માટે વધારે યોગ્ય સાધનો કયાં કામે લગાડવાં તે માટે સંશોધન કરતા રહેવું નોંધવો. આ રીતે ન કરવામાં આવે તો સેવકનાં કમો અવ્યવસ્થિત અને અવિચારી થાય, એ સેવા કરવાને બદલે ફરોવા કરી લેશે.

સેવકે ફલાસકિત વિના કમો કરે તો શું તેનું ફળ ન આવે? સંભવ એવો છે કે તેના કમોનું ફળ વધારે સારું આવે, કર્મના ફળનો આધાર કમોની કાર્ય ફલજતા, સાધનો, ફેલ કાળ અને ઇચ્છા પડ છે. પરંતુ ફલાસકિતથી પ્રેરકને કામ કરનાર માણસ વિવેક બુદ્ધિ બોઈ મેસે, ઉત્તવળિયો થાય એવો સંભવ છે. ફલાસકિત છે.હીને કપ-શોક, સફળતાનિષ્ઠજતાને સમાન ગણીને કર્તવ્યનિઘરથી કર્મ આવરનાર ની મનની સ્થિરતાને કારણે તેનાં કમો વધારે સફળ થાય. 'યોમઃકર્મસુ કોશલમ્!' યોમ એટલે અહીં મનની સમતા. અને તે જ કર્મની ફલજતા છે.

ભારતનો પત્ર

(અમારા અવરપત્રી તરફથી)

ગુજરાત તા. ૧૮-૧૨-૫૪

આ પ્રતિના પગલે પગલે પ્રાવણકાર રાજ્યમાં પશુ કલેક્ટરી ધેરુ રહી છે. ત્યાં કોલેસના ટેકા પડે સમાજવાદી સરકાર સત્તા પર છે. સમાજવાદી સરકાર સાથે સમાજવાદી આંતરવાનો કુલેશ અવાવતા હતા, હાં હવે સરકાર અને કોલેસ વચ્ચે પશુ મતભેદો જાણ્યા છે. કોલેસ ટેકા આપ વતું બંધ કરે તો આવણકારની હાથ ની સરકારનો અંત આવે અને હાં પશુ રાષ્ટ્રપતિનું શાસન સ્થાપીને નવી સુદૃષ્ટી કરવી પડે.

પાકીસ્તાનમાં નવી સરકાર સત્તા પર આવે કે તરત ત્યાંના નેતાઓ ભારત સાથે મિત્રાચારીના સંબંધો બાંધવાની, સારા પાકોશી તરીકે અમન થી રહેવાની અને અધુરુ ગુજરી બૂટી જવાની વાતો શરૂ કરે છે. જ. મહમદ અલી સત્તાપર આપ્તા ત્યારે તેમણે કહ્યું હતું કે, શ્રી નેહરુ તો મારા મોટા બાપ છે અને અમે બધા જગ્યા સાથે બેસીને જીતાવી દેશું. પરંતુ એ સરકાર કાઢક રિષર થાય એટલે ફરી પાકીસ્તાનનું વલણ બદલાય છે અને ભારત વિરોધી ફેરી પ્રચાર શરૂ થાય છે. આમ હેમ્લા હ વર્ષથી થક માથા કરે છે. પાકીસ્તાનના સર્વ સત્તાધીશ બની અવેલા અવનંદ જનરલ જ. ગુલામ મહમદ અને ગુલ પ્રધાન મેજર જનરલ ઇરફાન ખીરજી હાકા જતાં ખાનમાં વચીર અલી શાહની દરવાદી પ્રધાનકાલ લેત લખનો ખાતે ઉત્તવી હતી. અખનો ખાતે જ. ગુલામ મહમદે જવ્યું હતું કે, શ્રી નેહરુની સમ્માનમાં અને સપૂર્ણ વિશ્વાસ છે. તેઓ અને હું સાથે બેસીને ભારત-પાકીસ્તાન વચ્ચે યુરોગીઓ જગાવતા પ્રયત્નો કરી શકીએ. ભારત અને પાકીસ્તાન વચ્ચેની સુખાંધરી સંક્રાંતિલતા અને પ્રગતિનો અંત આવે જ. જ નેહરુએ-અને આપણે તમામ સેનેમાં મિત્રાચારી અને ગુણેચ્છાનું નવું પ્રકરણ શરૂ કરવું જોઈએ. મે. જનરલ ખીરજીએ પશુ આવી જ બંધી લામણી વ્યક્ત કરી હતી અને ભારત, પાકીસ્તાન તથા અશ્વનીરતાન માટે સુકુલ સરકારની વાત કરી હતી. જ. ગુલામ મહમદે ભારત પાકીસ્તાન વચ્ચે પ્રગતિના તમામ પ્રયત્નો કરીને વચ્ચે કોઈ ત્રીજા પક્ષને લામણ વિનાજ સીધી વાટાચોટ દારા કરવાની પશુ સિધાવત કરી હતી.

ભારત ખાતેના પાકીસ્તાનના હાથ કમીસનર જ. અજનર અલીખાને પશુ જાહેર કહ્યું છે કે, પાકીસ્તાનની નવી

સરકારનું વલણ અમલી સરકાર કરતાં ભારત પ્રત્યે વધુ સારું છે અને બધા પ્રગતિના પ્રયત્નો સીધી વાટાચોટ દારા ઉઠાશે.

આમ ફરી એક વાર પાકીસ્તાનના વલણમાં ફેરફાર આવ્યો છે. તે ક્યાં ક્યાં દરેકે એ કહી શકાય નહિ, જો અમેરીકાના દલાલ કેળવે તેઓ આમ કહેતા હશે તો તો કાંઈક આશા નેપું છે. ભારતનો અખિન અંશિયા રક્ષણ કરાર સાથેના મોટામાં મોટા વાંધા પાછળથી આ કરારને વિસ્તાર વામાં આવે જિવા અખમાં રહેશે છે આની સાથે અમેરિકા અને એરુદ્દીલા એ સાફ સાફ જાહેર કહ્યું છે કે, આ કરાર ભારત-પાકીસ્તાન વચ્ચેના પ્રગતિ માં લાગુ નહિ પડે અને પાકીસ્તાન ભારત સાથે હડે એવા સંભેદમાં આ દેશો જરાય મદદ નહિ કરે. ભારત ને પોતાની તરફ વાળતા અમેરિકા પાકીસ્તાન પર દલાલ કરી ભારત સાથે સારા સંબંધો રાખવાની ફરજ પાડે એ સંભવિત છે. નહેરુના પાછી અંગે પાકીસ્તાન વિષે બેંકના સુહાસ ને મોરણે વાટાચોટ કરવા તથાપાર નહોતું. પરંતુ અમેરિકાના દલાલ કેળવે તે હવે તેમ કરવાને તથાપાર થયું છે.

દિલ્હીના રાજકારી મંડળે આ મીઠા કમ્પોનું કાંઈક નકરર પરિણામ આવવાની આશા રાખતા નથી. તેમ છતાં પાકીસ્તાન તથાપાર હોય તો સમાધાન માટે સીધા પ્રગતિ કરવાને ભારત સરકાર તથાપાર છે. પાકીસ્તાની અખાણમાં પ્રકટ થયેલા હેવાસી મુજબ, સીધી વાટાચોટ માટે જ. ગુલામ મહમદ જાતે પ્રતિનિધિ મંડળ લાગે દિલ્હી આવશે. ખાજી થી નેહરુ તો આવતા બે માસ સુધી પાકીસ્તાની બેકક, જાકાતી પરિણામ અને આ-કોકા-એસિયા પરિણામ રાજ્યેલા હશે એટલે બહાર નીકળી નહિ શકે.

શ્રી નેહરુની ૬૫ મી જન્મ જયંતિ ભારત ભરમાં “બાળક દિન” તરીકે ઉજવવામાં આવી હતી. શ્રી નેહરુને બાળકો બહુ જ ચારા છે અને પાકીસ્તાન ત્યારે બાળકો જોડે રમતા હોય છે. હવેથી દર વર્ષે નેહરુ જયંતિ “બાળક દિન” તરીકે ઉજવાઈ અને તે દિવસે બાળકો માટે વ્યાપક કાર્યક્રમ થે.અશે. જન્મદિન પ્રસંગે શ્રી નેહરુને વિષમરમાંથી અખિનંદોના સંદેશ મળી હતી.

આ ત્રીજા વર્ષે પશુ આમ વિકાસ થોળના અને રાષ્ટ્રીય વિસ્તરણ થોળ નાના અખમણના વિસ્તારોની પ્રલભે

પંડીતજીને તેમના ૪૮મ દિવસે ૨ ૫૦ લાખની કીમતની બેટા આપી હતી આ બેટા હવે કાળાઓ બોલવાના, ૫૩૦૦ એકર જમીનદાન ૬ ૪ લાખની કિમતની લાયબેરીએ અને રમત મથતની કમળો માટે સાધન સામગ્રી તથા પ્રામણ્યોના હેવા-થે.અની અન્ય વસ્તુઓના રૂપમાં હતી.

આઝાદી પછી અટકમાં લેવાયેલા અને ગણ વર્ષ અટકમાં રાખીને પાકીસ્તાન જવા દેવામાં આવેલા માથા

દરના ખાતેની દળીય બેંકમાં પાકીસ્તાન સાથે રૂપિયાની રકમ જાત કરવાનો ભારત સરકારે કુલ્યુ કર્યો છે. એક રક્ષાત્રિ અખમારના કરામી ખાતેના અવરપત્રોને માથાવરના ખાતે જાણીયું હતું કે, આ વચમાં અંગે તેઓ તેમના ભારતમાંના મિત્રો અને વચીસ પાછળ િનનો મંગારી રજા છે. રાજ્યની મીલકત ઉપરાંત મારી અંગન ૨ ૮ લાખની રકમ દળીય બેંકમાં હતી. એ રકમ પાછી-મેળવણ માટે બદલતો આશરો લેવો પડશે.

“ગીતા જયંતિ” પુરસ્કાર

લેખક : ઉમિપારાકર જોખાકર માં. ભા. વિ. જોખાકર

અ. ધર્મપ્રધેમાં ધીમદ અમવદ ગીતાનું રચાન અનોખું છે. દેશ, કાળ અને સંભેગોને લીધે આપણે ક્યાં સમયથી ગીતામાતા જમરનાં ધણ મમાં છાએ. પરદેશમાં વસતાં આપણાં હાંદુ બાપ જાહેરોએ સામયી રાખવા નેપું કોઈ ધન હોય તો તે આપણું સંસ્કૃતિધન છે. એ સંસ્કૃતિ ધન આપણી ગીતામાં છે. જો તે એકવાર જાડું રહ્યું તો તે પાકું મેળવવું પુરોષ છે. ગીતા દરના જ એ ધન ટપી રહે તેમ છે. તે માટે આપણે નિજ નિર્મિત ગીતાનું વાચન અને મનન કરીએ અને તેને આ દેશને આપણા નિત્ય વ્યવહારમાં મુકતા જમ એ અને પરમાનંદ મેળવતા રહીએ. આપણાં બાળકોને પશુ ધનનો વારસો આપવાની સાથે ગીતાજ્ઞાન રૂપી ધનનો અમુલ્ય વારસો પશુ આપવાનો મોહ, લોભ અને આમદ તો અવરૂપ રાખીએ.

ગામગર સુદ ૧૧ સોમવાર તા. ૬-૧૨-૫૪ એ ગીતા જયંતિનો દીવસ છે. ગીતા જયંતિ નિમિત્તે શ્રી રૂઢી-પુટ હાંદુ-સેવા સમ.જ તરફથી પુલ્ક બ.પુજારી સંબેલી ગુજરાતી બધામાં સરજ “ગીતાબોધ” બેટ લરીકે ગુજરાતી બાપ બહેનોને સંપ્રત હોય ત્યાં

સુધી પુનીવનનાં અને બહાર જમમ ૨૦૦૦ ગીતાબોધ મે.કથના પ્રાથમ કર્યો છે. પરંતુ કેટલેક રમળે સરનામા ના અભાવને લીધે તે મોટી સંક્રમ નથી જો શાંપણુ બાપ જાહેર પોતાનું પ્રારંભ સરનામું નીચેના રમળે જાણવશે તો તેમને સિધકમાં હશે ત્યાં સુધી તે મોકસામાં આપશે

એવીજ રીતે અનાસક્તિ થોમ, ગીતાજ્ઞાની, ગીતામંથન, ગીતા પ્રવચ તો વગેરે સરજ અર્થક હી ગીતાના પુરતોની જાન રકાની ધેર ધેર કરવા પ્રશુ આપણને શુભ પ્રેમણા, સુસુદિ અને સંપતિ આપો એવી નમ હારી પ્રાર્થના છે.

૫૦, ફોક્સ રીડ, આર્થી હોલ, જોહાનીસબર્ગ.

પ્રુપીર્વીય, જનકમ રેકમ રીટ-સ, લાઇસેન્સીંગ રેવ-કુ કચીવર-સ અને ઇનફોર્મર-સ માટે મળે :

આર. વીકલ ૨૧૭ મેકેસા હ હેસ, ૧૭ કમીસનર રહીદ, સેકન્ડ ફ્લોર, ફિરારટાબન, જોહાનીસબર્ગ, ફોન ૩૩-૧૬૫૪.

બર્ગલરમુકની ફેલ્ડિંગ ગેટો

તમારી કુકાનના ખારણા તથા બારી પર એવી રીતે ગેટની આપણી છીએ કે ઉઘાડતી વખતે એક બાજુ ઉપર અસેડી થુકાય.

એ સિવાય બર્ગલરમુક રકોન, ગેટર ક્રીમીય, સીટ રીવેર, સીટ કાર, અપરો.સ્ટર્ડરોનનું કામ કરીએ છીએ.

વધુ વિગત માટે મળે :

લીખાભાઈ ગોપળ (ફરબાવારા)

110 Frederick Street,
Johannesburg.

રાષ્ટ્રીય અનારોગ્ય યોજના

દાકતર પાસે જનરલ (ખીટનની રાષ્ટ્રીય આરોગ્ય યોજના નીચે) પ્રવેશ આઈ દરદીઓ પૈકી એક દરદી સામાન્ય પ્રકારની શરદીની સારવાર માટે આવે છે એવું તપાસ કરતાં મનુષ્ય પડ્યું છે. પરંતુ સામાન્ય સમજ વાપરવા સિવાય શરદીની બીજી કોઈ સારવાર છે જ નહીં! વસ્તુતાએ દાકતર પાસે જનરલ દરદીઓ પૈકી આપણા ભાગના દરદીઓ દાકતરને તેમ જ તેમને પોતાનો સમય બચાડે છે.

વાત આડલેથી જ આટકતી નથી. શાકી નીકાલના જુલપુર્વે મેડીકલ ડાયરેક્ટર જનરલ સર રોહન કડલી આપણને બધાવે છે કે, ઇન્ફ્યુએન્સા ની કોઈ નિશ્ચિત સારવાર હજી પશુ ભણ્યું નથી. તેમ જ ઇન્ફ્યુએન્સા ના કુમલાને કુઠાવવાનો સમયો પશુ ભણ્યું નથી.

અને તમે જાણો છો કે, દર વરસે દાકતરની સંખ્યામાં બાળકોના કાઠડા નાં કરાવવામાં આવતા ઓપરેશનોથી તેમને કશી જ કાબ મતો નથી એવું દાકતરોનું કહેવું છે.

ખીટા છપ્પેમાં કહીએ તો 'સારવાર' અને 'રોગનિવારણ' પાછળ બદલાયેલ વેગથી સારવારમાં આવે છે, જેની ઉપચારની દૃષ્ટિએ કશી જ કીમત નથી.

સર રોહન નવી પદ્ધતિ અપનાવવા નો આમદ કરે છે. આજે આપણે શાપિના વિચારો સેવ્યા કરીએ છીએ તે જુલો જમને તેને બદલે આરોગ્યના રિપ્પ પર આપણે મનને કેન્દ્રિત કરવું જોઈએ. તેઓ બધાવે છે કે, રોગ થતો આટકાવનો એ તે થવા પછી તેના છપ્પાને કરવા કરતાં બહેતર છે.

આરોગ્ય ખાતાના પ્રધાન મી. પ્રકાશ મેકલીયોડ પશુ એ જ વસ્તુ કહે છે. તેઓ આપણને કહે છે કે, 'આપણે આરોગ્યના સપ્રદાયને પ્રોત્સાહન આપવું જોઈએ, ખીટારી બટાકાની વાતને મદદર આપવું જોઈએ નહીં.'

પશુ એ બાબતમાં મી. મેકલીયોડ કું કરી રહ્યા છે કે રાષ્ટ્રીય આરોગ્ય યોજનાનો અરથ બડકાવી મૂકે એટલો નથે આવે છે. વસ્તુતા એ જ ઉલ્લેખ કરે છે તેની પાછળ આટલાં વર્ષો નાણા બચાવવાનું આપણને પાકવે નહીં. આરોગ્ય ખાતું કંડવી પગમાં ન બરે તો રાષ્ટ્રીય આરોગ્ય યોજના ગભ બહારની થઈ પડવા પ્રેમ છે.

(કંડનના 'ધી રેડી સેન્સ'ના (૨૭ નવેમ્બર ૧૯૫૩) અમલેખમાંથી)

[આપણા પોતાના દેશમાં એ બખતે ખોલના હવેની આરોગ્ય યોજના કરવાને આપણે વિચાર કરી રહ્યા છીએ સારે એ બાબતમાં ખોલના છું

અનુભવ કરી રહ્યું છે તે ખાનમાં લેવા યોગ્ય છે. આપણા રાષ્ટ્રીય અંદાજ-પત્રમાંથી આપણે જે કંઈ રકમ બચાવી છીએ તે અનારોગ્યને બદલે આરોગ્યની પાછળ ખર્ચવી બહેતર નથી!

‘હાલિનબ’કુ’માંથી

શ્રી સુરત હોંટુ એસોસીએશનની વાળી બહેર સભા

રવિવાર તા. ૫-૧૨-૧૯૫૪ના રોજે શ્રી સુરત હોંટુ એસોસીએશનની વાર્ષિક બહેર સભા, શીક્ષત ગોપનજીભાઈ મણી-ભાઈના પ્રમુખરથાને, વિગેરીયા રહીટ નાળા હોલમાં બપોરે ૪ વાગે બરાઈ હતી.

અરમાન મંત્રી તરફથી મીનીટ તમા અરમાને વાર્ષિક દેવાસ રજી થવા હતા. ત્યારબાદ અગત્યની તો દિશાન, કે જે કારણોવશાત્ ઓડીટ થવાને રમી ગયેલ હોવાથી, તેની મંજૂરીનું બીજી સભા ઉપર મુલતવી રાખવામાં આવ્યું હતું.

અરમાની કોસ રહીટ ઉપરની જગ્યા ઉપર મહાન ગાંધવા માટે જે ખાન સીટી કાઉન્સિલમાં પાસ થઈ ચુક્યું હતું, તે વિષેની ચર્ચામાં એવું નક્કી કરવામાં આવ્યું કે ન્યાયુષી ઓક્યુપેશન પરમીટ મળી ન જાય ત્યાંસુધી કામ ચાલુ ન કરવું તે ઉપરાંત મંદીર બાંધવા માટે પશુ ઉડની ચર્ચામાં થઈ હતી.

અતે ચુટણીનું પરિણામ નીચે મુજબનું આવ્યું હતું:

પ્રમુખ: ગેરનબાઈ મણીભાઈ, ઉપ-પ્રમુખ: એમ. એન. સુધા, મંત્રી

નારણભાઈ જુસાસભાઈ મીનીટ, સ. મંત્રી: આર. એમ. દેસાઈ, અગત્યની: એન. પી. હરગોવન, ઓડીટર: એસ. બી. પટેલ.

નવાં પુસ્તકો

લોક ભારત. નાનાભાઈ ભટ્ટ પ્રકાશ કરતાના ૧૨ પાંચોની 'હુલી જુલી' બાર પુસ્તકોએનો સેટ ૧૩ રૂ. દીપ નિર્વાણ (૬૪૦ક). ૭ • પુણ્ય પરવાણું નથી ૫ ૧ મળવાનું કેટલું આ ઓપીસ

'Indian Opinion'

P. Bag,
Phoenix, Natal.

ફોન: ૬૩૦૦૪

ચિંતા? શાની-રસોડાની?!

કન્ડીમાં વસતા બાઈઓ,

તમારા રસોડાની ચિંતા નિશ્ચિતપણે હમારા ઉપર છોડી દો. હમારા ઉપર ઓરકર મોકલવાથી નીચે મુજબની હમારી સર્વિસનો લાભ અવશ્ય મેળવી શકશો:

- (૧) સ્વચ્છ અને ખાત્રીસર્થે માલ મળશે
- (૨) કિંમત લાવ થાઈ ૬૨ ભાં આવશે
- (૩) માલ, ઓર્ડર કરતાંની સાથે, વિચિત-મકાષે મળશે.

જાહેરાતનો ભરોસો

હમારી જાહેરાતની ખાત્રી કરવી હોય તો ફક્ત એકજ દાખલ ઓરકર આપનો વિશ્વાસ સંપાદન કરવાને ફળીભુત થશે-હમારી, ફ્રી-ઓફ-ચાર્જ, પ્રાઇસ લીસ્ટ માટે ઉપરોક્ત શિરનાથે જાઓ.

ગાંધીવડું, કોઠાળ, કરીયાણું, ઘર-ગથ્યુ દવાઓ, પુખ-હવનની સમાગ્રી તથા લગ્ન અંગેની જરૂરીયાતો

વિશેષતા:—કન્ડીના ઓર્ડર ઉપર "કાપલવારી દેખરેખ" એ હમારી વિશેષતા છે.

માનવનો દાનવ

લે. ઉપધ્યાયશ્રી કો.બા.કર, કોહાનીસખાઈ

“સંમત કરીએ સાચી, પૂરે મનની આશ,
સંમત કરીએ નીચી, આઠે પહોર ઉદાસ”

ઉપધ્યાયશ્રી. આ ઉક્તિ અનુસાર આપણે અનેકના જીવન નીચી દશામાંથી ઉઠી દશામાં અને ઉઠી દશામાંથી નીચી દશામાં બદલાઈ અર્થેલાં જાણીએ છીએ. આ સોમાં તેથીજ નીતિ-અનીતિનું, ધર્મ-અધર્મનું-સસ-અસસનું ભર્ષા ભર્ષા વિસ્તારપૂર્વક વર્ણન કરવામાં આવેલું છે. ગીતાના સોળમાં અધ્યાયમાં પણ દેવી સંપત્તિ અને અસુરી સંપત્તિનું વિષતત્ત્વ વર્ણન કરવામાં આવ્યું છે. દેવીસુલોચી માનવી ઉત્તરોત્તર ઉચ્ચ જીવન ભોગવે છે અપારે આસુરી સુલોચી તે અવતરિ ના પૃથે જાય છે. એ સમજવા માટે એક દેહાંત જોઈએ.

એક રાજા હતો. તેણે પોતાના એક-જોડામાં વેદના પુસ્તકો, દારૂ અને નેરવા એ જાણને સુધે રાખ્યા પછી દુક્રમ ક્યો કે ને એમ સાંગિત કરશે કે આ વેદ ગુહ્ય છે. અથવા ને દારૂ પીશે અથવા ને આ વેદપાને અંગીકાર કરશે તેને હિતમ દક્ષિણા મળશે. પણ અહાણે રાજાની આવી વિચિત્ર કારણ જાણી પુખ્ત નવાઈ

પામી મવા, પરંતુ એક ગરીબ બ્રાહ્મણ હતો તેણે વિચાર ક્યો કે “સાવને થોડો દારૂ પી લઉ” પછી તેનું પ્રાથ-શિવતંત્રી સપ્તસંદિષા તો મળશેને!” એ વિચાર કરી તે રાજા પાસે ગયો. રાજાએ તેને પેલી વજ્ર વસ્તુ ભર્ષા રાખી હતી તે એરડામાં બાંધીને જવા કહ્યું. બ્રાહ્મણ એરડામાં ગયો ત્યાં જઈ તેણે થોડો દારૂ પીધો પણ તેને જેમ જેમ નશો ચડતો ગયો તેમ તેમ તે વજ્ર દર પીતો ગયો. આખરે તે બાળ જૂલોડો ગયો અને વેદપાને અંગીકાર કરવા તે જતો હતો. એવા માં રાજાએ તેને ચેતવ્યો કે “જુદેવ! વેદમાં તો આનાથી દુર રહેવાનું લખેલું છે.” બ્રાહ્મણે કહ્યું. “ર.જા! વેદ તો ગુહ્ય છે.”

રાજાને ખાતી થઈ મન કે માનવી દક્ષત એક કુચ્છને ભડ્યો કે પછી તેની પાસે બીજા અનેક કુચ્છો વણનો તપો દોડી આવે છે. રાજા સમજી ગયો કે આ કારણથીજ વેદ-પુરાણ-શાસ્ત્રો ધર્મ પુસ્તકોમાં અધુરે ચીજો રપક પછ ન કરવો એમ જણાયું

છે તે બરાબર છે.

માનવજીવનનું પતન કરનારા અને જનસમાજને પતનના માર્ગે લઇ જનારા આવા અનેક કુચ્છોથી વચવા પ્રજા આપણને સદૃશ્ય અને રાજા પ્રેરણા આપે, એટલીજ પ્રજા પ્રાપ્તિના.

૧૧ પુસ્તકોનો સેટ

આ સેટમાં વિવિધ પુસ્તકો તમને વાંચવા મળશે. પુસ્તકો થોડાઓ મારે છે.

કીમત હકત પા. ૧-૧૬-૦૦.

“Indian Opinion”, P. Bag,
Phoenix, Natal.

નવલ કથાઓ

દેશીની આપવીતી	૫ ૭
મંજલ સુખ	૧૨ ૬
છેલ્લો અખીનવ	૯ ૬

બીજા નવાં પુસ્તકો

જુલાન વગ	૨ ૦
મેવાઈની સાધના	
(દેશીસાહ મહારાજાનું જીવન) ૭ ૬	
કીશોરલાલ મહારાજાના કૃત	
સંસાર ધર્મ	૬ ૦
જીવન શોધન	૮ ૦
મળવાનું દેહાંત આ જોડીસ.	

સુંદર નવી નવલ કથાઓ

માનવતાના શિક્ષક બેખામ દેશીસાહ વિચર અનુવાદક શરદીન

એકા	૧૫ ૦
સાચી રા. ના. પાઠ	૧૫ ૦
ખાંડેરના પુસ્તકોનો અનુવાદ	
સોનેરી ડાયા	૧૦ ૦
ફવલ સુદી	૧૦ ૦
આરાધીનારા	૧૫ ૦
ભાષા મહારા	૧૩ ૧
ર. મ. દેશીસાહ કૃત	
વિષદી	૧૫ ૦

Obtainable from:

INDIAN OPINION,
P/Bag, Phoenix, Natal.

અમારા નિશાળ ઉપયોગી પુસ્તકો

ઇતિહાસ

દેશ વીરેશ ભા. ૧	૨ ૬
સુજ્ઞાનનું મંદિર	૧ ૬
હાલના ઇતિહાસની રૂપરેખા વા. ૧	૨ ૨
દેશ વીરો	૨ ૦

જુગોળ

આર્યોંક જુગોળ	૫ ૬
જુગોળ પરીચય ભા. ૩	૧ ૧૦
આ. ૪	૨ ૩

વાંચન માટે સાહીત્ય

માનીન જુ. સમગ્રસ કથાઓ	૧ ૬
-----------------------	-----

અંક ગણિત

અંકગણિતના મુળ તત્ત્વો	૨ ૦
મીસ રૂપ અંકગણિત વા. ૧	૨ ૬
મારુ ગણિત ભા. ૧	૧ ૩
" " ભા. ૨	૧ ૬
" " ભા. ૩	૨ ૦

સુવન બેખામ આજી આ આજી
માં નિયમ આર પુસ્તકો આવે
છે. એ પુસ્તકો દારા આગળે માન
મળશે છે.

સુવન બેખામ વાલીય વર્ષ	જી. ૧	૨ ૭
" " વાલીય ૧-૧-૩-૪	" ૨	૧ ૭
મત્તેની કીમત	" ૩	૧ ૬
	" ૪	૧ ૬
નવમુલ વાલીય આજી	" ૫	૧ ૮
પુસ્તક બીન્દ	" ૬	૧ ૮
પુસ્તક તીલ	" ૭	૧ ૮

Obtainable from:

“INDIAN OPINION”
Private Bag,
Phoenix, - Natal.

જ્ઞાન મેળવવા લાચક પુસ્તકો

ગીતા રવની	૧ ૩
કેળવણી વિદ્યા (શ્રી. મર્યાદા)	૩ ૦
જી. પુ. અર્થશાસ્ત્ર	૪ ૧
સત્યજીત કાંતી	૪ ૦
કેળવણી વડે કાંતી	૭ ૬
પૂર્વ જાણીકાની સફર (કાકા કાલેલકર)	૭ ૧
મારી જીવન કથા (નિવર)	૧૫ ૦
કલ્યાણ અને સંસ્કૃતીનું જાણી (શાપા કમ્પન)	૧ ૦
સરદાર વલ્લભભાઈ જાળ ૧	૧૩ ૦
સરદારનાં જાણી	૧૨ ૦
એક ધર્મ કુજ (અમદાવાદનો મનુષ્યની વાતનો પ્રતિદાસ)	૧ ૩
જાત્ય વિદ્યાપીઠ (શિક્ષકો માટે)	૧ ૦
આદના તેર દિવસ	૧ ૦
ધર્મ ગાયન	૧ ૦
જીવન શોધન	૮ ૦

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.

નવલ કથાઓ

આરા આરા મેખકોલું સુંદર સાહિત્ય

કપાલ કુન્ડલા (જાનકી ચંદ્ર)	૧ ૧
નવલીકાઓ (ગિલાણી)	૧ ૬
મનોલાલચ (મ. પટેલ)	૭ ૦
સોમલી બાધા	૧ ૧
દેવકાસ (સરલાજી)	૫ ૦
હરે બાહીરે	૧ ૦
ગોધ બાંકુ	૭ ૦
વજ્ર આર્યુ મે	૪ ૦
ઉભી વાદ	૮ ૧
ઉન્નયન	૭ ૦
હાની સહચરી	૫ ૦
રોન પુલ	૧ ૦
જગમા જાણુ	૭ ૧
કલ્પ વધ	૧૦ ૧
જાણુદ માયા	૭ ૧
સાહીરોનો સંદેશ (આચર લે-કના સહીવ)	૪ ૦
કલ્યાણ દેવી (સને ગ્રાંથ)	૨ ૩
સામના સમીપા સાને ગ્રાંથ	૧૦ ૦

મળવાનું કેકાલું આ ઓફીસ :

'Indian Opinion' P. Bag,
Phoenix, Natal.

ગાંધી સાહિત્ય

જાણીકાની કેળવણી (ગાંધીજી)	૩ ૦
જાણીકાની આ (સરદારના ગાંધી)	૩ ૦
ગાંધીજીનો સરદાર સાથે પત્રવ્યવહાર	૩ ૦
જાણીકાની સેવાઓ	૧ ૦
અસહકારનો વિચાર	૧ ૦
ગાંધીજી (એક અધ્યયન)	૧૦ ૦
કરેકરના કમાવક અર્ક—('ઈન્ડિયન ઓપિનિયન')	૧ ૧
ગાંધી સમાચર અર્ક	૨ ૦
જાણીકાની આ ને મને (સરદારના પર સંપાદક પત્રો)	૨ ૬
કાંઈકાઈક	૧ ૧
નવ જાણીકાની	૭ ૧
મારી જીવન કથા (સરદારના સહચરી સહ-કાર્યકાર)	૧૫ ૦
કાંઈકાઈકે કાંઈકાઈકે (સામના નિરોધકો)	૧ ૦
જાણીકાની જાણી	૧ ૧

Obtainable from

'Indian Opinion'
P. Bag,
Phoenix, Natal.

ગાંધી સાહિત્ય

ક. આ. ને ઈતિહાસ	૫ ૧
મહાત્મા દેસાઈનું જીવન ચરિત્ર	૨ ૬
મહાત્મા દેસાઈની કાચરી	જા. ૧ ૨૦ ૦
" " " "	જા. ૨ ૧૨ ૦
" " " "	જા. ૩ ૧૧ ૧
" " " "	જા. ૪ ૮ ૦
" " " "	જા. ૫ ૧૧ ૦
જાણીકાની કાચરીની કાચરી	૧૫ ૦
કરેકર લીખીલ કાંઈકે સ્વચ્છતા	૫ ૦
જાણીકાની (ગાંધીજી)	૭ ૧
ગાંધીજીની સંસ્કૃતિ આજ કથા	૭ ૧
જાણીકાની જાણી (કાકા કાલેલકર)	૩ ૦
સામ નાથ (ગાંધીજી)	૨ ૦
જાણીકાની આ (મદ જાણી)	૨ ૧
જાણીકાની પત્રો (આચરનાં મને વપર)	૧ ૧
જાણીકાની પ્રસાદી	૫ ૦
ગાંધીજી અને સાચ્યવાદ (શ્રી. મર્યાદા)	૩ ૦
નીલી નાથને આજે (ગાંધીજી)	૨ ૦
જાણીકાની યોગ (ગાંધીજીની ગાંધીનો કરેલો અનુવાદ)	૧ ૧
ધર્મીઆ જાણી (ગાંધીજી)	૧ ૬
જાણીકાની સમીપા	૧ ૦

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.

દીવાળી બાદ મળેલા નવીન પુસ્તકો

જાવમાં આજ મહાટો ફરવામાં આવ્યો છે. એલો તે મહેલો.	રૂ. ૧.
(૧) ચરિત્ર રત્નો જાન. ૧-૨	૨૨ ૧
(૨) રસીક. રસોદ	૧૩ ૧
(૩) ભવનગીતા	૪ ૬
(૪) નવમહા વિધાન (મદેની શાન્તી માટે)	૪ ૬
(૫) સોજ સોમવારની કથા	૨ ૧
(૬) રાવ પાનવીની મહાત્મ્ય કારક મુર્તિ (જતને માટે)	૧૫ ૧
(૭) સત્યવારયણની કથા	૨ ૧
(૮) ચંડી જાદ	૫ ૧
(૯) દેવ દેવીઓનો આસ્તી માટે (દિ'દીમા)	૩ ૬
(૧૦) નરસાચો, દોહસ્તાન અને પાંડીસ્તાન કુટા નક્કાચો	૫ ૦
(૧૧) નાની નાની નવલીકાચો પાચનો સેર.	૧૦ ૧

ચમત્કારી ચંડા, મન્દુલકા, મારી પાડોરાણ, ચતુરમાળીના પરાક્રમે, સાહસ કથા, હુલી સાગર, ગંગા પરજીવ્યો વિગેરે.

Obtainable from:

**BHARAT MUSIC
SALOON
AND BOOKSELLERS**

(Corner Grey & Lorne Streets)

286 Grey Street,

Phone: 26070.

DURBAN.

K.M. Luthia & Co.

Manufacturing Jewellers and General Dealers

22 of Jewellery made to order in latest designs

ખાવિસ કેરટ

સોનાના હાથીના આસ આમરી ભતી રેખરેખ નીચે અમને અપાયું
દામ સંતોષ પામે એવી રીતે કરાયે બીજી.

મેસેજ, શુદ્ધ શુદ્ધ રીઝાઈનની બંગરી અથવા, સાદીની પીન, વીરી
બદલ એલેમ નીચે બનાવીએ છીએ.

106 Prince Edward Street, Durban.

સોપારી સાથે ખાવાના પાન
પાનનો એકર મોકલતી વખતે ઉગાડનાર
ને પરખાઈ લખતાં નહિ ચુકશે.

કોઈ પણ ભતના અને કોઈ પણ - જથ્થામાં
હોલસેલ આવે.

આપું વપું પુરા પાડીશું.

અજમાવી ખાની કરી જુઓ.

નીચેના રીરનામે લખવાનું નહિ ચુકશે :

COTTON LANDS BETEL LEAVES GROWERS CO.,
P. O. Box 7,
VERULAM, NATAL.

એકલું તમે ભલે છો કે કેનેડાની વિશ્વ વિખ્યાત કંપની

સન લાઈફ ઓફ કેનેડા

ઉપરોક્ત કંપનીના હમો સલાવાર એજન્ટ છીએ.

ઉપરાંત

હકિલ આરોમની વિશ્વ અદ્યતનની ૧૫ લોડ ગુદ કોપ પ્રાવી-સીમલ જીવીન
ના સરકાર વચ્ચેની નીમાયેલા અંગેલ તથા ગુજરાતી આવાન્ટાજર બીએ
તેમજ અંગેની ઉપાયોચન અંગેનું કોઈ પણ ભવનું કોમ્પાનિ વિના વીલંબ
તરીતે તમને સર્વ શકે છે.

1. Wherever there is a particular Life Assurance Problem a Sun Life of Canada Plan can solve it.
2. Prompt settlement of claims is a maxim of the Company's Management.
3. During 1951 the Company paid over £31,000,000 to annuitants, policy holders and their families.

The Sun Life of Canada is a Leader in World Wide Assurance.

Consult us first.

C. C. PALSANIA

GENERAL AGENT

Business, Estate, Financial, Insurance and Immigration Consultant.

Sworn Translator.

100 Sir Lowry Road,
P.O. Box 4624.

CAPETOWN
Phone 32390

જોઈએ છે

હાડકાં

તમારાં સ્ટેશન કે સાઈડિંગ

પહેંચતાં કરવા માટે

અમે દેનના

પા. ૭ આપીશું

ખાલી બેગો રેલ કોરાયું ભરી પાછી મોકલી આપીશું
વધુ વિગતો માટે લખો :

THE

BULL BRAND
FERTILIZERS LTD.
SARNIA NATAL.

SEVENTH-APRIL-1954
21 DEC 1954

No. 48—Vol.—LII

FRIDAY,
17TH DECEMBER, 1954

Registered at the G.P.O. as a Newspaper

Price 6d.

INDIAN OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903

When Law and Order are instrumental in promoting a peace which is the peace of death, of a steady deterioration of the forces of life, of a helpless subjection to the the forces of wrong-doings, or a helpless drifting along, then no rule of politics should stand in the way of all possible moral and peaceful efforts on the part of a people to shake off the spirit of enslavement that may have overtaken it.

Rebellion in a just cause is a duty, the extent of opposition being determined by the measure of injustice done and felt

—Mahatma Gandhi.

From Mahatma Gandhi's Utterances

66 **I**N my humble opinion, fearlessness is the first thing indispensable before we could achieve anything permanent and real. This quality is unattainable without religious consciousness. Let us fear God and we shall cease to fear man. If we grasp the fact that there is a diversity within us which witnesses everything we think or do and which protects us and guides and guides us along the true path, it is clear that we shall cease to have any other fear on the face of the earth save the fear of God. Loyalty to the Governor of governors supersedes all other loyalty and gives an intelligent basis to the letter.

I, as a passive resister, will give you another thing very substantial for terrorism. Terrorize yourself, search within; by all means resist tyranny wherever you find it by all means resist encroachment upon your liberty but not by shedding the blood of the tyrant. Our religion is based on ahimsa (non-violence), which in its active form is nothing but love, love not only to your neighbours, not only to your friends, but love even to those who may be your enemies.

I think that if we were to practice truth, to practice ahimsa, we must immediately see that we also practice fearlessness. If our rulers are doing what in our opinion is wrong and if we feel it our duty to let them hear our advice even though it may be considered seditious, I urge you to speak sedition—but at your peril, you must be prepared to suffer the consequences. And when you are ready to suffer the consequences and not hit below the belt, then I think you will have made good your right to have your advice heard even by the Government.

The
New India Assurance
Company Limited

Principal Controlling Officers:
 Rustomjee (Pty.) Ltd.

74 VICTORIA STREET, DURBAN

Please note our change of address

As from the 1st October 1954
BAI JERBAI RUSTOMJEE
TRUST BUILDING

First floor

140, Queen Street,
 DURBAN, NATAL.

Telephone 2335. Telegrams 'BRADFORD'

P.O. Box 110

LUSAKA, NORTHERN RHODESIA

BRADFORD CLOTHING
FACTORY

Direct Importers and
 Wholesale Merchants

Clothing Manufacturers

Proprietor RAMBHAI D. PATEL

Branch:

CITY STORE

Cairo Road, Lusaka

Always in Stock:

Piece Goods, Hosiery, Cutlery,
 Enamelware, Stationery, Drapery,
 Crockery, & Wool.

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Karanja arriving December 29. Sailing January 4,
 for Bombay via Karachi and Portbunder

Passengers must conform with the Cholera Vaccination and Yellow
 Fever inoculation requirements and obtain certificates from their
 nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from
 private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£87-10-0
Second "	"	"	"	55-0-0
Inter-Class	"	"	"	37-0-0
Unberthed (Deck)		without	food	24-10-0
Muslim Special Food	£11-10-0	Ordinary Food	£4-17-6	
Hindu Special Food	£10-3-0	Ordinary Food	£4-5-6	

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can
 be effected by communication with us by telegram or letters.
 Under no circumstances will unberthed passengers be
 permitted to keep on deck with them more than one bed-
 ding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN
 Tel. Add. "KARAMAT."

INDIAN OPINION

FRIDAY, 17TH DECEMBER, 1954

New Head-Ache For Transvaal Indians

THE decision of the Witwatersrand Central School Board to remove the Indian High School from Booyssens to Lenasia, the proposed Indian township about twenty miles from the centre of Johannesburg has created great perturbation among the Indian community. All Indian parents were notified last week by the Education Department after the school term was over that no children will be admitted in the existing high school at the 1953 term and that the foundation has been laid for a prefabricated school building at Lenasia which is expected to be ready when the school term begins. The parents have had no previous knowledge about this. It has come all of a sudden and they are much worried as to what the future of their children is going to be. A protest meeting was held last Sunday organised jointly by the parents, pupils and the Transvaal Indian Congress.

The Indian community sees in this move the beginning of the implementation of the Group Areas Act. Lenasia has been earmarked as an Indian Group Area against which the Indian community has already lodged its strong protest. Lenasia is barren veld and although the township has been established for about eighteen months not one Indian, according to a statement issued by the Transvaal Indian Congress, has

put up a single structure there. Pupils will have to travel long distances to reach this area which lacks transport facilities. Even if such facilities were provided, scant attention is paid to the lives of non-Europeans, and the parents would naturally feel anxious the whole day until their children arrived home late in the evening. In fact some children would have to travel nearly eighty miles to go to this school in the veld and back. The reason why the existing high school is not going to be available is said to be that the Europeans in the neighbourhood are protesting against its presence. It is certainly not right for the Provincial authorities to satisfy at all times to the unreasonable, unfair and unjust demands of unscrupulous Europeans to the absolute detriment of a section of the population directly concerned, as is the case in the present instance. The Indian community has justifiable reason to suspect a sinister design behind this step of forcing it to move into the new area demarcated for it under the Group Areas Act. No where in the world has a school been known to have been built in the wilderness to cater for people living in the city. Schools and other amenities are provided where the people reside. The Local, Provincial and the Central authorities in this country, however, have quite a different way of treating their voiceless and voiceless

sections of the population. No consideration at all is paid to their feelings and sentiments or to their conveniences. They must meekly acquiesce to what the authorities provide for them. To quote an instance the Bus rank in Durban adjoining the Sasri College must shock all people who have any conscience or human feeling in them. It has been forced there through the sheer cowardness of the Durban City Council to the great inconvenience of the school going children, the school authorities and the people residing in the neighbourhood simply because it all concerns the non-Europeans who have neither any voice nor choice and can be treated anyhow. How the Christian conscience can tolerate such things in a so-called civilised country is amazing.

The immediate question before the Indian community in Johannesburg—the parents in the present instance—is what to do in the present situation. The Congress has rightly advised them not to send their children to the proposed new school, for it would amount to co-operating with the authorities in their evil design to remove Indians twenty miles out of the City into the wilderness. The Bantu Education scheme, the Western Areas Removal scheme, the Lenasia scheme are practically one and the same. They should be shunned like plague at any cost. There are weak-minded people among us who argue. What about our children's education? We would ask them one question: Do they value education more than their self-respect? History teaches us that great nations have laid down their lives and sacrificed their all for their

national honour and self-respect. Let us follow the path our forefathers have shown us bravely and courageously and not fall into the trap laid for us by an unsympathetic Government.

NOTES AND NEWS

Must Not Live With

Son-in-law

ESSOP MAHOMED CASSIM-JEE (30), a Maritzburg Indian, Church Street, Maritzburg, was found guilty under the Group Areas Act by Mr. C. J. Bezuidenhout in the Magistrate's Court of allowing his father-in-law, Daniel Jacobus Hartlief, a 55-year-old coloured man, to live in his house at 10 New Scotland Road, when the house was reserved under the Act for Indian occupation.

Hartlief was found guilty of occupying the house when he was not a member of the race group for which it was reserved. Both were fined £30 or one month.

Cassimjee's sentence was suspended for three years provided he was not convicted of an offence under the Group Areas Act during that time.

Hartlief's sentence was suspended for three months provided he moved to other premises during that time.—Natal Witness.

U.N. To Keep Eye On

S.A. Racialism

The special political committee of the United Nations General Assembly approved an amended 20-Power resolution on the racial issues in South Africa.

The voting was 34 to nine, with 10 abstentions.

The resolution requested the United Nations commission appointed by the General Assembly to keep under review the race conflict in the Union and to report to the Assembly at its next session. It invited the Union to reconsider its position and to consider the suggestion of the commission for a peaceful settlement.

The countries which voted against the resolution were Britain, Australia, Belgium, Canada, Colombia, France, the Netherlands, New Zealand and South Africa.

The abstentions were Argentina, Brazil, Nationalist China, Cuba, Denmark, Guatemala, Peru, Turkey, the United States and Venezuela.—Sapa Reuter.

A later report states that a Plenary meeting of the United Nations General Assembly on Wednesday endorsed by 40 votes to 10 against, with 10 abstentions, the above mentioned resolution.

LIBERAL PERSPECTIVE

THE CANON COLLINS CONTROVERSY—II

By C. W. M. GELL

AND so we come back from all the froth and fury to what Canon Collins actually said. Here, I think, the sanest comment was made by a Johannesburg political monthly. The dispute between Collins and South Africa, it said, was not on the formal discrimination and inequality admitted. "We say they are necessary and right; Canon Collins that they are unnecessary and wrong. We justify our attitude on practical grounds; he condemns it on moral grounds as a negation of true Christian principles." Reproving those who accused Collins of immaturity or questioned his integrity, *The Forum* was, however, satisfied that "in the light of the practical needs of the European community, Canon Collins' theories are wrong. He fails to adapt his theories to the practical requirements of South Africa's complex and intricate. In short, his approach is wrong on reality. He opposed to moral grounds." Yet did not the same magazine once warmly commend the Trench Committee's ruling slogan? "What is morally wrong can never be politically expedient?" And does not the phrase "in the light of the practical needs of the European community" reveal the basically one-sided approach of even this liberal-minded periodical to problems which are complex chiefly because they involve the apparently conflicting needs, interests and aspirations of more than one race group? Amid such complexity, may not the moral approach be really the most practicable?

What Canon Collins said about apartheid and State in South Africa was essentially two parts of one whole. But I shall have to divide them for reasons of space and deal with the Church in later articles. Some laymen, of course, questioned his right, as a Minister, to speak on civil matters. His host, Mr. Jack Shave, after rebuking Mr. Fisher's glib about "ultra-religious" ( ), regretted that Canon Collins had become "a politician and not a member of the cloth." Another correspondent demanded that Collins should stick to the salvation of souls and not meddle in the affairs of a sovereign, independent State. To which a priest made the benevolent reply that men to body and mind, as well as soul, and Christianity is concerned with the whole man and the entire

social order having the clear duty to challenge all injustice, oppression, wrong and whatever hinders the full and free development of human personality. Those who would have the Church stay in the vestry and their allies among slave owners, exploiters of child labour and other purveyors of man's inhumanity to man, Collins' interest in South Africa is merely that of one who sincerely believes that racial discrimination is against the will of the God he serves. In many other ways South Africa is neither better nor worse than those who criticize her; but in the fight against racial discrimination historical circumstances "have placed her in the front line." Collins understands and sympathizes with these circumstances and the fear which they have bred among the non-white minority. But he cannot accept them or let us be accused for present policies. Once and every again correspondents asserted that South Africa could best handle her own problems. In the face of the progressive deterioration of race relations, where is the proof of this? Some have written that primitive African tribalism "had something clean, beautiful and innocent about it," disregarding its manifest evils. Western civilization, too, has its strengths and weaknesses; but the large section of the African community that lives in contact with Europeans has opted for it and will not now—cannot now, since tribalism is everywhere deteriorating under the impact of stronger forces, despite Government efforts to prop it up—be disgusted by advice "not to become black Europeans." Since the superior virtues of "white civilization" are incessantly extolled, it would be strange if Africans made any other decision. Adulation of tribalism (except as a historical phenomenon) is all on the part of Europeans, not Africans.

One Nationalist politician referred to Canon Collins "contaminant" with a not unobscure hostile bitterness. "We all know what Jan van Riebeeck is like. He will work for six months and leave us in the lurch. He has no idea of responsibility and lives only for the day. We know the Natives. They are quite happy as they are. If they earned more money, they would only waste it on beautiful clothes or beer." No one—certainly not Collins—will deny that many Africans

are still backward and irresponsible and that some are content to remain so. But Major Roger's remarks only confirm the opinion of an African weekly that many South Africans know less about their country than some foreigners, for he reveals complete ignorance of the large and growing minority of Africans who are fully "civilized" and responsible citizens and who are far from happy the way things are. The main charge against South Africa is not her failure to provide adequate welfare services, education and uplift for her lower classes. All major class societies throughout the world have fallen short in this respect. But our deliberate blocking of any advance in status or opportunity to Africans emerging from a primitive past into a modern industrial society separates South Africa from the whole of modern world opinion. South Africa is not merely out of step. She is marching in the wrong direction, treating non-whites as permanently inferior categories of human beings, subordinating them and depriving them of civil rights throughout most of her land on the spurious ground that they have a "loyal, fragmented part of the country as 'their own homeland' where they can develop 'to the fullest extent of which they are capable'."

Canon Collins' clear recognition and unequivocal denunciation of this retrogressive trend would indeed be one main cause of offence. It is hard to say in what proportion the white population is genuinely shocked about the benevolence of its apartheid in-

tentions or merely hypocritical. But neither action seems to be opposed. Nor was it possible for Collins to study the so-called positive aspects of apartheid in regard to the "development of the Native areas," for after six years of Nationalist rule next to nothing has been done there that was not already in train. But a very great deal has been done by new legislation and stricter enforcement of existing discriminatory laws to subordinate and control non-Europeans in the 55 per cent of the country which constitutes "the white areas." The results of this process everywhere forced themselves upon Canon Collins' notice. He found "the ignorant bewildered and the intellectuals bitter." I know that he is right—no less right because, coexisting with this state of affairs in the urban and industrial areas, can be found many Africans contented with their master-servant relationship with Whites and others living comparatively undisturbed. It prevails, lives in the recesses,

(1) This was in connection with the 1953 constitutional crisis which, although seriously concerned with the franchise rights of the Coloured community, was really over the balance of power in the Cape between the two main White parties and the validity of the constitutional guarantees as they affected the English-speaking minority of Whites.

(2) There was the element of truth in it—that, since Mr. Shave had suggested for Collins to meet large numbers of more or less conservative Whites, Collins had to offend the balance himself by making interviews with those persons were less than entirely White-supremacist.

(To be continued)

BONES WANTED

We Pay
£7 PER TON
F.O.R. your
Station or Siding

BAGS RETURNED RAILAGE PAID

For Full Particulars write to:

THE
BULLBRAND
FERTILIZERS LTD.
SARNIA, NATAL.

ADAMS TRAINING COLLEGE TO BE CLOSED

THE training College for African teachers at Adams College is to be closed down from December 31, 1955. No new students will be enrolled next year.

This decision was announced in Durban by Mr. E. S. Heneochsberg, Q.C., chairman of Adams College Council of Governors.

It has been taken as a result of the Bantu Education Act, under which the Minister of Native Affairs, Dr. H. F. Verwoerd, has informed the College of his intention to take out of its hands the training of African teachers for State and State-aided schools.

This announcement does not affect Adams High School or Adams Industrial School. The College authorities will continue to run these two institutions for as long as they are able to do so.

An offer by the Council of Governors of Adams College to carry on the Training College for African teachers for a further period of five years until the State could make other arrangements has not been accepted by the Government, which has also reduced the subsidies paid by the State to Adams High School and Industrial School.

The full statement issued by Mr. Heneochsberg on behalf of the College's Council of Governors is as follows:

"In August last the Secretary for Native Affairs offered African educational institutions certain alternatives. The College has replied as follows:

Adams Training College

A. (i) "Adams College (Incorporated), which is an association not for profit, duly registered under the Companies' Act, 1926, and whose Council of Governors consists of both Europeans and Africans, notes with regret the decision of the Minister to take out of its hands the training of teachers for State and State-aided schools.

(ii) "The College has no option but to accept the Minister's decision and in consequence, as from the date fixed by the Minister for the cessation of subsidies, namely December 31, 1955, to conduct on its property the Training College for African teachers which has been in existence now for 42 years.

(iii) "The College is very anxious that the Minister's decision shall not interrupt the flow of trained teachers to African schools in Natal, and expresses

the hope that the Department is in a position, as contemplated by paragraph 7 of its circular No. 252/302 of August 2, 1954, to make other arrangements as from the beginning of the year 1956, in substitution for the facilities which the College has hitherto offered for the training of such teachers.

(iv) "In view of the fact that Adams College has for many years in the past been run and still is run as a single institution providing three different types of education, namely, teacher training, high school education, and industrial training, and in view of the fact that all or most of the facilities and amenities are provided at the College without distinction for all these branches, it is obviously impossible for a Training College to be established and run on the College Campus by a separate authority.

"The College is therefore not in a position either to rent or to sell or lend to the Department buildings or other amenities capable of being used for the purposes of a Training College separately run and controlled. Furthermore, by reason of the provisions of Article 11 of its Articles of Association the College is precluded from selling or alienating any of the land presently held by it, without the written consent of the American Board of Commissioners for Foreign Missions of Boston, Mass., who donated that land to the College.

(v) "Realising, however, that the Department may have a difficulty, in the short time it has allowed itself, in making alternative provision for the training of teachers previously carried out at Adams College, the College is willing, and offers the Department, to continue to carry on a Training College at Adams College for a further period of years, on the same basis as in the past, both as regards subsidies and supervision by the Department. It is desired, if possible, that, if the Department wishes to take advantage of this offer, a fixed period be agreed on between the Council of Governors of the College and the Department.

"The offer in A (v) has not been accepted by the Government, so no new students will be admitted to the training College in 1955, but those who have completed their first year will be able to complete their second year. After December 31, 1955, the Training College will cease to function,

Adams High And Industrial Schools

B.—(i) "Adams College (Incorporated), which is an association not for profit duly registered under the Companies Act, 1926, and whose Council of Governors consists of both Europeans and Africans, notes with regret the Minister's decision to reduce the subsidies hitherto paid to it in respect of the High School and the Industrial School.

(ii) "The College has neither the desire nor the power, in terms of its constitution, to abandon the work for which its assets were dedicated by the American Board of Commissioners for Foreign Missions, Boston, Mass., when it donated them to the College, namely to control Adams College "in order

thereby to maintain and thereafter continue the same in perpetuity as a Christian Educational Institution for the Dantu people of South Africa and elsewhere...." and "to allow the American Board in perpetuity reasonable facilities for the continuation of Missionary activities which it presently carries on at Adams College...."

(iii) "The College therefore will continue so long as it is able to do so, to carry on the High School and the Industrial School as institutions under its own control with such subsidy as the Government is willing to offer.

"The College authorities will continue to run the High School and the Industrial School for as long as they are able to do so."
—'Natal Mercury'

BANNED MAN ELECTED: "I DO NOT KNOW WHAT WILL HAPPEN," SAYS SWART

THE Political Correspondent of 'The Star' (Johannesburg) states: The Minister of Justice, Mr. Swart, said: "I really do not know what will happen now," when asked whether Mr. L. B. Lee-Warden, who has been elected to Parliament by the Natives of the Cape Western division but is banned from public meetings, will be allowed to take his seat in Parliament.

Mr. Lee-Warden, though not listed as a Communist, is forbidden under the Suppression of Communism Act from attending gatherings.

Legal authorities were debating whether Parliament would be counted as a gathering.

An authoritative opinion is that Parliament must be regarded as a privileged gathering and that, as such, Mr. Lee-Warden will be able to take his seat in it until and unless some further restraint is placed upon him.

But that opinion does not of course dispose of the problem, which is the fourth that the Suppression of Communism Act has run into in regard to the Cape Western division.

The Act was passed in 1950 and amended in the following year before being applied successfully against the then sitting member for Cape Western, Mr. Sam Kahn, who was finally ejected from Parliament in May, 1952.

His successor, Mr. Brian Bunting, was banned under the Communist Act during his election. He was tried in court for having become a M.P. in spite of the ban but was acquitted, took his seat and was finally ejected from Parliament after a select commit-

tee inquiry in the second session of 1953.

Early this year the Act was again amended to prevent named or convicted Communists from accepting nomination or election to Parliament but it did not go through soon enough to prevent another named Communist, Miss Ray Alexander, from being nominated and elected in this division.

Although she never took her seat in Parliament she received a week's parliamentary allowance covering the time between polling day and the declaration of the poll.

That amendment, however, does not appear to cover the novel position now created by the election of a person who is not a named or convicted Communist but who has merely been banned from gatherings.

Death Of Mr. J. P. Vyas

While going to Press we have been informed that the death after a short illness at the age of 80, of Mr. J. P. Vyas of Pretoria took place at 7-30 on Monday night at his residence.

UNIQUE BUSINESS OPPORTUNITY

A general dealer business for sale on outskirts of Witbank on way to Middeburg.
New buildings, comfortable living quarters.
General Dealer Shop and Cafe.
Long Lease.
Contact—M. Y. TAYOR, Outspan, Box 593, Witbank, Transvaal.

CRUELEST OF ALL HUMAN ILLS IS THE COLOUR BAR

—THE BISHOP OF BLOEMFONTEIN

THE Bishop of Bloemfontein, the Rt. Rev. C. W. Alderson, told the inter-racial conference of Church leaders held last week in Johannesburg, that a Colour bar imposed by people of one colour, one side of their own discretion, will and pleasure, was the cruelest of human ills. The victims were quite defenceless and they had no escape.

Colour bar was entangled with all sorts of other things: culture, education, habits, speech. "But the cruelty is that a man knows that even if he breaks down all other bars, however much he may qualify himself for human fellowship and friendship, his colour is ineradicable. When that position is extended to the relationship of Christian men, cruelty has become, in my own judgment, sin."

The Bishop was delivering a paper entitled "An Analysis of Ills Affecting the World and South Africa To-day."

He said the ill of the world could not be discussed without dealing with matters of politics.

"Unless my paper were to be quite unrealistic, it must deal with matters which are the battle fields of world and South African politicians, for it would be unreasoning to analyse ill except with the intention and hope to be instruments in God's hands for their rectification," said the Bishop.

That did not mean he was specifying remedies proposed by political parties, or pointing a deliberate finger of condemnation at them. "I cannot help it, of course, if people fix upon themselves, but my allotted task is diagnosis and not prescription."

One of the world's ills was the gulf between the few who possessed much and the many who possessed little or nothing. Historically there had always been the determination (generally unsuccessful in the end) of the wealthy and dominant classes to keep what they had at almost any cost, permanent and increasing desire and dissatisfaction among those who had not, and a social gulf between them preventing them from meeting each other and understanding each other sufficiently to come to terms.

"These things are accentuated in our own land by differences of race, language and colour," said the Bishop. "One of the great difficulties of our South African society is that over and above these three inevitable distinctions

between us there is an educational and cultural and economic gulf so great that White men rarely meet non-Whites who are in mental stature their equals."

"But wherever landless, propertyless, rightless, dispossessed people have existed, people who do not feel they belong to the community people who have not enough status in life or society to make anything matter very much (manners, morals, life itself), there squatters flourish, there are seedbeds of social disquiet, as the missionaries of Communism know."

"Communism has succeeded least where a strong and stable middle class has existed to bridge or fill up the gap between those who have and those who have not."

"Communism was a great evil. It dinned God and reduced man to an economic animal. It was in practice ruthless and unscrupulous, without regard to honour or morality."

But Communism was fanatically revolutionary and had won to its cause men who were at the outset ill-placed men, distressed beyond measure at the sufferings and injustices of their fellow men, seeking in Communism the panacea for human wrongs.

"Christians who condemn Communism are not likely to succeed unless they, too, begin with that distress and have a missionary fanaticism even greater to bring to man's bodies and souls, to the whole man and to every man, the healing of Jesus Christ."

One of the great problems of the modern age was mass production, mass employment, mass thinking and mass emotion. "The mass employment of men and the mass destruction of men in the great wars has cheapened enormously the recognition or value of human personality."

"And where strong Colour bars operate to separate classes of mankind from each other at a matter of colour, the refusal to treat men as individuals, to recognise their capacity for reason and feeling, fear, hope, desire, love, may become absolute," said the Bishop.

Nationalism and racialism were not ills at all. "That a man should be proud of his origin, his family and nation and race, is a natural and universal human phenomenon."

"But this natural pride is so often mixed with other things that

are un-Christian and evil indeed—exclusiveness, superiority, contempt, fear—and these lead to injustice and hatred. Our fierce modern nationalism and racialism certainly cannot stand in the bar of Christ or of Christian history."

Referring to divisions in the Churches, he said: "I would place the deep divisions of Christendom, and our feeble, divided witness in the face of materialism, of Communism, or racialism as the greatest ill of the modern world."

The Rev. A. J. G. Oosthuizen, chairman of the general conference of the Ned. Herv. Kerk, said the Church would only fulfil its calling if it announced with rigour that Christ came neither to ease tensions, nor to remove causes of friction and misunderstanding.

STUDENTS DESIRING TO ENTER COLLEGES IN INDIA

Applications are invited from students of Indian origin domiciled in South Africa for nomination against the seats reserved in Medical, Engineering and other professional Colleges in India for the academic session commencing June, 1955. The prescribed application forms are available from the Office of the Commissioner for the Government of India in British East Africa, P.O. Box 2274, Nairobi, and Indian Commission, P.O. Box 201, Salisbury (Southern Rhodesia). Students who are already studying in India may obtain the forms direct from the Ministry of External Affairs, New Delhi. The filled up applications on the prescribed forms must reach the Ministry of External Affairs, New Delhi latest by the 31st January, 1955. Students who have obtained less than 50 marks in Inter-Science do not stand any chance of being selected for nomination and hence they need not apply. Students who will take their Inter-Science examination in March 1955 may also apply. Only such students who will secure either a first class or a high second class in Inter-Science and whose detailed results will reach the Ministry of External Affairs, New Delhi, by the 15th May, 1955 at the latest will be considered for nomination against the very limited of reserved seats.

Students who have passed or expect to pass their Inter-Science examinations with more than 55 per cent marks may apply for admission to Medical Colleges in the State of their

"He is not the Saviour of the social, economic and national souls of peoples, groups and races, but he is the Saviour of man's eternal soul. He does not deliver from social, economic and political slavery, but from the slavery of sin."

Christ he said, did not want to be a great reformer.

The Rev. Seth Mokone, head of the Osborn Mission Station, Mosabie, said the basic principle was that race relations should be approached from the basis of humanity and not from the basis of race or nationality.

"Man must meet man as man and not as a representative of any group. Racial or national groups are divisions; our common humanity unites and creates mutual respect for any differences of upbringing, culture and outlook which may exist,"—Sapa.

origin on application forms available from these Colleges. Students who applied for their names being considered for nomination this year but could not be selected, have to apply afresh if they want their names to be considered for nomination.

A Colour Bar Ends

"Forward" (Gungah) dated October 23 writes: Rudolph Bing, who used to run the Edinburgh Festival and now is director of the Metropolitan Opera of New York, has won a small but important victory in the fight against the colour bar in America. He has engaged Marian Anderson, the great Negro singer, to appear this year with the 'Met.' She is the first Negro to sing with this famous opera. And Bing made the right sort of comment when asked about it. "I wouldn't," he said, "have anyone because he is a Negro and I wouldn't," refuse to have anyone because he is a Negro either." It is not many years since Marian Anderson had difficulty in being allowed to sing in Washington, the American capital. Mrs. Roosevelt successfully fought against this discrimination. Mrs. Anderson's appearance with the Metropolitan Opera marks another worthwhile piece of progress that must be set against the fight being put up by a minority of white racists against the abolition of segregation in Southern schools.

AFRICAN VIEWPOINT

CONGRESS CONFERENCE MEETS
IN DURBAN

By JORDAN K. NGUBANE

A SPECIAL significance attaches to the annual conference of the African National Congress which meets in Durban this week. It might be the last, if the signs on the political horizon are any guide. But of greater importance is the fact that the conference is a very special tribute to the quality of the leadership Mr. Albert J. Lutuli is giving his people at the moment.

The national executive has gone to very great pains to get the conference to meet in Durban. Durban, geographically, is very awkwardly placed for national conferences. But the national executive overcame every obstacle to bring the conference as near Mr. Lutuli as was physically possible. As everybody knows, the tribute is deserved in every respect, but in acting as they have done, the national leaders of the African National Congress have not only shown the esteem in which Mr. Lutuli is held by the African race, they have added stature to themselves.

Five issues of immediate importance will come up before the conference. They are Bantu Education, the amended Constitution, the Western Areas, the Pact on African leaders and the Congress of the People.

Up to now Congress has unwisely hesitated to give a clear and bold lead on Bantu Education. By this behaviour, Congress has complicated the task of those missionaries who would like to stand solidly with the African in the present hour of trial. To the extent that this indecision has confused the avowed friends of our cause in the missionary camp, Congress has unwittingly helped Dr. Verwoerd and his like. The Durban conference will correct this error. In his presidential address, Mr. Lutuli will express the African people's gratitude for the courageous action taken by Adam College, St. Patrick, Bishop Reeves, the Bishop of Pretoria and others who contemplate closing down their schools rather than co-operate in making Bantu Education work. But Congress does not need to be stirred with that. The people of Africa ask for a clear and unequivocal lead from Congress. Now that this rotten thing called Bantu Education is applied in our

schools, the people say, what are we going to do about it? The conference must give a clear answer to that.

The new draft constitution superficially appears to be an improvement over the first draft which I criticised in these columns a year or two ago. But in one very important essential it retains the communist bias of those who insist on the inclusion of the clause setting up what is grandiloquently called the Secretariat. We have a lot of political dishonesty in sections of Congress. There are people who will swear that they have no communist sympathies and when it comes to action you will find them backing out of the movement which will have the effect of turning Congress into a notorious communist front. I am hostile to these people; I am hostile to the tactics of converting Congress into a communist front. The Secretariat clause is a brazen move to make it possible for the Secretary-General of the African National Congress at the beck and call of the underground communists. It is a dangerous clause because it will place the direction or application of Congress policy no longer wholly in the hands of the national conference, the national executive committee or the national working committee, but in the hands of a coterie of men who will have been personally hand-picked by the Secretary-General. These are plainly communist tactics. I am shocked that the people who are working for the conversion of Congress into a communist front are so strong that they have retained the Secretariat clause. But our leaders must remember that we have the right to know where they are leading us and I, for one, will not be silent on the Secretariat clause. There is no need for the Secretariat, there is nothing that the hand-picked men will do which cannot be done by the elected representatives of our people. The Secretariat clause is the thin end of the communist wedge and when the delegates meet in Durban they must know precisely what it is. It is a pity that a conference which is historical in every respect will be marred by crude attempts to turn Congress into a communist front. The best thing to do, in the in-

terests of African unity, which has been very severely strained by the people who look to Moscow for our emancipation, is to drop the Secretariat clause altogether. We must have no dictators or hand-picked political commissars inside our own Congress. We have enough of them in the Strydom gang already.

Conference will also have a lot to say against the ban on our leaders. This is as things should be. After all, the national conference is the only platform from which the entire African people can express themselves freely on the basis of their leaders. But, with the best will in the world, much of what will be said will be no more than so much hot air—for one very good reason, the call now is for action to back our decisions. In the resistance campaign we throw the challenge at the oppressor. He accepted it and told us to shut up. We decided that good fighters that we are for freedom, we must shut up when the boss speaks. Our leaders, nearly six hundred of them, have been banned. All of them are quietly going on with their jobs as though nothing had gone wrong. We are wrong to waste such fine material as we have in them. The only proper place for the whole six hundred of them is jail; the only honourable course for Congress to take is to tell them to go to jail. Everything else will be so much hot air.

The removal of our people from the Western Areas of Johannesburg touches every African and delegates from the country as a whole will pledge their people's support for the Africans in the Western Areas. This is a very delicate matter and will need a lot of careful thought on the part of the Congressmen.

Finally, of course, will be the Congress of the People. I like the idea behind convening a Congress of the People—although the terminology is not to my liking. In that national demonstration all of us, South Africans, will pool our resources and agree on the South Africa we want to live in. It is a thousand pities the Left-wingers want to allow everybody who does not toe their line out of certain aspects of the Congress. For example, the Liberals have been treated rather scornfully, to quote only one example. But in spite of this, the Congress of the People could very well produce a charter which could become an effective rallying-point for all democratic anti-apartheid elements. In spite of the errors of the past we should all strain every muscle to ensure that the Congress of the People comes to be largely a semi-communist demonstration in appearance but becomes, in fact and in spirit, a parliament of all the people. If it becomes that, it will succeed. If some of the Left-wingers who see in it one more front have their way, a considerable section of African opinion will have nothing to do with it. And African opinion matters a great deal these days.

Finally, there will be the souvenirs which I would very much like to commend to the people of Durban. The Durban conference might be the last. If it is, make certain to go there, buy one of the handkerchiefs with the portrait of Mr. Lutuli. Keep it and show it to your children when they grow up. It will cost only two shillings and Congress needs every penny of that sort.

FARM PRODUCE

We are cash buyers of all types of FARM PRODUCE. Forward samples together with quotations to:

AISEN SOUTH AFRICA (PTY.) LIMITED

311/2 Marosa House.

17 Commissioner Street

P.O. Box 11012. Phone: 33-8921

Johannesburg.

Bankers: BARCLAYS BANK D.C. & O.

Sunbeam—
that name means
sunshine in your
home! Easy to spread
too And see how it
shines...and shines...
and shines.

For floors and furniture

For an antiseptic to fulfil the exacting conditions of obstetric, surgical and medical practice it is not enough that it should kill the germs that are the cause of infection. It must also be safe in use, harmless to the delicate human tissues the germs invade. Such is 'Dettol'.

In your own home, whenever infection threatens, learn from the hospitals — rely on Dettol.

DETTOL

THE ANTISEPTIC DOCTORS USE

Someone
Special
may
look at
your
shoes
to-day

KEEP A SHINE
ON YOUR SHOES
EVERY DAY WITH
THE BEST POLISH—
NUGGET

FINE LEATHERS OF WOMEN'S SHOES NEED NUGGET

BETEL LEAVES (PAAN)

When ordering Betel leaves don't forget to write direct to the growers.

Any quality and quantity at wholesale prices.

A square deal all the year round.

A trial will convince you.

Don't hesitate to write to:

**COTTONLAND BETEL LEAVES
GROWERS CO.**

P.O. Box 7, Verulam, Natal.

DHIRUBHAI P. NAIK

Travel, Insurance & General Agent

Book with us for your travelling by Air, Sea or Land either to India or to any part of the world.

All types of Insurance—Life, Fire, Burglary, Riot, Storm, Accident, Plate Glass, etc.

Consult Us Free of Charge For Your Income Tax, Personal Tax, Writing Of Your Books, Trade Licences, Revenue Clearance Certificate, Passports And Immigration matters.

Representatives: National Mutual Life Assn. Of Australasia, Yorkshire Insurance Co. Ltd.

Telephone: 33-9033. 29a Commissioner Street, JOHANNESBURG.

INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Bombay, December 6

THERE may be a major reshuffle in the Central Cabinet following certain unexpected developments. The Minister of Commerce and Industry, Shree T. T. Krishnamachari and the Minister of Defence, Shree Y. B. Chavan, have submitted their resignations to the Prime Minister. Their resignations have not been accepted by Mr. Nehru yet and efforts are being made to persuade them to remain in the Cabinet.

The immediate cause of Shree Krishnamachari's resignation seems to be the rejection by the Government of India of a plan to build a steel plant in the private sector through Shree D. M. Birla, with the assistance of British interests. According to Shree Birla's plan, the proposed plant would have a capacity of five to six hundred thousand tons and would cost about Rs. 100 crores. Out of this huge capital outlay only Rs. 20 crores were to be invested by the private interests and the rest was to be financed by the Government. The scheme was sponsored by Shree Birla apparently with the concurrence of the Commerce and Industry Minister. The Central Cabinet had recently endorsed the industrial policy resolution of 1948 in which the establishment of additional basic industries here was earmarked specifically for the public sector. Consequently Shree Birla's plan was rejected. The Cabinet decision, it is said, was not unanimous, but the majority favoured faithful implementing of the 1948 resolution.

Shree Krishnamachari had differences with his Cabinet colleagues on the question of nationalisation of industries here.

Shree Atal Bihari Vajpayee, Minister of Rehabilitation, has been appointed Minister for Food and Agriculture in the vacancy caused by the death of Shree K. M. Munshi. Shree Mahadevi Prasad has been asked to take over Rehabilitation portfolio, which he was disinclined to do. Shree Y. B. Chavan believes that he has done good work and he now desires Cabinet rank. Rehabilitation portfolio does not carry the rank of Cabinet. Moreover the Rehabilitation department will close down in a year. Although the Government is considering a scheme to convert

Rehabilitation department into Social Welfare department, nothing is certain now.

Pandit Govind Vallabh Pant, the Chief Minister of Uttar Pradesh, has been invited to join the Central Cabinet as Home Minister. According to reliable reports he has accepted Mr. Nehru's invitation and he is likely to take over his new office by the end of December. At present he is ill and his doctors have advised him against going to Delhi and taking heavier responsibilities. Congress leaders of the State are also against Pant's leaving the State Chief Ministership as they fear rivalry between Gupta group and Gokhale group in the State Legislature. Congress Party may have up again and the new Ministry may become unstable. Mr. Nehru's decision is having a disturbing effect on the State's comparatively tranquil political scene and the controversy over merits of the change has been heightened by speculation about a possible successor to Shree Pant. There are three important groups in the Congress Party. Although Shree Hafeez Mohammad Ibrahim, the Minister for Finance and Power, is the senior-most member of the State Cabinet, Dr. Bhanuprasad, the Home Minister, is likely to be chosen as the Chief Minister, because he is very popular among the Party members and has the support of two important groups. It was first proposed that Shree Ibrahim should be appointed in the place of Shree Kidwai, but the proposal seems to have been dropped on the ground that U. P. can ill afford to part with two of its senior-most administrators at once. Some Congressmen may propose the name of Shree P. D. Tandon for the Chief Ministership of U. P.

Dr. K. J. Somaiya, the present Home Minister of the Centre, will take over Defence Portfolio and relieve Mr. Nehru of some extra burden.

Shree V. K. Krishna Menon is still being mentioned as a prospective Minister for Foreign Affairs, but informed sources suggest that such a development may take place at a later stage when and if Mr. Nehru decided to give up this portfolio.

The question of selecting a Muslim member of the Cabinet

in place of the late Shree Kidwai is presenting considerable difficulty. The original choice was Shree Ibrahim, but he could not leave the State office. The two other names mentioned in this connection are Dr. Mahmud of Bihar and Shree Fakhrudin Ahmed of Assam. Shree Ahmed, who is a member of the Rajya Sabha, is 54 years of age and has been a member of the Congress for several years. Shree Mahmud was a Minister in Bihar.

A few other comparatively less important ministerial changes are not ruled out, but the Prime Minister appears to be going about the business rather cautiously, step by step.

The Praja-Socialist Party convention met at Nagpur. Acharya Narendra Deva tried to patch up the differences between the Lohia group and Ashok group, but failed. After defeating the Lohia group's demand for the immediate resignation of the Travancore-Cochin Ministry on account of firing by 303 to 307 votes, the session passed the official resolution on the Travancore-Cochin firing incident without a division. Immediately after this the chairman of the Party, Acharya Kripalani and the members of the National Executive of the Party submitted their resignations which were later accepted.

Acharya Kripalani said that he was unable to function as chairman because of fundamental differences between his views on non-violence, politics and socialism and the views propounded by Dr. Lohia and other socialists. He was not interested in a party in which a large section was not prepared to follow his lead. "I am an old Gandhian, through and through, and it is too late and difficult for me to learn new theories. I, therefore, want to be relieved of office as soon as possible." He added that "late has been dogging my footsteps" as parties broke up wherever he went.

Acharya Narendra Deva was unanimously elected Chairman of the Party by the Convention and he was authorized to go ahead with the election of the National Executive Committee. No other leader was prepared to accept the chairmanship. Even Shree Deva was persuaded to accept the post after considerable pressure from both the opposing groups, and he accepted the office on the understanding that the Lohia group would co-operate with him. Acharya Narendra Deva, speaking after his election, said that although

he was not keeping good health, he had accepted the chairmanship because of pressure from old colleagues and because he was anxious that the P. S. P. should continue to function.

The net result of the Nagpur Convention is, however, that the party remains as split as ever and without knowing its mind. Dr. Lohia is still determined to oust the Travancore Ministry. The Inquiry Commissioner, Justice K. Hanumanth Rao, has found that the policy of firing on Tamil demonstrators in South Travancore on August 14 was "just and proper and was within the limits of lawful authority." But even this judicial pronouncement, made after thorough inquiry, has not satisfied Lohia group. The new chairman, Shree Deva, has no faith in Bhodan movement and he has expressed himself strongly against Bhodan, while Shree Jayprakash and many socialists are wedded to the movement. How long will these socialist leaders be able to pull together with differing ideologies, no one can say. The Party cannot discard Jayprakash as he is the person who can bring the largest number of votes to the Party. The convention passed a resolution urging Shree Jayprakash to continue to lead the Praja-Socialist Party, to which he has been a tower of strength and a fountain of inspiration.

All political comments in this issue except where otherwise indicated by Author: Gautham of Phoenix Settlement, Phoenix, Natal.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 213 Madhav Nandan, Second Floor, 11 Commercial Street, Fort, Madras. Telephone: 33 1554.

Cuticura
SOAP

The medicine and toilet properties of Cuticura to help not only break out skin, but also help to clear the skin and to keep it healthy and beautiful.

For Flawless COMPLEXIONS

'INDIAN OPINION'

(Founded By Mahatma Gandhi In 1903)

**For The Moral, political and
Social Advancement Of Indians
In South Africa.**

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	30s.	Annually
" " "	15s. 6d.	Half-yearly
Outside the Union	30s.	Annually
" " "	15s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends
to do likewise.

Apply to—

Manager,
Indian Opinion,
P. Bag, Phoenix, Natal.

*News the other papers
don't print
is to be found each week
in*

PEACE NEWS

World news—events in Africa,
Asia, America, Europe—news of
constructive peacemaking; race
relations; progress towards a
non-violent society.

Obtainable by air-mail each week from Britain at
50s. 6d. per year; sea-mail 21s.; 4 weeks trial sub-
scription (sea-mail) 2s. 6d.

South African representative.

ELLA B. ELDER

Brownlee Street, Stutterheim, Cape.

London office.

3 BLACKSTOCK ROAD, N. 4

BOOKS FOR SALE

INDIAN JUDGES (Biographies and critical sketches with portraits)	7	6	SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Fables—Stanley Powell	9	0
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jesse T. Sunderland	7	6	AMONG THE GREAT (Conversation with Boman Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	53	0
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song— (An English Translation)—Anand Beasant	1	0	TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. Y. K. R. V. Rao	3	0	WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyam	2	6
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —Munoo Murali	2	6	GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6	THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	15	0
THE DELIVERANCE (A picture of the pulsating life of the joint family)	4	0	CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	1	0
GANDHIAN TECHNIQUES IN THE MODERN WORLD—T. J. V. Rajaratnam	2	0	RAMANAMA—M. K. Gandhi	2	0
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhi's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0	TOWARDS NON-VIOLENT SOCIALISM —M. K. Gandhi	5	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars)—R. T. Shah	15	0	REBUILDING OUR VILLAGES—M. K. Gandhi	1	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	14	0	AN ATHEIST WITH GANDHI—Gora G. K. Rao	3	0
DELHI DIARY—Gandhi	10	0			
HINDU DHARMA—M. K. Gandhi	8	0			
MY GANDHI—Mr. John Haynes Holmes	12	0			

Obtainable from:

'Indian Opinion,'

P. Bag, Phoenix, Natal.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?

Have you provided for your dependants?

Prepare for the future

Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—

The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representation:—

DAYABHAI PATELP.O. Box 1760,
JOHANNESBURG.Phones:— } Business 33-0711
Residence 33-5961

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING

—CO. LTD.—

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants

/ —&—

Direct Importers.

**47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.**

Cable & Tel. Add.: "HARGOVAN".

Phone 20358.

P. HARGOVAN & CO.

(PTY.) LTD.

**WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.**

P. O. BOX 1250.

**155/7 Warwick Avenue
DURBAN.**Phone
Day 24 69Phone
Night 833459**L. RAJKOOMAR (PTY.) LTD.**

14, CROSS STREET, DURBAN.

Funeral Directors and Manufacturers of all classes of
Coffins and WreathsContractors to the INTERNATIONAL FUNERAL
INSURANCE COMPANY, LIMITED.

Reg. Office: 37 CROSS STREET, DURBAN

Country Orders for Coffins and Wreaths
accepted by phone and despatched by rail
at the shortest notice.

Phone 53,

Telegrams 'SOLANKI.'

P.O. Box 208.

Solanki & Co. Ltd.

Merchant & Direct Importers

**Extensive range always carried in
the following:**Silks, Drapery, Toilets, Per-
fumes, Curios, Fashion Goods
and Jewellery, Wide Range of
Indian, Persian and Chinese
Carpets.Stockists of well-known branded
Watches.**COPPERBELT PIONEER STORE****Where Quality and Service
are Paramount.**

Luanshya,

Northern Rhodesia.

**FOR
RUBBER STAMPS****PRINTING**

CONTACT

**STANDARD
PRINTING PRESS****GENERAL PRINTERS
AND
RUBBER STAMP MAKERS****73, BEATRICE STREET, DURBAN.**

PHONE 1008

P.O. BOX 2782

TELEGRAMS: SPRINT

QUICKPRINT

ESTABLISHED 1927

Phones: 29131/3 (Switchboard)
24378 (Manager)

Cables & Tel. Add:
"PROSPERITY" (All Branches)

P.O. Box 2197

(Established 1927)

Premier Produce Co. (Pty) Ltd.

General Wholesale Merchants
EXPORTERS AND IMPORTERS

Buyers and large Stockists of all kinds of Indian and European Groceries, Provisions, Soaps, Oils, Grains, Beans, Peas, Kaffircorn, Malt, Maize, Maize Products, Wheat, Wheaten Products, Crockery, Hardware and also Coal of all types.

All enquiries for Export and Import
to the Head-Office.

Head-Office: "PREMIER HOUSE"
364 Pine Street, Durban.

also at

JOHANNESBURG

Phones: 34-3554/5
P.O. Box 200, Fordsburg,
82, Crown Road,
Fordsburg, Johannesburg.

BENONI

Benoni Coal Site
Phone 54-1813,
Rangosview Coal Sites—54-2205
P.O. Box 392, Benoni.

—ATTRACTIVE— SAREE MATERIALS

Self Striped Georgette Crepes 45" Green, White, Pink, Sky, Lemon 4/11 yd.	Coloured Georgettes 45" All Shades 3/11 yd.
Self Check Fancy Vellies with Black Designs 45" 4/11 yd.	Spotted Georgettes 45" Latest 4/6 yd.
Fancy USA Floral Vellies 38" 4/11 yd.	Embroidered Georgettes 45" Basket Design 6/11 yd.
Two Tone and Rainbow Georgettes 45" All Shades 4/11 yd.	Georgette Jari Work Sarees 54-10-8 each
Floral Benbergs 45" Red, Gold, Green and Blue Designs 4/6 yd.	Georgette Sarees Cotton Embroidery 53/15/0 each
Bordered Georgette 45" All Shades 3/11 yd.	Benares and Tinsel Jari Borders Big Range in Stock

BLOUSES

Chinese Embroidered Sails and
Georgette Blouses and Latest
Slippers 8/11 each.

CHAMPALS!

Plastic Fancy Taps with Heel
Size 3 to 7 18/6 pair
Also Leather 8/6 & 10/6 pair

Write For Samples:

JAYBEE SILK HOUSE

39 MARKET STREET, JOHANNESBURG.

The Star Clothing Factory

Wholesale Merchants

CLOTHING MANUFACTURERS

P.O. Box 237. Phone 514.

Jameson Road, Livingstone,
NORTHERN RHODESIA.

Out. S.A. Representative:

H. L. Hompes & Co.,
(Pty.) Ltd.

Durban, P.O. Box 1301.
Johannesburg, P.O. Box 3480.
Capetown, P.O. Box 824.

BOOKS FOR SALE

GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
PILOTIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
TO STUDENTS—M. K. Gandhi	4	0
GANDHIAN ETHICS—Benoy Gopal Ray	5	0
BAPU—Murry F. Barr	4	0
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
FAMOUS PARSIS	7	8
SEVEN MONTHS WITH GANDHI—Krinadas	19	6
STORY OF THE BIBLE—B. K. George	6	0
A RIGHTEOUS STRUGGLE—Mahadev Desai	2	3
THE POLITICAL PHILOSOPHY OF MAHATMA GANDHI—Gopinath Dhawan	17	0
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	3	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. I.—M. K. Gandhi	15	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. II.—M. K. Gandhi	14	0
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	8	0
PROM TERAVDA MANDIR—M. K. Gandhi	1	0
MAHADEV DESAI'S EARLY LIFE —By Narshari D. Parikh	2	5
DEHUMANIZATION IN MODERN SOCIETY —Bess Fulop-Miller	1	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION,"

P. Bag, Phoenix, Natal.

પુસ્તક પર મુ—અંક ૪૮
તા. ૧૭ ડીસેમ્બર, ૧૯૫૮.
કુલ નકલ પેની ૬.
૬૨ શુક્રવાદે બહાર પડે છે.

ઇન્ડિઅન

ઓપિનિઅન

મહાત્મા ગાંધીના દરેકે અને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

☆

માનવી મનના વિકાસ માટે જોતોની યોજના છે. મનસિક વિકાસ થતાં માણસ ભોગ કરતાં ત્યાગમાં વધારે આનંદ મેળવે છે. ત્યાગનો સંતોષ અનેશ અને કામથી હોવા છે. સમર્પણરૂપિ અને ત્યાગને, જ્ઞાનના માત્ર મનુષ્ય જ પ્રાપ્ત કરી શકે છે. પશુપક્ષી એ એવો આનંદ મેળવી શકતાં નથી. મત એટલે કે કંઈક સુખનું સમર્પણ, કંઈક ત્યાગ, શેષ પાચ લાકડાં પાતાનાં વડો નથી સાબળ્યા તો સમનનાજ હોય, જોગના ન હોય હો. માનવી મન અને માનવસમાજ ના વિકાસ માટે ભોગ કરતા ત્યાગ, સંકલ્પિતા કરતા વિચારણાની દૃષ્ટિ વધુ આવશ્યક છે અને પ્રત્યેક અને તહેવારોની યોજના પાછળ આ ભવ્ય કલ્પના છે.

કેદારનાથજી.

—૦—

મમલુસ સમાજમાં રહે છે, તેથી તેનું સુખ્ય ખોલ સમાજ સેવા છે. સમાજ સેવા એ સાચી ભક્તિ છે. લોકોનાં જપાલ એવો છે કે, ભક્તિ મંદિરમાં જાય, પણ આજે તો મંદિરમાં ભક્તિનું નાટક ચાલે છે. સાચી ભક્તિ તો સમાજના સેવામાં રહી છે. કલ્પમાં નારાયણ છે. શ્રી, પુરુષ, વાળમ્ સોન. કલ્પમાં તેનો તાર છે. તેની સેવા માટે આપણને આ મનુષ્ય દેહ મળ્યો છે. આ દેહનો ઉપયોગ સમાજ સેવા માટે, કિંમતુ ખોલો માટે થવો જોઈએ.

વિનોબાજી.

★

મહાત્મા ગાંધીના પ્રવચનોમાંથી

“આપણે કંઈ પણ ખરી અને સ્વાચી વસ્તુ મેળવી શકીએ તે પહેલાં આરા મત પ્રમાણે નિર્ભયતા મેળવવી એ સૌની અગત્યની પહેલી વસ્તુ છે. એ ગુરુ ધાર્મિક ભગુતી આજ્યા વિના પ્રાપ્ત થઈ શકતો નથી. આપણે જે એ સમજતા થઈને કે આપણામાં ઇશ્વરી તત્વ રહેલું છે જે આપણે કંઈ પણ વિચાર કરીએ અથવા કંઈક કરી એ તેનું સાથી છે અને આપણને ખરે ખર્ગે દોરનાર અને આપણુ રક્ષણ કરનાર છે તો દેખીતું છે કે કેવળ ઇશ્વરના દર સિવાય બીજા કોઈ પણ વસ્તુને દર સમયે આપણે ઠોડી દૃષ્ટિ જે શાસકો નો પણ શાસક છે તેના પ્રત્યેની વફાદારી બીજા સઘળા પ્રત્યેની વફાદારી કરતાં થઈ જાય છે અને બીજા પ્રત્યેની વફાદારીના ખરે આધાર આપે છે. એક સત્યાગ્રહી તરીકે ત્રસ પ્રવર્તનના કરતા હું તમને એક વધારે મજબુત વસ્તુ આપીશ. તમારા પોતાના પ્રત્યે ત્રસ પ્રવર્તવો, અંતઃખોજ કરે; ત્રસ થતો જુઓ ત્યાં જરૂર તેના વિરોધ કરો; તમારી સ્વતંત્રતા પર પ્રહાર થતો હોય તેનો જરૂર સામનો કરો, પરંતુ ત્રાસ પ્રવર્તાવનાર જાતીમતું લોહી રેડીને નહિ...આ રંગ ધર્મ અહીંસા ત્ર સ્થપાએલો છે જે તેના સક્રીય સ્વરૂપમાં પ્રેમ સિવાય બીજું કંઈ નથી.—તમારા પડોશી, તમારા મીત્રો પ્રત્યે જ નહિ પરંતુ જે તમારા શત્રુઓ હોય તેઓ પ્રત્યે પણ.

હું માનું છું કે આપણે સત્ય, અહીંસાનું પલન કરવા માંગતા હોઈએ તો આપણે તુરત જોર શક્તિનું કે નિર્ભયતાનું પાલન પણ કરવું પડશે. આપણા શાસકો જે આપણા મત પ્રમાણે ખોટું કરતા હોય અને આપણને લાગતું હોય કે તેઓને આપણી સલાહ સંભળાવવાની આજ્ઞા કરી છે પછી ભલે તે રાજદેહ ગણાતો હોય, તો હું તમને કહું છું કે તમે રાજદેહી વાત કરો—પરંતુ તમારા પોતાના જોખમે, તેના પરિણામો સહેવાને તમારે તત્પર રહેવું પડે. અને જ્યારે તેના પરિણામો સહન કરવાને તમે તત્પર હોશો અને હજો નહિ કરો ત્યારે હું માનું છું કે તમારી સલાહ સરકારને પણ સંભળાવવાનો દર તમે સિદ્ધ કરેલો અણશે.

“હનિંઅન ઓપિનિઅન”

શુદ્ધિવાર તા: ૧૭ ડિસેમ્બર, ૧૯૫૪.

દ્રાસવાંકના હાંદીઓની નવી ચીંતા

હિંદીઓની હાઇ સ્કુલ
મુદ્રણ-સમાંથી નેહા-
નીસબર્ગ શુકેરચી લગભગ વીસ
આઈસ હુર લેનેશીયા નામના
સ્થળે, જ્યાં હિંદીઓના વસવાટને
માટે ટાઉનશીપ સ્થાપવાનું પારખ
માં આવેલું છે, ત્યાં ખસેડી લઈ
જવાના બીટવોટર્સ-રેડ સે-ટ્રલ
સ્કુલ બોર્ડે કરેલા કરારથી
નેહાનીસબર્ગના હિંદીઓને મોટી
ચીંતા થઈ પડી છે.
સમગ્ર હિંદી આ બાબતે સ્કુલ
ની ચાલુ દર્મ પુરી થતાં કંભવણી
ખતાં તરફથી નોટીસ અળી
ગઇ છે કે સ્કુલની દર્મ શરૂ
થતાં કોઈ પણ બાળકને ચાલુ
કોઈ સ્કુલમાં રાખસ કરવામાં
આવશે નહિ અને લેનેશીયામાં
નવી સ્કુલને માટે પ્રીફેરીકેટેડ
મકાનને પાંચો લખાઈ બચે છે
અને આવતાં વર્ષની નવી દર્મ
શરૂ થતાં મકાન તબક્કાર થઈ
જવા પડી છે. આ બાબતે
આ વસ્તુની અગતી કરીજ ખબર
નહોતી. અચાનકજ તે આવી
પડી અને તેથી પોતાના બાળકો
ના જાનિય વિષે ઈડી વીંટામાં
પડી ગયા છે. અવા રવીવારે
માં બાપો, વિદ્યાર્થીઓ અને
દાંસવાલ ઈન્ડિયન હોમિય-એ
ગ્રેવેની સંસ્કૃત સભા મળી હતી
અને સ્થાપીઓના આ પગલાં
હારે સખત વિરોધ દર્શાવવામાં
આવેલો હતો.

આ પગલાંમાં હિંદી કેમ
ગ્રુપ જોરીયાજ, એકદના અમલ
ની ચર્યાવાલ નોંધ રહી છે. હિંદી
જોના પ્રથમ વિરોધ છતાં પણ
હેનેશીયા ગ્રુપ જોરીયાજ, એકદ
ની રુએ હિંદીજોને ખાટે દાઉન
સહિષ તરીકે ગુકરર થયું છે. હેને
શીયા વેસન સ્વજ છે અને અદાર
આજ થયાં તે દાઉનશીષ તરીકે
જાહેર થયું હોવા છતાં, દાંસવાજ

ઈંગ્લેન્ડના ડેવિડે કહેલાં નિવેદન મુજબ, એક પણ ડૉહીએ ત્યાં મકાન બાંધ્યું નથી. ત્યાં પહેલેથી જ ને વિચાર્યાંએ જ કાંઈ સમજી કાઢવી પડશે અને ટ્રાંસપેરેન્સી કરી સગવડ પુરી પાડવામાં આવેલી નથી. સગવડ હોય તો પણ ખીન-ગોરાના જનનની કમિટ અધિ ચલીજ કોપી લેવાથી આ બાબતે ચોતાના બાબતોને જેટલે દુર મોકલતાં સ્વાભાવિક થીતા થાય અને ગાળો છોક મોટી સાંજના ઘેર પાછા ફરે ત્યાં સુધી છવ ઉચક. રહે. બલકે કેટલાંક બાબતોને લે એ વેરાન સ્થળમાં આવેલી નિશાને જઈ ઘેર પાછા આવતાં સમયે જેટલી માર્ગસૂચના થયે કાપતો રહે.

હાલની હાઈ સ્કુલનો ઉપયોગ નહિ થઈ શકવાનું કારણ એ જણાવવામાં આવે છે કે એ લગ્નમાં વસતા પુરોપીયનો તેની હાજરીથી મુશ્કેલ છે. નિરંકુશ પુરોપીયનોની આવી ઝેરી, ગેર-વાજબી અને અન્યાયી માગણીઓને પ્રત્યક્ષે કોઈ પણ, જેને આ બાબત સાથે સંબંધ રહેલો છે, તેને લોકમાન પહોંચાડી ને પ્રાર્થિક સરકારે નમતું નહિ જ આપતું જોઈએ. સરકારમાં આ પ્રશ્નની ખાણ વધુ જોરી લાઈ, કોઈકની રૂએ દુરાવાયેલા નવા લગ્નમાં હાંસીઓને દરજ્જા થાત હાલવાની કુટિલ બાજુ રહેલી છે એવી ચંકા લાવાને હાંસીઓનેવાજબી કારણ છે. શહેરમાં રહેલા છેલ્લાઓને અટકે શહેરથી ૨૦ માઈલ દુર વેરાન ક્ષણમાં નિરાળા પાંપણમાં આવેલી હોય એવું દુનીયામાં કયાંયે જણાવવામાં આવેલું નથી. નિશાળો અને બીજી સગવડો લોકો લઈ વસતા હોય ત્યાંજ પુરી પાઠવામાં આવે છે, પરંતુ આ દેશની શ્યાનિક

પ્રતિક અને સંસ્કાર સરકારેને
વંચીના અંતરિક્ષ અને અવાજ
વચના વગેરે પ્રયોગ વર્તી
મોટે નિયંત્રણ માત્ર હોય એવું
એવામાં આવે છે, તેઓની
અંતરિક્ષ, હાજરીઓ કે - સમ
વડેની કરી ચીત્રા કરવાપણ
હોતું નથી. તેઓએ સત્તા
પ્રીતિ જે સળવડે પુરી પાડે
તે ગમે ત્યાં મ ગમે તો
પણ રિવકારી દીધેજ છૂટકો,
તેના એક હાથલા તરીકે
દરખાનમાં આવી કેલેજની પરમે
જ આવેલી બસરેંકથી જેને
અંતરિક્ષ કે અંતર કાગળી
હોયે તે સમજા હો, જેને આધાર
એવાજ એકએ દરખાન સીટી
કાર્ડ-સીલની જડતાને દીધે
નિ એ જતાં વિદ્યાર્થીઓની,
નિયંત્રણ, અંતરિક્ષીઓની કે
ત્યાં પાસે આવેલ હો, સ્પીટલન,
દરદીઓની કે, એ હાથમાં
જડતા હો, જેની સળવડે અંતરિક્ષ
નો કથો પણ જડતા કથો
વિના તે ત્યાં કેડી બેસાડવા
માં આવેલી છે, કારણ એકાદ
કે હાથમાં જડતા હો, જે
પ્રીતિ-ગોરા છે કે જેઓને
નથી કરો અવાજ કે તરીકે કરી
પસંદગી કરવા નો હક અને તેથી
તેઓની મ થો અથો તેમ જતાં
સકાય. આ સુધરેલા કહેવાતા
દેશમાં પ્રીતિ અંતરિક્ષ આ
વરત કેમ સદી શહે છે એ
તાલખીસરેલું છે.

સમજા—મરુતુલ દાખલામાં આ

આપો સમજી લાંઠાકાંઠે પ્રજા
એ આવી પડેલો છે કે હાલના
ધર્મોમાં શું કરવું? કેમકે
તેઓને વાજબી સલાહ આપેલી
છે કે તેઓએ પોતાના ખાજા
ને નવી કુશળતાથી, નિશાળે
નહિ જ મોકલવા કારણ તેમ
કરવાથી હિંદીઓને શહેરની વીસ
માઇલ દૂર વેરાન સ્થળમાં કાઢ
વાની સરકારની કુટિલ યાજ્ઞમાં
જલકાર આપવા જેવું થયે.
ખાનુ જોશ્યુકેશન સ્કીમ, વૅરન્ટ
જોરીયા રીસુલ સ્કીમ, લેને-
શીયા સ્કીમ એ સઘળી સ્કીમો
ની પાછળ લગભગ એક સરખો
જ હેતુ રહેલો છે. મરકીની
જેમ ગમે તે સોમે તેને ત્યાજ
કરવો જોઈએ. કેટલાક નબળા
મનના લોકો છે કે જેઓ એવી
દલીલ કરી રહ્યા છે કે અમરાં
જેમકારોનાં શિશુવું શું? અમે
તેઓને જોજી પ્રજા પુછીશું કે
તમને સ્વમાનની કીમત વધે
છે કે શિશુની? ઇતિહાસ
આપણને સૂચવે છે કે મહાન
પ્રજાઓએ પોતાના રાષ્ટ્ર ગૌરવ
અને સ્વમાનને ખાતર પોતાના
જાનને અને સર્વસ્વને ભોગ
આપેલો છે. આપણને લાજ
છે કે આપણે આપણા પૂર્વજોએ
નિર્દોશતા માર્ગને હીમત અને
મહાનગીયી અનુસરવું અને આ-
પણ તરફ કોઈ પણ જાતની
લગણી નહિ. ધરાવતી સરકારે
આપણે માટે જામરેલી જાળમાં
નહિ ફસાવું.

એડમ્સ દેલેજનેા અંતીમ નિર્ણય

એ અસ કોલેજની આ.હી.ન ડીપર્ટમેન્ટ
કોલેજ કોલેજ આવના વર્ષની
આખરીએ એટલે જ કોલેજમાં ૧૯૫૪
થી વધ કરવામાં આવશે. ૧૯૫૫ની
એક પછી બધા વિદ્યાર્થીને કામદ
કરવામાં નહીં આવે
એકસ કોલેજ કોલેજીયલ એક
ગવર્નમેન્ટ કમ્યુનિ. ડી. એસ. ડેનો-
કસબમાં (કમ્પ. સી) એ એક નિવેશન
બંદાર પાડી કોલેજનો આ નિર્ણય
નક્કે રાખે છે.

મીનીસ્ટર એલેક્ઝાન્ડર નેલીન એલેક્ઝાન્ડર ડો.
એચ. એલ. ફરુહીના નવા કાર્યાલય
અને ફ્રાંસિસ નેલીન એલેક્ઝાન્ડર
ટીપ્પેન્ગે-ડોના આથા. નીમે મુકબાની
અંગતીતિ. બાઈબલ કલાનું તેઓને
આજથી સાચાદી આ પચસૂ તેઓએ
અર્પ' છે.

જા નિર્ણય એટલસ કાલ રજા
જાને બિટલસ બ્રાન્ડટીવસ રજાને લાગ
નથી પડતો, કેસેનજા સંભાષણ જા
મે શાખાને જાને તા સુધી બાલુ રાખવું
પ્રવચન કરી

નિવેદન ચક્રમાં જણાવે છે કે:

(અ) ૧. એકાદક કોલેજ એ વેપાર ની નીતિએ આસપાસ ફરતો નથી. એવા આપણી * ૧૯૨૬ ના કંપની એકદ કુશળ તે રાષ્ટ્રરહે સજ કહી અને તેના સુઆચારો બેરોશરો તથા આ.કી. કોલેજે. તેઓ પ્રથમના આ નવા કાપડાને ધણીજ કીર્તીપીરી સાથે નિર્દાશ કરે.

(૨) અખતે બીજો કામ ચાલે
કેમતે નથી અને તેથી પ્રધાને બાપેલી
ઉચ્ચામાં ઉચ્ચી મુદતને લીધે જરૂર
વધતી તેથી કમીશનરો અતઃ આવશે.

સમાજ એટલે શું ?

“ହେଁ ହେଁ”

સે + અમ = સમાન । સમા એટલે
એક સરખા, એક સમાન અર્થ
એટલે મતિ, વિકાસ, પ્રગતિ, પ્રગતિ,
સ્થાવર એટલે એક સરખી જેની મતિ
છે, એક સમાન જેનો વિકાસ છે,
એક સારી જેએ પ્રગતિ કરે છે-પ્રગતિ
કરે છે વિકાસ સારો બે તેનું નામ
સમાન છે. પરંપર સદકારથી પ્રગતિ
કરનાર વ્યક્તિ સમાન કહી શકાય
પરંપર સદકાર થી રીતે મેળવ
શકાયી આવાર, વિચાર અને કર્તવ્ય
-એવળ જેમનું એક સમાન હોય;
જેએ અનસા, વાચા, કમળા વૈભવી
-વિવિધતા ભળાવી રાખવા સારા પ્રયત્ન-
શીલ રહે છે, તેવી વ્યક્તિએ જ
પરંપર સદકાર સારી પ્રગતિ કરી શકે
છે. સમાનરૂપીલ વ્યક્તિનું સુખ, શ્રુ-
-જેમના શીલશ્રુ સમાન હોય છે
તેમની જ મિત્રતા રક્ષાપિત યથા સકે.
તમે જ સદકારથી કાવું કરી શકો
છે. વિરોધી મુલોતે મેળ કરી યથા
ચકતો જ નથી, એક યુગ્મ્ય રવાઈ
નીતિ અખત્યાર કરતો કોય, ખીને
યુગ્મ્ય કમેશા પરમાર્થ સ્થાપના જ
કલ્યાણ ચાનતો હોય, તો શ્રી જેને।
મેળ કરી ખાતો જ નથી. આવા
જ નજૂલ કારણો છે કે જેને- શ્રી
સમાજના કારો, દેવનું સામન્ય
આવી ગય છે. એ તો રવાઈક
નિયમ છે કે જ્યાં “રવાઈ” ત્યાં તિરંદાસ
અને “ત્યામ ત્યાં સદકાર” તરીકે જ છે.
માટે જો આપણે સમાજના પરંપર
સદકારની જાતના ફળવર્તી હોય તો
બધાએ પ્રથમ જામની-રાખણની
આવડા મેળવરી જ નેહાએ. વ્યક્તિ-
વ્યક્તિના રવાઈ પરંપર પારંપર
સુકાતો તેમણી કાવો, કોય નિ-દાનો
જામ થાય છે, તો સમાજના-વ્યક્તિ
સહુદોમ-વ્યક્તિ વ્યક્તિ સહુદોના
જુદોમા-ગાઓમા-ગોલોમા અનેક
-ગિજ મિજ શ્રુએ જરવતી વ્યક્તિએ।
ના રવાઈ પરંપર રવાઈ સુકાતના,
પ્રસંગો અનેક ઉપરિથા થાય જ કા.
કે જે સંગતિ થયેશ સમાજને પશુ
જિભ કમિ કરી નામે છે-તડો પાડે
છે અને આપણે તો ગિજ મિજ
સપાળેને સંગતિ કરવાની જાવડા
પરવાળીએ છીએ. એટલે આપણે કાવું
તેલું જિજ છે તે સદાજે સમજ
શકાય તેમ છે. કાવું તેનું બેટલું
વિરાજ જાવડા માખીએ તેલું જ
જાવડા, શકિત પશુ જેવરવી નેહાએ.
મિજ, જામ સપાળેને સંગતિ કરનારી
વરવરકાકિલ તેના બંધારણ ઉપર
આધાર રાખે છે અને આ બંધારણની
સુરક્ષા તેના નિયમ-ઉપનિયમો ઉપર
નિર્ધાર રહે છે. જ વ્યક્તિએ સમાજ
ના નિ, મોખા રસ વડ નથી-સમાજ

ના નિયમોને ધારે ધ્રુવો રવતંજ-
આચરણ કરે છે, તેવી વ્યવસ્થાઓ
પોતાના સમાજને સમર્થિત નહિ કરી
છે તો ખીજા સમાજોના-ગોળાના-
સંજ્ઞાનની તો વાત જ શી? જે
વ્યક્તિઓ નિયમથી સુસંધા નથી,
તેઓના સંજ્ઞાને સમાજ શી રીતે
હકી શકાય? નિર્જાન સંજ્ઞાનની
ધારના સારી છે પણ તેને વધુ સુધર
કરવા માટે પ્રથમ તો અધિક સમાજો-
ગોળાઓ પોતાના નિયમો-અધારણ
અનુસૂત કરી લેવ, જોઈએ અને
સમાજના નિયમોનું પાલન, અધિક
વ્યક્તિનું પરબ કરવું છે.

લોભી અને અદેખો

(ପ୍ରାଧିକୃତିତ ଶିକ୍ଷା କର୍ମ)

જી જાંબાં એ જલ પડેથી કતા,
 એક લોભવે કનો; બીજો
 અરેખો. લેખિયે લોભ કરતાં ના
 થાકે. લોભને લોભ નહીં ઝટસે
 અને તે તેમાં ફાલે એ જોઈ અરેખો
 એકે બળે; તેનાથી લોભિયાને કશો
 લાક યામ તે જોવાય નહીં. આમ
 બંને જલ હ બી યામ.

હવે એક બે-ધું કે એક વાર લેખની અગળા મહારોવ અમદાવાદ આવે અને જોઈશ, "તમારે મું જોઈએ? માથે ને આપું, પણ એક દારૂ—એક નો માગે તેથી અમારું બીજાને આપીશ. હવે માથે."

લોભિયાએ પડેલું માન્યું, “જમવાન
મને એક મોટો ઝોરડો બારીને લોડ
આપે.”

મહાદેવ, શ્રદ્ધે, "નિપાસતી" અને
તેની સાથે તેને ત્યાં એક ક્ષેત્રરૂડો અને
અદેખાને ત્યાં બે બિરુડો રોનું નિરાશ
મધ્ય.

દોઝા ગોઠાને ૧૫૫ કોટકું બહુ
 સોનું જોઈ રાજરાજના રૂઝ વધુ અથો.
 બરેખાથી લેખિયાને આ આનાઈ
 જોયે ના અથો, તેને બે ઘોરડા
 બરેહું સોનું અહુનું પછુ જોનું કુ-પા
 બરેખાઈ બહુ, પડોસીનું રુપ અથો
 તેની ખાસીય કો ઘોર બાળના થાઓ.

હવે ભગવાન પાસે વરદાન માગવા
તો તેનો વારો હતો. તેણે જાદુ
પિયાર કરીને કહ્યું, "ભગવાન મને
કાંઈ બનાવો. શરત પ્રમાણે મેંકાને
અપહરણ કર્યું, તેથી તે આંધળો બન્યો
તે."

બગવાન હો, 'દાસો. તથાસ્તુ'
અને તેની સાથે અરબો કાઢો. અરો
અને હો. બી. અરબો. અરો.

અમ કોઈ જાને કુ, બીના કુ: બી
જ રવા. મે.અ અને કોટગાઈ એવા
કુટુંબ છે કે તેમના સુખ સાર્વત્રિક જ
મે કરીને જ અમવાન થયું તેને ના
જાણી ચૂકે.

ભોજન અધિકારી દોષ છે અને અધે-
ખાઈ, એક જ માથાનું ચેતારી કાણી
દોષ છે.

‘ସ୍ୱେଚ୍ଛାସ୍ତ’ ଅର୍ଥେ,

५२३५२५

— “રૂપભાષી આઈ” લેખક જાને
મુરુગના ચિત્રને આ ચર્ચાથી ઘેરા ચિત્ર
પદ મણીને તેના નિર્માતા બી. પી
કે. અને રાષ્ટ્રપતિએ સુવર્ણચંદક
અપભૂષણે દતો.

— 31. રાખાફલ્લવને મેઢસીટ, માં
 ૧૪૫૫.૩૩ મોલે પી એમરેક પ્રજાકને

પ્રીનાબ અપવામાં આપો કૃતો એ
સ્વાના નજરીયાને અપાન, પ્રીનાભેષાં
મેટામાં મેટો એ.

—સોરજઠરનાં મંદાચાનલે પોતાને
મળતાં ગાળીક સાડીયાગ્રામાણી ૪૪,૬૦૦
ની રકમ દર વર્ષે સોડિયમોણી માટે
મોટે આપવાનું નક્કી કર્યું છે.

—૨૬. હાલકર સામાનની પુરવઠીયોએ તા
૧૯-૧-૪૫ના દિવસના દરિયાના સેવો
એ ૩ શીટીજનાથના મહીરમાં દરિયાનો
ને કસોતે કરવા પ્રદેશમાં નકલ
૧૫ જે.

—વિરોધાજ્ઞા બચપાળી રાજા રાજા
એક મહાસુ આસે છે એને દિવસ
આપે, કામમાં માળે છે. કામ
તેમો એકાદકમ દિવસમાં આદર વાર
ગ્રીસ તેમો દર્દીમાં થોડું મધ્ય નાળી
લે છે.

—મધીજીનું ખણ સદિત્ય યુનેસ્કોએ
પ્રાચીન જાગૃતિ પ્રસિદ્ધ કરવાનું નક્કી
કર્તા છે.

ગુજરાત પ્રેસનું સંવત
૨૦૧૧ નું પંચાંગ

ଅନୁ. ୧୩. ୧-୨

પાસે મુનીયનમાં પે. ૩
મુનીયન બદલે પે. ૬

અળવાનું ફેબાલું આ બોરીય

'Indian Opinion'
Private Bag,
Phoenix. Natal.

સુરક્ષાપીઠ, જનજન રેડસ રીટ-સે,
સાજસે-સીંગ, રેર-સુ કશીપર-સ અને
જનરપોર-સ માટે મળે :

આર. વીરલ

૨૧૭ મેડાસા હાઉસ, ૧૭, ૭મીસપા
સ્ટોલ, સેક-૩ કમોર, ફરિયાસ્ટાફન,
ભેદાનીસપન, ફેન ૭૭-૧૬૫૪.

બે અઠવાડીક પાઠ્યાંગ							
વર્ગ	પ્રારંભી ૧૯૫૪ દીક્ષિતગઢ	દીક્ષ ૨૦૫૧ મામલાર- વે.૫	પ્રથમમાસ ૧૨૦૪ દીનસી ૩૦ મા. ૧૯. ૧. ૨૦૧૧	પાસી ૧૩૨૪ દીર	પ્રવેશ ૩૦ મી.	પ્રમાણ ૩ મી.	પા.પાંક તારવાર-૧૦૦૦૦
શુક	૧૫	૧૬	૨૦	૧૫	૪-૪૬	૬-૪૩	
શનિ	૧૮	૧૯	૨૧	૧૮	૪-૪૬	૬-૪૩	
રવિ	૧૯	૨૦	૨૨	૧૯	૪-૪૬	૬-૪૩	
સોમ	૨૦	૨૧	૨૩	૨૦	૪-૪૬	૬-૪૪	
મંગળ	૨૧	૨૨	૨૪	૨૧	૪-૪૬	૬-૪૪	
બુધ	૨૨	૨૩	૨૫	૨૨	૪-૪૬	૬-૪૪	
ગુરુ	૨૩	૨૪	૨૬	૨૩	૪-૪૭	૬-૪૪	
શુક	૨૪	૨૫	૨૭	૨૪	૪-૪૭	૬-૪૪	
શનિ	૨૫	૨૬	૨૮	૨૫	૪-૪૭	૬-૪૪	
રવિ	૨૬	૨૭	૨૯	૨૬	૪-૪૬	૬-૪૬	
સોમ	૨૭	૨૮	૩૦	૨૭	૪-૪૬	૬-૪૬	
મંગળ	૨૮	૨૯	૩૧	૨૮	૪-૪૬	૬-૪૬	
બુધ	૨૯	૩૦	૩૨	૨૯	૪-૪૬	૬-૪૬	
ગુરુ	૩૦	૩૧	૩૩	૩૦	૪-૪૬	૬-૪૬	

કુલના બેઠાદારી કુટુંબના
પરિણામોમાંથી બેઠાદારી

અમારામાં
વે.૫ માસ બે

No. 49—Vol.—LII

FRIDAY,
24TH DECEMBER, 1954

Registered at the G.P.O. as a Newspaper

Price 6d.

INDIAN OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903

*

Towards The Police State

Attacks On Our Liberties

By JULIUS LEWIN

“WHAT legal right had you to enter the meeting?” the judge asked a senior police officer in a recent case in Johannesburg.

“I am a police officer,” was the reply.

“But this is not a police state,” commented the judge.

The incident illustrates the fact that many policemen believe themselves to be above the law. The idea is strange to them that the police have in fact no greater rights than Parliament has given them by law. Nor do policemen and detectives constantly remember that they are, like anyone else, answerable for their conduct in a court of law.

What has encouraged mistaken ideas on the subject is the great growth in recent years of the powers entrusted by statute law to the police and exercised in practice by the “special branch,” as the political police are called. The police force has, indeed, now become one of the major factors in the political life of this country. Its activities are all the more sinister because so few people are aware of the range covered and the effect produced by these activities in relation to public affairs and to the exercise of traditional civil liberties.

To understand how this disturbing situation has come about, it is necessary to trace the growth of the enormous legal power to day wielded by the police. The story goes back forty years. Early in 1914 Parliament passed the first Riotous Assemblies Act. Its major purpose was to enable magistrates to ban a meeting at the request of the police if the latter had reason to fear that the meeting might lead to a disturbance of the peace. This official attitude was itself product of the serious industrial strikes by white trade unions that took place on the Rand in 1913 and 1914. The first important curtailment of civil liberty was therefore aimed at the organised white labour movement, it had no significance in race relations between white and black.

The first sign of the shape of things to come in the inter-racial field appeared in the Native Administration Act of 1927. Section 29 of the Act made it a crime to say or do anything “with intent to promote feelings of hostility between white and black.” This new offence was designed to curb public discussion of African grievances. A mere recital of the legal disabilities of Africans, even if expressed in calm terms, might conceivably cause ill-feeling between the two races. What exactly the section meant was tested in the Supreme Court in Grahamstown in 1929 when Sydney Bunting (father of Brian Bunting, recently an M.P.) was charged under this law. Bunting had stood in the general election as a Communist candidate in the Transkei. He had no doubt addressed himself mainly to African voters. At the end of the election campaign (which he lost), he found himself accused by the police of having caused hostility between black and white. He was, however, able to prove that, on the contrary, believing as he did in the universal brotherhood of man, he had preached inter-racial goodwill. If his words had had the effect of causing black to hate white, it had certainly not been his intention to produce that

(Continued on page 589)

“Among the greatest men on the public stage of the world are two Asiatics—Gandhi and Chiang—Kai—Shek, each moving immense masses of men along noble lines to a destiny which in essence is one with the high Christian ideal which the West has received but no longer seriously practices.

—Field Marshall Smuts, 1939.

“When a Government becomes lawless in an organised manner, civil disobedience becomes a sacred duty and is the only remedy open specially to those who had no hand in the making of the Government or its laws

—Mahatma Gandhi.

*

The
New India Assurance
Company Limited

Principal Controlling Officers:
 Rustomjee (Pty.) Ltd.

74 VICTORIA STREET, **DURBAN**

Please note our change of address

As from the 1st October 1954

BAI JERBAI RUSTOMJEE

TRUST BUILDING

First floor

140, Queen Street,
DURBAN, NATAL.

Telephone 2335.

Telegrams 'BRADFORD'

P.O. Box 110

ILUSAKA, NORTHERN RHODESIA

**BRADFORD CLOTHING
 FACTORY**

Direct Importers and
 Wholesale Merchants

Clothing Manufacturers

Proprietor RAMBHAI D. PATEL

Branch:

CITY STORE

Cairo Road, Lusaka

Always in Stock:

Piece Goods, Hosiery, Cutlery,
 Enamelware, Stationery, Drapery,
 Crockery, & Wool.

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Karanja arriving December 29. Sailing January 4,
 for Bombay via Karachi and Parebunder

Passengers must conform with the Cholera Vaccination and Yellow
 Fever inoculation requirements and obtain certificates from their
 nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from
 private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£63-10-0
Second "	"	"	"	55-0-0
Inter-Class	"	"	"	37-0-0
Unberthed (Deck)			without food	24-10-0

Muslim Special Food £11-10-0 Ordinary Food £4-17-4
 Hindu Special Food £10-3-0 Ordinary Food £4-5-4

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can
 be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be
 permitted to keep on deck with them more than one bed-
 ding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 FINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.

Tel. Add. "KARAMAT."

INDIAN OPINION

FRIDAY, 24TH DECEMBER, 1954

Xmas And The New Year

 NCE again we are in the midst of the annual festive season of Xmas and the New Year. When we look back to the past it does not make us very happy. There have been natural calamities practically throughout the world. We have heard of flood disasters, fire disasters, air crashes, strikes and what not. And when one comes to think of it is it not after all the result of man's inhumanity to man. If we creatures of God cannot behave ourselves and abide by God's Commandments—we have no reason to com-

Publisher's Notice

Owing to Xmas holidays there will be no issue of 'Indian Opinion' on December 31. The next issue will appear on January 7, 1955.

plain if He punishes us in His own way. All the calamities that befall us should awaken us to our senses. But we have not awakened as yet and there seems to be much suffering still in store for us. We are grieved that the present Government is causing us enormous amount of pain and imposing upon us humiliations after humiliations. Have we for one moment paused to think whether we ourselves are at fault? If we did we think we would certainly have realised that the Government is not entirely to blame for all our sufferings but that we ourselves must bear a large share of the blame. The

reason is that we are lacking faith in the Supreme being that guides the destiny of all living beings and instead of fearing Him we have taken to fearing man and man made laws. No power on earth can make us submit to laws which we consider repugnant, unjust and humiliating. If we have the courage to refuse to submit to them in preference to the higher laws of God He will certainly come to our rescue. But He is a severe task master and puts His devotees to the severest task. If we are found wanting it is no fault of His. We must blame ourselves for it and mend our own ways.

This Festive Season should not be utilised as an occasion for joy making but as one in which we should do a little introspection and prayer to guide us along the right path. That is according to our understanding the true significance of this great occasion and we pray that God may in His great mercy forgive all our shortcomings and bestow on us His blessings so that we may be able to overcome all the obstacles in our way in following the path of righteousness and that He may give proper guidance to those who have in their ignorance gone astray and are causing mankind to suffer. With this sincere prayer we wish our readers one and all a very joyful Xmas and every happiness and prosperity in the New Year to follow.

LIBERAL PERSPECTIVE

THE CANON COLLINS CONTROVERSY—III

By C. W. M' GELL

COLLINS has been accused of having "a mind which is so closed, locked and bolted that no amount of journeying abroad can even open it a/r." To the extent that he adhered to his belief, founded in the Gospel, that discrimination on grounds of race alone is morally wrong, the charge is justified. He saw South Africa "in the climate of a world opinion pledged to racial equality concerning status and opportunities." He has been much criticised for advocating immediate and unqualified equality in all spheres. Actually, for those who take the trouble to read what he said, he was quite explicit about the impracticability of reaching the goal "by a stroke of the pen." What he hoped to see was an approach to responsible African and other non-European leaders, themselves being treated on a basis of racial equality, in order that White and non-White might work out together a common policy of gradualness towards the agreed goal of a society free from racial discrimination. Alternatively and inevitably, non-Whites will turn to pure Black nationalism, possibly in alliance with dogmatic Marxism since the South African class and racial divisions so nearly coincide.

This "aggressively liberal" policy, though it sets an objective few White South Africans will yet concede and implies a pace they will find difficult to maintain, does not, as has been so frequently and vehemently alleged, altogether ignore the important, though changeable, differences in cultural levels. The British-descended correspondent who was acclaimed by the Afrikaners press for arguing that this problem of an advanced minority (not all, in fact, so very advanced) trying to live among a much larger majority only just emerging from barbarism could not be solved "by a few sanctimonious utterances about 'all men being equal in the sight of God,'" might ponder the words of a psychiatrist long resident in Kenya. Dr. J. C. Carothers wrote, "If the general White population of this colony cannot practise Christian principles in their dealings with their fellow men, both White and Black, the missionaries might as well pack up their bags and go." And 'The Economist' added that conduct of this high standard is the price men must pay for living agreeably and profitably in a multi-racial

society—that price of terror or some other form of active or passive non-co-operation on the part of a hostile and frustrated majority of non-Whites. The political implication of this attitude is the gradual extension of rights to non-Whites. Of course, this involves the risk that White legislators will be swamped by Black ones and that the latter will use their numerical strength for the same sort of uni-racial ends as the Whites today use their physical power and electoral privileges. The alternative, however, is certain disaster. And the longer the risk is delayed, the greater it becomes and the unlikely the success of the liberal solution.

The Late Mr. Vyas's Residence To Be Preserved As A Memorial

DURING the tribute paid to the late Mr. P. J. Vyas several speakers had made suggestions that because of the historic significance of the residence of Mr. Vyas every effort should be made to acquire ownership of the premises and preserved as a monument to Mahatma Gandhi. It would be an admirable thing if that could be done and we have no doubt it would be much appreciated by all those who have occasion to visit Pretoria from within and without the Union. We commend the proposal to our public organisations and public spirited people of our community.

What possibly offended Canon Collins most—and what certainly offended his White audience's conventions when he told them so—was the doctrine of human segregation, which reduced contact between the races to a minimum, so cutting each off from a knowledge of their inter-dependence, mutual problems and various aspirations. To Collins, as to all Christians, contact is one of the essentials of all human relationships. "Without love the people perish." Who can love what they do not know and never meet? In the improbable event of closer contact leading to "a coffee-coloured race," who should care if it was by mutual consent, the free decision of free people? The forces of physical and cultural dissimilarity discourage mixed marriages. But Christians cannot approve their legal

prohibition. In making this point, Canon Collins, like the Anglican Roman Catholic bishops before him, touched the very essence of White racial emotionalism. For to question the evil of miscegenation rocks the foundations of the dogma of White superiority and Black inferiority.

Finally, he put himself beyond the pale of conventional White society by identifying himself whole-heartedly with the African National Congress and the South African Indian Congress as the representative institutions of politically articulate non-Whites in the struggle for equal status. It is an article of faith among Whites that these bodies are dangerously radical and actively subversive. Large numbers of their leaders have been banned and proscribed as "Communists." The Congresses are not perfect—Collins never pretended that they were—and he openly criticised a suspicion of the racialist contagion which he found among some of their adherents. But they do stand for liberal goals and liberal policies.¹ They ask for all races the rights which Whites have long claimed for themselves exclusively. Their demand is not yet "Africa for the Africans," though that could come if more reasonable requests are inexorably refused. Not only did Collins pledge himself to their cause; he rightly praised their patience, good humour, courage and courtesy and their dedication to non-violence. It was contended against him that, in fact, the Congresses were responsible for the riots in October and November 1952. But there is just no evidence for this and much against it. The Government refused a judicial commission of inquiry and, wherever riots occurred, later reports cast doubt on the part played by the police and administrative clumsiness. Certainly there was tension as a result of the notably pacific and orderly Defiance Campaign—or, more properly, because of the conditions which had led to passive resistance—and things were done on both sides during and after the riots of which neither White nor Black should be proud. But such violence will recur, as Collins noted, if the only answer to the growing resentment of the non-Europeans is more severely repressive legislation, more truculent and aggressive police patrolling, more bans and proscriptions.² There is too much being said and done today which seems to justify Collins' allegation that South Africa is a police state. The best that can be said for this sort of barren self-preservation by the Whites is the private ad-

mission of a prominent Nationalist: "All we can hope to do is stave them off, stave them off for as long as possible." *Après nous le déluge, with a vengeance!*

And so, counselling love and non-violence, Collins expressed his complete assurance that the Africans must win their freedom "for neither a fool nor a bully can for ever defeat wisdom and patient determination," backed by the goodwill of the rest of the world. This confidence in the non-White cause is the obverse of the White man's fear that time and numbers must conspire to annihilate him. The possibility of the European minority having a creative role to play in a multi-racial society is simply set aside as fantastic as fantastic to the South African White today, as his own blind men about the physical and moral indefensibility of his position is to all thoughtful outsiders. A British-deteriorated critic of Canon Collins exhorted us to "hold fast to that which thou hast, lest another man take thy crown." The most ardent of the Africanist dailies, stressing the life-and-death nature of the struggle, saw in Collins a symbol of that world opinion which condemns all Whites and of "the important section of British opinion which is one of the greatest spoils of barbarians and bunglers of permanent White settlement in Africa." A more perceptive African daily acknowledged that, even if world opinion was completely informed about South Africa, it would remain hostile because the great majority of mankind considers enforced racial discrimination immoral. The paper added: "If racial integration came, there would be peace and quietness in South Africa, the stillness of the White man's grave." This is the ultimate, and for the present inescapable, conviction of the vast majority of South African Whites, that the survival of Christianity and civilisation on this dark dark continent depends on the indefinite retention of their exclusive power and privileges. As Canon Collins said in "Die Burger," their fear of their non-White fellow men must be exercised or South Africa is heading for tragedy.

This fear of racial extinction is based on a fundamental, if often unconscious, refusal to admit the evolutionary potential of non-Whites. In it is expressed the psychological arrogance implied by a rigid belief in White superiority and non-White inferiority which turns all the benefits of White rule and resource into the humiliation of the upstart and rejected, converts gratitude to wrath when all claims to ad-

vancing status are denied. At the bottom of all the African ferment is this deep insult to the humanity of large groups of men subjected to continuous prohibitions and pinpricks, none the less galling for being often unattended. This is what strikes iron in the soul and for which no welfare and educational services, no development or assistance—even if we gave more nearly in proportion to our means, as the only weakly industrial state in Africa—can ever compensate. If this superiority complex of the White peoples in Africa could only be eradicated, many of the continent's human problems would become solvable, where at present hope is dim indeed. The greatest sinist in this respect is White South Africa, the repercussions of whose racial attitudes bedevil race relations everywhere. In saying this, Canon Collins said no more than the truth. For South Africa, with three quarters of Africa's permanent White resi-

dents, is the touchstone of White good faith and the test-bench of the future. If White and Black cannot learn to live together there in peace and mutual respect, European evacuation of Africa is only a question of time. From such an event there would be profit neither for White nor Black.

¹ Before the Mixed Marriages Act prohibited them, inter-racial marriages accounted for 0.13 per cent of South Africa's registered marriages. Of this infinitesimal fraction, over 90 per cent were between so-called Europeans and so-called Coloureds (half-castes) in the twilight zone where physical differences are imperceptible.

² This may not always be so. If the present policy of banning all responsible leaders allows the Congresses to fall under irresponsible and hot-headed control.

³ Many of the Congress leaders were under ban when the riots occurred. Some of the restrictions had subsequently to be lifted to enable them to pacify their people.

(To be Continued)

APARTHEID AND AGRICULTURE

By EDWARD ROUX

THE coming to power of Strydom and the almost simultaneous reaffirmation by the United Party of support for the industrial colour bar might well cause liberals and democrats to weep for the future of South Africa. However if we look around us there are signs that economic forces are relentlessly corroding the edifice of apartheid.

Consider for instance what is happening in the very stronghold of baastkap nationalism—the plateland. For information on what is happening there let us not go to liberal or radical sources or even to officially "neutral" blue-books. Let us go rather to the most recent publication of SABRA, the "Suid-Afrikaanse Buro vir Rasse-Aangewenetheid." This organisation was founded five years ago as a counterblast to the "liberal" South African Institute of Race Relations. It was formed to propagate in the academic sphere the doctrine of apartheid, to provide the "facts" and detailed theory which some of the political exponents of apartheid felt was necessary.

The publication to which I refer is the report of the Fifth Congress of SABRA, (held in 1953 in Bloemfontein) and bearing the title "Die Natuur in die Suid-Afrikaanse Landbou." The problem of the African in South African agriculture was the main theme of that congress, and the facts which were brought to light

are most revealing. Here are some of them.

Of the total of nearly 8 million Africans resident in the Union, over 2 million live in Urban areas, three and a half million in the Reserves, and two and a quarter million on White farms. In 1937 there were 454,000 African labourers on White farms. By 1952 the number had risen to 567,000. The White farmer, however strong his support for the Nationalists, is becoming more and more dependent on black labour.

It used to be urged that this dependence would become less in proportion to the degree that South African agriculture became mechanised. Mechanisation has in fact been going ahead since the end of the Second World War. For instance, in the North-western O.F.S. there was in 1939 only one tractor to every three farms; in 1952 there are on the average, two and a half tractors per farm.

Has the tractor displaced the African from the farm? On the contrary, since it is in the majority of cases the African who drives the tractor, it has merely resulted in an increase in the productivity of the African farm worker. Not only has the African become a tractor-driver; he has also become a tractor-repairer and an operator of a dozen other pieces of machinery which are

now considered essential on a modern farm.

In the old days it was the bywoner or the White overseer who directed labour on the big farm. Today the bywoner has practically disappeared. His descendants have gone to town and become factory workers. His place has been taken largely by the Black overseer. As one of the speakers at the congress sorrowfully admitted, "it is clear that the present tendency of agricultural development on the farms of the Whites is leading to a close economic integration of White and Bantu in agriculture."

One fact alone is sufficient to ensure that this tendency will continue and grow more powerful. It is the fact that South African agriculture, in spite of

enormous growth in recent years, can barely feed South Africa's population. And the population too is growing at an amazing rate. It will probably exceed 20 million before the end of the century. To keep pace with the demand for food, farmers will increasingly rely on the skilled Black farm worker. Whatever they may think about Verwoerd and Strydom's apartheid theories, farmers will take the line that brings money, and, though the Government may put apartheid notices on station entrances or chase the missionaries out of the schools, it will never dare to pass a law, for instance, preventing Black farm from driving tractors on farms. Nor will White trade-unionists have any say in the matter.

Time marches on!

and to report to the people from time to time.

This meeting totally rejects the decision of the Transvaal Education Department to establish a High School for Indian people.

To this end, this meeting calls upon the parents and pupils to do everything in their power to defeat this sinister move of the Education Department to implement the Group Areas Act.

TOWARDS THE POLICE STATE

(Continued from front page)

effect. The Supreme Court upheld this contention, ruling that the police had to prove intention before they could secure a conviction; and Butting was acquitted.

This question of intention is no mere lawyers' quibble. Under a wide rule of the common law, a man is deemed to intend the reasonable and probable consequences of his act or words. When the police can prove no intention, either clear or implicit, it usually means that the accused did not commit a crime. This rule is an important and necessary protection when the courts apply the criminal law.

In the following year Mr. Oswald Pirow, who was Minister of Justice at the time, got Parliament to change the law. He realised that it had become difficult for the police to prove that a speaker or writer intended to set black against white. This difficulty is of course ultimately due to the fact that socialists and liberals believe racial co-operation to be essential to achieve social progress and to avoid political disaster. It is thus highly improbable that radically-minded speakers would deliberately seek to cause racial animosity. It followed that if such men were to be suppressed, the Supreme Court could not be counted on to do the job.

Hence the provisions of the Riotous Assemblies (Amendment) Act of 1930. This statute gave the Minister of Justice power to punish any person, whether white or black, by banishment from any

area if the Minister "was satisfied" that the person was creating ill feeling between Europeans and any other racial group. To preserve some semblance of proper procedure, the Act compelled the Minister, on request, to supply the person banished with the reasons why he had been persecuted. Mr. Pirow soon used this power to banish Mr. Solly Sachs from the Rand during an important by-election at Germiston, which did not even involve inter-racial issues. In other words—and the Appellate Division of the Supreme Court confirmed this in 1933—the Minister's new wide power could be applied alike to racial or industrial or political situations in order to get rid of a person whose speeches or activities were disliked by the Government of the day—"The Forum".

(To be continued)

PROTEST AGAINST REMOVAL OF INDIAN SCHOOL

OVER 400 parents and pupils attended a protest meeting against the removal of the Indian High School from Booyssens to Lenasia, at the Gandhi Hall, Johannesburg, on Sunday, December 12. The chairman, Mr. N. Porbhoo in opening the meeting said, "we have gathered here this afternoon to protest against the removal of the Indian High School and the meeting will have to decide as to what steps are to be taken to retain the High School at Booyssens."

Dr. H. M. Moosa said, that the Transvaal Indian Congress had written a letter of protest to the School Board on the removal of the school and stated that on the request of the Secretary of the School Board a deputation from the Congress met the Secretary and the Assistant Secretary and the deputation was informed that the decision to close the school was from higher authorities. It was pointed out by the Secretary of the Board that attempts were made by them to retain the school but it was turned down.

Mr. Patel, Acting Secretary of the Transvaal Indian Congress said, removal of the school to Lenasia which is earmarked for an Indian Group Area can only be viewed as a step to remove the Indian population of Johannesburg and its environs into a Group Area." He continued, "This is a challenge.... We must be prepared to stand up to it. We must boycott the new school 100 per cent. If we fail in opposing—we will be accepting Group Areas and accepting the subjugation of the Indian community. He said that the African people were

already faced with the Bantu Education which is designed to bring about slave mentality among the African children—the Coloureds and Indians will be next. Today it is Lenasia, tomorrow or next month will be all the schools in Johannesburg.

Other speakers were Messrs. G. H. Pabod, Jasmat Nanabbai, S. M. Nathie, L. P. Modi, B. Naidoo, P. Bisla and Dayabbai Bhagwan.

The meeting passed the following resolution:

This meeting of parents and pupils held on Sunday, December 12, at the Gandhi Hall, Johannesburg, condemns the decision of the Transvaal Education Department to close the Indian High School at Booyssens, and to remove this school and pupils from other schools situated in Johannesburg to the barren veld in Lenasia, in spite of the public opposition of the Indian people to the creation of a Group Area at Lenasia. This meeting views with great concern that the Education Department has lent its offices to force the Indian children to go to Lenasia, and which in effect is a definite effort to undermine the opposition of the Indian people to Group Areas.

This meeting demands that the school at Booyssens should be retained. It further resolves to elect a Committee to organise total opposition against the removal of the school, and hereby empowers the committee to devise ways and means to maintain educational facilities for the pupils in the city of Johannesburg.

That this Committee must explore all possible avenues to retain the High School at Booyssens

Teacher Wanted For Grahamstown Gujarati School (South Africa)

Applications are invited for the post of teacher of Gujarati, Hindi and English at the above school. A free house will be provided. Applicants must give qualifications, experience and personal particulars in detail and also state the salary required.

Applications must be submitted in English and Gujarati to the Secretary, Grahamstown Gujarati School, 12 Bathurst Street, Grahamstown, South Africa, and reach him on or before the 15th February 1955.

FARM PRODUCE

We are cash buyers of all types of FARM PRODUCE. Forward samples together with quotations to:

AISEN SOUTH AFRICA (PTY.) LIMITED

111/3 Macosia House.

17 Commissioner Street

P.O. Box 11012.

Phone: 33-8921

Johannesburg.

Bankers: BARCLAYS BANK D.C. & O.

DR. G. M. NAICKER'S SPEECH

THE opening of the A.N.C. session was performed by the reading of a written speech of Dr. G. M. Naicker, President of the Natal Indian Congress, the latter not being able to be present owing to the ban imposed on him.

The following are a few extracts from Dr. Naicker's speech:

As oppressed people believing firmly in the ideals of democracy we totally reject all forms of imperialism and colonialism. We reject exploitation of man by man. We make common cause with the world-wide movement for peace and are pledged to make positive contribution towards this peace for which mankind yearns. We make this contribution in particular by opposing all forms of racial discrimination. In our hearts we are convinced that in racial discrimination lies the seed of a massive global conflict and this conflict we are pledged to avert. As protagonists of peace we are the enemies of war and are opposed in the armaments race which is now in progress. We stand for the total banning of the atom and the hydrogen bombs.

It is we who stand for world peace and against exploitation of man by man we must find ourselves in strong opposition to the policies which have been consistently pursued by the white ruling classes in South Africa before and after the coming into existence of the Union.

The policy of segregation and apartheid based on the maintenance of white domination has today brought our country to the brink of disaster. More and more people in the country are beginning to realise that like peace, freedom is indivisible. Laws which in the past affected only one section of the people—invariably the African people—are today being extended to the rest of the people of the land. Freedom and liberty of the people, Black and White, are in danger.

It is only a matter of weeks since Dr. Mahan resigned and today, more strongly than ever, the country finds itself under the rule of a group firmly pledged to the policy of apartheid stands for. The Sir Gordon Verwoerd era has commenced and the anti-nationalist forces in the country realise that even greater attacks on democracy and freedom are on the way.

It is in such an atmosphere that African nationalism is breathing itself in the Union. Let us remember that never in world history has any single movement for national liberation failed in achieving its object and I am confident that in South Africa, too, the movement for national liberation is destined to triumph notwithstanding all the obstacles which exist today.

It is to the credit of the leader-

ship of the African National Congress that African nationalism has chosen the path of democracy notwithstanding the environment in which it has merged. The slogan of the African National Congress is not South Africa for the Africans, but South Africa for all her people of all creeds and nationalities.

While we talk of freedom and organise our people to make all South Africans truly free the rulers of South Africa are continuing to bring measures after measure for the perpetual subjugation of the non-European people. The most naked measure of the Nationalists is undoubtedly the Bantu Education Act, a law which seeks to make the African people a subject people for all times. There can be no compromise with the principles which seek to enslave a people and therefore this Act has to be fought with all the resources available to the democratic forces in South Africa.

All South Africans should realise that the people of the Western Areas in the Transvaal are at present engaged in a bitter struggle in defence of their homes. What is happening in the Western Areas is a national concern, for a great deal depends on the outcome of their struggle. What is happening in Western Areas today will happen in many parts of South Africa tomorrow if the Group Areas Act is allowed to be implemented. The race zoning plans submitted by local authorities under the Areas Act demonstrates how tens of thousands of people are to be removed from their homes to satisfy the ideology of apartheid. We will have to valiantly oppose this obnoxious law with all our might.

ORIGINAL CORRESPONDENCE.

The Churches And Bantu Education

THE EDITOR 'INDIAN OPINION'

SIR,—Various people have criticised the Churches for coming to decisions about "Bantu Education" before the new syllabi were available. But Dr Verwoerd was adamant that these decisions must be made before Dec. 31st. This meant in effect, as the Minister will have known, that the decisions would have to be taken at the various synods, conferences etc. which are held annually between September — November.

All attempts to extract outline syllabi for study before these meetings failed. The Churches had, therefore, to decide their action on the basis of the information then available, i. e. the various pronouncements of the Minister and officials of the N.A.D. Unfortunately, these

gave repeated grounds for the fear that "Bantu education" would be of inferior quality—a fear which Dr. Verwoerd himself repudiated as "patently false propaganda" on November 25th, though obviously only published syllabi could prove earlier interpretations of the Minister's own speeches "patently false."

A draft syllabus for "Bantu education" up to Standard II first made its appearance at a press conference in Pretoria on November 27th. Its salient features from the point of view of those who are not convinced of the N. A. D.'s wholly beneficent intentions were the introduction of a third compulsory language and the grouping together of history, geography and civics under the ominously restrictive title of "environmental studies." However, Mr. P. A. Moore M. P. has since assured us that, with one or two minor reservations, the syllabus is not inferior from that for white children in the same classes.

But the daily hours of teaching in the "Bantu" grades is to be reduced by one—third from 4 1/2 hours to 3 hours per child. Into this curtailed period goes an extra language and the daily cleaning of the school buildings and grounds (which) will actually be the work of the pupils under the supervision of the teachers. How are these extra "subjects" to be accommodated in the shorter time without sacrificing something significant from the present courses? The Ministers' case is that the double-shift system will not only reach twice as many African children, but that it will provide equal or better education.

Will either Dr. Moore or the N. A. D. explain how this miracle will be accomplished? And if the present Native education can be so easily streamlined into "Bantu education" without loss of quality, may there not be room for similar economies in the primary education of white children, thus eliminating decisively the inevitable suspicion that discriminatory education must lead to inequality? If African children can manage education in their home language and both official languages, could not white children take one compulsory African language, so that the improvement in mutual understanding which bilingualism is intended to foster may extend beyond the confines of the European community as children become trilingual?

Mr. Mtshkulu Replies To Ngubane

SIR,—My attention has been drawn to another open letter to me appearing in 'Indian Opinion' from the facile pen of Mr. Jordan Ngubane.

I had ignored the first letter, because, as a civil servant, I may not enter into political controversy in the press. It is thus that we public servants become, so often, such excellent "sitting pigeons" to any and everyone who have their personal darts to fire off at us.

There is in this second letter, however, implications which cast a certain amount of doubt on my integrity and personal bona fides. I have, therefore, thought it right, in fairness to my family, my friends and my public record that I should make public certain facts in regard to my employment at the Ohlange Institute. These facts will I am sure, make clear to any one with an open mind how unjustly my name has been dragged into this unnecessary controversy. Unnecessary because Mr. Ngubane could have obtained all this information first, by merely enquiring before rushing to print. This omission by a man of Mr. Ngubane's journalistic experience and attainment savours something of 'malice aforethought.'

Here then are the facts:

(a) Ever since coming to Natal in 1938 up to this year, I have been employed as a teacher by the Natal Education Department. Since April of this year this Department transferred all its teachers, as a result of the Bantu Education Act, to the Department of Native Affairs. I am, therefore, at present employed as a teacher by the Native Affairs Department who pay my salary at Ohlange for itself.

(b) Some years before Dr. Date died, he created a legally constituted body called the Ohlange Institute Board of Trustees. To this Board he transferred all his rights in respect of Ohlange Institute. It is this Board which now runs Ohlange Institute and is the final authority and policy-making body.

(c) I am not a member of the Ohlange Institute Board of Trustees.

(d) I am only an appointed servant of the Board and attend meetings of the Board by invitation only.

(e) At such meetings I have no vote; but it falls to me as Principal of the Institution to carry out whatever decisions the Board may arrive at.

May I advise Mr. Ngubane, then, if he is really a seeker after information on the matters that he has addressed to me, that he direct a humble request to the Secretary of the Ohlange Institute Board of Trustees who may, perhaps, satisfy his curiosity.

As for me, the truth is perhaps best summarised in the words of Shakespeare's 'King Lear':

"I am a man more sinned against than sinning."

D. G. M. MTSHKULU,
Ohlange Institute,
Private Bag,
Durban.

FORTY-SECOND SESSION OF THE AFRICAN NATIONAL CONGRESS

PRESIDENTIAL ADDRESS BY MR. A. J. LUTHULI

I GREET you all on behalf of myself and thousands of others within and outside Congress who share with you our hope for the attainment of freedom for all in our land in the not distant future.

Receive special greetings and best wishes for a successful conference from your banned and banished leaders who are with you in spirit. Thank God that Divine Providence has not endowed Minister Swart with power to ban Congress out of the people's hearts.

I ask that your loving remembrance of our own banned and banished leaders should embrace the banned and banished of our allies in the liberation movement.

The wholesale banning of our leaders should challenge us all—banned and unbanned to devote ourselves unreservedly to the cause of freedom.

I am glad to report that despite the ban Congress officials at both National and Provincial levels carried on Congress work to a far level of efficiency but at much great personal sacrifice by the few officials who are still free.

On your behalf I am sure you would want me to thank all those who in any way have helped to keep the machinery going. I have much pleasure in publicly thanking them.

The Treasury will submit to Congress a formal appeal for funds to enable us to meet special obligations Congress has to our banned and banished leaders and also help us to meet our increased administration costs. I feel confident that our leaders at all levels—National, Provincial and Branch—will do all they can to get the masses to contribute generously to this special appeal for funds. Let me close my introductory remarks by thanking sincerely the authorities of the City of Durban for allowing us to hold our annual conference in their area of jurisdiction.

Our warmest and sincerest thanks go to the authorities of the Beatrice Siret Y.M.C.A., Durban, for making available to us the excellent facilities of their great establishment they could spare to enable us to carry on under comfortable conditions the various activities of our conference.

Last but not least we express our deepest appreciation to the

Natal Provincial Division of the African National Congress for voluntarily inviting the annual National Conference of the African National Congress to come to Natal and for sparing no effort to secure facilities necessary for the convenience and comforts of delegates. In our warm thanks to the Natal Provincial authorities of the African National Congress we gladly associate the local Congress organs and officials in the Durban District who must have borne the brunt of the burden of Natal playing host to the annual conference of her mother body, the African National Congress.

I must now bring to an end the felicitous aspect of my address and in conformity with traditional practice touch very briefly upon some activities and events in the political scene in our country in particular and the world in general especially those events and activities that have a direct bearing on the noble task of emancipating mankind in Africa.

I. Notable Victories

We find ourselves so busily engaged in the terrible political battle in our country that we must to note the gains we make here and there no matter how small.

In my opinion despite the ruthless intensification of the Apartheid policy we have on the credit side a few notable victories.

(a) The Success of the Congress of the People Campaign

We have still much to do to rally all sections of our country to the Congress of the People campaign but it is making no extravagant claim when I say it grips the imagination of the common man wherever the campaign has reached. The frenetic way in which the Government is seeking to cripple the campaign is evidence of its political potency.

Let us intensify our call for 50,000 Freedom Volunteers.

I can see through the Congress of the People thousands and thousands of South Africans from all sections of our multi-racial nation marching together to freedom as a direct result of this campaign. In any case the campaign has already enlarged and consolidated our united Freedom Front considerably.

(b) The Christian Churches and Apartheid

There is no doubt that speaking generally the Church has made no noticeable impact on the political thinking of the Ministry in general and in the laity, both black and white. There have been lonely voices here and there that have condemned the South African Native policy on Christian grounds.

There is a tendency, especially in the African section of the Church to dismiss politics as merely as other worldly matters. We do not expect the Church to back up any political party or theory but we do expect it to arm its adherents with Christian principles that will enable to pass intelligent judgment in terms of Christian principles on any political programme or theory.

Whilst, with the exception of the Dutch Reformed Church and may be a few Lutheran Churches that support the Bantu Education Act of 1953, there is no unanimity among church leaders as to what to do with schools in terms of the Bantu Education Act, it has come to us as a refreshing breeze to hear them give a unanimous, categorical rejection of the Act on grounds of incompatibility with Christian principles of the Apartheid principles and practices inherent in the Act.

In the African National Congress we support the uncompromising rejection of the Act by the Roman Catholic Church and the authorities of the Diocese of Johannesburg under the Rt. Rev. Ambrose Reeves. This year will be remembered for the unequivocal public condemnation of the policy of Apartheid by a good number of churches in the Union and overseas, especially the Church of England in Great Britain. It was heartening to hear the condemnation of apartheid coming from such a world-important body as the Assembly of the World Council of Churches which recently met in Evanston, Illinois, U.S.A.

We shall not forget the visit to our country of that great Christian Crusader, Canon Collins. We thank God for men like Canon Collins who live the words of the Christian hymn which say, "Let courage rise with danger."

(c) The Rise of the Spirit of Resistance Among Workers

This year, especially in Durban, we witnessed with joy the rising tide of opposition by African employees to unsatisfactory conditions of service. We single out for mention the

Dock workers, the United Tobacco Company workers and workers in some Pinetown factory.

Congress at both National and Provincial levels should establish closer co-operation between it and Trade Union leaders and organisations.

We regret the sell-out of labour interests made by the recent so-called Unity Conference which ended up as a Disunity Conference in that in its support of the Apartheid policy of the Minister of Labour, Mr. Schoeman, it refused to recognise African Unions or mixed Unions with African membership.

II. The Story Of Our Suffering

I feel called upon to remind the African people of the grim fundamental facts of our situation which are painful reminders of our enslavement by white South Africans. While it is true that the propaganda of the Nationalist Government through the information section of the Native Affairs Department tries to cleverly conceal the evils of apartheid by promises which are nothing but deceptive palliatives. But on the other hand we should be grateful to the Nationalist Party Government for unambiguously making it plain that in the interest of the survival of whitemen they will shirk at nothing to realise their goal of keeping non-whites in a state of permanent servitude. What is surprising is that in the face of this frankness you should get some Africans in positions of influence counselling the African people to submit without protest to the status quo.

These false persons generally support the betrayal of the African people by false reasons such as these: "Half a loaf is better than no loaf;" "the African people are not ready yet for freedom;" "convert the whiteman first by being moderate in your demands;" "Indulging in wishful thinking they idly say that without existing ourselves God in his own time will give us freedom. They forget that God has long been waiting for African Freedom Volunteers. He could harvest to the noble cause of bringing freedom to all people in Africa. These false leaders would have Africans accept the shadow for the substance in the guilty of before God of having a perverted sense of values which exalts expediency above principles and a mere mess of pottage—crumbs of apartheid—above freedom, our basic God-given heritage."

In order to convince you of the seriousness of our situation let me remind you of some of the grim facts of our situation.

(a) *Decline Of Liberalism in The Union of South Africa*

It is a sad commentary on the attitude of white South Africa that in the Union of South Africa liberalism should be held to extreme malicious scorn to the extent that any white person showing any leanings towards liberalism is regarded as a renegade and is shunned if not completely ostracised. It is a measure of the littleness of our little Union of South Africa that such great South Africans as the late J. H. Hofmeyr should have been abused by even members of their own Party. White South Africa should know that Africans applaud and honour those Europeans who work for the liberation of Africans on the basis of making the Union of South Africa a true Democracy for all people regardless of their colour, class or creed, hence we are grateful for the formation of the Congress of Democrats with which the African National Congress is in alliance in the liberatory movement, especially in the campaign of the Congress of the People. We are grateful also for the existence of the Liberal Party between whom and ourselves there exists a warm sympathetic understanding and friendly co-operation on specific issues where our policies agree.

Let me here most emphatically state that the African National Congress while naturally it must work for its own growth it is equally committed to the policy of forming a multi-racial united Democratic front to challenge the forces of reaction in this country.

(b) *The Ascendancy of the Forces of Reaction*

We must not be blind to the fact that the bantustan spirit of the Boer Republic is in the Union. This accounts for the fact that every day the United Party is becoming indistinguishable from the Nationalist Party. The long-awaited-for new Native policy of the United Party can be described as being a mark time order from drill Master Mr. Strauss with an occasional march backward order as in the case of their decision not to give recognition to African Trade Unions whereas the Party at one time seriously considered giving recognition to African Trade Unions.

After all both the United Party and the Nationalist Party vie for the position of being guardians for the traditional native policy of South Africa

and the essence of this policy is the bantustan spirit of the Boer Republic where each white farmer was a supreme lord over his African servants.

(c) The economic advance of the African is deliberately curbed by legislation which is enforced by a hostile white public opinion. This curb of our economic advancement became marked after Union when in 1913 Africans were deprived of the right of buying land in freehold title. The grim story of our being robbed of opportunities for economic advancement is too long to narrate in a presidential address.

(d) *Deliberate Efforts to Suppress and Dwarf our Human Personality*

Leaders of white public opinion take every opportunity to present us to the world as sub-human beings incapable of assimilating civilisation. This vilification has been going on since the whites first met us. Efforts to render us more and more insecure are being made so that we become dependent on the whiteman. This matter of dwarfing our personality and trying to make us believe we are nobodies is the worst sin the whiteman has committed against Africans.

In the Bantu Education Act of Dr. Verwoerd an effort is being made to use the school as an instrument of dwarfing our personalities. The African child is to be made to feel that he is the inferior of the white child.

III. World Scene

We are grateful as we always have been to progressive opinion in the world that has not hesitated to champion our cause in the Union of South Africa. We watch with great interest the developments towards full democracy in West African territories under British rule.

The British Government must not allow its policy to be dictated by white settlers who try to grab as much wealth as they can from Africa, otherwise she will find herself confronted with man-made situations as in East Africa or extremely strained relations as in Uganda and Bechuanaland where people rightly resent the bantustan of their hereditary lands.

IV. What Must We Do To Meet This Challenge?

Let me conclude my address by asking you this question. What must we do to meet this challenge of a people spiritually, if not physically, destroying us as a people?

(a) We must join our national organisation the African National Congress where the true significance, purpose and

probable disastrous outcome of Government policy would be explained to us by our own people who work for our true liberation.

After all the whiteman has told you that he wants to make his servant for ever and so what good thing can there be for you in his policy? Do not listen to propaganda of the Information Section of the Na-

tive Affairs Department.

(b) Develop in you the spirit of resisting anything that curbs or limits the development of your talents to the fullest capacity.

(c) Cultivate a sense of service and sacrifice without which Africans can never gain freedom. Freedom comes only to people who are prepared to pay dearly for it.

RECONCILIATION NOTES

ON the 16th of January 1955 the first biennial meeting of the S.A. Fellowship of Reconciliation will be held in St. Benedict's House, Rosettenville, near Johannesburg. Delegates are expected from local groups in Pretoria, Cape Town, Durban and Johannesburg, and a number of unaffiliated members from all parts of the Union. The International headquarters of the Fellowship are arranging to be represented by the Reverend J. J. Daker, a well known pastor of the Dutch Reformed Church in Amsterdam. Dr. Daker will arrive by air on the 4th of January and after attending the biennial meeting will visit groups and members in many parts of the country, returning by boat in the middle of March.

The Fellowship consists of men and women in some 80 countries of the world who have committed themselves to refuse all forms of military service, to work for the steady reduction of armaments while developing constructive measures for negotiation and consultation in matters of dispute between nations and individuals.

Until 1952 there were about a hundred members of the Fellowship scattered throughout South Africa. Having been visited the previous year by the Reverend John Nevins Sayer, chairman of the international organisation, a meeting was held in Friends' House, Cape Town, at which it was agreed that the work and witness of the Fellowship would be strengthened by closer coordination between mem-

bers. A provisional constitution was drawn up and a committee of three appointed, serving respectively as chairman, secretary and treasurer.

A report on the work of the two years January 1953-54, will be presented and considered as a basis for further advances in the work of bringing together people of differing views in South Africa, strengthening young men who take the pacifist stand in relation to military training and exploring new avenues of services which may help to reduce the tensions which threaten the peace and security of the country.

Due to the lack of organisation the Fellowship has not hitherto been able to reach out into the various sections of South African multi-racial life, although individual members have done a very great deal in their private lives to heal the wounds of bitterness and mistrust. Visitors from the International Fellowship have pointed the way by leading us of Reconciliation work in other lands: Mariet Lester who has travelled so extensively in the Far East; Douglas and Dorothy Sauer with their American European experience; Frank and Mariet Loercher; Kenneth Brown, George Hooper, and many others, by their examples in other spheres of life convince us that there is an opportunity before the Fellowship in South Africa which is not open to any other organisation. The meeting on the 16th January is therefore of very special importance, and is heartily commended to the readers of 'Indian Opinion' by the Rev. A. W. Biagali, P.O. Box 81, Roodpoort, Transvaal, who has promised to contribute a monthly article under the heading 'Reconciliation Notes.'

DHIRUBHAI P. NAIK

Travel, Insurance & General Agent

Book with us for your travelling by Air, Sea or Land either in India or to any part of the world.

All types of Insurance—Life, Fire, Burglary, Riot, Storm, Accident, Plate Glass, etc.

Consult Us Free of Charge For Your Income Tax, Personal Tax, Writing Of Your Books, Trade Licences, Revenue Clearance Certificates, Passports And Immigration Matters.

Representatives: National Mutual Life Assn. Of Australasia, Yorkshire Insurance Co. Ltd.

Telephone: 33-9033. 29a Commissioner Street, JOHANNESBURG.

AFRICAN VIEWPOINT

AN INSPIRING CONGRESS CONFERENCE

By JORDAN K. NGUBANE

TALK Durban annual conference of the African National Congress was unique in one very important respect. The delegates gathered together to take a grave decision on two matters of life and death which affect the African people—the course to take to defeat Bantu Education and the means to take against the removal of the African people from Sophiatown. The African people found themselves in a grave crisis, similar in important essentials to the one which faced the African people in 1912 when the African National Congress was founded. The delegates faced the two challenges before them squarely and realistically.

On Bantu Education the conference decided that Congress will not participate in any way whatsoever in making Bantu Education work, that the African parents should be ready to withdraw their children from, apart-hold schools; that colleges which seek to serve the best interests of the African should be closed down rather than teach the apartheid syllabus.

Chief Luthuli, ably supported by his distinguished deputy, Professor Z. K. Matthews, gave a brilliant and statesmanlike lead in discussion. He had made it quite clear, in his presidential address that the overwhelming majority of the African people were grateful for the courageous stand taken by certain missionaries and missionary groups on the question of the Bantu Education. It would be wrong, he made conference to understand, to waste time on blaming the missionary or anybody on our side for the wrongs of the past. The main point to be emphasised was that those who were of one mind belonged together regardless of race, culture or background.

The removal of the African people from Sophiatown was discussed for only a short time. The delegates felt that the African community was so much of one mind in this matter that repetition of what everybody felt and thought was a waste of time. To the Africans in the Western Areas the Africans from the other parts of the country said, in effect: "You are fighting for the right of your children to call you father; the right of your children to have a place they can call home. We are with you now and shall be with you at all times. We shall die where you will die." That was the spirit of the conference.

Then, of course, there were quite a number of other things which made the conference unique. As I looked at the men on the rostrum, my mind went back over the last fifteen years or so when I attended Congress conferences. The old familiar faces were no longer there. Very many of them were absent because of Mr. Swart's ban. But quite a good many too had decided to stay away to avoid being put on Minister Swart's black books. We all missed our beloved Dr. Roseberry T. Bokwe, whose health was not what we all desired.

But what struck me very forcibly was the fact that of the old faces I had known in Congress within the last twenty years or so, there still remained Professor Z. K. Matthews, whose stature had risen so tremendously that in our hearts he occupied a place second only to that occupied by Chief Luthuli. I also saw that old stalwart who had weathered many storms, the Reverend Mr. James Celesia. It was he who guided the conference at every stage to its Speaker. By his side sat another old and familiar face who had always taken a leading part in Congress affairs. Mr. E. P. Moralele of Johannesburg. Mr. Moralele is a remarkable man. He does practically not talking in conference—but he is a solid Congressman.

Of nearly seven men with national names, only three remained in the nation's darkest hour with the courage to come to the conference and raise the standard of liberty to guide our freedom-loving youth. It filled me with pride to know that in hour of crisis we had produced from Africa's own womb leaders like Albert Luthuli, Zechariah Matthews, James Celesia and Moralele who would not desert us in the hour of trial.

Albert Luthuli and Zechariah Matthews are two of the great brains our race has produced. I will not forget their unegoistic example of loyalty and cooperation. Professor Matthews led conference because his leader was banned. At all times he kept the memory of Chief Luthuli in the minds of his people. And when he spoke—he does not speak a lot in conference—he made you feel he was doing his very best to interpret to conference the mind of his President-General. He kept before us at all times the vision of a free Africa. We all remembered with gratitude how he and Luthuli had

been persecuted for that vision; how both had emerged from every attack firmer in their determination to free Africa. It was comforting—in grave moments we became, sometimes and came to be grateful for things which comfort—to know that from Africa's own womb we had, in the hour of travail, produced Albert Luthuli and Zechariah Matthews, leaders whom we did not only trust but whom we loved. You should have been at conference to see it.

The conference was unique also in the way in which it was essentially a young people's conference. They grasped the actualities of the situation with a keenness and understanding which the greyheads did not have only twenty years ago. But, what was most inspiring here was that at every stage the young people made it plain, in their speeches, their conduct and their decisions that they were consciously working for themselves a world after their own design. He is an idiot and a fool who still says African Youth is not aware of its responsibilities.

Finally I was profoundly impressed by the African delegates who came to conference in national costumes. They were the most dignified, lovable and well-dressed women I saw. Those who came in costly Western frocks and two-pieces looked clumsily-dressed and a little ridiculous in the exterior decorations of a foreign culture. The African woman robe us of the pleasure to see her grace, beauty and charm in her national costume. I was proud of the Xhosa-speaking ladies and their complicated dresses. I was filled with admiration for the Basuto girls in theirs. My own Zulu speaking nation disappointed me bitterly. They came in costly frocks and did not look like the women of Africa that the Xhosa and Basuto were. They looked so much like imitation whitemen! But wisdom in these things does not come in a day. Give the Zulu-speaking lady the chance and one day she will be the centre of attraction at conference.

But lest I be misunderstood, the Zulu-speaking lady did not fare badly everywhere. For example at Durban, when the delegates paid homage to the President-General, they formed a circle and performed national dances. A Zulu lady, dressed in Congress colours performed the Zulu ballet. It was something I would have gone right round the world to see!

Time did not allow the conference to touch the constitution—an issue which is very explosive at the moment. I was sorry

about this because the amendments proposed represent a fundamental shift of policy. If these amendments go through Congress will cease to be a democratic national liberation movement. It will be a communal front manipulated by people who do not have the real interests of our people at heart. But perhaps it is as well that the African people will have another year to study the new draft and remove from it those changes which will certainly cause a split in the community at a time when unity is our greatest need.

UNIVERSITY OF NATAL

(NON-EUROPEAN SECTION)

DURBAN

1955 SESSION

Courses for NON-EUROPEANS leading to Degrees of Bachelor of Arts, Bachelor of Commerce, Bachelor of Education, Bachelor of Social Science, Bachelor of Social Science (Social Welfare), Remedial Education and University Education Diploma, will be held at SASTRI COLLEGE and will commence on SATURDAY 24th JANUARY 1955.

SCHOLARSHIPS AND LOANS are available. Details and forms of application will be supplied on request. Completed application forms for bursaries will be accepted up to 31st January 1955 for new students.

ENROLMENT will take place at the University Buildings (situated at the rear of Sastri College), Winterston Walk, beginning 18th February. For further particulars see non-European prospectus for 1955. This can be had on application to the office, non-European Section, University of Natal, King George V Avenue, Durban.

OPENING OF UNIVERSITY RESIDENCES: (Winterston), Tuesday 1st February 1955. For further particulars apply Hostel Warden, University of Natal, P. O. Austerlitz.

Further particulars and all necessary forms will be provided on application to the Registrar, non-European Section, University of Natal, Durban.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Bills of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 213 Macdon House, Second Floor, 17 Commissioner Street, Johannesburg. Phone 23 1854

Cuticura
SANTALIN
OINTMENT

FOR SAFETY'S SAKE

A break in the skin is a way in for germs! Apply Cuticura Ointment—quickly! To stop dry itching skin, heal chafes, prevent infection, soothe soreness and to keep the injury clean and comfortable while it heals.

FOR CUTS AND SCRATCHES

INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Bombay, December 5.

MR. NEURU has denounced the Indian communists for carrying on anti-national activities solely designed to promote unrest and disrupt national progress. He declared that "they are certainly not patriots. They are not interested in the well-being of Indian people, whatever other cause they may be seeking to serve. They speak about the country in a derogatory manner abroad. They preach violence, which can only lead to civil war. They are still wedded to violence. Though unable to enact another Telangana (where the Communists gave armed fight to the Government), they are bent to keep all manners of trouble brewing."

He reminded the people that even after independence, the Communists described the Indian Government as a "stooge of the British" but now they are facing a cruel dilemma because the Russian Government itself had recognised that India was a great force for peace. However, the Indian Communists were still half hearted in praise of Indian policy.

Referring to China, he said, India was ahead of China in many respects. Her industries and means of communication were certainly more developed than those of China. However able in solving their own problems, the Chinese leaders were certainly not competent to advise Indians how they should tackle their own problems.

He strongly criticised the move for a strike on December 10 by the bank employees and blamed the Communists for it. It was surprising that such a decision should have been taken after the Government had appointed an eminent High Court Judge to investigate the whole case afresh.

Shree T. Prakasam, ex-Chief Minister of Andhra, and his followers have rejoined the Congress, thus brightening the chances of Congress in the forthcoming elections to the State Legislative Assembly. The executive of the State Praja-Socialist Party has decided to co-operate with the Congress in the coming elections, provided a joint board of selection is formed under the chairmanship of Shree Prakasam to select the candidates. Some independent members of the dissolved State Assembly and two splinter groups have also decided to join the Congress.

The Communists will be the main opposing force to Congress. According to a Communist spokesman, the Communists will make an all-out bid to capture power in the coming elections by contesting most of the seats in the State Assembly. He also said that they would not enter into an electoral alliance with any party unless that party was prepared to join the Communists in a coalition Government that might become possible after elections. This is for the first time that Communists propose to contest the majority of seats in an Assembly. In Travancore they had contested only 35 seats out of a total of 117 seats.

The Communist Party's election manifesto includes the formation of Vishal Andhra, early land reforms and the repeal of prohibition. The Congress also has adopted the first two issues in its manifesto and it is believed that prohibition is to be the only major issue on which the voters may be divided.

India's plan for the development of atomic energy for peaceful purposes envisaged large-scale production of power based on thorium, of which this country possesses the largest deposits in the world.

Disclosing this at a conference of scientists in New Delhi, Dr. H. J. Bhattacharya, head of the Atomic Energy Department, indicated that the Government of India had already decided to execute in the Bhakra-Nangal area a Rs. 10 crore project which would produce 250,000 tons of fertilisers and a substantial quantity of heavy water essential for our atomic energy programme. The project would take three years to complete. India is fortunate in possessing the largest deposits of thorium in the world, containing no less than 100,000 tons of thorium in an easily extractable form on the beaches of Travancore alone. We have recently found that there are monazite sands rich in thorium on the east coast also. On the other hand, so far, only low-grade uranium ores have been located.

Plants are being put up to extract both the uranium and thorium from monazite. One such plant is already in operation and the other is under construction. In a country minerally rich like India rich deposits of high grade uranium may also be found. Geological survey and prospecting for

uranium has begun only recently. Now this work will be pursued more energetically.

India is in a very favourable bargaining position with other countries on the exchange of knowledge and experience of atomic energy for peaceful purposes by virtue of her raw material position. India has entered into formal agreement on this question with France and the U.S.A., Britain, Norway and Sweden have given their co-operation to the Indian scientists without any formal agreement. Indian scientists have remained in fairly ultimate touch with atomic energy establishments in these countries.

The Late Mr. J. P. Vyas

By the death of Mr. J. P. Vyas, after a brief illness at the age of 80, on Monday, December 13, the Indian community in Pretoria is particular and in the Union in general has lost an old and prominent personality. The late Mr. Vyas was born in India in 1875 and came to South Africa in 1896. He remained in this country until the Boer War. He then went back to India and returned to Natal in 1901. A year later he returned to the Transvaal and settled in Pretoria, where he opened a general dealer's business and a bookkeeping agency. Being a happy disposition he was well liked by all those who came in touch with him. He took a keen interest in all public activities and during the historic Passive Resistance movement under Mahatma Gandhi from 1907-14 he was in charge of the movement in Pretoria and his residence was Mahatma Gandhi's headquarters until the end of his stay in South Africa and later when the Rev. C. F. Andrews visited the Union it was his headquarters too. It was visited as a place of pilgrimage by celebrities visiting the Union. For 54 years Mr. Vyas had occupied the same premises and only recently

on the eve of his life when the ownership of the property had changed he was given notice to quit. But before he could do so his life was extinct. The late Mr. Vyas was the last of three brothers, two having predeceased him. He leaves behind his widow and three sons and several grandchildren to mourn their sad loss.

The funeral which took place on Tuesday morning at 10.30 was attended by a large crowd representing all sections of the community. Glowing tributes were paid at the crematorium by Mr. Nana Sita, president of the Transvaal Indian Congress, Mr. R. Nanloo, president of the Pretoria Branch and other prominent members of the different communities. There were many floral tributes and people had come from various parts of the Transvaal to attend the funeral.

Mr. N. S. Davshi's Bereavement

The death, after a long period of severe illness of the mother of Mr. N. S. Davshi of the well known firm of Messrs. Samjee Davshi and Son, took place on Friday night at his residence at Poplar Road. The funeral which took place on Saturday morning at 10.30 was attended by a large and representative crowd. The remains were cremated at the Cato Manor Crematorium. Deceased leaves behind his only son, grandchildren and a large family to mourn their sad loss.

Thanks

Mr. N. S. Davshi wishes, on behalf of himself and members of his family to thank all those friends and relatives who kindly sent floral tributes and messages of sympathy during his sad bereavement caused by the death of his beloved mother and all those who had kindly attended the funeral.

All political comments in this issue except where otherwise indicated by Manilal Gandhi of Phoenix Settlement, Phoenix, Natal

BETEL LEAVES (PAAN)

When ordering Betel leaves don't forget to write direct to the growers.

Any quality and quantity at wholesale prices.

A square deal all the year round.

A trial will convince you.

Don't hesitate to write to:

COTTONLAND BETEL LEAVES GROWERS CO.

P.O. Box 7, Verulam, Natal.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?

Have you provided for your dependants?

Prepare for the future

Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—

The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representatives:—

DAYABHAI PATELP.O. Box 1760,
JOHANNESBURG.Phones:— } Business 33-0711
Residence 33-5961

Phone 53.

Telegrams 'SOLANKI.'

P.O. Box 208.

Solanki & Co. Ltd.

Merchant & Direct Importers

Extensive range always carried in the following:

Silks, Drapery, Toilets, Perfumes, Curios, Fashion Goods and Jewellery, Wide Range of Indian, Persian and Chinese Carpets.

Stockists of well-known branded Watches.

COPPERBELT PIONEER STORE

Where Quality and Service are Paramount.

Luanshya,

Northern Rhodesia.

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-8885.

MANCHESTER TRADING

—CO. LTD.—

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants

—&—
Direct Importers.**47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.**

Cable & Tel. Add.: "HARGYAN".

Phone 29308.

P. HARGOVAN & CO.

(PTY.) LTD.

**WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.**

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue

DURBAN. Phone
Day 24169Phone
Night 833459**L. RAJKOOMAR (PTY.) LTD.**

14, CROSS STREET, DURBAN.

Funeral Directors and Manufacturers of all classes of Coffins and Wreaths.

Contractors to the INTERNATIONAL FUNERAL INSURANCE COMPANY, LIMITED.

Reg. Office: 39 CROSS STREET, DURBAN

Country Orders for Coffins and Wreaths accepted by phone and despatched by rail at the shortest notice.

FOR

RUBBER STAMPS**PRINTING**

CONTACT

**STANDARD
PRINTING PRESS****GENERAL PRINTERS
AND
RUBBER STAMP MAKERS****73 BEATRICE STREET — DURBAN.**

PHONE 81006

P.O. BOX 2762

TELEGRAMS: AFRICA

SOLANKI

ESTABLISHED 1927

Phones: 29111/3 (Switchboard)
24179 (Manager)

Cables & Tel. Add:
"PROSPERITY" (All Branches)

P.O. Box 2197

(Established 1927)

Premier Produce Co. (Pty) Ltd.

General Wholesale Merchants
EXPORTERS AND IMPORTERS

Buyers and large Stockists of all kinds of Indian and European Groceries, Provisions, Soaps, Oils, Grains, Beans, Peas, Kaffircorn, Malt, Maize, Maize Products, Wheat, Wheaten Products, Crockery, Hardware and also Coal of all types.

All enquiries for Export and Import
to the Head-Office.

Head-Office: "PREMIER HOUSE"

111 Pine Street, Durban.

also at

JOHANNESBURG

Phones: 34-3554/5
P.O. Box 200, Fordsburg,
82, Crown Road,
Fordsburg, Johannesburg.

BENONI

Benoni Coal Site
Phone 54-1813,
Rangeview Coal Sites—54-2205
P.O. Box 392, Benoni.

—ATTRACTION— SAREE MATERIALS

Self Striped| Georgette Crepes 45"
Green, White, Pink, Sky, Lemon
4/12 yd.

Self Check Fancy Vellies with Block
Designs 45" 4/11 yd.

Fancy USA Floral Vellies 38" 4/11 yd.

Two Tons and Rainbow Georgettes 45"
All Shades 4/11 yd.

Floral Benarises 45" Red, Gold,
Green and Blue Designs 4/6 yd.

Bordered Georgette 45"
All Shades 3/11 yd.

Coloured Georgettes 45"
All Shades 3/11 yd.

Spotted Georgettes 45" Latest 4/5 yd.

Embroidered Georgettes 45"
Basket Design 6/11 yd.

Georgette Jari Work Sarees
24-16-4 each

Georgette Benarises Cotton Embroidery
23/15/9 each

Benarises and Thane Jari Borders
Big Range in Stock

BLOUSES

Charme Embroidered Satin and
Georgette Blouses and Latest
Slippers 8/11 each.

CHAMPALS!

Plastic Fancy Tops with Heel
Size 3 to 7 18/6 pair
Also Leather 8/6 & 10/6 pair

Write For Samples:

JAYBEE SILK HOUSE

39 MARKET STREET,

JOHANNESBURG.

Proprietors:

C. L. Patel, D. K. Patel
V. B. Patel, K. J. Patel
E. C. Patel

The Star Clothing Factory

Wholesale Merchants

CLOTHING MANUFACTURERS

P.O. Box 237. Phone 514.

Jameson Road, Livingstone,
NORTHERN RHODESIA.

Our S.A. Representative:

H. L. Hompes & Co.,
(Pty.) Ltd.

Durban, P.O. Box 1301.
Johannesburg, P.O. Box 3480.
Capetown, P.O. Box 824.

LATEST HINDUSTANI RECORDS

Artist	Records	Price
Anshu	6	£2 6 6
Albela	6	2 6 6
Amber	6	2 6 6
Afsana	5	1 18 9
Dardar	5	1 18 9
Ann	5	1 18 9
Sagai	5	1 18 9
Sangeeta	5	1 18 9
Tarana	5	1 18 9
Boat Polish	4	1 18 9
Pooja	3	1 3 3
Dhatri	5	1 18 9
Awaras	5	1 18 9
Saqi	5	1 18 9
Bani	4	1 18 9
Daag	4	1 18 9
Himlog	4	1 18 9
Jas	4	1 18 9
Poonam	4	1 18 9
Surayam	4	1 18 9
Anhoni	3	1 3 3
Naujawan	3	1 3 3

We have large stocks of the following QUAWALI RECORDS,
Fakir Malik, Kanchwala, Shakti Ismail Azad, Yusuf Azad,
Kallan Khan, Talat Mahmood, Ebrahim Ekbal and others.

Single Records at 7/9 postage and packing extra.
C.O.D. Orders accepted throughout the Union and Rhodesia.
Cash Orders Only accepted for Portuguese
East Africa.

We are Agents of FILM INDIA in English
Single Copies at 7/9 each. Postage Free.
Yearly £4-0-0, postage free.

AZAD CAFE

11a Kort Street, (First Floor,) Johannesburg
P.O. Box 3379, Telephone: 33-8583,
JOHANNESBURG.

પુસ્તક પર મુ—અંક ૪૯
તા. ૨૪ ડિસેમ્બર, ૧૯૫૪.
કુલ નકલ પેની ૬.
૬૨ શુક્રવારે બહાર પડે છે

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

શુભ વાણી

ધર્મ, આપણને જીવનને જે રીતે સમજતાં ચિખવે છે તે રીત પેતાના જીવનને સમજતાં ને નિહાળતાં માણસે શીખવું જોઈએ; એટલે કે તેણે એમ સમજવું જોઈએ કે તેના ઉપર નથી તેની પોતાની માલીકી, નથી કુટુંબની, નથી રાજ્યની; તેના પર માલીકી તેને આ સદિમાં મોકલનાર ઇશ્વરનીજ છે. તેથી તેણે જાણવું જોઈએ કે તેની ફરજ પોતાના વ્યક્તિત્વના નિયમ અનુસાર તેમજ પોતાના કુટુંબના કે રાજ્યના કાયદા અનુસાર, ચાલવાની નથી; પણ જે સરજનહારે તેને જીવન દાન દીધું તેનીજ આજ્ઞા સ્વીકારવાની ને તેનાજ કાયદાને અનુસરવાની છે. જો આપણે આટલું જ સમજતાં થઈએ તો કોઈ પણ માનવી સત્તાની તેને જીક નહીં લાગે. આપણે ફક્ત આટલું જ સમજવાની જરૂર છે. જે પ્રેમ ધર્મનું બીજ ઇશ્વરે માનવી માત્રમાં ચુકવ્યું છે અને મહાન આત્માઓએ જેને સંવિન કર્યું છે તે પ્રેમ ધર્મ જેમાં તેજ રહેને માણસ માત્રે ચાલવું જોઈએ, અને એજ માણસે ન જીવપંથને ઉત્તરનાર પ્રેમજી જ્યેતિ છે, એમ જે ધર્મ પ્રેમી માને છે તે માનવી સત્તાની તાબેદારીમાંથી છુટી જાય છે.

જે માણસ ધર્મનો અનુયાયી છે તેના ઉપર ગમે તેટલા સીતમ શુભરવામાં આવે, તેને કેદમાં પૂરવામાં આવે, કે બલે ફાંસીએ ઘડાવે પણ તે કોઈ દિવસ પણ પોતાના અંતર-આત્માનો અવાજથી વિરુદ્ધ કામ કરી નહીં કરે. એક લોકો આ સમજી ચુક્યા છે. અને આ સમજેલા લોકો જે રસ્તે પગલાં માર્યાં છે તે રસ્તે જનસમુહ ચાલી શકશે. એટલુંજ નહિ પણ તેને તે રસ્તે ચાલ્યા વગર છુટકો જ નથી.

તેથી અવિરોધવાળી સમજણ; કે એવો કાળ આવવાનો જ છે, જ્યારે સદુ માણસો ઇશ્વરનો બેલ દાને ધરશે, સુદની કળાઓ લુટી જશે. તલવરે ઓગળીને હળ-પુણી બનાવશે, ને બહાં ઓગળીને હાંતરમાં બનાવશે-ફાંસીએ. અને તે. પો. નડકામી પડી જશે. આ કલ્પના સચી નથી પણ એક નવી ને નિશ્ચિત જીવન પ્રણલિ છે. અને જગત એ પ્રાણલિ તરફ ઉત્તરોત્તર આગળ વધી રહ્યું છે.

પણ જે કાળ કયારે આવશે?

અહારસો વરસ પહેલાં આ પ્રશ્ન ઇસુ ખ્રિસ્તને પુછાયો હતો તેના ઉત્તરમાં તેમણે કહેલું કે, જ્યારે મનુષ્યનાં હૃદયનો ખાલો છોલોછલ બરાઈ રહેશે ત્યારે મતમાન જમતનો અંત આવશે અને સામે સામે ઇશ્વરનાં સુખ રાજ્યના-એટલે કે પ્રેમ પર રચાયેલા રાજ્યના ઉદવના શુભ સમાચાર ફેલાશે.

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૨૪ ડિસેમ્બર, ૧૯૫૪.

ફીરટમસ અને નવું વર્ષ

ફીરટમસ વાર ફીરટમસ અને નવા વર્ષના મહાન શુભ પ્રસંગ આપણી સમક્ષ આવી છે. બુતકાળપર નજર કરતાં વીતી ગયેલું વર્ષ સુખકાળી નાનકું છે એમ આપણે નથી કહી શકતા. દયમય જનજનરમાં ભયંકર રોગો, આગો, ભયંકર વિમાની અકસ્માતો વિગેરે અનેક રૂપમાં કુદરતી હોનારો મની ગયેલી છે અને છાંયે રહેલા બેસુમાર સડો આવી પડેલા છે. છાંયે જરજેલા આપણે સો છાંયે જો સરખા રહી નહિ શકીએ અને હજારો આરોગી યુવાન નહિ કરીએ તો હજાર નેક રીત આપણને સળા કરે તેના દરિયાક કંઠવાનું આપણને કયું કારણ નથી. આપણા પર પાતી સમગ્રી આરોગી આપણને સંચેત કરનારી હોવી જોઈએ પરંતુ તેણે આપણને સચેત કરવા નથી અને હજુ આપણે ધણા સડો કહેવાનું સરગમેયું હોય તેવું જણાય છે. હાલની આપણી સરકાર આપણા ઉપર અનેક દુઃખ નાખી રહી છે તેની આપણે દરબાદ કરીએ છીએ. પરંતુ તેમાં આપણા પોતાનો કેટલો દોષ છે તેનો વિચાર કરવા આપણે એકદમ પશુ થાએલા છીએ ખરા? જો સેવકો દોષોએ તો જરૂર આપણને સુજેલું હોય કે આપણા પર પડી રહેલાં સંકરોને માટે કેવળ સરકાર જ દોષિત નથી પરંતુ મોટા દોષ આપણા પોતાને જ છે. તેનું કારણ એ છે કે સઘળા છાંયેના બાવિ દોરનાર હજારનામાં આપણે અઘા શમાવી બેઠેલા છીએ અને તેનો ભંપ રાખવાને બદલે આપણે માથુસને અને માથુસે કહેલા કાપડાએનો ડર રાખતા થયા છીએ. જે કાપડાએને આપણે અપમાન કરતા અને અન્યાયી મણત કોણએ તેને તાણે યરાની પૂરી પરવા કોઈ પણ માનવીની તાકાત નથી કે આપણને દરજ પાડે. છાંયે ના સુવૌચક કાપડાને અતુસરવાની અને એ કાપડાએને નમવાની આપણામાં હોમત હોય તો છાંયે જરૂર આપણને સદાય કરશે જ. પરંતુ છાંયે તેના બકતોની કસેટી કરવામાં પાડી રાખતાં નથી અને જો આપણી ખામી જણાય તો તેમાં તેનો દોષ નથી. આપણે આપણા પોતાને જ દોષ જોવા જોઈએ અને આપણી રીતો, સુધારણી જોઈએ. આ મહાન શુભ પ્રસંગ કેવળ એક અનંતકાળ તરીકે જણવો જોઈએ નહિ પરંતુ અત્યંત જરૂર કરવી જોઈએ અને

આપણને જરૂર માર્ગ દોરવાની જરૂરને પ્રાર્થના કરવી જોઈએ અમારી દ્રષ્ટિએ આ શુભ પ્રસંગનું ખરું મહત્વ એજ છે. અને અમે પ્રાર્થાએ છીએ કે પરમજીવાણુ પરમેશ્વર આપણા સૌની ખામીએને માટે આપણને દયા કરે અને એવા આશિર્વાદ આપે કે જેથી તેણે નિર્દોષતા સંપન્ને માર્ગે વિચરતા મારે રહેલી સઘળી અડચણોને વટી જઈ શકીએ અને જેણે પોતાની અજ્ઞાનતા માં ઉભે માર્ગે જઈ રહ્યા છે અને માનવજાતીને રજાડી રહ્યા છે તેઓને તે સન્નિવિત આપે. આ દાર્શિક પ્રાર્થના સાથે અમારા સઘળા વાચકોને અમે ફીરટમસ શુભારંભ હજુ એ છીએ અને નવું વર્ષ સોને સુખ સાતી અને આખાદી આપનારું નીવડે એવી શુભેચ્છા જાડીએ છીએ.

જાટપુર યુવક મંડળ

જાટપુર યુવક મંડળના અંકમાં ૧૬ નવેમ્બરના અંકમાં અ. જાટપુર યુવક મંડળ ઉપર લખેલા અંગ્રેજીમાં જાટપુર મામલા બાબતે અમારા પર નારાજ થયા છે. જાટપુર તાપી નદીમાં ભયંકર રેલ અવરોધી જાટપુર મામ તારાજ થઈ ગયું હોવાથી ઉપરોક્ત મંડળના કાપડાઓએ અમારાસીએને માટે ફાળો કરી રહ્યા હતા તેમાં અમારા એ લેખથી નુકસાન પહોંચ્યું છે કેમકે થણા બાબતો લેખ વાંચ્યા પછી ફાળો આપવામાં મેળા પડી ગયા હતા. અમે લેખમાં જણાવી ગયા હતા કે અમારો આશય એવો ઉત્સાહથી કાર્ય કરી રહ્યા છે તેઓએ ઉત્સાહથી કાર્ય કરી રહ્યા છે તેઓએ ઉત્સાહ તોડી પાડવાનો નહેતો. અમે જે લખ્યું હતું તે શુભનિશાની અને આ દેશના આપણા બાબતોનું દિલ સહનને જ લખ્યું હતું તેમાં જાટપુર મામલાસીએને કશું નુકસાન કરવાનો પણ જરાયે આશય નહેતો, માત્ર એટલું જ કે આજે દેવે જ્યારે આપણા દેશમાં આપણી પોતાની સરકાર રચવાએ છે ત્યારે દેશના કોઈ પણ જામમાં કશું હોનારત માય તો તેના નિવારણના ઉપાયો તે લેવાને સચકત છે અને સેવાની તેની દરજ છે. પ્રજા નો તેવી પાસે તેમ કરવાનો અધિકાર છે આ કારણથી દેવે અમે તે લેખમાં અને તેને અહિ રાષ્ટ્રીય સ્વરૂપ આપી દેવાની જરૂર નથી કેમકે આ દેશમાં

આપણી પોતાની પ્રજાતોમાં અસાવના મ. અને આપણી મહાન રાષ્ટ્રીય હાલ અસાવવામાં આપણને આપણ નાણા નહિ પડી રહી છે અને હજુ વધારે પડવાની છે તેથી આપણી પ્રથમ દરજ આપણ પોતાનું સમાજસતી છે કે જેથી આપણે આપણી સ.ન.સ.પર કે બહારની ફનીયા પર આરંભ ન થઈએ. એટલું કરવામાં આપણે જ રાતની મોટી સેવા કરેલી જણાવે. અમારી સંપૂર્ણ ખાતો છે કે આ અમારા વિચારોને થી. જવાબદારી નેકર સંપૂર્ણપણે સંમત થશે. આટલું છતાં જો બાબતો ધમકા ધરાવતા હોય અને જાટપુર મામલાસીએને માટે ફાળો આપવા હજુના હોય અગર તો

ડૉ. જી. એમ. નાયકરનું બાધણ

આફ્રિકન નેશનલ ડેમોક્રેસી અધિ-વેશનનું ઉદ્દેશ્ય તાટાલ ઇન્ડિયન ડેમોક્રેસી પ્રજા ડૉ. જી. એમ. નાયકરનાં વાંચકોમાં આવેલા લેખોત આપણથી થયું હતું. ડૉ. નાયકર પોતે તેમાં કાળર થઈ શક્યા નહોતા કેમકે તેમના પર પશુ ન્યાય થયો નો. ફાટ તરફથી બધને, યુવકમાં આવેલા છે. ડૉ. નાયકરના બાધણમાંથી કેટલીક કલ્પિકાઓ અદો આપીએ છીએ.

કચડાએલા લો. તરીકે લોકસાસન ના સિદ્ધાંતમાં કદપણ માનતા હોઈ કોઈ પણ પ્રકારના શાહીવાદ અને સંસ્થાનવાદને આપણે સંપૂર્ણ વિરોધ કરીએ છીએ. માથુસથી થતા માથુસ ના કોણને આપણે વળોડી કાઢીએ છીએ. શાતીને માટે જનજનરમાં ચાલી રહેલી હાલમાં આપણે સામેલ થઈએ છીએ અને આ શાતી કે જેને માટે માનવજાતી જખી રહી છે તેમાં સહીય રીતે અપવાને આપણે બંધા એલા છીએ. એ ફાળો ખાસ કરી સઘળા પ્રકારના જાતિભેદને વિરોધ કરી આપણે આપી રહ્યા છીએ. આપણા હૃદયમાં આપણે કદપણ માનીએ છીએ કે જાતિભેદમાં શાસ્ત્ર દામિક વિષયુકનાં બીજ રહેલા છે અને તે અલકાવવાને આપણે પ્રતિજ્ઞાથી બાધાએલા છીએ. શાતીના ઉપાસો તરીકે આપણે કલંકા શરૂ છીએ અને સરજીવાની આજે ચાલી રહેલી દરિયા નો આપણે વિરોધ કરીએ છીએ એટલે અને હજુકોઈ જોડાના ઉપાયો પર સંપૂર્ણ પ્રતિજ્ઞા ધ્રુકાવાને આપણે પક્ષ લઈએ છીએ.

જોરાના વર્ચસ્વ પર રમણેલી સેમીગેરન અને સિપાઈકેની નીતીએ આપણા દેશને પામવામાંની આણી પર પાતી સુકો છે. વધારેને વધારે લો. માનતા થયા છે કે શાતીની જેમ આજીવીના પશુ આગલા પડી શકતા

સ્વદેશન માટે બીજા કોઈ પણ ફાળો થતા હોય તેમાં તેઓને શોધ લાગે તે મુજબ ફાળો આપી શકે છે. એવો ફાળો આપવામાં પાપ છે એમ તો અમે કહીએ નથી. જાટપુરમાં જોને પોતાના મામલાસી બાબતોનું દર માય એ બીજુલ રવાબરિક છે અને અમારી તેઓ પ્રત્યે સંપૂર્ણ દિલસોજ છે. અને અમે આવી રાખીએ છીએ કે જાટપુર યુવક મંડળના કામકર્તાઓને આપણા બાબતો નિરાશ નહિ જ કરે અને અમારા અમારા લેખમાં અમે જે વિચારો દર્શાવી ગયા છીએ એ કામમાં શખીને તેઓના ફાળામાં પડતી મદદ કરશે.

નથી. બુતકાળમાં જે કાપડા પ્રજાના એકજ વર્ગને અને તે પશુ પાસ કરી આફ્રિકનેને લાગુ પડતા હતા તે આજે પ્રજાના ખાડીના વર્ગોને લાગુ પડવામાં આવી રહ્યા છે. કાળા તેમજ ગે.ર.ની સ્વતંત્રતા જોખમમાં આવી પડી છે.

ડૉ. પ્રજાન નીરજ ધવાને હજુ તો- જોડાજ દિવસ થયા છે. તેટલામાં તો એવાઈકેની નીતીને વરેલા વર્ગનું દેશમાં વર્ચસ્વ વર્તી રહ્યું છે. રેડમ-

મકાશકની નોટીસ

ફીરટમસના તહેવારોને લીધે ‘ઇન્ડિયન ઓપિનિયન’ નો ડીસેમ્બર તા. ૩૧ મીના અંક બહાર નહિ પડે. આપણે અંક જનજનરની તા. હમીના બહાર પડશે.

રજાઓનો શુભ શરૂ થયો છે અને નેશનલીસ્ટો ગિરજના બળો સમજવા લાગ્યા છે કે લોકસાસન અને સ્વતંત્રતા પર હજુ વધારે દુમતા થવાના છે.

આજા વાતાવરણમાં આજે શુભ ન માં આફ્રિકન રાષ્ટ્રવાદ પોતાનું જોર બતાવી રહ્યો છે. આપણે એ વાદ રાખ્યું જોઈએ કે ફુનીયાની તવારીખ માં રાષ્ટ્રીય સ્વાતંત્ર્યની હાલ કરી પણ નિષ્પળ નીવડી નથી અને મારી ખાતો છે કે દક્ષિણ આફ્રિકામાં પણ ગમે તેટલી અડચણો નખાઈ રહેલી હોવા છતાં પણ તે સરળ મરોજ.

આફ્રિકન નેશનલ ડેમોક્રેસી નેતાઓ ને માન થશે છે કે આફ્રિકન રાષ્ટ્રવાદે આજા વાતાવરણમાં પશુ લોકસાસન નો માર્ગ શોધેલો છે. આફ્રિકન નેશનલ ડેમોક્રેસી સ્વ ‘દક્ષિણ આફ્રિકા આફ્રિકનેને માટે’ નથી પરંતુ ‘દક્ષિણ આફ્રિકા તેમાં વસી રહેલી સઘળી જાતી ના લેવાને માટે છે.’ તે છે.

આપણે જ્યારે આઝાદીની વાત કરીએ છીએ અને સમગ્ર દક્ષિણ આફ્રિકાવાસીઓને ખરી આઝાદી આપવાને આપણા લોકોને સંગઠિત કરી રહ્યા છીએ ત્યારે સરકાર ખીન-ગોરાઓને કાયમની મુશાળીમાં રાખનારા આશુ કાયદા ધરી-રહી છે. નેશનલીસ્ટોને એપાર્ટાઇડને ખરાબમાં ખરાબ કાયદો બાંધી એન્યુઇશન કોડ છે, જે આફ્રિકાને કાયમને માટે એક પરત્વે પ્રવ્ર બનાવનારો છે. સોફિસ્ટિકેટ મુસાબીમાં રાખનારા સિદ્ધાંતો સાથે સમાજની ઢોલક નહિ શકે અને તેથી દક્ષિણ આફ્રિકાના સોસાયસનના સમગ્રા બોલેએ સમગ્રા સમયે વડે કાયદાની સામે લડતું પડશે.

આરોગ્ય

ખાંડ એ ઝેર છે

બી. રેખાદેવ લોરેન્સ મેડીસીન

[આ બારમાં વાંચકો કાર્ડ વધુ સવાલો પોતાની તંદુરસ્તી માટે પ્રુલ્કા માંગવા હેતુ તેઓ અમારા 'ધર' મોડ્યુલો તે આમે ઉપરોક્ત લેખક પર મોકલી તે સવાલ અને તેનો જવાબ ડૉ. આર. આર. લેખક કાર્ડ ઉપરથી ઉપચારના નમુનાર છે. —બી. ડૉ. એ.]

આજ કાલ રોમન પ્રમાણ જેમ જેમ વધુ જોવામાં આવે છે તેમ તેમ જનતા છે કે ખાંડ પોતાને બાંધકારી રીતે જમવે છે. ખાંડ એવલી અથવા ઠોઠ પથ્થર રૂપે વાળા ખાવાના સાથે ભેગી કરવીએ ઝેર બરાબર છે. ખાંડ શરીરમાં જતાં એનું રૂપાંતર થઈ તે આપણા વડવડાને રોગી લે છે અને તેથી કમજબાવતા બોગ બનતું પડે છે. અને પછી આપણી જાત જાતની ફરીયાદ ઉભી થાય છે.

તેને જોઈ કે ઠોઠ પથ્થર નાનાં બાળકોને, કાકડાં, સોજા અથવા ખરાબ દાંતો, અથવા હવેલા રહેલી શરીર, અને કહ હવેલા ધર્મ આરોગ્ય, અને તમે તેને ખાવાથી તપાસકો તે તમને જણાશે કે જેને વધુ પ્રમાણમાં સ્વીટ, કે ચોકલેટ ખાવાની રેવા ફરી.

કેક, આઈરોન, કન્ડી, ખીરકોટ, વિગેરેના રૂપોમાં બાળકોને રૂઢાઈ અને ખાંડ ભેગા બને છે. તમે જો સવાર ના દામમાં જાવ તો તમને જણાશે કે નિરાશ જતા બાળકો દામમાં બેઠા બેઠા સ્વીટ ખાતા હશે. અને વધુમાં તેઓ ધરમાં પથ્થર વિવિધ ખાવાની વાનગીઓમાં ખાંડ લેતા હશે.

મારી પાસે એક એવો દરદી આવ્યો હતો કે જેને ફેરોનરી પ્રાન્થોસીસ ની ખીમારીને અંગે ડેટલાઈ માસ ફેરપીટલામાં જાણ્યા હતા. એક જમત અને બને એકજ ટેપલે બેઠા હતાં અને તે દરદીએ પોતાની આંધમાં પાંચ મમ્મી સફેદ ખાંડ લીધી હતી. તપાસ કરતાં જણાવ્યું કે તેને આંધ

એરીયાના સોફા પોતાની ધરોના રક્ષણ માટે સખત લડત કરી રહ્યા છે. આને રેટર્ન એરીયામાં ને બની રહ્યું છે તે રાષ્ટ્રિય અસત્વન છે, કારણ એ લડતની સફળતાપર ઘણું અવલંબેલું છે. ગ્રેપ એરીયા એકટનો અમથ થવા દેવામાં આવશે તો આને ને વરતુ રેટર્ન એરીયામાં બની રહી છે ને બાવની કાસે દક્ષિણ આફ્રિકાના ઘણા બાગોમાં બનશે. ગ્રેપ એરીયા એકટની રૂએ જુદી જુદી જાતીઓને માટે વાડાઓ પાવ ની યોજના બનાવી આપે છે કે એપાર્ટાઇડના સિદ્ધાંતને સંતોષવાને હજારો સોફાને પોતાના ધરોમાંથી કાઢી કુકામાં આવશે. આ જુલમી કાયદા સામે આપણે અમથા સમગ્રા બોલે વડે લડતું પડશે.

પોવાની મધુનિય ટેવ હતી અને એમાં આંધા રીતસના ક કપ તે પોતે હતો. આ જોતા જે નિચાર કરીએ તો એ બામાં એકી ત્રીસ મમ્મી ખાંડ રૂઢા આંધમાં તેના રેટર્ન જાતી એટલે કે અરો. રતજ આફરે રોજની થાય. એને જે ફેરોનરી પ્રાન્થોસીસની ખીમારી હતી તેને મટે પછી કારણ સોધવાજ કયાં જવાતું? અને આ મથા ઉપરાંત તે ખુબ ખીડી કુકારો પથ્થર હતાં. પછી આજર્સ સાનું કે

એ પથ્થર જાણવા જેવું છે—જે કે કુખદ પથ્થર છે—કે મોટા બામનાં દરદીઓને તપાસતાં જણાશે કે તેઓ, ચાક, ખીપીટ, કેક, ઉપર હવે છે. વધુ તપાસતાં એમ પથ્થર જણાશે કે તેઓ પુરા દીરસમાં લમખમ ૧૨ થી ૨૦ દીરપૂન ખાંડ રોજની લે છે. ખાંડ શરીરને થોડી રુપરતી અને તાજગી આપે છે. પથ્થર તેઓની ધુબ મારી વાળે છે આથી તેઓ બીજે બોરાક બહુ લેતા નથી. અને તેના પરથી જણાય છે કે પુરતા શરીર ને જોડતા સારો વગર તેઓ દેરાન થાય છે. અને તે ઉપરાંત શરીર ઝેરથી બરેલુ હોય છે કે જે ચાક, ખાંડ, તમાકુ અને પીણાઓમાંથી તેમના શરીરમાં પ્રવેશે છે.

ખાંડ પથ્થર એક ફેરી પોતું છે. આપણે નેટલી નધારે લઘુ તેટલી વધારે તેની તલથ લાગે છે અને પછી આપણે તેના મુલાય બનતાં જઈએ છીએ.

ખાંડને બદલે મધ લેવું કાર્ડ હોય છે. મધ અને કુપ પુરુષા જમતાથી કપરને બોરાક મુલાય છે. હજારો વર્ષથી આપણે જ્યારે એક કહીએ કે કુપ અને મધની બુગી છે ત્યારે તેનો અર્થ એજ થાય છે કે જમને મટે બુગી, કુપ, અને મધ એ તંદુરસ્તી અને આનંદી બુગી છે.

મારા પોતાના સતે, પ આતર એ અનુભવથી જોયું છે અને મને રેડા પથ્થર સંઘપ નથી કે જે છેકરાઓ ફરદ અને મધ લેતા હોય અને જોઈને ખીરકોટ, કેક, સ્વીટ ખાવાની રેવા ન હોય તેઓ પુરું તંદુરસ્ત હોય છે. તેમના દંત મજબુત અને સફેદ હોય છે જ્યારે ખીન છેકરાઓના દાંત સોજા અથવા નાનુક હોય છે. અને ખીન બાળકોની જેમ તેઓને મળતુ નાક, કે કાકડા, કમજબાવ વિગેરેની કહી ફરીયાદ નાંખી દેતી. ન્દાન પથ્થરી બાળકોને સુખ સ્તુનસ દરાખ વિગેરે સુખ ગેવે, લીલા ફળો અને મધ કુપ આપશે તો તેઓને કેક, ખીરકોટ, વીગેરે ખાવાનું મન નહીં થાય. અને તેઓ ખાંડના ઝેરના બોગ બનતા બચશે.

મધ વિગેરે પુરતા પ્રમાણમાં જાળ કાને આપશે તો તેઓ મપસ અને નિરાશી રહેશે.

દુનીયાના મેંબીયનો મધ લે છે. કારણ મધ હૃદય માટે સારૂ મુલાય છે અને તે રુપેની પથ્થર આપે છે. નીચીત ધીમે ધીમે વધારતા જ્યારે તેઓ મેંબીયની ફરીયાદમાં ઉતરવા નો દિવસ આવે ત્યાં સુધીમા દિવસનાં એકથી દોઢ રતજ મધ લે છે. મધ તેઓને જોડતી મપજતા અને હૃદયક આપે છે. અને રુનત ને અને નસ હૃદયક કે મસજસ વિગેરેના કયા તાથુ નથી પડતી અને તેને લઈ તેઓને નસોની એક કે ગોટલા થઈ જવા વગેરે કળ ચડતી નથી.

રહોમાં રહેતી રાજાઓ કે જેઓ આરોગ્ય, શક્તી, અને સિમ્મત માટે પંકાવ્યા છે તેઓને જોઈ તો તેઓ પોતાના બાળકોને મધ અને હૃદય આપતા આવેલા હશે.

જુના જમતમાં કાંદા, આપર-રોજના, રોન્ડીનેબા, અને બીન દેશનાં વીરો મધ ઉપર રહેતાં જોવા માં આવ્યા છે. ધીરોની જુની કહેવતો મુજબ અમૃત એ મધમાંથી બનેલું અગવાનું જોજન મુલાય છે.

અમેરીકામાં એવી ઘણી સંસ્થાઓ છે કે જેઓ પાંક રેખાથી પીલતા બાળકોને પા મમ્મી મધ આપીને તેઓને જમતી સુર સજક બનાવવા ના હાખ્યા છે. નવ જન્મીત બાળક ને પથ્થર મધ આપી શકાય છે.

કાકર લીયોનેક પીડને બાળકોને અરતી પેટની મુઠી માટે હાજર રીધ્યા છે કે એક કાસુ દરનીય લઈ અને વચ્ચે ક જુ પાડી-વચ્ચે પોથુ કરી-એમા મજુર મમ્મી મધ નાખી થોડા કાકો રાખતું—જ્યાં સુધી તે રસથી જસકાય ત્યાં સુધી—અને એ રસ બાળકને દિવસના વધુ કે ચારવાર આપવે બેનાથી એ રોગ મટી જાય છે.

આવા સાધ પ્રસાને જાત જાતની ફાગો કરતા પાથુ સારા હોય છે. પથ્થર આપણે મૂર્ખ છીએ કે, આપણે પોતે અને આપણા બાળકોને વહેલા ઝેર, ખીરકોટ કે પીણા ખીડી તમાકુ ખાવા વિગેરે દારા આપી કે લઈ પછી તેના પરીણાઓ યના અટકાવ વાનો હાજર કરે એજ મને છે. આપણે આ ઝેરોથી મપડાવવા છીએ તેની બગમાં ફાપવા છીએ.

સુતાન વર્ધની ગુલોહાઓ

૧. આ અભિનવ નવીન વર્ધ સીને મંમજ પ્રેર બને.

૨. અહીંસાને પૂર અર્થમાં વિલય થ.ઓ.

૩. વિષની સર્વ પ્રભુઓની શાંતિ ના અને સુદિના પ્રયોગોમાં તપ અને બલિદાન કરનારાં સુદિમંડળો અને શાંતિસેનાઓ દગીમાં આવે.

૪. વિષવત્સલતાનો માર્ગ સરળ બનો.

૫. સદુ શ્રેયાર્થોએની પ્રશંતિ કવન અને જમતના મહાનિધમ તરફ વળે.

૬. મામડાંઓ, સ્ત્રીભત, અને પગાવ લેખી કહેલા વગેરે સુરોગ નેતાગીરી નીચે સંગઠિત થઈ નવી સમાજરચનામાં આમળ આવે.

૭. વિષના ધર્મશી, શુદ્ધ સફારી પ્રશંતિ, શુદ્ધ ગ્રામ પંચાયતો, સર્વોગી અનુસંધાનો વગેરે સમ-વપના પ્રયોગો નાં ગેરલાપર બને.

૮. અધમ વર્ગનું મેડું ચહેરો, અંમત માંડિયાની હાલસા, ખાનગી ધંતો તેમ જ પ્રેરિત સપાને બદલે ગ્રામ પુનરચના, માનવતા, સફારી પ્રાયોધોગો, અને પાપાશુદ્ધ ગ્રામપંચાય તો તરફ વળે.

૯. મામ સંમંદો, સર્વસેચ સંધ, અને કેશિમ વણેવું વિવેકપૂર્ણ અનુસંધાન કરનારા પ્રયોગિક સમે દેશમરમાં રચાઈ જાઓ.

—સંતબાલજી.

બુકકીપીંગ, ઇનકમ ટેક્સ રીટર્ન્સ, લાઇસેન્સીંગ, રેવન્યુ કમીશનર અને ઇનસ્પેક્ટર માટે થશે :

આર. વી.કે.કે. ૨૧૩ મોસા કાલિસ, ૧૭ કમીસનર સ્પીટ, સેક-૬ ફોર, ફરેરાટાઇન, બેકાનીસબર્, હોલ ૩૩-૧૬૫૪.

આફ્રિકન નેશનલ કોંગ્રેસનું ૪૨મું અધીવેશન

પ્રમુખ એ. ને. હુકુલીનું ભાષણ

આફ્રિકન નેશનલ કોંગ્રેસનું ૪૨મું અધિવેશન એ ગયા ગ્રાંડ ગ્રાંડ. સ્ત્રી અને સ્ત્રીવાસના દરખાસ્તના બાન્ડ સોલમ્સ સેન્ટરમાં મળ્યું હતું અને તેનું ઉદ્ઘાટન નાટક પ્રતિબંધ કોંગ્રેસના પ્રમુખ ડૉ. ડી. એમ. નાયકરના દરને થયું હતું-ડૉ. નાયકરને સરકારે અટકમાં રાખ્યા હોવાથી તેમનું સેપીન આપણે વગી સંજગતવામાં આપ્યું હતું-નેના પ્રમુખ મી. એ. ને. હુકુલી, એમને પાસે અટકમાં રાખવામાં આવેલા છે, તેમનું નીચેનું લેખીત આપણે પ્રેક્ષક ગ્રાંડ ડૉ. મેન્સુસ તરફથી વાગી સંજગત રાખ્યાં આપ્યું હતું:

મારી પોતાની વતી તેમજ કોંગ્રેસની અંદર તેમજ બહાર બીજા દબારો નેચર નજીકના બિવિધમાં આપણા આ દેશમાં સવળાઓને માટે આઝાદી પ્રાપ્ત થવાની આશા રાખી રહ્યા છે, તેઓની વતી હું તમને વંદન કરું છું. તમારા નેતાઓ, એમોપર પ્રતિજ્ઞા દુકાપ છે અને અટકમાં રાખવામાં આવેલા છે, તેઓના તરફથી ખાસ વંદન અને પરિવહની સહયોગ માટે સુભેચ્છાઓ વિચારીએ. તેઓના આત્મા તમારી સાથે છે. હાથરોત્તો એટલે અનુમદ છે કે કોંગ્રેસને સોફા ન હવેમાંથી બાળક કરવાની તેણે ન્યાયમાંથી રજાને સક્તિ આપેલી નથી.

આપણા પોતાના પ્રતિજ્ઞાપિત યોદ્ધા અને "બનમા રાખવામાં આવેલા નેતાઓ સાથે આઝાદીની લડતમાં સામેલ યોદ્ધા આપણા મીત્રો, જેઓ પર પક્ષ પ્રતિજ્ઞા આ દેશના અને સામાન્ય રીતે જનતાના રાજકીય હિતમાં પડેલી ધટનાઓ અને આવી રહેલી પ્રતિજ્ઞા એને આફ્રિકામાં આવી રહેલા માનવમતીના મહાન યુક્ત સંઘમાં સાથે સંબંધ રહેશે છે, તેના તરફ હું તમારું "કુ"માં ધ્યાન ખેંચવા છું છું.

આપણા દેશમાં આવી રહેલા રાજકીય સમાપ્તમાં આપણે એટલા બધા ખુશાલો છીએ કે તેનાથી થઈ રહેલા લાભો આપણે નોંધ કરતા નથી, પણ બન્ને તે મને તેટલા નજીક હોય

જનતાની કોંગ્રેસની રજાખનાની ચળવળની સંકુળતા

આ ચળવળમાં દેશના સમગ્ર વર્ગોને એકત્ર કરવાનું કામ એ છે કે પક્ષ કરવાનું બાળ છે છતાં એમ કહેવું અનિયંત્રિત બરેલ નહિ ગણાય કે ક્યાં ન્યાય એ ચળવળ આવી રહી છે ત્યાં તેણે સમારણ માણસનું ધ્યાન દરી લીધેલું છે જે પેશાબી સરકાર એ જળાળ દ.ની દેશના પ્રાપ્તો કરી

રહી છે એજ તેની રાજકીય સહયોગ નો પુરાવો છે.

પચાસ દબાર આઝાદીના રીનિંગ ની આપણી કલકલને આપણે વધારે પ્રબળ બનાવવી જોઈએ. આ ચળવળ ના એક સીધા પરિણામ તરીકે, અને જળનીઓ વળા આપણા આ દેશમાં જનતાની કોંગ્રેસ દ્વારા હું દક્ષિણ આફ્રિકાના સમગ્ર વર્ગના દબારો સોનાને આઝાદીની લડતમાં એકત્ર થઈ કુચ કરતા કહ્યું છું. એ ચળવળ આપણે ધીજ પ્રુજ એર પકડી રહી છે.

ખીરતી ચર્ચો અને એપાર્ટિડ કામાન્ય રીતે નેતાં ખરે છે કે ચર્ચો પોતાના ગોરા કે કાળા અનુયાયીઓના રાજકીય વિચારો પર ખાસ અસર પાડેલી નથી. અહીં તરીકે કાળ રાખી દક્ષિણ આફ્રિકાના નેતાઓ પ્રત્યે ની નીતી એક ખોરતી થમના આધારે વખેલી કહેલી છે

ચર્ચના ખાસ કરી આફ્રિકન વિભાગમાં રાજકારણને અન્ય કુપરી બાળો ની જેમ તાબા વગર થઈ કહવાની જતિ રહેલી છે. આપણે ચર્ચ પસે થી એની અચા નથી રાખતા કે તેણે કાળ પક્ષ રાજકીય પક્ષ કે સિદ્ધાંતને રોકા આપવો જોઈએ. પરંતુ તેની પાસેથી એટલી તે આશા રાખીએ છીએ કે તેના અનુયાયીઓને તે ખોરતી સિદ્ધાંતો ઈલા રીખવે કે જેથી રાજકીય બાળો અને સિદ્ધાંતોને તેજો ખીરતી સિદ્ધાંતોની દ્રષ્ટિએ છુદ્ધ પુરું નિદાળી અને તેની પરિણા કરી શકે.

૩૨ રીફોર્મ ચર્ચ અને બીજા ડેલાક ચર્ચો સિવાય બાકીના ચર્ચો બાન્ડ એલકુટિયન એકટની રજો રજા નારી નિયંત્રોની બાળમાં સંતોષને નિર્જીવપરે આવી રજા નથી, જના એટલી વરત સંતોષ જન છે કે એ કાપકમાં રહેલા એપાર્ટિડના તરે ખીરતી સિદ્ધાંતોની ત્રિવ હોવાના આધારે તેઓ એ કાપકને સંતોષે વખેલી રજા છે.

આફ્રિકન નેશનલ કોંગ્રેસમાં આપણે રામન કંચકીક ચર્ચના તેમજ બીજા એમ્બોજ રીજનના કાપ નીચેનાં એમ્બોજન ચર્ચોના એ કાપકને સરતર વખેલી કહવાના પગલાને દરોડે રોકા આપીએ છીએ આ વર્ષમાં કુનીયનમાં તેમજ કુનીયનની બહાર ખાસ કરીને ઈટ બોટનના ચર્ચો એક ઇચાડે એપાર્ટિડની નીતીને જલદર રીતે સરતર વખેલી કહેલી છે અને એ દક્ષિણ આ વર્ષે વાદમાર વર્ષ તરીકે ગણાશે. વર્ષ કોઈનીય એક ચર્ચના, વિવિધ અગાધની મહાન સરવાળી કુનાઈટ રહેલમાં એવ-સ દન ખાતે મળેલી એકે એપાર્ટિડની

નીતીને વખેલી કાદી એ થઈ આપણને આપનારી બાળ છે.

૩૦૦ કોમી-સ જેવા ખોરતી થમના સિદ્ધાંતોને માટે સુભેચ્છા ઉગાવનારા મહાન પ્રીતીએ આપણા દેશની લીધેલી યુગકાળ આપણે બધી નહિ રાખીએ.

કામદારોમાં જામત થઈ રહેલી વિરોધની બાળના

આ વર્ષે ખાસ કરી ૪૨મનમાં નેકરીની અસતોષ કારકિર્દીને સાથે આફ્રિકન કામદારોમાં વધી રહેલા વિરોધ આપણે કાપ નિદાળી રજા છીએ ગોદીમાં, કુનાઈટ રોલેકો કપની અને પાઇનટાઇનના એક કાર બાળના કામદારોએ લીધેલાં પચમાં ખાસ નેચ પાળ છે.

પ્રાતિક તેમજ અપરચ કોંગ્રેસોએ દેઝ કુનીયનના નેતાઓ સાથે વધારે સંપર્ક બાધેલા જોઈએ.

આપણા કુઝોણી કંઠાણી

દક્ષિણ આફ્રિકાના ગોરા વતીઓ આપણને યુગામીમાં રાખવા માગે છે તેનું સમરણ કરાવનારી પરિસ્થિતિના ડેટાક અમતના કુખ્ય મુદ્દાઓ આફ્રિકાનેના ખાનપર લાગવાની કું જરૂર જોઈ છે. નેશનલીસ્ટ સરકાર પોતાના નેરીવ એફેસ ડીપાર્ટમેન્ટના પ્રસિદ્ધ ખાતા દ્વારા બેટી લામ્બો આપીને એપાર્ટિડની નીતીમાં રહેલી બદીઓને ચાલાકીથી છુપાવી રહી છે એ વાત એ કે ખરી છે છતાં નેશનલીસ્ટ સરકારના આપણે આભારી છીએ કે એ રાનો રાજ્ય સાધવાને કાળને કાવમ ની યુગામીમાં રાખવા કાંઈ પક્ષ કરતાં તે સંતોષવાની નથી એ વરત તેણે અમુક પક્ષે રપટ કરી લીધેલી છે. આભરજનક તો એ છે કે સરકારની આટલી નજાં છતાં પક્ષ ઉચ્ચ વગ ધરાવનારા ડેટાક આફ્રિકાને એવા પડેલા છે કે જેઓ પોતાના આજીવને આણુ સ્થિતિને વગર વિરોધે સ્વિકારી લેવાની સિખામણ આપી રજા છે.

આવા બેટા લેતા "નહિ આપા કરતા કહેણો આગો સારો" "આફ્રિકાને કાળ આઝાદી બોગવાને લાપક નથી" "તમારી માણીએમાં નર-માણ વાપરી પડેલાં ગેરને છતી લો" વિગેરે એક એક સમજાવેને પોતાની કામને દોઢ કરી રજા છે. જાત જાત ના તરંગો કરીને તેઓ એવી મતભેદ કરી રજા છે કે કાંઈ પક્ષ પરિણમ કાંઈ વિના કપર વખન પાકે આપણને આઝાદી આપી દેશે, તેઓ એ વરત જાણી જાય છે કે આફ્રિકાના સમગ્ર લોકોને આઝાદ કરવાની મહાન લડતમાં જોડાવવાને આફ્રિકાનાંથી આફ્રિકાના રીનિંગ પાકાની કપર કપાર ની રાહ નોંધ રજા છે. આ બેટા નેતાઓ આફ્રિકાને પસે ખરી વરત ને જાહેરે તેના પગલે સ્વિકારવા માગી રજા છે અને તેમ કરીને કપર

દન આઝાદીને પાસે એપાર્ટિડના કું કામદારો, સિદ્ધાંતો બાળો બેટી બેટા અર્થ લાભો સંતોષ થાની કપર પાસે યુનેમાર કરે છે.

પરિસ્થિતિની મંજીરનાની ખાતે કરાવવા આપણી સ્થિતિની કેટલીક મહાવની કપાકોને હું તમારી સમજા રજા કરવા માં છું.

(૧) દક્ષિણ આફ્રિકામાંથી કાળ થતી ઉદાર રૂતિ દક્ષિણ આફ્રિકાના ગોરાની વચ્ચે ડેરી છે એ આ યોગ નીવ વરતુપરથી જોઈ દકામ છે. કોરના એટલી ખરણ વરત મહ પડી છે કે કાળ પક્ષ ગોરા જરા પક્ષ ઉદારતા બતાવવા જાય તો તેને લગ અજ સંપૂર્ણ પક્ષે અદિશુન અણુવામાં આવે છે. મરકુમ એ. એચ. હેક-મેપરના જેવા દક્ષિણ આફ્રિકાના એક મહાન નરની પક્ષ તેઓના પોતાના જ પક્ષના સળે તરફથી બજોલ માપ પક્ષ આપણા આ દુઝલ દેશની દુઝલ તાની વાળ રું કરવી દક્ષિણ આફ્રિકાના ગોરા વતીઓએ જળથુ જોઈએ કે, જાતી, જાતી કે વખેને બેદ રાખ્યા વિના ખરાં ભોકાસાનના ધોરણે આફ્રિકાને આઝાદ કરવાને જે યુરોપીયના કામ કરી રજા છે તેઓ ના પ્રત્યે આફ્રિકાને માન બરવે છે અને તેથી કોંગ્રેસ એક ડેમેકેટસની રમવાના માટે આફ્રિકાને આભારી છે. અને એ સરવાળી સાથે આફ્રિકન નેશનલ કોંગ્રેસ આઝાદીની લડતમાં સાથ આપી રહી છે, લીપરક પાદીની હરિતને માટે પક્ષ આપણે આભારી છીએ. આપણી અને તેની ને ને નીતીઓ વચ્ચે સામ્ય રહેલું છે તેમાં આપણી બનેની વચ્ચે ખીજતા બરી સમજુતી અને સહકાર રહેલા છે.

અહિં મારે દરતા પુરું જાણવું જોઈએ કે, આફ્રિકન નેશનલ કોંગ્રેસે રજાબારિક રીતે પોતાની પ્રમતીને માટે કામ કરવાનું છે છતાં આ દેશમાં વર્તી રહેલાં પ્રત્યાખતી બજોની સાથે સુભેચ્છા ઉગાવવાને તે સળજી જાતીઓ નો સંમતીન મેરચો હોયો કરવાની નીતીને અનુસરવાને બંધાએલી છે.

૮૨તાં જતાં પ્રત્યાખતી બજો

આપણે એ વરત જુલવી નહિ જોઈએ કે મેર પ્રમુલસાક રાજ્ય રજાપવાની આપણુદ મનિ કુનીયનમાં વજરા કાગી છે, આ કારણને લઈને જ કુનાઈટ પાદી અને નેશનલીસ્ટ પાદી વચ્ચેને બેદ દિન પર દિન નહિ પાવળી કાકિય તેવો લગાડ છે. કુનાઈટ પાદી ની નેરીવ સવાલ પરની નથી નીતી, નેની એટલી બધી રાક જોવાઈ રહી હતી, તે મી. રકાઉસના નેતૃત્વ નીચે રધાર રહી છે અને ડેવેક અણે તેણે ખીજે કાંઈ પક્ષ કરેલી છે. કાપક તરીકે એક વખત હતો કે બપારે એ પાદી આફ્રિકન દેઝ કુનીયનેને સ્વિકાર થાનો મંજીર વિચાર કરી રહી હતી

ત્યારે હવે તેણે તે નહિ રિવકારવાનો
લાખ કર્યો છે.

ઉપરે તે મુનાઇડે પાર્ટી અને નેશ
નલીસ્ટ પાર્ટી એ બન્ને પરંપરાથી
રેડીમેના રક્ષકોને દરબને બોમ્બવાની
પરંપરા દરિયાઈ કરી રહી છે અને
એ નીતી બેર પ્રવલ્લતાક રાજ્યની
દરેકસાથીય જવાની નીતી જે ૧
જેમાં દરેક દરેક ગોરા હાથેર પોતાને
આફ્રિકન નેશનોનો મોટામાં મોટો
માલીક મણે છે.

આફ્રિકનની આર્થિક પ્રગતી

આફ્રિકનની આર્થિક પ્રગતીને જાણી
કરીને કાપડાથી રોકવામાં આવી છે.
બને એ કાપડાઓને ગોરી પ્રગતિના
વિરોધી તત્ત્વ તરફથી વધારે સખત
ખતાવવામાં આવ્યા છે, આપણી આ
આર્થિક પ્રગતીના આગેવાં યથ રહેલું
રોકાણ ૧૯૧૩માં આફ્રિકનોનો જમીન
પરીતીને હક જીનવી લેવામાં આવ્યો
ત્યારથી વધારે જોવામાં આવે છે.
આર્થિક પ્રગતી માટેની તમા આપણી
પાસેથી છુટી લેવામાં આવી છે તેનો
હતિશાસ એટલે લાંબો છે કે તે પ્રમુખ
ના આપણમાં આપી શકાય તેમ નથી.

આપણું માનવ વ્યક્તિત્વ કૃંધી દેવાના પ્રયત્નો

ગોરા પ્રબલતાને તેનાઓ આપણને
મુશ્કારમાં સમાઈ નહિ શકીએ તેવા
અર્થ જાણી. જેવા કુનીયા સમક્ષ
આણે છે. આ દેશમાં ગોરાનું
સૌથી પ્રથમ આગમન થયું ત્યારથી
આપણને આ પ્રમાણે ઉતારી પાડવાનું
ગામનું આવેલું છે. આપણને વધારે
ને વધારે અરક્ષિત બનાવવાના પ્રયત્નો
થઈ રહ્યા છે કે જેથી આપણે ગોરાના
આગ્રિત બની જઈએ, આ પ્રમાણે
આપણું માનવ વ્યક્તિત્વ કૃંધી નાખવા
ના અને આપણે કરી વિસાતના નથી
જેવું આપણને હસાવવાના પ્રયત્નો એ
આફ્રિકનો પ્રત્યેનું ગોરાઓનું મોટામાં
મોટું પાપ છે.

કુનીયાના પ્રગતીથીય મતને માટે
આપણે ધણા આશ્ચર્ય કરીએ. મુની-
વનમાં આપણા સરાસની હિમાયત
કરતાં તે સંકેતોયો નથી. બીડીય
અમલ નીચે વેસ્ટ આફ્રિકન પ્રદેશમાં
સંપૂર્ણ લોકશાસનની દિશાએ યથ
રહેલા પ્રચારને આપણે ધણાજ રસ
પૂર્વક જોઈ રહ્યા છીએ.

બીડીય સરકારે પોતાની નીતીની
દેવળથી ગોરા સંસ્થાનિકોના હાથે
પતા દેવી નાંદ જોઈએ, આફ્રિકામાં
ધી તેઓ પોતાનો સ્વાર્થ સાધવા
જેટલું અને જેટલું થઈ જતાના
પ્રયત્નો કરી રહ્યા છે. બીડીય સર
કાર જે તેમ કરવા દેશે તેા હરેક
આફ્રિકાના જેવી પરિસ્થિતિનો અમર
તો મુશ્કેલી અને જેમવાના લે-ડના
જેવી પરિસ્થિતિનો તેને સામનો કરવો

પડશે. લાં તેના વારસાથી ઉતરતા
આવેલા-મુખીની બરતરથીથી લોહો
સ્વાભાવિક રીતે ઉદ્ધેરાય છે.

શારિરિક રીતે નહિ તેા આપણા
તિમક રીતે આપણે યથ રહેલો
વિનાસ અટકાવવાને મું
કરી મું?

અંતમાં તમારી સમક્ષ એક પ્રશ્ન
મુકું છે. શારિરિક રીતે નહિ તેા
આધ્યાત્મિક રીતે આપણા લોકોનો
વિનાશ કરવાના એકેજનો આપણે
કેવી રીતે સામનો કરીશું?

આફ્રિકન નેશનલ ફ્રંચાઇઝ ને આ-
પણી રાષ્ટ્રિય સંસ્થા છે તેમાં આપણે
જોડાઈ જવું જોઈએ, એ સંસ્થામાં
આપણી ખરી મુકતીને માટે કામ કરી
રહેલા આપણા પોતાના જ લોકો તરફ
થી સરકારની નીતીનું ખરું સ્વરૂપ,
તેના હેતુ અને તેના આશ્નજનક
પરિણામો. આપણને સમજાવવામાં
આવશે, નેટીવ એજેન્સી ટ્રીપાટમેન્ટના
પ્રસિધ્ધ ખાતા તરફથી યથ રહેલા
પ્રચારને તમે શ્રદ નહિ દેશો.

ડો. હરપુઅડના બાન્ડુ એન્જીયોઇન
એક્ટમાં નિશાળોને આપણું માનવ
વ્યક્તિત્વ કૃંધી નાખવાને એક સાધન
બનાવવાનો પ્રયત્ન યથ રહેલો છે.
આફ્રિકન બાળકને એવું હસાવવામાં
આવશે કે તે ગોરા બાળકના કરતાં
હલકું છે.

ઉપરે ગોરાએ તેા તમને સાફ કહી
દીધું છે કે તે તમને કાપડને માટે
તેના ગુલામ રાખવા માંગે છે, એટલે
તેની નીતીથી તમને શો લાભ યથ
શકવાનો છે?

તમે સેવા અને ત્યાગની વૃત્તિ
જોવજો, કે જેના વિના આફ્રિકનો
કરી પણ આઝાદી પ્રાપ્ત કરી શકવા
ના નથી આઝાદી તેઓને જ પ્રાપ્ત
થાય છે કે જેઓ તેનું કૌંમતી મૂલ્ય
આપવા તથ્યાર થાય છે.

જીવનનો આનંદ

જીવનને સુખમય કરવા માટે નિયમીત
તાની ધણી આવશ્યકતા છે. પશુ
પણ ના જીવનમાં એનો સર્વથા અભાવ
જણાય છે. ન તેા કામનો સમય
નિયત હોય, કે ન સુષા જમવાનો,
દુકાનદાર અથવા અન્ય ધંધાદારીઓ
ના જીવન પર દ્રષ્ટી કરશું તેા આપણ
ને એક અજબ અવ્યવસ્થા જણાઈ
આવશે. એમના જીવનમાં આપણ
કે આનંદનો અભાવ જણાશે. પશુ
આ બધું હોવા છતાં પશુ તમે - એ
જોશી કે તેઓમાં પશુ એક નીયમ
દરો જ કે ચાર વાર જમવું અથવા
ખાવું. દિવસમાં બે વાર શૂન ભાત
શાક રોટલી મીઠાન દરસાથ વિગેરે
ખાવા સમય-કસમયે એસશે જ. અને
દિવસમાં કેટલીએ વાર ચાહ, ટંક પીણું,
અને તે ઉપરાંત સવારનો નારનો દરો
જ. જીવનપર નિયમીતતાની ધણી
સારી અસર થાય છે. પણ જમવાની
આ નિયમીતતાની અસર તેા ખરાબ
જ થાય છે. ચરિત્ર પોતાનું સામાન્ય
સ્વાસ્થ્ય અને સોદર્ય ગુમતી કે છે.
બીમારી થઈ કરી ચોટે છે અને
કેકરોને ત્યાં આટા ફેરા થાય છે.
છતાં જમણી ના પડતી નથી.

જૂખ ન લાગે તેા જૂખ લાગે એવી
દવા લે છે. જૂખ નથી લાગતી એના
કારણો જોવાની જરૂર જ નથી જણાતી.
બાપામની જરૂર પશુ નથી જણાતી.
જૂખ ન હોય તેા પેટને આરામ આપવો
એ આપણને આવશ્યક લાગતું જ નથી.
પેટ રૂપી ઇ-જીનમાં ઇધણ નાખવાજ
કરવું એજ એક આપણો હેતુ છે.

એકાદ ટંક પેટને આરામ આપવા
થી જે ખરી જૂખ લાગે છે અને ત્યારે
જે ખાવાનું મીઠું લાગે છે એનો અનુભવ
પશુ જીવનમાં કરવા જોવો છે. પશુ
આપણે તેા જૂખ નથી અને જીએ

ધણી ખાવતું નથી એટલે વિવિધ રીતે
વધારે મરી મસાલા નાખી તેને ખાવા
નો પ્રયત્ન કરીએ છીએ. મરચા
મસાલાવાળા બોળનને લોઝરી બરાબર
ખચાવી નથી શકતી અને તેથી લખીયત
ને નુકસાન થવા જ કરે છે.

માથાએ ચાવીને ધીમે ધીમે ખા
પણ આવશ્યક છે અને નિયત વખત
એ પશુ આવશ્યક છે.

આશુકોને વિનંતી

"અમારા તરફથી રેડીશીયામાં ઇ. એ.
ના ચડી ગયેલા લવાજમો ઉધરાવવાનું
કામ બુલરાયોના શ્રી મણેશચન્દ્ર કે. હાકર
કરી રહ્યા છે. તેા દરેક દોડીબાઇઓ
ને અમારી નમ્ર વિનંતી છે કે
તેઓ જ્યારે તમારે આંગણે લવાજમ
ઉધરાવવા આવે ત્યારે તેમને સદકાર
આપશો."

અધ્યક્ષશ્રી
"ઇન્ડિયન એપિનિયન".

તમે સાચી જૂખની વાટ જોવાનું
પસંદ કરજો.

જૂખ વગર મગે તેટલા આમદને
વથ યથ જમવાનું પસંદ ન કરતાં
અને જમણાનું પશુ.

જ્યારે જ્યારે જૂખ ન લાગે ત્યારે
એકાદ ટંક પેટને આરામ આપજો.

અને બાપામ અને નિયમીતતા
જીવનને મધુર બનાવવા માટે ધણી
આવશ્યક છે તે બધામાં રખજો.

—અહીં પંડીત કુંજ સાથે આવેલા
શ્રી વાય. ગાયુદેવીયા દ્વારા ઉપુરી દાય
કમીશનર લંડન ખાતે નિમ્માના છે.

એ અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	બોસ્ની ૧૬-૫૪ ડીસે-જાન્યુ	હીંદુ ૨-૧૧ માઘદર પોષ	ગ્રેગરીયન ૧૩૦૪ ડીસે ૨. ૩. આ. જ. ૪. આ.	પારસી ૧૩૨૪ તીર	સુરોદય ક. મી.	સુપોસ્ત ક. મી.	ધાર્મિક તહેવારો-ઉત્સવો
શુક્ર	૨૪	૧૬ ૧૪	૨૭	૨૪	૪-૪૭	૧-૫૪	અમારાયો પો. માસ બેંકા
શનિ	૨૫	" ૨૦	૨૮	૨૫	૪-૪૭	૧-૫૪	
રવિ	૨૬	સુક્ર ૧	૨૯	૨૬	૪-૪૮	૧-૫૩	
સોમ	૨૭	" ૨	૧	૨૭	૪-૪૮	૧-૫૩	
મંગળ	૨૮	" ૩	૨	૨૮	૪-૪૮	૧-૫૩	
બુધ	૨૯	" ૪	૩	૨૯	૪-૪૯	૧-૫૨	શ્રીમતી નવું ચંદ્ર ૧૬-૫૪
ગુરુ	૩૦	" ૫	૪	૩૦	૪-૪૯	૧-૫૨	
શુક્ર	૩૧	" ૬	૫	૧	૪-૪૯	૧-૫૨	
શનિ	૧	" ૭	૬	૨	૪-૫૦	૧-૫૧	
રવિ	૨	" ૮	૭	૩	૪-૫૦	૧-૫૧	
સોમ	૩	" ૯	૮	૪	૪-૫૦	૧ ૫૧	પુનવા એકાદશી
મંગળ	૪	" ૧૧	૯	૫	૪-૫૧	૧-૫૦	
બુધ	૫	" ૧૨	૧૦	૬	૪-૫૧	૧-૫૦	
ગુરુ	૬	" ૧૩	૧૧	૭	૪ ૫૧	૧-૫૦	

અરજી નોંધ

શ્રી જટારાકર માણસંકર વ્યાસનું અવસાન

પ્રીતરીયાના યુના અને નવણીતા વતી શ્રી જટારાકર વ્યાસ, જેઓ "જટારાકર"ના પ્રેમ અને આદર બધી નામથી જાણખાતા હતા, તેમનું ૬૬ માંદગી બાદ ૮૦ વર્ષની વયે સોમવાર તા. ૧૩મીના, ૩૫૧ રૂ-મુલન રફીટ પર આવેલા પોતાના યુગમે ધર્મસાં અવસાનથી હોદી કામ ને એક યુની અને પ્રતિષ્ઠિત વ્યક્તિ ની બેદ મૃત્યુ છે. સ્વર્ગસ્થને જન્મ ૧૮૭૮ માં રાજકોટમાં થયો હતો અને ૧૯૬૧ની સાલમાં તેઓ દક્ષિણ આફ્રિકા આવ્યા હતા, એવ સાર્થ સુધી તેઓ રાજકોટમાં રહ્યા હતા અને ત્યાર બાદ ફરી હોદી સુધાકરને અપા હતા. ૧૯૦૧ની સાલમાં ત્યાંથી પાછા આવી નાટકમાં રહ્યા હતા અને એક વર્ષ બાદ રાજકોટ જઈ પ્રીતરીયામાં જનરલ ડીકરને વેપાર શરૂ કર્યો હતો અને સુક્રીપોમની એજન્સી ખોલી હતી. મળતાવડા અને આતંકી સ્વર્ગસ્થને લીધે જેઓ તેમના સહવાસમાં આવ્યા હતા તેઓ માં તેઓ પ્રિય મૃત્યુ પામ્યા હતા. સમય જલદેર પ્રતિષ્ઠિતમાં તેઓ જોડા રસ લઈ રહ્યા હતા અને મહાત્મા ગાંધીજીના નેતૃત્વ હેઠળ ૧૯૦૭-૧૯૧૪ દરમિયાન ચાલેલી અપ્રતિષ્ઠિત સાથા મહત્તી વડત વખતે પ્રીતરીયામાં એ સિસવાસની દેખરેખ તેમને હરતક હતી અને મહાત્મા ગાંધીજી દક્ષિણ આફ્રિકામાં રહ્યા ત્યાં સુધી તેમનું પ્રમાણ મહત્તમાં ગાંધીનું કેન્દ્ર રહ્યું હતું, અને ત્યાર બાદ પશુ મી. સી. એફ. જોન્સન ત્યારે દક્ષિણ આફ્રિકા ની સુધાકરે આવતા અને પ્રીતરીયા જવાનો પ્રસંગ આવતો ત્યારે તેમનું કેન્દ્ર પશુ એજન્સી હતું. યુનીયનની સુધાકરે આવતા મળ્યા લેણા સાથા ના રમણ તરીકે તેની સુધાકર લેતા હતા, સ્વર્ગસ્થ થી વ્યાસ એ યુગમે પચાસ વર્ષ સુધી રહ્યા બાદ અંત કામે મહાનની માલીકી બદલાતા તેમને મહાન ખાલી કરવાની નોટીસ મળી હતી. પરંતુ ખાલી કરી શકે તે પહેલાં તેઓ દેહ ત્યાગ કરી અપા. સ્વર્ગસ્થ મળ્યુ બાદમાંના હોદ્દા બાદ હતા. તેમના બે બાદમાં તેમની અમલકી સ્વર્ગસ્થ પામ્યા હતા. સ્વર્ગસ્થ પોતાની જાણ પોતાના વિધવા અને ત્રણ પુત્રોને શોક કરતા સુક્રી મપા છે જ્યારે તેઓને એકેલી અનિવાર્ય બેદ સહન કરવાની ધારજ અને દક્ષિત અને સ્વર્ગસ્થના આત્મા ને ચિરકાંતિ ખજે.

સ્વર્ગસ્થની ૬૬૦ ક્રીયા મંડળવરે સવરે સાકા દસ વાગે થઈ હતી જેમાં તેમના સમજા વર્તમાન જાણીતા લેણા એ રાજકોટના અને ભાગોમાંથી

હાજરી આપી હતી. રાજકોટ ઇન્ડિયન એન્ડ કોમર્સિયલ પ્રમુખ શ્રી નાના સીતા એ, પ્રીતરીયા કાંચના પ્રમુખ શ્રી રામલાલ મુલુએ તેમજ અન્ય જાણીતી વ્યક્તિઓએ સ્વર્ગસ્થને અંજલી આપતાં મુકત કંઠે તેમની તારીફ કરી હતી. ઘણા લેણા તરફથી પ્રવર્ણવલી એ મોકલવામાં આવી હતી.

સ્વર્ગસ્થ શ્રી વ્યાસનું મુકામ રમારક તરીકે રાખવાની સુચના સ્વર્ગસ્થ જટારાકર માણસંકર વ્યાસને રમણાન જૂઠીમાં અંજલી આપનાર પ્રવર્ણમાં મળ્યું સુચન થયું હતું કે સ્વર્ગસ્થના મહાનને કમળે તેના ઐતિહાસિક અમલના કારણે કેમે મેળવી તેને મહાત્મા ગાંધીજીના એક રમારક તરીકે રાખવામાં આવ્યું નોંધ્યું. એ વસ્તુ બે બની શકે તેમ હોય તો ઘણું જ પ્રસન્ન થઈ મજારો અને અમારી ખાતરી છે કે યુનીયન માંથી તેમજ બહારથી પ્રીતરીયાની સુધાકરે જતા સમજા લેણા તેની વણીજ કર કરશે. એ સુચનાને અપનાવવા આપણી જલદેર સંરથાએ તેમજ સેવા બાવિ સર્જીને અને હારીક બલામળ્ય કરીએ છીએ.

મધુલકાલ-માંધી.

શ્રી નાથાલાલ શામજી દેવશીને એકેલી બેદ ૩૨૫૦ની જાણીતી પેદી મેક્સ રામજી દેવશી એન્ડ સનના માલીક શ્રી. નાથાલાલ શામજીના માતૃથી અં. રજ. કમલજાનું જાણી માંદગી બાદ મપા શનીવારે ૭૦ વર્ષની વયે પોપધર રોડપર આવેલા તેમના યુગમે અવસાન થયું. સ્વર્ગસ્થની ૬૬૦ક્રીયા શનીવારે સવરે સાકા દસ વાગે ફેરમેનરના રમણામાં થઈ હતી. કામને દિવસ અને મધ્યાહ્નકાળે માટે પ્રતિજ્ઞા વખતે હોવા છતાં મોટી હાજરી થઈ હતી. સ્વર્ગસ્થ પોતાની પાછળ એકના એક પુત્રને તેમજ પોતે પોતે અને બહેણા કુટુંબને શોક કરતાં સુક્રી મપા છે હર્ષર તેઓ ને ધર્મસી મહાન બોટમાં ધીરજ અને હોમલ બજે અને સ્વર્ગસ્થના આત્માને ચિરકાંતિ ખજે.

આજ્ઞાર શ્રી અનંતરાવ અને વસંતરાવ વ્યાસ પોતાના પૂ. પિતાશ્રી શ્રી. જટારાકર માણસંકર વ્યાસના ૧૩ ક્રીસેમ્બર, ૧૯૫૪ના રોજ યથેચ અવસાન પ્રસંગે હાજરી આપી અમરા તાર, દપાલ કે રેલીફેન દારા આજ્ઞાસન આપી પોતાના કુઃખમાં કામ લેનાર હવે હોદી સ્વર્ગસ્થ મિત્રોનાં તેમના

માતૃથી તેમજ પોતાના તરફથી સહાય આજ્ઞાર માને છે. - આ ઉપરાંત આવેલું ક્રીયા અમાલ હોદ્દુ રમણામાં મોકલવાની અવરથા કરનાર પ્રીતરીયા ઇન્ડિયન કોમર્સ અને તે પ્રસંગે અંજલિ અર્પનાર હોદ્દુ, મુશ્કીમ અને બોબ નેતાઓના પશુ તેઓ અત્યંત આજ્ઞારી છે.

શ્રી. નાથાલાલ શામજી દેવશી

વિવિધ ખબરો

કસ્તુરબા ગાંધી સ્મૃતિ હોલ ૩ ક્રીમાં રવીવાર તા. ૧૬ ક્રીસેમ્બર ના સમજા મળી જાતની ૮૦૦ માણસની મેદની સમજા નવા કસ્તુરબા અધી સ્મૃતિ હોલનો પાયો સનાતન વેદ ધર્મ સમા તરફથી નખાયો હતો. શ્રી નરયુ વિ. મોરાર જેઓ આ સભાના પ્રમુખ છે તેઓએ રામજનું બાળક ક્યું હતું અને પછી શ્રી. વિશ્વ લાલાએ પ્રાર્થના કરી હતી.

ઘણા સરેલાઓ આવ્યા હતાં જેમાંના એકમીનીરેડેટર મોર નાટાલ નો અને બીજો વાપરેકટર મોર એન્ડુકેશનનો હતો. આ સરેલાઓ મી. વિલે-લેરીશીય-વાંચા હતાં, મી. એસ. ઝીતમીટ કે જેઓએ આ હોલ માટે ૨૦૦ ગીની બેટ જોપી હતી તેઓની જાણખ પ્રમુખ તરફથી અપવામાં આવી હતી. ૩ ક્રીના મેપર ને તથા મેપરસને મી. અને મીસીસ ઝીકમીટને કુસથી બેન પુષ્પા મોરારને હરે રવામત કરાવવામાં આવ્યું હતું. શિલારોપણ મી. ઝીકમીટ ત્યાર બાદ ક્યું હતું. અને આજ્ઞારનું બાળક ક્યું હતું. મેપર વિગેરે બીજા વક્તાઓએ પશુ સમજાનુસાર બાળકો કયો હતાં.

સાક પાણી અપાના બાદ પ્રાર્થના કરી, આજ્ઞારમાંની સભા બરખાસત કરવામાં આવી હતી.

શ્રી જવાહરની જયંતી

જોહાનીસજનના થી મંધી ભારત વિદ્યાસપના થી ભારત યુવક મંડળની તરફથી તા. ૧૪-૧૧-૫૪ના રોજ માંધી હોલમાં હોદના વડા પ્રધાન શ્રી જવાહરલાલ નેહરુની ૧૫મી જયંતિ ઉજવવામાં આવી હતી. જોહાનીસજનની હોદી જાતનાએ સારી હાજરી આપી વડા પ્રધાન પ્રયોને આદરભાવ દર્શાવ્યો હતો, આજો હોલ ચીકાર ભરાઈ ગયો હતો.

સમાનું પ્રમુખરથાન મંડળના માનનીય પ્રમુખ શ્રી જસમતભાઈ નારીનાં બાદમાં લીધું હતું. શ્રી કુમારીકાં મંડળની જાણખેતી પ્રાર્થનાથી સભા ની શરૂઆત થઈ હતી. પ્રમુખશ્રીએ પ્રસંગોચીત પ્રવચન ક્યું હતું અને શ્રી નેહરુના આદેશો અને યુક્તિમાંથી

પોતાના પૂર્વ માતૃથીના કુઃખ અવસાન વખતે જે જે બાલ્યો તેમજ સંરથાએ પુષ્પાંજલી આ મોકલી હતી તેમજ દિલ્હીજીનાં સરેલા મોકલ્યા હતા તેમજ બેદે હાજર થઈ દિલ્હી આપ્યો હતો અને સ્વજાન યાત્રામાં સામેલ થયા હતા તેઓ હવે નો પોતાની વતી તેમજ પોતાના કુટુંબીજનો વતી આ પત્રદારા હારી અજ્ઞાર માને છે.

બને તે કંઈક મહત્તુ કરવા વીનતી કરી હતી. ત્યારબાદ અન્ય મુદ્દાઓ એ તથા ભારત યુવક મંડળના સમજા એ પ્રસંગોચીત બાંધ્યો કયો હતા અને મંડળના પ્રમુખે એક દરાવ વાંચી સંજાઓએ હતો તે સભા જનોએ ઉભા થઈ વસાર કયો હતો. કુમારીકાં મંડળની જલેને તરફથી પંડિતજીના કાયોની પ્રસંગ કરતાં એક બાવવાકિ મરમે આવામાં આવ્યો હતો.

અંતમાં ભારતનાં રસો દરાવતી રીક્મનો કાર્યક્રમ રણુ કયો હતો જેવે મંડળના મંત્રીએ આજ્ઞાર દર્શાવ્યા બાદ મેળાવડે બરખાસત થયો હતો.

૩૪ બાળકોને બેદ

શ્રી. નેહરુએ હોદ તરફથી એક હાથીનું જન્મ એમરકટરમના બાળકો માટે કુમાં રાખ્યા બેદ મોકલ્યું છે. તે રખાઈ નવેમ્બરે ત્યાંના હાપ કમીશનરે બેદ ક્યું હતું.

શિક્ષકે એકેલી છીએ

હોદી, યુનરાતી, અને છલ્લીશ શિખતી શો જેવો શિક્ષક એકમરકટર (સા. આ.)ની યુનરાતી શાળા માટે જરૂર છે. આજે-પ્રમજનારે પોતાનો અનુભવ, શિક્ષણ, અને પોતાની સંપૂર્ણ માહિતી સાથે અરજી ઇંગ્લીશ તથા યુનરાતીમાં મંત્રી ઉપર તા. ૧૫ ફેબ્રુઆરી ૧૯૫૫ પહેલાં મળે તેમ કરવી. ધર મહત મળશે. મજાર, મું લેશે તે-પશુ લખવું.

સરનામું મંત્રી

શિકમરકટર યુનરાતી શાળા, ૧૫ બાથરેડ રડીક, શિકમરકટર. સા. આ.

યુનરાત મેસનું સંવત

૨૦૧૧ નું પંચાંગ

કોબત શી. ૫-૬

પેસેર યુનીયનમાં પે. ૩

યુનીયન બહાર પે. ૬

મળવાનું ઠેકાણું આ મોશીસ

'Indian Opinion', P. Bag, Phoenix, Natal.

Phone 22905

Tel. ADD.: "GANDABHAI"

The Home Of
INDIAN SWEETMEATS..

G. C. Kapitan & Son
Vegetarian Restaurant

Upcountry customers are requested to send their
POSTAL ORDER with their orders.

Write For Price List.

બહારગામના ગ્રાહકોને ખાસ સુચના

ઝોડર સાથે પોસ્ટલ ઝોડર મોકલવા મહેરબાની કરવી. સીટાઈની ઓમલ ઉપરાંત નીચે મુજબ પોસ્ટલ ઉમેરવા વિનંતી છે.

નો. રોડેરીયા રી. ૧-૦ રતલે. સધન રોડેરીયા
૬ પેની રતલે. યુનીયનમાં ૩ પેની રતલે.

ખાસ લીસ્ટ મંગાવો

**154 GREY STREET,
DURBAN.**

PHONE

33-2651

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રૉસ (પ્રા.) લીમીટેડ

હૉટેલ અન્ડ સ્ટ્રૉવ હેટ ઇમ્પોર્ટર્સ

રેસ્ટોરેન્ટ મુલ્યાંકન શાખા, યુનિયન રસ્તા. બ્લાન્કેટ-ક્વોર્ટર બાજો માટે

નવ નવનો માલ. તેમજ કેપીટાલ ન્યાર્સનેટ સાકાઓ

નોંધે માટે હમારે ત્યાં પ્રથમ હપ્તા કરના મલામત છે.

૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનિસબર્ગ.

ફોન : ૩૩-૨૬૫૧

ધીરુભાઈ પી. નાયક

સુસાધરી. વીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ

હોંદુસ્તાન અન્ડ ડુનીયાના ડીપ પલ્લુ ભાગની હવાઈ ટ્રિપ્સ અન્ડ જોડિંગ અન્ડ નોનિંગ માટે સુસાધરી કરવા મારે બેઠા અમારી ગારન્ટેડ પુર્વેક કરો.

જાંદગી, આજ, આવી, હુસદ, અદરબાદ, પેટરબાસ, વિગેરેના નોનિંગ અન્ડ હવાઈ આપીએ છીએ.

ઈન્ડિયન, પેરસનલ ટેક્સ, ટ્રિસાળના આપણા જમાવવા જેનું કલેક્શન સર્વિસીસ કે વેપારના લાયસેન્સો પાસપોર્ટ તેમજ ઈમીગ્રેશનને લગતી બાબતોમાં હઈ પલ્લુ ફી લીધા વિના અમે ગફત સલાહ આપીએ છીએ.

નેશનલ ઇન્સ્યુરન્સ કોર્પોરેશન ઓફ ઇન્ડિયા, યોર્કસાઈર ઇન્સ્યુરન્સ કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9033. 29a Commissioner Street, JOHANNESBURG.

બર્ગલરપ્રુફની ફેલ્ડીંગ ગેટ

તમારી દુકાનના બારણા તથા બારી પર એવી રીતે ગોડવી આપીએ છીએ કે ઉઘાડતી વખતે એક બાજુ ઉપર ખસેડી મુકાય.

એ સિવાય બર્ગલરપ્રુફ રફોન, ગ્રોટર ફીર્મીમ, સીટ રીપેર, સીટ કવર, અપરોક્સ્ટરોમનું કામ કરીએ છીએ.

વધુ વિગત માટે મળો :

લીખાભાઈ ગોપાળ (કરબાવારા)

**110 Frederick Street,
Johannesburg.**

લગ્ન પ્રસંગો માટે

અમને મળો.

સુરતી જમણના અને રેપરલીસ્ટ છીએ.

શી કેપીટાલની અંતર દેખાવે નીચે યુનીયનના અને રોડેરીયાના ડીપ પલ્લુ ભાગમાં તમારે મુકામે આવી રસોઈ કરવાનો અમે મન્દાક લઈશું.

કેપીટન્સ બાલકની હોટેલ

(ધી કેન્ટર મીડાઈ હાઉસ)

એ અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના ખુલ્લાપર - હરબન.

ફોન નંબર ૨૩૪૧૪

ટેલીગ્રામ : KAPITAN.

તાજું ઉમદા ફ્રૂટ

હરબનનું ટાઈ આફ ૧૦ પેની રતલ, આદી કપીનું લસણ રી. ૧-૬ રતલ, અથામ્બા માટે કાચી કેરી રી. ૫-૦ ૧૦૦.

કપુરી અને સેવલી પાન રી. ૫ રતલ; પોસ્ટલ વાડું. માલ બારગીટ રી. ૧૦-૫ હજાર; લાંબી અને રક્તર બારગીટ રી. ૧૧ હજાર.

હવે આખા, રાજ વિમેરે રેસ બ્લાની મોસરી અને મસાલા રાખીએ છીએ.

રોડેરીયા, ન્યાર્સનેટ અને બેકગ્રાઉન્ડ કોમોના આરડેસ ઉપર પુરવં મલા આપી કોઈ પણ વસ્તુ પરમાઈ હવાની મોકલશું.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. Box 251, DURBAN.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

એડ્રમ્સ સુટ, ગર્મનીંગ્સ સુટ, વોઈટીંગ, હરેસીંગ એસ્ટ, ચાર્જિંગ વોઈ કોલ્ડીસ ટેસ્ટ, બુક કેસ, ટેબલ, તરન ક્રીકપત સાથે ખરીદી કરવી. બંને પધારી લાભ લેવા સુકરો નહિ.

—એડ્રમ્સ, ટેબલ અને કીચન હરેસર—

એ હમારી દેખાવે નીચે લઈવાર માલ છે. તેમજ સ્ટોક હરેસા લઈવાર રહે છે. માલ રોકા આપેના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર આગલ બધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.

PHONE 33-4691.

BOX 2526.

દીવાળી બાદ મળેલા નવીન પુસ્તકો

ભાવમાં ખાસ મહત્વ કરવામાં આવ્યો છે. વહેલો તે મહેલો.

(૧) ચરિત્ર કવિતા	ભાગ. ૧-૨	૨૦. ૨.
(૨) રસિકાનું રસોડું		૨૨. ૧
(૩) ભવમુગ્ધતા		૧૩. ૧
(૪) નવમદ વિધાન (મહેન્દ્રી શાન્તી માટે)		૪. ૬
(૫) સૌજ્ઞ સોમનાથની કથા		૨. ૧
(૬) શ્રીમદ્ પાદ્મવતીની પદ્યસંગ્રહ (૨૮મી માટે)		૧૫. ૧
(૭) સત્યનાથજીની કથા		૨. ૧
(૮) મંત્રી પાદ		૫. ૧
(૯) દેવ દેવીઓના આરતી માલ (દિગ્ગજા)		૩. ૬
(૧૦) નકશાઓ, દારૂરસા અને પાકિસ્તાન કુલ નકશાઓ		૫. ૦
(૧૧) નાની નાની નવલીકાઓ પાંચનો સેક		૧૦. ૧

ચમકતી ચંદ્રા, મન્દુકાલા, મારી
પારોશણ, ચતુરભાગીના પરાક્રમે,
સાદસ કથા, મુખી સાચર, ચગો
પાશુભ્યો વિગેરે

Obtainable from:

**BHARAT MUSIC
SALOON
AND BOOKSELLERS**

(Corner Grey & Lorne Streets)

286 Grey Street,

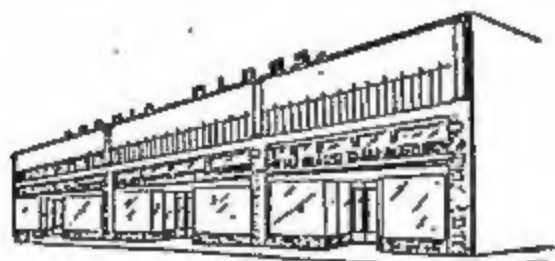
Phone: 26070.

DURBAN.

K.M. Lodhia

J. CO.

Manufacturing Jewellers and General Dealers

22 ct Jewellery made to order in latest designs

આવિસ્કરેટ

સોનાના કામીના ખાસ અમારી જાતી દેખરેખ નીચે અમને અપાયેલ
કામ સંતોષ પામે એવી રીતે કરીએ છીએ.

મેકરેસ, જુદી જુદી રીઝાઈનની બંગડી અંગૂઠા, સાડીની પીન, વીરી
અકકલ એરોમ વીગેરે બનાવીએ છીએ.

106 Prince Edward Street, Durban.

સોપારી સાથે ખાવાના પાન
પાનનો એડર મોકલતી વખતે ઉગાડનાર
ને પરખાઈ લખતાં નહિ ચુકરો.

કોઈ પણ જાતના અને કોઈ પણ જથ્થામાં,
હોલસેલ આવે.

આપું વર્ષે પુરા પાડીશું.

અજમાવી ખાતરી કરી લુગો.

નીચેના શીરનામે લખવાનું નહિ ચુકરો:

COTTON LANDS BETEL LEAVES GROWERS CO.,
P. O. Box 7,
VERULAM, NATAL.

એકલું તમે જાણો છો કે કેનેડાની વિશ્વ વિખ્યાત કંપની
સન લાઈફ એન્ડ કોમર્સ

કંપનીના હમો સત્તાવાર એજન્ટ છીએ

ઉપરાંત

દક્ષિણ આફ્રિકાની વિશ્વ અદ્યતનની દેવ એન્ડ સુન્ડ કોર્પોરેશનની સીનીયર
ના સેક્રેટરી ટાઈપી નીચેના અમેજ તમા ગુજરાતી સત્તાવાર એજન્ટ
તેમજ અમેજી કોમર્સિયલ એજન્ટ કોઈ પણ જાતના કામમાં વિના વીજળી -
સ્વીટ મરીએ પર્ફ થશે છે.

1. Whenever there is a particular Life Assurance Problem a Sun Life of Canada Man can solve it.
2. Prompt settlement of claims is a matter of the Company's Management.
3. During 1954 the Company paid over £31,000,000 to annuitants, policy holders and their families.

The Sun Life of Canada is a Leader in World Wide Assurance.

Consult us first.

G. C. PALSANIA

GENERAL AGENT

Business, Estate, Financial, Insurance and Immigration Consultant.
Speech Translator.

100 Sir Lowry Road.

P.O. Box 4624.

CAPETOWN

Phone 32390

જોઈએ છે હાડકાં

તમારાં રોશન કે સાઈડિંગ

પહોંચતાં કરવા માટે

અમે ટનના

પા. ૭ આપીશું

ખાલી બેગો રેલ કોરાયું ભરી પાછી મોકલી આપીશું
જુલુ વિગતો માટે લખો:

THE

BULLBRAND
FERTILIZERS LTD.
SARNIA NATAL.